Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones Quadragesimales de legib[us] Fratris Leonardi de Vtino sacre theologie doctoris ordinis p[re]dicato[rum]

https://hdl.handle.net/1874/461508

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

aptionē libri q̄d p̄mo occurrat. Que oia sūt phi
bita ex iure ac. ¶ 3a° ex occurrētia. Qui em̄ ex oc
cursu alicuius aialis aliq̄d occultū iudicat mag
no errori se iplicat. Nam si hōi itinerāti occurrat
lep⁹ vel vulpis a anguis ac. iudicat infortuniū
sibi iminere. Silr ex garritu auiū. puta cracitacō
ne corui iudicat aliquē debere p̄sto mori a sic de
ceteris. ¶ 38° ex ɔscia. Qui em̄ est in grauib⁹ pc̄is a
iudicat eos q̄ sūt in eisdē vel minorib⁹ pc̄is se
ipsū cōdēnat. ut dicit Criso⁹. sup illud Math. 7.
nolite iudicare a p̄cipue qn̄ illa pc̄a sūt publica
qr ex hoc generat scādalū in cordibus alioꝝ Si
aūt nō sūt publica. ſ; occulta a necītas iudicādi
iminet ꝓpt officiū cū huilitate a tiore arguere vel
iudicare debet. Vn̄ Aug⁹. de s̄mōe dn̄i i mōte dic̄
Si inuenerim⁹ nos in eodē vicō eē ɔgemiscam⁹
a ad piter emēdandū inuitem⁹. Nec tn̄ ꝓpt hoc
sic seipsū ɔdēnat ut nouū cōdēnacōis meritū acq
rat. ſ; qr ɔdēnās aliū ondit se similit ɔdēnabilē
eē ꝓpt idē pc̄m̄ vel silē. Rō. 2. ca. Inexcusabil' es
o homo q̄ iudicas. In q̄ em̄ aliū iudicas teipsū
ɔdēnas. 39° ex ipotētia. Iudex em̄ q̄ inordiate pe
nā remittit nocumētū ifert duob⁹ ¶ p̄mo cōitati
cui expedit ut malefitia puniant. ad hoc qr pc̄a
vitent. Vn̄ Deut°. 13. ca. post penā seductoris sub
dit ut ois isrl' audiēs timeat a nequaq̄ vltra fa
tiat q̄spiā rei silē. 2° nocet psone cui ē illata iniu
ria q̄ debitā p̄sacōē accipit p quādā restitucōnē
honoris i penā iniuriātis. Nō em̄ fert iudicij sētē
tia ex ꝓpria ptāte. ſ; ex publica auctoritate. Si tn̄
ille q̄ passus ē iniuriā velit eā remittere. poterit i
iuriātē licite absoluē si hoc publice vtilitati vide
rit n̄ eē nociuū nec i aliquo p̄iudicaē. ¶ 8o. ex exor
bitātia. Iudex ei laycus tenēs malefactorē q̄ dicit
se clericū a petit remitti ad curiā ecclesiasticā. vel
ipsa curia petit eū a negat valde exorbitat. Nā si
notoriū est qr ille sit cleric⁹. qr ē fama publica de
hoc vel ipse cōiter p clerico habebat vel p̄us non
se gerebat p layco vel dep̄hensus fuit cū tonsurā
a habitu clericali: statī reddi debet sine cāe ɔgni
cōe de clericatu. Si vero an̄ dep̄hensionē p layco
publice se gerebat a p layco cōiter hēbat etiam
si tpe dep̄hēsionis erat in habitu clericali nō ē re
stituēd⁹ quousq; fidē fecerit de clericatu. Interim
tn̄ ꝓcessus iudicis ɔtra eū q̄escet. Extra de sentē.
ex. ca. si iudex. li° 6° ac. ¶ Post hāc declaracōem
dixit scūs Thomas aie deuote. O aia simplex iā
potes intelligere grauitatē mali iudicij a precipue
suspitiosi. qr nemīnē debes iudicaē sine facti cog
nicōe dicēdo. Ego scio eū. ut dicit thema. Ne tn̄ be
lial glorief in argucijs suis: docebo te quo pacto
illi r̄ndeas. ¶ Ad p̄mū dic qr i hūanis actib⁹ iue
nit aliq̄ certitudo. n̄ q̄dē sicut i sciēcijs demōstrati
uis. ſ; s̄m qr ɔuenit tali materie. puta cū aliq̄d p
ydoneos testes pbat. ¶ Ad secūdū dic qr ex hoc
ipso qr aliq̄s malā opinionē habet de aliquo si
ne cā sufficiēti idebite ɔtēnit ipsū a iō iniuriat ei.
¶ Ad t'tiū dic qr qr iustitia a iiustitia ē circa extei
ores opacōes tūc iuditiū suspitiosū d irecte ad iiu
stitiā ptinet qn̄ ad actū exteriorē ꝓcedita tūc est
pc̄m̄ mortale. Iuditiū aūt interi⁹ ptinet ad iniu
stitiā s̄m qr ɔpaf ad exteri⁹ iuditiū ut act⁹ interi
or ad exteriorē. ut ɔcupiscētia ad fornicacōem et
ira ad hoīcidiū. ¶ Ad q̄rtū dic qr p̄ōt cōtingē qr il
le q̄ in meliorē ptē interpretat frequēti⁹ fallat. ſ;
melius ē qr aliq̄s fallaf frequēti⁹ h̄ns bonā opi
nionē de aliquo malo hoīe. q̄ qr rari⁹ fallat h̄ns
malā opinionē de aliquo bono hoīe. qr ex hoc fit
alicui iniuria. nō aūt ex p̄mo. Tunc aīa deuota
gratias agens deo a suis doctoribus abijt domū
in pace. Amen.

¶ Feria. 5. q̄rte dn̄ice quadragesime. Sermo. 29⁹. de pc̄ō Blasfemie.

DA gloriā deo. Ioh. 9. ca. Hodie aīa
simplex fidelis a deuota saluti sue in
tēta accessit ad ecc̄iā a audiēs mis
sā: tā ex lectōe ꝓphe Ezech. 36. ca.
q̄ ex euāgelio aduītit vnā ɔclusio
nē valde notabilē. s. ¶ Blasfemia q̄ habet in se g̃
uitatē infidelitatis ē maximū pc̄m̄ ꝓpt p̄uitatem
volūtatis. Rō isti⁹ ɔclusiōis ē ista. Nā blasfeia
opponit ɔfessioni fidei cū importet quādā deroga
cōē excellētis bonitatis a precipue diuine. De⁹ āt
ut dic Dyo⁹. 1. ca. de diui. no. ē ipsa essentia boni
tatis. Vn̄ q̄cq̄d deo ɔuenit ptinet ad bonitatē ipsi⁹
a q̄cq̄d ad ipsū nō ptinet lōge ē a rōe pfecte boni
tatis. Derogacō g̃ diuine bonitatis siue corde siue
ore vocat blasfemia q̄ habet i se grauitatē ifideli
tatis cū repugnet fidei quā ɔfitei debem⁹. Rō. 10.
ca. Ore āt ɔfessio fit ad salutē a aggrauat pc̄m̄
si supueniat detestacō volūtatis a adhuc magis
si ꝓrupat in verba. Sicut ei laus fidei augef p di
lectōē a ɔfessionē. sic a infidelitas p diuine bonita
tis derogacōē. Vn̄ cū infidelitas sit maximū pec
catū s̄m gen⁹ suū: etiā blasfeia ē maximū pc̄m̄
ad idē gen⁹ ptinēs a ipsū aggrauās. Vn̄ super il
lud ysa. 18. ca. ad ꝓlm terribilē ac. dic̄ glō. Oē
pc̄m̄ blasfemie ɔpatū leui⁹ ē. ¶ Sciēd qr blasfeia
grauat q̄drupliciter. ¶ p̄mo rōe ingratitudinis Nā
blasfem⁹ illo mēbro deū ihonorat q̄ de⁹ eū pre ce
teris creaturis decorat. s. ligua a ad ei⁹ ɔtumeliā
ɔmemorat illa mēbra hūana q̄ deus p salute no
stra assumpsit ingratus de bn̄fitio incarnacōnis
q̄si deus nō fuerit a iudeis p ipso satis affect⁹ cō
tumelijs n̄ ipē ɔtumelias sup addat. Iudei pn̄t ex
cusari ꝓpt ignorātiā. 1. Cor. 2. ca. Si ɔgnouissent
nūq̄ dn̄m glorie crucifixissent. Ipi ɔtumelias in
tulerūt mōrli a infirmo. blasfemus vero cōtumeli
as ifert illi quē credit deū immōrlē a regnātē. ¶ 2°
rōe turpitudis. Nā blasfem⁹ magnā turpitudi
nē ostēdit q̄ peiorē se ceteis creaturis p̄tēdit. Ille
deū laudāt: ei⁹ potētiā in fortitudīe. sapiētiā i cau
tela. bonitatē in māsuetudīe demōstrando ut leo.
apis. agn⁹ nec solū ipsū laudāt. ſ; etiā ad eū lau
dād ceteras creaturas iuitāt Vnde ps. Laudate
dn̄m de cel' ac. Greg⁹. Mirū ē q̄liter hō n̄ sp deū lau
dat cū ois creatura ad eū laudād iuitz. miser ē hō
blasfē⁹ q̄ ɔtr̄ admonicōes creaturaꝝ deū vitupat
3° rōe hebetudinis. Nā blasfem⁹ ɔtumeliā ifert
deo in ꝓpria psona cū alij pc̄ōres cōtumeliā infe
rant deo in reb⁹ suis. Fur em̄ vel raptor cōtume
liā infert deo in possessionib⁹ seruoꝝ ei⁹. homici
da in seruis ei⁹. ſ; blasfem⁹ in ꝓpria psona. Licet
multū displiceat p̄ncipi qn̄ infert ei ɔtumelia in
subditis a seruis a familia ei⁹. magis tn̄ displicē
ei qn̄ hoc fit ɔtra psonā ei⁹. Et quāto psona ē sb
limior. tāto ɔtumelia ei illata ē grauior. pu. 30. ca°
Est generacō que prī suo maledicit a deo a matri
sue nō bn̄dicit. i. bte v̄gini ac. ¶ 5° rōe magnitudi
nis Nā alij pc̄ōres licet ɔtumeliā inferāt deo hoc
est preter intētionē eoꝝ. qr bn̄ vellēt abstinē ab
illa ɔtumelia si possent hr̄e delectacōē in pc̄ō si
ne ipsa. ſ; blasfem⁹ ɔtumeliā dei querit volens vi
dicare se de ipso cū tn̄ deus sine culpa sit. Peruer
sitas em̄ magna est i blasfemo. qr si bona agit ea
sibi attribuit q̄ tn̄ a deo ex grā recipit. mala vero
sua deo ascribit cū ex culpe sue meito sibi euemāt
ꝓpter pc̄ā em̄ veniūt aduersa. g̃ n̄ est blasfemā
dus ac. ¶ Hijs intellectis aīa exiuit ab ecclesia cū
ꝓposito laudādi deū ps. Bn̄dicam dn̄m in oī tpe
sēp laus eius in ore meo. Et ɔtinēdi se a blasfeia
sicut fecit paulus. 1. thimot. p̄. ca. Prim⁹ fui blas
fem⁹ psecutor a ɔtumeliosus. ſ; misericordiā ɔse
cutus sū. qr ignorās feci i incredulitate. sup abun
dauit aūt in me grā dn̄i nr̄i ihu xp̄i ac. Et ecce be
lial intēdēs eā ab hoc ꝓposito reuocare ait. O aīa
simplex q̄ facile decipis tā leuiter credēdo. Volo
tibi ondere qr blasfemia nō ē maximū pc̄m̄ ¶ p̄°
sic. Peccata q̄ absq; delibacōe cōmittūtur nō sūt
mortalia ꝓpter q̄d primi motus nō sūt pc̄ā mor
talia cū delibacōē rōis p̄cedāt ſ; blasfemia q̄nq;
absq; delibacōe rōis ꝓcedit. g̃ non est pc̄m̄ mor
tale. Vn̄ sup illud Col. 3° ca. nūc āt deponite vos
ac. dicit glō. Post maiora ꝓhibet minora et tn̄
subdit de blasfemia. g̃ ac. ¶ 2° sic. Malū dr̄ qr no
cet sc̄dm Aug⁹. ſ; magis nocē pc̄m̄ homicidij q̄d
pimit vitā hōis q̄ pc̄m̄ blasfemie q̄d nullū no
cumētū potest deo inferre. g̃ pc̄m̄ homicidij ē gr̄
uius q̄ pc̄m̄ blasfemie ¶ 3° sic. Quicūq; piuāt in
ducit deū testē falsitatis et ita videf eū asserere te
stē falsū. ſ; nō quilibē blasphem⁹ ad hoc ꝓcedit
ut asserat deū eē falsū. g̃ piuriū est grauius pc̄m̄ q̄
blasphemia. 5° sic. Sup illud ps. Nolite extollē i
altū cornu vr̄m. dic̄ glō. Maximū est vitiū excu
satio pc̄ti. nō ergo blasphemia ē maximū pc̄m̄.
¶ Aīa vero abijt tristis querens a ɔsulens legū do
ctores Cui mox obuiauit moyses a q̄ cū ɔgnouis
set causas mestitie sue ɔfortās eā ait. Ego ondā
tibi ɔclusionē tuā eē verā a katholicā testiōio
legis quadruplicis. s.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis Diuinalis.
¶ Legis Prophal.
¶ Legis Hūanalis.

PRimo testio
nio legis
Naturalis a hoc q̄druplicitē
. s. p rōnes naturales. p phos
morales. p poetas. p exēpla
gētiliū. ¶ Q̄ntū ad rōnes na
turales Sciēdū qr pc̄m̄ blas
femie est grauissimū ꝓpt. 5.
¶ p̄mo rōe despectiōis. Dicit em̄ blasphemi qr n̄
pn̄t se a blasphemia cohibere. Si aūt quereretur
ab eis vt'ū aliq̄n cōuiciū dixerint epō vel alicui
principi r̄nderent qr nō. ymo multi dicerēt qr nū
q̄ dixerūt vni garzioni vllū cōuiciū nisi ipse p̄us
dixerit eis a tn̄ dicūt qr non pn̄t abstinere quin
deo ɔtumeliā inferant. O inira insania n̄ pn̄t ab
stinere a ɔtumelia regis glorie q̄ nunq̄ ɔuitiū di
xit eis a a ɔtumelia vni⁹ garzionis abstinēt. Sē
per talib⁹ p pn̄ia iposui ut post blasphemiā bibe
rent aquā in vno prādio. aut illa die n̄ biberēt
vinū. Eis aūt q̄ a natura n̄ bibūt vinū ut ieiuna
rent illa die. Sic iposui q̄busdā quoꝝ ɔfessionē
audiui a mox a blasphemia ɔtinuerūt. ¶ 2° racōe
irremissionis. Blasphemia em̄ est ɔuiciū a ꝓprio
seruo deo dictū. iō nō ɔsequif homo de facili remis
sionē hui⁹ pc̄ti. Eccle. 22. ca. Mittēs lapidē i vola
tilia deiiciet illa sic q̄ ɔuitiat amico dissoluit amici
tiā. Ad amicū a si ꝓduxeris gladiū nō despes. ē
em̄ regressus ad amicū. Si apuit os triste n̄ time
a 3. ē em̄ recordacō. excepto cōuitio a iproperio a
supbia a ministerij reuelacōe a plaga dolosa. hec
ibi. Ad lrām. Nobiles post magnas guerras p⁹
q̄ in bello se leserint amici effitiūf. Si q̄s vero cō
uitiū dixerit. toto tpe vite sue memorabūt illius
cōuicij absq; recōciliacōe. q̄ tū ergo timere debēt
qui regi glorie tociēs ɔuiciati sūt qr eis nō remit
tetur ¶ 3° racōe retribucōis. Blasphem⁹ em̄ est pe
ior cane. qr nō mordet dn̄m suū nec dilaceāt sicut
blasphem⁹ facit dn̄ deū suū blasphemat. Eodem
em̄ ore quo vinū dei bibit cōfesti eū blasphemā
do mordet filis cani rabido q̄ manū porrigētis pa
nē mordet Mala a p̄usa retribucō ps. Retribuūt
mala p bonis a odiū p dilectione mea ¶ 5° racō
ne dānacōis Blasphemia em̄ est locutio inferna
lis. qr ad rē blasphemie ptinet detestacō diuine
bonitatis. illi aūt q̄ sūt in inferno retinēt puersā
volūtatē auersā a iustitia in hoc qr diligūt ea p
q̄b⁹ puniūf a vellēt eis vti si possent a odiūt pe
nas q̄ p hmōi pc̄is infligūf. Dolent tn̄ de pc̄is
que ɔmiserūt nō qr ipsa odiāt. ſ; qr p eis puniū
tur. Sic ergo talis detestacō diuine iustitie ē i eis
interioris cordis interior blasphemia et credibile
est qr post resurrectionē erit i eis etiā vocal' blas
femia sicut in scīs vocalis laus dei vn̄ blasphem⁹
ex loquela illa ppendif eē de familia dyaboli a p
tinē ad infernū. Math. 26° ca° Vere tu ex illis es
Nā a loq̄la tua manifestū te facit. Et loquitur de
blasphemo ut ɔstat. ¶ Q̄ntū ad phos morales
Sciendū qr blasphemia ē quadā irreligiosa p
brositate cōuitioꝝ i aliū iaculata maledictio q̄ de
testaf q̄druplicitē. ¶ p̄mo Sydoni⁹ in epl'ari li°
3° dic̄. Garrulo nō r̄ndere ɔuitiū est. Ergo garru
lus debet vinci nō ipsū blasphemando ut plures
fatiūt. ſ; silēdo. Magna em̄ iniuria fit ei si dicta ei⁹
ɔtēnanf nō estimādo nec r̄ndēdo ¶ 2° Xenofon di
cit. Ego ɔscīa teste didici maledicta ɔtēnere. Qui
em̄ iniurias extimat. mox i blasphemias ꝓrūpit
a iō ɔtēnende sūt ne pc̄m̄ alterius nob noceat.
¶ 3° ex puerbijs sapientum dr. Plerīq; cū stultis
maledicūt ipsi sibi ɔuitia fatiūt. p turpe ei est q̄d
obiicit in obiciente ɔgnosci. hec ibi. ¶ 8° Varro i

nones leonard
legibus

E. 60.

Rariora

Cm

Cm

Cm

Theologia

Folio n°. 5.

490. **Leonardus** (Matthaei) de Utino, Sermones quadragesimales de legibus. [Keulen, Conr. Winters von Homburg c. 1475]. 2°. maj. E. 2°. 5

Type 1. — H* 16116. — Pr. 1179. — VK 744.

Op bl. 311b en bl. 312a: „Pertinet ad cartusienses prope traiectum inferius". — In den catalogus van 1718.

Tabula omniũ Sermonũ cõtentoꝝ hoc in volumine.

Feria q̃rta Cinerũ de pctõ Gule. ſmo p̃9 fo. .1
Feria q̃nta de pctõ Infidelitatis. ſmo 29. .7
Feria ſexta de Odio. ſmo 39. 12.
Sabbato de deſpacõe. ſermõ 49. .16

Dominica prima quadrageſime de Adoracõne dei. ſermo 79. 19.
Feria ſecũda de iudicõ vli. ſmo 69. 23.
Feria tertia de arte Mercãtie. ſmo 79. .28
Feria q̃rta de Penitẽtia. ſermo 89. 32.
Feria q̃nta de Mẽdacõ. ſermo 99. 38.
Feria ſexta de pctõ Accidie. ſmo 109. .42
Sabbato de Vanagloria. ſmo 119. .47.

Dominica ſecunda de obſeruãtia diei dominice. ſermo 129. .72
Feria ſecũda de pctõ Inuidie. ſmo 139. .76
Feria tertia de pctõ ypocriſis. ſmo 149. .79.
Feria q̃rta de pctõ Supbie. ſmo 179. .64
Feria q̃nta de pctõ Auaritie. ſmo 169. .70.
Feria ſexta de pctõ Vſure. ſmo 179. .78.
Sabbato de fortũa ꝓſpa ⁊ adũſa ſo 189. .83.

Dominica tertia de peccato diſcordie ⁊ ꝑtialitatis. ſermo 199. .89.
Feria ſecũda de pctõ Ire. ſmo 209. .97.
Feria tertia de correpcõe frẽna. ſmo 219. 100.
Feria q̃rta de Honore ꝑntũ. ſmo 229. .106
Feria q̃nta de Cõſcia bõ ⁊ mala. ſmo 239. .111
Feria ſexta de Gratia dei. ſermo 249. .118
Sabbato de Adulterio. ſermo 279. .126

Dominica quarta de Miſericordia dei et hominis. ſermo 269. 132.
Feria ſecũda de Rapina. ſmo 279. .140
Feria tertia de Suſpitione. ſmo 289. 147.
Feria q̃rta de pctõ Blaſſemie. ſmo 299. 149.
Feia q̃nta de ſuffragijs mortuoꝝ. ſo 309. 174.
Feria ſexta de ꝯfeſſione. ſmo 319. 179.
Sabbato de Juramẽto ⁊ ꝑiurio. ſmo 329. 167.

Dominica de paſſione. de obſeruantia Voti. ſermo 339. .170
Feia ſecũda de ſatiſfactõe pẽitẽtie. ſo 349. 176.
Feria tertia de pctõ Detractõis ſmo 379. 181.
Feria q̃rta de Obẽdiẽtia. ſermo 369. 186.
Feria q̃nta de Cõtricõe. ſermo 379. .194
Feria ſexta de Conſilio. ſermo 389. 210.
Sabbato de Oratione. ſermo 399. .270

Dñica ĩ Raĩs palmaꝝ de r̃ſtitucõe. ſo 409. 213.
In feſto annũtiacõnis beate virginis. de eiuſdẽ virginis annũtiacõe. ſmo 419. .219
Feria ſecũda de dignitate ac nobilitate anime humane. ſermo 429. .234
Feria tertia de pctõ Luxurie. ſmo 439. 246.
Feria quarta de obligacõne legis humane. ſermõ 449. .276.
Feria .7. in Cena dñi de Coĩone. ſo 479. .267.
Feria ſexta in paraſceue de Paſſione criſti. ſermo 469. .272.
Sabbato ſancto de deſcenſu criſti ad inferos. ſermo 479. .287.

In die ſancto Paſce de Reſurrectione criſti. ſermo 489. .297.

Sermones Quadragesimales de legiosa fratris Leonardi de Vtino sacre theologie doctoris ordinis predicatorum.

Sermo primus de peccato Gule.

Dixit Matth. 6. cap. Nodie Anima fidelis simplex a deuota considerans tempus acceptabile dies a dies salutis fuit ut emendet i melius quod ignoranter peccauit: accessit ad ecclesiam a audiens missam audiuit ta ex lectione ppbie Joel. 2. ca. ꝑ ex euangelio vna oduscionem valde nobilem. Ad remissionem peccatorum a gratie ipetracionem nec ee aiam cum carne affligem p ieiuniorum maceracionem. Racio isti⁹ coclusionis ista. Nam multitudo hoim omunit in supbie tibi aut potius peccat. ppt quod homo reddit ipotens a deficiosus ad debitas operaciones Huic igit coi vicio obuiandum erat p maceracionem carnis. ut pmpcior fierz ad virtutis opa Jeiunium autem valz ad tria. Primo ad cocupiam carnis repmendam. Nam ei carnis sedz ordiez romis et q spui subiciatur a natura spus et q carni dnetur ea dirigendo a ad vtutis exercicium ea vtendo. Et hoc expssit dns qui est auctor nature loquens ad Caim Gen. 4. c. Subter te inquit erit appetitus tuus a tu dnaberis illi. Quod intelligendum de dnio romis a subiectione appetitus sensitiui. Nam sm q dicit Tulli⁹ li. de offic. duplex est vis anie. Vna est ro. Altera est appetitus Romis est dnata a dirigens. Appetitus autez obtemperare a dirigi. et hac duplicem virtutem ponit phs. 3. de aia compando ea duabus speris celestibus quarum vna sez inferior a superiori mouetur a regulatur. licz inferior aliquem ppriu motum habeat ppter quod tñ ab ordine superioris no deuiat. Sic eciaz in aia duplex est virtus. s. inferior puta appetitus a superior puta mens seu racio q appetitum gubnat a ei⁹ officio siue motu tñtum vtute qñtum expedire iudicat ad vite corpal gubnacionem. Hoc autem facit racio p virtutez abstinencie q cauet ne qd nimis corpi detur. vñ Macrobi⁹ de somno Scipionis ait. Tempancia est in nullo moderamen romis aut moderacionis legem excedere sub iugo racionis cupiditatez domare ac. Secundo valet ieiunium ad eleuacionem mentis in spualia. Nam ei corpus p crapulam no grauatur mens liberius ad spualia extemplanda leuatur. Vñ sci presbyteres a deo illuminari circa aliq spualia ieiunijs a abstinencijs insistebat. Exemplum de daniele q post fuit facie sua ad dnm deum suum rogande a deprecari in ieiunijs sacco a cinere tunc Gabriele ad ipsum descendere mignas precepit reuelacones de xpi incarnacione a passione ut dr daniel. 9. ca. Tercio vz ieiunium ad satisfaciendum p peccatis. vñ Joel. 2. ca. ut dr in epla hodierna Conuertimini ad me a in toto corde vro in ieiunio fletu a planctu Et Aug. in 8. de ieiunio dic sic Jeiunium purgat mentem. subleuat spm tum. carnem spui subicit. cor facit contritum a humiliatum. cupie nebulas dispgit. libidinem ardores extinguit. castitatis volumen accendit. Exemplum. Nimiuite ad predicacionem Jone territi a de peccatis suis priuaz agentes p vtutez humilitatis a ieiunij a dño veniam obtinuerunt Jone. 3. ca. Et in pfacione dr. Qui corporali ieiunio vicia compmis. mentem eleuas. vtutem largiris a pmia. Quibus intellectus anima exiuit ab ecclia. vadens domum cum pposito ieiunandi p totam istam quadragesimam. Et ecce Belial intendens eam ab hoc sancto pposito reuocare ait. O aia simplex q facile decipis. tam leuiter credendo. Volo tibi ondere q non est necarium ieiunium ad salutem tuam. Primo sic Apls dicit p. corin. 8. Non est regnum dei i sermone sed in vtute. sed in ieiunio a abstinencia non est regnum dei cui ipe dicat Rom. 14. Non est regnum dei esca a potus vbi dicit glo. nec in abstinendo nec in manducando est iustitia. q ieiunium non est virtus. Secundo sic Nulla virtus excludit aliam. sed abstinencia excludit pacem a humilitatem. Vñ Greg. in pastorali dic sic Abstinencia mentes abstinentium plexq exeunt a sinu tñquillitatis a cogitaciones abstinencium nonnumq supbie culpa trifigit. q abstinencia non est virtus. Tercio sic. Omis actus virtutis est deo acceptus. sed ieiunium non est semper deo acceptum Isa. 58. ca. Quare ieiunauimus a non aspexisti humiliauimus animas nras et nescisti. q ieiunium non est actus virtutis. Rndeo sic. Aug⁹. in omel. de igne purgatorij ut habetur in decretis dist. 21. ꝯ. Alias. dic sic. Quocies aliqs in cibo aut potu plus accipit q necesse est ad mina peccata nouerit putride. quocies cum sit corpe sanus aliis ieiunantibus prandendo voluerit ac. Anima vero abijt tristis quesiuit a ciuites legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses. aqua cum cognouisset causas mestitie fue ait. Ego ondam tibi oduscionem quam audiuisti ex euangelio esse veram testimonio quadruplicis legis cui ut credo plenam adhibere debes.

Legis Naturalis.
Legis diuinalis.
Legis Prophetal.
Legis Humanal.

Primo testimonio Legis Natural declaro quadruplicit. s. per racones naturales. per phos. p poetas. p exempla gentiliu. Quantum ad racones naturales abstinencia circa corpus facit quatuor. Primo causat delectacionem. Cibus enim moderate sumptus delectat gustum. que delectacio capitur ex proporcione nouimenti cum nouimento. Quando cibus moderate sumitur. tam in quantitate q in qlitate. tunc nouimes nouimenti cognoscitur Nam gustus cui cibus cognoscitur nouimentia hz ad ipsum in mo a mensura a tunc sequitur delectacio. Vñ maiore delectacionem sentit potatus in cibo q gulosus. Quando enim gustus est ordinatior a natura purior tñto delectacio qm obsequitur e maior &c. 31. ca. Sonus sanitatis i hoie parco dormit vsq mane a anima ipsius cum ipo delectabile. Secundo causat

sanitatis cõseruacõnez· Cũ em̃ stomach⁹ fuerit potẽs sup cibũ fiũt optũe opacõnes a singulis membs ꝓporcõnate distribucões vñ cãtur sanitas a ex hoc vita plongat Ecc̃· 13· ca· Propter crapulã multi pierũt· qui aũt abstinẽs est adiciet vitam· Et Sen̄· Voluptatibz maior ps corpoz perijt ℣ 3° causat mẽbroz ꝺsolidacõez Vicium gulositatis cæteros homis actus inhonestos facit q̃tũ ad corpis membra· puta tremorẽ manuũ· effusionẽ vultus· oculoz torsitatẽ· trãsgluciendi festimatã auiditatẽ· a multa alia ex q̃b⁹ seq̃tur inhonestas in cõuersacõne ciuili que oia remouet abstinẽcia a hoiem ordinatũ reddit q̃tũ ad p̃dicta· In cui⁹ signũ mandauit de⁹ Moy si q̃ de similia que est flos farine fierent· 12· panes ꝓpõnis a ponerentur sup mẽsaz purissimã ꝺputati ad eũ Aaron a filioz eius· Lũcẽ· 12 ℣ 8° causat honestaz conuersacõnez· Oẽs em̃ hoies natura scire ꝺsiderãt ut dicit phs in p̃cipio meth· Rñ g̃ huic nature studio a ꝺsiderio q̃s satisfacit p exercitiũ litteraz quietat̃ mens ab omni alia occupacõne ꝓpt̃ conformitatẽ quã habet mens ad hmõi labrẽ· Cũ vero homo a iuuẽtute incipit otiari· oẽs aie viẽs in quadã fame nutriũtur cupiẽtes in aliquo sensibili saciari· Sã aures esuriũt rumores· oculi vanitates· gula cibos· lingua loq̃citates· que tñ oia si hẽantur mẽ tẽ non sedãt· q talibus nõ pascit· ꝟ querit cibũ nobiliorẽ puta sciaz vel vtutẽ· pũ· 21· ca· Desideria occidũt pigrũ· noluerũt em̃ quicq̃ man⁹ eius opari· tota die concupiscit et ꝺsiderat· In cui⁹ signũ dñs nr̃ Jhs xp̃us cũ tẽptaret̃ de vitio gule ut nob exemplũ daret vacãdi studio scripturaz ctra p̃dictũ gule vitiũ ait· Nõ i sola vi· ho· ꝟ i oi vbo q̃d p· deoz dei· Matb· 4· c· Ipsis rõib⁹ fugiẽd ẽ gule viciũ ℣ Rñtũ ad phos abstinencia ẽ hoi necãria· q voluptas gule· 2· mala inducit ℣ p̃ño mẽtis obnubilacõnẽ· vñ Tuli⁹ li· de padoxis dicit sic· Cũ nbi de⁹ vel mẽ oim natura ꝺdit aim q̃ nl ẽ p̃stãci⁹· nl dim⁹· sic te picies ipe atq; psternes ut nl imẽ tra pecu dẽ imẽsse putes Voluptas q̃ maior est eo magis aim a sede sua a statu dimouet· hec ille· a li· de senect· dic̃ sic· Impedit ociliũ voluptas· rõis inimica· ac mẽtis oculos p̃stringit· nec hz vllũ cũ vtute cõmerciũ· ℣ 2° inducit bonoz a vtutũ corrupcõez· vñ Archita tarẽtin⁹ dic̃ sic Nlla pestis capitalior q̃ voluptas corpis e⁹ aui de libi dies· temẽa effrenate ad seponẽd icitatẽ· Dinc prie p̃dicões· hic rez publicaz euersiões Nullũ ꝺiq; scel⁹· nullũ ꝺiq; facin⁹ ẽ ad q̃d suscipiẽ dũ ñ libido voluptatis ipellat· hec ille· a Tul· li· de senect· dic̃ sic· Archita tarẽtin⁹ cũ ei⁹ p̃mõi plato athenẽsis inesset nullã capitaliorẽ pestẽ q̃ voluptatẽ corpis dicebat hoibus a natura datã· Cumq; nil mente pstabilius deus ꝺsisset hoi huic dño mũeri nihil tã inimicũ eẽ q̃ voluptatez· Q̃d ut magis intelligi posset fingebat aio tanta incitatũ aliquẽ corpis voluptate quãta ꝯcipi posset maxima· Nemini cense bat fore dubiũ q̃n tam diuita gauderz· nihil agitare mente· nihil racõne· nihil cogitacõne cõsequi posset· hec ille ℣ 3° inducit vicoz fedacionẽ· vnde Macrobi⁹ libro saturnaliũ dicit sic· Ea que ex tactu atq; gustu voluptas ẽ· omnũ rez fedissiã est· eoq; maxiẽ q̃ se hijs duabus ꝺderint voluptatibz incõtinẽtes a intẽpatos dicim⁹· Istas solas duas videm⁹ hoibus cõmunes esse cũ beluis· Et idcirco in pcudũ ferarũq; nũero habẽt· quisquis voluptatibus hijs occupat⁹ est· hec ille· Et Lactanti⁹ li· de falsa sapia dicit sic· Voluptas est q̃ a cũctis appetit̃· ꝟ honesti vim non hz et satietatẽ aufert a mimiũ nocet a pcessu etatis minuitur a multis nõ cõtingit Nõ est igit̃ summũ bonũ· hec ille ℣ 8° inducit pudis grauacõnez· vnde Sen̄· li· A· de beneficijs dicit sic· Voluptas fragilis est a breuis· fastidio oba· quo auidi⁹ hausta est· citius in cõtrariũ recidens· cui⁹ subinde necesse est ut aut penitat aut pudeat· Et Boeci⁹ li· 3· de· consol· dicit sic· Voluptatũ appetẽtia plena est anxietatis· satietas vero penitentie· Et li· 2· dicit sic· Paucis mimimisq; natura contenta est cui⁹ satietatẽ si superfluis vrgẽ velisz aut imoderandũ fiet q̃d infuderis aut noxiũ· Et Vegecius renat⁹ li· p̃· de re militari· Mortẽ minus metuit qui minus delicias in vita nouit· Q̃d cõfirmat lactãci⁹ li· de vero cultu dicẽs· Illecebre voluptatũ arma sũt illi⁹ cui⁹ vnũ op⁹ est expugnare vtutẽ· Scit em̃ q̃ mortis fabca trix est voluptas· ℣ Rñtũ ad poetas sciẽdũ q̃ vitiũ gule est maxime nociuũ hoi ℣ p̃ño racõne insaciabilitatis· Vñ lucan⁹ li· 2· ait· O p̃diga rez luxuries nũq̃ puo cõtenta paratu· Et quesitoz terra pellago q̃ ciboz· Ambitiosa fames a laute gloia mẽse· discite q̃ puo liceat producere vitam· Et quãtũ natura petat non erigit egros· Nobilis ignoto diffusus cõsule bachus· Non auro gemmaq; bibũt· sed gurgite puro· Vita redit satis est populis fluuiusq; cereusq; ℣ 2° racõne infidelitatis· Vñ Inno di⁹ ait· Libtas sp studijs reserat̃ honestis· Nulla fides letis integra nec dubijs· Amplector sẽas que dant bona semina fraudes· Post culpas anime sunt holocausta dei· ℣ 3° racõe grauabilitatis· Vñ gaufredus in poetria inq̃t· Q̃n da pem reficis dapib⁹ nõ fis ita plenus ut nihil appoi q̃at ãpli⁹· Esto refect⁹ pl⁹ semi pleno· Pleo mim⁹ imgẽ ventri Nõ quãtũ possis ꝟ quã tũ ꝓfit· Et mgr̃ Serlo ait· Vis coronai vis delicijs saturari· Ista tibi p̃sto dictũ breue sobri⁹ esto ℣ 2° rõe infelicitatis· vñ Gualter⁹ in Alexã dreide ait li· A· dũ seq̃t̃ pfugi tõ momentanea mũdi Allicit illecebs aiaz caro nec finit eẽ Oñ cipij memorẽ vel cui⁹ ymagis imstar facta fit·

Aut quorsū resoluta carne reuerti debeat: īm bo
mi subit ignorantia rei. hec ille. ℣ Rñdū ad exēpla
gentiliū sciēdū ꝙ apd gētiles abstinēcia fuit val
de ōmēdabil'. Primo rōe exēplaitatis. Vñ Va
leri⁹ maxim⁹ li. 2. ait Fuit ātiquor illa simplici
tas īm cibo capiēdo hūamitatis simlā otinēte im
dex ertissimā. Nā maris viris prādēa cenaē ixpa
tulo ñ erat verecūdie. ꝙ nec vllas epulas hēbāt
ꝙs ocul' populi subicē erubescērēt. Vīm ecīā vs⁹
oli romais femis ignot⁹ fuit. ne. s. i aliqd dedec⁹
plaberētur. qm̄ a libo prē ad icō cessaz venerē fa
cil' extat grad⁹. Et Agelli⁹ lib. p. athicaz nocdū
ait Parsimōia apud vetes romanos a vid⁹ atz
cenaz tenuitas nō domestica solū obseruacōne
ac disciplina. ꝫ publica ꝙꝫ aiadūsiōe legūꝙ stru
ctiom⁹ custodita ē ac ℣ Secūdo rōne sanitatis.
vñ didim⁹ ad Alexād rait. Gen⁹ bragmanorū
pura a simplici vita viuit null' rerū capiē illece
bris ñl appetit āpli⁹ ꝙ rō natuē flagitat. Facil'
nob alimōia nō quā luxuie sagacitas p oia ele
mēta pqrit. ꝫ quā tell⁹ ferro imiolata pduxit.
Mēsā epulis oneram⁹ inocuis. Dinc ē ꝙ nulla
genera morboꝝ noia nūam⁹. sed diuturna sa
lute pfruimur. Medicie remediū nob pfimo ma
ē ꝙ nō solū illapsos p̄t curaē doloēs ꝫ ēt p̄curaē
ne venīāt. ℣ Tercō ratiōe libtatis. vñ Oraci⁹ lib.
epl'arū ait. Forte p āgustam tenuis vulpecula ri
mā Repserat i cameraz frumēti. Pastaꝙ rursus
ire forte foās. Pleno tēdebat pectore frustra. Cui
mustella paul sivis ait effugere istinc. Macra ca
uū repetes aditū quē macra petisti. hec ille. Nar
rat valeri⁹ ꝙ rex Philipp⁹ ex nimietate cibi ac
potus sūs temulētus ex hoc imēor inditiꝫ subito
a madūēter mulierē īmiste dānauit Que dixit
se appellare ad Philippū ꝫ sobriū. Rex āt excus
sa crapula a cā diligēti⁹ īspecta sīnaz reuocauit
℣ Rēto rōne hūamitatis. vñ Ouidi⁹ li. i. metha
morphoseos ait. Parcite mortales dapibz teme
raē nephādis Corpa. sūt fruges. sūt deducēcia
ramos Pōdere poma suo. tumidꝙ ī vitib⁹ vue
Sūt herbe dulces. sūt q̄ mitescere flāma Molitiꝙ
queant. nec vob lacte⁹ humor Eripiē. nec mella
thimu redolēcia flore Prodiga diuicias alimēta
ꝙ micia tell⁹ Suggerit. atꝙ epulas sine cede a sā
guine p̄bz. Quippe equ⁹ a pecudes armētaꝙ gē
mine viuūt At q̄bz ingemū ē imāsuetūꝙ ferūꝙ
Armenie tygres iracūdiꝙ leōes. Cūꝙ lupis vr
si dapibz cū sāguie gaudēt. Deu quātū scel⁹ ē in
viscē viscera cōdi. Cōgestoꝙ auidū pinguescē
corpe corp⁹ Alteiusꝙ animātē animātus viuē
to. hec ille In q̄b⁹ verb Pictagoras suadebat sco
laribus suis abstinētiā assignādo plures rōnes.
Primo ꝙ terra hoc docebat pducēdo valas her
bas poma a fruct⁹ ōm tpe ām. ℣ Secūdo ꝙ ama
lia mitia ut equ⁹ a pec⁹ a bos a asell⁹ ñ comedūt
carnes. aialia vo ferocia sic. ℣ Tercō ꝙ i p̄ma eta
te auēa hoies nō comedebāt carnes. ꝫ solū illud
qd terra a arboēs pducebāt. ℣ Rēto ꝙ cetera āi
malia nō ledūt būfactores suos ut ptz de leone
bū Jeronimi. hō vero facit oppositū. ꝙ oues q̄ la
nā lac caseū a simū a boues q̄ coriū p̄stāt: ipe ho
mo mactat a māducat. ℣ Rñdo qñ vnus hō mo
rit aia ei⁹ corp⁹ alicui⁹ aial' īgreditur ſm sua de
meita iō comedēdo carnes illi⁹ aial' comedit prēz
aut filiūaē. Licet hoc nō sit vez tñ finxit ut hoies
abstinerēt a supfluis cib aialiū sūptuose patis.
Nouerat ei ad quāta mala pducit vitū gule.
Secūdo p̄cipalit testimōio legis diuinalis
declaro eād cōclusiōem. Nā p̄cm gule q̄tu
ꝙ mala iducit. ℣ Primo tēptacōz Quia em̄ come
dere a bibē sūt de necitate nature. dyabol⁹ ibi tēp
tacōis laqueū abscōdit vbi natura necitatez oñ
dit. Sic enim p̄mo de vicō gule p̄mos pentes īm
padiso tēptauit gen. 3. ℣ Secūdo mētis subūsionē
Quia em̄ popul⁹ dei cepit māducare a bibere po
stea surrexerunt ludē a vitulū adorare Exod. 32.
℣ Tercō locutiōis inordinacōez. Nā sicbimitr imē
epulas a poculā maledicebāt Abymelech Judi
cū. 9. ℣ Rēto nocis occasiōez. Nam ꝙ popul⁹ dei
flagrauit ebn carnū imisit eis deus coturnices a
cū adhuc esce eoz forēt in ore ipsoz ira dei asce
dit sup eos. s. pestilēcia que ostupsit magnā ptem
multitudinis. Nūeri. 11. Cum ḡ gula tot mala in
ducat necāria ē nob abstinēcia q̄ q̄tuor bona in
nob facit. ℣ Primo ē meriti augmētatiā Voluit ei
dñs p̄mos pentes nros nō ōm cibo uti in padi
so. ꝫ ab aliquo abstinē ut ex abstinēcia ampli⁹
mererētur gen. 3. ℣ Secūdo ē sapie acq̄sitiua. Nā
Moyses ieiūauit a post abstinēciā accepit legē
a dño Exo. 28. ℣ Tercō ē victorie īpetratiā. Nā Jo
saphat rex iuda victoriā habuit ꝙ ieiunauit ip
se a alijs ieiumū idixit. 2. palipo. 28. ℣ Rēto ē oro
nis auxiliatiā. Nā filij isrl timētes potēciā Holo
fernis ieiūauerūt a postea orauerūt Judit. 8.
Tercō p̄cipalit testimonio legis Prophalis
declaro eād cōclusiōem. Nā abstinēcia īdu
cit q̄tuor bona. ℣ Primo camis subingacōem vñ
psa. 22. dr. Et vocabit dñs de⁹ exercituū ī die illa ad
fletū a ad plāctū a ad caluiciū a ad cingulū sacci
Et ecce gaudiū a leticia occidē vitulos ꝙ ingula
re arietes. comedere carnes a bibere vinū. Come
dam⁹ a bibam⁹ cras ei moriemur. ℣ Secūdo dīno
rū reuelacōez vñ Damel. 9. dr. Et posui faciē meā
ad dñm deū meū oraē a de p̄cai ieiunijs sacco a
cinē a orauī dñz deū meū Et tūc p Gabelē archā
gelū reuelatū ē sibi misteriū icarnacōis a passiōis
xp̄i. ut pz i fi. capituli. ℣ Tercō dei recō celiacōz vñ
Jone. 3. dr Crediderūt viri Ninuite dño a p̄dica
uerūt ieiuniū a vestitu sūt saccis a maiori vsqꝙ ad
minorē a puenit verbū vsqꝙ ad regē Ninue. Et sur
rexit rex de solio suo a abiecit vestimētū suū a sea
indutus ē sacco a sedit in cinē a clamauit a dix
it. In Ninue ex ore regis a p̄cipū ei⁹ dicēs. ho
mines a iumēta a boues a pecora nō gustēt q̄c
q̄ nec pascātur a aquā nō bibāt a opiātur sac
cis hoies a iumēta clamēt ad dñm in fortitudi
Et cōūtatur vir a via sua mala a ab iniq̄tate q̄ ē i
manib⁹ eoz. Quis scit si cōūtabē a ignoscat de⁹ et
reūtatur a furore ire sue a nō pibim⁹. Et vidit de
us opa eoz qr cōūsi sūt de via sua mala a miser⁹

est deus sup malicia quã locut⁹ fuerat ut faceret eis a nõ fecit·hec ibi·℣ 2° mẽtis sãctificacõez·Vñ Joel·2·dr Cõuertimi ad me in toto corde vro i ieiunio a fletu a plãctu a scindite corda vra a nõ vestimẽta vra a cõuertimi ad dñm deũ vrm·qr benignus a misericors ẽ·expaciẽs a multe mie a pstabilis sup malicia·Quis scit si cõuertat a ignscat deus a relinqt post se benedictõez·Sacrificiũ et libamẽ dño deo nro Cante tuba i syon·scificate ieiuniũ· vocate cetũ·cõgregate populũ·scificate eccliaz·congregate senes·cõgregate puulos et suggentes vbera·egrediat sponsus de cubili suo a spõsa de thalamo suo·hec ibi·Vñ magna tribulacõe imminẽte in signũ pme arcionis·Hijs ommibz ieiunia indicũtur sicut de iumẽtis legit Jone·3·

QVarto testi⁹ legis hũanalis declaro eã dẽ oclusionẽ·Nã aia est carni pponẽda que ẽ caute p abstimẽciaz domãda·ppt qtuor ℣ prio ratione dãnificacõis·Sedz em doctrinã legis·ff·de dãno infecto·l·1·in·ff·nouo li·p·Vbi dãnũ infectũ vocat dãnũ nõ factũ qđ futurũ veremur·vbi gra Si edifitiũ alicui⁹ mineẽ ruinã edificio vel p dio alteri⁹ dom⁹ vicini edificij potest petẽ a dño dom⁹ ruinose qr sibi pmittat noie dãni infecti q stipulacõ oninebit totũ infesse qđ postmodũ cõtinget ex illo edificõ ruinoso·ff·de damno infecto·l·ac stipulacõe·a·l·Et si cõdicõe·a·l·dãni infecti stipulatio·que stipulacio si nõ inponat mittitur ille q deberet recipe stipulacõez in possessionẽ edificij ruinosi·ff·de dãno infecto·l·dies ff·2·a·3·Sic spũs timẽs sibi piculũ imminẽ ex carne ruinosa ad vicia·qr caro infirma·Matb·26·Jfaci at ipam sanscdare p abstimẽciaz a laboret ne p ipsius ruinã dãnũ ei origet Qz si caro nõ vult promittẽz intret aia possessionez illi⁹ edificij ruinosi tã potenẽ ei dñando a ipsã refituẽdo p ieiuniũ qr ipsã cadẽ nõ pmittat p aliqđ vicium ℣ 2° racõe accomodacõis·nã caro est p abstimẽciã castigãda qr corp⁹ tradit aie ad bonũ op⁹ pficiẽdũ ad modũ comodati qđ differt a pcario·qr pcariũ ẽ qđ hites tã diu teneant qm diu is q cõcessit patiẽ·ff·de pcario·l·1·in·ff·nouo li·1·Sz comodatũ datur ad certũ vsũ ut comodo tibi scalaz ut apponas fenestrã·similit comodo tibi equũ ut eũ ducas ad villã·quo si vteris ad aliũ vsũ ducẽdo ad bellũ q amittis teneberis de casu fortuito·ff·comodati·l· In reb⁹·Sic aia hz corp⁹ sibi a đo comodatũ ad vsũ bonor op⁹·s·ut đo seruiat·Si ergo illud ducit ad pugnam cõtra deũ totũ pdit·Jđo apostol⁹ a multi alij carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs a cõcupiscẽcijs Gala·5·℣ 3° rõne cõmẽdacõis·Nã ppt bonã famã conseruãdã sp est abstinẽdũ ab illicitis a qñqz a licitis ne op⁹ qđ est m licitũ fiat in alterius dãnũ vel piudiciũ·qr dicit lex q si puilegiũ alicui a pncipe fit cõcessum q possit edificare i loco publico·hoc tñ facẽ nõ dz in alteri⁹ piudiciũ· qr nõ dz pfumi q pnceps puilegiũ concesserit sicut·ff·ne qd in loco publico vel iuuere fiat·l·p̃tor ait·l·merito·l·si quis a principe·in·ff·nouo li·1· Huic cõcordat lex dina in q beato paulo concessit erat puilegiũ a sũmo pncipe dđ qr carnes comedere poterat sicut alij apostoli Luc·10·Edentes a bitentes q apud illos sũt nec tñ isto puilegio vti voluit in alio z piudiciũ vel scandalũ ut pz p Cor·8·Si esca scãdalizat frẽz meũ nõ mãducabo carnes imetnũ Si aũt q huj⁹ opa facit igrant aliqs p hoc scandalizat qñ hoc pcipit vel dz se sufficiẽt excusare vel cessare·sicut patz p legẽ pallegatã·ff· Jđ·vbi dr qsi edificiũ meũ alti obstet qđ in loco publico edificatũ est cessandũ est·Sic in xpo posito qr teste apostolo·2·Thio·3·Oportet testimoniũ bonũ hre ab hijs q foris sũt ut nõ in obprobriũ incidat a in laqueũ diaboli ℣ 4° rõne custodicõmis·qr sicut via publica sic dz custodiri a conseruari ut nihil ponat in ea qđ aliquẽ offendat a si positũ fuerit tollat·ff·ne qd in loco publico fiat·l·2·ff·hoc intellectũ·ff·ait p tot·Sic sensus q sunt via ad cor p abstimẽciaz custodiẽdi sũt ne diabolus ponat pcẽm in eis a pcipue sensus gust⁹ ne sicut serpẽs Eua seduxit malicia·ita corrũpant sensus nri in q tptacõe gule oes sensus corrupti fuert· Postqm vero moyses declarauit pdcaz conclusiõez ait aie deuote·Que ego noui fideliter te docui· Sed ecce hic est scus thomas de aqno doctor noui testamẽti et lumẽ eccie cui reuelata sũt secreta celestia cui⁹ doctrinã hẽto sicut consiliũ dei q vere potest dicere illđ Joh·7·Mea doctrina nõ est mea sed ei⁹ q misit me pris de q dixi Deut·18·Prophaz suscitabit vob deus de fribus vris·ppbaz illũ sicut me audite·Ad quẽ astãte moyse accessit fidelis aia p dariori noticia fue cõclusiõis Cui scus Thõs ait·Ego enim accepi a dño qđ a tradidi vob· Cor·11·Cõclusiõez quã declarauit dñs m⁹ moyses pfuadẽo tibi testimoio legis qdruplicis·s·

℣ Legis Euãgelice· gẽ euangelicã xps illã pbauit qdruplici testimonio·
℣ Legis Apostolice·
℣ Legis Canonice· Prio Joh·5·ibs dixit·Amẽ amẽ dico vob qritis me nõ
℣ Legis Ecclastice·

QVantũ ad le qr vidistis signa·sed qr manducastis ex pambz et saturati estis·Operamini nõ cibũ qui perit sed qui pmanet in vitam eternam quã vobis filius homis dabit hec ibi·℣ 2° Luc·12·ait illi quidã·dñe si pauci sunt qui saluãtur·Ipe aũt dixit ad illos·Contendite intrare per angustã portam·qr multi dico vobis querent intrare a non poterũt·Cũ autẽ intrauerit paffamilias a clauserit hostiũ a incipietis foris stare a pulsare hostiũ dicẽtes·dñe aperi nobis·Et rñdens dicet vob·nescio vos vñ sitis·tũc incipietis dicẽ· Manducauim⁹ cora te a bibim⁹·a in plateis nostris docuisti·Et dicet vob·nescio vos vnde sitis· discedite a me oes operarij iniqtatis·ibi erit fletus a stridor dencium·hec ibi·℣ 3° Marc·9·dixit Jhus Hoc genus demonij in nullo potest exire misi in oracõne et ieiunio·℣ 4° matb·6·Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes·In quo euangelio a in epistola notãtur qtuor cõclusiões·℣ Prima conclusio·Ex dicta mia exercitio a ob duracõ ad tempus ordinatur medicinalit ad cõuersionez a salutẽ eorũ qui exercẽtur mẽtalit·patet qr deus

pmittit aliquos cadẽ i pctm̃ ut pctm̃ suũ agˢ scẽ
tes hũiliẽtur a cõũtantur sicut Aug⁹ dic̃ li· de na
tura a gr̃a· Vñ excecacõ ex sui natura ordiat ad
dãnacõnẽ ei⁹ qui excecat̃ ysa·6·ca· Exceca cor po
puli h⁹ et aures ei⁹ aggua et oculos ei⁹ daude
Ne forte videat oculis suis a auribꝰ suis audiat
a corde suo intelligat a ꝟũtatur a sanẽ cũac̃· Prop
ter qꝺ excecacõ pmẽ reprobacõis effect⁹· ꝑ im p̃
destinatis nõ tñ im pctõ obstinatis ex ꝺ̃na mia
excecacõ ad tẽp⁹ ordinat̃ medicinalit̃ ad salutẽ
eoꝝ qui excecãtur sap̃· p̃· c· de⁹ mortẽ ñ fecit nec
letat̃ im pdicõe viuoꝝ· Videtur ãt i pdicõe ipõ
rũ letari si eoꝝ excecacõez in bonũ ipsoꝝ nõ ꝟũte
ret· Sic̃ medic⁹ videtur delectari i afflictõe infirmi
si medicinã amarã quã infirmo ꝓpinat ad ei⁹ sa
nitatẽ nõ ordinaꝝ· Quorũdã ei excecacõꝫ ordia
uit in eoꝝ salutẽ· sic̃ quorundã uideoꝝ q̃ excecati
fũt ut xpõ nõ crederẽt a ñ credẽtes ipsũ occiderẽt
a postmodũ ꝺpũcti ꝟũterẽtur ut h̃etur act·2·ca·
Excecacõ ãt illoꝝ q̃ obstinati fũt in pctõ sic̃ phara
onis nõ fuit ordinata ad salutẽ ipõꝝ· ꝑ im dãna
cõnẽ ꝓptea in epla ꝺr· Cõũtimi· Nã ut h̃etur de pe
ni· di· p̃· Ꝺ· hoc idẽ ꝓbat̃· Conũsio ꝺr q̃si cordis vn
dicꝫ uersio· Si aũt cor nr̃m vndicꝫ a malo ad dñ
cõũtit̃ moꝝ sue ꝺuersionis fr̃ctm̃ mẽtur ut de⁹ ab
ira ad miaꝫ ꝺuersus pcti p̃stet indulgentiã cui p̃
mo p̃parauerat vidcãꝫ· hec ibi· Et sicut hõ ꝓvici
um gule a deo auersus ẽ· sic p abstimẽtiã a ieiumi
um ad ipsũ dñ ꝺuertit̃ iõ in euãgelio ꝺr· Cũ ieiu
natis· Ad istã ꝺuersiõꝫ a ieiumũ ut sint nob̃ fru
ctuosa exigũtur septẽ· Primo qꝺ sint rcã· ꝫ·ut si
ant ex caritate a t̃uẽntia dei iõ in epla ꝺr· ad me·
Apoca· p̃· ca· Cõũsus ſũ ut videre q̃ loqbatur m̃·
Et ps̃· Audiã quid loq̃t̃ in me dñs de⁹· qm̃ loq̃t̃
pacẽ in pleb̃ suã a sup sãctos suos a in eos q̃ cõ
uertũtur ad cor· Debem⁹ ei attẽdere ad p̃cepta a
mãdata ei⁹ hũilit̃ obediẽdo ut euitem⁹ penã trãſ
gressiõis de q̃ ps̃· dicit· Increpasti supbos· male
dicũ qui declinãt a mãdatis tuis Heu miser pctor
sol in ortu suo vniuersal̃ eccĩa· i p̃mo diei offico
ꝫ· p̃pa· cardinales· archiepi· epi· sacdotes curati·
oms religio· oms ordo· oms pfessio· te in illꝰ ver
bis ꝓphe ꝺauid maledicit· Vñ nõ ẽ pseuerãdũ i
pctõ iõ i euãgelio ꝺr· Nolite ps̃· Nisi ꝺuersi fuitꝰ
gladiũ suũ vibrauit· arcũ suũ tetenditac̃· vsq; sa
gittas suas ardẽ· effecat· Secũdo qꝺ sint integra
ꝫ·ut fiãt totali aio a totali spũ a totis viribꝰ idꝺo
in epla ꝺr· in toto· qꝺ oi die recurrẽdũ ẽ ad dñ a
oĩ tpe ps̃· Cõuertẽ populꝰ me⁹ hic a dies ple
ni iuemẽtur in eis· Nõ em̃ ẽ cessandũ a pmia a ie
iumio· ꝑ sep̃ actu fũt obseruãda iõ in euãgelio
ꝺr· fieri· Cũ enim sit vbũ infimuui mõi ꝛcarꝫ nũe
tis a psoms· qꝺ oi tpe õnẽ psonã obligat· Ter
cio qꝺ sint wolũtaria· ꝫ·ut fiãt nõ coacte· nõ violẽ
ter· ꝑ libere a libẽter iõ in epla ꝺr· corde· Act⁹ em̃
naturales nõ fũt meritoꝛiꝰ· qꝺ naturalibꝰ nõ mẽ
mur nec demẽmur· ut ꝺr· 2· ethicoꝝ· ꝑ act⁹ wolũta
riꝰ ut p̃cedũt a wolũtate deliberata· Falco ei auis
generosa cũ diu wolauit a se fatigauit a p̃dã fu
am cepit· cor p̃de fue req̃rit· Xp̃s aũt generosus
ille falco p hoie tp̃ꝫ p p̃da sua capiẽda wolauit de
celo in vterꝫ v̄ginis· wolauit ad patibulũ crucis·
wolauit ad infernũ· wolauit ad mũdum· wolauit
ad celũ a iõ debeb̃at sibi cor nr̃m· Et sicut cor p̃de ex
hibitur· lauat̃· cõp̃mitur· sãguis exp̃mitur a i pres
sũditur· sic cor pctõris exhibitur p pctõꝝ recorda
cionẽ ps̃· Effundite cor̃ illo corda vr̃a· Lauat̃ p
lacrimaꝝ effusionẽ Jere· 2· cap̃· Laua a malicia
cor tuũ ut salua fias· Cõp̃mitur p ꝺtricõꝫ ps̃· Cor
ꝺtritũ a hũiliatũ de⁹ nõ despicies· Exp̃mit̃ sãguis
q̃ pctm̃ p ꝺfessionẽ Matb· 15· ca· De corde exeunt
cogitacões male· homicidia· adultria· formicacõ
nes· furta· falsa testimonia· blasphemie ac̃· Scidit̃
p satisfactoꝝ bonoꝝ operꝫa sic datur ei p deuocõ
nẽ sine plica vane intencionis· sine ruga false ope
racõis sine rugamẽto palliate fictõis ps̃· Labia
dolosa in corde a corde locuti fũt iõ in euãgelio ꝺr
sicut ypocrite· ſ·q̃ pretendũt aliud exteri⁹ q̃ſ sit ite
ri⁹· Quẽto qꝺ sint ꝓpria· ſ·ut q̃ percauerẽt ipsi se af
fligãt iõ in epla ꝺr· vñ· Dubitatur vtꝫ vnꝰ pos
sit p alio satisfacẽ· Ritur qꝺ duplex ẽ effect⁹ satisfa
ctõis· Vnꝰ est solucõ debiti pctõꝝ p̃cedẽtium a
tũc si quis ẽ ipotẽs per se satisfacẽ· ali⁹ qui ẽ in ca
ritate põt p eo satiſfacere sicut a ꝺfitei· puta qui ẽ
mutus ſ·alti⁹ lingue· sufficit qꝺ p scriptũ vel nutũ
vel infpretẽ ꝺfiteat· qꝺ nõ req̃ritur ab hoie pl⁹ q̃ꝫ
possit· Si vo fit potẽs tũc oꝝ qꝺ ipsemet satisfaciat
p seipso· Secũd⁹ effect⁹ ẽ excisio cãꝫ sequẽciuꝫ
pctõꝝ a tũc si fit pctõr potẽs ad sustimẽdũ penã
vel etiã pmptus ad faciẽdũ· nõ ẽ pmittẽdum ut
ali⁹ satisfaciat· misi aliquis defect⁹ in pmitẽte ap
peat iõ in euãgelio ꝺr· tristes· ut· ſ·tristicia pene
fit ꝓpria ut pz de mĩ· sene in legẽꝺ sancti Andree
apl'i ꝓ q̃ apl's se diu macerauerat· ꝑ nõ ꝓfuit do
nec mĩ· seipsũ afflixit· Quẽto qꝺ sint ita aspa· ſ·qꝺ
relinquãt aliquã afflictõꝫ i corpe· ca· Casti
go corp⁹ meũ a in seruitutẽ redigo Hec autẽ casti
gacõ fit p ieiumũ iõ i epistola ꝺr· In ieiunio· Adã
ei a sua q̃ꝺ diu ieiunauerẽt mot⁹ illicitos ñ seserẽt
qꝺ hostis nr̃· ſ·caro vicit̃· cũ ieiunio macerat̃ psal·
Ego aũt cũ mm molesti eẽnt indueb̃ar cilicõ hũili
abã i ieiumio aiam meã· Et i alio psal· ꝺr· Genua
mea ifirmata fũt a ieiumio a caro mea imutata ẽ ꝓpt̃
oleũ· Quidã ei p̃tendũt exti⁹ ieiumũ q̃ tum ad ap
pencã q̃ tñ lasciue viuunt q̃ñtũ ad exñciã ut sic
laudẽ acquirãt hũanã· quoꝝ intẽto corrupta ẽ
de quib⁹ ꝺr in euãgelio· Exfmimãt ei facies suas·
Sexto qꝺ sint doloꝛosa· ſ·quo ad doloꝛẽ imꝛioꝛem
iõ in epistola ꝺr· fletu· Et quo ad doloꝛẽ exꝛioꝛem
Vñ ꝺr et plãctu· Propꝛea spũs catholic⁹ volẽs
ista· ro· pgẽ ad xp̃m p viã ꝺuersionis et pñie de
bet igredi flãmã caritatis cũ fletu et lacrimis· sicut
dic̃ btus Amb· ut h̃etur de pe· di· p̃· ſ·medicina· Ma
iora enim crimia maioꝛib⁹ abluũtur fletib⁹· ſfle
at p te mr̃ eccĩa et culpã tuã lacrimis lauet Vide
at te xp̃s merẽtez et dicat· bũ tristes qꝺ gaudebi
tis· Amat vt p vno multa rogẽt deniq; in euãge
lio mot⁹ lacrimis vidue qꝺ plurimi p ea flebant
filiũ ei⁹ resuscitauit· hec ibi· Vñ Magdalena q̃ ci
to intrauit flãmã diuini amoris· resoluta fuit in

lacrimas·Similiť petr⁹ mox ut ihs ipsū respexit exiuit foras et fleuit amare Jdo in euāgelio dr ut pareāt hoibz.s.q̄ ex caritate simul cū eo pcātā ipi⁹ defleāt· Aº q̄ sint vera.s.q̄tū ad cōuersionē inte riorē Jdo dr in epla·Scindite corda vra a non ve stimēta vra de q̄ veritate facti in euāgelio dr ieiu nates·Cayphas em scidit vestimēta sua in vera cōfessione xpi a nō cor suū ut patet Math·26·ca· Cor duz itaq̄ scindēdū est in pnāa ieiumo·¶ Se cūda ocdusio·Naturale hois desideriū non plene quietať misi p pnāz ad deū pfecte conūtať·patz p aug⁹·p̄·cōfessi·Fecisti nos dne ad te a inq̄etū est cor nrm donec req̄escat in te·Et ps̄·Qui ēplet in bonis desideriū tuū renouabiť ut aq̄le inuēt⁹ tua·Sūt em sex desideria hois q̄ pficiūtur p veram conūsionē ad deū·¶ Primū est desideriū ogsc̄de vitatis·Nā oēs hoies natura scire desiderant ut dr in pncipio meth·Vñ phi ut acq̄rerent sapie vitatē multo tpe se occupauerūt i studio vite cō templatiue·¶ Prio pictagoras eūdo in egiptū·deinde in pſiaz·tandē in ytaliā·¶ 2º plato eūdo de athenis in egiptū·deinde i ytaliā·¶ 3º Tales phs se occupa uit i studio vsq̄ ad·xs·annū·¶ 4º Solon athenē sis vsq̄ ad·80·¶ 5º Pytach⁹ vsq̄ ad·xo·¶ 6º Ely obol⁹ vsq̄ ad·xo·¶ 7º Periādes vsq̄ ad·80·¶ 8º Melissus vsq̄ ad·9x·¶ 9º Permenides vsq̄·xx·¶ xº Anaxagoras vsq̄·x2·¶ xiº Symonides vsq̄ ·xo·¶ xijº Socrates vsq̄·8x·¶ Sed null⁹ istoz fuit plene saturat⁹·q̄ vitatez que de⁹ē nō q̄siuerūt· Jdo in epla dr Conūtimi ad dnm deū vrm·Per hāc em cōuersionē ogscim⁹ vitatē Jdeo in euāge lio dr Amē·v imitate ogsc̄dacē·¶ Secūdū est de sideriū disponēde sensualitatis scdm q̄ hō p rōez inferiora disponē pt·qđ quidē hoies assequūtur p studiū vite actiue.s.ut homo viuat scdz vtutem Cuiuslibet em vtuosi finis in opando ē xpe vtu tis bonū·sicut fortis ut fortiť agat·Sz q̄daz nō re frenāt sensualitatē p rōez·Jdo nō verētur q̄ die offendē deū mōliť·Quidā sic refrenāt q̄ ab ali quibz pctis mōlibz abstinēt a ab aliq̄bus non· Quidaz vero sic refrenāt q̄ mōliť nū q̄ peccāt·ꝑ venialia nō vitāt·q̄ septies in die cadit iustus· que tñ deus indulget Jdo dr in epla·q̄ bemign⁹· a de hoc nos certificat cū dicit in euāgelio·dico v purgo totū hoiez·q̄ totū hoiez sanū fecī scdz ami mā a corp⁹·¶ Tercū desideriū ē adipiscēde sublimitatis·Nā quedā bō osequūtur ciuilē vitā q̄b⁹ homo indiget ad ciuiles opacōes sicut honoris sublimitas quā hoies inordinate appetētes super bi a ambicōsi fiūt·Non tñ implež desideriū eoz Nō em fuit satuať p̄m⁹ angel⁹ q̄ voluit dignita tē dei rape Nō adā q̄ vltra dñiū creaturaz voluit sciaz di hre·Non rex Assuer⁹ de suo dnio·Nō Na buchodonosor de suo impio·q̄ voluit adorari ut de⁹·Nō Alexander q̄ audito q̄ eēt ali⁹ mūd⁹ cu piebat ipm·Nō troiani de sua excellēcia·Nō Ro mani de sua magnificēcia·Nō moderni de sua po tēcia Solus de⁹ saciabit tale desideriū nrm non ex merito nro·ꝑ ex sui mia Jdo in epla dr·Et mise ricors.s.sup nos Jdo in euāgelio dr·vob.s.dabit regnū·¶ Quartū desideriū ē p cipiēde celebritatis Cōsequitur em ciuilē vitā fame celebritas p cui⁹ im ordiatū appetitū hoies inanis glorie cupidi dicū tur·Quidā em q̄rūt famā i fortitudie ut Sapson Quidā in sapia ut Salomō·Quidā i pulchtudie ut Absolon·nec hij faciāť·q̄s tñ de⁹ sustinet pa cienter Jdo in epla dr·Et pacies·hoc desideriū cō plebiť in illa būtudie sēpiterna·p̄s·Exultabūt sc̄i in gloria Ad quā puemť vel p mnoc̄ciaz vel p pnāz Jdo in euāgelio dr Receperūt·¶ Rntū desi derii est assequtide copiositatis·Est em i ciuili vita aliud appetibile.s.diuicie p cui⁹ inordinatū appe titū a amorez hoies illibales a inusti fiūt·nec mē tē hois saciāt Aug⁹·Inexplebilis est sola auari cia diuitū q̄ nec deū timet nec hoiez reuereť·non p̄ri pcit nec mrem ag̃scit·nō fratri obt̄pat nec alico fidē seruat·viduā oppimit·pupillū inuadit· res mortuoz detinet ac̄·Auar⁹ em ē crudelis ut ptz de diuite epulōe cui lazaz·Per ocusionē aūt ad dū fit hō misericors Jdo i epla dr·Et multe mie· Per miaz aūt hō oseq̄ť būtudinē eternā·Jdo i euā gelio dr mercēde.s.glorie·p̄s·Gloria a diuicie i do mo eius·Et matth·7·ca·Bti misericordes qm ipi miaz cōsequēť.s.a dño ac̄·¶ Sextū desideriū ē pfi cienděe durabilitatis Nā oia cōseruacōnē fui eēq̄ vi te desiderāt scdz q̄ possibile ē p cui⁹ imoderātiaz hoies timidi redūtur a mimis a laboribz sibi pcē tes·Sz ppť pcātā imedū breuiať vita hoim·p̄s·Vi ri sanguinū a dolosi nō dimidiabūt dies suos· Exēplū patz de Ezechia rege iuda cui dictū ē·Dis pone domui tue q̄ morieris·Isa·38·ca·Sz p conū siones ad deū plongať vita Jdo in epla dr·p̄sta bilis sup malicia Que vita est ad cōsolacōnē et nā Jdo in euāgelio dr Suā·qđ ē pnomē possessi uū·p̄s·Inebriabūtur ab vb·do·tue ac̄·¶ Tercia cōdusio Pctōri misericors deus ppiciať cū aīa p ieiuniū scificať Patz q̄ recōpensacō offense ipo rat adeq̄cionē quā oportz eē ei⁹ q̄ offendit ad eū in quē omissa est offensa·Adeq̄cio aūt i hūana iusticia attēdiť p subtractōez ab vno q̄ plus ha bet iusto a addicōnē alteri⁹ cui subtractū ē aliq̄d deo aūt q̄uis ex pte sua nihil subtrahi possit·tñ pctōr q̄tū in ipso ē aliq̄d ei subtraxit peccando· Vñ oz ad hoc q̄ recōpensatio fiat q̄ aliq̄d subtr̄ hatur a peccāte p satisfactōnē qđ in honorē di re dat·Op⁹ aūt bonū nō subtrahit aliq̄d ab opāte ꝑ magis pficit ipsū·vñ subtractio nō p̄t fieri per opus bonū misi penale sit·Et ido ad hoc q̄ aliq̄d opus sit satisfactoriū oz q̄ sit bonū et i honorē di sit a sit penale ut pctōri aliq̄d subtrahať·vñ Gre gori⁹ dicit Justū ē ut pctōr tāto maiora sibi infe rat lamēta quāto maiora sibi p culpaz intulit dā na Tale aūt op⁹ satisfactoriū ē ieiuniū Jdo i epla dr·Caite tuba i sponv satisfacite do celi·q̄d āt ca nē deam⁹·dr ibid·scificate ieiuniū·a i euāge° dr· Tu āt cū ieiunas·Ser gna psonaz dñt scificare aīas suas p ieiuniū·¶ Prio maiores a nobiles·Jō i epla dr·vocāte cetū.s.nobiliū·a i euā° dr·vnge caput tuū·Amos·6·ca·Optimates capita popu loz·Qui debent vngi per ieiunij satisfactionem·

¶ Secūdo mō:es a ig̃biles iō in epla dr cōgrega te populū. Et in euāgelio dr. faciē tuā. Popul9 ei ē facies ciuitatis Abacuck. i. c. Facies hoīs q̄si pisces maris in q̄b9 relucz gl'ia cītatis. ¶ Tercio iusti a docibiles iō in epla dr. sc̄ificate eccl̄iaz. Et i euāgelio dr. laua. eph. 7. Xp̄s dilexit eccl̄iā vt illā sc̄ificarz. mūdās eā lauacio aq̄ in vbo vite vt sit scā a imaculata. ac̄. ¶ Rūto senio es a docibiles iō in epla dr. congregate senes. Et i euāgelio dr. Ne videaris hoīb9 .s. senex a īpotēs. sed fortis virib9 a iuueis psal. Renouabiē vt aq̄le iuuēt9 tua. Rūto puuli a indocibiles iō i epla dr. congregate puu los a fuggēstes vtera. Et in euāgelio dr. ieiunans pī tuo .s. tāq̄ vxt9 fili9 a obediēs psal. Justicia illi us in filios filioz a ac̄. ¶ Sexto cōiugati a reducibi les iō i epla dr. Egrediat spōsus de cubili suo ac̄. Et in euāgelio dr. q̄ videt in abscō dicto Vt āt hoc ieiumiū deo acceptabile fiat q̄nq̄ exigūtur. ¶ Pri mo solers ōsio. Ruilibz ei pcōr a deo aūsus. dz dicē illud Aug9. x. cōfes. Sco qz male mī ē pter te dñe. nō solū me ex me. ß in meipso a ōmis copia q̄ de me9 nō ē. egestas mī ē. Vt āt hāc egestatez fugiat. dz pcōr cito cōuti ad dñm Ecc̄. 7. c. Fili ne tardes cōuti ad dñm a ne differas de die in diem vñ Hugo li. z. de claustro aie c. 10. dic̄. In illa eta te q̄n flaescūt crines. calo nitescit eburnea. oculoz gemis facies rosea decorat. valitudo corpis vires mīstrat. q̄n viget rō. vigēt corpis sēsus. visus acucior. auditus pmptior. incessus rectior. vultus iocūdior. hec ille. Ruia vovt dicit. señ. tē gedia quarta. Rūq̄ ē sera ad bonos moēs via. Quē pemitet peccasse pene ē inocēs. Rō q̄tē patuit in latrone q̄ de cruce tūsit ad pacifū iō in oi eta te dz hō cōuti ad dñm. siue i p̄ma vigilia. siue in se cunda. siue in tercia. siue i puericia. ut btūs dñi cus. siue in iuuētute vt Maria mag̃d. siue in sene ctute vt lōginq̄. iō in epla dr. int̄ vestibulū a alta re. p vestibulū figūtur puericia. p medīū iuuētus p altare senect9. Dec āt cōuersio dz ee ab omib9 pctis. qz conuersio ē cordis vndiq̄ vsio de pe. di. p. .s. hoc idē a di. A. .s. qđ q̄uis. Sic ei deū hēbit p̄ez quē p̄ hūit iudicē iō in euāgelio dr a p̄ tuq̄. vñ psal. Rūo misereē p̄ filioz ū. miser9 ē dñs timē tib9 se. qm̄a ac̄. ¶ Secūdo diligēs ctricō. Nā sic agri cola terā scidit a fodit vt fructificet. sic pemitēs cor scidit a cōterit intuitu pcī deū offendēt⁹ a intuitu dei ōmīatus. vñ Gre. li. 8. moā. dic̄. Alia ē ctricō q̄ p amorē nascitur. alia q̄ per timorē. qz aliđ ē vi cia fugare aliđ ē p̄mia desiderare. In q̄ ctricōe licz req̄ratur dolor a displicēcia voluntaria de pctō ex n̄cessitate. tñ req̄ritur dolor sēsibilis ex pfectōe q̄ mā festatur p fletū a lacrias iō in epla dr. ploabāt sacdotes a mīstri. Tales aūt lacrime cōtricōis as cēdūt ad dñz iō in euāgelio dr. qui videt ac̄. ¶ Ter cio euellēs ofessio. Nā sicut agricola nō bñ dita tur fructib9 tre ñ euellat in sp̄inas semē suffocan tes. sic pemitens vt deo placeat a bñ fructificet dz sp̄inas pctōr euellē cū rastro ofessiōis. vñ Jsđ. li. i. solilo q̄o. 12. ca. dic̄. Cōfessio sanat. cōfessio iustificat. ofessio pctis remā donat nulla tā gui⁹ est culpa que remā ñ hēat. Et Aug̃. ut hētur de pe. di. i. .s. quē pemitz. Qio pemitat a dolorē lacrīs oñ dāt. repūtat vitā suā deo p sacdotē. puemiat iudi ciū dei p ofessionē iō i epla dr. pce dñe pce popu lo tuo .s. ofitēti tibi a in euāgelio dr. in abscō dicto ¶ Rūto iugis meditacō. Ver9 em̄ pemitēs medita tur omēs suas abhoīacōes int̄i9 a exti9: cogitādo q̄d fuit in vētre mr̄is. q̄d in vita. quid i morte. Jn tuis cogitabit q̄ fuerit honust9 pctis. irretitus vi cijs. pruriēs concupiscēcijs. pollutus illusionib9 p n9 ad malū. vñ Hugo li. z. de aia dic̄. Redi ad cor tuū a discute tripsū. cōsidera vñ venis. q̄ tendis. q̄ mō viuis. q̄d es. quid fuisti. q̄d eris. q̄ntū quoti die p ficis. q̄ntuz deficis. q̄b9 cogitacōib9 magis incuruaris. q̄b9 affectōib9 frequēt9 tāgeris. q̄bus tēptacōnū machinis a spū maligno acri9 impugna ris iō in epistola dr ne des hēditatez tuā in obpro briū ac̄. Et in euāgelio dr. redde t. .s. grāz suā ad tui sū leuacōz ne cespaueris sup hīs ac̄. ¶ Rūto perse uerās lacriacō. Nā sicut aq̄ mebat trā ut fructifi cet. sic aia īpiguatur lacrimis. vñ Gre. sup Ezec. omel. 8. dicit. Dolo caustū siccū ē op9 bonum qđ amoris lacrime nō imūdūt. Dolo caustū pigue ē q̄n h bñ agitur corde hūili a lacrīs irrigatur iō i epistola dr. zelat9 ē dñs sup trā psal. Fuerunt mī lacrie m. p. di. a. n. ac̄. Et in euāgelio dr. tibi .s. ad salutē p dert. ¶ Rūta oclusio. Ver9 pemitēs thesau rū sibi acq̄rit cū securitate. si p abstinētiam facta carnis subiugauerit cū sagacitate. Dz qz sicut q̄n dñs gubnat subditos suos i pace multi ciues hi tāt cum eo. forēses libēt trāseūt p territoriū suū. pe dagia. dacia. gabelle lucrātur. ciues negociātur. Vñ talis dñs thesauz sibi acq̄rit. Sic ver9 pītēs dū seruat regnū corporis a aie sēsus rōni subiugā do. magnū thauz sibi acq̄rit. p̄mo em̄ de9 p̄ trā sit p ip̄z negociās a emēs cordis ctricōz a soluit ei pctōz et missiōez. ¶ Secō tūsit fili9 emēs oris cō fessiōz a soluit grē ifusiōz. ¶ Tercō .s. emēs opis satisfactōz a soluit pēaz diluiōz. ¶ Rūto tō timas emēs doloris amaricacōz a soluit vtuus ofolacōz ps. fm mlitudinē doloz meoz i corde meo. ofo. t. l. a. meā. ¶ Rūto tūseūt Seraphī a emētes a pēi tēte dñū amorē. soluūt ei ignitū feruorē ac̄. ¶ Sex to tūseūt Cherubī a emētes ab eo dīnā sciaz sol uūt ei .s. sapiaz q̄ ē donū. ¶ Septio tūseūt Troni a emētes ab eo cordis hūiliacōz. soluūt ei cordis a opis mānsuetudiez. ¶ Octauo trāseūt. dñacōes a emētes ab eo carnis mūdiciaz. soluūt ei cōsa cōis pudicitiā. ¶ Nono tūseūt Virtutes a emētes ab eo opacōes grāz gratuitaz. soluūt ei grāz gtū facētez. ¶ Decio trāseūt Potātes a emētes ab eo i pugnacōes dyabolicaz tēptacōnū. soluūt ei victoriā. ¶ Undecio tūseūt Principatus a emētes ab eo sollicitā regimis p̄sidēciā. soluūt ei subditoꝝ obediaz. ¶ Duodecio trāseūt Archāgeli a emētes ab eo dignitatis a hūanitatis ofessiōez. soluūt ei apō p̄ez filij omēdacōz. ¶ Decio octio trāseūt Angeli a emētes ab eo tpaliū cū primū mīstracōz. soluūt ei eternalū pmissiōez. Supuemūt noui ne gociatores pēitētē locupletātes magnis a p̄ciosꝰ

diuicijs Est em̃ in eo salomō cū thesauro iustitie Judith cū thesauro prudẽcie Jacob cū mercamonijs tẽpancie Sãpson cū armis fortitudis Abraha cū scuto fidei Hester cum victualib⁹ spei Moyses cū vestib⁹ caritatis Dauid cū aialib⁹ mãsuetudinis Thobias cū auicul' mie Daniel cū pigmẽtis abstinẽcie Job cū lectisternijs pacie Helyas cū ferro constãcie Joseph cū lamificiõ continẽcie Susanna cū limo castitatis Anna ꝓphetissa cū coloribꝫ et tincturis viduitatis Johes baptista cū tubis p̃comissacõis Isayas exigit apothecã solitudinis Jeremias depingit vexilla ꝯfidẽcie Marta firmat hospiciũ vite actiue Magdalena fũdat tẽplũ cõtemplatiue Prodig⁹ fabricat palaciũ spũalis iudicij Publican⁹ fit censalis in foro Zache⁹ ꝑparat bancũ cãpsoris vbi cõmutat ramũ imq̃tatis in aux salutis. Johes. Lucas. Mathe⁹ et Marc⁹ mercẽs portãt in circuitu euãgelizacõnis Petr⁹ a Jacobꝫ pisces capiũt i naui gubnacõis Virgies portãt flores pudicitie Cõfessores aromata ꝯsacõnis. Martires rosas dilectõis Apli p̃ciosos lapides ꝯfiõnis Prophe argẽtũ sonoẽ veritatis Pr̃iarche aux puritatis. Vox olim exempla q̃si p̃tiosas diuicias ver⁹ pemites acq̃rit Jdo i epistola dr. Ecce ego mittã vob frumẽtũ ac̃. Et in euãgelio dr. Nolite thesaurisare vobis thesauros in tra ac̃. vsq; ibi ẽ a cor tuũ. Hec oia hñtur p ieiuniũ. vbi nota q; ieiuniũ bonũ exigit q̃tuor. Prio rectã intẽcõnẽ. s. ut fiat pure ppt̃ deũ a nõ ppt̃ laudem hũanaꝫ sicut abbas q̃ dixit se fecisse recia ieiunãdo Jdo dicit. Cũ ieiunatis ac̃. vsq; ut pareãt hoibꝫ ieiunãtes. Sũt em̃ ut aranea q̃ se euisceãt ad tela faciendã quã vent⁹ glie destruit. Job. 8. Sicut tela araneaꝫ sic fiducia ei⁹. Grego⁹. expomit ut dictũ est. Sũt ecia ut vinea in aq̃ qm̃ q̃cq̃d factũ ẽ multus expensis modicũ gelu vlaudis ardor exurit Job. 17. Ledet̃ q̃si vinea in p̃mo floꝛe botrus ei⁹ a q̃si oliua piciens floꝛẽ suũ de diuersis itencõibꝫ ieiunãciũ. nõ vsũ. Abstinet eger. egẽs. cupid⁹. a gula. simia. vt⁹. Intellige sic Abstinet eger. vel qz nõ p̃t comedẽ vel ppt̃ medicinã. Egẽs qz nõ hꝫ q̃d comedat. Cupid⁹ ne expendat. Gula vgulosus. ut postea auidi⁹ comedat. Symia vypocrita ut laudet̃. vtus vvtuosus ut mereatur. Iº ieiuniũ bonũ exigit cordis leticiam Jdo dicit. Tu aũt cũ ieiunas vnge caput tuũ a faciẽ tuam laua qđ est signũ leticie. In tribꝫ em̃ casib⁹ nõ ẽ laudabile ieiuniũ nec licitũ. Prio qñ p ieiuniũ subtrahit̃ illud quod ẽ necariũ vite sicut etiam nemim licet seipsũ interficere. s; hoc qđ est necariũ vite est modicũ. qz natura paucis mimisq; ctenta est. 2º qñ p ieiumiũ subtrahit̃ illud qđ sibi incũbit ex offitio vel ex sotietate eoꝝ cũ q̃bꝫ cõuiuit ut si p̃dicator ex ieiumio deficeret a p̃dicacõe. hoc em̃ eẽt de rapina hostiã offerre. 3º qñ p ieiuniũ ab opibꝫ vtilioribꝫ impedit̃ e. s. ab opib⁹ caritatis a a vigilijs oportunis ad q̃ licet nõ teneat̃. in discretũ est tñ tale ieiumiũ. Hꝫ laudabile ieiumiũ est qñ p ipm caro diminuit̃ a suo robꝛ ut faciliꝰ spũi subdat̃. nec tñ ppt̃ hoc mors accelerat̃. qz ex abũdancia plures moriũtur q̃ ex defectu ieiumiũ bonũ exigit elemosinaꝫ largicõez. vñ dr. vnge caput tuũ. primũ tuũ oleo mie In cui⁹ exemplũ dr Luc̃. 7. Maria vpenites. stans p grãm retro p erubescentiaꝫ pcti. secus pedes ei⁹. vppe vestigia ei⁹. lacrimis cepit rigare pedes ei⁹ p cõpassionẽ pauperta capillis. vsuperfluis tẽpalibꝫ suis. nõ alienis. egebat. vsubueiebat. a vnguẽto. boni opis. vngebat. vfamã dabat a osculabat̃. vdulcit̃ erogabat. Jeiunãs em̃ teneat̃ in eleosinã daẽ qđ sibi restat ex ꝯsilio xpi. Jux illud. Date eleosinã a ecce oia mũda sũt vob. Et p̃cipue diuites cũ viderint frez suũ necitatez hẽre. vñ Jero⁹. Qđ mã ducatur⁹ eãs si ñ ieiũaes da paupibꝫ ut ieiumiũ tuũ sit saturitas aie nõ marsupij lucꝫ. Iº ieiuniũ bonũ exigit pcto⁹ꝫ ipmixtionez. vñ dr. Nolite thesaurizaẽ vobis thesauros in tra. Ieiumiũ em̃ factũ i mõli pcto ñ ꝓdest ad vitã eternã. ptz auctoritate Salomõis ecc̃. 32. Qui baptizat̃ a mortuo a itez tãgit eũ q̃d pficit lauatio eius. s. Sic homo q̃ ieiunat in pctis suis a itez faciẽs q̃d pficit hũiliando se. s. Oracõez em̃ illi⁹ q̃s exaudiet. s. hec ibi. Et Isa. 58. dixer̃t in dei. Quare ieiunauim⁹ a non aspexisti. s. hũiliauim⁹ aias nras a nescisti. s. Et qz i pcto ieiunabãt rñdit dñs. Ecce ad lites a ctẽciones ieiunatis. q̃si dicat. Jdo ieiunatis qz non vacat vobis ꝯmedere ppt̃ lites ac̃. a seq̃tur. Nolite ieiunare sicut vsq; ad hãc diẽ. a Zach. 7. Cũ ieiũaetis a plãgeretis nũq̃d mihi ieiunastis. s. q̃si dicat nõ. vñ Grego. Nõ dco ꝙ sibi q̃sq; ieiunat si que sibi subtrahit nõ pauperibꝫ tribuit. sed vetri postea offerenda custodit. Auis em̃ sine alis nõ volat. sic ieiumiũ sine bonis opibꝫ. Ambro. Cibꝰ absti nẽtia nõ sufficit misi bõ opa adiũgãtur. Et Isido. Qui a cibis abstinet a p̃ue opatur demões imitatur. Sz dices. Ad q̃d g; ieiunare deb⁹. s. Rñdeo ppt̃ tria. Prio ppt̃ obediaz mãdati ad qđ teneis aut eccia obligãte aut ꝯfessore pmãz imiũgente 2º ppt̃ castitatẽ ad quã ieiumiũ dispomit. 3º ppt̃ gr̃e affinitatẽ ad quã ieiumiũ multũ valet.

Secũdo p̃cipalit̃ declarat̃ illa cõclusio testimonio legis apostolice Et hoc q̃druplicit̃. Primo ppt̃ mũdiciã conseruãdã Ro. 13. Abiciam⁹ opa tenebraꝫ a induamur arma lucis sicut i die honeste ambulem⁹ Nõ in comessacõib⁹ a ebrietatibus. nõ in cubilibꝫ a impudicicijs. nõ in ctẽcõe a emulacõe. s; induimi dñm ihm xp̃m. a carnis curã ne feceritis in desideriijs. hec ibi. 2º ppt̃ seuerã simaz euadẽdã Jacobi. 5. Epulati estis sup terraz a in luxurijs enutristis corda vra. in die occasionis adduxistis. Ecce iudex ad ianuam assistit. 3º ppt̃ victoriã obtinẽdã. i. pet̃. 5. Ambulauerũt in luxurijs. desideriijs. vinolẽcijs. comessacõibꝫ. potacõibꝫ a illicitis pdoloꝝ cultibꝫ i q̃bꝫ nũc obstupescũt qui ẽddẽt racõnẽ ei qui paratus ẽ iudicare vivos a mortuos. Cum aũt finis approp̃inquabit. Estote itaq; prudentes a vigilate ut in reuelacõne glorie xp̃i gaudeatis exultantes. hec ibi. Qñ em̃ simul duo pugnant si vn⁹ pl⁹ debilitat̃ alter magis vigorat̃. sic ẽ de corpe a aia. Judic. 20.

Jeiunauerũt filij ifrahel vſq; ad veſpam a ſecũdo die deuicerũt bẽ vamitas. ℟. Rẽto ꝓp veritatẽ ꝙ gſcẽ dã Jude. ℣. Veh hijs qui ſũt in epuł ſuis mack'o ſe ꝺuiuãtes. ſine tioé ſcipõs paſcẽtes. Nubes ſine aq̃ q; a vẽtus circũferũé. arbores autũ nales ifru ctuoſe. bis mortue. eradicate. fluct9 feri maris. de ſpumãtes ſuas ꝺ confuſiões. ſy dera errãtia quibz ꝓcella tenebraz in eternũ ꝺ ſeruata ẽ. hec ibi. De9 em̃ ieiunãtib9 ſua ſecreta ꝛuelat. ſic ℣ Delyſe9 oleũ infudit q̃ diu vaſa fuerũt vacua. quẽadmoꝺ ꝺr. g. ℭ Greco̅ pncipalit eadẽ ꝺ c'o de ℟ Reg. g. c. aĉ. ꝺarat teſtimo legis canonice a hoc q̃ ꝺru plicitẽ. Prio ꝓp ſtatuit detiacõz. ſſã tps ieiunãꝺi p̃ vigilias ſcõz a alia ieiũia q̃ ecĉia ſtatuit ob ſeruari. Et de obſeruãcia ieiumoz p totũ ẽ q̃ ꝺra gẽſiã tõ exceptis dñicis diebz. qꝺ ieiumũ ẽ ita ꝺi ſtricte obſeruãꝺ vt q̃ vnã diẽ fregelt tõz q̃ ꝺra ge ſiãz violaſſe videt. ut hẽẽ de ꝺſe. di. z. c. Nõ liceat ex honorabẽ q̃ ꝺra geſiãz. ß ſincẽ abſtinẽtes tõz q̃ ꝺra geſiãz pacere a ca. nõ oz. Vñ ieiumia ſtatuta ab ecĉia ñ ꝓſũt redimi ñ cã l' necũtas ſubſit ut ꝺicẽ Innoc. Sz ieiũia voluntaria ꝓſũt et ſine vlla cã redi mi a intermitti. Jeiumia ꝺo q̃ in pma iponuntur re ꝺimi ꝓſũt auctoritate ſupioris. Et de voto. c. finali. Et di. 82. c. ꝓſbit. in fi. ꝺr sic. Sane ſciẽꝺ ẽ ꝙ ſeꝺaz feriã vnũ pſalteriũ canẽꝺo. aut vnũ denariũ paupi b9 ꝺonãꝺo ſi op9 ẽ. ieiumũ i panem aq̃ redimẽꝺo terit. hec ibi. Si em̃ ꝺ ſtat de cã ꝓp quã ieiumũ ſol uẽꝺũ ẽ. nõ ẽ necariũ ut petat diſpẽſacõ puta ſi ꝓp ter pauptatẽ mẽꝺicãs nõ inuenit q̃ntũ ſufficiat ſibi ꝓ vna refectiõe. aut lãgues indiget ſepi9 re fici a h9. Si vo cã ſit ꝺubia tũc petenda ẽ diſcensa cio vel ab epõ loci. ſi commode ꝓt hri vel a ꝓpo facer dote. ℣ Secũꝺo ꝓp ſubditu obligacõnẽ. ſſã ſtatuta coia ꝓponũtur ꝑm q̃ multitudim̃ ꝺuenũt a iõ le giſlatoz i eis ſtatuẽꝺis attendit id qꝺ cõit a i plu rib9 accidit. ſi quiꝺ aũt exſpali cã in aliq̃ iuenias qꝺ obſeruãtie ſtatuti repugnet: nõ intendit talez legiſlatoz ad ſtatuti obſeruãtiaz obligare. Et hij ſũt. 12. ℣ Primi ſũt puer. q̃ diu em̃ ſũt in ſtatu aug mẽti. vſq; ad finẽ tercij ſeptẽnij. ſ. 21. ãm. ñ tenẽ tur Cõuemẽs tũ ẽ ut infra hoc tẽp9 ad ieiumia ex cẽatur pl9 vel min9 ꝑm modũ fue etatis a poſſibi litatis. Secũꝺi ſũt nouicij religioſoz cũ quoz ieiumia ſoluẽꝺa diſcretõ plan ꝓuꝺebit. ℣ Tercij ſũt oparij quib9 ſi imineat necũtas multũ laborã ꝺi a cũ hoc nõ ꝓſũt ieiunaẽ nõ obligãtur ad ieiu mia. ℟ Recurrãt tñ ad ſupioris diſpẽſacõz. ℟ Rẽu ſũt pegrinãtes. quoz pegrinatio ſi commode differri põt aut diminui abſq; detrimẽto. nõ ꝺñt ieiumia ecĉie p̃termittẽ ſec9 ſi imineat necũtas ſtatũ pegri nãꝺi ꝛc. ℣ Rũa ſũt curſores quoz vſus ẽ ꝺñis ne ceſſari9 qui ſi nõ ꝓſũt ſimł curre a ieiunare excuſã tur. Sec9 qñ morãẽ vel modicũ vaꝺũt. ℣ Sexti ſũt ſeruitores nobiliũ qui ſi p̃uenãt ex cã horam co medẽꝺi nõ peccãt. aut ſi p̃libãt modicũ ꝓpe horaz ut ꝓp ꝺinuacõz tpis totũ reputari poſſit p vna meſa. aut ſi p̃ guſtant cibos ꝺñoz ad cautelã ve nem. aut ſi ſurgũt a meſa vt ponẽt vinũ. exemia a h9. ℣ Septimi ſunt lectores meſe qui cũ licẽcia p lator9 ſuoz aliquiꝺ p̃ guſtãt. ℣ Octaui ſũt paupe res a medicãtes qui ñ ꝓſũt hre tãtũ ſimul qꝺ ſuf ficiat eis ad vnã comeſtiõez. aut ꝓp mediã p̃ce dẽẽ ieiunaẽ nõ ꝓſũt. ℣ Nom ſũt infirmi a debiles q̃ ob debilitatẽ ieiunaẽ nõ ꝓſũt. ſ; p quãta debilita te excuſẽẽ: arbitrio boni viri ſtãꝺũ ẽ. Decimi ſũt ſenes q̃ pre ſenectute gũi excuſãẽ p̃s. Dies ãnoz nõoz i ipſis. Ao. ãm. ſi aũt i potẽ tanbz. 80. ãm am pli9 eoz labor a doloz. ℣ Undecimi ſũt mulieꝛ p̃g nantes a lactẽtes q̃s neceſitas corpalis debilitatis aut piculũ aboꝛtus cogit ſoluẽ ieiumiũ. ℣ Quo ꝺeci mi ſũt vtores q̃ ꝓp vitãꝺã ſcandalũ ꝓp ꝓhibici onẽ viroz ex diſpẽſacõe ꝓpꝛij ſacꝺotis ſoluẽ ꝓſũt ieiumia. ut ꝺiſ. 70. ca. ut ꝛſtituẽtur in fi. vbi ꝺr de trahẽꝺũ ẽ aliq̃ ſeueritati ut maioꝛib9 ſanãꝺis malis caritas ſincera ſubueniat. Et nõ ꝙ ſi vir p hibeaz vtorẽ a ieiumio ꝓp aliq̃ malũ omittẽꝺũz vel̃ peccaz a vir ꝓhibẽs a vtor obſequẽs. ℣ Ter cio ꝓp tpis p̃figuracõz. ſſã p ecĉiaz ſtatutũ ẽ ut ſemel i ꝺie a ieiunãtib9 comedatur a tũc hora no ne. ut hẽẽ de ꝺſe. ꝺi. i. ca. Solẽt plures qui ſe ieiũa re putãt in. xl. moꝛ ut ſignũ audierint ad horaz nonã mãducare qui nullatenꝰ ieiunare credẽꝺi ſũt: ſi añ mãducãt q̃ ꝺmũ veſpinũ celebreẽ offi ciũ. Vbi nõ ꝙ qui volũt ieiunare in. xl. p̃cipue q̃ tuoz obſeruaẽ ꝺñt. p̃mo audire miſſaz õm ꝺiez veſpas. ſecũꝺo largiri elẽoſiãs paupeib9. de hijs ꝺuob9 hẽtur in p̃ꝺcõ ca. Solẽt. cũ medũ vbi ꝺr. ℭ Occurrẽꝺũ ẽ ei ad miſſaz a veſpaz ſollemnia a auditis miſſaz ſollẽnib9 a veſptinis officijs lar gitis elẽoſinis ad tibũ accẽꝺẽꝺũ ẽ. Si vero aliq̃s neceſitate cõſtrict9 fuerit ut ad miſſaz venire nõ va leat: extimata veſptina hora. opleta oꝛe e ſuaz ie iunũ ſoluat. hec ibi. Eſto ꝺñt ꝺuenire ad eccĉiam q̃to ꝺetẽt ꝺuenire ad p̃ꝺicacõz. de hijs ꝺuob9 hẽ tur de ꝺſe. ꝺi. z. ca. ne quis. vbi ꝺr ſic. Nec q̃ꝺrge ſiãz ꝺieb9 ab ecĉijs deſint fideles. nec hitẽt in cu biculoz a nubulis ac mõtũ. nec qui in ſuſpicõni b9 ꝓſeuerãt. ß exẽplũ ac p̃ceptũ cuſtoꝺiãt ſacꝺo tũ a ad alienas villas agẽꝺoꝛũ ꝺuẽtuum cã non ꝺuenĩãt. Abvmũſis epis ꝺcm̃ ẽ. anathema ſit q̃ hoc ꝺmiſerit. hec ibi. Dec em̃ hora ẽ cõuemẽs ꝓpe duo. p̃mo qꝛ cõuenit miſterio paſſiõis xp̃i q̃ cõ pleta fuit hꝛa nona. qñ idmato capite tra ꝺidit ſpm̃. Jeiunãtes em̃ qui carnẽ ſuã affligũt paſſio ni xp̃i ꝺoñẽ. Galat. v. qui aũt ſũt xp̃i carnẽ ſuaz crucifixerũt cũ vicijs a ꝺcupiſcẽcijs. ſecundo qꝛ ie iunãtes in hac hora ſeciũt aliquã afflictõez p cul pe ſatiſfactõe ſſã ꝺebita hora comedẽꝺi ex ieiumi um ẽ ſeꝛ. qꝛ tũc cõpleta ẽ digeſtio naturali caloꝛe tpe nocti9 inti9 reuocato ꝓpe frigus nocti9 circũ ſtãs. tũc eciaz diffuſio hũoꝛis facta ẽ p mẽbra co opante ad hoc caloꝛe ꝺiei vſq; ad ſũmũ ſol aſcẽ ſũ tũc ecĩã natura corpis tuam indiget aduua ri ꝺ tẽ exterioꝛẽ aeris caloꝛẽ. ne humoꝛes inti9 adu rãtur. ut g̃ in ieiumio aliq̃ afflictõ ſentaẽ: poſt pre ꝺcaz hoꝛã comedẽꝺi aliq̃ ꝺilacõ ẽ hñda. nõ tñ tã ta q̃ p hoc multũ naĉa g̃ueẽ a talis ẽ hora nona cui9 dẽmiacõez nõ oz facẽ ꝑm ſubtilẽ exaiacõez

Sufficit em̃ q̃ fit cir̃ hor̃az nonã q̃s facilit̃ cog̃sci põt. Si tñ aliq̃ ob infirmitat̃ vel etat̃. seu etiam maiorẽ religiõis aut studij̃ cõmoditat̃ vel ob aliã q̃cl hmõi. de tarditate p̃dicta g̃uarẽtur eẽt cũ talib̃z dispẽsandũ ut in ieiunio p̃dictã horã aliquã tulũ pue nire possent dñt ergo ieiunãtes aliquã afflictõnez in esuriẽdo fustinẽ ad hoc q̃ eoz ieiunia sint salutaria. ℣ 2° ppt̃ cibi cõdicõnẽ. Ieiunũ em̃ est institutũ ad ocupiscẽcias repmẽdas que fũt cir̃ delectacões gustꝰ a tactꝰ. Illos g̃ cibos ecclesia ieiunãtib̃z interdicit q̃ gustui multã afferũt delcãcionẽ a ad venerẽa puocacõez sicut carnes aialiũ in ira degenciũ et q̃ ex eis puemũt ut oua a lacticinia. ut h̃etur dist. 2. ca. Demiq̃. vbi dr sic. Par ãt est ut hij q̃ diebz q̃dragesime a carnibꝰ aialiũ abstinemꝰ: ab oibusq̃ q̃ semẽ auã trhũt carnis originem ieiunemꝰ a lacte. caseo a ouis hec ibi. vbi nota q̃tuor. ℣ Prio q̃ ieiunãtes nõ p̃hibẽtur pluries bibẽ in die. q̃ potꝰ magis sumit̃ ad alteracõnẽ corpis a digestionem cibor̃z q̃p ad nutricõnez siue potꝰ sumat̃ añ cibũ siue ptꝰ. Tñ imoderate bibẽtes peccãt a meritũ ieiunij̃ p̃dunt sicut illi q̃ in vna comestiõe minimũ cibũ sumũt. ℣ 2° q̃ ieiunãtes nõ p̃hibẽtur cõfectões a electuaria p modũ medicinẽ sumẽ misi q̃s in fraudẽ per modũ mãducacõis in magna quãtate sumerez. ℣ 3° q̃ ieiunãtes nõ p̃hibẽtur spẽbz vti ad necãta tẽ ppter cibi digestionẽ. si q̃s tñ ista sumat ad voluptatẽ: p̃uat̃ fructu ieiunij̃. q̃ nõ seruatur institutis in̊cio nec cã ieiunij̃. cũ inflãmẽt a delectẽt Ecã magni pisces cum sint magni nutrimẽti Et ostree cũ sint ad malũ incitatiue a inflãmatiue hoc tpe intdicũt. ℣ 2° q̃ ieiunãtes ñ p̃hibẽt modicũ panis de sero sumẽ ne potꝰ eis noceat vl fructꝰ i pua q̃ñtate ppt̃ lassitudinẽ laboris a opis dicit̃

Quarto p̃cipalit̃ declarat̃ ead̃ obdurio testimonio legis Eccãastice. 4. docetur ab eccia approbatur. ℣ Primꝰ ẽ btũs Gre. i omel. ut h̃etur de conse. dist. 3. ca. Quadragesiã sũma obsuacõne est obsuãda. ut ieiumũ p̃ter dies dñicos qui de abstinẽcia subtracti fũt misi quẽ infirmitas impedierit nullatenꝰ soluat̃. q̃ ipi dies decime fũt anni. Jubemur aũt ab oi potũ ad oim tonoz nũoz decimas dare hec ibi Cũ enim popꝰ noue legis ad maiora obligetur q̃p popꝰ veteris legis p̃mi illd Math. 5. Nisi abũdauerit iusticia vra plꝰ q̃p scribaz a phariseoz nõ intrabitis in regnũ celoꝝ tũ. Ex determinacõe aũt eccie oẽs fideles obligãtur ad ieiumũ q̃dragesime tã q̃p ad decimã diez tocius anni. g̃ oio obligãtur ad tale ieiumũ ex p̃cepto nec alit̃ saluãtur cũ tale ieiumũ fit sollẽmꝰ institucõe. Nã actiui obligãtur cũ fuerint figurati p moysen q̃. 40. diebz a noctibz ieiunauit. Cõtẽplatiui obligãtur q̃ figurãtur in helya ppha q̃ totidẽ diebz a noctibꝰ ieiunauit. Actiui a otẽplatiui sil ecã obligãtur. q̃ xps p quẽ figurãtur ieiunauit totidẽ diebz ut dr Math. 4. ℣ Secũdꝰ ẽ beatus Jero. ut h̃etur de cõse. dist. 3. ca. Nõ dico ebdomadas. nõ dico ieiunia duplicata. ꝫ saltẽ singulos dies absq̃ cibor̃z luxuria tũ figamꝰ. Et ca.

Sint tibi q̃tidiana ieiunia a refectio sacietatẽ fugiens. Nichil em̃ nbi p̃est biduo vel triduo trãsmisso vacuũ portare vẽtrez si piter obstruat̃. hec ibi. Hoc ei ieiumũ q̃dragesime ẽ vmũsali obseruacõe cũ oẽs obligret. ℣ Tercius est btũs Ambro. ut h̃etur de cõse. dist. 3. ca. Cõtraria dñe ordicõis p̃cepta medicine fũt. A ieiunio reuocãt. lugubrare nõ finũt. ab oi intencõe meditacõnis abducũt. Ita q̃ se medicinis dederit seipsũ sibi abnegat hec ibi. Tale ieiumũ q̃dragesime ẽ districti rigore. idõ sũme obseruãdũ. ℣ Quartꝰ est btũs Aug. ut h̃etur de cõse. dist. 3. ca. Jeiumũ magnũ a gñale est ab iniq̃tatibz et ab illicitis voluptatibz seculi q̃s est p̃fectũ ieiumũ. in hoc seculo q̃si q̃dragesimaz abstinẽcie obsuam. a celebram. cũ bñ viuim. cum ab iniq̃tatibz a ab illicitis voluptatibz abstinem. Sz q̃ hec abstinẽcia sine mercede nõ erit: expectam. illaz btãz spẽ a reuelacõez glorie mgni dei a saluatoris nri ihu xpi. nã huic tã q̃p salutari labori tam opis q̃ pinet ad q̃dragenariũ nũez additur q̃tus a felicitatis de nario ut quimãgenarius fiat. hec ibi. Hoc em̃ ieiumũ est fructuosus virtute q̃p tũ ad mercedẽ q̃ nũer. abstinẽcie est cõtrarius q̃dragenario nũero p̃cedẽtz gule. Idõ q̃. 40. modis peccam. vicio gule q̃draginta diebz debemus abstinẽ q̃ modi peccãdi fũt isti. ℣ Prio comedẽdo vel bibẽdo cũ nimia auiditate gule. vñ Aug. ut habetur dist. 21. ca. Quisquis. dicit sic. Fieri ei põt ut sine aliquo cupiditis vicio vel voracitatis p̃ciosissimo cibo sapiẽs vtatur. insipiẽs autez feditissime gule flãma in vilissimũ ardescat cibũ et fam. q̃squis maluerit more dñi piscẽ vesci q̃p lenticula more Esau nepotis Abrahã aut ardeo more iumẽtoz. Nõ em̃ ppterea crudeliores nobis sunt plerecq̃ bestie. q̃ vilioribz vtuntur escis. Naz in hmõi oibꝰ rebz nõ ex eaz rez natura quibz vtim̃ sed ex causa vtendi a modo appetẽdi. vel p̃bandi est vel improbandũ qđ facim. hec ibi. Inordinatus ergo appetitus contra legem dei grauatur. ℣ 2° comedẽdo cibos nimis delicatos vltra suã cõdicõnẽ vel necessitatez. vñ Aug. ut habet dist. 21. ca. Nõ cogũtur diuites pauperez cibis vesci. vtãt cõsuetudine infirmitatis sue. sed doleãt se aliter sustentari nõ posse si consuetudinẽ mutãt egrotãt. vtãtur superfluis. dent inopibꝰ necãria. vtãtur pciosis. dent paupibus vilia. hec ibi. Exemplũ de Ophin a phinees p̃. reg. 2. ca. ℣ 3° p̃pando sibi vel p̃pari faciendo cibos cũ nimia diligencia. Unde Jeroꝰ. ut h̃etur de cõse. dist. 3. ca. Ne tales accipiamus cibos quos aut difficulter digerẽ aut comestos magnope partos et p̃ditos labores dolea mꝰ. oleꝝ et pomoz ac legumina a facilior appareẽ. a arte ipedisq̃ coq̃z ñ indigz. sñ cura sustẽtat hũanũ genꝰ hec ibi. ℣ 2° multũ studiũ adhibẽdo a multa cogitãdo ad delcãtiõez gule. vñ Jero. vbi s. dic Neo em̃ vno ã duobz cib̃ hñsq̃ vilibz vsq̃ ad inflãmacõez vẽtris onerat̃. q̃ diuisitate carnũ a sapis delcãtiõe incipit̃. cũ variis mdoibz fumãt paune ad vsuz sui explẽda esurie q̃si captiõs trahũt. hec ibi. superflua ei delcãtio ciboꝝ ẽ pcẽm gule

¶ Quīto multis risib⁹ aliis leuitatib⁹ corpis ge
stis inhonestis se dissoluēdo · vt hētur de ose · dis ·
1 · ca · null⁹ · vbi dr fic · Nec plausus risus in cō di
tos fabulas ibi referre aut cātare psumāt l' tur
pia iocaūe verso vel tomatricib⁹ añ se fieri pacā
tur · nec laruas demonū añ se fieri osēciāt · qz hoc
dyabolicū ē a sacris canonib⁹ phibitum · hec ibi
¶ Sexto vsq ad ebetatē bibēdo cū tñ ognoscēt po
tēciā vim · Vñ Amb · dic · vt hētur di · 3 · 1 · ca · Sexto
die · sic In pncipio gnis hūani igrabat ebetas
Prim⁹ em Noe vineā plātauit dedit naturā · ß ig
norauit potēciā · Itaq necvinū suo pepcit auctoi
ß illi⁹ ebetas nob fuadet sobetatez Semel em i
ebatus ē Noe · vbi malū ebetatis agnouit inmē
tū suū ad remediū tpauit nō effudit ad vicium ·
hec ibi · Excusat Noe · qz nō nouit vim potēciam ·
¶ Septio mebando aliū studio se ut deriderz illuz
aut decipet · vñ eadē di · a ca · dr fic · Manebat autē
añ p vinū inuemirēt oīb⁹ incō cussa libtas · Nēo
sciebat otra sortē natuē fue obsequia seruitutis
exigere Nō eēt hodie seruitus si ebetas nō fuisset
Obrepserat q̄dē iā fratne placōis inuidia · mane
bat tñ adhuc pne pietatis reuerētia · Lesa pie
tas ē · dū ridēt ebetas · Nō illis itaq solū no cent
vina quos temptāt · ß eciā illis āpli⁹ quoz ocul
temulēta eboz mēbr nudātur · hec ibi · ¶ Octauo
freqntādo tabnas sine cā necārias · vñ hētur dist ·
xx · ca · Nō oz dericos seruiētes ordinis ecclastici
oēs aut eciā eos qui in pposito otinētie sūt taber
nas itrare Et ca · nulli derico · 4ca · Clerici edēdi vel
bibēdi cā tabernas nō ingrediāt · misi pegrinaci
onis necītate opulsi · hec ibi ac · ¶ Nono iebria do
mulierē vt in valēt formicai cū ea · vñ Jero · ut hēt
di · 3 · 1 · ca · vētr mero estuas · cito despumat i libi
dies · vbi ebetas ibi libido dnat a furor · hec ibi ·
¶ Decio inebando vizt vt liberi⁹ formicet cū eo · vñ
di · 3 · 1 · c · Sexto die dr fic Legi⁹ ēē qz pnez loth iebria
uerūt filie i mōte · ad quē tm̄tes icēdiū sodomita
rū ofugrāt a hitabat in spelūca · Fuit itaq ebe
tas origo incesti · pessiē regnatricis ptus deterior
hec ibi · ¶ Undecio comedēdo res furatas a furtiue
comedēdo alios inculpādo · Nā raptorē vel furem
nō facit necītas ß wolūtas · ut hētur de ose · di · 1 · c ·
discipulos cū p segetes tñ seūdo euellerēt spicas
ederēt ipsi⁹ vox xpi in no cētes vocat · qz coacti fa
me hoc fecerint · hec ibi · ¶ Duodecio frāgēdo ieiūia
eccie sine rōnabili cā · vñ hētur de ose · di · 1 · c · Jeiu
nia in eccia a sactorib⁹ cōstituta · sine necītate rō
nabili nō soluātur · hec ibi · Et pcipue ieiumū q̄dē
geniēac · ¶ Decio decio comedēdo vel bibēdo añ vel ex
horā ofuetā sine cā rōnabili · vñ aug⁹ · dic · ut hēt
dist · xl · c · qd dic dns · Neq quātū sumas multū i
trest · cū videam⁹ alioz stomachū cicī saturari
a eos tñ illi ipsi puo quo saciātur ardēt a into le
tabilit a oio turpit inbiare · alios aūt pl⁹ paulo
poculo q̄dē saturari ß tolerabilit inopiaz pperi · l'
añ horā positas epulas si id in tpe az nop⁹ sit · ā
necē sit cū tñ quillitate aspicē · neq tāgere · hec ibi
¶ Decio qrto die⁹ ieiumoz nimis nōbilit comē
dēdo añ nonā sine cā rōnabili · vñ Aug⁹ · i regula
dic · Nñ āt aliquis ñ pt ieiunare ñ tñ añ horā prā
dīj aliqd alimētoz sumat misi cū egro tat · Decio
qnto dieb⁹ ieiumoz i sero sumēdo nimis de cōse
cōmib⁹ · aut alijs comestibilib⁹ · vñ Jero · dic · ut
hī de ose · di · 1 · c · Sit tibi ieūia pura ocinua mo de
rataq vquotidie esurire a q̄tidie prādē · ¶ Decio
sexto ex nimia crapula incurrēdo i multas infirmi
tates · vñ Joh · os auri dic · ut hētur de ose · di · v · c ·
nihil sic iocūdū · Fames quippe i paucis diebus
aufert hoiez a liberat ex hac vita penali · Excessus
vo ciboz osumit a oputrescē facit corp⁹ hūanuz
a macerat egritudine dinena a tūc eū morte cru
deli osumit · hec ibi · ¶ Decio septio ipacēt toleran
do si cibaria nō fuerint ppata · aut otumeliosa vba
dicēdo · vñ dist · xx · f · p · dr fic · Unde eciā Nabu
zardan pnceps coquoz muros ihrlm destruxisse
legitur · qz vētr cui coquoz multitudo deseruit he
dificia virtutū ad solū redigit · hec ibi ac · ¶ Decio
octauo xpt multā ebrietatez a crapulā vba cō tu
meliosa i iniuriā alicui⁹ dicēdo z nō attēdes quid
dicerz · vñ Ambro · dicit · ut hētur · 17 · q · i · ca · Sane
duxim⁹ vitā dā ebrietatē p quā crimina cauē nō
possum⁹ · Nāq sobrij cauem⁹ qd p ebrietatez ig
norāt omitum⁹ · Nesciunt q̄d loquātur q̄ nimio
vino indulgēt iacēt sepulti · Idcoq si q̄ pvinū de
liqrint apud sapiētes iudices venia q̄dē facta do
nātur libertati · sed leuitati donātur auctoes · hec
ibi · ¶ Decio nono comedēdo multū nutritiua l' ca
lida puocācia ad luxuriā · vñ dist · xx · f · p · dr fic ·
Vētris nāq igluuies ad luxuriaz facile puocat
a oē op⁹ bonū dissoluit · vñ Vētr a genitalia fi
bi mutuis vicina fūt · ut ex vicinitate mēbroz cō
federatio intelligatur vicioz · hec ibi · ¶ Vicesio pter
crapulā aut ebrietatē loqñdo in mēsa vba detra
ctoria a diffamatoria i piudiciū cui⁹q̄ absentis
vñ dist · xx · dr fic Cōuiuia q ex intētiōe ipendēde
caritatis fiūt rōnabilē vīa fraternitas i suis epl'is lau
dat · ß tñ sciēdū ē qz tūc ex caritate veracit pdēūt cū
in eis nulla absētiū vita mordetur · ¶ Vicesio prio
cōuiuia p̄pando ex symbol · ludis insistēdo · vnde
dist · xx · ca · Nō oz ministros altaris vel quoslibet de
ricos · aut etiaz laycos xpianos ex symbol q̄ vul
gus omissalia appellat conuiuia celebrāe · ¶ Vicesi
mo secūdo de ofertis conuiuia faciēdo · vñ eadē dist ·
c · Nō liceat sacdotes vel clericos ß nec religiosos
laycos conuiuia facē de cōfertis · ¶ Vicesio tercio añ
horā diei tuā comedēdo ā fine benedictōe mēse a
grārūactōe · vñ eadē dist · ca · nō liceat · dr fic · Nec
oz dericos l' laycos religiosos añ sacrā horā diei
tertiā inire conuiuia nec aliqñ n vmno dō comede
re panē a post cibos grās auctori deo referre · hec
ibi · Saltē oionē dñicā añ epulas dēbēt pmittē a
post · ¶ Vicesio qrto ex auiditate gule officiū aut
oiones devotas negligēdo · vñ eadē dist · ca · qñ ·
dr fic · Post pactū dīnū misteriū ad prādiū resi
dēat · Sepe ei tarde ad eccīā eūtes mai⁹ dānū de
pnēsiōe osequē qd de guedie mutuo otrahūt q̄ lu
cr ibi faciāt · hec ibi · ¶ Vicesio qnto ex nimia epu
la dormiēdo aut ieptus fuit ad spūalia · l · orādo
cōsulēdo ac · vñ eadē dist · f · si ḡ laycis dicitur sic ·

vent em̃ pinguis ut Jero. ait crassuz sensũ gñat. cũ sacerdotalis sensus ecõ travigil esse debeat a tenuis. hec ibi. Et de cõse. dist. 1. ca. Ne tales. dr sic. Vñ et Galien9 vir doctissim9 Ypocratis imẽpres athletas q̃z vita a ars sagina ẽ. dicit in exhortacõe medicine nec viuẽ posse diu. nec sanas esse aias q̃ ita nimio sanguine a adipib9 q̃si luto involutas mibil cenue mibil celeste. ꝙ sp de carnibz eructare a ventris ingluuie cogitare hec ibi. ac. 26° imũde omedẽdo ruct9 a vomit9 i mẽsa emittẽdo. vñ Jero. ut hẽtur de cõse. dist. 1. ca. Ne tales. dicit sic. Vñ a morbi saturitate nimia cõcitãtur. multiq impacia gule vomitu remediãt̃ a q8 turpit̃ ingesserũt turpi9 egerũt hec ibi. 27° i mẽsa multũ loq̃ndo. fabulas recitãdo. a alios irridẽdo. vñ dist. xx. ca. Cõuiuia dr sic. Null9 ex irrisiõe in ouiuis repbendit̃. nec i eis manes seculariũ negotioz fabule. ꝙ vba sacre lectõis audiũt̃ cũ nõ plus q̃ necẽ est fruit̃ corpi. ꝙ sola ei9 infirmitas reficiat̃ ut advsus exercẽde vtutis hẽatur. hec ibi. 28° diebz festiuis ouiuia faciẽdo. aut añ missaz auditã comedẽdo. vñ dist. xx. ſ. p̃. dr sic. Sũt autẽ comessacõnes nõ solũ sacerdotibz. ꝙ eciã laycis noxie. q̃ festiuos dies nõ aliter digne se celebrare putãt misi omessacõibz deseruiãt. hec ibi. 29. ex delectacõe comedẽdo cibos sibi noxios. vñ de ose. dist. 1. ca. Legim9 quosdã morbo articulari a podagre hũoribz laborãtes pscripcõue bonoz ad simplicẽ mensã a paupes cibos redactos oualu isse. hec ibi ac. 30° comedẽdo ea q̃ debuit largiri paupibz cũ possz sine suo dãno. vñ dist. xx. ſ. Or dinãd9. dr sic scdz Jero. Aliena rape ouincitur q̃ vltra neccãria sibi retinẽ, pbat̃. ac sic se p opa pietatis instituat ut eciã pñtis vite subsidia a eterne vite p̃mia a dõ capiat. hec ibi. 31° diũsos modos p̃pandi cibos excogitãdo. vñ Inno9. de vilitate cõdicõis hũane dicit. Imitũ vite bois aqua a panis. gulosis aũt nõ sufficiũt fruct9 arborũ. nõ gña legumiñ. nõ radices herbarũ. ñ pisces maris. nõ bestie terre. nõ aues celi. ꝙ q̃rũtur pigmẽta. pantur aromata. nutriũtur alilia. q̃ studiose coquũtur a laute pantur offitio mistroz. ali9 cõtũdit a colat. ali9 ofũdit a cõficit. subaz ouut i accẽs. naturã mutat in aerẽ ut saturitas trãseat i esurie. revocet appetitũ nõ ad sustẽtãdaz naturã nõ ad necitatẽ supplẽdã. ꝙ ad auiditatẽ explẽdã hec ille. 32° ardent̃ ocupiscẽdo cibos ex inordinatus gestibz. vnde Hugo de claustro aie dicit sic. Quidã ad edẽdũ accedũt imẽta q̃dã agitacõne mẽbroz intẽpanciã q̃si fui designãt. caput excutiũt. brachia exerũt. man9 in altũ expãdũt. a ñ fine magñ turpitudie q̃si totũ epulũ simt̃ sint absorturi. igentes quosdã conat9 a gestus satis indecoros oñdũt in vno loco sedẽtes oculis a mamb9 q̃ppe a longe fũt oia circũcurrũt. simt̃ panes omnuũt. vinũ in calices effundũt. discos in giz circũduci anhelãt. a inspirãt p̃ angustia. 33° mimis stãdo ad mensã p̃ ingluuie. vñ dist. 3. ca. Eccie pncipes q̃ delicijs affluũt a imẽ epulas atqz lasciuias pudicicã seruaẽ se credũt ꝙ hic9 fmo describit q̃ eiciẽdi fũt de spacoſ domibz lautisq ouiuijs eciã multo labore q̃situs. Et si vis scire q̃ eiciẽdi fũt ꝙ malas cogitacões a opa sua. eciã geliũ lege. i tẽbras. ſ. exteriores vbi est fle. a sti. dẽtuũ. hec ille. 34° ex nimia crapula ꝙuocãdo pollucõnẽ in somnis de q̃ euigilãs delectat9 ẽ. vñ dist. 5. ca. Testamẽtũ dr sic. Aliqñ em̃ illusio ex crapula ꝙuenit cũ vltra modũ appetit9 gule i fumẽ dis alimẽtis rapiẽ. atqz id circo hũoz receptacula grauãtur. hz eximde aim9 aliquẽ reatũ hec ibi. 35° i ducẽdo alios ad crapulã a ebrietatẽ. Vñ dist. xx. ca. Qñ. dr sic ſmã de hmõi ouẽtu paul9 corinthios repbendit q̃ incõueniẽt cenaz dñicam mãducare cõueniebãt. sic a q̃ ex ingluuietate vẽtris cã ouũgũtur repbensibiles corã dõ a hoibus hũtur. hec ibi. 36. in ieiunijs multũ comedẽdo. pcipue in vno prãdio. vñ Fulgẽcio ad Probã dicẽ sic. Ieiunijs sic est adhibẽda tpantia ut corpus nẽm nec saturitas excitet nec media imoderata debilitet. hec ille. 37° collacõnẽ faciẽdo añ prandiũ q̃si ieiunat. Nã adã soluit ieiuniũ qz añ horã statutã solũ pomũ comedit. vñ dist. 37. ca. Sexto die. dr sic Serpẽs gule suadet. dñs ieiunaẽ decernit. Itaqz gula a padiso regnãtz expulit. abstinentia ad padisũ revocauit errãtz. hec ibi. Eciã Jonathas fili9 Saul dign9 fuit morte. qz puemit horã comedẽdi. p̃. reg. 14. ca. 38° tpe ieiuniorz comedẽdo lacticinia. ſ. oua. caseũ. butyrã. sine necessitate a vbi nõ ẽ cõsuetudo excepto q̃ ista oio medicinaliter in ieiunio q̃ drag esimali. sec9 i alijs ieiunijs. vñ. 46. dist. ca. Vtinã. dr sic Sz vnaq̃qz p uincia abũdet in suo sensu a pcepta maiorz legis apostolicas arbitretur. hec ibi. 39° nõ abstinẽdo a carnibz feria q̃rta a sexta. Vñ de ose. dist. 3. ca. Ieiunia sane legitũa. q̃rta a sexta feria nõ fuit soluenda misi grãdis aliq̃ necitas fuerit. qz q̃rta feria Judas traditõnez dñi cogitauit. a feria sexta crucifixus est saluator. Videbit̃ ergo q̃ in hijs diebz sine necitate soluerit statuta ieiunia vel cũ tradẽte tradẽ saluatorẽ. vel cũ crucifigẽtibz crucifigẽ. hec ibi ut pz. 40. diebz ieiunijs aliq̃ illicita a phibita a pcta pagẽdo. Vñ de cõse. dist. 1. ca. Nibil em̃ pdest hoi ieiunare orare a alia religionis bona agẽ misi mẽs ab imq̃tate a ab obtrectacionibz lingua cohibeatur. hec ibi. Post hãc declaracõnez dixit suis Thomas. O aia devota iaz potes intelligẽ quãta est vtilitas abstinẽcie a ieiunij sine qua saluari nõ potueris. Tñ ut Belial nõ glorietur in argumẽtis suis dicebo te q̃ pacto ei rñdeas. Ad primũ dic q vsus ciborz a eorũ abstinẽtia secdz se considerata nõ ptinẽt ad regnũ dei qz tũc ipe Belial eẽt salu9 cũ fit abstinẽs. dicitur em̃ p̃. Cor. 8. Esca ãt nõ cõmẽdat nos dõ. neqz ei si nõ mãducauerim9 deficiem9. neqz si mãducauerim9 abũdabim9. ſ. spualit̃. vtrũqz ãt eorz fm q̃ fit rõnabiliter ex fide a dilectõe ponet ad regnũ dei. Ad secũdũ dic q illa vicia pueniũt ex abstinentia prout non est secm̃ racõnem recta que facit abstinere cuz hilaritate mentis et propter gloriam dei et non propter gloriam suam.

Ad terciū dic ꝙ aliq̄s act⁹ ex suo genē ē vtuosus ꝙ ex circūstātia ē vicōsus. vñ dr ibidē. Ecce in die ieiunij vri inuenīt voluntas vra ⁊ subdit. Ecce ad lites ⁊ rixas ieiunatis ⁊ percutitis pugno impie qđ Greg. exponēs in pastorali dic. Incassuz p absti nēciā corp⁹ attenditur: si ioc dimittis motib⁹ mens dimissa vicijs dissipat. Ad .x. dic ꝙ Aug⁹. loq̄t de gula. put importat ioc dinacōez ocupie ꝑm ea solū ꝙ fit ad finē vt pote qm minus ocupiscit delectāciones cibozꝝ. nō tñ dico ꝙ ppt hoc facēt aliquid otra legē dei ⁊ sic ē pctm venale. Sivo patus eēt otra ꝓceptā dei agēret ut h⁹ delectāuōes assequetur eēt pccz mōrle. Nō tñ dico ꝙ duob⁹ aut trib⁹ dieb⁹ in abstinēcia ⁊ ieiunio fit pmanēdū absq cibo sic q̄dā faciūt q̄ a die iouis cēna vsq ad sabbatū scm tēpe quo ecclia desistit a pulsacōe cāpanaꝝ nil pēitus gustāt. Aut p tōz vigiliaz ānūciacōis sil cū festo eiusdē nihil oio māducāt nec bibūt. quoꝝ ieiūi um reprobatur de ose. di. .v. c. Non dico ebdomadas. nō dico ieiūia duplicata. ꝛ saltē singulos dies absq cibozꝝ luxuria trāsigam⁹. hec ibi. Et ca. sequēti dr sic. Sit tibi quotidiana ieiūia ⁊ refectio sacietatē fugiēs. Nihil em tibi pdest biduo vel triduo trāsmisso vacuū portaē vētrez si pie obstruatur. hec ibi. Et c. Sit tibi ieiunia pura. otinua. moderataq; v quotidie efurie ⁊ quotidie prādē. hec ibi. Tūc aia plene istructa grās egit do. p eo qđ audiuit a suis doctoibz ⁊ abijt domū i pace Amē.

Fe. v. i capite ieiunij. f. ij. & pcto Infidelitatis.

Jcietur in tenebras exteriores Math. 8. c. Hodie aia fidel simplex ⁊ deuota intrāta saluū fue accessit ad ecclīaz ⁊ audiēs missā. adūtit tā ex lectiōe pphye ysa. 38. ca. ꝙ ex euā gelio vnā ocl'onē valde nōbilē. s. Sine fide forma ta Jhu xpi recēptoꝛis: nemo hoīm saluari potuit cūctis horis. Rō isti⁹ ocl'omis ē ista. qr hō ordinatur a deo ad quēdā finē qui optēnionē tōmis excedit ꝛm illud ysa. 55. Oculꝰ nō vidit deus absq̄ te q̄ ppasti diligēt⁹ te. Finē aūt oz eē p cogmitū hoīb⁹ qui suas intēcōes ⁊ actiōes in illū dīt ordinare. Vñ necāriū fuit hoi ad salutē q ei nō fierēt q̄dā p reuelacōz dīna q̄ rōnē hūana excedūt. in tr q̄ p̄cipuū fuit misteriū rēdēptōis hūane facte p incarciōez ⁊ passiōez xpi ꝛm illud Actu. 4. Nō ē aliud nomē datū hoīb⁹ q̄ oportat nos saluos fieri. vñ Aug⁹. Vt hō fidē⁹ ābularz ad vitatē ipsa vitas dei fili⁹ hodie assumpto ostituit atz fundauit fidē. Hec aūt fides valet ad tria. Primo ut dici⁹ hō puenīat ad vitatis dīne cognicōz. Nā scientia ad quā ptinet cogīscē secreta misteia dei vel filio adiscēda ꝓpomē hoīb⁹ p̄supposita multis aliis scīēcijs ⁊ sic hō nō miſ p multū tēp⁹ vite sue ad dei cognicōz pueirz. Secūdo ut cognicō dei sit cōis ocr Multa em in studio scie pficē nō p̄nt vel ꝓpt celetudinē igenij l ꝓpt alias necitates ⁊ occupacōes vite tpal vel etiā ꝓpt torporē adiscēdi q̄ oio a dei cognicōe fraudarētur: nō ꝓponerētur eis dīna p modū fidei. Tercō ꝓpt cētitudinē. Rō em hūana in reb⁹ dīnis ē multū deficiēs. Cui⁹ signuz ē qđ phi de reb⁹ hūanis naturali rōe pscrutātes in multis errauerūt ⁊ sibijpſ ꝓtraria sēserūt. Vt g̃ eēt idubitata ⁊ certa cognicō apud hoies de deo optuit q dīna eis p modū fidei ꝓponerētur q̄i a deo dicta q̄ mētiri nō pōt. Quibus intellectis aia exiuit ab ecclīa vadēs domū cū ꝓposito firmit credēdi q̄cūq̄ sācta ecclīa ꝓposuerit credēda ad salutē ei⁹ ⁊ tāta caritate accēdebatur ad hāc fidē q mihil aliū optabat nō subire martiriū p ista fide. Et ecce Belial i tēdēs eaz ab hoc sācto ꝓposito reuocaē ait. O aia simplex q̄ facile decipis tam leuit credēdo. Volo tibi onīdē q nō est necāriū ad salutez tuā credē misteriū redēptōis hūane facte p xpm. Primo sic. Nullꝰ tenetur credē ea q̄ ageli ignorant qr explicacō fidei fit p reuelacōz dīnā q̄ puenit ad hoies mediāt⁹ agelis. ꝛ angeli misteriū xpi ignorauerūt. Vñ q̄rebāt inter se dicētes illd ps. Quis ē iste rex glie. ꝛ Et ysa. 63. Quis ē iste q̄ venit de edom. ut Dyoñ. exponit. 4. ca. cel. ierar. g̃ hō nō tenet credē. Secūdo sic. Multi gentiliū salutē adepti fuit misterio agelorꝝ. ut Dyoñ. dic. 9. ca. cel. ierar. ꝛ gētiles illi nullā habuerūt fidē de xpō. qr nulla eis reuelacō facta ē. g̃ hō nō tenetur credē. Tercō sic. Periculose assentit hō illis de q̄b⁹ nō pōt indicaē vtz illud qđ ei ꝓponitur sit vez vel falsū ꝛm illud Job. 12. Nōne auris verba diiudicat. ꝛ g̃ ñ est necāria ista fides ad salutē. Aia vero abijt tristis: q̄rēs ⁊ cōsulēs legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses. a q̄ cū coguisset eās mestitie fue ait: Ego onīdam tibi oclusionē quā audiuisti ex euāgelio eē vtā testimonio quadruplicis legis. s.

Legis Naturalis.
Legis Diuinalis.
Legis Prophetalis.
Legis Humanalis.

Dicio ex testimonio quadruplicis legis. s. naturalis. diuinalis. prophetalis. humanalis. Primo ex testimonio legis Naturalis ⁊ hoc q̄ druplicit. s. p rōnes naturales. p phos. p poetas. p exempla gētiliū. Quātū ad rōnes naturales sacēduz qr fides ē hoī necāria. Primo racōe supplecōmis. Cū em de pentib⁹ carēt⁹ certā cognicōz hre ñ possim⁹. hūc defectū supplet fides. eodē mō cū de doctrina tuā dīne nō hēam⁹ sufficit nobis fides. vnde greg. li. 2. dyalo. dic. Audētr dico qr sine fide nequit infidelis viuit. Si enīm infidelē pcūctari voluero quē prēz vel quā mrēz hūit ptin⁹ rīndet. illū atq̄ illā. quē si statim req̄raz vtz nouerit qñ ocptus fit. vel viderit qñ natus fuit. nil vel nouisse vel videre fatebit ⁊ tñ qđ nō vidit credit. Si de ipō suo visibili corpe credūt qđ mīme viderūt. cur inuisibilia nō credūt q̄ corpaliter videri non p̄nt. ꝛ Quis q̄s i credulitate inuisibiliū solid⁹ non ē: dz. pauldubio maioꝝ dictis fidē p̄bere. eisq̄ p spūm scm inuisibiliū experimētū hūnt⁹ credē. Nā stultus ē puer si mrēz iō estimat de luce mētiri. qr ipse nil aliud q̄ tenebras nouit. hec ibi. Et loq̄t de puero nato

in carcere ibidē nutrito cui mē que grauida de eo in carcē posita fuit de luce solis quaz ipa qñqz nouit loq̄tur. ¶ 2° rōe gloificacōis. Gloiosū em ē pncipi si simplici vbo ei⁹ credat absq cautione pignoris vel iuramēti vl fideiussoris. Jgīniosū vero ē ei si simplici vbo ei⁹ nō credat. Ecia cuilibz viro note bitatis a sufficiētis facultatis molestū est si simplici vbo ei⁹ ñ credat. Ñito magis regi gloie q̄ nec falli nec fallē pōt displicet si ei nō credatur sine cauōe rōnū quā gentiles querūt vl cauōne signoz quā iudei exposcūt. p. Coz. 1. Judei signa petūt. greci sapiam querūt. quātū dñs offendat de hoc oñdit Math. 12. dicens Gnatio mala a adultera signū q̄rit. Et eiusdez. 1A. O gnacio incredula et pūsa quousqz ero vobiscū. et vsqz quo paciar vos. ¶ Jpocras a Pictagoras hāc legē indixerūt discipulis suis ut nō eēnt ausi in sē tecnjs suis interrogare ppt q̄d. ꝫ eēt eis p rōe dicētis auctoritas. Ñito magis auctoritas dīna p racōne hñda ē. 3° rōe subiectōis. Fides em est vt⁹ p quā intellect⁹ hūan⁹ deo subicit q̄ indubitanter subiectōnē ei dat sicut et affect⁹ vñ nulla rō est q̄re intellect⁹ potu⁹ ab hac subiectiōe exceptus sit q̄ affectus a cū due sūt ptes legis dei. s. testimonia et mādata: intellect⁹ dz credē testimonia sicut affectus implet mādata. ¶ 4° rōne dilectōis. Sicut em ille q̄ multū amat aliquē volūtari⁹ ē ad credendū lō de eo. mala vero nō credit. sic ille in q̄ē amor dei intensus volūtari⁹ ē ad credendū de bo oia q̄z credulitatē arbitrat eē placitā bo vñ sine rōne sufficiēti assentit talibz. 1. Coz. 13. Caritas oia credit. ppter rea infideles nō credūt in xp̄z q̄r nō diligūt ipz. Et q̄r nō credūt ñ intelligūt. ¶ Ñitū ad pbos scīe dū q̄ fidē vmi⁹ dei pfiteri dēm⁹ ppt q̄tuor. ¶ Primo racōne creacōis. vñ in li. de ppetatibz rer⁹ dr sic. Sūt a bragmani vltra gangē fluuiū hitātes qs religio mirabil⁹ a innocētia mores a vita mirifice decorāt. hoz Didascal⁹ Didim⁹ ab Alexādro macedone rogat⁹ mirabilē ad eū scripsit epistolā de vita a sāctis moribz ipōz. de cultuq̄ vmi⁹ dei et de eternitate filij cū pēre dicēs inter cetera. Deus vbū est a illud vbū creauit mūdū a p hoc viuūt omnia. Nos aūt hoc vbū colim⁹. hoc adoram⁹. de⁹ spiritus a mēs ē. ido nō amat aliud nisi mūdā mētez hec ibi. 2° rōe assimilacōis. vñ Mercurius trismegist⁹ ad asclepiū dicit. Solū aīal hō duplex est a ei⁹ illa ps simplex quā vocam⁹ dīne similitudis forma. Bōnitas g̃ sp mēor⁹ nature a origis sue imitatōe pseuerat. nos g̃ agētes grās adorem⁹. hec sūt em sume incensiones dei cū gre agūtē a mōribz bonis adoracōibz a laudibz a obsequiis celū celestesq̄ delectāt hec ille. ¶ 3° rōne filiacōis. vñ Sext⁹ pictagoric⁹ li. smaz dicit sic. Libertatem arbitrij pmisit hoibz de⁹ ut pure a sine pcō viuētes files fiāt dō. Templū deo ē mēs pura et altare optimū est ei cor mūdū. Vir cast⁹ a sine pcō potestatē accepit a dō eē fili⁹ dei. hec ille. ¶ 4° rōe pfectōnis. vñ Arist. li. 1. celi a mūdi ca. 1. dic sic. Quē admodū em aiūt a pictagorici totū et oia trib⁹ determiata sūt. Consūmatō em a mediū a pncipiū nūez hñt eū q̄ oēs. hic aūt eū q̄ trinitatis. ppter qđ a natura imapiētes tā gp leges illius a ad sanctificacōes deoz vtūtur numero hoc. hec ille ac.

¶ Ñitū ad poetas sciendū q̄ potu⁹ est dō offerēda pura mens p fidē q̄ qđcūq̄ aliud donū. ¶ Primo rōe simplicitatis. Vñ pīus. 3. satyra dicit sic. O curue in terris aie a celestiū manes. Quid iuuat in tēplis vītos imittere mores. ¶ Dicit pontifices in scō quid facit aur. ¶ Nō dam⁹ id supis de magna qđ dare lancē Nō possit. magni messale lippa ppago. Cōpositū ius. fasq̄ ai sanctosq̄ recessus Mētis. a imoctū generoso pect⁹ honesto. hec ille. Vbi detestat superstitiōnē paganoz q̄ multū auri a cerimonias offerebāt tēplis dōz suoz. nos vero dō nō offerrim⁹ iustitiā compositā. fidē cū caritate Et fas ai. puritatē a scōs recessus mentis avi cijs a simplex cor nūm nobili honestate refertū. ¶ 2° racōne exmitatis. vñ Virgili⁹ ait. O pī. o hominū rerūq̄ exna ptās da facilez cursū. atq̄ animis illabē nīis. Tuq̄ ades inceptūq̄ vna dextre labere. Nate pīs sūmi vigor a celestis origo. Quē pmi colim⁹ meritisq̄ nouam⁹ honores. ¶ 1° rōe dignitatis. vñ Ouidi⁹ li. p. methamorphoseos de dignitate hois ait. Sācti⁹ his aīal mētisq̄ capatius alte deerat adhuc et qđ dñari in cetera posset natus hō est. siue hūc dīno semine fecit Ille opifex rerū mūdi melioris origo. ¶ 2° rōe puritatis. vñ Sen. tragedia. 1. dic sic. Tibi o dōz ductor in domitu feret Centena tauri colla. Tibi frugū potens Secreta rede dā sacra. tibi multa fide Longas eleusis tacita iactabo faces hec ille. a sic pt⁹ deuitate dei. ¶ Ñitū ad exempla gentiliū sciendū q̄ fides est cōmendabilis ppt q̄tuor. ¶ Primo ppt miraculoz operationē. Cū em alexāder vemisset ad montes caspios a penetrassent filij captiuitatis. p. tribuū licēciaz egrediēdi ab eo. ipe cognita causa inclusionis eoz. s. q̄ apte recessissent a dō isrl: vitulis aureis ymolando a p ppās dī pdictū eis a captūtate nō redituros. rndit q̄ artius induceret eos. Cūq̄ angustas vias eoz obstruere vellet molibz bitumiatis videns laborez hūanū nō sufficere. orauit deū isrl ut opus illō opleret. a accessērūt ad se inuicez pīrupta mōtū a factus est locus inmeabilis. Quid facturꝰ ē deus p seruis suis fidelibz q̄ tātū fecit p infidelibz. ¶ 2° ppt triūphoz adeptōez. Nam ut ait Joseph⁹ de bello iudaico apparuit Alexandro dñs de⁹m habitu sūmi sacerdotis dū adhuc ipe Alexander in Licia ciuitate macedonie foret Cūq̄ cogitaret an Asiaz obtineret. iussit eū cōfidere qm̄ exercitum ei⁹ ipe deduceret a pncipatū psaz ei traderet q̄ p missionē ei⁹ credidit a fm fidē sua factū est ei. vñ cū ipe alexāder iratus in deis veniret ibrlim a pōtifex indoz pceptō dñi pontificalibz indut⁹ et reliqui sacerdotes cū eo leuiticis stolis indut⁹ exirēt obuiā ei foras ciuitatē. Alexander intuens antistitē pontificali stola insignitū a sup cydarim lamina i q̄ erat scriptū nom dñi descēdit de eq̄ a adorauit eū sol⁹ a nom adorauit a pontificē venerat⁹ ea obstupuert pncipes exercit⁹ putates mētē regis ludificatā

Sol⁹ ãt Mãthemi⁹ q̃ fuit ab eo aut sacdotẽ gẽtis iudee adorassz.c q̃ rñdit: nõ hũc adoraui·ſ dm̃ eũ ꝯ pñcipatũ sacdos ille gessit· Mã in tali hitu p sõmium eũ ospexi· Tercõ ꝓpt cecoꝝ illũinacõz· Cũ ei dyoñ·atio pa gita disputaret cũ paulo: fortuitu cecus q̃dã ptrãsijt p viã corã eis· Et statim ait dyoñ·paulo· Si dixeris huic ceco i noie dei tui vide a videtur: illico credã·ſ nevtatis verb magicis·q forte nostrỹba q̃ hñt hmõi efficatiã: ego pscribã tibi formãvboꝝ·s·hãc In noie ihu xpi nati de virgine crucifixi mortui q̃ resurrexit a ascendit in cẽlũ: vide Vt vo ois tolleret suspicõz·pcepit paul⁹ dyomisio vt ipe eadẽ vba pferrz· Et i ea fot vboꝝ dixit dyoñ·ceco vt videt a ofesti vidit a dyomi· credidit· Rẽto ꝓpt simulacroꝝ irrisiõz·vii Am b·li·de vgimitate dic· Qz cũ dyoñ·tirãn⁹ Scicilie i trasset i tẽplũ iouis: amictũ aureũ q̃ ei⁹ opiebat simulacꝝ detrahi iussit a ipom laneũ dicẽs· Auz yeme ẽ frigidũ·estate vo onerosũ·deũ autẽ suũ sic irrisit ut nec on⁹ ferre posset·nec frig⁹ portare Jte cũ Esculapiũ vidisſz cũ barba aurea a appolliez prẽzei⁹ nõ dũ hñtem: tolli mãdauit: imõ grauiꝝ iudicãs vt fili⁹ barbã hret q̃ pr ei⁹ caret·Eci az simulacris tenẽtib⁹ patheras aureas ademit· allegãs se accipe debẽ qs alij daret· Ita ludibrio hitu fũt: ut neqꝫ iupit vestẽ fuaz defendẽ potuerit nec barbã Esculapi⁹·nec õnes q̃ dicũtur dij ẽtẽ here potuerint patheras q̃s tenebãt·b·Aug⁹·li· de vera religiõe dic q Socrates fuit a populo occisus q noluit ydola adorare: dicẽs se poci⁹ adãre canẽ q̃ est op⁹ nate q̃ ydola q̃ erãt opa hoim· In quo appet maxia cõmẽdacõ fidei·

Secũdo pncipalit dedarat eadẽ ock̃o testioio legis dmalis·Mã fides veri dei oñditur omẽ datoꝝ pfectõe·Abrahã em̃ credidit deo a reputatũ ẽ ei ad iustitiaz Gen·17·Promiserat nãqꝫ sibi de⁹ q ex eo gnaret fili⁹ ex q̃ nascẽtur ille in q̃ oms gẽtes benedicẽnt a hoc credidit iuxt illd Jo h·8·Abrahã pr vr exultauit ut viderz diem meuz· vidit a gauisus ẽ·deim̃ mãdauit ei de⁹ ut ymolarz hũc eũdẽ filiũ supvnũ mõtiũ quẽ sibi demãrz Ne aũt dubitaret de pmissiõe sibi facta credidit filiũ suũ post mortẽ resurrecturꝫ vtute dei post c⁹ resurrectõz pmissio adipleret a hoc fuit ei reputatũ ad iustitiã· Scdo extẽdit miraculoꝝ pcessiõe Post q̃ em̃ filij israt trasierit mare diuisũ miracko se a pharaonẽ in eo sbmersũ: timuert deũ a credidert ei Exo·14· Tercõ accẽdit inimicoꝝ subiectione· Mã magna fide dixit Jonathas armigero suo·nõ ẽ do difficile saluare i paucis q̃ posteavictoriã reporuit p·re·14·Mag̃ fide dixit Dauid ad Goliã·tu venis ad me cũ gladio hasta a dipeo· ego aũt venio in noie dñi a truũphauit i pugna· p·re·17·Magne fidei verbũ dixit Asa·dñe nõ est ap⁹ te vlla distãtia vtꝫ in paucis auxilieris a in plurib⁹ a bellans victor exturtp·pal·13· Rẽto defendit mira signoꝝ oñsione· Facit ei hoim secutũ post posito timore Jdo dixit Josaphat exercitui suo credite i dño deo nro a securi eritis·2·pal·20· Esdras venies ibrlm p viã piculosã: noluit petẽ ducũ a rege ꝫ fid⁹ mag̃ dixit·de⁹ nr pugnabit p nob a nos securi faciem⁹ opa Neemie·x·Mag̃ fidei securitate septez illi frẽs mortui fũt p patrijs legib⁹ obseruãdis·2·Mach·1·Ecia tres illi puer fornacis mẽdio se exposuert magna fide a securitate potiꝰ qꝫ ydolũ adoraret Nabuchodonosor·ut Tercõ pncipalit dedarat eadẽ ock̃o testioꝝ legis xpiãlis· Mã p fidem veri dei obtinem⁹ q̃tuor· Primo etnalẽ remũeracõz thobie·2·Filij sãctoꝝ fium⁹ q vitã illã expectam⁹ quã de⁹ dat⁹ ẽ hijs q̃ fidẽ suã nũqꝫ mutãt ab eo

Secũdo imẽnalẽ cogmicõz sãp·p·Sẽute de dño in bonitate a in simplicitate cordis q̃rite illũ·qm̃ inuenit ab hijs q̃ nõ temptant illũ·appet aũt eis q̃ fidẽ hñt in illũ· Tercõ fraẽnalẽ associacõnem Osee·2·Sponsabo te m̃ in fide a scies q ego dom⁹· Rẽto supnaturalẽ gũficacõnẽ Abacuck·2·Ecce q̃ incredul⁹ ẽ ñ erit rcã aia ei⁹ i semetipõ· Just⁹ ãt i Quarto pncipalit dedarat eadẽ ock̃o testioꝝ legis hũanalis· Mã lex xpiano⁹ ẽ tenẽda ꝓpt q̃tuor· Primo rõne gubnacõis·Sic ei xpiam accepert a deo a ab apt̃lis legẽ ·12·arti·fidei·fic Röm accepert a grecis legẽ·12· tabulaꝝ vt·ff·de origine iuris·l·2·ſ·exadis·li·p· vbi hẽtur q Romani miserũt·x·viros ad grecos p copia legum illaz q̃ vocãtur leges·12·tabulaꝝ hñda vbi dic glo·q añq̃ greci vellẽt eis dere leges: miserũt ad romanos quẽdã sapientẽ ut exploraret an digni eent·Romãi vo ordiauert vnũ ad disputãdũ cũ eo·Grecus nutu disputaẽ incipiẽs eleuauit vnũ digitũ·s·pollicẽ·vnũ deum signans Roman⁹ vo cũ pollice duos digitos eleuauit i q̃ grecus psonaꝝ trinitatẽ intellexit· Jteꝝ grecus manũ aptã oñdit ut demãrz oia nuda apta añ deũ Roman⁹ vo pugnũ dausũ oñdit·q̃ grecus intellexit q de⁹ cũcta daudẽt palmo· Tali b⁹ sigis romanos dignos legib⁹ estimãs: eis leges dedi fecit· Sic g̃ istis cõcessa ẽ lex·12·tabularũ·q̃ imũta fuerũt digni cũ disponerẽt viuẽ scdz illã· Sic de⁹ sacrm̃ baptismi q̃si nutu nobiscũ ofrẽs: iniciauit nob fidẽ vnitatis a trinitatis a dme ptãtis a inuenies nos illo tpe dignos tẽdit nobis fidez·12·articu·otentoꝝ i simbolo apostoloꝝ vt legẽ illi⁹ fidei seruem⁹·q hec ẽ lex dñi imaculata cõuertens aias testi·do·fi·sa·ps·puul·Et i decretis· dist·A·c·Moyses·dr sic·Cũ popul⁹ sedicõsos magistratus ferre nõ possz·x·viros legib⁹ scribẽdis creauit q̃ leges ex libris Solonis i latinuz trãslatas·12·tabulis exposuerũt·Fuert aũt hij· Appi⁹ Claudi⁹ Genuti⁹ Veturi⁹ Julij Mamili⁹ Sulpitius Sexti⁹ Curati⁹ Postumi⁹·hij·x·viri legum cõscribẽdaꝝ cã elẽ fũt·hec ibi· Secũdo rõne religionis·Mã gnali edcõ fides xpiana ẽ ab oib⁹ obseruãda·ut·Cde fid·tri·et fi·ca·l·a·vbi dr sic·Cũctos populos q̃s demẽcie nre regit ipiũ i talivolum⁹ religiõe vsari·quã dñs Petꝝ apostolũ tradidisse romãis religio vsq adhuc ab ipso insinuata declarat quãqꝫ pũtificẽ damasũ seq daret a petꝝ alexãdrie epm vir aplice sũtatis·hoc ẽ ut sedm aplicã disciplinaz euãgelicãqꝫ doctrinã prius a filij

a spūssancti vnā deitatē sub pari maiestate a sub pia trinitate credam⁹. Hāc legē seqntes xpiano rū catholicoz nom̄ amplecti iubem⁹. hec ibi. Vᵍ rōe approbacōis. Lex em̄ impiaē fidē xpianā ma xima cura approbat ut C. de sū. tri. a fi. ca. l. Null⁹ vbi dr sic. Vm⁹a sūmi dei nom̄ē vbiqᵍ celebreē. Nicene fidei dudū a maioribz tradite et dīme religionis testimonio atqᵍ assertōe fīrē obseruantia sp mānsura teneat. Is nicene aūt assertoz fideia catholice religiōis ver⁹ cultoz accipiēdus ē q oīpotentē deū a xp̄m filiū dei vno noīe ofiteē. deū de deo lumē ex lumīe. q spm̄sanctū quē ex sūmo patre speram⁹a accepim⁹. negādo nō violat apōs quez intemerate fidei sensus viget incorrupte trinitatis indiuisa fuba q greco vocabulo vsya recte credētibus dr. Hec pfecto nob magis pbata hic venerāda fūt. hec ibi. Vᵍ rōe defensiōis. Oēs em̄ xpīam tenētur defendē fidē xpi. qz sicut ille q dimittit dīm suū in bello morta fugit capite puniē. ff. de re mili. l. deserto. ⁊ vlē. li. ⁊. sic illi q fugiūt adūsarios xpi a fidē nō defendūt ab hostibz ei⁹ a dō puniēē pōs. Quis ofurget m̄ adūsus malignātes aut qs stabit mecū adūsus opantes inq tateē. Et luc. V. Qui me erubuerit a meos ⁊mōes hūc filiꝰ hois erubescet cūve. i ma. s. a p. a s. ange loz. Postq̄ vero moyses declarauit p̄ dictā oclusionē ait aie deuote Que ego noui fideliē te docui Sz ecce hic est scūs thomas de aq̄no doctor noui testamēti et lumē eccie. de quo scriptū est. xpha magn⁹ surrexit in nob Luc. V. cui⁹ cōfiliū meter nū manet. pete ab eo ut vias tuas dirigat. Ad quē astāte moyse accessit fidelis aīa p claioi notitia fue oclomis Cui. s. thōs ait Veitatē medita biē guttur meū Cōclōz quā declarauit dīns me⁹ moyses pfuadebo tibi testiº legis q̄ druplicis. s.

Legis Euangelice. gē euāgelicā xp̄s illaz pbauit q̄ druplici testiº. Vnō testimonio Job. 3. Sic̄ moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari oz filiū hōmis ut oīs q̄ credit i ipsū nō peat ꝫ hēat vitā eternā. Sic em̄ de⁹ dilexit mundū ut filiū suū vnigenitū daret ut oīs q̄ credit in eū nō peat ꝫ hēat vitā eternaz ac̄. 2º testiº Luc. 17. dixerūt apostoli dño. Adauge nob fidē. dixit aūt dns. Si habueritis fidē sicut granū synapis dicetis huic arbori moro. eradicare a trāsplātare i mare obediet vobis. 3º testiº Mar. 11. ihs ait. Habete fidem dei. Amē dico vob quicūq̄ dixerit mōti huic. tollē et mittē in mare a nō hesitauerit in corde suo. ꝫ crediderit. qz q̄cūq̄ dixerit fiat. fiet ei. Vᵍ testimonio Math. 8. Nō inuenī tātā fidē in isrl ut ptz in euāgelio hodierno In q̄ euāgelio a epla notantur q̄tuor oclusiones. Vna oclo Infirmitas corpalis puenit ex radice pcti mōalis. pz qz hō torq̄tur a demone p. A. pcta mōalia q̄ inducūt. A. infirmitates. Vno torq̄tur a lucifero p̄ncipe oīs peccati inducēte hoiez ad superbie extollēciaz vel p iactantiā in vbis. vel p pōmpōz nouitatū noua faciendo ut se excellēciorē oīndat. vel p hypocrisim bonū spūale manifestādo p inanē gloriaz. vel cū pinacia ꝓprie sentēcie immīēdo. vel p discordiaz cū alijs nō cōcordādo. vel p detēcionē vbis damofis fuā sentēciaz defendēdo. vel p inobediaz p̄ceptis maioz resistēdo Talis superbia inducit infirmitatē corpalē. s. morbū caducū ps. In cōspectu ei⁹ cadēt oēs q̄ descēdūt in traz. Magnū casū patitur q̄ de celo in traz cū lucifero cadit. Inducit eciā morbū regiū quē patiebaē Ezechias Jdo in epla dr. Egrotauit ezechias vsq̄ ad mortez. Est em̄ infirmitas q̄ corrodit carnē hois vsq̄ ad ossa a voca tur lupa. Vᶻº torq̄tur a māmona inducēte hoiez ad cupiditatis auariciaz. vel p obduracōez cōm̄iaz miserie ꝓximi n̄ sb̄uemēdo cū diuite epulone. vl̄ p im̄q̄etudinē inordinate a fine q̄ete diuicias acq̄rendo. vl̄ p violēcā bō tpalia ꝓximi furripiēdo. vel p fallaā a dolū v̄bis simplicibz decipiendo. vl̄ p fraudē res ip̄as falsificādo. vl̄ p pdicionē cū Juda pditore ꝓximū tradēdo ut solēt facere armigeri. Talis auaritia inducit infirmitatē corpalē. s. palisim ps. Trepidauerūt uoce vbi nō erat timor Job. V. ca. Somit⁹ trois sp in auribus illi⁹. a cū sit pax sp insidias suspicaē. Hanc infirmitatē patiebaē puer Cēturiōis Jdo in euāgelio dr. Cū introisset Jhs capharnaū. v. villā pinguedis accessit ad eū Cēturio rogās eū et dixit. dñe puer me⁹ iacet in domo palitic⁹ a male torq̄tur ac̄. Vᶻº torq̄tur a Beelzebub inducēte hominē ad gulositatis inmoderāciaz. vel p ebetudinez intellectꝰ tātū cibi a potus inordinate sumēdo q̄ p multas fumositates acumē intellect⁹ impediaē. vl̄ p ineptā letuciam ꝓpē mimietatez cibi a potus spiritus multiplicādo ut regimē rōnis amittaē. vel p loquacitatē multa loq̄ndo nesciēs quid dicat. vl̄ p scurrilitatē. vioularitatē gest⁹ inordinatos faciendo. vl̄ p imūdiciā superfluitates. vomitus. ructꝰ a alias inhōestates emittēdo. Talis gulositas inducit infirmitatez corpalē. s. ydropisim. qz q̄nto pl⁹ bibit tāto ampli⁹ sitit. pōs. Turbati sūt a moti sūt sicut ebrius a ois sapia eoz deuorata est. Est em̄ infirmitas pessima. Vᵍº torquetur ab Asmodeo inducēte hoiez ad lubricitatis impudiciciā. vl̄ p cupiaz delectacōis in viribus inferiorꝰ intellectū turbādo. Dan. 13. ca. Spes decepit te a cōcupia subuertit cor tuū a vocaē cecitas mētis. vel p p̄cipitacōez nō bñ sibiipi consulēdo de hijs que sūt agenda ꝓpē finē. vl̄ p imcōsideracōnez regulas rōis inspectas negligēdo. Dan. 13. ca. Auerterunt sensū suū ut non recordarētur iudicōz iusteoz. vl̄ p horroē ex ipetu luxurie id q̄ decernit fiēdū fm p̄ceptū rōis nō exeq̄ndo. Taē luxuria inducat infirmitatē corpalē. s. febrē ardentē Jere. 13. c. Cōputruit lūbare i eufrate. Ego nudaui femora tua cōm̄ fatiē tuā a apparuit ignominia tua a adulteria tua ac̄. Vᵈº torq̄tur a Sathan inducēte hoiez ad odiū iracūdiā. vel p indigēcōez oīndendo volūtati se indigne passum ab eo cōm̄ quē ira sūtur. vel p tumoroē mētis inducēdo aīaz ad excogitādū modos se vindicādi. vl̄ p ofusā locucōez inducendo ad exeratū vindicte voce clamosa.

vel p cõtumeliã vindicãdo se cõtra ꝓxim pv̄ba iũ
riosa. vel p blasphemiã cõtra dm̄ murmurãdo. l̄
p rixã se vindicãdo p fcã. Tal' ira inducit infirmita
tẽ corpalẽ. s. scabiẽ p alios itolerãcia3 a correctio
mis ipacãam iõ dr̄ fcẽ. x. ca. Ne sis velox ad irascẽ
dũ ac̄. Sexto torq̃tur a Leuiathan inducẽte hoiez
ad luporis iudiã. Vel p furturacõez gl'ia3 alt̄ius
i occulto diminuẽdo. vel p detractõz mãifeste ali
um diffamãdo. vel p exultacõez in malis de adũsi
tate ꝓxi gaudẽdo. vel p afflictõez in ꝑspis de bono
ꝓxi otristãdo. Talis iudia inducit infirmitatem
corpalẽ. s. cecitatẽ sap̄. 2. ca. Excecauit eos malitia
eoz ps̄. Fiãt vie illoz tenebre a lubricũ a ãgel9
dñi psequẽs eos. pz de indeis q̃ tã q̃m ceci ex iudia
tradidẽrt xp̄m Math. 26. ca. Sciebat em̄ q̃ p iui
diam tradidissent eũ ac̄. Septũo torq̃tur a Bee
moth inducẽte hoiez ad torpois accidiã. vel p de
spacõz in vãis occupãdo delectacõibꝫ a nũl de eẽmis
curãdo. vel p pusillanimitatẽ de spũalibꝫ q̃ sub cõ
filio tradũtur nõ curãdo. vel p torporẽ p̄cepta di
bilia sẽsus q̃rẽdo a spũalia abhoiando. vel p mali
ciã spũalia bona ipugnãdo. vel p euagacõez mẽ
tis cir̄ illicita deducẽdo ut ei sint fastidio spũales
consolacões. Talis accidia inducit infirmitatez cor
poralẽ. s. imsẽsibilitatẽ Job. 30. ca. Eẽ sub sẽb9 delici
as coputabãt. Sigficatẽ em̄ accidia p bestiã igno
tã sap̄. 11. ca. q̃ oia fructifera deuastat. Nõ em̄ põt
piger agŕi. qz mõ vult vnũ mõ vult aliud pũ. 12.
ca. Vult a nõ vult piger. Scda occlo. In vmũsa
li rez gubnacõe xp̄s ibs vtẽ iusticia a mia sum
ma rõne. Potz qz vt hẽ de pe. di. p̄. Ja. taciturnitas.
b. Aug9. dic̄. De9 q̃ misericors a iust9 ẽ sicut cõser
uat mia3 i iusticia. ita iusticiã i mia a ps̄. Oẽs vie
dñi mia a vitas. Rõ pz i. x. opacõibꝫ dicit. Primo in
hoim creacõe. Licz em̄ creacõi nõ p̄supponat̄ ali
q̃d i dei cognicõe ꝑm hoc saluat̄ ibi rõ iusticie. q̃
res imeẽ p̄ducũt ꝑm q̃ inuenit dñe sapie a boita
ti a saluat̄ rõ mie imq̃ tũ res de nõ eẽ ad eẽ muta
tur. Quia em̄ de9 fouit hoiem de limo terre p hñ
da ecna gl'ia. ecce mia. ꝑ tñ hãc gl'iam voluit hoi
nẽ adipisci p otẽdiam a pugnã cũ dyabolo bita
victoria. ecce iusticia. Secdo i primoz pntũ expul
sionẽ. s. de padiso. Tũc em̄ iusticia dei appuit i hoc
q̃ subtractũ fuit eis id q̃d integritatis statui ope
rebat. s. loc9 padisi terrestris Gen̄. 3. ca. Emisit eũ
de9 de padiso voluptatis. Mia dei appuit. qz si hõ
p9 pctm̄ de ligno vite comedisset. nõ ꝓpt̄ hoc imõr
talitatez recupasset. ꝑ beneficõ illi9 cibi vitã plongas
set a in miseriis hmõi vite din pmãsisset. Tercõ
in hoim ẽdẽp cõe. Nã iusticia dei appuit imq̃ tũ ex
passione sua satisfecit p pctõ hois vsa. 9. ca. Cuius
est pncipat9 sup humez ei9. Sz imq̃ tũ de9 pat̄wo
luit filiũ suũ p hoie pati appuit mia Ro. 3. ca. Ju
stificati gr̄is grãz ipsi9 redẽptõez q̃ ẽ in xp̄o ihu
quẽ ꝓposuit de9 ac̄. Quẽto i infidelitũ ouersiõe. Nã
iusticia a mia dei appuit in iudeoz a gẽtiliũ cõfusio
ne Ro. 11. ca. dico em̄ ihm xp̄m ministrũ fuisse cir
cucisiõis ad confirmãdas ꝓmissiões patrũ. gẽtes
aũt sup mia hoñificare deũ. In hoc q̃ sunt saluati

ecce mia. In hoc q̃ ꝓmissiões sũt ipletẽ. ecce iusti
cia. Quãto im̄ipioz a iustoz pumicõe. Et hoc em̄
q̃ iusti pumũtur in hoc scl'o appet iustitia im̄q̃
tũ p hmõi afflictões aliq̃ lenia in eis purgãtur a
ab affcũ frenoz magis in dm̄ erigũtur Gre. Ma
la q̃ nos ꝓmũt ad dm̄ ire opellũt. Appet autez
mia in ecna retribucõe. ptz de Lazaro mendico.
Sexto in tpaliũ subtractõe. In hoc em̄ q̃ iustis
a bonis mimꝰ datẽ de rebꝰ tpalibꝫ a qñ plꝰ de ma
lo appet iusticia. Sz qz hoc in eoz ꝓfectũ cedit q̃
tũ ad spũale bonũ q̃d ẽ simplicit̄ hois bonũ ap
pet mia ps̄. Nõ ꝑuabit bonis eos q̃ ãbulãt in in
nocẽcia dñe vtu. btus hõ q̃ spe. in te. Septũo in
pctõz iustificacõe. Nã in ope iustificacõis pctõr
culpã recognoscit a vemiã petit. ecce iusticia. deꝰ
aũt penã ecnã remittit a cõmutat in tpalẽ a pre
stat ei fuũ amorez a grãz. ecce mia. ps̄. Btũ quoz
re. s. mi. a q. te. s. pe. s. a deo. Octauo in iustoꝝ re
tribucõe. Nã eis datẽ gl'ia p bonis opibꝫ. ecce iu
sticia. Math. 20. ca. Voca opariosa redde illis
mercedẽ. Sz qz datur eis ecna gl'ia vltra odignũ.
ecce mia. Titũ. 3. ca. Nõ ex opibꝫ iusticie q̃ fecim9
nos. ꝑ ꝑm suã miaz saluos nos fecit p lauacz rẽ
gnacõmis ac̄. Mono in ẽprobor dãnacõe. Naz
dãnatus dat penã ecnã. ecce iusticia Math. 27. c.
Jbũt hij in suppliciũ eternũ. Sz qz dat eã citra cõ
dignũ qz mim9 q̃ meret̄. Deberẽt em̄ amittẽ esse
xp̄t crimẽ lese maiestatis a tñ remanẽt in eẽ. ecce
mia. Trenoz. 3. ca. Mia dñi ẽ q̃ nõ sum9 consũpti.
Non em̄ deꝰ tollit relaxat penã. ꝑ aliq̃lit̄ alleuiat
pumiẽdo citẽ odignũ. Decio in pctõr expectacõe
vñ leo eps̄. ut hẽ de pe. di. i. Jo. serpẽs. dicit sic. Mul
tiplex mia dei ita lapsibꝫ hũanis subuenit. ut nõ
solũ p baptismi gr̄iã. ꝑ etiã p pñe medicinaz spes
vite repet̄ ecne. ut q̃ regnationis donaviolassent
ꝓprio se iudicõ cõdẽnãtes ad remissionẽ criminũ
puenirẽt. Ex mia em̄ deꝰ expectat pctõres ad pẽi
tẽtiã. pmo em̄ expectauit Caim vsq̃ ad septũaz
eiꝰ gnacõz q̃ oẽs tãdez pumiti fuerũt. qz pmaz nõ
egerẽt gen̄. 4. c. In hoc q̃ expectauit eos ad pmaz
Ecce mia. In hoc q̃ pumiuit eos. ecce iusticia. Se
cũdo expectauit genꝰ hũanũ añ diluuiũ duobus
milibꝫ ãnorũ. cũ tñ eẽnt pctã gr̄ua sup frã gen̄.
6. c. ut declarat. b. Augꝰ. li. 12. de ci. dei c. 17. Ter
cõ expectauit. 120. ãnis. tpe q̃ fcã fuit archa a trũ
cati fuerũt. 20. ut hẽtur de pe. di. i. Jo. Jdẽ p̄dixerat.
Quẽto expectauit Sodomã gen̄. 18. ca. Quãto expe
ctauit chanãeos donec opleta eẽt malicia popu
li gen̄. 17. c. q̃ opleta fuit in introitu Josue. ut ptz
Josue. 6. c. ut hẽtur. 23. q. 7. Jo. Idmc nõndũ. Sex
to expectauit Niniuitas. 40 diebus. Jone. 3. cap̄.
Septũo expectauit pctõres vmũsos Jone. 4. ca.
Octauo expectauit Dauid. 1. reg̃. 12. c. Nono ex
pectauit Achab regẽ israhel. 3. Re. 21. c. Decio ex
pectauit populũ israhel vsq̃ ad tñsmigracõz Ba
bilõis Jere. p totũ. Vndecio expectauit Ezechiã
regẽ iõ in epistola dr̄. Et introiuit ad eũ Jsaias
filiꝰ Amos ꝓphe a dixit ei. Hec dic dñs. dispone
domui tue. qz morieris tu a nõ viues. Ecce iusticia.
qz pumiebat̄ p mortẽ. Quia vo post ominacõem

nō statim periit. ꝫ datū est ei tēpus ad pnāz. ecce mia. 12° expectauit puer Cēturionis ido dicitur in euāgelio Et ait illi ihs. Ego veniā a curabo eū. ecce quāta benignitas. dedignatur supbū regē a amplexarī humilē seruū. Quia enī genus humanū fuituri diabolī subiciebat non aliē voluit eū sanarī q̄ sanctissimā sui incarnacōe dicē. Ego veniā. Tercia cōdusio. reuelatio dīma et ꝓphia a do reuelata nō imponit aliquā necitatē rebus hūanis. exlibtate arbitrij donata. Potz q̄ stat valde bene q̄ deus reuelet alicui ꝓphe aliq̄d a tūi eius oppositū eueniat. qđ declarat triplicit. Prīo q̄ Jere. 18. c. dicit dns. Repente loquar aduersū gentē a adūsū regnū ut eradicē a destruā a dispgam illud. Si pnāz egerit gēs illa a malo suo qđ locutus sū adūsus eā. agā a ego pnāz sup malo qđ cogitaui ut facerē ei. hec ibi. 2° q̄ Jone. 3. ca. dr. q̄ ipe exprte dei p̄dicare cepit. Adhuc. xl. dies et Ninive subuertē. a tūi miserī est dns sup malicia quā dixit facere eis a nō fecit. 3° q̄i epla hodierna dr. q̄ Isayas ex mādato dei dixit Ezechie. dispone domui tue q̄ morieris tu a nō viues. et tūi ad flētū decūbentis a oronē eius liberatus ē a additi sunt vite ipius. xv. anni. Prīo darioni hoc noticia scīē dū q̄ tribus modis pt ista dubitacō solui. Prīo sic. Sā ꝓphie ut plurimū sub odicōne dīt intelligi a maxime vbi ꝓphatur de hijs q̄ agūtur p discursū racōis a p libtatē arbitrij que nūq̄ in hac vita auferūtur. vñ cū dictū est Ezechie morieris. subintelligēdū est nisi pnāz egeris a p tua salute dep̄catus fueris Quia odicōnē ipe subintellexit a nō despauit de venia. ꝫ ad pietē faciez vertit a lacrimis deū rogauit ido sanatus ē a ꝓphia ipleta ē. Sic ecia qñ dictū fuit Ninive. adhuc. xl. dies ac. subintelligēdū ē. Adhuc expectabo. xl. dies et si pseuerauerit in suo errore a nō egerit pnāz subuertetur. Hāc aūt cōdicōnez intellexerūt a fecerūt penitēciaz a liberati sūt a ꝓphia ipleta est qđ bñ declarat auctoitas Jere. p̄mo inducta. 2° sic ut dicit bt̄us Aug⁹. li. .. de cui. dei Mēciūtur q̄ dicūt ꝓphas ia dictos falsū dixisse. Sā ezechias mortuus ē p̄dictis a do reuixit cui p̄mo mortuus erat. Ninive ecia subuīsa est a vicijs in q̄bus stabat a facta est ab eis aliena. vñ ꝓphie hūt multas significacōes q̄s hūanus intellectus nō ogscit. 3° sic. Diuina p̄scia respicit futura scdz duo. s. scdz q̄ sūt i seipis. s. imq̄ntū ipa p̄ncialit intuet a scdz q̄ sūt in suis causis. s. imq̄ntū videt ordinē causay ad effectus a q̄uis ocingēcia futura put sunt in seipsis sint determiata ad vnū. tūi put sūt i suis causis nō sūt ita determiata ad vnū q̄ possint aliter euenire. Et q̄uis ista duplex ogmicō sp in intellectu dīno cōiungat. nō tūi sp oiūngitur i reuelacōe ꝓphica. q̄ impssio agētis nō sp adequat eius vtutē. vñ q̄lib reuelacō ꝓphica est q̄dā filitudo impssa dīne prescie put respicit futura cōtingēcia in seipis. a talia sic euemūt sicut ꝓphetātur. sicut illud Isa. .l. c. Ecce vgo cōcipiet ac. Qñq̄ vero reuelatio ꝓphica est impssa filitudo dīne p̄scie put ogscit ordinez cāy ad effectū a tūc qñq̄ aliter euenit q̄ ꝓphetē. nec tñ ꝓphia ē falsa. nā sensus ꝓphie ē q̄ inferioz cāy dispoicō siue naturaliū siue hūanoz actuū hoc hz ut talē effectū eueiat. Et scdz hoc intelligit vbū Isa. dicētis Morieris a nō viues. a dispoicō coꝛpis tui ad mortez ordiat. Et qđ dr Jone. 3. ca. Adhuc. xl. dies a Ninive subuertē. a meita eius exigūt ut subūtat. Et sic de⁹ mutat sīāz ꝫ ñ mutat ꝛationē. Vñ si de⁹ reuelarz alicui p̄ri q̄l dz eē filius eius. vel si reuelarz alicui dño q̄lis dz eē seruus eius. nō tñ ꝓpter hoc talē p̄ā dns ē certus an sic futurū sit an nō. q̄ fortitā nō ogscit sensū quē dicit sub illa reuelacōne cū ecia ꝓpter p̄cta p̄ris aut dñi filius aut seruus puniatur. Et hoc pz i Salomōe cui dns dixit. 3. reg. 9. ca. Tuq̄ si ambulaueris cora me sicut ambulauit p̄ tuus in simplicitate cordis a in eq̄tate a feceris oia que p̄cepi tibi et iudicia mea a legitima mea seruaueris ponaz thronū regni tui sup isral in sempiternū ac. Et. 12. ca. dicit dns. Quia non custodisti pactū meū a p̄cepta q̄ mandaui tibi. dissipens scindā regnū tuū a dabo illud seruo tuo Verūtamē in diebus tuis nō faciā ac. Ecce ꝫ aptē oñdit q̄ filius Salomōis ꝓpter p̄cta p̄ris regno priuat. nō tñ ipe Salomō. ꝫ in vga hoīm fuit vtera tus q̄si pt⁹ p̄cēm eius fuscitauit de⁹ coñ Salomonē reges a hostes. 3. reg. 12. De q̄ tñ Salomōe an sit salus vel non. dicūt hebrei q̄ ipe fecit pnāz q̄si libz Eccīastes cōposuit. ꝫ nihil vltra oñdit. vñ cū sac scriptura ponat eius crimē a nō pnāz. ido dubitatur a doctoribus ut pz p glo. Origenis. 3. reg. 11. ca. a Rabani. x. reg. 23. ca. Est aūt attendēdū q̄ oēs reges q̄i genealogia ꝙpi ponūtur. Math. p. ca. fuerūt p̄ctores. ꝫ nō fuit eoz ocinua ipietas. Sā ut dr in li. q̄stionū veteris a noui testamīti Salomōi merito p̄ris fui remissuz ē p̄cēm. Roboaz merito Achab filij fui. Tres aūt reges exducūt ab ista genealogia. s. Ochozias. Joas a Amasias. q̄ eoz ocinuata ē ipietas. ut pz. 4. reg. 8. ca. Licet aūt Cēturiom dixisset ꝙps Ego veniā ac. nō tñ erat certus. ido ait. Dñe ñ sū dig. ut int. sub tect. m. ac. ut dr in euāge. ꝓpter p̄cēm eius infirmabatur. ido petebat ipsū curari. Rēta concio. Nō hñs oēz actū iustīcie fine fide catholica ptāte detinetur dyabolica. pz q̄ Beda sup math. ut hētur. 22. q. p. dic. q̄cūq̄ ab vnitate fidei vel sotietatis petri apli q̄libet modo semetipos segregāt. tales nec vincula p̄cōz soluūt nec ianuā p̄nt regni celestis ingredi. hec ibi. Et Aug⁹. ibid dic. Vbi sana fides ñ ē nō pt eē iustīcia. q̄ iust⁹ ex fide vivit. hec ibi. Et. 28. q. i. ca. Qēs. b. Aug⁹. dic. Vbi deest agnicō ecclie a incōmutabilis vitatis. falsa vtutes ecia in bonis moribus qđ pz in. x. vtutibus. Prīo falsa fuit vtus abstīe i Euripide pho q̄ ut ad vera ꝓphas veniret abstinuit a carnibus a ab oibus coctis sm q̄ dr i li. de vi. phoz. ꝫ va vtus abstīe fuit i Daniele a socijs q̄ renuit regios cibos a delicias. a crudis legumibus vescebat. vñ ad iudicū ferēdū coñ semores vitas ei p spūm sanctū demōstrat. Dan. 13. ca. 2° falsa fuit vtus castitatis in Tulio q̄ sororē Hyrcij p̄ncipis renuit vxorē accipe dicēs se ñ posse vxoria ꝓphie pit opam dare ut dr in li. de vita phoz

S:vera vtus castitatis fuit in Joße euãgelista q̃ vgo vocat9 a dño ex nupcijs Joh. 2. c. vgo pmã fit: verã phiaz obtinuit. dũ fup pect9 dñi in cena ecubuit a secreta celestia penetrauit. // Tercõ fal sa fuit vtus cõplacõis quã habuit Tales mile fi9 q̃ oclos ita fixos hẽbat ad celũ a sydera qvbi ponẽt pedes obliuiscebat. ut dr li. de vita phoz. Sz va virt9 otplacõis fuit in dauid q̃ dic in ps. Ad te leuaui o. m. q̃ h. in c. Et itez oculi mei sp ad d. q. ip. e. de la. pe. m. // Rẽto falsa fuit vt9 pacie in Soctes q̃ damores Xãcipis vxoris iniurias ipro pia cõuicia fustinuit a aq̃ sup caput effusiõz tole rauit ppẽ excitiũ pacie. ut dic Agelli9 li. 2. a Laerti us. Sz va vtus pacie fuit in Job q̃ pt9 õnia mala a adũsa tolerata: pacie9 celis fustinuit vba vx oris dicẽtis: bñdic deo a morẽ. Cui rñdit Job. q̃i vna de stultis mulierib9 locuta es. In õnib9 hijs nõ peccauit Job labijs suis. Job. 2. c. // Rẽto ñ fu it vera vt9 pauptatis i pictagoraa discipul eius q̃ iussu mgri sui viuebãt in cõi nl ppriũ possidẽtes iuicẽ se amãtes. Sz vera vt9 pauptatis fuit in xpõ qvvulpes foueas hñt a volucres celi mdos. filius ãt hois nõ hz vbi caput reclinet Lu. 9. c. Et in di scipul ei9 q̃ dicũt. Ecce nos reliq̃m9 õnia a secuti sum9 te Matẽ. 19. c. // Sexto falsa fuit vt9 sapie in platone q̃ p mũdũ pegrinabat amoẽ phie p q̃ capia venũdai a piratis passus ẽ. ut di. Jero. in epla ad paulinũ. Sz vera virt9 sapie fuit i paulo apl'o q̃ amore ihu xpi p oẽs ecias circuibat cũ maxis picul' eciã latronũ. ut dr. 2. cor. 12. c. // Sep tio falsa fuit virt9 pietatis q̃ pitac9 inflectore ẽ p ptm filij absoluit a morte dicẽs qp idulgẽcia ẽ po tior vindicã. ut dic Laert9. Sz vera virt9 pietatis fuit in Joseph q̃ ppr̃ios frẽs fuijs pli9 vẽditores ñ solũ absoluit a ditauit ꝫ eciã cũ fletu osolat9 est dicẽs. Nolite timẽ p salute em̃ vra misit me dñs añ vos gen. 45. c. // Octauo falsa fuit vt9 cõstãcie i torq̃to q̃ amoẽ reipub. ppũ filiũ victorẽ interfecit eo qp sãct9 iudicauit eẽ prez forti filio q̃ patriam militari disciplina carẽ. ut dic. Valer9 li. 2. Silicẽ falsa fuit vt9 ostãcie in bruto. q̃ opiens duos fili os suos in cõspiracõe otra libtatẽ reipu. ipos in cõsp cũ suo ad palũ ligatos a nudatos vgis mã dauit cedi a post modũ decollari. Cui supplicij filio rũ ipe pr̃ eat spectatoz: nulli9 doloris signũ oñdẽs ut dic Valer9 li. 7. Et Virgili9. 6. eneidos. Et Tit9 liui9 li. 1. de origine vrb. Et Aug. li. 7. de ci. dei c. 17. Sed vera virt9 ostãtie fuit in abrahã: qñ ex man dato dei filiũ suũ occidẽ voluit gen. 22. c. Et in Ma chabea mre. 4. filio q: qñ hortabat eos ad morẽ dũ p obseruãcia dine legis. 2. mach. 4. c. // Nono falsa fuit virt9 religiõis Oracij q̃ ppẽ tonũ reipu. sororẽ suã occidit q̃ mortuo viro suo ñmico rõno rũ fleuit. ut dic Tit9 liui9 li. 1. Sz vera virt9 religiõis fuit in Pepte q̃ ex voto ppẽ hitã victoriã ppriã fili az i holocaustũ deo obtulit Judic. 11. c. // Decio fal sa fuit virt9 fortitudis in Codro rege athenẽ fiũ. q̃ hitu trãsmutato ppẽ liberacõz reipu. suã morẽ procurauit. ut dic Virgili9 i bucolicis egloga. 7. Et iustin9 li. 2. Sz vera fortitudo fuit in sãpsone q̃ ut philistijm occidẽt seipz interemit Judic. 16. c. quã morte spũsscus ei suggessit. ut dic Aug9. li. 1. de ci. dei ca. 21. Vñ virt9 fidei ẽ magñ. Nã mutat curſũ sy dereg. ut pz tpe Josue. Josue. x. c. Ignẽ de celo voca uit. 2. re. 1 ca. tpe Helye Celũ ãmis trib9 cũ dimi dio nõ dedit pluuiã. 3. re. 18. c. Sup aquã iordãis sicco pallio Helyas ãbulauit. 2. re. 2. Ignis suspẽ dit vtutẽ in trib9 pueis i fornace Dañ. 3. c. Ferita tẽ leonũ supauit. ut pz i Damele i lacu. Mare pre buit siccũ itez ignea colũna viã in deremo oñdit nebula p aera ppm ab estu ptexit. celũ carnes a mãna porrexit. arida petra aquã eduxit. ut pz tẽ poẽ Moysi. Filiũ dei p missuz de cẽde insist ps. Do mine idma celos tuos a de cẽde. Mortuos suscita uit. ut pz de Lazaro. Mortos curauit. ut pz de Eze chia iõ in epla dr. Et de manu regis assyrioz eru az te a ciuitatẽ istã a ptegã eã ac. Otz eciã de puero Centuriois. iõ i euãgelio dr Amẽ dico vob nõ iue mi tãtã fidẽ in isrl' ac. vsq̃ fiat tibi. Magñ em̃ ẽ vt9 fidei catholice q̃ supat vim nate. In q̃ fides Cẽtu rionis omẽdat ex q̃tuor // pmo ex homitate qz cõ seruũ paliticũ nõ abiecit. nõ despexit. ꝫ ad xpz ac cedẽs studiose p eo rogauit. vñ lu. 7. dr. Centurio aũt cui9 seru9 male hñs erat moritur9 q̃ illi erat p cõfus: cũ audissz de ihu misit ad eũ semiores iude oz rogans eũ vt veniret a sanarz seruũ ei9. At illi cũ venissent ad ihũz rogabãt eũ sollicite dicẽtes qz dign9 ẽ ut illi pstes hoc. diligit ei gẽtez nrãz a si nagogã ipe edificauit nob. Ihs aũt ibat cũ illis // Secũdo ex hũilitate cũ dic dñe ñ sũ dign9 ut in tres sub tectũ meũ. Et lu. 7. dr. Et cũ iã nõ lõge eet a domo misit ad eũz Centio amicos dic. dñe noli vexari. Nõ ei dign9 sũ ut sub tectũ meũ intres. // Ter cio ex confessione cũ dic. Tm̃ dic vbo a sanabit puer me9. Et lu. 4. dr. Propt qđ a meipsũ nõ sũ dignũ arbitrat9 ut venire ad te. ꝫ dic vbo a sanabit pu er me9. // Rẽto ex opacõe cũ dic p locũ a minori. Nãa ego hõ sũ sub ptate ostitut9 hñs sub me mili tes ac. q̃i dicat. Potes dice infirmitatẽ recedere a sta ti recedet a sanitatem veni a statim veniet. Xps accep tãs fidẽ Centurionis dixit q̃tuor vba de cui9to plea Primũ fuit pietatis cũ seruũ ei9 dignus ẽ visitare dicẽs. Ego veniã a curabo eũ. Secũd fuit eqtatis meo qp fidẽ Centurionis omẽdauit dicẽs. Nõ inuem tãtã fidẽ i isrl' a tãte fidei confessioz. Null9 ei adhuc ita apte fueat confessus xpi maiestatẽ. Terciũ fuit acceptabilitatis q̃ ad saluãdos dicẽs. Multi ab oriẽte a occidẽte venient i inuẽtute a senectute. im pspita te a adũsitate venient. s. ad salutẽ a recubẽt cũ abe hãac. Rẽtũ fuit ptatis dicẽs Vade a sic credidi sti fiat tibi. Secũdo pncipaliter declarat eaꝺ odusio testioio legis Aplice a hoc q̃druplr̃ pmo qz oma pter deũ otemit. Valde ei placz vio vroz q̃ oes pter ipsũ otemit a eũ seqtur. sic facit fi des heb. 11. Fide Moyses grãdis effus negauit se eẽ filiũ filie pharaõis magis eligẽs affligi cũ po pulo dei q̃ tpalis pcti hre iocũditatẽ. maiores di uicias estimãs thesauro egp pcõz ipropiũ xpi a multa alia dic apostol9 p totũ illꝺ ca. Secũdo qz sapiaz dei ad se trahit Jac. p. Si q̃s indiget sapia

postulet a dō q̄ dat oīb⁹ affluēt a nō ip⁹opat et dabitur ei. ℣ Postulet āt ī fidē mhil hesitās. q̄ ei hē sitat simil ē fluctui maris q̄ a vēto mouet a circū fert. ℣ Nō g̈ estimz hō ille q̄ accipiat aliq̄d a dño hec ille. ℣ 3° q̄ ad salutē etnā deducat. p̄. ℣ Oct. i. In vtute dei custodimi p fidē in salutē patā reuelari ī tpe nouissiō i q̄ exultabitis. modicū nūc si oz cō tristari ī varijs tēptacōibz ut pbacō fidei vre mlto p̄ciosior sit auro qđ p ignē ꝓbatur. Credētes aūt exultabitis leticia inenarrabili a glorificata reportātes finē fidei vre salutē aiaz vrāz hec ille. ℣ 4° q̄ oīones nrās exaudire facit. i. Joh. 5. Hec ē victoria q̄ vincit mūdū fides nra Et hec ē fiducia quā hem⁹ ad deū. q̄ qđ cūq̄ petierim⁹ scdz volūtatē ei⁹ audit nos. a scim⁹ q̄ audit nos q̄cq̄d petierim⁹. hec ille In hy exēplū Ezechias rex iherusalē qui p pcto infidelitatis a ingtitudis egtabat ad mortē ut dr in epla hodierna qđ petiuit p fidē flet tu a lacrimis a dō ipetrauit vīa Hiero. sup malach. ut hētur de pmia dist. p. ℣ Qui scis. dic fic. Qui ei pctor ea quē remordet ppa ostia cilitio accīgatur a plāgat ppa delicta a ingrediatur eccīaz de q̄ per pcm egressus fuerat a dormiat in sacco ut p̄teritas delicias p q̄s deū offenderat vite austeritate ꝑfet. Si agam⁹ pmiaz ipsūcq̄ fue pmittet sine exēplo regis Ezechie quē Isayas dixit eē moriturū a tu ad p̄ces Ezechie dī sīa mutata ē. neq̄ ei dē hoīb⁹ irascitur ℣ vicijs q̄ cū in hoīe nō fuerint neq̄ pumit qđ mutatū ē. hec ibi a fic ptz.

Ideō p̄cipalit declarat eadē cōclusio testiō legis Canonice a hoc q̄druplicit. ℣ Prīo q̄ fides ē in corde hūda. nā sine fide opa nra nō valet ad vitā etnā. vīa. 22. q. p̄. ca. Oēs. ℣ Ite Aug⁹. dr fic Oē qđ nō ē ex fide pc̄m ē. q̄ oīs vita infidelīū pc̄m ē a ī valet bonū oē qđ fit absq̄ dō. vbi em deest agmicō etne a incōmutabilis veritatis falsa ē virt⁹ etiā i optimis moribz. hec ibi. Et sic licet mal⁹ xp̄ian⁹ sit nūero intra eccīaz nō tñ q̄ad meritū ut. i. q. i. ca. Ut euidēt. vbi dr fic Proinde sicut is quē sacerdos i eccīa tolerat ē tñ ex eccīaz cui⁹ caput ē xp̄s si ei hostiari⁹ nō apit. hec ibi. Et talis peior ē infideli. q̄ pctā sciēciū pctis igrantie p̄ponūtur. ut dr. 5. q. 1. c. Quero. ℣ Nā infideles apparēt inimicātur isti āt latent. a inimic⁹ domesticus pei⁹ facit q̄p apt⁹. nec deterior amic⁹ q̄p fictus. nec odiū gui⁹ q̄p familiaris amor cū sit igmis i sinu a serpēs i gremio. ℣ Fides em̄ pfecta req̄rit caritatē Vīa de pmia. dist. 2. ℣ Cū g̈. dr fic In xp̄m credere ē amādo in ip̄m tendē. hec ē fides ut tradit apostol⁹ q̄ p dilectōez opatur. huic dūtaxat delicto rū pmittit remissio cūctoz. hec ibi. ℣ 2° q̄ fides ē ope adimplēda. ℣ Nā sicut hō nō acq̄rit mḡnā hereditatē litigiosaz p cartā bīa scriptā sine sigillo vel ecōuerso. sic neq̄ xp̄iā⁹ cēlū acq̄rit carta fidei sine sigillo bonoz opez ex̄ pendēciū. nec pagan⁹ sigillo bi opis absq̄ carta fidi. q̄ p̄uilegiū siue instrumētū p̄t eē falsū ex sigillo ut hētur ex̄ de fide instrumēto. ca. Inē dilectos. Qui aūt hz hec duo cēlū acq̄rit. h spe alibi re. Vīa. 1. q. 1. ca. ℣ Fertur. dr fic ℣ Fides ē eligēda cū vita. si em̄ vita deest fides meritū nō hz bto Jacobo testāte q̄ ait. ℣ Fides sine opibz non valet q̄ mortua ē. hec ibi. Et ca. Sicut vrgeri dr fic. Si cui⁹ man⁹ eēt arida vez q̄dē esset mēbz q̄uis sine sanguie inefficax eēt a mortuū. sic a fides cū sit vera tñ sine opibz mortua ē. hec ibi. Et sicut hīs cartaz bīa loq̄ntez de maxima hereditate in q̄ nullū petē hz pl⁹ gaudet in spe illi⁹ q̄p in possessiōe aliaz rez plurimaz ℣ Ita hīs cartā fidei de celo plus de hoc letatur q̄p de oīb⁹ diuicijs. delicijs a honoīb⁹ seculi. cū illis de q̄bus dicitur Ro. 12. Spe gaudētes. vez q̄ pctōr magis letatur de friuolis in q̄bz hz delectacōez Jdō oīdit se ius nō hre nec cartā illā celi et hoc ē magnū sig nū dānacōis a reprobacōis sue. Quilibz g̈ illud instrumētū hēat patū q̄ nescit q̄ die pviā mortis vocē ad iudiciū dī. nec confidat de sera pnia. q̄ hō citat⁹ dz oīdē instrumētū suū añq̄p in sīa fit ꝺduū. ex̄ de fi. instr. ca. Cū dilect⁹. Et Jac. 2. dr. Quid pderit frēs mei si fidē q̄s dicat se hre rem opa aūt nō hēat. ℣ Nūq̄d potrit fides saluare eū. ℣ Si aūt frat aut sor⁹ nudi fūt a indigeāt victu quotidiano. dicat āt aliq̄s de vob illis. ite ī pace. cale facimia saturami. nō dederitis aūt eis necāria cor pi q̄d pderit. ℣ Sic a fides si nō hēat opa mortua est ī semetipa ac. vsq̄ Sicut em̄ corpus sine spū mortuū est. ita a fides sine opibz mortua ē. hec ille. ℣ 3° q̄ vnitas fidei ē tenēda. vīa dist. 24. ca. Sit rector. dr fic In exodo. in sacerdotis veste iux vocē dīna ī tintinabul⁹ mala pumica diūgūtur. Quid em̄ p mala pumica nisi vnitas fidi designatur. ℣ Nā sicut in malo pumico vno exteri⁹ cortice multa in teri⁹ grana vnūtur. sic inūeros scē eccīe populos fidi vnitas congregit q̄s int⁹ diuīsitas meritoū tenet. ac si figurate p hītū sacerdotis dicat. Mala pumica tintinabulis iūgite ut p oē qđ dicitis vnitatē fidi cauta obseruacōe teneatis. hec ibi. ℣ 4° q̄ soliditas fidei est custodiēda. vīa. 24. q. p. dr fic. Quia ex sola catholica eccīa vitas ospicitur apd se eē locū dīns phibz q̄ videatur In petra Moyses ponitur ut dī fatiez ocōpletur. q̄ nisi q̄s fidi solidi tatē tenuerit dīnā pīnaz nō aḡsat de q̄ soliditate dīns dicit. Sup hāc petrā edificabo eccīaz meā Sola q̄ppe ē p quā dīns sacrificiū accipiet libēter Sola q̄ p errātibz inlædat fiducialit. hec ibi ac.

Quarto p̄cipalit declarat eadē octo testiō legis Ecclīastice. ℣ Prīo testi⁹ bti Greg. sup Ezech. omel. 9. Nec fides sine opibus. nec opa adiuuāt sine fide nisi forte p fide pcipiēda fiāt. ut Cornelij⁹ q̄ tō opa p fide pcipiēda fecit ab angelo audiuit. Oīones tue a elēosine ascēderūt ī memoriā in ospectu dī. hec ille. ℣ 2° testi⁹ bti Hiero. ut hētur. 24. q. i. ca. Quīvet⁹. Mihi cathedrā petri a fidē apostolico ore laudataz cēfui osulēdā. iīn nūc aie mee postulās cibū vīa olim xp̄i vestimēta fuscepi. Ego nullū p̄miū seqūs cathedre petri cōionē osortior. Sup illā petrā fundataz eccīaz scio. hec ille. ℣ 3° testi⁹. b. Ambro. sup bti imacu. Cito fides inexcitata lāguescit a crebris ociosa tēptat incōmodis. remissas excubias callid⁹ insidiator instruit et irrūpit. assuetū āt bello vigz hesterna fraus

instruit a gl'iose ꝓuehit palma victorie. Pax g̃ si
dei corrupt̃ele malicia ẽ. hec ille. ℣ Rẽto testimonio bti
Aug9. li. de verb dñi. Nulle maiores diuitie. nulli
thesauri. nulli honores. nulla demũ maior ẽ mõi
tuba q̃ fides catholica q̃ ꝓtegit homines saluat. ee
cos illũinat. infirmos curat. cathecumenos bapti
sat. fideles iustificat. pẽitentes repat. iustos augm̃
tat. mrtres coronat. vgines a viduas a coniugatas
casto pudore conseruat. dericos ordinat. sacerdotes cõ
secrat a in ecclesia hereditate cũ scis ãgel' collocat. hec
ille. Et in li. de cõ mordia euãgelistaꝝ. Qz plato in thi
meo dic̃ qñtũ ad id qd̃ ortũ ẽ ecclesitas vz: tũtũ vz
ad fidẽ vitas. duo illa furtũ fũt: ecclesitas a vitas.
duo ista deorsũ qd̃ ortũ est a fides. Vt g̃ ab imis
ad fũma tuo cemur atq; id qd̃ ortũ ẽ accipiat ec
clesitatẽ ꝓ fidẽ vem̃edũ ẽ ad verita ẽ. hec ille Et s. u.
dic̃. Fides appellata ẽ ab eo qd̃ fit. Due fillabe so
nãt cũ dr fides. prima fillaba ẽ a facto. secũda a dcõ
Interrogo g̃ te vtq credas: dicis credo. Fac qd̃ di
cis a fides ẽ. hec ille. Ad fidei pfectõz exigũt. A. g̃
d9 p qs̃ velut p scalã ascẽdam9 ad deu. ℣ Prim9
gd9 ẽ qp sit p̃me veritati immixa sic̃ fides Petri. de
q̃ dr Matth. 16. btus es Symõ bariona. qz caro a
sãguis nõ re. tibi. ſ p̃ me. q̃ ẽ in cel. ℣ Secũd9 ẽ ut
sit caritate informata sic̃ fides magdalene lu. A. Fides
tua te saluã fecit vade in pace. ℣ Terci9 ẽ ut sit de
uocõe feruida sic̃ fidꝰ chananee Matth. 15. Omu
lier magna ẽ fides tua. fiet tibi sic̃ vis. Qrt9 est ut sit
opib9 bonis ãpliata ut fides Cornelij Act. x. ℣ Rã
tus ẽ ut sit fortitudie roborata sic̃ fides Stephani
a aplor Act. A. ℣ Sext9 ẽ ut sit obia decorata ut fi
des Abrahe gen̄. 22. ℣ Septi9 ẽ ut sit hũilitate sub
iecta sic̃ fides bte vgi̇nis lu. Domõi fides ẽ maxie
fructuosa q̃ ad mercedem eternã. cui. xo. mõis error
oppomit̃ io. xo. dieb9 in hac sacrussiã q̃ dragme siã
penite debem9. Qui mõi erroris fũt istiac̃ ℣ ꝑmo
nõ credẽdo in deũ a articulos fidei q̃ ponũt dist. 23.
ca. q̃ eps. Et de ose. di. x. c. oẽs. ℣ Secũdo nõ defen
dendo fidẽ xpi a articulos ei9. vñ. 23. q. 8. ca. Oi tio
re ac terrore deposito otra inimicos scã fidei a adu
sarios olim eligionũ viriliter agẽ stude te. Nouit ei
ops de9 si q̃libet vrm moriet ꝓ ꝓvitate fidei a sal
uacõe p̃rie ac defensiõe xpiano9 mortuꝰ ẽ a ideo
ab eo celeste p̃miũ osequitur. hec ibi. ℣ Tertõ credẽ
do aliquẽ errorẽ ab eccia odẽnatũ. vñ dist. 12. ca.
Nõ dez a capite mẽbra discedere. ſ iuxt̃ scripture
testimoniũ oia mẽbra caput sequãt̃. nulli vero du
biũ ẽ ꝓ aplica eccia mr̃ fit olim eccia9 a cui9 vos
regul' nullatenꝰ duemit deuiare ac̃. Et ca. p̃ceptis
aplicis. Et. 11. di. ca. nolite. ℣ Rẽto derogãdo eccie
cui otra eã loq̃t. vñ dist. 22. ca. oẽs. dr sic. Qui ãt
rõne ecclie p̃uilegiũ ab ipso fũmo olim eccliarũ ca
pite tẽditũ auferre conat̃ ℞ paulo dubio in hẽsim
labit̃ a cui ille notꝰ iust9 ℞ ẽ dicẽd9 hẽtic9. ℣ Rã
to negãdo eccliã rõnã ee mr̃ez a caput oiz eccliaꝝ
vñ. 3. q. 6. c. ducũ. dr sic Scãz rõua eccliaz ꝑmatũ
ee oiz eccliaꝝ volũt a sicut btus Petr9 apls ꝑm9
fuit olim aplor ꝓvita a hec eccia suo noie osecrata
istituẽte dño ꝑmo fita a caput cetaꝝa ad eã q̃i ad
mr̃ez atq; apicẽ oẽs maiores eccie cause recurrãt

℣ Sexto dubitãdo de aliq̃ articulo fidei. Ex de hẽti
cis ca. dubi9i fide infidelis ẽ. nec eis oio credẽdũ ẽ
q̃ fidẽ vitatis i grãt. hec ibi. Null9 ei dz dubitãe de
fide. ſ firmit̃ credẽ articulos fidei. Ex de fũ. tri. c.
ꝑ. i pn̄. st. C de hẽticis. l. oẽs. dr sic. Latis adũsus
eos sãctoib9 dñt succũbẽ q̃ vel leui argumẽto a iu
dicõ catholice religiõis a tramite detrudi fuerit de
uiare. ℣ Septũo dubitãdo de alia vita. vñ. 13. q. 2.
ca. Cep9 qd̃ int̃ hois mortẽ a vltimã resurrectõnẽ
int̃ positũ ẽ aias abditis receptaculis otinet. sicut
q̃q; dig̃ ẽ requie vel erũna. ℣ Octauo dubitãdo de
imortalitate aie post mortẽ corpis. vñ. 13. q. 2. c. Da
bẽt illi fortitã iustã logi doloris excusacõnẽ q̃ vitã
alterã nesciũt q̃ de hoc seculo ad melio9 ee trãsitũ
nõ oficiũt. Nos aũt q̃ hoc credim9 a docem9 otri
stai mimũ de obrũtib9 nõ dem9. ne qd̃ apd illos
pietatis tenet spez hoc magis nob in culpa sit. hec
ibi. ℣ Nono male sciendo de corpe xpi a de aliis
sacmẽtis eccie. vñ ex de hẽticis ca. ad abolẽdaz
dr sic. Vmũsos xpianos q̃ de sacrmẽto corpis a
sãguis dñi nri ihu xpi vel de baptismate seu pec
cato9 confessiõe matrimonio l' reliqs ecclasticis sa
cramtis alit̃ sentire aut docẽ in metuũt q̃ sacrosã
cta eccia ꝑdicat a obstuat viculo ꝑpetuo anathe
matis inno dam9. Decio falsas ac nouas opio
nes inducẽdo l' sequẽ. vñ. 28. q. 3. c. hẽtic9 ẽ q̃ alic9
tpalis cõmodi a maxie glie p̃cipatusq; sui grã
falsas ac nouas opiones gignit vel seqtur. ℣ Vn
decio scripturã sacrã alit̃ intelligẽdo q̃ spũssci se
sus efflagitat. vñ. 28. q. 3. c. hẽsis. dr sic. Quicũq;
alit̃ scripturã intelligit q̃ sẽsus spũssci flagitat a
q̃ scripta ẽ. licet ab eccia n̄ receisset. tũ hẽtic9 ap
pellari pot. ℣ Duo decio errorẽ suũ otumacit̃ defẽ
dẽdo. vñ. 28. q. 3. c. Qui in eccia xpi morbidũ aliq̃d
prauũq; sapiũt. si correcti ut sanuꝝ rectũq; aliq̃d
sapiãt resiliũt otũacit̃ suaq; pestifera a mortifera
dogmata emẽdare nolũt ſ defensare pñsũt hẽti
ci fũt. hec ibi. ac̃. ℣ Decio tertõ pstãdo osiliũ auxili
um fauorẽ hẽticis. vñ ex de hẽticis. ca. excõicam9
Ex. credẽtes p̃rea. ceptatores. defensores a fautores.
hẽticoꝝ excõicacõm decernim9 subiacẽ firmit̃ sta
tuẽtes ut post q̃ q̃libz taliũ fuerit excõicatiõe ino
datus: si satisfacẽ otẽpserit infra ãnũ: extũc ipo
iure sit fact9 infamis. neq; ad publica officia seu
consilia neq; ad eligẽdos aliq̃s ac̃. vsq; accedat.
Decio qrto errores hẽticoꝝ laudãdo a defensan
do. vñ. 28. q. 3. c. Qui alioꝝ defendit errorẽ mul
to ãpli9ẽ dãnabili ꝙ illis q̃ errãt qz nõ solũ ille er
rat. ſ eã aliis offendicula erroris ꝑpat et otinet
hec ibi ac̃. Decio qnto nõ destruẽdo errores ifide
liũ a hereticoꝝ cũ possz. Nã disputaẽ cũ talib9 ad
cõfutãdos errores eoꝝ vel ad exercitiũ laudabile ẽ
dũmõ talis sit instruct9 a firm9 in fide alit̃ ñ ut pz

Decio sexto credẽdo q̃ a dõ sit p̃ destiatũ q̃ aliq̃s
moiaẽ i igne vel aq̃ vel alia casuali morte. Quia
licz p̃destiacõ vel p̃scia dei falli nõ possit. ñ tñ p̃de
stiata necario euenit. vñ. 13. q. 2. c. Nabuchodo
nosor. Ex. Nõ g̃ necitatẽ correctõis vel obduracõis
dei ma p̃destiacõ seu p̃scia facit cũ bom ꝓ grãz cor
rigant a malitiosꝰ arbitrio peant. Neq; enim qz

p̄ estimacō siue p̄scīa dei falli non p̄t necārio eue
mūt q̄ p̄destimātur vel p̄sciūtur·ꝫ qꝫ bona absq;
eiꝰ grā·mala preī eiꝰ scīaz euemē nō pñt·hec ibi·
ac̄ ¶ 17° exp̄sse imuocā d dēmões ad aliq̄d ofule
dū vel facīedū aut in āpulla dausa ip̄m tenēdo·
Vñ·26·q·2·ca·Dñs q̄ de pagānis euāgelicis sor
tes legūt a si optādū ē ut id potiꝰ faciāt q̄ ad dē
mōia ofulēda ocurrāt·tñ ista m̄ displicet cōsue
tudo ad negocia secularia a ad vite hꝰ vanitatez
dma oracula velle ouertē·hec ibi ac̄· ¶ 18° reuerē
cīā exhibēdo planetis a syderibz celi ut aliquā g̃
cīā ab eis obtinerz·Vñ·26·q·2·ca·Illos plane
tarios q̄s mathēaticos vocāt plane ofulē nō defi
steba q̄ q̄si nullū eis sacrificiū a nulle p̄ces ad
aliquē spm̄ ob dīmacōnē dirigerētur·qđ tñ xp̄ia
na a vera pietas oseq̄tetur expellit a dānat·hec
ibi· ¶ 19° ex ostellacōibz a curſu syderū indicando
de actibz hoim·Vñ·26·q·2·ca·Sors·Dñs ita·
dr sic·vñ q̄busdā ostellacōes a futuroꝝ signa cu
sto diēbz apls ait·dies obseruatis a mēses et
tpa a annos·vñ Thiotro m̄gt ne forte fine cau
sa laboraueri im vob·Sic a astronomia seu astro
logia apud catholicos m disſuetudinez abīit·q̄
dū p̄pa curiositate hīs mimis erāt intēti·mimus
vacabāt hīs q̄ p salute aiaꝝ erāt accōmodata·
¶ 20· faciēdo pacta cū dēombz q̄ ad incātacōes et
dīmacōnes·vñ·26·q·2·ca·Illud·dr sic·Omīs igr
artes hmōi vel nugatorie vel noxie supsticōis ex
q̄dā pestifera societate hoīa dēonū q̄si pacta in
fidelis et dolose amicitie ostituta pemt̄ fūt repu
diādea fugiēde a xp̄iano·hec ibi· ¶ 21° vtēdo arte
notoria ad scīaz acq̄rendā·Est em̄ talis ars no
toria oio illicita et a xp̄iano fugiēda·hec ē ars p
quā q̄dā mītūtur scīaz acq̄rere·ſ oio inefficax ē·
a fiūt ibi q̄dā pacta implicita cū dēone xp̄ē noīa
ignota ac̄· ¶ 22° exercēri faciēdo incātacōes·dīma
cōes·maleficia facturas·breuia·ac̄· vñ·26·q·2·
ca·Nō liceat dr sic Si q̄s aūt paganoꝝ ofuetudi
nē seq̄ns·dīmosa sortilegos in domū suam intro
duxerit q̄si ut malū foras mittant aut maleficia
inuenīāt aut lustracōnes paganoꝝ faciāt q̄libz
anmis pemīctiaz agāt· ¶ 23° inuestigādo occulta
a furta p ispectōez astrolabij vel p inspectōez in li
bris vel p scripcōes vñ q̄dā sacdos guīē puīē p
hmōi casu ut nōē ex̄ de sortilegijs·c·Ex tenore Et
·26·q·1·ca·Nō oz sacris officijs dēditos vel deri
cos magos aut incātatoēs existē aut facē filate
ria q̄ aiaꝝ suaꝝ vincula cōprobātur·Dos aūt q̄
talibz rebz vtūtur pici ab eccīa iussim̄·hec ibi·
¶ 24° somnijs fidē adhibēdo·aut libro q̄ dr som
ma damel credēdo·Nā talia somnia ut plurimū
illusiōe dēonū puenīūt·vñ·26·q·2·ca·Sciendū·
dr sic Suadētibz miris a inuisibilibz mois p illaz
subtilitatē corpa hoīm nō sentiētiū penetrādo a se
cogitacōibz eoꝝ p quedaz ymaginaria visa ad
misc̄do siue vigilāciū siue dormiēciū·Et·q·4·ca·
Nō obseruētur·dr sic Sine q̄ attēdūt somnialia
scripta a falso damel noie intitulata· ¶ 25° credē
do q̄ aliq̄s possit fascinari·dicēdo q̄ talis hz ma
lū oculū·vñ·26·q·1·ca·Nec mirū dr sic·Maleficī
magi p̄missu dī elemēta cōcutiūt tu bāt mētes
hoīm mim̄ cōfidēciū in dō ac sine vllo venenī hau
stu·violēcia tñ carnis interimūt hoies·vñ a Lu
can̄·Mēs hausti nulla samie polluta venenī ca
tata perit·hec ibi· ¶ 26· credēdo q̄ q̄ tali hora a die
natus est hēbit bonū vl malū euētū·Vñ·26·q·
·2·ca·Illud·dr sic·Nā a mathēatici q̄uis verā stel
larū posicōnē cū q̄sq; nascitur oseq̄tur a aliq̄n p
uestigāt·tñ q̄ inde conātur vl actōnes nās vel
actōnū euētus p̄ducē nimis errāt·Ecīā si dixerit
vob et ita euenerit nec credatis eis·hec ibi ut sa
tis liquet· ¶ 27° obuiā do alicui creature credidit
inde euenire bonū vl malū·Vñ·26·q·8·ca·Igiē·
dr sic·Nā a auspicia fūt q̄ iter faciētes obseruāt·
aliaq; signa rerū vel obseruacōes inprouisas hoi
bꝰ occurrētes ferūt·hec ibi·Et·q·2·dr sic ca·Illud·
cīē mediū·Si iūctim ambulāntez amicis: lapis
aut puer mediꝰ intuenit·hec ibi·Si hodie ābulā
te vulpis mustela anguis lupus aut aliud aial
nociuū sibi occurrerit· ¶ 28° credēdo q̄ cātus auiū
hēat bona vel mala significacōez·vñ·26·q·8·ca·
Igitur genꝰ·dr sic·Augures fūt q̄ volatꝰ auiū et
voces intēdūt dicta fūt aūt auspicia a auguria q̄
si augerīū qđ aues gerūt·Duo āt fūt gña auspi
cioꝝ·vnū ad oculos alterꝝ ad aures p̄nēs·ad
oculos·ſ·volatꝰ·ad aures vꝰ auiū·hec ibi·Sicut
q̄si corꝰ cantat q̄ fit malū auguriū credit· ¶ 29°
credēdo q̄ aliā mulier fiat maga vel striga et no
ceat hoibz·vñ·26·q·1·ca·Nec mirū·dr sic ſfertur
ecīā in gentilīū libris q̄ q̄dā maga Circe socios
vlixis mutauit in bestias·Legiē ecīā de sacrificio
q̄ Archadiꝰ do suo Lieo ymolabat ex q̄ q̄cq; hu
merēt i bestiarū formas ocūtrētur·Sz hec oia ma
gicis p̄stigijs potiꝰ fingebātur q̄ rerū veritate cō
plerētur·hec ibi ut pz· ¶ 30· credēdo hystriombꝰ
a artē hystrionatꝰ exercēdo q̄ vocaē p̄stigiū Vñ
·26·q·1·ca·Nec mirū dr sic·Destigiū vo Mercu
riꝰ dr p̄ꝰ inuemisse· dictū āt ē p̄stigiū q̄ p̄stringat
actē oculoꝝ·hec ibi·De hmōi hystriōibz de cōse·
dist·2·ca·p dilectiōe·dr sic·Puto nec maiestati
dīne nec euāgelice disciplie ogruē ut pudor a ho
nor eccīe tā turpi a infami otagiōe fedet·hec ibi·
ac̄· ¶ 31° credēdo q̄dā p̄desse ad sustētacōez natuē
ervana a supsticōsa deportacōe·vñ·26·q·2·ca·Il
lud·dr sic·Q̄si ñ supsticōez iplicaē ſ natuē p̄desse
videātur·sicut fūt i aures i fūmo singulaꝝ auriū
aut destructōnū ossibz anfule in digitis·hec ibi·
¶ 32° credēdo aliq̄d boi vl mali otigē ex q̄busdā
gestis a actibz hoīm·vñ·26·q·2·ca·Illud·dr sic·
Cū ubi dr singulcīēti ut dexta manu pollicez tene
as·hīs adiūgūtur milia inamissiāꝝ obuacōnū
si mēbꝝ aliqđ salierit hinc ecīaz fūt illa·limē cal
care cū añ domū suā trāsit·redire ad lectū si q̄s se
dū calciat sternutauerit·redie ad domū si p̄cēs
offendeit vel si vestis a soicibz roditur·hec ibi ac̄·
¶ 33° faciēdo p se vl p aliū p se vl p alio incātacio
nes ad salutē recupandaz·vñ·C de maleficis et
mathēaticis·l·Eoꝝ dr sic·Null vo carmiacōibus
iplicanda fūt remedia hūanis q̄sita corpibz aut
in agrestibz locis innocēter adhibita suffragia·

ne mãtũri⁹ videm⁹ ꝯs metuere ẽt ibres· aut ventis
grãdimiscꝫ lapidacõe q̃ tre ẽt q̃b⁹ nõ cui⁹ cũcꝫ sa
l⁹ aut exist̃iacõ ledẽtur· ſ quorũ pficẽnt act⁹· ne
dĩna mũeã a labores hoim sternẽnt· hec ibi· ¶ Tri
cesiõ qrto faciẽdo mẽtari aialia p̃ sanitate recu
panda vel alicui accidẽti a euẽtui obuiãdo· Vnd
26· q· ʌ· c· Admoneãt fideles sacdotes ꝑ̃los ut
nouerit magicas artes mẽtacões cꝫ q̃ buslibet in
firmitatũ⁹ hoiz nl posse ẽmedi⁹ oferre· ñ aialib⁹
lãgueũbz daudicãtũ⁹ qꝫ ẽ mo⁹bũdis q̃cq̃me
dei· ſ ꝫ ẽ laq̃os a ⁊fidias dyaboli antiq̃ hostis
q̃b⁹ille pfid⁹ gen⁹ hũanũ decipe mũt· Si q̃s hoc
exercuerit deric⁹ degr̃etur· lay c⁹ anathematisẽt· hec
ibi· ¶ Tricesiõ qnto supsticõsa obseruacõe artem
dĩnacõis a mẽtacõis addiscẽdo put pluẽs faci
unt i nocte natitatis dñi tpe dĩn offici⁹ multa su
pstic̃osa discẽdo vñ· C· de maleficis a mathematicis
·l· Artez geometrie discere atcꝫ exerci publice ꝯ
sit Ars aũt mathica ⁊ ⁊mẽtãdi a dĩnãdi dãnabi
lis ⁊ ꝺcã ẽ oĩmodo· hec ibi· Et· 26· q· 2· ca· Qui si
ne saluatoꝛ saluꝫ vult hr̃e a fine ⁊a sapia est iat
se prudẽ fieri posse nõ san⁹ ſ eger· nõ prudẽs ſ
stultus i egritudie assidua laborabit a i cecitate
noꝛia stultus a demẽs pmanebit· hec ibi· ¶ Tricꝛ
siõ sexto inq̃rẽdo ab dĩnatoꝛib⁹ de vita a mortꝛ p
spitatꝛ a adũsitatꝛ sui vel alt̃i⁹ p figurã pithagoi
cã vel p sigturã cotrigie aut hmõi· vñ· 26· q· ʌ· c·
nõ obseruẽt· dr sic· Qui q̃scũcꝫ dĩnacõnes fata a
auguria obseruãt siue p quosdã nũeros lr̃ay et
lũe p pithagoricã mgmãciã egtãtiũ vitã ⁊ moꝛ
tez vel psperа vel adũsa fuea inq̃rũt· Et· q· 2· ca· q̃
fine· dr sic· Proĩm ois inq̃sicõ õnis cura q̃ a dĩn⁹
a magis vel a demon⁹ s i ydoloy culea exeritur
mors poen⁹ dicẽda ẽ q̃ vita· Et q̃ ea sectãtur si se ñ
correxerit ad eternã pdicõz tẽdũt pñ· dicẽtꝛ Oẽs
dij gẽciũ demõia sũt· q̃ p decptos hoies alios de
cipe quotidie gestiũt: ut pdicõis sue faciãt eos
eẽ pticipes· ¶ Tricesiõ septio portãdo breuia ad col
lũ p sanitatꝛ vel ponẽdo breuia i aq̃ scã ad inesti
gãdũ furtũ ac· vñ· 26· q· ʌ· nõ obseruẽtur· dr sic·
Qui i collectõib⁹ herbarũ carmia dicũt· aut pita
ciolas p q̃uis ifirmitatꝛ scriptas· sup hoies aut
aialia ponũt pt̃ simbolũ a oĩonẽ dñicã aut magi
cis falsitatib⁹ grãdmar̃is a itr̃pestatib⁹ credunt
magis ad sui dãnacõez q̃ ad suã saluẽ tẽdunt·
hec ibi ac· ¶ Tricesiõ octauo obſuãdo dies egyp
ciacos ad aliq̃d ichoãdũ vel semĩnãdũ vl minu
endũ sãguiez sic fecit ille a q̃ cui repetẽtur a credi
toẽ debitũ dixit se hr̃e p malo augurio si tali die
reddẽt cui eẽt dies lũe q̃ deduct⁹ ad carceres peci
it ab amico sibi ꝺmodari debitũ· Rñ amic⁹ rẽnu
it volẽs ipsũ ab hac supsticõsa obseruacõe ẽuoca
re· Cõsiliẽ q̃dã mulies fatue die veneris nõ faciũt
lexiuiũ· nec die iouis lauãt sibi caput ac· vñ· 26·
q· ʌ· ca· Nõ liceat x̃pianis tenẽ tradicões gẽuliũ
a obseruaẽ vl colẽ elemẽta· a lũe aut stellarũ cur
sus· aut ianẽ figy fallaciã p domo faciẽda vl ꝑ̃
segetes vl arbores plãtãdas vl cõiugia sociãda
Scriptũ ẽ ei oia q̃ facius· aut i vbo aut i ope oia
i noie dñi nr̃i Jhu x̃pi facite· grãs agẽtes deo a pr̃

Et· q· ʌ· ca· Quis existiaz· ¶ Tricesiõ nono in kl̃· ia
nuarij superstitiosa quedã pagãdo· Vñ· 26· q·
ʌ· ca· Si q̃s kalẽdas ianuarij ritu paganoy colẽ
vel aliq̃d pl⁹ noui facẽ ꝑ̃t ãnũ nouũ· aut mẽsas
cũ lãpadib⁹ l̃ epul̃ in domib⁹ p̃ parea pvicos et
platꝛas cãtatoes ac chorꝛeas ducẽ p̃sumpserit ana
thema sit· hec ibi· Cõsilẽ in p̃ncipio menſ maij
arboꝛib⁹ ãgẽdo domos a epulas facẽ a regimas
in stratis istituẽ vñ· 26· q· ʌ· c· ſ Nõ licz imiq̃s cogi
tacões agere kalẽdayz a ocijs vacaẽ· neq̃ lauro
aut viriditate arboy domos ãgere· Dis em̃ hec
obseruacõ paganoy ẽ· hec ibi· dãnabiles ei sũt
h⁹ obseruãtie a otra fidẽ x̃pianã· vñ· 26· q· ʌ· ca·
nõ obseruẽt· dr sic· Qui ãt talib⁹ credunt aut ad
eoy domũ eũtes aut suis domib⁹ introducũt a imẽ
rogãt: sciãt se fidẽ x̃pianã a baptismũ p̃uaricasse
a paganũ apostatã ⁊ retro atrũtẽa dei ĩimicũ irã
dei in eternũ gũiẽ incurrẽ ñ eccliastica pna emẽda
tus do recõciliet· hec ibi· Talis ãt ẽ pna q̃nq̃e
mis ut dr· 26· q· 7· ca· Qui dĩnacões· Et· C· de male
ficis a mathematicis· l· Null⁹ aruspex· null⁹ sacdos
null⁹ eoy q̃ huic ritui assolẽt mistraẽ limẽ altꝛi
us accedat· nec ob altꝛã cãz· ſ hmõi hoim ami
cicia q̃uis vet⁹ repellat Cõcremãdo illo aruspi
ce q̃ ad domũ alienã accesserit a illo i insulã depor
tãdo p⁹ adempcõez bonoy q̃ eũ vocaverit fuasiõi
bz vel p̃mijs· hec ibi· Et· l· nemo· dr sic· Sileat õni
b⁹ ꝑpetuo dĩna curiositas· Et· n· fupliciũ capitis
feret gladio vltoẽ p̃stratus q̃cũcꝫ nr̃is iussis ob
sequiũ denegauerit· hec ibi· Et· l· vltima q̃cũcꝫ· dr
idẽ ac· ¶ Quadragesiõ credẽdo q⁹ vmbrarij de no
cte vadãt cũ dyana vel cũ herodiana a q⁹ come
dãtac· vñ· 26· q· 7· c· Epi· dr sic· Illud ecia nõ est
obmittẽdũ q⁹ q̃dã scelerate mulieres retro p⁹sa
thanã cõũse demonũ illusiõib⁹ a fãtasmatib⁹ se
ducte credũt se a p̃fitẽẽ cũ dyana nocturnis ho
ris de a paganoy vel cũ hẽodiade a inũera multi
tudine mulieꝝ eq̃tae sup q̃sdã bestias a multay
terray spacia i tẽpeste nocthis silẽcio ptransire eius
iussionib⁹ obedire velut dñe a certis nocthib⁹ ad
ei⁹ seruiciũ euocari· Qui talia credit fidẽ p̃dit ſ ñ
ẽ di ſ dyaboli a infidelis ẽ ac pagano deteꝛior hec
a multa alia ibi nõnt dissuadẽcia hãc fatuitatez·
Post hãc dedaracõz dixit s· Thomas· Q ama de
uota iã potes intelligẽ vtilitatez catholice fidei· si
ne q̃ saluari nõ potis· q⁹ sine fide ipossibile ẽ pla
cẽ deo· Tñ ne Belial gliet̃ur i argumẽtis suis volo
rñdere ad singula· ¶ Ad p̃mũ dic q⁹ ãgelos ñ oĩo
latuit misteriũ incarnacõis sic Aug⁹· dic sup gen·
ad lrãz q̃sdã tñ rones huj⁹ misterij pfecti⁹ cognos
cũt xp̃o eis revelãte· ¶ Ad· 2· dic q⁹ si q̃ fidelium salua
ti sũt q̃b⁹ revelacõ ñ fuit fca ñ fuerit saluati absq̃ fi
de mediatoꝛis· q⁹ a si ñ hũert fidẽ explicitã hũert
tñ fidẽ iplicitã i dĩna puidẽcia credẽtes deũ eẽ liba
torẽ hoiz ꝑm modos sibi placitos a ꝑm q⁹ aliq̃b⁹
vitatẽ cognoscẽtib⁹ ipse revelasset Job· 32· q̃ dicit
nos sup iumẽta tre· ¶ Ad· 3· dic q⁹ fidelis p habituz
fidei hz rem̃ iudiciũ de hijs q̃ ꝺuemũt fidei a per
lumẽ fidei dimit⁹ imfusũ hoi fidelis assentit hijs
q̃ sũt fidei de iĥu x̃po· Vñ in sacro altaris fides

credẽtis nõ fertur ad has spẽs pais vel ad illas ꝫ ad hoc qđ ẽ vez corpꝰ xpi qđ fit sub spẽbz pais sensibilis qñ recte fuerit cõsecrãtũ·vñ si nõ sit recte cõsecratũ nõ ppt hoc errat adorãdo·¶ Ad·x·dic qꝺ hõ põt credẽ articulos fidei p auxiliũ grẽ dimittis datũ misericorditꝫ·qꝺ i oẽz t·exi·so·eoꝝ·Tũc aia grãas agens dña suis doctoribus cõfortata abijt domũ in pace Amen·

¶ Feria sexta in capite ieiunij·sermo xta de Odio·

Oderũt vos Math·v·¶ Hodie aia fidelis simplex a deuota saluti sue intenta ac cessit ad eccliam a audiẽs missam ad uertit tã ex lectõe ꝓphie Isa·lviii·ca·qꝺ ex euãgelio vnã cõclusionẽ valde notabilẽ·s·Sñ caritate a odij depositõe nemo fruetur btifica visiõe·Rõ istiꝰ cõclusionis ẽ ista·qꝺ actꝰ sine caritate põt fieri duplicit·Vno modo in ordine ad illũ qđ ẽ cõtra caritatẽ a talis actꝰ sp ẽ malꝰ·sicut actꝰ infidelis in ꝑticulari infidel sp ẽ peccm·eciaz si nudũ opiat vel q̃cq̃d aliud faciat ordinãs ad finẽ sue infidelitatis·Alio mõ in ordine ad aliqđ aliud donũ puta·s·fidẽ vel spẽ·q̃ actꝰ licet sit sine caritate nõ tñ tollit tollitur p peccm sicut actꝰ fidel existens in peccõ q̃ licet sine caritate possit eẽ bonꝰ nõ tñ ẽ meritorius Opa em de gne bona sine caritate facta sunt q̃si plũbea·s·pui vel nullius valoris·facta vero i caritate fiũt q̃si aurea·s·valde ptiosa·z·reg·c·Nihil eãt i templo qđ nõ auro tegẽtur·Et p·Corñ·xvi·Vigilate a state i fide·viriliter agite a cõfortamini in dño a oia opa vra in caritate fiãt·Est em caritas nob necãria ppt tria·¶ Prio qꝺ sume placz do·vñ vestẽ imcõsutilẽ q̃ figurabat caritatẽ noluit diuidi licz corpꝰ suũ pmiserit pforari Job·xix·a Aug⁹·Tum cã hois iã iudicati in cruce pẽdẽs carnificẽs Oppressi nõ fuit ausus oscidẽ a tu mireis caritatẽ dirupmo caritatẽ q̃ deꝰ est separãe·¶ 2° qꝺ multũ displicz dyabolo·Vñ Greg·sup Ezech·Antiquus inimicus castitatẽ in nobis si sine caritate fuerit non timet·qꝺ ipe carne nõ pmittit ut luxuria dissoluat·abstiaz nõ timet qꝺ ipe cibo nõ vtit q̃ necãtate corpis nõ vrgetur·Distribucõnẽ frenaz rez ñ timet si eidẽ opi caritas desit·quia diuiciaz subsidijs nec ipe eget·Valde ãt i nob caritatẽ verã & amorẽ hũilẽ quẽ nobis vicissim impẽdim⁹ timeta nimis ocor die inuidet·qꝺ hãc nos tenem⁹ i fra quã ipe tenere nolẽs amisit in celo·Nõ curat antiquus hostis ut frena nob tollat·sed ut caritatẽ feriat·hec ille·¶ 3° qꝺ verã vtutẽ nob procurat·vñ Aug⁹·li·de mori bus eccie·Si vtꝰ ad btãz vitaz nos producit·nihil oio eẽ vtutẽ affirmauerim fũmũ amorez di·Naq illũ qđ q̃dputa dr vtꝰ·ex ipius amoris vario q̃d affectu quãtũ intelligo dr Itaq illas q̃tuor vtutes q̃z vtinã oẽs ita hẽrent hoies in menubz suis ut noia fiũt i ore oim·Sic eciã diffinire nõ dubitẽ ut tpancia sit amor integz se ptẽs ei qđ amatur·Fortitudo amor facile tolerãs oia ppt qđ amatur·Justicia amor soli amato fruẽs a ob hoc bñ ipans cẽtis q̃ hoi subiecta fiũt·Prudẽcia amor bñ discernẽs ea q̃bz adiuuam̃ ab hijs q̃bz impedim̃·hec ille

¶ Hijs intellectis aia exiuit ab eccia·vadẽs domũ cũ pposito firmit diligẽdi deũ a ꝓximũ a ab omni odio a rancore se expediẽdi Et ecce belial intẽdẽs eã ab hoc scõ pposito reuocare ait·O aia simplex qꝺ facile decipis tã leuit credẽdo·Volo tibi oñdẽ qꝺ ñ ẽ necãriũ ad salutẽ tuã hre caitatẽ a amorẽ ad oẽs·¶ Prio sic·nullũ peccm inuenit i ꝑceptis l cõ silijs legis dme scdz illũ pũ·s·Recti fiũt oẽs fmones mei ñ ẽ in eis ꝑuũ aliq̃d neq pũsũ·ꝫ Luc·xix·dr·Si q̃s venit ad me a ñ odit prez suũ a mrez ñ pt me⁹ eẽ discipul⁹·g odiũ pntũ nõ ẽ peccm·¶ 2° sic·ad caritatẽ ptinz ut velim⁹ a optem⁹ bõ oibz eciã inimicis ut dr i euãge⁹ hodierno·dili·inimi·vros·ꝫ sci optabãt inimicis suis mala pñ·Erubescãt a cõtur·o·inimici mei·Eciã ipe xps Jere·xi·Cõfũdãtur q̃ me psequũtur ac·g odire inimicos ñ ẽ cõñ caritatẽ·¶ 3° sic·pbacõ dilectõis exhibicõ ẽ opis fm Greg·in omel·ꝫ insti nõ dñt exhibẽ pctõribus bõ ꝫ mala Exo·22·Maleficos nõ patieris viuere Et pñ·In matutino interficiebaz oẽs pctores tre·hec aũt fiũt opa odij·g odiũ pctoꝝ nõ est peccm·¶ 2° sic·odiũ stat cũ caritate·fm illud pñ·Perfecto odio oderã illos·Et itez·Inimq̃s odio habui·ꝫ Dauid hẽbat caritatẽ·g aliq̃s põt saluari cum odio·Aia vero abijt tristis q̃rens a ofulẽs legis doctoẽs·cui mox obuiauit Moyses a q̃ cũ ogauisset causas mestitie sue ait Ego oñdam tibi ocloñ quam audiuisti ex euangelio eẽ verã testimonio quadruplicis legis·s·

¶ Legis Naturalis·
¶ Legis Diuinalis·
¶ Legis Prophalis·
¶ Legis Hũanalis·

gis Naturalꝰ a hoc q̃drupliciter·s·p raciões naturales·p phos·p poetas·a p exẽpla gẽtiliũ¶ Rñdũ ad rõnes naturales sciẽdũ qꝺ caitas est nob necãria·¶ Prio rõne pmutatis put naturaliter diligit filiũ a filiꝰ pter a quo hz ptẽ corpis sui et sic dẽm⁹ amare deũ a q̃ aiaz a corpꝰ habem⁹·vñ Ecc·x·In tota aĩa tua dilige eũ q̃ fecit te·Et Aug⁹·Amãdꝰ ẽ gnator·ꝫ ꝓponẽdꝰ est creator·a Bernh·in ꝺmombz·Pax ne tibi vidr hoc cogita q̃lẽ te fecit·Nẽpe fm corpꝰ egregiaz creatura·fm aiaz magis ymaginẽ creatois insignẽ·racõis ꝑticipẽ·bñtudis ecne capacẽ·Certo ambo coherẽ sibi fecit artifex incõprehẽsibili·sapiencia inuestigabili·nec añ pmeruit q̃ añ non fuit·nec spes retribucõis fuit·qm̃ bonoꝝ nroꝝ ñ eget·hec ille·a Ouidius li·i·methamorphoseos·pnaq cũ spectẽt aialia cetera terrã Os hoi sublime dedit celũq̃ videre Jussit·a erectos ad sydera tollere vultus·¶ 2° rõne affinitatis put ciuis naturaliter diligit vitũ suũ a ecõuersõ·a sic dẽm⁹ amare deũ q̃ ẽ spõsus aie nre Cant·ii·Dilectꝰ me⁹ m̃ a ego illi·et Aug⁹·ad ꝓbã·Nec ẽ verior fecũdior q̃ fertilior fecũditas·nõ vẽtre gueschẽ·nõ lacteschẽ pectore·ꝫ corde cãdescẽ·nõ visceribz krã·ꝫ celũ oioibz pturire·¶ 3° rõe societatis put ẽ int aios filios cohabitãtes·colloquẽtes·cõuersãtes·a sic dẽm⁹ amare deũ q̃ est amicus nr·Joh·xv·Jaz nõ dicã vos seruos ꝫ amicos meos · quia õnia que audiui a pre meo nota feci vobis·¶ 4° racõe bonitatis put virtuosus amat aliũ vtuosũ·vñ Tullius libro de amicitia·

Nihil ẽ virtute amabili⁹ nl qđ magis alliciat ad diligẽđ q̃ppe cuz ꝑpẽ vtute ⁊ ꝓbitate ecĩa eos qs nũq̃ vidim⁹ diliga⁹. hec ille. Et sic amaẽ dẽm⁹ deum cũ ipse sit fos bonitatis Aug. li. de tri. Cum ista nõ diligãt ñ q̃ bõ sũt: pudeat ill' inheređo nõ amaẽ illũ a q̃ bõ sũt. hec ille. ymo nemo bon⁹ misi sol⁹ deus. s. ꝑ eẽntiã a quo alia sũt bõ ꝑticipacõz aĩ. Rñtũ ad pmos sciẽđ q̃ ad dilectõz ⁊ amorẽ q̃tuor nos iducũt. pmo nature hũane felicitas vñ Rñtalia⁹ ca. 8. dic. Nõ repio q̃d in reb⁹ hũanis excogitarit nacta pstãci⁹ amicicia qđ concordia cõtra fortunã mai⁹ auxiliũ. ⁊ Quid em̃ foret hũano gñe felici⁹ si oẽs eẽ possent amici. ⁊ Nõ bella nõ seditiões nõ latrocinia ñ lites cẽtaq̃ mala q̃ ex hoib⁹ ex seipis nata sũt fortũe accessissent. hec ille. Secũdo nacte huane religiositas vñ Calcidi⁹ in phedmio sup thimeũ Platonis dic. Y socrates in exhortatus ⁊ sistẽ cãz penes eã dicẽt: addidit ipsã eẽ solã q̃ res ipossibiles ad possibilẽ redigẽt facultatẽ. Predare. Quid em̃ generosã magnimitatẽ ⁊ aggredi pigeat. vel ceptuz fatiget ut tãq̃ victa difficultatib⁹ se tẽpet a laboẽ. Eadẽ est ut opinor vis amicitie: parq̃ ipossibiliũ pene rex excitacõ cũ alter ex amicis inhẽdi religiõe alt pendivoto opulenti opis adminicla⁹ effectui. hec ille. Tercõ natue huane societatis. vñ sen. i. pubis dic. Multo tũ odia sub occulto latẽt õnia tñ pãcẽ ẽ ñ dico si cesseris ꝙ si titubaueris. Peiora sũt recta q̃ apta. Propẽa mim⁹ te lo q̃ inimicus q̃ taciturn⁹ offendit. Principiũ aũt discordie ẽ aliq̃d ex cõi suũ facẽ. Quietissime nãq̃ viuerẽt hoies si duo dem̃ata de medio tollerẽt. meũ. s. tuũ. Quãuis agas ut ne q̃s tui meito te oderit: erit tñ sp q̃ te oderit. Reuea mẽoria beneficiorz fragil' ẽ. murie vo tenax. Ridiculũ ẽ odio nocẽtis inocẽtiã pdere. hec ille. Rẽto nacte huane trãquillitas quã odiũ ipedit. vñ valeri⁹ maxi⁹ li. 9. dic. Ire ⁊ odij affect⁹ magnos in pectoribus huanis excitãt fluct⁹. Ille pcursu celeior ẽ nocẽdi cupidine pnacior. Vtrq̃ osternatio mis plen⁹ ac nũq̃ sine sui tormẽto violẽtus q̃ dolorẽ cũ iferre vult patiẽ amara sollicitudie nevlcio ñ otigat an anxi⁹. hec ille. Sic ⁊ pz q̃ sic amicicia ẽ valde ouemẽs ad ouictũ huane nacte. Sic odiũ ẽ discõuemẽs. Rñtuz ad Poetas scriẽđ q̃ odiũ ẽ oio deponẽdũ ꝑpẽ q̃tuor. pmo rõne dissipacõis. vñ sen. tragedia 4. dic. Si ecna sẽp odia mõles agẽt. Nec cẽpt⁹ vnq̃ cedat ex animis furor. Dz arma felix teneat infelix paret. Nil reliquẽt bella. tũ vastis ager Squalebit aruis subdita tectis face. Alt⁹ sepultas obruet gẽtes cinis. Pacẽ ẽ duci velle victori expedit. Victo necẽ ẽ. hec ille. Secũdo rõe ofiũcõis vñ Ouidi⁹ in ybin dic. Desinet eẽ pri⁹ o trari⁹ igmb⁹ humor. Et trepid⁹ gelido flabit ab axe noth⁹. Et ver autũno brume miscebit estas. Atz eadẽ regio vespa ort⁹ erit. Quã m̃ fit retrũ positis q̃ sũpsim⁹ armis. Grã cõmissis iprobetupta tuis Pax erit hec nob⁹ sp dũ vita manebit hec ille. Tercõ rõe ꝺũsacõis. vñ Gualter⁹ in alexandreide dic. Vincẽz differ donec ptrãseat ira.

Nec memisse vel' odij post victa. Discipi⁹ victis vincẽdis eẽ cruẽt⁹. Instabile ẽ regnuz qđ nõ demẽtia fulcit. hec ille. Rẽto rõe pumicõis. vñ Claudian⁹ in maiori dic. Qui fruiẽ pẽa fer⁹ est Legũq̃ vidz vindicãz pstaẽ sibi. Cũ viscera felle cãduerit Rñtũ ad exẽpla gẽtiliũ sciẽđ q̃ odiũ facit. ⁊. mala. pmo reddit hoiez obstinatũ. vñ Valeri⁹ dicit li. 9. ca. de ira ⁊ odio. q̃ Gai⁹ figul⁹ magn⁹ iuris ofult⁹. dũ accessissz ad cãpũ martiũ petẽs a senatu rõno cõsulatũ fuit repulsus. Vñ ipse vemit domũ cũ tãta ira ⁊ odio fertoz q̃ oib⁹ postea vemẽti b⁹ ad eũ grã osilij dicebat Vos bñ scitis cõsulẽ ꝙ nescius osulẽ agere. Istud dem̃ fuit gue ⁊ rõnabilit. ꝙ nõ fuit prudẽcie ⁊ moderacõis q̃ melius fuisse ñ dem̃. Nã quis sapiẽs totũ pl'm rõnũ odiẽ pot. ⁊ Et daudebat eis repulsa hostiũ. Secũdo reddit hoiez insanũ. vñ Valeri⁹ ibiđ dicit q̃ Silla p⁹ certũ tẽmp⁹ relicta spõte dictatura se otulit advitã puatã ut exẽrz reliquum vite fue in ocio ⁊ erat .60. anoz. Accessit ꝺ Neapoli ⁊ apđ putheolanã citatz distãtz a Neapoli p. 6. miliaria. tute trãsibat Intrat dũ exigẽtur collecta a putheolanis p officialẽ rõnũ ad refectõz capitolij. Silla exarsit tãta furia ⁊ ocitacõne ai otra Gaiũ pncipẽ illi⁹ citatus q̃ videbatur sibi nõ obediẽ sic antea Rome q̃ euomuit simul vitã ⁊ odiũ. Tercõ pat sibi a alijs exciđiũ. vñ Valeri⁹ ibidẽ dicit q̃ Amulcar pẽ mg̃ m̃ Hambalis flagitabat tãto odio romanoz q̃ dicebat se alere q̃tuor filios tãq̃ leũculos ipmicez ⁊ exẽminiũ ipij romani. Ex q̃b⁹ dũ Amulcar traducẽt exercitũ i hispaniã p⁹ sacrificauit ut fuimois erat. Tũc Hambal pmogẽit⁹ ei⁹ etatis. 9. anoz̃ accẽdes ad sacrificiũ iurauit q̃ q̃ pmũ eẽt adulte etatis foret atrocissim⁹ hostis romanoz. Qui dũ excitassz pulues cũ pedib⁹ ait. Tunc erit pax inul cartagim̃ses ⁊ romanos: qñ alta hayci iuitatũ erit in puluerẽ redacta qđ q̃dẽ ita accidit q̃ Cartago destructa fuit. Rẽto facit hoiez ipiũ vñ Vale. ibiđ dic. q̃ alexãđ obscurauit oia iudicta gesta sua in furoẽ iracũdie sue. Cũ em̃ celebrarz p⁹ victorias suas ouiuiũ suũ in Babilonia Clit⁹ baul⁹ fuã ⁊ qu⁹ repẽhẽdebat eũ dicẽs q̃ pr̃ suus laudabiliora fecerat. Tũc alexãder aio ocitatus venabulo trãsfixit eũ ⁊ refupiat⁹ cecidit mortui trã. Ecce qũo magnificẽtia ⁊ demẽtia Alexãdri oñ

Secũdo declaratur eadẽ cõ | sa ẽ in ipietatez. duso testioio legis ꝺ malis. Nã odiũ gñatur q̃ dupliciẽ. pmo iniq̃tate ptendẽte. In c⁹ signũ statũ post pctm̃ pmo⁹ pentũ posuit de⁹ inimicicias inẽ serpẽtẽ ⁊ mulierẽ ⁊ semẽ vtriusq̃ gen̄. z. Silicẽ. z. inimicos suscitauit dñs Salomõi p⁹ pctm̃ omissuz. s. filiũ Heliada ⁊ Abdaa ⁊ Jeroboã. z. Re. .11. Secũdo cupiditate appetẽte. s. rex tpaliũ Nã inẽ pastoes Abrahe ⁊ Loth facte sũt inimicicie pter multã subaz vtriusq̃ gen̄. 12. Silẽ odiebat Esau frẽz suũ Jacob ꝑpẽ hẽditatẽ iõ dicebat Venẽt dies luct⁹ pris mei ⁊ occidã Jacob frẽm meũ gen̄. 27. Tercõ maligtate inuidẽte. Nam videtes frẽs Joseph q̃ a pre pl⁹ cũctis fribus amaẽtur odiebãt eũ nec poterãt ei q̃cq̃ pacifice loq̃ gen̄. 13. Egipcij

oderãt filios isrl̃ a affligebãt eos·qꝫ creuerãt et multiplicati erãt valde·Exo·p̃·vidẽs Saul q̃ David prudenr̃ agẽt a popul⁹ eũ diligẽt oderat eũ·p̃·Reg̃·18·¶ 2° sẽsualitate imuadẽte·nã ꝑpr̃ deflorata cõnẽ dine facta ẽ inimicitia inr̃ filios Jacob a Sychem Gen̄·34·Propr̃ vxorẽ leuite facta ẽ inimicitia inr̃ filios isrl̃ a Beniamin·Judic̃·20·Ecĩã post carnalẽ amorem seq̃tur odiũ·ut pt̃z de Amon et Thamar sorore ei⁹·2·Reg̃·13·Sãpson fact⁹ ẽ inimicus Philistheis ꝑpr̃ vxorẽ ei⁹ Judic̃·14·

Tercio declarat eadẽ octo testi° legis ꝑ Bal·Prim⁹ est Moyses exo·22·Si videris asinũ odiẽtis te iacẽ sub onẽ nõ ptrãsibis ꝫ subleuab Et nũeẽ·3°·Si p odiũ q̃s hoiez ipulerit vel ieceritq̃ppiaz in eũ p insidias·aut cũ inimic⁹ eẽt manu pcusserit a ille mortu⁹ fuerit pcussor homicidij reꝰ erit Et deut·19·Si q̃s odio hñs ꝓximũ suũ insidiatus fuerit vite illi⁹ surgẽsq̃ pcusserit illũ et mortu⁹ fuerit·fugeritq̃ ad vnã de supdictis vrbib⁹ mittẽt seniores ciuitatis illi⁹ a arripient eũ de loco effugij·tradẽtq̃ in manu ꝓximi cui⁹ sanguis effusus ẽ a morieẽ nec miserebeis ei⁹ a auferes noxiũ sãguinẽ de isrl̃ ut bñ sit tibi¶ Secũd⁹ est Job·31·Ruã pt̃ hz de⁹ i me de supa hereditatẽ oipotis de excelsis·Si gauisus sũ ad ruinã ei⁹ q̃ me oderat·et exultaui q̃ inuenisset eũ malũ·Nõ em̃ dedi ad peccãdũ guttur meũ ut expeterẽ maledicẽs aiam ei⁹¶ Terci⁹ est Ezechiel·35·Vino ego dicit dñs me⁹·qm̃ sãguini tradã te a sanguis te pseq̃tur a cũ sanguinẽ oderis sãguis pseq̃tur te a faciã inr̃ irã tuã a scdz zelũ tuũ quẽ fecisti odio hñs eos a not⁹ efficiar p eos cũ te iudicauero·a scies quia ego dñs¶ Rurs⁹ ẽ Micheas·3·Odio hẽtis bonũ et diligitis malũ Clamabitis ad dñm a nõ exaudiet vos·hec ille·Nã ut dicit Terẽci⁹ i andria·Doctpe obsequiũ amicos veritas odiũ parit·Cui⁹ exẽ plũ hẽt̃·3·reg̃·22·de Achab q̃ dixit ad Josaphat de Micheа ꝑpha·Ego odi eũ·qr nõ ꝑphat mihi mi si malũ q̃ꝑ diceret veritatẽ·Sedechias incarcerauit Jeremiã qr arguebat eũ i veritate Jere·30·a·32·

Quarto declarat eadẽ octo testi° legis hũanalis·naz caritas·r·bõ facit in aia¶ Prio ẽ lucroz collectiua·Qui em̃ hz caritatẽ hz in se totũ deũ q̃ est caritas·a lucr̃ hz cũ oi bñ opante·siue ille q̃ bñ opatur sit i caritate siue nõ dũmõ bonũ sit illõ qõ opatur·qr ut dr Instit̃·de rer̃ diuisiõe·¶ Thesaur⁹·Lapis pciosus l̃ ali⁹ thesaur⁹ a mũdi pncipio abscõdit⁹ in solo ꝓpo inuẽtus ẽ inuẽtoris·Si vero in loco alieno casu fortuito inuenẽ medietas ẽ dñi loci a alia medietas ẽ inuẽtoris·Sic in ꝓpoito de⁹ de quo dr Ecc̃·6·Qui inuenit illũ inuenit thesaur̃ in te ẽ tot⁹ tui p caritatẽ tuã·Sz si illũ inuenis invltr ope alieno quẽ diligis ex caritate dicẽs illõ pr̃·Letabor ego sup eloꝫ·t·sicut q̃ inue·spo·multa·Et illud Particeps ego fiũ oim timẽtiũ te a cust·mã·t·tũc omodũ dinidiẽ inr̃ loq̃tur a opantẽ a te diligẽtez·vñ Bernh̃·O fortus vltus caritatis q̃ neminẽ spolias a oia rapis·oia facis tua a nemini aufers sua¶ 2° est viatoz directiua·p eã nãq̃ innocẽtes ducũtur a pemitẽtes ad celũ reducũtur et fruct⁹ q̃s ex se nõ faciũt ab alijs ꝓductos pcipiũt·sm illõ Job·r·Alij laborauerũt a vos in labores eoz introistis·Ad modũ q̃ q̃s pot colligẽ fruct⁹ arbois in alterij orto plãtate de licẽcia legis·ff·de glãde legẽda·a·colligẽda·in·ff·nouo li·7·vbi hẽtur q̃ si arbor tua sic pendeat sup ortũ alienũ q̃ arbois tue fruct⁹ cadãt in ortũ vicini tui·lex dat licẽtiã vicino tuo colligendi fruct⁹ alienos in orto suo Sic i ꝓpoito si arbor tue caritatis sic pẽdeat sup ortũ alienũ a factũ vel vbũ alienũ q̃ bõ verba a opa sua ex caritate diligas a mala q̃tũ in te ẽ corrigas a offensas remittas in oi pte orti sui a in oi vbo vel facto fruct⁹ colligis caritatis·p̃·Thesal·r·Deꝰ vos multiplicet a abũdaẽ faciet caritatẽ vrãz i inuicẽ¶ 3° ẽ pcõz remissiua·Quilibz em̃ dz dimittẽ rãcorẽ a odiũ si vult sibi pcãã r̃mitti Luc̃·6·Dimittite a dimittemi qõ ptz ex lege ciuili q̃ vult q̃ q̃libz tẽtur res ei depositas custodire sicut ꝓrias·ff·depositi·l·q̃ vna·in·ff·veteri li·16·nã si q̃libz optat q̃ pcãã sua sibi a bo remittãtur·rõ vult q̃ hoc faciat alteri·qr si teneẽ rẽ vicini ei depositã custodire maiori racõne obligaẽ ad obsuacõez pacis et dilectõis ꝓximi Job·12·hoc mãdo vob̃ ut diligatis inuicẽ·a Leuiẽ·19·Ne oderis frẽz tuũ in corde tuo·nõ q̃ras vlciscẽ nec memor eris iniurie ciuiũ tuoz·Ego dñs Leges meas custodite¶ 2° ẽ bellõz repssiua·Nã odiũ ẽ bellũ conr̃ deũ·qr q̃n facta ẽ pax vel treuga inr̃ duos pncipes Ille q̃ prio incipit pseq̃ aliũ vel bellũ mouẽ occadẽdo a oburẽdo vere pacẽ frangit ar·ff·de officõ ꝑfecti vbõ·l·cũ pactis·in·ff·veteri li·p̃·Ita vn⁹ hõ reputat̃ inimic⁹ alteri⁹ qui ẽ otra vnũ de suis a reputatur conr̃ prez q̃ ẽ otra filiũ·ꝫ oẽs sum⁹ filij dei creacõe scdz illõ·Estote pfecti sicut pr̃ vr̃ celestis pfect⁹ ẽ·ꝫ q̃ odit hoiez odit deũ scdm illud Joh̃·17·Si mũdus vos odit scitote qr me priorez vobis odio habuit ac̃¶ Postq̃ vero Moyses declarauit oclusionẽ p̃dictã ait aie tue·Que ego noui fidelit̃ te docui·Sz ecce hic ẽ sanctus Thomas de aq̃no doctor noui testamenti a ꝓfessor sacri numinis·q̃ de ipõ sacro dñici pectoris fonte potauit cui⁹ doctrina fulgz eccl̃ia ut sole a luna Inq̃re ab eo ut facias q̃ placita fiũt dõ sp·Ad quẽ astante Moyse accessit fidelis aia ꝑ diuini noticia sue cõclusionis·Cui sãctus thomas ait·A iudicijs di nõ declinaui·qr ipse legẽ posuit m̃·Cõclonẽ tuã ofirto testi° q̃druplicas legis·l·

¶ Legis Euangelice· gẽ euangelicã r̃pus illã ꝑ
¶ Legis Apostolice· bauit q̃druplici testimonio
¶ Legis Canonice· Primo testimonio Joh̃·
¶ Legis Eccl̃iastice· ·13·Mãdatum nouũ do vobis ut diligatis inuicẽz sicut dilexi vos·In hoc cognoscẽt oms·quia mei estis discipuli si dilectionẽ habueritis ad inuicẽ¶ 2° testimonio Luc̃·6·Diligite inimicos vestros a bñfacite a erit merces vestra multa a eritis filij altissimi·qr ipe benign⁹ est sup ingratos a malos·Si diligitis eos q̃ vos diligũt q̃ vob̃ est gracia·Nam a pctores diligẽtes se diligũt·Et si bñfecerit⁹ hijs q̃ vobis bñfaciũt q̃ est vob̃ gra-

Siq̃ dē a pētōres hoc faciūt·hec ibi· Tercō testio
mo Marc·12· Introgauit ihz vn⁹ de scrib qđ p̃mū
eēt oim mādatū Jhs āt rndit ei q̃ p̃mū oim mā
datū ē· Audi isrl dns de⁹ tu⁹ vn⁹ē a diliges dñz
deū tuū ex to·cor·t·a ex tō a·t·a ex tō mēte tua et
tō vtute tua· Hoc ē p̃mū mādatū· Secūd āt sile ē
illi· diliges pxim tuū tāq̃ teipz· Mai⁹ āt hoz ali
ud mādatū non ē· hec ibi· Sig vo q̃b⁹ demāt q̃
deū diligi⁹ fūt·12· Prio si de ipō litēt loq̃mur ps·
Bñdicā dñz i o·t· Secđo si de ipō loq̃ litēt audi⁹
Joh·8· Rui ex đo ē vba dei audit· Tercō si de eo
iugit mēoramur ps· Mēor fui dei a delectat⁹ sum·
Rēto si mādata ei⁹ iplem⁹ Joh·14· Si q̃s diligit
me sm monē meū suabit· Rndo si oia xpt ipz faci
m⁹ ut muliēs p amasijs·a·cor·x· Sū māducatis si
ue bibitis siue aliud facitis oia i gl'iaz dei facite·
Sexto si volūtatē nrāz volūtati dñe obedim⁹ Ma
th·12· Qui facit volūtatē p̃ris mei q̃ i cel ē: h me⁹
frat sororamē ē· Septio si de ipō amisso dolem⁹
Joel·a· Plāge q̃i vgo āicta sacco sup viruz pub
tatis tue· Octauo si amissuz studio se q̃rim⁹ cāti·
z· Surgā a circuibo ciuitatē p vicos a plateas q̃ram
quē diligit aia mea· Nono si cōtumelias ei⁹ mo
leste ferim⁹ ps· Quis obsurget m̃ adūsus maligñ
tes sāc· Decio si q̃cq̃d amat ama⁹·a· Joh·x· Si q̃s
dixerit qm deū diligit a frēz suū odit: mēdax est·
Vndecio si xpt ipz oia trena a mūdialia ēliq̃m⁹
Math·x· Qui amat ptēz a mīez pl⁹ q̃ me ñ ē me
dign⁹ a q̃ amat filiū a filiā sup me nō ē me dign⁹
a q̃ ñ accipit crucez suā a seq̃tur me ñ ē me dign⁹
Duodecio si p eo nos mortu exponim⁹ Joh·17· Ma
ior hac dilectōz nemo hz ut ai·su·po·q̃s p ami·
cis· Rēto testio Math·5· Ego āt dico vob dili
gite iimicos vros· benefacite hijs q̃ odērūt vos et
orate p p̃seq̃ntibus a calūmīantib⁹ vos ut sitis filij
p̃ris vr̄i q̃ in cel ē· ut đr in euāgelio hodierno· In
q̃ cūe dilectōz suoz nōt xps·x·q̃ ecīā notāt ixpte
cia· Prio dilecto nr̄a dz eē intrḡ nō diminuta q
nō solū āicos· ß ecīā iimicos diligere dem⁹·vñ in
euāgelio đr· Audistis q dcm ē ātiq̃s ac·iimicos
vros· Antiq̃ mirabāt q̃re ieiumū eoz nō eāt ac
ceptū do dicētes· q̃re ieiūauim⁹ a ñ aspexisti: hūi·
ami·nr̄as a nescisti Et dns rndet q ie nō acepta
tur eoz votū op⁹·q· est sine caritate a dilectō e·
vñ dic·Ecce in die ieiunij vr̄i iuenit voluntas vr̄ā
q̃ declarat i euāgelio cū đr· Audistis q dictū ē an
q̃s diliges pxim tuū a odio hēb iimicū tuū· Seq̃
tur ixpbia a oēs debitores nros a iimicos repeti
tis psequēdo· Ecce ad litras ac·vsq·die acceptabi
lē dño· Secđo dilectō nr̄ā dz eē māifesta cū sbue
cōne ie đr benefacite hijs q̃ odērūt vos a orate p p
seq̃n·a cal·vos· Jsta subuēcōa bñficēcia declarat
in xpbia cū đr· Nōne hoc ē magis ieiumū qđ ele
gi·e dissolue·a remitte colligacōes ipietatis·a·iiu
rias q̃s advicta im mēoria colligasti· Solue fa
sciculos iuriaz depmētes aiaz tuā dimitte eos q̃
confr·ac·vsq·ne despē· Tercō dilectō nr̄ā dz eē
fructuosa cū ētribucōe ie đr in euāgelio·vt sitis
filij p̃ris vr̄i ac·Et in xpbia dr· Tūc erūpet q̃i māe
lume tuū a sanitas tua. s. q̃ de⁹ remittet tibi pcta
tua si dimiseris iimico tuo iurias ci⁹ orie·q· p
lume grē dimit⁹ tibi collatū efficieris fili⁹ p̃ris ce
lestis p quā ekna retribucōz hēb·q· antribit faci
ez tuā iustitia tua a glia dñi colliget te· quā nō cō
seqūris si iimicū nō dilexeris ie đr in euāgelio· Si
em diligitis eos tm q̃ vos diligūt quā mercedem
hēbitis ac·vsq·pfect⁹ē· Rēto dilectio nrā dz eē
cauta fine ostētacōe·vñ đr in euāgelio· Attēdite
ne iustitiā vrāz faciatis coram hominibz. s. iustificādo
vos de iimicis dicēdo· Ille me offendit ñ ego illū
Ille retribuit m̃ multa mala p vomis q̃ sibi otuli·
Ille ostra me gl'iabit si voluero secū recōciliari· Sit
m̃ obprobriū a vilitas apud mūdū si puenero
eū ad mdulgēciā ie đr talib⁹ in euāgelio mercēd
nō hēbitis apd pa·we·q̃ in cel ē· Delebes āt iimicū
puem bñfitijs ie đr· Cū facis elēosināz ac·a oroi
b⁹ ie đr a cū oratis ac·Sic em faciēdo pr̄ tu⁹ q̃ vi
det in abscōdito·a vonā imtrcioez cordis tui a nō
ostētacōz vtoz tuoz aut mk'titudinē hoim tuba
canēciū añ te·a· psuasiōib⁹ te inducēdo ad recōcili
acōz cū iimico ēddz tibi· Et ixpbia dr· Tūc invoca
b⁹

Secūdo declara |a dns exaudiet ac·dic dñs·
tur eadē odusio testimonio legis Aplice· Naz
diligēd⁹ ē prim⁹ q̃druplici rōe· Prio rōe spūal⁹
ognacōis necāria mistrādo· sic ocul⁹ toti corpi vi
det a man⁹ ōmib⁹ mēbris puidet· Sñ caritate nil p
fūt ad vitā ekna tō opa q̃ facim⁹·a·cor·13· Si liguis
hoim loq̃r. s. pdicādo a āgelo oz. s. ixphando carita
tē āt ñ hēaz: fact⁹ fūe·es so· aut ci·tin·ac·vsq̃ nil
m̃ pdest· Secūdo rōne dme pcepcōis nō se vidi
cādo· Os em nō mordet digitū si se ledat Eccī·28·
Quivindicari vult a dño inueniet vidcāz a pcta
illi⁹ seruās seruabit ie đr Jac·2· Si legē pficias ē
galē sm scripras· diliges pxim tuū sic tripsū· bñ
facitis· Tercō rōe dme assimilacōis aliū suppor
tādo· sic collū portat brachiū fractū Gal·6· Alter
alti⁹ onera portate a sic adimplebitis legē xpi Jdo
đr·a· Pet·x· Añ oia mutuā inuob metipsis caritatez
otinuatā hntes· q̃ caritas opit multitudinē pec
catoz· Sic em man⁹ tegit turpia corpis· sic dem⁹
iuice defect⁹ nros celare Eccī·19· Audisti acūsus
pxim tuū vbū omoreē in te· Rēto rōne dme di
lectōis pxim corrigēdo· Sic em mulier diligit ami
cos viri sui sic a nos diligēdo deū diligē dem⁹ pxi
mū·a· Joh·a· Qui dic se in luce eē a frēz suū odit: i
tenebris ē vsq̃ adhuc· Et q̃ diligit frēz suū i luce
ē a scādalū in eo nō ē· Qui āt odit frēz suū i tene
bris ē a in tenebris ābulat a nescit q̃ vadat qm
tenebre obcecauerūt oculos ei⁹· hec ille· Sic ei os
tenelat malū pedis vt saneē· sic et nos corrigē de
m⁹ pxim vt saluee Math·18· Si peccauerit in te frat
tu⁹ vade a corripe eū. s. p dilectioz inē te a ipz solū

Tercō declarat eadē odu |a nō ad ofusiōez·
sio testiōnio legis canōice· Nā caritas·x·bō
facit in aia· Prio delī correctōz·vñ·b· Aug· q̃rit
vtq̃ inimicis remīa petēt⁹ tramur ēmittē· ut hī
·23·q·x·ca⁰· Quid faciet eccie medicīa salutē oiz
magna caritate cōq̃rēs tāq̃ inē freneticos a litar
gicos estuās: nūq̃d otēnē vel desistē vel dz vel pt·e
Et rndet ut seq̃ē ibidē dicēs· Vtrisq̃ si necē est sit

molesta q̄ vētris ē inimica·nā a frenetici nolūt ligari a litargici nolūt excitari·ß pseuerat diligentia caitatis frenetici ligaē a litargici ostimulaē· ābos amaē·ābo offendūtur ß ābo diligūtur·ābo molestari q̄ din egri fūt indignāē·ß ābo sanati gtulātur·hec ibi·Ex iniuria em̄ vel dāno dato alicui i eo cui fit tria solēt oriri. s. rācor i affcū·sig rā coris in effcū·a actio iuris coī iuriāt·Primū tr neē hō statū remittē ymo nūq̄ i cordē hre· Secūdō tr hō remittē vemā veraciē petēti a pato em̄da re sdz facultatē suā·Luc·17·Si sepcies i die peccauerit in te frāt tuū a sepcies i die cōuersus fuerit ad te dicēs·penitet me·dimitte illi· Terciū ātñ tr remittē ñ ille satisfaciat p posse·p·Pet·1·Animas vestras castificātes i obedia caitatis·in fraternitatis amore·simplici ex corde inuicē diligite attētius·

2° delicti remissionē·q̄ q̄libz dz dimittē odiū a rācorē de corde suo ut hētur dist·90·ca·Si q̄s otri stat⁹ noluerit reconciliari fratri suo satisfauētr eo q̄ cōtristauit·acerrimis macereē inediis vsq̄ dū gtāti aio satisfactionē recipiat·hec ibi·Et ad hāc reconciliacōez faciēdā studē dñt epi a alii plati ut rā aiaz hñtes ut dr ead dist·ca·p̄cipim⁹·Remotis cogiē dimittē actōez iniuriaz ut p3·23·q·2·c·Si illic·Vñ bñ agit q̄s agēdo actōe iniuriaz ne crimia remaneāt impunita ut hētur dist·21·ca·et q̄ emēdat·vbi dr·Vez eciā i eo q̄ corripit a aliq̄ emēdatoia pēa plectit·eleosinā facit·miaz pstat· Multa em̄ hō pstātur iuitis qui eoz osulie vtilitati ñ volūtati·q̄ ipi inuemūtur sibi inimici ee·hec ibi·

3° delicti purgacōez·nā o diū a homicidiū pari culpa iudicāē·ut hētur de pna dist·1·Homicidio z vo tria gna dicebat eē·b·petr⁹ a penā eoz parilē fore docebat Sicut em̄ homicidas infectores fratz a detractoes eoz eosq̄ odiētes homicidas eē manifestabat·q̄ a q̄ occidit a q̄ odit fratrē suū a q̄ ei detrahit pie homicida eē demrātur· hec ibi·Nemo em̄ verā pnaz agē pōt nec grāz dr recipe q̄ diu odiū de corde nō vult deponē·vñ de pna dist·1·ca·Falsas dr·Qui odiū i corde gerit recogīscat se verā pnaz nō posse pagēp quā ad eternā vitaz puenire valeat ñ odiū ex corde dimittat·hec ibi· 4° delicti exclusiōez·q̄ ei odiū ñ dimittit a cetu fideliū excludiē·vñ dist·90·ca·Placuit eciā ut fidē plez q̄q̄ fit·q̄cūq̄ odio ā lōgimq̄ imē se ite dissenserit a ad pacē vocati diuturna obstiacōe nequerit·a sacdotibz cūctatus p̄mit⁹ arguāē·q̄ si inimicias deponē pmicōsa imicicōe noluerit de eccie cetu iustissimā excoicacōe pellāē·hec ibi ut p3·

Quarto declaraē eadē octo testi legis eccie stice·nā inimic⁹ē diligēd⁹ ppē·8·Dño ppē pene euasionē·vñ Gre·i omel·dic Qui motū no cēdi hz in aio dz iudicare se reū·si āt pdeat i otūe liā adūsus frēz eget reconciliacōe·si āt nō iudicat se reū nec fratri vult reconciliari ex otēptu pseuerās i odio reus erit gehēne ignis·hec ille·Exēplū Matth·18·Serue neq̄ oē debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me·nōne oportuit a te misereri cōserui tui sicut a ego tui miserē⁹ fui·Sup q̄ dic Cris·Ne mēdicas·ille m̄ nocuit ñ ego illi·ille m̄ satisfacē dz·nō ego illi·ß p gloia salutis tue iubz tibi de⁹ fr cē miaz/Magis debēs rogaē ut duplicē gliā ose q̄reris q̄ vnā·Festina p⁹ inimicū tuū ad rogādū ne ipe te festinet a rapiat de mambz tuis meritōdem hec ille·

2° ppē pene gūacōnez·vñ Hiero⁹·sup Micheā dicit·ppe modū naturale ē ut nur⁹ socr et socr⁹ oderit nurz·ß q̄ occidit a q̄ odit a q̄ detrēhit pari pēa digni eē mrāntē·hec ille·

3° ppē teniuolē tie miseracōez·vñ Ambro·in p̄mō·Magna eleosina q̄ ardētiū criminū gloios teiuolētie fue fontē refrigerat a irriguo largitatis obruit inēdia delictoz·mia largitor vbi fides pmptior·nihil tā cō mēdat xp̄ianū q̄ miseracō caritatis·hec ille·

4° ppē diuinā vlcōez·vñ Aug⁹·in p̄mō e sū Stepha mi·Ihs filius naue·dicit sic Ecce q̄re dñs dicat·diligite inimicos vros·q̄ inimicū facis aicū·Sz tu q̄s es q̄ nō diligis inimicū·Effigis genu·collidis frōtē in fra a dicis·O si moriaē inimic⁹ me⁹·Dic⁹ fiāt apd te pmerui occide eū·Et vnq̄q̄ q̄ oras ut hō moriatur mal⁹ oras contra malū a facti estis duo mali·ille male agendo tu vero male orādo· incipis eē a dicis·Deus occide malū·Respondet tibi de⁹· Si rogas ut occidā malū vnq̄q̄ rogas ut occidā te·Adūtat scitas vra frēs·Iudex hō p seipsū reū nō occidit ß iubet a spiculator occidit·Iudex dicit occide a tortor occidit·Et tu qui dicis·occide inimicū meū facis te iudicē a deū q̄ris eē tortorez Respondet tibi de⁹·Nō ero prius non ero tortor pctōris ß liberator·q̄ nolo mortē pctōris ß ut magis cūtatur a viuat·Nā si volūtatē tuā haberez te p⁹ occiderē aliq̄ inuitat⁹ vēres·nōne me blasphemasti·nōne me i tuis maledictis irritasti·nōne nomē meū de fra delē voluisti·nōne me i p̄ceptis a in tuis meis ottēpsisti·si tūc te occiderē inimicū quē m̄ mō facerē amicū·Quid g̃ male orādo doces me qđ nō feci in te·ymo dicit de⁹·Doceā te ut inimicis me·In cruce pēdēs dixi·Pr̄ ig̃sce illis·q̄ nesciūt q̄d faciūt·hoc milites meos docui a martires pios Esto a tu tyro meus adūsus diabolū· Alit iuicte nullo mō pugbis nisi p tuis inimicis oraueris·hec ille ac

Homōi caitas a remissio iniuriaz cū affcū temuolēte est nob neccāria a fructuosa ad mercedē eternā·cui odiū·20·mois opponitur·Nā·20·diebz in hac sactissimā q̄dragesima pmitē dēm⁹·q̄ modi fūt isti·

Dño dū odiēdo in q̄tū eū flagellauit·vel q̄ ei⁹ mala de fideria non adimpleuit·vñ·23·q·7·ca·Ad fidez null⁹ē cogē dus·sed p veritatē ymo a p miaz di tribulacōnū flagellis solet pfidia castigari·hec ibi· Qui⁹ exē plū ponitur·23·q·2·ca·Displicet·vbi dr sic·Nā q̄s nesciat in eo dānari hiez nisi meto fue male volūtatis·nec liberari nisi bona habuerit volūtatē· Si em̄ volūtas mala sp fuerit pmittēda ē libtati q̄re istrikte recusātes a murmurātes tā duris flagellis a malo phibebātur a ad trā pmissiōis opellebātur·si volūtas mala fuerit pmittēda ē libtati quare paul⁹ nō ē pmissus vt sua pessima volūtate q̄ pseq batur eccīam·ß pstrat⁹ē ut cecaretur·cecat⁹ē ut mutaret·mutat⁹ē ut mittētur·missus ē ut q̄liaf fecerat i errore talia p vitate patēt·hec ibi ut p3·

Secūdo ꝓmū odiēdo exvolūtatū ꝯtrarietate pu
ta ille vult bonū reipu·a iste ꝯmodū ꝑticulare·Il
le vult abstinētiā cōtinētiā hūilitatē·ac·a iste gu
lositatē voluptatē superbiā·ac·pš·Adūsātur m̄ mi
q̄ q̄ oderūt me ḡtus·Nā va āicicia ē idē velle.s. in bo
nū a nō i malū pš·Odisti oēs q̄ op·miq̄·vñ dis·
xx·c·Sz illud nō ociose trāscurrēdū ē qvno pec
cāte ira dei sup ōnē ꝑlm venit·Polluiē ei exvno
pcōre ꝑls·sic exvna oue morbida vmūs grex
inficit·sic ecia vno vel formicāte vel aliud q̄dcūq̄
scel⁹ ꝯmittēte plebs vmūsa polluit·hec ibi·Et loq̄
tur de Achor q̄ rapuit de anathemate·//1° primus
odiēdo ex ipsa locutōe·qz displicētia cora ipo
sciēt loqē pš·sermōib⁹ odij circūdederūt me a ex
pugn̄·me ḡtis·vñ dist·10·c·Dō derz vn⁹ q̄sq̄ p̄mo
nes suos a q̄ sibi loq̄ nō vult alti nō loq̄tur·vñ
bñ sac scripta ait·Q̄ tibi nō vis fieri alti ne faci
as·hec ibi·//2° primus odiēdo ex vana gl'iacōe Rui
nē de h° q̄ alicui iniuriat⁹ ē gliaē a se iactat ipz
nec tiere nec amaē demāt pš·Gliati fūt q̄ oderūt
te i medio sollēmitatis tue·Et de pe·di·2·p̄. primos·
dr sic·Proinde sic nos primos nros diligim⁹ z qñ
ad bonos moesa ad etnā vitā ꝺseq̄ndā sic nob
eoz saluti cōsulim⁹·qñ nos i eoz piculo ac pcis
cogitam⁹ Et sicut nob subuenīe optarem⁹ ita eis
subuenim⁹·a si facultas defuerit volūtatē subuēi
endi tenem⁹·hec ibi ac·//1° primū odiēdo ex pa
cis refutacōne·Maxim ēm signū odij ē qñ q̄s re
cōciliari rogāti nullaten⁹ vellz Jō hī dist·90·ca°
Studēdū ē epis ut discidētes frēs siue deicos siue
laycos ad pacē magis q̄ ad iudiciū cohortētur·
//3° gaudēdo de malo p̄ri tpali vel spūali sicut de
malū afflictiuū ē Taliū ei oblacōes deo nō ꝛcipit
vñ dist·90·ca°·Oblacōnes discidētiū fratz neq̄
in sacrio·neq̄ gazophilacō recipiāt·hec ibi·//4°
dolēdo de bono p̄ri tpali vel spūali·sicut Cai qui
doluit de pspitate frīs sui Abel·vñ dist·90·ca·Ne
q̄ ad Caim neq̄ ad munera ei⁹ respexit deo·Neq̄
pacatū deū hre potat q̄ cū frē nō pacē sed zeli dis
cordiā hēbat·Quā sibi ig̃r pacez ꝓmittūt inimici
frm̄·hec ibi·//5° detrahēdo p̄riō crimia ei⁹ occulta
dicēdo aut falsa ꝺfingēdo ad demḡtiōez fame ip
si⁹·vñ·6·q·ca·ex merito·dr sic·Detractores sunt q̄
vitā moresq̄ bono z corrūpūt·hīs q̄ subas alio
rū pdiaq̄ diripiūt·Caueatq̄ vn⁹ q̄sq̄ ne aut lin
guā aut auēs hēat pruriētes·a ne aut ipē alijs de
trahat·aut alios detrahētes audiat·Sequēs iq̄t
adūsus frēz tuū loq̄baris detrahēdo·hec ibi·//6°
addēdo aliq̄d falsū ad crimē p̄ri auditū·Vñ de
ꝺse·di·1·c·Nihil ei pdest hoi ieiūae et oraēa alia
religionis opa bō agere·n mēs ab iniq̄tate a ab
obtrectacōib⁹ lingua coherceat·hec ibi·//7° cātile
nas pūbia cetulas ꝺtra p̄rim dictādo ad infamiā
ei⁹ q̄ dicūtur libelli famosi·vñ·1·q·c·Hij q̄ iuēti
fuerit famosos libellos in eccia ponē anathematizē
tur·Et ca·p̄·dr sic·Qui in alti⁹ famā publice scrip
turā aut verba ꝺtūelioса cōfinxerit rept⁹ scripturā
nō pbauerit flagellet Et q̄ eaz p⁹ inuenerit rūpat
si nō vult auctoris facti cām incurrē·hec ibi·//8°
pcta p̄ri occulta reuelādo a māifestādo alijs q̄ ea
i grabāt·vñ·1·q·1·ca°·Qui ābulat fraudulēter
reuelat archana q̄ aūt fidelis ē celat aīci ꝺmissuz
Quevidērt oculi tui ne feras i iuzgio cito·ne p⁹ea
emēdaē nō possis cū dehonestaueis amicū tuū·
hec ibi·//12° accusādo p̄rim in iudi° nō zelo iusti
cie sz liuore odij·vñ ex de accu·ca·q̄lit·2·dr sic Cū
sup excessib⁹ suis q̄sq̄ fuit infamat⁹ ñ ex odij fomi
te sz caritatis pcedaē affcū·hec ibi·//13° licēt audiē
do a leuit credēdo detrāctiōes otū p̄riōs·vñ·11·q·3·
c·Nō solū ille reo ē q̄ falsū de aliq̄ pferat·sz ecia is q̄
aurē cito crimib⁹ p̄bet·hec ibi·//14° vicia alioruz
māifesta q̄uis vera sine cā māifestādo alijs a ecia
tādo·vñ·1·q·6·ca·Delatori aut lingua capuletur
aut ꝺuicto caput āputet·Delatoēs āt fūt q̄ imui
dia pdūt alios·hec ibi·//15° nō ipediēdo aut cuo
cādo male dicētes de p̄riō·vñ dist·83·ca·Error cui
nō resistitur approbatur a vitas cū mime defēsa
tur oppmitur Negligē q̄ppe cū possis pturbaē p
ūsos nl aliud ē q̄ fouē·nec caret scrupulo socie
tatis occulte q̄ māifesto facinori desimit obuiare
hec ibi·//16° dolēdo valde cū audiuit p̄rim suū lau
dari a probis virisa maxie de aliq̄ virtute·vñ·28·q·
3·c·Cū aliq̄s exit a vitate a tuore dei a caritate ex
it de castris eccie·ecia si p epi woez mime abiciaē
hec ibi·//17° dolēdo mimū q̄ p⁹ ab aliq̄ ametur
a procurādo vt a gdu hōris deiciatur·vñ dist·90·c·
Perlatū ē ad sedē aplicā aliq̄s vrm nocē fribus
velle a vt cadāt decertaē a ꝺtrctiōesa emulacōes
inter vos fiel a q̄b⁹ dissensiōibz vos auertē a ōmbz
ꝺcordaē a opē ferre vicissim mādam⁹·//18° odiē
do corde aliquā psonā nō tm verb aut factis exhio
rib⁹ demrando sz poci⁹ laudādo ut ei nocē posset·
vñ·22·q·1·c·Nūquane aures talia verba nra iudi
cāt q̄lia foris sonāt·Diuina vo iudicia talia foris
audiūt q̄lia ex itimis ꝓferūtur·Nō dz aliq̄s vba
ꝺsideraē sz volūtatez alti⁹ a intrctiōez·qz nō dz intē
tio verb deseruiē·sz vba intectōi·hec ibi·//19° offen
dēdo amicū cū ip̄m vidit delinquētez nō corripiē
do·vñ·v·q·v·ca·nō osculaē·dr sic·Dz ema amor
plagas suas q̄ dulcōres fūt cū amare inferūtur·
Dulcior ē ei eligiosa castigatō q̄ blāda emissio·
vñ ait ꝓpha·Dulcōra fūt vbera amici q̄ volūtaia
oscula ūmici·hec ibi·//20·despiciēdo ex odio sci
entes a valētes viros·vñ pū·a·dr·Vsqueq̄ puuli
diligitis infāciā a stultu ea q̄ sibi noxia fūt cupiēt
a iprudētes odibūt scīaz a sciētes·hec ibi ac·//21°
odiēdo p̄rim apte.s. ei nō loq̄ndo·Nā imimicū dz
salutare societatē cū q̄ ē salutādo·nō tm tenetur
ire ad eū a loqui ei ptic̄larit ñ cā petēdi venīa cū
offendeit·dz tm eē pat⁹ loqui sibi cū ille voluerit
ñ forsitā pei⁹ seqretur ex locutōe·sicut multi dicūt
q̄ ꝓph° nolūt loqui sibi ne deti⁹ ostigat·vñ sen·
in pūbijs·Peiora fūt tecta odia q̄ apta Et agsci
amat q̄ odiū ostendit ꝓtea loq̄r inimic⁹ min⁹ q̄ ta
citurn⁹ offenditac·//22° odiēdo p̄riz occulte sub
bitu āicicie·Ecc·12·In labijs suis indulcat ūmic⁹
a in corde suo insidiatur ut subūtat te in foueā In
ocul⁹ suis lacrimatur ūmic⁹ a si inueneit tēp⁹ nō
saciabitur sāguine·Si incurreīt tibi mala inuēies
eū illic porē·Exēplū de Absolō q̄ intfecit frēz suū

Amon in ꝺnũio. 2. tꝛeg. 18. Cꝛiſ. ſup matth. ꝺicit Si vindicaꝛe vis ſile a funeſtã ei ꝺeꝺiſti plagã. hec ille. // 23° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ inſaciabilit. ſicut q̃ ꝺã pſe quũtur pꝛez offendẽtis a filios ei⁹ a filios filioꝝ a totã ei⁹ pnꝛelã. Ecc. 12. ſꝛõ credas ĩimico tuo in et̃nũ. Sicut em̃ eramũ tũ eruginat neq̃cia illi⁹ et ſi hũiliatus vadat curu⁹ abice aĩm tuã a cuſtoꝺi te ab illo. ñ ſtatuas illũ penes te. nec tecũ ſeꝺeat ad ꝺꝛeꝛã tuã ne cõũſus ſtet in loco tuo. ne foꝛte oũ fuis i locũ tuũ mq̃at cathedrã tuã a i nouiſſimo ꝺg̃ſcas vba mea a in ꝓmombz meis ſtimuleris. hec ibi // 24° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ex ſupbia. ſ. nolẽꝺo ab eo coꝛꝛigi. vñ Amos. 7. ꝺꝛ Odio habueꝛt coꝛꝛipi en̄ i poꝛta a loqnt̃e pfecte ablꝝinati ſũt. a ꝺiſt. 86. ca. Odio hꝫanẽ pcã nõ hꝫies. coꝛꝛipiãtuꝛ tumiꝺi. tolerẽtuꝛ infiꝛmi. a q8 ſeueꝛi⁹ caſtigaẽ ne ceſſe ẽ nõ ſeuiẽtis plectatuꝛ aĩo ꝫ meꝺ̃tis. hec ibi // 27° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ꝓpt̃ ei⁹ ſcitatẽ. nã q̃s vi ꝺz aliũ hõꝛaꝛia ſe ꝺeſpici tã q̃ ipꝛobũ a malũ oꝺit illum ꝺicẽꝺo Jſte nequã vultꝫ ꝺeꝛi ſãctioꝛ aliꝭ ſ. pũ. 29. Viꝛi ſanguiũ oꝺeꝛt ſimplicẽ. iuſti ãt q̃ũt aĩam ei⁹ // 26° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ꝓpt̃ ei⁹ liꝫeꝛalitatẽ. nã ali qui oꝺiũt meli⁹ foꝝ faciẽtez ꝺe ꝛebz neceꝛiꝭ aꝺ victũ ꝛel veſtitũ aĉ. Et q ipi nõ pũt vẽꝺẽ ꝛes ſuaſ tanto p̃tio quãto volũt expedit ut ecĩã ipi faciãt bonũ foꝝ. ꝓpt̃ea oꝺiũt illos q̃ bonũ foꝝ mœpeꝛt. pũ. 28. Vir q̃ feſtinat ꝺitaꝛi et alios oꝺit igꝛat q ege ſtas ſupuemet ei. // 21° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ꝓpt̃ ei⁹ pſpitatẽ. Quiꝺã ei oꝺiũt aꝛtificẽ foꝛẽſez q̃ ꝺe nouo vemit aꝺ cĩtatẽ aꝺ lucꝛãꝺũ. q timẽt ne ille auferat lucꝝ a mambz eoꝝ. Exꝛẽplũ ꝺe Jſaac qui apꝺ paleſtinos cũ tũ eẽt aꝺuena valꝺe ꝺitat⁹ ẽ vñ oꝺio hꝫitus ẽ ab eis Geñ. 26. ca. // 28° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ſua pet̃ez. nã q̃ꝺã nolũt ſoluẽ meꝛcꝺẽ opaꝛiꝭ ſuis. a ſi petũt hñt eos oꝺio Jac. 7. Ecce meꝛces opaꝛioꝝ vioꝝ q̃ fꝛauꝺata ẽ a vob̃ ꝺamat Et ꝺamoꝛ eoꝝ i aures ꝺñi ſabaoth itꝛoiuit aĉ. // 29° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ infligẽtez pnã vel oꝺenantẽ aꝺ ſupliciũ ſicut aliq̃ oꝺiũt in ꝺicẽ ſẽtentiãtẽ reũ vñ. 23. q. 8. ca. Legi ſiꝛomaſtẽ fineeꝭ auctoꝛitatez Helyea zelũ Symonis chananei. Petꝛi ſeueꝛitatẽ anamã a ſapꝫiꝛã tꝛuciꝺãtẽ. Pauli oſtãtiaz q̃ elimã magũ viꝭ ꝺñi ꝛeſiſtẽtẽ ek̃na ſeueꝛitate ꝺã nauit. nõ ẽ cꝛuꝺelitas cꝛimia p ꝺo punire ſeꝺ pietas. vñ a in lege ꝺꝛ. Si fꝛat tu⁹ a aĩcus tu⁹ a vxoꝛ q̃ in ſinu tuo ꝺoꝛmit ꝺ̃puare volueꝛit veꝛitatẽ ſit manꝰ tua ſup eũ a effundes ſãguiñẽ ipõꝝ. hec ibi Siꝛomaſten. v in ꝺicta q̃ñ inẽfꝛecit iuꝺeũ coeuntẽ cũ Madiamita. Auctoꝛitatẽ helye q̃ñ aꝺ ei⁹ vocez ignis ꝺe celo ꝺuos q̃nquageꝛnaꝛios conſũpſit. zelũ Symõis q̃ñ vlt⁹ ẽ ſe in Zaꝛoena Aꝛphaxat ꝛetoꝛ q̃ñꝺo ꝓpt̃es ſuos in eos. // 30. o ꝺiẽꝺo pꝛimũ in iu ꝺicio veꝛitatẽ ꝺicẽtez. Si q̃s em̃ ꝛeq̃ꝛaĉ aꝺ ferẽꝺũ teſtimoniũ ſeꝺz veꝛitatẽ oꝺietuꝛ ab illo coñ quẽ veꝛitas ẽ teſtata. vñ. 8. q. 3. ca. Teſtes. ſ. Jtẽ in cꝛiminali. cã. aĉ. ꝺꝛ ſic Si veꝛo ex hꝫis q̃ꝺã eoꝝ aliuꝺ ꝺixeꝛint licet ipaꝛi nũeꝛo cꝛeꝺẽꝺũ ẽ q8 natuẽ negociꝭ ꝺuemit a q8 inimicitie aut gꝛe ſuſpitiõe ca // 31° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ꝺiligẽtez inimicũ. Si q̃s ei aliquẽ inimicũ a viꝺeꝛit te ꝺiligẽ aue loq̃ aue ꝺ̃ſaꝛi cũ inimico ſuo ſtatim hẽbit te oꝺio. vñ Joh. 17. Legi vos ꝺe mũꝺo ꝓpt̃ea o. v. m. // 32° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ inꝺucẽtẽ aliquẽ aꝺ bñ faciẽꝺũ. nã ſi ꝙꝭ xp̃i inꝺucit aliq̃s viꝛos ſeu mulieꝛes attinentes tuos aꝺ ꝛelinquẽꝺũ mũꝺũ moꝛ incitaꝛis oꝺio aꝺũſus eũ. vñ Ambꝛoſ. ſup bt̃i immacul. Si is q̃ nõ ꝛelinq̃t pnꝛes ꝓpt̃ nomẽ ꝺi nõ ẽ ꝺo ꝺigno. qñ to magis q̃ ꝺiligit ei⁹ inimicos acceptꝰ ꝺo eẽ ñ poteꝛit. Jp̃i em̃ gꝛuioꝛes inimici q̃ ex aĩcis inimici fã fũt. hec ille. // 33° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ tõne ſeq̃leꝛ fame fue. Qui em̃ ꝺiligit et q̃ꝛit famã mũꝺi oꝺit famo ſũ ſupuemẽtez. qꝛ timet ne fama ſua minuetuꝛ ex hoc. Sic nãq̃ ꝺiſcipuli Jobis oꝺibãt xp̃m viꝺẽtes eũ hꝫe ſeq̃lã. vñ murmuꝛabãt ꝺe eo ut patet Mar. 2. Et eꝛãt ꝺiſcipuli Jobis a phaꝛiſeoꝝ ieiunãtes a venĩũt a ꝺicũt Jhu. Quaꝛe ꝺiſcipuli Johã mis a phaꝛiſeoꝝ ieiunãt. tui autẽ nõ ieiunãt aĉ. Ecĩã iuꝺei coñ xp̃m ꝺicẽbãt Quiꝺ facim⁹. eq̃ hic hõ multa ſigna facit aĉ. Et ex oꝺio cogitaueꝛt occiꝺẽ eũ ut ꝺꝛ Joh. 11. // 32° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ex iḿgti tuꝺie. ſ. cũ p bñficiꝭ ꝛeceptis ꝛetꝛibuit otũelias a ꝺuꝛitia a ipꝛopia pſ. Ref̃buebãt m̃ ma. p bo. ſi cut feceꝛunt iuꝺei xp̃o. pſ. Reſpice imi. me. q. mul. fũt. a oꝺio imq̃ oꝺeꝛunt me. // 37° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ ꝛacõne pauptatis pũ. 19. ſFꝛes hꝫis paupis oꝺe ꝛũt eũ. inſup a aĩci pꝛul ꝛeceſſeꝛt ab eo. // 36° o ꝺiendo pꝛimũ tõne familiaꝛitatis q̃ paꝛit otẽptũ. otẽpt⁹ ꝺiſplicẽciã. ꝺiſplicẽtia oꝺiũ. Multi ei q̃ fuerũt aĩci fiũt poſtea magni inimici pũ. 27. Sbtꝛa hꝫe pꝺẽ tuũ a ꝺomo pꝛimi tui ne foꝛte ſaciat⁹ oꝺerit te aĉ. // 34° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ tõne hꝫeꝺitatis. q ei viꝺet hꝫeꝺitatẽ ſibi ꝺebitã alteꝛi ꝺelegaꝛi oꝺit illũ. ſ. legãtez a legataꝛiũ pũ. 30. Per tꝛia moueẽ ꝛtꝛa. p ancillã cũ hꝫes fueꝛit ꝺñe fue. // 38° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ tõne ꝺiugabilitatis. ſ. cũ vna mulieꝛ aſſumiẽ ad ꝺiugiũ honoꝛabilioꝛis aut etiã cũ viꝛ ꝺe ſpõſaĉ mulieꝛi honoꝛabilioꝛi. pũ. 30. Per tꝛia mouetuꝛ ꝛtꝛa. p mulieꝛẽ oꝺioſã cũ i mũꝛimonio fueꝛit aſſumpta. // 39° o ꝺiẽꝺo pꝛimũ tõe imq̃tatis q. ſ. nõ inuceit i pꝛio aliq̃ꝺ ꝓpt̃ q8 oꝺiat eũ. ꝫ ille ſua ꝓꝑa maligtate oꝺit eũ pſ. Oꝺeꝛt m. g. a ãnu. ocu lis. Et Joh. 16. Vt ipleatuꝛ ſeꝛmo qui in lege eoꝝ ſcipt⁹ ẽ. q odio habueꝛt me gt̃is. // 20. oꝺiẽꝺo pꝛimũ obſtinacõne coꝛꝺiali. vñ Bernh. li. 7. ꝺe conſiꝺꝛacõne ꝺicit. Quiꝺ ẽ coꝛ ꝺuꝝ. ipſũ ẽ q8 nec opũctõe ſcinꝺitur. nec pietate mollitur. nec mouetuꝛ p̃cibus. mimis nõ ceꝺit. flagellis inꝺuꝛat̃ Ingꝛatũ aꝺ bñficia. infiꝺũ aꝺ conſilia. ꝺeuiũ aꝺ iuꝺicia. inuꝛecunꝺũ aꝺ tuꝛpia. impauiꝺũ aꝺ pꝛicula. inhumanũ aꝺ humana. temeꝛaꝛiũ aꝺ ꝺ̃ma. p̃ncia negligens. pꝛeteꝛita obliuiſcens. futuꝛa non pꝛiꝺens. Ipſũ eſt cui p̃teꝛitoꝝ pꝛeſ ſolas iniuꝛias mihil oĩo non p̃teꝛit. futuꝛoꝝ nulla miſi aꝺ vlciſcẽꝺũ pſpectõ eſt. hec ille. Et ꝺe iſto ꝺꝛ Ecc. 3. Coꝛ ꝺuꝝ male hꝫebit in nouiſſiõ. // Poſt hanc ꝺeꝺaꝛacõnez ꝺixit ſanctus Thomas. O aꝺ ma ꝺeuota iam potes inteligeꝛe neciitatez caꝛitatis ſine qua ſaluaꝛi non potes. quia vniuerſa ꝺelicta opeꝛit caꝛitas. puer. 10. Ne tamẽ Belial gloꝛietuꝛ in aꝛgumẽtis ſuis volo ꝛnꝺẽ aꝺ ſingula.

Ad ꝑmū dic ꝙ ꝓntes ꝙtum ad naturam ⁊ affi
mitatē q̄ nob̄ ꝺiungūtur ſm ꝑceptū dei fūt a nob̄
hō̄randi·ut ꝓtz Exo·20·Odiēdi aūt fūt ꝙtum ad
hoc ꝙ impedimēta nob̄ ꝑſtāt accēdi ad pfectio
nē ꝺme iuſticie·vñ Iero·in q̄dā epiſto·di·Licz i
collo tuo puul⁹ dependeat nepos licz ſparſo crine
⁊ ſciſſis veſtib⁹ vbera quib⁹ te nutrierat mr̄ oſtē
dat licet in limine pr̄ iacēat·pcalcatū pge pr̄ez·p
calcatā pge mr̄em·⁊ ſiccis ocul⁹ ad crucē ɽ euola
Solū pietatis gen⁹ eſt in hac re te eē crudelem·
Ad ſecūdū dic ꝙ impr̄acōes q̄ in ſacra ſcrip
tura iuenīūtur·tripliciť pñt itelligi· Vno mō p
modū pnūciacōis ⁊ nō p modū optacōis·ut
ſit ſēſus·Erubeſcāt vel erubeſcent⁊ ꝺturbēt̄ur vel con
turbabūtur· 2⁰⁰ p modū optacōis·ut deſide
riū optātis referaē nō ad penaz hoim ſ̄ ad correc
tionē culpe·s·ut pcā deſtruātur ⁊ hoies remāe
ant· 3⁰ mō ut deſideriū optātis referaē ad inſti
ciā pumētis pſ̄·Letabitur inſt⁹ cū viderit vindi
ctā·q̄ nec ipe auctor pumēs letatur in pdicōe im
pioz·Sap̄·p̄·ſed i iuſticia ſua pſ̄·Juſt⁹ domin⁹
⁊ inſticias ꝺilexit Ad·iij·dic ꝙ ꝙpha odiebat
iniq̄tates eoz·diligēꝺo cōuerſiōez eoz ex carita
te·vñ ipe di·pfecto odio oderaz illos· Ad q̄rtū
dic ꝙ illud nō ē ꝙprie odiū hois ſ̄ caritas·Tūc
anima grās agēs deo ⁊ fuis doctoribz vulnerata
⁊ plena caritate·abiſt domū in pace·Quā nob̄ do
net xp̄s Jhus·Amen·

Sabbato i capite ieiunij ſ·iiij·de deſpacōe·

Olite timere·Mar·vi·ca⁰ Hodie aīa ſim
plex fidelis ⁊ deuota ſaluti ſue valde intē
ta accēſſit ad eccliam ⁊ audiēs miſſaz ad
uertit taz ex lectione ꝙphe Yſa·18·ꝙ ex euāgel⁰
vnā cōdusionē valde notabilē·s·deſpacō venie
ac remiſſionis cauſaz p̄ſtat gehēne atq̄ damna
cōnis·Rō illi⁹ cōcluſionis ē illa·qe p ſpez hō reuo
catur a mal⁹ ⁊ introducitur in bō ꝓſequēda·ido
ſōlata ſpe infrenate hoies labūtur i malūa a bo
nis laborib⁹ retrahūt̄·vñ ſup illō pū·28·Si deſpe
raueris lapſus in die anguſtie minuetur fortitu
do tua·dic·glo·Nihil ē exectabili⁹ deſpacōe·quā
q̄ hz in generalibz hui⁹ vite laboribz ⁊ qō pei⁹ ē
in fidei certamine cōſtāciaz pdit·Et p fidei⁹ li⁰ de
fūmo bono di·Perpetrare flagicium aliqō mors
aīe ē ſ̄ deſpaē eſt deſcendē in infernū· Spes em̄
eſt nob̄ neceſſaria ꝙpt̄ tria Prio qe ipa ē introi
tus fidei·Nā ſpes in poſſeſſionē regni celeſtis am
mā añ tēp⁹ quo ꝺāmō introducit·Heb·6·Spez
incēdēte vſq̄ ad interiora velamis·ſup q̄ di·glo·
p ſpē intratur ad videdū id qō creditur·Spei ſit
ꝙmiſſio illa·yſa·18·Suſtollā te ſup altitudinem
terre ⁊ cibabo te hereditate p̄ris tui Jacob· Sine
fide nō attigim⁹ huiuſce ꝙmiſſionē Heb·11·San
cti p fidem adepti fūt repromiſſiones·Fidei aūt nō
aſſentim⁹ miſi ꝙpt̄ ſpē ſalutaris retribucōis·Ro·
9·Spe em̄ ſalui facti ſum⁹· 2⁰ qe ipa eſt fūda
mētum cōtricōis·Nā ſicut frumētū nō bene ꝺtri
tur in molēꝺino miſi inē ꝺuas molas ſic nec cor
miſi inter molam ſpei ⁊ timoris·Eſt eni ſpes mola
inferior q̄ cor eleuat ⁊ ſuſtinet·timor vero eſt mo
la ſupior q̄ totū cōterit·ut ſpiritū cōtritū ⁊ humilia
tū deus nō deſpiciat·Spes ab inferiori nos fulſit·
ne ſub pōdere tribulacōnū deficiam⁹·timor vēo a ſu
piori nos opmit ne exſufflemur ⁊ rapiamur ven
to tēptacōnis·Has duas molas ꝺiungit Dauid
ꝺicēs·Ab altitudie diei timebo·ego vero i te ſpabo
Vna iſtarū nō valet ſine reliq̄ Deut·24·Nō accī
pies loco pignoris inferiorē ⁊ ſupiorem molā·i·
nō ſubtrahas timorē relicta ſpe·nec ſpem relicto
timore Tercō qe ipa eſt redit⁹ cōuerſiōis·Maz de
ſperacō facit ut homo in nullo ſe iuuet cū ſit pecu
lū a quo non q̄ritur exit⁹ pū·18·Impi⁹ cū in pfū
dū venerit pcā⁹ ⁊ otemnit·i·deſperās ex toto ſe ne
gligit·Spes aūt facit ut naufrag⁹ in medijs aq̄s
brachia iactet·Eccī·12·Felix q̄ non habuit aī ſui
triſtitiā ⁊ nō excidit a ſpe ſua·Deſpatio enim eſt
abyſſus a q̄ vix aut nūq̄ ē reditus·pſal·Deſcen
ꝺūt vſq̄ ad abyſſos·aīa eoz i malis tabeſcebat
Nulla plaga viꝺr esse magis deſpabil⁹ plaga de
ſpacōis·Jere·17·Fact⁹ ē dolor meus ꝓpetuus et
plaga mea deſpabilis·Cū cetera pcā fint inflexi
ones cordis ad malū·pcēm deſpacōnis ē fractu
ra cordis Jere·30·Inſanabilis fractura tua peſſi
ma plaga tua·q̄ ꝺiu arbor hz radices in terra li
cet videaē arida·pōt tn̄ adhuc germinare ⁊ fru
ctificare·ſi aūt radicit⁹ euulſa fuerit germiare ñ
poterit·Deſpans eſt velut arbor radicit⁹ euulſa·
Job·19·q̄ſi euulſe arbori abſtulit ſpem meā·Mo
tū ſpei q̄libz p̄cēꝺūt merita in actu·ſicut i illo qui
eſt in caritate ⁊ bona opa facit q̄bz ſpat ſe hītu
rū vitā eternā·q̄libz vero merita p̄cēꝺūt motum
ſpei nō in actu ſed in ſola intētione ſicut in illo q̄
eſt i mōli pcō q̄ intrī facit bom̄ q̄cq̄ ꝺ pōt·ut de
us cor ſuū illuſtret ad pmiaz·q̄ ſine p̄ſūpcōne ſpe
rat ſe habitur⁹ bītudinē eternā·Cogitat·n·p gr̄ā
ꝺei adhuc ſe habitur⁹ merita q̄bz bītudo ꝺebe
atur· Hijs intellīs aīa exiuit ab eccīa vadēs do
mū cū ꝓpoſito cōtinuāꝺi bona opa iā incepta cū
ſpe p̄miā ⁊ nō deſiſtēꝺi vſq̄ in finē vite ſue·Et ecce
Belial intrēdēs eā ab hoc ſcō ꝓpoſito reuocare ait
O aīa ſimplex qp facile decipis tā leuiť credēꝺo Vo
lo tibi oñdē qꝺ deſpatio nō eſt ita graue pcēm ſi
cut tu ꝺicis· Prio ſic Illud qō oriť ex bō radice
nō eſt pcēm·qe nō pōt arbor bō fructū malos fa
cere·matth·7·ſ̄ deſpatio ꝓcedit ex bō radice·ſ·ex
timore ꝺei vel ex horrore magnitudis pcōr·ergo de
ſpatio nō eſt pcēm· Secūꝺo ſic·ſi deſpatio eſſet
pcēm·g cū ꝺānati deſperent tūc iputaret eis ad
pcēm qō non eſt verū· Tercō ſic·multi fūt ꝺāna
ti q̄ tn̄ in hac vita habuerunt ſpem nūq̄ de mia
ꝺi deſpantes·g aliqō pcēm eſt deſpacōe grauior

Rēto ſic·ſicut aliq̄s ex deſpacōe otemnit miaz ꝺi
ita ex p̄ſūpcōe otemnit iuſtitiā ꝺi q̄ pcōres pumit·
ſ̄ p̄ſūptio nō eſt pcēm·Judith·9·Exauꝺi me mi
ſerā dep̄cantē ⁊ de tua mia p̄ſumētē·g nec deſpe
ratio eſt pcēm·Aīa vero abiſt triſtis q̄rens ⁊ cō
ſulens legis doctores Cui mox obuiauit moyſes
a qua cum cognouiſſet cauſas meſticie ſue ait·
Ego oñdā tibi ꝺcluſionē quā audiuiſti ex euāge
lio eē verā teſtimonio q̄ꝺruplicis legis·C

Legis Naturalis.
Legis Diuinalis.
Legis Prophalis.
Legis Humanalis.

Primo ex testimonio legis Naturalis q̄ hoc q̄druplicat. s. p rac̄ones naturales. p phos. per poetas. q̄ p exēpla gentiliū. Q̄ñ tū ad rac̄ones naturales sciē dū q̄ spes ē nob necāria. Prio rōne ponerior. Spes em̄ immitit oipotēcie dīne tāq̄ fūdam to māsionis celestis edificādē. ideo firma ē q̄ nō timet ruinā. Ideo dicit ps. dñs refugiū meū suscep tor meus q̄ liberator meus. protector meus q̄ i ipō sperauī. Ipse vero nō est ita crudelis ut subtrahat se a spe rāte i se cadē pmittat. vñ Aug⁹. dicit Quāe dñs tociēs nos ad immitēdū sibi monet si supportare nos nollet. Nō ē illusor deus ut se ad sustinendū nos offerat q̄ nob immitētibz sibi in ruinā nrāz se subtrahat. 2° rōne protectōis. nā dñs spanti i se p muro ē vndiq̄ ps. Dñs i circuitu populi sui. et Isa. 26. Vrbs fortitudinis nre syon saluator ponet in ea murus q̄ aīmurale. Murus ē virtus dīna tis. aīmurale est meritū humanitatis xpi. vtraq̄ occurrit ad securitatē spei nre. ps. Dñs protector vi me. a q̄ tres. 3° rōne sustētacōis. nā spes ē colūna totū spūale edificiū sustētās. q̄ deficiente spūale edificiū corruit q̄ i baratrū desperacōis cecidit. Isa. 40. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinem. s. spīā in dīnā. O felix permutacō quā facit q̄ spat i dño. Deus em̄ de viribz suis difficit q̄ de adiutorio dei confidit q̄si spīa fortitudine se exuit q̄ dei fortitudine se induit. Dei em̄ adiutoriū patū ē ei put de ipō confidit. Bernh. sup cātica. Nil oipotēciam vbi darioē reddit q̄ p oipotētes facit oēs q̄ in se sperāt. Denicq̄ oia fūt possibilia credēti. 2° rōne pegrinacōis. Nā spes ē baculus valde necārius pegri nātibz in via hui⁹ vite. q̄ huic baculo immitit̄ non corruit. ps. Nō relinquet oēs q̄ sperāt in eo. Fatigatos em̄ sustētat. Gen. 32. In baculo meo trāsiui iordanē istū. Et Isa. 40. dicit de spantibz in dño. Assumēt pēnas ut aq̄le. current et nō laborabūt. laborabūt q̄ nō deficiēt. ps. In dño sperās nō infirmabit. Rūtū ad phos sciēdū q̄ causse despacōis fūt. 2° Prīa ē vitas. Tulius li. de aīcitia. Cuius aures vitati dause fūt ut ab amico vez audiē nequeat hui⁹ salus despanda ē. Scitū ē em̄ illud Catonis pūbiū multo melius de q̄busdā acerbos inimicos mereri q̄p eos inimicos q̄ dulces videt. Illos sepe vez dicē hos vo nūq̄p. Illa ē hec aīcitia cū alē vez audiē nō vult: alē ad mēciēdū sp ē pat⁹. hec ille. Secūda ē adūsitas. Sen. in pūbiis. Sepe vo noz q̄ q̄d indignitatis ipomē ferre cōuenit. Remediū maloz futura spes ē. nec inmerito debilitat ofciaz cū in adūsis solatiū ē nō meruisse que patiē fortūa inmeritoz deserit sepe at vō nūq̄. hec ille. Tercia ē difficultas. Victorinus. despatio ē ad vite statū vel ad vtutū reditū fracta spei gubernatio. Rēta ē aspitas. Rutilian⁹ cā. 11. Nihil difficilius est q̄p differre gaudiū. nihil inq̄ quius q̄p destituta spes torquet. Rūtū ad poetas sciēdū q̄ spes ē nob necāria. Prio ppt fortūe mutabilitatē. vñ Virgili⁹. O passi grauiora dabit deus his q̄ finē. Expti reuocate aios mestūq̄ timorez Mittite. forsan q̄ hec olim meminisse iuuabit. Durate. q̄ vos met rebz fluate secūdis. Hec ille. Sepius em̄ fortūa inducit hoiez ad desperacōez q̄ nō ē timēda q̄ potius supportāda. vñ idē Virgilius ait. Quo fata trahūt retrahūtq̄ sequimur. Quicq̄d erit. Supāda ois fortūa ferēdo est. Tu ne cede malis. q̄ audacior esto. Qua tua te fortūa sinet. hec ille. 2° ppt hois magnanimitatē. vñ Terētius in phormione dicit. Dū maxie hoi secūde fūt res tūc maxie meditare eū oz. q̄ pacto Adūsaz erūnaz ferat. ne quid aio sit nouū. Et sic q̄q̄d preter spez euenerit i lucro deputare. hec ille. Magnanimus em̄ sp in pspitate fortune cogitat quēadmodū adūsantia sibi eq̄nimiter ferat. q̄ ut dicit Valerius li. 9. Humane vite cursus. mō aspo. mō tūquillo motu pagit̄ spe sp minor. dū q̄ cupide votis extēdit̄ q̄ fere fine rōe consumit̄. q̄ Sen. de naturalibz q̄stionibz li. 1. dic̄ Nescit fortūa q̄escē. letis gaudet. tristia miscet. Itaq̄ secundis nemo cōfidat. adūsis nemo deficiat. Alēne fūt vices rez. hec ille. 3° ppt dei comitatē. vñ Ouidius li. epl̄ay dic̄ Quecūq̄ ex merito spes venit eq̄ venit. Spes tō dat vires. spes tō sollicito victa fortune cadit. Fallit̄ augurio spes tō sepe suo. Cuius rationē assignat li. p. de fast. Cōscia mens ut cuiq̄ sua ē ita cōcipit intra. Pectora pfecto spēq̄ metū q̄ sua. Et concludit i li. de pōto dicēs. Q̄uis sit semper meritis indebita nris. magna tñ spes ē in bonitate di. hec ille. Rēto ppt meriti eq̄tatē. vñ Gualterus in Alexādreide li. 6. dicit Egre in adūsis animo sapiētis. q̄ egre Cōsulit ipe sibi q̄ duro in tpe pmis diffidit diebus. q̄ spes lāguescit inermis. Spes quā meritū non puemit a spe deuiat. Et vez dat ei pfūptio nomē. Est spes i dubiis sp comes optima rebz. hec ille. Certe q̄ hūanū tñ scēdūt gaudia votū. hoc facile ē prestare deo. Cui mūeris vsus hic potior quē nemo putat. ut Arator dicit. Rñ tū ad exēpla gentiliū sciēdū q̄p multi gentiliū ex despacōe seipos occiderūt q̄z vba ponit Sen. tragedia. 1. dicēs sb similitudine Herculis furētis. Cur aīaz in ista luce detineaz amplius. Morerq̄ nihil est. cuncta iā amisi bō. Mentē. arma. famā. coniugez. natos. manus. Et cīā furorē. nemo polluto q̄at. Aio mederi. morte sanandū ē scelus. Vemā dabit sibi ipe q̄ nulli debit. Vincat̄ mea fortūa dextera. Et 3. tragedia dicit sic dextra nūc toto ipetu. Toto dolore. viribz totis vemi. Nō destimo vnū vulneri nro locū. Totus nocēs sum. q̄ voles mortez erige. Effringe corpus corq̄ tot scelez capax. Euelle. totos viscez nuda sinus. Hac extrahe aīaz duraz in expugnabilez. Nō ego hoc tātū scelus. Vlla expiari credidi pena satis. debitū tāez exige. hec ibi. Occidūt q̄dā seipos ppt. 2° Prīo ppt odiōez. s. q̄ñ a statu dominij q̄s desc̄idit in futurū. nā tpe quo Scipio minor in affrica cepit Cartaginē tradere Asdrubale duce Cartaginēsiū dū ciuitas eēt ac cēsa q̄p se tm̄ a scipiōe salutē postulauerat. vxor eius cū ībobz filiis suis precipitauit se in ignē et sic extincta ē. 2° ppt idignacōez. nā tpe victorie hitē de Juba ege ac pōpeianis. cato ductor eoz ñ interfuit illi bello. q̄ ēmāserat ad custodiā vticē ciuitatis q̄ñ

Cato audiuit cesarē victorē indignās idusit se in camera & lecto li°. Platonis de imōrtalitate aie trās fixit se gladio & emissa voce filij ad eus accedentes inuenerūt gladio trāsfixū & aduocato medico liga uerūt vulnꝰ euulso gladio. qđ tñ renouauit exdu fis ōmib⁹ a camera & sic inclijt. Hoc factū Valerius maxi⁹ li. 3. valde cōmēdat dicēs. Tuicꝫ dariss̄imi excessus Cato vtica monumētum ei i q̄ ex fortissi mis vulneribꝰ tuis plꝰ glie q̄ sāguis emanauit Siq̄dē ostātissimē in gladiū incūbendo magnū hoibz dedecus tū de disti: q̄nto pocior ee debeat pbꝫ dignitas sine vita q̄ vita sine dignitate. hec ibi. Rđ cōfirmt. señ. li. ep'a ad dicēs. Aspice Catonē sacro pectori durissimas manꝰ admouētē & vulneā laxātē. Sz. b. Aug. li. 1. de ci. dei. Hoc factū detestat dicēs. Vt fa cile repiūt pagani de eꝰ auctoritate p̄scribāt misi illū catonē q̄ se vtice occidit nō q̄ solꝰ hoc fecit ꝫ q̄ vir doctꝰ & pbꝰ hēbat ut melior putet ecia ēcte fieri potuisse vel qđ fecit posse. de eꝰ facto q̄d dicā potissimū n̄ q̄ amici eiꝰ & docti q̄dē viri q̄ hoc fieri prudenci⁹ dissuadebāt ibi cillioris ai q̄ fortioris fa cinꝰ ee cōcesserit. q̄ nō demrāret honestas turpia p̄cauēs ꝫ infirmitas adūsa nō sustinēs. Hoc et ipse cato in suo carissimō filio indicauit. Nā si turpe erat sub victoria cesaris viuē. cur auctor hꝰ turpi tudis filio fuit. quē de cesaris benignitate ōnia spa re p̄cepit. Cur non & illū coegit ad mortē. Nullo igit mō turpe indicauit sub victore cesare viuē. Alio q̄n ab hac turpitudine pacno ferro filiū liberz hec ille. ℣ 1° ꝑ obsidionē. Nā fimbria Flm Pompeiū li. 6. fuit de pte Marij in bello ciuili inter Sillā & Ma riū & fuit marianoꝝ scelerū satelles & hō oiz auda cissimꝰ q̄ Flaccū cōsulē ad quē legatꝰ missus fue rat apd nicomediā occidit & tñ iratꝰ troianis q̄ illū reedificatā post p̄mā subuersiōez facta a grecis inhabitauerūt eo q̄ ꝑ sillane ptis studio portas extra fimbriā dauserāt & ip̄m repulerāt vrbez ip sā illū ātiquā Rome p̄tē fūditꝰ cede & incēdio de leuit. quā tñ filla continuo refōuit. Fimbria vo pꝰ modū exercitu sille obsessus despacōne mortis seipsū occidit. ℣ 2° ꝑ pfligacōz. s. q̄n q̄s fugaē ab inimi co. Nā Marcꝰ āthomꝰ cū sorore Octauiāi augusti noie Octauiā duxissz i vxorē p stabiliēda pace in ter eos postmodū ea repudiata Cleopatrā regimā egipti duxit vxorē. vñ ingēs bellū ciuile cōmouit cogēte Cleopatra dū cupiditate muliebri optat eciā i vrbe regnare. Victꝰ ē ātab Octauiano naua li pugna & illustri apd actiū in epirro & tādem fugit i egiptū. Qui desperās eo q̄ oēs trāsirēt ad Octauianū: manu ꝑpa seip̄z interemit ut dicit Eutro pius. Secūdo declarat eadē oc'o testi° legis pi⁹ac. dinal. Nā hō dz spare. x. Pri° peccatorum re p̄missiones Nā multus ām⁹ Abrahā expectauit fi liū sibi a dō p̄missū. ꝫ nō fuit frustratꝰ a fide io suo. licz eēt cētenariꝰ q̄ tūc natꝰ ē ei Isaac gen. 21. ℣ 2° adūsarioꝝ & solacōes. Nā p̄misit deꝰ flagella tri ꝑm suū israēl lōgo tpe in egipto & i deserto āte q̄ veniret ad terrā p̄missiōis q̄ erat p̄tibꝰ repro missa ut pz Exod. 2. & nūi. p totū. ℣ 3° opp̄ssoꝝ sub leuacōes. Nā Susāna cum eēt morti adiudicata erat cor eiꝰ fiducia hās in dño quā dedꝰ p Danielē ꝑ baz ab hmōi oppressiōe subleuauit Dan. 13. 2° triūphoꝝ coronatiōes Nā dixit dauid philisteo Tu venis ad me cū gladio & hasta & ego ād te venio ad te i noie dñi. Sperabat ei victoriā obtinēa sic Ideō dēclarat eadē oc'o ℣ factū ē. 1. Re. 17. c. testi° legis ꝑ bal. Sperādū ei ē i dño q̄d re plicit: ꝑ ea q̄bꝰ hoies desperare solēt. ℣ Pri° ꝑ p̄cōz magnitudinē ut latro & homicida. sic caim dicē gen. x. Maior est iniq̄tas mea q̄ ut veniā mē ar. vñ sicut nauis despata ōnino veto exponē & ifir mꝰ desperatꝰ oi cibo sic tales oi p̄cō Jere. 2. dixisti desperauī neq̄ q̄ faciā. Tñ in dño sperandū ē ut for micaia de reconciliatiōe cū viro ardentissimē ipsā dili gēte Job. 13. Quare lacero carnes meas dentibꝰ me is & aiaz meā ponto in mānibꝰ meis. Ecia si occide rit me i ipō sperabo. Verūtamē vias meas i ospectū eiꝰ arguā: & ipē erit saluator meꝰ. hec ille. Et Jere. 3. Vulgo dr. si dimiserit vir vxorē suā & recedēs ab eo duxerit virū alterū. nūq̄d reuertet ad eū vltra. Tu āt formicata es cū amatoribꝰ multis. tñ reuertē ad me dicit dñs. ℣ 2° ꝑ hostiū multitudinē ut fa ciūt obsessia tēptatiōe. 1. Reg. 17. saul & viri eiꝰ cingebāt dauid i modū corone. porro dauid desperabat se posse euadē a facie saul. Tñ sperādū ē in dño sic miles cui rex sapiēs bonꝰ & potēs castra suū cōmi sit p̄s. De tribulatiōe iuocaui dñm & exaudiuit me in latitudie dñs. Dñs m̄ adiutor: nō timēbo qđ fa. m̄ hō. Bonū ē sperare i dño: q̄ spe. i pn̄. ℣ 3° ꝑ tpaliū pauptatem. Sepe em̄ mala ꝑ hec cōmittūē p̄. 23. Si desperaueris i die āgustie minuē fortitudo tua. Tñ sperādū ē in dño ut fuꝰ in dño diuite et largo p̄s. Oculi sup metuentes eū & i eiꝰ q̄ sperāt su p mia eiꝰ. ut eruat a morte aias eorū & alat eos i fame. Si ei dat brutis sperādū ē q̄ ecia dabit hō mibꝰ p̄s. Oculi oīm in te sperāt dñe & tu das escaz illoꝝ in tpe opportuno. Ap. tu. ma. tuā & imp. oē a. būdictiōe. ℣ 2° ꝑ infirmitatis duritatē ut qui diu ofuluit medicos & dietā tenuit et nō ualuit sic q̄d diu i pcō fuit. Michee 1. Desperata ē plaga eiꝰ q̄ venit vsq̄ ad Judā & oppressionē. Tñ sperādū ē i dño ut i medico sanāte oēs dolores p̄s. Sperās i dño nō infirmor. Osee. 2. Dabo ei vallem achor ad

Quarto declarat eadē oc'o testi° legis huānal. Naz spes ē nob necāria ꝑ. x. Pri° q̄ ē luctuosa. Est ei similitudo inter fiscū & spem. q̄ sic fiscꝰ lucrat ex his de q̄bꝰ alij subdi ti pdūt. ut puta de homicidijs furtis verberibꝰ iuri is eoꝝ ipē suū lucꝝ facit. s. merciamētoꝝ & foresto rū & hmōi sicut pz. Ide Jurē. fiscus i. ff. nouo. eo dez titu. p totū. Ita bonꝰ hō dū ōnia spat p spez & cal tatē luctuosē. q̄de psecucōe vel ecia occisiōe p iustitia & oī alio tedio sibi a malo illato & p multas tribu lacōes iustoꝝ & cētꝰ sperat puenire ad gaudiū btō rū. De ōmibꝰ talibꝰ dicitur timētis spes lucꝝ suū facit p. coi. v. Nos patimur ut spes nra sit fir. Et Greg. li. x. moral. dic. Bonorū mēs q̄ duriora p̄ vitate tolerat: eo eternitatis p̄mia certꝰ sperat. Et p̄s. Si exurgat adūsū me p̄liū: i h. e. sp. ℣ 2° q̄ ē lenifica tua. Spes. n. ē gaudiū xp̄iāi, dū hviuit. q̄ sic ille

qlū nō possidet in re misi puā dom̄ūculā tū sperat hre maiorē magis gaudet de illa i spe q̄ de ista in re. sic vir iust⁹ q̄cq̄d i hoc seculo possidet pauz est mat respū vite celestis ad quā anhelat. Rō. 15. Gloriamur i spe filio z dei. Et isto gaudio dz carē q̄ vtroq; vult gaudē. ff. de interrogatoriis actoibz. l. Cōfessiombz. Et. ff. de re iudi. l. Impolitū. pū. 12. In gaudio illi⁹ nō iplebie alien⁹. Ro. 12. Spe gaudētes. ℣ 3° q; ē directiua. q̄d ā ei credūt posse obtinē celū sine meritis bn̄ viuēdi. Stult⁹ āt eet miles q̄ a rege vocat⁹ ad bellū remaneret i tab̄na vel in alijs illicitis sparet hōrari cū alio strēnue bellāte a rege q̄ pnouit odicōez vtriusq; vel q̄ credet metere bōs messes vbi malū semē semiauit. Ecc. 27. Rue i iuētute tua nō cōgregasti: quō iuenes ea i senectute tua. Diabol⁹ pmittit sepi⁹ aie miaz. lōgā vitā. a etnā gloriā absq; vlla pumicōe pcōz. a hō istud credēs audaci⁹ peccat. coñ illō. Ecc. 12. Ne credas inimico tuo imeknū q; piculū magnū ē sic credenti bz. Nā si q̄s nām citare ē p maria cā puta exheredacōis si nō cōperet ad certū diē inimico sub aici spē obuiāt sibi a dicēti q; nō oz ip. sū die illo sollicitari nec instrumtū suū ibi oñdē nec vlteri⁹ laborare. q; iudiciū ñ sedebit. si tale q̄d credat nihilomin⁹ iudiciū coñ eū dabie. q; cōtumax ē ut. ff. de eo p quē factū ē q̄ min⁹ q̄s sistat iudicio. Vbi dicit glo. Nimis credul⁹ ē in culpa Jpe vero q̄ eū seducit ē i dolo. Sic oēs vocati sum⁹ ad iudiciū di a ñ oñdam⁹ instrumtū merito z tone vite: possessionēq; hēditatē celestis glorie pdem⁹ a diabol⁹ nob̄ suadē conat q; absq; illis obtinebim⁹. ℔ hec ē decepta spes. pū. 26. Si imiserit vocē suā ne credas ei. qm̄ septē neq̄cie sūt i corde ei⁹. Spes āt de q̄ loq̄mur ē i obseruācia mādatorū di. ps̄. Spera i dño a fac bonitatē. Et iterz. Nolite sperare i iniq̄tate ac. sap. z. Infelix a vana spes illi⁹ qui q; ē cōsiliatia. Ñinq; ei occurrit q; vetera cogitatiō q̄ ē inimica aie a diabolo cordi pcōris imissa impedit pmaz a deducit ad despacōez scōz illud Job. A. Quā ob rē elegit suspendiū aia mea a mortē ossa mea. despaui. neq̄q; vltra iā viuā. Allegat em̄ diabol⁹ dicēs. Turpe ē q; aliq̄s alleget ppaz turpitudinez. idō ne cōfitearis ne forte q̄sq; sciat q̄ turpe p cem̄ omisisti. q̄ falsus fuisti. Spes āt meli⁹ cōsulit dicēs. Licet tibi ppriā fraudē a iniustitiā allegare ut. C. de trāsac. l. De trāsgressiōe. a. C. de suo pig. da. l. Si creditor. Multo em̄ turpi⁹ ē q; tot⁹ mūd⁹ sciat pcta tua i iudicō ad tui dānationē. Replicat diabol⁹ dicēs. Allegās ppriaz turpitudinē a falsitatē nō ē audiēd⁹ ut. C. de nō nume rata pecunia. l. gñaliē. Rūdet spes. Vez ē i foro cōtentioso. nō āt i iudicō ofessiōis a oscie. Tales itaq; despati dicūt illō Jere. 18. Desp auim⁹. post cogitationes nras ibim⁹. At spes dic illō. 2. reg. 2. Periculosa res ē desperatio Et sic pz q; sane ofulit spes pctōri. ℣ Post q; vero Moyses declarauit ocionē p dictā ait aie deuote. Que ergo noui fideliē te do cui. Sz ecce h ē scūs Thōs de aq̄no doctor noui testamti cl⁹ scia mirabil⁹ a do facta ofortabit te si q̄ mō attūgē poteris ad eā. Ad quē astante moyse accessit aia deuota p diuini noticia fine ocionis Cui scūs thō. ait Os meū apui et attrasi spm̄. q; mādata di de fidē rabā. Cōclusionē tuā confirmato testimonio quadruplicis legis. s.

℣ Legis Euāgelice. gē euāgelicā xp̄s p̄bauit illā
℣ Legis Apostolice. q̄druplici testi°. ℣ Prio testi°
℣ Legis Canonice. Joh. 20. vbi xp̄s dixit discipul⁹ suis pt⁹ resurrectōez. Ac
℣ Legis Ecclīastice. cipite spm̄ sanctū q; z remiseri

Quis pcta remittūt eis a q; z retinueritis retenta sūt. vñ ñ ē despādū de vlla gui a dūsitate. qm̄ ille hō q̄. 38. annis erat i infirmitate a xpō sanat⁹ ē ut pz Joh. 7. ℣ 2° testi° Luc. 24. Oportebat xp̄m pati a resurgē a mortuis die tcia a p̄dicari i noie ei⁹ remissionē pctōz in oēs gētes. vñ nō ē absq; dubio despandū de sua salute. qm̄ ille paliticus q; se mouē nō poterat p tegulas submissus añ ih̄m p fecte sanat⁹ est ut pz Luc. 7. ca. ℣ 3° testi° Matth. 12. Ecce puer me⁹ dilcūs quē elegi i q; bn̄ oplacuit aie mee. ponā spm̄ meū sup eū a iudiciū gētibz nūciabit. nō ostendet neq; clamabit neq; audiet aliq̄s in plateis vocē ei⁹. Arundinē quassatā non ofringz a limū fumigās nō extinguet donec eiciat ad victoriā iudiciū a i noie ei⁹ gētes sperabūt. hec ibi. Vñ nō ē despandū de salute cuiusq;. qm̄ illa mulier q̄ sāguis fluxū patiebat. 12. annis p fecte a xpō sanata ē ut pz Matth. 9. ca. ℣ 2° testi° Marc. 5. Cōfidite ego sū. nolite timē ut dr in euāgelio hodierno In q; cit ofessiōā quā dem⁹ hre sperādo in do notatur q̄tuor q̄ ecia notatur i pphia. Prio cordis libtas Sicut em̄ hō sine luce corpali nō pt bn̄ ābulare corpalit. ita sine luce spūali. s. dīne gr̄ie nō pt bn̄ ābulare spūalit p̄cipue p mare h⁹ mūdi ps̄. Hoc mare mgnū a spacōsū qđ nō pos sum⁹ trāsfretare ut pueiam⁹ ad portū celestis glorie n̄ cū naui pme. ps̄. Illic naues ptrāsibūt. Ad hoc g; ut cor nām libē a ofidēt nauiget p obscuritatē h⁹ vite cū naui pme mediāte lumie dīne gr̄e oz soluē de medio cordis nr̄i cathenā p̄cōz. ideo dr in p̄ma pte euāgelij. Cū sero eet erat nauis in medio mari a ihs sol⁹ i tra ac. Fructuosa ei pma fit i vita p̄nti. vbi ē ihs a spes firma salutis Et q; vetus tēptacōnū ex pte diaboli. mūdi. a carnis. insurgit ab exteriori. idō dr Erat em̄ vet⁹ cōtrari⁹ ilt. a cathēa p̄cōz q̄bz cor nām ligat ab interiori. idō dr Si abstuleris de medio tui cathenā. ppter a labo ram⁹ i remigādo a cū difficultate pmaz pagim⁹ q̄ difficultas ē i q̄tuor. vñ dr i euāgē. Et cir q̄tā vigiliā noctis. a in pphia dr Si abstuleris cathenā q̄ ē q̄tuor anuloz. Prīa vigilia noctis a p̄m⁹ anul⁹ cathene p̄cti cordis ē cogitacō cui osa. s. q̄n mēs incaute vagat cogitādo q̄ ad se ñ ptinēt puta inutilia a vana. a tūc diabol⁹ imittit malā suggestionē q̄ mētē corrūpit. Secūda vigilia noctis et secūdus anul⁹ cathene est cogitacō libidinosa a morosa. s. q̄n mēs delcat cū multa mora. Tercia vigilia a anulus cathene est cogitacō pnicōsa. s. quādo mens vemit vsq; ad consensum peccati. Sapien. p. Peruerse cogitacōnes sepant a do. Quarta vigilia a anul⁹ cathene est cogitatio malicōsa

qñ.ſ.culpa tegiē vel defendiē. ℣ 2° nōtur opis bo
mitas.ſ.auferēdo p̄uitatē opis q̄ ē desperare de sa
lute. vñ dr̄ im euā°. At illi ut vidēr̄t eū ābulātez fu
p mare.ſ.p inſpiracōez mētalēz ad dereliquēdas
delicias ⁊ cupias huiꝰ mūdi: putauerūt fantaſ
ma eē ⁊ nō vitatē ß fictōez ad exterrēdā mētez iō
dr̄ i ꝓphia ⁊ desieris digitū extēdere ⁊ dēliqris vāi
tates ſeculi ut opibꝰ pmē iſiſtas. ℣ 3° nōt ligue ho
neſtas.ſ.ne hō vana ⁊ inutilia loq̄tur. vnde dr̄ im
euā° ⁊ damaueŕt. oēs em̄ turbati ſūt ⁊ in ꝓphia
dr̄ ⁊ loq̄ qđ nō p̄dest. Locuciō ei pemitētis dr̄ eē de
hiſs q̄ ad salutē aie ptinēt ⁊ nō damaē ⁊tra au
ſteritatez pmē murmurādo. ℣ 4° nōtur opassiōis
pietas ſubuemēdo p̄rio. vñ dr̄ in ꝓphia. Cū effu
deris eſuriēti aiaz tuā ⁊ aiam afflictā repleueris.
Et in euā° dr̄ p̄currētes vniūſā regionē illā ac̄. vſ
q̄ ſalui fiebāt. Ad talē pmāz cōſeq̄tur certitudo
ne a p̄cell̄ tēptacōnū abrūpatur. hēb. c. Ruā ſic
anchorā hēmꝰ tutā ac firmā. Sup q̄ dicit Aug̃. Si
videris fluctuai i mari iſto noli abrūpi ab ancho
ra aſiq̄ intres i portū. ſFluctuat nauis i anchoris
ß nō lōge a terra piciē. nec i eternū fluctuabit. hec
ille. Deducit aūt vez pemitētē ad darā visionē dei
vñ dr̄ i euā°. Cūq̄ egreſſi eēnt de nauiz: ⁊tinuo ogz
uerūt eū. Et in ꝓphia ⁊ducie. Et ēquē tibi dabit
dñs dez ac̄. vſq̄ hereditate Jacob p̄ris tui.

Secūdo declarat eadē ocl'o teſtiꝰ legis Aplice.
℣ Prio teſtiꝰ Pauli ⁊ thiō. 4. ſFidel ſmo ⁊ oi
acceptōe dignꝰ. In hoc em̄ laboramꝰ ⁊ maledici
mur. q̄ ſperamꝰ in deū viuū q̄ ē saluator oim hoiz
maxiē fideliū. Et. c. ca. dic. Diuitib9 huius ſcli p̄ci
pe nō ſublime ſape. neq̄ ſpare i mēto diuiciaz ß
in dō viuo q̄ p̄ſtat nob oia habūde ad fruēdum.
bñ agere. diuites fieri i opib9 bonis. facile tribuē
cōicare. thesaurizare ſibi fūdamētū bonū in futuz
ut appꝫhēdāt veram vitaz. hec ibi. ℣ 2° teſtiꝰ Petri
apli ⁊ canonica ⁊ c. Succincti lūbos mētis vre ſo
brij. pfecti. ſpate in eā q̄ offerē in vob grāz in eue
lacōe Jhu xp̄i q̄ſi filij obie. ℣ 3° teſtiꝰ Johā ⁊ cano
nica. 3. ca. Carissimi nūc filij dei ſumꝰ ⁊ nō dū ap
puit q̄d erimꝰ. Scimꝰ qm̄ cuz appuerit ſimiles ei
erimꝰ ⁊ videbimꝰ eū ſicuti ē. Et ois q̄ hz hāc spez i
ipſo ſcificat ſe ſic ille ſāctꝰ ē. ℣ 4° teſtiꝰ Jac̄. 5. ca. Ec
ce agricola expectat p̄ cōſū frez terre pacientē ferēs
donec accipiat tpaneū ⁊ ſerotinū. Pacientes eſto
te ⁊ vos ⁊ cōfirmate corda vrā. qm̄ aduēt9 dñi appro
pinquauit. Secō declarat eadē ocl'o teſtiꝰ legis canonice. ſciēdū ē q̄ desperacō puenit ex. 4.
℣ Prio ex austeritate correpcōnis. vñ diſt. 41. ca.
Recedite inquiūt polluti recedite abite. nos tāgē
nolite. nobiſcū nolite cōicare. Talis loq̄la nō illu
minat cecū. nō ſanat egrotū. nō curat infirmū ß
magis occidit atz in desperacōnē piditantē mittat
Bonī etem̄ rēōres ex ſua infirmitate alioz infirmi
tates pensātes. magis p humilitatis ⁊ māſuetudiſ
leuamētū ſtudēt peccātes ab errois laqo eripe q̄p
austeritatē i foueā pdicōis nutātes ꝓpellē. vñ do
ctor gēciū. factꝰ ſū mātē infirmꝰ infirmis. hec ibi. ℣ 2°
ex aſpitate abiectōis. vñ. 28. q. 3. ca. corripiātur.
dr̄ ſic. Neq̄ n. ſcimꝰ q̄d ot̄ugat ſequēti die. aut añ
finē vite hꝰ. nec de aliq̄ tali desperandū ē. aut ⁊tra
dici dō p̄t ne ſe reſpiciat ⁊ det pmāz ⁊ accepto ſa
crificiō ſpūs ⁊tribulati cordiſq̄ ⁊tritiz ⁊ reatu q̄
uis iuſte dānacōis absoluat dānatū quē ipē nō
dānet. Nescietes. n. q̄s ptineat ad p̄destinatorū
nūm q̄s nō ptineat ſic affici dēmꝰ caritatis affec
ut oēs velimꝰ saluos fieri. hec ibi. ℣ 3° ex ipietate
extimacōis. vñ. 26. q. 6. ca. aḡuimꝰ. dr̄ ſic. Dorre
mꝰ tāte fateor ipietatis aliquē repiri ut de dei pie
tate desperet q̄ſi nō possit ad ſe q̄uis tpe cōcurrēti
ſuccurrē ⁊ piditātē ſub onere p̄dōz hoiez ēdimē
q̄ ſe velle expediri dēdr̄at ⁊ saluari. Ruid g̃ hoc
rogo aliud ē q̄ morien mortē addere eiꝰq̄ aīa ſua
crudelitate ne absoluta possit eē occidē. cuz dñs
ad ſubuemēduz patissimꝰ inuitat ad pmāz ſic p
mittit p̄dōri. In q̄cūq̄ hora ac̄. Et itez. Nolo mor
tē p̄dōris. ß ut cōuertatur ⁊ viuat. hec ibi. ℣ 5° ex tar
ditate cōfeōis. vñ. 32. q. 2. ca. ācillā. dr̄ ſic. Nemo
em̄ desperandꝰ ē dū in hoc corpe ⁊ſtituꝰ ē qz nōnū
q̄ qđ diffidēcia etatis differē ⁊ filio maturiore p
ficiē. hec ibi. Idē hī de pe. di. A. ca. nēo. ⁊ ſic pz ac̄.

Quarto declarat eadē ocl'o teſtioio legis Ec
deſiaſtice. ℣ Prio teſtioio gre. in q̄dā omel.
dicētis. Cū in gurgi pctō miſer hō labitur ſua det ei
dyabolꝰ ne pēiteat ne ⁊fiteatur. Pctm̄ leue ⁊ mo
dicū i corde affirmat. miaz p̄dicat. lōgi quū spa
ciū vite p̄mittit. pmanē i pctō fuggeit. ut ſic i cō
tēptū dei ⁊ desperacōez ſui inducat ⁊ p̄dat. hec ille.
℣ 2° teſtiꝰ Jeronimi in q̄dā epiſt. dicētis. Qui op9
leue fieī ſolet: cuz ei p̄ciū cogitor ⁊ spes p̄mij ſola
ciū fit laboris. Amaritudinē radicis dulcedo po
mi operāt. picula maris ſpes lucri delectat. dolorē
medicine spes ſalutis mitigat. Qui desiderat nuce
um frāgit nucē. ſPmāz agat ⁊ non desperet q̄ vult
etno adherē bono. Preconia xp̄i narrate p̄nt q̄
ad palmā indulgētie puenīe meruerūt. hec ille.
℣ 3° teſtiꝰ Amb. ſup luc̄. dicētis. Nemo diffidat ne
mo vetez cōſciꝰ pctōz p̄mia dīna desperet. Nouit
dñs mutare ſniaz: ſi tu noueis emēdare delictum
hec ille. ℣ 4° teſtioio Aug̃. in li. de simbolo dicētis
Latro aḡuit Petrꝰ negauit. In petro mōſtratur
quē q̄p iuſtū nō de ſe debē p̄ſumē. in latrone nul
lū ipiū debē diffidē. Timeat g̃ bonꝰ ne peat per
ſuperbiā ⁊ malꝰ ne desperet p multā malicīā. hec ille
ac̄. Domōi ſpes cū p̄fectu caritatis ⁊ fūdamēto fidei
ē nob necāria. vñ Bernñ. ſup cāti. ſer. 28. dicit ſic di
cit fides: pata ſūt magā ⁊ inexcogitabilia bō fideli
bꝰ ſuis a dō. dicit ſpes: m̄ illa ſuātur ſmā. 3. q̄dē di
cit caritas curro ego ad illa. hec ille. Hec. n. ē do
mꝰ dñi in aīa nrā firmit̄ edificata cꝰ fūdamētuz
ē fides. paries ſpes. tectū caritas ad quā venit ſūſ
ſiā trinitas Job. 19. Ad eū veniemꝰ ⁊ mā. a. e. fa.
Cui desperacō. 20. mōis opponitur iō. 20. diebꝰ pe
mitemꝰ m. xl. ℣ Prio desperando de bonis opibꝰ in
choacōe. vñ dr̄ ⁊ q. 6 ca. Cū Paulꝰ dicat. fūdamē
tū aliud nemo pōt ponē p̄ter id qđ positū ē qđ ē
xp̄s ihs ⁊ſequīt̄ probatur quod xp̄s nō ē fūdamē
tū nullꝰ bonī opis ē ſupedificiū. hec ibi. xp̄ea dr̄
p̄. coī. 3. Nō ſumꝰ ſufficiētes cogitare aliq̄d a nob

quasi ex nobis. ꝟ sufficiẽ. ex dõ ẽ. // 2° de spando de
boĩ opis inchoati pseueracõe. vñ dr de pma dist.
xij. Querẽdo. sic Neo mittes manũ suã ad aratr
ac̃. Manũ q̃ppe i aratr mittẽ ẽ q̃si p quẽdã opũ
ctiõis vomere ad pferẽdos fruct terrã sui cordis
apire. ꝟ retro post aratrũ respicat q̃ post ercordia
homi opis ad mala reuertat̃ q̃ dereliq̃t. hec ibi. // 3°
de spãdo de boĩ opis pfectõe. vñ. 22. q. 2. ca. Ne q̃s
arbitret pfectũ a spũali hoiez p ista tpalis vita in
ex̃mo ẽ occidi aĩa siue sua siue alteri⁹ deterre
mẽtur. Salũ ei dicẽ ñ imueiẽ scis ocessuz. hec ibi.
Et q̃ difficile ẽ ñ errare i vbo idõ despat. // 4° despe
rãdo se posse cũsacõnẽ aicor relinq̃re. vñ dr. 28.
q. 1. ca. Sepe malor osortia ecĩã bonos corrũpũt
q̃nto magis eos q̃ ad vitia pmi fũt. hec ibi. Et. 23.
q. 4. ca. Quis q̃ dr Quo incorrupt⁹ poteris pmanẽ
q̃ corruptis sociaris. hec ibi. Exẽplũ de iuuene q̃
dixit xp̃o. Sine sepeliã pr̃em meũ. quẽ xp̃s reprẽ
dit Math. 8. ca. // 5° de spando se posse diuicijs a
alijs rebus tẽpalibz abrenũciare. vñ dicit dist.
84. ca. Oms h⁹ seculi dilectores i tremis rebz for
tes fũt. i celestibz debiles. Nã p tpali gloria vsq̃
ad mortẽ desudaẽ appetũt. a p spe ppetua nec pa
rũ i labore subsistũt. p tremis lucris q̃slibz iuri
as tolerãt. a p celesti mercede vel saltẽ tenuissimi
vbi ferre otuelias recusãt. Treno etiam iudicio to
to ecĩã die assistẽ fortes fũt. in oroe vo corã dño
vel vmi⁹ hore momẽto lassanẽ. Sepe nuditatẽ. de
iectõez. famẽ. p acq̃rẽdis diuicijs atq̃ hõribz to
lerãt. a eaz rez se p abstiaz cruciãt ad q̃s adipi
scẽdas festimãt. Supna aũt laborio se q̃rere tãto
magis dissimulãt q̃nto magis ea retribui tardi
us putãt. hec ibi. Exẽplũ de illo duite cui q̃rẽti a
xp̃o q̃d faceret ut hẽret vitam eternã. rñdit Jhs. Si
vis pfe. eẽ va. a vẽ. o. q̃ habes ac̃. Ille ãt abijt tri
stis. erat em̃ hñs multas possessiões Math. 19.
desperabat ei de salute sua xp̃i affectũ ad tpalia.
// 6° despãdo de dima homitate a puidẽtia eius. vñ
dist. 93. ca. Dyacon fũt q̃s. dr sic. Moderacõ ei dei
ac pietas solũ nr̃m reditũ reqrit ac nos cupit lõ
ga boitate saluari. si ñ cũmur si duri colli sum⁹
si in pctis vsq̃ ad mortẽ illicite p duram⁹. assidue
percãcũ ñ miseret de⁹. hec ibi. // 7° despãdo posse
a dõ exaudiri. q. orãs dr̃ũ nõ subito ipetrauit q̃d
intẽdebat. vñ dr. 3. q. 7. In quibz pctis q̃s posit⁹
dũ suis p̃mitt aliena ñ diluit. Cũctis ei liquet. q.
cũ is displicet q̃ ad inchoãdũ mittit. iram aimus
p culdubio ad deteriora puocatur. Scriptũ q̃ppe
ẽ. Victime ipioz abhoiabiles fũt dõ. vota iusto
rũ placabilia. Neq̃ ei in oipotẽtis dr iudicio q̃d
ꝟ a q̃ datur ispicit. Dime ẽ q̃d scriptũ ẽ Respexit
de⁹ ad Abel a ad mũera eius. ad Caim vero a ad
mũera ei⁹ nõ respexit. Dicitur⁹ q̃ppe q. dñs respe
xit ad mũera p̃misit sollicite q. respexit ad Abel
Ex q̃ re patet oñditur q. nõ offerẽs a mũerib⁹. ꝟ
mũera ab offerẽte placuerũt. Dona q̃ppe im̃q̃
nõ p̃bat alt⁹ nec respicit in oblacõnes eoz
nec i multitudie sacrificiõz eoz xp̃iciabit pctis.
Jt̃ lõge est dñs ab ipijs et oiones iustoz exau
diet. hec ibi. // 8° despãdo de remia pctõz xp̃i dimã
iusticiã. vñ de pma dist. 1. Taciturnitas. dr sic
dei em̃ q̃ miseicors ẽ a iust⁹ sic ꝟ fuat miaz i iusti
cia. ita a iustitiã i mia. hec ibi. // 9° despãdo de sua
salute ꝟpter infallibilitatẽ dime p̃scie. vñ. 23. q. 8.
ca. Nabuchodonosor. dr sic. Non g̃ necitatẽ facit
correpcõis vel obduracõis dima p̃destinacio seu
p̃scia. cũ homi p grãz corrigãtur a libero arbitrio
mali peant. Neq̃ em̃ q. p̃destinacõ siue p̃scia dei
falli nõ pt̃ nccãrio euemũt q̃ p̃destimãtur vl p̃sci
unt. sicut nec necãrio euemũt q̃ p̃destimãtur vel
p̃scãtur q̃ futura fũt. ꝟ q. tñ absq̃ ei⁹ grã. mala
pret ei⁹ sciaz euemẽ nõ p̃nt. hec ibi. Ino. de spãdo
saluari posse fato seu dispoficiõe celoz. dicũt em̃
plurimi. libr nr̃ a pctis desistere. tñ facere ꝟ nõ va
leo. q. sub tali fato. sc̃ tali plãeta. sub tali ostella
cõe celi nat⁹ sũ q. alit agẽ nõ possuz. ꝟ fatue ac ig
norant dr. qm̃. 23. q. 8. ca. displicet. hẽtur sic. Sã
q̃s nesciat in eo dãnari hoiez misi merito male vo
lũtatis. nec liberari misi bonã hũerit volũtatẽ. hec
ibi. Celũ ãt licet influat i corp⁹ hois. nõ tñ volũtati
dñari p̃mittit cũ sui natura sit libera. // 10° de span
do de auxilio dime grãe. Dicũt multi Cũ sine grã dei
nihil homi agẽ possim⁹. q. sine me nihil potestis
facere. Joh. 15. et p. Corñ. 15. ca. dr Gra dei sũ id q̃d
sũ. Hãc aũt grãz ex nob pmereri nõ possim⁹ nec
ipe de⁹ hãc nob largiat. idõ tãq̃ despati ml bonũ
agim⁹. Dr de cõse. dist. 8. c. Nec quẽq̃. dr sic Nã si
dies oibz eq̃lit nascit. a si sol sup oẽs pari a eq̃li
luce diffunditur. q̃nto magis xp̃s sola dies ver⁹
in ecĩa sua lumẽ vite et ne pari eq̃litate largitur
Cui⁹ eq̃litatis sacramẽtũ videm⁹ in Exodo eẽ cele
bratũ cũ de celo mãna defluereta futuroz p̃figu
racõe alimẽtũ pamis celestis a cibũ vl cultũ xp̃i va
mẽtis oñderet. Illic em̃ sine discrimie vl sex⁹ vl
etatis gomor singuli eq̃lit colligebãt. vñ appe
bat xp̃i indulgẽcias a celestẽ grãm postmodũ se
cuturã equalit oibus diuidi sine sexus varietate
sine annoz discrimie sine acceptõe p̃sone super
oẽm dei populũ spũalis grãe dr munꝰ infũdi. hec
ibi. // 12° despãdo posse obtinẽ vitã eternaz ex bois
opibus. dicit enim plerisq̃. Cũ nõ sint cõdigne
passiões hui⁹ tpis ad futuraz gloriã que reuela
bit in nob ut dicit apls. q̃d p̃ficit bñ operari. Dz
de p̃ma dist. 3. ꝟ Quã q̃ meoria. dr sic Cauẽdũ no
bis est ut si forte aliq̃d bonũ agim⁹ in p̃nti seculo
remũeracõez accipiam⁹. ne forte dicatur nobis
Recepert mercedẽ suã. nõ est hic retribucio ma
lignitatis vel virtutis. hec ibi. Et heb. 10. dicitur
sic. Habẽtes fiduciã in introitu sanctoz in sãgui
ne xp̃i quẽ initiauit nobis. accedam⁹ cum vero
corde in plenitudine fidei. aspsi corda a consĉia
mala a abluti corp⁹ aq̃ mũda teneam⁹ spei nr̃e cõ
fessionẽ indẽdinabilẽ. Fidelis em̃ est q̃ repromi
sit. hec ibi. // 13° despãdo ex adũsitate bonoz quaz
dõ seruiẽdo fidelis patitur. scdm illud Ecĩastes
8. ca. Sũt iusti quibz multa puenũt mala quasi
opera egerint impioz. Qui em̃ vult seruire dõ in
firmus angustijs veratur que cũ superẽt animũ
viri fidelis nõ pot homo intẽdẽ totalit saluti sue
Vñ dr. A. q. 1. Adũsitas que bonis votis obicitur

ꝑbacõ vtutis ē nõ iudiciũ ꝓbacõis. Quis em̃ nesciat q̃ ꝑsperꝝ fuerit q. b. Paul⁹ apl⁹s p̃dicatu r⁹ ad ytaliã veniebat a tñ veniẽs naufragiũ ptulit. ſ tñ nauis corꝛdis i maris fluctib⁹ inteḡ stetit hec ibi. ¶ 14° desperãdo ex ꝑspitate malorꝝ q̃ bonos assidue ꝑsequũt ſm illõ Eccl. 8. ca. Sũt ipi q̃bus tõ puenit a ita securi sũt q̃si fcã iustorꝝ habeant vñ. 23. q. vc. Paratꝰ dꝛ ee hõ iust⁹ a pi⁹ paciet eo tũ malicia fustimẽ q̃s fiel bonos q̃rit. ut poci⁹ numer⁹ crescat bonorꝝ ñ ut pati malicia se q̃s nũo addat malorꝝ. Nã cui licẽtia iniq̃tatis eripit vti li⁹ vincit. qm̃ nl ẽ infelici⁹ felicitate peccãciũ. q̃ pe nal nutrit ipunitas a mala voluntas velut intꝛeiorꝛ hostis roborat. hec ibi. Tal em̃ malorũ ꝑspitas ē in pñti eorꝝ felicitas. ¶ 17° desperãdo de venia ꝓpt magnitudinẽ vel multitudiez pctõrꝝ. sic fecit Caim dic gen. 4. Maior ē iniq̃tas mea q̃ vt veniã mear Sz tñ de pe. di. i. ſ. serpẽs. dꝛ sic. Multiplex mia dei graz ſ eciã p pñe medicinã spes vite repet et ne nates ad ẽmissiõz criminũ puenirẽt. hec ibi. ¶ 16° desperãdo de absolucõe a pctis aa dõ aut ab hoie ꝓpt hituacõez pctõrꝝ. vñ. 24. q. 2. ca. legat. dꝛ sic Auditũ aũt sub isto celo nõ legit oio nec dꝛ q̃ eorꝝ orꝛe depromit. date nob veniã ut tñ nos i eorꝛe durem⁹. hec ibi. Et ca. dãnacõis sinaz q̃cũq̃ mẽtur excipe si i suo sẽsu voluerit pmanẽ null⁹ poterit relaxat. hec ibi. Venia g ñ se corrigẽtib⁹ nõ ꝺcditur. ¶ 11° desperãdo ꝓpt multitudinẽ tẽptacõ nuz sic de Paulo legitur q̃ stimulabat a spũ forsio hũilitatis. 2. cor. 12. Ne magnitudo reuelacõnuz extollat me dat⁹ ẽ m̃ stimul⁹ carnis mee ãgel⁹ sathane q̃ me collaphizet. Tñ. 3. q. 4. ca. nulli dubiũ ē. dꝛ sic. Dyabol⁹ nõ cessat circuire q̃rẽs quẽ deuoret a q̃rẽ q̃s ex fidelib⁹ pdat et maxie illos q̃s ardecionẽs i seruicõ saluatoris eiq̃ familiares ineneit hec ibi. Sz nouit de⁹ pios de tẽptacõne eripe. quã nõ patiet tẽptari hoiez supra id q8 põt ſ facit cuz tẽptacõe ꝓuẽtũ. ¶ 18° desperãdo ꝓpt recidiuacõnẽ. Vidꝛ. n. eẽ irrisor dei q̃ sepi⁹ egit pmaz. p pctis et tñ peccaet ñ desistit. vñ de pe. di. 3. ſ. Freqñt peccãs a lugẽs veniã vix mẽtur. Nihil pfuit lamẽta si ꝺplicãtur pcta. Nihilvz a malis veniã poscẽs mala denuo ifare. hec ibi. ¶ 19° desperãdo ex affectu delcãtionũ carnaliũ. Qꝛ em̃ tõ spualia nõ sapiãt nob q̃si tõ vel ñ videãtur nob magis tõ p̃cipue pducamur ꝓ hoc q affect⁹ nr̃ instat amorꝛi delcãcõnũ corꝛpaliũ. inẽ q̃s fũt p̃cipue delcãcões veneree. Vñ ex affectu haz delcãcõnũ ortigit q tõ fastidit spualia a nõ sperat ea q̃si tõ arduaa ſm hoc desperacõ cãtur ex luxuria ut dicit Gre. 31. mora. ¶ 20. desperãdo ex mimia tristicia l accidia. Nã q aliq8 bonũ arduũ tõ nõ estimet possibile sibi adipisci pueniat ex mimia dieccõe q̃ q̃ñ in affectu hois dñatur: vidꝛ ei q nũq̃ possit ad aliq8 bonũ releuaria q accidia ẽ tristicia q̃dã dieccia spũs iõ desperacõ ex accidia gnatur. Sic em̃ dic phs. 2. rethor. Que admod spes facit delcãcõez ita hõ in desperacõe ex istes efficit miorꝛis spei. ꝓptea hõ in tristitia exñs facili⁹ in desperacõz incidit ſm illõ. 2. corꝛ. 2. Ne maiorꝛi tristicia absorꝛbeat q ei⁹ mõi est a sic pz. ¶ 21° desperãdo ex gnitate pene sibi p pctis debite. Timẽt ei mlti q ñ possent pagẽ pmaz sibi p culpis debite imũgẽdã ps. Illic trepidauerũt timorꝛe vbi ñ erat timor de pe. di. i. ſ. medicinaz. dꝛ sic. Sz p culdubio dñs delictũ sine vlcione nõ deserit. Aut ei ipe hõ in se hoc pẽit⁹ punit. a em̃ de⁹ hoc cũ hoie vidicas ꝑcutit. Neq̃ q̃ igr pctm̃ petitur q nullaten⁹ sine pena lassatur. Sic. n. dauid audiẽ post confessionez meruit. dñs trãstulit pctm̃ tuũa tñ multus p⁹ctuciatus⁹ afflict⁹ ac fugiẽs reatũ culpe quam ꝓpetrauerat exoluit. hec ibi a pzac. ¶ 22° desp ando ex pcti confusione. Tãta ẽ. n. dulcedo fameq bomi nois q p illa manu tenẽda oẽ gue hõ fustimerz inf illõ Meli⁹ ẽ nomẽ bonũ q̃ diuicie multe Ideo ne pdat famã despat officiti. vñ de pe. di. i. ſ. mẽsurã. dꝛ sic. Nõ tibi dico ut te pdas i publicũ. nz ut ap⁹ alios te accuses ſ obediẽ tevolo ꝓpbie dicẽti Reuela dño viã tuã. Añ deũ g tua confitẽ pcta ap⁹ vez iudicẽ cũ oꝛone tua delicta pnũtia. nõ lingua ſ cõscie tue mẽoria. hec ibi. ¶ 23° desperãdo ex pcti difficili curacõe. vñ dꝛ de pe. di. i. ſ. Pot eciã aliter telligi ſm Aug⁹. illõ Jobis. Est pctm̃ ad morte ñ dicovt q̃s oret p eo. hec ẽ blasphemia in spũmscm quã neq̃ in hoc scło neq̃ i futuro remittẽdã eẽ i euã° dñs asseruit. Sũ aũt delcãcõe pcti. siue desperacõe veniev sq̃ ad morte q̃s in pctõ pseuẽt instũ ẽ ut sine fine pũiatur q̃ sine fine peccauit hec ibi. ¶ 24° desperãdo de pñe salubri actõe. vñ 8 pe. di. i. ſ. nõ mulli. dꝛ sic ſfacili⁹ inuenis q̃ inocẽtiã sua uerit. q̃ q cõgrue pñam egerit pcti Vbi acq̃ren de ãbitio dignitatis. vbi vim effusio. vbi ipsi⁹ co pule singal⁹ vsus. Renũciãdũ sclo ẽ a ipi sono min⁹ indulgẽdũ ẽ q̃ natura postulet. Inde pellan dũ ẽ gemitib⁹ inerrupẽdũ ẽ suspiriis. sequestrãdũ oꝛombz. viuẽdũ ita ut vitali huic moriatur vsui seipsũ hõ abneget a totus imutetur. hec ibi. Ecce difficultas. ¶ 27° despando de i pstimũ gdũ restitucõe. Credũt. n. q̃ dã q post lapsũ q̃libcũq̃ pẽitẽtiã egerint: nũq̃ in pstimũ gdũ restituãtur. Sed dist. 10. ca. põderet. dꝛ sic. Nos vo indubitãt tazdũi sacdotes q̃ reliq̃s fideles p⁹ digna satisfactionem posse redire ad hõres credim⁹ Testãte domino ꝓpbaz. Nũquid q̃ dormit nõ addiciet ut resurgat. Et ꝓpha dauid pniaz ageẽs dixit. Red de m̃ leticiã salutaris tui: a sp. pñ. cõ. m. hec ibi. Ecce institucõ hõris. ¶ 26° despãdo ꝓpt pcem murmuracõis gnit⁹ tra hoies mũdi murmurãdo eciam aliq̃ñ tra deũ. Sz dist. 10. ca. si p⁹ orꝛdinacõez dꝛ sic. Maria. n. sororꝛ Aaron post q̃ lepe p̃cussa ẽ q̃ in Moysẽ murmuraueat acceptam pniam mũdata ẽ a pstinã grãm ꝓphandi accepit. hec ibi. ac. ¶ 28° despando ꝓpt pcez homicidiũ. Sz dist. 10. c. si p⁹ orꝛdinacõz. dꝛ sic. Dauid pt⁹ adultiũ a homicidiũ spũm ꝓphie recepit a in ꝓpo gradu pmansit Achab p⁹ morte Nabuthe viri sanctissimi p pẽitẽtiã hũiliat⁹ in regia sede remãsit. hec ibi. Ecce homicidiũ a dõ in adultiũ ut pz. ¶ 28° despando ꝓpt pcez

ydolatrie. Sz ead dist. a ea. ut. s. dr sic. Aaro pt9 oflatū vitulū i fūmū sacerdotē e osecr9 et de pma dist. xx. Miuit eos qs dns i euāge. omdat pem tcia3 egerūt i pdicacōe Jone a ex mia dni indul gēcia osecuti subūsiōis meritū subtfugē merue rūt. Ca. 29° despādo ppt pcēm rebelliōis a inobedie s Jonas pha fuit iobediēs do ipz mittēti ad cita tē Minue ppt qd a cete submīsus pacta pma illes9 eruit. Jone. 2. ca. ac. Ca. 30. despādo ppt pcēm auai cie a vsure. Sz math9 ex thelonealo fact9 ē apl's a euāgelista. vñ Greg. sup ezech. dic Implet nā qz spūssci gra publicanū a pmū euāgelistā facit ac. Ca. 31° despādo ppt pcēm pdigalitatis oia sua im ana a pdige dissipādo q melio fuisz paupibus erogasse. Tñ filio pdigo demēt a pre fusceptō ē. a stola pma idut9 ut dr Luc. 17. Ca. 32° despādo ppt pcēm adulterij qd int cēta gnissimū reputat Sz mulier adulta i crimie reph̄ensa a corā ihu addu cta libē ab eo soluta ē ne dēceps sile omitteret ut dr Joh. 8. ca. Ca. 33° despādo ppt pcēm ifidelitatis qz fidei xpiane sp opposit9 fuit nec illam dilexit ymo ipugnauit. Sz mulier chananea licet fuisz ifi delis meruit tñ a xpo indulgēciā oim pcatoz. Ma th. 17. ca. Ca. 34° despādo ppt pcēm publicatiōis. qz i officijs publicis coitatis oēs oppssit. Sz publi can9 humiliat9 corā deo nec ausus oculos ad celū leuare. s pcuciēs pect9 suū desēdit iustificat9 Luc. 18. Ca. 35° despādo ppt pcēm defraudatiōis. qz omīs iuste defraudauit a do eoz furripuit. Sed zache us pceps publicanoz q si qd aliquē defrauda uit red didit qdruplū a dimidiū bonoz suoz de dit paupibz a do meruit audire Hodie sal9 huic domui a do facta ē. Luc. 19. ca. Ca. 36° despādo ppter scādalū alijs de se datū. vñ Math. 18. dr Qui scan dalizauerit vnū de pusillis istis q im me credūt expedit ei ut suspēdat mola asinaria i collo ei9 et demergat i pfūdū maris ac. Sz magdalene q oi gne vicoz scādalizauerat suos cōciues oia pcta remisit ut dr Luc. 7. ca. Ca. 37° despādo ppt malū exē plū alijs datū qs i errorē induxit. vñ. 11. q. 3. ca. pci pue. dr sic. Scie plati dnt qz si púsa vnq ppetrāt tot moztibz digni fūt qt ad subditos suos pdici omis exēpla trāsmittūt. Ca. 38° despando ppt pcēm negatiōis xpi aut blasphemie. Sz dist. 10. ca. Po deret dr sic. Lētūs qz petr9 amarissimas lacrimas fu dit qñ deū negasse peituit. s tñ apl's pmānsit. hec ibi ut ptz. Ca. 39° despādo ppt pcēm psecutiōis iusto rū. Sz dist. 10. ca. Si post ordinatiōez. dr sic. Dau id stephanū lapidauit a tñ a do i apostolū elatus est. hec ibi. Et. 23. q. 1. ca. Si nō licet. dr sic Jude fa ctū merito detestam. eūq veritas indicat cū laqo se suspēdit. scelerate illi9 tradiciōnis auxit pon9 q erpiauit omissuz qm de di mia despādo exiciabi lit pemites nullū sibi salubs pmīe locū reliqt. hec ibi. Et de pma dist. 3. Ca. In salicibz. dr sic. Jnē oia sceleratior oibz o Juda a ifelicior extitisti quez nō pma reuocauit ad dnm. s despacio traxit ad la queū. expectasses oium acōnez crimis tui a donec sāguis xpi p pctoribz fūdet ur iformis leti suspē diū distulisses. hec ibi. Ca. 40. despādo ppt pcēm in iuste detiōis. Nā a plurib multa furripuisti q aut restituē nō vis ppt failiā tuā ne deueniat ad pauptatē seu ad euitādā ifamiā seculi. aut oia cō fūpsisti a restituē ñ pores. Sz. 14. q. 6. dr sic Si res aliena ppt quā pcēm ē reddi possit a nō reddit pma nō agit s simulat. hec ibi. a sic pz ac. Pt9 hāc declaratiōez dixit scūs thōs. O aia deuota iā pores intelligē necitatē spei q ē fūdamētū ois bonī opis tui. Ne tñ Belial gloiet i argucijs suis do ce te ad singula rndē. Ad pmū dic qd nl phibz aliqd pcēm ex aliq vtute occasionalit pcedē sic intdū aliq supbiūt de vtutibz Aug9. Supbia ecia bis opibz infidiat ut peat a sic ex tiore di vel ex horore ppoz pctoz otigit desperatiō. inq tū hijs bonis aliqs malevtit occasionē accipiēs ab eis de spādi. Ad secūd dic qd dānati nō fūt in statu sperādi ppt ipossibilitatē puenīēdi ad bītudinē Et ido si ñ sperāt ñ imputat eis ad culpaz. s ē ps dānatiōis ipoz. sicut ecia in statu vie si qs despe raret de eo qd ñ ē nat9 adipisci. vel qd ñ ē debitū adipisci ñ eet pcēm. puta si medic9 despat de cu ratiōne alicui9 infirmi. vel si forte aliqs despat se diuicias adeptur. Ad. 3. dic qd si aliq hoies de ficiūt a osecutiōe bītudis hoc otigit ex defectu li beri arbitrij ponēns obstaculū pcti. a ñ ex defau dime oipotētie vel mie cui spes immitit. Ad. 4. dic qd pfumē aliqñ pomit p spare. qz ipa spes recta q hētur de do pfūptio vid. si mēsuret scdz odiciōnē hūanaz. s ñ ē pfūptio si attēdatur imēsitas dime bonitatis. Tūc aia grās agēs do a fuis doctoribus ofirta in spe. scdz illd ps. Qm tu d. fin. in spe osti me. abijt domū in pace. quā nobis cōcedat Jhs xps q meknū vivit a regnat. Amen.

Dnica prima quadragesime.

Sermo qntus de adoratiōe di.

Hdorabis. Math. 4. ca. Hodie aia sim plex fidelis a deuota saluti sue intēn ta accessit ad eccias a audiēs missam aduertit tā ex lectōe eple. 2. Corn. 6. ca. qd ex euangelio vnā cōclusionez valde nota bilē. s. Perfectio hūane saluatōnis hētur ex san ctitate dime religionis. Ratio isti9 oclusionis est ista. qz religio ppie importat ordinē ad deū. Ipse em est cui pncipaliter alligari dem9 tāq incipiē ti pncipio ad quē eciam nostra electio dirigi do sicut in vltimū finem et eciam id qd negligenter peccando amisim9 credendo a fidem ptestando recuperare debem9. Vnde Aug9. libro de vera re ligione dicit. Religet vos religio vm omnipoten ti do. Est enim religio nobis necessaria ppter tria Primo racōne subiectionis. Deo enim reuieren cia exhibem9 a honorez non ppter ipsū qui in se ipō est gloria plen9 cui nihil a creatura addi po test. s ppter nos. qz. s. per hoc qd deū reueremur a honoram9 mens nostra ei subdit a in hoc eius pfectio cōsistit. Quis ei res proficitur p hoc qd suo su periori subdit sicut corp9 p hoc qd vivificat ab aia et aer p hoc qd illūinat a sole Ita eciaz mēs hūa na proficit p hoc qd do p religionē diūgit. ps. Cor meū a ca. m. exul. im d. vinū. Ca. 2° rōne sūficatiōis.

Hoies·n·sūificaī dicūē ex hoc q dño cultui appli
cātur·mūdicia·n·ē necāria ad hō q mēs dō appli
cēē·q mēs huāna imq̄naē ex hō q ifeio tib9 rebz
oiūgiē fiē q̄libz res ex omixtiōe peioris sordescit·
ut argētū ex imixtiōe plūbi Oz āt q mēs ab ifeio
trib9 reb9 abstēhaē ad hō q fume rei oiūgaē a iō
mēs sine mūdicia dō applicari nō pt·vñ hēb·vl·
ca·dr·Pacez seqmī a scīmomā sine q̄ nemo vide
bit deū ℣ rōne ofirciomis·vñ apd ātiq̄s scā dice
bāt q̄ legib9 erāt mumita neviolari dērēt·Naz
dr aliq̄d eē scm̄ q est lege firtū·p legē·n·dei mēs
hois seipsā a suos act9 dō applicat fm q exhibz
dō debitū famulatū i hijs q̄ spāliē ptinēt ad cultū
dmū·sic im sacrificijs oblacōib9 a alijs hmōi lu·
p·Seruiam9 illi im scitate a iustitia co·ip·o·di·n·
Hijs intellectis aīa exiuit ab eccīa vadēs dmū cū
ppōsito firmiē seruiēdi dō in religiōe xp̄iana·Et
ecce Belial itendēs eā ab hoc scō ppōsito reuocaē
ait·O aīa simplex q̄ facile deciperis tā leuiē credē
dō volo tibi oñdē q nō ē necāria religio xp̄iana
ad suiēdū dō ℣ Dño sic pfectō vtutis moraē cōsi
stit in hoc q accedit ad mediū·vt dr·2·ethicē·ß ē
ligio xp̄iana deficit im attūgēdo mediū iusticie·q
nō reddit dō oio eq̄le fm illud pſ·Quid retribu
am dño p oi·q̄ re·m̄ ℣ 2° sic im hijs q̄ oib9 exhibē
tur·tūto vidr eē aliq̄d laudabili9 q̄ūto magis im
digēti exhibetur·vñ dr Isa·18·Frāge esuriēti pa
nē tuū aē·ß de9 nō indiget aliq̄ qđ ei a nob exhi
beē pſ·Bonoz meoz nō eges·g religio xp̄iana
min9 vidr eē laudabil imō vtutes q̄b9 ab hoīb9 dō
seruiē ℣ 3° sic q̄ūto aliq̄d fit ex maiori necīate tñ
to illud ē min9 laudabile fm illd a corī·9·Si eua
gelizauero nō ē m̄ glia·necītas·n·m̄ incūbit vbi
aūt mai9 est debitū ibi ē maior necītas·cū g deo
marie fit debitus q ei ab hoie seruiatur·g religio
xp̄iana ē min9 laudabil mē vtutes hoī collatas
ethicē·Vñ ea q̄ ptinēt ad vtutes sunt de dictamie
rōnis naturaē·ß religio xp̄iana nō inest nob a
natura·cū fere ab oib9 detradicaē ei gaē·Anima
vero abijt tristis q̄rēs a cōsulens legis doctoēs·
Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cui co gauisset cās
mestitie fue ait·Ego oñdā tibi ocl onē quā audi
uisti ex euā° eē verā testiomo q̄druplicis legis·s·

℣ Legis Naturaē·
℣ Legis diuinaē·
℣ Legis Propheē·
℣ Legis Humanaē·

momo legis Naturalis a hoc q̄druplicit·s·p rōes naēales·
p phos·p poetas·p exempla
gētiliū·Rūtū ad rōes natura
les sciēdū q religio dma est

Dicio ex testi
nob necāria ppt·q ℣ Dño rōe suitutis·Cui
em̄ seruꝰ dicatur ad dñm necē ē q vbi est ppria a
spālis rō domiñi·zibi sit spālis a ppa rō suitutis
dominiū aūt ouēit dō fm quādā singularē excel
lēciā·q·s·oia fecit a q̄ sūmū in ōmib9 reb9 obtinet
pncipatū iō spālis rō suitutis ei debetur qđ fit p
religionē·vñ Tulio·2·rethor·dicit·Religio est p
quā reuēnti famulatu cerimōie dmi cult9 exhibetur
℣ 2° rōne vtutis·Nā vtus ē q̄ bonū facit hñtem et
op9 ei9 bonū reddit iō necē ē dicē oēz actū bonuz
ad vtutē pticere·Reddē aūt debitū alicui hz rōez
bonū q̄ p hoc q̄ aliq̄s alii debitū reddit ostituitur
in ppōcōne ouemēti respū ipi9 q̄i ouemēt ordi
nat9 ad ipsū ordo aūt ad rōez bonī ptinet p Aug̃·
li·de natura bonī·Cū igr ad religionē ptineat red
dē hōrē debitū dō inq̄tū est pmū pncipiū creatiō
nis a gubernacōis rez fm q ipse dic Malachie·
p·Si ego pr vbi ē honor meus·& g aē·℣ 3° rōne ppin
q̄tatis Ea·n·q̄ sūt ad finē sortiūtur bonitatē ex ea
dinē in finē iō q̄nto sūt finī ppinq̄ora tāto sūt me
liora·Religio āt magis dō appropinq̄t q̄ alie vir
tutes morales inq̄tuz opatur ea q̄ directe et ime
diate ordinātur in hōrez dñm·g aē·℣ 4° rōne libta
tis·Seruꝰei pt dño suo volūtarie exhibere qđ dz
a sic facit de necītate vtutē debitū volūtarie ēdēs
Cōsilit reddē dō debitā suitutē pt eē act9 vtutis
fm q hō hoc volūtarie facit p hitū religionis di
uine fm illd pſ·Volūtarie sacrificabo tibi a ofi
te·n·t·d·q·b·ē·Rūtū ad phos scīēduz q religio
veri dei q̄tuor facit ℣ Prio vitat superstitiōez·vñ di
dim9 ad Alexādrū dic·In hōrez dñm̄ peccudes in
nocuas nō mactam9·nec delubra metallis argē
tis incrustata fūdam9·nec auro altaria a gēmis
splēdētia dedicam9 q̄ si ut nō habēti dō largiaris
supiorē te asseris·si ut hñti parē·Quoz vtq̄is
fecels otumelia est·Nō suscipit de9 sacr sāguiea·
cultū diligit icruētū·Quapropē mimū vecordes a
miserabiles iudicam9 q̄ originē vrāz eē celestem
nō suspicitis magnāq̄ cū dō hre ognacōz ß splē
dorē gñis vñ ebz vilissimis obfuscatis·Quippe q̄
b9 maxiā i carne voluptas ē hāc fouetis a colitis
a amatis·c9 a tractōviuētis horrēda ea otagio
morietis icesta In c9 vsib9 elemēta vexātur a mū
d9 m exhibēdis labrat obsequijs·Et qđ ē vehem
ci9 audetis deū cecis carnib9 expiare a im hoc s·a
carne decepti·Re·n·va nō opitulātes deos ß car
nifices terrerimos iuocatis q̄ viscera vrā supplici
oz diūsitate discerpāt·O vos ifelicissimos q̄z reli
gio crimē ē a vita supplicū·hec ille·℣ 2° auget do
mia cōez·vñ Valeri9 maxi9 li·v Rubca de religiōe
dicit sic·Oia nāq̄ p9 religionē ponēda nra cītas
sēp duxit·etiā in q̄b9 sūme maiestatis ospici de9
voluit·Quapropē nō dubitauerūt sacris iperia fir
mare·ita se huāna rez fuca ēgimē existimācia si
dine potēcie bene atz cōstant fuissent famulata·
Qđ aī iudiciū im puato q̄q̄ pectoribz vsatū ē·Ne
luerūt·n·pscī viri q̄cq̄ in hac cītate adseruari·q̄
aī hoim a deoz cultu auocarētur·Nō mirz igr si p
eo impio augēdo custodiēdoq̄ ptinax idulgēcia
deoz sp excubuit·q tā scrupulosa cura puulaq̄
mometa religiōis exāmari vidētur·Quia nūq̄ re
motos ab exactissimā cerimōiaz cultu ocl os hūis
se nra cītas extimāda ē·hec ille·℣ 3° sīficat imita
cōnē·vñ Porphiri9 dic·De9 vtpote oim pi·nlī9
indiget·ß nobiscū bene ē cuz p iusticiā a castita
tē eū adoram9·ipsā vitā pcez ad eū fūdētes·p imi
tacōez a inq̄sicōez de ipso·Inq̄sicō·n·purgat·imi
tacō deificat·affectōnē ad ipsū opando·hec ille·
℣ 4° felicitatis p gustacōem·vñ Policrat9 li·v·de
vestigijs phoz dic·Cū ei Plato sapiētē dicat eē
cultorē di q̄s ali9 habēdo9 ē sapiēs q̄ ille q̄ moraē

im dñi iustificacoibz a mulcere se oscia bono7o pe
rū vere felicitatis sapore tota mētis auiditate iaz
p gustata sētit. Pro cuidubio nequaq illi9 exps
e cui agmita būtudo dulcescat. cui expectabiliū cu
mul9 adest. q̄ im vita gustata videt q̄ suauis est
dñs. hec ille. Rūtū ad poetas sciēdū q̄ religio
xp̄iana e nob necāria pp̄e. q. Prio pp̄e scelerū de
testacōne. vñ Ouidi9 li. ep̄la7 dic Pone deos a
q̄ tā gēdo sacra pphanas. Nō bñ celestes impia
dextra colit. 2° pp̄e voluptatū distractōez. vñ Ti
bulli9 li. 2. Vosq̄ abesse pcul intēo. diseedat ab
aris Cui tulit hesterna gaudia nocte venꝰ. 3° pp
ter vtutū adeptōez. vñ Bernh. siluester i micro
cosmo dicit. Bruta patēter hūt tardos aialia sē
sus. Comua deiectis vulubz era ferūt. 7z maiesta
te mētis testante figura tollit. Ido sanctū sol9 ad
astra caput. Vt celi leges im flexo sq̄ meat9 exē
plar vite possit hre siue. q. pp̄e celestū visiōez vñ
Juuenal li. p. dicit Felices puto q̄ celū corde tue
tur. Visibilis deus. hīs p secula cūcta manebit.
Rūtū ad erēpla gētiliū sciēdū q̄ apud antiq̄s
cū religionē 7z vacabat sacrificijs eoz q̄dru
plicit. Prio cā grē ipetrāde. vñ Valeri9 maxim9
li. p. Rubrica de religiōe dicit q̄ Metell9 q̄ erat de
domo p̄dariſſiā metellorz a sacerdos maxim9 ve
ste a martis p̄cepit sub certa pena Postumio cō
fuli eūu in affricā ad bellū gerendū ne recederet
de cīta romana misi p̄9 sacrificiūa martis celebra
ret cui9 festū im prio erat. q̄ bellū e op9 martis q̄
p̄rectos romanoz 7z dicebat. Huic aūt mandato
paruit Postumi9 q̄ videbat sibi se ñ posse omit
tere secure bello ñ celebratis sacrificijs martis.
2° cā grāz actiōis p̄stande. vñ Valeri9 vbi s.
dicit q̄ Marcell9 victorioſissim9 p̄nceps roman9
post expugnationē Clastidij a castilionis. opidi im
critorio papiēsi a siracusaz in sicilia vles redde
re grās dijs pposuit edificare vnū tēplū honoria
tuti. Cūq̄ phiberet a collegio pōtificū edificare
vnū tēplū duobz dijs. q̄ si appareret aliqđ pdi
giū in tēplo nesciret cui 7z debēt ascribi vel sa
crificari. tūc Marcell9 paruit et duo tēpla ostru
xit. 3° cā rei future inuestigāde. vñ Valeri9 ibiđ
Rubrica de pdigijs dicit q̄ Juli9 cesar ipatoz añ
q̄ accederet ad curiā vbi erat req̄sit9 sacrificauit
p̄9 a mactato boue inuenit intestina sine corde. q̄
viso spurina arusp̄ex fu9 dixit q̄ hoc pdigiū erat
malū q̄ significabat sup vita a cōsilio cesaris cū
vtrūq̄ s. vita a cōsiliū sint i corde. Cesar tñ ñ cu
rauit ꝙ ad curiā accessit et ibi trucidat9 fuit. q°
cā rei vitāde. vñ Valeri9 li. allegato Rubrica de re
ligiōe dicit q̄ emilia vgo vestalis. nocte q̄daz cū
eet ad custodiā ignis i tēplo dee veste ne extīgue
ret. accidit ut ignis extīctus eet subito velū suū
albū a puz q̄d capiti ei9 suppositū erat apprehē
dit a suppositū cineribz. Cūq̄ sacrificans oraret
insufflauit in velū a ignis subito accensus e. Ecce
quāta fuit scrupulositas a diligēcia gentiliū cir̄
Secūdo declarat eadē cōdusio testi°. le. deos.
diuinat. Nā religiosa obſuacōe adorād9 ē
de9 q̄druplicit. Prio, cū donoz oblacōe Jco du
ob9 p̄mis trib9 adorātib9 drūa sacrificātib9 ei. re
sperit de9 ad Abel a ad mūera ei9. q̄ obtuleat se
ipsū p obediaz a obtulerat meliora. ad Caim ve
ro nō respexit. ꝙ ipsū cū mūeribz suis despexit utz
Gen. 4. Similit post q̄ p̄cepit dñs moysi q̄ ipe a
Aaron a leuite ascenderēt a orarēt duodecī vitu
los obtulerūt. Exo. 22. Ecia abrahā promptus fuit
vnicū filiū suū dño offerre i holocaustū sup mon
tē ut pz Gen. 22. Que āt fuit maior caritas a obe
diēcia. vl Abrahe sacrificātis. vl Jsaac vltro se
offerētis ñ apparet ñ forte dicat q̄ caritas Abra
he fuerit maior ex duobz. tū ex pmissiōe q̄ sibi di
ctū e. in Jsaac vocabit tibi se mē. tū ex naturali di
lectōe q̄ pr̄ magis amat q̄ fili9 prem. vñ a pres
thesaurisāt filijs. 2° cū tēploz edificatōe fabri
cādo eccias a altaria i q̄bz venerat dñs. vñ Noe
edificauit altaē dño a de mūdis aialibz a volucri
b9 obtulit holocaustū dño Gen. 10. Fecit iacob
altare dño ut adoraret eū q̄ apparuit ei i via q̄n
fugiebat ab Esau frē suo Gen. 35. Precepit dñs
Moysi ad fuī cultū fieri tabnaculū a omnari miro
ope Exo. 32. 3° cū credēdoz ordinatōe fide recte
credēdo. vñ Abrahā vidēs. 3. viros descēdentes
vnū adorauit ut rectā fidē oñdēt trinitatis Gen.
14. Rex Dauid fidelit cultū di i sacdotibz a cā to
ribz āpliauit. 2. par. 3. 4° cū p dolorz detestacōe.
vñ dñs a nō alia creatura cultu latrie 7z adorari
Jdo p̄mū p̄ceptū decalogi e. Nō adorab deos ali
enos a ñ facies tibi sculptile. Exo. 20. Prierūt em
. 23. milia hoīm in deserto pp̄e ydolatriā vituli cōfla
tilis ut hēē. 21. dist. ca. Disciplina cū mediū. Etiā
manue volēti sacrificare āgelo dixit ei āgel9. Si
vis offerre sacrificiū offer illō 7z. Judic. 13. Cum
irent filij israel ad vitulos aureos Thobias fugie
bat eoz 7z sortia a ibat in iherusalē ad tēplū dñi
a ibi adorabat dñm deū israel Thob. p.

Circō declarat eadē ordo testi° legis pphalis
Prio Dauid i ps. Tollite hostias a introite
i atria ei9. ad. d. i au. scā ei9. 2° Ezech. 8. Et ecce i
hostio tēpli dñi inter vestibulū a altare viri hītes
facies ad orientez a adorabāt ad ortū sol. 3° So
phonie. 2. horribilis dñs et sup eos attenuabit
oēs deos tre et adorabūt eū viri de loco suo oēs
insule gētiū. 4° Malach. p. Ab ortu solis vsq̄ ad
occasū magnū e nom meū in gētibz a in oi loco sa
crificat a offert noi meo oblatō mūda. q̄ magnū
e nom meū i gētibz dic dñs. hec ibi. Nō ei natura
lis dictat q̄ hō alicui supiori subdatur pp̄e defec⁹
qs i seipō sētit in q̄bz ab aliq̄ supiori indigz adiu
uari a dirigi. q̄cq̄d āt sit illō ab oibz 7z de9. sic āt
i rebz naturalibz imperiora naturalit subdūt supi
oribz. ita etiā naturat nō dictat hoi p̄m naturālē in
dinatōez ut ei q̄ō e sup̄ hoiez subiectōez a hōrē ex
hibeat p̄m suū mo. mod9 āt ouemes ē ut sēsibi
libz figmis vtat ad affectū mētis exp̄mēd. q̄ ex
sēsibilibz ogmatōez accipit Jō ex naturali nōe p̄e
dit q̄ hō q̄busdā rebz sēsibilibz vtat offerēs eas
deo i signū debite subiectōis a honoris. hoc āt ptinz ad
rōez sacrificij. vñ Adā a Jsaac a alij iusti deo sacri
ficiū obtulerūt p̄m sui tpis ogruētiā ut dic Greg.

q̄ apūd antiq̄s p̄ sacrificiū oꝛ oblacōnes remittē
bāt pueris oꝛiginale p̄cēm· nō tñ de oīb; iusto;
sacrificiis fit mētio i scriptura· ꝑ solū de illis cui
q̄ aliq̄d spāle accidit· De sacrificō tñ Adā nl legit·
ut q̄ in ipō notatur oꝛigo p̄cti nō filī eo scīficacō
mis oꝛigo sig̃ficaret· De sactificio aūt Jsaac nl le
gitur· q̄ figmificabat xp̄m in q̄ tū ipse oblat9 ē· in
sactificiū V̄ nō oportebat ut sig̃ficaret q̄si offe

Quarto declaratur eadē ꝺcl'o rēs sacrificiū
testi° legis hūanal· sciēdū q̄ ꝟu9 r̄etur ꝟui
re dño suo in opib9 realib9 a psonalib9· ut· ff· de
opib9 ꝟuo;p totū· in· ff· veteri· li· A· Sic nos tene
mur ꝟuire deo q̄ pl9 ab eo accepim9 q̄ ꝟu9 q̄cūq;
q̄ ille terram colendā· aut cibū a dño suo capit·
nos vero corp9 a aīa; ille pa;mercedis spat se a
dño suo hituꝛin fine ꝟuicij· nos aūt spam9 a do
celū· Jdeo dic̄ ps̄· Seruite d· in le· intrate in cō· ei9
i exul· Sz multi fūt q̄ relicto deo ꝟuiūt dyabolo· iō
cui hoc videda fūt q̄tuo· ℣ Prio qūo dyabol9 ꝟuū
lucrat· ℣ 2° qūo p̄batur· ℣ 3° qūo in ꝟuitio suo g̃
uat· ℣ 4° qūo liberatur a ad q̄d liberatoꝛi obliga
tur· ℣ Cui p̄mū sciēdū q̄ seruꝰ aut fūt aut nascū
tur· vñ· ff· de statu hoīm· in· ff· ve· li· p· p totū· Et Jn
stit· de iur̄ psonaꝝ li· p· dicit̄ sic· Serui aut nascū
tur aut fiūt· Nascūt ex ancill̄ nr̄is· Fiūt aut iur̄
gentiū· i· ex captiuitate· aut iure ciuili· cū hō lib ma
ioꝛ· xx· annis ad p̄tiū pticipandū sese venūdari
passus ē· hec ibi· Sic seruꝰ p̄cti facti fūt p̄mi pntꝝ
nr̄i q̄n a dyabolo victi a terra sua· s· para dyso ter
restri captiui ducti fūt· serui vero nascūtur oēs p
ꝑpagacōez ab eis descēdētes cū oꝛigmali p̄cto· de
hūana natura ancilla oīti· p̄s· Seruꝰ· tu· e· fūa fi·
an· tue· Et sic hō liber accipiēdo terrā ꝟuil̄ seip̄m
seruū facit illi9 dñi a q̄ terrā capit a ad illā serui
tut̄ se obligat quā terra ista req̄rit· q̄ res trāsit
cū onere suo· filios eciā suos q̄ postea ei nascūtur
ꝟuos facit· ut· Ede libtis a eoꝛ liberis· l· ij· ꝑ nō il
los q̄ p̄9 nati erāt· q̄ nō est racōnabile q̄ ille q̄ se
mel est in possessiōe libtatis· illā pdat sine facto
vel delicto ꝑprio· Sic q̄ accipit terrā mortuā cū ser
uitute p̄cti sic facit oīs iust9 ēre p quisitoꝛ· Vel vi
uā sicut facit luxurios· vel quācūq; aliaꝝ rē vel
delectacōez cū onē ꝟuitutis p̄cti facit se seruū dya
boli a q̄ illa capit· illo ei dicēte Matb· 4· Hec oīa ti
bi dabo si cadēs adoraueris me· ℣ Cui· ij· sciēdū
q̄ sicut dñs terren9 p̄t ꝑbare q̄ aliq̄s ē seru9 su9
pbādo q̄ fuit nat9 de ancilla sua· p legem Jnstit·
de ingenuis Aut q̄ passus ē se ei venūdari ad p
ciū pricipādū· ut Jnstit· de iur̄ psonaꝝ· a· ff· de le
gatis· l· i· Jta ē de dyabolo a opib9 natus ex volū
tate carnis a ex aīa dū ꝟuit̄ cōdicōnis ē· psal· Jn
seruū venūdat9 est· ℣ Cui tertiū sciēd̄ q̄ ꝟu9 dya
boli g̃uat a dāmificatur i pluribꝫ· q̄ sicut ꝟu9 coꝛ
pe nō p̄t eē inder alioꝝ· Ede iudicijs· l· seru9· ita
nec dyabol9 pmittit seruū suū bñ iudicare seip̄m
in ꝺfessiōe· ꝑ q̄tū p̄t impedit· Eciaꝝ ꝟu9 dyaboli
est ineligibilis ad prelatiam a ad celū· Jere· 15·
Seruietus dijs q̄ nō dabūt vob requiē· ℣ Cui q̄r
tū sciend̄ q̄ creatura liberat̄ a ꝟuitute p̄cti iudicō
ꝺfessiōis· q̄ sicut dñs solebat maūmittē ꝟuū ter
rēga ip̄m p̄cuciēdo a dicēdo· Aio te liberꝝ et vocaba
tur maūmissio vindicta· ut Jnstit· de libertinis· ꝑ
multis āt modis· Sic de maūmissiōe spūali q̄ fit
vocari p̄t· q̄ ē de maū dyaboli missio q̄ fit q̄si cū
triplici actu v̄ge· i· cū tribꝫ ptibꝫ p̄nie p̄cuciendo
seruū ut fit liber dño suo· et tūc maūmissus t̄etur
reddere debitū reuerēcie a hꝺnois a g̃tuitis suo
maūmittēti quo ad q̄tuoꝝ· ℣ Prio q̄ maūmissus
nūq̄ fit aduocat9 contra maūmittētez· ff· de dolo
· l· nō dz· Sic nec nos ꝺtra deū ut fatiūt iurantes
ad p̄cēm sollicitātes· ꝺtra veritatē loq̄ntes· ꝑprio
detrabētes· ℣ 2° maūmissus dz maūmittēti i bello
iuuare ꝺtra hostes· ff· ad senat9 cōsultū selleyanū
· l· si q̄s in graui· ℣ 3° manumissus nō dz p̄ferre vi
tā suā vite maūmittētis· Dīne ē q̄ si dñs suus de
bet facē duellū p̄t ei p̄cipe q̄ ineat certamen· ff·
ad senat9 cōsultū selleyanū· l· ij· Cōtra hoc fatiūt
nolētes p deo i opibꝫ vtilibꝫ laborare nec corp9
suū vexare tēptacōibꝫ resistēdo a opibꝫ p̄nie casti
gādo· ℣ 4°· maūmissus t̄etur maūmittēti egēti p
stare alimēta a nudo opimēta a alia caritatis ob
sequia· ff· de liberis agnoscēdis· l· necare· Sic nos
dēmus ꝺsimilia obsequia paupibꝫ ihu xp̄i· alit̄ i
ꝟuitutē redigem̄· Post q̄ vēo moꝝses declarauit
dcl'onē p̄dictā ait aīe deuote Que ego noui fideli
ter te docui· Sz ecce hic est scūs Thꝺmas de aq̄no
doctoꝝ noui testamēti ab eo req̄re veritatē p̄fūdi
cē a ipē itellectū clariorē tibi redderet· ad que astā
te mopse accessit fidel' aia Cui sāct9 Thꝺmas ait
Cōcl'onē tuā ꝺfirbo testi° q̄druplicis legis· s·

℣ Legis euangelice
℣ Legis apostolice·
℣ Legis canonice·
℣ Legis ecc̄iastice·

Quantū ad

gelicā· sciendū q̄ xp̄s illaꝝ
pbauit quadruplici testi
nio· Primo testimoio Jo·
· 4· Veri adoratoēs adora
būt p̄rez in spū a veritate·
Seruꝰ em̄ dei dz eē fidelis et
rectus Ecc̄· 33· Si est tibi ꝟu9 fidelis· sit tibi q̄si aīa
tua· fidelis est q̄ bō sibi ꝺmissa iuxe volūtatez a hꝺ
norē dñi sui dispēsat· Jnfidelis est q̄ in supfluis a
nociuis expēdit a vastat bō natuē fortūe vel g̃re
℣ 2° testi° Mar· 7· ca· lō· in spū imūdo q̄ doiciliū
hēbat in monumētis videns ihm a lōge cucurrit
a adorauit eū· nā seru9 dei dz eē pmpt9 a obediēs
Cuilibet em̄ p̄ncipi placet ut ꝟu9 ad nutū faciat
q̄ sibi iniūgit· a sibi displicet si eū oporteat sepi
us excitare· i· reg· 3· Loq̄re dñe q̄ audit ꝟuus
· i· pat9 fū facē quicq̄d iubes· Non est em̄ equ9 cō
mēdabilis q̄ sepi9 calcaribꝫ p̄ssus nō ambulat·
psal· Popul9 que n· cog· ser· mi in au· auris obe·
mihi ℣ 3° testi° Luc· 24· Adorātes regressi fūt in
Jhꝛusalē cū gaudio magno· Et erāt sp in tēplo
laudātes a bñdicētes deū· nā ꝟu9 dei dz esse sensa
tus a prudēs· Ecc̄· 4· Seruꝰ sēsat9 sit tibi dilcūs q̄si
aīa tua· Prudēs· n· est dispēsatoꝝ q̄ viliora poīt in
expēsa· s· carnē a pecuniā· caiora vero· i· aīaꝝ dño
suo integre reseruat· matb· 10· Estote prudētes si
cut ꝟpētes· Expomit em̄ serpens viliora· s· coꝛp9 vt
caput illesuꝝ custodiat· ℣ 4° testi° Matb· 4· dñm
deū tuū adorabꝝ illi soli seruies· nā seru9 dei dz eē
singularis a ꝑri9 vt soli dō seruiat· q̄ sicut seru9

duoꝝ dñoꝝ eligẽ ꝑt cui ſuire voluelt cũ ñ poſſit
vtriq; et vm ſuẽdo ñ iputaẽ ei ſi alteri ñ ſuit. ff.
ad fillepanũ. l. ſicut mgtũ. ſ. cũ oẽs. Cũ g hõ q̃cq̃d
hz a dõ hz Jõ ꝑpate cordavra dño a ſuite illi ſoli
p. Reg. ʌ. ca. cui ſuicij. ꝝ. gd notãt i epla a euã
gelio hodierno q̃ ſignãt p aſcẽſũ helpe i cælũ utz
. ꝝ. Reg. 2. ¶ Prim ẽ mũdare ꝺſciaz a pctis p cor
dis ꝺtricõez a oris cõfeſſionẽ. vñ Delyas aſcẽſu
r in cælũ ꝑmo vit Bethel qđ inꝑpretaẽ dom dei
q̃ dom ẽ cor hois i q̃ deſiderat de habitare. pũ. 8. De
licie mee eẽ cũ filijs hoim. De ãt nõ habitat in loco
imũdo. pſ. Domũ tu. d. decet ſcitudo. Ad hanc do
mũ puemẽ. ſ. ad mũditiã cordis p grãz di puem
entẽ. pſ. Nia ei puemet me. iõ dr i epla. Dorta
mur vos ne ivacuũ grãz di recipiatis. ¶ Ille ãt iva
cuũ grãz di recipit q̃ tẽptacõi dyaboli ſuccũbit.
Poſt hãc grãz inſtificantẽ acceptaz ducit a ſpũ
ſcõ cũ Jhu i deſertũ. ſ. ꝑmẽ ut tẽptetur a dyabolo
Ecc. 2. Fili accedẽs ad ſuitutẽ di ſta i inſticia. ſ. pe
mitcie a tiore amittẽdi grãz di a prepa aiaz tuaz
ad tẽptacõez. De inſticia pmẽ dr i euãge. Et cũ ie
iunaſſz. ꝝo. diebz a. ꝝo. noctibz. de tiore gre dr. po
ſtea eſurijt ꝺxual. ſ. im gra. de ꝑpacõe ad tẽptacõ
nẽ dr Et accedẽs tẽptator. 2. gd ẽ cauẽ a futuris
pctis p ifirmitatis a defect mũicõez. vñ Delyas
de Bethel deſcẽdit i Jerico vi defectũ Infirmior a ei
caſtroꝝ p q̃ aliq̃ capta ſũt vel capi pñt ſepi vi
ſitãtur a diligẽti mumũtur. ſic dz facẽ ſu dei ex
ea pte q̃ ſcit ſe ꝑmiorẽ ad pcẽm dz ſe diligẽti cu
ſto dire Apoc. 3. Eſto vigilãs et ꝺfirm cetera q̃ mori
tura ſũt. Dec ãt diligẽcia hẽtur p tpis oportũita
tẽ. ſ. ut ñl de tpe otioſũ relinq̃m. vñ dr i epla Ait
em tpe acceptо exaudini te. i die ſalutis adiuui
te Ecce nũc tps acceptabile ecce nũc dies ſalutis
ſ. ꝑmẽ pagẽde. qm Ecc. 18. dr Ne defraudeis a die
bo et pticula diei bone nõ te ꝑtereat Tẽp ei vite
hy ẽ modicũ a incertũ ac piculoſũ. iõ ſi veramur
anguſtijs a adũſitatibz bñ opantes nõ murmu
rem coñ xpm dicẽtes. dic ut lapides iſti aduer
ſitatis fiant panes ꝑſpitatis mũdane. inx illud
Luc. 15. fili recordaẽ qz recepiſti bo ivita tua. nũc
vero tu cruciais. hoc tpe nõ petam panes delici
arz. diuiciarz. honorz ac. qz ñ in ſolo hoc pane vi
uit hõ. ß ſolũ petam remiſſionẽ pcõz quã aſſe
q̃mur pverbũ di. iõ dr Viuit hõ i oi verbo qđ ꝓcedit
de ore di. vñ de pma diſt. p. ſ. Verbũ di dimittit
pctã. ſacdos ẽ inder ac. Jhz gd ẽ iudicare ſeipſũ
p punicõis ſatiſfactõez. vñ Delyas veit de Jerico
ad iordanẽ. q̃ inꝑpretaẽ riu iudicij. 1. Coẽ. 11. Si
nosmetipos iudicarem nõ vtiq; a dño iudicaẽ
mur Qđ q̃dẽ iuditũ fit p ſacrm pmẽ. vñ de pma
diſt. 1. ſ. Alij ecõtra dr ſic. Ecce nũc tps acceptabi
le adeſt in q̃ confeſſio aiaz a morte liberat. cõfeſſio
aperit padiſũ. ſpez ſaluã di tribuit. quẽadmodũ
ſcriptura dicit. Dic tu iniq̃tates tuas ut inſtifice
ris. hec ibi. Nõ ei ſufficit occulte agẽ pmaz ñ fiat
ſcdz modũ eccie. iõ dr in epla Nemini dantes vllã
offenſiõez ut ñ vituperẽ miſterũ nrm. Et de pma
diſt. 1. ſ. Alij ecõtra. dr ſic Agite pmaz q̃lis agitur
in eccia ut oret ꝑ vobis eccia. nemo ſibi dicat oc

culte ago. apud deũ ago. nouit de q̃ mi ignoſcit
qui corde ago. Alioq̃n g ſine cã dictũ ẽ. q̃ ſolueri
tis i terra ſoluta erũt a i cælo. g ſine cã claues da
te ſũt eccie di. Fruſtram euãgeliũ di. fruſtram
vbũ xpi. ꝓmittim vobis qđ ille negat. nõne
vos decipim. ſ. Job qđ dicit. Si erubui in ſpectu
populi pctã mea ꝺfiteri. hec ibi. Dec ẽ em tẽptacõ
dyabolica. ſ. q̃ ſufficiat hoi pmitẽ occulte a nolle
ſubici dauibz eccie. iõ dr i euan. Tũc aſſumpſit
eũ dyabol in ſcãz cũtatẽ. qz aſſociat hoiez vſq; in
eccias a ſtatuit eũ ſup pinaculũ tẽpli. v. i loco hõra
bili ꝺi dicẽ Mitte te deorſũ. v. ſta in ſimplicitate tua
a nõ q̃ras excellẽcias miſtroꝝ eccie q̃ pi te faci
unt. dicũt ei a ñ faciũt. hec tua ſimplicitas ſalua
bit te. qz ſcriptũ ẽ. Angelꝭ ſuis de mãda. de te ac.
Sz hõ ſimpliciter adũtat. qz hoc ẽ tẽptare deũ cũ per
pmaz ecciaſticã poſſit ſaluari. putaẽ ſe ꝺſeq; ſalu
tẽ abſq; illa. Et nota q li aſſumpſit nõ ẽ idẽ q̃ in
brachijs portauit. aut p manũ eũ duxit ut q̃daz
falſe ꝓdicãt. qđ pz rõe a auctoritate. Rõne ſic. qz
corp formatũ ex aere nũq̃ ſic ꝺſeſari ꝑt ut hẽat
duriciẽ a reſiſtẽciaz veri corpis qđ ex carne a oſſi
bo ꝺſtat. et hoc eſt qđ voluit dicẽ dñs Luc. vlio
Palpate a videte qm ſpus carnẽ a oſſa nõ habz
ac. iõ ſi dyabol xpm i brachijs aut i hũeris por
taſſz ſeu p manũ duxiſſz ſtati imq̃tũ hõ ꝺguiſſet
qz nõ habuiſſz corp hũanũ ß fantaſticũ. Aucto
ritate ſic. qz Matth. ʌ. dr Aſſumpſit Jhs Petrz Ja
cobũ a Johez ac. Et. 20. ca. dr Aſſumpſit Jhs. 12.
diſcipulos ſuos ac. Sz nõ ꝑt intelligi qz ihs eos
in brachijs portauerit vel eos ad manũ duxerit
Intelligiẽ g qz aſſumpſit vi ſocietatẽ ſuã ſecũ ſũ
pfit vel accepit. ¶ 2o gd ẽ arcẽ caritate p di a pri
mi dilectõez. vñ Delyas i curru igneo aſcẽdit in
cælũ. v. cũ feruore caritatis pſ. Cõcaluit cor meũ in
tra me a i meditacõe mea exardeſcet ignis ꝓtea
dr i epla. In oibz exhibeam nos metipos ſic dei
miſtros. ſ. p caritatis dilectõez Cui caritatis effe
ctꝰ ſũt. 28. enũerati ibidẽ. Iſte ẽ mos excelſus val
de i quez aſcẽdit xps ꝺtẽplas ſupiora. pſ. Aſcen
ſiões i corde ſuo diſpoſuit. Ab hoc mõte deſcẽdit
dyabol p ꝺtẽplacõez inferioꝝ a mũdanoꝝ. pſ.
valle lacrimarz i loco quẽ poſuit. i q̃ valle oñdit
ei oia regna mũdi. q̃ hõrat dyabolũ attendit ad
vallẽ. quia cadit a monte caritatis. qui honorat
deũ per ſanctitatẽ religiõis attẽdit ad mõtez. qz
dñm deũ tuũ adorabis a illi ſoli ſeruies Jn qua
ſeruitute dyabolus tandẽ te relinq̃t a angeli tibi
aſſiſtũt atq; miniſtrãt.

Secundo declaratur eadẽ cõdulio per legem
Apoſtolicã et hoc quadrupliciter. ¶ Primo
ſeruitus deivalet ad anime ſanctificacõnẽ. vnde
Paulus Ro. 6. dicit Sicut exhibuiſtis membra
veſtra ſeruire immũdicie a iniquitati ad iniqui
tatẽ. ita nunc exhibete mẽbra veſtra ſeruire iuſti
cie in ſanctificacõnez. Nũc vero liberati a peccato
ſerui autẽ facti do hẽtis fructũ veſtrũ in ſanctifica
tionez. finem vero vitam eternam. ¶ 2o ſeruitus
dei valet ad dyaboli ſupacõnez Jacobi. 4. Deus
ſuperbis reſiſtit. humilibus autez dat gratiam.

Sbditi g estote deo · resistite aūt dyabolo a fugiet a vob · Approquinq te do a appropinq bit vob // 3° sez uit⁹ dei valet ad gr̄e adep cōez · vñ · i · Pet · 2 · Sicut fui dei oms hōrate · fraternitatē diligite · deū timete · re gē hōrificate · hec ē em gra · // 4° fuit⁹ dei valet ad glorie possessionē · Apoc · 18 · Et vidi alterū angelū volātē p mediū celi hñtē euāgeliū eternū ut euāge lizaret sedētibz sup trā · a sup oēz gentē · a tribū et linguā · a populū · dicēs voce magna · Timete deū a date illi honorē · qr venit hora iudicij ei⁹ · a ado rate eū q fecit celū a traz a oia que in eis sunt ·

Tercio declarat eadē occo p legē canonicaz a hoc q druplicit // Prio dist · 8 · ca · q otra mo res · dr sic · Gñale q̄ppe pactū ē societatis hūane obtpare ēgib⁹ suis qñto magis do regnatori vni uerse creature sue ad ea q̄ iusserit sine dubitacōe fuiendū ē · Sicut em in ptātib⁹ societatis hūane maior ptās minori ad obediēdū p̄pmittit deus oibz · hec ibi // 2° · 11 · q · p · ca · Nulli dubiū est qr boi a malis sp psequūtur a tribulātur xp̄e qđ nos oz hūiliari sb potēti manu dei · ut liberet nos i tpe tri bulacōis sā dyabol⁹ nō cessat circuire q̄rēs quē deuoret a q̄rere q̄s ex fidelibz p̄dat · a maxie illos q̄s ardēciores in fuicō saluatoris eiq̄ familiaes in uenerit · hec ibi // 3° xp̄s sub ymagine crucifixi vel agni si depingit̄ gra nob p̄terita hūificij repūtat̄ Vñ de cōse · dist · 3 · ca · Sexta sancta spno recipio cū oib⁹ canonib⁹ suis · in q̄b⁹ scripturis sāctay ymaginū agn⁹ p̄cursois digito oñstus de pingit̄ qui in figurā gr̄e trāsit · vez nob p legem Moy si p̄mrāns agnū dñm nr̄m ih̄m xp̄m · Anti q̄s ergo figuris a vmbris ad veritatis p̄figuracō nē eccie sc̄e traditis valedicētes grāz a veritatē p̄se rim⁹ sicut plenitudinez legis recipim⁹ · Vez igit̄ agnū dñm ih̄m xp̄m p̄m hūanā ymaginez amo do ymagimb⁹ p veteri agno depingi inbem⁹ · hec ibi // 4° ymaginū pictura nō est adorāda nec ve nerāda · ß res p ipsā repūtata · vñ de ose · dist · 3 · c · Perlatū ad nos fuerat q̄ in ofideranto zelo fuce⁹ sus sub hac q̄i excusacōe ne adorāi debuissent cō fregeris · Et q̄dē q̄ eas adorari vetuisses oio lau dauim⁹ · fregisse vero reprehēdim⁹ · dic tu frat a q̄ factū sacerdotū aliq̄n ē auditū qđ fecisti · c · Aliud ē em picturā adorare aliud p picture historiā qđ fit adorādū adisce · Nā qđ legētib⁹ scriptura hoc a p̄diotis p̄stat pictura cernēt̄b⁹ · qr i ipa igno rātes vidēt qđ seq̄ debeāt · in ipa legūt q̄ trās nesci unt · vña p̄cipue gētibz p lectōe pictura ē · hec ibi · Et ead dist · ca · Venerabiles ymagines xp̄iam ñ deos appellāt · nec seruiūt eis ut diis · neq̄ spē sa lutis ponūt in eis · neq̄ ab eis expectāt futuz in dicīū · ß ad mēoriā a ad recordacōez p̄mitioz ve nerātur eas a adorāt · ß nō fuiūt eis cultu diuino nec alicui creature · hec ibi · Et · C · Nemi licē signū saluatoris xp̄iac̄ · l · Cū sit nob cura diligēs super mi numis religionē tueri · signū saluatois xp̄i ne mimi licē vl̄m solo vl̄ in filico vl̄ in marmoib⁹ hu mi positis insculpe vl̄ p̄mgē a quocūq̄ repiē tol li guissiā pena mulct̄ ādo eos si q̄s cōtrariū statu tis nr̄is temptauerit spāliē impam⁹ · hec ibi · Ecce

qnāta vigilātia curand ē adorare deū a fuire illi

Quarto declarat eadē occo p legē eccle sincē fiasticaz et hoc q̄druplic // Prio beat⁹ Greg · li · mora · dic sic · Qui acūgi in dño fuicō p̄perat q̄d aliud q̄p se otra ātiq̄ adúsarij certamē parat ut lib in certamie ict⁹ fuscipiat · qui q̄et⁹ sub tyrā nide in captūtate fuiebat · vñ qñ cū deo pax robu stior orit̄ · nob ab adúsarijs durior pugna fuat hec ille · // 2° beat⁹ Iero · in q̄dā epla dic sic · Si vis p̄fect⁹ ee vide oia · nec hoc sufficit ad p̄fectōez nisi post otēptas diuicias saluatorē seq̄tur a relictis malis faciat bō · Facili⁹ em saccul⁹ otēmitur q̄p vo lūtas · Multi diuicias relinq̄ntes dñm nō sequū tur · Seq̄tur aūt dñm q̄ imitator ei⁹ ē · a p vestigia illi⁹ gditur · hec ille · // 3° beat⁹ Ambro · sup epla ad Thio · dic sic · Prudēter sibi de⁹ fuiri vult · non ut mimietate sua debiles faciat a postea medico p̄sul fragia req̄rāt · Tpandū est em ut si fieri pōt cep tū obsequiū p̄uehat q̄p p incōfidēciam minua tur · Intpantia em ipa aiaz imq̄etā facit · ut cū de infirmitate sollicita est nō tm dedita sit dims ser uicijs · Dānū g affert iprudēcia · Aia em in trāq̄l litate posita totū cor extollit ad deū integro consi lio obsecrās q̄ petēda sūt · hec ille · // 4° beat⁹ Aug · li · de vita xp̄iana dicit sic · Xp̄iam nomē ille fru stra sortitur q̄ xp̄m mime imitatur · Quid em tibi p̄dest vocari qđ nō es · a nomē vsurpare alienū · c · Dz si xp̄ianū te ee delcāt q̄ xp̄iamtatis sūt gere · et merito tibi nomē xp̄iam assume · hec ille · Seruē itaq̄ deo et ipsū venerari quēadmodū veri xp̄ia ni faciūt ē de p̄fectōe hūane saluacōis · p̄s · Seruite d · in ti · et exul · ei cū tremore · Duic religiōi dime irreligiositas oppoitur · 20 · modis Idō · 20 · dicēb⁹ p̄mitē dem⁹ // Prio in cultu veri dei aliq̄d p̄micio sū figificādo · vñ si p cultū exterioē aliq̄d falsū fig natur ē cult⁹ p̄micōsus · puta cū ex pte rei signate discordat figificacō cult⁹ Sicut tēpe legis noue pacis iā misterijs xp̄i p̄micio sū ē · vt cerimonijs veteris legis q̄b⁹ xp̄i misteria sig̈ficabātur futu ra · Nā aug⁹ · dicit in epla ad Iero · et hētur i glo · Galat · 3 · q̄ legalia obfuata post veritatē euāge lij diuulgatā sūt mortifera · // 2° i cultu veri dei ali q̄d exhibēdo cōi modū a xp̄o instituti · Sicut em falsari⁹ eēt q̄ aliq̄ p̄ponerz ex pte alicui⁹ otra mo dū sibi traditū · ita falsitatez incurrit q̄ cultū exhi bet do otra modū dima auctoritate ostitutū · vñ q̄ eleuāt corp⁹ xp̄i seu hostiā nō cōsecratā ad altare ut adoretur a populo peccāt pcō ydolatrie // 3° in cultu veri dei aliq̄d sibi vsurpādo otra mod ecīe cō fuetū · Sicut em falsus ē q̄ aliqua p̄ponit vel sibi vsurpat q̄ nō sūt ei ex misterij officō omissa Ita vicīū falsitatis incurrit q̄ ex pte eccie cultū exhibz do cōtra modū in eccia ofuetū · vñ Ambro · dicit · Indign⁹ est q̄ alibi celebrat misteriū q̄p xp̄s tradi dit · Et glo · Col · 2 · dicit q̄ fupstitio ē q̄n tradicōi hūane nomē religiōis applicatur · ptz de Ozia re ge q̄ more sacerdotū voluit adolē incēsū dño · non exhibens reuerētiā sacrificō a leprosus fact⁹ ē · 2 · palip · 26 · // 4° in cultu veri dei exteriori mū dicie p̄cipalē curā ipendēdo a nō interiori iustificacōi

Si ẽm fiat aliq̃d qđ q̃tũ ẽ de se nõ ptineat ad dei gl'iaz neq̃ ad hoc q̃ mẽs hois ferat i deũ a q̃ car mis occupie moderate refrenẽtur totũ ẽ supstitio fiũ·q̃ in exterioribz solũ offistẽs ad mlioꝛẽ di cultũ nõ ptinet·vñ Aug⁹ li·de vꝛa religiõe iducit qđ dꝛ Luc̃·18·Regnũ dei intra vos ẽ·coñ supsticõsos q̃ exterioribz pncipalẽ curã impẽdũt // 1° fidẽ veri dei coꝛde tenẽdo·ꝫ exterioribz figmis oppositũ ptestãdo Si q̃s em tpe psecucõis dẽphensus exterius ydola colat licet fidẽ habet in mẽte piculosũ ẽ·q̃ cũ exterioꝛ cult⁹ sit signũ cult⁹ mlioris·sicut ẽ pmtiosũ mendaciũ si q̃s vbis asserat aliq̃d coñ vitatẽ ei⁹ qđ p verã fidẽ tenet i coꝛde·ita ecĩa pmcõsa falsitas ẽ si q̃s exterioꝛẽ cultũ exhibeat alicui coñ id qđ sẽtit in mẽte·vñ Aug⁹·6·de ciui·di dicit otra Socratẽ q̃ eo dãnabili⁹ colebat ydola q̃ illa q̃ mẽdacit̃ agebat sic agẽt ut cũ populo mẽdacit̃ agẽ videreẽ· Exo·20·Nõ adorabis ea neq̃ coles.s.exterius ut glo· expomit· // 6° pure mẽtis officia do offerẽdo q̃ visibilia sacrificia creaturis exhibẽdo Quidã em putãt hec sacrificia visibilia creaturis ocgruẽ·illivo fiũmo do tãq̃ melioꝛi méliora.s.puẽ mẽtis offitia deteri·Sz Aug⁹·li·10·de ciui·di dicit q̃ exterioꝛa sacrificia ita fũt sig̃ mlioꝛ sicut vba sonãcia signa fũt rez·Quo otra sicut orãtes atq̃ laudãtes ad eũ dirigim⁹ sig̃ficãtes voces cui res ipsas i coꝛde q̃si sig̃ offerim⁹·ita sacrificãtes nõ altei visibile sacrifitiũ offerẽdũ eẽ nouerim⁹ q̃ ei cui⁹ in coꝛdib⁹ nris invisibile sacrifitiũ nosipi eẽ dẽm⁹· // 7° añ oꝛoez nõ prepãdo aiaz suã·nã ille q̃ añ oꝛoez suã aiaz ñ prepat dimittẽdo si q̃d adũsus aliquẽ hz vel alit̃ se ad deuocõez nõ prepãdo seu disponẽdo nõ facit qđ in se ẽ ut exaudiat̃ a do Et hoc ad ir reuerẽciaz di ptinet ut hõ ex psumpcõe q̃ in debita diligẽcia seu indiscrecõe i hijs q̃ ad deũ ptinẽt se hẽat·vñ sup illđ ps̃·Tẽptauerũt deũ in coꝛdibz suis·dic̃ glo·Tẽptare deũ ẽ doluse postulare ut in vbis fit simplicitas cũ sit i coꝛde malicia·Et·2·Thio·2·Sollicite cura tripsũ pbabilẽ exhibẽ do q̃c̃· // 8° hoies p̃ponẽdo do i reuerẽcia·nã pluẽs maioꝛẽ reuerẽciaz exhibẽt hoibz mũdi vel ex tiore vel ex oplacẽcia vel ex vtilitate quã osequũt̃ q̃b⁹ assurgũt·genuflectũt·caputiũ detegũt·q̃ nullaz reuerẽciaz faciũt do vel coꝛpi xp̃i aut i ecĩa aut in missa aut i offitio dño·qđ tñ ẽ in coꝛdibz fidẽliũ adorãdũ capitis indinacõe·genuflectõne q̃c̃·Ex de cele·mis·ca·Vno· // 9° supsticõse dinacõi se ingrẽdo·nã ad supsticõez ptinet cũ q̃s assumit auxiliũ demonũ ad aliq̃d faciẽd vel ognoscẽdũ·Quis aũt dinatio ex opacõe demonũ puenit·vel q̃ ex p̃sse dones inuocãtur ad futura manifestãda· vel q̃ dones se ingerũt nouis mq̃sicõibz futuroꝝ ut mẽtes hoim iplicẽtur vanitate de q̃ dꝛ in ps̃· Nõ respexit in vanita·ꝫ insa·falsas·ꝫ ideo hoc vidꝛ eẽ supsticiosũ· // 10·sacrificiũ dẽombz offerẽdo·nã q̃dã meũt exp̃sse pactũ cũ demõe p ipsã demõis inuocacõez cui inuocato sacrificiũ ꝫ reuerẽtiã exhibẽt·otra q̃s dꝛ Isa·28·dixistis pcussim⁹ fed⁹ cũ morte et cũ inferno fecim⁹ pactũ·et hoc faciũt ut ab eo impetrẽt tpalia ut auari·vel libidinosa ut philocapti· // 11° arte nepharia ymagines q̃sdã ostruẽdo·Quidã em p quãdã nepharĩã artem ymagines q̃sdã ostruũt q̃ vtute dẽonũ aliquos cert⁹ effect⁹ hẽbãt·vñ in ipis ymagibz eẽ aliq̃d dimitatis credũt ꝫ cultũ dmũ eis exhibẽt·ꝫ hec fuit opio Hermetis tremegisti ut dicit Aug⁹·8·de ciui·dei· // 12° obuãcijs q̃busdã vtẽdo ad ogmicionẽ vitatis·nã ars notoꝛia ẽ phibita·qꝛvtitur q̃ busdaz supsticõsis ad sciaz acq̃rendã q̃ nõ hñt scdz se vtutẽ creãdi sciaz·sicut ex inspectõe q̃rũdã figuraꝝ ꝫ placõe quoꝛũdã ignotoꝝ vtoꝝ·vnde fũt supuacua signa ptinẽcia ad pacta q̃dã cũ demõibz federata ut dicit Aug⁹·2·de doctrina xp̃iana Et deut·18·Nõ inueiat̃ i te q̃ q̃rat vitatẽ a mortuis·q̃ talis inq̃sicõ inmitit̃ auxilio dẽomis·licet em obsuet q̃dã ieiumia ꝫ oꝛoes ad deũ·mõ tũ in debito ista obsuat ac̃· // 13° supsticõsa q̃dã obseruãdo ad samitatẽ adipiscẽdã·nã in oibz incantationibz et scripturis suspẽsis·si sint noia ignota aut cũ vbis sacris aliq̃ vana puta caracteres in scripti pret signũ crucis aut modꝰ vanꝰ scribendi vel ligãdi cũ tali filo vel in tali carta q̃ ad diuinã reuerẽciaz nõ ptineãt supsticõ iudicat̃ ut dic̃ Aug⁹·vbi s̃· // 14° honorẽ do debitũ p ydolatriam creaturis exhibẽdo·q̃uis em pcem tẽptacõis dei grauiter fuit punitũ apud iudeos·q̃ vmũsalit̃ omis in deserto pierũt terrã pmissionis nõ intrãtes ps̃·Vbi tẽptauerũt me pres vri·et seq̃tur·q̃ bus iurraui in ira mea si ꝫ nõ introibũt in requiẽ meã Pro pcõ aũt ydolatrie imẽfecti fũt·23·milia hoim Exo·32·Tñ pcem ydolatrie nõ fuit punitũ illa pena q̃si sufficiẽti·ꝫ in posteꝝ ꝫ illo pcõ grauioꝛ pena reseruabat̃ Exo·32·Ego aũt in die vlcõ mis visitabo hoc pcem eoꝝ q̃c̃· // 15° temptando potẽtiam di sicut pharisei qui xp̃m temptãtes signũ de celo q̃rebant ab eo·Similit̃ q̃ñ q̃s infirmatur ꝫ nõ vult aliqđ remediũ naturale accipe ut expiat̃ an de⁹ miraculose sanet ipsũ sicut fecit beate Agathe·Etiã si q̃s nõ pauraret sibi cibũ volẽs expiri an de⁹ mittat sibi cibũ sicut Helye ꝫ beate katherine·Et vmũsalit̃ si q̃s põt se adiuuare i aliquo casu occurrẽte p remedia naturalia aut auxilia hũana ꝫ nõ facit·ꝫ solũ expectat di adiutoriũ dicit̃ tẽptare deũ·sicut fecit populus bethulie q̃ nolebat se dare dominio holofernis misi infra q̃nq̃ dies exaudiẽt eos deus ut hẽtur Judith·8· ca·ut ptz ac̃· // 16° tẽptando sapiaz di·sicut ille doctor legis q̃ xp̃m tẽptans q̃siuit ab eo qđ eẽt mãdatũ magnũ in lege·sic q̃dã ponũt se ad docendũ sciam vel p̃dicandũ alijs sine opetẽ scietia expectãtes a do sibi infũdi sciaz qui añq̃ efficiãtur di scipuli vitatis docẽtes efficiũtur mgri erꝛoris ut dicit Leo papa· // 17° tẽptando pacienciaz dei sicut fecerũt illi de q̃bus dꝛ sap̃·2·Cõtumelijs ꝫ tormento inquiro gem⁹ eum ut sciam⁹ reuerẽtiam ipsius ꝫ plem⁹ pacientiã illi⁹·Sic pseuerãtes in peccatis ꝫ expectantes a do ut eis mittat angelum suũ ad hoc q̃ desistant a peccatis temptant deũ·Jero⁹· Si non cõuertimur si duri colli sum⁹·assidue peccantib⁹ non miseretur deus·ut hẽtur dist·93·ca·

dyacom·V̄ñ noli eē q̄si tēptans dēū·ecc̄·18·¶18° tēptando maiestatē dei sicut fecit hodie dyabol⁹· q̄ voluit expiri an xp̄s eēt ver⁹ fili⁹ dei dic̄·Si fi·dei es dic ut la·isti pa·fiāt·Et iudei dicēbāt·Si fi·dei ē descē·de cru·a cred·ei ¶19° blasphemādo dēū affir matiue aut negatiue sicut fecērt iudei dicētes N̄one bñ dicim⁹ nos·q̄ samaritan⁹ es tu dēomū hēs· Joh·8·Et itez·N̄ō ē h̄ hō a deo q̄ sabbatū non cu stodit Joh·9·Silr̄ multi attribuūt deo q̄d ē in dcēs sue maiestati aut remouēt dicētes·De⁹ nō posset facē·Isa·p̄·Ve gēti peccatrici pplo gui imi q̄tate·filijs sceleratis dereliquērt dēū·blasphema uerūt sācm isrl̄ ¶20° corp⁹ xp̄i fuscipiēdo idigne V̄ñ sic indigne coicare ē q̄si ydolatriā cōmittere ut dist·32·S̄· porro dr sic· Agētib⁹ et fuscipiētib⁹ eadē sacra otra pōtificū īstituta n̄ forte sola mor te īfluemēte utpote ne fine baptismate vl̄ coione q̄libet hūanis reb⁹ excedat·eis imp̄ intītū obstūt ut veri ydolatre sint·cū talibz a ordinationū a sac mēto⁹ cōfectō et aliē q̄p̄ p̄missum ē scrēt fuscepcō vehemēter a sacris canonibz phibēatur·Ait em̄ Samuel ppha·qm̄ pccm ariolādi ē repugnare q̄ scelus ydolatrie nolle acq̄escē·hec ibi· ¶21° i locis sacris a p̄cipue in ecc̄ia ofabulādo·Plures em̄ in ecc̄ia cōfabulātur a h⁹ gra illuc cōuenīūt·cū tam apl̄us dicat·i·coē·12·Mulieres in ecc̄ia taceāt et maxie dñt abstinē a vb̄ otiosis·inf illud math· ·12·De oi vbo otioso q̄d locuti fuerint hoies red dent racōnē in die iudicij a p̄cipue de vb̄ otiosis in ecc̄ia dictis in q̄ laudes dei psoluēde sūt ppha·A· Implemī spūscō loq̄ntes vob̄ metipis i ym·a cā· spūalibz· ¶22° in locis sacris cōuenīēdo ad ofili andū·plures em̄ conuenīūt ad ecc̄ias ex odictu ad faciendū mala ofilia a p̄cipue de reb⁹ mūdialibz Gen̄·29·In cōsiliū eor⁹ nō veniat aia mea a in cē tu eor⁹ nō sit gloia mea· ¶23° i ecc̄ia litigia a secu laria iudicia exercēdo·Plures em̄ ad ecc̄ias conue nīūt velut ad theatr⁹ vbi cās audiūt et atengas suas faciūt·otra q̄s·i·Reg·2·dr·Nolite multipli cate loq̄ sublimia·s·in tēplo dei gloriātes·recedāt ab ecc̄ia·vetera·s·litigia mundialiū de ore vro·q⁹ de⁹ scia⁹·s·spūaliū d·ē· ¶24° in ecc̄ia emulacōes a ofciones intendēdo·plures em̄ in ecc̄ia ofēdūt de honorabilioi sede aut loco·math·23·Amāt p̄ mos recubit⁹ in cēnis a p̄mas cathedras in syna gogis·Et p̄·coē·11·Cōuenientibz vob̄ i ecc̄ia audio īt vos scissuras eē·s·cīr hōres mūdi·ꝫ non dei q̄ ista detestat·ac̄ ¶25° in ecc̄ia conuiuia a epulacōes faciēdo·plures em̄ sub p̄textu ofraternitatis aut pi etatis in ecc̄ia māducāt a bibūt vsq̄ ad ingurgi tacōnez p̄·coē·11·Nūq̄d domos nō hētis ad man ducādum a bibēdū·aut ecclesiaz dei ofēmitis·s·Et dist·42·ca· Non oz in basilicis aut in ecc̄ijs ago pen facē et int⁹ māducare vel accubit⁹ sternē·Et ca·Nulli epi vel laici vel derici cōuiuētur nisi for te trāseūtes hospicōr ncitate illic refociātur·pbi ab hmōi conuiuijs imp̄tū pōt phibēatur·hec ibi ut patet· ¶25° in ecc̄ia negociacões rer⁹ tpaliū vel spūaliū exercēdo·vñ Joh·2·dr q̄ xp̄s eiecit de tē plo oēs vēdētes oues a boues a colūbas a numu larios sedētes·Oues sūt q̄ de apparētia bone uer sacōmis laudē querūt·Boues sūt q̄ devōto p̄dicati omis p̄tiū accipiūt·Colūbe sūt q̄ de collacōe sacra mēto⁹ remūeracōez exigūt·Numularij sedentes sūt q̄ recipiūt p̄tiū p bñficijs ofrendis·Dij oēs ei ciuē de tēplo cū dñs sbdit Nolite facē domū p·m· q̄·s·gtis oia tribuit·domū negociacōmis· ¶26° in ecc̄ia sine ncitate res seculaes locādo·pluēs em̄ de ecc̄ia faciūt horreū aut cellariū reponētes in ar chis·bladū·vinū·oleū·limū·ac̄·2·Mach·5· Sa cris edib⁹ muliēs vltro se ingerebāt·intro feren tes ea q̄ nō licēbāt Jō dr Joh·2·Auferte ista hic· pñs·dñe di·de·do·tue a lo·ha·g·t· ¶28° in ecc̄ia le nocinia a lasciua ptractādo·plures em̄ in ecc̄ia p cātur·choreas ducunt·a mulierculaz amorē sibi cōciliare satagūt·i·coē·11·Dis mulier orās nō ve lato capite deturpat caput suū Ideo dz mulier re lamē hre sup caput ppt angelos·q ppt alios orā tes in ecc̄ia q̄ sūt sicut angeli dei· ¶29° in ecc̄ia pol lucōmbz a cōstupracōmib⁹ se ostamināndo·Vñ·2· mach·4·dr· Tēplū luxurijs a comessacōib⁹ erat plenū a scortanūm cū mētricibz Ezech·8·Egredē a vide abhoiationes pessimas q̄s isti faciūt hic ac̄· ¶30° in ecc̄ia ostētacōes corpales a spūales faciē do·Corpales sicut quorūdā platoz a p̄cipū de q̄bz dr Amos·6·Optimates capita populoz in grediētes pompatice domū dei isrl̄·Quedā domi celle a dñe ad ecc̄iaz p̄edūt extēto collo a nutibz oculoz·plaudētes manibz a oposito gdu incedē tes·Isa·2·Spūales sicut quorūdaz ypocritaz q̄ oia opa sua faciūt ut videātur·math·23· ¶31° die bus dñicis a in sollēnitatibz nō audiēdo missaz· N̄ā de ose·dist·i·ca·Missas die dñica a seculaibz totas audire spūali ordine p̄cipim⁹·ita ut añ be nedictōez sacerdotis egredi popul⁹ nō p̄sumat· ¶32° in missa mihil offerēdo·N̄ā de ose·dist·i·ca· Dis xp̄ian⁹ p̄curet ad missaz sollēnia aliq̄d de⁹ offerrea ducē ad mēoriā q̄d de⁹ p Moysen dixit· N̄ō appebis in ospcū meo vacuū·In collectis sā ctoz patz liq̄do apparet q̄ oms xp̄iani offerre aliq̄d d⁹ ex vsu sāctoz patz dñt·Ad ip̄m em̄ p⁹ est fugiēdū q̄ nre curaē possit aie passiones·Vez hoies p̄ postero ordine añ sibi opez ab hoibz acer siūt·vbi aūt hūana subsidia defecerīt tūc opinā tur dīm postulādā fauoris grāz·hec ibi ut patz· ¶33° i diebz sollēmibz xp̄i advillā eq̄tādo aut ibi stādo·N̄ā de ose·dist·3·ca·Nulli ciuiū vnq̄ pasce natalis dñi vel q̄drageſime sollēmitatē in villa li ceat celebrare nisi quē infirmitas pbabiē tenuis se· ¶34° ligna et lapides ecc̄ie cōsecte in opa lay coz admittēdo·N̄ā de ose·dist·i·ca·Ligna ecc̄ie dedicate nō dñt ad aliud op⁹ iūgi nisi ad aliā ec desiā vel igni cōburēda·vel ad p̄fectū in mona sterio fratribz·In laycoz opa non dñt admitti· hec ibi·Et ca·altaris palla ac̄·Idē per oia dr·ac̄· ¶35° vtēsilia ecc̄ie dedicate alijs vsibz applicādo N̄ā de cōse·dist·i·ca·vestimēta ecc̄ie q̄bz dño mi nistrat a sacrata dñt eēa honesta q̄bz in alijs vsi bus nō dñt frui p̄ter q̄p̄ ecclesiasticis a d⁹ dign⁹ officijs q̄ nec ab alijs dñt ordi aut offerri nisi a

sacratis hoibus nevltio q̄ Balthasar regez pcus
sit·sup hec trāsgrediētes veniat a conuere faciat
eos ad yma·hec ibi·Et ca·Ad nupcias ac̄· 30°
in die dñica illicita opa pagēdo·vñ ex̄ de feriis·
ca·Oēs dies dñicos a vespa in vespaz cū oi vene
racōne dcernim⁹ obseruari·a ab oi illicito opere
abstinē ut mercatū in eis mīme fiat·ac̄· 31°die
dñica torneamētis insistēdo·vñ ex̄ de torneamē
tis·ca·Felicis memorie Innocēcij a Eugenij p̄de
cessoz nōz vestigijs inherentes·illas detestabi
les nūdinas vel ferias q̄s vulgo torneamēta vo
cāt in q̄bz milites ex odicto ouenire solent a ad
ostētacōez viriū suaz a audacie temē ogrediūt·
vñ mortes hoim a aiaz picula sepe puenūt fiei
phibem⁹ Oz si q̄s eoz ibi mortuus fuerit q̄uis ei
poscēdi pnia nō negef·ecclastica tū careat sepul
tura·hec ibi· 38° in die festo choreas ducēdo·vñ
Jero·in q̄dā omel·dicit Nō credo viro si dicit se
illesum euasisse a spectaculis taliū·cum Dauid ex
eo q̄ vidit Bersabe·leuantē se ad libidinez puo
catus sit·hec ille· 39° vsuris a lucris tpalibz insi
stēdo·vñ Inno⁹·li·de vilitate hūane odicois di
cit sic·Auaritia scdz apostolū ē ydoloz seruitus
q̄ sicut ydolatra seruit simulachro·sic auar⁹ ser
uit thesauro·Nā ille cultū ydolatrie diligent am
pliat a iste cumulū pecunie libent augmētat·Ille
cū oi diligētia colit simulachra a iste cum oi cura
custodit thesaur Ille spē ponit in ydolatria a iste
spē ostituit in pecunia Ille timet mutilare simula
chra a iste timet minuē thesaur·hec ille· 40·die
bus festiuis postpositis dimis officijs a p̄dicacō
mibz gulositati et ebrietati deseruiēdo·vñ tales
deificāt vētrez suū·Philipē·z·Quoz de⁹ ventr est·
quē admodū Hugo in suo claustrali dicit Solēt
dñi tēpla ostrui·altaria erigi·mīstri ad seruiēd
ordinari·pecudes ymolari·thura ocremari·deo
siq̄dē vētri tēplū ē coq̄na·altare mēsa·mīstri coci·
ymolate pecudes cocte carnes·fum⁹ incēsoz odor
sapoz·hec ille·Cōuiuia magna die festo pantur
qd̄ ē oio intoleres· Post hāc declaracōnē dixit s.
Thomas·O aīa deuota iā potes intelligē ncēta
tē dīme religionis fine q̄ nemo saluat·Se tū Be
lial glorief in argucijs suis dcebo te ad singula
rñdere· Ad p̄mū dic q̄ laus vtutis in voluntate
ostitit nō āt i ptāte·a iō deficē ab eqlitate q̄ ē me
diū iustitie ppē defectū ptātis nō diminuit laudē
vtutis si nō fuerit defect⁹ ex pte volūtatis· Ad se
cūdū dic q̄ i hijs q̄ exhibēf alijs ppē eoz vtilita
tē exhibitio est laudabilior q̄ fit magis indigēti
q̄ ē vtilior·do aūt nō exhibef aliq̄d ppē ei⁹ vtilita
tē·ꝫ ppē ei⁹ gloriā·nrāz āt vtilitatē· Ad tciū dic q̄
vbi ē ncēcitas tollit gloria superogacōis·nō aūt
excludit meritū vtutis si assit volūtas· Ad q̄tū
dic q̄ de dictamine rōnis naturalis est ut hō aliq̄
faciat ad reuerētiaz dīnaz·ꝫ q̄ ista determiate faci
at vel illa nō ē de dictamie rōis naturalis·ꝫ de in
stitucōe iuris dīm vel hūam·Tūc aīa grās agēs
do a suis doctoribz ofīta i religiōe xp̄iana abijt
domū in pace·quā nob⁹ ocedat Jhs xp̄s Amē·

Finis de iudicio

Regnū patū est vob·Math·22·ca·Do
die aīa simplex fidelis a deuota saluti
sue intēta accessit ad ecclaz et audiēs
missaz adūtit tā ex lectōne ppbie Eze·
·38·q̄ ex euāgelio vnā oclusionē valde notabilē
s. Quod iuditū pticulare q̄ aīa iudicat erit iudi
tiū vniūsale q̄ tot⁹ hō examiatur·Rō istiq̄ cōclusi
onis ē ista·Nā q̄libet hō a ē singularis psona a ē
ps totiq̄ gnis hūani·vñ duplex iuditū ei debet
Vnū singulare qd̄ de eo fit post mortē qñ recipit
iux ea q̄ gessit·q̄uis nō totalit·ꝫ quo ad aiam
tm·q̄ intēdū de vno disponitur ad vtilitatē alioz
alit q̄ manifesta opa ei⁹ exigēt videāt ut di Deb·
·11·Nō accepert repromissionē do p nobis aliq̄d
meli⁹ puidēte ut nō sine nob⁹ consumarētur·Aliud
iuditū di ee de eo scdm q̄ ē ps totiq̄ gnis hūani·
sicut q̄s iudicari di scdz iusticiā hūanaz·qñ ecla
datur iuditū de coitate cui⁹ ipe ē ps·vñ a tūc qñ
fiet vniūsale iudiciū totiq̄ gnis hūani p vniūsa
lē sepacōez bonoz a malis·etiā q̄libet iudicabit
q̄ pena q̄ aīi iudiciū cōplete inflicta nō fuerat in
vltiō iudicio oplebitur p quaz ipij cruciabūtur
quo ad aiaz a corp⁹ simul·opleto in pemis nūero
dānatoz q̄ q̄nto cū pluribz arcebūt magis arce
būt·et bom āpli⁹ premiabūtur·tū ex gloria corpis
adiūcta·tū ex nūero scōz cōpleto·tale iudiciū ē
sepi⁹ recogitādū ppē tria· Prio ppē causē imq̄ta
te·sicut citat⁹ non hīs iustā cāz valde cogitat de
iuditio qd̄ expectat Corā do āt nemo iustificatur
ps· Nō intres in iudiciū cū seruo tuo dñe·q̄ nō
iustificabitur in ospectu tuo oīs viues·tū ppē veri
tatis manifestacōnez·q̄ omnia erūt aperta da
niel·A·Judiciū sedita libria cōsciēcie apti sūt·tū
ppter sentēcie determinacōez·ps· Judicia dei abys
sus multa· 2° ppē iudicis eqtatē·q̄ equalit omēs
iudicabit·Sap·6·Judituū durissimū in hijs qui
p̄sūt fiet·nō em subtrahet psonā cuiusq̄ dns q̄ ē
dñator oīm nec verebitur magnitudinez cuiusq̄
qm pusillū a magnū ipe fecit et eqlit cura ē illi de
oibz·tū ppē ipi⁹ iflexibilitatē·q̄ nec p̄ce nec p̄tio
nec aliquo alio flectef·pū·6·zel⁹ a furoz viri non
pcet in die vindicte·nec acqescet cuiusq̄ p̄cibus
nec suscipiet p redēpcōe dona pluria·tū ppē ipi⁹
rigiditatē q̄ de oibz magnis a puis iudicabit Ec
clesiastes vltimo ca· Cuncta que fiunt adducet
deus in iuditū·p omni errato siue bonū siue ma
lū sit· 3° ppter iudicij firmitatez·quia non potrit
ab eius iuditio appellari·cū non habeat superiorē
in iudicō·Osee·1·Audite sacerdotes a attendite
domus israhel et dom⁹ regis auscultate·quia vo
bis cū iudicium est·Et ps· Confige timore tuo car
nes meas·a iudicijs enim tuis timui·Et Job·7·
Pater omne iuditū dedit filio·pater nō iudicat
quēq̄ ita q̄ ad ipsū non potrit appellari· Hijs
intellectis anima exiuit ab ecclesia vadens domū
cum pposito taliter emēdandi vitam suam a im
maculatam se custodire q̄ in die vniuersalis iu
dicij statuat in pte dextra bonoz a nihil inueniat
in ea dānabiliter iudicandū·Et ecce Belial inten
dens eam ab hoc sancto proposito reuocare ait

O aia simplex q̄ facile decipis tā leuit credēdo·vo
lo tibi ostendē q̄ tale iudiciū vmúsale non erit·
¶ Prio sic. Jdo aliq̄ in iudiciū oz adduc·q̄ dubiū
est q̄d de illis fit diffimēdū·ꝫ añ finē mūdi deter
miata ē vnicuiq̄ sua būtudo vel dānacō·g̊ tale in
diciū nō eit. ¶ 2° sic. Pt⁹ vltāz retribucōez p̄mio
q̄pēaq̄ frustra adhibeē iudiciū·ꝫ nūc fit tal re
ēbucō dicit em̄ dñs latrōi·hodie m·e·ī pa·luc·
·23·a luc·16·. Mortu⁹ ē diues a sepult⁹ ē ī iferno·
¶ 3° sic. Paū p·8ī ſō iudicat de⁹ bis in idipsū·ꝫ
hoc tpe exercēē iudiciū dei q̄tū ad tpalia a spūa
lia g̊. ¶ 4° sic. p̄miū a pena rn̄dēt merito a demeito
ꝫ ista punēt ad corp⁹ ut est istrumētū aie g̊ cor
pi ista nō delētur misi ppē aiaz. Aia vero abijt tri
stis q̄rēs a cōsulēs legis doctoēs Qui mox obuia
uit moyses a q̄ cū cognouiſſz cās mestitie fue ait
Ego oñdam tibi cōdusionez quā audiuisti testi
monio quadruplicis legis scilicet.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis Diuinal.
¶ Legis ꝓphetalis.
¶ Legis Dūanalis.

legis naturalē Et hoc q̄dru
plicit. s. p racōes naturales
p phos. p poetas. p exem
pla gentiliū. Rñdū ad racō
nes naturales sciēdū q̄ iu

Dicio ex testi⁰
diciū de aliq̄ re mutabili dari nō pōt añ eiꝰ
osūmacōez sicut iudiciū de aliq̄ actōe pfecte dari
nō pōt q̄lis sit añq̄ fueit osūmata a ī se a ī suis
effectibz·q̄ multe actōes videtur eē vtiles q̄ ex ef
fectibꝰ demrānt nociue. Cōsimilit de hoie aliq̄ iu
diciū dari nō pōt q̄ diu eiꝰ vita termieē eo q̄ mlti
plicit pōt mutari de bono in malū a econūso·vel
de bono in meliꝰ aut de malo in peiꝰ·vñ apl⁹ di
cit hebꝛ·9·q̄ hoibz statutū ē sel mori·post hoc ād
iudiciū Et licet p mortē vita hois termietur scdz
se remanet tñ ex futuris scdz aliq̄d dependēs q̄du
plicit. ¶ Prio scdm q̄ adhuc viuit in mēoriis ho
minū in q̄bꝰ q̄q̄ remanet cōtra veritatē bone fa
me vel male·a p̄capue ppē filios q̄ fūt aliq̄d p̄ris
scdz illd ecc̄·30·. Mortuꝰ ē p̄ illiꝰ a q̄si nō est mor
tuꝰ·similez em̄ sibi reliq̄t post se. ¶ 2° q̄tū ad effe
ctus suoz operz sicut ex deceptōe Arrij a aliorz he
reticorz pullulat infidelitas vsq̄ ad finē mūdi a
vsq̄ tūc pficit fides ex p̄dicacōe apl̄orz. ¶ 3° q̄tū
ad corp⁹ qđ q̄q̄ hoīficē tradit sepulture·q̄q̄
vero relinq̄tur insepultū a tādē icineratū resolui
tur oio. ¶ 4° q̄tū ad ea ī q̄bz hō suū affectū defixit
puta in q̄busc̄q̄ tpalibz rebz q̄z q̄dā citiꝰ fimū
tur a quedā diutiꝰ durāt·. Oia aūt hec subdūtur
extimacōi dīni iudicij Et idō de hijs oibz pfectū
a manifestū iudiciū hīi nō pōt q̄ dū hꝰ tpis cur
sus durat a ppē hoc oz eē finale iudiciū in nouiſ
simo die in quo pfecte id qđ ad vnūquēq̄ hoiez
ptinet q̄ cūq̄ mō pfecte a manifeste diiudicet ut
totalis retribucō q̄ ad aiam a corp⁹ fit Et sic
ptz ac. ¶ Rñdū ad phos morales sciendū q̄ ōmi
hoi naturalit inest de fideriū vite ppetue a imōrlis
quā cōplet a pfecte post die vnūsalis iudicij cō
sequūtur. Qđ declarat q̄druplici testi⁰. ¶ Prio tulij
philipica·12·dicētis Breuis a natura nob data
est vita·ꝫ mēoria bñ acte vite sempitna q̄ si non
eēt lōgior q̄ hec vita q̄s eēt tā amēs q̄ maximis
laboribz a periculis ad fūmā laudē gloriā q̄ ꝓtēdēt. c
¶ 2° Mercurij ī megisti ad Asclepiū dicētis. Nos
pijſſimis votis optam⁹ si dīne placet pietati ut
mūdana custodia absolutos supioris ptis natu
re restituat Et hec est merces pie sub dꝰ diligent
cū mūdo viuētibz. ¶ 3° Quintiliam ca·2·dicētis. Si
q̄s sciat q̄s sit finis bonoz q̄ va felicitas·nūq̄ si
bi videbit p̄matura morte moriturus. ¶ 4° Sen̄
ad Lucillū epl̄a·20·dicētis. O qñ ille veniet dies
qñ nemo in hōrez tuū mēciat·. Huc g̊ cogitacōes
tue tendāt·hec cura·hoc opta·hec ille. Jſta véo si
ent p aduentū vnūsalis iudicij in nouissiō die
de q̄ iudicio Sibilla tiburtina dic̄ sic. Judicij sig
nū tellus sudore madescet·. Celo rex adueiet p se
da futur⁹. s. in carne pñs ut iudicet oēs. Vñ dū
cernēt incredul⁹ atq̄ fidelis. Celsū cū scīs eui iaz
termio in ipo. Sic aie cū carne adeūt q̄s iudicat
ipē. Cū iacet inculto dēnsis in vepribz orb·. Reiciēt
simulachra viri cūctā q̄ gazā. Exuret terrā igmis
pontūq̄ polumq̄. Jnq̄rēs tetri portas effringet
auerni. Deoz ꝫ em̄ cūcte lux litera carni. Tradēt.
sontes eterna flāma cremabit. Et cultos ad⁹ re
tegēs tūc q̄sq̄ loq̄tur Secreta. atq̄ deꝰ reserabit
pectora luci ac̄. Et Sibilla erithea dicit sic. Et vení
ent in ospcū agni ablꝫiatio pcōz q̄ vlcōis appe
titus a desēdet igmis terribilis q̄ vnūsa creata
vsq̄ ad etherea cremabit et nō erit vltra solare
lunareue iubar. non mōtes aut colles. nec hoim
hītatio erit in terris. a nō abūdabit vltra imiqui
tas a pcēm. ꝫ veiet e celo vox tube tribilis ad uo
cās vnūsos ut veniāt in examē. Fiet aūt inefla
bilit corpis a aie reintrācio vt vtrūq̄ sil retribu
tionē recipiat siue penā. Tūc apparebūt cūcti re
ges a pncipes a videbūt agnū ī trono tribili ut
retribuat vnūsis. nec erit iopis diuitisq̄ discre
tio. ꝫ exaiacio mei toz. Judicabit āt bonos a ma
los ut illos fursū leuet. hos aūt in sortē dēonū vo
ret auern⁹. hec illa. ¶ Rñdū ad poetas sciēdū q̄ ī
vltio iudicō erūt. ¶ Prio oflagracō igmis. q̄ si
cut i pncipio mūdi deꝰ destruxit seculū p diluuiū
aquaz. remāserūt tñ paucissimi hoies ex q̄bꝰ p
creatū ē genꝰ hūanū. sic tādē mūdꝰ dz fimi p ig
nē nullo hoie supstite. vñ Ouidi⁹ li·p·methamo
phoseos dicit sic. Jāq̄ erat ī totas sparsurus ful
mina terras. Dz timuit ne forte sacer tot ab igni
bꝰ heter Cōcipet flāmas. lōgusq̄ ardescēt axis.
Esseq̄ in fatis reminiscit affore tps Quo mare q̄
tellus correptaq̄ regia celi Ardeat. a mūdi ples
obsessa labōēt. ¶ 2° ruina mūdi. vñ Virgili⁹ li·
eneydos dic̄ sic. Juditiū cauit a tristes denūciat
iras. Ventuz excidiū. a vasta vulsa ruina. Oia
tunc piter rutilo miscerier igni Pallēteſq̄ polo
stellas. celiq̄ ruinā. Tūc vero tremefacta nouis
p pectora cunctis Jnfinuat pauor a tacitu vētura
videbāt. Vñ lucanꝰ li·p·dicit sic. Sic cōpage so
luta Secula tot mūdi supma congerit hora. Anti
quū repetēs itez chaos. oia mixtis Spdera spde
briꝰ cōcurrēt. ignea pontū Astra petēt tellꝰ exten
dere littora nolet. Excuciet q̄ fretū. fratri cōtraria
phebe Jbit. a obliquū bigas agitare per orbem.

Indignata diē poſcet ſibi·totaq; diſcors/Machi
na diuulſi turbabit ſydera mūdi·hec ille· 3° ret
butio meritoz·vñ Señ·tragedia·10·dicit ſic Le
ges im ſupos datas·a q̄ tpa digerēs Quatuoz p̄
cipitis dei Anni diſpoſuit vices·nulli nō auidas
polo Parcas ſtamina nectere·Q8 natū ē potrit
mori·Vati credē traitio deuict inuet Hercules
Jā iā legibz obrutis/Mūdo cū vemet dies Auſtra
lis pol obruet Quicq̄d p lybiā iacet Et ſparſus
garamas tenet Artho pol obruet·Quicq̄d ſub
iacet aribz Et ficus boreas felt Amiſſuz trepid
polo Titā excuciet diē·Celi regia cidet·Certos
atq; obit trahet·Perdet mors aliq̄·Penſate me
rita·mors erit p̄ cūi oim·// 2° felicitas iuſtoz·vñ
Gualter im alexādreide li·8·dicit ſic O felix mor
tale genꝰ ſi ſp hēret Ethereū p mēte bonū finēq;
timeret·In hijs vbis pmit duo q̄ ſi hō invita co
gitaet nūq; peccaret·// Prio ſi felicitate ſuā vltūaz
pēſaret·// 2° ſi finē mūdi pmūſale inditiū rumi
naret·q̄ duo imīmēt hūano gñi ad ſui ppetuā re
tribucōnē·// Rūtū ad exēpla gētiliū ſciēdū q; cīt
inditū vle ofideranda ſūt·q·// Prio tpis incertitu
do·Nā q̄dā pfamilias recedēs de domo a ſuos ſu
os relinqns nihil eis dixit qñ eet reuerſurꝰ·mo
uet igitur q̄ſtio int ſuos de reditu dñi·Vnꝰ diē
q; cito·alius dicit q; tarde·Ceteri dicit neſcio·Cōſtat
q; ceteri ē veriꝰ locutꝰ·Eodē mō poſt aſcēſionē xpi i
celū·q̄dā dixert q; xps erat vēturꝰ ad iudiciū im
primo·q̄dā q; diutiꝰ tardaret·q̄dā vo dixert q;
neſciebāt·a hijs veriꝰ locutꝰ ſūt·q; nō ēvīm noſce
tpa vel momēta q̄ pr poſuit im ſua ptāte·// 2° indi
cij formido·nā ex hyſtoria Barlaā Rex q̄dā mg
nus im curru aureo pcedēs cū q̄buſdā attritis ve
ſtibz idutis a macie attenuatis obuiaſſz otinuo
ad eoz pedes p̄cidēs ipōs adorauit a ſurgēs im eo
rū oſcula ruit·Procēs āt eiꝰ indigne hoc ferētes
ſi regē ſup hoc arguere formidātes frī retulerūt
quō rex magficēcie regali indigna feciſſet·Frat
aūt ſup hoc regē redarguit·Erat aūt regi ofuetu
do q; cū aliq̄s morti tradēdꝰ erat rex añ eiꝰ ianuā
p̄conē cū tuba ad hoc deputata mittebat·vespe
igit vemēte añ fris ianuā tubā ſonari fecit·q8 il
le audiēs a de ſua ſalute deſpās totā nocte īſom
nē duxit a teſtamētū fecit·Mane āt facto indut
migris veſtibz cum vxore a filijs ad fores palacij
lugēs accēſſit·quē rex ad ſe ingredi faciēs dixit·
O ſtulte ſi p̄conez fris tui cui nihil te deliq̄ſſe cog
noſcis tātū timuiſti·quō p̄cones dñi mei in quē
tūtū peccaui timere nō debeo·q; ſonabili tuba m
morte ſignificāt a tribilē iudicis aduētū denūciāt·
// 3° iudicij reddicō·nā q̄dā comes trāſformās ſe
in ſtatꝰ vaios volebat oia officia expiri·q̄bz exp
tis dixit q; vita mercatoz im nūdinis q̄bz tradū
tur oia q̄ volūt eē melior oibz miſi eet vnū·Com
putatio a ſolucō in fine Cōputātur int eos oia que
recepert a expēderūt q̄tumcūq; pua a miſi ſoluāt
detinētur captiui·Eodē mō in iudicō reddem rati
onē de oibz q̄ in nūdinis huiꝰ mūdi pegimꝰ· 4°
iudicij retribucō·nā rex q̄daz licet multa ei feſta
fierēt nūq; videbat·Reprehenſus āt ſup hoc a q̄dā
amico ſuo tūc diſſimulauit·Poſtmod autē pari
fecit cathedrā nobilē cū pedibꝰ putridis a collo
cari eā ſup quādā fornacē ardētez a de ſup gladiū
pendē cū fragili cordula·ſup q̄ cathedra inſſit il
lū reprehenſorē ē pmi a q̄tuor hoies cū gladijs eua
ginatis ſtaē inr eū im circuitu Et p̄cepit afferri ci
baria a oia delectabilia a gaudioſa·tūc rex muta
uit eū ad ridēdū·Et ille·quō imāt poſſum ridere
cū oia iſta incōmoda videā añ me·Rex ait·quō
poſſuz a ego ridē q̄tumcūq; magna feſta fiāt co
raz me q̄ amaritudinez pctoz meoz video poſt
me·Incertitudinē futuroz añ me·Veracōes ad
uerſitatū p̄ritū a ſiniſtris·Locumta p̄ſpitatū a
dextris tāq̄ gladios acutos·diſtrictōnē ſine di
uine ſupē me·Voraginez iferni infra me·Et inē
hec conſtituꝰ ſum in hac fragili ſede de qua quo
tidie p̄cipitari expecto·

Secūdo p̄cipaliter dedarat eadē ecclo teſtiº le
gis dicens·// Prio Deut·32·dr Si acuero ut
fulgur gladiū meū a arripuerit inditiū manus
mea reddā vlcōez hoſtibz meis a hijs q̄ oderunt
me retribuā·Judicabit dñs populū ſuū·a im ſer
uis ſuis miſerebitur·// 2° p̄·reg·2·dr dñs iudica
bit fines terre a dabit impiū regi ſuo a ſublimabit
cornu xp̄i ſui·// 3° Dauid im p̄s·Deꝰ nr manifeſte
veniet·deꝰ nr a nō ſilebit·Ignis im ſpectu eiꝰ exar
deſcet a im circuitu eius tēpeſtas valida·Aduoca
uit celū de ſurſū a terā diſcernē populū ſuū· 4°Ec
cleſiaſtes·3·dr Juſtū a ipiū iudicabit deꝰ a tēpus
oīs rei tūc erit·Sciēdū q; ignis velemēta p̄cedet
facie iudicis·quē ignē dñs emittet ppē·// Prio
ppē mūdi innouacōez·Purgabit ei a ēnouabit
oia elemēta·vñ ad inſtar aq̄ diluuij·15·cubitis
mōtibꝰ altior erit·ſicut dr in hyſtoria ſcolaſtica·
q; opa hoim tm aſcēdit·// 2° ppē hoim purgacōez
q; tūc illis q̄ viui repiēt erit loco purgatorij·// 3°
ppē maiorē dānatoz cruciacōez·// 4° ppē maiorē
ſcōz illūinacōez·Ita ſcūz Baſiliū deꝰ facta mūdi
purgacōe dividet calorē a ſplēdore·a totū calorē
mittet ad ēgionē dānatoz ut āpliꝰ cruciēt a to
tū ſplēdorē ad regionē btōz ut āpliꝰ iocūdēt ac·
Ter° dcl·ead ecclo te·le·pphalis·Prio Ysa·3·
Popule meꝰ q̄ btūi te dicūt ipi te decipiūt·
a viā greſſuū tuoz diſſipāt·ſtat ad iudicādū d·a
ſtat ad iudicādos po·dñs ad iuditū veniet cū ſea
toibz ppli ſui a pncipibz eiꝰ// 2° Ezechiel·1·Aſpicie
bā donec throni poſiti ſūt a antiquꝰ dierz ſedit·thro
nꝰ eiꝰ flāma ignis·rote eiꝰ ignis accēſus·fluuiꝰ
igneꝰ rapiduſq; egrediebat a facie eiꝰ·milia mi
lia miſtrabāt ei·a decies cētena milia aſſiſtebāt
ei·iudiciū ſedit a libri apti ſūt·// 3° Joel·2·Cōtur
bētur oēs habitatōes tre·quia venit dies dñi·quia pe ē
dies·dies tēbraz a caligis·dies nub a turbinis
Ante faciē eiꝰ ignis vorās a ptꝰ eū exurēs flāma·A
facie eiꝰ tremuit tra·motꝰ fūt celi·a ſol a lūa ob
tēbrati ſūt·a ſtelle retraxert ſplēdorē ſuū·et dñs
dedit vocē ſuā añ faciē exercituꝰ ſui·Magnꝰ em di
es dñi a tribil valde a qs ſuſtinebit eū·Nūc er
go dicit dñs Congregabo omnes gētes a dedu
cam illas in vallē Joſaphat a diſceptabo cū eis·

cō surgāt⁊ ascēdāt gentes in vallē Josaphat·qz ibi sedebo ut iudicē oēs gētes in circuitu·℣ 2° Sophonie p· Juxt est dies dñi magn⁹·iuxt velox nimis· Vox diei dñi amara·tribulabit ibi fortis· Dies ire dies illa·dies tribulacōis⁊ āgustie·dies calamitatis⁊ miserie·dies tenebraꝝ⁊ caliginis·dies nebule⁊ turbinis·dies tube⁊ dāgoris·sup ciuitates munitas⁊ sup angulos excelsos·⁊ tribulabo hoīes·Sz argētū eoꝝ⁊ aurū eoꝝ nō poterit liberare eos in die ire dñi·In igne zeli ei⁹ deuorabitur omnis tra·quia consūmacōnez cū festinatione faciet cūctis habitātibus terrā·

Quarto declarat eadē occ'o testi° legis pōnalis· Nā vltimū⁊ vnūsale iudiciū dei oēs hīnt timē et p̄cipue pctōres ꝓpt̄ ꝗtuor℣ Prīo ꝓpt̄ vnūsalē p̄tacōez·hoc em̄ iudiciū erit dar⁹ ꝙ iudicia hūana·qz hūana iudicia volūt qz si appellatus die fatali ad quā ē citat⁹ nō cōpeat suā oīs iur⁹ defensionē iudex de appellacōis negotio cognoscē p̄t alīa p̄te absēte·ut·ff·de tpib⁹ ⁊ repacōibus appellacōnū·l·vltīa li·A·Sz de⁹ nō vult qz vltimū iudiciū dē misi ptib⁹ appellantibz appellacōm̄ p̄sentibz Et in hoc lex dei occidat cū lege ciuili tenorē seqñtez occidēte·De vnoqz negotio p̄sentib⁹ oībz qs cā tāgit iudicāt oz·ff·de re iu·l·de vnoqz· Sic in vltīo iudicō oēs stabim⁹ añ tribunal xp̄i iudicis·℣ 2° ꝓpt̄ criminalem ꝓpetracōnez·qz ibi vñ debim⁹ de oīs pcti ꝓpetracōe·ut ptz p legez·ff·de his q̄ effudērt vel diecērt·l·i·vbi dr·qz in iudicō hūano vīdebit et tētur ad recōpensacōez dām̄ q̄ alicui electo de domo v̄ sus viā aliquē deturpauerit vel leseit·sic spūalit̄ q̄ deū ab aīa sua eiecerit⁊ luto pcti seipsū inquinauerit in iudicio dei vīdebit·2·pt̄·2·Contīget em̄ illis illō veri p̄bij·Canis reuersus ad vomitū suū·et sus lota in volutabro luti·Ne qz em̄ aīa ꝓpa q̄s abuti dz·qz expedit reipu·ne rea sua q̄s male vtat̄·ut Instit̄·de his q̄ sui vel alieni iuris sūt·§·Sz hō tpe·℣ 3° ꝓpt̄ exēplatē seductōez· qz de oīs mali exēpli oīsione satisfacē nos oz·ut ptz p rōez legis·ff·de his q̄ effudērt vel diecērt·l·vltīa vbi tētur qz cū liberi corp⁹ hois exeo qz decūtū fuīue aut lesū fuerit·iudex computat mercedes medico p̄stitas cetraqz ipendia q̄ in curacōne facta sūt⁊ opas q̄bz caruit⁊ ob id qz imutil̄ fact⁹ē Cicatricū āt aut deformitatis nulla fit estimacō· qz liberū corp⁹ nullā recipit estimacōnez·hec ibi· Cum g̃ aīa nobilior⁊ melior sit corpe:cogitate q̄ difficile erit satisfacē coram deo q̄ aīaz cuiuscq̄ malo exēplo cōmēnat⁊ pctō mōrli occidit·℣ 4° ꝓpt̄ sublimalē attēptacōez· Nā piculū mg̃nū eit his q̄ indigne vel iportūe ingerūt se ad ordies sacros vel ad bñficia eccīastica vel ad quēcūqz statū honoris·ptz p rōez legis·ff·de ꝓcuratoribz·l·q̄ oīa· ⁊·ff·de offitio p̄toris·l·p̄tor·vbi tētur qz null⁹ ingerat se ad tutelā mūdialē·⁊ talis tā q̄ suspectus abiciat̄·Quīto magis p̄dicti repellētur in iudicio dei·℣ Prīo qz indigne se ingerūt in p̄mom̄ crucifixi·℣ 2° qz nō intrāt p portā·⁊ p̄ imitacōz q̄z piculū ptz p rōez legis·ff·de rez dīone·l·vlt̄·vbi tētur qz romā alit̄ intrās q̄ p portā capite punibat̄·Ibi nāqz sic dr in textu·Romuli frat̄ remus ob id tradit̄ qz murz trāscēdē voluerit·sup q̄ dic glō·duo mātr fuerūt frēs q̄ Romā fecerūt·et cū eēt otētio cui⁹ noīe vocaret̄ Roma a remo vel romulo:sorte obtinuit romul⁹⁊ dñs remānsit q̄ postea frēz suū occidi fecit·qz cōtra dictū suū fecerat muros trāscēdēdo ut ibi·vñ lucan⁹·Fratrno p̄mi maduerūt sanguine muri·Ergo maiori rōe pena eterna est dign⁹ q̄ statū eccīe sibi vsurpat⁊ nō itrat p̄ p̄m·℣ 5° qz plures sūt sicut miles q̄ dat se militie ut onus euitet Et sicut talis nō excusatur ab onē opez q̄bz p̄⁹ tēbatur nec a seruitute ut·C de re militari·l·i·⁊·2·Ita nec isti a fruitio pcti⁊ dyabolī·qz cōuenerūt in vnū adūsus dñm⁊ adū·p·e· ut dr in p̄s·Et sic p̄z℣ Postq̄ vero Moyses declarauit exclusionē p̄dictā:ait am̄e deuote· Que ego noui fidelit̄ te docui·Sz ecce B ē scūs Thomas de aq̄no doctor noui testamēti·cui⁹ v̄bū eit lucerna pedibz tuis⁊ lumē semitis tuis·Ad quē astante Moyse accessit aīa deuota p darioni sue exclusiōis nocia Cui sāct⁹ Thomas imāt·Cōcl'onē tuā cōfirmabo testimonio legis q̄druplicis·s·

℣ Legis Euāgelice· gē euāgelicā xp̄s illaz ꝓbauit testi° q̄druplici·℣ Prīo
℣ Legis Apostolice· testi° Job·⁊·Neqz em̄ p̄ dicat quēq̄·sed iudiciū oē
℣ Legis Canonice· dedit filio ut oēs hōrificēt fi
℣ Legis Eccīastice·

Quantū ad le liū sicut hōrificāt pātrez·Amen amē dico vob qz venit hora⁊ nūc ē qñ mortui audiēt vocez filij dei⁊ q̄ audierit viuēt·Sicut ei pr̄ habet vitā in semet ipō sic dedit et filio vitā habre in semetipō Et ptātē dedit ei iudiciū facere·qz filius hoīs est·Nolite mirari hoc·qz venit hora in q̄ oēs q̄ in monumētis sūt audiēt vocē ei⁹·⁊ ꝓcēdēt q̄ bō fecerūt in resurrectōnez vite· q̄ vēo mala egerūt in resurrectōez iudicij·hec ibi· Quis em̄ credam⁹ vniuersale iudiciū futurz nō tñ de tpe possum⁹ habre certitudinē misi in gñali ut dictū fuit secūda dñica aduēt⁹·nō aūt in spāli Matth·24·De die āt illa⁊ hora nemo scit neqz angeli celorz misi pr̄ sol⁹·℣ 2° testi° luc·18·Judex q̄ dā erat in q̄dā cīitate q̄ deū nō timebat⁊ hoīez non reuerebat·vidua aūt q̄dā erat in illa cīitate⁊ veiebat ad eū dicēs· Vindica me de adūsario meo Et nolebat p multū tps·post hoc aūt dixit intra se·Et si deū nō timeo nec hoīez vereor·tñ qz molesta est m̄ hec vidua·vindicabo illā ne in nouissiō veniēs fugillet me·Ait āt dñs·Audite q̄d iudex iniq̄tatis dicit·Dei aūt nō faciet vindictaz electorz suorz damanciū ad se die ac nocte·hec ibi·Et·21· ca·ponit qz erūt signa in sole·luna·stellis·⁊ in tris p̄ssura gentiū⁊c·℣ 3° testi° Mar·13·In illis diebus post tribulacōez illā sol cōtenebrabit⁊ luna nō dabit splēdrē suū⁊ stelle de celo decidēt⁊ virtutes que sūt in celo mouebūtur⁊ tūc videbūt filium hoīs venientē in nubib⁹ celi cū virtute magna⁊ gloria⁊ tūc mittet angelos suos⁊ cōgregabit electos suos a q̄tuor ventis·a sūmo terre vsq̄ ad sūmū celi⁊c· 4° testi° Matth·25·ca·Cū aūt venerit filius hoīs in maiestate sua⁊ oēs sci ei⁹ cū eo⁊c·ut dr in euāgelio hodierno In q̄ cū vniuersale iudicium

notāt. ℟. q̄ etiā notātur in ꝓphia hodierna. ℣ Primū est iudicis prepatio q̄ declaratur in singulari adornacōne. s. hūamitatis xp̄i cū dr in euāgelio. Cū venerit filiꝰ hoīs. Et in epla dr Ecce. qđ ē adū biū demrāndi. Sola aūt hūamitas xp̄i ē demrābilis Joh. p. Vidimꝰ gloriā eiꝰ. et dimitatis xp̄i cū dr in euanº In maiestate sua. a i epla dr Egoipe. qđ ē nom̄ dimitatis. Eius ei aduētꝰ erit visibilis et ita i foꝛ hūana ut possit videri a boīs ad gloriā a a malis ad penā. ℣ 2º obseqñtiū colligacio cū dr in euāgeº Et oīs angeli eiꝰ cū eo. et i epla dr. Reqraz oues meas. q̄ oues sūt āgeli scōz illō Luc. 17. ca. Nōne dimittit nonagitanouē oues i deſto. ℣ 3º iudicis rōificacō. vñ dr i euāgelio Tūc sedebit sup sedē maiestatis sue. a in epla dr Et visitabo eas. q̄ visitacō ē rōitudo a eqtas iudicij. ℣ 4º iudicādoꝝ congregacō. vñ dr in euāgelio. Et cōgregabūtur añ eū oīs gētes. Quilibet in suo sexu. s. viri i suo a mulieres i suo. ſ boni i gloria a mali in pena a deformitatibz a vsq; i etate plenitudis xp̄i s. zz. annoꝝ ut dicat Aug. 22. de ciui. dei ca. 27. Et in epla dr Sicut visitat pastor gregē suū i die q̄ñ fuerit i medio ouiū suarū dissipataꝝ. ℣ 2º notāt iudicādoꝝ dispoſicō. vñ dr i euāgelio. Et sepabit eos ab inuicē sicut sepat pastor oues ab edis. et statuet q̄dē oues a dexſis. edos āt a siniſtris. Ecce quāta dispitas. q̄ boni stabūt i aere a mali i ſra Qđ confirmat epla dicēs. sic visitabo oues meas. i. bonos a liberabo eas de oibz locis aū. ℣ 3º notatur cū iudicādis disceptacō a ista erit mētalis. q̄ virtute dīna oſcie singulorꝝ patebūt. Erit eciā vocalis. q̄ xp̄s iudicabit nōsolū ut deꝰ. ſ eciaz ut hō. de quibz āt opibz iudicabit. dr q̄ iudicabit de opibz mie Judicabūtur āt mētaliť. q̄ cuilibz oīa facta. dicta. a cogitata erūt apta. De opibz āt miſericordie vocaliť disceptabit. q̄ cū nūc sit tēpus mie ideo de opibz mie examiabit. sicut dr i euanº Tūc dicet rex hīs aū. Et i epla dr. Qđ pierat reqrā. qđ abiectū erat reducā aū. ℣ 5º notāt sīne platio dicēs electis cū sūma iocūditate. Veite bñdicti pris mei aū. ut dicit i euāgelio. a in epla dr Et educā eas de popul. a inducā eas in terrā suā aū. vsq;. Accubare faciā aū. Reprobis āt dicet cū sūma ſribilitate Ite maledicti i ignē eñnā aū. ut hēt in euangelio Et in epla dr. Et pascā illas in iudicio et iusticia. s. ꝑpetue damnacōis a qua nūq̄ liberabūtur nec redimētur aū.

Secūdo declarat eadē ord̄o testiº legis aplice Prio testiº Pauli. 1. Thessa. 4. Ipe dñs i iussu a in voce archāgeli a in tuba dei descēdet de celo a mortui q̄ in xp̄o sūt resurgēt p̄mi. deinde nos q̄vium. q̄ relinq̄mur simul rapiemur cū illis in nubibz obuiā xp̄o in aera a sic sp cū dño erimꝰ. ℣ 2º testiº. 2. pet. 3. Aduenit aūt dies dñi ut fur in q̄ celi mgno impetu trāsiēt. elemēta vo calore soluēt Terra aūt a q̄ in ipa sūt exurētur. Cū g̃ hec oīa dissoluēda sint q̄les oz vos eē in scis cōuſacōibꝰ a pietatibz expectātes a ꝓperātes in aduētū dei p quē celi ardētes dissoluētur a elemēta igmis ardore tabescēt. nouos vo celos a nouā trā et ꝓmiſſa ipi. expectamꝰ in quibz iusticia hītat. ℣ 3º testiº Jude. 2. Prophauit aūt de hīs septimꝰ ab Adā Enoch dicēs. Ecce venit dñs in sāctis milibz suis facē iudiciū cōn omn̄s a arguē omn̄s ipios de oibz opibz impietatis eoꝝ q̄bz impie egerūt a de oibꝰ durisvbis q̄ locuti sūt con eū pctōres ipi. 4º testimonio Joh. apoc. 20. Et vidi thronū mgnū a candidū a sedētē sup eū a cuiꝰ ꝺspectu fugit celū a tra a locꝰ nō ē inuētus Et vidi mortuos mgnos a pusillos i ꝺspectu throni a libri apti sūt Et aliꝰ liber aptꝰ ē q̄ ē vite a iudicati sūt mortui ex hīs q̄ scripta erāt in libris scōm opa ipōrū.

Ordō declaratur eadē ord̄o testiº legis canonice. Circ̄ iudiciū vltimū ꝺsiderāda sunt. 4. ℣ Prio q̄ erit malis tribile. qr̄ in illo iuditio ipe deꝰ ē testis a iudex. vñ. 9. q. 3. ca. Alioꝝ. dr sic Nolite existimare eas aias inq̄sitoris nō hre formidinē q̄s deꝰ p ceteris suo refuauit examini. nō apud illū hz reꝰ de allegacōis mitore subsidiū q̄ñ ipōrū factoꝝ vtitur teste quo a iudice. Oīm em aiaꝝ talis in illa erit disceptacōe ꝺdicō. hec ibi. Rō est q̄ ipe deꝰ ē secretoꝝ cordis cognitor. vñ. 17. q. 6. ca. Si sacerdotibz. dr sic Magis ispector ē dñs cordis q̄ opis. Nō aūt pōt hūano ꝺdēnari examine quē dñs suo refuauit iuditio. Si oīa nāq; in hoc seculo vindicata eēnt: locū dīna iuditia non hērent. hec ibi. ℣ 2º q̄ erit bonis delcābile. qr̄ cū h in pñti tribulētur. in futuro iudicio ꝺsolabūtur. ps. Judica me d. scōz iust. meā. vñ. 23. q. 7. ca. Quid g. dr sic. Scito te dñm ideo ad pñs red̄ didisse supplicia ne in eternū puniret. qr̄ nō iudicat deꝰ bis in idipsū in tribulacōe hec ibi. Qualiť āt istud intelligať declaratur de pma dist. 3. ſ. Auctoritas. vbi dr sic De hīs tm̄ intelligi oz q̄s presētia supplitia ꝺmutāt sup quos nō ꝺsurget duplex tribulacō qui cū int flagella duriores a de teriores sūt sicut Pharao q̄ flagellatꝰ a dño durior ē factꝰ pñtibz eterna ꝺnectūt ut tpale supplicium sit eis eterne dāna tionis imitiū. hec ibi. ℣ 3º q̄ erit oībz rōnabile maxime q̄ ad dubioꝝ declaracōez. vñ. 11. q. 1. ca. Sacerdotibz dr sic Nescimꝰ q̄s in tribili iudicō q̄lis futurꝰ sit. Item Paulꝰ egregiꝰ p̄dicatoꝛ dicit. nolite ante tp̄s iudicare quoadusq; veniat dñs aū. Naz sūt multa q̄ de iudicō illiꝰ hoīes ignorāt. qr̄ fortasse q̄ vos laudatis ille reprēdit. a q̄ vos reprēditis ille ista laudabit. hec ibi. Cōgruū ē igit ut oībꝰ ad iuditiū ꝺcurrētibꝰ oīa declarētur. p̄s. Educet quasi lumē iusticiā tuā a iudiciū tuū tāq̄ meridiez. ℣ 4º q̄ erit singulis remūerabile. vñ de pma dist. 7. ſ. Nūqd Caim. dr sic. Qualez te imuenerit dñs cū vocat: talē pit a iudicat. qm̄ ipe testatur a dicit. Et sciēt oīs ecclie. qr̄ ego sū scrutator renū a cordis. hec ibi. Et dist. 27. dr. Qualis q̄sq; hinc egreditur talis in iuditio pñtatur.

Quarto pncipaliť decl. ead̄ ord. test. le. Eccia stice Dū ē. b. Greg. i omel. dic sic In extremo iudicij die cū aptis celis mistrātibz āgel. cō sedētibz aplis i sede ma. s. xp̄s appuerit oēs hūc elā pit a reprobi videbūt ut a iusti de nūero reb hucōis sine fine gaudeāt a iusti de vlcōe supplicij

im ppetuū gemāt·O q̄p angustę tūc ert vie tepro
bis·Supi⁹ erit inder irat⁹·Inferi⁹ horrēd chaos
A dextris pcā accusācia·A fimistris infimita do
ma ad fupliciū trahēcia·Int⁹ cōscia vrēs·Foris
mūd⁹ ardēs·Miser pctōr sic dēphēsus q̄ fugiet·c
Latē erit ipossibile·apparé intolerabile·hec ille·
¶2⁹ est beat⁹ Iero·in epl'a dicēs sic·Judicaturo
dño lugubre mūd⁹ imugiet a tribz ad tribū pe
ctora feriēt·potentissimi quondā reges nudo latē
palpitabūt·ad ducē stultus cū suis Plato disci
pul·tūc Aristotelis argumēta nō pderūt·qui veiet
ille filiꝰ paupcule q̄stuarie indicatur⁹ fines tre·
Quāti illic elingues a muti felitiores loq̄cibz erūt·
quāti pasto es phis. quāti rustici oratoibz·quā
ti elegtes argumētis pferēdi fūt Ciceronis·q̄cies
die illū cōfidero toto corpe cōtremisco·Siue ei co
medo siue bibo siue aliq̄d aliud facio·sp vidi illa
tuba tribil sonare in auribz meis·surgite mortui
venite ad iudiciū·hec ille·¶3⁹ est beat⁹ Ambro·li·
de officijs dicēs sic·Nihil ē qđ magis pficiat ad
vitā honestā q̄ vt credam⁹ eū iudicē futuꝝ quez
a occulta nō fallāt a indecora offendāt a honesta
delectēt·¶4⁹ est beat⁹ Aug⁹·in q̄dā epl'a dic sic·
Expectat dies iudicij vbi aderit ille eq̄ssim⁹ iudex
q̄ nulli⁹ potētis psonā acāpiet·cui⁹ palatū auro
argēto q̄ null⁹ epūs vel abbas vel comes corrūpe
pōt Astabūt oēs aie ut referat vnaq̄q̄ scdm q̄
gessit in corpe siue bonū siue malū·Oresto erit
adūsari⁹ nē dyabol⁹ cui ēcitabūtur verba pfessiōis
nēe a obiciet nob q̄cūq̄ fecerim⁹ a in q̄ loco pecca
uim⁹ a q̄ hora a q̄d tom tūc tpis facē debuimus
Et si tales muēti fuerim⁹ exultabit ille neq̄ssim⁹
agēs talē cāz apud talē iudicē·dicturꝰ ē mihi ipse
dyabol⁹ Equissimē iudex indica istū eē meū ob cul
pā q̄ tui⁹ noluit eē p grāz·Tui⁹ p naturā·mei⁹ ob
miseriā·Tui⁹ p passionē·mei⁹ ob suasionē·Tibi
iobediēs·mihi obediēs·A te accepit imortalitatis sto
lā·a me pannosā hāc q̄ indut⁹ ē tunicā·Tuā ve
stē dimisit·cū mea veste huc aduenit·Opia q̄ ha
tulit mea eē videō·mea cōcupiuit·mei⁹ eē voluit·a
iō mecū puīri dz·Deu heu poterit ne tal'apite os
q̄ talis mueiet·ut iuste cū dyabolo dānetur·hec
ille ac·¶Ad hoc vle indicū·20·gña psonaꝝ voca
būtur ut red dāt racōez de singulis ab eis ppetra
tis·scdz ipoꝝ generū q̄litates Et ne inuemam⁹ in
vllo istoꝝ genez·20·diebz merito ieiunam⁹ ac·
¶Prio vocabit lucifer cū suis seq̄cibz Et xp̄us eū
iudicās dicet illō ezech·28·ca·a allegat de pma
dist·2·¶Rō vo ēprobi·sic Tu signaculū similitu
dinis·plen⁹ sapia·pfect⁹ decore·in delicijs paradisi
dei fuisti·Opis lapis p̄tiosus opimētū tuū·sardi⁹·
topati⁹·iaspis·crisolit⁹ a onix·berill⁹·saphir⁹·
carbūcul⁹·a smaragd⁹·Auroq̄ opus decoris tui
a foramia tua in die q̄ cōdit⁹ es pata fūt·Tu che
rub extētus a protegēs posui te in mōte scō dei·i me
dio lapidū ignitoꝝ ambulasti·pfect⁹ in oibus
vijs tuis a die cōdicionis tue donec inuenta est
iniq̄tas in te in multitudīe negotiacōnis tue·Re
pleta sunt interiora tua iniq̄tate a peccasti a eieci
te de monte dei·a pdidi te o cherub·a eleuatū est
cor tuū in decore tuo·a pdidisti sapiaz tuā·a i traz
pieci te·añ faciē regū dedi te ut cernerēt te in mi
titudine iniq̄tatū tuaꝝ·Producaz ḡ ignē de me
dio tui q̄ comedat te et dabo te in cinerē sup traz
in cōspcū oīm videntiū te·Oēs q̄ viderint te obstu
pescēt sup te·hec ille·¶2⁹ vocabit⁹ popul⁹ ideoꝝ·
quē xp̄s iudicās allocē dicēs illō Isa·r·sic Nūc
ḡ habitatores ihrlm a viri iuda a pūiarche a pphe·
iudicate inter me a vineā meā·qđ ē qđ vltra debui
facē vinee a nō feci e An expectaui ut faceret vuas
a fecit labruscas·e Vinea dñi exercituū dom⁹ isrl
est et viri iuda delectabile germē eius·Et expectaui
ut faceret iudiciū a ecce iniquitas·a iustitiā a ecce
clamor·Proptēa captiuꝰ duct⁹ est popul⁹ meus
qr nō habuit sciaz·Dilatauit infern⁹ aiam suā a
aperuit os suū absq̄ vllo termio a descēdent fortes
eius a populꝰ eius a sublimes gloriosiq̄ eius ad eū·¶3⁹
vocabit popul⁹ paganoꝝ cui xp̄s iudicās dicet
illō Ro·p̄·Revelabit⁹ ira dei de celo sup oēz impieta
tem a iniusticiā eoꝝ hoim q̄ veritatē dei i iniusticia de
tinēt·qr qđ notū est dei manifestū est in illis·deꝰ
enī illis revelauit ita ut sint inexcusabiles · qr cū
cognouissent deū nō sicut deū glorificauerūt·ꝫ eua
nuerūt in cogitacōibz suis a obscuratū ē insipiēs
cor eoꝝ a mutauerūt gloriā dei incorruptibil in si
militudinez ymaginis corruptibil hois a volucꝝ a
q̄drupedū a serpētū q̄ commutauerūt veritatē dei in mē
dacium et coluerunt a seruierūt potius creature
q̄p creatori Qui cum iustitiā dei cognouissent non
intellexerūt·quī q̄ talia agūt digni sūt morte·nō
solū q̄ faciūt ea·ꝫ q̄ consenciūt faciēntibz ¶4⁹ vocabi
tur multitudo pastoꝝ a sacerdotū curā animaꝝ habē
tiū q̄s xp̄s iudicās arguet de auaricia a negligē
cia circa subditos et de symonia erga spūalia a
de obmissiōe dimi officij a de sacrilega celebraci
one·dicēs illō ezechiel·34·Vech pastoribz isrl
q̄ pascebāt semetipōs·Nōne greges pascūtur a
pastoribz·e Lac comedebatis a lanis opiebamini
a qđ crassum erat occidebatis·gregē autē meū
nō pascebatis Qđ infirmū fuit nō cōsolidastis·
qđ egrotū nō sanastis·qđ fractū nō alligastis·
qđ abiectū nō reduxistis·a qđ pierat non q̄siui
stis·Proptēa pastores audite verbū dñi·Ecce ego
ipe requirā gregē meū de manu pastoꝝ ac·¶5⁹ vo
cabitur multitudo religiosoꝝ·s·monachoꝝ·men
dicātiū a anachoritaꝝ q̄s xp̄s iudicās arguet q̄
uit a aspe de fractōe voti qđ pfessi fūt dic·sic illō
pō·Quare tu enarras iustitias meas p̄ dicando
tō q̄ tu nō facis et assumis testimoniū meū p os
tuū indigne coicando·tu vo odisti disciplinā nō
obstruando regulaz tuā a piecisti sermōes meos re
troſū otuū acit inobediēdo·Si videbas furē curre
bas cū eo·tō coia tibi approbando a cū adulteris
portiōnē tuā ponebas votū onnēcie a castitatis vi
olādo·Os tuū abūdauit malitia discordias semi
nādo et lingua tua oīnabat dolos offitia a dig
nitates vsurpādo·Sedēs adūsus frēz tuū loq̄ba
ris murmurādo et aduersus filiū mātis tue pone
bas scādalū detrahēdo et bonū in malū pūtendo·
hec fecisti et tacui·Existimasti iniq̄ subvelo relgiōis

ꝙ ero tui simil· ꝺsciens malis q̄ ꝓpetrasti· argu
am te iudicādo· a statuā coī faciē tuā te ad infer
na ꝺmēnando. 6° vocabitur multitudo mo malīū
mōsterȝs ad seruiēdū dō induſaȝ q̄bz in furore
xp̄s iudicās dicet illud Ezech· 16· sic Multiplica
tā q̄si germē agri dedi tea multiplicata esa grā
dis effecta a igressa es et puemisti ad mūdū mu
liebrē· vbera tua intumuerūt et pil⁹ tu⁹ germia
uit a trāsiui ꝑ te a vidi te a ecce tp̄s tuū tp̄s amā
ciū· a hīs fidutiā i pulchritudie tua formicata es
in noie tuo a expoſuisti formicacōez tuā oi trāseū
ti ut eius fieres Et tulisti filios tuos a filias tuas
q̄s gn̄asti a ymolasti eos ad deuorād· nec facta
es q̄si mereꝛ fastidiosa augēs p̄tiū ß q̄si mulier
adulta q̄ sup virū suū inducit alienos· Q̄ibz mē
tricabz dātur mercedes· tu āt dedisti mercedes cū
ctis amatoribz tuis a donab eis ut intrarēt ad te
vndiq̄ ad formicādū tecū Ecce ego congregabo oēs
amatoēs tuos q̄bz ꝺmixta es a nudabo ig̃mimiā
tuā corā eis a videbūt oēz turpitudinē tuā et da
bo te in sāguinē furoris a zeli· a req̄escet indig̃tio
mea in te a faciā tibi sicut desperisti iuramētū ut
irritū facēs pactū meū et ñ sit tibi vltra apire os
p̄ ꝺfusiōe tua· hec ille. 7° vocabit̄ multitudo ba
gutaȝ· fraꝛmitatū· a camerariaȝ· atq̄ hospitalari
oū q̄s xp̄s iudicās arguet de piurio quo statu
ta sua ꝺfregerīt a de ipietate sua q̄ eleōsinas lega
tas paupibz ñ erogauerīt dicēs illud Jere· 9· sic·
Quia dereliq̄ūt legē meā quā dedi eis a ñ audie
rūt vocē meā a ñ ambulauerīt in ea· ß abierīt pt⁹
p̄uitatē cordis sui Jdcirco ego cibabo populū istū
absenthio et potū dabo eis aquā fellis a mittaz
post eos gladiū donec ꝺsūmātur· hec ille· Nā me
offendistis multiplicit̄. Dño vbi dicebatis tenē
·20· paupes in hospitali tenuistis· 10· a sic minui
stis nūeȝ ita minuistis victū· q̄ debuistis dare
carnes q̄ter i ebdomada et dedistis solū bis a ta
lit̄ patas q̄ canes nō comedissent. 12° fuistis ac
ceptatoēs psonaȝ· q̄ ñ egētē p̄posuistis indigē
ti. 13° de redditibz hospital̄ fecistis lauta ꝺuiuia
amicis ñ indigētibz· cū tñ dixerim vob· Cū facis
prādiū voca paupes a sicut laute feciſtis istis ita
strinxistis corrigiā ceteis paupibz. 14° visitastis
infirmos facie turbata cū minarȝs a blasphemȝs
a si q̄ se excusabāt expulistis eos de hospitali ad
muemētes nō cāz ꝑ cā. 15° nō reedificastis edifi
cia ymo ymisistis ruere ne hēretis cāz tenēdi infir
mos ut possetis pascē equos· canes· a indui pō
patice. 16° a paupibz exegistis fuicia a tāq̄ ser
uos occupastis eos ad vñ vtilitatez a ñ hospita
lis. 17° in morte vra ditastis pntes vros familiā
a aicos ñ indigētes de bois hospitalis. 18° ymisi
stis possessiōes hospital̄ remanē incultas ut bo
noa modico p̄cio eas ꝓbo emeretis An nesciе
batis ꝙ totū pondꝰ ātatis vos gestabat· q̄ em̄ de
opibz mie iudicādi sūt oēs in vos reflectūt fuā ex
cusacōez· dicit em̄· Dñe et si negligētes fuim⁹ in
opibz mie isti fuerīt dispēsatores bonoȝ nroȝ q̄
bus ꝺmisim⁹ vices nras· Jpi reddāt rōez ꝑ nob
Dico āt vob q̄m inditū fine mia eit vob q̄ fuisti
fine mia Jacob· 2· ca. 18° vocabiē multitudo ipa to
rū regū et p̄ncipū mūdi· q̄s xp̄s iudicās arguet
ꝙ ñ obſeruauerīt demēciaz a moderacōez neq̄ vi
tatē neq̄ iustitiā a eq̄tatez neq̄ ꝺtinēciā a castita
tē dicēs illō Ezech· 22· Ecce p̄ncipes singuli in bra
chio suo fuerīt ad effundēdū sanguinē· p̄ez a ma
trē ꝺtūelis affecerīt aduenā calūniati sūt· pupil
lū a viduā ꝺtristauerīt· sācuaria mea spreuistis
a sabbata mea polluistis· viri detractores fuerīt
in vob ad effundēdū sāguinē· verecūdiora p̄ris
disco operuerīt· imūdiciā mēstruate hūiliauerūt
Ecce succendā vos in igne furoris mei· hec ille ac̄·
19° vocabitur multitudo vicarioȝ q̄ repñtāt pso
nas ipatoȝ regū a p̄ncipū· a istos xp̄s arguet i
iudicio ꝙ nō obꝛuauerit iustitiā· pietatez· hūili
tatē· pacīaz nec volūtariā pauptatē· dicēs illō Je
re· 7· Circuite vias iheruſalē· aspicite a ꝺsiderate·
et q̄rite in platis eiꝰ an inueniatis viȝ q̄rentē fi
dē a faciētē iudiciū et ꝓpiciꝰ ero eis· Jto ad op̄ia
tes a loq̄r eis· ipi vero ꝺgnerīt viā dñi et inditū
di sui· et ecce magis hij fil̄ cōfregerīt iugū· ruperīt
vincula· nūq̄d sup hīs ñ visitabo a i gēte tali nō
vlciscet aia mea. Sicut dereliq̄stis me et fuistis
dō alieno in tra vrā· sic fruetis dīs aliens i tra
nō vra· sup gentē hmōi vlciscet aia mea ac̄. 20·
vocabitur multitudo iudicū quoȝ officiū ē regi
cōfulere· leges de p̄ncipis mādato cōdere to tūq̄
regnū moribz informare· causas iustas foue· fm
allegata et pbata sīas diffinire quos xp̄s iudi
cās dicet illō Jsa· p· Quo facta ē mereꝛ cīuitas fide
lis· plena iudicij· iustitia hītauit in ea· nūc āt ho
micide· principes tui infideles socij fuȝ· oēs dili
gūt mūera· sequūtur retributiōes· pupillo nō iu
dicāt a cā vidue nō ingredit̄ ad eos· Heu cōsola
bor sup hostibz meis. 21° vocabit̄ multitudo iuris
cōsultoȝ ad q̄s spectat cōsilia equa et recta fine
psonaȝ accepcōe postulātibz fm viā iuris oīdē
et ꝺtēplacōi sapie intēdē· q̄bꝰ xp̄s iudicās dicet
illō Jsa· 10· Veh q̄ ꝺdūt leges iniquas a scribētes
iniusticiā scripserīt ut opprimerēt in iuditio pau
pes a vim facerēt cause hūiliū populi mei ut eēnt
vidue p̄da eoȝ a pupillos diripent· Quid facie
tis in die visitacōis et calamitatis, ad cuiꝰ fugi
etis auxiliū. Et vbi nūc dereliq̄tis gloriā vrāz.
Sup hīs oibꝰ nō ē adūsus furor meꝰ· ß adhuc
manꝰ mea extēta· hec ille ac̄. 22° vocabit̄ multitu
do militū a stipēdiarioȝ q̄ȝ officiū ē sapia· fideli
tas liberalitas· fortitudo· mia· custodia populi· le
gū zelus· q̄bꝰ xp̄s iudicās dicet illud Jsa· 28· Ac
cedite gētes et audite a populi attēdite· audiat
tra orbis et oē germē eiꝰ· q̄ indignacio dñi sup
oēs gētes et furor sup oēz maliciaz eoȝ· Jnterfecit
eos et dedit eos in occisionē· Interfecti eoȝ pici
enē et de cadaueribz eoȝ ascēdet fetor· Tabescēt
mōtes a sāguine eoȝ a tabescet ois milicia eoȝ·
q̄ dies vlciomis dñi et annꝰ retribucōis iudicij
est Et occurrēt demonia a possidebūt eos Et erit
terra eorū in picem ardentez nocte et die a non
extinguetur in sempiternū· ascēdet fumus eius
a generacōne in generacōnez in secula seculoȝ·

¶ 13° vocabiē multitudo medicoꝝ īm⁹ q̄b⁹dz eē ma
turitas moꝝ·vbꝝ facetia·corpis castitas·ad īm
firmos multa saitatis ꝓmissio·freqñs visitatio·
curatū cāꝝ signoꝝ egritudis diligēs muestiga
cio·ad salutē aie infirmi sollicita aiacio·q̄s xp̄s
iudicās dicet illō sap̄·12·Rm̄ odibilia opa face
bāt ꝑ medicamiaꝝ sacrificia īiusta et filioꝝ ne
catoēs fine miaꝝ comestoēs viscerꝝ hoīm et deuo
ratoēs sanguis·ꝓtēa finis odēnacōis illoꝝ ve
nit sup illos·hec illeāc¶ 14° vocabitur multitudo
notarioꝝ q̄ꝝ officiū ē īnstrumēta ꝑ q̄ cōtract⁹ si
unt in autēticis scripturis ponē·iudicib⁹ assistē·
odēnatiōes recitare·statuta ciuitatū cōtinue ple
gere·q̄ cōitatis fūt sibi nō vsurpare·quos xp̄us
iudicās dicet illō Isa·33·Vbi ē littrat⁹·vbi est
vba legis pōderās·vbi doctor puuloꝝ·Ignis vo
rabit eos et erūs q̄si de īmedio amis·q̄s poterit
hitare de vob cū ardoribus sēpiternis·¶ 15·vocabiē
multitudo officialiū citatis q̄ dñt esse discreti q̄ñ
ponūtur sup mēsuras·pōdera nevltra q̄ꝑ tacō po
stulat extorqueāt ab emētibz·vēdētib⁹ psonam
coēz gerētes·diuturna ī eis dz eē pacia·p̄cipue
q̄ñ imē emptoēs·vēditoēs ꝓpter līgua se īmiscet
quos xp̄s iudicās dicet illud Michee·6·Audite
trib⁹·Adhuc ignis ī domo ip̄ñ·thesauri īiqui
tatis·mēsura mīa ire plena·Nūquid iustificа
bo staterā impiā et sacelli ponderа dolosa in q̄b⁹
diuites ei⁹ repleti fūt imq̄tate et hitātes in ea lo
quebātur mēdatiū et lingua eoꝝ fraudulēta in
ore ipoꝝ·Et ego ꝯ cepi te ꝑcutē pdicōe sup ꝑctis
tuis·ac¶ 16° vocabiē multitudo tabellarioꝝ seu pe
dagioꝝ q̄ aliē vocātur publicani ad quos ptinz
ut nulla pedagia seu tabellas extorq̄ant nisi que
aut impator aut legis cōditor īstituit nevideā
tur potius raptoēs q̄ꝑ exactoēs ꝑcume ad dubi
osviaꝝ trāsitus īuemēdos q̄ eis ex officio oū
git et a q̄b⁹ exigē dñt fine iniuria aut cōtumelia
postulēt nec affectare dñt īntītū vtilitatez reipu·
ꝑ incurrāt dānū conscie·q̄bz xp̄s iudicās dicet
illud Ezech·38·Nūq̄d ad sumēda spolia tu vēisti
Ecce ad diripiēdā p̄dā congregasti multitudinez
tuā·ut tollas argētū et auꝝ auferas supellecti
lē atq̄ substaz et diripias manubias infinitas·ꝓ
terea ascēdet indignacō mea in furore meo et īz
lo meo·In igne ire mee locut⁹ sum·q̄ in die ista
pluā ignē et sulphur sup eos·hec ille¶ 17° voca
bitur multitudo agricolaꝝ q̄ꝝ p̄ceps et caput ē
Caim Adē p̄mogenit⁹ ad quos ptinz deū cogno
scē·decias solue·legalitatē hre·mortē otēnē·labo
ri insistere·q̄s xp̄s iudicās dicet illud Amos·7·
In oib⁹ platis plancⁱ⁹ et in cūctis q̄ fortis fūt di
cētur vehveh·Et vocabūt agricolā ad luctū et ad
planctū et in oibz viis erit plāctus·Nūq̄d non te
nebre dies dñi et nō lux et caligo et nō splēdor in
ea ac¶ 18° vocabiē multitudo fabroꝝ et aurificū ī
in quibz dz eē fidelitas·sapia et fortitudo quos
xp̄s iudicās dicet illud Ecc̄·38·Dis faber q̄ nocte
tāq̄ diē trāsijt·q̄ sculpit signacula·sculptilia·et
assiduitas eius variat picturā·cor suū dedit in si
militudinē picture·Faber ferrarij sedēs iuxe incu
dē et consideras opus ferri vapor ignis vret carnes
ei⁹ et in caloe fornacis otereē·hec ibi¶ 19° vocabi
tur multitudo cementarioꝝ·domos·muros·tur
res q̄ edificātiū q̄s xp̄s iudicās dicet illō Amos
·1·Ecce ego ponā trullā cemētarij ī medio populi
h⁹ et vocabit iudiciū ei⁹ ad ignez dñs de⁹ et deuo
rabit eū et comedet ac¶ 20° vocabitur multitudo
carpētarioꝝ ligna cedētiū et mumicōnes ac ꝓpug
nacula ponēdiū·quos xp̄s iudicās dicet illud
Jere·21·Vox ei⁹ q̄si eris sonabit et cū exercitu ꝑ
perabūt et cū securib⁹ vemēt ei q̄si ligna cedentes
nec stare poterūt·q̄ dies īmfectōis eoꝝ veīt sup
eos et tps visitatōis eoꝝ et vltōis ac¶ 21° vocabi
tur multitudo nautaꝝ et nauderioꝝ·quos xp̄s
iudicās dicet illud Ezech·27·Repleta es et gloifi
cata es nimis in corde maris in aq̄s multis ad
duxerūt te remiges tui·Vētus auster contriuit te ī
corde mais Nautes tui et gubnatoēs tui q̄ erāt ī te
cadēt ī corde mais in die ruine·A sonitu clamoꝝ
turbabūtur naues et dasses descēdēt de maib⁹
suis oēs q̄ tenebāt remū Nautes et vniūsi gubna
toēs maris i tra stabūt et eiulabūt voce magna
et damabūt amarē et supiacēt puluerē capitibz
suis et plorabūt in amaritudie aie ploratu ama
rissimō·hec ille¶ 22° vocabiē multitudo figuloꝝ q̄
vasa terrea et fictilia opanē·quos xp̄s iudicās
dicet illud Ecc̄·38·Sigul⁹ sedēs ad op⁹ suū cōtens
pedib⁹ suis rotā q̄ in solitudie posit⁹ est semp ꝓpē
opus suū et inūera ei⁹ ois opacō·In brachio
suo formabit lutū et aīi pedes suos curuauit vtu
tē suā·cor suū dedit ut cōsumeret limicōez·In mai
bus suis sperauit et in eccīaz nō trāsiliet et testio
mū iudicij nō intelliget¶ 23° vocabiē multitudo
sartoꝝ·s. icidēciū pānos·toncēciū·colorāciū·et
recamāciū et frapanciū·quos xp̄s iudicās dicz
illud Isa·3·In die illa auferet dñs ornatū calcia
mēntoꝝa lunulas et torques et monilia et armil
las et mitras·discrimialia et periscelidas et mu
renulas et olphactoriola et inaures et anulos a
gēmas in frōte pendētes et mutatoria et pallia
et limtheamia et ac⁹ et specula et sindones et vit
tas et tristra Et erit ꝓ suaui odōe fetor ꝓ zona fu
micul⁹ ꝓ crispāti crine caluitiū et ꝓ fascia pectora
le ciliciū·Et viri·s.q̄ ista fecerīt merebūt atq̄ luge
būt et desolati in tra sedebūt·hec ibi¶ 24° vocabi
tur multitudo textoꝝ·s.texenciū et filāciū·quos
xp̄s iudicās dicet illō Isa·19·Cōfundētur q̄ opā
tur līnū·plectētes et texētes subtilia·In die illa
mulieꝝ stupebūt a timebūt a facie omocōis ma
nus dñi exercituū quā ipe mouet sup terraz·hec
ibi ac¶ 25° vocabiē multitudo macellatoꝝ ī q̄b⁹
dz eē socialis aicitia·honestas·ocunēcia·veritas
quos xp̄s iudicās dicet illō ¶ ·22·Et vocabit
dñs deus exercituū in die illa ad fletū et ad plā
ctū et ad caluiciū et ad cingulū sacci Et ecce gau
diū et letitia occidē vitulos et iugulare arietes·
comedere carnes a bibere vinū·comedam⁹ et bi
bam⁹·cras enī moriem·Et revelata ē in auribus
meis vox hec·Si dimittet iniqtas hec vob donec
moriami dicit dñs exercituū·hec ibi¶ 26° vocabiē

multitudo cerdonũ a coriarioꝝ q̃s xp̃s indi. di. il. Amos. 8. Veĩt fimis fup populũ iſtũ a ſtridebũt a mœiené in die illa. Audite hẽ q̃ otriẽs paupez a deficere facitis egenos tre dicẽtes. Q̃n trãſibit mẽſis a venũdabimꝰ merces ut poſſideamꝰ in ar gẽto egenos a paupes p calciamẽtis. Jurauit dñs. ſi oblitꝰ fuero vſq; ad finẽ oia opa hec. nũ q̃ d fup iſto nõ omouebitur tra a lugebit ois ha bitatoꝛ ei⁹. Inducã fup oẽ dorſũ vẽm ſaccũ a fup oẽ caput caluiciũ. ℣ 21° wcabitur multitudo bar bitonſoꝝ a pilos radẽcũ q̃s xp̃us indicãs dicet illud Jſa. 7. In die illa radet dñs in nouacula cõ ducta hijs caput a pilos pedũ a barbã vmúſaz Cũ ſagittis a archu ingrediẽtur trã. vepres em a ſpine erũt illic. hec ibi ac̃. ℣ 28° wcabiẽ multitu do pellipariorꝝ quos xp̃s indicãs dicet illd Jere. 10. Pelles eoꝝ a oia vaſa eoꝝ tollẽt a wcabũt ſup eos formidinẽ in circuitu a erũt i direptiõez a in pdã a diſpgaz eos i oẽz vẽtũ a ex oi ꝯſimo eo rũ adducã in territuꝫ ſup eos ac̃. ℣ 29° wcabiẽ mꝫ titudo mercatoꝝ. Lemẽciũ a vẽdenciũ pannos. te las. ſegetes. frumẽta. vinũ. ferramẽta. a q̃umq; alia in q̃bz dz eẽ iuſticia et eq̃tas. fugiẽdo auari ciã. cauẽdo debita. fuãdo ꝓmiſſa. reſtituẽdo in tegralit̃ depoſita. quos xp̃us indicãs dicet illud Apoc. 18. Negociatores tre flebũt a lugebũt qm̃ merces eoꝝ nemo emet ãpliꝰ. a diuites lõge ſta bũt ꝓt timoꝛez tormẽtoꝝ flẽtes ac lugẽtes Veh weh nob. qm̃ vna hora deſtructe ſũt tãte diuicie. a ois gubernatoꝛ eaꝝ. ℣ 30. wcabitur multitudo cãpſoꝝ q̃ pecumã vmꝰ gñis cõmutãt in pecumiaz alteriꝰ gñis quos xp̃s indicãs dicet illd Jaco. 5. Agite nũc diuites. plorate vllulãtes i miſeriijs q̃ aduemẽt vobis. diuicie vre putrefacte ſũt. autũ a argẽtũ vm erugmauit et erugo eoꝝ i teſtimo mũ vob erit et mãducabit carnes vras ſicut ig nis. theſauriſaſtis vob irã in nouiſſimis diebus hec ibi ac̃. ℣ 31° wcabitur multitudo armamẽtario rũ a faciẽciũ arma. gladios. enſes. calcar. a. falle ras equoꝝ. habenas. ſellas. archꝰ. baliſtas. lã ceas. tombardas ac̃. quos xp̃s indicãs dicz illd Jſa. 22. Recedite a me. amare flebitis. nolite inci bere ut ſolemnim. dies em̃ intẽfectõis a oculcatio nis a fletuũ ẽ. et reuelabitur opimẽtũ eoꝝ a videbitis i illa die armamẽtariũ a expellã eũ de ſtacõ ne ſua et de miſterio ſuo deponã eũ et frãgetur a cadet et pibit. hec ibi. ℣ 32° wcabiẽ multitudo pig mẽtarioꝝ. ſ. q̃ pigmẽta oficiũt quos xp̃s indicãs dicz illud Jſa. 16. Nũq̃d nõ vos filij ſceleſti ſemẽ mẽdax. ſ. Q̃naſti te regio vnguẽto et mltiplicaſti pigmẽta tua. in multitudie vie tue laboraſti. viã manꝰ tue inuemiſti et hũiliatꝰ es vſq; ad inferos hec ibi ac̃. ℣ 33° wcabitur multitudo molẽdinaio rũ quos xp̃s indicãs dicz illd Jſa. 47. Colle mo lã et mole farinã. reuelabitur ignominia tua a vide bitur obprobriũ tuũ. vlcõez capiã et nõ reſiſtet mihi hõ. hec ibi. Cũ hijs piẽ wcabitur multitudo piſtoꝝ quos xp̃s indicãs dicet illd pſ. Pones eos ut clibanũ ignis in tpe vuo. dñs i ira ſua cõ turbabit eos et deuorabit eos ignis. fructũ eoꝝ de tra pdes a ſemẽ e. a fi. hoim. ℣ 34° wcabitur mlt titudo tabernarioꝝ et hoſpitalarioꝝ q̃ hoſpicia te nẽt aduiatores hoſpicõ recipiẽdos quos xp̃us indicãs dicz illd Ecc. 26. Due ſpes difficiles appa rueĩt m̃ et periculoſe. difficile exuitur negociãs a negligẽcia ſua et nõ iuſtificabitur caupo a pctis labioꝝ. deꝰ pauit eũ ad cõpheñ. ℣ 1° wcabiẽ mꝫ titudo choreizãtiũ quos xp̃s indicãs dicet illud Jſa. 3. Pro eo q̃ eleuate ſũt filie ſyon et ambula uerũt collo extẽto et nutibz oculoꝝ ibãt et plau debãt manibz et pedibz ſuis ꝯpoſito g̃du incede bãt decaluabit dñs vertice filiaꝝ ſyon a crimen eaꝝ nudabit. 36° wcabitur multitudo cãtorũ et pulſãciũ quos xp̃s indicãs dicet illud Apoc. 18. Et ſuſtulit fortis ãgelꝰ vnũ lapidez q̃ſi molarem mg̃nũ a miſit in mare dic. Hoc ipetu mittet mi in ſtagnũ et ãpliꝰ ia nõ inuemiemi. Et vox cythare doꝝ a muſicoꝝ et tubia canẽciũ et tuba nõ audie tur ãpliꝰ Et ois artifex et ois ars nõ inuemetur ãpliꝰ Et vox viole nõ audietur ãpliꝰ. hec ibi. ℣ 37° wcabitur multitudo curſoꝝ quos xp̃s indicãs dicz illd Jſa. 16. Opa eoꝝ opa inutilia a opꝰ im q̃tatis in maibz eoꝝ. Pedes eoꝝ ad malũ curre rerũt et feſtinabãt ut effunderẽt ſanguinẽ inno centẽ. ſemite eoꝝ incuruate ſũt eis. q̃t hoc elõga tũ ẽ iudiciũ a vob. Expectaſtis lucẽ a ecce tenebre ſplẽdoꝛẽ et in tenebs ãbulabitis et i caliginoſis q̃ſi mortui. hec ibi. ℣ 38° wcabitur multitudo ludẽ ciũ atq; blaſphemãciũ quos xp̃s indicãs dicz il lud pſ. Fiat mẽſa eoꝝ coram ipis in laqueũ et i re tribucões et in ſcãdalũ obſcurẽtur oculi eoꝝ ne videant et dorſũ eoꝝ ſp incurua Effunde ſup eos irã tuã a furoꝛ ire tue ophendat eos. fiat hitacio eoꝝ deſerta et in tabernacul eoꝝ nõ ſit q̃ inhabi tet. qm̃ quẽ tu percuſſiſti pſecuti ſũt. et ſup dolorem vulneꝝ meoꝝ addiderũt. appone iniq̃tatẽ ſup ini q̃tatẽ eoꝝ a nõ intrẽt in iuſticiã tuã. deleãtur de li bro viuẽciũ et cũ iuſtis nõ ſũt a c̃. ℣ 39° wcabitur multitudo mẽtricatoꝝ et lenonũ quos xp̃s indi cãs dicz illd Joel. 3. Miſerũt ſup populũ meũ ſoꝛ tẽ a poſuerũt puerũ in pſtibulo et puellã vẽdiderũt pvino ut biberẽt. cito velociꝫ reddã viciſſitudinẽ vobis ſup caput vrũm et cõuertã retribucõez vraz in caput vrũm. hec ibi. ℣ 40° wcabitur multitudo pdonũ et dilapidatoꝝ q̃ aut p tra trãſeũtes aut p mare nauigãtes ſpoliauerũt. ut ſũt malãdrini a pyrate quos xp̃s indicãs dicz illd Jſa. 33. veh q̃ pdaris. nõne ea ipe pdaberis. Et q̃ ſpnis nõne et ipe ſpneris. Cũ conſumaueris depdacõez depda beris. cũ fatigatꝰ de fieris otinẽ otinẽris. A voce ãgeli fugietis a congregabũtur ſpolia vra ſicut col ligitur brucus. Cõcipietis ardoꝛẽ et parietus ſti pulã et ignis vorabit vos. hec ibi. Et cũ hijs wca bitur multitudo oim pctõꝝ de q̃bz dic̃ Paul⁹. 2. Thio. 3. Boies ſeipos amãtes. cupidi. inflati. ſu pbi. blaſphemi. penubz non obedientes. ingrati. ſceleſti. ſine affectõe. ſine pace. criminatores. in cõ tinẽtes. imites. ſine benignitate. pditores. ptter ui. cęci. tumidi. voluptatũ amatores magis q̃ di hñtes ſpẽm q̃dẽ pietatis. vtute ãt eius abnegãtes

qui penetrãt domos ⁊ captiuas ducũt mulierc
las oneratas pctis q̃ ducũtur variis desideriis
hec ibi. quos xps iudicãs dicet illud Crisо. sup
Math. Ego ꝓpter vos homo factꝰ sũ. ꝓpt vos alli
gatus delusus ⁊ cesus ⁊ crucifixꝰ. vbi est tãta⁊
mea⁊ iniuria⁊ fructus. Ecce ꝓtiũ sãguinis mei
quẽ dedi p redẽptione aia⁊ vrã⁊. vbi ẽ seruitꝰ
vra quã mihi ꝓ ꝓtio sãguis mei dedistis. Ego
sup gloriã meã vos habui cũ eẽz deꝰ apparẽs hõ
⁊ viliorẽ me oĩbz rebz vris fecistis. Rã oẽz rẽ vi
lissimã terre amplꝰ dilexistis q̃ iustitiã mea⁊ ⁊
fidẽ hec ille. Ite ergo maledicti in ignẽ eternũ qui
patus est dyabolo ⁊ angel eius. Iustis vero di
cet. Venite bñdicti pris mei percipite regnũ qd
patũ est vobis ab origine mũdi ac̃. ¶ Post hãc
declaracõnez dixit sãctus thomas. O aia deuota
iã potes intelligẽ rigiditatez diuinã et vlis iudi
cij in quo pr̃ separabit a filio. mr̃ a filia. frat a fra
tre. soror a sorore. amicꝰ ab amico. cõsãguineꝰ a
cõsãguineo sine vlla spe cõsolacõis. Et ne Belial
gloriet in arguciis suis attẽdat quo rñdeas. ¶ Ad
primũ dic q̃ vle inditiũ directꝰ respicit vmãsa
litatẽ hoĩm q̃ singulos iudicãdos. q̃uis g̃ cuili
bet hoĩ fit certa noticia de sua dãnacõe vel p̃mio
non tñ oĩbus dãnacõ oĩm vel p̃miũ innotescit
ido ac̃. ¶ Ad. ij. dic q̃ q̃tũ ad aiaz hõ post mortez
sortit quẽdã statũ immutabilez ⁊ sic quo ad p̃
miũ aie nõ oportet vlteriꝰ differri inditiũ. que
dã aũt alia fũt ad hoiez ptinẽtia q̃ toto tpis cur
su agũtur que nõ fũt aliena a fĩmo inditio q̃ in
fine tpis ĩ iud tio adducẽtur. ¶ Ad. iij. dic q̃ deꝰ
nõ iudicat bis ĩ idipsũ scdz idẽ g̃ scdz diusa. Ad
iiij. dic q̃ aĩa separata a corpe statim hz statũ im
mutabilẽ ⁊ accipit suũ inditiũ g̃ corpꝰ remanet
mutabilitati subiectũ vsq̃ ad finez tpis ido in fi
nali iudicõ recipiet penã vel p̃miũ. Tũc aia gra
cias agẽs deo et suis doctoribz cõsolata abijt do
mũ in pace Amen.

¶ Feria tercia p̃me dñice q̃dragesime.
Sermo septimꝰ de arte mercãcie.

Docebat eos de regno dei Math. 21.
Dodie aia simplex fidel ⁊ deuota sa
luti sue intenta accessit ad eccl̃iaz ⁊ au
diẽs missaz tã ex lectione ꝓphie ysaie
.vi. q̃ ex euãgelio adutit vnã oducionẽ valde
notabilẽ. s. Mercatoꝝ ogtue regno dei p̃uat qui
acq̃rendis lucris tpalibz ingit sollicitat. ¶ Racõ
isti oducioĩs ẽ ista. q̃ ad negociatores ptinet
cõmutacõibz rez̃ imfistẽ. Vt aũt dicit phs p̃. po
liticoꝝ duplex est rez̃ omutatio. vna q̃dẽ quasi
natural ⁊ necãria p quã. s. fit omutacõ rei ad rẽ
vel rez̃ ⁊ denariorꝝ ꝓpt necitatẽ vite ⁊ tal cõmu
tatio nõ ꝓprie ptinet ad negociatores g̃ magis
ad yconomicos vel politicos q̃ hñt ꝓuidere vel
domui vel cãtati de neceariis ad vitam. Alia vero
cõmutacõis spes est vel denariorꝝ ad denarios vel
quarũcũq̃ rez̃ ad denarios nõ ꝓpt res necãrias
vite g̃ ꝓpt lucrũ querẽdũ Et hec q̃dẽ negocia vi
dẽtur ad negociatores pertinẽ. Scdm phm aũt
prima omutacõ laudabilis est q̃ deseruit natu
rali necitati. secũdaria vero iuste vitupat. quia
q̃tũ est de se deseruit cupiditati lucri q̃ terminũ
nescit g̃ ĩ infinitũ tẽdit ⁊ talia negocia scdz se cõ
siderata hñt quãdã turpitudinẽ imꝑfectũ vero im
portãt de sui rõne finẽ honestũ vel necãriũ lucr̃
q̃si finẽ negociacõis q̃uis in sui rõne nõ impor
tet aliq̃d honestũ vel necãriũ. mhil tñ importat
in sui rõe vitiosũ vel vtuti otrariũ. vñ mhil phi
bet lucr̃ ordinari ad aliquẽ finẽ honestũ vel ne
cessariũ et sic negociatio licita redd̃t sicut cũ ali
quis lucr̃ immo dãtum qd negociãdo q̃rit ordi
nat ad domꝰ fue fulstẽtacõez vel ad paupez sub
leuacõez vel eciã negotiacõm intendit ꝓpt publi
cã vtilitatẽ ne. s. res necãrie ad vitã prie deficiãt
⁊ lucr̃ expetit nõ q̃si finẽ g̃ q̃si stipendiũ laboris
Si vero finẽ in lucro ponat talꝰ emꝰ mercator reg
no dei p̃uat. ¶ Sollicitudo tpaliũ triplr põt eẽ illi
cita. Vnoꝰ ex pte eiꝰ de q̃ sollicitamur fi. s. tpalia
tãq̃ finez q̃tamꝰ. vñ Augꝰ. dicit li. de opibz mo
nachoꝝ. Cũ dñs dic̃. Ne solliciti sitis ac̃. hoc dic̃
ut nõ ista intueãtur ⁊ ꝓpt ista faciãt quicq̃d in
euãgelij pdicacõe facẽ intẽtur. Alioꝰ põt eẽ sol
licitudo tpaliũ illicita ꝓpt illicitũ studiũ ⁊ super
fluũ qd appomt̃ ad tpalia p̃curãda ꝓpt qd hõ a
spũalibz q̃bz p̃cipaliꝰ inseruire dz retraheret.
ideo dicit Math. 10. q̃ sollicitudo seculi suffocat
verbũ. ¶ 3oꝰ ex pte fioris supflui q̃n. s. aliq̃s timet
ne faciẽdo qd dz necãria sibi deficiãt qd dñs tri
plicit excludit. ¶ Orio ꝓpt maiora bñficia homi
mi p̃stita dimittus ꝑter suã sollicitudinẽ. s. aiaz et
corpus. ¶ 2o ꝓpt subuẽtionẽ qua deꝰ subueit ani
malibz ⁊ plãtis absq̃ hũano ope scdz ꝓporcõez
sue nature. ¶ 3o ex dĩna puidẽcia ꝓpt cuiꝰ ignorã
tiã gẽtiles circa tpalia bona q̃rẽda p̃cipaliꝰ sol
licitant. Et ideo oducit dñs math. 6. q̃ p̃cipa
liter nra sollicitudo dz eẽ de spũalibz bonis sperã
tes q̃ etiam tpalia nobis puemẽt ad necitatez
si fecerimꝰ qd dicꝰ cũ dic̃ Queritе p̃mũ regnũ dei
⁊ iustitiã eius ⁊ hec oĩa adiciẽtur vob Et in vbis
ꝓpositis dr. docebat eos de regno dei. s. p̃us que
rẽdo. Quibus intellectis aia exiuit ab eccl̃ia vacãs
domũ cũ ꝓposito derelinq̃ndi artez mercãtie ⁊ ad
herẽdi do. Et ecce Belial intendẽs eã ab hoc ꝓpo
sito reuocare ait. O aia simplex q̃ facile decipis sic
leuit credẽdo. Volo tibi oñdere q̃ ars mercãcie
circa sollicitudinẽ rez̃ temꝑaliũ sit licita. p̃o sic
Ad p̃fidentez ptinet sollicitũ eẽ de hijs quib p̃
est. scdm illud rõ. 12. qui preest in sollicitudie. g̃
homo p̃est ex dĩna dispẽsacõe rebus tempalibz
fm illud ps̃. Oĩa subiecisti sub pedib ei. ergo
hõ p artez mercãcie licite põt et debet sollicitari
circa tempalia. ¶ 2o sic. Vnusquisq̃ sollicitus est
de fine ꝓpter quẽ opat. g̃ licitũ est hoiem operai
ꝓpter tempalia q̃b vita fulstẽtetur fm illud. 2o.
thess. 3. Si quis nõ vult opari non mãducet g̃
licitũ est sollicitari de reb tẽpalib p artez mer
cãcie. ¶ 3o sic. Sollicitudo de opib mie laudabil
est fm illd. 2. thimo. p̃. Cũ romaz venisset sollici
te me quesiuit. g̃ sollicitudo rez̃ temꝑaliũ q̃nq̃

ptinet ad opa mie puta cū qs sollicitudinē ad
hibet ad pcurāda negotia pupillor et paupez
ergo sollicitudo tpaliū p artē mercātie est licita
¶ 2° sic pū. c. 81 Vade ad formicā o piger a cōsi
dera vias eius ac. a congregat in messe qđ comedat.
ß hāc sollicitudiez hz hō p artē mercātie ḡ talis
ars ē licita ¶ Aia vero abhīt tristis qrēs a consulēs
legis doctores Cui mox obuiauit Moyses a q cū
cognouissz cās mestitie fue cōfortans eā inquit.
Ego ostendaz tibi cōclusionē quā audiuisti testi
monio q̄druplicis legis.s.

¶ Legis Natural'.
¶ Legis diuinal'.
¶ Legis Prophal'.
¶ Legis Euāngal'.

legis Natural a h° q̄drupli
citer.s.p rōes naturales.per
philosophos.per poetas. p
exēpla gētiliū. ¶ Rūdeo ad ra
cōnes naturales sciendū q

Dño ex testi° ars mercātie est q̄dā dīna cui° marit° fuit
dīns iust° et filio° eius fuit dīns rect°. Tātus fuit
amor a colligacō istor ihē se q tō ciuitas guber
nabat consilio a auxilio istor. Accidit aūt ut ppē
inuidiā malignātiū dīns iust° a filio° ei° dīns rect°
exularēt a ciuitate a sic dīna mercātia sola remā
sit sine iustitia a sine rectitudie ppē qđ ciuitas sb
uersa ē a facta ē spelūca latronū. qz remota iusti
cia q̄d sūt regna nisi mala latrocinia. sut Aug°.
dic li. 4. de ciui. dei Ois ei ars certā hz progatiuā
Nā progatiua iudicis ē veritas. progatiua theolo
gi est defēsio fidei. progatiua militis ē pugre p iu
sticia. progatiua stipēdiarij ē pugre p defensione
stat° dīni sui. progatiua medici ē mederi fidelit. p
rogatiua mercatoris ē iuste a recte negotiai p vtili
tate publica. Circa quā artē ctingit q̄druplicit
ee peccatū. ¶ Dño ppē carnis prudēcia. q. ppie dr
scdz qp aliqs hō carnis hz ut vltimū finē vite sue
a hoc ē peccatū. qz p talez prudēcia deordinat ab
vltio fine q nō cōsistit in bonis carnis. ß p nego
ciacōez bonis mūdi tpalia lucra appetūt ppē car
nē Luc. 16. Filij huius seculi prudēciores sunt filijs
lucis in gnacōe sua. Et rō. 8. dr. Prudēcia carnis
inimica ē do ḡ ac. ¶ 2° ppē astuciā inq̄tū negocia
tor mūdialē ad lucz ordinādū vtit nō veris vijs.
ß simulatis et apparētibz. vñ Greg. li. 1. moral.
sup illud Job. 12. Deridet iusti simplicitas. dicit
sic. Sapia huius mūdi est cor machinacōnib9 te
gere. sensū vbis velare. que falsa sūt vera ondē.
que vera sūt falsa demōstrare. hec prudēcia vsu a iu
uenibz scit. a pueris ptio discit hec ille. Et. 2. Co
rinth. 2. dr. Abdicam9 occulta dedecoris. non am
bulātes in astutia ß in manifestacōe veritatis.
¶ 3° ppē doli nequiciā. Sicut em ad astuciā ptinet
excogitare nō veras vias ß fictas a apparētes
ad aliquē finem bonū vel malū consequēdū. sic
assumptio taliū viarz p locucōez ad dolū ptinet
Quicūq em excogitāt aliqđ malz facē nēe ē qp
excogitēt aliqs vias dolosas q̄bz facili9 ppositū
psequātur scdz illud pū. 12. Dol9 in corde cogitā
tiū mala. Talis aūt execucio ad decipiēdū pmo
quidē a principalit fit p vba q̄ pcipuū locū tenēt
inter signa q̄bz hō aliqd alteri sigt ut pz p Aug°.
li. de doctrina xpiana. Et hec decepcō p vba maxīe
inuenit in mercatoribz circa quos dicit aplus.
Neq circūuemiat qs in negotio frēz suū. hoc em
est peccatū. ¶ 4° ppter fraudulēciaz q̄ vidr ptinē
ad illicitā receptionē exteriorz rez. dicit em act.
7. qp Anamias vir quidā cū vxore sua Saphira
vendidit agrum a defraudauit de ptio agri a sic
fraus ptinet ad opacōez a ad facta. Talis autē
fraus pmaxime viget in mercatoribz sedz illud
Job. 13. Decipiet hō vīs fraudulēcijs ḡ est pecca
tū. ¶ Rūdeo ad phos sciēdū qp ars mercātie ē pecca
tū a occasio ruine aie q̄druplr. ¶ Dño rōne cupi
ditatis. vñ didim9 ad Alexādz dic. Oia posside
mus quecūq nō cupim9. Est em ferocissima pestis
cupiditas q̄ solet egenos quos capit efficē dū
finē inq̄rendi nō inuenis. ß a magis quo fuerit
locupleta mēdicat hec ille. ¶ 2° rōne rapacitatis.
vñ Tul. de offi. li. 3. dic. Detrahere aliq̄d alteri a
boiez bois incomodo suū agē comodū magis est
cōtra naturā qp mors. Sic em si vnūqđq corpis
mēbz hēret sensū ut putaē possz se valē si primi
mēbri valitudinē retraxisset debilitari a interire
totū corpus necē eēt. sic vnusquisq nām si ad se
rapiat comoda alior detrahatq cui possit emo
lumēti sui gra societas hoim a cōmūitas euertat
nēce est. Societatis artissimū vinculū ē arbitra
ri magis contra naturā eē boiez boi aliqd detrahē
sui comodi cā qp oia incomoda sbire. Vir bon9 a
iust9 nihil cuiq̄ qđ i se trāsferat detrahet hec ille.
¶ 3° rōne vanitatis. vñ Valeri9 maxim9 li. c. in fi.
dic sic. Caduca mimū a fragilia puerilibusq cō
sentanea stupidijs sūt ista q̄ vires atq opes hu
mane vocātur. Affluūt subito. repēte dilabūtur.
nullo in loco. nulla ī psona stabili9 immixta radi
cibz cōsistūt. ß in certissimo flatu fortūe huc atq illuc acta quos in sublime extulerūt improuiso re
cessu destitutos pfūdo cladiū miserabilit immer
gūt. Itaq nec existimari neq dici dēt bō que in
flictor malor amaritudie desideriū sui duplicāt
hec ille. ¶ 4° rōne incomoditatis. vñ Boeci9 de cō
sol'. li. 2. dic sic. O āgustas inopesq diuicias q̄s
nō hīre totas pluribz licet a ad quēlibet sine cete
ror pauptate non venīūt. Fugare indigēciā co
pia q̄rim9. At hoc nobis in contrariū cedit. Quippe
pluribus admimcul' op9 est ad tuēdam p̄ciose
supellectil' varietatez verūq ē illū pmultis indi
gere q̄ pmulta possidet. ¶ Rūdeo ad poetas sciēdū
qp ars mercātie dissuadet q̄druplr. ¶ Dño rōne p
ūsitatis. vñ Oraci9 li. epla. dic sic. Impiger ex
trēos curris mercator ad īdos. p mare. paupiē fu
giēs. p saxa. p ignes. O ciues ciues. q̄rēda pecūia
primū ē. Virtus pt9 nūmos. ¶ 2° rōne dubietatis. vñ
Marcial' cocus dic sic. Callid9 afflata nūmos fur
aufert archa. Prosternet pīos ipia flāma lares
debitor vsurā piet cū sorte negabit. Nō redz ste
rilis semīa iacta fruges. dispēsatorez fallax spolia
bit auica Mercibz obstructas obruet vnda rates
Ex fortunaz ē q̄cqđ donat auīcis. Quas dederis so
las sp hēbis opes. ¶ 3° rōne timiditatis. vñ Tibul
li9 li. 2. dicit sic. Quid p̄desse pōt pond9 gue diui
tis auri. Aruaq si fundāt pinguia mille boues.

Quidue dom⁹ ꝑdest frugīs immixa colūmis Aura
teꝙ trabes marmoreūꝙ solum· Nō me regna iu
uāt nō lidi⁹ aurifex ammis· Nec q̄s terrarū fusti
net orb opes · Hec alij cupiūt liceat mihi paupe
cultu Securo vite mūere posse frui· Somnia falla
ci lucūt temeraria nocte · Et pauidas mētes fal
sa timē inlēt hec ille· ℣ 2° rōe piculositatis vñ Ju
uenal li·p· dic̄ sic· Quātū quisq̄ sua nūmoꝝ ser
uat in archa tātū hꝫ a fidei ꝓia pegrinos obsce
na pecunia mores intulit· Et turpi secta luxu· diui
cie molles Q̄ñplures nimia congesta pecunia cura
strāgulat· Cantabit vacuꝰ corā latrone viator·
Pauca licꝫ portes argēti vascula puri Nocte itꝛ
aggressus gladiū contūq̄ timeb Et nocte ad tu
nā trepidabis arūdinis vmbrā· Magnis parta
malis cura maiore metuq̄ seruātur· Anseꝛa est
magni custodia cēsus hec ille· a sic pꝫ ac̄· ℣ Q̄ñtū
ad exēpla gētiliū sciēdū q̄ diuicie seculi magnā
incōmoditatem affert hoī quadruplic̄· ℣ Prīo sa
tis· vñ Gualter⁹ ī Alexādreide li·8· dic̄ sic Quid
tibi diuiciis opus est q̄ sp auaris esuriē pariūt·
Quāto tibi plura pasti tāto plura petis a haben
dis acri⁹ ardes· Sicq̄ famē faciens defectū copia
nutrit hec ille· Exēplū ponit Pelynād⁹ dicēs· In
obsidiōe hannibal assumatibꝫ clausis cū trecēti
penestrini pmanerēt quidā murē captū ducētis
poci⁹ denarijs vendē maluit q̄ famē lenire· Q ui
auar⁹ postea fame cōsūptus ē a q̄ emit vixit dei ꝑ
uidēcia vtriq̄ sc̄ꝫ meritū ꝓuidēte· ꝓterea Terē
tius in adelphis dic̄· Pecuniaꝫ in loco negligere
maximū interdū est lucꝝ· ℣ 2° turpitudis vnde
Señ· epla· 87· dic̄ sic· Q8 ocēptissiō cuiq̄ cōtingē
ac turpissiō potest hoīnū nō est· Opes aūt a leno
nes a lamiste cōtingūt & hō non fūt· Exēplū ponit
Fulgēci⁹ li· micholoiaꝝ· 3· dicēs sic· Fine⁹ a fene
rādo dictus est ideo cecus q̄ oīs auaricia cecā fit
que sua nō videt huic arpie ciboꝝ rapiūt· q̄ ra
pina aliq̄d ei de suo comedē nō pmittit· Q̄ aut
eius prādia stercoribꝫ fedāt oñdit fenerator⁹
vitā rapine illuuie eē sordidā· ℣ 3° alietatis· vnde
Varro ī sentēcijs dic̄ sic· Nemo suū putet q8 ex
ipm est· Vir bon⁹ prīaꝫ suaꝫ quocūq̄ it secū fert
et oīa sua custodit · Exēplū ponit valeri⁹ dicens
q̄ Bias pene⁹ cū prīaꝫ eius penē hostes inuade
rēt oibꝫ ptiosaꝝ rex pondē honustis fugiētibus
interrogat⁹ q̄d ita· nū ex suis bonis secū ferret· ego
certe inq̄t oīa mea bona mecū porto · Pectore em̄
illa gestabat nō humeris nec ocul⁹ videda ꝗ aīo
estimāda q̄ domicilio mētis inclusa maiꝰ mo
taliū labefieri nequeūt a ut manētibus ꝑsto fūt
ita fugiētes nō deserūt· ℣ 4° inq̄tatis· vñ Secūdus
phs dic̄· quid fūt diuicie· Auri pōdus· curaꝝ mi
nister· verecūda delectatio· insaciabilis inuidia·
defideriū inexplebile· os excelsū· inuisa cōcupiscē
cia· Et possidon⁹ dicit· Diuicie sunt cause malo⁹
nō quasi ipe quippia mali faciāt· ꝗ qꝛ facturos ir
ritāt· Exēplū ponit Lactāci⁹ li· de falsa sapīa dicēs
Laudat democrit⁹ q̄ agros suos reliq̄rit eosq̄
pascua publica fieri passus sit· Quid ille q̄ patri
monū in nūmos redactū effudit in mare· Abite
inq̄t in pfundū mare cupi ditates· Ego vos mer
gā ne ipe mergar a vobis Et iste fuit Crates phi
losoph⁹ thebanꝰ ut coīter dr· a sic pꝫ·

Secūdo pncipal͂r declarat eadē conclusio testiº
legis diuinal͂· Ars eī mercācie q̄ vtiq̄ nūo
pondē a mēsura in suis tractibꝫ ommimodā ser
uare dꝫ iustitiā a eq̄tatez aliq̄ ista falsificādo red
dit illicita a vitiosa a hoc q̄druplic̄· ℣ Prīo leuit·
·19· dr Nolite facē inquū aliq̄d ī iudicio· in regu
la· in pondē· in mēsura· statera iusta a eq̄ sint pō
dera· iust⁹ modi⁹· equusq̄ sextari⁹· Ego dñs deꝰ
vē ac̄· l· pcipio vobis· ℣ 2° deutº· 27· dr Nō hēbis
in sacculo diuersa pōdera maius a min⁹· nec erit
in domo tua modi⁹ maior aut minor· Pōdus hē
bis iustū a verꝫ a modius eq̄lis erit tibi a verus
ut multo viuas tēpe· Abhoīatur em̄ dñs eū qui
facit hec a adūsal͂ oēꝫ iniustitiā ℣ 3° in ps̄· dr Ve
rūtamē vani filij hoīm mēdaces in stateris ut de
cipiāt ipsi de vanitate in idipsū· nolite sperare in
inq̄tate a rapīas nolite concupiscē· diuicie si afflu
ant nolite cor apponē· Semel locut⁹ est duo hec
Audiui q̄ ptās dei ē a tibi dñe mia· q̄ tu reddes
vnicuiq̄ iuxt opa sua· ℣ 4° pū· 20· dr Pond⁹ et pō
dus mēsura a mēsura vtrūq̄ abhoīabile ē apud
deū· abhoīatio est apud dñm· pondus a pōdus
statera dolosa nō est bō· l· ad salutez aīe·

Tercō pncipal͂r declarat eadē conclusio testiº le
gis ꝑhal͂· Ars em̄ mercācie ex defectu rez
venaliū red dit iniusta falsificādo substātiaꝫ· quā
titatē aut q̄litatez q8 pꝫ q̄druplic̄· ℣ Prīo ysa· p·
dr sic· Argentū tuū versū est in scoriaꝫ· vinū tuū
mixtū est aq̄ Et cōuertā manū meā ad te a excoꝛ
quā ad purꝫ scoriā tuā a auferā oē stagnū tuū·
Et erit fortitudo vra ut fauilla stuppe et op⁹ vrm
quasi scintilla a succēdet vtrūq̄ simul et nō erit q̄
extīguat· ℣ 2° ezech· 22· dr sic· In medio ei⁹ q̄si lu
pi rapiētes pdaꝫ ad effundēdū sanguinē et ad
pdēdas aīas a auare sectātes lucra· ppter terre ca
lūmiabātur calūmia et rapiebāt violēter· egenū
a paupē affligebāt a aduenaꝫ opprimebāt ca
lūmia· Et effudi sup eos indignationē meā a ī igne
ire mee cōsumpsi eos· viā eorū ī caput eorꝫ red di
di ait dñs deus ℣ 3° Amos· 8· dr Audite hoc q̄ cō
terimini pauperē a defice facitis egenos terre dicē
tes· Q̄n trāsibit messis a vendūdabim⁹ merces a
apiem⁹ frumētū ut imminuam⁹ mēsurā a auge
am⁹ sidū a supponam⁹ stateras dolosas ut possi
deam⁹ in argēto egenos· a paupes ꝑ calciamen
tis· a q̄squilias frumēti vendam⁹· Jurauit dñs
si oblitus fuero vsq̄ ad finez oīa opa eorꝫ· ℣ 5°
Michee· 6· dr sic Vox dñi ad ciuitatē clamat a sa
lus erit timētibꝫ nomē ei⁹· Audite tribꝫ Adhuc
ignis in domo impi thesauri inq̄tatis a mēsura
minor ire plena· Nūquid iustificabo staterā impiā
a sacculi ponderā dolosa· in q̄bꝫ diuites ei⁹ reple
ti sūt inq̄tate a habitātes in ea loquebātur mē
datiū a lingua eorꝫ fraudulēta ī ore eorꝫ· Et ego
ergo cepi percutē te pdicōne sup pctis tuis· Tu co
medes a nō saturaberis· apprehendes a nō saluab·
Tu seminabis a nō metes· tu calcabis oliuā a nō

vngeis oleo ꝛ mustū ꝛ nō bibes vīnū ꝛ sic ꝓz ꝛc.

Quarto ꝑncipaliť dꝫ declarať eaď cō ck̄o testiº legis hūanaľ. Sciēdū ꝙ ars mercācie ē vitiosa ꝛ dānabiľ ex ꝑcogitata malicia mercāciū ꝙdrupliciť. ℣ Prīo qꝛ vēdūt res vicōsas et defectuas defectꝰ illaꝝ ignarātibꝰ. sicut equū curuū vel aliter morbosū tāq̄ sanū et nō hūtez talē defectū ꝛ oues squalidas ꝑ sanas ꝛ vestes veteres ꝑ nouas ꝛ auꝝ alchimicū ꝑ uero ꝛ naturāli auro ꝛ falsā monetā ꝑ tō. Oēs isti ꝛ eis siles ꝑ tāto peccāt qꝛ defectū rei venaľ nō oñdūt emptori ꝺtra rōes ꝛ leges iustas. ff. de actōib⁹ empti. et vendi. l. ꝑ. ℣. venditoꝝ. li. 19. titu. 1. vbi hēť ꝙ si vēditor scit seruitutē debei a ꝑdio vendito emptore hoc ignārā te teneť emptori ad interesse. ꝛ ad oīa dāna q̄ occurrūt ex tali celacōe. Itē. ff. de edilitio edicto. l. ꝑ. ℣. nūc. ꝛ ℣. si intelligať. in. ff. veteri li. 21. vbi hēť ꝙ q̄ mācipia vendit ꝺz certiorare emptorē de moribz. de vicijs ei⁹. Et. l. q̄ríť de ea. ℣. si venditor. hēť ꝙ si venditor dicat rē venalē talē defectū hīe tūc emptor nō hz actōez ꝺtra eū de dolo. Ad idē ē lex. ff. de pactis. l. veterib⁹ placet. ff. veteri li. 2. supra quā legē ponit glō. casū de vendēte equū ꝛ assente ipm nō hīe defectū misi ꝙ nō vult ascēdē arboꝛes. Postmodū detecta decepcōe deceptor tenetur reaccipe equū suū. qꝛ verbis obscuris decepit inno cētez. ꝑ. 18. Innocēs credit oī verbo. vñ vē ditor teneť oñdē emptori defectū rei venaľ vbi ē ita occultꝰ ꝙ latet eū ut. ff. de actōib⁹ empti. ꝛ vē di. l. q̄ro. qꝛ deceptꝰ a falso venditore sciēte defectū hz actōez ꝺtra eū. qm̄ in tradēdo deliquit ut. ff. de actōib⁹ empti. et vendi. l. Julianꝰ. Sz seductꝰ in emptōne rei vitiose pōt pdē ius petēdi remediū mimis diu expectādo. si videlz trāsit annꝰ vtilis a tpe vendicōnis ꝛ morbi cognīti ut. ff. de edilitio edicto. l. Scīēdū. ꝛ. l. cū sep. ℣ 2º qꝛ vēdūt ꝑ falsas mensuras quoꝝ aliqui tm̄ vendūt. aliq̄ vero et emūt ꝛ vendūt. qꝛ vtūtur maiori in emptōne et mīori i vendicōe qđ est ꝓhibitū ut. ff. de extraordīa riijs crimīb⁹. l. annonā. i. ff. nouo li. 9. vbi Adrianꝰ impatoꝛ eū qui falsas habuit mēsuras i insulaz relegauit. Et in eodē. ff. nouo li. x. titulo ad legem Cornelīā de falsis. l. penultīa. vbi ꝺr sic. Si venditoꝛ mēsuras publicas ꝓbatas frumēti. vini. vel cuiuslibet rei aut emptoꝛ corrupit dolo venalē fraudē fecerit quāti ea res est ei⁹ dupli ꝺbē nať. decreto ꝙ dñi Adriani ꝑceptū est eos i insulā relegari q̄ pōderā falsa fecerīt aut mēsuras hec ibi. ℣ 3º qꝛ vendētes faciūt pactū inť se ut vno ꝑcio vendāt qđ est ꝓhibitū ut. ff. de monopolijs. li. x. l. ꝑ. que tales bonis spoliatis ad ꝑpetuū exilīū dānat. Et. C. de monopolijs. l. Jubem⁹. ꝺr sic. Si q̄s aūt monopoliū ausus fuerit exercē bonis ꝛprijs expoliatꝰ ꝑpetuitate dāneť exilij ꝛc. dicit aūt monopoliū singulais negotiacō in ciuitate vno a certo mō faciēda. vel q̄ solus vult eē venditor a emptor in ciuitate. ℣ 4º qꝛ venditor nō est bone fidei possessoꝛ rei venaľ emptore hoc ignāte. Ad cuiꝰ euidēciaz ponať talē casus. Filiꝰ cuiusdā ꝓncipis ꝑegre ꝑfectꝰ ē qui nō redijēs interim q̄dā illi similť redijt quē ꝓceps credēs eē filiū suū hereditē reliqt q̄ multa mōsteria ꝺstruxit. multa ecliā vēdidit ꝛ multa donauit. Post hoc redit verꝰ filiꝰ ꝛ repetit bō pēna eū oīb⁹ datis ꝛ vēditis. Arguiť ꝙ nō possit qꝛ barbareꝰ Philippꝰ putabať liber eū eēt seruꝰ. tñ quecūq̄ fecit eū putabať liber firma fuit ꝛ valēt ut. ff. de officō ꝑtoris. l. barbareꝰ. in. ff. veteri li. ꝑ. Casus ē iste. Ille barbareꝰ Philippꝰ cū eēt seruꝰ fugitiuꝰ Romaꝝ adijt vbi ꝑtor designatꝰ ē a Romanis ꝺdicōez fuā ignorātibꝰ. Postea eius ꝺdicōe detecta oīa q̄ fecit ꝑtor exīs rata hūtur. Itē si aliq̄s tpe quo putabať verus pīonꝰ aliquē īstituit valet īstitutio ex̄ de iure pīonat⁹. ca. ꝺsultacōib⁹. Preterea filij nati eo tpe quo verꝰ putať eē mīmo mū fuit legittimi. ex̄ q̄ si filij sint legittimi. ca. Cū inť Johez. ꝛ ca. ex tenore. Adhuc si solucō fuit facta alicui q̄ putabatur verus ꝓcurator valet qđ factū est ut. ff. de ꝓcuratoribꝰ. l. solucōibz. ℣ Arguiť ꝙ possit Naz ꝑ nō dato vel nō venditoꝛ hētur qđ ab eo dať vel venditq̄ qui de iure hoc facē nō potuit. ex̄ de donacōib⁹ inť viz ꝛ vroꝛē. ca. nup. Itē ꝑ nō facto hēť qđ fit ab eo q̄ de iure facē nō pōt. ex̄ de spōsa duoꝝ. ca. Ad dissoluēdū. Preterea veritas gestoꝝ erroribꝰ non vitiať ut. ff. de officō ꝑfidis. l. illicitas. Adhuc casus legis ē exp̄sse in ꝺtrariū. C. de heredib⁹ īstitutendis. l. Si pať tuꝰ eū q̄si filiū suū heredē īstituit quē falsa opīone ductꝰ suū eē credebat. nō īstitutuꝰ si alienū nosceť. isq̄ postea sb̄ditici⁹ eē oñ suus est auferēdať ei successionē. ꝺiui seueri ꝛ Antonīni placitis ꝺtineť hec ibi. Nec ī hoc casu currit ꝑscriptio ut. C. de ꝑscripcōe longi tpis. l. Si is cōtra quē. Ad istū casū rñdeť. ff. de inoffitioso testamēto. l. si pr̄. qꝛ vo filio suū restituēda oīa Si tñ aliq̄ sint ꝺdicata ꝑtiū ei restituať. ix. q. vltīa. ca cōpim⁹. Et filiꝰ putatiuꝰ tenebiť mōsterio de dolo. ff. de donacōib⁹. l. Aristo. Sic ꝺr de oī vendicōne iniusta. Idē inditiū est vbi ē mala fides taz ex pte vēdētis q̄ emētis cū vtq̄ sit ꝑticeps fraudis. qꝛ ibi mil plus iuris hz emptoꝛ q̄ raptoꝛ vel inuētoꝛ. ff. de hijs q̄ in fraudem creditoris fiūt. l. ait ꝑtor. ℣ ita domū. in. ff. nouo li. x. Et ibidē poīt lex exēplū de eo q̄ emit oīa bō alicui debitis obligati. si sciuit eū debitis obligatuz ꝑticeps ē fraudis ꝛ reuocabiť cōtractꝰ. Si vero emptoꝛ fuit bone fidei tpe empcōis ꝛ postea desinat hīe bonā fidē in illa re tūc teneť rē illā reddē vero dño si illā habet. Nec pōt ab illo ꝑtiū petere sed ab illo qui ei vendidit. Si aūt illaz nō habet nō teneť misi p tāto ꝑ quāto locupletioꝛ factus est. qꝛ nō teneť de ꝺsūptis ut ꝺcit glō. ff. de peticōe hereditatis. l. si possessoꝛ. ℣ restituere. Et. l. si in rē. Et. l. vtq̄. ac.

℣ Postq̄ vero Moyses declarauit ꝑdictā ꝺclusionē ait anime deuote Qđ mihi deus suggessit tibi manifestaui. Idic aūt est sanctus Thomas de Aq̄no doctoꝛ noui testamēti cuiꝰ doctrina fulget ecclesia ut sole luna. Ad quez astante moyse accessit aīa deuota ꝑ clariori fide cōclusiōis noticia. Cui sanctus Thomas inq̄t. Cōclusionē tuā cōfirma bo testimonio quadruplicis legis. ℒ

Legis euãgelice.
Legis apostolice.
Legis canonice.
Legis ecclastice.

Quantũ ad legẽ euãgelicã xp̃s illaz pbauit testimonio quadruplici. Primo testi° Joh·2·ca·Ascẽdit ihs ierosolimã a inuenit in tẽplo vendẽtes a emẽtes boues a oues a colũbas a numularios sedẽtes Et cũ fecisset flagellũ de funiculꝰ oẽs eiecit de tẽplo·oues qꝫ a boues a numulaioz effudit es a mensas subuũtit·Et hijs q̃ colũbas vendebant dixit·Auferte ista hinc et nolite facẽ domũ p̃is mei domũ negociacõis·2° testi° luc·12·Ait autẽ ihu quidã de turba·Mgr̃ dic fratri meo ut diuidat mecũ hereditatez·At ille dixit·Homo q̃s me ostituit iudicez aut diuisorẽ sup vos.& dixitq; ad illos·Videte a cauete ab oi auaricia·quia nõ in abũdancia cuiusq; ei⁹ vita est ex hijs q̃ possidet dixit aũt filiturdimẽ ad illos·Hois cuiusdã diuitis vberes fructꝰ ager attulit a cogitabat intra se dic·Quid faciã·qz nõ habeo q̃ congregẽ fructꝰ meos.&Et dixit·hoc faciã·destruã horrea mea a maiora faciã a illuc congregabo oĩa que nata sũt m̃ et bona mea a dicã aie mee·Aia habes multa bõ posita in ãnos plurios.requiescere·comede·bibe a epulare·dixit aũt illi deus·Stulte hac nocte aiaz tuã repetẽt a te·que aũt parasti cuiꝰ erũt.&Sic est qui sibi thesaurisat a nõ est i deũ dines·3° testimonio Mar·10·Procurrẽs quidã genuflexo añi ihesũ rogabat eũ dicẽs·Mgr̃ bone q̃d faciã ut vitã eternã possideaz·Jhs aũt dixit ei·Quid me dicis bonũ.& nemo bonꝰ nisi vnꝰ deus·p̃cepta nosti·ne adulteres·nõ occidas·ne fureris·ne falsũ testimoniũ dixeris·ne fraudẽ feceris·honora p̃rez tuũ a mrez At ille rñdens ait illi·Mgr̃ hec oĩa obſuaui a iuuẽtute mea·Jhs aũt intuitꝰ eũ dilexit eũ a dixit illi·Vnũ tibi deest·vade quecũq; habes vende et da paupibz a veni a sequere me a hẽbis thesaurz in celo·qui contristatꝰ in vbo abijt merẽs·Erat ei hijs possessiões multas Et circũspiciẽs ihus ait discipulis suis· Quã difficile q̃ pecunias hñt i regnũ dei introibũt·Discipuli aũt stupebãt in vbis eiꝰ·At ihs rursus rñdens ait illi·Filioli mei q̃ difficile ẽ confidẽtes in pecunijs regnũ dei introire·Facilius ẽ eĩ p foramẽ acus trãsire camelũ q̃ diuitẽ intrare in regnũ dei·Quidã aũt magis mirabãtur dicẽtes ad semetipos·Et q̃s põt saluꝰ fieri.&Et intuẽs in illos ihs ait·Apud hoies impossibile ẽ ſ non apud deũ·4° testi° Math·21·Intrauit ihs in tẽplũ dei a eiciebat oẽs vendẽtes a emẽtes i tẽplo a mẽsas numulariorz a cathedras vendẽtiũ colũbas eũtit ut dr̃ in euãgelio hodierno in q̃ notãt quidã circa artẽ mercãcie q̃ ecclã notãtur i ꝓphia hodierna·5° Primũ est q̃ mercator siue negociator aduentũ dñi ad aiaz sũme optare dz diligenter hoc querẽdo·vñ in euan° dr̃ Cũ intrasset ihesus ierosolimã cõmota ẽ vniũsa ciuitas ac̃·Jhs aũt venit ad aiaz q̃ ipsũ q̃rit ido dr̃ in ꝓphia Que rite dñm dũ inuenri põt·inuocate eũ dũ ꝓpe est· In suo eĩ aduẽtu liberat aiam a vicijs et replet eã bñdictõibz·6° Secũdũ est q̃ mercator p̃mo de mane dz eccliaz visitare ad deũ orãdũ·venerãdũ a grãs agendũ a se cõmẽdandũ exẽplo xp̃i q̃ sic faciebat·vñ dr̃ i euan° Et intrauit ihs in tẽplũ ac̃·Et in ꝓphia dr̃·Derelinq̃t impius.s.mercator viã suã et vir iniquꝰ.s.dines negociator cogitacões suas a reũtat ad dñm ac̃·7° Certũ est q̃ mercator nõ dz negociari in ecclia nec in loco sacro·vñ dr̃ in euan° Eiciebat oẽs vendẽtes a emẽtes in tẽplo ac̃·Et i ꝓphia dr̃ Nõ eĩ cogitacões mee cogitacões vre neq; vie mee vie vre ac̃·8° Rũtũ est q̃ bonꝰ mercator dz fugẽ ocortiũ malorz mercatorz qui fraudibz a astucijs a dolis alios seducunt· vñ dr̃ in euan° Et relictis illi abijt foras ex ciuitatẽ ac̃·Et in ꝓphia dr̃ Et quo descẽdit ymber a nix de celo et illuc vltra non reuertit ac̃·

Secũdo declarat eadẽ cõclusio testi° legis apostolice a hoc q̃druplicit. Primo testimonio pauli·2·Thimot·2·Nemo militãs deo implicat se negocijs secularibz ut ei placeat cui se ꝓbauit· 2° testi° Jacobi·4·Ecce nũc quidz dicitis hodie aut crastino ibimꝰ in illã ciuitatez a faciemꝰ ibi annũ a mercabimur a lucz faciemꝰ·qui ignoãtis q̃d sit vobis i crastinũ·que eĩ est vita vra.& Vapor ẽ ad modicũ parẽs et deinceps extmina bit ꝓ eo ut dicatis Si dñs voluerit a si vixerimꝰ faciemꝰ hoc aut illud·nũc aũt exultatis in sbstãcijs vris·Ois exultatio talis maligna ẽ·3° testimoio Pet·1·2·ca·Deponẽtes oẽz maliciã a oẽm dolũ a simulacões a inuidias a oẽs detracõnes. sicut mõ geniti infantes rõnabiles sine dolo lac concupiscite ut in eo crescatis in salutez·si tñ gustatis qm̃ dulcis est dñs·9° testi° Johis apoc̃·18· Et negociatores terre flebũt a lugebũt·qm̃ vna hora destructe sũt tãte diuicie a ois gubernator eaz·Et clamauerũt flẽtes a lugẽtes oẽs qui habebant naues in mari·quomã vna hora desolate sũt ac̃·Et sic patet de hoc·

Tercõ declarat eadẽ cõclusio testi° legis canonice·Sciẽd q̃ circa artẽ mercãcie·x·dubia occurrũt· Primũ dubiũ est vtz ars mercãdi a negociãdi sit licita vel oĩo phibita·Ad hoc rñdz sãctus Leo ꝑp ut hẽt de pma dist·1·ca·Qualitas·. dicẽs sic·Qualitas lucri negociantẽ aut accusat aut arguit·qz a ẽ honestus questꝰ a turpis·Ve rũtamẽ pemitẽti vtiliꝰ est dispẽdia pati q̃ piculis negociacõis impẽdi·qz difficile ẽ inter emẽtis vẽdẽtisq; omertiũ nõ inuenire pccm hec ibi·Vñ ars mercãdi sedz se ẽ licita quẽadmodũ Augꝰ·super illud ps̃·qm̃ nõ cognoui negociacõez·dicit Negociator auidꝰ acq̃rendi ꝓ dãno blasphematꝰ p̃cijs rez mẽtit a peierat·ſ hec vicia hois sũt nõ artis hec ille·Sicut em̃ hẽtur ex deiure iurãdo ca· Et si xp̃s·circa finẽ Quedã phibuit qz p se mala sũt ut furtũ adulteriũ a hmõi q̃ nõ sũt aliq̃tenꝰ faciẽda·Quedã vero phibẽtur ex cã·nõ qz per se mala sint ſ qz si fiãt freq̃nter a mitũ ex hijs mala sequũtur·ut vinũ p se malũ nõ est et illud tñ phibet apls dicẽs·Nolite inebriari vino in quo est luxuria·qm̃ ex freq̃nti a immoderata potacõe vini luxuria gnatur hec ibi·Negociacõ de se non est mala sed potest esse illicita ꝓter sex causas·

Prio ex psona a sic religiosis a delcis phibitū est negociari ut Aug⁹ in li. qstionū veteris a noui testamti dic. a hēt. dist. 88. ca. Fornicari hoib⁹ non sp licet vnūq; negociari vero aliqn licet aliqn nō licet. Añq; em ecclīastic⁹ q̄s sit. licz ei negociari facto iā nō licet hec ibi. 2° ex cā. s. ppt auaricīā vel īprobā cupiditatē diuiciaz. nō ad necīta tez ꝫ ad aliū finē matū. vñ. xx. dist. ca. Sic hñ q̄ p īsamā mēte tñslati fūt nō iā res ipas ꝫ sancta sias passiōis sue videt ita ecīā mēs auari sel vinculis cupiditatis astricta sp auz. sp argētū vidz. sp redditus oputat. Gracia⁹ intuet aurū q̄p solē. Ipa ei⁹ oio a supplicatio ad deū auz q̄rit hec ibi. Si q̄s senex a diues nō hñs familiaz nec sperās se habituz. negociaret nō ad publicaz aut pauperz vtilitatē ꝫ ad improbā cupiditatez peccaret mōrlit. Eccīastes. x. Cōsiderās reperi aliaz vanitatē sb̄ sole. vn⁹ est a secūdū nō hz nō filiū nō frēz a tñ laborare nō cessat nec saciatur oculi ei⁹ diuicijs nec recogitat dicēs. Cui laboro a fraudo aiaz meā bonis In hoc q̄z vanitas ē a afflictō pessimā hec ibi. 3° ex mō. s. cū mēdacijs a piurijs. vñ Joh̄es Crisō⁹ sup Math. ut hēt dist. 88. dic sic. Iciens dñs vēdētes et emētes de tēplo sīgificauit. q⁹ mercator nūq; pōt deo placē a ido null⁹ xp̄ian⁹ dz eē mercator. aut si voluerit eē ꝓiciat de ecclīa dicēte pphā. Rm nō ogui negotiacōes introibo in potentias dñi. Quēadmodū em q̄ ambulat inē duos inimicos volēs ambob⁹ placē sine alloq̄o mali eē nō pōt. necē est ut isti male loquāt de illo et illi male de isto. sic mercator sine mēdatio a piurio eē nō pōt. ꝫ suba taliū stabil eē nō pōt. nec ad bonū ꝓficit q̄d de malo ogregat. Quēadmodū em si triticū aut aliq̄d tale cernas in cribro dū huc a illuc iactat oia gna paulati deorsū cadūt a tādē in cribro mil remanet n̄ stercus. sic de suba negotiatoz nouissīe mil remanet n̄ peccatū hec ibi. 4° ex tpe. Naz die festo mercari nō licet. vñ ex de feriis. ca. i. dr sic. Oēs dies dñicos a vespa in vespaz cū oi veneracōe decernim⁹ obseruari et ab oi illicito ope abstinere ut mercatū in eis mīme fiat. neq; placitū nec aliqs ad mortez nec ad penā iudicet. nec sacramēta misi ꝓ pace vel alia necītate pstent hec ibi. Et nō solū die festo ꝫ diebus q̄dragesimalibz assi missas a p̄dicacōez mercari nō licet nec aliud op⁹ seculare facē. ut de cōse. dist. z. ca. Rogacōes. vbi dr. Per q̄s triduū serui et ancille ab ope relaxētur quo magis plebs vmūsa ouiat hec ibi. 5° ex loco. s. ppt loci excellēciaz. q⁹ in ecclīa aut in loco sacro mercari nō licet. vñ. 16. q. 4. ca. Et hec dixim⁹. dr sic. Xp̄s eiecit vēdētes a emētes de tēplo a mēsas numulariozz euertit a cathedras vēdētiū. columbas ad correctōez populi ut nō ꝓ mūdanis festiuitates i noie dñi celebrēt nec emptiombz a vēdicōibz vacēt in loco nō oportēti in quo nō deberēt emē a vendē ꝫ oio mibz tm vacare atq; ogregari q̄si in domo oioīs. hec ibi. 6° ex osortio. Nō em licet cari⁹ vendē forēsi q̄p ciui. Ex de empti. a vendi. dr sic. ca. Placuit ut p̄sbiteri plebes suas āmoneāt ut ipsi hospitales sint a nō cari⁹ vendāt trāseūtib⁹ q̄p in mercato vendē pñt. Alioq̄n ad p̄sbiteꝝ trāseūtes hoc referāt ut illi⁹ iussu cū hūanitate sibi vēdāt hec ibi. Duplices ḡ mercatores oportet eē. Quosdā q̄ de loco ad locū merces trāsferāt. alios firmos in ciuitatibz cū debitis odicōibz vendētes. Cū ḡ vtriq; expediāt ꝓ vtilitate reipublice pt⁹ q⁹ ars mercācie est licita scdz se q̄uis vicio mercatoris reddat illicita. Secūdū dubiū est vtz sint aliq̄ negocia oio illicita q̄ vix absq; pcō fieri possint Ad istud rñdet sāct⁹ Greg⁹. omel. 28. ut hēt de pnīa dist. 4. ca. Negotiū. vbi dr sic. Sūt em pluā q; negocia q̄ sine pcīs exerceri aut vix aut nullatenus pñt. Que ḡ ad peccatū implicāt ad hec necē est ut post oūsionez anim⁹ nō recurrat hec ibi. Sūt autē. 4. gna taliū negociozz. s. cura rei familiaris. milicia. mercatio. ꝓcuratio a admīstratio. de q̄bz hēt d pnīa dist. 4. ca. falsas. vbi dr sic Idq; miles vel negociator vel alicui offitio dedit⁹ q⁹ sine pcō exercē nō possit recogīscat se verā pnīaz nō posse pagē ꝓ quā ad eternaz vitā peruenire valeat misi negotiū relinq̄t vel officiū deserat hec ibi. Scīā aduocatio q̄ ē piculosioz ceteris ut dosti. dic in sūma. Et offitiū epat⁹ q̄ nihil miseri⁹ a piculosi⁹ si ꝓ fictorie agat. vñ dist. 90. ca. Añ oia peto ut cogitet religiosa tua prudēcia nihil eē in hac vita a maxīe in hoc tpe facili⁹ et leui⁹ a hoib⁹ acceptabili⁹ epi offitio. ꝫ nihil apud deū miserabili⁹ a tristi⁹ a dānabili⁹ ē si ꝓfictorie atq; adulatorie res agat hec ibi. Sūt ecīā quedā artes mechanice non oio licite puta ars faciēdi gladios. sagittas. balistas. lanceas. bombardas. nec. quia si fiant ad abusum tunc artifex mortaliter peccat a oia pcā q̄ inde sequūt imputant sibi ecīā ad peccatū. nā ex de iniurijs a dāno dato. ca. si culpa. dr sic. Qui occasionē dāni dat dānū dedisse videt. Et tūc nō licet mercari emēdo aut vendendo ista. Si vero pñt oūti ad aliquā vtilitatez publicā puta ad defensionē in bello iusto tūc licet sup hijs mercari. Scīā sup venemis q̄ nō ouertūtur misi ad malū vsū nō licet mercari. Nā. ff. de cōtractib⁹ emptionū. l. q; sepe. ff. venem mali. dr. q; flagicōse rei nec empcō nec mādatū nec societas valere pōt. Et sup hijs licet mercari vendēdo vel emēdo si oūtant ad aliq̄d medicīale vel cōe aialia nociua. vñ. 23. q. 7. ca. de occidēdis. dr sic. Absit ut ea q̄ ppt bonū ac licitū facim⁹ aut hēm⁹ si q̄d p hoc p̄ter nr̄az voluntatez cuiq; mali accidat nob imputet. Alioq̄n nec ferramēta domestica sūt hñda ne q̄s ex eis vel se vel alterz interimat. nec arbores sūt plātāde ne q̄s ex eis se inde suspendat. nec fenestra faciēda ne p hāc se quis q̄p ꝓcipitet. Et quid plura cōmemorē. cū ea ocommemorā do finire non possim. Quid est in vsu hoīm bono ac licito vñ non possit pmicies irrogari. hec ibi. Etiaz ars faciendi aurifrixia nō est omnino phibita. quia talia possunt cōuerti ad ornamēta ecclesie. Etiaz ars faciēdi ornamēta mulierz aut sotulares depictos aut vestes cū nimietate sūptuositatis ocutas. s. p rechamū ut cōiter vulgo dicit

non est oio phibita·tū qz mulieres licite pñt se ornare scdz ꝺ decēciam status sui·tū qz aliqd pñt supaddere ut placeāt viris suis·Quia vero excessus facit recedē a medio vtutis·idō admuemēdo aliq̄ supflua q curiosa reddit tal' ars vitiosa·vñ Crisō·sup matħ·dicit qꝺ ab arte calceoꝝ q textorum multa abscidē oportet· Etem̄ ad luxuriā deduxerūt necitatez eius corrūpentes artē mali arti ꝺmiscētes hec ille·Sz ars fatiēdi taxillos·aleas·cartas ad ludēdū·ā frapādi pānos ē oio illicita q phibita·qz ibi occurrūt decepcōes q falsitates· periuria·blasphemie·mēdacia et inhonestates· Nō aūt sic ē de arte faciēdi scachos·qz cū hijs ludit ad sbleuacōez tedij et laboris·Vñ gnaliť circa honestatez taliū artiū q negocioꝝ q̄tuor attēdere oportet·Prīo qꝺ sint ad vtilitatez publicaz· 2° qꝺ possint ꝺuerti ad ornamēta eccīastica·3° qꝺ sint ad ꝺdecēciaz status psone ꝺseruādaz·4° qꝺ sint ad sbleuacōez psone absq offensione dei q iniuria vel dāno prīmi·Ars frapandi ad nullū istoꝝ reduci pōt ideo ē oio phibita·¶Tertiū dubiū est vtz negociatores possint licite lucrari de eo qd̄ vendūt vel emūt·Rñdr qꝺ circa hoc attendenda sūt q̄tuor·¶Prīo qꝺ lex dīna i empcōe q vēdicōe vult eqlitatez iustitie oio obseruari·Racō est qz lex dīna nihil ipunitū relinq̄t·pñs·Lex dīni immaculata ꝺuertēs aias testimoniū dñi fidele· vñ scdz eā illicitū est si in empcōne q vendicōne nō seruet eqlitas iustitie Et tenet ille q̄ plus hz recōpensare ei q̄ dāmificat? est si sit notabile dānū·¶2° qꝺ lex hūana nō seruat oio ꝺoz eqlitatez in empcōe q vendicōe·Rō est qz lex hūana multa ꝑmittit impunita·vñ punit solū vbi ē mgn? excessus puta si aliq̄s sit decept? vltra medietatē iusti p̄cij·tūc ei cogit ad restitucōez ut·C·de rescindēda vendicōe·l·Rē maioris p̄cij·in fine ꝺr sic Nim? āt p̄tiū ee ꝺr si nec dimꝺia ps fuerit iusti p̄cij soluta·¶3° qꝺ iustū p̄tiū rei nō ē pūcta lit dēmiatū·ꝫ i estimacōe bonoꝝ viroꝝ ꝺsistit· Rō est qz res pōt estimari scdz valorē naturalez et sic musca ē maioris valoris natural' cū sit aīata q̄ auꝝ ¶Potest etiā estimari scdz raritatē q sic auꝝ ē maioris valoris q̄ aqua vel frumētū· pōt etiā estimari scdz vsū qui tūc currit sicut frumētū q̄q ē maioris p̄cij q̄q minoris q sic res venales fumūt p̄tiū·¶4° qꝺ eccīa in empcōe q vendicōne nō ꝺz recipe plꝰ q̄ res valeat etiā si illud offerat·ꝫ solū iustū p̄tiū·Rō est qz ex de donacōibz ca·¶Per tuas ꝺr sic·Eccīa in actibz suis fraudē nō ꝺz aliquā adhibē?·¶Dico igit ad dubiū qꝺ iuxta ꝓmū nō pōt q̄s negociādo aliqd lucrari sine peccato·Rō est qz forma ꝺmi iudicij attēdit scdz rationē ꝺmutatiue iustitie·put·s·recōpensat ꝓmia meritis q supplicia pctis scdz illud matħ·7·In q̄ mensura mēsi fueritis remetiet q vobis·ꝫ i ꝺmutacōibz reddit aliqd alicui psone singulari ꝑpt rē eius q̄ accepta est ut marie pz in empcōne q vendicōe in q̄bz ꝓmo inuenit rō ꝺmutacōis q ideo oportet adēq̄re rē rei ut q̄nto iste plus hz q̄ suū sit de eo qd̄ ē alteri? ꝛ tūtū ꝺz restituat ei cui? est q sic fit eqlitas scdm Arismetricaz ꝓportionē seu medietatē que attēdit ad excessū sicut q̄nq̄ ē medium inē sex q q̄tuor·In vnitate ei excedit q excedit·Si ḡ a pncipio vsq̄ hēat·1·q vnꝰ eoꝝ accipit vnū de eo qd̄ ē alterius tūc accipies hēbit·5· q alius hēbit·4·Erit ḡ iustitia si vsq̄ reducat ad medium·s·ut accipiat vnū ab eo q̄ habet·5·q ded ei q̄ hz·4·sic ei vsq̄ hēbit·1·qd̄ ē medium·Ex q̄ pz qꝺ nō licz aliqd lucrari sine pcō·vñ Matħ·7·dr Oīa quecūq̄ vultis ut faciāt vobis homines q vos facite illis·ꝫ null? vult sibi rē cari? vendi q̄ ꝺ valeat ergo ac·¶Jux secūdū dico qꝺ licet negociando aliqd lucrari ꝫ vsq̄ ad quātū nō determinat lex ciuil' affirmatiue ꝫ negatiue·qz nō vltra medietatez iusti p̄cij ꝫ infra·Qñ ei emptor ē deceptus vltra medietatez iusti p̄cij rescindit emptio·ut ·C·de rescindēda vēdicōe·l·p·qz vbi emptor post vendicōez inuenit qꝺ res ꝑ qua dedit·21·nō valet nisi·10·pōt p̄tiū repetē q emptionē rescīdere ut·ff· de actōe empti·q vendi·l·Julian?·§·Si venditor· ·7·§·p otrariū·Potest ei q̄s cari? vendē hoc mō quadrupl'r·¶Prīo cū q̄s negociacōi intēdit ꝑpt publicā vtilitatez ne·s·res necārie ad vitaz p̄ie desint et lucrū expetit nō q̄si finē ꝫ q̄si stipendiū sui laboris ita qꝺ ꝑ sua opa recipit lucꝝ·¶2° si q̄s rē in aliquo meliorauit q lucꝝ melioracōnis exigit·qz nēo militat stipēdijs suis·¶3° si q̄s rē fieri fecerit q cari? sibi ꝺstitit q̄ i se valeat tūc modā tū lucꝝ pōt expetē·¶4° ꝑpt periculū cui se exposuit trāsferēdo rē de loco ad locū ꝺputādo expēsas pedagioꝝ·caballoꝝ·vecturaꝝ q pēsiones domoꝝ ā apothecaꝝ·licite pōt aliqd lucrari cari? vendēdo· ¶Jux tertiū dico qꝺ difficile ē in arte mercādi sic recte incedē qꝺ a medio nō declinet Exēplū·pone vnā peciē panni añ tres vel plures extimatores q secretū ita qꝺ vnꝰ nesciat de arbitrio alteri? licz sint bone ꝺsciē raro videbis eos in arbitrio ꝺcoꝝ dare·¶Jux q̄rtū dico qꝺ licitū est ꝺtrahētibz inuicē se decipe vbi nec dolus dat causā ꝺtractui nec tendit in ꝺtractū ut dic glo·sup ea· Cū dilecti·ex de empcōe q vendicōe·Hostien·exponens istos termios dic sic·Si vis qꝺ ego vendā tibi decreta les meas·rñdeo me hoc nolle facē qz nō fū eas vēditur·tu replicas dicēs·Si scires aliā ꝺpilacōez venturā sic ego scio liberter venderes·Ego credēs hoc vendo tibi eas·nō valet ꝺtract? qz dol? dat causā ꝺtractui q restituēd? est m̄ liber q tibi p̄tiū ut·ff·de dolo·l·Elegāter·Si vero dolus incidit in ꝺtractū qz erā vēditur? libꝝ·ꝫ p dolū q quētionē induxisti me ut min? venderē·vel p dolū pl?emeres tenet quidē cōtractus·ꝫ agit ad supplemētuꝫ residui·Si vero nec dolus dat cāz ꝺtractui nec incidit in ꝺtractū: locū hz lex p̄dicta·vñ exp̄sse dic glo·qꝺ lex p̄dicta locū hz in cōtractibz bone fidei qñ venditor nescit emptorē esse deceptū nec econuerso tūc neuter pōt agē cōñ aliū nisi sit decept? vltra medietatez iusti p̄cij·¶Rūtū dubiū ē vtrū vendē ad termnū sit licitū·Rñdeo qꝺ in tali vendicōe duo cōsiderātur·s·vendēs q emēs·Ex pte vēdētis ꝺsiderātur duo· Prīo qꝺ nūc sit vendit?

t ad hoc ut tal' vendicõ sit licita requirũtur·2·
Prio incertitudo temp'is·q.l.nõ est certum an
in termino solucõis res valeat pl' vel min'. 2°
certitudo eq̃litatis·q.l.ẽ certũ q̃ in termio solucõ
nis res nõ min' valebit q̃ modo valeat a vẽdat
3° certitudo firmitatis·q.l.ẽ certũ q̃ in termio so
lucõis res pl' valebit·nõ tñ excedit iustũ pretũ
licet aliq̃d pl' pcipiat q̃ si mõ sibi solueret
2°
certitudo variabilitatis·q.l.licet sit apposita di
latio solucõis·si tñ emptor velit nũc solue et ali
quid de pcio diminuere vẽditor debet eẽ patus
hoc acceptare nisi forte tal' diminutio pcij cedat
venditori ad aliqd inesse. 2° ex pte vendẽtis
consideraẽ q̃ nũc nõ sit vẽditur'·q̃ ꝓmittit seruare
vsq; ad certũ tẽpus·si tñ ali' emptor veniat qui
cio velit emẽ ad certũ terminũ solutur' tũc ven
dẽs aut dubitat an tpe solucõis res vendita pl'
vel min' valeat tũc nõ est illicitus ctractꝰ·aut ẽ
certus q̃ tempe solucõnis res vẽdita pl' valebit
tũc licite pt vendi quãtũ extimaẽ qđ tempe solu
tiõis valebit·Si aũt ẽ certus q̃ tpe solucõis res
vendita pl' valebit tũc nõ licet. ex pte vero emẽ
tis ad min'ũ consideranda sũt duo·Prio si emptor
põt statim dare pecuniã venditori a nõ vult tũc vẽ
ditor licite põt petere aliq̃d ꝓpt dilacõnez dumõ
nõ excedat medietatez iusti pcij·2°si emptor nõ
põt statim dare pecuniã a venditor det sibi ꝑ pcio
qđ nũc currit siue in termio solucõis valeat pl'
vel min' sic ctractus ẽ licitus·Aliqñ em̃ vẽditor
est melioris conditiõis q̃ emptor a econtra.

Quarto pncipaliter declaraẽ eadẽ conclusio testi
monio legis eccliastice. Prio btus Greg·li·
22·moral'·sup illud Job·Si expaui ad multitu
dinẽ mimã dic̃ sic·Magna ẽ securitas cordis mi
hi hie concupie secularis·Nã si ad terrena adipiscen
da cor imbyat secuꝝ trãquillũq; esse nullatenus
põt·q̃ a nõ hita concupiscit ut hẽat·a adeptame tu
it ne amittat·a dñ in adũsis sperat ꝓspa i ꝓspis
formidat adũsa·huc illucq; q̃si q̃busdã fluctibꝫ
voluit ac ꝑ modos varios rez alternãtiũ muta
bilitate vsaẽ·Si vero sel' in appetitõe supne pũie
forti stabilitate anim' figit min' rez tempaliuꝫ
pturbacõe veraẽ hec ille. 2ª est·b.Iero'·in q̃dã
epla dicẽs sic·Vacuꝰ viator a nudꝰ nõ timet la
tronis insidias·securus a nocturnis furibꝫ dor
mit paup etiã si eũ claustra nõ munit·diuitis ve
ro siue opes latronis ymaginatur incursũ a ingi
sollicitudie somnũ adimũt·Tu q̃ nũc contum
gladiũ sollicit' ptimescis fivite hꝰ callez vacuꝰ
intrares viator corã latrone cantares·O p̃clara
opũ mõrliũ btitudo quã cũ adeptus fueris secu
rus eẽ desistis·Heu p̃mꝰ q̃s fuit ille auri q̃ ponde
ra tecti·gẽmasq; latẽ volẽtes ꝓtiosa picula fodit
hec ille. 3ª ẽ·b.Ambro'·li·3·de officijs dicẽs sic·
Regula iusticie ẽ q̃ a vero nõ declinare viz bonũ
decet nec dãno iniusto afficẽ quẽq̃ nec aliquid
dolo annectẽ rei sue·In ctractibꝫ em̃ vicia eoꝝ q̃
veniũt ꝓdi iubẽtur·ac nisi intimauerit venditor
q̃uis in ius emptoris trãsierint doli actõe vacu
anẽ hec ille. 4ª est·b.Aug'·sup ps̃·dicẽs sic·De
fiderio tuo locũ facis dyaº. Ecce em̃ dyabol' ꝓpo
suit lucꝝ a iuitauit ad fraudẽ. Lucꝝ hie nõ pote
ris ñ fraudẽ feceris·si lucꝝ esca ẽ fraus laqueus·
Sic attẽde escã ut videas piter a laqueũ·q̃ lucꝝ
hie non potes ñ fraudẽ feceris·fraudẽ autẽ si fece
ris capieris hec ille. De rectitudie obseruãda in
arte mercãdi a negociatoribꝫ dic̃ Cassiodor' in
eplis·Auꝝ siquidez p bella q̃rere nephas est·p
maria piculũ·p falsitates opprobriũ·p agricul
turã vero licitũ est. Honestũ vero lucꝝ p.qđ ne
mo ledit iuste acquirit a nulli p̃iudicat hec ille.
Sed q̃.xo.modis in arte mercãcie peccam' ideo
·xo.diebꝫ hoc tẽpe ieiunam' et corp' nrm macte
ram'. Prio negociãdo p cõmutacõez denariorꝫ
ad denarios vel quarũcuq; rez ad denarios·nõ
ꝓpter res necãrias vite si ꝓpt lucꝝ consequẽdũ·vñ
Cassiodor' sup ps̃·ut hẽt dist·88·ca·eicies·in fi·
dic̃ sic. Quid est aliud negociacõ misi vili' cõpa
re a carius velle distrahẽ hec ibi·a sic ẽ peccatũ·
2° negociãdo cũ q̃busdã vicijs q̃bꝫ decipit primus
in dãnũ ipi'·vñ Tul'·li·de officijs dic̃ sic.
Tollendũ est ex rebꝫ ctrahẽdis omne mẽdaciũ·
nõ licitatorez vẽditor·non q̃ se liciteẽ emptor ap
ponet. 3° negociãdo cũ piurijs a fraudibꝫ asse
rẽdo rẽ tãti valẽ·vñ Crisoº·sup Matth·ut hẽt
dist·88·ca·eicies·dic̃ sic·Quicũq; rẽ cõpat nõ ut
ita integrã a imaculatã vẽdat·ꝫ ut materia sit si
bi inde aliq̃d opãdi ille nõ ẽ negociator·q̃ vero
rẽ cpat ut integrã a imutatã vendẽdo lucreẽ ille
est mercator q̃ de tẽplo eicit hec ille. 5° negocia
do animũ suũ curis secularibꝫ nimis iplicãdo ita
ut nec missaꝫ nec dina offitia die statuta audiue
rit·vñ.2.Thimoẽ.2.dr·Nemo militãs dei implicat
se neg.sec. 6° negociãdo aut ad mercata eũdo
die festo·vñ siqs ducat hoc in consuetudinẽ a lucrã
di cupiditate·nõ ꝓ victualibꝰ necessarijs·a sub
trahat se a dñis·peccat mõrliter·a de tẽplo dei eicit
a Jhu xpõ. 7° die festo rehibẽdo lucra mercantie
sue cũ alia die hoc possit facere·vñ cũ hoc fiat ex
cupiditate lucri talis peccat mõrliter cũ debeat so
lli intendẽ rebus spualibꝫ·ut de conse·dist·3·ca·
ieiunia q̃·8° die festo quaternos suos reuidẽ
do a racõcinia sua cõputando·vñ si nõ licet scrip
toribꝫ die festo quicq̃ scribere·quia tũc locaret
opas suas·a fortiori nec negociatoribꝫ licet tra
ctacinia sua cõputare a in quaternis scribere. 9°
cõmittendo fraudẽ in negociacõe q̃tũ ad spẽz et
subaz rei quaz vẽdidit·vñ cõñ q̃stã dr Jsa·1·Ar
gẽtũ tuũ vertũ ẽ in scoriã·vinũ tuũ mixtũ ẽ aq̃·Rõ
ei ꝓmixtũ ẽ patet defectũ q̃tũ ad spẽz a subaz rei·
10° omittendo fraudẽ i negotiacõe q̃tũ ad mẽsurã
Nã mẽsuras rez venaliũ nece est in diuisis locis
esse diusas ꝓpter diuisitatẽ copie et inopie rez·

q̃ vbi res magis abũdãt ꝺsueuerũt esse maiores
mẽsure. Jn vnoq̃q; tamẽ loco ad rectores ciuita
tis ptinz deꝫmiare que sint iuste mẽsure rey venа
liũ pẽsatis ꝺicõibz loco; a rey a iꝺ has mẽsu
ras publica auctoritate vel ꝺsuetudie instituras
p̃terire nõ licet. Jꝺ negociator q̃ sciẽter vtiẽ defi
cienti mẽsura in vendẽdo fraudẽ ꝺmittit a peccat
mortaliẽ. ¶ 11° ꝺmittẽdo fraudẽ in negotiacõe q̃tũ
ad q̃litatẽ. vñ Aug⁹. diĉ. 11. de ciui. dei q̃ p̃tiũ rey
venaliũ nõ cõsideratꝫ sc̃z gradũ nature cũ q̃ñq;
plus vendatꝫ vnus equ⁹ q̃ vnus ceru⁹. ß ꝺsi de
ratꝫ sc̃z q̃ res invsũ hoïs venĩũt. ideo nõ oportet
q̃ venditor vel emptor ꝺgnoscat occultas rei vẽ
dite q̃litates. ß solũ illas p quas redditꝫ hũamis
vsibz apta. puta q̃ equus sit fortis a bñ currat.
Si q̃s aũt sciẽter venderet aĩal infirmũ pro sano
peccaẽt mortaliẽ. ¶ 12° nõ manifestãdo vitiũ rei vẽ
dite ex quo seq̃tur dãnũ vel piculũ emptori. Vñ
venditor qui rẽ venalẽ p̃ponit vitiosã ex q̃ sequi
tur dãnũ vel piculũ emptori dat occasionẽ dam
mi vel piculi. dãnũ q̃dez si p̃ter hmõi vitiũ vsus
rei impediẽ vel reddiẽ noxi⁹. puta si q̃s vendat
alicui equũ daudicãtez p velocitatẽ vel domũ ruino
sã p firma l' cibũ venẽosũ p tono. si hmõi vicia
sint occulta a ipe nõ detegat erit illicita a dolosa
venditio. ¶ 13° emẽdo p̃ diũ de pecunia eccĩe a p se
retinẽdo. Vñ. 12. q. 3. ca. Placuit ut epi vel p̃sbite
ri vel ꝺyacomi vel quicũq; clerici q̃ mihil hñtes or
dinãtur a tpe epatus vel clericatꝰ sui agros vel
quecũq; predia noïe suo ꝺpant tãq̃ rey dñicay
muasiõis crimĩe teneãtur misi ãmoniti eccĩe eadẽ
ꝺtulerint hec ibi. vñ quicq̃ emiẽ de pecunia eccĩe
ipi⁹ eccĩe est a non emẽtis. qe statim est acq̃sitũ
eccĩe ut ex de peculio clerico; ca. p. et ca. Jnquirẽ
dũ. Et p̃pẽ hoc non põt clericus talia vllo mõ alie
nare aut alteri legare. ¶ 14° emẽdo possessionẽ de
pecunia eccĩe quã habuit furto rapina seu depos
to. Vñ camerarij eccĩay seu hospitaliũ aut fraẽ
nitatũ que in eccĩis cõgregãtur penes quos pecu
nie ꝺmũes depositãtur quicq̃ ex eis emerint ac
quirũt eccĩe aut hospitali aut fraẽnitati a nõ sibi
aliẽ peccãt mortaliẽ ut p; aĉ. ¶ 15° emẽdo p̃ diũ de
pecunia aut bonis pupilli. vñ si tutor vel curator
de pecunia mioris emerit p̃ diũ mior vẽdicare illꝺ
poterit ut. ff. Rñ ex officõ tutoris. l. 2. Et sic de tali
pecunia nõ põt negociari. ¶ 16° emẽdo aliq̃d de pe
cunia quã alter cõiugũ ei ꝺnauit. Vñ si alter cõ
iugũ aliq̃d emerit de pecunia quã alẽ ei ꝺnauit
poterit ille cui⁹ fuit pecunia illud vtiliẽ vendicaẽ
. ff. de donacõibz inẽ viz a vxore. l. Vxor. l. Mari
tus. ¶ 17° vendẽdo carius p̃ter dilacõnez solucõis
intendẽs nũc vendẽ. Vnde ex de vsuris ca. Nauí
gãti. ¶ 2. 8ª sic Rõne dubij hui⁹ excusaẽ qui pan
nos. granũ. vinũ. oleũ. vel alias merces vendit
ut ampli⁹ q̃ tũc valeãt in certo termĩo recipiat p
eisdẽ si tũ ea tpe ꝺtractus nõ erat venditur⁹ hec
ibi. ¶ 18° vendẽdo res p̃ p̃tio qꝫ nũc currit hoc ad
dito q̃ si pl⁹ valebũt in tali termĩo vult illud pl⁹
Si vero min⁹ valebũt nõ vult min⁹. vñ pacto p
hibito paciscaẽ. ar. Et de solucõibz. l. penultima.

¶ 19° vendẽdo p̃ diũ tali ꝺdicõe q̃ si vsq; ad tot an
nos reddã pretiũ a aliq̃d vltra: rehabeã prediũ
Vñ hic cõsiderãtur tria. Prio si p̃tiũ est modicũ
respectu valoris rei. ex de empcõe a vendicõe ca.
Ad nãz. 2° si sit in pacto q̃ restituaẽ aliq̃d plus
q̃ fuerit pretiũ. ex de pignoribz ca. Illo nos. 3° si
emptor cõsueuit vsuras exercẽ. Jbidẽ. Jsta tria
reddunt vendicõnẽ iniustã. Opposita quoz red
dũt vendicõnez licitam a honestaz ac. ¶ 20. emẽ
do fructꝰ siue segetes p̃ueturas hoc anno vel plu
ribz ãmis de agro semĩato. vñ si verisiḿe sit q̃ fru
ctus colligẽdi ecĩã cõputato q̃ p̃ñt impediri tũc
plus valebũt q̃ illud qꝫ nũc daẽ: est illicitꝰ cõ
tractꝰ. ¶ 21° emẽdo frumẽtũ vinũ a hmõi tempe
quo colligũtur ut postea vendãt cariꝰ. vñ. 18. q.
2. ca. Quicũq; tpe messis vel vindemie nõ necita
te ß p̃pter cupiditatez compat annonã vel vinũ
vbi gra. de duobz denarijs ꝺpat modiũ vnũ a
seruat vsq; dũ vendaẽ denarijs. 2. aut amplius
hoc turpe lucy dicimꝰ. ¶ 22° ꝺuemẽdo cum alijs
mercatoribz ut certo p̃tio vendãt vel q̃ vnꝰ solꝰ
tales merces vendat. Tale enĩ pactũ illicitũ est.
qñ sc̃z leges ciuiles talis ꝺz ppetuo exilio dãna
ri. Et silr ꝺcedẽtes puniri dñt ut. C. de monopo
lijs. l. Vna ac. ¶ 23° locãdo aĩalia p frumẽto vel
alia re certa ãnua paciscẽdo q̃ dãnũ solutz sit cõ
ductoris. vñ licitũ est paciscj q̃ dãnũ et lucy de
re locata sit vtriq; cõmũe a nõ alterius tñ misi eẽt
ex culpa sua. ¶ 24° tradẽdo certa capita ouiũ aut
alioz aĩaliũ alicui custodiẽda a pascẽda sub cer
ta mercede vel sub certa pticipacõne p̃fectuũ gre
gis imputãdo piculũ ꝺditori. vñ nõ vult in se pe
riculũ. ¶ 25° tradẽdo certa capita ouiũ estimata
certo p̃tio paciscẽdo cũ cõductore q̃ nõ accipiat
aliquã vtilitatez donec q̃ dedit acceperit totã sorteẽ
Vñ in silibz casibz qñ cõmũis est ꝺditio licitus
est ꝺtractꝰ. secus vbi ẽ melior ꝺditio vni⁹ q̃ alte
rius. Jn casu ãt posito ẽ q̃si tradẽ oues immõrles
q̃ est ꝺtra naturã. ¶ 26° emẽdo iura alicui⁹ cre
ditoris cõtra aliquẽ debitorẽ qui in certo termĩo
dz solueẽ centũ a hoc p minori p̃tio puta nonagin
ta. vñ talis emptio iuriũ duplr fit iniusta. Prio
qñ diminuiẽ pretiũ solũ qe nũc soluit et in futuro
pl⁹ hẽbit. 2° qñ ex tali empcõne imineret litigiũ
tũc enĩ emptor nõ põt pl⁹ petere ab illo debitore
q̃ in veritate soluerit. eciã si residuũ fuerit ei dona
tũ vt. C. de mãdato. l. p diuersas. a. l. ab anastasio.
vbi ꝺr sic Si q̃s aũt occulte aliud q̃dẽ agẽ conaẽ
a pecunias p pte acceperit a vendiderit pticulati actõ
nes. ptim autẽ donare simulat. vel ipsi qui dẽ qui
empcõe actoris ptẽ subijt. vel fortitan alijs p sup
positã psonam. qe et hoc sepius ppetratũ eẽ dici
mꝰ. hmõi machinacõez penitus amputam⁹ ut
mihil amplius accipiat q̃ ipe vero ꝺtractu psol
uit ac. hec ibi ut satis p̃z. ¶ 27° ꝺponẽdo apud
depositariũ certã pecunie quãtitatez ad discretõez
Vñ licet depositũ in se sit licitũ tñ intẽtio recipiẽdi
aliq̃d ex depposito ẽ actus astucie a facit cõtractũ
illicitũ Luc. 11. Si oculꝰ tuꝰ nequã fuerit ac. ¶ 28°
suadẽdo alicui q̃ vẽdat vel emat pl⁹ vel min⁹ q̃

res valeat qui alias nō erat vendituꝰ vel emptuꝰ. ℟ndit. quidā mercatores auisati q̄ erit ca
ristia q̄rūdā merciū dabūt vocē oppositā. s. q̄ tales galee venūt honuste talibz mercibz a cū ista
astucia emūt q̄tū pñt a inducūt alios ad vendē
dū nō vēdituros sīles merces a sic p illicitas vi
as a excogitata malicia dāmificāt alios et sedu
cūt. ¶ 29° emēdo pecuniaz impōstitoz aut mōtis.
ℕā pecunia rōne materie sue ē res inuēdibīl a p
tiū alioz. Quātitas em̄ rez q̄ in vsū hoīm venerūt
mēsurāt scdz p̄tiū datū ad qđ ē inuētū numisma
ut dr. 1. etb. ido nō p̄t vemire sb vendicōe. Qz em̄
ciues aliqñ aliq̄d p̄cipiāt est q̄ coacti mutuaue
rūt. ¶ 30° emēdo ius qđ q̄s hz sup pecunia impōsti
torū aut mōtis. vñ nō licet emē tale ius triplici
rōe. Prio q̄ spōtanee emis a nō coacte. Ille autē
pm9 q̄ hz hoc ius q̄uat9 a coītate vltra id qđ te
nebat coītati. nō rōne mutui ℔ rōne dām accep
ti. p̄t vltra capitale aliq̄d accipe a coītate cū pe
tens hoc possit recipe a quocūq; eū dāmificāte. ℔
eciā a coītate. 2° q̄ nō in recōpensacōez dām aut
īmēsse hoc recipis ℔ loco lucri. 3° q̄ nō est certitu
do i empcōe ei9 qđ vendit aut emit. ℕā petr9 hz
recipe a coītate scdz curſū mercāciaz illo tpe oc
currētiū. vñ si coītas q̄uat Petz im. x. vltra illd
qđ tenet coītati tūc q̄tū valent coīter. x. floreni
hoc anno. s. tria vel q̄tuor tātū dez p̄t recipe. Sed
ipe nescit q̄d hēat recipe de īmēsse sequēdo curſū
mercātiaz. q̄ aliqñ valēt pl9 aliqñ mīn9. ꝓpter
talē īcertitudinē nō licet emē hoc ius. ¶ 31° asse
curādo aliquē q̄ accipit mutuo pecunia ab aliq̄
p q̄ securitate et fideiussione iste accipit vnū vel
duo p centenario. ℕā ille q̄ sic assecurat est loco
mutuātis a est ac si mutuādo pecunia sua illaz re
haberet cū addicōe illi9 vm9 aut duoz. etiaz nul
lū piculū in se suscipit cū sit securat9 ab eo q̄ mu
tuū accepit. ¶ 32° assignādo capsoni. x. libras gros
soꝝ venetoꝝ cū hoc q̄ hinc ad mēsez assignab
mihi tātū de valore quātū valebūt iste. x. libre
infra. x. dies incipiēdo a die celebrati tract9. vñ
fit mutuū de pecunia cū intencōe plus recipiēdi
hinc vsq; ad mēsez licet q̄nq; min9 valeāt. eciaz
pecunia de se non facit lucz psone ℔ industria a
opa hois de q̄ vis lucrari. ¶ 33° emēdo furta sciēter
. p̄. 1. que valēt. x. ut inde lucret. ℕā tūc furtū cō
mittit extractādo rē alienā iuito dño. ff. de furtis.
. l. p̄. Et q̄ nō facit sibi de hoc scīaz ideo mōaliter
peccat ut p3. ¶ 34° pōderando pecuniaz ad cābiū cū
fraudulēcia. ℕā cāpsores sepi9 hūt diūsa ponde
ra aut diūsimode a fraudulēter pecunia pōderāt
ut id qđ est pōderis oñdant min9 valē ac. ¶ 35°
p trās cambīj vltra salariū qđ recipit dāt. x. flo
renos p. x. ducatis. vñ cū pl9 valeat scdm coēm
curſū ducat9 q̄ florenꝰ attēdūt ut illud pl9 p se
lucrētur qđ est illicitū. ¶ 36° faciēdo pecuniā alki
micā aut circūcidendo eā aut in aquā ponēdo cer
tā quātitatē pecunie ut inde auferāt argētū aut
aliter falsificādo monetā seu res alias q̄scūq; ac.
¶ 37° accomodādo sub imq̄ odicōe certaz pecunie
quātitatē puta omodādo. xo. ducatos auri op u
tāt ducatū p. x. solidis a in restitucōe volūt hīe
. xi. a nullū suscipiūt piculū ac. ¶ 38° nō dādo cō
putū in cābio quo ad nūez. ℕā festimāter mali
tiose nūerant et p̄cipue in pecuia minuta q̄n est
in magna quātitate aut q̄n plurib9 sit cōmutāt
pecuniā ut ptz. ¶ 39° a pegrinis accipiēdo vienna
riū vel alteri9 gn̄is monetaz p q̄trino q̄ valet du
os vel tres q̄trinos vel dādo q̄trinū argētatū p
solido a ille nō adūtens decipit. qđ sepe contīgit
¶ xo. malicōse nūerando, petiūt ad terrā vnū so
lidū ut ille inueruet et recipiat quo indignato cā
psor furripit dā. x. aut. 7. solidos de pecunia nūe
rata. Alijs modis inūeris p̄imū decipiēdo ut
cōstat. ¶ Post hāc declaracōez dixit sāct9 Thōs
aīe deuote. O aīa simplex iaz potes intelligē recti
tudinē iusticie q̄ req̄rit in arte mercācie. Sed ne
Belial gloriet in argucijs suis attēde quēadmo
dū rideas. ¶ Ad p̄mū dic q̄ tp alia hō sb̄iecta fūt
hoī ut eis vtat ad necēsitatez a nō ut in eis finē cō
stituat et superflue circa ea sollicitet. ¶ Ad secūdū
dic q̄ sollicitudo ei9 q̄ panē acq̄rit nō est superflua
℔ moderata. ido Jsid. dicit q̄ labor exercēdus est.
sollicitudo tollēda. s. aīaꝝ inq̄etās. ¶ Ad ttiū dic
q̄ sollicitudo tp aliū in opib9 mie ordinat ad fi
nē caritatis a ido nō ē illicita misi sit superflua. Ad
q̄rtū dic q̄ formica hz sollicitudinē ꝓgruā tpi et
hoc solū nobis imitādū ꝓponē. ¶ Tūc aīa grās
agēs deo et suis doctoribz cōfortata iuit domū in
pace Quā nobis ordēt Jhūs xp̄us qui est pax
nra Amen.

¶ Feria q̄rta p̄me dñice q̄dragesime.
Sermo octauus de Pemtentia.

Quum9 signū videre Math. 12. ca.
Hodie aīa simplex fidelis a deuo
ta salutī sue intēta accessit ad eccle
siā a audiēs missaz tā ex lectōne p
phie. 3. Reg. 18. q̄ ex euāgelio adū
tit vnaz cōdusionē valde notabilē. s. Nullū est
tā graue peccatū mentis obstimate qđ p pm̄am
non diluat a deo grate. Racō isti9 cōdusionis est
ista. Qz em̄ aliqđ peccatū p pm̄az deleri nō possit
pōt tingē dupliciter. ¶ Vno° p hoc q̄ aliq̄s de pcto
penitere nō possit a sic pcta demonū a eciā hoīm
dānatoz deleri nō pñt. q̄ affect9 eoz fūt obfirma
ti in malo ita q̄ non pōt eis displicē peccatū inq̄
tū est culpa licet displiceat eis inq̄tū penam ali
quā p eo patiūtur rōe cui9 aliquā pm̄az ℔ infru
ctuosā hūt sdz illud Sap. 7. Pm̄az agētes a p
angustia spūs gemētes. vñ talis pm̄a nō est sb
spe venie sed cū despacōne. Tale aūt non pōt eē
peccatū alicui9 hois viatoris in hac vita. vnde di
cere q̄ aliqđ peccatū sit in hac vita de quo homo
pemitē nō possit est hereticū duplici rōne. ¶ Prio
q̄ p hoc tolleret libertas arbitrij qđ flexibile est
ad bonū a ad malū Ecc. 17. Deus fecit hoīez rectū
a reliquit eum in manu consilij sui. ¶ 2° quia dero
garetur virtuti gracie p quaz moueri pōt oz cu
iuscūq; pctoris ad pm̄am scdm illud p̄u. 21. Cor
regis in manu dñi quocūq; voluerit vertet illd.

¶ 2oo pōt ꝺtingere q̄ p pn̄az aliq̄ꝫ peccatū ꝺleri nō possit· q̄ penitētia nō est tāte v̄tutis ut possit ꝺlē peccatū a hoc est hereticū duplici rōe. ¶ Prīo q̄ repugnat ꝺime mīe ꝺe q̄ ꝺr Joēl· 2· Benign⁹ a mīserīors est a p̄stabil' sup malicia· Vincere⁊ eī quo ꝺām⁹ ꝺeus ab hoīe si hō vellet sibi peccatū ꝺleri q̄ꝫ ꝺe⁹ ꝺelere ñ vellet Cū tñ dica⁊ ezech· 18· Oīm im̄q̄tatū q̄s opatus ē nō recordabor āpli⁹· ¶ 2° q̄ hoc ꝺerogat v̄tuti passiōis xp̄i p quā pen̄ tētia opatur sicut et cetera sacra· cū scripturā sit p· Joh· 2· Ipe est ꝓpiciatio ꝓ pctis nr̄is· nō solū pro nr̄is ꝫ etiā totī⁹ mūdi· Vñ oē peccatū in hac vi ta pōt p pn̄az ꝺleri· Remoueat⁊ ergo a nob⁹ ob duratio a obstinatio cordis a mala consuetudo peccandi. ¶ Hīs intellectis aīa exiuit ab eccīa a va ꝺes ꝺomū cū ꝓposito faciēꝺi pfectā pn̄az ut ꝺeus ei mīsereat⁊· Et ecce Belial intendēs eā ab hoc san cto ꝓpōito reuocare ait· O aīa simplex q̄ facile ꝺe cipis tā leuit⁊ credēꝺo· volo tibi oñdere q̄ non est vex q̄ oīa pcta per penitēciaz ꝺeleāt⁊. ¶ Prīo sic Matḥ· 12· ꝺr Qui ꝺixerit v̄bū cōtra spīritū sanctū nō remittet⁊ ei neq̄ in hoc seculo neq̄ in futuro. ¶ 2° sic Act heb· 12· ꝺr Scitote q̄m Esau cupiēs he reꝺitare bñdictōnē reprobat⁹ est· Nō ei inuenit penitētie locū q̄ꝫ cū lacrimis inq̄siuisset eā· sup quo ꝺicē· glō· Nō inuenit locū vēnie a bñdictōnis p pn̄az· ¶ 3° sic· 2· Machab· 9· ꝺicit⁊ ꝺe anthioco· Orabat sceles⁹ ille ꝺñm a quo nō erat mīaz ꝺse cuturā. ¶ 4° sic Aug⁹· in li· ꝺe sermōe ꝺñi in mōte ꝺicē sic· Tanta ē labes illi⁹ pctī· s· cū post agnitio nē ꝺei per grāz xp̄i oppugnat aliq̄s fraternitatez a aꝺūsus ipaz grāz inuidie facibz agit⁊ ut ꝺēpcan ꝺi hūilitatē sībire nō possit· etiā si peccatū suū ma la ꝺscīa agnoscē a ānūciare cogat⁊ hec ille. ¶ Aīa vero abīt tristis querēs a ꝺsulēs legis ꝺoctores cū⁊ mox obuiauit moyses a qua cū ꝺgnouīsset cās mestīcie fue ait· Ego oñdaz tibi ꝺclusionem quā audiuisti ex euāgelio esse verā a catholicaz testimonio quadruplicis legis· scilicet·

¶ Legis Natural· ¶ Legis ꝺiuinal· ¶ Legis Prophal· ¶ Legis Dūanal·

stimoīo legis Natural⁊ hoc quadruplr· s· p rōnes natura les· p phos· p poetas· p exem pla gentiliū. ¶ Rñtū ad rōnes

Primo ex te pediūt penitētiaz. ¶ Prīo generis nobilitas Plures ei gloriātur in meritis añcessorū· Crisō· Quid pꝺest ei quē mores sorꝺidāt gnatio clara· quid pfuit Cham q̄ fuit filiꝰ noe· Naz ꝺe fonte claro q̄ñq̄ riuus luto fus ꝺeriuat⁊· Alīs gliant⁊ in ꝺiuicīs Osee· 9· Gloria eorū a ptu a ab vtero a a ꝺceptu· Omīs hīs peccāt obstinate q̄si ꝺeus ꝓpter peccata eorū nō puniat ipōs sicut alios· cū tamē sap· 5· ꝺicat⁊· Nō subtrahet psonā cuiusq̄ ꝺñs q̄ est ꝺñator oīm nec verebit⁊ magtudinē cuiusq̄· quoniā pusillū a magnū ipe fecit· fortioribz autē fortior instat cruciacō ꝛc· ¶ 2° ꝺiendi peccatū ꝺe sperabilitas· Plures ei obstinate peccāt q̄ ꝺespe rāt posse relinq̄re peccatū ꝓpt⁊ habitū a malā i eo ꝺsuetudinē· cū tñ ꝺeus q̄ est ignis ꝺsumēs possit talia corꝺa dura mollire· Ezech· 11· Auferā cor la pideū ꝺe carne eorū a ꝺabo eis cor carneū· Et ps· Sicut fluit cera a facie ignis sic fluāt pctōres añ faciē ꝺei· s· p lacrimas sicut magdalena. ¶ 3° ꝺime iustīcie seueritas ꝺsiderādo infallibilitatē iustitie ꝺei q̄ nil multū relinq̄t· ps· Cōuertātur pctōres i infernū· oēs gētes q̄ obliuiscūtur ꝺeū· cū tñ ꝺicatur in ps· Quātas oñdisti m̄ tribulacōes mlt⁹ a malas a ꝺuersus viuificabis me a ꝺe abyssis terre iterū reduxisti me· Obligat⁹ ei ad vsurā q̄ñ to magis tarꝺat se eximere a ꝺebito tñto magis grauat⁊· sic pctōr q̄nto amplius morat⁊ in culpa tñto ab eo plus exiget⁊ in pena· Rō· 2· Sꝺz ꝺuri tiā tuā a ipenitēs cor tuū thesaurisas tibi irā. ¶ 4° ꝺiuine mīe affabilitas· Plures em̄ ꝺicūt· ꝺe⁹ nō fecit me ut ꝺānaret⁊ q̄ꝫ quiꝺ verū est· sicut agricola extirpat arborē nō fructificātez licet non ꝓpt⁊ hoc plātauerit· sic facit ꝺeus reprobis a obstiatis peccātibz Matḥ· 25· ꝺiscedite a me· ecce abscisio· in ignē eternū· ecce cōbustio· Ista· q· notāt⁊ matḥ· 3· vbi ꝺicit⁊ Facite fructꝰ ꝺignos pn̄e· Et remo uēs excusacōes sup̄ ꝺictas· q̄ꝫ tū ad p̄mā ꝺicit· Et ne velitis ꝺicē intra vos· pater hēmꝰ abrahā q̄m potēs est ꝺeus ꝺe lapiꝺibus istis fusciture filios abrahe· q̄ꝫ tū ad secūꝺā ꝺicit Jam em̄ securis ad raꝺicē arboris posita est· q̄ꝫ tū ad tertiā ꝺicit Omis arbor q̄ nō facit fructū bonū exciꝺet⁊ a ī ignez mit tet⁊· q̄ꝫ tū ad q̄rtaz ꝺicit Cuiꝰ ventilabꝝ in manu sua a pmūꝺabit aream suā et cōgregabit triticū i horreū suū· paleas aūt ꝺuret igne inextinguibi li Et sic pz. ¶ Rñtū ad phos Sciēꝺū q̄ penitēcia ē nobis necāria q̄ꝺruplr· ¶ Prīo ut vicia fugiamꝰ vñ Deū· epla· 10· ꝺicit sic Imitū eūꝺi ad v̄tutes arꝺuū est· q̄ hoc peccatū imbecille atq̄ egre men tis est formiꝺare inerpta· Itaq̄ cogenda ē ut in cipiat ꝺemq̄ nō est acerba medicina· ptinꝰ ei ꝺe lectat ꝺū sanat· Id agē ꝺebemꝰ ut irritamēta vi tiorū q̄ꝫ longissimē fugiamꝰ· Indurādus est aīmꝰ ꝺebellāꝺe voluptates que sceuaq̄ ingenia ad se rapuert⁊· Vicia sine mō fine fine pseq̄re· Nā illis q̄ nec finis nec modꝰ ē· Proice quecūq̄ cor tuū ꝺilamāt q̄ si alit⁊ extrahi nequirēt cor ipm cū illt⁊ euellendū erit· Voluptates p̄cipue extirpa que latronū more in hoc nos amplectūtur ut stragu lēt· Nihil facilius q̄ꝫ amor recruꝺescit· Itaq̄ q̄ ꝺepo nere vult ꝺesideria rex oīm q̄ꝫ cupiditate flagra uit a oculos a aures ab hīs q̄ relinq̄t auertat· Ci to em̄ affectus quocūq̄ se verterit rebellat· Nullū em̄ sine actoramēto malū est· Auaritia em̄ pecu mā p̄mittit· luxuria voluptatez· ambicō potentiā· mercēꝺe te vitia sollicitant· Vix igit⁊ effici toto se culo pōt ut vicia lōga licēcia tumꝺa subigātur a ingū accipiāt· Sꝺz multos vitā differētes mors incerta p̄uenit· Ois itaq̄ ꝺies velut vltimꝰ ordinā ꝺus est hec ille. ¶ 2° ut v̄tutes accipiamꝰ· vñ Lactanci⁹ li· ꝺe vero cultu ꝺicit sic· Sive v̄tutes inse ras vitia spōte ꝺecident· sive vitia exīmas v̄tutes vltro sībūt· Sic em̄ bonorū a malorū cōstituta ē natura ut se semp oppugnēt et expellāt· Agē penitentiaz mihil aliuꝺ est q̄ꝫ pfiteri a affirmare se vlteriꝰ ñ peccaturū hec ille. ¶ 3° ut mores reficiamꝰ

vñ Tul·philippica·12·dicit sic·Cuiꝰ vis hoīs ẽ errare·nulliꝰ autẽ misi inspiẽtis in errato pseue rare·Posteriores emꝫ cogitacões solẽt eẽ sapiẽcti ores·Optimꝰ portus peunti est mutatio ꝯsiliꝫ·Et in oꝛone de katilina·dic·Mltos audiui ⁊ vidi q̃ cum totã adolescẽtiaꝫ voluptatibꝫ dedissent se ad frugẽ bonaꝫ recepisse·gueseꝫ hoīes atq; illustres fuisse hec ille·℣ℨ° ut vtuosã vitã incipiamꝰ·vñ Quintilianꝰ li·2·de amacõnũ dic sic·Qui recta via depulsus est ad eaꝫ reduci misi alio flexu nõ põt· Neq; sine moꝛsu aliquo resilit ab hijs q̃ voluptate aim tenuerit hec ille·Ecce necẽtas pme·℣ Quintuꝫ ad poetas Sciẽdũ ꝙ pma ẽ neccãria ꝓpter q̃tuoꝛ· ℣ Prio qꝫ delet pcã·vñ Sen·tragedia·1·dic·O tu tis alme rector ⁊ celi decus·Qui alterna curru spa cia flãmifero ambiẽs Illustre letis exeris terris caput·da phebe vemã siq̃d illicitũ tui Vidẽ vul tus·In penas meas Atq; in labores nõ satis ter re patẽt·Votũ secũdet qui põt nũm deꝰ·Rebusq; lassis assit· Pectora tãtis obsessa malꝫ Nõ sunt ictu feriẽda lem·Vno plãctu tria regna sonẽt Et tu collo decus ac telũ Suspẽsa diu fortis harũdo Faretreq; leues date fera fero Vertera tergo·Ce dant hũeros Robora fortes·Stipes potẽs Puris oneret pectora nodis· Plãgant tãtos arma do lores hec ille ℣ 2° sanat cõfracta·vñ Ouidiꝰ li·p· de remedijs amoꝛis dicit·Terra salutiferas her bas eadẽq; nocẽtes·Nutrit ⁊ vrtice pria fepe ro sa est·Vtile ꝓpositũ est seuas extinguẽ flãmas· Nec seruũ vicijs pedꝰ hĩe tuũ·dũ licet ⁊ modici tangũt põcordia motus· Si sapis in pmo limine siste pedẽ Optime dũ noua fũt subice mala semi na morbi Nã mora dat vires teneras mora pco q̃t vuas Et validas segetes qd fuit herba facit Quas põbet latas arboꝛ spaciãtibꝰ vmbras Quo posita est pmũ tpe virga fuit·Tũc poterat maĩ bus fũma tellure reuelli·Nũc stat imensũ viribꝰ acta fuis·Principijs obsta sero medicina patur· Cũ mala p longas conualuere moras·Sed ꝓpera nec te venturas differ in horas·Qui nõ est hodie cras minꝰ aptus erit·Vidi ego qd pmũ fuerat sanabile vulnꝰ·dilatũ longe dãna tulisse more hec ille·℣ℨ° emẽdat retroacta·vñ Prosp li·epigmatũ dic·Da ꝓperet sontes pcã abrũpe nodos Añ diẽ mortis dũ locus ẽ vemie·Quid iuuat i lõ gũ cãs pducẽ morbi·Cur dubiuꝫ expectat cras hodierna salus·Scimꝰ correctis vemã nõ eẽ ne gandã·Sꝫ nulli nũm est vltia nota dies hec ille· ℣ 2° certificat futura·vñ Marcialꝫ cocꝰ dic·Cras te viduꝫ cras dicis postume sẽp·Dic mihi cras istud postume qñ vemit· q̃p lõge cras istud·vbi eẽt vnũ añ petendũ·Nũquid apud parthos ar memosq; latet·Jã cras istud hꝫ Priami vel Ne storis ãnos·Cras istd quãti dic mihi possit emi Cras vines hodie iã vines postume sexꝫ est·Ille sapit postume q̃squis vixit heri·Nõ est crede mi hi sapiẽtis dicẽ vinaꝫ hec ille·Longissiã etas in obstinacõne pcã est nihil respectu vmꝰ momẽti pme quã deus acceptat ad vitã si de corde puro ꝓcedat ac· ℣ Rũtũ ad exẽpla gentiliũ Sciẽdũ ꝙ ut dicit Valeriꝰ li·6·rubrica·9·Stultũ ẽ ppetue infelicitatis se pdamnare spemq; q̃ incerta recte foueẽ interdũ certã in despacõnẽ cõtere·vñ meli us est mores prauos a mẽtibꝫ abicẽ ⁊ vtutibus intẽdere qd pꝫ q̃druplici exẽplo ℣ Primo valeriꝰ flaccꝰ tpe secũdi belli pumici habuit adolescẽciaꝫ pditissimã in luxuria et alijs vicijs·Paulꝰ autẽ licimꝰ ut eũ facilꝰ a vicijs dimouẽt fecit eũ fla minẽ ⁊ sacerdotẽ ut seruiret i tẽplo dꝛ·q̃ floruit tãta religiõe ut quãtũ pus fuerat exẽplũ vicꝛ tãtũ postea fuerit modestie ⁊ scitatis speculũ· ℣ 2° Palemon iuueis athemẽsis ebrietati·gule·atq; luxurie deditus cũ vino grauis vnguẽtis delibu tus·corona flox i capite ⁊ plucida veste amictꝰ post ortũ solis scolas Xenocratis phi repletas pbissimis viris introisset valde fatue ⁊ dissolu te ut irrideret astãtes ⁊ lectionẽ pturbaret·phs de modestia ⁊ tpancia loqui cepit cuiꝰ sermo in tẽtũ valuit ut mox ille discipulꝰ eiꝰ fieret ⁊ mu tatis prauis moribꝰ maximꝰ phs euasit· ℣ 3° vi ri Nimiũte quos dñs i euãgelio ꝯmẽdat pmaꝫ egerũt in pdicacõe Jone ⁊ ex mia dñi indulgen tiã ꝯsecuti subũsiõis interitũ subtfugẽ meruerũt ℣ 4° regina Saba audita sapia Salomonis circa cerimonias ⁊ cultũ veri dei mutauit pstinos mo res ⁊ ydolatria ac ceteris vicijs derelictis in cultu veri dei pseuerauit·Ecce quo isti mutauerũt vitã suã in melius quoꝛ exẽpla sequamur·

Secũdo declaratꝫ eadẽ ꝯclõ testiº legis diui nalꝫ·vbi sciendũ ꝙ pma ut sit salubris dꝫ fieri q̃druplꝫ· ℣ Prio cũ acceleratiõe oĩ tarditate postposita· Nõ emꝫ dꝫ differri vsq; ad senectutez· qꝫ nõ est tutũ ire p desertũ huiꝰ mũdi sine amari tudine pme·In cuiꝰ exẽplũ q̃ diu manfit Maria eꝝ castra nõ ꝓcesserit filij isrl p desertũ·Nũeꝫ·12· ℣ 2° pma dꝫ fieri cũ vera cõtricõne lacrimositate supposita·cuiꝰ signũ fũt lacrime fluẽtes ab oculꝫ ido audiẽs pplus dñm iratũ ꝓpter murmur eoꝝ luxit mimis ⁊ i mane plusq; deꝰ pcepat facere vo luerũt·Nũeꝫ·21·Silĩter advocez angeli populũ increpãtis leuauerũtvocẽ piter ⁊ fleuerũt Judic·2· Lamẽtante Esdra p pctis pplꝫ dictũ ẽ ei·si ẽ pma in isrl Esdre·x· ℣ 3° pma dꝫ fieri cũ pura cofessione nuditate apposita·ꝓꝫ qd tũstulit dñs peccatũ a Dauid·qꝫ ad reprhẽsionez Nathan hũiliatꝰ sese accusauit·2·Reg·12·etiaꝫ post peccatũ nũeracõis populi cofessus ẽ dicẽs·Ego sũ q̃ male egi·2·Reg· ·24·ca· ℣ 4° pma dꝫ fieri cũ satisfactõe ⁊ austerita te ipposita q̃ cofistit i ieiumioꝝ maceracõe·oĩois de uocõe ⁊ elẽosinaꝫ largicõe·Jõ Achab sceleratiſ simꝰ opuit carnẽ suã cilitio ieiunauit ⁊ dormiuit in sacco demisso capite ⁊ dñs tẽp auit penã quaꝫ ei inflixerat p pctõ·3·Reg·21·Sacerdotes induerũt se cilitio ⁊ ieiunauerũt auditapotẽtia Holo fernis Judith·8·⁊·8·capitulꝫ ac·

Tercõ declaratꝫ eadẽ ꝯclõ testiº legis ꝓphalis· vbi sciẽs ꝙ pmaꝫ inducũt· ℣ Prio vtilitas puemẽs·vñ moyses Leuit·1·dic·Aia q̃ itellexit pcẽm agat pmaꝫ ⁊ offeat agnũ de gregibꝰ ac· ℣ 2° breuitas vite puemẽs·vñ Job·paucitas diez

meoꝝ fimeꝫ breui·dimitte ergo me ut plāgam
paululū dolorē meū añq̄ vadā & nō reūtar ad
terrā tenebraꝝ Et.q2.ca.dic̄. Audiui te.nūc āt
oculus meus videt te.ideo circo ipe me repḥendo &
ago pnāz in fauilla & cinere. ℣3° impossibilitas sb
seqns.vñ Salomō ecc̄.7.dic̄. Ne dixeris peccaui
et q̄d accidit mi triste.c. Altissim⁹ est ei pacies &
reddito⁹ de ꝓpiciatu pc̄oꝝ noli eē sine metu ne
q̄ adicias pc̄m sup peccatū & ne dicas misera
tio dei mḡna est.multitudis pc̄oꝝ meoꝝ misere
bit̄. Miserico⁹dia em̄ & ira ab illo cito ꝓximat &
in pc̄ores respicit ira illi⁹. Nō tardes conuerti ad
dn̄m & ne differas de die i die Subito em̄ veniet
ira illi⁹ & in tēpe vindicte disp̄det te. ℣4° gtia ob
sequēs.vñ Ezech.18.ca.dic̄. Ait dn̄s de⁹ cōuerti
mini et agite pnāz ab oībus iniq̄tatibz vr̄is et
nō erit vobis in ruinā iniq̄tas. Proicite a vobis
oēs p̄uaricacōnes vr̄as in q̄bz p̄uaricati estis &
facite vob cor nouū & spm̄ nouū q̄ nolo mortez
morietis dicit dn̄s deus.reūtimi & viuite hec ille.
Et sic patet.q̄.

QVarto declarat̄ eadē odulio testi° legis hu
manat̄.vbi sciēdū q̄ obstinacō in malo &
ofuetudo mala est tollēda per pnāz q̄druplr.
Pro⁹ io est remedio p̄uenēda. Nā ofuetudo ma
la & obstinatio ad quā dyabol⁹ mitit̄ nos ducē
do est abiciēda & oportuno medicto impedien
da p nouī opis nūciacōez. Cōtingit em̄ q̄nq̄ q
aliq̄s incipit edificare in solo alieno.ꝫ ne opus
illud pficiat et possideat lex imuēta est.ff.de nouī
opis nūciacō e.l.pretor ait.p quā potes op⁹ illd
dupl̄r impedire.s.p iactū lapilli eūdo cū tabellio e
vel testibz ad edificatorē & piciēdo lapillū dicē.
Nūtio vob nouū op⁹.eciaz eūdo ad p̄torē & dicē
do.dn̄e ad vr̄m officiū ptinet mala extinguē et
ad cōcordiā hoies reuocare.ff.de vsufructu lega
to.l.siquissimū. Mittatis g̃ illi q̄ edificat nouuz
opus in solo meo ei denūciando q̄ nō edificet.
Probāt̄ hec oia.ff.de nouī opis nūtiacō e.l.de
pupillo.ff. Si q̄s ipi p̄tori.& ff. Memini sse. Spūa
liter hiis duobz modis dem⁹ impedire op⁹ dya
boli ne edificet in aiabz nr̄is. ℣ Pro⁹ piciēdo ei la
pillū dure resistēcie & tñi ois.s.q̄ñ temptat nos
& hoc virilit̄ ad modū cuiusdā monachi in mo
nasterio sc̄i pauli Rome q̄ missus p abbatē suū
ad denūciādū opus nouū p iactū lapilli lapidē
magnū ita dure piecit q̄ caput vni⁹ de mḡris p
cussit q̄ fere ipm interfecit ut recitat Bomfred⁹ in
sūma sua.Sic igit̄ resistite dya° & mēbris eius &
fugiet a vobis. ℣2° recurrēdo ad p̄torē & audi
cē nr̄m deū in oratione ad modū cuiusdaz religiosi
qui multū ēptatus de quodā pc̄o coram ymagie
crucifixi genuflex⁹ dixit.dn̄e q̄n aliq̄s subditus
custodie alicui⁹ castri obsessi timet ipm p̄dē au
ferre filiū petit a domio suo.sic et ego.ps̄. Cum inimici
mei aiaz meā circūdederūt.adipē suū cōduserūt.os
eoꝝ locutū est superbiaz.suscepist me sicut leo pa
tus ad p̄dā.exurge dn̄e p̄uenī eū & supplāta eū.
da. Nā cui debet̄ seruit⁹ vie vel itineris per domū
aliquā si edificō alteri⁹ impediat̄ in via illa pote
rit illū phibē p indictū noui opis.ff.de noui ope
ris nūciatiōe.l.Si seruit⁹ vendicet̄.ff. Si fecerit.ff.
Sciendū.& l.Si loco.ff.p̄.& 2.Sic oēs xp̄iam hā
bēt seruitutē vius eūdi p viā mādatoꝝ dei vr̄us
celū.ꝫ p malā ofuetudinē et obstinacōez dyabo
lus vult eā impedire edificādo domū vitioꝝ Ido
phibēdus ē.ps̄. In via hac q̄ ambulabā absco
derūt superbi laqueū mihi. Sz lex p̄dicta adiuuat
denūciantē dū opus ē nouū.ff.de nouī opis nū
ciacōne.l.p̄.ff. Hoc indictū.q̄ alr dyabolus pos
set allegare q̄ op⁹ illud est ātiquū & ido destrui
nō debz.p̄.22.Adolescēs iuxt̄ viā suā etiā cū senu
erit non recedet ab ea.nā ofuetudo inducit serui
tiū.ff. de foro competēti ca. Cū ocingat. Ergo q̄ non
p̄uenit p̄mū actū pc̄i mōrtis nō expectet secūdū
q̄ bin⁹ act⁹ cōsuetudo de.27.q.vltia ca. Ista vos.
Licet em̄ prim⁹ act⁹ pc̄i nō dicat̄ mōrtis.tñ ofue
tudo facit mōrte q̄d p̄us fuit venīale sicut patz de
ebrietate dist.27.ca. Vnū.ff. Alias. Et sic nisi p̄n
cipijs resistat̄ vel nisi opus dyaboli cito destrua
tur fiūt nouissia hoīs illi⁹ peiora p̄oribz. Luc.11.
℣3° est plurimū metuenda. Nam cui seruitus hu
milis debebat̄ & tu aliquid facias quo impedia
tur potest te phibere per nouī opis nūciacōnez
.ff.de seruitutibz vrbanoꝝ p̄diorꝝ.l.inter serui
tutes. Sic impedias hostes ame q̄ mittūtur a te ex
cludere lumē gr̄ie & glorie dicētes illud ps̄. Vsq̄
in eternū non videbit lumen. Peccata em̄ tūto
fūt grauiora q̄nto diucius aīam detinēt infelici
ter alligatā. Extra de consuetudine Cū tāto. & ofue
tudo puersa ex diuturnitate non leuigat crimen
sed auget.22.q.p̄.ca. Scisma. & extra de symonia
ca. Nō satis. Vñ ille male se excusat qui dicit q̄
cōsuetudo mala facit eū iurare.blasphemare ine
briari &c. quēadmodū dicit̄ dist.8.ca. Mala cō
suetudo nō minus q̄ pnicōsa corruptela est abi
cienda.quia nisi citius radicit⁹ euellatur in pri
uilegioꝝ ius ab impijs assumit̄ & incipiūt p̄ua
ricacōnes & varie prefūpcōnes celerrime non cō
presse p legibus passiue venerari et p̄uilegioꝝ
more perpetuo celebrari hec ibi. ℣4° vera penitētia
non est negligēda. Nam sicut ille qui habet ius
ducēdi aquā oportet q̄ utatur iure suo.si em̄ po
test oīdi q̄ duob⁹ annis non fit vsus vel dua
bus estatibz tūc ille qui habebat ius aque esti
ue amittit ius suū.ff.de aqua quotidiana & esti
ua.l.p̄.ff. Et autē dirim⁹.vbi etiā dicit estatē in
cipe ab equinoctio vernali & finiri in equinoctio
autūnali.sic p dicerē vgines ille ius ducēdi seip
sas ad celū.de q̄bz dr̄ matth.27. Nouissime vemūt
& reliq̄ virgines. Multi etiā expectāt haurire aquā
gr̄e vsq̄ ad nocē mortis q̄n nēo p̄t oparī. Joh.
9.& iō totū ius gr̄e & glie p̄dūt &c. ℣ Post q̄ vo
moyses declarauit p̄dictā oduliōez ait aie deuo
te. Que ego noui fidelit̄ te docui.ꝫ ecce hic ē scūs
thomas de aq̄no doctor noui testamenti q̄ erit lu
men semitis tuis. Inq̄re ab eo ut vias tuas diri
gat & ofilia eius omni tempe in te pmaneāt. Ad
que. astāte Moyse accessit aia. Cui scūs thomas

Ego īmḡt oñdā tibi ꝛcl̄oz testi° legis q̄druplicis
V/ Legis euāgelice. gē euāgelicā sciēdū q̄ xp̄us
V/ Legis Apostolice. cōmēdauit pm̄az exēplo Jo
V/ Legis Canonice. hāmis baptiste q̄druplicite
V/ Legis Eccīastice. stimoio V/ Prīo testi° Jobis

QVātū ad le .12. dixit eis iħs. Adhuc mo
dicū lumē in vobis est. Ambulate dū lucē
hētis ut nō tenebre vos ꝛpēndāt ⁊ qui ambu
lat in tenebris nescit quo vadit. dū lucē hētis
credite in lucē ut filij lucis sitis. ꝙ nō pñt credē in
eū q̄ Jsaias dixit. Excecauit dñs oculos eorū et
indurauit cor eorū ut nō videāt oculi ⁊ nō intelli
gāt corde ⁊ conuertāt ⁊ sanē eos. Dilexerūt em̄ glo
riā hoim magis q̄ dei hec ibi. Formā pm̄e dedit
nos Jobes baptista exēplo suo qñ desertū pecijt
⁊ hoīes fugit ut ⁊ nos fugiam⁹ ꝛsortia malorū.
Amos. x. Jfacti estis q̄si turris raptus de mēdio
Vñ petr⁹ in cōsortio malorū peccauit q̄ egressus
foras fleuit amare. V/ 2° testi° Luc. 13. Dico vob̄ m
si pm̄az habueritis oēs sīlit pibitis sicut illi. 18.
supra quos cecidit turris in syloam ⁊ occidit
eos. putatis q̄ ⁊ ipi debitores fuerūt p̄ter omēs
hoīes habitātes in ihrlm. ꝛsnō dico vobis. sed si
nō pm̄am egeritis oēs sīliter pibitis hec ibi. For
mā pm̄e dedit nos Jobes baptista exēplo suo
qñ pilis camelorū indutus fuit ut ⁊ nos indua
mur vestibz aspis ps̄. Cū mihi molesti eēnt īdu
ebar cilitio. vñ Job testa samē radebat Job. 16.
Saccū ꝛsui sup cutē meā. V/ 3° testi° Mar. 1. Venit
Jħs in galileā p̄dicās euāgeliū regni dei ⁊ dicēs
Quīm impletū est tēpus ⁊ appropiīq̄bit regnū dī.
Penitemini ḡ ⁊ credite euāgelio hec ibi. Formaz
pm̄e dedit nos Jobes bap. exēplo suo qñ zona
pellicea cinct⁹ est ut ⁊ nos restrīgamur a vicijs
p̄cipue luxurie. vñ p̄cepit dñs filijs isrl̄ ut intra
turi terrā p̄missiōis p desertū. s. pm̄e eēnt succīcti
lūbos Exod. 11. V/ 4° testi° Matb. 3. Pm̄az agite. ap
ꝓpinquabit em̄ regnū celorū. Formā pm̄e docuit
nos Jo. bap. qñ cibo vili pauco ⁊ insipido vescebat
ut ⁊ nos abstīnēciā ⁊ ieiumiū obseruarem⁹ ps̄.
Dūliabā in ieiunio aīaz meā. vñ ⁊ viri Ninuite
pm̄az egerūt in p̄dicatōe Jone ut dr̄i in euāgelio
hodierno in quo notātur. x. circa pm̄az q̄ ecia
notātur in ꝓpbia. V/ Prīo notat pcti derelictio. In
pcō em̄ scribaz ⁊ phariseorū erāt tria. s. malicōsa
intētio ps̄. Qui inīquebāt mala mihi locuti sūt va
nitates ⁊ dolos tota die meditabātur. Maligna
adulatō. Isa. 3. Qui beatū te dicūt ipi te decipiūt.
Curiosa peticio. Ecc̄. x. Alciora te ne q̄sieris ⁊ fo
ciora te ne scrutatus fueris. Jsta tria notātur in
p̄ma pte euāgelij cū dr̄. Accesserūt ad Jħm scribe
⁊ pharisei dicētes. quo ad p̄mū. Magr̄. quo ad secū
dū. volum⁹ a te signū videre. quo ad tertiuz. Ab
hijs trib⁹ dēm⁹ recedē sicut fecit helyas q̄ fugit
a facie Jezabel vxoris Achab q̄ cōminabat sibi
mortē p eo q̄ occiderat ꝓphas y doli Baal ut hēt
in ꝓpbia. V/ 2° notat lacrimosa ꝛtrīcō Isa. 1. Laua
mini. mūdi estote. auferte malū cogitationū ve
strarū. Ad hāc cōtrīcōez inuitat nos xp̄s in euā
gelio dicēs. Generatō mala ⁊ adultera signū q̄
rit ⁊ si nō da. ei. misi' si. io. ꝓphe sicut fuit Jonas
in ventre ceti ac̄. vbi xp̄us ponit tria exēpla vere
ꝛtrīcōis. s. ꝛtrīcōez Jone de inobedia. ꝛtrīcōez Ni
nive de ydolatria. ⁊ ꝛtrīcōez regine Saba de sup
bia. Hāc ꝛtrīcōez dēm⁹ hīe pscrutādo interiora
cordis nr̄i cū amaritudine ⁊ dolore. sicut helyas
qui venit in Bersabee iuda. Bersabee aūt interp
tat puteus. est aūt cor hūanū puteus pfūdus. vn
de. Sicut aqua pfūda sic cōsiliū in corde viri. V/ 3°
notat rigorosa cōfessio per quā spūs immūdus
exit ab hoīe ⁊ tūc aīa que p̄us erat tenebrosa
per peccatū illūmat a deo p grāz. sicut qñ fulgur
exit de nube aer illūmat ps̄. Fulgura corruscatio
nes ⁊ dissipabis eos ac̄. Culpat em̄ hō qui nō
surgit ad apiendū hostiū. ⁊ liberū arbitriū ad su
scipiendā grāz. sicut sedens in tenebris qui fur
gere non vult ad apiendū fenestrā soli intrāti
Apoc̄. 3. Ego sto ad hostiū ⁊ pulso si q̄s aperuerit
mihi intrabo ad illū ⁊ cenabo cū illo. Jn cuius sig
nū angel⁹ dñi tetigit helyā dormētem sub vm
bra iunipi offerēs ei subcineritiū panē ⁊ vas aq̄
ut dicit in ꝓphia. V/ 4° notat fructuosa satisfactō
per adimpletionē voluntatis dei ⁊ mādatorū eius
renouādo mores p sanctificatōez tone voluntatis
Voluntas em̄ nr̄a est mater nr̄a cuius filij sūt opa
voluntaria ⁊ hec sunt frēs nr̄i. Hec itaq̄ mater et
hij frēs. q̄ fūt corā legē dei fūt oīo derelinquēdi.
sicut dixit xp̄s cuidaz nūcianti ei Ecce mater tua
et frēs tui foris stāt ac̄. Quicūq̄ fecerit voluntatez
patris mei ac̄. ut dicit in euangelio. Jn cuius exē
emplū helyas dereliquit puerū suū ⁊ prexit in de
sertū. Hāc p puerū signat stulta conuersatio que de
bet derelinqui. p. Corinth. 13. Cū factus sū vir eua
cuauī que erāt puuli. Et p̄. 1. Vsq̄quo paruuli
diligitis infanciaz ac̄.

Secūdo dedarat eadē ꝛclo testi° legis Apo
stolice ⁊ hoc q̄druplicit. V/ Prīo Paul⁹ Rō.
.2. dicit. An diuicias bonitatis ⁊ patiē et longa
nimitatis dei contēnis. Ignoras quia benīgtas
dei ad pm̄az te adducet. ꝛsēdz duriciaz autē tuaz
et cor impenitēs thesaurizas tibi irā in die ire et
reuelatōnis iusti iudicij dei qui reddet vnicuiq̄
sēdz opa sua. V/ 2° Petr⁹. 2. canonica. 3. ca. dic. sī
tardat dñs p̄missis sed patiēter agit ꝓpter vos
nolēs aliquos pire. sed oēs ad pm̄az reuerti.
V/ 3° Judas. 2. ca. Hos quidē amales non hīntes
spiritū arguite iudicantes. illos vero saluate de
igne rapiētes. alijs aūt miseremini in timore dei
odiētes eā que carnalis est maculataz vitā. V/ 4°
Jobes Apoc̄. 2. dedi illi tēpus ut pm̄am ageret
⁊ non vult penitere a formicatōe sua. Ecce mittaz
eā in lectū et qui mechātur cū ea in tribulatōne
maxima erūt nisi pm̄az egerint ab opibus suis
Jn mēte ergo habe qualit̄ accepis ⁊ audieris ⁊
serua ⁊ pm̄az age ac̄.

Tercō dedarat eas ꝛclo testi° legis Canonice
Sciendū q̄ vera pm̄a facit. x. vere penitēti.
V/ Prīo mortificata viuificat. p pm̄az em̄ necārīū
ē q̄ oīs culpa pūiat ⁊ corrigat nō solū mala ope
ratō. ꝙ eiusdē opatōis mala voluntas ⁊ attēptatō

ut p3 p iura canonica·27·q·p̄·ca·Nuptiarū·vbi dr sic·Voluntas q̄ a ꝓposito cecidit apparet eē dā nanda·Et p iura ciuilia·C de epīs et clericis·l·Si quis nō dicā rapere ꝫ attēptare tm̄ mrimoniū iū gendi cā sūssiās v̄gines aufus fuerit: capitalis pene feriat sentētia·Hec lex hēt·36·q·2·Sed per pmāz voluntas ad deū conuītit ut hēt de pma dist·1· H·Hoc idē pbat·vbi dr sic·Conuertimī ad me in toto corde vro a ego conuertar ad vos·Conuersio aūt dr q̄si cordis vndiq̄ v̄sio·Si aūt cor nr̄m vn diq̄ a malo ad deū conuertitur mox sue conuersiōis fructū meret ut de⁹ ab ira ad mīaz versus peccati pstet indulgētiā cui p̄mo pauerat vindictā hec ibi· Propterea pma sera est piculosa cūctis illā expectātibz q̄tuplr·T Prīo qr nō videtur pfecte renūtiare societati dyaboli·Nā sicut iusticia ciui lis vult q societas iure possit dissolui p renūcia tionē cōm eū qui nō fide ꝫ callide renūciat ut so lus hēat hereditatē quā sperat sibi primo affutu rā ut Instituit·de societate·H·Actū est·Sic lex dr q̄ statuit q̄ q̄libet renūciet societati dyaboli erit cō tra illū qui nō ex amore dei ꝫ ꝓpter ꝓpriū cmodū ut celi hēat hereditatē·ita tarde sic p̄t renūciat societati dyaboli·T 2° qr nimis tarde volūt aīam manumittē a fūt in casu illi⁹ q̄ manumittit suū siuū cā mortis sub ista condicōe q si cōualuerit liber eē desinat·qui q̄dē manumittēdi modus licet va leat apud leges ciuiles ut·ff·de manūmissiōibz·l· Mortis cā·Tm̄ q̄ q̄s aīaz suā sic manūmittat ap⁹ deū nō valet qr est in casu illi⁹ epī de quo hēt ur·A·q·1·In positōe casus in p̄ncipio·q̄ longa infir mitate gūat⁹ aliū epm sibi sb̄stitui rogauit cui⁹ p̄cibz sūm⁹ pontifex ānuit·Postea vero idē epūs cōualuit a q⁹ fecerat cupit rescindi·adūsus eum qui sibi successerat cāz mouet·suā cathedrā tā q̄ sibi debitā reposcit·Et·q·2·H·Multoꝝ auctoritati bus·dr sic·Qr aūt iste valitudie recepta suā repe tet cathedrā nulla auctoritate ratū hēt ur·Vbi scri endū q̄ aliud ē q̄n ius suū ipō postulāte eps al teri traderet·qr tūc repetē nō valet ut hic dr·Ali ud est q̄n id ali⁹ nondū accepit·qr tūc repetere p̄t ut p3 de Consaldo p̄sbitero ut hēt ur·18·q·p̄· ca·Cōsaldus·Timēdum est em̄ ne talis moriēs sit in casu legis·ff·arboꝝ fructū cesaꝝ·l·Si pluēs· in·ff·nouo li·9·In q̄ inditiū dat q⁹ arbor sit illi⁹ in cui⁹ orto viuit a radices hz a nō illi⁹ vsus cui⁹ terrā declinat q̄n scindit·Sic est de illo q̄ viuens vult eē in dominio dyaboli a moriēs vellet caput suū declinare ad deū·T 3° qr certū est eos interim multa lō p̄dere·qr sicut cū quis ē excōicat⁹ nihil p̄cipiet de ꝓuentibz suoꝝ bñfitioꝝ·Ex de appella cōnibz·ca·Pastoralis in fi·vbi dr sic·Illi ꝓuent⁹ ecclastici merito subtrahūtur cui eccīe cōio dene gat·Sic nec p̄dor de tomis opibus suis a de bñfi ciis dei a eccīe suffragiis quic q̄ p̄cipit·T 4° qr vi dent indicia dei ostēnere·Nā sicut sīma excōicatio nis eccīe militātis p̄t multiplr ostēni scdz Hosti en·et glō·ex de sentēcia excōicationis in nouella Innocēcii·sup ca·dilecto filio·T Prīo q̄n excōica tus mitit culpā culpis cumulare·Itē q̄n intrat ec

desiā eciā si nō dicātur dīma·1·q·1·Nō liceat·misi forte cā predicacōis q̄ audita statim exeat·Ex de sentētia excōicationis·ca·rūso·Itē q̄n cōiom ali oꝝ se ingerit·ex de clerico excōicato·ca·illud·Itē q̄n mimis dormit·vexpectat sic ligatus·Sic multi p̄dcōres cōtemnūt excōicacōez dei in q̄ sūt oībus istis modis dū sūt in p̄dcō mōli de q̄bz dr Ezech· ·7·Judicia mea piecerūt a in p̄ceptis meis nō am bulauerūt·T 1° qr securitatez piculosā sibi ꝓmit tūt·vñ Aug⁹·ut hēt ur de pma dist·A·in p̄n° dic sic·Si q̄s positus i vltīa nc̄itate sue egritudinis voluerit accipe pmāz a accipit a mox recōciliat a vadit hinc·fateor vobis q⁹ petit nō negam⁹ il li·ꝫ nō presumim⁹ qr bñ hinc exit Si secur⁹ hinc exierit ego nescio·pmāz dare possum⁹ securitatē aūt dare nō possum⁹·Nūquid dico dānabitur· ꝫ nec dico saluabit·Vis g̃ a dubio liberari·vis q⁹ incertū est euadē·age pmām dū san⁹ es·Si sic agis dico tibi qr secur⁹ es·qr pmāz egisti eo tē pore quo peccare potuisti·Si aūt vis agere pmāz qñ iā peccare nō potes·p̄cā te dimiserūt nō tu il la·hec ibi·T 2° p̄dita pma restaurat·qr p̄dcōr pen tendo restituit ad dignitatez a honorē mūdialez ut hēt dist·50·ca·Quia tua·vbi dr Post dignaz itaq̄ satisfactōez credim⁹ posse redire ad honorē a ad fontez mie recurrētes euāgelicā sentētiā p feram⁹·Gaudeo īmēt sup vno p̄dcōre pmāz agē te q̄ sup nonagintanouez iustis q̄ nō indigent pma·Et ouē p̄dītā nonagintanouē iustis nō er rātibz relictis·hūero pij pastoris ad ouile portā dā dns ipe testat·Si ouis p̄dita errās post imuē tiōez ad ouile hūero deportat predictis nonagi tanouē nō errātibz in deserto relictis·cur post pe nitēciaz ad eccīe misteriū lapsus nō reuocat·sic in Apoc·dicit de misterio eccīe·Memēto vñ exci deris a age pmāz a p̄ma opa fac·In quo vbo be atū petr⁹ ap̄lor⁹ p̄ncipē lapsū esse cognouim⁹ Sz post negacōnez pma secuta est a post pmāz mia data est·qr ab ap̄latu eū non distulit q̄ añ ipsū se negare p̄dixit hec ibi·a ca·Si post ordinacōez· H·ecōtra exēplis·vbi ponūtur exēpla marie soro ris aaron que post q̄ lepra pcussa est qr im mor sen murmurauerat accepta pma mūdata est et p̄stinā grāz ꝓpādi accepit·Et aaron q̄ post cō flatū vitulū in sūmū sacerdotez est consecratus·Et dauid q̄ post adulteriū a homicidiū spiritū ꝓphe tādi accepit·Et achab q̄ post mortē nabuthe vi ri scissim̄ p pmāz hūliatus in regia sede pmānsit Et Petri q̄ post q̄ negauit xp̄m p̄nceps ap̄lor⁹ factus est·Et pauli qui stephanū lapidauit et tm̄ in ap̄lm electi⁹ est ut p3 ibi·hoc p3 testāte p̄s· Nūquid qui dormit non adiciet ut resurgat·Et ipe dauid pmāz agēs dixit Sed de mihi leticiā sa lutaris tui a spū p̄ncipali cōfirma me·Est em̄ de p̄dcōre in hoc casu sicut de illegittio legittimato·qr sicut restituit ad spūalia·Extra q̄ filij sunt legitti mi·ca·Per venerabilē·ita ad tēpalē hereditatē· Recupat etiā p̄dcōr pemitēs oīa merita bonorum operū a virtutū que p̄didit peccādo ut p3·ff·de le gibz·l·Ex hijs·in·ff·veteri·li·p̄·vbi glō·querit

vtz refuscitatus sicut Lazar⁹ debeat hꝫe possessiones q̄s p̄us tenuit·an filiꝰ q̄ statū intrat patre mortuo Et videt magis tenē cū p̄re a bñ·qz p̄mceps q̄ decessit ei p̄ncipale·s·vitā intelligit decessisse etiā accessoria·ex de offitio delegati·ca·Prudē tiā·ff·Sexta·Et·ff·de iurisdictione oim iudicū·l·x·sic quē de⁹ refuscitat ad vitā gr̄e redd̄it ei oīa bō spūalia q̄ habuit añ q̄ peccaret·Tūc nāq illa reuiuiscūt q̄ mortificata fuerāt·Duc docet lex di Leuit·27·vbi dr̄ q̄ in āno iubileo a tpe p̄me a remissiois pctō reuertēt dō ad possessionez suā a vnusquisq ad familiā suā redibit·a Leuit·12· dicit q̄ in iubileo redibit ad p̄oē domū·et Deut· ·17·dr̄ q̄ anno·Aº a tpe remissiois p̄me oīe debitū dz remitti amico·et·x·Reg̃·8·mādat q̄ mulieri oīdenti filiū refuscitatū oīa que habuit reddātur·ut pz ibi ac̄·Gracōse itaq agit cū eo q̄ in extremis verā p̄naz agit a saluat·qz deus dat ei p̄uilegiū gr̄e spālis·ꝫ tū nō est securū q̄ q̄s cōfidat de tali p̄uilegio ppt·x·¶ Dño qz securiꝰ ē hꝫe remediū p viā iuris cois ut·ff·de mioribz·l·mioꝝ·in·ff·veteri li·x·in q̄ dr̄inet q̄ si mior appellauerit a sīa cōi ipm lata infra tēpus a iure statutuz a infra·x·dies hz remediū dr̄a illud inditū p viā iuris cois·s·p appellacōez·Si vero ex negligētia nō appellauerit ad hoc q̄ restituat dz q̄ plet se miorē·27·annis et etiā se fuisse lesū p sīnaz illaz q̄d ē difficili⁹ ¶ 2° idē pz ex de decimis·ca·Ad decimas li·6·vbi dr̄t q̄ ad occupātez decias sufficit q̄ plet se iuste possidē p hoc q̄ sūt infra limites a fines prochie sue·Sz ille q̄ eas occupat p̄scriptiōe in prochia aliena dz q̄ plet p̄scripcōez·possessiōez a spoliacōez·q̄d ē mlto difficili⁹·Qui ḡ in alijs negocijs elegit viā securiorē a leuiorē idē facit circa aiaz suā saluādā·nō expectādo qñ in nouissimo agḡuata ē via matis Isa·9·¶ 3° qz videt eē cōtra p̄scripcōez iuris q̄ tūc bñ q̄s peniteat·qm̄ sicut confessio extītis in carcē a in pēms non valet ·ff·de q̄stiōibz·l·1·diu⁹ seuer⁹·Nec testamētū·ff· de testamētis·l·q̄ a latrōibz·Rō est qz lex p̄sumit q̄ fassio quā vinculat⁹ facit magis sit ppt timore mortis aut penarū·s·ut aliq̄d alleuiamē dr̄eat de pēms q̄ ꝫpter veritatez Et q̄ nll legaret multa in quoz custodia ē metu duct⁹·ido iura volūt q̄ null⁹ dr̄act⁹ valeat quē incarceratus facit inter ipm a detinētez seu p̄ticipes detrudētis·ff·de eo q̄ metus cā·l·qui i carcerē·Ita sepe dr̄ingit q̄ q̄cq̄d tard̄e penitēs facit in carcē infirmitatis sue cōfitē do siue testamētū dr̄endo magis facit timore pene et ne q̄ amore iustitie Ecc·18·Añ mortē cōfitere a mortuo q̄si mlt̄ parit confessio ¶ 2° qz cogitacō peccatoris cogitātis q̄ in senectute aget p̄naz de delictis sue iuuētutis ē piculosa·qm̄ est de eo sicut de hoīe qui hñs vnā manū palitica a aliā sanā· si dr̄enat ad vm⁹ man⁹ amissionē ppt delictū q̄d fecit·iudex vult q̄ i manu vtili puniat·vñ iste cōtendit Queritur in q̄ puniri debeat Et arguit q̄ in palitica qz pene fūt poti⁹ emolīēde q̄ exaspande ut dr̄t de p̄na dist·1·pene·a·ff·de pēms·l·vlti·Cōtra·Man⁹ arida nō est man⁹·sicut nec reproba pecunia dz pecunia·ff·de pignoraticia actōe·l·ele gāter·a hoc est verz·Ad ꝫpositū·sicut ille habuit duas man⁹ ita mlti hñt duo vite tempa·s·iuuētutis a senectutis·iuuētus est man⁹ valida a in re·senect⁹ est man⁹ inualida a in spe·Et qz delinquūt ncce est q̄ puniātur·iust⁹ iudex vult q̄ puniātur in iuuētute in q̄ deliquerūt·ex de tempibz ordinacōnum·ca·trās·et dist·23·ca·quorūdam· Qm̄ iniusta est mia p̄cepta delinquēti·23·q·x·ca· est iniusta·a ca·mimū·a Malach·1·Maledictus qui hz in grege forte et ymolat debile p̄s·Cogitauerūt cōsilia que nō potuerūt stabilire·¶ 3° pe mitēcia recupata cōseruat·qz illa nūq̄ p dūtur misi p peccatū mōrale seqñs·Qui aūt vere penitet nū q̄ redit ad cōsimilia crimia·qm̄ p̄ma scdz Greg· de p̄na dist·3·ff·1·est ppetrata mala plāgē a plāgenda itez nō ppetrare·Itē p̄na est dolētis que dā vindicta semp penitē i se q̄d dolet admisisse·de p̄na dist·1·ff·hac·Itē penitē est semp q̄si penaz tenere·de p̄na dist·3·circa p̄ncipiū·Et i p̄s·Peccatū meū cōtra me est semp·vñ nccārium puto et vtile ut confessor oneret cōfitentē q̄ ꝫponat a promittat nō redire ad consimilia pcta a penitēs debet p̄mittē vlteriꝰ talia se nō facturz·12·q·2·ca·de viro·in fine dr̄ sic· Totaq mētis intencōne spōdentes talia se vlteriꝰ nō facturos corp⁹ a sāguinez dñi mereāt suscipere hec ibi·a q̄ pactuz teneat·qz q̄cūq̄ redit ad peccatū vēdit dñm deū suū quē accipit in sacrām̄to p̄me a eucaristie p lucro vel p delectacōe quā hz in pcto·Seruꝰ aūt vendētes dñm suū sūt capitali pena puniēdi·Cfi seruus exportādus vemat·l·moueor·li·x·quā penaz sicut Judas meruisset si turpiorē nō habuisz ēt etiā dyabolus si caput habuisset·Cū mḡt Job es·12· dyabol⁹ misisset in cor iude Et qz nō habuit alias penas meruit·s·q̄ nō hēret in posterz ptātem in gen⁹ hūanū misi sup illos qui volūt gratis eē seruꝰ sui·qz cū nō haberet potentiā misi sup suos pctī abusus est sua ptāte eam extendēdo in dñm suū ido debuit illā amittē·Sic illi qui Judā a dyabolū in hoc sequūtur dñm suū vendētes ac etiā se ipos caput a statū gr̄e p dūt p trōez legis Instit· de diminucōe capitis p totū·li·2·vbi dr̄t q̄ diminutio capitis ē triplex·s·maxima·mior et mīma· Maxīa est cū aliq̄s p dit simul libertatē a ciuitatē sicut accidit hijs q̄ serui pene effitiūtur a ingrati sūt liberis a dr̄a p̄onos suos et q̄ se ad p̄cūm p̄mēdū venūdari passi sūt·Hāc penā hz hō qui ad peccatū redit qz caput suū p dit a deū qui ē caput xp̄ianoz a statū gr̄e q̄ p̄t caput vocari scdz q̄ glō·sup legē p̄fataz dic·nō accipit hic ad trāz capitis diminucō qñ caput abscidit ꝫ qñ status mutat ut caput stat⁹ dicat·p dit etiā libtatē gr̄e a efficit seruꝰ dyaboli·2·pet·2·A q̄ q̄s supat⁹ est ei⁹ a seruꝰ ē Mior capitis diminucō ē cū q̄ de cīuitas dimittit ꝫ libtas retinet sic accidit illi q̄ fuit i insulā deportat⁹·Hāc spūalit hz q̄ est i purgatorio qz libtatez gr̄e retinēdo deportat⁹ ē de cīuitate eccie militantis ad insulaz purgatorij·Minimā vero capitis diminucōez hz q̄ cīuitatez a libtatez retinet

§ status in aliquo mutat sicut ille qui ē in pctis
venialibz q min⁹ curat de talibz ꝙ deberet· qz sta
tus suus p illa deteriorat q facilie in mōrle muta
tur· Sicut ergo medicus curaz agēs qualescūq
nō pōt vtili⁹ ipm sanare nec in saitate ꝺseruare
ꝙ ꝓcipiēdo sibi q retrahat se ab hijs que ipsū
egrotare fecerūt Ita nec medici aiaz ꝙ illi quo
cū curā hūt dimittāt oia pcta quibz añ infirma
bātur in aia· ℟eplo optimi medici Jhu xpi qui
talē medicinā ꝺseruatiuā sanitatis iposuit Joh̄·
·8· Vade q ampli⁹ noli peccare· ¶ Tale pactū faci
am⁹ q teneam⁹ cū ꝺo iuē illō· 2· Esdre· p· Si ē pmi
tēcia i isrl pcutiam⁹ fedus corā dño· Et ido pmā
sera ē dānosa deficiētibz· qz perdūt celū ꝓpter· q·
¶ Dño qz pacta cū ꝺo facta sub ꝺicōne celi hūdi
nō tenēt ꝓpter qꝺ deus aget coīa eos actōe ex sti
pulatu· Stipulatus em in lege cōtinet dictū que
rētis q trādentis· Querētis ut ꝓmittis hoc· essū dē
tis ut pmitto· ut Instit· de vbor obli· l· vbi autē·
Talis stipulatio ē inter deū q hoiez in baptismo
q i ꝺfessiōe q pt dici pactio seu stipulacō penal·
·C de pactis· l· Cū ꝓponas· qz pactū nō tenēs pe
na punit etna· sic q vos misi pmaz egeritis omīs
simul pibitis· Luc· 13· ¶ 2° qz ꝺpulsi pmittēt q ideo
celi bñfitiū pdūt sicut ille pdit bñfitiū iuris q cō
pulsus facit qꝺ spōte facē deberet· ff· ad legis con
sultū trebellianū· l· qꝺ poterat· in infortiato li· 12·
vbi hētur ꝙ si instituas aliquē hēredē tuū in fide
sua ut ipe post mortē instituat filiū tuū in eadē he
reditate cū venerit ad pubertatē· si hoc spōte faci
at ipe hēbit pro fidelitate et diligēcia q custodia
qētaz ptez illi⁹ hereditatis p legez trebelliamā· Si
aūt a pīcē seu ab alio iudice ꝺpulsus hoc faciat
ipe pdit portionē illā· Sic ē in ꝓpōito de eo qui cō
pulsus infirmitate aut morte aīaz suā in hereditā
te celi pmit ac· ¶ 3° qz sicut furdus a natūitate nō
pōt mādmittere seruū suū· ff· de q̄bus mādmissi
liberi nō sūt· l· p· in· ff· nouo li· 2· Sic q facit se fur
dū in hijs q ad deū ptinēt nō pōt aīaz suā manu
mittē Et qz furdus q mutus nō pūt facē testamē
tū de alijs rebz· Instit· q̄bz nō pmittit facē testa
mētū· ff· Itē mut⁹· Ita nec ille q vsqz ad finē vite
fuit furd⁹ ne audiret legez dei ut pmaz ageret et
mutus ne ꝺfiteret· pū· 28· Qui obturat aurē suā
ne audiat legez oīo eius erit exectabilis· ¶ 4° qz
multa eos impediūt scdz Aug⁹· de pma dist· A·
ff· Timēdū est de pmitēte sero· quē em morbus
vrget q pena terret ad verā vix veniet satisfactō
nē· maxie cū filij quos illicite dilexit sint pītes·
vxor q mūdus ad se voet· Multos solet serotina
pma decipe hec ibi· 5° pma pseuerātē remūerat
qz sicut iacob seruiuit pseuerāter septē annis p
Rachele· Gene· 29· Sic pctōr pmitēs ꝺz seruire
p gloria celesti ꝺo Luc· Seruiam⁹ illi in scā· q in·
co· ipō oī· d· nūis· Quia sicut stipēdiū qꝺ pmittit
militibz i fine militie nō ꝺz eis solui misi finita mi
licia· C de hijs q non expletis stipēdijs· l· 2· li· 10·
qm mhil credit ee actū dū aliqd supest agend⁹·
·C de hijs q ut indigmis· l· penul· li· 6· Et plus de
limqt qui publicā cāz dimittit ꝙ qui nūqꝙ ad il
lā puenit· In autētica de litigātibz· ff· oē· collacōe
·8· Quia a tpe quo quis renūciat alicui societati
extūc nō erit socius lucri· ff· p socio· l· 8t si soci⁹·
Itaqz pseuerādū est in pma iā incepta· qz bonū
facientes ñ deficiam⁹· tpe ei suo metem⁹ Gal· 6·
Quarto declarat eadē cōclusio testi° legis ec
clesiastice q hoc q̄druplr· ¶ Dño btūs Gre
gori⁹ i q̄dā omel· dic sic· Cū in grauī pctō miser
hō labit fuadet ei dyabol⁹ ne pmitteat· ne cōfitea
tur· pccm leue q modicū in corde affirmat· mīam
predicat· lōginquū spatiū vite ꝓmittit· pmanē
in pctō suggerit· ut sic i ꝺtemptū dei q despacōnē
sui īducat q pdat hec ille· 2° btūs Ambro· epla
·3· ad Simplicianū dic sic· Nihil peccare soli⁹ ꝺei
est· emēdare sapiētis· q corrigē erratū· q pmam
agē pcti· Illō tñ difficile ē in hac vita hoī· Quid
em tā raz ꝙ ut inuenias viz q seipsū cōarguat
q factū ꝺmēnet suū· ℟ara itaqz ꝺfessio de pctō suo
℟ara pma· ℟ara vbi huj⁹ in hoībz assertio· ℟e
pugnat em natura· repugnat verecūdia· Naturā
qz oēs sub pctō· Qui carnē gerit culpe obnoxius
est· ergo repugnat natura carnis et illecebra se
culi imno cēcie integritatiqz· ℟epugnat etiaz vere
cūdia· qz erubescit vnusquisqz ꝓpriā culpā fateri
ꝺū pūtia magis ꝙ futuā cogitat hec ille· ¶ 3° btūs
Jero⁹· sup illō pmaz agite· dic sic· Amaritudmē
radicis dulcedo pomi ꝺpēsat· picula maris spes
lucri delectat· doloē medicīe spes salutis mitigat
Qui deliberat nucleū frangat nucē· pmaz agat q
vult etno adherere bono· Preconia xpi narrare
pūt qui ad palmā indulgēcie puenire meruerūt
hec ille· ¶ 4° btūs Aug⁹· sup ps· 10· Sūt multi q̄s
peccare nō pudet· agē pmaz pudet· O incredibil
infamia· de vulnē ipō nō erubescis et de ligatura
vulneris erubescis· Nōne vuln⁹ fedi⁹ q putridi
us est· C cōfuge g ad medicū· age pmaz· dic· Im
quitatez meā ego agnosco et pccm meū coīa me
est semp· Tibi soli peccaui qz tu solus sine pctō·
hec ille· ¶ Quia vero obstinatio cordis repugnat
vere pemtēcie petūt scribe et phariseī signa hui⁹
obstinatiōis dicētes xpō· volum⁹ signū videre·
quibz demrābim⁹· 20· signa obstinacōis impedi
entia verā pītentiā ꝓ q̄bz· 20· diebz in hac qua
dragesima dēm⁹ pemtere qz pemtētiaz egerūt ut
dicit xps in euāgelio· ¶ Dño sēsus visus ad va
na incitādo· vñ de pma dist· i· ff· Alij econtra· dicit
sic· Oīa que fatiūt scī in ꝺspectu dei fatiūt· pctōres
aūt a ꝺspectu dei fugiūt Denicqz scriptū est qz adā
postq̄ peccauit fugit a ꝺspectu dei q increpat⁹ rñ
dit Audiui imqt vocē tuā q abscōdi me quia erā
nudus hec ibi· Cū em deus p̄cepisset A de ut de
oī ligno paradisi comederet pterq̄ de ligno scīe bo
ni q mali· Eua videns lignū qz esset pulchrū visu
q ad vescendū suaue cōcupiuit q mādducauit de
ditqz A de viro suo q etiā comedit Gen̄· 3· ca· qui
tñ noluit facē pmaz de pctō suo pmanēs obstīa
tus vsqz ad mortē filij sui Abel ut p3· ¶ 2° sensus
auditus correctōez recusando· vñ ꝓu· 18· Nō reci
pit stultus verba prudētie misi ea dixeris q versan
tur in corde suo· In cuj⁹ exemplū hebreus ille qui

iniuriabat alteri hebreo dū corripetur a Moyse obstinat⁹ ait. Nūquid occidere me vis sicut heri occidisti egiptiū. Exo. 2. Sic Herodes non audiuit correp cōez Johis baptiste dicētis Nō licet tibi habere vxorem fratris tui. ß decollari eū fecit Mar. 6. ca. ¶ 3° sensus gust⁹ ad riras inducēdo. vñ Ecc. 31. Vinū multū potatū irritacōez ⁊ irā ⁊ ruinas multas facit. vñ nō pmittit hoiez agere pnāz misi cū venerit ad calamitatē ⁊ inopiā. Exēplū de filio prodigo q̄ ostupsit substāciā suā cū meretricibz viuēdo luxuriose ⁊ p̄ valitudie famis egit pnāz Luc. 15. ¶ 4° sensus lingue malos omēdādo. Cū em hoies cōmēdant de pctis ⁊ maleficijs suis p̄bet eis causa pmanēdi ⁊ obstinaci⁹ pseuerādi in illis pñs. Laudat pctōr in desideriis aie sue et im. bñdicit. ¶ 5° sensus tact⁹ ad phibita idimādo. s. ad pcussiones. ad lasciuiā mulierū. ad negocia secularia. ad falsificacōes arciū. ad furta. ad ludū. de q̄bz hoies nō faciūt sibi cōsciaz vsq̄ ad finē vite. vñ. 23. q. 4. ca. Ecce inquiūt. dr sic. Ergo frēs mei quotq̄t hētis inimicos q̄ adhuc amore seculi p grauāt auaros. piuros. adulteros. aspectatores nugarum. ebriosos. luxuriosos. q̄cq̄d inimicos vos malorū esse nostis q̄ptū potestis iprobate ut cor de recedatis ⁊ arguite ut ereatis in de ⁊ nolite consentire ut imū dū nō tāgitis hec ibi. ¶ 6° affect⁹ potētie anxia acquirēdo. vñ potētia et dignatio mūdana multū allicit mentē. q̄ tñ multis laborib⁹ ⁊ anxietatib⁹ acquirit ⁊ tenet. Dicit. li. 2. de cōsideracōe dic. O ambitio ambitiētiū crux quō oēs torq̄s. cuib⁹ places. mil acri⁹ cruciat. mil molesti⁹ imq̄etat. mil tñ apd miseros mōrles celebri⁹. ¶ 7° appetitu hōris inhūanit psequēdo. Quis em hō est appetitiu⁹ honoris ⁊ excellētie. ido multiplit laborat ut ea assequat quocūq̄ mō ⁊ sic sequūtur diuisiones ⁊ crudeles psecucōes. Exēplū de Absalon filio Dauid qui psecut⁹ ē p̄rez fratrū ⁊ posuit eū i odiū ciuitatis ihrlm ⁊ expulit eū. 2. Regū ac. ¶ 8° affectu exteriōris p̄pe seipsū dānabiliter illaq̄ando. Plures ei studēt apparētie mūdane ut videātur singulares inter alios aut superfluas vestes procurādo. aut palatia magna edificādo. aut capillos alienos deferēdo. aut fictos ponēdo. aut equos retinēdo. aut conuiuia p̄tiosa celebrando. aut lectos eburneos instruēdo ac. ps. Defecerūt in vanitate dies eorū et anni eorū cū festinacōne ac. ¶ 9° carnis nobilitate incomoda fustinēdo. Nobiles em mūdi q̄ cupiūt gloriā mūdi spernūt vitā spūalē. fugiūt cōsortia deuotorū. nō visitant eccias. nec ofitent et sic de alijs opib⁹ spūalibz. cū tū dicat. 1. Corinth. p. Videte vocacōez vrāz frēs q̄ nō multi sapientes secōz carnē. nō multi potētes. nō multi nobiles ß q̄ stulta sūt mūdi elegit de⁹ ut confundat sapiētes. Et q̄ infirma sūt mūdi elegit deus ut cōfundat fortia. Et ignobilia mūdi ⁊ ocēptibilia elegit de⁹ Et ea q̄ nō sūt ut ea q̄ sūt destrueret ut nō glorietur ois caro in ospectu eius. ¶ 10° amissa fama desperādo. Hoies em valde amātes famā mūdi si illaz amittūt incōsolabiliter dolēt ita q̄ in desperacōnē incidūt vñ maximū odiū cōcipiūt adūsus eos q̄ eos diffamauerūt q̄ ē difficile deponē. Ecia dicūt. ex quo p̄didi famā quā recupare nūq̄ potero etiā si facē mācula nec recupabo āpli⁹ honorē meū. fatiā q̄ infamatores dicēt verū ⁊ tūc laxant habenas ad cūcta mala ppetrāda. Apls. Si hoib⁹ placerē. s. p famā xpi seru⁹ nō eem. ¶ 11° affectu diuiciaz aiaz vinculādo. Plures diuicijs acq̄rēdis ifudāt finē bītudis fue i eis ponētes. vñ cū diuite Epulone fiūt crudeles ⁊ immisericordes. ps. Diuicie si affluāt nolite cor apponē. ¶ 12° amore filioz dei offendēdo. Plures ei p̄res dicēt filios suos artes falsificaē p̄imū decipe. ostrad⁹ dolosos facē ut lucrēt. primo multa sollicitudie ⁊ cupiditate laborāt ut filijs diuicias acq̄rāt. de quibz dr Ecc. 16. Ne iocūderis in filijs ipijs si multiplicēt. nec oblecteris sup ipos si nō est timor dei cū illis. Melior est em vn⁹ timēs deū q̄ mille filij impij. Et vtile est mori fine filijs q̄ relinq̄re filios ipios hec ibi. Et ps. Immolauerunt filios suos ⁊ filias suas demonijs ut p̄z ac. ¶ 13° amore pentū exēpla mala seqñdo. Sepi⁹ em filij imitātur mores pentū q̄s nō p̄nt relinq̄re. Oracl⁹. Quo semel ē imbuta recēs seruabit odorē testa diu. ido cū videt pentes ibo neste viuē quo ad luxuriā. gulā ⁊ auaritiā ⁊ alia pcā attrahūt ad similia ppetrāda ut plurimū. ¶ 14° amore diuigij abusiua omittendo. Data est em vxor ad procreacōez filioz sub dīma religiōe ⁊ advitacōez formicacōis. Epb. 5. Viri diligite vxores vras sicut xps dilexit ecciaz. Sed plures diligūt vxores suas nō casto ⁊ pudico amore ß lasciuo ⁊ brutali. ps. Nolite fieri sic equus ⁊ mul⁹ ac. ¶ 15° amore pp̄o mētez pūtendo. Ia ex amore quē habz homo ad seipm vult sibi oia bona acquirere. vñ totalit fit sine quiete mētis deditus terrenis acq̄rendis. p̄terea Origen. i omel. dic sic. Amator sui semp de terra cogitat. semp terrenos habz actus. de terrenis litigat. de terra loquit. terrā desiderat. oculos spes suā in terra collocat. ad celū nō respicit. futura nō cogitat. inditiū dei nō metuit. nec bta eius promissa desiderat. ß semp de p̄sentibz cogitat. ⁊ ad eterna nō suspirat hec ille. ¶ 16° pudor dign⁹ cōfusiōe. Verecūdia em plurios retrahit a pīa ⁊ p̄cipue supbos ⁊ ypocritas q̄ deforis volūt apparē boni ⁊ sancti. cū tam intus sint oī spurcitia pleni. Ia de pīa dist. 3. Inter hec p̄cā. dicit sic. Pigra ⁊ verecūda ē pīa. q̄ p̄sentiū pudore p̄mittit. Solaz em incendit futuris quoz spes sera tardi or fructus. interim p̄currit impudētia ⁊ spe presentiū penitētia excluditur ⁊ affectus eius abolet⁹. ¶ 17° timore pro delictoz satisfactōne. Timēt em multi q̄ nō possint agere pīam pro pctis que eis imponeret. ideo desistunt ps. Illic trepidaue rūt timore vbi non erat timor. Sz pena ista temporalis est modica breuis ⁊ leuis respectu pene future que est grādis. ppetua ⁊ acerbissima. Crisos. O homo pīaz times. nihil in ea duz est q̄ eciaz nūc delectacōez habz. Cū gustaueris tunc p̄senties q̄ suauis sit odor eius naribus ⁊ sapor eius faucibus. p̄terea xp̄us dicit. Tollite iugū meū. s. pīe superbos ⁊ inuenietis re. ani. v. s. pctōz remissionez.

¶ 18° spes vana cū psūptione· Nā aliqui aut spe rāt diu viuē ⁊ dicūt Ego fū inuenis volo hre bo nū tēpus·in senectute mea facia pmaz·Aliq spe rāt melio pspari ⁊ dicūt Ego spero bn lucrari et sic aliena comodio potero red dere ⁊ tandē ouerti ut auari ⁊ vsurarij ⁊ falsi mercatores· Aliqui spe rant sine meritis saluari ⁊ dicūt deo est ita mse ricors q nō pmittet me dānari et sic pmanēt in pctis·Sed btūs Augo·li·de pnia ut hētur de pemi tēcia dist·A·S: hoc aūt·dicit sic·Nullo expectet qn pecare nō pōt·Arbitrij ei querat libertatē ut de lere possit omissa:non necitatē· Qui pus itaq a pctis relinquit qo ipa relinqt ea non libere ꝫ qsi necitate odēnat hec ibi· ¶ 19° venie difficili ipetra tioe·Plures enī desperāt de venia·aut ppē graue enormitatez pctī ut Caim dicit·Maior ē imqtas mea qo ut venia merear Gen·x·Aut ppē multitu dinē pctoz omissoz·ps·Imqtates mee supgres se sūt caput meū ⁊ sicut onus graue grauate sūt sup me·Aut ppē otinuā pseuerātiaz im pctō vsq ad finē vite·Isa·xlix·ca·Dereliqt me dns ⁊ dns oblitus ē mei·Et ps·Dereliqt me vtus mea ⁊ lum ocu·m·et ip·n ē mecū·Sed·26·q·6·ca·Agnouí mus·8z sic Dorrem9 tāte fateor imqtatis aliquē repiri ut de dei pietate despet qsi non possit ad se quouis tpe ocurrēti succurrē ⁊ piditātez sb onē pctoz hoiez redimē quo sewelle expediri desideat ⁊ liberari cū dns ad subuenīedū patissimo inui tat ad pemtēcia ⁊ sic pmittit pctōi Jn qcūq ho ra ac·Jtē nolo mortez pctōis ꝫ ut ouertat ⁊ vi uat hec ibi·Et ponit exēplū de latrōe qui in fine vite pemtuit ac· ¶ 20·turpi lapsus recidiuacōne· Cū ei recidiuatio im lapsū pctī grauis imgtitudo indicet sez illud·2·pet·2·Melio erat illis verita tē nō agnoscē qo post agnitā introire·plures ob hoc negligūt pemtētia pagē·Sz Jero9·ad rusti cū ut hētur de pnia dist·3·S: Oz aūt p pniaz·dicit sic Septies cadit iustus ⁊ resurgit·si cadit qūo iustus·ꝫ si iustus qūo cadit·ꝫ Sed iusti vocabulū nō amittit q p pniaz semp resurgit· Et nonsolū septies·ꝫ etiā septuagies septies delinqnti si ou tat ad pniaz pctā donat hec ibi· ¶ 21° aliene trās gressiōis osideracōe·Multi enī qvidet alios gra uit delinqre aut suos superiores legez dei trāsgredi aut osiderāt mltitudinē peccātiū audacōres fiūt ad pctā omittēda et otinuāda·Sz Aug9·i omł·de pnia ut hētur·2·q·p·ca·multi·dicit sic·Non g illi qs monem9 agē pniam querāt sibi comites ad supplitia·nec gaudeāt qr plures inuenīūt sibi silles·nā nō ppterea minus ardebūt qr cū multis ardebūt hec ibi· ¶ 22° falsa de se extimacōne·Plu res enī dicūt cū pharisco·nō sū sic ceteri hoīm·rap tores·iusti·adulteri·ꝫ ieiuno bis in sabbato· decimas do oīm q possideo Luc·18·Ego nō inuenio ep̄m nec cōmisi homicidiū nec furripui alienū·q lia pctā habeo·ꝫ quid malefeci·ꝫ ad qđ debeo face pniaz·ꝫ vñ Ambro9·ut hētur·6·q·p·ca·Imitare· dicit sic Sciam9 neminē se iactare debē·Naz ⁊ si petrus lapsus ē qr dixit Et si alij scādalizati fue rint ꝫ nō ego·qs alio iure de se p̄sumat·ꝫ demq ⁊ Dauid qr dixerat Ego dixi in abūdācia mea nō mouebor in eternū·eā sibi iactātiaz obfuisse ofitet dicēs·Auertisti faciē tuā a me ⁊ factus sū cōturba tus hec ibi· Nemo ergo de sui firmitate p̄sumat· ¶ 23° pne onerosa actōe· Cōsiderāt plures qr si agerēt pniaz oporteret eos refrenare sensū ⁊ ap petitū a corpalibz delicijs ⁊ plurimis delectacōi bus·s·gustus·veneris·chorearū·ludoz·solacōrū mūdi·⁊ hoc ē eis onerosū ⁊ graue·qm dicūt illō sap̄·2·Vemite ergo ⁊ fruamur bonis q sūt ⁊ vta mur creatura tāq̄ p in iuuētute celeriť·Nullū pra tū sit qđ non ptrāseat luxuria nra·Vbiq relinq mus signa letitie ac·vñ Aug9·in ſmōe ad here mitas dic·O mūde immūde cūcta lō promittis ꝫ cū cta mala tribuis·Vano q tibi credit·bnis q a te recedit·Promittis enī vitaz ⁊ donas mortē promit tus stare sed cito recedis promittis florē ꝫ cito va nescis promitis gaudiū ⁊ largiris meroreż promit tis pacez ⁊ ecce turbatio·hec ille ut p3· ¶ 24° odij maligna retencōe·Plurimi enī dicūt Ego volo fa cere ōne bonū ⁊ p̄cauē mihi a pctis·ꝫ cū inimico meo nō possem reconciliari in eternū·ome aliud facerē ꝫ hoc nullo mō facē possuz qr ego non of fendi eū ꝫ ipe gratis me offendit auferēdo famā meā·spoliādo me bonis meis·infecit pnez vel fi liū meū·idō nō possum sibi indulgere·Sed btūs Greg·ut hētē de pnia dist·1·ca·Falsas·dic·Qui odiū in corde gerit sciat se veram pniaz nō posse pagere p quā ad eternā vitaz puenire valeat ni si odiū ex corde dimittat hec ibi·Et de ose·dist·x· ca·Quo·8z sic Nā redire dimissa pctā vbi fracta caritas nō est·aptissime dns in euāge° docet in illo seruo a quo dns dimissum debitū petiuit eo qr ille of suo fuo debitū nollet dimittē hec ibi ac· ¶ 25° mētis vana seductōe·Omia enī in fine vite multos solet decipe qui dicūt Exquo deus est ita misericors qr ut dic pphā Jn qcūq hora ingemu erit pctōr a cōuersus fuerit ad me oīm imqtatū eius qs opatus ē nō recordabor·sufficit qr in fine vite pemteam9·Sz piculosa ē illa serotina pnia· vñ de pnia dist·3·S: vltō·8z sic·Omia nulli in pctō pseuerāti vtilis est·non tñ alicui denegāda ē·qr sentiet fructū eius cū alteri9 crimis pniaz egerit Sic itaq negať eū agē pniaz q pseuerat in crimi ne vtilē sibi ⁊ fructuosā· ¶ 26° p̄destinacōis ifal libili execucōe·Sūt enī multi qui dicūt Ad quid est vtilis pnia·ꝫ si sū p̄destinatus vel reprobatus quicq̄d bonī aut mali fecero vanū erit·qr nō eue niet alić·si debeo saluari saluabor·si debeo dānari dānabor· ꝫ Aug9·ut hētur·23·q·8·ca·Nabuch do nosor·S: Itez qui p ppha·dic sic Sicut g qnis certissime sciam9 neminē vltra terminū sibi a deo p̄fixū eē victuz·oībz tñ languētibz nō incōgrue medemur·sic qnis nemo saluet nisi p̄destinat9 ad vitā·oī tñ delinquēti est adhibēda correctio nec malor ē negligēda disciplina hec ibi· ¶ 27° corpoz celestiū fatali dispoicōne·dicit enī igno rās ⁊ fatuus·libēter facerē bonū ꝫ nō possum·qr natus sū sub tali planeta·stella mea ad hoc me inducit·celū hoc mihi influit· Sz si hō cogeretur

p planetā ad opandū tūc naturalit et necārio opet a sic oēs hoies eo8 mō eligerēt sic oēs prū dmes eqlit mdificāt·cū tñ Jacob a Esau ex eo8 pie a mre nati sint eade hora a actu a vn9 fuit bonus a alt mal9·vn9 elegit viā dei alter vero pctī ex libtate arbitrij·¶28° gre sb tractōe·Plures ei audiētes illud Joh·16·Sine me mhil potestis facē·a illud·Gra dei fū id qđ fūr dicūt·Cū nō posſim sine gra bonū agē et hāc a meipō nō habeaz nec merear ido pmaz agē nō possuz Sz hāc graz pmereri possum9 p hūlitatē·qz supbis deus resistit·hūlibz aūt dat grāz·sicut pz de publicano de q dicē glō·sup Luc·18·Dūlis publican9 nō audet appropinqre do ut de9 sibi appropinqt·ñ aspicit ut deus aspitiat·cōscīa pmt sp̄us sbleuat·ped9 tūdit ac de se penas exigit ut de9 peat ofitē ut de9 igscat·ido iustificat9 descēdit qz hūlitatē tenuit hec ibi ut pz·¶29° operū bonoz defrauda cōne·Plures em audiētes aplm dicētez·Nō sūt indigne passiōes huj9 tēpis ad futurā gloriā q̄ reuelabit in nobis·dicūt·Exquo opa nra nō sūt meritoria vite eterne·qđ g̃ valet nos affligere i pma·Sed Greg·sup Eze·ut hēt de pma dist·3·Ex̄ssimis hy9 auctoritatis ac̄·dic sic·Hoc nob maxie ofideracdū est·qz cū mala cōmittim9 sine cā bona nra trāsacta reuocam9·qm̄ in ppetracōe malo9 nulla debet ee fiducia bonoz pteritoz·De ptuso q̄pe sacculo aliūde exit qđ aliūde immittit·qz in discrete mētes mercedez q̄ de bono acq̄rit nō aspiciūt quo ex malo ope pdat·Priora vero bō opa sicut peccādo fiūt irrita ita per pmaz reuiuiscūt et ad meritū etne bītudis singula pdesse incipiūt hec ibi¶30·iusto9 bñ opantiū psecutōe·Cū em q̄dā audiūt Salomonē eccīastes·8·dicētē·Sūt iusti q̄b9 mala puenīūt q̄si facta egerīt impioz statī dicūt·Cur debeo pmaz agē·cmox em ut ice pero bñ agē multas incurrā tribulacōes·attendūt nāq ad illud Malach·3·Van9 est q̄ seruit do a qđ emolumētū·qz custodiuim9 p̄cepta ei9 a qz ābulauim9 tristes corā dño exercituū·cSed Greg·dic ut hēt·A·q·1·ca·Adūsitas q̄ bois votis obicit pbacō vtutis ē nō inditū reprobacōnis·Quis em nesciat q̄ pspez fuerit q·b·Pau·aplūs p̄dicatur9 ad ytaliā veiebat a tñ vemēs naufragiū ptulit sp tñ nauis cordis in maris fluctib9 in teg stetit hec ibi¶31° malo9 indigna pspacōne·Audiūt em q̄dā Salomonē eccīastes·8·dicētez·Sūt ipij q̄b9 bō puenīūt q̄si facta iusto9 hēant·ido psistūt in pctis ne pspitate careāt·Sed Joh·crisō9·ut hēt de pma dist·3·Ex̄·q̄·q̄·dic sic Quid g̃ turbamur·cnemo vidēs malignos pspitatē hie turbet·Nō est h retribucō maligtatis neq vtutis·At si aliqñ otigerit ut aliq̄ sit retribucō vel malicie vel vtutis nō tñ sedz q̄ dignū est·sp simplicit veluti q̄dā gust9 iudicij ut q̄ resurrectiom nō credūt talibz deceātur·Qñ itaq videm9 malignū ditescē nō subruamur a qñ videm9 bonū mala pati nō turbemur·Illic corona·illic supplicia·Est et alia racō qz nō pōt mal9 i oīb9 mal9 ee·sp aliq̄ bō hz·neq bon9 i oīb9 bon9 ee·sp hz aliq̄ pctā·Qñ g̃ pspitatez habet malus malo capitis sui est·Cū em p illt paucis bonis retribucōez hic accipit·illic iā plem9 pumet hec ibi·¶32° alienoz difficili restitucōe·Plures em dicūt quecūq habeo male lucrat9 sū·c·p furta·p rapinas·p fraudes ac̄·si debeo agē pmaz oportet me oīa restituere·Sz Aug9·ut hēt·12·q·6·dic sic Si res aliena apter quā peccatū est reddi possit a nō redditt pma nō agit sp simulat·Si autē veracit agit nō remittit pecca tū nisi restituat ablatū si ut dixi restitui pōt·¶33° dolē de pme actōe sicut fecit Pharao q̄ ex sigmis que Moyses faciebat in ospectu eius dolebat·at vero cū cessasset plaga displicebat sibi peniuisse nec populū dei dimittebat·Sed btūs Ambro·in·A·q·3 dicit sic·Sūt qui opes suas tumultuario mētis impulsu nō inditio ppetuo vbi eccīe otule rūt postea reuocādas putauert·q̄bus nec p̄ma merces grata est nec secūda·qz nec p̄ma inditū habuit a secūda quidē habuit sacrilegiū·Sunt quos penituit opes suas diuisisse paupibus sic eos q̄ pmaz agūt hoc solū timē oportet ne ip̄ius pme agāt pmaz hec ibi·¶32° si q̄s penitet sine vera cōtricōe·vñ Aug9·ut hēt de pma dist·1·Ex̄·que cūq g̃·dic sic·Est em pma dolor cordis q̄ quisq in se punit qđ deliqt·Sic de9 miaz dat ut seruet veritatē et iusticiā ut nec pctā ei9 sint impunita cui ignoscit Ignoscit em seipsū puniēti hoī misericordia est qz hō liberat·veritas qz peccatū punitur hec ibi·¶3°·penitē de q̄busdā cū alioz pctōz retētione·vñ Aug9·ut hēt de pma dist·3·Ex̄·Item oppomit de Jeronimo·dic sic·Sūt plures q̄s penitet peccasse sp nō oīo reseruātes sibi q̄dā in q̄bus delectēt·nō aīaduertētes dñm sil mutū a furdū a demonio liberasse p hoc docēs nos nūq̄ nisi de oīb9 sanari·Si em vellet pctā ex parte reseruari hñtez·A·demonia pficē potuit·6·expulsis·Expulit aūt·A·ut oīa crimia sil eicīēda docēt·quedaz em impietas infidelitatis ē ab illo q̄ iust9 a iusticia est dimidiā sperare veniaz hec ibi·¶35° penitē sine cōfidēcia de pctōz emēdacōe·vñ Jero9·sup Math·ut hēt de pma dist·3·Ex̄·In salicibz·dic sic·Nihil Jude pfuit egisse pmaz p quā scel9 corrigē nō potuit·Si qñ frat peccat i frēz ut emēdare valeat qđ peccauit pōt ei dimit9 dimitti·finaut̄ permanēt op9 frustra voce assumit pma·hoc ē qđ de eo dī Et oīo eius fiat in peccatū ut nō solū emē dare nequerit p̄dicōnis nephas·sp q̄ntij tomici dij scelus addiderit hec ibi·Fuit g̃ pma Jude falsa qz nō emēdauit·¶36°·dolē de pctō sine sacmentali cōfessione·vñ Johes crisō9·ut hētur de pma dist·1·Ex̄·Alij econtra·dicit sic·Perfecta pma cogit pctōrez oīa liberter sufferre·in corde eius sit cōtritio·in ore cōfessio·in ope tota humilitas·hec est fructifera pma·Non pōt quis grāz vite celestis accipe misi purgat9 fuerit ab omni labe pctī per pme confessionez ac̄¶38° penitere de pctō absq̄ reali satisfactōne·vnde Aug9·ut habet de penitēcia dist·3·Ex̄·p·dicit·Satisfactio penitēcie est pctō rū causas excidē nec earū suggestiōib9 aditū indulgere·Et de pma dist·p·Ex̄·Sufficiat dicit sic·

nō sufficit mores in meliꝰ cōmutare q a p̄teritis
malꝫ recedē nisi etiā de hijs q̄ facta fūt satisfatiat
dño per pme dolorē·p hūlitatis gemitū·p otriti
cordis sacrifitiū·cooperantibus elemosinis q ieiu
nijs q̄c // 39° abstinēdo a sacramētali cōione·Vñ
de pma dist·1·Nonulli poscūt·&r sic Sūt qui ar
bitrētur hāc pmaz eē si abstineaꝫ a sacramētis
celestibz·Hij semores in se indices fūt qui penaz
p̄scribūt·si remediū dedimāt quos ob penā pcti
oueiebat dolē qui a celesti fraudarētur gīa hec
ibi ut ostat·// 40·pemitē sine criminū aggua cōne
vñ Greg·dicit ut hētur de pma dist·1·ca·falsas
pmas dicimꝰ que nō sēm auctoritatē scōz p̄m
p qualitate criminū imponūtur hec ibi·Tñ ho
die pme fūt arbitrarie ut hēt·26·q·A·ca·Tēpa
plemitudinis habita moderacōe ostituēda sunt
tuo iudicio put cōuersoz aīos p̄speris eē deuo
tos·piter ecia hītes etatis semlis intuitū q picu
loz quorūcūq aut egritudinū respicientes necita
tes in q̄bz si q̄s ita grauit vrgeaꝫ ut dū adhuc
penitet de salute ipius despet oportet ei per sacer
dotalē sollicitudinez cōiomis gīa sbuenīri hec ibi·
Et q obstinatis in malicia deꝰ nūq̄ miserꝰ fuit
ut hētur·28·q·2·ca·Legaꝫ·vbi &r sic Ab ipō demi
q̄ saluatore venīa nisi se corrigētibz fuisse indul
tā·Auditū autē sub isto celo nō legit oio nec &r
q8 ex eoz voce depromit date nobis venīa·ut tñ
nos in errore durem⁹ hec ibi·Proptēa hmōi ob
stinatio p̄fius abicienda et verapma pagēda·
Post hāc declaracōez dixit scūs thomas·O aīa
deuota iā potes intelligē necitatez pme sine qua
saluari nō potes·q̄ ut hētur de pma dist·1·Ser
pens·Leo epūs dicit Multiplex mia dei ita lapsi
bus hūanis sbuenit ut nō solū p baptīsmi gra
tiā·ꝫ ecia per pme medicinā spes vite reparetur
etne ut qui regnatiōis dona violassent p̄prio se
iudicio odemnātes ad remissionē criminū puemi
rēt hec ibi·// Ad verā aūt pmaz cōcurrūt viginti
odicōes seu signa·// Prio deus opatoz·Requirit
em opatio dei mouētis mentē hois ouertēdo eā
ad seipsū q liberꝫ arbitriū eius q bonū reducēdo
ps̄·Deus tu ouertēs vivificabis nos·q Trenoꝫ
x·Cōuerte nos dñe ad te q ouertemur·// 2° fidi
fulgor sicut aplus dic Rō·x·Credēti in eū qui im
piū iustificat reputat fides eiꝰ ad iustitiā scōz p
positū gīe dei·vnde in iustificacōe impij requirit
actus fidei q̄ tū ad hoc q hō credat deū esse iustifi
catorē hoim per misteriū xp̄i·s·passionis eiꝰ Rō·
v·Justificati ex fide pacē habeamꝰ ad dñm per
quis timore fugiat a pcto retrahit ps̄·Cōfi
ge timore tuo car·me·a iu·e·t·ti·// x° spei valor quo
quis sperat se mīaz adeptuꝫ Ecc·38·Qui timet do
minū nihil trepidabit q nō pauebit·qm ipe est
spes eius·// 7° caritatis ardor quo q̄s p̄pt reuerē
tiā dei emendā voluntariꝰ do offert q se in amorez
dei firmat ps̄·Voluntarie sacrificabo tibi q cōfite
bor noi tuo dñe qm bonū e·qm ex oi tri·eri·me·
// 6° filialis timor quo alicui peccatū displicet p̄pt
seipsū q p̄pt eiꝰ turpitudinē q nō iā p̄pt supplicia

Isa·26·A timore tuo dñe cōcepimꝰ q peperimus
spiritū salutis·v pme salutaris q̄c // 7° cōfi pecca
tū zeli furor·s·ne regnet in aīa ps̄·Afflictus sū et
hūliatus sū mimis rugi·a gemitu·c·mei // 8° diaboli et
tēptationū horroꝝ ne dēiceps mēs illis ocīciat·
ß acerrime resistat Ecc·38·In tēptacōe deus illū
oseruabit q liberabit a malꝫ ps̄·Qm in te eripiat
a tēptacōe q in do meo trās·murū·// 9° memorie
pctoꝝ abhoīabilis fetor ps̄·Imq̄tatez odio ha
bui q abhoīatus sū·legē aūt tuaz dilexi // 10·lacri
maꝝ rigor ps̄·Fuerūt mihi lacrime mee panes
die ac nocte·q itez Lacrimis meis stratū meū ri
gabo // 11° cōtricōis repetitꝰ dolor ps̄·Obmutui et
hūliatus sū q silui a bonis q dolor meus renova
tus est·// 12° pudoris rubor ps̄·Tota die verecun
dia mea otra me est q confusio faciei mee cooperuit
me q̄c // 13° insaciabilis satisfactōis labor ps̄·Ego
aūt in iustitia apparebo ospectui tuo·saciabor cū
appa·g·tua // 14° ad mādata deivolūtatis feruor
ps̄·Viā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri cū dilatasti cor
meū·// 15° desiderabilis intrinsecus decor·s·vtutū·
ps̄·Omis glia eius filie regis ab intus in vestitu
deaurato // 16° devocōmis vigor ps̄·Juraui q sta
tui custodire iudicia iustitie tue·hūliatus sum
vsq̄quaq̄ q̄c // 17° otēplacōis sopor ps̄·Ego aūt
dixi in excessu mētis mee·iectus sū a facie oculo
rū tuoꝝ·// 18° diuine allocucōmis dulcor ps̄·Qm
dulcia faucibus meis eloquia tua super mel ori
meo q̄c // 19° sacre testificacōis dīne p̄fitie cruor
Irēplū Susāne peligētis mori q̄ peccare Daniel
·13·// 20·gliosus fame remittētis q remittētis odor
exemplū de maria magdalena cuiꝰ odore domus
impleta est Joh·12· Ne tamen Belial gloriet in
argucijs suis docebo te q̄liter ei rñdeas // Ad p̄mū
dic q verbū vel blasphemia in spiritūsanctū est
finalꝫ impenitēcia ut Augꝰ·dicit li·de v̄bis dñi q
penitꝰ irremissibilis est·q post finē huiꝰ vite nō
est remissio pctoꝝ·// Ad secūdū dic q Esau ideo
nō inuenit locū pme q dixit·venīet dies luctus
p̄ris mei q occidaz iacob fratrē meū·vñ Jobes
crisoꝰ·ut hētur de pma dist·3·Jtē iobes os au
reū·dicit sic Demituit Esau ß magis iste nūq̄ pe
nituit·Lacrime q̄ppe eiꝰ nō erāt pme ß aī violē
ti q indignacōis inferne q8 eius opibz operitur
hec ibi·// Ad tertiū dic q Anthiocꝰ nō vere peni
tuit·Dolebat em de culpa p̄terita nō p̄pt offensā
dei·ß p̄pter infirmitatez corpalē quā patiebaꝫ·
// Ad quartū dic q illud v̄bum Augꝰ·tāta est la
bes illiꝰ pcti ut dēpcandi hūlitatez subire nō pos
sit·intelligēdū est·s·de facili sicut aliq̄s morbꝰ &r
inamabilis sēm naturā suā p quā tollit id ex q̄
morbus p̄t curari·puta cū morbz tollit vtutem
nature vel inducit fastidiū cibi q medicine·licz
ecia talē morbū medicus possit curare·Jta pecca
tū in spūmsanctū &r irremissibile sēcz suā naturā
inq̄tū excludit ea p que fit remissio pctoꝝ·Per
hoc tamē nō predudit via remittēdi q sanandi
oipotēcie q mie dei p quā talez quasi miraculose
spāliter sanātur que interdū in p̄fundū maris
cōuertit ut dicit in ps̄·// Tūc aīa plene instructa

grās agens deo ⁊ suis doctoribz leta redijt domū
in pace quā nob cōcedat Jhs xps dns nr̄ i secu
la seculoz Amē.

Feria q̄nta dnīce prime q̄dragesime.
Sermo nonꝰ de Mendatio.

Sermo meꝰ nō capit in vobis. Joh.
.8.ca. Dodie aīa simplex fidel et
deuota saluti sue intēta accessit ad
eccīaz ⁊ audiēs missaz taz ex lectōe
ꝑphie Eze.18.q̄ ex euāgelio adūtit
⁊ intellexit vnā oclusionē valde notabilē.s.Mē
daciū ē p se prauū. fugiēdū ⁊ vitupabile. ⁊ vez
est p se bonū. pseq̄ndū ⁊ laudabile. Ō isti⁹ cō
clusiōis est ista. q̄ illud qđ est scōm se malū ex
suo gne nullo mō pōt eē bonū neq licitū. Ad hꝰ
em q̄ aliq̄d sit bonū requirit̄ q̄ oīa recte ocurrāt
qm̄ bonū est ex integra cā. malū aūt ex singula
ribz defectibz ut dicit dyoꝰ. q. ca. de di. noibꝰ. Sz
mēdatiū est malū ex suo gne. est em̄ actꝰ cadēs
sup indebita materia. Cū em̄ voces sint signa in
tellectuū innaturale est ⁊ indebitū q̄ aliq̄s voce
sigmificet qđ nō hz in mēte. vñ ome mēdatiū est
peccatū. ꝑterea Lcc. .⅄. dr. Noli velle mētiri oē mē
datiū. Et ps. Perdes oms q̄ loquūtur mēdatiū.
Et Sap. .i. Os qđ mentit occidit aīaz. nā peccatū
mōrle cū repugnet caritati p quā aīa vivit deo
oiūcta mendatiū pōt octrariari caritati triplicit.
Prīo fm se. s. ex ipa falsa sigficacōe que q̄dē si sit
circa res dīmas octrariat caritati dei. ut mēdaciuz
dīmoz cuiꝰ veritatē aliq̄s tñ mēdacō occultat ut
dīmi. aut corrūpit ut hereticī. vñ hmōi mendaci
um nō solū opponit̄ virtuti veritatis. ꝫ etiā virtu
ti fidei ⁊ religiōis ido hoc mēdatiū grauissimū ēt
pctm̄ mōrle. Si vero sigmificacō falsa sit circa ali
q̄d cuiꝰ cognicō ptineat ad hois bonū puta q̄ pti
net ad pfectōez scīe ⁊ informacōez moz. tñ mē
daciū imq̄tū infert dānū false opinōis primo
cōtrariat caritati q̄tū ad dilectōem primi. vñ ē
pctm̄ mōrle. Si vero sit falsa opio ex mēdatio ge
nerata circa aliq̄d de quo nō referat vtz sic vel
alit cognoscat. tūc ex tali mēdatio nō dāmificat
primꝰ. sicut si q̄s fallat in aliq̄bus particularibꝰ
octingentibꝰ ad se nō ptinentibꝰ. vñ tale mēdaci
um fm se nō ē pctm̄ mortale. 2° aliq̄s mēdatiū
octrariat caritati rōe finis intēti. s. qđ dr in minui
am dei ⁊ sic est pctm̄ mōrle. utpote religiōi octrari
um aut in nocumētū pri. q̄tū ad psonā diuitias
vel famā ⁊ sic etiā ē pccm̄ mōrle. cū nocēt. prīo sit
peccatū mōrle. ex sola aūt intēcōe pcti mortal ali
q̄s mortalit peccat. 3° mō p accns. s. si finis intē
tus nō octrariet caritati. sic mendatiū nō erit pec
catū mortale. sic apparet in mēdacō iocoso in q̄ i
tēditur aliq̄ leuis delectatio. etiā in mendacō offici
oso in q̄ intēdit aliqua vtilitas primi p accidēs
em̄ pōt cōtrariari caritati rōe scādali vel cuiuscū
q̄ dāmi oītis ⁊ sic elt etiā pctm̄ mōrle. s. dū aliq̄s
nō vereť ꝓpter scādalum publice mētiri ac. Ihīs
intellectis aīa exiuit ab eccīa vadēs domū cū p
posito emendādi vitā ⁊ nūq̄ fallere quēpiaz fu
ísmendacijs. ꝫ semp veracē se cunctis pbere. Et
ecce Belial intēdens eā ab hoc sācto ꝓposito revo
care ait O aīa simplex q̄ facile decipís tā leuit̄ cre
dendo. volo tibi oīndē q̄ mendatiū nō ē peccatū.
Prīo sic. Nullꝰ remūerat̄ a dō p pcātō. ꝫ obstetri
ces egipti remūerate fūt a dō ꝓpter mēdatiū. dici
tur em̄ Exo. p. q̄ edificauit deꝰ illis domos ꝓpter
mēdatiū q̄ mēdatiū nō est pccm̄. 2° sic. Gesta
sāctoz narrātur in sacra scriptura ad informati
onē vite hūane. ꝫ de quibusdā sācissimis viris
legit̄ q̄ fūt mētiti sicut Gen. 12. ⁊. 20. q̄ Abrahaz
dixit de vxore sua q̄ soror sua eēt. Jacob etiaz mē
titus est dicēs se esse Esau ⁊ tñ hīdictōez adept⁹
est. Gen. 2⅄. Judith etiā omendat̄ q̄ Holofern
mētita est. ergo mēdatiū nō est pccm̄. 3° sic. Mi
nus malū est eligēduz ut vitet̄ maiꝰ malū. sicut
medicus p̄cidit mēbrū putridū ne corrūpat̄ to
tū corpꝰ. ꝫ minꝰ nocumētū est q̄ aliq̄s generet
falsaz opīonez in aīo alicuiꝰ q̄ q̄ aliq̄s occidat
vel occidat̄. ꝫ licite pōt hō mentiri ut vnū p̄ser
uet ab homicidio ⁊ aliū a morte. 4° sic. Menda
tiū est si aliq̄s nō impleat qđ ꝓmisit. ꝫ nō oīa p
missa fūt implēda. dicit ei Jsiđ. ut hētur. 22. q. ⅄.
In malis ꝓmissis rescinde fidē. in turpi voto muta
decretū. ꝫ mēdatiū nō est pccm̄. Aīa vero abijt
tristis querēs ⁊ cōsulēs legis doctores. Cui mox
obuiauit moyses a q̄ cū cognouisset causas me
sticie sue ofortās eā in sācto ꝓposito veritatis ait
Ego oīndaz tibi oclusionē quā audiuisti ex euan
lio testiº legis q̄druplicis .s.

Legis Naturalꝰ
Legis Diuinalis.
Legis Prophalis.
Legis hūanalis.

legis naturalꝰ ⁊ hoc q̄drupli
citer. s. p rōnes naturales. p
phos morales. p poetas. p
exēpla gentiliū. Rūtū ad
rōnes naturales sciendū q̄
veritas scdz q̄ est vtus moralꝰ est per quā
aliquis dicit̄ verax. quia hocipsū qđ est dicē vez
est actꝰ ⁊ sic ꝓprie noiat̄ veracitas Ad quā ocur
rūt. ⅄. Drīo honestas. Naz hītus cuiuslibet vtu
tis manifestat̄ p actū suū. Actus autē veritatis ē
manifestacō ad alterū imq̄tū. s. ea que circa ipsū
fūt vnꝰ hō alteri manifestat. vñ ex honestate vnꝰ
alteri dz veritatis manifestacō nē Est em̄ ordo q̄d
determīatus scdz q̄ exteriora nra vel vba vel fa
cta debite ordīmātur ad aliq̄d sicut signa ad sig
natū et ad hoc pficit̄ hō per virtutē veritatis. 2°
equitas. Cū em̄ hō sit aīal sociale naturaliť vnꝰ
hō dz alteri id sine quo societas hūana oservari
nō posset. nō aūt possent hoīes ouiuē misi muicē
sibi crederēt tāq̄ sibi muicē veritatē manifestāti
bus ⁊ ido virtus veritatis attēdit rōnez debiti ⁊
eq̄tatis. 3° volūtas. Nā veritas scdz q̄ ē cognita
ptinet ad intellectū. ꝫ hō p ꝓpriā volūtatez p quā
vtit̄ habitibꝰ ⁊ mēbris ꝓfert exteriora signa ad
veritatē manifestādā. q̄ ille qui dicit vez ꝓfert
aliq̄ signa oformia rebz. s. vba vel aliq̄ facta exte
riora vel q̄scūq̄ res exteriores Circa hmōi aut res
fūt sole virtutes morales ad quas eciaz ptinet
vsus exteriorū membroz scdz q̄ fit p imperiū vo
lūtatis ⁊ sic manifestatio veritatis ē actꝰ volūtatis

¶ 1° infallibilitas. Est em̃ veritas qua aliquis in vita q̃ i sermõe talẽ se demrãt q̃lis est q̃ nõ alia q̃ ea que circa ipsũ sũt nec maiora nec mĩora. In q̃tũ autẽ manifestatio ẽ actus moral' oportet q̃ sit voluntaria q̃ ex intencõe voluntatis dependens. Proprium vero manifestacõis obiectũ est vez vel falsũ. Intẽtio voluntatis potest inordinate ferri ad duo quoz vnũ est ut falsuz enũcieť. aliud ẽ ut aliq̃s fallať. Q̃ñ g̃ ista tria occurrt. s. q̃ falsũ enũcieť q̃ q̃ assit voluntas falsũ enũciandi. q̃ intẽtio aliquẽ fallẽdi tũc est mẽdatiũ sicut Aug⁹. dicit li. cõñ mẽdatiũ. Nemo dubitet eũ mẽtiri q̃ falsũ enũciat cũ fallẽdi. Sicut g̃ mẽdatiũ cõsistit in fallendo aliũ. sic veritas cõsistit i intẽtione nullũ fallendi. vñ magis peccat q̃ dicẽ vez intendẽs dicere falsũ q̃ qui dicit falsũ intendẽs dicẽ vez. ¶ Quãtũ ad pbos morales Sciendũ q̃ veritas omẽdať quadruplici testi°. ¶ Prio pictagore. vñ Jero⁹. ocra Ruffinũ dicẽ sic. Pictagore p̃ceptũ fuit post deũ veritatez colẽdaz q̃ sola hoies do. prios facit hec ille. Rõ ẽ q̃ vitas ẽ adeq̃tio tocĩ⁹ vite hois q̃ s. intentio q̃ sermo q̃ actus hois mutuez in bono cõcordãt nec in vllo inť se dissentiũt. vñ verissime dicit q̃ veitas nõ hz angulos. 2° Demostenis oratoris in quadã oõne sic dicẽtis. Liberi huiq̃ psonã veritas sepat. Sui libericq̃ mẽdatiũ miscet ¶ 3° Tulij i inuectiua cõtra salustiũ dicẽtis sic. O magna vis veritatis q̃ ocra oĩm ingenia callidi tatez. solerciã. ocraq̃ fictas oĩm insidias facile p seipsã se defendit. 4° Lactãcij li. de vero cultu dicẽtis sic Vir iust⁹ nõ solũ hoĩ amico q̃ familiari ꝫ eciã inimico q̃ ignoto existimabit mẽtiri nõ eẽ fiũ. nec aliq̃ñ omittet ut lingua inťpres aiẽ sensu q̃ cogitacõe discordet hec ille. Naz veritas ẽ odiosa hijs qui vitã suã voluptatibz q̃ illecebris dederť. ¶ Quãtũ ad poetas Sciẽdũ q̃ veritas omẽdať quadruplici testi°. ¶ Prio Terẽcij in andria dicẽtis. Obsequiũ aiãos veritas odiũ parit. 2° Boecij li. p̃. de cso. dicẽtis sic. Nubibz atris cõdita Nullũ fundẽ pñt sydera lumen. Tucq̃ si vis lumie claro cernẽ vez. Tramite recto carpe callez. Gaudia pelle. spemq̃ fugato. Pelle timorez. nec dolor assit. Nubila mẽs est vinctaq̃ fremis. Ubec vbi regnãt. 3° Gualteri i alexãdreide li. 8. dicẽtis sic. Minus ẽ preciosus q̃ absq̃ põdere sermo Grauis. quẽ nõ g̃uis edidit actor. Rumoresq̃ facit leuitas actoris manes. 4° Prosperi li. epigrammatũ dicẽtis sic. Nõ p̃dest cuiq̃ solis tõ dicẽ verbis. Impia mẽs hẽat q8 bñ lingua sonat Nã fari recte miseꝛ est et vinẽ praue. Dãnat nota malũ regula iusticie hec ille. Quãtũ ad exẽpla gentiliũ Sciendũ q̃ ut recitat Fulgẽtius. Apollo fuit p̃cipaľ ples Jouis p quẽ Jupiter oĩa fecit. Sic verbũ dei ẽ filiꝰ p quẽ deus pr̃ oĩa creauit scõm illud Joh. p̃. Oĩa per ipsũ facta sũt. Et sb̃ p̃prietate Apollinis depinxerũt antiqui poete ymaginẽ veritatis. Apollo em̃ pingebať iuuenis armatꝰ. crinibus deauratus. q̃driga delatus. eq̃s agitatus. gẽmis coronatus. lũis aratꝰ. a musis mĩstratꝰ. in lauro locatus. a a corno tutatꝰ. Oẽs iste p̃prietates duemũt veritati. ¶ Prio ei veritas est iuuenis q̃ nũq̃ marcescit vel deficit ps̃. Veitas dñi manet in eťnũ. vñ Augꝰ. in epľa ad Jero. Incõparabiliter pulchrior est veritas xp̃iano⁹ q̃ hele na greco⁹. ¶ 2° veritas ẽ armata sicut Apollo qui arcu q̃ sagittis phitonẽ serpẽtez inťfecit idõ cognominaťr Apollo phitomicꝰ. Sic veritas inťficit falsitatez. q̃ phiton interpretaťr fidẽ tollẽs q̃ hoc tribꝰ sagittis. s. veritate vite. doctrine. q̃ iusticie. ps̃. Scuto circũdabit te veritas eius. ¶ 3° veritas est crimbz deaurata. q̃ sicut auz affert cordi leticiã. sic veritas p̃stat aie iocũditatez. vñ Augꝰ. sup Joh. dicit Veritas panis est mentez reficit. nec deficit. mutat vescentez. nec in vescẽtez mutatur. ¶ 4° veritas sedetin q̃driga et in medio eius que a q̃tuoꝛ eq̃s vehiť. q̃ veritas diligiť q̃ defensať p̃ter q̃tuoꝛ. s. p̃ter excellẽciaz honestatis. p̃ter carẽciaz vilitatis. Quid em̃ vilioꝛ reputať falsitate. ¶ Nã si p̃tereť q̃ hõ sit falsus. cõfiteť. p̃ť p̃tio sitatẽ felicitatis. q̃ veritas ducit ad sũmaz felicitatez. q̃ p̃ť supplicij seueritatẽ. q̃ falsitas occidiť ut veritas inueniať. ¶ 5° veritas a q̃tuoꝛ eq̃s vehitur quoz p̃mꝰ est pietꝰ q̃ rutẽs ad modũ igmis per quẽ notať veritatis puritas. Secũdꝰ vocatur eolus q̃ lucẽs per quẽ notať veritatis venustas. Terciꝰ vocať ethim q̃ ardẽs p quẽ notať veritatis felicitas. Quartꝰ vocať flegon q̃ captꝰ p quẽ notať supplicij calamitas. Istis q̃tuoꝛ eq̃s vehiť currus solis q̃ veritatis. ¶ 6° veritas gẽmis coronaťr. s. 12. lapidũ p̃tiosoz aut. 12. stellaz p̃ũ. 8. Per me reges regnãt q̃ legũ conditores iusta decernũt. ¶ 7° veritas lũis araťr. Apollo em̃ habuit diuersa nomina quoz lre fuerť scripte i circuitu ymagims eius. sic veritas ẽ diuersoz noĩm. s. dulcis. odiosa. amara. amabiľ. vñ Aug⁹. ad xp̃inũ dicit sic. Veritas ẽ dulcis ẽ q̃ amara. qñ dulcis ẽ peit et qñ amara tũc curat hec ille. Est odiosa qñ corrigit. est amabiľ qñ ignoscit. q̃ oculꝰ egris odiosa est lux que puris ẽ amabiľ. ¶ 8° veritati a musis mĩstrať. Apollo habuit nouẽ musas sibi mĩstrãtes. sic q̃ veritas ad quã nouẽ muse requiruntur. ¶ Prio diligẽcia que est p̃ma musa. s. Clio q̃ dãs cogitacõnez. ¶ 2° pseuerãcia q̃ est secũda musa. s. melpomene q̃ dãs pseuerãciã. ¶ 3° cogitatiõis oplacẽtia que ẽ tercia musa. s. eutẽpe q̃ tene delectãs. ¶ 4° intelligẽtia q̃ est q̃rta musa. s. talaia q̃ dãs capacitatez. ¶ 5° mẽoꝛie tenacitas que est q̃nta musa. s. polimia q̃ multa mẽoꝛans. ¶ 6° subtilitatis admuẽtio que ẽ sexta musa. s. erato q̃ inuemẽs sibituidimẽ. ¶ 7° deliteratio que est septia musa. s. thalie q̃ muẽtionẽ indicãs. ¶ 8° electio q̃ est octaua musa. s. vrania q̃ bonũ eligẽs. 9° debita pmutatio q̃ sermonis inuemẽs expssio que est nona musa. s. caliope q̃ optia tribuẽs. ¶ 9° vitas in lauro situať. q̃ si laurus fuerit appositꝰ capiti hois nocteꝫ somniaret vera somnia q̃ nõ falsa ¶ 10. vitas corno tutať. q̃ corꝰ q̃ diu caret migre dine pascit roꝛe celi. ita nos pascimur veitate q̃ est xp̃s. q̃ diu caremꝰ migredie falsitatis Joh. 10. Ingrediet q̃ egrediet et pascua inueniet. s. per

ɔtemplacõnẽ ỽmitatis ⁊ hũamitatis·plenũ gr̃e ⁊ veritatis ac̃.

Secũdo dr̃arat eadẽ ɔclusio testimoio legis diuinal·Nã mẽdatiũ est vitupabile ꝓter q̃tuor·ꝑmo ꝓt grauẽ trãsgressionẽ·Judas em̃ fili⁹ Jacob est̃iabat g̃ui⁹ pc̃m mẽtiri ꝙ formicari·ido de Thamar cũ q̃ formicat⁹ fuerat mittẽs ei edũ dixit mẽdacij nõ ꝑt nos arguẽ Geñ·38·Etiã ꝓ Pharao ꝓt mẽdatia mlta q̃ dixerat Moysi nõ dimittẽdo ꝓlim·pumit⁹ ẽ·x·plagis·⁊ tãdẽ ſ̃b merſus·Exo8·8·⁊·x· 2° ꝓt mortis occasionez·ꝑmũ em̃ mẽdatiũ fuit a dyabolo ꝑ serpẽtẽ ſ. nequaq̃ moriemi·ut hoiem decipiẽdo traheret ad peccatũ Geñ·3·Etiã vir dei q̃ p̃ dixerat Jerobõ destructionẽ altais·a falso ꝓpha mendacõ ẽ deceptus·⁊ a leone occisus·3·Reg̃·13·30 ꝓt mentis decepcõez Gabaomithe callide cogitates Josue mẽdacõ voluerũt decipe·ꝫ ille bono ɔsilio vsus·pactũ imtũ nõ fregit·ꝫ eos vt meruerũt i ſuitutez redegit·Josue·9·2° ꝓt culpe excusatiõem·Sic em̃ mẽtita ẽ Sara vxor Abrahe q̃ timore pterrita se nõ risisse mendacit excusauit·Geñ·28·In detestacõez mẽdacij dic̃ Salomõ ꝑũ·6·Sex sũt q̃ odit de⁹· Oculos ſ̃blimes·linguã mendacẽ·man⁹ effundẽtes inoxiũ sanguinẽ·cor machinãs cogitacões pessimas ac̃·Et Jsa.28·dic̃·Dixistis em̃ pcussim⁹ fed⁹ cũ morte ⁊ cũ inferno fecim⁹ pactũ·qr posuim⁹ mẽdatiũ spẽ nr̃az·⁊ ptecti mẽdacõ sum⁹·Jdcirco hec dic̃ dñs de⁹·ſ̃bsistet grãdo spez mẽdacij·⁊ delebit fed⁹ vr̃m cũ morte·⁊ pactũ vr̃m cũ inferno non stabit·Et Jere·9·dic̃·Derelinquã ꝓplm meũ ⁊ recedã ab eis·qr exterẽrt linguã suã q̃si archũ mẽdacij·⁊ nõ veritatis· Cõfortati sũt in terra·qr de malo ad malũ egressi sũt ⁊ me nõ cognouerunt dic̃ dñs·vnusquisq; a primo suo se custodiat ⁊ i oi frẽ suo nõ h̃eat fiduciã qr ois frat supplantãs supplãtabit·⁊ ois amic⁹ fraudulẽter mœdet·⁊ vir fratrẽ suũ deridebit·⁊ veritatẽ nõ loquentur· Docuerũt em̃ linguaz suã loq̃ mendatiũ·vt imq̃ agerẽt labor̃auerũt· Nũq̃d sup his non visitabo dic̃ dñs·ꝛ̃ in gentẽ huiusc̃moi nõ vlciſc̃t aia mea·ꝛ̃ Et Nau 2°·dicit· Veh ciuitas sãguinũ vniuersa mẽdacij dilaceracõe plena·⁊ sic ptz.

Tertio dr̃arat eadẽ cõclusio testimoio legis Propharal·Sciendũ q hõ mẽtit q̃ drupl̃r· Prio mentit do q̃ dei sũt vsurpãdo·Ezech·13·veh ꝓphis insipiẽtib⁹ q̃ sequũtur spm̃ suũ·⁊ videt vana·⁊ diuinãt mẽdatiũ·dicẽtes· Ait dñs deus·cũ dñs non miserit eos·⁊ pseueraueit confirmaẽ sermones dñi· Nũq̃d nõ visionẽ cassaz vidistis·⁊ ſ̃macõez mẽdacij locuti estis·ꝛ̃ ⁊ dicitis Ait dñs cũ ego non sim locut⁹·ꝓterea hec dic̃ dñs de⁹· qr locuti estis vana·⁊ vidistis mẽdatiũ·ido erit man⁹ mea sup vos ac̃· 2° mẽtit fibiipi·i mũda mis pl⁹ debito confidẽdo·pſ·Filij hoiz vsq; q̃ gui cor de·ut q̃d diligitis vanitatẽ ⁊ q̃rit̃is mẽdatiũ· Et pubi·21·Qui congregat thesauros lingua mẽdacij· van⁹ ẽ ⁊ exors·⁊ impingit ad laqos mortis· 3° mẽtit ꝓio fallacit loqñdo·Osee·x·Nõ est veritas ⁊ nõ ẽ mia·⁊ nõ est sna dei in tra·Maledictũ et mendatiũ ⁊ homicidiũ ⁊ furtũ q; adulteriũ inundauerũt ⁊ sãguis sanguinẽ tetigit·ꝓter hoc lugebit terra ⁊ infirmabit ois qui habitat in ea 2° mentit sanctis homitatẽ fingẽdo·Jsa·19· Cõfidũt in nihili ⁊ loquũtur vanitates·cõceperũt laborẽ ⁊ pepererũt iniq̃tatez·oua aspidũ ruperũt et telas araneaz texuerũt·Opa eoz opa iutilia ac̃·

Quarto dr̃arat eadẽ cõclusio testimoio legis Dñanal·Falsitas em̃·x·mala facit· Prio est deo iniuriosa·Nam ois falsidicus est deo obnoxius·racõ est qr exquo deus est veritas Joh·14·⁊ homo factus est ad ymaginẽ dei Geñ·2·Sicut ille qui destruit ymaginez dei in eccia facit iniuriã deo sic ille qui destruit ymaginẽ dei que est in aia·ymo ipm deũ qui est veritas destruit ꝑ falsitatez ⁊ mendatiũ·aut qui malo facto negat seruũ dei se esse ideo diuino honore meret priuari·Et hoc est cõsonũ legibz·vñ·ff·de aq̃ pluuiali arcẽnda·l·Si cui aqua·Jf· apud Labeonẽ·in·ff·nouo li· p̃·vbi h̃etur qr ager inferior debet seruire superiori aquas ab ipõ descendẽtes recipiẽdo Et hoc como dñ debet cogitare omodo pinguedinis in ipsum ab agro superiori decurrẽtis·Sic quelibet aia debet seruire dño celi mãdata eius seruãdo ⁊ p modũ aque abluẽtis verba sua retinẽdo·Joh·13·Jã vos mũdi estis ꝓter sermonẽ quẽ locut⁹ sũ vobis Et sic replet pinguedine veritatis pñ· Sicut adipe ⁊ pinguedine repleat aia mea·Debz ergo aia seruire deo in sãditate vite et iustitia ⁊ veritate doctrine qñ seruitiũ si nõ facit est cõtra rationẽ legis ⁊ meretur amittere dominiũ rez suaz· Quia sicut captus ab hostib⁹ desinit eẽ dñs rerũ suaz cũ sit seru⁹ capiẽtis·ff·de regul iuris·l·Seruitutẽ·Sic ille q̃ ꝓter ingratitudinẽ vel iniuriaz quã facit deo p falsitatez et mẽdatiũ capt⁹ a dyabolo pdit libertatẽ suã·qr veritas liberabit vos· Joh·8· 2° falsitas est ipi falso dãnosa·Nã aliq̃ sũt falsi spe vel re hñtes puũ comodũ tpale ⁊ pdentes eternũ·sicut illi azomi de quo·C·de quadriẽnij p̃scripcõe·l·bñ a Zenone·vbi dicit·Cũ oia principia eẽ intelligãtur·sup quo dicit glõ·Azomis· quo ad ꝓprietatẽ·Sed Bulgar⁹ dicit cõi·ſ. quo ad ptectionẽ ⁊ nõ quo ad ꝓprietatẽ·qr tũc nulli cõpeteret rei vẽditio misi imperatori·Hoc dictũ licz quo ad deũ ⁊ veritatẽ sit melio⁹ dictũ·tñ moderni legisperiti videntes qr seq̃ces Azomis magis honorãtur ⁊ p̃mãtur ipsũ sequũtur·Sic multi videntes qr falsidici ⁊ mẽdaces pl⁹ lucrãtur ido falsitatẽ ⁊ mẽdatiũ sequũtur pñ· Jnimici dñi mẽtiti sũt ei ⁊ erit tẽpus eoz ſ. dãnacõis i secula·qr seipos pdũt ⁊ dãnant pñ· Jmaginez ipoz ad mhilũ rediges·qr locuti sũt falsa· 3° falsitas est prio periculosa·Patet p casũ quũ pomit ſ. qr Tici⁹ vẽdidit Gayo equũ retrogradũ affirmãs ipsũ nõ eẽ defectuosũ ꝫ sanũ· Gayus fiducia cõductus bellũ contra hostes ingreditur· tandem volens fugere equo retrogradiẽte capit ⁊ oib⁹ fortunijs suis spoliatus cũ Tricio fumẽs arma ciuilia cõgredit petẽs ab eo quicq̃d circa suã redẽpcõez expẽdidit Queritur an possit·vidi qr sic·qr aut vẽditor sciuit

vitiū equi aut nō. si sic teneť ad oñe detrimētū
qđ mencīēdo deliq̄t. ff. de actōibz empti. et vēdi. l.
Julian⁹. et. l. inť eū. Si vero ignorauit temerari⁹
fuit. qđ tandē asseruit eū sine vicio. eodē titu. l. p.
Legiste videtur tenē qđ Tici⁹ recipiat tē quā vē
didit et Gayus ptiū qđ dedit et sic qui emt non
ledeť. Sic illi q̄ emūt res tpales retrogradas. qđ
in morte abeūt. ps̄. Nihil inuenerūt oēs viri diui
cias ī manibz suis et hoc p falsitates et mēdacia
capiūtur a dyabolo quos tādem occidit. qđ ille
homicida erat ab initio et in veritate non stetit.
Joh. 8. ℣ 2° falsitas ē cuilibet onerosa. Naz seruí
cia libertoz indiuisibilia sicut obsequiū gratitu
dinis. vitacō ingratitudīs. malicie. et falsitatis.
quilibet teneť integre psoluere sine diminucōne
ar. ff. de operis libertoz. l. p̄. Sic q̄libet teneť inte
gre psoluē seruitia sua dō sine diminucōe verita
tis scdz illud Tobie. 12. Audite filij mei prēz ve
strū. seruite dño in veritate et inq̄rite ut faciatis
que placita sūt illi. Et filijs vīs mādate ut faci
ant iusticias et elēosinas ut sint mēores dei et be
nedicāt deū in oī tpe ī veritate et ī tota vtute sua.
dirigite gressus vīos ut ereatis hīc. s. a falsitati
bz a mēdacijs. Video eī qđ inq̄tas eiz. s. fallacis
et mēdacis finē habit ei. Et ps̄. Saluū me fac do
mine qm̄ defecit sanctz. qm̄ diminute sūt verita
tes a filijs hoim Vana locuti sūt vnusquisq̄ ad
pximū suū. labia dolosa ī corde et corde locuti sūt
dispdat dñs vniuersa labia dolosa ac̄. ℣ Post
qđ vero mopses declarauit conclusionē p̄dictaz ait
aīe deuote. Que ego noui fidelit̄ te docui. ß ecce h
est scūs thōs de Aquino doctor noui testamti q̄
sup senes intellexit. accede ad eū et illūminabit te.
ad quē astāte mopse accessit aīa deuota p claio
ri noticia. Cui sāctus thōs ait. Cōclusionē tuaz
confirmato testimonio legis q̄druplicis. s.

℣ Legis euāgelice.
℣ Legis Apostolice.
℣ Legis Canonice.
℣ Legis Eccīastice.

legē euāgelicā xp̄s illā pba
uit q̄druplici testi°. ℣ Prīo
matth. 22. qñ dixerūt ei pha
risei. Mgr̄ scim⁹ qđ verax es.
et viā dei in veritate doces et
Quantū ad
nō est tibi cura de aliquo. Nō em̄ respicis
personas hoim. In q̄bz vbis apparet solucō illius
antiq̄ dubitacōis. s. que ē forcior res mūdi. Rñdr
qđ est veritas ut pz Neemie. 3. ca. Forte est vinū.
fortis est rex. fortis ē mulier. sup oīa vincit veri
tas. Ideo dr. mgr̄ scim⁹ qđ verax. ℣ 2° testi° Mar.
12. qñ pharisei dixerūt xp̄o. Mgr̄ scim⁹ qđ verax
es et nō curas quēq̄. nec em̄ vides in faciē hoīs.
ß in veritate viaz dei doces. In q̄bz vbis apparet
solucō illi⁹ antiq̄ dubitacōis. s. que ē illa res que
nō pōt stare ī mūdo. Rñdr qđ ē veritas ut pz Isa.
59. Corruit veritas in plateis et eq̄tas nō potuit
ingredi. Et daniel. 8. Prosterneť veritas ī terra
Et osee. 4. Nō est veritas in terra. ℣ 3° testi° Luc.
20. qñ phisei dixerūt xp̄o. Mgr̄ scimus qđ recte di
cis et doces et nō accipis personā. ß in veritate viā
dei doces. In q̄bz vbis apparet solutio illi⁹ antiq̄
dubitacōnis. s. que ē illa res q̄ inuenit ab inimí
cis suis. Rñdr qđ est veritas ut pz pū. 16. Miseri
cordia et veritate redimit iniq̄tas et in timore dñi
declinat a malo. Cum placuerint dño vie hoīs
inimicos quoq̄ eius conuertet ad veritatez et pa
cē. ℣ 4° testi° Joh. 8. qñ xp̄s dixit iudeis. Cognos
cetis veritatez et veritas liberabit vos In q̄bz vbis
apparet solucō illi⁹ antiq̄ dubitacōis. s. que ē illa
res que hoiez pōt liberare a pcō. Rñdr qđ est veri
tas ut pz. ps̄. Et vitas mea et mia mea cū ipō et
in noie meo exaltabit cornu eiz. Hāc aūt vitatē
dixit xp̄s circa. 4. que notātur in euāgelio et in
epistia. ℣ Prīo cīr̄ diuiciaz locupletacōez. Sūt ei
laboriose ī acq̄rendo. fallaces ī hñdo. et dānose in
retinēdo. Luc. 18. Facili⁹ ē camelū p foramē acus
trāsire qđ diuitē intrare in regnū celoz. et Ecc. 34.
Vana spes et mendatiū insēsato viro et somnia
extollūt imprudētes. Quasi qui apprehēdit vm
brā et psequit vētuz. sic et q̄ attēdit ad visa men
dacia. In hijs vbis diuicie assiliunt vanitati et
mēdatio. vmbre et vēto. in q̄bz nulla ē firmitas
℣ Qz aūt nō sit confidēdū in diuicijs declarat dupli
ci rōne. Prīo qz deducūt hoiez in seruitutez et au
ferūt libertatez. Ideo dr. Si mānseritis in sermōe meo
s. quo dixi. Nisi q̄s renūciauerit oībz q̄ possidet
nō pōt me⁹ ee discipul⁹. vere discipuli mei eritis
et cognoscetis veritatē. s. filioz meoz et veritas libe
rabit vos. Omis em̄ qui facit peccatū seru⁹ est pcī
Licet abrahā fuerit dives non tñ inordinato af
fectu mouebat ad eas. s. piculo mēdacij. doli. et
furti. sicut nos facim⁹. Ecc. 11. Si dives fueris nō
eris imunis a delicto. 2° qz inferūt penalitatez.
Quia em̄ tpalia et diuicias plerūq̄ a pentibus
suscipimus et sceleratos eoz imitamur. ideo pena cor
pali et tpali punimur p eis. Ideo dr. ī epistia Prīes
comederūt vuā acerbā et dētes filioz obstupue
rūt. ℣ 2° xp̄s dixit veritatez circa iudicij discussio
nē. qz ex insperato veniet. nemī pcet. oīa oñdet.
nihil ei resistet. non arma. nec nobilitas. nec do
na pū. 6. Zelus et furor viri nō pcet in die vin
dicte nec acq̄escet cuiusq̄ precibus nec suscipiet
p redēptione dona plurima. Et matth. 24. Sic ful
gor exit ab oriēte et apparet vsq̄ in occidētez. sic
erit aduētus filij hoīs ac̄. De isto iudicio dr ī euā
gelio. Ego qđ vidi apud prēz meū loquor et vos
que vidistis apud prēz vīm facitis. si filij abra
he estis opa abrahe facite. Abrahā em̄ primus
credidit resurrectōez ad quā sequit vmūsale iu
dicium in nouissimo die Et hoc fuit quādo ymolato
ysaac iussu dñi credidit eū resurrectuz et ex semi
ne ipi⁹ Messiā nascituz. Simlit abrahā ymola
bat filiū suū solū ex obedia mādati. vñ nō erat
iudicādus in nouissimo. Judei aūt querebāt occi
dere xp̄m ex malicia et inuidēcia idō erūt iudican
di. Ideo dr. Nūc q̄ritis me interficere hoiez qui veri
tatē vobis locut⁹ sū quā audiui a deo. hoc abra
hā nō fecit ac̄. Et in epistia dr. Ecce oīs aīe mee
sūt. ut aīa prīs ita aīa filij mea est. s. ad iudican
dū. ℣ 3° xp̄s dixit veritatē circa infermi punicōez.
qz pena infermi est intolerabil. ineuitabil. inter
minabil. Isa. 66. Vermis eoz nō morieť et ignis
eoz nō extinguet. Et matth. 18. Ligatis manib⁹

eiꝰ a pedibꝫ mittite eū in tenebras exteriores ac̄. Ideo dr in euāgelio. Vos exp̄e dyaº estis ac̄. vsq; mēdax est et pr̄ eiꝰ .s. mēdacis. Et sic ille punit in inferno sic mēdaces ibidē cū eo puniēt. a in ꝓphia dr. Aīa q̄ peccauerit .s. pctō falsitatis a mēdacij ipa morietr. a dānabit ad penaz infernī q̄ est mors secūda ut dr Apoc̄. 20. ¶ xº xp̄us dixit veritatē cūr padisi remūeratiōnez. qr ꝑpetua hēre ditate possidet. Matth. 6. Thesaurizate vobis thesauros in celo ac̄. Ideo dr in euāgelio. Ego aūt qr veritatez dico nō creditis mihi. Qui aūt puenīt ad glīaz padisi declarat in ꝓphia cū dr Et vir si fuerit iust⁹ ac̄. vsq; ꝫ iustus ē a vita viuet. vbi pmit. 17. odiōes viri iusti si dz remūerari glīa padisi. Conī has veritates dictas a xp̄o faciūt .x. genera hoīm. Primā veritatez nō credūt auari. Secūdā nō credūt obstinati ad pemitēdū tardi. Tertiā nō credūt pmi ad peccādū. Qrtā nō credunt pigri a otiosi ideo dr. Ego aūt qr veritatē dico nō creditis mihi. qr. .s. fūt seducti fallacia a mēdatio Veritas ergo est amplectēda in salutē.

Secūdo declarat eadē occlo testiº legis Aplice Et hoc q̄druplr. ¶ Prīo testiº Pauli ep̄h. x. Renouamī spū mētis vr̄e a induite nouū hoīez qui secdz deū creatꝰ ē in iustitia a sc̄itate veritatis. Propt qd dponētes mēdatiū loq̄mini veritatez vnusquisq; cū pxio suo. qm̄ sumꝰ inuicē mēbra. ¶ 2º testiº beati Pet. 2. cano. 3. ca. Custodite vos metipōs ne insipiētiū errore trāsducti excidatis a ꝓpria firmitate. Crescite vero in gr̄a a cognic̄one dn̄i nr̄i Ihu xp̄i a saluatoris. ¶ 3º testiº Jacobi. 3. qr si zelū aīay hētis a contenc̄ones fūt in cordibz vr̄is nolite glīari a mēdaces ee adūsus veritatē Non est em̄ ista sapia de sursū descēdens. ꝫ terrena aīalis a dyabolica. ¶ 4º testiº Johīs Apoc̄. 22. Nec intrabit in ea aliquid coinquinatū a faciēs abhominac̄onez a mendatiū nisi qui scripti sunt in libro vite a agm̄ a sic patet ac̄.

Tercio declarat eadē occlo testiº legis Canonice Sc̄ēdū qr veritas est q̄druplex. ¶ Prīa est original a in corde radicata. qr est fons a radix de q̄ dr Isa. 38. Ambulaui coraz te in veritate a corde pfecto a qd bonū est in oculꝰ tuis feci. Sine hac alia opa a veritates parū valēt. qr nō satis est bn̄ dicē vel facē nisi hoc de bono fonte a voluntate ꝓcedat. ff. Mādata. l. p̄. Ab hac veritate q̄s exit cū exit a fide a a caritate. 24. q. 3. ca. Cū aliq̄s exit a veitate a a timore dei a fide a a caritate. exit de castris eccīe hec ibi. Secūda ē veritas vbalis a ab ore plata Malach. 2. Lex veritatis fuit in ore eiꝰ a iniq̄tas nō est inuēta in labijs eiꝰ. in pace et equitate ambulauit mecū. Qui em̄ alios docent viā pacis a veritatis dn̄t in eisdē ambulare a veritatē libere p̄dicare. vñ. 11. q. 3. ca. Nolite timē. dr sic. Nōsoluū ille pditor est veritatis q̄ trāsgrediēs veritatē p veritate palā mendatiū loquit. ꝫ etiā ille q̄ nō libere veritatē ꝓnūtiat quā libē ꝓnūciare oportet. aut nō libē veritatē defendit quā libere defendē ꝺuenit ꝓditor est veritatis. Qz sicut sacerdos debitor ē ut veritatē quā audiuit libere p̄dicet. sic layc⁹ debitor ē ut veritatē quā audiuit a sacerdotibz platā quidē in scripturis defendat fidutialit̄ qd si nō fecerit pdidit veritatē. cor de em̄ credit ad iustitiaz. ore aūt ꝺfessio fit ad salutē hec ibi. ¶ Tertia est veritas realis et in ope demōstrata. 1. Joh. 3. Nō diligam⁹ vbo neq; lingua ꝫ ope et veritate. vñ. 32. q. 1. ca. Ita ne. dr sic. Cū pudicitia vtus sit aī comitēq; hēat fortitudīez pcius q̄libet mala tolerare q̄p malo cōsentire decernit hec ibi. Exquo pz qr veritas bone vite nō ē ꝓpter scādalū dimittēda. sicut ex̄ de regul' iuris ca. qui scādalizauerit. dr sic. Vtilꝰ scandalū nasci pmittit q̄p veritas relinq̄tur. ¶ Quarta est veritas legal' cōsuetudīm̄ p̄lata. Veritas em̄ est ꝺsuetudīm̄ p̄ferenda. ut in Canone. dist. 8. ca. Veitate maīfestata cedat ꝺsuetudo veritati. Plane quis dubitet veritati mamifeste cōsuetudinē cedē. cNemo ꝺsuetudinē veritati a rōm̄ p̄ponat. qr ꝺsuetudinē ratio a veritas semp excludit hec ibi. Et ca. Si ꝺsuetudinē fortassis opponas mihi aduertēdū est qd dn̄s ait. Ego sū veritas. non dixit Ego sū cōsuetudo. ꝫ veritas. Et certe ut beati Cipriam vtamur sīa. quelibet ꝺsuetudo q̄tūuis vetusta. q̄tūuis vulgata. veritati oīo est postponēda et vtus qui veitati est ꝺtrarꝰ est abolēdus hec ibi. Nā cōtra legē diuinā vel naturalē nulla ꝑualet ꝺsuetudo. ex̄ de cōsuetudīe. ca. Cū tāto. Et sic pz.

Quarto declarat eadē ocdusio testiº legis Ecclesiastice a hoc q̄druplicit̄. Prīo beatus Gregº. li. 18. moral'. dic̄ sic. Nonnūq; ꝑius ē mēdatiū meditari q̄p loqui. Nā loqui plerūq; p̄cipitacōis est. meditari vero studiose p̄utatis. Mendacij q; genus pfecti viri sūmope fugiūt ut nec vita alicuiꝰ p eoz fallaciā defendat nec fue amē noceāt dum p̄stari mitūtur carni aliene q̄p q̄p hoc pcti genꝰ facile credim⁹ relaxai. Nā si q̄libz culpa seqñti solet pia opacōe purgari q̄to magis hec facile abstergit quā mīt tom opis pietas ipa cōmittit hec ille. ¶ 2º btūs Jeroº. sup illud Gal'. 4. Inimicus vobis factꝰ sū veritatē dicēs ac̄. dic̄ sic. Hec est cōditio veritatis ut eā semp inimicitie p sequātur sicut adulacōez pmicōse aīcitie ꝺsequūtur. Libēter em̄ qd delectat audim⁹ a offendit oē qd nolum⁹ hec ille. ¶ 3º btūs Ambroº. sup illud p̄. Coc̄. 4. vos nobiles ac̄. dic̄ sic. Libē em̄ a fine adulacōne veritatē p̄dicātes a gesta praue vite arguētes grāz nō hñt apud hoīes. ¶ 4º. b. Augº. in Enchiridion dic̄ sic. Mihi non absurdū videt oīe mēdatiū eē pccm̄. ꝫ multū inest quo aīo a de q̄bz rebz q̄sq; mētiat. Nō em̄ ita peccat q̄ ꝺsulē di vel ꝺsolādi sicut q̄ nocēdi voluītate mētit. nec tā ille nocz q̄ viatorē mēciēdo in adūsū iter mittit q̄p is q̄ viā vite mēdatiō fallēte deprauat hec ille. ¶ Quia vero p mēdatiū .xo. modis peccam⁹ ꝺtra veritatē ideo .xo. diebz ieiunam⁹ a corpꝰ nr̄m affligim⁹. ¶ Prīo in doctrina fidei errādo. vñ. 22. q. 2. ca. p̄mū est capitale mēdatiū longe fugiēdū qd fit in doctrina religiōis. ad qd mēdatiū nulla cōdicōne quis dz adduci hec ibi. Sup quo dic̄ glō. sicut Jhm non esse passum vel natū de virgine.

Cui multū approximat qui dō vl̄ dei p̄sc̄ie vl̄ nature quā deus creauit in bonū defect⁹ vl̄ p̄cām sua impomit. Quia p̄sc̄ia vl̄ p̄destinacō nullā nc̄ām tē infert. 23. q. 8. Nabuchodonosor // 2° mādata dei spernēdo. Vñ. 11. q. 3. ca. Abiit. dicit sic. Rui catitatis a veritatis iussa spernūt deū vtiq; qui caritas a veritas est. p dūt. maxīe cū nō infirmitate vel ignorācia peccāt. Sed in filitudine Jude que rūt opportunitatez q̄libet arbitris absētibz a mēdatio veritatē a vtutē crīmīe mutēt hec ibi. // 3° xp̄ianū se esse negādo. vñ. 11. q. 3. ca. Nō solū abnegat xp̄m q̄ dicit eū nō eē xp̄m. ß ille ecīā qui cū sit negat se eē xp̄ianū. dns em̄ nō ait Petro. discipulū meū te eē negabis. Negauit g̃ ipsū cū se negauit ei⁹ esse discipulū. Quid aūt aliud isto mō q̄ se negauit eē xp̄ianū ac̄. Hec ibi. // 4° falsū testimū dicēdo. vñ. 11. q. 3. ca. Abiit Judas ad sūmos sacerdotes a ostituerūt ei pecūā se daturos. Ml̄ti hodie Jude scelus. q. dūm ac mg̃m deūq; suū pecunia vendidit velut īmane a nephariū exhorrēt. nec tñ cauēt. Naz cū p mūeribz falsū coñ quē libet testimoniū dicūt. pfecto q. veritatē p pecūa negant deū. p pecunia vendūt hec ibi. // 5° id qđ nō est asserēdo. vnd. 22. q. 2. ca. Cū hūilitatis cā mētiris si nō eras p̄cōr antēq; mētireris mēcien do efficeris qđ deutaueras. Veritas in te nō est nisi ita te dixeris p̄cōrē ut ecīā eē ognoscas. Veritas aūt ipa est ut qđ est dicas. nā quo est humilitas vbi regnat falsitas. ac̄. // 6° arrogāciaz vitādo. vñ. 22. q. 2. ca. Nō ita caueat arrogātia ut veritas relinq̄tur hec ibi. // 7° metu p̄tātis veritatē occultādo. vnde. 11. q. 3. ca. Quisquis metu cuiuslibet p̄tātis veritatez occultat iraz dei sup se p uocat. q. magis timet hoiez q̄ deū. Vterq; reus est a qui veritatez occultat et q̄ mendatiū dicit. Ille q. p dēsse nō vult. iste q. nocē desiderat hec ibi ut ostat ac̄. // 8° pro adulacōe bñfitiū assequēdo. vñ. 11. q. 3. ca. Nemo pitoz aut prudētiū putz q. mín⁹ sit piculū in vbis lingua mēciēdo q̄ membr⁹ sāguinē fundēdo. Melius aūt est p veritate pati supplitiū q̄ p adulacōne bñfitiū hec ibi. // 9° veritatē non defendēdo. vnd. dist. 83. ca. Error cui nō resistit approbat a veritas cū mīme defensat opprimit. Et ca. Quid em̄ p̄dest illi suo errore nō polluī q̄ osensū p̄stat errāti. ac̄. // 10. ad salutē eternā mēdatio aliquē ducēdo. vnd. 22. q. 2. ca. Primū. dr sic. Ad sempitnā vero salutē null⁹ deducēdus est opitulāte mēdatio hec ibi. quia nō sūt faciēda mala ut veniāt bō ut p3. // 11° dicēs verū falsū putādo. vnd. 22. q. 2. ca. Js aūt. dr sic. Quātū in ipō est ille mētit qui dic verū qđ putat falsū. Quātū em̄ ad animū ei⁹ attinet. q. nō qđ sētit hoc dicit. nō vez dicit q̄uis verū inueniat eē qđ dicit ac̄. // 12° coñ intencōez vez loquēdo. vnde. 22. q. 2. ca. Js aūt. dr sic Nec vllo mō liber est a mēdatio qui ore nescies vez loquit. scies aūt voluntate mētit. Nō osideratis itaq; rebz ipsis de q̄b⁹ aliq̄d dr. ß sola intencōe dicētis melior est q̄ nescies falsū dicit qm̄ id vez putat. q̄ q̄ mēciēdi animū sciens gerat. nescies vez eē qđ dicit. hec ibi ut p3. // 13° primū minuste ledēdo. ut cū q̄s detrahit alicui sācto viro a detractō nulli p̄dest. q. nl̄ li hz imimicū. vñ. 22. q. 2. ca. Primū. dr sic. Secū dū genus mendacij est ut aliquē ledat minuste qđ tale est ut nulli p̄sit et obsit alicui. hec ibi. ut si q̄s dicēt altez eē adultez a talis non est fustinendꝰ qui vult obesse et nulli p̄desse ut. ff. de rei vendicōe. l. In fūdo. Hoc em̄ est pessimū mendatiū // 14° cū vtilitate vmꝰ alteri nocēdo ut mēdatiū testis i cā pecuniaria. puta si q̄s dicat aliquē debē alicui decē denarios. dānū eēt dāti a p̄sicuū accipiēti. ß nō est tale mēdatiū ut ex hoc corpus mulieris vel viri corrūpat. vñ. 22. q. 2. ca. p̄mū. dicit sic. Tertiū genꝰ mēdacij est qđ p̄dest alteri ita ut obsit alteri q̄uis nō ad īmūdicia obsit corpalē hec ibi. Et hoc ecīaz g̃ue existit. // 15° sola mēciendi libidine aliquē fallēdo ut hystriōes a linguosi faciūt. vñ. 22. q. 2. ca. p̄mū. dr sic. Retiaz genꝰ mēdacij ē qđ sola mēciēdi fallēdiq; libidīe ostat. qđ mirū mēdatiū est ac̄. // 16° fuaui eloq̄o placēdo. vnd. dist. 86. ca. Sūt nōnulli q̄ dū male facta hoīm laudibz efferūt. augēt que increpare debuerāt hec ibi. ps. Laudat p̄cōr i desideriis aīe sue a iniqꝰ bñdicit. Et. 22. q. 2. ca. p̄mū. dicitur sic Rūtū mēdacij genꝰ est quod fit placendi cupiditate de suaui eloq̄o. // 17° fine dāno alteriꝰ cuiq̄ p̄ficiendo. vnd. 22. q. 2. ca. p̄mū. dr sic Sextū est qđ nulli obest a alicui p̄dest. velut si q̄spiā pecūā alicui⁹ iuste tollēdā scies vbi sit nescie se mēciat hec ibi. // 18° a morte hoīez eruēdo. vnd. 22. q. 2. ca. p̄mū. dr sic // Septimū est qđ nulli obest a p̄dest alicui. velut si nolēs hoīez ad mortez quesitū p̄dere mēciat hec ibi. Neq; em̄ recte testimoniū veritas p cuiusq; tēpali omodo ac salute corrūpit. q. nō dz eē testis mēdax ac̄. // 19° ab īmūdicia corpali aliquā tuēdo. vnd. 22. q. 2. ca. p̄mū. dr sic Octauū genꝰ mēdacij est qđ nulli obest. ß p̄dest a ad hoc p̄dest ut ab īmūdicia corpali aliquā tueat hec ibi. // 20. p verecūdia crimīs se excusādo. Sepiꝰ accidit q. homo pp̄ euitādaz verecūdiā de aliquo p̄cō excusat se a dicit se nō feciſſe aut ex leuitate feciſſe. aut q. credebat hoc nō esse malū. coñ qđ ps. dic Nō dedines cor meū in vba malitie ad excusādas excusacōes in p̄cīs cū hoīb⁹ ac̄. // 21° sub specie aīcicie aliquē decipiēdo. sicut dicēdo alicui. Retineas granū tuū vel aliquid cōsimle vsq; ad sex mēses. q. scio certissime q. de eo lucraberis cū sit futura caristia ut intelligeria tñ mētiris q. scis oppositū. ß ideo facis ut granū illi⁹ marcescat aut ut mihil inde lucret. vnde. 22. q. 2. ca. Js aūt qui mētit coñ id qđ aīo sentit loquit volūtate fallēdi. Et vtiq; vba pp̄ea sūt īstituta nō ut p ea se inuicē hoīes fallāt. ß ut eis quisq; in alteri⁹ noticiā cogitacōes suas p̄ferat. Verbis ergo vti ad fallaciā nō ad qđ sūt īsti tuta peccatū est hec ibi. ac̄. // 22° vtilitatez pp̄riaz cū dāno alteri⁹ querēdo sicut dicēdo falsē alicui vendē nūc granū tuū q. magna ē futura abūdā cia grani. ß hoc idō dicis ut meli⁹ fox hēas a ille p̄dat lucz qđ eēt habitur⁹ si tpe caristie vēdēt.

vñ.18.q.7.Demq̃ si nõ põt alteri sb uemiri ñ alẽ ledaẽ comodi9 ẽ neutꝛ iuuari q̃ grauai altꝛy.

¶ 23° arbitraie ꝺtra ꝺscãam iudicãdo.Sicut si eẽt vn9 q̃ haberet occasionẽ ꝺtra aliũ.qꝛ ali9 tenet ꝑ pignore terrã suaꝫ vel domũ vel pecumiã.tunc iste debꝫ rehĩre ab illo domũ vel terrã a reddẽ pecumiã quã mutuo ab illo habuit.q̃ tandẽ remũt in cõpromissum.se ĩ aliq̃bus ꝺpromittẽdo de iure a de facto.Tũc isti arbitri electi nõ dñt iudicare scõm iura ciuilia.q̃ cuilibet suũ restituũt ꝫ scꝺz cõscãam a veritatẽ.sic qꝺ ille q̃ recipit sb pignore restituat pign9.ſ.domũ vel agꝛ ac̃.a quicq̃d in de lucratus ẽ.a alter pecumiã mutuatã.aliꝫ iudicant cõtra ꝺscãaz.a obligãtur satisfacẽ leso si ille nõ satisfaciat.qꝺ videẽ eẽ vsura ac̃.¶ 24.imquã sentẽtiaz nõ reuocãdo.Sicut si aliq̃ iudices arbitrarie iudicãtes ognoscãt aliquã sñaz iuste latas ꝑ alios arbitros sup eadꝫ cã ꝺstitutos.obligãtur illaz sñaz reuocare ex ꝺscia.licet sit verecũdia illoꝝ q̃ ꝑmo sentẽtiauerũt.Et si eẽnt cõsules alicui9 artis q̃ amore odio timore vel ꝑtio sentẽtiassent imq̃ ꝺtra ꝺscãaz successores dñt illã reuocare.a peccãt mõrliter si nõ reuocauerit.a tenẽẽ ad restitucõez ꝺãm.qꝺ Cassio8.ꝺic̃ qꝺ iustũ nõ reuocaẽ iniustitia ẽ.¶ Ido ꝺr de fratermitatib9 q̃ assumũt aliq̃s cãs decidẽdas.seu ĩ factis ꝺmũibus aut ꝑsõis.Ex de arbitris ca.nõ sine.¶ 25° falsa dicẽ iocãdo.vñ.22.q.2.ca.Omne gen9 mẽdacij fũmope fuge.nec casu.nec studio loq̃ris falsuꝫ.nec ut solatiũ ꝑstes mẽtiri studeas.nec q̃libet falsitia vitã alicui9 defendas.caue mẽdatiũ ĩ oibꝫ hec ibi.vñ falsitas q̃ ꝺr ioco se non ẽ sine peccato Et si ꝺicẽtur aliq̃d ꝺtra deũ.aut ꝺtra bonos mores.eẽt peccatũ mõrle.sicut pꝫ de illo puero qñq̃ ãnoꝝ q̃ ioco blasphẽauit deũ.ut ꝺicit̃ btũs Greg. ĩ lib.ꝺyalogoꝝ.¶ Ido nõ fũt ꝑmittẽdi pueri iurare.blasphemaẽ.turpia vba a obprobriosa ꝺicẽ qꝺ licꝫ nõ ĩputentẽ eis talia ad peccatũ añ septenniũ.tñ ĩputãtur ꝑntibus a isti portabũt iniq̃tates filioꝝ ĩ alio seculo.¶ 26.ꝑmissuꝫ nõ fuando.Promissio em̃ põt respicẽ duo.ſ.animũ ꝑmittẽtis.a rẽ ꝑmissaz.Animꝰ ꝑmittẽtis si est sincer9 ꝺz seruari ꝑmissuꝫ Si aũt aĩm9 nõ fuit sincer9.ꝫ cũ intencõe fallẽdi.tũc mẽtiẽ.Res promissa debꝫ hĩe duo.ſ.bonitatẽ.vñ.22.q.2.ca.¶ In malꝭ ꝑmissis resẽ de fidẽ.ĩ turpi voto muta decretũ.¶ Impia ẽ ꝑmissio q̃ scelẽ adipletur.hec ibi.Etiã ꝑmissio debꝫ hĩe imutabilitatẽ.sic qꝺ oña imutata ꝑmaneãt.vt hẽẽ.xi.q.3.ca.añcessor.a ca.qꝺ ꝑdecessor

¶ 27° scandalũ vitãdo.Sic vxores viris.a filij patrib9 a scolares magistris.dicũt mẽdatiũ ad vitandũ scãdaluꝫ vel vba vel rumores q̃ seq̃rentẽ si ꝺicerent veritatẽ.veritas tñ occultari põt.vñ.2.q.1.ca.Si peccauerit.ꝺr sic.Nã si sol9 nosti qꝺ peccauit in te a eũ vis cõrã omnib9 arguẽ.nõ eris cor rector erroris.ꝫ ꝓditor.hec ibi.¶ 28° falsitati nõ resistendo.Exẽplũ.tu es in cõsilio a ꝑponẽ vnũ q̃d iniustũ.sup quo ut deliberẽẽ fiendũ multi multa mẽdatia dicũt.alij vero ne displiceãt ꝓcurãtib9 aut ꝑ illo loquẽtib9 tacẽt veritatẽ.quã si ꝺicerẽt publice a defenderẽt.nõ sequeretur intentũ illoꝝ vñ nõ resistẽdo illi falsitati non min9 peccat tacẽs veritatez q̃ defendẽs falsitatez.qꝺ si te excusas per hoc qꝺ faba vel lupino vel pallota non cõsentis hoc nõ valet.qꝺ faba vel pallota non loq̃tur et multi nõ informati de veritate sequũtur mẽdatiũ ut dist.83.ca.Consẽtire videẽ errãti qui ad resecanda que corrigi dñt nõ occurrit hec ibi.Null9 em̃ placẽ põt lupis a gregibꝫ ouiũ.¶ 29° negotia cõmendatia inserẽdo.vñ dist.88.ca.eicies.ꝺr Negotiatio em̃ nõ me facit maliũ.ꝫ imq̃tas mea a mendatiũ meũ hec ibi.Et hoc fit ꝓpter auaritiã a cupiditatẽ lucri ac̃.¶ 30.false amicũ ꝺmendãdo Sicut ꝺicẽtes mendatiũ ꝺtra vnũ officialez.ſ.qꝺ sit inabilis vel infidelis ac̃.cõmendãdo amicũ ut dñs vel rector hijs auditis expellat illũ et substituat istũ.vñ.21.q.2.ca.dicẽti.ꝺr sic.Ea vero que subrepcõne vel falsis pcibus fortsitan impetrantur nullũ suppliciãtibꝫ respõdim9 ferre remediũ.Mendax em̃ pcator debꝫ carẽ impetratis hec ibi

¶ 31° accusatus veritatẽ in iuditio negãdo.Nã accusatus iudici tenẽẽ veritatẽ simpliciter exponẽ quã ab eo scõm formã iuris exigit a ideo si cõfiteri noluerit vel mendaciẽ negauerit peccat mortaliter.Si vero iudex exquirat qꝺ nõ potest scõm ordinẽ iuris non tenẽẽ ei accusatus rñdere.ꝫ potest ꝑ appellacõnez vel aliter licite subterfugere Mendatiũ tñ dicere nullo mõ licet ac̃.¶ 32° se meliorẽ q̃ sit simulãdo.vñ.22.q.7.ca.Cauete frẽs mendatiũ.qꝛ omnes qui amãt mẽdatiũ filij sũt dyaboli.nõ solũ in falsis verbis sed eciã in simulatis opibus mendatiũ est.Mendatiũ nãq̃ est xp̃ianũ se dicere et opa xp̃i nõ facẽ hec ibi.Eadꝫ sentẽcia hẽẽ.11.q.3.ca.Existimãt.ac̃.¶ 33° cõtraria suo ordini opando.vñ.22.q.7.ca.Cauete.dicẽ sic.Mendatiũ em̃ est episcopũ.sacerdotẽ vel diricũ se ꝓfiteri a ꝺtraria huic ordini opari hec ibi.Eodẽ mõ de religioso ac̃.¶ 34° se lasciue ornando

¶ Nã mulieres que volũt apparẽ pulchre cũ tamẽ sint turpes ut ad lasciuiã puocẽt hoies peccant mendaciẽ.vñ de ose.dist.7.ca.¶ Fucare figmẽtis quo vel rubicũdior vel candidior vel verecũdior appareat adulterina fallacia ẽ.¶ Nõ ad placẽdũ hoĩbꝫ ꝫ ad seruiẽdũ demoĩbꝫ adhibẽtur hec ibi.

¶ 35° ifirmitatẽ ex cupiditate ꝓtendẽdo.sic gaposfi q̃ fingũt se pati vaias ifirmitates ut lucrẽẽ pecunias q̃ faciũt cõñ illꝭ qꝺ pomẽ.A.q.1.ca.dũ pcussio.i fi.vbi ꝺr.Et iõ nõ ꝺz a nob addi flagellatis a deo afflictõ ne nos culpe qꝺ absit offensa respiciat hec ibi ac̃.¶ 36° pauptatẽ fingẽdo.sic plures diuites fingũt se paupes ne grauamia cõitatis subeant cũ ceteris ciuibꝫ.Ille em̃ paup ꝺicit̃ qui se amore pauptatis in nũero paperũ cõstituit ut ibi tã q̃p paup volũtari9 viuat ut hẽtur.1.q.2.ca.sacerdos ac̃.¶ 37° ex volũtate subdola decipiendo.sicut Chimelli qui stãt in hospitijs fingentes se pegrinos eẽ a simplices ut ad hospitiũ decimãtes decipiãt in lucris cũ suis cautelis.vñ.22.q.2.ca.btũs.¶ Ille ergo.ꝺr sic.Grauiꝰ fit qꝺ ex voluntate q̃p qꝺ ex temeritate vel ifirmitate ꝓcedit ac̃.

¶ 38° sb̄ p̄textu diuiciaꝝ fallēdo. sicut mḷti fingūt se eē diuites cū sint paupes ut hēant creditu; et īde pecuniaꝝ ad mutuū petētes p̄imū decipiāt. vel ut filiā vnī magni ciuis ī vxorē accipiāt. vñ .29. q. 1. ca. Cōsensus. ¶ Itē si q̄s hēticoꝝ. dr sic. Error q̄litatis nō excludit cōsēsū. veluti si q̄s emerit agꝝ vel vineā quā putaret eē vberrimā q̄m iste erraret q̄litate rei rē minꝰ fertilē emēdo. nō tñ vēdicōez pōt rescindē ac. hec ibi ut ostat. ¶ 39° sub specie pacis aliū p̄dēdo sicut fecit Judas xp̄o. vñ de pna dist. 1. ca. Periculose se decipiūt q̄ existimāt eos tm̄ homicidas eē qui maibz hoīez occidūt a nō poci⁹ eos p quoꝝ osiliū a fraudē a exhortacōez hoīes extīguūt. hec ibi. Et pomit exēplū de iudeis q̄ꝝ auxilio xp̄s crucifix⁹ fuit. ¶ 40. mercedē alteri⁹ p̄rogādo sicut mḷti fingūt se nō videre nec audire oparios suos petētes mercedē sui laboris. aut paupes petētes eleōsinā. Jacobi. 5. Ecce merces opariorꝝ vr̄oꝝ q̄ messuerūt segetes vr̄as que fraudata ē a vob clamat a clamor eorꝝ ī aures dñi Sabaoth introiuit. Salomon pu. 21. dic Qui obturat aurē suā ad clamorē paupis a ipse clamabit a nō exaudiet. ¶ Post hāc declaracōez dixit scūs thomas aīe deuote. O aīa simplex iam potes intelligē necitatez veritatis sine q̄ nemo p̄t saluari. Dic em̄ ex quocūq; mēdatio hō demereē qr de oī verbo otioso qđ locuti fuerint hoīes reddēt rōez in die iudicij. Matth. 12. sic de oī veritate hō maxime mereē. vñ Greg. 10. moral. Bonorū mēs quo durioꝝ p veritate tolerat eo et̄nitatis p̄mia certi⁹ sperat. Et bernh. li. p̄monū. Veritas sola liberat. sola saluat. sola lauat. Ne tñ Belial gloriet̄ in argucijs suis de verbo te quo pacto ei tñ deas. ¶ Ad p̄mū dic q̄ mēdatiū obstetricū pōt dupl̄r ostderari. Uno° q̄ tū ad affectū benuolētie in indeos. Et q̄ tū ad reuerēciā dimittionis ex q̄b⁹ omēdaē indoles vtutis a sic debeē eis remuneratio eterna. vñ Jero⁹. expomit q̄ dē edificauit illis domos spūales. Alio° pōt ostderari q̄ tū ad actū exteriorē mēdacij. q̄ q̄dē ñ potuerūt eternā remūerationē mereri. ꝫ forte aliquā remūeracōez tpalez cui⁹ merito nō repugnat deformitas illi⁹ mēdacij. sic repugnabat merito remūerationis eterne. Et sic intelligēda fūt verba Greg. q̄ ponūt. 22. q. 2. ca. Si quelibet culpa. vbi dr sic. Nā temptas eaꝝ merces q̄ eis in eterna potuit vita retribui. p̄missa culpa mēdacij in terrena ē recōpensacōe declīata hec ibi. Nō q̄ p illd mēdatiū mereatur amittē remūeracōez eternā quā iā ex p̄cedēti affectu meruerāt. ¶ Ad secūdū dic q̄ ī sacra scriptura sicut Aug⁹. dicit inducūtur aliquoꝝ gesta q̄si exēpla p̄fecte veritatis de q̄bz nō est estimādū eos eē mētitos. Si q̄ tñ in eoꝝ dictis appareāt q̄ mēdacia videāt intelligēdū est ea figuraliter a p̄phetice dicta eē. vñ Aug⁹. in li. cōi mēdatiū dicit Credēdū est illos hoīes q̄p̄hicis tpibz digni auctoritate fuisse cōmemoranē oia q̄ scripta fūt de illē p̄phice gessisse atq; dixisse. Nā abrahā ut dicit Aug⁹. in q̄stiōi b⁹ Gen. dicēs Saraz eē suā sororē veritatē voluit celari non mēdatiū dici. Soror em̄ dr qr filia frīs erat. vñ a ipe Abrahā dicit Gen. 20. Vere soror mea est filia frīs mei. qr. s. ex pte p̄ris ei debebat. Jacob aūt dixit se eē Esau p̄mogenitū Isaac misticē. qr videlicet p̄mogenita illi⁹ ei de iure debebātur. Usus est āt hoc mō loq̄ndi p̄ spiritū p̄phetie ad designādū misteriū. Quia videlicet minor popul⁹. s. gētilis substituēd⁹ erat in locū p̄mogeniti. s. in locū iudeoꝝ. Quidaz vero omēdātur in scriptura nō p̄ p̄fectā virtutē ꝫ p̄ quādā virtutis imolē. qr sez apparebat in eis aliq̄s laudabilis affect⁹ ex quo mouebāt ad quedā indebita faciēda. Et hoc mō Judith laudat. nō qr mētita est holofermi. ꝫ p̄ affectū quē habuit intēdēs ad salutez p̄pli p̄ quā piculo se exposuit. q̄uis ecia dici possit q̄ vba ei⁹ veritatē hīnt. scōz quendā mīsticū intellectū. Ista hīnt. 22. q. 2. ca. Queritur p̄iarcha. ¶ Ad tertiū dic q̄ mēdatiū nōsolū hoīz rōez p̄cī ex dāno qđ infert. p̄io. ꝫ ex fua īordinacōe. Nō licet āt aliq̄ illicita inordinacōe vti ad impediēda nocumēta a defect⁹ alioꝝ. sicut nō licet furari ad eleōsinā faciēdaz. nisi forte in casu necitatis in quo oia fūt coia. Et ideo nō est licitū dicē mēdatiū ut aliq̄s aliū a quocūq; piculo liberet. Licet tñ veritatez occultare prudēter sb̄ aliqua dissimulacōe ut Aug⁹. dicit li. de mendatiū. Ista hīnt. 22. q. 2. ca. Is aūt. a ca. Ne q̄s. ¶ Ad q̄ tū dic q̄ ille q̄ aliq̄d p̄mittit aut hoc animū faciē di qđ p̄mittit a sic nō mētit. qr nō loquit nisi id qđ gerit in mēte. si vero nō faciat qđ p̄misit imo delict agit p hoc q̄ animū mutat. Potest tñ excusari ex duobz. Uno° si p̄misit id qđ ē manifeste illicitū. qr p̄mittēdo peccauit a mutādo p̄positū bñfacit. Alio° si sint mutate odicōes p̄sonaꝝ et negotioꝝ. ut em̄ Sen. dicit in li. de bñficijs. Ad hoc q̄ hō teneat facē qđ p̄misit requirit q̄ oia immutata pmaneāt. alioq̄n nec fuit mēdax ī p̄mittendo q̄ p̄misit qđ hēbat in mēte. sb̄intellectis debitis odicōibz. nec etiā infidel nō implēdo qđ p misit. qr eedē odicōes nō extāt. vñ Aplūs nō ē mētitus q̄ nō iuit Corinthū quo se ituꝝ p̄misit. 2. Corinth. 1. a hoc p̄ impedimēta q̄ supueneūt ut hēt. 22. q. 2. ca. Btūs. Aliq̄d pōt dici p cōm duobz modis. Uno° ex pte opis operantis. alio° ex pte opis operati. Omne mēdatiū est peccatū altero istorū modoꝝ. Mēdaciū em̄ in ipō gne opis operati hoīz rōnez fallēdi q̄uis ex intencōe dicētis nō dicatur ad fallēdū. nec fallat ex mō dicendi. ¶ Tūc anima gratias agēs deo a fuis doctoribus de tam singulari exhortacōne et declaracōe abīit domū in pace Amen.

¶ Feria sexta dñice p̄me q̄dragesime.
Sermo decim⁹ de peccato Accidie.

Ejs san⁹ fieri Joh. 7. ca. Vodie aīa simplex fidel a deuota saluti fue intenta accessit ad eccl̄iaz a audiens missaz tā ex lectōne p̄phecie Ezech. 18. ca. q̄ ex euāge° adūtit vnaz cōdusionē valde notabilez. s. Negligēcia hom̄ opis p̄ficiēdi est impeditiua regni celestis p̄cipiendi.

racō isti⁹ ꝺduſiōis ē ista·ſcā Apoc·3·ꝺr·Vtinā
calid⁹ eēs aut frigidus·ſ̄ qꝝ tepid⁹ es incipiaꝫ
te euomē ex ore meo·Calid⁹ eſt q̄ ē feruens ad
bonū·Frigid⁹ ē q̄ ſimplicit̄ reſiſtit a bono·Tepi
⁹ vero ē q̄ medio mō ſe hꝫ·Glō·īterlinearis di
cit·ꝙ maior ē ſpes de frigidis ꝙ̄ de tepidis·q̄a te
pidi quādā fiducīā accipiūt de hoc ꝙ aliq̄d boī
agūt·a ideo ſe nō corrigūt·Tepid⁹ vero tūc euo
mit̄ qñ i deteriora p̄cipitat̄·vel qñ impenitēs mo
rit̄·Iero⁹·Tepiditas ſola ē q̄ ſolet ꝺo vomitū p
uocare·Etiā Luc̄·17·dicit̄·Mai⁹ gaudiū erit ſup
vno pc̄ore pn̄az agēte ꝙ̄ ſup nonagīta nouē
iuſtis·Greg̃·expoſit de iuſtis q̄ ſe deſidioſe hñt·
a de pc̄ore feruēte ad pn̄az·vñ dñs feruētez pec
catorē penitentē·99·iuſtis accidioſis p̄ponit·Si
cut duxī plio plus eū militē diligit q̄ poſt fugaz
reūſus hoſtez fortit̄ pmit·ꝙ̄ eū q̄ nūq̄ fugit·nec
vnq̄ aliq̄d fortit̄ egit·Pl⁹ amat̄ ager q̄ poſt ſpi
nas a tribulos vberes fructus ꝺedit·ꝙ̄ ille q̄ ſpi
nas a tribulos nūq̄ tulit a ſp ſterilis fuit·Jō ꝺr
de ficulnea·Luc̄·13·Succide illā·vt q̄ꝺ terrā occu
pat·Et Matb·25·ꝺr de ſeruo pigro·Tollite ab
eo talentū·Inutilē ſeruū eicite in tenebras exte
riores·ibi erit fletꝰ ac̄·Et Matb·3·ꝺr·Oīs ḡ arbor
q̄ nō facit fructū bonū excidet̄·a in ignē mittet̄·
Tria mala pene ſequūt̄ accidiā ſeu negligētiaz
Prio pauptas·vñ pū·20·ꝺr·Propt̄ frigꝰ piger
arare noluit mēdicabit ergo eſtate et nō ꝺabit̄
ei·Et eiuſdez·28·ꝺr·Vſq̄q̄ piger ꝺormis·evſq̄q̄
de ſōno ꝺſurges·Paz in ꝙ̄ ꝺormies·modicū ꝺor
mitab·Pauxillū man⁹ ꝺ ſeres vt q̄eſcas·a veniet
q̄ſi curſor egeſtas tua a mēdicitas q̄ſi vir arma
tus·hec ibi·Pauptas mō q̄ſi inermis ē·et q̄ſi lē
te in cedit·ideo multi fugiūt eā vel ē fiſtūt ei·ſ̄ in fu
turo armabit̄ ne poſſit reſiſti ei·a veniet q̄ſi cur
ſor vt hō nō poſſit eā fugē·2° vilitas·vñ Ecc̄·21·
ꝺr·In lapide luteo lapidat⁹ ē piger a oēs loq̄n
tur ſup aſpnationē illi⁹·De ſtercore bouū lapida
tus ē piger·et oīs q̄ tetigerit eū excutiet manu⁹
hec ibi·Tūc lapide luteo lapidat̄ piger qñ incre
pacōe ꝺura cōuicijs plena increpat̄·Oīs q̄ eū tā
git excutit man⁹· qꝝ onerosius ē ōmib⁹·et litēter
boīes expediūt se ab eo·3° crutiabilitas·accidio
ſus em ē q̄ſi totus famelic⁹·Eſuriūt q̄ꝺ oēs ſen
ſus ei⁹·Aures rumoēs·viſus vanitates·Guſtus
a tact⁹ carnis voluptates·pū·21·Deſideria occi
ꝺūt pigū·Noluerūt em q̄c q̄ꝝ man⁹ ei⁹ opari·to
ta ꝺie ꝺcupiſcit a deſiderat·hec ibi· Qui em torq̄t̄
laborādo bñ torquet̄·qꝝ vtilit̄·ſ̄ q̄ torquet̄ q̄eſcē
ꝺo male torq̄tur·qꝝ inutilit̄·Accidioſus ē in tedio
vite·vñ hꝫ quādā triſtitiā q̄ ſic vermis corrodit
cor ei⁹·pū·27·Sicut tinea veſtimento·a vermis
ligno·ſic triſtitia nocꝫ cordi·Deinde·Tractacōe bo
nazꝫ artiū occupādi ſum⁹·quotiēs male ſe hꝫ in
ertia ipatiens fui·Vbis intellectis aīa exiuit ab
eccīa vadēs ꝺomū cū ꝓpoſito emēdādi vitā ſuaz
a nō negligē facere a opari ea q̄ necāria ſūt ſalu
ti ſue·Et ecce Belial intēdens eā ab hoc ſācto ꝓpo
ſito reuocaē ait·O aīa ſimplex ꝙ̄cito a facile ꝺeci
pis taz leuit̄ credēꝺo ſingula que dicūtur tibi· vo
lo tibi oīdere q̄ꝝ nō ē pecatū mōrle accidia· Pri
mo ſic·Damaſcen⁹ li·2·ſm̄az ca·14·dic̄·Accidia
ē triſtitia aggrauās aīaz·ſ̄ talis triſtitia p̄ot eē bo·
qꝝ·2·Cor̄·p·dic̄ apl̄s·Grauati ſum⁹ ſup̄ virtutē
ita vt tederet nos etiā vite·Cōſtat ꝙ apl̄s non
pecabat a tūc hēbat triſtitiā aggrauātez·2° ſic
Aug⁹·li·14·de ciui·ꝺei ca·8·dic̄ Quidā cū ſibi bea
tus videret Socrate diſputāte a ei q̄ miſer eēt a
q̄ ſtultus ꝺemōſtra ſhz·fleuiſſe h·ſtulticia cauſa
fuit huiꝰ vtil optādeq̄ triſtitie ac̄·3° ſic·Aliq̄s
vouit caſtitatē a ꝺolet ſe vouiſſe tūc qꝝ vouit īplet
votū·i tali extīguit̄ iocūꝺitas ſpūal ciē ea q̄ſūt
nēcitatis a tūc nō pecat mōrlit̄ qꝝ nō fac̄ cōm votū
nec otra p̄ceptū ꝺmū·4° ſic·Illꝰ qꝺ ex bō radi
ce p̄cedit nō ē pecatū·ſ̄ accidia ex bō radice p
cedit·ꝺicit ei Caſſian⁹ li·5·de inſtitutis mōchoꝝ
ꝙ accidia puenit ex hoc ꝙ aliq̄s īgemiſcit ſe fru
ctū ſpūalē non hīe·a abſētia longeq̄ poſita ma
gnificat mōſteria·ḡ accidia nō ē pecatū·qꝝ iſtō
videt̄ ad hūlitatez ptinere·Anima vero abiit
triſtis·q̄rēs a cōſulēs legis ꝺoctoēs·Cui mox ob
uiauit Moyſes a q̄ cū cognouiſſet cās meſtitie
fue ait· Ego oīꝺam tibi cōfuſionē quā auꝺiui
ſti ex euāgelio eē verā et catholicam teſtimonio
quadruplicis legis .ſ.

Legis Naturāl·
Legis ꝺiuinal·
Legis Prophal·
Legis Hūanal·

Prio ex teſti
monio legis

Naturāl·et hoc q̄ꝺruplex.ſ.p
rōnes naturales·p phos mo
rales·p poetas·a p exempla
gētiliū·Quītū ad rationes
naturales Sciendū ꝙ q̄ꝺru
plex gen⁹ creatuāz ꝺetestat̄
accidiā· Prio creature hñtes eē·Sicut ſol cui p
cepit ꝺñs vt ſingulis ꝺiebz ab oriēte veniat i oc
cidentē·a ſingul noctibus redeat ab occidēte in
orientez·et nūq̄ ſol p̄terit iſtuꝺ p̄ceptū·nūq̄ ne
gligit·Licet em multū laboret in vno ꝺie·tū fur
git ſūmo mane ſeq̄nti ꝺie et tūc nō expectat talez
remūeracōez ſui laboris a ꝺo q̄lez expectat homo
Eccīaſtes p̄·Oriť ſol a occidit a ad locū ſuuz reꝺ
tur ibiq̄ renaſcēs girat p meridiez a flectit̄ ad
aq̄lonē·Luſtrās vniūſa·in circuitu pgit ſpūs a
in circulos ſuos reuertit̄ hec ibi·Aug⁹ In decēs ē
xp̄iano ſi radi⁹ ſolis eū in lecto inueīat·Poſſet
em ꝺicē ſol ſi poſſet loq̄ Ampli⁹ laboraui heri q̄ꝝ
tu et tūc cū iam ſurrexerī aꝺhuc ꝺormis·2° crea
tuē hñtes viuē·Nā plāte a arbores ex puo ſitio
mitūtur creſcēꝺo ad quātitatē magnā puenire·ſu
ſtinēt tūc multa aꝺuſātia ſibi ut hyemē a alias
intēperies aeris·ymo ſinguł āmis auferet̄ ab eis
labor .ſ. floꝝ a fructuū nec ob hoc ꝺeſiſtūt q̄ñ ha
bita opportunitate laborādi opent̄·Matb·5· Cō
ſiderate lilia agri quō creſcūt· Non ergo ꝺebet pi
gritari hō nec ꝺeficē·licet ꝺefectū boī ex ſe habeat
vel ſi alia ſibi reſiſtant·Plus em poteſt homo q̄ꝝ
credat·3° creatuē habētes ſentire·vnꝺ puerbi·
6·vade ad formicā o piger a cōſiꝺera vias eius·
a diſce ſapientiā·que cum non habeat ꝺucē nec
p̄ceptorē·nec principez·parat eſtate cibū ſibi a
ogregat i meſſe qꝺ comeꝺat·hec ibi·Erubeſcē ꝺz
hō tā puū aīal ſibi p̄ponī labōē a ſollicituꝺine·

Rñto creature hñtes intelligere · Nã amatores
mũdi quotidianis laboribz ⁊ cruciatibz infudãt
ut aliq̃d tẽpale imq̃rãt qđ mox deficit · qñto ma
gis dz hõ ofũdi q̃ vir vł parũ laborat p adipi
scẽda mercede ppetua · Aug⁹ · O si possem⁹ hoies
excitare ⁊ cũ illis piter excitari ut tales eẽm⁹ ama
tores vite pmanẽtis q̃les fũt hoies amatores vi
te fugiẽtis · Quis nõ ut viueret eligeret vitã du
rantẽ q̃ celerẽ mortẽ · ⁊ Leuia iubet de⁹ ut meẽnũ
viuam⁹ // Rñtũ ad phos morales sciẽdũ q̃ strẽ
nuitas laboris ẽ nobis necãria ut pz q̃druplici
testi⁹ // Prio Rñtiliam ca · o · dicẽtis · Labori opor
tet insistẽ vbi effectꝰ promittit · Naz stulta ẽ cura q̃
spẽ non hz · Natura⁹ ẽ fauor p laborãtibz · Ad oẽ
votũ fluẽte fortuna lasciuit otiũ · Necesse est in fa
cin⁹ ardor ocios⁹ erumpat · // 2° Valerij li · 8 · ru
brica · A · dicẽtis · Otiũ qđ industrie ⁊ studio maxi
me otrariũ vidr̃ pcipue subnecti dz nõ quo cua
nescit vtus · ß q̃ recreat · Alterꝰ ei ecią inertibz vi
tandũ · Alterꝰ strẽnuis q̃ß interdũ appetẽdũ est ·
Illis ne ꝑprie vite inertiaz exigãt · hijs ut tempe
stiua laboris intermissiõe ad laborãdũ fiãt vegetõ
tes · // 3° Cassiodri epla · 23 · dicẽtis · Latet sb otio
laudabil⁹ fortitudo ⁊ dũ se pbãdi non hz spatiũ
occulta ẽ lux tõ meritoꝝ · // 2° Symachi in epłari
dicẽtis · Bonis familiare ẽ studia tõ accumulare
quoꝝ grãz sentiũt non pire · Proptẽa Señ · epla
· 68 · dic̃ · Demetrio vitã otiosã ⁊ sine vllis fortũe
occursionibus mare mortuũ reputat · In otio et
imõcusse iacere nõ est trãquillitas sed malicia ·
Malo ut me fortũa in castris suis q̃ in delicijs ha
beat cui⁹ rõez assignat petr⁹ blesenſ in q̃dã epi
stola dicẽs sic · Ociositas est q̃ vir fortez fortissimẽ
pcipitat in reatũ Ea em̃ mediãte honestas impu
dicie arma sua reddit · degenerat sãctionis vite p
positũ et odorifere opionis gł̃a dãnabiliter eua
nescit hec ille · Ecce q̃ fugiẽda est accidia ⁊ negli
gẽcia · // Rñtũ ad poetas sciẽs q̃ accidia est val
de detestabilis qđ pt̃z q̃druplẽ // Prio Virgilius in
Georgicis li · p · dic̃ sic · Labor oĩa vincit improbz
et duris vrgẽs in rebz egestas · // 2° Ouidius li · 3 ·
de arte dicit · dũ vires animiq̃ sinũt tolerare la
bores · Jã veniet tacito curua senecta pede Vẽture
mẽores iã nũc estote senecte · Sic nullũ vobis tem
pus abibit iners · Tẽpe difficiles veniũt ad ara
tra iuuẽci · Tẽpe lenta pati frena docẽtur equi ·
Ferreus assiduo cõsumit̃ anul⁹ vsu · Interit assi
duo vomer aduncꝰ humo · Quid magis ẽ durũ
saxo · ⁊ q̃d mollius vnda · ⁊ Dura tñ molli saxa cauã
tur aqua · Capta vides sero pgama · capta tam̃ ·
hec ille · Et li · x · tristiũ dicit · Ingemũ longo rubi
gine lesũ torpet · Et ẽ multo q̃ fuit añ min⁹ Ferti
lis assiduo si non renouet̃ aratro · Nil misi cũ spi
nis g̃mẽ hẽbit ager · Cõcidit ingemũ pacia lõ
ga malorꝝ // 3° Gaufred⁹ in poetria dic̃ · Gaudia
quid facim⁹ · torpemus pmagine pigri · Scis ne
morã pigri · ⁊ Si mane citet̃ · obaudit · Si citet̃ ad
huc iterata voce sonora · Mane vigil stertit · tan
dẽq̃ timore coactus · Ore tñ lent⁹ linguã mouet ·
Et mihi q̃d vis · ⁊ inq̃t · Surge veni · Nox ẽ · pmitte
quiescã · Imo dies est surge · De⁹ me⁹ heu ego fur
go · vade sequar · Nec eũ seq̃tur quẽ decipit · Et tu
nõ venies · ⁊ Dudũ venissez ß mihi vestes q̃ro nec
inuenio · Nihil ẽ te birria noui · Surge cito · dñe
fũ pẽsto · nec est · tũ ymo vel caput huc illuc vtit ·
vel brachia scalpit · Mẽbra vel in longũ distem
dit · Sic sibi q̃sdã vndelibet morulas q̃rit · Sem
per venit ore nõ pede · sic veniẽs nũq̃ venit · ipe co
actus Forte mouẽs gressum trahit a testudine
motũ · hec ille // Rñto Gualter⁹ in alexãdreide li ·
· 6 · dicit Fortis ai est ocinere vitã · Nõ odisse tñ
vitã ß amare virorꝝ ẽ · Degeneres ⁊ quos cõstat
tedere laboris · Cõpellũtur ad hoc ut vitã ducere ·
vile Quid reputẽt · q̃ mixt ignaue viuẽ · Propte
rea mgr̃ Serlo dic̃ Insta ne cesses adẽrũt post se
mia messes · Post lacrimas risus post exiliũ pa
trius Fle si solari · ieiuna si saturari · da si ditari ·
fui si vis dñari ac̃ · // Rñtũ ad exẽpla gẽtiliũ sciẽ
dũ q̃ gnosos aios labor nutrit · nõ est viri timẽ
fudrẽ · pt̃z q̃druplr̃ // Prio legit̃ q̃ Cato dicebat
militibz suis · Cogitate cũ animis vris si q̃d p la
borẽ recte fecerítis · labor iste cito recedet a vob · bñ
fitiũ a vobis dũ viuitis nõ recedet · ß si q̃ p volũ
tez nequit̃ fecerítis voluptas cito abibit · nequit̃
factũ apud vos sp manebit̃ // 2° narrat btus Au
g⁹ · li · p̃ · de ciui · dei ca · 20 · q̃ cũ Rõmi habuissent
de Carthaginẽsibz fũmũ triũphũ fecerẽt solẽne
osiliũ an · ⁊ Lipa ciuitas eẽt a fũdamẽtis diruenda
Cato hoim sapientissim⁹ rõnoꝝ dixit q̃ sic · qm̃
ut sibi videbat̃ ad pacez cedebat rõnaz ⁊ vbiq̃
rõmi pace fruebãt̃ · Ab ea vero sola imõmoda
passi erant · Hoc est imq̃t Cato brachiũ validũ
arma porrigẽs forcia oĩ hosti vrbis rõne · delea
tur g̃ ⁊ pace fruemur sempiterna ⁊ secura · Multa
pulchra dixit · Scipio aũt subtilis⁹ pspectãs q̃ q̃
ad sui gloriã cederet destructõ ciuitatis p̃ dicte · re
sistebat Catoni et sua solida motiua hec erãt ·
Ciuitas nra ab initio armis vacauit ⁊ vsq̃ nũc
otinue rõmi bella gessẽrt · vñ hui⁹ nre vrbis edi
ficatores p̃mos Martis & belli filios fuisse fingi
mus · Et cum bella exterua gessim⁹ rõna dñatio
creuit · At si Carthago psternẽda putat̃ p pace
hñda · video ciues ad arma creatos otio vacatu
ros · hinc luxuria · hinc sedicões · hinc diuisiones
ciuiũ ⁊ nre concordie robur firmissimũ fractũ ⁊
varia mala ventura cognosco · Nõ em̃ potẽrt ar
ma rõna in exteros suos exercẽ furores · ergo in
seipsa impetũ fũt factura · Preualuit sna Catois
⁊ delet⁹ fuit timor rõnus · quo sublato secutũ est
qđ dixerat Scipio · Nã ex otio creuit luxuria · am
bitio augmẽtũ inuenit · et auaritia p̃us ignota
ad rõnos patẽtes habuit introitus · inde ois cõ
cordia fracta ẽ · amor expulsus et fraude ciuitas
repleta est · Nã Silla cõñ Mariũ insurrexit vbi fa
cta est rõnoꝝ strages pmaxia · Inde katilina ad
uersus Sertoriũ dñari volebat cui dãno nõ par
uo vtriusq̃ ptis · Inde pcessit lãguidũ Lepidi ⁊
Catulli bellũ · Inde Cesar̃ · ⁊ Pompeij facta morti
fera exorta fũt · Quid plura · ⁊ Roma dña mũdi fa
cta est spelunca latronũ ut ostat · // 3° omis poete

volūt oñdere q nullus aſcēdit in cēlū miſi prius ſup abūdanter laboret a hoc ſb ſilitudie Herculis cui⁹ labores pſeqūtur Hoeci⁹. ꝙ. de ꝺſo. metro vltio. Et Señ. tragedia p. actu p. Et vlt̄. tragedia dicit. Nō eſt gemēdus nec ḡui vrgendus nece. Virtute q̄ſquis abſtulit fatis iter. Eterna vtus Herculez fleri vetat. Fortes vetat. degeneres mereri iubz. Et ꝺducit ſic. Nūq̄ ſtigias ferē ad vmbras Jndita vtus. viuite fortes. nec lethe os ſeua pamnes Vos fata trahēt. ſ cū ſūmas Exiget horas cōſūpta dies. Jter ad ſupos glia pandit hec ille ac̄. Vꝛ° Valeri⁹ li. 8. ca. de ſtudio et induſtria refert q Solon Athenienſ mḡna īduſtria flagrauit ſe quotidie aliq̄d adiſcēdō ſeneſcē. vñ vltimo die vite ſue aſſidētib⁹ amicis a de q̄dā re imē ſe ꝺferētibz ſatis iā preſſuz caput erexit interrogatuſq̄ cur id feciſſz. rñdit. ut cū iſtud quicq̄d ē de quo diſputatis pcepero moriar. Et ſubdit Valerius. Migraſſetq̄ pfecto ex hoībz mercia ſi eo aīo vitā ingrediret̄ quo eā Solon egreſſus ē. Multa exēpla ibidē recitat ſup hoc.

Secūdo declarat eadē ꝺcluſio teſti° legis diuinalis. Sciēdū q accidia inducit. ꝙ. malos effectus. Vꝛīo inducit reprehenſionē. Naz Jacob accidioſos filios ſuos increpauit a ſollicitauit dicēs. Quid negligitis ac̄. Geñ. 42. Propt̄ hanc cāz p̄cepit Joyas leuitis ut eſſent ſolliciti q̄ negligēter egerāt. 2. palipo. 29. Vꝛ° inducit trāſgreſſionē. Accidia em̄ eſt cā oim pcō⁹. vñ filij iſrl̄ mā ducātes panē angelo⁹ attediati et faſtiditi murmurātes deſiderabāt viles cibos egipti. Nūeri. xi. vbi accidia fuit eis cā murmuris. impacie. a carnal̄ deſiderij. a mēdacij. Etiā tempe belli dauid manēs otioſus ꝺmiſit adulteriū a hoicidiū. 2. Reḡ. 11. ac̄. Vꝛ° inducit occiſionē. nā Siſara iacēs opto pallio dauſus in domo ꝺfoſſus ē in terra a Jael vxore aber y dumei. Judic̄. ꝙ. Sampſon dormiēs ſup genua dalide fuit capt⁹. cathenat⁹ et mortu⁹. Judic̄. 16. Quia Abner negligēter cuſtodiebat Saul. dauid ſi voluiſſet poterat eum occidē. p. Reḡ. 26. Jſboſet dormiēs ſup lectū a latronū pncipibz occiſus ē. 2. Reḡ. ꝙ. ca. ac̄. Vꝛ° inducit pumicōez. Nā pphus dei deſcēdens de monte ad quādā villā cepit hīre tediū a cū quadā accidia a labore itineris dixer̄t. Aīa nra nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. Propt̄ qđ de⁹ i eos miſit igmtos ſerpētes q̄ populū aggreſſi fūt a multos occiderūt. aliſq̄ flagell̄ multipl̄r vexaueṙt quouſq̄ p oꝛonez Moyſi dñs ordinauit ut erigeret ſuper quodā palo ſerpēs eneus ad quē cū aſpicerēt ſanarētur. Nūeri. 21. Nemo accidioſus nullibi hz locū p̄terq̄ in inferno. Nō in cēlo q ibi ē merces opariorū. Math̄. 20. Voca oparios et redde illis mercedē. Nō i padiſo terreſtri q de⁹ poſuit hoīez in padiſo voluptatis ut opareṫ a cuſto diret illū Geñ. 2. Nō in mūdo iſto q eſt ſiculnea ſterilꝫ de q̄ dicit Luc̄. 13. Succide illā. ut quid etiā terrā occupat. Nō in purgatorio pñs. In labore hoīm non fūt a cū hoībz nō flagellabūtur. ſ. in purgatorio. Ergo cū dyabolo flagellabit̄ in inferno. Ibi em̄ locus eſt eius a habitatio eius.

Tertio declarat eadē ꝺcluſio teſti° legis Prophalis a hoc q̄druplr. Vꝛīo Deut. 8. dicit. Obſerua a caue ne q̄n obliuiſcaris dñi dei tui et ne negliges mādata eius atq̄ iuditia. Si em̄ oblitus fueris dñi dei tui. ecce nūc p̄dico tibi q oīo diſpeas ac̄. Vꝛ° Ezech. 16. 81. Ecce hec fuit iniq̄tas Sodome. ſuperbia. ſaturitas panis. abūdantia et otiū. Tꝛ° Eccl̄aſtes. ꝙ. 81. Stult⁹ cōplicat man⁹ ſuas ut comedat carnes ſuas dicēs. Melior eſt pugillus cū req̄e q̄ plena vtraq̄ man⁹ cū labore et afflictōe aīe. Vꝛ° Sophonie. 2. 81. Vox cantātis in feneſtra corui⁹ i ſuplimināri. dñs ſtat ad hoſtiū ꝺſcie pcōris a pulſat ut ingrediat̄. ut hēt̄ Apoc̄. 3. Sꝛ duo ſūt q impediūt ne dñs īret ad pcōrē Primū eſt vana cogitatio p quā pcōr hz oculū ad leta a pſpa cū poti⁹ debēt hīre ad triſtia. ſ. ad picula q̄ ſibi immimēt. Eccl̄aſtes. A. Cor ſapiētū vbi triſticia eſt et cor ſtulto⁹ vbi leticia. Jſta cogitatō pomit̄ cū 81. Vox cantātis in feneſtra que impedit ne dñs intret ad pcōrez. Sēplū de ciuitate Jhrlm q oculū hēbat aptū ad leta vñ gaudebat. cū tñ dñs fleret p ea. Luc̄. 19. Secūdū eſt peraſtimatio q̄ puenit ex hoc q pcōr longā vitā ſibiipi pmittit. ſ decipit̄ Ecc̄. 29. Repromiſſio neq̄ſſima mlt⁹ pdidit. hec peraſtimatio ē velut coru⁹ i ſuplimiari dicēs dño pulſāti cras cras ac̄.

Quarto declarat eadē ꝺcluſio teſti° legis humanal̄. Sciēdū q accidia ē piculoſa ꝓpter. ꝙ. Vꝛīo ꝓpter abuſionē. Naz in hoc mūdo q̄libz eſt liberi arbitrij ad dāndū ſe do vel dyabolo. qua libertate mūdi abutūtur dātes ſe deo totaliter ut dicūt. tñ volūtatē ſuā a opa ſua volūt hīre libera ad dandū ſe dyabolo a pcō. Sicut aūt p leges mūdi īmōuemēs ē a abuſio mag̃ q aliquis det ꝓprietatē alicui ꝓprie terre ſimplicit̄ a ſine ꝺdicōne a vſufructū illius terre alteri. q̄ tal̄ ꝓprietas eſſet inutilis. ut Inſtit̄. de vſufructu. ſ. ſine teſtō. Sic de illo q̄ in baptiſmo a ī morte dat terrā quā gerit do. ſ verba et opa medij tempis dyabolo q̄ dicit q eſt totalit̄ dei ſicut bon⁹ xp̄ian⁹. non adūtens q nō eſt arbor bō que fruct⁹ bonos nō facit Luc̄. 6. Jdo p̄u. 12. 81. Eſt via que videt̄ hoī recta a nouiſſima eius ducūt ad mortē. quia volūt q deus habeat terrā corpis ſui dū morīūtur. ſed ipi volūt habere eiuſdē corpis vſū malū dū viuūt. Sed hec via illoꝝ ſcandalū ipis. q ſicut oues in inferno poſiti fūt. mors depaſcet eos pñs. Vꝛ° ꝓpt̄ obligatōnez. Nam ſum⁹ obligati deo oībus modis quibz poteſt q̄s alteri obligari. quia ſcdm iura. ff. de obligatōibz. a Inſtit̄. quibz modis ptra hit̄ obligatō. ſ. p̄. vn⁹ poteſt alteri eſſe obligat⁹. ꝙ. modis. ſ. re. litteris. vbo. a cōſenſu. Vꝛīo de re accepta obligat̄ recipiēs ꝺmodatū ad reddendū illud in taz bono ſtatu ſicut recepit. puta equū et hmōi. Jta nos obligamur do ad reddendū vitā gratie quotiēs illā requirit a hoc eſt ſemp a precipue in morte quā grāz nob ꝺmodauit in baptiſmo. Et ſicut iuſtū ē q ꝺmodatari⁹ emēdet ſibi rē accomodatā quā deteriorauit añq̄ ſibi reddat

sic q nos grāz quā deus nobis ꝺmodauit i bap
tismo. Et sicut hō pōt obligari lēis ab alio factis
ꝑ a se receptis. ita nos sum⁹ obligati dō lēis legis
nature ad faciēdū alīs sicut volum⁹ qꝑ alī faci
ant nob. dist. 1. ca. hūanū gen⁹ q lēis legis Moy
si ad obseruāda mādata dei. Ro. 20. Verb ecia
ꝓphīs hō obligat qñ aliq̄ꝺ ꝓmittit. sic pctōr ob
ligat ad deserēdū pctā sua quociēs cōfitet illa.
Ecia ꝺsensu hō obligat ad deserēdū pctā. quia p
mediā psonā obligauit se ad renūciandū ꝺpa°
q pompis ei⁹. s. mediāte pre spūali. lōis vinclo
astringit hō ad fortitudiez tom opis q ad resistē
dū ꝺpa°. Ecc. 6. Vincula illi⁹ alligatura salutis
et ps. Vide qm̄ mandata tua dilexi dñe in mia
tua viuifica me. ℣ 8° ꝓpter deceptiōez. nā deceptio
ꝺyaboli ꝺz nos mouere ad fugiēdaz accidiā. Si
vn⁹ qui decepisset multos vellet tractare cū quo
cūq̄ vēm de quacūq̄ emptiōne et vendicōne. qꝺto
plures audiuissetis ab ipō eē deceptos tāto ma
gis paueretis et tāto diligētius inspiceretis res
suas venales añq̄ illas emeretis. Quia si falsus
venditor vellet tibi vendē rē aliquā q inuenīret
tibi fideiussores de ptio restituēdo si inueīres illaz
vicōsaz meli⁹ eēt vitiū ꝺfideāre añ preciū solutū
q illā recusare qꝑ illud solue q postea placitādo
ptiū datū recuperare. ar. Instit. de suspectis tutori
bus. ℣ Nouissiē. vbi hētur qꝑ fraudulētus tutor
est amouēdus ecia si velit dare fideiussores vel
aliā cautionē. Sic meli⁹ eēt tēptatū de delicijs vl
diuicijs iniustis vel hōnoribꝫ vanis cogitare qꝑ
ꝺyabolus a pncipio mūdi decepit hoiez p talem
mercacōez ꝺando ei talia p aīa sua q illa recusaē
qꝑ ea emē q postea placitando animā suā recupa
re ac. ps. Vidi impiatez q cōtradictōez in cīvitate
tō die circūdabit eā sup muros impias q labor i
medio ei⁹ q iniusticia. ℣ 9° ꝓpter punitiōez. Nā qui
pdit arma vtutū in bello vitioz gūissime punit
ut pz. ff. de re militari. l. deserto. ℣ miles. in. ff. no
uo li. 2. vbi hēt qꝑ q in bello arma amisit vel alit
illicite alienauit capite puniat. Sic maiori pena
dignus est q pdit ymo qui gratis a se picit ar
ma meliora ꝓpter malū lucz vel delectacōnē q tra
dit se hostibꝫ q ligatis maībꝫ ei⁹ q pedibꝫ piciūt
eū in tenebras exteriores ac. Postqꝑ vero Moy
ses declarauit ꝺclusionē predictā ait aīe deote.
Que ego noui fidelit te docui. ℣ ecce hic ē. s. tho. de
Aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ os meditat sapi
entiā q lingua ei⁹ loquit iusticiā. ad quē astāte
moyse accessit aīa deuota Cui. s. tho. māt Cōclu
sionē tuā ꝺfirmato testi° q̄ꝺruplicis legis sez.

℣ Legis Euāgelice. gē euāgelicā. xp̄us em̄ ꝓba
℣ Legis Apostolice. uit illā ꝺclusionē testi° qua
℣ Legis Canonice. ꝺruplici. ℣ ꝓmo testi° matth.
℣ Legis Eccīastice. .20. vbi pat familias postqꝑ

Quātū ad le ꝺduxerat oparios in vineā
gis suā circa vndecimā horā exīit et inuenit ali
os stantes q dixit illis Quid hic statis tō die otio
si. dicūt ei. qꝑ nemo nos ꝺduxit Ite ꝫ q vos i vi
neā meaz ac. Sz merces regni celoz dat opariis
cū dicit. Voca oparios q redde illi mercedē. qua
regnū celoz vim patit q violēti rapiūt illd Ma
th. 11. Sol ꝫ strēnuis q laborātibꝫ dat q ab acci
diosis q pigris auferet. vñ Greg. dicit Grandis
violēcia est i terra nasci et celū capē q hīre p vtu
tē qꝺ p naturā nō possum⁹. Nemo i hui⁹ vite iti
nere torpeat ne i celo locū pdat hec ille. ℣ 2° testi°
Mar. 7. vbi hētur qꝑ hō quedā im spū immūdo q
domiciliū hēbat in monumētis occurrit Jhu xpō
quē sanauit dicēs. Egredi spūs immūde ab hoīe qui
petiuit a dño ut ipsū cum socijs mittēt i porcos
qꝺ q factū est. Porci fūt qui mhil tom fatiūt nisi
qꝑ voluptati corpis deseruiūt ut otiosi q sunt q̄si
ꝓpriū hospitiū demonū. vñ Job. 20. dr qꝑ dormit
in secreto calami. Calam⁹ q est vacui⁹ figit hoiez
vacantē q otiosū in quo ꝺyabol⁹ q̄escit q dormit
℣ 9° testi° Luc. 19. vbi hētur de suo pigro de quo
dicit Auferte ab illo mnam q date illi qui dece
mnas hz. Dico em̄ vobis qꝑ oī hīnti ꝺabit q abū
ꝺabit. Ab eo autē q nō hz. s. voluntatez bñ opādi
q qꝺ hz. s. facultas auferet ab eo. ℣ 8° testi° Joh.
in euāge° hodierno vbi dr qꝑ i porticibꝫ tēpli Sa
lomōis iacebat multitudo lāguentiū. ceco. claudo.
arido. expectāciū aque motū ac. In q euā
gelio simul cū ꝓphia notat qꝑ peccatū accidie im
pedit curacōez spūalē aīe qꝑtū ad. ℣ Dño rōne
insēsibilitatis. s. qe accidiosus credit se eē sanū.
Qui em̄ credit se bñ ire non querit de via. sicut q
credit se eē sanū licet infirmet ad mortē nō que
rit auxiliū nec currit ad medicū. sed se oībꝫ expo
nēs a nullo cauet sibi. ideo dixit q̄ꝺā. Nullū am
plius timeo nisi morbū quē nō sentio. Et ecc. 7.
De ꝓficiatu pctōz noli eē sine metu. precipue āt
die festo dēm⁹ intendē saluti aīaz q ire ad eccīaz
vbi deus colit. vbi eucaristia cōficit. vbi veritas
docet. vbi indulgēcia pctōz obtinet. vbi sacra
mēta ꝺferūtur. vbi oīones exaudiūtur. vbi hō cū
deo loquit. vbi hō a dīna grā ꝓtegit. In cui⁹ sig
nū erat dies festus iudz. s. penthecostes. q ascē
dit ihs iherosolimā. Sz heu hodie sollēmitates et
festa in dissolucōez q derisionē vsa sunt. ꝓptea
ꝺ facta sunt odiosa Isa. p. Sollēmitates vras et
sabbata vra odiuit aīa mea. Plures em̄ dissolu
tiones q lucri q ꝺmessacōes q formicacōes fiūt in
festis qꝑ in tota septiana Et tales trāsgressiones
inducūt oīa adūsa que patimur Baruch. 3. Si i
via dei ambulasses habitasses vtiq̄ i pace sem
piterna. Et in epla dr. Aīa que peccauerit ipsa mo
riet. Et pū. 18. dr Est via q videt hoī. s. odioso. re
cta et nouissiā eius ducit ad mortez. qꝺ stipēdia
pctī mors ac. 2° rōe erubescibilitatis p quā mor
bū reuelare nō vult q potius eligit pire in aīa q
corpe qꝑ reuelādo curari. vñ Ecc. 18. In tpe infir
mitatis oīde ꝺuersacōez tuā. q Luc. 17. Ite oīdi
te vos sacerdotibꝫ. Quatuor em̄ pctā detinēt ani
mā otiosā. s. mala cōsuetudo q hīj fūt languidi.
Ignorācia et hīj fūt ceci. Fragilitas q impotēcia
hūana q hīj sunt claudi. Propria malicia q hīj
fūt aridi. De q̄bꝫ dr i euāge° In hījs iacebat mlt
itudo mgna lāguentiū. ceco. claudo. q aridoru
cū ac. Mala ꝺsuetudo impedit bonū opus. vnde

Aug⁹ in sermone qñte dñice de aduẽtu dicit sic. Solite frẽs mei otẽnẽ pctã in q̃bz forte ofuetudine iã fecistis. Ome pctm ofuetudme vilescit a fit loi q̃i nullũ sit. obduruit. iã dolorẽ p didit a val de putre est. nec dolet q nõ dolet. Sõ p sano hñ dũ est ß p mortuo oputãdũ est qñ aliq̃d pũgit. calcat nec dolet. Rñ aũt tãgit. pũgit. calcat a dolet. aut sanũ est aut est in illo aliq̃ spes samtatis hec ille. Ignorãtia impedit bonũ op⁹. vñ Beñ. sup cãti. dicit sic. Vtraq; ogmicõ. l. dei a tui ẽ necãria tibi ad salutẽ ita ut neutra carẽ valeas cũ salute. q; sicut ex noticia tui venit in te timor dei at q; ex dei noticia itidẽ dei amor. Sic ecõtra de tui ignorãcia fupbia. de dei ignorãcia venit despacio. hec ille. Fragilitas hũana impedit bonũ op⁹. vñ Beñ. ꝑmõe. 33. dic sic. Primũ impedimẽtũ nrm a occupatio g̃uis ipa est necãtas miseri hui⁹ cor pis. qõ dũ mõ somnũ. mõ cibũ. mõ vestẽ. cetera q; silia q̃rit. haud dubiũ qñ freqñter impediat nos ab exercitio spũali hec ille. Malicia impedit bonũ opus. vñ Cassiodor⁹ sup illud ps. ãm nri sic aranea ac. dic sic. Maligtatẽ vite nre silitudo declarat. Aranea ẽ aial debile ac tenuissimuz qõ trãseũtibz muscis quedaz rethia dolosa cõtexit. Sic aĩ eoz q̃ sceleratis opibz dediti sũt mambꝰ a subdol machinacõibꝰ occupãt hec ille. Pro hñs pctis q̃sq; puniet sedz q; gessit. q; ut dr in epla. Filiꝰ nõ portabit imq̃tatẽ pris nec pat portabit imq̃tatẽ filij. Justicia iusti sup eũ erit a impietas impij erit sup eũ ac. Sciẽdũ q; aliqñ filiꝰ punit p pctõ pris tpaliter ut pz de filijs zodomoz a de filijs Chore dathan a abiron a de filijs indeoz. vñ dr Ezo 8. 20. Ego sũ deus zelotes visitãs pcta pentum in filios vsq; in tertiam a quartaz gnacionez ut hẽtur. 1. q. 2. Secõtra. Aliqñ pat punit etnaliter p pctõ filioz. Naz pcta filioz vsq; ad septimũ annũ nõ imputãtur eis ß pentibz q̃ nõ corripiũt eos a pentes puniẽtur in alio seculo p delictis puerorz. q; dñt eẽ solliciti de salute ipõrz. vñ scis Thos. 2° q̃libz. dic sic. Prouidẽ pueris infideliũ de sacramẽtis salutis ptinet ad pentes eoz. Nã eis iminet piculũ ppt sb tractõez sacrorz si eoz puuli detrimẽtũ salutis patiãtur hec ille.

Aliqñ prelat⁹ punit etnaliter ppt negligẽciã cure a regimis subditorz. vñ. 21. q. 1. ca. nulli. dicit sic. Memimꝰ q8 timẽ dñm. q̃liter ominet deus negligẽcie sacerdotũ. Si quidẽ maiori reatu delinq̃t q̃ potiori honore fruit et g̃uiora facit iudicia peccatorz sblimitas peccãtiũ hec ibi. Aliqñ punit etnaliter q̃s p pctõ alteri⁹ qñ est sibi cã peccãdi. vñ diues epulo sepult⁹ in inferno g̃ui⁹ punebat p eo q; frẽs eius g̃ui⁹ peccabãt in seculo occasione ipi⁹. vñ dicebat Luc. 16. Rogo ei. 7. frẽs. mitte Lazar ut testet illꝰ ne a illi veniãt in locũ hũc tormentorz. q; pena eiꝰ otinue augebat eo q; qñto pluriũ malorz fuerat cã tñto g̃uius torq̃bat. Intelligit ergo sic illa auctoritas ppbe q; pr nõ portabit imq̃tatez filij omissam libero arbitrio filij. nõ negligẽcia nec occasione pris aut primi. 3° rõne tarditatis. q. l. minis tarde revelat ps. Qm tacui inueterauerũt ossa mea. Multe infirmitates in pncipio facilit pñt curari. ß in vetustate neq; ꝑ Jere. 13. Sicut mutare pt ethiops pellẽ suã aut pard⁹ vaietates suas. ita a vos poteritis bñfacere cũ didiceritis malũ. Ecc. 7. Ne tardes cõuerti ad dñm deum tuũ a ne differas de die in diem. Hec tarditas notat in euãge⁹ in hoie lãguido de quo dicit. Erat aũt q̃dã hõ ibi. 38. ãnos hñs in infirmitate sua q̃ dixit Jhu. hoiez nõ habeo ut cũ turbata fuerit aq̃ mittat me in piscinã ac. Sã hõ accidiosus hz. 38. annos. 4 modos peccãdi in infirmitate accidie. Prio cofi deũ nõ seruãdo legẽ natue cũ gẽtibz. legẽ scripture cũ iudeis. legẽ grẽ cũ xpi anis. 2° dubitat in fide. 3° hesitat in spe. 4° daudicat in caritate. 5° blasfemat deũ. 6° sãctis exprobrat. 7° in celo nũez electoz minuit. 8° dyabolũ honorat eius vestigia sectando. 9° regnũ infermi augmẽtat. 10° aias in purgatorio retardat suffragia p eis negligẽdo. 11° cofi primũ peccat nõ subuemẽdo. nõ corripiẽdo ac. 12° pfectos otristãdo. eoz monitis nõ acqescẽdo. 13° pusillos scandalizãdo. 14° pctores cõfirmãdo. 15° peccãtibz se sociãdo. 16° tẽptantibz osentiẽdo. 17° alios tẽptando a ad malũ ꝓuocãdo. 18° non ouersãdo cũ veritate cordis. oris a opis. 19° inf hoiez a hoiez vmonez a corrigẽter ptractãdo. 20. vmonẽ totaliter negligẽdo. 21° vmonẽ p discordiã remouẽdo. 22° nõ diligẽdo inimicos nec amicos nec pentes. 23° nõ diligẽdo salutẽ aie ꝓpe. 24° vitã ꝓriã negligẽdo. 25° hõ opa negligẽter opando. 26° p hibita exercendo. 27° non pficiẽdo cum pfectis. 28° in pctis recidiuãdo. 29° pcta in ofuetudinez trahẽdo. 30. in pctis se necãtando. 31° tẽptacõ es p uemẽdo. 32° impossibilitatẽ coherẽdo. q; impotes conat peccare. 33° nõ vere ß ficte penitẽdo. 34° non apte ofitẽdo. 35° nõ pfecte satisfaciẽdo. 36° de peccatis in seipõ gliando. 37° cũ primo de malo se iactando. 38° sup̃ primũ se de malo extollẽdo. Si talis infirmꝰ dz sanari oz q; hẽat. xij. comites sine quibz nõ saluabit que p piscinã a circũstantias eius designãtur. Hec em piscina est virtus pnie cuiꝰ sũt. 7. porticꝰ. Prio reqrit ostricõ a hãc hũit Magdalena. 2° confessio a hãc habuit publicanꝰ 3° satisfactõ a hãc hũit Zacheꝰ. 4° ieiumũ a hoc habuit ciuitas Ninue. 5° oracõ a hãc hũit Ezechias. 6° eleõsina a hãc habuit Cornelius centurio. 7° sãctorz imprecessio que ẽ angelꝰ descendẽs a hãc habuit chananea. 8° tribulacõ q̃ est aque turbatio p lacrimaz fluuiũ a hãc habuit petrus. 9° fidei pfessio. q; sanabat vnꝰ a hãc habuit latro in cruce. 10° libtatis arbitrij inclinatio. q; vis sanꝰ fieri a hãc hũit Paulus. 11° mõlitatis ꝓpie meẽracõ quo ad culpã a pẽaz. q; tolle g̃batũ tuũ a hãc habuit dauid. 12° bonorz opez multiplicatio. q; ambula. a hãc habuit Matheus. De hmõi pnã dicit in epla. Si aũt impius egerit pnãz ab oĩbus pctis suis que opat⁹ est a custodierit vniuersa pcepta mea a fecerit iudiciũ ea iusticiã. vita viuet a nõ moriet ac. 12° rõe otẽptibilitatis. q. l. nõ vult dietã assignatã a medico obseruare

quẽ admodũ Adã qꝛ noluit obseruare dietã sibi assignatã a deo ne comederet de ligno sciẽ bo mi a mali incurrit mortem corpis a aie. In qcũqꝫ die comederitis ex eo morte moriemi Gen. 2. Et pũ. 19. dr Qui custodit mãdatũ custodit animã suã. qui autẽ negligit vitã suã mortificabit. Sed ociosus dic. Socij et vicini mei me irridebunt si nõ facio sicut ipi faciunt. O amice tristis dic mihi si patereris i oculo a medicꝰ mãdaret tibi nõ bibẽ vinũ si vis obuare oculũ. vtiqꝫ relictis amicis dietã medici obseruares Eodem mõ in dieta spirituali. 2. Reg. 7. Si rẽ grãdez dixissz tibi pphа vtiqꝫ facẽ debuisses. Obseruãda est g dieta medici nũ Jhu xpi dicẽtis i euãge. Jã noli peccare. Cuiꝰ diete. 7. rõnes sũt. Prima ppe periculũ murmuracõis. phisei debebãt magnificare xpm i curacõne infirmi a tñ murmurabãt cõtra eũ. qꝛ excecauit eos malicia eoꝝ Sap. 2. vñ dicebãt. Quis est hõ ille q̃ dixit tibi. Tolle grabatũ tuũ a ambula. Secũda ppe periculũ obduracõis. Ignorãciã ei di adducit obduracõ ut patuit de pharaone cuiꝰ duricia impediuit eũ a cognicõe dei. Exo. 2. idõ dr. Is autẽ qui sanꝰ fuerat effectus nesciebat quis eẽt ihs a salus. Tercia ppter periculũ associacõis. Doctores em̃ associanẽ iustis ut seducãt eos pũ. p. Fili mi si te lactauerit pctores ne acquiescas eis ac. idõ dr Jhs ãt declinauit a turba. s. malorũ constituta in loco. Rẽta ppe periculũ offensiõis. Ingẽ tituꝺo ei est viciũ maxie offensiõis pcipue ergabñfactorẽ et liberatorẽ suũ. ppter a bñficiatꝰ debet se dare totũ p dilectionẽ Luc. 7. Cui plus dimittit plus eũ diligit. idõ dr Inuenit eũ Jhs i templo a dixit illi. Ecce sanꝰ factus es. Rẽta ppe periculũ irregularitatis que est valde periculosa Matth. 12. ca. Fiũt nouissia hois illiꝰ peiora priorib;. idõ dr Ne deteriꝰ aliqd tibi ocurgat. Et i epla dr. Nunqd voluntatis mee est mors impij dicit dns. a nõ ut conuertat a vijs suis a viuat ac. vbi ponit diete obseruacõnem.

Secũdo declarat eadẽ oclusio testiº legis Apostolice a hoc q̃drupliciter. Prio paulꝰ Ro. 12. dic. Sollicitudine nõ pigri. spiritu feruẽtes. dño seruiẽtes 2º Petrꝰ. 2. canonica p. dic. Vos autẽ curã oẽz sb inferẽtes mistrate in fide vrã vtutẽ In vtute ãt sciaz. in scia ãt abstinẽciaz. in abstinẽtia ãt paciaz. in pacia ãt pietatẽ. in pietate ãt amorẽ fraternitatis. in amore ãt fraternitatis caritatẽ. Hec em̃ si vobiscũ assint a supent nõ vacuos nec sine fructuosos constituẽt in dñi nri Jhu xpi cognicõe. Cui em̃ nõ pnsto sũt hec cecus ẽ a manu temptãs obliuionẽ accipiẽs veterꝫ suoꝝ delictorũ purgacõis. Quapter magis satagite ut per bona opa certã vrãz vocacõnez a electõez faciatis Hoc ei faciẽtes nõ peccabitis aliqñ. Sic em̃ abũdãter mistrabit vobis introitꝰ in eternũ regnũ dñi nri a saluatoris Jhu xpi hec ille. 3º Jacobz in canonica. 2. ca. dic. Vis autẽ scire o hõ inanis qm̃ fides sine opibz otiosa est. Abrahã pater nr nõne ex opibz iustificatꝰ est offerẽs Isaac filiũ suũ super altare. videꝫ qm̃ fides cooperabat illius a ex opibz fides consummata est. videꝫ qm̃ ex opibz iustificat hõ a nõ ex fide tm̃ hec ibi. 4º Joh. 1. canonica. 1. ca. dic. Deus lux est a tenebre in eo nõ sũt vlle Si dixerim qm̃ societatez hẽm cũ eo a in tenebris ambulam mẽtimur a veritatẽ nõ facim. Si ambulam in luce sicut ipe est i luce societatẽ hẽm ad inuicẽ a sãguis ihu xpi filij eius emundat nos ab oi pcto hec ille. Nullũ autẽ est pcm qꝺ nos in tenebris ita detineat sicut accidia.

Tertio declaratẽ eadẽ oclusio testiº legis canonice Sciendũ qꝛ accidia q̃tuꝰ mala facit. Prio hospitiũ deturpat et deuastat. Ruina sicut aq̃ sua stacõe in lacu vel fouea facit locũ in quo stat turpez a tutofũ ita accidia sua mora in hoie facit aiaz sordidã. qꝛ inducit malas bestias turpiũ cogitacõnũ a demonioꝝ. vñ Joh es cassian. in collacõibz patꝝ dic. Apud egiptũ ab antiq̃s pũbz facta est sma opatez monachũ vno demone pulsari. otiosũ vero inueris spiritibz deuastari. qꝛ sicut milites añq̃ ad bella vadãt in cameã se armãt. ita pugil dyaboli otiosus i lecto iacẽs diuisis malis cogitacõibz se armat ut mala que ibi ocipit possit adimplẽ ad aie sue deturpationẽ a destructõez. Ex de renũciacõibz. ca. Nisi cũ pe. Ex. vez. dr sic. Ociositas a voluptas arma sunt hostis ãtiqui ad miseras aias capiẽdas. Sicut em̃ aq̃ diu stãs corrũpit a vestis ociosa a tineis omedit. sic aia otiosa corrũpit diuisis corruptõmbz vicioꝝ a omedit a demombz. vñ Jeroº. ad Rusticũ mõchũ ut hẽtur de ose. dist. 7. ca. Nũq̃. dicit sic. Nũq̃ de mambz tuis aut oculꝰ tuus liber psalterij discedat. discat ad vbũ oro. sine intermissione vigilet sensus. nec vagis cogitacõmbz patens corpꝰ. piterqꝫ animꝰ tẽdat ad dñm. nec vacet mẽs tua varijs pturbacõibz. q̃ si pectori tuo inseserint dñabũtur tui a deducẽt ad delictũ maximũ. Facito aliqd bom opis ut semp dyabolus te inueniat occupatũ hec ibi. 2º accidia bñfitũ plongat. qꝛ facit hoiez otiosũ et a suo omodo distare plurimũ. Sic em̃ imqlimꝰ qui oduxit ab aliquo domũ vel agꝝ ad suũ magnũ omoꝺ. põt expelli a auãtagiũ istuꝺ pdere ppe certas occasiões culpe. sic otiosus multa lõ pdit ppe occasionẽ accidie. Cause autez q̃re oductor pdit qꝺ dictũ est ponũtur ex de locato a oducto. Prima est si sit minus negligẽs in repando domũ. sic multi pdunt domũ aie qꝛ sũt minus otiosi circa eius spiritualẽ repacõnẽ. Secũda est si oductor puerse morat in domo puta si tenet ptes in solario. sic accidiosus tenet ptes. qꝛ dyabolũ cum vicijs in mente. Tercia ẽ si censũ p bienniũ nõ soluerit. sic qui nõ reddit ꝺ bone vite debitũ. Rẽta est si nõ operet tpe debito terrã ne in tempestiua cultura fundũ reddat deteriorẽ. sic deus malos cultores ame quã gerũt male pdet sbtrahẽdo ab eis grãz suaz a vineã gre sue locabit alijs agricolis q̃ reddãt ei fructũ tpibz suis Matth. 12. Rẽta est si ppter inimicitias cã colonꝰ exortas damnũ det. puta si inimicus eius exciderit arborẽ. sic qꝛ dyabolꝰ multa damna facit aie pctoris ppe maliciã eiusdem

ipe aiaz pdit·Sexta ē si secū teneat publicas me
retrices vel alios publicos pdōres·Ar·in auten
tica de lenonibz·sancim⁹·Sic seru⁹ piger q̄ secuz
tenet multas occasiones luxurie a alioz pdōz ex
dīno iuditio perdit talentū Math·25·a Luc·19·
¶ 6° accidia desideriū frustrat·qe otiosus frustra
optat mercedē cū operarijs·Cū em aliq̄d ꝓmittit
alicui ob certā cāz a ꝺico ez illa ꝺico ne nō state
ob illi⁹ culpaz cui ꝓmittit ꝓmissum reuocat ut·C
de cō ꝺico ob cāz ꝺata·l·si liber·Sic de mercede ce
li que ꝓmittit operarijs Math·20·Voca operarios
a redde illi mercedē·Et ps·Dñe q̄s hītabit ī taber
naculo tuo ac̄·a rīdet·Qui ingredit sine macula
a opat iusticiā·Recte ꝺz iusticiaz·qe iustū est to
tū genus hūanū operari·p̄mis em pentibz dictū
est·In sudore vultus tui vescēris pane tuo·Gen̄·
3·ideo bonū est operari·qe multā malicia ꝺcuit oti
ositas Ecc̄·33·Nā vigilātibz a nō dormētibz iura
sb̄uemūt·ff·ex q̄b⁹ causis maiores·l·ab hostibz·
finali·Et ex̄ de electōibz·ca·vlti·¶ 7° accidia ocio
sū dānat·qe nō solū pdōr dānat ex pdō ꝺmissio
mis·ꝫ etiā obmissiōis·Nec mīz qm̄ operari⁹ posit⁹
ad certū op⁹ faciēdū ꝓdit mercedem si nullū ali
ud malū faciat misi qe nō operatur qꝺ debebat·qe
qñ subale ꝺimittit mihil valet qꝺ agitur·de ꝺse·
dist·2·ca·in synodo·vbi hēt·qꝺ si q̄s ī aq̄ mersus
fuerit sine inuocatōe trinitatis nō est pfect⁹ xp̄i
an⁹·Otiū ergo a otiosa que otiū sequūtur sūt fu
giēda et bona opa diligēter faciēda ut hēt dist·
·86·ca·frēm nūm Marianū ep̄m vbis q̄bz potes
excita·qe cū obdormiuisse fuspicor·dic ḡ illi ut cū
loco mutet a mentē·nec sibi credat solā lectōnez
a oīonez sufficē ut remot⁹ mihil studeat de manu
fructificare hec ibi·Et·22·q·7·ca·q̄ciēs·in fine·ꝺz
sic·Cōsiderem⁹ itaqz q̄ꝺ loq̄mur·qꝺ ꝑ oī otioso v
bo red ditur⁹ sum⁹ rōez ī die iudicij hec ibi·Et pz·
Quarto declarat eadē cō dubio testi° legis Ec
clesiastice et hoc q̄ꝺrupl'r·¶ Prīo·ꝺ·Greg⁹·
li·de ꝺsiderio vitioz a vtutū·dic̄ sic·Accidia est de
virtutū laudabili exercicō vtriusqz hois langui
da dejectō·Torpor a ignauia dicūt·Si lectiom cō
tinuato studio semp insistis oculoz caligmem
incurris·si indesinēter lacrimas fuderis ipos etiā
oculos amittis·si ꝓtelatis vigilijs psalmorū cē
sū psolueris insaniaz capitis acq̄ris·si quotidia
no labore te cōficis ad opus spūale nō ꝺsurgis
hec ille·¶ 2° b⁹ Jero⁹·ad Demetriadē dicit sic·
Nihil in sācto ꝓposito otio deteri⁹ est·qꝺ nō solū
mō nō acq̄rit noua sed etiā parta ꝺsumit·Sācte
vite rō ꝓcessu gaudet a crescit cessatōe torpet a
deficit·Quotidiamis ac recētibz vtutū incremētis
instaurāda mēs est·Et viuēdi habit⁹ nō de trās
acto ꝫ de reliquo meciēdus hec ille·¶ 3° b⁹ Am
bro⁹·in q̄ꝺaz epla ad vsellēses dic̄ sic·Null⁹ fru
ct⁹ ocij vmo magis dispēdiū· Otiosus esau ami
sit p̄matus b̄ndictōnē·qe maluit sibi accipe q̄p
querē hec ille·¶ 4° b⁹ Aug⁹·sup ps·60·dic̄ sic
Vita nra ī pegrinatōe hac nō p̄t eē sine pcō·
sine tēptatōe·qe pfect⁹ nr̄ p tēptatōnē nram fit·
nec sibi quisq̄ innotescit misi tēptat⁹·nec p̄t co
ronari misi vicerit·nec p̄t vincē misi certauerit·
nec p̄t certare misi inimicia tēptatōes habuerit
hec ille·Abiciēda est ḡ accidia et virilit pugnā
dū est ꝓut Aug⁹·declarat sup ps·32·dicēs sic Ju
stus ex fide viuit·fides tua iusticia tua·qe vtiqz si
credis caues·si aūt caues conaris a conatū tuuz
nouit de⁹ a voluntatē tuā inspicit a lucrā cū carne
cōsiderat a hortat ut pugnes a adiuuat ut vin
cas a certātē spectat a defitiētē subleuat a vincētē
coronat ac̄·¶ Sollicitudo itaqz bonī opis ē pluri
mū āplectēda cui p accidiā cōtra ym⁹·20·moīs
xp̄i q̄s·20·dieb⁹ ieiunam⁹ ido ut hos modos fa
cili⁹ euitem⁹ singillatī eos nūerabim⁹ a fūt isti·
¶ Prīo ex tristicia bonū opando·Naz plures hīnt
tristiciā et tediū opandi bona ad q̄ tenētur scōz
racōez vel sēsualitatē·vñ Ambro⁹·sup epla Thi
moth·dicit sic·Prudēter sibi de⁹ seruiri vult nō
ut mimetate sua debiles fatiat a postea medicoz
suffragia requirāt·Tempandū est em ut si fieri
p̄t cepti obsequiū ꝓueh̄at q̄p p incōsideratiaz
minuat·Intēpancia em ipaz aiaz imq̄etaz facit·
ut cū de infirmitate sollicita est nō tm̄ dedita sit
diuinis seruicijs·Dānū ergo affert imprudēcia·
Aia em̄ in trāquillitate posita totū coz extollit ad
deū integro ꝺsilio obsecrās que petēda sūt hec il
le·¶ 2° dona sibi data a do vilipēdendo·Nā ex bonis
tpalibz vel spūalibz ꝺsideratis in ꝓrio vel ī se qe
tribulat·q̄s vilipēdit dona sibi a deo collata·vñ
Greg⁹·ī moral·dic̄·Qui accīgi in dīno fuitio ꝓpe
rat·q̄d aliud q̄p se cōñ antiq̄ adūsarij certamen
parat·cut lib ī ctamie id⁹ fuscipiat q̄ q̄et⁹ sb tp
rām de ī captūtate fuiebat·vñ qñto cū do pax ro
bustioz orit·nob ab adūsarijs durioz pugna ser
uat ac̄·¶ 3° mimiaz tristitiā ex adūsitate fumēdo·
Nā ex morte sui cari vel ex dāmis ꝓprijs vel adūsi
tatibz q̄s mimū tristat a dolet·vñ·13·q·2·ca·vbi
cūqz·ꝺz sic·qꝺ oz fiei efficiat·fugē āta deploāre a
lamtari eos q̄ ab hac vita decedūt ex pusillami
mitate ꝺūgit hec ibi·Et·A·q·1·ca·adūsitas·ꝺz sic·
Adūsitas q̄ bonis votis obicit ꝓbacō vtutis ē nō
iuditū reprobacōis·q̄s ei nesciat q̄p ꝓspez fuerit
q·b·Pau·apl's p̄dicatur⁹ ad Italiā veiebat·et
tū vemēs naufragiū ptulit·ꝫ tū nauis cordis im
maris fluctibz inteḡ stetit hec ibi·Exēplo hui⁹ inte
gri ī bono ꝓseuerem⁹ ut coronemur·¶ 2° ex adū
sitatibz aie salutē postponēdo·Nā ꝓpt adūsitates
occurrētes hō postpōit necāria saluti sue ut ire ad
ecciaz·audiē offitiū a missaz·p̄dicacōes a moīta
salutis·vmo peīret se bñ fecisse q̄ꝑoīt nūq̄p āpli
us bñ facē·nec alicui ī bonū fuire·ꝫ Cassiod⁹
sup ps·cij·dic̄·De⁹ fustimz ut corrigat·flagellat
ut eruciat·ꝓbat ut p̄stet·Si fas ē ut celū trā nō
cooperiat p̄t fieri ut de⁹ nō ptegat sibi purissimē ser
uiētez hec ille·Nō ē ḡ ꝺmis regul' repugndū· ¶ 5°
ex relapsu in pcēm diffidēdo Nā si q̄s labit in pec
catū ita tristat q̄p habet tediū bñ operandi·vnde
otēmit bona spūalia a diuina·vnde Isid⁹ lib·3°
de sūmo bono dicit·Plerūq̄ vtile est arroganti
bus deseri a deo·q̄tinus sue infirmitatis ꝺscij ad
hūilitatē redeant·ut hūiles post casū existāt ac̄·

¶ 6° de pctis mordinate a culpabilit dolēdo. ſſaz pleriq; dolēt de pctis ſuis magis ppt hūanaz ve recūdiā q̄ ppter dinaz offensā. ymo ita absorbē tur tristicia q̄ vellēt nō eē nati a maledicūt diez siue natūtatis. vñ Señ. i. pūbijs dic̄. Pleriq; metu peccare cessant nō innocēcia. Profecto tales timi di nō innocētes sūt dicēdi hec ille. Et Jſid. li. 3. de sūmo bo. dic̄ discat nō murmurare q̄ male patit ecīā si ignoret cur mala patit. Per hoc em̄ se in ste pati arbitret. quia ab illo iudicat cui⁹ nūq̄ iniusta iudicia sūt hec ille. ¶ 4° ex malicia momita salutis ptemnēdo. Plures em̄ hñt displicēciaz a tediū si q̄s pſuadeat eis aut inducat ad bñ viuē dū a opandū. ymo ex hoc optāt eis mala a mor tē. put fecit herodes scō Johi baptiste a Jhu xpō. vñ Crisos. sup Math. dic̄. Coherceri oio nequit anim⁹ praua semel voluntate viciat⁹. q̄ zel⁹ sape nescit a ira ofiliū nō hz. Jdo herodes nō filio cōsi lio gubnabat. ſ. vinculo diaboli trahebat ligat⁹ Et sicut ignis q̄nto ampli⁹ ligna suscepit in ma iorē flāmā erigit. sic aīa mala q̄nto magis verita tē audierit eo ampli⁹ in malicia excitat ac̄. ¶ 5° ex tepiditate bō opa remittēdo. Plures em̄ sunt tepidi a remissi circa bō opa inchoāda aut pfici enda. q̄m tepiditas ē pu⁹ amor hom̄ ut ptz i illē qui cū valde fortes sint nō tm̄ pñt sertā ptē pme facere quā vna vetula facit Et hoc accidit quia puū hñt deliderium faciēdi pmaz. ſforte ido nō pos sum⁹ q̄ nō multū volum⁹. vñ Berñ. sup cantica dicit. Si incipis incipe pfecte. si i pfectu es hoc ipz iā pfecte age. si pfectōis aliq̄d attigisti teipm̄ i te metipō metire hec ille. ¶ Talis em̄ est impotēs ad bñ opandū a fortis ad male faciēdū qđ est ei⁹ culpa. ¶ 9° ex mollicie duris succūbendo. Mollis em̄ est q̄ cedit duris a tribulacōibz succūbit. vñ q̄m in ope inchoato aliq̄d dur⁹ a aduersū occur rit ipe ab ope desistit. ido pū. 18. dr Qui mollis ē a dissolut⁹ in ope suo frat est sua opa dissipātis. Proptēa assuescēdū est aspis a duris laboribus q̄tū potest. Vñ Berñ. in sermōe oim scōz dicit. ſfratres si mō pñtez viderem⁹ Adā in eo articl'o positū ascēdentibz cogitacōibz in cor eius et coar tari imē precē vroris a p̄ceptū creatoris. nōne da marem⁹ adūsus eū dicētes. Caue tibi miser vide ne freeris. seducta est mulier nō acquiescas ei. Vt quid ergo quocies apprehēdit nos tēptacō filis. nō pſuadem⁹ fiditer nobisip̄s hec ille. ſforti aio resistēdū est tēptacōi a nō mollit obsequen dū. ¶ 10. ex somnolēcia bō p̄termittēdo. Plures ei tristātur si a somno excitātur a dormūt q̄n non est dormiēdū. s. tpe oionis. p̄dicacōis. lectōis. pū. 26. Sicut hostiū vertit in cardine suo ita piger i lecto suo. Abscōdit piger man⁹ sb ascellas suas a laborat si ad os suū eas duterit. Vñ Berñ. Ca ue serue dei q̄tū potes ne sit somn⁹ tu⁹ nō req̄es lassi. ſ. sepultura corpis suffocati hec ille a sic p̄z. ¶ 11° ex ociositate vanitatibz se immergēdo. ſſaz ociosus mihil bom̄ agit. ſ. tps suū in vanitatib⁹ consumit. vitā suaz negligit sibi necāria nō procurā do. vitā suā indefensā hostibz exponēdo. hostes qui ipsū primāt pascendo. locū i se dya° faciēdo. vñ Berñ. in quodā sermōe dicit. Ociositas est mē nugaz. nouerca vtutū. Ipa em̄ est q̄ viz fortez fortissime p̄cipitat i reatū ſfacit em̄ suffocare vir tutē. nutrire supbiā. a viā obstruere ad gehēnaz. Subitō p̄cedēdū est de vmbra ad solem. de ocio ad laborē. Graue cermē oē q̄ incipit. ſ. cum ab hijs dissuescē et ad illa se paulisper assuescē re perit vius tollit difficultatez inuenitq; facile esse q̄ impossibile añ putauit hec ille. Regnū em̄ ce loz nō puenit ocio a desidia torpētibus. ¶ 12° ex dilacōne ad deū nō redeūdo. Plures em̄ ex mala ocsuetudine aut nō conuertūtur aut conuerti differt Et hoc vicō multū laborat gen⁹ hūanū. Señ. ſſe mo quicq̄ hz pfecti. in futuz em̄ nrā distēdim⁹. Hec em̄ mala ocsuetudo valde nos p̄mit. vñ Au g⁹. sup Joh. dicit Moles impōita sepulchro ipa est vis dura ocsuetudis qua p̄mit aīa. nec resur gere nec respirare p̄mittit. Dictū est aūt q̄ tridua nus ē. Reuera ad istā cōsuetudinez de q̄ loquor quodā p̄gressu puenit aīa. Pria est q̄si titillacō delectacōis i corde. secūda consensio. tercia factum. q̄rta ocsuetudo hec ille. Et li. confessionū dic̄. loquēs de seipō ad dñm. ſnō erat qđ tibi rñderē dicēti m. Surge qui dormis. misi vba somnolēta et lenta. mō. ecce mō. sine paululū. ſ. illud mō nō tēbat modū a illud paululū ibat in longū. Et Lucan⁹ dicit. Tolle moras. semp nocuit differre patis. ¶ 13° ex tarditate in bono ope deficiēdo. Deus em̄ molestat mimia tarditate eoz q̄ sibi seruiūt cuz videat eos q̄ strēnui erāt añq̄ ad seruitiū ei⁹ ve nirēt tūc tardos a pigros fieri cū volare deberēt. tarde em̄ p̄cedūt in ope iā inchoato. ſſaz plures in hac q̄dragesima cū magna deuocōne a p̄nci pio cepērt ieiunare. p̄dicacōes audire. eleōsinas facē. a oiones dicē. a alia multa bō que iam fiūt cū tristicia. vñ pū. 10. dr Sicut acetū dentibz a fu mus oculis. sic piger hijs qui miserūt eū hec ibi. Sim⁹ ergo feruidi. ¶ 14° ex ignauia in miseria p manēdo. Potest em̄ ignau⁹ pdē intellect⁹ in cō sideracōe salutis sue p̄ponēdi amplecti viā dei. q̄ pdē affect⁹ vel opis retrahit a stat immobilis. Postq̄ em̄ iudicauerit bonū eē inchoare nouaz vitā. differt tm̄ hoc exequi Ecc̄. 11. Añ hoiez vita et mors. bonū et malū. qđ placuerit ei dabit illi. hec ibi ac̄. ¶ 15° ex indeuocōe ad impia flectēdo. ſſā ex indeuocōe pleriq; fiūt duri ad ea q̄ sūt pi etatis et inflexibiles ad ea que sūt obedie. vnde Berñ. dic̄. Ab heri a nudiustertio inuasit me lā gor amē a inde hebetudo insolita quedā inertia spūs a deus dedignatus a seruo suo. in ira nō tua dñe nō corripi ad lacrimas. que tāta est duricia cordis. ſſō sapit psallē. nō legē libet. nō orare de lectat. Jdoq; ad opus manuū piger. ad vigilias somnolētus. ad iraz p̄ceps. ad odiū ptinax. lin gue a gule indulgēcior. Deu oēs mōtes in circui tu meo visitat dñs. ad me āt nō approximāt ac̄. ¶ 16° ex tedio vite do seruiēdo. Postq̄ em̄ aliqs tristiciā patit in dei seruitio paulati corrūpit ut nō solū displiceat ei deo seruire. ſ. etiā viuē. q̄q;

ex ꝯsideracõe maloꝝ q̃bz plenꝰ ẽ mũdꝰ iste. Eccl̃a stes. 2. Teduit me vite mee videt̃e mala eẽ vniũ sa sb̃ sole ⁊ cũcta vaitatẽ ⁊ afflictõez spũs Rñq ex verbẽtia ẽbulacõis Job. x. Tedz a. m. vi. mee ⁊. 2. Coŕ. 1. g̃uati sumꝰ sup̃ vtutẽ ita ut ecl̃ã tedẽt nos viuẽ. Et helyas petiuit aĩe sue ut moreret. 3. Reg̃. 19. ca. /// 18° ex despacõe spiritũ eicietdo Et hoc est despare posse facẽ qđ tibi debitũ est rõe obligacõis indissolubil̃ sicut fũt obligacõnes spũales respectu pn̄e de pctis siue obligacões tpales respectu difficultatis. vñ sacramtũ pn̄e coĩter inducit accidiã et tediũ qñ occurrit menti indisposite. ido multi detrahũtur a ꝯfessiõe. qz desperant posse facẽ qđ cõfessor ab eis req̃rit. s. ne amplius peccẽt. ꝓterea Caim noluit ꝯfiteri d̃o peccatũ fratricidiũ. qz putabat nõ posse dño satisfacẽ ꝓ illo ut dicit Origen̄. sup Gen̄. Sed si cõfessus fuisset tũc pena eternalis fuisset ꝯmutata in tpalẽ. Ecc. 6. Jnice pedẽ tuũ in cõpedes illiꝰ. s. pn̄e. Subice hũere tũ tuũ ⁊ porta illaz ⁊ ne accidieris in vincul̃ eiꝰ. Est ecl̃ã difficultas in satisfactõe tempali ex accidia qñ quis despat illã posse adimplẽ sicut ꝯtingit in obligacõe restitucõis aut solucõis ꝓmisse Quia si obligaris alicui in cẽtũ ducatis eo ꝙ tibi mutuauit aut eo ꝙ emisti ab eo tãtũ mercancie ad illoꝝ valorẽ ⁊ vides nõ posse sibi restituere sine difficultate accidiais qñ hoc tibi occurrit ĩ mẽtea despas hoc posse facẽ. qz illa restitutio ẽ tibi odibilis ⁊ si seq̃tur effectus est pcẽm mõrle. Siliter si ꝓmittis vni sub fide mutuare certaz pecunie sũmã ꝯfortans eũ ut faciat certas expẽsas q̃s ipe facit sub illa spe ⁊ ꝓcessu tẽpis despas posse facere obligaris ei ad dãnũ ꝓ. 17. Jn meroe aĩ deicit̃ spũs. s. in ꝓfũdũ despacõis ac̃ /// 18° ex dissolucõne de auxilio 8mo diffidẽdo. Plures em̄ videntes fragilitatẽ suã diffidũt posse regẽ seipos. qz in auxilio dei nõ ꝯfidũt Tales em̄ aĩm suũ nõ recolligũt. dispsus ei ẽ ⁊ diuisus adeo ꝙ nõ tenz se de illo vnũ frustũ cũ alio. Ecc. 2. Veh dissolutis corde q̃ nõ credũt d̃o. ideo nõ ꝓtegẽtur ab eo. Et eiusdẽ. 22. Qui docet fatuũ q̃si q̃ cõglutinat testã. Testa em̄ in minutas ptes ꝯfracta nõ facile ꝯglutinat̃. sic nec aimꝰ dissoluti hois de facili recolligit̃. ido mihil tomi retinẽ põt /// 19° ex euagacõne mentis vanis intẽdendo. Est em̄ euagacõ mẽtis occupacõ ⁊ puersio mẽtis sup illicita in q̃bꝰ querit q̃etẽ. vñ oppositũ audiẽs magis ex tedio illiꝰ tomi adherebit sue pũsitati ꝙ si ei opposituz diceret̃. sicut cõtingit qñ p̃dicator reprehendit peccatũ alicuiꝰ vbi magis mens eius q̃escit tristat̃ ꝙ de hoc reprehendit̃. ut pz de hijs qui vadũt ad p̃dicacões ut aspiciant mulieres. quoꝝ mẽs vagat̃ circa turpitudies ⁊ pctã. quoꝝ mẽs cũ fastidio audit illa reprobari a p̃dicatore. Augꝰ. Vim cere ꝯsuetudinẽ dura est pugna. /// 20. ex otiosita te vana loqñdo. Si em̄ occupare mẽtez circa vana ⁊ inutilia ⁊ illicita ad euitandũ tristiciã mentis graue peccatũ est. qñto grauiꝰ est si ꝓpter hoc vana ⁊ inutilia loquit̃. vñ Jeroꝰ. sup Matth. dicit Otiosũ verbũ est qđ sine vtilitate loquẽtis ⁊ audiẽtis dicit̃. Sz q̃ de rebz friuol̃ loquit̃ ⁊ fabulas antiq̃s narrat. ceterz q̃ scurrilia replicat et cachinis ora dissoluit ⁊ aliq̃d turpitudinis ꝓfert hic nõ ociosis vbis ꝙ criminosis tenebit̃. Otiosũ em̄ est qđ nullaz hz vtilitatẽ ac̃ /// 21° ex curiositate aliena facta ꝓquirẽdo. Curiosus ei foras egredit̃ exteriora ꝯsiderat. ⁊ qe interna despicit pn̄tia nõ inspicit. futura nõ ꝓspicit. semp noua scire cupit. vñ Greg̃. omel. 36. dic̃. Graue curiositatis ẽ vitiũ q̃ dũ cuiuslibet mentẽ ad inuestigandũ vitã primi exteriꝰ ducit. sẽp ei intima sua abscõdit ut aliena sciẽs se nesciẽs fit et curiosi animꝰ qñto peritus fuerit meriti alieni. tãto fiat ignarus sui hec ille /// 22° ex torpore ðima negligẽdo puta celebrãdo festa instituta ab ecl̃a licet abstinuerit ab exercicijs manualibz. nõ tñ vacauit diuinis ꝙ lasciuijs. ludis. chorcis. cuiuijs. tabernis se dedit. nõ audiuit missaz integraliter ut debuit. vñ Greg̃. li. 11. moral̃. dic̃. Cessationez dñs a mũdi laboribꝰ impat. sãcte quietis dulcedinẽ psuadet Et tñ vesana iniquoꝝ mẽs plꝰ se assequi aspera carnalit̃ ꝙ tenẽ blãda spũalit̃ gaudet. plꝰ acerbitate fatigacõis ꝙ q̃ete dulcedis pascit̃ hec ille. /// 23° ex icuria sacẽtis ecl̃ie resistẽdo. Nã ex incuria sua neglexit ꝓcurare pli sue sacrm̄ baptismi aut ꝯfirmacõis. pmo resistit ꝓpt̃ aliquã vaitatẽ. puta qz expectauit ꝯpatres mgne dignitatis ⁊ diuites ⁊ interi ꝓles mortua ẽ. vñ q̃dã. Nõ minor ẽ virtus ꝙ q̃rẽ parta tueri /// 24° ex dilacõe ꝯfessionẽ dimittẽdo. qz distulit ꝯfiteri donec infirmet̃ ad mortẽ. ⁊ donec tota q̃dragesiã fimerit qđ ẽ magn̄ fatuitas pn̄. delictũ meũ ꝯg. ti. fe. ⁊ iniust. meã ñ abscõdi. dixi. ⁊ ꝓposui. Cõfitebor aduersũ me iniustitiã meã dño ⁊ tu re. impi. pcti mei. Glo. Cũ hõ detegit deꝰ tegit. cũ hõ tegit deꝰ nudat. cũ hõ ag̃scit deꝰ ig̃scit ac̃. /// 27° ex fastidio satisfactõnez relinqñdo. Naz ex fastidio nõ obtinuit pmãz ⁊ satisfactõez sibi iniũctã a sacerdote. puta oꝛones. ieiunia. vigilias. disciplinas ac̃. vñ Augꝰ. li. de pn̄a. dic̃. Ad agẽdã pn̄az nõ sufficit mores ĩ meliꝰ cõmutare ⁊ a malefactis recedẽ misi etiã de hijs q̃ facta fũt satisfatiat dño ꝓ pn̄e dolorẽ. ꝓ hũilitatis gemitũ. ꝓ otriti cordis sacrifitiũ cooperãtibz eleosinis ac̃ /// 26° ex inꝯsideracõe de pctis nõ ꝯterẽdo. Fuit eĩ negligẽs ĩ ꝯsideracõe pctoꝝ suoꝝ ꝓ quo rũ indebitã exaiationez dimisit aliqđ qđ nõ fuit ꝯfessus aut nõ ꝓquisiuit circũstancias eorũdez. vñ Greg̃. li. 8. moral̃. dic̃. Sepe qđ torpẽtes latuit flẽtibz innotescit ⁊ afflicta mẽs cerciꝰ inuenit malũ qđ fecerat ⁊ treatũ suũ cuiꝰ secura nõ meminit hinc in se cõmota dep̃hẽdit hec ille. /// 25° ex fastidio ab oꝛoe desistẽdo. Domo ei feruẽter debet orare qz tũc cũ d̃o loquit̃ ut ab eo aliquã grãz obtineat. Sed Augꝰ. sup p̃s. 67. dicit. Multi languescũt in orando ⁊ in nouitate ꝯfusionis sue ferueter orant. postea languide. postea frigide. postea negligẽter quasi securi sint. hostis vigilat ⁊ tu dormis ac̃. /// 28° ex auersione mentis ad vana se conuertẽdo. Nam corꝰ xpi non adorauit cũ reuerẽtia nec verbũ dei audiuit cũ diligencia.

vñ.1.q.1.ca.interrogo. dicit Aug⁹. Interrogo vos frēs et sorores dicite mihi quid pl⁹ vobis eē videtur corpus xp̄i an vbū xp̄i. Si vultis vere rīdē dicē debetis q̄ nō sit mīn⁹ verbū dī q̄ corp⁹ xp̄i. et ideo quāta sollicitudine obseruam⁹ qñ nobis corp⁹ xp̄i mīstrat ut nihil ex ipō de manibz nr̄is in terrā cadat. tāta sollicitudīe obſuem⁹ ne verbū dei qđ nobis erogat dū aliud cogitam⁹ aut loq̄mur de corde puro depeat. et nō minus reus erit q̄ verbū dei negligēter audierit q̄ ille q̄ corpus xp̄i sua negligēcia in terrā cadere p̄miserit. hec ille. ¶29° ex debilitate temptacōi succūbendo. Pusillanimitas em̄ hoīs adeo vires eius debilitat q̄ tēptacōi diaboli nō resistit. ſ mox in p̄mo consensu ꝺsentit Et hoc et multos nocendi modos adinuenit. Vñ leo papa i quoda⁹ p̄mōe dic. Nō desinit antiqu⁹ hostis tēptacōnū laqueos vbiq̄ p̄tendē ut quoq̄ mō fidē credēciū valeat corrūpere. Nouit em̄ cui illecebras carnis ingerat. cui virtus iuuidie infūdat. cui incitamēta luxurie apponat. nouit quē meroꝛe ꝺturbet. quē gaudio sallat. quē metu oppmat. quē admiracōe seducat. oīm discutit moꝛes. oīm ventilat cās. oīm scruta tur affect⁹ Et ibi q̄rit cās nocēdi vbi viderit quē q̄ diligēcius occupari hec ille. Precipue tēptat quos debiles nouerit. ¶30. ex infirmitate i tribulacōibz deficiēdo. In hoc em̄ mūdo q̄si in cāpo certamīs positi sum⁹ et q̄ ibi dolores aut plagas aut tribulacōes nō susceperit in futuro in celo gl̄iosus nō apparebit. vñ Crisos. sup Matth. dic. Si quis viā laboriosā nō estimat sue desidie ē accusacō. Si em̄ minaces nautis pelagi fluct⁹. si tēpestates atq̄ p̄emes agricol. si vulnera cedesq̄ militib⁹. si gūissimi ictus plagesq̄ pugilibz leues videnē et tolerabiles sūt p̄pter spē tpalīū ac peuntiū como doꝛ. multo magis cū celū prepet in p̄mio. Vnde et p̄sentibz aspitatibz ꝺz sentiri et maxīe laboꝛes mitigat in tēmignū finez venire. ſ e aspicias q̄ via est aspa ſ quo ducit. nec aliā q̄ lata est ſ vbi desinit ac. ¶31° ex tertia hō deserēdo. Tertiū q̄s absoꝛbet accidia ut deserat curā bonoꝛ suoꝛ tpalīū et curaz reꝛ sibi ꝺmissaꝛ. vñ Sen. epla. 82. dic. Luxurioso frugalitas pena est. pigro supplicij loco labor est. desidioso studē torq̄ri est. ſ nō putāt desidiosi posse fieri q̄cq̄ qđ facē nō p̄nt. ex infirmitate sua de virtute fert sentēciā. ſ az hec ad q̄ imbecilli sum⁹ dura atq̄ intolerāda credim⁹. tormēta reputātes vino carē. aut p̄ma luce excitari. non ista difficilia sūt. ſ nos fluidi et enerues sumus. hec ille. ſ ā mollis effemiat animꝰ et inercia sua soluit ac. ¶32° ex neḡcia vindictā expetēdo. Accidiosus hō ex neḡcia semp rogat deū ut sibi faciat vindictā de inimico ut qđ p se nō valet potencia dei suppleat qđ est magnū peccatū. vñ Tulli. de amicitia dic. Turpe est maxīe hoī virtuoso recitare iniurias et odioꝛ sopitos cineres denuo suscitare hec ille. ¶33° ex imq̄tate testamēta nō adimplēdo. Sic em̄ aie defūctoꝛ p̄uant suffragioꝛ bñfitio. Voluntas nāq̄ defūcti decedētis in gracia est regulata caritate. qñ g̃ talis voluntas nō sorti tur effectū suū ſ impedit nō hz illud gaudiū nec p̄miū qđ haberet si ope adimpleret et hoc cedit ei ad penā. vñ si est in padiso nō p̄cipit fructū siue caritatis. si ē in purgatoꝛio nō p̄cipit fructū absolucōnis a pena. Matth. 18. Tradidit eū tortoribus quo aduscq̄ redderet vniuersū debitū. si est in inferno licet nō absolueret a pena ex dispēsacōe testamēti. tñ tolerabiliꝛ fieret ei illa pena et minoꝛ. Imq̄tas ergo et crudelitas magna est non soluē et nō satisfacē voluntati defūcti. vñ Aug⁹. ut hētur. 13. q. 2. ca. Tēpus. dicit sic Neq̄ negādū ē aīas defūctoꝛ pietate fuoꝛ viuētiū releuari cū p illis sacrificiū mediatoꝛis offert vel eleōsine fiūt in eccīa hec ille. Ista aūt oꝛdinauerūt defūcti i suis vltimis voluntatibz. ¶34° in oīone fabulosis intendendo. vñ Aug⁹. ut hētur dist. 21. ſ. Alias. in fine dicit. Si se in eccīa aut ex eccīaz fabulis ociosis de q̄bz in die iudicij rō reddēda est occupauerit. hec ibi ac. ¶35° de alieno laboꝛe victū querendo. vñ. 13. q. 1. ca. eccīas. in fi. ꝺz sic. Vos aūt q̄si otiosi alieno cibo pasci gaudetis. videte ne in vob verē illud. videte q̄d faciat otiū et alieni cibz hec ibi. ¶36° ex negligēcia p̄sos nō corripiēdo. vñ. 2. q. 1. ca. Sicut mq̄t laudabile discretūq̄ est reuerentiā et honoꝛē exhibere p̄oribz. ita rectitudis et dei fioris ē si q̄ in eis indigēt correctōe nulla dissimulacōe postponē. ne totū qđ absit corp⁹ moꝛbus inuadat si lāguoꝛ nō fuerit curat⁹ in capite. ¶37° inordinate p̄imū corrigēdo. puta q̄ sine cā tacōnabili peccatū occultū alicui⁹ manifestauit ex quo infamis effect⁹ est. vñ. 6. q. 1. ca. Ex merito. ꝺz sic deterioꝛes sūt q̄ vitā moꝛesq̄ bonoꝛ corrumpūt hīis qui sb̄stācias alioꝛ p̄ diaq̄ diripiunt ac. Et ca. deterioꝛes. id ꝺz ut satis ꝺstat. ¶38° saluti familie siue nō p̄uidēdo. puta q̄ nec ipe confessus ē nec cōicauit oī anno sel. nec familiā suā ad hoc induxit. ſ neglexit cōn illud capl̄m. Omnis vtriusq̄ sexus. ex de p̄na et re. ac. ¶39° malos florere ꝺspiciēdo. vñ Beda in glō. sup illud Jacob. 1. omne gaudiū existimate ac. dic sic. Non indigne mirī si mali in hoc mūdo floreāt et vos patimini. q̄ nō est xp̄iane religiōis in mūdo exaltari ſ de primi. Mali nihil hīnt in celo. nos nihil i hoc mūdo. ſ spe illi⁹ vite ad qđ tenditis. quicq̄d in via ꝺtigerit gaudē debetis hec ille. Accidiosi dicūt illud Mal. 3. Vanꝰ est q̄ seruit deo et qđ emolumētū ac. ¶40° minis in mīa dei cōfidēdo. Magna presūptio est p̄seuerare i p̄cīs et ex accidia mil boni facē et sperare q̄ tandez deus miserear ei. hoc em̄ est peccatū in sp̄m̄sanctū ut hēt de p̄na. dist. 3. ſ. Inē h hircū. ac. Post hāc declaracōez dixit sanctus thomas aie deuote. O aīa simplex iaz potes intelligē necitatez gaudij spūalis in fruitio ꝺmo qđ qui neglexerit regni dei pticeps non erit. ſ e tñ Belial gl̄ietur in argucīs suis dicēdo te quo pacto ei rñ deas. ¶Ad p̄mū dic q̄ in viris p̄fectis p̄t eē imp̄fectio mot⁹ accidie saltē in sensualitate eo q̄ nullus est ita p̄fectus in quo nō remaneat aliq̄ ꝺtrarietas carnis ad spiritū. vñ in apl̄o non erat tristitia boni spūalis que est accidia.

ꝫ potiꝰ triſticia q̄ eſt de malꝫ tpalibꝫ. ¶ Ad ſecū dū dic ꝙ ille triſtabaꝫ qꝫ deficiebat ab illa felicitate quaꝫ Socrates p̄dicabat. ¶ Ad ꝫtiū dic ꝙ mihil ꝓhibet aliquod opus ſcd̄m ſe conſideratuꝫ eſſe triſtabile quod tamē eſt delectabile ſcd̄m ꝙ refertur ad ſeruitiū dei. vnde eciam martires dicunt in lacrimis ſemiaſſe ut Augꝰ. expomit. nec illa triſticia paſſiōis ē accidia. qꝫ nō eſt de interiori bono ꝫ de exteriori malo. De interiori em̄ bono martires gaudebāt q tñto illō gaudiū erat magis meritoriū q̄nto exteriꝰ malū erat magis ꝯtriſtās. Et ſiliter ſi q̄s volūtarie īplēs obedīe votū vel p̄ceptū triſtet de aliq̄ ope afflictiuo vel laborioſo. triſtitia talꝫ nō ē accidia qꝫ nō ē de interiori bono ꝫ de exteriori malo. Ad q̄rtū dic ꝙ ad hūilitatē ptinet ꝙ hō defectꝰ ꝓprios ꝯſideraſ ſeipſū nō extollat. ꝫ hoc nō ptinet ad hūilitatē ꝙ hō q̄ quis poſſidet ꝯtēnat ꝫ pocius ad mgtitudinē Et ex tali cōtēptu ſeq̄tur accidia. De hȳs em̄ triſtamur q̄ q̄ſi mala vel vilia reputamꝰ. Sic igiꝫ nec̄e eſt ut aliq̄s alioꝝ hō extollat. q̄ tñ hō ſibi dimiꝰ pmiſſa nō contēnat. qꝫ ſic ei triſtia red̄dērētur. Tūc aīa grās agēs dō q fuis doctoribꝫ de tam ſingulari exhortacōe q declaracōe ſuit domū in pace Amen.

¶ Sabbato p̄me dñice q̄drageſime.
Sermo vndecimꝰ de vana gloria.

Cōfigurat ē añ eos Matth. 18. ca. Quodie aīa fidel ſimplex q deuota fue ſaluti intēta acceſſit ad eccl̄iaꝫ q audiēs miſſaꝫ taꝫ ex lectō e epl̄e p. Theſal. 1. ꝙ ex euāgeº adūtit vnā ꝯcloꝫ valde nōbilē. ſ. Marie immicū pie fidei eſt hūane laudis amoꝝ. ſi maioꝝ ſit in corde hois cupiditas glie q̄ dei timoꝝ. Cō iſtiꝰ ꝯcluſio ē illa. qꝫ qui intencōꝫ ſuā refert ad glriaꝫ tā q̄ ad vltimū finē ad quē. ſ. ordinet etiaꝫ vtutis opa q ꝓ quo ꝯſequēdo nō pretermittat etiā facē ea q̄ ſūt cōtra dei mādāt peccat. vñ dñs dicit Joh. 5. Quo potestis vos credē q̄ glriaꝫ ab inuicē accipitis q glriaꝫ q̄ a ſolo deo ē nō q̄ritis. ſ. Nā inanis glria tria mala facit. ¶ Prio infert deo iniuriā. Quicūq; em̄ furripit ſibi qđ ē dei ꝓpriū iniuriaꝫ deo. ꝫ p appetitū inanis glie aliq̄s attribuit ſibi qđ ē dei ꝓpriū. dicit em̄ Iſa. 42. Gloriaꝫ meā alteri nō dabo. Et p̄. Thi. 1. Soli deo honoꝝ q glria. In bono ope nō deꝰ appomit grāꝫ ſuā. hō vero vſū liberi arbitrij. ꝓptēa deꝰ reſtituat ſibi gloriaꝫ. hoi vero dat ꝯmodū q vtilitatē ¶ 2º qꝫ ē hoi nociuū q piculoſū laudi hūane intēdere. vñ Aug. ſup illud. Soli deo honoꝝ q glria. dic deo q̄ ꝓbat corda nra q̄s vires nocēdi hēat humane glie amoꝝ nō ſentit niſi q̄ bellū ei indixerit qꝫ q ſi cuiq̄ facile ē laudē nō cupere dū negat difficile ē tñ ea nō delectari dū offert. Et Criſoſ. ſuper matth. dic. Inanis glria occulte ingredit q oīa q̄ intꝰ ſūt inſenſibiliē aufert. ¶ 3º mercedē eternaꝫ aufert. vñ opꝰ vtuoſū amittit vim meredi vitaꝫ et nā ſi ꝓpt̄ manē gloriā fiat. eciā ſi illa inanis glria nō ſit peccatū mōle. qꝫ p manē gloriā reddit hō ꝓſūptuoſus q inanis de ſeipō ꝯfidēs q ſic etiā paulatim diſponit ad hoc ꝙ hō puenit interioribꝫ bois Augꝰ. 7. de ciui. dei dic. Sanꝰ videt q̄ amoꝝ laudis vitiū ꝯgſcit. ¶ Dīs intellectis anima exiuit ab eccl̄ia vadēs domū cū ꝓpoſito fugiēdi laudē hūana q operibꝫ bonis intēdē ſecrete q occulte ut nēo facta eiꝰ ꝯgnoſcat. Et ecce Belial intendēs eā ab hoc ſācto ꝓpoſito reuocare ait. O anima ſimplex q̄ facile decipis tā leuiter credēdo ſingula q̄ dicūtur tibi. volo tibi oñdē ꝙ inanis gloria pmo meliꝰ q appetitus glie nō eſt pecm. ¶ Prio ſic. Nullus peccat in hoc ꝙ do aſſiſtaꝫ. ſēdꝫ illud epl̄h. 5. Eſto te imitatores dei ſicut filij cariſſimi. ꝫ in hoc ꝙ homo q̄rit gloriaꝫ videt deū imitari. q̄ ab oībꝰ q̄rit gloriā Iſa. 42. Oēz qui inuocat nomē meū in gloriā meā creaui eū. ergo appetitꝰ glorie nō eſt peccatū. ¶ 2º ſic. Illud per qđ aliq̄s ꝓuocaꝫ ad bonū nō eſt peccatū. ꝫ p appetitū glorie hoies ꝓuocāt ad bonū. dicit em̄ Tul. ī plogo tuſculanarū q̄ſtionū. ꝙ hoies ad ſtudia impellūtur glia. Iuſtē em̄ ſcriptura pmittit gloria ꝓ hois opibꝫ. Ro. 2. Dīs qui ſūt ſedꝫ pacīaꝫ hom opis gloriā q honorez. ergo rec̄. ¶ 3º ſic. Tul. in ſua rethorica dicit. ꝙ glia eſt freq̄ns de aliquo fama cū laude. Et Ambroſ. dic. ꝙ glia eſt cū laude noticia. ꝫ appetere laudabilē famā nō eſt peccatū. q̄mo videt eſſe laudabile ſedꝫ illud Ecc. 41. Curaꝫ habe de bono noīe. Et Ro. 12. Prouidētes bona nō ſolū corā deo ꝫ eciā corā hoībꝰ. ¶ 2º ſic. btus Augꝰ. 7. de ciui. dei dicit Qui verā licz hūanaꝫ laudē gloriā ꝯcupiſcūt dāt operā bñ iudicātibꝫ nō diſplicē. ergo in hūana laude eſt vera gloria. ꝫ talē appetē nō eſt malū. qꝫ dare opaꝫ bñ iudicātibꝫ nō diſplicē eſt bonū. vñ Augꝰ. ibidē ſubdit. Gloria cuiꝰ illi. ſ. romani. cupiditate flagrabāt eſt inditiū hoīm bñ de hoībꝫ iudicātiuꝫ. ḡ q̄c. ¶ Aia vero abīt triſtis querēs q cō ſuleſ legis doctores Cui moꝝ obuiauit moyſes a q̄ cū ꝯgniſſet cās meſticie ſue ait Ego oſtendā tibi ꝯcluſionē tuā eſſe veraꝫ teſtimio q̄druplicis legis. ſ.

¶ Legis Naturalꝫ.
¶ Legis diuinalꝫ.
¶ Legis Prophalꝫ.
¶ Legis hūanalꝫ.

legis Nalꝫ q hꝰ q̄druplr. ſ. p rōnes naturales. p phos moales. p poetas q p exēpla gentiliū. ¶ Quātū ad rōnes Naturales ſciēdū ꝙ glia quādā claritatē ſigt. vñ glificari idē eſt ꝙ clarificari ut dicit Augꝰ. ſup Joh. Claritas āt decorē hȳ q maifeſtacōez q idō nomē glie importat manifeſtacōez alicuiꝰ de hoc qđ añ hoies decorꝝ vidi ſiue ſit aliqđ bonū corpale ſiue ſpūale. Quia vero id qđ ſimplr dar eſt a multis ꝯſpici p̄t q a remotis idō p nomē glie deſignaꝫ ꝙ bonū alicuiꝰ deue niat ī multoꝝ noticiā et approbacōez. ſēdꝫ ꝙ dic Titꝰ liuiꝰ. ꝙ gliari ad vnū nō ē. Largiꝰ tñ acceptio noīe glie nō ſolū ꝯſiſtit in mltitudīs ꝯgnicōe ꝫ eciā paucoꝝ vel vniꝰ vel ſui ſoliꝰ. dū. ſ. ꝓpriū bonū aliq̄s ꝯſideāt ut dignū laude. ꝙ aūt aliq̄s bonū ſuū ꝯgſcat q approbꝫ nō ē pcēm. ar ei. 1. Coē. 2. Nos āt ſpiritū hȳ mūdi nō accepimꝰ. ꝫ ſpm̄ qui ex deo eſt ut ſciamꝰ q̄ ex deo donata ſūt nob Similiē eciaꝫ nō ē peccatū ꝙ aliq̄s velit ab alijs

approbari·Math·7·Sic luceat lux vra aĉ·Et ido appetit⁹ glie de se nō noīat aliq̄d vitiosū·ꝫ appetitus inanis vel vane glie vitiū importat· Nam quelibet vana appetē vitiosū est ps·Vt q̄d dili gitis va·et q̄ri·mē·Potest aūt gloria dici vana quadruplicit·// Prīo ex pte rei de q̄ quis gloriat· puta cū q̄s querit gloriaz de eo q̄d nō est vel nō est glia dignū sicut de re fragili a caduca·// 2° cū quis gliat de aliquo falso q̄d cōfingat dīme reue rencie scīm illud Ezech·38·Eleuatū est cor tuū et dixisti·deus ego sū·Et·p·Corinth·4·Quid habes q̄d nō accepisti·q̄d si accepisti· et q̄d gliaris q̄si nō accepis·vel etiā cū q̄s bonū tpale de quo gli atur pfert de q̄d phibet Jere·9·Nō gliet sapiēs in sapia sua·nec fortis in fortitudine sua·neq; di ues in diuicijs suis·ꝫ in hoc gloriet qui gloriat sci re a noscē me·// 3° ex pte eius a quo q̄s gliaz que rit·puta bois cuius inditiū nō est certū·Jero9·Si vitā tuā i ore boīm posueris·mō pu9·mō mgn9· mō nullus hēberis· 4° ex pte ipi9 q̄ gliaz appetit q̄ appetitū glorie sue nō refert in debitū finē·pu ta ad honorez dei a primi salutē·vñ nō est vere vtu osus q̄ppt gloriā hūanā opa vtutis opat·// Qñ tū ad phos morales Sciēdū q̄ inanis gloria re pbat q̄druplr·// Prīo Tul·li·3·de tuscul·q̄stiōi bus dic̄ sic·Homo q̄ in fūma vanitate vsat nul la effigiē eminētez vtutis ꝫ adūbratā ymaginē glie osectat·Est em gloria solida q̄dā res a expſa nō adūbrata·Illa osencies laus bonor·vox incorrupta·bñ iudicātiū de excellēte vtute·hec v tuti resonat tāq̄ ymago glorie· Que quia recte factorū comes est·nō est bonis viris repudian da·Illa aūt q̄ se imitatricē ei9 eē vult temeraria atq; incōsiderata a plerūq; vitioz laudatrix·fa ma popularis filatione honestatis formaz eius corrūpit·Et li·de aīicicia dic̄ sic·Nō est negligen da fama nec mediocre celū ad res gerēdas opor tet existimare benuolēciam ciuiū quā tñ blādi cijs a assentādo colligē turpe est·Ido cōducit in oratione ꝓ Celio dicēs sic· Illud te eē admonitū vo lo pmū ut q̄lis es talē te boīes existimēt·2° Vale rius maxim9 li·A·dic̄ sic·Socrates hūane sapie quasi terrestre quoddā oraculū opendiaria via eos ad gliaz puenire dicebat q̄ id agerent ut q̄ les videri vellēt tales ecīā eēnt·Conscīaz plus q̄ famā intende·ſfallē em poteris famā·oscīaz vero nūq̄ aĉ·Et li·8·dic̄ sic·Nulla est tāta humilitas q̄ dulcedine glorie nō tangat·Idāc Alexādri pedi insaciabile laudis accepit·qui Anaxarti comiti suo ex auctoritate Democriti ptoris innūerabiles mūdos eē referēti·heu me inqt miseꝛ qui ne vno quidē potiꝰ fiō·Gloria nec ab hijs q̄ ei9 ostemptū introducere conātur negligit hec ille·// 2° Qñtus curcius dic̄ sic·dixit quidā ex maximis natu ale xandro·Si dij habitū corpis tui auiditati animi tui parē esse voluissent orbis te nō capet·altera manu orientē altera ostingēs occidētez·Quid tu ignoras arbores mgnas crescē diu vna extirpa ri hora·Stultus est q̄ fructꝰ eaꝝ spectat altitudi nē meciēdo·Vide ne dū ad cacumē puenire oten dis in ipis ramis quos oplexendis decidas· Leo qñq; minimaz auiū pabulū fuit Nihil tā firmū est cui periculū nō sit ab infirmo· Demq; si deꝰ es tribuere mortalibz bñficia debes·nō sua eis eripe· Si hō es·id q̄d es semp eē te cogita·Stultū est eo rū memisse ppt que tui obliuiscaris hec ille·// 2° Sen̄·in pūbijs dic̄ sic·Bona boni opimo tucior ē pecunia·Damnū est appellādū·cū mala fama lu crū·Deu q̄ difficil est glie custodia·Optimētur boies de te·si mali·Malis em displicē laudabile est·Plericq; famā·pauci veretur oscīaz·Quid fis inquest non quid hēaris·Vis oībz eē notus effice prius ut neminē noueris hec ille· Qñtū ad poe tas Sciendū q̄ gloria inanis a fama mūdi dete stat q̄druplicit·// Prīo Ouidi9 li·12·methamor phoseos dicit sic· Orbe locus medio inest terraſq; fretūq; Celestesq; plagas triplicis ospicia mūdi Vñ q̄d est vsq̄ q̄quis regionibz abſit Inspicit· penetratq; cauas vox omnis ad aures· Fama te net sūmaq; locū sibi fecit in arce·Innūerosq; adi tus ac mille foramia tectis Addidit·et nullis in duſit limina portis Nocte dieq; pz tota est ex ere sonāti Tota fremit·vocesq; refert·iteratq; quod audit· Nulla quies intus·nullaq; silēcia parte· Nec tñ est clamor·sed pue murmura vocis· Qualia de pelagi si q̄s procul audiat vndis Esse solēt· qualēue sonū cuz rupit altas Increpuit nubes· extrema tonitrua reddūt· Atria turba tenet·ve nit leue vulgus eūtq;·Mixtaq; cū veris passim cōmenta vagant·Nulla rumor·ofusaq; vba vo lutāt·Et quibz hij vacuas implēt sermōibz aures Hoꝝ narrata ferūt alio·mēsuraq; ficti Crescit·et auditis aliq̄d nou9 adicit auctor· Illic credulu tas·illic temerariꝰ error·Vanaq; letitia ē·oster natiq; timores·seditioq; recens·dubioq; auctoē sususurri·Ipsa q̄d in celo rex·pelagoq; gerat·Et tel lure videt·totūq; inq̄rit in orbē·hec ille·In hijs v bis describit dom9 fame a cōditio ei9· 2° Persi9 satiric9 dic̄ sic·Nec te q̄siueris ex·Scire tuū nihil est nisi te scire hoc sciat alter·O curue i terris aie a celestiū ianes·// 3° Sen̄·tragedia·1·dic̄ sic·Aliū multis gloria terris Tradat·a oēs fama per vr bes Garrula laudet·celoq; parē Tollat a astris Alij curru sublimis eat·Me mea tellus late secre to Tutoq; tegat·Venit ad pigros cana senect9 Idūliq; loco·ꝫ certa sedet Sordida pue fortuna dom9·Alte vtus aiosa cadit· 4° Gualterꝰ i Ale xandreide dic̄ sic·Qñ friuola gloria mūdi·q̄ re rū fugitiuꝰ honor·q̄ nomē inane·Prelatꝰ q̄ pesse cupit ꝓdesse recusat·Magnꝰ in exēplo est cui nō sufficerat orbis·Sufficit exciso defossa marmore terra·Qnq; pedū fabricata dom9·Qñ nobile cor pus exigua vix ceperit humo·Parcite mortales aios extollē fastu·Collatis opibz aspnariq; miores· Parcite victores mgti viuē sūmo Victori vires· sceptꝝ·dyadema triūphos·Diuicias·dare q̄ po tuit auferre valebit culpā hec ille·Et verificator ait·Vir bone quid curas res viles a res picturas Nil pfecturas·dāno q̄q; futuras·Neo diu mā sit in culmie·ꝫ cito trāsit·Est breuis atq; leuis in

mūdo gloria queuis. Quí fuit hic ym⁹ illic erit
ordine p̄mus Quíd lucri referet quí mūdo totus
imberet. hec ille. sic ergo p3. Rñtū ad exēpla gē
tiliū sciendū q̄ inanis glia detestabat a multis
q̄druplr. Prīo valeri⁹ maxim⁹ li. 8. dicit sic Fa
bius maxim⁹ cū a se a patre. auo a pauo. maio
ribusq̄ suis sepe cōsulatū gestū aiaduerteret cū
pplo ostāter egit q̄tū potuit ut aliqñ vacacōnē
hui⁹ honoris fabie genti darēt. nō quidē virtuti
bus filij difficilēs. erat em̄ illustris ꝫ ne maximū
imperiū in vna familia otinuaret. Quíd hac mo
deracōe valenti⁹. cū q̄ eciā patrios affect⁹ q̄ potētis
sim̄ hñtur fupauit hec ille. Idē Ouidi⁹ li. 3. de tri
stibz. dic. Viue tibi a lōge noia mḡna fuge. Tu
q̄z formida mimū sblimia semp. Propositiq̄ tui
otrahe vela p̄cor. 2° valeri⁹ li. 6. dicit. Mamili⁹
cū ei cōsulat⁹ oim̄ osenfu deferreret. a ille fub ercu
sacōe adūse valitudis oculoz eū recusaret instā
tibus cūctis. aliū imāt q̄rites q̄rite ad quē hunc
honorē trāsferatis. nā si eum me gerē coegeritis
nec ego mores vīos ferre. nec vos meū imperiū fer
re poteritis. Et li. 4. dic. Rex ille sbtilis iudicij quē
ferūt traditū sibi dyadema priusq̄ capiti impo
neret retentū. diu osideraſſe ac dixiſſe. O nobilez
magis q̄ felicē pannū quē si q̄s emit⁹ q̄ multis
sollicitudinibz picul ac miseriis sis refert⁹ o ḡsce
ret. nec hum̄ quidē iacentē tollere vellet Idē salu
stius in Jugurtino. dicit Post glriaz inuidiā sequi
memineris. Itaq̄ q̄ dario⁹ eris eo magis anxiū
ac sollicitū te eē oportet hec ille. 3° Tul. libro. 1.
tuscul. q̄stionū. dicit. Lemicul⁹ sane nō demoste
nes q̄ illo fuſurio delectari se dicebat ofitētis mu
liercule ut mos est in gretia. hic est ille demoste
nes. Quíd hoc leuius. Sed orator ille tātus apud
alios loqui didicerat. nō multū secū. Idē Plin⁹
in epla ad Armanū dic. Nēe est ut laudis fue
spatio a cursu a pegrinacōe quisq̄ leteť. Etenim
nescio quo pacto vel magis hoīes iuuat glia la
ta q̄ mḡna hec ille. 8° valeri⁹ li. 9. dicit. Sophо
cles iā senex tragediā quādā in certamē miseāt
Cūq̄ fuspēsus ancipitis certamis expectaret sen
tētiaz. audiuit se vna sentētia vicisse a p̄ gaudio
expirauit. Idē Orati⁹ li. sermonū dic. Gaudēt p
noie molles auricule. a Ouidi⁹ li. 12. methamor
phoseos dic. Et otest fua glia mltis. a sic p3 ac.
Secūdo declarat eadē odusio testi° legis diui
nalis. vbi sciēdū q̄ inanis glia. ꝫ mala in
gerit mēti hoīs. Prīo alios despicit detrahēdo.
Nā vanegliosi alioq̄ facta a psonas despitiūt a
seipos extollunt. sic Gaal dicebat. Quis est Abi
melech a q̄s est Sichem ut seruiam⁹ ei. Vtinaz
daret aliq̄s populū istū sub manu mea nt aufer
rē de medio Abimelech qui Gaal turpit corruit
Judic. 9. Grandia vba dixit Rapsaces ex pte re
gis Assirio q̄ ad regē egipti extollēs dñm suū et
seipsū. 2. Reḡ. 18. 2° pompis se p̄ficit extollēdo.
Stultū est ei gliari de futuris. nā Aoīas eleua
bat dicēs. Ego regnabo. q̄s tñ nō eueit. 3. Reḡ. p̄.
Berodat rex Syrie misit nūtios ad Ezechiā regē
Juda cū munē. quibz Ezechias oñdit oīs the
sauros tēpli dñi quos postea p̄didit. 3. Reḡ. 20.
ca. Nabuchodonosor deambulans in aula regia
gliabat dicēs. Nōne hec est babilō ciuitas quā
edificaui in robore fortitudinis mee ac. qui tamē
postmodū fenū ut bos comedit. Daiel. 8. 3° deū
abicit obloqñdo. vñ Nabuchodonosor dicebat
in corde suo. quis ē deus magn⁹ sup oēm terrā sicut
ego sū. Daniel. 8. qui eciā dixit Daniel et socijs
eius. Quis ē deus ut eripiat vos de manu mea. e Da
niel. 3. dicētibz indeis. Est deus potēs in celo q̄ iuſ
sit celebrari sāctū diez sabbati. ñdit Nichanor.
Et ego sū potēs in terra q̄ iubeo sumi arma. 2. Ma
chab. 15. 2° in factis deficit desistēdo. Nā sepe mi
nus fatiūt hoīes qui magna mināntur ut dic Espo
pus. primo ut plurimū ofundūtur a min⁹ facien
tes defitiūt. sicut Goliath se gliando imitabat
alios ad singulare certamen q̄ nullū dās ictum
fuit a puero fupat⁹. 1. Reḡ. 17. Holofernes
gliabat cōtra Achior q̄ occidēt ipsū a filios isrl
fuparet. q̄ tandē vilit fuit a fēia interfect⁹. Judith
. 6. Nichanor gliabat q̄ daret. 90. mācipia inde
ozq̄ p talēto. ꝫ ipe victus fuit. 2. Mach. 8. ca.

Cercō declarat eadē cōclusio testi° legis Pro
pbalis. vbi sciēdū q̄ Fulgēci⁹ li. de otēptu
mūdi describit vanitatē sic. Puella pulchra. vul
tu placabil. induta rethe. Super cui⁹ caput erat
scriptū. Mecū fortitudo a agilitas. in pectore. Me
cū pulchitudo a speciositas. in manu dextra. Mecū
diuicie et pspitas. sub pedibz. Hec oīa vanitas.
Prīo describit puella. q̄ h mūdus muliebri fra
gilitate tabescit otinue tendēs ad sui pniciē. Isa.
. 1. Veh qui trahitis iniq̄tatē in funiculi vanita
tis q̄ dicitis Festinz a cito veniat op⁹ ei⁹ vt videā⁹
ps. Homo vanitati similis factus est. dies ei⁹ sicut
vmbra p̄tereūt. Induit hec vanitas rethe. quia
sicut rethe factū est ad capiēdū a ad finē mortis
sic mūdus est ut rethe capiēs pctōres ps. Cadēt
in retiaculū eius pctōres. In ei⁹ capite scribit. me
cū fortitudo a agilitas. Multos em̄ genuit fortes
ut Sāpsonē. Hectorē. Herculē. ꝫ respice finē. hec
oīa vanitas. Nam Sāpson seipsū occidit Judic.
. 16. Hector gladio hostis occubuit. tragedia. 6.
Hercules nimio dolore vite flāmis se immecit. Ysi
dor⁹. 7. ethimol. ca. 8. et tragedia vltia. Et ps.
Vidi impiū fuperaltatū et eleuatū sicut cedros
libani a trāfiui a ecce nō erat. quesiui eū a nō est
inuētus locus eius. qm̄ vmbrosa vanitas ōnis hō
viuens. In pectore scribit. mecū pulchritudo et
speciositas. Multos em̄ genuit pulchros ut Ab
salonem. Helenaz. Thisben. sed respice finē. hec
omnia vanitas. Naz Absalō suis capillis fuspen
ditur. 2. Reḡ. ac. Helena causa fuit destructōnis
Troye. tragedia. 8. Thisbe amantis p̄foratur
gladio. 8. methamorph. Isa. 40. ca. Ois caro fe
nū et omnis gloria eius quasi flos agri. Exficca
tū est fenū a cecidit flos. vnde in quodaz epita
phio dicit sic. q̄ caro fit fenū. q̄ mūdi gloria flo
re vanior. Ecce pbat hic tumulata caro. In manu
scribit. mecū diuicie a pspitas. Multos em̄ ge
nuit diuites. Nā ditauit Job. fecūdauit Crassuz

Policratē fua fallatia bñficauit mūeribz·ſ reſpi ce finē·hec oīa vanitas·Quia Job reliqt in sterq limo·Job·3·Craſſum auro colato ī ore miſſo oc cidit·Lucan⁹ in p̄·Policratez ſuſpēdit et dimſit auibz deuorandū Eccīaſtes·2·Magnificaui opera mea·edificaui mihi domos·plantaui vineas·fe ci ortos & pomeria & conſeui ea cuncti generis arbo rib⁹ Extruxi mihi piſcinas aquaz ut irrigarē ſiluā lignoz germinātiū·Poſſedi ſeruos & ancillas multāq familiā habui·armentaq & mḡnos ouiū greges·Coacerauaui mihi argētum et auz & ſup greſſus ſū opib⁹ omīs qui añ me fuerūt ī Jhrlm· Oīa que deſiderauerūt oculi mei non negaui eis· nec phibui cor meū qn oī voluptate frueretur & oblectaret ſe in hijs q̄ pauerā·Cūq; me cōtuliſſez ad vmbſa q̄ pauerā et opa q̄ fecerāt man⁹ mee vidi in ommib⁹ vanitatez & afflictionez animi et nihil pmanere ſub ſole·&c̄·

QVarto declarat eadē concluſio teſti° legis hu manat·vbi ſciēdū q̄ inimis gl'ia ē detesta bilis q̄druplr·// Prīo q̄ honor mūdan⁹ eſt picu loſus·p̄z·ff·de re militari·l·Non omīs·ſ·A barba ris·in·ff·nouo li·2·vbi caſus illi⁹ legis ſic incipit Exercitu impatoris rōmi pato ad pugnā contra ex ercitū alioz·miles q̄daz volēs q̄ſi nobiliť agere exit contra hoſtes pugnaturus·q̄ capto & accuſato p pditore ppť confederacōez quā cū hoſtibz habuit ſe capi prmiſit·legis inditū eſt q̄ ſi ſemp añ bñ ſe habuit nec pditio in eo inuēta eſt·p̄ſumēdū eſt q̄ captꝰ eſt ſicut bonꝰ miles·Si vero añ inuē tus fuerat in aliq̄ crimē falſitatē oportet q̄ plet ſe captū inuite·q̄ quiq; fama pdit p vnū factū ma li ſic q̄ nūq̄ recuperabit·Si em miles quiq; pdito rie ſe bēat in milicia nō eſt amplius de eo confidēdū ex quo p̄z q̄ honor mūdan⁹ eſt valde piculoſus·

// 2° honor mūdan⁹ eſt infructuoſus·Si em op⁹ q̄ facim⁹ ſit bonū do attribuať p̄ſ·Nō nob·do· nō n·ſ n·t·d·gloriā·q̄ totū eſt dei·p legē q̄ vult q̄ quicq̄d ſeru⁹ vtil' acq̄rit dño ſuo acq̄ſiuit·Ep quas ꝑſonas nobis acq̄ritur·l·p̄·vbi dr ſic Ser uis aūt res tradite dño acq̄runť·Et·ff·de opib⁹ publicis·l·Pecuniā ſi q̄s·in·ff·nouo li·2·In lla nāq; lege ſenat⁹ cenſuit q̄ de alieno opere null⁹ ſibi nomē aſcribat·Et·2·Corinť·10·Oīa in gloriā dei facite· 3° honor mūdan⁹ eſt danoſus·Cōtin git em plurimū q̄ vn⁹ famā alteri⁹ denigrat cō tra legē·ff·de aq̄ pluuiali arcēda·l·treban⁹·vbi dr q̄ ſi q̄s agz ſuū vult meliorē facē nec vici ni deteriorē faciat·p̄deſſe em ſibi vnuſquiſq; dū alteri nō nocet nō phibeť·cō eſt q̄ nullus debet cū aliena iactura locupletari·Ex de re·iuris in·6· Qui em calūniat⁹ eſt in p̄ma accuſacōne calūni abiť eciaz in ſecūda·ff·de accuſacōibz·l·Si cui·ſ· hijs demū Doc em ꝑtinet eſt mūdam honoris ut inuidia ac infamia ipſū confimteť·Sen·tragedia p̄·Inuidia faſtū ac ſ̄mo pl'aris p̄met// 2° honor mūdan⁹ eſt malicioſus·Nā velle laudari & dare hiſtriōibz ut laudeť vitiū eſt imane·q̄ hiſtrio nes fūt infames ut·ff·de hijs q̄ notātur infamia l·2·ſ·Ait p̄tor·Eſt ei valde deteſtādū aliquē lau dare de malo ut·ff·de ſuo corrupto·l·1·ſ·pſuadē· vbi dr·Nō licet laudādo augē malicīā ſerui p̄ſ· Laudať p̄tor in deſideriſs aīe ſue & inimq⁹ bñdi ciť·& ſic p̄z·// Poſtq̄ vero Moyſes declarauit cō cluſiōez p̄dictā ait aīe de uote·Que ego noui fide liter te docui·ſed ecce hic ē ſcūs Thōs de aq̄no do ctor noui teſtamēti cui⁹ os meditať ſapiaz et lin gua ei⁹ loquiť inditū accede ad eū·q̄ lex dei eius in corde ipſi⁹·Ad quē aſtāte moyſe acceſſit aīa deuota p ſue conclusionis clariori noticia·Cui ſcūs thōs inq̄t·Ego confidaz conclusz tuā ee catholicā & verā teſti° legis q̄druplicis·ſ·

// Legis Euāgelice· moio legis euāgelice·Vnde
// Legis Apoſtolice· ſciēdū q̄ xp̄s illā pbauit q̄
// Legis Canonice· druplicit·// Prīo teſti° Joh·
// Legis Eccīaſtice· ·6·vbi dr·Jhs cū co gūiſſet

QRimo teſti q̄ venturi erāt ut raperēt eū & facerēt eū regē·fugit iterū in mōtez ipe ſo lus Et·12·ca·dr ſic·Verūtamē ex pncipibz multi crediderūt in eū·ſ ppť phiſeos nō confitebātur ut nō de ſinagoga eicerētur·Dilexerūt em gloriā ho minū magis q̄ gloriaz dei·// 2° teſti° Luc̄·22·vbi dicit·Facta eſt contētio inť diſcipulos q̄s eorū vi deretur ee maior·Dixit autē eis ihs·Reges gentiū dñant eoz & q̄ ptātez hñt ſuper eos bñfici vocā tur·vos aūt nō ſic·ſ q̄ maior eſt in vobis fiat ſic iunior & qui p̄ceſſor ē ſic miſtrator·Nā q̄s maior eſt q̄ recūbit an q̄ miſtrat·cNōne q̄ recūbit·cEgo aūt in medio vr̄m ſū ſicut qui miſtrat·// 3° teſti° Mar·3·ca·vbi dr·Multos ei ſanabat ita ut irru erent in eū ut illū tangerēt·Quotq̄t aūt habebant plagas & ſpūs imūdos cū illū videbāt procidebāt ei & exclamabāt dicētes·Tu es filiꝰ dei & vehemē ter comminabať eis ne manifeſtarēt illū·Et·8·ca· Poſtq̄ ſanamt cecū miſit illū in domū ſuā dicēs Vade in domū tuā & ſi in vicū introieris nemīm dixeris &c̄·// 4° teſti° Matth·7·Attendite ne iuſti ciā vrām faciatis coram hoīb⁹ ut videamī ab eis· alioq̄n mercedē nō hēbitis apud p̄rez vr̄m q̄ in celis eſt·Vbi docet fugē inanē gl'iaz ut poſſim⁹ hr̄e eternā gloriā·Ad quā hñdaz duo fūt nob neccāria·Prīo ut hoſtiū cordis nūi claudam⁹ va mitati mūdane·vñ dr ibidē·Sit eleōſina tua ī ab ſcōdito & p̄ tuus q̄ videt ī abſcōdito redd̄et tibi· Et itez·Tu aūt cū oraueris intra ī cubiculū tuū & clauſo hoſtio ora p̄rez tuū in abſcōdito et pať tuus q̄ videt in abſcōdito redd̄et tibi·2° ut hoſtiū cordis nūi apiam⁹ maieſtati dine·vñ dr cant·7· Vox dilecti mei pulſātis·api mihi ſoror mea·aī ca mea·columba mea·immaculata mea·vbi nota ·x·bñficia q̄ deus exhibet aīe apienti ſibi hoſtiū ꝺcie q̄ notātur in euāge° & in epl'a hodierna·

// Primū eſt hereditatis eſne manifeſtatio·ideo dicit·Soror·ſ·co aſſumpta ad ptipacōez eiuſdē hereditatis·Ad hāc hēditatē aſſumimur nono die·quia dr Luc̄·9·Factū eſt poſt dies octo & aſ ſūpſit petz & iohānē & iacobū & aſcēdit in mon tē·Iſti nouē dies fūt nouē virtutes q̄s dēm⁹ ha bere ſi gloriā eternaz volum⁹ hereditare que notā tur in epl'a hodierna vbi dr ſic·Rogamus vos

frēs cortipite imq̄etos·ꝯsolamini pusillanimes·
suscipite infirmos·patiētes estote ad oēs·vide
te ne q̄s malū p malo rēdat alicui·ſ sp q̄ bonū
est sectamī in inuicē a in oēs sp gaudete in dño·
sine intermissiōe orate·i oibz grās agite·vbi dcta
rat q̄ p opa mie corpal q̄ colligunt sit p hoc q̄
dr·suscipite infirmos a sp q̄ bonū ē sectami in iui
cē et i oēs·Ac p opa mie spūal q̄ colligūt p alia
·A·puenit ad vitā ad quā assumūt egredientes
de pctō signi p Petrū·Veri penitētes signi p Jaco
bū·In bono pseuerantes signi p Joh̄ez·Adiui bonis
adherētes signi p Moysē·Cōtemplatiui dimis intē
dētes signi p Delia·Secūs būsitiū ē dmoz secre
toz reuelatio·idō dr·aīca mea·Joh̄·17·Vos aūt
dixi aīcos·q̄ oīa q̄ audiui a pre meo nota feci vo
bis·Et q̄ tal reuelacō eleuat mētē sup facultatē
nature p grāz·idō dr·Duxit illos in mōtez excelsū
seorsū a trāsfiguratꝰ ē añ eos·q̄ p lumē dmū ꝯgl
cūtur secreta misteria dei·Isa·58·Oculꝰ nō vidit
nec auris audiuit et in cor hois nō ascēdit q̄ pre
pauit deus diligētibz se·Hec aūt secreta mistela
sūt·aut de dmitate xp̄i·idō dr i euāgeº Et resplen
duit facies eiꝰ sicē sol·aut de hūanitate ip̄iꝰ q̄ ad
incarnacōez·passionē·resurrectōez·ascēsionēq̄·
idō dr·Et vestimēta eiꝰ facta sūt alba sicut nix·ps·
In lumie tuo videbimꝰ lumē·Hec ei ē vita eterna
ut ꝯgscāt te solū vez deū a quē misisti Jhm xp̄z·
Qd aīaduertēs petrꝰ dixit·Dñe bonū est nos hic
ee·faciamꝰ hic tria tabernacula · tibi vnū·Moysi
vnū·a Helye vnū·ps·Inebriabūt ab vbertate do
mus tue a torrente voluptatis tue potabis eos·Si
mis ei gl̄iosus hois ē in p̄fecta fruicōe triū dma
rū psonarū q̄ signt p tria tabernacula·Naz tabna
culū Moysi sigt psonā prīs·q̄ Moyses a dō prē
accepit legē a hꝰ sigt ps·dicēs·Ab vbertate domꝰ
tue·q̄ pat est fōs dmitatis ut dic Dyoꝰ·Tabna
culū xp̄i sigt psonā filij a hꝰ sigt ps·dicēs·In lu
mine tuo videbimꝰ lumē·i filiū q̄ dic Joh̄·8·Ego
sū lux mūdi·Tabnaculū Helye sigt psonā spūs
scī a hoc sigt ps·dicēs Torrēte voluptatis tue po
tabis eos·q̄ torrēs ē spūssciis a prē a filio p̄cedēs
sicut torrēs a fōte et riuulo·Ad hāc gl̄iaz nemo
vnq̄ pueire potuit nisi p misteriū xp̄i ut declara
tur·z·sīnaz dist·21·idō dr i epla·Hec ē ei voluntas
dei in ibu xp̄o in oibz vobis·q̄ vult oēs hoies sal
uos fieri a ad agnicōez veritatis pueire·1·Thi
moth·2·Tertiū būsitiū ē spūssci gre collacō·ideo
dicit·columba mea·ps·Quis dabit mihi pennas sic
columbe a volabo a requescā·Ecce elōgaui fugiēs et
māsi i solitudie·Gra spūssci est q̄dā vnctio q̄ vl
cera i pctā mētis nre sanāt·1·Joh̄·2·Vnctio eiꝰ
docet nos de oibz·Duiꝰ vnctōis·2·sūt sig q̄ notā
tur in euāgeº·Primū est si lucide de rebz iudicet
a videat·Res enī vncta lucidioz est·sic aīa vncta
gratia clare lucide a vere iudicat de mūdanis q̄p
sint friuola a vana·ideo dr·Et ecce nubes lucida
obūbrauit eos·Secūdū est si manꝰ diaboli i tē
ptacōes facilit euadat·Pugil enī bñ vnctꝰ non
diu a sotio detineī Ecc·28·Vngis reges ad p̄liaz
ideo dr·Et ecce vox de nube i cōfessio a p̄lia de nu
be pctōrū·Tertiū est si onera xp̄i sine murmure
portat·s·pauptates·aduersitates·infirmitates·
Quadriga ei bñ vncta currit sine stridore·Ecc·38·
In hijs curās mitigab dolorez a vnguētariꝰ pig
mēta faciet suauitatis·idō de tali vere penitēte dr
cet a deo pre· Hic est filiꝰ meꝰ dilectus in quo mihi
bñ cplacui·Quartū est si mandata dei impleat·
Igms ei facilit succēdit ligna oleo vncta·sic cor
da spūsācto inflāmata accēdūt ad mādata dei
audiēda a implēda·1·Joh̄·2·Vnctio quā recepi
stis a deo maneat in vob·ideo dr·Ipsū audite·Et
q̄ mādata dei sūt de dilectō e ipiꝰ dei a primi·Ma
th̄·22·ca· In hijs duobz mādatis vniūsa lex pē
det a p̄phe·idō dr in epla·Spiritū nolite extīguē·
p̄phias nolite sperne·Rēt būsitiū est amoris tē
palium subtractio·idō dr·imaculata mea·ps·Deꝰ
qui p̄cūrit me vtute a posuit imaculatā viā meā·
Quatuor em̄ gña hoim imānatoz nō possidebūt
regnū celoz·Prīo voluptuosi q̄ aspitatez vie q̄
ad vitaz ducit respuūt·p·Corinth·15·Caro a san
guis regnū dei nō possidebūt·q̄ timēt incomoda
tribulacōnū a pene·idō dr in euāgelio Audiētes
discipuli cecidērūt in facies suas a timuerūt val
de·Quia ut dr Act·14·Per multas tribulacōnes
oportet intrare in regnū celoz·idō dr i epla· Oīa
s·incomoda pbate·2° cupidi a auari·q̄m porta
angusta est Math̄·7·Intrate p angustā portaz·
Asinꝰ em̄ nō intrat p strictaz portā misi exoneret·
Auari aūt nolūt exonerari ab illicite acquisitis·
Luc·18·Facilius est camelū trāsire p foramē acuꝰ q̄p
diuitē intrare in regnū celoz·idō dr in euāgelio·
Accessit Jhs a tetigit eos·s·p interna inspiracōz
ut Zacheū publicanū a Matheum dixitq̄ eis·
Surgite a nolite timē·q̄ quewos magna estima
tis nihil sūt respectu etnoz bonoz·idō dr in epla
Qd bonū ē tenete·3° negligētes oparij·Math̄·
·8·Non oīs qui dicit mihi·dñe dñe intrabit in
regnū celoz·ſ qui facit voluntatē patris mei q̄ in ce
lis est·Mes em̄ nra dr esse intēta ad fruiēdū xp̄o
idō dicit in euāgelio· Leuantes aūt oculos suos
neminē viderūt nisi solū Jhm·cui seruiēdū est
vigilāter·imnocēter a pure abdicādo vniūsalit
oēz spē mali·idō dr i epla Ab oī spē mali abstine
te vos·4° vanaglioſi a elati·Xp̄s em̄ ē hostiū
p qd intrat ut hētur Joh̄·x·Sz hostiū est bassuz
idō nō potest q̄s intrare nisi demisso capite·s·mē
te hūliata Math̄·18·Nisi cōuersi fueritis a effici
amini sicut puuli nō intrabitis in regnū celoz·
idō dicit in euāgelio·Descēdentibz illis de mōte·s·
p hūlitatē p̄cepit Jhs dicēs·Nemī dixeritis visi
onē q̄·Et i epla dr· Ipe āt deꝰ pacis sācificet vos
per oīa q̄·Propter ea legimꝰ·q·hoies regnū itheru
salē amisisse·s·Salomonez q̄ ob luxuriā meruit
filio suo Roboā diuisionē regni Ecc·47·hūilsti po
testatē i corpe tuo q̄·ut faceres imperiū biptitū·
Absalon qui ponderabat capillos suos pondere
publico·2·Reg̃·18·Saul qui neglexit mandatū
dei·1·Reg̃·17·Adonias qui supbiuit dicens·Ego
regnabo·ſ turpiter eiectus fuit a occisus·3·Reg̃·
p·ca·Et sic patet q̄·

Secūdo declarat̄ ead̄ ꝺclusio testi° legis Apostolice a hoc q̄ꝺruplicit̄. ℣ Prīo Petr⁹ .2. canonica p̄. ca. dic̄. Notā facim⁹ vobis ꝺñi nr̄i Jhu xp̄i p̄nciaz et v̄tut̄ speculatores facti illi⁹ magnitudinis Accipiēs em̄ a ꝺo p̄re gloriā a honorē voce delapsa ad eū huiuscemōi a mag̃fica gloria. Hic est filiꝰ meꝰ dilectus in quo mihi bñ cōplacui ipsū audite. Et hāc vocē nos audiuim⁹ de celo allataz cū eēm⁹ cū ipō in mōte sācto. ℣ 2° Paulus Gal̄. 6. ca. dicit. Si spū viuim⁹ spū a ambulem⁹. Nō efficiamur inanis gl̄ie cupidi inuicē prouocātes. inuicē inuidētes. ℣ 3° btūs Jacō. in epla .3. ca. dic̄ Qz si zelū aīaz hētis a ꝺtencōes sunt in cordibz vr̄is nolite gloriari a mēdaces eē aduersus veritatez. Nō est em̄ ista sapīa desurs̄ descendens. s̄ terrena aīal̄ a ꝺyabolica. ℣ 4° btūs Joh. Apōc. vlt̄. dicit Ego Joh es qui hec audiui et vidi. Et cū audissez et vidissez cecidi ut adorarē ante pedes angeli q̄ mihi hec ostendebat. Et dixit mihi. Vide ne feceris. conseruus tuus ego sū ac̄.

Tertio declarat̄ eadē ꝺclusio testi° legis canonice. vbi sciēdū q̄ inanis gloria est detestāda q̄ꝺruplicit̄. ℣ Prīo q̄ ruinosa. vñ Ambro. dic̄ .6. q. 1. ca. Imitare petr̄ terc̄ dicētē. Dñe tu scis q̄ amo te. Et em̄ q̄ terc̄ negauerat terc̄ ꝺfitet̄. Sed negauit in nocte. terc̄ ꝺfitet̄ in die. Hec āt ideo dicta sūt ut sciam⁹ neminē se iactare debere. Nā a si petr⁹ lapsus est q̄ dixit. Et si alij sc̄a dalizati fuerint s̄ nō ego. q̄s alius iure de se p̄sumat Demū et dauid q̄ dixerat. Ego dixi in abūdācia mea nō mouebor in eternū. eā sibi iactācia obfuisse ꝺfitet̄ dicēs. Auertisti faciē tuā a me a facti⁹ sum cōturbat⁹ hec ibi. ℣ 2° q̄ periculosa cū ponat hoiez in periculo pdicōis oīm que p vanā gloriā lucrat̄ exēplo illi⁹ de quo pomit̄ casus q̄ dericꝰ quidā a studio reuisus dicebat se iuris pitū. Ip̄s aūt talē desiderās p negocijs eccīe fue ei p̄bendā assignauit. tandē ignar⁹ in iure apparuit. Ip̄s vult ei p̄bendā auferre. Queri⁹ an possit. ℣ Arguit̄ q̄ non. Prīo q̄ p̄benda simplicit̄ fuit ei collata s̄ nullā postea recipit ꝺdicō ez. C. de donacōibz q̄ sb̄ mō. l. pfecta donacō. 7. 18. q. 2. Sūt q̄ opes. 2° q̄ ꝓpter simplicitatē nō ꝺz quis a bñfitio amoueri. s̄ ꝺz ei dari coadiutor. ex̄ de clerico egrotāte. ca. De rectoribꝰ. 18. q. 1. Sūt. 3° q̄ ꝺdicō p q̄ datū fuit bñfitiū non fuit ei exp̄ssa s̄ ea cessante nulla dat̄ repetitiō. C. de ꝺdicōibz ob cāz datoꝝ. l. Si repetenti. 2° q̄ ep̄s ipsū instruere ꝺz. 7. q. 1. Placuit. 27. q. 7. Gallorū. ℣ Ad oppositū arguit̄ p̄mo q̄ fuit vitiosus. Sicut em̄ clericus si tpe excōicacōis vitiū suū nō deteruerit sed postea apparuerit vicīosus debet a pbacōe repelli. vmo ꝺz depom̄. dist. 81. ca. q̄ cūq̄. a ca. Si q̄s sine exāiacōe. Et sic tal̄ nullā absolucōez reportat. q̄ si q̄s p falsā suggestionē impetrat ꝺz impetratis carē. ex̄ de rescriptis. ca. sup l̄ris. 2° q̄ falsū rumorez de se semīauit q̄ ei p̄desse nō ꝺz. C. de hēdibz instituēdis. l. Si p̄. 3° q̄ mutilis inuenit̄ s̄ est ab eccīa amouēdus. 3. q. 6. ca. Aliud. 18. q. 2. ca. Si q̄s abbas. C. de offitio p̄fecti illiricia orietis. l. Si q̄s. 2° q̄ cā collacōis cessat s̄ debet cessare effectus. 16. q. 1. ca. Ināliter. Etiā cōdicio subintelligit̄ si inueniat̄ ꝺdone⁹. ex̄ de rescriptis. cū adeo. Amoueri s̄ debet ab eccīa ne de dolo seu malicia comodū reportet. ex̄ de eo q̄ duxit in mīmoniū quā polluit p adulteriū. ca. 1. in fine. ℣ ꝺicēdū ē q̄ licet tal̄ sit tolerād⁹ quo ad eccīam militantez in q̄ p̄mouet̄ digni a indigni. tñ q̄ ad eccīaz triūphantē in qua nō p̄mouet̄ nisi digni oīs qui p dolū vel symoniā vel q̄busq̄ malis vijs bñficia vel officia eccīastica assequūtur sūt repellēdi. q̄ fures sūt a nō intrāt p hostiū Joh. 10. 3° q̄ p̄mitiosa. Nā gloria ꝓphana est duplex. Prīa cū q̄s inuidet alieno bono vel honori a mitit̄ destruere ut honor suus augmētet̄ vel cū de hoc letat̄. Cū em̄ p̄cōr laudat̄ talis laudatio est gl̄iacio p̄mitiosa. q̄ p̄cōrez ad peccandū audatiorē facit. vñ dist. 46. ca. Sūt nōnulli. ꝺz sic. Quisquis male agentibz adulat̄ puluillū vel ceruical sb̄ capite vel sb̄ cubito iacētis p̄mit ut qui corrīpi ex culpa debuerat in ea fultus laudibus mollit̄ quiescat hec ibi. Nā honor oblat⁹ est premius respuēdus. ut hēt̄ dist. 99. ca. null⁹. A fortiori nec est appetēꝺ⁹. Secūda gl̄ia ꝓphana ē cū q̄s q̄rit honorē p supbiaz. Nemo em̄ ꝺz plus affectare tp̄alē honorē q̄ eternā salutē ut hētur ex̄ de renūciacōe. ca. Nisi cū. 8° q̄ p̄suptuosa. Licet ei status hōis q̄ alicui offert̄ sit licit⁹ a meritorius bñ se hñti. tñ est fugiēdus ꝓpter periculū vel inuite suscipiēdus. q̄ ut ꝺr. 8. q. 1. In scripturis. Sicut locus regimīs desiderātibz negādus est ita fugientibz offerēdus. Et sicut scriptū est. nec quisq̄ sumat sibi honorē. s̄ qui vocat̄ a ꝺño tāq̄ Aaron hec ibi. Quia reputās se ꝺignū p statu hōis est p̄suptuosus a indigni⁹. sicut ille canonic⁹ de q̄ pomit̄ casus q̄ fuit ei data p̄tās eligendi ep̄m q̄ iurauit eligē meliorē a cū reputaret se talē elegit seipsū. Queri⁹ an possit. Arguit̄ q̄ sic. q̄ alit̄ fuisset piur⁹ q8 est p̄hibitū 22. 20. ca. et ex̄ de iure iurād. ca. Si vero. Et feciss̄et cōtra ꝺsciaz q8 est peccatū mōle. 28. q. 1. ca. Et hijs. 2° q̄ nō est recedendū a recta significacōe v̄boꝝ. ff. de legatis. l. si aliter. ℣ Arguit̄ q̄ electio nō valeat. Prīo q̄ nullus p̄ot seipsū p̄ntare. ex̄ de iure patronat⁹. ca. p nrās. 2° q̄ sicut inter dantez a accipiētez debet esse distinctō. ex̄ de ꝺstitucōibz. ca. Cū ad nr̄m. sic int̄ eligētē a electū. 3° q̄ null⁹ p̄ot seipsū baptizare. ex̄ de baptismo. ca. Debitū. Nec p̄tor p̄ot se tutorez dare. ff. de tutoribz et curatoribz datis ab hijs. l. p̄tor. Etiā null⁹ debet gerē vicez duaꝝ p̄sonaꝝ. C. de assessoribꝰ. l. Nemo. Rñdr q̄ electō talis nō valet q̄ p̄suptuosa. p̄exigit̄ em̄ caritas ad p̄lacōez ut hēt̄. 8. q. 1. In scripturis. quaz p̄sumēs se hr̄e vehemēter errat. q̄ nescit homo vtr̄z odio vel amore dignus sit ut dicit̄ eccīastes .9. Et sic patet. ac̄.

Quarto declarat̄ eadē ꝺclusio testi° legis Ecclesiastice a hoc q̄ꝺruplr. ℣ Prīo. b. Greg̃. libro. 30. moral̄. dicit sic. Quia añ oculos hoīm se q̄nꝺo eā appetēdere nō p̄nt. student plerūq̄ gloriā tenere fugiendo nōnulli. quia p̄ntez gloriaz

amātes assequ nō pñt·qsi despitiētes assequūtur
Et tāto ad volandū latiꝰ ptz fouea qto de semet
ipa elatiꝰ glatur vita·hec ille·¶ 2° btūs Jerom·
in qdaz epla dicit sic·Glia mamis ē iordinatus
aiī motꝰ·quo aliqs ꝓpriā desiderat excellētiaz vt
alios honore pcellat·¶ 3°·b·Amb·ī suo pastoāli
dic sic·Nō ē tāti gaudij excelsa tenē·qti meroris
ē de excelsis corruē·nec tantā glaz seq post victo
riā·qtā ignominiā post ruinā·¶ 4° btūs Augꝰ·
li·de vflictu vicoꝝ dic sic·Jnamis gloria dic·Age
bonū qđ vales·oīde bonū cūctis qđ agis·vt bo
nus a cunctis dicaris·ut sādꝰ a venerabilis ab
boībꝰ pdicēris·vt dei electus vocēris·ut nemo te
otēnat·nemo te despitiat·ꝑ vmūsi debitū tibi ho
norē psoluāt·hec ille·¶ Quia vero ut dic Aug·su
p ps·129· Jnamis glia huiꝰ seculi fallax ē suavi
tas·a īfructuosus labor·a ꝑpetuꝰ timor·a piculo
sa sblimitas·imitiū sine ꝓuidentia·finis cū pna·
hec ille·Jō fugieda ē·a veā glia ē appetēda·q vir
tuti debet·vñ Beriñ·ī smone scī vincēcij dic·Vir
tus mē glie ē·Sola em est cui glia inē debet·a se
cure impēdit·Que āt ē fine vtute gloriaz·pfecto ī
debite venit·ppere affectat·piculose captat·hec
ille·Cōtra hāc verā gliaz·pvamitatē peccamus·
qo·mois·iō totidē dieb9 ieiunam9·q moī singil
latī sūt hīj·¶ Prio im glia tēpali finē ostituendo·
Quia magis qsuit gliaz mūdi ī factis suis ꝓsa
tutē ꝓpriā·vñ Hugo·li·p·de aia dic sic·Dic mihi
vbi sūt amatoēs mūdi q añ pauca tpa nobiscū
erāt·Nihil ex eis remānsit ñ vermes a cineres·At
tēde diligēter qđ sūt vel qđ fuerūt·Hoies fuerūt
sicut tu·comederūt·biberūt·riserūt·duxerūt ī boīs
dies suos a im pūcto ad īferna descēderūt·Hic caro
eoꝝ vermib9·et illic amā igmib9 deputat·donec
rursus īfelici coniugio colligati sēpiternis iuoluāt
imēdijs a q socij fuerūt im vicijs socij erūt im pe
nis·Una nāq pena implicat·quos vn9 amor im
crimīe ligat·hec ille·Jste fuit finis vane glie illo
rū mūdanoꝝ·¶ 2° de domis fortūe se vanegloriā
do·Puta hūit vanā gliam de dominio·de potētia
de scīa·de diuicijs·de eloquētia·de fortitudine cor
pis ac·vñ Hugo vbi s dicit sic·Quid ꝓfuit illis
maīs glia·breuis leticia·mūdi potētia·carnis vo
luptas·false diuitie·mag familia·a mala cupi
scētia·Vbi risus·vbi iocꝰ·vbi iactātia·vbi arro
gātia·a de tāta leticia qīta tristitia·Post tātā vo
luptatē·taz ḡuis miseria·De illa exultacōe cecidē
rūt im magnā ruinaz a magna tormēta·Quicqd
ille accidit·tibi accidē pōt·qr hōies·hō de humo
limꝰ de limo·de terra es·de terra vivis a im terraz
reūteris·qñ venīet dies vltia q sbito veniet a for
sitā hodie erit·Certū ē qr morieris·ꝑ icertū ē qñ
a qūo vel vbi·qm mors te vbiq expectat·tu qq si
sapiēs fueris·vbiq eā expectab·hec ille·Sic ego
ptz·¶ 3° apparatū mūdialez expetēdo·puta famu
los equos pulchre falleātos·mēsas cū vasis ar
gēteis a aureis ac·vñ Crisost·sup Matth·dic sic
Nihil em̄ ita pcumias cupiscē facit ut glie cupi
do·Propt hoc nāq famuloꝝ greges·equos au
ro optos a argēteas mēsas expetūt hoīes·non
ut vtilitatē aut voluptatē impleant·ꝑ ut multis
oīdant·hec ille·Et hec ē mag vanitas·¶ 2° bonis
tpalib9 affluēdo·Desiderauit ei affluētiaz bonoꝝ
tpaliū·ut iñ gliaret ab boībz·vñ Crisō·ō·c·dic
sic·Vanitas vanitatū a oia vanitas·Quīc vtiqū si
saperēt q im potētia vsant·im pietib9 oīb9 a im ve
stib9 suis scriberēt·in foro·in domo·in ianuis·in
gressib9·a añ oīa im cōscīēcijs suis·ut sp eū ocu
lis cernerēt a corde tenerēt hec ille·Tpalia em̄ faci
le defluūt a abeūt·¶ 5° edifitia pgrādia cōstruē
do·puta palatia·domos·picta·ornata ac·vñ Cri
sost·sup Matth·dic sic·dicebāt apud se·Si bñfe
cerim9 paupib9·qs illud videt·a si viderint·nō
multi videt a si multi videt·p tēpe videt·trāsit tē
pus·a cū tpe bñficij memoria·Melius ē g edifitia
facē·q aspitiāt oēs·nō im hoc tpe solū·ꝑ etiaz im
posteꝝ·O insipiēs·qd tibi ꝓdest post mortē ista
memoria·si vbi es torqris a vbi nō es laudēris·
hec ille·¶ 6° ꝓpr fauorez ppli multis fuiēdo·Post
ponit em̄ fuire do ut sollicitet circa fuitia alioū
Vñ Petrꝰ ravēnas ī qdā epla dic sic·Diuitias
siqdez et honores sollicitudo insepabilit comitat
Mūdi pōpa a fauor ppli·fumꝰ ē a aura sbito eva
nescēs·q si plerūq placēat pmitudinē inducit
a si delectāt ad modicū ꝓductiore spacō displice
būt hec ille·¶ 7° fūptuositates ianes adiuemēdo
vltra comunē vsū a consuetudinē patrie laudabi
lē·adinuenit nouos modos vestiū·cū caudis lō
gis a latis·manicis āplis·cū planell eleuatis de
pictis deauratis cū capillis alienis·fucatis colo
rib9 fatiē ornādo ac·cum racemis·frappis ac·ad
vanitatē glie·vñ Jnocēti9 de vilitate hūane cō
dicōis dicit sic·Absit ut adulterinꝰ color cōpa
bil sit natiuo·qñymo cū faties adulterino colo
re fuscat os abhoīabili fetore corrūpit·vniuer
sa vanitas oīs hō vivēs· Quid em̄ vanꝰ q̄p cri
nes pectere·planare cesariez·tingē genas·ungē
fatiē·ꝓducere supcilia·qñ q̄dez vana sit gloria
a vana sit pulchritudo Oīs caro fenū a oīs glo
ria eiꝰ tāq flos agri·hec ille·Et Beriñ·in apollo
gia dicit sic·vanū cor vanitatis noticiā ingerit
corpi·Exterior superfluitas interioris vanitatis īdi
tiū ē·Mollia indumēta aī mollitiez indicāt·Nō
tm curaret corpis cultus·ñ pus neglecta fuisset
mens inculta vtutib9 hec ille·Detestādꝰ itaq er
ror ē iste·¶ 8° curias mḡnoꝝ seqñdo ut gliosis
appareat cora aliis vel ut inde aliqđ bñfitiū asse
qtur quo ꝓcepto supē suū statū eleuet·vñ Señ·
tragedia·1·dic sic·Jlle supbos adit9 regū duras
q fores expers somni Colit ac nullo fine beatas
Cōponit opes gazis inhians·Et congesto paup ī
auro·Et de sentēcijs oratoꝝ dicit sic·Nūq̄ im soli
do stetit supba felicitas·a īgentiū impioꝝ mag
fastigia obliuione fragilitatis hūane collapsa
sūt hec ille·ac·¶ 9° se de nobilitate ꝓgenitoꝝ extol
lēdo·qr scz ꝓgenitōes nobiles habuit·vñ Señ·
tragedia·1·dicit Qui genꝰ iactat suū aliena lau
dat· Et Jeroꝰ·in epla ad Cellantiam dicit sic·
Nunq̄ te vlli de generis nobilitate ꝓponas nec
obscuriores quaslibet et humili loco natas te

inferiores putes Nescit religio nras psonas nec ꝺdicões hoim ꝫ aias inspicit. Ille apud deū pest potior nō quez nobilitas gnis nec digtas seculi ꝫ quē deuotio fidei a sācta vita ꝺmēdat hec ille. sic ḡ pz. ‖ 10. pntes paupes despiciēdo. vñ Beriñ. supmissus ē. in fine dicit sic. Videas pleroscz in eccīa de ignobilib⁹ nobiles. de paupib⁹ diuites factos sbito intumescē. pstime obliuiscī abiectō mis. gen⁹ qz suū erubescē et infimos dediḡri pen tes hec ille. Maxima cecitas ē seipm nō ꝺgscere. ‖ 11° ꝑ laudē hūanaz tō exercēdo. Pā tō opa fe cit. Ieiunare. orare. eleōsinas dare. ac. ꝑ laudē hūanā ut bon⁹ reputaret. vñ Crisō⁹. super illud Math. 7. noli tuba canē ac. dic sic. Tuba ē ois actus vel sermo p quē ipa opis iactācia designē. Tuba ḡ canere est pompā vane laudis de bono ope appetē. ‖ 12° in laudē hūana sibi ꝺplacēdo. puta a simplici intōne aliqs bonū op⁹ fecisti a tu putās vel audiēs exinde te laudari ꝺplacē cīā habuisti. vnde Crisō⁹. sup Job. dicit sic. Qui oim pecuniaz otēptū habuerūt a nulli ymagina tiom tocius mūdi se imiscuerūt et tirānicas cōcu piscēcias corpoz fustinuerūt. hij multo ciēs capti a vana gl̄ia oia pdiderūt hec ille. Cauēdū ē ḡ ab ea. ‖ 13° coñ hōrez dei lo qñdo. Sūt qui talit laudi bus se extollūt aut ab alijs laudātur q̄ non re rent dicē aut facē aliqd coñ hōrez dei. vñ Iero⁹. ad Nepotianū dic sic. Caue ne hoim rumusculos accepis. Caue ne offensā dei ꝑ l'oz laude cōmu tes hec ille. sicut fecit Nabuchodonosor dicēs se eē deū. ‖ 14° successus suos magnificiēdo. vñ Va leri⁹ maxim⁹ dicit sic. Nihil ē qd magis ꝺmimu at laudis sue p̄comū q̄ suos assidue iactitare suc cessus a singul' dieb⁹ anniversendē die vnū. Legi tur de Mario q̄ cū plurima fecisset egregie vna sui iactitacōe gloriā fame pdidit. Et q̄ sibi presū psit ascribē qd ex ore alieno captare debuerat. publice ꝺmēdacōmis vota demeruit. ‖ 15° a ꝑuis laudes suscipiēdo. vñ Señ. li. de q̄uoz vtutib⁹ dic sic. Sit tibi tā triste laudari a turpib⁹ q̄ si laude ris ob turpia. Lecior esto quotiēs displices mal' et maloz de te estimacōes ꝑuas verā tibi lauda tionē ascribe. Sectatoz em̄ epulaz nō de bñ viuē te. ꝫ de bñ pascēte laudabilē pfert sentēciā ac. ‖ 16° aliena dicta vel facta arguēdo. vñ Iero⁹. in quadā epl'a dic sic. Viliū sane hoim ē a suā lau dē querētiū alios viles facē. q̄ alteri⁹ vitupacōe se laudari putāt et si suo merito placere nō p̄nt placē volūt in ꝺpacōe peioz hec ille. Idec em̄ est mḡna im̄q̄tas. ‖ 17° exteriorē bonitatē fingendo. vñ Tul'. dicit Gloriaz adeo immoderato q̄rim⁹ affectu q̄ bonī magis videri q̄ eē. mali aūt eē q̄ videri volum⁹. vñ poeta. Falsus honor iuuat. mē dax infamia terret ac. ‖ 18° ex diuicijs hōrari fata gēdo. vñ Señ. epl'a. 81. dicit sic. Cū velis verā ho mīs estimacōez hre a scire q̄lis sit nudū inspice. deponat primo mū. deponat hōres a alia fortune mēdacia. corpus ipm exuat. aīm intuere qualis quātusq̄ sit. alieno aut suo magn⁹. Decuma ex quo in honore eē cepit ver⁹ rex honor cecidit hec ille. Idic honor ē anceps a formid⁹ād⁹. ‖ 19° de cō tēptu hōris se gloriādo. vñ Aug⁹. li. confess. dic. Se pe hō de ipō vane glie otēptu vam⁹ gloriat. Nō em̄ ea otemnit dū gloriat int⁹ de gloria quā am plexat hec ille. Fugiēda ē ergo. ‖ 20. vicōz tēpta mēta supando. vñ Aug⁹. sup ps. 1° dicit. Qui te ne didicit vel exptus est vicōz supandoz ḡdus intelligit vitiū inanis glorie vel solū vel maxime cauendū esse pfectis. quo em̄ ꝑmo vitio lapsa est aīa: hoc vltimū vincit hec ille. Ad hoc sp api end⁹ est oculus ne inanit vicerim⁹. ‖ 21° de meli oꝛi vita ꝺfidēdo. Gloriātur em̄ plures de hoc q̄ ad meliorē vitā ex deteriori trāsierint q̄si in ptāte eo rū fuerit exuisse de pctō. Vñ Jsid. li. de sūmo bo. dicit Quisquis ex deteriore iā melior esse cepit caueat de acceptis extolli vtutibz ne ḡui⁹ p vanaz gloriā corruat q̄ prius post lapsum vicioz iacē bat ac. ‖ 22° suppellectilē a vtensilia ornata exigē do. vñ Señ. dicit. Queris q̄li mēsa. q̄li argēto. q̄ paribus mīsterijs a leuib⁹ afferat tib⁹ Nil p̄ter ci bū natura desiderat. Nūquid tibi cū fauces vrit sitis aurea q̄ris poculaꝛ Ambicōsa nō est fames ꝺtenta est definē. que si definat nō nimis curat. hec ille. ‖ 23° alios despiciēdo. vñ Greḡ. li. 6. mo ral'. dic sic. Cū bñ viuit valde timēdū ē ne mēs despectis ceteris de gloria singularitatis eleuet. hec ille. q̄ falsū inditiū est. ‖ 24° moribz deficiēdo. puta q̄ letant de sceleribz que ꝑpetrāt. p̄cipue si ab alijs laudēt. Sūt em̄ qui laudē sibi ascribūt cū dolis a fraudibz alios decipiūt ac. vñ Greḡ. i registro dicit sic. Deiecisti eos dū alleuarētur. cū alleuat deicit q̄ bonoꝛib⁹ pficit et moꝛib⁹ cadit. hec ille. ‖ 25° coñ veritatē sciēter ꝺtendēdo. vnde Ambro. in li. de p̄liarchis dicit. Contētio est im pugtio veritatis cū ꝺfidēcia clamoꝛis hec ille. Qs rōne nequeūt clamoꝛib⁹ vincē ꝺtendūt. ‖ 26° in ditiū suū alioz iudicijs p̄ferendo. puta cū q̄s mi mū se firmat i opīone sua in agēdis. vñ Beriñ. in ꝓmō dic. Que maioꝛ superbia q̄ ut vn⁹ hō toti ꝺgregacōmi inditiū suū p̄ferat tā q̄ ipe solus spi ritū dei hēat hec ille. ‖ 27° supioz p̄ceptis non obe diēdo. puta q̄ ꝺtemnit mādata dei vel p̄latoz ec desie aut pentū suoꝝ. vñ Tul'. dic. Inobedia ē ex duricia mentis obstinate cui debeas impanti nolle obtēpare. hec ille. Ignominiā sibi repu tat si maioꝛib⁹ pareat. ‖ 28° semp i cōtraria mitē do. vñ Greḡ. li. 32. moral'. dicit Superboz mens sē per ē ad irrogādas cōtumelias valida. ad tole rādas infirma. ad obediēdū pigra. ad lacescen dos alios importūa. ad ea q̄ facē dz et p̄ualet ig naua. ad ea aūt q̄ nō facē dz nec p̄ualet parata Idec i eo qd spōte nō appetit nullis exhortacōib⁹ flectit. ad hoc aūt qd latenē desiderat q̄rit ut co gat. q̄ dū metuit ex desiderio suo vilescē optat vim in sua volūtate tolerare hec ille. Sic ergo pa tet. ‖ 29° correptionē nō suscipiēdo. vnde Beriñ. sup cant. dic. Mira p̄sitas medicāti irasci q̄ nō irascit sagittāti. adulāti vel ad peccatū incitāti qui sagittāt in obscuro rectos corde hec ille. ac.

30. supra vires p̄sumendo. puta p̄sumit aliquid

añq̄ ĩcipiat ut hĩe victoriã añ pugnã·vel p̄fu
mit aliq̄d añ tēpus ut se eē pfectũ añ tēpus·vñ
Greg̃·li·28·moral'·dic̃·In p̄cipitij pedē porrigit q̄
mēsuraz suaz limitē nō attēdit et plerūq̄ amit
tit quod petit qui audaciter ea ad que ptingere
nō valet arripe festinat hec ille ¶ 31° p̄mas exp̄e
tendo·vñ Beñ·li·de·12 gradibz hūilitatis dicit
Presūptuosus p̄mo residet in ouētibz·p̄mo rīdet
in osilijs·nō vocatus accedit·nō missus se intro
mittit·reordinat ordinata·reficit facta·Quicq̄d
ipe nō fecit aut ordinauit non recte factū nec pul
chre estimat ordinatuz·Judicat iudicātes·piu
dicat iudicaturis·Si cū tps aduenerit nō ꝓmo
ueat ad p̄oratū siue in abbatē·aut inuidū iudi
cat aut deceptū hec ille·Eodē mō de officijs a dig̃
tatib⁹ layco¶ 32° infirmiores detestādo·puta de
dit leuiuū ꝓ aqua·acetū ꝓ vino·alumē rozze ꝓ
sale·cecū errātez in via deridēdo·ex affluētia tpa
liū paupes ostemnēdo·ex abūdātia vtutū igna
ros subsannādo·ex elegātia naturaliū deformes
vitupando et impropia eis dicēdo·vñ Greg⁹·li·
·27·moral'·dicit Quid enī sum⁹ hodie nouim⁹·
quid aūt post paululū eē possim⁹ nescim⁹· hijs
vero quos fortasse despicim⁹ et tarde p̄ūt incipe
a tñ vitā nrām feruētioribz studijs āteire·Timē
dū itaq̄ ne nobis cadētib⁹ surgat q̄ nobis stanti
bus irrideat·q̄uis stare iā nō nouit q̄ nō stātem
nouit irridere hec ille ¶ 33° inuste bellādo·vñ Au
g⁹·cōñ faustū dicit·Nocēdi cupiditas·vlciscēdi
crudelitas·implacat⁹ a implacabil' aim⁹·feritas
rebellādi·libido dñandi·a si qua sūt silia·hec sūt
que in bellis iure culpātur ac̃ ¶ 34° ab alijs mani
festi discordādo·p̄cipue in hijs que ad hōrez dei
vel vtilitatez p̄ti attinēt·vñ Greg⁹·li·9·moral'·
in p̄cipio dic̃·Perūse mētes si semel ad studiū
contrarietatis ceruerint siue rectū siue prauū q̄d a
contradicētib⁹ audiāt adūsis hoc rīsiōib⁹ impu
gnāt·q̄ cū psona p cōtrarietatē displicet nec re
cta que ꝓtulerit placēt At cōñ bonoz cordia qui
bus in odiū nō venit psona ꝙ culpa·sic puersa
diiudicāt ut recta que dicūtur assumāt a sic ma
le plata respuūt ut inde approbēt que ex veritate
cognōscūt ac̃ ¶ 35° torneamētis insistēdo·vñ ex̄ de
torneamētis·ca·1·di sic· Torneamēta i q̄b⁹ milites
ex odicto conuenire solēt a ad ostētacōez viriū sua
rū a audacie temere cōgrediūt vñ mortes hoim
a pricula aiaz sepe ꝓuenūt·fieri phibem⁹·Q̄z si
q̄s ibi mortu⁹ fuerit q̄uis ei poscendi venā pen
tētia nō neget·eccīastica tamē careat sepultura·
¶ 36° de bono q̄d non fecit mēdacit se omēdādo·
vñ Jsid·li·ethimologiaz·dicit·Arrogantia est
ai mot⁹ quo q̄s mouet ad iactādū se hĩe q̄d nō
habz ¶ 37° de bñficijs dei se eleuādo·vñ Greg⁹·li·
8·moral'·Cū p acceptā bō reprobi in sua laude se
eleuāt ipis mūerib⁹ cōñ largitorē pugnāt·Inde
quippe contra dantē supbiūt vñ ei amplio⁹ hūles
esse debuerūt ¶ 38° multis inanit ꝓmittēdo·vnde
Señ·li·2·de bñficijs·dicit Differūt promissa ne mi
nor sit turba rogātiū q̄les regie potētie mīstri sūt
q̄s delectat potētie fue longū spectaculū·minusq̄
se iudicāt posse misi diu multūq̄ singulis q̄d pos
sint oñderint hec ille ¶ 39° p̄digne sua exp̄ēdendo
vñ Señ·li·1·de bñficijs dicit·Dissipacōes fūt qui
epulis a mūeribz hystrionū a lenonū pecunias p
fundūt quoz memoriā aut breuē aut nullā fūt
relicturi hec ille·Prodigalitas enī est fum⁹ palee
qui totū ocsumit a paz vtilitatis hz· ¶ Exo·de malo
rū sotietate gaudēdo·Sūt qui gl'iant se eē capita
a ductores alicui⁹ male sotietatis·vñ Señ·in pū
bijs·dicit·Parua laude dignus est q̄ tm̄ miseis
anteferē·Lasciuia a laus nūq̄ hñt cōem cordiā·q̄
magnū est nolle laudari a esse laudabilez hec
ille·Sic igit̄ paz inanis gl'ia ¶ Post hāc declaracō
nē dixit sānctus Thomas ame deuote O aīa sim
plex iam potes intelligē vanitatē mūdane gl'ie·
bonū est laudari ꝙ pstātius est eē laudabilem·
Neminē cito laudaueris·neminē cito accusaue
ris·vitiū est oīa credere·vitiū est nulli credē·Ne
tū Belial glorieť in arguc̄ijs suis ad eas rīde sic
¶ Ad p̄mū dic q̄ sicut Aug⁹·dicit sup illd Joh̄·
·13·Vos vocatis me mgr̄ a dñe ac̃·Periculosū ē
sibi placē cui cauendū est supbire·Ille autē qui
sup oīa ē q̄tumcūq̄ se laudet nō se extollit·Nob
nāq̄ expedit laudare deū: nō illi· Nec enī quisq̄
cognōscit si nō se iudicet ipe qui nouit·vñ p̄z q̄ de⁹
suā gl'iaz nō q̄rit ꝓpt̄ se ꝙ ꝓpt̄ nos·Et silit̄ eccīa hō
pōt laudabilit̄ ad aliorū vtilitatē gloriā suā ap
petere·Math̄·7·Videāt opa vra bona ac̃ ¶ Ad se
cundū dic q̄ gl'ia que tr̄etur a bo nō est gl'ia va
na ꝙ vera Et talis gl'ia bonis opib⁹ repromittit·
·2·Corinth̄·12·Qui gloriat̄ in dño glorieť·Non enī
qui seipm̄ cōmendat ac̃·Prouocātur etiā aliq̄ ad
opa virtutū ex appetitu hūanegl'ie·sicut eciā ex
appetitu alioz terrenoz bonoz·nō tñ ē vere vtu
osus q̄ ꝓpt̄ hūanā gloriā opa vtutis opat̄ ut p
bat Aug̃·7·de ciui·dei· ¶ Ad tciū dic·q̄ ad pfectō
nē bois ptinet q̄ ipse cognōscat se·ꝙ q̄ ipe ab alijs
cognōscat nō ptinet ad eius pfectōez a idō nō ē p se
appetēdū·pōt tñ appeti imḡtū est vtile ad aliq̄d
Prio ad hoc q̄ de⁹ ab hoīb⁹ gl'ificet·2° ad hoc q̄
hoies pfitiāt ex bono q̄d i alijs cognōscūt·3° ex hoc
q̄ ipe bō ex hoīsq̄ in se cognōscit p testiomū laudis
aliene studeat in eis pseuerare a ad meliora pfi
cere Et scdz hoc laudabile ē q̄ curā tr̄eat aliq̄s de
bono noie a q̄ puideat bō corā hoīb⁹·nō tñ q̄ in
hoim laude inanit delectet·4° aliq̄ querūt gloriā
nō ꝓpt̄ seipōs·ꝙ ut vitēt scādalū alioz·Aliq̄s ei
religiosus putabit malo⁹ a inquus a hoc erit ad
scādalū nō solū ipi⁹ ꝙ etiā oim·idō ut euitet ma
li nomen ad q̄d seq̄tur tale scādalū vtutes suas
manifestabit a suā hoītatē oñdet ut gloriā acq̄rat
seu famā·nō ꝓpt̄ ipsā gloriā ꝙ ad scādalū vitan
dū·7° aliq̄ querūt gloriā ꝓpt̄ vitādū malū veru
aut psone·Nā aliquis accusabit̄ velut p̄ditor a
sceleratus a vitiosus a nō erit verū ex q̄ imminet
sibi piculū et dānū rez seu psone·talis ut euitet hoc malum manifestabit suā fidelitatez·boni
tatem a virtutem a sic gloriari in hac manifesta
cōne queret·5° aliquis gloriātur in miseracōib⁹
dñi quas multiplicit̄ erga p̄dōres facit ut p̄z in

Matheo·publicano·Zacheo·latrone·Magdalena ac̃·Et ex hoc gliañ cũ quadaz exultacõne·Ecc̃·18·Gloiabeɼis in miseracõibz illi⁹ q dices·q̃ magna mia dñi q ꝓpiciacõ illi⁹ ɔũtentib⁹ ad se. ℣ Aº aliq̃ gloiãt in dõ p Jhm·Rõ·7·Gloiamur ĩ dõ p Jhm p quẽ recõciliacõez accepim⁹·nõ gliamur in nobis·q nõ ex opib⁹ iusticie q̃ fecimus nos ac̃· ℣ 8º aliq̃ gloiãtur in opib⁹ homis aliozꝝ·2·Coɼ̃·9·Gloiox de vobis q vra emulacõ plurimos ꝓuocauit·s.ad bñ faciẽdũ· ℣ 9º aliq̃ gloiãtur in vilipensionib⁹·2·Coɼ̃·11·Que infirmitatis mee fũt in hijs gloiabor·v in abiectõib⁹· sicut faciebat Dauid dicẽs·Ludã q vilior fiaz· ℣ 10·aliq̃ gloiañ in cruce Gal̃·6·Mihi absit gloiari nisi in cruce·glõ·in qua mũdi ꝑs erubuit·x̃pian⁹ thesauz inuenit·s.in cruce dñi nri Jhu xpi·non latronis dextri vel sinistri q ꝑ culpa vsq̃ pacie bat̃·ꝑ ĩ cruce xpi ꝑ iusticia patiẽtis·vñ Hugo dicit Jn cruce latrõis sinistri ɔfusio·in cruce dextri cõsolatio·in cruce xpi gloiacõ· ℣ Ad q̃rtũ dic q velle nõ displicẽ bñ iudicãtib⁹ absolute bonũ ẽ· ꝑ q̃ ℞ ɔstituat̃ finis hom opis est in amis gloia·ps̃·Qm̃ deus dissipauit ossa eoz q̃ hoĩb⁹ placẽt Cõfusi fũt qm̃ de⁹ spreuit eos·Et gal̃·p·Si hoĩbz placerẽ xpi seru⁹ nõ eẽm ac̃· ℣ Cũc amã gracias agẽs deo q fuis doctoɼib⁹ de tam singulari exhoɼtacõne·abijt domũ in pace Amen·

Dominica secunda quadragesime. Sermo·129·de Obseruãtia diei dñice·

Ihesus secessit·Matḥ·17·ca· Hodie aia fidelis simplex q deuota sue saluti intenta accessit ad ecclesiã q audiẽs missaz tã ex lectõe epl̃e·1·thessz·4·q̃ ex euãge⁹ adũtit vnã ɔclusionẽ valde notabilẽ·s. Dies dñica est celebrãda q̃ est libtatis spũal̃ q nõ sabbatũ qđ ẽ seruitutis carnal̃·Rõ isti⁹ ɔclusiõis ẽ q lex q statutũ oẽ dz ɔueire ꝓpl̃o cui dat̃·In ꝓpl̃o antiquo cõcurrebãt tria· ℣ Prio instinct⁹ nature cõis·s.racõnal̃·2º cursus praue ɔsuetudis q carnal̃·3º stat⁹ tpis nõdũ implete veritatis·Hinc ẽ q tria gna statutoz ꝑcipue data fũt eis·Quedã cerimoialia ad inuãdũ instinctũ legis naturãl̃·q̃da iudicialia seu disciplialia ad corrigẽdũ cursũ pue ɔsuetudis·q̃dã cerimoialia q figuralia ad signãdũ tps plenitudis·In tpe gre mãsit totalit instinct⁹ legis natural̃ ido mãserũt oia moralia·s.Nõ adorabis deos alienos Nõ assumes nomẽ dei in vanũ·ac̃·In pte ablat⁹ est q ĩ pte manet cursus praue ɔsuetudis·q minus carnal̃ est nũc ꝓpl̃s xpian⁹ q magis spũal̃ q̃ tũc iudaic⁹·ido iudicialia in pte mãserũt q in pte nõ·Mãsit em̃ qđ erat racõnabil̃ eq̃tatis·ut nõ furaberis·nõ occides ac̃·Sublatũ est qđ erat rigidꝫ seueritatis·ut q furat⁹ fuerit vnã ouẽ reddat q̃tuor·Et oculũ ꝑ oculo·dentẽ ꝑ dẽte ac̃·Tota liter euacuat⁹ est status nõdũ implete veritatis·ideo totaliter cessant cerimoialia·ut circũcisio q ymolatio agni pascal̃ ac̃·In statuto vero sabbati aliq̃d erat morale·s.sũficatio q hoc manet·aliquid iudiciale·s.mod⁹ sũficacõis taz districtus· puta cessacio ab oi ope seruili·ido in pte manet et in pte nõ·aliq̃d vero cerimoiale·s.tps dẽmia tũ·ideo nõ manet ꝙ alter tps ordiatũ est·s.dies dñica ut ꝑz· Sciendũ q ogruẽter loco sabbati dñica substituta ẽ ꝓpt̃ tria· ℣ Prio rõne sigti melioris·q melior est rẽq̃es pfecta tã aiaz q̃ corpoz in octaua etate futura quaz sigt dies dñica q̃ requies aiaz tm̃ in septia etate quã sigt sabbatũ Ido paul⁹ Galatas reprehendit·q dies scoz legez veterẽ obseruabãt q mẽses q annos·Gal̃·3·ca· ℣ 2º rõne figm nobilioris·q nobiliora opa facta fũt die dñica·s. creatio celi q tre·angeloz q gloriose resurrectõis ihu xpi et datio legis Et eductio populi isrl̃ de egipto·q̃ in sabbato·s.cessatio a creacõne et q̃es xpi in sepulchro·vñ dr Exo·20· Sabbata mea dedi eis in signũ·ꝙ aduemẽte signato dz cessare signũ·Cũ g hoc signatũ aduenerit dz cessare sabbatũ· ℣ 3º rõne modi signdi pfectoris·q sabbatũ sigficabat quietẽ aiaz ut ad huc futurã q nõdũ exhibitã·ꝙ dñica sigt quietẽ tã aiaz q̃ corpoz ut iã in xpõ capite exẽplariter inchoatã·ido tpe gre obseruari dz dñica dies et nõ sabbatũ·vñ Hugo li·de sacramtis dic· Tempe legis natural̃ puulos cõsilio nutriuit·tpe legis Moysi ꝓuectos p̃cepto tẽptauit·tpe euãgelij pfectos in libtatez ire pmisit ac̃· ℣ Hijs intellectis aia exiuit ab ecc̃ia vadẽs domũ cũ ꝓpoito obseruãdi q sãctificãdi diẽ dñicã q nõ diẽ sabbati ne videat̃ iudaizare· Et ecce Belial intendẽs eaz ab hoc ꝓposito reuocare ait·O aia simplex q̃ facile decipis tã leuit̃ credẽdo Volo tibi oñdẽ q nece est celebrare diẽ sabbati q nõ dñicã diẽ· ℣ Primo sic·Precepta q̃ nõ recipiũt dispẽsationẽ nec a dõ nec ab hoĩe nõ recipiũt mutacõnez·ꝙ p̃cepta prime tabule nõ recipiũt dispẽsacõnẽ scoz Berñ·li·de p̃cepto q dispẽsacõe·ergo cũ p̃ceptũ de sabbato sit tertiũ p̃ceptũ prime tabule non recipit mutacõez·ergo adhuc est obseruãdũ· ℣ Secũdo sic scoz Aug⁹·Sicut si aliud iubeat ꝓcõsul aliud imperator Jmpatoɼi nõ ꝓcõsuli est obediẽdũ·ita si aliud iubeat hõ aliud deus: deo q nõ hoĩ est obediẽdũ·Cũ g obꝛuãtia dñice sit ex mãdato hois· obꝛuãtia vero sabbati ex mãdato dei: sabbatũ et nõ dñica est obꝛuand̃· ℣ 3º sic Preceptũ dñm nõ pot reuocare nisi de⁹·cũ g p̃ceptũ de sabbato lege diuina sit traditũ nec inueniat̃ lege dña reuocatũ adhuc est obseruãdũ·Cõfirmat̃ q xp̃s reprehendit iudeos Matḥ·15·Qz relinq̃bãt mãdata dei ꝓpter traditiões suas·Cũ ergo sabbatuz sit ex traditõe dei Exo·20·dñica vero ex traditõe ecc̃ie nõ est sabbatũ ꝓpt̃ dñicã relinquẽdũ· ℣ 4º sic·Preceptũ de decimis dãdis q̃uis in pte fuerit morale q in pte cerimoniale·s.q̃ tũ ad taxacõnez certe ptis·tñ adhuc manz obꝛuãdũ·g silet sabbatũ q̃uis ĩ pte fuerit morale q ĩ pte cerimoiale adhuc manz obꝛuãd̃·Aia vo abijt tristis q̃rens et ɔsules legis doctoɼes·cui mox obuiauit Moyses a q̃ cũ ɔgnouiss̃ eas mestitie sue ait Ego oñdã tibi ɔclonẽ tuã ee verã testi⁹ q̃ drupicis legis ·s.

¶ Legis naturalis.
¶ Legis diuinalis.
¶ Legis propbalis.
¶ Legis humanalis.

Primo tesli° tia sabbati duplr loq possum⁹ vel in sensu spuali vel in sensu trali. In sensu spuali cū eet signū tria pcipiebātur vnū ptinēs ad fidē s. credē requiē xpi in sepulchro septio die futurā. Secundū ad spez s. requiē aiaz in gloria septia etate futurā expectare. Tertiū ad caritatē s. a pctis q̄ fūt opa humilia cessaē. Cū ergo hec tria sint puē moalia ideo pceptū de obseruātia sabbati in hoc sensu erat pure morale. In sensu vero trali tria otinebātur s. vacacois adq̄ appellat sācificatio que est intendere cultui dmo. Jtē vacacōis mod⁹ ut ipe dns a sui a iumēta quiescerēt ab opib⁹ ipe dictib⁹ a cultu dmo. Jtē vacacōis determinatū tēpus s. diei septie assignatio. Primū hēbat rōnez naturalē q̄ fūdat sup rōnez naturalē oim hoim dictat em rō ut homo aliq̄n intendat vite otēplatiue ac. Secūdū hēbat rōnez ɔsuetudinalē a per hoc iudicialē que fūdat sup iudeoz carnalez cō suetudinez. Quia em carnales erāt difficile potērāt ouerti ad spūalia ido sepacōez ab oīb⁹ impedimentis oportuit eis iuberi districte. Tertiū habebat rō ez figuralē solū q̄ in re nō pl⁹ valet colē deū septia die q̄ sexta. Et q̄b⁹ declarātur. ɔclusiones ¶ Prima ɔclo. Preceptū de obseruantia sabbati positū est in pma tabula legis ꝓpter sui maiorē reuerētiaz a auctoritatē. ptz q̄ tralit acceptū ptim erat morale s. quo ad vacacois actū. ideo ɔnūerat inter pceptа moralia Exo. 20. ca. ptim iuditiale quo ad vacacois modū ita rigide. ideo ɔnūerat int iuditialia Exo. 23. ptim cerimoniale quo ad vacacois tēpus determinatū. ido ɔnūeratur int cerimonialia Exo. 34. Quia vero int oīa iudicialia a cerimoīalia magis erat vtile a celebrius ido in pma tabula fuit positū. ¶ Secūda ɔclo. q̄uis dies sabbati ab initio sācificata fuerit nō tñ mō est obseruāda. ptz q̄ fuit sācificata sācificacōe figm a nō rei q̄si electa ad figmificādum quietē futurā aiaz in septia etate. vnde añ legis dacōez nō fuit sabbati instituco ꝑ institutē di insinuacō. Obseruabat em dies septia etiā añ legē sic tpe Ade. Noe. Abrahe ac. tāq̄ situpus ꝑpatius añ medicine sūptionē. Naz añ legē fuerūt data plura pceptа cerimonialia. s. circūcisio. Gen. 18. pascal agm ritus. Exo. 12. sabbati obseruātia Exo. 16. hec em erāt dispositiua ad receptōnez legis.

¶ Tertia ɔclusio. Cōfirmacō crudelitatis de nouitate mūdi nō fuit pncipalis cā determinacōis septime diei ꝑ significacō quietis aiaz. ptz q̄ pceptū de obseruātia sabbati erat figurale Exo. 20. Sabbata mea dedi eis in signū. Ezech. ca. 8. Sabbata mea custodite. q̄ signū est int me a vos. Et ibid. dies septia erit sabbatū requies dñi. sup q̄ dic glō. Preceptū de sabbato relatū a mīsterio tradituū fuit ut iā nō obseruet a nob⁹ ꝑ significatuz intueatur. s. quies aiaz in gloria. ¶ Alia ɔclusio. obseruātia sabbati si fiebat ex caritate merebat vitaz et nā. ptz q̄ sicut se hz transgressio ad supplitiū sic obseruātia ad pmiū. ꝑ trāsgressio sabbati inducebat supplitiū eternū. Inducebat em mortē. ergo eius obseruacō inducebat pmiū et nū pcipue si fiebat ex caritate. Nā in cerimoīalibz duo erant s. opus opatiū qđ mihil oferebat et op⁹ opans qđ oferebat si fieret ex caritate a in gra. Et sic pz pmū ac. ¶ Alia ad pbos morales Sciēdū q̄ sacri dies maria veneracōe colebātur a gētilib⁹ et hoc q̄ dupler. ¶ Dño Señ. epla. 18. dic sic. Festis maxime diebz aio impandū est ut tūc voluptatibus solus abstineat cū in illas oīs turba ꝓruit. ¶ 2° diūsis dīis gentiles diūsa festa dedicauerāt que sūma diligēcia venerabātur. Jan⁹ ei fuit quidaz q̄ regnuit in ptibz illis vbi est Roma a quo mōs ianiculi dict⁹ est cui⁹ festū celebrabāt rōmi pmo die ianuarij a q̄ mēsis ille ianuarius dictus ē ut dicit Varro in vltio volumie rerū diuinaz. Juter tellone. minerue que erat dea tellozis festū colebat in ianuario apud Rōnos. ut dicit Ouidi⁹ li. 6. de fastis. Rōmi coluerūt deaz felicitatē quā vocauerūt mutā eo q̄ nō loq̄ret et hoc in mēse februarij ut dicit Ouidi⁹ li. 2. de fastis. Faun⁹ fuit fili⁹ pici filij Saturni q̄ fuit de⁹ montiū cui⁹ festū colebat in februario ut dic Ouidi⁹ li. 2. de fastis. Februati⁹ deo termio dsecrat⁹ erat cui⁹ festū celebrabat. 20. die eiusdē mēsis ut dicit Ouidi⁹ li. 2. de fastis. Qui seq̄tur Janū. veteris fuit vltim⁹ anni. Tuquoq̄ sacroz termie finis eras ac. Festū egerie celebrauerūt rōmi de mēse Marcij a festū martis dei bellozis. ut dic Ouidius li. 3. de fastis. Tit⁹ liuius li. 1. de vrb origine dicit q̄ Numa 2⁹ rex rōnoz instruct⁹ disciplina tetrica. migromātia. mimphā cuiusdā aque q̄ egeria vocabat solebat de rebz ad dīna ptinētibz ofule. Vnde simulauit se cū dea egeria nocturnos ocursus hīe ut que de sacris dixit apl⁹ acceptarent. Festū berecinthie apud rōnos fiebat a celebrabat pridie nonis aprilis ut patz in kallēdario Ouidij. Hec dea habuit multa noīa. Nā ida fuit silua quedā iuxta troiā in frigia in qua silua fuit quidā locus dict⁹ pessimū et ali⁹ locus dictus berecinthū. vñ illa dea q̄nq̄ dicebat ida q̄nq̄ pessimūcta q̄nq̄ berecithia q̄nq̄ cibeles. alma. opis. rea. mater deoz ac. Rōmi coluerūt multas fortunas. s. fortunā publicā. quia. s. rēpublicā faceret fortunatam a huic sacrificabant in Aprili sed⁹ Ouidiū de fastis. li. 4. Silr fortunaz virilē. virorū cui etiaz sacrificabāt in Aprili. Et fortunā muliebrez cui etiaz sacrificabant in aprili ut narrat titus liui⁹ li. 2. de vrbis origie. a Valeri⁹ li. 1. ca. 6. Festū dee flore q̄ fuit mīstra veneris et hēbat ptātem sup floritiombz celebrabat rome. 3. die Maij ut pz p Ouidiū li. 5. de fastis. Sūmanus fuit pluto de⁹ inferni frat Jouis maxim⁹ dictus Sūmanus. sūmus inter manes. deos inferoz cui⁹ festū sed⁹ Ouidiū li. 6. de fastis. celebrabat in Junio. Adon fuit iuuenis pulcherrimus amasius Veneris cui anniuersariam Romani

celebrabāt sollēmitatē in Julio ut dic̄ Jero⁹. sup illud Eze. 8. Ecce mulieres plangētes adonidē ac̄. Plurimos deos p̄tereo quos gētiles coluerūt. ℣ 3° fuit ⁊ fuetudo gētiliū q̄ sicut sacrificabāt i honorē deoꝝ ita ludos celebrabāt a determiati ludi determiatis diis fuerūt cōsecrati. Nā ludi circēses Rome a romulo instituti fūt a vocati fūt ⁊ sualia in q̄b⁹ rapte fūt sabine ut dicit Valeri⁹ li. 2. Et scōz Titus liuiū celebrabātur in honorē neptuni de istis ludis circēsib⁹ dic̄ Isi⁹. li. 18. ethimol. q̄ dicebātur circēses a circa enses. q̄ ponebātur gladij quos ꝯdrige circuibāt et erat artis eq̄s circa picula torq̄re. De his ludis facit Virgili⁹ mēcionez li. 6. eneyd. Ludi scēnici instituti fuerūt a romanis ad placādū deos suos a deas in q̄bz fiebāt a dicebātur multa turpia. q̄ repūtabant facta turpissiā doꝝ. Vt em̄ dicit Tit⁹ liuius li. de vrbis origīe. Lucio genucio a Quinto seruio cōsulibz. pestis ingens rome orta ē q̄ multi rōmi et maxim⁹ ⁊ sūpti fūt a cū seqūti āno duraret pestis ita ut vis morbi nec hūanis ⁊ silijs nec ope dīna leuarē. ludi scēnici inter alia celestis ire placaia instituti dicūt iussu Jouis. Festa bachanalia ⁊ sacra bachi maxima veneracōe colebāt in q̄b⁹ addita est copia vini et mulier q̄sic inebriabā tur vino ut oīo īsanirēt put recitat btūs Aug⁹. de ciui. dei. li. 6. ca. 9. ℣ 4° solebāt rōmi in hōrez deo rū ipōs q̄si ad epulas a cōuiuia imitare a ꝓpter hoc lectos sternē quib⁹ dijs recūberēt. Narrat em̄ Titus liuius li. 7. de vrbis origine. q̄ cū rome or ta esset pestis insanabil que durauit circit̄ duo bus annis ꝓ ea depellēda ⁊silio duūm viroꝝ q̄ sa cris p̄erāt ⁊ reb⁹ diuinis duo decī lectisternia ordia uerūt. Primū fuit apollini. secūdū latone. tertiū dyane. q̄rtū hercule. q̇ntū mercurio. sextuz neptu no. septimū ioui et iunoni. Octauū minerue. no nū marti a veneri. decimū apollini a dyane. vn⁸ cimū vulcano a veste. Duodecimū mercurio a ce teri. Ecce reuerēcia ad deos ac̄. ℣ Nūtū ad poetas Sciendū q̄ festa mgna veneracōe fūt celebrāda q⁸ p⁹ q̄druplicit̄. Prio ouidi⁹ li. de festis dic̄ sic Prospa tuc orit̄ linguis animisq̄ fauete. Nunc dicēda bono fūt hō verba die. Lite vacent aures insanaq̄ ptin⁹ absint Jurgia. differ op⁹ liuida turba tuū. ℣ 2° Tibulli⁹ li. 2. dicit sic Luce sacra requiescat hum⁹. req̄escat arator. Et gue fuspēso vomē cessēt opus. Soluite vinda iugis nūc ad pēpia dūī. Plēa coronato vtice stare boues Oia fūt opata dō. non audeat vlla Lamfica pēsis ipo fuisse manū. Vosq̄ abesse p̄cul iubeo. discedat ab aris. Cui tulit hesterna gaudia nocte venus. Vina diē celebrāt nec festa luce madē. Est rubor errātes et male ferre pedes hec ille. ℣ 3° Cato dic̄ sic. Si deus ē anim⁹ nobis ut carmia dicūt. hic tibi p̄cipue sit pura mēte colēd⁹. Fuerūt em̄ poe te qui direūt q⁹ deus est aia mūdi a si hoc ē verū q⁹ de⁹ sit rector a gubnator mūdi sicut aia regit a gubnat corpus. ḡ colēdus est deus pura mēte. ℣ 4° Prosp li. epp̄gmatū dic̄ sic. Non recto seruat legalia sabbata cultu Qui pietatis op⁹ credit in his vetitū. Nulla dies actus hoim nō dānat im quos. Qia ouemūt tpa iusticie. Nec corrūpunt̄ vtutib⁹ ocia sancta. Cū a pctis libera corda va cent hec ille. Sacri ḡ dies maxima obsuacōe co lendi fūt a nobis. ℣ Nūtū ad exēpla gentiliū Sci endū q⁹ neq̄ dijs placebat si q̄d negligebat̄ cir ca ipōz veneracōnē q⁸ p⁹ q̄druplic̄. ℣ Prio rōne deuocōis vñ Valeri⁹ maxim⁹. li. 1. ca. de religiōe dic̄. q⁹ maiores ⁊ antiqui rōmi voluerūt ⁊ statuerūt celebrari statas ⁊ festiuitates q̄ fiebāt Jouī. sol lēneſq̄ cerimonias. tū sūa pontificū. tū auctorita te bū gerēdaꝝ rez. tū obseruacōe auguz. tū pre dicacōe vatū apollinis Ecia antiquo instituto re bus dīnis opa dabat̄ cū aliq̄d ꝛmēdandū erat p̄cib⁹. cū expositēdū voto. cū psoluēdū gratulaci one. s. ad grās agendū dijs de būficijs receptis. ℣ 2° rōne vacacōis. nā in festiuitatib⁹ deoꝝ absti nēdū erat a foro iudiciali. vñ Valeri⁹ eodē li. ca. de somnijs dic̄. q⁹ in quadā festiuitate Jouis in q̄ fiebāt ludi circēses in q̄ priusq̄ multitudo ꝛue miret ludenciū. p̄mo intrabat locū illū in quo fie bāt ludi p̄dicti qui locus dicebat̄ circūflaminū vn⁹ p̄sultor q̄ bū saltabat. quidā hō p̄familias hūs seruū suū verauit eū a p istū locū duxit eū ad supplitiū. s. ad suspēdiū qđ cū inpit̄ apparuit cuidā viro rōno in somnis p̄cipiēs ei ut diceret cōsulibus ludos ea festiuitate actos sibi nō pla cuisse a q⁹ alia die restaurarēt aliter mgnū picu lū imminēret vrbi. ℣ 3° rōne hōracōis. Precipuo em̄ hōre venerabātur dijs. quēadmodū Valeri⁹ li. 2. ca. de institutis antiqs dic̄. q⁹ Rem⁹ a Romu lus audiētes q⁹ a pastore faustulo educati eēnt licz forēt de stirpe regia. q̄ Numitor rex albanoꝝ erat eoꝝ auⁿ q̄ ꝓmiserat̄ p̄dicto faustulo se cō de re vrbē eo loci vbi educati fuerāt sub mōte pala tino in hōrē dei Pan. i. dei siluaꝝ ordinauerūt fieri sacrifitia a festiuitatez ei⁹ oī anno celebraci quā vocauerūt lupcalia. ℣ 4° rōe dissolucōis. Nihil ei dissolutū dz fieri die festo. vñ Tit⁹ liuius li. de vrbis origine. 28. a Valeri⁹ li. 2. ca. 1. q⁹ ad vidē dū ludos scēnicos in dieb⁹ festis Rome fuerūt inchoata theatra lapidea a Messala a Tassio cē soribz. Scipio aūt nasica vidēs q⁹ dissolucōnes multe fiebāt auctor fuit q⁹ oīs apparat⁹ eoꝝ ven ditus fuit a senat⁹ ⁊ fulto cautū fuit ne q̄s infra vrbem velꝝpe ad mille passus subsellia poneret ad hmōi ludos spectādos. Ecce quāta veneracōe colebātur festiuitates dꝝ ad ipōs placādos.

Secūdo declarat̄ eadē oclusio testi° legis diui nal⁹ a hoc q̄druplic̄. ℣ Prio diebz festiuis de bet quiescētes nihil opari vanitatis. q⁹ dz homo quiescē ab oī seruili ope et festa custodire. quo mā de⁹ reqeuit ab oī ope suo die septio. Gen. 2. Ob hāc cāz filij isrl colligebāt māna die sexta i duplo ut die septia festarēt Exo. 17. Vñ inter p cepta decalogi reddit̄ ratio solū de obsuātia sab bati Exo. 20. Proptēa audei tāta diligēcia obsua bāt sabbatū ut ea die nollent se defendē ab im pugntibz. p. Mach. 2. ca. ℣ 2° diebz festiuis dūt delinqūtes maxīe vindicari ꝓ pctis. Nā colligēs

ligna fuit lapidat⁹ a populo iussu dñi·qz viola uerat sabbatū Nūeē·17·Arguit Neemias calcā tes torcularia ⁊ portātes onera die sabbati Nee mie·2°·dieb⁹ festiuis debēt ad credētes p̄dica ri verba veritatis·ideo preceptū de obs̄uātia sab bati freqnter repetit·Ezo·20·Nichanorē volētez preliari die sabbati in dei ist̄ruerēt obs̄uare sab batū·2·Mach·12·Ob hāc cāz dixit Petr⁹ ap̄lus in deis Ignorātes voces pphaz que p oē sabba tū legūtur·Act·13·2°·dieb⁹ festiuis debēt oēs gē tes occupari reb⁹ sācitatis·qz plura lō debet hō facē hijs dieb⁹ q̄p alijs·Nā die sabbati offerebā tur duo agni·alijs vo dieb⁹ vn⁹ tm̄·Nūeē·20·Popul⁹ ist̄l videns qz hostes eos sabbato ipug narēt meli⁹ cogitauerūt se defendē·p̄·Mach·2·ut oñdat̄ qz in festis magis resistēdū est tēptati ombz ⁊ nō dēm⁹ implicari curis secularib⁹ neqz lasciuijs carnalib⁹ ne meternū cruciemur ac̄·

Tercio declarat̄ eadē oclusio testimonio legis Prophalis ⁊ hoc q̄druplr·P̄rīo Isa·56·dicit·Btus vir q̄ facit hoc ⁊ filj⁹ hois q̄ apprehen det istud·custodiēs sabbatū ne polluat illud·cu stodiēs manꝰ suas ne faciat oē malū hec ille·pp terea de polluētibz festiuitates dic̄ dñs Isa·p̄·Ne offeātis vltra sacrificiū frustra·Incensū abhoīa tio est mihi·Neomenīa ⁊ sabbatū ⁊ festiuitates alias nō ferāz·Imq̄ fūt cetus vr̄i·kallēdas vr̄as ⁊ sollēnitates vr̄as odiuit aīa mea·facta fūt m̄ molesta·laborauī fustinēs hec ille·2°·Jere·18·di cit·Hec dicit dom̄in⁹·custodite animas vr̄as ⁊ nolite portare pondera in die sabbati nec inferatis p portas ihrl̄m·Et nolite eicere onera de domib⁹ vr̄is in die sabbati ⁊ oē opus nō facietis·Sācti ficate diē sabbati sicut p̄cepi p̄rib⁹ vr̄is Et nō au dierūt ⁊ nō inclinauerūt aurez suā·ꝫ induraue rūt ceruicē suā ne audirent me ⁊ ne accipent di sciplinā·Et erit·Si audieritis dicit dñs·ut nō in feratis onera p portas ciuitatis huj⁹ in die sab bati Et si sācificaueritis diē sabbati·ne faciatis in eo oē op⁹·hītabit̄ ciuitas hec ī sēpit̄nū·Si āt nō audieritis me ut sācificetis diē sabbati ⁊ ne portetis onus ⁊ ne inferatis per portas ihrl̄m in die sabbati: succēdaz ignē in portis ei⁹ ⁊ devora bit domos ihrl̄m ⁊ nō extinguet̄ hec ille·3°·Eze chiel·20·ca·dicit·Ego dñs de⁹ vr̄·sabbata mea dedi eis ut eēt signū inter me ⁊ eos ⁊ scirēt·quia ego dñs sācificās eos Et irritauerūt me domus ist̄l in deserto·In p̄ceptis meis nō ambulauerūt ⁊ iudicia mea p̄iecerūt q̄ faciens hō viuet ī eis ⁊ sabbata mea violauerūt vehemēter·Audite v̄bū dñi·hec dicit dñs de⁹·Ecce ego succēdam in te ignē et ardā in te oē lignū·Nō extīguet̄ flāma succensiōis ⁊ cōburet̄ in ea ois facies hec ille·4°·Amos·7·dicit·Hec dicit dñs domui Juda et do mui ist̄l·Odi ⁊ pieci festiuitates vr̄as ⁊ nō capiā odorē cetuū vr̄oz·qz si attuleritis mihi holocau stomata ⁊ mūera vr̄a nō suscipiā ⁊ vota pīguiū vr̄oz nō respiciā·Et·8·ca·dic̄·Et vertam festiui tates vr̄as in luctū ⁊ oīa cātica vr̄a in planctū Et ponā eā q̄si luctū vnigeniti ⁊ nouissima eius q̄si die amaz hec ille·Sic ergo p̄z·

Quarto declarat̄ eadē oclusio testi⁹ legis hu manat̄ ⁊ hoc q̄druplr·P̄rīo qz si amicus dedisset tibi sex denarios ⁊ retinuisset sibi septimū quē ad nutū voluisset sibi reddi·si nō redderes ꝫ ab eo auferres eēt turpe furtū ⁊ ingītitudo maxīa in quo casu dator posset hoc donū revocare·Naz pter ingītitudinē donacōnes revocātur·vñ·C de revocādis donacōnibz·l·vltīa·dr sic·Ginaliter sanx̄im⁹ omīs donacōes lege cōfectas firmas illiba tasq manē·si nō donacōis acceptor ingratus cir̄ donatorē extiterit aut inuemiat̄·ita ut vel q̄sdam ingracōes q̄s donacōis acceptor sponderit minime implēverit hec ibi·Sic deus sex dies nob⁹ dedit fit ad operandū ad vtilitatē nr̄az et septimū diez sibi reseruauit ad hoc ut ei seruiat̄ quē si ab eo auferim⁹ vel corpaliter laborādo vel mōrliter peccā do iuste revocat dies nob⁹ cōcessos ad laborādū p nobis·mittēdo totalē indispōnē aeris ut tunc laborare nō possim⁹ Et sic provno die centū pdi mus·qz qui in vno delinq̄t fact⁹ est oīm reus Ja cobi·2·cā·2°·qz si q̄s velit solue ptē pensiōis fue ⁊ nō totā·tūc totū q̄ tenet auferē ab eo·Naz so lutio ptis nō p̄stat liberacōez·ut·C de subtractio ne pignoz·l·q̄ diu nō est integra pecunia credi tori nūerata etiā si pro pte maiore eā dsecut⁹ fit distrahēdi rē obligatā non amittit facultatē hec ibi·Et·ff·de vbor obligacōibz·l·in execucōe·vbi dr·qz nō pōt aliq̄d solui nisi totū soluat̄·s·preter voluntatē recipientis·Sic de eo q̄ tenet̄ reddē dō to tū seruitiū diei festi ⁊ nō vult solue nisi vnā ptez s·dū audit missaz ⁊ residuū diei festi expēdit in dmessacōibz ⁊ lasciuijs ⁊ dissolucōibz·3°·qz sic lex punit filiū familias qui vult potius obedire pri q̄ magro ciuitatis·ff·Ad nuptiales·l·lutius ti cius·sic deus punit illū q̄ magis obedit alteri q̄ sibi·qui dicit Deut·8·Omnes pibitis si obedientes nō fueritis·idō ad nulli⁹ mādatū obs̄uātia festi debet p̄termitti·4°·qz lex ciuilis districte iubet ce lebrari festa·vñ·C de feriis·l·Oēs dies·dr sic·Sa cros q̄z dies pasce q̄ septeno vel precedūt nūero vel sequūtur·dies etiā natal̄ atq epyphanioz xp̄i et quo tpe dmēoratio ap̄lice passiōis totius xp̄ianitatis magistre ⁊ ap̄loz a cunctis iure cele brat̄·In q̄b⁹ etiam p̄dictis sānissimis dieb⁹ neq spectaculoz copiā reseram⁹·in eadē observacōe nūeram⁹ et dies sol̄ q̄s dñicos rite dixere maio res q̄ repetito in se calculo revoluūt̄·hos parē ne cesse ē hīe reverētiaz hec ibi·Et·l·vlti·dr sic·dies festos·dies maiestati altissimē dedicatos null⁹ volu m⁹ voluptatibz occupari nec vllis exactionū ve racōibz pphanari dñicū itaq diē sp honorabilē ita decernim⁹ venerādū ut a cūctis execucōibz ex cusēt̄·Nulla quēq̄ vrgeat admonitio ⁊ citatio· nulla fideiussiōis flagitet̄ exactō·taceat appariō aduocatio deliteſcat·fit idē dies a dmnicōibz ali en⁹·p̄comis horrida vox fileſcat·respirēt a cōtro uersijs litigātes ⁊ hēant federis interuallū·Nec tñ hec religiose diei otia relaxamus·Obscenis ⁊ turpibus quēq̄ patimur voluptatibus detineri

Nihil eo die sibi vendicet scena theatral' vel circē se certamē aut feraz lacrimosa spectacula. Amissionē milicie: pscriptionē pīmonij sustinebit. si quis vnq̄ hoc die festo spectacul' inesse vel cuiq̄ iudicis apparitor pīcrtu negocij publici seu priuati. hec q̄ lege hac statuta fūt credideit temerāda hec ibi. Ponūtur aūt deut. 28. ca. singillati a distincte. 30. maledictōes cōtra nō obseruātes mādata dei a pīcipue cōtra nō celebrātes diez festū. q̄ p hoc popul' dei distinguit ab ydolatris a gentilibus qui honorabāt ydola et colebāt ea.

¶ Postq̄ vero moyses declarauit cōdusionē p̄dicā ait aīe deuote. Que ego noui fideliē te docuiß ecce hic est sācus thōs de Aq̄no doctor noui testamīti cui' amā scrutata ē mirabilia testīonia dei a declaracō sermonū eius illūmat a dat intellectū puulis. scisscitare ab eo a doctior euades. Ad quē astāte moyse accessit amā deuota. p fue condusionis clariori noticia. Cui scūs thōs ait Ego ostendaz ꝺ condusionē tuaz esse catholicā et veram testimonio quadruplicis legis. s.

¶ Legis euāgelice.
¶ Legis Apostolice.
¶ Legis Canonice.
¶ Legis Eccl'astice.

Primo testi° legis euāgelice. vbi sciēdū q̄ xp̄s pbauit diē sabbati nō esse tā districte obseruandū ut pharisei intrpretabātur cū ipe esset dns sabbati q̄ voluit mutari in diē dnicā. ß ab opibz seruilibus erat abstinēdū et nō a salute aīaz a corpis ut p3 q̄druplicit. ¶ Prō testi° Joh. v. ca. Vnū op' feci a oēs miramini. ꝓterea Moyses dedit vobis circūcisionē. nō q̄ ex Moyse ē ß ex pīb' a in sabbato circūcidit hoīem. Si circūcisionē accipit hō in sabbato ut nō soluatur lex Moysi mihi indignami q̄ totū hoiez sanū feci i sabbato. Nolite iudicare sc3 faciē. ß iustū iuditū iudicate hec ille. Sanauit ēm hoiez. 38. annos infirmitate ecliā cecū natū a alios i sabbato. Et tñ obseruauit festiuitates legis veteris ut p3 ibidē. ¶ 2° testi° Luc. 13. Archisynagog' indign' q̄ sabbato curasset ihs. dicebat turbe. Sex dies fūt in q̄bz opari oportet. in hijs ergo venite a curamini et nō in die sabbati. Rñdit aūt ad illos dns et dixit. ypocrite. vnusquisq̄ vrm sabbato nō soluit bouem suū aut asinū a p̄sepio a ducit adaq̄re. Hāc aūt filiā Abrahe quā alligauit Sathanas. ecce. 18. annis nō oportuit solui a vinculo isto die sabbati. Et cū hoc dicret erubescebāt oēs aduersarij eius a oīs ꝑplus gaudebat in vniuersis q̄ gl'iose fiebāt ab eo hec ibi. Et. 14. ca. dr Ihs dixit ad legispitos a pharisēos. Si licz sabbato curare. Et illi tacuerūt. Ipse vero apprehēsum ydropicū sanauit ac dimisit. Et rñdens ad illos dixit. Cui' vrm asin' aut bos i puteū cadit a nō otinuo extrahet illū in die sabbati. Et non potrāt ad hoc rñdē illi hec ille. ¶ 3° testi° Mar. 2. ca. Factū est cū sabbato Ihs ambularet p sata discipuli eius ceperūt pgredi a vellere spicas. Pharisei aūt dicebāt ei. Ecce quid faciūt discipuli tui sabbatis q̄ non licet. Et ait illis. Nūq̄ legistis quid fecerit dauid q̄n necitatez habuit a esurijt ipe a qui cū eo erāt. Quo introijt in domū dei sub abiathar sacerdote et panes ꝓpōnis manducauit quos nō licebat māducare misi sacerdotib' et dedit eis qui cū eo erāt. Et dicebat illi. Sabbatū ꝓpē hoiez factū est a nō hō ꝓpē sabbatū. Itaq̄ dns ē filius hois ecliā sabbati. Et introijt i synagogā a erat ibi hō hns manū aridā a observabāt eum si sabbatis curaret ut accusarēt illū. Et ait hoi hnti manū aridā. Surge in mediū et dic eis. Licet sabbatis bn facē an male. Aīaz saluā facē an pdē. Et otristatus sup cecitatē cordis ei tū dicit hoi. Extēde manū tuam a extendit a restituta ē man' illi' illi hec ille. ¶ 4° testi° Matth. 12. ca. dixit aūt ihs pharisēis. Non legistis in lege q̄ sabbatis sacerdotes in templo sabbatū violāt a sine crimīe fūt. dico aut vob q̄ templo maior ē hic. Quis erit ex vobis hō q̄ hz vnaz ouē a si ceciderit hec sabbatis in foueā nōne tenebit a leuabit eā. Quāto magis melior est hō oue. Itaq̄ licz sabbatis bn facē hec ille. ¶ Quinuis aūt in lege veteri fuerit instituta dies sabbati ad honorez dei. nos tñ xp̄iani hōram' deū p̄cipue obseruādo diez dominicā ꝓter. 4. que notātur in euāge° a in epla

¶ Prō rōne institucōis. Nam sicut de' p̄ceptū de sabbato dedit ita eciaz reuocauit. vñ Job. 7. dr Propterea volebāt cū iudei occidē. nō solū q̄ soluebat sabbatū ß q̄ pīem suū dicebat deū. dixit ēm palitico. Tolle grabatū tuū. cū tñ iudei dicerēt ei. Sabbatū ē nō licet tibi tollē grabatū tuū Joh. 7. Obseruāciā ēm sabbati q̄uis de' instituerit nō tñ in ꝓpetuū ß ad temp'. Si aūt dicat q̄ Exo. 21. hētur. Pactū sempiternū erit inter me et vos ac. Rñdr q̄ tale pactū nō ido dr sempiternū q̄ oī tpe obseruandū. ß q̄ nō exp̄mit temp' vsq̄ fit obseruādū. Erat ēm obseruandū vsq̄ ad temp' diuulgati euāgelij a tūc cōmutatū fuit sabbatū in dnicaz cui' obseruāciaz ipe dns p se facto a per apl'os statuto iussit. Vnde extūc obseruari cepit Apoc. p. Fui in spū in dnica die. Cui' rō assignatur dist. xx. ca. q̄ die dnico. vbi dicit sic. Que. s. dies dnica tātis dnar' dispēsacōnū misterijs ē consecrata ut quicq̄d a dño est insigne constitutū in hui' diei dignitate sit gestū. In hac die mūdus fūpsit exordiū. in hac p resurrectōez et mors interitū a vita accepit pncipiū hec ibi. Hāc commutacionē sabbati in dnicaz declarat p̄ma ps euāgelij dicēs. Egressus ihs. s. ab obseruātia sabbati inde ozz venit in ptes tyri a sydonis. v. ad gentiles qui angustias a dmonōes patiebātur a dēmonibus ꝓpē ydolatriā a vez deū nō adorabāt. Et ecce mulier chananea. v. eccia collecta a xp̄o ex gentibus a finib' illis. v. ritib' a cultib' paganoz egressa. cui xp̄s dedit obseruātiā diei dnice. clamabat erubescēs de ydolatria cui implicita erat dicēs ei. Miserere mei fili dauid. Filia mea male a dēmonio vexat. vpplus me' xp̄ian' die dnica vexat et occupat diuisis gnib' viciozz mōrlib'. Septē ēm fuerūt male a dēmonio vexati. Prim' fuit Saul p. Reg. 18. Et hic dēmon est peccatū inordie a odij. ¶ 2° fuit Lunatic' q̄ sepe cadebat in aquā a ignē

et arefiebat ⁊ spumabat· Matth·ix·⁊ hic dem̃o est p̄ctm̃ supbie·3º fuit Legio qui vestim̃eto nō induebaꝫ neq; in domo manebat ꝙ in monume̅tis Et si vinciebaꝫ cathenis ⁊ cōpedibus ruptis vinculis agebaꝫ in deserto Luc̃·8·⁊ hic demon ē p̄ctm̃ iracūdie· 9º fuit mut⁹·cec⁹ ⁊ surd⁹ Luc̃·xi· ⁊ hic demon est p̄ctm̃ accidie· 7º fuit homo hñs spiritū immūdū Luc̃·9·⁊ h̄ demon est p̄ctm̃ gule 6º fuit mulier curua q̃·18·ām̃s tēbat spiritū infirmitatis et allisa nō poterat sursū respicē Luc̃·xiii·⁊ h̄ demon est p̄ctm̃ auaritie· 5º fuerūt septē viri Sare occisi ab Asmodeo· Tob·3·ca· ⁊ hic de mō est p̄ctm̃ luxurie · Sicut ꝯ mulier chananea p̄curauit liberacōnez filie sue a Jhu xp̄o·ita nos die dñicaz dēm⁹ celebrare ⁊ colē ut liberemur ab hñs demōib⁹ qui multū nos hac die infestant· Propt̄ea dr in p̃ma p̄te epl̄e·Rogam⁹ vos ⁊ ob secram⁹ in dño ihesu ut quēadmodū accepistis a nobis quo vos oporteat ambulare ⁊ placē deo ſ.die dñicaz obseruādo sicut ⁊ ābulatis.ſ.i lege Jhu xp̄i·ut abūdetis.ſ.opibz spūalibus in hac die·magis.ſ.q̃ alijs diebz·Scitis em̃ q̃ precepta dederim vobis.ſ.bñ opandi per Jhm xp̃m dñm nr̃m.ſ.instituētez hūc die·12º rōne deuocōis·nā die dñica pl⁹ solito solēt hoies carnis delicijs in tēdere·vñ dist·7·ca·demq;·dr sic·de ipa vero die dñica hesitam⁹ q̃ dnā dicēdū sit cū oēs laici ⁊ seculares illa die pl⁹ solito q̃ ceteris diebz accuratius cibos carnū appetāt ⁊ misi noua q̃dā auiditate vsq; ad mediā nocte̅ sese ingurgitēt nō aliē se h⁹ sācti tpis obseruātiā suscipe putant·q; vtiq; nō racōm ꝙ voluptati ymo cuidā cecitati mentis ascribendū est hec ibi·Et q; a tali consuetudine auerti nō p̄nt idō modicā aut nullā hñt ad deū deuocōz·Et si tali die ad ecc̃iaz vadāt ad orādū nō exaudiūtur·sicut dcet secūda ps euangelij dicēs·Qui nō audit ei vbū·Sacerdotes aūt et discipuli xp̄i continue intendētes p populo rogāt deū dicētes·Dimitte eā⁊ exaudi p̄ces populi hui⁹·q; damat post nos·Jpe aūt rndēs ait·Nō fū missus ſ.ad exaudiēdū istos discolos ⁊ voluptuosos· ꝙ ad oues dom⁹ isrl⁊ veros penitētes q̃ pierant ſ.ex p̄ctis Et hec est voluntas mea ut hij exaudiā tur q̃ mētib⁹ sācificātur·ideo dr in secūda parte epl̄e· Hec ē em̃ voluntas dei sācificatio vra.ſ.mē talis deuocōis ⁊ cōuersiōis ad deū·vnūq;q; em̃ p quas cās nascit̄ p easdē dissoluit̄ Ex de regul̄ iuris·ca·1·Cū ꝯ p̄ctm̃ sufficiēter p actū voluntatis possit nasci·sufficiēter ecia p actū voluntatis.ſ.p displicēciaz et dolorē q̃tū est ex pte nra pōt tolliq; dolorē mentalē p̄cipue dēm⁹ hie die dñica· p quē acq̃rim⁹ grāz a deo ut sācificet aias nras· 13º rōe oiom̃is·nā die dñica solercōres cū oioes eē dēmus·vñ de cōse·dist·2·ca·ieiuma·dr sic die aūt dñica mihil aliud agēdū est misi deo vacādū Nulla opatio illa die sācta agaꝫ misi tm̃ ymnis ⁊ psalmis ⁊ cāticis spūalibz dies illa trāsigatur hec ibi·Alicitis em̃ abstinēdū est ut facili⁹ impetrari possit q̃ postulaꝫ·ideo dr in tertia p̄te euāgelij·Ait illa vēit ⁊ adorauit eū dicēs·Dñe adiuua me·qui vidēns ait·Nō est bonū sumē panē filiorū ⁊ mittere canibz⁊ luxuriosi ⁊ fornicatores die festo nō merētur a deo exaudiri·q; ut h̄etur·33·q·ꝙ·ca·Quocieſcūq; aut dies natal̄ dñi aut reliq festiuitates aduenerint·nō solū ab infidelibū ocu bina⁊ osortio ꝙ ecia a pr̄ijs vxoribz abstinē de bem⁹·vñ ap̄lus ex̄ ose̅su ait abstinēdū est ad tēpus ut vacetis oroni hec ibi·Et i tertia p̄te epl̄e dicit·Abstineatis vos a fornicacōe ut sciat vn⁹ quisq; vrm suū vas possidē in sācificacōne ⁊ honore·nō in passiōe desiderij·ſ.voluptuosi sicut gētes que ignorāt deū ac̄·vnde a p̃ma hora noctis diei festi vsq; ad mediaz noctē seqñtis diei abstinēdū est a debito iugali ne canes inueniamur apud deū·14º rōne religionis·nā in festiuitatibz phisicēdi fūt layci p sacerdotes a choreaz saltacōnibz·vñ de ose·dist·3·ca· Irreligiosa cōsuetudo ē quā vulg⁹ p sācton̄ solēnitates agē⁊ sueuit·populi q̃ deberēt diuina officia attēdere saltacōibus turpibz inuigilāt·cāticа nō solū mala canētes ꝙ religiosoz officijs p̄strepūt· Hoc etem̃ ut ab oibus p̄uincijs depellaꝫ sacerdotū⁊ iudicū a ocilio sācte cure omittit̄ hec ibi·Abstinēdū est em̃ a cātibz secularibz die festo ⁊ a ludis ⁊ ab inspectiōe ludoz⁊ spectaculoz Licet nāq; ista sint licita secularibz·q; cōi hūana rōnez ē ut aliq̃s se onero sū alijs exhibeat·puta dū mil delectabile exhibet ⁊ delectacōes aliorū impedit·quēadmodū Sen̄· dicit Sic te geras sapiēter ut nullus te derideat tāq; asperū nec odēnet q̃si vilē·tū in hijs oz attēdere circūstātias opis.ſ.psone ut nō sit dericꝰ a religiosus·loci ut nō in loco sacro.ſ.ecc̃ia·cimiterio·quētib⁹ religiosoz fiāt·tēpis ut nō diebꝰ festiuis·ieiumoz et pm̃e fiāt·cause ut nō ad vehemētiaz affect⁹ vel p̄mitatis a dulcia attēdaꝫ·puta ad p̄uocādū libidinē vel ieptā leticiā·vñ Iero· dic̃·Nō credo viro dicēti se illesū euasisse a spectaculis taliū·cū dauid ex eo q; vidit Bersabee se leuantē ad libidinē p̄uocat⁹ fit·Propt̄ea qui ab hijs irreligiositatibz abstinēt grāz dei p̄merent quēadmodū in q̃rta p̄te euāgelij dr Nā ⁊ catelli edūt de micis q̃ cadūt de mēsa dñoz suoꝝ·q̃b⁹ xp̄s dicit·Mag̃ est fides tua⁊ religiositas tua·ſfiat tibi ſ. gra quā petis fic̃ vis·Et i q̃rta p̄te epl̄e dr·Nō em̃ vocauit nos deus im̃ immūditiā ꝙ in sācificacōnē.ſ.religiositatis obseruāde diebz dñicis⁊ festis Secundo declaraꝫ eadē conclusio testi° legis Apostolice·Sciendū q; dies dñica est ab oibz fidelibz obseruanda et hoc q̃druplicit̄ 1º rōe significacōis·Vacare em̃ divino cultui nō erat p̄ncipalis finis observacōis sabbati·ꝙ significatio q̃etis aiaz·A p̄ncipali vero fine dz fieri denoiatio Et q; hec req̃es figur⁊ termiaꝫ p quietē xp̄i in sepulchro q̃ die dñicaz instituit i signū octaue etatis in q̃ erit q̃es tā corpoz q̃ aiaz i vli resurrectōne·ideo dies dñica ē observāda·iuxe illd Pauli·i· Thimoth·6· Precipio tibi cora deo qui viuificat oīa ⁊ xp̄o ihu q̃ testimoniū redidit sb̄ pōtio Pylato bonā confessionē ut serues mādatū sine macula irreprehensibile·in aduentum dñi nr̃i Jhesu crisi

que fuis tpib⁹ oñdet btūs ⁊ solus potens rex re
gū ⁊ dñs dñanciū hec ille. 2° rōne sācificacōis.
Cessare em̄ ab opib⁹ seruilib⁹ dieb⁹ festis ideo
p̄cipiť ut spūs liberi⁹ possit intendē spūalib⁹ p
que sācificať aīa. ꝓterea dic̄ Jacob. p. ca. Qui āt
pfecerit in lege pfecte libtatis. s. legis gie ⁊ pmā
serit in ea non auditor obliuiosus fact⁹. sed factor
op⁹. s. dim̄ die dñica. hic btūs in facto suo erit.
hec ille. 3° rōne pfectōis. Nā simplr pfectius va
cať deo in noua lege q̄ in veteri sic officijs cano
nicis eccie. p̄dicacōib⁹. cōfessiomb⁹ āc̄. ⁊ in hoc
abūdat iustitia nr̄a plus q̄ scribaꝝ ⁊ pharisey
. s. quo ad pfectōem operꝝ interiorꝝ et nō quo ad
rigorē exteriorꝝ ido dic̄ btūs petr⁹. p. cano. ꝛ. ca.
Qđ est honoris ⁊ glie ⁊ vtutis dei et qui est eius
spūs sup vos req̄escit. xp̄ian⁹ autē nō erubescat
sed glorificet deū in isto nomine. s. xp̄i amitatis q̄ diem
dñicā obſuat āc̄. 2° rōne reuelacōis. Nā vacā
tes ab opib⁹ exteriorib⁹ die dñica ⁊ dīno cultui
attendētes mḡnas reuelacōes die dñica p̄cipiūt
a dō ut p⁹ de beato Johe Apō. p. ca. vbi dicit.
Ego Johes frať vr̄ ⁊ pticeps in tribulacōe ⁊ reg
no ⁊ pacia in Jhu. fui in insula q̄ vocatur Path
mos ꝓpter verbū dī ⁊ testimoniū ihu. fui in spū
in dñica die hec ibi. vñ apli repleti fūt spūsancto
dñica die. ecclā angeli nūciauerūt xp̄i natitatē ⁊
resurrectōnē dñicā dñica die. Thōs apls certifi
catus ē de resurrectōe xp̄i dñica die. Saul⁹ a xp̄o
illūminatus ē dñica die. Et sic secreta celestia sp re
uelata fūt seruis dei dñica die ut p⁹ āc̄.

Tercō declarať eadē odubio testi° legis Cano
nice. Sciendū q̄ circa festiuitates attendē
da fūt. 1° Prio qui dies fūt feriādi. Nā dies feri
andi fūt natitas dñi. sācti Stephani. sācti Johā
nis euāgeliste. sāctoꝝ innocētuꝝ. sācti Siluestri.
Circūcisiōis. Epiphie. feria sexta i pascue. resur
rectō dñi cū duob⁹ diebꝫ seq̄ntibꝫ. ascēsio dñi. pē
thecostes cū duob⁹ diebꝫ seq̄ntibꝫ. oēs festiuita
tes gl'iose v̄ginis Marie. festiuitates p̄cipales
oīm. xp̄i. apl'oꝝ. natiuitas sc̄i Johis baptiste. sc̄i
laurencij. dedicatio sc̄i Michael. oīm sāctoꝝ. sc̄i
martini. vtrūq̄ festū sācte crucis. oēs dies dñi
ci. ut hētur de cōse. dist. 3. ca. pnūciādū. ⁊ ca. cru
cis. Et de ferijs. ca. omīs. ⁊ ca. cōq̄stus. festū cor
pis xp̄i. ut hētur in clement. de reliquijs ⁊ vene.
scōꝝ. ca. dñm. Sūt alie festiuitates de ꝯsuetudie
eccie introducte ut sc̄i Nicolai. sc̄i Anthonij ab
batis. sācte katherine. sācte lucie. āc̄. Et alie festi
uitates q̄s singuli epi in suis dyocesib⁹ cuz dero
⁊ pl'o duxerunt sollēnit celebrādas ut festū sc̄i
dñici. sc̄i Petri martiris. sc̄i Francisci āc̄. ⁊ festū
sc̄i Thome de aq̄no vbi curia rōna residet q̄ tale
festū iubet celebrari āc̄. 2° q̄n dēm⁹ incipe festū
quo ad feriacōez. Nā dēm⁹ incipe festū quo ad
feriacōez a vespa in vespaz ut ex de ferijs ca. Oēs
dies dñicos a vespa in vespaz cū oī veneracōne
decernim⁹ obſuari āc̄. 1. sero. Cū festoꝝ imtiū ⁊
finis iux eoꝝ q̄litatē ⁊ regionū ꝯsuetudinē serua
ri d⁹. Et sicut magtudo ipōꝝ exigit p̄us incipe et
tardius termīare. Ex de ferijs. ca. Rm̄ in pte. Vñ
quidā incipiūt feriare a p̄ma hora nocis. q̄daꝫ
a secūda. q̄dā a media nocte diei festi sequētis.
Coīter aūt oēs termināt feriacōez in media no
cte alteri⁹ diei seq̄ntis festū. 3° quid agendū sit
dieb⁹ festiuis. Naz oīs xp̄ian⁹ tenet audire miſ
sā die dñica ut hētur de ose. dist. 1. ca. Missas die
dñica secularib⁹ totas audire spūali ordie p̄cipi
mus. ita ut añ bñdictōez sacerdotis egredi ppls
non p̄sumat. qđ si fecerint ab epō publice cōfun
dātur hec ibi. Et ca. Cū ad celebrādas. Adūten
dū q̄ circa missas audiēdas layci dñt obſuaē
quedā. Prio ut q̄libet ad capellā seu parochiā
ppriā vadat. ex de parochijs. cā. Vt dñicis et
festiuis dieb⁹ p̄sbiteri añq̄ missaꝫ celebrēt plebē
inſrogent si alteri⁹ parochianꝰ in ecclia sit qui
ppio contēpto p̄sbitero ibi missam velit audire
quē si inuenerint statī ab eccla abiciať hec ibi.
Nō tñ phibētur accedē ad eccias religiosoꝝ ad
audiēdū missas. qm̄ frēs ordinis p̄dicatoꝝ per
platos vel rectores eccias impediri vel limitari nō
p̄nt. q̄n oī tempe missaꝫ a dīna officia celebrare
possint ut p⁹ ex indulto Alexandri tercij q̄d inci
pit. Nimis inq̄. 2° layci dñt aliq̄d deo in missa
offerre. vñ de ose. dist. 1. ca. Oīs xp̄ianus ꝓcuret
ad missaꝫ sollēnia aliq̄d deo offerre ⁊ ducē ad
memoriā qđ deus p moysē dixit. Nō appareb⁹ in
ospectu meo vacuꝰ. Et in collectis sāctoꝝ patꝝ li
quido apparet q̄ oēs xp̄iani offerre aliq̄d dō ex
vsu scōꝝ patꝝ dñt. Ad ipsū em̄ p⁹ est ofugiēdū
qui nr̄e curare possit aīe passiones hec ibi. Nō solū
viri ꝫ eciaz femie dñt aliquid offerre ut p⁹ de vi
dua paupcula q̄ obtulit duo era minuta i gazo
filaciū quā xp̄us omēdauit sup oēs Luc̄. 21. ca.
Rūuis dicať ex de cohitacōe clericoꝝ ⁊ mulieꝝ.
ca. p. Prohibēdūq̄ est ut nulla feia ad altare p̄
sumat accedere aut p̄sbitero mīstrare aut ifra cā
cellos stare siue sedere hec ibi. qđ intelligitur ad
orandū vel psallendū ⁊ nō ad offerēdū. Recipe
aūt oblacōes in missis p̄nt frēs p̄dicatores pro
ipōꝝ vtilitate nec p̄nt de hoc eccīaꝝ p̄lati vel rcō
res aliq̄d ab eis extorq̄re cuiuscūq̄ ipōꝝ ordina
cione vel ostitucōe ocraria nō obstāte. ut p⁹ ex
indulto Alexādri qđ incipit Nimis inq̄. vbi etiā
otinet q̄ noui sacerdotes eorū otradicōne aliq̄
nō obstāte possint i locis suis missas p̄mas sol
lemnit celebrare ⁊ oblacōnez recipe. Preterea vbi
cūq̄ p̄nt cum altari viatico celebrare fine parro
chialis iuris p̄iudicio ut hēť ex de p̄uilegijs ca.
In hijs. 3° layci dñt p̄dicacōib⁹ intesse ut hēť
de ose. dist. p. ca. Xp̄us nullū phibeat ingredi ec
clesiā ⁊ audire vbū dei. siue gentilē. siue hereticū.
siue indeū. hec ibi. Et ex de statu mōchoꝝ. ca. Cū
ad mōsteriū. Ex p̄oꝝ aūt. 2° nō phibeť q̄s facere
opa que ptinēt ad p̄uisionē neccariorꝝ tā sibi q̄
primis. puta prepacōnez ciboꝝ āc̄. cū ecclā liceat
ob neccitatez bellare die festo ut fecerūt Machabei
. 23. q. 8. ca. Si nulla. 2° a quib⁹ abstinēdū ē die
festo. Nā ut hoīes meli⁹ ⁊ comodi⁹ possint vaca
re dīnis dñt abstinē ab oī ope seruili. v nonsolū
a pctō ꝫ eciā a mechanicis et ab agricultura et

hmõi ut nec mercatuz fiat nec placitũ nec aliqs ad mortẽ vel penã iudicet nec iuramẽta fiãt misi p pace ut hẽtur de ose. dist. z. ca. rogacões. a. ı. q. ȝ. ca. 1. 2. 3. & de ferijs. ca. oẽs. Nec dz qs die festo peccatũ cõmittere. qz magis grauat ꝙ alijs diebz ut patet ac̃.

QVarto declarat eadẽ oclusio testi° legis de esiastice a hoc q̃ drupl̃r. ℣ Prio btus Gregorius omel. 23. sup euãgelia dic̃ sic. Quid pdest interesse festis hoim si otingat deesse festis angelorũ. Pensate ꝙ nulla fuit que tpalit̃ curruit a ad eos de q̃bz loq̃mur toto corde tẽdam⁹ ut cũ ipis piter gaudẽ mereamur hec ille. Et i registro dic̃ sic. Die dnico a labore terreno cessandũ ẽ atq oi mõ oiombz insistẽdũ ut fiq̃d negligẽcie p sex dies agit̃. p die resurrectõis dnice pcibz expiet hec ille. ℣ 2° btus Jero⁹. in q̃dam epla ad Eustochiũ dicit sic. Valde absurdũ est minima saturitate vel le honorare martirẽ quẽ sciam⁹ do placuisse ieiunijs. Ab oi neqcia mũdũ ncce est eẽ et dolo q̃ cupit regnare cũ xpõ. Si vis hre ptẽ cũ xpõ ipsi⁹ exẽplo tibi viuẽdũ est. Si scoz cupis hie cõsortiũ a malitie a neqcie cogitatu pcto⁹ emũda. qz nõ misi sãctos. iustos. simplices. innocẽtes a pueros. celestis aula suscipiet hec ille. ℣ 3° beat⁹ Amb. li. de Joseph. dic̃ sic. discam⁹ ꝙ a sãctoz iudiciã a imitemur pacias et ogscam⁹ illos nõ nature pstantioris fuisse ꝙ obsuãtie maioris. nec vitia nescisse ꝙ emẽdasse hec ille. ℣ 4° btus Aug⁹. in quodã sermõe dic̃ sic. Toties em dies natalicios scoz celebram⁹ quoties vtutes eoz recolim⁹ q̃bz datue rũt in terris ut ad gliaz illi⁹ a q̃ totũ habuim⁹ referam⁹ hec ille. Sic ꝙ pz qz dies festos maxima celebritate obsuare dẽm⁹. Cũ aũt p inobseruãtiã dnice a festiuitatũ. ȝo. moijs peccam⁹ idc̃. ȝo. diebz ieiunam⁹ ut pz. ℣ Prio die dnicã a alias festiuitates nõ obseruãdo. vñ Orig. ō. 69. sup exo. dicit sic. Si desinas ab oibz opibz secularibz a mihil mũdanũ geras vel q̃ras. ꝙ spualibz opibus vaces. ad ecciaz ouenias lectõibz diuinis aure pbeas. de celestibz cogites. de futura spe sollicitudinez geras. vetez iuditiũ p oculi hẽas. non respicias ad psentia a visibilia. ꝙ ad inuisibilia a futura. hec est obseruacõ sabbati in xpiano hec ille. ℣ 2° in festiuitatibz nosipos non sanctificãdo. vnde Crisos. sup matth. dic̃ sic. Que ẽ ista iustitia sãctos colẽ a sãctitatẽ otenere. Prim⁹ gradus pietatis ẽ sãctitatẽ diligẽ. deinde sãctos. qz nõ sãcti an sãctitatez fuerũt. ꝙ sãctitas ante eos. Sine cã q̃ iustos honorat q̃ iustitiã spernit hec ille. ℣ 3° in festiuitatibus sãctoz vitã ipoz nõ imitãdo. vnde Crisos. in pmõe de ofess. dic̃ sic Qui sãctoz merita religiosa caritate mirat. quicũq sãctoz glias freqñti laude colloquit eorũ mores sãctos atq iustitiã imitetur. Qm quẽ delectat alicui⁹ sancti meritũ delectai debz par cir̃ cultũ dei obsequiũ. Quare aut imitari dz si laudet aut laudare nõ dz si imitari detractat. ut q̃ sãctoz merita admirat ipe vite sãctitati red dat hec ille. Digne q̃ festiuitates sãctoz colim⁹ si eoz act⁹ imitemur. ℣ 4° in festiuitatibz sãctoz de mala vita nra nõ erubescẽdo. vnde Bernardus in quo dã sermone dic̃ sic In sãctoz festiuitatibz a gaudere a ofũdi dẽm⁹. Gaudẽ. qz pronos pmisim⁹. ofũdi. qz eos seq̃ nõ possum⁹ hec ille. Valde em erubescẽ dẽm⁹. qz festa illoz celebram⁹ quoz vitaz otemnim⁹. ℣ 5° die festo missaz nõ audiẽdo. ut faciũt vidue q̃ stãt induse in domo p annũ post mortẽ virorũ suoz. vnde de ose. dist. 1. ca. oẽs. dicitur sic. Qui ãt nõ oueneit in sollẽnitatibz sacris ad ecciaz a nõ pseuerauerit in oõne vsq dũ missa pagat̃ nec sãctaz coionẽ pcipiũt velut inquietudines ecie omouẽtes couemit coione puari hec ibi. vdet̃ excõicari misi forte aliq̃ rõnabil̃ cã detineret aliquẽ puta infirmitas corpalis. aut qz seruit infirmis. aut qz lactat infãtes a aliq̃d hmõi ℣ 6° die festo familiã ab accessu ad ecciaz phibẽdo. puta pntes q̃ nõ pmittũt filias suas aut viri qui nõ pmittũt vxores suas ire ad ecciaz. vnde de ose. dist. 1. ca. 1. ℣ In libro Regũ legit̃. Fecit q̃ Salomon in tpe illo festiuitatẽ celebrẽ a oĩs isrl̃ cũ eo. Judei q̃ loca in q̃bz dño sacrificabãt dimis hẽbãt supplicacõibz cõsecrata. nec in alijs ꝙ in dedicatis locis mũera dño offerebũt. Si em iudei qui vmbre legis debuiebãt hoc faciebãt. multo magis q̃bz veritas patefacta est a gra a veritas p Jhm data ẽ. sacrifitia deuote a sollẽnit̃ dño offerre dẽm⁹ hec ibi. vñ tales peccãt grauit̃. ℣ 7° die festo aliquẽ ab accessu ad ecciaz deuiãdo. puta ipsũ occupãdo circa aliq̃d. s. cir̃ apparatũ dom⁹ vel prepacõnẽ cõuiuioz aut ad tabnas ducẽdo vñ illa die non audiuit missaz qs valde reprehendit Aug⁹. ut hẽt̃ dist. ȝȝ. ca. Comessacões a ebrietates ita cõcesse et licite putãtur ut in honore btũ simoz martirũ nõ solũ p dies sollemnes qs vnusquisq nõ lugendũ videat q̃ hoc nõ carneis oculis ispicit. ꝙ etiã quotidie celebrãtur hec ibi. Monẽdi sũt g ut a tabernis oĩo abstineãt ut pz ac̃. ℣ 8° die dnica ex aliq̃ supstico e ieiunãdo. sic q̃dam qui die pasce q̃drageſimali vesunt̃ cibo ppter dolorẽ capitis aut iliorũ ac̃. vñ de cõse. dist. z. ca. Je iunijs dnice diei nẽo celebrare debet. Int̃ ieiunijs vero xpianoz a gentiliũ a veracit̃ credẽtiũ a infidelium atq hereticoz vera a nõ falsa hẽat̃ discretiõ hec ibi. Et dist. 30. ca. siqs hoc tãq̃ otinẽcie ouem re indicans dnico die ieiunauerit in eiusdez diei cõtemptũ anathema sit hec ibi. Cessandũ est g ab illa supstico e. ℣ 9° pcipuis sollẽnitatibz i villa pmanẽdo. vñ de ose. dist. z. ca. Nulli ciuiũ vnq̃ pasce vel natalis dnici vel q̃drageſime sollẽnitatẽ in villa celebrãe liceat misi quẽ infirmitas probabit̃ tenuisse hec ibi. ℣ 10° ad missaz integrã nõ psistẽdo. vñ de cõse. dist. 1. ca. Cũ ad celebrãdas missas i dei noie ouenerit pplus. añ nõ discedat q̃ misse sollẽnitas cõpleat̃ a bñdictõez accipiat sacerdotis hec ibi. Quidã putãt satis eẽ si fuerit ad eleuacõez corpis xpi ac̃. ℣ 11° irreuerẽt̃ missaz auscultãdo. vñ de ose. dist. 1. ca. Aplica auctoritate mãdam⁹ dũ sãcta euangelia in ecia legũtur ut sacerdotes et ceteri oms non sedentes sed venerabiliter curuꝰ a in cõspectu euangelij stantes

dñica verba intente audiāt ⁊ fidelit adorēt in corde hec ibi ac¯ 12° in eccīa ꝯ fabulacōib⁹ pstre pendo. vñ ex de celebracōe missaꝝ. ca. dolētes dr sic. Cū missaꝝ solēnia celebrātur chori silētiū fu giētes intendūt exteri⁹ collocucōibꝫ laycoꝝ. dū qꝫ auditū ad indebitos ſmōes effundūt aures intētas nō porrigūt ad dīna. Hec igitur ⁊ filia in hitem⁹ districte ac¯ 18° die festo p̄dicacōi nō in tendēdo. vñ de ose. dist. 1. ca. Oēs fideles quemāt in solēnitatibꝫ sacris ad ecclesiaꝫ ut scripturas apl̄oꝝ ⁊ euāgeliū audiāt hec ibi. Qđ q̄dē intelli git de p̄dicacōe 19° sacris mīsteriis ꝓpter facta reipublice nō assistēdo. sicut dñi et nobiles q̄ nō audiūt missaꝝ nec p̄dicacōnes se excusādo q⁹ ꝯsi lio ꝓ factis reipublice oportet eos intersse. aut erubescāt cū popularibꝫ ī eccīa ee. aut dicētes q⁹ hoc tēpe nō oportet audire v̄bū dei nec missaꝝ. C. ex quadragesimā et ferialibꝫ diebꝫ etiā in q̄dra gesima. aut q⁹ talis sacerdos et tal⁹ p̄dicatoꝝ nō placet eis qđ est magne reprehēsionis. Exēplū de duobꝫ regibꝫ et duobꝫ p̄dicatoribꝫ. p̄m⁹ fuit Pharao ad quem missus fuit moyses Et q⁹ no luit eū audire nec v̄ba dei licet esset impedicōris lingue ido submersus ē. Exo. 18. ca. Secūd⁹ fuit rex nimue qui audita p̄dicacōe Jone cūctus ē et egit pn̄az. Jone. 3. Et de pe. dist. 3. ſ. Nimuite. ac¯ 17° añ finē p̄dicatiōis ab eccīa recedēdo. vnde de ose. dist. 1. ca. Sacerdote v̄bū in eccīa facīēte qui egressus de auditorio fuerit excōicet hec ibi. Et nōsolū intelligit de sacerdote curaꝝ aīaꝝ hītē. ſ. ecīā de frīb⁹ p̄dicatoribꝫ ⁊ mīoribꝫ q̄b⁹ indultū est ut publice corā ꝑlis p̄dicēt ut hēt ī demēt. de sepulturis. ca. Dudū. ſ. Nos. vbi dr sic. Statui m⁹ ⁊ ordinam⁹ ut p̄dictoꝝ ordinū frēs in eccīis ⁊ locis eoꝝ ac ecīā in plateis cōib⁹ dero ⁊ popu lo p̄dicare ⁊ v̄bū dei ꝑ onē valeant hec ibi 16° verbū dei negligēter intendēdo. vñ. 1. q. 1. ca. Jnt rogo vos frēs vel sorores dicite mihi quid plus vobis ee videt corpus xp̄i an v̄bū xp̄i. Si vultis vere mihi hoc dicē debetis q⁹ nō min⁹ sit v̄bū dei q⁹ corpus xp̄i. Et ido quāta sollicitudīe obserua m⁹ qñ nobis corp⁹ xp̄i mīstrat ut mihil ex ipso de manib⁹ nr̄is in terrā cadat. tāta sollicitudine obſuem⁹ ne v̄bū dei qđ nobis erogat dū aliud cogitam⁹ aut loq̄mur de corde puro depereat. q⁹ nō min⁹ reus erit q̄ v̄bū dei negligēter audierit q⁹ ille qui corp⁹ xp̄i sua negligētia in terrā cadē pmiserit hec ibi. Verbū dr multociēs deote au ditū ꝓmeret grāz spūssancti. q⁹ spūssc⁹ cecidit sup oēs qui audierāt v̄bū xp̄i Act. 2. ca. ac¯ 11° in missa min⁹ deote se hīndo. vñ in dement. de cele. missaꝝ. ca. grauī. dr sic. Aues ecīā inedū por tando seu portari faciēdo canesq⁹ venaticos secū ducēdo. dīs interesse min⁹ deote pſumūt tā de rici q⁹ laici. Sancim⁹ p̄missa reformanda ⁊ ꝯio corrigenda ac¯ 18° in festiuitatib⁹ sāctoꝝ irreli giose se dissoluēdo. vñ ī dement. de cele. missarū. ca. grauī. dr sic. Nōnulli ecīā tā derici q⁹ laici in sāctoꝝ festorūq⁹ vigiliis dū in eccīis oīom debe rēt īsistere non verent in ipīs eorūq⁹ cimiteriis choreas facē dissolutas. ecīā interdū canē cātile nas ⁊ multas insolēcias ꝑpetrare Ex q̄bꝫ eccīaꝝ ⁊ cimiteriorꝝ violatiōes ⁊ inhoneſta variaq⁹ delicta qñq⁹ sequūtur. ac eccīastic⁹ ecīā plerq⁹ ptur bat offitiū in dīne maiestatis offensā ⁊ astāciū scādalū ꝑplorꝝ. Ne igit trāsgressiōes hmōi inua lescāt alīsq⁹ remāt in exēptū sacri ꝯsilij approba cione hec ꝓhibētes sancim⁹ ut illi ad quos pti net si dī ⁊ aplice sedis indigtionē euitare volue rint sollicitā curā ⁊ diligēciaꝝ adhibeāt. ꝯtradi ctoes p censurā eccīasticā alīsq⁹ oportunis reme diis ꝯpescēdo hec ibi. Magna insolēcia ē ista ut ꝑ ac¯ 19° die festo ad spectacula accedēdo. vnde de cōse. dist. 1. ca. Qui die sollēni p̄termisso eccīe ꝯuentu ad spectacula vadit excōicet hec ibi. Nā inspectio spectaculoꝝ vitiosa reddit im̄p̄tū ꝓ hec homo fit ꝓmpt⁹ ad vicia lasciuie vel crudelitatis ꝓ ea q̄ ibi repūtant. vñ Jero⁹. in q̄dā omel. dic. Nō credo viro si dicit se illesū euasisse a spectacu lis taliū cū Dauid ex eo q⁹ vidit Bersabeā lauan tē se ad libidinē puocat⁹ sit ac¯ 20. die festo cū multa pompa eccīaꝝ ingrediēdo. vñ Amos. 6. dr Veh qui opulēti estis in syon ⁊ confidītis in mon te samarie. optimates capita populoꝝ ingrediē tes p̄ patice domū isrl. Jurauit dīns de⁹. detestor ego supbiā Jacob ⁊ domos eius odio ac¯ 21° die festo lasciuie carnali attendēdo. vñ a ꝯiugali cō cubitu diebꝫ festis est abstinēdū ut. 33. q. 4. ca. Si cā. vbi dr sic. Quia ⁊ dies festi et dies ꝓcessio nis q̄ ipa rō ꝯceptus et ptus iur legē cessare vīū carnis hīs debē tpibꝫ demrānt hec ibi. Null⁹ g̃ vxoi siue hīs diebꝫ cōiugat ac¯ 22° die festo ad lenocinia ⁊ ꝓcacitates discurrēdo. Nā pti discur rūt p eccīas. p vicos. p plateas ut videāt ⁊ ꝓpē tur amasias suas. nō attendētes ad corpus xp̄i q⁹ eleuat in eccīa nec ad p̄dicacōes nec ad offi ciū dīnū. vñ de pen. dist. 7. ſ. p. dr sic Oportet em pēitere formicātes sc̄oꝝ excellēciā fui status aut of ficij. aut sc̄oꝝ modū meretricis ⁊ ī mō opis fui ⁊ q̄liter turpitudīnē pegit. si ī loco sacrato aut cui debuit excellēciaꝝ fidei ut fūt dom⁹ dñoꝝ ⁊ alioꝝ multoꝝ. si ī tpe oīom ꝯstituto ut festiuitates sco rū ⁊ tempa ieiunij ꝯsideret q⁹ tū pseuerauerit et defleat q⁹ pseueranter peccauit. Aīaduertē ee oꝝ ⁊ aīaduertēdo deflere aīaꝝ ꝓmi quā formicatoꝝ deo eripuit vel ereptaꝝ in malo cōfirmauit. eciaꝝ q⁹ exēplū extitit mali ī opacōe sui crimis cui ma gis ꝓfuisset si alīs cā ꝯuersiōis fuisset hec ibi. 23° die festo serta de floribꝫ ad lasciuiā faciēdo. Naz ꝓpe piculū qđ de facili pōt cōtingē ex abusu hmōi que fūt incitamēta venereitatis ⁊ lasciuie violat obseruācia dīei sacre ī opando. licet pos set ee labor tam modic⁹ et sine p̄cio nec ad lasci uā intencōnē q⁹ nō eet peccatū mōle ſ veniale. Ab ōni em spē mali abstinēdū p̄cipit apl̄s ac¯ 28° die festo impudice saltādo. vñ Aug⁹. de. ꝯ. cordis dicit sic. Meli⁹ faceret iudeus in agro suo aliq̄d vtile q⁹ ī theatro sedicōsus exister et. Et me li⁹ feie eoꝝ die sabbati lanā facerēt q⁹ tota die ī neomenijs suis ipudice saltarēt hec ibi. Hero de⁹

decollauit Johez qz saltauit ac. ℣ 27° die festo ludẽdo aut instrumẽtis muſicis vane vtẽdo. Sicut em̃ hõ indiget corpali refocillacõe cũ nõ possit cõtinue laborare. ita ex pte aĩe indiget quiete et solatio qđ fit p ludicra q iocosa. Circa q̃ tria videtur eẽ cauẽda. Prio qp p̃dicta delectatio nõ q̃rat in aliq̃bz opibz seu vbis turpibz vel nociuis. 2° ne totaliẽ grauitas aĩe resoluat. 3° ut ludꝰ sit cõuenies scdz ogruitatẽ psone. Sut nõ sit dericus nec religiosus. 2. q. ℣. ca. laycos. Et tpis ut nõ fiat die festo. Et loci. ut nõ fiat in eccĩa aut cimiterio. Licet possint in eis fieri aliq̃ repũtacões ad deuocõez excitandaz. ℣ 26° die festo torneamẽta q hastiludia exercẽdo Et hoc siue faciẽdo siue videndo. vñ ex de torneamẽtis. ca. Felicis memorie In nocẽcij q Eugenij p̃decessoꝝ nroꝝ vestigijs inhẽtes illas detestabiles nũdinas vel ferias quas vulgo torneamẽta vocãt in q̃bus milites ex odio deuenire solẽt q ad ostẽtacõnez viriũ suaz q audatie temẽ ogrediũt. vñ mortes hoim q aĩaz picula sepe puenũt: fieri phibem⁹. qp si q̃s eoz ibi mortuꝰ fuerit q̃uis ei poscẽdi pñia nõ negẽt. ecclastica tũ careat sepultura hec ibi. De accedẽtibus ad videndũ hmõi idẽ dr ibidẽ. ca. ad audiencĩã. ac ℣ 28° die festo mercatis improbe insistẽdo Nolũt eĩ alijs diebz opas suas amittẽ. ꝫ lucris intendẽ. ido die festo aut mercata fatiũt aut ad illa vadũt lucrãdi cupiditate. vñ ex de ferijs. ca. omnis. dr sic. Oẽs dies dñicos a vespa in vespam cũ oi veneracõe decernim⁹ obſuari q ab oi illicito ope abstinẽ ut mercatũ ĩ eis minime fiat hec ibi. Mercata tũ que fiũt de victualibz q neccarijs ad victũ puta emẽ panẽ aut vinũ ac. p illa die si como de añ nõ potuit fibi puidẽ. nõ reputãtur illicita ut pz. ℣ 28° die festo tabernis aptis vinũ vẽdendo. vñ Isa. 7. dr sic. Veh qui ocurgitis mane ad ebrietatẽ sectãdaz q potandũ vsq ad vespaz ut vino estuetis. Cithara q lyra q timpanũ q tibia q vinũ in conuiuijs vtris q opus dñi nõ respicitis. Propterea dilatauit infernꝰ animaz suaz q aperuit os suũ absq vllo termino Et descendent fortes eiꝰ et populꝰ eiꝰ ad eũ. ꝓterea captiuꝰ ductus est populꝰ meꝰ qz nõ habuit sciaz Et nobiles eiꝰ interierũt fame q multitudo eiꝰ siti exaruit hec ibi. Ecce pena spũalis q tpalis. ℣ 29° die festo victualia sine neccitate prepando. Naz carnifices et pincerne q̃ prepant victualia ut seqñti die vẽdant cũ pus possent como de prepare aut preparata seruare vel in seqñtez diẽ tardare. gñt peccãt. aliẽ excusãtur dũmõ ex hoc ab officio dino nõ retrahãtur ad qđ obligãtur. ℣ 30. die festo artem mechanicã opando ut futores faciũt q̃ die festo aut tota nocte p̃cedẽte fuũt ut pfitiãt vestẽ alicuius. Et calcifices pelliparij q alij mechanici. vnde ex de ferijs. ca. Licz tã veteris ꝙ noui testamti pagina septimũ diẽ ad hũanaz quietẽ spãliẽ deputauerit q tã eũ ꝙ alios dies maiestati altissiẽ nouerim⁹ deputatos. necnõ natalicia scoꝝ martiꝝ eccĩa decreuerit obſuãda q in hijs ab oi opere seruili cessandũ ẽ hec ibi. ac. ℣ 31° ĩ die festo in agris laborãdo q hoc fine neccitate aut lucri cupiditate Si em̃ segetes aut fenũ esset in agro et tẽpestas deuastãs immineat. pñt absq piculo aĩe inde removeri. ymo etiaz si bellũ imineat ita q alia die nõ possent como de asportari fine pcõ amouẽt. ℣ 32° die festo radẽdo. minuẽdo. ferrando. Nã barbarij q̃ radũt die festo ad lasciuiã quocũdaz g̃ uiter peccãt. Etiã minutores q equoꝝ ferratores misi grãdis exposcẽt neccitas q nõ lucri cupiditas ℣ 33° die festo a molẽdinis nõ quiescẽdo. Naz molendina cũ iumẽtis dñt cõ quiescẽq iumẽta etiaz vacare iussa fũt sabbato. Exo. 20. de molẽdinis advertũ siue ad aquã licet absq mgna opa hominis exerceãtur cessandũ est ob reuerẽciaz festi. in quo dinis ẽ intẽdendũ. si tñ g̃uis neccitas non vrgeat ac. ℣ 32° die festo opi seruili iussu dñi tpalis inseruiẽdo. Nã licet dñs tpalis opellat aliquos ad laborãdũ die festo. si tamẽ nõ sit licitũ nec honestũ mãdatũ eiꝰ nõ est sibi obediẽdũ. qz ut Actuũ 5. Magis oz obedire deo q̃ hoĩbꝰ ac. ℣ 33° die festo absq neccitate q̃drigando. Sicut q̃ delẽtes dñis vecturã bladi afferũt diebz festis q̃ nõ excusãtur a pcõ misi alia neccitas ad hoc eos opellat. Vectores aũt mercatoꝝ q alimẽtoꝝ et psonaz ad loca remota cũ aliter nõ possint sine g̃ui inconodo excusãt. Etiaz viatores q cursores pñt excusari si immineat neccitas. ita qp nõ possint como de in aliũ diẽ differre. ℣ 30° die festo scribẽdo sicut scolares q̃ lectõnes suas scribũt aut libros corrigũt qđ nõ licet. qz dñt spũalibz q dinis intẽdẽ. Scriptores ãt nõ dñt locaẽ opas suas nec p̃tio scribẽ. Etiã notarij nõ dñt officĩe instrumenta misi ĩ causis pijs. ſ. testamẽtis q vltimis voluntatibꝰ q̃ ad originales notas q nõ aliter. Etiaz procuratores q aduocati et iuris cõsulti ñ dñt p̃cessus forẽsiũ cãz reuidẽ q exaiare. vñ. b. Greg⁹. li. 17. moral. dicẽ sic. Cessacõez dñs a mũdi laboribz impat. scẽ q̃etis dulcedinẽ psuadet q tñ vesana inq̃ mẽs plꝰ se assecq aspa carnaliter ꝙ tenẽ blãda spũaliter gaudet. plꝰ acerbitate fatigacõnis ꝙ q̃ete dulcedinis pascit hec ille. ℣ 34° die festo cãs iudiciales p seqñdo. vñ ex dist. 8 ferijs. ca. oẽs. dr sic. In eis. ſ. festiuitatibz neq placitũ nec aliq̃s ad mortẽ vlad penã iudicet. neq sacra n̄ p pace vel alia neccitate pstent hec ibi. et ca. oq̃stꝰ. dr sic. q̃uis nõ progatiue expediri deceat q̃stiões. dz tñ iudiciale strepitꝰ diebz oq̃escẽ feriatis. q ob reuerẽtiã di noscit eẽ statuti. q̃bz vtiq̃ sollẽnibz ferijs n̄ neccitas vrgeat vel pietas suadeat. vsq adeo creuit ab hmõi abstinere ut ocieẽtibz etiã ptibz nec p̃cessus hitus teneat nec sñia quã ocigit diebz hmõi pmlgari hec ibi. In hoc g̃uissiẽ peccãt dñi castroꝝ et villaꝝ q̃ nõ hñt p̃cessus iudiciales cũ rusticis n̄ diebz dñicis q festiuis. ℣ 38° die festo agros paupez arãdo. Plures em̃ p eleosina tñ arãt agros paupez qđ non licet diebz dñicis á maioribz festiuitatibz. In minoribz aũt excusãt. puta secũda vel tcia die pasce ac. Ita tñ qp ppt hoc nõ subtrahãt se a dinis q qp talia nõ faciãt spe remũeracõnis sed ꝓpter deũ q qp pauptas illiꝰ hoc exigat.

39° die festo circa eccias oratoria et monasteria edificando. Si em eet tata pauptas istor loc vel licite posset id fieri auditis dnis ita tam q hmoi labor nō eet vsq ad vltimā fatigacōez ut patet. 2o die festo audita missa opi manū ad hilēdo. Multi em audita missa post prādiū ad aliqd opus manuale se cōuertūt puta vīcima cū debitoribz computādo aut de opera sequētis diei pactscēdo aut aliud opꝰ exercēdo. Secus ē de eo qui in vinea vel in agro vel in viridario aliquid purget vel colligat modicuz tm. vel repet fractura in sepe vel mensaz erigat ac. In talibꝰ em modicis nō grauat cscia pcō mōli ac. Post hāc declaracōez dixit scus thomas aie deuote. O aia simplex ia potes intelligē nectatez obseruancie diei dnice quā qui pterierit saltꝰ esse nō poterit. Ne tm Belial glieat in argucijs suis docebo te modū quo ei tm ideas. Ad pmū dic q Bern. ibi loq tur de ceptis pure moralibz q nullo mō recipiūt dispēsacōez nec mutacōez. s ut dic glō. Exo. 31. a Leuit. 23. Quinuis pceptū de sabbato eet in nūo pcepto pme tabule. nō tm erat ex eis q nō eat pure morale. Ad secūdū dic q deus iussit observanciaz diei sabbati nō in ppetuū s ad tempus. quo pacto ipe deꝰ iussit obseruanciā dnice facto a p aplos statuto. vel apli nō aliud statuerūt qm ipe deꝰ. Ad tertiū dic q obseruātia dnice nō ē pncipaliter traditio hūana s dna. q xps sua resurrectōne consecrauit istū die et p aplos instituit p spm sanctū. Et sicut deꝰ sabbatū instituit ita ecia reuocauit. quia nō erat statutū dei ppetuū s ad tempꝰ. q in signū Exo. 31. Ad qtū dic q pcepta de decimis qm tm ad taracōnē certe ptis nō manet s soluūtur sed ecie determiacōnē. sic pcepta de sabbato q ad determiacōez diei nō manz Tūc aia gras agēs deo a suis doctoribꝰ abijt domū i pace Amē.

Feria 2. secūde dnice q̄dragesime.
Sermo. 139. de peccato Inuidie.

NOn potestis venire. Joh. 8. ca. Hodie aia simplex fidelis a deuota salutis sue intenta accessit ad eccias et audiēs missaz admīt tā ex lectōne ppbie Danielis. 9. qm ex euāgeo vnā conclusionē valde notabilē. s. Peccatū inuidie est marie culpabilitatis q obstinate insidet spiritibus dānatis. Rō istius conclusionis est ista q inuidus vellet oēs eē miseros sic dānati vellēt omes esse dānatos. Nā vicia spualia in dānatis conseruātur sed illud Eze. 32. vbi de impijs dr. Descēderūt ad infernū cū armis suis. i. puis affectōibus Jdo in eis pfecta inuidia ē ad quaz ptinē videt dolere de bono alteri qd ipe nō hz et sic ecia vellz omes pati malū qd ipe patit. Liberari em a malo quod dā bonū est. q quidē inuidia in aliqb ecia in hac vita tātū inualescit ut suis ppinquissimis inideāt de bonis q nō hūt ipi. Vñ ecia dānati inuidia stimulāte vellēt suos ppinquos cū oibus alijs eē dānatos. sup illud Isa. 14. Oēs pncipes terre surrexerūt de solijs suis. dic glō. Jero. Solatiū est malꝰ et dānatis inimicos suos socios habere sue miserie atq penaz. Est em inuidia grauis culpabilitatis ppt tria. Primo tōe maioris afflictōis ipsū comitatis. vñ Isid. li. 3. de sū. bo. dic. Homines praue viuentes sic de bonoz lapsibz gratulātur ita de eoz recte factis bonis q perseuerantia cōfūdūtur. Et Crisoꝰ. sup Matth. dic. Emulacōne nō ē malicia alia deterior. Adulē em cplet in breui peccatū suū. emulatio vero nūq quiescit. q ex oibus bonis qbꝰ inuidet torqtur. 2° tōne maioris dānificacōis. q inuidꝰ puat participacōne bonoz primoz cū afflictōne sua quoz eet particeps si ea diligeret. vñ Greg. in pastorali dic. Dicēdū inuidis. q dū se intrīsecꝰ hac peste cfumūt etiā quicqd in se alij bonī hre videt interimūt. Quid istis infelicius quos dū aspecta felicitas afficit pena nequiores reddit. 3° tōne mioris releuacōis. q inuidꝰ alioz bonis qbꝰ inuidet minꝰ aptus ē releuari qm alij pctōres. vñ Greg. li. 7. moral. dic. Quinuis per oē viciū qd ppetrat virꝰ antiquus hostis cordi hūano infūdat. In hac tm nequicia serpens tō viscera sua cutit et impmēde malicie peste vomit. Et Cipianꝰ dicit. Calamitas sine remedio est odisse felicē. Hoc em viciū maxie assimilatur statui gehēne. vñ Basiliꝰ dicit. Fugiamꝰ iui dia obicē pietatis. obstaculū regni celestis. via gehēne. pignꝰ a pmicias pene ppetue. ideo ē grauis culpe. Dijs intellectis aia exiuit ab eccia vades domū cū ppositio cauēdi ab inuidia et cōpati afflictōibz miseroz a gaudere de felicitate iusto rū Et ecce Belial intendēs eā ab hoc sācto ppōsito reuocare ait. O aia simplex qm facile decipis taz leuiter credēdo. volo tibi ondere q inuidia non est peccatū. Dīo sic. Inuidia quēdā zelū noiat. s q̄dā zelus est bonꝰ sed illud ps. Zelꝰ domꝰ tue comedit me. Et itez. Zelaui sup iniquos pacez pctoz videns. 2° sic. Inuidia ē tristicia de alienis bonis sed damas. s hoc qnq laudabiliter fit. dicit em pū. 29. Cū impij supserint pncipa tū gemet ppls. g inuidia nō ē tā graue peccatū. 3° sic. Jeroꝰ. dicit ad Alethā de instructōe filie habeat socias cū qbz adiscat qbz inuideat. qz laudibꝰ mordeat. s nullꝰ est sollicitādus ad peccandū. g inuidia nō est peccatū. 4° sic. In infātibꝰ nō pōt eē peccatū mōle s i eis pōt eē inuidia. dicit em Augꝰ. li. confess. Vidi ego a exptus fū zelantē puez puū. nōdū loqbat a intuebat amaro aspectu collactaneū suū. ergo ac. Ama vero abijt tristis querēs a cōsules legis doctores Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cogmta causa mestitie ait. Ego oīdaz tibi conclusionē tuā esse veram testimonio legis quadruplicis. s.

Legis Natural. legis Naturalis et hoc q̄dru
Legis diuinal. plicit. s. p rōnes naturales. p
Legis Propbal. phos morales. p poetas. p
Legis hūanal. exēpla gētiliū. Quātū ad rō

Primo testio nes Sciendū q Inuidia est tristicia in alienis bonis q tristitia pōt cōtingere. 2. modis. Vno° qū doleq de bonis alicuius

ĩmq̃tũ ex eo timeť nocumẽtũ vel sibiipi vel alĩjs
tomis sicut cũ hõ tristatur de exaltacõe ĩmmici sui
timens ne eũ ledat. Et talť tristicia nõ ẽ iuidia.
ꝫ timoris effectꝰ ut dic̃ phs. 2. rethoricę. vñ Gre
gorꝰ li. 22. moralť. dic̃ sic. Euenire plerũq; solz ut
nõ amissa caritate ĩmmici nos ruina letificz a tu
fiũ eiꝰ glia sine iuidie culpa ꝺtristet. cũ a tuente
eo qsdã erigi bñ credimꝰ a pficiente illo pleroſ
q; iuste oppmi formidamꝰ. 2° põt q̃s tristari
de tono alteriꝰ nõ ex eo q ipse hz tonũ. sed ex eo
q nob tonũ id deest qb ipe hz. Et hoc ꝑprie ẽ zelꝰ
ut dic̃ phs. 2. rethoricę Et si talť zelꝰ ẽ circa bõ ho
nesta laudabiliť ẽ. scdz illud. 1. Coz. 12. Emulami
spũalia. Si aũt de tomis tpalibꝰ põt eẽ sine pcto
a cũ pcto. 3° aliq̃s tristať de tono alteriꝰ ĩmq̃tũ
ille cui accidit tonũ ẽ eo indignꝰ. q̃ q̃dz tristitia
nõ põt oriri ex tomis honestis ex q̃bꝰ aliquis iu
stꝰ efficiť. sed ex tomis tpalibꝰ. sicut phs dic̃. 2.
ethoricę. ut de diuiciis a talibꝰ q̃ pñt digmis a in
digmis puemẽ. Sz illa bõ tpalia q̃ indignis pue
mũt ex iusta dei ordinacõe disponũtur. vel ad eo
rũ correctõez. vel q̃i ad eoz dãnacõz. Et hmõi bõ
q̃si nihil fiũt in cõparacõne ad bõ futura. q̃ fuãtur
tomis Et ideo hmõi tristitia phibeť in sacra scrip
tura scdz illd ps̃. Noli emulari in maligntibz ac̃.
4° aliq̃s tristať de tomis alteriꝰ ĩmq̃tũ alter exce
dit ipũ in tomis a hoc pcipue est iuidia et est
semp pcm. q; illud est prauũ ut dic̃ phus. 2. re
thoricę. q; dolet de eo de quo gaudẽdũ ẽ. s. de bono
primi Galť. 7. Nõ efficiamur inanis g. c. in. iui
dentes. Qñtũ ad phos morales Sciendũ q; iui
dia est detestabiliť ꝑť. 2. Prio Didimꝰ ad Alexã
drũ dicit sic. Locus inť nos iuidie nõ pťeť. vbi
nullꝰ supior est. Oẽs em̃ diuites facit pauptatis
eq̃litas hec ille. 2° Salustiꝰ in Jugurtino dic̃ sic
Post glĩaz iuidiaz seq̃ memineris. Inť mõles
itaq; genus difficilimũ est. glia iuidiaz vincẽ
hec ille. 3° Tulť. in oratione p cornelio balbo. dicit
sic. Est hec seculi malicia quedã atq; labes. vtuti
velle iuidere ipsiq; florez dignitatis infringere
hec ille. 4° Senť. in pũbis dicit sic. Si nulli iui
deris maior eris. Qui em̃ iuidet minor est. Iui
dia siquidẽ est aĩ dolor ex aliemis comodis. Nulli
ergo iuidet vir bonitate pditꝰ. Scias eũ multis
abũdare vtutibz in se qui alienas amat hec ille.
Prauũ em̃ atq; malignũ est non venerari boez
veneracõe dignissimũ. Qñtũ ad poetas Sciẽdũ
q; valde detestati fiũt iuidiã q̃drupliť. Prio Ora
tius li. epla dicit sic Iuidꝰ alteriꝰ marcescit re
bus optimis. Et videt illiꝰ ꝓspa cũ lacrimis. In
uidia siculi nõ inuenẽ tyrãm. Mains tormẽtũ.
2° Claudianꝰ in minori dicit sic. Rabiẽ liuoris
acerbi nulla quies placare põt. 3° Marcialis co
cus dicit sic. Rũpiť iuidia q; turba semp in oi.
Mõstramur digito rũpiť iuidia. Rũpiť iuidia
q; fiũ iocũdus amicis. Oz ouua freqñs rũpiť in
uidia. Rũpiť iuidia q; amamur. q8q; proba
mur Rũpať quisquis rũpiť iuidia. 4° Ouidiꝰ
li. 2. Methamorphoseos dicit sic. Pallor in ore se
det. macies in corpe toto. Nusq; recta acies. liuẽt
rubigine dẽtes. Pectora felle virẽt. lingua est suf
fusa veneno. Risus abest nisi quẽ visi fecere dolo
res. Nec fruiť somno vigilãtibz excita curis. Sed
videt ingratos intabescitq; videdo Successus ho
minũ. carpitq; a carpiť vna. Supplitiũq; suũ est
hec ille. Ecce malos effectus Inuidie. Qñtũ ad
exẽpla gentiliũ sciẽdũ q; ad detestacõez iuidie
. 8. exẽpla valẽt. Prio Valeriꝰ maximꝰ li. 9. di
cit. q; Fabiꝰ labeo cũ a rege anthiocꝺ quẽ bello
fuꝑauerat ex iuito federe dimidiã ptez nauiũ ac
cipe debẽt. medias omis ut fertur secuit ut eũ tõ
classe ꝓuaret. 2° Agelliꝰ li. athicaz noctiũ dicit
q; cũ Alexãder oriẽtez plĩjs a victoriis vrgeret. i
illis tĩ negociis lras ad Aristotelez misit. nõ eũ
recte fecisse q; disciplinas q̃ ad natuẽ ꝺtẽplacõz
spectãt quibz ab ipõ eruditꝰ foret litteris foras
editis inuulgasset. Nã q̃ iq̃t te alia ceteris oĩbz
pstare poterimꝰ. si ea que abste accepimꝰ omniũ
prius fiẽt coĩa. Quippe ego doctrina anteire ma
lim q; opĩjs atq; opulẽciis. rñdit Aristoteles li
bros nullos neq; editos eẽ neq; nõ editos. q; so
lis eis ognoscibiles q̃ eos intelligerẽt. 3° Lactã
tius li. 2. ca. 7. dicit q; Archimenides sicul iui
dens deo q; tã pulchz celũ cũ tãto ordine fecerat
conatꝰ est imitari q̃ tũ valuit in tra. Fecit igiť ex
ere ꝺcauo siĩtudinẽ mũdi ac figurã in q̃ ita solẽ
lunãq; ꝺpofuit ut ineq̃les motꝰ et celestibz siles
ꝺmẽsuracõibz singul q̃si diebz efficerẽt Et nõso
lũ accessus solis a recessus ac etiã lune. vez etiaz
stellaz errãtiũ ac fixarũ cursus dispares ac regu
lares put apparet in celo sollerter ꝺposuit. Itaq;
dũ orbis suꝰ voluebať siles motꝰ motibz celi ap
parebãt. ꝫ nõ potuit facẽ incorruptibile cũ eneũ
foret a corruptibile facliť. 8° Petrꝰ comestor i
hystoria scolastica dicit. q; cũ Herodes agrippa
eẽt a Tiberio cesare incarceratꝰ. soror sua Hero
dias et Herodes tetrarcha vir eiusdẽ Herodia
dis fũme ꝺpaciebãtur eidẽ a ꝑ sua liberacõne in
stabãt. Tandẽ mortuo Tiberio Gaius eidẽ suc
cessit q̃ aĩcus agrippe extractũ de carcẽ liberauit.
sblimauitq; in regẽ dans ei duas tetrarchias. s.
tetrarchiã Philippi a tetrarchiã Lisanie. Tunc
soror sua q̃ pmo ꝺpaciebať infelici. cepit iuidẽ
felici et suggerẽ viro suo cũ eẽt filiꝰ mgñ Hero
dis a maior natu ipõ agrippa. q; iret ad Gaiũ et
nomẽ cũ dignitate regia ꝓcuraret. Qui tandẽ vidꝰ
pcibz a infestacõibz vxoris sue iuit a agrippa cõ
tra eũ scribẽte ꝓuatus fuit sua tetrarchia a data
fuit regi agrippe ac̃. Ecce quãta mala facit pcm̃
Inuidie ac̃.

Secũdo declarať eaꝫ ꝺclo testiº legis diuina
lis Sciẽꝫ q; iuidia ẽ pcm̃ gnis culpabilita
tis ꝑť. 8. mala q̃ facit. Prio mortis doloribz dat
occasiõez. Inuidia ei ẽ occasio spũaľ a corpalis
mortis scdz illd sap̃. 2. ca. Inuidia diaboli mors
introiuit i orbẽ tray. q; vides dyaꝰ hoiez eẽ i statu
felici a ad illũ locũ posse ascẽdẽ vñ ipe cecidẽat do
luit. tẽptauit a vicit. a hõ vtusq; mortis simaz ac
cepit Gen̄. 3. Caim motꝰ iuidia occidit frẽz suũ
Abel. q; vidit eiꝰ mũera a dño acceptari Gen̄. 8.

Vº sūmis honorib⁹ dat mīoracōez. Sola em̄ mi seria caret inuidia. ꝟ positis in diuiciis a hōrib⁹ inuidia cupit mīorare ipōz diuicias a hōres. Nā dñs bñdixerat Isaac et multiplicat⁹ est. ob hoc inuidebāt ei palestini Gen. 26. Propt honorem quē dabāt mulieres dauid cantātes. Saul percus sit mille et dauid decē milia. cepit Saul inuidere dauid a psequi innocētez. p̄. Reg. 18. Iº ꝑ inquiorib⁹ dat pturbacōnez. Nā Rachel sterilis Lye sororī sue fecūde inuidit Gen. 30. Frēs Joseph inuidebāt ei videtes q a pre pl⁹ cūctis frib⁹ amatet Gen. 37. ca. Maria soror Moysi a Aaron frat eius cōtra Moysen inuidia moti sūt. Numer. 12. ca. IIIº opatoribz dat retrocessionē. qz mitit impedire lō que ab alijs fieri videt. Naz filijs isrl edificatib⁹ templū post reditū de Babilone gentes invidētes eis multipliciter eos vexauerūt. p̄. Esdre 3. et 4. capitul.

Certio declarat eaď oclusio testi° legis ꝑ Balis a hoc q̄druplex. Prīo Job. 31. dicit sic. Quā pr̄ hōret in me de⁹ desup a hereditatez oīpotens de excelsis. Si gauisus sū ad ruinā ei⁹ q̄ me oderat a exultaui q̄ inuenisset eū malū. Nō em̄ dedi ad peccādū guttur meū ut expeterē maledicēs aīaz eius hec ille. IIº Dauid in p̄s. Noli emulari in maligntib⁹ neq̄ zelaueris faciētes iniq̄tatez. qm̄ tāq̄ fenū velociť arescēt a quēadmodū olea herbaz cito decidēt. IIIº Salomō pū. 23. dicit sic. Ne comedas cū hoīe inuido et ne desideres cibos eius qm̄ in similitudīe ariolia vectois estimat qđ ignorat. Comede a bibe dicet tibi a mēs eius nō est tecū. Cibos quos vomederas euomes a pdes pulchros sermōes tuos hec ille. IIIIº Eze. 8. ca. dicit sic. Man⁹ apprehēdit me in cincino capitis mei a eleuauit me spūs inť terrā a celū a adduxit me in ihrlm in visione dei iuxť hostiū interi⁹ qđ respiciebat ad aq̄lonē vbi erat statutū ydolū zeli ad prouocandā emulacōez. Et ecce ibi gl'ia dei isrl a dixit ad me. Fili hoīs leua oculos tuos ad viam aq̄lonis a leuaui oculos meos ad viā aq̄lōis a ecce ab aq̄lone porte altaris ydolū zeli in ipō introitu. Et dixit ad me. Fili hoīs putas ne vides tu q̄d isti faciūt. abhoīationes mḡnas q̄s domus isrl facit hic ut procul recedā a sācturio meo hec ille. Et loquit̄ de ydolo inuidie ut p̄z.

Quarto declarat eadē oclusio testi° legis humanat. Sciendū q̄ inuidia est grauis culpabilitatis q̄druplicit. Prīo q̄ē piculosa. Naz sicut arbor q̄ dr fagus sua vmbra venenosa ea q̄ subsūt impedit ne fructificēt. sic voluntas et conatus et factū inuidi se hz ad vicinos a ad eos q̄ circa ipsū sūt q̄bz nocet. vñ inuid⁹ est in casu legis de arboribus cedēdis. l. Ait prōr. in. ff. nouo li. r. Cui⁹ casus talis ē Arbor vicini ita impēdet sup ortū alteri⁹ q̄ ex illa dependēcia inimet ruina domibus vicini vel eius vmbra nocet agro. Lex ait. Cui nocet pōt illā radicit⁹ extirpare. Hoc intelligendū. in isto casu si possessor arboris nō vult p̄cidere ramos. lex dat cui nocet licēciam p̄cidēdi si vltra tres pedes ascēdāt sicut pz ibidē. Vbi q̄ ait prōr. Et rōez assignat dicēs. Ne vmbr̄ arboris vicino p̄dio nocē possit. glō. Licet vsq̄ ad celū sit tuū. tñ ne illa arbor vel edifitiū fiat in meū dānū potero amouē. Sicut ꝑ a tali arbore ramī auferūť a ī ignē ꝓiciūtur. sic de⁹ ab inuido sepe amouet ramos lingue p infortuna diūsa et ipsū finaliť cū securi mortis decidit p̄s. In securi a ascia dicebāt eā. dilexisti oīa vba p̄cipitacōis lingua dolosa. Propterea deus destruet te in finē. euellet te a emigrabit te de tabernaculo tuo. IIº q̄ē malicōsa. Nā inuidia pseuerās hz radicez in interioribus medullis recōditā p quā meditať inq̄tatez ī cubili suo bñ gesta calūmiando que ipsū immūdū facit ut Instituta de lege fusia camina. In q̄ pomit̄ casus q̄ q̄ hz ꝓriū fundū quē suo fonte nō pōt irrigaē nec indiget nec hz inde aliquā vtilitatē. pōt tñ alteri valē sine suo dāno. ipe tñ impedit ne alteri ꝓsit qđ sibi ꝓdesse non pōt ad modū camis q̄ sacieta tē pamis vel os sibi ꝓdesse non curat. tñ grauať q̄ alteri dať. Sic plures hñt multa bona ut pecuniaz. opes ac. que nūq̄ eis valebūt. nolūt tñ q̄ ꝓsint alijs Ideo lex fusia camina. posita in Instit. aufert legē fusiā caminā positā inter leges. 12. tabulaz. A forcioi dz tolli a coardibz fidelius Sap. 8. Sine inuidia coīco a honestatē illi⁹ nō abscōdo. IIIº q̄ est dānosa. Nā inuidia roborata a dilatata per potenciā nocet multis. q̄ sicut ille q̄ scindit venas aque q̄ currit ad multorū incomodū vel impedit suo dolo illoz incomodū nocet eis et īcidit in penā legis. ff. de aq̄ pluuiali arcēda. ī. ff. nouo li. p̄. Sic q̄ sua inuida potēcia vel attractōne vel alio mō impedit riuulos a act⁹ bonos ne curr̄ at ad alios vel ne recipiāt bona priuātur hereditate celesti. Vº q̄ ē pmicōsa. Nā inuid⁹ iuste pena eterna punit̄ p rōnez legis de pēnis. l. vlti. in. ff. nouo li. r. in q̄ cōtinetur q̄ vnusquisq̄ illo priuet̄ cōtra qđ agit utpote cōtra rēpublicā peccat vtilitate reipublice careat p mortē vel exiliū. Sic inuid⁹ qui agit cōtra societatē a caritatē alioru a p̄cipue scōz eoz vtilitatē a bōtudinē impedietō merito p̄uať auxilio a suffragio ipōz. Ecce quāta mala facit inuidia. Postq̄ vero moyses declarauit cōclusionē p dictā aīe deuote ait. Rue ego noui fideliť te dicui. ꝟ ecce ꝟ est scūs Thōs de Aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ lux nō extinguet̄ sed splēdebit flāma doctrine ei⁹. Ad quem astāte moyse accessit aīa deuota p siue cōclusiōis clariori noticia. Cui sād⁹ thomas inq̄t Ego ostē dā tibi cōclusionē quā audiuisti eē verissimā et catholicā testi° q̄druplicis legis. s.

Legis Euāgelice. legis euāgelice. vbi sciendū
Legis Apostolice. q̄ xp̄us illā ꝓbauit testimo
Legis Canonice. nio q̄druplici. Prīo testio
Legis Eccīastice. nio Math. 20. ca. vbi de operatoribz in vinea dr. Accipientes murmuabāt adūsus p̄emfamilias dicētes. hij nouissimi vna hora fecerūt a pares illos nob fecistis q̄ portauim⁹ pōdus diei a est⁹. At ille rndēs vni eoz dixit. Amice nō facio tibi iniuriā. Nonne ex denario diurno conuenisti mecum.

Tolle qđ tuū est ⁊ vade· aut nō licet mihi qđ vo
lo facere· an oculꝰ tuus nequa est· qꝛ ego bonꝰ sū·
hec ibi· Oñdit em hic· qꝛ inuidia est vitiū maxi
me pusitatis· Cū em bonū in cōmune deductū da
rius eluceſcat scōm Boetiū ⁊ scōz Señ· Nulliꝰ rei
sine socio est iocūda possessio· Inuidꝰ tñ potius
vult carere bono qꝫ socio hre in eo· ymo potius
vult socium in miseria qꝫ in felicitate· sicut pz de in
uido q petiuit a rege ꝓmittente munꝰ duplicatuz
posteriori petēti ut eruerete sibi vnꝰ oculꝰ ad hoc
ut socio suo auaro eruerētur duo· Noluit em pe
tere aliqđ bonū ne ꝓximꝰ eiꝰ accipet duplicatū·

2° testiº Mar·z·dicētis· Qui aūt blasfemauerit
in spmsanctū nō hz remissionē imcternū sꝫ reꝰ erit
eterni delicti hec ibi· Oñdit em hic qꝫ inuidia est
pctm maxie culpabilitatis cū sit pctm in spiritum
sanctū· Nā oē pctm qđ est ex certa malicia ē pctm
in spmsanctū cū sit cōtra bonitatē que spūisancto
debet· vñ inuidia cū sit ex certa malicia ē pctm
in spmsanctū· Diuidit aūt pctm istud i pctm ob
stinationis et impugtionis· Obstinatꝰ peccat in
spmsanctū· qꝫ in bonitatē dei q hoiez expectat ad
pnīaz· q eū vescit· pascit· ⁊ a demōibz defendit q
eū iugularet ⁊ ipe impugt et
hec impugtio ē duplex· s· veritatis agnite p apo
stasiā a fide Et grē q est inuidētia fraternē grē· IIIz°
testiº Luc·z·dicētis· Gemimina vipaꝝ qs ondit
vobis fugere a ventura ira· hec ibi· Oñdit em hic
qꝫ inuidia est pctm maxie prauitatis· Inuidus
em est sicut cicomia q pascit serpētibz ⁊ aialibꝰ
venenosis· vñ Ouidiꝰ describit inuidiā comedē
tē vipeas carnes ymo ē peiꝰ serpētibz q nō pse
quūtur seipōs· hō vero inuidus alios hoies pse
quit· vñ vocat fera pessima dēq đz Gen·xx· Fera
pessima devorauit filiū meum Joseph· IIIz° testiº
Joh·z·dicētis· Lux venit in mūdū ⁊ dilexerūt hoi
nes magis tenebras qꝫ lucē· Erāt em eoꝝ mala
opa hec ibi· Oñdit em hic qꝫ pctm inuidie ē ma
xime infelicitatis· qꝛ hō excecat vñ illūiari debuit
Job·v· Per die incurrēt tenebras ⁊ qsi in nocte
sic palpabūt in meridie· Bona opa primi sunt
sicut cādele lucē bonī exēpli pretētes· sꝫ inuidi de
istis candel oculos sibi eruūt· Ipi fūt sicut Dely
qui nō poterat videre lucernā dñi donec extingue
ret· i· Reg·z· Greg· Inuidi dñt ppendere quāte
sint cecitatis q alieno pfectu defitiūt· aliena leti
tia cōtabescūt· de sanitate alioꝝ infirmātur· de vi
ta moriūtur· Et sicut diligētibꝰ deū oia cooperant
in bonū· sic inuidis oia cooperant in malū· Sunt
aūt· x· gna lucis q inuidꝰ nō pōt fustinē que no
tātur in· x· ptibꝰ euāgelij ⁊ epłe· IIIz° Primū ē lumē
dīne veritatis q est ipe deꝰ· Joh·p· Erat lux vera
que illūinat oēz hoiez venētem i hūc mūdū· Et
hoc lumē videre possumꝰ p fidē· i· Corinth·xiz· Vide
mus nūc p speculū in enigmate· tūc aūt facie ad
faciem· Fideles aūt qui credunt qꝫ xpus sit ve
rus deꝰ ⁊ verus hō videt lumē dīne veritatis· hoc
aūt lumē nō fustinet iuidi infideles sicut noctua
lumē diei videt nō pōt· Infideles em nō credunt
qꝫ xps sit verꝰ deꝰ ⁊ verꝰ hō· iustꝰ iudex vivoꝝ ⁊
mortuoꝝ· remūerator bonoꝝ ⁊ punitor maloꝝ·
vñ nō abstinet a malo nec curat bñ agere· ido mo
riūtur in pctō suo· qꝫ non querūt xpm ad vitā sꝫ
ad mortez ppł qđ dicit ps ps euāgelij· Ego va
do· s· ad illūiatōnē hoim· qꝫ ego sū lux mūdi Et q
ritis me· s· p inuidiā occidere· Sciebat ei Pylatꝰ
qꝫ p inuidiā tradidissent eū Matth·26· Et in pec
cato vro moriemini· s· inuidie et cecitatis· qꝫ excae
cauit eos malitia eoꝝ ⁊ nescierūt sacra dei· neqꝫ
mercedē sperauerūt iustitie Sap·2· ideo ihrlm et
oīs ppłus eius data ē in direptōez ⁊ obprobriū
p circuitū· p quo ppło orauit Daniel in pma pte
epłe dicēs· Obsecro dñe deꝰ mgne ⁊ terribil· ac·
peccauimꝰ· in mātate fecimꝰ· impie egimꝰ· ⁊ receſſi
mus ⁊ declinauimꝰ a mādatis tuis ⁊ iudiciis·

V Secūdū est lumē gratuite affabilitatis· Joh·1·
Ille erat lucerna ardēs ⁊ lucēs qꝫ gratia lauat a
pctis ⁊ accēdit ad amorē caritatis ⁊ illūinat ocu
lū mētis· Hoc aūt lumē nō fustinet iuidi· nā inui
dia est vermis q arefecit hederā Jone· Jonas in
ptat bonū volūtē et signat hoiez gratiosū· sꝫ inui
dia destruit grāz· qꝫ nō parcit in noxiū sꝫ morte
eius ꝓcurat· ut fecit Saul cōtra Dauid· ido đz in se
cūda pte euāgelij· Vos· s· inuidi de deo sū estis·
ego de supnis sū· vos de mūdo hoc estis· ego non
sū de hoc mūdo· dixi vobis qꝫ moriemi in pctis ve
stris· Nā serui obediētes et mā data dñi fatiētes
ꝓmerētur grāz ꝓpū· p· Audi fili mi disciplinā pa
tris tui ⁊ ne dimittas legem mātis tue ut addat
grā capitī tuo· Inuidi aūt inobediētes deo penaz
eternā sibi thesaurisāt· p quoꝝ salvatōne orat
Daniel in secūda pte epłe dicēs· Nō obediuimꝰ
seruis tuis ꝓphetis qui locuti fūt in noīe tuo ⁊c·

V Tertiū est lumen splēdide ꝺuersabilitatis Ma
th·v· Sic luceat lux vra coram hoibz ut videāt ope
ra vra bō ⁊ glī·pa·ve· q in celis est· Hoc aūt lumē
nō fustinet inuidi sicut lippos oculos hūs nō fu
stinet respicere lumē· vñ inuidꝰ sic corruptus ē ut
redolētia ei fetēat et fetorē infamie liberter odoret
pū·ix· Putredo ossiū inuidia· Et Socrates· Quā
ta fūt felitiū hoim gaudia tāti fūt inuidoꝝ hoim
gemitꝰ· Et Isidoꝛ· Inuidꝰ medullitꝰ aīo estuās
a semetipō liuoris ꝓprij semp exigit penas· Et qꝫ
xps erat bone fame in vulgo· scribe ⁊ pharisei hoc
nō fustinētes dicēbāt ei Tu qs es· ⁊ dixit eis ihs
Principiū· q ⁊ loqr vob· Multa habeo de vob iudi
care ⁊c· Ista aūt fama bō de xpō erat eis moꝛs· iō
dic eis· dixi ḡ vobis· Si nō crediderītis qꝫ ego sū
moriemi in pctō vro· ut dicat tercia ps euāgelij·
Hāc inuidiā removebat Daniel a ppło suo cōfi
tēs bonā famā xpi i ētia p te epłe dicēs· Tibi dñe
iustitia· nobis aūt cōfusio faciei· sicut ē hodie vi
ro iuda ⁊ hītatoribz Jhrlm· V Rītū ē lumē lucis de
bōitatis· s· p puritatē sctie ps· Signatū ē sup nu
vu·t· dñe· qñ glīa nra hec ē testimoniū sctie nre·
Hoc aūt lumē nō fustinet inuidi malitia obsti
nati· sꝫ extīguūt ⁊ removē mtunt Job·xx· Ipi fue
rūt rebelles lumini· Puritas aūt sctie ē i oformita
te dīne volūtatis p quā deꝰ nō delinqt nos· ideo
đz in qēta pte euāgelij· Qui misit me mecū ē ⁊ nō

reliquit me solū qz ego que placita fūt ei facō sē
p Et qz hanc puritatez ꝺscīe non hēbat ꝑplus in
deoꝝ ꝙ obnoxiā pctō ꝓptēa orabat Daniel ꝫ qē
ta ptē epl̄e p illa emūdacōe dicēs. Nobis autez
confusio faciei a pūbus nūis q̄ ꝫ te peccauerūt tibi
autez dño deo nr̄o mia a ꝓpiacō ac̄. Ecce qīta ē
gūtas pcī ꝫuidie que ōne bonū spūale aufert
a nobis ut patet.

Secūdo declarat eadē ꝺclusio testi° legis apl̄i
ce a hoc q̄druplicit. p̄mo testi° pauli. 1. thi
mo. 6. dicētis. Tu aūt homo ꝺi fuge pugnas v
boꝝ ex quib⁹ oriūtur ꝫuidie. ꝺtencōes. blasphe
mie. suspiciōes male. ꝺflictacōes hoīm mēte cor
ruptoꝝ a q̄ a veritate p̄uati fūt. hec ille. Nā inter
q. q̄stiones ab āgelo ꝓpositas Ezdre ſ Pria fuit
ista Pōdera in statera pōd⁹ ignis. Est ei duplex
ignis. Lamoris a vemuolēcie. ꝺdolois a ꝫuidie.
Ignis amoris ꝺi erga hōmē fuit maxim⁹ in eius
creacōe a redēpcōe p quē advitaz eternā p̄destī
natus erat. Ignis iuidie ꝺyaboli adūsus hōmē
fuit maxim⁹ p quē a tāta celsitudine deiect⁹ fuit
ad ignē inferni. Pondera ḡ vtriq ignez in cor
de tuo a vide pond⁹ vtriusq. p̄mi ignis pōd⁹ si de
um sup oīa dilexeris te in celū sursuz leuat. Secū
di ignis pond⁹ quo ꝫuidie facib⁹ accēderis te in
infernū deorsū iactat. ḡ pugnas verboꝝ a iuidiā
fuge. ſ 2° testimonio Jacobi. q. dicētis. An puta
tis qz manē scriptura dicat. Ad ꝫuidiā cōcupi
scit spūs q̄ habitat in vobis. hec ille. Scda q̄stio
fuit ista. Flatū venti mēsura. Est ei vita hoīs ven
tus ꝑm illud Job. 7. Memento qz vent⁹ est vita
mea. Cōsideret igr̄ homo vitā suaz p. q. vētos. s.
oriētalez in suo ortu a ꝫuemiet ipotētiaz mēdici
tatez a lacrimas. Australē in suo pfectu adolescē
cie a ꝫuemiet cōcupiam carnis. cōcupiaz oculo
rū a supbiaz vite. vernalē in suo defectu senectē a
ꝫuemiet detractōem irā a odiū. occidētalez in suo
interitu decrepitatis a ꝫuemiet putredinē feto
rē escā vermiū. Cū ergo talia mēsura verit hō ad
quid spūs ei⁹ concupiscit ad ꝫuidiā. cū sit plen⁹
miseria. ſ 3° testimonio petri. i. canonica. 2. ca°. di
cētis. Deponentes igr̄ ōnez malicia a ōnē doluz.
a simulacōes a ꝫuidias a oēs detractōes in do
crescatis in salutez si tn̄ gustatis qm̄ dulcis ē do
min⁹ hec ille. ſ Tertia q̄stio fuit ista. Die p̄teritaz
teuocā. singula mōēta diez a nocti cōsidera
p reformacōem vite deponendo veterē hoīem cū acti
b⁹ suis a induēdo nouū hōmez q̄ ꝑm deū creat⁹
est in iusticia scītate a veritate ac̄. ſ 4° testi° Joh.
canonica. 3. ca°. dicētis. Hec ē ānunciacō quaz
audistis ab initio ut diligatis alterutz a nō sic
Caim q̄ ex maligno erat a occidit frēz suū. Sed
ꝓpt̄ q̄d occidit eū. Quia opa eius malig erāt fra
tris aūt iusta. hec ille. Quarta q̄stio fuit ista Aquā
fac ascēdere. aquā ꝺtricōnis fac ascēdere a corde
ad oculos p quā mūdat aīa a pctō ꝫuidie ne
despes sic Caim post fratricidiū ex ꝫuidia pro
pter quod damnatus es ac̄.

Ideō declarat eadē ꝺclusio testi° legis canoī
ce. Sciendū q̄ ꝫuidia ē maxie culpabilitatis
ꝓpt̄. q. p° ratōe dānacōis. Est em̄ viciū capitale
a mortle. Vñ dist. 27. ſ. alias. ꝺr sic. Quicūq em̄ i
uidiaz in se dīnari cognouerit nisi digne emēda
uerit a si hūerit longo tempe spaciū a penitenti
am nō egerit a largas elēosinas nō erogaverit a
a pctō ipō nō abstinuerit illo trāsitorio igne de
quo apl̄s ait purgari nō poterit. ꝙ etna illū flā
ma fine vllo remedio trucidabit hec ibi. ſ 2° rō
ne radicacōis. Inuidia ei pseuerās hēt radicez
in interioib⁹ medull̄ recō ditā. Vñ de pen. dist.
2. ca. Si q̄s semel notat⁹ fuerit inuidie vel cōtēci
onis vicio a rursus in hoc ipsū inciderit sciat se p
mā causā ex qua inuidia vel ꝺtēcō nascit in ītelo
rib⁹ medull̄ hīre recō ditā. Optet ergo eū p ꝺtra
ria atq adūsa curari. p hūilitatis exercitiū. Ex
ercicia vero hūilitatis fūt si se vilioribus⁹ officijs
subdat a misterijs indigniorib⁹ tradat hec ille
ſ 5° ratōe exclusionis. Nā extra eccīe cōionem eē
pbat q̄ p inuidiā pacē cū xp̄o non hēt. Vñ dis.
90. ca. Neq ad Caim neq ad munera ei⁹ respe
xit de⁹ Neq pacatū deū habere poterāt q̄ cū fratre
non pacē ꝫ zeli discordiā hēbant. Quā sibi ego
pacez ꝓmittūt inimici fratz. hec ibi. ſ 6° ratōne
accusacōis. Nā qui bonos ex leui suspicōne accu
sat hūc nō caritatis ꝫ inuidie stimul⁹ exagitat.
Vñ. 6. q. 1. ca°. Si ōia. ꝺr sic. Ideo si aliq̄s putat
se deo placē in hoc q̄ suos fratres accusat a ut me
liores fiāt dicit se hoc agē in vanū laborat a pl⁹
inuidie stimul agitat q̄ caritatis. qm̄ gre plem
tudo adiectōe ñ indigz nec vlla req̄rit ꝺmēdacōis
augmēta hec ibi. Sic ḡ oīo abitiēda a ē inuidia ac̄.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio le
gis eccīastice a hoc q̄druplicit. ſ p̄mo beat⁹
Greg. in quadā omel. dic sic. Inuidi color pal
lore afficit. oculi depmunt. mēs accendit. mēbr̄
frigescūt. fit in cogitacōe rabies. in dētibus stri
dor. Naz cū inuidi mentez liuor excruciat bonum
quod appetit sibi adimi ab alio a restringi me
tuit. Qui ḡ liuoris peste carē desiderat illā hereti
tatē diligat quā cohered nūer⁹ nō angustat. hec
ille. ſ 2° btūs Jero⁹. in epl̄a ad demetriadē dicit
sic. Oro te q̄d inuido delectacōnis p̄stat inuidia
quē secretis quibusdā ꝺsciētie vngul̄ liuor ipse
discerpat a alienā felicitatē tormētū eius facit.
hec ille. ſ 3° btūs Ambro⁹. li. de officijs dicit sic.
Inuidū improbū a inuidū hoc infest. Improb⁹ suo
delectat bono Inuid⁹ torquet alieno. Ille diligit
mala. hic odit bona ut ꝓpe tolerabilior sit q̄ vult
bñ q̄ qui vult male ōmibus hec ille. ſ 4° beatus
Aug⁹. li. p°. de doctrina xp̄iana dic sic. Inuidia vi
tiū dyabolicū est quo solo dyabol⁹ reꝰ est a inex
piabilit reꝰ. Non em̄ dyabolo ꝺr ut dānetur Ad
ulteriū ꝺmisisti. furtū fecisti. villam alienā rapu
isti. ꝙ hominī stāti inuidisti hec ille. Quia vero in
uidia est pctm̄ dyabolicū generās in pectore iui
di ignez infernī circa quā. 10. modis peccamus
iō totidez dieb⁹ ieiunam⁹ ut ieiunio hūc ignez
extīguamus. Quia hoc genꝰ demoniorꝝ nō eicit
nisi in oracōe a ieiunio ut ꝺr Mar. 9. ca. Qui mōi
inuidie patent p ea que sequūtur. ſ Primo est

inuidia rep̃acõis. s. regni celestis. Nã qñ dyabolus hoĩ inuidiaz suggerit ad hoc eũ inducit qõ ipe p̃cipalit̃ in corde hz cũ doleat de augmto gĩe dei in seculo p quaz sedes regni celestis p hoies repant̃. vñ. 15. q. 2. ca. visis. & sic. Conat̃ nãq; versutus hostis a p̃cipio ruine sue vnitatez eccie rescindẽ. caritatẽ vulnerare. scõz opez dulcedinẽ inuidie felle inficere a oĩb9 modis hũanũ gen9 eũtere a pturbare. Dolet em̃ satis a erubescit caritatẽ quã in celo neq̃uit hĩe ostãtes ex lutea materia in terra tenẽ hec ibi. Sicut autẽ dyabol9 inuidet si q̃s hoies saluãtur. ita hõ inuidus nõ sustinz si q̃s ad regnũ celoz puenerit. ℣ 2° est inuidia acceptacõis. Nã si q̃s a deo acceptat̃ inuidiã patit̃ ab hijs q̃s deus nõ acceptat. vñ de pñia dist. 1. S. p̃. & sic. Respexit em̃ dñs ad Abel a ad mũera eius. & pus dixit ad Abel q̃p ad mũera eius. Sumes em̃ mẽtez quã cognouit humilẽ a puraz. re mũerauit eius largitatis mũera. Ad Cain vero nõ respexit neq; ad eius mũera. Mentez em̃ eius quã viderat qm̃ nõ cognouit ei9 mũera nõ recepit hec ibi acc. ℣ 3° est inuidia multiplicacõis. dũ. s. aliq̃s nõ solũ inuidet p̃sone pticulari. & etiã inuidet gĩe dei crescẽti in mũdo. Sicut fecẽrt iudei cõtra xp̃m in resuscitacõne Lazari Joh. 11. Sacerdotes a mgr̃at9 pp̃li in deoz dolẽtiũ q; Petrus a Johãnes docerẽt populũ Act. 4. P̃cipes sacerdotũ incarcerãtes aplos pp̃t̃ signa q̃ fiebat per petrus. Act. 7. P̃cipes a iudi nõ valẽtes resistẽ Stephano Act. 6. ca. acc. ℣ 4° est inuidia donacõis. dũ. s. q̃s inuidet q; spũsscus dona sua pluribus distribuit et dispẽsat. Sicut Josue dolebat ex inuidia q; ali9 p̃ter Moysen pp̃haret Numeri. 11. Et discipuli Johis baptiste dũ oẽs irẽt ad xp̃z Joh. 12. ℣ 5° est inuidia remissiõis. dũ. s. aliq̃s a deo remissionẽ obtinet pctoz. sicut iudei inuidebãt xpõ q; Magdalene oĩa pcta dimisit. luc. 7. Et pharisei ac legis doctores inuidebãt xpõ remittẽti pcta paliti co Luc. 7. ca. acc. ℣ 6° est inuidia restitucõis. dũ. s. q̃s restituit̃ ad primã grãz. sicut pr̃familias q̃ filiũ p̃digũ restituit ad p̃mã hereditatẽ a stolã acc. cui frat̃ semor inuidebat ut 9. Luc. 15. ca. ut p; acc. ℣ 7° est inuidia fecũde cõis. dũ. s. mulier sterilis inuidet mulieri fecũde ut Rachel inuidebat Lye sorori sue Gen. 30. Et Anna inuidebat Phenene vxori Hely. ut p; 1. Reg. 1. ca. q; credit se despici a viro suo. ℣ 8° est inuidia gubnatiõis. dũ. s. q̃s inuidet rectori alicui9 multitudis ut Maria soror Aaron inuidebat moysi Numeri. 12. Et Chore. Dathã a Abiron. q̃ seditiõez excitauerãt adũsus Moysẽ ex inuidia Numeri. 16. ℣ 9° ẽ inuidia glorificacõis dũ. s. q̃s tristat̃ de glia triũphatoris et victoris sicut Saul inuidebat Dauid de quo canebãt mulieres in choro dicẽtes. Saul percussit mille a Dauid decẽmilia acc. 1. Reg. 18. P̃cipes sacerdotũ indignabant̃ coĩ Jhm q; popul9 vmbsus glificabat eũ dicẽs. Osãna filio Dauid acc. Matth. 21. vñ Aug9. in quodaz p̃mone ait. Inuidia est odiũ alicne felicitatis respectu inferioz ne sibi equẽtur. respectu pariũ q; sibi equãtur. vnde Cain inuidit Abel pspitati. Rachel Lye fecũditati. Saul Dauid felicitati. Per inuidiã peccat9 est lapsus mũdi a mors xp̃i hec ille. Cain ꝓterea inuidit fratri suo Abel. timẽs ne Abel sibi p̃ficeret̃ cũ eẽt posterior natu. vñ dist. 3. ca. sexto die. & sic. Obrepserat q̃dẽ iã fratne placõis inuidia hec ibi. Quia mũera Abel accepta erãt corã deo ut patz Gen. 4. ca. ℣ 10° est inuidia exultacõis. dũ. s. q̃s p̃ualet alteri in osilijs dãdis ut p; de Achitofel cui9 osiliũ nõ fuit acceptũ. & osiliũ Chusi. 2. Reg. 17. Etiã Achior fuit ligatus ad arborez Judith. 6. ca. ℣ 11° ẽ inuidia possessiõis. dũ. s. q̃s plura possidet a pspatur in diuicijs ut p; de palestinis q̃ invidebãt Isaac peo q; ditatus eẽt mirabilis in terra eoz Gen. 26. Etiã idez attingit nũc in ciuitatibz a opidis. vñ Alanus li. de oplãctu nature. dic sic. Inuidis aliena pspitas adũsa. aliena adũsitas pspa iudicat̃. hoĩ in aliena gratulacõe tristatur. in aliena tristitia gtulatur. Isti suas in aliena pauptate diuicias. suã pauptatez in alienis diuicijs metiũt̃ hec ille. Grauis malignitas ẽ sic torqri acc. ℣ 12° est inuidia ambitiõis. dũ. s. q̃s tristat̃ de bono alteri9 in q̃tũ estimat̃ ut diminutiuũ ꝓprie glorie a excellẽcie. ideo p̃cipue hoies de bonis illi inuidẽt in q̃bus est gloria a in q̃b9 amãt hoies honorari a in opinione eẽ ut dicit pbs in. 2. rethorice. pz de Aman inuidẽte Mardocheo Hester. 7. ca. acc. ℣ 13° est inuidia eq̃tionis. dũ. s. q̃s appetitiu9 honoris vult sequare vel p̃ferre in glia suis equalibz. Null9 em̃ nisi insan9 studet se equare vel p̃ferre in glia nisi hijs q̃ fũt multo maiores eo. puta plebei9 homo regi. vel etiã rex plebeio quẽ multũ excredit. Et ideo hijs q̃ multũ distãt vel loco vel tẽpe vel statu hõ nõ inuidet. & hijs q̃ sunt ꝓpinqui q̃bus conat̃ sequare vel p̃ferre ut dic pbs. 2. rethorice. Inuidebũt tales q̃bus sunt aliq̃ files aut scõz gen9 aut scõz cognacõnez aut scõz statuã aut scõz habitũ aut scõz opinonẽ aut scõz intelligẽtiaz hec ille. Et sic similitudo a ꝓpinquitas causãt inuidiã acc. ℣ 14° est inuidia desolacõis. dũ. s. hõ amissa imq̃tũ ab alijs hũtur causãt inuidiã. q; hoc maxie videt̃ ꝓprie glie derogare. ideo dic pbs. 2. rethorice. q; senes inuidet iuuenib9. Et illi qui multa expẽderũt ad aliq̃d obseq̃ns inuidẽt hijs q̃ puis expẽsis id fũt cõsecuti. Dolẽt ei de amissiõe sui9 honoz a de h° q; alij obsecuti fũt hõ. vñ q; fũt in mgno defectu. ideo fũt ad tristitiã pni ut p;. ℣ 15° ẽ inuidia zelacõis. dũ. s. q̃s tristat̃ de bonis q̃ ali9 hz a ipe nõ hz. p̃cipue si sint hõ tẽpalia. vñ Aug9. sup Joh. dic sic. Tolle inuidiã a tuũ est q̃d habeo. tollã inuidiã a meũ ẽ q̃d habes hec ille. ℣ 16° ẽ inuidia emulacõis. dũ. s. q̃s tristat̃ de bonis alteri9 q̃ est tiat magis hõ q̃bz ille ẽ indign9. vñ Alan9 de oplãctu nature. dic sic. si q̃s in torrẽte diuicias natat cũ cresso. opes spargit cũ tito. in spẽ disputat cũ Narcisso. cũ Turno tonat. audacitatẽ Hercul9 deduxit in robore. cũ Platone phiam facie ad faciẽ speculat̃. cũ Apolito castitatis speculo sigillat̃. in hũc oẽs suas detractiones acerbos expẽdit inuidia hec ille. ℣ 17° ẽ inuidia supacõis. dũ. s. q̃s pusillanimis oĩa reputat magis

q̄ quicq̄d tom̄ accidit alicui reputat se ī magno
supatū ee. vñ Job. 1. 8r Dauuulū occidit iuidia
vbi Greg. dic̄ puul9 est q̄ iuidia occidit qz misi
ipse inferior existerz de bono alteri9 non dolēt hec
ille. qc̄. 18° est iuidia ōfionis. dū. s. q̄s tristat̄
de ōfione pc̄ōz sicut phisei dicētes quare cum
publicanis q pc̄ōrib9 māducat mgr̄ vr̄ Matb.
9. ca. de qua ōfione gaudēt angeli ut 8r luc. 17.
ca. qc̄. 19° est iuidia religiōis. dū. s. q̄s tristat̄
de sāctitate q bonitate alteri9 vidēs ex hoc ipsū ho
norari q se despici tāq̄ ribaldū. vñ Tul. 2. retho
rice dicit sic. Affricano iusticia vtutē. virtus glo
riā. gloria emulos opauit hec ille. 20. est iuidia
acq̄ficōis. dū. s. q̄s tristat̄ de bono tpali alicuius
forēsis artificis q̄ nouit̄ venēs ad cūtatem ad se
trahit emptores q̄ pri9 ad alios ire solebāt. vñ
Señ. li. de moribz dic̄ sic. Et si nullos inimicos ti
bi faciet iuria. multos tñ faciet iuidia hec ille.
Iniuste hoc fit. 21° est iuidia furtacōis. dū. s.
quis diminuit gloriaz alteri9 in occulto. vñ Ala
nus li. de oplāctu nature dic̄ sic. Iuidi aut purā
aliene pbitatis fincritatez fermentāt aut veri9
falsitatis fermēta maritāt. Sapie gloriaz deglori
at linor inglori9 hec ille. Patet de pncipib9 popu
li iuidētib9 Jeremie. Jere. 38. ca. 22° est iuidia
detractōis. dū. s. q̄s diminuit famā alteri9 publi
ce. vñ Alan9 de oplanctu nature dicit sic. Iuidi
aliene fame seremitatē detractōis nubilo nubila
re conātur aut eiusdez gloriā sola taciturnitate
furari hec ille. Patet de satrapis darij q̄ iuiden
tes felicitati Danielis ei coram dario detraxerūt.
Danielis. 23° est iuidia puerōis. dū. s. quis
pūtit̄ ex sana doctrina sapiētis. vñ Criso9. sup il
lud matb. 21. Indigti sunt. dic̄ sic. Que ad modū
colūna si recta fuerit accepto pondē ampli9 ofir
mat̄. si aūt modice obliquata fuerit nō solū non
ofirmat̄ ꝫ ampli9 vadit ad latus. Sic q corr hoīs
si fuerit rectū videns opa viri iusti q audiēs doctri
nā sapie ei9 ampli9 cōfirmat̄. Sed si corr puerū
fuerit nō solū nō cōfirmat̄ ꝫ magis ad iuidiā
excitat̄ q magis puertit̄ hec ille. 28° est iuidia
exultacōis. dū. s. q̄s intendēs diminuere gloriā al
teri9 exultat in adūsis q̄ illi acciderūt. vñ Alanus
li. de cōplanctu nature dic̄ sic. Si q̄s ergo liuoris
rubigine. iuidie tineā. a mentis thesauro velit
pscribē in alieno dolore suū dolorē inueniat od
lendo. alienū gaudiū suū faciat ogaudēdo. in ali
enis opib9 suas faciat diuicias. pensādo alienā
pauptatē tāq̄ suā tugeat. hec ille. 27° est iuidia
afflictōis. dū. s. q̄s affligit̄ in pspitatib9 alterius.
vñ Alan9 li. de cōplāctu nature dicit sic. Iuidia
q̄d mōstruosi9 mōstro. q̄d dānosi9 dāno. que
culpabilior culpa. q̄ penalior pena. cl Hec est erro
nee cecitatis abissus. hūane mētis infern9. otem
tionis stimul9. corripacōis acule9. Qui sūt iuidie
mot9 misi hūane trāquillitatis hostes. mūdane
dānacōnis satellites. animi laborātis vigilie. ho
stiles aliene felicitatis excubie hec ille. Et sic pa
tet qc̄. 29° est iuidia assilacōis. que ofugit cir
ca ea q̄ sunt vtilitatis sicut assilatio mē mercato
res. vel circa ea que sūt glorie q honoris puta sa
piēcia. scia. prudēcia. sicut inter doctores. sciētifi
cos. notarios. q ista assilatio ut plurimū est cau
sa iuidie. qz mercatores iuidēt sibi inuicē q ar
tifices eiusdē artis. vñ Señ. li. de moribz dicit sic.
Homo sū. quo deuitato secūdaz rez iuidiā. essa
cilius ē paupi otemptū effugē q̄ diuiti iuidiā
hec ille. qc̄. 24° ē iuidia malignacōis. dū. s. q̄s
iuidet ex malignitate q alius vtuti q pbitati in
tendat. vñ Señ. epla. 101. dic̄ sic. Nūq̄ meli9 vi
quebis iuidos q̄ vtuti q glorie fuēdo hec ille.
Sustinēda ē igit̄ poti9 iuidia de bono q̄ opassio
de malo. 28° est iuidia bone actōis. dū. s. q̄s in
uidet bñ gestis alteri9. vñ Valeri9 maxim9 li. 8.
dic̄ sic. Nulla tā modesta felicitas ē que maligni
tatis dētes vitare possit. Diuites em̄ sunt aliemis
iacturis locupletes calamitatib9. immōres fune
rib9. Vñ q̄dā interrogatus quo iuidos nō tēret. re
spondit. Si mihil imāt ex magnis reb9 habueris
aut mihil felicit̄ gesseris. Naz sola miseria caret
iuidia hec ille. 29° ē iuidia nobilitacōis. dū
s. ignobilis iuidet nobiliori. vñ Señ. tragedia
1. dicit sic. Nō vetera prie iura possideo domus.
Ignau9 heres nobiles nō sūt mihi Auī. nec altis
inditū titul' gen9. Sed dara vtus. q̄ gen9 iactat
suū Aliena laudat hec ille. Aliqñ opprimit̄ nobi
litas. 30. est iuidia exornacōis. dū. s. q̄s iuidet
pulchritudini vel ornatui alteri9 sicut faciūt mu
lieres et alij plures. Nā aliqs est otētus vestib9
grisеis. videt primū indutū pāno colorato pu
tat se infelicez. qz prim9 eius melius vestit̄ eo et
nō videt̄ sibi posse viuē fine pāno fino. alius vi
det eū indutū pāno optio vult excedē q sic ī infi
nitū. vñ Señ tragedia. 8. dic̄ sic. Anceps forma
bonū mortalib9 exigui donū breue tpis. Et velox
celeri pede laberis. Res est forma fugax. Quis sa
piēs bono Cōfidit fragili. hec ille. 31° ē iuidia
dotacōis. Nā due sorores iuidēt iuicē si alteraz
earz otingat meli9 nubē q maiori dote dotari. vñ
Señ. in puerbijs dicit sic. Si nō iuideris maior
eris. nā q̄ iuidet minor ē. Scito q̄d est iuidia. et
dolor ē animi ex alienis commodis hec ille. Plerū
q ecia illa q̄ religiom dedicat̄ iuidet ei q̄ nubit ī
seculo ut pz. 32° ē iuidia hereditacōis. dū. s. de
duob9 fribz alter hereditabit q alter nō. Eciaz si
minor parificet̄ maiori ī hereditate. aut si q̄s po
situs ī religiōe paupcula iuideat fratri diuicijs
affluēti in seculo. vñ Greg. in q̄dā omel. dic̄ sic.
Cū iuidi mētez liuor excruciat bonū qd appetit
sibi ab alio adimi aut restringi metuit. Qui er
go liuoris peste plene carē desiderat illā hereditа
tē diligat quā coheredū nūs nō angustat hec il
le. 33° est iuidia estimacōis. dū em̄ querit̄. vñ
tāta cupiditas ē in mūdo. cñdet̄ q ex iuidia esti
macōis Nā aliqs est cōtentus grisеis vestibz. vi
det primū indutū pāno colorato putat se infeli
cē. qz prim9 eius melius eo vestit̄ q nō videt̄ sibi
posse viuere sine pāno fino. Alius videt eū indu
pāno optio estimat se infelicē misi q ipe cōsilier
induat̄ Et sic ī infinitū. Quilibet appetit eē miles

in pāīs·comes in domo·rex in famulis·expense crescunt·viuē oportet·necārio cupiditas crescit·
intīnū q̄ hō estimat se non posse viuē cū minori
pecunia·decipit tñ·q̄ ita bñ viuebat añ cū vno
famulo sicut nunc cū trib⁹·Eccīastes·x·Rursus
ꝺtēplatus fū omīs labores hoīm a industrias et
aīa duerti patē inuidie primi·In hoc ğ vanitas
a cura fupflua est hec ibi·Ecce graue tormtū ac·
¶ 2° est inuidia opiomis·dū em q̄rit·vñ ꝓcedit
phālitas tot opionū Rñdr q̄ ex inuidia vñ La
ctātius li·3·p multa capla loqñs de erroribz phi
losophoz·oñdit plerosq̄ ex inuidia suos ꝓcessis
se errores dū.s. vn⁹ volebat famā alteri⁹ a nom
extinguē coñ eius doctrinā opionē oppositā q̄re
bat quā et si nō sentiret·conabat tñ pfuasiōibz
verā oñdere·Sic fecit Aristoteles coñ Platonē·
sic hereticī coñ Origenez de q̄ Aymo li·de xp̄iana
rū rex mēoria dic·Ego sane de Origene viro tā il
lustri abstimētissiē vite a castissiē·p̄dare doctrie·
puri a lucidi fmomis salua fide p̄m dixerim·q̄
hec oīo vel nō scripserit·ß ab hereticis ob p̄dam
nomē eius obfuscā dū maligne ꝺficta fūt a ꝺscri
pta a noī suo p̄titulata ac·Sic detractores calūni
abātur trāslacōez Jeronimi coñ q̄s dic in plogo
biblie·Quid lnore torq̄ris·c Quid impitoz aīos
coñ me concitas·c ac·Sic mgr̄ sententiaz in plo
go ac·¶ 3° est inuidia iactacōis·dū.s. q̄s iactat
se hīre q̄ nō hz aut ampliat supra modū etiā il
lud q̄ hz·vñ Señ·epla·14·dic sic·Inuidiā effu
gies si te nō ingesseris ocul·si bona tua nō iacta
ueris·si scieris in sinu gaudē hec ille·¶ 3ō° ē inui
dia acceptacōis·dū.s. duo seruiūt vm dño a ser
uitiū vm⁹ acceptatur a seruitiū alteri⁹ reprobat
aut dissīlatur·tūc iste videꝫ se nō ita gratū dño
suo inuidet cōseruo·vñ Señ·de sentēcijs orator
dicit sic·Hec est ꝺsuetudo vīa o diuites·tamdiu
oīdi vobis sum⁹ q̄ꝺiu ad iniuriā voetis finez
sututis hec ille·ß hoc valde miserz est ut p3·¶ 4°
est inuidia elocucōis·dū.s. duoz aduocatoz in
eadē cā inuenētiū q̄ succūbit inuidet vincēti·vñ
Aug⁹·in fmōe dicit·Nihil impudēti⁹ arrogātia
aduocatoz qui garrulitatē auctoritatē putāt a
ad lites in subiectos tumꝺe intonāt ac·¶ 5° est
inuidia pmocōis·dū.s. duo q̄rūt eandē dignita
tē a vn⁹ pmouet a alter nō·tūc qui amittit inui
det possidēti·vñ Señ·in q̄dā epla dicit sic·Simul
ista mūdi rector de⁹ posuit odiū atq̄ regnū · Qui
ergo odia inimīcū timet regīre nescit hec ille·¶ 6° ē
inuidia obtencōis·dū.s. duo petūt grāz a deo vel
ab hoīe a vn⁹ obtinet grāz·alt vero nō·tūc qui
nō obtinet grāz inuidet obtinēti·vñ Aug⁹·li·de
baptismo puuloz·dic sic·Dei gīa cur ad istū ve
niat ad illū nō veniat·occulta ee cā pōt·iniusta
esse nō pōt hec ille·Eodē mō de gīa hoīs·¶ 7ō·ē in
uidia pcacōis·dū.s. duo pcantes eandē mulierē
tāq̄ corriuales·vnus impetrat amorē amasie·al
ter vero nō·ex quo ꝺsurgit inuidia a mōlis in
imicitia Matb·2x·Erūt duo in lecto vnoz vn⁹ aſ
sumet a alt relinq̄tur·duo erūt ī agroz vn⁹ assu
met a alt relinq̄tur ac·Et sic p3·¶ Post hāc deda
racōez dixit fād⁹ Thomas aie deuote·O aīa sim
plex iam potes intelligē grauitatē pcti inuidie·
Ne tñ Belial glietur in arguciis suis·doceo te q̄
pacto ei tñ deas·¶ Ad p̄mū dic q̄ inuidia differt
a zelo p̄cipue q̄ est circa bona honesta ut dicit
ibi ps̄·Talis em zelus est bon⁹·ß inuidia semp
est mala·¶ Ad secūdū dic q̄ talis tristitia alieno
rū bonoz imq̄tū ex eis timet nocumentū vel sibi
ipi vel alijs bonis nō est inuidia·imo pōt esse si
ne pcō ps̄·Letabit iust⁹ cū viderit vindictā ac·
¶ Ad tertiū dic q̄ Jero⁹·sumit ibi inuidiā p zelo
quo q̄s debz incitari ad p̄fitiēdū cū meliorib⁹ a
hec est virtus·¶ Ad q̄rtū dic q̄ mot⁹ inuidie scdz
q̄ est passio sensualitatis est q̄ddaz impfectū cū
in eo non sit vsus rōnis ut p3 in infantib⁹·ideo
non est pctm̄ mōrale·¶ Tūc aīa grās agēs deo a
suis doctoribꝰ abijt domū in pace Amen·

¶ Feria tertia dñice secūde q̄dragesime. Sermo·1x⁹ de peccato Ypocrisis·

Exit miſter vī·Matb·23·ca· Duo
die aīa simplex fidelis a deuota
salutī sue intēta accessit ad eccle
siā a audiēs missaz tā ex lectiōe
ꝓphie·3· Reg̃·18·q̄ ex euāgelio
adūtit vnā ꝺclusionē valde no
tabilez·s. Peccatū ypocrisis q̄ꝺ est p̄uatiuū vre
uoīatis·ē int oīa scelera detestāde p̄fitatis· Rō
isti⁹ ꝺclois ē ista·Ypocrita em ē q̄ hz occultā im q̄
tatē a illā palliat vtō vel exteriori hītu ad hoc ut
appareat bon⁹·nō ut deus laudet vel prim⁹ edifi
cet vel aliq̄ alia bō cā·Talē aūt ypocrisim ꝺtīgit
ꝺparī ad alia pcā duplr·¶ Uno° ad oīa gnaliť
et sic nō excedit oīa pcā cū multa possint fieri ex
maiori libidine q̄ ypocrisi· 2° pōt ꝺparī spāliť ad
aliqd aptū pctm̄·ita videlicz ut ī duob⁹ oīa sint
pia excepto q̄ pctm̄ vm⁹ ē p ypocrisim palliatū
et aliud manifestū·tūc ī tali casu pctm̄ palliatū p
filatiōz a ypocrisim ē gui⁹ q̄ manifestū a aptū·q̄
illa filatio cū fiat ex p̄ua a p̄ua intencōe plr⁹ aggr̄
uat hoc pctm̄ q̄ publicatio aggr̄uet aliud pctm̄
vñ glō·Jero·sup illd Isa·15·In trib⁹ annis q̄si
mercēnarij·dic sic In ꝺpacōe duoz maloz leui⁹
est apte peccare q̄ filare ac·¶ Dui⁹ aūt assignē·3·
rōes· Prīa ē seductōis·nā ypocrita spēz boī quā
p̄tendit ꝺūtit ad malū auertēdo a bono fine a cō
uertēdo ad malū finē·s. ad apparētiaz scītatis ut
in̄ seducat alios·¶ Secūda ē subūsiōis·ypocrite
ei magis nocēt simplicibz p̄cipue qñ ypocrit ē i
hēticis·q̄ rōe scītatis palliate dēfacili credit eis
Jō Matb·8·dic xp̄s·Attēdite a falsis pphīs q̄ ve
nīūt ad vos in vestimtis ouiū·intrinsec⁹ āt sūt lu
pi rapaces·¶ Tertia ē deliberacōis·q̄ ex maiori
studio a deliberacōe peccat ypocrita q̄ ille q̄ apte
peccat·vñ Jsiđ·li·3·de sūmo·bo·dic sic·q̄ dā vitia spēs
virtutū p̄fert·idō pmicōsi⁹ suos sectatores decipiūt
quia se sub velamēto virtutū tegūt·Qīa pñt a sim
plicibz ꝓpetrari vitia·filatio vero a ypocrisis nō
committitur misi a male astutis per callidita⁊em

valẽtib⁹ vicia ſub ſpecie v̂tutũ zelare ⁊ nõ iaz ſã
ctitati obicẽ hec ille. Hiſs intellectis aĩa exiuit
ab eccĩa vadẽs domũ cũ ꝓpoſito ſeruiẽdi d̃o vera
citer ⁊ nõ ſimulate p ypocriſim oñdendo ſe eſſe il
lud q̃d nõ eſt. Et ecce Belial intendẽs eã ab hoc
ꝓpoſito reuõre ait. O aĩa ſimplex q̃ facile decipis
tã leuit̃ credẽdo volo tibi oñdẽ q̃ min⁹ malũ eſt
occulte peccare q̃ apte ⁊ manifeſte. ℣ Hio ſic. Si
cut licet fallere aliquẽ in duplicitate v̂toz ꝓter
aliquã ſui vel ꝓximi vtilitatez ut pz cũ aliq̃s q̃ri
tur ab officialibz iudicis ad mortẽ. ita licet per
opus intencõe vtilitatis ꝺ ſeqũtis fallẽ aliquẽ p
ſil'ationẽ ut pz de Dauid q̃ mutauit faciẽ ſuaz co
rã rege Geth. 1. reg̃. 21. ℣ 2° ſic Aliq̃s bon⁹ religio
ſus maiorẽ ꝺpoſicõnez oñdit coꝝ exneis ut ipſi
magis edificẽtur. ß ex hoc mereť ꝓpẽ bonũ exem
plũ ergo ac̃. ℣ 3° ſic Aliq̃s p̃t peccatũ ſuũ occulta
re vel ad vitãdũ infamiã vel ad vitãdũ ſcãdalũ
alioz. ß hoc licet ergo ac̃. ℣ 4° ſic Sil'acio q̃ Jheu
rex iſrl' ſil'auit ſe ydola colẽ velle ut inẽficeret ſa
cerdotes Baal fuit vtilis ⁊ ꝺmẽdabilis ut pz. 2.
reg̃. x. ergo ypocriſis non eſt ita magnũ peccatũ
ut ꝺz. ℣ Aĩa vero abiit triſtis querẽs ⁊ cõſulẽs le
gis doctores Cui mox obuiauit Moyſes a qua
ꝺgmita cauſa meſticie ait. Ego declarabo ꝺclusio
nẽ tuã teſti° legis q̃ꝺruplicis. ſ.

℣ Legis Natural'.
℣ Legis diuinal'.
℣ Legis Prophal'.
℣ Legis Hũanal'.

gis Natural' ⁊ hoc q̃ꝺruplr
ſ. p rões naturales. p phos
morales. p poetas. p exẽpla
gentiliũ. Rñdũ ad rões na
turales ſciendũ q̃ ſecz Iſid.
li. ethiol'. Ypocrita greco ſermõe: latine ſi
mulator interpretat. q̃ dñ vicijs mal⁹ ſit bonũ se
palã oñdit. ypo em falſũ. criſim iudiciũ interpta
tur. vñ nomẽ ypocrite tractũ eſt a ſpẽ coꝝ q̃ i ſpe
ctaculis ꝺtẽpta facie ꝓpria incedũt. velantes vul
tũ vario colore ut ad pſone quã ſimulãt ſil'itudi
nẽ puemãt. mõ in ſpecie viri mõ in ſpecie feie ut
fit in ludis ecĩã ut populũ fallãt. vñ Aug⁹. dicit
li. de ſmõe dñi in mõte. q̃ ſicut ypocrite ⁊ ſil'ato
res aliaz pſonaz agũt ptes illi⁹ q̃d nõ fũt. ſic nõ
em̃ q̃ agit ptes agamẽnõis vere ipe eſt. ſed ſimu
lat. Sic in eccĩis ⁊ in oĩ vita hũana q̃ſquis vult
videri eẽ q̃d nõ eſt ypocrita ẽ. Simulat em̃ ſe eẽ
iuſtũ ⁊ nõ eſt. Spẽs autẽ ypocriſis fũt quatuor.

Hia eſt q̃n intẽtio ferť ad defectũ ſãctitatis et
ſil'ationẽ eius. ſ. ut q̃s curet nõ ut ſãtatez hẽat ß
ſolũ ut ſãctus appareat. ſicut ꝺfuevit accipi i ſa
cra ſcriptura ⁊ ſic eſt peccatũ mõrale. Nullus em̃
ꝓuať totaliť ſãctitate miſi p peccatũ mortale. Pre
tendũt em̃ iſtã apparẽciaz ut liberi⁹ vacẽt pẽtõ.
vñ Greg̃. li. 31. moral'. dic̃ ſic. Sil'atores callidi p
uocãt irã dei. q̃ ſil'ator aliud fil'at. aliud agit. ca
ſtitatez ꝓfert. luxuriã ſequit̃. bñdicit pauptatẽ.
⁊ marſupiũ replet. ℣ Secũda ẽ q̃n intẽcio ferť ad
ſil'ationẽ ſãctitatis a q̃ deficit p peccatũ mõrle pu
ta cũ ſimulat ſãctitatez ut falſã doctrinã diſſemi
net vel ut adipiſcať eccĩaſticã dignitatez indign⁹
vel quecũq̃ alia bõ tpalia in quibz finẽ ꝺſtituit.
℣ Tercia eſt q̃n intẽtio ferť ad ſil'ationẽ pm̃e et
auſteritatis vite ⁊ oñdit eã. nõ tñ facẽ ꝓpomit ⁊
ſic deducit̃ ad finalez ipm̃az. ⁊ talis ypocriſis ꝺz
blaſphemia i ſpm̃ſanctũ. q̃ marie pſeq̃tur grãz
ſpũſſcã qua remittit pcta i vera pm̃a. vñ glõ. ſup
Leuit̃. ca. x. dicit ſic. Sicut vera pm̃a veniaz ꝓme
reť ita ſil'atio deũ irritat. Hoc autẽ ſãcti pres ire
mediabile peccatũ et blaſphemiaz in ſpm̃ſanctũ
dixerũt. ℣ Rñta eſt q̃n intẽtio ypocrite ferť ad ip
ſã ſpontaneã vomitatẽ ita q̃ in ipa fictõe delectať
de quo ꝺz. 2. ethicoz Qz magis dicẽdus ẽ van⁹
q̃ mal⁹. ℣ Rñdũ ad phos morales Sciẽdũ q̃ ypo
criſis eſt valde deteſtãda q̃ꝺruplr. ℣ Hio Tul'.
li. p. de offi. dic̃ ſic. Toci⁹ iuſticie nulla capita
lior q̃ eoz qui cũ marie fallãt id agunt ut boni
viri videãtur Et li. 2. dicit ſic. Oia ficta celeriter tã
q̃ floſculi decidũt nec ſil'atũ quicq̃ p̃t eẽ diutur
nũ. Et li. 3. dic̃ ſic. Oẽs aliud agẽtes ⁊ aliud ſimu
lãtes pfidi ſũt. improbi ⁊ malicõſi. Nullũ igiť eoz
factũ vtile eẽ põt cũ tot ſit vicijs inq̃natũ. Et li. de
amicicia dic̃ ſic. Oim rez ſil'atio vicõſa ẽ. Tollit
em̃ inditũ veri. ℣ 2° Señ. li. p. de demẽcia ad Ne
ronẽ dic̃ ſic. Nemo p̃t diu pſonã ferre fictã. Cito
in naturã ſuã recidũt q̃bz veritas nõ ſubeſt. Que
autẽ ex ſolido naſcũtur: tpe in melius pficiũt. ℣ 3°
Plin⁹ in epla ad Catulũ dicit ſic M. agmitudo
animi mihi ad oſtẽtationẽ oĩa ad ꝺſciaz refert
rectecq̃ facti nõ ex ꝓpli ſermõe mercedẽ ß ex facto
petit. ℣ 4° Rñtilian⁹ li. 2. de oratoria inſtitucõe di
cit ſic. Eſt em̃ quedã virtutũ vitiorũq̃ vicinia q̃
temerari⁹ p forti effuſus p copioſo accipitur.

℣ Rñdũ ad poetas ſciẽdũ q̃ ypocriſis eſt valde
deteſtãda q̃ꝺruplicit̃. ℣ Hio oracius in poetria
dicit ſic. Nũq̃ te fallãt ai ſub vulpe latentes. ℣ 2°
Juuenal' li. 1. dic̃ ſic. Fallit em̃ vitiũ ſpes v̂tutis
⁊ vmbra. ℣ 3° Perſi⁹ dicit ſic. Pelliculã veterẽ re
tines ſi frõte pollitus. Aſtutã vapido ſeruas ſb
pectore vulpẽ. ℣ 4° Prudẽtius dic̃ ſic. Latitat lup⁹
ore cruẽto. Lucteolã mẽtitus ouẽ ſub vellere mol
li. Et Señ. tragedia. 4. dic̃ ſic. O fallax vita abdi
tos ſenſus geris. Animiſq̃ pulchrã turbidis fa
ciẽ induis. Pudor ipudẽtez celat. audacẽ quies.
Pietas nephãdũ. vera fallaces ꝓbãt. Simulãt
q̃ molles dura hec ille. ℣ Rñdũ ad exẽpla gẽtiliũ
Sciendũ q̃ ypocriſis ẽ valde deteſtãda q̃ꝺrupli
citer. ℣ Hio Boeci⁹ li. 2. de ꝺſol'. dic̃ ſic. Nos miſi
ad populares auras ianeſq̃ rumores recte facẽ
neſcim⁹ ⁊ relicta ꝺſcia v̂tutis p̃ſtãciaz de aliemis
ſermũcul' captam⁹. Quidã cũ adoratus eẽt cõtu
melijs quẽdã qui nõ ad vere v̂tutis vſũ ß ad fu
perbã gl̃iaz falſũ ſibi nomẽ phi induerat. adie
cit ſe iã ſcituz an ille phs eſſet videlicz ſi illatas
iniurias paciẽť toleraret. Tũ ille pacẽaz parũp
abſũpſit acceptaq̃ ꝺtumelia velut inſultãs iam
tandẽ inq̃t phm me eẽ intelligis. At alter mimũ
mordaciť. Intellexerã inquit ſi tacuiſſes hec ille.
℣ 2° Tul'. de katilina. dic̃ ſic. Habuit ille pmulta
maximaz nõ expſſa ß adumbrata ſigna v̂tutũ.
Vtebať hoibz improbis et quidẽ optimis viris
ſe debitũ eẽ ſil'abat. Nũq̃ tale mõſtz in terris vl
lũ fuiſſe puto cum cõtrarijs diuerſiſq̃ ⁊ inter ſe

pugntib⁹ nature studijs ⁊ cupiditatib⁹ afflatū. Quis enim dariorib⁹ viris qñq; iocūdior. Quis turpioribus oiūctior. Quis ciuis aliqñ melior. Quis hostis ciuitati terrior. Quis inuoluptatibz ifāmatior. Quis in laborib⁹ patientior. Quis īra pacitate auarior. Quis largicōe effusior. Illud quoq; in eo erat mirabile naturaz suā versare ⁊ regē ad tēpus atq; huc ⁊ illuc torq're. flectē cum tristib⁹ seuere. cū remissis iocūde. cū semib⁹ gnauiter. cū iuuenib⁹ coīter. cū facinorosis audacter. cuz luxuriosis luxuriose viuē. hec ille. ℣ 3° Sp dom⁹ in explanatione li. 3. dicit sic de q̄dā. Est hic loquax nec discax. ridicul⁹ nec letus. arrogās nec ostās. curiosus nec pspicax. tpa pūtia colēda colēs. p̄terita carpēs. futura fastidiēs. bñficij si rogatur⁹ ē importun⁹ petēdi. derogator negati. emulator accepti. callid⁹ reformādi. q̄rul⁹ flagitati. garrulus restituti. At si rogād⁹ fallator pati. dissimulator petiti. vēditor p̄stiti. publicator occulti. calūniator morati. ifitiator soluti. osor ieiuniorū. sectator epulaꝝ. Laudabilem pferēs nō de bñ viuēte. si de bñ pascēte sinaz. Inē hec tñ ipe auarissim⁹. quē non tā pascit pais bon⁹ q̄ alien⁹. Auid⁹ bitēdi. auidior detrahēdi. rapido piter ore spirās. scenū spumās vinū. loqñs venenū. Ita viuēs paucis est voluptati. nulli amori. oīb⁹ risui hec ille. ℣ 4° Valeri⁹ li. 9. dic sic. Alexādri regis felicitas trib⁹ in solētie gdib⁹ exultauit. Fastidio nāq; Philippi. Jouē Amonē pīez asseruit. Tedio morū ⁊ cult⁹ macedonici. vestē et instituta persica assumpsit. Spreto mōli hītu dimū caput latꝰ ē. Nec fuit ei pudori filiū ciuē hoīez dissimulare hec ille ⁊ sic p3 ac.

Secūdo declarat eadē odusio testi° legis diuinalis. Sciēdū q̄ ypocrisis ⁊ fictio ē valde detestāda q̄druplicit. ℣ Prīo q̄ decipit. Nā Amon fictauit langue ut sororē suā Thamar ad se venire faceret ⁊ sic eā decipiēdo vi opprimeret. 2. Reg. 13. ℣ 2° inficit. nā Giezi fictauit dīm suū vestibus indigē q̄s a Naaman īpetrauit. q̄ ipe lepra ppetua infectus ē. 2. Reg. 7. ℣ 3° inficit. naz Appollonius pa cem fictauit iudeis sollēnizātib⁹ sabbatū quos neq̄ter trucidauit. 1. Mach. 7. ℣ 4° male dicit. nā vroi Jerobaz q̄ de cōilio viri mutato hītu se aliā fictauit. Achias pphā de mādato dñi multas maledictōes nūciauit. p. Reg. 14.

Tertio declarat eadē odusio testi° legis pphe. Sciēdū q̄ ypocrita opat vipe q̄druplr. ℣ Prīo q̄ maruādo gradit. sic ypocrita falsā humilitatē p̄tendit exterī⁹. Ecc. p. Ne fueris ypocrita in ospectu hoīm. ⁊ ne scādalizeris labijs tuis. Attēde in illis ne forte cadas et adducas aīe tue inhonoratiōez ⁊ reuelet dn⁹ abscōdita tua ⁊ in medio synagoge elidat te. q̄m accessisti maligne ad deū ⁊ cor tuū plenū est dolo ⁊ fallatia hec ibi. ℣ 2° q̄ terra pascit. sic ypocrita de labore suo premiū terrenū querit. Job. 20. Hoc scio a p̄ncipio ex quo positꝰ ē hō sup terrā q̄ laus impioꝝ breuis sit ⁊ gaudiū ypocrite ad instar pūcti. Quamis ei⁹ in vtero illi⁹ ascendat tm̄ in fel aspidū intrinsecus. caput aspidū fuget ⁊ occidet eū lingua vipe. ℣ 3° q̄ pa riēdo morit. sic ypocrita hō agendo ex mala intentione puerit. Isa. 9. Ois ypocrita ē nequā ⁊ vniuersū os eius loquit̄ est stulticiā. Succēsa est q̄si ignis impietas ⁊ fucēdet ⁊ cōuolue fumi ⁊ erit q̄si esca ignis. ℣ 4° q̄ pr eius ab ea occidit. sic ypocrita corripiēte se occidit. Damel. 11. Impij in testamēto fictabūt fraudulēter. ypocrite fingēt se seruare testamētū dei ne corripiātur. q̄ si deprehensi fuerint in fraudulētia sua psequētur eos qui ad veritatē ipos deducere satagūt. Propterea ypocrisis est graue peccatū.

Quarto declarat eadē odusio testi° legis hu manat. Sciēdū q̄ sotietas inter deū ⁊ nos ⁊ vtilib⁹ efficit que ypocrisi inficit. Nā sicut societas inē hoīes otrahit. s. modis. ita inē deū ⁊ nos. ℣ Prīo odicōe. ut enim⁹ socij q̄ diu habuerimus talē odicōnē. vel in die. vsq; ad certū die. vel in p̄petuū. ff. p sotio. l. 1. in. ff. veteri. li. 17. Sic de⁹ facit nobiscū sotietatē vsq; in die mortis. demū in eternū ⁊ vltra si sum⁹ bone odicōis. Quia sicut est societas ⁊ amor inter aliq̄s dū inuenerint lucꝝ ⁊ delectatiōez ⁊ nō vltra. sic inē deū et nos dū inuenerit spūalit lucꝝ in nobis. Sed ypocrisis dissoluit hāc sotietatē sedz illud Job. 17. Cōgregatio ypocrite sterilē. ℣ 2° cōtrahit societas oīm bonoꝝ cōmunicatiōe sic q̄ oīa sint coīa. ff. p sotio. l. in sotietate. Sic facit deus nobiscū societatez dū vult q̄ opa nra bō sint sua ad laudē ⁊ gloriā ⁊ nra ad comodū. q̄ bona gre sue vult eē nra in terra ⁊ glorie in celo. Sed ypocrisis dissoluit hāc sotietatez q̄ vult hre bona dei in celo ps. Credo videre bona dñi in terra viuētiū. ⁊ nō vult q̄ deus hēat bona sua in terra sedz illud Job. 8. Spes ypocrite pibit. Nō placebit deo vecordia sua. ⁊ sicut tela aranearū fiducia eius hec ille. Talē sotietatē hz ypocrita cū deo qualem habuerūt ille due mulieres. 2. Reg. 6. quaꝝ vna liberter comedit p tez alteri⁹ cū ea. q̄ noluit q̄ altera comederet de pte sua. ℣ 3° cōtrahit sotietas īvna re tm̄. ff. p sotio. l. sotietas. talē societatē vult hīe ypocrita cū deo. q̄ vult eē sotius cōsolatiōnis ⁊ lucri quietis ⁊ honoris. sed nō laboris. tedij ⁊ tribulatiōnis q̄ nō est iustū. Job. 13. Nō vemet in conspectu eius oīs ypocrita. ℣ 4° otrahitur sotietas in eq̄s ptibz bonoꝝ. ut Instit. de sotietate. ff. p. li. 3. puta in lucro ⁊ dāno. talē sotietatē dissoluit ypocrisis dū peiorē ptē bonorū tā naturaliū q̄ mūdialiū dat deo. sicut Caim qui spicas corrosas obtulit Gen. 4. vñ Job. 15. 8. Innocēs cōm ypocritā fuscitabit et tenebit iustus viā suā ⁊ mūdis manibz addet fortitudinē hec ille. Deꝰ em̄ optat sotietatez fortiū. 1. Reg. 18. Cū videret Saul virū fortē ⁊ aptū ⁊ pulchrū sotiabat eū sibi. ℣ 5° otrahit sotietas in ptibz inequalibus. ut Instit. de sotietate. in p̄ncipio. vbi dicit sic. Et si duo inter se pacti fūt ut ad vnū quidē due ptes ⁊ dām ⁊ lucri ptineant ⁊ ad aliū tercia. ita coire posse sotietatē nō dubitat hec ibi. Talē societatē hēmus cū deo q̄ oēm fructū ⁊ mercedē boī operis nobis indulsit. solā gloriā ⁊ laudē sibi reseruādo. Sed hāc sotietatem dissoluit ypocrisis

dñ id qđ dei est sibi vsurpat Job.17. Tetendit
adūsus deū manū suā ⁊ otra oīpotentē roborat⁹
est. Cucurrit adūsus eū erecto collo ⁊ pingui cer
uice armatus ē. Habitabit ī ciuitatib⁹ desolatis
⁊ in domib⁹ desertis nec recedet de tenebris hec il
le. 6° cōtrahit societas vbis inh pñtes. ff. p so
cio. l. societatē. Sic nos cū deo orādo ut societas
nra sit cū pre ⁊ filio eius Jhu xpō. 1. Joh. 1. Talē
societatez dissoluit ypocrisis. qr mala intētio im
pedit societatē licet vba sint recta ut pz ī mrimo
nio. pū. 11. Sil'ator ore decipit amicū suū. 7° cōtra
hit societas p trās vel p nūtiū inh absētes. ff. p
socio. l. societatez. Talē societatē fecit de⁹ nobis
cū p legē nature scriptā in cordib⁹ nr̄is. ps. Sig
nū est sup nos lumē vult⁹ tui dñe. Per legē moy
si in qua dedit nobis decē p̄cepta q̄ obseruādo vo
cat nos socios ⁊ amicos Joh. 15. Vos autē dixi
amicos ac̄. Et p legē gr̄e Joh. 17. Vos amici mei
estis ac̄. Per nūciū qñ vbū caro factū est et ha
bitauit in nobis. Sz hāc societatez ypocrisis diss
soluit trās grediēdo legē dei Job. 36. Sil'atores et
callidi puocāt irā dei. morient in tempestate aīa
eor. 8° cōtrahit societas solo osēsu. ff. p socio.
l. q̄ admittit ac̄. vbi gr̄a. Aliq̄ fūt it̄ se socij vn⁹
veit ad vnū istor ⁊ facit cū eo societatē sic qr fit
vn⁹ de societate ipor. qñ alter hoc audit ⁊ osen
tit tūc ille solo osensu soci⁹ eor efficit. Sic homo
iustus ⁊ bon⁹ osensu facit societatē cū do ⁊ cū oī
bus bonis q̄b⁹ p caritatē vnit⁹ ē ps. Particeps
ego sū oīm timentiū te. ⁊ custod. mā. tua. Sz ypocri
sis dissoluit hāc societatē. qr facit sociū diaboli
⁊ malor qm̄ mal' osentit Isa. 33. Cōtriti fūt ī syō
pctōres. possedit tremor ypocritas. Et sic patet.

Post q̄ vero moyses declarauit oduionez pre
dictā ait aīe deuote. Que ego noui fidelit̄ te docui
Sed ecce hic est sād⁹ thōs de aq̄no doctor noui
testamēti cui⁹ p̄cipiū verbor veritas scisscitare
ab eo ⁊ doctior euades. Ad quē astāte Moyse ac
cessit aīa deuota. Cui sād⁹ thōs ait. Ego oīdā
oduionē tuā eē verā testi° q̄druplicis legis. s.

Legis Euāgelice.
Legis Apostolice.
Legis Canonice.
Legis Eccīastice.

gis euāgelice Sciēdū q̄ xp̄s
pbauit illā testi° q̄druplici.

Dño testi° Joh. 7. Ego doc
tez ab hoīb⁹ nō accipio ſ
ognoui vos. qr dilectōez nō
hētis in vobis. 2° testi° Luc. 12. Cepit Jhs
dicere ad discipulos suos. Attēdite a fermento
phiseor qđ est ypocrisis. Nihil aūt optū est qđ
nō revelet. neq̄ abscōditū qđ nō sciat ac̄. 3° te
stimoio Mar. 12. docebat Jhs in doctrina sua. Ca
uete a scribis ypocritis q̄ volūt ī stol' suis ambu
lare ⁊ salutari in foro ⁊ in p̄mis cathedris sedere
in synagogis ⁊ p̄mos recubit⁹ ī cēnis. q̄ devorāt
domos viduar sb obtentu plixe oīonis. hīj ac
cipiūt plir⁹ iudiciū. 4° testi° Matth. 7. Attēdi
te ne iusticiā vrām faciatis coram hoīb⁹ ut videa
mini ab eis. Alioq̄n mercedem nō hēbitis apud
p̄rem vr̄m q̄ in cel' est. Cū ḡ facis elemosinā noli
tuba canē añ te fic ypocrite faciūt in synagogis
⁊ in vicis ut honorificētur ab hoīb⁹ Amē dico vo
bis receperūt mercedē suā. Et cū oratis nō eritis sicut
ypocrite q̄ amāt in synagogis ⁊ in angul' plate
ar stātes orare ut videātur ab hoīb⁹. Amē dico
vobis receperūt mercedē suā. Cū aūt ieiunatis nō
eritis sicut ypocrite tristes. Extermināt em̄ facies
suas ut pceant hoīb⁹ ieiunātes. Amē di. vo. rece
perūt mercedē suā hec ibi. Licet autē vita p̄lati mali ⁊ ypo
crite fit fugiēda tñ eius bona doctrina nō est ob
hoc respuēda ſ pocius accipiēda. Vñ dist. 82. ſ.
vltio dr sic. Quāq̄ sacerdotē taz a suis q̄p ab alie
nis crimib⁹ oporteat eē immunē. tamē si alior sū
sese habuerit nō ido verba sue p̄dicacōis dñt cō
temni. Sic em̄ Jero⁹. ait Vt lexiuia p cinerē hu
midū fluēs lauat et nō lauat ita bō doctrina per
malū doctorē aīas credenciū lauat a sordib⁹ pec
cator hec ibi. Et hoc figuratur in epla bodierna
vbi dr. q̄ Helyas recepit alimētuz a coruo q̄ ob
migrediez ⁊ cracitatē figt malū p̄latū ⁊ ypocritā
de quo dr in euāgelio. Super cathedrā moysi sede
rūt scribe ⁊ phīsei. Qđa ḡ quecūq̄ dixerint vobis
s. ptinencia ad salutē aīe seruate ⁊ facite. scdm
vero opa eorū nolite facere. In quo euāgelio et
epla q̄tuor vicia malor p̄lator ⁊ ypocritar ar
guūtur. Prio falsitas vite vñ dr. dicūt em̄ ⁊ nō
faciūt qđ ē cōm illud apli Rō. 15. Nihil audeo lo
qui eor q̄ p me nō efficit xp̄s. Ponūt em̄ doc
tores istā cōdusionē. Si p̄latus ex officio publice
doceat exīs in mōrli pcō peccat mōrlit. Dr dist.
40. ca. Multi sacerdotes. vbi Joh̄es crisos. dicit
sic. Videte quō sedeatis sup cathedrā Qui bñ sede
rit sup cathedrā honorē accipit. q̄ male insederit
cathedre iniuriā facit cathedre. Ideo qr malus sa
cerdos de sacerdotio suo crimē acq̄rit nō dignita
tē. In iudicio em̄ sedes. Si q̄ dē bñ vixeris ⁊ bñ do
ceris populū instruis. Si bene doceris ⁊ male
vixeris tui soli⁹ odēnator es hec ibi. Et de pe. dist.
2. ſ. Oppone. dr sic. Petr⁹ qr imq̄t de falsis doctori
bus. Hīj sūt fontes sine aq̄ et nebule turbinib⁹
exagitate. quib⁹ caligo tenebraz reseruat. Sup
bia em̄ vanitatis loqñtes pelliēt ī desideriis car
nis luxurie eos q̄ paululū a pcō fugerant ⁊ ad
errorē overti sūt. Nōne tibi videt pinxisse sermo
aplicus novā impiciē factionē. Aperūt em̄ q̄si
fontes sciēcie q̄ aquā nō hūt. doctrinaz pmittūt
ymbrē velut nubes pphie ad q̄s puenat veritas
dei ⁊ turbinib⁹ exagitātur demonū atq̄ vicior.
Grādia loquūtur ⁊ tot⁹ sermo eor sup bia est.
hec ibi. Secūda oduio. Predicator vbi dr pur⁹
dz eē a pcō. vñ dist. 37. ca. Sexto die. dr sic. Dem
q̄ annūciauit dñm Jobes non māducās neq̄
bibēs. Qui em̄ xp̄m annūciat ab oī vitio⁹ inten
tiuo p̄stare se dz alienū hec ibi. Tercia oduio.
Qui arrogāter ⁊ cū fastu p̄dicat mōrlit peccat.
vñ dist. 80. ca. Doctz pr̄iū. dr sic. Caueat ḡ ne
eū elatis moribz p̄dicet quē in cordibz audiētiū
sacris sermonib⁹ insectat hec ibi. Quarta oduio. Predicator vtilitatē pr̄iā attendēs mōrliter
peccat. vñ. 8. q. 1. cā. In scripturis. dr sic. Si eī vm
gemitus p̄ris p explēda vtilitate oīm de secreto
p̄ris ad publicū nr̄m egressus ē nos q̄d dicturi

fum⁹ si secretū nr̄m p̄ponim⁹ vtilitati primoꝝ ac̄· prouidēdū est tñ p̄dicatoꝛi in nec̄ar̄is·vñ·16·q· p̄· Aplīcis viris et euāgelizatoꝛibꝫ xp̄i nec̄ar̄is vsib⁹ nolle tribuere seipsū cōdēnare est hec ibi· In cui⁹ figurā dr̄ in p̄ma pte ep̄le· Fact⁹ est p̄mo dñi ad Helyā p̄dicatorē dicēs· Surge a vade ī sareptaꝫ sydonioꝝ a manebis ibi· Ad p̄dicādū Precepi enim ibi mulieri vidue ut pascat te· 2° arguit malos platos a ypocritas ipositio aspe pne· Aspe em̄ pumūt sūditos dū delinquūt· id̄ dicit in secūda pte euāgelij· Alligant em̄ onera grauia a impōibilia a ponūt ea sup humeros hoim· ac̄· sup quos Job· Crīs· ut hētur· 26· q· A· ca· alligāt· dic̄· sic· Tales sūt sacerdotes etiā nūc qui oēz iustitiā p̄fo mandāt a ipi nec modicā fuāt vidēliz nō ut fatiēdo sint· ß ut dicēdo appareāt iusti· Tales sūt q̄ graue pōd⁹ remētib⁹ ad pnāz imponūt· qz dicūt a nō fatiūt· Et sic dū pena pnī tētie pītis fugit· ꝛtēnit pctī futura pena· Sic em̄ si fascē sup hūeros adolescētis quē nō pōt baiu lare pfueris· nec̄e hz ut aut fascē reiciat aut sub pōdere frīgat· Sic et hō cui graue pōdus pne impois· aut pnāz reiciet aut fuscipiēs dū suffer re nō pōt scādalizat⁹ ampli⁹ peccat hec ibi· Do nūt aūt doctores cū hoc· ℣· ocl̄ones ¶ Pria ocl̄o· Cōfessor cū gaudio a pio affectu dr̄ fuscipe pnī tentes· vñ· 26· q· A· ca· Pnītētez ex corde ita opor tet fuscipi sicut dñs oñdit cum dixit· qz vocabi amicos meos a vicinos dicēs· Congtulamini mi hi· qz inuem ouē meā quā pdideraī hec ibi ¶ Secū da ocl̄o· Nulli pnītēti vēia dr̄ negari· vñ· 2· q· 7· ca· qñto· dr̄ sic· Sicut in otūatia p̄sistētibꝫ seueros nos eē ouenit· sic hūliatis a pnītētibꝫ locū vēie negare nō dēm⁹ hec ibi ¶ Tertia ocl̄o· Pena ē mi tigāda ne pctor despat⁹ recedat· Sepi⁹ em̄ pctor dicit se tenez a nō posse abstinē a pctō aut non vult subire on⁹ pne· tūc sacerdos dr̄ eū inducē sicut pōt ut patus sit pnāz adimplere oñdendo magnitudinē pctōz a quāta lō amisit p̄ter illa que oīa recuperabit p pnāz· tandē cū voluntate sua talē imponat ei pnāz q̄lē verisiliter possit portaē puta imponat ei vnū pōd nr̄· vel aliud leue Et q alia lō que fecerit a mala q̄ pacienter tolerauerit sint ei in pna· ut dic̄ Hostien· vñ· 26· q· A· ca· Al ligāt· dr̄ sic· Deinde a si erram⁹ modicā pnāz im ponētes· nōne meli⁹ est p̄ mīaz rōnez reddē q̄ p̄ter crudelitatē· Vbi em̄ pfamilias larg⁹ est dispēsator nō dr̄ eē tenax· Si deus benign⁹ ut q̄d sacerdos eius auster⁹ vult apparere hec ibi ¶ Q̄rta ocl̄o· Vere pnītēs oīa que imponūtur libēter dr̄ sustinē· Si ei confessor credit q confessus nō fatiet pnāz aut illud q̄d p̄mittit· nō dr̄ p̄ hoc exigē p̄missionē seu votū vel iuramētū· sed sufficit si di cat se hīre p̄positū faciēdi a sic dr̄ eū absoluē sim plicit a sine cōdicōe· Si tñ haberet eū suspectū ab soluat p̄testacōne facta· q si nō restituet q̄d ab stulit· aut si nō fecerit illud q̄d inūgit fructu cō fessiōis carebit· Excipiūt tñ excōicati· Hec cōcl̄o declarat ī secūda pte ep̄le vbi mulier sareptana adimpleuit mandatū Helye dicentis· Da mihi paululuz aque in vase ut bibā· affer mihi obse cro a buccellā panis ac̄· In q̄b⁹ vbis oprelēdū tur tres ptes satisfactōis· Sacrificiumū p vas aque· oīo p hoc verbū obsecro· et elemosina p buccel lā panis ¶ 3° arguit malos platos a ypocritas vanitas apparētie· ideo dicit in tertia pte euāge lij· Oīa vero opa sua fatiūt ut videātur ab hom mib⁹ ac̄· Hec em̄ vanitas facit q ypocrita vir cō uertit Cui⁹ raco est q̄drupler· Pria est qz ypocri ta vir petit vemā a deo Job· 36· Nō damabūt cū vincti fuerint· Glō· Hūane laudis auiditate su perati· sāctos se miseri etiaz cū in pctis moriūtur putāt· Secūda est· qz spūssanct⁹ disciplie effugiet fictū ypocritā qui fingit se amicū dei cū sit inimic⁹· Tertia est· qz dyabol⁹ nescit eē in eis vñ nō imāgetat ibi· ß dormit· Job· 40· Sb vmbra dormit· Quarta est· qz ypocrite defendūt se cū ar guūtur Judic· p· Fuitqz dñs cū Juda et monta na possedit· nec potuit delere hītatores vallis· qz falcatis curruⁿ⁹ abūdabāt vⁿ in curribus eoꝝ fal ces erant que sibi obuiātia secabāt· Hītatores vallis sūt ypocrite qui reprelēsores suos ouicīs scindūt aut aliter se excusāt· Cōtra quos dicit Helyas in figurā vidue sareptane· Noli timere· ß vade a fac mihi p̄mū de ipa farinula subcineri tiū panē puulū a affer ad me ac̄· ut dr̄ tertia pte ep̄le ¶ ℣° arguit malos platos a ypocritas sup bia excellētie· ideo dr̄ in q̄rta pte euāgelij· Amāt em̄ p̄mos recubit⁹ in cenis a p̄mas cathedras i synagogis ac̄· Ponūt aūt doctores· ℣· ocl̄ones· ¶ Pria ocl̄o· Prelatus q̄rēs honorari ꝓpt̄ gradū dignitatis in quo est a nō rōne ꝓprie psone aut vane glie nō peccat ß mereť· vñ btus Ambro⁹· Theodosiū impatorē nō p̄misit stare in choro cū clericis seruans dignitatē cleri· Quia ut hētur ex̄ de vita a honestate clericoꝝ· ca· p̄· Vt layci secus altare q̄n sacra misteria celebrātur stare vel sede re imť clericos nō p̄sumāt· ß ps illa que cancel lis ab altari diuidit tm̄ psallētib⁹ pateat deicis hec ibi ¶ Secūda ocl̄o· Honor exhibit⁹ malo pre lato cedit ei ad culpaz a ad penam· vñ· 1· q· 1· ca· Pncipatus quē aut seditio extorsit aut ambit⁹ occupauit· etiaz si moribus aut actib⁹ nō offen dit· ipius tñ imcij sui est p̄mo sus exēplo· Et dif ficile est ut bono pagātur exitu que malo sūt in choata pncipio hec ibi· Et dist· 40· ca· Mlti· dicit sic· Quicūqz desiderat p̄matū in terra inueniet cō fusionē in celo· nec imť seruos xp̄i coputabit q̄ de p̄matu tractauerit ac̄ ¶ Tertia ocl̄o· Nihil apud deū gci⁹ q̄ bonū p̄latū ee· vñ dist· 40· ca· añ oīa· dr̄ sic· Nihil ē in hac vita a maxie in hoc tpe diffi cili⁹· laboriosi⁹· periculosi⁹ epi a p̄sbiteri a diaco ni officō· ß apud deū nihil beati⁹ si eo mō militeť q̄ nr̄ impator iubet hec ibi ¶ Q̄rta cōcl̄o· Prelati suos subditos nō dñt in necitatib⁹ deserere· Vñ· A· q· 1· ca· Sciscitaris· dic̄ sic Tādiu sup eoꝝ caute la oz nos eē sollicitos ut si dei iudicō p̄nītis tpis comoda amittūt future vite sperent se gaudia absq̄ ambiguitate percipere sempiterna hec ibi·

In cui⁹ figurā Helyas puidit vidue farreptane tempe sterilitatis terre q̄ nō defecit ei farina ac̄. ut dicit quarta pte epistole ac̄.

Secūdo declarat eadē obiectionē testi° legis Aplī ce a hoc q̄druplicit. Prīo paulus .1. thīo. .v. dic sic. Spūs aūt manifeste dicit. q̄m nouissimis tpibz discedēt quidā a fide attendētes spiritibz erroris a doctrinis demoniorū ī ypocrisi loquēciū mēdaciū a cauteriatā hītes oscīam suā a prohibēciū nubere. abstinē a cibis quos deus creauit ad percipiēdū cū grā actōne fidelib⁹ hec ille. Ⅱ 2° Jacob⁹. .v. ca. dicit sic. Emūdate manus pctōres a purificate corda duplices aīo. Miseri estote a luget. Risus vr̄ in luctū obtet a gaudiū in merorem. Ⅱ 3° Petr⁹. 2. canonica. 2. ca. dic sic. Fuerūt vero a pseudoppte in pplo sicut a in vobis erūt magīri mēdaces q̄ introducēt sectas perditōis a eū qui emūt vos dominū negēt introducētes sibi celerē perditōnē. Et multi sequūtur eorū luxurias p quos via veritatis blasphemat a in auaricia fictis verbis de vobis negociabūt. Ⅱ 4° Joh⁹ .1. canonica .v. ca. dic sic. Carissimi nolite oī spiritui credere. sed pbate spūs si ex deo sūt quia multi pseudoppte exierunt in mūdum ac̄.

Tertiō declarat eadē obiectio testi° legis Canonice. Sciendū q̄ ypocrisis est valde detestāda q̄druplicit. Ⅱ Prīo q̄ licet ypocrita viuat corpalit tñ est mortuus spūalit. vñ .12. q. 1. ca. Nolo. dr sic. Maluī em̄ mecū hīre vel daudos q̄ plāgē mortuos. quicūq̄ em̄ ypocrita est mortuus ē. quisquis cū ypocrisi vixerit delebo eū de tabula deico tū a videat vtq hīre possit felicitatis hereditatez hec ibi. Ⅱ 2° q̄ ypocrita est pessimus apostata. vnd .12. q. 1. ca. Certe. dr sic. Nolo mecū hīre ypocritas Maluī eē q̄s nesciat. Maluī est cadē a pposito. sed peius ē filiare ppositū. Si nō seruat sanctitatē diuinus decidit. si intus hūerit filiationē totus decidit. Nolo ut hēat necēitatez filiandi hec ibi. Ⅱ 3° q̄ ypocrita licet sit mixtus in eccīa bonis corpalit. est tñ ab eis sepatus ppt pessimā vitaz. vñ .24. q. 3. ca. de illis. dr sic Nec ille dicēdus ē esse in eccīa a adsocietatez spūs ptinere q̄ oūb⁹ xpi ficto corde miscet. Scīs em̄ spūs discipline effugiet fictum. Neq̄ em̄ ad eccīam nō ptinent q̄ sepacōis aptos sacrilegio manifesti sūt. sed etiā illi q̄ in eius vnitate corpalit mixti p pessimaz vitā sepantur hec ibi. Ⅱ 4° q̄ vbi ypocrisis regnat locū nō hēt humilitas Vñ de pma dist. .1. taciturnitas. dr sic. Spes em̄ superbie ē se velle iustū videri q̄ pctōr est atq ypocrita cōuincit q̄ ad imitacōez pmoz pntum vel tergiuersacōe verboz pctā sua leuigare otendit Vt sicut Caim pctm̄ suū reticēdo penitus superire q̄rit. Vbi aūt superbia regnat vel ypocrisis humilitas locum habere non valet hec ibi.

Quarto declarat eadē obiectio testi° legis Ecclesiastice a hoc q̄druplr. Ⅱ Prīo btūs gregorius .li. 20. moral. dicit sic. ypocrita ut sine fine cruciet. viuere sine fine optat ut cui⁹ vita hic mortua fuit in culpa illic eius mors viuat in pēa. dicat ergo Luet q̄ fecit oīa nec tñ obtinebitur. q̄ crudelia tur. morit a viuit. deficit a subsistit. finit sēper. a sine fine ē hec ille. Ⅱ 2° btūs Jeros. sup Isa. dic sic Si castū me simulo a aliud ē in cōscīa. habeo gloriā mercenariī. sed supplicia pctōris. Et in opacione duoz malorū leuius est malū apte peccare q̄ filare a fingē scitatē. ypocrita ē inter Nero. foris catotus ābiguus mōstr ē velut q̄dā bestia cōpacta. sm illos poeticū. Leo pars pma. draco media. ipsa chimera. hec ille. Ⅱ 3° btūs ambros. in smōe dicit sic. Latet plerūq̄ sub tristi amictu lasciuia a deformis horror vili veste obtegit ut secreta petulanciū tegātur amoz hec ille. Ⅱ 4° btūs Aug. li. de moribus mōchorū dic sic. Quūmultos ypocritas sub habitu mōchorū vsq̄q̄q̄ disposit callidissimus hostis circueūtes puincias. oms petūt. oms exigūt. aut suptus lucrose egestatis. aut simulate pretiū sanctitatis hec ille. Ⅱ Quia vero serpit hodie putrida tabes ypocrisis p ome corpus ecclie a q̄ toleraci⁹ eo despaci⁹. eoq̄ periculosi⁹ quo cōius. Circa quā. 20. mois peccam⁹ Jdō. 20. diebus p hīs ieiunam⁹. q̄ modi sūt isti. s. Ⅱ Primū genus ypocritaz dicūtur angelici. qui fingūt se amare deū a celestia a simulāt mgno zelo obsionez peccantiū. cōm quos Greg. li. 21. moral. dic sic. ypocrite p cās dei intencōm deseruiūt seculi. q̄ p ipa quoq̄ q̄ se agē sancta oēdūt nō obsionē querūt hoīm sed auras fauoz hec ille. Cognoscūt legē dei quā obseruare mime intendūt. Ⅱ Secūdū genus dicūtur Aplici. q̄ fingūt se vitā aploz obseruare tāq̄ oues mercedētes a iusticiā legis xpi se abūdare filantes. vñ Crisos. super illud Math. .v. Nisi abūdauerit iustitia vra ac̄. dic sic. Ⅱ Obiseoz iustitia erat in ostētacōe opis nō in rectitudine intentionis. in locucōe nō in ope. in corpis afflictōne nō in mādatoz obseruacōe. in miseribus obseruāciis relictis gulosoribz legis hec ille. Talis est iustitia ypocritaz. Ⅱ 3. gen⁹ dicūtur aīe simplices qui dicūt hoiez posse venire ad statū inocēcie ī quo fuit Adā creat⁹ a p simplicitatez illā oīa eis licēt nec aliq̄d imputat eis ad peccatū. vñ Greg. li. 12. moral. dic sic. Nihil simplici corde felici⁹ quo in nocēciaz erga alios exhibet. Nihil ē qd pati ab alīs formidet. Habet em̄ q̄si quādaz artē simplicitatē suā. nec suspect⁹ est pati qd fraudē non meminit. At cōm mēs praua ypocrite semp in laboribus est. q̄ aut molit mala q̄ inferat aut metuit ne sibi hec ab alīs inferātur hec ille. Ⅱ 4. gen⁹ dicūtur Balla in xpō. qui laudes cantando vel eas audiēdo ecīā ī pdicacōibz q̄si iubilādo saltāt et sepe sedēdo ad terrā conātur put possunt chorizare ut mgna de deo sentire videātur. vñ Greg. li. .8. moral. dic sic. Nō indues vestē ex limo lanaq̄ otextā. Per lanā simplicitas. p limū sbtilitas designatur. Et mirū Vestis q̄ ex lana limo q̄ otexit. limū interi⁹ zelat. lanā exteri⁹ demrāt. Vestez g ex limo lanaq̄ otextā induit qui in locucōne vel actōne qua vtit intus subtilitatē malicie coopit a simplicitatē foris inocēcie oīdit hec ille. Jsta est mgna dissolutio. Ⅱ 5. gen⁹ dicūt Bocca sutta q̄ volētes videri taciturni ad sibi dicta nō rīdēt.

sed labijs ꝓtensis spatulas ostrabūt a gestu loquūtur. Vñ Señ. epla. ii. dic̄ sic Artifices scemici hoc imditio imitātur verecūdiaz. Deitiūt vultuz. submittūt v̄ba. figūt in terrā oculos et dep̄mūt. rubore fibi exp̄mere nō p̄ūt. nec phibent. hic nec adducit. ml adūsus hūc sapīa pficit. fui iuris ē. iniussus veit. iniussus discedit ac̄. ¶ 6. gen⁹ dicūtur Beghardi. de q̄b⁹ ex̄ in Clem̄. de hereticis. ca. ad nūm. dz sic. Secta quedā abhominabil quorūdā hoim malignoz qui Beghardi a quarūdaz mulierz infidelū que Beghine vulgariť nūcupātur. ꝓcurāte satore malorz operz dānabiliť insurrexit. tenēs a asserens octo errores. p̄mo q hō in vita p̄ūti tātū a talez pfectōis gradū pōt acq̄rere q reddeť penit⁹ ipeccabil a ampli⁹ in gr̄a pficere nō valebit aliter posset aliq̄s pfectior xp̄o inueiri. 2° q nō oz hoiez ieiunare vel orare post q̄ gdū pfectōis huiꝰ fuerit assecut⁹. q tūc sensualitas ē tā pfecte spūi a rōni subiecta q hō pōt libē corpi suo ocedē quicq̄d ei placet. 3° q illi q̄ sūt in p̄dicto gradu pfectōis et spū libtatis nō sūt subiecti alicui obedie hūane. nec tenētur ad aliq̄ precepta eccīe. q vbi spūs dñi ibi libtas. 4° q hō in vita p̄ūti tantā btitudinē pōt assequi scdz oēm gradū pfectōis sicut eā obtinebit in vita beata. 5° q quelibet intellectual natura in se est ita beata q nō indiget lumīe glorie ip̄az eleuāte ad deū vidēdū a eo beate fruēdū. 6° q exercē se in actib⁹ virtutū est hōis impfecti a q pfecta vita licenciat a se v̄tutes. 7° q mulieris osculū cū ad hoc non indimet natura est mōle p̄ctm̄. Actus aūt carnal cū ad hoc natura indimet nullū p̄ctm̄ est. maxīe cū talē actū exercēs de hoc tēptať. 8° q in eleuacōne corpis dñi nr̄i Jhu xp̄i nō dz aliq̄s assurgere nec ei reuerētiaz exhibē. q eēt quid impfectiōis si q̄s a puritate a altitudīe siue contēplacōis tūtū descēderet q circa mīsteriū seu sacrm eukaristie aut circa passionē hūanitatis xp̄i aliq̄ cogitaēt. Nos sacro approbāte cōcilio sectā p̄dictā cum p̄missis erroribꝰ oio dānam⁹ a reprobamus. inhibētes districtius ne q̄s istos de cetero teneat. ap̄bet vel defendat ac̄. ¶ 9. gen⁹ dicūtur Capitorti qui totū studiū ponūt ut portēt collū tortū et caput pdiue ut appareāt hoībz hūles. Vñ Greg⁹. in omel. dic̄ sic. Quid est vita ypocrite nisi quedā visio fantasmatis que hoc oñdit in ymagie q8 non hz ex veritate. Ypocrisis est virtutū simulacōne dausū vitiū abscondere a arte palliare ac̄. ¶ 8. genus dicūtur Capucetti. qui vtūtur capuceis ptēsis vsq̄ ad fūmitatem nasi ut fingāt se mortuos mūdo a mhil mūdi velle aspicē. cū tñ ad ea vehemēter aspirēt. vñ Petr⁹ rauēnas in quodā sermone dic̄ sic. Ypocrisis iustitia nō est. mētiť oculꝰ. fallit aspectus. videntib⁹ illudit. decipit audiētes. seducit turbas. trahit ꝓlos. famā vendit. emit damorē. mercedē rapit p̄miū. p̄miū nō q̄rit futurū hec ille ac̄. ¶ 9. gen⁹ dicūtur Cōsciēciati. q strictā aliꝰ fatiūt osciam de oi mimmo cū ipsi de maxīo scelere nullā hēant osciaz. Vñ Hugo li. p. de aīa dicit sic. Sub ouina pelle vulpīna osciam absconde bā. Vulpina plane osciа est tepida oratio. aīalis cogitatio. ficta confessio. breuis a rara cōpunctio. obedia sine deuocōe. oratio sine intētione. lectō sine edificacōe. sermo sine circūscriptione. O q̄ dura sūt mihi ista q̄ loquor. qm̄ meipsū loq̄ndo ferio. Verūtamē q nō me p̄cōrez negocio p̄ctm̄ meū cogīsco. erit fortasse apud deū piū iudicez impetratio venie ipa cognitio culpe hec ille. ¶ Decimū gen⁹ dicūtur Chimelli qui sub spē caritatis a amicitie alios decipiūt et aliq̄d mali pretēdunt. vñ Crisoſ. sup Math. dic̄ sic. Herodes deuocōnē p̄mittit. si gladiū acuit a malitiā cordis depingit colore humilitatis. Hmōi p̄sonā representant ypocrite qui cū ficte deū querūt dlū nūq̄ merētur inuenire. Nulla res sit exterminiat bonū sicut simulatio. Nā malū sub specie bonī celatū dum nō cognoscit nō caueť hec ille. ¶ 11. gen⁹ dicūtur deuoti. qui fingūt se deuote orare a indulgēcias multas a magnas posse cōcedē ut fatiūt Cereta mi. q̄stores sācti Anthonij a alij falsi religiosi ad hoc ut hēant elemosinas amplas. cōtra quos Math. 23. dicit. Ve vobis ypocrite qui comeditis domos viduaz orōnes lōgas orātes. ꝓpter hoc ampli⁹ accipietis iuditiū ac̄. vñ extra in Clem. de penitēcijs a remissionib⁹. ca. abusionib⁹ dicit sic. Cū aliqui ex hmōi questoribz nō sine multa temeritatis audatia a decepcōe multiplici aīaz indulgēcias ꝓ'lo motu suo ꝓprio de facto concedāt. sup votis dispēsent. a piurijs et homicidijs ac etiā alijs p̄cīs sibi cōfitētes absoluant. male ablata incerta data sibi aliq̄ peuniē q̄titate remittāt. tertiā aut q̄rtā p̄tē de penitēcijs iniūctis relaxent. tres aīas aut plures vel etiā paucōres parētū vel amicoz illoz. s. qui eis elemosinas cōferūt de purgatorio ut asserūt mēdaciter extra hāt a ad gaudia paradisi p̄ducāt. bñfactoribz locoz q̄z q̄storez existūt remissionē plenariā p̄cōrū indulgeāt a aliq̄ ex ip̄is eos a pena a a culpa ut eoz verbis vtamur absoluant. Nos abusus hmōi p quos cēsura vilescit eccīastica a auctoritas dauiū eccīe deducit in cōtēptū. oīo de abolerī volētes. oīa a singula p̄uilegia si q̄ sup p̄missis vel eorū aliq8 sūt aliq̄bus locis. et dimb⁹ vel personis q̄storū hmōi quocumq̄ cōcessa ne ip̄oz pretextu sit eis materia talia vlterius p̄sumēdi. auctoritate aplica q̄tū ad p̄missa penit⁹ reuocātes hec ibi a sic p3. ¶ 12. gen⁹ dicūtur discreti. q̄ suadēt quibusdaz ne multuz se affligant ieiunio. abstinēcijs. vigilijs ac̄. cū q̄bz etiaz absq̄ necessitate dispensāt. vñ Greg. ut hēť. 21. dist. ca. Sepe vicia se ingerūt eē v̄tutes. si mētiunť ut tenacia pro misericordia. effusio largitas. crudelitas zel⁹ iustitie. remissio pietas velit videri hec ibi ac̄. ¶ 13. gen⁹ dicūtur Gabadei. q̄ gemēdo a suspirādo putiūt pect⁹ suū ut videāť ab hoībz a dū h° agūt in corde suo trufanť. Vñ Gre. li. 8. mora. dic̄ sic. Quid in cūctis suis opib⁹ ypocrita spat nisi reuerētiā hōis. gloriaz laudis. a melioribꝰ metui. sācti⁹ ab hoībz vōri. Ecce quo adulterať liq̄r balsami ac̄. 14. gen⁹ dicūť Giruagi. de q̄b⁹ dicit btus bñdict⁹ in p̄n° regule sic.

Totā vitā suā p diūsas puincias ā terras q̄ termis dieb⁹ p diuſoꝝ cellas hoſpitātur. semp vagi ⁊ nūq̄ ſtabiles. ꝓpriis voluptatib⁹ ⁊ gule seruietes illecebris. de quoꝝ miſerrima cōſumelia melio⁹ est silere q̄ loqui hec ibi. Grauis culpa est ut p3. vij. 1. gen⁹ dicūtur Grataceli. q̄ se deuotos volētes oīdē qñ audiūt aliq̄d de deo. man⁹ q̄si gaudēdo erigūt ad celū ita ut videātur deū de celo velle rape. vñ Criſo⁹. sup Matth. 6. dic̄ sic. Non voce damosa pulsādus ē de⁹. ſ ꝺscia vera placādus. q̄ nō est vocis ſ cordis auditor. Orans nil nouū faciat qđ aſpiciant hoīes nec voce damet nec man⁹ expādat nec oculos tollat ut ypocrita fiat. hec ille. Et sic p3. vij. 16. gen⁹ dicūt̄ hūlitoſi qui semp hūlia de se loquūtur. vñ Aug⁹. ut habet̄. 22. q. 2. dic̄ sic. Cū hūlitatis cā mētiris si nō eras pc̄or añq̄ mētireris: mēciendo efficeris qđ deuitaueras Veritas i te nō est miſi te ita diceris pc̄orē ut ecīā ee cognoſcas. Veritas autē ipa ē ut qđ est dicas. Nā quo est hūlitas vbi regnat falſitas hec ibi. Nihil ſilatio ꝓficit veritas i oēm ptē fui eadē dz pſiſtē ac̄. vij. A. genus dicūtur iubilate qui in ouiſ poſtq̄ impleti sunt iubilāt et cantāt q̄ſdā cantilenas vulgares q̄s ventre vacuo nō dicebāt. vñ Hugo de clauſtro aīe dic̄ sic. Norūt multi q̄ saturitatē vētris sequit̄ leuitas corpis ⁊ vanitas mētis. Scriptū est em. sedit populꝰ māducare ⁊ bibē ⁊ surrexerūt ludē. nō mūlt legere. Sunt q̄ poſt delicati cibi fercula cū in clauſtro sedeāt nō lectōm ⁊ silētio sed curioſitati vacāt ac̄. vij. 18. gen⁹ dicūtur catholici. q̄ oīdūt se bonos ut decipiāt alios circa tpalia. ſicut faciunt quidā q̄ ut hēant creditū frequītant eccīas. audiunt miſſas. interſūt p̄dicacōib⁹. ut hēant filiam alicui⁹ diuitis viri vel ut fiāt heredes aut fidei cōmiſſarij seu tutores pupillor⁹ p aliq̄s legatū cū videant fideles. vñ Aug⁹. in omel. dic̄ sic Cū ceperint aliq̄b⁹ tēptacōib⁹ ea ipa vel ſubtrahi vl negari que iſto velamīe ꝺsecuti sūt vel ꝺsequi cupierūt tūc nec̄e est ut appareat vtr⁹ sup⁹ sit i pelle ouina an ouis in ſua hec ille. vij. 19. gen⁹ dicūtur Laudate xp̄m. qui ad oīa dicta. audita. vel facta ſua ut videātur corde gestare deū dicūt. laudate xp̄m. cū tñ corde blaſphement ſicut fecit ille q̄ fracto flaſcone ⁊ effuſo vino dixit. laudet xp̄s ſ nō de iſto. vñ Iero⁹. dicit. ypocrite sūt q̄ ſtrepitu labioꝝ dño bñdicūt. ſ nuda mente veritati cōtradicūt ac̄. vij. 20. gen⁹ dicūtur Magſācti. q̄ freq̄nter oſculātur ymagines sāctoꝝ q̄ſi videātur eas vellē comedē. vñ Iero⁹ in q̄dam epla dic̄ sic. Si vis hīre ptē cū xp̄o xp̄i exēplo tibi viuēdū est. Si sanctoꝝ cupis hīre ꝺsortiū a malicie ⁊ nequicie cogitatu pectus emūcta. q̄ nō miſi sāctos iuſtos ſimplices innocētes ⁊ puros celestis aula ſuſcipiet hec ille. vij. 21. gen⁹ dicūtur Magterra. q̄ curuāt̄ ad trā illā deoſculādo ſepi⁹. ſicut q̄dā faciūt i eccīis ut magis hūles videātur. nō autez id faciūt ex puritate deuocōis. vñ Iero⁹. i epla ad Celātiā. dicit sic. Nihil est qđ nos ita deo ⁊ hoīb⁹ gratos faciat q̄m ſi vite merito mḡmi ſ hūlitate infimi ſimus. Hūlitatē seq̄re nō que oīdit̄ atq̄ ſilatur geſtu corpis aut ficta voce vbꝝ. ſ que puro cordis affectu exp̄mit̄. Aliud em est virtutez habē aliud vtutis ſimilitudine. multo illa deformior ē ſu ſuperbia q̄ ſub q̄buſdā hūilitatis ſigmis latet. Neſcio em quo turpiora sūt vicia cū vtutū ſpecie celant̄ hec ille. vij. 22. gen⁹ dicūtur Mel in ore. qui ut angeli videātur ⁊ dicātur. vtūtur vbis dulcibus ⁊ mānſuetis ⁊ tñ ſeruāt venenū in corde Job. 20. Cū em dulce fuerit i ore ypocrite malū abſcōdet illud ſb lingua ſua. pcet illi ⁊ nō derelinquet illud ⁊ celabit i gutture ſuo. Panis ei⁹ in vtero illius. vertet̄ in fel aſpidū intrinſecus hec ibi. Et Señ. epla. 3. dicit sic. Barbariſm⁹ est mor⁹ ꝺmodiocūdus ⁊ aim⁹ doloſus. quidā ſe dom ꝺtrahūt foris dilatāt et extendūt. Vitū est hec diūſitas ⁊ signū vacillātis aī ⁊ nondū hñtis tenorē ſuū. hec ille. hoc ē venenū aſpidū inſanabile. vij. 23. genus dicūtur Obediētes. q̄ ex obedīa ōnia faciūt. oſculant̄ ſe mutuo ex obedīa et alia turpiſſīa faciūt q̄ cā honeſtatis obmitto ut patuit de ſocietate Barillotri Banomie q̄ oīa hēbant coīa vxores. filias. diuicias ac̄. Apoc. 2. Hoc vnū bonum habes. qr odiſti facta nicolaitaꝝ q̄ ego odi ac̄. vñ Criſo⁹. ſup matth. dic̄ sic Sexus muliebris incautꝰ est. qr nō oīa que videt et audit cū rōe cōſiderat. Mollis ecīā est qm̄ facile flectit̄ vel de malo ad bonū vel de bono ad malū. Virilꝰ aūt sexꝰ ⁊ cautior ē ⁊ durior. Proptēa ſilatores sūtatis circa mulieres maxime negociāt̄. qr nec intelligē eoꝝ ſilacōes p̄nt ⁊ facile ad eoꝝ dilectōnez inclinātur religiōis cā. Precipue tñ circa viduas negociant̄. Prio quidē qr mulier nō facile decipit̄ hīs cōſiliariū viz. deinde non facile de facultatibus ſuis aliq̄d dat cū ſit ſub alteri⁹ ptāte. ꝓptēa dīs inducaꝝ ſacerdotes ꝺfūdit ⁊ monet ne viduis ampli⁹ ꝺmorent̄ q̄ ceteris. qr ecīā ſi voluntas mala nō fuerit tñ ſuſpicio mala est hec ille. vij. 28. gen⁹ dicūtur Obſuāciales q̄ſi cerimonias ſue religiōis ad vnguē obſeruātes de q̄bz Bern. dic̄. ypocrite volūt ee hūles ſine deſpectu. pauperes ſine defectu. bñ veſtiti ſine ſollicitudine. delicate paſci ſine labore. alijs adulātes. alijs detrahētes. mordaces ut canes. doloſi ut vulpes. ſuperbi ut leones. Intrinſecus aūt sūt lupi rapaces mell dulcedine. ymanis glie ⁊ latentis laſciue ut vr ſi q̄rētes. Volūt ee ſine auctoritate iudices ſine viſu teſtes. poſtrēo falſi acuſatoꝛes ⁊ oī virtute carētes hec ille. Verſucia culpabil ē quā ptendūt. vij. 29. gen⁹ dicūtur patiētes q̄ ꝺtumelias ſuſtinēt iudiciū dei laudātes. egritudies tolerant dei iudicia dep̄cātes. inopiā ⁊ adūſa quecq̄ āplexant̄ dei iuſtitiā ꝺmēdantes. Vñ aug⁹. in epla ad probā dic̄. Perfacile ē veſtē ꝺtēptā hīre indinato capite incedē. velū ſup oculos dimittē. ſed vex hūlez pacīa oīdit inurie hec ille. vij. 30. gen⁹ dicunt̄ pacifici q̄ fingūt ſe pacē diligē quam abiciūt. Vñ hugo li. 3. de clauſtro aīe dic̄ sic. Falſe pacis tres sūt ſpēs. Est ei pax eſtīata. pax ſilata. pax ipata. Dū ei int̄ ſeculares pacē q̄rim⁹

dū discordes ad concordiā reuocam⁹ estimāt secu
lares q̄ mē nos pacē habeam⁹. dū īm estimētis
ouiū foras exim⁹ a mē⁹ q̄i lupi rapaces gregem
simplicē fraty lacerādo dispgim⁹. pacē sil'am⁹.
ꝫ nō hēm⁹. dū vero p̄lati sb̄ditis imperāt et eos
disciplīe legib⁹ nō coartāt. solūmō pacē docēt
a nō tenēt. Estimāt pacē seculares. simulāt pūsi
daustrales. imperāt a nō tenēt tepidi pastores.
Sic ḡ estimaē a nescientibz. silaē a nō hītib⁹. im
paē a nō tenētib⁹ hec ille. //27. gen⁹ dicūtur pēm
tētes. qui fingūt austeritatē pmē exteri⁹ cui⁹ nec
scintillā corde gestiūt. vñ Greg⁹. sup euāgelia di
cit sic. Per Symonē q̄ signē misi abstimētes q̄ fo
ris carnē affitiūt. interi⁹ tñ fructū abstimētie nō
acq̄rūt. Crucez ḡ dñi Symon in angaria portat
qui cū ad bonū op⁹ sine voluntate ducit. tē bonaz
sine fructu opaē. Symon crucez portās nequaq̄
moritē. q. ois ypocrita corp⁹ q̄dē p abstimētiaz af
ficit. ꝫ tñ p amorē glorie mūdo viuit hec ille. //28.
gen⁹ dicūtur placidi q̄ affabilitatē magnā ostē
dūt in cōuersacōne alioz. vñ Jero⁹. in epla dic. Sfi
dā hūilitatē fugiēs illā sectare que vera est quā
xp̄s docuit hūilitatē. in q̄ non sit superbia inclusa
Multi em̄ hui⁹ vtutis vmbraz veritatē pauci se
quūtur. Perfacile em̄ ē aliquā vestē hre ocēptā
salutare sb̄missi⁹. oculisq̄ dejectis hūilitatem ac
mānsuetudinē polliceri. letawce tenuiq̄ sermone
rñ dē. suspirare crebri⁹. a ad oē verbū pctōrez ac
mīsez se clamare. Sed si vel leui ꝑmone offensus
fuerit ocinuo videb̄ attollē supciliū. leuare cerui
cē. a delicatū illū oris sonū. insano clamore repen
te mutare hec ille. //29. gen⁹ dicūtur Pizzocheri.
qui añ oculos hoim oēz modū sācitatis oñdūt
Vñ Greg⁹. in registro dic sic. Quid dicturi sum⁹
qui im⁹q̄ opib⁹ docem⁹. a sola voce ea q̄ fūt iusta
p̄tendim⁹. Ossa ieuniis atterūtur. a mēte turge
mus. corpus despectis vestibz tegit et elacōe cor
dis purpurā supam⁹. iacem⁹ i cinē. a excelsa nō
despicim⁹. doctores hūliuz. duces superbie. ouina
fatie lupinos dētes absc̄ōdim⁹. ac //30. gen⁹ dicū
tur Pouerelli. q̄ maximā pauptatē pretēdūt i ve
stitu cū tñ nullaz indigētiaz patiant. oia videtur
ocēnere ut oia hēant. alios hortātur ad ocemptū
rez ut eis dispēsent. vñ in collacōib⁹ pēm colla
cōne. 6. abbatis piamonis dr sic. Dūt q̄ euāgeli
cā pfectōnez sibare potius q̄ in veritate arripere vo
lūt eoz. s. laudib⁹ puocati. qui vmūsis diuiciis
mūdi pfectā xp̄i p̄ferūt nuditatē ac //31. gen⁹ vo
cātur q̄ruloſi. q̄ alioz vitia grauāt. a sua leuigāt
Vñ Greg⁹. in omel. dic sic. Multi dū pl⁹ vitā sa
cerdotū q̄ suā discutiūt in erroris foueā dilabūē.
min⁹ cōsiderātes q̄ nō eos vita sacerdotū lederet
si ipi hūiliter bonis sacerdotū admonicōnibus
aurē accomodarēt. sed ypocritaz more magna
trabe vulneratos hītes oculos. eāq̄ negligen
tes festucā tenuē in alioz oculis cspitiūt. ac //32.
gen⁹ vocātur Sanctarelli q̄ magnaz abstimētiaz
oñdūt corā alīs ut ieunātes. a sācti appareant.
cū tñ deuorēt paupez in absc̄ōdito. Vñ Jsiō. li. 3.
de fūmo vo. dicit. Qui ad oñsionē sācitatis p̄ten
dit ut alijs q̄ñq̄ p̄esse desideret. iste non ē discipu
lus xp̄i ꝫ p̄uitatis sectator existit qe nō p deo ꝫ se
culi honore studet portare crucis honorē hec ille.
Math. 6. Cum ieunatis nolite f. si. ypo. t. ac //33.
gen⁹ dicūtur Sarabayte. de quibz btūs Bñdict⁹
in p̄cipio regule dicit sic. Hoīm sunt genus tetterri
mū qui nulla ēgula approbati. experiētia mgrī ad
huc opibus seculo seruātes fidē. mentiri se do p
tonsurā nosc̄untur qui bini aut certe singuli sine
pastore. nō dñicis ꝫ suis inclusi ouib⁹ p lege eis
ē desideriozq̄ voluptas. cū quicq̄d putauerint vel
elegerint hoc dicūt sctm̄ a qd̄ nouerit hoc dicūt
non licē. ac //34. gen⁹ dicunt Spiritelli q̄ nolūt n̄
despū loq̄ a cū quo dā stupore a admiracōne ut
magni spūales videāē. vñ Greg. li. 17. moral. dic
sic. Vult ypocrita scire dīna eloq̄a nec tñ vult fa
cere. vult docte loq̄ nec tñ vivere hec ille. //35. ge
nus dicūt Superstitiosi. de q̄b⁹ Pros. li. 1. de vita
ctēplatiua dic sic. Sūt qui dā q̄ velut cōuersi ex
p̄stinis moribus nil abitūē. nō mente mutant sed
veste. nō actu sed hītu. Hoīm fūt q̄ sermone tm̄ nō
ope seculo renūtiasse ctenti secularē vivūt et vi
tia sua inam̄ pfessione vite melioris abscōdunt
ac religiōis ymaginarie noīe palliati. opimonē
vtutis p̄vtute suscipiūt. p̄ dicant mag̃ nec fatiūt
accusāt vitia nec deponūt. publice sibi displicere
simulāt q̄d occulte cmittūt. magni studēt videri
nō fieri hec ille. Tales sūt q̄ n̄ obseruāt regulā suā
//36. gen⁹ dicunt Scrupulosi q̄ oēz punctū regu
le stricte a ādue ponderāt. vñ Bern̄. li. de p̄cepto
a dispensacōe dic sic. Qui sc̄oz regulaz vivere sta
tuūt a si nō ad vnguē ut dr totā custodiūt a si q̄
p fui claustri ritu vel mutāt vel p̄termittunt a re
gulari tñ p̄fessiōe nō discedunt. dū tñ sobrie et
pie a iuste p mor⁹ vivē non desistunt. ac //37.
gen⁹ dicunt Solitarij q̄ vitā cmunē fugientes
solitudinē appetūt. vñ Cesari⁹ dicit sic. Videte
vōtionē vrāz frēs caissimi. venire ad hēmūs sūma
pfectō ē. nō pfecte i deserto vivē sūma dānacō ē
Quid p̄dest si i loco quies teneaē. a īmāetudo in
corde seruet. Si i hītacōe sit silentiū a in habita
toribus vitioz sit tumult⁹. a colluctacō passionū.
Si exteriora nīa serenitas teneat. a īteriora tempe
stas. ac //38. gen⁹ dicunt timorosi q̄ fingunt se ti
mere deū in oī facto. cū tñ magis timeāt mundū
Ecc. 33. Contriti fūt i sp̄on p̄ctōres possedit tremor
ypocritas. vñ Bern̄. sup cāti. dic. Attende diligenē
q̄d diligas. q̄d metuas. vñ gaudeas vel cōtriste
ris. //Sb̄ hītu religiōis aīm secularē. a sb̄ pannis
cōuersiōis inuenies cor puersū. Sub p̄textu cōis
vtilitatis vba vēdere diuitib⁹ a matronis saluta
cōnes hec ille. //39. gen⁹ dicunt singulares de q̄bz
dic Bern̄. sup cāticа sic. Nō vultis eē ctenti vita
cmūi. nō sufficit vob̄ regulare ieumū nō sollem
nes vigilie. non imposita disciplina nec mēsura
quā vobis partimur in vestimentis vel alimen
tis. Priuata prefertis. quibus vestri curā semel
nobis tradidistis. Quid rursum de nobis intro
mittitis. Nā illaz quā nobis totiēs deū cscieciis
vestris testib⁹ offendistis. p̄riā. s. voluntatē vrāz

ecce nūc itez mgrāz habetis: nō me. Illa vos do
cet naturā nō pcē rōni. nō acqescē seniorz consi
lio. vel exēplo nō obtēpare. nobis non obedire.
An ignoratis qz melior est obedia q̄ victime. c
Nōne legistis in regula vra q quicq̄d fit sine mo
lūtate vel osensu spūa! pūis vane glie deputabi
tur non mercedi hec ille. ℣ro. genꝰ dicūtur Justi
Luc. 18. dixit Jhs ad quosdā qui in se confidebāt
tāq̄ iusti q aspnabātur ceteros ac. q nō pficere
ꝑ cōspici cupiūt. qui in hitu aut gne vite aliqua
faciūt q ad laudē hūanaz tendūt. puta asperū
cultū. vitiosū caput. negligēciorez. plixā q ipexaz
barbā. indictū argento odiū q cubile humi posi
tū. torqre corpus. faciles odisse mūdicias. squa
lorē appetere. cibis nō tm vilib⁹ ꝑ eciaz horridis
vti. vnd Prosp li. p. de vita otēplatiua. dicit sic.
Laudant quoz cupiūt p dicatione laudari. ieiu
nāt ut vultus sui pallorē pmtiosis laudibz ven
dant. ad reprehendēdos alios pmpti. ꝑ nō patiūt
a quibuslibet vel leuit reprehendi. Ad faciē publi
cā pacīam fingūt q in aīo iracūdie vir⁹ abscon
dūt. Ad no cēdū pati cū no cēdi tēpus inuenerīt
Suoz actuū negligētes fiūt. alioz ꝓcaci liberta
te cēsores. q se associāt vgimb⁹ sacris q viduis
quib⁹ cōglutināt affectu ut facili⁹ ab eccīe qd
dictū q̄ nephas est q̄ ab eaz cōione discedant
qui q si cū illis forte nō peccāt tñ male suspicōm⁹
de se ꝓtendo materiā. vitaz maculē simistre opio
nis infamant hec ille. Ecce grauitas ypocrisis.

Post hāc declaracōez dixit sāctus thomas aie
deuote. O aīa simplex iā potes intelligē quid sit
ypocrisis quā diffinitue Petr⁹ rauēnas in q̄daz
sermōe declarat dicēs. ypocrisis ē sūbtile malū. se
cretū virus. latēs venenū. vtutū fucus. tinea san
ctitatis. ypocrisis secreta filat ꝓspera fallit. curio
se mentit. q crudeli arte vtutes trūcat mucrone
virtutū. Jeiumū ieiumio pimit. oratione oīonez
vacuat. māz miseracōne pstermit hec ille. Ne tñ
Belial gloriet in arguciis suis docebo te q̄ pacto
illi rñdeas. ℣ Ad pmū dic qd mutacō faciei Dauid
fuit fictio figural sicut glosa exposit i titulo illi⁹
ps. Rñdicā dñm i oi tpe. ℣ Ad secūdū dic qd finis
primi⁹ filationis est ofidē se aliud q̄ sit. Lucrū
aūt vel gloria vel edificatio primi aut dignitas tē
palis est finis remot⁹ q̄ p accidēs ocomitātur si
mulacōnē. ℣ Ad terciū dic qd licet peccatū suū oc
cultare absq̄ filacōe ne. l. exim de scādalū aliis ge
nereť. ꝑ illa nō est pncipal intencō ypocrite. vñ
Crisō. sup Matth. dic sic. Tolle hoc vitiū de dero
ut nō velint hoīb⁹ apparē q fine labore oīa vicia
resecanť. Ex hoc em vicio nascit ut ne velint inť
se meliorē hre hec ille. ℣ Ad qrtū dic qd filationē
Jheu nō est necesse excusari a pctō q mēdatio. qz
malus fuit utpote ab ydolatria Jerobaaz nō re
cedens. Cōmendať tñ q tpaliter remūerať a dō.
nō p filacōne ꝑ p zelo quo destruxit cultū Baal
ut patet. ℣ Tūc aīa cōsolata ex tali exhortacōe
ad veritatez vite grās agens dō q suis doctorib⁹
abiit domū in pace. ꝓponēs seruire dō in sāctita
te q iusticia q veritate Amen.

℣ Feria. q. dñice secūde quadragesime.
Sermo. 17⁹. de peccato Superbie.

Non venit ministrari Matth. 20. ca.
Vodie aīa simplex fidel q devo
ta salutis fue intēta accessit ad ec
desiā q audiēs missaz tā ex lecti
one ꝓphecie Hester. 6. ca. q̄ ex
euāgelio adūtit vnā oclusionē
valde notabilē. s. Supbia q̄ dō q regule ipi⁹ non
subicit grauissimū pctōz ee ouincit. Rō isti⁹ cō
clusionis est illa. Quia in quolibet pctō duo at
tenduntur. s. aūsio ad ommutabile bonū que mate
rialit se hz in pctō. et aūsio a bono incōmutabili
que ē formal q opletiua cā pcti. Ex pte aūsionis
nō hz supbia q̄ sit maximū pctōz. qz celsitudo
quā supb⁹ inordinate appetit sedz suā rōnez nō
hz maximaz repugnanciaz ad bonū vtutis. Sed ex
pte aūsionis supbia hz maximā gravitatez. Quia
in alijs pctis hō a deo aūtit. vel ꝓpt ignorāciaz.
vel ꝓpter infirmitatē vel fragilitatē. vel ꝓpt occu
piscibilitatē q desideriū cuiuscūq̄ alteri⁹ bonī. Su
pbia aūt hz auersionē a dō ex eo q̄ nō vult deo
q ei⁹ regule subici. vñ Boeci⁹ dic. q cū oīa vicia
fugiāt a dō. sola supbia dō se opponit. Et ideo sic
auerti a dō q eius p̄ceptis p se ad supbiā ptinet
cui⁹ actus est dei otēptus. Sciēdū q gravitas su
pbie cōtingit ex tribz. ℣ Primo rōne motiui. Quōto
em aliq̄s minoris tēptacōis impetu cadit tāto g
uius peccat ut dicit Aug⁹. In alijs aūt pctis est
vehemēcior impugnacio. sicut ira vehemēter impugt
ꝓpter suū impetū. filiť q cupia ꝓpt eius ꝓnatura
litatē ut dr. 2. ethicoz. difficile aūt est ista evita
re idō minoris gravitatis iudicātur. Motiuū aūt i
supbia est ꝓpria excellēcia que nullo alio exñte
posset appeti a spū hūano cui⁹ obiectū cū sit ho
nestū apparens magis hz filitudinez cum fine q
aūtit ab vltio fine. Quū em motiuū ei⁹ magis ha
beat apparēciā bonī idō error circa ipm est magis
nociu⁹. ℣ 2° rōne originis. Est em origo oīm alio
rū peccatoz. vñ sup illud ps. Supbi inique age
bant. dic glō. Supbia est maximū peccatū in ho
mie. qz inde manauit nūi origo delicti. Spā oīa pec
cata vel actus vel obiecta eoz intēdit ut frequē
ter ordinare in finē suū intētū. puta iste vult ha
bere pecuniā ut in excellētior appareat. vñ Aug⁹.
. 11. sup Gen. ca. 21. dicit Neq̄ essent hoīes amato
res pecunie nisi eo se putarēt excellēciores quo dici
ores. ℣ 3° rōne adhesiōis. Difficile ei est vitare ali
qd pccm ꝓpt ei⁹ latētiā q sic difficile ē evitare sup
biā qz etiā ex ipis bonis occasiōz sumit. Vñ aug⁹.
in regula dicit Cetera peccata in malo opib⁹ exer
centť ut fiāt. supbia vero bonis opib⁹ insidiatur
ut peant. Et ps. In via hac q̄ abulabā abscon
derūt supbi laqueū mihi. vñ mot⁹ supbie occul
te subrepens. postq̄ deprehensus fuerit p racōem
facile evitať tñ ex cōsideracōe ꝓprie infirmitatis.
Secū. r. Quid superbis pulvis q cinis. tñ ex cōsidera
cōe dīne magnitudinis Job. 15. Quid tumet cō
tra deū spūs tu⁹. tñ ex impfectōe bonoz de q̄bus

homo superbit Isa.20.Quis caro fenū a quis gloria eius q̄si flos agri. Et.67. Quasi pān⁹ mēstruate vmūse iusticie vē. Quis intellectis aīa exiuit ab eccīa vadēs domū cū ꝓposito seruiēdi dō hūiliter Et ecce Belial intēdens eā ab hoc ꝓposito reuocare ait. O amīa simplex q̄ facile decipis tā leuit̄ credēdo. Volo tibi ondē q̄ superbia nō est maximus pctōz // Prīo sic. Nullū pctm̄ ē remissuz a dō q̄ illō q̄ ipe ꝑmittit etiā fac̄. ꝫ superbia onūerat̄ int̄ ꝑmissiones ōnas. dicit̄ em̄ Isa.60. Ponā te in superbiā seculoz. gaudiū in gnacōez a gnacōez ergo superbia non est pctm̄ // 2° sic. Illud p q̄ dō deo assimilatur appetē a velle nō est pctm̄. q̄ q̄libz creatura naturaliter hoc appetit et in hoc optia ei⁹ pfectio ꝟsistit a p̄cipue hoc ouenit creature rōnali que facta ē ad ymaginē a similitudinē dei Gen. 2. ꝫ p superbiā dō deo assimilatur. q̄ ut dic̄ Prosper li. sentētiaz. Superbia est amor ꝓprie excellētie per quā dō dō assimilatur qui ē excellētissim⁹ ps̄. Excelsus sup oms gētes dns a sup celos gloria eius. ergo ac̄ // 3° sic. Oē pctm̄ ocontrariat̄ caritati. ꝫ pctm̄ superbie nō ocontrariat̄ caritati neq; q̄tū ad dilectōz dei neq; q̄tū ad dilectōez ꝓximi. q̄ excellētia quā q̄s inordinate appetit p superbiā nō semp ocontrariatur honori dei aut vtilitati ꝓximi. g̃ superbia nō est pctm̄ mōrle // 4° sic. Multa sūt vitia q̄ ocontrariātur maioribz vtutibz. puta infidelitas. despacō. odiū dei. homicidiū. Superbia vero ocontrariat̄ hūilitati q̄ nō est maxima vtutū. 1. Corinth. 12. Maior autē horū ēcaritas. g̃ superbia nō ē maximū pctōz // Aia vero abiit tristis q̄rēs a osules legis doctores cui mox obuiauit moyses a q̄ cogḡta cā mestitie ait Ego declarabo ocloz tuā testi° legis q̄druplicis. s.

// Legis Natural.
// Legis diuinal.
// Legis Propḥal.
// Legis hūanal.

Primo testi° derat ex. 2. Prīo ex pte diffimilōis. Nā superbia noiat̄ ex hoc q̄ aliq̄s per voluntatez tendit supra id q̄d ē. Vñ Isid. li. ethimol. dic̄. q̄ superb⁹ dr q̄ vult sup̄ videri q̄ est. qui em̄ vult supgredi q̄d est superb⁹ ē. Datet aūt hoc rō recta ut voluntas vniuscuiusq; ferat̄ in id q̄d ē ꝓportionatū sibi. q̄n aūt voluntas impat aliq̄d q̄d adūsat̄ rōni recte hoc facit rōez p̄cti. q̄ scdz dyo. 2. ca. de diuino. Malū aīe est p̄ter rōnez eē. ideo superbia ē grave pctm̄ // 2° rōne origmalis. Superbia em̄ ofidērat̄ duplr. Vno° q̄tū ad obiectū et sic est spāle pctm̄ cui hēat spāle obiectū. Est em̄ superbia inordinat⁹ appetit⁹ ꝓprie excellētie. Alio° q̄tū ad reatū dantie ꝓfectū a sic a superbia originant̄ alia pcta duplr. Vno° imq̄tū alia pcta ordinātur ad finē superbie q̄ est ꝓpria excellēcia ad quā pōt referri oē id q̄d inordinate appetit. Nā furarij a raptores ab vuris a rapinis idō nō cessant. q̄ int̄ vicinos suos honorifice viuē nō possent si ab eis cessarēt. vñ Greg⁹. 33. moral. dic̄. q̄ alē intumescit eloq̄o. alē infimis a terrenis rebz. alter sūmis celestibusq; vtutibz. Alio° imq̄tū hō p superbiaz ocē mit ōmaz legē p quā ꝓhibet̄ a peccando. scdm illud Jere. 2. Cōfregisti iugū. rupisti vincula. dixisti nō seruiā // 3° rōne corrupcōis. Naz aliq̄d peccatū pōt corrūpe vtutē duplic̄. Vno° p directā cōtrarietatē ad vtutē a hoc mō superbia corrūpit hūilitatē ad quā ꝓtiet retrahē animū ab inordinato appetitu mḡnoz. q̄ superbia sb̄iectōez asperna t̄. Alio° abutēdo ipa vtute et sic superbia corrūpit quālibet vtutē imq̄tū ex ipis vtutibus sumit occasionē superbiēdi sicut a quibuslibet alijs rebz ad excellētiā ptinētibz. vñ Greg⁹. li. 33. moral. dicit q̄ superbia neq; q̄ est vm⁹ vtutis extinctiōe cōtenta. Per cūcta aīe mēbra se ingerit a q̄si gnal̄ ac pestifer morbz oīe corpus corrūpit. Et Isid. dic̄. q̄ superbia est ruina oīm vtutū // 4° racōne aggḡuacōis. Naz superbia est grauissimū pctm̄ duplic̄. Prīo ex se rōne auersiōis a deo. vñ super illud Job. 33. ut auertat hoiem ab imq̄tate. dicit glō. q̄ cōi oditorē superbire est eius p̄cepta peccādo trāscendē. 2° q̄ superbia causat grauitatē alioru pctōz. Contīgit em̄ aī superbiaz eē aliq̄ pctā leuiora q̄ ex ignorātia vel infirmitate cōmittūtur. sed inter ḡuia pcta p̄mū est superbia sicut causa p quā alia pcta aggḡuant̄. Et q̄ id quod est p̄mū i causādo est vltimū in recedendo ido sup illud ps̄. Emūdabor a delicto maximo. dicit glō. hoc est a delicto superbie. q̄d est vltimū recedēntib⁹ ad deū a p̄mū recedētib⁹. Naz alijs vicijs in fugā uersis sola superbia in capo remanet nō cessans impugnare hoiez dū ipe viuit. vñ quidā. Cū bñ pugnabis cū cūcta sb̄acta putabis Que magis infestat vincēda superbia restat. Et sup illud ps̄. Si mei nō fuerint dñati tūc immaculat⁹ ero. dic̄ glō. Superbia ē imitū a cā oīs pcti. qua q̄ caret vere est immaculat⁹. a sic pz ḡuitas superbie // Quātū ad secū dū Sciēdū q̄ superbia est valde detestāda. qm̄ licet magnā felicitatē ꝑmittat. s. potētie. dominij. a talis honoris. nō tñ ꝑmittit stabilitatē q̄d pz q̄druplr. Prīo Tul. li. 1. de officijs dic̄ sic. In rebz etiā ꝓsperis superbia fugiēda est a arrogātia. Nā ut aduersas res sic et secūdas immoderate ferre leuitatis ē hec ille // 2° Sen. epl'a. 81. dic̄ sic. In homines nīi similes superbia nō agim⁹ imperiū nec quicq̄ vel minima seruitute exigim⁹. p̄ter corp⁹ q̄d solū anno famulari debē cēsem⁹. Alioq̄n seuicia est in obsequiū cogḡe quos nob frēs eadē natura ꝓpagauit et q̄b⁹ a deo pre comunīū honoz spō det̄ hēditas hec ille // 3° Salustius i Jugurtino dic̄ sic. Popul⁹ a senat⁹ rōn⁹ anī Cartagīnē dele tā. placide molesteq; rēpublicā tractabat. neq; glie neq; hōris certam eāt. ꝫ vbi illa formido mētis discessit. ilico ea q̄ scdas res amāt. lasciuia atq; superbia incessere. ꝫ met⁹ hostil̄ in bonis artibz ciuitatez detinebat. Itaq; in rebz adūsis optauerūt otiū q̄d post q̄ adepti sūt. aspi⁹ acerbiusq; sic nē pe cepe nobilitas diḡtatē. ꝓpls libtatē i libidinē vtere. sibi q̄sq; ducē. rape. trahē. hec ille // 4° Sydonius in epl'ari li. 2. dic̄ sic. Quis ius fasq; omne supergressi sūmā beatitudinē sūmā potestatē putāt. Hoc ipō satis miseriores q̄ parū intelligunt

se inq̃etissimo famulatui subiacẽ. ſñ sicut homi
b⁹ reges ita ẽgib⁹ dñandi desideria dñantur hec
ille. ſFugiẽda est ḡ supbia q̃ mores bonos pũtit
ac̃. Q̃ntum ad tertiũ sciẽdũ q̃ status dominij a
potentie p supbiã acq̃situs ẽ valde piculosus a i
quiet⁹ ptz q̃druplr. Prio plaut⁹ in aulularia
dic̃ sic Res mimũ singularis ẽ hõ. parez ferre nõ
pacies. Minores despicim⁹. maioribꝰ inuidimus
ab equalib⁹ dissentim⁹ hec ille. 2° Iuuenal li°.
8. dicit sic. Quia tu gallime filiꝰ albe. Nos vilꝰ po
pul⁹ nati infelicib⁹ ouis hec ille. 3° Ouidius li. p̃. de
fastis dic̃ sic. Fast⁹ inest pulchris. seq̃turq̃ sup
bia formã hec ille. Et claudian⁹ in maiori dic̃ sic.
Inq̃nat egregios adiũcta supbia mores. Et Pri
mas dicit sic. Si tibi grã. si sapia. formaq̃ detur
destruit õia sola si comitet. 8° Señ. tragedia
2. dic̃ sic. Vos quib⁹ rector maris atq̃ terre Jus
dedit magnũ necis atq̃ vite. Pomite inflatos tu
midosq̃ vult⁹. Quicq̃d a vobis minor extimescit
Maior hoc vob dñs minat. Oẽ sub regno ḡuioẽ
regnũ ẽ. Quẽ dies vidit ẽmẽs supbũ. Hũc dies
vidit fugiẽs iacentez. Nemo ofidat mimũ secun
dis. Nemo despet meliora lassis. Miscz hec ill⁹ p
hibetq̃ doto. Stare fortunã. rotat õne fatũ. Neo
tã dinos habuit fauentes. Crastinũ ut possit si
bi polliceri. Res deus nrãs celeri citatas turbine
versat hec ille. Sic ergo pz q̃ supbia ap⁹ poetas
est grauit reprobata ac̃. Q̃ntũ ad exẽpla genti
liũ Sciendũ q̃ supbia odenat q̃druplr. Prio
Marcus drusus tribun⁹ plebis Rome dũ cõtio
nareẽ in senatu super quodã facto valde arduo
a quidã nobilis rõn⁹ dictus Lucius philippus q̃
erat ofil rõn⁹ ipm interrupisset q̃ nõ recte loq̃reẽ
nec ofuleret. iste drusus cepit illũ p collũ a p di
entulũ suũ a nõ per publicũ mistz iussit eũ duci
ad carcerez qui tãta violẽcia eũ cepit q̃ multus
sãguis de naribꝰ eius fluxit. Cũq̃ senat⁹ misissz
p druso ut ad curiã veiret rẽnuit dicẽs. Cur nõ
potius senat⁹ ad ipm in curia hostili veniret vbi
ipe red debat iura plebi. vñ Tribun⁹ maxia sup
bia senat⁹ imperiũ despexit. ß sibi male successit.
ut dicit Valeriꝰ li. 9. ca. 1. 2° Marcus anthoniꝰ
dũ eẽt in cõuiuio cũ pluribz nobilibz rõmis a al
latũ eẽt caput Casserij ruffi senatoris aliꝰs diu
tentibz faciẽ dixit. Adducite hoc caput ꝓpius. q̃
diligẽter inspecto ait. hũc non nouí. O supba de
senatore. O impotẽs de occiso cõfessio. Valerius
ibidẽ. 3° Xerses ꝓponẽs bellũ imicẽ cõ grecos
uocatis baromb⁹ suis supbe et arrogãter dixit
eis. Parate vos obedire a nõ cõsulẽ. qui cũ bella
ret maxio exercitu cõ grecos turpiꝰ deuict⁹ fuit
4° Hamb̃al dũ staret eleuat⁹ a supbz in castris
post victoriã habitã de rõmis apud cãnas nemi
mi dabat tñsuz ñ p famulũ internũtiũ. ymo etiã
frẽz suũ Hasdrubalẽ otẽpsit. qui tãdẽ fugat⁹ p
Scipionẽ deuict⁹ est. Ecce finis supbie.

Secũdo declaraẽ eadẽ oclusio testi° legis diui
nal. Sciendũ q̃ supbi faciũt q̃tuor mala.
Prio fũt suis maioribz inobediẽtes. ſñ Adã ꝓp
ter excellẽciã quã appeciſt cũ audisset. Eritis sicut
dij ac̃. De ligno vetito comedit a do inobediens
fuit. Geñ. 3. Agar ancilla abrahe vidẽs se concepis
se desperit sarã dñaz suã Geñ. 16. Pharao super
bus nolẽs obediẽ do dixit. dñm nescio a isrl nõ
dimittam. Exo. 7. Rebellio a inobedia Chore. da
than a Abiron. ex supbia mg̃na processit Nũeẽ.
16. 2° fũt a supioribz cito discedẽtes. ſñ volen
tes supbe edificare turrim deuenerũt ad confusionẽ
linguaz. Geñ. 11. Dauid supbe nũerãs populũ de
uenit ad pestilẽciaz. 2. Reg̃. 24. Aman q̃ supbe vo
lebat ab oĩbus adorari deuenit ad patibuli suspẽ
sionẽ. Hester. 3. a. 7. Balthasar q̃ supbe abusus
est in cuiuio sacris vasis templi dñi infectus ẽ
a dario. Daniel. 7. Anthiocus supbe cõñ iudeos
a ciuitatez sanctã locutus est a deuenit ad maxi
mã miseriã a horribilẽ egritudinẽ. p̃. Machabeo
rũ. 9. 3° fũt multis facinoribz cãz pbentes. ſñaz li
bido dñandi quã habuit Herodiaz timẽs ne po
pul⁹ rediret ad domũ Dauid fecit eũ ydolatrare
. 3. Reg̃. 12. Post victoriã habitaz de Arphaxat
ſñabuchodonosor multas ciuitates a regna destru
xit. Judith. 3. Anthiocus supbe intrauit sanctifi
cacõnez et accepit altare aureũ. p̃. Mach. p̃. 8°
fũt moribz bonis resistẽtes. ſñ Amalech percussus
a muliere vocauit armigez suũ dicẽs ei Percute
me ne dicaẽ q̃ a muliere sim occisus. Judic̃. 9.
Dubitaẽ cũ. 8. fuerĩt reges qui populũ dei afflixe
rint. s. Pharao. ſñabuchodonosor. Senacherib.
a Anthiocus. velut mistri dire iusticie et supbi
erint cõñ deũ cuiꝰ istoz fuit supbia grauior. ſñ
Pharao ꝓp pcto iudeoz quo vendiderũt sãguinẽ
Joseph innocẽtis tãq̃ mister dire iusticie affli
xit grauissiẽ populũ dei sedz q. 23. q. 8. ca. ſñabu
chodonosor. dr sic. Pharao hõ eãt q̃ tũ ad natu
rã. rex q̃ tũ ad dignitatẽ. captiuũ dr populũ possi
debat q̃ tũ ad cãz. flagellis demẽter admoitꝰ q̃
tũ ad penã hec ibi. de ſñabuchodonosor. 23. q. 7.
ca. Remittitur. ſ. hinc nõndũ. dr sic. Vñ cũ dñs
diceret ad ꝓphaz de ſñabuchodonosor. q̃d dabo
ei p labore quo seruiuit mihi apud tyr. statim
subiũxit da. hoc ẽ datã ꝓnũcia egiptũ a ethio
piã. Cũ aut in corde suo superbiẽs postea diceret.
Nõne hec est Babilon quã ego cõdidi in robore
regni mei. Et statim immutauit deus mentẽ eius
rõnabilẽ a induit eũ ferina bestialitate ut ab ho
mibz fugiẽs cũ bestijs viueret hec ibi. De Sena
cherib ibidez dr sic. Vñ ipe dñs ait ꝓphaz. Vir
ga furoris mei assur. ipe aũt nõ cognouit. Assur
erat virga furoris dñi. qz p eũ immũeras gentes
dira iusticia flagellare disposuit. Ipse vero non
cognouit. qz in supbia elatus victoriã quã assecu
tus fueãt nõ dire potẽcie ß suis viribꝰ attribuit.
vñ ipe dñs cõñ eius supbiã loq̃tur dicẽs. ſñq̃d
gloriabiẽ serra otra eũ q̃ secat in ea. Aut nũq̃d
exaltabiẽ securis otra eũ qui cedit in ea. Quib⁹
filitudinibz satis pspicue ondiẽ q̃ sicut serra et
securis nec secare nec cedẽ ligna pñt ñ ab alio re
gãtur. ac ido otra regẽtez se supbire nõ dñt. sic il
li p quos deus pmit absq̃ nutu dire dispositio
nis mihil agẽ valẽt. ac ido otra regẽtẽ se supbire

eis nō licet hec ibi. De Anthioco ibiō dr sic. Per Anthiocū qz cū ydolatria iudaice plebi dñs pu niret a pace quā ex lege dei abiectaz ex sactis na tionū assumptis qrebāt: illis in pmitie verteret. qz dei dispōne ignorās sue facultati deuastacōez illi⁹ plebis attribuit. impcat in eū pheta dicēs. Effunde irā tuā in gentes que te nō nouerūt a in regna q nomē tuū nō inuocauerūt. ne forte dicāt in gentibz. vbi ē deus eoz. hec ibi. Omīs isti deua stacōez indeoz intēdebāt. Et in supbiaz elati gra uissie sūt flagellati Naz Pharao submersus ē in mari. vñ de ipse. dist. 2. ca. nec quēq. dr sic. Cernimus in rege Pharaone qui diu reluctat⁹ a i sua pfidia demorat⁹. tā diu resistē potuit et pualere donec ad aquā veniret quo cū venisset victus ē a extinctus hec ibi. Nabuchodonosor mutat⁹ ē in bestiā. vñ. 17. q. 3. ca. miror. dic sic. Si de ptāte pfu mit Nabuchodonosor regē intēde qui cā supbie in bouē est ex hoie ꝺmutat⁹ hec ille. Sicut autē in hystoria scolastica dr. Ista nō fuit passus scd̄m corpis immutacōez. ß scdz mētis alienacōnez et ablatus ē ei sensus a vsus lingue a videbat sibi q eēt bos vel thaur⁹ in anteriorib⁹. leo aūt i posteriorib⁹. Daniel vero p eo orauit a. A. tpa. A. annī ad suas pces in septē menses mutati sūt in quib⁹. A. mēsib⁹ dies. xl. insaniaz patiebat. p alios aūt. xl. ad cor rediēs flebat a orabat ita q ex magnis fletib⁹ oculi eius ut caro facti sūt. Completis autē. A. mēsibz reuocat⁹ est. ß regē noluit donec cōpleuit pnāz. A. annoz in q̄bus non co medit carnes nec bibit vinū. Senacherib cū vellet deuastare Jhrl'm a indeā a tūore supbie blas femaret dñm deū isrl'. eadē nocte misit dñs āge lū suū qui pcussit oēm viz robustū a bellatorē a pncipē exercit⁹ regis Assyrioz. centū octogīta qnq milia virorū. Reuersusq est cū ignominia in terra sua. Cūq ingressus eēt in domū dei sui: si lij qui egressi fuerāt de vtero eius interfecerūt eu gladio ut hēt. 4. Reg. 19. Et. 2. paralipo. 32. Vbi Rabi Salomō dicit. q oīa corpa interfectoz igne cre mata sūt infernali vindicta pter regis supbiā a blasphemiā otra deū q8 patuit. qz spoliantes eos in dei non inuenerūt nisi vestes a arma illesa. corpa vero in cineres redacta. Anthiocus aūt super be locut⁹ est. ventuz se iherosolimā a ogeriem sepulchri in deoz eā factuz. Deus autē pcussit eū insanabili a invisibili plaga. Nā apprehēdit eu dolor dir⁹ viscez a amara interniū tormēta. ita ut de corpe ei⁹ vermes scaturirēt. odore etiaz illi⁹ a fetore exercit⁹ grauabat. ita ut nec ipe fetorez suū ferre posset. pegre in montibz mīse abili obi tu vita defūct⁹ ē. Ecce q̄ē pumitōnē isto⁹ regū p supbia ipoz. Dubitat cui⁹ eoz supbia fuerit gra uior a culpabilior. Rñdeo. In phara one fuit supbia cū obduratōe cordis Exo. x. Indurauī ē cor Pharaonis. nō vult dimittē populū. in quo de fuit sāctoz oīo a ppria contritio. In Nabuchodonosor fuit supbia cū ydolatria. qz fecit statuā aureā a iussit ut q̄cūq nō adoraret eā iactaret in fornacē ardentē Daniel. 3. Sz nō fuit obduratō cordis qz Daniel p eo orauit a ipe pnām verā egit. In Senacherib fuit supbia cū obstinacōne a ydolatria. qz fugiēs cadauera sui exercitus cū eēt in tē plo dei sui vouit se sacrificare duos filios suos si pspe rediret in regnū suū qd illi audietes occide rūt prem suū. Etiaz adiecit blasphemias cōtra deū isrl'. pt q̄s orauerūt Ezechias rex a Isaias pphe ta cōtra Senacherib ac vociferati sūt vsqz in cel̄ū. 2. paralipo. 32. Vñ nec penituit etiaz viso flagello dīne iusticie. In Anthiocho fuit supbia cū obdu racōne. qz supbia repletus igne spirās aīo in iu deos et pcipies accelerari negotiū. q̄ppe q nullo mō a sua malitia cessaret. 2. Mach. 9. fuit ydola tria cū sacrilegio. qz templū spoliauit a vasa sācta abstulit ac. ut pz. 1. Mach. 1. Fuit blasphemia a homicidiū a successio ciuitatis ihrl'm. ut dicit ibidē. Fuit fictio a mēdatiū in epla quā scripsit iudeis vñ nō merebat sāctoz dēpcacōez. Fuit pna ei⁹ more dānatoz qui dolēt de pena a non de culpa. Sap. 7. ideo orabat scelest⁹ dñm a quo nō esset miam cōsecutur⁹. 2. Mach. 9. Propterea supbia Anthiochi fuit grauior. qz plurib⁹ a maioribus obnoxia pctis a grauioribz penis ut pz.

Arcō declarat eadē cōclo testi⁹ legis pphe. sciēdū q supbia ē gnūssima inter pcta q̄drupl'r Propio rōne derelictōis. Nā pphe supbiā hō derelin quit a dō. vñ Leuit. 26. dicit sic. Si nō audieritis me nec feceritis oīa mādata mea visitabo vos ve locit in egestate a ardore q cōficiat oculos vros a consumet aīas vras. frustra seretis semētez q ab hostibz devorabit. ponā faciē meā otra vos a corruetis corā hostibz vris a sbiciemi hīis q̄ o dere rūt vos. fugietisq nemine psequēte. Si autē nec sic obedieritis mihi addā ad correpcōnes vras septuplū pphe pcta vra a otera supbia duricie ve stre ac. Et Nūeri. 17. dr sic. Aīa q p supbiā aliq̄d cōmiserit sive civis sit ille sive pegrin⁹. qm̄ adu sū dñm rebellis fuit pibit de pplo suo. Verbū em̄ dñi otēpsit a pceptū illi⁹ fecit irritū. idcirco dele bit a portabit imq̄tatē suā. Et deut. 1. dr sic Cūq instructi armis pgeretis in mōtez ait mihi dñs. dic ad eos. Nolite ascēdē neq pugnetis. Nō em̄ sū vobiscū ne forte cadatis coraz inimicis. Locutus sū a nō audistis. ß aduersātes impio dñi a tumētes supbia ascēdistis in mōtez ac. 12° rōne dānacōis. vñ Tob. 4. dr. Supbiā nūq̄ in tuo sēsu aut in tuo vbo dñari permittas. In ipa ei sūpsit initiū oīs pditio. a Job. 20. dr. Si ascēderit in celū supbia ei⁹ a caput ei⁹ nubes tetigerit q̄si sterq̄linū in fine pdet. 13° rōe detestacōis. vñ pū. 18. dr. Arrogātiā a supbiā a viā puā a os bilingue detestor. a. 11. ca. Vbi fuerit supbia ibi erit a otūelia. a Ecc. x. Odibil corā dō a hoībz ē supbia. Initiū supbie hoīs apostatare a dō. qm̄ ab eo q̄ fecit illū recessit cor ei⁹. qm̄ initiū pcti oīs ē supbia. q̄ tenuerit il lā adimplebit maledictis a subūtet eū in finē. ra dices gentiū supbaz arefecit dēs ac. 14° rōe vilipensiōis. Nā pphe supbiā q̄ se exaltat hūliabit p vilipēsionē ut pz de Lucifero. vñ Isa. 14. ponunt decē cāe supbie ei⁹ q̄bz cor rūdēt decē vilipēsiones.

Prima causa fuit pulchritudo nature vñ dr. Dicebas in corde tuo In celū ascendā. de illa pulchritudine dr Ezech. 18. Eleuatū est cor tuū in decore tuo. Ecce superbia. cui dr. Quō cecidisti de celo lucifer q̄ mane oriebaris. Ecce vilipēsio. Secūda causa fuit virtus seu fortitudo. Nam de sua virtute superbiens exprobrabat ceteros angelos dicēs. Super astra celi. Ecce superbia. cui dr. Coruisti in terrā q̄ vulnerabas gētes. & despiciebas alios angelos Ecce vilipēsio. Tertia cā fuit scīa. qz fuit plen9 sapiēcia de q̄ superbiēs dic̄. Exaltabo soliū meū. & intellectū plenū scīa. Ecce superbia. cui dr. Infern9 subtus conturbat9 est in occursū aduētus tui. & intellectus tu9 obtenebrat9 cui infern9 dīnat. Ecce vilipensio. Quinta cā fuit ptās. Erat em̄ pncēps oīm angelor̄ p quē illūmacōes dei puenieb̄at ad alios angelos. Nā angel9 superior illūmat. purgat & pficit inferiorē de q̄ ptāte superbiēs dicit. Sedebo in mōte testamēti. Ecce superbia. cui dr. Suscitabit tibi gigātes & alij angeli velut gigātes dīnabunt tibi. Ecce vilipēsio. Quinta cā fuit astucia. Erat em̄ prudēs scdz naturā in cōsilijs & agēdis. sed hāc prudenciā conūtit in astutiaz male agendor̄. vñ superbiēs dic̄. In lateribz aq̄lonis. Cogitauit em̄ & si nō ero pncēps eccl̄is dō respectu bonor̄. saltē ero pncēps ei eccl̄is respectu malorum pñs. Quid gloriaris in malicia qui potēs es in imq̄tate. Ecce superbia. cui dr. Oēs pncipes terre surrexerūt de solijs suis. oēs pncipes nacōnū & vniūsi rūdebūt & dicēt tibi Et tu vulnerat9 es sicut & nos. nri similes effect9 es. Nā cū sint. ix. ierarchie angelor̄ de q̄libet ierarchia cecidit tertia pars Apoc. 18. Draco traxit tertiā ptē stellar̄. De pma ierarchia dicit Oēs pncipes terre. de secūda dr. Oēs pncipes nationū. de tcia dr. Et vniūsi &c. Qui em̄ volebat eē eccl̄ie creatori deuenit ad hāc vilitatē ut eēt eccl̄ie infimis angel̄ q̄bus añ ruinā p̄erat. Ecce vilipensio. Sexta cā fuit diuitie de q̄b9 Ezech. 18. dr. Omnis lapis p̄tiosus operimētū tuū. auz op9 decoris tui. Nā alios angelos ad ornamētū suū q̄si vestem habuit quor̄ dū daritatē trāscēderet ex eor̄ cōpacōne dariores fuit. quā daritatez superbiēs amisit dicēs. Ascēdaz. cui dr. Detracta est ad inferos superbia tua. Ecce vilipēsio. Septia cā fuit elacio & falsa extimatio de se. Nā volūtas cuiuslibet creature rectitudinē in suo actu nō hz n̄ a dīna volūtate regulet ad quā ptinet vltim9 finis. sicut q̄libet volūtas inferioris dz regulari scdz volūtatem superioris. ut volūtas militis scdm volūtatē ducis exercitus. Et hoc mō angel9 peccauit conuertēdo se per libez arbitriū ad p̄priū bonū absq̄ ordīe ad regulaz dīne volūtatis. Idō superbiēs dic̄. Super altitudinez. s. diuine volūtatis. cui dr. Cōcidit cogitauer tuū. & ista inordīnacō volūtatis obstinata est in malo cū adhuc maneat i diabolo peccatū quo peccauit q̄ tū ad appetitum. sicut si aliq̄s credat se posse facē homicidiū & velit facē & postea ei adimat ptās mihilomin9 voluntas homicidij pōt in eo manē ut velit fecisse aut velit facē si posset. Ecce vilipensio. Octaua cā fuit pspitas qua maiorē grāz a deo accepit scdz quātitatē suor̄ naturaliū q̄ alij angeli. Vñ. 2. sm̄az mgr̄ dicit. q̄ angeli q̄ natura magis subtiles & sapīa āplius pspicaces creati fūt. hij eciā maioribz grē mūeribus p̄diti fūt. vñ alij āgeli opati Lucifero q̄tuz ad hoc erāt velut nubes lucide respectu lucis pure. Idō superbiens dicit. Nubiū. cui dr. Subter te sternet tinea & opimentū tuū erūt vermes. quia mgno dolore torq̄tur dū multa vellet nō eē q̄ fūt & esse q̄ nō fūt. Vellet em̄ ex inuidia dānari eos qui saluātur. Ecce vilipēsio. Nona cā fuit dō operatio. vñ oēs angeli in grā creati in pmo instāti sue creacōis meruerūt. ij quidā eor̄ impedimētuz statim p̄stiterūt sue būtudis p̄cedēs meritū mortificātes. Idō būtudine quā meruerūt sunt p̄uati. Attendēs itaq̄ Lucifer ad tale meritū būtudinis per quā dō debebat assimilari. qz cū apparuerit filius ei erim9. i. Joh. 3. statim superbiuit dicēs. Similis ero. cui dr. Verūtam̄ ad infernū detraheris in profundū laci. Sine dīnaz similitudinē būtifice asseq̄ris. Ecce vilipēsio. Decima cā fuit associacō. Nam Lucifer appecijt ut finē vltimū būtudinis id ad q̄d vtute sue nature poterat puenire auertēs appetitū a būtudine supernaturali q̄ est ex grā dei. vel si appecijt ut vltimū finē illā dei similitudinē q̄ dat ex grā. tñ voluit eā hāre vtute sue nature nō ex diuino auxilio scdz dei dispositiōez Et in hoc fuit cā peccādi alijs angel̄ quadā q̄si exhortacōe inducens eos q̄ in eius pncipatū cōsenciētes ad hoc eū pncipez & ducē hāre voluerūt ut vtute naturali sua vltimā būtudinē cōsequent̄ q̄d est ꝓpriū dei. ꝓterea superbiēs dicit. Altissimō. cui dr. Qui te viderint. s. angeli tibi cōsenciētes indīmabūtur ad te. s. in casu & ruina tecū. teq̄ pspiciēt & aspiciēt te eē ꝓcul ab altissimō & dicēt. Nūq̄d iste est vir q̄ cōturbauit terrā. s. paradisi. qui cōcussit regna. s. ierarchias āgelor̄ diminuēdo. q̄ posuit orbē deserti & ordīes āgelor̄ deseruit & vrbes eius destruxit & angelos sibi consenciētes dānauit. Quasi cadauer putridū nō hābis consortiū cū eis. s. angel̄ bonis in gloria eterna. Ecce vilipēsio. Et sic p̄z q̄ntas peccati superbie in pmo āgelo & socijs eius.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio legis humanalis Sciēdū q̄ superbia q̄uis sit cuilibet habilitatis q̄druplicit. Prio rōe exemplaritatis. Nam quilibet dz esse bone vite quo ad deū & homi exēpli quo ad primū p̄cipue superiores sicut lex dicit. C. de puatis carceribz. l. i. vbi dicit sic. Jubemus viris darissimis oīm puinciar̄ rectoribus daturis operā sēperq̄ futuris in speciē ut nephā dissimor̄ hoīm arrogātia modis oīb9 opprimat hec ibi. Exēpla mala fūt occasio scādali & periculi. idō quilibet caueat ne venenū mortifer mali exēpli cuiq̄ ꝓpinet. qz ut hēt. ff. Si seruitus vēdicet. l. ficuti. habitātes in superiori domo nō immittant aliq̄d vile in inferiori. nec illi de inferiori faciant fumū ascēdere vsq̄ ad superiorē. Cōsimiliter lex dei non vult q̄ maiores immittāt venenū mali exempli in inferioribz. qz ut dr. 11. q. 3. ca. p̄cipue. Tot mortibz digni fūt q̄t ad subditos p̄dicōm

exempla trāsmittūt. Dono istū cāsū q̄ in vna ci
uitate sit talis lex. s. q̄ occidēs vnū hēat vnā penā
a duos duplicē ac̄. vn⁹ in vna patria dat potuz
veneno sū vni de quo etiā p̄bet supuenīeti vterq̄
mor̄ haustu venenī Quero an veneficus ouicd⁹
dēat penā vnā pati vel duas. Rñdeť q̄ duas. q̄
vtq̄ veneno vitā finiuit. Et qñ q̄s est i culpa to
tū q8 ex culpa puenit iputať ei. Ex̄ de homicidio
ca. de cetero. Et q̄ mihil differt vtrū malū facias
an cāz mali p̄stes. ff. ad. l. aq̄liaz. q̄ occidit. Et. ff.
ad. l. corneliaz. de sicarijs. l. mihil intest. Sic de il
lo q̄ veneno sue supbie a male suggestiōis vnū
inficit et ille aliū ac̄. p̄m⁹ est reus oīm. ℣ 2° rōne
dānabilitatis. Nā sepe ocūgit q̄ ignē supbie quē
q̄s p vanū habitū a lasciuū ornatū quē gerēdo
in se oñdit in alijs accēdit a de dāno corā deo tñ
debit. per. l. aq̄liaz. ff. ad. l. aq̄liaz. l. q̄ occidt. vbi
dr. q̄ si q̄s tēpe vētoso ignē pomt in stipula p̄pa
a ille ignis vineas accēdit de dāno tñ debit. q̄ q̄
dat occasionez dāni dānū dedisse vidr culpa im
uemēte. Sic q̄ aiaz cuiuscūq̄ oburit igne supbie
vel mali exēpli vel praue suggestiōis quez p̄mo
accēdit in aīa p̄pria de dāno teneť. vñ Exo. 22. dr.
Si q̄dē egressus ignis inuenerit spicas a obusse
rit aceruos fruguz siue segetes stātes i agro red
dat dānū qui ignē succēdit. ℣ 3° rōne vitupabili
tatis. Sicut ei Adā p̄m⁹ parēs nr̄ nobilitate sua
a dñio p supbiā abutēdo ipsā totā p̄didit dist.
xo. Adā. vbi Greg⁹. dic̄. q̄ p̄mus hō p p̄cō sup
bie de paradiso eiectus ē. q̄ nobilitatez dei a se dei
cit nobilitate loci p̄uať. sic Nabuchodonosor de
regno suo expulsus est et in formā bestie put si
bi videbať licet nō corpalit mutatus ē. Daniel.
3. a. 23. q. 3. remittūtur. Sic angeli de celo eiecti a
demōes effecti a i eternū dānati. dist. xo. q̄libet.
Ezech. 28. Nobilitas eius in terraz vim infernū
qm̄ infra terrā corruerūt. Nullus em̄ efficiť dign⁹
aliq̄ dignitate misi ex electiōe dei. q̄ quē elegerit
dñs ille sāctus ē. Nūeri. 16. Si g̃ homīm error̄e in di
gnus ponať in loco dignitatis coraz deo deponeť.
vñ. ff. de iurisdictione oīm iudicū. l. Si p errorē. ha
beť. q̄ si indign⁹ p̄ponať nō sibi valebit. ppē pi
culū em̄ p̄fidētie ex̄ supbia p̄dit hō vitupabilit
nobilitatē a dignitatē suā. ut pz de Saul. p. Reg.
17. Et de Adonia. 3. reg. 2. ℣ 4° rōne breuitatis. Si
cut em̄ iustus iudex suspēdendo latrones et homi
cidas a alios malefactores illoz abbreuiat vitā
ppter illoz malicias a bñ facit. q̄ interest reipubli
ce ne maleficia remaneāt impunita. ff. de iudicijs.
l. Si longi⁹. a. ff. depositi. l. hō fides. a q̄ suspēdan
tur est ad reipublice vtilitatē que ē vtilitati p̄ua
te p̄ferēda. ff. p̄ socio. l. actōe. Sic deus iustus iu
dex abbreuiat vitā tyrānoz a supboz a suspēdit
eos in patibulū infernī ut pz de pharaone Exo.
18. a de Aman supbo Hester. A. Ecc̄. 16. Propter
supbiā vbi illoz nō est miser⁹ illis. gentē totaz
p̄dens extollentē se. Sic ergo pz grauitas culpa
bilitatis supbie ac̄. Postq̄ vero Moyses declara
uit odusionē p̄dictā ait aie deuote. Que ego no
ui fideliter te docui. sed ecce hic est sāct⁹ Thomas
de Aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ p̄cipiū vbo
rum veritas. scisitare ab eo a doctior euades. Ad
quē astātē moyse accessit amīa deuota p fue odu
siomis darioi noticia. Cui sāctus thōs ait. Ego
oñdaz tibi odusionē tuā eē verā a catholicā testi
monio q̄druplicis legis q̄s intende. s.

℣ Legis Euāgelice.
℣ Legis Apostolice.
℣ Legis Canonice.
℣ Legis Eccīastice.

legis euāgelice. Sciēdum q̄
xp̄s illā p̄bauit testimonio
q̄druplici. ℣ Prīo testimoio
Joh. 12. Qui amat aīaz suaz
p̄det eā a q̄ odit aīaz suā in
hoc mūdo in vitā eternā custodit eā. Si q̄s
mihi mīstrat me seq̄tur Et vbi sū ego illic a mīs
ter me⁹ erit. Si q̄s mihi mīstrauerit honorifica
bit eū p̄ me⁹ hec ibi. 2° testi° Luc̄. 2. Fecit potē
ciaz in brachio suo dispsit supbos mente cordis
sui. Deposuit potētes de sede a exaltauit humiles.
℣ 3° testimonio Mar. 9. discipulos cū eēnt domi
mi capharnaū interrogabat Jhus dicēs. Quid in
via tractabatis. At illi tacebāt. Siquidez in via
disputauerāt q̄s eoz eēt maior. Et residēs vocāuit
duodecī a ait illis. Si quis vult primus esse erit
oīm nouissim⁹ a oīm mīnister. Et accipiēs puez
statuit eū in medio eoz. quē cū cōplexus eēt ait
illis. Quisquis vnū ex hmōi pueris recepit i no
mine meo me recipit hec ibi. ℣ 5° testimonio Ma
th. 4. Intrate p angustā portā. hūilitatis. q̄ la
ta porta a spacōsa est. s. supbie q̄ ducit ad p̄dicō
nē a multi sūt q̄ intrant p eā. q̄ angusta porta a
arta via que ducit ad vitaz et pauci sunt qui in
ueniunt eā. Hanc autē supbiā exterminat a mū
do quadruplex dñs Jhus ut patet p q̄tuor ptes
euāgelij a eple iurta q̄tuor odiderac̄ones. ℣ Primo
supbia odiderať q̄tū ad corpis dispōnez. Nā sup
bus est velut q̄dā hō p singula mēbra distinct⁹
Cui⁹ caput ē malus p̄latus Daniel. 13. A semori
bus egressa ē imq̄tas. Et mali p̄cipes. p̄s. Asti
terūt reges terre a p̄cipes ouenerūt in vnū ad
uersus dñm. Oculi eius sunt sapiētes mūdi qui
seculi vana sequūtur Jere. 2. Sapiētes sūt ut fati
ant mala. bñ aūt facere nescierūt. Et pū. 4. Non
em̄ dormiūt misi male fecerint. nec ab eis capitur
somn⁹ misi supplātauerint. Comedunt panē im
pietatis a vinū bibūt imq̄tatis. Aures eius sūt
voluptuosi q̄ seculi voluptates aut seculaes scie
tias cū auiditate audiūt. Jsa. 3. Ecce ego auferā
a vobis oē robur panis a oē robur aq̄. sapiētez
quoq̄ a prudentē eloquij mistici. Nares eius sūt
falsi religiosi Job. 21. De naribz ei⁹ p̄cedit fum⁹
sicut olle succēse aque feruētis. a Math. 24. Sur
gent pseudo xp̄i a pseudo pphete et dabūt signa
magna a p̄digia. ita ut in errorē inducātur si fi
eri p̄t etiā electi. Os eius sūt cupidi a auari Jsa.
7. dilatauit infern⁹ aīaz suam et apuit os suū
absq̄ vllo termino. Lingua eius adulatoz. p̄s.
Oleū p̄cōris non impinguet caput meū. Labia
eius dolosus a deceptoz. p̄s. Vana locuti sūt vn⁹
quisq̄ ad p̄ximū suū. labia dolosa in corde a cor
de locuti sunt ac̄. Dentes eius detractoz Job. 21.
Per girum dentiū eius fortitudo scilicz potentiaz

qui eos ꝓtegũt·dẽtes deuoratoꝛes·Guttur eiꝰ fu
ſpicoſus ⁊ malꝰ indicatoꝛ pſ̃·Sepulchꝝ patẽs
ẽ guttur eoꝝ·Coꝛ eius obſtinatus ⁊ in malo p
ſeueratoꝛ· Job·21·Coꝛ eius induratuꝫ eſt q̃ſi la
pis ⁊ ſtringẽt q̃ſi malleatoris vicijs·Manꝰ eius
ꝓditoꝛ pſ̃·Etem̃ in coꝛde im̃q̃tates opamĩ in tra
miuſticias manꝰ vr̃e cõcinnãt·Facies eius ypo
crita Math·6·Oĩa opa ſua faciũt ut videãt ab
hoĩbꝰ· Collũ eius p̃ſũptuoſus·Job·21·In collo
eiꝰ morabit fortitudo·Vent eius ãbicõſus pſ̃·
Extrauerũt ab vtero locuti ſũt falſa·Oſſa eiꝰ deſpe
tus·Job·20·Oſſa eius velut fiſtule eris·Corpus
eiꝰ impetitẽs·Job·21·Corpꝰ eius q̃ſi ſcuta fuſci
lia·Pes eius crudelitas·pſ̃·Veloces pedes eoꝝ
ad effundẽdũ ſanguinẽ·Et ꝓu·1·Pedes eoꝝ ad
malũ currũt⁊ feſtinãt ut effundãt ſanguinez·
Neruꝰ eiꝰ laſciuꝰ·Job·20·Neruꝰ teſticulorũ eiꝰ
ꝓplexi ſũt·Cartilago eiꝰ collateral imitans ad
amũ·Job·20·Cartilago illiꝰ quaſi lãme ferree·
Habitus eiꝰ gloria mũdi· Job·21·Habitꝰ eius
prunas ardere facit· Ecce coꝛpꝰ ſuꝑbie quo ad
·20·dicões qđ deſtruit ꝓ·12·gladios poſitos ĩ
p̃ma ꝑte euãgeliꝭ· Primꝰ gladiꝰ eſt de mũdi cu
piditatibꝰ mil hr̃e·Gal·6·Mihi mũdus crucifi
xus ẽ ⁊ ego mũdo·Phil·3·Oĩa detrimẽtũ feci et
arbitroꝛ ut ſtercora ut xp̃m lucrifaciã· idõ dr̃ in
euãgelio·Aſcẽdens Jhs iheroſolimã aſſumpſit
·12·diſcipulos ſuos ſecreto⁊ abſtractos ab ille
cẽbris mũdi·Et in epla dr̃·Orauit Mardocheus
ad dn̄m·oĩo aũt ẽ aſcẽſus mentis in deũ·Vꝰ gla
dius eſt aliena nõ appetẽ·Exo·20·Nõ concupiſces
rẽ ꝓximi tui·idẽo dr̃ in euãgelio·Ecce aſcẽdim⁹·S.
celeſtia appetẽdo ⁊ relinq̃ndo terrena tãq̃ aliena·
Sen̄·epla·1·Reliq̃ oĩa nobis aliena ſũt·tẽpꝰ tm̃
nr̃m eſt · Et in epla dr̃·Dn̄e deus rex oĩpotẽs ĩ di
tiõe tua cũcta ſũt poſita⁊ nõ in nr̃a volũtate·Vꝫ
gladiꝰ eſt ꝓpria nõ tenẽ ſed diſtribuere·Math·
·19·Si vis pfectꝰ eẽ vade ⁊ vende oĩa que habes
⁊ da paupibꝫ ⁊c̃·idõ dr̃ in euãgelio iheroſolimã
⁊ viſiõꝫ pacis quã adipiſcimur p talẽ diſtribu
tionẽ·pſ̃·diſpſit dedit paupibꝫ·iu·e·m·in ſe·ſe
culi ⁊c̃·Et in epla dr̃·Nõ eſt q̃ poſſit reſiſtere tue
volũtati·ſi velit ſaluari·Vꝰ gladiꝰ eſt laudes
mũdi deſpicere·pſ̃·Laudat pctoꝛ ĩ deſideriis aie
ſue ⁊ imquꝰ bñdicit·Nõ eſt deꝰ in cõſpectu eius·
imq̃nate ſũt vie illiꝰ in oĩ tpe·idõ dr̃ in euãgelio
Filiꝰ hoĩs tradet⁊ vituperabit·Et in epla dr̃·Si de
creueris ſaluare iſrl⁊ ſic decreuiſti ſaluare iſrl·
Vꝰ gladiꝰ eſt obprobria ſuſtinẽ·Paulꝰ·Male
dicimur ⁊ bñdicimꝰ·blaſphemamur ⁊ obſecra
mus·idõ dr̃·Pncipibꝫ ſacerdotũ ⁊ ſcribis qui cõ
tumeliis affecerũt xp̃m·pſ̃·Ego aũt ſũ vermis et
nõ hõ·obprobriũ hoĩm ⁊ abiectõ plebꝭ·et ĩ epla
dr̃·cõtinuo liberabimur·S.ab hijs obprobrijs·
Vꝰ gladiꝰ eſt gloriã nõ querere ſ̃ fugẽ·Paulꝰ·
Nõ effitiamur inanis glorie cupidi·idõ dr̃ in euã
gelio Et odẽnabũt eũ morte·quã tñ volũtarie ſu
ſtinuit et gloriã mũdi aufugit ut pꝫ qñ voluerit
eũ facẽ regez·Job·6·Et in epla dr̃·Tu em̃ feciſti
cẽlũ ⁊ terrã ⁊ quicq̃d celi ambitu cõtinet·Nõ tñ

queſiuit in terris gloriã ab hijs qꝝ in eius morte
ſol obſcuratus ẽ ⁊ tra fuſcepit ſãguinez eiꝰ·Vꝰ
gladiꝰ eſt deſpicietes diligẽ·pſ̃·Elegi abiectꝰ eẽ
in domo dei mei magis q̃ habitare in tabernaculis
pctoꝝ·idõ dr̃ in euãgelio·Et tradẽt eũ gentibꝫ q̃
ab eis deſpiciebat·cũ tñ eẽt dñs eaꝝ·ideo dr̃ in
epla·Dñs oĩm tu es ⁊ non ẽ q̃ reſiſtat maieſtati
tue·Vꝰ gladiꝰ ẽ adulacões reſpuere·verba em̃
adulatoꝝ ſunt fiſtule aucupis·cantus ſirene·
oſcula ꝓditoꝝ·blãdimẽta ꝑdonũ·talia xp̃s ſpre
uit·ideo dr̃ in euãgelio·Ad illudẽdũ·q̃ſi eẽt fatuꝰ
illudebãt ei·ut pꝫ de Hero de Luc̃·23·nõ tñ ꝓpter
hoc turbatꝰ ẽ Jhs·qꝝ ſciebat oĩa q̃ ventura erãt
ſup eũ·idõ dr̃ in epla·Cũcta noſti ⁊ ſcis qꝝ nõ ꝑ
ſuperbia ⁊ cõtumelia ⁊ glorie cupiditate fecerim
hoc ut nõ adorarem Aman ſupbiſſimũ·Vꝰ gla
dius eſt ꝓſecutoꝛes honorare·1·Pet̃·2·Subiecti
eſtote oĩ hũane creature ꝓpt deũ·Hec eſt em̃ volũ
tas dei oẽs honorate·idõ dr̃ in euãgelio·Et flagel
landũ·pſ̃·Qm̃ ego ĩ flagella paratꝰ ſũ·Et in epla
dr̃· Libẽter eĩ ꝑ ſalute iſtl vestigia pedũ eiꝰ deoſ
culari paratus eẽm·Vꝰ gladius ẽ offenſas ex coꝛ
de dimittẽ·Luc̃·6·Dimittite ⁊ dimittet vobis·idõ
dr̃ in euãgelio·Et oſpuendũ· Licet em̃ xp̃s eſſet
oſputus·indulſit tñ hijs q̃ in eũ oſpuebãt Iſa·
·50·Faciẽ meã nõ auerti ab increpãtibꝫ ⁊ oſpu
entibꝫ in me·p faciẽ intelligit mãꝫ iuxt illud Ihe
ster·6·Facies tua dn̄e plena eſt grãꝫ·Et ĩ epla
dr̃·Timui honorẽ dei mei·qꝝ ille aſſeq̃tur mãꝫ dr̃
qui timet eiꝰ honorez quẽ deriſit·Vꝰ gladiꝰ eſt
inimicos diligẽ·Math·5·Diligite inimicos vrõſ
ideo dr̃ in euãgelio Et crucifigẽdũ·Sic xp̃s ꝑ cru
cifixoribꝫ ex caritate orauit in cruce dicẽs·Pr̃ ig
noſce illis ⁊c̃·Et ĩ epla dr̃·Ne trãſferrez ad hoĩez
S.linoꝛẽ vindicte·Vꝰ gladiꝰ eſt de ſuis meritis
non ꝑſumẽ·Luc̃·17·Cũ oĩa bñfecerit⁹ dicite ſer
ui inutiles ſum⁹ qđ debuim⁹ facẽ fecim⁹·ideo dr̃
ĩ euan°·Et tcia die reſurget·Pria dies ẽ recogĩtio
ſui ipi⁹·ſecũda ẽ cogĩtio dei ⁊ bñficiꝝ ei⁹·tercia ẽ
impetratio gr̃e ad exeq̃nda mãdata eius·ĩ quo
die hõ reſurget a ſtatu culpe ad vitã glorie·ideo
dicit in epla·Ne quẽq̃ adorarẽ excepto dõ meo
qm̃ in hac die oĩa terrena odẽmit·Vꝫ cõſiderat
ſupbia q̃tũ ad hũanã affectõez·vñ Ambroꝰ·ſu
per Luc̃·dicit ſic·Hoc ipõ pmicõſioꝛ eſt ambitio
q̃ blanda ẽ ociliatricula dignitatũ ⁊ ſepe quos
vicia nulla delectãt quos nulla potuit mouẽ lu
xuria·nulla auaritia ſ̃bruere·facit ambitio crimi
noſos·hz em̃ foꝛẽſez grãz·domeſticũ piculũ ⁊ ut
dñetur ꝑus alijs ſeruit·curuat obſequio ut ho
noꝛe dñetur Et dũ vult eẽ ſublimioꝛ fit remiſſioꝛ
hec ille·Ambitio induxit Jacobũ ⁊ Johez filios
Zebedei ut ſubmitterẽt mr̃ez ſuã ad petendũ ꝑ
eis regnũ·idõ dr̃ in euãgelio· Tũc acceſſit ad ihe
ſũ mr̃ filioꝝ Zebedei adoraſ eũ ⁊ petẽs aliquid
ab eo· Dubitat qđ fuit maius peccatũ An pecca
tũ negacõis Petri·An peccatũ ambicõis filioꝝ
Zebedei· Rñdet qꝝ maiꝰ fuit peccatũ ambicõis
q̃ negacõis·Rõ ẽ qꝝ peccatũ negacõis Petri fuit
ex timoꝛe humano quo timuit amiſſionem vite

corpalis et licet talis timor nō excuset totaliter a pcō·q̄ mala anime fūt magis timēda q̄ mala corpis·diminuit tñ pctm̄ tale q̄ mīs⁹ voluntariū est q̄ ex timore agit. Et impmit hoi quedā necitas ppt̄ imminentē timorē·Vñ phs dic̄ q̄ que ex timore fiūt nō fūt simpr voluntaria·ꝫ mixta ex voluntario & iuoluntario·Peccatū aūt filioꝝ Dei fuit ex amore inordinato exterioꝝ rey.s. regni et dominij q̄ fūt mīs⁹ amāda q̄ vita·ideo mīs⁹ motiuū habuerūt ad peccādū q̄ Petrus·Vbi aūt ē mīor occasio peccādi aggḡuat pctm̄ inde sequēs ppt̄ea pctm̄ Petri fuit mīs⁹ pcō filioꝝ Dei quoꝝ pctm̄ aggḡuat ppt̄. ℣. Dño q̄ cupiebāt q̄e tē tpalez ut ab oībus laboribz quiescerēt·vñ dr in euāgelio dic ut sedeāt·2° q̄ cupiebāt excellentiā spālez ut oībus alijs p̄ferrerētur·idō dr i euāgelio·Vnj duo filij mei.s.ō sāguinei tui·3° q̄ cupiebant honorē situalē q̄ ad locū honorabiliorez·idō dr in euāgelio·Vnus ad dexterā tuā & alius ad sinistrā tuā·4° q̄ cupiebāt affluētiaz tpalē ut oībus bonis abūdarēt·idō dr i euāgelio·in regno tuo. Regnū em̄ dicit abūdantiā oīm bonoꝝ·Talis em̄ appetitus erat inordinatus & erat ex tēptatione diabolica a q̄ petūt liberari seruū dei·vñ dicit in epla·Et nūc dñe rex deus Abraham̄ miserere pplo tuo·q̄ volūt nos inimici nri perdere & hereditatē tuā delē.s. p superbiā & ambitiōnē. ℣. 5° ostenditur superbia q̄tū ad petitiōnis repulsiōez. Naz superbus & ambitiōsus assimilatur phetonti de q̄ dicit Ouidius li.2. methamorphoseos·q̄ fuit a sole gnātus·curru inflāmatus·situ sublimatus·lōgis aratus·loris occupatus·mole mīoratus·timore turbatus·morti odēnatus·vsibus ornatus·fletibus rigatus. ℣. Prīo superbus & ambitiōsus ē filius solis·q̄ appetit pntū apparēciaz eo q̄ natus sub dñio solis naturāliter appetit tpalez excellētiaz ut dicūt Astronimi. ℣. 2° superbus & ambitiōsus sublimat̄ quo ad situ·quia phetō petiuit a pīe suo ut regeret curū solis·ꝫ sol dissuasit sibi ppt̄ periculū·Sic ambitiōsus appetit eē cū magnis quos postea vult regē·Sed sol videns phetontis obstinacōnez in petēdo duxit eū in altū ut videret curū & periculū·Et q̄ curus erat igneus credidit ipsū eē aureū & osiderauit ornamēta p̄tiosa q̄ Vulcanus artifitiose odidit & non osiderauit periculū·Sic ābitiōsus·vñ Bern̄·omel·33·super cātica dic̄ sic·Serpit hodie tabes turbida p omē corpus eccīe·Sūt em̄ oēs aīci in apparentia ꝫ fere oēs fūt inimici in exūtia·omēs volūt vocari intranei ꝫ oēs fūt extranei & adūsarij·oēs domestici & nulli pacifici·oēs p̄mi tñ oēs sua q̄rūt·nō que Jhu xp̄i·mīstros se dicūt xp̄i non tñ servūt xp̄o·de bonis xp̄i imedūt honorati nō tamē honorē impēdunt xp̄o. ℣. 6° superbus & ambitiōsus est in curru locatus·q̄ cū sol nō posset phetonti dissuadē·posuit eū in curru suo vngens eum vnguēto cōservatio a mīmo calore. Sic ambitiōsus appetēs·curum dignitatis vngit̄ vnguēto adulatiōnis·vñ Hugo de claustro aīe dic̄ sic·Quatuor fūt que trahūt curum elatōis. Amor dñandi·appetitus ppr̄ie laudis·cōtēptus·& inobedia·Rote vero fūt iactātia mētis & arrogātia·vertositas & leuitas. Auriga i hoc curru ē spūs superbie. Amatores mūdi feruntur in hoc curru. Effrenes fūt eq̄·volubiles rote·auriga p̄fus·& q̄ portat infirmus hec ille. ℣. 7° ambitiōsus ē lōis aratus. Nā super ymaginē phetōtis scripti erāt vsus quibus sol decuit eū regē curum suū.s. Vt q̄ ferāt equos & cetū terra calores. Nec ymū nec sūmū volutare p ethera curū. Altius egressus celestia tecta cremab. Inferius medio certe tutus ibis. Per hos vsus informabatur phetō ducē curum solis·nec nimis alte nec nimis p̄fūde·ꝫ medio crit̄. Sic ambitiōsus ascēdit gradū honoris p ypocrisim & fictaz sāctitatē·aliq̄n p rey oblatiōez. Et q̄ nō tenet mediū vtutis ideo ut phēton corruit. ℣. 8° est lōis occupatus. Nā Apollo tradidit filio suo lora quibus equos regeret·Sic lora q̄bus p̄fidētes regūt fūt austeritas ad malos et benignitas ad bonos q̄ nō facit ambitiōsus. ℣. 9° ambitiōsus ē mole mīoratus. Nā phēton nō fuit ita pōderosus ut debuit q̄ principientes equi cepīt deuiare·Sic ambitiōsi fūt leues q̄ nō intendūt cure sibi tradite·nec curāt de grege·ꝫ solū ut p̄sint. ℣. 10° ambitiōsus timore turbat̄. Nā phēton valde timuit videns sic equos exorbitare & se in piculo ostitutū·Sic ambitiōsus turbatur remorsu cōscie. ℣. 11° ambitiōsus morte odēnat̄. Nā phēton cecidit de curru sicut assub & impssio que apparet in stella cadēdo et a fulmīe pcussus cecidit in flumē et mulier sepelivit eū·Sic ambitiosus iopinate rapit̄ & in flumīe terreno⁊ mergit̄ que p̄tereūt more fluētis aque & obstinatio sepelit eū. ℣. 12° ambitiōsus est vsibus ornatus. Naz iuxta sepulchra phētōtis fūt descripti vsus otinētes audatiā eius q̄liter voluit regere curum solis·Sic in morte ambitiōsoꝝ ad iactantiā nō ad valorē deferunt equi·arma & alia ornamēta secularia. ℣. 13° ambitiōsus ē fletibus rigatus. Nā sorores phētontis plangebāt eius mortez·Sic mors ambitiōsi plangit̄ solū a consanguineis. Alij aūt gaudēt de eius morte·Sicut & phēton nescivit q̄d peteret a pīe suo·q̄ nō cognoscebat periculū suū·ita filij Dei petebāt damnū suū. Idō xp̄us dixit eis ut hētur in euangelio·Nescitis q̄d petatis·q̄ s.tpalia petitis·Magis aūt petere debetis ut regnū celeste mecū possideatis p aduersitates mūdi ppterea dicit·Potestis bibere calicē passionis in q̄ quē ego bibiturus sū ac̄·Potius em̄ petere debem⁹ gloriā & regnū celi & indulgētiā peccaminū sicut dr in epla·Ne despicias ptem tuā quā rede mīsti de egipto·Exaudi deprecacōnez meaz & ppitius esto sorti et funiculo tuo·Quia vero sanguinē suū xp̄us fudit p nobis in redēptionē animaꝝ nrāꝝ·sic & nos debem⁹ p ip̄i⁹ fide sanguinē nrm̄ fundē·ideo dr in euāgelio·Calicez quidē meū bibetis ac̄. ℣. 14° cōsiderat̄ superbia q̄tū ad affectus indignacōnez·q̄ ceteri discipuli audientes peticōez ambitiosaz duoꝝ cōdiscipulorum indignati sunt ut dicit̄ in euāgelio·quos tñ xp̄s ad hūilitatez instruxit suo exēplo p quā luctus nr̄ in gaudiū cōuertit̄ ut dicit̄ in epistola ꝑ ut patet.

Secūdo declarat eadē ꝯclusio testi° legis Apostolice. Sciendū ꝙ superbia est grauissimū peccatoꝝ q̄druplicit. Prīo Jacob. 4. dr sic. Propter qđ scriptura dicit. superbis deꝰ resistit. hūlibꝰ āt dat grāz. Subditi g estote dō. Nūc aūt exultatis in substacijs vr̄is. Qīs exultatio talꝭ maligna ē hec ille. 2° p. Pet. 4. dr sic. Semores pascite q̄ in vobis est gregē dei scōz deū. nō ut dn̄antes in cleris. sīliter adolescētes sb̄diti estote semoribz. Oēs em̄ mutuā hūlitatē insinuate. ꝙ deus superbis resistit. hūlibz aūt dat grāz. Humiliami ergo sub potenti manu dei ut vos exaltet in tpe visitacōnis hec ille. 3° p. Joh. 2. dr sic. Omne qđ in mūdo ē cōcupīa carnis ē. a concupīa oculoꝝ. a superbia vite q̄ nō ex pr̄e ſ ex mūdo est. 2° Jude. 1. dr sic. Angelos q̄ non seruauer̄t suū pncipatū. ſ dereliq̄rūt suū domicilīū in iudiciū mḡnī dī vinculis etnis sb̄ caligine reseruauit. sic eos qui scōz desideria sua ambulantes os eoꝝ loquit superbiam.

Tertio declarat eadē cō ꝯclusio testi° legis Canonice. Sciendū ꝙ superbia est detestabilis ꝑ q̄tuoꝝ. Prīo ꝑ imquā despōsacōez. Naz im Lucifer a dīnaz superbiā fuit mr̄imoniū ꝯractū i celo p v̄ba de pn̄ti. Ezech. 28. Eleuatū est cor tuū in decore tuo. Cū ista spōsa sua genuit multos filios. s. omnes superbos Job. 8. Vos ex pr̄e diabolo estis. Si g aliquā gloriā habeant superbi de hoc iam ter gloriant q̄ sūt filij diaboli de p̄ma vxore ipi? cuiꝰ mr̄imoniū est maledictū eo ꝙ sit ꝯtra omne ius mr̄imonij bñdicti a dō in. 12. ꝯdicōibz. Prīa ꝯditio ē. ꝙ vno ꝯiugū viuēte alī alteri nō debet ꝯiūgi post despōsacōnez per v̄ba de pn̄ti. 24. q. 2. Desponsataz puellaz non licet pntibꝰ alij viro tradere hec ibi. misi velint intrare religionē añ carnalē copulā. 20. q. 2. Puella. dr sic. Si vero in fortiori etate post. 13. ānos adolescētula vel adolescēs seruire dō elegerit nō est ptās pntibz prohibēdi hec ibi. Et. 24. q. 2. ca. scripsit. vbi habet. ꝙ Teibga regina a Lothariꝰ rex cū ꝯsensu vtriusq̄ iuicez poterāt mr̄imoniū dissoluē a alī aut vtq̄ religionē intrare. In mr̄imonio aūt cū superbia ipa mlīs ꝯiūgit a multociēs intrat religionē. q̄ trāsfigurat se in angelū lucis. eciā exit religionē non hns vllā stabilitatē. Secūda cōditio ē. ꝙ spōsa nō dz statim dari. 24. q. 2. ca. Institutū est ut iaz pacte spōse nō statim tradātur ne vilē habeat maritus datā quaz non suspirauit spōsus dilatā. In mr̄imonio autē cū superbia statim dat cuicūq̄ volenti. Tercia ꝯdicō est. ꝙ neuī dz cū alteriꝰ ꝯsāguineis copulari nec in vita nec in morte ꝑ publice honestatis iustitiā. 24. q. 2. ca. Si q̄s aliquā sibi despōsauerit et p̄uenīēte articulo mortis eaz ꝯgscē nō potuerit: frat eius nō pōt eaz ducere in vxorē hec ibi. Dic aūt eque accipit mr̄ez a filiaz. Ezech. 16. Qualis mr̄ talis a filia eius est. Quarta cōdicio est. ꝙ fornicacō superuenīēs impedit sponsalia. 24. q. 2. ca. Raptoꝝ dr sic. Raptā si spōsus accipere noluerit a ipa eidē crimini ꝯsenciēs nō fuerit licēcia nubēdi alij nō negef hec ibi. Dic aūt fortificat a nō dissoluit. Quinta ꝯditio est. ꝙ spōsalia soluūtur ꝑ lepram vel aliā infirmitatē supuenientē. ex de iure iurādo. ca. Ruēadmodū. Sic mr̄imoniū inch̄oiez a superbiaz qñcq̄ soluit egrotacōne ps̄. Confusus sū in erūna mea. qñcq̄ vero non ps̄. dissipati sūt nec cōpūcti. Sexta ꝯdicō est. ꝙ diabolꝰ spōsaz suā superbiā vult oībz eē ꝯmunez a qñto plures ipaz accipiūt tñto magis letatur. Eciā qz nō separatā ab eo tradit alteri. vñ superbia est in titulo ex de spōsa duoꝝ. Septia ꝯdicō est. ꝙ ꝯtrahit cū vno p v̄ba de pn̄ti a cū alio p v̄ba de futuro. Sic superbia fuit despōsata diabolo per verba de pn̄ti in celo. vñ vno momēto fuit totū factū. Et cū hoc in paradiso per v̄ba de futuro dic. Eritis sicut dīj scientes bonū a malū. Gen. 3. Octaua ꝯdicō est. ꝙ spōsa duoꝝ lite pendēte neutri debet adherere quousq̄ q̄stio decidat ex de sponsa duoꝝ. ca. Tua frat. Dic aūt superbia pluribz superbis ꝯiugit q̄ uis rixa sit inc eos. qm̄ inc superbos iurgia sūt. Nona ꝯdicō est. ꝙ spōsalia non ꝯtrahūt añ septennīū. 30. q. 2. Sicut. p. vbi dr. Spōsalia añ septennīū ꝯtrahi nō pn̄t. Dic aūt ꝯtrahūtur spōsalia cū superbia ecīā añ septennīū ut cōmuniter pz. Decia ꝯdicō est. ꝙ vir mlta dat vxori sue q̄ vocātur donacōes ꝑ nupcias. ex de dote ꝑ diuortiū restituēda. ca. Super. vbi habet ꝙ mulier dat viro dotez. sed vir dat vxori donacōnez. ſ illa donatio cedit imꝑfectū vxoris. Superbia aūt accipit tot donacōes a spōsis suis quot exp̄cdit i superbia sua cuīpa dat eis dotē inferni ps̄. Ascendūt vsq̄ ad celos a descendūt vsq̄ ad abissos. Undecia ꝯdicō est. ꝙ euidēs signū spōsaliū est anuli subarratio. 30. q. 7. Nostrates. vbi dr. Arris spōsaz sibi spōsus p digitū fidei anulo insignitā desponderit ac. Ita despōsatio inc superbū a superbiā oīndicf signis anuloꝝ. vestimētoꝝ. caltiamētoꝝ ac. ps̄. Posuer̄t sig̃ sua sig̃ a non ꝯgnouerūt. Duodecia ꝯdicō est. ꝙ p̄me nupcie bñdicūtur. non aūt secūde. ex de secūdis nupcijs. ca. p. Dic aūt nec p̄me nec secūde bñdicūtur. ſ totū est maledictuz ps̄. Confundant superbi. qm iniuste imq̄tatē fecerūt. Et Isa. 18. ca. Veh corone superbie ac. 2° superbia hz magnā ostētacōez. Cum signis ostē sius. Ruia sic fumꝰ ex domū a sup a ex oī parte est signū interioris fumi. sic fumꝰ exterioris superbie ē signū interioris. Et signū vini vel alteriꝰ rei venal facit tonā iuris p̄sumpcōez ꝙ talia sint venalia a talis cogit ad vendēdū hmōi si inuenīat in domo sua. C. de emp. et ven. l. Nec emē. vbi lex p̄sumit ꝙ vbi ē signū ibi ē a signatū. Ita signa superbie exterioris faciūt p̄sūptionē superbie interioris. Que signa sūt. 17. Primū est clamor in locuēndo. Matth. 24. At illi magis clamabāt dicētes. Crucifigat. Secūdū ē amaritudo in silēcio. Job. 32. Plenꝰ sū sermōibz a coartat me spūs ventris mei. Venit meus q̄si mustū absq̄ spiraculo q̄s langūculas nouas disrūpit. Tertiū ē dissolutio in hilaritate Ecc. 21. Risus i ore stultoꝝ abūdat. Quartū ē furor in tristicia sicut Judas q̄ abiens laqueo se suspēdit. Decīa stes. 2. Veh hijs q̄ p̄didert sustinēciaz. Quintū ē inhonestas i actōe.

qꝫ irreuerẽter ⁊ indeuote agũt·p̃·Cor̃·13·Oĩa hõ neste ⁊ sẽz ordiñe fiãt·¶ 6·est honestas in ymagine ut ĩ ypocritis q̃ dilatãt filacteria sua ⁊ magnificãt fimbrias·¶ 7·est erectõ in incessu Job·17· Cucurrit adũsus eos extẽto collo·¶ 8·est trãcor in rñsione ut Caim qui interrogat̃ de fratre rñdit· Nescio·¶ 9·est ad irrogãdas ꝺtumelias valiꝺ pñ·Quia ecce ceperũt aiaz mea irruerũt in me fortes·¶ 10·est ad tolerãdas iniurias ifirm̃·vñ fatuꝰ statũ indicat irã suã·pũ·19·Qui impacies ẽ fustinebit ꝺãnũ·¶ 11·est ad obediẽdũ piger·pũ·Desideria occidũt pigꝝ·Noluerũt em̃ quicꝙ manus eius opari·¶ 12·est ad male faciẽdũ velox·Jere·2·Nõ mittebaz eos ⁊ ipi currebãt Amos·2·Et pibit fuga a velocꝰ ⁊ fortis nõ obtinebit vtutez suã·¶ 13·est ad fatiẽda ignauꝰ Jere·9·Sapiẽtes sũt ut fatiãt mala·bñ aũt facẽ nesciẽrũt·¶ 14·est ad qꝺ nõ vult exhortacõibz nõ flectit̃ Jere·17· Insanabil̃ fractura tua·pessima plaga tua·patet de pharaõe cuiꝰ cor indurũt exhortacõibz Moysi·¶ 17·ẽ qꝺ optat latẽter q̃rit nisi cogat̃ Jere·9· Docuerũt linguã suã loqui mẽdatiũ ⁊ ut inique agerẽt laborauerũt·¶ 3° superbia hz malã excusacõnẽ·Quidã em̃ de superbo apparatu excusãt se dicentes qꝺ pñt vti reꝑria ut volũt·vez est·ꝙ in ꝺãnũ ꝓximi nõ licet ut·ff·de seruitutib̃ vrbanoꝝ prediozꝝ·l·si arborez·¶·mẽdũ·vbi hẽt̃·qꝺ in aliq̃ casu edificare vel plãtare in solo ꝑrio vel aliud facere nõ licet·puta si lumẽ a domo vicini impediret̃·Sed p vsũ rez ĩ superbia impedit̃ lux gre in illo de quo ꝺr Ecc̃·13·Qui coicat superbo induet superbiaz·idõ talis vsus est illicitus·vñ dist·21·ca·pñmomã·ꝺr sic·Sicut ornatũ pret̃ corpis indigẽtiaz infucatũ laudam̃·dissolutos aũt ⁊ fractos vestib̃ ⁊ incessu non recipim̃·Et·21·q·2·ca·Qis iactãtia·ꝺr sic·Omne q̃ppe qꝺ nõ ꝑtinet necẽsitatez suã ꝙ ꝑtinet superfluitatẽ accipit̃ elacõis hz catũmã·quẽadmodũ magñ ait Basili̇ꝰ·Sed neq; ex sericis texturis vestẽ q̃s variatã induebat neq; apponebat vario rũ colorũ ornamẽta in sũmitate vestimẽtoꝝ·Audierãt em̃ qꝺ qui mollib̃ vestiũtur in domib̃ regũ sũt hec ibi·¶ 2° superbia hz vanã termiacõnez· qꝺ q̃nto altiꝰ ascẽdit tãto ꝑfũdius cadit·vñ·p·q·6·ca·sicut ís·ꝺr sic· Nã qui sic mitit̃ ad altiora ascẽdere q̃d aliud agit nisi ut crescẽdo decrescat ⁊ ascẽdendo exterius interiꝰ in ꝑfundũ descẽdat·ꝫ hec ibi·Et dist·20·ca·multi·¶ Quicũq; desiderat pmatũ in terra inuenire ꝺfusionẽ in celo·nec inter seruos xp̃i cõputabit̃ qui de pmatu tractauerit· nec vnusquisq; eoꝝ festinet quo alijs maior appareat·ꝙ quo oĩb̃ inferior videat̃·qm̃ nõ q̃ maior fuerit in honore ille est iustior·sed qui fuerit iustior ille est maior hec ibi·Et sic pz ac̃·

Quarto declarat̃ eaꝺẽ octo testiº legis Eccl̃ie Stice·Sciẽdũ qꝺ superbia est ꝺguissimũ pctõꝝ q̃ꝺrupl̃·¶ Prio btus Greg̃·li·31·moral̃·ꝺic sic· Radix q̃ppe cuncti mali ⁊ regina oĩm vitioꝝ superbia est·ꝺe q̃ scriptura testãte ꝺr Initiũ oĩs pcti superbia·Septẽ pncipalia vitia de superbie viruleta radice pferũtur·ꝫ inanis gla·inuidia·ira·tristitia·auaritia·ventris ingluuies·⁊ luxuria·Naz qꝺ hĩs septez superbie vicijs nos captos ꝺyabol̃ tenuit·idcirco redẽptor nr̃ ad spũale liberacõis tel lũ septiformis gr̃e plenus venit hec ille·¶ 2°·b·Jero9·in eplis dicit sic·Superbia nacõe celestis sblimũ appetit mẽtes ⁊ q̃si ad ꝓrios reuolãs ortus appetit glaz ⁊ puritatẽ hoĩm irrũpe que ꝺe glia et puritate ãgeloꝝ irrupit ut q̃s inueĩt pticipes nare faciat ꝺsortes ruine hec ille·¶ 3°·b·Ambro· sup Luc̃·ꝺic sic·Erugo mẽtis est appetẽtia digta tũ si in hĩs sũma spes vite pñtis letet̃·Resipiscat vnusquisq; a furore seculariũ cupiditatũ que ita mentẽ aĩmq; pturbãt ut cõpos sui eẽ nõ possit· hec ille·¶ 4°·b·Aug̃·in epla ad quẽdã comitem ꝺic sic·Dũlitas hoĩes sãctis angelis silles facit· superbia ex angel̃ demões facit·Et ut eui dẽter oñ ꝺã ipa ẽ pctoꝝ oĩm initiũ·finis ⁊ cã·qm̃ nõ solũ pctm̃ ẽ ipa superbia·ꝫ etiã nullũ pctm̃ potuit å pt aut poterit eẽ sine superbia hec ille·Quia vo pctm̃ superbie·20·modis a nob̃ ꝺmittit̃ idcõ·20·diebꝰ ieiunam̃ ac̃·¶ Primo dõ a se hĩe credẽdo pñ·Labia nr̃a a nob̃ sũt·q̃s nr̃ ꝺns ẽ·Et Job·11·Vir vanꝰ in superbiaz erigit̃ ⁊ tã q̃ pullũ onagri se liberꝫ natũ putat·Superꝰ em̃ mihil credit se tenẽ ab aliq̃· marie q̃ nec terret̃ cõminacõibz·nec attrahit̃ pmissiõibz·nec ꝓceptis obtẽperat·nec ꝺsilijs acq̃ escit·Exẽplũ de Nichanore q̃ sũma superbia erectꝰ cogitauit tropheũ statuere de Juda ⁊ ifelix introgauit·si est potẽs in seculo q̃ ipauit agi diez sabbati Et iudeis rñdentibz·Est deus viuꝰ ⁊ ipe i celo potẽs q̃ iussit agi septimã diez·At ille ait Et ego potẽs sũ in tra q̃ impero sumi arma·2·Mach̃·17· ¶ 2° de bonis suis vane gliando·1·Corint̃·4·Quiꝺ habes qꝺ nõ accepisti·ꝫ Si aut̃ accepisti q̃ꝺ gliaris q̃si nõ accepis·ꝫ Exẽplũ de Lucifero q̃ cũ eẽt sũmus int̃ angelos ꝑt̃ suã superbiaz de celo ꝓcipitatus ẽ in pfundũ abissi Luc̃·x·Videbaz sathã q̃si fulgur de celo cadentẽ·ſ·in ifernũ ac̃·¶ 3° de bonis suis se inanit̃ iactãdo Job·31·Si osculatꝰ sũ manũ meã·In manu intelligit̃ opatio·In osculo qꝺ ẽ ꝺctꝰ oris intelligit̃ laudatio ꝓxi operis·Exẽplũ de pharisco q̃ iactãdo se dicebat illud Luc̃·18·Jeiuno bis in sabbato·decimas do oĩa q̃ possideo·ꝫ nõ fuit iustificatꝰ a deo ut pz·¶ 4° de bonis suis grãs deo nõ agendo·vñ homo ingratus nõ recognoscit bñficiũ acceptũ qꝺ est valde nociuũ·Berñ·Ingratitudo est vetus vrens deliccãs fontẽ pietatis·rorẽ mie·fluẽta gre·Et Greg̃·ꝺic Nõ est dignꝰ dãdis q̃ nõ agit grãs de datis·Hec ingratitudo procedit ex superbia·¶ 5° non hñtem opa bona ꝺtinendo·vnꝺ dist·47·ca·vera iustitia·ꝺicit̃ sic·Illi qui de falsa iustitia superbire solent ceteros quosq; despitiũt·nulla infirmãtib̃ misericordia cõdescendũt Et quo se pctores esse nõ credũt eo deterius pctores fiũt hec ibi·Exẽplũ de pharisco despiciente Magdalenaz peccatricẽ·Luc̃·7·ca·ut pat̃·¶ 6° sibi ⁊ non deo viuẽdo·Vera em̃ cognitio dei ẽ redditio census·vel seruicij·vñ cũ superbus deo seruire rẽnuit ⁊ ipe bona sua a ꝺo recognoscit hz ognitionẽ ridiculosaz·sicut ridiculũ ẽ aliquẽ ꝺñm in

aliq̃ arbore fua folia hñe ſic cõtũelioſũ ẽ q aliq̃s fateat eũ dñm cui ſuire dedignat·nã Matth· ·
ðr·ypocrite bñ ꝓphauit de vobis Iſaias dicens· Popul⁹ hic labijs me honorat·cor aũt eor̃ longe ẽ a me· ¶ A° de bonis ſuis ðo nõ tribuẽdo·ſ·qñ paup req̃rit·ſ magis ipm obiurgat dicẽdo pau pi Tu a me req̃ris q̃ſi mihi accomodaſſes nõ attendẽs q dñs illi bõ dedit q̃ p pauperez ea req̃rit· Greg̃· Gratuitũ puta qð impẽdis ꝓmo·vel nõ lis debitor es·Aug⁹·dicit tibi xp̃s da mihi ex eo qð dedi tibi de meo quero et nõ mihi donas ac̃· ¶ 8° bona q̃ hz ſuis meritis ꝓmereri eſtimãdo·ſpã bõ bñ opando facit ſuã vtilitatẽ a nõ dei·ps̃·Bo nor̃ meor̃ nõ eges·Quid aũt debeẽ hoĩ ex hoc q ꝓpriã vtilitatẽ facit·¶ Certe mihil dat ðo·Job·xl· Quis dedit mihi a ego redda ei·¶ Oĩa que ſb̃ celo fũt mea ſunt·Nemo ofidat de ſuis meritis·q ut dicit Iſa·lxv·Facti ſum⁹ ut immũdi nos omes· Greg̃·Sepe iuſticia nra ad examen iuſticie ðme deducta iniuſticia eſt a ſordes in ꝺſpectu iudicis qð fulget in extimacõne opantis·Exẽplũ de opa rijs vinee qui eſtimabãt q plus eẽnt acceptur̃i idcð murmurabãt ut hẽtur Matth·20· ¶ 9° bona q̃ nõ hz ſe habẽ reputãdo·Magnũ em vitiũ eſt te miſerabilem apparere et laudabilem reputare· Bernhard⁹·Magna a rara profecto virtus eſt mirabilẽ te apparẽ a ꝺceptibilẽ reputare· Ego ceteris vtutibz mirabili⁹ hoc indico hec ille·Nihil eſt qð ita impediat gr̃az dei ſicut hoc vicijũ·q nõ petit eã cũ reputet ſe hñe a idcð nõ accipit·pũ·2c· Vidiſti hoĩez ſapientẽ ſibi videri magis illo ſpẽrẽbit ſtultus·Ieñ·Ideo mutari nolumus q nos optios credim⁹·Exẽplũ de illo epõ Apoc̃·2·dicis q dines ſũ ac̃· ¶ x° in cogitacõe ſua alijs ſe p̃ferẽ do Tales em̃ credũt ſolẽ iuſticie nõ lucẽ dare ñ i domo ꝺſcie ipor̃·Berñ·Nolo ut nũq̃ arbitreris lucẽ ſolẽ eo em lucẽ diei miſi in cella tua·nuſq̃ eẽ ſerenũ miſi penes te· nuſq̃ opari gr̃az dei miſi i cõſcia tua·nolo te cogitare ver̃ eẽ ſerenũ miſi apud te·volõ peius de te q̃ de alio extimare hec ille·Ñ to em̃ quis magis ſe p̃fert alijs appreciãdo tãto magis abicit a ðo·Exẽplũ de Saule q̃ cũ eẽt puulus in oculꝰ ſuis factus ẽ rex·cũ aũt mgñ⁹ ſibi videret priuat⁹ eſt regno·p·Reg̃·xv·Licet mõ ſis bon⁹ finaliter tñ ſcõz dei p̃ſciaz etiſi inferno·Eccleſiaſtes·8· Vidi impios ſepultos·ſ·in inferno·q eciã cũ adhuc viuerẽt i loco ſãcto erãt a laudabãtur in ciuitate q̃ſi iuſtor̃ opez ac̃· ¶ 11° bõ que nõ hz ſe hñe fingendo·ſicut ypocrite faciũt q̃ exterminãt facies ſuas ut appareãt hoĩbz ieiunantes·Matth·6·vñ·11·q·3·ca·Si q̃s vero non obediat epõ ſeſe extollẽ atq exaltare deſiderãs·querẽs eciã obũbrare merita epi ſimulata ſua affectiõe doctrine aut hũilitatis aut mie·ís a vo deu⁹ ſupbit·qm̃ veritatis ea regula eſt ut mihil faciat cõmendãdi cã ſui quo minor̃ alio⁹ fiat·neq fiqð bo m̃ opis habes id ad deformacõnez alteri⁹ a vitupacõez exerceas ac̃· ¶ 12° nouas opiones ex ſcripturis ſacris a canonibz adinuemẽdo·vñ·30 diſt· ca·Nec ſcripſim⁹ nõ abſcidẽtes eos q̃ in eccia dei ſcõz ſcripturas ꝓpoſitũ ſãctũ ꝺtinẽcie eligũt·ſed eos qui ſuſcipiũt habitũ ei⁹ a im ſupbiã efferũt aduerſus eos qui ſimplici⁹ viuũt·Sz hos ꝺdem nam⁹ q̃ ſe extollũt adũſus ſcripturas a eccias ſticos canones a noua introducũt p̃cepta· Nos ãt virginitatẽ cũ hũilitate admiramur a ꝺtinẽciaz cũ caſtitate a religionẽ ðo acceptiſſimã dicim⁹ a renũciacões ſeculariũ negotior̃ atq actuũ cum hũilitate approbãdo laudam⁹ a nupciar̃ vincu lũ qð ſcõz caſtitatẽ p̃durat honoram⁹ a diuites cũ iuſticia a opib⁹ bonis non abhominamur ac̃· ¶ 13° ſubditos nõ cũ benuolẽcia ſ cũ aſpitate cor rigẽdo·vñ diſt·xl·ca·Licet nonnũq̃·ðr fic·Pl⁹ erga corrigẽdos agat benuolencia q̃ ſeueritas· plus cohortatio q̃ ꝺmotio·plus caritas q̃ ptas· Sz ab hijs q̃ que ſua ſũt querũt non q̃ Ihu xp̃i facile ab hac lege diſcedit Et dũ dñari magis q̃ ꝺſulẽ ſubditis placet honor inflat ſupbiã a qð p uiſũ eſt ad ꝺcordiã tendit ad nocã hec ibi· ¶ 14° alios arrogãter inſtruẽdo·vñ diſt·xxv·ca·Hoc hz ꝓpriũ doctrina arrogantiũ ut hũilit nesciant inferre qð docẽt a ea q̃ ſapiunt recte ecia recte nequeũt miſtrare In vbis eor̃ ꝓpendit q cũ docẽt q̃ſi quodã ſibi videtur ſũmitatis culmẽ reſidere· eoſq quos docẽt ut longe infra ſe poſitos velut in yma reſpiciũt q̃bus nõ ꝺſulẽdo loqui·ſed vir dñando dignãtur hec ibi·Et hoc eſt ex ſupbia· ¶ 15° ſine meritis p̃fici cupiẽdo·vñ diſt·xxv·Pro hibẽtur autẽ neophiti in epõs ordinari ut q̃ heri erat kathecumin⁹ hodie nõ fiat epõs a q̃ heri eãt in theatro hodie nõ ſedeat in eccia a q̃ veſpe erat in circo hodie nõ miſtret altario·q̃ dudũ fuerat fautor hiſtrionũ hodie non ſit ꝺſecrator vgimũ· Cauſa aũt hui⁹ ꝓhibicõis eſt ſcõz apl̃m ne elatus i ſupbiã tãq̃ religio xp̃iana plurimũ eo egeret incidat in tuimã dyaboli hec ibi·Iſta em ẽ cã quare moderno tpe ſacerdotes a epi a curati fũt vicõſi a peſſimi a mala exẽpla dãt popul·q ſeq̃tur i tertu ſupior̃ eo dẽ·¶ Cometane⁹ nãq ſacerdos neſcit p hũilitatẽ p̃ſonar̃ modos vel ſe contemnẽ· nõ ieiunauit·nõ fleuit·nõ ſe correxit·nõ paupib⁹ erogauit·In arrogãciã que eſt tuima dyaboli incidũt qui in pũcto hore necdũ diſcipuli fiũt mgr̃i·Et ſicut Inno⁹·ait·Miſerũ ẽ eũ fieri mgr̃m q̃ necdũ didicit eẽ diſcipul⁹ hec ibi·a ca· ſicut dicit Greg̃or̃i⁹ ſic·Sicut neophit⁹ dicebat qui i imitio ſancte fidei eãt eruditiõe plãtatus·ſic mõ neophitus hñdus eſt q̃ repente in religiõis habitu plãtatus ad hñdos ſacros ordines ir repſerit·Ordinate g̃ ad ordines aſcẽdẽdũ eſt·Nã caſũ appetit q̃ ad ſũm loci faſtigia poſtpoſitis g̃ dib⁹ p abrupta querit aſcenſũ·Scim⁹ aũt q edificati pietes nõ prius tignor̃ pond⁹ accipiũt m ſi a nouitatis fue hũore ficcẽtur·ne ſi añ põdera q̃ ſolidẽtur accipiãt cũctam ſimł ad terrã depõnãt fabricam hec ille· ¶ 16° alijs cõuemẽcia ſibi vſurpãdo·vñ diſt·93·ca·Apacom fũt·ðr fic· Singuli quiq ꝓpł potẽciaz epalis noſtis quã ſibi illicite abſq eccia vendicauerit totũ qð leuitaz ẽ etiã im ſuos vſus redigũt·Sine hijs ſacerdos nomen

habet nō offitiū. Hic mīster dei dicit. qz scriptū ē Maior est q̄ mīmistrat q̄ is cui mīstrat. Et sicut ē in sacerdote mīstratio ita in mīstro dispēsatio sacramēti. Sacerdotib⁹ etiā ꝓpter p̄sumptōez nō licet de mēsa dn̄i calicē tollē misi eis traditꝰ fuerit a dyacon⁹. Ita em̄ deꝰ nr̄ oīpotens vmūsa disposuit ut qui maiorē se crediderit minor esset. q̄ minor videret maior existeret hec ibi. ¶ 18° pctm̄ suū in cōfessiōe nō manifestādo. vñ de pma dist. p̄. Taciturnitas pcti ex supbia nascitur cordis Ideo em̄ pctm̄ suū quisq̄ celare desiderat ne imq̄tas sua alijs manifesta fiat. ne tal reputet apud hoīes foris qualez se ia dudū dimo exhibuit ospectui qđ ex fonte supbie nasci nulli dubiū est hec ibi. ¶ 18° eccīe offitia ꝓmq̄s minus dignis aut psonis fauore oiūctis omittēdo. vñ dist. 89. ca. de cēter. Et sic Quicūq̄ ḡ pontificū deinceps aut sanguine ꝓmq̄s ā fauore psone q̄buscūq̄ deuinctis talia lucra omēdare attēptauerit ab suū nephā de presumptōis exci diū. q. qđ iussum fuerit deuocet in irritū. q. q̄ ordinauerit annue exoīcatōi sb iaceat. que vero ablata fortasse fuerīt ab eo qui tulit reddātur in duplū hec ibi. Illi dicūtur fauore mihi oīūcti qui sūt amici aut q̄ me laudāt. idō ipos diligo etc. ¶ 19° de crimīe suo reprehendi non pacīēdo. vñ. 2. q. 1. ca. Presumūt plati nō debē se reprehendi vel accusari ꝓpeo q̄ canōes nō eos passim ostituūt accusādos. Qđ tm̄ negat solis crimi nosis cū de reprehēdendo veritas ipa cōstituit. Si male locut⁹ sū testimoniū phibe de malo hec ibi. ¶ 20. de suis viribꝰ p̄sumēdo. vñ Augꝰ. li. 12. de ci. dei dicit sic. Audeo dicē supbis vtile esse cadē in aliqđ aptū manifestūq̄ pctm̄. vñ sibi displiceāt qui iā placēdo ceciderāt. Salubriꝰ em̄ sibi Petrꝰ qñ fleuit displicuit q̄ placuit qñ presūpsit hec ille. Ideo em̄ vtilis ceteris corruit. q̄ p̄ ceteris presūpsit. Augꝰ. loq̄ns Petro dic. Vbi dixisti sufficōibi defecisti. vbi tibi placuisti ibi peristi etc. ¶ 21° honores terrenos. q. gliaz mūdi inordinate q. ambicōse appetēdo. vñ Inno⁹. li. de vilitate odicōis hūane dicit sic. Ambicōsus statū ut est ad honorē ꝓmotus in supbiā extollit. in iactantiaz effrenat. nō curat p̄desse. ꝫ gliat p̄esse. p̄sumit se meliorē q̄ cernit se supiorē. p̄ores dedīgtur aicos. notos ignorat hesternos. comites otēnit antiqs. vultū auertit. cerui cē erigit. fastū oīndit. grādia loquit. sblimia meditat. sb esse nō patitur. p̄esse molit. sb ditis onerosus. oīb⁹ infest⁹. p̄ceps. molestus. arrogās. grauis. importun⁹ hec ille. Exēplū de Roboaz filio Salomōis q̄ supbe locut⁹ est filijs isrl. ideo receserūt ab eo. x. tribꝰ isrl. 3. reg. 12. ¶ 22° aliq̄d supra facultatē suā attēptādo. Neme em̄ attēptat aliq̄d sup facultatē suā misi imḡtū facultatē suā estimat maiorē q̄ sit. Cui qđ pōt eē error duplex. ¶ Vno° sedz solā quātitatez puta cū aliqs estimat se hīe maiorē virtutē vel aliq̄d hmōi q̄ hēat. 2°° sedz gen⁹ rei puta cū aliquis ex hoc estīat se magnū. q. magis dignū ꝓpt diuitias vel ꝓpt alia bona fortune. ut em̄ dicit. g. etb. Qui sine virtute talia bona hūnt neq̄ iuste magnis se ipos dignificāt neq̄ recte mḡnanimi dicunt. Exēplū de eo qui p̄fert se añcessoribꝰ suis vel presumit de viribz suis vel de aicis. vel p̄sumit de victoria añq̄ sit in pugna Isa. 30. Rue ē ille fiducia q̄ ofidis. aut quo ofilio vel fortitudine etc. ¶ 23° pti naciter in malo pfistēdo. Aliq̄ em̄ sūt ptinaces q̄ nolūt hūiliari q̄ dicūt ego nolo loq̄ q̄ tali misi ꝑ ipe loq̄tur mihi. nec dimittā iniuriā misi a me petat vemā. ego vincē. q. tenere opīonē meā sicut ille suā ꝓpono. Vñ Greḡ. li. 2. dyalogoz dicit sic. Sciēdū est q̄ ille recte delicti fui vemā postulat q̄ ꝑ hoc qđ in ipo delinquit relaxat. Nunꝰ enim nō accipit misi añ discordia ab aio pellat dicēte veritate. Si offers munꝰ tuū etc. q. pensā dū ē cū oīs culpa munē soluat. q̄ grauis ē culpa discordie q̄ nec munꝰ accipit. Debemꝰ itaq̄ ad primū q̄ quis lōge positū lōgeq̄ disiūctū cū mēte ire eiq̄ aīm sb icē cū hūilitate ac benuolētia placare hec ille. ¶ 24° ptinacit erratū suū defendēdo. Multi em̄ dū aliq̄d male factū vel male loquūtur. si reprehēdūtur defendūt se bn̄ fecisse vel dixisse nolētes corrigi. Et si q̄d male dixerūt ope p̄fitūt ne male dixisse videātur. imo q̄nq̄ in confessione volūt fir mit tenē q. nō peccauerīt omittēdo aliqđ enorme Vñ Tul. dic. Pertinatia ē ex irracōnabili et inflexibili mētis obstinacōe melioribz nolle cedē. hec ille. ¶ 25° ꝓterue ab alijs discordādo. Plures em̄ nolētes cū aliquo concordare ut captēt causā turbacōis. rixe. q. discordie. oē dictū. factū. cogitatū. vel falsū. bonū. malū. sumūt i cōtrariū. vñ Greḡ. li. 9. moral. in pn° dic sic. Perūse mētes si semel ad studiū contrarietatis eruperīt siue prauū siue recti q̄d a contradicētibz audiāt aduersis hoc rōnib⁹ impugnāt. q. cū p̄sona p contrarietatē displicet nec recta q̄ ꝓtulerit placēt At cōtra bona corda q̄b⁹ in odiū venit nō p̄sona ꝫ culpa fit puersa diiudicant ut recta q̄ dicūtur assumāt. q. sic male ꝓlata respuūt ut inde approbēt q̄ ex veritate cognoscūt hec ille. ¶ 26° cōtencōse veritatē impugndo. Aliq̄ em̄ otētiosi impugnt veritatē sciēter ut iudices sophistice allegantes leges ut ipugnēt veritatē contra petētez ius suū. Aliqui otēdūt defendēdo falsitatez sciētes se male dixisse ne videāt errasse. Et cū defitiūt ꝓbacōe odicūt in clamore. Ac etiā si defēdūt veritatē. nō modēate ꝫ clamorose loquūt vb⁹ despectiuis. obprobriosis. q. iuriosis vtūt. vñ Amb. dic. Cōtētio ē ipugtio vitatis cū odētia clamoris etc. ¶ 27° irreuerent ad superiores se hūndo. vñ Ecc. 23. Aio irreuerēti. q. infrumito ne tēdas me dñe. Aliq̄ ei ipudice. q. vitupose noiant deū vbis turpibz. q. inhonestis. Aliq̄ absq̄ reuerētia missaz audiūt. ad eleuacōez corpis xpi vix capuceum extrahūt. maiorē reuerētiam hoibus exhibent q̄ deo. filij non fatiūt reuerētiā parentibz suis imo deridēt eos. q. blasfemant. discipulus contēnit mḡm. inuenis subsānat senez. vnde Glō. sup illud Ecc. 3. Honora p̄rem tuū etc. dicit sic. Cam nuditatem patris irrisit et semen suū in seruitutē ꝑpetuā dānauit. Absolon q̄ David de regno expulit. q. cubinas eius incestauit

ß mōte ꝺ dīgs penas luit Helyseī caluitiū pueri i Bethel irrisērt et duo vrsi de saltu ex eis .xl. lacerauerūt. qꝫ puerile stulticia in deoꝝ in caluarie loco xp̄m crucifixū irrisit. idō .xl°. anno post ascēsionez eiꝰ duo vrsi Vespasianꝰ a Titus de saltu gentiū egressi illusoēs seuissimē lamauerūt hec ibi. Grauis ē culpa ac. ¶ 28° p elacōez meliores se despiciēdo. sicut vnꝰ artifex despicit aliū doctiorē se et vnꝰ mercatoꝛ aliū mīēdo illū deicē siue directe siue oblique. vbo. signo. vel facto. Vñ Augꝰ. li. de ꝺflictu viciorꝝ a vtutū dīt sic. Supbia dīt tibi multis ymo pene oībꝰ melioꝛ es. verbo. scīa. diuiciis. hōribꝫ. cūctisqꝫ carnalibꝫ vel spūalibꝫ supaꝝ katismatibꝫ. Cūctos ß despice. cūctis temetipsū supioꝛē attēde hec ille. ¶ 29° p inobedīaz ī sua opinione pfistēdo. Multi em̄ sūt ita dure ceruicis qꝫ nolūt facē misi ea q̄ cadūt ī sua opīone. q̄ nec ꝓpter mīnas nec ꝓpē penas p̄ceptis supioꝝ obediē volūt quēadmodū fecit holofernes. Judith. .v. vñ Tul. dīt. Inobedīa ē ex duritia mentis obstinate cui debeas impanti nolle obtēperare. Et hugo de. .12. abusiōibꝫ dīt sic. Inobedīe morbꝰ ex supbie tumore p̄cedēs. sicut sanies ex vlcē sic ex supbia ꝺtēptus manat hec ille ac. ¶ 30. p ꝺtumaciā superioribꝰ suis nō acq̄escēdo. sicut multi monitis pentū a superioꝝ nō acq̄escūt. obstinati in sua voluntate pmanētes. vñ Deut. 21. dr. Si genuerit hō filiū ꝺtumacē et pteruū qui nō audiat p̄tis aut mīris imperiū et coherciteꝰ obedire ꝺtēpserit apprehendēt eū a ducēt ad seniores cīuitatis illiꝰ ad iuditiū a dicēt. ſFdiꝰ iste nr̄ monita nr̄a cōtemnit. comessacōibꝰ vacat a luxurie atq̄ ꝺuiuiis. lapidibus obruet eū populꝰ ciuitatis et moriet ac. Et sic pz ac. 31° p supbiā bona facē erubescēdo. sicut multi nobiles a magni reputāt sibi ad verecundiā ire ad eccīaz. ad missaz. ad p̄dicacōez. vnde Greg. omel. 10. sup Ezech. dicit sic. Sicut verecū dia laudabile est in malo ita reprehensibile est in bono. Erubescē em̄ malū sapie est. bonū vero erubescē fatuitatis est. Qui erubescit mala penitēdo que fecit ad vite libertatez puenit. Qui vero erubescit hō facē a statu rectitudis cadit atq̄ ad dānacōez tēdit. sicut p redēptoꝛē dicit. Qui me erubuerit et meos sermōes ac. hec ille. ¶ 32° per supbiā gradū magisterij acquirēdo. s. p̄sumendo ex dignitate magisterij docē qđ nō didicit neq̄ nouit. Jacobi. 3. Nolite plures fieri mgri frēs mei. scientes qm̄ maius iudiciū sumitis. glō. Nisi tm̄ discreti a in scripturis edocti. Salustiꝰ. Postq̄ honores adepti sūt tūc p̄mū acta a p̄cepta maioꝝ legē incipiūt. Preposteri hoīes hec ille ac. ¶ 33° p curiositatē vanis a inutilibꝰ insistēdo. s. postpositis ꝺmis eloquijs scōꝝ. scriptis pꝓhoꝝ a poetaꝝ tōne vanitatis vel delectacōis intendēdo. vñ dist. 37. ca. Sacerdotes dei omissis euāgelijs et pphecijs. videm̄ cōedias legē amatoria buccolicoꝝ versuū vba cātare tenē Virgiliū et id qđ in pueris est cā ncūtatis crimē in se facē voluptatis hec ibi. Et tribꝰ capitul seq̄ntibꝰ ¶ 38° exteriꝰ vane se ornādo. vñ p. Pet. 3. dr sic. Mulieres subdite sint viris suis ꝺsiderātes in tiore sāctā ꝺuersacōez vr̄az quaꝝ sit nō extrinsecꝰ capillatura. aut circūdacio auri. aut indumēti vestimēto ꝝ cultꝰ. ß q̄ absconditus ē cordis hō in incorruptibilitate quieti et modesti spūs qui ē in ꝺspectu dei locuples ac. Euidentissimū signū reprobacōis est supbia ornatꝰ ¶ 31° multitudinez equoꝝ nutriēdo. sicut illi q̄ dimittūt xp̄m nudū in paupibꝫ a equos suos auro a argento fallerant. Vñ deut. 17. Cūq̄ fuerit rex ꝺstitutꝰ nō mltiplicabit sibi equos. a zach. 12. dr sic. Percutiā oēm equū in stupore a ascensoꝛē eius in amentia a sup domū Juda apiā oculos a oēm equū populoꝝ p̄cutiā in ciuitatez a cōfundēt assessores equoꝝ hec ille. Grauis ē ei culpa ¶ 35°. sūptuose domos a edificia fabricādo. s. ad vanitatez a nō ad ncūtatez. Vnde Jere. 23. Veh q̄ edificat domū suā in iniustitia a cenacula sua nō in iudicio. Amicū suū opp̄met frustra a mercedē eius nō reddet ei. Qui dīt Edificabo mihi domū latā a cenacula spacōsa q̄ apit sibi fenestras a facit laq̄aria cedrina. pingitq̄ sinopide hec ibi. Supfluitas vana ē ¶ 36°. de bonis nature in supbiā se erigēdo. puta de sanitate corpis. fortitudine. agilitate. pulchritudine ac. ldō ei sanꝰ corpe a infirmꝰ mēte. filis ē pomo exteriꝰ sano. a interiꝰ putrido Sap. 7. Quid nobis pfuit supbia. aut q̄d diuitiaꝝ iactācia ꝺtulit nobis. trāsierūt ōnia illa tāq̄ vmbra ac ¶ 38° de nobilitate carnis supbe sibi blādiēdo. Qaz ex eadē radice p deūt nobile a ignobile sicut flos farine q̄ ē cibꝰ hoīs a furfur qđ est cibꝰ porci. similiter ex eadē radice p̄cedūt rosa nobil a spina vilis. Sen. Nobilitatis ad hoc tm̄ memineris ut cū nobilitate generis moꝝ sācitate ꝺtendas a cū nobilitate coꝛporis aī nobilitate pficias. Laudat in q̄busdaꝝ q̄ nobiles sūt geniti. in alijs q̄ vtute nobilitatē sūt assecuti. Pulchrū est rīdisse nobilitati. Pulchriꝰ ecīā hūile genus factis illustrasse hec ille. Jeroꝰ. Nihil aliud video in nobilitate appetēdū misi q̄ nobiles q̄daz ncūtate astringūtur ne ab antiquoꝝ pbitate degenerēt hec ille. ¶ 39° alios superbe deridēdo. s. ponēdo vba dicta vel facta patrū in iocū derisoriū. p̄latos eccīe. religiosos. sacerdotes. p̄dicatoꝛes deridēdo. pdcōres volētes abstinē a malo a ꝺuerti ad deū a relinquere seculū. Simplices corpe vel mēte defectuosos. paupes a mēdicos subsānando. vñ Greg. li. 27. moral. dicit sic. Quid em̄ sumꝰ hodie nouim⁹. quid autē post paululū eē possim⁹: nescim⁹. Idij vero quos fortasse despicim⁹ a tarde p̄nt incipe a tñ vitam nr̄am feruēcioribꝫ studijs anteire. Timēdū itaq̄ est ne ecīā nobis cadētibus surgat q̄ nobis stātibus irrideat. Quis stare iā nō nouit q̄ nō stātem nouit irridē hec ille. ¶ 40. tō fortūe ad superbiam ꝺuertēdo. s. de diuicijs. delicijs. hōribꝰ. dignitatibus. fauore hūano. de scīa. de libertate. de liboꝝ copia a pulchritudine. de melodia vocis in cantu. de ꝺuiuioꝝ splēdoꝛe ac. superbiēdo. vñ Greg. ī omel. dīt sic. Plerūq̄ mali eo magis cōtra dīm superbiūt quo ab eius largitate a cōtra meritū

ditãtur ⁊ qui ꝓuocati domis ad meliora debue
rũt domis peiores fiũt·hec ille·Et in moral'·dic sic
Vicina eẽ potẽtibꝫ solet ⁊ pene semp reb⁹ affluẽ
tib⁹ elatio sotiat'·qꝫ ⁊ sepe honoris abũdãtia du
ritiaꝫ dat tumoris hec ille·Facili⁹ em hõ reliquit
pc̃m luxurie q̃ supbie cũ ambo sint ex natura·ꝫ
alterꝫ ex carne alterꝫ ex mẽte·ꝓterea supbia est
grauior luxuria·vñ Greg⁹·xx·li·moral'·dicit sic·
Aliqñ min⁹ est ĩ corrupcõnẽ cadere q̃ cogitacõe
tacita deliberata elatione peccare·Sed cũ minus
turpis supbia credit minus vitat'·Luxuriaꝫ vero
eo magis erubescũt hoies quo simul omis turpẽ
nouerũt·vñ fit plerũq; ut nõnulli post supbiaꝫ
in luxuriaꝫ corruẽtes ex apto casu malũ culpe la
tẽtis erubescãt et tũc etiam maiora corrigãt cũ p
strati in mimmis ḡuius ofundũtur hec ille·Ex q̃
bus pꝫ qꝫ inter pc̃a mortalia Supbia est grauis
simũ ⁊ difficulẽ curat'·¶ Post hãc declaracõnem
dixit sãctus thomas aie deuote·O aia simplex iã
potes intelligẽ gr̃uitatẽ supbie q̃ turrim euertit·
linguã ofudit pstrauit Goliaꝫ·Aman suspẽdit·
Nichanorẽ interfecit·Anthiochũ peremit·pha
raonẽ sbmersit·Senacherib interemit·sedes du
cũ supbor̃ destruxit ⁊ radices gẽtiũ supbarũ are
fecit·Ne glorier tñ Belial in argucijs suis dicẽ
te modũ q̃ pacto tñdeas·Ad p̃mũ dic qꝫ supbia
ofiderat' duplicit'·Vno° materialit'·s·ꝓ abũdan
tia reꝫ de quib⁹ pñt hoies supbire Et sic omẽ sup
excedens põt noiari supbia·ideo talis repromitti
tur a deo q̃si quidam excessus honoꝫ ut dicit' in
argumto ⁊ ista nõ est pc̃m·Alio° formalit' ꝓut
talis excessus supgredit' regulaꝫ rõmis et illa est
pc̃m·vñ Jero⁹·in glõ·ibidẽ dicit·qꝫ est supbia
bona ⁊ mala·¶ Ad secũdũ dic qꝫ eoꝝ q̃ hõ natu̅a
liter appetit ratio est ordinatrix a qua regula ra
tionis si homo recedit vel in plus vel in min⁹ erit
talis appetitus vitiosus· Exemplũ de cibo quẽ ho
mo naturaliter desiderat·Supbia autem appetit
excellentiaꝫ in excessu ad racõnez rectã·vnde Au
g⁹·dicit·xx·de ciuitate dei·Supbia puerse imita
tur deũ·Odit namq; cũ sociis eq̃litatẽ sub illo·ꝫ
imponere vult sociis dñationez suam pro illo·
¶ Ad tertiũ dic qꝫ superbia cõtrariat' diuine dile
cõi·s·im̃ꝫtum supbus non vult sbici diuine re
gule ꝓut debet·Etiaꝫ cõtrariat' dilectõi ꝓximi·s·
im̃ꝫtum aliquis inordinate se ꝑfert ꝓximo aut
ab eius sbiectõne se sbtrahit in quo derogatur
diuine regule ex qua sũt homies ordinate consti
tuti ꝓut vnus eoꝝ sb altero esse debet·¶ Ad qr̃
tum dic qꝫ superbia ex parte cõuersionis nõ est
maximũ pcõꝝ sicut nec humilitas est maxima
virtutũ·sed ex parte auersiõis est maximũ utpo
te aliis pc̃is magnitudinẽ prestãs·Naz infideli
tas et desperatio ac̃·est grauio⁹ pc̃m si ex supbie
otẽptu pcedat q̃ si ex ignorãtia ⁊ infirmitate ꝓ
ueait·¶ Tũc aia osolata ex tali declaracõe grãs
agẽs dõ ⁊ suis doctoribꝫ abijt domũ in pace sciẽs
qm̃ q̃ hũliat⁹ fuerit erit in glia Amẽ·

¶ Feria qñta secũde dñice q̃dragesime·

Sermo·169·de peccato Auaritie·

Sepultus est in inferno·Luc·16·ca·
Hodie aia simplex fidel' ⁊ deuota
saluti sue intẽta accessit ad eccl̃iaz ⁊
audiẽs missaz tã ex lectione ꝓphie
Jere·18·q̃ ex euãgelio a dũtur vnã
oduionẽ valde notabilẽ·s·Peccatũ auaritie est
eque insanabile sui periculositate sic pc̃m in spi
ritũ sanctũ est insanabile sui ḡuitate· Rõ istius
ockomis est ista·Nã pc̃m in spm̃ sãctũ est insana
bile ex pte otẽptus puta qꝫ hõ otẽmit vel miaz di
uimã vel iustitiã aut aliq̃d hoꝝ ꝓ que hois pc̃a
sanãtur et tal' insanabilitas facit maiorẽ graui
tatẽ pc̃i·Auaritia vero hꝫ insanabilitatẽ ex pte de
fect⁹ hũam in quẽ ꝓcedit sẽp naca hũana·qꝫ q̃
aliq̃s est magis defitiẽs eo magis indiget ãmim
culo exterioꝝ reꝝ ⁊ ideo magis in auaritia labit'·
vñ ꝓpt talẽ insanabilitatẽ auaritia est periculosi⁹
pc̃m·Sciẽdũ q̃ periculũ auaritie ẽ q̃druplex· Pri
mũ est remotio caritatis·Nã ut dic̃ Hugo de scõ
Victore li·2·de sacr̃is·Auaritia ẽ immoderat⁹ appe
tit⁹ hñdi q̃ appetit⁹ licet sit respectu cuiuslibꝫ boi
desiderabil'·siue sit respectu boi aie ut immoderate
appetẽ sciaz·vel sape pl⁹ q̃ oz sape·vel sit resp cũ
corpis ut pl⁹ hie pulchritudis·fortitudis·agilita
tis q̃ oz·vel respcũ bonoꝝ tpaliũ ut possessionũ
domoꝝ·pecuniaꝝ ac̃·qr oĩs appetit⁹ q̃ q̃s appetit
pl⁹ q̃ oz est auaritia·ꝓpe tñ loq̃ndo auaritia est
inordinat⁹ appetit⁹ pecunie·Et dr auaritia scõz Jsi
doꝝ q̃si auiditas eris·Grece aũt dr philargiria
a philos qd̃ ẽ amor ⁊ yrios qd̃ ẽ es q̃si amor eris
Jdeo Aug⁹·li·x·de ciui·dei ca·A·dic̃·Nõ auri vitiũ
est auaritia·ꝫ boꝝ pũse amãtis auꝝ iustitia dẽ
licta q̃ inꝺpabilit' dr auro añpom·Et Salusti⁹ ĩ
katilinario dic̃·Auaritia pecunie studiũ hꝫ quã
nemo scius vnq̃ cõcupiuit· Auaritia em scõz q
ĩportat inordinatũ ⁊ inordinatũ amorẽ diuitiaꝝ q̃
intñtũ crescit q ꝑfert caritati·puta cũ q̃s amore
diuitiaꝝ nõ vereat facẽ coñ hõrez dei ⁊ legẽ dimaz·
sic ẽ pc̃m mõrle Eph̃·v·Auaritia ẽ ydoloꝝ fuit⁹
qr sicut ydolatra sbicit se create exteriori ut exhi
beat ei cultũ et hõrez·ita auar⁹ sbicit se create ex
teriori inordinate ipaz cõcupiscẽdo ⁊ amãdo Et sic
facit coñ legẽ etnaz q̃ est oĩb⁹ reb⁹ puidẽ scõm
suas odicões·Auar⁹ ãt oĩb⁹ sbtrahit· Secũdũ
est remocõ liberalitatis·Nã ad liberalẽ spectat ex
pẽdere quãtũ oz ⁊ vbi oz ⁊ qñ oz ⁊ nõ deficẽ in ne
cessarijs·Auaro aũt ⁊ tenaci qr nl̃ sufficit desũt
oĩa q̃ sibi ⁊ familie sue expediũt·Jdo Señ·i epl'a
dic̃·Desũt inopie multa·auaritie oĩa·auari aut
tenaces nõ tenẽt diuitias sed tenẽtur ab eis ps̃·
Viri diuitiaꝝ mihil hñt in maibꝫ suis·Jtẽ crescit
hoc desideriũ sup oĩa desideria nacalia·qm̃ habi
tis desiderijs naturalibꝫ q̃escit desiderãs·pecunia
vo nõ dic̃ sufficit·ꝫ ut Juuenal' dic̃·Crescit amor
nũmi q̃ tũ ipa pecunia crescit·idõ·2·Coꝝ·9·dr sic
Prepent repromissaz bñdictõz hãc patã eẽ sic
q̃i bñdictõz ñ q̃i auaritiã·glõ·ut·s·deleãt ꝓ dato
⁊ paꝝ sit qd̃ det'·Liberalitas ei moderat' affectões
inordinatores diuitiaꝝ·s·ne q̃s nimis ametv̄ desiderꝫ di
uitias·ꝺ nimis delect' in eis etiã si nolit rape aliena

Tertiū est remotio equitatis. ſñ auaricia ipor
tat quādā immoderanciā circa ipaz accepcōnez
a ɔseruacōez diuiciaz im̄ꝑtū. ſ. aliqs acq̄rit pecu
niā vltra debitū aliena vsurpādo vel retinēdo et
sic auaricia remouet iustitiā. vñ Eze. 22. 8r. Prin
cipes eius i medio illi⁹ q̄si lupi rapiētes p̄dā ad
effundendū sāguinez a ad p̄dēdas aias a auare
lucra sectātes. Tertiū est remocō amicabilitatis
ſñ cū amico oia dñt esse cōia. q̄ aico⁹ oia cōia
damāt stoici. Auarus āt nō vult talē regulā cū
sit amicus soci⁹ mense a nō p̄maneat in tempe
nciātatis. ſFacit em̄ ɔtra legē nature q̄ dicit Luc.
6. Oia quecūq; vultis ut faciāt vobis homies a
vos eadē facite illis. qm̄ auar⁹ potius res apud
se putrescē fimit q̄ vtilit alijs dispēset. ꝑ tēa pec
catū auaricie ē m̄gm̄ piculi. Vnde intellectis aīa
exiuit ab eccīa vadens domū cū ꝓposito seruiēdi
deo p̄ miaz a liberalitatē. Et ecce Belial intendēs
eā ab hoc ꝓposito reuocare ait. O aīa simplex q̄
facile decipis taz leuit credēdo. Volo tibi oñdē q̄
auaritia nō est peccatū mōrle. Prīo sic. Glō. sup
illud p̄. Corinth. 3. Si q̄s superedificat super funda
mētū ac̄. dicit q̄ lignū fenū stipulā superedificat
ille q̄ cogitat q̄ mūdi fūt. quo placeat mūdo. qđ
pertinet ad peccatū auaritie. ſ q̄ edificat lignū fe
nū stipulā nō peccat mōrliter ſ venialit. dicit ei
ibi q̄ salu⁹ erit q̄si p ignē. ſ. purgatorij ergo ac̄.
2° sic. Auaricia opponit p̄digalitati. ſ p̄digali
tas non est ex gne suo peccatū mōrle g̃ nec auari
cia q̄ suū ɔseruat ē peccatū mōrle. 3° sic. Ad aua
riciā ꝓprie ptinet superflue tpalia congregare. ſ hoc
non ē peccatū mōrle cū nō ɔtrarieť alicui diuino
p̄cepto g̃ ac̄. 4° sic. Nō accipe aliena videť esse
laudabile Sz q̄nq; auari nō accipiūt aliena ut
phs dic. 2. ethicoz. g̃ auaricia nō ē peccatū mor
tale. Cōfirmať q̄ ea q̄ naturaliť euenūt nō sunt
peccata mōrlia. cū naturalib⁹ neq; mereamur ne
q; demereamur. ſ auaricia naturaliť aduenit q̄
cōsequiť senectutē a quēlibet defectū ut hētur. 2.
ethicoz. g̃ ac̄. Aīa vero abijt tristis q̄rens a cō
sulēs legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses
a q̄ cū ognouisset cās mestitie fue ɔfortās eā in
quit. Ego declarabo tibi cōclusionē quā intellexi
sti esse verā testimonio legis q̄druplicis. ſ.

Legis Naturalť.
Legis diuinalť.
Legis Prophalť.
Legis Mōanalť.

gis Naturalť et hoc q̄drupli
citer. ſ. p rōes naturales. per
phos morales. p poetas. p
exēpla gētiliū. Quātū ad ra
cōnes naturales sciendū q̄
Dicio testi° le auaricia facit. 2. mala. ſ. Primū ē labor ɔti
nuus a irrefragabiť. ſñ res huius mūdi fūt p se bo
ne a recte ac cōformes nre nature licet sint nobis
piculose. Quz sint bone pz p illud Gen. 2. Viditq;
de⁹ cuncta q̄ fecerat a erāt valde bō. qz. ſ. in spē sua
nō poterāt eē meliora. idō possum⁹ eis vti bñ a si
ne pcō. Nō em̄ peccatū est diuicias possidē. sed
peccatū est diuicias male possidē. Adaz em̄ fuit
dines cui⁹ impio oia subiecta fuerūt i padiso et
ex padisū p̄s. Oia subiecisti sub pedib⁹ eius ac̄.
Abrahā fuit dines ꝓpter cui⁹ opes nequibāt pa
stores eius habitare cū pastorib⁹ Loth. Gen. 13.
Joseph q; fuit dñs egipti. Dauid fuit ditissim⁹.
Salomon p̄cessit oēs in diuicijs. Job in multis
possessionibus a gregib⁹ abūdauit. Greg⁹. fuit
papa a sāct⁹. Lodouicus rex frācie fuerť ditissi
mi. Nicodem⁹ p̄nceps iudeoz. Joseph ab arima
thia. Zache⁹ p̄nceps publicanoz fuerunt diui
tes a tū fuerť sācti. Itaq; diuicie nō fūt male nec
te faciūt peccare Sz si tu eas male acq̄ris aut ma
le possides: pctōrez te ɔstituis. vñ Greg. li. 10. mo
raľ. dic sic. Nō est g̃ cēnsus in crimīe ſ affectus.
Cūcta em̄ que dedit de⁹ bō sunt. ſ qui bonis male
vtit ꝑfecto agit ut q̄si p edacitatis ingluuiē eo
p quē viuē potuit pane moriať hec ille. Accidit
em̄ de bonis tpalibz q̄bzvti possum⁹ bñ a male si
cut de esca posita sup hamū quo pisces capiūtur
Nā esca est bō pisci ſ ham⁹ est malꝰ. Si g̃ piscis
eēt sapiēs cū videt escā sub q̄ latet ham⁹ capet
quātū indigeret. ſ. paulati corrodēdo escā a non
plus tūc nō capeť. ſ q; totū sil̄ deglutit et vorat
ido capiť. Nō ei est culpa esce q̄ est bō nec hami
qui latet a quiescit. ſ ē culpa piscis q̄ voracit ca
pit qđ nō indiget. Sic diuicie mūdi bone fūt. ſ
tua malicia facis eas tibi nociuas. Sen epla. c.
dicit. Illa bō fortūe ex nobis pendēt. nō ex ill⁹ nos
Valēcior em̄ oī fortūa est anim⁹ a in vtrāq; ptē
ipe res suas ducit. beateq; ac misere vite ipse sibi
causa ē. Malus em̄ oia in malū vertit. rect⁹ atq;
integer corrigit p̄ua fortūe hec ille. Sub diuicijs
latet ham⁹ vamor mordinat⁹ a iste est tibi noci
uus. ſ. immoderate diligē. Vis bñ possidē diuici
as. ſ vade circūquaq; ne capiaris ab hamo. vis
eē dines secure. ſeme. vende. naviga. opare mani
bus tuis. Sz caue ab hamo. Si em̄ decipis sociū.
emptorez. vel venditorē. minus intras intus. tu
nō es ɔtētus nisi capias totū sil̄. ergo sic piscis
capieris ab hamo Vnde in domo diuicias mlťas
Qui indiges emē tibi damidē cape ex eis q̄ tū ē ti
bi neccariū a noli itraē p̄fūdi⁹ q̄ repies hamū. si
videis mēdicū da sibi neccariū a sic tuas diuicias
bñ ɔsumis. si dauseis eas a indigētibz nō sbueis
minus strigis escā cito veies ad hamū a capieis
ab eo. Ver⁹ g̃ dines bñ vtiť diuicijs. Greg. vbi
supra. Sūt nōnulli quos cēsus p tumorē nō ele
uat. ſ per opa mie exaltat. Et fūt nōnulli q̄ dū se
terrenis opib⁹ abūdare ɔspiciūt: veras dei diui
cias nō acq̄rūt atq; ad eternā vitā nō tendūt.
quia hoc sibi sufficere p tpalib⁹ rebus feliciter
putāt hec ille. Auaricia aūt est pl⁹ q̄ sibi sufficit
aliquid appetē. trāsire signū neccitatis nō habet
finez. q̄ si indiges. c. ducatis a sis auarus tu cu
pis vltr̄ istos cētū. ſ vltra. c. fūt. cc. ccc. et sic i in
fimitū a ita inopia crescit cū auro a cupiditas cū
acquisicōne diuiciarū crescit. idō sequiť labor im
mēsus a irreuocabiť. Oia ei laboriosa cupiditas
a auaricia adimuenit. ſñ sagax et puida natu
ra. auz cetera q̄ multo p̄tio extimātur abscōdit
in viscerib⁹ tre a multiplicauit vilia. p̄ciosa vo
sub exigua quantitate gnauit. Auaricia vero do
cuit fodē mōtes. terre viscera q̄rere. fulcare mare.

terraꝝ ampla discurrere spatia·montiū ptrāsire cacumia·iuia pagre ⁊ inē mlta se exponē picula Hec totū hoiez pmit ⁊ oē mēbꝝ ad laborez dēducit ut pz de hijs q̄ artes laboriosas adimenerit· nō p necitate ß p lucro superfluo·vñ Valeri⁹ li·9· dic Auaritia latētiū indagatrix lucroꝝ manifeste p̄ dē vorago auiū dissiā·in hñdi fructu felix ⁊ q̄rendi cupiditate miserrima hec ille. Secū dū ē error p̄cipuus ⁊ detestabil·. Est em̄ error pessim⁹ adorare auꝝ ut deū ⁊ eū etiaz nō credē eē deū·Col·3· Auaritia q̄ est ydolorū seruit⁹·Naz templū auari est bursa·altare voluntas·sacrificiū est aia·deꝰ est aurū·sicꝫ nulla ydolatria fuit vngꝫ grauior· Et ut vtar vmagiacōe Crisi·sup Joh·omel·6·. Sacra nō dñt tagi ß tm̄ seruari occulte ⁊ inde duz reuerēter videri·Auarus abscōdit pecunias·seruat in tēplo·nec audet eas tangē ad expēdendū· sed solū indū intuet·Simulachra daudūtur tēplis·pecunia ostuat bursa·Circa ydolū oīs cura impēdebat a gētibz·hic oēz sollicitudinē picit in diuicias·ydoloꝝ mādatis obediebat·hic seruꝰ efficit opis·hec em̄ mādat ut coīa oēs vadat ad plū·nemim̄ peat·rapiat cūcta·hic obsequtur statim·illi ymolabāt sup ignēa lapidē·hic ymolat sup voluntatē qui accēso desiderio lucris tot⁹ inhyat·illi ymolabāt oues ⁊ boues·ß ne amittat pecuniā nō vult emē boues ⁊ oues·ß aiaz eidē sacrificat ⁊ corp⁹·vñ Hiero·epla·33·ait· Neget auaritiā ydolatriā q̄ pt·Trigita argēteis dñm vēditū legim⁹ O quāti fuit Jude q̄ p auro oī die vendūt saluatorē Quotiēscūqꝫ em̄ p pecunia acq̄renda mortaliter peccas q̄tū in te est dñm vēdis Qui·3 dyabolo ßt q̄ ille nō pōt eū recipe teipsuz vēdis loco eius·Vt eī lucreris vnū florenū tō die festimas ⁊ 8im̄s obmissis officijs laboras pl⁹ pecuniaz appretiās q̄ grāz dei·pptēa ātiq̄ velut capitale vitiū auaritiā fugiebāt·Sen̄·li·4·de bñficijs refert q̄ pictagoric⁹ q̄dā emeāt a sutore plretasia·rē non magnaz nō p̄tib⁹ nūmis·post aliq̄t dies venit ad tabernā redditurus et cū clausā diu pulsaret fuit qui diceret illū sutorē mortuū·Ille vero phs recessit cū pecunia q̄si letus q̄ solue nō oporteret Deinde redarguēs suā auaritiā reuersus ē ad eandē domū apud se dicēs·Ille tibi viuit·redde q8 debes ⁊ p rimulas hostij misit·x·denarios plus q̄ eēt obligat⁹ p pena sue cupide voluntatis·Hic Pictagore discipul⁹ fuit·nos aūt xp̄i sum⁹ q̄ ad detestacōnez auaritie nō habuit quo decimaret· Tertiū est sopor assidu⁹ ⁊ inconsiderabil·Nam auaritia euellit tōlitez mentē a deo·Dicit em̄ phs 3· de aia·q̄ intellectus est q̄i oīa q̄ intelligit·q̄ p intellectōez spūi spūalis repūtate in intellectu ipe intellect⁹ reformat omixtus eidē ⁊ ipa forma est que dat esse rei ut 8i·2·phoꝝ·vñ intellect⁹ quo dāmodo pōt dici illud q8 intelligit·Et sic cū intellectus nr̄ intelligit deū q̄i in deū tōliter trāsformatur ut dicat illud apl̄i·Vino ego·iā nō ego·sed viuit in me xp̄s·Et ex opposito cum hō dederit se auaritie sua intētio ferē ad auꝝ ⁊ aia sua trāsformat quodāmō in auꝝ Et hoc voluit dicē Ouidi⁹ li·metham⁹orph·q̄ Mida rex frigie hāc grām a dijs suis petiuit ut quicq̄d tāgeret efficeret aurū q8 ⁊ impetrauit q̄ cupiditate auri tōlit inhyās· quicq̄d faciebat de auro cogitabat et sic quodāmō erat ipe auꝝ·Sz cū aurū sit terrenū ⁊ de viscerib⁹ terre trahat·ideō fit totus terren⁹ q̄ auri inq̄ sicōmi insistit ⁊ a celo totaliter segregat⁹·Narrat Plin⁹ li·de naturali hystoria·q̄ barbētace aurū odiūt intūtū ut quātū p̄nt hīe in visceribz terre absc̄ōdāt ne cui mortaliū venire possit in vsū·Sfugiendū est g̃· Rētū est horroꝝ fatu⁹ inferno cōpabil·Nā ex auaritia oē p̄ctm̄ p̄cedit·vñ Crisi· sup Math·omel·28·describit hoc p̄ctm̄ ut hoiez cui⁹ oculi emittūt ignem·cui⁹ brachia sunt duo dracones ab hūeris dependentes·os hz aptū·dentes sūt gladij acuti·ligua emanat fontē venenorum·venter ē inflat⁹ oīa deuorās·pedes alati ⁊ velocōres oī flām̄a·facies semihupia ⁊ semicamina·vox ei⁹ crudel·mhil delectabile gerēs·⁊ in maīb⁹ flām̄as gerit·Per oculos sigtur ira q̄ pugnā ⁊ litigia excitat·Per dracones sigtur supbia·qm̄ primus supbz in serpētis spē p̄mos pntes tēptauit Per os dētes ⁊ linguā signat imundia ex q̄ sequūtur blasfemie·mēdatia ī vendicōibz·obprobria ī altricacōe mercatoꝝ·īfamacōes·piuracōes·falsa testimonia·Per ventrez signat cōtinu⁹ dolor ⁊ inq̄etatio p vsuras ⁊ alios otract⁹·Per pedes signat sollicitudo auaritie sine mēsura·Videte amatores auri quāta patiūtur adūsa·sic feruet auaritia ut nulla formidētur frigora·Per fatiez lupinā signat gulositas·Sinfernal que nūq̄ dicit sufficit ß semp faucibz aptis ihyat ad lucra Per ptē caminā signat crudelitas·Per flām̄am signat luxuria·vñ Ouidi⁹ li·4·metham⁹orph·dicit·q̄ dānes acrisij recepit ex tecto guttā auri q̄ in Jouē uersa crimē luxurie cōmisit ut denotet pudicitiaz muliez auro corrūpi·Idē dicit beat⁹ Aug⁹·li·18·de ciuitate dei ca·13·Et li·sermonū dic sic·Aspectas o auare amplectēs on⁹ tuū ⁊ cathenis cupiditatis alligas malaz sarcinā tuā super hūeros tuos·q̄d expectas·q̄d laboās·q̄d inhyas·q̄d cōcupiscis·Expectas te satiare·Auaritia ista te pōt p̄mē·tu illā nō potes satiare·Sō ē gravis auaritia·Quare g̃ te somno excitat q̄ etiā aliqñ te dormire nō simit ⁊ fortasse habes cū illa alterū on⁹ pigricie Et ista duo neq̄ssima onera secū q8 repugntia premūt ⁊ dilamiant te hec ille·Ecce picula auaritie· Rūtū ad phos morales Scien dū q̄ dubitat cōiter·posito casu q̄ fit vn⁹ hō ī seculo inter mūdi delitias quib⁹ abūdat·nō tamē sentit villā delectacōnez ymo in vsu eaꝝ torq̄tur· Ali⁹ aūt vitā hz religiosā et ē mḡne austeritatis ⁊ p̄ne·ymo mltis vigilijs ⁊ disciplinis affligit Quis hoꝝ ē p̄fectior·Rndet q̄ p̄fectior est ille qui in delicijs q̄ ille q̄ est ī abstinētia·Exēplū fortior ⁊ tute morali iudicat qui de maioribus⁹ piculi ⁊ cua fit victoriosus q̄ ille q̄ de paucis exiuit vulnerat⁹·Magna em̄ p̄fectio ē stare i igne ⁊ nō obuti ut pz de trib⁹ pueris Daniel·3·Laurēti⁹ fuit p̄fectissim⁹ qui sup ignitos carbones extēsus dixit·

bas epulas semp optauit ad suū martiriū aia bat tyrānū. Sic stare ī seculo vbi sūt mlta picu la qē illesus ab hijs vicijs q̄bz mūdus iplicat eū sequētes est maxime pfectōis. Ita mirab aī il le heremita q̄ petēs a deo q̄tū eēt glosus ī celo audiuit q̄ q̄tū esset glosus Greg⁹. pp At ipse cepit existimare iusticiā dei nō eē equā eo q̄ ipe fuiſſz ī pnā. ieuunijs a austeitate vite Greg⁹. vo in delicijs a hōrib⁹ ac. ß corrept⁹ fuit q̄ min⁹ de lectabaī Greg⁹. de ill' q̄ heremita de catta sua ac. Est ergo maioris pfectōis. Vñ pono istā oclusio nē q̄ eē in austeritate vite. in pnā a vigilijs est status maioris securitatis ⁊t esse in diuicijs. deli cijs a hōrib⁹ in seculo ut dictū est. est status ma ioris piculositatis. Patz q̄ securi⁹ est eē in domo pacis inermis q̄ in gūi bello armatus. vñ Salo mon q̄ ad tantā pfectōez venerat q̄ ī delicijs nō est ausus a do tandē corruit Rō periculū declarat quadruplr. Prio rone subūsiōis. vñ Salusti⁹ ī katilinario dic sic. Multos pessiā ac diusa imī se mala. luxuria atq̄ auaricia verāt. Auaricia fidē q̄ pbitatē ceteraſq̄ bonas artes subūtit a p hijs supbiā. crudelitatē. deū negligere. oiaq̄ venalia hīe edocuit. Auaritia pecunie studiū hz quā ne mo sapiēs amauit vel ocupiuit. Hec q̄si mal' ve nenis imbuta. corp⁹ aimq̄ virilē effemiat. semp infimta. insaciabilis est. neq̄ copia neq̄ inopia minuit. 2° rone impulsiōis. vñ Tul'. in rethori ca dic sic. Auaritia oēm hoiez ad quoduis male ficiū impellit. Et de offi. li. 2. Nullū viciū deteri⁹ ē auaria. pserti in pncipib⁹ a rēpublicā guberna tib⁹. Hīe em̄ questui rēpublicā non mō turpe ē. ß eciaz scelerati a nephariū hec ille. Et li. de sene ctute dic sic. Auaricia semi q̄d sibi velit nō intelli go. Quid em̄ absurdi⁹ eē pōt q̄ quo min⁹ restat vie eo pl⁹ viatici q̄rere. hec ibi. 3° rone puoca tōis. vñ ex pūbijs sapiētū. Sic sic. Auar⁹ misi cū moriī mihil recte facit. Auaro q̄d optes mali misi ut viuat diu. Inopie pua desunt. Auaricie oia. Nulli auar⁹ bon⁹ est. inopi pessim⁹. Negādi cau sa nunq̄ auaro deficit. Pecunie oportet impare nō seruiē. Pecunia si vti scias ancilla ē. si nesci dña. Pecunia nō saciat auaz ß irritat. Rectecq̄ putādus est fortior q̄ vincit cupiditates q̄ qui hostes hec ibi. 4° rōe estimacōis. vñ Sen. epla .4. dicit sic. Stulta auaricia mōliū possessionez ꝑprietatēq̄ discernit nec quicq̄ suū eē credit qđ publicū est. At sapiēs mihil magis suū indicat q̄ cui⁹ illi cū hūano gne cōsortiū ē. Nec em̄ eēnt ita coia misi ps illorū ptineret ad singulos. Aua ricia irrupit in res optīe positas a dū seducē ali quid cupit atq̄ in suū vertē oia fecit aliena a in angustū ex immēso a imensa redacta. Auaricia pauptatez intulit a multa ocupisēdo oia amisit hec ille. Et Sydoni⁹ in epla ri dicit sic. Quidā sup bissime opinātur solo se censu eē censēdos q̄ sic vicijs ut diuicijs incubāt. Juste sb iusto pncipe iacet q̄ est per se mimi⁹ a tū p sua maxim⁹. aio exigu⁹ viuit a pīmomio plurim⁹ hec ille. Rūtū ad poetas Sciēdū q̄ auaricia ē detestabilis a pi culosa q̄druplr. Prio tōe crudelitatis. vñ Pru dēcius dicit sic. Ferē auaricia gremio p̄cincta ca paci. Quicq̄d luxus ed ax p̄cioſū liq̄at vnca Co ripuisse manu. Nec sufficit amplos impleuisse si nus. iuuat infarcire crumenis Turpe lucz. et q̄ uidos furtī distendē fiscos. Frli⁹ extinctū belli sb sorte cadauer Aspexit. si forte p̄is fulgēcia bull' cingula. et exuuias gaudet rapuisse cruentas. Nec parcit pijs amor insatiatus hūdi pignori bus. Spoliatq̄ suos sitis iproba natos. Ome hō minū illa gen⁹. l. auaricia nō est violēcius vllū terraz viciū. Qđ tātis dabib⁹ euū mūdani uol uat p̄li. dānetq̄ gehēne. Vñ dicit. sola q̄dez ra pui. quicq̄d stix Abdit auaris gurgitib⁹ nob di tissiā tartara dūt. Quos retinēt p̄los. quod vo uūt secula nūm est. Qđ miscet mund vesana ne gocia nūm est hec ille. 2° rōe imq̄tatis. vñ Ouí dius li. p. methamorp̄hoseos. dic sic. Effodiūtur opes irritamēta malorz. Jāq̄ nocēs ferz ferroq̄ nocētius auz p̄dieāt. Prodit bellū qđ pugnat vtroq̄. Sāguineaq̄ manu crepitācia cōcutit ar ma. Viuit ex rapto. Nō hospes ab hospite tut⁹. Nō socer a gno. fratzq̄ grā rara est. Imminet exi cio vir oiugis. illa mariti. Lurida tribiles miscēt achomita nouercē. Frli⁹ añ die. p̄ios imq̄rit ī an nos. Victa iacet pietas. a vgo cede madētes. Vl tima celestū terras astrea reliq̄t hec ille. 3° rōne insaciabilitatis. vñ Gualter⁹ in Alexandreide li. .8. dicit sic. Quid tibi diuicijs opus est. q̄ semp auaris Furiez pariūt. qñto tibi plura pasti Tñ to plura petis a halētis acri⁹ ardes. Sicq̄ famē facies defectū copia nutrit. Cicius torqñtur aua ri. amissi mētes q̄ delectētur hūdo. Cū semel op tinuit vitioz mr̄ in aula. Pestis auaricie q̄ sola incarcerat oēs. Virtutuz spēs spreto moderamīe iuris. Currit in facinus. nec leges curia cuāt hec ille. 5° rōne egestatis. vñ Juuenal' li. 7. dic sic. Seruoz ventres modio seruātur inq̄. Jpeq̄ esu riēs nec em̄ oia sustinet inq̄. Mucida cerulei pa mis ofūmē frusta. Desternū medio solit⁹ seruā re minuta. Septēbri. necnō differre in tpa cene. Cū furor haud dubi⁹. cū sit manifesta frenesis. vt locupler moriat egēti vinē fato. Interea ple no cū cūget saculos ere. Crescit amor nūmi. quā tū ipa pecūa crescit. Magnis pta mal' cura. ma ioreq̄ metu seruāt. Misera ē mgm̄ custodia cen sus hec ille. Et Oraci⁹ epla. Semp auar⁹ eget. Et li. fmonū. Dic nūmos aurūq̄ recōdit nescius vti Cōpositis. metuensq̄ velut otingere sacz. Et Sen. tragedia p. Ille supbos aditus regū. duraſ q̄ fores expers somm Colit. ac nullo fine beatas Cōpmit opes gasis inhians. Et ogesto pauper in auro hec ille. Ecce picula auaricie. Rūtū ad ex empla gētiliū Sciēdū q̄ auaricia est vitiū pessi mū quadruplr. Prio q̄ mgnos excecat. Nam Valeri⁹ li. 9. ca. de auaicia dic q̄ qđā rōn⁹ ditissi mus noie Lutius minutius basili⁹ mortu⁹ est in gre cia. Quidā notari⁹ ofecit falsū testamētū in quo ostituit heredes Marcū crassuz potētissimū et Rū tū hortensiū eloquētissimū ut lucrarē aliq̄d ab

ipſis·Iſti duo pncipes licet nūq̄ vidiſſent ipſū mortuū a viderēt aptaz fraudē·tñ ipſā hereditatē adierūt·O ſcelus exectabile·tumia reipublice romane·ornamēta ciuitatis·ſcelꝰ a auaritiā quā debebāt punire·inhonesti lucri acceptacōne ſua auctoritate cooperūt·2° qz ſeipſū venūdat·nā Rutus caſſius cū eſſet offitiaꝰ in hiſpania cepit duos ſatellites q̄ illuc venerāt ad eū iugulādū a iſti fuerūt Silius a Calphurniꝰ quos dimiſit certa q̄ntitate pecunie ab eis acepta·O indignū facinꝰ ſi iſti dediſſent certā pecuniā ipe redemiſſet cū eis q̄ truci daſſent eū ac·3° qz fidelitatem in pugnat·Naz Septimulꝰ ſeruꝰ Gay gracchi·audito q̄ in ſedicōe eius Opimiꝰ p tpe conſul fecit p damari q̄ quicūq̄ ſibi Gay gracchi caput pnta ret hēret tātū auri quātū pderaret caput·abſcidit caput dñi ſui a ſup quadā lancea portauit p totā vrbē·O infidelissimū ſeruū q̄ eliq̄to plūbo in craneū capitis illiꝰ infudit ut ampliꝰ pderaret·2° ſeipſū vitupat·naz Ptolomeꝰ rex Cipri hñs maximū theſauz quē ſatis inhoneste opauerat timēs mortē intrauit pelagꝰ aſſumpta pecunia cū aliq̄bꝰ magnatibz·qm̄ ſentiebat auaritiaz emuloz a auaroz rōnoz q̄ iā illas ptes occupabāt ut totā illaz pecuniā ſubmergeret ne ad emulos puemiret vbi aliq̄ diu ſecū diſputans dicebat·Delco ne tātā pecuniā picē quā tāto labōe acq̄ſiui·Rurſus ex altera pte dicebat·Delco ne ſua re pecuniaz ut p ipa moriar·Tandē vicit eū auaritia a rediit ciprū cū pecunia·Romam tādē cepe rūt inſulaz illaz a occiſo rege pecuniaz illā erario rōno ofiſcauerūt Ad quā portāndaz miſſus fuit Cato·vñ Lucanꝰ li·3·dic·Cato lōgimq̄ vexit ſup eq̄ra ciproꝰ·Hec oia Valeriꝰ vbi ſupra Et ſic p3·

Secūdo declarat eadē oclusio teſtiº legis Diui nal·Naz auari hñt q̄tuor malas odicōnes·2° Prio iurgioz materias exq̄rūt·vñ Caim q̄ impt̄ atat poſſeſſio: Abel frēz ſuū neq̄ter occidit Geñ·4·Propt̄ minimaz ſubaz Abrahe a Loth nō potuerūt habitare inſil̄ p̄ter iurgia paſtoz vtriuſq̄·Geñ·26·2° theſauz a pecuniā appetūt·vñ obtēta victoria de Arphaxat·Nabuchodonoſor mox alia regna occupauit·Judith·p·3° iudicōz veritatē puertūt·vñ Balaā ſeductus auaritia bñdictionē populi dei in maledictōez pūtit·Nūeri·22·Filij Samuel ſequntes auaritiaz inditū puertērūt·1·Reg̃·8·Propt̄ auaritiaz achab cupiētis vineā Naboth p ducti fuerūt falſi teſtes ad condēnandū eū·3·Reg̃·21·4° ſacrilegia a ſymonias cōmittūt·vñ Giezi vēdidit curacōez Naamā lepro ſi quā Elyſeus gratis fecerat·2·Reg̃·5·Menelauꝰ pt̄ pecuniā quam promiſit Androico ſūmū ſacerdotē opauit·2·Mach̃·4·Etiā p̄ter auaritiā multi incurrūt penaz mortis·ſicut Achior tollēs de anathemate ierico lapidat⁹ eſt Joſue·7·Nabal vir auariſſimus qui nūcijs Dauid nihil obtulerat perdidit omnē ſubſtantiaz et turpiter mortuus eſt p̄·Regū·25·Semey ex auaritia currens poſt ſeruos ſuos occiſus eſt a Salomone·3·Regū·2·
Et ſic patet·

Tertio declarat eadē cōcluſio teſtiº legis Prophal·Sciendū q̄ auaritia eſt vitiū q̄ quiſ aui dꝰ eſt in hñdo·importunꝰ in acq̄rendo·tenax in retinēdo·Vermis em̄ falſe opinionis eſt auaritia·fraus vite·inſatiabil̄ ſitis ac ſtimulꝰ indeficiēs·q8 vitiū oēs occupauit q̄druplici teſtimonio·

1° Primꝰ teſtis eſt Iſaias·56·dicēs·Omēs in viaz ſuā declinauerūt·vnuſquiſq̄ ad auaritiā ſuaz·a ſūmo vſq̄ ad nouiſſimū·2° teſtis eſt Jeremias·6·dicēs·Extēdaz manū meā ſup hñtantes terrā dicit dñs·A minore quippe vſq̄ ad maiorem oēs auaritie ſtudēt·Et a pphā vſq̄ ad ſacerdotē cūcti fatiūt dolū·3° teſtis ē Ezechiel·33·dicēs·Fili hoīs filij pplī tui qui loquūtur de te iux̄ muros a in hoſtijs domoz a dicūt vnꝰ ad alterū·vir ad p̄rimū ſuū loq̄ntes·Venite a audiamꝰ q̄s ſit ſmo egrediēs a dño a venīūt ad te q̄ſi ſi egrediat̄ pplus a ſedet coram te pplus meꝰ a audiūt ſmōes tuos et non fatiūt eos·qz in cāticū oris ſui vertūt illos a auaritiaz ſuaz ſeq̄tur cor ipōz·4° teſtis ē Amos·9·di·Vidi dñm ſtantem ſup altare a dixit·Percute cardinē a cōmoueātur ſuperliminaria·Auaritia em̄ in capite oīm a nouiſſimū eoz gladio interfitiā·Nō eſt fuga eis·Fugiet a nō ſaluabit̄ q̄ fugerit ex eis hec ille·Auaritia em̄ facit·12·mala·Prio in domo turbacōez gnat·pū·17·Cōturbat domū ſuaz q̄ ſectat̄ auaritiaz·2° hoīez vero bono puat pſ̄·Dormierūt ſomnū ſuū a mihil inuenerūt oēs viri diuitiaz in manibꝰ ſuis·3° facit iniuſte poſſidē·Ecc̄·12·Viro cupido a tenaci fine rōne ē ſuba a hoī liuido ad q̄d aurū·4° caritatē dei aufert ut pū·81·Qui abſcōdit frumētū maledicēt̄ i pplis·bñdictō dñi ſup caput vendētiū·5° inſatiabilitatē affert ut pū·81· Tria ſūt inſatiabilia et q̄rtū q8 nūq̄ dic̄ ſufficit·infernꝰ·os vulue·et terra ſitiēs q̄ nō ſatiat̄ aq̄·p que ſigtur auaritia q̄ nūq̄ ſaciat̄·6° de eccīa expellit·Leuit̄·21·Homo q̄ hūit maculaz nō offerat panes d̄o ſuo nec accedat ad miſteriū eiꝰ et q̄ impetigimē hz in corpe·v·auaritiā·7° ciuitates deſtruit·pū·29·Vir iuſtꝰ erigit terrā·vir auarꝰ deſtruit eā·8° vitā poſſidētiū pimit·Nau·2·State ſtate a nō eſt qui reuertat̄·diripite argētū·diripite auz a non eſt finis diuitiaz ex oībꝰ vaſis deſiderabilibꝰ·diſſipata a ſciſſa a dilacerata a cor tabeſcēs a diſſolutio geniculoz a defectō i cūctis membꝰ a faties oīm migredo olle hec ille·9° vtilitatē nullā efficit Ecc̄·1·Auarꝰ nō implebit̄ pecunia a q̄ amat diuitias fructū nō capiet ex eis·Quid em̄ p̄deſt hoī miſi q̄ cernit diuitias oculꝰ ſuis·10° hoīez inq̄etat Ecc̄·1·Saturitas diuitis nō ſinit eū dormire·11° hoīem affligit·Job·Cūctis diebꝰ vite ſue comedet in tenebris a i curis mltis a i erūna atq̄ triſtitia·12° hoīem inficit·Ecc̄·5·Auaro nihil ſceleſtiꝰ·Nihil ē imq̄us q̄ amare pecuniā·hic em̄ aiaz ſuā venalē hz·qm̄ i vita ſua picit intima ſua·Et Zach̃·5·dr ſic·Vidi a ecce angelꝰ q̄ loq̄bat̄ in me a dixit mihi·Leua oculos tuos a vide q̄d ē hoc q8 egredit̄ Et dixi·q̄dnaz ē·a ait·Hec ē aphoria vim egrediens Et dixi·Hic eſt oculꝰ eoz in vniuerſa terra·

Et ecce mulier vna sedēs in medio amphore ⁊ dixit. hec est impietas hec ille. Volēs em̄ dño ondē ob quā culpā hūanū gen⁹ elongaꝛ a dō descripsit eaz sub ymagine amphore q̄ auariciā designat fuo apto ore. Auaritia em̄ velut amphora os cordis fuo appetitu tenet aptū. cui⁹ oculꝰ ⁊ sensus ē astutus ⁊ vigilās ad mala ⁊ obtusus ad bō. qz in hijs q̄ appetit auaritie stimul' excitaꝛ. Cupiditas em̄ ⁊ puersa voluntas est mulier sedēs ⁊ puocans ad auariciaz que est impietas quia radix ommū malorum est cupiditas. In pphis ponū turo cto maledictōes cōn auaros. Pria est solitudinis. Isa. v. Ve q̄ jūgitis domū ad domū et agz ad agz copulatis vsq̄ ad ēmimū loci. Nūquid hītabitis soli in medio terre. c. In auribus meis sūt hec dicit dominꝰ exercituū. Domꝰ multe deserte erūt. grādes ⁊ pulchre absq̄ hītatore. de cē em̄ iugera vineaz faciēt langūculā vnā ⁊ triginta modij semētis faciēt modios tres hec ille. Secūda ē dep̄dacōis Isa. xx. Ve qui p̄daris nōne ⁊ ipe p̄daberis. c. Cū ocūmaueris dep̄dacōnez dep̄daberis. Tercia ē dānacōis. Amos. c. Ve qui opulēti estis in syon ⁊ cōfiditis in monte samarie. Sepati estis in diē malū ⁊ appropinq̄tis solio inq̄tatis ⁊ iferno. Qrta ē exulacōis Amos. c. Ve q̄ dormitis in lectis eburneis ⁊ lasciuitis in stratis vīs. quapter nūc migrabūt in capite trāsmigrātiū ⁊ auferet factio lasciuiēciū. Quinta ē detellacōis Amos. c. Ve q̄ comeditis agnū de grege ⁊ vitulos de medio armēti. Ecce em̄ suscitabo sup vos dic dñs exercituū gentē que oteret vos. Sexta ē spoliacōis. Abacuc. 2. Ve ei q̄ multiplicat nō sua. vsq̄quo aggrauat otra se densū butū. c. Quia tu spoliasti gētes multas. spoliabūt te oēs qui reliq̄ fuerint de pplis ppt̄ sanguinē hominis ⁊ iniquitatē ciuitatis ⁊ oim habitātiū i ea. Septia est cōfusiōis. Abacuc. 2. Ve q̄ congregat auariciā malā domui sue ut sit i excelso mō⁹ ei⁹. Cogitasti cōfusionē domui tue. Octaua ē pestilētis morbacōis. Abacuc. 2. Ve qui edificat ciuitatē in sāguinib⁹ ⁊ prepat vrbē i iniq̄tate. Laborabūt em̄ pplī i mlto igni ⁊ gētes i vacuū ⁊ deficiēt hec ille. Ecce q̄piculosa ē auaricia ꝯ fugiēda ē.

Quarto declaraꝛ eadē condusio testi° legis humanaꝛ. Sciēdū q̄ acq̄sitio iniusta p auariciā hz. 2. malaz. Prīo hz ingressuz malitiosū. qz multi de iiustis acq̄sicōib⁹ se hūt ad illos a q̄bz acquirūt sicut ille medicus se habuit ad sanandos oculos infirmos de quo hētur. ff. de varijs ⁊ extraordīarijs cognicōibz. l. medicus. in. ff. nouo li. ii. vbi dr sic. Medicꝰ cui curādos oculos q̄ eis laborabat omiserat piculū amittēdoz eoz adū sa medicamēta inferēdo. cōtulit ut ei possessiōes suas otra bonā fidē venderet hec ibi. Sicut ille potuit eū in tā malo statu ut ei daret vel venūdaēt possessiōes suas p samitate hūida. sic ecia cupidi acq̄sitores vidētes vicinū hīe possessionē quam optāt. vel ppria accusacōe vel ꝓuracōne ponūt eū in briga ⁊ tedio ⁊ veracōe ut necūtate oppulsus det eis vel vendat otra voluntatez suā vel obliget ad vsuras qđ tñ optāt otra deū. Luc. z. Neminē oppriatis. nemini calūmiaz faciatis. Et otra regulā iuris in. c° que dic. q cū aliena iactura nemo dz locupletari. 2° hz ꝓgressuz ruinosū. qz lex dicit. ff. de regul' iuris. l. Nihil tā naturale q̄ q vnū qđq̄ eo gne soluaꝛ quo erat ligatū hec ibi. Cū ergo talia sint male acq̄sita. qz illi dolēt a q̄bz auferunt nihil naturali⁹ q̄ q eo dē mō p dāt. Recte ergo sicut narrāti q op⁹ qđcūq̄ cecidit qđ fuit factū male pōt tñ dei q hoc nō est mirz. sic narrātib⁹ q bona cōgregata ex vsuris vel alia iniq̄tate vel fraude vel malo dñio auferūtur vel q dom⁹ ex talibz edificata vel in q̄ fūt congregata est cōbusta vel q talis iniust⁹ possessor morit sine herede vel q stultū hz hered̄ q oia dissipabit. pōt tñ dei q nō est mirū. qm illud qđ ex diabolo venit ad eundez reūtit. Ecc. p. Ad locū vñ exeūt flumia reuertūtur. Nā ut hētur. Cad legē iuliā repetēdaz. l. oēs. Quicūq̄ minis vel fraude vel potēcia aliquid extorq̄t pdo dicit. Naz in talib⁹ casib⁹ qñ nō gratis daꝛ ꝯ timore maioris mali. iubem⁹ ait imperator ut ipīsq̄ plentibz impunitū esse nō patiātur. s. receptorē. Et. C. de salgaīo hospitibz non plendo. l. vnica. p̄cipit ne q̄s comitū vel tyrāno rū vl' militū salgamū ⁊ culturā. ligna. oleū. a suis hospitibz extorqueāt. ꝯ nec a volentibz aliq̄d capiant. Glō. qz p̄sumit ocussio. Si g̃ isti male recipiūt a volētib⁹ odicōnalit. ille multo peius facit q̄ recipit a nolētib⁹. Excusāt se dñi dicentes q bōs seruoz ⁊ rusticoz ⁊ subditoz sūt dñoz ad libitū eoz. Quib⁹ rñdet q nō oia sūt imperatoris. qz nemo pōt rē suā emē ut. ff. de otrahēda empcōe. l. sue rei. Quia qđ meū est nō pōt ampli⁹ eē meū ut. ff. de exceptcōibus rei iudicate. l. et an eadē. ff. Actōnes. Nec dñi terraz dēnt grauare eccias. qz potestas secularis nō hz ius in spūalibz. vñ. 23. q. 8. ca. tributū. ff. q̄uis. dr sic. Nā cū Joseph tpe famis cūctoz egipcōz terrā sibi emeret pharao atq̄ sub eadē fame sue seruituti cūctos subiceret sacerdotib⁹ ita neccāria submīstrauit ut nec possessionibz nec libertate nudarētur. dño extūc p nūciante sacerdotes i oi gente liberos eē oportē. vñ Constātin⁹ a Constās hāc īmunitatē dederūt eccīe dicētes. In q̄libet ciuitate. i quolibet opido vel vico vel castello. municipio. q̄cūq̄ voto xp̄iane religiōis meritū eximie singularisq̄ vtutis oībus ītimauerit securitate ppetua potiaꝛ. Gaudē eū a gl'ari ex fide volum⁹ semp sciētes magis religiōib⁹ q̄ officijs ⁊ labore corpis vel fudore nraz rēpublicā otineri. Valētimian⁹ q̄ a Valēs idē decreuerūt. Imperator iustinian⁹ idē sanxit ut p̄z p totū illud capitulū. Excusāt se ecia dñi dicētes q multa expendūt i eccijs. in religiosis. in elemosinis. in filijs educādis et filiab⁹ nubēdis. Quib⁹ rñdet q non dz alteri p alterz inq̄ oditio afferri ut dr. ff. de regul' iuris. l. non dz. Et Ambro⁹. li. de officijs. ut hētur. 12. q. 1. ca. Demq̄. vbi dr sic. Si nō pōt alteri subuenīri nisi alter ledaꝛ comodi⁹ est neutz iuuari q̄ altez grauari. Glō. argumēt̄ q̄ nemini subuenīēdū est cum iniuria alteri⁹

ut·22·q·2·p totū. ¶ 3° hꝫ egressuꝫ dāno sū·qꝫ sicut testamētū qđ filiꝰ familias facit dū est in ptāte pīs de peculio ꝓfectitio ⁊ de rebꝰ pīs ml valet· nec iuuat eū·qꝫ est cōīs iura ut Insti·q̄bus non pmittit facē testm·p̄terea ⁊ Insti·de testō militā·ca·vltio·Sic nec testm qđ malꝰ acquisitoꝛ vel auarꝰ detētoꝛ facit moriēs dū ē filiꝰ in ptāte illiꝰ pīs de q̄ Job·8·Vos ex pte dyaº estis·qꝫ ama sua ⁊ oia male acq̄sita que hꝫ sūt tō illiꝰ pīs dū illa tenet in seruitio exīs dyaboli·Insti·p quas psonas nobis acq̄rit·ca·p̄. ¶ 4° hꝫ cōgressuꝫ iuri osū·Dono casū qꝫ q̄dā lōgo tpe hūit molēdinū in flumīe publico·deinde venit aliꝰ qui edificat aliud molēdinū ꝓpe illud quo ɔstructo cursus aque p̄ris molēdini impedit·Queritꝰ an ille qui sētit hoc dānū possit agē cōīs aliū·intēdicto qꝫ vi aut dam·Videt qꝫ nō·Cū em flumē sit publicū eq̄ licet vni sicut alteri i eo edificare·Rñdet qꝫ p̄t agē cōīs ipsū·qꝫ q̄ aque cursū nō pmittit ad molendinū vicini sui accedē vsū ipiꝰ molendini vi det auferre ⁊ sic violētiaꝫ inferre·ff·de vi·⁊ vi·armata·l·vnū facit·Et nullꝰ dꝫ in loco publico edificare in alteriꝰ p̄iuditiū·ff·ne q̄d i loco publico vel itinē fiat·l·p̄toꝛ ait·S·merito·S·si q̄s a p̄ncipe· Certe talē iniuriā facit auarꝰ paupibꝰ tō detinē do que deus creauit ad ɔmunē vtilitatē ne pau pes vēnāt ad necītatē·Et ꝓ tali violētia dꝰ dicit in ps̄·Propt miseriā inopū et gemitū paupe rū nūc exurgā·s·auaros dure iudicando·Et Isa· 14·Propt inq̄tatē auaritie eius iratꝰ sū ⁊ ꝓcussi eū·s·auaꝫ·Exēplū de diuite epulone ⁊ Lazaro in euāgelio hodierno· Et sicut ignis accēsus i vno loco accendit ignē in alio loco· sic auaritia quā quis ɔgregat multā inflāmat cupiditatē in alijs qui cupiūt vijs ⁊ modis malē de bonis illis ptici pare·Est etiā de tali auaro sic de induſore pascue cōis cuiꝰ clausure fractura multū optāt ⁊ frāgere audēt·Est etiā de tali auaro sicut de restagnāte ⁊ obturāte aquā cōem cuiꝰ restagnacōis aggeres frāgunt q̄ p̄nt·Et oīm istoꝝ pctōꝝ auarꝰ est pti ceps·qꝫ dat occasionē dām culpa inuenīēte·ff· ad·l·aquiliā·l·qui occidit·Ad cuiꝰ legis declara cōnē pono casū de riuulo p multa tpa trāseūte p cuiusdā stagnū ad multoꝝ vtilitatē cuiꝰ stagni dīs clausurā facit ob cuiꝰ ɔstrictōez cepit aqua supefluere intūtū qꝫ rīpā suā fregit·terrisq; vici noꝝ nocuit·Isti vicini q̄ dānū sentiūt volūt agē cōīs stagni dīm·Queritꝰ an iuste possint·Videt qꝫ nō·qꝫ q̄libet i loco suo pōt licite opari qđ vo luerit·Rñdet qꝫ p̄nt qꝫ·ff·ne q̄d in loco publico vel itinere fiat·l·idē·&ꝛ qꝫ si edifitiū meū alteri ob stet qđ in loco publico edificatū est cessandū ē· Sicut em ille est culpabilꝭ de dāno sequēti aque restagnacōez·sic auarus de peccuniaꝝ ⁊ diuitiaꝝ ɔgregacōe que sicut aq̄ ad alia loca cito currit· licet ad tēpus i vno loco obturet est culpabilis cū illis q̄ eius bō post mortez iniuste occupāt·Cū nullus debeat aliena iactura locupletari·ff·de cō dictōne indebiti·l·nam hoc·Auarꝰ em defraudat aiaz suā ⁊ pdit sicut aq̄ minima frāgit fossata ipaz

inducētia·Etiā sicut ignis ɔburit domū i qua fue dimittit volūtati·pū·1·Prospitas stultoꝝ ⁊ aua roꝝ pdet eos·Ecce piculositas auaritie. ¶ Postq̄ vero Moyses declarauit ɔdusionē p̄dictā ait aie deuote·Que ego noui fideliter te docui·ß ecce hic est sāctus Thōs de Aq̄no doctor noui testamen ti q̄ deducet te in semitā mādatoꝝ dei si inclinaue ris autē ⁊ coꝛ tuū in testimonia dei ⁊ nō in auari tiā·Ad quē astāte moyse accessit anīa deuota ꝓ fide ɔdusiōis maiori noticia Qui sāctus Thomaſ ait·Ego ostendā tibi cōdusionē tuā esse veram· fidelē ⁊ catholicā testimonio quadruplicis legis quas obsecro diligēter aduerte·s·

¶ Legis Euāgelice·
¶ Legis Apostolice·
¶ Legis Canonice·
¶ Legis Eccīastice·

legis euāgelice·Sciēdum qꝫ xp̄s illā ꝓbauit testimonio q̄druplici. ¶ Prio Matth·6· Nolite thesaurizare vobꝭ the sauros in terra vbi erugo ⁊ tinea demolit ⁊ vbi fures effodiūt ⁊ furāt· hec ibi·Dubitatꝭ vtꝫ hō de tpalibꝰ hꝫ dis in futu rū debeat eē sollicitꝰ·Rñdet qꝫ cū in hoie sint duo ·s·corpus ⁊ aīa ⁊ vtrūq; cibū suū req̄rat·oportꝫ qꝫ in oī loco sint aliqui deputati ꝓ necītatibꝫ vtri usq; Ido sunt aliq̄ deputati ad laborādū ꝓ necca riis corpi·s·q̄ tū ad cibū ut agricultoꝛes Et q̄ tū ad bñ esse ut artifices mechanici·Similiter aliqui sūt deputati ad laborādū ꝓ neccāriis aie ut cō doꝛes legū ⁊ statutoꝝ·p que aīa bonis moribus roboraꝭ·sicut sūt doctoꝛes ⁊ sapiētes qui cōsilijs suis aīaz in bono ɔfirmāt·Oēs autē dēnt esse solli citi in hijs ad que sūt deputati·sicut cōditoꝛes le gū et statutoꝝ dēnt sollicitari circa leges et statu ta cōitatis·Etiā doctoꝛes ⁊ sapiētes dēnt sollicitari circa ɔsilia salubria ⁊ bonis moribꝫ expediētia Et cū sic laborāt excusātur ab alijs laboribꝫ·vñ Ari stoteles·1·methaphꝫ·ponit exēplū de sacerdotibꝫ egipti q̄bus ꝓpter de oībꝫ neccāriis puidebat ut liberi ɔtēplacōi vacarent·ut sic melius populū bonis moribꝫ informarēt et toti ciuitati salubria ɔsilia darēt·Agricole autē ⁊ alij artifices dēnt la borare circa neccāria ad cōseruacōez corpis·Soll citudo aūt minima ē oīo abitiēda circa ɔgregacōz diuitiaꝝ·Auis ei triplici ex cā capit·prio ex defe ctu oculoꝝ·qꝫ videns escā volat ad eam ⁊ intra re the qđ nō videt ɔphendit·2° ex defectu pedū·qꝫ dū vult accipe escā cū pede ipingit in laqueū·3° qꝫ pene eius visco pfuse cōglutinātur adeo ut vo lare nō possit ⁊ sic capit·Ista facit minima ⁊ super flua sollicitudo ipi auaro·Primo ipsū excecat ut sic a dyabolo facilē capiaꝭ·Sfigurā hēmus Jere· ·39·de Sedechia rege q̄ captiuꝰ ductus in reblata fuit excecatꝰ·Reblata interptatꝭ multitudo ⁊ figt minima sollicitudinē i cōgregādis diuicijs q̄ solli citudo excecat oculū mentis ps̄·Oculos suos sta tuerūt declinare in trā·2° hoiez illaqat·Sicut em auis q̄ laqo capit q̄to ampliꝰ volitat tāto pluri bus laqueis inuoluit· Sic auarꝰ ꝑmo diuitias ɔgregat·2° detinz et ɔseruat·3° sollicitatꝭ quo ex pēdat ac·ps̄·Laqueū pauert pedibꝫ meis· 3° pē ne vtutū q̄bz ad deū volare dꝫ totaliter destruūtur

2° testi° Mar.x.Ecce exiſt seminãs ad seminã dũ a dũ semiat aliud cecidit in spinas et ascẽde rũt spine a suffocauerũt illud a fructũ non dedit. Qui in spinis seminãtur hij sũt qui vbũ di audi unt a erũne seculi a deceptio diuicia a circa reli qua ocupie intro eũtes suffocãt verbũ a sine fru ctu efficiẽ hec ille. 3° testi° Joh.2.Nolite facẽ do mũ pris mei domũ negociacõis.q scriptũ ẽ.Ze lus dom⁹ tue comedit me hec ille.Nec dom⁹ ẽ cõ scia que dz esse mũda ab oi auaricia.q di.ps. dñe dilexi decorẽ dom⁹ tue a lo.ha.glo.tue. 4° testi° Luc.6.Ve vobis diuitib⁹ q̃ hẽtis hic cõso lacõez vrãz.ve vobis q̃ satuati estis q esurietis. ve vob̃ q̃ ridetis nũc q lugebitis et flebitis.Nec aũt auaritia.x.errores inducit circa hũanã vitã qui dime puidẽcie adũsanẽ qui excludũtur p.x. ptes euãgelij hodierni a etiã epl̃e.Prim⁹ error est eorũ q̃ dicũt q sicut hõ pspatur in mũdo isto sic pspabit in alio.Ad cui⁹ erroris fulcimẽtũ dic Eustrachius in cõmento ethico.4.Q3 Sardana palus rex assirio4 diues a voluptuosus fuit Cu ius sepulchro suppositũ quidã Epicuri statuã tenẽtez in mambz tabellã in q̃ scriptũ erat.Cãta nũc muem.s.post mortez quãta pmo recepi.s.i vi ta.Ergo comede.bibe et epulare.Sed hic error re pbat in pma pte euãgelij p exẽplũ diuitis qui i hac vita fuit in mgna ysolacõe et in alia fuit in maxia afflictõe.Eius ysolacõ fuit circa.12.Prio in gnis nobilitacõe q̃ designat per.h.Sã hec lra hz silitudinẽ mulieris pgnãtis cui⁹ ptes sũt due .s.linea longa.ecce nobilitas.a corpulẽcia inferi or.ecce gnatio.q̃si nobilitatez a gnacõe traxerit. 2° in diuitiaz multiplicacõe q̃ designat p.o.nã hec lra cũ sit figure spice figt infinitatẽ quãdaz.s. in diuicijs.3° in pulchritudis yformacõne q̃ de signat p.m.nã hec lra cũ sit triũ pedũ figt pulch tudinẽ.qz oẽ a totũ pomim⁹ sup tria ut dr p.celi a mũdi.4° in famosa reputacõe q̃ signat p.o.nã hec lra cũ sit figure circularis a facile mobil figt famã mũdi continue volubilẽ.5° in singulari asse ctacõne.qz hũc solũ oẽs venerabãtur a seqbanẽ ido dr Quidaz.s.sup oẽs alios.6° in negotio4 successione.Fortũa emã a industria in oib⁹ sibi fa uebãt adeo ut mihil adũsi vnq̃ sibi ytigerit in oi suo exercicio a negocio ido dr.Erat diues.7° in famulo4 circũuallacõe.Naz nõ solũ ad vnũ ser uitiũ hẽbat famulos.s.p diuersitate offitio4 hẽ bat varietatẽ famulo4 ido dr.Et iduebaẽ.s.a fa mulis ita ut ali⁹ ignẽ in camera succẽderet.alius camisiã calefacẽt.ali⁹ vestes appararet.ali⁹ cali gas ipsũ calciaret.ali⁹ ipm pectinaẽt.ali⁹ man⁹ eius lauaret.ali⁹ detergeret.ali⁹ ipm cõgeretaẽ. 8° in vestiũ coaptacõe.Adeo emã stricte incise et cõsute erãt ut poci⁹ innate q̃p supaddite viderẽt a magis venter picturat⁹ q̃p supuestitus iudica ret ido dr.Purpura.9° in vana gloriacõe.s.ex ptiositate ido dr.Et bisso.q̃ eãt vestis sacdotũ ut hẽt Exo.28.10° i epulaz replecõe.qz cibo et po tu mmo a lasciuo replebaẽ io dr.a epulabaẽ.11° i ociuio4 ytinuacõe.qz nobiles cũtatis et diuites ad ociuia oi die mutabat ido dr.q̃ tidie.12° in delectabiliũ puocacõe.Naz escas multas pari a appoi faciebat ut si nõ vna saltẽ alia oblectaret a puocaẽt appetitũ.picturis variis.tapetib⁹.co rtinis.vasis aureis a argẽteis oculos allitiebat.flo rib⁹ a pigmẽtis.aromatib⁹ a alijs odorib⁹ nares pflabat.somis et cãtilenis aures demulcebat.Et sic mappis a linthеol lenib⁹ ac mollib⁹ tactũ leni ebat a sic p oẽs sẽs⁹ ad ĩgurgitacõez inducebat ido dr.Splẽdide.Ecce qũo iste diues pspabaẽ in hoc mũdo.s audi successu⁹ ei⁹ i alio seculo.Mor tu⁹ ẽ dives a sepult⁹ ẽ in inferno ut dr in euãge° Quare aũt sepult⁹ sit i inferno Sciendũ q̃ ut dr Jaco.2.Judiciũ sine mia erit illi q̃ est sine mia. s illle diues fuit in hoc mũdo sine mia.cui⁹ impie tas ostendit p hoc q̃ domũ suã ingrediẽs a egredi ens paupẽ asi ianuã suã virib⁹ destitutũ iacẽn tẽ videbat.vlcerib⁹ a plãta pedis vsq ad vertice putrescẽtẽ a hyantẽ cernebat.fame rabie voci ferantẽ a miaz postulantẽ audiebat.raucis fau cib⁹ ad micas canũ aspirãtez aspiciebat.nulla tũ pietate motus canes coĩ paupez citabat.s illi vlcera ei⁹ lingebãt.Neglexit emã illud Ecc.x. Fili eleẽosinã paupis ne defraudes a oculos tuos ne trãsuertas a paupe.Naz esuriẽtez ne despere ris a nõ exaspes paupem in inopia sua.Cor inopis ne afflixeris a nõ protrahas datũ angustiãti. Rogacõnez tribulati ne abicias a nõ aũtas fa ciẽ tuaz ab egeno.Ab inope nõ auertas oculos tuos ppt iraa nõ relinq̃s querẽtib⁹ tibi retro ma ledicẽ.Maledicẽtis emã tibi in amaritudine ame exaudiet pcacio illi⁹.Exaudiet aũt eũ qui fecit illũ hec ibi.Nullã emã excusacõnẽ hẽbat nõ sbue mẽdi paupi.Octo modis põt quis se excusaẽ si paupi nõ succurrat.Prio põt dicẽ.Ego non ha beo aliquã legẽ cogentẽ me ad sbuemẽdũ pau peri nec iustã cãz.s hoc nõ valet qz lex naturalis eũ inducebat ut Luc.6.Oia q̃cunq vultis ut fa ciãt vob̃ homines a vos eadẽ facite illis.Eciaz lex hu manitatis ido dr Homo.2° põt dicere.Tpe illo erãt plures diuites in ciuitate a diciores me qui poterãt sbuenire huic paupi.debebat decimare ad eos.s hoc nõ valz qz iste supabat oẽs i diuicijs ido dr.Quidã.3° põt dicẽ Cãta erat fames p to taz priaz qz vix poterãt homines sibiipis puidẽ.pp terea vn⁹ nõ poterat alteri sbuenire.aut caristia erat magna ppter multiplicitatẽ guerraz.s hoc nõ valet qz erat magna pax a maxia abũdãcia victualiũ ido dr.Erat.4° põt dicere.Ego deuem ad magnaz pauptatez ppt oppressiones tyrãnoz angarias.exactões.collectas.q̃s exegerũt a me tyrãni a rectores ciuitatis.s hoc non valet qz vl tra ista hẽbat marias diuicias puidebaẽ ei sibi de aliq̃ officio publico ut dãna sua reficeret ideo dicẽ.Diues.5° põt dicẽ.Ego subuenio cõitati q̃ est pponẽda paupi particulari.Meli⁹ erat sbuenire prie q̃p vni paupi indigẽti.s hoc non valet qz vltra hoc multa sibi superãt que põ pose.sup flue a vane expẽdebat ido dr.Qui iduebaẽ.6° põt dicẽ.Ego multũ laboro in sbuemẽdo familie nec

que est p̄ponēda extraneo scd̄z ordinē caritatis. scd̄z illud p̄. Thimot. 5. Qui suoꝝ maxie domesticoꝝ curā nō hz fidē negauit & est infideli deteriōr. Sed hoc nō valet. qz vltra sb̄uencōez familie multa hēbat q̄ in delicijs corpis expēdebat. ideo dr. Purpura & bisso. Ad̄ 4° pōt dicē. Ego reddo decimas deo oim que possideo. oblacōes & sacrificia scd̄z p̄cepta legis qd̄ est melioꝝ p̄ sb̄uenire paupi Sz hoc nō valet qz vtrūq; facē poterat sine dispēdio. ideo dr. Et epulabat quotidie. Ad̄ 8° pōt dicē. Ego habeo mltos opariosꝝ in ciuitate & ex quibz do mercedē scd̄z illud. Non manebit opꝰ mercenarij tui apud te vsq; mane. Sz hoc nō valet. qz vltra mercedē opariorꝝ viuebat lautissime. vnd̄ mercēnarij nō exhauriebāt diuicias eius. ideo dr. splēdide. Quia vero impiꝰ fuit in paupez. ideo dr. impietas impij diuitis in caput eiꝰ reddūcabit. nā sepultus ē in inferno. Et i epla dr. Maledictꝰ hō qui confidit in hoīe et ponit carnē brachiū suū & a dño recedit cor eius. Erit em̄ q̄si myrice i deserto & nō videbit cū venerit bonū. sd̄ hitabit in siccitate i deserto. in terra salsugims et inhabitabili. hec ibi. Qd̄ recte quemit huic diuiti q̄ officius fuit i seipō & in suis diuicijs. nūc vero hitat in deserto inferni vbi desertꝰ est ab oībꝰ. Ad̄ 2° error ē eoꝝ q̄ dicūt q̄ oīs pena infligit̄ a dō p̄ter aliquā culpā scd̄z illd̄ Job. 9. Quis vnq̄ innocēs perijt. & Cuiꝰ opīonis erāt apli dicētes xp̄o. Rabi q̄s peccauit hic aut pntes eiꝰ ut cecus nasceret. & Joh. 9. Hic error cōfutat̄ in secūda pte euāgelij p exēplū Lazari paupis q̄ erat bonꝰ & tñ afflictꝰ. vñ dicit̄. Et erat quidaz mēdicus noīe Lazarꝰ ac̄. vbi paupertas eius mōstrat̄ circa. 7. Ad̄ Prio fuit paup diuitijs. qz erat q̄dā mēdicꝰ & penitus mihil hīns. 2° fuit paup bonoꝝ qz iacebat ad ianuā eiꝰ. & in terra tāq̄ vilis & despectus. 3° fuit paup nate viribꝰ. qz vlceribꝰ plenꝰ. nō em̄ ambulare nec sedere nec stare nec iacē poterat. 4° fuit paup delicijs qz cupiebat saturari de micis q̄ cadebāt de mēsa diuitis. 5° fuit paup create suffragijs. qz nemo illi dabat. nō p̄entes. nō cōsāguinei. nō noti. nō vicini. nō hospitalarij ac̄. O seuitia hoīm. O duritia diuitū. sfere hō in ferā ouersus ē & canes hūanitatē oīdebāt. qz canes venie bāt & lingebāt vlcera eius. Ex q̄bꝰ vbis remouētur. 8. excusacōnes quas poterat hīe diues. Ad̄ Prio pōt dicē Tempe quo fui in ciuitate tāta erat vbertas et abūdantia victualiū q̄ nemo egebat. nullus paup tūc erat. Sz hoc nō valet. qz abūdantia illa erat p̄o diuitibz & nō p̄ paupibꝰ & mendicis. ideo dr. Et erat. Ad̄ 2° pōt dicē Tot erāt paupes in ciuitate q̄ nō poterā oībus sb̄uenire. Sz hoc nō valet qz erat vnus solꝰ pauprimꝰ sup oīs in ciuitate. ideo dr. quidā. Ad̄ 3° pōt dicē. Iste paup hēbat bona patrimonialia ex q̄bus poterat sustētari. Sz hoc non valet qz mihil habebat. sd̄ de mēdicitate viuebat sc̄on de p̄prio. nō de cōmūi. nō de alieno. nō de p̄ri momo quicq̄ possidebat. ideo dr. mendicus. Ad̄ 4° pōt dicē. Licet iste paup eēt in ciuitate. nō tamē erat notus nec cognita eiꝰ pauptas a ciuibꝰ. Sz hoc nō valet. qz oīs hēbāt noticiā pauptatis & psone sue. ideo dr. noīe Lazarꝰ. Ad̄ 1° pōt dicē. Iste paup mimis distabat a domo mea et nō erat decēs q̄ ego ipsū perq̄rerez. si ad me accessisset vti q̄ sibi succurrissez. Sz hoc nō valet. qz paup cōtinue stabat ad domū diuitis. ideo dr. Qui iacebat ad ianuā eius. Ad̄ 6° pōt dicē. q̄uis eēt paup tamē erat inuenis & poterat laborare p̄ mercede et victū sibi acq̄rere. Sz hoc nō valet. qz infirmitas sua tāte q̄uitatis erat q̄ oēz vim nate ab eo abstulerat. ideo dr. vlceribꝰ plenus. Ad̄ 7° pōt dicē. q̄ q̄ videret de mēdicitate tñ erat mimis delicatꝰ. qz nolebat misi valde delicata. Sz hoc nō valet. qz petebat mimima & vilia. ideo dr. Cupiens saturari de micis q̄ cadebāt de mensa diuitis. Ad̄ 8° pōt dicere Ego erā in maioribz factis ciuitatis occupatꝰ vñ subito oportebat me esse in arduis negocijs. ita ut vix possem stare domi dimidia hora. q̄ relinq̄ bā familie mee ut paupibz subueniret. Sed hoc nō valet. qz mādauerat familie sue ut mihil cui q̄ offerrēt. eo q̄ magno labore expēsas suas acq̄reret. ideo dr. Et nemo illi dabat. Qz aūt ista afflictio pauptatis nō puenerit Lazaro ex culpa sua p̄z p illd̄ qd̄ seq̄t̄. Factū ē aūt ut moreret̄ mēdicꝰ & portaret̄ ab angelꝰ in sinu Abrahe. Et i epla dr sic. Hūdictꝰ vir. s. Lazarus q̄ confidit in dño & erit dñs fiducia eiꝰ ac̄. vsq; nō desinet facē fructū. Ad̄ 3° error ē eoꝝ q̄ dicūt q̄ deꝰ nō hz puidētiā de hūanis scd̄z illd̄ Job. 22. Circa cardines celi pambulat nec nīa considerat. Hic error reprobat̄ in tercia pte euāgelij vbi dr. Eleuās āt oculos suos diues cū eēt i tormētis ac̄. Vbi solui̇t̄ .x. q̄stiones. Prīa q̄stio ē. vtz dānati aliq̄n cogitēt de deo. Rñdet̄ q̄ deꝰ pōt considerari dupl̄r. Vno° scd̄z se. & scd̄z illud qd̄ ē p̄priū sibi ut ē p̄ncipiū totiꝰ bonitatis et sic nō pōt cogitari de deo misi cū delectacōe & hoc mō nō p̄t cogitari a dānatis. qz eoꝝ nullo mō misereb̄it. qm̄ in inferno nulla ē redēpcō. Alio° scd̄z aliq̄d qd̄ est ei accīdentale i effectibz eiꝰ ut pote punire dānare ac̄. & sic nō pōt cogitari misi cū tristitia. q̄ mō dānati de eo cogitāt. ideo dr. Eleuās oculos suos. & ad cogitā dū iustitiaz dei puniētē eū in inferno quaz nō cogitauit i seculo p̄t̄ cecitatē. Secūda q̄stio ē vtz dānati hēant deū odio. Rñdet̄ q̄ affectꝰ movet̄ ex bono vel malo apprehēso. Deus aūt apprehēdit̄ dupl̄r. Vno mō in se sicut a bīs qui deū p̄ eēntiaz vidēt. Et cū sit eēntialit̄ bonitas nō pōt alicui voluntati displicere. vñ quicūq; ipsū p eēntiaz vidēt eū odio habere nō p̄nt. Alio mō per effectus sicut a nobis et a dānatis. Et cū aliq̄ effectus eius sint voluntati repugnantes imq̄tū cōtrariant̄ voluntati alicuiꝰ scd̄m hoc pōt odio haberi. dānati ergo deū p̄cipiētes in effectu iusticie qui est pena eū odio hūnt sicut penas quas sustinēt ps̄. Superbia eoꝝ q̄ te oderāt ascēdit semp. ideo dr. Cū eēt in tormētis deū odiebat. Tertia q̄stio ē vtz dānati videāt gl̄iaz btōꝝ. Rñdet̄ q̄ dānati vidēt bonos in gl̄ia añ diē iudicij. nō sic q̄ gl̄iaz eoꝝ hoc mō cognoscāt q̄lis sit intuitiue. sed solū cognoscūt eos eē i gl̄ia q̄ deaz inextimabili arguitie

Tū ꝑter īmūdiā dolētes de felicitate eoꝝ·tū qꝛ ipi amiserūt talē gloriā·de quibꝫ dr Sap·i·Videntes turbabūtur timore horribili· ꝙ post diē iudicij oio btōꝝ visiōe ꝓuabūtur ex q̄ ꝓuiatiōe auge bit pena eoꝝ·qꝛ mēoriaꝫ hēbūt glie btōꝝ quā i iuditio vel añ iuditū videānt a hoc erit eis in tormentū·vlteriꝰ eciā affligēt qꝛ videbūt se indigs illa glia quā poterāt in hoc seculo mereri ideo dr. vidit Abrahā alonge/ Quīta q̄stio ē vtꝝ homies ꝝgnoscāt se mutuo i alia vita·Rñdr qꝛ sic·Prīo homi ꝝgscent bonos·ꝑā abrahā ꝝguit lazaꝝ et ecōuerso·2° homi ꝝgscēt malos·naꝫ abrahā ꝝguit diuitē·3° mali ꝝgscēt bonos· nā diues ꝝguit abrahā·4° tā homi q̄ mali ꝝgscēt eos quos nūq̄ viderūt in hoc seculo·nā Lazarꝰ a diues ꝝgnouerāt abrahā a ecōuerso quē in hac vita nūq̄ viderāt et abrahā ꝝguit ambos quos nūq̄ mōrtis viderat ideo dr. Et lazaꝝ in sinu eiꝰ/ Quīta q̄stio ē vtꝝ oīs voluntas dānatoꝝ fit mala·Rñdr qꝛ in dānatis pōt duplex voluntas ꝛsiderari·s·voluntas naturalis et deliberatia·Voluntas naturalis est in eis ex auctore nature q̄ in natura iclinatōe hāc posuit s·inclinatōe nature in aliqd bonū·vñ cū naturā in eis remaneat sedꝫ hoc pōt in eis eē voluntas hō Voluntas deliberata est in eis ex seipsis sedꝫ q̄ in ptāte eoꝝ est inclinari p affectū in hoc vel in illd a talis voluntas ē in eis solū mala·qꝛ fuit auersio a fine vltō voluntate obstinata·vñ malitia corrūpit homitatē voluntatis naturalis īq̄tū bonū qd naturaliter desiderāt sub q̄busdā malis circūstāciis appetūt a talis fuit voluntas diuitis ideo dr. Et ipe clamās dixit·qꝛ oīonē quā petebat nō bñ facie bat licet eēt bona/ Sexta q̄stio ē vtꝝ dānati aliqñ pēniteāt de malis que fecērt·Rñdr q̄ pēnitē ꝛsūgit duplr·vno mō p se sicut qui peccatū in eo q̄ peccatū est abhominat a sic dānati nō p se pēnitēt de pctis·qꝛ voluntas malicie pcti in eis remanet· vñ Bernñ·sup cātica dic sic·q̄ dānatꝰ semp vult īq̄tatē quā fecit·Alio mō p accīs rōe alicuiꝰ adiūcti odiendo peccatū utpote pene·miserie·vel hmōi·a sic dānati pēnitēt p accīs īq̄tū affligūtur de pena quā p pctis sustinēt Sap·v·Intra se pēnitentes agētes·Sicut eciā videmꝰ ferocissimas bestias dolore penaꝝ a maximis voluptatibꝰ abstinē Et sic pēnitebat iste diues cū dicēt·Pater abrahā miserere mei/ Septīa q̄stio ē vtꝝ dānati velint omēs btōs eē dānatos·Rñdr q̄ sicut in beatis īpria erit pfectissima caritas·ita i dānatis pfectissimū odiū·vñ sicut sci gaudebūt de oībus bonis ita dānati de oibꝰ bonis dolebūt·vñ felicitas beatoꝝ ab eis ꝛsiderata maxie eos affligit·Isa·26· Videāt a ꝛsūdent ꝑpli et igmis hostes tuos deuoret·Nā solatiū est miseris socios multos hīe penaꝫ ut dicit glō·sup illud Isa·14·Surrexerūt pīncipes de solijs suis·vñ vellēt omēs btōs eē dānatos ut pꝫ de diuite cum dixit·mitte Lazaꝝ/ Octaua q̄stio ē vtꝝ beati suis oīombꝫ possint iuuare dānatos īferno deputatos ut aliqliter sūleuentur a pena·Rñdr q̄ nō·vñ dyoꝰ·A·ca·celestis ie tarch·dic sic·Sūmus sacerdos ꝑ immūdis non orat·qꝛ in hoc auerteret a suo ordīne·Sup q̄ dic glō·q̄ pctōribꝰ nō orat remissionē· qꝛ nō audiret ꝑ illis·Et Greg·li·24·moral·dic sic·Eadꝫ cā est cur nō oret tūc·s·post diē iudicij ꝑ hoibꝰ eterno igne dānatis·quę nūc cā est q̄re non oret ꝑ dyabolo a angel eius eterno supplicio deputatis Que eciā nūc cā est q̄re sācti nō oret ꝑ hoibꝫ īmi delibꝫ ipīisq̄ defūctis·qꝛ de eis vtiq̄ q̄s eterno dā natos supplicio iā nouerūt añ illū iudicis iusti ꝛspectū oīomis fue meitū cassari refugiūt hec ille· ideo cū dicēt diues· ut·s·Lazarus mittat extremū digiti sui in aquā·vꝛet ꝑ me·optinē nō potuit· Prona q̄stio ē vtꝝ dānati aliquo modo possint subleuari ab excessu penaꝝ īferni· Rñdr q̄ non nec q̄tū ad diminutiōez pene nec q̄tū ad īterruptionē·vñ Augꝰ·li·de cura ꝑ mortuis agēda·dic sic·Precipue de dānatis hoc verꝫ ē q̄ ibi fūt spūs defūctoꝝ vbi nō videt quecūq̄ agūtur aut euenīt in vita ista hoibꝫ·Et sic nō ꝝgsaunt fiāl homi ꝑ eis fit in vita ista·q̄ si ꝝgscerent saltē diuimitus ꝑ eis sūleuādis aliqd homi ꝑ eis fieri aliqua materia doloris eis sūtraheret·qꝛ non ita se abiectos ꝛspicerēt q̄ ꝑ eis nullā curā viui hērent·Et hoc refrigerīū petebat diues cū dicēt·ut refrigeret linguā meā·qd tīi nō optinuit/ Decīa q̄stio est vtꝝ aie dānatoꝝ crucient igne corpeo i īferno et quo·Rñdr q̄ igmis corporeꝰ ex natura sua hꝫ q̄ spūs incorporeꝰ ei ꝛiūgi possit ut locatū loco a īq̄tū est īstrumētū dīne iusticie hꝫ q̄ ipm teneat alligatū et in hoc veracit igmis ille ē spūi nociuꝰ ut sic aīa ignē hmōi sibi nociuū apprehēdens ab igne cruciet et ita efficit ei penal retardās ipm ab executōe ꝓprie voluntatis·ne·s·possit opari vbi vult a sedꝫ q̄ vult·vñ Greg·li·24·dyalogoꝝ·dic sic·Dū veritas pctōrez diuitē dānatū in igne phibet·quisnā sapiēs reprobozum aiaꝫ teneri igmibꝰ neget·ꝛ ꝓtēa dicit diues· Crucior in hac flāma·Et in epla dr·Ego dñs scrutās corda ꝓbās renes ac·que ꝓbatō fit p ignē ps·Proba me domie a tempta me·vre renes meos a cor meū· Pro isto Sen·tragedia·2·dicit·Magne dis uoꝝ parēs Nostrq̄·s·Abrahā q̄uis puderat·s· te hīe me i filiū·ingēti licet Tarata pena·s·iuste· lingua·s·mea cruciet loquar·Nec hoc tacebo·flagrat incensum siti Cor·a pustis flāma viscerib mīcat hec ille·Ecce q̄ aperte loquit de illo diuite· Q̄ error est eoꝝ q̄ dicūt q̄ ea solū fugiēda sūt que carnis pacē pturbāt·Ecclīastes·2·Quid em ꝓderit hoī de vmūso labore suo et afflictiōe spūs qua sub sole cruciatus est·ꝛ Cūcti dies eius doloribꝰ a erūmis plem fūt nec p nocte mēte rēqescit Et hoc nōne vanitas ē·ꝛ Nōne meliꝰ ē comedē a bibē a oūdē aīe sue bona de labobꝫ suis·ꝛ Et hoc de manu dei ē hec ibi·Sꝫ hic error reprobat in qēta pte euangelij vbi dr·Et dixit illi abrahā·Ex q̄ soluūtur·c·dubia/ Primū dubiū est vtꝝ aīe sepate a corpibꝫ mēoriā habūtur eoꝝ que i hoc mūdo gesserūt·Rñdet q̄ mēoria sumit duplr·ut hēt li·de mēoria a reminiscētia·vno mō ut ē potentia sensitiue ptis q̄ ꝛcernit p̄teritū tēpus a sic actus

memorie nō est in aīa sepata·vñ pḥs dicit p̄·de aīa·q̄ corrupto corpe aīa nō ēmīscit·Alio° ut ptinet ad intellectiuā ptez·vñ pḥs·3·de aīa dicit q̄ aīa ē locus spēz nō tota ß intellectiua a sic abstrahit ab oī differētia tpis cū sit p̄incipiū p̄teritoz a futuroz a sic aīa sepata memorabit·idō dr Fili recordare q̄ recepisti bō in vita tua·a Lazar? similiter mala·// Secūdū dubiū est·vtz pene dāna toz ocinue augeātur·Rñdr q̄ vsq̄ ad diē iudicij beati crescūt in glia a dānati in pena·nō respectu p̄mij eētialis vel pene p̄incipalis cū vtriq̄ ad terminū iā puenerit·sed respectu p̄mij accītalis q̄ gaudiū est angel' dei sup vno pctōre pmāz agēte·vel pene secūdarie idō dr·Nūc aūt hic osolat·tu vero cruciaris·// Tertiū dubiū est·vtz bti cō patiātur miserijs dānatoz·Rñdr q̄ nō·q̄ cōpassio vel mia seqns electōez rōmis nascit̄ put aliq̄s vult malū alterij repelli·vñ in illis q̄ scdm rōnē repelli nolum? opassionē a mīaz nō hēm?·Pctōres āt in hac vita sine p̄nuciō dīne iustitie p̄nt a statu miserie a pcī in bītudinē trāsferri·idō bti eis opatiūtur eoz salutē volēdo·Beati aūt nullā opassionē hñt ad dānatos·q̄ nō p̄nt trāsferri a sua miseria·Et ista elongatio cōpassiōis notat̄ cū dr·Inē nos a vos magnū chaos·s·distātia cō ofirmacōis btoz a obstinacōis dānatoz firmatū est·// Rītū dubiū est·vtz bti letētur de pemis dānatoz·Rñdr q̄ nō letātur p se ß p accns rōe adiūcti·puta scīz q̄ in ill' pemis ofiderant rectitudinē diuine iustitie a liberacōnez suā ab eis p̄s·Letabit̄ iustus cū viderit vindictaz·idō dr·ut hij qui volūt hinc trāsire ad vos nō possint ac̄·// Rñ tū dubiū ē·vtz dānati vellēt p̄inquos suos eē dānatos sicut oēs alios·Rñdr q̄ tāta ē inuidia in dānatis q̄ etiaz p̄inquoz glie inuidēt cū ipsi sint in fūma miseria q̄ etiaz accidit in hac vita crescēte inuidia·ß tñ min? inuidēt p̄inq̄s q̄ alijs Et maior est eoz pena si p̄inqui eoz dānant̄ et alij saluātur q̄ si aliqui de p̄inq̄s eoz saluant̄·p̄terea diues frēs suos pecīt a dānacōne eripi·Sciebat em̄ q̄ aliq̄ eripent̄·maluīt tñ cū frīb? suis oēs alios dānari·idō dr·Rogo te p̄ ut mittas eū in domū p̄ris mei·habeo em̄ q̄nq̄ frēs ut testet̄ illis ne a ip̄i vem̄at in locū hūc tormētoz·// Quartū dubiū est·vtz aīe defūctoz possint viuētib? apparere·Rñdr q̄ q̄dām aīe defūctoz p̄nci aliter assint ut apparēt sicut aīe sāctoz ospectibz bōim p̄sitant̄·quēadmodū Aug? li·de cura pro mortuis agēda dicit de Felice martire q̄ ciuibus nolamis visibiliť apparuit cū a barbaris oppugnarent̄·Sicut etiā aīe in purgatorio dētē q̄ tū ad suffragia expetēda apparēt·Sicut aīe dānatoz ad eruditiōez bōim a terrore p̄mittūt viuēti b? apparē·ut Greg·di·li·4·dyalogoz·Nō tñ sēp hoc accidit·Aliq̄n em̄ hmōi apparitiōes fiūt vel dormiēdo·vel vigilādo·opacōe bonoz angeloz·ad instructōnē·aliq̄n opacōne malōz spirituū ad decepcōez viuētiū·vñ q̄ sācti oformātur dīne volūtati nō licet eis misi q̄ diuina puidētia dispomit·Alij vero ita fūt pemis oppressi ut de sua miseria magis doleāt q̄ curēt alijs apparere·Et ne demones decipiāt viuētes nō apparēt sepi? aīe defūctoz·ideo dr·Habēt moysen et p̄phas·et scripturas audiāt illos ac̄·Et i epla dicit·Soliū glorie a principio altitudinis·ac̄·

Secūdo declarat̄ eadē ocl'o testi° legis Aplice Sciēdū q̄ auaritia est piculosa q̄druplr·// Prīo p̄t̄ miseriā in affectu Jacobi·5·Agite nūc diuites a plorate vlulātes in miserijs vris que aduenīēt vobis·diuitie vre putrefacte sunt a vestimēta vra a tineis comesta fūt·Aurū a argētum vrm erugināuit a erugo eoz in testimoniū erit vob a mādducabit carnes vras sicut ignis·Thesaurizastis vobis iraz i nouissimis diebz hec ille·// 2° p̄pter cecitatē in intellectu·2·Pet·2·Exercitatū cor auaritia hñtes a maledictōis filij derelinquētes rectā viā errauerūt·secuti viā Balaaz ex vsoz qui mercēdē iniq̄tatis amauit·correpcōnez vero habuit sue vesanie subingale mutū in hoīs vocē loq̄ns phibuit p̄phe insipiētiaz hec ille·// 3° p̄pter inopiā in defectu·p·Joh·3·Qui habuerit substanciā mūdi huius a viderit frēz suū necītatez hīe a dauserit viscera sua ab eo qūo caritas dei manet in eo·hec ille·// 4° p̄t̄ curā i effectu Jude·2·Ve hīs qui in via Caim abierūt a errore Balaaz mercēde effusi fūt a ocradictōe chore pierūt hec ille· Pro cuius intellectu sciendū q̄ Auaritia est radix duoz maximoz pctōz·s·infidelitatis a despacōnis· Qz infidelitas p̄uenīat ex auaritia p̄z tripliciter·// Prīo in dei nō ouertūtur ad fidē xp̄i eo q̄ nolūt deponē vsuras que si osentirētur eis fidē xp̄i fuscipent·2° gētiles seqntes legē Machometi que cōcedit diuitias q̄lescūq̄ nō effitiunt̄ xp̄iani·3° xp̄iani abnegāt fidē xp̄i p̄pter cupiditatē a auaritiā· Eph·5·Auaritia est ydoloz seruitus·Qz desperatio p̄cedat ex auaritia p̄z tripliciter· Prīo Caim ex auaritia p̄petrauit homicidiū vñ postea desperauit·Gen·4· 2° Achitofel videns se p̄didisse grām regis cui? erat ofiliari? et se p̄didisse hucz desperauit a seipsū occidit·2·Reg·ac̄·3° Judas osiderās se vendidisse xp̄m ex auaritia desper? laqo se suspēdit Math·26·p̄t̄ q̄ declamat Virgili? li·3· Eneidos·Quid nō mortalia pectora cogis auri sacra fames·ergo ac̄·

Tertio declarat̄ eadē conclusio testimonio legis Canonice Sciēdū q̄ auaritia est periculosa quadruplr·// Prīo q̄ est inchoatiua malorū·1·Thimot·6·Radix oīm malorū ē cupiditas Et dist·41·ca·Bonoz auctori inherere aliter non valem? misi cupiditatez a nobis que ommiū malorū radix ē abscidam? hec ibi· Licet em̄ cupid? cōpungat̄ a cōfiteat̄·nō tamen multo tempe deo adheret cupiditate ip̄sū reuocāte·Exemplū pono q̄ quidā muta vxore sua se a sua cuidam tradidit monasterio·postea vxor ipsū reuocat Queritur vtrū bona que cōtulit monasterio sint ei reddenda·Videt̄ q̄ non·q̄ ip̄i? ingressu acquisitū est mōsterio dominiū eaz rez·q̄ sine culpa sua illis p̄uari nō dz·16·q·1·inuētū·ymo pumiri dz·q̄ res eccīe donatas reuocare voluit·12·q·3·fūt q̄ opes·

Hoc em̃ est sacrilegiū. 2° hoc idē vidr qz cū plures fuerint donacōnes. vna. s. psone alia rez. videtur qz vna possit reuocari sine altera. 12. q. 2. Si quos de seruis. Opposituz vidr qz si pncipale nō tenuit nec accessoriū. Ex de fide instrumētoz. ca. Inē. i fi. Sz pncipale. s. ingressus nō tenuit ergo nec bonoz tradicio. Nihil em̃ refert vtrū ab initio sine cā datū sit. an cā p qua datū est nō sit secuta. ff. de cōdicōib9 sine cā. l. nihil refert. Sm̃dē qz si ita dictū sit. do me a mea tūc plures fūt donationes a vtraqz pncipal quaz vna reuocata remanz altera. secus si dixit. tm̃ me do. qz hec donatio est pncipal q̃ reuocata etiā accessoria reuocabiē. qz nō eēt aliē datur9 misi ingressus teneret a ita i egressu oia reuocat. ff. de donacōibz. l. 2. ꝟ. vltimo. Casus ofilis hētur. 1A. q. 2. ca. si q̃s incogmitus. vbi hē. qz seruꝰ infra mōsteriū receptꝰ a domio suo infra trienniū req̃situs ei cū oibus q̃ attulit reddaē. sic p̃dictus vxori ut nōt glō. ibidē. Ad ppositū sicut ille venit ad religionē otra vxoris sue voluntatez q̃ postea ipsū reuocauit. sic multi veniūt ad religionē ofessiōis a ad caritatis vota otra voluntatē tpalis auaricie et cupiditatis q̃ moz ab eis reuocātur et ita donū suū fuit imutile a imualidū. qz nō dedit cū stabili ppoito se a sua nec reliquit desideriū plus hūdi pū. p. Stulti ea que sibi fūt noxia cupiūt. 2° qz ē imuasiua alie noz. Dic ocurrūt. q. dubia. Primū est q̃re deꝰ vm cōfert diuicias alteri pauptatez. Sm̃dē. qA. dist. ca. Sicut hij. vbi dr sic. Quāqd imquꝰ ē deus ut nobis nō eq̃liē distribuat vite sb̃sidia. ut tu quidē eēs affluēs a abūdās. alijs vero deesset a egerēt. c. An idcirco magis. qz a tibi voluit temigmitatis sue expimēta oferre a aliū p vtutez pacie coronare hec ibi. Secūdū dubiū est vtz nō cōferre alteri vite subsidia est gue peccatū. Sm̃dē. dist. qA. ca. sicut hij. qz sic vbi dr. Tu vero suscep tis dei mūeribꝰ a in finū tuū redactis nihil te putas agē imquū si tā multoz vite subsidia solus obtineas. Quis em̃ tā inustꝰ tā auarꝰ q̃ qui multoz alimēta nō fuū vsū ꝟ abūdātias a delicias facit. c. hec ille. Tertiū dubiū est vtrū sit maius peccatū denegare alimēta indigētibz q̃ rape aliena. Sm̃dr qz eq̃lis reatꝰ crimis est vtrobiqz. vñ dist. qA. ca. sicut hij. dr sic. Neqz em̃ minꝰ ē crimis hūti tollē q̃ cū possis a abūdas indigētibꝰ denegare. furiētiū pamis ē quē tu detines. nudo rū indumētū est qd tu reudis. miseroz redēptō est a absolucio pecunia quā tu in terrā defo dis. hec ibi. Rētū est vtz nō sb̃uenire paupi necēsitate hūti sit rapina. Sm̃dr qz sic. vñ dist. qA. ca. Sic hij. dicit sic. Tantoz ē te scias inuadē tō quātꝰ possis p̃stare qd velis hec ibi. 3° qz ē exclusiua a regno celoz. Matth. 6. Nō potestis dꝰ seruire a māmone. Nā cupiditas ē q̃dā palisis aie. sic ei hūs manꝰ paliticas tremētes tāgit ocultū q̃n dz tangere nasū cū hēat motū incertū. ita hūs cupiditatez in corde a munꝰ in manu. Iudex cupidꝰ dimittit reos a punit innoxios de quo dr Damelis. 13. Judicās iudicia iusta. innocentes oppri mēs a noxios dimittēs. qp terea pōit celū. Sm̃ā ut hētur. ff. de iure immūitatis. l. semp. ꝟ. Negociatores publici nō grauētur pedagijs et alijs hmōi exactiōib9 dū occupātur circa negocia reipublice. sic deus vult oēs hoīes saluari a q̃ nullus soluat vectigal aie diabolo q̃ diu occupaē circa negocia dei. cui enim daē possessio sub condicōne illa cessante cessat a donacō. ex de donacōib9. ca. Cetez. ita cessante seruicō dei cessat possessio padisi. 2° qz ē opletiua infernaliū tormētoz. vnō p. q. p̃. ca. cito turpē. dr sic. Oēs cupidi. oēs auari. giezi lepraz cū diuicijs suis possidēt a male q̃sita mercede non tā p̃monij facultatē q̃ thesauz criminū congregauerūt eterno supplicio et breui fructu hec ibi. Et ca. Cū oīs auaricia ydolorū sit fuitus q̃squis hāc vigilāter non p̃cauet infidelitatis p̃dicōi subiciē. eciā si tenē fidez quā negligit videaē hec ibi. Et. 12. q. 1. ca. Duo fūt. dr sic. Nihil em̃ miserius est q̃ ppter nūmū deum contēnere. hec ibi. Et sic patet.

Quarto declaraē eadē oclusio testiº legis Ecclesiastice a hoc q̃druplr. Prio btūs Greli. 17. moraē. dicit sic. Auaricia desideratis rebus nō extinguiē ꝧ augeē. nā more ignis cū ligna q̃ consumit accepit excrescit et vñ vidr ad momētuz flāma opm̃ inde paulo post cremē dilatari. Auarus p̃ anhelat cupita congregare a cū q̃si i quo dā ventre auaicie multa congesserit saciatꝰ artaē quia dū anxiaē q̃liter acq̃sita custodiat. ipa eū sua sacietas angustat. Mes auari q̃ priꝰ ex abū dāciarequiē q̃sierat postea ad custodiā grauius laborat hec ille. 2° btūs Jeroꝰ. in epla ad rusticū dicit sic. Nos ardemꝰ auaricia et otra pecunias disputātes auro finū expādimus a illud qd de megarensib9 dr iure nobis miseris coaptari pōt. edificāt q̃si semp victuri. viuūt quasi altera die morituri ꝧt cū ceteravicia hoīe senescēte senescāt sola auaicia inuenescit hec ille. 3° btūs Ambrosiꝰ li. de nabuthe. dic sic Inflāmaē lucro auaitia nō restringiē. Quasi gdus quosdaz auaricia hz a quo plures ascēderit eo ad altiora festinat vñ fit grauis ruina lapsuro. Pauperez se iudicat ois abūdans. qz sibi deesse arbitraē quicqd ab alijs possideē. Toto mūdo eget cuiꝰ nō capit mūdus cupiditates. Ei aūt q̃ fideē est totus mūdus diuiciaz est. Toto mūdo fugit q̃ ofiderās ofciaz suā timet deph̄endi hec ille. 4° btūs Augº. li. de vbis dñi dicit sic. Que ē ista auiditas a cupie cū a ipe delue hēant modū. Tūc em̃ rapiūt q̃n efurierunt. pcūt vero p̃de cū senserint sacietatē. Insaciabilis est sola auaricia diuitū que semp rapita nūq̃ saciaē. Nec deū timet. nec hoiez reuereē. nec pūi pcit. nec mūem agnscit. nec fratri obtempat. nec amico fidē seruat. viduā opprimit. pupillū inuadit. libros in seruiciū reuocat. testimoniū falsū pfert. res mortui occupat. q̃si nō moriātur eciā ipi. Que est ista aiaz insania. amittere vitā appetē mortez. acquirē auz a pdē celū. hec ille. ac. Quia vero peccatū auaricie. 40. mois anmā infelicē detinet ideo. 40. diebus jeiunamus.

Prio aliena ꝛcupiscẽdo. s. appetitu ꝛpleto et ꝓcederet in opus si adesset possibilitas Et sic est peccatũ mõrle. qm̃ voluntas ꝓ facto reputat ꝙ est cõtra illud preceptũ. Non ꝛcupisces rẽ ꝓximi tui. Exo. 20. vñ Aug⁹. li. 12. de ciui. dei dic̃ sic. Auaritia nõ est vitiũ auri ꝟ aĩe pũse amãtis auꝝ derelicta iustitia que debuit ꝓponi auro hec ille. 2° supflua appetẽdo. s. appetitu suffocãte mentẽ a cura sui et ꝛsideracõe dñoꝝ ꝙ sic ẽ ꝑctm̃ mõrle. Vñ Inno⁹. li. de vilitate ꝛdicõis hũane dic̃ sic. O ignis inextinguibil̃ cupiditas insatiabil̃. Quis vnq̃ ꝓmouoto fuit ꝛtẽtus. ℭ Cũ adipiscat̃ qđ optauerat desiderat ampliora. semp in hñ dis ꝙ nũq̃ in hijs finez cõstituit. Sanguifuge due fũt filie dicẽtes. affer affer. Nã crescit amor nũmi q̃ptũ pe. crescit. 3° rẽ ꝓximi occulte auferẽdo. s. nolẽs laborare et lucrari. ꝟ de bonis aliorꝝ volẽs ducẽ latã vitaz. tene ꝛduci ꝙ ducẽ caudã. cũ diuitib⁹ et magnatis ꝛuersãdo. furãtib⁹ ꝛfulẽdo vel eos adiuuando. aut de furtis aliorꝝ acceptãdo. vñ Fulgẽtius tractãs illud. Ois arbor q̃ nõ facit fructũ cẽ. dic̃ sic. Si sterilitas in ignẽ mittit̃ rapacitas qđ meret̃. ℭ Aut qđ recipiet qui alienũ tulerit si sp ardebit q̃ de suo nõ dederit. ℭ Et si inditiuz fine mĩa erit illi q̃ nõ fecerit mĩaz. ꝙle inditiũ erit illi qui fecerit ꝙ rapinã. ℭ hec ille. 4° rẽ ꝓximi rapiẽdo. s. bona aliorꝝ deposita asportãdo ꝓ fugã de ciuitate in ciuitatem ut accidit in societate mercatorꝝ q̃ dant alicui pecunias ex q̃bus negocier̃ fideliꝫ ꝙ de lucro det sortio ptez suã. ipe aũt prauꝰ ꝙ nequã fugiet ꝙ asportabit pecunias ad aliã ciuitatẽ. vñ Tul. in rethorica dicit sic Rapina est ex auidẽ mẽtis ipetu violenta alienaꝝ rez distractio. 5° rẽ ꝓximi ꝓ dep dacõez furripiẽdo. sicut armigeri qñ nõ hñt stipendiũ vel aliqđ lucꝝ aggrediũt̃ villas. castra. ciuitates. capiũt hoies. aĩalia. ꝙ quecũq̃ tõ. Vñ .23. q. ꝑ. ca. Militare nõ est delictũ. ꝟ ꝓpt̃ ꝑdã militare pctm̃ est. Proptẽa em̃ quadã puidẽtia militãtib⁹ fũt stipẽdia ꝛstituta. ne dũ fũptus queritꝫ predo crassetur. Interrogauerũt em̃ Joh ez milites dicẽtes. Quid faciem⁹ ꝙ nos. ℭ Ait illis. Neminẽ cõcutiatis neq calũmiaz fatiatis. ꝟ estote ꝛtẽti stipẽdijs vr̃is. Quicũq̃ sibi stipendia publice decreta cõsequit̃ si amplius q̃rit tãq̃ calũmiator ꝙ ꝛcussor ꝛdẽnat̃ ac̃. 6° tõ ꝓximi ꝓ vim inuadẽdo. s. ꝓpt̃ cupiditatẽ homicidia ꝑpetrãdo seu ꝓpter lucꝝ duorũ aut triũ ducatorꝝ hoies occidẽdo. ut assassinꝙ malãdrin̄. de q̃b⁹ hr̃ex li. 5. de homicidio. ca. pro hũam̃. vñ Raban⁹ sup Matth. dicit sic. O pestis maligna auaritie. semp homis animis detestãda. quid illesũ. q̃d imõ cussuz dimittis. ℭ Tu gen⁹ hominũ ꝛfudisti. tu discipulũ comitẽ cristi ab apostolatu ꝑcipitasti. tu milites custodientes sepulchꝝ captiuasti. Nõne bñ dictũ est. ℭ Pecunie obediũt oĩa. 7° Symoniã ꝛmittẽdo. s. spũalia ꝙ spiritualibz annexa ꝑcedẽte pacto ꝓmissiõe ꝛditione modi vel seruicij et precij exp̃sse vel sophisticẽ tractãdo. Sacra eccie. terrã eccie. terraz cimiterij. calices. pamẽta. vasa sacra vendẽdo aut emẽdo. decimas. ꝑmitias. oblacões. offitia. bñfitia. dignitates. psonat⁹. emẽdo aut rẽdẽdo. Obsequiũ a manu puta pecuniaz vel aliqđ tpale. obsequiũ a lingua puta laudẽ hũanã. munus ab obseqo puta aliqđ seruile requirẽdo. vñ Hugo li. 2. de sacrĩs dicit sic. Symonie hereſis ꝛtagiũ iã olim i Balaã pullulauit q̃ dimacõis pretio ꝓposito ad maledicẽdũ populũ diꝑrexit. de hinc hui⁹ duo legũtur auctores emerſisse. alt̃ sub ꝓpꝟica. alter sub aplica doctrina. Prim⁹ Giezi mgr̃ eẽ vendẽtiũ. deinde Symon videt̃ emẽtiũ Ideoꝝ aũt sectatores sicut nõ fũt in errore diuisi ita nec in dãnacõe diuisi hec ille. Symonia em̃ est spes hereſis ut cõstat. 8° illicito opi se submittẽdo. dũ. s. mulieres requisite ab hoĩb⁹ adulteria ꝛmittũt ꝓpt̃ pecuniã Vñ Leo ꝑp. in quodã ſmõe dic̃ sic Amori pecunie vilis est oĩs affectõ ꝙ aĩa tueri cupida. etiaz pro exiguo pire nõ metuit. Nullũq̃ est iusticie in illo cor de vestigiũ in quo auaritia sibi fecit habitaculũ hec ille. 9° vltra sortẽ aliqđ accipiẽdo dũ. s. q̃s fenerat̃ ad vsuraz pacto tacito vel expresso. Aut emit possessionẽ alicui⁹ coacti ad vendẽdũ ꝓpt̃ debita sua soluenda ꝓ minori precio q̃ vale at adiecto q̃ si eã retinere voluerit det sibi duplũ. vñ Crisꝰ. sup Matth. dic̃ sic. Sup oĩs mãt mercatores pl⁹ maledict⁹ ẽ vsurari⁹. qz mercator dat non ut illa repetat. iste aũt post q̃ fenerauerit et suũ itez repetit et alienũ cũ suo tollit hec ille. 10° pactũ imitũ dissoluẽdo dũ. s. aliquis artifex facit pactũ cũ aliq̃ emẽte rẽ suã. supuenit alius ꝑmittens pl⁹ artifex ut hoc lucret̃ dissoluit pactũ cũ ꝑmo. vñ Cassiodor⁹ in ep̃lis dicit sic. Auꝝ fiqđ ꝑ bella queri nephas est. ꝑ matia piculũ. ꝑ falsitates obprobriũ. ꝑ agricultura vero licitũ ẽ. Honestũ vero lucꝝ est ꝑ qđ nemo ledit̃. iuste acq̃ritur ꝙ nulli ꝑiudicat̃ ac̃. 11° iuramẽtũ licitũ frangendo dũ. s. aliq̃s artifex iurat se tali die daturũ artifitiũ suũ accedẽti ad ipsũ. si supuenit alius eoꝺ mõ artificem illũ exigens ne hoc lucruz amittat ꝓmittit ad eandẽ diem se exhibituꝝ ꝙ sic neutꝝ proficiendo violat iuramentũ. Vnde glosa sup illud Ecc. 20. Mores hoĩm mendatiuz sine honore. dicit sic. Sũt qui plura ꝓmittũt ꝙ pauca reddũt ꝙ eos quib⁹ mentiẽdo ꝓmittũt inimicos sibi faciunt hec ibi. 12° inditia puertendo dũ. s. iudex ꝓpter cupiditatem muneꝝ sibi oblatoꝝ puertit iustũ inditiũ et hoc sciẽter. vñ Inno⁹. li. de vilitate ꝛdicõis hũane dicit sic. Radix ommũ malorũ est cupiditas. Hec sacrilegia cõmittit ꝙ furta rapinas exercet et predas. bella gerit et homicidia. symoniace vendit ꝙ emit. iniqe petit ꝙ recipit. iniuste negociat̃ ꝙ fenerat̃. instat dolis ꝙ immimet fraudibus. dissoluit pactũ. violat iuramentum. corrumpit testimoniũ. puertit inditiũ ac̃. 13° falsũ testimoniũ ferendo dum. s. quis falsetestificat̃ contra ꝓximũ pecunia corruptus. vnꝺ Isidor⁹ li. 3. de fũmo bono dicit sic. Testis falsidicus trib⁹ est ꝑsonis obnoxius. Primũ deo quez piurando contẽnit. consequẽter iudici quẽ mẽtiẽdo fallit. postremo innocẽti quẽ falso testimonio ledit. hec ille. Procedit autez hoc ex auaritia.

¶ 17° ꝓdicõnẽ exercẽdo. dñs. s. aliqs ꝑt̃ improbã cupiditatẽ dat ꝓditoie ciuitates. castra ⁊ fortilicia. ĩmicis dñoꝝ quoꝝ hec fũt. vñ Valeri⁹ li. v° dic̃ sic. Cũ Socrati rex psaꝝ magnã pecuniã temptans ei⁹ aĩm ĩ ꝓdicõe dirigeret. admitti legatos iussit. ⁊ cũ forte olera comedẽt. admissis auditẽ ĩqt. hoc prandiũ ꝓditorẽ facit. hec ille. Judas auaritia duct⁹ Jhm xp̃m tradidit. ¶ 17° militiaꝫ infidelit̃ gerendo. dñs scz multi capitanei ⁊ armigeri nõ fatiũt guerrã sollicite ⁊ studiose. sicut pñt ⁊ dñt. sed ꝓdicõnes multas fatiũt. Vñ Petr⁹ blesensis ĩ q̃dam ꝑmone dicit sic. Nihil dete stabili⁹ ẽ nota ꝓditiõis ĩ milite. Licꝫ Joab oĩa fortit̃ vicerit. nõ ꝟputatur tñ ĩ nũero fortiũ habuid. q̃ fortitudinẽ ei⁹ in Abner ⁊ Amasã ꝓdicõ demigrauit. Sola fidelitas est q̃ gloriaꝫ ꝑpl̃i dilatat. que pacẽ firmat. q̃ tr̃roꝝẽ incutit ĩmicis. hec ille. ⁊ sic patꝫ. ¶ 16° fraudulẽtr vẽdẽdo. dñs scz q̃s rez vitiatã vendit ꝓ lõ ⁊ sana ei⁹ malitiã ãte palliando. defraudãdo ꝓmũ ĩ nũero. ponder̃. ⁊ mẽsura. seu aliq̃d fatiẽdo vt ad mẽsurã veñãt merces. Vñ Aug⁹. sup ps̃. dic̃ sic. Desiderio tuo locũ facis diabolo. Ecce em̃ diabol⁹ ꝑ os fuit lucꝫ. ⁊ ĩ uitauit ad fraudem. Lucꝫ habere nõ poteris nisi fraudẽ feceris. Sed lucꝫ esca est. fraus laqueus. Sic attẽde escam vt videas ⁊ laqueũ q̃ lucꝫ habere nõ potes ñ fraudẽ feceris. Fraudẽ aũt si feceris. capieris. hec ille. Dãno em̃ ĩiusto nemo affici debet. ¶ 18° fallacit̃ aliena detinẽdo. dñs scz q̃s negat ꝓmo suo q̃ de iure sibi debẽtur. oñdentes se ĩpotentes ad restituendũ ea q̃bus obligant̃. vñ 23. q. 2. ca°. dñs dei nõ. dr̃ sic. Sic gens ⁊ ciuitas petenda ẽ. q̃ vel vindicare neglexerit q8 a suis ĩ probe factũ est. vel reddẽ q8 ꝑ iniurias ablatuꝫ est. hec ibi. Ex quo patꝫ q̃ ꝟmũe ciuitatis tenet̃ ꝓgere ad ẽstituendũ aliena ac̃. ¶ 18° piurijs mẽtiẽdo. dñs scz q̃s piurat alienũ ee̊ suũ. ã rez ñ tñtũ valere. vel pl⁹ p̃cij se potuisse habere. vel ꝑ minori p̃tio se potuisse emere. vel q̃ maiori p̃tio emit q̃ sibi ꝓmittat. mẽtientes. Vñ. 22. q. 1. ca° habemus dr̃ sic Jõq̃ admonẽdi fũt oẽs. vt diligẽter caueãt piuriũ. nõ solũ ĩ altaꝝ. seu in sanctoꝝ reliquijs. ꝫ etiã ĩ ꝟmuni loq̃la. hec ibi. Et p̃cipue in mẽdacijs. ¶ 19° in acq̃sitiõe tẽpaliũ nũq̃ quiescẽdo. dñs scz q̃s excessiue sollicitat̃ acquirẽ pecuniã. aut acquisitã custodire. postponẽdo deũ ⁊ salutẽ ꝓpriaꝫ. Jere. 8. Fames ꝑ q̃ sollicitus es adhere bit tibi. ⁊ gladi⁹ eius deuorabit te. Et Basili⁹ dicit Quis nõ hui⁹ misereat̃. q̃s nõ infelicitatẽ ei⁹ doleat. ⁊ Augustinus. affligitur. cõstringit̃ ex opulentia. ĩfelix in p̃sentibus homis. infelitior ĩ futuris. ¶ 20° lõ ꝓmi vi auferendo. dñs. s. potentes ⁊ magni ĩ curijs dñoꝝ accipiũt vi possessiões domos ⁊ reddit⁹ ⁊ quecũq̃ alia bona a viduis. pupillis orphanis ⁊ paupib⁹. q̃ nõ audent aliq̃d dicere Sciũt em̃ q̃ ꝑderẽt laborez ⁊ verba. Vñ Sen̄. tragedia. x. dic̃ sic. Colit reges. calcet vt omnes. Perdatq̃ aliquos. nullumq̃ leuet. Tm̃ vt noceat cupit ee̊ potẽs. Et dist. 34. dr̃ sic. Qui adulat regib⁹ hereditates captat alienas. ⁊ opes cõgregat q̃s ĩ mometo cui sit relictur⁹ ignoat. hec ibi. ¶ 21° miseris nõ ꝟbuemẽdo. dñs scz q̃s obduatus corde pauperib⁹ indigẽtibus nõ subuenit. cũ possit ⁊ debeat scd̃m legẽ caritatis. ꝫ eos a se repellit. obprobrijs ⁊ vituperijs. sicut diues epulo Vñ Cassiodor⁹ sup illud ps̃. psecutus ẽ hominẽ iopẽ ⁊ mendicũ dic̃ sic. Persequit facit hoies aut diuitia rũ ambit⁹. aut sup bie odiosa iactãtia. pauperẽ ⁊ mendicũ. Sola seuitia est vel crudelitas. cuius nec honor q̃ritur nec abũdãtia facultatis ambitur. hec ille. Et ẽ graue peccatũ. ¶ 22° alienũ imuẽtũ nõ redd̃ẽdo. dñs scz quis rẽ alienã iuenit. ⁊ redd̃ere negligit. vñ Origen̄. sup Leuiti. dic̃ sic Multi sine pct̃o putãt ee̊ si alienũ q8 inuenerit teneãt ⁊ dicãt. dei mihi dedit. Cui habeo reddẽ. ꝺiscãt ergo peccatum hoc ee̊ simile rapine. siquid inuẽtũ non redd̃ãt. hec ille. ¶ 23° re ꝺposita vtẽdo. dñs scz quis vtit̃ re cõsistente in nũero. pondẽ. ⁊ mẽsura. obsignata vel clausa apud eũ ꝺposita. Sic em̃ ꝟmittit furtũ vt. ff. de ꝟdicõnib⁹ furti. l. q̃ furtũ. Precipue q̃n exp̃sse sibi ꝓhibeat̃. Et si dicat de positari⁹ sibi sublatũ ꝺpositũ p̃sumit̃ ꝟtra ipsũ. si res suas saluas habet. ¶ 24° ꝺpositũ dam recipiendo. dñs. s. quis furtũ accipit rẽ suam apud aliũ iniuste detentã peccat em̃ nõ q̃ grauet eũ q̃ detinet. nec tenet̃ ad restitutionem. sed q̃ agit ꝟtra ꝟmunẽ iusticiã. dñs ipse sibi vsurpat rei sue iuditiũ iuris ordine p̃termisso. Jdeo tenet̃ sedare scã dalũ inde exortũ. ¶ 27° lõ paterna non repetẽdo. dñs. s. pact̃ facit pactũ cũ filia dñi nubit q̃ dote cõtenta nullũ ad bõ paterna regressum habebit. Hoc em̃ multũ ꝓbat lex ciuilis. Si tñ iuramẽto. non vi nec dolo p̃stito. firmatũ fuerit. seruar̃ debet. vt notat̃ li. vi. de pactis ca. q̃uis. vt satis ꝟstat. ¶ 26° ꝑ donacõnes ꝟiugũ acquirẽdo. dñs. s. ꝟinges sibimuicẽ donãt. q8 ꝓhibet̃ inẽ canonica Extra de donacõnib⁹ inter vir ⁊ vxorẽ ca. donacõ. Et iure ciuili. ff. de donacõibus. l. 1. ymo nec valz inter eos alicui⁹ debiti remissio aut cuiuscũq̃ debitoris assignacõ. q̃ hec oĩa donatiões sunt. possent tñ valere huiusmõi donacõnes. si is q̃ donauit ꝑmansit in ea dẽ voluntate vsq̃ ad mortẽ. q̃ tũc donatio ꝟualescit. ¶ 28° voluntarie tradẽdo. dñs. s. quis volũtari⁹ cũ volũtario tulit. q̃ cũ tuc⁹ sit quedã expoliacõ nõ põt quis ꝑ ipm licite aliq̃d acq̃rere. ⁊ sic non põt tenẽ. Nec ꝓditori debet reddi. q̃ conabat̃ ꝓmũ expoliaẽ q̃ tũ in se fuit. vñ Tuli⁹ li. p̃. de officijs dic̃ sic. Non ita generati a natura sum⁹ vt ad tuendũ ⁊ iocũ facti ee̊ videamur. ꝫ ad seueritatẽ potiꝰ ⁊ ad studia quedaꝫ gꝫuora ⁊ maturiora. hec ille. Et. 12. q. 1. ca. nõ sane dr̃ sic. Multo sceleratiꝰ vtiq̃ peccma sumit̃. q̃ sceleratẽ etiaꝫ q̃uis a volẽtib⁹ dat̃. hec ibi. ¶ 28° lucꝫ ĩ electione prelati exigendo. dñs scilicet quis in electõne p̃lati lucꝫ poci⁹ q̃ ꝟmune bonũ ꝓspicit. vnde 8. q. 2. ca° dilectissimi dr̃ sic. Suadem⁹ vt in fusci piẽdi antistitis causa. nulli⁹ vĩm neglecta vtilitate ꝟmũi suo lucro ꝓspitiat. ne si q̃s̃ ꝑ pria ꝟmoda appetit friuola existimacõe fallat̃ ac̃. hec ibi. ¶ 29° mercẽdẽ operarioꝝ nõ soluẽdo. dñs. s. q̃s non

soluit mercēnatio suo stipendiū opis sui. Vñ Ja
cobi. v. dr. Ecce merces opariorū q̄ messuerūt regi
ones vras q̄ fraudata ē a vobis damata clamor
eorū in aures dñi sabaoth introiuit. hec ille. Idē
est iudiciū de seruis dñorū et famulis stipendiario
rū q̄ licz aliquid p eis exponāt. tñ in rōnabili op
tant multo plꝰ q̄ expenderit: ut illud plꝰ lucrent
sibi ipsis. xo. pupillos decipiēdo. dū. s. q̄s tutor
aut curator lucrat de bonis pupillorū ad sui vtili
tatē et p expensꝰ victꝰ aut vestitꝰ eorū putat. ex
p. p. Vñ. i. Cod. e. l. hoc iā q̄ritur inter dispensatores
ut fidelis q̄s inueniat. xxi° instrumēta falsē scribē
do. dū. s. tabellio occultat testamēta p tps et tēpa
exhibita sibi certa quātitate pecuīe. aut falsificat
testamēta et instrumēta publica. Aut destruit in
uentariū ac̄. vñ tales dicūtur falsarij ut. ff. de fal
sarijs. l. p. q̄ rōnis. Et. l. nullꝰ. Extra de fide īstru
mentorū ca° inter ac̄. xxii° secreta cause apiendo. dū
. s. aduocatꝰ et procurator secreta cause apit adhi
bere et q̄ p dit instrumēta et talis dr falsarijs ut. ff. de
falsarijs. l. p. Idem is qui deposito. Et. ff. de pēis. l. si q̄s
aliqđ. et. l. si quis instrumēta. Idem instrumēta. Tale ec
dici pōt p ditor ut hēat. xl vi. dist. ca° dericus. Cū
hūb spē amicicie p dat ac̄. xxiii° Naufragorū bō ca
piendo. Talia em̄ capere cū ad terrā puenerint in
se trāsferēdo est contra legē canonicā p. q. vlti. dis
pensātes. vbi dicit glō. Male faciūt reges hispa
nie q̄ naues fractas occupāt. hīj ei excōicati sūt
ipso iure. ut extra de raptoribꝰ excōicati. Est eciā
contra legē ciuilē. ut. C. de naufragijs. l. p. vbi dici
tur sic. Si q̄s naufragio nauis expulsa fuerit ad
littꝰ. Et infra fiscus nō impōnat. Rō em̄ ius hēt
fiscꝰ in aliena calamitate ut de re hutosa spendiū
sectetur. hec ibi. q̄ nemo dēt locupletari cū alie
na iactura. ff. de incēdio. ruina et naufragio. l. p. i au
tētica nauigia. dicit sic. Si quo cūq̄ loco puene
rint aut casu contingēte rupta fuerint. vel aliter ad
terrā pueneirint: tā nauigia q̄ bona nauigātiū ipse
integre seruētur ad quos spectāt aīq̄ nauigij pe
riculū incurrissent. sublata peitꝰ loco et consuetudi
ne q̄ huic aduersa est sāctiōi. Trāsgressores hui
⁹ constitutiōis nīe bonorū publicatiōe multēt et si res
exegerit iuxta mādatū nr̄i ōmibꝰ bonis cōpescātur. hec
ibi. xxv° lucrū pigneris sibi obligati i se trāsferēdo
dū. s. q̄s cōtulit lucrū pigneris ad sui vtilitatē. Si em̄
sit res cuiꝰ vsus pretio estimari pt: dr ille q̄ mutuauit
computare vsū illi⁹ rei i estimatiōe eiꝰ q8 mutuauit. ali
as idē ē ac si pecuniā accipet p mutuo q8 ē vsura
riū et p̄cedit ex auaricia. xxvi° sibi commodatū ad ali
um vsū cōtēdo. dū. s. commodaui tibi equū vsq̄ ad
ciuitatē locū et tu p̄cedis vlteriꝰ. l. commodaui eū ut du
cēs ad villā et tu duxisti ad bellū vel rem quā tibi
commodaui alteri commodasti: in hijs omittit fur
tū si sit contra voluntatem domi. ut. ff. de furtis. l. qui
re ac̄. patz ibi. xxvi° inuenis decrepitā in diuīgē du
cendo. dū. s. attēdit solum ad diuicias eiꝰ. Vnde
Hugo de sancto victore in libello ad sociū volē
tem nubere dicit sic. Ducitur hodie vxores nō cā
plis procreande. sed causa pecunie congregande. Naz
Marcia Cathonis filia minor cū ab ea querētur
a viro petꝰ amissum viz denuo nō nuberet. respōdit se
nō inuenire virū qui se magis vellet q̄ sua. Quo
dicto elegāter ostēdit diuicias magis in vxoribꝰ
eligi solere q̄ pudicicias et multos nō oculis sed di
gitis vxores ducē. Optima itaq̄ et sana res quā
nō auaritia obciliat: nō cupiditas copulat. hec il
le. xxx° p rebꝰ necessarijs cabellā exigēdo. dū. s. quis
facit portal bladū animum p vsu familie sue et sui
nō tenet soluere cabellā si eciā cōsuetudo sit in cō
trariū. q̄ sm̄ hostiēn. talis consuetudo ē irrōnabilis
et nō tenēda. Nam cabella seu pedagiū nō est dā
dum nisi de rebꝰ que causa negotiandi cōis deferunt
ut hētur. C. de vectigalibꝰ. l. vniuersi. Et qui exigit
obligatur ad restitutiōem. xxxviii° pedagiū a clericis
retinendo. dū. s. laycus a clerico exigit cabellas seu
pedagiū. quā ecciastice persone ad cabellas nō te
nētur. maxime p rebꝰ suis q̄s nō causa negotiandi
omnis deferūt aut deferri faciunt. Et inhibet ne ab
eis talia exigātur contraria consuetudine nō obstan
te. Aliter q̄ talia exigūt si sūt persone singulares sūt
excōicati. siue noīe suo. siue alieno exigāt. Si col
legiū vel vniuersitas. castrū. vel ciuitas: ipso facto
subiciūtur interdicto. nec pōnt absolui nisi restitu
ant. Extra de cēsibus ca° q̄ q̄. li°. o. ac̄. xxix° pegri
nos inuadēdo. dū. s. q̄s pegrinos i via expoliat. sed
eccia dr eos defendē ut q̄cūq̄ ipos i pssōis vel i re
bꝰ offēderit n̄ satisfeceit excōicet. ut hēt. xxv. q. iii. c.
si q̄s rompetas. et duobꝰ capitul seq̄ntibꝰ. Ex de
treuga et pace ca° innouam⁹. xxx. bō eccias nō cu
stodiēdo. dū. s. q̄s occupat bō eccias vacātiū. sed
fructꝰ bñficiorū tēpe vacatiōis dēbent in vtilitate ec
desie expendi vel futuris successoribꝰ fideliter reser
uari. Extra de electōnibꝰ ca° q̄ sepe. li°. o°. Eciā inimi
cōtre p̄secutiōe hostili si homines cū familijs et rebꝰ
suis se in eccia recipiant: nō debz q̄s eos inuadē
nec eccias expugnare. vñ raptores hoīū tenētur
ad restitutiōem ut nōtur ex de custodia eucaristie
ca° reliqui vbi dr sic. Quia vero zelꝰ nos comedit
domꝰ: firmiter phibemꝰ: ne supellectilia in eccijs ad
mittātur misi ppter hostiles incursus. aut incēdia
repentina seu alias necessitates vrgētes ad eas opor
tet hūi refugiū ac̄. hec ibi. et sic patz ac̄. Post hāc
declaratiōem dixit sanctꝰ Thōs ame deuote. O ai
ma simplex iam potes intelligē grauitatē peccati
auaricie que tothis vehitur q̄tuorvicionū q̄ sunt
pusillanimitas. inhūanitas. cōtemptus dei. mor
tis oblitio. Porro iumenta trahētia sunt tena
citas et rapacitas. In hijs vnus auriga ambobz
presidet. s. habēdi arbor. Cui plures perdidit aua
ricia. Balaam asella redarguit et pedem sedentis
attriuit. q̄ captus cupidie p missoꝝ dispositorat
maledicē israheli. Achor populꝰ lapidauit. q̄ tu
lit argētū et aurū de anathēate iherico. Naboth inter
ēptꝰ ē ut Achab vineā eiꝰ possidēret. Giezi lep pfu
dit. q̄ pecūniā accepit argētū et vestes sb noīe Hely
sei. Judas laqo se fuspēdit. q̄ vēdidit et tradidit
xp̄m. Anania et Saphira sbita mors extirpit. q̄ de
p̄tio agri defraudauerūt apl̄m. Edificauit tirꝰ mu
nitiōes suas et coacuauit aurū et argētū q̄si lutū pla
teas et dōs possedit eas et p cussit fortitudie eius.

Ne tñ gloiet belialī ãzuciis fuis dicto te q̃ pa
do tñ deas. Ad p̃mū dic q̃ si auaritia dicatur
amor q̃ desideriū tpaliū bonoꝝ·ita q̃ in eis finis
ꝯstituat·sic ē peccatū mõrle·Si vero auaitia dica
tur inordinatꝰ amor vel desideriū rerꝝ huiꝰ mũdi
sic auaritia nõ sp ē peccatū mõrle·q̃ vt dr̃ glõ·
sup illud·1·Corī·3·siq̃s supedificat cc̃·Quidã ad
huc amãt sc̃laia·q̃ terrenis negociis ĩplicati fũt
ita tñ vt cor eoꝝ nõ recedat a xp̃o·q̃ mhĩl xp̃o p
ponãt. Ad scdm dic q̃ auaritia siue illiberalitas
magis opponit̃ virtuti liberalitatis q̃ pdigalitas·
vt phs dic̃·4·ethicoꝝ·q̃ sic pdigalitas nõ ē ita
defacili peccatū mõrle sic̃ auaritia vel illiberalitas
cc̃. Ad tertiũ dic q̃ congregare bo tẽpalia extra iu
stitiaz sp ē peccatū mõrle·vñ dr̃ Abacuc·2·Ve ei
q̃ multiplicat nõ sua·Silit̃ etiã congregare tpalia
bo·q̃ si nõ extra iustitiã·ꝯstituendo tñ ĩ eis finẽ·ē
peccatū mõrle. Ad quartũ dic q̃ nõ accipe alie
na scdm se cõsideratũ nõ hz raconẽ pcĩ·ꝫ nõ ac
cipe ea q̃ ab aliis dãt sb̃ hac ĩtẽtiõe ne ipi aliis
dare cogãtur: ē vitupabile. Tũc amã desolata
ex tali declaratiõe grãs agẽs do q̃ suis doctoribz·
abiit domũ in pace·sciẽs q̃ auar⁹ sepult⁹ est in
ifemo q̃ paupi Lazaro nõ sb̃uenit·Paup vero
portat⁹ ē ab angel̃ in vitã eternaz·Amen·z·

Feria sexta secũde dñice q̃dragesime.
Sermo·lx·de peccato vsure.

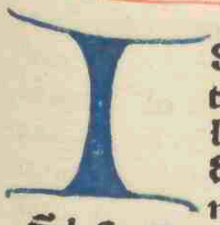

Istud ē mirabile ĩ oculis nr̃is·Ma
th̃·21·ca· Hodie aia simplex fide
lis q̃ deuota accessit ad eccl̃iaz·q̃ au
diẽs missaz tã ex lectõe pphie·Ge
nes·37·q̃ ex euãgelio adutit vnã
cõclusionẽ valde notabilez ſ. ad Vsurã accomo
dare ẽ tã gr̃uis culpabilitatis q̃ vsurariũ salua
re ẽ grãdis difficultatis. Rõ huiꝰ cõclusiõis est
illa q̃ vt dr̃·7·ethicorũ· Justitia hz duas ptes·
vna dr̃ iustitia distributiua·p quã distribuũtur
pene et pmia·De q̃ dic̃ Tulꝰ li·p̃·de officiis · q̃
ē virtus que omũi vtilitate seruata suaz vnicuiq
tribuit dignitatẽ· Alia dr̃ iustitia commutatiua·que
cõsistit in hoc qd̃ est iuste dare·q̃ iuste recipere cũ
quadã eq̃litate·Sz hec iustitia vt dr̃ p̃·politicorũ
põt fieri triplicit̃·Quia põt commutari res in rẽ·res
in pecuniã·q̃ pecunia ĩ pecuniã·Sup p̃mo fuit fun
data mercatia in pncipio·q̃ qñ vna ciuitas vel
patria abũdabat in vno q̃ defitiebat ĩ alio·mit
tebat illud ĩ q̃ abũdabat ad aliã ciuitatẽ·q̃ reci
piebat illud ĩ quo defitiebat·Quia vero q̃daz ci
uitates ob nimiã distantiã hoc obseruaẽ nequi
bãt·ido inuẽt⁹ fuit secũdus mod⁹ ſ. vt res mutaẽ
tur ĩ pecuniã·Tãdẽ ppt̃ discrimia q̃ viaz ñ pote
rãt res sine piculo deportari·ppterea iuent⁹ fuit
tertius mod⁹·ut fieret commutatio pecuie in pecuniã
nõ rõne pecuie·ita q̃ pecunia sit finis talꝭ commuta
tiõis·ꝫ ut ex illa pecunia commutata emãtur res·ad
quẽ finẽ cãbia que fiũt p lr̃as licite hñtur·vsuã
rius aũt cui recedat ab eq̃litate iustitie plus exigẽs
q̃ comodauerit·oẽm viaz pacisi sibi obstruit,
p̃cio viã mie cui a paupe petẽte mutuũ potius vult
ab eo sibi dari·cui debuit dare·vñ nõ facit ei miaz·
2° viã veritatis cũ dic̃ se amicũ facẽ cui comodat
pecuniaz·qd̃ tñ ad comodũ sui facit·vult em̃ q̃
pecunia quã comodat pauperi·ad comodũ suũ
apd̃ paupem operet̃. Et sic cũ accomodare sit ali
cui pecuniã ad eius comodũ dare·ipse silꝭ vult co
modũ pecunie cũ paupe hr̃e·qd̃ ē contra rõem·3°
viã iustitie·Nã cũ gaudio q̃ risu comedit q̃ bibit
lacrimas q̃ fudr̃ẽ paupis·q̃ ipo bñficio paupis
ad eius destructõz vtit̃·dũ de hoc qd̃ debit ei paup
vltra sortẽ·etiaz inde vsuras accipit·Et q̃ de hoc
nõ facit sibi ꝯsciam·ido dr̃·Ecc̃·20·Darauit eum
ad rũphiã· Sciẽdũ q̃ vsura ē lucr̃ mutuo pa
cto debitũ vel exactũ·vt si presto tibi·c·ducatos
ad annũ·q̃ post annũ recdas mihi sũmã capita
lẽ·q̃ addas·x·ducatos·istud lucr̃ ex tali pacto
dr̃ vsura·q̃si vsus rapine·Et nõ solũ fit pacto ex
plicito sed etiã ĩplicito ut q̃ scio q̃ is cui mutua
uero ē psona discreta·iõ bñ scio q̃ nõ dimitteret
qñ recõpenset mihi ĩ aliq̃ bñfitio · q̃ bñ scit ista
psona q̃ nõ seruirez sibi gratis·Quãq̃ ℔ nõ im̃
ueiat pactũ expssiuz·tñ ille ꝯtribuit aliq̃d vltra
sortez·vñ ex illa intentiõe accipiẽdi aliq̃d vltra
sortẽ ẽ vsuã·Põt aũt accidere triplr̃·p̃mo a ma
nu·qñ manualit̃ aliq̃d recipit̃ cã mutui·siue sit
pecunia·siue qd̃ cuiq̃ qd̃ possit pecunia appretiari·
2° ab obseq̃o·qñ mutuares vni pecuniã q̃ posset
tibi seruire ĩ psona·q̃ gratis tibi fuiet̃·cuius serui
tiũ etiã pecuia estimari posset·Sic̃ ꝯtingit de istis
q̃ mutuãt rusticis q̃ colonis suis·ut seruiãt eis ĩ
agro·arãdo·ferẽdo ligna q̃ hmõi·gr̃is·3° a lingua
qñ mutuares iudici vel ꝓcuratori ut sine p̃cio ꝓ
te aduocaet̃·vel ꝓcuraret ĩ causis tuis·Vñ qua
litercũq̃ variet̃ mod⁹·dũmodo intencõ sit p̃pua
quicq̃d recipit̃ vltra sortez qd̃ sit pecuia·vel pecu
nia appretiabile·ē vsura·Si aut̃ recta q̃ tõ inten
tiõe seruis·q̃ ipe ex huiusmõi talꝭ mutui aliq̃d donet
vel recõpenset·potes acceptaẽ·q̃ ppt̃ bñfitiũ qd̃
ipse recipit debz eẽ gr̃uis. Hijs ĩtellectis aia exi
uit ab eccl̃ia vadẽs domũ cũ pposito abitiẽdi luc̃
fenebria·q̃ oẽs contract⁹ vsurarios·q̃ fruiendi deo
p rectã iustitiã commutatiuaz·Et ecce belial intẽdens
eã ab hoc ꝓposito reuocaẽ ait·O aia simplex q̃si fa
cile decipis tã leuit̃ credẽdo volo tibi oñdẽ q̃ vsuã
nõ est peccatũ· p̃mo p legẽ nature sic·Illud nõ
videt̃ eẽ pactũ illicitũ ad qd̃ hõ ex iure naturali te
neat̃·ꝫ ex iure naturali teneat̃ hõ ut aliq̃d recõpen
set ei q̃ sibi bñfitiũ ꝯtulit· Ille aũt q̃ mutuat·ali
qd̃ bñfitiũ ꝯfert·sb̃uenit em̃ necitati indigẽtis·
g̃ si ꝓ hoc bñfitio aliquo certo pacto obliget eũ
cui mutuat·ad hoc q̃ aliq̃d sibi retribuat·nõ vi
detur eẽ pactũ illicitũ· 2° p legem ciuilẽ sic·Jus
positiuũ a iure naturali deriuat·ut dic̃ Tulius in
sua rethorica·ꝫ ius ciuile pmittit vsuãs·C de vsu
ris·l·In bone fidei iudiciis q̃le est etiã negotiorꝝ
gestorꝝ·vsuraꝝ rõem hr̃i certũ ē·c·l·Pro auro
vel argento q̃ veste facto cyrogr̃pho·licitas solui
vel pmitti vsuras iussim⁹·g̃ cc̃· 3° sic per legez
scriptã Nullũ peccatũ mõrle ꝯdic̃t̃ in lege diuina

ꝫ dare mutuū ad vsurā creditur in lege dīna. dicit em deut. 23. Nō fenerab fri tuo ad vsuraz pecuniā. nec fruges. nec quālibz aliā rem. ꝫ alieno Et. 28. dr sic. Ffenerab gētib9 multis q ipse a nullo fen9 accipies. ergo dare mutuū ad vsurā nō ē pctm mōle. ℣ q°. p legē grē sic. Ffacta xpi nob ꝓponunt in euāgelio ut ea imitemur. Fm illud Joh. 13. Exemplū dedi vobis ut quēadmodū ego feci vob ita ⁊ vos faciatis. Sz dns dicit de seipō Luce 19. Ego venies vtiq cū vsuris exegissem illaz. s. pecuniā mutuataz. ergo exigē vsuras nō est pctm mortale nec. ℣ Anīa vero abiit tristis q̄rens a cō fulēs legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cū ognouisset causas mestitie sue cōfortans eā ait. Ego oīdam tibi cōclusionē tuā ee verā de stimomio legis q̄druplicis. s.

℣ Legis Natural.
℣ Legis diuinal.
℣ Legis Prophalis.
℣ Legis hūanal.

Primo testimonio legis

Natural a hoc q̄druplicit. s. p rōes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. p°. p rōes naturales. a hoc quadruplr. p°. sic. Immquū ē de re aliena captaē lucrū ut est in mutuo. q mutuū dr q̄d de meo fit tuum. Cū em vehemēter cupias fenerari cur nō feneraris deo. c. q̄d ē magnū lucr ⁊ a fine pctō Aug. Miser homo cur feneraris hōi. c. Ffeneare deo ⁊ cētuplū accipies ⁊ vitā eternā possidebis. ℣ 2°. sic. Immquū ē ex industria alterius lucr capere. Vsus autē pecunie mutuate nō fit vtilis ex sui natuā. ꝫ ex industria operantis. Sic em fluuius inuenies vacuita tē fouee nō trāsit donec eā repleat. sic diues debz mutuare paupi. iuxt illud māciatuz. Quecūq vultis ut faciāt vobis hoies ⁊ vos eadē facite illis. ℣ 3°. sic. Immquū est ex alterius periculo emolumētū hūane q cuius est periculū eius debz ee emolumētū. vsurarius autē vendit tēpus q̄d maxime deus voluit ōmib9 esse cōe. iō in tpis indigētia pūitur ps. Viri sanguinis nō dimidiabunt dies suos. ℣ 4°. sic. Immquū est ut bñfitium recūdet in dānū. Mutuū āt est q̄dā bñfitiū p q̄d subuenit indigētie primi. Et licz recipiens bñficiū naturalit obligetur ad recōpēsādū nō tñ licz illaz naturalē obligacōez in pactū deducē. qe sic nō solūz naturalit. ꝫ etiā ciuilit obligaret ut possz agi otra eū. Vñ eet supabūdātia q̄ hoc casu phibet. Nūq em faceret sibi oscūaz quasi licitaz obligacōez existimās. ℣ Rñdū ad phos morales Sciendū q vsura phibet q̄druplicit. p°. qz otrariat libalitati. Vñ dicim9 ad Alexādrū dicit sic. Libera ei est res cōicata a nescia pati dispēdiū cū in alterū pticipata trāsfundit. Sic ex vna face sumia plura succēderis. nullū dānū pncipali materie generabit q̄ q̄dē facultatē accipit pl9 lucendi. q̄ciens cās accipit pl9 pstādi. hec ille. Ptz q aim9 liberal in largicōe possessor nulla tenacitate ā cupiditate coartat. ℣ 2°. qz immicat hūane societati. Vñ Tull9 li. 3°. de offic. dic sic. Detrahē aliquid alteri ⁊ hoiez hois in comodo suū agē como dū: magis ē otra naturaz q̄ mors. Sic ei si vnūq̄d q corpis mēbz hret sēsū: ut putare possz se valē si pri mēbri valitudiez detraxisset: debilitari a itēl te totū corp9 necē eet. Sic vn9 q̄sq nr̄z si ad se rapiat comoda alior. detrahatq cui possit emolumēti sui grā: cōitas hoim a societas euertat necē. Societas artissimū vinculū ē. arbitrai magis otra naturā eē. hoiez hoi aliq̄d detrahē sui como di cā: q̄ōia incomoda sbire. Vir bon9 a iustus nil cuiq̄ q̄d in se trāsferat detrahet. hec ille. Et li. 2. officior dicit sic. Illd est Catonis semis p̄cipuū a q cū querētur q̄d maxie in re familiari expediret. respondit bñ pascē. q̄d secūdū. Satis bñ pascē q̄d tertiū. bñ vestire. q̄d q̄rtū. Arare. Et cū ille q̄ q̄rierat dixisset. q̄d fenerari. Tū Cato. q̄d hoies occidere. hec ille. ℣ 3°. qz inimicat libtati. Vñ Seneca epla. 19. dicit sic. Nēo sollicito bono fruitur. Adice diues aliq̄d diuicijs studet. dū de incremēto cogitat oblit9 est vsus. rōes accipit. forū deteriet. fit ex dño p curator. Multa tibi posse oīdere q acq̄sita acceptaq̄ libertatē nob extorquēt. Nīl ei esse m9: si ista nr̄a nō eent. hec ille. ℣ 4°. qz opatur furie infernali. Vñ Lactāti9 li°. de vo cultu dicit sic. Poete tres furias ee dixer q mentē hois exagitant Ira vlciō. ez desiderat. Cupiditas opes. Libido voluptates. Sz de9 hijs ōmib9 certos limites statuit quos transcēdere nō licz. Cupiditas em ad ea opanda nobis data ē que sūt ad vitaz necāria. Libido ad sobolē ꝓpagandaz. Ire vero affect9 ad coercēda pcta subditoz ne licētia audacia pariat q̄ ad ōne flagicium a facin9 euadat nec. ℣ Rñ tū ad poetas Sciendū qz vsura ē detestabilis q̄druplicit. p°. rōe insaciabilitatis. Vñ Ouidius li. p° de fastis dicit sic. Jupit arte sua totū cū spectat in orbē. Nil nisi romanū q̄d tueatur habet. Ope creuit amor q nunc ē sūm9 habendi. Vix vltra q̄d iam p gredi hz. Pluris opes nūc sūt q̄ prisci temporis annis. dū ppls paup. dū roma noua fuit. Nam post q̄ fortuna loci caput extulit huic. Et tetigit sūma vertice roma deos. Creuer a opes a opum furiosa libido. Et cū possideant plurima. plura petunt. Quo pl9 sunt pote. pl9 siciūtur aque. In pretio p̄cium nūc est. dat cēsus honores. Cēsus amicias. paup vbiq iacz. hec ille. ℣ 2°. rōe maligmitatis. Fā ex vsura pcedit oē malū. Vñ Arator li° p°. dicit sic. Auri cesset amor q pectora sēp adurit. Quo capit mortale gen9. Rua pullulat oē de radice malū. Cui9 violēti9 ardet ābitio crescēte mō. Stimulāt q̄ rapinis addita lucra famē. hec ille. Virgili9 li. 3. eneydos dicit sic Quid nō mortalia pectora cogis auri sacra fames. Lucan9 li. 3. dicit sic. Ferrū mortēq̄ timē auri nescit amor. ℣ 5°. rōe dānabilitatis. Vñ Prosp li° epygramatū dicit sic. Terrenor auidos infima suscipiēt. Magnuz pctm est amor immoderat9 hñdi. Et pl9 q̄ vite sufficiat cupiens. Si qua igitur supant q̄z nō indiget vsus. debilib9 prosint atq̄ inuēt mopes. Quisquis em cupide nō expendēda recōdit. Que nulli tribuit paupib9 rapuit. Nec pax sollicitis. nec modus est cupiendis. hec ille. ℣ 6°. rōe puersitatis. Vnde Marcialis cocus dicit sic. Titule vi ue semp. rape. coge. Aufer. preside. relinquendus est. Superba depressis arcta pullulet nummis.

Jurabit heres te nil reliqsse hec ille. Et sic patz ac. Quintu ad exempla gentiliu Sciendu q vsura e detestabile qdruplicit. Primo rone simula comis vn Valeri li. 8. ca. Qui que i alijs iudicauerut ac. dic q Gaio licim stolo fecerat lege ne quis roman posset hre vltra qngenta iugera terre. Ipse tn post lege a se statuta habuit circa mille iugera terre et aduertes se facere otra lege emit cipauit filiu suu et debit sibi qngenta ut no vide ret hre tot. Quare hac fraude vsus accusatus a Marco popilio lenate damnatus e. Hoc em factu e ne sua copia vsuras i ciuitate exerceret. Vtina tal lex eet in ciuitatib. Abscideretur em vsure. 2o rone oppressiois. Cu em quis opprimit i fortunio aliq cogit adire sbuentore copiosu. Sz gra dis crudelitas e inopi a misero in ncitate no succurre nisi vsuris etia opprimat. Loge dissimiles ab illa muliere noie Busa regiois Apulee ditissima q dece milia ciuiu romanoz afflictoz ab Hamibale apud canas intra memia canusina tem gmsse me absq vlla spe lucri alimetis p plura tepa sustentauit ut Valeri dic li. 9. ca. de liberalitate. 3o rone vsurpacois. Na cu ciuitas romana furore katilme opprimeret a rogaretur ciues vendere possessiones a domos suas pp tumultu creditoz loge minoi ptio qp valebat tuc Rutus cosidius ocessit trecetas septuagintaqnq libras auri. ut illi satisfaceret creditoribz suis. qui neq de sorte neq de vsura quicq debitoz suoz grauauit. sed qtu in ipo fuit amaritudine publice confusionis puata traquillitate mitigauit. s. debitores suos expectando. ne ciuil sanguis feneratoz videret. 4o rone detetiois. qz vsurari mutilit detinet q male acqsiuit. qs adiuuare pot. inhumane necat. Non sic fec Gillias dns ciuitatis agrigetine i Scicilia q opib excellens sp in sbuentioib alioz aio occupabat. ut dom ei qsi officina mumificetie videret. Fatiebat em corpa mortuoru sepeliri suptibus suis. Couiuia suptuosa ciuib suis apparabat. Annone sbsidia paupibz tribuebat. Dotes vginib pauptate pssis subministrabat. Hospitib ad se concurrentib domos qs hebat i ciuitate aut i rure donabat. scom condicones a status eoz. ut dicit Valeri ibide.

Scdo declarat ea de oclusio testimonio legis diuinal. Sciendu q de detestat e Vsura qdruplicit. Primo Exo. 22. vbi dr sic. Si pecuniaz mutuo dederis pplo meo paupi q hitat tecu. no vrgebis eu quasi exactor nec vsuris opprimes. Si pignus a primo tuo accepis vestimetu. an sol oc casu reddes ei. Ipm e em solu quo opit. indume tu carnis ei. nec hz aliud i q dormat. Si damauerit ad me exaudia eu. hec ibi. 3o Leuit. 25. dr sic. Si attenuat fuerit frat tu a infirm manu. a suscepis eu qsi aduena a pegrinu a vixerit tecu ne accipias vsuras ab eo nec amplius qp dedistii. Time dnm deu tuu ut viue possit frat tuus apd te. Pecunia tua no dab ei ad vsuraz a frugu sup abudantia no exiges. hec ibi. 5o Deut. 23. dr sic No fenerab fratri tuo ad vsura pecunia nec fruges nec quilibet alia rez q alieno. Fratri at tuo absq vsura id quo indiget comodab. ut bndicat tibi dns de tu in oi ope tuo i terra ad qua ingredieris possidendaz. Sciendu q phibitum fuit in deis accipere vsuraz a fratrib suis in deis. Per qd dat intelligi q accipe vsura a quocuq hoie e simplicit malu. Debem em hoiem hre qsi primu a quasi frem. a pcipue in statu euagelij ad qd oes vocatur. Qz aut ab extraneis vsuraz accipent no fuit eis ocessu quasi licitu. q pmissu ad maio malu vitandu. ne. s. a indeis deu colentibus vsuas accipent. pp auaritia cui dediti erat Isa. 56. Oes in via sua declinauerut vnusquisq ad auaritiaz suam a fimo vsq ad nouissimu. 6o Exo. 8. dr Venit musca gnissima i domu Pharaonis a seruoz ei. Hec aut musca fuit vsua. que a Pharaone icepit. Cu em pls isrl tpe Joseph multa bnficia gtis accepisset a Pharaone rege egipti. supuenit nouus rex q ignorabat Joseph a afflixit pplm deu vehementer. a q repercit quicq habuerat p extorsione vsuaz ab eis. affligens eos laoribz duris luti a lateris. qbus nil dedit pro mercede laboz pterea musca gnissima pumitus est Pharao. z

Circo declarat eade oclusio testimonio legis Prophal a 6o qdruplicit. Primo naq 2. Esdre 7. dr q cu maiores indeoz oprimeret minores vsuris gnissimis. Esdras audito damoe ppli increpauit optiates a mgtaz dices. Vsuras ne singuli a fratribz vestris exigatis. Non e lo res qua vos facitis Quae no in timoe dni dei nri ambulatis. Reddite eis hodie agros a vineas suas. olineta sua a domos suas. qn poti pecuniaz quaz exige soletis ab eis date illi. Et dixerut. Reddem a ab eis nil qrim. sicq faciem ut loqueis Et excussit sinu suu Esdras dices. Sic excutiet de oem vir q no opleuerit verbu hoc. de domo sua a de laboribz suis sic excutiat a vacu fiat Et dixit vniuersa multitudo. Amen. hec ibi. 7o ps dic. Tota die circuidabit ea sup muros eius iniqtas. Et labor in medio ei a iniustitia. Et no defecit de plateis eius vsua a dol. Vsuari em no pot intrare in gloria eterna. ps. Dne qs hitabit in taberna culo tuo. aut qs requiescet in mote scto tuo. Et respondit e ei. Qui pecunia sua no dedit ad vsuraz. 8o Ezech. 18. dr sic. Vir si fuerit iust a pignus debitori reddiderit. p vim nil rapuerit. a ad vsuraz no comodauerit. a amplio no accepit. a ab iniqtate auterit manu sua. h iustus e. vita viuet. ait dns de. hec ibi. 9o pu. 28. dr. Qui coaceruat diuitias vsuris et fenore liberali in paupes eas congregat a sic ptz ac.

Quarto declarat eade oclusio testimonio legis hnanal a hoc quadruplicit. pmo qz vsuraz otractus e otra legez ciuile. vn. C. de vsur. l. 1. dic glo. q vsure pessimo iure detetur. Quidaz em nolut face cotra lege. q fatiut fraude legi. fic il le q obseruat vba legis. q mente eius circuuenit. ut ff. de legib. l. fraus. Fit aute fraus legi qdruplicit. pmo de re ad re. z qn in fraude dat aliqua

tes·Vñ·l·q·p̄·ca·Sūt nōnulli q̄ quidē nūmotuz p̄mia ex ordinacōe nō accipiūt a tamē sacros ordines p hūana gr̄a largiūtur·atq; de ipsa largitate laudis solūmodo retribucioez q̄runt·Dñs mimz qđ gratis accipiūt:gratis nō retribuūt·qz de ipēso officio scitatis nūmū expetūt fauoris·vñ bñ cū viz iustū pphēta describēt: ait Beatus q̄ excutit manus suas ab oī munere·ñ solū dicit a mūnere ꝫ ab oī munere·qz aliud ē munus ab obsequio·aliud a mānu·aliud a lingua·Munus ab obsequio ē fructus ī debite īpēsa·Munus a mānu pecunia ē·Munus a lingua fauor·Qui ergo sacros ordines tribuit·tūc ab oī munere manus excutit·qñ in dignis reb9 nō solum pecuniā nullā·ꝫ nec etiā hūanam gr̄am requirit·hec ibi·Talis est fraus macedoniani·ff·ad macedoniānū·l·iuliani·2°de pō a ad psonā·puta cuz q̄s exerceat usuraz sub psona alteri9·Vñ·ꝯo·dist·c· Sic nō suo ita nec alieno noīe aliqs exercē fenus at tēptet·Indecēs ē enī crimē suū cōmodis alienis impendēdo exercē·hec ibi·Et cū marit9 nō pōt alicui quid dare vxori·fingit se eī vendē ut·ff·de donacōib9 inter viz & vxorē·l·hec rō·ff·vlti·ȝ°de vno ordine ad aliū ordinē·ut cū mulier nō possit dare viro:fingit se ei vendē ut·ff·de donacōib9 inter virū & vxorē·l·si spōsus·ff·circa·ę°de vno ordine ad aliū ordinē·ut cū mulier nō possit fieri tutor constituit se principalem debitricē ut·ff·ad velleyanū·l·q̄uis·2°qz in iure ciuili approbant·ę·ocilia in quib9 usure phibēt̄ur·ut pz·Ede usuris·l·p̄·in glō·vbi dr qđ nouo iure tollūtur ex toto usure ut ī autēt̄ica de eccl̄asticis·ff·p̄·qz licenū ociliū phibet usuras ut dist·xl·ca·qñ vbi dicit sic·Si quis inuent9 fuerit pt9 hanc diffinicōem usuras accipiēs aut aliquā adinuēcōem·vel q̄libet mō negocia trāsigēs·aut emiolia & sexcupla vel aliq̄d tale prorsus excogitās turpis lucri gracia:deiciat̄ a clero & alien9 existat a r̄egula hec ibi· ergo nec pign9·nec p̄missio·nec iuāmētū de usuris p̄hibēdis tenet·Et de legib9 & constitucōib9·l·non est dubiū·vbi dr sic·Nullū pactū nullaz conuēcionem nullū contractū inter vos vidē volum9 sb̄ secutū quē contrahēt lege contrahere phibēte·nec sacrm debz admitti·hec ibi·ꝯ°qz usurari9 obligat̄ r̄ēdere quicq̄d emit de pecunia usuraria·Nā sicut res īmobilis empta de pecūia eccl̄astica nō pōt dari alteri q̄p eccl̄ie cui acquirit̄ ut·12·q·ȝ·ca·p̄°&·q·7· ca°fixū·& ex̄ de peculio clerico & ca° p̄·& ca·īq̄rendū·Sic de re empta ex usuris & īq̄tate debes reddere illi de cui9 pecunia rem illam emisti·qz male fidei possessor nullo tp̄e p̄scribit·ut pz in autēt̄ica de p̄scrip cōib9·ȝo·vel·xo·ānoz·ff·Itē possessor Vñ illi ad quoz man9 talia bona puenūt:eciaz p multas medias psonas inuoluūtur·qz sic vbi sunt plures occisores ōnes obligātur ad penam homicidij·ff·ad legem aq̄liaz·l·imō mala·ff·si plures·& vno euadēte alius puniri debz· Sic dicēdū ē de p̄dictis·Naz ōnes tam p̄ncipales q̄p alij ocēti unt illi spūali homicidio·de quo Decā·ȝx°·Qui aufert in fudore panē q̄si qui occidit p̄mū suum· ꝯ°qz inferior nō pōt tollē legē superioris ut·ff·trebelliānā·l·ille a quo·ff·tēpestiuū·& ff·de arbitrijs ·l·magnificat9·nec seru9 legē dñi sui·Ede pactis ·l·seru9·Sz usura est extra legez dei·ergo lex hūana nō pōt usuras excedere·// Postq̄ vero Moyses declarauit conclusionem p̄dictā:ait amīe deuote·Que ego nouū fideliter te docui·Sz ecce hic est sānctus Thōs de Aq̄no doctor nouī testamēti q̄ dabit tibi intellectū ut scrutēis legē dei & custodias illaz in toto corde tuo·Ad quē astātes Moyse accessit amīa deuota p̄ sue conclusiōis dulcori noticia·Cui sā d9 Tho·ait·Ego confidaz tibi conclusiōez tuā eē verā & catholicā testi° quadruplicis legis .s.

// Legis Euāgelice·
// Legis Aplice·
// Legis Canonice·
// Legis Eccl̄astice·

Primo testi° deo q̄ ipse noster ōnes & q̄ op9 ei nō erat ut quis testimoniū phiberet de homīe·Ipse enī sciebat quid eēt in hoīe hec ibi·Et loq̄t̄ de mercatoribus & usuratis ut p̄z p ea que paulo añ dicit̄ ·l·quo eiecit vēdētes & emētes de tēplo·ac// 2°Luc· 6·dr·Si mutuū dederitis hijs a q̄b9 sp̄atis recipere que gr̄a est vobis·ecce nā & p̄ctōres p̄ctōribus fenerātur ut recipiāt equalia·Verūtamē mutuuz date nihil īdesperantes & erit merces vra multa & eritis filij altissimi·hec ibi// ȝ°Mar·x°·dr·Amē dico vobis nemo est q̄ reliq̄rit domū·aut frēs·aut sorores·aut p̄trem·aut mātrez·aut filios·aut agros· p̄pter me qui nō accipiat cēcies tantū nūc in tēpore hoc & in seculo futuro vitā eternaz·// ę° Math·x· dr·Ois q̄ audit vba mea hec & nō facit ea:similis erit viro stulto q̄ edificat domū suā sup arenā et descēdit pluuia & venerūt flumīa & flauerūt vētī & irruerūt in domū illaz & cecidit & fuit ruina eius magna hec ibi·Et loq̄t̄ de domo usurarij que destruit̄ usuris velut arena & tādē ruit cū possessore suo·ut declarat̄ in euan° hodierno·In quo soluūtur·ę· dubia circa usuras·// Primū dubiū ē Vtz accipere usurā p pecunia mutuata sit p̄ctm̄·& R̄ndet̄ q̄ res q̄ mūtūm in usū hois fūt duplices·Quedā fūt q̄z usus est ipsaz rez consūptio·Sicut vinū consumit̄ eo vtēdo ad potū·& triticū eo vtēdo ad cibū·vñ in tali bus nō dz computari seorsū usus rei a re ipsa·qz cuicūq; accidit res: ex hoc ipso ei accidit usus rei & econtra so q̄p̄t h9i tlib9 reb9 mutuatis trāsfert dñiū rei· Jō pomit̄ ista conclo·q̄ si q̄s vellet vēdē seorsū vinū & seorsū vēderet usū vini:peccarz mortalit̄·Rō ē·qz vēderz ea dē rē bis·seu vēderz id qđ nō ē·vñ qz facēt contra iusticiā:manifeste peccarz// Secūda conclusio· Qui mutuat vinū & triticū petēs sibi duas recōpēsacōes fieri·vnā q̄dē restitucōez eiusdē rei·aliā vo p̄ciuz usus: committit usuram & peccat mortaliter· Ratio est quia cōputat id quod est vnū velut duo quod est inmustum·Quedā vero sunt res q̄ rū usus nō est ipsa rei consūptio·sicut usus domus est inhabitacō·nō autē dissipacio·& idō in talibz potest vtrūq; seorsū cōcedi// Tercia conclusio·Cuz aliquis tradit alteri dñiū dom9 reseruato sibi usu ad aliqđ tēp9 vel econuerso:nō committit usuram·

racõ ẽ qꝫ ista de sui natuꝛa sũt duo distincta. Quẽ
ta ꝺcussio Cũ ꝗs ꝺcedit alicui vsũ dom⁹ refuato
sibi dominio. nõ ẽ vsurari⁹. Rõ ẽ qꝫ licite põt hõ
accipe ꝑtũ ꝑ vsu dom⁹ a ꝑter hoc petere domũ
comodatã. sicut fit ĩ locacõe a cõductõne dom⁹
Pecuia aũt scdm phm. 7. ethicoꝝ a ꝓ. politicoꝝ
ꝓncipaliꝫ ẽ inuẽta ad ꝺmutacões fatiẽdas a ideo
ꝑti⁹ a ꝓncipaꝫ vsus pecunie ẽ ipsi⁹ ꝺcussio siue
distractõ scdm qꝫ in ꝺmutacões expenditꝫ. Et ꝑꝫ
hoc ponit. Quinta ꝺcussio. qꝫ scꝺz se ẽ illicitũ ꝑ vsu
pecuie mutuate accipe ꝑtũ. qꝺ ꝺr vsura. Et sicut
alia iniuste acq̃sita tenet hõ restituere ita pecuiã
quã ꝑ vsura accepit. Rõ ẽ qꝫ vendit id qꝺ nõ ẽ.
Sexta ꝺcussio. Quicuq; ptinaciꝫ asseit qꝫ exercẽ
vsuas nõ ẽ peccatũ ẽ hereticꝰ. Potz qꝫ ut ꝺr extra
de vsuris ĩ demẽtinis ca. ex gui. S. Sane siqs in ci
derit in illũ errorẽ ut ptinaciꝫ affirmare ꝓsumat
qꝫ exercẽ vsuas nõ ẽ peccatũ. decernim⁹ eũ velut
hereticũ puniẽdũ ac. Sic ꝙ pfamilias nõ exigit
vsuas a familia sua. ita nemo debz cũ ꝓmo suo
exercẽ vsuras. ideo ꝺr in euãgelio. hõ eat pfami
lias. Recipe aũt aliq̃d vltra sortẽ nõ sp est vsu
ra. ut ꝓtz ĩ sex casib⁹. Prim⁹ casus ẽ. Pone qꝫ
lay cus tenet iniuste aliquã possessionẽ eccie a ĩ
pignoꝛauit ipaz possessionẽ rectoꝛi illi⁹ eccie. Nũ
q̃d iste rector poterit recipe fruct⁹ hui⁹ possessio
nis vltr̃ sortẽ. Rñdet Inno. a raymũd⁹ qꝫ sic. qꝫ
iste rector ĩ hoc casu nõ recipit vsuraz. ꝙ recipit id
qꝺ sibi debꝫ. Ex ꝺ vsuris ca. pluẽs dicoꝝ in fi
ne ꝺr sic. Nisi forte bñficiũ eccie fuerit ei redimen
dũ hoc mõ de manu layoꝝ hec ibi. Eodẽ mõ qui
libet layc⁹ posset recipe fruct⁹ rei sue. si ali⁹ q̃ ĩ
iuste teneret eaz pignoꝛaꝫt sibi ut ꝓtz ibidẽ. ideo
ꝺr in euangelio. q̃ plantauit vineaz. a si iuste sit
sua. Secũdus casus ẽ Pone qꝫ fideiussoꝛ soluit
vsuas ĩ termio q̃ debitoꝛ promisit soluẽ. Nũquid
põt eas petere a debitoꝛ. Rñdit Ray. qꝫ sic. quia
nõ sũt vsure sed ĩteresse. a non lucꝝ ꝙ vitacõ dã
m. vñ scus Thõs. 2. 2. q. 78. ati. 2. dicit. Ille qui
mutuũ dat põt absq; peccato ĩ pactũ deducere cũ
eo q̃ mutuũ accipit recõpensacõnẽ dãm ꝑ qꝺ sb̃
trahiꝫ sibi aliq̃d qꝺ debet hr̃e. Hoc em̃ nõ est vẽ
dere vsũ pecuie ꝙ damnũ vitare. Et põt eẽ qꝫ acci
piẽs mai⁹ damnũ euitet q̃ dãs incurrat. vñ ac
cipiens mutuũ cũ sua vtilitate dãnũ alteri⁹ recõ
penset. Recõpensacõem vero dãm qꝺ ꝺsideratur
ĩ hoc qꝫ de pecuia nõ lucraꝫ nõ põt in pactũ deꝺu
cere. Quia non debz vẽdere id qꝺ nõdũ hz a põt
impediri multipliciꝫ ab hñdo. hec Thõ. ideo dicit
in euãgelio a sepẽ circũdedit ei. vi fideiussoꝛ circũde
dit debitoꝛi sepẽ. vsũ ire. Tertiꝰ casus ẽ Po
ne qꝫ q̃dã gener hz recipe dotẽ a socero suo. mo
do socer dat ei ĩ pign⁹ aliq̃s possessiones de q̃b⁹
gener recipit fruct⁹. Nũquid hoc põt sine vsura
vel an teneaꝫ fruct⁹ ꝺputare in sortẽ. Rñdetur qꝫ
non. qꝫ qñ maritus sustinet onera mr̃imonij nõ
teneꝫ fruct⁹ ꝺputare in sortẽ. aliꝫ sic Ex ꝺ vsuris
ca. salubriꝫ vbi ꝺr sic. Sane generũ ad fructus
possessionũ q̃ sibi a socero sũt ꝑ numerata dote
pignoꝛi obligate ꝺputãdos ĩ sortẽ non credim⁹
ꝺpellendũ. Cũ frequẽter dotis fruct⁹ nõ sufficiãt
ad onera mr̃imonij supportãda hec ibi ac. ideo ꝺr
in euãgelio a fodit ĩ ea toꝛcular. vt dotẽ ꝑ mr̃imo
nio. Quat⁹ casus ẽ Emphiteota. vel liuellariꝰ nõ
soluit canonẽ seu liuellũ qꝺ ꝺz dño suo. nũquid
ius suũ amittit. Rñdeꝫ ꝓnotãdo q̃tuoꝛ. ꝓmo qꝫ
liuellũ seu emphiteosis põt dupliciꝫ cõsiderari.
Vno⁹ vt ẽ melioracõ. Nã ab initio viles quedã
terre ꝺcedebãtur quas recipiẽs meliorabat a me
lioracões sue erãt. Alio⁹ ut est fertilitas et fructi
ficacõ que cõsistit in fertilib⁹ a fructuosis. puta
agris. domib⁹ que cõsistũt soli tm̃. In ꝓmo dñs
aliq̃d ꝑ re põt accipe scdm qꝫ inter eos cõuenerit
a de cetero singul⁹ ãis canonez soluat. ut Instí
tuta locati. S. adꝺ. In scꝺo dñs nil ꝑ re accipit. sed
emphiteota. puta obligat le soluturꝫ a ducatum
ãnuaꝫ ꝑ viginti ducatis receptis a dño. 2⁰ iste
ꝺtractus aliqñ ẽ perpetuꝰ a sic nõ auferꝫ emphi
teote vel ei⁹ heredib⁹ q̃diu soluerit canonẽ. Ali
qñ est tpaliꝫ. s. vsq; ad decẽ vel viginti ãnos in q̃
etiaz succedit heres vsq; ad illud tẽp⁹. 3⁰ qꝫ ꝑ ec
clesiasticos a layc⁹ põt fieri iste ꝺtract⁹. Excep
to qꝫ possessio eccie nõ põt de nouo dari ĩ emphi
teosim ꝑpetuo. Extra de reb⁹ eccie nõ alienãdis.
ca. nulli. Si tñ possessio ipa ꝑus fuit emphiteoti
ca a puenit libere ad eccíazz potest dari ĩ emphi
teosim ꝑpetuo. 4⁰ qꝫ emphiteota obligaꝫ ad q̃
dam que si ꝑterierit ius suũ amittit. s. ut soluat
pensionẽ ñ forte res ꝑ medietate pierit. ff. de vsu
fructu. l. que ptis. Et si ꝑ trienniuz ĩ secularib⁹ a
ꝑ bienniũ ĩ ecclesiasticis nõ soluerit pensionem
põt repelli a dño q̃tũ ad ꝑmũ modũ liuelli. In
secũdo vero mõ põt vendi solũ illud sup q̃ ẽ liuel
lũ ꝑ ea quota tm̃ tangẽte dñm a nõ vltr̃ et hoc
auctoritate iudicis. Etiã emphiteota põt ius suũ
alteri vẽdere. psomis. s. nõ ꝓhibitis vt sũt psone
potẽtiores aut alie que nõ sũt soluẽdo. ut. ff. q̃ sa
tisdare. l. 2. si dñs ꝑmo req̃situs elapsis duob⁹
mensib⁹ a denũtiatiõe. Ido de liuello prio modo
ꝺr in euãgelio. Et edificauit in ea turrim. s. meli
orando vineã. Quint⁹ casus ẽ Pone qꝫ q̃daz ven
dat põdiũ tali ꝺditõne qꝫ vsq; ad tot ãnos si hꝫ
buerit pretiũ reddat põdiũ. Rñdeꝫ scdm Ray. qꝫ
hoc nõ est mutuũ sed libera vẽditio ꝑ iusto põtio
a nil fraudis interuenit ĩ redẽptõne. ideo nõ ẽ vsuã
a emptoꝛ facit fruct⁹ suos. ꝓterea ꝺr in euange
lio a locauit eã agricolꝫ suis. Sextus casus est.
Pone qꝫ quis gtis aliq̃d offert ꝑ pecuia mutua
ta sine pacto a intencõne precedẽte. Nũquid mu
tuans põt recipe sine piculo vsure. Rñdet sãctus
thõs. 2. 2. q. 78. ati. 2. Si mutuãs aliq̃d accipiat
nõ quasi exigẽs nec q̃si ex aliq̃ obligatione tacita
vel exꝑssa. ꝙ sicut gratuitũ donuz nõ peccat. qꝫ
etiã añq̃ pecuiã mutuasset. licite poterat aliqꝺ
donũ gtis recipe. Nec peioris ꝺditõis efficiꝫ quia
mutuauit. Cũ ei⁹ intencõ sit recta. iõ ꝺr in euãge
lio a pegre ꝑfectus ẽ. vt recta intencõ e. Septim⁹
casus ẽ Pone qꝫ aliq̃s emat fructus vel segetes
puẽturas hoc ãno vel vsq; ad tertiũ vel quartũ
vel plures ãnos sequẽtes de agro seminato vel

vinea vel viridario. Nūqūid vsurā omittit. nōn hostien. q nō est vsura ex foꝛ otract. ꝑt tñ fieri in fraudē vsuraꝝ. puta si verisile sit q fructꝰ colligēdi ecīā computato hoc q ꝑsit impediri valebūt tūc plꝰ ꝙ illō qđ nūc datur. Si āt ꝓbabiliē dubitaē. vtꝝ plꝰ vel minꝰ detrāt valere nō ē vsura. Iō dr in epist. Putabaꝝ nos ligare manipulos in agro qđ fit p ātīcipatā vēdicōēz a ꝙsi surgē manipulū meū a stare. s. p ātīcipatā empcōēz. vīos ꝙ manipulos. v fructꝰ. adorare manipulū meuz. v fieri meos p manipulū pecūie mee aē. Scōm dubium ē. Vtꝝ liceat pecuniā accipe mutuo sb vsura puta ego indigeo pecunia a necītas me cogit ut vadā ad aliquē q mutuet mihi hāc pecuniā quam nō possuz hēre nisi p ea soluā vsurā. qrītur nūqd pecco. Nōndet scūs Thō. 22. q. 78. arti. 2. q nullo° licz inducē aliquē ad mutuū dū sub vsura. Licet tñ ab eo q hoc facē patus ē a vsuras exercz: mutuū accipe sub vsura. ꝓpt aliqđ bonū qđ ē subuētio necītatis siue vel alterius. Sicut ecīā licz ei q incidit in latrones manifr stare tō q hēt ad hoc ut ñ occidat q latrōes diripiēdo peccāt. Sic ec inducē hoīes ad peccādū nullo mō licz. vti tñ pctō alterius ad bonū licitū est. q ecīā deꝰ vtit hoīb⁹ pctōribꝰ ad bonū. Ex quolibz em malo elicit aliqđ bonū ut dicit Augꝰ in enchiridiō. Iō dr in euāgelio. Cū autē tēpꝰ fructuū appropinq̄sset misit seruos suos ad agricolas ut accipent fructꝰ eius. Qui agricole vellut vsurariꝫ intēdebāt defraudare dñm. Ex quo ptz tūsio ad. 2. casus. Primꝰ casus est. Vtꝝ omittē pecuniā suā vsurario sit peccatū. Nōndet scūs Thō. ibidē. q si q̄s vsurario alias hūti vī vsuas exerceat pecuniā suā omittat. ut tutiꝰ seruaret nō peccat. ꝙ vtit hoīe pctōre ad bonū Sicut pfamilias. ut dr in euāgelio: omisit a locauit vineā suā agricolis. v vsurariꝫ q tñ ap prehēsis suis eiꝰ aliū occidērūt aē. 2ꝰ casus ē. Pone q q̄s nūc det gnū a alia blada vetusta ut recipiat pꝰ ea noua. Nūqd omittit vsurā. Ex. Nay. q si hꝰ facit ne sua messis peat l ut accipiēti grāz faciat ñ omittit vsurā. Ꝓcipue āt excusat qñ p sumit q noua minꝰ valebūt. secꝰ si p sumit q ppꝰ valebūt ex devsuris ca. nauigāti. Ille. hꝰ facit pfamilias q mutuauit pecuniā agricol ut tot mē sure vini sibi rēdderētur tpe collectōis a vindemie q tñ ut dr in euāgelio. misit alios seruos p fructibꝰ a agricole frcērūt illē similiē sicut ꝓximꝰ casus ē. Pone q tutor. curator vel pcuāt. accipit vsuras noīe hēredis vel pupilli. Nunqd isti peccant a obligētur ad restitucōem. Nōndet Nay. q sicut phibetur quis accipe vsuras noīe suo ita a alieno. ut hētur. 86. dist. ca° sicut nō suo. Et si accipit noīe alieno a ille cuiꝰ noīe accipit non est soluēdo. aut nō vult restituere. tūc ille q accepit tenet restituē Hostien. dicit q ille in cuiꝰ vtilitatē fit vel verū est ꝓ° a ꝑncipaliē tenet. aliꝰ āt i sb fidiuz ut. ff. de eo p quē factū est. l. ex hoc edicto. Propt ea ut dr in euāgelio. agricole viso hērede dubitantes ne ipsos grauarz: occidērt eū. Sicut plures tutores aut curatores spoliāt hēredes a pupillos eis creditos ut hēant hēreditatē illoꝝ. 2ꝰ casus est. Pone q debitor nō gtis vsuras soluit postea ad manꝰ huiꝰ debitoris venerūt aliq̄ de bonis creditoris. Nunqd de eis pōt satisfacē sibi p vsuā quā ei soluit. Ex. q pōt dūmō nō seqtur scandalū alioꝝ. quia tūc peccarz Iō frēs Joseph peccauerūt q ipsū occidere ꝓcurabāt reputantes se dānificandos ab eo ut dr in epla. Qui tamē ab eis vēditus fuit eis ad subleuamē. Tertiū dubiū est. Vtꝝ oductor teneat locatori de damno qđ in re locata cōtigerit. Nōndet Hostien. q tenet si ctingat culpa sua vel illoꝝ quoꝝ opa vtit. ut Instituta q̄bꝰmodis. iō dr in euāgeꝰ. Malos male pdet. Ex quo ptz soluō quoꝝ dā casuū. Primꝰ casus est. Nunqd oductor opis alicuiꝰ. puta agri vel vinee: excusetur a soluōe. Nōndetur q si impediatur ꝓpter vim maioꝝ cui resisti nō pōt. s. q cōitas aut rēctor ciuitatis phibent: excusatur a soluōe. Ecīā ꝓpter id qđ ꝑter ꝛsuetudinē cueit. ut .ff. de locato a oducto. l. ex oducto. ℣. 2° a. 3° puta ꝓpter sterilitatem afficiētem oductores magno incōmodo nisi valeat sterilitas cōpensari cū vberta te p̄cedentis vel seq̄ntis ām: excusatur a soluōe p rata sterilitatis. ut extī de locato a oducto ca. ꝓpt sterilitatē. Sed q coloni vinee mihil hoꝝ possi sunt. iō nō excusant a malicia sua ymo digne repellūtur. sicut dicit in euangelio. Vineā suā locabit alijs agricolis aē. 2ꝰ casus ē. Nunqd ꝑlatus religiosus possit oedere possessiōes mōsterij sui ad vitā alicui. Nōndetur extī de reb⁹ eccīe nō alienādis in demētims ca°. Monasterioꝝ a alia eū administracōnū regulariuz dispendijs occurrere cupiētes. ꝓpetuo phibem⁹ edicto. ne quis religiosus mōsterio p̄oratui eccīeq̄ seu administrē cōmi eius ꝓsidens iura rēdditus aut possessiōes eiusdē alicui ad vitam eiꝰ seu ad aliud certuz tē pꝰ: pecuīa ec in ingressa q̄is mō oēdat. ñ necītas a vtilitas mōsterij p̄oratꝰ eccīe a administrēcōis hmōi hoc exposcat. Cōuētus a si cōuētui nō hēat ꝑlati ꝓpij assensu ad hoc nlominꝰ accēdere. Si q̄s āt cōtra hoc fecerit pnā suspensiōis ab officio eo ipo incurrat. Nec ecīā ex empcōe tali recipiēti ius aliqđ acquiratur. Verūtamē p̄missa ad locationes vel ecīā rēdituū aut fructuū vendicōes ad temp⁹ modicū faciendas: declaram⁹ vllatenus nō extendi. hec ibi. ꝓterea dicit in epistola. Vidi solem adorare me. quia ꝑlatus qui est sol adorat. v obedit huic statuto. ℣. 3ꝰ casus est. Quo tē pore dēbz merces solui locatori. Nōndetur q dēbet fuari id qđ inter eos actum est a si hoc nō appareret seruetur mos regionis qui si varius est seruetur quod minimū est. s. ut soluatur in fine anni. Extra de regulis iuris libro. 6. in obscuris. Iō dicitur in epistola. Vidi tunam id est legem. adorare me. v prouidentez mihi. ℣. 4ꝰ casus est. Nūqd dominꝰ locans domū potest inquilinū siue cōductorem expellere. Nōndetur q si domꝰ locata facta est necīaria siue habitacōni. puta quia domꝰ quā inhabitat obusta est aut destructa. Vel si postea duxit vxorem vel alia similis necessitas supuenit

que tpe locacõis nõ iminebat põt eũ expellẽ Jõ dr in epla Vidi stellas vndecim adoraẽ me Jsta ẽ pma stella. Tertius casus ẽ dom hab3 necitatẽ repacõis. Nũquid cõductor põt expelli. Rñdetur q sic ita q necitas sit exorta post locacõez remittendo pensionẽ p rata tpis Jsta ẽ secũda stella. Secũdus casus ẽ Nũquid conductor pulse cuersãs in domo põt expelli. Rñdeẽ q sic puta si tenet porcos in solario vel nõ est in ea scõm pactũ locationis vel si deteriorẽ fatiat vel malas femias seu puersos hoies ibi teneat. ut extrã de locato ca. ppẽ Jr. vez inuito Jsta ẽ tertia stella. Septimus casus ẽ Nũquid conductor nõ soluẽs pensionez possit expelli. Rñdeẽ q si p biennũ nõ soluit canonẽ seu pensionẽ põt expelli. etiaz si ad qñquẽnũ vel vltra conduxit. ut ibidẽ dr. Jsta ẽ quãta stella. Octauus casus ẽ Nũquid auriga ceteros curru suo p transire ctendẽs currũ euertat a eũ quẽ cõducit qssans vel occidẽs teneaẽ de dãno. Rñdeẽ q sic. q debuit se tpare a diligẽti se hie. ff. de locato. l. itẽ queriẽ. Sz de dãno dato ab alio cui obuiaẽ nõ potuit nõ teneẽ. ibid. l. ß de dãno. Similiter nec de casu fortuito Jsta ẽ stella qnta. Nonus casus ẽ Nũquid ille q locat operas suas in re aliq fatiendas teneaẽ de dãno illi rei. Rñdeẽ q si dãnũ cõtigit culpa sua teneẽ. aliẽ nõ. vñ si colũnaz trasferẽdã accepit vel dolia a hmõi a fracta fũt culpa sua vel illoz quoz opa vtiẽ. teneẽ etiã de leui culpa. secus si diligentiaz adhibuit. ff. de locato. l. si merces. Jr. q colũnaz. ß de dãno ab alio dato non teneẽ Jsta ẽ sexta stella. Decimus casus ẽ Nũq̃d custodies hõ alteri teneaẽ de dãno. Rñdeẽ q q mercedẽ p sola custodia accipit teneẽ etiaz de leuissima culpa. ut. ff. de locato. l. q mercedẽ a exẽ de deposito. hõ fidez. Sz de casu fortuito nõ teneẽ misi ex pacto Jsta ẽ septia stella. Vndecimus casus ẽ Nũquid futor puez quẽ conduxerat forma calcei vehemẽt putiẽs ut ei oculi effodiaẽ de dãno teneaẽ. Rñdeẽ q sic qz leuis tm castigatio ei permissa ẽ. ut. ff. de locato. l. itez queriẽ a exẽ de homicidio ca. ad audiẽtiã Jsta ẽ octaua stella. Duodecimus casus ẽ Nũquid recipiẽs palliũ meũ a p errorẽ dãs alteri teneaẽ de dãno. Rñdeẽ q sic. q ãa nõ tolleraẽ errorẽ in facto ppio. ff. de locato. l. itez si palliũ Jsta est nona stella. Tredecimus casus ẽ Nũquid accipiens vestimẽta polliendã vel aliq̃d sartiendũ vel gẽmã sculpendã seu indendã teneaẽ de dãno. Rñdeẽ q teneẽ etiaz de culpa puta si mures roserũt vestimẽta. ff. de locato. l. itez q̃riẽ. Jr. si falso. Excepto etiã si res ppio vicõ frangaẽ. Nã tũc nõ teneẽ nisi p spãle pactũ Jsta est decima stella. Decimus quartus casus ẽ Nũquid accipiẽs vitulos pascẽdos aut nauta meis inuito ponat res meas in alia naui q̃ ego posuerim teneaẽ de dãno. Rñdeẽ q teneẽ. ff. de locato. l. si gẽma a l. itẽ queriẽ. Idez dico de custode carceris Jsta est vndecia stella. Quartũ dubiũ ẽ Vtz vsurari teneaẽ restituẽ quicqd lucrat ẽ de pecunia vsuãria. Rñdet sãctus Thõs. 2. 2. q. 78. arti. 3. q que dã sunt res quaz vsus ẽ ipa eaz consũpcõ. que nõ hñt vsufructũ scõm iura. a ideo si talia fuerint p vsurã exorta. puta denariis. triticũ. vinũ aut aliquid hmõi. nõ teneẽ hõ ad restituendũ nisi id qđ accepit. Quia id qđ de tali re acq̃situ est nõ ẽ fructus hui rei ß hũane industrie. misi forte p detẽtionez talis rei alter sit dãmificat amittẽdo aliq̃d de bonis suis. Tũc em teneẽ ad recõpensationez nocumẽti. Quedã vero sũt res quaz vsus nõ est eaz consũptio a talia hñt vsufructũ. sicut dom ager a alia hmõi. Et ideo si quis domũ alteri vel agz p vsuraz extorsisset. nõ solũ teneẽ restituere domũ vel agz ß etiã fructus inde preceptos. q sunt fructus rez quaz alius ẽ dñs a ideo debeneẽ ei. hec tho. Jõ dr in euãgelio. Auferet a vob. s. vsurarijs regnũ dei acc. Sz occurrit casus iste Pone q. A. p suis necitatib accepit mille mutuo a. B. xpiano. a a. C. hebreo tandẽ soluit vsuras queriẽ an A. de eq̃tate canonica possit repetẽ vsuras a dictis feneratorib vel eoz heredib. Videẽ q. A. non possit repetẽ. q nũq̃ fuit obseruatuz q vsure solute repeterentur. Preterea dicti feneratores allegãt q statuta et pacta ciuitatis seu p̃uilegiũ a domio dictis feneratorib cessum otinẽt q possint mutuare sb vsuris. g vsure nõ p̃nt ab eis repeti. Rñdeẽ ponẽdo q̃ncq conclusiones. Prima conclusio Vsura ẽ phibita iure dino tã veteris q̃ noui testameti. pbaẽ ex de vsuris ca. sup eo vbi dr. Vsurarũ crimẽ vtriusq testameti pagina detestatur Et extra de vsuris ca. ex graui in demẽtimis vbi dicitẽ. Cõtra iura dina piter et hũana vsurariaz quo dãmõ approbãtes p̃uitatez. Secũda cõclusio. Vsuã ẽ phibita iure canonico. ptz dist. 84. ca. sicẽ hij vbi dr. Vsure arte neq̃ssima ex ipo auro auz nascit nec satietas vnq̃ nec finis adhibet cupiditati. Et. 14. q. 3. a. 8. p totũ. Ex de vsuris ca. Rm nõ solũ viris eccliasticis ß etiã q̃buslibet alijs periculosũ est vsuraz lucris itẽdere acc. Tertia conclusio Vsuã ẽ phibita iuri ciuili ptz p glõ. C. de vsuris. l. ut aũt. Autẽtica etiã dicit ea eẽ phibitaz. Licet ãt pmitteretur iuri ciuili. tñ in hoc stat cũ est iuri canonico cui in hijs in q̃bus agitur de pctõ inditũ spectet ad eccliaz etiaz inter laycos. Ex de iudicijs ca. nouit vbi dr. Sz decernẽ de peccato ad nos ptinet sine dubitacõe cẽsura quaz in quẽlibz exercere possumus a dem. Quarta conclusio. Vsuraz repeticio cuenit de iure canonico. Ptz ex de iureiurãdo ca. debitores ad soluẽdas vsuras q̃bus se obligauerãt cogi nõ dñt. Si vero de ipaz solucõne iurauerint cogẽdi fũt dño reddere iuramentũ. Et cũ vsure solute fuerint creditores ad eas restituẽdas fũt eccliastica seueritate si necẽ fuerit compellendi hec ibi. Et ca. ad nrãm idẽ dr. Quinta conclusio Licz vsuẽ sint pmisse de iuri ciuili tñ in repeticõne ipsaz fuãda ẽ canonica cõstitutio cõ. Ptz ex de appellacõib ca. si duobus vbi dr. Si a ciuili iudice ad nraz audientiã fuerit appellatũ. hmõi appellatio tenet quidẽ in hijs q̃ fũt nre tpali iurisditõi sbiecti acc. Ad pmũ dr q nil p̃dest vsuario etiã si nõ fuerit obseruatũ. q consuetudo affirmatiua pmittẽs vsuras nõ valet. Ex de

ɔſuetudie cā°. Cū tāto ſint gūiora pcā: qñto di
uci⁹ infelicē aiam detinēt alligatā ac. Ad ſecūd
dr qp ſtatuta nō valēt. Ex de vſuris ca°. ex gūi. ī de
mētimis vbi dr. Quorū dā cōitates locoz vſurari
am approbātes p̄uitatē. p ſtatuta ſua qñcq̄ iura
mēto firmata vſuras exigia ſolui ne dū ɔcedūt.
ſ ecīā ad ſoluēdas eas debitores ſciēter ɔpellūt
ac iuxta ipsoz otinentiā ſtatutoꝝ gravia plerū
q̄ imponēdo onera vſuras repetētib⁹. alijſq̄ vē
do ſup hijs diuerſis coloribꝰ a fraudib⁹ exq̄ſitis
repeticiōem impediūt earū dem. Nos igit̄ pricio
ſis hijs ausib⁹ obuiare volētes ſacro approbāte
ɔcilio ſtatuim⁹. ut qui cūq̄ cōitatū ipsaꝝ p̄tās.
capitanei. rectores. ɔſules. iudices. cōſiliarij. aut
ecīā alij q̄uis officiales ſtatuta hmōi de cetero fa
cē. ſcribere. vel dictare. aut qp ſoluantur vſure. vel
ecīā qp ſolute cū repetuntur nō reſtituātur plene
ac libere. ſciēter iudicare p̄ſūpserint: ſētētiā excōi
cacōnis incurrāt. Eādem ecīā ſētenciā incurſuri.
niſi ſtatuta hmōi hactenꝰ edita de libris cōitatū
ipsaꝝ ſi ſup hoc ptātem habuerīt infra tres mē
ſes deleuerīt. Aut ſi ipsa ſtatuta ſiue ɔſuetudies
effectū eoꝝ ſtatutoꝝ p̄dictoꝝ hñtes quoq̄ mō
p̄ſūpserit obſeruare. Cetez qz feneratores ſic ut
plurimū ɔtract⁹ vſurarios occulte inēūt a doloſe
qz vix ɔuinci p̄ſit de vſuraria p̄uitate ad exhibē
dū cū de vſuris ageꝝ ſuaꝝ cōdices rōnum cēſuā
ipſos eccīaſtica decernim⁹ ɔpellēdos. hec ibi. Idē
intellige de iudeis ut tenet Jo. An. in glō. Idē dr
de p̄uilegio. Nā tale p̄uilegū cuz ſit ſup eo qd nō
ē in ptāte ɔcedētis nō valet. Cū crimē vſuraꝝ ſit
eccīaſticū ext̄ de foro ɔpetēti ca° cū ſit. ut hētur in
glō. Jō nō hz ciuitas ſeu dñs tpalis ſup hoc ptā
tem a maxie ſi ciuitas ſit de tpali iuriſdicōe eccīe
Proptēa ɔcluſiue ad caſū dr qp. A. dēt ī foro eccī
aſtico vſuras q̄s ſoluit repetē. Ex de in integz re
ſtitucōe. ca° diſpēdioſā. in demētimis vbi dr. Su
p mrimonijs vel vſuris a eas quoq̄ mō tāgētibz
vētilandis p̄cedi valeat de cetero ſimplicit̄ ac de
plano a ſine ſtrepitu iudicij a figura. hec ibi. Et
nō q8 hētur ī glō. Tales em̄ vſurarij ſūt de ill̄ de
quib⁹ dr ī euāgelio. Qui ceciderit ſup lapidē iſtuz
ſ. exigēdo vſuras: ɔfrīget. Sup quē vero ceciderit. ſ. nō reſtituēs vſuras cū repetūtur: ɔterz eū. Et
in epla ɔcluditur. Nitebat̄ liberare eū. ſ. debitorē
de maib⁹ eoz. ſ. vſuārioz a reddē p̄ri ſuo. ſ. vſuaſ
q̄s imuſte extorſerit reſtituē dño ſuo. Et ſic ptz ac̄

Secūdo declarat̄ ea dē ɔcluſio teſti° legis Apli
ce a hoc q̄druplicit. p° btūs Jacob⁹ in epi.
p̄. ca° dicit ſic. Gloriet̄ autē frat̄ hūilis ī exaltacō
ne ſua. Diues autē in hūilitate ſua. qm̄ ſicut flos
feni trāſibit. Exort⁹ eſt ei ſol cū ardore a arefecit
fenū a flos ei⁹ decidit a decor vult⁹ ei⁹ dep̄it. ita q
diues ī itineribꝰ ſuis marceſcet. hec ille. 2° btūs
petr⁹. 2. epi. 2. ca. dicit ſic. Fuerūt vero a pſeudo p
phete ī populo. ſicut a in vobis erūt mgri mēda
ces q̄ introducēt ſectas p̄dicōis a euz q̄ emit eos
deū negāt. ſup ducētes ſibi celerē p dicōez. Et mł
ti ſeq̄ntur eos p quos via veritatis blaſphēatur
ī auaricia fictis vbis de vobis negociabūtur.

Ruib⁹ iudiciū iā olim nō ceſſat a p̄dītio eoꝝ nō
dormitat. hec ille. 3° btūs Paul⁹. 1. Thimot̄. 6°.
dicit. Qui volūt diuites fieri. ſ. p vſuras: incidūt
in tēptacōes a laqueū diaboli a deſideria multa ī
utilia a nociua q̄ mergūt hoies ī interitū a p̄dici
onem. Diuitib⁹ huj⁹ ſeculi p̄cipe nō ſublime ſape
re. neq̄ ſpare in incerto diuiciaꝝ. ſ in deo viuo q̄
p̄ſtat nob⁹ ōnia habūde ad fruendū bñ agere.
diuites fieri ī opib⁹ bonis. facile tribuere. cōicare
theſaurizare ſibi fūdamētū bonū ī futuz ut app̄
hēdāt veram vitā hec ille. 4° btūs Job. Apoc. 18. di
cit. Qui diuites facti ſūt ab ea. ſ. vſura. longe ſta
bunt p̄pter timorē tormētoꝝ ei⁹. qm̄ vna hora de
ſtructe ſūt tāte diciē a ois gubnatoꝝ eaꝝ hec ille.

Ercō declarat̄ ea dē ɔcluſio teſtimonio legis
Canonice. Sciendū qp vſura ē detestabilis q̄
druplicit. p° qz eſt ɔtra dei p̄hibicōez. Eſt ei mā
datū dei negatiuū cū dr Luc. 6. Nihil inde ſpātes.
p̄. Tu mādaſti mandata tua cuſtodiri nimis.
Iſtud autē mādatū de vſuris hēt vim p̄cepti. ut
pt̄z. ff. mādati. l. p̄. vbi hētur. qp ſiue volo. ſiue ro
go. ſiue oro. ſiue intēdo. ſiue alio quocūq̄ verbo
ſcripſerit: mādati actio ē. hec ibi. Iſtud ergo mā
datū de vſuris eſt inuiolabiliť obſeruādū. Cū tū
dicio eccīe obliget ad p̄ceptū. Vñ p̄. q. ʌ. ca°. Si
quis ōnem tradicōem eccīaſticā ſcriptaz vel nō
ſcriptam violat anathēa ſit. Vſura autē eſt ōmi
no p̄hibita ab eccīa. Vnde diſt. 23. ca° hijs igit̄.
lege patrū cauet̄. ut a vulgari vita ſeclusi. a mū
di voluptatib⁹ ſe abſtineant. vſuris nequaq̄ ī cū
bant. neq̄ turpiū occupacōnib⁹ lucroꝝ. neq̄
fraudib⁹ cuiuſq̄ ſtudiū appetant. amorē pecūie
quaſi materiā cunctoꝝ crimināū fugiāt. hec ibi.

2° qz inducit dei maledictōem. Nam vſurarij eſt
in p̄ncto legis filij regis vngarie. Extra de voto et
voti redēpcōe. ca° licz. vbi dicit̄ qp rex moriēs obli
gauit filiū ſuum ad eūdum ad terrā ſanctā p eo
dās ei maledictōem niſi hoc faceꝝ a p̄uans euz
p̄ria hereditate. Sic ī p̄posito. dei vult qp q̄libz
vadat ad terrā viuentiū p viam mādatoꝝ. ut dr Math. Si vis ad vitā ingredi ſerua mānda
ta a p̄cipue mandatū de nō exercēdis vſuris q8
ſi quis nō ſeruauerit incidet in illud p̄s. Maledi
cti q̄ declinant a mādatis tuis. 3° qz ducit ad eł
nam dānacōem. Nam extra de vſuris cap° Quia
frustra legis auxilium invocat qui cōmittit in le
gem. ſtatuimus ut ſi quis vſurarij⁹ a nobis impe
trauerit litteras ſup reſtituendis vſuris vel fru
ctib⁹ cōputatis in ſortem. niſi ipse p̄us reſtitueit
vſuras quas ab alijs noſcit recepiſſe: auctorita
te litteraꝝ ipsaꝝ nullatenꝰ audiat̄. hec ibi. Eo dē
mō nec in curia dei aliquid impetrabit q8 ei vale
at niſi p̄us reſtitutis vſuris a alijs male ablatis
a acq̄ſitis. Quia vſurarij⁹ nō vere pēnitet niſi vſu
ras reſtituat. Vnde. 14. q. ʒ. ca°. Quid dicā de vſu
ris quas eccīa ipſe leges a iudices reddi iubent.
ac̄. Licz ei qui nihil habz nō teneatur ad reſtitu
tionem ſm̄ foruz mundi. ut. 14. q. 6. capitu. ſi res
aliena vbi dicitur. Non remittetur peccatum niſi
reſtituat̄ ablatum ſi ut dixi reſtitui p̄ōt. hec ibi.

tñ scdm inditiũ dei nũq̃ intrabit ī vitã eternaz
nec pfecte fuerit satisfactũ·si nõ ī bois tp alib9
saltẽ ī bonis spũalib9·Patet rõne·auctoritate ⁊
exẽplo·Rõne sic quia merces eẽna dat oparijs
ex ꝓrio ⁊ iusto labozẽ sed vsura ẽ op9 iniustũ ⁊
labor infectus·g̃ ac̃·Auctoritate sic·12·q·6·ca·si
res aliena &c sic·Quia si nõ est vñ reddat abla
tã pecuniaz tñ dũ eam p molestias corpales red
dere opellit̃ pcĩ quo male ablata est penas luit
hec ibi·Saut p verã pnitentiã ī hoc mũdo aut p
penas purgatorij·Math·18·Non exibis inde do
nec reddas vsq; ad nouissimũ quadrãtez·Exem
plo sic·Legit̃ in vitis fratz nrozꝝ p̃dicatoz q̃ q̃
dam frat̃ p̃dicatoz antiqu9 magne reputatiõis
⁊ opinionis ī vulgo ad multas missas se obliga
uerat accepta eleẽosina p quib9 non satisfecerat
dũ ℔ vixẽt·Morti aũt appropinquãs de licentia
p̃oris obligauit quendã fratrẽ ad orãdũ p eo
cui ꝓmisit in breui apparẽ ⁊ statũ suũ ei revelare
Quo mortuo tarde auit frater ille mortu9 p annũ
añq̃ huic vixẽti appareret·Elapso itaq; ãno ap
paruit frat̃ iste mortu9 ei q̃ q̃tidie p eo missaz ce
lebrauerat A quo sciscitat9 cur tãdiu tardasset
Rñdit carissime frat̃·Scio qm̃ oĩ die p me celebra
sti·ꝫ misse tue applicate sunt eis p q̃bus obliga
bar·Grãs do q; vice mei p creditoribꝰ meis sa
tisfeciſti·Amodo p me ora·q; exaudieris ⁊ libeã
tor a pẽis purgatorij·Rõ cũ fecisset apparuit ei
frat̃ ille mortu9 cũ magno lumĩe angel̃ comitã
tib9 grãs agẽs fratri vixẽti ⁊ sic disparuit·V/2°
q; hab; multiplicẽ falsã excusacõez Una ẽ legis
omissorie tali pacto· Obligo tibi pign9 tale vel
mobile vel ypotecã vel immobilez p tãta pecunia
ad talẽ diẽ hoc pacto·q; ñ soluaz tibi tali die res
tibi obligata sit sp tua Jsta pactio est illicita ⁊ ẽ
frequent̃ int̃ vsurarios ⁊ indigẽtes in q̃ nõ solũ
delinquũt in spe vsuarz·q; sperãt q; res illa eis re
manebit·ꝫ etiã fatiũt se similes ⁊ sotios dyabo
lo q̃ spat q; añe ꝑ manebũt sibi ī morte hominũ
Vult aũt lex·C·de pactis pignoz·l·1·q; pign9 in
die vẽdat̃ et creditor tãtũ accipiat q̃ntũ mutua
uit cõputãdo fructus q̃ceptos ⁊ reliquũ reddat
debitori·V/Alia excusatio ẽ locacõis·Sũt em̃ qui
bouẽ vel aliud aial realit̃ vendũt sed q; emptor
stati solvere nõ põt·cariꝰ vendũt bestiã vel bla
dũ vel q̃cũq; aliud rõne dilacõis solucõis·po
nentes certũ terminũ solucõis·dicẽtes q; tantuz
recipe pñt p locacõne illi9 bestie ad talẽ diez q̃
tũ accipiũt vltra vez valorẽ eiusdẽ Concedo q; li
citũ eẽt si bos esset illoz ⁊ eẽt traditus p modũ
locati ⁊ oducti ita q; si casu fortuito moreret̃ in cu
stodia oductoris q; eẽt mortu9 locatori et nõ cõ
ductori·ff·locati·l·ex oducto·C·vltimo·Vz in casu
isto morit̃ illi cui tradit̃·iõ nõ est cõductio ꝫ em
ptio Et quicq̃d recipit̃ vltra vez valorẽ recipitur
rõne dilacõis solutionis ⁊ est vsura in oĩ tali di
lacõne cuiuscũq; empcõis ⁊ vendicõis·Ex de vsu
ris ca·cõfuluit vbi &c sic·Duiusmõi hoies p intẽ
tione lucri quã hñt·cũ oĩs vsura ⁊ supabũdan
tia ꝓhibeat̃ in lege indicãdi sũt male agere ⁊ ad
ea q̃ talit̃ sũt accepta restituẽda ī aiaz inditio ef
ficacit̃ inducẽdi hec ibi·Vã expectatio p̃cij solvẽ
di vz racõnẽ mutui·vñ quicq̃d vltra vez p̃tiũ p
hui9 expectatione exigit̃ est quasi pretiũ mutui
qđ pertinet ad naturã vsure ac̃·

Quarto declarat̃ eadez cõclusio testimoio le
gis Eccãstice ⁊ hoc q̃druplicit̃· p̃mo btũs
Greg9·ut hẽt̃ dist·84·ca·de Petro ĩsup ad nos
puenisse cognoscite·q; solidos dedit ad vsuras
qđ vos oportz cũ oĩ sb̃tilitate p quirẽ et si ita osti
teit aliũ eligite et ab hmõi vos psona sine moa
suspẽdite·Vã amatoribꝰ vsurarũ nulla rõne ma
n9 iponim9 hec ibi·V/2° btũs Jero·sup Ezech·dic̃
ut hẽt̃·12·q·3·ca·Putant quidã vsuras tm̃ eẽ im
pecunia·qđ preuidẽs diuina scriptura oĩs rei au
fert supabundantiã·ut plus nõ recipias q̃ dedi
sti·Jtẽ alij ꝑ pecuia fenerata solẽt munuscula di
uersi gñis accipe ⁊ nõ intelligũt scripturã vsurã
appellare supabũdantiã quicq̃d illud ẽ si ab eo
qđ dederint pl9 receperint hec ibi·V/3° btũs Amb·
de nabuthe dic̃ ut hẽt̃·14·q·3·ca·Oleiq; fugiẽtes
p̃cepta legis cũ dederint pecuniã negotiatoribus
nõ ī pecunia vsuras exigũt·ꝫ de mercib9 eoz tã
q̃ vsuraz emolumẽta p̃cipiũt·Jõ audiãt quid
lex dicat·Neq; inquit vsurã escaz accipies neq;
oĩm rez·V/Jtẽ esca vsura est ⁊ vestis vsuã ẽ ⁊ qđ
cuiq; sorti accidit vsuã ẽ ⁊ qđ velis ei nomẽ impo
nas vsuã est·hec ibi· 4° btũs Aug9·sup ps̃·36·
dic̃ ut hẽt̃·14·q·3·ca·Si feneãueris hoĩ·vsi tu mu
tuũ dederis pecuniã tuã a q̃ pl9 q̃ dedisti expectes
nõ pecuniã solã sed aliq̃d pl9 q̃ dedisti·siue illd
triticũ sit siue vinũ siue oleuz siue qđlibet aliud
si plus q̃ dedisti expectes accipe fenerator es et ī
hoc ip̃robãdus nõ laudand9 hec ibi ac̃·V/Quia
vero pctm̃ vsuẽ·20·modis añaz infelicez detinet
Jõ·20·dieb9 ieiunam9·C·V/p̃mo cõiter ad vsurã
p̃standa·Vã cõmunitas alicui9 ciuitatis q̃ dat pe
cuniã ad vsurã ⁊ oẽs ciues quoz̃ auctoritate et
consilio fit vsurarij sũt·Eodẽ mõ si recipit pignora
⁊ fructus eoz nõ computat ī sortez·Ex de vsuris ca·
quest9·Idẽ ẽ de hijs q̃ ꝓhibẽ pñt ⁊ nõ ꝓhibẽt
q; nolũt alijs displicẽ·Ex de sina excõ·ca·quãte·
2° in lucro sperãdo Cũ em̃ sub spe lucri accipien
di mutuat pecuniã alias nõ mutuatur9 z quicq̃d
postea etiã gratis accipiat vsura ẽ siue sit pecunia
vel aliud Ex de vsuris ca·consuluit ī pncipio·V/3° pe
cuniã suã vsurario commodãdo·Vã si quis cõmit
tit pecuniã suã vsurario nõ hñti alias vñ vsuãs
exerceat ẽ cã culpe illius·Sicut q̃ deponit gladiũ
apud furiosũ vel ỽgine admittit luxurioso peccat
V/2° de vsura occulte ptcipãdo·Sic̃ qui hac intẽ
cõne admittit pecuniã suã vsuario ut inde p vsurã
aliquid lucret̃ cui det materiã peccãdi ipe etiã exi
stit ptceps culpe ⁊ sic nõ euadit penã ac̃·V/1° ali
qđ lucri expectãdo·Si ei aliqs carius velit vẽdẽ res
suas q̃ sit iustũ p̃tiũ·ut de pecunia soluenda em
ptorẽ expectet manifeste vsura admittit̃·q; hmõi
expectacõ p̃cij solvẽdi hz rõez mutui·vñ quicq̃d
vltra iustũ pretiũ ꝑ huiꝰ expectacõne exigit̃ est
quasi p̃tiũ mutui quod ptinet ad racõem vsure.

6° solucõem ãticipando. Si ei aliqs emptor velit
rẽvili⁹ emẽ q̃ fit iustũ p̃ciũ eo q̃ pecuniã añ sol
uit q̃ res possit ei tradi: ẽ p̃ctm vsure. qz etiã ista
ãticipacõ solucõis pecunie hȝ mutui rõem. cuius
q8 dam p̃cium est q8 diminuit de iusto p̃cio rei
empte. Si vero aliqs de iusto p̃cio velit diminuẽ
qz p̃us hȝ pecuniã: nõ peccat vsurarie eo q̃ põt de
suo facẽ quicq̃d vult. ¶ 5° p pecunia mutuata ali
q̃d pignorãdo. ſnã si q̃s p pecunia mutuata obli
get rẽ aliquã cui⁹ vsus pecõ estimari põt. debet
vsũ illi⁹ rei ille q̃ mutuauit computare in restitucõez
ei⁹ q8 mutuauit. Alio q̃n si vsũ illi⁹ rei sibi supad
di velit. idẽ est ac si accipet pecuniã p mutuo q8
est vsurariũ. misi forte essȝ talis res cui⁹ vsus sine
p̃cio soleat cõcedi inter aĩcos. sicut pt̃z de lib° ac
comodato alicui. ¶ 8° aliũ ad mutuũ obligãdo.
Sicut aliquis mutuat alicui eo pacto ut ille sibi
remutuet: q8 est vsurariũ. ſnã p pecũia mutuata
mihil ẽ exigẽdũ vel expectãdum misi bemuolẽcie
affect⁹ qui sub extimacõe pecũie nõ cadit. Ex isto
autẽ põt p̃cedere spõtanea mutuacõ. Repugt ãt
ei obligacõ ad mutuũ faciendũ in postez. qz eci
am talis obligacõ pecũia extimari põt. q ideo licitũ
est q̃ mutuãti vnũ sil̃ remutuet sibi aliud. ꝫ nõ
licz eũ obligare ad mutuũ in postez faciendõ. ¶ 9°
solucõez fraudulent nõ progãdo. Sic creditores
q̃ veniẽte termio solucõis nolũt cedere progacõ
nẽ termini. misi data sibi pecunia vel alio eq̃pollẽ
ti. Tales ei eẽ si nõ exp̃sse exigãt vsurarij sũt. Ex
de vsuris ca° soluit. In iudicio em aie vsurarij cẽ
sẽdi sũt ac. ¶ x° penã appositã nõ relaxãdo. Cõtin
git em̃ in tractu mutui apponi penã a iudice q̃p
tũaciã debitoris pumẽdã. qz nõ soluit in termino
Et ideo si debitor põt soluere. a creditor nõ est p̃ue in
tẽcõis. s. ut faciat in fraudẽ vsurarij: põt creditor exi
gere penã. Si autẽ debitor sine culpa sua fact⁹ẽ in
potẽs ad soluẽdũ: nõ est licitũ nec honestũ exigẽ
penã. ꝫ est vsurariũ. ¶ 11° vetera cũ melioracõe re
nouãdo. Sicut is q̃ dat granũ vet⁹ a hymõi nunc
ut recipiat postea nouũ intẽdẽs lucrifacere illam
melioracõez: indubie vsurari⁹ est. Ex de vsuris.
ca. in ciuitate ac. ¶ 12° res in futurũ mutãdo. Sic is
q̃ nũc dat alicui. x. vlnas pãni p. x. alteri⁹ pãni in
futuro recipiẽdis. aut nũc dat. x. staria frumẽti p
alijs. x. in futuro recipiendis. aut nũc tradit pecũi
am p simili pecunia in futurũ recipiẽda. aut aliaz
rem p simili re. in hijs casib⁹ si verisimile ẽ q̃ ista
credita erũt cariora tẽpe reddicõis q̃ mõ sint tẽ
pore dacõis. a creditor nõ erat ista seruatur⁹ vsq̃
ad illũ temp⁹. aut si erat seruatur⁹ tñ aufert de
bitori libertatẽ solueẽdi q̃cũq̃ velit: vsura est. qz
vult debitorẽ onerare periculo a vult seipsũ exone
rare q8 est illicitũ ac. ¶ 13° ad aliud vel alibi recipi
endũ mutuãdo. Sicut is q̃ mutuat pecũiam recep
tur⁹ ad certũ terminũ alteri⁹ generis monetã. ã
aliam rẽ vel in alio loco. ut cõiter fit de nũdinis
ad nũdinas. licz sub spẽ vẽdicõnis a empcõnis
pallietur. si tñ intẽdit ex hoc ab illo lucrari vsuã
ri⁹ est. Extra de vsuris ca° soluit. ¶ 14° de mutuo p
ter periculũ aliq̃d lucrãdo. Sicut is q̃ mutuat na
uiganti vel eũti ad nũdinas recepturꝰ aliq̃d vltr̃
sortẽ. qz suscipit in se periculũ. s. si pecuniã vel merces
inde emptas portauerit saluas. alias mihil recipi
et de sorte tractꝰ est vsurari⁹. nec suscepcõ pericu
li in se excusat. Extr̃ de vsuris ca°. nauigãti. vbi ẽ
casus iste. ¶ 15° merces vel pecũiam alteri⁹ fraudu
lenter securãdo. Sicut is q̃ in se suscipit periculũ ali
cui⁹ nauis. s. q̃ si mercator p dat merces vel pecu
niã. iste p̃missor restaurabit ei eciã si mihil mutu
auerit ei. tũc p̃missor licite põt recipe p̃cium pericu
li. dũmodo mil pl⁹ exigat in fraudẽ vsure q̃ ipse p
misit. Eo dẽ modo si mutuauerit. ¶ 16° pecũiaz p do
te gr̃a lucri numerãdo. Sicut gener possessiõez a
socero habitaz cũ õi iure q8 ibi habz alteri ce
dit recepta ab eo sũma q̃ sibi p dote debebat. ille
numerat pecuniã p dote ut fruct⁹ inde percipien
dos lucret: est vsuarij. Secus si hoc faciat rõe ai
cicie vel caritatis aut parentele. a affinitatis ac.
¶ 17° p dote rẽ fructuosã in pignoẽ acceptãdo. Sic
vidua pt̃z morte viri acceptat possessiõem fructu
osam ab heredib⁹ viri p dote sua sic em̃ est vsuã
ria. qz fruct⁹ computabũtur in sortẽ. ff. de solucõib⁹
. l. ticia. Sed vel faciat ipsã distrahi vel recipiat i
solidũ. ff. de re. iur̃. l. ad mopis. aliter decipietur
¶ 18° p tertiu dotis se excusando. Sicut is q̃ accepit
dotẽ a pie vxoris sue vsurario. ſnaz sciẽs veritatez
q̃ sit vsurari⁹ a mihil hẽat preter vsuras nõ reci
piat dotẽ. qz obligat restituẽ illis quib⁹ socer te
nebat. ¶ 19° pistores ex mutuo coartãdo. Sic do
min⁹ alicuius molẽdini mutuat pistori ut solũ i
eius molẽdino molat. qz vltra sortez accipit ali
quid. io vsurã omittit. Aufert em̃ ei libertatẽ mo
lẽdi vbi voluerit. ¶ 20. ab vsurario debitũ expectã
do. Sicut aliquis credit vsurario pecuniã bona fi
de. ut ex illa como dũ suũ faciat a lucrãdo ab vsu
ris se liberet a expediat. licite põt talis creditor re
cipe q8 mutuauit. eciã si vsurari⁹ nõ sufficit ali
as vsuras soluẽ. Si vero credit ex inusta cã puta
ad ludũ in alea vel dandũ meretrici nõ põt. ¶ 21°
animalia sub certa pensione dolose locando. Sicut
is q̃ locat boues rustico seu colono p certo frumẽ
to vel alia pensiõe ãnua cũ periculo cõductoris ita
q̃ dãnuz bouis sit solius conductoris: est vsura ap
ta. ¶ 22° totã sortẽ pri⁹ restaurãdo. Sicut is q̃ certa
capita animaliũ estimata certo p̃cio hoc pacto lo
cet rustico q̃ rusticus nõ accipiat aliquã vtilita
tẽ donec q̃ debit recepit p̃us totã sortẽ. Inquũ ei
pactum est a vsurariũ. qz melior est conditio vni⁹
q̃ alteri⁹ cũ in hoc debeãt eẽ eq̃les ac. ¶ 23° animalia
tanq̃ immobilia deputãdo. Sicut is q̃ paciscit cuz
rustico de animalib⁹ q̃ annq̃ rustic⁹ accipiat aliq̃d
restaurabit de fetib⁹ õnia mortua. hoc ei pacto ẽ
tradẽ ania q̃si immortalia a talis conditio nõ ẽ eq̃
¶ 24° de animalib⁹ que nõ sũt aliũ grauãdo. Sicut
hij qui emũt a paupib⁹ boues vel oues q̃s illi ñ
hñt a credũt vel sciũt illos nõ hre a locãt eis ta
lia animalia p ãnua pensiõe. vsurã committũt aut in
fraudẽ vsure fit. ¶ 25° equos in ctis nũdinis assig
nãdo. Sic hij qui nũc emunt certos equos assig
nandos emptori a vendit̃re in certis nũdinis.

quos si emāt minori p̄tio q̄ estimet eos tūc va
lituros vsurā omittūt a imq agūt. 26° ius pecu
nie vsurpādo. Sicut ís q̄ emit iuā alicui⁹ ciuis q̄
ipse hz sup̄ p̄restitis ā sup̄ mōte alicui⁹ cōitatis
p̄ minori p̄tio q̄ valeāt p eo qđ nūc solvit ut in
futuro hēat pl⁹ est vsurati⁹ a in fraudē vsure fac̄
27° ius veracōis estimādo Sicut ís q̄ emit iura
alicui⁹ q̄ verat ab alio. puta emit centū p nona
ginta. qz imminet litigiū illi a q̄ emit cōmittit vsu
raz. Sā p bono cōi statutū est ne litigia emātur
Cēmādati. l. p diūsas. Et. l. Ab anastasio. 28° p
tīnsiacōem rei se palliando. Sic q̄s nō vult vltra
sortē pecuniā accipe a paupe ꝙ bñ vult q̄ opet
i vinea sua vel alio silī duob⁹ ā trib⁹ dieb⁹ ac̄.
29° p interpositionē alteri⁹ mīstrando. Sic vsuā
ri⁹ nō accomodat ꝙ p interpositōez filij aut alte
rius amici facit mutuuz aut i pāmis ā im securita
te ā pignore aut alijs reb⁹ de q̄bus spat lucrari
30. pign⁹ ad sui vtilitatē ouertēdo. Sicut ís qui
vtit pignore sibi obligato a hoc cōsētiente de bi
tore omittit vsurā. p̄capue si pign⁹ sit res cuius
vsus p̄tio estimari possit. qz pecuniā accipit pro
mutuo. 31° fraudulenē se alteri sotiādo. Sicut ís
q̄ omittit pecuniā suā mercatori vel artifici a ille
poit opaz psoālē vult tñ tūtū p̄ cētenario cū hº
q̄ capitale sit saluū Ista nō est sotietas ꝙ vsura
q̄ i sotietate dñt cōicare lucra a dāna q̄ sūt alte
rutia. iō firmitas lucri a certitudo facit ctractū il
licitū. Licz tñ ptes possint ouēire de medietate lu
cri ā tertia vel q̄rta ptē sic in gñe. nō tñ tantū p
centenario. qz ille q̄ sic cōmittit pecuniā suā non
tūffert domimū pecūe i illū sicut i mutuo. sed re
manet ei⁹ ita q̄ cū piculo ip̄i⁹ mercatoz negotia
tur vel artifex opaē. iō nō pōt hīre certitudinē de
lucro nec firmitatē. 32° de mutuo aliq̄d vltr̄ sor
tē accipiēdo Sic ís q̄ mutuat alicui pecuniā ad dis
cretōem ip̄ē cōem cōsuetudinē. s. ut intelligaē q̄
vltra capitale det tātū p̄ centenario a ista ē vsura
palliata ut ptz. 33° de p̄tio añ terminū nō dimi
nuēdo. Sicut ís q̄ post concordiā de dilacōe a precō
rei vēdite nō vult diminuē de p̄tio emptori volē
ti nūc solvē. talis ei vendicō fuit vsuraria. s. vltr̄
p̄tiū ut ptz. 34° vsurarijs domos ad affidū cō
cedendo Tales em̄ locātes si sūt p̄lati sūt suspensi
ab officō. si minores deici sūt excōicati. si collegiū
vel vniūsitas: est inḋicta post mensē. si laici de
bēt excōicari. Ex de vsuris ca. q̄ p̄ q̄ li. 6. ac̄
35° ne
gotia alteri⁹ gerēdo. Sic ís q̄ geit negotia aliena
sine illi⁹ mādato fenerat ad opus ei⁹ est vsura
ri⁹ a tenet ad restitucōem vsure. licet ad eū nil p
venerit. Fuit em̄ actor a mīster ctract⁹ vsurarij
Eodē mō dico de famul q̄ sine assensu dñorū suo
rū mutuāt ad vsuras. Si aūt de mādato dñorū
suoz dāt pecuniā ad vsuraz a recipiāt a debitori
b⁹ dñi tenent. 36° ad vsuras aliquē inducēdo
Sic ís q̄ me induxit ut mutuarē sb vsuris cū gr̄is
vellē mutuare tenet ad restitucōem vsure. qz ipe
diuit i debite vtilitatē primi a ei dānū adduxit.
37° vsuris a vsurarijs cōsētiendo. Qđ p̄sumit in
trib⁹ casib⁹. p̄mo si recipiant eoz oblatiōes. 2°
si recipiant ad omūionez altaris. 3° si recipiātur
ad eccīastica sepultura. Ex de vsuris ca. qz i oīb⁹
38° vsurarijs illicite fruēdo. Sicut hij q̄ fruunt
vsurarijs i illicitis. s. ad vsuras ptinētib⁹ ā mu
tuādo aut in q̄termis eoz scribēdo ā eoz cōputando ac̄. nil mercedis p̄nt ab eis accipe. Si
aūt fruāt in reb⁹ vtilib⁹ a honestis p̄nt mercedē
accipe. qz vtilitas quā osequūt vsurarij ex ope
seruientiū cōpensat cū mercede quā dant seruie
tib⁹ illis. ut sūt cultores vineaz a agroz a huj⁹
modi ac̄. 39° cū vsurarijs dissimulādo. Sic dñi
reges p̄ncipes a cōitates cum possint nō ompellūt
vsurarios ad restituendu vsuras. Licet em̄ ad
eos nihil puenerit. tñ sic dissimulando ip̄i tenētur
satisfacē. vñ xp̄iani vsurarij dñt ompelli p censurā
eccīasticā. qz ipō facto sūt excōicati. nec admittū
tur ad ofessionē n̄ p̄us satisfecerit. Judei vero cō
pellūtur ad restitucōem vsuraz cū xp̄ianis per
sb̄tracōem cōi omis xp̄ianoz. q̄a nō debet eis vē
di pānis. vinū. carnes. nec quicq̄ qđ ad vitā hu
manis p̄tineat. Ex de vsuris ca. post miserabilem
Coercēdi sunt etiā ne imoderatas exigāt vsuas
Ibidē ca. quāto. 40. ab vsurarijs certā quotaz
exigēdo. Sic cōitates a dñi certaz quotā p̄cipiūt
ab vsuarijs ꝙ quolibet bāchо. Ep̄i etiā ciuitatū
et inq̄sitores hereticē p̄uitatis in suis visitacōib⁹
aut inq̄sicōib⁹ cū vsurarijs oponūt. quos etiaz
quietāt in piculū a dānationē aiaruū suaz quasi
fauētes impietati a inq̄tati illoz. Post hāc de
claracōem dixit suis Thōs amē deuote. O aīa
simplex iam potes itelligē grauitatez pcī vsure.
de qua dr Apoc. 6. Vidi a ecce equ⁹ pallid⁹ a q̄
sedebat sup eū nomē illi mors a infernus seqbat
eū. Nā vsurari⁹ assilit equo. qz sicut aliqñ equ⁹
dat calces patrono suo. ita vsuari⁹ deo. Vñ vsu
rari⁹ ē equ⁹ dyaboli nō credēs aliū mūdū q̄ sibi
in hoc mūdo pecuniaz deū istituit. Insup sicut pal
lor est color auri. sic cor vsurarij ē auro colorati
Est em̄ carnifex euiscerādo eū cui p̄stat. ip̄e enim
ditat a debitor depaupat. Est etiā barbitonsor.
qz nedū radit. ꝙ totū depilat. Est latro domestic⁹
qz sp furat a nō fugit ad damorē cū dr ad latro
nē. Est p̄ditor. qz tecū cōuersat. mādducat. bibit.
loq̄tur a tui destructōem a dissipationē procurat.
Preterea eq̄tatur a dyabolo cui cū calcarib⁹ mul
tas dat pūcturas que penetrāt vsq̄ ad interio
ra cordis a fiūt insanabiles. p̄mo ip̄m excecat.
Sophonie. 1. Ambulabūt ut ceci. qz dño peccaue
rūt p vsurā. Exēplū. Quidā vsuari⁹ intūtū insa
niut i vsuris ut prestaet ducatū volēs p̄stare so
lidū a scribebat in q̄terno. r. volēs scribere cētuz
Vñ multū illo p̄didit. ip̄ē qđ vōto filio ait. Fili
mi amō p̄ isto mīsterio nō valeo. tu onꝰ hoc as
sume q̄ sūpto vemt quidaz sacerdos ad istū vsu
rariū ut sup̄ cruce argētea mutuaret ei pecuniaz.
Rñdit vsuari⁹. Abi hinc furcifer. nō presto am
plius ad vsurā a p̄cipue non p̄starē sup̄ cruce i
qua pepēdit saluator mūdi. Tūc presbit abiens
aliū q̄rebat. Vsuari⁹ aūt intra se dolēs q̄ aliq̄d
potet lucrari. vōuit ad se sacdotē a dixit. Intēdo

scruire deo a ecclie p salute aīe mee. licz ego āpli
us nō pstez ad vsurā. tū dō quēdā amicū q fui
et vobis. Et mfit sacerdotē ad filiū suū ac ¶ 2° ip
sū fatigat. s. negocijs a laboribꝫ. pauꝫ dormit. de
narios sōniat. spoliari a occidi se estimat ꝓpter
vsuras. timet ne cito reluatur pignꝰ ab eo. oscu
lat pedes scī xpi ofori in die festo ut bñ lucret ¶ 3°
ipsū tribulat. vidēdo comestibilia nl manducat.
mhil bibit. nūq in cordē pacē hz. nec ecia cuz fa
lia. ¶ 4° ipsū siti afficit. q totale fuū desideriū ē hic
ri denarios a nō pōt saciari. nec ista sitis extīguí
¶ 5° cor ei⁹ stringit. q nūq sentit reddē. ecia si
stimulis vxoris mdinet intūtū ut cū notarꝰ nōt
restitucōem a in pūtia testium petit an sit otētus
de ānotacōe. videt cū labore ita si moriar. 6° sñ ar
te licita viuit. ymo sicut poltrōes a gay offi vult
sine labore a sine sudore viuere. ¶ 7° abhominabi
lē rēddit. sñā pueri ad occursū ei⁹ pauēt a ipsū di
gito oñdūt. ac si essz dyabolꝰ. ¶ 8° despatuz facit.
q nemo tā facile despat sicut vsurarꝰ dicēs poti
us velle stare ad mīaz dei q̄ hoim. ¶ 9° obstinatū
mficit. q vsurarꝰ est peior nda q̄ pemituit se tra
didisse xpm a retulit denarios sacerdotibꝫ tēpli.
vsurarꝰ vero dolet q mmis cito morīt cū videāt
ei dies pauci fuisse ad vsurā. ¶ 10° sceleratū confir
mat. in furtis. rapinis pdimētis adeo ut mhil bo
ni faciat. nō vadit ad eccīam. nō ad pdicatiōez
nō ieiunat. festa nō celebrat. elemosinā pauperi
bꝫ nō dat. cū pbis viris nō conuersat. ¶ 11° ipsū ob
uoluit a implicat. tot curis. fātasijs a occupacōi
bus ut tādem moriēs obliuiscatur sui. ¶ 12° pule
giatū onerat. tot ei hēt pulegia pēaz inferni q̄t
hz quaternos a cetulas vsuraz. ¶ 13° gaudiuz in
morte ei⁹ tribuit. s. homibꝫ. sicut in morte porci q̄
libet puer gaudet petēdo porciōez eius. ita in mor
te vsurarij vnꝰ dicit pumiat in inferno. alius dic
dyabolꝰ hēat aīam eius. qm̄ multa dep̄datus ē
mhi ac. ¶ 14° ab ōmibꝫ scis ipsū sepat. q nullꝰ sā
ctus p ipso intercedit ut aīa ei⁹ saluetur. ꝙ eter
nis igmbꝫ cruciet ¶ 15° ab ōni creatura ꝓpulsum i
stabulum inferni collocat. q pugnabit orbis ter
rū otra insēsatum. ¶ Ne tñ Belial gloriet in argu
cijs suis: doceto te quo pacto rndeas. ¶ Ad primū
dic q recō pensacio alicui⁹ bñficij pōt fieri dupl
Vno mō ex debito iustitie ad qđ aliquis ex cto
pacto obligari pōt a hoc debituz attēdit sm qñti
tatē bñficij qđ quis accepit. Et iō ille qui accepit
mutuū pecūie l cuiuscūq̄ simil rei cui⁹ vsus ē ei⁹
oſūpcio: nō tenet ad pl⁹ recōpensandum q̄ mu
tuo accepit. vñ otra iusticiā est si ad pl⁹ red den
dum obligetur. Alio⁰ tenetur q̄s ad recōpensan
dū bñficium amicicie in quo magis oſideraī af
fect⁹ ex quo aliquis bñficiū cōtulit. q̄ ecia quāti
tas eius qđ fecit a tali debito nō ꝓcut ciuilis ob
ligacō p quā mducit quedā ncītas ut nō spon
tanea recōpensacō fiat. ¶ Ad secūduz dic q leges
hūane dimittūt aliqua pcā impunita ꝓpter odi
ciōes hominū ipfectoz. in quib⁹ multe vtilitates
impedirētur si oīa pcā districte phiberētur pēis
adhibitis. Et iō lex hūana vsuras oesset nō q̄si
estimās eas esse sm iusticiā. ꝙ ne impedirētur vti
litates multoz. vñ in ipō iure ciuili dr. q res que
vsu ocumūtur. neq̄ rōe naturali. neq̄ ciuili ꝛcipi
unt vsūfructū. neq̄ em portat. ꝙ q̄si vsūfructū cō
stituit oedēs. s. vsuās. Et phs naturali rōe ducꝰ
dicit p̄° politicoz. q vsuraria acq̄sicio pecuniaz
ē maxie pret naturā. ¶ Ad terciū dic q iudeis ab
extraneis vsurā accipere fuit nō ocessum q̄si licitū
ꝙ pmissum ad maiꝰ malū vitandū. ne. s. a iudeis
dei colentibꝫ vsuras acciperēt ꝓpter auariciā cui
diti erāt. ut dr ysa. 56. in fine. Q̄z autē in p̄mū
pmittit fenerab gētibus multis ac. fenꝰ large
ibi accipit p mutuo Ecc. 29°. Multi nō causa ne
q̄tie nō fenerati sūt. vnō mutuauerūt. Promittit
ergo in p̄mū iudeis ab ūdātia diuiciaz ex q̄ cō
tingit q alijs mutuare possint. ¶ Ad qrtū dic q
ibi vsura methaphorice accipitur ꝓ superexcrescē
cia bonoz spūaliū q̄ exigit de⁹ a nobis ut in bois
acceptis ab eo semp pficiam⁹ qđ est ad vtilitatē
nostrā a nō ei⁹. ¶ Tūc aīa gīas agēs deo a fu
is doctoribus de tam notabili dēdaracōne: abijt
domum in pace. Amen.:

¶ Sabbato. 2. dominice quadragesime.:

Sermo. 189. de Fortuna ꝓspa a aduersa.

Surgēs venit ad p̄rem suū Luc. 16.
capi°. ¶ Quodie aīa simplex fidēl
a deuota accessit ad eccīam a audi
ens missaz taz ex lectōe ꝓphecie Ge
nes. 21. q̄ ex euāgelio adūtit vnaz
oduciōez valde nōbilē. s. Magis pficit hoi ad sa
lutē tuendā: fortūe aduersitas q̄ tpalis ei⁹ ꝓspi
tas. Rō isti⁹ oduciōis ē ulla. q fortūa ꝓspa fallit
hoiem a a vero bono seducit. adūsa autē sēp ve
tatē manifestat a ad deū reducit. vñ Boeci⁹ li. 2°
de oſol. dicit. Ego pl⁹ hoibus reor aduersaz q̄ ꝓ
sperā ꝓ desse fortunā. Illa sēp spem felicitatis blā
da mētit. hec sēp vera ē. Illa fallit. hec instruit. po
strēo felix a vero bono blādimētis deuios ducit.
aduersa plerūq̄ ad vera bō reducēs nlico retra
hit. hec ille. ¶ Sciens q ꝓsperitas seculi ē tāq̄ me
moria vnꝰ diei p̄tereūtis. ut dr Sap. 5. Nam hos
pes qui tm̄ vno die manet in domo a statim rece
dit. cito traditur obliuioni ab eis qui illum re
ceperunt a alios continue nouos recipiunt. Sic
mūdꝰ est quasi hospes q̄ nouos hospites recep
tat a receptos emittit a domo Eccīastes p°. Gene
racō p̄terit a gnacio aduenit. terra autez in eter
nū stat. Talis hospes multa agit. p̄mo vsum do
mus a vtensiliū suoꝝ ocedit hospitibꝫ a nō dñi
um. Sic mūdus hoim vsū rerum mūdialium cōce
dit nō dñium. vñ mhil secum pmittit asportari.
ꝙ cū illis cū q̄bꝫ intrauit ecia eribit. Eccīastes. 5°
Sic egressus ē nudꝰ de vtēo mīs sue. sic reuertet
a mhil secū afferz de labore suo. Et p̄. Thimoth. 6°
Nihil intulim⁹ in hūc mūdū. haut dubiū. quia
nec auferre quid possum⁹. ¶ 2° hospes sucessiue
vēdit diuersis idē. Mūdat em̄ camerā a denudat
ut hospes emat paleā a cū ecesserit iterato came
rā denudat ut easdē paleas ali⁹ de nouo emat

Sic mūd⁹ idē succeſſiue vēdit diuerſis. ℣ 3° hoſpes nō pmittit hoſpitē ſuū meliora emē ex hoſpitio ſuū. vñ licet pamis aut vinū ſint meliora apud vicinū nō tñ pmittit illa opaē ꝙ poſtq̄ hoſpitū ſuū acceptauit quicq̄d neccāriū eſt ab ipō emet. Sic mundus nō pmittit gaudiū celi emere nec delitias ex mundū exñtes licz ſint meliora. qz nō vult lex mūdi ꝙ hō largiat elemoſinas. ꝙ ꝙ expēdat circa delitias a circa pōpas Greg. li. 12. moral. ca. 13. dicit deſideriū celeſtiū neſciūt q̄ cor in voluptatib⁹ terreis defigūt. ℣ 4° hoſpes pulchrū vultū facit a odit p oīa fuit. ſed in fine ſtrictiſſimū oputū exigit. Sic mūd⁹ facit hoī vultuz placidū. ut fecit iudas xpō. Vnd Aug⁹. in epla ad dioſcoz dic. Mund⁹ iſte piculoſior eſt cū eſt bland⁹ ꝙ cū moleſt⁹ a magis cauēd⁹ ē cū ſe diligi ꝙ cū ſe admonet cogitq̄ otēm. ℣ 5° hoſpitez abeūtē a ñ reuerſuz obliuiōi ppetue tradit. Ecc. 11. Malitia obliuiōez facit luxurie. Et Sap. 2. Nomē noſtz obliuionē accipiet p tēp⁹ a nemo habebit meōriā opm nīoz. Proſpitas itaq̄ mūdi eſt valde fallax. Vñ ex pūbīs ſapientū dr. Fortuna vitrea ē q̄ cū ſplēdet frangit. Fortunā cicī repies ꝙ retineas. Male itaq̄ gerit quicq̄d ſb fortune fide gerit. Hec ibi. ℣ Diis intellectis aīa exiuit ab eccīa vadēs domū cū ꝓpoſito cauēdi a felicitate a pſpitate fortūe a fuſtinēdi adūſitates a tribulacōes huī⁹ ſeculi cū magna patiētia ob remiſſionē pcōz ſuoz. Et ecce Belial intēdens eaz ab hoc ꝓpoſito reuocaē ait. O aīa ſimplex q̄ facile decipis tā leuit credendo. Volo tibi oīdere q̄ meli⁹ pficit ad ſalutē tuā pſpitas fortune q̄ adūſitas. ꝑmo ſic int ea q̄ plurimū oferūt ad ſalutē tuā eſt eleōſina q̄ fit de bonis tpalib⁹. ut dicit Tobie. 4. Ex tua ſb a fac elemoſinā a noli aūtere faciē tuam ab vllo paupe. Jta em̄ fiet ut nec a te aūtat faties dñi. ꝙ hō non pōt abūdant facē elemoſinaz ñ fortūa pſpe ſuccedat. qz ex aduerſita te otingūt guerre fames a tpa aduerſātia q̄ oīa hō auferūt ꝙ ac. ℣ 2° ſic edificare eccīas oſtruē altaria et capellas facē pamēta calices. miſſalia. ē op⁹ religiōis a cult⁹ dīm qđ maxime ptinet ad ſalutē aīe. 1. Eſdre p. ca. Surrexerūt pncipes patz de iuda a oīs cui⁹ deus ſuſcitauit ſpm̄ ut aſcēderēt ad edificādū templū dñi in Jhrlm ac. ſed illa nō pñt fieri adūſante fortuna ꝙ pſpere ſuccedente. qz i adūſitate iſta deſtruūtur. ut ptz de nabuch. q̄ ciuitatē Jhrlm ſubūtit a tēplū deſtruxit ut dicit. 4. Reg. vltimo. ꝙ ac. ℣ 3° ſic In pſperita te ſuccreuit fides xpiana p̄s. Proſpez iter fatiet nob deus ſalutariū noſtroz que in adūſitate defitiebat. Etiā nunc ſtat que tpe precū cōmis antixpi defitiet. Matth. 24. ꝙ ac. ℣ 4° ſic Obligatus reſtituere alienū reſtituere pōt in pſperitate a non in aduerſitate. ꝙ talis reſtitucō eſt neccāria ad ſalutē. 14. q. 6. ca. ſi res aliena. ꝙ ac. ℣ Aīa vero abiit triſtis querēs a ofulēs legis doctores. Cui mox obuiauit Moyſes a q̄ cū cognouiſſet cās meſtitie ſue ohortans eā ait. Ego oīdā tibi oduſionē tuā eē verā teſtimoio legis q̄druplicis. ℣ Legis naturalis. ℣ Legis diuinalis. ℣ Legis prophalis. ℣ Legis humanalis.

Primo teſtimonio legis naturalis. naturalis a hoc q̄ dupliciter. ſ. p rōes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. Prio p rōnes naturales Sciēdū q̄ pſpitas mūdana magis ē fugiēda a q̄ amplectēda q̄dupliciter. pmo qz amicicīā hoīm occultat In pſpitate ei neſciē q̄s ſit amicus Señ. Proſperitas amicū inuenit. adūſitas pbat. Exēplū cam⁹ hoi bene veſtito applaudit a nudū ledit. Etiā hominē ſibi neccāria tribuentē inſeq̄t quez alias preſequit. Sic hō in pſpitate. pū. 20. Multi colūt perſonā potētis a amici ſūt dona tribuentis. pſ. Cōfitebit tibi cū bñ feceris ei. Et Boeti⁹ li. 2. de conſol. dicit. An hoc etiā int minima exiſtimādū putas q̄ amicoz tibi fideliū mētes hec aſpa hec horribilis detegit. hec tibi certos ſodaliū vultus ambiguoſq̄ ſecrnit. Illa diſcedēs ſuos aufert. tuos relinquit. ℣ 2° peſtilentiā crīminū excitat. Hō em̄ q̄ eſt in pſpitate faciliter hz cor inclinatū ad pcā. Nā p ſupbiā eleuat filis aranee que tpe ſereno facit altre telas ſuas a i tpe turbido ſbmiſſe. Ouid⁹ li. 9. methamorpb. dic q̄ in yperborea regione eſt aq̄ cuiuſdā lacus in q̄ balneati cōuertunt in volucres. Sic hoīes qui ſūt in ſerenitate pſperitatis fatiūt telaz vicioz in altū p ſupbiaz. Et q̄ in lacu pſperitatis ſe balneāt. mutant in volucres et in viros ſuptos dimittētes hūilitatē. Damel. 4. Cor ei⁹ ab hūano mutet et cor fere det ei. vñ Petr⁹ rauēnas dic. Res inqeta eſt felicitas q̄ alios in ſupbiā erigit. alios p luxuriā diſſoluit. hos inflāmat. hos diſſoluit. oēs deſtruit a eleuat hec ille. Proſpitas cor p auaritiā inflāmat. Flaz eſtas q⁹ ē tēp⁹ abūdans fructib⁹ ē feruētiſſimū. Plinius dicit q̄ formice que obſuāt illud tps p calore cauernas ſuas introeunt. Sic tēpe pſpitatis vbi diuitiaz abūdat ardor auaritia amplius calefacit cauernā terrenoz. Apoc. 16. ca. Angelus effudit phialaz ſuaz in ſole a datū eſt ei eſtu affligere hoīes. Sol figt ſplēdorē terrene pſpitatis in quo angel⁹ ſathane phialā auaritie effudit a hoīes eſtu malorz deſideriorz affligit. Judic. 8. Venit eſtus ſup me a mortu⁹ eſt ac. Proſpitas etiaz p carnis īmūditiā cor cōmēnat. Sicut aer infect⁹ corrūpit aīalia et equ⁹ ipiguatus vecalcitrat. ſic caro in pſpitate. vñ Dauid in pſpitate adulteriū cōmiſit. 2. Reg. 12. Aug⁹. Proſperitas mūdi hz aſpitatē. iocūditas nudā voluptatem. Proſpitas p mentis incōſtantiā cor diuariat et eneruat. Eſt em̄ ille fons q̄ in eo ſe balneātes cōuertit in feias. qz fortes effemiat. pū. p. Proſperitas ſtultoz p det illos Saluſtius in katilinario. Fortūa ſil⁹ cū moribus imutat. ℣ 3° debilē exīſtiam declarat. Eſt em̄ filis tele aranee q̄ cū difficultate ꝺponit a facile diſſoluit. Et ſicut nubes q̄ hoiem refrigerat a tñ modico calore fugat Sic potentiores a felicōres infortuniis ſbicit a miſeriores fac. Vñ Señ. de trāquillitate aī dicit. Noli trāquillitati cōfidē. In momēto em̄ mare euertit a eo dz die quo nauigia luctātur abſorbent. Et Boeti⁹.

li·p·de ꝺsola·dic·Quãtas rerũ habea vsat fortũa vices·Premit isõtes debita scelei noxia pẽa·At p ũsi ẽfidẽt celso moꝛes solio·scãq; calcãt·Latꝛ ob scuꝛis ꝺdita vꝛus clara tẽbꝛis· ꝙ°aĩ sapiaꝛ obfuscat·Est ei pspitas simꝛ fõti ethiopie q̃ potãtibꝫ ex eo obliuiõez ĩducit sic pspitas seꝛ potata obliuiõez dei a pꝛĩ adducit Vñ Claudianꝰ ĩ minol dic·dissuasoꝛ hõesti luxꝰ a hũanas obliuiat copia mẽtes a sic ptz de pspitate· Q ñtũ ad plꝫos morales Scienꝺ q̃ valde ptimescẽda ẽ felicitas a pspitas fortũe a hoc q̃duplicꝛ· p°rõe falsitatis vñ Boeciꝰ li·2·de ꝺso·dicit sic·An p̃ciosã q̃s extimet felicitatẽ abiturã An cara sit fortũa pñs nec manẽdi fida a cũ discesserit allatuꝛa meꝛoꝛẽ·Nõ qꝺ añ oculos sitũ ẽ sufficit ĩtuei·rez exitꝰ prudẽtia metiꝛ·q̃ multis amarituꝛibꝰ hũane felicitatis dulcꝺo respsa ẽ q̃ a si fruẽti iocũda viꝺaꝛ·cũ q̃ mnꝰ ateat cũ velit retineꝛi nõ p̃t·hec ille· 2°rõe ãbiguitatis·vñ Señ·epꝛa·8·dic sic·Vitate g̃ q̃ cuiq; vulgo placẽt·Aꝺ oẽ fortuitũ vonũ fuspicõsi pauiciq; sꝺsistite· Nãa fera a pisces aliq̃ spe oblectãte decipiꝛ·Mũera illa fortune putatis·c Jnsi die fũt·Quisquis g̃ agẽ vitã tutaz volet: viscata ista bñficia deuitet Jn p̃cipiti cursus iste deꝺucit Quiꝰ eminẽtis vite exitus: cadere est·Scito te taz bñ hoiem culmo tegi q̃ auro·Cogitate mil p̃ꝛ aĩ mũ eẽ mirabile·cui magno ñl magnũ ẽ·Nõ est tuũ·fortuna qꝺ fecerit eẽ tuũ·Et li°·A·de naturali bꝰ q̃stiombꝰ dicit sic·Nescit fortuna q̃escẽ·letis gaudet·tristicia miscz·Jtaq; secũdis nemo confiꝺat·aꝺũsis nemo deficiat·Aliꝛne fũt vices rerũ· hec·ille· ꝛ°rõe mutabilitatis·vñ Tuliꝰ li°p̃·de officijs dicit sic·Paneti⁹ auditoꝛẽ suũ a familiarez Affricanũ solitũ ait dicẽ·ut equos ꝓꝛ creb̃s cõtencões p̃lioꝝ ferocitate exultantes·ꝺomitoribꝰ tradere solẽt ut hijs facilioribꝰ possint vti·sic homines secũdis rebꝰ efferatos sibiq; p̃fidẽtes tanq̃ i giꝝ rõmis a doctꝛine vti optz·ut pspiciãt rez humanaꝝ ĩtecillitatẽ varietatẽ fortune·Jn rebꝰ autẽ pꝛsperis fugiẽda est a arrogãtia·Nã ut aduersas res sic a secũdas imoderate ferre leuitatis ẽ·hec ille· ꝛ°rõe aduersitatis·vñ Juliꝰ cel sus li·p·dicit sic·Cõsueuit deꝰ immõꝛtalis quo gius hoies exercõicacõne reoꝝ doleãt quos ꝓ scelere eoꝝ vlciscꝛi noluit·hijs secũdioꝛes ĩterdũ res et diuturnioꝛẽ impunitatẽ ꝺcedere·Fortuna plerꝝq; eos quos plurimis bñficijs ornauit: ad durioꝛẽ casũ reseruat· Q ñtũ ad poetas Scienꝺ q̃ felicitas a psperitas fortune nõ est appetenda ꝓpter q̃ tuoꝛ· p°rõe breuitatis·Vñ Ouidiꝰ li°de põto dic sic·Omia fũt hominũ tenui pendẽtia filo·Et sꝺito casu q̃ valuẽ ruũt·Ludit in hũanis ꝺima potẽtia rebꝰ·Et certam pñs vir hẽt hora fidem·Sfortuna miserrima tuta ẽ·Nam timoꝛ euẽtus deteꝛioꝛis abest·Et li·ꝙ°tristiũ dicit sic Passibꝰ ambiguis fortuna volubilis errat·Permãet in nullo certa tenaxq; loco·Sz mõ leta manet·modo vultꝰ sumit acerbos·Et tm̃ ostans in leuitate sua est· Largiꝛ q̃cũq; libet fortuna rapitq;·Est graciꝛ subito q̃ mõ grossus erat· 2°rõe grauitatis·vñ Señ·tragedia·2·dicit sic·Nulla soꝛs lõga est doloꝛ acꝛbo huptas Jnuicẽ cedunt·breuioꝛ voluptas Jma permutat·leuis hoꝛa fũmis Jlle qui donat dyadema fronti·Quẽ genu mixe tremuere gẽtes Anxiꝰ scep trũ tenet a mouẽtes Cũcta diuicias metuitq; casus·Mobiles rerũ dubiũq; tempꝰ·Ex q̃ ptz q̃ fortuna eleuat miseros ad pspera a fortũatos deprimit in aduersa·Et tragedia·ꝙ·dicit sic·Quãti casus hũana votãt·c Minoꝛ ĩ puis fortuna furit·Leniꝰ q; ferit leuioꝛa deꝰ·Seruat placida obscuros q̃es·Preteꝛq; senes casa securos·Admota eterestis culmina duros sedibꝰ excipiũt nothos·Jnsani woree minas·ymbriferq; choꝛ·Karos patitur fulmimis ictꝰ Vũida vallis·Nõ capit vnq̃ magnos metꝰ Dumꝛ recti plebeia domꝰ·Circa regẽ tonat Volat ambiguis mobilis alis Hora·nec vlli pstat velox Fortuna fidẽ·Res hũanas ordine nullo Fortuna regit·spargitq; manu Munera ceca pꝛiora fouens· Vincit scos dira libido·Fraus sublimi regnat in aula·Tradẽ turpi fasces pꝛis Gaudet·eosdẽ colit atq; odit· Tristis vꝛus peruersa tulit Premia recti· Castos sequitur mala pauptas·vicioq; potens regnat adulꝛ·O vane pudoꝛ falsũq; decus·Ex quo patz instabilitas fortune que actꝰ hoim non p̃mat iuxta merita· 3°racõe desperabilitatis·Nã fortuna pspera cũ hoiez relinquit eũ ad despacõem inducit·vñ Therẽtiꝰ in phoꝛmõe dicit sic·dũ maxime hoi secũde sunt res·Tũc maxime eum meditari oꝛtet quo pacto aduersã eũnam ferat·ne quid aĩo sit nouũ·Et sic quicq̃d preꝛ spem euenet in lucro deputaẽ Et in Adelphos dicit sic·Jta vita est hoim q̃si cum ludat tesseris·Illud qꝺ maxime iactu est opus nõ cadit forte·Vt illud qꝺ cecidit arte corrigas arte· 4°rõe penalitatis·maria emi pena ẽ fuisse felicẽ a post deuenisse ad miseriã·vñ Gaufredꝰ i poetria noua dicit sic·Nulla fides rez·sequiꝛ ptꝰ mella venenũ·Et claudit noꝛ atra diẽ·nebuleq; serenũ·Oibꝰ ire credꝛ tuis si tẽpe pario Jlluxere tibi·moꝛ fũt clausura serenũ·Turbida fata diem ducẽtq; crepuscula nocẽ·Quo magis optaꝛ magis effluit·Oia lapsũ spondẽt a citiꝰ fũt pspa ꝓpta ruine·Jnsidias sẽp ponit soꝛs aspera blãde·Anticipatq; fugã melioꝛ fortũa repẽte·Syrenas exẽplar habe ꝺcearis ĩ illis·Casibꝰ i letis sp pe iora cauere·Res fortũa secũdas impat cẽ breues Breuis est distãtia leti·O mimis a mesti noꝛ ẽ vicina diei·hec ille· Q ñtũ ad exẽpla gẽtiliũ Sciẽ dũ q̃ ut Valeriꝰ dicit li°·9°·Hũane vite cursus· ꝓut fortuna gubernaculũ rexit·mõ aspo·mõ trã q̃llo motu pagiꝛ·spe sẽp minoꝛ·dũ a cupide votis exẽbiꝛ a fere sñ rõe ꝺsumꝛ·Et sup hꝰ ponit·ꝙ·exẽpla li·6·c·9·p̃·exẽplũ ẽ de Alcibiade q̃ fuit Athẽi ensa filiꝰ thẽistocꝺis·q̃ nõ fuit ita benignꝰ pũe si ut themistocles pr̃ eiꝰ Fecit ei mirabilia p cũtate a tãdẽ inimicꝰ pũe a hũit ingeniũ valde variũ a sꝺtile a filꝛ fortunã variã·Nã p°fuit nobiꝛ sãguine·specõsꝰ corpe·pollẽs ingeio·opulẽtꝰ diuicijs· ꝺux potẽtissimus·amatoꝛ pũe· Sed post factus est inops·quia omnia bona sua vendita fuerũt·

relegatus ī exiliū·oīb⁹ odiosus·ostrari⁹ patrie·
tandē violēter mortu⁹ est·qz pena ignis extinctus
est· Secūdū exēplū ē de policrate samioz duce
q̄ pus habuit fortunā sibi placidissimā adō ut
quicq̄d cupet sbito hēret·velle ac posse eq̄lia in
eo erāt·Et ne oīs incomodi exps eēt anulū suū
gtissimū in mare piecit quē tñ otinuo ēcupauit
capto pisce qui eū deglutiuerat· Sed hūc cuius
felicitas semper plenis velis pspez cursū tenuit·
Orōtes Darij regis pfect⁹ in excellētissimo vtice
mōtis vōti michalēsis iuxt samos insulā crucē af
fixit·vñ Señ·in thieste dic Res deus nras celei ci
tatas turbine vsat Tertiū exēplū est de dyomi
sio qui cū hereditatis noīe accepisset a pīe fira
cusanoz ac plene toci⁹ sicilie tyrānidez·maxia
tūq̄ opū dñs·exercituū dux·rector classiuz·equi
tatuū potēs·tandē pulsus de sicilia trāsiuit ī gre
tiā·chorintū·vbi ppt inopiā puerorū pedagog⁹
fieri coactus ē·Propterea Orati⁹ li·epla⁹ dicit·
Quē res plus nimio delectauere secūde mutate q̄
tient· Tu q̄ cuiq̄ deus tibi fortunauerit horā gra
ta sume manu· Quartū exēplū est de Syphace
rege numidoz qui tpe Scipionis affricam maio
ris adō fuit felix ut Scipio trāsiret cū paucis ad
ipm ad fatiendā secū confederatiōez cōtra Cartha
ginē·postea Hamibal dedit sibi filiā in vxorē ppt
qd fact⁹ est amicus Carthaginensiū relicto Sci
pione·Syphax tandē debellat⁹ a Scipiōe cathe
natus a Lelio legato romā deduct⁹ in carcē mise
rabiliē mortu⁹ est·Etiā Hildebertus de exilio suo
dicit sic·Superā locuplex multisq̄ btūs amicis
Et risere diu ppria fata mī·Sepe mī dixi·Quis naz
tā pspa rez·Quid sibi vult tātus tā cit⁹ agger
opū·cl Deu mī nulla fides·nulla ē ostantia rebus
Res ipe quid sint mobilitate docēt·Res hominū
atq̄ hoīes leuis alea vsat in horas·Et vemt a sū
mo fūma ruina gr̄du·Cūcta iā ancipiti pendent
mozlia casu·Et spondēt ppria mobilitate fugam·
Quicq̄d hēs hodie cras te fortasse relinquit·Aut
mō dū loq̄ris definet eē tuū·Das ludit fortuna
vices·regesq̄ supbos·Aut suos hūiles nō simit
eē diu·Illa dolosa comes sola leuitate fidēl·Non
īpune sauet ā fine fine pmit·Illa mī quōdā vul
tu blādita sereno·Mutauit vult⁹ nubila facta
suos hec ille·// Sciendū q̄ in viro vtuoso ōmis
fortūa est bō·In vicōso oīs fortūa est mala·Pri
mū ptz p Boetiū li·2·de cōsol·vbi dic·Eoz qui
in pcessione vel pfectu vel adeptione vtutis sūt
oēm fortunā quecūq̄ sit bonaz iudico·In īprobi
tate vero manētib⁹ oēm pessimā eē fortunā hec il
le·Nā vtuosus in pspitate fortūe ostrahit se īfra
se ipm·formidās ne alicui malo in posterz refue
tur·vñ Tul·li·2·rethorice dicit sic·Sola vtus in
sua ptāte est·Oīa pter eā sb fortitudine sbiecta
sūt dīnacōe·Errāt autē qui in pspis reb⁹ oēs im
pet⁹ fortūe fugisse se putant·Sapiēt vero cogi
tāt q̄ in tpib⁹ secūdis adūsos casus formidant
hec ille·In adūsitate fortūe nō egredit a iuditio
racōis p angustiā ā dolorē·vñ Valeri⁹ li·7·dicit
Solon aiebat·si in vnū locū cūcti mala sua cōtu
lissent futuz ut ppria deportare domū·q̄ ex omu
ni miseiaz acervo porcōez suā ferre mallēt·Quo
colligebat nō oportē nos q̄ fortuito patimur·p
cipue et intolerabil amaritudinis indicare hec
ille·Secūdū patz p Tulū li·de padoxis dicētez·O
q̄ te btm̄ qui te florētē putas·te miserie·te erūne
pmūt·te tue libidines torquēt·tu die nocteq̄ cru
tiaris·cui nec sat est qd ē·a id ipm ne nō diu fu
turz sit times·te oscie stimulāt maleficiōz tuoz·
te met⁹ examinant iudiciōz atq̄ legū hec ille· Et
Ouidi⁹ li·2·de arte amandi dicit sic·Luxuriāt aī
reb⁹ plerūq̄ secūdis·Nec facile ē eq̄ comoda mē
te pati·Et Prosp dicit Qui se pcīs gaudet felicit
vti infelix nimis ē pspitate sua·Et sic patz q̄ pro
speritas est fallax·

Secūdo declarat eadē oclusio testimoīo legis
diuinal·Sciēdū q̄ pspitas mūdana q̄tu
oz mala facit// pmo in delicijs ē cā delictoz male
termīabil·Exēplū in sodomitis q̄rū culpe cā fuit
abūdantia saturitas·supbia et otiū a delitie cor
poris ppt que oīa in nephāda scelera inciderūt
Genes·13·a·19·Silit filijs a filiab⁹ Job vescenti
bus a bibentib⁹ vinū in domo prīogeniti dom⁹
sup ipos cecidit opmēs singulos a occidēs eos·
Job p·ca·Filijs Zambri fatiētib⁹ nuptias sup
uenerūt iudei cū Jonatha multitudinē occiden
tes·vñ nuptie uerse sūt in lamētū·2·Mach·9·
Et Neemie·9·dr·Comederūt a saturati sūt et in
pīguati a abūdauerūt delicijs in bōitate tua ma
gna·puocauerūt aūt te ad iracūdiā a recesserūt
a te dē⁹ meus a piecerūt legē tuā post terga sua
Et dedisti eos in manu hostiū suoz a afflixerunt
eos// 2° in diuicijs ē laqus stultorū·vltio dāna
bilis·Nā argentū tpe Salomonis nō erat alicui⁹
pcij reputatū qz tāta erat in Jhrlm copia argēti
quāta a lapidū·3·Reg·9·ca·ß magis nocuit Sa
lomoni tāta rez abūdantia q̄ sibi pfuerit sapi
entia·3·Reg·11·ca·// 3° in vicijs ē vinculū honoz
paz duabil·Nā Saul añq̄ eēt in regia dignita
te fuit bōitate dotatus q̄ accepto regno cūcta mā
data dñi pfluit·p·Reg·17·Dauid ppt multitudi
nē sb ditoz supbiedo pplm nūerauit·2·Reg·24·
Jeroboā añq̄ eēt rex puer bone indol fuit q̄ sum
pto regno vitulos adorauit et pplm ydolatrare
fecit·3·Reg·12// 4° in leticijs triūphoz est breuit
morabil·Nā Gedeō excutiēs frumētū ī area fuit
bon⁹ cui angel⁹ apparuit q̄ obtēta mag victoria
fuit mal⁹·Judicū·8·ca·Amasias rex Juda debel
lauit Edō cui in supbiā eleuato male succesit·qz
cum Joas rege bellare voluit·2·Reg·14·Ptholo
meus debellato Alexādro a hīto ei⁹ capite·tribz
tm̄ diebus supuixit·p·Mach·11·ca·

Tercō declarat eadē oclusio testimonio legis
Prophal·Sciēdū q̄ pspitas mūdana finē
habz miserabilez qd ptz q̄druplicit// pmo Job
21·ca·dicit sic·tenēt tympanū a cytharā a gau
dēt ad sonitū orgami·ducūt in bonis dies suos a
in pūcto ad inferna descēdunt// 2° salomō sapi·
7·dicit sic·Quid pfuit nob supbia ā quid diuiti
arū iactātia otulit nob·ertrāsierūt oīa illa tanq̄

vmbra ⁊ tanq̃ nunci⁹ p̃ currens ⁊ tanq̃ nauis q̃ ptranſit fluctuãt̃ aquã. Et Dauid im p̃s. dic. Vidi impiũ ſuperaltatũ ⁊ eleuatũ ſicut cedros libanj. Et trãſiui ⁊ ecce nõ erat. q̃ſiui eũ ⁊ nõ eſt inuẽtus locus ei⁹. Noli emulari in eo q̃ pſpatur ĩ via ſua ⁊ in hoĩe faciente iuſticias. Iſa⁹ ca⁹ dicit ſic. Et vos q̃ reliq̃ſtis dñm ⁊ obliti eſtis nomẽ ſãctũ meũ q̃ pomitis fortune mẽſã ⁊ libatis ſup eã. nũerabo vos in gladio ⁊ oẽs in cede corruetis. Ier⁹ Baruch. Iz⁹ ca⁹ dic ſic. Vbi ſũt p̃ncipes gẽtiũ ⁊ q̃ dñantur ſup beſtias que ſũt ſup terrã. q̃ in auib⁹ celi ludunt. q̃ argẽtũ theſaurizãt ⁊ aurũ in quo cõfidũt hoĩes ⁊ nõ eſt finis acq̃ſitionis eorũ. q̃ argẽtũ fabricãt ⁊ ſolliciti ſũt. nec eſt inuẽtio operum illor⁹. Exterminati ſũt ⁊ ad inferos deſcẽderunt et alij loco eor⁹ ſurrexerũt. hec ille.

Quarto declarat̃ eadẽ oclusio teſti⁹ legis Romanalis. Sciẽd q̃ q̃daz aſcendũt cũ mũdo q̃druplicit̃. p̃⁹ p viã iuſticie ⁊ imq̃tatis ⁊ iõcito cadũt p infortunia ⁊ aduerſitates ⁊ hoc eſt iuſtũ dei iudiciũ. ut ſicut q̃s p alios infortunia q̃s grauauit ⁊ a q̃b⁹ iuſte lucrat⁹ ẽ im quo tũ p̃uidiciũ ad diuicias vel ad hõres aſcẽdit. ita p infortunia ab hijs cadat p regulã iuris. ff. de re. iud. l. Nihil tã naturale ẽ q̃ q̃ vnũq̃q̃ eo gen̈e ſoluat̃ q̃ erat ligatũ. Et nũi. 2⁹. Sic erigẽt̃: ſic deponẽt̃ Talis põt dicẽ illud Iudic. p. Sicut feci ita red̃didit mihi dñs. 2⁹ p viã neq̃cie ⁊ malignitatis. De⁹ ei oĩbus bñfacit niſi ſit defect⁹ ex pte hois. diuicias ſpuales ei largiẽdo ⁊ victũ mũdialẽ ⁊ q̃tidianũ. Sicut ãt quotidiãe diſtribuc̃oes nõ dñt dari canõicis in ipſis eccl̃ijs cathedralib⁹ niſi eis q̃ interſũt diuinis officijs. ex de clericis nõ reſidẽtib⁹ ca⁹ p. li⁹. 6. Sic q̃ recipit q̃tidianũ victũ ⁊ veſtitũ a deo ⁊ ſeruit diabolo: hz iſta tã q̃ mercedẽ laboz ſuoz Lu. 16. Recepiſti bo in vita tua. Vñ nõ ẽ maior ſignus eſſe dãnac̃ois ⁊ reprobac̃onis q̃ q̃ bo male viuat ⁊ ſibi bñ ꝺtingat. q̃ nõ dat de⁹ pſpitatẽ p̃ſentẽ ⁊ futurã. ff. ad mũicipales. l. libtus. ff. p̃ſcripc̃o 8z q̃ nõ põt q̃s hre plures honores. 3⁹ p viã ꝺtumacie ⁊ falſitatis. Nã. ff. de publicis iudicijs. l. interd. hẽtur q̃ citat⁹ in cã criminali ſi nõ ꝺpeat bona ſua dñt ãnotari ⁊ taxari ⁊ ſub ſequeſtro poni. ut ſic interi in bonis ſuis puniat̃. poſt ãnum vo dẽt õnia bo ſua amittẽ ⁊ in corpe ſi capi poſſit ſic meruerit puniri. Cui ꝺcordat alia lex. ff. de iudicijs. l. poſt edictũ pemptoriũ. Et. Eq̃o ⁊ q̃ñ inder. l. ꝺſẽtaneũ. ⁊. l. tres denũciac̃oes. i q̃b⁹ ꝺtinet̃ q̃ cõtumax ẽ mulctãd⁹ ⁊ punẽd⁹ in bonis ⁊ ecĩã in corpe pena quã meruit. Proſpitas mũdi reddit hoĩnem ꝺtumacẽ ne ad deũ accedat q̃ñ vocat̃. iõ diuersis flagell̃ ab ipſo punitur Jere. 37. Ecce ego adducaz ſup Judã vniuſã afflictõez eo q̃ locut⁹ ſũ ad eos ⁊ nõ audierũt. vocaui eos ⁊ nõ rñderũt rñ. 4⁹ p viã auaricie ⁊ cupiditatis. Nã. ff. de actionib⁹ empti ⁊ vẽditi. l. racõ. ff. ſi par. hẽtur q̃ ſi ex defectu Ticij mihi in frumẽto obligati: ſeruꝰ mei fame moreretur. Tũc tici⁹ teneb̃t mihi de dãno q̃d ex defcũ ſuo accidit ⁊ in iudicio rñdebit. Itaq̃ ſic iudex põt iuſte illũ Ticiũ punire. ſic de⁹ quẽcunq̃ felicẽ ſm p̃ſpitatẽ mũdialẽ et auarũ q̃ p̃mittit fame affligi paupes quẽ obligauit ad illos iuuãdos quẽ iuſte adũſitatib⁹ affligit. Vñ im pſpitate fortune nõ eſt ꝺfidẽdũ ſicut Iuuenal ꝺdit. ut Señ. refert tr̃gedia. 6. Quiſquis regno fidit ⁊ magn̄ potẽs dñatur aula. nec leues metuit deos. Aim q̃ re b⁹ creduluz letis dedit. Me videat ⁊ te Troia. Nõ vnq̃ tulit documenta foris maiora q̃ gracili loco Staret ſupbi. Poſt q̃ vero Moyſes declarauit ꝺclusiõez p̃dictã ait amĩe deuote. Rue ego non fideliter te docui. Sz ecce hic ẽ ſcus Thõs de Aq̃no doctor noui teſtamẽti q̃ loquet̃ teſtimõia dei i ꝺſpcũ regũ ⁊ nõ ꝺfundet̃. Ad quẽ aſtãte Moyſe acceſſit aĩa deuota p fue cõclusiõis clariori notitia. Cui ſcus Thõs m̃q̃t. Ego oñcã tibi cõclusionẽ tuã eẽ verã fidelem ⁊ catholicaz teſtimonio legis quadruplicis. ſ.

Legis Euãgelice. legis Euãgelice. Sciẽdum q̃
Legis Aplice. rps illaz p̃bauit quadrupli
Legis Canonice. ci teſtimonio. Primo teſtimonio Math. v. ca⁹ Dis qui audit verba mea ⁊ nõ facit ea

Dño teſti⁹. ſimilis ẽ viro ſtulto q̃ edificauit domũ ſuaz ſup arenaz ⁊ deſcẽdit pluuia ⁊ venerũt flumina ⁊ flauerũt venti ⁊ irruerũt in domũ illaz ⁊ cecidit ⁊ fuit ruina eius magna. hec ibi. Per arenã intelligitur pſpitas fortune. p pluuiã. flumia ⁊ vẽtos. intelligit̃ aduerſitas fortũe. p domũ intelligit̃ ſpes ⁊ ꝺfidẽtia quã hẽt fatu⁹ hõ in pſperis. In q̃b⁹ non ẽ ꝺfidend. Math. 24. ca. In diebus Noe añ diluuiũ erãt hoĩes comedẽtes ⁊ bibentes. nubẽtes ⁊ nuptui tradẽtes: vsq̃ ad eum diez q̃ intrauit i archã ⁊ nõ ꝛgnouerũt donec venit diluuiũ ⁊ tulit õnes. 2⁹ teſti⁹ Mar. 13. ca⁹ Ait vn⁹ ex diſcipulis ihesu. Magr̃ aſpice q̃les lapides ⁊ q̃les ſtructure. Rñdẽs ihesus ait illi. Vides has oẽs magnas edificac̃ones. Nõ relinq̃tur lapis ſup lapidẽ q̃ nõ deſtruat̃. 3⁹ teſti⁹ Job. 12⁹ ca. Cũ audiſſz turba q̃ venit ihus Jheroſolimã: acceperũt ramos palmarũ ⁊ p̃ceſſerũt obuiã ei ⁊ damabãt. Oſãna bñdictus q̃ venit in noĩe dñi rex iſrl̃. Phariſei vo dixerũt ad ſemetipſos. Videtis q̃ nihil p̃ficim⁹. Ecce tot⁹ mũd⁹ poſt eũ abijt. Dederũt autẽ mãdatũ ut ſi q̃s cognouerit vbi ſit: indicet ut apprehẽdant eũ. 5⁹ teſtimonio Luc. 12. Si dixerit ſeru⁹ in corde ſuo morã facit dñs me⁹ venire ⁊ cepit p̃cutere pueros ⁊ ancillas ⁊ edere ⁊ bibere ⁊ iebriari: veniet dñs ſeruj illi⁹ in die qua nõ ſperat ⁊ hora quã neſcit et diuidet eũ. p temq̃ ei⁹ cũ infidelib⁹ ponet. Ex q̃ patet q̃ nõ eſt ponẽda ſpes in pſperitate mũdi ⁊ h⁹ declarat̃ in euãgelio hodierno in quo ponũt̃. 6⁹ p⁹ q̃ pſpitas in iuuene ẽ occaſio pcti. Nã in filio p̃digo fuerũt. 6. occaſiones peccãdi. Prima fuit etas. ſ. adoleſcẽcia que hẽt mlta vicia ſecũ ãnexa. ſ. o cõſitatẽ. q̃ nollẽt adoleſcẽtes laborare ⁊ fatigari. ſ̃ ludis ⁊ ſolacijs occupari. hz malã ſocietatẽ Gen̈. v. Sẽſus ⁊ cogitac̃o cordis hũani pna ſunt ad malũ ab adoleſcẽcia ſua. hz p̃ſuptuoſitatẽ. q̃ nõdũ ſũt paſſi difficultates ⁊ t̃ſiſtẽtiã i fcis ſuis iõ ſũt audaces ad tẽptãdũ arduaꝛ difficilia. ꝓptẽa

ecc̄. 13. ca. 8r. Jn bono sit cor tuū in dieb⁹ inuētu tis tue. hz etiā in obediētiā. Job. 29. Videbāt me iuuenes a absco debant. habz etiā puā oscia z. l. pcōz. Ecc̄. 6. ca. Fili a iuuētute excipe doctriaz a vsq; ad canos iueies sapiaz. hz ec̄ ānexā icōtinē tiā qr cōtinētes ee ñ pñt sine mag̃ custodia vite eoz ppt̄ gues ipugnacōnes. pō. Sepe expugna uerūt me a iuuētute mea. Hec oia fuerūt in isto iuuene pdigo q notant in euāgelio. Otiositas notat p signū idēterminatū. l. q̃ dā. qr otiū non per mittit hoiez determiari ad aliqđ bonū. Sotietas notat ibi hō qui ē amal sotiale. Presūptuositas notat ibi. habuit. l. vigorē naturalez. Jnobediē tia notat ibi duos. qr vn⁹ expectabat ut alter i pleret iussa pris. Parua oscia notat ibi filios. q̃a filiꝰ regit a pre pncipatu politico. in quo filiꝰ hz libertatē quā dā ex q̃ nō sequit bonaz oscīam. Jn cōtinentia notat ibi adolescētior ppt̄ quā incōti nentiā dixit pri. Pater da m portionez sbe q̃ me ctingit. Secūda occasio peccādi in filio pdigo fuit libtas que sicut hoi bñ disposito ē pficua. sic male dispōsito ē nociua a qr iste erat male dispo situs. iō libtate sua male vsus ē dicēs. Pater da m portionē sbe ac̄. Vbi assignat sex cās fue liber tatis ppt̄ qs volebat exim a iurisdicōe pris sui. Prima ē gnositas ppagatiōis. ido dicit pr. l. a q̃ nobilitatē traxi. Secūda est celebritas opimoīs qr bonū nomē a fama celebris de ipō hēbat. ideo dic̄ da. Tertia ē curialitas educacōis. qr diligēt nutrit⁹ fuerat. ido dicit m. Quarta ē copiositas possessiomis. q̃a pater eiꝰ opulētissimꝰ erat diui ciis. iō dicit portionē. Rta est pbitas opacōis qr ipē hēbat expientiā in multis artib⁹. iō dicit sbe. Sexta est sinceritas conuersacōis. qr ipē hēbat magnā sinceitatē a honestatē in moribꝰ. ido dicit q̃ me ctingit. Jste adolescēs gerit typū pcōrū fi liorz dyaboli. Joh. 8. Vos ex pre dyabolo estis. qui accedūt ad ipm dicētes. Pat da nob porcō nē sbe q̃ nos ctigit et hij fūt numero. 37. pmo accedūt reges a pncipes. hijs dedit dñia terraz dicēs. Reges gentiū dñant eoz. Pncipes estote infideles socij fuz. Oēs diligite muneā. seqmini retributōes. Pupillo nō iudicetis. cā vidue nō ingrediat ad vos. Jsa. p. ca. 2° accedūt duces a milites exercitus. hijs dedit ciuitates. villas a ca stra dicēs. Oem hoiem cautiatis. cuilibz catūmā fatiatis. qm̄ nō otētamini stipēdijs vestris. Luc. 3. ca. 3° accedūt pastores ecc̄ie. hijs dedit ecc̄ias parochias. epatus a bñfitia dicēs. Ecce ego fu scitabo pastorē i terra q̃ derelicta nō visitabit. dis perfū nō queret a otritū nō sanabit a id qđ con stat nō nutriet a carnes pīguiū comedet a vngu las eoz dissoluet. Zach. 11. ca. 12° accedunt Sy moniaci. hijs dedit pōtendas a bñfitia a canoni cat⁹ dic̄. Caueatis ab offitio ne vob offitiat. bñ fitiū vero qđ p vob bñfacit accipite. acq̃rite vo bis bonos reddit⁹ a pōtendas q̃s si nō habetis viliores vēdite a meliores emite. qr filis ē status tēporū vroz hoi negotiatori q̃renti bōs margari tas. dignitates vel pōtendas. Jnuēta autē vna pciosa margarita: vadit a vēdit ac obligat oia q̃ habet a emit eā. Math. 13. 1° accedūt iudices a iurisco fulti. hijs dedit ptoriū dicēs. Oēs veniē tes ad curiā detinete. diripite ag̃etū. diripite aur a nō sit finis diuitiaz vraz ex oib⁹ vasis desi derabilibz. Nau. 2. ca. Scribite leges iiquas ut op primatis in iudicio paupes a vim fatiatis cause humiliū ppli. ut sint vidue p da vra a pupillos diripite. Jsa. 10. 6° accedūt procuratores et nota rij a oēs litigātes. hijs dedit foz et logias dicēs Cōtendite a litigate a si nō iure potestis saltem vbis supate a vincite. qr q̃ vicerit sic non ledet a morte secūda Apoc̄. 2. ca. 7° accedūt cabellarij a datiarij. hijs dedit offitia publica fraz dicēs. Appēdite argentū vrm nō in pamb⁹ a laborem vestrū nō in saturitate. Jsa. 55. ca. Scriptū ē em̄ qr publicani pcedēt iustos i reg̃ celoz. Math. 21. ca. Nā mltī publicani a pctores fil̄ discūbebāt cū Jhu. Mar. 2. ca. Justificauerūt deū Luc̄. 7. 8° accedūt Cōsiliarij cōitatū. hijs dedit palatia cfiliorz dicēs. Quecūq; audieritis mani festate. Scriptū est em̄ qđ dico i tenebris dicite in lūme et qđ in aure auditis pdicate sup tecta. Math. 10. ca. 9° accedūt Mercatores. hijs dedit nūdinas a mercata dicēs. Negotiami dū venio a date pecuniā meā numulariis. ut ego veniens eandē accipiā cū vsuris. Luc̄. 19. ca. 10. accedūt Tutores a omissarij. hijs dedit primoia pupillo tū dicēs. Veite occidite pupillū h est hęres a sic vra erit hereditas. Math. 21. ca. 11° accedūt Lu sores. hijs dedit thatr̄ et baratrias dicēs. Gau dete a ludite Sapia em̄ dei mqt. Qui appendebat fūdamenta terre delectabar p singulos dies lu dēs coraz eo oi tpe. pu. 8. ca. 12° accedūt agricō le a raptores. hijs dedit agros a vineas dicens Jn gladio viuatis a quecūq; inueneritis cō diri pite. qr scriptū ē. Ab eo qui aufert tibi vestimen tū. etiā tunicā noli phibē a q̃ aufert que tua sūt ne repetas. Luc̄. 6. ca. 13° accedūt homicide a vi dicatiui. hijs dedit iurgia dicens. Oēs inimicos vros pcutite. Nō parcat oculꝰ vr̄ nec misereami senē. adolescētez. virginē. puulos a mulierē iter ficite. Ezech. 9. ca. Nā ipē deꝰ vna die iimicoz suo rū occidit. 23. milia. Exo. 32. ca. Scriptū est in pō. Persequr inimicos meos a oprehendā illos a non uertar donec defitiāt. 18° accedūt fures a latro nes. hijs dedit siluas dicēs. Ibi latete si paup tās fierit ne tāgatis eū. qr 8i. Cātabit vacuꝰ coram la trone viator. Si autē diues trāsierit ecce vmusa q̃ hz i manu vra fūt. Scriptū ē em̄ Pellez p pelle a cūcta q̃ habet hō dabit p aīa sua. Job. 2. ca. 17° accedūt Testes falsi a piuri. hijs dedit loca iudicioz dicēs Jn nullo piuria tieatis ut liberetis paupem. Scriptū ē em̄. Erue eos q̃ ducuntur ad morte. pu. 23. Dius ē deꝰ q̃ oē pctm̄ ad vnā solā dimittit cōfessionē. Larga ē ecc̄ia q̃ a tota pena absoluit ad vnꝰ obuli vel duoz oblacōez. 16. accedūt mechanici a oparij. hijs dedit apotheca a stacōes dicēs illud pō. Item im̄q̃tates opami i terra. iustitias manꝰ vre denāt loq̃mini ifasa

18° accedũt vsurarij hijs dedit õnem supellectilẽ a possessiões alioꝝ dicẽs. Ex vsuris a iniq̃tate redimite animas vras a honorabile nomẽ vrm in cũitate a habitur vob de auro a erit firmamentũ vrm in terra. // 18° accedũt Caupones a tabernarij. hijs dedit hospicia a tabernas dicẽs. Nõ iusti ficemini in labijs vris recta loq̃tes. ꝙ argentuz vrm vertat in scoriã. vinũ vestrũ mixtũ fit aqua ysa. p. ca. // 19° accedunt Pirate a raptões maris. hijs dedit pelag9 maris dicẽs. Quascũq naues inueneritis in mari spoliate. Scriptũ est ei. Pirate riũ est vita hois sup terrã Job. 7. ca. // 20. accedũt Gulosi a ebriosi. hijs dedit tabernas dicẽs. Cõedite filij a inebriami carissimi. Cant. 1. ca. Cõsurgite mane ad ebrietatẽ sectãdaz a potandũ vsq ad vespam ut vino estuetis ysa. 7. // 21° accedunt Fornicatores a luxurioſi. hijs dedit õnia pstibula dicẽs. Coronate vos rosis añq marcescãt. fui mini hominis vob placẽtibus a vtinam creatura tã q̃ in inuẽtute celeriẽ. Nõ pereat vos flos tẽpis. Nullũ pratũ a pstibulũ sit qđ nõ ptrãseat luxuria vra. Vbiq̃ relinquatis signa leticie. qm hec ẽ ps vra Sap. 2. ca. // 22° accedũt Adulteri. hijs dedit thoros iugatoz dicẽs. Jure natali õnia sũt omunia. Scriptũ est em. Nõ dicatis aliquđ pprium. ꝙ sint vobis õnia omunia. Accedite ergo ad vxores fratrũ vestroꝝ a suscitate illis semen. generate filios a filias. Crescite a multiplicamini ate plete terrã a nolite eẽ pauci numero. ne forte preualeãt vobis inimici vestri. // 23° accedũt Venefici. hijs dedit mẽsas a cibos a pot9 dicẽs. Quos in testis extinguẽ ferro attẽtate veneno. ut sicut hus effugiat ex inimicis vũs. Scriptũ est em. Si mortifex quid biberint nõ eos nocebit. Mar. 16. ca. // 24° accedũt femine adolescentule. hijs dedit õnem ornatum dicẽs. Lento gradu a molli incedite. delicijs affluite. ꝓpositę. circũornate ut similitudo tẽpli ps. In tortis crinib9 auro a margaritis in vestib9 deauratis a pciosis. circũamicta varietate. facie pdata. vagis oculis a vultib9 roseis. arẽti studio decorate. // 25° accedũt ypocrite a simulatores. hijs dedit synagogas a ãgulos platearũ dicẽs. Amate in synagogis a in ãgulis platearuz stantes orare ut videamini ab hominib9 Sic luceat lux vestra corã hoibus Math. 7° ca. // Tercia occasio peccãdi filio pdigo fuit facilitas pnis in desceꝺẽdo sensualitati filij. iõ dicit Et diuisit illis substam. dicit em Ambo. ut hẽtur. 7. q. 7. ca° Nõ osculat semp pr filiuz. ꝙ aliqñ castigat. ergo qñ castigat qui diligitur: tũc circa eũ pietas exercet Habz em amor plagas suas que dulciores sunt cũ amarissime inferũtur. Dulcior est religiosa castigatio q̃ blãda remissio. Vñ ait ppha. Dulcior a sũt verbera amici q̃ voluntaria oscula inimici. hec ibi. Et Sen. tragedia. z. dicit sic. Quid optez. quidue decernã. haud scio. Nihil possum pie pietate salua facere. Sed vtrũq q̃ uis diligã affectu pari. Indinat animus semp infirmo fauẽs. Quo tr hit melior causa: sorsq deterior Miseros magis deciliat fortuna suis. hec ille. // Quarta occasio peccãdi filio pdigo fuit veritas a copia bonoꝝ que accepat. iõ dicit. Et nõ post multos dies congregatis õmib9. Boues em interdũ accipiũt multa bona in dãnum sui. puta pulchritudiez. ut patet de Absalõ q̃ p capillos in q̃b9 erat pulchritudo ei9. fuit suspensus a a Jacob occisus. 2. Re. 18. ca. Otz de fortitudine Sãpsonis Judic. 16. Potz de sapia Achitofel. cui9 ofilium erat q̃si quis ofuleret deũ a tũ suspendit seipsũ. qꝝ puidit q magnũ malũ debebat sequi ex filio suo nõ accepto. 2. re. 16. ca. Iste occasiões notantur in epla i pma parte vbi hẽtur q ysaac voluit dare bñdictõem patern filio suo Esau quã sepi9 petiuit. sicut iste pdigus porcionẽ hereditatis a pre suo petiuit. // 26° ponitur in euãgelio q̃ psperitas causat multiplicẽ effectũ pcti q̃ sũt. x. Prim9 est a deo elõgatio. idẽ est Adolescẽcio filius peregre pfectus est i regiõez longinquã. Et puer. 17. ca°. Lõge est dns ab impijs. s. subtrahẽdo grãm ps. Lõge a pctõrib9 sal9 Secũd9 est oim bonoz dissipatio. iõ dicitur a ibi dissipauit sbam suaz viuẽdo luxuriose. dissipat em luxuria sbam corpalẽ. 1. Coz. 6. ca°. Qui fornicat in corp9 suum peccat. vm corpis sui ofũpciõez dissipat bona tpalia. qꝝ deducit hoiem ad pauptatẽ pũ. 29. ca° Qui nutrit scortũ pdit substanciã suã. dissipat bona naturalia. qꝝ memoriã elevat. intellectũ obscurat. voluntatẽ deprauat. dissipat ẽ gratuita. s. virtutes. 1. Coz. 2. Animalis homo nõ percipit que sũt spũs dei. Tercio est in naturalibz vulneratio. iõ dicit a post q̃ cõsumasz oia. s. intellectum p ignorãciaz. voluntatem p iniusticiã. irascibilẽ p infirmitatẽ. concupiscibilẽ p fragilitatem. ut dicit Beda. Quart9 est gratuitoz spoliatio. iõ dr. Facta est fames valida in regiõe illa. qꝝ pma meritа a pmissio vite eterne cũ sint pdita p pctm̃ mortale seqñs in nullo pctõri psunt. Quint9 est ad oia pcta ruina a indiatio. iõ dicit. Et abijt. s. de pctõ in pctm̃ Greg. Pctm̃ qđ p pniã nõ diluit mor suo ponderе ad aliud trahit. Sext9 est dyaboli subiectio. iõ dr. Adhesit vni ciuiũ regionis illi9 a dya bolo ciui infernali Joh. 8. ca° Qui facit pctm̃ fu9 est pcĩ. Septim9 ẽ nociua a brutalis occupatio. iõ dr a misit illũ in villaz suã ut pasceret porcos a ut saciaret motus brutales a desideria voluptuosa. Octau9 est erroz multiplicatio. iõ dr. Et cupiebat implere ventrem suũ de siliquis. s. qꝝ nõ pot audire verba dei Eccl. 21. c. Audiet luxuriosus a displicebit ei. Non9 ẽ ad pnã eternã obligatio. iõ dr. qs. s. penas. porci a dãnati. mãducabãt. a inuite fustiebãt. Decim9 ẽ eterne glie puatio. iõ dr a nẽo. s. ãgeloz a spirituũ btoz ulli dabat a. p eo orabat. a m̃ tercedebat. ita ut õi bono deficẽt. Pro istis effici9 dr in scda pte eple. Si attrectauerit me pr mea a seserit a odguerit pccz meũ. fieo ne putz me sibi voluisse illudẽ a inducat sup me maledictõez. s. infernalẽ. p bñdictõe. s. eternali. // 27° ponit in euangelio q̃ psperitas mũdi ipedit oũsiõez pctõris. Nã psperitas ponit hoiez extrã se. aduersitas ãt reducit hoiez a se. iõ dr. In se autẽ reuersus a in ogitatiõem dei quẽ habebat iratũ supra se in cognitiõem

mferni quē hēbat reſeratū ſub ſe. ī ogmicōez pcī
q8 hēbat accuſāſ. īm ogmicōez dyabolī quē haꝫ
bat flagellātē. īm ogmicōez angeli ſibi ad cuſto
diam deputati quē videbat plorātē. īm ogmicōez
ſui ſtatꝰ quē habebat ſibi adúſātē. dixit. Quāti
mercenariī. ſ. q̄ laborāt ſpe mercedis īm domo pa
tris mei. ſ. vltra ſtipēdiū ſuū habūdāt pambus
ego aūt. ſ. die noctuq; ſeruio a nō habeo ſalariū
ymo etiaz fame peo. Ex hac ogmicōe pcōr redit
ad cor. ognoſcit pcm̄. habet diſplicētiā de pcō a
hoc ſit ꝓpter grām dei p̄uemētez que īmellectū a
voluntatē preuemit ut talia cognoſcat a odemnat
ut dicit mgr̄ ſētētiaꝝ li°. 2. diſt. 17. ca°. vlt. pū. Et
grā eius p̄uemiet me. ſ. que mētē īſpiret ut p̄ua
ricator ad deū redeat ut pz īm petro quē dñs reſpe
xit a īm latrone quē vmbra crucifixi tetigit vñ pe
tētiā egerūt. Nō ſolū req̄rit grā preuemēs. ſ; etiā
ſubſequēs. pū. Et miſericordia tua ſb̄ſeq̄tur me.
que facit. ex. ℣ pmo īmittit odricōnez. iō dicit. Sur
ga. ℣ 2° ſpualē affectionē. iō dicit. a ibo. ſ. paſſib9
mētis ad p̄ez meū. ℣ 3° generalē ofeſſionē. iō dr
dicā illi. pater peccaui īm celū a cora te. iō nō ſum
dign9 vocari filiꝰ tuꝰ. ℣ 4° vlem ſatiſfactiōem. iō
dicit. fac me ſicut vnū de mercenariis tuis. Et q8
mētē ocepat a voluntate ꝓpoſuerat effectu adiplz
Ideo dr. a ſurgēs venit ad p̄rem ſuū. Ad hāc pe
tētiā ocurrūt. x. pmo diuina miſeratiō. vñ dr. vi
dit illū p̄ illi9. a mia motꝰ eſt. ℣ 2° gre īfuſio. qe
p̄ occurrit ei p gre lenigmitatē. vñ dicit a occur
rēs. ℣ 3° dilectōis oſtēſio qe iā ex dilectione indul
ſerat ei. vnde dr. cecidit ſup collū ei9. ℣ 4° fiducie
oceptio īm hoc q recepit eū ad oſculū pacis. vñ
dicit. a oſculatꝰ eſt eū. ℣ 5° pcī ofeſſio. vñ dr. pe
peccaui īm celū a cora te. ℣ 6° bonorū opm et meri
toꝝ añ pcm̄ factoꝝ plēa reddicō. vñ dr. dixit āt
pat ad ſuos ſuos. a. āgelos. Cito ꝓferte ſtolam
primā a īduite illū. ℣ 7° de vita eterna hñda ſe
patio. vñ dr. date anulū. a. vitam eternā īm manū
ei9. a. p opib9 ei9 meitoriis. ℣ 8° voluntatis a deſide
rioꝝ rectificatō. vñ dr. a caltiamēta īm pedes eius
℣ 9° laboris recreatō. vñ dr. occidite vitulū ſagia
tū ut māducemus a epulemur. ℣ 10° leta ogtulatō
vñ dr. qe hic filiꝰ meꝰ. ſ. p pmaz: mortuus erat. ſ. p
pcm̄ a revixit. ſ. p grāz. ℣ Duo iſtis dr ī tertia pte
epl̄e vbi habet quō iacob abiit ad gregē a attu
lit matri ſue duos hedos optimos q̄s pauit a ia
cob tulit ysaac q̄ poſtq̄ omedit dedit ei patnalē
bñdictionē. ℣ Dubitat quō ysaac bñdixit iacob
otra īmētionē ſuā. qe dicēs verba oſecratōis et nō
īmētēs oſecrare nō oſecrat. Rñdet q̄ iacob oſecu
tus ē bñfitiū bñdictiōis non q̄ñ pmo bñdixit eū
ysaac putās bñdixiſſe eſau. ſ; poſtea q̄ eſau ve
nit a īnotuit ſibi de bñdictōne iacob approbauit
a ratā habuit bñdictōnē datā iacob. dicēs. Bñ
dixiq; eia erit bñdictus. ℣ 9° ponit ī euangelio q
ꝓſperitas mūdi īpedit felicitatē inſtoꝝ a īdigna
tur de ꝓſpero ſucceſſu fratris ſui. iō dr. q̄ filiꝰ ſemi
or audiēs feſtiuitatē factaz frī ſuo indigētus nole
bat īgredi domū. Et ī epla habet quō eſau filiꝰ
ſemior indigbat otra iacob frēz ſuū p bñdictōe.

Secūdo declarat eadē cō dubio teſtimoio legis
aplice. Sciēdū q̄ ꝓſperitas ſeculi multū no
cet hoī ut patet q̄druplicit. primo beatꝰ petrꝰ. 2.
epla. 1. caº dicit ſic. Nob oīa diuine vtutis ſue q̄
ad vitā a pietatē donata ſūt p ogmicōez eiꝰ q̄ vo
cauit nos ꝓpria gloria a vtute p quē maxima et
pretioſa nob̄ ꝓmiſſa donauit ut p hoc effitiamur
diuine īſortes nature fugientes eiꝰ q̄ īm mūdo ē
cōcupiſcētie corrupcōnē. hec ille. ℣ 2° btūs paulꝰ
Rō. 12. caº dicit ſic. Obſecro vos frēs p mīam dei
ut exhibeatis corpa vrā hoſtiā viuentē ſanctam
deo placētē racōnabile obſeq̄ū vr̄m. Et nolite cō
formari huic ſeculo. ſ; reformamini īm nouitate sē
ſus vr̄i ut ꝓbetis q̄ ſit voluntas dei bona bñplacēs
a ꝓfecta. ℣ 3° btūs iacobꝰ. 4. caº dicit ſic. Amicitia
huiꝰ mūdi īmica ē dei. Quicūq; voluerit amicꝰ
eſſe ſeculi huiꝰ īmicꝰ dei cōſtituet. Emūdate ma
nus pcōres et purificate corda. Miſeri eſtote et
lugete. riſus vr̄ īm luctū ouertet a gaudiū īm me
rorē. Nūc aūt exultatis ī ſubſidijs vr̄is. Oīs exul
tatio talis maligna eſt. ℣ 4° btūs iohes. 1. epla.
2. caº dicit ſic. Carissimi nolite diligere mudū ne
q; ea q̄ īm mūdo ſūt. Si q̄s diligit mūdū nō eſt ca
ritas p̄ris ī eo. qm̄ oē qđ ī mūdo ē cupia carnis
eſt a cupia oculoꝝ a ſuperbia vite q̄ nō eſt ex pa
tre. ſ; ex mūdo eſt. Et mūdus trāſibit et cupiſcē
tia eius. hec ille. Cōtēnenda eſt ergo ꝓſperitas
huius ſeculi.

Tertio declarat eadē oclusio teſtimonio legis
canonice. Sciendū q̄ ꝓſpitas mūdi ē plu
roſa q̄druplicit. ℣ primo rōe īfelicitatis. Vñ augꝰ.
ut habet. 27. q. 1. caº parat9 īm fine. dic ſic. Nihil
eſt īfeliti9 felicitate peccāciū q̄ penalis nutrit īpu
nitas a mala voluntas velut hoſtis īterioꝝ robora
tur. hec ibi. Quāuis aūt laici iuſte poſſideāt tpa
lia dūmō eis licite vtāt ut habet. 12. q. 1. caº. duo
īm fine vbi dr. Dīs licz tpalia poſſidere. ſ; nō miſi
ad vſū. Nihil em̄ miſerius ē q̄ deū ꝓt nūmū ocē
nere. hīs ocessum ē vroē ducere. terrā colere īm
virū a virū indicare. cauſas agē. oblacōes ſuper
altaia īponere. decimas reddē. Et ita ſaluari pote
rūt. ſi vitia tñ bñfatiēdo euitauerīt. hec ibi. Nā in
re diuino bō tpalia fūt inſtoꝝ cū ocedātur ad bo
nū vſū a nō ad abuſū. vñ. 23. q. 7. caº. quemad
modū. dicit augꝰ. ſic. In xpi ḡ opagez corpís ve
māt a labores ſuos nō dñandi cupiditate ſ; bene
vtēdi pietate poſſideāt. hec ibi. Ergo pcōr nō bñ
poſſidet vitā ꝓpriaz nec corpꝰ nec corpís mēbra
quib9 male vtit. ℣ 2° racōe pmanabilitatis. Nam
mali ꝓpter bō que factūr pñtē ꝓſpitatez recipiūt
p retribucōe. vñ de pma diſt. ℣ ſic. q̄z. dic gregꝰ.
ſic. Cauēdū nob̄ eſt ut ſi forte aliq̄d bonī agim9
in pñti ſeculo remuneracōez accipiam9 ne forte
dicat nob̄. Recepunt mercedē ſuā. Niſi em̄ dives
epulo aliq8 bonū egiſſet. vnde in pñti ſeculo re
muneracōez accepiſſz neq̄q̄ abrahā ei diceret.
Recepiſti bona ī vita tua. hec ibi. ℣ 5° rōe penalita
tis. Non em̄ deberet bonī pturbari de ꝓſperitate ma
lorꝝ nec de adūſitate bonorū. vñ de pma diſt. ℣
q̄q̄ dic iobes criſoſ. ſic. Quid ergo turbamur.

Nemo vidēs malignos pſpitatez hīe turbet. Nō
est h retribucō maligtatis. neqz vtutis. At si ali
qñ ctingat ut aliq̄ sit retribucō vel malitie vel v
tutis. nō tñ fm qd dignū est. ß simplicit veluti q̄
dā gust⁹ iudiciū. ut q̄ refurrectōez nō credūt tali
bus doceātur. Cñ itaqz videm⁹ malignū diteſce
re nō ſubruamur a qñ videm⁹ bonū mala pati ñ
turbemur. hic corona. illic ſupplicia. hec ibi. ¶ 4°
rōne breuitatis. Nā mali ꝓter pauca bona que
agūt: breuē remuneracōem merent. Vñ de pma
dist. 3. q̄ qd dr fic. Est a alia racō. qz nō pōt mal⁹
in oibus malus eē. ß habet aliqua bona Neqz bo
nus in oibus bonus eē. ß habet aliq̄ pcā. Cñ er
go pſpitatē habet malus malo capitis fui ē. Cū
em̄ p illis paucis bonis retribucōez hic accipit.
illic iā plenius pumet. hec ibi aē.

Quarto declarat eadē cōclusio teſtimonio le
gis Eccleſiastice. Sciendū q̄ ut dicit Titus
liuius a Rutilian⁹ matrone romanoꝝ dedicaue
rūt templū dee Fortune cuius ymago fuit talis.
Mulier hñs binam faciē. vnā ſplendidam. aliā
obſcurā a vtraqz facie erat cēca a erat reclinata i
curru quē tres extrarij trahebāt a in. 4. ptibus
hēbat vſus deſcriptos. Ante ſcribebat sic. Amor
mūdi excecat mētē hōis. qz nō cogitat diē mortis
nec extremi examinis. Retro ſcribebat sic. Fortu
na mūdi fluit a refluit a niſi p̄ caueat finaliter hoī
nē decipit. A dextris vero ſcribebatur sic. Fortuna
mūdi est aura fufflans a arridēs oi homini pau
pi a viro nobili. A ſiniſtris ſcribebat sic. Fortūa
mūdi fallax dinoſcitur. qz p̄mittit letitiā a indu
cit triſtitiā. Pro p̄mo vſu greg⁹. li°. 7. moral. dic
sic. Sācti viri cū ſibi ſuppetere ꝓſpa hui⁹ mundi
ꝯſpitūt: pauida ſuſpicōe turbāt. Timēt em̄ ne
hic labor⁹ ſuor⁹ fructus recipiāt. Timent ne qđ
diuīna iuſtitia latēs in eis vuln⁹ aſpitiat a exte
riorib⁹ eos muneribus cumulans ab intimis ꝛpel
lat. hec ille. Pro 2° vſu. Hero⁹. ſup illo math. 14.
Quid p̄deſt hoī ſi mūdū vniuerſū lucret dicit sic
Si haberes ſapiam ſalomōis. ſi pulchritudinez
Abſalomis. ſi fortitudinē ſāpſonis. ſi longeuita
tē Enoch. ſi diuitias Creſi. ſi potētiaz Octauiani.
quid p̄ſūt hec cū tandē caro dabit vermib⁹ a aīa de
mon⁹ cum diuite ſine fine cruciāda. Nulla res
longa mōrtiū est. oiſq̄ felicitas ſeculi dū tenetur
amittit. Cū em̄ tribulacōis tēpus aduenerit oē
qđ preteritū est mihil adiuuat habētez. hec ille.
Pro 3° vſu Amb°. ſup pſ. dicit sic. q̄ rar⁹ in tris
qui poſſit dicere: porcō mea in terra viuētiū. q̄ ali
enus a viciis a q̄ ſegregatus a labe pcī q̄ mihil
habeat cōe cū ſeculo. mihil ſibi mūdi hui⁹ vendi
cet. nō sit corpaliū poſſeſſor cupiditatū quē non
inflāmet libido. nō ſtimulet auaritia. nō laſciuia
effeiet. nō luxuria decoloret. nō ſternat ambitio.
nō maceret inuidia. ñ aliqua negotiorum ſeculariū
cura ſollicitet. hec ille. ¶ Pro 4° verſu Aug⁹. li° fu
p ps. dicit sic. Nemo gratuletur hoī q̄ ꝓſpat in via
ſua cui⁹ peccatis deeſt vltor a adest laudator. ma
ior hic ira dñi est. Irritauit em̄ dñm pcōr ut iſta
patiat. vt correctōis flagella nō patiat. Jō deus
felicitatib⁹ terrenis amaritudines miſcet. ut alia
querat felicitas cuius dulcedo nō est fallax. hec
ille. ut patet. ¶ Quia vero ꝓſpeitas mūdi. 40. mo
dis infelicē detinet aiaz nrām. iō. 40. dieb⁹ ieiuna
mus. Nam primo floridiſſima etate. qz iuuenum etas
est ſecurior a a ſenectute a a morte remotior. Sed
iſta etas est fallax. Vñ petrarcha lib°. 1. de reme
diis vtriuſq̄ fortune dicit sic. Ad ſūmā puo tem
poris in ſpatio nō ſtat magna felicitas a īgētib⁹
animis breue mihil optabile ē. Mentitur q̄ hanc
etatē ſtabilē dicūt. Nil volubilius tpe. tēp⁹ vero
vehiculū est etatū oīm. Et Señ. epla. 61. dicit sic
Fluūt oīa a in aſſidua diminucōe fūt. Corpa no
ſtra rapiūtur fluminū more. Quicqd videſ currit
cū tpe. hō fluida est materia a caduca a oīb⁹ ob
noxia cauſis. hec ille. Nō est ergo fidēdū in iuuē
tute ac ¶ 2° Corporis formoſitate. s. pulchritudi
ne corpis elegāti a magna. Sed iſta formoſitas
est vanitas. Vñ Boeti⁹. lib° 3° de cſol. dicit sic.
Forme nitor rapid⁹ est a velox a vnaliū florum
mutabilitate fugatior. q̄ ut ait ariſt. ſi liceis ocu
lis hoīes vterētur. ut eor⁹ viſus obſtātia penetra
ret: nōne introſpectis viſceribus illud Alcibiadis
ſupfitie corp⁹ pulcherrimū turpiſſimū videret. e
Igit te pulchr⁹ videri nō tua natura. ß oculorum
ſpectātiū reddit īfirmitas. hec ille. Iſtud exptus
erat roman⁹ ille princeps a formoſus q̄ aīco ſcri
bens mārt. Nec gētius q̄cq̄ decore nec breui⁹. ¶ 5°
Valitudinis firmitate. s. qz san⁹ ē corpe. Sz hoc ē
leue bonū a graue malū. Vñ Hugo lib° 2° de aī
ma. dicit sic. Quoſdā preſciēs de⁹ multa peccare
poſſe. flagellat eos īfirmitate corpis ne peccent.
ut eis vtilius sit frāgi lāguoribus ad ſalutē. q̄ re
manere īcolumes ad dānacōez. hec ille. ¶ 6° Virtū
immēſitate. s. qz vires corpis sunt p̄ualide. ß iſta
fiducia est ībecillitas. Vñ petrarcha li°. 1. de rme
diis ac. dic sic. In magnā virtū fiducia magnis
viribus ac cāgit fortuna a interdū ex equo ꝯgredi
indignās ut oñ dat q̄ fragile aīal hō sit. dū ſibi
etiā robuſtiſſim⁹ videt. gigāteas vires leui p̄lio
ꝯfecit. Herculez ab oībus inuictū vis latētis ma
li vicit. Milonē ipſū cūctis celebratū a cognitum
paleſtris arbor vna detinuit. lacerādumq̄ feris
obtulit. Sic robur illud eximū ſine exemplo fixe
quercus roburi īpar inuētū est. tu viribus tuis fi
dis. hec ille. ¶ 7° īgenij ſbtilitate. s. qz īgemū ē acu
tiſſimū a pmptū. ß iſta ſbtilitas ē pnitioſa. vnde
petrarcha vbi ſup̄ dicit sic. Hoc marco catōi cen
ſorino tributū ē. q̄ litteris ſit atq̄ armis bellicis
q̄ oīb⁹ a verbamis ac ruſticis artib⁹ eq̄ foret ꝓdo
ne⁹. Qđ ex pte greci ſuo tribuūt Epamīnūdē. pſe
aūt Cirō. Malo igit ingemū bonū q̄ excellēs. q̄a
illō īmatū flecti neqt hoc ī diuīſa volubile ē. Nā a
Criſip⁹ Lutiū katilinā magni aī fuiſſe ait. ß inge
nio malo p̄uoq̄. sepe magnū īgemū magnoꝝ vi
tiū malor⁹ fuit. raro āt magī errores ñ ex magnis
ingenijs p̄diē. hec ille. ¶ 8° eloquētie copioſitate
s. qz copia eloquij ingēs ē. Sz hoc vaiſſimū ē. vñ
petrarcha vbi s. dic sic. Satis eloquētie pax ſa
pie fuiſſe illo hoie ſcelestiſſimo apd criſipū legis.

Neq; is q̃ dē gloria; eloquētie q̃siuit vllaz·q̃p q̃p al tioꝛe inditio tuliano non eloquētia ꝫ loq̃citas il la fuit·Ver⁹ em̃ oꝛatoꝛ hoc ē eloquētie mgr̃· nisi vir bonus eē nō potest·Q̃ si bon⁹ a sapiēs·Mei neris duaz dē q̃ loquoꝛ diffinitionū·quaz altera Catonis·Ciceronis ē altera·Ille ait Oratoꝛ ē vir bon⁹ dicēdi pit⁹·Iste aūt·Nihil ē aliud im̃t eloquētia nisi copiose loquēs sapia·hec ille·¶ A° fame celebritate.ſ.q; bñ de eo loquūt̃ ppli et ciues· Sed hoc ē vanissimū·vñ petrus rauēnas in q̃dā epla·dicit sic·Quidā laudes hoim vilipendūt a im hoc fūt laudabiles·Quidā oi tpe uenāt̃ famā seculi a oi tpe fūt infames·Quidā apud alios ve nerabiles fūt a apud se vilescūt·Quidā plus de se līgue adulatrici q̃p sciētie fue credūt·hec ille Plures sepe nomē magnū falsis vulgi opinioni b⁹ abstulerūt qđ turpe ē·¶ 8° Sapie dignitate.ſ. q; doctoꝛ alicui⁹ artis uel scie fact⁹ ē·Sed hoc est vanissimū·Vñ greg⁹ lib° x° moral·dic sic·Dui mūdi sapia ē coꝛ machinacōib⁹ tegē·sensū verb velare·que falsa fūt uera oñdere· que uera fūt fal sa dēmōstraē·Hāc q̃ sciūt ceteros supbiēdo despi tiūt·hāc q̃ nesciūt:subiectia timidi in alijs ipsaz miratē·hec sibi obsequētib⁹ p̃cipit honoꝛ culmi na quereꝛe·adepta tpalis gl'e vanitate gaudē·ir rogata ab alijs mala multiplitius reddere cū vi res supp etūt·nullis resistētib⁹ cedē·cū v̄tutib⁹ pos sibilitas deest quicq̃d p malitiā explere nō valet hoc im pacifica homitate simulare·Justoꝛ autē sa piētia ē mil p ostētacōez fingere·sensū v̄bis apire vera ut fūt diligere·falsa deuitare·bona gtis exhi bere·mala libētius tolerare q̃p facere· nullaz iniu tie vlcōez querere·p veritate ocumeliā pati:hucz putare·Hec iustoꝛ simplicitas deridet̃ a a mūdi sapiētib⁹ fatuitas reputat̃·Quid em̃ in hoc mū do stultius q̃p amissa nō querere·possessa capien tib⁹ relaxare·nullā p acceptis iniurijs iniuriam reddere p̃mo adiūctis alijs patiētiaz p̃bere· hec ille·Sapia em̃ hui⁹ mūdi stultitia ē apud deum ut ostat 2c̄·¶ 9° patrie libtate.ſ.q; in patria libꝫ a natus ē·Sed hoc ē miserrimū·Vnde petrarcha vbi sup̃ dicit sic·Idcirco te ut reoꝛ liberuz dicis q; dñm nullū habes·ꝫ amicū·Audi senecā·Bona i quit etas est fortasse hēbis·Nescis q̃ etate hecu ba seruire cepit.ſ.qua creſus.ſ.qua darij mr̃.ſ.qua plato.ſ.qua dyogenes.ſ.hijs ille te admonet exē plis·Nunq̃d nō attiliū regulū memmisti.ſ.Indig nū p̃fus hoc tudibrio·passum tamē Quid mace donie numidieq; reges·hinc p̃sen·hinc simpha cē mēoꝛez ac iugurtā regni oēs e culmie romana lapsos in vincula·Noli g̃ libtate tumescē q̃n nō ex liberis modo ꝫ ex regib⁹ tā subito serui fiunt· Mutanē assidue res hūane nihil sb̄ celo stabile quis ac firmū speret·¶ x° patrie nobilitate.ſ.q; in nobili patria oꝛt⁹ ciuis ē·Sz hoc est miserrimū Vñ petrarcha vbi sup̃ dicit sic·Fuit q̃ themisto clis gl'am athenis ascribere miteret̃·Qui plane p grauit̃ a ut talē virū decuit·rñdit·Cū em̃ sibi scri phi anguste a ignobil'insule quidā incola inter iurgia obiecisset·ñ eū sua ꝫ p̃ie gl'ia dauz eē·nec; Verde ait·aut ego obscur⁹ si scriphi⁹· aut tu si athenien⁹ dar⁹ eēs·Nō splendori p̃prie·sed v̄tuti p prie fidebat·An athenien⁹ nasci dauz adeo ē·ut nō eque dauz eē posset alibi thebis etiā natū eē An nō homer⁹ a Pictagoras ipē a democrit⁹ a Anaxagoras a Aristoteles a mille alij·alibi q̃p Athenis nati·dariq; habiti nō min⁹ q̃p qui nati fūt Athenis.ſ.Ac ne a theb⁹ atquz q̃s spnere greci solent·an non si ingemū q̃ritur·thebis nat⁹ est Pindar⁹ que imitacōe prius inaccessibile Flac cus ait·Si rerū dauitas stellauz·lib⁹ pat⁹ atq; Her cules tā famosi·ut Alexāder macedo cōtēptor oi um ferme moꝛtaliū illos duos ut altissimū signū gl'e sibi ꝓponeret imitādos hec ille·¶ xi·Originis generositate.ſ.q; magna est nobilitas suoz an tiq̃z pentū·Sz hoc ē vanissimū·Vñ petrarcha vbi sup̃ dicit sic·Corp⁹ sēper a p̄mo nāū sepe a pentib⁹ accipitis·daritatē a q̃ hz raro in filiū tū fert a q̃ nō habz aliquotiēs in filio videt·Quan tum patre darioꝛ cesarq̃ tū obscurioꝛ affricani fi li⁹q̃ si p manus tradi daritas posset: q̃p dar⁹ futu r⁹ esset intelligis·Ex oib⁹ duo paria hominū ex pedisse suffitiat·Altera igit̃ i lace mariū ac tuliū in altera hoz aduſarios autū a dodiū ostitue q̃ exame vergat a q̃p tū roma cedat arpino q̃s nō videat 2c̄·¶ 12·Fortunata natiuitate.ſ.q; in mag no a alto statu natus ē·Sz hoc ē vanissimū·Vñ petrarcha vbi s̄·dicit sic·Turbimb⁹ rerū pates latitādi spe p̃repta·Scitū ē illud·Lirici poete· Se pi⁹ ventis agitat̃ ingēs pin⁹ a celse grauioꝛe ca su decidūt turres·fruūtq; fūmos fulgura mōtes ut darū fatear in alto nasci nec trāquillum certe nec tutū est·Altitudo quātalibz hūana p seipsaz inq̃eta ē·Nil p̃terea tā altū q̃s nō a sollicitudini a labori a inuidie a pauoꝛi a merori puiū sit Et ser uoz filios in solio vidimus a filios regū i ergas tulis·hec ille·Sepe p̃mordio dissimilis finis est· ¶ 13·Educatiois delectabilitate.ſ.q; in lautissima fa milia ab infātia educat⁹ ē·Sz hoc ē miseꝛ·Vnde petrarcha vbi s̄·dic sic O pessima puericie rudimē ta neglectis bonis artib⁹:exq̃sitis cibis et pegri mis poculis assuefact⁹ a puero p̃clarissimā in spe tiē adoleuisti·sapores atq; odores mirariq; doct⁹ eximie a opiparas mēsas a vasa aurea venerai Neq; sero ut viroz fortiū mos fuit·famē sitimq; coib⁹ lenire·sed ambitiosa sp nausea a damnos stomachi sarcinis mane illis occurrit̃·cū tot i he remo sci viri esurierint·tot in castris gloriosi du ces pce·sobrie atq; aspere vixerint·Hinc curi⁹·fa brici⁹·coruncan⁹·lecta fuis mamb⁹ oleā cenātes· fictilibus lib⁹ atq; arātes ad vespaz ieiuni·Quintus ac seranus a post hos cato cēsorin⁹ osul in hispa mā nauigās·vñ triūphatoꝛ redit·omnes notissi mi hostes voluptatū occurrēt·hec ille 2c̄·¶ 14° ser uoz multiplicitate.ſ.q; famulos a seruos multos sibi obsequentes habet·Sz hoc ē vanissimū·Vñ petrarcha vbi s̄·dicit sic·Multi fui·multe lites· multe discordie·multa demiq; bella domestica q̃z vel spectatoꝛ secūd⁹ vel laboriosus opositoꝛ sis oz· interq; reos a accusatoꝛes medi⁹ fuis tuis fuias

inder factus ex dño. Vbi fui multi mult⁹ strepitus. pauca fuitia. secretū nullū. pfūdos q capaces ventres. lubrica guttura. pestē penu. dedecus thalamo. voraginēq; ppetuā. hec ille. ¶ 17° Ediū sublimitate. s. q; domib⁹ āplissimis habitat. Sed hoc ē vanissimū. vñ petrarcha vbi sup̄ dicit sic. Quid ℞ dicā nisi tulianū illud: omnāda ē digtas domo nō ex domo tota q̄rēda nec domo dñs. sed dño dom⁹ honestāda ē. Nōne in regia Tull⁹ Hostili⁹ habitabat qñ ict⁹ ē fulmīe. In regiaq; tarquin⁹ p̄scus qñ pulsus ē ferro. In regia demq; Superb⁹ qñ pulsus ē regno. Nullus loc⁹ piculis ē inaccessus ac. ¶ 16° artiū ierpugnabilitate. s. q; munitissimis arcib⁹ q fortissimis seip̄m tuet ut miles meat. Sed hoc est vanissimū. vñ Petrarcha vbi sup̄ dicit sic. An illud vetus pubiū nō audisti Nullū inexpugnabilē locū ee in quez asellus honustus auro possit ascendere. Trahit oppugnacōez arx munita ñ impedit. Restitit aliquātulū senonū insultib⁹ arx tarpeia. penoz tarētina donec vtriq; opportūo remedio succursū ē. Illi Camill⁹ affuit huic Fabi⁹. Sz an gemina arx locrēsis ab ipō defendi q̄uit Hāmbale. c pfecto nec ylion ipm nec birsa defendi potuit. nec chorītus quevna puetus stā inexpugnabilis famaz habuerat. ꝫ hāc munus victor eripuit. Omnis magna securitas misi de deo oriat stulta ē ac. ¶ 14° Suppellectilis imensitate. s. q; multa varij generis suppellex domi ē. Sz hoc est miserrimū. vñ petrarcha vbi supra dicit sic. Juge bellū nō cū furib⁹ mō ꝫ cū muribus tinei sq;. Et araneе q rubigo. fumusq; q putuis q ymb̄ in vos dimicāt o diutes delicati q̄b⁹ armis hos hostes arcebitis. c ¶ 18° Diuitiaz vbitate. s. q; diuitias imensas habet. Sz hoc ē vanissimū. Vñ Petrarcha vbi supra dicit sic. Bonis moribus rē aduersā habes. Nimie opes nō mō singulos hoim ꝫ populi romam corruperūt mores. mrāq; illaz q exima fregere virtutē q̄ tā diu clarus q tam diu iustus q integer q̄p din paup fuit. In egestate victor gētiū q ꝫ est gloriosius victor fui. Domitor vitioz a diuicijs victus est. hec ille. ¶ 19° Viridarioz amenitate. s. q; in viridarijs amenissimis v̄ satur. Sz hoc ē vanissimū. Vñ petrarcha vbi supra dicit sic. Quis ñ nouit caietani littoris flexuz illū quo null⁹ sub celo pulchrioz. null⁹ amenioz illic iussu temulēti q crudelis Anthonij occisus ē Cicero. Et poterat vtiq; tāto viro locus ouemē ut post q̄p si Rome mori fato vetitū erat. florido in rure floretissim⁹ oratoz virq; optim⁹. Jgit loca delectabilia sepe infidijs opportuna fūt. dū licēti⁹ ibi laxiusq; degit auertisq; magis sensib⁹ a circūspectōe piculi. Nā q laqueo densis in fruticis fere et visco volucres facili⁹ in ramis viridib⁹ capiunt hec ille. Sic Adā in padiso q xp̄us in orto perierūt ut ptz. ¶ 20° gregū q armentoz numerositate. s. q; gregib⁹ q armentis diues gaudet. Sed hoc ē vanissimū. Vñ petrarcha vbi supra dicit sic. Gaudes semel. dolituras milies. Null⁹ dies sine rumoribus mestis ibit. Nūc irruerūt latrei tulerūtq; oia nec nō pueros gladio pauserūt ut preuoso illi. nūciatū est sem. Nūc bos cornu fregerit. nūc eq⁹ equus. nūc vagātē lup⁹ agnū. nūc infectū gregē mors inuaserit. Nota pestis quaz lucreti⁹ quāq; illū sequēs Maro descripserit. hec ille. ¶ 21° Piscinarū voluptate. s. q; pisces inclusos i piscinis q̄s extruxit habet. Sed hoc ē vanissimū. Vñ petrarcha vbi supra dicit sic. Nō puto felici⁹ extruxeis q̄p salomō. Cū te g̃ conuerteris adnūsa opa q̄ fecerūt man⁹ tue q ad labores in quib⁹ frustra fudaueris videb in oīb⁹ vanitatē q afflictōez aī ut vñ gauisus fueras fortasse doleas. iacturam expimās tpis q impense. hec ille ac. ¶ 22° cōiugis claritate. q; formosissimā vxorē duxit. Sz hoc ē vanissimū Vñ petrarcha vbi supra dicit sic. Accessit domina sponso. carnifex p̄ugnis. emula socrui. fālie ingū. assidu⁹ labor. anus pēnui. fūptus arcule ornamētū aule. diurnū spectaculū fenestre. lis nocturna cubiculo. zelus suspicōes q querele subeūt immōrale duellū domi habes. splēdidā seruitutez hec ille. ¶ 23° dotis infinitate. s. q; vxor maximā dotez intulit domi. sed hoc ē vanissimū. Vñ petrarcha vbi supra dicit sic. Multū dotata vxore mbil importuni⁹. mbil intractabili⁹. nil sibi nō licituz arbitratur que suas opes mariti cōpat egestati que viruū pascit dñam se putat ee nō sotiā. vnde dos ingredit inde libtas egredit. Qs bñ p̄uiderat Ligurgus cuius lege cautū fuit ut indotate nuberent ut vxores eligerētur nō pecunie. seueriusq; matrimonia sua viri cohercerēt cū nullis fremis dotis tenerent. vtiq; sapienter. Nā q vere multis in domib⁹ non viro vxor. ꝫ pecunia nubit auaritie. Et est vtiq; magna dos iugis frenū viri. hec ille ac. ¶ 24° Filioz a natiuitate. s. q; filios bonos genuit. ꝫ hoc ē vanissimū. vñ petrarcha vbi sup̄ dicit sic. Quāto meliores filij. tāto piculosioz odio tua est Nescis quā dulēdi materiā gignēdo q̄ fieris quos lacrimis adit⁹ intuā domū patefaceris q̄p tū in te ius morti miseriecq; prebueris. O miserere matres ait statius. O miseri pres. Nec time re nec spare. nec vota facere noueras. en discres tuo piculo. discres i breui vita lōgas curas terere ac. hec ille. ut ptz. ¶ 27° Filioz spetiositate. s. q; formosos q pulchros filios et filias habet. ꝫ hoc ē vanissimū. vñ petrarcha vbi supra ait. Magnū maribus discrimē. feisq; pmaximū. Jaz p̄mū pulchritudo q castitas raro cohītāt. Forma multos temptauit ac tēptādos p̄buit quosdā strauit q vel i crimē ipulit vel in mortē. Fuit ap̄ hebreos exemplū tēptacōis acerrime ioseph. ꝫ discrimē puidētia celestis in glaz vtit. Apud graios ypolitus à Belloroplō. Apud nos spurina ne temptaret̄ ꝑ priis se mamb⁹ deformauit. Nō apud p̄mos virgo Thamar. Nō ap̄ secūdos penolope. Nō ap̄ tertios romana Lucretia tuta fuit. hij fūt forme labil q ca ducē fruct⁹ q̄ nō opulētas tm̄ domos ꝫ ingētes vrbes q mag̃ iperia fūditus euertērūt Certe misi formosa eet helena. Troia māsisset in columis ñ tā formosa lucretia romanū regnū nō tā velociter corruisset ñ tā pulchra vgmea ñ taz cito illud decem virale imperiū defecisset. hec ille.

V26° Filioꝝ magñmitate.ſ.qꝫ filium fortẽ a magñ
mũ genuit·Sꝫ hoc ẽ vaniſſimũ·Vñ petrarcha
vbi ſ̃·dicẽ ſic Ad q̃d aliud interfecto filio Creõ ge
nuit·niſi magñmũ bellice laudis ardorez· Quid
euander in pallãte ſuo niſi nouã ghaz armoꝝ a
predulce deus p̃mi certaminis· Quid aliud pria
mus hectorẽ monet pauẽs·niſi ne achillẽ ſolus
expectet·Quid poſtremo geitrix achillis·timida
dũ diceret·Jã pelago terriſqꝫ meus q̃reꝫ achilles
2c̃·hec illa V27° Generi vnanimitate.ſ.qꝫ generũ
vnanimẽ a ocordẽ inuenit·cui filiaz tradat nup
tui·Sed hoc ẽ vaniſſimũ· Vñ petrarcha vbi ſ̃·
dicit ſic·Quãtũ ſane inter ſocerũ ac genez poſſit
eſſe diſcordie ut fileaz antiquã danay fabellã·in
ſup ſtilliconẽ cupiditate ĩperij a defũcti ſocerꝫ ge
neri oblitũ viuẽtis abũde Ceſaris atqꝫ põpei no
tiſſimũ exẽplũ eſt·hec ille·2c̃· V28° Filioꝝ diuga
bilitate.ſ.qꝫ filio generoſaz diugẽ diutẽ a formo
ſaz q̃ſiuit·Sed hoc ẽ vaniſſimũ· Vñ petrarcha
vbi ſ̃·dicit ſic·Quid ſcis an imortale illi tediũ·ti
biqꝫ dederis·an vtriqꝫ dãneſtimũ forte diſcrimen
Multe viros ſoceroſqꝫ phenum ofecere faſtidio·q̃
dã veneno·ferroqꝫ alie pemerũt· Quot hẽbat fi
lios egiſtus ſi nurũ nullã habuiſſet.c Jnuẽta ẽ q̃
precipiti libidine dominãdi a ſecũde ſortis ĩpacĩ
ens·quo maturiꝰ virũ ſeqꝫ regnãtẽ cerneret·gemi
tori pprio cã mortis cum fuiſſz: fuꝑ oſi corpꝰ cur
rũ ageret·Sꝫ hec patrũ merces quid ſperare delẽt
ceteri·hec ille·O res ſtupẽda ut pz· V29° Parentũ
tomitate.ſ.qꝫ pr̃em a matrem habet tonos a ſibi
amantiſſimos· Sꝫ hoc ẽ piculoſũ· Vñ petrarcha
vbi ſ̃·dicit ſic·Sepe em̃ ut dolor mortis filioꝝ·ſic
gaudiũ vite miſeras matres mori opulit· Patu
it hoc darius eo die quo reliq̃e cladis ad tñſime
nũ acceptę:romã ſparſo agmine repetebãt·Due
matres filijs quos ĩ atiẽ cecidiſſe referentib⁹ cre
diderãt cõſpectis inſpati gaudij nõ capaces effla
uũt ſpũs·hec ille· V30·Fratrũ eq̃tate.ſ.qꝫ fratres
gratioſos a pios habz·ß hoc ẽ vaniſſimũ· Vñ
petrarcha vbi ſ̃·dicit ſic·Parentes ſp amãt·fra
tres ſp inuidẽt·sepe deſpiciũt·raraqꝫ fratꝝ grãm
Naſonis ore veritas clamat Quãtus ſit amor fra
trũ·Michenei·Thebanicq frẽs ac romani ĩdicãt
Primos mundi frẽs aſpice·alter alteri⁹ oppeciſt
mãu·ſiquidẽ pthes rex pthoꝝ preꝺ paricidia ĩpa
trez ſiꝺ ac filiũ admiſſa:trigĩnta iſup pprios fra
tres trucidaſſe legiꝺ·hec ille· V31° Statis tñquilli
tate.ſ.qꝫ pſpere reb⁹ eũtib⁹ quieto a tranquillo
ſtatu oquieſcit·ß hoc ẽ vaniſſimũ Vñ petrarcha
vbi ſ̃·dicit ſic Memiſti q̃ apud ciceronẽ Jacõ
ille ait ſemi rodio dyagore leto Morere dyagora
inquit·Nõ em̃ in celũ aſcẽſurus es· Quid ãplius
expectet aĩus letus in hac rerũ tãta vtigĩme ñ ut
letus eẽ deſinat·triſtis eſſe incipiat Jtaqꝫ oportu
ne dyagoras ofilio paruit amici·ſpectãte q̃dem
a plaudẽte pplo inter filioꝝ victoꝝ ãplexꝰ a oſcu
la expirauit·Scriptũ eſt em̃ in liº noctiũ atticaꝝ
Ad fũmã plures gaudio q̃ triſticia piẽ·Dei veo
eſt illa vox·Stulte hac nocte repetẽt aĩam tuaz a
te·que ãt congregaſti cuiꝰ erit·hec ille 2c̃· V32° Mul
tay rerũ ptãte.ſ.qꝫ armis atqꝫ opib⁹ potẽs ẽ· Sꝫ
hoc ẽ vaiſſimũ·Vñ petrarcha vbi ſ̃·dicẽ ſic Quo
potẽtie magis·minꝰ in illã imperiũ fortũe tepide
ſe exerceat·Jn puis vterez elegit materiã·Jn mag
na lignoꝝ mole crepitantiꝰ ſeuit in cẽdũ· Magñ
pſpitas magne viaz facit aduerſitati·Nec facile
quẽq̃ plane miſerũ videb⁹ q̃ nõ valde felix hĩtus
ſit 2c̃· V33° pplĩ affabilitate.ſ.qꝫ pplus ipſũ amat
a bñ de eo extimat·ß hoc ẽ vaniſſimũ Vñ petrar
cha vbi ſ̃·dicit ſic·Quis illi ſcipiõib⁹ cariorꝝ c q̃s
camillo c q̃s rutilo ac metello c Quid themiſtoclez
loquar aut milciadẽ c q̃d ammonẽ aut ariſtidez c
q̃d theſea c q̃d ſolonẽ c q̃d hãmbalez c quid ligur
gũ c q̃ q̃ breuiter pplo fuerint cari·oĩm ẽ motus
finis a vel in cẽptũ vel ĩ odiũ verſus amor·atqꝫ
indigna reb⁹ p̃mia·labor·accuſatio·mors·exiliũ
cathene·Vanitas ẽ gaudere flatu tenui a incerto
Nõ hec laus·ß fortũa eſt tua·populi mos ẽ ut ſe
pe amet indignos·hec ille· V34° Principatꝰ ſin
gularitate.ſ.qꝫ dñs a p̃ceps ĩ patria ſua creatꝰ
eſt·aut etiã aliena·ß hoc ẽ vaniſſimũ Vñ petrar
cha vbi ſ̃·dicẽ ſic · Statũ certi laboris euẽtus ãbi
gui·ß ut plurimũ infelicis oſecutus es· Quis ale
xandri euẽtus·q̃s dyoniſij ſiracuſam·q̃s agrigẽ
tini phalaridis·q̃s ãmonis pem·q̃s dearci hera
dienſ·q̃s epirẽſ ariſtotinij·q̃s hiſparci athemẽ
ſis fuerit·mitto quos occidiſſe imortalis gloria
interfectorib⁹ fuit·Videb vſitatũ a coẽm tyrãno
rũ exitũ aut gladiũ aut venenũ·vereq̃ a ſatirico
dictũ dices·Ad generũ ceteris ſine cede a vulnere
pauci deſcẽdũt reges a ſicca morte tyrãni·hec ille
V35° Excit⁹ p̃cipalitate.ſ.qꝫ dñs ac rector mag
ni exercit⁹ extat·ß hoc ẽ piculoſiſſimũ Vñ petrar
cha vbi ſup̃ · dicit ſic · Horum tedia nemo faci
le atqꝫ moleſtias inſolentiaſqꝫ dinumeret·ß tu õ
nia expiendo nõ diſces · q̃to ſit ſatiꝰ ſolũ viuere
q̃ cuz multis legionib⁹ · Profecto nulle iniurie·
nulla pfidia·nulla crudelitas caſtrẽſiũ moribꝰ cõ
pande ſũt·Jntelliges p te ipſũ·q̃ ſit verus pueis
quoqꝫ notiſſimꝰ ille vſiculus· Nulla fides pietaſ
qꝫ viris q̃ caſtra ſequunt· Heu q̃ppuo p̃tio vẽale
genꝰ a inſtabile· q̃ leuib⁹ ex cauſis mutabũt a
ex militib⁹ fiẽt hoſtes 2c̃· V36° Claſſis inſtructibi
litate.ſ.qꝫ claſſez magnã in mari hz· ß hoc ẽ picu
loſiſſimũ·Vñ petrarcha vbi ſ̃·dicẽ ſic·Fortaſſis
vtiliꝰ tutiuſqꝫ vl breui ſcãno vl ſicco littore inſi
dias piſcib⁹ tetẽdiſſes·q̃ claſſe armata vim gẽ
tib⁹ intuliſſes Multis q̃dẽ claſſis eximia noriam
dedit audatiã·coqꝫ impulit ut optarent domi eẽ
Hoc a grañ Troia reduces caphareũ ad mõtẽ·
ſiracuſio athemẽſes in littore a carthagimenſes
ad egades ĩſulas didicere·multa fũt claſſib⁹ peri
cula·hec ille V37° Machinaruz exq̃ſibilitate.ſ.qꝫ
machinas oĩs generis habz puta·baliſtas·bõ
bardas·turres ligneas q̃s vulgariter dicũt mã
gana·ß hoc ẽ vaniſſimũ·Vñ petrarcha vbi ſ̃·di
cit ſic Tu fortaſſe glorioſius putas euertẽ vrbes
a videri in ãmis tui tpis policertes·ß nõ ſẽp vrbes
machinis eũtunt· Ceſar q̃dẽ bello gallico cũ ad
uerſus aduaticos turres maximas erexiſſz·pmũ

cõtẽptui hostib⁹ fuit q̃i tẽz ipossibilẽ hũanis viri bus molireť. Vbi aũt moueri a memb⁹ applica ri illas viderũt·e otẽptu in stupoꝛẽ ac pauoꝛẽ vsi obmissa defensione ad deditionez ofugere. At cũ librillis ipius Cesaris dux Brut⁹ ad massiliã eq erectis atq admotis parẽ stupoꝛez obsessis iiecerat·ſ nõ parez metum. Itaq nocte egressi·turres a machinas incẽderũt·hec ille. ¶ 38° Postiũ vm dicabilitate.ſ.q hostes habz in maib⁹ de quib⁹ vlciſci põt·Sed hoc est vaissimũ. Vñ petrarcha vbi supra dicit sic./Multo ẽ sanct⁹ multoq deforꝛmius obliuisci iniuriarũ q̃ vlciſci. Generosioꝛ nꝛ la est obliuio q̃ offense. Hãc sumus oratoꝛ sum mo duci sume laudi attribuit·q.ſ.mꝛ soleret misi iniurias obliuisci. Sume igiť et tu tibi hãc nobi lissimã obliuionẽ cesareã·hec ille. ¶ 39° Inimicoꝛ moꝛalitate.ſ. q inimicus moꝛtu⁹ ẽ·iõ gaudet. Sz hoc ẽ vanissimuz. Vñ petrarcha vbi supra dicit sic An otemmis ofiliũ notissimũ sapiẽtis. Noli inquit de moꝛtuo inimico tuo gaudere·sciẽs qm̃ oẽs moꝛimur a in gaudiũ volum⁹ venire. hec ille ac. ¶ 40. Pontificatus honoꝛabilitate.ſ.q põtifex creatus est Sed hoc est vanissimũ·vnde petrarcha vbi supra dicit sic. Qui ascẽdisse dicꝛis descẽdisti Juxta illud pphicum. Qui descendũt in mare navibus fatiẽtes opacõem i aquis multis qui ascẽdũt vsq ad celos a descendũt vsq ad abyssos q̃ rũ aĩa in eis tabescente pter negotioꝛ multiplitiũ pcellã:turbati fũt a moti fũt sicut ebri⁹ a ois sapiẽtia eoꝛ deuoꝛata est·hec ille. ¶ Post hãc declaracõez dixit scis Thõs aĩe deuote. O aĩa simpleꝛ iã potes intelligere vanitatẽ pspitatis hui⁹ seculi. Me tñ Belial glorieť in arguciis suis docebo te quo pacto illi rñdeas. ¶ Ad primũ dic q bona tpalia idꝛ dantur hõi ut subueniat paupib⁹ nõ ut ofumat in voluptatib⁹. Vñ.16.q.1.ca.reũ timim·dicit sic. Si q̃ fames a penuria a reũ oĩm egestas opprimit mundũ·sciamus hoc ex ira dei descendere q̃ se in paupibus si nõ accipiãt elemosinã fraudaĩ loquit·hec ibi. Vti g̃ pspitate bono rũ tpaliũ ad dilectõem dei a prim⁹ mercedez eternã pmereť. Sed hoc nõ facit pdigus. ¶ Ad secũ dũ dic q illa opa fiẽda fũt de iuste a licite acquisitis. aliť nõ pfũt fatiẽti Vñ Greg⁹.li°.12° moꝛal·dicit sic. Elemosina supbi diuitis eũ redimere nõ valet quẽ ppetrata simul rapina paupis ante di oculos ascendere nõ pmittit ac. ¶ Ad tertiũ dic q ecclesia a fides xpiana magis crescit adũsitate q̃ pspꝛitate. Vñ Hilari⁹ li°.a.de trinitate. dic sic Hoc habet pꝛiũ ecclesia dũ psequit floꝛet·dũ oppꝛimit crescit·dũ otemnit pficit·dũ ledit vincit dũ arguit intelligit·tũc stat cum supari videt ac. ¶ Ad q̃rtũ dic q optare tpalia ut hõ sm legem dei viuat fideliť ea dispẽsando meritoꝛiũ ẽ·aliť nõ iuxta illud·Dispẽsatoꝛes mꝛisterioꝛ dei. Sz cauẽ dũ est ne deroget qđ sequꝛtur. Dic iã queriť int dispensatoꝛes ut fidelis quis inueniať. ¶ Tũc aĩa grãs agẽs dꝛ a suis doctoꝛib⁹ de tali exhoꝛtacõne circa otẽptũ pspitatis a felicitatis reũ fluxibiliũ huiꝰ mũdi osolata abijt domũ in pace. Amẽ.

Dominica tertia quadragesime.
Sermo.19⁹.de pctõ discoꝛdie a pcialitatis.

OMne regnũ i seipm diuisũ desolabitur. Luc.11.ca. ¶ Quodie aĩa simplex fidelis a deuota accessit ad ecclesiaz a audiẽs missaz taz ex lectiõe epłe. Eph.5°.ca. q̃ ex lectiõe euãgelij ad uertit vnã oclusionẽ valde notabilẽ.ſ. Peccatũ discoꝛdie a diuisionis ẽ cã ois regni desolacõnis Rõ huiꝰ oclusionis ẽ ista. Nã discoꝛdia oppoñ coꝛdie.ſ oꝛdia ex caritate causať.ſ.inq̃tũ caritas multoꝝ coꝛda ciũgit in aliq̃s vnũ.q̃ quidẽ pncipaliter ẽ bonũ diuinũ.secũdario aũt bonum primi.discoꝛdia ꝑ ea racõne ẽ pctm̃.inq̃tũ huic oꝛdie otrariať. Sciendũ q discoꝛdia tollit cõ coꝛdãtiã tripliciť Vno mõ p se q̃ quid in humanis reb⁹ a motib⁹ dicať eẽ id q̃ est sm intẽcõem vñ p se discoꝛdat aliquis a primo. qñ scienter a ex intẽcõe dissentit a bono diuino a a prim⁹ bono in q̃ debet ocentiẽ a hoc ẽ pctm̃ mõrle ex suo genere ppť otrarietatẽ ad caritatẽ licet p̃m mot⁹ huius discoꝛdie ppť ipfectõez act⁹ sint pcta vialia Alio° p accidẽs q̃ q̃dez i hũanis actib⁹ ofideraťex hoc q aliq̃d ẽ preť intẽcõez. Vñ cũ intẽcõ aliq rũ est ad aliq̃d bonũ q̃ ptinet ad honorẽ dei vel vtilitatẽ primi.ſ vn⁹ estimat hoc eẽ bonũ.alius aũt habz otrariã opionẽ discoꝛdia tũc ẽ per accidẽs otra bonũ diuinũ vel primi a talis discoꝛdia nõ est pctm̃ nec repugnat caritati misi hmõi discoꝛdia fit vel cũ erroꝛe circa ea q̃ fũt de necitate salutis vel ptinatia indebite adhibeať. qꝛ oꝛdia que ẽ caritatis effect⁹ ẽ vnio voluntatũ.ñ vnio opinionũ. Vñ discoꝛdia q̃q ẽ ex pctõ vni⁹ tm̃.puta cũ vn⁹ vult bonũ cui alius scienť resistit·q̃q aũt ẽ cũ pctõ vtriusq.puta cũ vterq discedit a bono alterius a vtq diligit bonũ ppriũ. ¶ 3° mõ ex osequẽti. Nã discoꝛdia iportat disgregacõez voluntatũ·inq̃tũ.ſ.voluntas vni⁹ stat in vno a voluntas alteri⁹ stat in altero·q̃ ãt voluntas alicui⁹ ofi stat in ppꝛio puenit ex hoc q aliq̃s ea q̃ sua sunt prefert hijs q̃ fũt alioꝝ.Et q̃ mõ oꝛdia pueres crescit·sic discoꝛdia marie drlabũť·qꝛ vtus q̃to est magis vnita·tãto ẽ fortioꝛ a p sepacõez diuiť·ut dr in li° de causis. ¶ Dijs intellectis aĩa exiuit ab eccia vadẽs domũ cũ ppositio cauẽdi deiceps a pctõ discoꝛdie a oꝛdiť ãmõ viuere cũ oib⁹. Et ecce belial itẽdẽs eã ab hoc ppositio ꝛuocare ait. O aĩa simplex q̃ facile decipis tã leuiť credẽdo Volo tibi oñdere q discoꝛdia ñ est pctm̃. ¶ 1° sic discordaťab aliq̃ ẽ recedere ab alteri⁹ voluntate·ſ hoc nõ ẽ pctm̃.qꝛ voluntas primi nõ ẽ regula voluntatis alteri⁹ hõis.ſ sola voluntas diuina.g̃ discoꝛdia nõ ẽ pctm̃. ¶ 2° sic. Quicũq̃ inducit aliquẽ ad peccãdũ etiã ipse peccat·sed inducere iniquos aliquos discoꝛdiã nõ videť eẽ pctm̃ dicitur em̃ Act.23.ca.q̃ scies Paul⁹ q̃ vna ps saduceoꝛ a altera phariseoꝛ esset·exclamauit in cõcilio. Viri frẽs ego phariseus fũ.filius phariseoꝛ ac.a cũ hoc dixiſſz facta est dissensio inť phariseos a saduceos. g̃ ac.

3° sic. Pctm̃ precipue mortale in scis viris nõ inuenit. ß in scis viris inuenit discordia. Dicit enim act. 15° ca°. Facta ē dissensio inter paulũ a barnabã. ita ut discordarēt ab inuicē. g 2c. 4° sic. Nulli bñ dispositio debet placere pctm̃ mortale in primo. ß apls dicit Phil. p̃mo ca°. q̃daz ex otentione cristũ annũtiant a postea subdit. et in hoc gaudeo. ß a gaudebo. g 2c. Aia vero abijt tristis querens a osulens legũ doctores Cui mox obuiauit moyses a q̃ cũ ognouissz cãs mestitie sue. eo q p hec argumẽta videbat q etiã sci viri discordias amabãt: ait ostãs eã sup hijs. Ego mãt oñdaz tibi odusionẽ quã audiuisti esse verax testimonio quadruplicis legis. s.

Legis Naturalis.
Legis diuinalis.
Legis Propbalis.
Legis humanal.

Naturalis a hoc quadrupliciter. s. p ractões naturales. per phos morales. p poetas. per exẽpla gentiliũ. Rñtũ ad rationes naturales Sciẽdũ q pmo testimonio legis vnitas ocordie ostat ex ẽtu or. primo ex prijs singularitate. Filij em̃ eiusdẽ prijs puuli a mnocẽtes solent sibi inuicẽ omorari sic nos cũ simus filij eiusdẽ prijs celestis debem̃ sibi ouicẽ a p amorẽ eẽ vniti a p ocordiã iũcti. q sicut mẽbra q̃ sũt sub vno capite vnũ corp̃ ostituũt. sic filij sub eodẽ prẽ vnã domũ effitiũt. Ita a nos q̃ vnũ deũ habem̃ in celis. vnũ prelatũ in terris. vnã fidẽ in cordib̃. vnã legẽ in moribus. vnũ regẽ i tpalib̃: debem̃ eẽ vnũ p ocordie vnitatẽ. Matb. 23° ca°. Vn̄ ē pr̃ nr̃ q̃ in celis ē. Hec vnitas figurat p̃mo regũ. 1° ca°. vbi dicit Sauli Inuenient te tres viri ascẽdentes. vn̄ portãs tres panes. vn̄ portãs tres hedos a vn̄ portans lagenã vini Tres istiviri sunt pr̃ filiꝰ a spũssciis. Pater em̃ cui attribuit potentia habz tres panes. a tria q̃ in creatõe rerũ inuenit. s. nũerus. pondus a mẽsuã. ut 8r Sap̃. 11° ca° a ysa. 40. ca°. 8r Appẽdit tribꝰ digitis molez terre. Filius cui attribuit sapia hz tres hedos a tres naturas i vnitate psone. s. diuinitatẽ aiam a carnẽ. Gen̄. 40. ca°. Videbã corã me vitẽ in q̃ erant tres ꝓpagines. Spũs scãctus cui attribuit demẽtia hz lagenã vini a cõsolacõis a grẽ. Isti tres sũt vnũ. q vnus deꝰ. sic nos debem̃ esse vnũ. Joh. 17° Pat volo ut ipsi sint vnũ in nob sicut nos vnũ sumus. 2° Ex aĩ vnitate. q aĩus nr̃ debet esse vnus. ut q̃cq̃d vnꝰ vult alij sit velit Multa em̃ mẽbra sũt in vno corpore a tñ nõ habẽt nisi vnũ cor. sic a nos licz multi simus. vnũ cor a vnũ aĩm habere debem̃ Act. 4° ca°. Multitudinis credentiũ erat aĩa vna a cor vnũ in deo Fingũt poete a ouidiꝰ. q gorgone fuerũt tres sorores pulchre que sibi nõ habebãt nisi vnũ oculũ quẽ altera omodabat alteri cũ indigebat. Sic nos q̃uis sum̃ corpe plures. vnũ tñ cordis oculũ hãre debem̃ quẽ inuicẽ coniacem̃ Eze. 11° ca°. Dabo eis cor vnũ a spm̃ vnũ. 3° ꝓpter oformitate. q debemus esse vniformes a cões. exẽplo columbaz que sub vno tecto manẽt a cõez vitam sibi tenẽt. Cantic. 6° Vna ē columba mea. Sz mlti ut ypocrite hñt nõ vnitatẽ. ß duplicitatẽ similes aialibꝰ: quoz p̃mũ desup habebat fatiẽ aq̃le. secundũ subtꝰ habebat fatiẽ bois. tertiũ a dextris habebat fatiẽ leonis. qrtũ a similtris habebat fatiẽ bouis ut 8r Ezech. primo ca°. Sic isti anterius in pñtia sũt bones bemigm applaudẽdo. desup vero qñ sũt in dignitate positi sũt aq̃le p superbiã volando. In dextra ꝓsperitatis sũt leones alios otẽnendo a deprimẽdo. In similtra vero adũsitatis a indigentie sũt boues hũiliter ouersãdo a obsequẽdo. Nõ sic variati eẽ debem̃. ß sic 8r ibidẽ Vna erat similitudo ipsoz quatuor. Tal em̃ vnitas ē vtuosa. 2° reg̃. 14°. Virũ vnũ tu queris. ois ꝓpls erit i pace Hec vnitas a deo diligit. a duplicitas abicit. Matbei 2q. ca° Erũt duo in lecto vno. vnꝰ assumet. a alt relinq̃tur. 4° amoris integritate. q qñ silꝫ plura miscẽtur oponũtur a oficiũtur: sic se habẽt ad inuicẽ q̃litates vnꝰ ab altero p ticipant. sicut ex pluribꝰ elemẽtis fit vnũ mixtũ a de pluribꝰ gmis fit vnꝰ pannus. sic nos p amorem diuersa corda inuicẽ debem̃ vnire. Gal. q. ca° Oẽs vos vnũ estis Caritas em̃ ē sicut cementũ qđ facit de pluribus lapidibꝰ vnũ murũ inexpugnabilẽ. sic amor varia corda ligat a integrat a de pluribꝰ diuersis vnũ pietẽa nobile edificiũ formatEph. 2. ca. Ipsa est q̃ facit vtraq̃ vnũ ac. Rñtum ad phos morales. Sciendũ q ocordia est de iure morali a politico apđ ões gẽtes qđ ptz q̃dupliciter. p. dicim̃ ad Alexãdrũ dic sic. Nos bella nõ gerim̃. ß pacẽ moribꝰ nõ viribꝰ cõfirmam̃. Sola fortuna ē adũsus quaz sepe pugnam̃ a sẽp vicim̃. hec ille. Propter̃a dicebat Sen̄. li° de moribꝰ. Pacẽ habeto cũ boibꝰ cũ vicijs bellũ. Et fulgẽtiꝰ li° mithologiaz 2° dicit sic. Sapiẽtes viri maiorez cũ vicijs q̃ cũ inimicis pugnã gerũt. 2° Culi li° primo de officijs dicit sic. Quare suscipienda sũt bella. Vt sine iniuria i pace viuat. Itaq̃ in pace q̃ mibil hĩtura sit iniuriaz aut insidiarũ sẽp est osulẽdũ Bellũ ita suscipiat ut nibil aliud nisi pax q̃sita videat. Et philipica. 2. dicit sic Nullũ est armatoz presidiũ. caritate a benuolẽtia ciuiũ ciuitatẽ oz esse septã nõ armis. Nomẽ certe pacis dulce ē et ipsa res salutaris nec ē aliud q̃ trãquilla libtas. hec ille. 3° Juliꝰ celsus li° 3° de bello Gallico cesaris. dicit sic. Int duos bellãtes hoc vnũ tẽpus agẽdi de pace ē dũ sibi vterq̃ ofidit a pares ambo videntur. Oz si alteri paululum modo fortũa tribuerit vix vtet odicõibꝰ pacis q̃ supior videt nec equa pte otentus erit qui oia se habiturũ spat. hec ille. 4° ex puerbijs sapienti dicit sic. Principiũ ãt discordie ē aliq̃d ex cõi fuo facere. Quietissime nãq̃ viuerẽt boies si duo verba de medio tollerent. meũ. s. a tuũ Ab alio itaq̃ sẽp icipiat dissensio. a te aũt recõciliatio. hec ibi. Et Varro in sentẽcijs. dic. Alit ãt ocordia mores ad cohabitantiũ aios formare. hec ille. Rñtum ad poetas. Sciẽdũ q cõ cordia ē maxime necessaria ad vitaz bois. qđ pz q̃dupliciter. 1° primo Prudẽtius. dicit sic. Pax plenũ vtutis opꝰ. pax fũma labor. Pax belli exacti ptium. pretiũq̃ pidi. Nil placitũ est sine pace deo. nec munus ad araz cũ

cupias offerre ꝓbat. Si turbida fratrez mẽs im
paccati sub pectoris odꝛit antro. Meritoꝛ clausu
la pax est. Nõ inflata tumet. ñ inuidet emula fri
Omnia ppetit patiẽs atq; oĩa credit. Nũq̃ lesa do
let. cũcta offensacula donat. Occasiũ lucis vemia p̃
currere gestit. hec ille. 2° Prosper dic sic. Moꝛib⁹
in sãctis pulchra est cꝛdia pacis Spernũt mũ
di prelia. pace dei. hec ille. 3° Lucan⁹ li° 2°. dicit
sic. Minima rez discꝛdia turbat. Pacez sũma te
nẽt. Et lib°. 10. dicit sic. Nulla fides pietasq; viris
qui castra sequũt. Venalesq; man⁹. ibi fas vbi
maxima merces. 4° Ouidi⁹. li° 3° de arte dic sic
Cãdida pax homines. trux decet ira feras Et cato
ait. Ira odiũ generat. cꝛdia nutrit amoꝛez ac.
Cõcꝛdia ei ẽ aioꝛ indirupta quedã a vnita cõ
plexio ac. 5 Rũtum ad exẽpla gẽtiliũ. Sciendũ
q̃ tãtus est amoꝛ patrie. q̃ oẽ periculũ ẽ sustinen
dũ ꝓ illius salute a hoc q̃druplicit. ꝓmo tacõe
maiestatis. Vñ valeri⁹. li°. 7. ca. 6. dicit sic. Pie
tas patrie exhibeat cuius maiestati etiã illa que
deoꝛ numĩb⁹ equat. auctoꝛitas pntũ vires suas
subiecit. fraternaq; caritas equo aĩo ac libenter
cedit. sũma q̃dez cũ rõe. Quia euersa domo interꝺ
rei publice status manẽ põt. vrb ruina penates
oĩm secum trahat necẽ est. hec ille. Exẽplũ ponit
btũs Aug⁹. li° 2° de ciui. dei. 20. ca. Carq̃nus sup
bus vltim⁹ rex romanoꝛ cũ expulsus eẽt ab vr
be ꝺtulit se ad porsemã regez Etusine ciuitatis fa
mosũ virũ a potentẽ. potẽs ab eo auxiliũ. Porsen
na igit vemẽs cũ exercitu valido. vrbem grauissi
ma a diutina affligebat obsidione. Mutius sce
uola licentiaz pecit a senatu. ut castra Porsenne
adire posset. Qua obtẽta pueit vsq; ad sedẽ regiã
vbi scribã regi assidẽtez occidit. Cõprehẽsus vero
a ad regis tribunal duct⁹. fass⁹ ẽ se ciuẽ cẽ roma
nũ a cã interfitiẽdi regẽ vemisse a se ꝓ equali hr̃e
occidere a occidi dicẽs a patia facere oĩa romanũ
eẽ. Cuz aũt rex iuberet eũ ignib⁹ torreri. ut ab eo
plus negocii extoꝛqueret. Muti⁹ extẽdẽs manuz
sponte in ignẽ inobilit tenuit. donec rex ipse hoꝛ
rore pcussus. iuberet eũ ab igne amoueri dicens
ei. Abi. magis in teipm q̃ in me hostilia ausus.
liberũ te hinc dimitto. Tũc Muti⁹ q̃i volẽs vicez
regi rependere a meritũ ait. Qꝺ minis extoꝛquere
nõ potuisti: nũc a me sponte accipe Scato inãt q̃
trecẽti ꝺiurati sum⁹ pncipes iuuẽtutis romane ut
te hoc mõ inuaderem⁹ mea soꝛs ꝓma fuit. Ceteri
eodẽ mõ vnusquisq; ꝓ suo tpe cũ opportunitas fu
erit ꝺsile attẽptabũt. Qꝺ audiẽs rex a ꝺsideranꝫ
magnitudinez piculi si trecenti iuuenes q̃ tãq̃ ni
hil haberent moꝛi vite sue insidiarent assidue. le
gatos mittit q̃ romanis vltro ꝺdicõnes pacis fe
rãt a firmata pace ab obsidiõe discessit. 2° racõ
ne ꝺmoditatis. Vñ tulius in rethoꝛica. 2. dic sic.
Qm̃ oĩa comoda puenerũt ex patria. nullũ inco
modũ ꝓ patria tolerare ẽ graue putãdũ. Exem
plũ ponit btũs Aug⁹. li° 2° de ciui. dei. 20. ca. Cuz
anno. ccc°. xc°. ab vrbe ꝺdita. Rome in medio foꝛi
terra dehisces a se apies specũ fecisset ꝓ fũ ditatis
horribilis. rnsũ est a vatib⁹ q̃ si romaĩ vellẽt suã
rem publicã ppetuã eẽ. illud in quo plus posset
a excellerẽt illi hi atui deuouerẽt a eo ipm imple
rẽt. Curti⁹ igit inẽptat⁹ romanos viris a armis
pcipue excellere se in illo⁹ anteũ armat⁹ a eq̃ insi-
mmsit Sup quẽ ciues oẽs certatim honoꝛis gra
frumẽta iiecerẽt. Vñ Valeri⁹. li° 7° ca. 6. dicit sic.
Mag̃ postea decoꝛa in foꝛo romano fulserũt. nullũ
tũ hodie ẽ q⁹ pietate Curcii erga patriã darius
obfuer exẽplũ. pncipatũ gle obtinẽs. Proptea
oꝛati⁹. li°. 1. carminũ dicit sic. Dulce a decoꝛ ẽ pro
patria moꝛi. 3° rõe obligacõis a imortalitatis.
Vñ tuli⁹. de tusculanis questiõib⁹. li°. 1. dicit sic
Nemo vnq̃ sine mag̃ spe imortalitatis se ꝓ pria
offert ad moꝛtez a nescio qũo iheret in aĩs hoim
q̃i seculoz q⁹ꝺã augurioz futuroz. Idq; in maxi
mis ingenijs a excellẽtissimis aĩs a existit maxime
a apaꝛet facilime. Quo q̃dez dcpto q̃s tã amens
eẽt q̃ sp in laboꝛib⁹ a picul viuẽt. Exẽplũ põit hea
tus Aug⁹. li° 2° de ciui. dei. 20. ca. publio decio cũ
ꝺsul eẽt cũ Maulio toꝛq̃to in bello ꝺtra latinos no
cte ꝓ visionẽ apparuit. Decio q̃dez augusti hĩt⁹ di
cẽs. q̃ ex vna pte cadẽt ipatoꝛ in illo bello. ex alia
exercit⁹ a cui⁹ exercit⁹ ipatoꝛ secuz exercitu adũ
so moꝛti a dijs infernalib⁹ deuoueret. illi⁹ exerci
tus vinceret. Cũ g̃ in plio postmodũ ꝺmisso simi
stũ coꝛnu cui deꝯ pꝛat cedẽt hostib⁹ deuouit se
deti⁹ a exercitũ hostiũ moꝛti a dijs infernalibus
hijs verb Iupit mars pr̃q̃rine. a romule. bellona
a dea belli. Lares. a dij patrij. diui iouenfiles. a sal
tatoꝛes iouis. dij idigites. a de hoib⁹ dij facti. dij
quoꝛ est ptas nroꝛ hostiũq̃. dijq; manes. a ꝺ ñ
moꝛtuoꝛ. Vos precoꝛ veneroꝛ vemã peto feroq̃
a cupio. ut vim. a potẽtiã victoriãq; pꝛo romano
q̃ritũ. a q̃ appellant quirites. ꝓsp̃etis. hostesq; q̃ri
tũ teꝛꝛoꝛe formꝺine moꝛteq; afficiatis. Et sicut v
bis nũcupaui. a palaz a q̃i in pñtia testiũ dixi. ita
ꝓ re publica q̃ritũ a exercitu legiomb⁹ a auxilia
rijs pꝛi romani q̃ritũ mecũ deuoueo. dijs mani
b⁹ telluriq; legiões auxiliaq; hostiũ. Decius veꝛo
statim hoc facto armat⁹ in equũ exilies se in medios
hostes immsit. Visus ẽ aũt ipe vtriq; exercitui eo
tpe aliquãtulũ nobilioꝛ a excellẽtioꝛ q̃ quisq̃ ab
hoib⁹ videri soleat. Statiq; teꝛꝛoꝛ q̃ pri⁹ romãos
inuaserat. latinos inuasit a decio imfecto cecidit
exercit⁹ latinoꝛ. Cõsilr decij fili⁹ ei⁹ cũ bellũ gere
ret ꝺtra tuscos in quoꝛ auxiliũ galli venerant a
ipse iã q̃rto ꝺsul existẽs videret exercitũ cui pẽat
gall cedẽ. educẽs ad memoriã factũ sui pũis mõ
fili se iferis deuouit a ipõ imfecto vicit exercit⁹ ro
manoꝛ. Vñ valeri⁹ vbi. s. dic. Itaq; ꝺmoscẽ ar
duũ ẽ. vtꝛ romana cãtas decios vtilius habuit
ducẽs. an amiserit. qm̃ vita eoꝛ ne vinceret ob
stitit. moꝛs fecit ut vincẽt. Et Titꝰ liui⁹ li°. 8. de
vrb oꝛigie dicit. q̃ ꝺsul a pꝛoꝛ dux exercit⁹ potu
it si voleb at. ñ seipm ꝙ aliũ militez quecũq; de le
gioe romanoꝛ scripta ꝓ salute sui exercit⁹ deuo
uere. Sciẽs q̃ in ptate hoim fuit aliq̃ mõ pax a bel
lũ. ꝙ demões pñt ꝓ fuicõ eis ipe so decidẽ illo⁹ q⁹ ẽ
in ptate alteri⁹ hois velle a nolle. Sã ipi pñt terre
hoies ne bellẽt excitaẽ hoies ad bellãꝺ si ꝓmittãt

nō tñ q̄ possint ipsā volūtatē necessitare ꝑ Permittunt ā̄t a dō terrere vel excitare mētes hoīm scōm differētiā a q̄litatē vitioꝝ q̄b⁹ succūbūt ꝑ Nā scōm hoc sepe demones accipiūt ptātem sup hoies·iō possunt si pmittant causare passiones a motus ipsi⁹ appetit⁹ sēsitiui q̄s seq̄t coitas hoiz p̄cipue maloꝝ a sic cāre bellū a pacē· tñ volūtas hois sp est cā·q̄ sibi pmittit magis vel min⁹ posse· ñ tñ dyabolus eā potest necessitare// 2° rōe vemigmitatis· Vñ Gualter⁹ i alexandreide li° p̄mo dicit sic O patrie natalis amor sic allicis oēs Exēplū poit valeri⁹ li° 7° ca° 6° dicēs q̄ themistodes dux athenien siū ex ingratitudine ciuium suoꝝ ab athenis pulsus: adhesit regi persi psarū cui⁹ fact⁹ dux bellī ut veniret ꝺtra patriā suā·tñ sua vemigmitate abstimuit· Et dū sacrificaret thaurū ne ꝺtra patriā veniret īmisces q̄d mortiferū thaurinū sanḡnez positū in pathera vel cuppa·hausit a mortuus ē q̄si videret hoc in deuotionē deoꝝ facere Sua em̄ mor te id effecit q̄ gretia nō habuit indigētiā alteri⁹ themistodis·q̄ si themistodes voluisset ire ꝺtrā gretiā·oportuisset q̄ gretia hēret aliū themistodez·nōbile p̄cipē q̄ defendēret eā·hec ibi Ecce q̄nta vemigmitas

Secūdo declarat eadez ꝺclusio testimonio legis diuinalis Sciēdū q̄ discordia oīt ex q̄duplici causa// primo em̄ ex eminētia sublimitatis· Nā grauis a pūsa discordia facta ē inter absalō a dauid ꝓpt ambitionē dñandi· 2° reḡ· 16° ca° Propter superbā a durā mīsionē quā fecit roboaz ꝓp̄o diuisū est regnū·3° reḡ·12° ca°// 2° ex nocentia cupiditatis· Nā inter multā subaz quaz habebat abrahā a loth·facta ē discordia inter pastores eoꝝ·Geñ·13° ca° Quia iacob decepit esau in hereditate a bñdictōe p̄na·facta ē discordia maxima inter eos·Geñ·26° ca°// 3° ex inuidētia fraternitatis· Patet ex prima discordia q̄ fuit inter caim a abel quam mouit sola inuidia caim·quia muneꝝ abel domino placuerunt·Geñ·4° capitu· Occiso phylisteo ex vtute dauid a auditis cātantib⁹·Saul percussit mille a dauid·x·milia Saul motus inuidia psecutus ē dauid·p̄· reḡ·18° ca°// 4° ex fraudulentia carnalitatis Nā occasione dyne quā sych̄e oppressit facta est discordia inter ipsū a filios iacob a multa homicidia fūt secuta Geñ· 34° ca° Propter vxorez leuite facta ē dissensio a discordia maxima inter filios bēiamin a filios isrl a homicidia multa fūt secuta·Judic̄·20·ca° Propt vxorez sampsonis alteri traditaz facta est discordia inter ipsū a phylisteos·Judic̄·17° ca°.

Tertio declarat eadē ꝺclusio testimonio legis prophalis·Sciēdū q̄ discordia ē detestabil quadruplicit· p̄mo rōe punic̄ōnis Vñ deut·13° capi·dr sic·Indicatū est mihi in toto orbe terraz ꝓp̄m eē dispū qui nouis vteret legib⁹ a contra oīm gētiū fatiēs ꝺsuetudinē regū iussa ꝺtēneret a vnūsaz ꝺcordiā nacōnū sua dissensiōe violaret q̄d cū didicissem⁹ videtes vnā gentē rebellē adū sū oē hoīm gen⁹ puersis vti legib⁹· nūisq̄ iussionib⁹ ꝺtraire a turbare subiectaz nob̄ puintiaꝝ pacē atq̄ ꝺcordiā: iussim⁹ ut q̄cūq̄ tales inuēti fuerint cū ꝺingib⁹ eoꝝ ac libris deleant ab inimicis suis·nullusq̄ eoꝝ misereat·hec ibi// 2° rōe abhoīnacōis·pu·6° capi·Sex sūt q̄ odit de⁹ a septimū detestat aīa eius·Oculos sublimes·linguā mēdacē·man⁹ effundētes sanguinē innoxiū·coꝝ machinās cogitacōes pessimas·pedes veloces ad currē dū in malū·pferentē mēdatia·testē fallacē a eū q̄ seminat inter frēs discordias·hec ibi// 3° rōe abiectōis·Jere·17° capi· Ve mihi mat mea q̄re genū isti me virū tire·virū discordie in vniuersa terra Nō fenerauī nec fenerauit mihi q̄sq̄p· Oēs male dicūt mihi// 4° rōe ꝺminacōnis·Zach·8·capi· Hec sūt vba q̄ facietis·Loq̄mini veritatem vnus quisq̄ cū primo suo a vnusquisq̄ malū ꝺtra aī cū suū ne cogitetis i cordib⁹ vīs·Oia em̄ hec odi dicit dñs·Veritatez tm̄ a pacē diligite dicit dñs· hec ibi·Ex q̄ patet q̄ falsitas a discordia sūt ḡuissima pcā que possint fieri ꝺtra primū a destruētia oēm honestatē viuendi ac̄.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio legis humanal·Sciendū q̄ circa ciuitatē ut ꝺseruet in bona pace a ꝺcordia sūt obseruanda quatuor// p̄mo integra ē diligēt custodiēda ne destruat Nā duplici custode gubnat·vno intrinseco·s·rōe ad quā ptinet oīa gubnare·alio extrīseco cui⁹ interest subditos gubnare de cui⁹ officō habetur·ff·de offitio p̄fecti vigilū·l·nā saluē·in ff·veteri li° prio·vbi lex oñdit q̄ ad offitiū isti⁹ prefecti ptinet p totā nocte vigilare a armat⁹ ciuitatē circuire a āmonere ut quilibet in cenaculo aquā habeat p̄ igne nociuo extinguēdo a q̄ null⁹ ignē nocere pmittat a inedriatos puniat·Sic ratio se debz hēre q̄s tū ad securā custodiā oīm sēsuū a mēbroꝝ corp̄is a potētiaꝝ aīe·Jere·pri·Dedi te in ciuitatē munitā·Et Eccl·15° ca° Ciuitas pua et pauci viri in ea·venit ꝺtra eā rex magn⁹ a dyabolus a vallauit eā·Et inuētus ē in ea vir paup et sapiēs a libauit eā sapia sua·Quia si cītas regat sapia a rōe optīe in ꝺcordia gubnat·Ait em̄ boetius Platonez dixisse btās fore res publicas si eas aut sapiētes regerēt aut eaz rectores sapie studerent·Platonis q̄b dicta sunt hec·Si sapie forma oculis videri posset maxime ad amorē sui oēs excitaret// 2° dirupta ē viriliter repanda ne defectus videat·Et ad hoc debēt subditi p custodes cōpelli ut hī·ff·de dāno infecto·l·ad curatoris·i·ff· nouo li° pri·Ad curatoris īq̄t rei publice offitiū spectat ut dirupte dom⁹ a dño refitiat·Glō·ordinaria ibidez dicit·q̄ sic potes ponere casū·dom⁹ alicuius dirupta erat·curator rei publice curaē debz q̄ dom⁹ illa refitiat cū forte deformat ciuitatez·q̄ ad ipsū ptinet ne ciuitas ruinis deformet q̄ si dominus noluerit eā reficere ipe refitiat a nō restituat dño misi ipe reddat expēsas·Et·ff·de ꝺtrīh̄eda empcōe·l·senat⁹·in·ff·veteri li° 18°·dr q̄ nullus destruat edifitia sua iā facta ne vrbs ruinis deformet·Quāto magis curandū est ut pcialitates a discordie ab vrib⁹ coitatib⁹ a societatib⁹ amoueant// 5° repata ē in bono statu specialiter tenēda ne defectū patiat· Ciuitas em̄ ñ recipit q̄s ē ei

legatū·misi dū est ciuitas·ut ptz·ff·quib⁹ modis vsus fructꝰ amittit·l·vsus fructꝰ·vbi dr·Si vsus fructꝰ ciuitati leget a aratrū in ea ducat: ciuitas eē desinit ut passa ē Cartago· iō q̄ q̄ in morte desinit habē vsū fructū·hec ibi·Idē mō ciuitas plena ptialitatib⁹ a discordijs nō ptipit bona natura p homicidia·nec bona fortūe p deuastacōez agrorū·vineaꝝ·domoꝝ·q̄ ofumūt diuisiomib⁹ hoīm ac̄ ℣ x° reformata est ab hostib⁹ fortit defendēda ne opprimat·Nā sicut tpe pacis iustitia legibus obseruat·ita tpe iusti belli iniuria armis vīdicatur·Vnde lex ista duo onectit·ut hēt Institutā·i phemio vbi dr·Impatoriā maiestatē nō solum armis ornatā·ꝫ etiā legibus oportet eē armatā ut vtrūq̄ tēpus belli videlicet a pacis: possit recte gubnari Quia fm glosā·Arma onectit cū legib⁹ cū nec leges sine armis nec econuerso: recte gubernātur·Lex em̄ phibet ne milites ageū emāt i terra seu puicia in qua debēt opa bellica pagere ne studio culture a militia reuocent·ff·de re militari ·l·milites Quia fūma laus militie est cōi vtilitati intēdere· ℣ Postq̄ vero moyses declarauit cōdusionē predictā ait amē deuote·Que ego noui fideliter te docui·Sed ecce hic ē scūs Thomas de Aq̄no doctoꝝ noui testamēti q̄ diriget vias tuas ad custodiendū legē dei·Ad quē accessit aīa deuota astāte moyse p sue oclusiois clariori noticia·Cui scūs Thomas inqt·Ego oīdā tibi oclusiōez tuā eē veram a catholicā testimonio legis q̄druplicis.s.

℣ Legis Euāgelice·
℣ Legis Apostolice·
℣ Legis Canonice·
℣ Legis Ecclīastice·

Euāgelice Scien dū q̄ xp̄us illaz pbauit quadruplici testimonio· primo Matb·12· ca·dr·dñe nonne bonū semē seminasti in agro tuo vnde ḡ habet zizania.s. discordias·Ait illis·Inimicus hō hoc dyabolus hoc fecit·Alligate ḡ zizania fasciculos ad oburendū hoīes seditiosos pturbatores pacis rei publice de ciuitatib⁹ expellite· ℣ 2° Mar·13·ca·dr·Exurget gens sup gētez a regnū sup regnū·Tradet autez frat fratrez in morte a pr̄ filiū a ofurgēt filij i patres a morte affitiēt eos·Vos aūt videte vt cauete ab hijs dissensiōib⁹ a sedicōib⁹ ℣ 3° Joh·10·ca·dr· dissensio facta est inter iudeos pter sm̄ones Jbu·dicebāt aūt multi ex ipīs· demoniū habet a isanit: q̄d eū auditis.s. Alij dicebāt hec verba nō sūt demoniū hūtis·Nūquid demoniū pōt ceoꝝ oculos aperire.s. querebāt ḡ eū apprehēdere a ipse exiuit de mambꝰ eoꝝ·hec ibi·q̄ ab hoīb⁹ seditionibus dēditis fugiēdū est·Sicut fecit Jhs ℣ 4° luc· 6·ca·dr·Bonus hō de bono thesauro cordis sui pfert bonū·Et malꝰ hō de malo thesauro pfert malū·Ex abūdantia em̄ cordis os loquit·s.q̄ ex prava a puersa voluntate pcedūt dissensiones a discordie que oīno abitiēde sūt a exterminānde a ciuitatib⁹·Sup q̄ ponūt·2·oclusiones in euāgelio a in epla· ℣ Prima oclusio Quicūq̄ solū osentit corde a voluntate alicui diuisiomi·discordie·ptialitati in aliq̄ re publica subornte: peccat mortalit·pbat̄ oclusio· p̄mo rōe dei·Nā deꝰ ē caritas·Diuina āt caritas habet effectū triplicē·p̄mꝰ ē viuificatiē q̄ mortuos p culpā viuificat p grām·vñ de pma dist·A·in fine dr sic Sine caritate nō est vera salꝰ Et·1·Petr·4·Caritas opit multitudinē pcatoꝝ·ꝫ p tialitas cordis mortificat vivos cum ab eis auferat grāz·Nā sic ex sepacōe aie a corpe seq̄t mors corpalis·sic ex diuisiōe ptiali seq̄t sepacō caritatis q̄ est vita spiritualis· 2ª ē congregare ut ptz in p̄mitiua eccīa·Vñ dr·Jnuenit eos concordes caritate a illustrauit eos iundās diuinitas deitatis·Sz ptialitas congregata sepat cum corda mortua fuerit p absētiā caritatis dei·Col·3·ca·Sup oīa caritatē hēte q̄ ē vinculū perfectōis a pax xp̄i exultet in cordibꝰ vr̄is·in q̄ a vocati estis in vno corpe a ḡti estote·3ª ē multiplicare·1·Cor·8·ca·Caritas edificat·ꝫ ptialitas cordis sepata dissipat·ut patet Res publica ut hēat caritatez dei debet ordinari legū rectitudine Vñ Amb°·in exameró·dic sic·hic rei publice vsus ē·leges oīb⁹ eē cōes·atq̄ obseruari eas deuocōe cōi: vno oēs teneri vinculo nō alij ius eē q̄d alij sibi itelligat nō licē·ꝫ q̄d liceat vni licē oīb⁹·eē etiā cōem reuerētiā patrū q̄z ofilio res publica gubnet·Cōe oīb⁹ vrbis domiciliū cōis cōsuacōis offitiū·Vnū p̄scriptū oībus· vnū eē consiliū·hec ille·iō misi rectis legib⁹ res publica gubnet nō diu stabit·qꝫ xij⁹·abusiōis gēdus est pl's sine lege·quā dū ostēnit p diuīsas erro q̄ vias laqueū pdicōis incurrit·Sz oīm legū iamis est cēsura·in diuine legis ymaginē gerat·p̄terea oēs leges dūt emanare a lege diuina Vñ Aug⁹· in li° de ciui·dei·dic sic·In ciuitate dei rex ē veritas lex caritas·digtas eqtas·pax felicitas·vita etnitas·Sz in cūtate dyaboli econtra·rex falsitas·lex cupiditas·digtas iniqtas·lis felicitas·vita tpalitas Jsta rectitudo legū notat in p̄ma pte euāgelij vbi dicit·Erat· ℣ 2° pbat oclusio rōe xp̄i q̄ ut hō ē caput nostr̄·Et sicut deꝰ dedit nob⁹ preceptū de dilectōe diuina·sic xp̄us de dilectōe fraterna·Joh·15· Hoc ē preceptū meū ut diligatis inuicē·Seq̄ aūt p̄ceptū xp̄i sequit tria bō·p̄mo cū xp̄o conformitas qm̄ fraternal dilectio facit mēbr̄ xp̄i·Epb·5·cap· Oēs sumꝰ inuicē mēbra·Sz ptialis diuisio facit hominē mēbr̄ dyaboli·Joh·8·ca·Vos ex pre dyabolo estis ac̄ ℣ 2° cū xp̄o vnitas·qꝫ fraternalis dilectō p trāsformacōez cū xp̄o vnit: congaudes se eē mēbr̄ cū mēbris xp̄i·ps·Ecce q̄ bonū a q̄ jo·hafr·in vnū·Sz ptialis diuisio p nequissimā trāsformacōez cū dyabolo corda subingat ipio suo· ℣ 3° cū xp̄o etna hereditas· qm̄ fraternalis dilectio ducit nos ad vitaz eternā·1·Joh·3· Scimꝰ qm̄ trāslati sumꝰ de morte ad vitaz·qm̄ diligimꝰ frēs·Sz ptialis diuisio p discordiā ducit nos ad eternā dānacōez·Ibidē·Qui nō diligit manet in morte· Res publica ut hēat caritatē xp̄i oportet ut ordinetur iustitie solidātis equitate·Amb°·li°·1·de offic̄is dicit sic·Justitia ē que suū cuiq̄ reddit·alienū nō vendicat·vtilitatē pr̄iā negligit·ut seruet cōez equitatem·Justitie ps p̄ma ē in deū·secūda in patriā·scia i pntes·q̄rta in oēs·In ea ei cūtate iustitia ē in q̄ xp̄us ductor et rector est·Sap·1·ca·

diligite iustitiã qui iudicatis terrã·iõ 8r ĩ euãgelio· Bs·q̃ ẽ sol iustitie·Malach·p̃mo ca° iii° ꝓbat cõdusio rõe ꝓmi cui⁹ dilectio ẽ approbata apud deũ Ecd·2 T° ca° In trib⁹ bñplacitũ est spiritui meo q̃ fũt ꝓbata coraz deo a hoĩb⁹·Concordia fratꝝ Ecce exẽplaritas·amor ꝓmor Ecce cõformitas·Vir a mulier bñ sibi ꝺsẽtiẽtes Ecce vnitas·Res publica ut hẽat caritatez ꝓmi oz ut ꝺmeat·Cõcordia vnitatẽ cõnectẽte·Vñ Salustiꝰ recitãs vba Scipiõis ait·Ego imq̃t trado vob regnũ firmũ si tom eritis·itecille si mali·Cõcordia p ue res crescũt·discordia vero maxime dilabũtur duas em̃ res natura dedit hoĩ q̃ validũ ipsũ fecerũt: racõnẽ·s·p quã se ipsũ regeret a societatez p quã dominiũ oim creaturaꝝ ei dedit·ps̃· Oia subiecisti sb pedib⁹ ei⁹·iõ im oĩ re publica debet vnitas principari ne fiat diuisio·ꝓpter q8 rectores reipublice antiq̃tus si pus erãt discordes· postq̃ assumebãt ad regimẽ mutuo ĩter se ꝺcordabãt ut pz de Marco emilio lepido et de fuluio flacco q̃ existimabãt eos nõ oportere p̃uatis inimicicijs dissidere q̃ publice fũma iũcti essent ptãte ut dic̃ valeri⁹ li° 4° ca° 2° Sed nõ est vera ꝺcordia nisi vbi regit caritas q̃ oẽm pcialitatẽ a diuisionẽ expellit·iõ 8r in euãgelio·Matẽs v° 4° ꝓbat eadez cõdusio rõe hitus vitiosi· Dicũt em̃ quidã ptiales a seditiosi excusãtes se q̃ taliter ꝺsẽtientes pcialitati q̃ si nõ intẽdũt nocere ꝺtrarie pti nõ peccãt mortaliter cũ illa diuisio cordialis ñ noceat ꝓprio Sed ut dicit·ps̃· Ad excusãdas excusationes ĩ peccatis cũ hoĩb⁹ opantib⁹ imq̃tatẽ· Licet em̃ tales nõ intẽdãt nocere actu·tñ intẽdũt habitu· Res em̃ publica ordinat fidelitate mutua adiuuante Nisi em̃ in ptib⁹ ei⁹ a mẽbris sit vera fidelitas·s· absq̃ cordis malinola ꝺuersacõe a absq̃ gestus dolosa dissimlacõne a absq̃ opis puersa defraudacõe nõ poterit regi nec diu durare hec fidelitas fuit in magna reuerentia apud antiq̃s Vñ cato dixit eã hẽre tẽplũ cũ ioue in capitolio ut narrat Tuli⁹ lib° 3° de officijs scdm illud Ennij· O fides apta pinis·a·ẽ fastigio tẽpli· Sz hodie nulla scã societas nec fides regni·q̃ ut dicit egisipus li° p mo. q̃dã mutauit fidẽ cũ tpe Jere· T° ca° Circuite vias ihrlm·aspicite a ꝺsiderate a querite in platheis ei⁹: an inueniatis virũ querentẽ fidẽ a facientẽ inditiũ a ꝓpitius ero eis· Et q̃ nõ est vera aicitia nec vera vtus vbi nõ est vera caritas·iõ non est vera fidelitas misi quam efficit diuina caritas ꝓterea in euãgelio 8r·demoniũ·s·q8 aufert verã fidelitatẽ· iii° T° ꝓbat ꝺcdusio rõe p̃ue intẽcõis· dicũt em̃ ptiales q̃ iõ sequũt pcialitates· q̃ ĩ aliq̃ casu intẽdũt ꝓdesse vel sibi a familie fue·vel etiã amicis·Sed tale bonũ est accidẽtale· malũ autez cui ꝺsẽtit ẽ eẽnciale·ps̃· Ab occultis meis mũda me domine a ab alie·p·s·t· Si·m·nõ fu·do·tũc ĩ mac·ero·Res em̃ publica ordinat ꝺsilio salubri dirigẽte· pũ·2x° ca° Ubi salus vbi multa cõsilia Raz pua fũt foris arma vbi ꝺsiliũ est domi ut pz de solone q̃ plus ꝓfuit ciuitati athẽniẽsiũ fuis cõsilijs q̃ victoria themistodis· q̃ bellũ fuit gestuz ꝺsilio senatus·q̃ solone fuit ꝺstitut⁹·Vñ tulius li° de senectute dicit sic· Nõ viribus aut velocitate corporis res magne gerũt·ꝫ ꝺsilio·auctoritate a sentẽtia·Robã qui derelicto senũ ꝺsilio acq̃uit ꝺsilio inuenũ: amisit regnũ·3° regũ·12° Bonũ ãt ꝺsiliũ a diuina caritate ꝓficiscit q8 nõ habet a ptialib⁹·iõ 8r in euãgelio·a illud eat mutũ·s·a bono ꝺsilio· vi° 6° ꝓbat ꝺcdusio rõe antiq̃tatis dicũt em̃ ptiales q̃ iõ tenẽt ptialitates· q̃ antiq̃ fuit fuerũt ptiales·puta guelfi a guebellini dicti em̃ fũt guelfi antiquit⁹ gueliteꝝ ꝓpinq̃ dei vel redẽpti dei a cũtate dicta guel·Sed guebellini dicti fũt pagaĩ quidã sic vocati a ciuitate guebel ut dicit rabbi salomon·sup illud 3° reg· T° ca·Porro biblij·vñ ciuitas illa erat bimonia a gẽs illa eat de regno pr̃ã ut recitat Nicola⁹ de Lyra ibidez·Res em̃ publica ordinat morũ honestate decorãte p ut recitat Aug⁹ li° 2° de ciuitate dei·ca° 20· ĩducẽs vñ Ennij poete dicẽtis Morib⁹ antiq̃s stat res romana virisq̃·Quales aũt erãt mores antiquoz Sallustius declarat in katilinario dicẽs·Nolite existimare maiores nros armis rẽpublicã ex pua magnã fecisse·Si ita esset multo pulcherrimã nos haberem⁹·Quippe sotioz atq̃ ciuiũ pterea armoz a equoz maior copia nob q̃ illis ẽ· Sed alia fuere q̃ illos magnos fecerũt que nob nulla fũt·Domi ĩdustria·foris iustũ impiũ·aius in ꝺsulendo lib neq̃ delicto neq̃ libidĩ obnoxius·Pro hijs nos habem⁹ luxuriã atq̃ auaitiã publice egestatẽ priuatim opulẽtiã laudam⁹ diuitias seq̃mur inertiaz·Inter bonos a malos discrimẽ nullum oĩa vtutis p̃mia ambitio possidz Nimirũ vbiq̃ sepatim sibi q̃sq̃ ꝺsiliũ capitis vbi domi voluptatib⁹ Q pecunie ruitis a grẽ eo fit ut ĩpetus fiat in rẽ publicã vacuã·hec dle·Sic g cadentes in p̃uis moribus alios attrahũt a cadere fatiũt q̃ mali mores tanq̃ a demone ĩmissi eitiendi fũt·iõ 8r ĩ euãgelio·a cũ eiecasz demoniũ·s·a ciuitate viroz pci aliũ ac̃·Licet em̃ corpaliter a pentib⁹ traxerunt origine·tñ a deo creãte a xpõ redimẽte traxerũt origine spualez·s·in baptismo in quo abrenũtiaue rũt huic pcialitati·Ecd·30·ca° Ne gnieris in cõtumelia pri⁹ tui Ex quo fit q̃ isti nũq̃ p̃sumpunt esse cũ baptismi· q̃ ficte accesserũt aut ipi aut pentes ipoz·iõ dãnant· vii° ꝓbat ꝺcdusio rõe iuramenti·dicũt em̃ hij ptiales· Tota patria vel ciuitas vel dñium hoc fuat a ad iurãdũ cogit cũ sit antiqua ꝺsuetudo Sed cũ hec ꝺsuetudo sit ꝺtra caritatẽ dei a primi nõ est fuanda·Ecd·A° ca° Noli peccare in multitudine ciuitatis Et·22·q·x·8r· In malis ꝓmissis rescinde fidẽ in turpi voto muta decretũ q8 meaute vouisti ne fatias Impia ẽ ꝓmissio que scelere adimplet·hec ibi Et·32·q·A·ca° flagitia·8r flagitia que oẽs gẽtes faciũt eodẽ crimine reatu diuina lege tenẽt·Res publica ordinatur intẽcõe ordinata oĩa ꝺsumante·De q̃ dicit tuli⁹ li° 3° Oĩb⁹ vnũ debet eẽ ꝓpositũ ut eadẽ sit vtilitas vniuscuiusq̃ a vniuersoz quã si ad se q̃sq̃ rapiat: dissoluet oĩs humana ꝺsotiacõ Q̃ñ g oẽs intẽdũt cõem vtilitatez rei publice nec aliq̃s

vult nocere alteri ꝓpter ꝓpriū cōmodū. stabilꝫ eīt res publica Vñ ait ibidē. Hoc em̄ nō solū natuā viure gentiū. ꝫ etiā legib⁹ ꝓhoz q̄b⁹ in singulis ciūtatib⁹ q̄bus res publica ɔtineꝫ eodē mō ɔstitutū est. ut nō liceat sui ɔmodi cā nocere alteri. Hoc em̄ spectāt leges. Hoc volūt incolumē ee ciuiū cōiunctionē quaz q̄ demūt: eos morte exilio vinculis dāno cohercent. Proptēa Terētian⁹ cremes ait Homo sū. hūanī a me mihi alienū puto Ad hāc intēcōez debēt oēs attēdere. iō dr in euāgelio. Locutus ē mutus. Et qz talis intētio raro inuenīt in cūtatib⁹. iō dr. Et admirate fūt turbe. Nā caritas nō querit q̄ sua sūt. ¶ 8° pbaꝫ ɔclusio rōe tuicōis dicūt em̄ ptiales qz in ptialitate tueꝫ a defendūt se ɔtra ipietatē tyrānoz a sic suū statū seruāt. ꝫ Rō. 3. ca° dr. Nō fūt fatiēda mala ut veniāt bona Licet em̄ vellēt q̄ nulla eēt diuisio in ciuitate. tñ hāc volūtatē nō iplēt ope. ꝫ ptialitatib⁹ se implicāt. iō dicit Aug⁹. Sic diligēdi sūt hoīes ut eoꝝ nō diligant errores. In hoc em̄ videnꝫ nō ee diuisi in ciuitate cū sint eiusdē volūtatis Sz ut dr Eccī. 3. ca. Synagoge peccātiū nō erit sal⁹. Res publica ordinaꝫ prudēti sollicitudine in cūtate. Fuit em̄ in antiqs ꝓ re publica augēda a ɔfuāda pia sollicitudo vehemēs dilectō. ꝓ salute ipsius feruida emulacō. terrenoz oīm despectio. terribiliū a arduoz aggressio periculoz a laboz ppressio. mortis libēs suscepcō. necis caroz suoruz a ꝓpinq̄z ꝓ re publica nulla lamēta cō. moriēdi ꝓ illius salute affectio Vñ Tuli⁹. li°. 1. de officijs dicit. oīm societatū. nulla grauioz. nulla carioz. q̄ ea q̄ cuz re publica ē Vnicuiq; nr̄m cari sūt pentes. cari sūt liberi ꝓpinq̄. familiares Sed oēs oīm caritates patria vna ɔplexa est. ꝓ q̄ q̄s bonus dubitat morte op petere si ei sit pfectur⁹. Et Virgilius loq̄tur de eo qui occidit filios dicens Vincit amor patrie laudūq; immēsa cupido. Sz p diuisiones secuti sunt mores pessimi a destructio rei publice. Vñ Juuenalis dicit sic. Nūc patimur longe pacis mala. Seuior armis luxuria incubuit. victazq; vlciscit vrbē. Nullū crim̄ abest. facinusq; libidinis. ex quo pauptas romana perijt ac̄. iō dr in euāgelio. In Beelzebub pncipe demonioz a ptialitas potentiū. eicit demonia a ptē min⁹ potētiū. ut pz de bellis intestinis. s. inē Sillā a Mariū. inē Sertoriū et Pōpeiū. inē catilinā a Marcū antho mū. inē Lepidū a Catulū. inē Cesarez et Pōpeiū. Et hoc fuit ꝓpter ptialitates eoz. iō dr in ꝓma pte epl̄e. Imitatores dei estote sicut filij carissimi a ambulate in dilectōe ac̄. vsq; suauitatis. Secūda ɔclusio si q̄s ɔfitet̄ vbo firmato deliberacōe volūtaria se ee alicuius secte p discordiā a ptialitatē in aliq̄ re publica: peccat mōrlit. pbaꝫ sic. Talis ɔfitēs. a dicit reū. a falsū. Si vez tūc peccat mōrlit Si dicit mēdatiū g̃ vel hoc dicit ex timore. puta cū sonat rumor q̄s viuat. vna pte damāte viuat talis ps. puta pars guelfa vel ps guebellina. tūc q̄ timore mortis vel alterius periculi: ore mētit̄ se ɔfitēdo ptialez: mōrlit pccat. qz dicit mēdatiū pmitiosū ɔtra pceptū dei a caritatē ꝓximi. 22. q. 1. ca. primū. iō dr in euāgelio. Si sathanas in se ipm diuisus ē. quo stabit regnum ei⁹. ꝫ Ciuitas plena discordijs ē regnū sathanē. iō diutius stare nō pōt. Vel dic mēdatiū ex adulacōe a sic mōrlit peccat. 22. q. 1. ca. pmū. iō dr in euāgelio. Filij vri in q̄ eitiūt. vilii q̄ fūt de secta vestra q̄s vocatis filios vros in q̄ psequūt aliā ptē citatis. ꝫ Nūq̄d ꝓpt̄ caritatē dei vel cupiditatē bonoz mū di. ꝫ Nō pmū. qz caritas nō emulat̄ nō agit pperā. nō cogitat malū Vel dicit mēdatiū ex iocacōe. cum ex hoc seq̄tur periculū scādali: mōrlit peccat/Matth. 18. ca. Qui scandalizauerit vnum de pusillis istis ac̄ Et ps̄. Ecce loquēt̄ in ore suo a gladius in labijs eoz. qm̄ q̄s audiūt. Et tu dñe deri. eos ad. mihi. de. oēs gētes. iō dr in euāgelio Porro si in digito dei eitio demonia. vt discordias a ptialitates a citatib⁹: pfecto puenit in vos regnū dei. Et in epla dicit. Fornicatio aūt a oīs imūditia ac̄. vsq; nolite effici ptices eoz. Ista em̄ pcā regnant in citatib⁹ sediciosis. ¶ Tertia ɔclusio. sequēs ptialitatis opa: in quolibet discordie ope: mōrlit peccat. pbaꝫ qz arbor mala nō pōt fructū bonos facere. nū q̄d colligūt de spinis vuas. aut de tribul⁹ ficus. ꝫ Matth. 7. ca. iō dr in euāgelio. Cū fortis armatus. vidyabol⁹. ptialitatū neq̄cijs custodit atriū suum. vt ciuitatē seditiosaz. in pace fūt ea q̄ possidet. qz nō emollit̄ p̄dicacōne. ɔfessione. ɔfue stimulacōe. gladio vbi dei. sancta ɔpūctō e: misi assit magna mia dei. Et in epla dr. Fratis aliqn̄ tenebre ac̄. vsq; ambulate. ¶ Quarta ɔclusio. Ciuitas mūda noz abusiombus plena: fit oīno deo odiosa a cāt fletū ɔpassioms. Ezech. 9. ca. Iniq̄tas dom⁹ isrl a iuda magna ē nimis valde a repleta est terra sāguinib⁹ a ciuitas repleta est aduersione. discordijs a ptialitatib⁹. Et ps̄. Vidi iniquitatē a cōtradictōez in citate. Tota die circūdabit eaz sup muros ei⁹ iniq̄tas a labor in medio ei⁹ a iniustitia a Treno. 1. ca. Quomō sedet sola ciuitas plena pplo. facta est q̄i vidua dña gētiū. pnceps puinciaruz facta ē sub tributo. Nā in ea oēs dedimauerūt fimbr̄ inutiles facti sūt. ñ est q̄ faciat bonū. nō est vsq; ad vnū ut pz. ¶ pmo pncipes. Jere. 6. ca. Omnes isti pncipes dedimauerūt ambulantes fraudulēter vniuersi corrupti sūt. Malitie em̄ eoz nō fūt ɔsūpte. Argentū reprobū vocate eos. qz dominus piecit illos. hec ille. s. ꝓpter iniquitates eoz. ¶ 2° pastores. Ezech. 34° ca° Neq; em̄ quesierunt pastores gregē meū. ꝫ pascebant semetipos. hec ille ac̄. ¶ 3° sacerdotes. Jere. 6. ca. A minore q̄ꝑe vsq; ad maiorē omnes auaritie studēt. A ꝓpheta vsq; ad sacerdotem cuncti fatiunt dolum. Qua ob rem cadent inter ruentes in tēpore visitacōnis sue corruent dicit dominus. hec ille ac̄. ¶ 4° religiosi ps̄. Cōmixti sūt inter gentes a didicerunt opera eorū a seruierunt sculp. eorum a factum est illis in scādalū. ¶ 5° Judices. ysa. 1. ca. Oēs diligūt munera. sequūt retributiones. pupillo nō iudicāt a vidue nō ingredit̄ ad eos. ¶ 6° negotiatores ysa. 24. ca. Negociatores tui ab adolescētia sua vnusquisq; in via sua errauerūt ac̄. ¶ 7° artifices mechanici ps̄. Verūtñ mendaces filij hoīm in stateris

ut decipiãt ipsi de vanitate in idipsũ. 8° doctores
pñs. Saluũ me fac dñe qm̃ def. sa. qm̃ dimi. sunt.
vit. a fil. hoim ac̃. vsq; locuti sũt. dispdat ac̃. ¶ 9°
diuites. Jac̃. 2° ca° Nõne diuites p potẽtias oppri
mũt vos a ipsi trahũt vos ad iudicia. hec ille ac̃.
¶ x° sapiẽtes. Jere. 2° ca° Filij insipiẽtes sũt a ve
cordes. Sapiẽtes sũt ut faciãt mala. bñ aũt facẽ
nescierũt. xi° pñs ostra filios a ecõuerso a frat
ostra fratrez. Math. x° ca° Tradet ãt frat fratrez
in mortem a pẽ filiũ a insurgẽt filij in parentes ac̃.
¶ 12° amicus ostra amicũ. Jere. 9° ca° Vnusquisq;
a primo suo se custodiat a in oĩ fratre suo nõ ha
beat fiduciaz. qz oĩs frater supplantãs supplanta
bit a oĩs amicus fraudulenter incedet a vir frẽz
suũ derisebit a veritatẽ nõ loquẽt. ¶ 13° impleto
res testõz q̃ rebus distribuẽdis vtũt a eas acci
piũt q̃si ꝓpꝛijs laboribꝰ eas acq̃siuissent. Vñ. 1.
Cor. 9° ca° &. Dicia querit int dispẽsatores ut
fidelis q̃s inuenĩat q̃si dicat iã nullus inuenitur
¶ 14° viti a vxores ñ seruãt fidẽ sibi inuicẽ. Math.
19. Generacõ mala a adultera. Et hãc oĩo repro
bat deus ¶ 17° spũales plemi ypocrisi filiantes sci
tatẽ q̃ volunt vocari tabi cũ sint falsi ꝓphe i vesti
mẽtis ouiũ. Math. 7° ca. ¶ 16° oprẽs a cõmatres
qz se odiũt. Titũ. 3. ca. Odibiles odiẽtes inuicẽ i
malitia a inuidia agẽtes. ¶ 17. vicinꝰ cũ vicino ñ
recte loquit. pñs. Loquẽtes dolos cogitabãt a ad
uersũ me letati sũt ac̃. ¶ 18. vidue in delicijs disso
lute p. Thimot. 5. ca Vidua i delicijs viuẽs mor
tua ẽ. qz nõ pstat in timore dei. ¶ 19. vgines discũt
vanitates a turpia. choreas. cantus. lasciuias a
dissolucões a mala pagere. ¶ 20. adolescẽtes se
quũt impetus inuẽtutis. gen. 8. ca. Cogitacõ cor
dis hũani ꝓna ẽ ad malũ ab adolescentia sua. de
tali citate abusiua &i in euãgelio. Qui nõ est me
cũ ostra me ẽ. talis ciuitas ꝓpter prauã volũtatẽ
suã est ostra me. Et q̃ nõ colligit mecũ dispgit. qz
ego colligo ad concordie a pacis vnitatẽ a talis ci
uitas dispgit p discordiaz ptialitatẽ Et i epla &i
Fructꝰ ei lucis ẽ i oĩ bõitate. iustitia a vitate ac̃.

Secũdo declarat eadẽ oclusio testimonio legis
Aplice Sciẽdũ q; discordia est grauissimũ
pctm̃ q̃ duplici testimonio. ¶ ꝑmo btũs Petrus
p. canonica. 3. ca. dicit sic. Oẽs vnanimes estote
compatiẽtes. fraternitatis amatores. misericordes.
modesti. hũiles. Nõ reddẽtes malũ p malo vl ma
ledictũ p maledicto. ꝫ econtrario bñdicentes. qz i
hoc vocati estis ut bñdictõnẽ hereditate possideã
tis. Qui ei vult vitaz diligere a dies videre bonos
coherceat linguã suã a malo a labia ei ne loquã
tur dolũ. declinet a malo a faciat bonũ. inq̃rat pa
cẽ a sequat eã. hec ille. ¶ 2° btũs Paulus gal. 5°
ca. dicit sic. Manifesta sunt opa carnis q̃ sunt ve
nefica. inimicitie. ctiones. emulacões rixe. dis
sensiones. secte. inuidie. homicidia a hijs filia. q̃
talia agũt regnũ dei ñ possidebũt. ¶ 3° btũs Jaco
bus. 4. ca. dicit sic. Vñ bella a lites invob. Nõne
ex cõcupiscẽcijs vris q̃ militant in mẽbris vris.
Cõcupiscitis a nõ habetis. Occiditis a zelatis a
nõ potestis adipisci. Litigatis a belligeratis et ñ
habetis. ¶ 4° btũs Joh̃es apoc. 9. dicit sic. Vidi
equos in visione a q̃ sedebãt sup eos habebant
loricas igneas a iacinctinas a sulphureas Et capi
ta equoz erãt tanq̃ capita leonũ a de ore eoz p
cedit ignis a fumus a sulphur a ab hijs tribus
plagis occisa ẽ tia ps hoim Potãs equoz in ore
ipsoz erat a in caudis eoz. Ve. ve. ve. hitantibꝰ
in tra. hec ille. Et loq̃t de citate ptialiũ hoim.

Tertio declarat eadem oclusio testimonio legis
Canonice Sciendũ q; cõcordia facit i hoie
quatuor fructus bonos. ¶ ꝑmo ẽ fugatiua puita
tis. Qaz qui bñ ocordat cũ deo a hoibus ꝑmo fu
gat pctã a seipõ. qz dimittit oĩa pctã que eis dis
plicẽt a litẽt facit q̃ deꝰ ꝑcipit. Si ei deũ bñ ama
mus oĩa difficilia a aspa toleramꝰ. de pña dist.
2. si q̃s semel. vbi &i sic. Si caritatẽ deo exhibeamꝰ
a primo de corde puro a oscia bona a fide nõ ficta
facile pctõ resistimꝰ homis oĩbꝰ abũdamꝰ seculi
blãdimẽta otemnimus a oĩa que difficilia sũt hu
mane fragilitativl aspa etiã cũ dilectõe pficimꝰ
si tñ deũ caritate pfecta que nob ab illo ẽ ex toto
corde a ex tota aĩa et ex totis viribꝰ diligamꝰ: nl
erit i nob vñ pcti desideriis seruiamꝰ. hec ibi. ¶ 2°
fugat pctã ab alijs. Qui amat deũ a primũ
mittit q̃ tũ potest ut ipsũ ad deũ deducat Vñ. 23. q.
2. ca. Debet homo diligere primum tanq̃ seipm
ut quẽ potuerit hoiez bñficij cõsolacõe vel doctri
ne informacõe vel disciplime correctõne adducat
ad colendũ deũ. hec ibi. Et de pña dist. 2. si q̃s se
mel &i sic. Proide sicut nos primos diligimꝰ q̃ñ
ad mores bonos a ad eternã vitaz cõsequẽdã fiẽ
nobis eoz saluti ocsulimꝰ q̃n nos in eoz pctis ac
piculis cogitamꝰ a sicut nob subuenĩri optarẽꝰ
ita eis subueniamꝰ. aut si facultas defuerit volũ
tatez subueniendi teneamꝰ. hec ibi Proptea mã
dat epis dist. 90. ca. Studẽdũ est epis ut dissidẽ
tes frẽs siue clericos siue laycos ad pacẽ magis
q̃ ad iuditiũ cohortent. Sup q̃ dic glõ. hoc intẽ
dit in cã ciuili a nõ criminali Quia expedit q; pec
cata nocẽtiũ sint ad iuditiũ deducta. ff. de iurijs
lege. eum qui. Et extra de coll'one. ca. p. Et hoc p
tinet ad iudicẽ qz iudex debet ad concordiã niti. 7.
q. 10. ca. si primates. Et ocsiliares litigantes. ff. de
vsufructu. l. si oĩs. C. eq̃ssimũ a. ff. de offitio pfidis
l. illicitũ. C. ne potentiores. Quia hoc faciẽdo sumũ
imitãt iudicẽ qui ut &i Job. 27. facit concordiaz in
sublimibꝰ ¶ 12° ẽ placatiua diuinitatis Sic em̃ hõ
cõcordia subditoz placet bono regi a dñoa mẽ
broz a humoz corpis hoĩ ita concordia mẽbrorũ
ecclesie placz deo. 9. q. 3. ca. archiepis vbi &i. gau
det concordia altissimꝰ a gloriat in mẽbris suis. nã
sine concordia spernit deꝰ cũcta nec recipit oblacõ
nes discordãtiũ. dist. 90. ca. Oblacões dissidẽtiũ
fratz neq; in sacrario neq; i gazophilacõ recipi
ant. Et ca. neq; ad Caim neq; ad munera eiꝰ deꝰ
respexit. neq; em̃ deũ placatũ hre poterat. qui cũ
fratre nõ pacẽ. ꝫ zeli discordiã hẽbat. Quã sibi g
pacẽ ꝓmittũt immici fratz. q̃ sacrificia celebraẽ
se credũt emuli sacerdotũ hij q̃ extra ecclesiã xpi
colligunt; secũ eẽ xpm opinant cũ collecti fuerit

Tales etiã si occisi in ꝓfessione nõis xpi fuerint: macula ista nec sanguine abluit. Inexpiabilis a grauis culpa discordie nec passiõe purgatur. hec ibi ac. ¶ 3° ẽ cõseruatiua sanitatis. Sicut ei cõ cordia humor in corpe causata ꝺfuat corpalẽ sanitatẽ. ita discordia primor mẽtalez traq̃llitatẽ ps. Ecce q̃ bonũ a q̃ iocũdũ hĩtare frẽs in vnuz. Vñ. A. q. 1. In apib⁹ princeps vn⁹ ẽ. Grues vnã sequũt ordine litterato. Impator vn⁹ est. Judex vn⁹ vnius ꝓuincie. Roma ꝺdita duos frẽs reges simł hre nõ potuit et parricidio dedicatur. In re hecce vtero Esau a Jacob bella gesserunt. hec ibi. Nã discordia mẽtiũ tã inter frẽs carnales q̃ spirituales frequẽter sepatiõez corpũ inducit. Vñ dist. 76. ca. psmatł ut separet a ꝓpo dei nõ offuit ancilla matł. ꝙ obfuit frakna discordia. hec ibi. ¶ 4° ẽ acq̃sitiua eterne hereditatis. Nã heres ñ seruãs testamẽtũ defũcti est exheredãdus. ut habet .11. q. 1. ca. Siluester. a. C. de fidei ꝺmissis. l. ampli⁹ Xpũs ãt legauit hereditatẽ celestez obseruãtib⁹ pacẽ. Ecclã. 47°. ca. Statuit illi testamẽtũ pacis. Legatũ aũt amittit p inimicitiã supuemẽtẽ. Exẽplũ Titius legat Seyo cẽtũ libras. quo mortuo Sei⁹ petit legatũ: executores opponũt ꝺtra eũ q̃ p⁹ testamẽtũ fecit iniuriã ꝺtra titiũ. quo ꝓbato ꝓdit legatũ. ff. de adimẽtis legator. l. 11. ꝙ. vlt. in forcia to. li°. 19. Sic illi q̃ post testamẽtũ xpi sequũt ꝓtia litates a discordias ainimicitias.

Quarto ꝺclarat eadẽ ꝺclusio testiom̃o legis Ecclesiastice a hoc quadrupliciter. ꝑmo beatus Greg⁹. in pastorali dicit sic. Sicut mihil est ꝑtiosius deo virtute dilectõis. ita mihil est detestabilius diabolo extinctõne caritatis. Quisquis em̃ seminãdo iurgia dilectõez primor pimit hostili dei familiari⁹ fuit. hec ille. ¶ 2° btus Jero⁹ super illud ps. Laudate deũ in tympano a choro dicit sic. Quisquis corp⁹ affligit. ꝙ ꝺcordiaz deseit. deũ quidẽ laudat in tympano. sed nõ laudat in choro. laudẽt nomẽ ei⁹ in choro. Vbi dissensio ẽ vbi inuidia est. ibi chorus nõ est. hec ille. ¶ 3° btus Amb°. li° de ꝑliarchis dicit sic. Melius ẽ emigrare cũ gra. q̃ cohĩtare cũ discordia. Melius est sine lite abire. q̃ cũ iurgio residere. Nulla spatia satis possunt eẽ discordib⁹. quietis a pacificis etiaz angusta abundãt. dissomis moribꝰ etiã spatiosa artãtur. hec ille. ¶ 4° btus Aug⁹. epła. 178. dicit sic. dissensiones nũq̃ delẽt amari. sed aliq̃n tñ aut a caritate nascũt. aut caritatẽ ꝓbãt. Quis em̃ facile inuenit qui velit reprehendi. Et vbi ẽ ille sapiẽs de q̃ scriptũ est. Corripe sapiẽtẽ a amabit te. Nũq̃d tñ iõ nõ debem⁹ reprehẽdẽ a corripe frẽz ne secur⁹ tendat in mortẽ. hec ille. Et sic ptz de malo discordie. ¶ Quia vero .40. modis peccam⁹ vitio discordie. iõ .40. diebꝰ abstinem⁹ a ieiunamus. ¶ ꝑmo superbia dñante. Ex hoc em̃ q̃ aliq̃s ea que sunt sua ꝑfert hijs q̃ sũt alioz a inordinate. voluntas eius in ꝓprio ꝺsistit. Jõ discordia p quã vn⁹ q̃sq̃ seq̃t quod suũ est a recedit ab eo quod ẽ alteri⁹ pueit ex superbia. 2° Invidia regnãte. Nã discordia ꝺsidera ta ut finem⁹ a quo recessus a voluntate alteri⁹ cau sat ex inuidia. Vñ aug⁹. exponẽs iriũ Job. A. ca. Nodũ erat spũs dat⁹ dic. Linor sepat. caritas iũgit. Cũ g̃ discordia fit sepatõ voluntatũ seq̃t q̃ discordia ꝓdat ex inuidia i aĩo alicui⁹ regnãte. ¶ 3° Ira ꝓuocãte. Nã ira ꝺmouet aĩm ad nocẽd ꝓximo. Sz discordia ꝓuocat irã. pũ. 17. Vir iracũd⁹ ꝓuocat rixas. Qui ãt ꝓuocat rixas ꝓducit discordias. Sup quo dic Jero⁹. Qui modeste alloquit primũ gratũ accipit ñiũ a q̃i deterib⁹ i quib⁹ lac q̃rebat: butiz exp̃mit. ꝙ q̃ incepto vbo rixã a discordiã ex frakno corde ꝓuocat q̃i vltra modũ emũgẽs: sanguinẽ elicit. hec ille. ¶ 5° locutõe ob iurgãte. Vñ Greg⁹. li° 25° moral. dic sic. p salomonẽ ꝺr. Qui dimittit aquã caput ẽ iurgioz. Aqua ꝓprie dimittit cũ ligue fluxa effrenat. Sz dimissor aque iurgioz caput efficit. qz p ligue mcõtinẽtiã discordie origo ꝓmat. hec ille. Jurgia g̃ plurimũ causãt discordiã. ¶ 6° puersitate ipugnãte. vnde Greg⁹. li° 9° moral. in principio dic sic. pũse mẽtes si semel ad studiũ ꝺtrarietatis erupint. siue pũ siue rectũ q̃d a ꝺtradicẽtib⁹ audiãt: adũsis hiñsiombꝰ ipugnãt. qz cũ psona p ꝺtrarietatẽ displicet nec rcã q̃ ꝓtulerit placẽt. At ꝺtra bonoruz corda q̃b⁹ in odiũ ñ venit psona. ꝙ culpa sic pũsa diiudicãt ut rcã q̃ dicũt assumãt a sic male ꝓlata respuũt ut inde approbẽt q̃ ex veritate ꝺgnoscũt. hec ille. hec pũsitas cordis puenit ex ꝓpa malitia. ¶ 6° ꝓprietate molestãte. Vñ sen. in pũ. dic sic. Principiũ discordie ẽ aliq̃d ex cõi suũ facere. Turpi⁹ mihil ẽ q̃ cũ eo bellũ gerere cũ q̃ familiaiter vixeris. hec ille. Nociua ẽ em̃ humane sotietati ꝓprietas. ¶ 7° ptialitate stimulante. Vñ Tuli⁹ li° de aicitia dicit sic. Si ex rerũ natura amicitie cõiunctionẽ demeris: nec domus vlla nec vrbs stare poterit. nec agricultura pmanebit. Quãta etiam vis ei⁹ sit ex dissensiõib⁹ atq̃ discordijs ꝑcipi potest. Que em̃ dom⁹ tã stabilis. q̃ tã firma ẽ ciuitas que ñ dissidijs fũdit⁹ euertat ac. ¶ 8° vbo testificãte. qz testiomũ veritatẽ inducit discordiã apd reũ. Etiã falsũ testimoniũ ꝓuocat discordiã. Vñ. 11. q. 3. ca. Abijt iudas ad fũmos sacerdotes a cõstituerũt ei pecuniã se daturos. Multi hodie inde scelus q̃ dñm a mgrm suũ deũq̃ pecunia vẽdidit. velut i mane a nepharitũ exhorrent. nec tñ cauẽt. Nã cũ p muneribꝰ falsũ ꝺtẽ quẽlibet testimoniũ dicũt pfecto. qz vitatẽ p pecunia negãt. deũ p pecunia vẽdũt. Ipse em̃ dixit. Ego sũ vitas. Cũ vero societatẽ fraternitatis aliq̃ discordie peste ꝺmaculant deũ ꝓdunt q̃ est caritas. qz veritatis a caritatis iussa spnũt ac. ¶ 9° cupiditate instigãte. Nã in palatio sepe ꝺtigit q⁹ vn⁹ iudex vellet determinare cãz litigiosã. ꝙ alter aduersari⁹ nõ vult ut clientulus suus porrigat ei munera. Et ex hoc ꝓcedit inter eos discordia. Vñ nõ debet ꝑbris. ꝙ rõe litigare. mitirõe a nõ tumultuosa ꝺtẽtõe debz factũ ꝓponere. ut hẽt. 3. q. A. ca. infamis. vbi ꝺr sic. Si q̃s adeo par fuerit ut nõ rõe. ꝙ ꝑbris putet eẽ certanduz opinionis sue iminucõnẽ patietur. hec ibi. Et. 1. q. 3. ca. in loco dicitur sic. Nullis obstinatis discꝓtationibus tumultuosas voces effundere ac.

x° sensu habūdāte Nā habūdātia sensus inter dū est cā discordie. Greg⁹. Sepe dū quosdaz maiozscia eigit a ceteroz societate disiungit a q̄si q̄ plus sapiunt. eo a virtute concordie desipiscūt. hec ille. Apud phos demōstratū est q̄ spica corpa que q̄si turnida sunt non pūt se tingere misi in solo pūcto pungere se inuicez pūt. ß nō recte aut plane sibi inuicē applicari. Sic ē de cordib⁹ supbo rū tumētib⁹. Corp⁹ cauū spicū infra cauitatez suā aliq̄d potest recipe. sic a huilis cū supbo pacē potest habere. supbus dū se dilatat a alios coprimit atq; conturbat a scissure occasio existit. pū. 28. ca. Qui se iactat a dilatat iurgia citat ver̄. Qđ latio solet hūe scissurā. Sed sapia inflat. caritas aūt edificat ut pt3 //xi° uolūtate contrariāte. Nam obedientia q̄ affectat alienā facere uolūtatez ē cā unitatis a concordie cui obstinatio ꝓprie uolūtatis multū contrariat. Vñ Ber̄. sup illo Luc. 2. Descendit cū eis a uenit nazareth a erat subdit⁹ illis. dicit sic. Quis nō erubescat obstinat⁹ esse in filio suo. q̄n sapiētia ipsa suū deseruit. iō dicit Jac. 3. ca. Sapia que de sursū ē pacifica ē. modesta. suadibilis. bonis consentiēs. 12° ipatientia calcitrāte Nā homo ipatiēs occasio est discordiaz. naz ad pfectā concordiā ptinet malozz tolerantia Greg⁹. Quisquis malos non tolerat. ipse sibi p intolerātiā testis ē q̄ bon⁹ nō est. Abel em̄ esse uenuit quē Cain malitia nō exercet. Et pū. 17° Qui pacions ē mitigat iras suscitatas. // 13. lege decimā te. Si em̄ lex posita gr̄uet minozes et toleret atq; absoluat maiozes trāsgrediētes. cā est discordie Vñ valeri⁹ li° v° ca° 2° dicit. Rōm subtiliter Anacharsis leges araneaz telis cōparabat Naut illas infirmioza aīalia retinere ualentioza trāsmittere. ita hīs huiles a paupes constringi. diuites a ꝑpotētes nō alligari dicebat. hec ille. Saul āt noluit ꝓcere filio suo trāsgredienti. i. reḡ. 14. // 15° imōta te grauāte. In defensione rei publice gr̄uare iferiozes a tolerare supioz̄es inquū est a cā discordie Nā ut ait aug⁹ li° 2° de ciui. dei. ca. 18. Expulsis regib⁹ a roma post creacōnē cōsulū. milites seu armigeri q̄ eligebant ad bellū militabāt ꝓrīs stipendijs. Cūq; ciuitas nūq̄ cessaret a bellis cogebant pecuniā mutuari a potētib⁹. Quia vero ī poterāt satisfacere nec quo ad principale nec q̄ ad usuras q̄ ꝓ mutuo petebant tūc unitiebant. incarcerabant a male tractabāt. Propt̄ que orta est seditio inter patres a plebeios. cōquerēte plebe de tam dura oppressione a maioribus a necessit plebs ex urbe ad tria miliaria a occupauit sacz mōtē. s. auentinū. Tā dē vero pacificata ē plebs hac occōe q̄ de suis hēret aliq̄s ingrātus. q̄ tueret plebeios. qui dicti sūt Tribuni plebis cōtra iniurias maiozz // 17° offitio gubnante. nā appetitus offitiozz a dignitatū sepi⁹ ē cā ruine a discordie in re publica. Vnde aug⁹. li° 2° de ciui. dei. ca. 22° dicit q̄ Gaius mari⁹ semoz q̄ sexies consul ānō fuerat. cū Sylla q̄ eo tpe consul erat cōtra Mitridatē q̄ Asiā et Achaiaz occupauerat mitteret. affectauit septimū consulatū. ut septimo consul fieret ut ipse mitteret contra Mitridatē Qua re Sylla cōmotus cū exercitu ad urbē uenit a cōtra Mariū dimicās ipsū fugauit Propter qđ p̄mū ciuile bellū in urbe motum fuit a gestū ac. // 16° bñficio dispēsāte Nā bñficia ciuitatis aut alterius cōitatis dispēsant q̄busdā indignis: reiectis dignioribus a prudētioribus a hoc est cā discordie. Vñ aug⁹ li° 3° de ciui. dei. ca° 29. dicit q̄ captis hostiū ciuitatib⁹ a expulsis aut interfectis ciuib⁹ uel agris a possessiomb⁹ aliomō p̄uatis. nobiles sepe agros illos sibi retinuerūt qđ videbat plebi inquū a iustū q̄ sanguīe a labore militum q̄ ꝓ maiozi pte de plebe erāt: fuerāt agri tales acq̄siti ꝓpter qđ volebat plebs agros tales inter se diuidi a distribui. nobiles vero hoc nolebāt. Vñ orta est magna dissensio inter pres a plebē ꝓpter qđ Tiberi⁹ gracc⁹ a Gaius gracc⁹ frēs uendicātes plebē in libtatē a patefaciētes nobiliū scelera q̄ norīj erant a nobilib⁹ ferro occisi sūt. Iniusti tñ fuerūt. q̄ seditione a tumultu ꝓpli creati fuerūt tribuni ac. // 18° otentione detestāte. Licet em̄ in discipulis xp̄i nō esset otentio cū intencōe ipugnādi ueritatem. q̄ unusquisq; defendebat qđ sibi rectū a iustū videbat. erat tñ in eoz otencōe inordinacō. q̄ otēdebant de quo nō erat cōtendēdum. s. de p̄matu honoris scōm illud Luc. 22° ca° Facta ē otencō inter discipulos q̄s eoz eēt maioz. nō dū em̄ erāt spūales ut dic glō ibid. Vñ dñs conseqñt eos corripuit. q̄ incitabant ad discordiā // 18° ueritate ipugnante. nā qui intēdit ipugnare ueritatē doctrine peccat mortaliter sicut fatiūt hereticī cōtra catholicos a sic otētio ē ipugnacō ueritatis cū confidētia damoris ut dic Amb°. Et ex hoc grauis discordia a scissura secuta ē in xp̄iamitate Vñ. 17. dist. ca° canones. Et sic In p̄cedentib⁹ nāq; annis Cōstātini patoris psecucōe feruēte: docendaz plebiū minime dabat facultas Inde xp̄iamitas īdiuīsas hereses scissa ē. q̄ nō erat epīs licētia conuenēdi i unū misi tpe p̄dicti ipatoris ac. // 19° scismate sepante nā p̄cm̄ scismatis ē spāle p̄cm̄ eoq; intendit se ab unitate separe quā caritas facit que nō solū unā psonā alteri unit spūali dilectōis uinculo. ß etiā totaz ecclesiā in unitate spūs. iō scismatici dicunt q̄ ꝓpa sponte a intēcōe se ab unitate ecclesie sepant q̄ fubesse renuūt sūmo pōtifici a membris ecclesie sibi sb iectis cōicare recusant de q̄b⁹ Col. 2° ca° 8i. Inflatos sensu carnis siue ac. // 20. more diformāte. nā cōformare se debz q̄libz illis inter quos uiuit. in hīs que nec contra fidē sūt. nec contra bonos mores Vñ dist. 12. ca. illa aūt. dicit sic Qđ em̄ neq; cōtra fidē neq; cōtra bonos mores eē cōuincit indifferēter hūdū est a ꝓ eoz inter quos uiuitur societate seruandū est. Mater mea mediolanū me secuta inuenit ecclesiā sabbato ī ieunā tē Cepit fluctuare q̄d ageret. Tūc ego cōsului de hac re btissime memorie ambrosiū epm. At ille ait. Cū romā ueneris sabbato ieiuno Cū mediolani sū: nō ieiuno. Sic a tu ad quā forte veneris ecclesiā eiꝰ morez serua. si cuiq; ī vis eē scādalo nec quēq; tibi. Hoc cū mīi renūtiasset. libēter āplexa

est ac̄. 21° vtilitate ꝓuratē. Nā vtilitas p̄uatā nō rei publicē eā est discordie Vñ Tuli⁹. li° p̄mo offitiorū dicit sic. Omnes q̄ rei publicē ꝓfuturi sunt duo platomis p̄cepta teneāt. Vnū ut vtilitatē ciuiū sic tueant: ut quecūq; fatiāt ad eā referāt obliti omodorū suorū. Alterū ut totū corp⁹ rei publice ꝓurēt. ne dū ptes aliquā tuent reliq̄s deserāt Vt em̄ Tutela sic ꝓuratio rei publice ad corū vtilitatē q̄ omissi sunt. nō ad eorū quib⁹ omissa est: gerēda ē. Qui aūt pti ciuiū ofulūt. ptes negligūt: pnitiosissimā inducūt in ciuitate sedicionem atq; discordiā. Ex quo euenit ut alij ꝓlares. alij studiosi atq; optimi cuiusq; videant pauci vniuersorū. Hinc apud Athenienses magne discordie. in nra aūt re publica nō solū sedicones. ꝫ etiā pestifera bella ciuilia suborta sūt q̄ grauis a fortis ciuis in re publica dign⁹ principatu fugiet atq; odit tē detq; se totū rei publice. neq; opes aut potētiaz osectabit. totamq; eā sic tuebit ut oib⁹ cōsulat. Nec vero crimimb⁹ falsis in odiū aut inuidiā quē q̄ vocabit. Dio itaq; iustitie honestatiq; adhere bit ut dū eā oseruet q̄uis ḡuiter offendat: morte appetat potius q̄ deserat que diri // 22° Juram̄to ospirāte. s. qñ plures sub iuramēto ospirāt aduersus aliquē vel aliquos. Vñ. 11. q. 1. ca. Cōiurationū a ospiracionū crimē q8 apud grecos dicit fratia. publicis etiā legib⁹ cert̄ū est inhiberi pemitus Hoc multo magis in sācta eccia dei ne fiat cū uenit abdicari. Siq; vero derici seu monachi iuēti fuerint oiurātes. aut ospirātes. aut fratias vel factiones oponentes aliquas suis epis aut alijs oino cadāt de ꝓpo gradu. hec ibi. Et ca. ospiracionū. 8. Et sic. Huius crimis astutia nō solū im̄ xpi anos abhominabilis ē. ꝫ etiā leges seculi dānāt inter ethnicos a ab extraneis legib⁹ ꝓhibita. Idcirco hui⁹ crimis reos. nō solū ecclesiastice disciplie. ꝫ etiā leges seculi dānant a nō solū cōspirātes. ꝫ etiā osentiētes eis. hec ibi // 23° ofuetudine ligāte. Vñ dist. 8. ca. Mala ofuetudo nō min⁹ q̄ pnitiosa corrupte la abitienda ē que misi citius radicit⁹ euellat in p̄uilegiorū ius ab impijs assumit a incipiūt p̄uarice cōes a varie p̄sup cōes celerrime nō oppresse ꝓ legib⁹ passiue venerati a priuilegiorū more ꝑpetuo celebrari. hec ibi // 24° psonarū acceptacōe. Naz psonarū acceptō oppomit iustitie distributiue cui⁹ eq̄litas ē q̄ diuersis psonis diuersa offitia aut bñficia tribuit. sed m ꝓportionē ad dignitates psonarū. Hic pūt ofiderai duo. s. cā ꝑsona. Causa puta si q̄s ꝓmoueat aliquē ad magisteriū ꝓter suffitientiā sciē vel ꝓmoueat aliquē ad offitia cōitatis. q̄ habet magnā industriā secularē a prudētiā seculi vel facultatez ad subuenēdū cōitati ac̄. a sic nō est acceptō personе. ꝫ cause. Vñ glosa sup illud Ep̄h. 6. Nō est psonarū acceptō apud deū. dicit Nō est psonarū acceptō apud deū. q̄ iust⁹ iudex cās discernit nō psonas. 2° ofideraī psona. puta q̄ est iste hō ut si quis ꝓmoueat aliquē ad offitia cōitatis. q̄ ē amicus vel ptial⁹ sui⁹ vel osanguine⁹ ac̄. a sic est acceptō psonarū a cāt discordiaz // 27° sedicōne incitāte. Sedicō em̄ est im̄ ptes vni⁹ multitudis im̄ se dissentiētis. puta cū vna ps citatis excitat im tumultū otra aliā. Vñ sedicō oppomit vnitati multitudis. ꝫ ppli citatis vel regni. dic em̄ Aug⁹. 21. de ciui. dei. q̄ populū determinat sapiētes. ñ oēm cetū multitudis. ꝫ cetū iuris osensu a vtilitate cōi sociatū. iō vnitas cui oppoit sedicō ē iuris a cōis vtilitatis vnitas. Sedicō itaq; oppomit iustitie a bono cōi a ex suo genere ē pctm̄ mōle et tāto ḡui⁹ q̄to bonū cōe q8 ipugnat p sedicōez ē maiꝰ q̄to bonū ꝓuatū q8 ipugnat p rixā. Pctm̄ sedicōis p̄cipue q̄ a p̄cipaliter ptinet ad eos q̄ sedicōez ꝓurāt q̄ grauissime peccāt. 2° ad eos q̄ eos sequūt̄ ptur bates bonū cōe. Illi vero q̄ bonū cōe defendūt eis resistētes ñ fūt dicēdi seditiosi. p̄mo a 2°°. cāt discordiā // 26° correctōe dissimulante. Nā dissimulare peccata delinquētiū a non corrigere: ē cā discordie in vna familia a in citate. q̄ ñ est caritas. ꝫ lāguor vbi mali a pctores nō corrigūt. Vñ. 23. q. 7. ca. Non putes te tūc amare seruū tuū. qñ eū nō cedis. aut tūc amare filiū tuū quādo ei ñ das disciplinaz. a tūc amat vicinū tuū qñ eū nō corrigis. Nō ē ista caritas. ꝫ languor. Ferueat caritas ad emēdandū ad corrigēdū. Si sunt bona mores delectent. si sunt mali emendēt. hec ibi. Et ca. qui vicijs ac̄. // 28° fideiussiōe obligāte. Si ei debitor solueri tibi debitū a tu illud neges. Aut fideiussor solueri ꝓ te debitore a tu illud neges: es cā discordie. q̄ debitor tenet liberare fideiussorē ab obligacōne. ut hēt extra de fideiussoribus. ca. ostitutus. 28° oblacōe fraudāte. Nā retinere legata morientium cāt discordia. Vñ. 17. q. 2. ca. Qui oblacōes defūctorū retinēt ac̄ecis tradere demorāt: ut infideles fūt ab eccia eiciēdi. Quia vsq; ad exaiacōez fidei puenire certū est hāc pietatis diuine exacerbacōez. q̄ a fideles de corpe recedētes voto⁹ plenitudine a pauperes osolacij alimonie necessaria fustētacōe fraudāt Judei & tales q̄i egētiū necatores nec credētes inditiū dei habēdi sūt // Vñ a q̄daz patrū hec scriptis suis inseruit ogruēte sētētia q̄ ait. Amico quippiā rapere furtū est. ecclie vero fraudare sacrilegiū ē. hec ibi ac̄ // 29° oppressione spoliāte. Nā paup cōtra veritatē a iustitiā nō solū otēnit. ꝫ etiaz opprimit. Vñ. 11. q. 3. ca. Paup dum nō habet q̄d offerat. nō solū audiri otēnitur. ꝫ eciā otra veritatez opprimit. Cito violat auro iustitia. nullā q̄z reus ptimescit culpaz quā redimē nūmis existimat. hec ibi ac̄ // 30. ꝓdicōe osculāte. Nā hoies mali ex cupiditate mutuā coitatē crucifigere q̄ ē velut pupilli in orto osolacōis cū pace a concordia ciuiū suorū. ꝫ mali auaritia iflāmati cū Juda ipaz ꝓdunt osculādo. dū verbis fingūt coitatē diligere. ꝫ amplexātur. qñ affectu a effectu fumūt offitiū ꝓ particulari vtilitate. Propterea tulius lib°. 1. offitiorū dic sic. ē igit̄ ꝓpriū mun⁹ magnāt⁹. intelligē se gerē psonā citatis. de beq; ei⁹ dignitatē a dec⁹ obseruare. leges describē a fidei fue omissa memisse. hec ille. // 31° pusillanimitate superante. Nā post ꝓditoriaz osculacōez homi cōis eo solo relicto oēs fugiūt dū viri homi ex pusillanimitate vez dicē timenta

quida cū petro negāt ne statū in cōitate pdant. alij vero cū iobe relicta findone fugiūt dū officia publica deserūt. Jhs vero solus a peccatoribus trahit dū cōe bonū in mamb9 p̄uoz relinq̄tur q̄ duris p̄cussiomb9 ipsū flagellāt dū varijs extoz siomb9 a rapinis ac fraudib9 eū spoliāt et mltis debitis obligāt. Propterea tuli9 li° p̄mo offitio rū. dicit sic. Scire debem9 que in terris gignūt ad vsū hoim creari oia. hoies aūt hoim cā fuisse gemtos ut ipsi inter se alij alijs p̄desse possint. In hoc ergo debem9 naturā ducē sequi a cōes vtilitates in mediū afferre. Fūdamētū em̄ p̄mū iustitie est ne cui noceat. deinde ut cōi vtilitati suiat. hec ille. Aliter seq̄tur discordia. ℣ 32° iniuria flagellante. Nā ihs in domo anne p veritate alapaz suscipit ab eo cui cōtulit bñfitiū. sic p veritate amās cōe bonū iniuriā accipit a maligna falsitas eidez ostē dicit q̄ habet adhuc aurē abscisaz. nolens ut dicant q̄ ad bonū cōe expediūt. qz nō potest audire ps̄. Eripe me de ostradictōib9 pli cōstitue me in caput gētiū. A viro iniq̄ eripe me. qz cogitauerunt iniq̄tates in corde. ℣ 33° ofilio malignāte. Nā ihs ad cayphā ducit dū q8 malignī in vno cōsilio nō obtinēt. in alio hēre nitūt ouocatis solū aūcis p̄cijs. Hij in fatiē xp̄i spuūt dū inuicē sibi ipsis ad p̄riā vtilitatē osentiūt. Fatiez vero a oculos ligāt. q̄ false psuadēt ne alij de p̄prietate p̄dāt. Colaphizant q̄ cōe bonū hūiliant a dissipant. Deridēt aūt cū inuicē gloriātur cū male fecerint a exultāt in reb9 pessimis. lucris. fraudib9 decepcionib9. muneribus p̄s. Quare fremuerūt gētes et pli meditati sūt inania. Principes ouenerūt in vnū aduersus dñm a aduersus xp̄m ei9. cōe bonum. Ne tradas me dñe a desiderio meo pctōri cogitauerūt ostra me ne delinq̄s me ne forte exaltentur. ℣ 34° malitia relaxāte. Nā ihs a cōe bonū. a pilato ad herodē mittit a spnit dū officiales principales a rectores officia negligūt a de gestis ostē cōitatē se inuicē absoluūt. ps̄. Corrupti sūt a abhoiabiles facti sūt in studijs suis nō est q̄ faciat bonū nō est vsq̄ ad vnū. Custodi me a laqueo quem statuerūt mihi ac. ℣ 37° osecia reprobāte. Naz pilatus nō vult iheū a cōe bonū odemnare: dū q̄sq̄ scit se ostra oscias facere. Magis āt timet dū vxor officialis a rō p̄visū iusticie ipsū reprehendit ps̄. Ecce p̄turit iniustitiā. cōcepit dolorez a pepit inq̄tatē: quertit dolor ei9 in caput ei9 a in vt̄. ip. in. e. descen. ℣ 36° extorsione obliquāte. nā ihus a cōe bonū in domo pilati coronat a ligatus flagellat dū fiūt extorsiones a spūali dignitate. a cōitate. a ciuitate. Extorquēt bona ecclesiarū spūalia. ut calices. pamenta. tabnacula scōz a vendūt. Etiā bona tpalia. ut reddit9 a fruct9 ecclesiaz de q̄b9 seruientes ecclesie viuere a fustētari debēt. Cōtra q8 habet. 12. q. 2. ca° Qui xp̄i pecunias a ecclesie aufert. fraudat a rapit: ut homicida i ospectū in dictis iudicabit. Et. ca. nulli liceat. Et sic. Inexcusabilis erit oīs hō qui aial siue agrū dño a ecclesie cui opetūt. aufert. vastat. iuadit vel eripit et vsq̄ ad emendacōez. ecclesieq̄ satisfactōnez ut sacrilegus iudicet a si emēdare noluerit: excōicet. hec ibi ac. ℣ 37° iustitia odēnante. nā acclamāte decepto p̄plo. Barrabas dimittit: dū p corruptū iuditiū reus aūcis fultus absoluit a xp̄s odēnat. id ē cōe bonū depuatur: dū innocēs odēnatur et qui erat vtilis rei publice a defendebat bonū cōe tanq̄ rebellis exilio in p̄petuū relegatur. Propterea tuli9 li° p̄mo de officijs dicit. Si em̄ sic erim9 affecti ut p̄pter suū q̄sq̄ emolumentū spoliet aut violet alterū: disrūpi necē est eā que maxime est scōm naturam hūanā generis societatē. Hoc em̄ spectant leges. hoc volūt: icolumē eē ciuiū ocūcti onē quā q̄ dirimūt eos morte exilio dāno coherceāt. hec ille ac. ℣ 38° guamine angariāte. nā xp̄s extra portā ducit. qñ cū dāno cōitatis p iudiaz vel odiū optim9 a vtilis ciuis expellitur ex q̄ alienа patria ipinguat a p̄pria cōitas depauperatur vñ filie cōitatis plorāt: dū pauperule familie nec opantur nec laborāt. qz nemo eas cōducit. Si ei sic fit in ligno viridi innocētie. quid fiet i indicō dei in arido malitie. Etiā symō cananeus angariat dū alie subdite terre guant angarijs. exactōib9 impōib9. factionibus a ville a castra a ciues q̄ remanēt. ℣ 39° inimicitia circūdante. Nā xp̄s crucifixus. circūdat p̄plo p̄miscuo. qz cōe est in medio Centurionis a hoim armoz. scribaz a phariseoz id ē iuris pitoz. principū a pastoz. sacerdotū a curatoz. p̄tereūtiū religiosoz. secularium a dericorū. hoim a mulierū ipm cōe spoliātiū. blasphemātiū inuicē ogratulātiū a cōe stat nud9 a spoliat9 ac debitis magnis obligatus in medio latronū ut satis ptz. ℣ 40° ipietate otristāte. Nā stat mē. s. iustitia a discipulus a benuolentia a amor bonī cōis inuicē se suscipiūt. flēt. otristāt. qz iustitia a amor bonī cōis sūt ab oīb9 derelicti. ps̄. Dñe ante te oē desiderium meū et gemit9 meus a te nō est absc̄ dit9. Amici mei a p̄imi mei a dūfū me appropinquauerūt ac. Post hāc declaracōem dixit sāctus thomas aie deuote. O aia simplex iā potes intelligere q̄ sit graue p̄ctm̄. p̄tialitas. diuisio a discordia in aliq̄ cōitate. Ne tñ belial gloriet i arguc̄ijs tuis. docebo te modū quo illis tñ deas. ℣ Ad p̄mū dic q̄ volūtas vni9 hois scōm se odserata in est regula volūtatis alteri9. ß in q̄ tū volūtas p̄imi haberet volūtati dei sit p cōsequēs regula regulata scōm p̄mā regulaz a iō discordare a tali voluntate ē p̄ctm̄. qz p hoc discordatur a regula diuina. ℣ Ad secūdū dic q̄ sicut volūtas hois adhērētis deo est quedā regula recta a qua p̄ctm̄ ē discordare. ita etiā volūtas hois deo cōtraria est quedaz puersa regula a q̄ bonū ē discordare. Facē g̃ discordiaz p quā tollitur hō odiscordia quaz caritas facit est gñe p̄ctm̄. ℣ Vñ 8i. p̄ū. 6. Sex sūt que odit dñs a septimū detestat aīa ei9 a hoc septimū p mit eū q̄ scīat inter frēs discordiaz. Sz cāre discordiā p quā tollit mala cōcordia. s. in mala volūtate est laudabile. Et sic fuit laudabile q̄ paulus dissensionē posuit inter eos qui erant cōcordes in malo. Nā a dñs dicit Matb. x° Nō veni pacē mittere. ß gladiū. ℣ Ad tertiū dic q̄ discordia q̄ fuit

intēt paulū a barnabaz fuit p accidēs a nō p se. Vterq; em intēdebat bonū. ß vni videbat hoc eē bonū. alij aliud qđ ad dēfectū hūanū ptinebat. Nō em erat talis ↄtrouersia i hijs q̄ fūt de neūta te salutis. q̄uis hoc ipsū fuerit ex diuina puiden tia ordinatū ꝓpter vtilitatē inde ↄsequētem. Ad quartū dic q̄ illi q̄ ex ↄtētione rp̄m p̄dicāt rep̄hē sibiles erāt. q̄ q̄uis nō ipugnarēt veritatez fidei ß eā predicarēt. ipugnabāt tū veritatem q̄ tū ad hoc: q̄ putabāt se fuscitare p̄ſſurā ap̄lo veritatē fidei p̄dicāti. Vñ ap̄ls nō gaudebat de eoz ↄtēcō ne. ß de fructu q̄ puemebat ex hoc. ſ. q̄ rp̄s annū tiabat. q̄ ex mal' occasionaliter subsequitur bonū. Tūc aīa grās agēs dō a suis doctorib⁹ de tā no bili dēclaracōe ↄsolata abijt domū in pace Amē.

Feria. 2. dñice tertie q̄dragesime. Sermo. 20⁹. de peccato. Ire.

Repleti fūt oīes i synagoga ira. luc. 4. ca. Hodie aīa simplex fidelis a deuota accessit ad eccl̄iaz a audiēs missaz. taz ex lectōe ꝓphe. 4. Reg. 1. ca. q̄ ex euāgelio aduertit vnaz ↄclusionē valde notabilē. ſ. Janua oīm vitioz est ira cūdia ruitura q̄ causa virtutib⁹ intrinsec⁹ da bit q̄es secura. Rō isti⁹ ↄclusionis ē illa. Scōm stoycos Jra a oēs alie aīe passiones dicūt affect⁹ q̄sdam preter ordinē rōis existētes a sic oēs aīe passiones etiā ira erāt male. q̄ ira ē passio appe titus sensitiui q̄ aliquis irascit ↄtra primū q̄ ma lū eius intēdēs. Vñ Greg⁹. li°. 1°. moral'. dicit sic. Per irā spiritus scī splēdor excutit q̄ sup humilez a quietū req̄escere dr. q̄ cū ira q̄etez mētē sb̄ tūbit fuā sācto spiritui hītacōez claudit cui⁹ recessione aīus vacuus ad aptaz morū insaniā ducit a vs q̄ ad supfitiē ab intimo cogitacōnū fūdamento dissipat. hec ille Sed ſm pipateticos quoz sēten tiā magis approbat Aug⁹. lib°. 19. de ciu. dei. Jra a alie passiones aīe dicunt motus appetit⁹ sensi tiui. siue sint moderati ſm rōem siue nō a ſm hoc ira nō semp ē mala. Vñ Crisos. sup Math. dicit. Qñ sine causa irascit q̄s erit reus. q̄ vero cū causa nō erit reus. Jā si ira nō fuerit nec doctrina p̄ficit nec iuditia stāt. nec crimia ↄpescunt. Ad tollēdā hāc varietatē Sciendū q̄ passio appetitus sensi tiui. intūtū ē bō. in q̄ tū racōe regulat. si aūt ordiez rōis exducat ē mala. Vñ in ea inuenit bonū vl malū q̄druplicit. p̄mo ex ipa spē passiōis q̄ q̄dē ↄsiderat ſm obiectū passionis. sicut iuidia scōm spēm suā iportat qđā malū. Est em tristitia de bo no alioz qđ ſm se rōni repugnat a ideo iuidia moz nocata sonat aliq̄d mali. ut dr. 2. ethic. 7. Hoc aūt nō ↄueit ire q̄ est appetitus vindicte. pōt em vindicta a bñ a male appeti. Appetere em vin dictā ꝓpter malū ei⁹ q̄ puniēd⁹ ē ſm hoc ē illicitū ß ꝓpter bonū iustitie ↄseruādū laudabile ē. 2° ex puemētia rōis. in q̄ tū. ſ. trahit rōem a sua rectitu dine a sic habet rōem mali. puta si q̄s appetat pu niri eū qui ñ meruit vel vltra q̄ meruit vel ñ ſm ordinē legittimū. vel nō ꝓpter debitū finē q̄ est cō seruacō iustitie a correctio culpe a vocat ira per vi tiū. Vñ Greg⁹. li°. 7°. moral'. dicit. Trāquillitatez mētis ira disturbat. dilaniatam scissamq; ptur bat. 3° ex intermissiōe dēliberacōis. put. ſ. appeti tus sensitiuus mouet ↄtra vitia ſm ordinē rōis. Et hec vocat ira p zelū. Vñ Greg⁹. li°. 7°. moral'. dicit. Curādū sūmope est. ne ira q̄ instrumētū vi tutis sumit ne mēti dñet. ne q̄i dña pareat ß velut ancilla ad obsequiū pata a rōnis tergo nūq̄ recē dat. Hec aūt ira a si in ipsa execucōe actus iudi tiū rōis aliqualit̄ impediat nō tū rectitudinē rōnis tollit. ut Greg⁹. ibidē dicit. q̄ ira p zelum turbat rōnis oculū. ß ira p vitiū excecat. Nō est aūt ↄtra rōnez virtutis ut intermittat dēliberacō rōis i exe cucōe ei⁹ qđ est a racōe dēliberatū. q̄ etiā ars ipe diret in suo actu. si dum agere debet dēliberaret de agēdis. Vñ Greg⁹. ibidē dicit. q̄ tūc robusti⁹ rō ↄtra vitia erigit cū ira subdita rōni famulat. 2° ex mō excessiōis. Si em motus ire nō immoderate feruescat. nec interi⁹ nec exteri⁹: fu abit ordo rōis circa irā q̄ tū ad modū irascēdi. q̄ quidez si p̄emit tat nō erit absq; pcō. etiā si appetat iustā vindi ctā. Ex hijs sequūtur. 4. ↄclusiones. Prima ↄclu sio. Jra ē min⁹ pctm q̄ odiū. Probat q̄ ira appe tit malū alicuius pene sub rōe boni qđ ē vindicta sed odiū absolute appetit malū alicui⁹ in q̄ tum hmōi. ß pius ē appetere malū sub racōe mali q̄ sub racōe boni. vñ ira ↄpat ad odiū sicut festuca ad trabē. dicit em Aug⁹. in regula Me ira crescat in odiū a trabē fatiat de festuca. q̄ ac. Secunda ↄclusio. Jra est minus pctm q̄ iuidia. Probat q̄ iuid⁹ appetit malū alteri⁹ ꝓpter appetitū ꝓpe glorie. ß irat⁹ appetit malū alterius sb̄ rōe iuste vindicte. Sed pius ē appetere malū sb̄ rōe boni exterioris qđ ē honor vel gla q̄ sb̄ racōe rectitudi nis iustitie. q̄ ac. Tertia ↄclusio. Jra ē min⁹ pec catū q̄ ↄcupiscētia. Probat q̄ q̄to melius est bo nū iustitie qđ appetit irat⁹ q̄ bonū delectabile vl vtile qđ appetit ↄcupiscēs. Vñ dr. 7. ethicoz. q̄ in cōtinēs cōcupiscētie ē turpioz q̄ incōtinēs ire. tūc to absolute loquēdo pctm ire videt ee min⁹ q̄ pec catū ↄcupiscētie. Quarta ↄclusio. Jra ē minus pctm q̄ hōicidiū. Probat q̄ hōicidiū ita puenit ex odio vel iuidia sicut ex ira. ß ira ē leuioz in q̄ tū attēdit racōez iustitie. Sed q̄ tū ad modū irascē di q̄ ē ſm inordinacōez quādā. ira habz excessuz ꝓt vehemētiā a velocitatē sui moti⁹. pū. 28. Jra ñ habet miaz nec erūpēs furoz et ipetū ↄcitati spūs ferre q̄s poterit. Et greg⁹. lib°. 7°. moral'. dicit sic. Jre sue stimulis accēsū cor palpitat. corp⁹ tremit lingua sese p̄pedit. faties ignescit. exaspāt oculi. a nequaq̄ recognoscit noti. ore q̄dez clamorē for mat. ß int⁹ q̄d loq̄tur sensus ignorat. In q̄ ita q̄ iste ab arrepticijs longe ē q̄ actōis sue ↄscius nō est. hec ille. His intellectis aīa exiuit ab eccl̄ia vadēs domū cū ꝓposito cauēdi a pcō Jre. Et ecce Belial intendēs eam ab hoc ꝓposito reuocare ait. O anima simplex q̄ facile decipis taz leuit credēdo. Volo tibi oñdere q̄ Jra non est peccatū mortale.

Pri° sic Peccādo ei demēmur·ꝫ passiōib⁹ ñ mē
mur sic neq demēmur ut dr·2·Ethic·g nlꝫ pas
sio ē pctm·ꝫ ira ē qdā passio g ira ñ ē pcz·
2° sic
In oi pctō ē cōrsio ad aliqd bonū cmutabile. Sz
per irā non cōstitutur homo ad aliquod bonum
cōmutabile ꝫ ad aliquod malū alicui⁹ ergo ac·
3° sic. Null⁹ peccat in eo qd vitari nō pōt ut dicit
Aug·ꝫ irā nemo vitare potest·qz sup illd ps̄·Ira
scimini a nolite peccare dic glō·q motus ire nō ē
in nra ptate a in·A·ethic·dr·q iratus cū tristitia
opatur·tristitia aūt ē cōtria voluntati g ac·
4° sic
Pctm est cōtra naturā ut dic damascen⁹ lib·2·ꝫ
ira nō est cōtra naturā homis cū sit act⁹ naturalis
potētie irascibilis·Vñ Jero·dic in q̄da epistola
q irasci est homis g ac·
Maria vero abijt tristis que
tēs a consulēs legis doctores·Cui mox obuiauit
Moyses a q cū cognouisset causas mestitie sue
ait cortās eā·Ego oīdā tibi ocusiōez tuā eē ca
tholicā a vitate plenā testioio q̄druplicis leg·s.
Legis Natural· legis Nabal a h° q̄drupli·s.p
Legis diuinal rōnes nabales·p phos mora
Legis Prophal les·p poetas·p exēpla gētiliū
Legis hūanal Ñūtū ad rōnes naturales sci
endū q ira nascitur ex·g·cau
sis
Pri° ex malo a nociuo apprehēso Sicut
em̄ canis qñ videt exīneū ingrediētē curiā vel do
mū dñi sui estimās eū furē vel inimicū a statī ad
irā accēdit quē aggreditur cōtra eū latrat a ipsū
mordet. Sic hō qñ apprehēdit aliquē fore sibi im
micuz statim mouet ad irā a cōtra eum clamat a
mordet p detractōnē. Nā ex falso apprehēso qnq
omittit maximū malū ꝑ irā inordinatā. Exēplū
dic Sen̄·li° de ira·q quidā iudex odēnauit quēdā
militē accusatuz de morte cōmilitōis·eo q essent
duo in via a solus vn⁹ redijsset·vñ putabat q
vn⁹ occidisset alēm a cū Centurio post latā sniam
duceret militē ad suspēdiū·videns illū militē p quo
iste adiudicat⁹ erat morti ādos reduxit ad iudi
cem. Judex vero iratus dixit p°. Jubeo te interfici q
ia dānatus es a·2·ait te silr·qz cā mortis cmilito
nis fuisti·3° Centurioi dixit a te silr·qz iussus occi
dere militē noluisti Ecce q̄ sollers ē iracundia ad
fingendū causas furoris·tres punit iudex iratus
ob vn⁹ innocētiā Greg·dic·Quicqd furor fugge
rit rectū putat·
2° nascit ira ex verbo pungitiuo a
accēso·Ñ emm ps nobilior corpis pūgit tāto
hō cio⁹ perturbatur a ad iracūdiā cōcitat·Sic da
uid q fuit mitissim⁹ audito verbo Nabal carmeli
dicētis·qs est David a qui fūt puer ei⁹: hodie cre
uerūt homines fugitiui q fugiūt dños suos Iratus ē
vehemēter David a ait·Accīgat vnusquisqz gla
dio suo hoc faciat m̄ de⁹ a hoc addat si remāebit
hodie de Nabal mingēs ad parietē·Sic fūt aliq ho
mines natualit pni ad iracūdiā q si mimo verbo
pūgātur mox inflāmātur a cōtē tales loquētes
seuiūt·sicut aper cōtra venatorē se pūgentē fero
cissime seuit·
3° nascit ira ex facto lesiuo īpenso·
Arg·li° de aialibus dic·q omnia aialia q̄ tūcūq
micia si ledūtur ad irā excitant·Rō ē·Ille qui hz
custodire ciuitatē·qñ sentit aliquē ipsū infestātē
subito clamat a ciues ad defensionē excitat·Sic
potēcia irascibilis hz hoiem custodire iō qñ vidz
q homo vel animal infestat: mox alias vires ex
citat ut a lesiuo se defendat dicit q impator Fri
deric⁹ ē in q̄dā porta que ē capue sculpt⁹ sup pō
tem a duo iudices assessores cū eo vn⁹ a dextris
a alt a sinistris Sup caput iudicis a dextris scri
bit sic·Intrent securi q̄ volunt viuē puri·Sup ca
put iudicis a sinistris scribit sic·Infid⁹ excludi
timeat vel carcere trudi·In semicirculo toti⁹ porte
scribit sic·Casaris ipio magni custodia fio·Su
per caput imperatoris scribit sic·Ñumiseros satio
quos variare scio Ecce sollers custodia ciuitatis
2° nascit ira ex signo idignatiuo ostēso Signa
ire fūt locucōez subtrahē·faciez auertere·nō loq
cū eo cōñ quē iratus es·dedinare seorsū a via qñ
videris eū a hmōi Ñi vexillū alicui⁹ tyrānī occul
te hētur in castro licet iā captū sit castr·nō tñ pz
capcio nisi qñ erigit·Sic etiā qñ ira ē i aio capt⁹
ē homo a dyabolo sed tñ ei⁹ capcio nō videt nisi
qñ signa odij a ire mānifestant exterī⁹ qs ē val de
piculosū. Ñūtū ad phos morales Sciēdū q ira
nocet hominī q̄druplr
Pri° inducit ordinacōz
dicit em̄ Arg·g·ethic·q Iracūdoz q̄dā sunt acu
ti·q̄dā amari·q̄dā difficiles siue grues Acuti dicū
tur q̄ minis cito irascit a ex q̄libz leui cā a hec in
ordinacō ire p̄cedit ex ipsa origine ire·Amari di
cūtur quoz ira difficile solui a multo tpe manz
qz cā ire. s. iniuria illata minis manet i memoria
hois Vñ ex hoc diutinā tristiciā ocipit quā inte
ri⁹ tenet dausā a qz nō prūpit ad exteriora iracū
die signa: ñ pōt sibi psuaderi ab alio·Et qz ex se
ipō hō nō recedit ab ira misi ꝓut diutinitate tpis
tristicia abolet a sic deficit ira idō sibīpsi amar⁹
ē·difficiles siue grues dicūtur quoz ira nō cōmu
tat sine cruciatu vel punicōe in q̄b⁹ ē ira diutina
ꝑ terr vehemēs desideriū vindicte a iō tempe nō
digerit·ꝫ p solā punicōnē q̄escit·
2° tollit opas
sionē·Vnde Tul⁹ in plogo ethorice dicit sic·Nā
ab iratis si pspicue par a remuolentia appetit: ñ
mō nō imutat·ꝫ auget odiū atq inflāmat·hec
ille·Iracūd⁹ ē fugiend⁹ sicut canis rabid⁹ q̄ va
dit ore apto a cui⁹ ore saliue defluūt a ōne am̄al
qd mordet rabidū efficit·sic iracūd⁹ in furiā faci
lit vertit a hz os aptum ad maledicendū a male
dictōes tāq̄ saliue ab ore eius defluūt a cui male
dixerit ad irā puocat Jō Tul⁹ de tusculanis q̄sti
omib⁹ li°·g·dicit Ira ē libido puniendi ei⁹ q̄ lesis
se videt iniuriā·Et in orōne p Marcello dicit·Ira
cūdia q̄q filio inimica ē a victoria insolens ac fu
pba ē
3° obnubilat rōnē·Vñ sen̄·in pubijs di
cit sic·Grauissimā est pbi hominis iracūdia·Nam
homo ex corp⁹ suū est cū iascit·Iracūdiā aūt q̄
vincit hostē sup at maximū·Iratus etiā facinus
filiū putat·Leso remedium ē inimici dolor·Nū
q̄ sceus scelere vindicādū ē ira crudelitatis mr ē
Ingenia rcā debilitat iracūdia·pua confirmat au
datia Si q̄s irascit a ab alio penas expetit a se ex
igit·Itaq̄ semp ab alio incipiat dissensio·a tēpo
reconciliacō·hec ibi·Sicut em̄ obnubilato oculo

corpali hō facile ipingit i oīe qđ obuiat sibi. sic obnubilato oculo mētali p irā hō facilē ipingit in oē iūstū. qr ira ē ebulitio sanḡnis circa cor. ex illa aūt ebulitōne fumositates ascēdūt q mētis oculū obnubilāt. ¶ 2° suggerit maledictōez. Vñ Ennodi⁹ dic. Ira iusto libior suū plus q̄ alios lacessit actorē. hec ille. Qñ equ⁹ currit ipetuose modicū ipedimētū obest sibi a facit eū ruere ad oēm ptem. sic hō irat⁹ agitat ab ira a currit ipetuose. ideo q̄cq̄d obuiat sibi scādalizat eū si sit aīal⁹ ei⁹ sicut rusticus q̄ rixat cū alio a uxor ei⁹ velit se imponē p pace fiēda: dimisso eo cū q̄ rixabat appetēdit uxorē a verberat eā acerrime. ut ptz. ¶ Qñ tū ad poetas Sciēd⁹ q⁹ Ira ē detestabil⁹ q̄druplicit er. p° rōe p̄cipitatōis. Vñ virgili⁹ lib°. 2. eneydos dicit. Furor iraq̄ mētē p̄cipitāt. Et Lucan⁹. li° 3° Inuenit arma furor. 2° rōe sb̄iectōis. qr ira debet subici rōi a nō dñari. Vñ oratius li° epl̄arū. dic. Ira furor breuis ē. aīm rege. q̄ nisi paret ipat hūc fremis. illū cōpesce cathenis. 3° rōe vitupatōis. Vñ Ouidi⁹. li° 3° de arte amādi dicit. Cādida pax hoies trux decet ira feras. Ora tumēt ira migrescūt sāguine vene. q̄libet exūctos iniuria suscitat ignes. Et Prudēti⁹ dicit. Ira tumēs spumāti feruida rictu Sāguinea torquet suffuso lumia felle. Impatiēsq̄ more ē. 4° ratōe dmo cōis. Vñ Gualterus i alexādreide li° 7° dicit. Comes indi uisa furoris p̄cipites capit Ira gḡus a fellea torquet Lumia. detēnit q̄ hyiles racōis habenas Ecce quāta mala facit ira. tā aie q̄ corpi ꝓpt qđ ē abiciēda ac. ¶ Qñtū ad exēpla gētiliū. Sciēd⁹ q⁹ gēteles pmarie fugiebāt irā velut iīmicā homis mori b⁹. vñ valeri⁹. li° 9° ca. 3. dic sic. iraq̄ a odiū i pectorib⁹ hūanis magnos fluct⁹ excitāt. pcursu celeior illa. s. ira. nocēdi cupidine hoc ptinati⁹. s. odiū Vtriq̄ dsternatōis plen⁹ affectus. ac nūq̄ fine tormēto fui violētus. qr dolorē cū inferre vult: patiēt amara sollicitudie ne dūgat vltio anxi⁹. hec ille. vbi pōit. 4. exēpla. p̄mū de archita. li° 4° ca. 1. dicēs. Tarētin⁹ architas dū se Pictagore p̄ceptis Methapōti cūtate apulie p̄mit⁹ imergit magno labore longoq̄ tpe solidū op⁹ doctrine cōplex⁹ post q̄ in patriā reuertit ac rura sua reuisere cepit. aīaduertit negligētia villici corrupta et pdita. intuēsq̄ male meritū fūpfissez iḡt a te supplitiū misi tibi irat⁹ eēm. Maluit ei ipunitū dimittē q̄ ꝓpt irā iusto gui⁹ punire. ¶ Secūdū exēplū est de platone dicēs. Nimis lib alis architte moderatōi fuit. ꝙ tpatior platonis. Nā cū adūsus delictū serui vehemēti⁹ exarsisset. verit⁹ ne ipe modū vīdicte dispicere. discernere nō posset. Pseusipo aīco castigatōis arbitriū mādauit. deforme sibi futurū existimās si cōmisisset ut parē rep̄hensiōez culpa sui a aīadūsio. punicō platonis mereret. ¶ Tertiū exēplū ē de eodē platone dicēs. Audierat em̄ plato Senocratē suū discipulū multa de se impie locutū q̄ sine vlla dtatōe. dubitatōe criminatione respuit. instabat certo vultu inde accusatorē am̄ queres cur sibi fides n̄ haberet. Adiecit plato nō ee credibile ut quez tā tope amaret ab eo i vicez nō diligeret. Nā moderatōi mētes nras ipotētie a temeritatis impetu trāuersas ferri nō patit. Quo euenit ut reprehensiōis morsu sit vacua a laudis questu sit opulētissima. ¶ Quartū exēplū est de Theodosio ipatore q̄ dū irasceret iussa seuera minis p̄cipitabat. Philosophus q̄dā admonuit eū ut cū se iratū sentiret añ q̄ sētentiā ferret. 2x. trās alphabeti intra se ipsū morose diceret ut interī aliqualit refrigerat⁹ q̄d fatiēdū eēt maturius videret Qui p̄cepit ministris suis ut mihil p̄ deris qđ sero p̄cepissz executōi mādaret misi mane cōfirmaret a ecōuerso. Timebat em̄ ne p irā aliquid imustū mādaret ac.

Secūdo declarat eadē dusio testimonio legis diuinalis. Sciendū q⁹ Ira nascit ex. 4. causis ¶ p̄mo ex iuidētia felicitatis. Sic iratus ē Caim cōtra frēz suū Abel vehemēt a occidit vult⁹ ei⁹. genē. 4. ca. Audiēs saul omēdari dauid irat⁹ est a displicuit ei fmo. 1. Reḡ. 18. ca. Cū ionathas excusaret dauid irat⁹ ē saul in iurgio otra eū. 1. reḡ. 20. ca. Ad sigmificādū q⁹ imūdi irascūt otra excusātes illos q̄b⁹ inuidēt. Similiter audiēs anthioc⁹ p̄lia a victorias iude machabei: irat⁹ ē. 1. Mach. 3. ca. ¶ 2° ex impatiētia iīq̄tatis. Naz mali otra bonos irascūtur. qñ nō p̄nt eos ad malū ducere vel a bono retrahere. Sic irat⁹ ē Balac otra Balaā. qr noluit maledicere ꝓpl⁹ dei Nūeri. 22. ca. iratus ē magistrat⁹ holofernis otra Achior qr eū a laude dei hebreor retrahere n̄ valebat iudith. 7. ca. Torto res Eleazari audiētes ei⁹ dstātiā in iracūdia otra eū vsi sunt. 2° Mach. 6. ca. ¶ 3° ex extollētia rapacitatis. Nā tyrānī supbi cōtra sb̄ditos iuemētes nō eām p eā spoliāt a occidūt. Sic irat⁹ ē achab otra Naboth ut vineā ei⁹ auferret quē iniuste fecit lapidari. 3° Reḡ. 22. Senacherib fugiens plagā quā intulerat ei de⁹: irat⁹ multos indeos occidit. Tobie. 1. ca. iratus ē aman cōtrā indeos q⁹s fecit occidi ꝓpt Mardocheū q̄ ei honorē ipedere recusabat Hester. 3. Nabuchodonosor iussit proici. 3. pueros in fornacē in ira a furore suo. qr ydolū adorare nolebāt. Daniel. 3. ca. ¶ 4° ex negligētia vtilitatis. Nā mali irascūt otra instruētes eos a cōfulētes a reprehēdentes recte. Sic post salubre osilium Helysei Naamā iratus recedebat. 4. Reḡ. 7. ca. Asa iratus ē otrā anamā ꝓphām reprehendētē eum 2° palipo. 16. ca. Ozias rex iratus est otrā sacerdotes a minabat eis. qr reprehēdebāt eū q⁹ adoleret incensū. 2° palipo. 26. ca. Principes iuda irati sunt cōtra ieremiā predicātez veritatem quem detruserūt in carcerem. iere. 27. ca. Ecce q⁹tum nocet peccatū ire. ut satis patet.

Tertio declarat eadē dusio testimonio legis Prophalis. Sciēdū q⁹ Ira p vitiū ē valde fugiēda ꝓpter. 4. p̄mo p irā ymago dei in hoīe iquinat. Nō em̄ ē hospitādus qui hospites suos execrat. Sed ira hospitē suū. s. rōnem a intellectū et veter me⁹. Et Job. 36. ca. Nō g̃ te supet ira ut aliquē oppmas. nec mltitudo donor idmz te. ¶ 2° p iraz sapia pdit. Vñ Job. 7. ca. 8r. Virū stultū

interficit iracūdia · Vticq; stultum q̄ se necat ut
aliū in fama vel in carne vel in possessione paruz
ledat · pō · Circūdederūt me sic apes q̄ vim mellifi
candi pdūt qñ pūgūt quā nō recuperant · Et exar
serūt sic igmis in spinis · q̄ spine succēdūtur ut lig
na cetera succendāt · iō dr ecclesiastes · x° ca° Ne
fis velox ad irascēdū · q̄ ira in sinu stulti requiescit
¶ 3° p irā vita amittit · Est ei amouenda ut igmis
de aceruo vel de domo · Ira p̄mo accēdit domū suā
id ē possessorē suū · demū primos suos · pū · 21 · ca ·
Scōm ligna sibue succendit igmis a scōm virtutē
hōis sic iracūdia illi⁹ · Et Eccle · 27 · ca · Duo genera
abūdāt in pctis a tertiū adducit irā a p̄dictionē
Aia calida q̄si igmis ardēs nō extinguet donec ali
quid glutiat a hō nequā in ore carnis sue nō desi
net donec incendat ignez · hec ibi · Duo ista pcā
sūt · odiū a iniudia · tertiū ē ira ut ptz ibidē · 2° p
irā grā vite socialis amittit · q̄ ē gladius q̄ soci
etas diuidit · pū · 22 · ca · Noli ee amicus hoī iracū
do neq; ambules cū viro furioso · Quia vir iracū
dus puocat rixas · Homo aūt ab hijs abstinere
debet q̄ tū potest · iō ac̄ ·

QVarto declarat eadē cōclusio testimonio le
gis humane · Sciēdū q̄ ira · 2 · mala facit
p̄mo festinantē ad motionez · Ira em inducit deli
ctū ut · C · de adulterijs · l · gracch⁹ · Licz illa lex excuset
illū gracchū q̄ ex ira occidit quēdā quē mueit tur
piter agentē cū vxore sua tñ reus ē homicidij in fo
ro scie ¶ 2° perseuerātē deliberatiōem Ira em facit
aliqñ talia omittere de q̄b⁹ oportet hoiez diu pē
tere · vñ executio sentētie debet differri quādo pn̄
ceps ex iracundia seueri⁹ tulit sentētiā ut · C · de pe
nis · l · vindicet · ¶ 3° malignātē executiōez · Ira em
ad modū is tpe iustū putat oē q̄d facit et q̄ in hoc
errat · iō nō debet sentētia p̄cipitari donec mēs cō
citata p irā ad tranquillitatē redeat · iō sententia lata
extra mulierez p̄gnātez differt vsq; post tēp⁹ pt⁹
· ff · de penis · l · p̄gnantes · Similiter sentētia lata extra
seruū differt quousq; dño suo rōcinia reddiderit
ut · C · de homis p̄sbiteroz · l · ii · ¶ 4° imuriātē offensio
nē · Ira em aufert innocētis defensionē cū subito
odēnat ut patuit de pilato q̄ adiudicauit fieri peti
tionē iudeoz ex excitata ira in xp̄m cū tñ differri de
beat odēnatiō dū q̄s est confessus de crimine · donec
appareat si postmodū in confessione p̄seueret ut · C ·
de custodia reoz · i · 7 · Et sic ptz ac ¶ Post q̄ vero
moyses declarauit oc̄usiōez p̄dictā · ait aie deuo
te · Que ego noui fidelit te dicui · Sz ecce ⁊ ē sāct⁹
Thōs de aq̄no doctor noui testamēti q̄ cogitauit
vias tuas ut cōuertat pedes tuos in testimonia
dei a dcebit te iustificatiōnes dei · Ad quē astante
moyse accessit aia deuota p sue oc̄usiōis dariori
noticia Cui scis thōs ait Ego oīdā tibi oc̄usio
nē tuā eē verā testiomo q̄duplicis legis · s ·

¶ Legis Euāgelice · Euāgelice Sciendū q̄ xp̄s p
¶ Legis Apostolice · bauit illā q̄duplici testimo
¶ Legis Canonice · nio · p̄mo Math · 7 · ca° dicē
¶ Legis Ecclesiastice · tis · Ego āt dico vobis q̄ ois

PRimo testi qui irascit fratri suo reꝰ erit
monio legis iudicio · qui aūt dixerit fratri
suo racha reus erit concilio · qui autē dixerit fatue
reus erit gehēne ignis · Vbi dñs ponit gradꝰ ire
scōm p̄cessum actus hūanī q̄ primo aliq̄d in cor
de accipit et q̄ tū ad hoc dicit · omnis q̄ irascitur
fratri suo · secūdū ē cum p aliqua signa exteriora
manifestat exterius etiā añq̄ p̄cupat in effectū
a q̄ tū ad hoc dicit · q̄ dixerit fratri suo racha qđ
est interfectō irascētis · 3ꝰ gradus ē qñ pctm̄ inte
rius conceptū ad effectū producit · Est aūt ire effectꝰ
no cumētū alteriꝰ sub rōe vindicte · Minimū aūt
no cumētoz ē qđ fit solo vbo a q̄ tū ad hoc dicit ·
qui dixerit fratri suo fatue a sic ptz q̄ secūdū ad
dit sup̄ primū a tertiū sup̄ vtrūq; · Vñ si primū ē
pctm̄ mortale multo magis alia · iō singulis eoz
ponūt conuenientia aliq̄ ptinētia ad cōdēnatiōem
eoz · Sed in primo ponit inditiū qđ minꝰ ē q̄ ut
dicit augꝰ · i · iuditio defensiom dat locꝰ · In 2° ve
ro ponit oc̄iliū in quo iudices inter se offerūt quo
supplitio eū dānari oporteat · In 3° ponit gehēnā
ignis q̄ est certa dānatiō · ¶ 2° testimonio Mat · 3°
ca° vbi de phariseis iratis contra ihm dr · Exeūtes
aūt statī pharisei cū herodianis consiliū faciebant
aduersus ihm quō eū p̄derent Et ihs cū discipu
lis secessit ad mare · hec ibi · dās exēplū nobis ut
iratos fugiamꝰ ne magis accendāt · ¶ 3° testimo
nio ioh · 7° ca° vbi dr · Propterea magis q̄rebāt
iudei xp̄m interficere · q̄ nō solū soluebat sabba
tū · ß et p̄rez suū dicebat deū eqlez se facies deo · Et
8° ca° dr Tulerūt lapides iudei ut iacerēt in ihm
Ihs aūt absco dit se a exiuit de templo · ¶ 5° testi
monio Luc · 9° ca° vbi dr · ihs fatiē suā firmauit
ut iret in ihrlm · Et misit nūtios ante cōspectū suū et
euntes intrauerūt in ciuitatē samaritanoz ut pa
rent illi a nō receperunt eū · q̄ euntis in ihrlm facies
eius erat · Cū vidissent aūt discipuli eiꝰ iacob⁹
a iohes dixerūt · dñe vis dicimꝰ ut ignis descēdat
de celo a consumat illos · Et conuersus increpauit il
los a dixit · Nescitis cuiꝰ spiritus estis · Filiꝰ em
hoīs nō venit animas perdere · ß saluare · hec ibi Tā sa
maritani q̄ hij duo discipuli commoti erāt spū ira
cūdie q̄ summe fugiēda ē · ut ptz in euāgelio · in q̄
circa irā notant · 2 · a etiā in epla · ¶ p̄mo iuste deꝰ
irascit hoīb⁹ p̄pter pctm̄ qđ nō patit ¶ Ptz p p̄s · dicē
tem · Qui diligitis oēs q̄ odiant iniq̄tatē · maxie cū post
pactū baptismi vel pnie peccat · pō · Appositum est
adhuc peccare ei in ira excitauerūt exercitū in maq̄
so ¶ Hec aūt ira dei contra pctm̄ ē q̄duplex · prima
derelictionis · s · qñ ñ punit · ß differt ad execcatio
nē de qua ira dicit dñs ysa · 26° ca° Miseramur im
pio ut discat facere misericordiā · in terra em sc̄a
iniqua gessit · Et p̄s · in labore hoīm nō sūt a cum
hoīb⁹ nō flagellabunt ac̄ · Valeriꝰ li° primo dic
Lento q̄d̄ gradu ad vindictā sui diuina p̄cedit
ira · tarditatēq; supplicij gnitate cōpensat · iō dr in
euāgelio · Quāta ¶ Secūda est ira odēnatiōis de q̄
Sophonie · primo ca° dr · iuxta ē dies dñi magn⁹
iuxta a velox nimis vox diei dñi amara · tribula
bit ibi fortis · dies ire dies illa · dies tribulatiōis
a angustie · dies calamitatis a miserie · dies tene
brax a caliginis · dies nebule a turbinis · in igne

zeli eiꝰ deuorabit oīs terra hec ibi Et in euāgelio dr audiuimus. ℣ Tertia ē ira obduratōis. s. qñ pmit ad obduratōez hec ira dāmificat hoiez ad aīe dānatōez ad corpis afflictōez ad fui eiectionē ad honoꝝ amissionē pñs. Pones eos ut diba nū igmis in tpe vultus tui qtū ad pmū dñs in ira sua turbabit eos a deuorabit eos igmis qtū ad secūd. fructū eoꝝ de terra pdes qtū ad tertiū a semē eoꝝ a filijs hoim qtum ad quartū. Jō in euangelio dr. Facta. Quarta ē ira correctōis. de q pñs. dicit. In me tñ fierī ire tue a terrores tui cō turbauerūt me. De hac ira ē gaudēdū. Michee. vii. ca. irā dñi portabo. qm̄ peccaui ei. donec iudicet cāz meā a faciat iudiciū meū a donec cāz pctī mei faciet pena vindicet a p doloribꝰ patient toleātis dignū sanitate iudicet. iō dr in euangelio In ca pharnaū a villa pinguedinis. p ira plenā pingue dine mie a gratie pñs. Sicut adipe a pinguedine repleat aīa mea. Hec ira est optāda p pñe actōnē. Eccl. vii. ca. Ne tardes conuerti ad dñm a ne differas de die in die. Subito em̄ veniet ira illiꝰ. iō dr in euāgelio. Fac hꝫ in pñti. Itez p carnis mortificatōez. Vñ ad col. iii. ca. Mortificate mēbra vra q sūt sup terrā. fornicatōem. imūditiā. auaritiā. qđ hec em̄ venit ira dei in filios diffidētie. Jō dr in euāgelio. in patria. Itē p elemosinaꝝ largitōez. pū. xxi. ca. Munꝰ absconditū extinguit irā a donū in sinū indignatōez maximaꝝ. iō dr in euāgelio tua. Ista ea dē declarāt in epla. exēplo Naamā leprosi q procurabat sanitatē suā ꝛc. 2º Ira hōis vitiosa sibi ipi a alijs ē dānosa. Pter Ecclesiastes. xii. ca. aufer irā a corde tuo a amoue malitiaꝝ a carne tua. Memorare timorē dñi a nō irascaris prio. Nā dñante ira. sacrifitia nra ñ acceptāt a dō Matth. v. ca. Si offers munꝰ tuū ad altare a ibi recordatꝰ fueris qꝛ frat tuꝰ habet aliqđ adūsū te: relinq ibi munꝰ tuū añ altare a vade pꝰ reconciliari fri tuo a tūc venies offeres munꝰ tuū. sup quo dic̄ iohes crisos. Ecce a discordātibꝰ ñ vult accipe sacrifitiū hīmc q ppēdite quātū malū sit discordie. qđ qđ a illud abicit qđ qđ culpa relaxat. vide āt miaz dei quo hoim vtilitatez amplius aspicit q̄ suos honores Plus em̄ diligit concordiā fideliū q̄ munera q̄ din ei fideles hoies aliquā discordiā habuerit munꝰ eoꝝ nō suscipit. oro eoꝝ nō exaudit. Nec quippe inter duos inimicos pōt eē fidelis amicꝰ ambox. Jō a deus nō vult eē aīcus fideliū q̄ din inter se fuerint inimici. Et nos q fidez deo nō fua mꝰ. si inimicos ei diligamꝰ a amicos eiꝰ odimꝰ Qualis aūt p̄cessit offensio. talis debet seq reconciliatio. Si cogitatu offendisti. cogitatu reconciliare Si vbis offendisti. vbis reconciliare. Si opibꝰ offendisti. opibus reconciliare. Oē em̄ pctm̄ quo mō omittit eo modo a de ipso pma agit. hec ille. Dec ira mitigāda est in nobis. v. modis. pmo p oīs placōez. s. iniuriaꝝ a obprobrioꝝ xpi. cācī. i. ca. Fasciculus mirre dilectus meꝰ mihi inter vbera mea cōmorabit. Greg. Si passio xpi ad memoriā reuocetur mihil adeo durꝝ est qđ nō equo aīo tolerēt. Et qꝛ nemo ipetum ire frenat tali cōtēpla cōe. iō dr in euāgelio. nemo. ℣ 2º p recordatōez oīm offensionū q̄bꝰ deū a primū offendimꝰ. Jere. ii. ca. Vide vias tuas et scito quid feceris pñs. Rñ iiquitatez meā. e. ag. a pec. me. otra me ē sep ꝛc. iō dr in euāgelio. pha. v. paul vidēs. ℣ 3º p tremolenciaz. i. Cor. xiii. ca. Caritas oīa suffert. oīa credit. oīa spat. iō dicit in euāgelio. acceptꝰ. s. p caritatem. ℣ 4º p patientiam. Matth. v. ca. Beati qui psecutōez patiūtur pter iustitiam ꝛc. iō dicitur in euāgelio est. s. patiēs. ℣ 5º p otēptū mundi Gal. vi. ca. Mihi mūdus crucifixꝰ est a ego mundo. iō dicit in euāgelio. cum honore. s. despitiēdo. ℣ 6º p vigilantiaz. s. ut credat se cotidie ab hoc seculo emigrare. Matth. xxiv. ca. Vigilate qꝛ nescitis qua hora dñs vester venturus sit. iō dicit in euāgelio. in patria. s. celesti tendēdo. ℣ 7º p otēptū sui pñs. Elegi abiectus eē in domo dei mei magis qꝫ habitare in tabernaculis pctoꝝ. ideo dicit in euangelio. fua. Hec oīa notant in epla. vbi Naamā otēptus est deū isrl. ad voce puelle. v. oīe quā latrūculi. v. demones captiuā duxerant ꝛc. ℣ 8º Virtuose irascendū est peccatis que sunt causa dānabilitatis pñs. Irascimini a nolite peccare. v. Ira scimini vobisipsis de vris pctis et vlteriꝰ nolite peccare vel irascimi pmis motibꝰ eis resistēdo a nolite peccare. v. ne ducatis in cōsensū a affectū. Aliemis qꝫ ira scendū est pctis Amb°. Irascimi vbi culpa est. cui irasci debeatis Nō em̄ pōt fieri ut nō rerū in dignitate moueamur. Alioquin nō virtus. sꝫ lenitudo a remissio iudicat. Exemplo xpi qui ait Joh. ii. ca. zelus domus tue comedit me. iō dicit in euāgelio. In veritate dico vobis. qꝛ nō sunt laudādi peccatores cū falsitate. sꝫ arguēdi cū veritate. Et si ira sumit otra nos mitigādi sūt septez modis. pmo p bñfitientiā. pū. xxvii. ca. Si esurierit inimicus tuus ciba illū. si sitit potū da illi. hoc ei faciēs carbones ignis cōgeres sup caput eiꝰ. iō dr in euangelio. multe vidue erāt in diebus Helye in isrl. vidue aūt multū opatiūtur a subuenīūt indigentibus ℣ 9º p patientiam. pū. xxvi. ca. Ne irideas stultum irato iuxta stultitiā suā. iō dicit in euāgelio quā do dausum est cetum. ℣ 10º p humilitatē. pū. xvii. ca. Rñsio mollis frangit irā. iō dicit in euāgelio. animis tribꝰ. Qñ olla circa ignē nimis ebulit tribꝰ remedijs subuenit. aut p vasis ab igne deposicōnē. aꝫ p aque frigide infusionē. aꝫ p lignoꝝ subtractōez. Sic etiaz qñ aliquis otra aliū p iraz nimis ebulit: ille otī quē irascit. Aut debet se totaliter ab illo diuertere. pū. xx. ca. Honor est hoī q̄ sepatat se a otēcōibꝰ. oēs aūt stulti miscent cōtumelijs. Aut debet verba refrigerātia a dultia inferre a nō dura puer. xv. ca. Sermo durus suscitat furores. Aut debet tacē a nihil inferē pū. xxvi. ca. Cū defecerint ligna extinguet ignis. Isti sūt tres ām. ℣ 11º p silenciū ipositōem Qui em̄ imponit silentiū stulto iras mitigat. iō dicitur in euāgelio et mensibus sex. Nā senarius ē numerus perfectꝰ. mēsis aūt dicere imperfectos. ℣ 12º p subtractōez. pū. xxii. ca. Eice derisorē a exibit cū eo iurgiū. iō dicit in euāgelio.

Cū facta essent fames magna ⁊ desiderīū pacis in omni terra. ℣ 6° p dedicacōez a malis. pū. 22. ca. Noli amicꝰ eē hoī iracūdo nec ābules cū viro furioso. iō dr in euāgelio. Et ad nullā illaꝝ missus est helias. ℣ 7° p dilectōnē ut adūfū se iracū diaꝝ fratris. Etiā fine rōe cepta eo dē mō quo fuaꝝ curare desideret sciens eq̄liter sibi pmitiosā eē trīsti tiā alterius ac si adūfus aliū ipe moueat nisi eaꝝ q̄ tū in se est etiā de fratris mēte abstulerit. iō dr in euāgelio. Nisi i sarepta sidonie ad mulierē viduā Isti fūt mōi de q̄bꝰ dicit helyseꝰ Naamā leprosū ⁊ iracūdo. Vade ⁊ lauare septies in iordane ac̄. 2° Iraꝝ diaboli caute fugiamꝰ. ne in eiꝰ fuit utez deueniamꝰ. Vñ Apoc̄. 12. ca. Ve terre ⁊ mari. q̄ descēdit diabolus ad vos hīs irā magnā. sciēs q̄ modicū habet tempus. Et. 12. ca. Iratꝰ ē aūt draco in mulierē ⁊ abiit facere bellū cū reliq̄s de semine eiꝰ q̄ custodiūt mādata dei ⁊ hīnt testimoniū ihu. iō dr in euāgelio. Repleti fūt oēs i synagoga ira ac̄. Quē voluerūt precipitare de supcilio montis q̄ fuit ira diabolica. Et in epla dr Iratusq̄ Naamā ac̄. Contra hāc irā opus ē tpantia ⁊ vigilantia 1. Pet. 4. ca. Sobrii estote ⁊ vigilate. q̄ adū. vē diabolus ta. le. cir. q̄. quē deuoret. iō dr in euāgelio. Ihus aūt trās. p me. il. ibat. Et in epla dicit Accesserūt ad eū serui sui dicentes. Pat et si rem gr. dix. tibi pheta vtiq̄ facere debuisses ac̄. Et sic patet.

Secūdo declarat eadē oclusio testimonio legis Aplice ⁊ hoc quadruplicit. ℣ primo beatus Petrus. 1. epla. 2. caº dicit sic. Hec ē ei gra si pp̄t osciaꝝ dei sustinet q̄s tristitiā patiēs inuste. Que em̄ gra est si peccātes collaphizati suffertis. cū si bñ fatiētes patienr sustinetis. hec est gratia apud deum. In hoc em̄ vocati estis. q̄ et xp̄us passus ē p nob. vob relinquētes exemplū ut sequamini vestigia eiꝰ qui pctm̄ nō fecit nec inuētus ē dolꝰ in ore eiꝰ Qui cū maledicerer nō maledicebat. cū paterer nō comminabat. tradidit aūt iudicāti se i iuste hec ille. ℣ 2° btūs paulꝰ. Eph. 4. caº dicit sic Irascimini ⁊ nolite peccare. Sol nō occidat sup̄ iracūdiaꝝ vestraꝝ. Nolite locū dare diabolo. Omis amaritudo ⁊ ira ⁊ indignatio et clamor ⁊ blasphemia tollat a vobis cū oi malitia. Estote aūt inuicē benigni. misericordes. donātes inuicē sicut et deꝰ in xp̄o donauit vobis. hec ille. ℣ 3° btūs Jacobꝰ. 1. ca. dicit sic. sit autē omis hō velox ad audiendum tardꝰ aūt ad loquendū ⁊ tardꝰ ad irā. Ira em̄ viri iustitiaꝝ dei nō operat. ℣ 4° btūs iudas epla sue 2. caº dicit sic. Ve hīs qui in via Caim abierūt ⁊ errore balaaꝝ mercede effusi fūt ⁊ tradicione Chore pierūt. hec ille. Omēs isti peccauerūt pctō ire ut ptz Gen̄. 4. caº Nūeri. 16. ⁊ 23. caº. ac̄.

Tercō declarat eadē oclusio testimonio legis Canonice ⁊ hoc q̄druplicit. ℣ primo Greg⁹ Mauritio ipatori. dicit. ut hēt. 11. q. 3. ca. Illa prepositoꝝ sollicitudo vtilis illa ē cautela laudabil in q̄ totū rō agit ⁊ furor sibi nil vēdicat. Restringēda sub rōe ptās ē nec q̄d agendū pusq̄ octata ad tñq̄llitatē mens redeat. Nā omo cōis tpe iustū putat oē q̄d fecerit. hec ibi. 2° Amb°. de scō Joseph dic. ut hēt. 11. q. 3. ca. Ira etiā sepe innocētes in crimē adducit. q̄ dū iusto āpli⁹ irascimur ⁊ volum⁹ aliena pctā cohercere gui ora omittim⁹ Jō aplus ait. Nō vos vindicātes carissimi. ß date locū ire. hec ibi. ℣ 3° ex lib° ecclesiastice hystorie dr. ut hēt. 11. q. 3. ca. Cū apud Thesalonicā sedicione exorta q̄dā ex militarib⁹ vir: ipetu fuisset populi furentis extinctus. Theodosiꝰ repētini nunciī atrocitate succēsus ad tuendos circēses inuitari populū. eiq̄ ex īprouiso circūfundi milites atq̄ obtrūcare passim ut q̄sq̄ occurrisset gladio iubet a vindicta dare nō criminī ß furori. Ob hoc cū a sacerdotib⁹ y talie argueret: agnouit delictū. culpā q̄ cū lacrimis pfessus. publicā pnāz in ospcū totius ecclesie exegit ⁊ in hoc sibi ascriptū tempus absq̄ regali fastigio patienter īpleuit. hec ibi. ℣ 4° Greg⁹ dicit. ut hēt. 11. q. 3. ca. Sūmope precauendū est ut rectores ecclesie ⁊ q̄ publica iuditia exercent in dictā dīs sentēciis. nullatenꝰ leuitate aut fauore ducti sint p̄cipites. ß causis prius diligent⁹ vētilatis cū res q̄ ignorabat plenē ad noticiā venerit. tūc diuina ⁊ hūana lex reuoluatur ⁊ scōm q̄ ibi cōstitutū est. psonarū acceptōe remota: diffinitiua sentētia pferat. Dic ē q̄ moyses q̄relas pl̄i sp ad dīm in tabnaculū ingressus referebat ⁊ iuxta q̄d dīs īpabat: inditia ponebat Nimirū nos instruēs ut nō ex corde nro. ß ex p̄cepto diuino ordēnacōis vel iustificacōis smāz pfectā mus. hec ibi. Abiciēda ē ḡ a nob ira ac̄.

Quarto declarat eadez oclusio testimonio legis Ecclesiastice. ℣ p° btūs Greg⁹. li° 7° moral. dic sic. Quāta sit iracūdie culpa pēsare possumus p quā pacia p dic ut q̄d q̄ ve ordine fit agē dū oīo nesciat. q̄ mimirū intelligētie lucē ira subtrahit cū mentē pmouendo ofūdit. Per irā iusticia relinquitur. q̄ dū pturbata mēs inditiū sine rōe exaspat oē q̄d furor suggerit rectū putat. Per irā gra vite socialis amittit. q̄ q̄ se ex hūana racōe nō tēpat. necē ē ut bestialiter viuat. Per irā māsuetudo amittit. Per irā cōcordia rūpit. Per irā lux veritatis emittit. q̄ cū menti iracūdia ofusionis tenebras inducit. huic deꝰ radiū sue ogmōis abscōdit. hec ille. ℣ 2° btūs Jeroꝰ. sup Joel. pphetaꝝ dicit sic Est ira q̄ iustitiā dei non operat et furori prima mētis fue īpotem facit intūtū ut labia tremāt. dentes ocrepēt. vultus pallore mutet rectoq̄ illud laudat Architetarētim q̄ cū villico suo iratus eēt iā te māt occidere. nisi iratus esset hec ille. ℣ 3° btūs Amb°. li° primo de Jacob ⁊ vita beata dicit sic. Est ire passio ḡuissima culpa oscie quā racō emollit ⁊ cōprimit. Emolliri em̄ potest. eradicari nō potest. q̄ anus q̄ est rōis capax nō ē suaꝝ passionū dīs. ß reptensor. Neq̄ em̄ fieri potest ut facilis ad iracundiā nō irascat. ß ut rōne se tēpet. indignacōez cohibeat. a puniendo se reuocet sicut ⁊ pphā nos docet dicēs. Irascimini ⁊ nolite peccare. ocessit q̄d nature ē. negauit q̄d culpe ē. hec ille. ℣ 5° btūs Aug⁹. ad dioscoꝝ dicit sic. Nulli irascenti ira sua videt esse inusta. Ira enim

inueterascẽs fit odiuz·dñ quasi multi doloris ad
mixta dulcedo diuti⁹ eã in vase detinet· donec ac
crescat·vasq; corrũpat·hec ille· Quia vero hoc vi
tio Ire multiplicit gen⁹ hũanũ laboat a·xo·mo
dis p irã offendim⁹ deũ a primũ·io·xo·die⁹ ab
stimem⁹ a ieiunam⁹·¶ pmo superbie pũp cõe·Nõ
em̃ superbus patit ut corrigat·y mo irascit qe nõ
recipit stult⁹ vba prudẽtie·Est em̃ filis infirmo q̃
irascit medico sanãti eũ cui cõuitat·Vñ Greg⁹·
li°·ix·moral·dicit sic· Superbz mẽs sp ẽ ad irro
gãdas contumelias valida ad tolerãdas infirma
ad obediẽdũ pigra·ad lacescẽdos alios iportũa
ad ea q̃ facere debet a pualet ignaua·ad ea autẽ
que nõ facere debet nec pualet pata ac¯¶ 2° Inui
die omõe·Vñ señ·lib⁹ de moib⁹ dic̃·Inuidia
tacite sed iimice irascit·inuidiã ferre aut fortis ã
felix põt·hec ille·Et alan⁹·lib° de oplanctu natuẽ
dicit sic·Inuidia ẽ etronee cecitatis abissus·hũa
ne mẽtis infern⁹·otẽtiõis stimulus·corrixacõis
aculeus·Qui fuit inuidie motus misi hũane trãql
litatis hostes ac¯¶ 3° honoris ambicõe·Nã ambi
tios⁹ qe ceteros despicit a nullo amat·vñ Iero⁹·
in epla dicit sic·Vbi amor nõ est ibi otẽpt⁹ est·
Vbi otẽpt⁹ ibi frequẽs iuria·Vbi aũt frequẽs
iuria ibi a indignacõ·vbi idignacõ ibi quies
nulla ac¯·¶ 4° arrogãtie ipugnacõe·Nã arrogãs
trãsibit p viã a audiet Petz octentem iuste de
Martino a dicẽtez ius suũ·Arrogãs cui mhil or
ñdet dicẽs·Si tu diceres mhi ista verba ego talit
te tractarem q deiceps taceres ã te corrigeres a ã
to accendũt ira a vemũt ad man⁹ a verbã a sic
cõmouẽt totaz citatẽ·Sicut fecit ille Malcus qui
dedit alapã Jhu·ut or Matth·26·ca·¶ 5° furiosa
odiõe·Nam cũ furioso nõ est hñda aicitia·pu·
22·ca·Noli eẽ aicus hoi iracũdo·neq; ãbules cum
hoie furioso ne forte diseas seitas eius et sumas
scãdalũ aie tue ac¯·pdit em̃ secreta·¶ 6° rex amis
sione·Sic irascit tusor pẽs peccumã·blasphemãdo
maledicẽdo ps̃·Cõturbatus ẽ im ira oculꝰ meus
amia mea a venit me⁹·Nullũ em̃ vitiũ sic cõtemit
deũ sicut ira q̃ apte se erigit otra deũ·Job·xv·ca·
Tetẽdit em̃ adũsus deũ manũ suã a cõtra oipotẽ
tẽ roboratus ẽ·Cucurrit adũsus eũ erecto collo a
pigui ceruice armatus ẽ ac¯· hõ irat⁹ mitit spuẽ
in fatiẽ xpi·sicut fecerũt iudei ospuẽtes i eũ ex ira
¶ 7° opis ipfectõne Sicut artifices opa sua cũ fu
ria destruũt·qe ñ vemũt ad pfectõez quã spabãt
Vñ aug⁹·im epla ad Nebridiũ dicit sic·Ira ẽ q̃
tũ me fert opimo·turbulent⁹ appetit⁹ auferẽdi
ea q̃ facultatẽ actõis ipediũt·Idcirco plerũq; nõ
hoib⁹ tm̃·ꝫ calamo irascimur im scribẽdo·eũq; al
lidim⁹ atq; frãgim⁹ a alleatores tesseris a picto
res pẽmcello a cuiq; instrumẽto q̃libet ex q̃ difficul
tatẽ se pati arbitrat·Hac ãt assiduitate irascẽdi
fel crescẽ etiã medici affirmãt·cremẽto aũt fellis
rursus a facile et xpe nullis causis exist̃tib⁹ ira
scimur·hec ille·Signũ ẽ modice prudẽtie a tpan
tie· 8° mẽdacõ a decepcõne·Sicut hero des vidẽs
q illusus eẽt a magis: mittẽs occidit omẽs pue
ros ac¯·Matth·2·ca·Vñ Criso⁹·dic̃·Coherceri oĩ
no neq̃t aim⁹ pua semel voluntate vitiat⁹·qz el⁹
sape nescit a ira osiliũ nõ habet·io Hero des nõ
suo osilio gubnabat·ꝫ vinculo dyaboli trahebat
ligat⁹·hec ille·a sic ptz·¶ 9° cupiditatis dẽcõe·
Sic̃ q̃ nolũt rẽ sibi accomodataz restituẽ:turbãt
cũ ab eis repetit a sic tãdem pdit aicus a pecunia
Vñ señ·im puerbiis dicit·Alienũ nob·nũm plus
alijs placet·Effugẽ cupiditatẽ:regnũ ẽ vincẽ·hec
ille·Et qe aliena nob placẽt·io ñ reddim⁹ ñ cum
difficultate a ira¶ 10° ipatietie veracõe·De⁹ ei mlt
ta flagella imittit hoib⁹ xpt q̃ hoies irascũt·Vñ
Aug⁹·sup ps̃·dicit sic·Fili si ploras·ꝺ pie plo
ra·noli cũ idignacõe·noli cũ tipo superbie pati qꝺ
pateris·vñ plãgis medicia est nõ pena·castiga
cõ nõ dãnacõ·Noli repellere flagellũ si nõ vis re
pelli ab hereditate·Noli attẽdẽ quã penã hẽas im
flagello·ꝫ quẽ locũ im testamẽto·hec ille ac¯·¶ 11°
pene illacõne·Multi irascunt si de malo suo pumi
unt·Vñ Origeñ·sup Ezech·omel·10·dicit sic· O
tu q̃ re⁹ es noli exiliũ tuũ cũ merore suscipe·Non
em̃ mereberis miaz si irascẽris ad penã q̃n potius
intelliges digne te pati q̃ pateris a cũ te humili
aueris atq; direris iustũ de te factũ iuditũ· forsi
tã miaz oseq̃ris ab eo q̃ põt post dãnacõez ad p
stimũ te statũ reuocare·hec ille·¶ 12° fortũe oppres
sione·Multi otra adũsitatẽ fortũe irascũt cum s
impet⁹ sustimẽ neq̃unt dñ mala patiũt·Vñ señ·
ad Paulũ dicit sic·Sferam⁹ eq̃ aio a vtamur fo
rto qꝺ sors ocessit:donec inuicta felicitas finẽ ma
lis iponat·hec ille·mũdana q̃ppe felicitas multis
amaritudimb⁹ ẽ respsa ut ostat·¶ 13° vbali vitu
pacõe·Plures em̃ irascũt ex vitupijs otra eos di
ctis·Vñ señ·im pũ·dic̃·Dyogenes cũ illi dixisset
quidã vitupant te multi·oportz mq̃t sapietiã ab
insipietib⁹ feriri· Esse em̃ meliorẽ indicat mala li
gua quẽ carpit·hec ille·Respuit em̃ vitupia ipro
borz puisatiẽs illa ac¯·¶ 14° veritatis ptestacõe·sic
pharisei ãpli⁹ accẽdebãt ira cõtra xpm·q̃to ma
gis veritatez eis ptestabat·Vñ Criso⁹·sup Ma
th·22·ca·dicit sic·Sicut ignis q̃to ampli⁹ ligna
fuscepit im maiorẽ flamã erigit·sic aia mala q̃to
magis veritatẽ audierit eo ãplius im malitia exci
tat·hec ille·¶ 15° studiosa malignacõe·Sicut qui
occasiõez q̃rit volẽs recedẽ ab aico ne ei subuem
at cũ videat ruinã ei⁹·Vñ señ·im pũ·dicit·Male
facere q̃ vult nusq̃ nõ cãm inuenit·malinolus sp
sua natura vitit ac¯·¶ 16° malitiosa suspicõe·Sic q̃
vidz aliũ se ẽspitiẽtẽ stati suspicat malũ a irascit
adũsus illũ·tãdẽ facit vba cũ illo· Vñ Hugo de
scõ victore dic̃·Ira ẽ subita ai tẽpestas q̃ dñ ioꝺi
nate se outit: cor hois ad isaniã ptrahit·hec ille
Et hoc ẽ valde stultũ ut ptz·¶ 17° curiosa inuestiga
cõe·Quidã em̃ curiose inuestigant facta alioz ut
suppeditẽt a depuẽt:petũt istũ a illũ et si nõ pnt
scire irascũt·vñ Amb°·im exameron dicit·Malitia
est mẽtis atq; animi deprauacõ·a tramite verita
tis deuia q̃ in curiosoz ais frequent obrepit·Et
Aug⁹·lib°·10·confess·dicit·Curiosũ genus homi
nũ ad ognoscẽdũ vitã alienã·desidiosũ ad corri
gẽdũ suã ac¯·Et sic ptz· 18° ocupiscẽtie oblectacõe

Quidã ducti a illecti a cupia sua si nõ assequan
tur qđ volũt·irascũt ut senes illi ctra susannã fe
cerũt·daniel·13·ca°. Etiã irascunt ctẽ eos qui cõ
simili cupiscẽtia laborãt. 19° tomitatis opimo
ne sicut quidã ypocrite qui multa cuitia ctra se
promice a filate dicũt ex appetitu fame mundane
que tñ ab alijs dici nõ sustinẽt a si quis cuitiet
eis·irascunt adũsus illos·qz videtur eis qz ex hº
diminuat fama ipõz. Vñ Ambº·sup ps·dicit·q
pauptate ctẽtus ẽ·nõ est cõtentus iniuria a qui
põt ferre verboz penas exagitatur vbo cõtumelie
a qui põt administracões ctẽnere dolet sibi ali
quẽ honorificentia eẽ prelatũ. Grãde est in oĩbº
tenere humilitatis mẽsuras·hec ille. 20·seruicij
puacõne. Aliqs petit a te aliqđ seruitiũ q̃ idiget
tu vero aut ñ seruis aut nõ tã cito ut ille exposcit
aut forte te excusas·ille pmaxie irascitur adũsuz
te. Vñ Señ·lib·de moribº dicit. Qui in seruos suos
irascit a crudel est satis oñdit potestatẽ adũsus
alienos sibi defuisse·hec ille. 21·imgtitudinis acti
one. Quidã adiuuat aliquos ĩ suis necessitatibº
subueniẽdo eis in pecunia a de pson̄a sua exponẽ
do se morti a alia bñficia eis ferendo quos cum
cognouerit eẽ ingratos vehemẽt irascũtur. Vñ
Augº·in epla dicit. Maligmitas ẽ mala voluntas
hominis cui vltra nõ possit de bñficijs gras non
referre. Et Petrº rauẽnas in epla dicit. Nihil est
qđ adeo indignatiõem puocet altissimi sicut img
titudo. Ipsa est maloz puocacõ acẽ. 22° amicitie
lacõne. Aliqs amicus tertius venit ad te a refert
qliter amicus tuº multa mala dixit de te licet hoc
nõ sit vez tu leuit credis a aduersus amicũ tuum
irascaris cui locucõnem subtrahis. Vñ greg·li·1·
moraliũ dicit. Aliqñ ira pturbatio animẽ quasi ex
indicio silentiũ dicit ut que se foris p linguã non
exprimit·intus deteriº ignescit ut iãtus qs cõlo
cutionẽ suaz pprio primo subtrahat a mhil dicẽ
do q̃p sit aduersus dicat·hec ille Qui cito credit le
uis cordis est. Eccl·19·ca°·acẽ. 23° turbe derisione.
Vehemẽt quis irascit cui videt se ab ignobilio
ribº a vulgaribº deridei. Vñ Señ·li·de moribus
dicit. Nõdũ felix es si non te turba derisit·si bũs
vis eẽ: cogitab primũ ctẽnere ab alijs ctẽmi·hec
ille·de xpõ enim dicit Isa·13·ca. Iratiẽ meaz nõ au
ti ab increpantibº a ospuẽtibº in me. Et de aplis
dr Actu·7·ca Ibant aplı gaudẽtes a cõsp·conci·
qm̃ di·hi·fũt p·no·ihu cõ·pati. 24° vonoz furre
pcõne Nemim enim placet qñtũcunq̃ sit dines ut
eiº tõ furripiãt ab eo qđ si fiat irascit. Vñ Tuliº
in rethorica dicit sicSi enim affectio nobis insit ut
quisq̃ ppter suũ emolumentũ spoliet aut violet
alterz. necesse ẽ disrũpi societatez hũani generis
que ẽ scdm naturã. Sic cõcessuz ẽ ut quisq̃ malit
sibi acquirere qđ ad vsuz vite ptineat q̃ alteri et
hoc natura nõ ẽpugnãte. ita nõ patit natura ut
alioz spolijs nras facultates augeam us. hec ille
Propterea q ctrahãc legẽ nature agũt primũ ad
iracundiã puocãt. 27° inuentoz detencõne. Si
quis enim inuenerit rẽ alienã a nõ restituerit. tunc
ille cuiº ẽ vehemẽt irascit. Vñ Origenes sup Le

uit. dicit sicMulti sine pcõ putãt eẽ si alienũ qđ
inuenerint teneãt a dicũt. deº mihi dedit. Cui ha
beo reddere. discãt g̃ pdcm̃ hoc eẽ simile rapine si
qđ iuentũ nõ reddãt. hec ille. 25° mercedis frau
dacõne. Opariº em̃ qui sudore vultus sui a labõe
manuũ suaz acq̃rit sibi victũ si defraudat maxi
me irascit. Jõ 8r leuit. 19. ca. Non manebit opus
mercẽnarij tui apud te vsq̃ mane. Et Luc. 10. caº
dignº ẽ em̃ opariº mercede sua. q̃ ab eo subtrahit
mercedẽ: ẽ reº mortis eiº. 26° artificij depuacõe.
Sicut qñ aliqs artifex videt aliũ deprauantẽ arti
fitiũ suũ valde irascit. Vñ Iero. sup Osee dicit. Ni
hil tã facile q̃p otiosũ a dormientẽ de alioz labore
a vigilijs disputare. 28° lucri subtractione. Qui
dã em̃ irascũtur ctra alios qz videt sibi lucz sub
trahi p illos a hoc est ppter cupiditatẽ. Amb. li.
de vgmitate. Qui moderari nescit cupiditatibº: is
quasi equis raptus indomitis. volvit. lamat. af
fligitur. acẽ. 29. carom violacõne. Patres em̃ ira
scuntur aduersus eos q̃ violant filias suas aut
eas seducũt pmissione matrimonij aut dãdesti
ne despõsant eas ctra ipõz itencõem. Vñ Tuliº.
2. rethorice dicit. Nulla facilius ad malefitiũ cã q̃p
turpis amor a intẽpans libido cõmouere potuit.
30. familie pcussione. Vehemẽt em̃ qs irascit
ctra eũ qui putit quẽpiaz de familia sua. Vnde
Señ. in puer. dicit. Interrogatº gaius cũ plures
filios haberet qs eoz neq̃or eẽt qui tibi mgt pri
mº obuiº fuerit acẽ. 31. falsa accusacõne. Accusa
tus falso apud aliũ siue supioẽ siue parẽ maxie
irascitur cõtra accusantẽ. vñ Isidrº li. 3. de sumo
bono dicit. Nõ solũ ille reus ẽ q̃ falsũ de alio pfert
ß q is q̃ cito aurez crimimbº pbet. 32. testimonij
puersione. Ille em̃ ctra quẽ puersũ testimoniuz
pfert valde irascitur ctra eũ q̃ testificatur. vnde
Cassiodrº sup Bti immaculati dicit. Sepe em̃ p
malũ bonũ testimoniũ damº a de bonis mala dici
mº nesciẽtes a necesse ẽ ut verecundiaz incurrat q̃
ignorat qđ asseruerat. Sepe em̃ pbatur incerta
suspicõ quod viro nõ ouenit xpiano. hec ille. 33.
ioci pgressione. Sepiº em̃ ex ioco a risu pgredit
ira a furor. vñ señ. li. de ira dicit. Ira ñ minº inter
seria q̃p inter risus a iocos nascitur nec interest ex
q̃ magna cã nascatur. ß in quaelm puemat ani
mũ. sic ignis nõ refert q̃ magnº. ß quo incidat.
Ingentis ire exitus furor ẽ. hec ille. 34. ebrietatis
puocacõe. Naz ebrietas irã a rixas puocat. pu.
20. ca. Luxuriosa res est vinũ a tumultuosa ebrie
tas quicunq̃ hijs delectatur nõ erit sapiẽs. Et Eccl.
31. ca. Vinũ multũ potatũ irritacõez a irãa tumas
multas facit. Amaritudo animẽ vinũ multum pota
tũ. Et Augº. ad sacras virgines dicit. Ebriº assu
mit inẽ pocula iniusta certamina a nullis existẽti
bº causis aspam excitat rixã. q̃ interponẽdo vba
vana alioz sana dicta nõ patitur audire. ß in cõ
tumeliã erigitur ouinaz a primoz crimina. hec
ille. Obruitur vino qui nõ vincitur ferro. 35. le
uiola iniuacõne. Cũ em̃ dñs misisset seruos ut
ad nuptias vocarent invitatos. illi neglexerunt
venire et abierunt: alius in villam suã. alius ad

nẽgotiacõez suã. Reliq̃ vero tenuerũt fuos ei⁹ a cõ tumelijs affectos occiderũt. Rex aũt cũ audisset ira tus ẽ a missis exercitibus suis pdidit hoicidas illos a ciuitatẽ illoz succẽdit. Math. 22. ca. Pro bei uolentia retribuebãt mala. ¶ 36° crudelitatis exẽplacõe Sicut ptz de suo illo cui dñs dimiserat oẽ debitũ q̃ imemẽs vnũ de cẽtũs suis tenẽs suffocabat eũ qđ audiẽs dñs iratus trẽdidit eũ tortorib⁹ ac. ut dr Math. 18. ca. ¶ 37° sublimacõnis indignacõe. Irascit em̃ q̃s otra eũ quẽ videt sublimari. laudari a omẽdari. Geñ. 49. ca. Simeõ et leui fratres vasa iniquitatis bellãtia. maledictus furor eoz qz ptinax a ĩdignacõ eoz. qz dura ac. ¶ 38° negligẽti ppacõe. Precipue qñ bona optata nõ fũt cibaria ppata. a nõ taliter a tãta odita ut volebat a tũc irascit a tota dom⁹ euertit. Eccle iastes. 10. ca. 8r. ve terre cui⁹ rex puer ẽ a cui⁹ pn̄cipes mane omedũt ac. Nõ est em̃ regimẽ ei⁹ bonũ q̃ gule debuit. ¶ 39° officij administracõe. Si q̃s em̃ impediat ab administracõe officij sui. a si ĩ eo admĩstrãdo ñ obediat sibi: vehemẽt indignat a irascit pñs. Pctõr videbit a irascẽt. dẽtib⁹ suis fremet. Vñ Señ. i pu. dic. Fulmẽ ẽ vbi cũ ptate habitat iracũdia. Grauissima ẽ pbis hois iracundia ac. ¶ 40. fidelitatis puaricacõe. Irascit ei q̃s vehemẽt otĩ eũ q̃ obligat suare fidelitatẽ quaz puaricat. Vñ dist. 93. ca. si inimic⁹ 8r sic. Licz corpe videat eẽ nobiscũ mẽte tñ a aio otra nos ẽ a ẽ multo neqor hostis h q̃ illi q̃ foris sũt et euidẽt inimicat. Dic em̃ p amicitiaũ spez q̃ inimica sũt gerit a ecclaz disp̃git a vastat. hec ibi. Cautius g cũ talibus ambulãdũ ẽ. ¶ Post hãc declaracõez dixit sanctus Thomas aie deuote. O aia simplex iã potes intelligere q̃ sit gue pctm̃ ira q̃ ymaginẽ dei in tẽplo eius dissipat a ymaginẽ dyaboli ibi ponit. vñ Greg⁹. li°. 7. moral. dic. Mãsuetudo ymaginẽ dei in nob̃ suat q̃ dũ q̃tẽ mẽtis tollit: spũs ibi ñ requiescit. Ac plerũq̃ p filẽtiũ clausa ira intra mẽtẽ velut emẽti⁹ estuat et clamosas tacita voces formatꝰ. vba quib⁹ s. exaspẽt abicit a q̃i in cã examinis posita duri⁹ exaspata tũdet. hec ille. Talẽ ymaginez destruet de⁹ pñs. In citate tua ymaginẽ ipor ad mihilũ rediges. Ne tñ Belial glẽt in arguc̃is suis docebo te modũ q̃ illis rñdeas. ¶ Ad p̃mũ dic q̃ qz passio pot eẽ regulata rõe a nõ regulata. iõ sm passionẽ absolute cõsiderataz nõ importat rõ meriti vel demeriti. g laudis vel vituperij. Secũm ãt q̃ ẽ regulata rõne pot hãre rationẽ meritia laudabilis a econtrario sm q̃ nõ ẽ regulata rõe pot hãre rõnẽ demeriti a vitupabilis. Vñ pbs ibidẽ dicit q̃ laudat vel vitupat q̃ aliq̃liter irascitur.

Ad secũdũ dic q̃ iratus ñ appetit malũ alicuius propt se. g propt vidictã i quã oũtẽ appetit⁹ ei⁹ sicut ad qđã bonũ cõmutabile. ¶ Ad ttiũ dic q̃ hõ ẽ dñs suor a actuũ p arbitriũ rois a iõ motꝰ q̃ preuemũt inditiũ rois ñ fũt i ptate nra i generali. s. ut nullus eoz furgat. q̃uis rõ possit quẽlibet ipedire singulariter ne insurgat a sm hoc dr q̃ motꝰ ire nõ ẽ in ptate hoĩs. ita. s. q̃ null⁹ insurgat qz tñ aliq̃liter est i hoĩs ptate nõ totaliter pdit rõem pcti si fit inordinat⁹. q̃ ãt dicit pbus. iratũ cũ tristitia opari: nõ est sic intelligẽdũ q̃i tristet de eo q̃ irascit. g q̃ tristat de iniuria quaz estiat sibi illataz a ex hac tristitia mouet ad appetẽdũ vindictã. ¶ Ad q̃tũ dic q̃ irascibilis in hoie naturaliter subicit roi a iõ ad⁹ ei⁹ intñtũ ẽ hoi natural imq̃tũ est sm rõez. Inq̃tũ vero est p̃ter ordinẽ rois est naturã hois est. ¶ Tũc ama gratias ages deo a suis doctoribus de tã nobili declaracõne: osolata abiit domũ in pace. Amen.

¶ Feria. 3. tertie dñice quadragesime. Sermo. 21⁹. de Correpcõe fraterna.

Dic ecclie. Math. 18. ca. hodie aia simplex fidel a deuota accessit ad ecclaz a audiẽs missaz: tã ex lectõe pphie 2° Regũ. 2. ca. q̃ ex euãgelio adutit vnã oclusionẽ valde notabilem. s. Nõ pmeret fructũ eternal p̃ destinacõis q̃ pretmittit mãdatũ fraternalis correctõis. ¶ Racõ isti⁹ oclusionis ẽ illa. Mã correctio delinquẽtis est qđam remediũ qđ debet adhiberi circa pctm̃ alicuius. Pctm̃ aũt alicui⁹ pot dupliciter osiderari. vno mõ imq̃tũ ẽ nociuũ ei qui peccat. Alio mõ iq̃tũ vgit in nocumẽtũ alioz q̃ ex ei⁹ pctõ ledũt vel scãdalizãt a eccliã iq̃tũ ẽ in nocumẽtũ boni cois cui⁹ iustitia p pctm̃ hois perturbatur duplex g est correctõ delinquentis. Vna q̃dẽ q̃ adhibet remediũ pctõ imq̃tũ ẽ malũ ipi⁹ peccãtis. Et ista ẽ ppe fraterna correctio q̃ ordinat ad emẽdationẽ delinquẽtis Remouẽ aũt malũ alicui⁹ et bonũ ei⁹ procurare ẽ eiusdẽ rois. Procurare aũt bonũ fratris ad caritatẽ pertinet p quã volum⁹ a optamur bonũ aĩe. Vñ etiã fraterna correctõ est ad⁹ caritatis. qz p eã repellim⁹ malũ fratris. s. pctm̃ cuius remotio magis pertinet ad caritatẽ q̃ remotio exteriorꝭ dãni vel etiã corpalis nocumẽti eo q̃ bonũ aĩe magis est affine caritati q̃ bonũ corpis vel exteriorꝭ rez. Vñ correctõ fraterna magis ẽ ad⁹ caritatis q̃ cura tio infirmitatis corpal vel subuẽtio q̃ excluditur externa egestas. ppterea tal correctio ẽ sb p̃cepto p verbũ impatiui mõi tradita cũ dr. dic ecclie. Ido Aug⁹. dic. Si neglexeris corrigẽ peior eo fact⁹ es qui peccauit. Qui hãc caritatẽ fine cã pretmittit abicit caritatẽ que ẽ fũdamẽtũ meriti. g ac. Alia est correctio que adhibet remediũ pctõ delinquẽtis sm q̃ est in malũ alioz a precipue in nocumẽtũ cois boni. Et talis correctõ est actus iustitie cui⁹ ẽ cõseruare rectitudinẽ iustitie vnius ad alterũ que pertinet ad prelatos de qua dicitur dic ecclesie. prelato. Et si prelatus hãc obmiserit: laqueũ damnacõnis incurrit. ¶ Sciendũ q̃ preceptum de correctione fraterna extendit ad omẽs homines caritatẽ hãntes siue sint sbditi siue plati ppt. 2. ¶ primo ppt talẽti traditi dispensacõez. pũ. 20. ca. Aurez audientẽ a oculũ videntẽ vtrũq̃ fecit dñs. vel dedit tibi scientiam ut alios doceas. Infidelis em̃ est qui bona sibi data ad dispensandum sibi soli reseruat. Sicut em̃ ille qui habet vnde corpaliter

altēi subuenire possit q̄tum ad hoc q̄ diues est obligat tā q̄ supior alteri succurrere. Ita ille q̄ hz rectū rōis inditiū ex quo potest alteri⁹ delictū corrigere. q̄tū ad hoc ē supior⁊ tenet ad fraternam correctionē. ¶2° ꝓpter dei dilectionē. Qui em̄ videt dānū alteri⁹ si eū diligit adiuuat. Deu. 22. ca. Cū videris asinū vel bouē frīs tui cecidisse in via nō despicies. ꝫ subleuabis cū eo ¶3° ꝓpter lucri acq̄sitionē. Particeps ei est bonoz que facit correct⁹ sicut q̄ ponit ptē suā in mercib⁹ alienis Exo8. 21. ca. Si dñs seruo dederit vxorē & bona voluntatem et peperit filios & filias id est bona opera. mulier & liberi domini erūt & cō putabunt inter bona corrigētis ¶4° ꝓpter dāmficacōez ne filiter sit malo cū pticeps Vñ q̄ vidit hoīcidā & nō damauit alicubi reus hēt. Leuit. 19. ca. Nō odeis fratrē tuū in corde tuo. ꝫ publice argue eum nec hēbis sup eo pctm̄ Vñ sup illud Rō. p̄ q̄ talia agūt ac. dic glō Cōsentire est tacere cū possis arguē. ¶Dñs intellectis aīa exiuit ab ecclesia. vadēs domū cū ꝓposito obseruādi p̄ceptū de correctione fraterna. Et ecce belial intēdēs eā ab hoc ꝓposito reuocare ait O aīa simplex q̄ facile decipis tam leuiter credēdo Volo tibi oñdere q̄ correctio fraterna nō est in p̄cepto p̄mo sic. Nihil q8 est impossibile cadit sub precepto. Vñ Iero⁹ dic. Maledict⁹ ois q̄ dic deus aliq̄d impossibile p̄cepisse. Sed Ecclesiastes. 1° ca° 8i. Cōsidera opa dei q̄ nemo possit corrigere quē ille despexerit. g̃ correctio fraterna nō est in precepto. ¶2° sic. Oīa p̄cepta legis diuine ad p̄cepta decalogi reducūt. ꝫ correctio fraterna nō cadit sub aliquo p̄cepto⁊ decalogi. g̃ ac ¶3° sic. Obmissio precepti diuini est pctm̄ mortale q8 in scis viris nō imuenit. ꝫ omissio fraterne correctionis inuenitur in scis & spūalib⁹ viris. Dicit em̄ Aug⁹. p̄. de ciui. dei. q̄ nō solū inferiores. verū etiaz hñ q̄ supioē vite gradū tenent ab alioꝝ reprehensionibus se abstinēt ꝓpter quedā cupiditatis vincula nō ꝓpter caritatis officia. ergo ac ¶4° sic. Illud q8 ē. in precepto habet rōem debiti. si g̃ fraterna correctio caderet sb̄ p̄cepto. hoc frīb⁹ deberem⁹ ut eos peccātes corrigerem⁹. ꝫ ille q̄ debet alicui debitum corpale. puta pecuniā nō debet eē otentus ut ei debitor occurrat. ꝫ debet eū querē ut debitū reddat oportz g̃ q̄ hō querat correctione indigentes ad hoc q̄ eos corrigat. q8 vidz icōuenies. Tū ꝓpter multitudinē peccātiū. ad quoz correctionez vn⁹ homo nō posset sufficere. Tū etiaz q̄ oporteret q̄ monachi de claustris suis exirent ad hoīes corrigēdos. q8 vidz inconuenies Aīa vero abiit tristis q̄rēs & ofulens legū doctores Cui mox obuiauit moyses & q̄ cū ognouisz cās mestitie fue ofortās eā ait. Ego oñdā tibi oclusionē tuā eē katholicaz & verā testimonio q̄druplicis legis. s.

¶Legis Naturalis.
¶Legis diuinalis.
¶Legis Prophal.
¶Legis hūanalis.

Primo testimonio legis Naturalis & hoc q̄druplicitez .s. p rac̄ones naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. ¶Quātū ad rac̄ones naturales Sciendū q̄ correctio ē amāda ꝓpter .q̄. p̄mo rōe p̄fectionis. Nā correctio valde ogruit loco in quo sum⁹. In celo nō habet locū correctio. cū nulla sit ibi peccati corruptio. In inferno nō est possibilis correctio licet ibi sit multa peccati corruptō. Sed in hac valle miserie ē pcī corruptio & possibilis correctō ꝓptera posuit deus hoīez i hoc loco ut sb̄ vga diuine discipline viuēt et mala sua ibi corrigeret. Corrigibilitas ē de maximis bonis pūtis vite quo amoto melius essz hoī si natus nō fuisset Math. 26. ca. Cur tot pctōres dānati sunt nisi q̄ defuit eis disciplina correctionis p̄s. Et disciplina tua correxit me i finē & disciplina tua suscepit me ¶2° rōe distinctionis. Nā corrigibilitas distinguit moraliter hoīez malū a diabolo. q̄ hō malus dū est in hac vita mortali susceptibilis ē correctiōis diabolus nō. Vñ incorrigibilitas valde assimilat hoīez diabolo. Eccle. 21. ca. Qui odit correctionez vestigiū ē pctōris. Sicut em̄ vestigiū pedis assimilatur pedi. sic q̄ odit correctiōez valde assimilat diabolo q̄ anthonomatice dr pctōr. ¶3° rac̄one fructifica cōis. Nā vga correctionis fructifera ē figūta p illā vgā que ptulit flores & amigdala. Nūeri. 16° ca° Vñ pū. 24. ca. dr. Melior ē manifesta correctō q̄ amor absc̄ondit⁹. Iusde. 29° ca° Virga atq̄ correctio tribuit sapiaz ¶4° rac̄one dānac̄ois. Maz defectus correctionis ē valde noxi⁹ et periculosus. vbi em̄ deest correctio abūdat pcī corruptō Vñ qui odit correctionē amare videt corruptōez. iō qui hz nō corrigit in inferno dānat. Exo8. 4. ca. Proiecit moyses virgā & vsa est in colubz. Coluber occidit. vga nō. pū. 23° ca° Si percusseris eū virga nō morietur. Virga correctionis vertit i colubrū. q̄ q̄ hic nō corrigit a spūtib⁹ infernalib⁹ i futuro cruciabit. pū. 17. ca° Qui increpac̄ones odit morietur. Eccle. 19° ca° Qui odit correctionem minuet vita eius. Et pū. 29 ca° Viro q̄ corripientē se dura cervice otēnit. repētin⁹ supuenit interit⁹. Amor correctionis signū est sapie. pū. 20. ca. Argue sapiē tē & diliget te. Eccle. 10. ca. Vir prudēs et disciplinatus nō murmurabit correct⁹. & cōtrario odiū correctōis signū est insipie. pū. 12° ca° Qui odit i crepac̄ones insipiēs ē. Nā insipiēs correctiōis gratiā reputat iniuriā & otumeliā. ideo volēs ei vicez rederē si potest diffamat eum. pū. 9° ca° Qui arguit ipiū sibi maculā geneat ac. Quātū ad phos morales Sciēdū q̄ ad correctōnē inducit nos zelus. Nā zelus ē feruor aī quo mēs hūano timore abiecto ꝓ defensione veritatis accēdit. eoq̄ ome dit. & q̄libet p̄ua q̄ viderit corrigere satagit q8 si neq̄t. tolerat & gemit. q̄ correctio ē ex zelo iustitie ꝓcedēs emēdac̄ois cā delinquentis reprehensio vel cohertio. Ad hāc correctionē fatiēdā inducūt nos. ꝫ. p̄mo fidelitas Vñ sen. epla. 27. dicit sic. Ad vos amicos nros q8 ptinet. diuersa via eūs est. Alterius em̄ vitia emēdāda sūt Alterius frā gēda. vtar libertate tota: nō amo illū misi offendero an ꝓfectur⁹ sim nescio Malo mihi successuz q̄ fidē deesse. hec ille. 2° veritas. vñ Tuli⁹ li° de amicitia dicit sic Et monēdi sepe amici sūt & obiurgādi sic tamē ut & monitio acerbitate & obiurgac̄o

ꝯtumelia careat ⁊ tūc amice ſuſcipiēda ſunt cū be
mole fiūt. Sz neſcio qūo verū eſt qđ in andria
familiaris meꝰ ait Terētius. Obſequiū amicos. ve
ritas odiū parit. Moleſta ē veritas ſiqđē ex ea na
ſcit odiū qđ ē venenū amicis. ꝑ obſequiū multo
moleſtiꝰ qđ pctis indulgēs ꝓcipitē amicū ferri
ſinit. Maria aūt in eo culpa ē q̄ ⁊ veritatē aſpnat
⁊ in fraudē obſeq̄o ipellit. Cuius aūt aures veri
tati clauſe fiūt ut ab amico vez audire neq̄at huiꝰ
ſalus deſpanda ē. Et monē igit ⁊ moneri ꝓpriuz
eſt vere amicitie ⁊ altez libe facē nō aſpe. Altez
patient recipe. hec ille. ℣ 3° ſeueritas. Vñ Agelliꝰ
lib° .x°. atthicaz nociū dicit ſic. Pumēdis pecca
tis tres eē cās exiſtiatū ē. Vna cū adhibit pena
caſtigādi atq; emēdādi grā. ut is q̄ delinq̄t atten
tior fiat correctiorq;. Alia ē cū dignitas eiꝰ auctoi
taſq; in quē peccat tuet. ne p̄miſſa aīa dūſio cō
tēptū pariat. tertia ꝓpt exēplū ut ceteri metu pe
ne terreāt. hec ille. ℣ 4° ꝓbitas. Vñ Pictagoras i
ſentēciis dic. Qui breui tpe ꝑ pudore diſciplinaz
nō patit oī tpe i pudore iſipietie ꝑmanebit. hec
ille. ⁊ ille q̄ recipit correctōez ſapiēs ⁊ ꝓbꝰ efficie
tur. Ad hꝰ ei tendē debet q̄libet inte naturali. ut
alij fatiat qđ ſibi in ſalutē fieri vult ac. ℣ Q̄ñtum
ad poetas. opꝰ correctōis oibꝰ ſuadet. ℣ Primo
Plautꝰ in aululatia dic. Nemo ſibimet arbitret
dici. Qđ nos ꝓpo dicimꝰ niſi ſibimet cām ꝟſtitu
at cōi ex loco. ℣ 2° Terētiꝰ in eaton dic. Vt quid
aliena curas q̄ ad te ñ ꝑtinēt. Dō īmāt ſū ⁊ ideo
humani a me mihi alienū puto. ℣ 3° Oratiꝰ libꝰ
epłarū dic. Nam tua res agit. paries cū primꝰ ar
det. Et neglecta ſolent icēdia ſumē vires. Et cato
dicit. Cū q; mones aliquē nec ſe vult ipſe mone
ri. Si tibi ſit carꝰ noli deſiſtere ceptis. Qđ noſti fa
cū ñ recte noli tacē. Ne videare malos imitari vel
le tacēdo. Vulnera dū ſanas. dolor ē medicina do
loris. ℣ 4° Ouidius liꝰ .i. de remedio amoris dic ſic
dū furor in curſu eſt curreti cede furori. difficiles
aditꝰ īpetus oīs habz. Stultus ab obliq̄ q̄ cū di
ſcedere poſſit ꝓugnat. in aduſas ire natator aq̄s
Impatiēs aīus nec adhuc tractabit arte. reſpu
it atq; odio v̄ba monētis habz. Aggrediar me
lius tūc cū ſua vulnera tāgi. Jā finet ⁊ veris wci
bus aptus erit. Quis matrē niſi mētis inops in
funē nati ſflere vetat. nō hoc illa monēda loco ē
Cū dederit lacrimas aīmq; īpleuerit egū. Ille do
lor verb emoderād⁹ erit. Tpibꝰ medicina valet
data tpe ꝓfūt. Et data nō apto tpe vima nocent
hec ille. ⁊ ſic pz vtilitas correctōis. ℣ Q̄ñtū ad exē
pla gētiliū Sciendū q̄ correctō eſt neceſſaria ad
mores hoim reformādos. Vñ valeriꝰ max imꝰ liꝰ
2° ca. ꝯ. dicit ſic. Quid em̄ ꝓdeſt foris eē ſtrēnuū
ſi domi male viuit. Expugnēt licet vires. corripi
ant ⁊ ſubitiant gētes. regnis manꝰ imtiant. niſi
foro ⁊ curie offitiū ac verecūdia ſua ꝟſtiterit. pta
rū rerū celo cumulus eq̄tus ſedē ſtabilē nō hēbit
hec ille. Correctōis em̄ exēpla fūt. ꝯ. ℣ Primū pōit
Valeriꝰ. lib° .i°. ca. 8. de Bruto q̄ filios virgis ce
ſos ⁊ ad patibulū deligatos ſecuri p cuſſit. q̄ vo
lebāt dñacōez Tarq̄mi a ſe expulſā imtroducere
Patrē exūt ut ꝟſulez agēt. orbuſq; viuē q̄ pub
lice vidicte deē mauit. ℣ Secūdū exēplū ē de caſ
ſio q̄ filiū ſuū ob crimē affectati regni dānauit ⁊
verberibꝰ affectuz necari iuſſit. peculiūq; ei⁹ ceteri
cōſecrauit. ℣ Tertiū exēplū ē de Mālio torq̄to q̄
filiū ſuū eo q̄ ꝓbatū eēt ipſū accepiſſe pecuniā a
ſocijs īdignū domo ſua indicauit. q̄ filius. ſ. dici
mus fillan⁹ noīe ſe ſuſpendit cuius exequijs nec
pat interfuit. ℣ Quartū exēplū ē de Aulo fuluio
q̄ filiū ſuū amicitiā katiline ſecutū ad ſe vocauit
⁊ ꝓpria manu imfecit. dixit em̄ ñ ſe katiline ſed
aduſus patriā. ꝑ patrie aduſus katilinaz genu
iſſe. Corrigēdi g̃ fūt filij ac.

Secūdo declaratur eadem ꝟdufio teſtimonio
legis diuinalis. Sciendū q̄ correctiōi ſunt
fratres ⁊ primi q̄ duplicit. ℣ ꝑmo cū intēcōe miſe
rēdi. Naz correctio fraterna ē opus mie ⁊ pietatis
ſpūalis ⁊ opꝰ magis meritoriū q̄ mia corpalis.
q̄ mia corpalis lucrat vitā hōis corpalez. ſed p
iſtā lucrat vitā aie ſpūalē. Jō Abrahā poſt q̄ in
rauit Abimelech facē ſecū miaz ſtatī imcrepauit
eū. Geñ. 21. ca. Magnā miaz fecerūt Rubē ⁊ inda⁹
arguētes frēs ſuos volētes imficē ioſeph q̄ retī
nerūt frēs ſuos ab hoicidio ⁊ vitaz Joſeph ꝟſua
uerūt Geñ. 37. ca. Miaz duplicez fecē Jōathas rep
hēdēdo pāz q̄ pāz tēpauit ⁊ dē ſaluauit. 1. Reḡ.
19. ca. ℣ 2° cū diſcretōe arguēdi. q̄ tal correctio re
ducit errātes ad viā veritatis ⁊ pacis. Sic benig
ne ⁊ diſcrete Abrahā arguēdo ꝟpeſcuit iurgium
qđ erat imt paſtores Loth ⁊ ſuos. Geñ. 13. ca. nō
cū furore arguit Nathā dauid dicēs. Peſſime fe
ciſti q̄ adulteriū ⁊ hoicidiū cōmiſiſti. ꝑ cū diſcre
tōe aſſumpta ſilitudie cōgrua irretiuit eū ſmoi
bus ois ei⁹ ⁊ ꝟdūxit eū. 2° Reḡ. 12. ca. Silit vir de fi
lijs ꝓphaz repłhēſur⁹ Achab regē iſrł diſcretaz
ſilitudinē ꝓpoſuit q̄ dimſerat Benadab regez
ſyrie. 3° Reḡ. 20. ca. ℣ 3° cū minacōe pumēdi. Naz
duri cū zelo ⁊ furore dure ⁊ acrit pumēdi fūt ⁊ im
crepādi. iō cū magno zelo hely as arguebat du
rū ꝓphm dicēs. Si deꝰ ē dñs ſeq̄mi eū ac. 3° Reḡ.
18. ca. Grādi feruore et zelo repłhēdit Heliſeus re
gē iſrł circūſtāte exercitu. ꝯ. Reḡ. ꝯ. ca. Sz ñ ꝓdeſt
obſtinatis r̄ebellētibꝰ correctōibꝰ. ymo deteriores
fiūt. Nā ſicut ⁊ dulcit repłhēdebat Loth ſo do
mitas. ꝑ ipi obſtinati ñ audierūt eū. Geñ. 19. ca.
Hebus cū reprehēderet a moyſe. iniuriosa v̄ba
ꝓtulit ꝟtra eū. Exoð. 2. ca. ℣ 4° cū affectōe diligen
di. Naz bonū diligūt ⁊ honorāt corrigētes ſe ⁊ cor
recti meliores effitiūt. Moyſes em̄ reprehēſus ab
yetro q̄ ſtulto labore fatigaret q̄ quis tāt⁹ hō eēt
v̄ba gētilis hōis nō deſperit. ꝑ oīa ipſēs dilexit
eū ⁊ āplius honorauit. Exoð. 18. ca. Daniel diſcre
te arguit Balthaſar regem exemplo patris quē
patiēt audiuit atq; magis dilexit ⁊ poſtea mag
nifice honorauit. daniel. 7. ca. Libenter ergo fuſci
pienda eſt correctio.

Tertio declarat eadē ꝟdufio teſtimonio legis
Prophetalis. Sciendum q̄ correctio frater
na precipit oībꝰ ꝓpt. ꝯ. ℣ p° ꝓpt aīe ſanatōez. Qui
em̄ non ſuſcipit correctionem eſt ſignum mortis

Vñ iob .7°. ca°. 81. Btūs hō q̄ corripit a dño. Increpacōem ergo dñi ne reprobes. qz ipe vulnerat a medet. percutit a manꝰ eius sanabūt. Sicut eī putride carnes ferro a cauterio curant sic pcā austeritate a dolore expellunt. Job. 36°. ca°. Reuelabit aurez eoꝝ. s. pcōꝝ. ut corripiat a loquet ut reuertant ab imq̄tate. 2°. ꝓpter macule ogmcōez. Nā sermo corrigētis q̄si speculū pcōri ꝓponit. ꝫ muli er hñs speculū añ se q8 tortū viderit corrigit a ñ frangit speculū. ita iustū ē q̄ pcōr ad correctōnē frīs se emēdet. pū. 21. ca. Quo im aquis respondet vultus pspitentiū sic corda hoim manifesta sūt prudētib9. Et. 28°. ca°. 81. Qui corripit hoiez postea grām inuenīet apud eū. magis q̄ ille q̄ p lingue blandimēta decipit. Sed Eccle. 32. ca. 81. Pcōr hō vitabit correpcōez a scōm voluntatē suā inuenīet opationē. 3°. ꝓpter malitie absconsionē. Vellz ei pcōr delicta sua abscondi ut liberius peccarz. sed murmurādo ota corripientē se oīndit vacuitatē suā. sicut doluū vim Eccle. 10. ca. Vir prudēs a disciplinatus nō murmurabit correptus. 83 Amos .7°. ca°. 81. Odio habuerūt corripiētē a loquentez pfecte abhoiati sūt. 5°. ꝓpter maloꝝ colligacōez Sic em̄ in sepe vna spina aliā defendit a sic squame sibi inuicē colligantur ut nec spiraculū q̄dez p eas trāseat. sic malia pcōres sepandi sūt ab inuicē p correctionē. Osee. 7°. ca°. In desolacōe erit i die correctionis. in tribub9 istis oīndi fidez a vidit lāguorē suū a viculū suū ac Ecce vtilitas correctōis

QVarto declarat eadē cōclusio testimonio legis hūanalis Sciendū q̄ Correctō ē actus quadruplex. primo amoris a caritatis. Nā ex caritate multa bona pstant multis. sicut frenetic9 inuitus ē ligādus a inuitus de domo ruinosa est extrahēdus. ut. ff. de negocijs gestis. l. soluēdo a. ff. de libali cā. l. 1. a. 2. Bñfitiū em̄ cōferē inuito ut. ff. de tutelis. l. nō est. in fortiato. li°. 12. Vbi glosa dicit q̄ tūtor dat pupillo inuito. Nā societas q̄cū q̄ a ciuitas est diligent custodiēda dū ē integra a repanda si sit destructa a ad hoc debet sībiti p custodes opelli ut pz p rōez legis. ff. de dāno infecto. l. ad curatoris. in. ff. nouo. li°. 1. Ad curatois imq̄t rei publice offitiū spectat ut dirupte dom9 a dño refitiant. Glō. ordinaria ibidē dicit. q̄ sic potes ponere casū. Dom9 alicui9 dirupta erat. curator rei publice curaē debet q̄ domus illa refitiatur cū deformet ciuitatē. qz ad ipsū ptinet ne ciuitas ruinis deformet. q̄ si dñs noluerit reficere eā ipse refitiat a nō restituat nisi reddat expensas. Eodē modo si ruina pcī deformat ciuitatē spūalez. vel aīmā tūc iste in cui9 aīa talis inuenīt ruina. si sponte noluerit debet p correctionē fraternā cōpelli q̄ ipsā refitiat. Rūuis em̄ nemo saluet nisi p̄destinatus. oī tñ delinquēti adhibenda ē correctio. qz te net de dāno q8 phibere potuit a nō fecit. ut. ff. de omerciis a mercatorib9. l. nō solū lib°. 4°. 2°. rigoris a aspitatis. Nā pena quā plus timēt ē pcōribus iponēda. Extra de penis ca°. licet a. 23. q. 2. ea. ea vindicta. Et. q. 7. ca. p̄dest. Rō est q̄ vulnera fetētia cū difficultate sanāt. Vñ ferro est necē ut abscīdant vulnera que fomētoꝝ nō senserūt medicinā ut dist. 82. ca°. qz in fine. Cui9 cōtrariū fit quotiēs pena corpalis mutat in penā pecuniariā in qua omutacōne iudex facit ota legē q̄ dicit q̄ res nō sūt pumēde p delictis psonaꝝ. ut in Autē tica de mādatis p̄cipū colla one. 3. qz sol9 fustiuz ictus grauior est oī pena pecuniaria. ff. de pēnis. l. dū seruoꝝ in fine. Nullā em̄ culpā ptimescit reus quā nūmis redimere potest. 11. q. 3. ca. paup. 3°. valoris a pietatis. Nā iusta cā manumissionis ē si a piculo vite vel infamie seruus dñm suū liberauerit. ff. de seruis manumittēdis. l. vindicta a. l. iusta. in. ff. nouo. li°. 11. Sic cōgruū est q̄ dei9 faciat illos liberos in libtatē glorie filioꝝ dei q̄ ipsiuz liberāt a fuitute a infamia quā ei ifercūt pcōres. ysa. 43. ca. Seruire me fecisti in pctis tuis a ꝓtulisti te añ me tanq̄ dñs a mādata mea otēpsisti et me q̄si ego fuꝰ tuus esset. Qui q̄ deū ab hac fuitute liberauerit p correctionē pcōris libabit scōm illud. pū. 11. ca°. Justi libabunt. 5°. dulcoris a p mixtionis. Correctio em̄ est magni meriti quā qui negligit magnū piculū incurrit. qz sicut hēs nō accusās vel nō vindicās iustis vijs morte patris vel patroni sui hereditate priuabit. ff. ad fil leyanū. l. 1. ꝫ. iuteres. in fortiato. li°. 7°. Et vasallus feudū pdit si in bello mortali fugiēs dñm suū derelinquit a ꝓpē alias imūtuidies. ut in Autētica quib9 modis feudū nō amittit. Collone. 10. ꝫ. p. cū sequētib9. sic nō corrigētes nec deo pū suo iurias factas vindicātes. ꝫ ipsū in hoc p̄lio derelinquētes ad q8 hoies vocat in ps. dicēs. Quis orsurget mihi aduersus malignantes aut q̄s stabit mecū aduersus opantes im̄q̄tatē in qua vocacōne est deo obediendū in quo bello nulli ē parcēdū qz dei9 p̄cipit. Deut°. 13°. ca°. q̄ ille accuset filiū vel fratrē vel soroꝝ vel amicū. q̄ ipsū mittit retrahē a fuitio dei ad fuitiū dyaboli. q8 si nō fecerit de tot dāno respondebit. qz qui ꝓpter defectū gubnatoris peccat q̄s q̄ gubnare debet: de delicto tenetur. ff. de hijs q̄ deiecerūt vel effuderunt. l. 1. ꝫ. fūma. Et. ff. de extraordinarijs crimib9. l. annonā in fine Cui cōcordat lex diuina Nūeri. 27°. ca°. Vbi deus mādauit fuspēdi p̄cipes in patibulis. qz populū peccātē corrigere neglexerūt. Post q̄ vero moyses declarauit oclusiōez p̄dictā ait aīe deuote Rue ego noui fideliter te do cui. Sed ecce B ē scūs Thomas de Aq̄no doctor noui testamēti cuius doctrina ambulab in latitudine caritatis ut mandata dei queras ad pfitiendū. Ad quē astāte moyse accessit aīa deuota p fue oclusiois claioꝝ noticia Cui scūs thomas ait. Ego oīndā tibi oclusionem tuam esse veram a katholicā testimoio q̄drūplicis legis. s.

Legis Euāgelice.
Legis Apostolice.
Legis Canonice.
Legis Ecclhastice.

Euāgelice Scienduū q̄ xp̄us illaz pbauit testimoio quadruplici. primo testimoio Jobis. 3°. ca. Lux venit in mūdū et dilexerūt homines magis tenebras q̄ lucē Erāt em̄ eoꝝ mala opa Oīs em̄ qui male agit odit lucem

a nō vēnit ad lucē ut nō arguātur opa eiꝰ. Qui aūt facit veritatē venit ad lucē. ut manifestētur opa eiꝰ. qꝛ in deo sūt facta. hec ibi. ¶ 2° testimonio Luc. 10. ca. dixit Jhs discipulis suis. Qui vos audit me audit. Et q̄ vos spnit me spnit. Qui autē spnit me spnit eū q̄ me misit. ¶ 3° testimonio Marc. 4° ca. Oia sūt ut videntes si videāt a audientes audiāt a nō intelligāt. ne qñ conuertāt et dimittant eis pcta. s. ꝓpt obstinacōem ipoꝝ in malū q̄ nō audiūt correctōem cū ꝓposito emēdādi. ¶ 4° testimonio Matth. 5. ca. Esto cōsentiēs aduersario tuo. s. correctori. dū es in via cū eo. a in hoc seculo. ne forte tradat te adūsarius iudici a iudex tradat te ministro a in carcerē mittaris. Amē dico tibi nō exies inde donec reddas nouissimū quadrātē. Circa fraternā correctōem ponūt. 4. conclusiones in euāgelio a in epla. Prima conclusio. Ad peccātes sūmo caritatis affectu ꝓuocamur. si ordinata correctōe ad eoꝝ salutem inducamur. Potꝫ qꝛ in tali correctione circa corrigētem requrūt. 4. ¶ pmo q̄ cū mia et iustitia a humilitate corrigat. iō dr in euāgelio. si. Nā illa trā. s. aliqñ scribit ꝑ virgulā rectam. vbi nota tat rectitudo iustitie a sup illam ꝓducit virgula reflexa q̄ designat flexibilitatē mie. hec trā. i. cuꝫ sit mima inter ceteras designat humilitatē. ¶ 2° q̄ pctm̄ agnoscat nec se meliorem reputet. iō dr. si. nā hec trā. s. pōt scribi cū trib⁹ virgulis. s. supiori media a inferiori. qꝛm peccāte sūt tria. s. dīa p̄destinacō a hec ē virgula supior. qꝛ multi vident a deo reprobati sm pūtē iustitiā q̄ tñ sūt p̄destinati sm diuinā prescīam. ¶ 3° natura rōnalis q̄ est virgula media p quā naturā est adhuc capax bītudinis a correctōis. ¶ 3° pctī deformitas a hec ē virgula infima. qꝛ pctm̄ pōt abici p libtatē arbitrij media te gratia gratū faciēte. s. pctm̄ suū cognoscendo et de ipō eū vescēdo. reformari concipiscendo pctm̄ suū a se sibi displicēdo. Etiam corrigēs debet eē. J. hoc est pua de se sentiēdo. ut sic cū humilitate corrigat. ¶ 2° q̄ pctm̄ sit mōrle. iō dr peccauerit. ¶ 3° q̄ credat ꝓbabilit q̄ ille quē corrigit recipiet correctionē. iō dr in te. v. te sciente vel otē te vel malo exēplo te corrūpēte. ¶ 4° q̄ locus a tēpus opportune se offerāt ad correctōem. iō dr frat tuus. Cū ei hytus⁹ sit ꝓnomē possessiuū: designat q̄ frat quem corrigere intēdis sit in ptāte tua quo ad locū a tēpus correctōis. Ista notant in epla. pmū notat ibi. mulier quedā. s. misericors. iusta a humilis. pmu. designat mun⁹ gratie a benignitatis. p li. de signat limes humilitatis. per. designat erectio iustitie. Secū dū notat ibi de vxoꝛib⁹ ꝓpter q̄ ꝓ pb̄e arguebāt pcta mōrlia. Tertiū notatur ibi. damabat. s. spans correctōem peccatoris. Quartū notat ibi. ad helyseū. s. p loco a tpe. ¶ Circa corrigēdos est quadruplex differētia. ¶ Primi sūt corripiendi cū amore. sicut humiles a māsueti. q̄ si aliqñ offendūt cōtinuo recognoscūt a emēdantur leui admonicōe. Vñ Aug⁹. Prudētes virū a corrigi patū breuit āmonūsse sufficiat. ymo aliquādo supioris respectione. Amb°. sup pš. Justi aspectus p fectioꝛib⁹ leticia est. plerūq̄ vero correctio mis adhoīcō. iō dr in euāgelio. Vade a corripe eū inter te a ipm solū. v. dulciter a secrete. Et i epla dr Vir me⁹ mortuꝰ ē a tu nosti qꝛ seruꝰ tuus fuit timēs deū. Secūdi corripiēdi sūt rigore. s. rōis. sicut astuti q̄ pctā sua abscōdūt a defendūt. nec se corrigē volūt. tales corrigēdi sūt cū rigore et astutia ut fec̄ daniel ꝛra senes adūsus susannā. Daniel. 13. ca. iō dr in euāgelio. Si te nō audierit adhibe tecū duos vel tres testes ac̄. Et in epla dr. Credi tor vrit. s. cū rigore iuris ut tollat duos filios meos. Tercij corripiendi sūt cū timore sicut sup bia presumptuosi q̄ pemis a flagellis sūt cohercēdi. iō dr in euāgelio. Si eos nō audierit. dic eccie. v. pla to. Et in epla dr. dic mihi q̄d habes in domo tua. ¶ Quarti sūt corripiendi cū rubore. sicut obstinati q̄ debēt precidi a excōicari ab eccīa. Jō dr in euāgelio. Si eccīaz nō audierit: sit tibi sicut ethnicus et publican⁹. Cū istis duob⁹ generib⁹ hoīm nō cōicabāt pharisei. s. cū gētilib⁹. Joh. 4. nō cōutūt iudei samaritais. Et Matth. 9. ca. Quare cū publicanis a pctōrib⁹ mā ducat mgr vr. iō dr in epla Nō habeo q̄cq̄ in domo mea. s. qꝛ oīa p didi ꝓpt ꝑ cisionē ab eccīa n̄ paꝛolei q̄ vngar. v. ut eccie ꝛēō cilier a fiaz pticeps donoꝝ spūsci q̄ ēunctio nra spiritalis. ¶ Secūda conclusio Qui correpcōez huiliter nō acceptat iurisditionē eccie cōtra se ꝓuocat. Potꝫ nā iurisditio eccie a plator cōfistit in. 4. ¶ pmo in celi reseracōe. Nā prelati pctōri pemitēti celū apiūt. Matth. 16. ca. Tibi dabo claues regni celoꝝ. iō dr in euāgelio. Amē dico vob q̄cūq̄ solueritis sup trā: erūt soluta a in cel. Et in epla dicit Vade pete mutuo ab oīb⁹ vicinis tuis. v. sacerdotibus. vasa. v. sacramēta eccie. vacua. v. q̄ cuacuāt aiaz a pctis. nō pauca. v. oīa sacramēta necessaia ad salutē tuaz. ¶ 2° i inferni clausione. Matth. 16. ca. Porte inferi nō ꝓualebūt adūsus eā. Glosa. porte ifei sūt pcta q̄ infernū aperiūt pctōri. qñ ātfactos pcta dimittit tūc portas inferni claudit. iō dr in euāge. Quecūq̄ alligaueritis sup terraz erit ligata a in cel. Et i epla dr. Ingredē. s. ad eccīaz a claue hostiū. v. claudet hostiuz inferni. Ingredimur aūt in eccīaz p opa meritoria q̄ facim⁹ i vita. ¶ 3° in indulgētiarū largicōe. Prelatus ei pōt merita scoꝝ cōicare a inde indulgētias facē p q̄s satisfit ꝓ pēnis debitis i purgatorio. iō dr in euāgelio. Si duo. v. prelat⁹ a pctōr consenserit. quo ad indulgētias. s. ut pctōr faciat iuꝝ tenorē indulgētie. sup terrā. v. vel in hoc mūdo vel in purgatorio a i epla dr. mitte oleū. s. indulgētie. in oīa vasa. v. in oēs pctōres. contritos. confessos a corrigētes vitaz suā. ¶ 2° in sāctoꝝ virorꝝ orone. Qñ em sā vi ri cuemūt ad rogādū deū ꝓ aliquo. aut q̄ tū ad votū si expedit ad salutē. a q̄ tū ad meritū. etiam si nō expedit: deus exaudit. iō dr in euāgelio. De oī re quācūq̄ petierit fiet illis a patre meo. Et i epistola dr. Cū plena fuerint. tolles. v. sā viri plemi gratia dei impetrāt tibi q̄d petis. ¶ Tertia cōclusio. Qui gratiā dei vult capere: in congregacōe iusto rū debz viuē. Potꝫ p illud pš. Confitebor tibi dñe in toto corde meo in consilio iustoꝝ a congregacōne.

Cõuenientissim⁹ modus acq̃rendi bonor abũdãtiã est p societatẽ iustor a hoc ostigit multiplicit̃ Primũ bonũ est dei indulgẽtia. Parcit̃ em̃ aliqñ pena vl culpe quã meruit gr̃a societatis Geñ. 18. ca° dicit dñs Abrahe. Si inuenero sodomis. 10. iustos in medio ciuitatis dimittã oi loco ꝓpt̃ eos. Quare de⁹ nũc tolerat pctores quos ꝑus mactificabat. Rñdetur ꝓpter societatẽ nature hũane cũ diuinitate in vna psona cristi. Secũdũ bonum est gratie susceptio Carbo mortuus cũ viuis viuificat̃ a pctor i societate iustor iustificat̃ ps̃. Cũ scõ sanctus eris. Tertiũ est ad ꝓfitiendũ ꝓuocatõ Qui em̃ tepidus est: ex bona societate exẽplo alior ac cẽditur a feruens efficitur. si solus est remanet in simplicitate sua. Ecclesiastes. 4°. Vnus quõ calefiet Quartũ est sustẽtatõ. si em̃ vnus ex nimia debilitate vel oneris magnitudine vel ostinua lassitis impulsione casui appropiãqt: ab alijs sustẽtat̃. Ecclesiastes. 4°. ca° Ve soli. Sextũ est custodia. Qui ẽ in tõ societate q̃si plen⁹ est oculis ante a retro a si aliqs malũ in eo apparet oñdit̃ ei. Aug⁹. Deus em̃ q̃ ẽ in vobis etiã isto modo custodiet vos ex vob. Septimũ est eruditio. Qui em̃ est in societate ꝛsiliũ habet a doctrinã ab alijs. pũ. 22. ca. Bona doctrina dabit gr̃az. Octauũ est exhortatio q̃ pigris ẽ necessaria ut ab bonũ stimulent̃. Eccle. vltõ. ca° Verba sapientũ q̃si stimuli. Nonũ ẽ spũalis cõsolatio q̃ multũ necessaria est hijs q̃ carnales cõsolacões rẽnuũt a ꝛsolacõe diuina nõdũ sũt digni. Eccle. 10. ca. Ardorẽ refrigerabit vos sic et vbũ melius q̃p datũ. Decimũ est hostis ꝓstratio. pũ. 18° ca°. Frater q̃ adiuuat̃ a fratre q̃si ciuitas firma Ecclesiastes. 4°. ca. Si quispiã pugnauerit ctr̃ vnũ duo resistẽt ei. Vndecimũ ẽ congratulatõ ps̃. Ecce q̃p bonũ a q̃p iocũdũ hĩtare fratres i vnũ. Duodecimũ est oroms exauditio. Deus multocies exaudit in multitudine q̃ vnũ si exaudiret. iõ dr in euãgelio Vbi fuerint duo vel tres congregati in noie meo ibi sũ in medio eor. Et in epla dr. Iuit ꝺ mulier a dausit hostiũ sup se et sup filios. ecce scã congregatõ illi offerebãt vasa. s. deuocõis a illa s. diuinitas a misericordia dei in sũ debat gr̃am. Quarta ꝺclusio. Qui gr̃az dei vult ꝓcipe oẽz iniuriã debet ꝓmo ex corde remittere. Sciendũ q̃ iniurias debem⁹ remittere multiplici rõne tã ex veteri q̃p nouo testamẽto. ꝑmo rõne diuini bñplaciti. Osee. 1° ca°. Misericordiã volo a nõ sacrificiũ Et Matth. 7. ca. Ego aũt dico vob diligite inimicos vros ac̃. 2° rõne diuini p̃cepti. Mich. 6° ca° Indicabo tibi o hõ q̃d sit bonũ a q̃d dñs requirat a te. vtiq̃ facere iuditiũ. diligere miaz a sollicitũ te ambulare cũ deo tuo. Et Luc̃. 6° ca° dimittite a dimittet̃ vobis. 3° rõne diuini statuti. Eccle. 28° ca. Homo infimilez sibi querit vindictã a ꝓ delictis suis querit misericordiã. Et Matth. 7. Vade ꝑus reconciliari frĩ tuo. 4° rõne diuini ꝓmissi. Eccle. 4° ca° Esto pupillis misericors ut pr̃ a eris velut filius altissimi. Et Matth. 7. ca. Beati misericordes qm̃ ipsi misericordiã ꝺsequẽtur. 5° rõe diuini iudicij ps̃. Si reddidi retribuẽtib⁹ mihi mala decidã merito ab inimicis meis i amis. pseq̃tur ac̃. vsq; inimico cũ meor a Jac̃. 2. ca. Judicium sine misericordia erit ei q̃ nõ fecerit misericordiã. 6° racõe aliem̃ supplicij. Job. 19. ca. Miserem̃i mei saltez vos amici mei qr manus dñi tetigit me ac̃. vsq; saturam̃i. Et Luc̃. 18. ca. de samaritano q̃ fecit misericordiã hoi qui incidit in latrones. 7° racõe ꝺmissi delicti. Dimitt̃ tibi ꝺbita tua. Eccle. 4°. ca. Pcta tua elemosinis redime a Matth. 18. ca. de seruo nequã. sic faciet vob pat̃ celestis si non remi. vn. fr. suo. de cor. vris. 8° racõe diuini exẽpli. pũ. 22. ca. Qui ꝓnus est ad miaz bñdicet̃ ac̃. Et Luc̃. 6. ca. Estote misericordes sic̃ pr̃ vr̃ celestis misericors est. Exẽplũ de xpõ in cruce. Luc̃. 23. ca. Pater ignosce illis qr nesciũt q̃d faciunt. iõ dr in euãgelio. Tũc accedẽs petrus ad ihm̃ dixit. dñe quoties peccabit in me frater meus a dimittaz ei. vsq; septies. Rñdit ei ihus. Non dico tibi vsq; septies. sed vsq; septuagies septies. Et ponit̃ hic numerus determinatus ꝓ indeterminato q̃si dicat. Quotiẽs peccabit totiẽs dimitte. Etiaz iste nũerus iõ ponit̃ qr sicut xp̃us totius hũani generis delevit culpas in. lxx. generacõib⁹ que fluxerunt ab ada vsq; ad xp̃m sic hõ debet oẽs suas iniurias dimittere. similiter iste nũerus ꝺstat ex numero vmũ sitatis. s. x. a nũero trãsgressionis. s. ii. qr septies. ii. faciũt. xx. q̃si dicat. Dimitte oẽs iniurias avm uersas trãsgressiões ꝺtra te factas. Et in epla dr Stetitq; oleũ. s. remissionis iniuriaz i vtroq; s. in iniuriato a i iniuriãte. Cũq; indicasset hoi dei ait. Vade vende oleũ bone intẽcõis quo ad dimissionẽ iniuriar ꝓ q̃ recipis denariũ vite eterne ac̃. Iniuria ꝺmittit̃. 2. modis. ꝑmo reali percussiõe a ista ex corde debet remitti quo ad foz ꝺscie. Matth. 7. ca. Qui te percusserit in vna maxilla p̃be ei a alteram. Bti qui psecutionẽ patiũt̃ ꝓpter iustitiã. s. fidei vl innocẽtie vel pene debite. qm̃ ipsor est regnuz celor. 2° ꝺtumelie illacõe. s. in psonã hõis. Et illa debet remitti ex corde exẽplo xp̃i quem in dei voca bãt potatorez demoniacũ pctoresq; ac̃. Matth. 7. ca. Beati estis cũ maledixerit vob hoies a dixerit oẽ malũ a dũsũ vos mẽcientes. Gaudete et exultate. ecce ei merces vra multa est in celis. 3° diuinali criminacõe. qñ iniuria redũdat in deũ. Et talis ẽ vlciscẽda sicut fecit helias qui ip̃catus est ut ignis descenderet de celo ad deuorandũ eos q̃ venerãt ad ipsũ capiendũ. 4° reg. ꝑmo ca. Similiter heliseus q̃ maledixit pueris ipsũ irridẽtib⁹. 4. reg. 2. ca. 5° libelli famosi ꝺpositõne. s. ad infamiã psone. Et talis est dimittẽda ex corde ita tũ ut fama ei restituat̃. ꝑcipue si sit religiosus ꝓpter fauorẽ religionis. s. ne religio ꝺtẽnat̃ in psona illius. Aut si est psona in dignitate vl offitio sollẽni ꝺstituta ne alij scãdalizẽt̃ de eo Sic dyacon⁹ infamat⁹ de adulterio tpe Jobis eleosinarij nũq̃ voluit rogare deũ ut p̃ceret infamãti misi crimẽ qd falso ipposuerat reuocaret. ꝑ sinceri⁹ ẽ ꝺmittẽ deo. Luc̃. 21. ca. In pacia. v. p. a. vras.

Secūdo declaratur eadem oclusio testimonio legis Aplice. Sciendū q puersi difficile corrigūt ꝓpter. ꝙ primo ꝓpt facultatē a puicatiā mē tales. Est em differētia inr pctm veniale a mortale q quilibz actꝰ hūanꝰ otra dictamē recte rōis in deliberate elicitꝰ ē veniale pctm. si aūt deliberacō accedat iā efficit mōrle. Vñ si ē aliqđ pctm ita veniale qđ p oplacētiā nō fiat mortale. Vñ Altisiodorēsis. li° 2°. q. Ao. in fine dicit. q oīs osensus cū deliberacōe a otra dictamē rōis ē pctm mortale a si fit absq; deliberacōe fit veniale. Hoc idez dic Mgr sētētiarꝰ. lib° 2° dist. 24. Duo sunt q fatiūt pctm. s. agē otra rectā rōez a hoc ē cum mortali a veniali pctō. a agē deliberate a hoc ē cū mortali pctō. solū. q velle deū offendē ē pctm mortale. plus em ītuetur deꝰ cor q̄ opꝰ. iō si putares eē mortale pctm de ētra colligēs festucaz: peccares colligēdo. q cōnaris facere qđ putas deo displicere. Vñ nūq̄ potes peccare venialit scienr. q si facis malū qđ scis eē malū: ibi ē deliberacō q facit mōrle pctm. Nā ber. li° de dispensacōe a p̄cepto dicit. Si inr̄ete fuerit ut fileā vbū mihi forte p obliuionē labit. reū me fateor īmobedīētie ſ venialit. si aūt ex otēptu sciens a deliberās. ꝓuaricatorez me ostituo a criminalit. Sed deliberacō ē duplex. s. facti a crimis secūda a nō ꝑma facit pctm mortale. Patz in exēplo ber. Si prior meꝰ p̄cipit mihi q fileā ego ñ reminiscens p̄cepti cū deliberacōe loquor. nō pecco mortalit. q nō deliberate pecco licet deliberate loquar. Si āt reminiscēs p̄cepti loquor. pecco mōrliter q deliberate pecco. Ergo nūq̄ potes scient peccare venialit. q velle peccare venialit a sic opari ē pctm mortale. Domit etiaz otra dictamē rōis q rō p̄t eē decepta a sic agere otra eā ñ est pctm ſ agere ſm eā est pctm. Exēplū si racō dictat tibi q comedē carnes die sabbati ñ est pctm mortale. in hoc casu facere ſm tuā rōez mortalit peccas q facis ſm deceptā rōez. Vñ qñcūq; tu facis aliquid qđ de se est pctm mortale cū circūstātiis q fatiūt actus eē pctā. licet fatias ſm tuā rōez malaz quaz putas bonā: peccas mortalit. Processus pctī in nob fit hoc mō. In ꝑ° em pctō tria ocurrerūt. s. serpēs. mulier a vir. serpēs tēptauit mulierez a mulier virū. Geñ. 2. ca. Sēsualitas in nobis est ſ serpēs. Rō sensualitas q nō discernit inr bonuz a malū q̄ vocat rō inferior est mulier. Rō superior q debet dñari ē vir. Cū g̃ sola sensualitas mouet ad pctm a rō inferior ñ osentit nec cogitat. pmo illos motus expellit. tūc mulier fugat serpētē et hoc ē vtus. Si aūt sensualez indinacōez rō sensitiua acceptet. q ē in aliquali mora a cogitacōe a indinacōe ad malū tūc mulier. i. rō inferior omedit a est veniale. Si vero vlteriꝰ ꝓgredit ita q rō superior a voluntas ocurrat a delectet in cogitacōne a opere cū aliqli mora. iā vir comedit a ipe cū vrore dānat. q totꝰ hō pctō mortali inficit. Et si deliberat agere qđ ocepit cū posse adverit a facultas permiserit iā se discoopit a nudꝰ apte efficit. Cū āt facultate aduemēte ipm omittit a deo increpat a se ipm abscondit a timet. q pctm cāt timorez. si vero in ofuetu dimē peccaē adduxerit: de p adiso eicit. ſ si obstiatꝰ efficit: porta padisi ex toto clauditr a custodia cherubi omittit cū flameo a vsatili gladio a q obstiatus a despatus ē. iō de ipō pua spes hēt cū ñ suscipiat correctōez. Vñ. 2. Pet. 2°. ca. 8°. q̄ post carnē ābulāt maledictōis filij delinquētes rectā viaz: errauerūt secuti viā Balaā ex bosor q̄ mercedē iniq̄tatis amauit. correptōem vero habuit sue vesanie sbiugale mutū in hōis voce loquēs phibuit ꝓphe insipientiā. 2°. ꝓpt cecitatē a tenebrā inr̄nalez. Pctm em cū sit tenebra expellit lumē gratie. Nemo aūt potest bñ opari sine grā illuminātē. iō nec pctā expellē. Vñ Rō. Ao. ca. 8°. in psona hōis pctōris. Velle adiacet mihi sed perficere aūt nō inuenio. a habeo libertatē nature ſ nō gre. iō nō ē p̄fectio apud me alicui⁹ bon. Vt dic Mgr sentētiarꝰ. li° 2° dist. 27. ca. vltio. a Jere. 31° ca. Cōuertē me a oūtar. q tu es dñs deꝰ meꝰ postq̄ em oūtisti me egi p̄nam a postq̄ oñdisti m̄ p̄cussi femur meū. Grā em est necessaria ad resurgēdū a pctō. ꝓptea cecitas pcti ē cā magne difficultatis ut hō a pctō resurgat. ut dic sen. Initiū salutis ē cognicō pcti. Nā q̄ peccare se nescit corrigi nō vult. Accidit em ceco pctōri sicut ceco edipo q̄ dicebat Anthigone filie sue ducenti eū. ut habet Tragedia. 7. In recta qđ deflectis errātem gradū. ꝙ Permitte labi. melius inuenīa viā. Ruā quero solus q̄ me ab hac vita extrahat. Dic iā solue inr̄rētē manū. Et patri cecū q̄ volet ferri pde. Mitte genitoris manū aiosa vngo. Funus ertē dis meū. longasq; Viui ducis exeqas p̄is. Desiste cepto vngo. Vis vite atq; necis mee penes me est. Flāmas a vastū aggerē opōe. In altos me mittā rogos. vbi seuū est mare duc. vbi sit altis preruptū saxis iugū. duc vbi fere sint. vbi fretū vbi preceps locus ac. Iste miser cecus oīno vult in suā pmitiē a mortez ire. Sic mortale pctm adeo mētē obtenebrat ut pctōr seip̄m non ognoscat. ymo si q̄s eū arguat a corripiat ac salutez suā sibi psuadeat: trufat. nō credit. cōtēnit. iō Dr. 1. the sal. 7. ca. Rogamꝰ vos frēs. corripite inq̄etos. cōsolamī pusillanimes. suscipite infirmos. patientes estote ad omnes. 3° ꝓpt libtatē a potētiaz naturalē. Pctm em aufert libtatē redeūdi ad deū et inducit dyabolicā seruitutē. In nrā ptāte est deicere nos de turri. ſ ñ resurgē. Vñ Crisoꝰ. sup mth. dicit. Oēs nos añq̄ peccemꝰ libet hēmꝰ arbitriū si volumꝰ seq̄ voluntatē dyaboli. an nō. q si semel peccātes obligauerimꝰ nos opibꝰ eiꝰ. iā oīno nrā virtute euadē ñ possumus. ſ sicut nauis fracto gubernaculo illo ducit q̄ tēpestas volueit sic a hō diuine gratie auxilio p̄dito p pctm ñ q̄d vult agit. ſ qđ dyabolus. hec ille. Propterea difficilē correctio. iō Jacobi. 7. ca. Dr. Frēs mei si q̄s ex vob errauerit a veritatē a oūterit eū q̄s: sciat debz. qm̄ q̄ oūti fecerit pctōrē ab errōe vie sue salvabit aiaz eiꝰ a morte a opit multitudinē pctōrū.

3° ꝓpt grauitatē a sarcinā infernalez. Pctm em aggrauat aiam ps. Iniquitates mee supergresse sūt caput meum a sicut onus grue g̃. sūt sup me.

Greg⁹ li° 27 moral dicit. Pctm̄ qs̄ p pm̄az nō
dubiē mor̄ suo pondere ad aliud trahit. Hoc de
clarat Sen̄. Tragedia 8 de Clitemestr̄ q̄ pceaue
rat cū egisto filio patrui sui viri ex q̄ pct̄o ducit
ad occidēdū virū suū dicēs. Fluctib⁹ varijs agor
Quacūq; me ira quo dolor q̄ spes ferret. Huc ire
pgā fluctib⁹ dedā ratē. Vbi aīus errat: optimuz
est casū sequi. Cui nutrix sua dicit. Ceca ē temeri
tas q̄ casū petit ducē. Tūc Clitemestra īnq̄t. Cui
vlūa est fortuna q̄s dubiū timet. Res est pfecto
stulta neq̄tie mod⁹. Capiēda reb⁹ ī malis p̄ceps
est via. Et sic fecit. qr virū suū reuertentē cū victo
ria miserabiliter interfecit. Sic dauid adulteriū
cū bersabee admisit a Vrīā virū ei⁹ occidi iussit Si
cut em̄ graue cū incipit descēdere nō potest se reti
nere q̄n vult donec puenīat ad vltimā pfūdita
tē. ymo motus ei⁹ dinue imēdit̄ a velocitat̄ q̄us
q̄ puenīat ad vltimū terminū mot⁹ sic facit pec
catū. ioh. 1. Joh. 3° ca. dr. Filioli mei in hoc cognos
uim⁹. qm̄ ex veritate sum⁹ a im dspcū ei⁹ suadem⁹
corda nr̄a. qm̄ si cor nostr̄ repr̄hēderit nos. maior
est deus corde nostro a nouit oīa. Si aūt cor nēm
nō repr̄henderit nos. fiducīā habem⁹ ad deū. Et sic
ptz difficultas correctionis.

Actio declarat̄ eadē dubio testimonio legis
Canonice. Sciendū qr correctio est act⁹ ma
xime necēsitatis q̄druplicit̄. // pmo q̄tū ad p̄latos
Necessariū ei est ut p̄latus corrigat subditos su
os. qr eps̄ q̄ crimina nō corrigit nō dicit̄ epus ꝫ
canis īpudic⁹. ut h̄et dist. 83 ca. nemo vbi dicit̄
Eps̄ itaq; q̄ crimina nō corrigit magis dicēd⁹ ē
canis īpudicus q̄ eps̄. hec ibi. Etiaz dr canis mu
tus. ut h̄et dist. 95 ca. sit rector. vbi dr. Sepe nāq;
rectores īprouidi hūanā grām amittere formidā
tes. loq̄ libe recta ptimescūt a iuxta veritatis vocē
neq̄q̄ iā gregis custodie pastor̄ studio. ꝫ mercē
nar⁹ vice defunūt. qr vēnēti lupo fugiūt dū se
sub silētio abscondūt. Vnde nāq; eos p ꝑphām
dns̄ increpat dicēs īm ysaia. Canes muti nō va
lentes latrare. hec ibi. Propterea dist. 41 ca. Qs
ad nos attinet. dscie nūe ouenīt sp dae opaz ne
quis culpa nr̄a de ecclesia peat Si aūt q̄s vltro a
crimine suo pierit a pm̄az agere a ad ecclesiaz re
dire noluerit nos ī die iudicij īculpatos futuros
credim⁹ q̄ eor dsuluerim⁹ samitati illos solos im
penis remānūros q̄ noluerūt dsilij nr̄i salubritate
sanari. Nec mouere nos debēt ouitia pditor̄ quo
minus a via recta a a certa regula nō recedamus
quaz a apl's īstituit dicēs. Si hominib⁹ placerē
cristi seruus nō esset ac. // 2° q̄tū ad parētes Ne
cessariū est ei ut p̄entes corrigāt filios qr parens
tenet̄ pli nō solū im educacōe corpali. ꝫ etiam im
disciplina mor̄. Vñ dist. 81° ca° sicut hij. Nicē
dicit̄ sic. Qui im laycali habitu vxorē habuit vel
filios a vicijs ad vtutū studia a vbo a exēplo p
uocet Vñ apl's ad Eph. scribit ut vxores suas si
cut sua corpa diligāt a filios suos nō ad iracun
dia puocēt. ꝫ enutriāt illos ī oī disciplina a cor
rectione dñi. Vñ de btō iob legit̄ q̄ p filijs suis q̄
tidiana offerebat sacrifitia deo offerens holocau
sta p singulos dies quos tūta caritatis pfectōne
dstrinxit invnū ut quiquis eor suo die cōuiuiū
faceret fratrib⁹ a ad epulandū secū tres sorores
suas piter inuitaret. Qs qr hely facere dissimulauit
ac falsa pietate supatus filios delinquētes ferire
noluit sicut in libro Regū legit̄ apud districtū iu
dicē semetipsū cū filijs crudeli dānacōne pcussit.
Vñ ei diuina voce dr. Honorasti filios tuos p⁹
q̄m me. Hinc etiā dauid erga filios suos benigni
tatē nō disciplīne seueritatē exercens eor inuen
tute exprimēto didicit pnitiosā quor pueritiā lar
ga licētia pmisit esse voluptuosaz. Vn⁹ q̄ppe eo
rū sororē suā stupro corrūpēs a fratre ei⁹ Absalo
ne videlicet inter epulas q̄s frīb⁹ suis fraudulen
ter pauerat obtrūcat⁹ est. Absalon vero post q̄m
a patre vēnā obtinuerat de regno illū expulit a
ad caubinas ei⁹ ingressus ē. demū p iuda deserti
patrē psequēs quercui inhesit atq; ita fusp̄sus ī
terijt. hec ibi. // 3° q̄tuz ad dnos. Necessariū ē em̄
ut qui preest in domo corrigat familiā suā. qr fai
lia p dnm corrigi debet ad bonū q; incitai ne desce
dāt in infernū viuētes. qm̄ neq̄tie in habitacul
eor ut dicit ps̄. Et sicut dr. 1. Thimot. 7. ca. Qui
suor a maxime domestic⁹ curā nō habet: fidez
negauit a ē infideli deterior. // 4° q̄tum ad vniuer
sos. Necesse em̄ ē ut q̄libet corrigat aliū. qr sicut
quilibet tenet̄ aliū liberare a morte corpis. ut h̄et
dist. 84 ca. nō satis. vbi dr. si tpe afflictionis sue
primus mihi a te īpetret si tpe piculi quo rapit̄
ad mort̄ plus apud te pecunia tua valeat q̄ vi
ta morituri: nō ē leue pctm̄. hec ibi. Sic quilibet de
bet aliū corrigere. qr vnicuiq; mādauit de⁹ de pri
mo suo. Eccle. 17. ca.

Quarto declarat̄ eadē cōclusio testimonio le
gis Ecclīastice a hoc q̄druplici testimonio.
// pmo btūs greg⁹. in pastorali dicit sic. si q̄s ē do
mi iūgat̄ mihi. si ille dei dr q̄ ad feriendā vitia
zelo diuini amoris excitatur: p fecto se eē denegat
q̄ in q̄tū sufficit vitaz carnaliū corrigere recusat.
Fit pleriq; deo gratior amore ardēs vita post cul
pā q̄ securitate torpēs innocentia. hec ille. // 2° bea
tus Jero⁹. ad Ripariū presbiterū dicit sic Ohme
es austeritatē. Helie zelū. petri seueritatē anamā
a saphirā trucidātis. Paulicq; ostātiā qui Elimā
magū vijs dñi resistētē eterna cecitate dānauit ñ
ē crudelitas. ꝫ p deo pietas. vñ a in lege dr. si frat
tuus a amicus et vxor q̄ ē in sinu tuo dēpuare te
voluerit fit man⁹ tua sup eos a effunde sanguinē
eor a auferes malū de medio isr̄l. hec ille. // 3° be
atus Amb°. sup epl'a Cor. dicit sic Pctm̄ vm⁹ qs
dgnitū nō arguit̄. multos dtaminat. ymo omes
qui norūt et nō deuitāt aut cum possint arguere
dissimulant. Nō em̄ sibi videt̄ peccare qui a nullo cor
ripit̄ vel vitat̄. hec ille. // 4° beat⁹ Aug⁹. sup epl'a
gal'. dicit sic. Nihil sic pbat spūalē virū sicut pec
cati alieni tractacō cū libacōe eius potiꝰ q̄ īsul
tacōnē potiusq; auxilia q̄ ouitia meditat̄ a q̄tū
facultas tribuit suscipit. hec ille. Quia vero hūa
nū genus negligētissime se habet circa h° māda
tum de correctione fraterna a. 20. modis dtē ipm

pecam⁹·iō·xo·diebus abstinem⁹ a ieiunamus
Primo p maiora cōez·Naz ex pctō p cedēti indign⁹
reddit qs ut aliū corrigat·pcipue si maiꝰ pctm
omisit·ñ est dign⁹ ut corrigat aliū de minori pec
cato·Vñ sup illud Math·v·Quid vides festucaz
ac̄·Jero⁹ dicit sic·de hijs loqtur q cū mōli crimi
ne detineant obnoxij·minora pcta frib⁹ nō cō de
dūt·¶2° p manifestacōez·Nā scandalū seqt ex
correctōe si pctm corripiētis sit manifestū·qꝫ vi
det q ille q corrigit nō corrigat ex caritate·ß ma
gis ad ostētacōez·Vñ super illud Math·v·qūo
dicis fri tuo ac̄·exponit Crisō⁹·In quo ꝓpositoꝫ
Putas ex caritate ut sal̄es primū tuū·ꝛ nō Quia
teipm duc̄ saluares·Vís g nos alios saluare ß
p bonā doctrinā malos actus zelare a scie laudez
ab boib⁹ querere ac̄·¶3° p p̄supcōem·mḡtum·s·
qs p supbiā corripies ꝓpa pcta puipedit a seipm
primo pfert in corde suo·pcta eius austera seue
ritate diiudicās ac si ipe foret iust⁹·vñ Aug⁹·di
cit·li° de sermone dñi i mōte·Accusare vitia offitiū
est bonū qđ cū mali fatiūt alienas ptes agūt Co
gitem⁹ g cū aliquē repbendē nos ncātas cogit
vtꝫ tale sit vitiū qđ nūqꝫ habuí⁹ a tūc cogitem⁹
nos boies ee a hre potuisse·Vel ē tale qđ habui
m⁹ a iā nō habem⁹ a tūc tāgat memoriā cōis fra
gilitas·ut illam correctōez nō odiū ß mia prece
dat·Si aūt inuenim⁹ nos in eodē vitio ee: nō ob
iurgem⁹ ß ogemiscam⁹ a equaliter puniendum
putem⁹·¶4° p odēnacōez·Si em pctōr cū humili
tate corripiat delinquētē·nō peccat nec sibi nouā
dānacōem acqrit·licet p hoc vel in cōscīa fris vel
saltē in sua ꝓ pctō ꝓprio odēnabilē se ee oñdat·
Vñ ysidor⁹·li° de summo bono dicit·Nō debet alio
rū vitia corrigere q est vicijs subiect⁹·Et Rō·2·in
quo aliū iudicas teipsū odēnas·ea dē em agis q
odēnas·¶5° p ofusionē·Aliqui em videt corrigē
primū nō ad saluacōez·ß potius ad ofusionez·
Vñ aug⁹·sup epla gal̄·dicit sic·Nūqꝫ aliem pec
cati obiurgādi suscipiēdū est negotiū·misi cui in
teri⁹ cogitacōibus exaiantib⁹ nrām ofcīaz·liqui
do nobis corā deo ñderim⁹ dilectōe nos facere·
¶6° p ostentacōez·aliqui em corrigūt vitia alioꝝ
nō ut corrigāt·ß ut imici vitioꝝ tāqꝫ iusti appa
reāt·q tñ pus seipos corrigere debere t·vñ·z·q·v·
ca·Qui sine pctō ē vestꝫ prius in illaz lapidē mit
tat·ad aliena qppe pcta pumēda ibāt a sua veli
querāt·Reuocent itaqꝫ int⁹ ad cōscīaz ut prius
ꝓpria corrigāt a tūc aliena reprehendāt· hec ibi
Iste fuit mos phariseoꝝ q in se ofidebāt tāqꝫ iu
sti·¶7° p turbacōez·Quidā em corrigūt alioꝝ
vitia nō ut corrigāt· ß ut ꝓuocēt eos ad turba
cōez a despacōem q vtūt verbis iniuriosis·vnde
aug⁹·sup epla·Gal̄·dicit sic·q̄cq̄d lacerato aio
dixeris pumēris ē impetus·nō caritas corrigētis
dilige a dic q̄cq̄d voles·hec ille· Caritas em edi
ficat nō vitupat·¶8° p deteriora cōem·Naz finis
fraterne correctōis ē emēdatio delinquētis·nō ha
bēs coactōez ß simplicē āmonicōez a iō vbi pba
bilit estimet qꝫ pctōr āmonicōez ñ recipiat·sed
ad prioꝛa labat·ē ab ea abstinēdū·qꝫ ea q sunt
ad finē dēt regulari fm qꝫ exigit tō finis·vnde
pū·9·ca· Noli arguere derisorez ne te oderit·vbi
glō dicit·Nō ē timēdū ne tibi derisor cū arguit cō
tumelias inferat·ß potius hoc ꝓuidēdū ne trāct⁹
ad odiū inde fiat peior·hec ibi·Nō est g tal̄ ex ca
ritate corrigēdus·¶9° p passionē·s·qñ formidat
inditiū vulgi a carnis excutiacōem vel p empcōem dū
tñ hec ita dñent in aio qꝫ fraterne caritati ꝓponat·
Et hoc dūgit qñ aliqs p̄sumit de aliquo delinquē
te pbabiliter qꝫ posset eū a pctō retrahere a tīm ꝓpt
timorē vel cupiditatē ptermittit·ut dicit aug⁹·li
bro·i·de ciui·dei·¶10·p attractōem·q̄daz em non
solū ptermittūt correctōem·ß inducūt alios ad
peccādū q rōe amicitie seducūt innocentes a sim
plices sotios suos ad ꝓpetrādū mala secū·vnde
pū·i·ca·dr̄ſfili mi si te lactauerīt pctōres ne acq
escas eis·si dixerint veni nobiscū insidiemur san
guini abs cōdam⁹ tēdiculas otra insontē oēm p
tiosaz substātiā repiemus ac̄·vsqꝫ festināt ut ef
fundāt sanguinē·¶11·p seductōem·q̄dā em sedu
cūt alios ad peccādū rōe lucri·sicut vetule male
dicte a lenōes rōe lucri seducūt mētes iuuēcula
rū ad cōsentiēs carnalitati luxuriosoꝝ·vñ Joēl
3·ca·dr̄· Posuerūt puerū in pstibulo a puellā vē
diderūt ꝓ vino ut biberēt ac̄·Hoc ē maximū pec
catū·¶12°p approbacōez·q̄dā em approbāt mala
alioꝝ dicēdo·tu bñ feciſti facē illi hoc malū·ymo
ipse merebat̄ peius ps̄·Laudat̄ pctōr in desideriꝫ
aie sue a imiqꝫ bñdicit̄·Nō est dei in ospcū eiꝰ
ac̄·¶13° p psecucōez·quidā em sb ꝓtextu correctio
nis seruūt in pctōres a delinquētes psequēdo eos
Vñ dist·86·ca·Odio habēt̄ peccata nō homines
corripiant̄ timidi·tolerent̄ infirmi a qđ seueri⁹
castigare necē est·nō seuiētis plectat̄ aio·ß metē
tis·Et·27·q·2·ca·ita plane dr̄ sic·Coram oib⁹ pecca
tes arguat ut ceteri timeāt·remoueant̄ etiam ab
aliquo gradu honoris vel ab ipa cōione sacram
toꝝ a hec oia cū dilectōe corrigēdi: nō cū odio p
sequēdi fatiat·hec ibi·ñ em ē correctio ß vindicacō
¶14° p indignacōez·Quidā em tāto furore a vesa
nia mētis corrigūt ut dyaboli effigiē demōstrent
vñ·12·q·2·ca·fraternitatis dr̄ sic·necē est ut q̄dam
dāmis·q̄dā vero verbib⁹ corrigant̄·Et cū paulo
districti⁹ agit̄ ex caritate agēdū est nō ex furore
qꝫ ipsi hoc prestat̄ q corrigit̄ ne gehenne ignib⁹
tradat̄ ac̄·¶15° p commotionē·quidā em p̄sumptō
ne verboꝝ a oppressione factoꝝ subito in delinquē
tes infiliūt absq̄ diligēti exaiacōe causarū·vnde
dist·81·ca·licet dr̄ sic·Olim erga corrigēdos agat
benuolētia qꝫ severitas·plus cohortacō qꝫ commo
plus caritas qꝫ ptās cū nemo nūm sine reprehen
siōe sine pctō viuat Nā si dñs post trinā negaci
onē sancti beatū petꝝ preceptorē nūm apl̄m iudi
casset·ñ tñtū ex eo fructū sicut cepit recepisset· Ex
pectādi g atq̄ corrigēdi fūt magis delinquentes
qꝫ stati indicandi· q̄tin⁹ p spiritū caritatis a pa
cis oīs materia scandaloꝝ a presumptio verboꝝ
atq̄ oppressio simplicium fratꝝ auferantur a sicut
nō vult q̄sq̄ fratꝝ se alioꝝ inditio pgraual̄·ita ñ
audeat alijs inferre qđ sibi non vult fieri ac̄·

16° p offensionē·Quidā ei nō corrigūt delinquē
tes ne contristēt vel ne offendāt eos· Vñ·23·q·
7·ca·Nō putes tūc amare seruū tuū qñ eū non ce
dis·Aut tūc amaē filiū tuū qñ ei nō das disciplī
nam· Aut tunc amare vicinū tuū qñ eū nō corri
gis·Non est ista caritas sed languor·Feruear ca
ritas ad emendādum·ad corrigendū· Si fūt to
mi mores delectēt·si sunt mali emendētur·hec ibi·
17° p quietacōez·Quidā em cū vocati fūt a dño
ad religionē ut in ea tāq̄ in vinea laborēt sic se ha
bent ac si iaz dixisset eis spūssanct⁹ ut requiescāt
a laboribꝰ suis·Tal somnꝰ pigritie reprehenditur
in eo qui preest· Matth·26·ca°·Symon dormis·ē
dormitio ista sibi ca alijs ē periculosa·Correctio em
est sicut vigil in vrbe obsessa·Cāti·2·ca·Inuene
fūt me vigiles qui custodiūt ciuitatē·Et ps·Ecce
non dormitabit neq̄ dormiet qui custodit isr̄l·Et
1·Thimot·4·ca· Tu vero vigila:in oīb⁹ labora·
18° p reprehensionē·Quidā em alios nō corrigunt
qr ipsi reprehensibiliē viuūt·Bern· Nemo fideliē
reprehendit in quo se eē irreprehensibilē nō cōfi
dit·Si quidē hūamitatis est oīm i quo sibi quisq̄
indulget alijs nō vehemēter irasci ac·19° p sol
licitacō em·Quidaz em alios delinquētes nō corri
gūt·qr in reb⁹ tpalib⁹ sollicitudinē suā ca amorē
ponūt:nihil de spūalib⁹ curātes sūditoz culpas
nec agnoscūt nec punīūt·ꝫ mala que nō punīū
tur·sine timore ppetrant·Vñ bern·li·3·de cōsidera·
dicit sic·Impunitas est iurie soboles·insolentie
mater·radix impudētie·trāsgressionū nutrix ac·
20·p dñacōem·Quidā em nō corrigūt dños nec
platos·nec supiores racōne scandali vel tpalis i
commodi·cū tñ veritas nō sit dimittēda ppter scan
dalū·qr oz deꝰ timeri magis q̄ primꝰ·Vñ matth·
17·ca·Cū diceret xp̄o·Scis qr pharisei audito hoc
vbo scādalisati fūt·ait·Oīs plantacō quā nō plā
tauit pater meꝰ celestis eradicabit·Sinite illos
s.scandalisari·Ceci fūt duces ceco7·Naz de helya
legit·Eccī·43·ca·q̄ ñ ptimuit pncipē nec supauit
eū verbū aliq̄s·nec Johes baptista timuit herode·
Luc·3· 21° p remissionē· Quidam em nō corri
gūt delinquētes ppter quandā falsā benignitatē
Vñ distim·86·ca·Fatientis pculdubio culpam
habet qui q̄s pōt corrigere negligit emēdare a li
bat dño pspa qui ab afflictis pellit aduersa a ne
gligere cū possit pturbare puersos·nihil aliud ē
q̄ fouere· nec caret scrupulo sotietatis occulte q̄
manifesto facinori desinit obuiare·Primꝰ innocē
tie gradus est odisse nephanda·Latū pādit de
linquētibꝰ aditū qui iungit cū prauitate consensuz
Et nihil pdest alicui nō punīri prio q̄ puniendꝰ
ē alieno pcō ac· 22° p pmissionē·Quidā em ali
os nō corrigūt·qr malitiā tantū crescē permiserunt
q̄ nō pñt ei resistē·Vñ btūs bñdictus in regula
dicit·Nō dissimulet abbas peccata delinquētiū·sed
mox ut cepint oriri radicitus ea ut prevalet āpu
tet·Ouidi⁹·Pncipijs obsta·sero medicina paī·
Cū mala p longas oualuere moras·Qui nō ē ho
die·cras minꝰ aptus erit· 23° p simulacōez· Qui
daz em multa mala dicūt de seipsis q̄si videantur
seipos corrigere q̄ correctionē ab alio nō recipiūt
Vñ Gregꝰ·li°·22· moral·dicit sic·Multi hoies et
culpā cōfitent a hūiles nō fūt·Nā multos noui
mꝰ q̄ arguēte nullo pctōres se cōfitent·cū vero de
culpa sua fuerint fortasse correpti patrocimiū de
fensionis quesīt ne pctōres eē videant· Inditia
aūt vere cōfessionis fūt ut sicut q̄sq̄ pctōrez se di
cit ita id de se dicēti alteri nō cōtradicit a superbie
vitiū ē ut q̄s fateri de sē q̄sq̄ sponte sua dignatur
hoc sibi ab alijs dici dedignat·hec ille· 24° p oc
cultacōez· Quidā em pcta publica delinquētium
corrigūt occulte q̄s ñ est fatiendū·qr qñ pcta fūt
publica nō solū est adhibēdū remediū ei q̄ pecca
uit ut melior fiat·ꝫ etiā alijs in quoz noticiaz de
uenit ut nō scādalizent· talia em pcta fūt publi
ce arguenda·secm illd·1·Thimot·7·ca·Peccātē
cora oīb⁹ argue ut ceteri timorez habeāt·q̄s itel
ligit de pctis publicis·ut dicit Augꝰ·li° de verb
dñi·Vñ Joseph accusauit fratres suos apd patrez suū crimine pessimo·Gen·37·ca·qr pctm̄ publicū erat inter frēs·Vñ dicit pluraliter apud patrē suū accusauit frēs suos Ecce q̄ nō occultauit
25° p oplicacōez Quidā em nō corrigūt deliquē
tes·qr fūt cōplices in delicto·Vñ Jeroꝰ·sup epla
Titū·dic sic·Quo potest pses ecclesie auferre ma
lū de medio eius q̄ in delictū filie corruerit Aut q̄
libtate corripe peccantez potest cū tacitus ipe sibi
ñideat eadez se omisisse que corripit·hec ille·Et
Gregꝰ·li° 6° moral·dicit sic· Mūdus eē a vicijs
debet q̄ aliena corrigere curat q̄bus tñto pspica
tius alijs fugiēda videat qñto hec ipe p sciam et
vitaz veri decinat·qr neq̄q̄ pure in mēbro macu
laz conspicerat oculus quē pudoris guat a supiectas
sordes tergere nō valet manus q̄ tutū tenēt·hec
ille ac· 26° p denūtiacōez Quedā em pcta fūt oc
culta que tñ fūt in nocumētū primoz vel corpis
vel aie puta si q̄s occulte ciuitatē hostibꝰ tradat
vel si hereticus puasi hoies a fide auertat tūc ille
qui sic occulte peccat nō solū in te peccat·ꝫ etiaz i
alios·iō oportet statim ad denuntiacōez procedere
ut hmōi nocumētum impediat·Nisi forte aliq̄s fir
miter existimaret q̄ statim p secretaz āmonicōez
posset hmōi mala impedire Si aūt nō potest nec de
nūtiat grauissime peccat·qr delicto illius videtur
cōsentire·nec oportet q̄ secrete corrigat· Vñ Hu
go de sancto victorie in libro de instructōe noui
tioz·dicit sic·Difficile ē cor malitia indurati⁹ ad
formā disciplīne et spēm honestatis iuuare· Sz
necē ē ut dura materia cū facile ad formā nō fle
ctitur·ei ut acrioris flāme incendiū a malleī gra
uioris tōsio adhibeatur·hec ille· Ecce denūtiatio·
28° p ponderacōez·Quidā em corrigūt minima
pcta in alijs a sua maiora pmittūt· ut pharisei arguētes discipulos xp̄i q̄ nō lauabāt manꝰ
cū panē māducabāt a ipsi precepta dei nō obser
uabāt·ut dr Matth·17·ca·Vñ Bern·tractās illd
Matth·23·colāt culicē ac·dicit sic·Prelati nri culi
cez liquāta a camelū deglutiūt dū maiora pmittētes minima discutiūt optimi rerū estimatores
qui magnā in minimis a puā aut nullā i maiis

adhibẽt dñligẽtiã·hec ille·O statera dolosa et fal
sa·¶28° p suportationẽ·Si sciã q aliquis sacer
dos ẽ excõicatꝰ ā aliquẽ occidit a celebrat vel q
aliqs nõ ordinatꝰ celebrat vel aliqs hñs vxorez
quaz nõ põt habere: oino tenet·vel aliqs habet
eccliaz p symoniã a tolero nec dico põlato ut tales
corripiat ex q̃ ego corrigere nequeo: gñit pecco·
Vñ vbi imineret periculũ fidei vel scandali etiam
publice eẽnt põlati a subditis arguendi·Nã Pau
lus q̃ erat subditꝰ petro ppt̃ imimẽs periculũ scãda
li Petz publice arguit·Gal·2·ca·Ego aũt in fa
tiẽ restitui ei· Vbi dicit glõ·Augꝰ·Jpe petrus exẽ
plũ maiorib⁹ tribuit·ut sicubi forte rectũ tẽmitẽ
reliquissent: nõ dedignent̃ etiaz a posteriorib⁹
corrigi ac̃·¶29° p pdamacõez·Naz in fraterna cor
rectõe marie fama fris obuari debet q ẽ vtilipi
peccãti·nõ solũ in tpalib⁹ in q̃b⁹ q̃ tũ ad multa
homo patit̃ detrimẽtũ amissa fama·ß etiã q̃ tum
ad spũalia q p timore infamie multi retrahunt̃
a pctõ a qñ se infamatos cõspitiũt: infirmitate pec
cãt·Vñ Jero⁹·dicit·Corripiẽdꝰ ẽ seorsũ frat̃ ne si
semel pudorẽ ā verecũdiã amiserit: permaneat in
pctõ·Et augꝰ·liº de vbis dñi·exponẽs illud· cor
ripe eũ int̃ te ac̃·dicit sic·Studẽs correctõi p̃cepu
dori·Sforte em̃ p verecũdia incipit defendẽ pctm̃
suũ a quẽ vis facere meliorẽ facis peiorẽ·¶30 p p̃
ceptionẽ·Sicut põlati q̃q̃ p̃cipiũt vel cõit oib⁹
vel spãlit̃ alicui⁹ vel alicui·ut q̃d fit corrigẽdũ
ei dicat̃·Prelato em̃ nõ est obediẽdũ extra precẽ
ptũ diuinũ·ẽm illud Act·5·ca·Obedire oportz dꝰ
magis q̃ hoib⁹ a iõ qñ põlatꝰ p̃cipit ut sibi dica
tur q̃d q̃s sciuerit corrigẽdũ: intelligẽdũ est p̃ce
ptũ sane·s·saluo ordine correctiõis fraterne·siue p̃
ceptũ fiat cõiter ad omẽs·siue ad aliquẽ spãlit̃·
Sed si põlatus expresse p̃cipet extra hũc ordinẽ a
dño constitutũ: tũc ipe peccaret precipiẽs a alius ei
obediẽs q̃i extra p̃ceptũ dñi agẽs·Vñ non reẽt ei
obediẽdũ·q̃ prelatꝰ nõ est iudex occultoz·ß so
lus deꝰ habz ptãtez p̃cipiẽdi sup occultis·ñ im̃q̃
tũ p aliqua indicia manifestaret̃·puta p infamiaz
vel p aliqs suspiciões in q̃b⁹ casib⁹ põt prelatꝰ
precipere eodẽ mõ q̃ iudex secularis vel ecclesiastica
psona põt exigẽ iuramẽtũ de veritate dicẽda·¶31°
p retractõez·Siqs em̃ induxerit aliquã mulierẽ
ad fornicãdũ·licet ipse pẽniteat pctũ sui·ñ tñ põt
saluari nisi corrigat illaz cõnãdo iuxt̃ posse suũ re
trahere illaz a pctõ· Vñ Sen·epla·xo·dicit·Au
debo peccãti mala sua oñdere q̃ si excidere nõ pote
ro·inhibebo·si nõ desinet intermittet·Sforsitan ãt
desinet si int̃mittẽdi consuetudinẽ fecerit ac̃·¶32° p
detẽcõez·Si q̃s em̃ induxerit aliquẽ ad fatiẽduz
vsurã vel ad furãdũ: nõ sufficit sibi pẽnitere·ß in
xta posse suũ debet laborare ut indebite acceptũ re
stituat̃·Vñ Raban⁹ sup illud·si peccauerit in te
frater tuꝰ dicit sic·Jsta peccat q̃ videt fratrẽ pecca
re a tacet·sicut q̃ pẽniteti nõ indulget·Nã q̃ dixit
si peccauerit·dimitte premisit·si peccauerit increpa
ne difficil̃ sit venia a remissa indulgẽtia ac̃·¶33°
p exaspacõez·Quidã ei tãta exaspacõe corrigũt
ut in desperacõez delinquẽtes iducãt·Vñ greg⁹·
in pastorali dicit sic·Nõnũq̃ q̃ int̃ flagellorz du
ritiã manẽt incorrecti: dulci fũt ãmonicõe mulcen
di·Nã plerꝙ qs crutiamẽta ñ corrigũt ab imq̃s
actibus leuia blãdimẽta ꝓficiũt·qz a egros qs
fortis pigmẽtorz potio curare nõ valuit ad salu
tẽ pristinã tepẽs aq̃ reuocauit·hec ille·¶34° p gra
uacõez·Nã doctoris seuitia in mimis corrigẽdo cul
pe iputat̃·qz leuis castigacõ ei pmissa ẽ·ff·de ma
gistro·l·locati·Et si hoc mõ corrigeret dericũ essz
excõicatꝰ·qz debet pcutere leuiter a cã disciplime
extra de sẽtẽtia excõicacõis·ca·cũ voluntate·¶35°
li·¶37° p exploracõez·Nã illa bñficia que ñ debẽ
tur certe psone·ß vtiter oib⁹·siue sint tpalia si
ue spũalia nõ oportet nos q̃rere quib⁹ impẽda
mus·ß sufficit q̃ ipẽdam⁹ eis q̃ nob⁹ occurrunt·
alioq̃ efficeremur exploratores vite aliene ctr̃
illud pũ·2ꝙ·ca·Ne q̃ras ipietatẽ in domo iusti·
Vñ nec religiosos oportet exire clausz ad corri
gẽdũ delinquẽtes·ñ forte secrete corrigerẽt et ex
caritate inducti ab alijs ꝓpter iustã cãm·¶36° p
predestinacõez Quidã em̃ nõ corrigũt delinquen
tes·qz dicũt eẽ inutile cũ sint prescīti· Sz·23·q·ꝙ·
ca·Nabuchodonosor in fine dr sic·Sicut q̃dam sa
pientissime sciam⁹ neminẽ vltra terminũ sibi a deo pfi
xũ eẽ victurũ·oib⁹ tñ laguẽtib⁹ nõ incongrue me
demur·sic q̃dam nemo saluet̃ nisi predestinatus
ad vitã·oi tñ delinquẽti ẽ adhibẽda correctõ nec
malorz ẽ negligẽda disciplina·hec ibi a sic ptz·
¶38° p defensionẽ·Vñ·11·q·3·ca·Qui ostendit pecca
tib⁹ a defendit delinquẽtez·maledict⁹ erit apud
deum a hoies a corripiet̃ increpacõe seuerissima·
Dime etiã quidã sapientissim⁹ pẽ ait·Si q̃s pecc̃atez de
fendit·acri⁹ q̃ ille q̃ peccauit coherceat̃ Dime etiã
alius pẽ ait·Si q̃s alteri⁹ errori cõsentit sciat se
cũ illo silimõ culpabilẽ iudicãdũ ac̃·¶38° p esti
macõez·Quidã em̃ nõ corrigũt delinquẽtes q̃ eos
bñ a recta intẽcõe fecisse estimãt· ā etiã ipsi delin
quẽtes sic opinãt·Vñ Greg⁹·in pastorali dic̃ sic
Tũc pteruos meli⁹ corrigim⁹ cũ ea q̃ bñ egisse
credũt male acta mõstram⁹·ut vñ adepta gloia
credit̃ inde vtil̃ ostensio obsequat̃ ac̃·¶39° p assuesa
cõez·Quidã em̃ nõ corrigũt delinquẽtes·qz videt
eos assuetos ad malũ·Sz cassiodorus in q̃dam
epla dicit·Occurrẽdũ est ne tractu tpis ipumita
malitia ꝺualescat a vires im̃q̃tati difficilacõ vel in
dulgẽtior grã sb̃ministret·sed clarius audita cor
rectio doceat ipertitã a ꝓficat audatiã·Culpam
indulgẽtia preuenire nõ debet ne securitas auda
tiã alat a ad delinquẽdũ fiducia remissionis iui
tet·¶40·p occupacõem·Quidam em̃ ñ corrigũt
delinquentes·qz dicunt se circa meliora occupari
Sed Origeñ·sup Exod·ẽmone·19°dicit sic·Si do
cens misteria legis apias·secretorz archana dis
cutias·peccãtem vero nõ arguas·negligẽtem cũ
corripis severitatẽ disciplie ñ teneas·obtulisti q̃
dez coctũ·sed non duplicatũ·Jgnis em̃ tuus tm̃
illuminat·nõ accendit·Qui ergo recte offert a re
cte diuidit·coctum offert duplicatũ·ut ostẽdat igni
culũ lumine seueritatis admoneat·hec ille·Ecce q̃
multiplicit̃ deficim⁹ circa fraternã correctõnem·

Post hāc dēclaracō ex dixit scīs Thomas aīe
dēuote. O aīa simplex iā potes intelligere q̄ nēca
ria sit correctio fraterna. Nemo em̄ ab ea eximit̄
precipue in quo inditiū rōnis viget. vñ dicit in
verbo ꝓposito. dic ecclesie. fratri delinquēti ut si
at mēbr̄ ecclesie se a malo corrigēdo. q si noluerit
p te corrigi dic ecclesie. dic cor̄ testib⁹ q̄ sint si
delia mēbra ecclesie. q̄ si adhuc noluerit corrigi
dic ecclesie. dic p̄lato ecclesie. Triplex em̄ mon
tio hic occurrit. s. fraternalis. testimonialis et in
ditialis q̄s si cēpserit eicit̄ ab ecclesia militāte p
excōiacionē. q̄ sit tibi sicut ethnicus et publi
canus. Et triūphāte. q̄ quecūq̄ alligaueritis su
p terrā erūt ligata. in celis. Ne tñ glorieť Belial
in argucijs suis. dicēdo te quo pacto illi rñdeas
Ad p̄mū dic q̄ in oīb⁹ nōnis agēdis opacō nō
est efficax alicui⁹ nōis nisi assit auxiliū diuinū. a
tūc hō debet facere qđ in se ē. vñ Aug⁹. li°. de cor
rectōe et grā dicit sic. Nesciētes q̄s ptineat ad p̄
destinor̄ nūerū. a q̄s nō ptineat sic affici debem⁹
caritatis affectū ut oēs velimus saluos fieri. a iō
oīb⁹ debem⁹ fraterne correctionis officiū impendē
sub spe diuini auxilij. Ad secūdū dic q̄ oīa p̄cē
pta que ptinēt ad impēdēdū aliq̄s būfitiū ꝓxio
reducūť ad p̄ceptū de hōnoracōe pentē. Ad ter
tiū dic q̄ sci viri obmittūt aliq̄n correctionē frat
nā meritorie. vñ Aug⁹. p̄. de ciui. dei. dicit sic. Si
ꝓterea q̄sq̄ obiurgādis. a corripiēdis male agē
tib⁹ pcit. q̄ oportunit⁹ tēp⁹ īq̄rit vel eisdē ipīs
metuit ne deteriores fiāt vel ad hōnā vitā. a piaz
eruditiōes impediāt alios infirmos. a premāt atq̄
auertāt a fide nō videť eē cupiditatis occasio. ſ̄
caritatis officiū. Ad q̄rtū dic q̄ illud qđ debetur
alicui determinate. certe pſone siue sit hōnū cor
pale siue spūale oportet q̄ ei īpēdam⁹ ñ expectā
tes q̄ nobis occurrat. ſ̄ debitaz sollicitudinē ha
bēdes ut eū inq̄ram⁹. vñ sicut ille q̄ debet precuniā
creditori debet eū inq̄rere cū tēpus fuerit ut de bi
tū reddat. ita q̄ habet spūalez curā alicui⁹ debet
eū querere ad hoc q̄ corrigat de pctō. Cōia autē
būfitia debem⁹ īpendere hijs q̄ nob occurrūt. hoc
em̄ p quadā sorte hūdū est. ut dicit Aug⁹. vñ
nec religiosos oportet exire dausty ad corrigēdos
delinquētes. Tūc aīa grās agēs deo. a suis doctō
rib⁹ p taz notabili dēclaracōe: tota cōsolata abijt
domū in pace. Amen.

Feria. v. tertie dominice q̄dragesime.
Sermo. 22⁹. de obſuātia hōnoris pentē.

Iritum fecistis mādatū dei. Matth.
27. ca°. Hodie aīa simplex fidelis et
deuota saluti sue intenta accessit ad
ecclesiā. a audiēs missaz tā ex lectō
ne eple. Exod. 20. ca° q̄ ex euāgelio
aduertit vnā cōclusionē valde notabilē. s. nō im
plet q̄s q̄ ex caritate mādata diuina eq̄tatis q̄ ne
gligit circa pentes i eoy necūtate būfitia hūane
pietatis. Rō huiꝰ cōclusionis ē illa. Nā hō diuersi
mode ē alicui debitor secm diuīsaz ei⁹ excellētiaz
a diuersa būfitia ab eo suscepta. inuitoq̄ āt de⁹
optinet sūmū locū q̄ a excellētissim⁹ ē a ē eēndi a
gubnacōis p̄ncipiū p̄mū. secm vero p̄ncipiū nīi
esse a gubnacōis sūt pentes a patria a q̄b⁹ a ī q̄
nati a nutriti sum⁹ a iō post deū hō est maxīe debi
tor pentib⁹ a patrie. vñ sicut ad religionē perti
net cultuz exhibere deo. ita secūdo gradu ad pietatē
ptinet exhibere cultū pentib⁹ a patrie. In cultu
aūt pentuz ē cultus oīm sanguineoy q̄ etiaz cō
sanguinei dicūť. q̄ ex eisdē pentib⁹ ꝓcessērt ut
patet. 8. Ethicoy. Et tulij ī rethorica sua dic. Pie
tas ē p quaz sanguinī patrieq̄ benuolis officiū
a diligēs tribuit̄ cultus. Sciendū q̄ nō recte coli
tur deus sine cultu pentū ꝓter. q̄. vñmo ꝓter af
finitatē. Nā p̄cepta decalogi ordinanť ad dilectō
nē dei a primi. Inter primos aūt maxime obli
gamur pentib⁹ iō immediate post precepta ordi
nātia nos in deū ponit̄ p̄ceptuz ordinās nos ad
pentes qui sūt pticulare p̄ncipiū nīi esse sicut de⁹
vniūsale p̄ncipiū. a sic est quedā affinitas hui⁹
precepti de honore pentuz ad p̄mū preceptuz pri
me tabule. 2°. ꝓter eq̄tatē. Nā precepta decalogi
sūt precepta legis q̄b⁹ statī nō naturalis assentit
sicut manifestissimis. manifestissimā aūt nō debiti q̄
requirit̄ ad preceptum apparet ī iustitia q̄ ad alte
rū est. q̄ ī hijs q̄ spectāt ad seipsū videť p̄mo aspe
ctu q̄ hō sit sui dñs. a q̄ liceat ei facere qđ vult. ſ̄
in hijs que sūt ad alterū. manifeste apparz q̄ hō
est alteri obligatus ad reddēdū ei qđ debet. iō p̄
cepta decalogi ptinēt ad iustitiā. Vñ tria p̄ma p̄
cepta sūt de actib⁹ religionis qne ē potissima ps
iustitie. q̄rtum preceptū ē de actib⁹ pietatis q̄ est
ps iustitie secūda. 3°. ꝓter vniuersalitatē. Naz
in maiori sēp̄ includit̄ min⁹. a iō cultus q̄ deo debe
tur includit in se sicut vniūsale pticulare cultū q̄
debeť pētib⁹. Vñ Mal. 1. ca. Si ego p̄ vbi
honor me⁹. 4°. ꝓter caritatē. Nā sicut aug⁹. dic.
10. de ciui. dei. More vulgi nomē pietatis etiaz in
opib⁹ mie frequētať qđ iō arbitror eueniſſe. q̄
hec fieri precipue mādat deus inter ea q̄ sibi ī sa
crificijs placere testať ex q̄ consuetudine factū ē ut
deus ipe pius dicať. Et greg⁹. li°. 1. moral. dic. Pi
etas in die suo cōuiuiū exhibet. q̄ cordis viscera
mie opibus replet. Opa autē mie sūt oīb⁹ exhi
bēda. a precipue pentib⁹. g. ac. Hijs intellectis
aīa exiuit ab ecclesia vadēs domū cū ꝓposito obſ
uādi p̄ceptū de hōnore pentuz. Et ecce Belial intē
dēs eā ab hoc ꝓpōito reuocare ait. O aīa simplex
q̄ facile decipis tā leuiter credēdo. Volo tibi oīdē
re q̄ nō est necē hōnoraē pentes ita arcdue ut di
cis. p̄mo sic: ex lege veteri. Magis obligat precē
ptū affirmatiuū in deū q̄ preceptuz affirmatiuuz
in ꝓximū. a maior ē vtilitas spūalis q̄ corpalis
ſ̄ ab obſuātia sabbati absoluebanť q̄nq̄ iudei
ꝓter aliquā vtilitatē corpalez. vñ extrahebāt
aīalia de puteo vel ducebāt ad aquaz die sabba
ti. Luc. 13°. ca°. Etiā ꝓter vtilitatē spiritualē. vnde
circūcidebant pueros die sabbati. Johis. 7. ca. q̄
multo fortius ab hōnore pentū absoluiť q̄s ꝓť
aliq̄d opus spūale. 2°. sic ex lege crisli. Oīs em̄

xpi actio nostra ē instructō. qe. 1. Pet. 2. ca. dicit. Xpus passus ē p nob. vob relinquēs exēplū. ut sequamī vestigia ei⁹. ꝟ xps ꝓpt quātācūq; angū stiā vel indigētiā mūs nō pretmisit opa spūalia Vñ glō. sup illud Mat. 3. ca. Ecce mat tua a frēs tui ac. dicit sic. Ostēdit se plus debere patrīs mīsteriis q̄ affectibus matris. Etiā nō p̄termisit crucē ascendē ꝓpt eā. g̃ etiā nec nos debem⁹ spiri tualia opa p̄termittere ꝓpter honorez pntū. ℣ 3° sic ex lege aplica. dicit ei Aug⁹. cōtra Mamcheū Parētes a si honorare debem⁹ tñ ꝓpt annūtiacō nē verbi dei sine ipietate ꝺtēnim⁹. Pt⁹ de Jacob a Joabe frīb⁹ q̄ relictis retibus a prosecuti fūt re dēptorē. Matb. 4. ca. g̃ p offitiū p̄dicacōis q̄s ab soluit ab isto p̄cepto. ℣ 4° sic ex lege euāgelica. si cut em̄ tenemur honorare pntes ita etiā a sepeliē cū sepultura sit op⁹ pietatis. ut hēt Tob. 1. ca. ꝟ licet dimittere sepulturaz prīs. Vñ Luc. 9. ca. dr de illo q̄ dixit Jhu. dñe permitte m̄ primū sepelire prēz meū. dixitq; ei Jhs. Sine ut mortui sepeliāt mortuos suos. tu aūt vade a annūtia regnum dei g̃ licet p̄termittere honorem pentum. ℣ Aia vero abīt tristis querēs a cōsulēs legis doctores. Cui mox obuiauit moyses a q̄ cū cognouiss cās me stitie fue ꝺortās eā ait Ego oīnda tibi ꝺclusiōem tuaz esse veram a catholicam testimonio legis q̄ druplicis. s.

℣ Legis Naturalis. ℣ Legis diuinalis. ℣ Legis Prophal. ℣ Legis Euāngelis.

Naturalis a hoc q̄ druplicitер s. p rōnes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. Q̃ntū ad p̄mū Scien dum q̄ filius tenet honorare pntes ꝓpter. ꝙ. ℣ primo racōe

Primo testio mio legis

precepti. Prius em̄ debet aliquid pntib⁹ q̄ p̄ie a cōsāguineis. qz p hoc q̄ sum⁹ a pntib⁹ nati pti nēt ad nos ꝺsāguinei a patria a iō cū p̄cepta de calogi sint p̄ma p̄cepta legis magis p ea ordina tur hō ad pntes q̄ ad patriā vel ad alios ꝺsan guíneos. Nos em̄ recipim⁹ a pntib⁹ eē. iō debem⁹ eis magnā reuerētiā. Eccī. 7. ca. Honora p̄rez tuū a genit⁹ mūs tue ne obliuiscaris. memento q̄m mīsi p illos nat⁹ nō fuisses. Quia ab eis recipim⁹ nutrimētū. iō debem⁹ ipsis magnā diligētiā ut si cut nos in pueritia a adolescētia nutrierunt. sic a nos cū diligētia nutriam⁹ eos i senio ipōz. Eccī. 3. ca. Fili fuscipe senectā p̄ris tui. Quia ab eis reci pim⁹ documētū debem⁹ ipsis obediētiā. Eph. 6. ca. Filij obedite pntib⁹ vīis in dño. hoc em̄ iustū est Vñ pntib⁹ m̄q̄tū hmōi debet reuerētie honor. ꝟ fustētatio debet eis rōe alicui⁹ indigētie et paup tatis a qz q̄d ē p se prius ē eo q̄d est p accidēs. iō int p̄ma p̄cepta legis q̄ fūt p̄cepta decalogi spāliť precipiť honoracō pntū in q̄ fīc in q̄daz p̄ncipali intelligiť mādari a fustētacō a q̄cq̄d aliud debet pntib⁹? ℣ 2° rōe debiti. Naz pntib⁹ debet aliq̄d du plicit. Uno mō p se. Alio mō p accidēs. Per se q̄ dē debet ei id q̄d decet patrez m̄q̄tuz ē pat q̄ cū sit superior q̄i principiū filij existēs debet ei a filio reue rentia a obsequiū. Vñ in p̄cepto decalogi. hono ra p̄rez tuū a matrē tuā. nō p̄cipiť misi honoris ex hibitio. Per accidēs aūt aliq̄d debet p̄ū q̄d decet eū accipe ꝼm aliq̄d q̄d ei accidit. puta si sit infir m⁹ q̄ visitet a eius curacōi intēdat a si sit paup q̄ sustētet a sic de alijs hmōi q̄ oīa sub debito obse quij ꝺtinēt. Jō Tuli⁹ dicit. q̄ pietas exhibz cul tū a offitiū. ut offitiū referat ad obsequiū. cultus vero ad reuerētiā siue honorē. qz ut Aug⁹. dic. 10. de ciui. dei. dicimur colē hoies quos honorificacō ne vel recordacōe vel presētia frequētam⁹. In ho nore aūt pntū intelligiť oīs subuētio q̄ debet pn tib⁹ exhiberi. ut dñs Jhs inꝑpretat in euāgelio hodierno a hoc iō. qz subuētio sit p̄ri tāq̄ maiori a ex debito. ℣ 5° rōe bñplaciti. Quia em̄ p̄ habz rōez p̄ncipij. filius āt habz rōez existētis a p̄nci pio. iō p se p̄ū ꝺuemit ut subuemat filio a ꝓpter hoc nō solū ad horā debet ei subuenire. ꝟ ad totā suā vitā q̄d ē thezaurisaē filio. q̄ aūt filiꝰ aliq̄d ꝺferat p̄ū hoc ē p accidēs rōe alicui⁹ accidētis pu ta necessitatis instātis i q̄ teneť ei subuenire ñ āt thezaurisaē q̄i in lōgimquū. qz ñ naturaliť pntes filioz. ꝟ filij pntū fūt successores. Jō filij maxie de bēt diligē pntes ex caritate. qrilli q̄ fūt nob magis ꝺiūcti magis diligēdi fūt. tū qz intēsius diligūtur tū etiā qz pluribus rōib⁹ diligūť Intēsio aūt dile cōis ē ex ꝺiūctōe dilecti ad diligētē. dilectō autē pntū fūdat in ꝺiūctōe naturaľ origis. Vñ filius sume teneť diligere p̄rez. ut assiměť filio dei q̄ ma xie diligit p̄rez. Job. 19. ca. Ut cognoscat mūdus qz diligo p̄rez. sicut mādatū dedit m̄ p̄ sic facio. Ecce bñplacitū. ℣ 6° rōe meriti. Nā lōgeuitas vite p̄mittiť honorātib⁹ pntes. ñ solū q̄tū ad futurā vitā. ꝟ etiā q̄tū ad p̄ntez. 1. thimoť. 4. ca. Pietas ad oīa vtil ē p̄missionē hñs vite q̄ nūc ē a futu re a hoc rōnabiliť. Qui em̄ gr̃tus ē bñfitio meret ꝼm quādā ꝺgruētiā ut sibi bñfitiū ꝺsueť. ꝓpť i gr̃tuitu dimez āt meret q̄s bñfitiū pdē. Bñfitiū āt vi te corpalis post deū a pntib⁹ habuim⁹. iō ille qui honorat pntes tāq̄ grat⁹ meret vite lōgeuitatē Nihil āt cadit sb merito vel demerito ñ imq̄tuz ꝺ dimať ad futurā remuneracōez. iō ꝼm occultā ra cōez diuinoz inditioz q̄ maxime futurā remune racōez respitiūt aliq̄ qui fūt pij i pntes citi⁹ vita priuāť. alij vero q̄ fūt ipij in pntes diuti⁹ viuūt ut ptz. ℣ Q̃ntū ad secūdū. s. pbos morales Sciē dū q̄ pietas ē virtus q̄ debitū honorē pntib⁹ ex hibem⁹. Ad quā inducūt nos. ꝙ. ℣ p̄mo societas Vñ Tulius lib° p̄mo offitioz dicit sic. Artiorem colligatio est societatis ꝓpinquioz. Ab illa ei immensa societate generis humani in exiguū an gustumq; ꝺducitur. Nā cū sit hoc natuā cōe oīm animātiū ut habeant libidinē pereandi causa. p ma societas est in hominū cōiugio. prima in libe ris. deinde vna domus cōia fūt omnia. Id autem p̄ncipiū est vrbis a quasi seminariū rei publice. Sequunť fratrū ꝺiūctiones p⁹ ꝺsobrinoz ꝺsobri narūq; q̄ cū vna domo capi ñ possint in alias do mos tāq̄ in colonias exeūt. Sequunť ꝺnubia a affinitates ex quibus a plures ꝓpinq̄ a ꝓpagacō a soboles origo ē rez publicaz. Sāguíne aūt cō iūctis a benuolentia cōiungit homines caritate.

Magnū est em̄ hīe monumēta maiorū eiscē vti sacris·sepulchra habere ꝯmunia·hec ille// 2° humanitas·Vñ valeriꝰ li·5·dicit sic·Humanitatis dulcedo ⁊ mefferata barbaroꝝ ingenia penetrat ꝙboscq ⁊ truces hostiū oculos mollit ⁊ iter districtos mucrones placidū iter reperit· Nulla acerbitate fortune·nullis sordibꝫ pretiū acre pietatis euilescit:qñ etiā eo certius quo miseriꝰ experimētum habet·hec ille·Propterea libro p̄mo ꝯcludit dicens·Justissime quidē pari vindicta pntum ac deoꝝ violacō expediēda est// 3° primitas·Vnde Cassiodoꝛ libro p̄mo epla ꝝ dicit sic· Quibꝰ fuerit exosa sotietas pntū ciuiū ñ merenē habere cō sortiū ne puri corpis serena iocūditas nebulosis macule polluaē·Gratificāte quippe natura illē amplius debemꝰ qui nob aliqua primitate iungūē hec ille// 4° equitas·Naꝝ equū est rependere vicez p munere acceptо·pntes aūt plura bñficia filiis ꝯtulerūt ꝓpter q̄ filij nō p̄nt paria dñis ⁊ pntibꝰ reddere·Solū ergo honorē eis dñt· Et qz hoc non fatiūt·ꝓpterea im̄ pūbis pboꝝ dicit·Interroga tus gaius cū plures filios habet:q̄s eoꝝ nequior eēt·qui tibi im̄gt p̄mꝰ obuius fuerit·// Nūtū ad poetas Sciendū q̄ pietas et reuerētia paterna ē valde ꝯmendabilē q̄druplicit// p̄mo Sen̄·in thieste dicit sic·Nulla vis maior pietate vera ē·Quo usq; verus amor tenuit tenebit·Vbi non ē pudor Nec cura viris:sācditas.s.quo ad deuz·pietas.s.q̄ ad pntes·fides.s.quo ad oēs· Instabile regnū ē Et tragedia·6·dic· Inditas laudes iuuat·Et data magni facta genitoris sequi·Sed multa ⁊ magna impietas hodie regnat in ꝯsanguineis·Vñ tragedia·2·dicit·A fratre frā·dextra nati parēs Cecidit maritus ꝯiugis ferro iacet·Perimuntq; fetus īpie matres suos·Taceo nouercas·mitius mihil est feris·// 2° Quidi libro p̄mo de tristibus dicit Pietas etiaz in hoste ꝓbaē·Naz filij licet alij q̄n fuerint hostes patrie tñ vsi sunt pietate erga pntes// 3° Statiꝰ i thebaide dicit· Proh amor crudelia vincit pectora// 4° Petroniꝰ dicit·O maxima rez ⁊ merito pietas tutissima virtus·Et sic ptz cōmendacō pietatis·// Nūtū ad exēpla gentilium Sciendū q̄ naturali iure filij maxime obligātur pntibus q̄druplici exēplo· Primū exēplū ponit Valeriꝰ lib·5·dicens·Pectus dolore acceptе iniurie spe potiende victorie·verecūdia nō detractandi vel dimittēdi·ministerij·metu mortis refertū·totuz sibi pietas vacue fecit·vnusq; pntis aspectꝰ bellū atroz salutari pace mutauit·hec ille·Ptz de Coriolano nobili ciue romano qui fuit maximi ꝯsilij in re publica:im̄q̄ dānatꝰ a romanis exiuit ciuitatez ⁊ trāsiuit ad volscos inimicos romanoꝝ a q̄bꝰ factus ē dux belli ꝯtra romanos·q̄ magno vbiq; p̄tio virtus estimaē· Qui virilit dimicans coegit romanos supplicare sibi p pace·p̄mo misērūt legatos·deinde sacerdotes cuz insule ad ipm q̄ mihil ꝓfecerunt·Stupebat senatus·trepidiabat ꝓplus·viri ⁊ mulieres exitiū pitet lamentabant Tūc vecturia maē Coriolanī ducēs secū volumnā vxorē p̄dicti Coriolanī ⁊ filios eiꝰ:puenit in castrā volscoꝝ quā cū Coriolanꝰ filius eiꝰ vellet āplecti illa remittēs ait·Sine ut sciā·an ad hostē venerim an ad filiū·an captiua mater sim an nō·O infelix senectꝰ mea q̄ te exulem deinde hostē patrie vidi quo potes ꝓpitiari hāc patriā q̄ te genuit atq; altuit·Nisi te genuissez Roma nō oppugnareē Cūq; fletibꝰ ⁊ eiulatibꝰ terrā impleret cū suis Coriolanus ꝯmotus atq; ꝯplexꝰ mrez ait·Expugnastiz vicisti irā meā·patriā tuis p̄cibꝰ libitati dono·cōtinuoq; cū oī exercitu discessit·// Secūdū exēplū ponit idē Valeriꝰ dicēs· Nobilis quedaz mulier romana capitali crimine a p̄tore dānata i carcerem trudiē quā nō subito custos carceis necauit mia motus·ꝙ filie ipsius ꝯcessit ut ad eā iret· diligenter tñ im̄qrēs ne quid cibi sibi afferret:extimās futurū ut fame tandē cō sumereē·Cūq; pluribus diebus supuiueret obseruauit filiā que suo lacte matrē sustētabat·Rue nouitas remissionē pene matri eius īpetrauit Ruo nō penetrat ā q̄d nō excogitat pietas q̄ in carcere seruande genetricis nouā rōnez inuenit·Quid em̄ tā iusitatū·q̄d tā mauditū q̄ mrez vteribꝰ nate alitaz· Putauerit hoc aliqs cōtra naturā factū nisi diligere pentes p̄ma nature lex eēt·hec ille·// Tertiū exēplum ponit idē Valerius dicēs·Filia Cimonis q̄ dānatus fuerat ad carcerez ꝓ prē:ꝯsili fortuna ut fame deficeret iā vltime senectutis velut infantē pectori suo adiunctū aluit·Cetere em̄ virtutes admiracōis tm̄mō multū·pietas vero etiā amoris plurimū mereē·hec ille// Quartū exēplū ponit idē valerius dicēs·q̄ Scite q̄ fūt ꝓpli septētrionales oia sua vtēsilia vehiculis secū portantes · artes suas in locis solitarijs exercētes·tū hic·tū illic viuūt agresti more atq; ferino se tegūt⁊ cibāt·sepeliūt q; mortuos suos i locis altissimis ut aptiꝰ defendere possint sepulchra suoꝝ·Ad quos cū venissz darius magno exercitu pugnaturus paulatim fugiētes ad vltimas iā solitudines puenerāt Interrogati ab eo p legatos quē finē fugiēdi ā qs imitiū pugnādi facturi eēnt·rñderūt nec se vrbes vllas nec agros cultos ꝓ q̄bus dimicarent hīre· Sed cū ad parentum suoꝝ monumēta venisset·scitum quēadmodū scite p̄liari solerent·Quo audito darius ab eis discessit·Prima igiē ⁊ optima rerū natura pietatis ē mgīa que nullo vocis ministerio·nullo vsu trāꝝ indigēs:ꝓpijs ac tacitis viribꝰ caritatē pentum liboꝝ pectoribꝰ infudit· Ecce īmanis ac barbara gens quātū pietatis suis exhibet pentibꝰ ac̄·

Secūdo declaraē eadez ꝯclusio testimonio legis diuinalis Sciendū q̄ honor pentuz mādaē a deo q̄dupliciter· primo Exo·20·ca·8z·Honora p̄rem tuū ⁊ matrē tuā·ut sis longeuꝰ sup̄ traz quā dñs deus tuꝰ dabit tibi·Eiusdē·21·ca·8z Qui p̄cusserit patrē ā matrē morte moriaē·Qui maledixerit p̄ri aut mri morte moriaē·// 2° Leuiē·20·ca·8z·Qui maledixerit p̄ri suo ⁊ mri morte moriatur·sanguis eiꝰ sit sup eū· 3° Deut°·27°ca·dicit Maledictus q̄ nō honorat p̄rez suū⁊ mrez⁊ dicz oīs ꝓplus·Amē· 4° Tobie·4°ca·8z·Audi fili mi

verba oris mei a ea in corde tuo qui p fundamento
constrae. Cū accepit deus amaz meā corp⁹ meū se
peli a honorē habeb mū tue oibus diebꝰ vite eiꝰ
Mēor ei eē debes q a quāta picula passa sit ppt te
in vtero suo. Cū āt a ipa opleuerit tēpꝰ vite sue se
peliet eaz circa me. hec ibi. Ecce testamtū Tobie.
Tertio declarat eadē oclusio testimonio legis
Propbalis a hoc quadruplicit. ¶ primo salo
mō pu. 20. ca. dicit. Qui maledic patri suo a mri
extinguet lucna eius i mediis tenebris. Et. 28. ca.
dr. Qui subtrahit aliqd a pre suo a a mre a dicit
hoc nō est pctm: pticeps homicide ē. Et Ecci. A. ca.
dicit. Honora prez tuū a gemitꝰ mūs tue ne ob
liniscaris. Memēto qm̄ nisi p illos nō fuisses et
retribue illis quo mō a illi tibi. ¶ 2° Ezechiel. 22.
ca. dicit. Judica ciuitatē sanguinū et ondē ei oēs
abhoiacões suas. Patrez a mrez cōtumeliis affe
cerūt. aduenā calūniati sūt. pupillū a viduā otri
stauerūt. Propterea dedi eos obprobriuz in gēti
bus a irrisionē vniuersis terris. ¶ 3° Mich. A. ca.
dicit. Cōtumeliā facit filius pri. filia cōsurgit ad
uersus mrez suā. nurus otra socrū suaz. Inimici
hois domestici eius. Nūc erit vastitas eoꝝ. ¶ 4°
Malach. 1. ca. dicit. Oculi vri videbūt q vos dice
tis. Magnificet dns sup tminū isrl. qz filiꝰ hono
rat pīez a fuꝰ dnm suū timet. Et sic ptz ac.

Quarto declarat eadē oclusio testimonio legis
Duanalis a hoc quadruplicit. ¶ primo qz fi
lius tenet prez in casu alere. ff. de alendis libis. l.
fin̄ius. ff. si mihi prīmis. vbi dr sic Si impubes sit
mācipatus prez inopē alere cogit. Nec lex ē otra
potētes p mittētes prēs suos fame cruciari quos
tenet alē. ff. de alendis libis. l. si qs a libis. ff. si lib
tū. Sed noie alimētoꝝ continet. vi ct⁹. vestitꝰ. calci
amēta. habitatio a hmōi. ut. ff. de alimētis. l. alimē
ta. Si aūt noluerit eos alere: adūtat ne a ipe iue
niat filios ingratos: inciděs in illud. Quisquis in
re in alterū statuit. eo ipse vtat. ff. veti li°. 11. ¶ 2°
qz si nō potest vtrūq; pntem filiꝰ alere: saltim alte
rū illoꝝ tenet. Si em̄ pr a mr indigeāt a filius ñ
possit n̄ vnū alere. Cui debet potiꝰ succurrere. scīm.
hāc qstionē mouēs ponit talē casū. Quidaz pr a
piratis captꝰ filio mittit p auxilio habendo corpa
li. Mater vero ceca domi iacz in hys aliud auxiliū
precipit qz remaneat secū. vtrūq; iuuare nō pōt.
Facit argumēta ad vtrāq; partez. ꝫ nō soluit. ius
vero ciuile in casu vīdet oclī. sicut ptz Institutā
de pria potestate i glō: tenendo qz potius pri tenet
succurrere. qz lex p̄sumit qz filius cōiter plus spat
hre a patre cū iure hereditario succedat pri in oi
bus bonis. nō aūt matri. ¶ 5° qz filius in casu pōt
pdere hereditatē pris. ut hēt in Autentica de appel
lacōe. ff. cognoscit a. ff. causas. collacōe. 8. a habe
tur in glosa. extra de iure iurando. ca. qntauallis
Vbi assignant cāe huius amissionis. p̄mo si pn
tes verberauit. Si inhonestaz iniuriā ingessit. Si
in fama eos lesit. Si cū malis conuersatus fuit. Si
maleficus efficit. Si vite eoꝝ insidietur. Si cuz cō
cubina patris vel cum nouerca se copulauerit.
Si delatoꝝ otrī eos fuerit. si p pre fidē dare noluit
Si testamtū facē phibuit. Si otrī voluntatē eoꝝ cū
arenariis vel mimis ocsatus fuerit misi forte sint
huius odicōis. Si filia vitaz luxuriosaz duxerit.
ppt qđ a mrimonio ipediat. si pntib⁹ furiosis re
mediū ñ adhibuerit. si pntez captiuū cito ñ liba
uerit p posse hec ibi. ¶ 6° qz filiꝰ ñ fuas testamtū
pris defūcti: ē exhereditand⁹. 11. q. 1. ca. filuester. ca
ueant & filij qui patrū testamēta nō soluūt dicē
do qz nō fuerūt sane mētis. ff. de inoffitioso testa
mēto. l. papinianus. ff. memīsse. Ecce qđ lex ci
uilis ordinat filios ad honorē pntum a q̄tuz ad
reuerentiam a fubuēcōez a obedientiaz. ¶ Post
q̄ vero moyses declāuit oclusiōez p̄dictā ait aie
deuote. q ego noui fidelit te docui. Sz ecce h ē scūs
Thomas de Aq̄no doctor noui testamti cuiꝰ mira
bil fcā ē scia ex do et nēo pōt ad illaz: eiꝰ ope ad
intellectū claz deducēis veritatis quā q̄ris. Ad quē
astante moyse accessit aia deuota p fue oclusiōis
claroi noticia. Cui scūs thōs ait. Ego oīdā tibi
oclusiōez tuā cē vrā testi°. q̄druplicis legis. s.

¶ Legis Euāgelice. Euāgelice Sciendū qz xp̄us
¶ Legis Apostolice. illaz pbauit quadruplici te
¶ Legis Canonice. stimonio ¶ primo testimonio
¶ Legis Ecclīastice. Jobis. 8. ca. dixit Jhus. Ego
Primo testio demonū nō honoi
mo legis fico prez meū a vos inhonora
stis me. Ego nō quero gloriā meā ē qui querat a
iudicet. Si ego glorifico meipsū gloria mea nihil
est. Est pat meus qui glorificat me quē vos dici
tis qz deus vester est a nō cognouistis eū. Ego āt
cognoui eū a si dixero. qz nō scio eū. ero silis vob
mēdax. Sed scio eū a sermonē eius seruo. hec ibi
¶ 2° testimonio Luc. 18. ca. Interrogauit ihm qui
dā princeps dicens. Magister bone quid faciēs
vitam eternā possidebo. dixit aūt ei Jhesus. man
data nosti. nō occides. nō mechaberis. non furtū
faties. non falsum testimoniū dices. honora prez
tuū a matrez. hec ibi. ¶ 3° testimonio Mar. A. ca.
dicebat Jhs phariseis. Irritū facitis precepta
dñi ut traditiōez vrāz fuetis. moyses ei dixit. ho
nora prez tuū a mrez tuam. q̄ maledixerit pri vel
mri morte moriat. Vos aūt dicitis. Si dixerit ho
pri a mri corban. qđ ē donū qđcūq; ex me tibi p
fuerit a vltra ñ dimittitis eū q̄cq̄ facere pri a mri
Rescidētes vbū dei p traditiōez vrāz. hec ibi. ¶ 4°
testimonio. math. 19. ca. vn⁹ accedēs ad ihm ait
illi. magīe bone q̄d boni faciā ut habeaz vitā eternaz. q̄ di
xit ei. si vis vitā ingredi serua mandata. Honora
prez tuā a mrez a diliges primū tuū sic tenpm ut
declarat in euāgelio hodierno. In q̄ notāt. q. odu
siones a etiā in epla. ¶ pma oclusio. Filij naturales
aliq̄ mō succedūt pri. p euidētia huiꝰ oclusionis
sciēs qz q̄duplex ē odicō filioꝝ. q̄daz sūt natura
les a legittimi. s. q̄ de honesto mrimonio procreant
a de hijs dr in euāgelio. Accesserūt ad ihm vp mri
monū legittimū fūdatū p ihesū accesserūt filij le
gittimi. Extē q̄ filij sūt legittimi. ca. cū inter iohez. si
tñ vir a vxor in fatie eccie oiūcti sūt to fide: credēn
tes se legitūe copulatos. vel si alt tm credebat. qz
sic legittimꝰ est filius et vtrīq; parenti succedit.

Ibidē ca. ex tenore. Secus si clam dēstine ꝺtraxerīt qꝫ videt fuisse ignorantia affectata. Aut etiam si ambo impedimentū sciētes publice ꝺtraxerūt. Ex de clā dēstīa dēsponsacōne ca. cū inhibitio. Quid ꝓdest filios eē legittimos. Rndet qꝫ ad duo. primo q̄ ad bñdictionē dei si sint boī. ut ptz de Isaac ⁊ iacob. Nā ysaac fuit bñdict⁹ a deo. ysmahel āt eiectus. Jacob fuit bñdictus ⁊ dilect⁹. Esau vero reprobatus ⁊ eiect⁹. 2° quo ad succēssionē in bonis pntuz. ut in autētica quib⁹ modis naturales effitiunt legittimi. Sꝫ qm̄ ⁊ de ysmahele dicit. Gen. 21. ca. Eice ancillā ⁊ filiū ei⁹. Nō em̄ erit hēres fili⁹ ancille cū filio libere. Quidā fūt filij adoptiui qui fūt legittimi. Adoptari aūt pōt taz masculus q̄ fe mina dūmō sit mtīnū mino⁹ pie adoptāte qꝫ ei⁹ filiꝰ naturalē eē possit. ff. de filijs adoptis. l. adoptio. Effectus adpcōmis ē qꝫ filius adoptiu⁹ p oīa ut filiꝰ adoptantis habeat. ita qꝫ etiaz ab intesta to succedat. Et de filijs adoptiuis. l. vltia. Jō dicit in euāgelio. Abiterosolimis que ciuitas dicebat virgo filia dei p adpcōem. Quidā fūt naturales filij tm̄. ut filij ꝺcupiscētie qui de soluto et soluta que vxor eē possit nascūtur. iō dr in euāgelio Scribe. De vno scribaz dr Marc. 12. ca. Nō es longe a regno dei. Ad figmificandū qꝫ filij naturales pñt legittimari. s. p sequēs matrimoniū int soluti et solutaz. Et p spālem indulgentiaz pape. Et q̄ filij sint legittimi. ca. venerabilis. Etiaz si pī offerat filiū naturalē curie impatoris fiatq curialē. ut ī authentica quib⁹ modis natuāles effitiant legittimi Sꝫ si quid igit. collacōne. A. adhuc si pat dēcedēs noīet in testamēto natuālē filiū hēredē legittimū et ipe postea offerat pncipi testamentū: fiet legittim⁹. Et si pat nō habet descendētes nec ascendentes tūc pōt instituere natuāles in solidū sibi hēredes. Et de naturalib⁹ liberis. licet aūt. dñt tñ naturales pasci arbitrio bonⁱ viri: etiā si legittimi extēt ⁊ succedant. aut si ex ꝺiuge alij fūt hēredes et ipsi pstant eidē patri si opus fit. ut in dicta lege. licet aūt. Quidā fūt filij spurij qui de adulterio ⁊ incestu. aut alit p leges dānato cōitu nascūtur. iō dr in euāgelio a phariseis. de quibz dr Matth. 12. ca. Generacō mala ⁊ adultera. Alio noīe dicuntur spurij qui scdm leges ab oī bñfitio excluduntur ut. Et de naturalibz liberis. l. aut licz. Inkest tñ epi facere qꝫ vterq pntū talib⁹ filijs necessaria sb̄mi nistrēt scdm q̄ facultates suppetūt. Extra de eo q̄ duxit in matrimoniū quā pollut p adulteriū ca. cū haberet. Et ī hoc mtius se habz ius canonicū q̄ ciuile. Cuicūq ꝺicōmi filioz dicit ī epla. Honora patrem tuū ⁊ matrē tuā. Promis āta p̄destinatis dr. ut sis lōgeu⁹ sup terrā. s. celestē. ps. Credo videre bō dñi in terra viuentiū. Exo. 17. ca. Introduces eos ⁊ plantab in monte hereditatis tue firmissimo habitaculo tuo qd opat⁹ es dñe: sanctuariū tuū qd firmauerūt man⁹ tue. ps. Portio mea dñe sit in terra viuentiū. Mal aūt a pscitis dicit ut sis longeu⁹ sup terrā. s. huiꝰ mūdi. Isa. p. ca°. Si audieritis me: bō terre comedetis. Qualiscunq longeuitas pmittat: honorandi sunt pntes ut alterā ꝺsequamur. Secūda ꝺclusio Occasione religionis nō fūt pretermittēda pietatis officia in pentes. Sciendū q̄ circa pietatē exhibitēda a pentib⁹. ꝯ. ꝺsiderare oportz. p̄mo si cultus pentū retrahit nos a diuino cultu. Vñ religio ⁊ pietas fūt due vtutes. q̄rū vna non repugnat alteri. qꝫ bonū nō ꝺtrariat bono. ut pbs dic in p̄dicamentis. Vñ nō potest eē qꝫ religio ⁊ pietas se mutuo impediāt ut ꝓpter actū vnⁱ excludat actus alterius. Cuiuslibet aūt vtutis actus certis ⁊ debitis circūstāciis limitat q̄s si preterierit iā nō erit vitutis actus. ꝑ vicin. vñ ad pietatē ptinet offitiū ⁊ cultū pentib⁹ exhibere scdm debitū modū. Nō ē aūt debitus modus ut plus bō intēdat ad colendū patrē q̄ deū. Si g̃ cultus pētū abstrahat nos a cultu dei. iā nō esset pietas pentū cultui insistē ꝺtra deū. Vñ Jero⁹. ī epla ad Helioꝺoꝝ dic. Licz in collo tuo puulus dependeat nepos. licet sinus cui ne ⁊ scissis vestib⁹ vbera q̄b⁹ te lactauit mē ostē dat. licet in limie p̄i iaceat. p calcatū pge patrez. p calcatā pge mrem. siccis ꝺculis ad vexillū crucis euola. Solū pietatis gen⁹ ē in hac re te eē crudelez. hec dle. Jō in tali casu ꝺmittēda fūt offitia ī pentes ꝓpter religionis diuinū cultū. Jō dr ī euāgelio. Quare discipuli tui trāsgrediunt mādata seniorꝝ. s. q̄ dicūt deo eē fuiēdū ⁊ eiꝰ cultui intendēdū. Si vero exhibēdo debita obsequia pentib⁹ nō retrahamur a diuino cultu hoc iā ptinebit ad pietatē ⁊ sic nō oportebit ꝓpt religionē pietatez deserere. Jō dr in euāgelio. Nō em̄ lauāt manus suas ⁊ nō retrahūt a cultu dei cū panē māducāt ⁊ cū pietatis opa pentib⁹ exhibent. 2° cōsiderare oportet si pentib⁹ carnalib⁹ nra obsequia adeo fūt necessaria ut sine eis fulcīri nō possint nec nos ad aliq̄d ꝺtra deū induci. Ea em̄ que pentib⁹ exhibemus ex pietate sicut ⁊ alia mie opa que quibuscūq primis impēdim⁹ deo exhibita videtur. scdm illud Matth. 25° ca° Qd vni ex mimimis meis fecistis mihi fecistis Jō si pentibus nris obsequia nra fūt necessaria ita ut sine eis fulcīri nō possint nec nos ad aliq̄d ꝺtra deū inducūt nō debemus intuitu religiōis eos deserere. Propter dr in euangelio q̄re vos trāsgredimini mādatū dei ꝓpt tradi. vestrā. Si vero sine pcō eoꝝ obsequijs vacare nō possum⁹. vel etiaz si absq nro obsequio pñt fulcīri licitū ē eoꝝ obsequia p̄termittere ut ālioꝝ religiōi vacem⁹. iō dr ī euāgelio Mā dix⁹ dixit. s. illō ps. Seruite dño in timore ⁊ exul. ei cū tremore in religiōe. appetēdite disciplinā. s. religiōis. 3° ꝺsiderare oportet si filiꝰ ē in seculo intratur⁹ tñ religionē. Si em̄ ē in seculo ⁊ ꝺpentes q̄ sine eo fulcīri nō pñt nō debz eis relictis religionē intrare. qꝫ trāsgrederet p̄ceptū de honore pentū. Jō dr ī euāgelio. Honora patrē tuū ⁊ ma. tuā. Vbi dñs redarguit phariseos q̄ intuitu religiōis honorez pentib⁹ debitū sb̄trahere docebāt. Jō ī euāgelio dr. Vos aūt dicitis q̄cūq dixerit patri vel matri mun⁹ qd cūq ē ex me tibi pderit ⁊ non honorificabit patrē suū ā mrez. Quidā tñ dicūt qꝫ etiā ī hoc casu licite posz eos deserē eoꝝ curā deo ꝺmittens

Sed hoc est falsū·qz hoc ē tēptaē deū cū habeat ex hūano ꝯsilio q̄d agat Vñ piculo pntes exponeret sb se diuinī auxilij·iō dr ī euā°·Irritū fecistis mādatū dei ꝓpter traditōem vrāz·Si vero sine eo pntes vitaz trāsigere possent: licitū est ei desertis pntibus religionē intrare·qz filij nō tenēt ad sustētatōez pntū misi in casu necūtatis V° ꝯsideraē oportet si filiꝰ ē iā in religione ꝓfessus·a sic reputat iā q̄ mortuꝰ mūdo·vñ nō debet occasiōe sustētatōis pntū exire clausty in q̄ ꝛpō ꝯsepelit a se itez cū secularibꝰ negocijs implicare·Teneť tñ salua sui ordinis obediētia a sue religionis statu ꝓuidere q̄libt pntibꝰ sbuenīať·Et qz pharisei hoc phibebāt·iō dr in euā°·ypocrite bñ ꝓphauit de vobis ysaias dicēs·Populus h labijs me honorat·cor aūt eoz lōge ē a me·sine cā colūt me docentes doctrinas a mādata hoīm·Et in epla dr·Cūctus āt ꝓplis videbat voces·s.q̄ ad p̄mā cōsideratōez a lā pades q̄ ad secūdā a somitū buccine q̄ ad tertiā mōtēqz fumātē q̄ ad quartā·Et pterriti ac timore ꝯcussi ac̄·vsqz ne forte moriamur V° Tertia cōclusio·Pater infidelis q̄tū ad fustētatōez ē preferēdus extraneo fideli·Nā in exhibitōe nutrimēti preferēdꝰ ē pr·licet ī dilectōe sit ꝓponēdꝰ extrā neus·ar·30·dist·ca·1·Pceptū em dñi ē·Exo8·20·ca·Honora p̄rez tuū a mrez tuā Nullū nāqz bñficiū tñtū ē sicut pntū·iō pntes ī recōpēsādis beneficijs fūt oīb̄ alijs ꝓferēdi misi necūtas ex alia pte ꝓponderet vel aliq̄ alia ꝯditio·puta cōis vtilitas eccīe vel rei publice·Vñ etiā in extrema necūtate magis fūt filij deserēdi q̄ pntes·qz pntes cuz sint superiores: amor pntū ē ad bñfatiendū Amor aūt filioꝝ ē ad honorāď pntes·Nō in necūtatis extreme articulo licet potiꝰ deserere filios q̄ pntes q̄s nullo mō licet deserē ꝓpt obligatōez bñfitioꝝ susceptoꝝ·ut pz p phm 8° ethicoꝝ·Qui āt hoc nō facit: ē illa plātatio de q̄ dr in euā° Oīs plantatō quā nō plantauit p̄r meꝰ celestis: eradicabiť a in epla dr·Vt em ꝓbaret vos.s.in fustētatōe pntū venit deus a ut terror illiꝰ eēt in vob a nō peccaretis V Quarta ꝯclusio·Filius ī bois p̄ris nullā habet iurisdictōez ipō viuēte misi alimētū a si q̄d preter voluntatem eiꝰ accipit·furtum ꝯmittit·Sciendū q̄ peculiū est q̄druplex·Nā filius familias habz aliqñ aliq̄d suū ꝓpriū a istud vocať peculiū Primū vocať castrēse.s.qđ filio familias cā militie a pntibꝰ donať·vel ab alijs puta amicis·vel a capitaneis exercitꝰ·vel ipe in militia acq̄siuit·Secūdū vocať q̄si castrēse.s.qđ ipse filius familias acq̄siuit ex aduocatōe vel alio offitio publico a in istis p̄ nihil habz iuris q̄n potiꝰ ipse filiꝰ cēnseť p̄ familias in eis·ut·ff·ad macedonianz·l·1·§· vlť·a·l·2·Et·C·de inoffitioso testō·l·vltā·Tertiū vocať ꝓfectitiū.s.qđ ex rebꝰ p̄ris ꝑ occasiōe p̄ris pueīt ut fructꝰ sine lucy a ī hoc nil iuris habet filiꝰ·q̄ p̄ plenā ꝓprietatē habz·ut Instituta·p q̄s psonas nob acq̄riť·§·1· Quartū vocať aduēticiū .s.qđ ex alia q̄cūqz cā filio aduenīt·siue ab exnea psona·siue ex alijs opibꝰ vel laboribꝰ suis et in hoc fuať filio ꝓprietas a si p̄r p̄moriať ē filij·sed viuēte p̄re habz p̄r in eo plenū vsūfructū·ita q̄ de eo nō pōt filiꝰ testaī·Extra de peculio·ca·de sepulturis a ca·licet filius·Et extī de peculio·ca·licz p̄r li° 6°·de duobꝰ p̄mis dr ī eu an°· Nō qđ intrat in os comāndat hoīez·qz ī vētrē·vt in ꝓprietatē filij vadit a in secessum·vī expēsā filij emittiť·Nō em obligať dare vel reddē p̄ri·vñ ñ comāndať·v nō peccat filiꝰ·de duobꝰ secūdis dr in euā°· Que āt ꝓcedunt de ore·de corde exeūt·s.peculiū ꝓfectitiū·a aduēticiū si p̄ť voluntatē p̄ris filiꝰ ꝯtrectat·hec fūt q̄ comāndat hoīez·furtū ꝯmittit·Et ī epla dr·altare de tra facietis mi·de p̄mo a secūdo peculio vestro a offeretis sup eo ac̄·

Secūdo declarať eaď ꝯclusio testimonio legis Aplice a hoc q̄druplicitē V° p° btūs petrꝰ·2· canonica·1·ca·dic̄ sic· Vos aūt curā oēz subministrātes: ministrate in fide vrā virtutē·in vtute aūt scīaz·i scia aūt abstinētiā·i abstinētia āt patientiā·i patiētia āt pietatē·i pietate āt amorē fraternitatis·i amore āt fraternitatis caritatē· Hec ei si vobiscū assint a supent: nō vacuos· nec sine fructu vos ꝯstituēt in dñi nīi Ihu xpi ꝯgnitōe·hec ille· Vbi potꝰ·s·gdꝰ virtutū quibꝰ ascēdiť ad btitudinē·qz octo erāt gdus q̄bus ascēdebať ad templū·ut dr Ezech·40·ca·Et ps· Ascēsiōes in corde suo disposuit·in valle lacri·ī lo·quē po·a em bñ·da·le·la·ibūt de vir·ī vir·tu·deꝰ de·in sion· Vltꝰ gdus huiꝰ ascēsus ē caritas.s.filioꝝ ad pentes tres em p̄mi gdus fūt ad deū·tres secūdi gdꝰ fūt ad seip̄m·Aꝰ ē ad ꝓximū·8ꝰ ē ad pntes· V 2° beatus Paulus ꝓphꝰ·6·ca·dic̄· Filij obedite pntibus vīs in dño·hoc ei iustū ē·honora p̄rez tuū a matrē tuā qđ ē mādatū p̄mū in ꝓmissione ut bñ sit tibi a sis longeuꝰ sup trā·Et vos p̄res nolite ad iracūdiā ꝓuocare filios vīos· ꝫ educate illos in disciplina a correptōe dñi·hec ille V 3° btūs Jacobꝰ in canonica·2·ca·dic̄· Quicūqz totā legē seruauerit·offendat āt ī vno: factus ē oīm reꝰ·Si āt frať aut soror nudi fūt a indigeāt victu q̄tidiano·dicat āt aliq̄s de vob illis Ite in pace·calefacimī et saturamī nō dederitis autē eis que necessaria sūt corpi: qđ ꝓderit·hec ille·Si tenemur hijs subuenire a fortiori pntibus V 4° btūs Johes·1·canonica·2·ca·dicit·Scribo vob iuuenes·qm fortes estis a vbū dei manet in vobis a vicistis malignum· Nō scribo vobis quasi ignorātibꝰ veritatē·ꝫ quasi sciētibꝰ eā·hec ille·Ista āt ē veritas preceptoꝝ dei a ꝓcipue de honore pntū·ut ostat·

Tertio declarať eaď ꝯclusio testimonio legis Canonice a hoc q̄druplicitē V° p° qz tom pntes fūt a filijs honorādi·vñ dist·30·ca·Si q̄ filij pentes maxime fideles deseruerit occasiōe dei cultus hoc iustū eē iudicātes a nō potiꝰ debitū honorez pntibꝰ reddiderīt·ut hoc ipm in eis venerēť q̄ fideles fūt anathēa sinta dist·86·ca·singulī fi·dr sic·Cetez tēditio dei ē ut p̄us pascas pntes·Naz si inf̄ domū oraculū cōtumelia pentis morte luit quāto magis fames que multo gr̄uior ē· Quo locō insolētē dñs infrenat iactātiā·hec ibi· V 2° boi parētes fūt pre ceteris in necessitate iuuandi·Nā

despitiens pntes tpe necessitatis meret mortez tē poralē a eternā. Vnde distim. 86. ca. fingul dr sic Pasce fame morientez. Quos em pascendo hoies seruare poteris si nō paueris occidisti. Qui demē tiam vero habet nec indutus ē viscera misericor die a lacrimaz q̄uis spūal sit nō adimplet legē xpi. hec ibi. ℣ 3° mali pntes sūt deserendi. Naz parentes qui a xpō auertunt sūt ōmino dimittendi. Vñ. 28. q. p. ca. Si infidel dicit aplus discedit: discedat. sō ē seruituti subiectus frater aut soror in huiusmōi. hoc de filiab9 atq; pntib9 intelligitur ppt xpm dimittēdos si illi xpm dimittant. hec ibi Vocant ei filij abhominacōnū qui sequūt vitia pntū. Vñ. 16. distim. ca. Cenomanensē dr sic Illi dicunt eē abhoiatio dño ad quos paterna flagi tia hereditaria succession descendunt. hec ibi. ℣ 4° pntib9 crudeles sūt psequendi. Vñ. 6. q. 1. ca. infa mes dr sic. Oēs qui aduersus pntes armant i oi mūdo infamia notant. hec ibi. Hoc em ē gue.

Quarto declarat eadē odusio testimonio legis ecclasticea hoc q̄druplicit. ℣ primo btūs Gre g9. m omel. dicit sic. Diligam9 illos qui nob cog nacōne ciuncti sūt a quos primos nouim9 dili gam9 a quos aduersarios in via dei patimur: odi endo a fugiendo nesciam9. ℣ 2° btūs Jhero. sup il lud. Honora pīem tuū dicit sic. Meretur excitatis sue subire supplitiū qui pntū vultus toruo visu re spexerit et elatis ocul leserit pietatez. hec ille. 3° btūs Ambro. sup illud. Honora pīem tuuz dicit sic. Prim9 gradus pietatis ē iste ut q̄s actores ti bi voluit eē deus. honoā obsequijs. abstineas cō tumelijs. nec vultu ledēda ē pietas pntū. hec ille ℣ 4° btūs Aug9. i quodā sermone dicit. Amād9 ē generator. ß pponend9 est creator. hec ille. Iste ē ordo caritatis. Quia vero circa preceptū de hono re pntū. 4o. modis peccam9. iō. 4o. diebz abstine m9 et ieunam9. ℣ primo p diuinā impugnacōem. Voluit em deus ut diligerem9 primos sicut nos ipōs in quibz repūtat ymago trinitatis que ē pn cipiū a cā dilectionis. Iā in pcedore sūt duo. s. na tura a culpa. Im naturā quidē quā a deo habz ca pax ē btitudinis. sup cui9 comunicatione caritas fūdat. iō Im naturā suaz est ex caritate diligēd9 Sed culpa ei9 deo contrariat a ē btitudinis impedi mentuz. Vñ Im culpā qua deo aduersat ē odiē dus. primo etiā patera mat a ppinq̄ ut hētur Luc. 14. ca. misi forte eis auxiliaremur a subuenremus ad recupacōem virtutis eoz a ppter spez sanacō nis eoz. Cōuiuere aūt pntib9 pcōrib9 q̄ntū ad ad cortiū pcī: vitandū ē filijs. 2. Cor. 6. ca. Recē dite de medio eoz a immūdū ne tetigeritis. s. Im pcī osensū. Cōuiuere aūt eis ut faciam9 eos vel le bonū q8 volum9 a gaudē de hijs de quib9 gau dem9: laudabile ē. Jhe. 17. ca. Ipi conuertent ad te et tu nō conuerteris ad eos. ℣ 2° p legis nature ob scuratiōem. Cū em pcepta moralia sint de hijs q̄ ptinent ad bonos mores. hec aūt sūt que racōm cgruūt. omne aūt racōnis hūane inditiū aliqua liter a ratione deriuat. necē ē q̄ omia pcepta mo ralia ptineāt ad legē nature. pcipue illa que statū per se rō naturalis cuiuslibet hōis iudicat eē faci enda vel nō fatiēda. sicut honora pīez tuū et ma trez tuā ac̄. Sz q̄ lex natural q̄tū ad dilectōez dei a pri pcipue pntū obscurat p pctm̄ i aliq̄bus q̄ attēdūt ptise ad sui dilectōez a nō alteri9. iō pre termittūt subuētionē a honorē pentū. ut pt ℣ 3° p legis decalogi dēpuacōez. Sicut ei pcepta legis hūane ordināt hoiez ad cōitatē hūanā. ita prece pta legis diuine ordināt hoiez ad quādā cōitatē siue rē publicā hominū sb deo. Ad hoc aūt q̄ ali quis in aliq̄ cōitate bñ omoret: req̄rit ut hō bene se hēat ad pncipē cōitatis a ut bñ se hēat ad alios cōitatis cocios a opticipes. iō in lege diuina or dinat hō pmo ad deū. deinde ad alios cōuiuētes sub deo a generaliter a spāliter ad illos quoz ē de bitor ut eis debitū reddat. ut honoracō pentuz. Quidā aūt sui dēpūacōe hoc nō obseruāt ut patz ℣ 4° p pcepti inditiā ominacōez. Lex em pmitte bat q̄ pauptate cogēte aliq̄s filiū vel filiā vēde ret. pmo etiā seipsū nō q̄si suū. ß q̄si mercēnariū scdm illud Leuit. 25° ca. si pauptate opulsus vē diderit se frater tu9 nō eū opprimes seruitute famu loz. ß q̄si mercēnari9 a colonus erit. Qui g̈ hono rat pīez suū ab hac seruitute a veracōe se redimit ppter fidelitatē quā debet fili9 pī cui9 infidelitas pcedit ex malitia. ℣ 1° p exēpli xpi deuiacōez. Li cet em xpus eēt verus deus. nō tñ dedignabatur subici a obedire pentib9 vsq; ad tricesimū ānū. Luc. 2° ca. Descēdit cū eis ihus a venit Nazareth a erat subditus illis. Quidaz aūt tumore supbie inflati dedignantur subēe pentib9. Quib9 Col. 3. 8r. Filij obedite pentib9 vris p oia. ℣ 6° p longi tudinis vite subtracōez. Promisit em deus filijs honorātib9 pentes vite longeuitatē. Exo. 20. ca° Quidā aūt attēdētes solū ad vitaz tpalez q̄ sb tē hit aliq̄b9 honorātib9 pentes lōge fiūt ab hono re ipōz. ß non adūtunt q̄ cupiditas q̄ hō cōstitu it finē in tpalib9 bonis ē caritatis venenū. Cōse cuc aūt tpaliū bonoz q̄ hō dēfiderat i ordine ad deū. ē quedā via ducēs ipfectos ad dei amorē ps. Cōfitebit tibi cū bñ. ei ℣ 5° p filioz otristacōem Qui em obseruat pcepti de honore pentum debet hēre iocūditatē in filijs. Eccle. 3° ca° Qui honorifi cat pīez suū iocūdabit in filijs. Sed aliq̄n contigit oppositū. q̄n aut talis nō habet filios. aut si hz sūt ad magnā afflictōez ei9 Eccīastes. 2°. ca° Rur sū detestat9 sū oēz industriā meā q̄ sb sole studiosis sime laborauī: hituras hēredez post me quē igno ro vtrū sapiēs an stultus futurus sit. Et est q̄ eq̄ taz vanū. hec ibi. ℣ 8° p plis adūsacōem. Aliq̄n em melio ē nō hēre filios ppter impietatē a crude litatē ipōz. Eccle. 16° ca° Ne iocūderis i filijs ipōs si multiplicent nec oblecteris sup ipōs si non ē ti mor dei cū illis. Iō credas vite illoz a ne respexe ris in labores illoz. Melior ē em vn9 timēs deum q̄ mille filij impij a vtile ē mori sine filijs q̄ relin quere filios impios. hec ibi. Sepius ei accidit ut filij ppter cupiditatē fiāt ipij in parentes ac ℣ 9° p hēredū pcuracōem. Filij em q̄ hūt alios filios naturaliter magis amāt eos q̄ pentes. q̄ filij ñ

debent thesaurizare pñtib⁹·ꝫ pntes filijs·2·Coꝛ·12·ca·Sed in articulo nc̃itatis fili⁹ obligaꝛ ex beneficijs suscep tis ut pentib⁹ marie puideat·Am b°·p° diligẽd⁹ ẽ de⁹·2° pentes·3° filij·4°domesti ci·Ecc̃i·3·ca·Qui honorat pñez suũ:in die oc̃acõnis sue exaudieꝛ·Sã pr̃ habet rõez maioris bonⁱ a dõ similioris·qz pncipij· 10·p gemtricis letificacõez Quidã em̃ subuenit mũ relicto pr̃e· qz mr̃ plus laborauit in generacõe et educacõne q̃ pr̃·Ecc̃i·3· ca·Gemitũ mr̃is tue ne obliuiscaris·qz ẽ maledi ctus a deo q̃ exaspat mr̃ez·hec ibi·Sz pr̃ ẽ magis amãdus q̃ mr̃·Amanꝛ em̃ vtricꝫ ut pncipia na turalis origims·ꝫ pr̃ habz excellẽtioꝛe rõem pnci pij q̃ mr̃·qz pr̃ est pncipiũ p modũ agẽtis· maꝛ aũt p modũ patiẽtis Jõ dr Ecc̃i·3·ca·Qui obedit pũi refrigerabit mr̃ez// 11° p diuim timoris impfe cõem·Quidã em̃ magis diligunt vxores suas q̃ pntes·Gen̄·2·ca·Reliquet hõ pr̃ez a mr̃ez a adhe rebit vxori sue·Sz vxz est q̃ tũ ad cohabitacõez avmonẽ carnalis copule·Sz q̃ tũ ad reuerentiaz a subuẽtionẽ in nc̃itatis articulo p̃ponendi sunt pntes·Ecc̃i·3·ca·Qui timet dñm honorat pntes a q̃i dñis seruiet hijs qui se genuerũt in ope a ser mone a oĩ patiẽtia·Qui a diligũt sub rõe princi pij a eminẽtioris cuiusdã bonⁱ a similioris ipsi deo ut ostat// 12° p bñfitioꝛ collacõez·Quidã ei ma gis diligũt bñfitiatos ab eis·ut dic̃ phs·9·ethi coꝛ·qz bñfitiatus ẽ q̃i quoddaz op⁹ bñfactoris Vñ osueuit dici de aliquo·Iste ẽ factura illi⁹·Na turale ẽ aũt q̃ q̃libet diligat opus suũ·sicut vide mus q̃ poete diligunt poemata sua·qz vnũqꝫq diligit suũ eẽ a vinere·qꝫ maxime manifestatur in suo agere· Simplicit tñ bñfactoꝛ ẽ magis dili gẽdus q̃ cũ sit pncipiũ bonⁱ in bñfitiato habz ra cõez excellẽtioris bonⁱ·Nã amoꝛ bñfitiati ad bñfa ctoꝛẽ est magis debit⁹ a iõ otrariũ habz rõez ma ioris pcĩ·bñfactoꝛes ei a q̃b⁹ maxima bñfitia ac cepimus.s.deũ a pntes:pferrimus hijs q̃b⁹ aliq̃ minora bñfitia impẽdim⁹·Jõ dr Ecc̃i·3·ca·Honora pr̃ez tuũ ut supueniat tibi bñdictio a deo a bñ dictio illius in nouissimo manet·hec ibi·Ecce gtuz bñfitiũ// 13° p pcõꝛ omissionẽ·Quidã ei magis diligũt sotios quos ꝓpria sponte elegerũt·cũ illi magis osẽtiãt in agendis·pũ·18·ca·Vir amicabi lis ad societatẽ magis erit amicus q̃ frater Sed amoꝛ pntũ a osanguineoꝛ est stabilioꝛ· utpote naturaliter exist̃es a p̃ualet in hijs q̃ ad naturã spectãt·Vñ magis tenemur eis in p̃uisiõe neces sarioꝛ·Ecc̃i·3·ca·Fili suscipe senectã pr̃is tui a ne otristes eũ in vita illi⁹ a si defecerit sensu venerã da a ne spnas eũ in tua virtute·Elemosina ei patris tui nõ erit in obliuionẽ·s.coꝛã deo ad remissionẽ pcõꝛ tuoꝛ// 14° p tribulacõnũ oppressiõez Qui dã ei magis diligũt illos q̃ sbleuaueꝛt eos a gui piculo a magᵍ tribulacõe q̃ pntes·ꝫ magis tene mur diligẽ illos q̃ fũt nob ꝓpinq̃oꝛes ꝟm natura lẽ originẽ a q̃ discedere ñ p̃nt·qz ꝟm eã fũt id qꝫ fũt·1·Thimoth·7·ca·Si q̃s suoꝛ a maxie domesti coꝛ curã ñ habet:fidẽ negauit a ẽ infideli deterioꝛ· Jõ dr Ecc̃i·3·ca·Nã p pcõ mr̃is restituet tibi bonũ a in iustitia edificabit tibi a i die tribulacõis cõ memoꝛabit tui a sic̃ in sereno glacies solueꝛ pcã tua·hec ibi·v.p defectu a indigẽtia coꝛpali matris tue fustẽtãdo eã:de⁹ restituet tibi bonũ et p iusti tia elemosine tue edificabit tibi dom⁹ in cel a in die iudicij memoꝛabit de⁹ bñfitioꝛ tuoꝛ a vnũ sale indulgẽtiã pcõꝛ tuoꝛ obtineb·ut in gla etnã deducaris// 15° p infamie acq̃sicõez·Licz ei in hijs q̃ ptinẽt ad ciuilẽ cõsacõez pl⁹ debeam⁹ diligẽ cõciues a i tellicis pl⁹ cmilitones·tñ i hijs q̃ ptinẽt ad naturã·pl⁹ debem⁹ diligẽ csãguine os·vñ phs dic̃·9·ethicoꝛ·qz singul ꝓpria cgru entia ẽ attribuẽda·sic aũt facere quidẽ q̃ vocant ad nupcias cognatos·videbiꝛ vticꝫ a nutrimẽtũ pntib⁹ apponẽ maxie sufficẽ a honorẽ pr̃nũ a filie in alijs·q̃uis em̃ duci exercit⁹ magis obediatur in reb⁹ tellicis q̃ pr̃i·nõ tñ seq̃ꝛ q̃ pr̃i simplr mi n⁹ obediaꝛ·a diligaꝛ·ꝫ q̃ min⁹ diligaꝛ ꝟm q̃d·v ꝟm dilectõnem tellie cõicacõis·Jõ dr Ecc̃i·3·ca· Ne glorieris i cõtumelia pr̃is tui·Nõ est em̃ tibi gla ꝫ confusio·Gla em̃ hois ex honore pr̃is sui a de decus filij pr̃ sine honore·q̃ male fame ẽ q̃ relinq̃t pr̃ez// 16° p cõtumatie rebellionẽ· Sicut em̃ dicit phs·10·ethicoꝛ·principatus pr̃nus habz solã ãmonẽdi ptãtem·Nõ em̃ habet vim cõactiuã per quã rebelles a contumaces coprimi possint·Et idõ in hoc casu lex mãdabat ut filius contumax a pncipi bus ciuitatis puniretur deut°·21·ca·Si genuerit hõ filiũ contumacẽ a pteruũ q̃ nõ audiat pr̃is aut mr̃is impiũ a cohercit⁹ obedire cõtẽpserit:appre hẽdẽt eũ et ducẽt ad semoꝛes ciuitatis illi⁹ ad in ditiũ a dicẽt·filius iste nr̃ monita nr̃a otemnit·comes sacõibus vacat a luxurie atq̃ ociuũs:lapidib⁹ eũ obruet pplus ciuitatis a moꝛiet·ut vniuersus isꝛl audiẽs ptimescat·hec ibi Propterea nõ honoꝛãt pntes// 17° p tpaliũ pmissionẽ·Quidã em̃ hono rãt pntes ꝓpter pmissiones honoꝛ tpaliũ·psa·1· ca·Si volueritis a audieritis me:bo terre comede tis ac̃·Cois em̃ status pplⁱ indaici sb obseruãtia legis sp in psperitate fuit a statũ detinãtes a pce ptis legis i multas adu^ tates incidebãt·Sz aliq̃ psone pticulares etiaz iustitiã legis obseruãtes in aliq̃s adũsitates incidebãt·Vel qz erant iã spũa les effecti ut p hoc magis ab affectu tpaliũ retra herent et eoꝛ vtus ꝓbata redderet·vel qz opa le gis exteri⁹ iplẽtes:coꝛ habebãt i tpalib⁹ defixũ a a deo elõgatũ·ꝟm qz dr psa·29·ca·pplus h labijs me honorat·coꝛ ãt eoꝛ longe ẽ a me·Sz filij dolo si p̃uant homis tpalibus·pũ·13·ca°·Filio doloso mihil erit boni// 18·p pr̃is dissimulacõem·Quidaz ei nõ honorãt pntes· qz pntes nimis dissimulãt cũ eis nec ipsos instruũt i bonis moꝛib⁹·Ecc̃i·A·ca· Filij tibi fũt·erudi illos a incurua illos a pueritia illoꝛ·Filie tibi fũt·serua corp⁹ illaꝛ a nõ ondas hilarẽ fatiẽ tuã ad illas·hec ibi Si ei timuerit deũ suscipiet disciplinã·pũ·17·ca·Filius sapiens le tificat patrez a stultus homo despicit mr̃em suaz hec ibi·ymo imutiatur q̃ tũ potest// 19° p pntũ ir risionẽ·Quidam em̃ deridẽt patrem a mr̃em aut verb aut factis detestãdo que ipi fecerũt a faciunt

demonstrãdo q̃ fecerũt pei9 q̃ ipi filij & q̃ fũt mẽ tecapti·qr nesciũt se ẽgere ꝓ̃ũ·17·ca·Fili9 sapiẽs doctrina pũis·qui aũt illusor ẽ nõ audit cũ argui tur·hec ibi·& hoc ẽ malũ signũ· 20·p ambicõis impugnacõez·Quidã em̃ ad tantã deuemũt ambicõem ut regimẽ dom9 assumãt·sicut fecit absalon psequẽs dauid pẽm suũ volens eũ expellere de dominio & p se sumere·2·Re·18·ca· Propterea dr Eccl̃·37·ca· Audite me magnati & oẽs pli & rectores eccle auribꝰ pcipite·Filio & mulieri fratri & amico nõ des ptãtẽ sup te in vita tua & nõ dederis alij possessionẽ tuã ne forte peniteat te & deprecẽris p illis·dũ adhuc supes & aspiras:nõ immutabit te ois caro·Melio est em̃ ut filij tui te rogẽt q̃ te respicere in manꝰ filiorꝫ tuorꝫ· In die ois̃mationis vite tue & in die exitus tui distribue hereditatẽ tuã ac̃· ℣ 21° p flagicorꝫ delectacõnem·Patres em̃ nõ dñt gaudere in flagicijs filiorꝫ:fatiẽdo eos dicẽ verba turpia otra matrẽ & otra alios de familia domꝰ:iurãdo & blasfemãdo·Vñ Leuit·24·ca° 8r·Egressus ẽ aũt filiꝰ mulieris israhelitis quem pepat de viro egipcõ·iurgatusq̃ i castris cũ viro israhelita blasfemauit nomẽ dñi et maledixit ei·Miserũtq̃ eũ in carcerez donec noscent q̃d iuberet dñs qui locutus ẽ ad moysẽ dicens·Educ blasfemũ extra castra & lapidet eũ vniuersus ppl̃us·Et greg9·li°·dyalogorꝫ citat de illo puero q̃quẽm q̃ blasfemauit deũ quez mox demones in aera deportauerũt & ad infernũ asportauerũt puniendũ ac̃· 22° p mirã remissionez·Patres em̃ dñt verberare & corrigẽ filios suos·Eccl̃·30·ca· Equꝰ indomitus euadit durꝰ & filiꝰ emissus euadit pceps Lacta filiũ & pauentẽ te fatiet·ludẽ cũ eo & otrista bit te·non corrideas illi ne doleas & in nouissimo obstupescẽt dentes tui·Nõ des illi ptãtẽ in iuuẽtute & ne despicias cogitatus illius·Curua ceruicẽ eiꝰ in iuuẽtute & tũde latera eiꝰ dũ infans ẽ ne forte induret & nõ credat tibi & erit tibi dolor aĩe·hec ibi·Vñ Boetiꝰ libro de disciplina scolariũ recitat de sanguineo filio Lucrecij q̃ absq̃ disciplina nutritus in aleis & meretricibꝰ sua ois̃ fũpsit· A patre aũt pluries de carceribꝰ redẽptus·tandẽ pntis penuria ẽdimi nõ potuit q̃ cũ lacrimis querulavoce pecijt osculũ a pẽ dũ ad suppliciũ traheret· Cũq̃ pat accessisset:nasũ illiꝰ morsu acutissimo secuit· qr nõ correxisset eũ· ℣ 23° p necessariorꝫ defraudationẽ· Multi em̃ pntes oia ois̃umũt in tabernis cũ meretricibz in ludis q̃ dicũt se nõ posse filijs expẽsas facẽ aut eis subuenire·emittunt eos de domodant stipẽdiarijs vel alijs corruptis hoibz·tãdem fiũt pessimi·Sed iuditia dei abissus multa·vnus sic fecit videns q̃ pater noluit eũ nutrire ad hesit malandrinis & tandẽ nesciens occidit pẽm pũ· 23·ca·Cui ve·Cuiꝰ pũ ve·cui tixe·cui fouee·cui fine cã vulneã·cui suffossio oculorꝫ·Nõne hijs q̃ morant in vino & student calicibꝰ epotandis·Oculi tui videbũt extranea & os tuũ loquet pũsa hec ibi·hoc filij nõ patiunt· 24° p mali explicãp stacõem·Pater ei ẽ tanq̃ speculũ & exẽplar hijs q̃ fũt in familia quos debet edificaẽ·Vñ filij talia fatiũt q̃lia videt fieri a patribꝰ Et sic mala arbor fructus malos facit·& quo ptz q̃ pũ maiorez pnã sustinet in inferno q̃ filiꝰ·pũ·17·ca·Infernꝰ & pditio corã dño q̃to magis corda filiorꝫ hoim ℣ 27° p dolosã acq̃sicõez Pater em̃ ut plurimũ dolo & fraude tpalia acq̃rit ꝓter filios·cũ tñ potiꝰ deberet animã ꝓpriã diligere q̃ corpꝰ filij & maxime qr dicet i alia·miseremi mei saltẽ vos filij mei qr manus dñi tetigit me Job·19·ca·Sed mhil fatiet·qr ut dicit Quintilianus· Quas male collegit opes· 26° p hereditariã succession̄·Sepiꝰ pntes iurãt p filijs q̃ hñt tempus possidẽdi suã hereditatẽ:cũ tñ nõ habeãt·Sic fecit vna ad instãtiam filij sui q̃ multa mũ pmiserat Et factus dñs suorꝫ taliter tractauit mrem q̃ suspendit se·pũ·10·ca° Filiꝰ sapiẽs & bonꝰ letificat pẽz·filiꝰ stultꝰ & malus mestitia ẽ mris ac̃· ℣ 28° p filiorꝫ abusiuaz dilectõem· Parẽtes em̃ magis diligũt corpa filiorũ q̃ aĩas·qr p pulchritudine & saĩtate & solacõ corpis filiorꝫ oia possibilia fatiũt et p aĩa nhil· Nõ dcẽt eos timere deũ·neq̃ mãdata eiꝰ obseruare·neq̃ ad ecclesiã ire·ad missas·ad pdicacões·cõfessiones ac̃·Augꝰ·Sũt ne in te o xpiane viscera pietatis q̃ plãgis corpus a q̃ recessit aĩa & nõ plãgis aĩaz a q̃ recessit deus·hec ille Quid dicemꝰ de Machabea q̃ animabat filios suos ad moriẽ dũ p lege dei·2° Mach·7° ca· 28° p excessiuã cõ descensionẽ·Nõ em̃ dñt pntes in oibꝰ odescẽdere filijs ne ipsis accidat sicut filio pdigo q̃ de maximis diuicijs venit ad extremã pauptatẽ recedẽs a patre suo·Luc̃·17·ca· ℣ 29·p sue ꝓprietatis amacõez·Doies em̃ diligũt seipsos et sua ꝓpria·Oẽs quer̃ut que sua sũt·Vñ·2·Thimot·3° ca· In nouissimis diebꝰ instabũt tpa piculosa & erũt hoĩnes seipsos amãtes·cupidi·elati·superbi·parentibus nõ obedientes·sine affectõe·sine benignitate Insipietia em̃ eorꝫ manifesta erit oibꝰ ac̃· 30·p carnalis amoris occupacõez·Nã amor carnalis ẽ radix & occasio multorꝫ pctõrꝫ·Vñ in Juda fuit imitũ malitie eius·qm̃ amore carnali quẽ hẽbat ad vxorẽ & filios murmurauit de effusiõe evnguenti·Joh̃·12·ca° Neq̃ timuit deũ tradere·ut acquireret hijs quos carnaliter amabat· Sic filij relin quũt pntes ut satisfatiãt eis quos carnalit amãt q̃ nõ vxori·ß ocubine & meretrici dãt ꝓter lasciuiã ac̃· ℣ 31° p bñficiorꝫ abusionẽ·Parẽtes em̃ p curãt multa bñficia p filijs lactãtibꝰ q8 ẽ maxia abusio·qm̃ ille habet pmiũ q̃ nullũ habet labrẽ & sic nõ satisfit aĩabꝰ defunctorꝫ·Debez oi die dici in illis bñficijs missa & vix dicit semel in ebdomada·Debez tenẽ & clericos & vix tenet vnꝰ·vñ Bern̄·in epla ad Henricũ senonẽsẽ archiepm dicit sic·Scolares pueri & impuberes adolescentuli ob sanguinis carnalitatez ad ecclesiasticas promouent dignitates & de subferula trãsferunt ad pncipãdũ psbiteris letiores interim q̃ vgas euasert q̃ p pncipatũ meruerũt ac̃· 32° p simoia cã depuacõez·Parentes em̃ ut obtineãt p filijs ecclesiasticũ bñficiũ vel dignitatẽ pecuniã multã exponũt & offerũt & q8 ex virtute vel suffitientia

obtinere nequeũt·cõnãt ex pecunia·Vñ Alan⁹· de ꝯplanctu nature dicit·Auaritia ẽ p quã in aĩs hõim deificat pecunia·nũmo diuine veneracõnis exhibetur auctoritas·pch pudor metallor oneã largiũt honores ad metalli põdera põderatos·Jã nõ cesar·ꝫ nũmus ẽ oĩa q̃ ab indiuidualib⁹ vſq ad generalissima honores singulos tãꝫ mediator excurrit·Jã nũmus priarchã nr efficit quiquosdã intromzat ad archiepatus apicẽ·quoſ dã epalis fastigij erigit in honorẽ·hos archidiaconalib⁹ adaptãs officijs·aliaꝝ pedestriũ dignitatũ coequãs negocijs·hec ille·Magna em cõtumelia p talẽ simoniã fit spirituiscõ ac̃·¶ 33° p vitiosoꝝ promotionẽ·Parẽtes em paurãt dignitates p filijs vitiosis ꝺtra regulaz honoris q̃ dicit q honor est pmiũ virtutis·Vñ Salustiꝰ in katilinario dicit·Gloriã a honorẽ a impiũ·honꝰ et ignauꝰ eque sibi exoptat·Sz bonus vera via nititꝫ huic·ꝫ ignauo q bone artes defũt·dolis atq fallacijs ꝺtẽdit·hec ille·Et hoc est magni piculi·gregi·li° 2° moral·dicit·Cũ maiores voluptati deseruiũt·minoribꝰ lasciuie frena laxant a tãto licentiꝰ hostis ad feriẽdũ occupat·qñto hij q̃ pro cultis intercedere poterãt voluptati vacãt·hec ille·

¶ 32° p ineptitudinis exaltacõez·Procurãt em pntes p filijs ineptis a nõ ꝑ doneis ecclesiastica benefitia·Vñ Jeroꝰ in quadã epla dicit·Ruĩdã ñ queũt eos in eccia cõlũnas erigere·quos phis ꝺgnoscũt eccie ꝓdesse·ꝫ quos vel ipi amãt vel q̃ tũ fũt obsequijs delimti vel p q̃b⁹ maioꝝ q̃spiã rogauerit a ut deteriora taceã qui ut derici fierẽt mũeribꝰ ipe trauerũt·hec ille·Procurãt em ut filij habeãt curã mille aiaꝝ q̃ ñ sufficerẽt ad custodiã·10·pecudũ·iõ edifitia eccia a monasteriorũ ruũt·quia suas domos ampliare a ornare satagũt

¶ 31° p prauã intẽcõez·Procurãt em q̃dã p filijs bñfitia ecclesiastica cũ intẽcõe·ut qñ erũt magni a icrassati dẽt eis vxores a sic renũtiẽt bñficijs a iõ ñ adiuuãt paupes nec ꝺfuãt bõ bñfitioꝝ·vñ Ezech·3ꝯ·ca·ve pastoribꝰ isrl q̃ pascebãt semet ipsos·lac cõedebatis·lanis opiebamini·qđ crassuz erat occidebatis·gregẽ aũt meũ ñ pascebatis·

¶ 30° p falsaz estimacõez·Nõ sufficit parẽtib⁹ ꝓcurasse vnũ bñfitiũ·ꝫ ꝓcurãt·ꝯ·aut·¶· estimãtes q eis liceat·q bñ exp̃edũt·aut q ponũt vicariũ aut q nobiles fũt·Vñ Greg⁹·omel·18·dicit sic· q̃d nos o pastores agim⁹ q̃ et mercedẽ ꝺseq̃mur et tñ oparij nequaq̃ sum⁹·Fruct⁹ q̃ꝑ e sãcte ecclesie in stipẽdio q̃tidiano pcepim⁹·ꝫ tñ p ecna eccia minime in p̃dicacõe laboramus·Pensem⁹ cui⁹dãnacõis sit sine labore h pcipe mercedez laboris·Ecce ex oblacõe fideliũ viuim⁹·ꝫ q̃d p aiab⁹ fideliũ laboramus·¶ Illa in nrm stipẽdiũ sumimus que p redimẽdis pctis suis fideles obtulerũt nec tñ ꝺtra pctã eade vel oroms studio vel p̃dicacõis ut dignũ est imfudam⁹ ac̃·¶ 34° p mẽdacem testificacõem·Procurãt parẽtes p filijs bñfitia p falsã ꝺmẽdacõez·s·q hñt tẽpus a etatẽ sufficienteñ iurãdo a testificãdo mẽdaciter ꝓpt q̃d vnus gartio p̃ponitur multis venerabilibus ãtiq̃s q̃s deridebit a tractabit tãꝫ suos a tãde expellz eos ut liberi⁹ faciat q̃d velit·Vñ Crisoꝰ·liº 2° de ordine sacerdotali dicit·Si q̃ vult alterꝫ ad officium sacerdotale p trahere sufficẽ ñ iudico testimoniũ q̃d opimõe collegerit·ꝫ cuz fauore illi⁹ bone opinionis etiaz ipse aĩus eius q̃ eligitur noscat diligẽter·¶ 38° p adũsaz execracõez·Parẽtes imprecãtur alioñ filijs mala q̃ euemũt·Vñ Señ epla·6o·ad Lucillũ dicit·Jã nõ admiroꝝ si oĩa nos a p̃ma puericia mala sequũt·Inter execracões pretũ creuim⁹·fraudiãtq̃ dij nr̃az p nob⁹ voꝝ g̃ tuitã·hec ille·Et 8 cũ·3·ca·ꝺr·Bñdictio patris firmat domũ filioꝝ·maledictio autẽ matris eradicat fũdamẽta·honora pẽz tuũ ut supueniat tibi bñdictio·¶ 39° p voti exauditiõez·Parẽtes ei pleruq̃ optãt filijs q̃d melius foret nõ impetrasse Vñ Señ·epla·31·dicit·Surdũ te pntib⁹ tuis praesta·bono aĩo·male precãt·Et si vis eẽ felix ora deos ne q̃d tibi ex hijs q̃ optãt veniat·Nõ sunt bõ q̃ in te volũt ꝯgeri·hec ille·ut pspitas mũdi ac̃·

¶ 29° p erroꝝ assuefactiõez·Vñ Tulius liº 3° de tuscul·questionib⁹ dicit·Sũt em ingenijs nr̃is seina innata virtutũ q̃ si adolescẽ liceret·etiã ipsa nosmet ad beatã vitã natura p duceret·Nũc aũt ut editi in lucẽ a suscepti sum⁹ in oĩ ꝺtinuo prauitate a erroꝝ puertitate vsati sum⁹·ut pene cũ lacte nutricis errorẽ suxisse videamur·hec ille·Maximus error ẽ spoliaẽ parẽtes·expellere eos de domo·mitere eos ad hospitale·vexare ipsos·ip̃operare ipsis bñfitia exilia a pussima·Sed hec oĩa cõtigũt aut ꝓpter malitia filioꝝ·aꝰ ꝓpter puerũ amore pntũ ad filios quã pusitatez deus in hac vita sic punit·vñ cũ Cam deridẽte maledicũt·Gen·9·ca·Cũ Jacob cõtristato psonaliter affliguntur· Gen·37·¶ Post hãc declaracõez dixit scus Thomas amẽ devote·O aĩa simplex iaz potes intelligere q̃ necessaria sit obseruacõ honoris pentum quã deus sic districte precepit·Ne tñ Belial gloietur in arguciis suis dicẽdo te quo pacto illi rñdeas·¶ Ad p̃mũ dic q homo iõ ab alijs opibus abstinet die sabbati·ut vacet opib⁹ ad dei fruitutẽ ptinẽtib⁹·Jñ ẽ q Josis·8·ꝺr·Circũcisionez accipit hõ in sabbato ut nõ soluat lex Moysi·Et Matth·12·Intrãt sacerdotes sabbatis in tẽplum a ñ violant sabbatũ a corpalr sabbato opant a sine crimine fũt·Etiã sacerdotes circũferẽtes archã nõ tñs gredebãt preceptũ de obſuacõe sabbati·Simlit op⁹ corpale qđ ptinet ad cõſuãdũ salutẽ ꝓxĩ corpis ñ violat sabbatũ·Nõ em ẽ cõtra obseruãtiã sabbati q̃ aliq̃s cõedat vel aliq̃d hmõi fatiat q̃ salus corpis ꝺseruat·silr opus corpale qđ ordinat ad salutẽ corpalẽ alteri⁹ nõ ẽ cõtra obseruãtiã sabbati·Vñ Joh·5·dic dñs·Mihi ibignami qr totũ hoiez sanũ feci in sabbato· Silr etiaz op⁹ corpale qđ ordinat ad imines dãnũ rei exteriꝝis vitãdũ nõ violat sabbatũ·Matth·12·Quis ex vob q̃ habz vnã ouẽ ac̃·Vñ nũq̃ absoluebãt indei ab obseruãtia sabbati· ꝫ erãt aliqui casus pticulares in q̃b⁹ ad obſuãtiaz nõ tenebãt·Jta ẽ etiã de honore pntum·ut dictũ est

Ad secūdū dic q̄ in casu dñice passiōis instabat necītas maior. s. vtis mūdi redēptio q̄ particularis necītas mūs. etiā mīsteriū xp̄i erat necītatis vniuersalis a io p̄ferendū erat oi affectōi pentū. ꝫ mīmisteriū p̄uate p̄sone religionē intrare volētis nō est necītatis. ꝫ supererogacōnis. Ad tertiū dic q̄ Greg⁹. exponēs illud vbū dñi. Luc. 14. Si q̄s venit ad me et nō odit p̄rem suū ac̄. nō p̄t esse me⁹ discipulus dicit sic. Parētes quos aduersarios in via dei patimur: odiēdo a fugiēdo nescire debem⁹. Si g̃ parentes nīi nos puocāt ad peccā dū a abstrahāt nos a cultu diuino: debem⁹ q̄tū ad hoc eos deserere a odire a hoc mō dicūtur leui te suos cosanguíneos ignorasse. Deut°. 33. q̄ pdo la scōm mādatū dñi nō recepunt. ut hēt Exo. 22. Jacob⁹ a Joßes laudāntur ex hoc q̄ secuti sūt dī nū dimisso pente nō q̄ eoz p̄ puocaret eos ad malū. ꝫ q̄ aliter estimabāt ip̄m posse vitā trāsigere: ipsis sequētib⁹ xp̄m. Ad quartū dic q̄ dominus io phibuit discipulū a sepultura p̄ris. q̄ sicut Crisos. dicit. p hoc euz a multis malis dñs eripuit. puta luctib⁹ a motib⁹ a alijs hmōi que expectāt post sepulturā mortui. necē eāt testamēta scrutari a hereditatis diuisionē a alia hmōi a precipue q̄ alij erāt q̄ cplere poterant hui⁹ funeris sepulturā. Vel sicut Amb°. expomit sup Luc. discipulus ille nō peciit q̄ p̄rem iā defunctū sepeliret. ꝫ adhuc viuētē in senectute sustētaret vsq̄ dū sepeliret q̄ dñs nō ocessit. q̄ erāt alij q̄ eius curā hēre poterāt: linea pentele astricti. Tunc aia grās agēs deo a suis doctorib⁹ de tā celebri declaracōe: cosolata abiit domū in pace Amē.

Feria. 7. tertie dñice quadragesime.
Sermo. 23⁹. de Conscia bona a mala.

Non sinebat ea loqui. Luc. q. cap°. Podie aia simplex fidelis a deuota saluti sue intēta accessit ad ecclesiaz a audiēs missaz. tā ex lectōe ep̄he Jere. 4. ca. q̄ ex euāgelio aduertit vnā coclusionē valde notabilē. s. Conscia recta cōtra p̄ceptū p̄lati a superioris obligat simplicit a p fecte. licet oscia erronea obliget in indiuiduis⁹ otra p̄ceptū prelati scōm q̄d a ip̄fecte. Rō istius⁹ oclusionis est illa. Nā oscia obligat ad aliquid faciendū vel nō faciēdū. nō virtute ꝑpria. s. hac racōne. q̄ sibi videt. ꝫ vtute p̄cepti diuini. s. hac racōne q̄ p̄ceptū dei est. vel scōm legē nature. vel scōz legē scriptaz. vñ ex vtute precepti diuini obligat in q̄tū dictat hoc ut p̄ceptū a deo a io dictamē cōscie plus obligat q̄ preceptū prelati sicut preceptū diuinū in cuius⁹ virtute obligat. Exēplū si preceptum regis nō puenīret ad p̄lm nisi mediāte aliquo p̄cipe. si p̄ceps diceret hoc ē preceptū a rege. q̄uis nō eēt verū dictū suū. obligaret tñ tā q̄ preceptū regis. ita q̄ otēptores penaz merēnt Vnde cū preceptū diuinū magis obliget q̄ preceptū prelati. ymo etiā cōtra preceptū prelati: seq̄t q̄ oscia magis obligat q̄ preceptū prelati eo q̄ ipsa ē tā q̄ nūtius a testis diuini precepti. Sz otrā preceptū prelati oscia recta obligat simpliciter a p fecte. Simpliciter q̄dē q̄ ei⁹ obligacō auferri n poterit: cū sine p̄cō depmi n possit talis oscia. Nā oscientia ē quoddā dictamē rōnis Illud g̃ q̄d est p ipsaz dictatū si est in se bonū a ex indicio rōnis apparet bonū. si fiat bonū est. si vero nō fiat malū est. Perfecte aūt q̄ oscientia recta nō solū hoc mō obligat ut ille q̄ eā nō sequit̄ p̄cm incurrat. ꝫ etiā ut ille q̄ eaz oseq̄tur imunis sit a p̄cō q̄tūcunq̄ preceptū prelati a superioris sit in otrariū. Cōscientia aūt erronea obligat in indiuiduis⁹ cōtra precep tū prelati scōm q̄d a imp fecte. Scōm q̄d. q̄ nō obligat in oēm euētuz. ꝫ sub cōdicōe. s. durāte tali oscia. Si enim cōscia dictet aliq̄d esse faciendū q̄d in se osideratū nō est bonū necessariū ad salutē. ꝫ apprehēdit ut bonū. puta si q̄s hēat oscīaz furandi ut pascat p̄rez suū Et cū nō obliget n scōm q̄ est bonū: nō obligat p se voluntas ad hoc. sed scōm q̄d. s. rōne apprehēsionis q̄ iudicat bonū. q̄ piū videtur a iustum. Ideo si fiat q̄d est scōm se malū q̄d rō a cōscientia errās iudicat bonū. p̄cm nō euitat q̄ p̄t aliquis a debet talē oscientiā deponere. aduertēs q̄ nō sūt fatiēda mala ut veniāt bona. vñ. 19. q. 1. ca. Forte aliquis cogitat a dic. Multi sūt xp̄iani diuites auari a cupidi. Non habeo p̄cm si suū illis abstulero a paupib⁹ dedero. Vñ em̄ illi mil homi agūt. mercedē habere potero. Sed hmōi cogitacō ex diabolī calliditate suggerit̄. Nā si totū tribuat q̄d abstulerat. addit poti⁹ p̄cm q̄ minuat. hec ibi. Si aūt nō fiat malū q̄d oscientia errās dictat p̄cm incurrit̄. q̄ nō seq̄tur illud q̄d apprehendit̄ sub rōe boni. Imp fecte aūt q̄ oscientia errās obligat q̄tum ad hoc q̄ ille qui eaz nō seq̄tur p̄cm incurrat. nō aūt q̄tuz ad hoc q̄ ille q̄ eaz sequit̄ p̄cm euitet. precipue cū preceptuz prelati sit in otrariū ita tñ q̄ ad illud indifferens preceptum prelati obliget. puta si prelat⁹ precipet tibi ieiunare in casu quo aliter nō obligaris a oscientia errās dictaret tibi hoc nō eē faciendū. Tūc in tali casu peccas. siue facis. q̄ cōtrā oscientiā agis. siue nō facis q̄ prelato iobedies es. Magis aūt peccas si otra oscientiā agis: durante q̄d oscientia dictat cū pl⁹ obliget q̄ preceptū prelati. Nā vinculū spūale fortius est q̄ corpale Et intrinsecū q̄ extrinsecū. ꝫ oscientia ē vinculuz spūale intrinsecū. prelacō aūt ē vinculū corpale extrinsecū. q̄ prelacō gerit̄ scōm tpalez administracōez. vñ cū ad eternitatē ventū fuerit. euacuabit̄. ut hēt ex glō. 1. Cor. 2. Ideo magis obediendū est oscientie q̄ prelato. Sciendū q̄ ad pfectionē opabiliū ab hoīne ocurrūt. q̄. Primo finderesis. Nā inter creaturas talis est ordo. ut p̄mo sit angelus. Sc° rōnalis aia. Angelus simplicit incorpore⁹ est nec corpi vnitur. io ogmicō debita sue nature est ut simpliciter sine inq̄sicōe veritatē apprehendat ꝑter q̄d natura intellectualis noīatur. Aia vero rōnalis corpi oiūcta ē. io ogmicō debita sibi scōm ordinē sue nature est ut a sensibilib⁹ in intelligibilia p̄cedat a ad cognicōez vitatis

pūemiat mq̄ficōe p̄cedēte. Et tñ in ipa aliq̄lis pticipatio v̄tutis intellectualis ſm quā aliquā veritatē ſine mq̄ficōe apprehēdit. qz angelo in ordine creaturaz otiguaſ Inuemſ āt in angelo duplex ogmitio. ſ. ogmitio ſpeculatiua q̄ ipaz recū veritatē ſimplr a abſolute intuet. a practica tā ſm pHos naturales q̄ poſuerūt angelos motores orbiū et oēs formas naturales p̄exiſtere in eoz ogmicōe q̄ ſm theologos q̄ ponūt angelos deo in officijs ſpūalib⁹ miſtrare ſm q̄ offitia ordines diſtiguūtur. Vñ etiā in natura hūana imq̄tū attīgit āgelicā oportet eē ogmicōez veritatis ſubito a ſine inq̄ficōe a in ſpeculatiuis a ī practicis. Sicut g̈ amē hūane ieſt q̄dā hītus naturalis q̄ p̄ncipia ſpeculatiua ſciaz ognoſcit quez vocam⁹ intellectū p̄ moz p̄ncipioz. ut cuz intelligim⁹ q̄ ipoſſibile eē idē ſimſ eē a nō eē a de q̄libet or altez otradictorioz incōplexoz a de nullo eoz ābo. Et oē totuz ē maiꝰ ſua pte. Et ſi ab eq̄lib⁹ eq̄lia demas q̄ rema nēt fūt eq̄lia. Sic in ipſa aīa ē q̄dā hītus naturalis p̄moz p̄ncipioz opabiliū q̄ fūt vlia p̄ncipia iuris naturalis quē vocam⁹ ſinderesim. dicit em̄ Aug⁹. liº de libero arbitrio. In naturali iudicatorio q8 nos ſinderesim dicim⁹. aſſunt q̄dā regule a lumīa v̄tutū vera a incōmutabilia. In hac em̄ ſindereſi otinēt quedā que ptinēt ad racōnes etnas. ut hoc q8 ē deo eē obediendū. quedā vero q̄ ptinēt ad rōes inferiores. ut pote ſm rōez eē viuē dū a hec ſindereſis vocaſ ſcintilla. qz ſic ſcintilla ē modicū q̄d ex igne euolans. ita ſindereſis ē quedā modica pticipacō intellectualitatis reſpectu ī tellectualitatis angeli. p̄ter ea ſupioz ſcintilla 8r qz in natura rōnali ſupmū ē. Vñ Hiero⁹. ſup Eze ch⁹. dic. q̄ p aq̄laz figūrat q̄ cetera aīalia ī volando trāſcēdit. ita ſindereſis trāſcēdit v̄im rōnalez q̄ p hoiez deſigūrat a ocupiſcibilē q̄ p vitulū a iraſcibilez q̄ p leonē. Ex hoc ſequūſ. q. oduſiones. Ꝑ ma oduſio ſindereſis ſimplr a ſm ſe extīgui ñ potest nec peccare. Ptz qz natura in oib⁹ ſuis operib⁹ bonū intēdit a ofuacōez eoz q̄ p opacōez natuē fiūt a iō ī oib⁹ natuē opib⁹ ſp p̄ncipia fūt p manētia a imutabilia a rectitudinē ofuātia. p̄ncipia em̄ manē oport. ut 8r. i. pHicoz. ñ em̄ poſſz eē aliq̄ firmitas vel certitudo ī hīs q̄ fūt a p̄ncipiis. ñ ipſa p̄ncipia eēnt firmē ſtabilita. Et inde eſt qz oīa mutabilia reducūſ ad aliq8 p̄mū imobile Etiā oīs ſpeculatiua ogmicō deriuaſ ab aliq̄ certiſſima ogmicōe circa quā errare ē ñ pōt q̄ ē ogmicō p̄moz p̄ncipioz vlīū ad q̄ oīa alia ogmita exaīnāſ a ex q̄b⁹ oē vez approbaſ a oē falſū reſpuiſ in q̄b⁹ ſi aliq̄s erroz poſſet accidē nulla certitudo in tō ſequēti ogmicōe inueniret. Ita etiā ī opib⁹ hūanis ad hº qz ī eis aliq̄ rectitudo eē poſſit oportet eē aliq8 p̄ncipiū p manēs q8 rectitudinē imutabilē hēat ad q8 oīa opa exaīanē. ita qz illō p̄ncipiū p manēs oī malo ēſiſtat a ōmi bono aſſentiat a hoc ē ſinderēſis cuiꝰ offitiū ē remurmurare malo a idīnaē ad bonū. Hoc ei lumē ē de natura ipi⁹ aīe. cū p hº ſit ītellectual. de q̄ h mie 8r i p̄s. Hiḡtū ē ſup n. hu. vu. t. do. Rō. ſ. noꝰ bō oñdit. hec em̄ ē tñſio ad id q8 dixerat. q̄s oñdit nob bō.

Secūda oduſio. Sinderēſis ī dānatis extīgui ñ potest. Ptz qz malū ē p̄ter naturā. iō nil phibet indiacōez ad malū a bīs remoueri. ſ bonū a indiacō ad bonū oſeq̄t ipſā naturā. vñ ipſa natuā manē te ñ pōt indiacō ad bonū tolli etiā a dānatis. In p̄ctis ei p̄fūdiſſimū locū tenet deſpacō q̄ ē p̄ctm̄ in ſpm̄ſcm̄. ſ in deſperatis ſinderēſis ñ extīguiſ ut pz p Hiero. i glō. Ezech. i. vbi dic. qz nec etiā i Caym ē extīcta. quē tñ oſtat deſpatū fuiſſe. p hº qz dic Gen. x. Maioꝛ ē iniq̄tas mea q̄ ut veniaz merear. vñ in dānatis manet naturaliū indinacō q̄ hō naturaliē vult bonū. ſ hec indiacō ñ dic actū aliquē. ſ ſolū ordinē nature ad actū. B āt ordo a habilitas ī eis nūq̄ ī actū exit ut bonū actualiter velint ꝓpt̄ ꝓpetuū impedimētū obſtinacōis voluntatē ligātis. naturaliū tñ ogmicō manet. iō ſēp manet murmur rōis ot̄ voluntatē q̄ voluntas nūq̄ racōi obedit. pſa. vltio. Vermis eoz ñ morietur a ignis extīnguet de vme oſcie. ſm Aug⁹. q̄ ē remorſus oſcietie Sz remorſus oſcie cāt ex hoc q̄ ſinderēſis remurmurat malo. iō ſeq̄t a ignis eoz ñ extīgueſ. ptz de diuite epulone dicēte. Habeo em̄ quinq̄ frēs mitte lazaz ad eos ut teſtet illē ne a ipſi veniāt in hūc locū tormētoz. In quo ſinderēſis q̄ tū ad inſtinctū bonī a diſplicētiam mali culpe abſolute cōſiderate erat extīcta. ſicut in dyabolo a in alijs dānatis. ſm vero q̄ culpa ordinat ad penam. ſic ſinderēſis ñ erat in eo extīcta. q̄ hēbat diſplicētiā mali in collacōe ad penā. Tertia oduſio. ſm derēſis ī ifidelib⁹ extīgui ñ pōt. Ptz qz ſicut lumē naturale intellect⁹ ñ ſufficit in ognoſcēdo ea que fūt fidei. ita nec ñ ſufficit ī remurmurādo hijs q̄ ot̄ fidē fūt niſi lumine fidei adiūcto. iō ſinderēſis manet in ifidelib⁹ ut regula q̄tū ad lumē naturale. Sed q̄ lumie fidei excecati fūt ñ remurmurat eoz ſinderēſis hijs que cōtra fidē fūt. Cū em̄ in aliq° ſilogiſmo cōduſio falſa inducit ex duab⁹ p̄poſi cōib⁹ q̄rū vna ē vera alia falſa: p̄ctm̄ oduſionis ñ attribuit p̄poi vere. ſ p̄poi falſe. Iō in illo arbitrio quo occiſores apl'oz arbitrabāt ſe obſeq̄ū p̄ſtare deo. Joh. 16. ca. Pctm̄ ñ p̄uenichat ex vlī inditio ſinderēſis. ſ. q̄ ē deo obſequēdū. ſ ex falſo inditio rōis ſupioris q̄ arbitrabaſ occaſionē apoſtoloz eē bīplacitā deo. Vñ p actū ſinderēſis ñ indinabāſ ad p̄ctm̄ etiā in hereticis ñ remurmurat oſcia eoz ifidelitati p̄pt errorē q̄ ē in rōe ſuperioi eoz. Ex q̄ ocūgit q̄ inditiuz ſinderēſ huic pticulari opi ñ applicet. In vlī em̄ inditiū ſinderēſis in eis manet. qm̄ iudicāt malū eē ñ credē hijs q̄ a deo dicūt. in hoc āt errāt ſm ſuperioꝛē rōez. q̄ non credūt hoc eē a deo dictū. g̈aē. Quarta oduſio Sinderēſis in p̄ctōrib⁹ ñ pōt extīgui. Patz qz ille q̄ habz hītū alicuiꝰ vicij. ē q̄dē corrupt⁹ circa p̄ncipia opabiliū ñ quidē in vlī. ſ in pticulari opabili. ſ. inq̄tū p habitū vicij deprimit rō ne vnū ſale inditiū ad pticulare opabile applicet in eligē do p̄s. Corrupti fūt a abhōiabiles facti fūt. Glō. corrupti. ſ. oī lumie rōis p̄uatia p hūc mod ipi⁹ in p̄fūdū p̄ctōz remēs otemnere 8r. p̄ſ. 13. ca°.

Si ei a pcõre quereret: vtũ bonũ eẽt fornicari di ceret q nõ. ß ꝑter ĩclinacõem hĩtus ↄtrariꝫ defi cit ab vmũsali iudicio. Judicat emꝫ hoc eẽ p se bo nũ ut cũ muliere delectet. ideo ꝑter ĩclinatiõem habitus a impetũ passionis nõ pcipiat mẽte syn dereſis murmur. qe amia ẽ quasi iebriata passio ne. Vñ etiã si exteriꝰ ↄtrariũ ꝓferat. nõ tñ mens sua interiꝰ ita tenet. Sicut ebriꝫ dicũt verba sapiẽ tum exteriꝰ que tñ interiꝰ nõ intelligũt a est exẽ plũ pbi. ∧. ethicorũ. 12° ad pfectionẽ opabiliuꝫ ab hoĩe cõcurrit racõ supioꝛ a inferioꝛ. Sciendu q racõ ẽ vis intellectiua p quã inuestigãdo a cõ ferendo apprehendimꝰ aliq̃d sub racõne bonⅈ vel mali ↄuemẽtis vel nociui. Duplex ẽ actus rõis. Vnꝰ qui ẽ immediate ab ipa racõne elicitus sic ↄferre de agendis vel scibilibꝰ. Exẽplũ cũ aliquis deliberat de agẽdis ex hoc q aliquid ẽ dõ acceptũ vel diuina lege pceptũ et iste actus ptinet ad ra tionẽ supioꝛẽ. qe ↄsiliũ sumit ex racõnibꝰ eternis a dĩnis que sũt supra mentem a quasi exẽplaria opandi. Aliꝰ actus est eiꝰ cũ deliberat de agẽdis p causas inferioꝛes. utpote ↄsiderãdo turpitudinẽ actus. dignitatẽ honoris. hominuꝫ scandalũ a of fensaꝫ a hmõi a iste actus ptinet ad racõnem in ferioꝛẽ. qe racõ inferioꝛ ↄsiliat ad electionẽ ex ra tionibꝰ tpalibꝰ. s. q est supfluũ a diminutũ: vti le a honestũ a sic de aliⅈs ↄdicõnibꝰ moꝛalibus. Ex quo sequũtur q̃tuoꝛ ↄclusiones. Prima cõclu sio. Peccatũ põt eẽ in racõne supioꝛi a inferioꝛi. pa tet qr iuditiũ racõnis in opabilibꝫ pficit qñ fit re ductio in vltimũ finẽ. tũc emꝫ solũmodo racõ vlti maꝫ sententiaꝫ de opando ↄbita a hec sñia ẽ ↄsen sus in opꝰ a inde est q ↄsensus in actũ attribuit racõni supioꝛi q̃ finẽ vltimũ respicit. ß delectacõ si ue delectacõis oplacetia a ↄsensus attribuit rõni inferioꝛi. Qñ g peccat aliquis in actũ ma tũ ↄsenti endo est pctm̃ in racõne supioꝛi. qñ vero p solam delectacõem cũ aliqua deliberacõne. ẽ pctm̃ in infe rioꝛi racõe. Secũda ↄclusio. Racõ ad pctm̃ deꝺu cit inq̃ntũ p cõpiam ligat. patꝫ nã socrates phi losophꝰ moꝛal volens oñdere q nullꝰ sapiẽs po test peccare arguebat sic. Fortiꝰ nõ vincit ab infir miꝰ. ß racõ est fortissimũ eoꝝq̃ in nob inuenit. ergo nõ põt vinci p ↄcupiscẽtiã ac. Ad hoc tñdꝫ pbus septimo ethicorũ distinguẽs sciam in vni uersalẽ a ptiularem a in sciaꝫ in habitu a in actu a scientiã in habitu distinguit p hoc q habitus põt eẽ solutus ut in sobriⅈs a ligatus ut in ebrio sis. ↄtingit g aliquẽ habentẽ sciam vniuersalem in actu in ptiulari circa qd est opꝰ nõ habere sci entiaꝫ misi in habitu ligato p ↄcupiscentiã vel aliã passionẽ a sic inditiũ racõnis in ptiulari opabi li nõ posse informari scõm vmũsalẽ scientiã a ita ↄtingit errare racõnem in electione a a tali errore electionis oⅈs malꝰ erit ignoraⅈs. q̃tũcũq habe at in vmũsali sciam a p hunc modũ rõ ad pctm̃ deducit inq̃ntũ p ↄcupiscentiã ligat. Tertia con clusio. In racõne supioꝛi põt eẽ pctm̃ moꝛtale a ve niale. patꝫ qr circa racões eternas habet duplicẽ actũ. s. subitũ a deliberatũ. Cũ aũt pctm̃ moꝛtale ñ ꝓfitiat nisi p actũ deliberacõis. tunc poterit eẽ in su pioꝛi rõne pctm̃ veniale qñ ẽ motus subitꝰ. moꝛ tale aũt qñ est motus deliberatus sicut in pcõ inſi delitatis apparet. Potest emꝫ aliq̃d eoꝝ que ad fi dẽ ptinent sub quadã alia racõe subito rõi occur rere añq̃ sup hoc cõsulat vel possit cõsuli lex dei q̃ est rõ eterna. puta cũ q̃s resurrectõem mortuoꝝ subito apprehẽdit ut ipossibile scõm naturaꝫ a si mul apprehẽdendo remittitur anteq̃ tempus habeat deliberandi q hoc est nobis traditum ut credẽdũ scõm legẽ diuinã. talis motus ẽ pctm̃ veniale. Si vero pꝰ hãc deliberacõem motꝰ infidelitatis maneat erit pctm̃ mortale. ß circa rõnes tpales nõ hꝫ rõ supioꝛ nisi actũ deliberatum. qr nõ ferat ad tpalia ñ cõferẽs ad ea rõnes eternas. Vñ q̃tum ad ista si sint in genere pcti mortalis sp actꝰ supioꝛis rõ nis erit pctm̃ mortale. si aũt sit in genere pcti ve alis erit pctm̃ veniale. ut ptꝫ cũ quis ↄsentit in ver bũ ociosũ. Quarta cõclusio. Pcta mortalia delẽt p oꝛoꝝ dñica a tunsionẽ pectoris. Ptꝫ p scm̃ tho mã in questionibꝰ de veritate. q. 17. ar. 5. Ad pri mũ dicẽdũ q sicut Augꝰ. dicit in enkiridion. oꝛo dñica. tũsio pectoris a alia hmõi. nõ solũ delenda pcta venialia valent. ß etiã ad remissionẽ moꝛta liũ q̃uis nõ ita sufficiãt ad delectõem moꝛtaliũ sic sufficiũt ad delectõem venialiũ. Et ꝑma secũdæ. q. ∧5e. ar. 8. Ad sextum dicẽdũ. q oꝛo dñica nõ solũ di cẽda est ↄtra venialia pcta. ß etiã ↄtra moꝛtalia dicit emꝫ Augꝰ. liº 12. de trinⅈ. De talibꝰ q̃ cogita cõibꝰ. s. cõsensus in delectationẽ venia petẽda est pectusq̃ pcutiendũ et dicendũ. dimitte nob debi ta nostra. aliter emꝫ ↄsensus in delectationẽ eẽt so lũ pctm̃ veniale a nõ moꝛtale qđ nõ est verũ. Vltº ad pfectionẽ opabiliũ ab homine ↄcurrit cõscia que est applicacõ cuiuscũq habitꝰ vel cuiuscũq noticie ad aliquẽ actũ pticularẽ. Applicat aũt ali qua noticia ad aliquẽ actũ dupliciter. Vno modõ scõm q ↄsiderat an actus sit vel fueit. scõm q di cimur hĩe cõsciaꝫ alicuius actꝰ inq̃ntũ scimꝰ illũ actũ eẽ factũ vel nõ eẽ factuꝫ sicut est in cõi vsu lo quẽdi. qñ dr hoc nõ esse factũ cũ cõscia mea sit. ne scio vel nescivi an hoc factum sit vel fieret a scõm hũc modũ loquẽdi intelligit qđ dr. Gen. 42. ca° Nõ est in ↄsciẽciis nũs q̃s peccatã posuerit i fac tis nũs. Et Eccle. ∧° ca. dr. Scit cõscientia tua q tu crebro maledixisti aliⅈs. Alio mõ noticia applica tur ad actũ ut sciat an actus sit rectus vel nõ. Cõ scientia emꝫ habet ser actus. Primꝰ est testificari. Cũ emꝫ applicat scia vel noticia ad actũ ut sciatur an factũ sit ẽ applicacõ ad actũ pticularẽ noticie sensitiue ut memorie p quã recordamur eiꝰ q dr fa ctũ est vel sensus p quez hũc actũ pticularẽ quez nũc agimus pcepimus. Ro. 9° ca° testimonium mihi phibente cõscia mea in spũ sancto. qm̃ tristitia est mihi magna a continuꝰ dolor cordi meo. 2° actus est instigare vel inducere. scõm emꝫ q appli cat scientia ad actũ ut dirigẽs in ipsũ. sic dr ↄscien tia instigare. Vñ Origen. dicit. q cõscientia ẽ spũs corrector et pedagogꝰ aie sociatus. quo sepat a malis a adhereat bonis. 3° actus est ligare. Sicut

em̃ ex impio tegis vel dñi nō ligaꝫ aliq̃s mīsi ipe tiū atūgat ipsū cui ipaꝫ quē attingit p sc̄iaz. Vñ nullꝰ ligaꝫ p p̄ceptū aliqđ mīsi mediāte sc̄ia illius p̄cepti. iō ille q̃ nō ē capax noticie p̄cepti. sicut pueri. amētes ⁊ ignorātes nō ligaꝫ ñ q̃tenꝰ tenetur scire p̄ceptū. Si āt nō teneaꝫ scire nec sciat. nullo mō ex p̄cepto ligaꝫ. Eadez aūt virtus ē q̃ p̄ceptū ligata q̃ ꝺsc̄ia ligat cū p̄ceptū ñ liget mīsi p virtutē sc̄ie. nec sc̄ia mīsi p virtutē p̄cepti Vñ cū cōsc̄ia mihil aliud sit q̃ applicatio noticie ad actū. ꝺstat q̃ cōsc̄ia ꝺr ligare vi p̄cepti ꝺmi. Origeñ. sup illud Rō. 9. Oē qđ nō est ex fide. ꝺic. Vult apl̄s ut mihil dicaz. mihil cogitē. mihil agā mīsi fm ꝺsc̄iaz. Vel qꝰ actꝰ ē accusare fm q̃ sc̄ia applicaꝫ ad actū p modū exaiacōis eoz que iam acta fūt. utpote qñ illud qđ factū est iueniꝫ ꝺiscordare a sc̄ia a qua exaiaꝫ. Cōsc̄ia em̃ ē naturale iudicatoriū. ut Basilius dicit. Vel actꝰ ē defendere vel excusare. s. qñ illud qđ ē factū ꝓcessisse fm formā sc̄ie. Qꝰ actꝰ est remordere. fm q̃ p ꝺsc̄iaz iudicamus q̃ illud qđ factū ē nō sit bñ factū. Vñ ꝺscia tūc repreh̄ēdit nos ⁊ ista repreh̄ēsio est remorsus ꝺsc̄ie. tūc em̃ ꝺsc̄ia ē index demōstrās q̃ penas q̃s patimur iuste ⁊ digne p p̄ctis nr̄is patimur. Ex quo infero. 2. ꝺclusiones. Prima ꝺclusio. Error cōtingit i ꝺsc̄ia ꝓpt errorē rōis superioris vel inferioris. Patz nā pbs. 6. ethicoz dicit. q̃ rō in eligēdis et fugiēdis q̃busdā silogismis vtiꝫ. in silogismo āt est triplex ꝺsideraco. scdm tres ꝓpones ex quarū duab⁹ tertia ꝺcludiꝫ. dū rō ex vnīb⁹ principijs circa p̄ticularia inditiū assumit ⁊ q̃ vnīa p̃ncipia iuris ad finē resim p̄tinēt. racōes āt magis appropāte ad opꝰ p̄tinēt ad hītus q̃b⁹ racō superior ⁊ inferior distinguūt finē resis in hoc silogismo ꝓponit maiorē. racō superior ⁊ inferior ꝓponit minorē. ⁊ ꝺscia ꝓponit ꝺclusionē elicitaz. Exēplūz. finē resis ꝓponit hāc ꝓpōz. Oē malū ē vitādū. Rō superior hāc assumit. Adulteriū ē malū. q̃ lege dei p̄hibitum Rō inferior istā eādē assumit. q̃ ē malus cui sit iunctū ⁊ inhonestū. ꝺclusio āt que ē. Adulteriū esse vitādū ad ꝺsc̄iaz p̄tinet. Sz ꝺscia p̄t erraꝫ ꝓpter errorē rōis. Exēplūz si dicaꝫ. nulla formicacō ē cōmittēda in hoc inditiū rōis p̄fectū est. dein de ꝓponaꝫ ista. Oīs formicacō ē delectabilis sub q̃b⁹ duab⁹ assumaꝫ ista p̄ticularis. s. accedere ad hanc mulierē est formicacō. si rō sit fortis ut nec etiaz p̄ticulari passione vincaꝫ. ꝺscientia ꝺcudet ꝺclusionē negatiuā. s. formicacōez nō ꝺmittē. si āt passione vincaꝫ. ꝺscientia elicet ꝺclusionē affirmatiuā. s. in formicacōe delectari. Jō error accidit i ꝺscientia ꝓpter falsitatē que ē in rōe. Secūda ꝺclusio. Cōsciētia recta simplr ⁊ p se ligat. Patz q̃ ligat in oēz euētū. Si em̃ aliq̃s ꝺsc̄iaz hēat de vitando adulterio. ista ꝺsc̄iaz sine p̄cō ñ p̄t ponere q̃ in hoc ipō q̃ eā deponēt: errādo ḡuiter peccaret ipsa āt manēte nō p̄t actu preteriri sine p̄cō.

Tertia ꝺclusio. Cōsciētia erronea fm q̃d et p accidēs ligat. Patz q̃ ad p̄cepta ligati dicimur. q̃ si ea ñ fuam⁹ p̄ctm̃ incurrim⁹. Vñ ñ ꝓt hoc ꝺscientia ꝺr ad aliq̃d fatiēdū ligaē. q̃si illud fiat ex tali ꝺsciētia bonū sit. ꝫ q̃ si ñ fiat p̄ctm̃ incurriꝫ si videꝫ āt possibile q̃ aliq̃s p̄ctm̃ euadat si cōsciētia q̃ tūcūq̃ errās dicaz aliqđ eē p̄ceptū dei siue sit indifferēs. siue p se malū si ꝺtrariū tali ꝺscientia manēte agē disponat. Quia q̃ tū in se ē habet volūtatē legē dei ñ obseruaē. vñ mōliꝫ peccat. q̃ uis ḡ taꝫ ꝺsc̄ia erronea ꝺponi possit. tam̃ dū manet obligatoria ē. Ille em̃ cui dictat ꝺsciētia q̃ teneaꝫ ad formicādū. ñ est obligatꝰ ut formicacōez sine p̄cō dimittē ñ possit. misi sub hac ꝺcōne si talis ꝺscia duret. hec āt ꝺsciētia remoueri p̄t absq̃ p̄cō. vñ taꝫ ꝺscientia ñ obligat in oēm euētum p̄t em̃ ꝺponi taꝫ ꝺsciētia p cuiꝰ ꝺpositōem vltrix ñ ligaꝫ. Qui em̃ vult vel amat vnū ꝓpꝫ alterū illud ꝓpꝫ qđ amat reliquū p se amat. qđ vero p ꝓpꝫ aliud. q. p accidēs. Sic q̃ amat vinū ꝓpꝫ dulce amat dulce p se. vinū āt p accidēs. Ille aūt qui habet ꝺsciētiā erroneā credēs eaz eē rectā. inheret ꝺscie erronee ꝓpꝫ rectitudinē quaz in ea credit eē. ex hoc seqꝫ talē ꝺsc̄iaz. s. nō ꝓpꝫ errorē. ꝫ ꝓpꝫ rectitudinē quā in ea credit eē. Pctm̃ em̃ principaliꝫ in volūtate ꝺsistit. q̃cūq̃ aūt vult trāsgredi p̄ceptū diuinū habet malaz volūtatē. ḡ peccat. Si q̃ cūq̃ credit aliqđ eē p̄ceptū ⁊ vult trāsgredi hāz volūtatē nō seruādi legē. ḡ peccat. Qui aūt habz erroneā ꝺsciētiā siue in hijs que fūt p se mala. siue in q̃busc̄ūq̃ indifferētib⁹. credit id qđ ē cōtra riū siue ꝺsciētie eē ꝺtra legē dei. ḡ si vult facere illꝰ vult facere ꝺtra legē dei ⁊ ita peccat. ḡ ꝺsciētia q̃ tūcūq̃ erronea obligat ad p̄ctm̃. vñ cōsciētia de circūcisione obseruan da etiā post tēpus gratie reuelate obligabat. Gal. 5. ca°. Testificor oī circūcidēti se. qm̃ debitor est vniuersē legis faciende Sed talis ꝺsciētia erat erronea. Vñ ibidē dicitur Si circūcidimini mihil vobis xp̄us p̄dest. ḡ ac.

Quarta ꝺclusio. Cōsciētiaz erroneā in p se malis sequēs mortaliꝫ peccat. nō tñ est pplexus. Patet Rā ꝺsciētia erronea errās in hijs q̃ fūt p se mala dictat ꝺtraria legi dei. ⁊ talis ꝺsciētia q̃ dictat dicit eē legez dei. ⁊ iō trāsgressor illius ꝺsciētie q̃si trāsgressor efficiꝫ legis dei. q̃ uis etiā ꝺsciētiaz talez sequēs ⁊ eā op̄e implens cōtra legē dei faciēs mortaliꝫ peccat. q̃ in ipō errore p̄ctm̃ est cui cōtingat ex ignorātia eiꝰ qđ scire teneaꝫ. Ille em̃ q̃ habz cōsciaz erroneā formicādi nō est simplr pplexꝰ. q̃ potest aliqđ facere q̃ facto nō incidat in p̄ctm̃. s. cōsciaz erroneā deponē. ꝫ ē pplexꝰ fm q̃d. s. ꝺscia erronea manēte ab hoc ñ ē icōuenīēs. s. aliq̃ supposito hō p̄ctm̃ vitaē ñ possit. Exēplū. supposita ītēcōe iamis gle. ille q̃ teneaꝫ elemosinā ꝺaē p̄ctm̃ euitaē ñ p̄t. Si ei ꝺat ex tali ītēcōe peccat. Si vo ñ ꝺat trāsgressor debiti ē. vñ stāte erronea ꝺscia p̄ctm̃ ñ vitaꝫ. ꝫ p̄t hō ꝺsciētiā erroneā sicut ⁊ ītēcōez p̄uaz deponē. Jō tyrānī q̃ sāctos occiderūt nō excusāt a p̄cō. licet arbitrarent erronee obsequiū se prestare deo. Joh. 16. Qꝰ ad p̄fectionem opabit ab hoīe ꝺcurrit liberū arbitriū. Nam inditium cōsciētie ⁊ liberi arbitrij conuenīūt ⁊ differūt. Conueniunt in hoc q̃ vtrūq̃ est de actu p̄ticulari. differūt i hoc q̃ inditiū ꝺsciētie ꝺsistit i pura ꝺgnicōe

inditiū aūt liberi arbitrij cōsistit in applicacōne ogmcōis ad effectionē·qđ q̄dē inditiū est inditiū electōis Vñ oscia est de odusione pticulari ogmtiua tm·libex arbitriū est electio affectiua oduſi omis pticularis Tales em̄ fūt oduſiones in opatiuis ut dr·A·ethicoz·Jō cōtigit q̄nq̄ q̄ inditiū libi arbitrij puertit·nō aūt cōscie· ℟ndm cū aliquis examinat aliq̄d qđ est faciendū q indicat quasi adhuc speculando p pncipia hoc eē maluz utpote formicari cū hac muliere q sic inditiū oscie est rectū·Sed q̄n incipit indicare ad agēdū q applicare·tunc occurrit vndiq̄ multe circūstācie cir actū ipm· utpote formicacōis delectatio·ex cuius cōcupiscētia ligat rō:ne eius dictamē in electōne p cūpat q sic liberū arbitriū errat in eligēdo· nō aūt in oscientia·pmo ostra cōscientiā facit q dr hoc mala cōscientia facere imq̄tum factū inditio oscie n cōcordat ꝓterea dicit q̄ libex arbitriū nō sinebat oscientiaz loq̄·vm sua rectitudine pmanere·Hōjs intellectis aīa exiuit ab eccīa vadēs domū cū ꝓposito sequēdi rectā oscientiā q deponēdi erroneaz Et ecce Belial intēdens eā ab hoc ꝓposito reuocaē ait·O aīa simplex q̄ facile decipis taz leuiter credendo Volo tibi oīndere q oscientia erronea in īdifferentib⁹ mīn⁹ obligat q̄ p̄ceptū prelati·℣ pmo sic·Subditus religiosus vouit obedire plato suo ℈ tenet votum reddere pē· Vouete q reddite·℈ tenet plato obedire ostra oscientiā q ita magis prelato q̄ oscīēcie·℣ 2° sic·Prelato sp̄ē obediēdū in hjjs q̄ nō fūt ostra deū·℈ indifferentia nō fūt ostra deū·℈ in eis tenet obedire plato·℣ 3° sic·Ptāti superiori magis ē obediendū q̄ inferiori ut habet i glosa·Rō·9·℈ aīa plati est superior aīa subditi·℈ magis ligatur sb̄ditus ex ipio plati·q̄ ex oscientia ꝓpria·℣ 4° sic·Subditus nō debet iudicaē de p̄cepto plati·℈ magis platus de subditi actibus·℈ subditus iudicaret de p̄cepto plati si ꝓpter suam cōscientiā ab ei⁹ p̄cepto recederet·ergo q̄ tumcūq̄ oscientia ostrariū dictet in indifferentib⁹:magis ē standū p̄cepto prelati·℣ Aīa vero abijt tristis querens q ostulens legū doctores Cui mox obuiauit moyses a q̄ cū ognouisset cās mestitie fue eo q̄ ognoscēret q rectitudo opis ñ sēp sequit rectitudinē oscientie·ait ostās eā· Ego oīndaz tibi rectitudinē oscientie simpliciter esse tenendā testimo quadruplicis legis.s.

℣ Legis Naturalis·
℣ Legis diuinalis·
℣ Legis Propbal·
℣ Legis Hūanalis·

Primo testimo legis Naturalis q hoc q̄druplicitez .s.p rōnes naturales·p pbos morales·p poetas·p exēpla gētiliū·℣ Rñdū ad pmū Sciendū q Cōscia habet q̄druplicē actū· p̄mo ē accusatrix praue trāsgressionis· Si q̄d em̄ prauū dicat vel fiat ī ea oēs defectus scribunt ut postea reuelent q scōm eā in inditio ordēnent·Vñ Señ·li° de moribus dicit sic·Nullū peccatoz tuoz cōsciū magis timueris q̄ teipsū Aliū em̄ effugere potes·te aūt nūq̄·Neq̄tia em̄ ipsa ē sui pena Cōscientiā magis q̄ famā intēde·Falli nāq̄ sepe poteris fama·oscientia nūq̄·hec ille· Sicut aūt caritatiuus accusator primo monet psonā ad ptem q corripit:si se correxerit culpā celat·si vero ꝛēpserit publice p damat in iudicio·Sic oscientia nra in pñti nos corrigit occulte· Si nō correxerim⁹ nos in futuro inditio aduersū nos p̄damabit·Leuit·7·ca·Si aī ma peccauerit·testisq̄ fuerit qđ aut vidit aut cōscius fuit nisi indicauerit portabit iniq̄tatē suaz·℣ 2° est releuatrix nre depressionis·In oi em̄ depssione vel turbacōe terrena osolatur nos oscientia bona·señ li° de moribus·sup et oscientia q̄cq̄d finxerit lingua Et Aug⁹·ut habetur·11·q·3·ca·Quid obest hoi q̄ ex illa tabula vult eū delere humana ignorātia·si de libro viuentiū nō eum deleat iiqua cōscientia·hec ille·℈ 3° oscientia bona est ostruatrix bone possessionis·Vñ Bern̄·sanū vas oscientia q̄ fuandis secretis ydoneū·nullis patēs īsidijs· nullis violencijs cedēs·utpote nec manu nec oculis accessibilis q̄cquid posuero securus fūi·fuabit viuo·restituet defūcto·q̄cūq̄ iero mecū eit· sēp secū ferens depositū qđ ostruandū accepit·siue gloriā siue odusionē p qualitate depoīti·hec ille·Habēs em̄ bonā cartā p quā occupaturus est magnam hereditatē diligent ostruat q p̄cauet ne a tineis l vermibus ofūmat·Sic oscientiā ostruare illesā tenemur·q̄ est carta p quā possessionē regni celestis vendicam⁹ ne a tineis vel vermibus ofūmat· hoc aūt fit dupliciter·p̄mo si frequēter respiciatur q tergat·Discutiam⁹ ergo oscientiā diligent·cogitationes·dicta q facta examinādo ex ꝓplo pauli apostoli dicētis·Act·18·ca· Studeo sine offendiculo cōscia habere ad deū·2° si plimat cedria q̄ ē gūma cedri·dicit ei ysidorus li° 19· ethimologiarū q̄ cedria est resina vel gūma cedri que in ostruandis libris adeo est vtilis ut pliniti ex ea nec tineā patiant nec tpe osenescāt Detimiamus ergo cōscientiā cedria q sāguine xp̄i ī cruce pfusi q̄ fuit ex cedro·Heb·9·ca·sāguis Jhu xp̄i emūdauit oscientias nras ab opib⁹ mortuis·Jdē aūt est p̄dere hereditatē q cartaz hereditatis·ita idē est p̄dē regnū celoz q bonā oscientiā Jdeo señ·epla·9i·dic·sater intra nos spūs sedet·maloz q̄ ac bonoz nro rū obseruator q custos·H put a nob tractatus ē ita nos tractat·hec ille·℣ 4° oscientia bona est vidicatrix fracte pfessionis·Oēs em̄ eiusdē pfessionis sumus·q̄ oscia nra est ymago dei p pfessionem baptismalez ꝓpter virtutē q grām q̄ tunc nob infundit puulis vsu rōis carētib⁹·iō quotiēs ista pfessionē ofringim⁹ oscientia nra vidicat q ēmordet ac pungit nos·Vñ Crisos·sup illud·Reddite que sūt cesaris ac·dicit sic·Numisma cesaris ē aurū·numisma dei homo est·In solidis cesar videtur·in hoibus aūt deus cognoscit·Jdeo diuitias vras cesari date·deo aūt cōscie vre solaz immo cētiaz restuate hec ille·Et señ·epla·10·dicit·sic·sic viue cū hoib⁹ tanq̄ deus videat·sic loquere cū deo tāq̄ hoies audiāt·hec ille· sequēda ē ergo bona cōscia·℣ Rñdū ad pbos morales debem⁹ seq̄ rectitudinē cōscie patet q̄druplicitez·℣ pmo señ·epla 9A·dicit sic·Res dicaz ex q̄ mores estimes vros· Vix quēpiā inuenies q̄ possit apto hostio viuē·

Jamitores ꝺſcia ñra nõ ſuꝑbia oꝑpoſuit·Sic viui
mus ut deꝑtẽꝺi ſit ſubito aſpicꝫ·Quid aũt ꝓdeſt
recõꝺẽ ſeꝙ oculos hoim aureſqꝫ vitare·Bona cõ
ſcia turbã aduocat·mala etiaꝫ im ſolitudine an
xia ẽ atqꝫ ſollicita·ſi honeſta ſũt q̃ facis omẽs ſci
ant·Si turpia·q̃d refert neminẽ ſcire cũ tu ſcias
O te miſeꝝ ſi cõtemis hmõi teſtẽ·hec ille·¶ 2° tuliꝰ
in oꝛone ꝓ Marco marcello diꝯ ſic·Nulla corpis
tñita vis ẽ·que ñ ferro ꝙ viriꝫ debilitari·frangi
qꝫ poſſit·Aim vero vincẽ·ira cũ diã cohibere·victo
riã tꝑare·adũſariũ excellẽ·nõ mõ iacẽtẽ ſꝫ etiaꝫ ã
pliare eiꝰ dignitatẽꝫ·hoc q̃ fecerit nõ mõ ego cuꝫ
ſũmis viris ꝺparo·ſꝫ ſiſimum deo iudico· hec ille·
Hoc aũt fit regimĩe aĩ ꝓ rõẽꝫ ꝙ ꝺſciaꝫ·ꝓterea liº
5° tuſculanaꝝ q̃ſtionũ dicit·Stoici finẽ bonoꝝ
cẽfuerũt ꝺcruẽ nature ꝙ cũ ea cõuemẽter viuẽ·¶ 3°
Valeriꝰ maximꝰ·liº·8°·dicit ſic·Thales interro
gatus an hõim facta deos falleret nec cogitata in
q̃t ut nõ ſolũ manus·ſꝫ etiã mẽtes puras habẽ
vellemꝰ cũ ſecretis cogitacõibꝰ nũs celeſte numẽ
adeẽ crederemꝰ·¶ 4° Boetiꝰ·liº 5°·de ꝺſolacõe diꝯ
Magna vob ſi diſſikare nõ vultis inclita ẽ neceſ
ſitas ꝓbitatis·cũ añ oculos agitis iudicis cũcta
cernẽtis·hec ille·O ia fiẽda fũt ꝺſcia recta·¶ Qñtũ
ad poetas recta ſciẽtia viuẽꝺũ eſt q̃ druplicit·
¶ pº ꝑmoꝝ motuũ repſſione·Vñ Ouidiꝰ·libº·1·
de remedio amoris diꝯ ſic·Terra ſalutiferas her
bas eadẽqꝫ nocẽtes nutrit·Et vticẽ ſepe ꝓxia ro
ſa eſt·Vtile ꝓpoſitũ eſt ſeuas extinguẽ flãmas·
Nec ſuũ vicijs pectꝰ habere tuũ·ꝺũ licet ꝙ modi
ci tãgũt pectoꝛia motus·Si ſapis im pmo limine
ſiſte pedẽ·Opprime ꝺũ noua fũt·ſubice mala ſemi
na morbi·Nã mora ꝺat vires·teneras mora proꝛo
q̃t vuas·Et validas ſegetes qꝫ fuit herba facit
Quas pꝺet latas arboꝛ ſpatiãtibꝰ vmbꝛs·Quo
poſita ẽ pmũ tpe ẽga fuit·Tũc poterat manibꝰ
ſũma tellure reuelli·ſũc ſtat imẽſũ viribus acta
ſuis·Principijs obſta·ſero medicina paꝛatur·Cũ
mala p lõgas ꝺualuere moras·Sed ꝓpera·nec te
venturas differ in horas·Qui nõ ẽ hodie cras mi
nꝰ aptus erit· Vidi ego qꝫ pmũ fuerat ſanabi
le vulnꝰ ꝺilatũ·lõge ꝺãna tuliſſe more·hec ille·
¶ 2° vite moderacõe·Vñ lucanꝰ·liº 2° dicit ſic·im
mota Catonis ſentẽtia fuit·ſuare modũ·ſſinẽqꝫ
tenẽ·naturãqꝫ ſeq̃·patriãqꝫ ipẽꝺẽ vitaꝫ ſſõ ſibi ſꝫ
toti gemitũ ſe credẽ mũꝺo· Hic epulevicijſſe famẽ
magiſqꝫ pẽnates ſbmouiſſe hyemẽ tecto·hec ille
¶ 3° ꝺoꝛꝺi vite vmõe·Vñ ꝓſp liº epigmatũ diꝯ
ſic·Nõ ꝓdeſt cuiq̃ ſolis hõ ꝺicẽ vbis·Si pia mẽs
hẽat qꝫ bñ lingua ſonat·ſſã fari recta miſeꝝ eſt a
viuẽ pue·ꝺãnat nota matuꝝ regula iuſtitie·hec
ille ¶ 4° teſtiũ interi ꝰ obſuacõe·Vñ Tibulliꝰ·liº
pmo diꝯ ſic· Ne tibi celãꝺi ſpes ſit peccare pan
ti·Eſt deus occultos q̃ vetat eẽ dolos·ac·Et Ouidi ꝰ
de arte liº·1·diꝯ·Innocue viuite·numẽ adeſt·Et
Oratius liº ſmonũ diꝯ·Optimꝰ ille ẽ q̃ minimis
vrgetur·Homo facꝰ abvnguẽ·ꝺebet ꝑcauere ab
oi pcto ꝙ grãꝺi ꝙ minimo ac·¶ Qñtũ ad exẽpla
gẽtiliũ Sciendũ ꝙ multi vicii rectitudine lumis
naturalis ꝙ ꝺſcie mutauerũt moꝛes ſuos a malo
in boſtũ Vñ im pſ·ꝺicit·Multi ꝺicũt q̃s oñꝺet no
bis bona·Signatuꝝ eſt ſup nos lumẽ vultus tui
ꝺñe·q̃i ꝺicat·Lumẽ racõis qꝫ i nob eſt· itñtũ po
teſt nob ꝺõ oñꝺẽ ꝙ etiaꝫ voluntatẽ noſtrã regula
re·imo ꝓptũ eſt lumẽ vultus tui ꝙ a vultu tuo ꝺeriua
tũ·Et Valeriꝰ·liº 6° ca·9·diꝯ ſic·Multũ aiꝰ hoi
nũ ꝙ fiꝺutie aꝺicere ꝙ ſollicitudis detrahere põt·
moꝛũ ac fortune im ꝺaris viris recogmita mutacõ
ẽ cũ alioꝝ fortunas ſpectãꝺo ꝙ ex cõꝺicõe abie
cta atqꝫ ꝺeſpecta: emerſiſſe ꝺaritatẽꝫ videam ꝰ· q̃d
aꝺerit quin ꝙ ipſi meliora de nob ſẽp cogitemus
Memores ſtultũ eẽ ꝑpetue infelicitatis ſe põãna
re·ſpem vero que incerta q̃qꝫ fouetur recte·certam
in deſpacõeꝫ ꝺuertere·Vbi põt·ꝙ·exẽpla ¶ pmũ
eſt de Manlio torq̃to q̃ in iuuẽtute fuit hebetis at
qꝫ obtuſi cordis·ut ꝺomeſticis et rei publice vti
bus inutil oĩno videret·in preſſu vero etatis ad
tãtaꝫ virtutẽ ꝺeuemit ut patrẽ ſuũ reũ a ſẽtẽtia fe
renda ꝙ piculo ſubeũꝺo literauerit·In hoc credo
fortune nubilo adoleſcẽtie otẽptu p fuſũ· quo ſe
nectutis deus lutiꝺiꝰ emiteſceret·ſſã patriã a bel
lo latio põſſaꝝ ſpetioſſimo triũpho recreauit·
¶ Secũꝺũ exẽplũ ẽ de Scipione affricano q̃ diſſolu
tiſſime vite im primis adoleſcẽtie annis fuit·puta
laſciuie ꝙ furori ꝺeditus·ſꝫ moriꝰ in melius mu
tatis deũcit Cartagimẽ ꝙ otinẽtiſſime vixit·Quẽ
ꝺij immoꝛtales nasci volu erũt·ut eẽt im quo vtus
p oẽs nũeros hoiꝰ efficacit oñderet·¶ Tertiũꝝ
exẽplũ eſt de Quito fabio maxio q̃ in adoleſcẽtia
fuit ita vitioſus ꝙ infamis ut oẽs vitarent eius
ꝺſortiũ·ꝫ poſtea in tãtaꝝ gratiã ꝙ virtutẽ deuemit
ut nihil eo tẽpore cũctas romana habuerit· ¶ Quartũ exẽplũ eſt
de Quito catulo q̃ in adoleſcẽtia ſua fuit effeiatus
eneruis ꝙ ꝺeditus oĩbus delicijs ꝙ ludis ꝙ oĩ gene
ri voluptatũ·Sꝫ ꝓcedẽte etate i maxio clariſſimo
cũ viroꝝ ꝓuectu excelſũ gradũ obtinuit·facꝰ se
natoꝛ ꝙ ꝺuxꝛ belli maximas victorias obtinuit·
Propterea Solon phꝰ prudentiſſime dixit·nemi
nẽ ꝺũ adhuc viueret ꝺici ꝺebẽ miſeꝝ ã beatum·
qꝫ ad vltimũ vſqꝫ fati diẽ ãcipiti fortune ſubiecti
eſſemꝰ ꝙ moꝝ aſſidue mutacõm·Ergo racõne ꝙ
ꝺſcientia viuendũ eſt·

Secũꝺo ꝺeclarat eaꝺẽ cõꝺuſio teſtiomio legis
diuinal·Sciẽs q̃ ꝺſcia ꝙ intẽcõ circa opuꝰ
facit·ꝙ·¶ pº facit exẽmiari qꝫ ꝓfuerit·ſſã vna et
eaꝺẽ opacõ fcã ſm variã ꝺſciaꝫ ꝙ intẽcõeꝝ ſortit
effectũ vicij vel vtutis·Vñ Caym occiꝺit Abel ꝙ
peccauit·qꝫ ex inuiꝺia et mala intencõne ꝓceſſit
Dauid occiꝺit Goliã ꝙ meruit qꝫ ex iuſtitia ꝙ cõ
ſcientia legis ꝺei populũ ꝺefenꝺit· Geñ·2·Et·pº·
Reg̃·18·caº·Similit Abrahã ꝙ Sara riſerũt in ꝓ
miſſione ꝺei ꝺe filio·Sed riſus Abrahe fuit cõmẽ
ꝺabil qꝫ ex leticia ꝙ ſecuritate ꝓceſſit Et riſus Sa
re fuit vitupabilis·qꝫ ex incredulitate·Geñ·18·ꝙ
18·ca· Pharao ꝺixit peccaui· etiã Judas nec tñ
venĩã meruerũt Exoꝛ·8·Et Matꝯ·27·ca·Dauid
ꝺixit peccaui ꝙ dominus pepcit ſibi· qꝫ rectaꝝ intẽ
tionẽ ꝙ ꝺſcientiam habuit·2° Reg̃·12·capitulo·
Etiã opus factũ ab eoꝺem ſortitur diſſos effectus

nã Moyses idē dixit qđ dauid ꝛ ñ hēsitauit ꝛ tūc meruit. Exo8.14.cª Idez dixit postea hēsitans ꝛ pnã habuit. Nūeri.20.ca 2° facito p̄ acceptari si defuerit. Nã itētio ꝛ oscia reputaē p facto si possibilitas opandi ñ affuerit. vnde omēdauit dñs bona intētionē dauid de tēplo edificādo licet ipe nō edificauerit. 2° Reg̃.8.ca 3° habet occultal si latuerit. Dauid em̄ misit ad vriaz ut veniret ꝛ quiescēret: nō ut q̃escēret hoc fecit. ꝫ ut pctm̄ suū occultaēt. 2° Reg̃.11.ca. Ornauit se Judith ut solent lasciue mulieres. ꝫ nō ex libidine ꝫ vtuosa i tencōe.s. defendendi patriā. Judith.10.ca 4° nequit iudicari q̃d voluerit. In hijs em̄ que agunt nō debet facile iudicari bonū vel malū: p̄cipue in ambiguis. nã filij rubē ꝛ gad edificauerūt altaē bona intēcōe. qđ filij isrl'm oppositū ouertebant Josue.22.ca. Ruia Mardochēs nō adorabat Naaman credebat q̄ tēneret ip̄m. ꝫ nolebat reuerētiā creatoris exhibere creature. Dester.3° ca.

Tertio declaraē eadez cōclusio testimonio legis Prophalis. Sciendū q̄ oscia recta seq̄ debem9 ꝓpter. ꝛ. p̄mo ut gratie liquoꝛe a dño recipiamus ps̄. Cor mūdū crea in me deus et spm̄ rectū inoua i viscēribus meis. Et Eccle.17° ca° Bona ē sba cui nō ē pctm̄ in oscia ꝛ ille cui9 oscia ē mūda a pctō meret subam. s. grām gratū faciente ꝛ gtis datā 2° ut fruitiū gtū dño reddam9 ps̄. Perābulabā in inocētia cordis mei. in medio domus mee ꝛ in rectitudīe oscie mee. Ambulans in via imaculata h̄ m̄ mīstrabat. Cōtē hāc inocentiā facit erronea oscia. Sap̄.14.ca. Sēp ei p̄sumit seua p turbata oscia. 3° ut a dño vitā eternā obtineam9. ps̄. Dñe q̃s habitabit in tab̄naculo tuo. et requiescet in monte scō tuo. Iste ambulat sine macula. ꝛ operatur iusticiā. ꝛ veritatem in corde suo. q̄ nō egit dolū in lingua sua. nec fecit proximo suo malū. Et opprobriū non accepit adūs proximos suos. Ille in vano accipit aiaz suā q̄ in actōib9 suis ñ seq̄t rectā oscia. iō dr̄ p̄v. 12. ca. Est q̄ p̄mittit ꝛ q̄si gladio pūgit cōscie. 4° ut deū dare videam9. Deut°. 25. ca. Sit cassa tua scā ꝛ oscia sit rēa ꝛ ūl appareat feditatis in eis ne delinquā te. Et ps̄. Jbūt de vtute in vtutem videbitur deus deoꝛ in syon. Et sic patz.

Quarto declaraē eadē cōclusio testimonio legis Humanaē. Sciendum q̄ rectitudinē cōscie hīe debem9 q̃druplicit. p̄mo sēfus diligēter custodiēdo. q̄ sic via publica dr̄ sic cōseruari ut ūl ponaē in ea qđ aliquē offendat ꝛ si positū fuerit tollaē. Ex q̄ em̄ q̃libz homo se offert ad custodiam bone vite p humē naturaē rōis ꝛ oscie a deo acceptū. q̄to piculo se exponit ñ pactū custodiat p̄z p casū talez. Rubus dā scolarib9 remanētib9 i scol' cū libris: dixit vn9 ex illis sociis. Ite p̄ huius vīs ego iteri custodiā libros. Aīi reditū socioꝛ libri p̄dūē. Quereē an iste q̄ obtulit se ad custodiaz libroꝛ teneaē de dāno rūdē Videē q̄ nō q̄ voluntas sua nō dr̄ ei eē dānosa. ff. quēadmodū testamēta apiāē. l. si q̃s ꝛ. ff. de furtis. l. si duo cōis. Videē q̄ sic q̄ deposito se obtulit. g̃ de culpa et de negligētia ꝛ de piculo teneē. ff. depositi. l. i. ꝫ. sepe euenit ꝛ. ff. de ꝓcuracōib9. l. plāct9. Dicūt iuriste q̄ ē i culpa. q̄ nō diligēti9 custodiuit illō ad qđ se obtulit ꝛ iō teneē. Etiā societas q̄ ē inē potētias aie et

sēfus ꝛ mēbra corꝓis ē diligēē custodiēda rōe ꝛ oscia ad quā ptinet diligēē ea custodire Vñ. ff. de offitio p̄fecti vigilū. l. nā salutē. dr̄ q̄ ad offitium isti9 p̄fecti ptinet p totā nocte vigilaē ꝛ armat9 citatē circuire ꝛ āmonere ut q̃libet aquā in cenaculo habeat p ignē nociuo extīguēdo ꝛ q̄ null9 ignē nocere p̄mittat. īcēdiarios etiā puniat. Sic ē de rōe ꝛ oscia. q̄ tū ad securā custodiā potētiaꝛ aie sēfuū ꝛ mēbroꝛ corꝓis. q̄ tū ad īformacōez de igne pctī extīguēdo ꝛ pctis i hac vita puniēdis ꝫ nūc verificaē illd. Eccī. 15. ca. Citas pua ꝛ pauci viri i ea 2° hostes aie fugiēdo sicut lasciuā carnis tēptacōez dēmonis ꝛ blādimēta mūdi noxia Sic ei latro p̄cedēs hoiez ipsū sequēte cū humie de nocte cū puenerit ad sotios q̃ ipsū i passu piculoso expectāt humie erecto ip̄m spoliāt. Sic mala oscia p̄cedēs ꝛ ducēs hoiez eā sequēte cū humie de lectacōis sensualis ad passuꝛ piculosū inferni eū deducit vbi vterq̄ puniē. Ruia ille q̃ mādat iniuriā fieri ꝛ ille q̃ mādatū suscipit ad penā iurie obligant. ff. de iniurijs ꝛ famosis libellis. l. nō solū si mādato. i. ff. nouo. li° 9. sic mala cōscia que ducit ꝛ hō q̃ eā seq̄tur. Et taē hō ē minus mobilis p pctm̄. Treno7. 1. ca. Pctm̄ peccauit Jerusalē p pterea instabilis facta ē. iō opa sua sūt mobilia et nō valēt ad vitā eternā. Job. 13. ca. Nūq̄ i eodē statu pmanz. Vñ. ff. de acq̄rēdo rer̄ dñio. l. tici9. hē q̄ dom9 mobil' ex tabul' facta i p̄dio Sei: nō fit ipsi9 sei. ꝫ edificiū imobile i solo suo factū esset ipsi9 iure naturali ꝛ ciuili. ff. de supficialib9. l. superficiarias edes. i. ff. nouo. li°. 11. sic opus bonū fcm̄ cū rōe ꝛ hō oscia valet ad vitā eternā. ꝫ ex mala cōscia nō est faciēdis ad meritū gle eterne. 5° mima pctā magnificatiēdo. sūt em̄ q̃daz q̄s seducit p̄sūptuosa oscia. dicētes q̄ ñ omittūt gula oꝛa pctā puta blasphemias. furta. hōicidia ac̄. ꝫ gulaz fornicacōez. ebrietatē ac̄. q̄ ipsi pua reputāt. ꝫ p modico vitio totū instrumentū reddit vitiosū. ff. quēadmodū testamēta apiātur. l. i. in fine. silr̄ in vno malo tractu tot9 ludo9 ꝛ lucꝛ pdit. sic est in hijs rēbus. ꝫ. Ptūs vir q̃ iuētus ē sine macula p̄s̄. hītabit in tab̄naculo tuo q̃ ingredit sine macula

V 6° intētionē rectā sequēdo Nā loq̄la ꝛ opa honesta ñ sufficiūt ad salutē ñ assit rēa itencō ꝛ oscia hō. vñ. ff. de furtis. l. q̃ saccū. dr̄ q̄ q̃ saccū hñtē pecuniā furripit. furti actōe: sacci noīe teneē. q̄ nus ñ itēdat saccuz furripe. sic multi eūtes ad opa vestita sacco pcōy. dicūt q̄ nullū malū itēdūt. sed hoc ñ sufficit corā deo. de culpa ei cōitāte tale factū rūdē būt sic fur de saculo. ñ itētio muteē aīq̄ pctm̄ cōmittat. qē i hoc casu sic ācilla tpe oꝛ9 facta liba aīq̄ pariat: pit filiū libez. Institituta. de ingenuis. ꝫ. sufficit. li° p̄. sic ē de ope mala itēcōe facto ꝛ de mutacōe eiusdē p̄s̄. Exurge ꝛ itēde indicō

Postq̄ vero moyses declarauit cōclusionē p̄dictā ait aie deuote. q̄ ego noui fidelit̄ te deum. ꝫ ecce h̄ ē scūs thōs de Aq̄no doctor nouī testamēti q̄ te leuabit ad mādata dei q̄ dilexisti nimis ut exaris i iustificacōib9 tuis. Ad quē astāte moyse accessit aīa deuota p̄ sue oc̄lomis darioꝛi noticia.

Cui scūs Thōs ait. Ego oīdā tibi oduſiōez tuā
eē vērā ⁊ catholicā teſti° legis q̄druplicis. ſ.

Legis Euāgelicæ.
Legis Aplicæ.
Legis Canonicæ.
Legis Eccliaſticæ.

Euāgelice Scīēs q̄ xp̄s illaz
pbauit q̄druplici teſti°. p°
teſti° Matth. 17. ca. di. Que p
cedūt de ore. de corde. vōſcia
ereūt ⁊ ea coiq̄nāt hoiem.
De corde em̄ ereūt cogitacōes
male. hoicidia. adultēria. fornicacōes. furta. falſa
teſtioīa blaſfeie. hec ſūt q̄ coiq̄nāt hoiez. 2°
teſti° Mar. 9. ca. di. Bonū ē tibi vnū oculū hntez ⁊
oſcīaz bonā: ītroire i regnū dei. q̄ duos hnīte. ſ. vī
dupiſcibilē ⁊ iraſcibilē: mitti i gehēnā ignis vbi
vērmis eoz nō moritr ⁊ ignis ñ extīguit. 3° teſti°
Job. 2. ca. di. Ipe aūt Jhs ñ credebat ſemetipſū
iudeis. eo q̄ ipē noſcet oēs ⁊ q̄ ei opus ñ erat ut
q̄s teſtimoīū phiberet de hoie. Ipē ei ſciebat q̄d
eēt i hoie. ſ. q̄ tū ad oſcīaz ei⁹. 4° teſti° Luc. 6. ca.
Bonus hō de bono theſauro cordis ſui pfert bonū
⁊ malus hō de malo theſauro pfert malū. ut ptz in
euā°. Ex abundātia enim cordis os loquit. Ex
pma oduſio. Libez arbitriū hōis ñ ē oſirmatuz
in bono ex ſui natura. p ſtatu hui⁹ vie. Sciēdū q̄
aliq̄ dicūt oſirmari i bono p hoc q̄ eis dat aliq̄d
mun⁹ gr̄e q̄ ita indimāt i bonū q̄ ñ de facili pñt a
bono deflecti. ñ tñ p hoc ita retrahūt a malo q̄ oī
no peccāe ñ poſſint. ñ dīna puidētia cuſtodiente.
Exēplū. Adā in ſtatu innocētie pomt fuiſſe imōr
talis ñ q̄ oīno aliq̄d ſibi itrinſece p tegi poſſ ab om
mi exteriori mortifero. ut pote ab incīſiōe gladij et
alijs hmōi. a q̄b⁹ tñ dīna puidētia cōſuabat ⁊
ſic aliq̄ pñt oſirmari in bono. ſic ptz de btā vgine
q̄ in ſtatu vie oſirmata fuit in bono. Nā de ea vt
dic Aug⁹. cū de pctis agit mētio fieri ñ debet. q̄m
mē erat dīne ſapiētie i q̄ nil imq̄natū icurrit. Sap°.
7. ca. Sīlr etiā apli p aduētū ſpūſſc̄i oſirmati fue
rūt in bono pfc̄. Ego cōfirmaui colūnas eius. Ad
glō. de aplis expoīt. q̄ erāt q̄i fūdamētū ⁊ baſis
totius eccleſiaſtici edificij. vñ eos firmos eē opor
tuit. ß ñ pōt aliq̄s p ſtatu hui⁹ vite ita oſirmari
in bono. ut oīno īpeccabilis fiat. Rō ē q̄ ñ pōt ali
q̄s oīno īpeccabilis reddi. ñ ois origo pcti aufer
tur. Origo aūt pcti ē ex trib⁹. ſ. ex errore rōis q̄ in
ptīculari decipit circa finē bonī. Et iaz ē circa vtilia
que in vli hō naturaliē appetit. Et iā ē ex hoc q̄ indi
tiū rōis incipit ꝑpe aliquā passionē īferiorez vi
riū. Alicui hōi p ſtatu hui⁹ vite cōcedi pōt ut rō
nullatenꝰ erret circa finē bonī ⁊ circa vtilia in pti
cularī p donū ſapiētie ⁊ oſilij. ß nō 7°. ſ. q̄ ñ poſ
ſit intercipi inditiū rōis ꝑpe duo. p° a pncipali
ter. q̄ hoc ñ pōt eē ñ rō ſit ſp i actu recte cōſidera
cōis. ita q̄ deꝰ ſit rō oīm operū hōis q̄d cōueit ſo
lū btis ꝑpe humē glie. 2° q̄ i ſtatu vie nō oſtigit
inferiores vires. ſ. ocupiſcibilē ⁊ iraſcibilē ita ra cō
mi eē ſbditas ut actꝰ rōis nullo° ipediat ꝑpe eas.
niſi in dño Jhu xp̄o. q̄ fuit ſimℓ viator ⁊ cōprē
ſor. Totū hoc patz in ſocru Symonis q̄ tenebat
magnis febrib⁹. Socrus Symonis ē liberū arbi
triū. q̄d incipit ⁊ impedit a viribus inferioribus
Cū p grāz hō ita pōt bono aſtrigi q̄ nō ñ de diffi
cili peccare poſſit ꝑpe. 5. p° q̄ ex grā ⁊ donis ſpūſ
ſcī ⁊ vtutib⁹ infuſis inferiores vires refrenāt. 2° q̄
p grāz voluntas i deū fortiꝰ idimat. 3° q̄ rō pficit
in cōtemplacōe vitatis dīne. 4° q̄ cōtinuacō huius
cōtemplacōnis puenīēs ex feruore amoris retrahit
hoiez a pctō. De istis dr in euā°. Et vocauerūt illū
p ea. q̄ ista oſirmāt libez arbitriū in bono. Sz to
tū q̄d deficit ad oſirmacōez: cōpleť p custodiam
dīne puidētie in illū q̄ oſirmati dicūt. ſ. ut q̄cūq̄
occaſio pcti se ingerit eoz mēs dīnꝰ excitet ad
reſistēdū. Jō dr i euā°. Et Jhs ſtās ſup illaz. ipa
uit febrī ac̄. Et in epla dr. Sta in porta dom⁹ dñi
ſ. p oſirmacōez liberi arbitrij in bonū. Nihilomi
nus nō ē aliq̄s i ſtatu vie oīno oſirmatus. ſic nec
oīno pfectꝰ. q̄ q̄d diu aliq̄d ē ipfectū pōt deficere.
Ipfectio ab hoibus nō tollit q̄d diu fūt i ſtatu vie
Videm⁹ nūc p ſpeculū in enigmate. ut dr. 1. Cor.
13. & q̄d diu hō ē in ſtatu vie pōt deficē p pcm. Jō
dr i epla. Audite vbū dñi q̄ ingredimini p portas
has. ſ. p talē oſirmacōez. Aliq̄ tñ mō pōt dici cō
firmatꝰ. ſic ⁊ pfectꝰ. iō dr i euā°. ⁊ cotinuo surgēs
ministrabat illīs. Secūda oduſio. In ſtatu huius
vite nēo pōt ita eē obſtinatꝰ in malo q̄n ad ſuā
libacōez coopari poſſit. Ptz q̄ obſtinatio īportat
quādā firmitatē i malo ⁊ pctō p quā aliq̄s a pec
cato reūti ñ pōt. ita q̄ ñ de facili pōt coopari ad
hoc q̄ exeat de pctō. ita q̄ hec ē obſtinatio ipfecta
q̄ aliq̄s pōt eē obſtinatꝰ i ſtatu vie. ſ. dū aliq̄s hz
ita firmatā voluntatē i pctō q̄ nō surgūt i eo mo
tꝰ ad bonū ñ debiles. q̄ tñ aliq̄ surgūt ex eis dat
via ut ꝑpareť ad grāz ꝑpe. 6. Sed p° q̄ passio soluit
⁊ rēmit. Cū ei naturaliē ſit cuilibet creature ap
petitꝰ homi nullꝰ ad peccādū inducit ñ ſb ſpē appa
tis homi. q̄uis em̄ fornicator sciat in vli fornica
nē eē malū tñ cū i fornicacōez cōſentit. estimat for
nicacōez eē ſibi bonū ut nūc ad agēdū ꝑpe ipetū
passiōis cupiſcētie p quā incipit inditiū rōis
ne actu iudicij i ptīculari q̄d in vli hītu tenet. ß se
q̄t passiōis indimacōez ut oſētiat in illō i q̄d pas
ſio tēdit q̄i p se bonū. ß ista passio pōt rēmi pfc̄.
cōūtā i pfū. maxime eos q̄ erāt obſtinatiſſimi q̄ncq̄
deꝰ ad se cōūtit. 2° q̄ hītꝰ ñ totaliť aiaz corrūpit
Nā hītꝰ vicij q̄i natura q̄dā idimat i id q̄d ē ſibi
cōuenīēs. cū hītꝰ ſit q̄i q̄dā natura habētis. ſicut
phs dic li° de mēoria ⁊ remiſcētia. q̄ oſuetudo est
alia natura. Et Tulius. i ret hori. q̄ vt⁹ cōſtituit rōi i
mos nature. vñ ſit ut habēti hītū luxurie bonū vi
deat illō q̄d luxurie cōuenit q̄ſi ſibi cōnaturale. ⁊
hoc ē q̄d dic phs. 3°. ethicoz. q̄ q̄lis vnuſquiſq̄
est. tal finis ei videť. ß talis hītꝰ nō totaliť aiaz
corrūpit q̄n possit agē pmaz. Dicit ei Aug⁹. lib°
de vbis dñi ⁊ habēť in glō. Rō. 2. Jſta īpenitētia vel
cor īpenitēs q̄d diu q̄sq̄ in hac carne viuit nō pōt
iudicari. de nullo em̄ desperādū ē q̄d diu patientia
dei eū ad pnīaz adducit. iō nullꝰ i ſtatu hui⁹ vi
te pōt eē simplr obſtinatꝰ in malo. 7° q̄ rō nō
ita ptinaciť falso adhereť. q̄n p cōtrariā rōez pos
ſit abduci. Vaz falsa estimatio rōis in ptīculari
eligibili pueit aliq̄n ex iā dictis ⁊ aliq̄n ex īgrā
tia vli. ſic cū q̄s ē i hoc errorē q̄ fornicacō ñ ſit pcc̄z

pōt tñ tolli iste error ex ɔtrarīa raciōnacōe. Vñ sup illud psˢ. Mittit cristallū suā ac̄ dicit glō. Cristallū dicit obstinatos de q̄bꝫ tñ et alios pascit & tales facit ut pascāt alios verbo dei ℣ 2° q̄ morbꝫ aliq̄s pōt eē īcurabil vel ꝑter naturā morbi vel ꝑ impitiā medici vel ꝑ indispoſicōez subiecti. Sz morbꝫ spūal. s. pctm̄ hois p statu huiꝰ vite nō ē īcurabil ex natura morbi ſcō em̄ pueit ad terminū malitie nec itez ex ipitia medici. q̄ deꝰ & scit & pōt curare. nec itez ex indispoſicōne hois q̄ sicut p aliū cecidit. ita p aliū resurgē pōt. psˢ. ſcū q̄d q̄ dormit nō aditiet ut resurgat. ꝯ hō p statu huiꝰ vite ñ pōt eē simplicit obstīatus i malo. iō dr in euāgelio. Cū sol occidisset. oēs q̄ habebāt infirmos variis lāguoribꝫ & pctōres ducebant illos ad ihm. At ille singul manꝰ imponēs. s. per grāz. curabat eos. s. deducēdo eos ad pmāz. Et in epla dr. Bonas facite vias vrās. s. p grāz quam dedi vob & habitabo vobiscū in loco isto. ℣ Tertia ɔclusio. hō p libertatē arbitrij sine grā nō potest resurgē a pctō q̄d iā ɔmisit. ℣ Pōtz q̄ hō incurrit triplex nocumētū peccādo. s. maculā corruptionē naturaē bonꝫ reatū pene. maculā q̄dē incurrit inq̄ntū p̄uaē decoꝛ ē grē ex deformitate pcti. Bonū aūt naturē corrūpit inq̄ntū natuā hois deordinat voluntate hois deo nō subiecta. hoc em̄ ordine sb lato. ɔsequēs ē ut tō natura hois peccātis iordinata remaneat. Reatus vero pene ē p quez hō peccādo mortaliē meret dānacōem eternā. Sz ista non pñt tolli ñ p deū. ℣ Primo macula nō pōt tolli misi p decoꝛē grē qui ꝓuenit ex illustracōne dīne lumīnis grāz influētis. Job p. ca. Erat lux vera que illumīat oēm hoiem venientē i hūc mūdū. ℣ 2° ñ pōt ordo nature reparī. ut voluntas hois ꝺ subitia tur. ñ deo voluntatē hois ad se trahēte. Joh. 6. ca°. Nemo pōt venire ad me ñ pat̄ q̄ misit me traxerit eū. ℣ 3° reatus pene eterne nō potest remitti ñ a dō otē quē ē offensa ɔmissa q̄ ē hominū iudex. psa. xcz. ca. Ego sū qui deleo iniq̄tates tuas ꝑ me. vñ demonia nō pñt eici ab hoīe ñ p grāz ihu xpi. iō dr in euāgelio. Scribāt aūt demonia a multis ac̄. Et in epla dr. Nolite ɔfidere in verb̄ mēdacij & in libertate arbitrij dicētes templū dñi. ac̄. Trib̄ vicib̄ dr templū dñi ꝑter tria exēpla in q̄bꝫ hō cōfidit. Primo in elemētis. q̄ q̄libet res naturaē potest redire ad actū cōuenientē sue nature sicut aq̄ calefacta pōt redire ad suā frigiditatē p seipā. ℣ 2° in mixtis ut lapis furfū ꝓiectus redit p se ipm ad suū locū naturalē. ℣ 3° in aialibꝫ q̄ p virtutē nature pñt redire ab egritudine ad sanitatē sine auxilio exterioris medicine. Sz illa exēpla nō sūt cōuenientia. q̄ pctm̄ opaē ad aiam sicut mors. hō aūt mortuꝰ nō pōt suscitare seipm. ꝯ a dō pōt suscitari. de nuo infusa sibi aīa. ℣ Quarta cōclusio. hō ex naturali vtute liberi arbitrij pōt singula pcta mortalia vitaē pticulariter: q̄ puis nō oīa vmūsaliē sine auxilio dīne grē. Pōtz q̄ liberꝫ arbitriū hoc potest si ad hoc suā attencōem vel vigilantiaz vel cōnatū velueit Sz nō ē possibile hoīez diu eē vigilē ad hoc q̄ suf-

ficiēter sollicitudinē adhibeat ad vitāda oīa pcta mortalia sine gratia ꝑ. q. ℣ 2° ꝑ mlta i q̄bꝫ mēs hōis occupat. vñ impossibile ē hoīez sp vel diu i tanta vigilātia eē q̄nta ad hoc req̄rit. ℣ 2° ꝑ ipetū passiōis ɔcupie vel ire cuiꝰ motꝰ iterd̄ deliberacōez rōis p̄ueit. q̄ inferiores vires nō sūt totaliter rōi sb iecte. Rō. A. ca. Nō ei q̄d volo bonū hoc ago. ꝯ q̄d odi malū illd fatio. ℣ 3° ꝑ idmacōez hitꝰ vitio si q̄ facit voluntatē hōis adhærē fim̄ iordinato. vñ Augꝰ. libꝰ de grā & libero arbitrio dic̄. In oratione dñica cū dixim̄ dimitte nob̄ debita nra. mox ad dim̄ a ne nos inferas in tēptacōez. Illud em̄ dicim̄ ut pcta dimittāt. hoc aūt ut caueāt. ℣ ꝛ° ꝑ somitis corrupcōez q̄ ad pctm̄ inducit. vñ Augꝰ. liꝰ de pfectōe iustitie dic̄. q̄ malitia se hz ad aiaz sic̄ curuitas ad tybiaz. Et si dicat ex q̄ hō nō pōt omnia peccata mortalia vitare. ergo non est liberi arbitrij. Respōdet̄ q̄ hō dicit liberi arbitrij. q̄ pōt vitare pctm̄ si in ɔtrariū conet̄. ꝯ q̄ hō sit i cōtinua sollicitudine resistēdi pctō ñ ē ex libo arbitrio. ꝯ ex diuina grā p quaz solā efficit̄ ut mens hūana ipsi deo p caritatē tāq̄ fim̄ inhæreat q̄ caritas nō est ex libo arbitrio. ꝯ i cordibꝫ scōz p spiritū sc̄m̄ diffundit̄. Rō. 7. ca° vñ aug. i glō Rō. A. nō aūt q̄d volo ac̄. dic̄. Tūc hō pctis vicit̄ dū viribꝫ suis iuste viuē conat̄ sine adiutorio grē liberātis q̄ liberꝫ arbitriū libat ut liberatori credat atq̄ ita ɔtra legē nō peccet. iō dr in euāgelio. q̄ a aliis ciuitatibꝫ oportz me euāgelizare. s. grāz ifūdē do ut a pctis ꝑcaueāt a tō agāt q̄ tō notāt i epla vbi dr. si feceritis iuditiū int̄ viz ac̄ vsq̄ i seculuz. Secūdo declarat̄ eadez ɔclusio testiomo legis Aplice a hoc q̄druplicit. ℣ ꝑ° Petrus. i. canonica. ca° 3. dic̄ sic. In diebꝫ Noe cū fabricaret̄ archa. pauci vocato aīe salue facte sūt p aquā. q̄d & nos nūc filis forme saluos facit baptisma nō carnis depoſicō sordiū. ꝯ ɔscīe bone interrogacō in deū ut vite eterne hæredes effitiamur. hæc ille. ℣ 2° Paulus. i. Thimoth. i. dic̄. sic. Finis p̄cepti ē caritas de corde puro & ɔscīa bō & fide nō ficta. Hoc p̄ceptū ɔmēdo tibi ut milites bonā militiā: hñs bonā fidē & bonā ɔscīaz. hæc ille. ℣ 3° btūs Jacobꝫ in canonica sua ca. 3. dicit sic. Nūq̄d fons de eodē fo mine emanat dulcē & amarā aquam. Nunq̄d pōt ficus vuas facē. vel vitis ficus. sic neq̄ sal pōt dulcē facē aquā. q̄s sapiēs & disciplinatꝰ int̄ vos. ostendat ex bō ɔuersacōe opacōez suā i māsuetudine sapie. hæc ille. hāc sapiaz habeat bonā & rectā ɔscientiā. ℣ ꝛ° btūs Johes. i. canonica. ca. 1. dic̄ sic. scim̄ qm̄ oīs q̄ natꝰ ē ex deo nō peccat. ꝯ gnacō dei ɔseruat eū & malignꝰ nō tāgit eū. Scim̄ qm̄ ex deo sum̄. s. sedz bonā ɔscīaz viuēdo & mūdꝰ totꝰ i maligno poitꝰ ē. s. malā cōscīaz sequēdo & sic pz ac̄. Ercō declarat̄ eadē ɔclusio testiomo legis canonice. Sciēdū q̄ multi fūt i hoc piculo q̄ hñt ɔscīaz de aliq̄ pctō & tñ nolūt illud deserē. q̄ ꝑ fumūt p alia bō opa vel p alioꝝ oīones salutaria tales ponūt se i magno piculo q̄druplicit. ꝑ° q̄ cō scīa se hēbit i iudicio dei p modū testis. ii. q. 3. ca. Custodi inocētiā tuā vbi nemo oppmit cāz tuaz.

Ptualebit in te falsū testimoniū. ꝫ apud hoies. Nūqd apud deū valebit vbi de cā tua dicēdū ē. Qñ deus iudex erit: alius testis ꝙ ꝓscia tua ñ erit Inter iustū iudicē a ꝓscia tua noli timē misi cām tuā. hec ibi. Recte g̃ sicut in testimonio si inuenīt aliqd falsitatis totū testimoniū decolorat a nihil valet. ꝛ. q. 9. ca. pura a simplex testimonij series intimāda ē. Plerūq; testis dū ad seriē gestorum aliqd de suo addicit: totaz testimonij fidem ptis mēdatio decolorat. Nihil g̃ qd tonū videt addē dū ē. hec ibi. Sic nihil valebit cōscie nre testimoniū in iudicio dei si in eo aliq falsitas inueniatur mōlis pcti. Jac. 2. Qui offendit in uno factus est oīm reus. ℣ 2° qz ꝓscia erit in curia dei sicut instrumētū pretectū p celesti hereditate petēda. Sz si instrumētū inueniat falsū in aliq sui pte: totū reprobat misi ꝑt. ut. C. de pbacōib⁹. l. penultia. Et. ff. de fide instrumentorum. l. ii. Vñ. 28. q. 1. ca. oēs. Ex hijs. dr sic. Oē qd ꝓtra ꝓscīam fit: edificat ad gehennā. 3° qz ꝓscia est sicut lib⁹ sacre scripture. in quo sūt scripta mandata obseruāda. Apoc. 20. ca. Libri apti sūt. a ꝓscie singulorum i iudicio dei aperiēt. a iudicati sūt mortui ex hijs q̃ scripta erant. In sacris scripturis siqd falsitatis inuenīt. nihil veritatis ēmanebit. Vñ dist. 9. ca°. Si ad sacras scripturas admissa fuerit vel officiosa mēdatia qd i eis remanebit auctoritatis. Que tādez de scripturis illis ꝓferet sētētia cuius pōdere ꝓtēriose falsitatis obtereť iprobitas. hec ibi. Sic ē de ꝓsciēcijs illorum de qb⁹. 2. Thimoť. ꝛ. dr. Cauteriata habētes ꝓscias a cauterio inferni signatā. Cauteriū ē ferrū calidū quo infirmi vel malefactores vruntť Quos āt ꝓscia excusat atq; iustificat: alioꝛ male dicta nō timeāt qz si sola ꝓscia accusat. lib⁹ sine accusacōe eē nō pōt. Vñ. 11. q. 3. ca. In cūctis que in hac vita adūsa puenerit. sola est ōipotētis dei districtio pēsanda. atq; sēp recurrēdū ad coꝛ ꝓriū ut nullius ibi lingua iplicet vbi ꝓscia nō accusat Quē em̄ ꝓscia defendit lib⁹ ē inť accusacōnes a lib⁹ sine accusatoꝛe eē nō pōt. si sola q̃ interi⁹ adiacz ꝓscia accuset. hec ibi. ℣ 4° ꝓscia ē sicut bulla papalis quā q̃s ipetrat ad bñficiū ecclesiastic̄ ut promoueaťť. qz sicut ille spat tali bulla ꝓmoueri intra. ita nos tō ꝓscia i celo. Sic̄ g̃ talis bulla oīsa reprobaťť siq falsitas in ea repiaťť. Extra de crimine falsi. sic ē de cōscia nrā. Licet aūt sanguis xp̄i ad redēpcōez a emūdacōez peccātiū valeat. ut dicit Heb. 9°. tñ nō peccātiū. qz ꝑ vitiū rei empte tota vendicio rescindit. q̃ q̃ res illa nō habeat misi vnū vitiū in vna sui pte. utputa equ⁹ non habet oīa q̃ in oib⁹ equis morbosis inuenīť. habet tñ morbum vnū in tybia vna q̃ ipsū reddit inutilē cū vtile p inutile vitiaťť. ut hēť. dist. 16. ca. canōes a sic tō vēditio rescindit. ff. de edilitio edicto. l. cū eius dē. Sic ē de mercacōe dei q̃ tū ad illū q̃ est in vno pcto mōli Vñ ꝓscia tō ē nob⁹ necessaria ꝑ ť deū a nos. sicut fama ꝑ ť primū. Vñ. 11. q. 3. ca°. nō sūt dr sic. Nob⁹ em̄ ē necessaria vita nrā. aliꝭ fama nrā. Et. 12. q. 1. ca. nolo dr sic. Propter nos ꝓscia nra nob⁹ necessaria ē ꝑ ť vos fama nostra due res sūt ꝓscia a fama. Cōscia ē necessaria tibi fama ꝓximo tuo. Qui fidēs ꝓscie famā negligit: crudelis est. hec ibi. Et sic p tz.

Quarto declaraťť eadē ꝓclusio testimonio legis Ecclesiastice a hoc q̃druplicitť. p° btūs Gre g⁹. sup Ezech. omel. 9. dic sic. i oē qd dr sp tacite recurrē debem⁹ ad mētē a interiorē testē a iudicē reqrē. Quid ei ꝓdest si oēs laudēt a ꝓscia accuset a q̃d potuerit obesse si oēs derogēt a sola cōscia defendat. hec ille. ℣ 2° btūs Iero⁹. sup. 12. ꝓphas dicit sic. p signo sūt interioris hōis verba erūpentia q̃ mō libidinosū q̃ sua verba celat a vitia callide imť dū turpis ſmo demōstrat. Minoꝛib⁹ em̄ maioꝛa demōstrāť. vultuq; a oculť dissimulari nō pōt ꝓscia. dū luxuriosa a lasciua mēs lucet in facie a secreta cordis motu corpis a gestib⁹ indicat. hec ille. 3° btūs Amb°. i epla ad Cōstātiū dic sic. Vnusq̃sq; sū imittat op⁹ ꝓbabile. siue a pluribus videať. siue sine arbitro sit. Abundat em̄ sibi locuples testis ꝓscia. fugiat etiā mala a obprobria. etiā si se credat ñ posse ꝓuinci. Nā a si dauus pictib⁹ fit a coopt⁹ tenebris sine teste. sine ꝓscio. habet tñ facti arbitrū quē nil fallat ad quē facta damāt oīa. Demiq; clamauit a vox sanguis. Seip̄m vnusq̃sq; a aim suū seuerit indicē sui vltoꝛē sceleris a iudicē crimis hz. hec ille. ℣ 3° btūs Aug⁹ super Joh̄ez dic sic. Fur⁹ hō pcti q̃ fugit. se secū trahit q̃ cūq; fugerit. ñ fugit seipsā mala ꝓscia. ñ ē q̃ eat seq̃ť se. vmo ñ recedit a se Pctm̄ em̄ qd facit intus ē. vis audire ꝓsiliū. Si vis a dō fugē ipm fuge cōfitēdo ñ ab ipō latēdo. ꝓfiteri em̄ potes. latē āt nō potes. hec ille. Quia vero ꝓtē rectitudinē cōscie p malā ꝓscīaz peccam⁹. 50. modis. Jō. 50. diebus abstinem⁹ a ieiunam⁹. p° ignoꝛātia sciēdoꝛ q̃ ē vitupabiť a nullū excusat in hijs q̃ tō scire tenetť a possz scire si vellet a vocatť ignoꝛātia iuris. Vñ dist. 3. ca. iō. Sicq; dr sic. Vt ei ait apls q̃ ignorat ignorabitť qd de eo intelligēdū ē q̃ noluit intelligē ut bñ agēt. vñ aug⁹. ait li° q̃stionū. ñ ois ignoꝛās imunis ē a pēa q̃ qd disceret ñ inuenit. Ille āt h° ignoscit ñ poterit q̃ hñtes a q̃ discerēt opaz nō decerēt. hec ibi. Ignoꝛātia ei legis nature nemi nē excusat. Vñ dist. 1. ca. hūanū dr sic. Jus naturale ē qd i lege a i euā° ꝓtinet q̃ q̃sq; iubet alij facē qd sibi vult fieri a ꝓhibet alti iferre qd sibi nolit fieri. Vñ xp̄s ait i euā°. Oīa q̃cūq; vltis ut faciant vob⁹ hoies a vos eadē facite illť. Hec em̄ ē lex a ꝓphe. hec ibi. Oēs em̄ tenēť scire vtia iuris ꝓpta a ea que sūt fidei. singuli aūt ea que ad statū a offitiū eoꝛ ptinēt a ognoscere que sint pcta et virtutes ut sciāt quid acceptū sit cora deo ac.

℣ 2° negligētia noscēdoꝛ. Inter ignoꝛantes qui tenentur scire ea que sunt necessaria ad salutē sūt .A. gradus. ꝑmo sūt aliq ignoꝛātes q̃ sine culpa sua sciē ñ pñt. sicut infātes a amētes a natiuitate a isti nō peccāt ex hoc. ꝫ excusāť a toto. 2° sūt aliq ignoꝛātes q̃ ꝓfuit pitos a quib⁹ nō habēt veritatē eoꝛ q̃ tenēť scie a isti excusanť. qz fecerūt qd potuerūt. 3° sūt aliq ignoꝛātes q̃ per op⁹ licitū. s. p vigilias a abstimentias deuenerūt in amētiaz.

ıō ñ possunt scire ea q̄ tenēt & tales excusāt. ℣° fūt
aliq̄ ignorātes q̄ p opꝰ illicitū deuenert ī amētiā
& pdiderūt vsū rōis & sic pcā sequētia excusāt. 1ª
q. 1. ca. Aliq̄s scimꝰ dēmētes sbito factos. ferro. fu
ste. lapidibꝰ. morsibꝰ. multos nocuisse. q̄sdam
etiā occidisse. Captos āt iḋustria & iudicijs ob
latos mīme reos factos: eo q̄ ñ voluītate. ꝟ ipelle
te vi nescio q̄ hoc gesserūt nesciētes. Rūo ei reus
ꝺstituit & q̄ nescit qꝺ fecerit. ℣. Et q̄ pz rōsio ad du
biū q̄ q̄rit. Vtꝝ amētes dānēt ac. 1° fūt aliq̄ ig
norātes q̄ noluerūt scire ymo affectauerūt nescire
ea q̄ tenēt & tales ī nullo excusāt. ymo est spāle
pcm̄. 6° fūt aliq̄ ignorātes ñ q̄ hāc ignorātiaz
affectauerūt. ꝟ solū neglexerūt ꝺiscē & tales ñ excu
sanť a toto. ꝟ a tōto. ʌ° fūt aliq̄ ignorātes q̄ mul
ta scīē pūt ñ tōs tenēt. sīc theoīmata geometrie: ā
q̄ꝺā ꝺūgētia pticularia & isti fūt mōi ignorātie nō
tis salubris. 7° irreuerētia pcōꝝ sīc iudei q̄ xp̄m
venisse adhuc ignorāt. 1. q. ℣. eccīa. ℣. notāꝺ q̄ ē
ꝺ2. Ignorātia iuꝺeoꝝ & reliq̄ꝝ ifidelīū q̄ ea q̄ a p
phīs de xpō fuerāt p̄nūciata adhuc ignorāt esse
ꝺpleta Vñ a iudeis adhuc expectat vēturꝰ hec ne
mīnē excusat. hec ibi. Et. C. deī ius vocāꝺ. l. venia
vbi hī: q̄ iḋulgētia ñ ḋat libto ñ honorāti patro
nū suū: q̄ ip̄m de mhylo fecit aliq̄ꝺ q̄ñ ip̄m manu
mīsit: lz ḋicat se iura ignorare q̄ p̄cipiūt p̄onuz
honorare. q̄ naturali iure honor p̄ono ē exhibē
ꝺ9. ꝺtī qꝺ fatiūt iudei & gētiles q̄ filiū dei ī honorāt
q̄ libauít nos de fuíture ꝺyabolī ī libtatē gle filio
tū dei. R̄ō. 8. ca. ℣. ℣°. iscitia ꝺoctoꝝ. Ignorātia iurīs
natural ē oībꝰ ḋānabīl. silr & ḋiuine legis. mul
to forciꝰ sacḋotibꝰ & p̄latis q̄ alijs exēpla vite et
ꝺoctrie p̄bere ꝺebēt. ꝺist. 38. ca. 1. vbi ꝺ2. Ignoran
tia cūctoꝝ errorꝝ mē maxīe ī sacḋotibꝰ ḋeivitāḋa
ē: q̄ ꝺocēḋi offitiū ī pplo ḋei fuscipiūt. sacḋotes ei sa
cras scriptuās legere āmonēt Paulo applo ḋicē
te ad Thymoť. Attēḋe lectōi & exhortacōi. ꝺoctrie
q̄ & sp pmane ī hijs. hec ibi. ꝑ ignorātiā sacḋo
tū pplꝰ sb ḋitꝰ errat & de multis ñ facit sibi ꝺsciaz
Jō peccat ac. 11° pmicatia auditoꝝ. Multi ei libēt
mq̄rūt ḋispōez ifirmitatis corpalis ut se a morte
custoḋiāt: medicū ꝺsulēḋo q̄ noluīt scire picula aī
maz suaz pꝰ. Noluit ītelligere ut bñ agēt. Jmq̄
tatē ac. ñ oḋiuit. Et ḋist. 38. ca. q̄ ea q̄ ḋei fūt sapi
unt a ḋño sapiūť & q̄ ea q̄ ḋei fūt nesciunt a ḋño
nesciūť Paulo attestāte q̄ ait. Si q̄s ignorat ig
norabiť. Et q̄cūq̄ stultꝰ ē ī culpa. sapiēs erit ī pe
na. hec ibi.. Sic em ignorātia ꝛpellit dericos a p
mocōe frena ḋi. 39. ca. petrꝰ & ḋist. ℣1. ca. archi
ḋiacono nū & ḋist. 38. ca. oēs. Sic defectus lectionis
bone vite & scie repellit tā laicos q̄ dericos a pro
mocōe celi. ḋeo eis ḋicēte Osee. ℣. q̄ tu scīaz ꝛpuli
sti ego repellā te ne offitio fūgaris m̄ ieſnū. q̄ si
ne tali lrātura nō recipieť p fiḱtuḋinē legis. C. de
māḋatis p̄ncipū. l. vnica vbi ꝺ2. Si q̄s asserat se
cū māḋatis vemisse secretis oēs sciāt nemī q̄cq̄ ñ
scriptis ꝓbauerīt eē credēꝺ. sic nec p̄ḋictis credeť
alicui qꝺ p eis faciat. q̄ñ damauerīt ḋicētes. ma
th. 27. ca. ḋñe ḋñe aperi nob. q̄bꝰ rñ ḋebiť. Amē
ḋico vob nescio vos. q̄ ñ ē scīa ḋei ī fra. Osee. ℣. q̄
cū q̄libz repulsus a deo p̄ot ḋicē. ḋānatꝰ fū: q̄ nō
cognouí lrāturā. 6° fuꝑbia fiendoꝝ. vt cū q̄s nō
huīliat ītellectū suū ut melioribꝰ & sapiētioribꝰ se
velit credē. ꝺtī qꝺ ḋ2. 2. Cor. 12. Captiuātes oēz
ītellectū ī obsequū xp̄i. In credēḋis ei q̄libz ḋebet
magis ꝺsētire fidei q̄p sibi. ꝟ hereticī oppositū fa
cūt & etiā ī agēḋis plꝰ ḋebz alijs credē q̄p sibi. ꝟ fuꝑ
bi nolūt ab alijs ḋiscē pꝰ. Superbi iiq̄ agebant
vsq̄ q̄q̄. a lege āt tua ñ ḋecḋmaui. s. ab alijs humili
ter ḋiscēḋo qꝺ fiēꝺ ē. ʌ° resistētia honoꝝ & singu
laritate q̄ hō sēsū sequēs ꝛpū nō ꝺformat se alijs
nec vias cōes seq̄ ḋigē honoꝝ ut ypocrite. Nūeri
11. ca° extrema castroꝝ ꝺsūpsit ignis Vñ ḋist. 8.
ca° q̄ ꝺtī mores hoīm fūt flagitia p moꝝ diūsita
te fūt vitāḋa ut pactū īmē se gētis ac cūtatis ꝺsue
tuḋine vel lege firmatū nulla ciuis & pegrīm libi
ḋine violeť. Turpis em ē ois ps vmūlso suo ñ cō
grues. hec ibi. 8° appetētia noxioꝝ. Affectꝰ ei in
ordīatꝰ sepe īdmat ꝺsciaz ad illꝺ qꝺ hō tūc appe
tit & facit eā a sua rectituḋine ḋeuiare Sen. Petit
oē inḋitiū cū res trāsieit ī affectū. q̄ ei ḋeo p̄fecte
fuire ḋesiderat oportz q̄p oēz carnalē affectōez p̄
ponat. Vñ 12. q. 1. ca° q̄ porcō ḋei ē nl ḋz curare nisi
ḋeū ne alterīꝰ ncūtatis īpediať munē. Suis itaq̄
se abneget q̄ fuire ḋeo gestit. hec ibi. Malꝰ ē affe
ctꝰ. 9° fraudulēcia pūsoꝝ. vñ hugo li°. 1. de aīa
ḋic sic. sb ouīna pelle vulpīna ꝺsciaz absco ḋebaz
vulpīa plāe ꝺscia ē: tepiḋa oūsacō aīaťcogitacō
ficta ꝺfessio. rara ꝺpūctio atq̄ breuis. obēḋiētia
sine ḋeuocōe. oīo sine intēcōe. lectō sine edificacō
ne. fmo sine circūspectōe. O q̄p ḋura fūt m̄ ista q̄
loq̄r qm̄ meipsū loquēḋo ferio. verūtn̄ q̄ nō me
pctōrē nego. ꝟ pctm̄ meū cognosco. erit fortasse
apꝺ ḋeū piū iudicē ipetīcō vēie ipa ꝺgmicō culpe
hec ille. Talis em vulpīna ꝺscia est fraudulēta.
10. maliuolētia pxioꝝ. vñ Hugo li° 2° de aīa ḋi
cit sic Trāq̄lla ꝺscia ē q̄ oībꝰ ē dulcis: nulli gūis
vtēs aīco ad grāz & īimīco ad patiam: cūctis ad
benīuolētiā. q̄bꝰ pōt ad bñfitiētiā cui ḋñs nec fua
pctā īputat q̄ ñ fecit. nec aliena q̄ñ approbauit
nec negligētiā q̄ ñ tacuit: nec fuꝑbiā q̄ ímmita
te pmāsit. hec ille. 11° diffidētia opādoꝝ. Multi ei
expusillanimitate timēt ñ timenda. secm rectū iu
ḋitiū rōmꝰ ysa. 37. ca° Discite pusillanimes ꝺforta
mī & nolite timē pꝰ. Leuaui ocu. m. ad mō. ac vs
q̄ & trā. Hec diffidētia puenit ex tīore mūḋano
q̄ q̄s timet ledi vel offendi vel occidi vel spoliari
Vñ petrꝰ Rauēnas ī fmone Paup sēsus q̄ pūs
incūtēs p̄ḋit magē & imbiās tpalibꝰ p̄ḋit sēpiter
na ac. 12° ḋespitiētia meritoꝝ Vñ bern. sup cāti
ca ḋic. Sēsū ex integro scias te recupasse si tuā ꝺscī
entiā q̄ ḋuplici sētiꝰ ꝺpūctōe moꝝdi. pudore ge
mino & gemino metu Nā viā ad pfitiēꝺ septena
riū triplex ꝺfessionis spēs attestať. Deū cogita fa
ctorē tuū Cogita & bñfactorez Cogita pēz Cogi
ḋīm. Ad oīa rez es: plāge p singula. Ad p̄mū & ꝟ
vltimū rñ ḋeat tīor tuus: ad ḋuo media pudor Jō
oē qꝺ remordz ꝺsciaz. ꝺfitere huīliť. pure. fideliť
& has. ʌ. vices adipleſti ac. 13° displicētia recto
rū Vñ bern. sup cāticа ḋic. Sit igiť bē aie culcitē

cōscie puritas·capitale tñq̄llitas·optoꝝñ securitas·ut ī hoc ínterī stīto dormiat delectabilit̄a felicit̄ req̄escat·hec ẽ aie suauissima ⁊ salubrima req̄es·oscia mūda·q̄es secuā·hec ille·Justis fouet̄ recti tudo oscie// 14° aicitia scelestoꝝ quā hz q̄ pctōres supportat vt̄ ñ repḥēdit·t̄ ñ sb̄trahit se ab eis ut ofuli refipiscāt·q̄ sic cōicans cū excōicato ẽ ín crímine excōicati ⁊ eadē sīa ligat? Ex de sē·exco·canup ⁊ si oculbīe·Et ꝓ·17·Amic? stultoꝝ effitiet̄ eis filis·Grauí? ei peccat q̄ peccatoꝝ aicitia copulat̄·q̄ q̄ ei ñ otrēdicit·q̄ ille peccat omissiõe ⁊ iste obmissiõe·ß q̄ ñ ēfistit gnit̄ peccat·Ex de sē·excōi·ca·quāte dr sic·Nō sine scrupulo societatis occulte domoscit̄ eē q̄ manifesto facinoꝝ desimt obuiare Et dist·14·ca·si iimic? dr·Cōsentiē videt̄ q̄ peccāti amabilē se ꝑbz·iō sic receptatores malefactoꝝ de lēt punīri sic malefactores·ff· de receptoríb?·l·i·i·ff·nouo·li°9°·q̄ sine receptoríbus malefactores diu latē ñ pñt·Sic ẽ de aicis pctōꝝ·q̄ si oēs aici retraherēt se ab eis·ipi retraherēt se a pctō·sic ḡ pē pōt erḥēdaē filiū hītātē cū adūsario ipi? prīs ⁊ aicitiā ei p̄tētē·C de iofficōso testō·l·libi ꝑt̄ mg titudīnē·⁊·l·pies·Sic de? erḥēdabit fauētes peccatorib? ps̄·Neq̄ ha·iuxt̄ te mali·principalit̄ peccās·neq̄ pma·ín·⁊ osētiētes·añ ocu·tu·aē// 17° abūdātia bonoꝝ·Cā em q̄re multi ñ audiūt deū etna p̄mia p̄mittētē·nec sequūt̄ rectitudīnē oscie est abūdātia bonoꝝ tpaliū quā hñt ín h° seculo Jere·27·ca·Locut? sū ad te ī abūdātia tua dixisti nō audiā·Et ꝓ·1·ca·pspitas stultoꝝ p̄det illos Sic ḡ hñs vētū otrariū melius audit voce ei? q̄ pterit·sic ille q̄ ẽ ín adūsitate meli? audit vocē dei·iō de? subtrībit pspitatē ut ei obediat·// 16° apparētia exterioꝝ·Vita eī ntā debet eē munda ut sit dig̈ bñdictōe dei·q̄ ñ sufficit q̄ bñdictō ⁊ sūficatio oñdat̄ ex ī crucib? pictis ín pariete·ß oportet q̄ eccīa sit scā ⁊ bñdicta īterī?·Ita etiā nō ẽ satis q̄ q̄s oñdat se xp̄ianū p cruces q̄s sibi facit ín frōte qñ seip̄m bñdicit ⁊ p nomē ⁊ hītū·aliaq̄ exteriora·ñ hēat bñdictōez dei ⁊ scītatē ínterī?·alit̄ est vas vacuū·ß figūtū p̄s·Bñdic aīa m·dō·⁊ oia q̄ ī tra me sūt aē// 15° mōstātia aioꝝ·Mag̈ eīm ps lōm bñ vinē ⁊ lō facē delibat ⁊ ad effectū ñ mācipat ⁊ tales vocāt̄ icōstātes·Vñ·15·q·1·ca·Ruit lō agūt si meliora facē delibant ⁊ p? delibata nō fatiūt·licz ī bois pōríb? pseuerēt·ī ospcū tñ dei excidēt ex delibacōe·Sūt q̄ cūcta relinq̄re ⁊ dei seruicō se subdēa freno castitatis se restrīgere delibāt ß cū p? castitatē alios recidisse ospitūt·se retrahēdo meritū pdūt·hec ibi·Et ī multis cā ẽ q̄ ad oles scētia ꝓna ẽ ad malū·Gen̄·8·ca·Sz ꝓpt̄ hoc nullus excusat̄·q̄ de? dic Gen̄·q·Subt̄ te erit appetitus tuus ⁊ tu dñaberis illi?·Etiā de? fecit hōiez rectū ⁊ reliq̄t eū ín mānu osilij sui aē·Eccī·17·ca·ß hō cuz ín honore eēt·si intel·// 18° ignipiētia vanoꝝ·hōies vanī potius attēdūt solacijs ⁊ ludís et iocis·spectaculis ⁊ cātacōib? seculi·q̄ audiāt vbū dei·cum p̄dicatō vbi dei sit reuerent̄ audiēda·q̄ nō mīnꝰ reꝰ est q̄ verbū dei negligēter audierit q̄ qui cōr pus xp̄i ī trā cadē p̄miserit·vñ·1·q·1·ca·Interro go vos frēs vel sorores dicite mī·q̄d vob plus eē videt̄ corp? xp̄i·an verbū xp̄i·⁊ si vultis vere rīdere·h° dicē detis q̄ ñ sit mīnꝰ verbū dei·q̄ corp? xp̄i·Et iō q̄nta sollicitudīne obſuatis q̄ī vob cor pus xp̄i mīnistrat̄·ut nīl ex ipō de mani? vīs ín terrā cadat: tāta sollicitudīne obſuem? ne vbū dei q̄d nob erogat̄·dū aliud cogitam?·⁊ loq̄mur de corde puro depeat·Quia nō mīnꝰ reus erit qui vbū dei negligēt audierit·q̄ ille qui corpus xp̄i sua negligētia ín terrā cadere p̄mīserit·hec ibi·Et glosa reddit rōem·q̄ p̄dicatio plures cōuertit ⁊ plus facit opūgi hōies·ita ut oīa pcta p eaz tollant̄·sed p corpus xp̄i venialia tm̄ mundant̄·de ose·dist·2·ca·iterat̄·// 19° extollētia malor·Bonī sepi? pturbāt̄ ín osīa·videtes q̄ mali ꝑspantur ps̄·Zelaui sup ímquos·pacē pctōr videns aē·vsq̄ dīuicias·Et Jere·12·ca·Quare via ipioꝝ ꝑspatur aē·Sed attēdāt q8 dr·23·q·1·ca·patus·ín fine·Nihil infelitius ꝑspetitate peccātū·Nā mali ꝓpt̄ lō q̄ fatiūt p̄ntē remuneracōez recipiūt·de pmitētia dist·3·Jo·q̄q̄·Prosꝑpitas em malor reducdat ín caput eoꝝ·cū ñ sit meli? signū dānacōis q̄ q̄ hō male viuat ⁊ bñ sibi otīgat·Exēplū patz de diuite ⁊ Lazaro·Luc̄·16·ca°·Nō ẽ ḡ aliq̄ cā turbacōis// 20·adūsācia iustoꝝ·Grādis tribulacō ꝓbat hōiez iustū ⁊ stabilē·q̄ adūsitas q̄ hōis motis obicit̄: vtutis ẽ inditiū·nō inditiū reprobacōnis·A·q·1·ca·adūsitas· Permittit deus hōis malas ut ꝓbet·vtyeū vere diligāt·Vñ ps̄·turbatus dixit·Ergo sine cā iustificaui cor meū ⁊ lauī ínter innocētes aē·vsq̄ ín matutinis·Et Zach·13·vrā eos sicut vrit̄ argētū ⁊ ꝓbabo sicut ꝓbat̄ aurum Et Damel̄·12·Eligēt̄ ⁊ dealbabūt̄ ⁊ q̄si ignis ꝓbabūt̄ multi·De? em bonoꝝ p̄sūpcōez reprimit per adūsitatē·6·q·1·Sī·ipa// 21° vtutia reprobor·q̄d̄ā em hñt oscīam nīmis dilatataz q̄ nūq̄ ponderāt ñ grossiora pcta quoꝝ oscīa ẽ sicut rethe habens magna foramīa ín quo nō cōprēdūt̄ ñ maiores pisces·mīores aūt euadūt·Sic tales nō ponderāt occōsa iuramēta·nec mūdana piuria: misi forte cor rā iudice ponēdo manū sup libꝝ·Dicūt em q̄ mē datia nō sūt extimāda·misi ea q̄ sūt ín diffamacōnē ꝓxīmi·Etiaz furtū nō ẽ magm̄ pōderis·misi fuerit de bonis alicui? magm̄ principis·si autē sit de bonis cōitatis vel cūtatis nō ẽ magnū pcm̄ et sic dilatāt oscīaz suaz·dicētes·Gen̄·xA·Nō ẽ ín oscīē cijs nūis q̄s posuerit pcumiaz ín marsupijs nūis// 22° affluentia stimuloꝝ·Quidā em habent oscientiā nīmis strictam qui nō solū magna pcta·ß quecūq̄ mīnima ponderāt plus iusto ⁊ q̄ nō sūt pcta iudicāt eē pcta et venialia iudicāt eē mortalia ⁊ hec oscīa frequent̄ ẽ a tēptacōne dyabolica que índucit homines ad ꝓplexitatē·1·Cor̄·10·ca·Oē q8 ín macello venit mānducate mīhil īterrogātes ꝓpt̄ oscīaz·dñi ẽ tra et plenitudo eī?·Si q̄s vocat vos ínfidelīū ad cenā ⁊ vultis ire ōne q8 vob apponit̄ mānducate mīhil interrogātes ꝓpt̄ oscīaz Si quis autē dixerit·hoc ymolatū est ydolīs nolite mānducare ꝓpt̄ illū qui índicauit ⁊ ꝓpt̄ oscīaz Conscīam autē dico nō tuam·ß alterius·hec ibi·

23° nequitia desperatorum. Quidam enī intm̄ p turbant in ōscia ut ꝑpter ōmissa despent de vīa sicut Caim a iudas scarioth. Contingit qñq; ꝙ verecundia cogitacō que est inimica aīe a dyabolo cordi pctōris īmissa ducit ad despacōem. similiter multitudo tēptacōnū. tedioꝝ a occasionum pctī. turpitudo pctī. infamia. auferūt spem penitē di. etiā difficultas pseverādi ac. Sed Beñ. super cātica dicit. Quid edificat ad curuandū vela cō scie necnō ad purgādum atiē mentis: misi ꝙ xpi vulnera sedule meditabor a inde turbabor. ß nō ꝑturbabor ꝙ vulnerū dominī recordabor. hec ille pś. Mihi aūt adherere deo bonū est: ponere in domino deo spem meā ac. 24° astutia simulatorū. Quidā enī habēt ōsciam cauteriatā seu bullatā qui pōderant pua a de magnis mihil curant. sicut pharisei dicētes xpō. Quare discipuli tui trāsgrediuntur mādata semiorū, nō enī lauant maꝰ fuas cū panē māducant. Quibus xpus rīdit. matth. 23. ca°. Ve vobis scribe a pharisei ypocrite. q̄ decimatis mētam a anetū a ciminū a reliquistis que grauiora sūt legis. iuditiū a misericordiam a fidem que oportuit nō obmittere ac. 25° ipru dentia voluptuosoꝝ. Phus 8° lib° ethicoꝝ. 10. ca. querit Vtꝝ prudētia que est recta racō agibiliū possit simul stare cū incōtinentia. Et rcitat opinionē quorūdam dicētiū ꝙ sic. qr ingeniosi sunt qñq; incōtinentes. Cui rīdet phus. ꝙ nō ois ingeniosus est prudens: qr licet bñ videat quid sit agendū. quid fugiendū. nō tñ sequitur scientia; suā. ß voluntatem a passionē suam. Vnde talis assimilatur ciuitati habēti bonas leges. ß nō obseruāti eas. prudētes vero vtrūq; habent. s. sciaz a vsum a hoc oñderūt virgines prudētes. matth. 25. ca. Multi sunt qui potius volunt furari a imuste acquirere. delectari voluptatib⁹ seculi a tandez dānari ꝙ pauptatē. aspitatem vite in breui tēpore sustinere pś. Vtinā saperent a intelligerent ac nouissima ꝓuiderent. Extra de seruis nō ordinandis. ca. 1. precaueri debet qđ vitiari potest ac. 26° amētia prauoꝝ. Multi sperant hīe celum sine vita bona a virtuosa. Stultus miles esset qui a rege vocatus ad bellum: remanens in tab̄na vl' in aliis illicitis speraret honorari cū alio strenue bellāte a rege. qui ante nouit cōditionez vtriusq; Lecī. 27. ca. Que in iuuētute tua non congregasti q̄ modo inuenies ea in senectute tua. ac. Et Matth. 10. ca. Qui nō accipit crucem suā a sequitur me nō est me dignus. Naz. De sacrosanctis ecclesiis. l. iubemus &c. ꝙ imperatore trāseūte ocē sarracenos nulla nauis ei negabitur a si ꝑsona ecclesiastica nauē ei negare vel occultare ꝓsumpserit. publicabitur a nauez amittet. Sic qui nauem vite fue nō exponūt laboribus bonis. pmeq; opib⁹ ocra vitia odēnabitur in districto examine vniuersalis iudicij. Matth. 25. ca. ut ptz ac. 28° violentia raptorū. s. qui habent aliena a restituere nolunt. ß i alias pias causas exponūt qđ nō licet. qm̄ nō remittitur pctm̄ nisi restituat ablatū. 14. q. 6. ca. si res. Extra de re. iuris. lib° 6°. regula. pctm̄. Raptor ei deū offendit. qr ocra ipm̄ bellum mouet sb̄ditos suos dep̄dando a spoliando Si igitur deus dicet illi in morte pś. Propter miseriam inopū et gemitū paupm. nunc exurgaz dicit dominus. s. ad iudicandū ꝓ eis. Que tūc erit spes ypocrite si auare rapiat. Job. 20° ca. Ergo nūc est restituendū. 28° incōtinentia lesoꝝ. Quidam enī in iurijs suis a suoꝝ vehementer irascuntur a perturbātur Sed ut habetur. 23. q. 1. §. 1. Nostras a nostroꝝ iniurias debem⁹ exemplo scōꝝ tollerare. qr patienter tollerādo meremur vitam eternā. 11. q. 3. ca. a si a ca. qui iustus. Omis enī qñq; īfertur iniuria ex dispensacōne diuina ut purgentur. 6. q. 1. ca. sūt plurimi Quidā attēdentes iustificacōnib⁹ suis credūt se iniuste pati iniurias. nec ꝓpter pec cata sua 29° honorificētia vindicatiuoꝝ. Quidā enī querūt vindicari de iniurijs sibi illatis ꝓpter honorē mūdi Cum tñ speties elemosine sit ex cor de iniuriam dimittere. ut habet dist. 23. ca° Et q̄ emēdat verbere in quē potestas datur vel cohercet disciplina a tñ peccatum eius quo ab illo lesꝰ aut offensus est dimittit ex corde. vel orat ut ei dimittat: nō solum in eo q̄ dimittit aut orat. verū etiam in eo q̄ corripit a aliqua emēdatoria pena plectit elemosinā facit. misericordiā prestat ac. 30. intemperantia verboꝝ. Sā moderatum silētiū est custos ociētie. qm̄ in multiloquio non deest pctm̄ Vnde qui ꝓmptus est ad loquēdum eius cito leditur oscia. qr dicit verba que ipsum peitet dixisse. Thesaurus nō ponitur in capsa que non habet seram. sic nec virtutes diu manēt in oscia hoīs imo derati ad loquēdū. Tpe belli hoīes litē tius manēt in ciuitatibus mumtis q̄ extra cū in eis maior sit fortitudo. Ita oscia est securior in aīa munita silentio. Vñ &r ysa. 30. ca. In silētio a in spe erit fortitudo vestra ac. 31° petulantia oculorū qui vanitates seculi libenter aspitiūt. Talis fuit dina filia Lye. que egressa est ut videret orna mēta mulierū regionis Sychem. Gen. 34. ca. Talis fuit ille inuitatus ad cenam dominī qui dixit. Villam emi a necesse habeo exire a videre illam. Propterea pś. orabat dicēs. Auerte oculos meos ne videant vanitatem. in via tua viuifica me Et seneca de remediis fortuitoꝝ. dicit cuidā oque rēti ꝙ oculos amiserat. O q̄ multis voluptatib⁹ via tibi preclusa est. q̄ multis rebus carebis. ne quas videres eruēdi erāt oculi. Non intelligis qr pars innocentie est cecitas. hec ille. Quid ergo homo a dicat Illumina oculos meos ne vnq̄ obdor. in mor. ac. 32° vesania curioꝝ. Appetitus enī vel studiū cognoscende veritatis. potest habere peruersitatem dupliciter. ꝑmo racōe finis mali. sicut illi qui student sciam veritatis ut exinde superbiāt. Vñ Aug⁹. lib° de moribus ecclesie dicit. Sūt qui desertis virtutibus nescientes quid sit deus a q̄lta sit maiestas sp eodē modo manentis nature. magnum aliquid se agere putant. si vniuersam istam corpis molē quā mūdum nūcupam⁹ curiosissime intentissimeq; pquirat. vñ etiam tāta superbia gignit ut in ipso celo de quo

sepe disputāt: sibimet habitare videant. 2° ratō ne vsus im̄ q̄tū hō vtiē cognitōe veritatis ad pec cādū quor studiū est vitiosū. Jere. 9. ca. Docue rūt linguaz suā loqui mēdatiū. ut im̄q agerēt la brauerūt. Licet cognitio veritatis sit bona. tñ cir ca eā pōt eē abusus malus a inordinatus. ¶ 33° dissonātia officior qui p studiū min⁹ vtile retē hunt a studio q̄ eis ex necessitate officij cōgru it. Vñ Jero⁹. dicit. ut habeā dist. 37. ca. Sacerdo tes dei dimissis euāgelijs a pphēticis libris: vide mus comedias legere a amatoria buccolicor⁹ ver fuū verba cātare. tenere Virgiliū a id q̄ in pue ris est cā nēcitatis. crimē in se facere voluptatis. hec ibi hij em̄ ostra oscia z fatiūta merent pumiri Vñ ibidē dr. ca. Legimus de bt̄o Jeromino q̄ cū legeret libz Ciceronis ab angelo corrept⁹ ē. eo q̄ vir xp̄ian⁹ intēderet figmētis paganor ac̄.

¶ 32° ouemētia demonior. Sūt q̄ studēt addiscē a demonib⁹ a quib⁹ nō licet. sicut hij q̄ aliq̄ futuā ab eis p quirūt pacto a ouemētia quadaz cū eis inita a hec est superstitiosa curiositas a ostra oscie tiā. Vñ Aug⁹. lib° de vera religione dicit. Nescio an pbi impedirēt a fide vitio curiositatis in pcō tādis demonibus ac̄ ¶ 37° defitiētia ingenior. sūt qui studēt ad cognoscendā veritatē supra pprij ingenij facultatē q̄d ē magna presūptio. q̄ p hō hōies de facili in errorē labunt. Vñ dr Eccī. 3. ca°. Altiora te ne q̄sieris a fortiora te ne scrutatus fu eris a in pluribus opib⁹ eius ne fueris curiosus Multos em̄ supplantauit suspitio eor ac̄ ¶ 36° in sipiētia pbor. Licet em̄ studiū pbie sit licitum a laudabile sm se pter veritatē quā pbi pcepēt deo illis reuelāte. ut dr Rō. 1. ca. tñ q̄ pbia abutū tur ad fidei ipugnacōez: ostra oscias agūt. Ideo di cit Col. 2. Videte ne q̄s vos seducat p pbiam a inanē fallatiā sm traditōem hōim a nō sm xp̄m Et dyo⁹. dicit in epla ad Policarpū. de quibus dā pbis q̄ diuinis nō sāte cōtra diuina vtūtur p sapiētiaz dei. tēptātes expellere diuinā venera cōnez. Et dist. 37. ca. turbata ca. q̄ de mensa. idem fere dicit ut cōstat. ¶ 37° diligētia sensator. Naz apponere studiū circa sensitiuā cognitionē: ē con tra oscia z a vitiosū quadrupliciter. ¶ p̄mo im̄q tū auertit hoiem ab aliq̄ vtili ex ideratōe. sicut li b°. 10. confess. Aug⁹. dicit q̄ cane post lepor curre tē magna delectatōne pspectabat. vnde a melio ri ocēplacōe animū diuertebat. ¶ 2° im̄q tū ordia tur ad aliq̄d noxiū. sicut inspectio mulierū ordia tur ad concupiscendū. ¶ 3° im̄q tū diligēs im̄q sitio eor que ab alijs fiūt ordinat ad detrahendum pū. 25. ca. Ne inficieris. nec q̄ras im̄q̄tatez in do mo iusti. neq̄ vastes requie eius. ¶ 4° im̄q tū p in spectionē lucror fit hō pnus ad vitia vel lasciue vel crudelitatis p ea que ibi tepresentant. Vnde Crisos⁹. dicit q̄ adulteros a inuerecūdos constitu unt tales inspectiones. Vñ Aug⁹. li° 6°. confess. ar guit Alipiū. q̄ quodā pugne casu. vrgēs popu li damor ipsū pulsauit vt q̄daz curiositate vict⁹ aperuerit oculos ad spectaculum videndū ac̄. 38° insania regulandor. Regula em̄ hūanorum actuū debet esse ratō hōis q̄ debet ordinare vol tatē nostrā vt dei voluntatez tāq̄ regulaz habeat a ei conformare se studeat a q̄d illi placuerit sibi pla ceat. Vnde glosa. sup illud ps̄. gloriamini omes recti corde. dic. Recti corde sūt q̄ dirigūt cor suū sm voluntatē dei. Sen̄. Vir bonus q̄cq̄d ei acciderit eq̄ animo sustinebit. Sciet em̄ hoc accidisse lege di uina ex qua vmbra pcedūt. hec ille. Aliter erit p uersa oscientia. ¶ 39° concupiscētia noxior que in ordinatōem a puersitatē generat in oscia. Sz ad ordinatōez concupiscibilis ptinet vt fastidiū bom spūalis caueatur. precipue in doctrina sacra a di uino offitio a vana consolatio respuatur. Aug⁹. palato nō sano pena est panis q̄ sano ē suauis a oculis egris odiosa est lux que puris est ama bilis. ¶ 40° cōfidentia ppriox que causatur ex vi irascibili q̄ causat seuam oscias. Ad bonaz oscias ptinet ordinatō irascibilis. s. vt homo de dei virtu te confidat. de viribus suis diffidat. vt dei aduto riū ipsū forte effugiat. psa. 20. ca. Qui spant in do mino mutabūt fortitudinē. Fortitudiez im̄q pro priā: in fortitudinē diuinā. Felix comutatō cū ali quis de suis viribus diffidēs ppria fortitudine se exuta dei fortitudinē in qua cōfidit: gratuite as sumit. Vnde Bernard⁹ super cātica dicit. Nil om nipotentiaz verbi dariorez reddit. q̄ q̄d ommipo tētes facit qui i se sperant. dem̄q omnia possibi lia sunt credēti ac̄. ¶ Post hanc declaratōnem dixit sanctus Thomas ame deote. O anima sim plex iam potes intelligere q̄ necessaria sit rectitu do a puritas conscientie. Ne tamē Belial glorietur in argucijs suis dicēto te quo pacto illi vndeas ¶ Ad primū dic q̄ ille q̄ vouit obediētiā tenetur obedire in hijs ad que bonū obediētie se extēdit Nec ab illa obligatōne absolutur p errorez oscien tie. nec iterū a cōscie ligamine absolutur p il laz obligatōnem a ita manet in eo duplex con traria obligatio. quarū vna que est ex oscia est maior q̄ intensior. minor vero q̄ solubilior. alia ve ro ex contrario. Obligatio enim illa que est ad pre latū soluī potest. sicut cōscientia erronea deponi potest. ¶ Ad secundū dic q̄ q̄uis op⁹ illud per se sit indifferens. tamē ex dictamine cōscietie fit nō indifferēs. ¶ Ad tertiū dic q̄ q̄uis prelatus sit superior subdito. tamē deus sub cuius precepti spetie cōscia ligat: est maior q̄ prelatus. ¶ Ad q̄rtum dic q̄ subditus nō habet iudicare de pre cepto prelati. ss de ipletione precepti que ad ipm spectat. Vnusquisq̄ enim tenet actus suos exa minare ad scām quā a deo habet. siue sit nāturā lis. siue sit acquīsita. siue infusa. Omnis enim hō mo debet sm ratōez agere. ¶ Tūc ama gratias agēs deo a suis doctoribus de tam nobili declaratō ne: abijt domū in pace. Amē.

¶ Feria. v. ante dñice q̄dragesime.
Sermo. 2°. de Gratia dei.

Ihesus venit in ciuitatem. Johis. x. ca. ¶ Quodie anima simplex fidelis et deuota accessit ad eccliaz et audiés missaz: taz ex lectõe pphye. Nüeri. 20. ca. ꝙ ex euãgelio aduertit vnã cõclusionẽ. s. ¶ Plura bona opera potest homo facere sola arbitrij libertate. ꝑ non meritoria vite eterne sine gratie largitate. ¶ Racõ istius cõclusionis est illa. Nulla em̃ res agit vltra suam spẽm ꝑ scõm exigentiã siue speciei vnaqueq; res agere potest. Cum nulla res ꝓpria actione destituatur. Est autẽ duplex bonũ. Quoddaz est humane nature ꝓportionatũ. quoddã vero excedit humane nature facultatẽ. Et hec duo bona differunt scõm modũ agendi. ut puta iste actus qui est dare elemosinã: est bonũ ꝓportionatũ viribus humanis scõm ꝙ ex quadaz naturali dilectione vel benignitate homo ad hoc mouetur. Excedit aũt humane nature facultatẽ scõm ꝙ ad hoc homo inducitur ex caritate q̃ mentez hominis deo vnit. Ad hoc ergo bonũ qđ est supra naturam humanaz libertũ arbitriũ nõ potest sine gratia et qe ꝙ hmõi bonũ homo mereri vitaz eternam. iõ sine gratia homo mereri nõ potest. Vnde aplus dicit. Rõ. 6. ca. Gratia dei vita eterna. Quod iõ dicit. sicut glosa ibidẽ exponit. ut intelligeremus deũ ad vitam eternã ꝙ sua miseratiõe nos pducere. Et ps̃. gratiã et gloriã dabit dominus. Aliud aũt bonũ qđ est nature humane ꝓportionatũ potest homo per libertũ arbitriũ explere. Vñ dicit Aug⁹. ꝙ homo per libertũ arbitriũ potest agros colere. domos edificare et alia plura bona facere sine gratia gratũ faciente. mãducare. bibere. ieiunare. amicos diligere etc. scõm ꝙ dicit Aug⁹. in tertia visione cõtra pelagianos. ¶ Sciendũ ꝙ cũ diuersarũ naturarum diuersi sint fines ad cõsecutionẽ alicuius finis in rebus naturalibus tria ꝑrigũtur. ꝑmo natura ꝓportionata ad finẽ illum. 2° inclinatio in finẽ illũ que est naturalis appetitus. 3° finis et motus in finẽ. Exemplũ in terra est natura quedaz per quaz sibi optit eẽ in medio et hãc naturaz sequitur inclinatio in locũ mediũ scõm quã naturaliter appetit talez locũ. etiã cũ extra ipsũ per violentiã detinetur et iõ remoto phibẽte. deorsũ mouetur. Homo aũt scõm naturaz suã ꝓportionatus est ad quendã finẽ cuius habet naturalez appetitum et scõm naturales vires opari potest ad cõsecutionem alicuius finis. qui finis est aliqua cõtẽplatio diuinorum qualis est hominũ possibilis scõm facultatem nature. in qua etiã pbi vltimã hominis felicitatẽ posuerũt. Sed est alius finis ad quẽ homo a deo ꝑparatur excedẽs ꝓportionẽ nature humane. s. vita eterna que cõsistit in visione dei per essentiã. Joh. 17° ca. Hec est vita eterna ut cognoscãt te solum verũ deũ etc. qũe excedit ꝓportionẽ et facultatez cuiuslibet nature create soli deo naturalis existẽs. Vñ oportet ꝙ primo detur hominũ aliquid per qđ operetur ad finẽ. 2° per qđ inclinetur eius appetit⁹ in finẽ illũ. 3° per qđ ipsa natura hominis eleuetur ad quandã dignitatez scõm quã talis finis sit ei ꝓportionatus. Rñtũ ad hãc dignitatẽ datur ei gratia. Rñtũ ad inclinatiõez affectus in hũc finez datur caritas. Rñtũ ad executiõez opum quibus predictus finis acquiritur dantur alie virtutes. Et iõ Dyo⁹. li° de celesti ierarchia. ca. 2. dicit ꝙ non potest aliquis habere spũalẽ opatiõez nisi prius eẽ spũale accipiat. sicut nec opationez alicuius nature nisi prius habeat esse in natura illa. ¶ Dñs intellectis anima exiuit ab ecclesia vadẽs domuz cũ ꝓposito bñ opandi et meritorie mediãte diuina gratia. Et ecce Belial intendẽs eã ab hoc ꝓposito reuocare ait. O anima simplex q̃ facile decipis tã leuiter credendo. Volo tibi oñdere ꝙ non est necessaria ista gratia ad opus meritoriũ. ¶ ꝑmo sic. Preceptũ non datur homini a deo de aliquo impossibili. Vñ Jero⁹ dicit. Maledictus qui dic deũ hominẽ aliquid impossibile ꝓcepisse. ꝑ hominẽ ꝓcipitur ut bonuz fatiat. Jere. 1° ca. Bonas facite vias vestras et studia vestra. g̃ homo potest per liberũ arbitriũ facere bonũ absq; gratia. Si autez ex hoc bono nihil meretur. g̃ frustra facit bonum. ¶ 2° sic. Homo per liberũ arbitrium potest aliquo mõ vitare pcm̃. ꝑ vitare pcm̃ est bonũ. g̃ per liberum arbitriũ potest homo facere bonũ. ꝑ homo demeretur fatiẽdo malũ. g̃ ex oppositio meretur faciendo bonũ. ¶ Confirmatur qe gratia est fortior q̃ pcm̃. ꝑ gratia nõ ita ligat liberuz arbitriũ qñ hõ possit facere pcm̃. g̃ nec pcm̃ ita ligat liberuz arbitriũ qñ homo existẽs in pcõ absq; gratia possit facere bonũ. ¶ 3° sic. xps dicit Math. 19. ca. Si vis ad vitã ingredi serua mãdata. Vbi apparet ꝙ ingredi ad vitã eternã sit ostitutũ in hominis voluntate. ꝑ illud qđ ẽ cõstitutũ in hominis voluntate per arbitriũ sui libtatem potest. ergo homo per libertatẽ arbitrij põt facere bonũ meritoriũ. ¶ 4° sic. Homo existens in pcõ mortali plura bona facit de genere bonoz meritoriorz per libtatez arbitrij absq; gratia. Nã merces vel ꝑmiũ redditur homini a deo scõm opa eius ps̃. Tu reddes vnicuiq; iuxta opa eius. ꝑ talis merces ẽ premiũ vite eterne. Math. 5. ca. Merces vra multa ẽ in celo. Aliter nũq; aliquis bonũ faceret. g̃ ac. ¶ Aia vero abijt tristis quesiens a ꝓfulens legum doctores. Cui mox obuiauit moyses a q̃ cũ cognouisset causas mestitie siue cõfortas eã. ait. Forti animo esto. Ego oñdam tibi cõclusionẽ tuã esse veraz et katholicã testimonio q̃druplicis legis. put etiã superiꝰ feci. s.

¶ Legis Naturalis. ¶ Legis diuinalis. ¶ Legis Prophal. ¶ Legis Euãnalis. Primo testio mio legis

Naturalis et hoc q̃dupliciter. s. per rõnes naturales. per phos morales. per poetas. per exẽpla getiliũ Rñtũ ad rõnes naturales Sciẽs ꝙ magna dubitatio ẽ. Vtq; labor paganoz et indoctorũ factus ex puris naturalibus sine quacũq; gratia gratũ faciente ifusa. mereatur vitam eternaz Circa quã dubitatiõez fuit. 2. opiniones. ¶ Prima est Pelagij monachi dicẽtis. ꝙ ex puris naturalibus absq; gratia potest homo mereri vitam eternã. Racõ est. qe vnusquodq; ex sui natura potest adipisci suum finẽ ꝓpter quem factũ est si ẽ perfectũ

Aliter frustra ẽsset factum. Sed finis creacõis hõ
minis est ut hẽat vitam eternam. ut dicit lib° 2°
sẽtentiaꝝ dist. 2. ca. 6. Fecit dꝰ rõnalem creaturã
que fũmum bonũ intelligeret. intelligendo ama
ret. amando possideret. a possidendo frueretur. Si
ergo finis hominis est frui deo quod ẽ vita eterna
ergo homo p fui libtatem arbitrij meret vitam
eternã. Sed ista opinio ẽ falsa. qꝛ si homo faciat
q̃tum in se est a õnia bona sua ponat ad inuem
endũ fũmũ bonum qđ est dꝰ. tunc ipse dꝰ mise
ratꝛ a misericors infundet sibi graciã. ut labor
fuꝰ factus in gracia mereatur vitã eternaꝝ. sicut
ptz de sancto Job q̃ nõ fuit sub lege circũcisionis
a tñ saluatus est p graciã a deo sibi infusam. ut
dicit ysid. libo de obitu patriarcharũ. Vnde illa
opinio reprobatur tanq̃ hereticа. 24. q. 3. capitu.
Quidã hereticі. Pelagiani a pelagio monacho
exorti. hij liberũ arbitriũ dine gracie anteponen
tes: dicunt sufficere uolũtatem ad implẽdum di
uina iussa. hec ibi. Secũda opinio est quorũdã
autorũ paganoꝝ q̃ infideles hẽant veras virtu
tes. ita q̃ ex illis virtutibꝰ puemiant ad fũmũ bo
num q̃ verum deũ nõ ognoscẽtes fm mẽtem suã
falsos sibi fabricãt deos quos veros p̃dicant a
ad istos putant hoies vtuosos puenire. Sed nõ
intelligẽtes verũ dicũt. Nã demões quos colunt
credũt eẽ veros deos ad quos hij descẽdũt ps. Si
mulacra gẽtium argentum aũ. vsq̃ a oes q̃ confi
dunt in eis. Tercia opinio ẽ Juliani hereticі fm
q̃ recitat Augꝰ. li. 3. a. 2. otra Julianũ dicẽs. q̃ in
infidelibꝰ fũt vere virtutes morales. licꝫ ex eis ñ
assequãtur vltimũ finẽ q̃ est fũmũ bonum. Vide
tur q̃ illa opinio hẽat colorẽ. p° qꝛ Augꝰ. li° de ve
ra innocẽcia dicit. Dilectõ dei a primi ppria a spe
cialis virtus est pioꝝ atq̃ sanctoꝝ cum ceteris vir
tutes a bonis a malis possint eẽ omunes. Et Jhero.
dicit q̃ virtutibꝰ romanі meruerũt impiũ. Nam
multi infidelium sub sole laborauerũt. p ppria fortі
ter dimicauerũt. diuicias abiecerũt. castitati se de
derunt. abstinẽtie se mãcipauerũt: a alijs vtili
bꝰ inseruierũt. Sed illa opinio reprobatur Vnde
Valeriꝰ li. 7. ca. 6. in fine dicit sic. Vbi sunt super
be kartagims alta memia. vbi maritima gloria i
diti portꝰ. vbi cunctis littoribꝰ terribilis classis.
vbi tot exercitꝰ. vbi tantꝰ equitatꝰ. vbi immen
se affrice spacio nõ otẽti spũs. Nihil est excepta
virtute qđ mortali aio ac manu immõrtali q̃ri pos
sit. hec ille. Nihil em̃ preter vanitatẽ reportauerũt
Quarta opinio ẽ Augꝰ. li. 3° a. 2° otra Julianum
dicẽtis. q̃ õnis actꝰ infideliũ est pctm̃ siue sit mo
liter bonꝰ siue malꝰ. vñ. 28. q. p. c. õnes. Ex hijs
dꝛ sic. vñ Augꝰ. ait. Omnis vita infideliũ pctm̃ est
nec valet eẽ bonũ quod fit absq̃ deo. Vbi em̃ de
est agẽdi efne a immutabilis veritatis. falsa vir
tus est etiã in optimis moribꝰ. Virtutes negãt
eẽ vere apud infideles: nõ q̃n vere in eis sint. iuxt
illud Jhero. virtutibꝰ romanі pmeruerũt impium
ß q̃ effectu carẽt eterne salutis. hec ibi. Pro intel
lectu opinionis Augꝰ. suppono duo fundamẽta
p° q̃ õne qđ nõ est factũ fm rectã intẽcionem et
fm debitũ finem ẽ pctm̃. Sed õnis actꝰ infideliuꝫ
est factꝰ otra rectã rõeꝫ a otra debitũ finẽ. vnde
Augꝰ. li. 5. otra Julianũ ca. 12. ait. Noueris non
officijs ß fimbꝰ a vicijs discernẽdas eẽ vtutes.
Officiũ autẽ est qđ faciendũ est. finis vero ppter
qđ faciẽdum est. Cũ igitur facit homo aliq̃d vbi
peccare nõ videtur. si nõ ppter hoc facit ppter qđ fa
cere debꝫ: peccare iudicatur. Quicq̃d fit ab homine
a nõ ppter hoc fit ppter qđ fieri vera sapiẽcia p̃ci
pit a si officio videatur bonũ: ipso nõ recto fine
pctm̃ est. hec ille. Finis em̃ vtutis est diligere mẽ
tem rõnalem cũ fũmo bono qđ est deus. Ab hoc
fine defecerũt infideles. Oia em̃ q̃ faciebãt in hõrez
demonũ faciebãt. ut ptz ex Valerio li. p° Secũdũ
fũdamentũ est q̃ õnis infidelis est mortuꝰ q̃ ad
actꝰ vitales eterne vite. ptz Rõ. 3. ca°. Justꝰ ãt ex
fide viuit. ß nullꝰ actꝰ vitalis põt p̃cedere a nõ ha
bente fidẽ. vñ Augꝰ. li. 13. de trin. in fine dicit sic.
Justꝰ ex fide viuit q̃ q̃dem fides p dilectiõem ope
atur. ita ut vtutes quoq̃ ipse qui bꝰ prudenꝫ. forti
ter. temperanter. iuste q̃ viuitur: õnes ad eandẽ ẽfe rã
tur fidem. Nõ em̃ aliter vere potuerũt esse vtutes.
hec ille. Et sic actꝰ morales infideliũ sunt vmbꝛ si
ue ymago veraꝝ vtutum. sicut pictura est yma
go hõis. Infidelitas em̃ est mors viri virtuosi.
vñ Crisoꝰ. sup Math. omel. 17. ait. Ablata p̃ma
iustitia. s. fidei. õnis actus qui seq̃tur dãnabilis
est Rõ. 14. cap. Omne qđ nõ est ex fide: pctm̃ est. a
omne qđ fit otra cõsciẽciam. s. rectam: edificat ad
gehẽnam. Et sic ptz de vtute infideliũ. Quãtũ ad
phos morales Sciẽdum q̃ ad pfectõem vtutũ
necessaria est gracia qđ ptz q̃dupliciter. Primo
Macrobiꝰ li. p°. de sõno Scipionis dicit sic. Ploti
nꝰ phs dicit q̃tuoꝛ esse q̃ternaꝝ genera vtutum
Primas vocat politicas quarũ prudẽcie ẽ ad rõ
nis normaꝫ que cogitat queq̃ agit vniuersa di
rigere. ac nihil p̃ter rectum velle facere. hũamsq̃
actibꝰ tanq̃ dinis actibꝰ puidere. Fortitudis am
mũ supra piculũ metũ agere. nihilq̃ nisi turpia
timẽ. aduersa vel pspera fortiter tolerare. Tpan
tie nihil penitẽdũ appetere. in nullo legẽ modera
tõis excedẽ. sub iugo rõnis cupiditatẽ domare.
Justitie vnicuiq̃ seruare qđ suũ est. Hijs vti bo
nꝰ. p̃mũ fui. deinde reipublice rectoꝛ efficit. Secun
de quas purgatorias vocat. hois fũt q̃ diuini ca
pax est. solũq̃ eiꝰ animũ expediũt q̃ decreuit se a
corpis otagione purgare a quadã hũanorũ fu
ga solis se dinis iserere. Hee fũt occõsorũ qui a re
ũ publicaꝝ actibꝰ se sequestrãt. Tercie fũt pur
gati iã defecatiq̃ aĩ a ab oi hꝰmũdi aspgie p̃sse
pureq̃ dẽti. Illic prudẽtie ẽ dina nõ q̃si i electõe
p̃ferre. ß sola noscẽ a hec tãq̃ ñl aliud intueri. Tẽ
pantie frenas cupiditates nõ repimẽ. ß peitꝰ ob
liuisci. Fortitudis passiões ignorare nõ vincẽ ut
irasci nesciat: ñl cupiat. Justicie ita cũ supna a di
uina mẽte sociaꝫ ut fuet cũ ea ppetuũ fedꝰ imitã
do. Hãc fũt q̃ ipsa dina mẽte cõsistũt q̃ vocãtur
nopꝰ a q̃ꝝ exẽplo reliq̃ oes p ordiez defluũt. Nã
si rez aliaꝝ multo magis vtutũ ydeas eẽ in mẽte
dina credẽdũ est. Illic prudẽtia ẽ mens diuina.

Tẽpantia q̄ in se ꝑpetua intenc̃one c̃uersa est
Fortitudo q̄ semp idẽ ẽ nec aliq̄n mutatur. Justi
tia q̄ ꝓhenmi lege a sempiterna opis sui c̃tinua
c̃one nõ flectit. hec ille Virtutes aũt purgati ani
mi nõ ꝑñt esse in nobis misi p gr̃am gratũ facie
tem. 2° Señ. li° 1° de naturalib⁹ questionibus
dicit sic. O q̄ ɔtẽpta res est homo misi supra hũa
na surrexerit.. q̄ diu cũ affectib⁹ colluctamur q̄d
magnifici facim⁹. ꝯ Quid ẽ aut nosmetipsos ispi
tiamus. ꝯ q̄ dextrimis dissilles sumus. Virtus em̃
quaz affectam⁹ magnifica ẽ. nõ q̄ p se beatũ est
malo caruisse. ꝫ q̄ laxat animũ et prepat ad co
gitacõez celestiũ. dignũq̄ efficit qui in ɔsortium
deo veniat. Tũc omni malo calcato iuuat inter
ipsa sydera vagantẽ. hec ille. Hec aũt vnio fit p
gratiã ac̃. 3° Tulius li° 2°. de natura deoz dicit
sic Quid tã pspicuũ cũ celestia ɔtẽplamur q̄ esse
aliq̄d numẽ pstãtissime mẽtis. quo hec rogẽtur
Ad ɔsiderandũ aũt qualis sit natura deoz nihil
difficilis q̄ a ɔsuetudine oculoz actẽ mentis ab
ducere. hec ille. Tale aũt numẽ ẽ gratia dei q̄ no
tificat hominĩ quid sit deus Vnde li° p̃mo de diui
nacõe dicit sic. Si q̄s mortalis colligacõnes oim
causaz aio pspicere posset: mihil eũ pfecto fallẽt
Et lib° de creacõe mũdi. dicit sic. Parentẽ vniuer
sitatis huius inuenire difficile est. ⁊ cũ iaz quis eũ
inuenerit. indicare in vulgus nephas ẽ. // 4° di
dim⁹ ad Alexãdrũ dicit sic. Nullũ virtutis initiũ
est id nãcisci q̄d mutari nõ possit. Sed nec gloia
dicẽda ẽ quã sibi quisq̄ nõ dederit. q̄ nõ in angu
stijs ⁊ egestate. ꝫ in opulentia tẽpant virisse lau
dandũ est. Alioquin cecitas ⁊ pauptas sole vir
tutũ gloriaz sortiunt Illa q̄a nõ videt ut capiat.
ista q̄ nõ habet ut capiat. Nos aũt q̄ nulli⁹ ine
die lege pstrigimur ad bñ viuendũ libo incita
mur arbitrio ut voluntariaz ɔtinentiam digna re
muneracõ cõsequatur. Dedit em̃ nobis multas
natura blanditias. quas plerũq̄ virtus cohibet
hec ille. Sed virtus nõ dignã assequtur remunera
cõez sine gratia gratũ facientẽ ut satis ɔstat. // Rñ
tũ ad poetas patet q̄druplicit̃. // Primo pser
lib° epigmatũ dicit sic. Ergo ad patriam vite de
noctis valle vocati. Virtutũ gradibus scandite
lucis iter. Cis virtutũ spsbstãtia salua ẽ. Inuit⁹
xp̃i munera nemo rapit. // 2° Arator li° 2° dicit
sic O q̄ tũ p inania currit Mẽs ignara hom̃ Certe
que humanũ trãscẽdũt gaudia votũ. Hoc facile
est prestaẽ deo cui nummis vsus Hic potior. quẽ
nemo putat. // 3° Juuenal. lib° 4° dicit sic. Null⁹
virtutẽ oplectit ipsã p̃mia si tollas // 5° Oratius
lib° sermonũ dicit sic. Est modus in reb⁹ sũt cer
ti dem̃q̄ fines. Quos vltra citraq̄ nequit cõsiste
re rectũ ac̃. // Rñtũ ad exẽpla gentiliũ dicit btus
Aug⁹. lib° 87. q̄stionũ sic Sẽtẽtia ẽ cuiusdã sapi
entis Frontei nomine. de mẽte mũdãda ad vidẽ
dũ deũ. quã pagan⁹ q̄dem scripsit. ꝫ xp̃ian⁹ bap
tisatus ⁊ mortuus ẽ. Agite o imq̄t miseri. hoc agite
ne vnq̄ polluat hoc domiciliũ spus malign⁹. ne
sensib⁹ immixtus incestet anime sũtatez. lucez q̄
mẽtis obnubilet. Serpit hic malũ p oẽs adit⁹
sensuales. dat sese figuris. accomodat cõloquib⁹
adheret sommis. latet in ira. in fallatia sermonis
odoribus se subicit. infundit saporib⁹. ac turbi
di motus illuuie tenebrosis affectõib⁹ tenebra
ti sensus. q̄busdã nebulis implet oẽs meatus in
telligẽtie p quos pãdẽ solet lumẽ rõnis. radius
mẽtis. In hoc recti facti meritũ reducet. Deus vbi
q̄ ps̃ ẽ. tunc aũt vnicuiq̄ nr̃m simul ẽ: cũ mẽtis
nr̃e illibata puritas in eius p̃tia patuit. Vt em̃
visus oculoz si fuerit vitiat⁹ q̄quid videre non
potest adesse non putat. ita frustra circumstat
oculos ymago rez ps̃ns si oculis integritas desit
Ita etiã deus q̄ nũq̄ deẽ. frustra pollutis animis
ps̃ns est quẽ videre mẽtis cecitas nõ pot. hec ille.
// Sciẽdũ q̄ anim⁹ rõnalis ẽ tã q̄ paffamilias
in domo anime intellectiue. cuius ẽ magna fami
lia. s. cogitacões. appetitus. sensus interiores ⁊ ex
teriores q̄ familia ẽ mimis lasciua ⁊ petulans misi
eiusdẽ patris familias rigore ɔstringat ⁊ custo
diat p regimẽ virtutum. Vñ in primo aditu ani
me seu ɔsciẽtie ɔstituit prudẽtiã que discernit q̄d
sit vitandũ. q̄d appetẽdũ. q̄d a domo reiciẽdũ. q̄d
in domo recipiẽdũ. Juxta hãc posuit fortitudinez
ut hostes quos prudẽtia venire nũtiauerit. fortitu
do repellat. Post hãc tẽpantiã familie prepositt
ut eius coherceat turpes appetit⁹. Justitiaz vero
in medio collocauit ut sua cuiq̄ distribuat. Vt
diligẽter ista domus deo mũda seruetur. venerũt
duo nũcij narrãtes q̄ ad bonũ exercitiũ dom⁹ va
leant. Prim⁹ nũtius. s. timor mortis. ingressuz po
stulãs admittit. rogat ut dicat q̄s sit. vñ veniat
⁊ q̄d viderit. Nũcius vidit se ñ loquutuũ: misi sum
mo facto silentio. Quo impetrato ait. Ego sũ tim
mortis. memoria mortis ⁊ mortẽ vobis nũtiaẽ ve
nisse. Formido mortis cecidit sup me. Prudentia
dicit. Vbi ẽ mors vel qñ aderit. ꝯ Memoria mortis
rñdet. Scito q̄ venies veniet et nõ tardabit. ꝓpe
est ut veniat tẽp⁹ eius ⁊ dies eius nõ elongabũ
tur. Prudentia dicit. Qui veniũt cũ ea. ꝯ Memoria
mortis rñdet. Demões veniũt cũ ea. ferẽtes secum
libros grãdes ⁊ vncos igneos et cathenas igne
as. In libris sũt scripta oia pcta hominũ et eos
ad hoc portãt ut ex ipsis ɔuincãtur hoies quoz
ibi pcta scribũtur. Vncos vero portãt vt aias de
corpibus extrahãt violẽter ⁊ ligatas cathenis
igneis ad infernũ trahãt. Prudentia dicit. vñ ve
nis mõ. ꝯ Timor mortis rñdet. de inferno. Prudẽ
tia. Qualis ẽ infern⁹ ⁊ q̃lia vidisti in inferno. ꝯ me
moria mortis. Nostis q̄d Señ. tragedia. 1. dicit.
Hic ora solvit ditis inuicti domus. Hyatq̄ rupes
alta ⁊ imẽso spectu. Ingẽs vorago faucib⁹ vastis
patet. Latũq̄ pãdit oibus ꝓpls iter. Hinc ãpla
vacuis spatia laxãt locis. Inq̄ omẽ mersũ peat
humanũ gen⁹. Nec ire labor ẽ ipsa deducit via.
vt sepe pupes estus inuitas rapit. Sic ꝓnus aer
vrget atq̄ auidũ chaos. Gradũq̄ retro flectere
haud vnq̄ sinũt vmbre tenaces. Cultuq̄ aspectu
horrid⁹ Pauidosq̄ manes squalid⁹ gestat senex
Impexa pẽdet barba. deformẽ sinũ. Nod⁹ coherez
ocaue lucẽt gene. Regit ipse conto portitor longo

ratē. Certꝰ ꝺnduſos tenet Lōcus nocētes. Vtq; fert fama impios Supplicia vinclis ſeua ppetuis domāt. Rꝺ quiſq; fecit patitur. Auctorē ſcelꝰ repetit. ſuoq; pmitur exēplo nocēs. Scelera taxantur mō maiore nra. hec ille. Talia vidi i infernoq; ve ni nūciare vob. Prudēcia. Quid g faciemꝰ. Audite ꝺfiliū meū. Eſtote prudētes a vigilate in oōni bꝰ: prudētes bona nō tm cora deo ꝫ ecīa cora hoī bꝰ. Tpantia. Sobrij eſtote. poccupemꝰ faciē dñi in ꝺfeſſione. Fortitudo. Vigilate. qr aduerſarius vr ꝺyabolꝰ tanq; leo rugit. q. quē deuoret. cui rēſiſtite fortes in fide. Cōfortamini in dño a i potētia vtutis ei. Induite vos armaturā dei ac. vſq; gladiū ſpūs qꝰ eſt verbū dei. Epb. 6. c. Justicia. Sobrie. iuſte a pie. viuamꝰ in hoc ſeculo expectātes bām ſpē a aduentū glorie magni dei. Inter hec verba. ecce alius nūciꝰ p foribꝰ pulſās. pulcher hilaris a leta ferēs noua. Juſtitia hoc audiēs ait. Ingrediat qm dies hominī nuncij eſt hodie. Prudētia ad illū egrediē quē modeſte introducēs ait. Quis ſis a vñ veis nobis edicito. Factoq; magno ſilētio in ꝺuentu ōniū vñdit dicens. Ego ſū de ſideriū vite eterne qui vemo de celo in quo vidi a audiui archana q nō licz homī loqui. dicā tamē aliquid. Intuitus ſū celū nō ſolū ex hōmibꝰ. ꝫ ex āgelis atq; archāgelis. pncipatibz. thronis a dominacōnibz a ptātibꝰ ꝺuocatū. De rege autem q hoz medi ꝰ reſidet dicere vox nulla ſufficit. In illa domo māſiones multe ſūt quibꝰ diſtincti beatoz ordines pter meritoz ꝺſortiū cōiter letant. Prū am vīaz padiſum ꝺputate. parētes. pīarchas. pphetas a ceteros ſpūs btōs iā hīe epiſtis. q ꝺ nō pperatis a curritis ut prīam veſtrā videre ut parētes ſalutare poſſitis. Magnꝰ illic vos caroz nūerus expectat pentum. fratz. filioz. frequens vos a copioſa turba deſideāt. iā de ſua incolumitate ſecura. adhuc de vīa ſalute ſollicita: ad hoc tū cōplexum a ꝺſortiuz ſatagite puenire ac. Prudencia. Curramꝰ. ſeqmur xpm. nō ſunt hec vera ſolacia. ꝫ ibi ponūtur vbi vera vita. Greg. i mō. Tempantia. Regnū celoz rapi vult noſtris fletibꝰ qꝰ noſtris meritis nō debet. Greg. in omel. Fortitudo. Nullꝰ laboz durꝰ nullū tempꝰ longum videri debz quo gloria etnitatis acquirit. Jheroꝰ. in epla. Justicia. Nō ſumꝰ ſufficiētes cogitare aliq ꝺ a nob q ſi ex nob. ꝫ ſufficiēcia nra ex deo ē. Talis em eſt gīa ſpūſcī ut ſi in corde triſticiā inuenit. ꝺſumit a diſſoluit. ſi deſideriū vite etne pmāſiuū facit. ſi trepidacōez ecīa abicit. Augꝰ. in ſermōe. Grandꝰ eſt ergo deꝰ ut angelū gre ad nos mittat. ꝺicit em Origen. ſup epla. Rō. Scriptū eſt in quodā ſecreto libello eē angelū quēdā gre q eciam vocabulū ex gīa traheret. Ananehel em inter ptat gīa dei. Hec ergo ſcriptura ꝺtinebat q iſte āgelꝰ miſſus ē a dño ad Jheſter ut ei graciaz daret apud regē. hec ille. Tali āgelo gre indigemꝰ qui nos pterita mala plāgere. pīcia bona ꝺtemnere. eterna deſiderare ꝺmonſtraciat: ac deo gīos offerat. Quibꝰ orātibus angelꝰ gracie deſcēdit de celo in domū ꝺſciētie: adducēs ſecū fidē. ſpē. ca ritatē. atq; hūilitatē. fidē aſſociauit prudētie ſpē tē pantie. caītatē fortitudī. hūilitatē iuſticie. ut iſtis vtutibꝰ opa mētis fierēt meritoria a gīta apd deū.

Scūdo declaratur eadē ꝺclusio teſtimonio legis diuīalis. Sciendꝰ q opa cō bona facta i gīa facit q̄tuoz. pmo hōmem āplificat magnis documentis. Nam opꝰ bonū magnificat hoiez in q libet ſtatu. pterea deꝰ poſuit hoiem in paradiſo ut operaretur a cuſtodiret illū Geñ. 2. ca°. In ſtatu ei innocēcie hūit homo graz p quā opa ſua erāt meritoria vite etne. Nā efficaciora fuiſſent opa hōmis ad merēdū in ſtatu innocēcie q̄ pt ꝰ pdm ſi attēdat quātitas meriti ex pte gīe q tūc copioſior fuit nullo obſtaculo i natā hūana immuēto. Si ecīa ꝺſideret abſoluta quātitas opis cū hō eſſet maioris vtutis maiora opa feciſſz. Vñ in illo ſtatu hō indigebat gīa ad vitā eternā ꝺſequēdaz q eſt pncipaliter ncītas gīe. Sz pt ꝰ pdm ſup hō imdiget gīa ecīa ad pcī remiſſiōez a infirmitatis ſuſtētacōez Sic g hō merebat ex duobz. ſ. ex radice caritatis a gīe q mīdet pmo eēnciali qꝰ ꝺſiſtit i dei fruicōe. Et ex q̄ītate opis qꝰ mīdet pmo actu ētali 2° edificat locū ſacris Valde ei deo acceptū ē edificare tēpla. ecīas a oratoria ꝺ. Sic Salomō fuit valde acceptꝰ deo qñ edificauit tēplū ꝺmino in ihrlm. tūc em erat in gracia gtūm faciēte z. R. e. 6. a. 8° Filij iſrl edificātes ſecūdo tēplū ꝺmini: obtinuerūt grām a dño Eſdre. 5. ca°. 2° hōmem viuificat ſuis incremētis. Jō Ezechias q fecit bonū cora dño ꝓſperatꝰ eſt. 2. paralip. 31. ca. ac.

Tercō declarat eadē cōclusio teſtiº legis Prophetalis. Sciendū q opꝰ bonū cū gracia ē meritorium vite eterne quadrupliciter. primo miſericordia a veritate pueniente. prouerb. 3. cap. Miſericordia a veritas nō te deſerant. Circunda eas gutturi tuo a deſcribe in tabulis cordis tui a inuenies graciaz a diſciplinam bonā cora deo hōmibus. hec ibi. 2° iuſticia a bonitate concomitante Sap. 5. capi°. Gracia dei a miſericordia i ſāctos illius a reſpectus ſup electos illius. 3° ſapientia a humilitate. Hec em fuerūt data hōmi in ꝺtē in ſtatu innocēcie Eccī. 45. ca°. Gracia ſic paſſus in bñdictiōibus. gratiā a ſpeciē deſiderabit oculꝰ tuus. hec ibi. Plures benedictōes ex gracia gratum faciente in paradiſo habuit homo q̄tum ad quatuoz. pmo q̄tum ad intellectum habuit quatuoz benedictōes. Prima eſt quia multo eminētius cognoſcebat deum q̄ nos modo. Vnde Auguſt. 11° ſup Geñ. ad litteram dic. Fortaſſis deus pmis hōmibus loquebat ātea ſicut cum angelis loquitur ipſa immutabili veritate illuſtrās mentes eoz a ſi nō tanta ptīcipatiōe diuine eſſentie quāta capiunt āgeli. hec ille. Nā p mꝰ homo nō impediebat p res exteriores a clara

a firma ꝺ tẽplacõe intelligibiliũ effectuũ quos ex irradiacõne prime veritatis percipiebat· siue naturali cognitione·siue gratuita·Secunda est qꝫ excellentioꝛẽ ꝺgnicõem habebat de angelis q̃ nos·Eo qꝫ eius cognicõ magis certa et fixa erat circa interiora intelligibilia q̃ ꝺgnicõ nr̃a a ꝑpt̃ tãtam eminẽtiam dicit Greg⁹·qꝫ inerat angelo rũ spiritibus·Vñ lib°ꝫ°·ꝺ yalogoꝛ dicit·In paraꝺiso quidem assueuerat homo verbis dei perfrui: btõꝛ angeloꝛ spiritibus cordis mũditia a celsitudine visionis inesse· Tertia est·qꝫ excellentẽ sciam omniũ rerũ habuit·Non solum eoꝛuz que naturaliter sciri p̃nt·ꝫ etiã eoꝛque naturalẽ ꝺgnitionẽ excedũt·Vñ de supnaturalibus tãtã ꝺgnitionẽ accepit a deo p spẽs infusas·q̃ta erat necessaria ad gubernacõem vite humane scõm illũ statũ· Quarta est qꝫ nõ poterat ullo modo decipi circa intellectũ·Vnde Aug⁹·lib° 12°·de ciui·dei·dicit·q̃ in illo statu erat deuitacõ trãq̃lla peccati q̃ manẽte nullũ omino malũ esse poterat·vnde ñ poterat esse q̃ inocentia manẽte intellectus hoꝛ mis alicui falso acquiesceret q̃si vero Nam approbare vera p falsis nõ erat natura hominis instituti·ꝫ potius iã dãnati·2° q̃ tũ ad voluntatem habuit·ꝫ·bñ dictõ es·Prima qꝫ fuit in grã creatus· Nã illa prima subiectõ qua racõ deo subꝺebatur nõ erat solũ scõm naturã·ꝫ supnaturalis gracie donũ·Vñ Aug⁹·13·de ciui·dei·dicit·q̃ postq̃ preceptũ facta est trãsgressio·cõfestim gra deserente diuina de corpm suoꝛ nuditate confusi fũt·Senserũt em̃ motũ inobedientis carnis sue tãq̃ reciprocaz penam inobedientie sue· Secunda est qꝫ nõ erãt in Adam passiones anime misi ex racõnis iudicio sequẽtes·Nã passiones anime fũt in triplici genere·Quedam ordinantur ad malũ ut timoꝛ a doloꝛ a iste non fuerũt in statu innocentie ·ut dicit Aug⁹·14·de ciui·dei· Quedam ordinantur ad bonũ p̃ns·ut amoꝛ a gaudiũ a iste fuerũt in Adaz ꝑ statu illo·Vnde Aug⁹·14·de ciui·dei·dic̃ q̃ erat in eis amoꝛ imperturbatus in deũ Quedam ordinãtur ad bonũ futurũ suo tpe habendũ·ut desideriũ a spes nõ affligẽs et iste fuerũt ꝑ tunc in Adam nõ preueniẽtes iuditiũ rõnis qꝫ sensualis appetitus erat totaliter rõni subiectus·Tertia est q̃ adã in illo statu habebat oẽs virtutes· Nam virtutes sunt in triplici genere·Quedam nullam imperfectionẽ dicunt·ut caritas a iustitia a iste fuerunt in eo q̃tum ad habitum a q̃tũ ad actũ· Quedaz dicunt imperfectiõem q̃tum ad actum que tñ impfectio non repugnabat illi statui a iste fuerunt in eo q̃tum ad habituz a q̃tum ad actũ·ut fides respectu eoꝛ que nõ videntur a spes respectu eorum que nõ ꝺũ habentur·puta finalem beatitudinem a visionẽ diuine essentie· Quedam dicunt imperfectionẽ respectu materie·ut p̃na que est de culpa ꝑpria a misericoꝛdia que est doloꝛ de miseria aliena a iste erãt in eo scõm habitum a ñ scõm actũ· Erat ei primus homo sic dispositus·ut si peccaret doleret a similiter si miseriã i alio videret eã ꝑ posse repelleret sicut pbus dicit·ꝫ° ethicoꝛ· q̃ vere cũdia que est de turpi facto cõueit studioso solũ sibi ꝺicõne·Est em̃ sic disp̃situs q̃ verecũdaret si turpe aliquid cõmitteret· Et aug⁹·in omel·ut habet de p̃na dist·2·f·romanos dic̃ sic·Primeps oĩm vitioꝛ ꝺũ vidit Adaz de limo terre ad ymaginẽ dei factũ·pudicitia ornatũ·tempantia ꝺpositum·caritate splendidũ· illis donis ac tãtis expoliauit piterq̃ p̃emit·hec ibi· Quarta est·qꝫ in illo statu Adam habuit virtutem pseuerãtie·Nam pseuerãtia ut est virtus qua quis eligit pseueãre in bono fuit in eo·qꝫ ita statuit licet nõ ꝺtinuauerit·vnde etiam fuit in eo tempantia ut est moderatiua delectacõnum a non ut est moderatiua tristitiaꝛ·Similiter fortitudo ut ẽ moderãtiua audacie a spei·nõ ut est moderatiua timoris· ꝫ° q̃tum ad coꝛpus habuit·ꝫ·bñ dictõ es·p̃ma est·qꝫ in statu innocentie homo erat immoꝛtalis·Naz vis illa preseuerãdi coꝛpus a coꝛrupcõe nõ erat anime humane naturalis·ꝫ p donũ gratie·Aug⁹·li° de questionib⁹ veteris a noui testamẽti dicit· Deꝰ hominẽ fecit qui q̃ diu nõ peccaret immoꝛtalitate vigeret ut ipse sibi auctoꝛ esset aut ad vitaz aut ad moꝛtem·Secũda est qꝫ in statu innocentie homo fuisset impassibilis · Coꝛpus em̃ hominis in statu innocentie preseruabatur ne pateretur lesionẽ ab aliquo duro·puta·gladio·lapide·ligno ferro ac̃·partim quidem per ꝑpriam racõnem per quam nociua vitasset·ptim etiam p diuinã prouidentiam que sic ipsũ tuebatur ut mihil ei occurreret ex improuiso a quo ledꝛetur·Et qñ fuit ab eo sepata illa costa ex qua formata fuit mulier· nullã passionẽ habuit ꝫ delectacõez·sicut decisio seminis in q̃tum est principiũ p generacõem nõ est cũ aliqua passione· sic illa costa fuit in adaz tãq̃ principiũ humani generis·Similiter sine passione sensisset caloꝛẽ a frigus·ꝫ in maxima temperantia sine vlla lesione·Vnde nõ habuisset infirmitates a moꝛbos quos modo ꝑpter pcm̃ patitur Tertia ẽ qꝫ in sumẽdo cibum nõ fuisset passus quo ad digestionẽ in stomacho·capite ac̃· Nã p actiõem caloris naturalis aliquid de humido radicali illius coꝛporis poterat deperdi a nequaliter coꝛrũpetur necesse erat q̃ p sumptionem cibi hoꝛmim subueniretur·Gen·2° de omni ligno qꝺ ẽ in paraiso comede·Si em̃ homo nõ subuenisset sibi de cibo peccasset sicut peccauit sumendo cibũ vetitum·Simul em̃ fuit sibi preceptũ vt a ligno scie bni a mali abstineret a ut de omni alio ligno paraisi vesceret· Sciendum q̃ in cibo assumpto fuisset aliqua fęulẽtia a impuritas que nõ fuisset cõuersa in nutrimẽtũ hominis·vñ superfluitates emisisset·tñ fuisset diuinitus ꝓuisum ne aliqua turpitudo ãi deceꝛntia seu feꝛoꝛ ex hoc resultaret· Quarta est qꝫ dormiuisset absq̃ vlla brutali turpitudine Nã dormire ñ remouet hominẽ a naturali disp̃one·ꝫ ad bonũ nature oꝛdiatur Gen·2· Immisit deus soporẽ in adam· ꝫ° q̃tum ad gubernacõem status sui habuit·ꝫ·bñ dictõ es· prima est qꝫ in statu innocentie fuisset generacõ ñ ꝑpter cõseruacõem speĩ·ꝫ ꝑpẽ mltiplicacõez in diuiduoꝛ

Nam Genes. 2. dicitur. Crescite & multiplicamini & replete terram. Sed hec multiplicatio absq; noua generatione non fuisset cum duo tm primitus instituti fuerint. Secunda est quia illa coniunctio matris & femine ad generationem fuisset sine deformitate immoderate concupiscencie. Nam naturalia membra ad hunc vsum deputata sicut inferiores vires omino subdita fuissent ratioi. Augustin. de ciuita. dei dicit. Absit ut suspicemur non potuisse prolez fieri sine libidinis motu. sed eo voluntatis nutu mouerentur illa membra quo ceteta sine ardore & illecebroso stimulo cum tranquillitate anime & corporis. hec ille. Tercia est. quia in illo statu mansisset integritas virginitatis cum illa generatione. Augustin. de ciuita. dei dicit. In illo statu nulla corruptione integritatis infunderetur gremio maritus vroris. Ista enim poterat vtero coniugis salua integritate femine genitalis virile semen infundi & immitti. sicut nunc potest eadem integritate salua ex vtero virginis fluxus menstruus cruoris emitti. Vt em ad patiendum non doloris gemitus sed maturitatis impulsus femina viscera relaxaret. sic ad concupiscendum non libidinis appetitus. & voluntarius vsus naturam vtramq; coniugeret. hec ille. Quarta est. qz ppter multiplicationez humani geneis p generationez. nulla secuta fuisset diuisio dominij aut possessionum. Nam in statu isto multiplicatis diuitis necesse est fieri diuisionez possessionum. qz omunitas possessionis est occasio discordie. ut dicit. 2. politico. 4. Sed in statu innocencie fuissent voluntates hominum sic ordinate qz absq; omni periculo discordie omuniter vsi fuissent sm qz vnicuiq; opereret rebus que eoz dominio subdebantur. cui ecia hoc apud multos bonos viros mo obseruetur ac. T. q°. cognitia & honestate. Vnde Jere. 32°. ca°. 8i. In deserto inuenit gtam populo q remanserat: vadat ad requem suam In caritate ppetua dilexi te ido attraxi te miserans. Adhuc ornaberis tympanis & egredieris in choro ludentium. Surgite & ascendite ad dnm ac.

QVarto declarat eadem confusio testimonio legis naturalis. Scienti qz gra dei est ab oibz appetenda quadruplicit. T. p°. qz est donuz magne largitatis in deo tribuente. Sicut em rex ponens aliquem hoiem ad custodiam castri dat ei victualia sine diminutione bonoz suorum & neccaria militi suis quibus imperator iubet puideri in legibus suis. ff. de erogatione militaris anone. vbi ordinat imperator qz milites dum sunt in castro habeant neccaria. s. panem. vinum. acetum & lardum. Sic deus qui posuit nos custodes castroz suoru & animaz quas creauit. dat gratiam suam pro custodia earum sine diminutione Jacobi. 1. ca. dat omnibus affluenter & non impropat. Luc. 11. Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare filijs vris. qnto magis pr̃ester de celo dabit spm bonum petentibus se. Sed sicut imperator non dat annonaz illaz nisi militibus pugnantibus contra hostes imperij. sic neq; deus dat graciam nisi certantibus cum hostibus. Phil. 2°. Non est nobis colluctatio aduersus carnem & saguinem ac. Si ergo gra tia tibi defuerit imputa tibi & non deo. qz sicut ille q mittit nauem suam ad mare mittit cum illa tanta custodes & instrumenta & victualia neccaria. Quia si sinu gubernatore nauis dimissa piditaretur vectores eiusdem haberent contra eum ex locato actione. ff. de locato & conducto. l. Item queritur. Si mgr. in. ff. vetteli. 19. Sic de deo mittente nos ad mare huius mundi dicens vnicuiq;. Sufficit tibi gracia mea. 2. Cor. 11. 2°. qz est maxime vtilitatis in recipiente. Qui es se excusant si non bn faciunt dicentes qz non habent graciam melius faciendi. Sed hoc non valet. qz posset habere si vellet. ff. de re. iuris dicit lex. qz q pot facere ut possit condicionem parere iam posse videt. Vbi glo. tangit casum de illo quem quis instituit heredem & legauit aliquid seruo qd non possit recipere nisi fact9 sit liber. quod omnis fidei heredis fuit rogando ipsum qz eum manumittere & sic darz legatum. Postea heres se excusat qz tale quid suo dare non debz. qz non est capax nisi sit liber. Sed excusacio non valet. qz p eum stetit & stat qz non habz libertatem & ideo ei imputatur. ff. de legatis. l. si qs seruus. Et. ff. de condicione indebiti. l. si cui legatum. s. cui nec. Sic de illis qui dicunt qz non pnt corpus xpi recipere ppter officia in quibus sunt. vel missas dicere. qz in vno pcto sunt quod ad aliud trahit. Sed hoc totum eis imputatur. qz possent gracia alijs oblata recipere que facit bonum operari de ose. dist. 5. ca°. Placuit ut quicunq; dixerit graciam dei q iustificamur p ihm xm dnm nostrum ad solaz remissionem pctoz tm valere que iam commissa sunt. non autem ad adiutoriuz vnde ut non committantur: anathema sit. hec ille. T. 3°. quia est signum eterne penalitatis in peccatore recusante. Nam qui recusat graciam dei p finalez impenitentiam iuste pena eternam patietur. p rem legis. ff. de pnis. l. vltima in. ff. nouo. li. p°. in qua ostenditur qz vnusquisq; illo punitur contra quod agit. ut pote qui contra rem publicam peccat. vtilitate reipublice careat p mortem vel p exilium. Sic de peccatore q agit contra gratiam dei ipsam impediendo: meretur penaz eternam & hoc iuste. Nam. ff. de penis. l. si qs forte. habetur qz est triplex genus penaz. Aliq p delictis verberatur. Aliq relegatur q cum reconciliati fuerint sua recipiunt. Aliq qui vero in morte vel in exilium mittuntur sine spe remedii. Illi punitur pma pena q inter flagella corrigutur. Seda pena q pt correctionez recidunat. Tertia pena q oino gre contradicit. Vnde cum homines non flagellabuntur pns. & cum demonibus in inferno Sap. 18. ca. Simili pena seruus cum dno afflictus est & popularis homo regi similia passus est. T. 5°. qz est merces eterne libertatis in homine pseuerante. Nam operatori gracie est possessor glorie. qz non solum est possessor q rem habet. & etiam ille cui de iure debet. ff. de acquirendo rerum dominio. l. dam possidere. & ad nudum. Et eodez modo potest agere non solum petitorie & etiam possessorie ad hnditum terram aliquam. qz pius mortuus fuit in possessione illius. ff. quorum bonoz. l. p. que quidem vendicatio vocatur vendicatio p breue de morte anteressoris. Sic hntes ius ad rem p cartam gre illius potest post mortem vendicare pns.

hereditate possideamus scuariū dei·pū·11· Mhier gtiosa inuemet gloriā ⁊ anima ac̄· Postq̄ vero moyses declarauit oduſiōez p̄dictā ait aie deuo te· Que ego noui fideliter te dcui Sed ecce hic est sanctus Thomas de Aquino doctor noui testam ti cuius doctrina pnūtiat omnia iuditia oris dei: i eius doctrina delectare sicut in ommibus diuicijs Ad quē astante moyse accessit anima deuota p fue oduſionis darioꝛi noticia· Cui sanctus Tho mas ait· Ego oīdam tibi oduſionem tuam esse verā testimonio legis q̄druplicis·ſ·

¶ Legis Euāgelice·
¶ Legis Apostolice·
¶ Legis Canonice·
¶ Legis Ecclīastice·

Euāgelice Sciendū q̄ xp̄us illaz pbauit quadruplici te stimoio· ¶ primo testimoio Primo testio nio legis Matb·21·ca·dicentis·homo quidaz habuit duos filios ⁊ accedens ad primum dixit Fili vade hodie opare in vineam meā· Ille autez rīdens ait· Nolo· postea autez pnīa motus abijt Accedēs aūt ad alterum dixit similiter· At ille resꝓndēs ait· eo dñe ⁊ nō iuit· Quis ex duobus fe cit voluntatem patris· Dicūt ei· primus· hec ibi· Vñ opari fructuose ⁊ meritorie nō est ex libtate arbitrij· ſ ex gratia· ¶ 2° testimonio Mar·10·ca° dicentis· Sedere ad dexteram vel ad simistrā meā nō est meū dare vobis· ſ quibus patum ē a pre meo· hec ibi· q̄ habere vitam eternam est ex gra tia predestinacōis ⁊ nō ex libertate arbitrij· ¶ 3° testimonio Luc̄·19·ca·dicentis· Omni habēti ⁊ se ad gratiā prepanti dabitur·ſ· gratia ⁊ habūda bit·ſ· opibus meritoꝛijs· ab eo aūt qui nō habz ·ſ· gratiā ⁊ qs̄ videtur habere·ſ· libertatē arbitrij aufertur ab eo·ſ· mihil merendo ac̄· ¶ 4° testimo nio Job·1·ca·de plenitudine eius omēs nos ac cepimus· grām p gratia· q̄ lex p moysē data ē· gratia ⁊ veritas p ihesū xp̄m facta est· hec ibi· cir ca quā gratiā tam in euāgelio q̄ in epla notanē ·4·cōdusiones· ¶ Prima oduſio· Post pctm̄ p mi hominis non potest homo p sua naturalia absq̄ diuina gratia implere legis p̄cepta moralia· Ptz q̄ implere mādata legis ottingit dupliciter· vno modo q̄tum ad substātiā opum·ſ· put hō opaē iusta ⁊ fortia ⁊ alia virtutis opa et sic nō potest implere omnia diuina mādata sine gratia sanā te· Sic em̄ homo infirmus p̄ot p se ipsum aliquē motū habere· nō tñ pfecte potest moueri motu hominis sam· misi sanetur auxilio medi cine· Sic homo cū sit in naturalibus infirmus· puta igno rans quo ad intellectū· malus quo ad voluntatē ac̄· idiget gratia que sanet ista naturalia ad vo lendū ⁊ opandū bonū ⁊ cognoscendū verū ps· Cor mūdū crea in me deus ⁊ spiritū rectū innoua in viscerib⁹ meis· Et Rō·9· Nō est volentis ·ſ· vel le· neq̄ currentis·ſ· currere sed dei miserētis· Alio modo p̄nt impleri mādata legis q̄tū ad moduz agēdi·ſ· ut ex caritate fiant et sic nō potest homo implere diuina mādata sine gratia· Vñ Aug⁹· lib° de correctōe ⁊ gratia dic̄ sic· Sine gratia nul lū p̄rsus siue cogitando siue loquēdo· volendo et ambulando: hominēs fatiūt bonū· Nō solum ut mōstrante ipsa quid faciendū sit sciāt· verū ut prestante ipsa faciāt cū dilectōne qs̄ sciūt ac̄· In cuius signū ciues samarie nō implentes p̄cepta legis q̄ lex erat prediū Jacob· necessario indige bant gratia signata p fontē quā otulit eis Jhus venies ad eos ut dicit in euāgelio· Et in epla 2ª q̄ filij isrl quibus data erat lex quaz sine aqua gratie implere nō poterāt· coierūt aduersū moy sē dicentes· Cur eduxisti eccīam dominī in solitu dinē·ſ· libtatis arbitrij· vbi ñ est aqua ad bibē dū· Est em̄ gratia in anima tāq̄ lux manifestans sicut em̄ immūditie domus ñ videnē in obscuro ita macule pctoꝛ nō ognoscunt in anima misi p lucē gratie quā infudit Jhus· iō 2ª in euangelio Jhus· Etiā grā in anima est tāq̄ vestimētum ho nestās· Quella nobilis nō debet pdiē in publicū precipue virorꝛ sollēmū· misi decenter sit induta· sic nec anima ad ocursū angelorꝛ sine indumen to gratie· Apoc̄·19·ca·Datū est sponse agmi ⁊ aie· ut coopiat se bisso candida ⁊ splendida Ista bi sus est gra· Ideo dicit i euāgelio· venit·ſ· induta gra· De aia in pctis dicit Ezech·16·ca· Trāsiui p te ⁊ vidi te ⁊ eras nuda ⁊ ofusione plena· Insu per grā in anima est tāq̄ pulchritudo decorans· In peccatis em̄ est ceca sopb·1· Ambulabunt ut ceci· q̄ dño peccauerūt Est surda ⁊ muta ps̄· Ego aūt tāq̄ surdus nō audiebā ⁊ sicut mutus non apiens os suū· Et ysa·xl·Denudasti turpitudi nē tuā· Et Trenoꝛ·2·ca: Denigrata est sup carbo nes faties eoꝛ ⁊ nō sūt agniti in plateis·p grām aūt est pulchra· Cāt̄ic̄·2· Tota pulchra es ami ca mea ⁊ macula nō est in te· Ideo dicit in euāge lio· in ciuitatē· Adhuc grā in aīa ē tāq̄ sanitas quietās· Passiones aīe ut ocupiscētia ⁊ ira· gau dium ⁊ dolor· spes ⁊ timor multū verāt ⁊ oturbant seī· Tragedia·1· dicit· Turbine magno spes sol licite· Vribibus errāt· trepidiq̄ metus ps̄· Mise rere mei dñe qm̄ infirmus sum· sana me domine qm̄ oturbata sūt ossa ⁊ vires mee ⁊ aīa mea· g̃ tia āt dei sanat istas passiones· Vñ Paulo·2·coꝛ· 12·ca· dictū est· sufficit tibi grā mea· Ideo dicit in euāgelio· samarie· Illā samaritanus sanauit hoi nē desēdētem a ihrl'm in iericō· Luc̄·18·ca· Propl taz mirabiles effectus gre i aīa est plurimū desi derāda· Sap̄·8·ca· Venerūt mihi oīa bona pit cū illa·ſ· pulchritudo vestimēta· sapiētia ⁊ saīas ut dictū est· Quatuoꝛ sūt q̄ capiūt homines i hoc mūdo ⁊ gratia superexcedit illa· p̄mo diuitie· amici tie· potentie· honoꝛes ⁊ alia tpalia· Sed grā exce dit p q̄ obtinēda apli reliquerūt oīa· Matb·19· ca· Ecce nos reliquim⁹ oīa ⁊ secuti sumus te· Et paulus· Oīa hec arbitrr̄tus fū ut sterc̄oꝛa vt cri stū lucrifacerez· ideo dicit i euāgelio· q̄ 2ª sicbat l sicbez·2° corpus ⁊ anima ⁊ alia naturalia· ſ grā excedit p q̄ obtinēda sācti martires tradiderūt corpa sua ad supplitia· Matb·10·ca· Nolite timē eos qui occidūt corpus ac̄· similiter iust⁹ poci⁹ vellet pdere aīam q̄ diuinā grām· matb·10·ca· Qui amat aīaz suā in hoc mūdo pdet eā· Et pau lus· Non facō animā meā meliorē me· Ideo dicit

in euãgelio iuxta p̃dium. 5°. virtutes theologice. dona sp̃ussancti. alia supnaturalia. sed gr̃a excedit. qr illa bona ad bona fine gr̃a sunt inutilia ut deducit apostol⁹ p̃. Cor. 13. capi. Si linguis hoim loquar. angelor. ac̃. Joh. 16. Sine me mihil potestis facere. io dicit in euãgelio. qs dedit Joseph filio suo. 6°. visio dña. fruitio. felicitas. alia et nalia. Sed gr̃a excedit. Quia sancti in gloria potiꝰ vellent esse in inferno cũ gr̃a dei q̃ in celo sine gr̃a. ut dicit Anselmꝰ. Vñ Eleazarus in lege doctissimꝰ potius volebat descendere in infernum q̃ legẽ dei trãsgrediendo gr̃iam dei amittere. 2. Mach. 6. capi. ideo dicit in euangelio. Erat autẽ ibi fons Jacob. gracia ostensiua. 7 Secũda conclusio. Preparatio voluntatis humane ad cõsequendum donũ gr̃ie gratũ facientis: est ex auxilio dei gr̃atuito interiꝰ animam mouentis. Patz q cũ omne agens agat pter finem necẽ est q oms causa ordinem mouentium. agentium: necẽ est q ad vltimũ finem ordinetur homo p motiõem primi mouentis. ad finez autẽ primũ p motiõez alicuius inferiorum mouentiũ. sicut animꝰ militis ordinatur ad querendum victoriã ex motione ducis exercitus. ad seqñdum autẽ vexillum alicuius aciei ex motione tubicinum. Cũ itaq deꝰ sit primum mouẽs simpliciter: ex eiꝰ motione est q oma in ipsũ ordinantur. Vñ dyonꝰ. li°. de diuinis no. dicit. q deꝰ ordinat oma ad seipsũ. s. secundum communẽ rationem bonitatis. Sed homines iustos ordinat ad seipsũ secundum spãlem rationem bonitatis. participationis eius ad hereditatem sicut primo bono. pſ. Mihi autẽ adherere deo bonũ est. et ideo q homo ordinatur ad deũ est ex ipso dono eum ordinẽte. Preparatio autez sue ad gr̃am est ad deum ordinari. sicut ille qui habet oculum auersum a lumine solis p hoc se preparat ad recipiendũ lumẽ solis q oculos suos conuertit ad visum solem. vñ patz q homo nõ potest se ꝑparare ad lumẽ gr̃e suscipiendũ nisi p auxilium gr̃atuitum dei interius animãz mouentis. vñ dicit Joh. 6. Nemo potest venire ad me nisi pater qui misit me traxerit eum. Sciendũ q ꝑparatio ad gr̃iaz est triplex. s. efficiens. formalis. et materialis. Efficiens est a deo. formalis est a gr̃a gratis data. materialis ẽ a libero arbitrio nro. Q̃ sit a deo patz. q conuersio nra ad deũ ꝑuenitur auxilio dei nos conuertentis. Jere. 31. ca. Conuerte me et conuertar. q tu dñs deus meus. Et Treno. vlti. capi. Conuerte nos dñe ad te et conuertemur p̃s. Emitte lucem tuam et veritatem tuam. ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montez sanctum tuum et in tabernacula tua Et in euãgelio Ihs autẽ fatigatus ex itinere sedebat sic sup fontem. Et in epla dicit. Domine deus exaudi clamorem populi huius et apperies thesaurum tuum fontem aque viue. ut saciati cessent murmurationes eorum et apparuit gloria dñi sup eos. ac̃. ꝑpat autẽ nos deus. 6. modis. Ido dicit in euãgelio. Hora erat quasi sexta. Dies sex modi declarãtur puer. p̃. ca°. Sapia foris ꝑdicat. in plateis dat vocem suam. Vocaui et renuistis. extendi manum meam et nõ fuit q̃ aspicet. despexistis omne consilium meum et increpationes meas neglexistis ac̃. vocabi

dupliciter. p° interiꝰ inspirando bonas cogitationes immittendo. 2° exteriꝰ p̃dicando. p ꝓphetas. p apostolos ac̃. p̃s. Audiam q̃d loquat in me dñs deus. Et ysa. 50. ca. dñs deus aperuit mihi aurem ego autẽ nõ contradico ac̃. Extendi manũ meã dupliciter. p̃mo p bñficiorum collationem p̃s. Quid retribuam dño p omnibus que retribuit mihi. 2° p flagellorum allationem p̃s. Rm ego in flagella paratus sum ac̃. et sic sũt quatuor. 3° p legis declarationem. 6° p peccatorum correptionem. Gradus est ergo deꝰ ut hãc preparationem gr̃e in nobis operetur. p° petendo ut nos a malo auertat p̃s. Conuerte nos deus salutaris noster: et auerte iram tuam a nobis. 2° ut nos ad bonum dirigat p̃s. dirige me in veritate tua et doce me quia tu es deus saluator meus. q autez sit a gracia gratis data patz. Nam in natura humana est quedã corruptio et infectio q̃tum ad carnẽ per quã seruit legi peccati ut dicit Rõ. 7°. capi. Est etiam quedã ignorãtie obscuritas in intellectu secundum quã dicit Rõ. 8. capi. q oremus sicut oportet nescimus ꝓpter varios eventus rerum euentus et quia etiã nostri nõ perfecte cognoscimus: nõ possumus ad plenũ scire quid nobis expediat secundum illud Sap̃. 9. cap. Cogitationes mortalium timide et incerte prouidentie nre et ideo necẽ est nobis ut a deo dirigamur et protegamur qui oma nouit et oma potest. Vñ etiã renati per baptismũ orãt pro ista gratia impetranda dicentes. Fiat voluntas tua sicut in celo et in tra Et iterũ Et ne nos inducas in temptationem. Ista ẽ gracia gratis data. s. donum dei quo se homo preparat ad suscipiendum gr̃am gratum facientẽ. io dicit in euãgelio. Discipuli autẽ eius abierãt in ciuitatem ut cibos emerent et gr̃a gratis data venerat ad animã ut conuerteret ipsam ad dei voluntatẽ Huius autẽ gracie sũt sex effectus. sicut erat hora sexta. Primus est reuocare liberum arbitrium a malo. Secũdus est excitare ipsũ ad bonum. Tercius est deserere actum peccati. Quartus est deponere voluntatem peccãdi. Quintus est sequi legẽ nature scriptam in corde hoim quo ad ꝑceptum affirmatiuum. s. oma q̃ vultis ut faciant vobis homines ac̃. et q̃ tum ad ꝑceptum negatiuum. s. Quod tibi nõ vis fieri alteri ne feceris. Sextus est rõem recta sequi q̃ dicit seruiendũ deo ẽ deo p̃s. Seruite dño in timore. Ideo dicit in epist. Tolle virgam et congrega populum. Per vã fiebãt signa et ꝓdigia p gratiã. q autẽ sit a libero arbitrio ostendente Patz q liberum arbitrium q̃uis in posset gr̃am efficere in homine. potest tamen se ad hoc habilitare et ꝑparare q habeat. Sicut quis nõ potest domum illuminare. potest tñ aperire fenestram quo facto sol illuminat domum. vñ Zach. p°. dicit dñs. Conuertimini ad me et ego Conuertar ad vos. Nõ q̃ dei operatio nraz conuersionem ꝑficiat ut dictum est. ꝫ q conuersionem nostram q̃ ad ipsum conuertimur adiuuat subsequenter ea roborando ut ad effectum perueniat et stabiliendo ut finem debitum cõsequatur. Nã gr̃ia gratis data semper ꝑsto est libero arbitrio excitare et cõmouere cuius ẽ huic admonitionem obtinere hoc quod in se est facere Amos. 4°. Prepare in occursum dei tui israhel. Et p̃. Regum. 8°. Preparate

cordia vestra dñmo. Et ysa. 1. ca. Si volueritis a audieritis me bona terre comedetis Et Apoc. 3. ca. Ego sto ad hostiū a pulso. si quis aperuerit mihi i trabo ad illū ac. Nos em cor nrm deo apire possumus licet nō sñ diuino auxilio. Quando est g deꝰ scdm illud 2° Mach. 1. Adapiat dñus cor nostrū in lege sua ac. Et sic bonus motus liberi arbitrij quo quis prepatur ad donū gratie suscipiendū. est actus liberi arbitrij moti a deo: scdm quez dicitur homo se prepare. pū. 16. Hominis est prepare animū a scdm hoc dicitur volūtas hominis preparari pñs. apud dñm gressus hominis dirigeť a viam eius volet ac. vsq manū suam. Suppoit aūt deus manū suam ad hāc prepacōem dupliz Vno mō paulatine p qñto deꝰ mouet hoiez ad aliqd bonū non tamē pfectū a talis prepacō precedit grām ideo dicitur in euāgelio. Venit mulier haurire aquā de samaria Et i epla dicitur Loqmini ad petrā a illa dabit aquas. Qualiť autē sit in libtate arbitrij nostri seq deū a facere bonuz pp omne bonū pcedat pmo a do mouēte: patz p exemplū Augustī. sup illud Joh. 6. Nemo pōt venire ad me ac. de piscatore a piscē Nā si piscator hamo velit capere piscem. tria requūtur ex pte piscatoris pmo q aptet hamū iuolutum esca. 2° q mittat ipsū in aquā. 3° q trahat furtū piscē. Ex pte piscis requūtur tria. pmo q piscis sponte veniat ad hamū. 2° q capiat hamū sub esca. 3° q pmittat se trahi. q forte reluctando frangerz filū quo trahitur. Piscator ē xp̄us. piscis est samaritana Xp̄s volens piscari samaritanā. pmo aptat hamū i. deest fidei integritatē heb. xi° Accedētez ad deum. oportz credē q ē ac. iō dr i euāgelio dicit ei. Jbs da mihi bibere. Per hoc nō trahitur samaritana q non credit in xp̄m. iō dicitur. quō tu iudeus cū sis ac. 2° xp̄us mittit hamū sub aquis. a cordis caritatem. Cantic. 8. ca. Aque multe nō potuerūt in me extinguere caritatez. iō dicit Si scires donū dei. i. amorē supnoz. q ē spūssanctus tāq̄ pmū donū. Per hoc nō trahitur samaritana que nō cognoscit nec accēditur isto amore. iō dicit dñe neq̄ in quo haurias habes ac. q̄ hauritoriū est appetitus superior. s. volūtas q̄ carebat mulier. 3° xp̄s trahit furtum hamū. i. spei firmitatem pñs. Spate in deo omnis congregacō pp̄li. effundite coram illo cordia vestra. q̄ deus adiutor noster i eternū. Jō dicit. Omnis qui biberit ex hac aqua ac. vsq̄ in vitam eternam. Per hoc incipit trahi samaritana. iō dicit. dñe da mihi hāc aquā ac Sap. 1. ca. Sentite quo ad primū. de domino quo ad secūd. in bonitate quo ad tertiū. Samaritana preparauit tria. pmo rectitudinē rōis. q̄ tū ad honestatez conversacōis. iō dicit Vade a voca virū tuū ac. vir anime est intellectus a racō scdm cuiꝰ dictamen honeste debemꝰ cōversari. q̄ samaritana nō hūc habebat. q̄ quinq̄ viros. i. quinq̄ sensus corporis habuit quoz illecebra vixeāt a sic cognoscēs q̄ rōne caruit incipit venire ad hamū. 2° sollicitudinē discrete inq̄sicōis. q̄ tū ad veritatem actionis. iō dicit. dñe video q̄ pp̄ha es tu. pres nri ac

deus em nō debet queri in mōte nec in tēplo. ſ in anima. Math. 6° ca. Tu aūt cū oraueris intra in cubiculū tuū et clauso hostio ora prem tuū in abscōdito ac. a sic samaritana capit hamū sb esca q̄ inflāmatur amore xp̄i: credens ipsū ee pphetaz 3° gratitudinē pie deuocōis. q̄ tū ad scitatez affectōis dāndo totū cor suū deo. Joel. 2. Cōuertimini ad me i toto corde vro. iō dr. scio q̄ messias veit ac. a sic samaritana pmisit se trahi oem affectionē suā ponēs in deū pñs. Mihi adherere deo bonuz est. ponere in domino deo meo spem meā. in cuiꝰ signū reliquit ydriā suā mulier ac. pñs. Vt ānūtiem oēs predicatōes eius in portis filie spon. in cuius signū samaritana abijt i ciuitatem a dicit illis hominibus. venite a videte ac. Ecce quō paulatine conversa est. Alio modo suppoit deꝰ manū suaz subito p qñto deus statim pfecte mouet hoinē ad aliqd bonū a subito homo gratiā accipit scdm illud Joh. 6° Omnis qui audit a patre et didicit venit ad me a ita tngit paulo. q̄ cū esset in pgressu pcti. s. spirans minarū a cedis in discipulos dñi. act. 9. ca. Perfecte motū est cor eiꝰ a deo audiēdo a adiscēdo a veniēdo a iō subito est gratiā osecutus. Eccī. 11. Facile est i oculis dñi subito honestare pauperem. iō dicit in epla. Cūq̄ eleuasset moyses manū pcutiēs virga bis filicē egresse sūt aque largissime ac. Tertia cōclusio. Plus est de rōne meriti ex cōgruo qñ quis meretur alteri primā gratiaz q̄ qñ eā sibi mereť. Patet q̄ quis plus pfint alicui opera sua q̄ aliena dū modo sit equalitas in vtroq̄ tñ opus alienū informatū gratia plus accedit ad meritū cōdigni q̄ tū ex radice gratie pcedit q̄ opus pp̄riū qđ ex puris naturalibus causatur. Quatuor modis potest quis mereri primā gratiā alteri. primo ex auctoritate. Nā merito cōdigni nullus potest mereri alteri primā gratiam nisi solus xp̄s. q̄ vnusquisq̄ nostrū mouetur a deo p gratiā ut ipse ad vitaz eternā pueniat. a ideo meritū condigni vltra hāc mensurā nō se extendit. ſ amā xp̄i mota est a deo p gratiā nō solū ut ipse puenīat ad gl̄am vite eterne. ſ etiā ut alios in eā adduceret. inq̄ tū est caput ecclesie a auctor salutis hūane. scdz illud Heb. 2° ca° Decebat eum qui multos filios ad gloriā adduxerat auctorez salutis eoz p passionē consummare iō dicit i euāgelio Intea rogabāt eū discipuli eius ac. vsq̄ pfitiā opus eius. 2° ex fidelitate. Nā merito congrui potest quis alteri mereri primā gtiā ut q̄ hō i gtia cōstitutꝰ impleat dei volūtatem cōgruum est scdm amicitie pportionē ut deus impleat hominis volūtatē in salutacōe alterius. vñ fides alioz valet alteri ad salutez meito cōgrui ñ merito condigni. propterea Math. 9° ca° sup illud videns Jbs fidez illoz ac. dicit glosa Qñ tū valet apud deū fides pp̄ria apud quē sic valuit aliena ut ītus a extra sanaret hominē. ſ interior sanacō hominis est p primaz gratiaz Jō dicit in euāgelio Nōne vos dicitis q. s. adhuc mēses sūt a messis venit. s. fidei predicāde p vos. 3° ex scitate. Nā frequēter contingit q̄ p orōnes sanctoz

offeruntur occasiones hominibus ut se ad deū conuer
tant q ad gratiā recipiendā preparēt. qua pre
paco facta gracia eis infunditur. Quinuis autez
sanctis nō orātibus homines saluarētur si se ppa
rent ad grām. nō tamē sequtur q eciā prepatis suf
fragiis sanctoꝝ nō oferant. qr deꝰ hoc modo preui
dit q ordinauit ut p sanctoꝝ merita illi graciam
accipiāt. sm illud Jaco. 1. ca. Multū valet depca
tio iusti assidua. qr impetraco oroms immittē mi
sericordie dei. ideo multa orādo impetrēt homo ex
dīna misericordia. ido p mittit ibi. orate p inuicē
ut saluemī. Et i euāgelio dr. Ecce dico vobis. leua
te oculos vestros. s. p oro em q videte regiones q
populos. qr albe sunt q ppate. ad messem q ad gra
ciam recipiendā acē. vsq q qui metit. Quq tamē
oraco posset impediri ex pte eius cuiꝰ aliquis san
ctoꝰ desiderat iustificacō em sm illud Jere. 17. cap.
Si steterit Moyses q Samuel corā me nō est aia
mea ad populū istū. Qui tū fuerit maxime meriti
apud deū. 2°. ex liberalitate. Nā paupes elemosi
nas recipiētes dicūtur recipe alios in eterna tab
nacula. vel impetrādo eis vemā orādo. vel meren
do p alia bona ex ogruo. vel p ipsa opa miserico
die q quis in alios exercz. puta in paupes mere
tur recipi in ekna tabnacula Luc. 16. Facite vob
amicos de māmona iniq̄tatis ut cū defeceritis reci
piant vos in ekna tabernacula. ꝫ nullꝰ mereť hoc
misi p grām. iō dr in euāgelio In hoc est em verbū
veū. qr aliꝰ est qui seminat q aliꝰ est q metit acē.
vsq̄ introistis. Qui autem in fide deficūt nō pūt
alijs pmereri pmā grāz. iō dr in epist. Quia non
credidistis mihi ut scificaretis me corā filijs isrl
nō introducetis hos populos in terrā quā dabo
eis. Quarta oclusio. Gra est pncipium meren
di pncipaliꝰ ex caritate q̄ ex alijs vtutibꝰ. Patz
qr in martiribꝰ q̄ p fide pacienť q fortiť vsq ad
mortē certauerūt. actꝰ fidei nō fuit meritoriꝰ misi
fides illa p dilectionē opata fuisset. ut dr Gal. 5°.
Similiť actꝰ pacie q fortitudinis nō fuisset meri
toriꝰ misi hoc ex caritate procedisset. 1. Cor. 13. Si trādi
dero corpꝰ meū ita ut ardēs caritatē autē non ha
buero mihil mihi p dest. Ad actū meritoriū ocur
rit. 2. p°. gra gratū faciens q̄ est quedā forma q
perfectō q progatiua spālis p quā homo redditur
deo grātus. Eph. 2. Predestinauit nos in adopcōez
filioꝝ sm ppositū voluntatis sue in laudē glie grē
sue in qua grātificauit nos i dilecto filio suo. Quiꝰ
grē effectꝰ fuit decem. p°. mo liberū arbitriū excitat
ad bonū cogitādū. qr grā coopatur ad liberz ar
bitriū. sicut sessor ad equū. Sessor em equū diri
git. sic gra liberū arbitriū in exercō e virtutū. per
nos em malū facere possumꝰ. bonū autē ex gcia.
Osee. 13°. Perditio tua ex te isrl tm mō ex me au
xilium tuū. ideo dr i euangelio. Ex ciuitate autē il
la. s. celesti a qua p cedit gratia. 2°. sanat ipsū ad
affectū mutandū ut. s. in deum credat. qr motus
quo p grām in deum dirigimur ē voluntariꝰ ꝫ hoc
nō pōt esse misi deꝰ a nobis p fidem cognoscatur.
Eph. 1. Gra saluati estis p fidem q hoc nō ex vob
dī em bonū est. iō dicit. Multi crediderūt in eum
samaritanoꝝ. 3°. ipsum corroborat ad actū p ducē
dū. s. p spem. Nullꝰ em mouet ad finem ad quē
estimat impossibile posse puenire. Ad hoc ergo
qr aliquis p gat in finem b̄ituidinis. necē est ut
p grām imp̄mat hūano affectui spes de b̄ituidi
ne oseqnda. 1. pet. p°. Regenerauit nos in spē vi
uam in hereditatē immarcessibilez oseruataz i celis
Rō. 8. Spe salui facti sumꝰ. Ideo dicitur. Propter
verbū mulieris q spei nos incitantis ad bñ op an
dū. 2°. gīa deū homi reconciliat ad iustificandū. Ho
mo em peccādo deum offendit. ꝫ offensa nō ēmit
titur alicui misi p hoc qr animꝰ offensi pacať offē
dēti q ideo nobis pctm dimittitur. qr deus nobis
pacatur p grām Rō. 5. Justificati gratis p grām
ipsiꝰ. ido dicit. testimoniū phibētis. qr talis grā
phibet testimoniū qr deꝰ sit nobiscū pacificatus
1°. a pctō liberat ad donū gracie acceptandū de
us em mouet hominē ad iusticiā sm odicōnem
nature hūane hūtis vsum liberi arbitrij. vñ mo
uetur homo a deo ad iusticiā p motuz liberi arbi
trij. ido simul infundit donū gracie iustificātis q
mouet liberū arbitriū ad donū gīe acceptād qđ
nō potest fieri misi remittendo pctā ysa. 24. cap.
Iste est fructꝰ omis ut auferat peccatū eiꝰ. iō dici
tur dixit q mdulsit mihi ōmia quecūq̄ feci. 3°. pe
nā eternam in tēpalem omutat ad satisfaciendū
s. p pctō. p quā satisfactōem pctōr redit ad deuz
ideo dicitur. Cū vemissent ergo ad eum samarita
ni. 4°. opa nostra meritoria facit. Naz meritū ho
minis apd deū ee nō potest misi sm ppositōez
dine ordinacōnis. s. ut homo illud cōsequatur a
deo per suā operacōem quasi mercedē. ad quod
deꝰ ei virtutē operādi deputauit Jere. 21°. Est mer
ces operi tuo. ideo dicitur. Rogauerūt eum ut ibi
manerz. s. per gratiā ad operādum. 5°. Bona per
pctm amissa restituit. qr si opera meritoria p pec
catū seqnis mortificantur: p aduētum gracie rede
unt ad profectū eius qui fecit ps. Tu es q restitu
es hereditatē meā mihi. Ido dicitur. Et māsit ibi
duos dies q opa facta in die gīe manēt in acep
tacōe dīna vsq ad secundā grē diē qua restituū
tur facienti. 9°. mentē ad supna cōtēplanda ele
uat que p solaz rōez naturalē cognoscē nō pote
rat Eccī. 3°. Plurima supra sensum hōmis onsa sunt
tibi. ideo dicit. Multo plures crediderūt ppter ser
mōez eiꝰ. 1°. aiam purgat. illumiat q pficit. Nā
purgat ignorātiā. corruptas fātasias. falsas opi
mōes q rōes pborum. Illuminat intellectū excitā
do. disponēdo. tumē dīnum infundēdo ps. Illumi
na oculos meos ne vnq̄ obdormā in morte acē.
pficit ad amorē dīnuz accēdēdo ps. Perfice gres
sus meos in semitis tuis ut nō mo. ve. mea. iō dr
Jā nō ppter tuam loquelaz credimꝰ. s. naturalis
rōis. Ipsi ei audiuimꝰ ex gīa q scimꝰ lumine dīne
inspiracōis. 2°. ad actū meritoriū ocurrit effica
cia merendi pficiens. In merito em ex pte homi
nis attenduntur tria. s. subiectum q anima cui re
spondet ex pte dei gracia que reddit amaz deo gr̄
tam. sine qua nullꝰ motus eiꝰ est meritoriuꝰ que
opera difficilia reddit suauia ut ptz de martirio

Ideo dicitur in euāgelio. hic. Nā ista nota aspiā
cōis. h. q̄ habet similitudinē mulieris pregnātis
cui virgula rcā: signat aiam imixtaz diuine regule
ꝯcipientē gratiam. Ista lra. I. q̄ est minima vocā
liū. z media: signat grām q̄ est in medio inē deū
z aiamā. z sicut hec vocalis. I. qñq̄ trāsit in cōso
nātē. sic gratia facit ut anima ꝯsonet deo p ꝯfor
mitatem voluntatis. Paulus qui adhereret deo vn9
spūs est cū eo. Ista ꝯsonās. C. signat colligatio
nē in pūti cū deo p gratiaz. z in futuro p gl'am. 2°
attendit liberū arbitriū cui ūdet ex pte dei vtus
que habilitat liberū arbitriū ex qua p̄cedit mo
tus elicitus a pmptitudine voluntatis. i. Cor. 9.
hilarē em datorē diligit deus. Ideo dicit in euan
gelio est. 5° attendit mētio siue finis. Cui ūdet
ex pte dei caritas que intētionē dirigit ad finem
debitū. ipsa em est pōdus scuariī scōz q̄s oīa q̄
in tēplo erāt ponderabantur. iō dicitur in euāge
lio. Saluator mūdi. q̄ caritas saluat opa meri
ta nrā ad finē z pmiū vite eterne. Et in epla 2a. Cō
dōis scificatus ē in eis. s. hītibus caritatē ac̄.

Secūdo declaratur eadem ꝯclusio testimonio
legis Aplice z hoc quadruplicit. Primo
btūs petrus. i. epla. i. ca. dicit sic. Succincti lūbos
mētis vestre. sobriī. pfecti. spate in eaz que offert
in vob gratiā in revelacōe iHu xpi quasi filii obe
dientie nō ꝯfigurati prioribꝰ ignorātie vestre de
sideriis. ꝙ scōm eū qui vocauit vos sanctum ut z
ipsi scī in omni ꝯuersacōe sitis. qm̄ scriptū ē. Sā
eritis. qm̄ ego scūs sum. hec ille. 2° btūs paulus
ad Titū. 2° ca° dicit sic. Apparuit gratia saluato
tis nostri dei erudiēs nos ut abnegātes impieta
tem z seculária desideria. sobrie. iuste z pie viua
mus in hoc seculo. expectātes b tām spem z aduē
tū glorie magni dei z saluatoris nostri iHesu xpi
hec ille. 3° btūs iacobus in epla. 3. ca. dicit sic. q̄
inhabitat in vobis spūs maiorē dat grām. Deꝰ
em superbis resistit. humilibus āt dat grām. subditi
ergo estote deo. hec ille. 2° btūs Johes. 2. epla.
1. ca. dicit sic. Propter veritatē que pmanet in vo
bis z nobiscū erit in eternum. sit vobiscum grā z
misericordia z pax a deo p̄re a iHu xpō filio p̄tis
in caritate z veritate. Hec em est caritas dei ut am
bulemus scōm mandata eius. hec ille. Ad hoc em
ut opus nūm sit meritoriū requirunt tria. p̄mo
q̄ fiat in caritate. q̄ opa que fiūt extra caritatez
mortua fūt. Vñ. 23. q. 1. ca. odi dicit sic. Nō sacrifi
tioz magnitudinē. ꝙ offerentiū merita. causasq̄
domin9 diiudicat. Vnde z vidua q̄ in corbanam
duo minuta miserat omnibus a saluatore p̄ferē
q̄ dominus non ea que offeruntur. ꝙ voluntatē re
spicit offerentiū. hec ibi. 2° q̄ fiat ex caritate. Mul
ta em fiūt in caritate q̄ tñ nō fūt meritoria. q̄ nō
fiūt ex caritate z nō referuntur ad finē debitū. 3°
q̄ opus sit referibile ad bonū. q̄ mala nō p̄nt bo
na intētōe fieri. Tñ opa bona ante bonū gratie
facta: premio sibi ꝓportionato nō carent. Nā secū
quandā honestatē. iocūditatē z pulchritudinez
habēt. in quib9 p̄cipue eoz p̄miū ꝯsistit. Valēt
em ad. xx. effectus valde necessarios p nrā fuble
uacōe spūali. p̄mo ad peccati obuiacōez seu resi
stētiā. q̄ peccatū suo ponderе ad aliud trahit. vñ
Greg9. peccatū qd̄ p pmaz nō diluit mox suo pō
dere ad aliud trahit ps̄. Iniquitates mee super
gresse sūt caput. m. z si. o. g. quate sunt sū. me de
elemosina facta in mortali pctō dicit. Ecū. z. ignē
ardentē extinguit aqua z elemosina resistit pctis
2° ad pcti repressionē. Nā ꝯtra libidinis z ꝯcēp
tus intēsionez valent talia opa. q̄ nō ex tāta libi
dine peccat qui aliqñ bona opa facit. Sicut ignis
extinguitur p lignoz subtracōem. sicut incēdit
p ipsoz appositōem. 3° ad pcti diminucōnez. z
ad circūstantiā tpis ne pctm̄ crescat in mora. q̄
diu em homo insistit bonis opibus nō est in mo
ra cogitacōis cōsensus z delectacōis z sic nō aug
mētatur in eo pctm̄ ex tali mora ac̄. 4° ad obmis
sionis expulsionē. q̄ p hmōi opa homo euadit
reatum obmissionis. peccata ei nrā p̄cedunt ā ex
malo ꝯmissione. aut ex bonoz obmissione q̄z
vtrūq̄ est ꝯtra iustitiā dei q̄ dicit in ps̄. Quis est
homo qui vult vitam. diligit dies videre bonos.
diuerte a malo z fac bonū. ꝯtra obmissionē. 5°
ad ptātis diabolice refrenacōem. q̄ diabolus si
habet tātaz ptātem sup tali pctōre quātaz habe
ret si ꝯtinue mala exerceret. patet de iudeo q̄ mu
mūt se signo crucis in tēplo Apollinis Greg9.
lib° 3. dyalogoz. 6° ad pene tpalis dilacōem.
deus em differt ꝓter talia bona penā inferre. sic
fecit tpe Noe. q̄ p centū annos distulit penaz di
luuij Gen̄. 9. ut habetur de pmia. dist. 1. ℣. demq̄ z
in genesi legimus ac̄. 7° ad pene tpalis remissio
nē. Sicut habetur 3° Reg̃. 21. ca. de Achab rege is
rahel vbi dicitur. Nonne vidisti Achab humili
atum coram me. idcirco nō inducā malū in dieb9
suis. ꝙ in dieb9 filij eius ac̄. 8° ad pene eternalis
mitigacōem. q̄ dū homo bona opa exercet in pec
cato nō peccat z sic nō augmētat penā suā infer
nalem. Vnde de pmia dist. 3. ℣. si quis nō habens
caritatem ac̄. Loquitur de illo qui in pctō existens
patitur graues psecucōes ne abneget xpm̄ q̄ licz
nō mereatur regnuz celoz. tñ tolerabilius sit ei
futurū iuditiū in inferno. 9° ad tpalium multipli
cationē. sicut patet de iudeis. ysa. 1. Si volueritis
z audieritis me. bona terre comedetis. Deus em
aliqñ recōpensat hominibus p seruicō sibi facto
aliqua bona tpalia. dicit em Exo8. 1. Quia tim ū
erunt obstetrices deū: edificauit illis domos. Vbi
glosa dicit. q̄ tēmgnitatis eaz merces potuit in
eterna vita retribui. ꝙ p culpa mēdacij terrenaz
recōpensacōez accepit. Quia licet obstetrices ha
buerint bonā voluntatem q̄tum ad liberacōez pu
eroz. nō tñ eaz fuit rcā voluntas q̄tum ad hoc q̄
mēdatiū ꝯfingerēt. Et Ezech. 29. ca° dr. Rex babi
lonis seruire fecit exercitū suum seruitute magna
aduersus Tyrū z merces nō dū est reddita ei z
subdit. Erit merces exercitui illius z dedi ei terrā
egipti p eo q̄ laborauerūt mihi. Iste em retribu
tiones dicūtur esse diuinitus facte scōm opacōez
ad diuinā motionē. nō aūt scōm respectū ad ma
litiā voluntatis. p̄cipue q̄ rex babyloīs ñ ipugnit

Ty cū quasi volēs deo seruire·ꝫ ut dñium eius si
bi vsurparz· Vtiḋ em̄ dr malicia p̄uoꝝ ad iusti
ciaz suam exeq̄cīā· ꝛ° ad hoīm opis assuefactio
nem Trenoꝝ·z· Bonū est viro cū portauerit iugū
ab adolescēcia sua· Baptisms em̄ Johīs assuefaci
ebat pc̄ōres a disponebat ad baptismū xp̄i· vn
de dr ose· dist· ꝛ· ca° Nō regenerabātur qui bapti
sabanṫ baptismo Johīs· ꝫ quodā p̄cursorio il
lius ministerio q̄ dicebat· Parate viā dño i quo
solo renasci poterāt qui baptisabātur· Huius ei
baptisma est nō m aq̄ tm̄ ut fuit Johānis· verū
etiā m spūsancto ut de illo regenerēt̄ur· Si quis i
xp̄m crediderit de illo xp̄o generatur q̄ regenera
cō em nō cognouit· hec ibi// xi° ad dei recordacio
nē· Faciunt em̄ talia opa cogitare de deo saltem
dū fiunt qđ multū valet ad hoc ut aīa illumine
tur p̄s· Memor fui dei delectat⁹ sum a exercitat⁹ sū
a defecit spūs me⁹· q̄p aduētum gracie spūs aī
malis deficit m opib⁹ suis a spūs racōnalis erigi
tur a oportatur ad bona pagenda· // 12° ad pc̄ō
rū remissiōem· Nimuite nāq̄ impetrauerṫ remissi
onem ex p̄nia suoꝝ pc̄ōrū· Vñ de pe m· dist· ꝛ·
Nimuite q̄q̄· quos dñs in euāgelio ome̅dat p̄niā
egerṫ m p̄dicacōe Jone a ex mia dñi indulgētiā
osecuti fuibuersiōis mereritū fugere meruerūt· hec
ibi· ut pt̄z Jone· ꝛ· ca· // 13° ad baptismi regeneāci
onem· pt̄z de Cornelio centuriōe viro gētili q̄ fati
ebat elemosinas multas plebi a dēp̄cabaṫ deū
semp· cui apparuit āgelus dicēs· Oiones tue a ele
mosine ascēderūt m memoriā m ospectu dei aē· cū
q̄ remisset Petr⁹ Cesareā· Cornelio⁹ accepit spūm
sanctū a baptisatus est Actu· x· ca· Et dist· 26· ca·
dein de 8r sic· Aspicias gētilem hoīem Cornelium
oīomib⁹ atq̄ elemosinis vacātē· angelū audien
tē· p revelacōem ipsūq̄// Petrū videntem· Nunq̄d
p baptismū hec illi ablata fūt· hec ibi· 18° ad iu
stificacōem· pt̄z de publicano qui ascēdens in tē
plū ut oraret· stabat alōge· nolebat oculos ad
celū leuare ꝫ percutiebat pectus suū dicēs· Deꝰ ꝓpi
tius esto mihi peccatori· Cui⁹ hūilitatez a cordis
opūctōem videns deus: dimisit ipsū iustificatū i
domū suam Luc̄· 18· ca// 17° ad p̄mittēdie accelerāci
onem· pt̄z de Petro quē dñs respexit a exiuit fo
ras a fleuit amare Math· 26· ca· Et dist· 10· ca· pō
dr 8r sic· Lacrimas quoq̄ petrus amarissimas lacri
mas fudit qñ deum negasse p̄mittit a apostolus
p mās fit· q̄ dñs p ꝓphetā pollicet dicēs· Pc̄ōr in
quacūq̄ hora cōuf· a ingē· ōmium im· e· nō re· hec
ibi// 16° ad p̄nie satisfactōem· pt̄z de Magdalēa
que ꝓpter opa misericordie meruit remissiōez oī
um pc̄ōrū· vñ Luc̄· 7· ca· Dimissa sūt ei pc̄a mlta
quoniā dilexit multū· patz ex gestib⁹ devotis cir
ca xp̄m// 18° ad sādoꝝ deprecacōez· pt̄z de Cha
nanea p qua orauerūt apostoli dicētes/ Math· ei
·17· ca· Dimitte ea q̄ clamat post nos· Cui dixit
xp̄s O mulier magna est fides tua aē· pat̄z de so
cru Symōis p qua orauerūt apostoli Luc̄· 4°· Et
rogauerṫ illū p ea que sanata fuit a febrib⁹ non
taz corpe q̄ etiā mente// 18° ad salvacōem· pat̄z
de Zachēo p̄cipe publicanoꝝ q̄ ꝓpter ea q si q̄d
aliquē defraudauerat redd̄ebat q̄druplum a di
midiū bonoꝝ suoꝝ dabat paupib⁹: meruit a cri
sto audire Zachee festinās descēde· q̄ hodie i do
mo tua oportet me manē· hodie huic domui salus
a deo facta est Luc̄· 19· ca// 19° ad gr̄e impetracōez
Petz de Raab q̄ inuenit gr̄az ꝓpter bona opa q̄ fe
cit nūciis isr̄l Josue· 6· ca· Et Jaco· 2· dicit· Similī
ter a Raab meretrix nōne ex opib⁹ iustificata e·
suscipiens nūcios a alia via eos eiciēs· hec ille
Nec̄itate cuiusdā infallibilitatis hō m̄ opanti bo
nū recta intēcione: dr̄ dat grāz// 20· ad glorie p̄ti
cipacōez· Petz de latrone i cruce· vñ de ose· dist· x·
ca° Baptismi vicē aliqñ implere passiōem de la
trone illo cui nō baptisato dictū est· Hodie me
cū eris in padiso· Btūs Cypianus nō leue do cu
mentū assumit· Neq̄ em̄ latro ille p nomie c̄isti
crucifixus est· ꝫ pro meritis facinorū suoꝝ· neq̄
q̄ credidit passus est· ꝫ dū patitur credidit· hec
ibi· dixit em̄ Memēto mei dñe dū veneris in reg
nū tuum· dicit nāq̄ q̄ dum xp̄s esset puer fugi
ens in egyptū: descēdit in domū istius latronis q̄
eum associauit vsq̄ in egiptū ne ab inquisib⁹ la
tronū quicq̄ mali pateret quē dñs ita remūera
uit aē· De talib⁹ opibus datur versus· Aptāt· mi
nuūt· dant· occupant· assuescūt· delectant· miti
gāt· arcēt· Aptant· s· cor ad fusce p̄cēz gr̄ie· Minu
unt· s· pnā illam que debētur si nō fierēt opa il
la· dāt· s· bona tpalia· Occupāt· s· ne ille sit occōs⁹
Assuescūt· s· ad bonū opandū· Delectāt· s· mentē
Mitigāt· s· fomitē a indiacōem a pnitatē a ocupis
cēciam ad malū· Arcēt· s· fluxū p̄cī·

Grcio declaratur eadē cōclusio testimonio le
gis Canonice q̄druplicit̄r· // p° q̄ gracia
nō generis nobilitate ꝫ virtutib⁹ acquirit̄· Unde
Ambro⁹· ut hēt̄ur dist· 80· cap· Illud aduerte q̄
extra padisū vir fact⁹ est· mulier int̄ padisū· ut
adūtas q̄ nō loci nec generis nobilitate· ꝫ virtu
te vnusquisq̄ gratiā opat sibi· hec ibi· Loc⁹ ei si
ne gr̄ia aīaz saluare nō p̄ot· vñ dist· 80· ca· Que
libet occulta loca sine gr̄ia aīaz saluare nō p̄nt
qđ aliqñ in ipsis q̄q̄ ospicim⁹ erratib⁹ electoꝝ· Nā
Loth i ipsa puersa ciuitate iust⁹ fuit· in celo pec
cauit· Sed ista cur dicim⁹ cū maiorā nouerim⁹·ꝫ
Quid em̄ padiso iocūdius·ꝫ Quid celo securi⁹·ꝫ
Et tamē ex padiso homo a angelus de celo pecca
do cecidit hec ibi// 2° gracia dei misi in aīa mūda
nō recipitur· Unde de p̄nia dist· p· ꝫ· Alij econtra·
dicit sic· Nō p̄ot quis gr̄iam dei celestis accipe mi
si purgat⁹ fuerit ab ōmi sorde pc̄ī p p̄nie ofessio
nem· p donum baptismi salutaris· hec ibi· Facit
em̄ gr̄ia pc̄ōrū remissiōem a legis implecōem·
vnde de ose· dist· ꝛ· ca°· Gr̄a que p xp̄m datur nō
solū remissiōem peccatorū facit· ꝫ etiā ut lex ple
atur· ut natura libere· nec pc̄ō dñetur· Spūs ec̄
gr̄e dat fidē q̄ etiā nō petita a deo ocditur ut ho
mi petēti etiā alia ocdātur· Nā fides nō ē liberi ar
bitrij tm̄ ꝫ donū dei· hec ibi// ꝫ° p gr̄az dei iudiciū
mortis eterne euadit· Ecc̄· 32· Ornamentū gr̄ie
accipiet corona· Sicut lay c⁹ fact⁹ de ricus de q̄ q̄
rit Guillus in glō· Extra de censib⁹ capitulo p° in

demẽtimis· An omittẽs homicidiũ existẽs laycꝰ
a antegꝑ oumeat efficiẽt clericus: deleat p secularẽ
an per ecclesiasticũ iudicem dẽnati· Et an fideiuſ
sores qui sub pena mille librarꝫ ꝓmiserant ipsiꝫ
corã seculari iudice pñtare: in penaꝫ incidãt cum
ipm amodo nequeãt ut laycũ pñtaẽ· Et videtur
ꝙ sic· qꝛ res tñsit cũ onere suo ad quẽcũq; possef
sorẽ· extra de decimis· ca· pastoralis· ita psona ad
omnẽ statum· Tenet tñ oꝛariũ· qꝛ p alteracõez
status psone mutauũt forũ intñtũ ꝙ nec pncipa
liter nec incidentaliter potest amodo p iudicez se
cularez corpaliter astringi· Extra de clericis cõiu
gatis· ca· i· in 6° In nullo enim casu licet laycꝰ de
spiritualibus iudicare· Extra de iudicijs· ca· 8· Et
dist· 96· ca· bñ quidẽ· in fine dicitur sic· Ne in exẽ
plũ remaneret pſumẽdi quibuslibꝫ laycis ꝙuis
religiosis vel potentib⁹ in quacũq; ciuitate quoli
bet modo aliquid decernere de ecclesiasticis facul
tatibus: quarũ solis sacerdotibus disponendi in
discusse a deo cura omissa docetur· hec ibi· et infra
ponitur exẽplũ Cõstãtini ipatoris ac· Ita anima
dñi est in pctõ: est in statu laycõ· insignata vero
caractere gratie: est in statu clericali in quo euadit
indubitatũ mortis eterne ad qđ ducebatur dñi erat in
pctõ· pũ· 10· ca· Custodi legẽ atq; oſiliũ a erit vi
ta anime tue a gratia saluabit te· ℣ꝯ gratia si ñ
bene expẽdatur nobis pdit̃ur Patet· ff· si certum
petatur· l· rogasti· In qua distinguitur de massa
auri quã tibi trado· qꝛ si illaꝫ tibi tradidi ut eam
venderes a sine culpa tua pdatur: mihi perit· Si
vero illam tibi tradidi ut illa ad libitũ vtereris·
tibi eã periſſe ostat· Sic est de gratia qũe isto vlti
mo modo ommib⁹ adest· Extra de pbendis· ca· pro
illoꝫ· Et· 1· Cor· 17· Gratia dei sũ id qđ sũ a gratia
eius in me vacua nõ fuit· Et sic patet·

Quarto declaratur eadez odusio testimonio
legis Ecclesiastice· Sciendũ ꝙ grã nobis ac
quiritur quadrupliciter· ℣ pmo sanctoꝝ angeloꝝ
intercessione qui desiderãt nos pfici donec attin
gamus ad illũ gradũ meriti ad quẽ sum⁹ predesti
nati· ꝓpter eoꝝ repandã ruinã· Sicut angelus ꝙ
bñdixit Jacob a claudicabat· ut habet Geñ· vñ
greg⁹· sup ezech· omel· 2· dicit sic· Omnis ꝙ vno
pede claudicat: soli illi pedi immittit quem sanũ ha
bet· qꝛ a cui desideriũ terrenũ iã p grãm arefactuꝫ
fuerit in solo pede amoris dei tota virtute se susti
net a in ipso stat· qꝛ pedem amoris seculi quez po
nere in terra cõsueuerat iam a terra suspensũ por
tat· hec ille· ℣ 2° scoꝝ virorꝝ impetracõne qui sicut
nobis impetrant remiã· ita etiã nobis impetrant
gratiã· 2° Mach· vlt· patet de Jeremia a Omia ꝙ
orabãt ꝓ populo dei· Vñ Hiero⁹ otra vigilantiũ·
dicit sic· Hec in Judea vsq; hodie pseuerat cõsue
tudo: nõ solum apd nos· ꝙ etiam apud hebreos
ut qui in lege domini meditabãtur die ac nocte
a patrez nõ habẽt in terra misi solũ deũ· totius or
bis foueantur ministerijs· Beatus vir qui nõ co
gitauit nec fecit nec docuit mala nõ stetit nec per
seuerauit in delicto· ꝙ p gratiã ad meliora ꝺusus
est· hec ille· ℣ 3° p ieiunoꝝ sacramẽtoꝝ frequẽta
cõez· Generaliter emi in omni sacramẽto gratia
oferẽt p quam mouemur ad diligendũ deũ· Vñ
Ambº· liº de officijs· dicit sic· gratia vehemẽtior
est ad diligendũ deũ ꝙ naturaliter reddendo vacua
tur pecunia· gra aũt a habendo soluitur a soluen
do retinetur· Verior est gratia ꝙ pcacõ· Semper
emi plus dominus tribuit ꝙ rogatur· hec ille· ℣ 4°
bonoꝝ opum exercitacõe· Vñ Aug⁹· super epla
ad Rõ· dicit sic· homo tunc pctis vincit dñi viribꝰ
suis iuste viuere conat sine adiutorio liberantis
gratie dei· Lex dei caritas est· lex data ẽ ut gratia
quereretur· data est gratia ut lex impleret· hec il
le· Et sic patet vtilitas gratie· ℣ Qua vero resisti
mus gratie ne ad nos veniat· 5° modis quib⁹
peccamus· iõ· 5° diebus abstinem⁹ a ieiunam⁹
ꝓmo cogitacõe· Vñ greg⁹· liº moral· dicit sic
Si a domo mẽtis ad momẽtũ racõ discedat qua
si absẽte dña cogitacõnũ se clamor velut garrula
ancillarũ turba multiplicat· Vt aũt racõ ad mẽ
tem redierit: mox ofusio tumultuosa opescit a q̃i
ancille se ad iniunctũ opus tacite reprimũt dux
cogitacões ꝓtinus se causis ꝓpijs ad vtilitatem
subdũt· hec ille· vt emi dicit in collacõib⁹ patrũ·
Mentẽ nõ interpellari cogitacõib⁹ impossibile ẽ:
fuscipe vero eas siue respuere omni studenti per
gratiam dei possibile ẽ· Quẽadmodũ igit ortus
earũ nõ oimode pẽdet a nobis· ita reprobacõ vel
electio cõsistit in nobis· hec ibi· Illi emi qui carna
les cogitacões suas pme ardore ofumũt gratiam
dei impetrãt· ut habet Job· Cogitacões mee dis
sipate sũt torquẽtes cor meũ· Qui vero eas carna
li voluptate dilatari pmittũt: gratie dei resistunt
ps· Cõpreẽderũt me iniquitates mee a nõ potui
ut viderem· multiplicate sũt su· ca· cap· m· a c· m·
de· m· ℣ 2° delectacõe· vñ Hiero⁹ in epla ad demetri
adẽ dicit sic· In illa tñ cogitacõne pctm̃ est q̃ fug
gestioni ofensum mẽtis dedit que malum suum
blãde fouet que i factũ gestat irrũpe· Huius co
gitacõ etiaꝫ si aliquo impedita casu ñ impleatur
lũtatem· mihilominus actõe criminis cõdẽnatur
a domino· ut illud in euãgelio legimus· qui vide
rit mulierem ad concupiscendũ eã· ac· Incipiamus
ergo bonas cogitacõnes diligere a statim ab illꝭ
que male sũt nos dignabit dominus p grãm li
berare· Oremus itaq; dicentes· Purifica domine
p infusionẽ sancti spiritus cogitacões cordis no
stri ac· ℣ 7° desideracõe vel desiderio mali· vñ greg⁹·
in omel· dicit sic· Corpales delitie cũ nõ habent
graue in se desideriũ accendũt· Cũ vero hinc edũ
tur comedentẽ ꝓtinus in fastidiũ vertũt· At ocẽ
spũales delitie cũ nõ habent in fastidio sũt· cum
habent in desiderio· In illis appetitus saturitatẽ:
saturitas fastidiũ generat In istis autem saturi
tatem appetit⁹: saturitas appetitũ parit· Augent
emi spũales delitie desideriũ in mẽte dñi satiãt p gr̃
tiam· hec ille· Sicut impossibile est ut ignis inflã
met in aqua· ita ipossibile est opũctionẽ cordis
vigere in delicijs· Sed opũctio cordis fit in nob
p gratiã quã desideriũ mali repellit· qꝛ cor cõstrin
git· gratia dissoluit· ℣ 8° puersionem voluntatꝭ

puersa. Vñ in collacõe abbatis Damiel. dicit sic
Inter has vtrasq; cupiscẽcias aiẽ volũtas in
meditullio est quo dã vitupabiliore cõsistẽs Nec
viciorũ flagicijs oblectatur. nec virtutũ doloribz
acquiescit. sic querẽs a passiõibꝰ tẽpari carnali
bꝰ ut nequaq; velit dolores nccãrios fustinere. si
ne quibꝰ desideria spũs nequeũt possideri. Absq;
castigacõe carnis castimoniã desiderãt obtinere
Sine vigiliarũ labore cordis acquirẽ puritatem.
Cũ reẽqe carnis spũalibꝰ exuberare virtutibꝰ Abs
q; nullius erasp̃acõe cuicij pacie graciã possi de
re. Hũilitatem xp̃i sine honoris mũdani exercere
iactura. Religiõis simplicitatẽ cũ seculari ãbicõe
sectari Xp̃o cũ hoĩm laudẽ ac fauorẽ seruire. discre
cõem veritatis sine cuiuspiã vel tenui offensione
pferre. Postrẽo sic vult futura cõsequi bona ut p̃
sẽcia nõ amittat. hec ille. Et Bern̄. sup cãtica. Ces
set volũtas p̃pa a infernꝰ nõ erit. In quẽ eñ dese
uiet ignis nisi in ꝓpriam volũtatem. Naz ꝓpria vo
lũtas deũ impugnat a aduersus eũ extollitur Ip
sa est q̃ padisum spoliat. infernũ ditat. sãguinez
xp̃i euacuat. a dicõm diabolꝰ mũdum subiugat
hec ille. ¶ 1° dissolucõe cõ modica aut nulla deuoti
one. Vñ Bern̄. sup cãtica dicit. Nõ õmibꝰ eo dem
modo data est gẽcia ista. s. deuocõ. Porro Thõs i
latere. Johãnes in pectorẽ. Petrus in sinu patris
Paulꝰ in tercõ celo secreti huiꝰ gẽciam sunt assecu
ti. Prior mulier. s. maria strauit sibi in tuto humi
litatis. posterior. s. Magdalena in solio spei. Tho
mas in fundamẽto fidei. Johãnes in lato carita
tis. Paulꝰ in intimo sapientie. Petrꝰ in luce veri
tatis. Sic apud spõsum mãsiones multe sunt. hec
ille. Tempis futuri flos est deuocõ mentis. ¶ 2°
debilitacõe. s. timoris male hũliãtis. Vñ Greg̃.
lib°. 18. moral. dicit ut hẽtur. xl. dist. ca°. Omes
huiꝰ seculi dilectores in terremis rebꝰ fortes sũt in
celestibꝰ debiles. Nã p tẽpoãli gloria vsq; ad mor
tẽ defudare appetunt a p spe ppetua nec paruz q̃
dem in labore subsistunt. Pro terremis lucris q̃sli
bet iniurias tolerãt a pro celesti mercede vel saltẽ
tenuissimi verbi ferre cõtumelias recusant. Terre
no eciã iudici tota die assistẽ fortes sunt. in oõ
ne vero cõtra dominõ vel vnꝰ horre momento las
santur. Sepe nuditatẽ. dilectõem. famẽ. pro acqui
rendis diuicijs atq; honoribus tolerãt a earum
rerũ se p abstinentiã cruciant ad quas adipiscẽ
das festinãt. Supna vero laboriose querere: tãto
magis dissimulãt q̃nto magis ea retribui tardi
us putãt. hec ibi. p̃s. Trepidauerũt timore vbi
nõ erãt timor. ¶ 3° inflãmacõe. s. amoris male inflã
mantis. Vnde Greg̃. li. 17° moral. dicit. Quid p
orros a cepas que pleriq; qui comedunt lacri
mas emittũt exp̃mitur. nisi difficultas vite p̃ntis
que a suis dilectoribꝰ a si nõ sine luctu agitur. tñ
cũ lacrimis amatur. Filij isrl mãna deferẽtes cũ
pepombꝰ ac carnibꝰ porros atq; cepas quesierũt
qz videlicz puerse mẽtes. dulcia p gr̃az quietis do
na despiciunt. a p carnalibꝰ voluptatibꝰ laborio
sa huiꝰ mũdi itinera eciã lacrimis plena cupis
cũt. Contẽnũt hr̃e vbi spũaliter gaudeant a desi
derãt appetũt vbi carnaliter gemãt. hec ille. Mag
na fatuitas est ista ac ¶ 8° reputacõe. Vñ Eccl. 1°
dicit. Nõ te iustifices ante deũ. quo miã cognitor
cordis est. Sup quo dicit Augꝰ. Nulla p̃sumpcõ
pmicõsior q̃ de ꝓpria iustitia aut sciẽcia superbire.
Propterea dicit Aplꝰ. Nihil mihi cõscius sũ. sz nõ
in hoc iustificatus sũ. Et Bern̄. sup cantica dicit In
veritate didici mihil eque efficax esse ad gẽciaz p
merendã. retinẽdam. recuperandam. q̃ si õi tẽpe
rorã deo inueniaris nõ altum sapere sz timere. Be
atus homo qui semp est pauidus. Time cũ abie
rit. time cũ denuo redierit. hoc enĩ est sẽp pauidũ
esse ac ¶ 9° elacõe. v. falsa de se extimacõe p superbi
am a iactanciã. Vñ Crisoꝰ. sup epla ad Heb. dicit
Alij pleriq; a vitam habẽtes mundã: nõ accipi
unt graciã. Quare. Ne in superbiã eleuẽtur. ne in
flentur ventositate iactãtie. ne altitudo muneris
negligencõres efficiat. hec ille. Sicut fecerũt apli
qui de gracia eis a xp̃o collata superbiendo dixerũt
Dñe eciã demonia subiciũtur nob̄ in nomĩe tuo
quos xp̃s reprehẽdit Luc̃. x. ca° ut ptz. ¶ 10° p̃sup
cõne. s. de misericordia dei. Vnde in p̃cis perseue
rãt dicẽtes q̃ deꝰ nõ fustinuisset tantam passiõez
si vellet õnes pctõres dãnare. Sicut eñ ille videt
tacite p̃uilegio suo renũciasse q̃ p. xo. annos nõ
fuit eo vsus. Extra de p̃uilegijs ca° accedentibus.
Sic qui p totã vel maiorem ptem vite sue vsũ nõ
habuit gr̃e vel misericordie quo ad aiam ꝓpri
am quã sine mia tenuit: videtur p̃uilegio mie vl
gracie tacite renũciasse Job. 2x. ca°. Dedit ei deꝰ
locum penitẽtie a ipse abutit eo in superbia v̄ i p̃
sumpcõe peccãdi Eccl̃. 1. capi. Ne dicas peccaui et
quid mihi accidit triste. Altissimꝰ eĩ est pacies
a reddito. hec ibi ac ¶ 11° despectõe. s. pauperũ vel
pctõrum. Vñ Greg̃. lib°. 27. mora. dicit sic Quid
eñ sumꝰ hodie nouimꝰ quid aũt p autumnũ pturꝰ ne
scimus. Dij vero quos fortasse despicimꝰ a tarde
possunt incipere a tamen vitã nostrã feruencõri
bus studijs anteire. Timendũ itaq; est ne eciaz
nobis cadentibꝰ surgat qui nobis stantibus irri
detur. q̃uis stare iam nõ nouit p graciaz qui nõ
stãtem nouit irridere p miseriam. hec ille. Talꝰ ei
pdit graciam. ¶ 12° affectõe. s. carnali parentũ vn
de Hieromꝰ in epistola ad Demetriadẽ. Felix il
la conscientia in cuius corde p̃ter amorez xp̃i qui ẽ
sapiẽcia. castitas. pacientia. atq; iustitia. nullꝰ ali
us versatur amor nec ad recordacõez hoĩmis ali
q̃n suspirat. nec videt desiderat quẽ cũ viderit nolit
dimittere. hec ille. Et. 12. q. p̃. ca° Cui porro deꝰ est
mihil debz curare n̄ deũ ne alterius impellat necitas
munẽ. Hec ei ẽ vera seculi fuga. s. abdicacõ dome
stico z a q̃daz alienacõ carissimoz. ut suis se ab
neget q̃ seruire do eligit. hec ibi. Sic ei acquritur g̃
cia. ¶ 13° obstinacõe. s. filijs salutaribꝰ nolle acq̃
escere. vñ. 28. dist. ca° q8 ad nos. dicit sic. Si q̃s
autẽ vltro crimĩe suo perierit a p̃niaz agere atq;
ad eccl̃az redire noluerit. nos in die iudicij inculpatos futuros credimꝰ q̃ eoz saluimꝰ sanitati. il
los solos in penis ẽmãsuros q̃ noluerũt consilij
nri salubritate sanari. hec ibi Talis eñ obstinacõ

in malū: impedit ne gratia intret in mētem hoīs ac. // 14° letificacōe vel inepta leticia. Vñ bern. in quodam sermone dicit sic. Illud est verū ac sūmū gaudiū qđ nō de creatura ſ de creatore cōcipitur. qđ cū acceptis nemo tollet a te cui aliunde opata ois iocunditas merore est. ois suauitas dolor est. omne dulce amarū est. omne decor fedū est. omne postremo qđ delectari potest molestuz est. hec ille. // 15° omocōne vel tristitia seculi q̄ cōturbat mentē. pauptate. labore. aduersitate. Vñ Jero. in epla dicit sic. Pauptatem times. ſ beatos paupes xp̄us appellat. Labore terreris. ſ nemo athleta sine sudoribꝰ coronatur. De cibo cogitas ſ fides famē nō timet. Deus oīm ipse rector ac dominus cū omni angelorꝫ militia certamē tuū expectat. tibi ptra dyabolū dimicāti parat eternitatis coronā. hec ille. In hijs em̄ p gratiā tibi p̄stat maxime cōsolacōis auxilia ne aduersitate frangaris. // 16° pturbacōe animi impatiētia. Vnde Greg. sup Ezech. dic sic. Pomis suis deus flagella pmiscet. ut nobis oē qđ nos delectabat amarescat. et illud incendiū surgat in animo qđ nos semp ad celeste desideriū inquietet. et excitet atq; ut ita dicam delectabiliter mordeat. suauiter cruciet. hilariter cōtristet. hec ille. Qui ergo vult gtiā dei obtinē fatiat qđ Crisoſ. sup Matth. dicit. primus gradus pacientie est nō incipe iniusticiam. 2° postq̄ incepti est equalibus nō vindicari. 3° est nō facere verāti ea que passus est. ſ quiescē. 4° tribuere seipsū in patiēdo mala. 5° et amplius tribuere q̄ ille vult q̄ fecit. 6° nō odio habere q̄ opatur hec. 7° est diligere. 8° bñfacere. 9° p ipō deū deprecari. hec ille. Hijs gradibus acquiritur gratia dei. // 17° malignacōe puersitate malitie. Malitia em̄ est habitus generatus ex assuefactione sequēdi passiones. vnde bona osōia corrūpit dū id esse bonū iudicat ad qđ appetitus sēsitiuꝰ inclinat. talis em̄ malitiosus nō ex passione ſ ex electō peccat et vocat intemperatus qui est peior q̄ incōtinens q̄ ex passione supante peccat. Señ. de copia verboꝫ dicit. Tūc est cōsūmata infelicitas vbi turpia nō solū delectāt. ſ etiam placēt. desinit esse remedij locus vbi q̄ fuerāt vitia mores fiunt. Et Jere. 18. ca. Dixerunt post cogitacōes nostras ibimus et vnusquisq; post prauitatem cordis sui mali. faciemus. Vemite cogitemus cōtra insontē cogitacōnes. Nō em̄ pibit lex a sacerdote. neq; cōsiliū a sapiente. nec sermo a pphā Vemite et p cutiamus eū lingua nec attendamus ad vniuersos sermones eius. hec ille Talis malitia expellit gratiā. // 18° ptristacōne et tedio bonī. vñ Bern. in epistola dicit. Accidia est animi quidā lāguor cum legere nō libet. oraē nō delectat. meditacōes solicite nō sentiuntur. Accidia ē animi torpor quo q̄s negligit aliqua bona inchoare aut facere. Q homo impudēs et imprudens. milia miliū ministrant ei et decies centena milia assistunt ei et tu sedere presumis. hec ille. Nihil agere semp infelicis ē optimū ut patet. // 19° euagacōe mentis instabilitate. Vnde Aug. lib° de meritis et pcōꝫ remissione dicit sic. Jam q̄sq; nostrū bonū fuscipe agere implere. nūc scit. nūc nescit. nūc delectat. nūc ñ delectatur ut noueit nō sue facultatis. sed diuini muneris esse vel q̄ scit vel q̄ delectat. Ac sic ab elacōnis vanitate sanet et sciat q̄ vere de terra ista spūaliter dictum sit. Dñs dabit benignitatē et terra nostra dabit fructū suū. Tanto āt magis delectat opus bonū q̄to magis diligitur deus: summū atq; incōmutabile bonum hec ille. Maximū inditiū male mētis ē fluctuatio et inter filiacōnē virtutū et amorē vitioꝫ assidua iactatio ac. 20. tēptacōe vel diabolica suggestiōe vñ Greg. in quadam omel. dicit sic. Cū in gra ū pcō miser homo labitur. suadet ei dyabol⁹ ne peniteat: ne confiteat. Pctm̄ leue et modicū in corde affirmat. misericordiam p̄dicat. longinquū spatiū vite promittit. permanere in pcō suggerit ut sic in otēptū dei et despacōem sui inducat et pdat. hec ille. Qui de pena dolet. aut q̄ ñ fecit amplius malā: gram dei obtinere nō potest. // 21° despectōne vel otēptu admonicōis. vñ Bern. sup cātica dicit sic Mira puersitas medicāti irasci q̄ nō irascitur sagittanti vel adulanti vel ad pctm̄ incitanti. q̄ sagittant in obscuro rectos corde. hec ille. // 22° incōpassione vel nō cōpati miseriis alioꝫ. vnde Jnno. de vilitate conditōnis hūane dicit sic. Cuius pect⁹ tā ferreū. cuius cor tā lapideū. ut gemitus nō exprimat. lacrimas nō effundat. cuz p̄imi vel amici morbū vel interitū intuetur ut patienti nō cōpatiat et dolenti nō cōdoleat. Ipse Jhus cū vidisset Mariā et iudeos plorātes infremuit spiritu. turbauit semetipsū et lacrimatus ē. hec ille. // 23° repulsione vel verecūdia de paupibus amicis vel potentibus. vñ Amb°. sup illud increpasti supbos. dicit sic. Nihil grauius q̄ ut fratres nostros paupiores supbo oculo despitiamus. cōformes nobis intolerabili repellamus fastidio. nra indignos gra iudicātes: qe sunt iopes. cū pauptas facilius sit deo q̄ thesaurus acceptior. hec ille. Despiciendo pauperes idigni sumꝰ gram dei accipere. // 24° suspicōne. vñ Crisoſ. sup Matth. dicit sic. Omnis homo ut se estimat alterū. Fornicarius neminē putat castū. castus de fornicario nō facile suspicat. Superbus neminē humilē putat. humilis neminē putat esse supbū. Sic qui nō est ex deo. neminē putat esse ex deo. hec ille. Talis suspicō mala est // 25° superstitione vel obseruare tpa. in agendis. in edificijs inchoandis. in diebꝰ egiptiacis custodiēdis vñ. 26. q. vltima ca. quis estimaret. dicit sic. Plena sūt coenticula nra hominibus qui tpa rerum agendarū a mathematicis accipiunt. Jam vero ne aliquid inchoetur aut edifitioꝫ aut huiusmodi quorūlibet opum diebus quos egiptiacos vocant. sepe etiam nos monere nō dubitāt. hec ibi. Qui repellunt gratiam dei. // 26° despatione. vnde 26. q. 6. ca. agnouimꝰ sic. Horrem⁹ tāte impietatis aliquē repiri ut de dei pietate desperet quasi nō possit ad se quouis tēpore currenti succurrere et piditantē sub onere pcōꝫ hominē redimere. quo se velle expediri desiderat et libari. hec ibi.

Tollēda est ℣ 27° impugnōe. s. veritatis ꝺgmite vñ
p. q. p. ca° eos q̄ ꝺr sic. Ꝺic q̄ hanc imquā actōez
opanť. s. symoni: ād etrahūt spūisācto eqliter hijs
pecātes q̄ blasphēauerūt ꝺicētes xp̄m in Beelse
bub eicere ꝺemonia. hec ille. Qui em̄ ꝺetrahit ve
tati fideiꝫ sacre scripture: grāz ꝺei ōmno a se repel
lit ℣ 28° otinuacōe. v. cū quis scīēter im pctō mōli
pseuerat. Vñ ꝺe pem. ꝺist. z. Siter hec hircū ꝺr sic
Nā sicut vera pnia ꝺeū pmereť. ita sil'ata ꝺeuz irri
tat. qz spūssanctis ꝺisciplīne effugiet fictū. hoc aūt
sācti p̄res irremissibile pctm̄ ablasphemiā in spi
ritūsanctū ꝺixerunt: in scelerib⁹ vsq̄ ad finē vite
pseuerare. ꝺe potētia ꝫ misericorꝺia ꝺei ꝫ recēpto
ris ꝺiffidere. hec ibi ℣ 29° ꝺeliberacōe. v. cū quis exi
stēs in pctō ꝓpomit ꝫ ꝺeliberat nunq̄ pemitere. vñ
ꝺe pnia ꝺist. p. S. pōt ecīā vbi ꝺr sic. Sup trib⁹ sce
leríb⁹ ꝺamasci ꝫ sup quartum non conuertam
eum. Juxta Tropologiā hoc possum⁹ ꝺicere. Pri
mū pctm̄ est cogitasse q̄ mala fūt. Secūꝺuz cogi
tacōnib⁹ acquieūsse puersis Tertiū qꝺ mēte ꝺe
creuísset ope opleſſe. Quartū post pctm̄ nō age
re pnīam ꝫ suo sibi ꝓplacē ꝺelicto. hec ibi ℣ 30° cō
tradictōe. v. nolle obꝺire Vñ Aug⁹. sup ps. ꝺicit
sic. Nō potuit ꝺe⁹ pfecti⁹ ꝺemōstrare quātū sit bo
nū obꝺiētie. misi cū phibuit ab ea re que nō eāt
mala. Sola ibi tenuit obꝺiētia palmā. sola mo
rꝺia inuenit penā. hec ille. Obꝺiētia em̄ est fru
ctuosa. ut hētur. xi. q. 3. ca° quiꝺ ergo ℣ 31° inꝺispo
sicōe. v. nō se p̄pando ad gratiā recipiēdaz Illuꝺ
em̄ inꝺicit hoī qꝺ ptinet ad actū liberi arbitrij.
q̄ req̄ritur ad hoc q̄ homo a pctō ꝛfurgat. ꝺr em̄
Eph. 5. Exurge a mortuis ꝫ illumiabit te xp̄s qꝺ
intelligitur. cꝫ cū homo p liberū arbitriū a ꝺo mo
tū conať surgere a pctō: recipit lumē gr̄e iustificā
tis. Vñ hoīms est p̄pare animū p liberū arbitriū
acceptans ꝺiuā inspiracōez mouētē ℣ 32° obliui
one. v. nō agere gr̄as ꝺe bñficijs a ꝺeo ꝛceptis vñ
Bernū. sup cātica ꝺicit sic. Graciaꝫ cessat ꝺecurs⁹
vbi recursus nō fuerit. nec mō mihil augeť. imḡ
to ß qꝺ accepit vertitur ei in pnicīē. Fidelis autē
in modico censeť ꝺign⁹ mūere āpliori. Peruersi
cordis est occasiōes imḡtitudinis iuestigare. Ne
mo id facit nisi q̄ ecīā gratis est imḡt⁹. Perēpto
ria res est imḡtitudo. hostis gr̄e. inimica salutis. q̄
mā mihil ita ꝺisplicz ꝺo. p̄sertim in filijs gr̄e quē
admodū imḡtitudo. hec ille ℣ 33° abusiōe. v. gr̄a re
cepta nō vti nec eā ꝺseruare. sed secularib⁹ nego
cijs arctius occupari. Vñ Bernū. in quoꝺaz ser
mone ꝺicit sic. Preoccupatū quippe secularibus
ꝺesideriis animū ꝺelectatio scā ꝺedimat. nec misce
ri poteīt vana veris. eterna caducis. spūalia cor
palibz. sūma ymis. ut piter sapias que sursū sūt
ꝫ que sup terrā. hec ille ℣ 34° ꝺedinacōe. v. nō ꝺfor
mādo voluntatem suam voluntati ꝺne. Vñ sup illꝺ
ps. Rectos ꝺecz collaudacō glō. ꝺicit. Rectuz cor
habz qui vult qꝺ ꝺe⁹ vult. Et sup illꝺ Matth. 26°
Nō sicut ego volo ß sicut tu vis Augustin⁹ in En
chiridiō ꝺicit. Rectū vult esse homiez ꝫ ad ꝺeum
ꝺirigi Justicia ꝺi ē aliqñ ut san⁹ sis. aliqñ ut egro
tes. Si qñ san⁹ es ꝺulcis est voluntas ꝺei. ꝫ quā ꝺo
egrotes amara est voluntas ꝺei. nō recto cor ꝺe es.
qz nō vis ꝺirigere voluntatem tuaz ad voluntatē ꝺi
ß ꝺei vis curuare ad tuaz. Ille recť est ß tu curu⁹.
Voluntas tua corrigēda est ad illam. nō illa cur
uāda est ad te ꝫ rectum habeť cor. hec ille. Bō vo
luntas est qua appetim⁹ recte honesteq̄ viuere ꝫ c̄
℣ 35° obmissione. v. ad oracōnes ꝺinas ꝺicendas
nō attēdere ꝫ oracōes ꝺebitas obmittere. Vnde
Ambr°. sup illuꝺ Matth. 6. p̄r noster ꝺicit sic. Vi
ꝺe q̄ breuis est oracō ꝫ ōnium plena virtutum.
Prim⁹ sermo quāte est gr̄e. o homo faciez tuam
nō audebas ad cēlum attollere. ß oculos tuos i
terram ꝺirigebas ꝫ subito accepisti gratiā cristi
ōnia pctā tibi ꝺimissa sunt ꝫ ex malo fact⁹ es bo
nus filius. ideo presume nō ꝺe opacōe tua. sed ꝺe
gracia ꝺei. Gr̄a em̄ ꝺei saluati estis. Apls ꝺicit.
Nō ergo hec arrogātia ē. ß fides. predicare qꝺ ac
cepis nō est sup̄bia ß ꝺeuocō. Ergo attolle oculos
ad p̄rem qui te p lauacruz genuit. ad p̄rem qui
te p filium redemit ꝫ ꝺic pať noster. Bona p̄sūp
cio ß moderata. hec ille ꝫ sic ptz ℣ 36° fractōe. v. ne
gligere illa ad que teneis ex voto. p̄cepto. ꝺsilio
vel offitio. Vñ Aug⁹. in epla ad Armētariū ꝺic
sic Ruia iā vouisti. iā te obstrinxisti. aliud tibi fa
cere nō licz. Nō talis eris si nō feceris qꝺ vouisti:
qualis mānisses si mihil tale vouisses. Minor em̄
tunc esses nō peior. modo autē qꝺ abstit miserior
si fidē ꝺeo fregeris: qñto beatior si p̄solueris. hec il
le. p̄s. Vouete ꝫ reꝺdite ac ℣ 37° ꝺilacōe. v. cōfessi
onem ꝫ cōionem vltra ānum differre. Vñ ꝺe pe
nitēcijs ꝫ remissionib⁹ ca° Omis vtriusq̄ sex⁹ qc̄
lētur q̄ ōnes xp̄iani tenētur semel in āno confiteri
ꝫ ꝛmunicare: aliter fūt excōicandi. ℣ 38° retroces
sione. v. ad ecclesiā nō accedere ad audiēduz mis
sam ꝫ verbum ꝺei ꝫ predicacōnes ꝫ ꝺina officia
ꝺe ose. ꝺist. p. ca° ōnes. ꝫ ca° missas. Joh. 8. Qui ē
ex ꝺeo verba ꝺei audit ac ℣ 39° temptacōe. v. nō re
sistere temptacōnib⁹ sed p̄uenire. aut seipsuz ad
peccatū ꝓuocare. Vnde Aug⁹. super ps. ꝺicit sic.
Justus ex fide vivit. Fides tua est iustitia tua. q̄
vtiq̄ si credis caues. si autem caues conaris ꝫ co
natum tuū nouit ꝺeus ꝫ voluntatē tuam inspicit
ꝫ luctam cum carne cōsiꝺerat ꝫ hortatur ut pug
nes ꝫ aꝺiuuat ut vincas ꝫ certantem expectat ꝫ
ꝺeficientem subleuat ꝫ vincentem coronat. hec il
le ℣ 40° indignacōne. v. iniurias nō remittere. vn
ꝺe ꝺomin⁹ sepius peccāti Petro indulsit. Cuz em̄
in mari titubasset. cum ꝺeum a passione carnali
ter reuocasset. cum aurem serui gladio precidis
set. cū ipz ꝺñm ecīā negasset. cū in filacōez fugi
cioſā lapsus eēt. sp tñ vemā ei ꝺesit ꝺe⁹ ut nos
ꝺiscem⁹ iniurias nob fcās remittē. sm q̄ hēt Ma
thei. 18. c. ac. Post hāc ꝺeclaracōez ꝺixit scūs tho
mas aīe ꝺeuo te. O aīa simplex iā potes intelligē
q̄ necāria sit tur gr̄e ad sūleuacōez liberi arbitrij
ut opeť meritorie. Ne tñ Belial gleť i arguciis fu
is ꝺcebo te q̄ pacto illi rñ ꝺeas. Ad p̄mū ꝺic q̄ il
lud qꝺ p̄cipit ꝺe⁹ nō ē impossibile hoī ad fuāꝺuz
qz ꝫ substāciā act⁹ pōt ex libero arbitrio seruare
ꝫ modū quo eleuať supr̄ facultatē naťe. s. ꝓut fit

ex caritate potest fuaē ex dono gratie: q̄uis non ex solo lib̄o arbitrio. ¶ Ad secūdum dic q̄ homo fatiēdo actū de genere bonoꝝ vitat pcm̄ q̄uis ñ mereatur premiū. vnde licet p liberū arbitriū possit vitare pcm̄ aliq̄s. nō tñ p ipsū solum potest in bonū meritoriū. Nō em̄ liberū arbitriū indiget ligacōe ad hoc q̄ in bonū meritoriū nō possit. q̄ eius naturā excedit. sicut homo etiam si nō ligēt volare non posset. ¶ Ad tertiū dic q̄ licet homo sua voluntate fatiat opa meritoria vite eterne. tñ ad hoc exigitur q̄ voluntas hominis p̄petur a dō p gratiā. ¶ Ad quartū dic q̄ vita eterna redditur homis opibus in q̄ntū informātur gratia. q̄ q̄ntū ad modū q̄ fūt meritoria requirit gratia. ¶ Tūc anima grās agēs deo a suis doctorib⁹ de tam celebri declaracōne: abijt domū in pace. Amen.

¶ Sabbato. z. dñice q̄dragesime. Sermo. 2ⁿ⁹. de Adulterio.

Tatuerūt eam in medio. Joh̄is. 8. ca. ¶ Hodie anima simplex fidelis a deuota saluti sue itēta accessit ad ecclesiam a audiens missaz. tam ex lectōe epistole Daniel. 13. q̄ ex euāgelio aduertit vnā oclusionē valde notabilez. s. Actus matrimonialis meritorius indicat q̄ libidine atq̄ adulterio nō coinquinat. ¶ Rō istiꝰ oclusionis est illa. Finis em̄ potentie generatiue scōm pḥm 2° de aīa. est ostuacō spetiei i eē. q̄ res cū sint naturaliter corruptibiles: nō p̄nt manere ppetuo scōm idiuiduū: voluit bemignitas creator rebus ab eo creatis coīcare potentiā p̄ducendi sibi simile in spetie. Vbi om̄. omīto. 3ª. dic. Sollicitudo diuina cū nō potuit facere p manētia scōz indiuiduū: miserata est eius dando ei virtutez q̄ potest p manē in spetie Sed hāc potentiā generādi in homine ostituit sub duabus legibus honestatis ipse deus: prescribēs homini numez a sexū q̄ntū ad numerū ut sit vna mulier vnius viri. q̄ntum ad sexū ut mulier a vir matrimonio copulati sine quibus nō posset fieri p̄pagacō plis ad cultū dei ampliandū. iō dicit q̄ Matrimoniū est viri a mulieris eadē fidē cōiunctio: indiuiduaz vite ostuetudinē retinens. Circa q̄s pono. 6. cōclusiones. ¶ Prima oclusio. Actus matrimonialis p̄t fieri sine pcō: ꝓbatur quadrupliciter. ¶ Primo sic. Actus quo impletur preceptum p̄t fieri sine pcō. ꝫ actus matrimonialis est hmōi. 1. Coī. 7. Vxori vir debitū reddat a similiter vxor viro. ¶ 2° sic. Quicquid p̄t fieri sine pcō: p̄t fieri virtuose. ꝫ vir vel mulier potest nubere sine pcō a p cō sequēs actui matrimoniali se obligare. 1. Coī. 7. Virgo nō peccat si nubat. ¶ 3° sic. Nihil cadit sub ostilio dādo p sone q̄ntūcūq̄ infirme nisi q̄s p̄t fieri virtuose a sine pcō. q̄ dicere aliq̄s factum in ecclesia autenticū p sacramētū cuius actus ñ p̄t fieri virtuose: nihil est aliud q̄ sacramētuz eccie dānare. ꝫ sub ostilio dicit p sonis infirmis q̄ virginitatem seruare non p̄nt. 1. Thimoth. 1. Adolescētiores viduas volo iuxpō nubere. filios procreāe. mres familias esse. ¶ 2° sic. Indinacō naturalis a recta racō dictat q̄ fatiēda sit hūana generis propagacō. donec deus reuelauerit oppositū. ꝫ preceptū fuit homini. Gen. 2° Crescite a multiplicamini ac. nō p ommibus sub multitudine. ꝫ p aliquibus q̄ potest fieri sine pcō. ¶ Secūda oclusio. Actus matrimonialis potest fieri meritorie. Probatur sic. Quicq̄d potest fieri virtuose potest fieri meritorie ab exīte in gratia. q̄ nihil plus requiritur ad actū meritoriū nisi q̄ homo exīs in gracia operetur obseruatis debitis circūstāciis virtutis. puta q̄ fiat q̄n oportet a sicut oportet. ꝫ actus matrimonialis potest fieri ab exīte in gracia cuz hiis circūstanciis. vnde. 33. q. 7. ca. si dicat. dicitur sic Redde debitū a si nō exigis redde. p satisfactōe p facta deus tibi oputabit. si nō q̄s tibi debēt exigis ꝫ reddis q̄s debēt vxori. hec ibi. Et Magister sīa rū. lib° 4°. dist. 33. dicit sic. q̄ vero castitas virginalis nō preferat in merito oiugali castitati abr̄ he. Aug⁹. oñdit inquiens. Sicut hic videt q̄ etiā in martirio pari voluntati patientis a nō pati. par p̄miū debeat. sicut ñ est ipar meritū patiētie i petro qui passus est a in Joh̄e qui passus nō est. sic nō est ipar meritū ocinētie i Joh̄e qui nullas exptus est nuptias a in Abrahā qui filios genuit. Sā illius celibatus a istius onubiū p tēporuz distribucōe cristo militauerūt. hec ille. Et Jero⁹. ut hēt ibidē. Et. 32. q. 2. ca. Ruis ignoret sub alta dispensacōne dei omnes retro sanctos eiusdez fuisse meriti cuius nūc xpiani sunt. Quo modo abr̄ham ante placuit in oiugio. sic nūc virgines placent i castitate ac. ¶ Tertia oclusio. Tm̄ duob⁹ modis actus matrimonialis potest eē meritoriꝰ p̄mo qñ causa mouēs ad actū est religio. s. preci se a precipue fit causa plis procreande ad cultum dei. Vnde Magister sētentiaꝝ. lib°. 4°. dist. 32. ca° ꝫ si ocubitus dicit sic. Indulgētia alia est ocessionis. alia p̄missionis. Indulgent em̄ nuptie scōz ocessionē a ocubitus nuptialis qui fit tm̄ causa plis. Q̄ō cubitus vero qui est preter necessitatem generādi ob incōtinentiā indulget fm p̄missionē. q̄ ibi culpa ē ꝫ leuis. iō q̄ nō iuxt nec ocedit ꝫ p̄mittit. q̄ nō est laudabilis sed venialis. hec ille. 2° qñ iustitia mouet. s. causa red dēdi debitū a seruādi fidem p̄missam in otractu matrimoniali Tria em̄ sūt que honestant matrimoniū. s. sacramentū. intētio fidei seruāde a plis procreande a sic talis actus ē meritorius. vnde Mgr̄ sētentiaꝝ. li° 4°. dist. 32. ca. ꝫ forte dicit sic Semp em̄ delectatur vir sānctus fm carnē in aliqua re ut requiescendo post laborē. edendo p⁹ esuriē. nec tñ talis delectatio p̄cm̄ ē nisi sit immoderata. Sic a delectacō que ē in coitu oiugali cui adsunt illa tria bona oiugij a pcō defendit. hec ille. ¶ Quarta oclusio. Quando libido ē causa mouens ad actuz matrimoniale: talis actus ē p̄cm̄ aliquale ꝓbatur p Mgrm sentētiarū ibidē. ca. cū g hec tria. dicentē sic. Quādo vero defitiēte bono plis fidei tñ fuata ouenit causa incōtinentie: nō sic excusat ut non habeat

culpā ꝫ venialē. Vñ Aug⁹. Cōiugalis concubitus generādi grā nō hēt culpā. concupie vero sanctā de ꝫ tñ cū coniuge ꝓpter thori fidem venialē hēt culpā Ex hijs oñditur q̄ coniuges qui cā plis tñ cōuenient. aut exigētib⁹ reddūt debitū. defendit a pcō sanctas coniugij: bonūq; nuptiale. Si em̄ absq; pcō nō posset fieri concubitus coniugalis. nō ꝑcepisset domin⁹ post diluuiū eos copulari dicēs. Crescite et multiplicamini. cū iam fine carnali cōcupiscētia nō possent commiscerī. Reddere em̄ debitū cōiugale nullius est crimis. exigere autē vltra generandi necitatē est culpe venialis hec ille. ¶ Quinta oclusio. Qñ cā mouēs ad actū mīmonialē ē libido excedēs est pctm̄ mortale. Voco libidinē excedētē q̄ tanta est q̄ nō hz respectū ad limites mīmonij qñ vxorē vir cognoscat eo feruore etiā si nō esset ei⁹ vxor. Vñ Mgr sētentiaꝝ ibidē ca°. p. dicit sic. Vbi autē hec cō dēsūt. fides. s. a ples. nō vidr copulus defendi a crimie. Vñ in sētencōlis Sexti pictagorici legit. Omis ardētior amatorꝑe vxoris adulter est. Et Jhero. Sapiēs iudicio amat coniugē: nō affectu. Nō regnat in eo impetus voluptatis nec ꝑceps fertur ad coitū. Nihil est fedius q̄ vxorem amare quasi adulterā. hec ille. ¶ Sexta cōclusio. Superflua libido in tactibz a osculis a abusus i modo delectādi fm q̄ sunt libidinosa sūt pcā mortalia. Petz q̄ licz osculā a tactꝰ fm se nō impediant bonū ꝓlis hūane. ꝓcedunt tñ ex libidie que est radix huiꝰ impedimēti a ex hoc hñt rōem peccati mortalis. Vñ Cypan⁹ ad Pōponium de vgmita te dicit. Certe ipse concubitus. ipse āplexus. ipa cō fabulatio a osculatō. turpis a fēda dormitio. q̄ tū dedecoris a crimis hēant coniteantur q̄ agunt ac̄. Si ei aspect⁹ libidinosus est pctm̄ mortale Matth. 5. Qui viderit mulierē ad concupiscendū ac̄. ergo multo magis osculū libidinosū a alia. s. āplex⁹. blanda verba. iocularitas ac̄. sūt pcā mortalia. Vñ Mgr sētentiaꝝ vbi supꝑ dicit sic. In mīmonio opā liberoꝝ cessa sunt. voluptates autē que de meretricū amplexib⁹ capiuntur in vxore damnate ac̄. Quia vero in adulterio ista libidinosa iuenitur ꝓterea damnatur. ¶ His intellectis anima exiuit ab ecclia vadēs domū cū ꝓposito seruandi castitatē coniugalem. Et ecce Belial intēdens eā ab hoc ꝓposito reuocare ait. O anima simplex q̄ facile decipēris tam leuiter credēdo. Volo tibi oñdere q̄ actꝰ mīmonialis nō possit fieri sine pcō. ¶ ꝑmo sic. Precepit dñs populo suo ut per triduū nō appropinquarēt ad vxores suas qñ legem fuerant recepturi Exo. 19. ca. ꝫ illa phibicio nō fuit nisi ꝓpter coinquinatōem. Vñ Mgr sētentiaꝝ lib°. 4. dist. 32. ca. illud autē dicit sic. Jhero⁹. ait. Quicūq; vxori debitū reddit vacare nō potest oīom nec carnes edere. Item si panes ꝓpositiōis ab hijs qui vxores suas tetigerāt comedi nō poterāt: qñto magis pānis qui de celo descēdit nō potest ab hijs q̄ coniugalibus paulo ātea hesere cōpleribus violari atq; tingi. hec ibi. ¶ 2°. sic. Magister sētentiarum vbi supr̄ capi. eodē. Et hētur. 32. q. 2. ca°. Cōnubia legittima carent quidē peccato. nō tamē tempe illo quo coniugales actus gerūtur pñtia sanctisp⁹ dabitur a si ꝓpheta esse videatur. q̄ officio generatōis obsequitur. hec ibi. ꝫ nullus actus est meritorius nisi p pñciaz spūssancti ergo ac̄. ¶ 3°. sic. Magister sētentiaꝝ vbi sup̄ ca°. ꝫ forte. Et hētur. 33. q. 4. ca°. Vir cū ꝓpria vxore dormiēs nisi lotus aq̄ ecclesiā intrare nō dēt. Quinq; diuerse hoīm nationes de hac re diuersa sētiant a alia custodire videātur. Romanoꝝ tñ semp ab ātiquioribus vsus fuit. post amixtionez ꝓprie coniugis a lauacri purificatōem querere a ab ingressu ecclie paulatī tēpare. Nec hoc dicētes culpam deputam⁹ eē coniugium. ꝫ q̄ ipsa licita amixtiōe coniugis sine voluptate carnis fieri nō potest a sacri loci ingressu ē abstinendū. q̄ voluptas ipsa sine culpa esse nulla ten⁹ potest. hec ibi. ꝫ concupiscētia siue inobedientia carnis est semp turpis. ergo cuz in actu mīmonii mali interueniat talis concupiscētia nō potest fieri sine pcō. ¶ 4°. sic. Illud q̄ corrūpit in hōmie actū racōis nō est meritoriū. q̄ virtus deriuatur a racōe. 4. ethicorū. ꝫ delectatō actꝰ carnalis corrūpit actum rōis cū impossibile sit hoiez in tali actu aliquid intelligere ut dicit. 4. ethicorū. ergo talis actꝰ nō est meritoriꝰ. ¶ Ama vero abijt tristis q̄rens a ꝑsulens legis doctores. Qui mox obuiauit Moyses. a qua cū cognouisset causas mestitie fuerit. Ego oñdam tibi cōclusiōem tuā esse veram te stimonio q̄druplicis legis. s.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis diuinalis.
¶ Legis Prophalis.
¶ Legis humanalis.

Naturalē a hoc q̄dripliciter .s. p rōes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. ¶ Quātū ad rōes naturales Sciēdū q̄ Castitas coniugalis cōmendat q̄dripli-

Primo testimonio legis

ter. ꝫmo necitate in ꝓpagatōne. Nam ut castitas coniugalis debito modo seruetur tria exigūtur. ꝫmo sacramētalis sanctificatō que seruat spēcōsitatē. ¶ 2°. corpalis cohabitatio que seruat castitatē. ¶ 3°. moralis educatio que affert sanctitatē. Jō dicit Sap̄. 8. capi. O q̄ ꝓpulchra est casta generatō cum caritate. Hec em̄ sunt tria bona mīmonij. s. fides a fidelitas mutua ex cōmunicatōne mutua corporū. ꝓlis educatō bona filiorum vel filiarum ad dei cultum. sacramētum a repētatio inseparabilis coniunctōis xpi a ecclie. Naturalis em̄ appetitus nō est in hōmie cuius effect⁹ impleri nō possit virtuose cum natura instituta sit a deo. idō si natura ad actum indinaꝝ qui actus nullo modo posset nisi p pctm̄ exerceri. homo ex tali indinatōe ē sēper eēt inculpabiliꝑ ꝓpter indinatōez naturalē a simpliculpabilis ꝓpter actꝰ mordinatōem qđ nō pōt eē. Nec pōt dici q̄ natura hūana habeat hoc ex pctō originali qđ idinet ad actū generādi. q̄ talis indinatō fuisset in statu innocēcie q̄ vis nō ꝑuenisset rōem añ actum. nec rōem absorbuisset in actu a q̄ natura ad hoc indiat. iō hec indinatō est a deo a sic pōt fieri virtuose si hō velit. ¶ 2°. trinitate in approbatōe. s. comitate fidei. ꝓlis a sacramēti. Fides ei est quedā virtus moralis ordīata sb iustitia p quā homo adimplet efficaciē illud qđ ꝓmisit. Vnde

ad hāc fidē inter ꝺiuges cōseruādam exigit̄ ꝙ neuter alteri eoꝝ deneget suū. nec alieno ꝺcedat ad opus carnale iuxta sponsionē quā in facie ecclesie ꝺtraxerūt. bonū ꝓlis dicit̄ educatō ꝓlis ad cultum dei. Vnde qui habet multos filios & male educatos ꝓlem habet. & nō bonū ꝓlis. Intentio ei bone ꝓlis honestat matrimoniū. qꝫ in paradiso fuit institutū ad tale nature officium. Vñ. xxxii. q. ii. ca. sicut nō omnis. Super hijs dicit̄ sic. Prima institutio ꝺiugij in paradiso facta est vbi esset immaculatus thorus & honorabiles nuptie ex quibus sine ardore ꝺcipent & parerent sine ardore. Secunda ꝓpter illicitū motū eliminandū extra paradisū facta est ut infirmitas pna in ruina turpitudinis: honestate excipetur ꝺiugij. hec ibi. Et ideo apud deum status ꝺiugalis est sanctus & approbatus. Iō ꝺr Sap. x. ca. Immortalis est em̄ memoria illius qm̄ apud deū nota ē & apud homines. qꝫ de homis pūb⁹ educanē bom filijs & sic dei ceps. Sccī. xo. ca. Mortuꝰ est p̄ illius & q̄i nō est mortuꝰ. Reliq̄t em̄ similē sibi post se. Bonū sacīmēti est ifepabilitas psonaꝝ matrimonio ꝺiūctaꝝ: repūtans infepabilē vmonē xp̄i & ecclesie. iii° ꝺignitate in retributōe honestas em̄ matrimonij nō solū est euidēs in pūti. & si ꝺfuetur vsq; ad mortem: coronab⁹ in cel. Apō. 2° ca° Esto fidelis vsq; ad mortem & dabo tibi coronā vite. vñ possibile est bonā ꝺiugē obe diēdo viro. educādo ꝓlez. disponēdo familiā. tātū mereri ꝙ attīget ad meritū virginis & excedet. patet ꝙ possibile est ꝙ ꝺiues p opa vite actiue excedit paupem voluntariū. Licet em̄ status virginitatis sit altior statu matrimoniali & status paupertatis sit altior statu ꝺiuitiarū. tñ status altior nō facit psonā eē altioris meriti. Sap. x° ca. Cū pūs est. honestas ꝺiugij. illā imitant̄. s. gētes et ꝓpter & desiderāt eā cū se adduxerit & cōtinuata fuerit & in ꝑpetuū coronata triūphat. ideo mq̄natoꝝ certaminū premiū vincēs. hec ibi. Naz de phariseis ꝺixit xp̄s Math. 21. ca. Amē ꝺico vobis qꝫ publicani & meretrices precedēt vos in regno celoꝝ. x° ꝙ pbitate in defensione. deus em̄ est custos et defensor matrimonij. Vñ. xxxii. q. x. ca. nemo. ꝺicitur sic Cognoscim⁹ velut prefulem custodēq; esse cōiugij dei: quē non patiat̄ alienū thoꝝ polluī & si q̄s fecerit: peccate eū i deū manifestū est cuius violet legē & grām soluat. Et qꝫ in deū peccat sacramēti celestis amittit ꝺsortiū. hec ibi. Ecce cōmendatio matrimonij. ut ptz ac̄. Quātum ad phos morales Sciendū ꝙ Stoyci circa matrimoniū ꝺixerūt duo. ꝑmo ꝙ nō est ducēda vxor ꝓpter. x. rōnes Prima racō est ꝓpter domus ꝺispensatōez. vnde Theophrastus ꝺicit sic. ꝙ si ꝓpter ꝺispensatōez domus ducuntur vxores. multo melius seruus fidelis ꝺispensat: obediēs auctoritati dñi & ꝺispositioni eius obtēpans q̄ vxor que i eo se estimat dominā si aduersus viri fatiat voluntatē. vel q̄ placet nō q̄ iubet̄. hec ille. Sed ista racō non valet. qꝫ seruus obsequit̄ domino spe mercedis. vxor āt obsequit̄ viro spe hereditis. Seruus nollet ꝺmum domini multiplicari. vxor aūt timet ꝺmū viri ex hereditari. Vñ fulgentius li° ꝑ. mithologiarū. ꝺicit sic. Sicut hemigna mihil cōiter supinus cōiuge. sic mihil infesta crudelius muliere. Quātū em̄ sapiens ꝙ viri salute suā opponit aiam pignoris. tantū maligna ad mortē viri. etiā suā vitam ꝓputat nihili Ergo ꝺiūx q̄nto est iure ꝺiūctioꝝ. aut morum dulcedine mellea. & felle malitie torrida. Est q̄ppe aut ꝑpetuale refugiū aut ꝓhenne tormentuꝫ. hec ille. Si fiat ꝺpacō bone vxoris ad bonū seruū. melioꝝ est bona vxoꝝ. q̄ bonus seruus. qꝫ bona vxoꝝ melius dispēsat & gubnat ꝺmū. Secūda rō est ꝓpter egrotantis subleuacōem Vñ Theophrast⁹ phus ꝺicit sic. Assidere autem egrotanti magis possunt vnule bñficijs obligari. q̄ illa q̄ nobis imputet lacrimas suas & hereditatis spe vendat ingluuiē & sollicitudinē iactās languētis aim cō turbet. Que si languerit cōegrotandū est & nū q̄ ab eius lectulo recedendū. Aut si bona fuerit & fuauis vxor q̄ tñ rara auis est: cū ꝑturbēte gemim⁹ cū piditante torq̄mur. hec ille. Sed ista racō non valet. qꝫ inter oēs societates nulla p̄stantioꝝ q̄ viri ꝙbi & vxoris bone. Vñ Tulius lib°. i. de offic̄ijs ꝺicit sic. Oīm societatū nulla p̄stantioꝝ ē nulla firmioꝝ. q̄ cū bom viri moribus similes familiaritate ꝺiūcti sunt. Nihil ei amabilius est nec copulatius. q̄ morū similitudo bonoꝝ. In quib⁹ em̄ eadem studia eedē voluntates fūt in hijs fit ut altero eque delectet̄ ut seipso & fic vnus fiat ex pluribus. hec ille. Maxime em̄ dementie est ꝺānare honestissimū ꝺiugiū ꝓpter quosdā abutētes eo qꝺ honestū ē. Nunquid scola xp̄i ē ꝺānanda. qꝫ oēs discipuli in eū peccauerūt. Nūquid ꝺānāda est tota ꝓgenies Ade. qꝫ vnus filioꝝ ei⁹ alterum occidit Sed attēdant deprauātes cōiugiū. qꝫ dom⁹ in diluuio oēm societatē ac solitudinez submersit preter Noe & tres ei⁹ filios. vxorē eius et vxores filioꝝ ei⁹. Gen̄. ix. ca. Etiaz tpe diluuij ꝑticularis in egipto. vniuersi submersi sūt preter q̄ Pirra & Deucalion ꝺiuges. ut ꝺicit Ouidi⁹ li° ꝑmo methamoꝝphoseos & btūs Aug⁹. li° 18. de ciui. dei. Tertia racō ē ꝓpter solitudinis euasionē. Vñ Theophrast⁹ phus ait. Sapiēs aūt nū q̄ eē solus pōt. habz secū oēs qui fūt. quicūq; fuerūt hom & aim liberū quocūq; vult trāsfert. Rō corpe nō pōt. cogitatōe ꝺplectit̄ & si hoim inopia fuerit: loquet̄ cū deo Nūq̄ min⁹ solus erit. q̄ cuz solus fuerit. hec ille. Sed illa racō nō valet. qꝫ vita socialis magis ē fm naturā q̄ solitudo. Vnde Tulius lib° de amicitia ꝺicit sic. Si quidē dei nos ex hominū frequētia toleret & i solitudine vspiā collocaret. atq; ibi suppeditans oīm rerū q̄s natura desiderat copiā. homines vero aspitēdi eripet ptātem. quis tā ferreus esset qui hāc vitam ferre posset: cuiq; nō auferret voluptatū oīm fructū solitudo. Natura em̄ nihil solitariū amat. Vnde verū est qꝺ ab archita tarentino ut opinioꝝ ꝺici solitū a semb⁹ nūs audiui. Si quis in celū ascendisset. naturāq; mūdi & pulchritudinē sydereū p spexisset. insuauē illi fore admiratōez qua iocundissima quidez fuisset. si cui narraret habuisset.

hec ille. Et Sen. epla. 9. dicit. Crates stilbonis audi
tor cū vidisset adolescētulū secrete ābulantē. in
terrogauit quid illic faceret sol⁹. Mecū māt loq̄r
Cui Crates. Caue māt obsecro a diligēter attende ne cū homīe malo loquaris. hec ille. Rīta rō
ē ppē libero⁹ ppagacō⁹. Vñ Theophrast⁹ phūs
ait. Porro liberor cā vxorē ducere ut vel nomen
nām nō intereat vel hēam⁹ senectutis p̄sidia a certis vtamur heredib⁹ stolidissimū ē. Quid em ad
nos ptinet recedētes e mūdo si noīe nostro alius
nō vocetur. cū a filio nō statim p̄is vocabulū ēferat a innumerabiles sint q̄ eodē appellātur noīe
Aut que senectutis auxilia fūt nutrire domi qui
aut p̄ter forte moriatur. aut puer⁹ morib⁹ sit. a
certe cū ad maturā etatē venerit tarde ei videaris
mori. Peiores aut melioresa certiores fūt amici
appim̄q̄ quos iudicio eligas: q̄ quos velis nol
hēre cogaris. licet certa hereditas sit duc ad vīris
bñ abuti sūa tua q̄ tuo labore q̄sita imētos vsus
relinquē. hec ille. Sed illa rō nō valet. qm Socrates
p̄ceps stoycor⁹ voluit vxores eē omunes sicut a
possessiones. Qđ reprobat phūs. 2. politicor⁹ rōe ve
neratōis. Filij em delēt venerati pentes quib⁹ i
iuriarent nō cognoscētes eos rōe educatōis. Ignobiles em aliter educātur q̄ ignobiles. Vnde nō
possent discerni nobiles ab ignobilib⁹ a sic seq̄
retur confusio a discordia in ciuitatib⁹ rōe dilectionis. Naturaliē p̄ces diligūt filios ꝫ qm filij nō discernerētur. ymo esset cotinua dubitatō de ipsis. ñ
diligerētur rōe concupiscētie q̄ cotinue augeretur:
quēadmodū in camb⁹ a uestijs. Vñ Tuli⁹ li. p⁹
officior⁹ dicit sic. Nam cū sit hoc natura cōe oim
animātiū ut hēant libidinē p creandi cā. q̄ societas est i coniugio hominū. prima i liberis. deinde
vna dom⁹: coia sunt ōnia. Ad autez p̄cipuz est
vrbis a quasi seminarium reipublice. Sequūtur
fratrū coniunctōes. post consobrinor⁹ consobrinarū q̄
cū vna domo capi nō possint: in alias domos tā
q̄ in colonias exeūt. Sequūtur cognubia a affinitates ex q̄bus plures ppinquiq ppagatio a soboles: origo est rerū publicar⁹. Sāguine autē coniunctis a beniuolētia coniungit homīes caritate. Magnū est em hēre eadem monumenta maiorū. eisdē
uti sacris. sepulchra hīe cōia. hec ille. Vñ ille rō
nes nō valent. 2° dixerūt stoici q̄ sapiēti nō expedit nubere. q̄ p hoc impedit studiū phie. nec p̄t
quisq̄ libris a uxori piter iseruire. Cui⁹ assigt. A.
rōes. Prima est necessitatū multiplex requisitō. Vñ
Theophrast⁹ phūs dicit. Multa fūt q̄ matrona⁹
vsib⁹ necessaria videūtur. p̄ciose vestes. aur⁹. gēme.
fūptus. ancille. supellex varia. lectice. cortine a
exedra deaurata. hec ille. Secūda est coquestio
nū ingeminatō. Vñ sūdit deinde p totas noctes
garrule coquestiones. Illa ornatōr⁹ p̄cedit in publicū
hec honoratur ab ōmib⁹. ego in cuētu feminar⁹ mi
sella despicior. Cur aspiciebas vicinar⁹. q̄d cum
ancillula loquebaris. de foro venies quid attuli
sti. Nō amicar⁹ hīre possum⁹. nō sodalē. alterius
amorē suū odiū suspicatur. hec ille. Tercia ē scientiar⁹ impedicio. Vñ subdit. Si docti⁹simus p̄ceptor i q̄libet vrbiū fuerit. nec vxorē reliquē. nec cū
sarcina ire possum⁹. pauper alē difficile est. diuitē
ferre tormētū est. hec ille. Rīta est nulla electio.
Vñ subdit. Adde qm̄ nulla est vxoris electō. ꝫ q̄
liscūq̄ obuenerit hūda est. si iracūda. si fatua.
si deformis. si superba. si fetida. qđcūq̄ vicij ē pt⁹
nupcias discim⁹ Equ⁹. asin⁹. bos. camis a vilissimā
mācipia. vestes quoq a lebetes. sedile ligneū. calix a vrceol⁹ fictilis. probantur p̄us a sic emūtur
sola vxor nō ostenditur ne añ displiceat q̄ ducatur
hec ille. Rīta est assidua laudatō. Vñ subdit.
Attendenda est sēper ei⁹ facies et pulchritudo laudāda. ne si alteram aspexeris se estimet displicē
Vocāda est dña. celebrād⁹ natalis ei⁹. iurāduz
p salutē illi⁹. ut sit superstes orāduz. honorāda nutrix eius a gerula. seru⁹ p̄nus a alūnus a formosus assecla a procurator. calamistratus a im lōgam
securāq̄ libidinez erect⁹ spado. sub quib⁹ noib⁹
adultei delitescūt q̄usq̄ illa dilexerit ingētis amā
di. hec ille. Serta rō est zelotipie subiectō. Vnde
subdit. Si totā ei domū regēdam omiseris: seruiendū est. Si aliq̄d tuo arbitrio reseruaueris. fidē
sibi hūi nā putabit a i odiū vertitur ac iurgia et
nisi cito ofuderis: parabit venena. hec ille. Septima rō est pudicicie sollicitatō. Vñ subdit An⁹
a ariolos a aurifices a institores gēmar⁹. sericar⁹
q̄ vestiū. si intromiseris: piculū pudicicie est. Si
p̄hibueris suspicōnis iniuria. Vez q̄d p̄dest eciam diligēs custodia cū vxor impudica seruari nō
possit: pudica nō debz. Infida em custos ē castitatis necessitas. Illa vere pudica dicēda ē. cui licuit
peccare si voluit. Pulchra cito adamat. feda nō
facile concupiscit. Sed difficile custodit qđ plures
amāt. molestū est possidere qđ nemo hīre dignetur. Amore tamen miseria deformis hētur: q̄ formosa seruetur. Nihil tutū est in quo toti⁹ populi
vota suspirāt. Ali⁹ forma. ali⁹ ingenio. alius facecijs. alius liberalitate sollicitat. Aliq̄ mō expugnatur qđ vndiq̄ lacescit. hec ille. Sed iste rōes nō
valent si aduertam⁹ fundamētū earū. Vñ Lactā
ti⁹ lib°. 3. diuinarū institutiōnū ca°. 15°. dicit sic. Docēte Socrate nō fugit Platonē iusticie vim i eq̄
tate consistere. Si quidē omnes pari condicōe nascūtur.
Ergo imāt mihil p̄uati atq ppriū haberāt. ꝫ ut pos
esse possint quod iusticie ratiō desiderat: omnia in
cōmune possideant. Quo igitur illū comūitas ista
produxit. Mimo maquoq inquit omnia esse
debūt. sicut ad eandē mulierē multi viri tāq̄ canes confluant a is vtiq obtineat qui viribus viceit
aut si pacientes fūt ut phūs expedēt a vicib⁹ tanq̄
lupanar hēant. O mirā Platonis equitatē. Vbi
est ergo virtus castitatis. vbi fides coniugal. cū si
tollas omnis iusticia sublata est. Ruīna vero intulit
rōez turpissimi huius filij. Sic māt ciuitas corrue
rit a amoris p̄cipui constricta vinculis. si omnes oium fuerint amariti a p̄res a liberi a vxores. Que
ista cōfusio generis hūani est. cū Quo seruari caritas poterit. vbi mihil certū est quod amet. cuius
aut vir mulierem aut mulier virum diligat. cum
si habitauerint semper vna. misi deuota mens

ꝛ seruata inuicē fides ꝫdiuiduā fecerit caritatē ꝛ que virtus in illa ꝓmiscua voluptate locū nō habet· Item si oēs oīm liberi sint quis amare filios tāq̄ suos poterit· cū suos eē aut ignoret· aut dubitet ꝛ· Quis honorē tāq̄ patri deferet ꝛ cū vñ natus sit nesciat· Ex quo fit ut nō etiā alienū ꝓ prē habeat· ſ etiaz prem ꝓ alieno· Quid q̄ vxor pōt esse cōis· filius nō pōt quē ocipi misi ex vno nocē est· Perit & cōitas illi vbi ipsa tedamāte natura Supest ut tm̄ mō cōcordie causa vxores velit eē cōes· At nulla vehemētior discordiarū causa ē q̄ vnius femine a multis maribus appeticō· In q̄ Plato si racōne nō potuit: exēplis certe potuit admoneri ꝛ mutoz aīaliū que ob hoc vel acerrime repugnāt ꝛ hoīm qui sepe ob eaz rez grauissima inter se bella gesserunt· Restat ut cōio ista mihil aliud habeat preter adulteria ꝛ libidines· Itez mulieres que a multis habent non vtiq̄ adultere· q̄ matrimoniū nullū est certum· ſ ꝓstitute ac meretrices sint: necesse est· Redegit & humanam vitaz ad similitudinē nō dicā mutoz· ſ pecudum ac beluarū· Nā volucres pene omēs matrimonia fatiūt ꝛ paria iungūt ꝛ nidos suos tāq̄ gemitales thoros cōcordi mēte defendūt ꝛ fetus suos q̄ certi sunt amāt ꝛ si alienos adiecēris abigūt At homo sapiens otra mores hominū otraq̄ naturaz stultiora sibi que imitaret elegit· hec ille· Contra hāc cōitatē arguit pbus li° 2° politicoz pluribꝰ racōibus· ut patet ibidē· Preterea isti ut defenderent deos suos quos colebant et excusarent a facinoribus suis ꝛ adulteriis ꝛ luxuriis· oīa voluerūt esse cōia· Jupiter em̄ vitam suā in stupris et adulteriis cōsūpsit· dānem violaturus aureos nūmos in sinū eius largit infudit· hoc stupri merces fuit· In tauū se trāstulit cū rapuit ꝛ tū fuerit Europam· Eodē mō ouertit in vaccaz Jo ynachi filiā· Amphitrionē ac tindaz preteriē nō possuz quoz domos dedecore atq̄ infamia plenissimas reddidit· Illud vero fume impietatis ac sceleris ē q̄ puerū regiū· ſ· Ganimedē rapuit ad stupz· qui etiā Junonē eandē habuit ꝛ sororē ꝛ ouigez· q̄d de Hercule dicā qui stupris· libidinibus· adulteriis totū mūdū inq̄nauit· nec mirū cū ipse natꝰ esset adulterio ex Alkmena· Quis em̄ vicijs mares ꝛ feminas otra omēs leges· infamia· flagicō dedecore affecit Appollo ob amorē quo flagrabat turpissime gregē pauit alienū ꝛ formosū puerū dū amat violauit ꝛ dū ludit occidit· Esculapiꝰ nō sine flagitio appolinis natus est· Castor ꝛ pollux dū alienas sponsas rapiūt eē gemini desiert Mercurius q̄d fecit ꝛ· Quid loquar obscenitatem Veneris· oīm libidinibꝰ ꝓstitute ꝛ que ex famoso Martis stupro genuit Harmoniā· ex Mercurio Hermofroditū· ex Joue cupidinez· ex anchise Eneā· Hec prima artē meretritiā admūenit atq̄ instituit ꝛ auctor mulieribꝰ stupro fuit q̄d idcirco impauit· ne sola preter alias mulieres impudica ꝛ virorz appetēs videret· Vñ neq̄ virgines illibataz castitatē seruare potuerūt· Vt igit deos ꝛ deas suas excusarēt ꝛ defenderēt ab hijs ꝓbris stolidissimas illas racōes admuenerūt ignorantes q̄ ad regimē domus· alia virtus viro· alia in esse debet cōiugi· ut declarat in fine libri p̄mi politicoz· Et sic patet q̄ rōnes ille paū aut nihil valent· // Quintū ad poetas Sciendū q̄ ouiugiū omē datur q̄druplicitez // p̄mo racōe eq̄litatis· Unde Ouidius lib° epl̄az· dicit sic· q̄ male inequales veniūt ad aratra iuuenci Tā premitur magno cōiuge nupta minor· Et li°· 2° de remedio amoris dicit· Turpe vir ꝛ mulier mō iūcti ꝓtinus hostes· // 2° racōe castitatis· Vñ Tibullus lib°· 1· dic sic· Casta precor ouiūx maneas· sāctiq̄ pudoris Assideat custos· sedula semp anus Ne seuo fis casta metu· ſ mēte fideli· Versat celeri sors leuis orbe cito // 3° rōe singularitatis· Vñ Martial cocus dicit· Predia solus habes ꝛ solus cādide nūmos Et cor solꝰ habes· solꝰ ꝛ ingemiū· Dia solꝰ habes hoc te puto velle negare· Uxorē ſ habes cādide cū populo· // 4° racōe ꝓbitatis· Unde Sen̄· Terge dia· 9· dicit sic· Probitas· fidesq̄· cōiugis mores· pudor· Placeāt marito· Sola ppetuo manēt Sb iecta nulli mētis atq̄ animi bona· Florem decoris singuli carpūt dies· Volucrez eē amorē fingit immite deū· Mortalis error· armat ꝛ telis manꝰ· Ar chusq̄ sacros instruit seua face· Gemitūq̄ credit Venere Vulcano satū· vis magna mētis· blandus atq̄ animi calor Amor ē· inuēta gignit luxu ocio nutrit· inter leta fortune bona· Ruez si fouē atq̄ alere desistas· cadit· Breuiq̄ vires ꝓdit extinctus suas· hec ille· Et sic patet ac̄· // Quintū ad exē pla gentiliū Sciendū q̄ ouiugiū est amendabile ꝓpter· q̄ // p̄mo rōe vniois· Cōiugiū ei est causa vnioīs aliquoz inter se· unde Titus liuiꝰ· li°· p̄· de origine vrbis dicit· q̄ cū Romulꝰ cōstruxisset muros ciuitatis āplissime· nec sufficerent qui cuz eo erāt ad implendū eā· ostruxit tēplū q̄dam· ſ· asylū· ꝓmittēs impunitatē oī ofugenti ad ipsuz ꝓpter q̄d ogregata ē maxima multitudo latronū ꝛ fugitiuoz infra vrbem· videns aūt Romulus q̄ vxores nō habebāt· nec sine vxoribꝰ posset cīvitas diu stare· misit ad vicinas ciuitates postulādo filias earū sibi dari vxores ꝙz stati in principio fuit ciuitas Romuli alijs odiosa· Timebāt em̄ illaz multitudinē taliū virorz· insup ꝛ ocēptui habebant Romulꝰ ꝛ sui· q̄ pastores ꝛ paupes erāt Sm Ouidiū dicentē· spnebat generos inopes vicinia diues· In stabul habitasse ꝛ oues pauisse nocebat· At q̄ Romano vellet nubere nulla fuit· Igitur vicini remandabāt romulo ꝛ socijs q̄ sicut apuerāt asillū viris volentibꝰ ad se ofugere ita apirent mulieribꝰ ꝛ sic vxores accipent· q̄ suas eis filias dare nollēt· romulꝰ vero hoc audiēs dissimulato diu aio q̄si negotiū aim suū nō tangeret· cēfuit postmodū ludos deo· oso· ofilioruz celebrādos ꝛ hoc pvicinas ciuitates ꝓcurauit diuulgari ut multi cōfluerēt vicinoz· Instātibus vero ludis p̄cepit suis ut de sabinia que terra est ꝓpe romam cū venirent ad ludos spectandos cuilibet rapet sibi vxorē quā vellet· Qd ꝛ factū ē· Postmodū vero cū patribus eaz qui volebāt vlcisci

imutiã a filias suãs repetẽ romam bella habuerit
Tũc sabine mulieres que rapte fuerãt crimbus
sparsis a scissa veste inter acies ipsas a telaw olã
tia medias se ponũt·ex vna parte rogando parẽ
tes·ex alia viros ne sanguíne nephãdo soceri a
generi se respgerẽt·sicqꝫ mouerũt amos vtroꝝ
qꝫ qꝫ facto silencio duces ad frd̃ faciendũ ꝓdie
rũt a nõ solum pacẽ ꝫ eciã vnã ciuitatẽ frerũt ex
duab9·regnum ꝛsociauerũt a impium õne romã
otulerũt·hec ille·Similit inter cesarẽ a ꝓpeium
fuit magꝫ vmo cũ Cesar essꝫ socer Pompei·q mor
tua Julia sorore Cesaris a vrore ꝓpei habuerit
inter se fortissima bella 2°rõe dilectõis·Vñ Jhe
romim9 otra Jouinianũ li°·p̃·dicit·qꝫ Duellius q̃
pm9 rome nauali certamine triũphauit Vliam
virginem despõsauit vroꝛẽ tãte pudicicie ut illo
quoqꝫ seculo ꝓ exẽplo fuerit quo ipudicicia mõ
strũ erat nõ viciũ·Is iam senex a tremẽti corpoẽ
in quodã iurgio audiuit exprobrari sibi os feti
dum a tristis se domũ otulit·Cũqꝫ vroꝛẽ quest9
essꝫ quare nũqꝫ se monuissꝫ ut huic vicio medẽ
tur·fecissem inqt illa ñ putassez õmbz viris sic os
olere·Laudãda in vtroqꝫ pudica a nobilis femi
na a si ignorauit viciũ viri a si pacient tulit a qꝫ
maritus infelicitatẽ corpis sui nõ vroꝛis fastidio
ꝫ maledicto sẽsit inimici· 3°rõe defensiõis Vnde
Valeri9 li°·6·ca·1·dicit·qꝫ Turia vroꝛ Q̃nti lucre
cij cũ cognouissꝫ qꝫ triũ virũ s. Anthom9· Aug9·
a Lepidus· pscripsissent eũ vemẽtib9 satellitibz
eoꝝ ad ipsũ occidẽdum·inter celũ a affixuraz ca
mere eũ absco dit·nõ sine magno sui periculo cu
ius rei ꝛscia erat vnica ancilla a sic liberauit euz
ab imminẽte exitio·Singulais fides atqꝫ dilectõ
inter ãbos fuit· 4°rõe psecucõis vñ Valeri9 ibiõ
dicit qꝫ Sulpicia cũ a mre sua Emilia moneretur
a diligẽtissime custo direẽ ne Lẽtulum trusciliõ ez
virũ suũ pscriptum a triũ virũ predictis in Scici
liam sequẽtur·mbilomin9 habitu trãsmutato a
famulari veste susceptа cũ duab9 ãcillis a totidẽ
seruis ad ipsũ dãdestina fuga puenit·nec recusa
uit se ipsã pscribẽ ut virũ suũ ostãter seqretur·

Secũdo declaratur eadem ꝛclusio testimonio
legis diuinalis·Sciẽdum qꝫ mrimoniũ nõ
potest fieri sicut decet; sine gracia preuia·nec sine
magna puidẽtia circa qõ notãda fũt q̃tuor· ꝓ°
vroꝛ est eligẽda ꝓ discreta; deliberacõem·qꝫ non
sabito nec ꝓcipitanter rapiẽda·qꝫ talis feruoꝛ i ꝓn
cipio parit penã in futuro Arist·8·ethicoꝝ poit
tres species amicitie. s. ꝓpter vtile·ꝓpter delectabi
le·ꝓpter honestũ·v·ꝓpter bonos mores· Amicicia
ꝓpter vtile est in sembus a mercatoribz a hec trã
sit cessante vtilitate· Cũ autez viri ad vroꝛẽ debe
at esse amicicia maxima·quidã firmãt ꝛiugium
sup diuicias a hoc nõ valet·vñ Jhero9·cõtra Jo
uinianũ lib°ꝓ°dicit sic·Martia Catonis filia mi
noꝛ cum ab ea quereẽ cur post maritũ amissuz de
nuo nõ nuberet·crndit se nõ inuenire virum qui
se magis vellet q̃ ſua· In quo elegãter oñdit di
uicias magis eligi in vroꝛe q̃ pudicicią· Amici
cia ꝓpter delectabile est in inuembz a hec cessat ve
lociter delectacõe trãseũte· Tũ qꝫ ꝑm etatẽ varia
tur delectacõ· Nõ em eadem delectatio placet ado
lescẽti que placz puero· Tum qꝫ nõ amãt pfecto
iudicio rõis·ſ ex passione que cito trãsit· Vñ
Jhero9·vbi supr̃ dicit sic· Tota amoris insectacõ
apud platonẽ posita est a õia eius ꝛcomoda
lysias explicat qꝫ nõ iudicio ſ furore ducatur a
maxime vroꝛũ pulchritudim grauissim9 custos
accubet·Refert ꝓterea Seneca cognouisse se quẽ
dã ornatũ hominẽ qui exitur9 in publicuz·fascia
vroꝛis pectus colligabat a ne pũcto quidẽ hore p̃
sentia eius carere poterat·potiõez qꝫ nullam misi
alteri9 tactis labris vir et vroꝛ hauriebãt· Alia
nõ min9 inepta deinceps facientes imq̃ iprouida
vis ardẽtis affectus erũpebat· Origo q̃dẽ amoris
honesta erat·sed magnitudo deformis· Amicicia
ꝓpter honestũ fundatur sup bonos mores qui ex
virtute ꝓdeunt·Et indiget hec amicicia longo tẽ
pore a iuicio a experientia morũ·vñ Valeri9 libro
4·dicit·qꝫ vnice filie pat Themistocleem ꝛsulebat
vtꝫ eam paupi ꝫ virtutib9 ornato·aut locupleti
paruz probato collocaret· Cui ille· Malo inquit
virũ pecunia q̃ pecuniã viro indigentem· Quo di
cto stultũ monuit ut generũ potius q̃ pecuniam
a diuicias generi eligeret· Sed in mrimonio ut
freqñtius diuicie vel pulchritudo quer̃untur· Sz
prouerb·19·capitu· Dom9 a diuicie dantur a pa
rentibus·a domino autẽ ꝓprie vroꝛ prudens· Et
21·capitulo· Fallax gracia a vana est pulchritu
do·mulier timens deũ ipsa laudabitur· Nam ꝓpter
speciem mulieris multi perierũt· Exemplũ Thob·
6·de Sara filia Raguelis que septẽ viris tradita
fuerat quos Asmodeꝰ suffocauit virgine manẽ
te intacta· Sed angelo monẽte ut Thobias ipsã
acciperet ꝛiugem: timuit·cui angelus declarauit
causam necis illorum a oñdit quid facturꝰ esset
5°vroꝛ est regenda per mãsuetam gubernacõez
nõ cum tyrannide·nec cum asperitate seu austeri
tate verborum vel verberum·nõ timore·sed amo
re·nõ amaritudine·sed dulcedine· Vnde mulier
nõ fuit formata de capite nec de pede·sed de costa
a latere viri Genes·2°capitu·significans qꝫ non
est domina nec ancilla·sed socia viro suo in cõiu
gio·ut notat Magister sẽtentiarũ libro·4·disti·
18·Eccã·27· In trib9 beneplacitũ est spiritui meo·
que sunt probata corã deo a hominib9·cõcordia
fratꝝ·amoꝛ proximorum·vir et mulier bene sibi
cõsẽtientes· De quo Valerius libro·2·capitu·p̃°·
dicit qꝫ quociens inter virum a vroꝛem aliquid
iurgij intercesserat: in sacellum id est templum
dee viriplace id est Veneris verticordis quod ẽ
in palatio veniebant a ibi inuicem locuti que
fuerant·contẽcione animoruz deposita cõcordes
reuertebantur· 7°vroꝛ est corrigẽda per secretã
ãmonitionem seu informacionem· Non cum cõ
fusione vel verecundia aut publice contemptibi
liter arguencia· Vnde Varro in satira que map
pea inscribitur dicit qꝫ vicium cõiugis aut tollẽ
dum aut ferendum est qui tollit viciuz ꝛcomodi
oꝛẽ cõiugez prestat·qui fert seipsũ efficit meliorẽ

Nã ut dicit Agellius lib°. 1. athicarũ noctiũ. Cũ Socratẽ Iuripides interrogaret cur Xãtipez vxo rez suam litigiosam q que die noctuq mulieribꝰ scatebat molestijs domo nõ abigeret. rñdit Cũ talez domi ppetior assuesco q exercitor ut ceteroꝝ quoq petulantiã q iniuriã facilius ferã. Propte rea merito arguit austeritas q̃tuor viroꝝ de q̃bꝰ dicit Valerius. lib°. 6° ca. 3. Primꝰ fuit Quintus antistiꝰ verus qui repudiauit vxorez. q illam in publico cũ quadaz libidina vulgari meretricula. secreto loquẽtẽ viderat. Et hoc fecit non ut vindicaret. ꝛ ut caueret culpã. 2ꝰ fuit Publius sempro niꝰ sophus. qui diuortiũ repudiauit p eo q ipsa iuerat ad theatrũ ad spectandos ludos absq sui licentia. ut sic mẽs vxoris a delictis abesset. 3ꝰ fuit Sulpitiꝰ gelidus qui vxorẽ dimisit. q ipsaz ca pite discoopto foris diu sãtẽ reppit q lex volebat q vxor se ornaret solũ ut placeret viro q nõ alteri 4ꝰ fuit Cneus metellus. qui vxorẽ interemit. q̃a vinũ bibit. Laudatũ fuit hoc factũ. Sane quecũ q femina vini vsũ immoderate appetit. vtutibꝰ oibꝰ ianuã claudit q delictis apit. Nõ sic fecit sã ctus Job. qui vxorẽ licet pessimã modeste argue bat dicẽs. q̃si vna de stultis mulieribꝰ locuta es Job. 2° ca. Idez fecit Tobias senior vxori sue Anne. Tob. 2. ca. V 4° vxor est diligenda p cõpletaz cõitacõem. Nã vxores bone fuit gtiose in cõtinuendo. dolẽdo q exorãdo. Vñ valerius. lib° 4° ca°. 6. ponit tria exẽpla. Primũ exẽplũ est de Cipsicratea regina vxore Mitridatis spetiosissima que in tãtũ effusis caritatis habenis virũ amauit q tõsis capillis habituq virili assumpto: equis q armis se assuefecit ut virũ fugientem p terras alienas assidue seqretur. Secũdũ exẽplũ est de Titio Gracco. qui duobus anguibꝰ apprehensis. s. masculo q femina certificatus p aruspicẽ. q dimisso masculo vxor sua celeriter moreret. dimissa fe mina ipse moreret. statũ femina dimitti iussit. fustinuitq in cõspectu suo seipsũ interitu serpẽtis occidi. qꝫ dũ pugnaret contra Hamibalez. circũuentus insidijs eiꝰ trucidatus est. Itaq Cornelia nescio vtrũ felitiorẽ dixerim q talem virum habuerit. an miseriorẽ q amiserit. Tertiũ exẽplũ est de Lacedonijs. qui cũ essent a spartanis capti in bello. publice custodie. q carceribꝰ inclusi. capitali seruabãt supplitio. Cõiuges illoꝝ illustris sãguinis vtut allocuture pituros viros impetrato a custodibꝰ aditu carcerez intrauerũt. q mutataq veste p fallationẽ doloris velatis capitibꝰ eos abire passe fũt Et ita ipsi q ipse saluati fũt. Cõsimiliter dr de Michol filia Saul q vxore Dauid. q̃ nocte illa q̃ Saul querebat eum ad occidẽdum mane: dimisit eum p fenestrã. Porro michol posuit statuã sup lectum q pellẽ pilosam capraꝝ posuit ad caput eiꝰ q operuit eũ vestimẽtis Sicq illusus fuit saul q David liberatus est. ut habet. p. Reg. 19. ca. Et sic patet de lege diuinali.

Tertio declarat eadez cõclusio testimonio legis Propbalis. que dissuadet adulteriũ q drupliciter. pmo levit. 20. ca. dr sic. Si mechat quis fuerit cũ vxore alterius q adulteriũ ppetrauerit cũ diuge primi fui: morte morian q mechus q adultera. Et deut°. 22. ca. dr sic. si dormierit vir cũ alterius vxore: vterq morient adulter q adultera q auferes malũ de medio israel. Et Nũei. 7. ca. dr sic. Vir cuius vxor erraueit. maritũq ꝺtẽnẽs dormierit cũ altero viro q hoc maritus deprehendere nõ quiuerit. ꝛ latet adulteriũ q testibꝰ arguinõ potest. q nõ est mulier in stupro: adducet eã ad sacerdotẽ. Cũq steterit in cõspectu domini discoopiet sacerdos caput eius. ipe ãt tenebit aqs amarissimas in quibꝰ cũ execracõe maledicta cõgessit. adiurabitq eã q dicet. si non dormiuit vir alienus tecũ q si nõ polluta es deserto mariti thoro: nõ tibi nocebũt aque iste amarissime. si autẽ dedimasti a viro tuo q polluta es q coubuisti cum altero viro: hijs maledictõmibꝰ subiaceb. det te dominꝰ in maledictõem. exẽplũq cũctoꝝ in populo suo. putrescere faciat femur tuũ q tumens venter tuus diffrũpat. Et rñdebit mulier. amẽ amen. scribet q sacerdos in libello istã maledictõez q delebit eã aquis amarissimis in quas maledicta ꝺgessit q dabit ei bibere. Quas cũ biberit si pollu ta est p trãsibũt eã aq maledictõis q inflato ventre cõputrescet femur. q si polluta nõ est erit inocua q fatiet libos. hec ibi V 2° pũ. 6° ca. dr sic. Qui adulter est ppter cordis inopiã p det aiam suaz. Turpitudinẽ q ignominiã cõgregat sibi q opprobriũ illius nõ delebit. Et Iccl. 23° ca° dr sic. Mulier ois relinquẽs virũ suũ q statuẽs hereditatẽ ex alieno matrimonio pmo in lege altissimi incredibilis fuit q 2° virũ suũ dereliquit. 3° in adulterio fornicata est q ex alio viro filios statuit sibi. hec in ecclesia adducet q in filios eius respiciet. Nõ tradet filij eius radices q rami eius si dabũt fructũ. Derelinquet in maledictuz memoriã illius et dedecus illius nõ delebit. Et sap. 3. ca. dr sic. Filij adulteroꝝ in cõsummacõe erũt q ab iniq thoro semẽ exterminabit. Et si q̃dem longe vite erũt in nihilũ ꝺputabũtur q sine honore erit nouissima senectus illoꝝ. Et si celeriꝰ defuncti fuerint non habebũt spem. nec in die agnicõis locucionẽ. Pacõ es emi iniq dire sunt ꝺsummacõis. hec ibi. Et loquit de illis qui fũt imitatores sceleꝝ pꝛinoꝝ. sicut fũt cõiter taliter generati. qꝫ homo naturaliter imitatur eos a quibꝰ educacõem q instructõem accipit. V 3° ysaias. 57. ca. dicit sic. Posuisti memoriale tuũ qꝫ discoopuisti te q fuscepisti adulteꝝ. dilatasti cubile tuũ q pepegisti cũ adulteris fedꝰ. dilexisti stratũ eoꝝ manu aptaq ornasti te regio vnguẽto q multiplicasti pigmẽta tua humiliata es vsq ad inferos. Et Jere. 3. ca. dr sic. Vulgo dicit. si dimiserit vir vxorẽ suã q recedẽs ab eo duxerit viꝝ alterũ: nũq reuertet ad eũ vltra. c Nũquid nõ polluta q ꝺtaminata erit mulier illa. c Tu aũt fornicata es cũ amatoribꝰ multis. Vnusquisq ad vxorẽ primi sui imbiabat. Nũquid sup hijs nõ visitabo dicit dñs q in gente tali nõ vlciscet amea. c V 4° Ezech. 33. ca. dr sic. Fecistis abhominacões q vnꝰ quisq vxorẽ primi sui polluit. nũq ꝺ

terrā hereditate possidebitis.℣ Vino ego dicit dominꝰ. Qui in rumosis habitāt: gladio cadent et qui in agro ē bestijs tradēt ad deuorādū. Qui āt in pfidijs aī spelūcis sunt peste morietur a dabo terrā in solitudinez a desertū ac̄. Et Osee. 2°ca. Auferat formicacōes suas a facie sua a adulteria sua de medio vberū suorū. ne forte expoliez eā nudaz a ponā eam q̄si solitudinē a interficiā eā a filios illius nō miserebor ac̄. Et sic ptz ac̄.

QVarto declarat eadē oclusio testi° legis humanat. Sciendū q̄ adulteriū. ꝯ. mala facit ℣p° adducit penā tpalē. q̄ facit pdere hō tpalia cū sit otū leges mundanas. in q̄b9 legim9 q̄ ppt delictū omissum otra hōnez mortalē: mulier perdit dotē tpalē. ℭ de repudijs. l. osensu. a. l. iutem9. et dēt ōmib9 homis viri p uarijs nō obstāte otraria cōsuetudine. ℣ 2° adducit mortē corpalem. q̄ lex ciuilis punit adulterū a adulterā pena capitis. ff. de adulteris. l. lex iulia. ℭ de adulteris. l. gracchus. Iste em̄ leges multū pōderāt adulteriū q̄ ē mūi monij fractō. fidei falsificacō: a falsoꝝ heredū occasio. ℣ 3° adducit ofusiōem mūdialē. Nam. ff. de origine iuris. l. 1. in textu a in glō. tenet q̄ Tarq̄n9 rex romanoꝝ expulsus fuit de regno suo ppt peccatū adulterij cū Lucretia a eadē. l. ff. a cū placuisset. tenet quōppter culpā imēotinēcie quidā occidit filiam suaz docēs castitatez filie vite ei9 eē p̄fe rēdaz. Sup quo dicit glō. q̄ castitas sola potest hoīm amās saluare a deo presētare. ut in Autēti ca de lenonib9. ff. p̄. In crimine vero adulterij viri sunt magis puniēdi q̄ femine. ff. ad legem iuliā de adulteris. l. si vxor. ff. inde. in. ff. nouo. li. x. Si ergo vis hīre castam mulierē: fis casti9. q̄ maioꝝ honestas dēt esse in viro q̄ in muliere. Vnde Aug9. li° de. x. cordis a tenet. 12. q. 1. capi. nō mechaberis. reprehendit vnū qui castitatez voluit in vxore sua a nō in semetipso. cū debēt virtute vxorem p̄cedere: sb̄ impetu libidinis cadit. sicq̄ vult vxorē fore victricē a ipse vult victi9 iacē a cū ipse vxoris sit caput. ipsa eū precedit a sic dom9 eius capite deorsū pendet. ℣ 4° adducit penā eternalem. Deus em̄ dure iudicabit adulteros in iudicio suo q̄ est multo iusti9 iudicio hūano in quo districte nō debunt de ōmibus dāmis. q̄ q̄ dat occasionem dāni culpa inuenīēte de dāno toto nō debit. ff. ad legem aquiliā. l. q̄ occidit. Et sicut pr̄ terre n9 pōt iuste exheredare filiū suū qui imunde a impudice viuit a ecliā filiaz quo ad hereditatē terrenam. ℭ de officio so testō. l. si filiam. Ita pat̄ celestis adulteros p̄uat hereditate eterna. Eph. 5°. Hoc autē scitote intelligētes q̄ ōmis fornicator aut imund9 nō hēt hereditatē in regno xp̄i a dei. Et Thes. 6. Neq̄ adulteri regnū dei possidebūt.

℣ Post q̄p̄ vero Moyses declarauit oclusiōez predictā: ait amīe deuote. Que ego noui fideliter te docui. Sed ecce hic sanct9 Thōs de Aquino doctor noui testamēti quiviā iustificacōnū dei instruet te a exerceberis in mirabilib9 ei9. viam imq̄tatis adulterij amouebit a te fm legem dei. Ad quē astante Moyse accessit amīa deuota p̄ fue cōclusionis clarioꝝ noticia. Qui scīs Thōs ait. Ego oīa dam tibi cōclusiōem tuā eē verā testimonio legis quadruplicis. s.

℣ Legis Euāgelice.
℣ Legis Aplice.
℣ Legis Canonice.
℣ Legis Eccliastice.

Euāgelice. Sciens q̄ xp̄s nō lazz p̄bauit q̄ d triplici testi° p̄° Math. 19. ca° Accesserūt ad ihesum pharisei tēptātes eū a dicētes. Si licet hōmi dimittē vxorē suā quacūq̄ ex causa. Qui rīdens ait eis. Nō legistis q̄ qui fecit ab initio masculū a feminā. fecit eos a dixit p̄pt hoc relinquet hō p̄rem a mātez a adhērebit vxori sue a erūt duo in carne vna. Itaq̄ iā nō sūt duo sī vna caro. Q8 g̃ deꝰ iūxit hō nō sepet. Dicunt illi. Quid g̃ Moyses mandauit dari libellū repudij a dimittē. ℭ Et ait illis. Q̄m Moyses ad duricia m cordis vr̄ū p̄misit vob̄ dimittere vxores vr̄as. Ab initio autē nō fuit sic. Dico autez vobis. q̄ q̄ cūq̄ dimiserit vxorē suā exceptā cā fornicacōis a aliā duxerit: mechatur a q̄ dimissam duxerit mechatur. hec ibi. ℣ 5° Mar. x. ca. Quicūq̄ dimiserit vxorē suā a aliā feīaz duxerit adulteriū cōmittit sup eaz. Et si vxor dimiserit virū suū a alij nupserit: mechat. hec ibi. ℣ 6° Luc. 16° ca. Omis q̄ dimittit vxoreza ducit alterā: mechatur. Et qui dimissam a viro ducit: mechat. hec ibi. Propter̄ea Valeri9 li. 2. ca. p̄. de institutis ātiquis dicit sic. Mulieres q̄ vno otente fuerāt mūimonio corona pudicitie a hōestatis honorabātur. Existimant em̄ eū precipue matrone sincera fide in corrupti animū eē q̄ post deposite virginitatis cubile in publicū egredi nesciret a post p̄mū mūimonium alteri nō nubit. Multoꝝ mūimonioꝝ experientiā q̄si legittime cuiusdā intēpantie signū eē credētes. Repudiū inter vxorē a virū a odita vrbe vsq̄ ad cētesimū a quinq̄gesimū ānum nullū inuenit. Primus aūt Spuri9 corbili9 vxorez sterilitatis causa dimisit q̄ q̄p̄ tolerabili rōe motus videbat: repehensione tñ nō caruit. Quia nec cupiditatē q̄dē liberoꝝ cōiugali fidei p̄ponī debuisse arbitrabātur. Sz quo mūonale decus verecūdie mumimento tuti9 eēt in ius vocāti matronā corp9 ei9 attingere nō p̄misit. ut honor mulieris fultus esset tutore verecūdie. Vt mui olata man9 aliene tactu stole relinq̄retur. ne vetule inquirerent pudicitiā eius. hec ibi. ℣ 8° Joh. 2. capi. Nupcie facte sunt in chana galilee a erat mat̄ ihesu ibi. Vocatus ē autē ihs a discipuli ei9 ad nupcias. Vbi ouertit aquam in vinū miraculose. In signum q̄ xp̄s approbat mūimonium. Circa q8 notantur. ꝯ. oclusiones ut ptz ex euāgelio a epistola. ℣ Prima oclusio. Inflāmatio ocupiscētie in adulteris publico iudicō vindicāda est. Ptz q̄ si per inditum publicū iudicis vir posset vxorē adulteram occidi eam accusādo nō liuore vindicte ꝫ amore iustitie: licite facit. Si vero extra iudiciuz occidit vel facit occidi nō licz scōm legem dīnam. licet in aliquo casu permittatur fm legem ciuilem. ut quādo inuenit vxorem in actu adulterij. tunc ei lex ppter incitamentum non punit morte sicut alia homicidia.

q̄uis aliter puniat satis acriter·ut·ff·de adulteriis·l·si adulteriū·ff·si maritus·& quo sequūt·∧·
Correlaria· Primū correlariū est· Vir nō potest accusare vel dimittere vxorē adulterā si ipsemet cū ea dormierit de fornicacōe· Ptz·32·q·6·p totū· Extē de diuorcijs·ca·significasti· Ideo dicit in euangelio preceptū· Secūdū correlariū·Si quis infidelis cōiugē repudiauit q̄ nubit alteri·postea vir cōuertit ad fidē a mulier similiter:ipsa tenet eū recipere· Patet extra de diuorcijs·ca·gaudem⁹ ff·vltimo· Ideo dicit in euāgelio· Jhesus· Tertiū correlariū Mulier credēs virū suū defunctū qui tñ nō ē defūctus si nubat alteri viro maritus prim⁹ rediens tenet eam recipe Ptz·33·q·2·ca·cū p bellicā a cā· cū in captiuitate a ca·si vgo· Ideo dicit·in mōtez Quartū correlariū Si mulier fuit latenter cognita ab eo quē credebat esse virū suū excusat ab adulterio· Patet·32·q·2·ca·in lectū· Ideo dicit obtineti· Quintū correlariū Mulier vi ab aliquo oppressa excusat ab adulterio· Patet·32·q·1·ca·p̄posito· Q8 intelligit de vi absoluta·aliter nō excusatur· 32·q·∧·ca·omes causacōes· Ideo dicit a dilūculo Sextū correlariū·Si maritus reconciliat sibi vxorez suā post adulteriū vel eā publice adulterātez retinet in consortio maritali·excusat ab adulterio Ptz·32·q·3·ca·2·a·3·Ede adulteris·l·crimē adulterij· Ideo dicit·iterū venit· Septimū correlariū· Si vir p̄stituit vxorē suā:ipsa excusat· Ptz extra de eo qui cognouit vxorez·ca·discretōi· Ideo dicit in tēplū· Sed nū quid maritus pōt vxorē dimittere p̄pter adulteriū· Rñdet q̄ accusare a dimittere eā pōt·nō tñ alteri nubere· Et eo dē mō vxor virū adulterātē· Ptz·32·q·1·ca·si quis vxorē· Et·q·1· ca·precepit a ca·xp̄iana· In q̄tuor casib⁹ pōt hoc fieri· p̄mo ex suspicōe violenta a certa· Rēp luz si p̄batur q̄ fuit solus cū sola· nudus cū nuda i eodē lecto·aut simul in multis locis secretis a latebris accomodis a horis electis·tunc licet vxor dimittit· ptz·32·q·1·ca·dixit dominꝰ· Extra de p̄sumptionib⁹·ca·literas· 2° carnali fornicacōe extra clastra pudoris·siue cū puero·siue cū muliere·siue cū p̄pria vxore·patz·32·q·∧·ca·adulterij Et·q·3· ca·meretrices· 3° fidei abnegacōe· ut si maritus vel vxor incidat i hęresim·aut iudaismū·aut gētilitatē a trahat cōiugē ad infidelitatē·poterit tūc fieri sepacō·ptz·28·q·1·ca·p dolatria·Ex de diuorcijs·ca·q̄situit a ca·de illa· 4° manifesta fornicacōne de q̄ nō sperat correctio·ptz q̄ aliter videret cōsentire pctō· Ideo dicit in euāgelio· Et ois p̄ps venit ad eū a sedēs docebat eos s.s. de approbacōe matrimonij a reprobacōe adulterij· Et i epla dicit·Erat vir in Babilōe noie Joachim a accepit vxorē noie Susannā ac̄· vsq̄ sollicitꝰ videre eā· Secūda ocusio· Machinacō malitie magis q̄ uat in vxore adulterātē q̄ in viro·ptz q̄ licet vir a vxor ad patia iudicent q̄ tū ad penā·ñ tñ q̄ tū ad causā·p̄ma ps p̄bat·32·q·1·ca·precipit·vbi dicit sic·Quicq̄d viris p̄cipit hoc osequēt redundat ad femīnas· Neq̄ em adultrā vxor dimittē da est a vir mechus t̄tinendꝰ est· Apud nos q8 nō licet femīs·eque nō licet viris·hec ibi·Secū da ps p̄bat q̄ mulier peccat otra bonū fidei aliū cognoscendo a otra bonū plis cui causet incertitu dinē plis·Supponit em̄ viro alienū partū· Vir aūt peccat otra bonū fidei tm̄· Licet aūt in eo dēte at vigere racō hoc tñ nō ptinet ad matrimoniū· Vñ simpliciter loquēdo·Mulier adulterādo plꝰ peccat otra statū matrimonij q̄ vir· Ideo dicit in euāgelio·q̄ pharisei a scribe adducūt mulierez deprehensaz in adulterio ad ihm a statuerūt eam in medio ac̄· a de adultero nihil dicūt·Sed ī epistola or de adulteris dixerūtq̄ alter ad alterum ac̄·vsq̄·nesciebātq̄ intus senes eē absconditos· Certia ocusio· sacerdos fornicādo grauius peccat q̄ cōiugatus adulterādo· ptz q̄ sacerdos voluit solēniter otinentiā ab omni mulie a totalit se deo dedicauit· Cōiugatus aūt iurauit mulieri fidelitatez a ad oppositū otinētie se obligauit· & sacerdos magis se elongauit ab actu carnis·preterea votū sacerdotis est solēnizatū p sacrū ordinē· Juramētū aūt cōiugati est solēnizatū p matrimoniū·& ordo sacer est dignior q̄ sacramentū matrimonij·q̄ directe a immediate applicat hoi nē ad officiendū corpꝰ cristi verū in sacramento altaris q8 ē maximū q8 hoī possit cōicari in hac vita·& ac̄· 3° sic· Grauiꝰ peccat monialis fornicādo·q̄ ciugati adulterādo p̄pter votū otinētie solēnizatū p p̄fessionē·& grauiꝰ peccat sacerdos fornicādo q̄ monialis vel religiosa·& grauiꝰ peccat sacerdos fornicando q̄ ciugati adulterādo·cum sit magis solēniter obligatus ad otinentiā· Cōfirmat·24·q·1·ca·p̄posito meliore lapsas si nupserint feminas a castitate sciori q̄ vouerat deo:a adulteris ee peiores manifestū est·hec ibi·de otinētia sacerdotū·habet·21·dist·p totum·iō de sacerdotibꝰ accusantibꝰ adulterā qui eodez crimine imoluti erāt dicit in euāgelio· ihs aūt indimās se de ore ac̄·vsq̄ a mulier in medio stans·de adulterio sacerdotū dicit in epistola· Cū aūt egresse essent puelle ac̄·vsq̄·exaudiuit aūt dns vocē eiꝰ Quarta ocusio·si p sētenciaz diuorcij sepatus est vir ab vxore adultera a postea velit eā sibi reconciliari:ipa cōtradicēte iustitie p̄tectione pōt compelli ad reditū·ptz q̄ vir qui nō precauit pōt petere eā compelli inuitaz:nō obstāte sētencia diuorcij· q̄ q8 fauore meo introductū est:in dānū meū retorqueri nō debet· Ede legibꝰ·l·q8 fauore·ar·32· q·1·ca·nō est·iō maritus hꝰ adultere petēs a cristo eā sibi reconciliari· Frigēs se ihs· dixit Mulier vbi sūt q̄ te accusabāt·eNemo te ocēnauit·eQue dixit·Nemo dñe·Nā q̄ vir eius fornicatus fuerat occulte·licet ista fornicata fuisset manifeste:non poterat vir suus eā accusare·neq̄ sine pctō dimittere p̄cipue cū vtriq̄ ager et p̄nam de adulterio iō dixit ei cristus·Nec ego te ocēnabo· Vade·s.·ad virū tuū a amplius iā noli peccare·s.·adulterādo sicq̄ absoluta fuit adultera a pena mortis·sicut susanna absoluta fuit p sui inocētiā a castitatez a sētencia necis· ut 8r in epla· Cūq̄ ducerēt ad mortē ac̄·vsq̄ ad finem· Et restituta fuit viro suo

Joachim cū maximo hōnore a laude dei.

Secūdo declarat eadē ocusio testi° legis Apli ce a hoc q̄druplicit̄ p° b̄tūs Petr⁹ .1. epla ca°. 3. dicit sic. Mulieres subdite sint viris suis ut a si qui nō credūt verbo. p uersacōem mulier sine vbo lucrifiāt. q̄ sit nō extrinsec⁹ capillatura. ā circūdacō auri. ā iduūti. ā vestimēto ⁊ cult⁹. ꝟ qui abscō dit⁹ est hō cordis in incorruptibilitate q̄eti a modesti spūs q̄ est in cōspcū dei locuples. Sic em̄ a aliq̄n scē mulieres spantes in deū: ornabant se subiecte p̄priis viris. sic Sara obediebat Abrahe dīm eū vocans. cui⁹ estis filie b̄n facientes a nō ptimentes vllam p turbacōez. hec ille. Sup quo dicit glō. q mulieres eoꝝ q̄ in tribulacōne erāt obtēnebant viros a ut alijs placerēt sepulchre ornabāt. Qđ fieri apl's phibet. Vñ circa ornatū mulierū ofiderāde sūt .x. cause. Prima est cā materialis. s. ut cult⁹ exterior petat odicōm psone fm ofuetudinez cōem. idō si mulier cōiugata aut nubere cupiēs ornet se iuxta odicōez a statum viri sui: nō peccat. Si qua vero mulier virum nō hēat. nec hīe mēdat. nec sit in statu n̄bndi: nō p̄t absq; pcō vltra odicōez sui stat⁹ ornare se. Vñ p. Thimoth. 2. ca°. 8. Similit mulieres i habitu ornato cū verecūdia a sobrietate ornātes se nō in tortis crinib⁹. aut auro. vel margaritis. vel veste preciosa. ꝟ qđ decet mulieres pmittētes pietatē p opa bona. hec ibi. Secūda cā est formalis. Aliud em̄ est fingē pulchritudinē quā nō hab⁹ a aliud est occultare turpitudinē ex aliqua cā p uenientē. puta egritudine vel aliquo alio accidente. Hoc em̄ est licitū. q fm apl'm p. Cor. .x. capi. Que putamus ignobilioā mēbra corporis hīs abūdancioē honorem circūdam⁹. Tercia cā ē efficiens. puta vti fucamētis adhibito flauo colore. vel nigro puluere. vel rubore. ut rubicūdior vel cādidior appareat. Vñ Aug⁹. in epla ad Dos fidū dicit. Fucari figmentis q rubicūdior vel cādidior appareat: adulterina fallacia est q̄ nō dubito ipsos maritos nolle se decipi. hec ille. Eciaz i modo agendi. s. apponēdo nimiā sollicitudinem circa exteriorē ornatum a hoc nō est licitum. Sēd ta causa est finalis que p̄t eē multiplex. p̄mo ad vanam gloriā. Gregori⁹ in omel'. Si cult⁹ subtilium p̄ciosaz q̄ vestium culpa nō esset. nequaq̄ sermo dei taz vigilāter exprimēt q diues q̄ torq̄batur apud inferos bisso a purpura indut⁹ fuisset. Nemo q̄ppe vestimēta p̄cipua statū suuz excedētia misi ad manē gloriā querit. 2°. ad delicias corpis fm q vestis ordinatur ad fomentū corporis. 3°. ad lasciuiā puer. .x. ca. Ecce mulier occurrit illi ornatu meretricio p̄pata ad capiēdas amas. cē. 4°. ad viri sui oplacēciaz ne p ei⁹ otēptū in adulteriū labatur. 1. Cor. .x. ca. Mulier que nupta ē cogitat q̄ sunt mūdi quo placeat viro suo. Sed hoc solū phibet apl's. s. ne capillos nudent. neq; maritate. neq; alie que cū q̄ femine. Si tñ hoc fiat ex ofuetudine talis ofuetudo nō est laudabilis. ⁊

2°. Paul⁹ p. Cor. .x. ca. dicit. hōis autē q mēmo mio iūcti sunt p̄cipio nō ego. ꝟ dñs: vxorē a viro nō discedē. Qz si discesserit manē inupta aut viro suo reconciliari. Et vir vxorē nō dimittat. hec ille. In mīmonio sūt sex regule obseruāde si debz eē meritoriū. Prima ē coniuges dīlīt se inuicē casto amore diligere Epł. .v. Viri diligite vxores vras sicut xp̄s dilexit eccīaz a seipm̄ tradidit p ea ut illam sācificaret ac̄. vsq; a sit scā a immaculata ac̄. Secūda regula coniuges debēt se inuicē fragna caritate corrigē Epł. .v. Subiecti inuicē in timore cristi ac̄. Tercia regula coniuges dīlīt se inuicem mutuo honore reuereri. 1. Pet. 3. Infirmiori vasculo honorē impientes. Quarta regula coniuges dīlīt inuicē caritatiue conuersari Epł. .v. Relinquet hō p̄rez a mrez a adhe. vx. sue. Qnta regula coniuges dīlīt se inuicē adiuuare Gen̄. 2°. Faciam⁹ ei adiutoriū simile sibi ac̄. Sexta regula coniuges debent sibi inuicē debitū reddere p. Cor. .x°. Vir debitum vxori reddat a vxor viro ac̄. 3°. b̄tūs Jacob⁹ epistola ca°. 4°. dicit sic. Adulteri nescitis q amicitia hui⁹ mūdi inimica est dei. Qui cūq; voluerit amicus eē seculi hui⁹ inimic⁹ dei ostituet. hec ille. Dubitat. Si vir qui petit vxorē suā adulterā est suspectus q velit eam occidere an debeat sibi restitui. Rñdetur q si mulier dicit se hīe suspectū virū ne forte eam ledat a causā verisimilem ofidat. ad iudicem spectat caueri sibi facere sufficiēti cautione q tractabit ea bñ. sicut vir debz vxorē a q nō ledet eam in reb⁹ vel psona a hmōi a hāc cauēez p̄stabit p iuramētū. 32. q. 1. ca°. de bñdicto. Si vēo mulier nō ofidat de iuramēto. debz p̄stare cautiōez pignoraticiā vel fideiussoriā sub cta pena Ar. Ep̄ ut lite ñ otestata ca° qm̄ freq̄nt. Et. 23. q. 7. p̄dest Et. 2. q. 8. ca° ea vīdicta. 8°. b̄tūs Joh̄es Apoca. 2° capitu. dicit sic. Caritatez tuam primā reliq̄sti. Memor esto itaq; vnde excidisti a age pmitētiaz a prima opa fac. Hoc habes bonuz. q odisti frā micolaitarū que a ego odi. hec ille. Iste Nicolaꝰ fuit ex septē diaconib⁹ ordinatis p apostolos Actu. 6°. ca° qui dixit q vxores debēt eē omunes. Quod deus valde detestatur pmo eciaz gentiles. vnde Sen̄. in tragedia dicit sic. Nec regna fociuz ferre nec thede sciūt. v nupcie ac̄.

Tercio declarat eadem ocusio testi° legis Canonice a hoc quadrupliciter. p̄mo racōne institucōnis. Vnde. 32. q. 2. capitu. sicut nō omīs. dicitur sic. Prima institucō cōiugij in paradiso facta est. vbi essz immaculatus thorus a honorabiles nupcie. ex quibus sine ardore cōcupiscēcie cōciperent. sine dolore parerent. Secūda ppter illicitū motū elimināndū extra padisum facta est ut infirmitas pna in cuīam turpitudinis honestate exciperetur coniugij. Vnde apostol⁹ scribens ad Cor. ait. Propter fornicacōnem vnusquisq; suaz vxorē hēat a vnaquaeq; virū suū habeat. hec ibi. 2°. rōe defensiōis. vñ. 32. q. 5. ca. nemo. Ff. nulli licz dicit sic. Locꝰ iste dez grauis eē crimē vbi celebrati coniugij iura temerātur a vxoris pudor soluitur. Ideoq; cum pretenderet Abimelech q vxorem alienam esse ignorauerit quam sororez suam vir ipse id est Abrahaz esse dixit. rndit ei

dñs. Et ego cognoui qm̃ puro corde hoc feci. et ideo peperci tibi ut nõ peccares in me ꝓpter hoc nõ fui passus te tangere eã. Cognoscim⁹ vtiq; ꝑfulẽ custodẽq; diuinũ deũ esse qui nõ patiat alienum thorꝝ polluí. Et si ꝗs fecerit eũ peccare in deũ cuius violet legẽ. et grãz soluat. et qr in deũ peccat sacramẽti celestis amittit dsortiũ. hec ibi. ¶ 3° racõe impleco nis. Vñ dist. 26. ca. deinde dicit sic. Quicq̃d bene gestũ fuerit et ꝑm precepta legalia custoditũ nõ põt fatientib⁹ dspire. Nuptiarũ ḡ copula. q̃a dei mãdato ꝑficit: nõ potest dici pctm̃. et qd pctm̃ nõ est: solui inter pctã credi nõ debet. hec ibi. Ex q̃ patet q; matrimoniũ est bonũ. et fine pctõ exercetur. qr dei p̃cepto ꝑficit. ¶ 4° racõe approbacõnis. Nã dãnas matrimoniũ anathematizat. vñ dist. 30. ca. Si ꝗs nuptias in accusacõe duxerit. et mulierez religiosã ac fidelez cũ viro suo dormientẽ ab hominãdã duxerit aut etiã accusandã crediderit tã q̃ nõ posse dsiugatos in regnũ dei ingredi anathema sit. hec ibi.

Quarto declarat eadez dclusio testimonio legis Ecclesiastice. et hoc quadruplicit. ¶ ꝑmo beatus Greg⁹. lib° 22. moral. dicit sic. Bonũ ẽ cõiugiũ. ꝙ mala fiũt que circa illud ex huiꝰ mundi cura succrescũt. dũ ḡ tenet qd nõ nocet ex rebus iuxtapositis dmittit pleũq; qd nocet. Sicut sepe rectũ mundũq; iter pgim⁹. et cũ ortis iuxta viam reprib⁹ p vestimẽta retinemur. in via quidẽ mũda nõ effundimur. ꝙ a latere nascit q̃ pũgamur hec ille. ¶ 2° btus Iero⁹. in epla ad Rufinũ dic sic. Sicut boni filij adulteroꝝ nulla defensio ẽ adulterij. sic mali filij dsiugatoꝝ nullũ crim̃ est matrimonij. qr nõ in semib⁹ ꝙ in voluntate nascẽtis causa vitioꝝ ẽ atq; virtutũ. hec ille. ¶ 3° btus Amb°. lib° de pdiso dicit sic. Edificauit dñs costã quã sũpsit de Adã in mulierez. bñ dicit edificauit. q̃a in viro et muliere videt esse quedã domus pfectõ. Qui sine vxore ẽ q̃si sine domo se videt habere. Sicut ei vir publicis officijs. ita mulier domesticis mĩsterijs habilior extimat. hec ille. ¶ 4° btus Aug⁹. lib° de bono dsiugali dicit sic. Sicut bonũ erat qd Maria fatiebat occupata circa mĩsteriũ scoꝝ ꝙ melius qd Maria audiẽs verbũ dei. Ita etiã bonũ Susanne in castitate diugali laudamus. ꝙ bonũ vidue Anne et magis Marie virginis anteponamus. hec ille. ¶ Quia vero. 20. modis otra castitatez matrimonij offendim⁹ et peccam⁹. iõ. 20. dieb⁹ abstinem⁹ et ieiunam⁹. Qui modi fũt isti. ¶ ꝑmo intẽcõe. puta si q̃ otrahũt verbo. ꝙ dissentiũt aio: aut ambo: aut alter eoꝝ. tũc nõ est verum matrimoniũ apud deũ. Si tñ ostaret de verbis ecclesia posset eos opellere fil esse cuz de intẽcõe nõ ostet. Si tñ figmis euidẽtib⁹ ostaret de fictõne et fil acõe ecclesia nõ iudicabit matrimoniũ eẽ. aliter stabit verbis eoꝝ dictis. ¶ 2° extorsione. puta si quis otrahit sponsalia vel matrimoniũ nõ habẽs intẽcõem otrahẽdi ꝙ extorquendi carnalez copulaz. deinde ognoscit eaz i foro iuditiali iudicatur matrimoniũ. ꝙ ñ in foro pñali et ofcie. ut habet Extra de sponsalib⁹. ca. tua. qm̃ ex altera pte dolus affuit et defuit cõsensus sine quo neque unt cetera fedus efficere diugale. Si tñ vult facere pmã. debet eã ducere vel alteri decent copulaẽ si sint eque dicõis. ¶ 3° dicõe. puta si quis otraxit cũ aliqua vel econuerso sub dicõe. s. si pñi suo placuerit. ꝙ anteq̃ pater dsentiat pemtet tñ pat dsentit: nõ est verũ matrimoniũ. qr nõ est dsẽsus misi duret quousq; pater dsentiataẽ. ¶ 4° imuiolacõe. puta si quis dicat. Accipio te i vxorẽ si inuenã te virgĩẽ. postea seqtur coitus et nõ inuenit virgo. licet in foro iudiciali iudicet matrimoniũ qr nõ pñt hũi alie ꝓbacões. tñ in iudicio aie non est matrimoniũ. Extra de dicõe apposita. ca. de nullis. ca. sup eo. ca. ꝓ tuas. Justũ em̃ ẽ ut mulier q̃ mẽtita fuit decepta pmaneat et viro subueniatur qui forsan intẽdit bigamiã vitaẽ et incẽmitati fuedsulere. ¶ 5° pmissione. puta si quis dicat. promitto q; nũq; defitiã tibi in vita mea et secuta est carnalis copula: nõ presumit eẽ matrimoniũ cũ matrimoniũ nõ otrahat ꝓ pmissiones negatiuas misi ostaret de firmitate otrahẽdi. ¶ 6° dimissione. puta si quis intẽdit ducere aliã dimissa ista: non est matrimoniũ qr talis videt otrahere ad tẽp⁹. 32. q. 2. ca. solet qri. Nã matrimoniũ req̃rit in disso lubilitatẽ ꝓpter alligacõez sacramẽti. ¶ 7° fractione. i. fidei. puta si quis otrahit mãtimoniũ nõ habẽs ꝓpositũ seruãdi fidẽ. ꝙ adulterãdi vel ꝓstituẽdi vxorẽ deducẽdo istud in pactũ. non est mãtimoniũ. Extra de dicõe apposita. ca. finali. ut patet. ¶ 8° indiscretõe. puta si quis furiosus. insan⁹. mẽcaptus vel fatuus: dicẽdo verba mãtimoniũ effitiẽtia: nõ ꝓpter hoc cõtrahit cuz aio dsentire nõ possit. 32. q. 7. ca. neq; furiosus. Et hoc q̃ diu ẽ in furore. ¶ 9° alienacõne. puta si quis ẽ ita ebri⁹ q; nescit quid agat nõ põt otrahere cũ nõ sit cõpos mẽtis et cõis ñ postea ratũ habeat qd fecit i ebrietate. qr tũc deest ei dsensus qui necessario req̃rit ad mãtimoniũ. ¶ 10. occultacõe. puta si quis occulte et dãdestine sine pñtia testiũ et cõsuetis sollẽnitatib⁹ obmissis otrahit cũ aliqua: nõ presumit cõiugiũ ꝙ fornicacõ. 30. q. 7. aliter. Itaq; de nouo et publice otrahãt et fatiant pñam. qr scã daliza uerũt ecclesiã. Nã posset alter alterũ dimittere et sic in adulterio postea cũ alia vel alio pmanere. ¶ 11° decepcõe. s. p errorẽ psone. puta si quis dicat se eẽ petrũ et sit iohes et mulier credat ipm eẽ petrũ. tũc nullũ est diugiũ. qr req̃rit dtitudo psonarũ. Qui em̃ errat nõ dsentit. Et de iuris et facti ignorãtia. l. cũ p testamẽtum et. l. nõ idcirco ac. ¶ 12° ignoracõe. s. dicõis et nõ fortune aut qualitatis quo ad pauptatẽ vel diuicias. virginitatẽ vel corrupcõez. puta si quis liber otrahit ignorãter cuz ancilla vel fua. aut liba cũ fuo: nullũ est mãtimoniũ. 29. q. 2. ca. si quis ingenu⁹. ca. si femina. Nisi postq̃ sciuit dditionẽ dsensit vbo vel facto. ¶ 13° manumissione. puta si ꝗs liber ignorãs otrahit cũ ancilla vel fua quã dñs viro ignorãte postea manumisit: nõ est matrimoniũ. Quia q; vir cõhabitet mulieri hoc ẽ ex ꝑmo dsẽsu qui cũ fuerit erroneus: ñfacit mãtimoniũ. ¶ 14° obligacõe. s. voti

puta si quis vel si qua vouit sollemnit̃ p fusceptõem sacri ordinis vel p professiõem tacitã vel expssam factam in aliq̃ religione approbata si pt̃ ea trahit nõ est mrimoniũ. Si autez vouit simplicit̃ obseruare castitatẽ vel nunq̃ trahere impeditur a trahẽdo nõ autẽ dirimit̃ iam tractuz extra de voto ca° qđ votum li. 6° 11° ognatione .s. carnali. Nam consanguinitas q̃tum ad mrimoniũ trahẽdum terminat̃ in q̃rto gradu collateraliũ psonarz. extra de cõsanguinitate z affinitate. ca° nõ debz. Si qui vero attinẽt sibi ex vna pte in p° gradu. 2. vel. 3°. ex alia pte in. 1°. bñ poterũt cõtrahere. q̃ in cõsanguinitate sẽper est standũ remocõri psone. extra de consan. z affi. ca°. vlt. In linea collateraliũ duo fratres sũt in p̃mo gradu eorz filij in 2°. z sic deinceps. extra de cõsan. z affi. ca° tua nos. 2c. 10° regeneracõe .s. spũali in baptismo vel confirmacõe. puta si qua mulier tenuit filiũ alterius mulieris z illa mulier tenẽs sit vxor tua z tenuerit filiuz alteri9 anteq̃ tu commiscueris ei licz sint remẽs inter se mortua ista poteris hãre aliã cõsanguinem in vxorẽ. si vero tenuit postq̃ a te fuit cognita nõ poteris hãre secundaz eo q̃ pater ei9 effectus es. Que cognitas cõtrahitur in sacramẽto baptismi z confirmacõis. 14° fornicacõe. puta si tu cognouisti aliquã fornicarie z postea fis compater alicui9 ius alteri9 in baptismo vel confirmacõe. illa mulier fit comater eiusdẽ cuius tu es cognat̃. tunc inter illã z cognatem tuũ aut filium ei9 nõ potest eẽ mrimonium. Quia sicut cognitas transit ad vxorẽ que a viro p̃us fuerat carnaliter cognita eo q̃ iam effecti sunt vna caro. 32. q. 2. ca. in eo. Nam affinitas acquritur per fornicariũ coptũ. 31. q. 3. ca° de incestis. ca° nõ eã. 2c. 18° baptisacõe. puta si quis laic9 vel i mnoꝛib9 ordinib9 constitutus. baptisauit aliquã i casu necessitatis nõ potest trahẽ mrimoniũ postea cuz illa. q̃ filia sua spũalis est. extra de cognacõe spirituali ca° ne dũ. li. 6. 19° cõsicõe. puta si q̃s filio suo duorz copatrz sive ante sive post copatrinitatẽ velit trahere cui illa psona p quã contracta est copaternitas nullo mõ potest copulari. 30. q. 3. ca°. sup quib9. z ca° pitaciũ. z ca° nõ oportet. 20. adoptione. puta si adoptiu9 durãte adopcõe uxorẽ habuit cuz filia legittima adoptãtis nõ tenet mrimoniũ sed solutur. ut habetur extra de cognacõe legali que fit p adopcõem ca° vnico. ut instat. 21° machinatione .s. mortis cui effectui eciã si nõ intercesserit adulterina pollucio. puta si qua mulier machinata ẽ in mortẽ vxoris alicuius z ipsã cui effectui occiderit amẽo bñdi virũ illius in fuũ. Similit̃ si q̃s machinatus fuerit z cui effectui occiderit virũ alicui9 ut habeat eius vxorẽ tales si contraxerint sũt remot̃ sepã di. 31. q. 1. ca° si quis viuẽtẽ. Et extra de coniugio infidelium ca° laudabilẽ. Hoc em est maximũ crimẽ ut patz. 22° adulteracõe. puta si adulterãtes prestant sibi mutuã fidẽ p̃mittendo seu iurando q̃ cõtrahet z viuẽte altero coniuge fuissent inter eos adulterina pollucõ. sive añ p̃missionez sive post: nõ valet mrimoniũ. 23° religionis. s. disparis cultus. puta si fidelis contrahit cuz infideli iudeo vel pagano: nullũ est mrimoniũ. 28. q. p̃. Ex hijs. z ca° cauendũ. extra. 32. z Deut. 7. dicit. Nõ accipies vxores filijs tuis de filiab9 alienigenarz ne traducãt eos post deos suos. possz tñ eẽ mrimoniũ si infidelis conuertẽtur. 28. q. p̃. ca. nõ oportet. 24° cognacõe. puta si pat̃ cogit liberos ad contrahendũ cui aliqua obligacõe: nõ tenet mrimoniũ. q̃ in mrimonio requritur consensus p̃petuã obligacõez que ibi contr̃hitur. Extra de spõsalib9 ca° requisiuit. q̃ sunt liberi ad consciendũ. 21° ordinacõe. puta si quis est in sacris contrahere nõ pot̃ z si contraxerit separabuntur. dist. 32. ca. si q̃s eorz. 26° copulacõe. puta si q̃s alteri coniugi est alligatus. ea viuẽte aliam accipere nõ pot̃ si consensit p̃ori: aliter adulteriũ committit. Extra de spõsalib9. duo licz. Sed añ carnalem copulam pot̃ ad religiõez trãsire. 27° dubitacõe. puta si quis iuit in regiõem longinquã z uxor nescit an sit viu9 an mortu9 ipsa contrahere nõ potest donec certitudinẽ recipiat de morte viri. Extra de sponsalib9 ca° in p̃ncia. Aut verisimiliter de morte p̃sumat p dilacõem multã tpis. aut p eos q̃ illuc accedentes nihil de eo audierũt. 28° honestacõe. puta si qui inter se sponsalia contraxerit null9 de consanguinitate sponsi pot̃ hãre illaz sponsam in uxorem. nec aliq̃ de consanguinitate spõse potest habere spõsum illũ in virũ. Extrã de despõsacõe impubẽ cui ca°. obtinebatur. s. vlt. Et durat hec phibicõ usq̃ ad q̃rtũ gradũ ipsorz consanguineorũ ut notatur ibidẽ. 29° despõsacõe. puta si q̃s p° contraxit spõsalia cui aliq̃ z postea cui alia ipsi9 p̃me consanguinea idẽ fecit: dz contrahẽ cui p̃ma. Nã spõsalia seq̃ncia nõ impediũt p̃cedẽcia. Si ãt eẽnt sb̃ codicõe facta prima sponsalia z pendente condicione vir contrahat cui alia p̃me consanguinea p verba de p̃nti: debz manere cui secuida. Extrã de spõsalib9 ca° ex spõsali b9. li. 6° q̃ dicõ nõ arguit publice honestatis iusticiã. 30. phibicõe. puta si morit̃ psona media te q̃ contrahit affinitas .s. marit9 vel uxor. coubina vel concubitor: manet affinitas q̃ erat ad consanguineos ei9. nec potuit inter eos mrimoniuz eẽ. 37. q. 2. ca° fraternitas. Eciã p fornicariã copulã contr̃hitur affinitas. 31. q. 3. ca° nec eã. Idẽ de eo q̃ cognouit consanguineã uxoris sue ca° discretõez. z ca. tuę. Et hoc ẽ maximũ periculũ q̃d fit in xpianitate ut patz. 31° indispoficõe .s. naturali impotẽtia q̃ est in frigido. si ẽ ppetua impedit mrimoniũ contrahẽd z dirimit in tractũ. 33. q. p̃. ca. p̃. z. 2. Idẽ de impotẽtia coeuntis ca° laudabilẽ. Idẽ dz de arctacõe mulieris.

32° puracõe .s. maleficij. puta impotẽtia coeuntis q̃ ẽ p maleficiũ supueniens mrimonio añ carnalẽ copulã impedit mrimoniũ z dirimit contractũ si fit ppetuũ. ita q̃ celebrato diuorcio vtroq̃ pot alteri copulari. 33. q. p̃. si p fortiarias. Si vero maleficiũ sit tẽporale vel puratum: mrimoniuz manet. quia tale maleficiũ p aliud maleficiũ pt retundi dũmodo ñ sit minoꝛ cautio demonis aut aliquo deuoto mõ 2c.

// 35° occultacõe. puta si quí dãdestine ꝺ traxerẽt qꝫ ignorãtia legittime copulacõnis fuit affectata filij eoꝝ reputantꝫ illegittimi. Extra de dãdestina despōsacõe. ca. cũ inhibicõ ac. // 35° distractõne .s. animoꝝ. Nã tpe feriarũ possunt ꝺ trahi sponsalia ꝙ mũmonia qđ fit solo ꝺsẽsu. ꝫ traductio vxoris ꝙ oĩs nuptiarũ celebritas ꝓhibentꝫ. Extra de matrimonio ꝺ tũ interdictũ ecclesie. p totũ. 33. q. 5. ca. nõ oportet. Ruina in eis aius cõiugũ occupatur ad carnalia ꝙ sic distrahũꝫ a spũalib9 // 37° reddicõe. s. debiti. Nã stati cõtracto matrimonio nõ tenetꝫ alter ꝺiugũ debitũ reddere. ꝫ datꝫ tẽpus duoꝝ mensiũ ꝓter tria. ꝑmo ut possit deliberare de intrãdo religionẽ. 2° ut prepent necessaria ad nuptiarũ sollẽnitatez. 3° ne vilez habeat marit9 datã quã nõ suspirauít dilataz. Et hoc ꝺuens est. // 36° celebracõe. s. sollẽnitatũ in quib9 nõ debẽt ꝺinges vacaẽ debito ꝺingali. i. Coꝛ. 7. Nolite fraudare inuicez misi ex ꝺsensu ad temp9 ut vacetis oratõi. Nã ꝓter dies ꝓcessionis ꝙ ieiunioꝝ cõuenire nõ debẽt. qꝫ etiã a licitis abstinẽdũ ẽ ut facilius impetrari possit qđ postulatꝫ. 33. q. 5. ca. cristiano // 37° veneracõe. s. loci sacri. Locus emꝫ sacꝫ pollui potest ita ut indigeat reconciliacõe. debitũ emꝫ reddẽdũ est salua sp honestate que in talib9 exigitꝫ. Vñ etiã nec in publico ẽ debitũ reddẽduz ut ꝺstat // 38° ꝓtermissione. s. modi naturalis vel q̃tũ ad vas a natura ad hoc deputatũ. aut q̃tũ ad situ. Primũ emꝫ sp est pctm mõrle. qꝫ ples seq̃ nõ potest. Secundũ aũt potest excusari ꝓter aliquã racõnabilẽ causã. // 39° dissimulacõe. puta si vir exigat debitum ab vxore pmanẽte in adulterio siue occulto siue manifesto qđ adulterium certissime ꝺgnoscit peccat mortaliter. qꝫ facit ꝺtrã ꝺstitutionẽ ecclesie q̃ hoc vetat // 40. bñdictõne. s. omissa. Nã qui ante bñdictionẽ nuptialez vxorẽ cognoscit: mortalitꝫ peccat. vbi ꝺsuetum ẽ bñdictionẽ adhiberi. Vñ tres dñe i veteri testamẽto ponũtur q̃ mortaliter peccauerũt. qꝫ primo dei benedictionẽ cũ oratione nõ impetrauerũt // Prima fuit dina filia Jacob pr̃iarch. que ingressa ciuitatez Sichem ut videret mulieres ciuitatis illius rapta est a Sichẽ filio Hemoꝝ a stuprata ab eo: postea voluit eã ducere vxorẽ. ꝫ qꝫ castitatẽ suã nõ deuouit deo p oratiõnẽ. ꝓterea cũ tubẽ illã amisit. gen. 34. ca. iõ secuta est magna strages ꝑpli illius. Secũda fuit Thamar sororꝝ amõ filij dauid que ingressa in cubiculũ eius ut ministraret ei: violentꝫ ab eo oppressa est Et qꝫ nec ante nec post castitatẽ suã deo deuouit p oratiõnẽ. ꝓterea exosam habuit eã Amon plus q̃ antea dilexerat eaz. 2° Reg. 13° ca. iaz secuta ẽ maxima discordia inter filios dauid ꝙ in toto regno eius. Nã absalon occidit Amon ac. Tertia fuit Bersabee vxor Vrie Ethei que ascendẽs solariũ domus sue ut se lauaret: oppressa est a dauid ꝙ adulteriũ ꝑpetrauit. Sed qꝫ castitatẽ suã deo nõ deuouit p oratiõnẽ. ꝓterea secutum ẽ homicidiũ Vrie. 2° Reg. 11° ca. ꝙ filius eiꝰ Absalon intrauit ad ꝺcubinas pr̃is sui expulso eo de ciuitate. Tres alie deuouerũt castitatẽ suã dño p oratiõnẽ. quib9 bñ succesſit. Prima fuit axa filia Caleph que dixit patri suo suspirãs p oratiõnẽ. Da mihi bñdictõez tuã pr̃. Cui dedit terrã irriguã supius ꝙ inferius. Josue. 17. ca. ꝙ Judic. 1. ca. Cui cũ viro suo ꝑspe succesſit. Secũda fuit sarra filia Raguel que castitatẽ suã deo deuouit trib9 dieb9 ꝙ trib9 noctib9 nõ mãducãs neq bibens ꝫ lacrimis in oratione ꝑsistẽs depcabatꝫ dñm cuius preces exaudiuit deus custo diẽs eã intactaz a septẽ viris quib9 tradita fuerat cõiugio quos Asmodeus occidit. ꝫ ad ꝺsiliũ angeli tandẽ trãdita est Thobie iunioꝝ. Tob. 3. ꝙ. 6. ca. quib9 bene succesſit. qm̃ p tres dies ꝙ noctes ꝺtinuerũt: vacãtes oratoꝝ. tertia vero nocte ꝺsecuti fũt bñdictiõez a dño. Vñ dixit vxori sue. Filij scoꝝ sumꝰ ꝙ ñ possumꝰ ita ꝺungi sicut gẽtes que ignorant deũ Jbi dẽ. 8. ca. Tertia fuit Susanna q̃ se deo p oratiõnem ꝺmẽdauit dicẽs. Deus eẽne q̃ absq̃ ditoꝝ ẽs ꝺgnitoꝝ qui nosti oĩa anteq̃ fiant. tu scis qm̃ falsuz cõtra me tulerũt testimoniũ ꝙ ecce moriorꝝ cũ mihil horꝝ fecerim ac. Parentes emꝫ eius cũ eẽnt iusti erudierãt filiã suã ꝑm legez moysi q̃ multũ timebat peccare in ꝺspectu dñi. Exaudiuit aũt dñs vocem eius. Et saluatus ẽ sanguis innoxiꝰ Daniel. 13. ca. Itaq; in ꝺugio sp precurrẽdũ est ad bñdictõez sacerdotalẽ. Vñ. 30. q. 1. ca. Aliter ñ fit dicitꝫ sic. A pentib9 ꝓpinquioꝝib9 sponsetꝫ a legib9 doteꝫ a suo tpe sacerdotaliꝫ ut mos ẽ cum ꝑcib9 ꝙ oratoꝝ bus vel oblacõib9 a sacerdote benedicatꝫ ꝙ sollẽniter accipiatꝫ ꝙ biduo vel triduo oratoꝝib9 vacẽt ꝙ castitatẽ custodiãt. Ita pacta scito te legittima eẽ ꝺnubia. Aliter vero ꝑsũpta nõ ꝺiugia ꝫ adulteria vel ꝺtubia vel stupra aut fornicacões: potius q̃ legittima ꝺugia eẽ nõ dubitabitꝫ. hec ibi et plurib9 caplis sequẽtib9 idẽ dr. Semp emꝫ in ꝺsiũctoꝝib9 nõ solũ qđ licitum est. sed qđ honestuz est ꝺsiderari debet. ff. de ritu nuptiarũ. l. sp. Cũ emꝫ in oĩb9 sacramẽtis noui testamẽti cõferatꝫ gratia in mũmonio cũ bñdicitꝫ sollẽniter sponsus ꝙ spõsa tũc ꝺferẽtꝫ eis grã. ꝓpt signũ vnõis xpi ꝙ ecclesie. // Post hãc declaracõnez dixit sãctus Thõs anime deuote. O aia simplex iaz potes intelligere sinceritatẽ ac necessitatẽ sacramẽti matrimoniij ꝙ obprobriũ adulterij. Ne tũ Belial gloriet in arguciis suis do deto te quo pacto illi tu deas. // Ad ꝑmũ dic q̃ a minoribus vꝰ ꝓpt maiora frequẽtꝫ est abstinẽdũ p tpe. Datio aũt legis fuit maius bonũ q̃ spũale. q̃ actus mũmonialꝫ q̃ ẽ corpalis // Ad secũd dic q̃ Canõ loquitꝫ de pñtia spũssci in actu miraculi. sicut est ꝓphare vel mortuũ fuscitare. ut habetꝫ in glosa. // Ad tertiũ dic q̃ cupiscẽtia vel inordinatio que ẽ in mẽbris: ẽ pena peccati originalis. vñ racõ potest ea uti bñ vel male. sed quicqđ turpitudinis est bona matrimonij illud excusant. // Ad quartum dic q̃ interrũpe actum racõis p tpe ꝓter maius bonũ: nõ ẽ pctm ꝫ virtuosũ. sicut homo virtuose ponit se ad dormiẽdũ sic nõ ẽ pctm ꝓter bona matrimonij: actũ rõnis intermittere. Licet emꝫ hominẽ dimittere opꝰ magis meritoriũ ad qđ nõ tenetꝫ ꝙ exercere aliud

ad qs nō tenet·sicut licz mihi dimittē oīoez ꝑt studiū qñ ad neutrū teneor·licz nō sit demeritoi um dimittē·melius est tñ mīn⁹ meritoriū exercere· Tūc aīa grās agēs deo a suis doctorib⁹ de taz nō bili declaracōe abijt domū in pace·Amē·:

Dominica quarta q̄dragesime. Sermo·25⁹· de miadei a hominis.

IOanes distribuit Joh·6·ca° Modie aīa simplex fidelis a deuota salutī sue intēta accessit ad eccīam a audi ens missaz tā ex lectōe epl'e ad Ga· 5·ca° q̄ ex euāgelio aduertit vnaz ydulīoem valde notabilē·s·Misericordia q̄ sbue mitur alioz necitatib⁹ est sacrificiū deo acceptius qñto ꝓrioz vtilitatib⁹ē obsequiū ꝓximī⁹·Ro isti⁹ odulionis ē illa·Nā aliq̄ virtus pōt dici maxi ma dupl'·Vno° fm se·Alio° p opacōez ad hñtē fm se qui dē mia maxia est·Pertinet em̄ ad miaz q̄ alij effundat a qs pl⁹ est q̄ defect⁹ alioz sble uet a hec est virtus maxia supioris·Vñ a misereri pmīt maxime ꝓpriū deo a in hoc dr maxime eius ōmipotētia manifestari·Ez quo ad hñtem mia ñ est maxia misi ille qui eā hz sit maxim⁹ q̄ nullū su pra hēat·ꝫ ōnes sb̄ se·ei autē q̄ supī se aliquē hēt mai⁹ est a melius diūgi supiori q̄ supplē defectuz inferioris·Et iō ad hoīez qui hēt deū supioez·cari tas p quā do vnīt est potior q̄ mia p quā defcūs primoz supplet·Ez inter oēs virtutes q̄ ad pri mū ptinēt potissimā est mia sicut eciaz potioris est act⁹·Nā supplē defectū alteri⁹ inq̄tum hmōi ē su pioris a melioris·Vñ mia cultui dmo p̄ferī Osee 6°Misericordiā volo a nō sacrificiū·Non em̄ voli m⁹ deū p exteriora sacrificia ut in mia ꝓpter ipsū ꝫ ꝓpter nos a ꝓpter primos·q̄ nō indiget sacrifi cijs nīs·ꝫ vult ea sibi offerri ꝓpter deuocōez no strā a primoz vtilitatē·a iō mia qua subuenitur alioz defectib⁹ est sacrificiū ei magis acceptū·ut pote ꝓpīquio⁹ vtilitatē primoz īducēs·fm illud Heb·vlt·ca·Beneficēcie a cōicōis nolite oblīiscī talib⁹ em̄ hostijs ꝓmeret dē⁹·Sciens q̄ in ystorio dei pctōr cōstitut⁹ inter duas dñas pmīt·s·iu stitiā a miam p̄s·Sel' locu·ē duo hec audiui·q̄ ptās dei ē a tibi dñe mia·q̄ tu rēdes vnicuiq; iuxt opa sua·Vbi iustitia otra pctōrē petit·r/p° ad mīhilacōez·Depēdet ei eē cuiuslibz create a do ita q̄ nec ad momtū subsistē possz·ꝫ in mīhilū redige rētur ñ opacōe dīne virtutis oseruarētur in rē·ut Gregori⁹ dicit Heb·p·Portās ōnia virtutis fue·Et Aug⁹·li·x·sup Gen·ad lram dicit·q̄ virtus dei ab eis que creata sūt regēdis si aliqñ cessaret simul a ullo cessarz species ōmisq; natura ocide ret·Et sicut aer pūte lumine fit lucid⁹·sic homo dr o sibi pūte illumīnatur·Absēte autē otinuo te nebratur·Iō tra mia dei petit peccatorē in rē con seruari·Per em̄ est causa rerū ut sint p suaz bonī tatē·q̄ ut dicit Aug⁹·li·p̄·de doctrina xp̄iana In q̄tum de⁹ bon⁹ est: sum⁹·ꝫ deus nō pōt nō esse bo n⁹·ergo nec debz facere ut creature nō sint·Jō di tit Jere·x·Corripe me dñe·verūtñ in iudicio a nō i furore tuo·ne forte ad mihilū redigas me·r/2° iu stitia petit reprobacōez·Sicut em̄ ordo cōgru⁹ sa milie vel cuiuscūq; multitudis gubernate dem̄ strat iustitiā in gubernāte·ita ordo vniuersi qui apparet tam in reb⁹ naturalib⁹ q̄ voluntarijs de mōstrat dei iustitiā·vnde Dyo⁹·8·ca·de dīnis no mīnib⁹ dicit·Oportz in hoc videre verā dei eē iusti tiam q̄ ōmibus tribuit ꝓpria fm vnīuscuiusq; ex istētium dignitatē·Et ps̄·Just⁹ es dñe a rectuz iu diciū tuum·Et Anselm⁹ dic̄·Cuz punis malos iu st⁹ es dñe·q̄ illoꝝ meritis cōgruit·Nam iustitia est retribucō p meritis·Econtrā mia dei petit redēp cōem·Prima em̄ origo bonitatis diuine i creatu ris est ut impleatur in reb⁹ id qs eius sapiētia a voluntas ꝫ habz·vnde Dyo⁹·vbi supī dic̄·vniuscu iusq; naturā in ꝓprio saluat ordine a virtute a sic bonitas ei⁹ a sapiētia manifestat in q̄tum oēz de fectum a miseriā ab eis expellit·&: Anselm⁹ dicit Cū parcis malis bonitati tue odiens est ps̄·Mi seracōes eius sup ōnia opera ei⁹ r/3° iustitia petit imperfectōem hōmis regi ut est·Vaz mali deberēt puari ōmibz bonis tp alib⁹ a iusti deberēt illis bo nis affluere cuz mal⁹ nō sit dign⁹ pane quo vesci tur Matb·15·Nō est bonū sumere panē filioꝝ a mittere cānib⁹·Econtra vero mia petit pfectōez·s· dei regere hoīem·q̄ licz iusti puniātur in hoc mū do hoc eis credit ad bonum eo q̄ p hmōi afflictio nes purgantur in eis aliq̄ leuia a ab affectu ter renoz in dum magis erigūtur fm illud Gregō· Mala q̄ nos hic ꝑmūt ad deū ire opellūt· ꝫ° iu stitia petit excecacōez dicēs illd ysa·6·& cecā cor ꝓpli huiꝰ a aures ei⁹ aggua a oculos eius claude ne forte videat oculis suis a auribus suis audiat a cor de suo intelligat a conuertat a sanē eū·Econtra vēo mia petit illumīacōez que ē p pctōrū iustificacio nē dū culpas relaxat de⁹ p dilectōez quā ipse mi sericordit infūdit·sicut de Magdalēa dr Luc̄·7°· Dimissa sūt ei pec·ml'·qm̄ dile·multū r/4° iustitia petit punicōnez iuxta cōdignū Apoc̄·18·Quātū se glorificauit a in delicijs fuit: tātū date ei tormen tū a luctū·Econtra vero mia petit alleuiacōez in q̄ tum in dāna cōe reprobor de⁹ punit eos citra cō dignū nō totaliter pnā relaxādo ꝫ rigorem alle uiando·r/6° iustitia petit puersionem·s·q̄ pctōr tu at de vno pctō ad aliud ꝓut vnū pdm̄ est eā al teri⁹ p̄s·Imq̄tates mee sup gresse sūt caput meū a sicut on⁹ gra·gra·sūt su·me·Econtra vero mia pe tit ouersionez·ita q̄ ōmia pcta dimittātur a q̄ pec cator ad pstīnā dignitatē restituat ut patuit i filio ꝓdigo Luce·15·Et ps̄·Redde mihi leticiā salutā ris tui: a spū pncipali confirma me·r/7° iustitia pe tit repulsionez ita q̄ pctōr expellat a facie dei Ma thei·25·Ite maledicti in ignē eternū ac̄·ps̄·Discē dite a me ōnes qui operamini iniq̄tatē Juxta pabo laz de expulso a nuptijs qui nō hēbat vestē nup cialem Matb·22·ca·Econtra misericordia petit at tractōem·fm illud cant·p̄·Trahe me post te curr emus in odorem vnguentorū tuorum iuxta pabo lam de homine qui fecit magnam cenam a misit

ſeruū ſuū dicēs. Exi citō in vicos ⁊ plateas ciuitatis ⁊ paupes ac debiles. cecos ⁊ claudos ꝯpelle intrare ut impleat domus mea. Luc. 14. 8° iuſtitia petit ſegregacō em. ſ. malox a bonis ſm pabolam de ſagenis miſſis in mari. Math. 13. ca. Et pſ. Di ſpge illos in virtute tua ⁊ depone eos ac̄. Ecō tra miſericordia petit ꝯgregacō em diſperſox. Ezech. 34. ca. Ego ipſe requirā oues meas ⁊ educaz eas de populis ⁊ ꝯgregabo eas de terris ⁊ inducā eas in terrā ſuā Et Joh. 10. Alias oues habeo que nō ſunt ex hoc ouili ac̄. Et. 11. ca. Filios dei qui erāt diſperſi ꝯgregaret in vnū. 9° iuſtitia petit expoliacō em. ſ. gratia. ū ⁊ bonox ſpūaliū ſm pabolaz de illo qui poſuit mnaz dominī ſui in ſudario. de q̄ dicitur. Auferte ab illo mnaz ac̄. Luc. 19. Ecō tra miſericordia petit ſupueſtitiōez. Eph. 3. ca. Induite nouū hominē qui ſm deū creatus eſt i iuſtitia ſācitate ⁊ veritate. 10. iuſtitia petit vlceracō em. q̄ peccatorem deſcendētem ab ieruſalez i Jericho dimittit vlceratū cū ſacerdote ⁊ leuita. Et cū lazaro vlceribꝰ pleno relinquit fameſcentē Et nō pmittit q̄ xp̄us tangat infirmos ut ſanet eos nec peccata relaxet nec cū peccatoribꝰ māducet. Ecō tra miſericordia petit q̄ ſamaritanus ſanet vlceratū Et q̄ canes lingāt vlcera mēdici. Et q̄ xp̄us extē dat manū ſuā. Et die ſabbati ſanet infirmos. remittat peccata ⁊ cū pc̄oribus māducet ⁊ p pc̄oribus moriat. Tūc xp̄us tāq̄ iudex adiudicat fieri petitionē miſericordie. q̄ miſericors ⁊ miſeātor dominus eſcam dedit timētibus ſe. Rō ſignatur p hoc q̄ hodie panes diſtribuit. Ipſis intellectis aīa exiuit ab eccleſia cū ꝓpoſito ſequendi miſericordiā cū primo. ſicut deus oīndit miſericordiā toti mūdo. Et ecce Belial intēdēs eā ab hoc ꝓpoſito reuocare ait. O aīa ſimplex q̄ facile decipiſtaz leuiter credēdo. Volo tibi oīndere q̄ non expedit ad ſalutē tuā te ſequi miſericordiaz. ſicut nec ponitur i deo. p̄mo ſic. Miſericordia eſt relaxacō iuſtitie. ꝫ deus nō poteſt pretermittere id q̄ ad verā iuſtitiā ptinet. dicit em̄. 2. Thimot. 2. Si nō credimus ille fidelis pmanet ⁊ ſeipſū negare nō poteſt. Negaret aūt ſeipſū. ut dicit gloſa ibidem ſi dicta ſua negaret. ꝯ miſericordia nō eſt in deo. 2° ſic. Illud q̄ impedit ꝯfiliū nō eſt virtus. cuz principale in virtute ſit electio. ut dicit. 3. ethico rū. Electio aūt eſt appetitus p̄conſiliati. ut dicitur ibidē. Sed miſericordia impedit cōſiliū. Unde ſalustius dicit. Oēs homines qui de rebus dubijs ꝯſultāt ab ira ⁊ miſericordia vacuos eſſe oportz Nō em̄ aius facile puidet vbi iſta offitiūt. ꝯ miſericordia nō eſt virtus. 3° ſic. Elemoſina eſt ſpēs ⁊ actus miſericordie. Sed elemoſina nō ē in preceptō. q̄ oīne q̄ cadit ſub precepto aliquo tpe obligat trāſgreſſores ad pc̄m̄ mortale. cū precepta affirmatiua obligent p tpe determinato Si ꝯdare elemoſinā caderet ſub precepto eſſet determinare aliq̄ tēpus in quo hō peccaēt mortaliter niſi daret elemoſinā. ſed hoc nō videt q̄ ſēp pbabiliter eſtimari poteſt q̄ paupi alit ſubuenīri poteſt ⁊ q̄ id q̄ ē in elemoſinas erogandū poſſit ei ee neceſſariū vel i pīti vel i futuro. ꝯ ac̄. Preterea homo marie obligat ad p̄cepta decalogi. ſed inter p̄cepta decalogi nō ꝯtinet mia nec elemoſiā ꝯ ac̄. Aīa vero abiit triſtis queres ⁊ ꝯſulens legis doctores. Cui mox obuiauit moyſes a q̄ cū cognouiſſet cās meſtitie ſue ꝯfortās eā ait. Ego oīndam tibi ꝯdusionē tuā eſſe veraz teſtimonio quadruplicis legis. ſ.

Legis Naturalis.
Legis diuinalis.
Legis Prophet.
Legis Euāngelis.

Primo teſtimonio legis.

Naturalis ⁊ hoc q̄drupliciter. ſ. p rōnes naturales. p pbos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. Rūtū ad rōes naturales Scīēd q̄ deus inclinat ad miſericordiā ꝓpter. 12. racōes ad ſuas pfectōes intriſecas nobis maīfeſtādas

1° p̄mo manifeſtādo ſuā oīpotētiā ipiū iuſtificādo grōoſe ⁊ ip̄m iuſtificādo miraculoſe. dicit em̄ ali q̄d magnū duplicit. Uno° ſm quātitatē abſolutā. Et ſic donū glorie ē maiꝰ q̄ donū grē iuſtificātis ipiū ⁊ hoc mō glorificacō iuſtox ē maiꝰ opꝰ q̄ iuſtificacō ipij. Alio mō dr aliq̄d magnū ſm quātitatē ꝓporcōis. ſicut dr mōs puus ⁊ milium magnū. Et ſic donū grē iuſtificātis ipiū ē maius q̄ donū glē būficātis iuſtū. q̄ donuz grē plꝰ excedit dignitatē ipij q̄ donū glē būficātis dignitatē iuſti q̄ ex hoc ipō q̄ ē iuſtificatus dignꝰ ē glā. Vñ augꝰ. exponēs illd Joh. 14. maiora horfatiet dic̄ Maiꝰ opꝰ ē ut ex ipio iuſtꝰ fiat q̄ creare celū ⁊ trā Judicet q̄ pōt. vtz maius ſit iuſtos angelos creare q̄ ipiū iuſtificare. Certe ſi equalis eſt vtrūq̄ potētie hoc maioris ē grē. Et in collecta dr. deꝰ q̄ oīpotētiā tuā p̄cēdo marie ⁊ miſerādo maīfeſtas

2° manifeſtādo ſuā iuſtitiā p quā reddit vnicuiq̄ ſm ſuā dignitatē. debitū em̄ eſt alicui rei create q̄ habeat id q̄d ad ipāz ordinat. ſic̄ hoī q̄ habeat manus ⁊ q̄ ei alia aīalia ſeruiāt ⁊ ſic etiam deus ſua iuſtitia opat: qñ dat vnicuiq̄ q̄d ſibi debet ſm rōnē ſue nature ⁊ ꝯditōis. Et q̄ hō ē liberi arbitrij. Eccī. 17. Deus ab initio conſtituit hoīem reliquit eū i manu conſilij ſui. Glō. 1. in libertate arbitrij. ꝯ deus nō debet deficere hoī in hijs q̄ ſūt neceſſaria ad ſalutē ei. iō miſericordiā debet hoī tribuere grām. Phil. 2. ca. Deus ē q̄ opat in nobis velle ⁊ pficere. 3° manifeſtādo ſuā ſapiaz cū puidētia q̄ ex malis ſcit elicere bona. Deus em̄ cū ſit vbis puiſor totius entis: ad ipſi puidētiā pertinet vt pmittat aliquos defectꝰ eē in pticularibus rebꝰ ne impediat bonū vniuerſi pfectū. Si em̄ oīa mala impedirēt multa bona deeſſent vniuerſo Nō em̄ eēt vita leonis ſi nō eēt occiſio aīalium. Neq̄ eēt patientia martirū ſi nō eſſet tyrānox perſecutio. Vñ Augꝰ. in enkiridion dicit. Deus omnipotēs nullo mō ſineret aliq̄d mali eē in opibꝰ ſuis niſi adeo eēt oīpotēs ⁊ bonꝰ ut bñ faceret etiā de malo. Sic̄ etiaz ſapiēs medicus in ẽmediū maioris morbi patit infirmū in leuiorē morbū incidere. 4° manifeſtādo ſuā bonitatez a q̄ dependet oīs bonitas ⁊ quā nulla ſupat malitia. Cū em̄ deꝰ ſit p̄ma cā effectiua oīm. Joh. 1. Oīa p ipſū facta ſūt ſua bonitas oībus rebus communicat. Jō dr p̄cipue de

rōnali creatura Treno⁊. ȝ°Bonꝰ est dñs spanti bꝰm eū aīe q̄renti illū ⁊° manifestādo suā benig nitatē ſm illud Joel. 2. Cōuertimini ad dñm de um vēm qz benignꝰ a misericors ē. Deꝰ em miseri cordiē agit nō q̄dē otra suā iusticiā faciendo. sed aliquid supꝛ iusticiā opando. Sicē si alicui debent centū denarij a aliq̄s det de suo ducētos. nō cōtrā iusticiā facit. ſ liberaliē vel misericordiē opatur. Silr si aliq̄s offensā in se omissaꝛ dimittat Qui ei aliq̄d dimittit quodāmō donat illō. Vñ apl⁹ remissiōez donacōez vocat Eph. ⁊. ca. Donate inui cē sicut a xp̄s donauit vobis. 6° manifestādo suā pprietatē. Dei em̄ pprium est misereri sp a parcē. Sicē ignis naturaliē hꝫ calorē. sic deꝰ naturaliē hꝫ mi sericordiā a bonitatē. Vñ glō. sup Job. 2. dicē sic. Deꝰ natura misericors patus ē saluare p demēti am quos nō p̄t saluare p iusticiā. ⁊ 8° manifestā do suā liberalitatē. Ad liberalē em̄ ptinet donare gratis. Inq̄tū em̄ deꝰ tribuit pfectiōes rebꝰ crea tis nō pp̄t suā vtilitatē. ſ solū pp̄t suā bonitatē pti net ad liberalitatē. Sed circa hoiez p̄cā relaxat ḡtis Rō. 8. Proꝓo filio suo nō pepcit deꝰ. ſ p no bis ōmibꝰ tradidit illū: quō nō eciaz cū illo ōmia nobis donauit. ⁊ 8° manifestādo suā caritatē. Nā ipse deꝰ nos ad sui amorē trahit cū oēm offensā a nob remouet q̄d fit p caritatē puer. x. Vniuersa delicta operit caritas. Hec autē caritas p spūm san ctū nobis infūdit. Caritas dei diffusa ē i cordibꝰ nr̄is p spūm sem̄ q̄ da. ē nob Rō. ⁊. ⁊ 9° manifestā do suā p̄mitatē ps. Quo mō misereꝝ p̄r filioꝝ mi ser. ē do. timē. se. Cuiꝰ rō em̄ triplicē assigt. p° ex p te p̄ncipij. qz de vili a fragili materia fā sumꝰ. idō dicit. qm̄ ipse cognouit figmentum nr̄m. 2° ex p̄te finis. qz in cine rē redigēdi sumꝰ. iō dicit. Recordatꝰ ē qm̄ pul. su mꝰ. ȝ° ex p̄te medij. qz vitā instabilē hēmꝰ. iō dicē hō sicut fenū Hō ei ad instar feni a floris. mō vi rescit in inuētute. floret i sanitate. arescit i infirmi tate. putrescit in morte. ⁊ x° manifestādo suā mīmi tatē. Vñ ps. ȝ9°. 8r. Nunq̄d p̄t mulier oblini sci infātē suū ut nō misereat filio vteri sui a si illa oblita fuerit. ego tñ nō obliuiscar tui. Ecce in ma nibꝰ meis descripsi te ac̄. ⁊ 11° manifestādo suā ve ritatē. Li. pmissis. Nō ei mutat deꝰ ut nō adimple at pmissiōes suas Rō. ⁊. Dico em̄ ihesū xp̄m mini strū fuisse circūcisiōis ad confirmādas pmissiōes p̄r̄m. Sed ipe pmisit Ezech. 18. ca. In qua cūq̄ ho ra ingemuerit pec. a cū. fu. ad me ōniū iniq̄tatuꝫ eiꝰ q̄s opatꝰ ē nō recordabor. ⁊ 12° manifestādo li bꝫ vite q̄ nō p̄t deleri Illi em̄ qui sūt ordinati ad hēdum vitā eternā ex dīna p̄destinacōe sūt sim pliciē scripti in libro vite p̄s. In li. tu. om. scribē. qz sūt ibi scripti ut hīturi vitā eternam in se ipsa ac̄.

¶ Qñtū ad phos morales Sciendū q̄ mia est cle mēs a eqlis in oēs dignacōe ai afflictos ai opas sibilis indiacōe. Qua sūme ap̄lecti dēmꝰ q̄drupl'r. p° Tulli⁹ oīoe p Ligario dicē sic. Nulla de vtutibꝫ plurimis admirabilioꝫ clemētia nec gracioꝫ mia hoīes em̄ ad deos nulla re pp̄ius accedūt q̄ hoī bꝰ dādo. Nihil hꝫ fortūa maiꝰ q̄ ut possit. nec na tura melius q̄ ut velit seruare q̄ plurimos. ⁊ 2° Qñ tiliaꝰ cā. ⁊. dicit sic. Voluit nos ille īmōrtalis artifex deꝰ in cōe succurrē a p mutuas auxilioꝝ vices quēq̄ in alterū qđ p se timēt oferre. In ali ena fame q̄sq̄ sui misereturꝫ ȝ° Sen. in pueribꝰ dicit sic. Bō p̄sidia opat mia Ab alio expectes al teri qđ feceris. Vēt in aduersis auxilia q̄ in secū dis omodat. Illō qui i hoīe calamitoso misericors est. memīt sui q̄ succurrē pituro p̄t a cū nō succur rit occidit. ⁊ x° Lactāti⁹ li° de vero cultu dicit. Nul lꝰ opa indigē se putat q̄ suā alteri denegat Qui pi turo succurrē p̄t a nō succurrit occidit. hec ille. Prodiuior sēp ad mīaz via bonis mētibꝰ p tz ac̄.

¶ Qñtū ad poetas mia est commēdabilis q̄drupli cit. ⁊ p° Oratiꝰ li. epla. dicit sic. Nemo adeo ferꝰ ē q̄ nō mitescere possit. ⁊ 2° Ouidiꝰ li° de p̄to dicit sic. Regia crede mihi res est succurrē lapsis. ⁊ ȝ° Gualterꝰ i alexādreide dicit sic. Leuit vemūt leui terq̄ recedūt. blādiri dociles lacrime. Solasq̄ p pinq̄ impendūt lacrias miseris arētibꝰ illis. Cū lacrīs arescit amor pietasq̄ tuoꝝ. Verꝰ amor mi serꝝ q̄ nō fastidit amicū. Despare solēt alios i tē pe duro eē miserturos alijs. Hij q̄ misereri nō vel lent si fata darent contraria fila. ⁊ ȝ° Claudianꝰ in maiori dicit sic. Qui fruit pena ferꝰ est. Legūq̄ vi det penā p̄stare sibi. Cū viscera felle canduerint hec ille. Nō verisiē est alieo parcē cuiq̄. Qui sibi nō parcit Quis fuit hoīrēdos p̄mꝰ q̄ p tulit enses q̄ ferꝰ a vere ferre⁹ ille fuit. Et sic p tz commēdacō mi sericordie. ¶ Qñtū ad exēpla gētiliuꝫ Sciendū q̄ mia fuit valde honorabilis q̄drupli. ⁊ p° q̄tū ad alimēta. vñ Valeriꝰ li. ⁊. ca. 2° dicit. q̄ cū Fuluiꝰ obsideret Capuā. exercitꝰ romanoꝝ afflictꝰ Capu am deductꝰ est. Cūq̄ nō haberent vnde famā expla rēt q̄dā mulier noīe Cliuia ficula suis expēsis ctinue alimēta eis ministrauit donec libertati rē diti fuerūt. Ob qđ factū senatus capta Capua: li bertatē a ōnia bona sua ei restituit. ⁊ 2° q̄tū ad hu spiciū. vñ Valeriꝰ li. ⁊. ca. p̄. dicit. q̄ senatus cuꝫ audisset prusiā regē bithynie venire psonaliē ro mā: misit Cornelium scipionē q̄storē a thesaurariū obuiam ei vsq̄ capuā et ordinauit ut rome sibi dom⁹ nobilis deputaret a expēse p eo a p toto co mitatu suo atq̄ exercitu. ⁊ ȝ° q̄tū ad infirmitatez Nam deuicto Perse a Paulo emilio quidā filius Massinisse regis Numidaꝝ cū licencia Pauli ire debat. quia fuerat cū Paulo in auxiliū romano rū. Orta vero tempestate. classe dispersa. eger de la tus est Brūdusiū ciuitatē Apulie Rō ut senatus cognouit subito misit thesaurariū q̄ de hospicio a expensis p illius recuperanda sanitate a p toto ei⁹ comitatu puideret sicut factum est. ⁊ ȝ° q̄tum ad redemp cōem captiuoꝝ. Vnde Valeriꝰ ibidē dicē q̄ cum Cartaginenses misissent legatos vsq̄ ro mam pro redimendis captiuis eorū: subito sena tus litere illos reddidit: nulla accepta pecunia. Qui iuuenes erant numero duo milia septingē ti quadraginta tres. O munificentiaꝝ gentis Ro mane deoꝝ bonigmitati equandam. O legacōez felicē q̄ beneficiū qđ nūq̄ dediss accepit.

Secūdo declarat eadē oclusio testimonio legis diuinalis. Sciendū q̄ misereri dicimus. q̄. generibus hoīm. p̄mo carceratis: liberādo Sic Abrahā audiēs captū eē loth ei opatiēs velociē & viriliter iuit ad eū. Geñ. 14. Filij isrl ducenta milia mulierū & puerorū captos hñtes vestierūt & remiserūt eos. 2° palipo. 17. Tobias multū cō patiebat captiuis pasces eos & redimens. Tob. 2. Abimelech opatiēs Jeremie misso in lacu potauit liberare eū Jere. 38. 2° tribulatis: oportando. Sicut Ruben & Judas opatientes tribulato Joseph mirabant liberare eū. Geñ. 21. Cū Jezabel psequeret̄ pphetas dñi: abdias opatiēs abscondit ex eis centū. 3° Reg̃. 18. Hester audita tribulacōne pplī sui opatiēs eis morti se exposuit ut liberaret eos. Hest. A. 3° fatigatis: subueniēdo. Sic gedeon opatiēs socijs fatigatis panē postulabat p eis. Judic. 8. Dauid opatiēs lassis socijs nō valētibus ire ad bellū & remanētib⁹ ad sarcinas constituit q̄ equa eēt ps illoꝝ sicuti bellatorū. 1. Reg̃. 30. 4° pegrinis: hospitando. Sic opassus ē abrahā angelis quos credebat eē pegrinos. Geñ. 18. Loth etiā opatiēs pegrinis angelis quos credebat hoīes hospitio recepit. Geñ. 19. ca.

Certio declarat eadē oclusio testimonio legis Prophalis Sciēdū q̄ Justitia otra pctōrē facit. q̄. p̄mo ocludit eū in inditio. Vñ facit tale argumētū otra eū. Sicut furtū inuentū insinuat furē. sic pctm manifestū denūtiat pctōrē. Sz fur deducit̄ & ostringit̄ in inditio ut recipiat p meritis odignā penā. Ecclesiastes vlt̄. Cūcta que fiūt adducet deus in inditiū p oī errato. siue bonum siue malū sit. Sed mia inditiū suspendit allegās pro pctōre illud. Sap̄. 11. Misereris oīm dñe. qm̄ oīa potes & dissimulas pcta hoīm ꝓpter pnām. diligis em̄ oīa que fiūt & nichil odisti eorū q̄ fecisti nec em̄ odiēs aliquid constituisti. Quo aūt posset aliquid pmanere nisi tu voluisses. aut qđ a te vocatū nō eēt cōseruareť. Parcis autē oīb⁹. qm̄ tua sūt dñe q̄ aīas amas. hec ibi. 2° excludit eum a regno. Vñ facit tale argumētū. Lep̄ excludit hoīnē a sortio sanorū. Pueri. 1. ß pctm̄ est lepra. g̃ ac̄. Misericordia aūt allegat p pctōre illud. ysa. 30. Expectat dñs ut misereat̄ vri & ideo exaltabitur pcens vobis. q̄ deus iudicij dñs. bti oēs q̄ expectāt eū. Populus em̄ syon habitabit in hierm. Plorās nequā plorab. miserās miserebit̄ tui. Ad vocē clamoris tui statī ut audierit rñdebit tibi & erūt oculi tui videntes preceptorē tuū. hec ibi. 3° includit eū in inferno. Vñ facit tale argumētum debitū nō solutū detinet obnoxiū in carcere. sed pctōr negat se peccasse. Jere. 2. Ecce ego in inditō otendā tecū eo q̄ dixeris non peccaui. g̃ ac̄. Misericordia aūt pctōrē ab hoc debito subleuat dicens illud Jere. 31. Tu ergo ne timeas serue me⁹ Jacob ait dñs. neq̄ paueas isrl. q̄ ecce ego salua abo te de terra longinqua. Et reuertet̄ Jacob & quiescet & cūctis affluet bonis & nō erit quē formīdet. qm̄ tecū ego sū ait dñs ut saluez te. hec ibi. 4° seduxit eū ab auxilio Vñ justitia facit tale argumen tū. Reatui publicato nō fiūt preces exaudiēde. Jere. 17. si steterint Moyses & samuel coram me. nō est aīa mea ad pplm istū. Eice illos a facie mea. ß reatus pctōris est iā publicatus p sētētiā iusti in dicis. deut°. 29. Deus nō ignoscet ei. g̃ ac̄. Miserecordia aūt auxiliat pctōri dicēs illud Osee. 14. cō uertere isrl ad dñm deū tuū. qm̄ corruisti in imq̄tate tua. Tollite vobiscū vba & cōuertimini ad dñm & dicite ei. Oēm auferas imq̄tatez & accipe bonū. q̄a eius qui in te ē misereberis ppli. hec ibi. Sūt em̄ 12. que inclinant deū ad miaz ex pte electorū. p̄° iustitia correptiua. sicut tpe noe deus mistus est peccatorib⁹ dicēs. Nō p manebit spūs. s. in digni omis meus & vindicte. meternū q̄ caro ē. Erūtq̄ dies ei⁹ centū viginti annorū. q8 fuit tēpus expectacōis ad miaz. Geñ. 6. ca. 2° inocētia approbatiua. sicut tpe loth deus misereri volebat ciuitatibus sodomorū si. 10. iusti & innocētes ab illo vicō fuissent inuēti. Geñ. 18. ca. 3° caritas affectiua. sicut tpe Moysi deus mistus ē pplo isrl pro pctō y dolatrie. q̄ moyses orauit ad dñm. vñ dis. 3°. ca. disciplina. Or sic. Ille semel & iterū p pplo cui preerat obicē se ad impetū dei irascētis opponēs ait. Aut dimitte eis hāc noxaz. aut si nō facis de le me de libro tuo quē scripsisti. Pensem⁹ g̃ q̄b⁹ vis scribi⁹ eūdē pplm amauit p cuius vita delei de libro vite se pecisse. Intus amans diuine ire suppli cādo obstitit. foris seuiēs culpā feriendo cōfūpsit. hec ibi. 5° humilitas punitiua. Sicut fecit dauid qui humliauit seipsū p nūeracōe pplī cui deb⁹ peccit. 2° Reg̃. vlt̄. ca. 6° sanctitas prefectiua. Sic deb⁹ pepcit ciuitatib⁹ sodomorū q̄ diu fuit in eis loth Geñ. 19. ca. 7° multorū timor. Sicut deb⁹ pepcit multis qui pnaz egerūt ad p̄dicacōez Jone. Jone. 3. ca. 8° paucorū honor. Sicut deus mistus ē tribui lēuitarū. Judic. 21. ca. 8° vnius seruor. Sicut deb⁹ mistus ē pplo suo ad oronez Delye ꝓphe qñ post annos tres & mēses sex impetrauit pluuiā a dño. 3. Reg̃. 18. 9° reuerētie decor. Sicut deb⁹ pepcit tercō q̄nquagenario q̄ reuerētiā exhibuit Delye ꝓphe. 3. Reg̃. 1. 10. lacrimarū vigor. sicut deus mistus ē Ezechie regi iuda. 3. Reg̃. 20. Et ysa. 38. cui⁹ vite adiecit annos. 15. 11° oro viatorū. ut deus mistus ē pplo iudeorū ꝓpter orōnē hester & Mardochei. Hest. A. 12° oro cōpresbyterorū. 2° Mach̄. vlt̄. Dic ē fratrū amator & populi isrl. B ē qui multū orat p pplo & ciuitate sancta Jeremias ꝓpha dei ac̄.

Quarto declarat eadē oclusio testimonio legis Diuinalis Sciendū q̄ mia & elemosinā quā debemus in primos exercere requirit. 3. p̄mo vrgētē necessitatē. s. pascendo fame morientē que necessitas patz q̄dupliciter. p̄mo q̄ q̄ pascere potest indigētē & nō vult: ipsū occidit. Nā ille dr nec care q̄ alimēta negat q̄ pōt pstare. ff. de agnoscendis vel alēdis libis pentib⁹ vel prōmis. l. nec are. in fortiato lib° 2. Et qui negat miaz miseriā patienti b⁹: negat xp̄m qui ē mia. A. q. 1. ca. ois q̄ vbi dr Qui aūt negāt miaz fatiēdā necessitatē patientibus ip̄m xp̄m negāt q̄ est mia & veritas. hec ibi. Et q

ut dicit dist. xlv. ca. sicut his. Nec enim min⁹ est crimin⁹ habenti tollere q̄ cum possis a abūdās fis: indigētibus denegare. Eſurientium panis est quē tu detines. nudo⁹ vestimentum est qđ tu ēdu dis. miseroꝝ redemptio est et absolutio pecunia quam tu in terram defodis. Tūto⁹ ergo te scias inuadere bona. qūtis possis p̄stare qđ habes. hec ibi. Ergo sicut dicit Job. 29°. Auris audiens beatificat me et oculus videns testimonium reddebat mihi. eo q̄ liberassem pauperem vociferātē a pupillū cui nō esset adiutor. Oculus fui ceco a pes claudo a pater eram pauper. hec ille. Sic nos facere debemus. ℣. 2° q̄ sicut liberti ingrati patronis in seruitutem redigūtur a filius emācipatus patri emācipanti ingratus. reuocatur in patriā potestatem p actionem ingrati. Ede ingratis liberis. l. i. Hanc ingratitudinem omittit libertus qñ indigenti patrono suo alimenta negat. Ede alēdis liberis. l. alimenta. sic qui negat alimenta cristo v indigentibus qui sunt mēbra eius p̄s. Ego vero egenus a pauper sum qui nos liberauit Gal. v. non solum in seruitutem dy aboli redigetur. ſ etiam sicut filius p̄pter ingratitudinem exheredabitur. In Autētica. ut cū de Appellacōne dimoscit causis. collacō. 8. Et extra de iure iurādo. ca. q̄nto vallis. Nec mirū. q̄ amicus nē xp̄us dedit vitā suam a totum sanguinē suū nobis indigentib⁹ etiam oia alia bona que iuste habemus. Jō magna ingratitudo est nolle modicū sibi daē qđ qui dē datū est potius dāti reseruatū q̄ deo datum. talis em̄ facit extra legē. de cōi diuidendo. in. ff. veteri lib°. 10. Nā diues quē deus ostituit sup familiam suaꝝ. ut det illis cibū in tpe. Math. 24. Habet bona cōia p se et p pauperib⁹ que deus subtrahit misi ps detur egeno. qm̄ ex dei ira mundus fame premit a penuria. cū elemosina pauperibus subtrahit. 16. q. 1. reuertimini. Nam ad istum finē dedit deus vni abundātius. ut ipse viueret et pauperes iuuaret. Math. 20. Da pauperib⁹. Conqueritur ergo paup de malo diuidēte. di. illud Luc. 12. Dīne dic fratri meo ut mecuꝝ diuidat hereditatē. Quia habet actōes extra talē in testamēto xp̄i que dat legatarijs extra heredes vel executores legati soluere nolētes. ff. de legatis. l. cū filius. Certe talis plus facit extra seipsū q̄ extra deū. vel extra mēbra eius indigētia. qm̄ vbi de⁹ dedit portionē suā magnā. v. q̄quid habuit in hereditate celi ut illi redimēt. ipse nō vult dare suā ptē. Et iō illaꝝ nō hēbit cū eis qui porcōes suaꝝ deseruīt. dicentes ei illud Judic. 11. Veres nobiscū ēe nō poteris. Si ſ illaꝝ vis hēre fac illud Thob. 4. Fac elemosinā Cū ab ea nullo excusek. dist. 86. ca. in singulis ac. ℣. 3° q̄ nō valet oīo misi assit elemosina⁊ largitō dist. 86. ca. fratrē. 8⁊ sic. Nec sibi credat solaꝝ lectionē a oracōes sufficē. ut ēmotus mihil studeat de manu fructificaē. ſ largā manū habeat. necēta tē patiētib⁹ occurrat. alienam inopiā suā credat hec ibi. Et Thob. 12. tō ē oīo cū elemosina. Quia sine illa null⁹ pōt eē fidēl executor et aliaꝝ veruꝝ dispensator. Vñ. 12. q. 2. ca. Crates 8⁊ sic. Quo pos

sum⁹ aliena fidelit dispēsaē q̄ nrā. tim⁹ de ēf uam⁹ hec ibi. Spālit tū ē magis necessaria diuitibus q̄ b⁹ 8⁊ dist. 21. ca. nō eo gāt diuites cib⁹ pauperū vesci. v tāt ꝛ consuetudie infirmitatis siue. ſ doleāt se alit sustētari ñ posse. si ꝛ consuetudinē vitāt egrotāt. v tātur supfluis. dēt paupib⁹ necessaria. V tāt p̄tio⁹ dēt paupib⁹ vilia. hec ibi. diuites em̄ ieiuma q̄ ñ p̄nt obſuaē elemosinis dēt rēdimē. Daniel. 4. pcā tua elemosinis redime. ℣. 5° q̄ si elemosina nō fiat. de⁹ fatiet vindictā. Nā sic tō pōt facē debitorē suū tenere alteri cui ipse voluerit. de h° q̄ ipse habz de eo. q̄ eo ipō q̄ alteri dat debitū suū facit suū debitorē. ēē alteri debitorē. Et q̄ res pignori obligari p̄nt. l. nomē. Et. ff. de pignoribus. l. si quene ut. Sic de⁹ cui debitores sum⁹ a q̄ plus habz pl⁹ tenet. ista tō voluit pauperib⁹ p nos gētis distribui Math. 10. ca. gratis acceptis. gratis date. Vt sic possit dicē in die iudicij. 1. Cor. 11. Ego em̄ accepi a domino qđ a tradidi vob. q̄tuꝝ ꝙ potes esto miseri cors. Thob. 4. ℣. 2° inuātē vtilitatē. Sic em̄ ille qui mutuat aliq̄d filiofamilias. vel suo alicui⁹ dñi de voluntate. vel ad rogatuꝝ patris. vel ad voluntē dñi. siue sint bona siue mala: pī vel dñs obligatur mutuāti. ff. de rē vso. l. 2. ℣. negotio. Et. l. si res ℣. q̄ su⁹. Et. l. 3. ℣. si furtū. sic ē de dō dicente Eccl. 4. ne aūtas fatiē tuā ab vllo paupe q̄ obligat nobis ad reddicōez vite eterne. Thob. 12. Elemosina purgat pcā a fatiet inuenīē vitā eternā. 3° sōle uātē actiuitatē. sic em̄ ille q̄ gerit negotiū alicui⁹ a expedit aliq̄d in illa negotioꝝ gestione: potest illud petē p actōez negotioꝝ gestoꝝ. ut Instituti de obligacōib⁹. ℣. i pmis. Et. ff. de negocijs gestis. l. 2. sic expēdēs in elemosinis pōt illud petē. Job 6. Veniat petitio mea a q̄ expecto mihi tribuat de⁹. Eccl. 17. Elemosina viri q̄i sacculus cū ipso gratiaꝝ q̄si pupillaꝝ conseruabit. ℣. 4° d ānantez penalitatē. sicut em̄ vir qui accepit bonaꝝ dotē cū vxore sua a plis fuē q̄ potest hereditatē magnā p illaꝝ habere si eā tenuerit a tractōnabilit tractauerit si eā bñ gubnauerit cōsequet hereditatē illaꝝ. si vero ipsā a plez eius dimiserit: totū p dit. ff. soluto matrimonio. l. 2. li°. 1. Vbi habet q̄ soluto matrimonio dos quā cū muliere accepit: ei dē restituatur. sic ille q̄ accepit filiā dei spūalē in vxorē a fidē xp̄ianā. sicut q̄libz xp̄ian⁹ cū oīb⁹ q̄ habet a cuiz hēditate magē celi i spe. si hūerit se bñ ad sponsā illā. sap. 8. Quesiui eā m̄ sponsā assumē a ad plez ei⁹ a ad vnūsos xp̄ianos a spālit ad paupes filios ei⁹: acq̄ret sibi vitā eternā. si āt male se habuerit fidē mal opib⁹ repudiādo. q̄ fides sine operib⁹ mortua ē. Jac. 2. Et pueros ei⁹ paupes ñ alēdo priuabit bitis a hatēdis. Ecce necitas mie ac.

℣ Post q̄ vero moyses dedarauit oclusiōez p̄dictā ait aīe deuote. Que ego noui fidelit te doctū. ſ ecce hic ē sanct⁹ Thomas de Aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ doctrina viā iustificacōnū dñi instruet. tea exceteris i mādatis ei⁹. Ad quē astātē moyse accessit aīa deuota p fue oclusiōis darioi noticia. Cui scūs Thōs ait. Ego oīdā tibi oclusiōez tuā ēe vrām a catholicā testi° legis q̄duplicis. l.

Legis euãgelicæ.
Legis Apostolicæ.
Legis Canonicæ.
Legis Ecclesiasticæ.

Primo testimonio legis euãgelicæ. Sciendũ q̃ xp̃us illam p̃bauit q̃druplici testimonio. primo Matth. 7. vbi dicit. Beati misericordes q̃m ipsi miaz ꝺsequẽt. Esto tę pfecti sicut p̃ vr̃ cælestis pfectus ẽ. Et. 8. ca. 8r. Qui vos recipit: me recipit et qui me recipit: recipit eum q̃ me misit. Qui recipit p̃phaz in noie p̃phę: mercedẽ p̃phę accipiet. Et q̃ recipit iustũ in noie iusti: mercedẽ iusti accipiet. Et quicũq; potũ dederit vni ex minimis istis calicẽ aque frigidæ tm̃ in noie iusti et discipuli: amẽ dico vobis nõ p̃det mercedẽ suã. Et. 14. ca. 8r. Jhus vidẽs turbã multã. misertus ẽ eis a dixit discipulis suis. Date vos illis mãducare. Nõ habem⁹ nisi quinq; panes a duos pisces. Qui ait eis. Afferte illos mihi huc Et cũ iussisset turbaz discũbere sup̃ fenũ: acceptis quinq; paĩb⁹ a duobus piscib⁹. aspitiẽs in cælũ bñdixit a fregit a dedit discipulis panes. discipuli aũt turbis. Et mãducauerũt oẽs a saturati sunt. Et tulerũt reliquas 12. cophinos fragmẽtoz plenos. Mãducãtium ãt fuit numerus q̃nq; milia virorz: exceptis mulieribus a puulis. hec ibi. 2° testimonio Mar. 6° vbi 8r. Vidit Jhs turbã multã a misertus ẽ sup eos. qa erãt sicut oues nõ hñtes pastorem a cepit discipul' suis. Date illis vos mãducare. Et dixerũt ei. Iũtes emamus denarijs ducẽtis panes et dabimus eis manducare. Et dixit eis. Quot panes habetis. Ite a videte. Et cũ ognouissent dicunt quinq; a duos pisces. Et p̃cepit eis ut accũbẽ facerẽt oẽs sm̃ ordines sup viride fenũ a discubuerũt in ptes p centenos a q̃nquagenos. Et acceptis quinq; paĩb⁹ a duobus piscib⁹: intuẽs in cælũ bñdixit a fregit panes. dedit q; discipulis suis ut ponerẽt ante eos a duos pisces diuisit omnib⁹ a mãducauerũt oẽs a saturati sũt. Et sustulerũt reliquas fragmẽtoz. 12. cophinos plenos a de piscib⁹. Erãt aũt q̃ mãducauerũt q̃nq; milia virorz. hec ibi. Et. 10. ca. 8r. Vade q̃cũq; habes vẽde a da paupib⁹ a habebis thesauz in cælo ac.

3° testimonio Luc. 9. ca. vbi 8r. Turbe secute sũt ihesũ quib⁹ loquebat de regno dei. Et accedentes 12. dixerũt ei. Dimitte turbas ut eũtes in castella a villas que circa sũt deuertãt a inuemãt escas qa hic in loco desto sum⁹. Ait aũt ad illos. Vos date illis mãducare. At illi dixerũt. Nõ sunt nob plus q̃ quinq; panes a duo pisces nisi forte nos emam⁹ in oẽm hãc turbam escas. Erãt aũt fere viri quinq; milia. Ait aũt ad discipulos suos. facite illos discũbere p ordines quinq̃genos. Et ita fecerũt a oẽs discũbẽ fecerũt. Acceptis aũt quinq; paĩb⁹ a duob⁹ piscib⁹ respexit in cælũ a bñdixit illis a fregit et distribuit discipulis suis ut ponerẽt añ turbas. Et mãducauerũt a saturati sũt oẽs. Et sublatũ ẽ q̃d supfluit illis fragmẽtoz cophinũ. 12. Jo. 16. ca. 8r. Facite vobis amicos de mamona iniq̃tatis. ut cũ defeceritis recipiãt vos in eterna tabnacula. hec ibi. Sicut em̃ Aug⁹. dicit Istud verbũ dñi q̃dã male intelligẽdo rapiũt res alienas a aliquid inde paupib⁹ largiũt a putãt se facere q̃d p̃ceptũ est. Intellect⁹ iste corrigẽdus est. Dñt em̃ dici diuitie iniq̃tatis q̃druplicit̃r. primo sm̃ Aug⁹. li° de questionib⁹ euãgelij. oẽs diuitie sũt iniq̃tatis. in eis. s. qui in illis spem cõstituũt. 2° iuxta Amb°. Iniquũ mamona dixit q̃ varijs diuitiarũ illecebris nros tẽptant affectus. 3° sm̃ Basil. in pluribus p̃decessoribus q̃b⁹ patrimonio succedit aliqs repit quę iniuste vsurpauit aliena q̃ vis tu nescias. 4° oẽs diuitie dicũt iniq̃tatis. vel neglitatis. qa nõ eq̃liter sũt distribute vno egẽte a alio superabũdante. 5° testimonio Jobis. 17. ca. Amẽ amẽ dico vob q̃ accipit si quẽ misero: me accipit. Qui autez me accipit: accipit eũ qui me misit. Explẽ em̃ dedi vobis ut quẽadmodum ego feci nobis ita a vos faciatis. hec ibi. Dedit aũt xp̃us vobis exẽplũ mie. ut ptz in euã gelio a in epla. in q̃b⁹ notãt. 4. oclusiones. Prima oclusio. Sine ope mie nemo põt saluari: sm̃ quã mot⁹ aie debet regulari. Ptz qa pfecte amãs reputat amicũ tãq̃ seipm̃. iõ malũ ipsi⁹ reputat tãq̃ malũ suũ a dolet de malo amici sicut de suo. Vñ p̃bs. 9. ethicoz. ponit inter alia amicabilia hoc q̃d ẽ odolere amico. Et Rõ. 12. di. Gaudẽ cum gaudẽtib⁹. flere cũ flentib⁹. Talis q̃ ꝺpassio super aliena miseria vocat mia. Cuius effectus sũt duo dece. primo pctõ obstat. In multa em̃ pctã cadet pctor a q̃b⁹ elemosine q̃s facit eũ cu sto diũt Eccl. 4. Ignẽ ardentẽ extinguit aqua a elemosina resistit pctis. Jo in euãgelio 8r. abijt. 2° pena euacuat. Nã pctor ẽ a pena p̃ pctis debita absoluit. Vñ. 2. Reg. 4. ca. habet q̃ paupcula mulier oleo sibi p̃ helyseum multiplicato soluit credito ri suo. pũ. 17. Redẽptio aie viri diuitis fue. Jo dicitur ihesus redẽptio. Matth. 1. Ipse em̃ saluũ faciet populũ suũ a pctis eorz. 3° a fuisse libat. s. q̃ pctor diabolo seruiebat. ysa. 10. Cõputrescet iugũ a facie olei. Oleũ 8r mia q̃ sicut oleũ cæteris liquoribus supenatat. sic opus mie præcellit respectu alioz operũ. Berñ. super cãtica dicit. Bonũ est vngẽtũ otricõis q̃d de recordacõe pctor cõficit. Melius deuocõis q̃d fit de recordacõe bñficiorz dei. porro vtrũq; vincit vnctio pietatis. Per hãc em̃ vincit diabolus. Vñ sup illud p̃s. Mia mea a refugiũ meũ dicit glosa. De nullo sic vincit inimicus diabolus ut de mia. Cũ diabolus in multis despectu hoĩs exœllat. in hoc tñ q̃ miaz sũ habz hõ p̃cellit. iere. 5. Sagittaz a scutũ arripiet crudelis ẽ a nõ miserebit. iõ 8r trãs mare. 5° pmaz ĩpetrat. Vñ. 1. Thimot. 4. 8r. Pietas ad oĩa vtil est. pmissionẽ habẽs vite que nũc ẽ a future. super quo dicit glosa. Si q̃s miaz sequit si lubricuz carnis patiat: vapulabit q̃dẽ. ß nõ pibit. Sed nõ est intelligẽdũ de illo q̃ p̃ter fiducia quã habz in elemosinis q̃s facit: peccat. Tali em̃ 8r Rõ. 2. An ignoras q̃ benignitas dei ad pmaz te adducit. tu aũt sm̃ duritiã tuã a cor impenitẽs thesaurizas tibi iraã. iõ 8r. Galilee a trãsmigracõis a statu culpe ad statũ gratie. 7° tõ tpalia multiplicat. Ex hoc em̃ q̃ tõ tpalia distribuũt multiplicãt

pū. 11. Alij diuūdūt ꝓpria a diuitores. Alij rapiūt ñ
sua a sēp in egestate sūt. Eiusdē. 28. Qui dat pau
pi nō indigebit. q̄ despicit dēpcatōem fustinebit
penuriaz. ptz. 3. Reg. 17. de illa vidua q̄ helyam
pauit cui nō defecit farina a oleū. Luc. 6. Date et
dabit vobis. Homo em̄ multū misericors fidelit
dispensat pauca tō sibi omissa. iō sup multa osti
tuit. Matth. 25. Exēplū de Bomfatio epō q̄ cū essz
puer oē triticū mūis sue distribuit in vsus paupe
rū. Rō cū ppendisset mī horreū ingressa cepit eū
increpare a se pugnis in fatiē cedere. Sz oratiōne
a Bomfatio facta: statī horreū plenū inuentū est
Quo viso mī cepit eū vrgere ut distribueret. q̄a
ita celeriter posset q̄ petiusset accipe. idō dr. q8 ē
Tyberiadis. 16° deū placat. Vñ ysa. 18. Si effu
deris esurienti aiam tuā a aiam affligtaz repleue
ris: oriet in tenebris lux tua a lux gratie Gen. 32.
Placabo eū muneribus. iō dr. a sequebat eū. q̄a g̃
tia dei sequit misericordē. 17° adiutores multipli
cat. Misericordia em̄ facit pauper stipendiarios
suos. pū. 22. Victoriā a honorē acq̄ret q̄ dat mu
nera. Greg⁹. pauper nō sūt otinendi ut egemi. ß
exorandi ut patroni. Iō dr. multitudo maxima. s.
pauper patronoz. 18° diuinā sētētiā reuocat. ut
ptz in Ninuitis. Jone. vltio. ptz de Achab. 3. reg.
21. Vñ Judic. 10. dr. Addaz inq̄t dñs ut liberem
vos. Et subdit. Doluit deus sup miseriis eoz. idō
dr. Videbāt signa que fatiebat. s. mia. 19° celū re
serat. s. breuiando viā. qz breuior est nūc via i ce
lū q̄ esse solebat. Adā ei p multa milia annorū
vir puenit illuc. mō vero vna hora puenit. prete
rea mia fregit hostiū padisi a xp̄m q̄ dic Job. 10.
ca. Ego fū hostiū a frcit volare q̄i in duo frusta. s.
corpus a aiam. corpus ad sepulcrū a aiam ad
limbū a sic pcōrib⁹ infirmis atq; debilib⁹ viaz
breuiauit a padisū tāq̄ hospitale apuit. iō dicit
sup hijs q̄ infirmabāt. 20. filiū dei adoptat Eccl.
4. Esto pupillis misericors ut pr̄ a p viro matri
eoz a eris tu velut filius altissimi. filius obedies
a miserebit tui magis q̄ mr̄. Et Matth. 7. Bñfacite
hijs q̄ oderūt vos ut sitis filij pr̄is vr̄i q̄ in celis
est. iō dr. Subijt g̃ in mōtē Jhesus. qz Jhs q̄escit
in mōte a in mēte sc̄ificata p grāz p quā quis ab
eo adoptat in filiū. 21. bñdictōnem hui applicat.
Deut°. 17. Oino indigēs a mēdicus nō erit inter
vos ut bñdicat tibi dñs. Nō deerūt pauper i ter
ra habitacōis tue Idcirco p̄cipio ego tibi ut ape
rias manū fratri tuo a egeno a paupi q̄ tecū in sa
tur in terra ut bñdicat tibi dñs deus tuus. hec ibi.
Et. 2. Cor. 9. Nomini misericordi benedicit deus a
2°. Cor. 9. Qui seminat in bñdictiombus. de bñdi
ctiombus a metet. Misericordi etiā benedicit pau
per q̄ ab eo recipit elemosinaz. Job. 29. ca. Bñdi
ctio pituri sup me veniebat. iō dr ibi. s. sup miseri
cordē. sedebat. s. bñdicēdo. cū discipul suis. s. pau
pib⁹. 22° morientez assotiat. Amb°. Nō fūt bona
hōis que se cū ferre nō pōt. sola mia comes est de
functoz. Misericordia nō pmittit aiam hōis m se
ricordis ire ad infernū. Thob. 12. ca°. dr. Eleme si
na a morte libat a nō patiet aīas ire in tenebr. S
ß facit inuenire vitā eternaz. Iō dr. Erat aūt pri
mū pasca. dies fest⁹ iudeoz a miserico:diuz ps.
Diez festū agēt tibi. s. sci angeli. Diues em̄ a pau
per fūt duo filij dei quib⁹ diuisit hereditatem celi.
vni. s. diuiti p misericordiā. alteri. s. paupi p pacī
entiā. Vñ dist. 86. ca. sicut hij dr sic. Nūquid im
qu⁹ est de⁹ ut nob nō equaliter distribuat vite
subsidia. ut tu qui dē esses affluens a abūdans.
alijs vero deesset et egerent. An idcirco magis.
qz a tibi voluit hemigmitatis sue exprimēta offerre
a aliū p virtutē patiētie coronare. hec ibi. Iō dr
in epla. Scriptū ē. qm̄ Abrahaz duos filios ha
buit a deus. vnū. s. paupem de liba et vnū. s. diui
tē de ancilla q̄ sm carnem natus ē a m affluentia
bonoz tpalium a qui de liba. p repromissionē a p
gratiā. Secūda oclusio. Pñissim⁹ de⁹ sui exem
plo nos ad pietatē natos eē oñdit. ß ex imq̄tate
ac crudelitatē extra naturaz offendit. Nā vide re
ipsius dei pietatē circa nos declarat. Exo. 3. videns
vidi afflictionē ꝓpli mei qui est in egipto. Et seq̄
tur pietas a descendi liberare eū. Et Baruch. 2. Ape
ri oculos tuos a vide tribulacōem nostraz. Et in
euā°. dr. Cū subleuasset oculos Jhs a vidisset.
qz multitudo maxima venit ad eū. Statim sequit
pietas. dixit ad philippū. Vnde ememus aī. de
hijs oculis dr Apoc. 7. Vidi in medio septē can
delabroz agnū hntē oculos septē. s. qz septē mo
dis pijs: vidit septē etates mūdi p opa misericor
die sue q̄b⁹ mūdū subleuauit a necitatib⁹ eius or
curit. Primā etatē aquarū diluuio defitietez
respexit a mīaz intulit dando archaz in qua mīa
biliter cūctoz aīaliū etiā ferotiū spēs saluare fūt
Sap. 10. Cū aqua deleret terrā. sanauit sapientia
p exteptibile lignū iustū gubernans. hec sciuit iu
stū a suauit sine querela deo a in filijs mīam for
tē custodiuit. Secūdam etatem dēpensam a
caldeis volentibus fidē dei verā destruere a ignem
adorare. vidit deus misericorditer a extraxit abī
haz de vr a de igne caldeoz. Gen. 11. Trahebant
em̄ eū caldei nolentē ignē adorare p ipsum ignez
ut saltē pena martirij eū adoraret. vel in ipō cō bu
reret. Sed de⁹ eū pseruauit illesū. Eccl. 44. Nō est i
uentus filius illi q̄ oseruabit legē excelsi. Tertiā
etatē afflictaz fame. Gen. 41. Respexit de⁹ mia fa
ties Joseph dūm egipti qui pauit in deos. Eāde
etatē subiugataz seruitute graui respexit liberan
do in manu Moysi mirabilib⁹ multis. Eandez fa
me a siti in deserto laborantem respexit dando mā
na de celo a aquam de petra. Exo8 p totum. Eāde
a seruitute varijs tēporibus respexit liberando sb
multis ducibus a iudicibus ut cōstat. Quar
taz etatem que incepit a David laborantem ydo
lorum cultura. ut in libris Reg. habetur. respexit
deus multiplicando ꝓphetas sāctos qui vnū deū
eē increpant pdicabāt. ut i libris Reg. appBayēō
tinet. Quīā etatē a trāsmigōe Babilonis ici
pientē. gemētē i circūcisoz pssura. ut i libris Ma
chabeoz hēt. de⁹ respexit pissimo oculo inertia
bili caritate a mīa infinita: dando vnigenitū filiū
suum ut nos a miserabili seruitute redimeret et

ad regna celestia reduceret. ¶ Sexta etatē flagel lata ab impatorib⁹ mūdi ut xp̄i nomē extīgue rēt: deus respexit miserādo cū mirabili multitudi ne a otinuo augmēto xp̄ianoy: respicit in sacra mēto multiplicacōe a eternoy osolacōe. ſſō ei fuit aliqñ taz grādis natio q̄ habeat deos appro pinquātes sibi. sic de⁹ nē adest nobis. deut°. x. q̄ in sacramēto altaris ei⁹ pītiam habem⁹ cū reue renti choro angeloy a beata vita nobiscū hītat si bñ adūtim⁹. ¶ Septīaz etatē iugo antixp̄i domādā a sua pfidia corrūpēdaz p suo posse respitiet deus dādo Enoch a Helīā predicatores veritatis a fm quosdā etiā ioh̄ez euāgelistā. ut sicut de lege na ture erit Enoch et de lege scripta Helias. sic de le ge euāgelica erit Johes. Respitiet eādē de⁹ mittē do āgelū suū q̄ caput antixp̄i feriat a ip̄z occidat Respitiet eandē igne oflagracōis purgādo q̄ fcō corpa immōrtalia suscitabūt a ab oī passiōe totali ter absoluēt ut amplius nullis miseriis huma na natura sbiaceat. Octau⁹ oculus nō pomt. q̄a dānati erūt miserrimi nulla mia subleuādi. hīs modis subleuauit oculos Jbs ac. Spālius aūt in passione sua in cruce pēdēs. ∧. psonas respexit septies damās p. ∧. vba que dixit. ¶ pmo respexit pctōres dās eis misericordiā vemaz dicēs. Pater ignosce illis. q̄ nesc. q̄d fatiūt. Math. 26. ¶ 2° ēspe xit afflictos dās eis requiē a osola cōez. dicēs la tro mi. Hodie mecū eris in padiso. Luc. 22. ¶ 3° re spexit iustos dās eis virtutē a grāz dicēs. Muli er ecce filius tu⁹. & discipulo. Ecce mat tua. Joh. 19. ca. ¶ 4° respexit xp̄as dās eis honorē a verita tē in hīs q̄ de ipō xp̄as habuerāt dicens. Cōsūmatū est ac. ¶ 5° respexit se ipsū q̄ntū ad hūanitatē ha bēs sibi opassionē a pietatē dicēs. Deu⁹ deus me⁹ ut q̄d dere. me. ¶ 6° respexit aīas sāctoy paty in limbo manētes dās eis spez a securitatē dicēs. Si tio. Joh. 19. ca. ¶ 7° respexit patrē dās ei sue ame totalitatē a suos discipulos ei omēdās p tenig mitatē dicēs. Pater in man⁹ tuas omēdo spm̄ meū a aīaz meā a discipulos meos. Paulus. Qui ad beret deo vn⁹ spūs ē cū eo. Hīs modis tā in vete ri q̄ in nouo testamēto vidit deus nrās miseias a defect⁹. iō dr in epla. Hec em̄ sūt duo testamēta ac. vsq̄ ei⁹ q̄ habet virtū. ¶ Tertia oclusio. Mia est taz excellētis pfectōis q̄ sine ipsa nulla ē spes hūane salnacōnis. ſſā. q. sūt virtutes excellētes quas mia supat. ¶ pma ē abstinētia quā deus in padiso īstituit dicēs. De ligno scie bom a mali vi de ne omedas. Gen. 3. Sz mia supat. q̄ abstinen tia deo corpus ymolat. Rō. 12. Obsecro vos p mi sericordiā dei ut exhibeatis corpa vrā hostiaz vi uentē deo. Mia vero ymolat deo cor. Matth. 9. Eū tes discite q̄d ē miaz volo a nō sacrificiū. ¶ Secū da est fides de q̄ dr Heb. 11. ca. Sine fide impossibile ē placē deo. Sz mia supat. q̄ ut dr Jac. 2. ſſides sine opib⁹. s. mie: mortua ē ut ibidē pseqt. ¶ Ter tia est caritas. 1. Cor. 13. Maior hoy ē caritas. sed mia supat. q̄ caritas ē fluui⁹ rīpas suas ñ exiēs mia autez est fluui⁹ bonitatis rīpas suas exiens a late extra inundās. Caritas em̄ inq̄tū hmōi: tm̄ bō sua cōicat. mia autez a hoc facit a aliud q̄ mala alioy tāq̄ sua reputat. ¶ Quarta ē iustitia Sap. 8. Sobrietatē em̄ a sapientiā docet. s. deus a iustitiā a veritatē quib⁹ vtilius mihil ē i vita hoī bus. Inter ista q̄tuor iustitia p̄eminet. ut ibidē p sequit. ſ mia supat. Jac. 2. Superaltat mia iudi tiū. Licet em̄ appellare a curia iustitie ad curiā mi sericordie. Vñ si vides tibi imime grauamē a iu stitia quocūq̄ mō otra te etiā iuste iudicet: ofidē ter appella ad curiā mie. qm̄ iustitia necessario de feret appellacōi tue. Hoc est solū pctōy refugium vbi ferūt sētētie absolucōnis et remissionis. In ista curia ē signū crucis. Cui⁹ brachiū supius ē opassio q̄ q̄s opatit xp̄o passo p nob. Brachiuz inferi⁹ ē opassio q̄ q̄s opatit hīs q̄ sūt in purga torio. Brachiū simstry ē opassio q̄ quis opatitur hīs q̄ sūt in hoc mūdo q̄tū ad penalez miseriam Brachiū dexty ē opassio q̄ quis opatit aiab⁹ q̄ peunt in hoc mūdo. Nulla virtus saluauit pctō rez misi mia. Jō dicit in euāgelio. Ducētoy denari oy panes nō suffitiūt eis. ut vn⁹ q̄sq̄ modicū q̄d accipiat. Naz ducēti ducti p denos fatiūt duo mi lia denarij aūt ducti p denos fatiūt cētū. Apmis sione facta Abrahe de semine bñdicto p miaz flu xerūt anni. 88. vsq̄ ad mortem ei⁹. A morte vero ipsius vsq̄ ad natiuitatē xp̄i fluxerūt anni duo milia. 12. In hīs duob⁹ milib⁹ a centū annis nō comedebat pamis mie ad suffitientiaz saluacōis vniuersal nature hūane. ſ solū saluacōis pticu laris hui⁹ aut illius psone a hoc erat modicum q̄d in tota natura hūana. Pāc miaz tribuit nob xp̄s in cruce. Vñ dr in euāgelio. Est puer vnus hic. s. xp̄s. Cū em̄ puer interrogaret a pīe dicēte Fili q̄ntū diligis me oñdit mihi puer nō valēs v bo amoꝛez exprimē: ope oñdit. Nam extēdēs bra chia a inclinato capite in forma crucifixi totuz se sup pīez piecit: amplexās a osculās q̄i dicat. tā tū vos diligo q̄ me totū vobis dono. Sic xp̄s pu er natus nob nō potuit nob vbo amoꝛē suū oñde re. ſ ope declarauit. q̄ q̄ntū potuit se extēdēi oēz dimēsionē. tōtū se extēdit in cruce: inclinās nob caput ad osculū a brachia extēdens ad amplexū dicēs. tōtū vos diligo q̄ in amoꝛe mēsurā nō ha bui. Cū em̄ oīa xp̄s fecit in nūero. pōdere a mēsu ra. Sap. 11. Vnū tm̄ fecit sine mēsura. s. op⁹ amo ris. q̄ nūq̄ potuit satiari pena p nrā saluacōne. Vñ in cruce clamās ait. sitio. vadhuc plura a gui oza p vob pati desidero. Iste amoꝛ p q̄nq̄ vulne ra q̄si p quinq̄ fontes emanauit. iō dr in euāge lio. Habet q̄nq̄ panes ordeaceos. sūt em̄ vehit q̄n q̄ horrea ioseph: gnū vite ofuātia in salutē mū di. Sūt vehit. 7. cītates refugij in tra pmissionis ad q̄s cōfugiēs saluabit. Sūt. 7. cītates in terra egipti loquētes lingua chananea. ysa. 19. ca°. Egi ptus ē caro cristi. 7. cītates sūt. 7. vulnā cristi q̄ loquūt lingua chananea. v. omutata. Naz sāguis alioy iustoy clamabat vindictā. sanguis cristi clamat miaz p̄s. Effunde irā tuā in gētes q̄ te non nouerūt. & Heb. 12. Accessistis ad sanguims as psionē melius loquentē q̄ Abel. Merito clamat

miserico2diam·q; ut dicit in euã°·habz duos pi
sces·Ia piscis alb9 designat puritatez inno cẽtie
in aia xp̃i a pt̃iũ suffitiẽs sanguims in carne xp̃i
Sed hec q̃d sunt inter tũtos.s. Io dubitatiue sed
admiratiue interrogat·Quasi admirãs grauita
tẽ pcti hoĩs ꝑ quo aliter satisfieri nõ poterat·misi
er pretio sanguinis xp̃i innocẽtis p quẽ reductũ
est hũanũ gen9 ad ordinũ delitiaz a padisũ celestez
a quo p pctm̃ electũ fuerat·Io dr in euã°· Erat ãt
senũ multũ in loco q̃i dicat dñs hõ fuit in padiso
terrestri fuit herba virens.s.p rore gtie originalis
institie ps̃·Mane sicut herba floreat·sed p pctm̃
aruit a factus est senũ·ysa·xo·ca·Dis caro senuz
In loco itaq; huius mundi erat multũ senũ a vanitas pctoz que decebat rigari·sanguine·aqua·
lacrimis a fudore xp̃i·Hec vanitas hõim distinguit in·7·etates.s.pueritiã·adolescẽtiã·iuuẽtutẽ
senectutẽ decrepitã etatẽ·hñ fũt q̃nq; milia hõim
q̃ refitiũt pãe xp̃i in cruce·Io dr i euã°·Discubue
rũt viri numero·7·milia·Quia vero ysaac gessit
typũ passionis xp̃i in cruce·Io dr in epla·Nos
aũt frẽs fm ysaac promissionis filij sum9 Quarta dubitatio Ad spei nostre subleuacõez oñdit xp̃s
multiplicẽ circa nos miseracõnez Sciendũ q·12·
fũt cause pctoz in hõie que prestãt nobis magnã spez diuine misericordie·p̃ma est ignorantia·
pt̃z de Ninuitis·Jone·x·Scda ẽ fragilitas·Dicẽ.
7·nõ p̃manebit spũs meus a indignatio mea in homine·q; caro est.s.p fragilitatẽ·Matb·26·Spũs
quidẽ ꝑmptus ẽ·caro aũt infirma·Tertia ẽ ꝑmitas·Dicẽ·8·Sensus a cogitacõ cordis hũani ꝑna
fũt ad malũ ab adolescentia sua·Quarta est cõcupiscẽtia·1·Iob·2·Dicẽ qd ẽ mũdo·ã ẽ concupiscẽtia
carnis·ã concupiscẽtia oculoz·ã superbia vite·Hñta
ẽ ẽtellio inter infitiẽs Gal·7·Caro concupiscit adũ
suus spm̃ a spũs adũs carnẽ·hec ei sibi inuicẽ adũ
sant·Sexta est conversatio extra allitiẽs ps̃·pecca
tori aũt dixit deus·q̃re tu enarras iustitias meas
ac.evsq; et tacui·Ext Paul9·Corrũpũt bonos mores colloquia p̃ua·pũ·1·Fili mi si te lactauerint
pctoꝛes ac·Septia ẽ diabol9 vndiq; aggrediens
·1·Pet·3·ca°·Adũsari9 vr̃ diabol9 tãq; leo rugiens circuit querẽs quẽ devo·Octaua est onus pctoz de
itiẽs ps̃·Imq̃tates mee sup g·fũt ca·me·a si·o·g·
g·fũt sup me·Nona ẽ consuetudo·pũ·18·Impius cũ
in pfũdũ venerit pctoz ctẽnit·Decia ẽ necessitas
hitudo·Rõ·8·Video aliam legẽ in mẽbris meis repugnãtẽ legi mẽtis mee a captiuantẽ me in lege
pcti·Undecia ẽ blasfeia ps̃·ß ꝑpt iraz iimicoz dicistuli·ne fo·sup·ho·eoz a dice·man9 no·excel·a ñ
do·fe·hec oia·ptz de holoferne · Judith·2°·patet
de goliat·1·Reg̃·12·pz de anthiocho·2·machab·
9·Duodecima superbia ptz de Naamã siro·q; indignãs abijt ad iordanẽ iuxta vbũ Heliseii·1x·reg̃·
3·Ex passione quidez colligũt·12·cophim mie·x·
modis·p̃mo fontalis sanationis·Quidam enim
medicus obuiauit cuidã militi valde tristi a dolẽti interrogat9 a medico vñ eet·Rñdit·Ego fuz de
qua dã terra valde corrupta cuius oẽs fontes fũt
corrupti Interrogat9 cur sic eẽt tristis.rñdit·Ego
fũ miles talis regis a credit mihi filiã suã pulchrã
rimã in vxorẽ tali pacto ut eã seruarez mũdãa si
sub ptãte mea incurreret aliquaz maculaz ego p
derẽ caput· q̃ ꝑmo aũt illa filia regis intrauit tenã meã facta est leprosa a imũda·ideo fũ tristis timẽs sẽtẽtiaz mortis·Medic9 ait·Ne timueris·da
to tibi optimũ cilliũ ad sanãdaz sponsã tuaz·Et
duxit eũ ad q̃dã viridarium a oñdit ei herbas
medicinales a fructus mirabiles·Et sub quadã
magna spina oñdit ei vnũ fontẽ a quo·12·riui ꝑ
cedebãt fume vtuosi· In isto inq̃t fonte lauabis
sponsã tuã a de istis herbis facito electuariũ quo
vteꝛ·de istis fructib9 refitiet a sic sanata pristini
pulchritudini restituet·Credit miles medico a fecit sic·vñ sanata ẽ sponsa eius Spũalit·Medicus
est spũssc̃us·miles est hõ pctoꝛ·rex ẽ de9 pr̃· filia
regis est aia rõnal ad ymaginẽ dei creata sine
macula·terra corrupta ẽ corpus nr̃m cuius oẽs
fontes fũt corrupti adeo ut nl ex eis ꝓdat n̄ corru
pcõ·p oculos·p nares ac̃·Sbito ut aia tali corpi
ex corrupto semie formato ifundit lepꝛosa pctõ
originali efficit a hõ morti eẽne adiudicat·Virida
riũ ẽ eccia Sti i q̃ sb spina v crucifixo sb corona spinea·latet fons fume medicinalis·de q̃·12·riui oriunt·duo riui sanguis de pedib9·duo riui sãguis
de mãib9·duo riui de latẽ vn9 sanguis a alius aq̃
duo riui de oculis.s.lacrimaz·9m riu9 de ore.s.dultia verba·xm riu9 sanguis de capite·11m riu9 sanguinis de dorso flagellato·12m riu9 de toto corpe.s.fu
dit sanguinem Herbe medicinales fũt dona spũssc̃i
in sacramtis eccie·Fruct9 fũt opa hõ pmẽ a mie·
In isto igit fonte.s.baptismi q̃ habz vtutẽ a passione xp̃i·Iob·3·Nisi q̃s renat9 fuerit ex aq̃ a spũ
sco ñ pot introire in regnũ dei·7° eternal cõsola
cõis·Ex passione xp̃i in cruce colligũt·12·fructus
Primus est de pũi recõciliacõ· q: p eã sumus deo
pr̃i reconciliati·2m ẽ ianue celi aptio·Añ passionez
xp̃i porta celi erat clausa a nos ad vẽtũ a pluuia
expectabam9 extr̃ padisũ·3m ẽ nature hũane exaltatio.s.ad gl̃az dei·xm ẽ angelice ruine restauracõ
qm̃ sedes ille vacãtes de hõim aiab9 iplẽt·7m est
nũi p̃cij solutio.s.sanguis xp̃i·6m ẽ pctoꝝ nr̃oruz
lauatio lauit nos a pctis nr̃is in sanguine suo·
Apoc̃·1·Am est nr̃a defensio in brachioz extẽsione
ps̃·Sub vmbra alaz tuaz spabo donec trãseat
a me iniq̃tas·8m ẽ tribulacõ nũ alleuiacõ Ist8 ẽ
lignũ missuz i aq̃s Marath·q̃ i dulcedinez vse fũt
Exo·17·ca·9m ẽ tẽptacõ nũ euasio Viso sig̃ crucis
fugit diabol9 qm̃ in eo vid9 ẽ·xm ẽ infirmoz sanacõ
Vñ signãt ꝑ Ezechiẽ eneũ fusꝑsũ i palo quẽ infirmi
aspitiẽtes sanabãt Iob·3·Sic̃ moyses exaltauit
Ezechiẽ i deserto ac̃·11m ẽ scoz pr̃m visitacõ.s.i limbo a
ab ide ipoz educcõ·Zach·9·Tuq; i sãguie testamenti·v·de la·i q̃ ñ eãt aq̃·12m ẽ diaboli alligatio
apoc̃·20·ca·3° spũalt dilectõis·i ligno ei crucis
affixi9 est lib de arte amãdi·ñ de turpi amore ac
nali·ß de casto a sancto amore atq; spũali·iõ est
sal9 aiaz In hoc libello fũt·12·incitamẽta amoris
spũalis·vnde aia deuota q̃ in hoc libro studuit
amore vulnerata dicebat· Fulcite me floribus

stipatē me mal' q amore lāgueo·Cātiē·2·ca·Sic em psona q amore infirmat' multa ītitia amoris preferre ostendit·sic xp̄us in cruce amore amaruz vulnerat' mlta ītitia amoris i se habuit· p° p ferto seu capello rosay habuit t' tū spinarū·2° habuit oculoz lāguorē a meroꝛē·3° faciei spetiosissi me pallorē·amātes em matie pallescūt·4° cātile nā amoris i septē v̄ba distinctā·amauit pctōres dicēs·Pat' ignosce illis·Amauit latronē dicēs·ho die mecū eris·Amauit mr̄ez a discipulū dicens· Mulier ecce filiꝰ ac̄·Amauit p̄ez dicēs·Deꝰ meꝰ ut q̄d ac̄·Amauit p̄es in libo dicēs·Sitio·Ama uit pphas dicēs·cōsūmatū ē·Amauit oēs credi turos in ipm̄ dicēs·Pat' in manꝰ ac̄·5° in maibꝰ rosas rubeas portauit·a rubore dauoz·6° habuit latus a cor aptū ut ondēret immēsitatē sui amoris ·7° brachioz extēsionē in modū coreizantis inē duos latrones·8° caput inclinatū a os porrectū ad osculū·9° habuit cyrotheas in maibꝰ rube as.s.mānū cruētacōez a anulos aureos a dauoz infixionē·10·habuit bursaz aptā cū pecunia a co staz aptionē a sanguinis effusionē p pecunia· ¶11° p corrigia frisata habuit lateris aptionē a p cussionū ac flagelloz linorez·12° p sotularibꝰ p foratis a rostratis habuit pedū pforacōnē et da uoz infixionē· 2° regularis pfectōis·Q̄n em pu erī mittūt' ad scolas scribit' eis libell' a affigitur ligno ne dēstruat' sic in ligno crucis xp̄i scriptus est deꝰ libellū ad informacōez vite xp̄ianoz otinētē 12·regulas·prima regula ē voluptatū abdicatōis a hec otinet' in capitis xp̄i coronacōe·Nō em dez fub spinato capite mēbra viuē voluptuose· ¶ Se cūda regula ē obediētis pfectōis a hec otinet' i ca pitis xp̄i inclinacōe·Cū em deꝰ p̄ miūrisset filio fuo pati mortē p pctōribꝰ: ipe videns mortē caput inclinauit a nob exēplū obediētie p̄buit· ¶ Certia regula est pie cōpassionis a hec otinet' i lacrima cū effusione p pctōribꝰ orans·Heb·7·ca·Cū da more valido a lacrimis orās exauditus ē p sua re uerētia·sic nos p immictis cū lacrimis orare debe mus· ¶ Quarta regula ē patiētis humiliacōis a hec otinet' in auriū obturacōe·q̄ quasi surdꝰ dissika uit verbo z irrisionē a criminū falsoz ipositōem sic nos debemꝰ patient' tolerare iniurias· ¶ Quīta regula ē demētis locucōis a hec otinet' in v̄bis q̄ in cruce ptulit·sic nos debemꝰ sp deū laudare· ¶ Sexta regula est sobrie degustacōis a hec otinet' in eiꝰ siti cū felle potaret' sic nos sobrietatē habe re debemꝰ· ¶ Septima regula ē paupis denudacō nis a hec otinet' in corpis sui nuditate·Fuit enim paup in pecunia·q̄ nō habuit didragma q̄ vitā suā redimēt·paup in amicis q̄ nullū habuit q̄ p eo corā iudice aduocaret·paup in vestibꝰ·q̄ nō habuit quo tegēt carnē suā·paup in possessi one·q̄ nō habuit vnū palmū de tra vbi pedez fi geret·paup in cibo·q̄ nō habuit qđ comederet vel biberet·paup in domo a in lecto·q̄ nō habuit vbi caput reclinaret·pauper in sepulchro·q̄ in alieno sepulchro fuit positus· ¶ Octaua regula est liberal' erogacōis a hec otinet' in manuum p foracōe in manu pforata nihil retineri pōt ꝫ totū effluit·sic xp̄s oīa nobis dedit a nihil sibi retinu it·ut a nos fil' facerem⁹· Nona regula est arden tis dilectōis a hec otinet' in brachioz extēsione ad oēs amplexandū·sic nos oēs debem⁹ amore amplexari· ¶ Decima regula ē purissime oīonis a hec otinet' i manuū eleuacōe· sicut moyses ele uatis manibꝰ orās p istū: impetrauit victoriam cōtra Amalech·sic xp̄us orans p ecc̄ia eleuatis manibꝰ firmatis clauis i cruce p ea obtinuit vi ctoriā· ¶ Undecima regula ē aptē ofessionis a hec otinet' in lateris xp̄i aptione· Sicut em xp̄us la tus habuit aptū·sic nos in ofessione debem⁹ api re a nudare cor nostr̄· ¶ Duodecima regula est p seuerātis operacōis a hec otinet' in corpis xp̄i i cū ce ofixione·Tāta em stabilitatē a pseuerātiam habuit q̄ nec rogatu indeoz·nec lacrimis mīis nec amicoz dolore descēdere voluit de cruce ut per seuerātiā in tribulacōibꝰ nob demōstraret· Hec sūt signa marie mie dei circa nos·Jō 8r in euan gelio·Illi homines cū vidissent signū ac̄·p quaz mi sericordiā liberauit nos ab impugnacōe dyaboli Jō 8r in epla·Sed qūo tūc ac̄·

Secūdo declarat' eadē conclusio testimonio legis Aplice a hoc q̄druplicit'· ¶ Primo btūs Pe trus·i canonica·3·ca·dicit·In fide āt omnes vnani mes·in oratione estote compatientes·fraternitatis ama tores·misericordes·modesti·humiles·nō reddentes malū p malo·vel maledictū p maledicto·ꝫ econ trario benedicentes·q̄ in hoc vocati estis ut benedicti one hereditate possideatis·hec ille· ¶ 2° btūs Pau lus epb·5·dicit·Estote imitatores dei sicut filii dilectī· ¶ 3° btūs Jacobꝰ in canonica·2·ca·dicit·Ju dicium sine mia erit illi q̄ nō facit miaz·Si frater aut soror nudi sūt a indigeant victu q̄tidiano·dicat aūt aliquis de vob illis·Ite in pace·calefacimini a saturamini·nō dederitis aūt eis q̄ necessaria sūt corpi: q̄d vob p̄derit·hec ille· ¶ 4° btūs Johes·1· canonica·3·ca·dicit·Qui habuerit substātiā mū di huiꝰ a viderit fratrē suū necessitatē habere a clauserit viscera sua ab eo: quo caritas dei manet i e o Filioli nō diligamus verbo neq̄ lingua·ꝫ opere a veritate ac̄·

Certio declarat' eadē conclusio testimonio legis Canonice·Sciendū q̄ mia est q̄druplex· Prima ē redēptoris aiaz emptā expectātis q̄ ma nifestat' q̄druplici signo· ¶ primo q̄ cadentē in pec catū misericordit' expectat ut resurgat·Vñ dist· 93·ca·dyacomi sūt quos in Apoc·ac̄·dr sic·Mo deracō em dei ac pietas solū nr̄m reditū req̄rit ac nos cupit longa tomitate saluari·Si nō cōtimur si duri colli sum⁹·si in pctis vsq̄ ad mortez pdu ram⁹: assidue peccātiū nō miseret' deus·hec ibi· 2° q̄ volētes resurgere misericordit' iuuat·vñ de pnīa·dist·1·Serpēs dr sic·Multiplex mia dei ita lapsibꝰ humanis subuenit·ut ñ solū p baptismi grāz·ꝫ etiā p pnīe medicinā spes vite repet' esse ut q̄ dona regeneracōnis violassent p prio se in ditio dēnātes ad remissionē criminū puenirēt·

hec ibi. 3° q̄ p̄sumētes de mia dei a illa pcēando abutētes p iustitiā odēnat. Vñ de p̄ma dist. i. ſ. ta citurnitas &c. Qui ergo misericors a iust⁹ ē. fiē ofuat miaz in iustitia. ita a iustitiā in mia. Opus em̄ est mie pmitēti pctā dimittere. ſ oportet ut iustus misereat iuste. Oportet em̄ ut nō solū q̄d. ſ in quo doleat ofideret si dign⁹ ē nō dico iustitia. ſ mia. Justitia em̄ sola dānat. ſ dign⁹ ē mia qui spū ali labore petit grāz. hec ibi. ¶ 2° q̄ iustos in iuētute misericordiē ad se vocat. Sap̄. 4. Justus si p̄occupatus fuerit morte i refrigerio erit. Placēs deo fact⁹ ē dilect⁹ a vinēs inē pctōres trāslatus ē Raptus ē ne malitia mutaret intellectū ei⁹ å ne fictio decipiat aiaz illius. Cōsūmat⁹ in breui explet tpa multa. placita em̄ erat deo aia ei⁹. p̄ter hoc pp̄auit educē illuz de medio imq̄tatis. qm̄ gr̄a dei a mia in scōs illi⁹ a respect⁹ sup electos illi⁹ hec ibi. ¶ Secūda ē largitoris indigētē subleuātis Tāta em̄ est necītas fatiēdi corpalē elemosinam q̄ possessio eccie debet alienari p magna indigē tia afflictoz. Sup quo ponat talis casus. Vir qui dā ea odicōe terrā eccie donauit ut nō liceret ei illaz alienare a si fuerit alienata liceat ei vel hēredi b⁹ suis datū reuocare. postea vero imminēte necessitate. p magna fame paupez. p redēpcōne captiuoz. p graui delicto ecclesie. eccia voluit illā alienare nō obstāte tali odicōe. Queritē an possit. ita q̄ res vendita nō redeat ad eū q̄ dedit illaz. Videt q̄ alienatio sit licita. p° q̄ nemo pactiōe do efficē pōt quin liceat ei rē suā alienare. ff. de pactis. l. pe nultima. 2° hñ decici spū dei a lege priuata ducunt 12. q. 1. ca. duo sūt. 3° q̄ pactū in p̄dicto casu ē ctr̄ bonos mores a ctra cōez vtilitatē. g̃ nō est obser uādū. ff. de pactis. l. iuris gētiū. ſ. a generaliter. 4° q̄ priuata dispositio donatoris nō pōt generalez ostitucōez imutare. Extra de testib⁹. ca. req̄sisti. ſ p ostitucōez ecc̄ie illa terra pōt alienari. 5° q̄ ma ioz ē lex dei q̄ precipit q̄ lex hūana a q̄ pactū bois mis. g̃ p̄ponēda. ut habet dist. 10. ca. lege. vbi dr Lex ipatoz nō est sup legē dei. ſ subest. 6° q̄ tal odītio erat intelligēda si res pmāserit i eode sta tu. 22. q. 2. ca. ne q̃s arbitret. Ea em̄ que de nouo emergūt nouo indigēt auxilio. ff. de interrogato riis actionib⁹. l. de etate. Sed q̄ nō possit aliena ria si alienata fuerit q̄ possit reuocari. arguit p° q̄ qđ cūq̄ pactū appositū fit in trīdicōe rei valere debet. ff. de pactis. l. tradicōib⁹. 2° q̄ pacta sūt ab oīb⁹ obseruāda. Extra de pactis. ca. 1. a. 3. Ñ fidet q̄ in illis casib⁹ pōt alienari. Vñ Amb° ut habe tur. 12. q. 2. ca. Aurū habz ecc̄ia non ut fuet. ſ ut erogēt a subueniat in necessitatib⁹. Quid opus est custodiri qđ mihil adiuuat. Anigneamus q̄ tū auri. q̄ tū argēti de tēplo dñi assirii sustulerit Nōne melius oflat sacerdos p̄ elimoniā pau peꝛ si aliq̄ subsidia dēsūt. q̄ si sacrileg⁹ ctr̄a minz a asportet hostis. Nōne dicitur⁹ ē dñs. cur pass⁹ es tot inopes fame mori a certe habebas aurum vñ ministrares alimoniā. cur tot captiui i omer tiū vel in captiuitatē ducti nec redēpti ab hoste occi si sūt. Melius fuerat ut vasa viuētiuz fuares q̄ metallor. vbi nō posset rūsum referri. Quid em̄ diceres timui ne tēplo dei ornat⁹ deesset. rūdet au rū sacramēta ñ querit neq̄ auro placet q̄ auro ñ emūt. Ornatus sacroz. redēptio captiuoz est et vere illa sūt vasa p̄tiosa que redimūt aias a mor te. Ille verus dñi thesaurus ē q̄ opat q̄ sanguis eius opat⁹ ē. Nemo pōt dicē cur paup viuit. Ne mo pōt queri q̄ captiui redēpti sūt. Nemo pōt ac cusare q̄ tēplū dei edificat. Nemo pōt indignari q̄ hūmā vis fideliū reliquiis spatia larata sunt. Nemo pōt dolere q̄ in sepulcris xp̄ianoz requies defūctoz ē. In hiis trib⁹ generib⁹ vasa eccie etiā intiata ofringere. oflare. vēdē licet. hec ibi. ¶ Ter tia ē dilectoris mētē ordināt̄is. Mia em̄ corpalis nō solū cadit sub ofilio. ſ etiā est in p̄cepto. Cuz em̄ dilectio p̄imi sit in p̄cepto: necē est oia cadē sub p̄cepto sine q̃b⁹ dilectio p̄imi nō obseruat. Ad dilectōem aūt p̄imi nō solū requirit ut ei ve limus bonū. ſ etiā opemur. 1. Joh. 3. Nō diligamus verbo neq̄ lingua. ſ ope a veritate. Ad hoc autē q̄ velimus a opemur ei bonū requirit q̄ ei⁹ necessitati subueniamus qđ fit p largitiōez elemosinaz Et iō elemosinaz largitio ē in p̄cepto. Et q̄ precepta dānt de actib⁹ virtutū. Jō fit cadit elemosina sub p̄cepto. Sm q̄ rō recta requirit q̄ ē p̄incipiū vtutis. Circa quā occurrūt. 4. p° q̄ fiat hilarit. q̃a dei⁹ in elemosina plus pōderat aīm q̄ datū. Unde dist. 42. ca. q̃ escam⁹ &c. Nō em̄ ex vita eoz q̄s accipis mercedē tibi retribuitur⁹ ē dei⁹. ſ ex voluntate a honorificētia multa ex mia a bonitate. 2° q̄ fiat fidelit. ſ. de bonis ptis. q̄ on⁹ pcti nō diminuit ſ augeat: cū de aliēnis reb⁹ elemosina iprouide dat. Extra de iure iurādo. ca. ea te. Extra de decim⁹ ca. tua nob. 3° q̄ fiat prudēt. ſ. ut id qđ in elemo sina erogat fit supfluū Luc. 6. Qđ supest date ele mosinā. Et &r supfluū nō solū respectu suiip⁹ius. qđ ē sup̄ illud qđ ē necessariū sibi. ſ etiaz respectu alioz quoz cura sibi incūbit. q̃a p̄us oportet q̄ vn⁹ q̃sq̄ sibi p̄uideat a eis quoz cura sibi icūbit a postea de residuo alioz necītatib⁹ subueniat. vñ dist. 86. ca. Est etiā illa p̄banda libalitas ut p̄i mos semis tui ne despitias si egē ognoscas. Me lius ē em̄ ut ipe subueniās tuis q̃b⁹ p̄uideat ab aliis sūptū deposcere. å alicui postulare subsidiuz necītati. hec ibi. 5° q̄ fiat libalit. ſ. ut ille cui fit ne cessitatē habeat. alioq̄n ñ eēt rō q̃re ei elemosina dareť. ſ cū ñ possit ab aliq̄ vno oīb⁹ necītatē ha bētib⁹ subuenīri. ñ ois necītas obligat ad p̄ceptū ſ sola illa sine q̄ is q̄ necītatē habz fust̄etari ñ pōt In illo casu habz locū qđ dic Amb°. pasce fame morientē. si ñ pauisti. occidisti. ut hēt dist. 54. ca. sic hñ Sic g̃ p̄z q̄ dare elēosinā de supfluo a ei q̄ ē i extrema necītate ē i p̄cepto. Alias āt elēosinas dare ē i ofilio. sic etiā de q̄libz meliori bono dare cō silia. ¶ Quarta ē curatoris errātē reuocātis a ista ē mia spūalē q̄ p̄incipalit ofistit i. 4. p° delinquen tes corripit. Vñ dist. 47. ca. tria sūt &r sic. Tertia elēosina ē delinquētes corrigē a errātes in viaz re ducē vitatis. hec ibi. nec aliqs ōz mouei ad pcēs lacrimis q̄rūcūq̄. ff. de officio p̄sidis. l. obseruādū

2° iuste docet a ꝯsulit. ꝙ 1. dist. ca. disciplia. vbi dicitur. Inesse debet rectoribꝰ erga subditos: pie seuēs disciplina a iuste ꝯsules misericordia. 3° iniurias a offensas remittit. Vñ dist. 10. ca. Cōsiderādū nobis ē cur omnipotēs deus eū quez cū de ecclesie p̄ferre disposuerat ancille noīe p̄timescere a seipsū negare p̄misit qꝺ mirum magne actū pietatis dispensacōe cognoscim⁹. ut ís qui futurus erat pastor ecclesie in sua culpa discęret qualiter alijs misereri debuisset. Prius itaq; euz oñdit sibi a tunc prepositus ceteris. ut ex sua infirmitate cognoscęret q̄ misericorditer aliena infirma toleraret. Hec ibi. 4° orat atq; intercedit posce do. s. auxiliū a deo im q̄ tū p̄ alijs orat. Jac. 1. Orate p̄ inuicē ut saluemini. Qꝺ fieri debet p̄ viuis a p̄ mortuis indigentibus. Matth. 1. Orate pro p̄sequentibus vos.

QVarto declarat eadē ꝯclusio testimonio legis Ecclesiastice a hoc quadrupliciter. primo btūs Greg⁹. omel. 1. dicit sic. Respicere mopem exaudire precē. largiri stipez. pretere defensionē. atq; p̄ eiusdem defensione paupis aduersantis cuiuslibet inimicitias nō timē: magna mētis latitudo est. hec ille. 2° btūs. Iero⁹. in quadaz epla ad Nepotianū dicit sic. Nō memini me legisse mala morte mortuū qui libenter opa pietatis exercuit. Habet em̄ multos intercessores a impossibile ē preces multoz nō exaudiri. hec ille. Potz de. 8. in veteri testamēto. Primus fuit Rubē q̄ nitebat liberare Joseph de manib⁹ fratrū suoz. Gen. 37. ca. 29 fuit Dauid p̄s. Ineternū seruabo illi miaz meam ac̄. 39 fuit Sedechias qui tāde misertus ē Jēmie a in fine ꝯuersus ē. Jere. 38. Audi verbū dñi Sedechia rex Juda Nō morieris in gladio. ſ in pace morieris ac̄. Quarta fuit Raab meretrix q̄ fuscepit nuntios Hebreoz a alia via eos emisit. Jo sue. 6. & Jac. 2. Potz de. 8. in nouo testamēto. Primus fuit Matheus. qui prim⁹ fecit cōuiuiū xp̄o a discipulis suis. Matth. 9. 29 fuit zacheus dicēs Ecce dimidiū bonoz meoz dñe do paupib⁹. luc. 19. 39 fuit Cornelius centurio Act. 10. Quarta fuit Magdalena. Luc. 7. 5° beatus Amb° sup illud Thimoth. 8. pietas ad oīa vtilis est dicit sic. Dis suma discipline xp̄iane in mia a pietate ē quaz quis sequens si lubricū carnis patiē sine dubio vapulabit. ſ nō pibit Misericordia largiorem vbi fides p̄mptior. mihil tā ꝺmēdat xp̄ianū q̄ miseā tio caritatis. hec ille. 6° btūs Aug⁹. lib° de disciplina xp̄iana dicit sic. Da aliquid fratri tuo. da aliquid primo tuo. da aliquid comiti tuo. Vita ista via est simul ābulātis. Sed forte dicis. Ego diues. ille paup. Sarcinā tuā cōmemoras. pōdꝰ tuū laudas a qꝺ grauiꝰ ē: cōstrinxisti ad te sarcinā tuā. iā nō potes porrigere manum. onerate. ligate. q̄d te iactas. ſ quid te laudas. ſ solue vincula colli tui. minue de sarcina tua. da comiti a illū adiuuas a te releuas. Remittere nō solū quid des. ſ etiā quid accipis. Panis quē das terra ē. de terra. in terrā. ut reficiatur fra. Pōt itaq; pauper dicere. Vide ne plus tibi prestē accipiendo q̄ tu dādo. Si em̄ nō esset qui accipet a te. nō erogares terram a accipes celū. Cōtemne me si mihil petis a deo qui fecit a te a me. Si aūt petiturus es q̄ exaudisti me. tibi prestas ut exaudiaris. Age illi gratias qui rez tā p̄tiosam taz vili pretio te facit emere. Das qꝺ in tpe perit. accipis qꝺ manet in eternū. vnde sis socius angeloz. vnde nūq̄ fame sitiq; patiaris. Nemo dicat q̄ prestat pauperi. sibi em̄ plus prestat q̄ paupi. hec ille. Quia vero ꝺtra miaz a elemosinā taz spiritualez q̄ corpalem. ꝙ. modis peccamus. iō. ꝙ. diebus abstinemus a ieiunamus. Qui modi sūt isti. s. primo abdicacōne. s. rerū tpaliū p̄ religionē Religiosus em̄ nō potest facere elemosinā. q̄ mihil habet. Vñ dist. 87. ca. abbati dicit sic. Qui mihil p̄ priū habet libertatē rei aliene dare nō potest hec ibi. nisi forte in casu extreme necessitatis. 2° dotatione. Nā vxor de rebus dotalibus que sūt in administracōe a potestate viri: elemosinā facere nō potest. Nā illarū dñium penes virū est. C. de rei vē dicōne. l. doce ancillā. In. 8. tñ casibus potest facere elemosinā sine licētia viri. p̄mo si habet ꝛs paternales a p̄rias preter dotē que sūt vxoris. C. de pactis. l. hac lege. 2° si vxor est lucrosa de arte sua. s. ita q̄ exhibita debita gubnacōe domus aliquid lucrat. Nec debet deducere expēsas victꝰ sui q̄ vir tenet ad oīa hmōi onera p̄ dotez a etiā p̄ter obsequiū ab vxore exhibitū. 3° de pane a vino a hmōi que de approbato more solent ad vxoris dispensacōez p̄tinere: potest elemosinā facere moderate tñ: formādo sibi ꝺscīaz q̄ nō displiceat viro. 4° cū videt indigētē in extrema necessitate ac̄. 3° trāsitione. Nā si vxor sit in 2° matrimonio a filij eius ex primo matrimonio nō habent aliquā actionē ꝺtra matrē nō potest illa cōtra p̄hibitionē mariti aliquid eis dare. Si aūtē hūt aliquā actionē ꝺtra matrē. ut q̄ obligata est eos alere cū sit mater a cū hoc onere ad matrimoniū trāsiuit. nō potest eos alere ꝺtra p̄hibicōnez mariti nisi p̄ iudicē ꝺpellat. 5° latitacōne. Si em̄ vxor habeat virū p̄digū a dissipatorē bonoz cōium. si celat aliquid de rebꝰ cōibus cū viro bona fide. s. ut sibi a viro loco a tēpore p̄uideat. qm̄ illa male ꝺsumeret: nō peccat nec tenet obedire viro si p̄hibeat. aut sibi tradi petat. q̄ tradendo iuuaret eū ad peccandū a sic cū ipso etiā peccaret. 7° p̄hibicōne. Nā filius familias si habet peculiū castrense vel quasi potest elemosinā facere. q̄ p̄ tū ad ista pater familias cēset. ff. ad Macedonianū. l. 1. De peculio vero p̄fectitio a aduētitio nō potest sine licētia p̄tis Quicq̄d em̄ ex eo acquiritur est p̄tis. Institutа. p quas psonas nobis acquirit. ſ. 1. potest tū de licētia patris. 6° ꝺcōne. Nā seruus vel ancilla a famuli. etiā si sint libere cōditōis nō p̄nt elemosinas dare de rebus dñoz suoz sine eoz ꝺsensu. etiā si essent dispensatores illoz bonoz. q̄ debēt ea tractare ad vtilitatez dñoz suoz nisi forte panē a hmōi que nō inferūt sēsibile nocumētū. De pretio aūt sui seruicij p̄nt elemosinā facere ac̄. 7° obligacōne. Naz vsurarius

quicq̃d acq̃rit p vsuras: debetur ei a quo acq̃sitū est cuius erat dn̄ium et de talibus cū obligetur ad restitucōem nō potest elemosinā facere. Idez dico de rapina et furto licet nō trāsferat dn̄ium

8° formicacōne. Licet em̄ meretrix turpe lucr̄ acquirat p meretriciū. tn̄ de eo qđ accipit cum licite possit retinere. potest īde elemosinā facere. sed nō oblacōnem publicaz ad altare. 14. q. 4. nō sane. Sed qđ vxor acquirit p adulteriū retinere nō potest. qr vxor nō habet ptātem sui corp̄is. ꝙ vir Secus est de meretrice soluta ac

9° actione. Nā index fiq̃d accipiat a ptibus obligat ad restitucōnem a nō potest īde facere elemosinaz. cū ꝓpt iustitiā tenendā habeat fuā ꝓuisionez. ne dū sū ptus queriť. predo crassetur. 86. dist. non satis. Etiā sponte oblata a ptib9 nō debet recipe ꝓpter suspitionē vitandā. Secus autē ab alijs sponte oblata.

10. lucrifactōe. Nam ille qui in ludo alee vicit qñ voluntarius cū volūtario lusit nō potest retinere. sed in ciuitatib9 ecclesie debet paupib9 erogari. ar. 14. q. 4. nō sane. In ciuitatibus vero ꝑsij tenet reddere. ut. ff. de ludo alee. l. vltima in fine. Ede ludo alee. l. in ꝯstitucōne greca. Quia talis ludus ꝓhibitus ē.

11° indiscretōne. Naz ꝑsonis magis diūtis potius debem9 dare elemosinā ꝙ hijs q̃ q̃dā sorte nobis aduenīt. Si tn̄ eēt alii quis sanctior vel vtilior ad cōe bonū qui magis indigeret eēt ei potius dāda ꝙ ꝑsone diūctiori.

12° recōpēsacōe. Si em̄ pr̄ tuus sit infidelis a valde indigēs. sit aūt alius extraneus a fidelis tecū. eo dē gradu indigēs potius subueniendi ē patri in fideli in elemosina. Naz pentes in recōpensandis bñficijs fūt oibus alijs preferēdi. Nisi forte ex p te fidelis ꝓueniret cōis vtilitas ecclesie vel rei publice. Bonū cōe tūc esset ꝓferendū.

13° debilitacōne. Nā elemosina est danda paupibus qui suis manib9 laborare nō ꝑnt. ut habeť dist. 82. ꝑ. 1. q̃ aūt laborare potest a se īmisceat elemosine redigitur in seruitutē impatoris. Ede mēdicātiū valitu dīne. l. 1. a. l. 11. Qū aūt aliquis indiget et ꝓmitur distributor elemosinaz. potest etiā sibi accipere sicut alijs ministrat.

14° abusione. Si em̄ cōstaret nobis ꝙ hoies mali abuterētur sibi collato: nō debet eis dari misi extrema necessitas poscret Aug9. sic diligēdi sūt hoies ut eorū nō diligātur errores. s. fouendo eos.

15° surrepcōe. Si q̃s em̄ furať vsurario aut auaro ut īde elemosinā fatiat furtū cōmittit. Nō em̄ fatienda fūt mala ut veniant bō. 14. q. 4. ca. forte Vñ talis teneť ad restitucōem: aliter peccat.

16° examinacōe. Nō em̄ fūt examinā di petētes elemosinā vel hospitiū. Vñ dist. 82. ca. ꝙescam9 &r sic. Si vero ꝓ nutrimēto postulat ne in hijs examines quo mō Abrahā hospitalē se circa oēs oīdebat. Si scrutator eēt circa refugiētes ad se nequaq̃ ā̄gelos hospicō recepisset. Fortassis em̄ nō putassi eos angelos nec hospitio recepisset cū ēliq̃s repellēt. ꝑ qm̄ oēs recipiebat: fuscepit a angelos. hec ibi.

17° alienacōne. Nā de reb9 alienis q̃ aut inuenīť. å vi detinenť nō debet fieri elemosina si dñs eaz inueniť. Extra de homicidio. ca. sic dignū. ff. 1. in fine. Et de iure in rādo. ca. etate.

18° detēcōe. Qui em̄ detinet elemosinas defūctoz q̃s in suis testamētis legauerunt paupib9 vel simplici vbo ordinauerit grauissime peccat a debet opelli p̄ epm. Et tn̄ de testamētis. canos q̃d.

19° distribucōe. Nā nō vm̄ oia ꝑ diūsis ꝑm exigētiā ꝑsonaz distribuēda ē elemosinā. vñ dist. 86. ca. frēz. ff. In ipsa aut̄ libalitate modus adhibēdus ē rez a ꝑsonaz. Rerū ut nō oia vm̄. ꝑ singulis q̃dā p̄stēť ut pluribus ꝓdesse possimus iuxta illud ꝓphe. dispsit dedit pauperib9 iusticia ei9 manet in seculū seculi.

20. Iudificacōe. Nā hi strionib9 ꝓpt eoz offitiū res suas dare ꝓtm̄ est īmane. Vñ dist. 96. ca. Donare res suas histrionib9 vitiū ē īmane non virtus. Et scitis de talib9 q̃ sit frequēs fama cū laude. qr laudať pctōr i deserijs aie sue a q̃ īmq̃ gerit bñdicť. hec ibi. oēs mimi abusione monū a ꝯfusione auctoz iocu latores. īmoderati garrit9 a rapidi cursus. Iodie histriones vocāť

21° venacōe. Nā donare aliq̃d venatorib9 est ꝓtm̄. Vñ dist. 96. ca. Qui venatoribus donat: q̃re donat. dicāt mihi q̃re dāt venatori. Hoc in illo amāt in q̃ neq̃ssim9 ē. hoc in illo pascūt. hoc in illo vestiūt ipsaz neq̃tiā publicā specta cul9 oīm Qui venatorib9 donāt: nō hoi donāt. sed arti neq̃ssime Nā si hō tm̄ esset a venator nō eēt nō ei donares Donoras in eo vitiū nō naturam. hec ibi.

22° ꝯcubatōe. Nā fouē ꝯcubīmā å pauperule mulieri dare ut ꝯsētiat in ꝓtm̄ carnis est ꝙ uis offensa Vñ dist. 96. ca° qui venatoribus dicitur sic Qui donāt meretricib9: q̃re donāt. Nūq̃d nō a ipsi hoib9 donāt. Nō tn̄ naturā ibi attēdūt opis di sed neq̃tiā opis hūani. hec ibi Sed hoc ē valde detestabile ut ptz

23° acq̃sicōe. Naz elemosinaz q̃stores n̄ fūt admittendi misi aplicas vel epi veras lras exhibeāt extra de remissionib9. ca° cū ex eo Nec dñt religionis falsum habitum gestare nec in tabīs nec in alijs locis inhonestis habitare extra de ꝑuilegijs. ca° tu acū Sicut fatiūt ceretani

24° reputacōe. Si cut supbi nō fūt misericordes qr ꝯtēnūt alios a reputāt eos malos Vñ reputāt ꝙ digne patiātur q̃cq̃d patiūť Greg9. Falsa iustitia. s. supbie nō habet ꝯpassionē. sed dedignacōez

25° perturbacōe. Sicut illi q̃ fūt in cōtumeliatiua dispositōe siue qr fūt ꝯtumeliā passi siue qr volūt contumeliā inferre ꝓuocāť ad irā a audatiā q̃ sunt q̃dam passiōes virilitatis extollētes aīm hōis ad arduū. vñ iferť hoib9 exhiacōez ꝙ sint aliq̃d i futurū passuri iō tales dū fūt in tali dispositōe non miserēť. pū. 21. ca. Ira n̄ habz miaz nec ecūpens furor Ab hijs n̄ obtūeť eleosina.

26° despacōe. q̃ ei fūt i ifimis maľ n̄ timēt se aliq̃d vlteri9 pati a iō n̄ miserēť nec alioz nec sui. ꝓmo seipōs occidūt ut fecit Achitophel a Judas. vñ phs. 2. rethoricē. q̃ ex toto pierť n̄ miserēť.

27° timoracōe. q̃ ei valde timēt n̄ miserēť. qr tñtū intēdūt ꝓprie passioni ꝙ nō intēdūt aliene miserie. Timēt ātne eis defitiat Vnde Crisos sup Math dicit. Qui collocat thesauros in tra nō hz q̃d speret in celo

Vt q̃d respicit in celo vbi mihil habet reppositum Quicq̃d p anima tua feceris hoc tuũ est·qd autẽ reliqueris pdidisti·Sed q̃ stulticia est illic relinq̃ re vñ exiturus es a illuc nõ pmittẽ quo iturus es Illic ergo substãtiã tuã colloca vbi patriam habes·hec ille·Paupes em̃ sũt portitores bonoꝝ nostroꝝ in celũ ut patet·// 28° pfũpcõne·Qui em̃ p sumũt se esse felices a intrũtũ potẽtes q̃ mihil mali putant se posse pati nõ miserentur Jõ pbus 2° rethorice dicit·q̃ homines miserent̃ sup eos qui sũt eis ꝺiuncti a sibes qz p hoc fit eis estimacõ q̃ ipsi etiaz possint silia pati· Jnde est q̃ senes a sapientes q̃ ꝺsiderãt in malũ posse incidẽ a debiles a formidolosi magis sũt misericordes· Vñ Hugoli° de dausto amẽ dicit· Tria sũt p que pbatur vera ꝺpassio.s. occulta bñfitia·pauptas a mors Bñfitiũ em̃ si impendatur occulte:hũane laudis extinguit fauoreꝫ·Qñ autẽ paupi miseretur tpalẽ amouet retribucõez· Cũ p̃ꝓio ñ rẽnuit mortẽ amoꝝẽ mũdi nõ prepomit·Hec tria sunt q̃ solent enervare ꝺpassionis mẽbra.s. hũanus fauor·tẽporalis retribucõ a amor mũdi·hec ille·// 29° emulacõne· Jnuidi em̃ sicut dolent de alterius fama vel honore q̃a putant hoc quo ꝺmodo cedẽ eis indigne· sic letantur de eius infamia vel miseria putantes p hoc melius obtinere famã vel gl'am vel aliud qd̃ appetũt·ideo sunt sine misericordia Vnde Leo papa in sermone de apparicõne dicit Misericordie vtus tãta est ut sine illa cetere etiã si sint pdesse nõ possint·q̃uis em̃ quis fidelis sit castus et sobrius a alijs maioribus ornatus insignibus·si tñ misericors nõ est:misericordiã ñ meretur·hec ille ac̃· // 30·obduracõne·Qui em̃ obdurato animo odit aliquẽ nõ dolet de eius miseria·ideo nõ miseretur·ymo letatur·Misericordia aliena mala in bonũ ꝺuertit·Due virtutes sũt q̃ omãa que ꝓximi sunt acq̃rere videntur.s. caritas a pietas·Vnde hee due virtutes vemẽtes ad iudiciũ de nũdinis mũdi inuenientur ditissime q̃tum ad meritũ·iõ abundãtissime remunerabũt̃· hee due virtutes ale sunt q̃bus fouentur ꝓximi põ a portantur eius onera·Jñ sup illud ps̃·Sub vmbra alarũ tuaꝝ ptege me·dicit glosa· Misericordia a caritas sũt ale patris q̃bus nos ꝓtegit·de q̃bus dicit̃·quotiens volui congregare filios tuos quẽadmodũ gal·cg·pu·fu·sub al·a nolu· // 31° retẽcõne·Sũt em̃ q̃dam immisericordes ex auaritia q̃ a si possent p vno solido hominẽ liberare a subleuare a maxima necessitate ñ facerent ꝓpter tenacitatẽ·1·Thimot·6·ditibus huius seculi p̃cipe facile tribuẽ·cõicaẽ thesaurizare sibi fũdamẽtũ bonũ in futurũ·Et Eccl̃·16·Ois misericordiam faciet vnicuiq̃ loc̃ũ sm intellectũ pegrinationis illius a sm meritũ operũ illius·hec ibi ac̃· // 32° interpellacõne Sũt em̃ q̃dam immisericordes quia corrupte laq̃ miseicordiã fatiũt importunitate postulantiũ·nõ voluntate·Vnde glosa sup illud·hilarẽ datoꝛẽ diligit deus·dicit· Qui dat ut interpellantis tedio careat·nõ ut refitiat viscerã indigentis·rẽ pbit a meritũ·hec ibi·Deus em̃ respicit animũ dantis non rẽsum // 33° exprobracõne Sũt q̃ dãt q̃ aspis a ꝺtumeliosis verbis dãt elemosinaz que tñ cũ mãsuetudine a sermonis dulcedine ẽ fatienda·Greg9· Sũt nonnulli q̃ mox ut ab egemis fratribus fuerint necessaria postulati prius in eos ꝺtumelioſa verba iaculant̃ q̃ si rebus misericordie effitiũt·verbis tñ cõtumeliosis hũanitatis gratiã pdunt·ita ut pleriq̃ videantur iniurie illate satisfactionez exoluisse cuz post ꝺtumelias ꝺna largiũtur·hec ille·Eccl̃·20·Dat9 insipientis nõ erit vtilis tibi·Exigua dabit a multa improperabit a aptio oris illius inflãmatio est a odibilis ẽ deo homo hmõi·hec ibi· Jn oi ꝺato nõ des tristitiã verbi mali· // 34° simulacõe·q̃daz em̃ sũmã religionẽ simulãtes a fingentes ꝓximis renũtiãt ut quesita egestate mẽdicitatis rapinã impune celebrẽt a anxijs clamoribus a argumẽtoꝝ strepitu siue fabricate pauptati remediũ flagitant importune· Vnde·1·Thimot·6·Si q̃s samis sermonib9 nõ acq̃escit dñi nostri Jhesu xp̃i supbus nihil sciens ꝫ languens circa questiones a pugnas verboꝝ ex q̃bus oriuntur inuidie·cõtẽcõnes blasseme·suspicõnes male· ꝺflictacõnes hõim mẽte corruptoꝝ a q̃a veritate priuati sunt existimãtiũ questũ esse pietatez·Est aũt quest9 magnus pietas cuz suffitiẽtia·Talis em̃ religio est crudelis que solum vtilitatez singularez cum dispendio ꝓximoꝝ opatur· Vñ Greg9·Quidaz sub spe fidei praue viuẽtes homines aliena appetũt·ꝫ cũ ea que appetũt cape nõ pñt:blãdis vtiq̃ sermonibus a quasi mollitie dulcedinis cõcupita abstrahere conantur· hec ille· Jngũt tales scitatez ut preponantur ad aliquam dignitatez // 37° mẽdicacõe·p̃ma em̃ cã mẽdicãdi ẽ meritabilis egestatis picula euadendi·Jñ si habeat vñ sibi suffitiat:mamitera cũ pcõ mẽdicat·Jfacit eĩ ꝺtra p̃ceptũ dñi·Nõ ꝺcupisces rez ꝓximi tui·Sb tracta em̃ egestate opus remanet ꝺcupiscentie· dũ aliena sibi cupit appropriare· Jerom9·ad Damas·papã dicit sic·Qui sibi suffitiũt a qd̃ egemis debetur egestatis obtẽtu fraudulent̃ surripiunt· sacrilegiũ pfecto ꝺmittũt a p abusionẽ taliuz inditiũ sibi mãducãt a bibũt· hec ille· Vñ dispẽsatores bonoꝝ taz vinoꝝ q̃ mortuoꝝ sibiipsis appropriant a paupeꝝ indigẽtiaz suã fatiũt abundantiã ut sũt ꝺmissarij legatoꝝ·officiales hospitaliũ·sacerdotes ecclesiarũ prochialiũ·obligati sm ꝺsciam licet nõ p scripturã· // 38° pegrinacõe Sũt em̃ q̃daz vouẽtes pegrinacõez longã p mẽdicacõez·qd̃ votũ licet videat durũ a magne pfectõis·nõ tñ caret scelere dãnacõis Tales em̃ sic vouentes si habent domi sufficiẽter vñ sibi in pegrinacõe puideãt·tãtũdẽ paupibus de suo distribuãt qñtũ in pegrinacõe mẽdicãt subtrahit em̃ qd̃ paupeꝝ mẽdicãtiũest· Vñ Prosp de vita ctẽplatiua dicit· Nec illi q̃ sua possidẽtes aliq̃d sibi dari volũt sine grãdi pcõ suo vñ paup victur9 erat accipiũt·hec ille· Voluntaria em̃ mẽdicitas sine cã rõnabili a iusta ũqua est· Jõ restitui oportet q̃cq̃d hac arte furtiue acquirit̃· // 39° deuocõe

dicit em̃ quida̅ deuotu̅ mihil in forma elemosine oblatu̅ rẽuere debere. licet etia̅ aliunde sibi suffi tiat ne oblata rẽuẽs dante̅ scandalizet. aut duz recipe recusat da̅te sine fructu elemosine relinq̃t sua culpa. Et si acceptis nõ indigẽt. da̅tis elemo sinas inde facturi sũt. Sed 2° Thessal. 3. dicit apo stolus. denũtiam9 vobis frẽs in noie dñi nostri Jhesu cristi ut subtrahatis vos ab omni fratre a̅bulante inordinate a nõ fm traditionem quam acceperũt a nobis. Ipsi em̃ scitis quẽadmodum oporteat vos imitari nos. qm̃ nõ inquieti fuimus inter vos. neq; gratis panẽ mãducauim9 ab ali quo. ß in omni labore a fatiga̅e nocte a die ope rãtes. ne quẽ vestz grauaremus. Nõ quasi non habuerim9 potestatẽ. sed ut nosmetipsos formã daremus vobis ad imitandũ nos. hec ibi Cõtẽ ypocritas ac̃ 8° dissipa̅e. Sũt em̃ multi qui iumẽta pascunt. equos. asellos. canes nutriunt falcones accipitres a alias bestias sũptuose gu bernãt. paupes vero a mẽdicantes abiiunt. nec buccellã panis eis otribuũt. sicut fecit ille diues epulo aduersus Lazarz. Luc. 16. Quibus dixit cri stus Math. 17. Nõ est bonũ sumere panem filio rũ a mittere canibus. Et ps̃. Beatus qui itelligit sup egenũ a paupere̅. in die mala libe. e. domin9 9° retributione. Sũt em̃ qui da̅ qui p suo bene fitio expectãt retributionem tpalem. ideo nõ distri buũt sua nisi diuitibus. Cõtra quos dicit xp̃us Luc. 14. Cũ facis prandiũ aut cenam noli vocare̅ amicos tuos. aut ognatos. neq; vicinos diuites ne forte ipsi te remuitẽt a fiat tibi retributio. sed cũ facis cõuiuiũ voca pauperes. debiles. claudos cecos a btus eris. q nõ habẽt tibi retribuere. Re tribuetur em̃ tibi in resurrectione iustoz ac̃ 10° obdura̅one. Elemosina ei nõ pmittit cor obdu rari ad pnam cũ semp astet ante deũ ut interpel let p miserico̅dia. Vñ Crisos. sup Math. dicit Ele mosina amica dei ostitit a semp ei ppinqua ẽ. pro quibuscũq; voluerit facile munus gratie ipetrat vincula pcatoz ipsa dissoluit fugat tenebr̃s extin guit ignẽ. Huic cũ fiducia porte celi apiunt̃ a ve luti regina intrãte nullus iamitoz nullus custo diũ qui assistũt audet dicere. tu q̃ es. vel vñ. ß oẽs ea; e regione suscipiũt. virgo est alas habẽs au reas circũspecta p oia. venusta teq; fucãda vultũ habẽs candidũ atq; manuetũ. pnata ẽ a leuis a semp ante soliũ regale ostitit. hec ille. Signum aũt dãnacõis hoim̃is est obduratio cordis ad paupes. ut pz de Pharaone a Saule a rege An thioco. Amplexanda est ergo miserico̅dia.

Post hanc declaracõnem dixit sãctus Thomas ame deuote. O ama simplex iaz potes intelligere excellẽtiã a necessitatẽ miserico̅die. tã corpalis q̃ otinetur in hoc verbo Visito. poto. cibo. redimo. te go. colligo. condo. q̃ spũalis que otinet̃ in hoc ver bo. Cõsule. castiga. solare. remitte. fer. ora. ne tñ Belial gloriet̃ in arguciis suis docebo te quo pa cto illi rñdeas. Ad primũ dic q deus miseri co̅ die agit nõ quidẽ otra iustitiã suã faciendo. ß a li quid supra iustitiã operando. Sicut si alicui debẽt centũ denarii a aliquis det de suo ducentos. non otra iustitiã facit. sed libaliter vl miseri co̅ditur. Similiter si aliquis offensam in se omissaz dimittat. Qui ei aliquid remittit quodãmodo do nat illud. vñ aplus. remissionẽ donacõem vocat Eph. 4. Donate inuicem. sicut a xp̃us donauit vo bis. vnde miseri co̅dia nõ tollit iustitiam. sed est quedã iustitie plenitudo Jac. 2. Superaltat mise rico̅dia iuditiũ. Ad secundũ dic q miseri co̅ dia importat dolorẽ de miseria aliena q̃ dolor sequ q est motus appetitus sensitiui ẽ passio a nõ vir tus. fm aũt q est motus appetitus intellectiui p ut alicui displicet malũ alterius qui motus põt regulari rõe. ut sic prebeat miseri co̅dia q etiam iustitia obseruet̃. siue cũ indigenti tribuit̃. siue cui ignoscitur penitenti a sic miseri co̅dia est virtus Salustius aũt loquitur de miseri co̅dia fm q est passio nõ racõe regulata. sic em̃ impedit ordinem rõis dei a iustitia discedẽ facit. Ad tertiuz dic q est dare aliq̃s tẽpus in quo quis mortaliter pec cat si elemosinã dare omittat. Ex parte quidẽ recipi entis cum appareat euidẽs a urgẽs necessitas nec apparet in promptu q ei subueniat. Ex parte vero da tis cui habz superflua que fm statũ pfectionem nõ sunt ei necessaria. put probabiliter extimari põt. Nec oportet q ponderentur alii casus qui põt cõtingere in futurũ. hoc em̃ est de crastino cogitare q̃d phi bet̃. Math. 6. sed oportet iudicari necessariũ a su perfluũ. fm ea q̃ probabiliter aut in pluribus occur rũt. Ad quartũ dic q ois subuencõ primi reduci tur ad preceptũ de honore pntum. Sic em̃ aplus interpretat̃. 1. Thimot. 5. dicẽs. Pietas ad oma utilis est promissionẽ hñs vite que nũc est a futu re. vnde in precepto de honore pntum dicit̃. ut sis longeuus sup terram Sub pietate aũt operetur dituꝛ omis elemosinarũ largitio. Tũc anima gratias agẽs deo a suis doctoribus: osolata abiit domũ in pace. Amen.

Feria·2·dñice q̃rte q̃dragesime·

Sermo·2A°·de rapina·

Recordati sūt discipuli ei⁹ Job⁹ 2· ca°· Nodie aīa simplex fidelis a deuota saluti sue intēta accessit ad ce desiā a audiēs missaz: tā ex lectōne ep̄le·z° reg̃·z° ca°·q̃ ex euangelio· adūtit vnā oclusionez valde notabilē·s· Rapina que deo p̄hibēti ē grauiꝭ odiosa ipi rapienti est eternaliter dānosa· Rō isti⁹ oclusiōnis ē illa· Nā cū raptor bellū cōtra deū moueat subditos suos dep̄dādo a spoliādo ipsū grauiter offendit·p̄s· dns de celo p̄spexit sup filios hoim ut videat si ē intelligēs aut req̃rēs deū· Oēs declinauerūt simul inutiles facti sūt q̃ deuorant plebē meā sicut escā panis· ꝓterea deus dicet in morte talib⁹ raptoribꝰ illud p̄s· Propter miseriaz inopū a gemitū pauperū nūc exurgā dicit dns·s· ad iudicādū tales· Rue tunc spes ypocrite si auare rapiat· iob· 2A° ca°· Sciendū q̃ ptās p̄curādi a dispēsandi res exteriores q̃tū ad p̄rietatē est hoi oportunes· qm̄ licitū est q̃ hō bō exteriora possideat q̃si p̄pria a ē necessariū ad humanā vitaz ꝓpter tria· p̄mo ra cōe sollicitacōis· Magis em̄ sollicit⁹ ē vn⁹ quisq̃ ad p̄curādū aliq̃d q̃ sibi soli opetit·q̃ ad id q̃ est cōe multoꝝ vel oīum·q̃ vnusquisq̃ laborem fugiēs relinq̃t alteri q̃ ptinet ad cōe· Sicut accidit in multitudine mīstroꝝ· 2° rōe ordinacōis Res em̄ hūane ordinati⁹ tractant̄ si singulis imineat p̄pa cura alicui⁹ rei p̄curāde· Esset autez ofusio si q̃libz idistincte quelibz p̄curaret· z° rōe q̃e tacōis· Ex hoc em̄ magis pacifico hoi stat⁹ ofuat dū vnusquisq̃ re sua ocētꝰ ē· Vñ videm⁹ q̃ inter eos q̃ coīter a ex indiuiso aliq̃d possidēt frequentius iurgia oriūt̄· ꝓterea erroneū est dicē q̃ nō liceat hoi bona exteriora q̃si p̄pa possidere· Vnde aug⁹ li° de hereſib⁹ dic̄ sic· Aplici dicūt̄ q̃ se hoc noīe arrogātissimo vocauerūt eo q̃ in suaz omunionē nō accipent oiugib⁹ vētes a res p̄rias possidētes q̃les hz catholica ecclesia monachos a clericos plurimos Sz ideo isti hereticī sūt·qm̄ illos ab ecclesia sepantes nullā spez putāt eos habere q̃ vtūt̄ his reb⁹ q̃b⁹ ipsi carēt·hec ille Et p̄si dor⁹ li° 8°·ethimologiaz ut habet̄·23·q·ȝ·ca°· quidā aūt hereticī·dic̄ sic· Aplici vocati hoc sibi nomē ideo sūpserūt q̃ mihil possidētes p̄priū neq̃ q̃ recipiāt eos q̃ aliq̃ in hoc mūdo vtunt̄·hec ibi· Coītas aūt rez exterioꝝ attribuit̄ iuri naturali q̃tū ad vsū ipsaz quas nō debet hō habere ut p̄prias·ſ· ut cōes·s·ut aliq̃s de facili eas coīcet īnecessitate alioꝝ· Vñ aplus dicit·1·thimot·6° ca°· diuitib⁹ huius seculi p̄cipe facile tribuere· coīcare Sed rapina violenter aufert q̃ alioꝝ sunt q̃ ad p̄petatē q̃d est valde detestabile·p̄s· Nolite spare in iniq̃tate a rapinas nolite ocupiscere· Ideo qui volūt esse discipuli x̄pi debēt recordari a tenere mēti·qm̄ de⁹ raptores eiecit de tēplo· Vnde intel lectis aīa exiuit ab ecclesia cū p̄posito possidendi sua a nō rapiēdi aliena·Et ecce belial intendēs eā ab hoc ꝓposito reuocare·ait· O aīa simplex q̃ facile decipis tā leuiter credēdo· Volo tibi oīdere q̃ rapina potest fieri sine pcō· Primo sic· Preda ei per violentiā accipit̄ q̃d ptinet ad rōem rapine sed predā accipere ab hostib⁹ licitū est·dicit em̄ amb°·li°·de patriarchis· Cū preda fuerit ī ptāte victoris decet militarē disciplinā ut regi fuet oīa sollicz ad distribuēdū·q̃ rapina in aliquo casu ē licita· 2° sic· Licituz est auferre ab aliquo id q̃d nō est ei⁹·ſ· res q̃s infideles hūt nō sūt eoꝝ· dic̄ em̄ aug⁹·in q̃dam epla ut habet̄·23·q·A·ca°·q̃cū q̃ vos 2c̄·Res falso appellatis vras q̃s nec iuste possidetis a scōm leges terrenoꝝ regū amittē iuste si estis·q̃ ab infidelib⁹ licite p̄nt rapi q̃ possidēt· 3° sic· Principes terraz multa a sb̄ditis suis violenter extorquēt q̃d videt̄ ad racōez rapine pertinere·sed g̃ue ē dicere q̃ in hoc peccēt·q̃ sic fere ōnes p̄cipes dānarent̄·ergo rapina ī aliq̃ casu ē licita· 4° sic· Amb° ut habet̄ dist·q·A·ca°·sic hīj· dicit sic· Propriū nemo dicat q̃d ē cōe·ſ· res exteriores appellat cōes· Vñ basili⁹ exponēs vbū diuitis dicētis·Luc·12·Congregabo oīa q̃ nata sūt mihi a bona mea·dic̄ sic·dic mihi que sūt tua vñ sumēs ea in vitaz tulisti· Et sicut q̃ puemens spedacula p̄hiberet aduenientes sibi appropriādo que ad cōem vsū ordinant̄ sic̄es sūt diuites qui oīa p̄occupauerūt a estimāt sua ee·hec ille· Sz il licitū est p̄ducere viā alīs ad possidēdū bona coīa ergo mihil dz possideri q̃si p̄priū 2c̄· Aīa vero abīt tristis querēs a osulēs legū doctores Cui mor obuiauit moyses a q̃ cū ognouisset cās mestitie fuerit·Ego oīdā tibi cōclusiōez tuā ee verā testimonio quadruplicis legis·s·

Legis Naturalis· Legis diuinalis· Legis Propheta·· Legis humanat·

Primo testimonio legis

Naturalis et hoc quadruplicit·s·p rationes naturales·p phos moales·p poetas·p exē pla gentiliū· Primū ad rationes naturales Sciendū q̃ rapina ē detestabilis q̃drupliciter· p̄mo q̃ est otra iustitiā·Rapina em̄ naturalē iustitiā fūdit⁹ eūtit cū destruat imo cētiaz q̃ est fūdamētū illius Vñ tuli⁹ li° de officijs·dicit· Fūdamētū primū iustitie ē ne cui noceat̄·deinde ut cōi vtilitati deseruiat̄· 2° q̃ raptor ē peior vsurario·Cui⁹ signū est Nā paupes ut man⁹ raptoris euadāt: ponūt se in manus vsurarioꝝ q̃ sunt valde gues·Licet em̄ plurib⁹ possit noceri p vsurā q̃ p rapinā·tñ grauiora nocumēta p̄nt inferri p rapinā q̃ p vsuraz·iō rapina ē detestabilior cū sit otra naturā·Vñ tuli⁹ li° 3° de officijs·dicit sic· Illud natura nō patit̄ ut alioꝝ spolijs nras facultates·copias·opes augeam⁹· Neq̃ vero iure gētiū·ſ· etiā regib⁹ p̄loꝝ quib⁹ in singul' ciuitatib⁹ res publica otinet̄ eodē modo ostitutū est ut nō liceat sui comodi ea⁹ alteri nocere Hoc em̄ spectāt leges·hoc volūt·incolumē ee ciuiū ociūctō nē quā q̃ dirimūt: eos morte·exilio·vinculis·damno coherceāt· Atq̃ hoc multo magis efficit ipsa nature rō que est lex diuina a humana·cui pare re q̃ velit·omēs aūt debūt q̃ scōm naturaz volūt

viuere nũq̃ ꝺmittẽt ut aliena appetãt ꝙ iꝺ qꝺ alteri detraxerit sibi assumat·hec ille· ℣ 3° qꝫ rapina est peiꝛ furto·Nã rapina furtum hñt cõez pcti ꝓpter inuolũtariũ qꝺ ẽ ex pte eiꝰ cui aufertur cũ sint vitia oppositia iustitie inq̃tuz aliq̃s alteri facit iniustũ·nullus aũt patit iniustũ volens·ut ꝓbat·7·ethicoꝝ·iõ rapina ꝙ furtũ hñt cõez pcti ex hoc q̃ acceptõ est inuolũtaria ex pte eius cui aliq̃ꝺ subtrahit·Inuolũtariũ aũt ꝺr ꝺupliciter.s. ꝓ ignoꝛãtiã ꝙ ꝓ violẽtiam·ut hẽt·ℊ·ethicoꝝ· In furto ẽ inuolũtariũ ꝓ ignoꝛãtiã·In rapina autẽ ꝓ violẽtiã Magis ãt ẽ inuolũtariũ aliq̃ꝺ ꝓ violẽtiã q̃ ꝓ ignoꝛãtiã·q̃ violẽtia directi⁹ opponit voluntati q̃ ignoꝛãtia ꝙ iõ rapina ẽ grauius pctm̃ q̃ furtũ·Preterea ꝓ rapinã nõ solũ inferẽ alicui ꝺãnũ in reb⁹·ꝫ etiã vgit ī quãꝺã ignominiã ꝓsone seu iniuriaz ꝙ hoc ꝓponderat fraudi ꝙ ꝺolo que ꝓtinent ad furtũ·Licet aũt hoies magis vereantur de furto q̃ de rapina:iõ est qꝫ hoies sẽsibilib⁹ inhereãtes magis gloriãt de vtute exteriori q̃ manifestat in rapina·q̃ de virtute interiori q̃ tollitur ꝓ furtũ ꝙ iõ min⁹ vereãt ꝺe rapina q̃ ꝺe furto

ℊ° qꝫ rapina est crudelitas ꝺ̃na naturã·Nã multi phi retoꝛserũt oẽm crudelitatẽ in naturã quam etiã accusabãt·Vñ plin⁹ in moꝛ li° A°·de natura li historia·ca·1·dicit sic·Doĩs cã videt cũcta alia genuisse natura·magꝝ ꝙ seua mercede ꝺ̃na sua tãta munera ut ñ sit satis estimaẽ an parẽs meliꝰ hoi an tristioꝛ nouerca fuerit·Añ oĩa vnũ animãtiũ cũctoꝝ aliena velam⁹ opꝛ·ceteris varia tegumẽta tribuit·testas·coꝛtices·coria·spinas·villos·setas·pilos·plumas·pẽnas·squamas·vellera·tũicos·etiã arbori q̃ coꝛtice etiaz interdũ gemino a frigoꝛib⁹ ꝙ caloꝛib⁹ tuta est·Doĩem tm̃ nudũ et in humo nuda natali die abicit ad vagitũ statũ ꝙ ploratũ·nullũq̃ tot amãliũ ad lacrimas ꝙ has ꝓtin⁹ in vite pncipio ac hẽrde risus preꝛis illius ꝙ celerrim⁹ añ quadrageſimũ diẽ nulli ꝺaẽ·Adhuc lucis tudimẽto nec feras q̃dẽ inter nos gemitas vincula excipiũt ꝙ oĩm mẽbroꝝ nexus· At hõ infelicit natus iacz mamb⁹ pedibusq̃ ꝺemẽs:flens amãl ceteris ĩpaturũ ꝙ a supplicijs vitã auspicaẽ·vnã tm̃ ob culpã qꝫ nat⁹ est·Heu demẽtia ab hijs imcijs exordiãtiũ ad supbiã se genitos Prima roboꝛis spes·p̃mũq̃ tpis mun⁹ q̃ꝺrupeꝺi filez facit·qñ hõis incessus· quã doꝛ·qñ firmũ cibis os·q̃ ꝺiu vertex palpitãs fũme inter cũcta amãlia imbecillitatis inditiũ iaz moꝛbz·totq̃ medicine ꝺ̃na mala excogitaẽ ꝙ hec q̃ subinde nouitatib⁹ iũcte Et cetera sentire naturã suaz·alia pnicitatẽ vsurpaẽ·alia ppetes volatus·alia nare·hoiez mihil scire·mihil sine doctrina nõ fari·nõ gradi·nõ vesci·breuiterq̃ ñ aliud nature sponte q̃ flere·Jã multi extitere q̃ nõ nasci optimũ cẽserẽt aut q̃ citissime aboleri·vmi aiantiuz luct⁹ est dat⁹·vmi luxuria ꝙ quidẽ innumerabilib⁹ modis ac p singula mẽbra·vmi ambitiõ·vmi auaritia·vmi imẽsa vinẽdi cupiditas·vmi superstitio·vmi sepulture cura·atq̃ etiam posse de futuro Nulli vita fragilioꝛ·nulli rerum oĩm libiꝺo maioꝛ· nulli pauoꝛ ꝺ̃fusioꝛ·nulli rabies actioꝛ·Demiq̃ cetera aiantia ꝓpe degẽti in suo genere ꝺgregare videm⁹ ꝙ stare ꝺ̃na dissilia·leonũ feritas inter se ñ dimicat·serpẽtiũ motus nõ petit serpẽtes nec maioꝛes q̃ez belue ac pisces misi in aꝺ̃sa genera seuiũt At herde hoi ex hoie fũt mala·hec ille· ℣ Licz bñ ꝺeploret lacrimas hoim·ī hoc tñ errat qꝫ natura vocat nouercã vbi pissimã debet eã noiare pntẽ·Nã pia pietatẽ nobiscũ ꝓduxit·Si eñ cetera amalia vestiuit ea seua ꝺstituit q̃ armata creauit·hoiez vero nudũ fecit·ut ꝺicit yso doꝛ⁹ lib°2° ethimologiarũ·ut nulli noceret plãgere cepit ut ꝺpati discret·risũ retardat ut se cognoscat inter has miserias paupem nõ letari posse statũ nati mẽbra ligat ut infirmoꝝ discat mẽbra ligari de quadrupede bipedẽ facit ut se ꝺgnoscat ex administratõe terreno⁹ egẽtib⁹ erecturũ ad supa·mẽbroꝝ vsũ nõ statim ꝺcessit ut ꝺũ mẽbra nrã ertẽ ꝺim⁹ ad opa pia nõ stati premiũ·ꝫ futuruũ ꝙ celeste spem⁹·In hoc q̃ mihil valem⁹ ñ ab alio discamus vult q̃ videamus ut sicut nos ab alijs·ita alij a nob ꝺepẽdeãt·in multiplicatis medelis multa opa mie nob eẽ necessaria demõstrat· Multe passiones hoib⁹ date multã ꝺebẽt nos ꝺpassiõez docere·Ad hoc aũt ipsa natura q̃ deꝰ ẽ ꝺedit nob duas man⁹ aptas ut abundãter tribuam⁹ auaritia nulla seruata·Fecit ꝓtus te socialẽ ut sotietatẽ semp in pietate ꝺfues·Natuã q̃ nil ꝺtẽ hoiez agit·ꝫ ꝺtra eiꝰ malas voluntates ꝙ affectiões ac·

Quitum ad pbos morales Sciendũ q̃ rapina quãꝺã violentiã ꝙ coactõez ĩportat p quã ꝺtẽ iustitiã auferẽ alicui qꝺ suũ ẽ·Vñ Tulius ī rethoica dicit·q̃ rapina ẽ ex auiꝺe mẽtis ĩpetu violẽta alienarũ rez ꝺistractõ·in societate ãt hoim null⁹ habz coactõez ñ p publicã ptãtẽ ꝙ iõ q̃cuq̃ p violẽtiã aliq̃ꝺ alteri aufert si sit ꝑuata psona nõ vtes publica ptãte:illicite agit ꝙ rapinã ꝺmittit sicut ptz in latrombꝰ Pncipib⁹ vero ꝺmittit q̃ sint iustitie custodes ꝙ iõ violentia ꝙ coactione vti ꝑmit sm iustitie rigoꝛẽ ꝙ hoc ꝺtra hostes pugnãdo vel cõtra ciues malefactoꝛes puniẽdo ꝙ qꝺ p talez violentiã auferẽ nõ habz rõez rapine cũ nõ sit ꝺtẽ iustitiã·Sz illi q̃ preẽ publicã ptãtem violent aliquiꝺ abstulerit alicui:illicite agunt ꝙ rapinã cõmittũt q̃ ẽ detestabil q̃ꝺruplicit· ꝑmo Deñ·libo ℥° de bñficijs dicit sic· Dicitis o stoyci oẽs stulti mali fũt ꝙ q̃ vnũ vitiũ habz·habz ꝙ oĩa·qꝺ si ita est nõne vndiq̃ hũano generi ꝺuitiũ fit·Nõne publica q̃rela ẽ bñficia pijsse ꝙ paucissimos eẽ q̃ de bñ meretib⁹ ñ imũicẽ pessime mereãẽ·Nõ est q̃ hãc tm̃ nraz murmuracõez putet·Nescio q̃ nã ex pboꝝ domo damat ꝙ ex medio ꝺuẽtu ꝓpos gẽteſq̃ ꝺ̃na natura vox mittit·Nõ hospes ab hospite tut⁹·ñ socer a genero·Fratꝝq̃ grã rara ẽ imminet exitõ vir ꝺngis illa mariti·Bñficia in scelus versa fũt ꝙ sanguini eoꝝ ñ pcit ꝓ quib⁹ sãguis fundẽꝺ est·Humili se ac depsso loco putat stare quisquis ñ sup̃ rez publicã stetit·Quis extremo die audeat dicere viri ꝙ quẽ ꝺederat curſũ fortũa pegi·hec ille· ℣ 2° Salusti⁹ in jugurtino dicit sic·

ppl's ⁊ senatus romanꝰ añ cartaginẽ deletaꝫ pla cide moderꝫ rez publicã tractabat· Neꝫ gloie neꝫ dñacõis certamẽ eãt· Metus hostil' in bis artib⁹ cãtatẽ detinebat· Sz vbi illa formido mẽtis discessit· sola ea q̃ secũdas res amãt lasciuia at ꝫ supbia incessere· Itaꝫ in ꝛb⁹ adũsis optauerũt otiũ· qđ postq̃ adepti fũt aspius acerbiusq; fit· Nãꝫ epe nobilitas dignitatẽ· ppl's libtatez in li bidinẽ vtere sibi q̃sꝫ ducere· rapere· tẽnere· hec ille

//3° Tuli⁹· li° 2° de officijs dicit sic· Nullũ vitiuꝫ deteri⁹ ẽ auaritia· presertim in principib⁹ a rẽ pub licã gubnãtib⁹· Habere em̃ q̃stui rẽ publicaꝫ nõ mõ turpe est· ꝫ etiaꝫ sceleratũ ⁊ nephariũ· Nulla aũt re ociliaẽ facili⁹ temuolẽtiã multitudis pñt hij q̃ rei publice prefũt q̃p abstinẽtia· Qui vero se pp'ares wolũt· ob eãꝫ cãz ả agratiã rẽ tẽptãt ut possessores pellãt suis a sedib⁹· ả pecunias debito rib⁹ creditas ꝺonãdas putãt· latefactãt fũda mẽta rei publice ꝺcordiã pmũ q̃ eẽ ñ põt cũ alijs adimũẽ alijs ꝺonãẽ pecunie· deinde eq̃tatẽ q̃ tol liẽ oino si hẽre fuũ cuiq; ñ licet· Id em̃ ẽ ppriũ ciui tatis atq; vtilis ut sit libera ⁊ non sollicita fue rei cuiusq; custodie· Atq; in hac pmitie rei publice· ne illaꝫ q̃dez ꝺsequãẽ quã putãt gloriã· Naꝫ cui res erepta ẽ inimic⁹ ẽ cui data ẽ· etiaꝫ dissiliat se acci pe voluisse ⁊ maxie in pecuniis creditis occultat suũ gaudiũ· ne videaẽ nõ fuisse soluẽdo· At vero ille q̃ accipit iniuriã ⁊ memit ⁊ pre se fert dolorẽ suũ· Nec si plures sũt hij q̃b⁹ improbe datũ ẽ q̃p illi q̃b⁹ inuste adeptũ ẽ· idcirco plus valẽt· Nõ em̃ numero iudicãẽ ꝫ põdere Quã aũt habꝫ eq̃ta tẽ ut agrũ multis ãnis ả seculis añ possessuꝫ qui nullũ habuit habeat· q̃ aũt habuit amittat· Ac ppẽ hoc iniurie gen⁹ lacedemonij lissandriũ e so rũ expulerũt· hagem' ẽgẽ qđ nũq̃ antea ap ꝺ eos acciderat necauerũt· Exq; eo tpe tante discordie secute fũt· ut ⁊ tyrãm' existerẽt et optimates exẽminarẽẽ ⁊ predarissime ꝺstituta rei publice delaberẽẽ· hec ille

//2° Policrates lib°· 1· ca· 3· dicit sic· Obi gẽtiũ iustitiã q̃ politica ꝺr preceptis a moribus informãtes cuius merito res publica hoim subsistit ⁊ viget vnũquẽq; suis ꝛb⁹ a studijs wo luerũt eẽ ꝺtẽtũ verbamis ⁊ suburbamis· colomisq; vel rusticis sua singul' loca ⁊ studia prescribẽtes Sollicitudo singulo⁹ ⁊ oim vtilitati publice fui ebat natuẽ laboris ⁊ industrie fructũ vnusquisq; recipiebat ex merito· Nemo qđ eẽt alteri⁹ vsur pabat manẽre in oib⁹ indiuiduo caritatis affectũ hec ille· Qñtũ ad poetas Sciendũ q̃ rapina ẽ dete stabilis quadruplicit· pmo Ouidi⁹ li°· 1· metha morphoseos dicit sic· Irrupit vene peioris in euũ oẽ nephas· Fugere pudor· verũq; fidesq;· In q̃⁹ subiere locum· fraudesq;· doliq;· insidieq;· Et vis et amor sceleratꝰ habẽdi· Et li°· 1· de arte amãdi dic sic· Fertilior seges ẽ alienis sp in agris· Vicinũ q; pecus grandi⁹ vber habꝫ· Et li°· 1· fine titulo di cit sic· Fit cito p multas preda petita man⁹· hec ille· 2° Terẽti⁹ in phormõe dicit sic· q̃ imq̃ opa tũ est ut hij q̃ min⁹ hñt sp aliq̃ ꝺ itioꝛib⁹ addãt

3° Auian⁹ dicit sic· Neo nimis cupide sibi rẽ de

rsidez vllã· Ne cũ plus cupiat pꝺat ⁊ hoc qđ ha bet· 4° Prosp li° epigramatũ dicit sic· Terreno rũ auidos ifima fuscipiẽt Magnũ pctm̃ est amor immoderat⁹ habẽdi· Et plus q̃p vite fuffitiat cupi ens· si q̃ igiẽ fupant quoꝝ nõ indiget vfus· de bi lib⁹ ꝑfint· atq; inuẽt inopes· Quifquis em̃ cupi de nõ erpẽdẽda recõdit· Que nulli tribuit paupi bus rapuit· Nec par follicitis· nec mod⁹ ẽ cupiẽ dis aẽ

//Qñtũ ad exẽpla gentiliũ Sciendũ q̃ ra pina detestaẽ quadruplici exẽplo· primũ ponit feñ· epistola· 2· dicens sic· Vidisti aliqñ canem missa a dño frusta panis vel carnis apto ore cap tantẽ· Quicq̃d excepit ꝑtin⁹ integrũ devorat ⁊ sp ad spez futuri hyat· Idẽ euenit nob Quicq̃d expe ctãtibus fortuna pieerit id sine vlla voluptate dimittim⁹ statũ ad rapinã alteri⁹ erecti ⁊ attomi ti· Hoc sapienti nõ euenit plen⁹ est ⁊ si q̃d obue nit secur⁹ excipit⁊ repomit· Impeditis ãt ac rudi bus null⁹ precipitacõis finis ẽ· In epicureũ illd chaos decidũt· iã ve fine termino ẽ· hec ille

//Secũ dũ exemplũ ponit valeri⁹ de rapina sacrilega li b°· 1· ca· 2· dicẽs· q̃ Quintus fului⁹ flaccus grauis sime punitus fuit· q̃ tegulas marmoreas ex Iu nonis locrine templo in edem fortune equestris quaꝫ Rome fatiebat trãstulit· Nã effectus est fa tuus ⁊ pre nimio dolore ⁊ anguftia animi expiã uit: audito infortunio duoꝝ fui filioꝝ in illirico a sclauonia militãtiũ quoꝝ alter deceſſit alter gra uissime vulnerat⁹ est· Quo casu motus senatus iussit tegulas locris reportari· hec ille

//Tertium exẽplũ põit idẽ libro· 4· ca· 3· dic· q̃ Scipio affrica n⁹ maior cũ devicisset Carthaginẽ minorẽ q̃ erat in hispania sotiã maioris Carthagis multos ob sides hispanos quos i ea vrbe pemi clausos tene bãt i suã ptãtez redegit inẽ quos vgo eximie pul chritudis etatis adulte sibi allata ẽ· at scipio cũ eẽt· 24· ãnoꝝ ⁊ fine vxore ñ eã rapuit· ꝫ postq̃ cõ pit eã i loco nobilissimo celtiboꝝ ⁊ hispãoꝝ na tã· atq; Indibili mario pncipi hispanoꝝ despõsa tã aduocatis pntib⁹ eius ⁊ spõso inuiolatã red didit· Aurũq; qđ ꝑ redẽptõe puelle allatũ fueãt in augmẽtũ dotis adiecit· hec ille

//Quartũ exem plũ ponit idẽ li° 6· ca· 2· dicẽs· q̃ cũ Drusus brut⁹ in hispania subiugasset ferme totã lusitaniã preter vrbẽ Cirãmã· tẽptauit cõuenire cũ ea ut se redie rẽt pecunia· ꝫ legat⁹ Bruti vno ore renisum ẽ ferreũ sibi a maioribus quo vrbẽ tuereẽẽ· ñ aureũ quo lib tatẽ ab ipatore auaro ⁊ rapaci emerẽt relictum hec ille· satis ꝺstat gentiles rapinaꝫ ⁊ sacrilegia sp exhorruisse· Et sic ptz ac̃·

Secũdo declaraẽ eadẽ ꝺclusio testimonio legis diuinaẽ· Sciẽđ q̃ lex dei valde detestaẽ Ra pinaz qđ ptz q̃druplicit·

//pmo rõe assilacõis Nã pctm̃ rapine multũ assimilat dyabolo q̃ fuit pm⁹ raptor dei altitudinẽ rape volẽs· ysa· 14· filius ero altissimo ⁊ adhuc inquietanẽ laborat ut bona ra piat nec soluz aufert raptor bonis bõ eoꝝ· pmo torq̃t eos ut ea ertorq̃re valeat· Nec soluz rapto res demonis⁹ fũt filꝛes· ꝫ etiaz fũt eis peiores in tri bus· pmo q̃ dyabolus torq̃t eos q̃ mala egerẽt

Raptores vero torquẽt a dep̃dant eos q̃ a malo recedũt. ysa. 19. ca. Qui recedit a malo p̃dæ patu it. dyabolus poterit se iustificare in die iudicij re spectu raptor. a dicẽ deo Ego illos solos afflixi in inferno q̃ te offenderãt. ꝫ raptores isti afflixerũt a dep̃dati fũt eos q̃ ñ meruerũt. 2° peiores fũt demo nib⁹ in hoc q̃ dæmones deferũt angelis ad custo diã hoim deputatis. ut torpalẽ eis violẽtiã nõ in ferãt q8 raptores ñ fatiũt. 3° q̃ dyabol⁹ torquet hoies in inferno q̃ ẽ locus tormẽtorũ. ꝫ raptores torquẽt hoies in mũdo isto vbi hoies deberẽt ha bere libtatẽ fatiẽdi de se a de suis homis fm bñpla citũ eor. 2° rõe vsurpacois. Nã vsurpaẽ alienũ est ḡue pctm̃. ut pt⁹ i Adã q̃ rapuit de fructu lig ni sc̃e hom. a mali ꝑpt̃ q8 eiect⁹ ẽ de paradiso. gen̄. 2° ca. Pt⁹ de Labã q̃ vsurpauit mercedẽ Jacob. 10. vitib⁹. Gen̄. 31. ca. Pat⁹ de pharaone q̃ oppri mebat populũ dei isrl̃ opib⁹ dutis huti a lateris Exo. 1. ca. 3° rõe phibicois. Vñ Exo. 20. ca. dicit Nõ furtũ faties in quo phibet act⁹ rapine ꝑter id q8 subdit. nõ concupisces rẽ primi tui. ꝑterea cõdẽnat Achor q̃ tulit de anathemate Jerico. ut habet Josue. 7. ca. Etiã. 3° dẽnat Jezabel a Achab q̃ occiderũt innustẽ Naboth ut vineã eius raperent 3° Reg̃. 21. ca. 4° rõe vindicacois. Naz Apostolus grauit a deo punit⁹ ẽ. q̃ rapere voluit de tẽplo dei depsita ad victualia viduar. a pupillor. ut habet. 2° Math. 3. ca. Detestat em̃ deꝰ oẽm rapi nã a vsurpacõem hom̃ alieniã.

Quarto declarat ea dẽ cõclusio testimonio legis Prophalis. Sciendũ q̃ rapina ẽ detestan da q̃druplicit. 1° p̃° q̃ deũ offendit. Raptores em̃ fũt fũme contrarij deo. qm̃ deꝰ ẽ iust⁹ a isti inq̃. deꝰ est misericors a isti ipij. deꝰ dat sua. isti rapiunt aliena. ꝑterea odiũt a deo tã q̃ inimici ei⁹. sicut ouis naturalit odit lupũ. sic deꝰ q̃ tã q̃ ouis ad occisionẽ duct⁹ est: odit istos q̃ more lupi in rapi nis a extorsionib⁹ delectãt. Math. 7. ca. Intrinse cus ãt fũt lupi rapaces. Vñ ysa. 61. ca. 8r. Ego do min⁹ diligẽs iuditiũ a odio hñs rapinã in holo causto. 2° q̃ hũanitatẽ trãscẽdit. Raptores em̃ magis videt̃ fere q̃ hoies cũ more leonũ a luporũ vinãt de rapinis inocẽtũ a simplitiũ hoim. Isti fũt sicut aues rapaces int̃ q̃s ille reputãt melio res q̃ fũt crudeliores. Sic illi quo ad mũdũ repu tãt valẽtiores q̃ in crudelitate rapine aliis p̃ponũ tur a q̃ rapatius paupes a ecclesias dep̃dantur. Vñ Ezech. 22. ca. 8r. Principes eius in medio illi us q̃i lupi rapientes p̃dã ad effundẽdũ sanguinẽ a ad p̃dandas aias a auare lucra sectãtes. Popu li terre calũmiabant calũmia a rapiebãt violent egenũ a paupem affligebãt a aduenã oppreme bãt calũmia absq; iuditio Et effudi sup eos indig nacoem meã a in igne ire mee consupsi eos. viaz eo rũ in caput eor reddidi ait dñs. 5° q̃ fraudem tẽ incẽdit. Raptores em̃ frẽs primos a ouicinos p rapinas exercitãt a inflãmãt ad irã. Leena est aial crudelissimũ a naturalit odit pãtheram a ideo si pellis pãthere iuxta pellẽ leene ponat: pueri ei⁹ p leene violentiã abradũt ut dicit Olim⁹. Sic cũ raptores fũt viris simplicib⁹ vicini. si ctingat q̃ pelles eor. a possessiones sint eis ctigue. strati pel lis pãthere. hois simplicis p violentiã abradit̃ a extorq̃t̃. vñ Michee. 3. ca. 8r. Odio habetis bonũ a diligitis malũ q̃ violent tollitis pelles eorũ de sup eis a carnẽ eor de sup ossib⁹ eor. Qui come derũt carnẽ populi mei a pellez eor de sup ex corio auerũt a ossa eor confregerũt. Clamabũt ad dñm a nõ exaudiet eos a abscõdet faciẽ suã ab eis in tpe illo. sicut nequit egerũt in adinuẽtiombus su is. hec ille. 4° q̃ malignitatẽ p̃tẽdit. Vñ 2° reg̃. 12. ca. 8r. q̃ cũ Nathã ꝓpha ꝓposuisset dauid pa bolaz de diuite habẽte oues plurimas. a boues qui abstulit paupi hoi ouẽ vnã quã nutrierat ut fi liã a valde carã hẽbat: pcẽs suis a parans ex ea cõuiuiũ cuidã pegrino q̃ ad illũ diuitẽ venerat. rndit Dauid raptorẽ illũ dignũ morte q̃si homi dium cõmisisset. vinit int̃ dñs q̃ filius mortis ẽ vir q̃ hoc fecit. ꝑterea 8r Sap̃. 7. ca. Tũc stabũt insti in magna constãtia adus eos q̃ se angusti auerũt a q̃ abstulerũt labores eor. Vñ sicut ipsi abstulerũt violenter ab hijs q̃ se defendẽ nõ po tuerũt. sic a ipsi spoliabũt Abacuc. 2° ca°. q̃ tu spoliasti gẽtes multas: spoliabũt te oẽs qui re liqui fuerint de populis. 8t Jere. 22. ca. 8r. Ve q̃ edificat domũ suã in iniustitia a cenacula sua non in iudicio. amicũ suũ opprimit frustra a mercedez eius nõ reddet ei. Propterea hec dicit dñs. Non plangẽt eũ ve frater a ve soror. nõ concrepabũt ei ve dñe a ve inclite. Sepultura asini sepeliet̃. putre fact⁹ a pied⁹ extra portas ihrlm. hec ille. Et sic p̃t⁹.

Quarto declaratur ea dez conclusio testimonio legis Humanalis. Sciendũ q̃ rapina a furto rei aliene omittit quadruplicit. 1° p̃mo fur ti sceleritate. Nã fur est peior dyabolo. q̃ dyabol⁹ nihil furat̃ si sibi nõ dat̃. fur aũt facit totũ oppo situm. qm̃ furtũ est contrectatio rei aliene mobilis in uito dño. ff. de furtis. l. 1. Q8 nõ solũ est verũ de eo q̃ eaz accipit totaliter. ꝫ etiã quo ad vsum. ff. de furtis. l. q̃ mutant sibi cõmodata. Et 8r furtũ ut dic̃ Labeo a furuo a migro vel obscuro eo q̃ daz a obscure fiat. ff. de furtis. l. 1. Et nõ solũ furti reꝰ est qui furat̃. ꝫ etiã scienter ab eo emẽs vel vẽdẽs ut Instituta de obligacoib⁹ q̃ ex delicto nascunt̃ Oblatũ. Etiã qui accipit equũ vel aliud ad cer tũ locũ vel vsũ sibi commodatũ a vtitur eo vltra. Et creditor qui pignore sibi obligato vtit̃. ff. de fur tis. l. si pignore. 2° naufragij incommoditate. Nau fragor em̃ bona capere pretextu dominij vel cõsue tudinis vel quouis pacto est contra legez ciuilem de naufragijs. l. 1. vbi 8r sic. Si qñ naufragio nauis expulsa fuerit ad litus: fiscus nõ interpo natur. Nõ em̃ ius habz fiscus in aliena calamita te. ut de re tutosa cpẽdiũ sectet̃. hec ibi. Quia neo debet locupletari cũ aliena iactura. ff. de incẽdio. ruina a naufragio. l. 1. Et C. de furtis. l. in eũ. tales infra annũ tenẽt̃ in q̃druplũ. post vero in simplũ ꝑter actoris negligentiã qui taz diu distulit in re petendo. ut C. de furtis. in Autentica naugia vbi dicitur sic. Si quocũq; loco pcuenerint. aut casu

ɔtingẽte rupta fuerit vel alit ad terrã puenerit tam nauigia q̃ bo nauigãtiũ ipsis mtegre seruẽ tur ad quos spectãt añq̃ nauigiũ piculũ mcurrís sent·sublata pemit⁹ locoꝝ ɔsuetudine q̃ huic ad uersa ẽ sãctioi Trãsgressores hui⁹ cõstitucõnis nre bonoꝝ publicacõe mulctenť a si res exegerit iuxta mãdatũ nrm oib⁹ bonis cõpescãť·hec ibi· Nec excusanť ignorãtes cui⁹ sint ista bona·q̃ per ignorãtiã rerũ dñium nõ acq̃rit·eo q̃ si res sic mi uenta eẽt muẽtoris· tũc licitũ eẽt tibi oẽz rem oc cupare cui⁹ dñm ignorares·Qđ ẽ ɔtra legẽ·C·vñ vi·l·cũ querebať·vbi dicit sic·Sanxim⁹ mãt ta lez possessorem p̃donẽ mtelligi·Ridiculũ em̃ est dicere a audire q̃ alienã rez q̃si ꝑpriã p ignorãtiã occupauit·Oĩs em̃ scire debet qđ nõ est suũ hoc ad alios oĩbus modis ptinere·Si q̃s alienã rem adũsus dñi voluntatẽ attigerit·furti actõne teneť Glõ·dic Ignorãs nõ excusať q̃ ignorauit cuius eẽt·q̃ hoc nõ tenebať scire·ſ sciebat q̃ nõ essz suũ et sciebat cuius res erat hñe aĩaz cui illa res possit valere·dicẽtes q̃ bona ista naufragoꝝ vel medietatẽ vel magnã ptẽ hñe volũt licz nõ igno rent dñm illoꝝ·q̃ cũ sint infra ptãtẽ eoꝝ ad ter rã ꝓiecta illa custodiũt ne ab alĩs rapiant hoc est ɔtra legẽ·ff·de acq̃rendo rerũ dñio·vbi hẽtur q̃ porcellus quẽ quis eripit de ore lupi·si debz eẽ eripiẽtis·ſ pus possidẽtis·Et ponit ibi exẽplũ de naufragio ad oñdẽdũ q̃ sicut rerũ dñium non p dit p naufragiũ·ita nec porcell⁹ p raptũ lupi si de ore ei⁹ poterit liberari·V3° exactõis vitupabili tate·Si em̃ aliq̃s dammificať sub aliq̃ dño a dñs exactõnẽ ratificet·vterq̃ ad restitucõem tenetur· ff·de vi a vi armata·l·i·ſ·ſ a cũ q̃s a·ſ·quotiens a·ſ·deiecisse·Et·ff·de regul iuris·l·hoc iure·ſ·deie cit·Sic etiã de mmistris q̃ multa rapiũt a mltra dũt ut tabellarij a offitiales dñoꝝ a cõiatũ·dñi em̃ q̃ in terris suis nõ resistũt malefactoibus cri mina ipõꝝ emẽdãdo q̃si ɔsentire videť·ar·de hoc· ff·de offitio p̃fecti vigilũ·li° p̃mo·p totũ·m·ff·ve teri·vbi habeť q̃ p̃fect⁹ ille teneť de mẽdio a fur to a hmõi que in vrbe ɔtingũt ex sua negligẽtia· Et mgẽ nauis rñdebit de furto qđ i sua nauí factũ est·ut Instituta·de obligacõib⁹ que ex q̃i delicto a malefitio nascũť·ſ·itez exercitor· Sic tã dñi ꝓtra rũ q̃ eoꝝ offitiales qui ad hoc hñt dñia a stipen dia ut malefactorib⁹ resistant V4° sacrilegij p̃ui tate·Qui em̃ res ecclesie rapit a vsurpat:sacrile giũ ɔmittit·q̃ punit pena pecuniaria·ut·ff·ad le gẽ iuliã peculiat⁹·l·sacrilegij·Que pena scõm q̃li tatẽ crimis a quãtitatẽ a loci cõsuetudinẽ mfligẽ da est 2c̃· Post q̃ vero moyses declarauit cõclu siones p̃dictã·ait aĩe deuote· Que ego noui fideli ter te docui·Sz ecce ẽ sãctus Thomas de aq̃no doctor noui testamenti cui⁹ doctrina ambulabis in via immaculata vsq̃ quo ad gloriam eternã peruenias· Ad quem astante moyse accessit aí ma deuota pro sue conclusionis datiõi noticia· Cui sanctus thomas ait·Ego ostendaz tibi ɔclu sionem tuam esse veram testimonio quadrupli cis legis.ſ.

Legis Euãgelice· Euãgelice·Sciendũ q̃ xp̃s il
Legis Apostolice· laz ꝓbauit q̃druplici testio
Legis Canonice· mo V primo math· 2·r° ca°·
Legis Ecclĩastice· Tunc dicet rex hijs q̃ a sini
Primo testi stris eius erit·Discedite a me
momo legis maledicti in ignẽ eternũ qui
paratus ẽ dyabolo a ãgelis ei⁹·Furiui em̃ a non dedistis mihi mãducare·vos raptores abstuli stis mihi qđ debebã mãducare a dedistis camb⁹ vñs venaticis a auib⁹ rapacib⁹ quos pauistis de rapinis paupm·Sitiui a nõ dedistis mihi bibe re·ymo possessiones a vineas paupm rapuistis hospes fui a nñ me collegistis·ymo domũ i q̃ col ligẽdus erã vsurpastis·Nud⁹ eraz a nõ me coo puistis·ymo tegumẽtũ quo coopiend⁹ erã sub traxistis a vxorib⁹ vñs ad caudas ducẽdas p lutũ dedistis·Infirm⁹ erã a nñ me visitastis ymo sup dolorẽ vulnerũ meoꝝ addidistis a q̃i vulne re sup vulnus ɔcidistis·In carcere fui·q̃ rapina vña ibi me cõclusistis vbi me cruciastis a q̃si ite rũ me crucifixistis 2c̃ V2° testi° mar·xi° ca°·Cum introisset ihus in tẽplũ cepit eicere vẽdẽtes a emẽ tes in tẽplo a mensas numulariorum a cathedras vẽdẽtiũ colũbas euertit a non sinebat ut quisq̃ trãsferret vas p tẽplũ a docebat dicẽs eis· Non ne scriptũ est·q̃ domus mea dom⁹ oracõis est oĩ bus gẽtib⁹·vos aũt fecistis eã spelũcã latronuz· hec ibi V3° testi° luc·16° ca°· Qui fidelis ẽ in mimi mo a ĩ maiore fidelis ẽ Si q̃ in iniquo mamona fideles nõ fuistis:qđ verũ est·q̃s credet vob.·Et si in alieno fideles nñ fuistis:qđ vrm ẽ·q̃s dabit vo bis.·hec ibi V4° testi° iob·x° ca° Oues mee vocez meã audiũt a ego agnosco eas a sequũť me et ego vitã eternã do eis a nõ pibũt in eternũ a nõ rapiet eas q̃sqũ de manu mea·hec ibi· Quia ipe nõ ɔmiserũt pctm̃ rapine· Circa qđ notanť·q·ɔclusi ones in euãgelio hodierno a ĩ epla· Prima cõ clusio Licz raptor ab ecclesie ingressu nõ repellať nõ tñ eo⁹ oracõ a deo acceptať Patz q̃ raptor si nñ reddit ablata vel plenã securitatẽ de reddendo faci at si hẽat vñ possit: ẽ excoiand⁹ a negať ei pemitẽ tia·6·q·3·ca°· Placuit p cõi vtilitate ut nullus epoꝝ gũiter ferat·si ei⁹ prochianũ p dep̃dacõis causa alter epus excõicauerit·hec ibi·Qđ intelligi tur de raptoribus manifestis a nõ occultis· scõm mno·ar·extra de raptoribus·ca°·i lris·Si vero hz vñ possit restituere·ſ differt accipe pmam vsq̃ ad mortẽ a sic nõ potest satisfacere si petit pmam dabiť ei a eciaz viaticũ· Si vero decedat ipemitẽs tũc viaticũ a sepultura ei negabiť·Extr̃ de rapto ribus·ca°·sup eo a ca°·in lris·Qđ si nõ habeat vñ reddat nec heredes nec ꝓpinqui ei⁹ volũt satisfa cere·ipe tñ ɔtrit⁹ facit qđ potest licz tarde nõ pua biť pmam a viatico·ſ tñ sepultura negabiť ei·vñ in euãgelio 8i·Prope erat pascha iudeoꝝ·q̃ ra ptor intẽdẽs satisfacere a pmaz agẽ·ẽ ppe pascha ideo ẽ trãsitũ a pctõ vsq̃ ad pmaz· iudeoꝝ·p ɔtri cõez a cõfessionẽ·Et in epla dicit·Venerũt due mulieres meretrices ad regẽ salomonẽ·a·racõ et sẽsualitas q̃ fũt mẽtrices a deo recedẽtes p pctm̃

rapine. Venerũt aũt ad regẽ salomonẽ ꝛ ad pacẽ cũ deo p pmiaz ꝛ satisfactionẽ. q ãt oro raptoris nõ acceptet a deo ptz. qz ysa. 1. ca. dr. Cũ multiplicaueritis oões vras nõ exaudiã. Manꝰ ei vestre sãguine plene fũt. Sbstãtia paupis vocatur sanguis. Jere. 2. ca. Jn alis tuis inuentꝰ ẽ sanguis aiaz pauperũ ꝛ innocẽtiũ. Ale vocãt extremitates pciosoz pallioz in qbꝰ alis sanguis inuenit cũ de rapinis pauperũ emũt. Cũ his alis ñ volat i celũ. ymo visco rapine oglobate impediũt oronez raptoris. Lacrime em̃ viduarũ ꝛ pupillorũ impediũt ea ꝛ adusq; illi. Eccl. xxxv. ca. nõ despiciet deꝰ pces pupilli nec viduã si effundat loquelaz gemitꝰ. Nõne lacrime vidue ad maxillã descẽdũt ꝛ exclamacõ eiꝰ sup deducentẽ eas. ℣ Maxilla em̃ ascẽdũt vsq; ad celũ ꝛ dñs exauditor cõ delectabit̃ in illis. hec ibi. Raptoribꝰ ꝑ vnũ ẽstat remediũ ut a rapinis cessent ꝛ oppressis sbueniãt. ysa. 1. ca. Subuenite oppresso. iudicate pupillo. defendite viduã ꝛ venite ꝛ arguite me dicit dñs. Si fuerit pcta vra ut coccinũ qi mox dealbabunt̃. Jõ dr i euãgelio. Ascẽdit Jhs iherosolimã ꝛ oro raptoris ascẽdit i celũ ad Jhesũ. si raptor formet sibi oscliaz de rapina ꝛ i epla dr. Stetertq; coram eo ꝛ cora xpõ ñ repudiate nec exclusi acc. ℣ Secunda oclusio. Sacrilegiũ est grauis pctm̃ qz formicatio. ptz. 1. q. z. ca. sicut q. vbi dr sic. Sed ꝰ grauis pctm̃ ẽ formicacõ qz sacrilegiũ. Et sicut maior pecatũ ẽ qꝺ in deo omittit̃ qz qꝺ in hoie. sic grauis est sacrilegiũ agẽ qz formicari. hec ibi. Sciẽꝺ q sacrũ dr aliqꝺ ex eo qꝺ ad sinũ cultũ ordinat̃. Sic ãt ordinatũ aliqꝺ in vsũ finẽ: sortit̃ rõez tomi. ita etiaz ex hoc qꝺ aliqꝺ deputat̃ ad cultũ diuinũ: efficitur qꝺ diuinũ ꝛ sic ei qdã reuerẽtia debet̃. qz refert̃ in deũ ꝛ iõ oẽ id qꝺ ad irreuerẽtiaz rerũ sacraz pertinet ad iniuriã dei ptinet ꝛ habz rõez sacrilegij. ꝛ sacre rei lesiui. Est ãt sacrilegiũ quadruplex. ℣ primũ violatio eccie materialr circa quã sacrilegiũ omittit̃. pmo p incẽdiũ vel effractõez. 1. q. z. ca. qsquis vbi dr Sacrilegiũ cõmittit̃ si qs ifregerit eccliaz. vel. 30. ecclesiasticos passus qꝺ i circuitu ecclesie fũt vel domos q infra pdictos passus fuerint. hec ibi ꝛ ẽ pctm̃ mortale ꝛ incurritur excõicacõ epalr afiqz fit denũtiatꝰ effractor. ß postqz fuerit denũtiatus ẽ excõicatio papalr. Extra de sentẽtia excõicacõis. ca. tua ꝛ ca. ꝺ quest. ℣ 2° p sanguis vel semis effusionẽ. Extra de ose. eccie. ca. ꝓposuisti. Extra de adulteriis. ca. significasti. ℣ 3° p emunitatis eccie violacõez. Nullꝰ em̃ ad eccliaz cõfugiẽs inde p vim abstrahi debet. siue ex debito. siue ex qcuqz malefitio acc. Preterqz si ille q ꝺfugit ad eã sit publicus latro q stratas publicas insidijs ꝛ aggressibꝰ obsidet. Etiã nocturnꝰ depopulator q de nocte agros vastat ꝛ incẽdit. Si i ipsa eccia malefitiũ omisit. Extra de emunitate eccliaz. ca. inter alias. ℣ 4° p negotioz seculariũ ptractacõnẽ. In eccia em̃ nõ debet dari sentẽtie nec inditia fieri. nec vẽdi. nec emi. Extra de emunitate eccliaz. ca. decet domũ. li°. 6. iõ dr i euã°. ꝛ inuenit i tẽplo ℣ sacrilegia. Et j epla dr. Ego ꝛ mulier hec habitabam̃ i domo vna ꝛ peperi apꝺ eã i cubiculo acc qꝺ nõ est fiendũ in eccia. ℣ Secũdũ sacrilegiũ est lesio psone dericalr. Aliqñ em̃ fit iniuria psonis sacris vel p pcussionẽ inicẽꝺo manꝰ violẽtas in dericũ vel mõachũ. 1. q. z. ca. Si qs suadente dyabolo huius sacrilegij vitiũ incurrerit qz in dericum vel monachũ violẽtas manꝰ iecerit: anathema tis subiaceat vinculo ꝛ nullꝰ epõz illũ presumat absoluere ñ mortis vrgẽte periculo donec apostolico cõ spectui psentet ꝛ eiꝰ mãdatũ suscipiat. hec ibi. ideo dr i euãgelio. videtes boues ꝛ oues. p vendicõez signat̃ passio. p boues signãt̃ prelati maiores. p oues signãt̃ derici minores ꝛ hñtes tm̃ primos ordines minores ꝛ ꝺuersi religiosi. Et in epla dr. Mortuꝰ ẽ aũt filius mulieris huius nocte. qz filij ecclie fũt dericiar. Aliqñ fit iniuria psonis sacris per oppressionẽ puta si qs spuat in eos vel in vestibꝰ eoz vel fatiat eos capi rõe maleficij p vim sine licẽtia prelati sui. iõ dr in epla dormiẽs ãppe oppressit eũ. Aliqñ per violacõez. puta dericꝰ cõmittẽs pctm̃ luxurie ꝛ secularis se omiscẽs cũ psonis religiosis monialibꝰ acc. iõ dr i epistola Tulit filiũ meũ de latere meo ꝛ collocauit i sinu suo acc. Aliqñ p vituperacõez. s. iudicãdo de feis dericoz. 1. q. z. ca. Nemi ẽ de sedis apostolice iudicõ iudicare ꝛ illi⁹ sẽtẽtiã retractare pmissuz acc. ꝛ dist. xo. ca. nõ nos dr sic. qs em̃ sem̃ eẽ dubitet quem apex tãte dignitatis attollit. Et ca. si papa. dr sic. Cuius culpas red arguẽ presumat mortliũ nullus qz cũctos ipse iudicaturꝰ a nemine ẽ iudicãdus acc. ñ ẽ ꝺ obloquẽꝺ de dericis ꝛ religiosis ps. deꝰ stetit i synagoga deoz. in medio ãt deos diuidicat. Et itez Nolite tãgere xpõs meos ꝛ in xpi bis meis nolite malignari. iõ dr i epla. suũ filiũ quẽãt mortuꝰ posuit i sinu meo ꝛ seculares pctã sua mortlia iponũt viris ecclesiasticis. Tertiũ sacrilegiũ ẽ lesio rei sacramẽtalr. puta ipa sacramẽta qꝺ bꝰ hõ scificat̃ qz ptipuũ ẽ eukaristie sacramẽtũ qꝺ otinet ipz xpm Nã spũsscus dat sacramẽtus efficatiã. 1. q. 1. ca. multi dicit̃ sic. Vnꝰ ꝛ idẽ spũsscus i eccia diffusa per totũ orbẽ tray in cõpreliibilit̃ ea misteia ꝛ occulte atq; inuisibilit̃ ꝛ operãdo scificat ꝛ bñdicẽꝺo bñdicit. hec ibi. Spus ãt sanctꝰ in columbe spetie super cristũ baptizatuz apparuit. Math. z. ca. iõ dicit̃ in euãgelio ꝛ columbas. ꝛ sacrãmẽta scificata p columbã q ledũt̃ a fide nõ credẽꝺo a aliqꝺ cõtrariũ de eis opinãꝺo ꝛ venẽdo q sunt pctã mortalia. iõ i epistola dr. Cũq; surrexissem mane ut darez lac. s. fidei sacramẽtoz. filio meo ꝛ populo xpiano apparuit mortuꝰ acc. Quartum sacrilegiũ ẽ lesio substãtie tpalis. Vñ. 1. q. z. ca. si qs cõtumax dr sic. Sacrilegiuz ꝺ ẽ quoties qs sacrũ violat vel auferendo sacrũ de sacro. vel sacrũ de nõ sacro vel nõ sacrũ de sacro. ꝛ ca. qsquis idẽ dicit̃. iõ i euãgelio iferet̃. Et numularios sedẽtes. Et in epla subdit̃. Filius tuꝰ mortuꝰ ẽ. s. xpt hoc genꝰ sacrilegij. meꝰ aũt viuit inocẽs ab hoc genẽ. ℣ Tertia oclusio Persone eccliastice ñ tenẽt̃ soluere dñis tpalibꝰ a laycis cabellas. collectas tallias. guidagia vel pedagia. Sciẽꝺ q pedagia

dicūt q̄ dant a trāseūtib⁹ in locis ꝯstitutis a pn̄
cipe. Quid agia vero que dant p ꝯductu terra⁹
alicui⁹ ut securi⁹ vadāt. Ista solus pn̄ceps puta
impator. rex papa a nō ciuitas vlla pticulais po
test ꝯstituere. iō dr in euangelio. Et cū fecisset fla
gellū de funiculis. Per qd itelligit auctoritas pn̄
cipis. iō dr in epistola. dixit g rex. Afferte m̄ gla
dū ac̄. Circa catellā a datiū fūt. ꝛ. ꝯclusiones.

Vpma ꝯclusio Catella antiq̄a iusta licite peti po
test. Nā catellā a datiū antiquū positū ab hīis q̄
rationabilit potuerūt ut a principib⁹ a regibus
a pseruū auctoritate ecclesie a ex iustissima cau
sa puta p defensiōe trāseuntiū vel nauigātiū vel
patrie a hmōi a recipiens facit illud p quo fuit
positū: sine scrupulo ꝯscie potest recipe. Sia⁹ si ne
scit a q̄b⁹ fuit positū. putat tn̄ q̄ ab eis q̄ potue
rūt a ex p̄dictis causis iuste potest recipe. Si vero
datiū seu catella sit noua: nō potest aliq̄s ab ad
uentib⁹ vel trāseuntib⁹ quic q̄ recipe nisi cer
tū sit illud a principe vel rege statutū p ter iminē
tē necessitatē. Vñ. 23. q. 3. ca° Si q̄s rompetas et
pegrinos a ap̄lo⁹ limina a alio⁹ scō⁹ oratoria
visitantes: cape seu reb⁹ q̄s ferūt spoliare a mer
catores nouis theloneo⁹ a pedagio⁹ exactiom
bus molestare tēptauerit: donec satisfecerit cōio
ne careat. hec ibi. Si ꝯtra formā predictā aliquid
receptū est: restituendū est illi a quo acceptū est
vel si sciri nō potest in pias causas dispēsādū est
ut dic̄ Inno⁹. vel in vtilitatē cōem. Si vero ad do
minos nō puenit qd iniuste exactū est. debēt of
fitiales suos ad restitucōem ꝯpellere a eos puni
re. iō dr in euāgelio. oēs eiecit de tēplo. Et in ep̄la
dr. diuidite infantē viuū in duas ptes. ꝯpellite
tales ad restitucōem p sētentiam excōicacōis.

Secūda ꝯclusio. Licet mercatores a trāseūtes ñ
soluendo catellā furtū ꝯmittant. nō tn̄ in foro cō
sciētie obligātur ad penā p trāsgressione satisfa
cere. Nā tenent̄ soluere catellā seu datiū antiquū
a nouū a nō soluendo: furtū ꝯmittūt. ꝫ ad penā
taxata⁹ nō tenēt̄ in foro ꝯscie. nisi post q̄ fuissent
inde iudicialiter ꝯdēnati. Vñ si petitor catelle nō
faciat id p̄ter q̄d fuit instituta cū necē sit. tūc tn̄
seūtes pūt catellā vel datiū negare. Nā cā cessan
te in recipiente. cessat obligatio in dāte. vñ dist.
61. hīis oīb⁹. dr sic Ecclesiastice p̄hibicōes p̄ri
as hūt cās q̄b⁹ cessantib⁹ cessant a ipe. vel tales
pūt adire iudicē sup hoc q̄d tutius videt. iō dr in
euāgelio. Ques q̄ a boues a numulario⁹ effudit
es. Et in ep̄la dr. Date huic infantē viuū. Ruia se
pius trāseuntes soluūt pedagiū a catellā de oui
b⁹ a bob⁹ suis a effundūt es numulariis. catel
lariis: q̄ velint litigare cū eis. Tertia ꝯclusio.
Qui fatiūt portari bladū a vinū ad vsū suū a fa
lie siue sint lay ci siue derici nō tenent̄ soluere ca
tellā siue pedagiū. Patz p Inno. Post. a bernard.
qui dicūt q̄ pedagiū nō est soluendū nisi de reb⁹
que cā negotiacōnis deferūt. Et de vectigalibus. l.
vniuersi. Vñ si etiā ꝯsuetudo sit in cōtrariū. q̄ in
tacōnabilis est. nō est tenenda. Etia⁹ si exigat a
dericis nō obligant̄. Qui em̄ talia exigūt suo no
mine vel alieno. si sint p̄sone singulares sunt ex
coicate ipso facto. si sit collegiū. vniūsitas. castr⁹
vel ciuitas. ipso facto subitū̄ interdicto. nec a p̄
dictis absolui p̄nt nisi plene satisfecerint et resti
tuerit. Extra de cēsib⁹ ca. q̄ p̄ q̄. li° 6° Nec etiā licet
exigere a dericis rōe possessionū suarū aut p̄dio
rū. Extra de emunitate ecclesiarū. ca. q̄ nulli li°
6° Sed p̄piam nūc sūt peiores paganis q̄ cogunt
dericos soluere catellā. Vñ. 23. q. 8. cano. tribu
tū. ꝯ. q̄uis. dr sic. Nā cū ioseph tpe famis cūctor⁹
egiptior⁹ terrā sibi emeret Pharao. atq̄ sub eadē
fame sue seruituti cūctos subiceret sacerdotib⁹ ita
necessaria subministrauit ut nec possessionibus
nec libtate nudarent̄. dño ex tūc p̄nūtiante sac̄
dotes in oi gēte liberos eē oportere ac̄. iō dr in eua
gelio. Et mēsas subūtit. p̄ter exactiones hmōi
deuastat deus possessiōes lay⁹ q̄ nec decimas
soluūt a ecclesias sibi tributarias fatiūt. ut hēt
16. q. 1. ca° reuertimini. Et. 23. q. 8. ca. scōm canom
cā. Et i ep̄la dr. Nolite interficere eū. exactōmb⁹
astringere dericū. Quarta ꝯclusio. Quauis lice
at dñis terra⁹ vendē baliuis. catellas. datia. tal
lias ac̄. nulli tn̄ ē licitū talia officia emere. Dic⁹ q̄
ap̄lus dicit. Multa mihi licēt. ꝫ nō oia expediūt
cū aūt baliuis a officialib⁹ dñor⁹ mihil ꝯmittat
nisi tpalis officij ptās: licitū est hmōi officia ven
dere eis p̄cipue de q̄b⁹ p̄sumi potest q̄ sint vtiles
ad hmōi officia exercēda a tanto p̄tio vēdatur
officiū ut recup aē possint sine ḡuamine subdito
rū. Sed nulli ē licitū talia officia emere. q̄ frequē
ter cōtingit q̄ illi q̄ eēnt magis p̄donei ad hmōi
officia fūt paupes ut officiū emere nō possint In
sup q̄uis tales sint diuites. tn̄ q̄ tom fūt. nō ābi
unt hmōi officia nec ihiant ad lucra. Illi ḡ qui
emūt: aut mouent̄ ābicōe. aut auaitia q̄ peiores
ceteris subditos opprimūt atq̄ defraudāt. iō dr
in euāgelio. Et hīis q̄ columbas vēdebāt. dñis q̄
hmōi officia vendebant dixit. Auferte ista. s. offi
tia. hinc. ab hīis emptorib⁹ et nolite facere do
mū p̄ris mei domū negotiacōis. q̄ locus cabelle
que debet esse dom⁹ dei eligendo bonos a p̄dōneos
ad talia officia q̄ etiā si necē fuerit ꝯpellēdi fūt ad
illa exercēda. p quo⁹ bonitatē a industriā magis
accrescit dñis a subditis. quēadmodū ꝯgnatus
moysi dixit ut hēt exo. 18. Prouide imq̄t de oi plete
viros sapientes a timētes deū q̄ oderint auaritiam
a ꝯstitue eos tribunos a centuriōes quinq̄genos
a decanos q̄ iudicēt populū oi tpe ac̄. Et in epist.
dr. Date huic infātē viuū. offitiū a nō occidat. a
nō vendat. Nec ē em̄ mr eius. tales nō rapient
a subditis. ꝫ velut matres se habebūt ad illos.

Quinta ꝯclusio. Subdit⁹ mouēs bellū iustū mā
dante sibi dño suo vel ipsū sequēdo si q̄ ab hosti
bus rapuerit nō tenet̄ restituere. Patz q̄ si bel
lū est iustū: puta pugnatur p ecclesia vel p defensi
one patrie a subditor⁹ vlciscēdo iniurias ut bonū
p̄moueat a malū vitet̄ tunc nō tenet̄ nisi extra
dñi sui edictū rapuerit. Si vero est iniustū a ipe
scit tunc tenet̄. q̄ magis debuit timere deū q̄ hoi
nē. Si aūt dubitat vt⁹ sit iustū vel iniustū non

tenet. qz excusat ꝑ obediẽtiaz dñi sui licet dñs peccauerit si male ꝓcepit. 23. q. 1. ca. qđ culpat i sine. Stipẽdiarij aũt nõ excusant. qz ñ excusat eos obediẽtia. neqz in dubio debẽt se omittẽ discrimi ut iuuẽt aliquẽ in ꝑiudiciũ alteri⁹. 23. q. 5. ca. de mqz. Jõ dr in euãgelio. Zelus domus tue comedit me. s. quo ad bellũ iustũ. Et in epla dr. Omis istę timuerũt regẽ videtes sapientiã dei eẽ in illo ad faciendũ iudiciũ ac̃.

Secũdo declarat eadẽ oclusio testimoio legis Aplice a hoc q̃druplicit. ꝓmo btus petrus .1. epla. 5. ca. dic sic. Nemo aũt vestrũ patiat q̃si homicida. ꝛ fur. ꝛ maledic⁹. ꝛ alienoz appetitor. 2° btus paulus. 1. Coꝛ. 7. ca. dic sic. Ne cõmiscẽ amim formicarijs huiꝰ mũdi. ꝛ auaris ꝛ rapacibus. Alioquin debueratis de hoc mũdo exisse. Si is q̃ frat noiat est formicator. ꝛ auarus. ꝛ rapax cũ hmõi nec cibũ sumẽre. 3° btus Jacob⁹ in epla 5° ca. dic sic. Ecce merces operarioz q̃ messuerũt regiones vras q̃ fraudata eẽ a vob clamat a clamor eoz in aures dñi Sabaoth introiuit. 4° beatus Johes Apoc. vltio ca. dicit sic. Nec intrabit i ea .s. ciuitate celesti aliq̃d coiq̃natũ et facies abhoia cõfez. s. ut fatiũt raptores. Et sic ptz ac̃.

Tertio declarat eadẽ oclusio testimoio legis Canonice. Sciendũ q̃ circa rapinã cõsiderãt. 2° ꝓmo violẽtia. Nã rapina ẽ duplex. 36. q. 5° ca. de raptoribꝰ. Ex hac auctoritate dr sic. q̃ rapina duplicit fieri dr. Aliqñ em res ipsa rapitur. Aliqñ ipsius rei vsus tm̃mõ violent eripit. Res ipsa tũc rapit cũ violent dño eripit. ut ippe tuũ teneat. Aliqñ vero non res ipsa affectat. sed vsus eiꝰ dño ꝓhibẽte violent vsurpat. hec ibi. 2° ꝓhibitio. Vñ. 14. q. 7. ca. Pẽale ẽ occulte auferre. multo maioris ẽ pene violẽt a visibilit eripe. Auferre ꝙ nolenti siue occulte siue palaz habet preceptũ suũ. Furti em noie bñ intelligit oꝰ illicita vsurpatio rei aliene. Nõ em rapinaz ꝓmittit q̃ furtũ ꝓhibuit. q̃ vtiq furti noie in lege veteris testamẽti a rapinã intelligi voluit. apte ei totũ significauit q̃cq̃d rerũ ꝑximi auferet. hec ibi. 3° de predatione. Predo em dr q̃cũq alios iuste pdat a dr q̃druplicit. 4° dr pdo q̃ viatores a pegrinos spoliat rebꝰ suis. 22. q. 3. ca. Illi q̃ pegrinos vel oratores cuiuscũq sẽ siue clericos siue monachos vel feias ꝛ inermes paupes depdati fuerit vel lõ eoz rapuerit vel in malũ eis obuiauerint anathematis vinculo feriãt ñdigne emendauerint. hec ibi. 2° dr pdo miles seu stipẽdiarius q̃ accipit a tollit a psonis vltra stipẽdia sibi ostituta. 23. q. 1. ca. Militare nõ est delictũ. ꝙ ꝑter predã militare pctm̃ ẽ. Nec rez publicã gerẽ crimino sũ est. ꝙ iõ gerẽ rẽ publicã ut diuitias augeas videt eẽ danabile. Propterea em q̃dã ꝓuidẽtia militantibꝰ fuit stipẽdia ostituta ne dũ supt⁹ q̃ritur predo crassetur. hec ibi. 3° dr pdo plat⁹ q̃ ut pcuã cõfez ipẽdat legato vel filles expẽsas faciat plus extorq̃t a subditis q̃ soluãt. Extra de emunitate eccliaz. ca. qz plerũq. 4° dr pdo inter siue officiales pcuniã indebite accipiẽs. Et ad legẽ inliaz repetẽdaz. 4° excõicatõ. Nullꝰ em excõicari debz nisi ꝓ pcto mortali a qz in dãmificãdo aliquẽ etiã corpalit siue in rebꝰ corpalibꝰ q̃s mortaliter peccat. iõ ꝓ dãno tpali eccia excõicare pot. vñ q̃ accipit res naufragoz ꝑ ñ dep̃dat iudiciũ maẽ ẽ excõicatus. Extra de raptoribꝰ. ca. ex eo. Et sic ptz ac̃.

Quarto declarat eadẽ oclusio testimoio legis Ecclesiastice a hoc q̃druplicit. ꝓ btus gregoꝰ. in moral. dic sic. Hostes ad rapinã ꝓuocat q̃ suas eoz noticie diuitias denudat. 2° btus Jeroꝰ. sup Matheũ. liº. 3. dic sic. Latro ẽ a domũ dei ꝛutit in spelũcã latronũ q̃ lucra de religione sectatur. cultꝰ q̃z eiꝰ nõ tã cultꝰ dei q̃ negociatõis occasio ẽ a ĩ epla ad Nepotianũ darius dic sic. Num mũ ad dũt nũmo marsupia suffocãtes matrona rũ. opes venãt obsequijs. modica esca in hamo ponit ut matronarũ in eo saculi apponẽt. Sic bestie. sic aues. si capiunt a pisces. puũ tribuũt ut amplius accipiãt q̃ magis venatõ ẽ appellãda ꝙ donatõ. hec ille. 3° btus ambº. liº. 1. de officijs dicit sic. Si adiuues eũ q̃ possessiones alioz erripit ꝛ eripe conat. ñ ꝓbat largitas. nec illa pfecta ẽ libalitas si iactãtie cã magis ꝙ mie largiaris. ñ ꝓbat libalitas si qđ alteri largit. alti q̃z extorq̃at si iuste q̃rat a iuste dispẽsãdũ putat. hec ille. 4° btus augꝰ. liº de vb dñi dicit sic Si ignẽ mittit q̃ ñ dedit rẽ ꝙ az vbi putas mittẽdꝰ ẽ q̃ iuasit alienã. Si cũ diabolo ardẽ habz q̃ nudus ñ vestiuit. vbi putas arfurꝰ ẽ q̃ expoliauit. ñ nocẽt mala ꝑterita si ñ placẽt. hec ille. qđ recipiet q̃ aliena tulit si sp ardebit q̃ sua ñ dedit. c. ac̃. Quia vero p rapinã. 20. modis peccam⁹. iõ. 20. diebꝰ abstiem⁹ a ieiunam⁹. ꝓ feneratõe. Nã raptor dr vsurarz fenerator. vñ. 14. q. 3. ca. Si q̃s vsurarz accipit. rapinã facit. vita nõ viuit. hec ibi. Sine ferro dimicat q̃ vsuras flagitat q̃ sic alienũ vsurpat. 2° detẽtõe. Nam raptor dr rei aliene detẽtor. vñ. 14. q. 7. ca. Si qđ iuenisti nõ reddidisti: rapuisti. ꝙ tũ potuisti fecisti. qz plꝰ ñ iuenisti. q̃ alienũ negat si posset tolleret. deꝰ eor introgat. nõ manũ hec ibi Nõ ꝙ debes alienũ detinẽre. ꝙ sollicite reddere ne videaris rapere. 3° iuẽtõe. Nã raptor dr aliem iuẽtor suũ fatiẽdo. vñ. 14. q. 7. ca. Multi sine pctõ putãt eẽ si alienũ qđ inuenerit teneãt a dicunt deꝰ m̃ dedit cui habeo reddere. discãt ꝙ hoc pctm̃ sile eẽ rapine. si q̃s muẽta nõ reddat. hec ibi. Inre iuenta ñ omitto furtũ si eo aio accipio vt dño restituã hoc tñ de ꝛo libello ꝓtestari. ff. de furtis .l. falsus. ff. q̃ alienũ ac̃. 5° dilapidatõe. Nã raptor dr prelatus rerũ ecclesiasticaz dilapidator. vñ. 10. q. 2. ca. Si q̃s epꝰ nulla ecclesiastice rõis necessitate opulsus in suo dero a vbi forte ꝑsbit nõ est de rebꝰ ecclesiasticis pfũpserit aliq̃d vende: res ipsa eccliꝑerie restaurari cogat a ĩ iudicio epoz deitiat audit⁹ a ouictus a tãq̃ furti ꝛ latrocinij reꝰ suo ꝑuet honore. hec ibi. ñ ei dñat in dero. 6° appropiatõe. Nã raptor dr q̃ vltr necessitate reflet tpalia ea sibi auare appropriãdo. Unde dist. 90. ca. sic hij dr sic. ꝓtiũ nẽo dicat qđ ẽ cõe a plus ꝙ suffitiat sũptum a violent obtẽtum ẽ.

Tu vero susceptis dei munerib⁹ a ī sinū tuū reda
ctis mihil te putas agere iniquū si taz multoz vi
te subsidia solus obtineas Necz em̄ min⁹ est cri
minis hūti tollere·q̄ cū possis a abūdās indigē
tib⁹ denegare· Tūtoz g̃ te scias bona iuadere·q̄
tis possis p̄stare qđ velis·hec ibi· ¶ 6° indicacō e·
Nā raptor dr inder q̄ alienū inditū reputat pre
dā suā·Et ad legē iuliā repetendaz·l·oēs nō em̄
inder potest quicq̄ accipe a ptib⁹·ne dū supius
queriť p̄do crassetť· Et extra de rescrip·ca·statutū
·ī·insup·lib° 6° Si litigātes sint notabiliter pau
peres·mihil inder accipiat ab eis· ¶ 7° extorsione
Nā raptor dr qui minis fraude vel potētia aliq̄d
extorquet·In talib⁹ em̄ casib⁹ qñ nō gratis da
tur·ꝫ tūc maioris mali· interd⁹ ait imperator ut
ipsis q̄bꝫ p̄tentib⁹ ipumitū eē nō patiamur·s·in re
ceptoreē·Et de metať·l· decuotū li° 12·a·Et de salgaio
hospitib⁹ nō pretēdo·l·vnica· p̄cipitur ne q̄s co
mitū vl tyrānoz vel militū·salgamū·vt culturaz·
lignū·oleum a suis extorqueāt hospitib⁹·ꝫ nec a
volentibus aliquid capiant Glosa·q̄ presumi
tur dissensio·Si ergo isti male accipiūt a volētib⁹
additionaliter·ille multo pei⁹ facit q̄ accipit a sim
pliciter nolente·g̃ ac· ¶ 8° vsurpacō e Nā raptor
dicit dñis q̄ bona rusticoz vsurpat ad sui pūsaz
voluptatē Cū tū pharao rex egipti emerit possessi
ones egiptioz p tpe famis ·23·q·8· ca·tributū·
Idē hēť Exodi· ¶ 9° excusacōne· Nā raptor dr q̄ dō
subditoz rapit pretendēdo excusacōnez q̄ multa
expēdit in ecclesijs·in religiosis·in elymosinis·in filijs
educādis a filiab⁹ maritandis· Contra quez dr
12·q·7·ca° Demq̄ si nō potest alteri subuenīri ni
si alter ledať: modi⁹ ē neutz iuuari·q̄ alterū g̃
uari·hec ibi· Vñ nemī ē subuemendū cū iniuria
alterī⁹·ut·22·q·2·p totū Nec debet altei p alterū
imq̄ oditio afferri·ff·de regulis iuris·l·nō debet a
pū·21° ca° Alij diuidūt sua a ditiores fiūt·alij ra
piūt nō sua a sēp in egestate sūt· Nō sūt ergo dō
alioz rapienda p supfluitatib⁹ a vanitatib⁹ suis
¶ 10° mutuacō e Nā raptor dr q̄ eo pacto dño mu
tuat ut officij alicui⁹ p tātē accipiat a tale pactū
est vsurariū·q̄ p mutuo accipit officij p tātē·vñ
teneť resignare offitiū taliť acquisitū· Si tñ dñs
gratis offitiū dederit a postmodū mutuū ab offi
ciali accepit·nō dr ppť hoc raptor· ¶ 11° assuefa
ctione Nā raptor dicit dñs q̄ allegat consuetudiez
accipiendi a subditis de mobilib⁹ q̄cq̄d vult et
precipue expoliat eos qñ suspicať eos velle trāsi
re ad aliū· Talis em̄ dñs peccat et teneť ad resti
tucōez· Nisi forsan a principio in cōcessione terre
tale onus fuisset ipositū sic tolerare posset· ¶ 12°
exactōe· Nā raptor dr dñs tp alis qui vult ludere
vel vltra vires ad vanitatē expēdere vel ī bello ex
pte sua iniusto cogiť se redimē· Si q̄d em̄ p ipsū
vel ei⁹ offitiales a subditis exactū ē a ad dñm p
uenit: teneť restituere illis a q̄b⁹ exactū est si sciū
tur·alias in pias causas vel vtilitatē cōez dispē
seť· Si aūt ad ipm nō puenit mihil omin⁹ debet
officiales suos ad restitucōez cōpellē a puire ne de
malo suo vllā vtilitatē videanť reportare· Aliť pec
cat 13° aduocacōe Naz raptor dr aduocat⁹ q̄ in
defendēda cā illoz quos ī sui patrocinū assumit
ꝓpter sui infidelitatē a negligētiā aut ignorantiā
defecit aut imoderatū salarium exegit Potest ei
moderatū salariū petere siue ab initio fatiens pa
ctū siue finita cā Cui⁹ moderamē attēditur scōm
qūtitatē cāe·laborez aduocacōis·scīaz a honesta
tē aduocātis a consuetudinē regionis·ī·q·3·ꝫ·ap⁹
vltē·Extra de p̄bēdis·ca·de multa·ꝫ·circa sōlimes
a dist·61·miramur· ¶ 14° cauillacōe·Nā raptor dr
cauillosus aduocatus q̄ suo patrocinio et cauil
lacōe abstulit aduersario iustā a bonā causam
vel ipsū g̃uauit petēdo dilacōez supfluā vel alle
gādo falsū a otē sciaz etiā faciēdo positōez cauil
losā vel instruendo falsuz testē aut instruendo di
entulū denegādo veritatē·de q̄b⁹ oīb⁹ aduocat⁹
teneť ad restitucōez a ē in pctō mortali· ¶ 15° sub
tractōe·Nā raptor dicit q̄ decimas q̄ paup̄m sūt
ecclesie subtrahit·Vñ·16·q·1·ca·decime·dr sic·de
cime em̄ ex debito req̄rūť a q̄ eas dare noluerint
res alienas inuadūt· Et quāti paupes ī locis su
is vbi ipe hītat illo decimas nō dante fame mo
rtui fuerint: tūtoz homicidioz reus ante eterni iu
dicis tribunal apparebit qui rez a dño paupib⁹
delegataz suis vsib⁹ reseruauit·hec ibi· ¶ 16° vendi
cacōe·Naz raptor dicit epūs q̄ totū sibi retinens
nil egenis deicis ipartiť·Vñ·99·dist·ca·dyaco
mi sūt q̄s·dicit sic·Singuli q̄q̄ p potenciā ep̄alis
nois quā sibi ipsi illicite absq̄ ecclesia vēdicaue
rūt totū q8 leuitaz est etiā in suos vsus redigūt
Nec hoc solū qđ sibi ascriptū est vendicāt·ꝫ cun
ctis auferūt vniuersa·Mēdicat infelix in plateis
clericus a fuili opi mācipatus·publicā a q̄libz
poscit elemosinaz q̄ ex eo magis despicit a cūctis
q̄ miser desolat⁹ iuste putať ad hāc ignominiā
deuenisse· Etenim si vnusquisq̄ ita in hoc visibili
mūdo aliquid possidere inteť ut sua tm̄ sit posses
sione otētus·ac res nō inuadat alienas·ñ ag tū
paupib⁹ tollat·nō vineā·nō subuectoriū aliq8·
nō famulos·nō fructū quātomagis q ecclesie dei
preest debet ita fuare in oīb⁹ iustitiā ut sibi vēdi
cet qđ sui iuris eē cognoscit·aliena nō rapiat·ali
ena nō tāgat ac· ¶ 17° alienacōe· nā raptor dicit
scismatic⁹ vel ītrusus q̄ alienat res ecclesiasticas
immobiles Extī de scismaticis·ca·p̄·a·12·q·2·ca·
alienacōes· Teneť em̄ illi q̄ habuerūt restituere
loca a res a fructus preptos a q̄ p̄cipi potuissent
sicut a quilibz raptor·Extra de restitucōib⁹ spoli
atoz·ca·g̃uis Etiā null⁹ p̄latus religiosus potest
vendere ped̄itus aut possessiones monasteriī sui
ad vitā seu ad aliud certū tēpus pecunia etiā ide
recepta nisi necessitas vel vtilitas loci exposcat a
de consensu cuētus vel supioris sui si conuentū nō hz
Extra de reb⁹ ecclesie nō alienādis·ca·monasteri
oru·in demet· ¶ 28° recupacōe·naz raptor dicit q̄
ꝓpria auctoritate violenter rapit rez eciā suaz iā
ablataz vel inuasaz·Cadit em̄ a iure suo et p̄dit
eā nisi forte ñ posset p iudicē eā consequi a hoc fiat
in cōtinēti vt q̄cito scit sibi ablatam añq̄ ad aliū
actū diuertat·Extra de restitucōib⁹ spoliatoru·

ca·oli cāz aē ¶ 19° cōmodacō e·ſſā rāptor dr qui dāmificatꝰ absq; supioris auctoritate accepit de re bꝰ dāmificātis sibi cōmodatis· ¶ de cōmodato·l· ptextu·vel depositatis· ¶ depoīti·l·q̄s· Jn hȳs em casib⁹ ñ pōt dāmificatꝰ cōmodata ā depsita reti nēi foro iudiciali licz ñ teneaē restituē ñ forte ista retinēt vsq; ad valorē dām·ff· de ꝺicōmꝺ⁹ iudi cū·l·siue sortēa tūc ñ peccat· 20· furacō e· ſſā rap tor dr q̄ rē suā apꝺ aliū depositā vel etiā iuste de tētaz furtiue accipit·q̄a ḡuat depositariū q̄ teneē se reddē inoriū· Vñ teneē ad releuāꝺ ḡuamē de positarij·q̄ vero furti accipit rē suā apꝺ aliū iniu ste detētā: peccat q̄dē ñ qz ḡuet detinētē· nec teneē ad restituēꝺ aliq̄ꝺ·ſ peccat cōtra cōez iustitiā dū ipē sibi vsurpat rei sue iuditū iuris ordine pēmis so aiō teneē reo satisfacē a daē opaz ut scādalū pr̄ioz inde exortū sedeē aē ¶ 21° dāmificacō e· ſſaz rap tor dr dñs q̄ hȳs iiustū bellū aio crassandi a malitioſe īfert dāna a deuastat cōꝺ alioz·q̄ teneē p° q̄dē adūsarijs de oīb⁹ dāmis illatis·teneē etiā suis pr̄ijs hoibus de dāmis q̄ receperīt ab adūsa rijs iuste repugnātib⁹ si ipsi pr̄ij hoies inuerūt eū cōꝺ fide·ā si fuerīt iducti ei⁹ ꝺsilio·tioze·l coactō ne a de se ñ erāt facturi· Sec⁹ si mala fide inuerūt eū in q̄ casu nullaz hȳt ꝺtra ipm actōez· ſſā in re turpi ñ ꝺtrahiē obligacō· Jnsti·mādati· ſſ illō q̄z a·ff·mādati·l·si remunerādi· ſſ rei turpis· 22° cō posicō e· ſſā raptor dr dñs q̄ iuste mouēs bellu ꝺpōit cū adūsario sup dāmis q̄ pr̄ij sbditi passi fuerīt·qz ñ pōt p suā ꝺpositōez pīudicaē hoīb⁹ su ís quin ipse teneaē eis de ꝓpo satisfacere ñ ipsi in culpa fuerīt piē cū eo· Si tñ ꝺpositō fiat de ꝺsēsu dāmificatoz: stāꝺ ē illi· Si āt iuste bellauit ñ pōt ꝺponē cū adūsario in pīuditiū hoīm suoꝝ qz sic ipe teneē eis aē ¶ 23° dispēsacō e· ſſā raptor dr de ric⁹ q̄ vadēs cū hȳtib⁹ iustū vel iiustū bellū rapu it aliq̄ꝺ ab adūsarijs· Vñ teneē ad restitucōez dāmificato q̄dē si scit·alioq̄n paupib⁹ ſſā sic dñs ei⁹ ñ potuit ei daē auctoritatē bellādi· sic neq; ra piēdi· Posſz tñ teneē aliq̄ꝺ de ꝺsēsu dñi iuste bellā tis dū guerra durat·qz p idē ē ac si dñs illō dedis set aē· 24° dēlibacō e· ſſā raptor dr qui rapit de eccīa aliq̄ꝺ ā de hoīs eccīe siue dericoz existētiū i tra illi⁹ ꝺtī quē bellū agiē· ſſ raptores hȳmōi tenē tur ad restitucōez ñ auctoritate p̄lati ecclesiastici hoc fierz·vel ñ eēnt victualia q̄ si rapiūē a iuste bellātib⁹ ñ peccāt nec teneē· ¶ 25° distribucō e·nā raptor dr canonic⁹ vel dericꝰ bñficiatꝰ q̄ ꝺmis officijs nō infest· tñ recipit q̄tidianas distribu cōes·ñ em valet talr ꝺsuetuꝺo ut eas fatiāt suas ꝙ teneē ad restitucōez ñ excuꝙ eos īfirmitas vel iusta a rōnabilis corpalr ncītas·ā eccīe vtilitas· Extra de de·ñ resi·ca·1·li° 6° ſſ reddit⁹ ei eccīaz fūt stipēdia fuiētiū a psonalit residētium ¶ 26° ocupacō e·nā raptor dr q̄ ñ iuste nec rite cō seq̄ē bñficiū seu dignitatē ecclesiasticā· qz cū ñ itrz p hostiū est fur a latro nec habz viaz salutis ñ resignādo ·vel si ē dispēsabile petat dispēsacōez ab eo q̄ pōt a ín vtroq; casu agat pmaz de cōmis so aliē violentꝰ ocupatoz ¶ 27° ꝺsūpcō e· ſſam raptor dr dericꝰ vel plat⁹ q̄ ꝺsāguineis ā pntil⁹ diuitib⁹·meretricib⁹·hystrionib⁹ a turpib⁹ pso nis cōꝺ ecclesiastica pau pib⁹ debita tribuūt·q̄a q̄cq̄ꝺ hȳt: paupez ē·16·q·1·ca· Quia impta scōz patz tradicōez nouim⁹ res eccīe eē vota fideliū· pcia pdōz a p̄monia paupez·cuiq; ñ solū ha bita ꝺfuare·vez etiā deo opilāte ꝺferre optam⁹ Vt āt ecclesiasticis de diuidēdis reb⁹ eccīe fuspi cōez ꝺubū ꝺceptā penitus amoueam⁹: statuim⁹ ut neq; nūis neq; filioz a deo dispensate succēſſo tū nōz tpib⁹ vllā pemit⁹ diuisionē ā iaduram patianē· hec ibi· Vñ tales derici teneē ad restitu cōez oīm paupib⁹ vel inutilitatē eccīe·12·q·2·ca· gla a ca·a si illi a peccāt mōrliē·8ō· dist·ca·q̄ ve natoribꝰ a ca·donare aē· 28° receptōe· ſſaz rap tor dr q̄ male recipit a psonis ecclesiasticis ut fo caria·cōcubina a alie pſone turpes· Vñ teneē re stituere ipsi eccīe ñ forte fuerit eis datū cā elemo sine ī sūma necītate·qz tūc fuit debitū·86· disti· ca·pasce· Silr diuites a potētes q̄ recipiūt p frau dē·minas iportunitatez a hmōi sūt raptores a te neē ad restitucōez·dericꝰ āt q̄ dat redimēdo vexa tiōez suā excusaē· Ex de symo·ca·dilect⁹·ā p̄ē hos nestatē·hospitalitatē aē·ñ teneē ¶ 29° fustētacō ne· ſſā raptor dr dericꝰ q̄ pōt fustētari de fructib⁹ eccīe seruiēꝺo ī ea tñ nō deseruiendo·ſ in malos vsus expēdēꝺo: peccat mōrliē a teneē satisfacē·vñ ·1·q·2·ca· Clericos āt illos ꝺuēit eccīe stipēdijs fustētari quib⁹ pntū ac ꝓpinquoz nulla suffra ganē· Qui āt ex bonis pntū a opib⁹ fustētat pīte si qꝺ paupez ē accipiūt: sacrilegiū p̄fecto cōmit tūt a p abusiōez taliū iuditiū sibi māducāt a bi būt· hec ibi· Eaē·q·ca·pastor eccīe aē·idē habē· 30· ꝺcussiōe· ſſā raptor dr q̄ in officio ꝺstitutꝰ extorq̄t aliq̄ꝺ a sbditis p metū·ā cū ñ vult facē qꝺ teneē·ñ data sibi premia· Aut cū aliq̄s offitia lis vltra stipēdia sibi ꝺstituta extorq̄t· Vel cū q̄s accusat vel ab accusacōe desistit ꝓpē premiā talr teneē ad restitucōez ei q̄ dedit·si ñ turpiter dedit Alias ei in cui⁹ iniuriā dedit·1·q·1·ca·iubem⁹ aē· vsq; in finē q̄stiōis· ¶ 31° ꝺsecracō e· ſſā raptor dr eps qui cōsecrat eccīaz vel altare sine dote ei⁹ ad quā dotē teneē fabricator vel ei⁹ hēres· Vñ·1·q· 2·ca·placuit dr sic· Doc tñ vnusquisq; epōz me minerit·ut ñ pri⁹ dedicet eccīaz ñ antea dotē basi licē a obsequiū ipsius p donacōem cartula ꝺfir matū accipiat· ſſā ñ leuis culpa ē ista temeritas si sine luminarijs vel sine fubstātiali fustētacōe eoz q̄ ibidē futuri fūt: tāḡ dom⁹ p̄uata cōsecreē eccīa· hec ibi· Ex de ꝺse·ec·vel al·ca·cū sic aē· 32° erepcōe· ſſā raptor dr q̄ illō qꝺ ē eccīe rapit· Vñ 12·q·2·ca· Nulli liceat ignorare oē qꝺ dño ꝺsecē tur: siue fuerit hō· siue aīal· siue ager· vel q̄cq̄ꝺ se mel fuerit ꝺsecratū· sanctūscōz elt dño a ad ius pertinet sacerdotum· ꝓpter qꝺ inexcusabilis erit oīs q̄ a domino a ecclesia cui ꝺpetunt: aufert· va stat· inuadit· eripit a vsq; ad emēdacōez eccle sieq; satisfactōez ut sacrilegus iudicetur a si emē dare noluerit exōicetur· hec ibi· ¶ 33° vexacōne Naz raptor ꝺjcitur qui pecunias ecclesie aufert·

Vñ. 12. q. 2. ca. Qui abstuleit pñi vel matri aliq̃d dicet̃ hoc p̃ctm̃ nõ eẽ: homicidiũ ptic̃ps ẽ. Pat̃ noster sine dubio dr̃ est q̃ nos creauit. Mater vero nostra ecclesia ẽ que nos ī baptismo regeneãuit. Ergo q̃ xp̃i pecunias a ecclesie rapit. aufert a fraudat homicida ẽ. hec ibi. Nõ fũt g̃ angariãe ecclesie exactõib9 ac̃. 35°. testificacõe. nã raptor dicit̃ testis q̃ corrupt9 pecunia falsũ ptulit testimoniũ. Nil enim debet recipe p ferendo testimonio. Vñ. 15. q. 1. ca. nõ sane. dr sic. Sed nõ iõ debet iudex vendere iustũ iuditiũ. aut testis verũ testimoniũ. qr vẽdit a duobus cat9 iustũ patrocinium a iuris pitus iustũ ofiliũ. Cũ aũt iuditia a testimonia q̃ nec iusta a vera vendẽda fũt a im̃q̃ a falsa vendũtur. hec ibi. Potest tñ ab eo qui ipsũ p̃duxit accipere expẽsas. 2. q. 3. Si venturis. Si aũt turpit̃ accipit teneb̃ restituere ei a quo accepit misi ille dederit ad corrũpendũ testẽ. tũc em̃ debet dare ei in cuius iniuriã accepit ut p̃z. 37°. opacõne. Naz raptor dr qui mercedẽ laboris sb̃trahit ab operario a dñis a seruo. Sed a iudeo qui nihil habz preter vsuras nõ est accipiendũ p̃tiũ laboris. misi sic recipiens certaret de damno suo vitãdo nec etiaz a fure vel raptore. ita tñ q̃ nõ recipiat ab eis p dãno suo in spẽ res alienas. ß aliud. 36°. iocacõne. Nã raptor dr qui traxit aliquez ad ludũ verbis vel factis qui aliter nõ erat lusur9. siue in principio siue in medio ludi. vñ teneb̃ restituere. Etiaz qui fraudulenter ludit fingẽdo se insciũ de ludo quasi eẽt hõ qui decipi posset. intendẽs tñ decipere ut sunt barri a chimelli aut submittẽdo taxillos falsos aut malitiose iactiẽdo veros aut mẽdaciẽ dicẽdo q̃ obtinuerit a male pecuniã numerando 37°. sophisticacõne. Nã raptor dr q̃ rẽ sophisticatã aut alkimicã p̃ vera a pura vendit. puta auũ vel argentũ vel q̃d libet aliud a tñto p̃cio ac si in nullo admixtũ essz alteri spẽi ut fatiũt barri vendẽtes anulos aureos et cordearia argẽtea. pñ nr̃ de ãbro. ac̃. oia sophisticata 38°. celebracõe. Nã raptor dr sacdos q̃ ppr̃ missaz peculiarez vel spãlẽ alicui9 fci vel aliã p̃ticularẽ. dimittit ppr̃az missaz illi9 dici. q̃ hz ppriã missaz. Sed nullo mõ fieri debz Ex̃ de cele. mis. ca. 2. Singulis em̃ diebus deputate fũt misse. ut ī dicto ca° otinet̃. Lay ci hoc facientes peccãt grauiter. 39° falsificacõe. Naz raptor dr q̃ falsificat monetaz p̃ncipis vel radit nũmos vel tingit. Talis em̃ si liber ẽ dat̃ ad bestias. si seru9 morte punit̃. ff. ad legẽ corneliã a de falsariis. l. q̃ cũq̃. 40. fraudacõe. Nam raptor dr q̃ nõ soluit gabellã iustã. Vñ si xp̃iani trãseũtes p terras saracenor q̃ nõ fũt violenti possessores terraz q̃s tenent obligant̃ soluere pedagia a q̃b9 illi nõ debent fraudari: multomagis tenentur soluere pedagia dñis xp̃ianor a̅ coitatib9 iuste posita ac̃. Post hanc declaracõez dixit scis thõs aie deuote. O aia simplex iã potes intelligere q̃ gr̃uiter est dãnosa rapina q̃ violenter hoi aufert sua ppria Ne tñ belial gloriet̃ ī argucijs suis. docebo te quo pacto illi rñdeas. Ad pmũ dic q̃ si illi q̃ dep̃dãt hostes haberẽt iustũ bellũ. tũc ea q̃ p violentiaz ī bello acquirũtur eor effitiũtur et hoc ñ haberet racõez rapine. Vñ nec ad restitucõez tenẽtur q̃ quis possint in accepcõe prede iustũ bellũ hñtes peccare p cupiditatez ex praua intẽtione si. s. nõ ppt̃ iustitiã. ß ppter p̃dã p̃incipaliter pugnẽt. Dic em̃ aug9. li° de vbis dñi. q̃ ppt̃ predã militare p̃ctm̃ est. Si vero illi qui predã accipiũt habeãt bellum iniustũ: rapinã omittũt a ad restitutionẽ tenent̃.

Ad secundũ dic q̃ intñtũ aliqui ifideles iniuste res suas possidẽt im̃q̃ tũ eas secm̃ leges terren or p̃incipũ amittere iussi fũt a iõ ab eis p̃nt̃ p violentiã subtrahi. ñ priuata auctoritate ß publica. Ad tertiũ dic q̃ si p̃ncipes a sb̃ditis exigant q̃d eis secm̃ iustitiã debeat̃ ppt̃ bonũ cõe or suadũ etiã si violentia adhibeat̃ nõ est rapina. Si vero aliq̃ p̃ncipes indebite extorqueãt p violentiaz: rapina est sicut a latrocinũ. Vñ dic̃ aug9. 4° de ciui. dei Remota iustitia q̃d fũt reg̃ misi mag̃ latrocinia. q̃ a latrocinia q̃d fũt ñ pua regna. Et Ezech. 22. ca° dr. Principes ei9 in medio ei9 q̃si lupi rapientes predaz. Vñ etiã ad restitucõez tenẽt̃ sic latrones. Et tñto g̃uius peccãt q̃ latrones q̃to piculosius a cõius otra rẽ publicã a iustitiaz agũt cui9 custodes fũt positi. Joe legãt̃ et veracit̃ alexãdro magno q̃daz pirrata orrep̃hẽsus rñdit cũ ab eo ī terrogaret q̃d sibi ut mare hẽret infestũ ille liba voce q̃d tibi im̃q̃t ut tu orbem terraz. ß q̃ ego exiguo nauigio facio latro vocor. q̃ tu magna classe dicer̃is ipator. Et valeri9 li° 6° dic̃ Quesitũ eãt a socrate cur rideret. rñdẽs ait. Video magnos latrones ducẽtes puũ latronẽ ad suspẽdiũ q̃ dignior̃es fũt suspẽdio Sacrilegia im̃q̃t minuta puniũt̃ ß magna in triũphis ferũt̃. Ad q̃rtũ dic q̃ vltr̃ ptãtẽ p̃curãdi a dispẽsandi res exteriores ẽ vsus ip̃az a q̃ptũ ad hoc ñ deberet eas homo hr̃e ut ppr̃ias ß ut cões ut. s. de facili eas coĩcet in necitatib9 alior. Vñ ap̃s dicit. 1. Thimot. 6. diuitib9 hui9 seculi precipe facile tribuere cõicare et sic loquit̃ Amb° de ppr̃ietate q̃ptũ ad vsũ Vñ subdit. pl9 q̃ sufficeret sũptui violent̃ obtẽtũ est. Et cassiod9 li° 1° ep̃laz. dic̃. Paupib9 nõ dare tuliss ẽ. Merito qñ quis potest furiẽtib9 sb̃uenire si ñ pascit extinguit. Pudeat illis tollere q̃b9 iubemur offerre. Vltra oẽs crudelitates ẽ diuitẽ fieri velle de exiguitate mẽdici. Amen̅t honesta lucr̃i. horreantur dãnosa op̃dia. Nullus audeat inde tollere q̃d oz collecta dispgere. ad dẽdo p̃dit qui retinẽdo collegerit a pauptatẽ poci9 ad se trahit si egentiũ pecunias ñ repellit. hec ille. Et aug9. sup illud. ps. rapinas nolite concupiscere. dic̃ sic O lucr̃i dãnosa acquiris pecuniã. p̃dis iustitiã. p̃da em̃ quaz vis rape muscipula ẽ. tenes alienũ a teneris a diabolo. Nemo hz iniustũ sine iusto dãno vbi lucrum ibi dãnum. lucr̃ũ in archa dãnum in conscia. tulit vestem a p̃didit fidem. acquirit pecuniaz a perdidit iustitiaz. lucrum habet in archa quã cũ lucro reddituř est. dãnũ habz in conscia quã cũ dãno delaturus est. hec ille. Tũc aia grãs agens deo a suis doctoribus de tam sollẽni declaracõe. cõsolata abiit domũ in pace.

Feria.v.ꝙrte dñice q̃dragesime.
Sermo.28ꝰ.de Suspicõne.

Ago scio eũ.Jobis.xx.ca.Nobie aia simplex fidelis a deuota salutis fue in tẽta accessit ad eccliaz a audiẽs mis saz:tã ex lectõe eple Exod.xxii.ca.ꝙ ex euãgelio acutit vnã oclusionez valde notabilez.s.Dubia ñ fũt ex suspicõe iudi cãda ß sp in melioꝛẽ ptẽ intꝛpretãda.Rõ isti⁹ cõ clusionis ẽ illa.Mãdat em̃ nob ut diligam⁹ pri mũ tãꝙ nos ipos a hoc ex caritate.Caritas ãt ñ cogitat malũ.i.Cor.xiii.ca.ꝙpterea si bona de prio videam⁹:o trariũ iuditiũ facẽ ñ debem⁹.Si mala etiã primũ iudicaẽ nõ debem⁹.qꝛ cor ei⁹ a intẽcõ nẽ cernẽ nõ possum⁹ misi deus a plerũqꝫ de⁹ iudi cat bona q̃ nos credim⁹ mala.nec per opa cuius q̃ possum⁹ in spãlẽ ogmtionẽ mẽtis puenire mi si generaliter.sicut pt̃z de petro.Paulo.Magda lena.Cananea Mathꝛo.Zachꝛo.Samaritana q̃ ex mal opib⁹ eoꝛ nõ poterãt iudicari mali sim plicit a fm dmaz pdestinacõez.Si vero opa q̃vi dem⁹ nullo mõ in bonã ptẽ reflectere possumus. tũc vel es psona publica ad quaz ptinet oꝛigẽ a tũc debes iudicare nõ fm osciaz tuã a iuditium tuũ.ß fm allegata a pbata.Si vero es psona p ticularis a priuata nõ debes primũ iudicare.ꝙa ad te nõ ptinet.ß debes p ipõ deũ exoꝛaẽ a sic cõ pati eidẽ.Cũ aũt iuditiũ temerariũ sit pfũptuosũ a pfũptio sit filia fup bie.iõ ois sic temẽ iudicãs vsurpãdo sibi qđ ẽ alterius iuris.s.dei qui scruta tur renes a coꝛda peccat mõlit.Sciendũ q̃ iudi care est ius dicere.dicere aũt ius ẽ facẽ iustitiam ad quã exigũt.ꝛ.pmo intẽtio ut hõ illd qđ agit itẽcõe iustitie fatiat.2ꝰ dilectõ ut ex caritate faci at.3ꝰ ogmcõ sic q̃ vere ognoscat a nõ ex opi one.vñ licet hõ sit malꝰ.ñ tñ alios debet opiari malos.Ecclã.10.ca.Insipiẽs oẽs stultos estimat ꝛꝰ rõ ut pferat iuditiũ fm rectã rõez prudẽtie ad primũ.Temerariũ em̃ iuditiũ est de occultis coꝛ dis iudicare qđ ẽ pꝛiũ dei a in iniuriã primi ad quẽ hõ male afficit.iõ phibet a xpõ in euãgelio.

Dis intellectis aia exiuit ab eccia vadẽs do mũ cũ pposito bñ iudicãdi de vnoqꝫq fm dmaz pordinacõez.Et ecce Belial intẽdẽs eã ab hoc ppo sito reuocaẽ ait.O aia simplex q̃ facile decipis tã leuit credẽdo.Volo tibi oñdẽ q̃ iuditiuz ex suspi cõe pcedẽs nõ sit illicitũ.pmo sic.Suspitio est opinio incerta de aliq̃ malo.Vñ phs.vii.ethicoꝛ ponit q̃ suspitio se habet ad verũ a ad falsũ.ß de singularib⁹ o ũgẽtib⁹ ñ põt hñi opinio ñ incerta cũ g̃ iuditiũ hũanũ sit circa hũanos act⁹ q̃ sũt in singularib⁹ o ũgẽtib⁹:videt q̃ nullũ iuditiũ sit il licitũ si ex suspicõe pcedat.2ꝰ sic.Per iuditium illicitũ fit aliq̃ iniuria pximo.ß suspitio mala i sola hõis opione osistit a sic ñ videt ad iniuriã alteri⁹ ptinẽ.g̃ suspicõis iuditiũ ñ ẽ illicitũ.3ꝰ sic.Si ta le iuditiũ eẽt illicitũ reducẽtur ad iniustitiã.q̃ iu ditiũ est act⁹ iustitie.ß iniustitia ex suo genẽ sp ẽ pctm̃ mõle.g̃ suspicõis iuditiũ sẽp ẽ pctm̃ mõle ß hoc ẽ falsũ.q̃ suspicões vitaẽ ñ possum⁹ ut dic Aug⁹ ꝛꝰ sic.Juditiũ debz eẽ de eo qđ ut i pluri b⁹ accidit.ß i pluribus accidit q̃ aliq̃ male agãt. Stultoꝛ ei infinit⁹ ẽ nũer⁹.Ecclesiastes.i.ca.q̃ p mi fũt sẽsus hõis i malũ ab adolescentia sua.g̃ ma gis debem⁹ dubia inꝛptari i malũ q̃ i bonũ.Aia vero abiit tristis q̃rẽs a osulẽs legis doctoꝛes.Cui mox obuiauit Moyses a q̃ cũ ognouisset eas me stitie fue ait.Ego oñdã tibi cõclusiõez tuã eẽ verã testiomio quadruplicis legis.s.

Legis Naturalis.
Legis diuinalis.
Legis Propbal.
Legis Pũanalis.

Primo testio mio legis

Naturalis a hoc q̃druplicit̃er .s.p rõnes naturales.p phos morales.p poetas.p exẽpla getiliũ.Rñtũ ad rationes na turales.Sciendũ q̃ Juditiũ fũdat sup.ꝛ.pmo sup iusti tia qñ sit fm legẽ ex q̃ inducit sp iudicat fm allega ta a pbata a ñ fm oscia cũ nõ iudicet ut psona pũata.ß ut publica q̃ ñ scit.nec videt.nec audit ñ scia legis.oculo legis.aure legis.Et iõ si scit in duc aliquẽ falsis testib⁹ ouici ut occidat a ñ põt imuemẽ occasionẽ libandi.tũc debet eũ ad supio rẽ iudicẽ remittẽ.ß si ñ põt a ferat sentẽtiã fm al legata a pbata:ipse ñ occidit eũ.ß illi q̃ offerunt eũ ut nocẽtẽ.Vñ.23.q.7.ca.si hoicidiũ.Et sic.Cũ hõ iuste occidit a fm legẽ.lex eũ occidit.ñ tu.hec ibi.2ꝰ fundat sup oscia qñ aliqs ñ existẽs psõa publica.ß pũata dictat aliqd fm oscia fuã esse verũ.q̃ nus hoc pbari ñ posset a hoc iuditiũ pri est i arbitrio.Exẽplũ multociẽs ocigit q̃ vna mu lier soluit creditoꝛi sõ fide debitũ suũ quo erat ob ligata.creditoꝛ aũt negabit factã sibi solucõem. tu vero audiẽs ab hoie fide digno factã a illũ repe tẽtẽ ognoscis cupidũ a auarũ:debes fm cõsciam mulierẽ illaz absoluẽ.ꝛꝰ fũdat sup scia qñ ali qs ognoscit añq̃ iudicet.si ẽ sic.vel nõ sic de quo habet iudicare a sic licitũ est iudicaẽ.ꝛ.ꝰ fundat sup malitia.Ex hoc em̃ ipõ q̃ aliqs habz malam opionẽ de aliq̃ absq̃ sufficiẽti cã iuriat ei a otem mit eũ.Null⁹ ãt debet aliũ otenẽ vel nocumẽtum qđcũqꝫ iferre absq̃ cã cogẽte a iõ vbi ñ apparẽt manifesta iditia de malitia alicui⁹ a iudicam⁹ eum malũ:pcedit hoc iuditium ex malitia nrã.Vñ qđ dubiũ ẽ debem⁹ poti⁹ bonũ iudicaẽ i melioꝛẽ ptẽ interꝑtãdo.Alit expoim⁹ nos piculo peccati mõ lis male iudicãdo.

Rñtum ad phos morales Sciendũ q̃ Suspitio est opinio sinistꝛ de aliquo nõdũ ratõne firmata.Juditium vero temerariuz est qñ rõnis osensus ad opinionẽ huiusmõi ofirmãdã in rebus incertis penitus inclinat.Etiã suspitio est ingis formido impedẽtis mali fatiens hominẽ ad oña meticulosũ atqꝫ suspectũ.phibet aũt talis suspitio quadruplicit̃er.pmo rõe ob cecacõnis.s.q̃ amoꝛ sui est cecus.Unde Tulius li° pmo de officijs dicit sic.Nescio quo fit ut ma gis in alijs q̃ in nobmetipsis cernamus si quid delinquit.Et de tusculais questionib⁹.li°.3.Stul ticie pꝛiũ est alioꝛ vitia cernere.suoꝛ obliuisci a i oꝛone p Peiotaro.Neo fere ẽ qui sui periculi iudex nõ sibi se equiorem q̃ reo prebeat.hec ille.

2° racõe affectõis· vñ Julius celsus li° 2° dic sic· Que volum9 a libenter credim9 a que ipi sẽtim9 alios q̃ sẽtire spam9· Et quitilian9 li° 2° Carẽdũ est nõ solũ turpitudine· ꝫ etiã suspicõe· Et marci alis coqu9· Absit a iocoꝝ nrõrũ simplicitate malignus interpres· 3° rõe approbacõis· plerũq; i uidi male de alio suspicãtur: facta sua ꝓpria approbãdo· Vñ varro in sẽtenciis dicit sic ꝑõ tã mode ste q̃is sua mirar q̃ aliena· hoc ãt fit qm̃ nemo sibi imuidet· Et quitus cursi9 dicit· Chobares magicus ad alexãdrũ ait· Natura mortaliũ hoc nomine p̃ua a finistra dici potest q̃ i suo q̃sq; negotio hebetior ẽ q̃ in alieno· Et lactãtius li° de falsa sapia dicit· Nemo potest de se recta iudicare· ꝫ aliena iudicat meli9 q̃ sua· 4° rõe cogitacõis dũ quis male cogitat de alis· Vñ sen· epla· 21· dicit sic· Fidelez si putaueris fraties Quidã fallere docueũt dũ timẽt falli a illi9 pcti occasionẽ suspicando fecerũt· Et in li° de moribꝰ dicit· Hoc habz ois affectus ut in qd ipe insanit in idez putet ceteros furere· hec ille· Talis nãq; suspitio inditia inq̃ facit· Rñtũ ad poetas Sciendũ q̃ qe quilibz hõ se ipsũ pre ceteris amat in inditio sui facili9 errat· Nã theophrasti sñia fuit· amãtiũ ceca eẽ inditia· Alios vero min9 amat· iõ facile suspicar de eis mala· ptz q̃druplicit· 1mo Therenti9 in adelphos dicit sic· Oes q̃b9 res sũt min9 secũde· nescio quo suspitiosi Ad otumeliaz oia accipiũt magis ꝓpe suã ipotentiã· Sẽp se credũt negligi· Doie ipito mihil iniusti9 q̃ mihil rectũ putat misi qd ipe fecit Et in eanton· dicit sic· Ita fere opata ẽ oim hoim natuã ut aliena meli9 iudicẽt q̃ sua· 2° Quidi9 li° 2° tristiũ· dicit sic · q̃ miserũ est vitã porta muroq; tueri· Virq; sui tutũ viribus eẽ loci· 3° cato dicit sic· Ne cures si q̃s tacito fmone loq̃tur· Cõsci9 ipse sibi de se putat oia dici Qd tibi suspectũ ẽ ofesti disaute q̃d sit· Nãq; solẽt p̃mo q̃ sũt neglecta nocere· 4° Oraci9 li° epla· dicit sic Sũt quim̃ rectũ misi qd placuit sibi dicãt· Et sic pz q̃ dete stãda sit suspitio ac̃· Rñtũ ad exẽpla gẽtiliũ pomit Valeri9 li° 9° q̃tuor exẽpla· 1mo Massimissa rex parũ fidei in peccatoribꝰ hoim reponẽs· sciens se multis odiosũ salutẽ suã custodia canum vallauit· Quid g̃ ei valuit aicitia romanoꝝ q̃b9 ciiũctus erat· q̃d filij ei9 q̃ erãt nũero· 60· q̃d tam magnũ dñium qd habebat si latratus a morsu canũ hijs p̃ferebat· 2° alexander tyrãn9 assirie toꝝ quebat amore a metu otinuo ꝓter suspicõez Nã ex vna pte tenebat vehemẽti ardore Thebe9 diugis fue ex alia pte ob tiorẽ post epulas i cubi cului vxoris vemẽs b arbaꝝ quẽdã euagiato gladio iubebat lectũ circuire nec prius lectũ intrabat q̃ a stipatoribꝰ diligent scrutat9 essz· 3° dyomisius siracusa noꝝ tyrãn9 adeo suspitiosus erat a meticulosus· sciẽs se oib9 odiosũ q̃ remotis amicis in eoꝝ lo cũ ferocissimos barbaros suos ad sui custodiã posuit a tonsoꝝ metu filias suas tõdere docuit a quib9 tondebat· ꝫ cũ iã essent adulte nolebat ut eũ raderent· ꝫ igmitoꝝ carbonũ appositõne capillos a barbã ei adurerẽt· 5° idem dyomisius duas vxores eodem tpe habuit· s· aristomẽ siracusanã a doridẽ locrensez· quaꝝ cõplicib9 nõ fruebat misi prius excussis q̃rũ lectũ seu camerã cinxit magna fossa a se recipiebat in eã põte leuatorio facto de ligno a portã camere claudi fatiebat extrisecus a custodib9 a int9 fude et ferro obserabat· O miseriaz infelicissimã dñorũ suspectoꝝ quoꝝ exitus miserabiles cernũtur·

Secundo declarat eadẽ oclusio testimõio legis diuinat· Sciẽdum q̃ suspicõsoꝝ ꝫ· sũt gña Primi sũt vroꝝ zelatores male cogitantes· Nã post q̃ turbatus fuit Assuer9 coñ Aman a ipẽia ceret sup lectũ hester rogãs eã ꝓ salute sua suspicatus ẽ rex q̃ regina vellet opprimẽre· ·A· ca° Secũdi sũt falsoꝝ ꝓditores vane credẽtes· Nam suspicatus ẽ Laban q̃ Jacob eẽt furat9 deos suos a õnẽ suppellectilez suã a tñ fuerat Rachel Gen· 31· ca° Tercij sũt tumoꝝ pũersoꝝ p̃ua omutãtes· Nã Helyp videns Annã verbũ nõ pferentẽ suspicatus ẽ ipsaz ebriã esse· 1· Reg· 1· ca° Quarti sũt iudicoꝝ iustoꝝ cãz ñ examinãtes Nã in das male iudicabat Thamar eẽ cõburẽdã credẽs q̃ fornicata eẽt cũ alio· nõ examinãs veritatẽ Gen· 38°· ca· Dij oẽs deliq̃runt p̃ue suspicãtes a leuit· Tertio declarat eadez oclusio testimonio legis· Prophetat a hoc q̃druplr· 1°i° Nũeri· 5· ca° 21· Vir cui9 vroꝝ errauerit maritiq; otẽnens dormierit cũ altero viro a hoc marit9 deprehendere nequerit· si spũs zelotipie occitauerit virũ coñ vxorẽ suã que polluta ẽ vel falsa suspicõe appetitur adducet eam ad sacerdotẽ ac̃· Secũdo Job· 17· ca° 21· Cũctis diebz suis ipius supbit a cũ pax sit ille sempmsidias suspicat· terrebit eũ tribulacõ a ãgustia vallabit eũ· Anteq̃ dies ei9 ipleantur pibit a man9 ei9 arescẽt· Tercõ Ecc̃· 3· ca° 21· Jn supuacuis reb9 noli scrutari multiplicit a i pluribꝰ opibus dei nõ eris curiosus Plurimos eĩ supplantauit suspicõ illoꝝ a inuanitate detinuit sensus eoꝝ· Ecclẽ· 7A· ca° Noli odiliari cũ eo q̃ te suspectũ hz a zelantib9 te absconde odiliũ· Quãto Daniel· 6· ca° 21· Nullã cãm a suspicõnẽ pncipes a satrape regis Darij iuenire potuerũt ut amouerent Danielẽ ex latẽ regis eo q̃ fidel eẽt a oĩs culpa a suspicõ nõ inuenirẽt i eo· hec ibi· Ecce q̃ est detestanda suspicio·

Varto declarat eadẽ oclusio testimonio legis diuinal· Sciendũ q̃ suspicõ vel p̃sumpcio amouẽda ẽ ab õni iudicõ publico q̃druplicit· Pri° q̃ iudex nõ dz exardescẽ adũsus eos quos malos putat· ff· de officõ ptoris· l· obseruãdum· 1mo dz ipos a ipoꝝ aduocatos pacienter audire a itelligẽa beiuolã audiẽtiã pstaẽ· 30· q· 1· ca° iudicãtẽa· Cde iudicijs· l· iudices· debet em̃ gerẽ psonaz reipublice a illuz putare reum quẽ lex iudicat malũ· Secũdo q̃ iudex dz vitare suspicõnem q̃ve vel ambicõis oĩbz modis q̃bus põt· ff· de fide cõmissis· l· generaliter· ℣· quid g̃· Tercõ q̃ piculoſuz ẽ sub suspecto iudice litigare· Cde iudicijs· l· aptissimi· Et extra de excepcõib9 ca°· cũ iter põrẽ Quarto q̃ in strumentũ reddit suspectũ racõne·

tabellionis scribētis. Cde fuscepcōib⁹ archiatū. l. si aliqs. Tñ fuspicōes a pñūpcōes aliqñ tolerāt multiplicit. / p° ad pñūpcōes recurrēs ē cū alit veritas sciri ñ pōt. ff. dele. in. l. nūm⁹. ff. de q̄stionib⁹ .l. 2. ff. si ps hē. pe. l. antiq̄. / 2° q̄ semel fuit mal⁹ sp pñsumit eē mal⁹. ff. de fuspectis tutorib⁹. l. z. Sidem erit. ff. de actionib⁹. l. si cui Sī. / z° q̄libz pñsumit aīcus ñ ocrariū docet. ff. dele. iudi. l. cū q̄dā. Cde iudicijs. l. penultia. Qui dicit aīci habet. ff. de vbrū significacōe. l. late culpe Saīcos. / 4° q̄libz presumit bonū a bemignū ñ ocrariū docet. ff. de remilitari. l. nō oēs Sa barbaris. Cde ioffitioso testō .l. oī mō. / 5° q̄libet presumit talis q̄lis hēt in opinione cōi. Cne de statu defūctor. l. si mī. ff. de q̄stionib⁹. l. de minore in fine. / 6° q̄libz presumit talē pma facie q̄lē ipsū indicāt vestes. ff. de iurisdictōe fi. l. si acceptor fu toge. / 7° q̄libz pñsumit ignorās misi pbet scies. ff. de pbacōib⁹. l. veri⁹. Cde epa li audientia. l. si legib⁹ phibet. / 8° q̄libz pñsumitur soluēdo misi ocrariū docet. ff. de priuil. cre. l. si creditores. Cde hereditaria actione. l. penultima.

Post q̄ vero moyses declarauit ocdusionē p̄dictā ait aīe deute. q̄ ego noui fidelit te docui. ß ecce hic ē sāct⁹ Thomas de aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ doctrina fatiem inditiū a iustitiā ut ñ tē daris calūmiantib⁹ te. Suscipe vba ei⁹ in bonuz. Ad quē astāte Moyse accessit anīa deuota p fiue ocdusionis darioi noticia. Cui sanct⁹ Thomas ait. Ego oñdā tibi cōdusionē tuā eē verazte stimonio q̄druplicis legis. s.

Legis Euāgelice. Euāgelice Sciendū q̄ xp̄s illaz pbauit q̄druplici testimonio. / p̄mo testimonio Math. 7° ca. Nolite iudicare a nō iudicabimī. In q̄ em̄ inditio iudicaueritis: iudicabimī. Naz nō debem⁹ iudicare de occultis. s. de intēcōib⁹ cordis. q. hoc est soli⁹ dei. 1. Reg. 16. ca. Hō videt ea q̄ foris apparēt. de⁹ āt intuet cor. Vñ ap̄s nō curabat de inditio humano nec ofidebat de inditio pprio. timebat āt valde de iudicio diuino. 1. cor. 4° Mihi aūt p minimo ē ut a vob⁹ iudicer. ā ab hūano die. q̄ aūt iudicat me: dñs ē. Etiā nō debemus iudicare de futuris. q. hoc ē solius dei. y sa. 41° ca. Annūtiate nobis q̄ vētura sūt a dicem⁹ q. dij estis vos. In hoc peccant multi vani hoies et mulieres volētes de futuris predicere. Vñ refert aug⁹. li° de vita cristiana. q. cū q̄dā auguria seruaret a futuri mali magnū inditiuz credēt si mures aliqd in domo comederēt. ille cū semel mures ei⁹ caligas corrosissent sup hoc inrogauit Catonē q̄ eū derides ait. Sī ō est mīm si mures caligas corroserīt. ß hoc futuri mali inditiū magnū fuissz si mures a caligis corrosi fuissent. Insup nō debem⁹ saltē debem⁹ illd alleuiare pp̄t gnē tēptacōz et debem⁹ si possum⁹ excusare op⁹ q8 si ñ possum⁹ saltē excusaē debem⁹ intēcōez q. s. illud fecerit ex ignorātia vel surrepcōe vel casu. q si neutz possum⁹ sp iudicare de manifestis. q. sicut dic Bern⁹ a dicē. O q̄ vehemēs mimis fuit illa tēptacō q̄d de me fecissz si in me accepissz filit p tātez. // 2° testi° Mar. z. ca. Cū audissent fui vēisse ihm dicebant qm̄ i furorē vsus ē. Et scribe q̄ a ihēroso limis descēderāt dicebāt. qm̄ beelzebub habz a q. in p̄cipe demoniorū eicit demonia. ß ista dicebant ex falsa suspicōe q̄s xp̄s dure arguit. // 3° testi° Luc. 6. ca. Nolite iudicare a ñ iudicabimī. Nolite odēnare et nō odēnabimī. Glō. inclimeatis dic. ñ tm̄ in largitate bñficiorū sitis miseticordes. ß etiā in ñ iudicādo. Ambigua ei in meliorē p̄tē debem⁹ ocūtere a in futuro spez hēre. // 5° testi°. Joh. 8. ca. Vos sm̄ carnē iudicatis. ego nō iudico quēq̄ a si iudico ego iuditiū meū verū ē. Vbi circa veritatē iudicij poit .2. ocdusiones q̄ notāt in bodierno euā° a in epla. // p ma ocdusio. Judituū curiosū ex temeratio signo p cedēs aīaz indicātis ex no igm̄ ē fucēdes. ut dicit ysa. Et hēt. 11. q. 3. ca. Ve q̄ dicitis bonū malum a malū bonū: ponētes tenebras lucē a lucē tenebras pterea captiu⁹ duct⁹ ē pp̄l⁹ me⁹ q. ñ habuit scientiā. Dilatauit infernus anīam suā a aperuit os suū absq̄ vllo termino a descēderūt fortes eius a pp̄l⁹ eius. sublimes. glorioso q̄ eis ad euz. hec ibi. Opus em̄ primi aliqñ ē apparēs malū totalit a nullo mō bonū. iō dr in epla. Vade descēde peccauit populus tuus. Cōtra q8 dicit in euāgelio. iā die festo mediante. s. in quo pl⁹us debebat oīno expiari a pcō. Aliqñ est apparēs bonū totaliter a nullo mō malū. iō dr in epla quez eduxisti de terra egipti a hoc fuit totaliter bonū. Et in euāgelio dicit. Ascendit Jhesus. s. ad bñ opandū p salute populoz. Aliqñ est apparēs paūm bonū a valde malū. iō dicit in epistola. Recesserūt cito de via quā oñdisti eis eo q. nō videbat eis multū bona. Sicut etiā multi estimāt pacē bonī eē ire ad eccle siā. iō dicit in euāgelio in tēplū ad q8 pauci vadūt. Aliqñ est apparēs valde bonū a pacē malaz Jō dr in epistola. Sfecerūtq̄ sibi vitulū oflatilem Cui⁹ adoracōez estimauerunt valde bonā a religiosaz. cū tñ eēt ydolatria quēadmodū xp̄us declarauit. iō dicit in euāgelio. Et docebat. s. superstitione ydolatrie oīno vitandā. Ad iudicandū secūm istas apparētias. x. signa pūt nos inducere. // p mū est violentum. Extēplū de. 9. captis p furto si vnus male fame oñdat sig̃ tonis verbis vultu a gestu. fact⁹ pallid⁹. voce tremula. pedib⁹ debilis tremēs corpe toto. hijs naturalib⁹ figmis cogit violent iudicare ipm̄ eē reū. Siliter si vulnerat⁹ ad mortem moriatur a vulnerās tunc fit p̄sens statū plaga emanabit sanguinē q̄ in ei⁹ absētia desistet. Hoc em̄ est signū violentū inducēs nos ad iudicādū q. iste occidit illuz. Cōsimile signū habuerūt iudei de xp̄o. Vñ dicit in euāgelio. Mia bant iudei dicētes. Quo hic lras scit cū nō didicerit. Et tali signo mouebat de⁹ adūsus iudeos vñ in epistola dicitur. Cerno q. populus iste dure ceruicis sit. pp̄ter q8 cogebat deus iudicare ipos tāq̄ pcōres. Secundū signū est pbabile. Srem plū si mulier cuius maritus est extē cītatē vane incederet discurrēdo p cītatem tūc est signū pbabile fue vanitatis a prauę vītatis atq̄ lasciue.

Siliter senex diues male indutus absq filijs. pce
omedes a bibes si hitet in domo vili a fracta et ñ
desistat ab auara cumulacõe diuitiaz signũ pro
babile ẽ q talis ẽ in ptate dyaboli. Ecclesiastes.
x° ca° Vn⁹ est a scõm nõ habet. nõ filiũ. nõ frẽz
a tñ laborare nõ cessat nec satiant⁹ oculi ei⁹ diui
cijs nec recogitat dicẽs. Cui laboro a fraudo aiaz
meã bonis. In hoc q̃z vanitas ẽ a afflictio pessima
hec ibi. Siliter inuenis q̃ delectat⁹ reb⁹ lasciuis et
vanis discurrẽs p ciuitatẽ p cando et vagãdo nõ
rediẽs domũ hora opetẽti facit p̃ supcõez pbabi
lez fue dãnacõis. Bap̃. 2° ca° Vbiq relinq̃m⁹ sig
na leticie nullũ pratũ sit q8 nõ ptũseat luxuria
nra. Silit tenẽs ocubmã dat signũ pbabile ad
iudicãdũ formicacõez suaz cũ ea. Siliter doctrina
xp̃i erat signũ pbabile fue diuinitatis. Mar. p̃.
ca° Erat em̃ docẽs q̃si ptãtẽ hñs et nõ sicut scribe
Jõ dicit⁹ in euãgelio Mea doctrina nõ est mea. ꝫ
eius q̃ misit me. s. p̃tis quã ab ipso accepi p eter
nalez generacõez quã doctrinã q̃ crediderit salu⁹
erit. qui vero nõ crediderit odẽnabit⁹. vñ dr in epla
dimitte me ut iracscat furor meus otra eos. s. imere
dulos. Tertiũ signũ est leue. s. qñ puũ malũ ap
parz a multũ bonũ. q̃le fuit signũ phariseꝰ de ma
ria magdalena existẽte ad pedes xp̃i. q̃ tñ male
iudicauit dicẽs. hic si eet pphã sciret vtiq que a
qualis est mulier que tan. eũ. qz pec. ẽ. Luc. vii. ca.
Qui tñ fuit reprehensus a xp̃o p similitudinẽ debitoꝝ
Et ceteri pharisei q̃ sil⁹ accusabãt cũ Jhu leui sig
no male iudicauerũt de xp̃o. dicẽtes intra se. q̃s ẽ
hic q̃ etiã pcã dimittit. Sz nõ attendẽtes q̃ virute di
uinitatis hoc faciebat ex ptate a ex vnõe cũ hu
manitate ministerialiter. iõ in euãgelio dr. Si q̃s
voluerit voluntatẽ p̃is mei facere cognoscet de do
ctrina. vtrũ ex deo sit. an ego a me ipo loq̃r. Et qz
cognoscere noluerũt pterea deleti sunt a punit⁹
vñ in epla dr. Et deleaz eos. Quartũ signũ est te
merariũ. s. qñ illud q8 ẽ absolute bonũ in ꝑrio a
nullo mõ apparet malũ: iudicam⁹ in malaz p tez
ut cum videm⁹ viros deuotos dicim⁹ eos ypocri
tas Sicut phariseꝰ temerarie iudicabãt de xp̃o cõ
tra quos dic. Matth. xi° ca°. Venit ioh̃es ñ mã
ducãs neq bibẽs a dicũt demoniũ habet Venit
filius hois mãducãs a bibens a dicũt. Ecce homo
vorax a potator vini. publicanoꝝ a pcatoꝝ amic⁹
Et iustificata ẽ sapia a filijs suis. hec ibi Sz nõ tamẽ
scãdalizatus est xp̃s ex hoc inditio. qz nõ quere
bat gloriã mũdi. iõ i euãgelio dr. Qui a semetipo
loquit⁹ gloriã ꝑriã querit. qui aũt querit gloriã
eius qui m̃sit illũ hic verax est a iustitia in illo
nõ est. Licet aũt pauci ex iudeis conuersi fuerit ad
xp̃m. tñ ex gẽtib⁹ multi crediderũt i eũ. iõ i epla
dr. Fatiãq te in gentẽ magnã. Secũda odusio
Juditiũ ruinosũ p homicidiũ ppetracõez odẽnat
hoiez ad eternã dãnacõez. Vale em̃ inditiũ omit
tit⁹ q̃ duplicit er. p̃mo occidẽdo hoiez iustũ. Vñ
inspecta gũitate pcti magis ẽ odiderãdũ i dq8 est
p se q̃ id q8 est p accidẽs Ille em̃ q occidit iustũ
gũius peccat q̃ ille q occidit pcatorẽ q̃ duplici ra
cõe. p̃mo qz nocet ei quez debet plus diligere et
sic magis agit otra caritatẽ. 2° qz iniuriã infert
ei q ẽ min⁹ dignus a ita magis agit otra iustitie
equitatẽ. 3° qz maiori bono p̃uat cõitatẽ. 4° qz
magis otemit diuinaz maiestatẽ. Luc. x° ca° Qui
vos spnit me spnit. q aũt iustus occisus p duca
tur ad gloriã p occisionẽ hoc ẽ a deo a nõ ab ho
micida. ꝑterea xp̃s arguit phariseos in euãge
lio dicẽs. Nonne moyses dedit nob legẽ. s. si mo
centẽ a iustũ nõ odẽnabis. Leuit. 19° ca° Et nemo
ex vob facit legez. Quid me queritis interficere. s
Jõ moysi querenti a dño in epla. Cur dñe iracsci
tur furor tuus otra populũ tuũ ac. vñ dr. qz vita
iustoꝝ est ofuatiua a pmotiua bonis cõis cũ ipsi
sint principalior ps multitudinis. nullo mõ licz
occidere innocentẽ. q8 tñ isti facieb⁹ cõtra xp̃m
2° occidẽdo seipsũ. Plures em̃ occidũt seipos iu
dicãtes se dignos morte ꝑter. 3. p̃mo ꝑter fe
licitatis adepcõez. Licite em̃ potest ho disponere
de seipso p libtatẽ arbitrij sui q̃ tũ ad ea que pti
nẽt ad hãc vitaz que hois libero arbitrio regitur
Sed trãsitus de hac vita ad aliã ñ subiacet libo
arbitrio hois. ꝫ ptãti diuine a iõ nõ licz hoi seipz
interficere ut ad felicitatẽ trãseat vitaz. 2° ꝑter
miseriaz euasionẽ. Vltimũ em̃ malorꝝ huius vi
te a maxime terribile est mors ut pz 3° ethicoꝝ
a ita inferre sibi mortẽ ad alias huiꝰ vite miseri
as euitandas: ẽ maiꝰ malũ assumẽ ad minoris
mali euitacõez. 3° ꝑter pcatoꝝ omissionẽ. Non
em̃ licet seipsũ occidere ꝑter aliq8 pcm̃ omissuz
Tũ qz sibi in hoc maxime nocet cum sibi adimat
necessariũ ꝓmẽ tẽpus. Tũ etiã qz sibi nõ licz ma
lefactorẽ occidẽ misi p inditiũ publice ptatis. 5°
ꝑter castitatis cõseruacõez. Sz nõ em̃ licet mulieri
seipsã occidere ne ab alio corrũpat⁹. qz nõ debet i
se omittere crimẽ maximũ q8 est sui ipsi⁹ occisio
ut vitet min⁹ crimẽ alienũ cũ nõ sit crimẽ mulie
ris p violentiã violate si nõ assit. osẽsus mentis
qz nõ coinquinat⁹ corpus misi de osensu mẽtis ut
btã Lucia dixit. cõstat aũt min⁹ eẽ pcm̃ formica
cõis vel adulterij q̃ hõicidiũ precipue suiipsius
q8 ẽ grauissimũ. qz sibi ipsi nocet cui maximã di
lectõez debet. Est etiã piculosũ qz nõ restat tẽpus
ut p pnãz expiet⁹. 6° ꝑ delicti idmacõez. Nul
li em̃ licet seipsũ occidere ob timorẽ ne osentiat i
pcm̃. qz nõ fuit faciẽda mala ut veniãt bona vel
ut vitent⁹ mala presertim minora a minus certa
Incertũ est em̃ an aliquis in futurũ osentiat i pec
catũ. Potẽs est em̃ deus hoiez a quacũq tẽptacõ
ne supueniẽte liberare a pcõ. Qui em̃ vsurpat si
bi inditiũ vite a mortis cõtra seipsũ gũissime te
pta⁹ a dyabolo q̃ fuit p̃mus homicida. Jõ dr in
euãgelio. demoniuz habes. s. qui te vita priuari
cupit Cñ ergo q̃s supa⁹ ut seipsũ occidat. roget
deũ ut manũ suã apponat sicut dr in epla Quem
eduxisti de terra egipti in fortitudine maꝝ a mañ
robusta. 3° nõ liberãdo ꝑimũ. Quilibet ei tene
tur liberare ꝑimũ de iniusta morte cuz potest. qz
ex debito caritatis q̃libet tenet⁹ repellere iniuriã ꝑi
moꝝ si potest. Vñ. 23. q. 3. ca° Sz nõ in iferenda sed
depellẽda iniuria le x vtutis ẽ. Qui em̃ nõ repellit

a sotio iniuriã si põt·tam ẽ in vitio q̃ ille q̃ facit·
Vñ scis Moyses hinc pus orsus ẽ tẽptamta in
tecillis fortitudinis·Raz cũ videsz hebreũ ab egi
ptio iniuriã accipientẽ defendit·ita ut egiptiũ p
sterneret·atq; in arena absc̃dẽt·Salomõ q̃ ait
Eripe eũ q̃ ducit ad mortẽ·hec ibi·Et ca·Oñdit ds
pha nec illos imunes eẽ a scelẽ q̃ pmisert pnci
pib9 xp̃m interficere cũ p multitudine timerent
a possent illos a facto a se a sensu libare·Rui de
finit obuiaẽ cũ põt sentit·hec ibi·Et q; turba cõ
sentiebat in mortẽ xp̃i·licet se excusarẽt·ut in euã
gelio dr·Quis te q̃rit interficẽ·Propterea Moy
ses timens vltionẽ pli p̃cabat dominum in epi
stola dicẽs Ne queso dicat egipcij·callide eduxit
eos ut interficeret in mõtib9 a deleret de ẽra ac̃·
¶ 2° nõ sanãdo egrotũ·Rã medicus tenet curaz a
osiliũ impẽdẽ paupi languido Mortẽ em̃ lãguẽti
bus pbat infligere q̃ hãc cuz possit excudere nõ
excudit·ut hẽt dist·83·in pncipio Vbi glõ·dic̃
q; medicus debet potius gtis curaẽ q̃ pmittẽ mo
ri nõ solũ paupez·ꝫ etiaz diuitẽ·sic̃ xps fatiebat
sanãdo infirmos gtis·Jõ dr in euãgelio·Vnum
op9 feci ac̃·vsq; totũ hoiem sanũ feci in sabbato
Et in epistola dr·Esto placabilis sup neq̃tia pli
tui·¶ Tertia oclusio·Periculoso inditio se dispo
nit q̃ dubia in malaz ptez exponit·Aliud ei ẽ iu
dicare de reb9·aliud de hoĩb9·In inditio ei q̃ iu
dicam9 de reb9 ñ attendit bonũ vel malũ ex pte
ipsius rei de q̃ iudicam9 cui nihil nocet qualitcũ
q; de ipa iudicem9·ꝫ attẽdit ibi solũ bonũ iudicã
tis si vere iudicet·vel malũ si false iudicet· q; vez
est bonũ intellctus·falsũ aũt ẽ malũ ipsi9·ut dicit
6° methaphi·Et ido vnusquisq; debet niti ad h°
ut de reb9 iudicet fm q; sũt·Vñ Aug9·dic̃·q; ille
iuste vel pie viuit q̃ rectũ est estimator in neutrã
ptez dedmãdo·In inditio vero q̃ iudicam9 de hoĩ
b9 precipue attendit bonũ a malz ex pte ei9 de
quo iudicat·q; in hoc ipso honorabilis hẽt·q; bo
n9 iudicat a detẽptibil si iudicet malus·Et ideo ĩ
tali inditio poti9 attẽdẽ debem9 ut hoiem iudice
m9 bonũ nisi manifesta rõ in cõtrariũ appareat·
Vñ·30·q·7·ca·Incerta·carissime nullaten9 iudi
cem9 quousq; veiat dñs q̃ latentia p̃ducat ĩ lucẽ
a illũminabit abscondita tenebraz a manifestabit
osilia cordiũ·q̃uis ei vera sint·nõ tñ credẽda sũt
nisi q̃ manifestis indicijs oprobãt ñ q̃ manifesto
inditio ouincunt ñ q̃ inditiario ordine publicant
hec ibi·Ipi aũt hoi iudicati falsũ inditiũ q̃ bñ iu
dicat de alio nõ ptinet ad malũ intellect9 ei9 sic̃
nec ad pfectõez ei9 pertinet fm se cognoscẽ vita
tez singulariũ otingẽtiũ·ꝫ magis pertinet ad bo
nũ affectũ ei9·Et sic ĩ inditio rectũ debet q̃s niti ad
hoc ut interp̃tẽt vnũq8q; fm q; ẽ·In inditio aũt
personarũ ut intpretẽt in melius·Rõ·19·ca·Qui
ñ mãducat: mãducãtez nõ iudicet·vbi dic̃ glõ·
In meliorẽ partez dubia sũt intp̃tãda·Jõ dr in
euãgelio·nolite iudicare fm fatiẽ·ꝫ iustũ inditiũ
iudicate·sic̃ fecerũt Abrahã q̃ iuste iudicauit ut
nõ simul hĩtarẽt ipse a loth xpt iurgia pastor.
Gen̄·26·ca·a ysaac q̃ iudicauit recedẽdo eẽ a gera
ris·eo q; tyra eẽt it pastores suos a gẽratis·gen̄·
26·ca·Et Jacob q̃ iuste iudicauit placãdo eẽ Esau
fratrez suũ muneribus·Gen̄·32·ca·iõ dr ĩ epla·Recor
dare Abraham ysaac a iacob seruoz tuoz q̃bus
ac̃·¶ Quarta oclusio·Juditiũ vsurpatiũ, qd ẽ ex
defectu auctoritatis pstat ĩcẽdiũ gũis penalitatis
Ptz p illd Rõ·18° ca·Tu q̃s es q̃ iudicas alienũ
seruũ·Suo dño stat a cadit·Cũ ei inditiũ sit ferẽ
dũ fm legẽ scriptã: ille q̃ iudicat q̃ dãmõ ĩterp̃ta
tur dictũ legis applicãdo ipm ad pticulaẽ negotiũ·Eiusdẽ aũt auctoritatis ẽ legẽ intp̃tari a legẽ cõ
dere·Lex aũt cõdi ñ põt sine publica auctoritate q̃
se extẽdit ad eos q̃ cõitati subdũt·ita nec intpretari a iõ imustũ ẽ ut aliqs iudicet q̃ publicaz au
ctoritatẽ ñ habz·Propterea peccauerũt iudei iudi
cates otra legẽ ipm xp̃m·dicẽtes in euãgelio·nõ
ne h ẽ quẽ q̃rũt interficẽ ac̃·Ruũdãũt ĩ ipsũ xp̃z cre
diderũt de quib9 dr in epistola·Placatus ẽ dñs
ne faceret malũ aduersus populũ suũ·

Secũdo declarat eadẽ oclusio testimonio legis
Aplice a hoc q̃druplicit·¶ p° btus petr9·i·
epla·i·ca·dic̃ Si p̃ez inuocatis eũ q̃ sine acceptio
ne psonaz iudicat fm vnusq; cuiusq; op9 ĩ tẽpore
inco lat9 vri tpe ousami·s·alios ñ iudicãdo Et·2·
ca·dicit·Conuersationẽ vestraz inter gẽtes ha
bentes bonam·ut in eo q; detractant de vobis tã
q; de malefactoribus·s·fm apparentiã iudicando
ex bonis opibus vos osiderãtes glorificent deum
in die visitacõnis·¶ 2° beatus paulus·i·cor·x·ca·
dicit·Nolite ante tẽpus iudicare do nec veniat do
minus qui a illuminabit abscõdita tenebraz a
manifestabit osilia cordiũ·Et·i· Thimot·5·ca°
dicit·Si quis aliter docet lãgues circa questiones
a pugnas vbox ex quib9 oriũt suspicões male
osflictacõnes hoĩnũ mẽte corruptoz ac̃·¶ 3° beat9
Jacobus in epla·2·ca·dicit Fratres mei nolite ĩ
psonarũ acceptõe hre fidẽ dñi nri Jhu cristi glo
rie Et em̃ si introierit in ouẽtu nostro vir aureuz
anulũ habens in veste candida·introierit autẽ
a paup in sordido habitu a intẽdatis in eum q̃ ĩ
dutus est veste preclara a dixeritis ei·tu sede hic be
ne·paupi aũt dicatis·tu sta istic ã sede sub scabel
lo pedum meoz· nõne iudicatis apud vosmet
ipsos a facti estis iudices cogitationũ iniquaruz·
¶ 4° iudas·1·ca·dic̃ illusores fm sua desideria ãbulã
tes ñ ĩ pietate·arguite iudicãtes·vocat aũt illuso
res suspitiosos ex suspicõe alios p̃ue iudicãtes
Tertio declarat eadẽ oclusio testimonio legis
Canonice·Sciendũ q; homo fidelis non de
bet de facili in suspitionẽ venire q; omnis suspicõ
poti9 repellenda est q̃ recipienda·Vñ·6·q·1·ca·
oues dicitur sic·Nemo bonum faciens alteri ver
bo aut facto nocere vult: quãto minus in suspici
one debet veire fidelis hõ ut dicat aut faciat q̃ pa
ti ñ vult·q; ois suspicõ poti9 ẽ repellẽda q̃ appro
bãda vel recipiẽda·Hec ibi· Est aũt q̃druplex su
spitio· p̃ma est temeraria qñ hõ iudicat aliũ ex
arbitrio suspicõnis·Vñ·2·q·1·ca·Primo sp oĩa
diligẽter inq̃rite ut cũ iustitia et caritate diffinia
tis·Neminẽ odemnetis ante vez q̃ iustũ inditiũ·

Nullū iudicetis suspicōis arbittio· ꝑ pmū ꝓ ba te ⁊ postea caritatiuā ferte sentētiaz ⁊ qđ vob nō vultis fieri: alteri facere nolite· hec ibi· ℣ Secūda est suspitio violenta ⁊ hec sufficit ad sentētiā dū ut si vxor cū adultero i vno lecto inuenīt· Vñ· z2· q·1·ca· dixit dns in euāgelio· & sic ℣ Vbicūq igit est formicatō vel manifeste formicatōis suspitio libe vxor dimittīt· hec ibi· ℣ Certia est suspitio p sūpta quē surgit ex psūptōe iuris vel testiū ꝓduc tione· Vñ· 2· q· ʌ·ca· Accusatio qđ eoz sup q̄ nos ꝺsulere voluistis non nisi ab ydoneis ⁊ ꝓbatissi mis viris q̄ ⁊ suspitōib⁹ ⁊ scelerib⁹ careant fieri dz· qz dns sui sacri corpis tractatores a vilib⁹ ac teprob ⁊ nō ydoneis psonis ifamari noluit nec calūniari· ꝑ ipe ꝓprio flagello pecātes sacerdotes a templo eiecit· hec ibi· ℣ Quarta ē suspitio impro ba que surgit ex aduersarioz ꝺfictione· Vñ· x1· q·z·ca·in cūctis· & sic· Absit a xp̄ianoz iuditio ea q̄ maledicoz hoīm rumoribꝰ ꝺficta credim⁹ in qualicūq modulo suspicōnis adduci· qz ⁊ sacri eloquij testimoniū tenem⁹ ut mala maioꝝ cum forsitan dicūtur nisi ꝓbata credi nō debeāt· ꝑ citi⁹ ꝓbata vlciscī· hec ibi· Et· 2· q·1·capi· Deus oīpo tens ut nos a p̄cipitan de sētentie ꝓbacōe ꝺpesce ret cū oīa nuda ⁊ apta sint oculis ei⁹ mala tñ so dome noluit audita iudicare· priusq̄ manifeste ꝺgnosceret que dicebant· Vñ ait ipe· Descēdā et videbo vtz damoꝝ q̄ veīt ad me ope ꝺpleuerīt· An nō est ita ut sciā· ℭ Si em deus oīm ꝺgmitoꝝ so domoꝝ mala quoz damoꝝ vsq̄ ad celū puene tat oīa sciēs p̄us nec credere nec iudicare voluit q̄ ipe ea cū fidelib⁹ testib⁹ diligēter inuestigans que audierat ope ꝺprobaret· nos q̄ sum⁹ hoīes ⁊ pc̄ōres q̄b⁹ incogmita sūt occulta iuditia dei hoc precauētes· nullū ante veraz iustā q̄ ꝓbacōez iu dicare aut dānare debem⁹ dicente veritatis voce· Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini· hec ibi· Ecce de testatio suspitionis·

QVarto declarat eadē ꝺclusio testimonio le gis Ecclesiastice ⁊ hoc q̄ druplicīter· ℣ p̄mo btūs Greg⁹· ut habet· xi· q·1·ca· sacerdotib⁹· dic sic· Adhuc nescim⁹ q̄s i terribili dei iudicio q̄lis sit futurus· Item paulus egregius predicatoꝝ dicit· Nolite ante tempus iudicare quoadusq̄ veniat dns· Naz sūt multa q̄ de iuditio illius hoīes igno rāt ⁊ fortasse q̄ vos laudatis iste reprehendit et q̄ vos reprehenditis ille laudabit hec ille· ℣ 2° btūs Jero⁹ in epla ad damasū papā· dicit sic· Alienū te a psonis oīm redde· recte iudica ac ꝓter iusti tiā in iuditio pauper nō defendas nec ꝓter gra tiā diuiti indecenť assistas aut si hoc nō potes fa cere ꝺgmicōez respue ⁊ cāz· hec ille· ℣ 3° btūs āb°· sup btū imaculati· dicit sic· Feci iuditiū ⁊ iustitiaz in iuditio nō ꝺtēpsi pauperem· nō oppressi viduaz psonā diuitis nō recepi· in coīb⁹ opib⁹ iustitiaz rese ruaui· hec ille· ℣ 4° btūs Aug⁹· li° 2° ꝺtē Ma thei· dicit sic· Nolite iudicare· Hoc loco mihi aliud nob̄ p̄cipi existio misi ut ea facta q̄ dubiū est quo aio fiāt in meliorē ptez interp̄temur· q̄ em scriptū est· a fructib⁹ eoz cognoscetis eos de manifestis dictū est q̄ nō p̄nt bono aio fieri· Sūt quedā facta media que ignoram⁹ quo aio fiāt qz in bono ⁊ malo fieri p̄nt de q̄b⁹ temeratiū ē iu dicare· marie ut ꝺdēnem⁹· hec ille· Et sic pz· Quia vero dubia ⁊ occulta opa hoīm ꝑ suspitionez fal saz iudicam⁹· qo· modis· io· 2o dieb⁹ ieiunam⁹ ℣ primo ex malitia· q̄ñ q̄s scdm pcta ꝓpa iudicat alios ad ꝺsilia· qz videns se cupidū esse vel alie na habere ita iudicabit alios· Cōtingit em error in mēte· sicut error iudicij i organo sēsitiuo· Vide mus em qz organū gust⁹ dū est sanū ⁊ mundū ab oī sapore: recte iudicat de oī sapore· qz dulce in dicat dulce ⁊ amaz iudicat amarū· dū vero infi citur aliquo accidēte vel hūore iudicat scdm illd ut pz de infirmo cui⁹ gust⁹ calore febriū iudicat dulce amaz ⁊ ecōuerso· Ita ꝺtingit de aio infecto malitia pcti iudicat alios scdm eā de malitiā· vñ Crisos· sup Math dicit sic Ois hō ut se alterz exti mat· Fornicari⁹ neminē putat castū· cast⁹ de for nicario nō facile suspicat· Superb⁹ neminē putat humilez· humilis neminē putat esse superbū· hec ille· Et ita potest dici de ceteris vicijs· ℣ 2° ex superbia· Nā tyrānī cupientes dnāri sp suspicant alios velle ipos a dnio deicere· Tulius li° de amicitia dic· Hec em est tyrānoz vita inimicū in q̄ nulla fides nulla caritas· nulla stabilis benuolentie potest ee fiducia· Et sen· tragedia· 7· dic· Dubia pro certis solent timē reges ⁊ suspicari· 3° ex inuidia· Nā qui inuidet alteri sp suspicat malū de ipo et male iudicat· Oculus em pur⁹ ⁊ san⁹ recte iudicat de coloribus· eger aūt ⁊ male dispositus oblique iu dicat Bern· in quodā sermone dicit· Obstinatō ñ permittit nos alterius cor ingredi· nec suspitio pa tit credere nos ab alijs amari· Huic duplici mor bo duplex caritas medet· illa. s. que nō sua querit ⁊ iterū illa que oīa credit· hec ille· ℣ 4° ex inimicitia Naz si q̄s inimicat alicui sp suspicat q̄ q̄cq̄d ille facit aut loquit sit ꝺtra ipm· Vñ Crisos· li° de cō pūctōe cordis dicit· Vbi amicitia manet mil fa cile credit mihil facile recipitur qđ dissidiū possit operari· Si vero inimicitie semel occupauerīt aios· oīa que fiūt q̄ dicūt· ita accipiūtur ⁊ intelligunt ut ad maiores ⁊ longiores ꝓfitiāt inimicitias· Si q̄d em bonum dicatur de inimico nō credit· si q̄d aut mali hoc solū credat ⁊ affirmat· hec ille· Hoc āt ex suspicōe ē· ℣ 5° ex iniuria· Nā si q̄s iniuriat⁹ fue rit alicui sp suspicat illū cui se fecisse agnoscit in iuriā tēptare vindictā· Vñ post q̄ intulit iniuriā conat lesū taliter humiliare ut nūq̄ suspicari pos sit q̄ iniuriat⁹ se valeat vindicare· Exēplū de saul q̄ cū multas iniurias intulisset dauid ipm psequen do· de domo expellēdo· occidere temptādo· suspica bat q̄ si dauid ad magnū statū veiret de iniurijs sibi illatis se vlcisceret· Item· in pū· dicit· Cōtume liā nec fortis potest nec ingenu⁹ pati· Graue cri mē etiā leuiter cū est dictū nocet· Deu q̄ miserū est ab illo ledi de quo nō possum credi· Iniuria ꝓ remediū est obliuio Incalamitoso risus iniuria est Multis minat q̄ vni facit iniuriā· hec ille· ℣ 6° ex neḡtia· Nā hō aliq̄ ex leuib⁹ iudicijs iudicat

de aliquo bono viro dubitatē·sicut cōiter cōtigit in spūalib⁹ psonis que ꝑ vnā cōuersacōez cū psona quā nō reputabit deuotā:incipiet dubitare de illius psone bonitate·Sicut tu existēs in choro vides vnū frēz ridē:incipis iudicāe illū malū·Licet em nō sit honestū ridē in choro·nō tn̄ sequitur q illē sit malus ꝑter hoc·qz frēs nō sunt angeli Vñ bēus Greg⁹·dic·q interdū de⁹ pmittit suos suos incidē in aliq⁹ pctm̄ vel defectū ut ꝛfuenāt in humilitate·Sicut legit de beato ysaac de Syria q cū eēt sanctissim⁹ erat ita let⁹ q videbāt dissolutus Et hoc ꝓcedit ex neglia iudicātis·// 4° ex auaritia Si qs em̄ aliqliter miser intraret domū tuā te absētē ꝑ aliq⁹ fuitio a cōmodo suo a tu suspicareris ipsū ut bona tua aūferret intrasse:peccas grauit Vñ Greg⁹·in omel·dic·Auar⁹ ardet estu cōcupiscētie ac multiplici cura custodie a postmodu z ardebit igne gehēne·Si potētiorē videt timet raptorē·Si inferiorē suspicāt furē·Infelix tāta pati tur quāta pati timet·hinc inde insidiatores metuit ac·// 8° ex gula·Si qs em̄ die⁹ ieiunioz videbit aliquē cōmedē panē sūmo mane a iudicat illū facere ꝛtra ieiunīū eccīe absolute:peccat mōliter·Vñ Totila iudicauit sāctū Cassiū epm Narnensē fore ebriū qz bēbat satiez naturalit rubicū dā q statim a dyabolo ē arreptus Beñ·in apologia dauid dic·Paulus Thymotheo modico vino vtēdū ꝛfuluit a dns ipē bibit·ita ut vim potator appellat⁹ sit·aplis q̄ bitēdū dedit ac·// 9° ex lasciuia·Si qs em̄ videt marē loqui cū femina et iudicat ipōs loq otiosa ⁊ba·ā inhoneста ad malū finē:peccat mortalit qz iudicat eos de pctō mortali·etiā si ea loquerēt que ipe cogitat Vñ amb° li°·1·de officijs dicit Quid necē est ut dem⁹ secularibus obtrectādi locū·q si aliqua feminaruz forte labit·cur aliem lapsus subeas inuidiā Quāti nō dederūt errori locū a dederunt suspitiom̄·hec ille Hoc em̄ est pctm̄·// 10·ex zelotipia Si quis em̄ intraret domū tuā qñ nō eēs ibi a tu iudicares illū cū vxore tua peccasse·Vñ·2A·q·1·ca·nec aliq̄ dicitur sic· Certe ipse ꝛcubit⁹·ipse ꝛplex⁹·ipsa cōsabulatio a osculatio a cōiacētiū duoz turpis a feda ꝛmixtio·q̄ tū dedecoris a crimmis ꝛficēt si superuenēs maritus sponsā suā cū altero iacētez videat·nōne indignāt a fremit a p zeli dolore a suspicōe·portat gladiū in manū sua ac·// 11° ex īpudicitia·Proci em̄ semp suspicāt alios velle ab ipis surripe amasias suas·Vñ Abrahā cogitās q timor dei nō erat in geraris·suspicatus ē q occidētur ꝑ vxore sua Sara·ut habet Geñ·20·ca·a·22·q·2·ca·vtilez·Ecce q̄ mēdatia·Vbi pōit q abrahā noluit dici mēdatiū·ꝫ veritatē tacerī·// 12° ex tristitia·Qui em̄ vehemēt tristat de aliq⁹ malo facile suspicāt q̄cq̄d in mētez ei⁹ venerit·Vñ Jacob videns tunicā sanguineā filij sui ioseph· suspicatus est ipm̄ fore mortuū·Geñ·37·ca·nec poterat ꝛsolari·// 13° ex inscitia·Qui em̄ nō ognoscit affectuz alterius⁹ etiā si bonū ei impēdat suspicat malū·Mazfrēs Joseph introducti ad comedēdū cū eo suspicati fūt q vellet eos subjugare seruituti·geñ·43·

eā·Vñ Sen̄·tragedia·1·dicit·Qs nimis misericors fuit:h° facile credūt·primo qs metuūt nimis nūq̄ amoueri posse nec tolli putāt·// 14° ex pigritia·q em̄ libe aliq⁹ offert alicui a ille differt acceptare·facit suspicari illud ñ eē gtū·Nā cū Sāpson iuisset i domū prīs sui·pntes vxoris ei⁹ suspicati fūt q odio repudiasset eā a tradidērt eā alteri·iudic·14·ca·Qs factū Sāpson egre tulit·sicut facto postea demōstrauit·// 17° ex diffidētia·Suspicōe em̄ ē fomētū a nutrimētū sectay a diuisionū a p tialitatū in cīuitatib⁹ a pplis·qz vna ps ñ ꝛfidit de alia ꝓpter iniurias inuicē illatas·primo vna ps sp suspicat malū de alia ex q̄ ppetuat diuisio a efficit immōdis ut ptz de secta guelfoz a guelfoz·diuisio em̄ inter Cesarez a Pōpeiū ꝓcessit ex suspitione diffidētie·ut dic Eutropi⁹ et Horosi⁹·Vñ Aug⁹·li° ꝛfess·dic Caueto oēs suspicacōes et q̄cq̄d ꝓbabilit fingi pōt·ne fingat ante deuita·hec ille· Nemo em̄ fidit cuiq̄·ut ptz·// 16° ex expietia·qs em̄ exptus multo tpe suos defectus facile iudicat alioz excessus a p ea q̄ vidit in alijs iudicat presentes in filijb⁹·iō dicit pbs·2·rethorice·q senes sūt maxime suspitiosi tāq̄ alioz defect⁹ multociens expti ac·// 17° ex fraudulētia·q̄ em̄ assuet fraudib⁹:suspicat oēs alios fraudulētos·Cū ei dauid misisset nūtios ad ꝛsolādū Amō sup mortē patris ei⁹·pncipes Amō suspicati sūt q ea explorādi cīuates a mum̄cōes eoz venissent·2° Regū·10·ca·Ex quo malū secutū ē·// 18° ex malivolētia·q̄ em̄ ñ diligit aliū sp suspicat maluz de eo a falsē accusat ipm·Naz cū Jeremias iret ad tras bēnia mī·ut diuideret ibi possessiones in ꝛspectū ciuiū cuiusdā portē cīuatis Jhr̄l'm falso ipo fuit ei q⁹ ad caldeos iret a accusauit ipm apd pncipes·q̄ miserūt eū in carcerē·Jere·38·ca·// 19° ex arrogātia·q̄ em̄ videt se ꝛtēmi facile suspicat illū arrogātē·Nā tortores Eleazari q ꝛpellebāt ipm simulare se mādu care carnes porcinas ex fmonib⁹ ei⁹ iudicāt ipz arrogātē·2·mach·6·ca·// 20° ex despitiētia·Qui ei aliū ꝛtēmit facile suspicat malū de illo· Nā pharisei⁹ videns publicanū orātē extra tēplū ex pfūpcōne suspicabat ipm cū ceteris hoīb⁹ fore malū dicēs·Nō sū sicut ceteri hoīm raptores·iniusti·adulteri·velut etiā h publican⁹·Luc·18·ca·q̄ tn̄ ꝛdemnatus ē a dō·// 21 ex angustia·q̄ em̄ fuit in magno periculo a angustia sp suspicat cūcta sibi adūsari Nā discipuli xp̄i cū d'm laborassent in remigādo putauerūt xp̄m ad eos accedentem fantasma eē Matb·14·ca·Etiaz post angustias quas passi sūt in passione xp̄i·suspicati sunt crīstū esse spirituz post resurrectōez·Luc·vltimo ca·ac·// 22° ex infamia Qui em̄ est infamis alicuius crimmis difficile recupat bonā famā· Nam quia paulus fuerat psecutor crīstiānoz ecclesie dei· discipuli xp̄i timebāt eidē adherē·suspicātes eū nō fore ꝛfūū· Act·9·ca·// 23° ex pteruia·Qui em̄ videt aliquā virtutē in aliquo excedētē modū natuē suspicat ex malefitio ꝓcedere·Nam barbari videntes vipaz ad manum Pauli a mihil mali habentem·suspicati sunt eum esse magū a homicidam· Act·18·ca·ac·

¶ 25° ex fantasia. Qui em̄ seq̄tur ymaginacōez fā
tasie sepi⁹ suspicat̄ q8 ñ est Vñ sen̄. epla. 13. dic̄.
Sepe em̄ nullis apparētib⁹ signis q̄ malū aliq̄d p̄
nuntiēt. aius sibi falsas ymagines fingit. à ver
bū aliq8 dubie significacōis detorquet in peius.
aut maiorē sibi offensā ꝓponit alicui⁹ q̄p ēa cogi
tat nō q̄tū ille sit iratus ꝙ q̄tū liceat irato. hec il
le. ¶ 27° ex ignauia. Qui em̄ deficit rōne a ꝺfilio se
quēs opinionē suā: nō acceptans ꝺfiliū alterius
suspicat̄ frequētius q8 nō est. Vñ sen̄. 88. epla
dicit. Noli mala tua tibi facere grauiora a querē
lis te onerare. Leuis dolor est si mihi illi opīo ad
iecerit ꝙ contra si te exhortari cepis ac dicere mihi
est aut certe exiguū est dolorem⁹ iā desinet leuē il
lū dō putas fatiēs. Qia ex opione suspēsa sūt. Tā
miser ē q̄sq̄ q̄p credit. iō dr q̄p ymagiacō facit ca
sū. s. in timētib⁹. ¶ 26° ex violentia. Qui em̄ p vio
lentiā extorquet cōfessionez alicui⁹ ex qua ipsū
iudicat grauiter peccat. Vñ. 17. q. 6. ca. si sacerdo
tib⁹. dr sic. Pessimū em̄ est de suspicōe aut extor
ta ꝺfessione quēq̄ iudicare cū magis cordis īspe
ctor sit dñs q̄p opis. Nō potest aūt hūano ꝺdēna
ri examīe quē dñs suo reseruauit iudicio. hec ibi
ac̄. 24° ex seuitia. Qui em̄ p crudelitatez aliq8 fa
ctū examīat ꝟuissime peccat. Naz plerīq̄ facta se
creta inuestigabāt p iudiciū ferri cādētis q̄ suspe
ctū de crimīe sup nouez vomeres cādentes nūdis
pedib⁹ imꝑdere fatiebāt q8 est olim ꝓhibitū. vñ
2. q. 7. ca. mennā. dr sic dem̄q̄ nulla canonica sā
ctione fultaz legez vulgarez. siue frigide aque fer
uentis ignitiq̄ ferri ꝺtactū aut cuiuslibet pl̄aris
inuēcōis. aplica auctoritate ꝓhibem⁹. Et ca. cō fu
buisti. dr sic. Nā ferri cādētis vel aque feruētis exa
minacōne ꝺfessionē extorqueri a quolibet. sacri
cēsent canones ꝓhiberi. q8 scōz patrū doctumē
to sanctiū nō est. superstitiosa admuēcōe nō est
presumēdū. hec ibi. Soli deo secreta reseruantur.
¶ 28° ex latētia. Qui em̄ dānat aliq8 vitiū superſti
tiose ut ipē nō ꝙhendat̄ in crimine ꝙ lateat red
dit se suspectū. Nā exūte fermento in caro ptio in
quadā vrbe. vn⁹ latro ꝓponens furari de farina
cōitatis que i q̄busdā timis tenebat̄. de nocte ac
cedebat ad locū vbi erat farina cum⁹ ad terram
māib⁹ a pedib⁹ sicut porcus: ferens saccū inter ti
bias. grumens ut porcus. ne custodes p̄sentirēt
latrocinia ei⁹. Cūq̄ latro q̄dā altera die suspēde
ret̄. iste dānabat vitaz ei⁹ dicēs. Heu miser si tuo
labore vixisses vti ego facio nō ducereris ad fur
cas a hijs vbis ostēdebat man⁹ callosas ac̄. hic mo
dus iudicādi eāt superstitiosus. q̄ credēs dam
nare vitiū in alio reddidit se suspectū. q̄ dēceps
fuit obseruata vita ei⁹ a infra paucos dies ꝺpḡ
sus tandē suspēsus ē in patibulo ac̄. ¶ 29° ex vere
cūdia. Qui em̄ erubescit dicere vitiū alicui⁹ in pñ
tia ei⁹ a in ei⁹ absētia nō vult dicere reddit se sus
pectū. Vñ Bern̄. li° de ꝺsideracōe dicit. Oēm qui
palaz verē dicere q8 i aure loq̄tur suspectū habe
as. q̄p si corā te iudicare ille rēnuerit: delatorez iu
dices nō accusatorē. hec ille. querit em̄ infamiaz
30. ex ip̄rudētia. Qui em̄ nō p vera īditia iudicat
ꝙ ex suspicōne: ꝙuiter peccat. Vñ salomō vera in
ditia secut⁹ est in iudicādo iter duas meretrices
attēto q̄p vera mr̄ naturaliter diligit filiū a nolli
illi q̄q̄p aduersi accidere. Similiter Daniel recte iudi
cauit causā susanne. Daniel. 13° ca°. In domo cu
iusdā paupis q̄dā fraudulentus mercator depo
sitauerat. 12. vasa olei quoz sex erāt plena oleo.
alia sex tm̄ dimidia que ꝑpleuerat aq̄. ꝓcessu tem
poris repetēs vasa sua accusauit paupē illū ap8
iudicē q̄p sibi furatus eēt oleū. Et index ꝯgnouit
p amurcā īuentaz in vasis illis q8 nō erat vez
vñ mercator dānatus ē iuste a iudice illo. ¶ 31° ex
iniustitia. Qui em̄ nō ꝺsiderat causaz iuxta meritū
ꝙ attēdit ad verba litigātiū iuditiū puertit. vñ ysi
dorus li° 3° de sūmo bono dic̄. Grauiꝰ laceran tur
pauper a pūis iudicib⁹. q̄p a cruentissimis hosti
bus. Nullus em̄ pdo est taz cupid⁹ in alienis q̄p
index in quib⁹ iuris. Sepe iudices pui cupiditatis
cā aut differūt aut puertūt iuditiū nec finiūt ce
pta ptiū negotia quousq̄ marsupia eoz qui cau
sant̄ exhauriāt ac̄. ¶ 32° ex īsipientia. Qui em̄ iu
dicat ex pcib⁹ iniustis supplicātis seipm̄ ꝺdēnat
Nā herodes male a insipienter iudicauit iohem
baptistā debere decollari ad pces puelle saltātis
Mar. 6° ca°. Achab insipienter iudicauit naboth
debere lapidari ad pces iezabel vroris sue. 3° reg.
21. ca. Iuditia hec pūsa sūt. ¶ 33° ex vsutia. Qui ei
cauillacionib⁹ instat iniqe iudicat. Vñ petrus
blesensis dic̄. Officiū officialiū hodie ē iura ꝺfun
dere. lites suscitare. trāsactōes rescindere. dilacōes
innectere. supprimē veritatē. fouere mēdaciū. que
stū sequi. eq̄tatē vendere. imbiare actionib⁹. versu
cias ꝺciliare. hec ille. vsipellis ē ille. ¶ 34° ex cōpla
centia. Qui em̄ aliquē ꝺdēnat ex ꝺplacētia alteri⁹
grauiter peccat. Vñ petrus rauēnas in q̄dā epla
dicit. Nihil adeo gloriose licet in iudice fic̄ ama
re a exhibere iustitiā sine oi acceptōe psone. Te
ste em̄ cicerone ꝓuerbialiter dr. Exuit psonā iu
dicis q̄squis amicū induit. Eq̄tas cui iudex obse
quit̄ sinistrā odij vel amoris dextrā nescit. Nā ta
lis debet eē iuris mīster ut in eius manu nullius
auctoritate psone titubet aut vacillet libra iusti
tie. hec ille. leges em̄ seruare debet a iura ac̄. ¶ 35°
ex apparentia. Qui em̄ iudicat ꝺditionē alicuius
ex dispoſicōnib⁹ figuraz in corpe illi⁹ apparentiū
grauiter peccat. Nā ex lineamētis man⁹ aut quā
titate vel q̄litate mēbroz corpis aliquē iudicare
p cyromātiā aut etiā phisonomiā est suspitioni
bus seipsū ip̄licare. Tale em̄ iuditiū ē fallax. dr
em̄ ꝓuerbialiter. Iste est signat⁹ a deo. puta strē
bus vel monoculus vel claud⁹ ac̄. ipossibile ē q̄p
sit bon⁹. ¶ 36° ex credētia. Qui em̄ iudicat aliquid
occultū ex actib⁹ q̄s hoies serioſe fatiūt ꝓhibitis
quidē grauissime peccat. Nā inq̄rūt occulta per p
tractōez pūctoz ex arte geomātie. p ꝺsideracōem
figuraz ꝓuenientiū ex plūbo liq̄facto a in aquā
ꝓiecto. p q̄sdā cetulas scriptas vel nō scriptas i
occulto positas. cōsiderādo q̄s: quā accipiat. p fe
stucas imeq̄les. q̄s maiorē vel minorē accipiat. p
ꝓiectionē taxillorū. quis plura pūcta proiciat. p

aptionē libri q̄d p̄mo occurrat. Que oia fūt phibita ex iure aē. VIIIo ex occurrētia. Qui em̄ ex occursu alicuius aialis aliq̄d occultū indicat magno errori se iplicat. Nam si hoi itinerāti occurrat lep⁹ vel vulpis ā anguis aē. indicat infortiū sibi imminere. Silr ex garritu auiū. puta cracitacōne corui indicat aliquez debere pīsto moria sic de ceteris. VIIIo ex ostia. Qui em̄ est in gub⁹ pōtis a indicat eos q̄ fūt in eisdez vel minorib⁹ pōtis se ipsū cōdēnat. ut dicit Crisos. sup illud Matth. A. nolite iudicare a p̄cipue qñ illa pōta fūt publica qz ex hoc generat scādalū in cordibus alioz Si aūt nō fūt publica. ꝫ occulta a nōcūtas iudicādi imminet ppt offitiū cū humilitate a tiore arguere vel iudicare debet Vñ Aug⁹. de sermōe dñi i mōte dic Si muenerim⁹ nos in eo de vicio eē o gemiscam⁹ a ad piter emēdandū inuitem⁹. Nec tñ ppt hoc sic seipsū odēnat ut nouū cōdēnatōis meritū acq rat. ꝫ qz odēnās aliū oīndit se similit odēnabilez eē ppt idē p̄dm̄ vel sile. Rō. 2. ca. Inexcusabil es o homo q̄ iudicas. In q̄ em̄ aliū iudicas teipsuz odēnas. 39° ex ipotētia. Iudex em̄ q̄ mordiate pena remittit nocumētū infert duob⁹. VIIIo cōitati cui expedit ut malefitia puniant ad hoc qz p̄dā vitent. Vñ deut°. 13. ca. post pena seductoris subdit ut ois isti audiēs timeat a nequaq̄ vltra faciat q̄spiā rei sile. 2° nocet psone cui ē illata iniuria q̄ recōpēsatōez accipit p quādā restitutōnez honoris i pena iniuriātis. Nō em̄ fert iudicij sētētia ex ppria p̄tāte. ꝫ ex publica auctoritate. Si tñ ille q̄ passus ē iniuriā velit eā remittere. poterit i iuriātē licite absoluē si hoc publice vtilitati videt tñ ee nociuū nec i aliquo p̄iudicaē. Xo. ex exorbitātia. Iudex ei laic⁹ tenēs malefactorē q̄ dicit se clericū a petit remitti ad curiā ecclesiasticaz vel ipsa curia petit eū a negat valde exorbitat. Naz si notoriū est q̄ ille sit clericus. qz ē fama publica de hoc vel ipe cōiter p clerico habebat vel pus non se gerebat p laico vel dēphensus fuit cū tonsura a habitu clericali: stati reddi debet sine cāe cognitōe de clericatu. Si vero añ dēphensionez p laico publice se gerebat a p laico cōiter hēbat etiam si tpe dēphēsionis erat in habitu clericali nō ē restituēd⁹ quousq̄ fidē fecerit de clericatu. Interim tñ p̄cessus iudicis otra eū q̄escet. Extra de sentē. ex. ca. si iudex. li° 6° aē. ¶ Post hāc declaratōem dixit scūs Thomas aīe deote. O aīa simplex iaz potes intelligere gūitatē mali iudicij a precipue suspitiosi. qz neminē debes iudicaē sine facti cognitōe dicēdo. Ego scio eū. ut dicit thema. Ne tñ belial gloriet in argucijs suis: docebo te quo pacto illi rñdeas. ¶ Ad p̄mū dic q̄ i hūanis actib⁹ iuenit aliq̄ certitudo. sī q̄dē sicut i sciēcijs demōstratiuis. ꝫ sm q̄ ouenit tali materie. puta cū aliq̄d p̄ idoneos testes pbat. ¶ Ad secūdū dic q̄ ex hoc ipso q̄ aliq̄s malaz opinionē habet de aliquo sine cā suffitiēti debite otemnit ipsū a iō iniuriat ei. ¶ Ad ttiū dic q̄ qz iustitia a iniustitia circa exteriores opacōes tūc iuditiū suspitiosū directe ad iustitiā p̄tinet qñ ad actū exteriorē p̄decta tūc est p̄dm̄ mortale. Judiciū aūt interi⁹ p̄tinet ad iniustitiā sm q̄ opat ad exteri⁹ iuditiū ut act⁹ interiores ad exteriorē. ut cupiscētia ad formicatōem et ira ad hoicidiū. ¶ Ad q̄rtū dic q̄ pōt cōtingē q̄ ille q̄ in meliorē p̄tē int̄pretat frequēti⁹ fallat. Sz melius ē q̄ aliq̄s fallat frequēti⁹ hōs bonā opinionē de aliquo malo hoie. q̄ p̄ q̄ rari⁹ fallat hōs malā opinionē de aliquo bono hoie. qz ex hoc fit alicui iniuria. nō aūt ex p̄mo. Tunc aīa deuota gratias agens deo a suis doctoribus abiit domū in pace. Amen.

¶ Feria. ꝫ. q̄rte dñice quadragesime.
Sermo. 29⁹. de p̄cō Blasfemie.

O gloriā deo. Joh. 9. ca. Hodie aīa simplex fidelis a deuota saluti fue in tēta accessit ad eccīaz a audiēs missaz: tā ex lectōe q̄ p̄phye Ezech. 36. ca. q̄ ex euāgelio adūtit vnā oclusionē valde notabilē. s. ¶ Blasfemia q̄ habet in se gūtatē infidelitatis ē maximū p̄dm̄ ppt̄ puitatem volūtatis. Rō istiⁿ oclusiōis ē ista. Naz blasfeia opponit confessioni fidei cū importet quādā derogacōez excellētis bōitatis a precipue diuine. deⁱ ät ut dic̄ dyo⁹. 1. ca. de diui. no. ē ipsa essentia bonitatis. Vñ q̄cq̄d de ouenit p̄tinet ad bōitatē ipsi⁹ a q̄cq̄d ad ipsū nō p̄tinet lōge ē a rōe p̄fecte bōitatis. derogacō g̃ diuine bonitatis siue cordē siue ore vocat blasfemia q̄ habet i se grauitatē infidelitatis cū repugnet fidei quā confitei debem⁹. Rō. 10. ca. Ore ät confessio fit ad salutē a aggrauat p̄dm̄ si supueniat detestacō volūtatis a adhuc magis si p̄cūpat in verba. Sicut ei laus fidei auget p dilectōez a confessionē. sic a infidelitas p diuine bōitatis derogacōez. Vñ cū infidelitas sit maximū peccatū sm genⁿ suū: etiā blasfeia ē maximuz p̄dm̄ ad idē genⁿ p̄tinēs a ipsū aggrauās. Vñ super illud ysa. 18. ca. ad ppt̄m terribilez aē. dic glō. Oē p̄dm̄ blasfemie opatū leuiⁿ ē. ¶ Sciēd⁹ q̄ blasfeia grauat q̄druplicit̄. ¶ p̄mo rōe īmḡtudinis Nā blasfem⁹ illo mēbro deū honorat q̄ deⁱ eū pre ceteris creaturis decorat. s. līgua a ad ei⁹ otumeliā memorat illa mēbra hūana q̄ deus p salute nostra assumpsit ingratus de bñficio incarnacōnis q̄si deus nō fuerit a iudeis p ipso satis affect⁹ cō tumelijs ñ ipē otumelias superaddat. Judei p̄nt excusari ppt ignorātiā. 1. Coe. 2. ca. Si cognouissent nūq̄ dñm glorie crucifixissent. Ipi otumelias intulerūt mōrali a infirmo. blasfemus vero cōtumelias infert illi quē credit deū immōrālē a regnātē. ¶ 2° rōe turpitudis. Nā blasfem⁹ magnā turpitudinē ostēdit q̄ peiorē se ceteris creaturis p̄tēdit. Ille deū laudāt: ei⁹ potētiā in fortitudie. sapiētiā i cautela. bonitatē in māsuetudie demōstrando ut leo. apis. agn⁹ nec solū ipsū laudāt. ꝫ etiā ad eū laudāndas ceteras creaturas inuitāt Vnde ps. Laudate dñm de cel aē. Greg⁹. Miz ē q̄liter hō ñ sp deū laudat cū ois creatura ad eū laudāndū inuitz. miser ē hō blasfē⁹ q̄ otī admonicōnes creaturaz deū vituperat

3° rõe bebetudinis. Nã blasfem⁹ ꝺtumeliã ifert deo in ꝓpria ꝑsona cũ alij pctõres cõtumeliã infe rant deo in reb⁹ suis. Fur em̃ vel raptor cõtume liã infert deo in possessionib⁹ seruoꝝ ei⁹. homici da in seruis ei⁹. ꝙ blasfem⁹ in ꝓpria ꝑsona. Licet multũ displiceat pncipi qñ inferꝛ ei ꝺtumelia in subditis a seruis a familia ei⁹. magis tñ displicz ei qñ hoc fit ꝺtra ꝑsonã ei⁹. Et quãto ꝑsana ẽ sb limioꝛ tãto ꝺtumelia ei illata ẽ ḡuioꝛ. ꝑ. 30. ca° Est generacõ que pũ suo maledicit vel deo a matri sue nõ bñdicit vel btẽ vgim aꝯ. 4° rõe magnitudi nis Nã alij pctõres licet ꝺtumeliã inferãt deo hoc est preter intẽtionẽ eoꝝ. qꝛ bñ vellẽt abstinẽ ab illa ꝺtumelia si possent hre delectacõez in pctõ si ne ipsa. ꝙ blasfem⁹ ꝺtumeliã dei querit volens vi dicare se de ipso cũ tñ deus sine culpa sit. Peruer sitas em̃ magna est in blasfemo. qꝛ si bona agit ea sibi attribuit q̃ tñ a deo ex grã recipit. mala vero sua deo ascribit cũ ex culpe sue meito sibi euemãt ꝓpter pctã em̃ venũt aduersa. ḡ ñ est blasfemã dus aꝯ. Dijs intellectis aia exiuit ab ecclesia cũ ꝓposito laudãdi deũ ps. Bñdicam dñm in oĩ tpe sẽp laus eius in ore meo. Et ꝺtinẽdi se a blasfeia sicut fecit paulus. 1. thimoᵗ. p°. ca°. Prim⁹ fui blas fem⁹ psecutor a ꝺtumelioſus. ꝙ miserioꝛdiã ꝺsecutus sũ. qꝛ ignoꝛãs feci in incredulitate. sup abun dauit aũt in me grã dñi nr̃i ihu xpi aꝯ. Et ecce be lial intẽdẽs eã ab hoc ꝓposito reuocare ait. O aia simplex q̃ facile decipis taz leuiter credẽdo. Volo tibi oñdere q blasfemia nõ ẽ maximũ pctm̃. 5° sic. Peccata q̃ absq̃ delibacõe cõmittũtur nõ sũt mortalia ꝓpter qꝰ primi motus nõ sũt pctã mor talia cũ delibacõez tõis p̃cedãt ꝙ blasfemia qñq̃ absq̃ delibacõe tõis ꝓcedit. ḡ non est pctm̃ mor tale. Vñ sup illud Col. 3° ca. nũc ãt deponite vos aꝯ. dicit glõ. Post maiora phibet minora et tñ subdit de blasfemia. ḡ aꝯ. 2° sic. Malũ dr qꝛ no cet scdz Aug⁹. ꝙ magis nocz pctm̃ homicidij qꝰ pimit vitaz hois q̃ pctm̃ blasfemie qꝰ nullũ no cumẽtũ potest deo inferre. ḡ pctm̃ homicidij ẽ gr̃ uius q̃ pctm̃ blasfemie. 3° sic. Quicũq̃ piuãt in ducit deũ testẽ falsitatis et ita videt eũ asserere te stẽ falsũ. ꝙ nõ quilibz blasphem⁹ ad hoc ꝓcedit ut asserat deũ eẽ falsũ. ḡ piuriũ est gr̃uius pctm̃ q̃ blasphemia. 4° sic. Sup illud ps. Nolite extollẽ i altũ cornu vr̃m. dicẽ glõ. Maximũ est vitiũ excu satio pcti. nõ ergo blasphemia ẽ maximũ pctm̃. Aĩa vero abijt tristis querens a ꝺsulens legũ do ctores Cui mox obuiauit moyses a q̃ cũ ognouis set causas mestitie sue ꝺfortãs eã ait. Ego oñdaz tibi ꝺclusionẽ tuã eẽ verã a katholicaz testimo legis quadruplicis. s.

Legis Naturalis.
Legis Diuinalis.
Legis Prophal.
Legis Mũanalis.

Naturalis a hoc q̃dupliciter .s. p rõnes naturales. p phos morales. p poetas. p exẽpla gẽtiliũ. Quãtũ ad rõnes na turales Sciẽdũ q pctm̃ blas feme est grauissimũ ꝓpt. 4°. Primo rõe despectionis. Dicũt em̃ blasphemi q ñ pñt se a blasphemia cohibere. Si aũt quereretur ab eis vtrũ aliqñ cõuiciuz dixerint epõ vel alicui principi rñderent q nõ. ymo multi dicerẽt q nũ q̃ dixerũt vmi garzioni vllũ cõuiciũ misi ipse ꝑus dixerit eis a tñ dicũt q non pñt abstimere quin deo ꝺtumeliã inferant. Omra infamia ñ pñt ab stimere a ꝺtumelia regis glorie q̃ nunq̃ ꝺuitiũ di xit eis a a ꝺtumelia vmi garzionis abstinẽt. Sẽ per talib⁹ ꝓ pmã ipo fui ut post blasphemã bib rent aquã in vno prãdio. aut illa die ñ bibrẽt vinũ. Eis aũt q̃ a natura ñ bibũt vinũ ut ieiuna rent illa die. Sic ipo fui q̃busdã quoꝝ ꝓfessionẽ audiui a moꝛ a blasphemia ꝺtinuerũt. 2° racõe irremissionis. Blasphemia em̃ est ꝺuiciũ a ꝓprio seruo deo dictũ. iõ nõ ꝺsequit homo de facili remis sionẽ hui⁹ pcti. Eccle. 22. ca. Mittẽs lapidẽ i wola tilia deitiet illa sic q̃ ꝺuitiat amico dissoluit amici tiã. Ad amicũ a si ꝓduxeris gladiũ nõ despes. ẽ em̃ regressus ad amicũ. Si apuit os triste ñ time a 3. ẽ em̃ recordacõ. exceptio cõuitio a ipoperio a supbia a mmisterij reuelacõe a plaga dolosa. hec ibi. Ad trãm. Nobiles post magnas guerras p⁹ q̃ in bello se leserint amici effitiũt. Si q̃s vero cõ uitiũ dixerit. toto tpe vite sue memoꝛabũt illius cõuicij absq̃ recõciliacõe. q̃ tũ ergo timere debẽt qui regi glorie tociẽs ꝺuiciati sũt q eis nõ remit tetur. 3° racõe retribucõis. Blasphem⁹ em̃ est pe ioꝛ cane. qꝛ nõ mordet dñm suũ nec dilaceat sicut blasphem⁹ facit dũ deũ suũ blasphemat. Eodem em̃ ore quo vinũ dei bibit cõfesti eũ blasphemã do mordet filius eam rabido q̃ manũ porrigẽtis pa nẽ mordet Mala a pũsa retribucõ ps. Retribuũt mala ꝓ bonis a odiũ ꝓ dilectione mea. 5° racõ ne dãnacõis Blasphemia em̃ est locutio inferna lis. qꝛ ad rẽ blasphemie ptinet detestacõ diuine bomtatis. illi aũt q̃ sũt in inferno retinẽt puersaz voluntatẽ auersaz a iustitia in hoc q diligũt ea ꝓ q̃b⁹ punũt a vellẽt eis vti si possent a odiũt pe nas q̃ ꝓ hmõi pctis infligũt. Dolent tñ de pctis que ꝺmiserũt nõ qꝛ ipsa odiãt. ꝙ qꝛ ꝓ eis punũ tur. Sic ergo talis detestacõ diuine iustitie ẽ i eis interioris cordis interioꝛ blasphemia et credibile est q post resurrectionẽ erit in eis etiã vocal blas femia sicut in scis vocalis laus dei vñ blasphem⁹ ex loquela illa ꝓpendit eẽ de familia dyabolia p tinẽ ad infernũ. Matth. 21° ca° Vere tu ex illis es Naz a loq̃la tua manifestũ te facit. Et loquitur de blasphemo ut ꝺstat. Quãtũ ad phos morales Sciendũ q blasphemia ẽ quadã irreligiosa ꝓ brositate cõuitioꝝ in aliũ iaculata maledictio q̃ de testat q̃druplicit. 1° mo Sydom⁹ in epkari li° 3° dic. Garrulo nõ rñdere ꝺuitiũ est. Ergo garru lus debet vinci nõ ipsũ blasphemando ut plures fatiũt. ꝙ filẽdo. Magna em̃ iniuria fit ei si dicta ei⁹ ꝺtenant nõ estimãdo nec rñdẽdo. 2° Xenofon di cit. Ego ꝺscia teste didici maledicta ꝺtenere. Qui em̃ iniurias extimat. moꝛ in blasphemias prũpit a iõ ꝺtenende sũt ne pctm̃ alterius nob noceat. 3° ex ꝓuerbijs sapientum dr. Pleriq̃ cũ stultis maledicũt ipsi sibi ꝺuitia fatiũt. ꝓturpe ei est qꝰ obicit in obicientẽ ognosci. hec ibi. 4° Varro i

sētentijs di· Cōtēnendi sūt ineruditoꝝ cōtēptus si vis ad fūma ꝓgredi· Ergo q̄ maledicit in bara tū ꝓditionis se deicit· ¶ Rūtū ad poetas· Sciēs· q̄ maledictio a blasfemia ē mali alicuiꝰ i altez odiosa iprecatio q̄ detestaf quadruplicif· ꝑmo Plautꝰ i aululatia dic· Quidnā o stulte mi ē: si te q̄ nouit despicit· q̄ nō nouit diligit· Et loq̄f de stulto blasfemo quē si q̄s nouit blasfemātē odit· ¶ 2° Terētiꝰ in ādria dic sic· Definat male dicē malefcā ne noscāt fua· q̄ ꝓgit dicē q̄ vult: audiet ea q̄nō vult· Blasfem q̄ maledicūt alijs ipi etiā a deo maledicūf· ¶ Tercō Ouí· i ybi dicit exēplarif mōs maledicēdi sic· Terra tibi feuges ammis tibi deneget vndas· deneget afflatus ē tus a aura fuos· Nec tibi sol calidus· nec sit tibi lucida phebe· destituāt oculos· fideā clara fuos Nec tibi vulcanꝰ· nec se tibi p̄beat aer· Nec tibi det tellꝰ· nec tibi pōtꝰ iter· Exul· inops· erres· alie na q̄ tumia lustres· Exiguū q̄ petas: ore tremēte tibū· Nec corpꝰ q̄rulo· nec mēs vacet egra dolo re· Nox q̄ die grauior: sit tibi nocte dies Sisq̄ mi ser sp· nec sis miserabilis vlli· Gaudeat aduerſ: feia vir q̄ tuis· Rui mala ñ tuleris: plurīa pluā feras· Causaq̄ nō desit· sitq̄ copia mortis· Optatam fugiat: vita coacta necem· Lucrētoq̄ diu· crutiatꝰ spūs arctꝰ: deserat a longa torq̄at ātē mora· hec ille· ¶ 2° idē Ouí· li· p̄· fine titulo dic· Dij tibi dent nullosq̄ lares iopesq̄ senectāē t lōgas pemes ppetuāq̄ fitū ac ¶ Rūtū ad exēpla gētili um· Scīēs q̄ blasfeia detestaf quadruplē· pri· Sen· li· pri· de ira dic q̄ Gaius cesar ordinauit si eri solēnissimū festū nobilibꝰ suis· Eo dē die cō tigit tonitrua· fulmia· coruscatiōes· tēpestates· pluuias plurimas fieri· Rex īdignatꝰ maledix it Jouí· indicēs bellū cōtra Jouē a iussit balista rios· sagittarios· a mgros machinaz suaz: ia cere tela cōtra Jouē· Qui obediētes suo p̄cipi sa gitauerūt tela a iecerūt lapides vſus celū cōtra Jouē q̄ oia cōtra eos descēderēt a magnā ptē po puli peremert· ac· ¶ Sic ē de blasfematoibꝰ q̄ iati ūt verba veneōsa a mortifera cōtra deū q̄ sūt in dānum eoz· ¶ 2° Sen· li· 6° dedamatōnū ca· p̄· di cit· q̄ q̄dā p̄ abdicauit filiū suū· ad quē aliꝰ ac cessit frater: rogās q̄ nullo mō patri dure rīde ret· sed abdicatioēz p̄us tacite sustinēt p̄mittēs ei sub cyrographo se datuz media ptē hereditā tis· Ille tacuit dū pat eū abdicaret· Tūc frat ille gratꝰ dixit germano suo· Omnē fortunā meā ti bi frater iūgā comitē· si militans est: vna milita bimus· Si pegrinādū est: vna pegrinabimur· Malui ut tacēdo ira patris vincres: q̄ recētē pa tris ira exagitares· Mee ptis hæres sis· ero tuꝰ cu stos· Spūaliter p̄ nē est deꝰ· deu· 32· ca· Nūq̄d nō ipe est pat tuꝰ q̄ possedit a fecit a creauit te· frat noster ē xp̄s hebre· 2· ca· q̄ cū sit primogeitꝰ in multis fratrib9· Rñ ego deꝰ aliquē ex nobis flagellat: tūc a se abdicat· dicit nob xp̄s Sustie patiēter a mhil blasfemie cōtra deū iferas a da bo tibi medietatē hereditatis mee a in oi fortuna tua tecū ero ac ¶ Tercō Elimādꝰ in cronicis vbi loq̄tur de moribꝰ grecoꝝ dicit· q̄ tpe Alteri regis grecoz q̄dā seruus regis blasfemato: ma gnus exñs cū rege: tenēdo ensem añ eū: venerūt q̄dā hoies nigri a ceperūt eum· ipe vero solus re debat eos· Et cū damaret ad regē· Adiuua me· ipi rīdebant regi· quiesce rex q̄ noster ē a satis eū diminimus a sic ablatus ē ab oculis regis et aliorum a vinꝰ descēdit i infernum· ¶ Quarto le at Grego· narrat li· 4· dyalo· dicēs· q̄ q̄dā vir nobilis romanus hūit filiū quīq̄ ānoz quē mi mis carnaliter diligēs reīsse nutriebat· hic pue rulus cū eius aīo aliq̄d obstitisset: maiestatē di blasfemare cō sueuerat· Dic īfirmatus ad mortē cū essz i sinu patris: malignos spūs ad se venis se trementibus oculis aspitiens: cepit damare· obsta p̄· obsta p̄ a sic damās dedimabat fati em· ut se ab eis absconderet· Cūq̄ illū p̄ req̄reret quid videret ait· Mauri hoies venerūt qui me tol lere volūt a post hoc maiestatē dei ptinꝰ blasfeā uit et expirauit· Dubitaf hic vtz aīa huiꝰ pu eruli sit dānata i iferno· Respōdet quidā q̄ non quia ad hoc ut blasfemꝰ dānetur duo exigūf· Primo q̄ sit doli capax· i· ut determinate sciat q̄d loquatur blasfemando· a sic excusātur pueri· de mentes a fatui· similif ebriꝫ· q̄ nō discernūt q̄d dicant· Secdo q̄ lingua nō violenter vl̄ coacte lo quatur blasfemias a sic iuasi· vel arrepticiꝫ a de mōe excusātur· q̄ sepe demon cui pmissa est pote stas sup corpꝰ mouet linguam ad blasfemādū deū a sāctos· Vnde talis voluntarie non mouetur ad blasfemiam a sic anima huius pueri non ē dānata ꝫ ad padisū ascēdit· licz corpꝰ pueri q̄d eāt res prius fuerit puitū· ¶ Sz illa rīsio fatua ē· q̄ Petrꝰ i dyalogo petit a btō Gre· Vtz sedes cele stes p maria pte dbeāt oplei ex puul vl̄ ifātibꝰ Ad q̄d beatꝰ Gre· ibiđ ca· 19· rīdet dicēs Et si oēs baptizatos ifātes atq̄ i eađ ifātia molētes igre di regnū celeste credēđ ē· Qēs tñ puulos q̄ scz iā lo q̄ pūt regna celestia igredi credēđ ñ ē· q̄ ñnull̄ p uul̄ eiusdē regmi celestis aditꝰ a pentibz daudi tur: si male nutriāf· Et hoc cōfirmat imediate p exēplū p̄cedēs de illo puulo· de quo cōcludit sic Vt em omps deus oñderet pro quo meatu talibꝰ fuissz executoibꝰ tēditꝰ· vñ viuētē p̄ fuꝰ noluit corrigē· hoc moriētē pmisit iteāre· ut q̄ diu p divi mitatis patiaz blasfemꝰ vixeāt: q̄nz p diuimitatis inditiū blasfemaret a moreref· q̄tenꝰ eatū suū p̄ agscēt q̄ puuli filij aīaz negligēs: nō puulū p cō rē ieiūne igmibꝰ nutriuissz hec ibi· Duo maifeste potīt ꝫ btūs Gre· pri· q̄ eāt capax disciplie a cor ptiōis· 2° q̄ dānatꝰ ē ad ifernū a sic illa pria rīn fio nullo mō ē tenē da· sz ista btūs Grego· ac

Scdo dāf eađ cōclo testioio legis divina lis Scīēs q̄ blasfei sūt dtestādi q̄druplr· p· q̄ acerbitatē p̄ui cōis admittūt· Nā filiꝰ mu lieis spuriꝰ istrite q̄ blasfeāuerat dm: iussus ē a dño lapidai· leuit· 24· ca· priꝰ ei q̄ cepit blasfeāre dm fuit spuriꝰ ad sigficādū q̄ blasfeātores sūt spurij· ¶ Vir dei dixit ad regem isrl̄ q̄ dixeāt: deꝰ mōtiū deꝰ ē a ñ deꝰ valluū· dabo oēm mlt̄itudiem

hāc regis Syrie.s.benadab in manu tua.3°Reg.
20.cā. Valde displicuerūt deo blasphemie seruo
rū Senacherib regis assirioꝝ ꝙ ꝙs pcussit.19.
milia virorum de exercitu suo.4°reg.19.ca.//2° qz
irascibilitatē trāsgressionis omittūt eo qz sua im
quitate acriter deū ipugnant.iō dixit Delij filijs
suis Si pecauerit vir in primū suū pcet ei deus.si
aūt in deū.qs orabit p eo.cp.reg.2°ca° Multū ag
grauauit nathā pctm̄ dauid q̄ fecerat inimicos
blasphemare nomē dei.3°reg.2°ca° Maiꝝ pctm̄
nescuit excogitare ipia Jezabel otra Naboth ad
eū lapidandū q̄ blasphemā.3°reg.21.ca//3° qz
temꝫtatē correctionis obmittūt. qz qnto magis
arguūtur aut rndēt eis.tnto fiūt peiores a magis
blasphemāt ꝓpter quā causā phibuit Ezechias
ne ꝓplus rndēret aliquid blasphemijs Senache
rib.4°reg.18.ca.Cū argueret Jeremias ꝓphm. qz
sacrificabāt dijs alienis rndērūt fmonez dñi nō
audiemus.ß sacrificabimꝰ regie celi.Jere.44.ca.
//4° qz sublimitatē placōis pmittūt eo qz ex mag
supbia a elacōe trhit originē.Supbi em̄ iō blas
femāt qz maiores se deo reputant.Nabuchodono
sor dixit tribꝰ pueris q̄s ē deus q̄ eripiat vos de
manu mea.Hoc aūt dicebat.qz statuā eiꝰ aureā
adorare nolebāt.Dameł.3°ca° Holofernes idig
tus ē.qz achior dei potentiā cōmēdauit a dixit ei.
qz ꝓphetasti qz isrł defendēt a deo oñdā tibi qz nō
est deus i terra misi nabuchodonosor.Judith.6.
ca°.dicētibꝰ iudeis michanor.ē deus potēs in celo
qui iubet custodiri sabbatū ait a ego potēs sū in
terra q̄ iubeo sumē arma.cui tū male successit.2°
Mach.17.ca.ꝙ cauēdū nob est.

Qrtio declarat eadē cōclusio testimonio le
gis ppbalis a hoc q̄druplicitēr. p̄mo dauid i
ps.dicit Inueniat manus tua ommbꝰ inimicis
tuis.v blasphēatoribꝰ.dextera tua iueniat oēs q̄
te odērūt pones eos ut clibanū ignis in tpe vul
tus tui.v in ruditio.dñs in ira sua cōturbabit eos
a deuorabit eos ignis.Fructū eoꝝ.v filios de tra
pdes a semē eoꝝ a filijs hoim.v oēm cognacōem
eoꝝ.Et assignat causaz cū subdit. Qm̄ declinaue
rūt in te mala.v blasphemias otra te dixerūt.Et i
alio ps.dic. Fiat mēsa eoꝝ corā ipsis in laqueū
.v fuffocēt. Et in retribucōnes.s.sbitanee mortis
Et in scandalū.v eterne dānacōnis. Obscurentur
oculi eoꝝ ne videāt.v nūqꝫ pemteāt.Et dorsū eorū
sēp incurua.v vadāt semp de malo i peiꝰ. Effunde
sup eos irā tuā.v sint in mseria sine subuēcōe.Et
furor ire tue ophendat eos.v sint semp in flagell
infirmitatibꝰ a adūsitatibꝰ sine sbleuacōe.Fiat
hitatio eoꝝ deserta.v sine hrede ibꝰ a orbati filijs
a in tabnaculis eoꝝ nō sit q̄ inhabitet.v diruant
ut nullū sit vestigiū memorie ipoꝝ. Appone iniq̄
tatē.v penā sensus. sup iniq̄tatē eoꝝ.v sup penam
dāmEt n̄ intrēt i iustitiā tuā.v sacramēta ecclesie
mhil pfint eis.deleant de libro viuentiū.v nō p
cipiāt grāz p̄destinacōis. Et cū iustis nō scribāt
s.quo ad p̄mū eterne glorificacōis. Vbi ponit
12.maledictiones cōtra blasphematores. Vñ sb
dit. Qm̄ quē tu percussisti.s.xp̄m passiōi a morti tr
didisti.psecuti sūt.s.blasphemādo. Et sup dolorez
vulnerū eoꝝ addiderūt.s.blasphemias tāq̄ no
ua a recētia vulnera.//2° ysaias p̄.ca.dic. Ve gē
ti peccatrici pplo graui iniq̄tate.semini nequaz fi
lijs sceleratis.dereliquerunt dñm blasphemaue
rūt sanctm̄ isrł abalienati sūt retrorsū. Sup quo per
cutiā vos vltra addētes p̄uaricacōez.c.Terra vra
deserta.ciuitates vre succense igni.Regionē vram
coram vobis alieni deuorāt a desolabit sicut in va
statate hostili ac.//3° Jere.3° ca° dicit. Pro verbis
pme verbis supbie blasphemasti a iplesti malā
cogitacōez tuā a oñdisti otra virū fortitudinē tuā
ut possis facere qđ fmone tractasti. Et dixit dñs
ad me Nūqđ vidisti que fecit adūsatrix isrł Sci
to iniq̄tatē tuā.qz in deū tuū preuaricata es. Egre
diet ut ignis indignacō mea a succēdet a nō est
qui extīguat ꝓpter malitiā cogitacōnū vrāꝝ ac.
//4° daniel 4° ca° dicit. Positū est hoc decretū ut
oīs pplus tribꝰ a lingue q̄cūq̄ locutꝰ fuerit blas
femā cōtra deū celi oīpotentē dispeat a domꝰ eiꝰ
vastet. Neq̄ em̄ ē deus alius q̄ ita possit saluare a
regnū eiꝰ sempiternū a ptās eius in generacōez
a generacōem ac.

Qvarto declarat eadē cōclusio testimonio le
gis Rōanalis a hoc quadrupliciter.//p° qz
blasphemie n remanebūt ipunite cū ex hijs ori
antur fames.terremotus et alie pestilentie.ut in
Autētica ut nō luxurietur.collacōe.6. circa medium
Si em̄ blasphemie dicte otra hoiem nō trāseūt i
punite.multomagis dicte otra deū.//2° qz blasphe
mia est calūnia vel falsitas otra quēpiaz dicta.ß
calūnia a falsitas nō detēt remanere ipunita ut i
Autētica.quo oporteat epōs ac.f.siqs. Culpa ei
cuiuslibet est coherenda.ut.ff.de offitio pfidis.
l.diuꝰ.f.vlt.a.ff. soluto matrimonio.l.si.ostāte
.f.si maritus.vbi dr qz in ꝓphjs culpa culpanda
ac. Tribꝰ em̄ modis q̄s est in culpa.//p° si nō fe
cit qđ q̄libet diligēs facet.//2° si otē pactiōez veīt
//3° si fuit in mora.ut.ff.locati.l.videamꝰ Jtactiā
blasphematoꝝ hijs tribꝰ modis est in culpa.pri
mo em̄ n fecit diligētiā suā ut caueret sibi a blas
femia.2° facit otra pactū imtū cū deo i baptismo
a i ofessiōe sacramētali pmittēdo abstinē a blas
femijs.3° ē in mora cū assidue pseueret i tali pctō
//3° qz filij debēt exhibere reuerētiā pentibꝰ taz de
bitaz q̄ deotaz.ut.C.de patria ptate.l.cōgruētiꝰ
a.ff.de in ius vocādo.l.genera.Cū itaq̄ deꝰ sit pr
nr̄.Matb.6° ca° Patet nr̄ q̄ es in celis. ergo est
sācificādus a honorādus a nō blasphemādus
Ex sermombꝰ em̄ a loquel credit q̄s sapiēs a iu
dicat insipiēs.ut.ff.de tutoribꝰ a curatoribꝰ da
tis ab hijs.l.is q̄.f.finali. Vñ ex blasphemia hō
indicat insipiēs de quo dr i ps. verba oris eiꝰ im
quitas noluit intelligere ut bñ ageret.//3° quia
pmptiores a pdiuiores eē debemꝰ ad nō nocēdū
q̄ ad odēnandū.ut.ff.de piculo a odicōe rei ven
dite.l.1.a ff.de seruis exportādis.l.seruꝰ Blasphe
mus aūt ex ꝓposito intendit nocumētū eius quē
blasphemat.iō est sotius dyabolia dānatoꝝ Sz
qui malū sotiū sibi eligit de se q̄rit dz a sibi iputaē

ut·ff·p sotio·l·cū duab⁹ ff·1·a·l·sotius·a Instit·
p sotio ff·vlt· A tali aūt sotietate oīno recedēdū
est·qz nemo debet eē imemor pprie salutis·ut·C
ad legē iuliā ꝑpetēdaz·l·vlt·Etiā eccīa nūqz clau
dit gremiuz salutis redeūtib⁹ ad se·ut·C de sūma
trinitate·l·redeūtes· ¶ Postqz vero moyses decla
rauit oclusionē p dictā ait aie deuote Que ego no
ui fidelit te do cui·Ez ecce hic ē scūs thomas de aq
no doctor noui testamēti q̄ intellectū tibi dabit et
instruet te in via hac q̄ gradieris a diriget gres
sus tuos in semitis dei· Ad quez Astāte moyse ac
cessit a mia deuota p sue oclusiōis darioꝛi noticia
Cui sāctus Thomas ait·Ego oīdā tibi oclusiōez
tuā eē verā testimonio q̄druplicis legis.s.

¶ Legis Euāgelice·
¶ Legis Apostolice·
¶ Legis Canonice·
¶ Legis Ecclīastice·

Euāgelice Sciendū qz xp̄us
ꝑbauit illaz quadruplici te
stimoio ¶ primo testimoio
Matb·12·ca·Oē pctm a blas
femia remittet hoīb⁹·Spūs
aūt blassfeia nō remittet ei·Et·
·21·ca·dicit·Pretereūtes blassfemabāt xp̄m·mo
uētes capita suaa dicentes·Alios saluos fecit se
ipm nō pōt saluū facere· ¶ 2° Mar·3·ca·8r·Amē di
co vobis qm oīa dimittet filijs hoīm pcā a blas
femie q̄b⁹ blassfemauerūt· Qui aūt blassfemaue
rit in spm̄sāctū:nō habz remissionē imeternū ſ reꝰ
erit eterni delicti ac ¶ 3° Luc·12·ca·8r·Cis q̄ dicit
verbū in filiū hoīs·remittet ei·Qui aūt in spm̄sā
ctū blassfemauerit·nō remittet ei· ¶ 4° Joh·10·ca·
8r·de vno opere nō lapidam⁹ te·ſ de blassfema
ac·Est em valde detestāda ut ptz i euāgelio·in q̄
sit cū ꝑpbya notāt·q·oclusiōes· ¶ Prima oclusio
Que occurrūt adūsantia:nos accēdūt ad vba
blassfemātia·Sciendū q̄ multi nō omittētes pcā
tp̄alit flagellāt i hac vita· ¶ pmo rōe ognacōis
inq̄tū vn⁹ ē res alterius a in penā ei⁹ etiā ipē pu
nit·sicut filij ſm corp⁹ sūt quedā res patrū a ser
ui sūt quedā res dñoꝝ·Exo·20·ca·Ego sū de⁹ zelo
tes visitās pcā patrū in filios vsq̄ in tertiā a q̄r
taz generacōez·Et sic p pctō Chaz filius ei⁹ cha
naā maledictus ē·Gen·9·ca· ¶ 2° rōe imitacōnis
put vn⁹ imitat pctm alteri⁹ a audatius peccat·
Vñ seculares audati⁹ peccāt cū videt clericos a
religiosos eoꝝ genē pctī peccare·ſ grauit punitur·sicut p pctō filioꝝ Helyopul⁹ isrl corruit
in ospectu philistinoꝝ·pmo Reg·2·ca· ¶ 3° racōe
odēnacōis·put pcā subditoꝝ merēt pctōrē pla
tū·Job·33·ca·Qui facit regnare hoīez ypocritā p
ptēr pcā populi·Et·6·q·1·ca·Ex merito plebis ñ
nūqz epi deprauāt q̄tin⁹ pdiui⁹ cadāt q̄ sequūt
Capite langueſcēte cetera corpis mēbra infitiūt
Et·2·q·A·ca° null⁹ 8r sic·Pro meritis subditoꝝ
dispomit a deo vita rectoꝝ·Et·8·q·1·ca·Audaciter
fortasse aliquid dicim⁹·tñ q8 scriptū est dicim⁹
nō semp pceps populi a iudex ecclesie per dei ar
bitriū datur·sed ut merita nostra deposcunt· Si
mali sunt actus nostri a opamur maligna in cō
spectu dei·dantur nobis principes ſm cor nostrū
Et hoc tibi de scripturis ꝑbabo· Audi nāqz quid
dominus dicat·Fecerūt sibi regez a nō p me· pn
cipem a nō p̄ filiū meū·Et hoc dictū videt de sau
le illo quē vtiqz ipse dñs elegerat a regez fieri inſ
serat·Sed qm̄ nō ſm dei voluntatē·sed ſm pecca
toris populi meritū fuerat electus negat eum cū
sua voluntate vel ofilio ostitutū Tale ergo aliq8
intelligam⁹ etiā in ecclesijs fieri q̄ p meritis aut
in verbo aut in ope potēs a do tribuit rector eccīe
aut si malignū fatiāt populi in ospectu domini et
tales eccīe pseuerēt·talis eccīe iudex dat sub q̄ fa
mē a sitī popul⁹ patiat:ñ famē pais·neqz sitī aq
ꝫ famē audiēdi verbū dei·hec ibi· ¶ 5° rōe detesta
cōis·s.pctī·sicut p pctō Achor popul⁹ traditus est
in man⁹ hostiū·Josue·A·ca· ¶ 6° rōe humiliacōnis
sicut p pctō dauid populū numerātis·ꝑpls isrl
punitus ē·2° Reg·vlt·ca·Vñ·1·q·ē· ff·Cōtra dñs
ad Moysē·8r sic·dauid populū nūerauit q̄ pctō
gladij dñi deseuit i populū·Sz in lata gēte gloia
regis ē·i diminuco e pleb cōtricō pncipis·Rui q̄
de nūero sitate sue gētis supbiuit iure in ei⁹ dimi
nuco e punit⁹ ē· ¶ 7° rōe pfuacōis·Nā puuli diui
no indicō punūt simil tpaliter cū pentib⁹·tū qz
sūt res pentū a in eis etiā pentes punūt·tū etiā
qz hoc in eoꝝ bonū cedit·ne si reseruarēt eēnt imi
tatoꝝ pcōne malitie et sic grauioꝝ penas me
rerēt ut ptz de filijs sodomitaz q̄ sil cū pentibus
pierūt·Gen·19·ca·Et puuli ꝑ pctō dathā a abi
ron piter cū eis absorti sūt Nueri·16··ca·8r·1·q·ē
ff·Cōtra·ibi·Itez puulos sodomitaz ac·vsq̄ vi
ui descēderūt ad inferos· ¶ 8° rōe pbacōis·1·q·ē·
ff·Pctō q8 pleb eoꝝ electi sepe sūt impediti a tandem
cū eis ꝑpbe ducti sūt captiui·Electiq8 q̄ murmure
fuoꝝ ciuiū impediti sūt·nō in penā crimis ſ in ex
plmētuz a exēplū patiētie hoc passi sūt· ¶ 8° racōe
osociacōis·1·q·ē· ff·Sic a nauicula Jone piditat
ut fugitiu⁹ sorte deprehensus fluctib⁹ mergeretur
¶ 9° rōe pticipacōis·Nā Ezechiel delinquēte lep tñs
mittit ad posteros q̄ pticipassent i eodez pctō·ē·
Reg·7·ca· ¶ 10·rōe purgacōis·1·q·ē· ff·Achab q8
peccāte posteri eius solū regnū amiserūt a q̄ de ei⁹
semie in regno Jude nati sūt·vsq̄ ad purgataz
labē illius familie a genealogia dñi sunt excluſi·
hec ibi·Nā achab coluit Baal:amore vxoris sue
Jezabel· ¶ 11° rōne reprobacōnis·1·q·ē· ff·Odiūq8
Esau ut Malachias testat tñsiuit ad ꝑdumcos
Sz nō tenēt pctō eius nisi imitatoꝝ neqtie eius
Quicūq8 em de semine Esau a ceteroꝝ ad dominū
conuersi·paternā malitiaz detestati sunt·non odiū
sed dei clementiam experti sunt·hec ibi· ¶ 12° racō
ne renūciacōnis·1·q·ē· ff·Jerico em luna interpre
tatur·Lapides ergo a thesauri Jerico anathema
tizant ut signaretur q̄ muri vitioꝝ a huius mū
di thesauri qui per lapides a thesauros Jerico de
signantur nō debēt trāsire in sortem sanctoꝝ·hec
ibi· ¶ 13° racōne sanctificacōnis·1·q·ē· ff·Amale
chite interpretant lingētes sanguinē·signāt cu
pidos a auaros·etiā demōes isrlite imptant videntes deū signāt multitudiez scoꝝ·aialia amalechi
taz iubēt interfici ad exterminādā cupiditatē isrliti
ce pleb·irrōnabiles q8 vicioꝝ motꝰ q̄ p aialia ama
lechitaz intelligūt ñ dñt tñsiē i sortē scoꝝ·hec ibi·

¶ 14° rõe puerſiõis 4.q.2. ſ. Aialia vero egiptioꝝ
a poſſeſſiões eoꝝ a pgenita grãdine et morte ꝺ ſũ
pta ſũt. ut in illis puniretur quoꝝ felicitate leta
bañ et ut ꝺaret intelligi q mũꝺ⁹ pibit a ꝺcupia
ei⁹. hec ibi. ¶ 17° rõne congnitiõis. 1.q.1. ſ. Sz a fra
ſtra litaꝝ i ſalfugine verſa e. ſegetib⁹ eoꝝ imbres
aduſi ſunt. aialia eoꝝ ſterilitate et morbo cõfecta
ſunt. ut auctorez ſuũ que p bñfitia ognoſcẽ nolu
erũt ſaltẽ inter ſupplitia ſentirẽt. hec ibi. ¶ 16° rõe
vniõis. ex q vn⁹ ꝺebet p alio ſollicitus eẽ ne pec
cet a hoc modo p pcõ Jude ceteri apli turbabañ
ſicut p pcõ vn⁹ pumit multitudo ad vnitatẽ cõ
mendãꝺaz. 2ę. q. 1. ca. Nõ turbat nauis q petrũ
habet. turbat illa q iudaz habet. Et ſi multa illic
diſcipuloꝝ merita naugabãt. tñ adhuc eã p ꝺi
torũs pfidia agitabat. In vtrũq petrus. Sed qui
ſuis meritis firm⁹ eſt. turbat alienis. Caueam⁹
ẽ pfidũ. caueam⁹ p ꝺitorez ne p vnũ fluctuem⁹
plurim. hec ibi. 15° rõe peticionis. Sanguis em
xpi reddit pene obnoxios ſucceſſores filios inde
oꝝ q ꝺixerũt Matb. 27. ca° Sãguis ei⁹ ſup nos a
ſup filios nros. Et. 1.q.1. ſ. Judeis damãtib⁹. Sã
guis ei⁹ ſup nos a ſup filios nros: reliq eoꝝ pene
mortis xpi adiecte ſũt. ¶ 18° rõe vſurpacõis. 1.q.1.
ſ. In deteſtacõez vero peccati pcuma ſy mois ꝺã
nata e cui dictũ e. pcuma tua tecũ ſit i p dicõe. q
exiſtimaſti domũ dei pcuma poſſideri. ¶ 19° rõne
execracõis. 1.q.1. ſ. In deteſtacõne vero eiuſde cri
minis altare a eccleſia q p ſymoniã ꝺſecrãt: non
tñtũ ꝺſecrari ꝙ execrari dicũt. q q p intervenţu
pcumie oleũ ꝺſecracõis effũdit ñ ꝺſecrare. ß execr
re credẽdus eſt. hec ibi. ¶ 20. racõe gloriſi cacõis. ſi
cut cecus nat⁹ de quo in euãgelio ꝺr. Neq B pec
cauit neq parentes ei⁹ ut cecus naſceret. ß ut mani
feſtet glia dei in illo. Et in epla ꝺr Sctificabo nom
meũ magnũ q⁹ pollutũ eſt inter gẽtes ac. Et hoc
p manifeſtacõez ſue ꝺiuinitatis i ceco nato ac.

¶ Secũda ꝺcluſio. In decẽtia humãe cecitatis mũ
dat effitiẽtia baptiſmalis ꝺignitatis. Patz q oẽs
tenent ad baptiſmũ etiaz ſãctificatus i vtero. tũ
pter caracterez acq̃rendũ q ãnumeret populo
dei et q̃ſi deputet ad p̃cipienda ꝺiuina ſacramẽ
ta. Tũ ut p baptiſm̃ p̃cepcõez paſſiõi xpi etiam
corpaliter ꝺformet. Tũ pter bonũ obediẽtie cuz
preceptũ de baptiſmo oĩb⁹ datũ ſit in quo puuli
mũdant ab originali pcõ et dãt eis vtutes iha
bitu a nõ in vſu Adultis ãt fit remiſſio oĩm pcõ
rũ. nõ ſolũ originalis. ß etiã alioꝝ a tocius pene
neq alia pña requirit ad ipſoꝝ deletionez ſfigura
tũ aũt fuit in diluuio. Gen. 8° ca° in quo fuit cõ
mixtio terre cũ aqua ad mũdandũ q⁹ pctm̃ ma
culauerat. 1.pet. 3° ca° In dieb⁹ Noe cũ fabricaẽ
tur archa in qua pauci. octo aie ſalue facte ſũt
p aquam. Qz a nos nũc filis forme ſaluos facit
baptiſma ac. ſfiguratũ etiã fuit i mai rubro. Exo.
14° ca° i quo fuit ꝺmixtio terre rubee cũ aqua ad
extinctionez egiptioꝝ. 4. oĩm vitioꝝ. 1. Cor. 10. ca.
In moyſe oẽs baptiſati ſum⁹ in nube a in mari.
ſfiguratũ etiã fuit in aqua luſtracõis. Nũeri. 19.
ca° que aqua habebat virtutẽ ex cineribꝰ vace
ruffe ꝺbuſte q̃ ponebañ in ea et ſic nõ mũꝺabat
aliquis niſi illa ꝺmixtione fuiſſz aſpſus. imo pei
bat ex iſrl ut ibi ꝺr. Eph. 5° ca° Vn⁹ dñs. vna
fides. vnũ baptiſma. ſfiguratũ etiaz fuit in aqua
ſyloe in q̃ xps lutũ fecit ex ſputo a limuit oculoſ
ceci a dixit ei. Vade ad natatoria ſyloe vbi fuit
ꝺmixtio luti cũ aqua ad mũdandã cecitatez oĩm
peccatoꝝ. Eſt em cecitas ſupbie. Jacb. 12. capi.
Oẽm equũ. ſupbũ pcutiet cecitate. Cecitas aua
ritie. Deut. 16° ca° Munera excecãt oculos ſapiẽ
tũ. Cecitas luxurie. Trenoꝝ. 4° ca° Erraueruñt ceci
in plateis polluti ſũt ſanguine. Vñ dñs pcuſſit
ſodomitas cecitate ut hẽt Gen. Cecitas inuidie.
Sap. 2. ca. Excecauit eos malitia eoꝝ. cecitas gule
ysa. 47° ca° Speculatores eius oẽs ceci. Cecitas
iracũdie. hec eſt cecitas pauli q excecatus e ſuper
no lumine. Cecitas accidie. hec e cecitas Thobie
iacẽtis in lecto. Tob. 2. ca° Vnde peccatũ excecat
Ioiez Soph. 1. ca. Ambulabũt ut ceci. q⁹ dño pec
caverunt a q̃ cecitate libamur p baptiſmũ deſig
tũ in aquis ſyloe in quo baptiſmo opatur vtus
paſſionis xpi vbi fuit vnio diuinitatis in ſalina
cũ hũanitate in luto ad emũdacõez oĩs cecitatis
ſicut cecus q̃ dicit in euãgelio. Abij a laui et mõ
video. Hec aqua baptiſm̃ eſt illa de qua dicit i
epla. Effunꝺã ſup vos aquã mũdã a mũdabimi
mi ab oĩb⁹ imq̃namẽtis vñs ac. ¶ Tertia ꝺcluſio.
Sicut bñdicẽtes deũ in ſortẽ xpi ꝺputãtur. ſic ma
ledicẽtes cũ ꝺyabolo gehẽne deputãtur. Patz q
differentia e inter blaſſemũ a blaſſematorẽ. blaſ
fem⁹ eſt ille q cã ire vel alicui⁹ aduerſi quo ꝺã im
petu relaxat linguã ad blaſſemãꝺ deũ vel aliquẽ
ſanctũ. Blaſſematoꝝ aũt ꝺr q habet hĩtũ vel ꝺfue
tuꝺinẽ blaſſemandi ſicut illi q neſciũt loqui ſine
mẽdaciis a blaeſſmiis ut ſũt ſtipẽdiariꝝ a malã
drim. Qñtũ ad blaſſemãtes quos ilico penitz ſe
blaſſemaſſe a nõ hñt ex vſu maledicere. tales nõ
ſũt tanꝺẽ de ſorte ꝺyaboli nec decẽꝺũt cũ ſigno ei⁹
Qñtũ ad blaſphematores certũ eſt q hñt ſignũ
expreſſum ꝺyaboli ſue ꝺãnacõnis in ſe. Jõ Apoc.
7° ca° ꝺr. Procedebãt. 24. ſeniores añ ſedẽtẽ i tro
no a bñdicebãt viventẽ in ſecula ſeculoꝝ. Valẽ
tes vero caracterez beſtie a ſignũ demonis. male
dicebãt nomẽ ſcm̃ dei. Ibidẽ. 16. ca. Iſta differen
tia fuit inter vicinos a parentes ceci nati q bñdice
bãt deũ a inter phariſeos qui maledicebãt xpm
dicẽtes nõ eſt B hõ a deo ac. Et iterũ Nos ſcimuſ
q B hõ pcõr eſt ac. ut ꝺr in euãgelio. Et q indu
rati erãt phariſei ꝺtra criſtũ. iõ ꝺr in epla Et aufe
rã cor lapideũ de carne vrã a ꝺabo vob cor carneũ
a ſpm̃ meũ ponã in medio vr̃i ac. q⁹ tunc fuit. q
multi credideruñt i criſtũ viſo miraculo. ¶ Quarta
cõcluſio. Grauiꝰ pumit blaſphemia in ſciente q̃
in ignorãte. Patz q in oĩb⁹ pctis in quib⁹ fideles
pñt participare cũ infidelib⁹ et q̃ ſũt eis coia pctm̃ e
tñto maius q̃nto e maior ꝺgnitio dei a eoꝝ per q̃
quis poteſt ꝺſequi vitaz eternã a tñto e maiꝰ pec
catũ q̃nto minꝰ fuit pmiſſum. Cũ g fideles ma
iorẽ noticiã de deo habeãt q̃ infideles. iõ in
blaſphemia magis offendũt fideles q̃ infideles.

Etiã qe magis fũt ingrati·qm̃ qũ maiora bñficia recipit magis obligat ad gr̃az actões·q̃ qui minora recipit·iõ peccãdo magis offendit et ḡuius pumt·In cuius exẽplũ ḡuissime peccauerũt pharisei nõ credentes in xp̃m qui ex malitia maledicebãt ei·Vñ dicit in euãgelio·In inditiũ ego i hũc mundũ veni·ut qui vidẽt ceci fiãt·Cecus aũt natus licet nõ crederet pfecte in xp̃m·tñ cũ audiuit a xpõ stati credidit ipm eẽ filiũ dei·ut dr in euãgelio a pcidẽs adorauit eũ·iõ dr in epla·Et fatiã ut in preceptis meis ãbuletis a inditia mea custodiatis a opemi.s. bñdicẽtes deũ grãs illi agẽtes.

Secũdo declarat eadẽz cõclusio testimonio legis Apostolice a hoc quadruplicit·¶ pmo beatus Petrus·2·epla·2° ca·dicit·Multi sequũt eoz luxurias p quos via veritatis blasfemat si bi placẽtes a sectas nõ metuũt introducere blasfemãtes ac·¶ 2° Paulus Eph·4·ca·dic·Ois amaritudo a ira a indignacõ a damor a blasfemia tollatur a vob cũ oi malitia·¶ 3° btus Jacob9·2·ca·dicit·Nõne diuites a pauperes blasfemãt bonum nomẽ qđ inuocatũ est sup nos·¶ 2° btus in das·1·ca·dicit·Sitra hij q̃ carnẽ quidẽ maculãt·dñacõnẽ aũt cõtẽnũt·maiestatẽ aũt blasfemãt ignis eterni pnã sustinẽtes·Cũ Michael archãgelus cũ dyabolo disputãs altercaret de moysi corpe nõ est ausus inditiũ inferre blasfemie·ß dixit impet tibi deus·hij aũt q̃cũq ignorãt blasfemant·hec ibi·Nã maledictio creature im̃ptũ creatura est redũdat in deũ·iõ simpliciter phibet ac.

Tertio declarat eadẽ cõclusio testimonio legis Canonice·Sciendũ q̃ blasfemia ẽ detestanda quadruplicit·¶ pmo rõe puritatis·Nã a maledicto puri eẽ detem9·Vñ·28·q·3·ca·Aplice auctoritatis exẽplo didicim9 errãtiũ a in errorẽ mittẽtiũ spũs tradẽdos eẽ sathane ut blasfemare discãt·hec ibi·¶ 2° rõe imãnabilitatis·Naz qui cõsuevit blasfemare ñ intẽdẽs ut pres a mres filijs seipm cõmãnat·Vñ·2q·q·3·ca·Qui negligunt oris maledicti ẽsuetudinẽ resecare·etiã si nõ corde maledicãt·tñ immũditiã labioz·ẽm ysa ie vbũ a imãnamẽta oris incurrit·hec ibi·Et dist·q6·ca·Clericus maledicꝰ maxime q̃ in sacerdotibꝰ cogatur ad postulandã vemã·si noluerit degradetur·nec vnq̃ absq̃ satisfactõe ad officiũ reuocet·hec ibi·¶ 3° rõe vitupabilitatis·Nã blasfemia ñ solũ in deũ·ß in beataz virginẽ a in sãctos cõmittit·cũ ipis maledictõibꝰ derogat·Extra de clerico maledico·ca·2·¶ 4° rõe dãnabilitatis·Nã blasfemãs deũ et sãctos publice·A·diebꝰ dñicis tpe misse añ fores eccie debet eẽ·ita q̃ vltio die·nec palliũ nec caltiamẽta·ß corrigiã circa collũ habeat·Et q̃ ·A·sextis feriis p̃cedẽtibꝰ ieunet in pane a aqua n ec ingrediat eccliaz a i quolibz dictoz diez tres ẽfitiat pauper a si ñ põt tres·saltẽ duos vel vnũ a si hoc ñ põt·id i pnã aliã cõmutet·Et si predicta vẽnuerit·debet ei itdicti ingressus eccie a i obitu debet carere ecclesiastica sepultura Insup talis debz cõdẽnari pena pecuniaria·eẽ de clerico maledico·ca·statuim9·ẽm·Goff·hec oia p tribũali fiũt·Ce

terꝫ i iudicio aie discretꝰ sacdos molliet hũc rigorẽ.s.ẽm cõdicõez psone a cõsuetudis a p̃uitatis ac.

Quarto declarat eadẽ cõclusio testimonio legis Ecclesiastice a hoc q̃ duplicit· p̃mo beatus Greg9·li°·A·moral·dicit sic Quot supuacuis verbis mes a silencij sui cẽsura dissipat·q̃ tot riuis extra se ducit·vñ redire interiꝰ ad sui cognicõem nõ sufficit·qz p multiloquiũ exteriꝰ sparsa vim time cõsideracõis amittit Praui sicut in sẽsu leues sũt·sic in locucõe precipites·qz qđ leuis cõcipit leuior ptinus lingua pdit·isti sũt casus culpe crescẽtis ut lingua cũ nõ restringit·nequaq̃ vbi ceciderit iaceat·ß semp ad deteriora descẽdat· hec ille·¶ 2° btus iero9·in epla ad Titũ dicit sic·Si igit Michael nõ fuit ausus dyabolo a certe maledictõis dignissimo inditiũ inferre blasfemie·quãto magis nos ab oi maledicto puri eẽ debemus merebat dyabolꝰ maledictũ·ß p os archãgeli erire si debuit·hec ille·ut hẽt·2q·q·3·ca° si igit Nã q̃ dãpnabit vidit q̃ p9·A0·ãnos captiuitatis ihrlm Michael añ deũ dicebat·miserẽ pro tuo ut pmisisti a dyabolꝰ contra aiebat pmisit·ß sb cõdicõe.s. si cũ ipsũ ñ offendẽt·Ad qđ michael ñ ei maledixit·ß dñs imãt ponat tibi silẽtiũ a iõ dic si igit michael ac·¶ 3° btus Amb°·li° de offi·dic sic·Quis nũeret quãtas modicũ mẽbrũ lingue attrahat sordes q̃ multiplex im labijs icircũcisis iuenit in sipientia·Est em im ẽmo mbꝰ otiosis lingua dissoluta·i lasciuijs ipudica·i arrogãtia magnilo q̃·i mẽdacijs detestãda·i detractõe maledicta·i blasfemijs execrãda·hec ille·¶ 4° beatꝰ Augꝰ·sup iohãnẽ·ut habet·23·q·4·ca·qñ vult ac·dic sic·Nabuchodonosor rex decreuit dicẽs Quicũq̃ dixerit blasfemiã in deũ Sidrach Misach a Abdenago in itertitu erũt a domus eoz in dispersiõe·Ecce quõ rex aliengena seuit ne blasfemet dꝰ isrl q̃ potuit tres pueros de igne libare·hec ille·Ea dẽ·q·ca·ñ inuenit ac·idẽ hẽt·¶ Tpibꝰ itaq̃ aplos a martirũ ac·¶ Quia vero p blasfemiã a maledictõem ·4o·modis peccamꝰ·iõ·4o·diebus abstinemꝰ a ieiunamꝰ·¶ p̃mo opione Nã q̃ alit sentit de dõ q̃ credẽdũ sit·ẽm solã opionez ꝑsñ itellectꝰ blasfemat deũ·vñ hẽticꝰ etiã dr·2q·q·3·ca° Hẽticꝰ ẽ q̃ alicuius tpalis cõmodi a maxie glie p̃cipatus q̃ sui gr̃a:falsas ac nouas opiones vel gigmit vl sequit a ca° Quid ãt im̃qus ẽ q̃ ipia sape ac·idem hẽt ut ostat·¶ 2° electõe Nã q̃ alit itelligit scripturã q̃ spũsctus suggerit:blasfemat deũ a ẽ hẽticꝰ dicẽdꝰ·vñ·2q·q·3·ca° hereses dr fic·q̃ cũq̃ aliter scripturã intelligit q̃ sensus spũsctũ flagitat a q̃ scripta ẽ:licet ab eccia ñ recesserit tñ hereticꝰ appellari põt a de carnis opibꝰ ẽ eligẽs q̃ peiora sũt· hec ille·¶ 3° detestacõne· Nã ille q̃ cõtra deũ locꝰtur intẽdẽs cultũ inferre:derogat diuine comitati nõ solũ ẽm p̃uatẽ itellectꝰ ß etiã ẽm p̃uatẽ voluntatis detestãtis a ipedietis p posse diuinũ honorẽ q8 ẽ blasfeia pfcã·1·Timoth·1·ca·Primꝰ fuit blasfemꝰ a persecutor·Quia iniuriam creatoris intẽdebat·¶ 4° attribucõne·Nã ille qui attribuit deo q̃ sit corpus humanũ blasfemat a est hereticus

Vñ·2ę·q·3·cā·q̃dā autē hæretici ſ. Antropomorfi te dicti eo q̄ ſimplicitate ruſtica deū habere hūana mēbra q̄ in diuinis libris ſcripta fūt arbitrā tur Antropon em̄ grece·latine hō interp̄tat̄ igno rātes vocē dñi q̄ ait·Spūs eſt deꝰ Incorporeus ē em̄·Nec em̄ mēbris diſtiguit̄ nec corpis mole cē ſet̄·hæc ibi·¶ 1° paſſione Nā ille q̄ paſſiōes hu manas deo attribuit ſcdm vitatē deū blaſphēat Vñ·2ę·q·1·ca·odi·&i ſic Odiſſe aūt a nō odorari et p̄icere:humana loq̄tur ſilitudine ut nos affe ctū dei nr̄is ſmonib⁹ cognoſcam⁹·hec ibi·¶ 6° idu ctione·Nā ille q̄ dicit deū eſſe cām p̄ti deū blaſfe mat a ē hæreticus Vñ·2ę·q·3·ca·q̃dā ſ. Floriani dicūt deū creaſſe mala cōtra hoc q̄ ſcriptū eſt fe cit deus bona oia·hec ibi·Licet ā dicat̄·Ego dñs creās mala·Et iterū nō eſt malū q̄ dñs ñ fatiat in cīitate Intelligit̄ de actua nō de deformitate p̄ti Etiā intelligit̄ de malo pene a non de malo culpe· Job·p̄·ca·Sine ipſo factū eſt mihil a peccatū·¶ 7° dēpuacōe·Nā ille q̄ dēpuat fidē trinitatis aut di cendo p̄rem a filiū a ſpūſcm eē vnā p̄ſonā ā eſſe tres naturas deū blaſphemat a eſt hæretic⁹·Vñ· 2ę·q·3·ca·q̃dā ſ. Sabelliani vnā p̄ſonā p̄rem a fi liū a ſpiritūſcm aſtruūt Arriani diuſas ī trinita te ſubas aſſerūt·cōtra illud·Ego a pater vnum ſumus ac̄·¶ 8° negacōe ſ. potētie dei·Nā ille q̄ iniu riat̄ deo dicēdo deus nō poſſet facere q̄ ego ñ fatiā vindictā vel q̄ talis ſit bonꝰ hō vel q̄ nō fatiā ta le opus Vñ Beri·ſup cātica ſmone·A2·dicit ſic dico fiducialiter nemini q̄ ſit in ip̄a voluntate poſ ſit vmquā mūdus ſufficere·Vtinā ip̄a voluntas reb⁹ iſtis eēt otēta ne ī ipſū horribile dictū de ſeui ret auctorē·Qio em̄ vellet deū p̄tā ſua aut vindi care nō poſſe aut nolle aut neſcire·Vult ḡ nō eē deū q̄ q̄tū in ipſo eſt aut vult eū ipotentē aut in iuſtū aut inſipientē eſſe Crudelis plane et oino extranea malitia q̄ dei potētiā·iuſtitiā·ſapiētiaz pire deſiderat·Qui aūt vult deū eē iniuſtū·vult ñ eſſe deū·Et qui deſiderat deū nō eē· nōne q̄tū i ſe eſt deū occidit·hec ille·Iſta eſt piculoſa malitia blaſphemie ut oſtat ac̄·¶ 9° remocōe ſ. ſapientie Naz ille q̄ dicit q̄ deꝰ nō videt p̄tā nr̄a ut liberi⁹ peccet deū blaſphemat p̄s·dixerūt nō videbit do minus nec intelliget deꝰ iacob·Quomō blaſphe mauit Auerrois deū dicēs·11·methaph̄·q̄ ītelle ctus diuinus vileſceret ſi mīma nature attēderet Ita plures dicūt deus intēdit maiorib⁹ a excellen tioribꝰ factis a nō miſeriis hoīm Cū tñ p̄s·dicat· Intelligite inſipiētes in p̄p̄lo a ſtulti aliq̄n ſapite Qui plātauit aurē nō audiet aut q̄ finxit oculū nō oſiderat·Qui corripit gētes nō arguet ſ. p̄tā hominū·dñs ſcit cogitacōes hoīm·qm̄ vane ſūt ¶ 10° dānacōe ſ. dānādo iuſtitiā dei dū q̄s dicit q̄ deus nō eſt iuſtus īmittēdo tribulacōes a aduſi tates iuſtis a bonis·Ego bñ a bona fatio et deus dat mihi tribulacōes Quot ſūt fures·homicide· formicarij·vſurarij ac̄·q̄ male a peſſime fatiūt et tñ deus fauet illis p̄ſeruādo a malis·Malach·3· ca° Inualuerūt ſup me v̄ba v̄ra dicit dñs a dixi ſtis·Vanus eſt q̄ ſeruit deo a q̄ conſumētur

q̄ cuſtodiuimus p̄cepta eius ſ.·Ergo nūc btōs dicimus arrogātes·Siq̃dez edificati fūt fatiētes ipietatē ac̄·¶ 11° indiſpōne·Naz q̄ dicit q̄ oia que hic euemūt nō ex diuina puidētia·ſ ex fortuna vel caſu euemūt·iō tñta eſt idiſpoſicō a inordina tio rerū naturaliū a ciuiliū:blaſphemat deū·Job 22·ca·dicis quid em̄ nouit deꝰ ſ. Et q̄ſi p caligiez iudicat·Nubes latibuli eius nec nr̄a conſiderat cir ca cardines celi pambulat·¶ 12° creacōe·Nā q̄ di cit q̄ deꝰ male fecit creādo illos q̄s p̄ſciuit eē dā nandos:blaſphemat deū·Rō·9·ca° An nō habet p̄tātē figulus ex eadē maſſa facere aliud q̄dē vas in honorē·aliud vero in contumeliā Vbi dic̄ aug⁹· Ideo nō vtiq̄ in honorez ne hoc meruiſſe ſe exi ſtimēt·Et nec vtiq̄ in cōtumeliā ut iuditiū ſup exaltet miſericordiā·Ac p hoc ne dānatus ex de bito de iuditio conqueraī·nec libatus gr̄atis ſuplē de merito glorieī·Vñ aug⁹·in enchiridion dic̄· Deus cū ſit ſūme bonꝰ nō ſineret malū eē in ope ribus ſuis niſi adeo eſſz oipotēs q̄ de malis poſſet elicere bona·Exēplū de malis multi ſācti fūt gene rati ſicut de Eſau malo natꝰ ē ſcūs iob·de achar malo natus eſt ezechias bonus·de amon malo ioſias ſanctus·de hæreticis·Petrus martir ordi nis nr̄i p̄dicatorꝫ de ſpūs roſa·¶ 13° p̄uacōe Nā q̄ dicit deū iuſtū·q̄ nō dat ſibi filios ſicut alteri blaſphemat deū·Contra hoc dr Eccleſiaſtes·2° ca· Rurſus detestatus ſū oēm industriā meā q̄ ſb ſo le ſtudioſiſſime laboraui·habiturus hæredē poſt me quē ignoro vtrū ſapiēs an ſtultus futur⁹ ſit a dñabit̄ in laboribꝰ meis q̄bꝰ deſudaui a ſollici tus fui·Et ē quic q̄ vanū·ſ. Vñ ceſſaui·renūci auitq̄ cor meū vltra laborare ſb ſole·hec ibi Mul to melius ē cōmittere deo ſi diuine maieſtati ſue placet dare filios vel nō·¶ 14° ſubtracōe·Nā qui arguit deū q̄ ſibi nō dat grāz ſicut altei blaſphe mat deū·Sed iō nō accipit grām q̄ ot̄init·vnde Greg⁹·in moral̄·dicit·Filij iſtl̄ māna deſerentes cū pecoribꝰ a carnibꝰ porros cepaſq̄ queſierūt q̄videlicz p̄ſe mētes gr̄e dona deſpitiūt a p carnalibus voluptatibꝰ laborioſa huiꝰ vite itinera etiā lacrimis plena ocupiſcūt·hec ille·vel q̄ in ſu pbiā eleuat̄·vñ Criſoſ ſup ep̄la ad hēb·dic·alij pleriq̄ a vitaz hñtes mūdā nō accipiūt grāz ne in ſupbiā eleuent̄ ne ī uent̄ vētoſitate iactantie ne altitudo muneris negligētiores effitiat· hec il le ac̄·¶ 15° deſtitucōe·Nā qui rep̄hēdit deū a ouici at̄ ei q̄ nō dedit ſibi diuitias ſicut alteri blaſphe mat deū·vñ Inno⁹·lib° de vilitate hūane oditio nis dicit·O miſerabilis oditio mēdicātis·Si petit pudore ofundit̄·Si nō petit egeſtate oſumit̄ ſ ut mēdicet necēitate opellit̄·Deū cauſat̄ iniquū q̄ ñ recte diuidit·p̄rimū criminat̄ malignū q̄ ñ ple ne ſubuenīat indignatur·murmurat·ip̄recat̄· vñ Salomō melius ē mori q̄ indigere etiā p̄rio ſuo paup odioſus eſt·frēs hōis paupis etiā oder ūt eū·inſup a amici pcul receſſerūt ab eo·hec ille Propter iſta paup blaſphemat·¶ 16° p̄occupacō ne·Nā qui triſtat̄ q̄ nimis p̄ſto morte p̄occupa tur deū blaſphemat·Contra qđ Aug⁹·li° de vita

xpiana dicit. Vocāt añ tēpus tom ne diuicijs ve
nēt a noxijs. Mali vero a ipij tollūt ne diutius
tonos psequātur. hec ille. Scit em̄ deus q̄d fuam
deceat mīaz. q̄d iustitiā ¶ 14° originacōe. Nā q̄ de
testat deū q̄ talē puerū im vtero añ baptismū ne
cat vel natū extra vtero sine baptismo dānat: deum
blasfemat. Talis em̄ ē stult⁹. Vñ Sen̄. epla. 87.
dicit. Nō affligit sapiēs libor amissiōe. ñ amico
rū. Eodē em̄ aio fert illoz mortē quo suaz expectat
hec ille. Preuidet em̄ de⁹ q̄ tales pueri si crescerēt
grauissima pcā omitterēt a ita ḡuissime i iferno
punirēt. sicut de iuda 8r Matb. 24. ca. Melius il
li erat si natus nō fuisset hō ille ac ¶ 15° derogacō
ne. Nā q̄ dicit xp̄m fuisse pditorem ut indei q̄ da
mabāt dicētes. Inuenim⁹ hūc subuertētē gētez
nīaz. Luc. 22. ca. ā qui dicit ip̄m fuisse pcātorez ut
pharisei q̄ dicebāt. Nos scim⁹ q̄ h hō pcātor est.
Joh. 9. ca. vel demoniacū ut pncipes sacdotū q̄ di
cebāt. Nōne bñ dicim⁹ nos. q̄ demonū habes
Joh. 8. ca. deū blasfemat. Vnde Aug⁹. sup illud
Matb. 26. ca. blasfemauit dicit sic. Nō min⁹ pec
cāt qui xp̄m blasfemāt regnātez in celis q̄ p̄ q̄ euz
crucifixerūt ambulantē in terris. ¶ 16° pmutacōe
Nā ois aduersitas a pspitas huius vite est fm
ordinē diuine puidentie q̄ respectu hoīm dicit for
tuna. s. qñ otigit eis aliq̄d bonū vl malū impro
se siue pmutatio de bono in malū vel econtra in bo
mis tpalib⁹. ut de pauptate ad diuitias vel de ser
uo ad dñium a econtra. Judic. 10. ca. Tu fecisti p
ora a alia post illa fecisti a hoc factū est q̄d ipe vo
luisti. Quī g maledicit vel blasfeāt fortunā: blas
femat deū. q̄ ordinē diuine puidētie reb⁹ inditz
mediātib⁹ causis secūdis. ¶ 20. pmissiōe Nā indei
cū blasfemēt. otinue xp̄m nō fūt pmittēdi novas
erigere sinagogas ꝫ antiq̄s reficere dummō non
ampliores vel pciosiores solito fatiāt. Extra de in
deis. ca. indei a ca. ofuluit. Etiā sarracem̄ in terris
xpianoz nō fūt pmittēdi facere publicā inuoca
cōez de noie machometi neq̄ pegrinacōez ad ali
quē ipoz tāq̄ ad sācū. Extra i demētimis. de iude
is a sarracemis. ca. Cedit q̄dē in offensaz a blasfe
mīā diuinā nobis a obprobriū fidei xp̄iane ac. vt
ptz ibi. ¶ 21° inuocacōe. Nā ois diuinacō q̄ fit p
inuocacōnē demonū ē illicita cū sit pactū expsse
cū demone imitū. psa. 28. ca. Dixistis pcussim⁹ fe
dus cū morte a cū inferno fecim⁹ pactū Et si sacri
fitiū a reuerētia demoni inuocato exhibeat: cedit i
iniuriā a blasfemīā dei Vñ deut°. 18. ca. dicit. nō
inuenīat in te q̄ ariolos scisciteꝫ a phitones ofu
lat ac. ut ptz ibi. ¶ 22° suplicacōe. Nā vti obſuan
cijs artis notorie ē oīno illicitū a blasfemia cōtē
deū cui xp̄iū ē sapiētiaz infundē. 1. Cor. 12. ca. alij
p spm̄ dat fmo sapiētie. alij fmo scie p eūdē spi
ritū Acq̄sitio em̄ sapiētie a scie fit p illūmacōez in
tellect⁹ q̄ est a spūsco. Sz ea q̄b⁹ vtit ars notoria
ad scīam acq̄rendā. ñ hñt fm se virtutē causādi
scīam nec illuminādi intellectū. sicut in inspectōe
figuraz a placōe q̄rūdā ignotoz vtoz a alijs
hmōi a iō nō vtit hijs ut causis. nec ut signis di
uinitus istitutis sicut sacramēta eccie fūt sig diui

na ꝫ potiꝰ ut signis pactoz cū demonib⁹ initoz.
vñ deut°. 18. ca. 8r. ñ inueniat ī te q̄ q̄rat veritatē
a mortuis. q̄ talēm̄ficō imitit auxilio demonū q̄d
est oīno illicitū. ¶ 23° obſuacōe. Nā in oīb⁹ inca
tacōib⁹ a scripturis collo appēsis. si ē aliq̄d ad in
uocacōez demonū ptinēs vel ignota noīa vel ca
racteres iscripti p̄t signuz crucis. ā obseruātia in
mō scribēdi vel ligādi q̄ ad diuinā reuerētiaz nō
ptinēt: ē blasfemia otra deū. ā etiā in collectōib⁹
herbarū medicinaliū. Talia ei p demones sortiū
tur effectū cū hēat respectus ad aliq̄d vane in hijs
obseruatū. ¶ 25° gloriacōe. Nā q̄ vsurpat sibi glo
riā bonoz operū q̄ soli⁹ dei ē. blasfeāt deū. Remis
sio em̄ pcātoz ē soli⁹ dei. cū aūt xp̄us remittēt pec
cata dixerūt pharisei. ꝫ blasfemat. Mar. 2. ca. ut
ostat. ¶ 27° vindicacōe. Nā q̄ oīno ꝓpōit se vin
dicaē otrā primū. aufert a do q̄d ē ei ꝓpriū. ut hēt
in deut°. Mea ē vltio a ego retribuā eis Apls. m̄
vindictā a ego retribuā. Et hoc ē blasfemare deū
¶ 26° turbacōe. Naz multi qñ turbāt vel scādali
zant. blasfemāt deū vbis ihonestis. dicēdo ī despe
cū dei ego fatiā hoc vel illud vel maledicēdo nom̄
dei. Cū tñ oēs creature bñdicāt deū. vñ Aug⁹. de
singularitate clericoz dic. Cū etiaz laycos deceat
ne extraneas blasfemandi occasiōes oñdāt ma
xie tñ nccitas clericos vehemēt astrīgit q̄b⁹ reli
gio blasfeāta duplices penas irrogabit ac. ¶ 24°
maledictōe. Nā q̄ maledicit dyabolū ꝓpt aliquid
adūsi ei otigēs. blasfemat. Eccī. 21. ca. Cū maledi
cit ipi⁹ dyabolū. maledicit aiam suā. In dyabolo
em̄ osiderat natura a culpa. Natura q̄dē ei⁹ bō est
a a deo a sic nō licet ei maledicere. Culpa āt ei⁹ ma
ledicēda ē. Job. 3. ca. Qui maledicūt ei. maledicūt
diei. Cū aūt pcātor maledicit dyabolū ꝓpt culpaz
seip̄m filii rō e ibi cat maledictōe dignū et fm hoc
8r maledicere aiaz suā. ¶ 28° assuefactōe. Nā qui
dā ita assuescūt blasfemijs i iuuētute ut neq̄ant
dissuescē in senectute. Vñ maxim⁹ i fmone scīo
hāmis baptiste dic Qui ñ assuescit vtutib⁹ dū iu
uenescit. A vicijs discedē nescit qñ senescit a eco
tra q̄d i iuuētute addiscit in matura etate fuatur
hec ille. vñ cū q̄daz Florētie hītās dū blasfemijs
ex malo vsu delectaret otra deū. die q̄daz cū eēt in
sotietate quorūdā aioz a sodalīū suoz a blasfe
maret deū. venerūt dyaboli ut rapent eū Ipe vero
adhesit socijs qui adiuuerūt eū. Sz alia die cum
eēt i sotietate quorūdā alioz cepit ḡuissime deuz
blasfemaē. morq̄ dyaboli rapuerūt eū i aera a so
tulaēs ei⁹ ceciderūt ivno loco. caligie in alio donec
totaliē fuit spoliat⁹ a ñ visus āpli⁹. ¶ 29° iocacōe
Quidā ei lusores ad taxillos vel aleas qñ ñ hñt
bonū pūctū vel pdūt. blasfemāt deū. Sic ille q̄ lu
dēs ad taxillos dū pdidisset. blasfeāuit deū a ma
ledixit dicēs. Maledicta sit mātica seu valissia sā
xpōfori a itelligebat de xpō quē sciis xpōfor⁹ trās
fretauit. Oculi deberēt m̄ erui. q̄ ñ bñ vidi pūctū
meū. Et statī ābo ei⁹ oculi corruerūt sup tabuleriuz
Cūq̄ multa vota emisisset p illoz miraculosa re
cupacōe. ñ est exauditus. ¶ 30. tribulacōe. Naz q̄
daz dū aduersitatibus molestāt fūt impatiētes

a ꝓpũpũt in blasfemiã dei. Contra qȝ greg⁹. li° 26. moral. ut hẽt. A. q. 1. ca. adũsitas dicit. Adũsitas que homis votis aut viris obicit ꝑ tono virtutis est nõ iuditiũ reprobacõis. Quis em nesciat ꝙ ꝑspum fuit q btũs Paulus apl⁹ ꝑdicaturus ad ytaliã veniebat a tũ vehemens naufragiũ ptulit a nauis cordis in maris fluctib⁹ intẽg stetit ac. ℣ 31° ip fectione. Nã quidã dũ videt alios opa sua ad pfectionẽ deducere a bñ lucrari blasfemãt deũ dicẽtes. Ego sũ astutior et prudẽtior tali a nõ est modus q ego possim lucrari. Si ego fecissem tale opus sicut ille fecit nõ veniisset ad pfectionez. maledicat ille q̃ nõ fauet mihi sicut illi a filia dicit. ℣ 32° tarda cõe. Naz quidã audiẽt q aliq̃ res vẽdit in platea dicit mox ut cõpleuero istũ op⁹ ibo ad emẽdũ. iteri res ille vẽdit. Cũq il li iuerit ad platea iueniẽt res vẽditas. turbabũt a blasfemãt deũ dicẽtes Maledicat de⁹ q̃re nõ veni citius a multa nutia abũt in deũ. 33° cõfractione Nã quidã dũ fatiũt aliq̃s opus a negligẽtia vl ignorãtia sua nõ bñ veniet vel factũ ofrigit: turbati blasfemãt deũ multa in iniuriaz dei ex furore dicẽtes licet nõ excusenẽ. ℣ 34° manifestacõe. Nã quidã dũ dep̃hendũtur in aliquo facto suo volẽtes se excusare: blasfemãt deũ. Sic btũs petrus q̃ dep̃hensus q esset discipulus Jhu cepit iurare et anathematizare vmaledicere seipsũ q nõ nouisset eũ. Math. 26. ca° Ita si q̃s dep̃hendat in malitia sua statũ blasfemat deũ ac. ℣ 35. vituperacõe. Naz quidã vitupant sanctos noiando q̃dã membra inhonesta circa illos Et sicut de⁹ in sanctis suis laudat ps̃. Laudate dñm in scis ei⁹. inq̃ tũ de⁹ opa quedã in eis efficit. Sic etiã blasfemia q̃ fit in sanctos in deũ ex osequẽti redũdat. Eph. 5° ca° Omis blasphemia tollat a vob⁹. dicit glo. que fit in deũ vel in sanctos ac. ℣ 36° implicacõe. Nã q̃dã blasfemãt deũ p implicacõez cũ creatuã q̃ maledicit se vel alios a qui creauit eos a q̃ oseruat a q̃ tenz eos in vita vel dicẽdo q̃ fecit eũ nasci fit maledict⁹ cũ eo a filia. 1. Cor. 6° ca. Neq maledici neq raptores regnũ dei possi debũt. Qm talis maledictõ ẽ pctm mortale. ℣ 37° ip recacõe. Nã si q̃s optet vel impet malũ alterius inq̃ tũ est malũ. q̃i ipsũ malũ intẽdes. sic maledicere est illicitũ. Ro. 12° ca. Bñ dicite a nolite maledicere. Aug⁹. li° 22. de ciui. dei. dicit. q fuit quedã mulier q̃ maledixit. 10. filios suos q̃ oẽs effecti sũt palitici. Caueant g mres a ledictione filioz ℣ 38° subuẽcõe. Nã quidã male dicũt creaturas irracõnales. inq̃ tũ ex eis subuenitur hũane necessitati. Et sic nõ licet hoi maledicere creature irracõnali. q̃ ꝙ deus dixerit hoi Maledicta terra in ope tuo. Gen. 3° ca° hoc fuit ut p eius sterilitatẽ hõ pumiret. Sic etiã intelligit illd deut°. 28. ca. Maledictũ horreũ tuũ. Homo non est in dex pcti. ꝙ solus deus a hoc sub rõe iusti. Et sic iudex iuste maledicit illũ cui ꝓcipit iustã pẽaz inferri. Sic etiã ecclesia maledicit anathematizãdo Sic etiã ꝓphe q̃si ip recãt mala pctoris⁹ ut meliores effitiãtur vel ut ab alioz nocumẽto cessent a tal ip recacõ mali ẽ ad eoz vtilitatẽ a correctõem ut satis pt; ac. ℣ 39° oseruacõe. Nã quidaz male dicũt tẽpus a horã natiuitatis sue vel aliorũ a locũ ex quo oriũdi fũt vel in quo ofuant a hoc est illicitũ. Et q̃uis Job. 3° ca° maledixerit diei natiuitatis sue. hoc nõ fuit ut ẽ tẽpus creatũ a deo. ꝙ ꝓter culpã originalez quã nascẽdo otraxit a propter sequẽtes penalitates. Similiter dauid maledixit mõtes gelboe ꝓpter cedez ꝓphi q̃ in eis otigit ut pt;. 2° Reg. p°. ca. g ac. ℣ 40. defectõne. Nã si quis maledicit creaturis irracõnalib⁹ secm se osideratis rõne alicui⁹ defect⁹ in eis existẽtis dicẽdo asel lo canes te omedãt possis decoriari a filia ociosũ est a vanũ a sic ẽ illicitũ. Vñ greg⁹. li° 5° moral. dicit. Ociosũ ẽ maledicere nõ exñti. s. tpi. vitiosũ vero si existeret. s. corpi pmanẽti ac. ℣ Post hanc declaracõez dixit scus Thomas aie deuote. O aia simplex iã potes intelligere grauitatẽ pcti blasfemie. 1. Joh. 5. ca. Est pctm ad mortẽ ñ dico ut q̃s roget p eo. Tale pctm est blasphemia q̃ de⁹ nõ remittit misi ad preces sanctissimoz viroz. Ne tũ belial gloriet i arguciis suis doceto te quo pacto illi respondeas. ℣ Ad primum dic q ꝙ blasphemia potest absq̃ delibacõe ex surrepcõne ꝓcedẽ duplicit. Uno mõ nõ aduertẽdo ad id q̃ ꝙ blasfemia. 2. s. cũ aliq̃s subito ex aliq̃ passione iverba ymaginata ꝓrupit quoz significacõez nõ ofidet a tũc ẽ pctm veniale a nõ habet ꝓprie racõez blasphemie. ℣ Alio mõ qñ adutit hãc eẽ blasphemia ofiderãs signata vbor a tũc nõ excusat a peccato mortali sicut nec ille q̃ ex subito motu ire alique occidit iuxta se sedentẽ. Illa vero glosa non vult q oia que subdũt sint pcta venialia. ꝙ q cũ sup̃ ñ exp̃ssisset misi maiora postmodũ etiã q̃daz minora subdidit. inter que etiã q̃dã de maiorib⁹ ponit a hoc ẽ blasphemia. ℣ Ad secũdũ dic q hoi cidiũ a blasphemia si ofiderẽt secm obiecta i que peccat. sic blasphemia q̃ ẽ directe pctm i deũ preponderat homicidio q̃d ẽ pctm in primũ vñ blasfemia reducit ad pmũ preceptũ p̃me tabule iq̃ ꝓhibet infidelitas cũ dr. Ego sũ dñs deus tu⁹. vl ad secũdũ. vbi dr. Nõ assumes nomẽ dei tui i vanũ. Magis ei i vanũ assumit nom dei q̃ ipsũ blasfemat. q̃ ꝙ q̃ aliq̃d falsũ iuramẽto ofirmat. Si aũt ofiderẽtur secm effectũ nocẽdi. sic homicidiũ preponderat. Plus em nocet primo homicidiũ q̃ blasfemia deo. Quia vero in grauitate culpe magis attendit intẽtio voluntatis puerse q̃ effectus opis. iõ cũ blasphemus intẽdat nocumẽtũ iferre diuino honori: simpliciter loquẽdo grauius peccat q̃ hoi cida q̃ primũ locũ tenet in pctis otra primũ cõmissis. ℣ Ad tertiũ dic q sup illd. Eph. 5. ca. blasfemia tollat a vob dicit glo. Deus ẽ blasphemare q̃ piurare. Qui em piurat ñ dicit aut sentit aliq̃d falsũ de deo sicut blasphem⁹. ꝙ deũ adhibet tã q̃ testẽ falsitatis ñ q̃i est timãs deũ testẽ falsũ eẽ. ꝙ tã q̃ spãs q de⁹ sup hoc nõ testificet ꝑ aliq̃s euidẽs signũ. ℣ Ad q̃rtũ dic q excusatio pcti ẽ quedã circũstãtia pctm aggrauãs a ipsaz blasphemiaz a p tñto dr maximũ pctm. qz q̃libet facit maius sicut põdus vnius libre cũ addicõe vnius vntie

magis grauat q̄ sine vntia. ¶ Tūc aīa gratias agēs deo a suis doctorib⁹ cōsolata abīt domū in pace. Amē.

¶ Feria. 7. q̄rte dñice quadragesime.
Sermo. 309. de suffragiis mortuor.

IBāt tū illo discipuli ei⁹. Luc. 4. ca. hodie aīa simplex fidel a deuota salutis fue ītēta accessit ad eccīaz a audiēs missaz. tā ex lectōe epl'e. ꝙ. Regū. 3. ca. q̄ ex euāgelio adūtit vnā oclusionē valde notabilē. ¶ Aie defunctor abditis receptaculis inclusor. suffragiis iuuai pūt hominū viuor. Rō istius oclusionis ē ista. Caitas em̄ q̄ est vinculū vniēs mēbra eccīe. nō solūz ad viuos se extēdit. ꝫ etiā ad mortuos q̄ in caritate decedūt. qz caritas vita corpis nō finit. 1. Cor. 13. ca. Caritas nūq̄ excidit Silr etiā mortui i memoriis hoim viuūt a iō intētio viuētiū ad eos dirigi pōt. Et sic suffragia viuor. pfūt mortuis duplicit sicut a viuis. Tū ꝓpter caritatis vniōnē. Tuz ꝓpter directā ad eos intēcōez. Sciendū q̄ suffragia viuor. pfūt defunctis q̄ in grā decedūt q̄druplicit. ꝓmo rōe amicitie. Oēs em̄ fideles p caritatē vniti sūt vni⁹ eccīe mēbrū. cū g̃ vnū mēbrū iuuet p alterū. iō vn⁹ hō pōt ex alteri⁹ meritis iuuari ꝑs. Particeps ego sū oīm timētiū te ac. p viaz em̄ oīomis op⁹ vni⁹: alteri dū est i via valere potest. sicut vn⁹ hō ipetrat alteri p̄mā grāz. Nā impetratō oīomis ē fm libalitatē dei q̄ orat. vñ ad oia illa ipetratō oīomis pōt se extēdere q̄ ptāti diuine subsūt ordinate a ñ solū p viā oīomis op⁹ vnius potest valē alteri. ꝫ etiā p viaz meriti ꝓpē cōicantiā in radice opis q̄ est caritas in opibus meritoriis. iō oēs q̄ inuicē caritate onectūt aliq̄s emolumētū ex mutuis opib⁹ reportāt. ¶ 2° ratōe iustitie. Op⁹ em̄ q̄s ꝓ aliq̄ fit: efficit ei⁹ p quo fit Et silr opus q̄s ē eius q̄ ē vnū mecū. ē quodāmō meū. vñ nō est otra diuinā iustitiā si vn⁹ ꝓcipit fructū de opib⁹ factis ab eo q̄ ē vnū secū in caitate vel ab opib⁹ ꝓ se factis. Hoc etiā fm hūanā iustitiā ocurrit ut satisfactio vni⁹ ꝓ alio accipiat. ¶ 3° rōe mie. Auferre em̄ aliq̄d alicui q̄s sibi debetur: hoc directe iustitie repugnat. ꝫ dare aliquid alicui q̄s sibi nō debet: hoc nō est iustitie ocrariū ꝫ iustitie metas excedit. Est em̄ liberalitatis a mie. Nō potest āt aliq̄s ledi ex malitia alteri⁹ ñ aliq̄d ei de suo subtraheret. vñ nō ita ouenit q̄ aliquis pumiat ꝓ pctis alteri⁹ sic q̄ emolumētū ꝓcipiat ex bonis alteri⁹. ¶ 4° rōe bemuolētie. Apls em̄. 1. Cor. 12. ca. loq̄t de corpe mistico ad similitudinez corpis hūani. in corpe vero hūano natuā p vnū mēbz supplet defectū a idigētiā alteri⁹. Cū igitur grā sit potētior q̄ natura. i corpe mistico vnū mēbz potest supplere idigētiā alteri⁹ et hinc ē q̄ suffragia mēbror eccīe pūt ꝓ dec mēbris idigētib⁹ Quia vero p mortē decedētes cū grā nō desinūt ee mēbra eiusdē corpis. iō suffragia viuorum pūt etiā p dec defunctis. vñ Aug⁹. dicit. Nō ē negandū spez defunctor pietate suor. viuētiū posse ee

uari. ¶ Hīs intellectis aīa exiuit ab eccīa cum ꝓposito pietatis exercēde circa releuatōem defunctor. p̄cipue in purgatorio detētiū. Et ecce Beti al intēdēs eā ab hoc ꝓposito reuocare ait. O aīa simplex q̄ facile decipis tā leuit credēdo. volo tibi ostēdere q̄ mortui i nō pūt iuuari ex opib⁹ viuorū. ¶ ꝓmo sic. Apls. 2. Cor. 7. ca. dicit. Omēs nos manifestari oportet añ tribunal xp̄i. ut recipiat vnusquisq̄ ꝓpria corpis q̄ gessit. g̃ ex hīs q̄ p⁹ mortē hoīs gerūtur q̄ñ extra corpus erit: mihil ei accrescē poterit ex opib⁹ alteri⁹. ¶ 2° sic. Apoc. 13. ca. Beati mortui qui in dño moriūt Opa em̄ illor sequūt illos. g̃ fiet eis retributō pro q̄litate operū suor. ¶ 3° sic. Job. 7. ca. dicit Qui bona egerūt ibūt in resurrectōez vite. qui vero mala egerūt in resurrectōez iudicij. Proficere em̄ in aliq̄ ē solū in via existētis. ꝫ hoīes post mortē nō sūt viatores qz de eis hoc intelligit qđ Job. 19. ca. legit. semitā meā circūsepsit et trāsire nō possum. g̃ mortui ex suffragiis viuētiū iuuari nō pūt. ¶ 5° sic. Nullus iuuat ex opib⁹ alteri⁹ nisi sit aliqua vite cōicatō inter eos. ꝫ nulla vite cōicatō ē viuor. ad mortuos fm pbm. 1. ethicor. g̃ suffragia viuor. mortuis nō pfūt. ¶ Aia vero abīt tristis q̄rēs a doctores. Cui mox obuiauit moyses a q̄ cū cognouisz cās mestitie sue. q̄s cos defūctos iuuare ñ poterat: ostās ea ait Ego oīa tibi oclusionez tuā ee vera a katholica testi° legis q̄druplicis. s.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis diuinalis.
¶ Legis Prophal.
¶ Legis Euāngelis.

Primo testio legis.

Naturalis a hoc q̄druplicitet. s. p rōnes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. Scīdū ad rōnes naturales Sciendū q̄ circa suffragia ē q̄druplex differētia. ¶ ꝓmo suffragia ñ pfūt existētib⁹ i inferno de lege cōi Nō em̄ pfūt dānatis ad diminucōez pene vel intcupcōez. neq̄ q̄tū ad diminucōez sēsus pene. ꝫ qz ex hmōi suffragiis aliq̄ materia doloris eis sūbtrahit q̄ eis ee possz si ita se abiectos ospicerēt q̄ vi ui ꝓ eis nullā curā hērēt q̄ materia doloris eis sūbtrahit dū suffragia p eis fiūt. ꝫ hoc nō ē fm cōez legē. qz ut Aug⁹. dic li°. de cura p mortuis agēda. q̄s ꝓcipue de dānatis verū ē ibi fūt spūs defūcto rū vbi ñ videt q̄ cūq̄ agūt ꝺ euenīt ivita ista hoīb⁹. Et ita ñ ognoscūt q̄ñ ꝓ eis suffragia fiūt ñ supra cōez legē hoc ꝛmediū diuinit⁹ dat aliq̄b⁹ dānatoz. ¶ 2° suffragia ñ pfūt pueris ñ baptizatis in libo existētib⁹. qz defitiūt a statu grē. vñ cum ꝓpria vinor. statū mutaē ñ possint q̄tū ad meritū essentiale premiū vel pene. iō suffragia viuor. eis ꝓdee ñ pūt. Aug⁹. ut habet 2° sētētiar. dist. 21. dic q̄ suffragia ñ pfūt illis q̄ sine fide opante p dilectōez hic exierūt. ¶ 3° suffragia nō pfūt sānis existētib⁹ in patria. qz suffragiū de sui rōe importat quādā auxiliatōez q̄ ñ opetit ei q̄ defectū ñ patit. nulli em̄ iuuari cōpetit nisi in eo q̄ indigēs ē. Vñ cū sciāt q̄ sunt in patria sint ab oī indigētia imunes. imbriati ab vbertate dom⁹ dei: eis iuuai ꝓ suffragia ñ opetit. 4° suffragia pfūt existētib⁹ i purgatorio qz pena purgatorij ē i supplemētū satisfactōis q̄ ñ fuerat

plene in corpe ofumata. io opa vni? pñt valere altei ad satisfactionē siue viuis siue mortuis. vñ dy omisi?. A. ca° eccīastice ierarchie dicit q dñ? sacerdos p mortuis orans p illis orat qui sancte vixerūt a tñ aliquas maculas habuerunt ex humana infirmitate otractas. Tales aūt in purgatorio detinēt qui fūt mediocriť bni vel mali. qm purgatio aīe p penas purgatorij nō est aliud q̄ expiacō reatus impedientis a pceptione glorie a q̄ p pnā quaz vnus fustinet p alio: pōt reat? alteri? expiari. g̃ ac. ¶ Rñtū ad secundū. s. p hos morales Sciendū q antiqui sapientes multū de sideraba nt vitā ppetuā a hoc quadruplicit. ¶ primo plato in phedrone dicit sic. Ego em̄ misi me putarē migratuz primo quidē ad deos alios sapiētes a bonos deinde ad homines defūctos meliores q̄ hij qui hic fūt: iniuste facerem nō pmoleste ferēs mortē. Nūc autē certū habeo te sperare me ad bonos vivos eē ituz. ß hoc quidē nō vehementer affirmarē q̄ tñ ad deos optimos dños ituru? sū siquid aliud eiusmodi a hoc certe ausim affirmare. Dac ego de causa nō molestе fero mortē. ß bono aīo sū. spero q̄ eē aliquid hijs qui e vita decesserūt atq; ut ducū or. lōge melius homis q̄ mal cū puenerint defūcti in eū locū quo dæmon vnū quemq; portat. pmo illic iudicātur a q̄ iuste pie q; vixerint a qui secus. Si igit mediū opiantur in vita tenuisse. fua quisq; vehicula ascēdentes a sup hijs delati ad paludez puenīūt acheruſiā ibi q; habitant. iniurias penas dantes a cū purificati fūt: absoluūtur a recte factoz digna pmia ēportant. Si qui aūt ppter magnitudinē pctōz īsanabiles eē operiunt q̄ sacrilegia multa ac magna q̄ cedes nepharias otra leges. q̄ alia istoz nepharia affima ppetrati fuerint. hos quidē oēs oueniens sors in baratz tartari abicit. vñ nūq̄ egredi unt. Qui autē egregia pietate vixisse inuenīūtur hij fūt qui ex hijs terrenis locis tanq̄e carceribz liberati ad alta oscendūt puraq; sup terraz loca i habitant. Doruz vero ipōz quicūq; philosophia purificati fūt sine corpibz in eternū viuunt a domicilia quoq; pulchriora q̄ ceteri nāciscūtur quoz domicilioz pulchritudo nec facilis dictu est nec pñs tēpus ad dicendū sufficeret. hec ille. ¶ 2° Tuli? lib. de paro dis dicit. Mors terribilis ē hijs quoz cuz vita oīa extinguunt. nō hijs quoz laus emori nō pōt. Et philipica. 12. dicit. Breuis a natura nobis data ē vita. ß memoria bñ acte vite sempiterna q̄ si nō eēt longior q̄ hec vita: q̄s eēt taz amēs q̄ semp maximis laboribz a picul ad fūmā laudē gloriazq; otenderet. hec ille. g̃ dānatis mors est terribil. purgandis autez minime. Et lib. de senectute dicit. Meditatū igit eē debet ab adolescentia ut mortē negligam? sine qua meditatione trāq̄llo aīo nemo eē pōt cū certissime moriendū sit a quo incertū tpe. Sapientissim? quisq; equo aīo moriť: nec eū vixisse pemitet q̄ ita vixit ut non frustra se natuz existimet a ex hac vita discedit tāq̄ ex hospicō nō ex domo. Cō morandi em̄ diuersoriū natuā nobis dedit nō habitandi. hec ille. ¶ 3° Sen̄. ad Lucillū. epla. 2. dicit. Pleriq; inť mortis metū a vite tormēta miseri fluctuāt a viuē nolūt a mori nesciūt. Facito tu tibi io cūdā vitaz oēz p illa sollicitudinez deponēdo. Nullū bonū a diuuat hñtē misi ad cui? amissionē ppatus ē aīus. hec ille. ¶ 4° Macrobi? li° p°. de sōno Scipiōis dicit. Plato i fedrone diffinit hōiez eē sua spōte moriendū. Sed in eodē itez dyalogo idē dicit. mortez philosophātib? appetēdā a ipaz philosophiā eē meditatōez moriēdi. Nec sibi otraria esse videť. ß nō est ita sā Plato duas mortes hōis nouit. q̄rum vnā natura. alteraz vtutes pstāt. Homo ei moriť cū aīa corpus relinquit. solutū lege nature. Mori etiā dicit cū aīa adhuc i corpe ostituta corpeas illecebras philosophia docēte otēmit a cupiditatum dulces insidias reliq̄sq; oēs exurit passiones Et hāc mortē dicit Plato sapientib? appetēdaz. Illā vero quā oīb? natura ostituit cogi vel inferri vel arcessiri vetat. hec ille. Aliq̄d itaq; de purgatorio p̄dixerūt ac. ¶ Rñtū ad poetas. Sciendū q quedā sunt pene purgatorie a q̄dā eternales et hoc q̄dtupliciter. p̄mo q̄dā antiquoz arbitrū fūt oēs hoīm aīas a pncipio simul creatas a domū occeptis corpib? immissas a moriētibus nobis eas ad infernū descendere. ibiq; cruciari donec in vita omissa pcā purgarent a ide tūsitū facere ad elysios cāpos a inde post mille ānos a mercurio deduci ad lethē fluuiū a eo potato obliuiscerent pñtis vite labores a sic desiderarēt iterū redire ad corpa. Vñ virgilius eneydos. li° 6. dicit. Quisq; suos patimur manes ex inde per āplū. Mittimur elysiū a pauci leta arua tenemus. Donec longa dies pfecto tpis orbe Cōcretū eximit labē purūq; relinq̄t Ethereū sensū atq; aure simplicis ignem. Has oēs vbi mille rotā voluere p annos. lethēū ad fluuiū deū? euo cat agmine longo Silicet immemores supna a ouera reuisant. Rursus ut incipiāt corpa velle remitti. hec ille. ¶ 2° circa eos q̄ ad inferna descēdūt ē multiplex differētia. s. puerorz de q̄b? Sen̄. tragedia. p°. dicit. Ite ad stigios vmbre portus. Ite inocue q̄s i pmo Lumine vite sceleris oppressit. Patriusq; furor. ite infaustū genus o pueri. noti piter triste laboris Ite. iratos visite reges. s. inferni. ¶ Quo ad iuuenes. ibidē dicit ps. adhuc currit meliois eui Virgines nōdū. talamis iugate. Et comis nōdū positis epthebi. Mīs a nomē modo doctus infās. ¶ Quo ad senes. ibidē dicit. Ducit ad manes via q̄ remotos Tristis et silua metuēda migra. Pars tarda gradiēs senecta. Tristis a longa satiata vita. ¶ Quo ad plebeios. ibidē dic. Ceteri vadūt p opaca tristes Qual est nobis aīus remota Luce. cū mestus sibi q̄sq; sensit. Obrutū tota caput eē terra. ¶ Quo ad artifices. ibidē dicit. Qis hec magnis vaga turba terris Ibit ad manes. fatietq; i hesti Vela cochito. ¶ Quo ad nobiles. ibidē dicit. Qs q̄sq; fecit patiť auctorē scelus Repetit. suoq; pmiť exēplo nocēs. ¶ Quo ad dños. ibidē dicit. Vidi crudētos carcere mdudi duces. Et ipotētis ega plebeia mānu Scidi tyrānī. ¶ Quo ad sbditos. ibidē dic. Cert? iduſos

tenet. Locus nocētes. utq; fert fama ipios Sup
plitia vindis seua ppetuis domant. Quo ad pur
gādos q̄ ad purgatoriū vadunt cū spe puenīdi
ad felicitatē. ibiq; dic̄ sic. Dīs datū solis mun
ne timerēt Igne plato releuare nocē. Lōga per
mēsus diu Felicis eui spatia vel cēlū petit. Vel le
ta felix nemoris elisij loca. ¶ Quo ad virtuosos
vltia tragedia dic̄. Nūq; stigias ferē ad vmbras
Indita virtus. viuite fortes. Nec lethēos seua p
amnes. vos fata tratēt. ꝫ cū fūmas exiget horas
ossupta dies. Iter ad supos gla pandet. hec ille.
¶ 3° Ouidi⁹. li°. 10. methamorph̄. dic̄. Oia delētur
morti. paulūq; morati Serius aut citi⁹ sedē ppera
mus ad ymā. Vēdim⁹ hac oēs. hec est dom⁹ vl
tima. Et lib° 3° fine titulo dicit. Silicet oē sacrum
mors iportuna pphanat. Oib⁹ obscuras. inicit il
la man⁹. Viue pius. moriere pius. cōle sacra co
lentē Mors tamē a tēplis i caua busta trahit. hec
ille. ¶ 4° Claudian⁹ in mīori dic̄. Oia mors equas
tu dānatura nocentes. Tu requiē datura pīs. te
indice sontes Impia cogent vite omissa fateri.
pumri ac̄. ¶ Rūtū ad exēpla gētiliū Sciendū q
alia fūt que lege cōi accidūt. alia q̄ singulariter
ex pūilegio aliq̄b⁹ ocedūt. sicut alij fūt hūanarū
limites rerū. alij diuina signa. vtutū. ut Aug⁹. dic̄
li° de cura p mortuis agēda q8 ptz quadruplici
exēplo. ¶ Primū ē de facto Traiani patoris de q̄
damascen⁹ in mone de dormiētib⁹. dicit q̄ Gre
g⁹. p Traiano oās. audiuit voc̄ sibi diui
mit⁹ allatas. voc̄ tuā audiui. venīā Traiano do.
cui⁹ rei testis ē oriēs. ois. occidēs. Naz pcib⁹ bea
ti Greg̃. ad vitaz fuit revocat⁹. ibi grām baptis
mi. osecutus ē p quā remissionē obtinuit peccato
rū. fic emuntatē a pena. ¶ Secūdū exēplū est de
illis q̄ fuerūt a mortuis miraculose fuscitati quos
ydolatras cōstat. dānatos fuisse de q̄b⁹ dici de
bet q̄ nō erāt in inferno finaliē deputati. ꝫ sm p
sentē iustitiā meritoz. pprioz. sm āt supiores cās
quib⁹ puidebant ad vitā reuocādi: eāt de eis ali
ter disponēdū. ¶ Tertiū exēplū ē q̄. Machari⁹ in
via iuēta cathaina cuiusdā defūcti oacōe pmis
sa quefiuit cui⁹ caput fuisz. caput dedit trīsum
q̄ fuerat sacdotis gētilis q̄ in īferno erat dānat⁹
. tū ofessus ē oacōe Machariī se. alios iuual
nō q̄ pena eoz diminueret. ꝫ eo orāte ocedebat
ut mutuo se viderent. secū ogaudērent. Si g̃ eis
dānatis ocessa ē aliqua. ofortatio et euasio a pe
na multo magis pūrgādis. ¶ Quartū exēplū po
nit valeri⁹. li°. 2. ca. 1. Tratie illa natio merito si
bi laudē sapiētie vēdicaueit. q̄ natales hoīm flebi
lit. exeq̄as cū hylaritate celebrat fine vllis doc
tū pceptis. Ecce q̄ distās cōdico eoz. a nob⁹ q̄ spe
rāt aliqū reqem p futurā fuis caris ac̄.

Secūdo declaratur eadem odusio testimonio
legis diuinalis. Sciēd̄ q̄ sepultura tpe mor
tis debet hīe. ꝫ. pmo ē eligēda voluntate i loco ho
norabili. Nā debz eligi i loco scō. diligēter ante
mortē cogitari de ea. Abrahā em̄ emit agrum vbi
vxorē suā sepeliret Geñ. 22. ca. Jacob noluit sepe
liri cū malis. ꝫ dixit Joseph filio suo ut eū cū fuis
pntib⁹ sepeliret. Geñ. 48. ca. Mater Joseph peti
uit instanter hoc idē ab eo q̄ sollicite hoc adipleuit
Geñ. 49. Joseph idē petiuit a fratrib⁹ suis. a filijs
Geñ. 50. ca. ¶ 2° ē exercēda cū pietate psalmo lau
dabili. Nā dauid omēdauit viros iabes q̄ fecerūt
miaz cū Saule. a filijs sepeliēdo eos. 1. Reg̃. 31. ca.
. a 2° Reg̃. 2. ca. Thobias omdat. qz reuerenē sepe
liebat occisos. Thob. 1. a 2° ca. ¶ 3° ē negligēda
eqtate viro imdomabili. Nam vir dei qz fuit mor
dīes pcepto dei: caruit sepultura. 3. Reg̃. 13. ca. Je
zabel insepulta manebat ppē sua scelera. ꝫ ihēu fe
cit eā sepeliri. qz fuit regina. 3° Reg̃. 19. ca. ¶ 4° est
exhibēda caritate pnte laudabili. Nā filij cū soli
citudine debent pntib⁹ sepulturā exhibere. inter
monita em̄ q̄ dedit Thobias filio suo fuit hoc di
cēs. Cū accepit deus aiaz meā corpus meū sepeli
Thobie. 4. ca. puidebat ei futurā reqez aie fueat.

Certio declarat eadē odusio testimonio legis
Prophalis. a hoc q̄druplicit. ¶ pmo iob. 19.
ca. 8r. Miserēmini mei miseremi mei saltē vos ai
ci mei. qz man⁹ dei tetigit me. Quare pseqmi me
sicut deus. a carnib⁹ meis saturami. hec ille. Ista
est vox ame in purgatorio degētis. a suffragia vi
uoz expetētis. ¶ 2° Eccli. 18. ca. 8r. Ante inditiuz. s.
ignis purgatorij. para iustitiā tibi. s. suffragio. z
Ante languorē. s. penā. adhibe medicinā. s. oīonū
. a elemosinarū. a ante inditiū interroga teipsū. a i
ospectu dei inuenies ppitiacōez. qm̄ merces dei ma
net in eternū. hec ibi. ¶ 3° ysa. 18. ca. 8r. in momē
to indignacōis abscondi fatiē meaz paūp a te. a
in misericordia sempiterna misertus sū tui. Mise
ricordia mea nō recedet a te. a fedus pacis mee nō
mouebit. dixit miserator tuus dīns. hec ibi. Et lo q̄
tur dīns ame existēti in purgatorio. ¶ 5° 2. Mach.
12. ca. 8r. Cōsiderabat q̄ hij q̄ cū pietate dormicō
nē acceperant: optimā haberēt repositā gratiam.
Sancta ergo. a salubris est cogitacō pro defūctis
exorare ut a peccatis soluant. hec ibi. Non intelli
gitur de amabus dānatis in inferno. sed de amā
bus deputatis in purgatorio.

Quarto declarat eadē odusio testimonio legis
Duānalis. Sciendū q̄ de grauib⁹ pctis de
quib⁹ nō est h̄ satisfactuz oportet in purgatorio
satisfacere q̄druplici rōe. pmo ppē oputi genea
litatē. Si em̄ de oī verbo otioso reddituri sum⁹ ra
cōnez cora deo. Matth. 12. ca. ita de omib⁹ alijs re
b⁹ male acceptis vl male expēsis. qz vbi res alicui
comodatur ppter eius vtilitatē. si suo defectu cul
pa precedente pereat: tenetur de leuissima culpa
respondere. ff. comodati. l. in rebus. in. ff. veteri. li°
13. Cum ergo oīa que fūt in mundo. s. bona natu
re. fortune. a gratie sint a deo nobis comodata. a
multa ex eis male expenderimus. a perdiderimus
q̄ tum advsum pro quo deus illa creauit. ideo du
re in purgatorio respondebimus. Luc. 12. capitu.
Omni aūt cui multū datū est. multū queretur ab
eo. Et cui omendauerūt multum plus petent ab
eo. Et hoc erit qñ deus dicet illi. Luc. 16° ca. Red
de racōem villicacōis tue. Et tunc iustitia libera
bit eū a morte. pū. 10. Sicut ei⁹ seru⁹ pignori dat⁹

nō potest manumitti añ debiti solucōez·ff·de manumissiōib⁹·l·seruus·in·ff·nouo·li° 2° Sic nec ille cuius aīa ipignorata ē in purgatorio nisi satisfatiat·¶ 2° ꝓpter iudiciꝝ austeritatē· De nullo em facto nr̄o poterim⁹ ibi p ꝓcuratorē ēndere nisi p nos ipōs·qz in publicis iudiciꝝs frustra intērue nit ꝓcurator·ff·de publicis iudiciꝝs·l·accusato re·¶ ad crimē·in·ff·nouo·li° 3° Et de cā criminali nō p ꝓcuratorē·ꝫ p seipm debet q̄s ēndere· Extra de ꝓcuratoribus·ca° tue fraternitati· & spet iust⁹ in morte·pū·19·ca·Sicut em seruus redēptus ptim suis opib⁹·ptim alienis: nō habet libtatē q̄usq; soluerit integraliter·ff·de manumissiombus·l·q̄ suis·Ita nec redēpti xp̄i sanguine libant̄ a suitate pene purgatoriꝝ·n̄ p opas suas vel ꝓpiq̄z·pū·6° ca° ¶ Fac qđ dico a teipm libera·¶ 3° ꝓpter vie facilitatē· Non em debet pena ꝓgredi vltra q̄ re piatur delictū·ꝫ ē imponēdū ei q̄ deliqt ꝓ mō a q̄litate a q̄titate delicti a psonaz·ut·C de pēnis·l· sancim⁹· & ff·de vulgari a pupillari substētacōe ·l·ex facto·Cū & q̄s descēdat ad purgatoriū ꝓpter venīale peccatū erit tūc dignum vēnia post pactā purgacōez·Nā ut hēt·ff·de statu liberis·Si infra q̄nquēnū stetert q̄s·ut nec titio·nec hēredi ei⁹ p soluerit debitū qđ obligabat̄ post q̄nquēnū da bit ut ad libtatē puemat Eodē mō q̄ nō satisfacit p pctis suis in hac vita satisfatiet in purgatorio Matb·18·ca·Non exibis inde donec reddas vsq; ad nouissimū quadrātē·¶ 4° ꝓpter recupandaz li bertatē· Nā ut hēt·ff·de statu libis·l·seruꝰ q̄ testi monio·in·ff·nouo·lib° p̄mo·Seruꝰ cū hēredi ali cuiꝰ·a·ānoz opas dederit: liber eē intēt·Si āt fu gerit a annū in fuga fecerit licet·a·ānī pterierit tenet̄ satisfacere·Aliter liber eē nī potest·Nos ob ligamur deo·a·annoz·& totius vite nostre opas ꝓ libertate glorie·si & ab eo p pctm̄ recedam⁹ nō poterim⁹ illaz hēre nisi p pene purgatorie satisfa ctionē·Leuit·17·ca· Nō ingrediet̄ in sāctuariū do nec ipleant̄ oēs dies purgacōis eius·Et·ff·de sta tu liberis·l·seruus in fine dr·q; si totidez dño suo opas det·q̄t fuit fugitiuus·erit lib·Et·ff·de mānu mssiōib⁹·l·q̄ pene·hēt idē· Post q̄ vero moyses declarauit oclusionē p dictaz·ait aīe deuote· Que ego noui fideliter te doceo· Sz ecce ꝑ est scūs Tho mas de Aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ inspira tio dat intelligētiā Ad quē astātē moyse accessit aīa deuota ꝓ fue cōclusionis clariori noticia· Cui sāct⁹ Thomas ait· Ego oīdā tibi oclusionē tuā eē verā testimonio q̄druplicis legis·s·

¶ Legis q̄uāgelice· euāgelice Sciendū q; xp̄us
¶ Legis Apostolice· illaz ꝓbauit quadruplici te
¶ Legis Canonice· stimonio·¶ primo testimonio
¶ Legis Ecclīastice· Matb·3° ca·vbi dr·Cui⁹ vē
Primo testio tilabrū in mānu sua· a pmūda
nio legis bit aream suā a congregabit triti cū suū in horreū·paleas aūt oburet igne inextin guibili·Per vētilabz signat̄ inditiū mortis·per aream intelligit̄ purgatoriū·ꝓ horreū regnū celi·p ignē inextinguibilē ignis inferni·Permūdātur purgādi·congregant̄ iā purgati vel in hoc mundo vel i alio·oburūtur dānati· 2° testimonio·Mar· 13° ca·vbi dr·Homo peregre ꝓfect⁹·s·ad purga toriū: reliqt domū suaz·& hūc mūdū cū oi sua here ditate a dedit seruis suis potestatē cuiuscūq; opis & legauit suis heredib⁹ a omissariꝝs suffragia ꝓ se fieri a ianitori p̄cepit ut vigilaret·& ecclesie et sacerdoti legauit ut ꝓ se vigilant̄ oraret·¶ 3° testi monio Jobis·1° ca° vbi dr·Amē·amē dico vob q̄ q̄ verbū meū audit a credit ei q̄ misit me hab; vitaz eternā a in iuditiū·s·pene inferni nō venit q̄ in gratia decedit·licet debitis obnoxius·ꝫ tūsiet a morte·& a pena purgatoriꝝ·in vitaz·s·glorie·¶ 4° testimonio Luc·6° ca° vbi dr·Similis·s·purgādus est hoī edificāti domū·s·in morte·q̄ fodit in altū· & decedit in altitudine gratie a posuit fūdamenta· & cor suū·supꝑ petrā·s·vere pīe· Inundacōe aūt fa cta·s·penarū purgatoriꝝ: illisū ē flumē domui illi· & fustinuit penas a nō potuit eā mouere·& in eā nū cruciare·Fūdata em erat supra petrā·& supꝑ firmi tatē suffragioz ecclesie· Circa q̄ suffragia notan tur·2·oclusiones in euāgelio a in epla hodierna

¶ Prima oclusio·Cultus exeq̄az aīab⁹ defūctoz offert merita gratiaz· Ptz q; nullus facit elemo sinā circa aliquē nisi ei ꝓficiat· sepelire autē mor tuos est elemosina q̄dā·Vñ Aug⁹·li° p̄·de ciui· dei·dicit·Thobias sepeliēdo mortuos deū ꝓmeru isse teste angelo emendat̄·Antiquoz em funeā offitiosa pietate curata fūt a exeq̄e celebrate a se pulchra ꝓuisa·ipiq; cū viuerēt de sepeliēdis tūs ferendisq; corpib⁹ filiꝝs mādauerūt·hec ille Sed nō fecissent ista nisi eis ꝓfutura cōsperissent· iō dr in euāgelio·Ibat Jhs·& fideles viuētes in cīta tē que vocat̄ Naym·& in ecclesiā ad sepeliendum mortuū a ibāt cū illo discipuli ei⁹·& cultus exeq̄a ēū in·12·ptes diuisus sicut erāt·12·discipuli xp̄i q̄ fūt isti p ordinē·¶ pri° sepultura·Nā viui ospicie tes sepulchra defūctoz retinēt memoriaz eoz et ꝓ ipsis orāt·Vñ monumētū a memoria nomen accepit·dr em monumētū q̄ monet mētē·ut dic Aug⁹·lib° primo·de ciui·dei·Paganoz tūc error fuit q; ad hoc sepultura mortuo ꝓfit ut eius aīa quietē accipiat·Nō em credebāt pri⁹ aīaz q̄tem accipe posse q; corpus sepulture traderet·ut Vir gilius refert lib° 6° eneidos·qđ ē erroneū·¶ 2° lo cus sacer·Naz sepultura in loco osecrato mortuo ꝓdest·nō q̄dē ex ipō ope opato ꝫ magis ex opere opante·dū·s·ipē defūctus vel alius: corp⁹ eius in loco sacro tumulari disponēs patrocinio alicui⁹ sancti eū omittit cui⁹ precib⁹ credēdus est ꝓ hoc adiuuari·Etiā pīo cimo eoz q̄ loco sacro deseruiunt·q̄ ꝓ apud se tumulatis frequētiꝰ & spetialiꝰ orāt·Etiā deuotio fic disponentiū tumulari eis ꝓ dest spūaliter·¶ 3° cera & oleū·Nā cera & oleū defū cto ꝓfūt triplicit·primo q; ecclesie offerūt̄ ad illu minacōez corpis xp̄i a alioz sāctoz·2° q; paupi bus dant̄ ad subleuacōez ipōz qđ est op⁹ pieta tis·3° q; in reuerentiā dei fiūt· Vñ damascen⁹ in ꝑmone de dormientib⁹ inducit verba Athanasij dicētis· Licet in aera qui ipietate ofūmat⁹ ē dis positus fuerit ne rēnuas ceras & oleū deū iuocās

in sepulchro accendē. Accepta enī ista fūt deo et multā ab eo recipiētia retribucōez. Oleū enī a ce ra holocaustū dei sunt. hec ille. ḡ ꝓsunt eis. ¶ 9° ve stes circūdantes feretꝝ mḡtū ex his eccīa deco rat. qz fiūt ex eis pamenta vel alia ad mīsteriuz sacramētoꝝ ptinētia vel paupes ex eis fructū ca piūt. Vñ ad rogādū deū ꝑ defūcto obligant. ¶ 10° pecunie distribute. inḡtū ex eis vel eccīe edificāt seu manutenent vel mīnīstri eccīe sustētant. vñ si quid i decimis neglectū est psoluēdis dū viue rent iā debito satisfatiāt. ut ptz. ¶ 11° inensū. inḡ tū ꝑ hoc apparet sacrifitiū defuncti. ut dīs odore tur opa eius odore suauitatis et oīones ꝑ eo fa cte sint accepte in ospectu dīni ps̄. dirigat oratio mea sicut incensū in ospectu tuo ac̄. ¶ 12° aqua bñ dicta. mḡtū ꝑ asperfionē eiꝰ aīa defuncti absoluī tur a purgat a pctis venialibꝰ q̄ contraxit in hac vita vel ad phitēdas illusiones demonū ne assu māt hmōi corpa ad vinoꝝ illusiones. Solēt nā qz demōes deseuire in corpibꝰ mortuoꝝ ut qs nō potuerūt in vita: saltē fatiāt in morte ac̄. ¶ 13° cam pana pulsās. ut ꝓplꝰ audiēs oret ꝑ defuncto. ꝑ muliere pulsat bis cū expirauerit. qz ipa fecit al teritatē. Poiem enī ꝑmo a deo alienauit. vñ secū dus dies nō habuit bñdictōez. Pro viro ter pul satur. qz ꝑmo inuēta est trinitas i eo. s. memoria intelligētia a voluntas. ut oret ꝑ eo qz his trib⁹ peccauit. ¶ 14° ꝓplꝰ assotiās. Nā quia caro ē ps na ture hōis. naturalit hō ad carnē suaz afficit. ¶ 15° ca. Nemo vnḡ carnē suā odio habuit. vñ ꝑm istū naturalez affectū inest viuenti q̄dā sollicitu do q̄d post mortē de eius corpe fit futurū. doleret qz si aliq̄d indignū suo corpi euenire ꝑsentiret a iō illi q̄ hoiez diligūt ex hoc affectui eiꝰ quez dili gūt oformant a circa eius carnē curā hūanitatis impēdūt. Vñ elemosinā ei facere dicit inḡtum affectui hōis satisfacit: sepeliendū assotiās eius corpus cū ipe in hoc sibi satisfacere nō possit. ¶ 16° predicatoꝝ ꝑdicās inḡtuz. s. ꝑ predicacōez hoiēs excitant ad opatiendū defūcto a ꝑ cōsequēs ad rogandū ꝑ eo. ut ognoscat qm̄ deus ꝓpt multa pcta sua nō obliuiscit pauco bono q̄ fecit i vi ta. ¶ 17° ꝓpinquꝰ plorās Eccī. 7. ca. Luctꝰ mortui. 7. dies. Et iterū. modicū sup mortuū plora. Fit āt iste fletꝰ ad oīdēdaz vtilitatē memorie mortis. ut habet Eccī. memor esto iudicij mei. sic erit a tuuz hodie mihi. cras tibi. ḡ ac̄. ¶ 18° visitator osolans 1. Thessal. 4. ca. Nō contristemini sicut ceteri q̄ spez nō habēt. Et. 17. q. 2. ca. Habet fortitan illi iustaz longi doloris excusacōez q̄ vitaz alterā nesciūt q̄ de hoc seculo ad melius eē trāsitū ñ oscidūt. Nos aūt qui hoc credim⁹ a docem⁹ contristari nimiū de obeūtib⁹ non debem⁹. ne qs apud illos pietatis tenet spēz: hoc magis in culpa nob sit. Nā diffidē tie quodāmō gen⁹ est. cōtra hoc qd q̄sq̄ p̄dicat querere. iustitiā amās. dicēte apl̄o. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹. ut nō contristemini sicut a ceteri qui spem nō habent. hec ibi. Vemendū est ergo ad eccīam. Vñ in epl̄a dicit. Venit mulier funamitis ad virū dei. vad clericos. in monte car meli. vad eccīaz dei. Et Aug⁹. li° de cura ꝑ mortuis agēda dicit. Cū rex q̄dā dns suis in capitolio sa crificaret. nūtiat ei q̄ filiꝰ suꝰ vnicus obiisset. nō reliquit sacra que manib⁹ gerebat. ñ lacrimat⁹ est. nec oīno suspirauit. ꝙ ait Sepelite eū memini me genuisse mortalē. Quid diabolus corā xp̄o in iuditio dicet. Ecce hic cultoꝝ meꝰ cui nec resurre ctionem nec paradisuz ꝑmisera ꝑ morte vnici no bilis a sapiētis filij sacra mea nō reliquit nec fle uit. Cui aūt xp̄iam ꝑ quid⁹ iō mortuꝰ es ut mor tē nō timerēt a eēnt de resurrectōe securi: nō solū lugēt mortuos a voce a habitu. ꝙ etiā ad eccīam ꝓcedere ofūctūt. Aliquāti etiaz derici mīnisteriū suū intermittūt vacātes luctui. ¶ Secūda cōdu sio. Preter inferni gehennale habitaculū ē pur gatoriū penale receptaculū. Patz q̄ receptacula aī marū distinguūt ꝑm diuersos status eaz. aīe aūt diuncta mōli corpi est in statu meredi. ꝙ exu ta a corpe est in statu recipiendi ꝑ meritis bonum vel malū. Si est i statu recipiendi finalez retribu: cōez q̄tum ad bonū volat ad paradisū. q̄tum ad malū descēdit ad infernū et p̄cipue ꝓpter mortale pctm̄. ꝙ ꝓpter originale tm̄: est limbꝰ puerozꝝ. Si vero est in statu quo impedit a finali retribucōe cō sequēda. vel est ꝓpter defectū naturē. sic est limbꝰ patrū in quo detinebātur a osecucōe glorie ꝓpter reatū hūane nature que nō dū erat purgata. vel est ꝓpter defectū psone. sic est purgatorij in quo detinent aīe ne statim ꝑmiū osequāt ꝓpter pec cata que omiserūt. Vnde Greg⁹. misenus dicit. si aliqs in xp̄o amico osentiēs in hac vita purgat pctā min⁹ poterit. post trāsitū hinc ꝑ purgatorij ignis oflacōez expedit. Hoc predicamus dogma veritatis seruantes. hoc credim⁹. Et Aug⁹. ut hēt dist. 21. ca.. Qui in aliud seculū distulit fructū cō fionis prius purgabitur igne purgacōnis. Hic ignis a si nō sit eternus. mirū tñ mō grauis ē. Su pat enī oēm penā quā hō vnḡ passus ē i hac vi ta vel pati potest. hec ibi. De loco aūt purgatorij nō inuenit aliquid expsse determinatū i scriptu ra nec rōes ꝑnt ad hoc efficaces induci. tñ ꝑm q̄ osonat magis sāctoꝝ dictis locus purgatorij as signat dupliciter. Vno mō ꝑm legē cōez a sic locus purgatorij ē locus oiunctus inferno. ita q̄ idez est ignis q̄ dānatos cruciat i inferno a q̄ purgādos in purgatorio purgat. Vñ Greg⁹. dicit Sub eo dē igne aurū rutilat a palea fumat. ita sub eo dez igne pctōr cremat a electus purgat. Alio mō ꝑm dispensacōem a sic q̄sq̄ in diuersis locis aliqui puniti inuenīt ꝓpter. 7. cās. ¶ ꝑmo ꝓpter eoꝝ le uē punitionē. sicut quedā aīe fuerūt punite in vmbra. ¶ 2° ꝓpter eoꝝ celerez libacōez ut possint viuis fiā indigentiā reuelare et ab eis suffragia petere a sic celeriꝰ de pena exire ut ptz de aīa q̄ eat in glatie posita sb pedib⁹ scī Theobaldi q̄ petiuit suffragia. 30. missarū. quib⁹ dictis liberata ē. ¶ 3° ꝓpter nrām instructōez. s. ut magnā penā ognos cam⁹ post hāc vitā infligi peccātib⁹. Exemplum de mgro serlone cui apparuit suꝰ discipul⁹ cū capa sophismatibus descripta. flamma ignis coopta

cuq; iste stillasz vnaguttā sui sudoris sup manū predicti mgri·mox manū eius pforauit ac̄· ¶ 2° p pter culpe im loco ppetracōez·put aie pumutur im locis iq̄b⁹ deliquerūt·Exēplū de illo q̄ ministrē bat presbitero in balneo cui locus ille deputatus erat culpis suis exigētib⁹ p quo p̄sbiter p ebdo madaz celebrauit a sic libatus ē· ¶ 1° ppt̄ alicui⁹ sancti ipetracōez·ut pt; de purgatorio bti Patri cij·Descēdūt aūt ad purgatoriū·2·genera hoim ¶ pmo illi q̄ nō hūt sufficiētē otricōez a añ exple tionē penitētie moriūt·Contricō em̄ est maxima pcti satisfactō a maxima pcti delecō·Iero⁹·Apud deū nō tam valet mēsura tpis q̄p doloris nec tam abstinētia cibo⁹ q̄p mortificacō vitio⁹· ¶ 2° illi q̄ n̄ habuerūt sufficiētē satisfactōez· Licet em̄ satisfa cti one mūctā opleuerit tñ illa suffitiēs non fuit vel ignorātia vel negligētia sacerdotis· ¶ 3° illi q̄ ad diuitias suas infra deū tñ habuerūt carnalē affectōez sicut ppter pcā venialia q̄ designāt⁹ p lignū·puta venialia grauissima·p fenum puta me dia·p stipulaz puta minima· ¶ 4° illi q̄ habuerūt pmē ipfectōez q̄ in hac vita nō opleuerūt pnaz sibi imūctā·vel quo ad ieiunia·vel elemosiās·vl oīones·vel vota·vel pegrinacōes·vel disciplinas ac̄·Jō dr in euāgelio·Ecce defūctus vaīa defuncti efferebat·s·ab hoc mūdo ad purgatoriū·fili⁹ vi tius·velectus a p̄destinatus·mīs fue·ecclesie et eterne glorie·In epla vero dr·Aīa eius in amari tudine ē·s·penaz purgatorij et dns celauit a me ·s·qnto tpe in illis penis morabit· ¶ Tertia cdu sio·Suffragia caritatiua hoim vinētiū p̄sūt aīa bus defūctoz in purgatorio degētiū·Dtz q̄ Au g⁹·li° de cura p mortuis agēda dicit·Nō pua est vtilitas ecclesie que in hac cōsuetudie datur au ctoritas·ut in p̄cib⁹ sacerdotis q̄ dño deo ad eius altare fiūdunt:locū suū hēat etiā cōmēdacō mortu oz·Que quidē cōsuetudo ab ipīs aplis inchoauit ut dic̄ Damascen⁹ i quodaz sermone de suffragijs mortuoz sic·Ministerio⁹ cōsecij discipuli saluato ris a sacri aplī i tremēdis a viuificis mīsteijs memoriā fieri eoz q̄ fideliter dormierūt sanxerūt· Rō etiā pt; p dyonisiū vltimo ca° celestis ierar chie·vbi ritū commemorat q̄ in p̄mitiua ecclesia p mortuis orabat a asserit suffragia viuoz mortu is p̄desse·Jō dr i euāgelio·Et hec vidua erat vecclesia filio suo fideli orbata p decessum a vita p̄sūti et turba ciuitatis·vsuffragia fideliū multa cū illa·a in epla dr·Accīge lūbos tuos a tolle baculū meū in manu tua a vade·vpfice suffragia p suscitacōe aīe purgāde·Si aūt suffragia·12·nūero q̄b⁹ iuuā tur aīe purgāde·designata p·12·dnas associātes sanctā matrē ecclesiā· ¶ Prima ē dna Caritas af ferens sacrīmētū eucharistie·Nā suffragia viuo rū p̄sūt defunctis scōm q̄p vmūtur viuentib⁹ per caritatē a scōm q̄p intētio viuētiū refert̄ in mortu os a iō illa opa p̄cipue nata sunt mortuis suffra gari que maxime ad cōiacōez caritatis ptinent vel ad directionē intēcōis in alterū· Ad caritatez aūt sacramētū eucharistie p̄cipue pertinet cū sit sacramētū ecclesiastice vnōis ostinēs illū in q̄ to ta ecclesia vnit̄ a cōsolidat̄ s·cristū·Vñ eucharistia ē q̄si quedā caritatis origo a vinculū·Exēplū ponit btūs Greg⁹·li° 4° dyalogoz de frē iusto monacho suo p quo iussit celebrari·30·missas cōtinuas ac̄· ¶ Secūda ē dna Sanctitas offerēs deo oīones scōz·Suffragia em̄ ecclesie p defunctis sunt q̄dā satisfactōes viuētiū vice mortuoz a sic absoluūt mortuos a pena quā nō soluerūt·Sancti aūt qui sūt i patria nō sūt in statu satisfacien di·Vñ oīones totius celestis curie si aliq̄d impe trare possent: efficatiores cēnt q̄p oīa p̄ntis eccle sie suffragia·Licet g̃ oret p eis q̄ sūt in purgato rio nō tñ eos totalit̄ a pena absoluūt· qz ñ sūt sa tisfactorie oīones eoz·Ex quo seq̄tur q̄p efficatio ra sunt suffragia ecclesie p̄ntis facta p aliquo in purgatorio exīte·q̄p oracōnes scōz in patria·qz ista totalit̄ absoluūt a pena·ꝫ sācti ppt̄ vinculuz a vniōnē caritatis nobiscū in hac vita exīntib⁹ a purgādis in purgatorio q̄ sūt in statu grē coadiuuāt nos in suffragijs ut sic vbi merita nrā nō sufficiūt eoz merita opēsent a p intercessionē scō rū quoz suffragia iploram⁹:facilius p caris no stris obtineam⁹ ut pt;· ¶ Tertia ē dna Religiosi tas offerēs deo/oracōes bonoz vinētiū Celebrāt em̄ vigilie mortuoz incipiēdo a vespis a psequē do matutinas·Vespe em̄ tēdūt ad occasū a tene bras·sic aīe defunctoz tendunt ad penas obscu ras purgatorij·matutinū ē mixtū tenebris et lu ce·sic aīe purgāde ferūt secū lucē grē cū reatu pene Preterea tales dū vinerent aut ppter hereditatē eis legataz·aut ppter elemosinas pceptas obli gabant̄ orare p alijs mortuis a qd̄ ipsi neglexe rūt p viuētes suppleat̄·Adhuc tale officiū mortu oz valet ad remissionē venialiū cū q̄b⁹ aīe dece dūt ad purgatoriū et cū ipe nō possint psoluere caritas exigit ut a vinētib⁹ psoluat̄·iō dr in colle cta·remissionē cūctoz tribue pcātoz ut indulgen tiā quā semp optauerūt pijs supplicacōib⁹ cōse quant̄·Itē tales aīe trib⁹ indigēt·s·refrigerio· q̄ ete a beatitudine seu lumine·In veteri em̄ lege p hibitū fuit ne pro pcō offerret̄ oleū leticie nec thus suauitatis·Celebram⁹ g̃ vespas mortuoz q̄si offerētes oleū leticie deo p sublevacōe aīarū purgāda z·ut hēt̄ matth·Prudētes accepūt oleū in vasis suis cū lāpadib⁹·Celebram⁹ primū no cturnū matutinoz q̄si offerētes thus suauitatis deo p expiacōe illaz·Celebram⁹ secūdū nocturnū q̄i postulātes a deo refrigeriū eaz Celebram⁹ tertiū nocturnū q̄si iplorātes a deo quietē ipsaz Celebram⁹ laudes q̄i ipetrātes pro eis claritatez Jō dr in collecta·da aīab⁹ refrigerij sedē· quietis bītudinez a lumīis claritatē·Et in alia dr·ad p petue bītudinis sortiū puenire cedas Et i alia dr·nosq; eos in eterne claritatis gaudio fac vide re·Amplius aīe q̄ sūt in purgatorio cōtinue deū laudāt dicētes·Pater nr̄ q̄ es in celis ac̄·vsq; ad illū locū exclusiue·Et ne nos inducas itēptacōez qz vicerūt temptacōes·ꝫ bene dicūt·Sz libera nos a malo·s·pene·ppterea celebramus vigilias defū ctoz·ut qz oīo eoz non ē meritoria cū sint extra

ſtatū merendi: fiat meritoria ex oīomib⁹ nīis ꝑ
tum ad remiſſiōem culpe venialis cum qua deceſ
ſerūt· Vnde ſepulchrum aſpgitur aqua benedi
cta ut ſanctitas aque merito oracōnum noſtraꝝ
ſanctificet illas aīas ab ommib⁹ pctis venali
bus ſm bīplacitū dīne mie· ¶ Quīta ē dña Libali
tas offerēs dō largicōez elemoſiāꝝ Nā ſic caritatis
effectus ꝓcipuū ē elemoſiaꝝ op⁹· 13· q· 2· ca· tēp⁹ &
ſic Neq negādū ē defūctoꝝ aīas pietate fuoꝝ vi
uentiū releuari· cū ꝓ illis ſacrifitiū mediatori of
ferť vel elemoſine fiūt in eccīa· hec ibi· Nā ex pte
intēcōis directe in mortuos ꝓcipue valet oīo· ꝙa
oīo ſm ſuam rōez nō ſolū dicit reſpectū ad oran
tez ſicut a cetera opa· ſed directi⁹ ad illud ꝓ quo
orať· iō vigilie defūctoꝝ plurimū valēt ꝓ eis cele
brate· Etiā in pīma īmūdū fuit eis dū hic viuerēt
ut oīones ꝓ pctis ſuis dicerēt· ſicut plerūq; acci
dit in ꝓfeſſione a qe nō ſatiſfecerūt ad plenū· aut
in pctō mortali adimpleuerūt· aut ñ cū illa deuo
cōe ꝓſoluerūt que req̄rebať· iō danť elemoſinē·
ut tales ꝓcipientes ſatiſfatiāt ꝓ illis aīab⁹ vel vi
gilias ꝓſoluant ꝓ eis· ¶ Quīta eſt dña Pietas
offerens dō munera· Naz 2° Macħ· 12· ca° 8r· qui
uenerūt ſub tunicis interfectoꝝ de donariīs ydo
loꝝ a quib⁹ lex ꝓhibebat iudeos ꝓ quib⁹ tñ iu
das· 12· mīlia dragmas argēti miſit ihero ſolimā
offerri eas ibi ꝓ pctis mortuoꝝ· donaria eī ydo
loꝝ nō fuerūt mūeta apud illos mortuos ut ex
eis ſignū accipi poſſet q̄m reuerentiā ydoloꝝ ea
deferrent· ß ea acceperūt ut victores que eis iure
belli debebanť a pet auaritiā venialiter peccauerť
Vñ nō fuerūt in inferno damnati a ſic ſuffragia
eis ꝓdeē potuerūt· iō ꝓ eis fuit oblatō facta· ꝙa
interdū ꝓ auaritiā venialiter aliqđ peccāt· vel in
periculo imminēti de pctō peniťet pš· Cū occideret
eos querebāt eū· iō eſt ꝓ illis oblatō fienda in
eccleſia· ¶ Sexta eſt dña Patiētia offerēs ſe ad
pme ſuſcepcōem ꝓ alio· ſicut fecit ille q̄ trib⁹ an
nis pmāz egit ꝓ ama cuiuſdā q̄ nō pfecerat pe
tentiā ſibi iniūctaz dū viueret· Qua pacta moꝝa
penis libatus ē· ut ꝛuelauit ei· ¶ Septima ē dña
Abſtinētia offerēs dō corporis macerācōez· per ie
iunia· diſciplinas vigilias ꝛc· Jeiunū em ꝓdeſt
defūctis racōe caritatis a intencōis in defūctos di
recte· Et hoc plurimū placet deo a acceptat· Octa
ua eſt dña Juſtitia reſtituēs male ablata· Nō ei
tollit pctm niſi reſtituat ablatū· 14· q· 6· ca° ſi res
aliena Quotq̄t em ſuffragia fiūt ꝓ iſtis raptori
b⁹: valēt eis quib⁹ obligabāť ſm ordinē diuine
iuſtitie· ¶ Nona eſt dña Benignitas aſſumens
peregrinacōez in ih'lm vel Romā vel ad ſanctuz
Jacobū vel ad alia pia loca ad q̄ defunct⁹ obli
gabať dū viueret vel etiā ſi nō obligabať· tñ vo
luntarie aſſumis hoc ad expiacōez pctoꝝ defuncti
ac· ¶ Decima eſt dña Gratioſa attribuēs bona
que facit aīe in purgatorio exiſtēti ac ſi ipa met
feciſſet Caritas em facit ut talis ama effitiatur ꝑ
ticeps illoꝝ bonoꝝ a valent ei ad remiſſionē pe
ne· ¶ Vndecima eſt dña Prouidētia ſoluēs lega
ta q̄ talis defunct⁹ ordinauit dū ad huc viueret
q̄ legata dum ſoluūť aīa illius a pēis purgato
riis libať Prouideat ḡ ſibi defūctus de fidēli diſpen
ſatore ſuoꝝ bonoꝝ· ¶ Duodecīa eſt dña Magnifi
cencia indulgētias applicās amab⁹ defunctoꝝ Nō
em eſt aliq̄ racō q̄re eccīa poſſet trāſferre merita
cōia q̄b⁹ indulgētie imitūť in vivos a nō in mor
tuos· Vñ eccīa q̄nq; facit predicari crucē ut quis
habeat indulgentiā ꝓ ſe a duob⁹ vel trib⁹ a q̄n
q; 10· amab⁹ tā vivoꝝ q̄ mortuoꝝ· Nā meritum
eccīe eſt efficatius q̄ meritū vn⁹ ſingularis pſo
ne· cū ḡ meritū pſonale ſuffragebť defunctis mlto
magis indulgētia q̄ immitiť merito vlis eccīe· Si
em indulgētie ꝓfūt illis q̄ fūt de foro eccīe in via
etiā ꝓdeſſūt aīalib⁹ in purgatorio q̄ fūt de eodem
foro Que oīa xp̄us cōſiderās mia motus ſup aīa
in purgatorio detenta liberās eā ab illis pēnis di
cit poſtea eccīe· Noli flere ſup aīa fidēli iā purga
ta qe euaſit penas· Et in epla dicit Accinge lūbos
tuos· ſ· p caritatē· tolle baculū meū· ſ· ſanctitatis i
manu tua· Et vade· ſ· per religioſitatē· Si occurre
rit tibi hō· ſ· impediēs te ab elemoſinis· ñ ſalutes
eū· & nō acceptes verba eius· ß eſto libalis· Et ſi ſa
lutaueit te q̄ſpiā· ſ· retrahens te a pietate· ñ rñdeas
illi· ſ· acq̄eſcendo dictis eiꝰ a pones baculū meū
· ſ· patiētie· ſup fatiē pueri· ſ· aſſumēdo pmāz ꝓ aī
ma defuncti· Surrexit ergo a ſecut⁹ ē eā· ſ· per ab
ſtinētiā· Jngreſſuſq; dauſit hoſtiū· ſ· p iuſtitiā Et
adrauit ad dūm· ſ· p benignitatē· Et aſcēdit a in
cubuit ſuper pueſū· ſ· per gratioſitatez· Poſuitq;
os ſuū ſup os eiꝰ· ſ· per ꝓuidētiaz· Deambulauit
ſemel in domo· huc atq; illuc· ſ· p magnificētiam
que denotať ꝓ deābulacōez· huc· ſ· quo ad indul
gētiam ꝓ vivis· Illuc· ſ· p mortuis· Quarta odu
ſio ſuidētibus ſignis aīe que purgātur noſcunt
ſuffragia q̄ ꝓ eis celebrāť· Otz q· 6· ſignis· ¶ pri
mo diuina reuelacōe· ſ· qñ deus hoc eis reuelat p
internalē inſpiracōem· Vñ i euāgelio 8r· Tūc ac
ceſſit a tetigit loculū· Jſte tactus eſt diuina ꝛuela
tio· Et in epla 8r· Et calefacta ē caro pueri· ſ· p ꝛſo
lacōez diuinā· ¶ 2° penarū mitigacōe· Cū em a pe
nis ſe releuari ſentiunt ſuffragia ꝓ ſe fieri cogno
ſcūt· iō 8r in euāgelio· hīj aūt & pene· q̄ portabāt
& affligebāt· ſteterūt & ceſſauerūt· Et i epla 8r Et
oſcitauit puer ſepties & aīa defuncti reſpirauit a
penis ſibi debitis ꝓ vniuerſ trāſgreſſiōib⁹ a delī
ctis ſuis ac· ¶ 3° a penis plena euaſione· Cū ei exe
unt a purgatorio citi⁹ q̄ ꝑ credebāt cognoſcūt q̄d
circa eos actū ſit· iō 8r i euāgelio Adoleſcēs tibi di
co ſurge & a peis recede· Et i epla 8r· Apuitq; ocu
los· ſ· ſue libacōis· ¶ 4° ad gloriā introductōe· Jō
8r in euāgelio a reſedit & in vita celesti q̄uit qui
erat mortuus & afflict⁹ in penis· Et in epla 8r· Vo
ca ſunamitē hāc & aīaz purgatā introduc ad ꝛſo
lacōez eternā in vita btā a glorioſa· ¶ 5° aīaꝝ hinc
exeūtiū ītimacōe· Aie ei q̄ ex hoc mūdo tranſeūt hec
a alia eis nūciaē pñt· iō i euāgelio 8r a cepit loq̄
Et i epiſtola 8r· q̄ vocata & aīa hinc egrediēs in
greſſa ē ad eū· ſ· ītimādo q̄ acta fūt· ¶ 6° ſcoꝝ āge
loꝝ aſſotiacōe· āgeli ei q̄ ſp̄ b nobiſcū fūt a oēs
act⁹ nros cōſiderāt: in inſtāti ad eos deſcendunt

a eis ꝓtinus nũtiant·tãdez ad gloriã assotiant· Sola em̃ diuina iustitia electi post hãc vitã purgant nõ mimisterio demonũ q̃z victores extitert nec mimisterio angelorz q̃ ciues suos nõ tã vehementer affligerẽt·Licet eos ad loca penarz deducãt a ꝺortãt· Demones aũt q̃ de pemis hoim letãtur eos comitant a assistũt purgãdis·tum ut de eorz pemis satient·tũ ut in exitu a corpe aliquid suũ in eis repiaut·Peracta vero purgacõe angeli associãt eos ad gloriã·iõ dr in euãgelio·Et dedit illũ mri sue.s.Jhrlm celesti·ut hẽt Gal·Illa q̃ sursũ est Jhrlm libera ẽ que ẽ mr nra· Et in epla dr·Tolle filiũ tuũ·Quo facto·ois plebs.s.scõz i patria·laudant deũ a magnificãt·Et illa corruit ad pedes dei a adorauit sup terrã dicẽs Quia ꝓpha magn9 surrexit in nob: p incarnacõez·natiuitatẽ· predicacõez·passionẽ·resurrectõez·ascensionẽ a qz deus visitauit plebez sanctorz numez ipõz augẽdo p hoc q̃ ciuitas celestis tulit filiũ suũ a purgatorio in celũ a sic electus purgatus·reũsus est in galgala·v ad societatẽ sãctorz cũ iubilo maximo atq̃ gaudio ac̃·

Secũdo declarat eadez ꝺcluſio testimonio legis Aplice a hoc q̃ꝺruplicit·¶ ꝑmo btũs petr9 epla·1·ca·2·dicit Virtutes ei9 ãnuncietis q̃ de tenebris.s.purgatorij vos vocauit in admirabile lumẽ suũ·Qui aliqñ nõ ꝓpls·nũc autez ꝓplus dei Qui nõ ꝺsecuti miserico:diã·nũc aũt miaz cõsecuti hec ille·¶ 2° Paulus·1·Cor·3° ca·dicit·Supedificat sup fũdamẽtũ hoc·ligna·fenũ·stipulã·vm uscuiusq̃ op9 manifestũ erit·dies ei dñi declarabit·qz in igne revelabit et vniuscuiusq̃ op9 q̃le sit ignis ꝓbabit·Si cuius op9 trãsierit q̃s supedificauit·mercedẽ accipiet·Si cuius opus arseit detrimẽtũ patiet·ipe aũt salv9 eit·sic tñ q̃si p ignẽ·hec ille·Iste ignis vel est tribulacõ pñs vel pena sequẽs a p vtrãq̃ venialia purgari pñt·¶ 3° btũs Jacob9 in epla 1° ca·dicit·Infirmat q̃s in vobis inducat psbiteros ecclesie a orẽt sup eum· vngẽtes eũ oleo in noie dñi a oro fidei saluabit infirmũ a alleuiabit eũ dñs a si in pctis sit remittent ei·hec ille·Purgabit tñ igne purgatorij· ¶ 4° btũs Judas in epla 2° ca·dicit·Alijs autẽ v purgãdis miseremini in tiore:odientes eã que carnalis ẽ maculataz tunicã.s.dãnatorz·

Tertio declarat eadez cõclusio testimonio legis Canonice·Sciendũ q̃ circa defũctos attendẽda sũt·¶ ꝑmo sepulture diligẽtia Prodest em̃ hoi inter sanctos a iustos sepeliri·Vñ dr·13· q·2·ca·Cũ grauia pcta nõ dep̃mũt tũc pdest mortuis si in ecclesia sepeliant·Quia eorz primi quoties ad eadẽ sacra loca venũt fuorz q̃ sepulturaz aspitiũt:recordant a p eis p̃ces dño fundũt·Nã quos pcta grauia dep̃mũt ad maiorẽ cumulum dãnacõis potius q̃ ad solucõez eorz corpa in ecclesijs ponũt·hec ibi·Sz hoc intelligit de illis qui sine ꝺscia pcti mortalis obeũt Alijs em̃ pl9 obest sepeliri in locis sacris q̃ pdest·Vñ dr·13·q·2·ca· Quib9 pcta ꝺimissa nõ sũt a sacris locis p9 mortẽ adiuuari nõ pñt·Quia quos pcta grauiora deprimũt·si se i sacris locis sepelire fatiũt restat ut de sua p̃sũp cõe iudicent q̃tinus eos sacra loca ñ liberãt·ß culpa temeitatis accusat·hec ibi· phitẽtur aũt sepeliri in locis sacris·1ꝯ·genera pctorz· ¶ ꝑmo hereticiExtra de hereticis ca·sicut Et·2ꝯ·q· 2·ca° sane ꝓfert·¶ 2° iudei a pagani·ut de ꝺse·di· 1·ca·ecclesiã·¶ 3° excõicati· Extra de p̃uilegijs epõrũ·ca·q8 sup li° 6°·¶ 5° excõicati minori excõicacione si notoriũ sit·3o·q·2·ca·sane·¶ 7° minusti excõicati Extra de restituicõib9 spoliatorz·ca·trãs in glosa circa finẽ·¶ 6° q̃ in torneamẽtis moriũt·Extra de torneamẽtis·ca·1·Si q̃s·n·letale vuln9 ibi accepit·licet postea supuixerit a pemteat a cõicet· carebit tñ ecclesiastica sepultura·ut li Post·expomit·Et milites a armigeri eorz q̃ ibidẽ in armis se exercẽt a eis fuiũt·ut ꝺic·vil·¶ 8° seipos occidẽtes ex despacõe vel iracũdia·23·q·7·ca·placuit· Secus de hijs q̃ furore v amẽtia vel stulticia vl ca su se occiꝺũt·puta si q̃s ꝓpter fugã p̃cipitaret se in aquã credẽs se euadere·23·q·7·ca·de occidẽdis· ¶ 8° interdicti·2ꝯ·q·3·ca·si heres·11·q·3·ca·miror Extra de pen̄·ca·q8 i te·¶ 9° vsurarij manifesti·Extra de vsuris·ca·qz a ca·q̃q̃ li° 6°·¶ 10° q̃ p̃sbiterz in tutorẽ reliquerit in testamẽto·88·dist·ca·neq̃ apud·Et·21·q·3·ca° Cypianus·¶ 11° blasfematorz dei·Extra de clerico maledico·ca·vno·in fine·¶ 12° monach9 hijs ꝓpriũ·Extra de statu monachorz· ca·sup quoddã·¶ 13° notorij de mortali pcto non reconciliatus ecclesie·13·q·2·ca·nõ estimem9·¶ 14° ꝺtenens ꝺfiteri semel in ãno·Extr̃ de pen̄·a remi· ca·ois vtriusq̃ sex9·¶ 2° suffragiorz exigẽtia·Cũ em̃ nesciat q̃ moriũt in pcto mortali a q̃ nõ a quibus pfũt a q̃bus nõ pfũt·iõ p oib9 fũt faciẽda suffragia·13·q·2·ca·nõ estimem9·Si sic Sed qr̃ discrimin9 q̃ fũt oportet ea p regeneratis oibus facere ut nullus eorz p̃termittat ad quos bñficia pñt a delẽt puenire· Melius em̃ superũt ista quib9 nõ obfũt nec pfũt q̃ eis deerũt q̃bus pfũt diligẽtius tñ facit q̃sq̃ p necessarijs suis v aĩcis quo proximo fiat silr a suis·hec ibi·¶ 3° cerimoniarũ obseq̃a·Que em̃ fatiũt ad ꝓtestacõez fidei carorz nrorz fũt obſuãda·sicut misse oões· cã dele accẽse·oblacões a alia deuocõis offitia· cum em̃ fuerint aliqñ tẽplũ spũssancti·tum in baptismo·tũ in ꝺfirmacõe·tuz in pmã·tũ in cõione ac̃· honorãdũ est tale tẽplũ·13·q·2·ca·nõ estimemus dr sic·corpi humano q̃cq̃d impẽdit ñ est p̃sidiũ salutis·ß humanitatis offitiũ·scm affectũ q̃ nemo vnq̃ carnẽ suã odio habuit·Vñ oportet ut q̃tum potest p carne primi curaz gerat cũ spũs in de recesserit q̃ gerebat·Et si hoc fatiũt q̃ carnis resurrectõez nõ credũt·qñto magis debẽt facere qui credũt·ut corpi·ß tñ ut resurrecturo a in eternitate mãsuro·Impensũ eiusmõi offitiũ·fit etiam quodãmõ fidei testimoniũ eiusdẽ·hec ille·¶ 5° obseqorz vigilantia·Rõ em̃ fit p oibus mortuis tñ tũ valet cuilibet ac si p vno solo fieret·Vñ de cõse·dist·7·ca·nõ medio criter· dr sic·Cũ igit p centũ aiab9 psalmus vel missa dr: nil minus q̃ si p vno solo quolibet illorz ꝺicereť:accipitur·hec ibi

Et iō nemo debet tristari de morte caroꝝ suoꝝ cū ipōs nō amittam⁹·ß p̄mittam⁹·13·q·2·ca·q̄p̄po stꝛ ē q̄p̄q puerſū ut cū dei voluntatē fieri postule mus qñ euocat nos a aerſit de hoc mūdo·nō sta tim voluntatis ei⁹ impio pream⁹·sed obmittimur a reluctamur a puicatiū more seruoꝝ ad ꝺspectū ꝺñi cū tristicia a merore p̄ducimur: exeūtes istic ñecessitatis vinculo· nō voluntatis obseq̄o a volu mus ab eo p̄mīs celestib⁹ honorari ad quē ꝛemi mus inuti·hec ibi·Et sic ptz ac̄·

QVarto declarat cadꝛ ꝺclusio testimonio le gis Ecclesiastice a hoc q̄uadrupliciter·¶ p̄mo gꝛeg⁹ ut hēt·13·q·2·ca· Aie defunctoꝝ q̄tuor modis ſol uūtur aut oblacōib⁹ sacerdotū·aut p̄cib⁹ ſcōꝝ aut caroꝝ elemosinis·aut ieiunio ꝛgnatoꝝ·hec ille·¶ 2° Jero⁹·ut hēt·13·q·2·ca·Jn p̄nti seculo sci m⁹ siue oīom⁹ siue ꝺsilīs inuicē posse nos ad iuuari·Cū aūt añ tribunal xp̄i veneim⁹·nec iob nec Daniel·nec Noe rogare posse p quoq̄·ß vnū quēq̄ portare on⁹ suū·hec ille· Sꝛ hoc de impēmtē tib⁹ accipiēdū est de q̄b⁹ xpiāa nō dabit deo pla cationē suā·nec p̄tiū redēp̄cōis aie sue· Et iō frat nō redimet eū·ß laboꝛabit in eternū a viuet in fi nē·de alīs aūt intelligi nō p̄ot·hec ibi·¶ 3° beatus Amb°·li° de excessu fratris ꝺicit sic·Nihil interest vtrū adiutes deposituꝝ an doleas restitutū·ī vtro q̄ fidei ambiguū·vite piculū est·Quid tā ſm na turā q̄p referre grām auctoꝛi? Nō amitti ß p̄mitti vidēt·quos nō assumptura mors·ß eternitas re ceptura est·hec ille·Et in li° de obitu Theodosij ī patꝛis ꝺic·ut hēt·13·q·2·ca·Quia alij tertiū die· alij septimū·alij triceſimū·alij quadrageſimum obseruare ꝺsueuerūt in officijs mortuoꝝ·q̄d dice at lectio ꝺsideremꝰ· Defūcto q̄dꝛ Jacob precepit Joseph pueris suis sepultoꝛib⁹ ut sepelirēt eum a sepelierūt eū sepultoꝛes isti a cōpleti sūt·xl·di es·Sic em̄ ꝺnumerabant dies sepulture a luxit eū·l·dieb⁹·Hec g̃ sequēda ē sollēmitas quā pre scribit lectio·Sꝛ etiā in deuteronomio scriptuꝝ ē·qꝛ planxerūt filij isti moysen·30·dieb⁹ a cōsūmati sūt dies luct⁹·vtraq̄ g̃ obſuacō habet auctoꝛita tꝛ q̄ necessariū pietatis īplet offitiū·hec ibi·vbi aūt illi planxerūt nos suffragia impēdim⁹·¶ 4° btūs Aug⁹·in enchiridion vt hēt·13·q· 2·ca° tē pus ꝺic· Cū sacrificia altaris siue q̄ūcūq̄ elemo sinarū p̄ baptizatis oīb⁹ offerūt p valde bonis gratiaꝝ actōes sūt·p nō valde malis ꝓpitiacōnes sūt p valde malis: etiā si nulla sint adiumēta moꝛ tuoꝝ tū viuoꝝ ꝺsolacōes sūt· Quib⁹ aūt p̄sūt ā ad hoc p̄sūt vt sit plena remissio ā certe vt toleā bilioꝛ fiat ipa ꝺānacō·hec ibi Noscūt aūt q̄ p eis fiūt·ibidē ca° fatēdū·¶ Quia vero circa suffragia mortuoꝝ·30·modis peccam⁹·iō·30·dieb⁹ absti nem⁹ a ieiunam⁹· p̄mo tumulando· Nā terra q̄ fuit vel ē cimiterij vbi aliquis fuit sepult⁹: vēdi nō p̄ot·ff·de rei vendicōe·l·q̄ religiosis Similiter tū ba si in ea aliq̄s sepult⁹ est·13·q·2·q̄sta a ca° q̄p q̄p Secus est de terra pura·¶ 2° elongādo Nā cimite riū vel quecūq̄ sepulture delēt eē circa eccl̄iaꝝ·11· q·3·ca° ficut Sꝛ bñ potest cimiteriū aliquātū eē remotū ab eccl̄ia·nō tñ q̄ alicui loco religioso vl hospitali possit accedere sepultura nisi hēat eccl̄iaꝝ vt ꝺclarat Jnno⁹·Si secus fiat: grādis ē iniuria defūcto sine culpa sua·¶ 3° molestādo· Nā q̄ morie tꝛ molestat ad domū moꝛibūdi accedēdo a reb⁹ eius signa ponit p̄ textu debiti vel obligacōnis a sepulturā ipedit iniuriat ei·C de sepulture viola cōe·l·cū sit·¶ 4° spoliando Nā nō licet spoliare moꝛ tuos·primo tales ſm leges grauissime puniūt·C de sepulture violacōe·l·3·ſ· adūſus eos Vñ pbꝛ 3° ethicoꝝ· violatoꝛes mortuoꝝ latronib⁹ ānu merat·¶ 1° mādando Nā si quis mādet coꝛp⁹ suū nō sepeliri: nō est admittēdū vel ip lendū vñ ꝺis· 21·ca° nūc aūt ꝺr Collige in sinu tuo cāꝝ tuā: tuo oꝛe iudica cām tuā: nō nīo iudicō noli audiri in nostro iudicō·qm̄ ex te iustificaberis a ex oꝛe tuo ꝺēnaberis·hec ibi a sic patet ac̄·¶ 6° ministrādo Nā sacerdos q̄ celebrat missaꝝ vel exeq̄as mortu oꝝ in eccl̄ia licet sit malus a in pcō mōli·qꝛ ē mi nister publicus dei vel totius ecclesie: nō derogat aīe defuncti· qm̄ ille intelligit facere cuius noīe vel vice fit ut ꝺic ꝺy⁹·13° ca° celestis ierarchie magis tū p̄desset si ille minister eēt in caritate· ¶ 5° celebrando Nā missa p defunctis magis va let defuncto q̄p alia·qꝛ i offitio misse sūt duo·l· sa crificiū a q̄p tum ad hoc quelibet missa siue de san cto siue de feria ꝺicatur: equaliter p̄dest defuncto 2° in missa sunt oīones a q̄p tum ad hoc magis p dest missa in qua sunt oīones determinate ad h° Cū iste p̄fectus potest recōpensari tripliciter. s. p maioꝛē deuocōem eius qui ꝺicit missaꝝ vel eius q̄ facit ꝺici vel p intercessionē sancti cui⁹ suffragiū implorat ac̄·¶ 8° satisfatiēdo Naꝝ suffragia facta p vno specialiter p modū satisfactōis trāslate in illū p intēcōem fatiētis magis valēt ei q̄p alijs qꝛ effect⁹ suffragij diuiditꝛ ex diuina iustitia inter eos p quib⁹ fiūt· Quātū vero ad gaudiū a cōgra tulacōem tātū p̄sunt singulis in caritate existētib⁹ ac si p vno tm̄ fierēt·qꝛ caritas non minuit si ꝺi stribuat affect⁹ in multos·¶ 9° multiplicādo Naꝝ suffragia sūt quedā satisfactōes p modū solutio nis debiti p intēcōem fatiētis trāslate in alterū·iō nō potest ꝺici missa satisfactoria nisi p vno·vnde q̄uis diuine virtuti nō sit magis difficile absol uere multos q̄p vnū·oꝛacō tñ oꝛantis nō ē ita sa tisfactoꝛia p multis sicut pro vno·¶ 10·negligē ꝺo. s. pro alijs oꝛare Nam suffragia pro vno facta etiā alijs p̄sunt ſm quandā interioꝛē ꝺsolacō nem prout vn⁹ delectatur de bonis alteri⁹ existēs in caritate a ideo cū missa p vno ꝺicit: ꝺuenient est ut etiā pro alijs oīones fiant· Nō em̄ p̄terea ꝺicunt ut satisfactio vnius suffragij ꝺetermine tur ad alios p̄cipaliter·sed ut illis etiā oratio p eis spetialiter fusa p̄sit ex qua valde iuuant ad ipetracōem ꝛ¶ 11° applicādo Nā missa ꝺuētualis est missa p̄ti·tā viuoꝝ q̄p defunctoꝝ q̄ nulli ī ſpā li applicari potest Vñ ecclesia p̄misit ut in casu sa cerdos possit ꝺuas missas celebrare in ꝺie: vnaꝝ de ꝺie·aliam pro defunctis·siue defunctus sit pre sēs siue non·ut ꝺicit Kaymundus in summa sua

In cuius signū noluit btūs Greg⁹ q̄ missa ouē tualis applicaret̄ fratri iusto defūcto ꝫ ordinauit alteri. ¶ 12° locādo. ℔nā clericus hñs būficiū sufficiens: nō potest locare opas suas ad diez vel ad annū celebrādo exeq̄as missas vel alia officia p̄ pecunia. Extra de p̄bēdis. ca. Significauit ac̄. ¶ 13° liberādo. ℔nā licet v̄tus xp̄i q̄ otinet̄ sb̄ sacrāmēto eucharistie sit infinita. tñ determinatus ē effectus ad quē illud sacrāmētū ordinat̄. Vñ nō oportet q̄ p̄ vnū sacrificiū tota pena eoz q̄ fūt in purgatorio expiet̄. q̄ missa valet p modū solucōnis debiti. Pervnū em̄ sacrificiū q̄d aliq̄s tō offert nō libatur a tota satisfactōe debita p p̄dictis. vñ q̄nq̄ plures misse in satisfactōe vn⁹ p̄dicti iūguntur. Ita etiā plures misse satisfactorie p defuncto celebrāt̄ ut a penis debitis liberet̄. ¶ 14° specificādo. ℔nā p diuinaz miaz si aliq̄d de spūalib⁹ suffragijs supplet hijs p quib⁹ fiūt. s. ut eis nō indigeāt. aliꝫ dispēset̄ p q̄bus spāliter nō fiūt si eis indigeāt. satis credibile est. p̄cipue si hoc meruerūt ut eis p̄desset dū hic viuerent. s. p eis orando. Vñ dicit masceno in sermone de dormientib⁹ dicit. Deus tā q̄ iustus ometiet̄ ipotenti possibilitatē tā q̄ fusci piēs defectuū omutacōez negotiabit. Que q̄dē negotiacō attēdit̄ ut id q̄d deest vni. alter suppleat. ¶ 15° determinādo. ℔nā suffragia cū sint satisfactōnes p intēcionē vnius alteri applicate q̄ tū ad dimissionē pene. nō min⁹ valent si p plures fiāt q̄ p vnū. determinatē q̄ ista suffragia p vnū fieri: ē presūptuosū. Si em̄ q̄s eēt in carcere⁹ ꝑter debita nō minus p eo satisfieret. si p plures id otingeret fieri q̄. si p vnū. Ita etiā si p plures sacerdotes celebrent̄ misse satisfactorie p defuncto in purgatorio p debitis determto: nō min⁹ vno citius valebūt ei q̄. si p vnū tm̄ celebrarent̄ ac̄. ¶ 16° otinuando. ℔nā misse satisfactorie debent otinuari ad designandā otinuacōez passiōis xp̄i i tribuo cui⁹ missa ē repūtatiua. Vñ btūs Greg⁹. statuit. 30. missas otinuas p fratre iusto. Et sanct⁹ ille eps de q̄ dr̄ i legēdis sepius recitauit. 30. missas ne peccaret nō otinuādo. ut ptz ibi. ¶ 17° hereditādo. ℔nā pater moriēs potest imūgere filio quem ostituit heredē ut vota eius adimpleat. a ille teneat̄. vno q̄ cūq̄ hereditatē adierit: obligat̄. Extra de solucōibus. ca. 1. Extra de vsuris. c. tua. ut ptz. ¶ 18° tardando. ℔naz defunctus q̄ tū ad meritū elemosine nullū detrimētum patit̄: q̄ tardāt̄ elemosinē q̄s legauit maxime si q̄ tū in ipō fuit cām adhibuit ut hmōi elemosine cito darent̄. q̄ meritum pricipaliter ex voluntate. a intēcōe dependet. Sed q̄ tum ad effectū elemosine patit̄ detrimētū: nō q̄dē ut p hmōi tarditate puniat̄. ꝫ q̄ remediū ei nō adhibet̄ dū suffragia differūt̄ q̄bus plurimū iuuaret̄. Sic̄ ptz de illo milite q̄ in cāpo karoli magni vulneratus ad mortē: legauit equū suū vendēdū. a p̄tiū in paupes distribuēdū. q̄d tñ amicus ei⁹ facere distulit cui i fine anni male succesit. In legēdo. ¶ 19° restituendo. ℔nā defūct⁹ nō patit̄ detrimētuz si differat̄ restitucō quaz ipse mādauit fieri licet tarde. a in morte. q̄ fecit q̄d potuit. Sed suffragia que p eo fiūt valent̄ creditorib⁹. ¶ 20° exequēdo. ℔nā si executor p modicū tēpus dare elemosinas differat ut reb⁹ defuncti melius venditis ap̄liores elemosinas dare possit: laudabiliter hoc facit. Si vero p multū tēpus differat elemosinas distribuere ut in modico ap̄liores elemosinas fatiat nisi est absq̄ culpa. q̄ defūctus interi a purgatorio liberaret̄ in quo dū eēt remediū isto⁹ suffragio rū maxie necessariū fuit. q̄d sine cā dilatum fuit. ¶ 21° lucrādo. ℔nā heredes. a omissarij lucrāt̄ de bonis testatoris ad p̄priā vtilitatē. a ñ paupm dicētes primo ditemur. a postea dispēsabim⁹ cū tñ sedm oscia⁹ nō possint retinere. ¶ 22° fraudādo. ℔naz cō missarij alicui⁹ testatoris ponūt p expēsis factis circa hereditatē vel omissatia aut opas possessionū aut domoꝝ refectōe. 10. cū tñ nō exposuerint misi. 21. ac̄. ¶ 23° ruinādo. ℔nā heredes. a omissarij permittūt domos ruere. a possessiones fieri silvestres ut illud q̄d valet. 20. dēt p. 6. alicui amico vel attinēti suo vel sibi emāt ac̄. ¶ 24° puertēdo. ℔naz cō missarij dispensāt legata nō paupib⁹ iuxta intētiōez testatoris. ꝫ filijs. a nepotib⁹ nō indigētib⁹. a soluūt dotez filie fratris ñ indigētis credētes satisfecisse legato. ¶ 25° occultādo. ℔naz heredes. a cō missarij occultant testamēta p temp⁹ et tpa ne ipsa ipleāt. a gaudēt bonis legatis ecclesie vel hospitali. Et iterim defūctus patit̄ defectū suffragioꝝ. ¶ 26° falsificādo. ℔naz heredes. a omissarij falsificāt testamēta. ouemūt cū notario. mutant pūcta vel totaliter mutāt. a int̄ se diuidūt bona testatoris. a legatarij defraudāt̄ ut p̄z. ¶ 27° mutādo. ℔nā heredes. a cōmissarij destruūt imuētariū ne de bonis assignatis petat̄ ab eis rōnabiliuz ut sic possint furari ad libitū. a ne in integꝝ vendāt̄ p paupib⁹. ¶ 28° q̄etando. ℔nā heredes. a omissarij diu tardātes solucōez legatoꝝ fatiūt sibi fieri q̄etacōez ab isto paupculo. l'monasterio vel hospitali de q̄nq̄ginta p vigintiq̄nq̄ ac̄. ¶ 29° litigādo. ℔nā heredes. a omissarij mouēt cauillacōes diabolicas cōtra legatarios. a fatiūt ut legatarij sint in otinua lite. a expendāt p̄pria p suffragijs reluendis legātiū. ¶ 30° fidēdo. ℔nā defunctus legat oretenus vnā vestē vel stariū frumēti vel tīntā pecuniā distribuēdā in redēpcōez aīe sue. a tu p̄mittis. ꝫ nō adimples p pter oscīam tñ obligaris ac̄. ¶ 31° obligādo. ℔naz defunctus morte p̄uentus nō adimpleuit p̄mam sibi iniūctā. tu vero aut illi cōpatiēs aut illū fortans sponte p̄mittis p illo satisfacē. ꝫ tardas aut negligis: peccas. ¶ 32° obliuiscēdo. ℔nā heredes et cōmissarij statim ut corpus ē trad̄ituz sepulture obliuiscunt̄ ei⁹ p̄s. Obliuioni datus fū tā q̄ mortuus a corde. Qui tñ clamat. Educ de carcere aīaz meā. ¶ 33° iudicādo. ℔nā heredes. a omissarij arguunt otra suffragia defuncto q̄ sic. Aut talis ē in celo. a sic mihi ei p̄fūt cū sit in termino vie. Aut est in inferno. a iterū ei mihil p̄fūt. q̄ in inferno nulla est redēptio. Aut ē in purgatorio. a sic ē in statu salutis. a nō est dubiū q̄n tandē libabitur. ꝯ. Sz hoc inditiū est puerile. q̄ debes ip̄m adiuuare de suo ut citi⁹ euadat ab illis penis ac̄. ¶ 34° rapiēdo

nã hēredes a ōmissarij vellēt satisfacere legatis de fūcti·ꝫ tyrānj aut raptores alij furripiūt et ꝓoc cupant bona eiꝰ ut fuffragia nequeāt adimpleri ac̄ ¶ 35 ōmutādo·Naz teſtamētū ꝑ mortē teſtato ris ōfirmat·Deb·ꝯ·ca·a hec vocat vltima voluntas q̄ implēda ē·Sūt aūt plures q̄ ōmutacōnem aut diſpenſacōez teſtamēti impetrāt·aut abſolutionē ac̄ ¶ 36° retando·Nam quidā ꝑ hibent fuos attinētes·pentes·ōſāguineos teſtarj·aut mimis aut terroribꝰ·aut fraudibꝰ·ut hō illoz ad ipſos puemāt q̄ ab hereditate illoz excludēdi fūt·ut·C̄ ſi quis aliquē teſtari ꝓhibuerit·l·i·Volūt em̄ i tereſſe teſtamento·aut nolūt ꝙ notarij accedat ac̄ ¶ 37° ōmittēdo·nã ſepius defūctꝰ ad cautelaz nō facit teſtamētū in ſcriptis·ꝫ volūtatez ſuaz in genere ōmittit alicui iuxta diſpoſicōez illiꝰ ut diſpenſet quātū a quibꝰ ſibi videbit·Iſte aūt oīa ꝑ ſe retinet a ꝑ aruz aut mihil de aīa defūcti cogitat·Apls·Dic iam q̄ritur inter diſpēſa·ut fid·q· inuemat ¶ 38° opīādo·nã hēredes a cōmiſſarij opīātur ꝙ aīe in purgatorio neſciāt q̄d pro eis agat in hoc ſeculo Sed oio ſciūt aliqñ ꝑ oēſſionē ut viuis appareāt·ſicut b tūs Greg·ꝑ multa exēpla oñdit lib°·ꝯ° dyalogoz·Deꝰ em̄ q̄ nullū ingratū vult habere in celo·vult ꝙ homines ſint grati ſuis bñfactoribꝰ cū puenerint ad cēlum q̄ ſ eſſe nō poſſet miſi ſcirent cui a ꝑ quo deberēt gratitudinē oñdere etiā in ſpāli ¶ 39° oādo·nã non ſolū ꝑ purgādis oādū eſt·ꝫ etiā ꝑ pueris baptizatis miſſaz ſollēnia celebrātur·ñ q̄ eis ꝓſint ad remiſſionē alicuius culpe vel ad augmētum glorie·ꝫ ad ōmēdādū redēpcōnis miſterū q̄ ſ hoc ſacramēto ōmemoraī ꝑ q̄ puuli ſine ꝓprio merito eternā ōſequūtur vitaz ¶ ꝯo·pegrinādo· Nemo em̄ pōt alteri idulgētiā ꝓmereri·miſi ꝓcedat exitēcōe dantis Vñ poſſet ſi fieret nō ſolum ꝑ viuis·ꝫ etiā ꝑ mortuis exiſtētibꝰ i purgatorio Mihilomin ꝰ pegrinacō a ſāctoz locoz viſitatio eis ꝓdeſt ꝓpter vinculū caritatis quo vnīt nob nō ad meritū·ꝫ ad ſatiſfactiōez ꝑ pētis· ¶ Poſt hāc dēclaracōez dixit ſāct⁹ Thomas aīe deuote· O aīa ſimplex iā potes intelligere grauitatē fraudacōis ſuffragioz a vtilitatē atq̄ neceſſitatē ipō rū erga defūctos·Ne tñ belial gloriet in arguciis ſuis: dicebo te quo pacto illi tñ deas· ¶ Ad primū dic ꝙ hō dū i corpe vixit meruit ut iſta ſuffragia ei valerēt poſt mortē a iō ſi poſt hāc vitaz eis iuuat h° ꝓcedit ex hijs que in corpe geſſit· Auctoritas aūt apli intelligit q̄tū ad retribucōez que fiet in finali iudicō que erit eterne glie vel eterne miſerie in qua q̄libet recipiet ſolū ſm ꝙ ipſe i corpore geſſit·Interim aūt iuuari pñt viuoz ſuffragijs·ut damaſcen⁹ dicit in ſmone de dormētib⁹ ¶ Ad ſecūdū dic ꝙ opa ꝑ eis facta fūt etiā eoz ¶ Ad tertiū dic ꝙ q̄tus aīe poſt mortē non ſint ſimpliciter i ſtatu vie·tñ q̄tū ad aliquid adhuc fūt in via·ſ·im q̄tū eoz ꝓgreſſus adhuc retardatur ab vltima retribucōe a iō ſimplicit eoz via eſt circūſepta ut nō poſſint vlteriꝰ ꝑ aliqua opera trāſmutari ſm ſtatum felicitatis a miſerie· Sz q̄tum ad hoc nō eſt circūſepta·qñ q̄tum ad hoc ꝙ detinēt ab vltima retribucōe: poſſint ab aliis iuuari·qz ſm hoc adhuc ſunt in via· ¶ Ad q̄rtū dic ꝙ q̄uis cōicacō ciuiliū opm de qua ꝑbus loquit nō poſſit eē mortuoz ad viuos·qz mortui ex travitā ciuilē ſunt·pōt tñ eē eoz cōicacō q̄tū ad opa ſpūalis vite q̄ eſt ꝑ caritatez ad deū cui mortuoz ſpūs viuūt· ¶ Tūc aīa grās agēs dō a fuis doctoribꝰ de tā conſolatoria dēclaracōne abijt domū in pace·Amen·

¶ Feria·6·q̄rte dñice q̄dragesime· Sermo·xix·de Confeſſione·

Clamauit·Lazare ꝛem foras·Jobis ·ii·ca·Dodie aīa ſimplex fidelis a deuota ſaluti ſue intenta accessit ad eccīam a audiēs miſſaz·taz ex lectōne epte·z·R̄eg·ix·ca·q̄ ex euāgelio aduertit vnā ōclusionē valde notabilē·ſ· ¶ Cōfeſſio peccatoz i adultis ē actꝰ tāte virtutis ꝙ ea neglecta nō eſt ſpes eterne ſalutis· ¶ Racō eſt qz paſſio xp̄i ſine cuius vtute nec originale nec actuale peccatum dimittitur in nobis operat ꝑ ſacramētoz ſuſceptōem que ex ipa efficatiā habent·ideo ad culpe originalis a actualis remiſſionē requiritur ſacramētuz eccleſie vel actu ſuſceptum vel saltē voto q̄ñ articulus neceſſitatis nō ōtemptus ſacramentum excludit a ſic illa ſacramenta q̄ ordinant ōtra culpā cū qua ſalus eē nō poteſt: ſunt de neceſſitate ſalutis· Vñ ſicut baptiſmꝰ quo delet ur pcm̄ originale ē de neceſſitate ſalutis· ita ſacramētū pēnitētie·Sicut aūt aliquis ꝑ hoc ꝙ baptiſmū petit ſe mīſtris eccleſie ſubicit ad quos ptinet diſpenſacō ſacramēti·ita etiā ꝑ hoc ꝙ cōfitet peccatū ſuū ſe mīſtro eccleſie ſubicit·ut ꝑ ſacramētum pñe ab eo diſpenſatum remiſſionem cōſequat qui ogruū remediū adhibere ñ poteſt miſi peccatum cognoſcat q̄d fit ꝑ cōfeſſionē peccātis· Et iō ōfeſſio pctoz eſt de neceſſitate ſalutis i eo qui in peccatum mortale recidit· ¶ Sciendū ꝙ ad ōfeſſionē pctoz omnes rei obligant quadrupliciter ¶ pmo racōe inſtitucōis·Nã preceptuz de cōfeſſione nō eſt ab homine puro inſtitutuz·q̄uis ſit a beato Jacobo apl̄o ꝓmulgatuz·ſed a deo inſtitutionē habuit: q̄uis exꝑſſa eius inſtitutio non legat·tamē quedā p̄figuracō ipſiꝰ inuenīt in hoc ꝙ iobi ōfitebāt pcta q̄ baptiſmo ipius ad grāz xp̄i p̄parabant a in hoc etiā ꝙ dñs ſacerdotibꝰ leproſos tūſmīſit q̄ q̄uis ñ eēnt noui teſtamēti·ſacerdotiū tñ eccīe figurabat· ¶ 2° racōe ordinacōis·Naz in iudicō ſeculari ñ ē idē iudex a reꝰ·iudiciū āt ſpūale a q̄ exēplat ē ordinatiꝰ·iō pctōr q̄ eſt reꝰ ñ debz eē iudex ſui ipſiꝰ·ꝫ ab alio iudicari et ita oportet ꝙ ei ōfiteat·Nullꝰ em̄ ē q̄ ñ hēat iudicē xp̄m·ac· 10·ca·Bē q̄ oſtituꝰ ē a do iudex viuoz a mortuoz cui ꝑ ſuū vicariū pctōr ōfitēi debz ¶ 3° racōe obligacōis·Nã ex p̄cepto iuris poſitiui tenent oēs ex inſtitucōe eccleſie edita in ocilio generali ſb Jnocentio·z·tūm ut q̄libet ſe peccatorē recognoſceret

q̄ oēs peccauerūt ⁊ egēt gr̄a dei. tū ut cū maiori re
uerētia ad eukaristiā accēdat. tū ut eccīa ⁊ rectori
b⁹ sui subdīti in notescāt: ne lupus inter gregē la
teat. ¶ 2° ratiōne ofōrmatiōis. Nā pīa ut ē sacra
mentū eccīe habet efficatiā ex passione x̄pi ⁊ me
retur quis p pīaz scōm q̄ ofōrmaf̄ merito passi
onis x̄pi. Cōtritio em̄ ē meritoria scōm q̄ ofōrma
tur dolori mentali quē cristus in cruce sustinuit.
Isa. lz. ca°. Vere lāguores nostros ipe tulit ⁊ do
lores nr̄os ipse portauit. Et sicut x̄pus voluntarie
passus ē p peccatis singulor̄. sic nos in ofōrmitōne
pati debemus voluntarie p peccatis nostris: cum
ofōrmitio sit dolor p pctis voluntarie assumptus. De
bre. v. ca. Cū clamore valido ⁊ lacrimis exaudit⁹
ē p sua reuerētia. Et Treno. p̄. ca. O vos oēs qui
trāsitis attendite et videte si ē dolor simil sic dolor
me⁹ Cōfessio est meritoria scōm q̄ ofōrmaf̄ ofes
siōi pcātor̄ ⁊ quaz x̄pus fecit in cruce. Dixit em̄ to
tū illū. ps̄. Deus deus meus respice in me ac̄. vsq̄
In man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū. qui fuit nouē vbi
ofessus ē singula pcāta oim hominū ꝓpterea cōfes
sio nr̄a debet eē vocal et integra ut sit meritoria.
alias facerem⁹ x̄pm mendacē. In cui⁹ signū āge
lus ofortās cristū i orto presētauit ei duas cartas
In manu sinistra habebat cartā in qua erāt scri
pta peccata hominū cū pena p eis portāda i infer
no. In manu dextra erat meritū passionis cristi
ad delenda illa pcāta ⁊ satisfaciēdū p pena eis de
bita ⁊ vtraq̄ fuit posita in statera. Job. 6. ca. Vti
nā appenderētur pcāta mea quibz irā meruia cala
mitas quā patior in stateā. Et ait angel⁹ x̄pō. Si
ofitearis hec hominū delicta in cruce. penā portan
do p eis: passio tua delebit hāc cartaz peccatō tū.
Si aūt nō feceris: ecce passio tua ⁊ aduētus i mū
dū erit van⁹ ⁊ inutil. Sz quasi arena maris. hec
s. passio grauior apparet. Satisfactio ē meritoria
sm̄ q̄ ofōrmatur satisfactioni cristi p nob. Col.
2. ca. Donans nob oia delicta delens q8 aduersū
nos erat cyrographū decreti q8 erat ocrariū no
bis et ipsum tulit de medio affigens illud cruci.
Tres ptes satisfactionis ꝓmeruit nob cristus. s.
oratiōem. Luc. 23. ca. qui dixit in cruce. Pat ignō
sce illis. q̄ nesciūt quid fatiūt. Elemosinā qui effu
dit sāguinē suū p nob. 1. Pet. 1. ca. Nō corruptibi
lib⁹ auro argēto vel lapidib⁹ pretiosis redempti
estis de vana vīa ouersacōne. ꝫ pretioso sāgui
ne agni incōtaminati ⁊ imaculati ihu cristi. Jesu
mū in emissione aque ex latere ipsi⁹. Joh. 19. ca°
Continuo exiuit sāguis ⁊ aqua. Istas tres ptes
pīe oēndit latro dexter in cruce. p̄mo ocrītōez di
cens illud Luc. 23. ca. Memento mei dīne dum ve
neris in regnū tuū. 2° ofessionē dicens. Nos q̄dez
digna factis recipimus. 3° satisfactionē in hoc q̄
ei⁹ crura quib⁹ offendit ofracta sunt. ioh. 19. ca.
iō meruit audire. Hodie mecum eris in paradiso.
Vbi⁹ intellectis aīa exiuit ab eccīa cū ꝓposito
cōfitēdi sacramentalit̄ precipue ista sanctissima
q̄dragesima. Et ecce belial intendēs eā ab hoc ꝓpo
sito reuocare ait. O aīa simplex q̄ facile deciperis
taz leuit̄ credēdo. Volo tibi oēndere q̄ nō ē necessa
riū ofiteri. ¶ p̄mo sic. Aliq̄bus est pctm̄ remissuz
sine hoc q̄ ofessi legant̄. sicut ptz de Petro ⁊ pau
lo et Magdalena. ꝫ nō est mīoris efficatie gr̄a
remittens pctm̄ nūc q̄ tūc fuit. ꝫ nec nūc ē necēs
sariū ofiteri. ¶ 2° sic. Cōfessio ad hoc desiderat̄ i in
ditio ut scōm quātitatē culpe pena infligat̄. ꝫ hō
pōt sibi ipsi penā infligere maiorē q̄ etiā ab alio
sibi infligat̄. ꝫ nō est necessaria cōfessio. ¶ 3° sic
Aliquis ē q̄ nō habet mīsi peccata venialia. ꝫ de il
lis nō tenet̄ hō cōfiteri. ꝫ ofessio nō est necessaia
ad salutē. ¶ 4° sic. In eo q8 ē necessariū ad salutē
nō fūt hoīes artandi ne impediātur a via salutis
ꝫ mag̃ artacōi videt̄ si oportet hoiem ofiteri de ne
cessitate. q̄ p hoc multi retrahūtur a ofessione p
timore vel verecūdia vel aliquo hmōi. ꝫ hoīes nō
debent ad hoc artari ut ptz ac̄. ¶ Aīa vero abīt
tristis queres ⁊ cōsules legis doctores. Cui mox
obuiauit moyses a q̄ cū cognouisset cās mesti
tie sue ait. Ego oēndā tibi cōdusionē tuā eē veraz
testimonio q̄druplicis legis. s.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis diuinalis.
¶ Legis Prophal.
¶ Legis Euāgelis.

Primo testio
mio legis
q̄. p̄mo ꝓpter morbi plenorē curacōez. Nā pctm̄
duo facit hoī. p̄mo p̄uat eū hoīs naturalib⁹ et gr̄a
tuitis. s. gratia ⁊ virtutib⁹ a hoc ē febris vel tela
infixū aīe. Luc. 10. ca° Samaritanus incidit in la
trones q̄ despoliauerūt eū. s. gratia ⁊ vtutibus et
plagis impositis abierūt. 2° peccatū inducit mag
nā ꝓmptitudinē ad malū ⁊ difficultatē ad bonū
⁊ ē vulnus naturaliū. Aliud aūt est infixū telum
de corpe extrahere ⁊ aliud est infixū vuln⁹ ex te
lo curare. Sic alia curacō ē cām remouere lāguo
ris q8 fit p indulgētiā pcātor̄ in ocrītōe. alia cura
tio est sanare lāguorē q8 fit p ofessionē. Greg⁹.
in omel. de diuite ⁊ lazaro dicit. Quid est pcātor̄
ofessio misi quedā vulnerū rupcō. ⁊ ofitendo pec
cata quid agimus misi malū q8 int⁹ latebat api
mus. ¶ 2° ꝓpter totius offense remissionē. Nam
peccator totū corpus ecclesie offendit ⁊ q̄ tū in se
est destruit. q̄ se ⁊ alios quos inficit tollit a cor
pe mistico x̄pi ⁊ facit membra dyabolica fit a deo
meret̄ puniri ocrīe cui⁹ legē facit ⁊ ab ecclesia etiā
iudice cuius subditum spūaliter ledit. Si q̄s em̄
male dispositus priuet ꝓximū aliquo mēbro nō
solū offendit deū. ꝫ etiā iudicē terrenū legis mini
strū. q̄ ledit rez quā sub metu legis custodiebat
Licet deus huic remittit offensam remanet tñ ob
noxius iudicō legis ciuilis. Sic peccator ut plene
⁊ totaliter satisfaciat deo ⁊ ecclesie quos offendit
debet vltra cōtritōnez p quā satisfacit deo. ofiteri
peccata sua ⁊ pēnitentiā accipe ut satisfatiat eccle
sie. Vñ Aug⁹. in ꝓmone de ofessione dicit. Secu
rus ad deū iudicē venies. si a iudice absolueris hu
mano in cui⁹ iuditiū offendēdo incidisti. ¶ 3° ꝓpter
necessariā affectus excitatōez. Nihil em̄ sic inflā
mat aīm hoīs ad deū sicut ofiderare mīas suas

circa peccatoꝛes.ſ.facilit̄ donando.longanimit̄ expectādo.liberalit̄ & gracioſe ſuſcipiēdo & acceptādo. Vñ Aug⁹.li.o feſſi.dicit. Cur tot rerū narrationes digero & cur diſtincte ſingula pcā mea explico.niſi q̄ affectū meū excito in te cōfitēdo tibi miſerias meas & miſericordias tuas. ¶ 2° ppt̄ multoꝛ bonoꝛ oſecutiōez. ſnā ex confeſſiōe dyabolus nō libēter tēptat eū q̄ ſecreta eius reuelat Eccīaſ. 21.c. Qui denudat archana aīci:fidē pdit. Eciaz nō habz tātam poteſtatē in bono.q̄ latrones timentes dēprehendi fugiūt Jhero. Ptās traditoꝛis admihilat̄ reuelata trāditōe. Eciā eruteſcēcia quā patit̄ peccatū ei exoſum reddit. Eciā ſacerdotis p deſt oſiliū eiuſq; ſuffragiū cū p eo orare teneatur Eciā magna ps pene cuiꝰ peccatoꝛ debitoꝛ erat ei ex vi clauiū dimittitur Eciā debite confitenti grā cōfertur ſi nō hēbat.augeat̄ autē ſi p̄us hēbat. Oſtiū em̄ oſcie tunc deo apitur. ¶ Rītū ad phos moāles Sciendū q̄ multa impediūt confeſſionem pcā. ¶ p° noxia licēcia peccādi. Vñ Saluſtiꝰ in katilinario dicit. Sepe alīs alia licēcia ē. Qui em̄ demiſſi i obſcuro vitā agūt ſi quid deliq̄unt pauci ſciunt. Nam fama & fortuna eoꝝ pares ſunt. Qui vero magni imperij p̄diti in excelſo etatem agunt.facta eorū cuncti mortales nouerūt Itaq; in maxima fortuna minima licēcia et que apud alios iracūdia dr.hec impetio ſuperba crudelitas appellatur.hec ille. ¶ 2° excuſacō delinq̄ndi.vnde Fulgētius li° mithologiaꝝ.3. dicit. Inſciēcie formidoloſa ſuſpicio ſemp excuſandi ſuffragia q̄rit quo quicq̄d ignorātia malt̄ incurſionū peccauerit.id venie abſoluat peticio que culpas veſtire conſueuit. ¶ 3° verſucia ſimulādi. Sunt em̄ quidam qui vicia ſequūtur ſpeciē vtutū p̄tendēcia Vnde Sen̄.epl̄a.9°.7. dicit. Vicia nobis ſub virtutū nomine irrepūt.temeritas ſub titulo fortitudis latet. Moderatō vocatur ignauia p cauto timidus accipit̄. In hīs magno periculo erramꝰ. Et epiſtola.28. dicit. Inicīū ſalutis eſt noticia pcī. Nā q̄ peccare ſe neſcit corrigi nō vult. Ideo q̄tum potes teipſū coargue.imāgre in te accuſatoris p̄muz ptibus fungē.dēnde iudicis.nouiſſime dēpcatoris. Quare vicia ſua nemo confitet̄.q; ecīā nūc in illis eſt. Sōmiz narrare vigilātis eſt.q; vicia ſua confiteri ſanitatis indiciū eſt. Expergiſcamur g̃ ut mores noſtros coarguē poſſimꝰ. hec ille. ¶ 4° diffi cultas ſeipſū cognoſcēdi. Vñ Macrobiꝰ li° p̄° de ſōmio Scipionis dicit. de celo ut ait quidā deſcēdit Nothis elycos & ſcito teipſum. Nā a delphici vox hec fertur oraculi:cōſulenti ad btūtudiem q̄ itinere peruenirz. Si te inquit agnoueris. Sz a in ipſiꝰ fronte tēpli hec inſcripta ſententia ē. Dōm autē vna eſt ogmicō fui ſi origimis ſue exordia p ma reſpexerit.nec ſe extra q̄ſierit. Sic em̄ anīa vtutes ipſas oſcia nobilitatis induitur quibꝰ pꝰ corpꝰ euecta eo vñ deſcēderat reportatur. hec ille.

¶ Rītū ad poetas Sciendū q;.x.impediūt confeſſionē. ¶ p° multiplicatō imāgtatis.vñ Sen̄.in agamēnone dicit. Periē mores.ius.pietas.fides.Et qui redire cū perit.neſcit pudor. Per ſcelera ſēper ſcelerib⁹ tutū eſt iter. hec ille. 2° mīnoratō culpabilitatis.vñ Ouidiꝰ li° de ponto dicit. Ne factum defēde tuum.mala cauſa fiēda eſt. Nil niſi ſollicite ſint tua verba p̄ces. Nec tua ſi fletu ſcindātur verba nocebit. Interdū lacrime p̄ dea vocis habent. Rō fecit quiſq; tuetur opꝰ. hec ille. ¶ 3° exultatō maligmitatis.vñ Proſper li.epigramatum dicit. Qui ſe pcīs gaudz felicit̄ vti Infelix mimꝰ eſt pſperitate ſua. Cū datur iniuſto peccandi optata ptās. Vt mala mēs p̄rue qđ cupit effitiat. Ira eſt magna dei q̄ multos ſicquoq; punit.vt quibꝰ exultāt crimimbꝰ pereāt. Et magis erranti flagra timendū eſt. q̄ ne nō fiat qđ voluiſſe nocet. Ipa vetitoꝝ auidis grauioꝝ tūc ira timēda ē. Cū ſeſe removent vba iuſticie. Nā quid eſt moꝝbi qđ nō dñabit̄ illi.c Cui ſupera auxiliuz iā medicina negat. hec ille. ¶ 4° delectatō vanitatis vñ Gualterꝰ in alexādreide li.4. dicit. Dū ſequit̄ pfugi bona momētanea mūdi.allicit illecebris aīaz caro.nec finit eē Principij memoꝝ vel cuius p̄gnis inſtar facta ſit. Aut quoꝝū reſoluta carne reuerti debeat. Inde homi ſubit ignorātia veri. hec ille. Et Marcialis cocus ait. Simplicit̄ pateat vicium.fortaſſe p uſillum Rō tegitur.maius creditur eē nephas Et oraciꝰ libro ſmonuz dicit ſic. Deu bou.vicijs nemo ſine naſcitur. Optimꝰ ille eſt q̄ minimis vrgetur. hec ille. Et ſic patz. ¶ Rītum ad exempla gentilīū Sciendum q̄ ſacerdotes dee veſte deputerunt penitentiam & confeſſionem ad modum hōmis nudi per totū corpus:tenentis in manu quoddā flagellum q̄nq; foliozum in quibus ſcribebantur q̄nq; verſus. In p̄mo folio ſcribebatur ſic. Peccaui ceſſare volo.q; peccaui g̃ uiter doleo. In ſecūdo folio ſcribebatur ſic. Poenitēcia me libenter affligo.q; otra deum miſſe egi In tercō folio ſcribebatur ſic. Totā ſpem meā pono in celum a p miſericordia lacrimabilit̄ poſtulo deū. In q̄rto folio ſcribebat̄ ſic. Exeā volo opa mie ut m̄ apiat̄ pta vie. In 5° folio ſcribebat̄ ſic Invita bō pſeueādo ppter gaudiū celi qđ expecto Spūaliter. Si peccatoꝝ velit venire ad mūdaz vitam.oportet q; ſit nudus ab ōi peccato per putam pcōrum confeſſionem ad quā exiguntur q̄q; p̄mo pp poſituz dimittendi pcā cum doloe cōmiſſorum in p̄mo verſu. ¶ 2° ſponte & voluntarie in penitentia ſe affligat in ſecūdo verſu. ¶ 3° ponat ſpem in dei bonitate & miſericordia in tercō verſu. 4° exercicium bonoꝝ operum in quarto verſu. ¶ 5° pſeuerantia in bono.Dicat ergo peccatoꝝ Vt veniam miſer ad veniam de crimine fedus. Non feriam poſt hanc feriam cū lumine fedus. Gentiles enim per ſacrificia & oblationes quas dīs ſuis faciebant cōfitebantur peccata ſua quibus credebāt expiari.ut patz ex eoꝝ hiſtoriis.:

Secundo declaratur eadem concluſio teſtimonio legis diuinalis. Sciendum q; confeſſiōez pcōrū comitant. 4. ¶ p° ipſā efficit dete cta accuſatio. Cōfeſſio ei debet eē accuſatoꝛia & nō tū debet excuſari pcm̄. Ad qđ monebat dominus Adā ut cognoſceret et accuſaret peccatuz ſuū.

ſi ipe retorſit in deū a in mulierē a mulier in ſpētē Gen̄. 3. ca. Jō de pña diſt. 1. Demq; ut pſpicue appareat neminez ſine ꝯfeſſione a pctō mūdari: peccato trāſgreſſionis p̄mi pentes corrupti a domino ſūt requiſiti de culpa ut pctm̄ qđ trāſgrediē do omiſerant ꝯfitēdo delerent. hec ibi. Dauid rep̄henſus a Nathan ꝓpha peccatū ſuū humiliter a patiēt ꝯfeſſus eſt. 2° Reg̃. 12. ca° Et de pña diſt. 1. Dauid q̄ cū adulteriū cōmiſiſſet a homicidiū nō añ audiuit a ꝓpha: trāſtulit dn̄s peccatū tuū a te q̄ ipſū pctm̄ ꝯfiterē. Prius em̄ ꝓhete redarguēti pctm̄ ꝯfeſſus eſt a poſtea audiuit. trāſtulit dn̄s peccatū tuū a te. hec ibi. Idez dauid recognouit a ꝯfeſſus ē peccatū ſuū numeracōis populi et obtulit ſe pene portā de. 2° Reg̃. vltō. 2° cōfeſſionē imficit cecā deſpacō. Cōfeſſio em̄ debet eſſe ſub ſpe venie. iō ꝯfeſſio Caim deo nō placuit nec ſibi ꝓfuit licet pctm̄ recognouerit. q̄ cū deſpacōe fuit mixta: cū dixit Maior ē imq̄tas mea ꝛc. Gen̄. 4. ca. Et de pña diſt. 1. Caimq; cū p̄me p̄uaricacōi fratricidiū addidiſſet filr a dño de culpa req̃ſitus eſt a indignus venia iudicatus eſt. Vñ i deſpacōis ꝓfundū merſus eſt cū ait. Mea imq̄tas maior eſt q̄ ut venā merear. hec ibi. 3° ꝯfeſſiōez minuit imēta iteracō. Cōfeſſio em̄ debet eē cū ꝓpoſito nō iterandi peccatū. Jō Pharaom dicēti. peccaui nō ꝓfuit illa cōfeſſio. q̄ nō imēdebat deſiſtere a pctō. nec relinquere duritiā cordis fui. Exo. 8. 10. ca. Simile accidit Sauli cū repḧēderet ipm Samuel de inobediētia ad deū. 1. Reg̃. 12. ca. Sed q̄a Dauid dixit idē verbū. ſ. peccaui cū imtē cōe vlteri? nō peccādi. dixit ei Nathā ꝓpha. trāſtulit dn̄s peccatū tuū a te. nō aūt dictū eſt Sauli. 4° cōfeſſionē ꝯſulit recepta tribulacō. Cū ei homo tribulatur cogitat q̄ ꝓ pctis ſuis patitur a ſic ꝯfiteť. nā filij iſrl afflicti p ſerpētes. dixerūt moyſi. peccauimus q̄ locuti ſumus ꝯtra te. Numeri. 21. ca° a de pña diſt. 1. Nabuchodonoſor q̄ ꝓpter ſuperbiaz ſuā a racōnabili mēte in beſtialez animū cōmutatus atq; a regno ſuo ꝓfugus recedēs: ñ añ regnū recepit q̄ ꝯſus deū predicauit. Oppreſſi filij iſrl a philiſteis a filijs Amon ꝯfeſſi ſūt dicētes. Peccauimus tibi q̄ dereliquimus te. red de tu nob̄ q̄c q̄d tibi placz a fuierūt dño. q̄ doluit ſuper miſerijs eoz ut hēť Judic. 10. ca. a ſic p3 vtilitaſ ꝯfeſſiōis.

Certio declarať eadez cōclusio teſtimonio legis Prophalis a hoc quadrupliciter. p̄. Leuiť. 16° ca° dicitť. Poſtq̄ emūdauerit ſācturiū a tabnaculū a altare tunc ſacerdos offerat hircum viuētē a poſita vtraq; manu ſup caput ei? ꝯfiteaťur oēs imq̄tates filioz iſrl et vniuſa delicta atq; pcta eoz que ip̄recās capiti eius. emittet illuz in deſertum. hec ibi. Et 26. ca. dr Propter pcta patz ſuoz a ſua affligētur. donec ꝯfiteanť imq̄tates ſue as a malos ſuoz recordenť q̄bus p̄uaricati ſūt in me a ambulauerūt ex adūſo mihi. Tūc reabūt p impietatibus ſuis a recordabor federis mei qđ pepigi cū patribus eoz. hec ibi. Et Numeri. 7° ca. dicitť. Vir ſiue mulier cū fecerint ex oīb? pctis q̄ ſolent hominib? accidere q̄ p negligētiā trāſgreſſi fuerint mādatum dn̄i atq; deliquerint ꝯfitebūtur pctm̄ ſuū ꝛc. 2° Neemie 2°. ca. 1. dr. Audi oracōez ſui tui quā oro coraz te hodie. nocte a die p filijs iſrl ſuis tuis et cōfitēor p pctis filioz iſrl quib? peccauerūt tibi a ego a domus patris mei peccauimus vanitate ſeducti ſumus a ñ cuſtodiuimus mādatum tuū et iudica que p̄cepiſti ꝛc. Et 9° ca° dr. Filij iſrl ſteterūt a cōfitebanť pcta ſua a imq̄tates patrū ſuoz. quater in die a q̄ter in nocte cōfitebanť a adorabāt dn̄m deū ſuū ꝛc. 3° dauid in ps̄. dicit. Cōfitebor adūſum me iniuſtitiā meā dño a tu remiſiſti impietatē pcti mei a iterz. Cōfeſſionē a decorē induiſti. amictus lumine ſicut veſtimēto Cū em̄ pctōr cōfiteť pctm̄ ſuū induiť lumine gratie q̄ eſt decor aie. 5° Salomō pū. 28° ca. dicit. Qui abſcōdit ſcelera ſua nō dirigeť. qui aūt cōfeſſus fuerit a reliquerit ea. miſeī cordiā ꝯſequeť. Et Eccle. 17. ca. dicit Ante mortez cōfitere. A mortuo quaſi nihil perit. Confiteberis viuēs. viuus a ſanus cōfiteberis a laudab̄ deū a gloriaberis in miſeracōib? illius. ꝯ magn̄a mia dei a ꝓpiciatio illius ꝯtēntibus ad ſe ꝛc.

Quarto declarať eadē cōclusio teſtimonio legis Humanalis. Sciendum q̄ ꝯfeſſio ſacramētalis eſt neceſſaria ad ſalutē quadrupliciter. p̄mo q̄ rationi ꝯgruit. Sicut ei ratio a lex volūt q̄ rōcinijs obligatus ſcōm mūdū rōe p̄curationis vel adminiſtratiōis: nō debet religionē intrare: nec ad ſacros ordines ꝓmoueri añq̄ rōcinia reddiderit. Extē de obligatis ad rōcinia. ca. vnico. Et. C. de epīs a clericis. l. officiales. ſic pctōr ꝓpē malaz diſpēſacōez vite ſue in ſuitio dyaboli ñ aſſumeť ad ordines angelor niſi p cōfeſſionē rōcinia reddiderit. Et ſicut lex vult q̄ inter duos diſcordātes ponať arbiť p pace reſtaurāda ut. ff. de arbitris. l. ſi vnus. ſic eccleſia ſancta inter deū a peccatores ponit arbitros a cōfeſſores. dicēs illis Luc̄. 17. ca° Ite oſtendite vos ſacerdotib?. ſ. auctoritatē vos abſoluēdi hūtib?. ſicut em̄ iudiciū datū a nō ſuo iudice nō valet a inſtitūtū eſt a iure reprobatū. q̄ ſi cleric? ſuo iudice cōtempto vadat ad iudicē ſeculārē nō ſuū. debet depom̄i. 23. q. vltia ca. ſi q̄s epūs a ca. quo abuſi. ſic ille depom̄ť de ſtatu gratie a glorie. q̄ vadit ad iudicē nō ſuū ut cōfiteať. q̄ deus iudicabit eū ſicut nō cōfeſſuz. qm̄ qđ nō eſt recte factū q̄ſi ñ factū reputať. ff. de hijs qui ſatisdať cogūť. l. quotiēs. dicat g pctōr illis ps̄. Cōfitebor tibi dn̄e in toto corde meo. ſ. p cōtricōez p̄cedentez. in cōſilio iuſtoz. ſ. ſacerdotum auctoritatez abſoluēdi habētiū. q̄ qui aliter abſoluūt nō ſūt iuſti. 2° q̄ ſanacōi cōueit. Qui em̄ volūt ſe in ſpūali ſanitate ꝯſuaē prius debēt accipere prepatiuā a purgatiuā medicinā qđ fit p ꝯfeſſionē aliter deus nullū curat. Poſito em̄ caſu q̄ medicus nouerit cū infirmo ut ip̄m ſanet p certa mercede q̄ ip ſū ſanat ab egritudine. Poſt ſanitatē vero decidit itez in infirmitatez. Queriť vtr medicus p eodez ſalario teneať infirmū curare. Rñdeť q̄ ſi ex infirmi culpa redijt infirmitas. medicus non obligaťur niſi p noua mercede a nouo

pacto alioqñ tẽtur ut ff de regul iuris l qui si qs
ex culpa sua Spualit isto sancto tempe peccato
res ueniũt cum deo medico animaꝝ qui sanat
ões infirmitates pñs Vt ipsos sanet p mercede
operũ caritatis ⁊ obseruantie mãdatoꝝ eius Si
igitur culpa sua nõ sanãtur quia nõ apuerunt
in confessiõe oẽs causas egritudinis Aut si cul
pa eorum iterũ recidunt in egritudinem nõ tene
tur eos curare nisi noua mercede ⁊ nouo pacto
pñs Medici suscitabũt ⁊ cõfitebuntur tibi Qz nõ
videtur fuisse bene sanatus qui cito in egritu di
nem decidit quia infirmitas nõ recessit que i oti
nenti reuersa est de pñia dist p ff diuortiuz ⁊ ff
de diuorciis l diuorciũ Et ff de in rem verso l p
pte ff versũ Et causa est qre nõ ostẽdit õia
peccata sua Cõuemẽs em̃ cuz medico de vna pla
ga sananda cũ plures hẽat queritur an teneat
alias quas ei nõ ostẽdit cura: ẽ cum ista que ostẽ
ditur sine illis nõ possit sanari Videtur q sic qr
verba fũt cum effectu intelligẽda ut de penitẽtia
dist p ff hec autẽ verba Et ff q quisquis iure l
hoc autẽ Sed nil actum credim9 dum aliquid su
pest ad agendum Cquib9 ut indigms l penul
tima Cõtra obligacõ nõ detet in infinitum extẽ
di ut ff de piculo ⁊ comodo l si quis vina circa
finem Rñdetur q cũ nõ videatur cogitatuz inter
eos de alijs plagis sanãdis de illis nõ tenetur ff
de otrabẽda empcõe ⁊ vendicõe l rutila Et ff de
pactis l tres fratres Qaz in plagis tã spirituali
b9 q̃ corpalib9 oportet q oẽs ostendãtur ad
hoc q õnes sanẽtur Scias nõ sanatur qr nõ ha
buit ppositum derelẽdi peccata ⁊ bene viuẽdi 3°
qr liberacõi puenit Cõfessio em̃ a seruitute libe
rat p racõem legis ff de manumissis in testamẽ
to l si ppa fuerit ff hec questio in ff nouo li 2°
vbi 8i sic Si quis libertatẽ dederit duob9 seruis
si racões reddiderint si quidẽ raciões sepatim ie
cerint: sufficere debz ad libertatez adipiscẽdam ei
qui raciões reddiderit ut seru9 p racõnem reddi
ciõis expẽsarum cẽseatur libertatẽ vbi alius qui
nõ reddidit in seruitute permaneat Rõ 8 capi°
Creatura liberabit a seruitute corrupciõis in lib
tatẽ glorie filioꝝ dei ⁊ hoc p confessiõem in qua
pcõi reddit racõnem õium que a deo accepit
3° quia cyrographũ reicit Cõfessio em̃ malum
testamẽtũ ⁊ cyrographũ quo erat obligata de
let ⁊ reuocat Ruia que ex certa sciencia testato
ris delete sunt a legatorio vendicari nõ pñt ff de
hijs qui in testamento delẽtur l p in forciato li
bro Sed licz littere testamẽti videantur manu
testatoris in aliquo deformate ꝑ nõ sunt ita dele
te quin legi pñt: valet testamẽtum Sic de geneã
li confessione ⁊ superficiali in qua singula p confessio
nem distincta nõ delentur Ruia sicut 8i ibi8 licz
testamẽtũ sit in aliqua sui parte vitiatũ nõ tam
totum viciatur ita q̃ vellet vnũ vicium sine alio
cancellare: non destruit testamentũ in quo õia
sua dpabolo legat Vnde aut õia delentur ã nl
la ut patz de penitẽtia dist 3 ff auctoritatib9 ac̃

Post q̃ vero Moyses declarauit confessiõem pre
dictam ait anime deuote Que ego noui fidelit te
do cui Sed ecce hic est sãctus Thõs de Aquino
doctor noui testamẽti cui9 doctrina ⁊ consilio cõfite
re deo in directõe cordis in eo q p eam discas om
nia iudicia iusticie dei Ad quẽ astãte Moyse ac
cessit anima deuota p fiue confusionis dampnati no
ticia Cui sãctus Thõs ait Ego ostendaz tibi cõ
fusionem tuã eẽ verã ⁊ catholicam testimonio
quadruplicis legis ſ

Legis Euãgelice
Legis Aplice
Legis Canonice
Legis Eccliastice

legis Euãgelice Sciẽdum q
rps illaz pbauit quadrupli
ci testimonio Ppmo testio
mio Matb 3° capi° dicentis
Exibat ad Johãnem ihẽo so
lima ⁊ õnis iudea ⁊ õnis regio circa iordanem ⁊ baptisabant ab eo i iordane confitẽtes pec
cata sua hec ibi Absolucio em̃ a pcis ptinet ad
sacerdotes Matb 16 capi° Tibi dabo claues reg
ni celoꝝ ⁊ quodcũq ligaueris sup terrã erit liga
tum ⁊ in celis ⁊ quodcũq solueris sup terrã erit
solutũ ⁊ in celis hec ibi 2° testimonio Mar p°
ca dicẽtis Fuit Johes in deserto baptisãs ⁊ pre
dicãs baptismũ penitẽtie in remissiõem pcõrum
⁊ egrediebãtur ad illum ihẽrosolimite vniuersi
⁊ õnis regio iudee ⁊ baptisabãtur ab eo in iorda
ne flumie confitẽtes pcta sua hec ibi 3° testi° Luc
1 capi° Cum ingredẽtur ihesus qdam castel
lũ occurrerũt ei decẽ viri leprosi q̃ steterũt a lõge ⁊ le
uauerũt vocem dicẽtes Ihesu p̃ceptor miserẽ no
stri quos ut vidit dixit Ite ostendite vos sacerdo
tib9 ⁊ factum est dũ irent mũdati sunt 4° testi°
Johis 20 ca° Stetit ihesus in medio discipulorũ
suoꝝ ⁊ insufflauit ⁊ dixit eis Accipite spm̃sãctum
quoꝝ remiseritis pcta remittũtur eis ⁊ quorũ re
tinueritis retẽta sunt In quo apparet potestas
collata sacerdoti ad absoluendũ pcta eorum
qui sacramẽtaliter eis confitentur Circa quã cfes
siõem notãtur quatuor conclusiões in euãgelio ⁊ in
epla Prima cõclusio Cõfessio sacramẽtalis
exigit manifestari pcta p exteriorem locucõem
⁊ nõ p nuncij aut scripture denũciacõem Patet
qr q̃uis ad confessiõem sm q est actus vtutis suf
ficeret qualitercũq fieret ⁊ sic nõ essz tãta difficl
tas in vno modo siue in alio sicut etiã in eo qui
vsum lingue nõ habet ut mut9 vel alteri9 p dio
matis potest p scripturã vel p nutũ vel p interp̃
tem confiteri cũ nõ exigatur ab eo pl9 q̃ possit vñ
sorores Lazari egrotãtis a peccatoris misertũ ad
cristum nũcium quẽdam dicentes Domine ecce
quem amas infirmatur ut dicitur in euãgelio
Scõm autẽ q ẽ pars sacramẽti penitẽtie confessio
habz determiatum actum sicut ⁊ alia sacramen
ta habẽt determinatã materiaz sicut in baptismo
ad significãdum interiorẽ ablucõem assumitur
illud elemẽtũ cui9 est maxim9 vsus in ablucẽdo
ita in actu sacramẽtalis confessionis ad manifestã
dũ ordinate pctm̃ assumitur ille actus quo max
ime confusum9 manifestare ſ proprium verbũ Alij
enim modi sunt inducti in supplementũ istius
Qui em̃ per seipsũ peccauit debz p seipsũ penitere

ſ ofessio ē ps pemitentie· ꝯ debet pemitens cōfiteri ꝓpria voce· Sz in absentia ꝓpriꝰ sacerdotis pōt etiā layco fieri ofessio· vñ nō oportet q̄ p scriptū fiat q̄ plus ptinet ad necessitatē cōfessionis actus q̄m ille cui fit ofessio· Si em̄ q̄s nō habz copiaz sacerdotis in loco vbi ē· nec pōt alio accedere vbi ē sacerdos· nō debet tūc p scripturā ofiteri eidē ꝓpter duo Primo rōne piculi frāy· q̄ p nūtiū vel p aliū possent malitiose apiri· Aut p nuntiū ignotū dai alteri· Aut sacerdos possz litteras retinere ī pīuditiū ꝯ dāntis mittentis· iō ad vitandū scādalū ꝯ infirmā ꝓriā· nō tenet pctōr p litteras ofiteri nō habita copia sacerdotis· 2° ratiōe secreti· Nā cōfessio debet eē secreta ꝯ taliter ut sacerdos possit examinare circūstātias peccatoꝝ q̄s in tali absētia fieri non pōt· vñ nullo iure obligat ofiteri p scripturā ꝓpter piculū reuelatiōnis· ſ posset scribere cōmunit fic· Peccatorē fū ꝯ vellē cōfiteri tibi· ſ p interpretē vel nūtiū debet si ipe non pōt vel nescit ydioma· iō in epla dr· Egrotauit filia ꝯ vana mulieris ꝯ peccatoris ꝯ eāt lāguor fortissim9 ꝯ pctm̄ grauissimū· dixit ꝯ ore ꝓprio ofessus est ad helyā ꝯ ad sacerdotē· Ingressus es ad me ut ēmemorarent iniq̄tates mee· s· p sacramentalē cōfessionē· Secretū nō revelandū ē multiplex· Primū sac̄mētal ofessionis In sacramentis em̄ ea que exteriꝰ gerūtur fūt sigꝝ rey que interiꝰ otingūt· iō ofessio q̄ quis sacerdoti se subicit: signū est interioris ofessionis q̄ quis deo subicit· Deus aūt pctm̄ illiꝰ q̄ se sibi subicit p pnāz tegit· ps· Bti quorū remisse sūt iniquitates ꝯ quoꝝ tecta sūt pcta· Vñ ꝯ hoc oportet in sacrameto penitētie signari· iō de necessitate sacramēti est q̄ quis ofessionē celet ꝯ tanq̄ violatoꝝ sacramenti peccat q̄ reuelat· Ex hoc em̄ homies ad ofessionē facliꝰ attrahūtur ꝯ simpliciꝰ ofitent· Secū dū sigilli ofessionis· Licet ei sigillū cōfessionis dicte nō se extendat nisi ad illa q̄ cadūt sub sac̄mentali ofessione· tñ indirecte etiā illud qđ non cadit sub sacramētali ofeffione ad cōfessionis sigillū ptinet sicut illa p que posset pctōr vel pctm̄ deprehēdi ꝯ talia fūmo studio fūt celanda· tū ꝓpt scandalū· tū ꝓpter ꝓmitatē que ex ofuetudine accidere posset· Tertiū secretū omissuꝝ· La em̄ q̄ sb̄ secreto omissa fūt hoī: distinguēda fūt· Quīq̄ ei fūt talia que statī cū ad noticiā hoīs venerint homo ea manifestare tenet· pūta si ptinēt ad corrupcōnem multitudinis corpalē vel spūalez vel in gue dānuz alicuiꝰ psone vel si q̄d ē hmōi qđ quis revelare tenet· vel testificādo vel denūtiando· Et otī hoc debitū obligari nō potest p secreti omissuꝝ· q̄ in hoc frangeret fidē quaz alteri debet· Quīq̄ vero fūt talia que q̄s ꝓdere nō tenet· vñ pōt obligari ex hoc q̄ sibi sb̄ secreto omittant ꝯ tūc nullo mō tenet ea ꝓdere: etiā ex p̄cepto supioris· q̄a seruare fidē est de iure naturali· mhil aūt potest p̄cipi hoī otra id qđ est de iure naturali· pū· ii· ca· Qui ābulat fraudulent: reuelat archana· qui autē fidelis ē celat amici cōmissuꝝ· Quartū cā dientuli· Naz aduocatus si in pncipio credidit causā dientuli sui eē iustā ꝯ postea ī ꝓcessu apparet eā eē iniustā nō debet eā ꝓdere· s· ut aliā ptem iuuet vel secreta fue cause alteri pti reuelet· Potest tñ ꝯ debet cām deserē vel dientulū cuius cām agit ad cedendum inducere siue ad cōponēdū sine aduersariꝰ bā no· Quātum pctm̄ ꝓprium tibi occultum· Licz ei peius sit peccatori occulto peccare mortaliter quām do corpus xp̄i· tñ peius est peccare mortaliter infamādo iniuste peccatorē occultum negādo ei corpꝰ xp̄i licet scias peccatum eius: q̄ q̄ ille mortalit peccet· q̄ nullus debet pctm̄ mortale cōmittē ut aliū liberet a pctō· Vñ Augꝰ· dicit liº q̄stionū super Gen· Periculosissime admittit hec ocensatio ut nos facilius aliquid mali faciamus· ne alius q̄ uius malū faciat· Sertū ꝓpū pctm̄· Plures reuelant pcta sua quasi in eis laudent ps· Laudatur peccatoꝝ in desideriis aīe sue ꝯ iniquꝰ bñdicit· Unde alīꝰ vel scādalizantur vel exēplū peccādi sumunt Septimū secretū ab imicis mutuo· Octauū rei publice ofiliū· qđ nullo mō est revelādū· q̄a sic frangerent vires gubnatiōis ꝯ regimis· Nō nū verbū veritatis fidei scādalosū· Nā si turbaꝰ infideliū oriatur ex ofessione fidei manifesta absq̄ vtilitate fidei vel fideliū· nō est laudabile in tali casu fidem publice cōfiteri· vñ dns dic· Matth· v· ca· Nolite sanctū dare canib9 neq̄ margaritas vras ponatis añ porcos ne forte conculcent eas pedibus suis ꝯ conuersi disrūpāt vos· Sed si vtilitas aliqua fidei ꝓponatur· aut necitas adsit cōtepta turbatiōe infideliū· debet homo fidem publice ofiteri· Vñ Math· xv· ca· dr· q̄ cū discipuli dixissent dño q̄ pharisei audito hoc verbo· scādalisati fūt rñdit dns· Sinite illos· s· turbari· ceci sunt duces ceco9· Et· i· Cor· x· ca· dr· Sine offensiōe estote iudeis ꝯ gētibus ꝯ ecclesie dei· sicut ꝯ ego p oia omnibus placeo nō queres qđ mihi vtile est· ſ qđ multis ut salui fiāt· Decibi Bonū em̄ cōe preponderat bono pticulari ac̄· Secūda cōclusio· Cōfessio sacramētalis sine caritate nō est salutaris ex infirmitate· Sciendū q̄ cōfessio est actꝰ vtutis q̄ in sui ratione aliquā conditionē implicat que ad virtutē ptinet· Importat em̄ ex suo noie manifestationē alicuiꝰ qđ in conscia tenet aliquis· sic simul os ꝯ cor in vnū cuemūt· Si em̄ q̄s aliq̄d p ferat ore qđ corde nō teneat: nō ofessio· ſ fictio dr· Dec aūt oditio ad virtutē pm̄e ptinet ut ordinatur ad remissionez pcōr· ut· s· q̄s ore cōfiteat qđ corde tenet· Et sic cōfessio ut est actus vtutis· est actus meritorius ꝓprie ꝯ nō valet sine caritate q̄ est pncipiū merendi· sicut nec alia opa facta ex caritatez· Cōfessio autē scdm q̄ est ps sacramēti ordinat ofitentē ad sacerdotē qui habz claues ecclesie qui p ofessionē conscientiā confitētis agnoscit ꝯ sic confessio potest eē in eo q̄ nō est cōtritꝰ q̄ potest pctā sacerdoti innotescere ꝯ claubus ecclesie se subicē· Et q̄is tunc nō pcipiat absolutionis fructū tñ recedēte fictione pcipe incipiet fructū est etiā in aliis sacramētis· Nec q̄ fictus accedit tenet iteraē ofessionē· ſ tenetur postmodū fictionē suā ofiteri· De cōfessione facta ī caritate dr·

in euāgelio. Infirmitas hec. s. peccatoꝝ que dicūtur in ofessiōe nō est ad mortē. s. eterne dānacōmis. ꝙ p gloria dei. s. ofertēda vere ofitēti ut gloificetur filiꝰ dei p eum. s. ouersū ab errore vie sue In epla autē dicit. Et ait Ihelyas v sacerdos. ad eā s. amīmā peccatricē. Da mihi v ofitere mihi. filiuꝫ tuū v aīm a ofciam tuam Talis em̄ ofessio sacra in caritate. 12. effectꝰ in aīa facit de quibꝰ dicitur i euāgelio. 12. hore fūt diei. Isti autē effectꝰ sunt. ℣ p° est celi apitiua. Nā a padisi introitu phibet aliquis p culpā mortalem a reatū pene a qꝫ hec impedimēta ofessio amouet: iō padisū apit. Aīn votum em̄ ofessionis padisus dausus est peccanti mortalit. postea per cōtritiōem votum ofessionis importantē apitur. nō tam obstaculū treatꝰ amouetur nisi post ofessionem a satisfactōem p̄s. cōfitebūtur celi mirabilia tua dñe. ℣ 2° est dyaboli ofusiua. Inimis em̄ dyabolus confunditur dum peccata sua pctōr ofitetur p̄s. Cōfitebor tibi in ecclesia magna. ne sup gaudeant mihi qui aduersantur mihi inique. ℣ 3° est culpe euasiua. Votū em̄ cōfitēdi quod p̄cedit in penitēte a culpa liberat. in actu ofessionis a absolutiōis datur remissio peccatorū a gracia augetur si dolor precedens nō sufficisset ad ocrēm. dūmodo tunc obicez gracie nō ponat satisfacit pro illo doloꝛe p̄s. Dixi v ꝙp ofui. confitebor aduersū me iniusticiā meaz dño: a tu remisisti impietatē peccati mei. ℣ 4° est aīme illuminatiua. Per hanc em̄ mens illuminatur ad ognitōem dei a fui p̄s. Accedite ad deū s. p ofessionem a illuminamini: et facies vestre nō ofundētur. Et iterū. Introite portas eius in cōfessione. ℣ 5° est impetratiua gracie. Cum ei homo peccator ofitetur in medio angelorū laudat deū p̄s. In cōspectu angelorū psallam tibi adorabo ad templum sāctum tuum a ofitebor. ℣ 6° est letificatiua scientie. Vnde Ambrosiꝰ Cōfessio a morte liberat. ofessio aperit padisum. confessio spem salutis tribuit. qꝫ nō meretur iustificati qui in vita sua nō vult cōfiteri. Exoneratur em̄ sciencia pondere grauissimo peccatoꝝ quo dolens premebatur. ℣ 7° est mētis mūdatiua. qꝫ est imitum bonoꝝ ōmium ℣ sa. 12. capi°. Dic tu iniq̄tates tuas ut iustificeris. Cōfessio enim est velut scopa mūdans sordes vicioꝝ Luc̄. 11. capitu. Inuenit eam scopis mundatam. ℣ 8. est iudicij placatiua. In iudicio enim ofessionis sunt quatuor plena misericordie. primo quia creditur peccatori sine iuramento a sine teste. secūdo qꝫ iudex est ei familiaris. tercō qꝫ cōtra reum nō fertur aliud iudicium ñ absolutōis. quarto qꝫ venies ad hō iudicium cū prius esset dignꝰ patibulo: remuneratur regno eterno. ℣ 9. est pene purgatiua. Minuitur enim pena ex vi dauiū a absolutōnis. Nā cōfessio in voto existens liberat a pena eterna que est pena cōdemnās a ex toto exterminās. a qua hō liberatus adhuc manet obligatus ad penā temporalē scōm qꝫ pena est medicina purgās a promouēs a hec pena remanet in purgatorio pacienda. eciam hijs qui a pena inferni liberati sunt que quidē pena est ꝓportionata viribꝰ penitētis in hoc mundo viuentis a p vim clauium eciam in tōtum diminuitur qꝫ remanet ꝓportionata viribꝫ penitētis. ita qꝫ satisfaciendo potest se purgare in hac vita. Eciā diminuit penā ex ipsa natuā actꝰ confitētis qui habet penā erubescēcie ānexam. iō qñto aliquis pluries de eisdem peccatis ofitetur tñto magis pena diminuitur Nam confessus et absolutus minus in purgatorio puniet̄ qꝫ cōtritus tm̄. ℣ 10° est cum deo pacificatiua. Sicut em̄ p̄cā confessio est dei glorificatio Josue. v. capitu. Cōfitere a da gloriam deo. ℣ 11° est vere reductiua. Vnde glō. sup illud. 3. Regū. 6. ca. dicit. Qui hūiliter ofitetur: veniam osequet̄. ℣ 12° est ab inimico retractiua. Retrahit em̄ peccatoris animaz a manu dyaboli. Si quis fluctuat ad casum confiteatur ꝓmitates suas a firmabitur Augustinꝰ Si fluctuas ofitere motum ne ruinam dēfleas. Et sic patz ac̄. ℣ Tercia oclusio. Quādo ex articulo temporis necessitas ofessionis inducitur. periclo peccati mortalis oblata opportunitas negligitur ℣ Sciendum qꝫ eadem racō est de baptismo a cōfessione differenda et vtrūqꝫ est sacramentum necessitatis. Ad baptismum autem ꝓcipiendu nō tenetur aliquis statim post qꝫ habet ꝓpositu baptism. ita qꝫ peccz mortaliter si nō statim baptizetur. nec est aliquod tempus determinatū vltra quod si baptismū differat peccet mortaliter sed potest ostingere qꝫ in dilatione baptismi erit peccatum mortale vel nō erit ex causa dilacōnis qꝫ sicut dicit pḥs. 8. phicoꝝ. Voluntas non retardat facere opus volitum nisi propter aliquā causam racōnabilem. Vnde si causa dilationis baptismi habet peccatum mortale ānexum utpote si propter cōtemptum vel aliquid huiusmōi: baptismum differat: dilacō erit peccatum mortale alias non a idem est de confessione que non ē minoris necessitatis qꝫ baptism. et quia ea que sunt de necessitate salutis: tenetur homo in hac vita implere Ideo si periculum mortis imineat: obligatur ad confessionem faciendā a ad baptismum suscipiendum. propterea dicitur in euāgelio. Venit itaqꝫ ihesus v sacerdos. a inuenit eū idest peccatorem. quatuor dies iam in monumēto habentem v peccata confiteri differētem. Et in epistola dicit. Tulitqꝫ eum v peccatū. de sinu illi⁹ v de osciencia sua. a portauit v adduxit pctōrem in cenaculum v ad eccl̄iaz vbi ipse manebat a posuit sup lectum suum v ofessionis peccatoꝝ. Tenetur enim peccator statim confiteri in. 17. casibus. qꝫ dicit in euāgelio. Erat autē Bethania iux̄ Ihe rosolimā quasi stadijs. 17. qꝫ pctōr debz statim ofiteri p obediēciā gratificā a appropinqre ad ihrlē celestē in. 17. casib⁹ ℣ p° cū homo est in pctō mortali statim debz ofitel. Racō est qꝫ pctm̄ est offensiuū dei a aīam occidit. idō homo tenet velle non ee in odio dei. sed i amicicia. nec mortuꝰ ꝫ viues. a sic non sufficit habere propositū cōfitendi. sed optet ut confiteatur. Vnde Lucanus in primo Tolle moras. semper nocuit differre paratis.:

2° de pcto veniali puemente ex surrepcone tene
tur ho ofiteri in generali. similit de peccato venia
li ex cogitacone sine ofensu. De veniali aut cui co
sensu. puta de medacio ioco so: tenet ofitei in spetia
li. 3° si dubitat de pcto an sit mortale l' veiale a credit
q sit mortale debz statim ofiteri ra cone pcti. 4° se
culais i pcto mortli existes tenet statu ofitei a hie
ppositu ofitendi. qe cui ppositu ofitendi sit anexu
o tricomi. tunc tenet pctor ad hoc ppositu qn ad
o tricoem tenet. s. qn pcta memorie occurrut. 5° si
oscietia dictet statu ofitendu habita copia sacer
dotis statu tenet. qe oscietia stante obligat ad fic
fatiendu. alias peccaret mortiter. 6° si est i mortis
articulo habita oportunitate sacerdotis tenet sta
tim ofiteri. Isa. 38. ca° Viuens viues ipe ofitebit
tibi sicut et ego hodie. 7° qn quis exponit se mor
tis piculo ut nauigacomi. duello. certamini. statu
tenet ofiteri. qe vari? est a incertus exitus horu
negotioy. 8° si offerat copia sacerdotis alicui et
verisimlit credat q tal copia isto ano sibi no of
ferat: statim tenet ofiteri. 9° si quis est in aliquo
casu arduo a verisimlit credit q si nuc no ofitea
tur no poterit alias ofiteri. statu tenet co fiteri. pu
ta e in pegrinacoe l' alio osimili. 10. si debet euka
ristiaz pcipe tenet ofiteri. qe null? debet ad ea ac
cedere post pctm mortale n ofessus: oblata copia
sacerdotis. 11. ppter eccie obligacoem qua oes ob
ligantur ad semel in anno ofitendu. qe instituit
ut oes fideles semel in ano. s. in pasca sacra omu
mone accipiant a io an tempy illud ofiteri tene
tur. 12. cu sacerdos vadit ad celebrandu alias si
ne peccati confessione a remissione oportet eu pec
catu incurre. Si vero desit copia sacerdotis saltez
co teri tenet a habe ppositu co fitendi. 13. si in sta
tuto alicui? religionis pmit dies determinata ad
co fessione. puta dies hune vel veneris ac. tuc tene
tur tal' religios? ofitei illa die si q ipm o tigat mor
talit peccae. 14. deric? vel religios? siue sacdos siue
dyacon? celebras vel ad altare mistras solemit
in ordie suo habita copia sacdotis tenet statu co
fiteri. qe indign? talia facere non debet. Et si sacer
dos i missa no posset sumere corp? xpi: dyacon?
ministrans tenet illud sumere. 15. infirm? grau
morbo tenet statim ofiteri. qe mandatur medicis
ut cu eos ad ifirmos vocari o tigerit. ipos an oia
moneat a inducat q vocet medicos aiay. Extu
de pniten. ca° cu infirmitas. In hijs em casib? te
net quis statim ofiteri cu offert copia sacerdotis
ut ptz. Quarta co dusio. Licet de? interi? absol
uendo pctore instificet. tn peccator exteri? ofitedo
o gruit ut se diu dicet. Sciendu q p ofessor circa sa
cramentale confessione debet habere. 12. co dicones
iuxta numey. 12. apl'oy presentiu in fuscitatione
Lazari. pmo debet ee dulcis in sustinendo pctore
a ad ipm venedo. io in euangelio dr. Jhesus veit
a occurrit illi. Et in epistola dicitur. Expandit se.
2° affabil in loquendo. domesticu se pbendo. ido
in euangelio dr. Resurget frater tu?. Et in epla dr
Mensus e sup pueros. 3° suauis in exhortado pec
catore ad tres ptes pne. s. o tritione. confessione.
a satisfactioez Jo i euangelio dr Ego su resurrectio a
vita. Et in epla dr tribz vicib? 4° prudes i qredo
no descendendo ad pticularia. Jo in euangelio dr.
abijt a vocauit Mariam sorore sua silentio. Et i epi
stola dr. Clamauit ad dnm. s. ut illuminaret me
tez peccatoris ad vera penitentia. 5° pius in opa
tiendo peccatori. io in euangelio dr. Jhus ut vidit
ea plorantez infremuit spiritu. Et in epla dr. Do
mine deus etia ne viduam apud quam utaq fuste
tor afflixisti. 6° misericors interuemedo p pecca
tore apud deu. io in euangelio dr. Lacrimatus est
Jhs Et in epla dr. ut interficeres filiu eius. q. qe ai
ma peccatoris erat a demonib? occisa a penis et
mis deputata: deuotis lacrimis debet ofessor orae
deu ut illaz resuscitet. 7° discretus in discernedo
pctm a pcto. io in euangelio dr. Ait Jhs. tollite la
pide. q discernite peccata. Et in epistola dr. Reuer
tat ama pueri hui? q cofiteat in viscera ei? p dis
cretione peccatoy. 8° mitis in audiedo pctore qe
no debet turbari aut scadalizari eius pcta audi
endo. io in euangelio dicit. dne ia fetet. quatridu
an? em est dicit ei. Jhesus Nonne dixi tibi. qm si
crediderис videbis mirabilia. Et in epla dicit. Ex
audiuit dns voce Helye. q sacerdos mafuete au
diuit ofessione peccatoris. 9° iust? seipsu exami
nado. qe ofessor in pcto mortali audies ofessione
peccat no dolens de peccato a se omisso. io in eua
gelio dr. Pater gras ago tibi. qe exaudisti me. s.
me prius absoluedo a pctis. Et in epla dr. Et reu
sa est aia pueri intra eu a reuirit. s. examinado co
sciaz ppria. 10. exemplaris in ouersando. s. ut eius
exemplo pctores reuocent a malo a puocentur ad
bonu. io in euangelio dicit. Voce magna dama
uit. Lazare veni foras. Et i epla dicit. Tulitq he
lias puey a posuit eu de cenaculo. s. psumpcionis a
co tinuacois peccatoy. in inferioez domu. s. humi
litatis a pne a tradidit matri sue. q ecclesie. 11°
benign? in puiedo. qe cum penitetie sint arbitra
rie in sentetiado se debet hre benigne. io in euage
lio dr. Soluite eu a fimite abire. Et in epla dicitur
Enviuit fili? tu?. s. p absolucoez facta a sacerdote
12° penitentia meritoria imponedo. qn in absol
uendo dicit. Quicquid bni feceris a equid mali
pacieter toleraueris sit in remissione pctoy tuo
ru. Tanta est virtus hoy verboy ex vi dauiu ut pe
nitentia pacta etia i mortali pcto sit satisfactoria
nec tenet pctor ea reiterare. io i euangelio dr Multi
crediderut in eu. Et in epla dicit. In isto cognoui
qm vir dei es a verbu in ore tuo vey est.

Secudo declarat eadez co dusio testimonio le
gis Aplice a hoc q dupliciter. pmo btus
petr? 2. epla. 3. ca. dicit. Satagite immaculati a i
uiolati xpo inueniri in pace. s. p co fessione emun
datez o sciaz. Et dni nri Jhesu xpi lo gamimitate. s.
ad penitetia vos expectatez. salute arbitramini.
Vos igit hoc prescietes custodite vosmetipos ne
insipietiu errore trasducti. s. eoy q nolut cofiteri.
excidatis a ppria firmitate. s. salutis vestre Cresci
te vero in gratia a cognicoe dni nri Jhesu xpi a sal
uatoris. Hec aut gratia cresci i nob p ofessione

qꝫ qñtō pluries ofiteꝛ q̄ſ: tñto plꝰ de pēna ei remittꝛ. tū ex erubescēcia ofessiōis q̄ in pnā satisfactoi am putaꝛ. tū ex vi dauiū. Vñ totiēs posset aliquis ofiteri qꝫ ab ōi pena liberaꝛ. qꝫ p actum ofessiōis a absolutiōis otinue gracia augeꝛ. ℣ 2° btūs Paulꝰ p̄. Thimoꝛ. c. ca. dicit. Appreh̄de vitā eternaz in qua wocatus es a ofessus bonā ofessionem ut serues mādatū sine macula irrepℏēsibile vsqꝫ in aduentu dñi nostri ihesu xp̄i. s. quote indicabit p mortē. ut in vita tua ofiteaꝛis tam sincere a integre ut immaculatꝰ a irrepℏensibilis in osp cū eius appareas. ℣ 3° btūs Jacobꝰ in epla 1. ca. dicit. Infirmaꝛ quis in wobis inducat p̄sbiteros eccie a oēt sup eū. vngētes eum oleo in noie dñi a oīo fidei saluabit infirmū a alleuiabit eum dñs a si in pcīs sit remittent ei. s. venialibꝰ. de pcīs aut mortalibꝰ subdit. Cōfitemi alterutruz pcā vestra a orate p inuicē ut saluemini. s. p absolutiōem sacerdotis. ℣ 2° btūs Johes. 1. epla p°. ca. dicit. Si dixerimꝰ qm̄ pccm nō hem⁹. ipsi nos seducimꝰ a veritas in nob nō est. Si aut cōfiteamur pcā nostra fidelis ē a iustꝰ ut remittat nob pcā nra a emūdet nos ab ōi inq̄tate. hec ille.

Tercio declaratur eadē odusio testimonio legis Canonice. Sciendū qꝫ circa ofessiōem attēdūtur q̄tuor. ℣ p° ncētas qꝫ vbi est taciturnitas ofessionis: nō est spanda venia crimīs vñ de pen. dist. p. ℣. Taciturnitas pcī ex supbia nascit cordis. Ideo em̄ quisq pccm suū celare deberat. ne inq̄tas sua alijs manifesta fiat. ne talē reputeꝛ apud homies foris: qualē se iā ducum exhibuit ōmo cōspectui qꝫ ex fōte supbie nasci nō li dubiū est. Spēs ei supbie est se velle iustuz videri quū pcōr est. atqꝫ ypocrita ouincit q̄ ad imitacōem p̄mor pentū. vel tergiuersacōe verboꝝ pcā sua leuigare vel diminuere otēdit. Vel sic Cū in pccm suū reticēdo pemitꝰ supprimē querit. Vbi aut supbia regnat vel ypocrisis: hūlitas locuz hr̄e nō valet. Sñ hūlitate vo alicui venia spēare nō licz nec ergo vbi est taciturnitas ofessiōis: venia spērāda est crimīs. hec ibi. ℣ 2° salubritas. qꝫ illud qꝫ fuit mortale: p cōfessiōez fit venale. vñ de pen. dist. p. ℣. Quē pemitet. ōmino pemiteat a dolorē lacrimis oīdat. repūtat vitā suaz deo p sacdotē. puemiat indiciū dei p ofessionē. Precepit ei dñs mūdandis ut oīderent ora sacerdotib⁹. docens corpali pūcia ofitenda pcā. nō per nūciū. nō p scriptum manifestāda. dixit enim itea ora monstrate a ōnes. nō vnꝰ pro ōmib⁹. nō alium statuatis nūcium qui p wobis offerat munus a Moyse statutū. ß qui p wos peccastis. p wos erubescatis. Erubescēcia ei ipsa ptem habz remissionis. Ex mia enim hoc precepit dñs ut neminē pemitteret in occulto. in hoc qꝫ p seipsū dicit sacerdoti et erubescēciam vincit timore offensi fit venia crimīs. ℣ fit ei venale p ofessionem qd̄ crimiale erat in opacōe a sic nō statim purgatur. fit tñ veiale qd̄ omiserat mōrale. hec ibi. ℣ 3° vtilitas. s. quam pcōr osequit ex ofessiōe. Vñ de pen. dist. p. ℣. Item quo. ℣ m Amb° dicit sic. ℣ Filiā nāqꝫ archisynagogi turbis eiectis dñs resuscitauit. nō tñ misi pūtibus p̄re a mre puelle. Petro qꝫ Jacobo a Johe vite reddita est. In quo moraliē instruimur ut secreta pcā que p mortē puelle intelligūtur. nō misi supplicacōib⁹ eccie q̄ per p̄z a mrem puelle designatur a sacerdotū ministerio q̄ per petrū a ceteros intelligūtur a dño existimētur dimitti. Item in leuitico. Qui domū suā vel agrū dño vouendo ofecrauerit. nō potest eā redimē nisi fido sāctuarij. sacerdote qꝫ ipso supputante. v numerāte āno tū numerū vsqꝫ ad iubileum. In quo similiē docemur qꝫ quicūqꝫ domū osce vel agrū ouersacōis per pūniaz dño offerre. atz precō bonoꝝ operū devaña vite ouersacōe seipsū redimē voluerit. nō potest hoc facere nisi fido sācduarij. vopeib⁹ pūnie sacra scriptura p̄fixis. In iubileo plēa remissio prestabaꝛ. vñ p eum pfecta remissio pcī figuratur. Sacerdos ergo numerū ānorū vsqꝫ ad iubileuz supputat cū ei⁹ arbitrio pūnie tpa diffinūtur quib⁹ quisqꝫ plēaz pcī remissiōez inueniat. Lazarū ei de monumēto resuscitatū obtulit dñs discipulis soluendū. p hoc oīdēs ptātem soluēdi cōfessā sacdoti. hec ibi. ℣ 4° vmūsalitas. Naz oīs xp̄ian⁹ obligaꝛ semel i ānō ofiteri a cmūicare. vnde ex̄ de pen. a re. ca° Oīs vtriusqꝫ sex⁹ fidelis. cū ad ānos discretōis peruenerit. ōmia sua sol⁹ pcā saltē semel i ānō ofiteatur p̄prio sacerdoti a iūctaz sibi pūniaz p̄rijs viribꝰ studeat adimplē. suscipiens reuerēter ad mīn⁹ in pasca eucaristie sacrīm nisi forte de p̄rij sacerdotis cōsilio ob aliquā rōnabilē causā ad tēp⁹ ab ei⁹ perceptōe duxeit abstinendū. Alioqñ a viēs ab ingressu eccie arceatur a moriēs eccīastica careat sepultura. hec ibi Ex quo sequūtur. ℣. odusiones. ℣ Pria odusio. Nēlus adultꝰ pōt saluari q̄ hīta oportunitate non vult ofiteri. Potz qꝫ p̄ceptū affirmatiuū obligat semper. ß nō ad sēper ß p tēpore a loco. ℣ 2da odusio. Licz aliqs sit immūis a pcō mōrali tñ ex vi huⁱ⁹ precepti obligaꝛ ad cōfessiōez venialiū q̄ menti ei⁹ occurūt. Potz qꝫ q̄uis hō in hac mōrali vita pt⁹ baptismū euadē possit naufragiū mōrtiū pcōr nō tñ potest euadē venialia quib⁹ ad naufragiū dispomē otra q̄ eciā pūnia ordinatur a ideo manet locus pemitētie eciā in eis q̄ nō mōrtiter peccāt a p oīs ofessiōis. ℣ Tertia odusio gubernator familie obligaꝛ iducē familiā suā a dultā ad ofessiōez semel i ānō faciēdā. Potz qꝫ tētur diligē primū sic seipsū. Et magis q̄ bouē vel asinū suū t̄ p̄ri quē tētur iuuare extrahi de fouea. ℣ Quārta odusio Cōtēnēs ānuā ofessiōez excludiꝛ a regno celoꝝ licz alia bō faciat. Potz qꝫ excōicaꝛ ab eccie cōiōe. ß q̄ ligāt i trīs ligāt a i cel. Math. 16. c. aī.

Quarto declaraꝛ ead odusio testi° legis Ecclastice a hoc. ℣ p°. b. Gre. li. 8. moa. dic sic. q̄ p̄mēri vult qd̄ expedit: dēt malū ofiteri qd̄ fecit. Valde ei ē facile ut pcātor se q̄sqꝫ fateaꝛ cū nil p pcō suo patiaꝛ. hec sūt vere hūlitatis insignia inq̄tate sua quēqꝫ ogscē a ogtā voce ofessiōis apire. Pcātores nos eē i trāq̄llitate loq̄mur. ß cū de pccis ipse flagello inuenīte corripimur murmuram⁹

ꝑena ꝙ nos ínterrogat si culpā veracit agnoscimus. ꝓlerūq; grauis certamínis ē pcā cōmissa ꝓdere ꝙ nō admissa vitare. hec ille. ¶ 2° būs Jero. ut hēt de pma dist. i. ℣. Vide temgnū dñm mísericordiā cū seueritate míscētez a ipi⁹ pene modū iusta a demēti libracōe pensātez a iō non ímpe tuū tradit delínquētes. ß qñto ínquit tpe fuierit cursarsaton hoc ē. ʌ. āmis. disce et hoc o tu audítor qsquis es. q oscí⁹ tibi es alicui⁹ erroris a qñ to tpe errasse te nosti qñto tpe deliquisti tñto tē pore mihi lomínus huília te ipm deo a satisfacito ei ín ofessione pñe. Non expectes ut humliet te cursarsaton a ínuito ñcūtas extorq̄at pñam. ß ipse ꝑuení tortoris isti⁹ duritiā qz si te ipū emē daueris si te ipe correxeris pi⁹ ē dñs a miserior⁹ qui vindictā tpet ab eo qui illaz pemtēdo preuemít. hec ille. ¶ 3° būs Amb°. super beati ímaculati dicit sic. Qui se accusat a si pcōr sit: iustus eē ínci pit. qz nec sibi pcit a dei iustitias ofiteť. Cessat ei vindicta diuína. si cōfessio precurrat hūana. hec ille. ¶ 4° būs Aug⁹. sup illud ps̄. Arguā te a sta tuā otra faciē tuā. dicit sic. Quid em̄ tibi fatiaz arguēdo te. ℣ Modo te nō vides: fatiā ut videas te qz si videres te displiceres tibi a placeres mihi. qz vero te nō vidēs. placuisti tibi. displiceb̄ mihi a tibi mihi cū iudicaberis. tibi cū ardeb̄. Q8 tu post dorsū posuisti. ego añ faciē tuā ponā. Videb̄ nuditatē tuā nō ut corrigas. ß ut erubescas. Tu ꝙ qsquis es fac q8 tibi mínať facere de⁹. Ascende tribunal mentis. esto tibi inder. torqueat te timor. erūpat cōfessio. dic deo tuo qm̄ ímātatez meā ego ognosco a pcm̄ meū otra me ē semp ac̄. Q8 ꝙ erat p⁹ te: fiat añ te. pumiať a te ut ñ fit quo fugias a te hec ille a sic ptz. ¶ Quia vero otra cōfessionē. ꝛo. modis peccam⁹. iō. ꝛo. dieb⁹ abstine⁹ a ieiunamus. ¶ pmo accelerādo. Si em̄ aliq̄d vni ex ognatis meis q̄ pus ascēdit capitoliū legatū sit a duo sil ascēdāt. nec apparet q̄s pri⁹ ascēdit. neuť haebit legatū. ff. de reb⁹ dubíjs. l. si sint. In hoc ca fu quilibet conareť p magno lucro eē prior Sic q festímat ad ofessionē prius habet sanitatez spūalez. Job. 7. ca. Qui pri⁹ descēdebat in piscinā post motiōez aque san⁹ fiebat. qz q̄ prior ē tpe potior est inre. Extra de regul iuris. in 6° Priuilegiū em̄ pdiť p negligētiā. ff. de nūdimis. l. i. vbi hēť qz q̄ dā pdiderūt priuilegiū eis ocessuz de nūdimis habendis in villa sua. qz illo p decēmū mīme vtebātur. Sic ille qui est negligēs facere foz pcōz suo rū in cōfessione ea oīdēdo a gratie solucōez p eis recipiēdo more mercatoz sepius ptātē ofitendi amittit. Et sicut oportet qz appellacō et psecutio ei⁹ fiat cito. qz sentiēs se lesū nō debet expectaeve qz ad quadragesimā vel ad senectutez vel ad aliud magnū tempus ut appellet a appellacōez notificet. qz sic totū p deret. ß ifra. x. dies. Extra de appellacōib⁹. ca. ocertacōi. li° 6° Et eo dē titulo. ca. cā. ín demēť. sic pcōr ñ expectet predicta tpa ne totū p dat ad appellādū corā sacerdote suo iudice ordinario. Eccī. 7. ca. ¶ Ne tardes overti ad dñm et ne differas de die ín die. 2° accusando. Cōfessio em̄ debet eē accusatoria a nō excusatoria. sicut fecit Eua q̄ dixit. serpēs decepit me. Cōfessio em̄ debet eē accusans. pū. 18. ca° Justus ī principio accusator ē sui. qz homo magis teneť sibiipsi q̄z alteri. Et sicut in accusacōe iudiciali triplex error cōtingit. ita ī ofessione sacramētali. ¶ primo qñ q̄s ímponit falsū crimē altei a talis vocať calūniator 2. q. 3. ca. Si quis epm. Ita in ofessione plures calūmianť deū vel fatū vel fortunā vel societatez vel temptacōez ac̄. ¶ 2° qñ quis crímina sua nō vera citer detegit ß abscondit a talis vocať preuaricator. qz preuaricari est crimina vera abscōdere. 1. q. 10. ca. calūniator. Sic qui in ofessione abscōdit scelera sua nō diriget. Si quis em̄ fecisset plura dāna cuiq̄ a offerret ei emēdaz de aliquib⁹ non absolueretť tū ab obligacōe sic est de deo. 3° qñ quis ab accusacōe desistit añ debitū finē a talis vocať tergiuersator. Sic qui cessat seipsū accusare ī ofessiōe. añq̄ totū oīdat nō pcipit fructū absolutionis. ¶ 3° discernēdo. Cōfessio em̄ debet esse discreta ut distincte et singillatim pcōr singula pcā ofiteať. Nō em̄ sufficit generalis ofessio peccatoz qua quis dicit oīa pcā se cōmisisse. qz ītelligiť de generib⁹ singuloz a nō de singulis generū. q̄si dicat peccaui cogitacōe. locucōe. ope a omissiōe. Requiriť ei spetialis ofessio de mortalib⁹. ¶ 4° fidēdo. Cōfessio em̄ debet esse fidelis. i. vera sine vlla falsitate. Eccī. 38. ca° Añ oīa verbū veraz precedat te. Multi em̄ ex ypocrisi dicūt. Maximus pcōr sum. aliter sentiētes ín corde. Nō licet cōfiteri pcā q̄ quis nō omisit. quia talis si nō erat peccator mētiēdo pcōr efficiť. 22. q. 2. ca° cū Humilitatis cā mentiris ac̄. Etiā pcōr debet ofidere in misericordia dei. cōtra q8 fecit Caim qui mētitus ē et de misericordia dei despauit. ut ptz. Genī. 4° ca° ac̄. ¶ 5° frequētando. Cōfessio em̄ debet eē frequēs ut quotiēs morbū reiteret medicinā recipiat a cōfessionē reiteret. qz si ofitens scienter tacet aliq̄d pcm̄ mortale. tūc si mutat ofessorē tenetur itera re priorē ofessionē. si vero nō. tunc non oportet ß sufficit si dicat tale pcm̄ sciēter obmísi dicē. aut si nō fecit pñam sibi ímūctā a oblitus ē eā tūc si habet copiā sui cōfessoris nō tenetur reiterare. si nō habet. tenetur reiterare cōfessionē. ¶ 6° fortifícādo. Cōfessio em̄ debet eē fortis. qz sicut pcōr fuit magni animi peccatum omittēdo. sic debet constāti animo manifestare cōfitendo. vicēdo pudorez a verecūdiā. exēplo Magdalene. debet em̄ attendere primo qz nō puduit eū peccare. q̄ nec ofiteri. 2° qz deo pcm̄ suū notū est. Jurauerūt em̄ cēlū a terra maximā fidelitatez ínucē ut míhil fieret in terra q8 nō manifestareť in cēlo a míhil fieret in cēlo q8 nō manifestareť in terra. Job. 21. capi. Reuelabūt cēli ínquitatē ei⁹ a terra adūrus eū osurget a manifestū erit pcm̄ illi⁹. 3° qz ꝓuocat deū otra se dicētez. Naū. 1. ca° Reuelabo pudenda tua in facie tua a ostendā gētib⁹ nu. tuā. ¶ 7° hūmliādo. Cōfessio em̄ debet eē humilis. qz si quis ab aliquo dño cōdēnareť ad mortez corpalez. cū maxima humilitate índeret ad ipsum dñm ꝓ

vẽnia obtinẽda·q̃nto magis in mõrli exist̃s obnoxius gehẽne infernal' d̃et hũliter ofiteri Ecc̃.
9·ca·Añ sacdot̃ hũlia aiaz tua exẽplo publica
mi Luc̃·18·ca·ac̃ 8° integrãdo·Cõfessio ei d̃et eẽi
teg̃ ut õia pcta vni sacdoti ofiteat·a nõ vnã pt̃e
vni a alia alteri·p̃cipue si pctõr hz suorũ pctõrũ
mẽoriã·Sic ei excõicat⁹ p plurib⁹ caulis vad̃es
ad papã a ipetrãs absolucõem de vna excõicatiõe a nõ de alia:d̃et excõicatus denũtiari cũ ẽdicit in p̃iaz suã p illa cã a q̃ nõ fuit absolutus·Ex
de ssnia excõicatõis ca° p cã·Sic ẽ de illo q̃ confitetur de vno pctõ a nõ de alio·nõ est absolutus sicut Anamias a Saphira q̃ fraudauerũt de p̃cio agri Actu·5·ca°·9° lacrimãdo·Cõfessio em̃ d̃et
eẽ lacrimosa a cũ amaritudie cordis·qz q̃nto cũ
maiori dolorẽ pctõr ofitetur pcta sua:tãto magis
gaudet post ofessiõem p̃s·Lacrimis meis stratũ
meũ rigabo·Sicut em̃ magnã delectacõem hũit
in omittẽdo pctm̃·sic magnũ dolorem d̃bz habẽ
in ofitẽdo ipsũ a deflere 10° volendo·Cõfessio em̃
d̃bz eẽ libẽs a voluntaria a nõ coacta·ut fuit ofessio Achor qui p sortẽ deprehẽsus:cõfessus ẽ pctm̃
suum Josue·7·ca·p̃s·Ex voluntate mea ofitebor tibi·Sunt qui dã qui potiꝰ dimitterent ofiteri q̃z occ
propõo dicerent peccatũ suum a hoc p̃cedit ex superbia·de p̃nia dist·5·ca°·p̃·versus finem 11° nudando·Confessio em̃ d̃bet eẽ nuda a aperta·qz
nõ verbis fictis vl palliatis·sz apertis:honestis tamen fieri d̃bz·In cõfessione d̃bz fama alterius
custodiri q̃tum potest a ꝺscientia peccatois purgari·ideo si circũstantia que ducit in ꝺgmcõnez
psone fit de necẽtate confessionis·ut qz trahit in
aliã speciẽ pcũ mortalis d̃bz illam ofiteri·semper tñ occultãdo psonam·Si autẽ nõ sit de necẽte cõfessionis d̃bz dimittere ne alteri⁹ peccatũ p̃dat·
vel petita licẽcia ofiteatur alteri aut supiori qui p
sonam ignorat·Si tamẽ exprimat eã bona intẽciõe nõ ut p̃dat sz ut p̃niarius oret p ea·aut secreto emendet nõ peccat sz meretur·22·q·5·c·hoc
videtur 12° obediendo Confessio em̃ ꝺz eẽ pata obedire·Sicut medico corpali obedimus p salute corpis·ita medico spũali est obediendũ p salute anime·Aliqñ medicus p̃cipit mulieri egro
tanti ut nõ ferat capillos p̃rios·sz tondeatur propter sanitatẽ corpalẽ·q̃nto magis est obediẽdum
ofessori ut nõ ferat alienos·Sñ̃q̃ tam̃ sacdos
p̃mittat pctõrem recedẽ despatum·26·q·6·ca·Si
p̃sbiter·sz si dicit se penitere a nõ vult sbire onꝰ
p̃nie·qz dicit se tenez·aut debilem·aut timet ne
pctm̃ suũ publicetur ex p̃nia ut dicunt vxores·ã
dubitat ne faciat qꝺ promittit:potiꝰ imponat ei
vnũ pr̃ nr̃ vel aliud leue vel q õia bona q̃ libẽs
fecerit a mala q̃ pacient tolerauerit sint ei in penitentiã·Et nunq̃ exigat ab eo iuramẽtũ vel p̃missionem·sz sufficit si dicat se hr̃e propositũ faciendi·
sic em̃ d̃bz ipsũ absolue sine ꝺdicõe·facta tamẽ
p̃testacõe q̃ si nõ satisfecerit:caebit fructu absolucõis 13° purgando·Cõfessio ei ꝺz eẽ pura nõ
ut ofitens appareat bone ꝺscie·nõ p̃pter cõsuetu
dinẽ·nec fiat timore seruili p̃pter timorẽ penaruz
inferni·sz p̃pter timorẽ filialẽ·s. q̃z sibi displicez peccatũ·Si quis ei ofitetur sine p̃posito dimittẽdi peccatũ ut multi luxurioſi q̃ tenẽt ꝺcubinas a vsuraris:nõ valet sibi ofessio ad remediũ a ad salutez
aiẽ·qz si moretur foret dãnatus·Valet tñ sibi
ad hũlia cõem a ad euitandũ vnũ pctm̃ mortale in q8 incideret si nõ ofiteret·s. in cõtẽptũ ecc̃ie·
14° detegẽdo·Cõfessio ei ꝺz eẽ simplex ut fiat recta intẽcõe·qz sicut in baptisato adulto req̃ritur
intẽtio deserendi antiquã infidelitatẽ amore dei·
ita in ofitẽte req̃ritur intẽtio deserendi pctm̃·sz nõ
ꝺz inuolui ofessio multis verbis ocõsis a inutilib⁹·ne a memoria excidãt pcta a inferat tedium
ofessori·Sicut mulies sepiꝰ narrãt hystoriã gallime aut alicuiꝰ leuitatis:añq̃ veniãt ad cõfessionem p̃cm̃ 11° celando Cõfessio ei debz eẽ secreta
ex pte ofessoris ut nulli dicat aperte nec occulte
ut ex hoc aliq8 scandalũ puenìat·Ecia ex pte cõfitentis quo ad ofilia sibi data ex quib⁹ scãdalũ oriatur:alit peccat mortalit·Vñ ꝺcubina tuelans p̃co suo a ꝺcubinario qz talis ofessor ñ vult
eaz absoluẽ nisi ab eo discedat:peccat mortaliter·
qz ex hoc sequit scãdalũ vtriq̃ pti cũ periculo aiẽ
a corpis·16° erubescẽdo·Cõfessio em̃ d̃et eẽ vere
cũda cũ rubore pcũ nõ cũ risu·Sed quidã sic erubescit ut ofessionem diuidãt·ostra q̃s 8r de pen·
dist·5·ca·p̃·circa finẽ·Cauꝰ sit penitẽs ne vere
cũdia ducꝰ diuidat apud se ofessionẽ·ut diuersa diuersis velit sacdotibꝰ manifestare Quedã
em̃ vni celat que alij manifestãda ꝺseruat q8 ẽ
se laudare a ad ypocrisim tẽdere a sẽp venia carere·ad quã p frusta putat totã puenire·hec ibi·
Q̃nnis erubescẽcia sit multiplitior q̃n ofitẽs diuidit diuersa pcta diuisis·tñ ones simꝫ nõ ita magne sunt sicut illa vna q̃ quis oia pcta sua sil ofitetur·qz vnũ pctm̃ p se ofideratũ nõ ita demõstrat
malaz dispositiõez peccatis·sicut qñ cũ pluribus
alijs ofideratꝫ·qz in vnũ pctm̃ aliquis qñq̃ ex ignorãcia vel infirmitate labit·sz multitudo pctõrũ
demõstrat maliciã peccãtis vel magnã corrupcõnẽ ei⁹ 15° stabiliẽdo·Cõfessio em̃ req̃rit stabilitatẽ bone vite·qz in religiõe q̃ nõ est p̃ professionez
ligat⁹ est ineligibilis ad prelacõez·Ex de electio
mb⁹·ca° cũ cã·a ca° cũ in gr̃m·a ca° officij·Et·16·
q·p̃·ca·p̃sbiteros·Ita ille nõ eligit a deo ut fit p̃lat⁹ in celo q̃ nõ elegit se stabili p̃posito scõrũ·s. in
stitie a mũditie ps̃·Cõfitebor dño nimis in ore meo
18° restituẽdo·Cõfessio ei req̃rit restitucõez rei aliene·qz sicut seruꝰ spalit ipignoratꝰ a dño suo nõ
põt mãumitti añq̃ satisfactũ sit creditori cui im
pignorat ut·C de suo pignori dato·l·ab eo·li°·
A°·qz sic creditor posz defraudari in pigre suo eo q̃
libꝫ bõ ñ pt ipigrari in spãli·Sic bõ q̃ iuste detinet rẽ
alteriꝰ l peccat efficit suꝰ ꝺyabolꝰ·2·pet·2·c°·A q̃
q̃s supatꝰ ẽ eiꝰ a suꝰ ẽ a ꝺyabolo ipigrat q̃sq̃
ablatũ restituat Tob·13·c·Cõfitẽ dño in bois·s. restituẽdis 19° reiterãdo·Cõfessio ei rõe dubij ẽ reiterãda·si ei dubitat de duobz q̃bꝰlibtas opetat:
neuter erit liber nisi expresse iterum manumittatur·ff·de manumissis ex testamẽto·l·cũ ex plibz

Sic qñ hoīo dubitat an p cōfessionē sit factus liber a pcto mortali q a seruitute dyaboli: debz itez ofiteri pñs. Adhuc confitebor illi. 20. recidiuādo. Quotiens em hō recidiuat in culpā. debz accedere ad ofessionē. qz sicut appellatio nō iuuat eū q recedit ab eo a q appellauit. Ex de offitio q ptāte iudicis delegati ca. gratū. Sic q sbicit se iudicō dyaboli post ofessionē. recedit a p̄ma cōfessione. iō tenet itez appellare p ofessionē. 21. differendo. Cōfessio em debz fieri in p̄cipio quadragesime. qz plꝰ valet ieiumū vmꝰ diei post verā ofessionem q̄ valeat ieiumū totiꝰ q̄dragesime remanenti in pcto mōli. Et licet pcta remittant in otricone cuz ꝓposito ofitendi. tñ hoies q̄ nō fūt instructi nesciunt peccato renūtiare donec instruant a sacerdote cui ofitent. Tales sic differētes tūc p̄mo mangnant cū iaz cibū sūpserit pñs. Deꝰ vitā me. ā. t. ac. 22. moriēdo. Cōfessio em non debet tardari vsq ad mortē. sicut quidā fatui dicūt. Nō expedit annuati occupare vnū vel plures sacerdotes p̄ recitandis miseriis nūis q tpus illud in aliqđ bonuz opus officij q oracōnis occuparēt: sufficit si in fine vite nostre cōfiteamur. Nō attēdūt qz talꝭ ē cōfessio latronū vituposa q non ofitent nisi vi tormentoz. etiā pudet cōfiteri in senectute que hō fecit in iuuentute. ꝓterea tales grauitate infirmitatis amittūt loquelā aut occupant in dispositiōe domꝰ fue. 23. inquirendo. Sicut em in alijs iudicijs oportet iudicātē cūcta rimari q ordinē plena inq̄sitione discutiē. 28. q. vlti. ca. vltio. Sic in iudicio ofessionis. ofessor debz eē diligēs inquisitor de loco q tpe q alijs circūstancijs. de pen. dist. 5. ca. 1. ff. diligēs g̃ inq̄sitor. subtil iuestigator. sapienter q q̄si astute interroget a peccatore qđ forsitan ignoret vel verecūdia velit occultare. Cognito itaq crimine. varietates eiꝰ nō dubitet iuestigare q locū q tpus ac. hec ibi. Et sic de alijs circūstancijs. 24. dubitando. Cū ei q̄s dubitat de aliquo pcto an sit mortale teneat illud cōfiteri. alias piculose omittit si negligit ofiteri q mortaliē peccat. sicut qui aliq̄d omittit vel obmittit qđ dubitat eē mōle pctm. tñ taliē dubitās nō dz asserere illud eē mortale ꝙ factū narret q iuditiū sacerdoti relinquat qui subtiliꝰ fm iuditiū legis dīme examinabit q peccatorē certificabit. 27. obliuiscēdo. Deꝰ em nō req̄rit ab hoie misi illud qđ pōt. Cuz autem pcta oblita ofiteri spāliē nō sit in ptāte hominis ꝙ generaliē tm. tūc hmōi ofessio generalꝭ cū otritione g̃nali delet hmōi pcta oblita. Siquis in generali nō ofiteret ea. nec doleret saltē de hoc q est oblitus. grauiter peccaret ut ostat ac. 26. odolēdo. In ofessione ei sacramētali nō solū mōlia peccata sacerdoti fūt dicēda. ꝙ etiaz venialia quoruz meminit q alia venialia in g̃nali q de hijs oībꝰ ē odolendū. Tūc illa g̃nalꝭ cōfessio valet ex q̄tuo Primo ex otricōne ofitentis. 2°. ex humilitate cōfessionis. 3°. ex oracōne sacerdotis. 4°. ex vi clauiū eccīe. ꝙ pauci fūt qui ofitent pcta venialia siue in spāli siue in generali. qz credūt se nō obligari ac. 28. licentiādo. fūt em qui dā sacerdotes qui nolūt dare licētiā prochianis suis ut alteri ofiteant nisi prius eis data pecunia q̄s symonia ostat cōmittere. Sufficit talibꝰ licētiā petiuisse etiā si non obtineāt. Nec debēt tales a ofessione desistere. qz nemo debet ptermittere salutē suā ꝓpter aliū. 28°. iudicādo. Nō em sufficit aliq̄d eē notū iudici nisi sit ei notū in forma iudicij q iō q̄uis pcta maiora sint nota sacerdoti. qz tñ nō in forma iudicij ꝓterea oportet illa cōfiteri aliter nō saluaret peccatoz sic generaliter. q̄a expedit examinari circū stātias pctoz q illi note ñ fūt sigillatim ac. 29°. delinquēdo. In ofessione em sacdos ñ debet audire illā cū q̄ peccauit. puta focariā suā. qz tollit ab ea erubescētiā q est maxia ps satisfactōis. Vñ debet eā mittere ad aliū sacerdotē ut notat. Hugo. 30. q. 1. sup ca. oēs. Idē dz de oī pcto in quo p̄sbiter fuit ofentiēs vel cooperatoz. mihi lominꝰ tñ in cāu necūtatis posset audire. Si tñ in hmōi casibꝰ absoluat. valebit vtiq absolutiō ac. 30. rememorādo. Si em sacerdos scit vel habet ꝓbabilē opinionē de aliquo pcto omisso a cōfitēte debet ei ad memoriaz reducere. q̄a timere potest ne cōfitens hēat sup hoc crassam ignorātiā vel qz nō adhibeat debitā diligētiā. tūc em nō excusaret. neq sacdos obmittēs neq ignorās ofitens. 31°. situādo In ofessione em pctoz nō debet sedere iuxta sacerdotē quātecūq dignitatis fuerit. q̄a teus añ inducem ostituit. ꝙ debet stare gembꝰ flexis tāq̄ misericordiā imploraturꝰ ꝓ crimināb⁹ ꝓpetratis hō em ex supbia ꝓcederet sicut phariseꝰ stās appodiatus sup altare orabat q fuit reprobatꝰ. Luc. 18. ca. 32°. dignificādo. In ofessione em quilibz debet manifestare gradū et dignitatē suā q defaūs quos circa talia cōmittit. sicut dñi ciuitatū. Sed plures fatiūt sicut saul qui ofessus est ut saltez honoraret coram ꝓpho. p. Reg. 15. ca. Peccauī ꝙ honora me coram semioribꝰ. Cuius ofessio fuit iniusta quia nō ad correctōnē. 33°. violādo. In ofessiōe em debet nō solū dici pctm ꝙ etiā manifestari locus in quo omissum ē pctm quia fornicatō ā hoī cidiū ī loco sacro violāt illū ita ut oīo oporteat reconciliari talez locū. 34°. pseuerādo. Si em quis diu traxit morā in pctō ex aliq̄ occasione. illa occasio ofiteri debet ut p̄cidat alias nō recta intēcione cōfiteret sicut fecit Pharao qui ofitebatur pctm ꝙ recedēte plaga nō dimisit peccare. Exo 8. 9. ca. pñs. Cōfitebor dño scōm iustitiā eiꝰ. s. iuscipiēdā ut pz. 35°. sciēdo. In cōfessione em debet dici motiuū ad peccādū an fragilitate an ignorātia an ex malitia q̄s peccauerit. quia tales odicōnes aggrauāt vel alleuiāt pctm q pmaz miūgendā 36°. celebrādo. In ofessione em debet homo manifestare tempꝰ in quo peccauit. quia in diebꝰ solēnibꝰ celebrādis a xp̄ianis grauāt pcta si omittāt quia nullū est opus tā grauis fruitutis sic opus pcti. 37°. ꝓfitendo In ofessione enim debet pctor dicere. an sit ꝓfessus alicuiꝰ religionis vel ñ qz ꝓfessus grauiꝰ peccat eo dē genere pcti q̄ laicꝰ. Et debet dicere negligētias suas circa cerimonias religionis. 38°. dissimulādo. Sacerdos em ꝓprius

potest vbicq̃ subditus suum audire & absoluere siue intra territoriū siue parochie siue extrā. Pe tentia nāq̃ est de uolūtaria iurisdictiōe. ff. de officio proconsulis. l. 2. Vnde de loco mihi expūmitur. extrā de pen. & remiss. cap. omis vtriusq̃ sexus. ideo non dissimlr et sacerdos audire suū prochianū. ¶ 39° Pegrinando. Rompete enim & pegrini si accepe rūt pera & baculū a pprijs sacerdotib⁹ siue aliter de eorū licencia iter arripiāt. pūmendū est da tam eis licēciam confitēdi alieno sacerdoti. Si āt sine licencia pprij sacerdotis pegrinantur: nō pos sunt absolui misi in nēcitate. Idē dr de alijs viato ribus & negociatorib⁹ qui ab alijs non pñt ab solui misi prius pprio sacerdoti significauerint. ¶ Deo participando. Demitēs enim ad ofessionez accedēs pmo debz dicere si est excōicatus & pro q causa. a qua excōicatione misi primo absoluat: nō erit particeps sacramentoꝝ ecclesie. Sacdos nullum excōicatum potest absoluere a culpa: mi si pus absolutus sit ab excōicatione. ideo in pn cipio debz absolui ab excōicatiōe vel remitti ad alium. ¶ Post illam declaratiōem dixit sanctus Thōs anime deuote. O anima simplex iā potes intelligere nēcitatem ofessionis. Ne tamē Belial glorietur in arguēcijs suis de deo te quo pacto il li rñdeas. ¶ Ad pmū dic q̃ licz nō legatur illoꝝ ofessio potuit tñ fieri. Multa enī sunt facta q̃ nō sunt scripta. Et q̃ xp̃s habz potestatē excellencie in sacramētis. iō sine hijs que ad sacramētuz p tinēt: pōt rem sacramēti offerre. ¶ Ad secūduz dic q̃ satisfactō non sufficit ad expiādam penā pec cati ex quātitate pene q̃ in satisfactōe imponitur. ß sufficit inq̃tum est ps sacramēti virtutē sacra mentalez hñs & ideo optet q̃ p dispensatores sa cramentoꝝ imponatur qđ fit in ofessione. ¶ Ad terciū dic q̃ tanta est vis precepti eccie ut q̃ non hēt peccata mōrtalia cōfiteatur venialia. vel saltem oñdat se sacerdoti & oñdat se sine sciēcia morta lis esse & hoc p ofessione sibi imputat. ¶ Ad quā tū dic q̃ ex hoc q̃ optet pprio sacerdoti ofiteri nō artat via salutis. ß sufficiēs via statuit ad salu tem. Peccaret autē sacerdos si nō essz facilis ad prebēduz licentiā ofitendi alteri. & multi sūt ad̄ infirmi q̃ potiꝰ sine ofessiōe morerētur q̃ tali sac doti ofiterētur. Vñ illi qui sūt nimis sollicīti ut cō scias sb̄ditoꝝ p ofessiōez sciāt: multis laqueum dānacōis intūūt & p oseqñs sibijpsis. Nā si cō fi tēs sciat sacerdotē suū hereticū. aut sollicitatoꝛez ad malū. aut fragilē ad peccatū qđ quis ei ofite tur. vel si reuelatoꝛ ofessionis pbabilit estimat. vel si peccatū cū eo omissuz sit de quo ofiteri debz petat ab eo licentiā altei ofitēdi. Oz si licēciam ab eo hīre nō possit. idē ē iudiciū sicut de illo q̃ nō hz copiā sacdotis. nec in hoc fit iniuria sacdoti. q̃ pri uilegiū mētur amittē q̃ ocessa sibi abutit ptātē. ¶ Tūc aia grās agēs deo & suis doctoribꝰ de tā nōbili declaratiōe: abijt domū in pace. Amen.

¶ Sabbato dñice quarte q̃dragesime. Sermo. 32m de Juramēto & periurio.

Hambulat in tēbris Joh. 8. c. ¶ Quodie aīa simplex fidēl & deuota saluti sue in tēta accessit ad eccīaz & audiēs missaz tā ex lectō ē pphecie ysa. 59. c. q̃ ex euā gelio ād̄ūtit vnā oclusionē valde nōbilē. s. ¶ Ju ramētō qđ ē ad̄ reuerētie dñe maiestatis nō li cet vti ppter periculū piurij & falsitatis. Rō ē q̃ iu rare est deū testem inuocare ad ofirmatiōez alicu ius dicti. mihil autē ofirmat misi p aliquid qđ ē certiꝰ & potiꝰ. utpote cuiꝰ veritas est indefectibilē & cognitiō vniuersal & sic aliquo mō deo debitā exhibet reuerētiā. Deb. 6. ca° Doies p maiores se iurant & Hiero. dicit q̃ q̃ iurat aut venerat aut diligit eū p quē iurat. exhibē autē reuerētiā deo ptinet ad religionē dinaz. Ad irreuerētiaz autē dei ptinz q̃ aliq̃s vocz eū in testē falsitatis. q̃ p hoc da timtelli gēt q̃ deꝰ veritatē nō ognoscat vel q̃ falsitatē testifi cari velit. & iō piurium est pcm religiōi dine ocra rium. ¶ Sciendū q̃ mihil phibz aliquid eē sm se bonū qđ tñ cedit in malū ei⁹q̃ nō vtit eo debitē ter. Sumē ei eucaristiā est bonū & tñ qui indigne sumit: iudiciū sibi mādducat & bibit. 1. Cor. xi. c. sic iuramentū est sm se licitū & honestū q̃ pp duo ¶ p° ex origine. Juramentū ei est introductū ex fi de qua crēdūt hoies deū hīre infallibilē veritatem & vniuersalē ōnium cognitiōez & puisionē. ¶ 2° ex fine. q̃ iuramentū inducit ad iustificādū hoies & ad finiendū ocroversias Deb. 6. ca. Ois ocro uersie eoꝝ finis ad ofirmatiōez est iuramentuz. Sed iuramētū cedit in magnū malū alicui ex eo q̃ male vtit eo & sine nēcitatē et cautela vlla ad hibita ppter duo. p° q̃ videt puam reuerenciaz hīre ad deū q̃ eū ex leui causa testē inducit qđ ñ p̄sumerz eciā de aliquo viro honesto. ¶ 2° imminet eciaz periculū piurij. q̃ de facili hō in vbo delinq̃t Ja cobi. 3. ca. Si quis in vbo nō offendit hic pfectus ē vir. & Exō. 23. ca. Juracōi nō assuescat os tuū mal li ei casus in illacē. ¶ Hijs intellēctis aīma exiuit ab eccīa vadēs domū cū pposito cauēdi a iuramē to ne cadat in peccatū piurij. Et ecce Belial inten dēs eam ab hoc pposito reuocare ait. O aīa sim plex q̃ facile decipis tam leuit crēdēdo. Volo tibi oñdere q̃ piurium nō est mōrale peccatū. ¶ p° sic. q̃ cūq̃ nō implet qđ iuramēto firmauit est piur⁹ Sz q̃libz aliquis iurat se facturū aliquid illicituz puta homicidiū vel adulteriū qđ si faciat peccat Si g̃ nō faciēdo peccarz pctō piurij sequēt q̃ hō es set pplex⁹. ¶ 2° sic. Null⁹ peccat faciēdo qđ ē melio⁹. Sz q̃libz aliquis piurādo facit qđ melio⁹ est. sicut aliquis se nō intratuꝝ religiōez iurauit. vel q̃cūq̃ opera virtuosa nō facturū. ergo nō ōne piuri um est peccatū. ¶ 3° sic. Ille qui iurat facere alteriꝰ voluntatē ñ faciat eā: videt incurrē piurium. Sz q̃libz dūgit q̃ nō peccat si ñ facit eiꝰ voluntatē. puta cū p̄cipit ei aliq̃d nīs durū & iportabile g̃. ¶ 2° sic. Juā mētū p̄missoriū se extēdit ad futa. sic assertoriū ad p̄terita & p̄nita. Sz pōt dingere q̃ tollat obli gatiō iuramenti p aliquid qđ in futuꝝ emergat sicut cū ciuitas iurat se aliquid seruaturaz & po stea supueniūt nouī ciues q̃ id non iurauerunt

Vel cū aliquis canonicus ināt statuta alicuius eccīe se seruaturū a postea aliqua fiūt de nouo. g ac̄. Aīa vero abīit tristis querēs a ꝺfulens legis doctores Cui mox obuiauit moyses a qua cū cognouisset cās mestitie sue ait. Ego oīdam tibi ꝺclusionē tuaz eē veraz a catholicā testimonio legis quadruplicis. s.

Legis naturalis.
Legis diuinalis.
Legis prophal.
Legis humanalis.

Naturalis a hoc q̄ꝺrupliciter s. p rōnes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. Q̄ntū ad rōes naturā les Sciēdū q̄ piuriū ē pc̄m mōrle q̄ꝺruplicit. p̄mo ratiōne ꝺspectionis. Nā scōm doctrinaz phi. ꝓpter qꝺ vnūqꝺq; tale et ip̄m magis. Videm⁹ aūt q̄ ea q̄ de se fūt pc̄a venialia vel etiā lō ex genere suo fiūt ꝺtemptū dei fiant: fūt pc̄a mōrlia. Vñ multo magis quācq̄d ē qꝺ de sui ratiōne importat ꝺtemptuz dei ē pc̄m mōrle. Periuriū aūt de sui ratiōe importat ꝺtemptū dei. q̄ ad irreuerentiā dei pertinet. ex hoc em̄ habet ratiōem culpe. iō piuriū ex suo genere est pc̄m mōrle. 2° ratiōne obligatōnis. dicit em̄ extra de iure iurando in ea q̄stione que pomit an a sacmēti vinculo absoluant q̄ illud inuiti a prelz a ꝓ vita saluādis fecerūt mihil aliud arbitrāmur q̄ꝓ qꝺ añcessores nostri romani pontifices arbitrāti fuisse nosc̄unt q̄ tales a iuramēti nexibz absoluerūt. Cetez ut agat ꝺfultius a auferatur materia ꝺcierādi. nō eis ita expresse dicat ut iuā mēta nō seruēt sed si nō in ea attenderint nō obhoc fūt ꝓ mōrli crimine puniendi. hec ibi. Coactō em̄ nō aufert iuramento ꝓmissorio vim obligā di respectu eiꝰ qꝺ licite fieri pōt et iō si aliquis nō impleat qꝺ coactus iurauit. mihilominꝰ piurius incurrit a mortalit peccat. Potest ei ꝓ auctoritatē sūmi pontificis ab obligatōne iuramēti absolui p̄sertī si coactus fuerit tali metu q̄ cadere posset i ꝺstantē viz. Cū aūt dicit q̄ tales nō fūt puniēdi tanq̄ ꝓ mortali crimine. nō hoc iō dicit q̄ nō peccent mortaliter. ß q̄ pena eis minor infligit. 3° ratione infamatōis. Nō em̄ ꝓpter qꝺ libet pc̄m mortale aliqs infamis efficit ipō iure. Vñ nō sequit Si ille qui iurat falsū iuramento assertorio: non ē infamis ipso iure. ß solū ꝓ sentētiā diffinitiuaz latā ꝺtra eū in cā accusatōnis q̄ ꝓpter hoc nō peccet mōrliter. Qui aūt frangit iuramentū ꝓmissorium solemnit factū: reputat magis infamis ipso iure. c. q. 1. ca° infames. q̄ in eius ptāte remanet postq̄ꝓ iuāuit ut det suo iuramēto veritatē qꝺ nō ꝺtingit in iuramēto assertorio. 4° ratiōne assuefactionis. Naz ille qui iocose piurat. nō euitat diuinā irreuerentiaz. ß q̄ntū ad aliquid magis auget a iō nō excusat a pcō mōrli. Ille aūt q̄ ex lapsu lingue falsū iurat. si quidē adūtat se iurare a falsū eē qꝺ iurat. nō excusat a pcō mōrli. sicut nec a ꝺei ꝺtemptu. Si aūt hoc nō aduertat nō videt habere intentōem iurādi et iō a crimine piurij excusat. Est autē grauiꝰ pc̄m si quis sollemnit iuret p euangeliū q̄ꝓ si p deū in cōmuni sermone iuret. tū ꝓpter scandalū. tū ꝓpter maiorē ꝺliberationez quibꝰ equaliter hinc inde positis grauiꝰ ē si q̄s p deū iurans piuret q̄ꝓ si piuret iurans p euangeliū. Q̄ntū ad phos morales Sciendū q̄ iuramentū est obseruādū quadrupliciter. p̄mo ratiōe necēsitatis. Vñ Quitilianꝰ li° 8. dicit. Jurare q̄ꝓ nisi vbi necesse est graui viro parū ꝺuenit. hec ille. 2° ratiōe eq̄tatis. Vñ tullius lib° 3° de officijs dicit sic. Est ius bellicū. fideq; iuris iurandi a cū hoste sepe seruāda. ß nō semp Quod em̄ ita iuratū est ut mēs fieri oportere ꝺcipet id seruādū est. Quod aūt aliter si nō feceris. nullū est piuriū ut si p̄dones vel piratis pactū p capite p̄tiū nō attuleris. nulla fraus est etiā si iuratus id quidem nō feceris. Nā cū pirata sit cōis oīm hostis nec fides nec iuramētū cū eo debet eē cōe: nō falsū iurare: piurare est. ß qꝺ ex aī tui sētētia iuraueris fac verb cōcipit id nō facere: piuriū est. Nec illa q̄ꝺ ꝓmissa fuāda fūt. q̄ hijs ipis mutilia fūt q̄bus ipsa ꝓmiseris. In iure iurādo non quis metus. ß qꝺ sit ius debet intelligi. Est em̄ ius iurandū affirmatio religiosa. Qꝺ q̄ affirmatiue a quasi deo te ste ꝓmiseris id tenēdū est. hec ille. Et eo dē liº dic sic. At neq; ꝺtra rem publicā. neq; ꝺtra ius iurādū ac fidem. amici cā vir bonꝰ fatiet. etiam si iuerit de ipō amico. Domit em̄ psonā amici: cui iniuit iudicis. ß tm̄ ꝺbit amicitie ut amici causaz malit eē veraz a ut morā de litis tēpus quo ad leges permiserint: accomodet. Cū aūt iuramento sētētia dicēda sit: meminerit se testē deū adhibē hec ille. 3° ratiōe imutabilitatis. Vñ señ liº 4° de bñficijs. dicit sic. Si ꝓmiseris alicui te ꝺaturū benefitiū a postea scies eū eē malū. ꝺab an non. Si faties. sciēs peccas. ꝺas em̄ cui ñ debes. si negas. etiā hoc modo peccas. ꝓmisisti em̄. solutio. sentētia nostra hoc loco tutabat et illud supbū stoyci ꝓmissum: nūq̄ꝓ sapiētē cōsilij sui penitere: nec vnq̄ꝓ emēdare qꝺ fecerit: nec mutare cōsiliū. Nō mutat sapiēs ꝺsiliū: oībus hijs manētibꝰ que erāt cū sumeret. Cetez ad oīa cū exceptōe veit si mihil s. inciderit qꝺ impediat. Imprudētiū em̄ ista fiducia ē fortunā sibi spōdere. sapiēs vtrāq; eiꝰ ptē cogitat. Tūc fidē falsaz. tūc incōstātie crimē audiā si cū oīa eadez sint que erāt ꝓmitteret meñ p̄stitero ꝓmissum. Oīa esse dēbēt que fuerūt cū ꝓmitterem ad hoc ut prestare teneat. Aut certe ut postea ꝺsideratius loquar licet nō oña sint. tñ qꝺ dicere solemꝰ linguariū ꝺabo. verba mea rōnemaz aut mihi puellā. Nō est turpe cū re mutatē ꝺsiliū hec ille. 4° ratiōe veritatis. Vñ Spōnꝰ in epla ri. liº 2° dicit sic. Hoc ipsū q̄ꝓ cōpiā tui iurgātibꝰ ꝺficile ꝺcedas. ꝺditiū est bene iudicaturi. Quis em̄ se nō ambiat arbitrū legi aut p̄tio aliquiꝺ i ꝺulturus ā gratie. Sētētiam tuā non victus accusat ut stolidꝰ. nec victor irridet ut argutus. veritatisq; respectu impēdūt tibi ꝺdicti reuerētiā. grāz liberati. hec ille. Et sic iuramētū licitū seruari debet.

Quantū ad poetas Sciendū q̄ ius iurandū nullo mō cōminuari debet q̄ꝺrupliciter. p̄mo Ouiꝺ liꝰ. 1. fine titulo dic. Nō bñ ꝺducti vendūt p iuria testes. Nec bene selecti iudicis archa patet

Culpa nec ex facili q̄ luis manifesta ꝓbaꝫ. hec ille. ¶ 2° Gualter⁹ in Alexādreide li° p° dicit sic Si iſs incidẽit te iudice. dirige libra Judicij. nō flectat amor. nec munera palpent. Nec moueat stabilē psone acceptio mētē. Muneris arguit accepti cē sor iniqu⁹. Mun⁹ eī a norma recti distorquet acumen Judicis: a terra nuoluit caligine mentem. Cū semel obtinuit vicioꝝ mater in aula Pestis auaricie. que sola incarcerat oēs. Virtutū spēs spreto moderamine iuris. Currit in facin⁹. nec leges curia cuat. Jniuste q̄q ligatur iust⁹ a iniustos absoluit curia mendax hec ille. ¶ 3° Petronius dicit sic. Quid facitūt leges. vbi sola pecunia ẽgnat. ꝯ Aut vbi pauptas vincē nulla potest. Jam nūc iudicium mihil est. nisi publica merces. Tutiꝰ est puo ere pdita recupare. Q̄m in ābiguam litem descēdere. Ad predaꝝ strepitūq; lucri. fuffragia vertit. Venalis ppls. venalis curia primum Jpsaq; maiestas auro corrupta iacebit. hec ille. ¶ 4° Marcialis cocus dicit sic. Oꝛ si me tonsor cuꝛ stricta nouacula subsit. Tūc libertatē diuiciasq; pmittā. Nec em̄ rogat illo tēpe tonsor. Latro rogat. res est impiosa timor. Sed fuerit curua cū tuta nouacula tecta. ffrāgaꝝ tonsori crura man⁹q; simul. hec ille. Jsta em̄ sunt que iuramēta violant. p iuria concitant. leges ligant. iudices damnāt. pmissa admihilāt. ¶ Q̄ntū ad exempla gētiliū Sciendū q; ius iurandū obseruatissimū fuit q̄druplicit er. ¶ p° Valeri⁹ li°. A. ca. 2. dicit q; cum Alexāder ad diuendā lapsacū ciuitatē hellespōti vbi colebaꝫ priap⁹ cū impetu ferrētur p gressuꝝ extra menia obuiū habuit Anaximenē p̄ceptorem suū. sciensq; q; preces ire ei⁹ opponēt: iurauit se nō factuꝝ quicq̄d petisset. Peto ergo imāt ut lapsacū diuas. Et ita salus vrbis vni⁹ iuramēti bñficio obtēta est. ¶ 2° idē Valeri⁹ li. 8. ca. 7. dicit q; vxor cesaris deprehēsa ẽ in adulterio cū q̄daꝝ publio claudio senatore tēpe cuiusdā celebritatis ad quā trāsiuerat in habitu femine in tēplo q̄ re accusat⁹ damnatus est nō obstāte testimonio Ciceronis q̄ iurauerat illū ea die secū fuisse a ide ipse Cicero diffamat⁹ est quasi piur⁹. ¶ 3° idē Valeri⁹ li° p° dicit q; Marc⁹ attili⁹ regulus missus ad senatuꝝ populūq; romanū legatus. ut ex se vno a sene oplures pēnoꝝ iuuenes pensarētur. in cōtrariū dato consilio kartaginem peciit. nō quasi ignarus ad q̄ crudeles q̄q; merito eciam infestos sibi reuerteret. vez q; hīs iuraueāt si captiui eorū redditi nō forēt: ad eos sese redituꝝ. ¶ 4° Delimand⁹ in cronica li. 11. dicit q; Demostenes cuꝝ Aristidimū auctorē fabulaꝝ introgasset q̄tum mercedis ut ageꝝ acceptiss a rndisset talentum at ego ait Demostenes pl⁹ accepi ut tacerez. Jsta causidicoꝝ lingua dāmfica ẽ. nisi eā ut dicit solꝝ fumb⁹ argēteis vincias. Apud aduocatos igit a ipsū silentiū venale est. hec ille. Licꝝ autez. ¶ De aduocatis diuersoꝝ iudicioꝝ dicat sic. Aduocati qui dirimūt ambigua facta causaꝝ fueq; defensiōis viribus reb⁹ sepe publicis ac p̄uatis lapsa erigūt. fatigata repant. nō min⁹ puidēt hūa no gēneri q̄ si prelijs atꝝ vulneribus p̄riaꝝ pentes q; saluarēt. Nec em̄ solos nō impio militare credim⁹ illos q̄ gladijs dipeis a thoracib⁹ mitūtur. ꝛ aduocatos. Militant nāq; causaruꝝ p̄ro q̄ glorioſe vocis ofisi mūimie laborātiū spē vitaꝝ a posteros defendunt hec ibi. Tñ Plaut⁹ in aululaꝛia dicit sic da mihi aduocati grāꝝ. lar. vende vocē. vende linguam. Jras atq; odium loca. in sūma paup esto. Et reporta penatib⁹ pecuniaꝝ aliquid ꝛ pl⁹ crimīnū. hec ille. Et Sen̄. tragedia. 1. dicit sic Odic damosi rabiosa fori. Jurgia vēdes improbꝰ iras Et verba locat. hec ille. Et sic ptz aī.

Secūdo declaraī eadē ofusio testi° legis diuinalis. Sciendū q; hoies iurāt q̄dropliciter Primo p̄missiones fidelitatis. sic Abrahā iurauit Abimelech ad req̄sitionez suā q; nō noceret ei Gen̄. 26. ca. Cū dauid fleret mortē Absalon filij sui dixit ad eum Joab a iurauit q; si nō desisteret a fletu ipse a ōnes alij derelinq̄rēt euꝝ. hoc p̄misit ut ad ꝛsolationez reducēt eū. 2. Re. 19. ca. Dauid iurauit Bersabee mri salomōis q; Salomō regnaret post eū. 3° Reg. p°. ca. ¶ 2° quenōnes societatis. s. mīmoꝝ. amicicieꝝ. Sic Jacob a Laban ināuerūt fedus simul Gen̄. 31. ca. Moyses ināuit q; habitaꝝ cū petro a accipet filiā ei⁹ in vxorē Exodi. 3. ca. Die iurauit Helyse⁹ nō derelinq̄re Helyam q; diu esse possz cū eo. 2. Reg. 2. ca. Depigit fedus amicicie Jonathas cū dauid a iurauerunt ambo. 1. Re. 20. ca. ¶ 3° pumi cōnes iniquitatis. Sic rex Salomō audita petitione Adonie. s. q; volebat vxorē p̄ris ducē: iurauit q; occideret. 3° Re. 2. ca°. Dauid audita parabola de homie qui tuleaꝫ ouem pauperis iurauit q; ouē in quadruplo redderet a filio mortis essz. 2° Re. 12. c. dixit Helyas thesbites Achab pessime opanti. Viuit dñs in cui⁹ ospectu sto. si erit hijs āmis ros a phuuia mis verbū meū aī. 3. Re. 17. ca. ¶ 4° assertiones puerilitatis. Sic dauid iurauit destruē Nabal a ōnia que ipsi⁹ erāt p̄. Re. 27. c. Benadab rex Syrie indignatus ad rnsionez Achab: iurauit si sufficēt puluis samarie pugillis ōnis ppli qui sequebaꝫ eū. 3. Re. 20. ca° Nabuchodonosor rex iurauit p tronū suuꝝ q; vindicaret se de filijs iste Judith. 1. ca. Mendaciter a cū fraude ināuit Antioch⁹ fidē tenere ut credet ei p̄. Mach. 6. ca.:

Tertio declaraī eadē ofusio testimonio legis Prophetalis a hoc quadrupliciter. ¶ Prio Leuit. 1. capi°. dicitur. Aīa que iurauerit a ptulerit labijs suis ut vel male quid faceret a id ipsū iuramento a sermōe firmauerit oblitaq; postea intellexerit delictum suum: agat pnitētiam p̄ peccato aī. 2° Eccl. 23. ca° dicitur. Nominatio dei nō sit assidua in ore tuo a nominibus sanctoꝝ nō admiscearis. quoniaꝝ nō eris immunis ab eis. Sicut enim seruus interrogatus assidue a lino re nō minuitur. sic ōmis iurans et nominans in toto a pcō nō purgabitur. Vir multū iurans in plebitur iniquitate a nō discedet a domo illi⁹ plaga a si in vacuū iurauerit nō iustificabit. Replebit em̄ retributione pessima dom⁹ illius. hec ibi.

Tº ysa·ꝙ·1·ca·8r·Mihi curuabunt oĩa genua a iurabit oĩs lingua in dño·Et·6·1·caº8i·Et dimittetis nomẽ vestꝝ in iuramentũ electis meis a interficiet te dñs deus·Et dauid in psͣ·dñe q̃s habitabit in tabnaculo tuo aut q̃s requiescet in mõte sãcto tuo·Qui iurat primo suo a nõ decipit·Et zachꝫ·1·caº dicit·Dec ẽ maledictio que egredit̃ sup fatiez oĩs terre·qꝫ ommis iurãs iudicabit̃ a vemet ad domũ iurãtis in noie meo mendacit̃ acõmodabit̃ in medio domꝰ eiꝰ a consumet eã a ligna eiꝰ a lapides eiꝰ·Et·8·ca·dicit·Juramẽtũ mẽdax ne diligatis·hoc emĩ odit deus·Tº Jere·ꝙ·ca·dic·Et iurabis dicit dñs in veritate a in iudicio a in iustitia a bñdicẽt eũ gẽtes·ipmqꝫ laudabũt·ꝓmo ad iuramẽtuz requirit̃ iustitia a ut iuret̃ qđ iustũ ẽ·qꝫ iuramẽtũ factũ de malo nõ ẽ obſuãdũ·puta facẽ furtũ vel homicidiũ·2º reqrit̃ inditiũ a discreta examinacõ eiꝰ qđ ꝓmitti debet ut sit vtile·si autẽ vergat in dãnũ ꝓmi tẽpale vel spũale:nõ ẽ obseruandũ·puta nõ intrare religionez·3º requirit̃ veritas a ut iuret̃ vꝝ a nõ falsũ·qꝫ iuraẽ falsũ scienter ẽ piuriũ·Et sic ptz ac̃.

QVarto declarat̃ eadẽ cõclusio testimonio legis Euãnal̃·Sciendũ qꝫ piuriũ ẽ vituperabile q̃druplicit̃·Primo ratõne repulsiõis·Perjurus emĩ nõ repellit̃ a testimonio tanꝙ infamis ꝧ tanꝙ malꝰ·ut·ff·de hijs qui notant̃ infamia·l·Lutiꝰ·Nã q̃ semel fuit malus·semp ꝓsumit̃ malꝰ Et q̃ semel dierat in vno negotio·ꝓsumit̃ in ceteris sic facturꝰ·ut·ff·de accusacõmbz·l·si cui·ſ·pri·Et·ff·de suspectis·l·z·2º ratõne coactionis·Nã testes sũt cogendi ferre testimoniũ·ut·C·de testibꝰ l·si qñ·Sz nõ in q̃stione falsi·ut·ff·de petitõne hereditatis·l·si quis libertatẽ·ſ·vlti·Similit̃ cogẽdi sũt testes iuraẽ pñtibꝰ ptibꝰ·ut·C·de fide instrumẽtoꝝ·l·indices·Et·C·de testibz·l·si qñ·Et in autentica de testibꝰ·ſ·ꝧ hoc collacõne·8·Etiã testes debẽt deponere corã iudice·ut notat̃ in autẽtica ut defũcti seu funera eoꝝ·ſ·illud·Insup testes dñt deponere in secreto·ut·C·de testibꝰ·l·nullũ penitus circa finẽ·3º racõne verificationis·Testes emĩ dñt iurare dicẽ veritatẽ ꝓ vtraqꝫ pte·ut in autẽtica de sanctissimis epis·ſ·nulli·Sz inde mittat ad eos vnũ ex instrumẽtis suis·ut·C·de testibꝰ·l·si qñ·4º racõne testificacõnis·Testis ei debet reddi cãm a rõnez dicti sui alias nõ valet·ut·C·de testibꝰ·l·solã·Et hoc ẽ vꝝ si ab eo querat̃ alias nõ·ꝧ stabit̃ dicto suo qꝫ corã iudice seu tabell̃ nõ dz eẽ vbosus ut·C·de appel·l·amplioẽ·ſ·refutatoris Etiaz testes nõ dñt interrogari neqꝫ testificari·nĩ de eo tm̃ de quo ẽ controuersia pncipaliter inter ptes·ff·de iure iurando·l·si duo patronꝰ·ſ·idẽ iul̃·Et si vꝝ ẽ id qđ vltr̃ dixerũt a negotio pncipali sit annexũ a ẽ de appẽdicijs ipiꝰ negocij pncipal̃·tũc illud qđ vltr̃ dictũ valet·ff·de admnistracõibꝰ tutoꝝ·l·tutorẽ a· ·tres tutores·Et sic patz·Postꝙ vero Mayses declarauit conclusionẽ predictã ait amĩe deute·Que ego noui fidelit̃ te docui·Sed ecce hic ẽ sãctꝰ thõs de aqno doctor noui testamẽti cuiꝰ doctrina atqꝫ consilio intra a statue custodire inditia iustitie dei·Ad quez astãte moyse accessit aia deuota ꝓ fine conclusionis clarioꝛi noticia·Cui scis Thomas ait·Ego oñdã tibi conclusiõez tuã eẽ verã testimonio quadruplicis legis approbate.s.

Legis Euãgelice· Euãgelice Sciendũ qꝫ xp̃us
Legis Apostolice· illaz pbauit quadruplici testimonio·Ꝑ primo Matb·1·
Legis Canonice· capitulo Audistis qꝫ dictum
Legis ecclesiastice· ẽ antiqs·nõ piurab·Reddes

Primo testimonio legis aũt dño iuramenta tua·Ego aũt dico vobis·nolite iurare omo·neqꝫ p celum qꝫ thronꝰ dei ẽ·neqꝫ p terrã qꝫ scabellũ est pedũ eiꝰ neqꝫ p iheroſolimã·qꝫ ẽ ciuitas magni regis·neqꝫ p caput tuũ iurabis qꝫ nõ potes vnũ capillũ albũ facere aut nigrũ·Sit aũt ꝓmo vr̃·ẽ est·nõ nõ·qđ aũt hijs abũdãtius ẽ·a malo est·Hec ibi·Ꝑ 2º Mar·6º ca·Rex ait puelle·pete a me qđ vis a dabo tibi·licet dimidiũ regni mei·At illa petiuit dicẽs Volo ut ptinus des mĩ in disco caput Johis baptiste·Et contristatꝰ ẽ rex ꝓpter ius iurãdũ ac̃ Tº Luc̃·1·ca·Jus iurãdũ qđ iurauit ad Abrahã patrẽ nr̃m daturũ se nob·Ꝙº Johis·1º ca·Ego nõ ab hoie testimoniũ accipio·qm̃ opa que ego facio testimoniũ phibent de me·qꝫ pr̃ me misit a q̃ misit me pr̃ ipe testimoniũ phibuit de me ac̃·cir ca qđ testimoniũ qđ in iuramẽto assumit̃·notãtur quatuoꝛ conclusiones in euãgelio a in epla·

Prima cõclusio·Quilibet hõ sb̃ pena pcti mortalis tenet̃ prebere primo formã vite exẽplaris·cõ est qꝫ religiosi a derici deo dedicati tenent̃ edificare ꝓmũ homis exemplis·Math·5·ca·Sic luceat lux vra corã hominib9 ut videant opa vestra bõ ac̃· Et de malis ꝑlatis dicit greg9·qꝫ tot mortib9 digni sũt q̃t ad subditos pdicõis exẽpla tũsmittũt· dũ derici videm9 admonẽdus ẽ q̃tinus sic viuat ut exẽplũ vite secularib9 ꝑbeat:ne si q̃d in illo repr̃hendit̃ ex ei9 offitio ipa religionis nostre vita confundat̃·Nemo emĩ in ecclesia amplio9 nocet qꝫ qui nomẽ sanctitatis habet a cõtraria nomis sui opat̃ ac̃· Seculares etiã tenẽtur circa oẽs exẽplũ bonũ exhibere· Tũ ꝓpter ꝑceptũ nature qđ tibi fieri nõ vis:alteri ne feceris· Tũ ꝓpt̃ ꝑceptũ scripture·diliges ꝓximũ tuũ sicut teipsũ a ad illđ bonũ ad qđ teipsũ diligis·etiã ꝓximum diligas scdm Aug9·Tum ꝓpter verbũ xp̃i·Math·18·ca· Quicũqꝫ scãdalizauerit vnũ de pusillis istis q̃ in me credũt·expedit ei ut suspẽdatur mola asinaria in collo eius a demergatur in ꝓfundũ maris Et greg9·li°·10·moral̃·dicit·Ego nullũ conciliũ melius arbitroꝛ qꝫ si exẽplo tuo fratrez tuũ doceẽ studeas que optet a q̃ nõ optet·sic puocãs eũ ad meliora a cõfulens ei nõ verbo vel lingua·ꝧ opere a veritate·Et leo papa dicit·Validioꝛa sũt exempla qꝫ verba a plenꝰ ẽ docere opere qꝫ vboa ꝓmone·Et Cesariꝰ in admonicionib9 dicit sic Quantis exẽpla vere humilitatis ac pfecte caritatis ostẽderis·cũ tãtis a ꝓ tãtis etna p̃mia possidebis·Sicut etiã xp̃s fuit nostꝝ exẽplar sũtatis a pfectionis·q̃ dicit in euãgelio Ego sũ lux mũdi·qꝫ ẽ sapientia pr̃is·Si ꝧ volum9 illuminari de supmis ipz

dēp cēmur assidue qm̄ se exorātib⁹ a diligētibus manifestat q̄ dicit in epla. In tempe placito ex audiui te a in die salutis auxiliat⁹ fui tui. Nec sa lus est circa quatuor fm q̄tuor ꝓprietates lucis. ℣ p⁰ lux est purificatiua. sic xp̄s fuit tot⁹ purus a sine pcō a cū ad mentē venit purificat eā ab oi labe pcī p grām. iō dic in euāgelio. Ego sum lux mūdi. q mūdificās. Et in epla dicit. Et seruauī te s. purificādo in baptismo p nnō cēciā a post pec catū p pēitētiā. ℣ 2⁰ lux est vtutū celestiū ad trā de latiua. qe vehiculū vtutū corporū celestiū. sic cri st⁹ oīa bō celestia nobis detulit. s. bona nature qm̄ naturaz nostrā assumpsit. bona gre qm̄ virtu tes a dona spūsci nobis donauit. et bona glorie qm̄ ianuā regni celoz nobis apuit. iō dicit i euā gelio. Qui sequit me. Et in epla dr. dedi te in fed⁹ populi ut fuscitares terrā. ℣ 3⁰ lux est discordium vnitiua ut pz in elemētis q̄ cū sint contraria vnīū tur in cōpositiōe mixti mediāte luce fm ph̄m. sic a xp̄s oīa pacificauit. s. deū a hoiez. āgeluz a ho mine. hoies inuicē. iō dicit in euāgelio. Nō ambu lat in tenebris. s. discordie a pcī. Et in epla dicit Vt possideres. q pacificares. hereditates dissipa tas. s. p discordiā. ℣ 4⁰ lux est opantiū letificatiua qe luce aduemente oparij letantur p̄s. Ortus ē sol a in cubilib⁹ suis collocabūtur. exibit homo ad opus suū. Sic xp̄o aduemente opa hōis si unt meritoria vite eterne. iō dicit in euāgelio. q̄ habebit lumē vite. s. glorie p mercede suoz ope. a in epistola dicit. vt diceret his qui vincti sūt: exite ac̄. ℣ Secūda obiectio. Falsum testimoniuz cū periurio pumient duplici supplicio. ℣ Pz quia pctm̄ mensurat duplicīter. Vno mō ut est q̄dā transgressio dīnorum p̄ceptorū a sic illud pctm̄ quod est cōtra plura p̄cepta est grauī⁹. sicut fu rari rem alienaz ex concupiscencia p̄us habita ad illam sunt duo pcta. primo transgressio illi⁹ p̄cep ti. s. nō cōcupisces rem primi tui. 2⁰ trāsgressio il li⁹ precepti. s. nō furtum facies. Alio mō mēsurat pctm̄ q̄tum ad actum exercitatū a sic est vnum peccatū. qe est vn⁹ actus furti et nō plures. Cōsi derando piuriū primo mō est duplex pctm̄. quia cōtra duo p̄cepta. Aliud em̄ p̄ceptum est. Nō as sumas nomē dei tui inuanū q̄ est piurium a ali ud est. Non dicas contra primū tuū falsū testimo niū q̄ est testificatō falsi Sz q̄tum ad actū exer citatū est vnū pctm̄. qe vn⁹ actus. Quia vero pec cata mēsurātur primo in obiecto ad ea pumēda. iō falsum testimoniū cuz piurio pumientur duplici supplicio. Quo ad falsū testimoniū dicit in euan gelio. Tu de teipso testimoniū phibes. Quo ad piuriū dicit ibidē. testimoniū tuū nō est verū. Et in epla dicit. Sup vias pascētur. s. quia nō dixe rūt falsū testimonium a in oīb⁹ plamis pascua eoz. s. qui nō piurauerīt. Et qe timuerīt offendere dei p̄cepta timore filiali: mercedē hēbunt in vita eterna. ido sequit. Nō efurient neq; sitiēt a nō p cuciet ac̄. vsq; a semite mee exaltabūtur. ℣ Ter cia obiectio. Trāsgressio iuramēti magis grauat hūano iudicio q̄ voti derelictō. Patz qe sicut vo tum magis obligat q̄ iuramētum. qe est factum deo. iuramentū autē hōi. a magis debz seruai fi des deo q̄ hōi. iō transgressio voti est maiꝰ pec catum q̄ trāsgressio iuramēti. Nam obligatō vo ti causat ex fidelitate quā debem⁹ deo ut verificē⁹ qđ p nomē ei⁹ promittim⁹: cui⁹ trāsgressio infideli tatē a irreuerēciam ostinet. Quicūq; enī est alicui infidelis est eciā ei irreuerēs Obligatō autē iura menti causatur ex reuerētia quā debem⁹ deo ut ve rificem⁹ qđ p nomē eius promittimus: cui⁹ tñsgres sio ostinet irreuerēciam tm̄. qe nō quicūq; est irre uerens est eciā infidelis. Et sic tñsgressio voti est grauiꝰ peccatū apud deū q̄ trāsgressio iuramēti Sed qe homines iudicāt solū illa que sunt inter eos habituata: in pluri⁹ apparz maxime promissi onū infidelitas quā iudiciū hōmum magis aggra uat. ideo magis ponderat piurium apud hōines q̄ violatio voti. Et hoc iudiciū reph̄endit cristus in euāgelio dicēs. Vos fm carnez iudicatis ego nō iudico quēq;. Et in epla dicit. Ecce isti de lōge venīēt ac̄. qe iudiciū eoz longe est a iudicio dei. Laudate celi a exulta terra. s. iudicando sicut de⁹ iudicat. ℣ Quarta obiectio. Iuramentū quod ce dit ad cōem vtilitatem nō recipit vllam dispēsa bilitatem. ℣ Pz quia illd quod cadit sub iuram̄ to promissorio si sit manifeste pctm̄ vel maioris ho mi impeditiuū: puta iurasse nō ieiunare aut non intrare religiōem. tale iuramentū dispensatōne nō indiget vnde nec seruari debz. Si autez sit du bium vtrum sit licitum vel illicitū. pficuū vel no ciuum. aut simpliciter. aut in aliquo casu. sicut si vxor iurasset vel voluisset dare oī die vnum pa nem amore dei. aut ieiunare in pane a aqua oī bus vigilijs beate marie virginis. in hoc casu po test dispensari vel commutari p episcopū vel p aliū hūtem auctoritatem. Si vero promittitur aliquid sub iuramento qđ est omino licitū a vtile tunc i tali iuramento nō habz locū dispensatō vel com mutatō nisi aliquid melioꝰ occurrat faciendu; p cōmuni vtilitate. Vbi autē nō fit commutatō i me liꝰ nullo⁰ tale iuramētū est dispensabile vel cōmu tabile a q̄ patet ex p̄dicto se periculo. qe nō debz obmittē maiꝰ bonū p minoꝰ bonū signāter cū reuerētiā dei a ea q̄ fūt ad vtilitatē cōez fidei ꝓptea dr in euāgeꝰ. Neq; me scitis neq; patrez meū. Si me sciētis forsi tā a patrez meū sciētis. s. obseruādo iuramēta licita et hōesta Et in epla dr. Nūq̄d obliuisci pōt mulier in fātē suū ac̄. qe hō valde mētur p talia iuramēta.

Secūdo declarat eadē obiectio testiꝰ legis Apo stolice a hoc q̄druplicīter. ℣ p⁰ btūs Petr⁹ p. epla. c. ca⁰ dicit. Si quis loquit. s. iurādo. qua si sermōes dei. s. obseruet. ut in oīb⁹ honorificet de⁹ per ihesum cristū. Xp̄ianus autem nō erubes cat. sed glorificet deum in isto nomine. hec ille. ℣ 2⁰ beatus Paulus p. Thimoth. p. ca⁰. dicit. Sci m⁹ quia bona est lex si quis ea legittime vtatur. sciens hoc quia iusto non est lex posita. sed inīu stis a peccatoribus sceleratis a contaminatis. mendacib⁹ piuris a si q̄d aliud sane doctrie ad uersat. hec ille. ℣ 3⁰ btūs Jacob⁹ i epla. 1. ca⁰. dic.

Añ oĩa fratres mei nolite iurare neq; p cẽlũ neq; p terrã neq; per aliud qd̃cũq; iuramentũ. Sit ãt sermo vr̃ est ẽ: nõ nõ ut nõ sub iudiciõ decidatis. hec ille. Cũ dicit nolite iurare intelligit q̃ dr̃uplici ter. Primo nolite iurare leuit; p̃ter veritatẽ dicẽ daz: p̃ter ocor diã inter aliquos ẽformandã: p̃t pacẽ inter ptes ctrarias fiendã: p̃ter infamiaz p̃priã purgandã. 2° nolite iuraẽ faciliter. q; qñ hõ ex facili iurat: piculuz ẽ de piurio. 3° nolite iurare delectabiliter. Nõ em̃ debet homo iurare cum delectacõne q̃si bonũ aliq̃d faciens. q; iurare de se nõ est bonũ. 4° nolite iurare vitupabiliter. Credebãt em̃ quidã iuramentũ p creaturas nõ eẽ obligatoriũ. nec transgrediẽdo incurrẽ piuriũ qd̃ est falsũ. Narrat em̃ virgili⁹. 2. eneidos q; cũ azaric⁹ vellet hedificare Troyã a videns q; op⁹ istud vires p̃rias excedebat: inuocauit in auxiliũ sui Minerua deaz sapiẽtie a Neptunũ deũ maris: p̃mittens eis iuramẽto q; si eũ in hoc tã grãdi ope adiuuarẽt. singul' anms certa sacrifitia eis offerret. Cui optime annuerũt. Minerua dãs ei sapientiã p quã ciuitatez optime disponeret. Neptun⁹ dãs ei portũ marinũ p quẽ i psonis a diuiciis ciuitas augmẽtaret. Sz cũ desisteret a sacrificiis q̃ solueret iurauerat. isti diis ocitauerũt grecos aduersus troyã q̃ eã fundit⁹ deleuerunt ac. 5° btus Joh. Apoc. 21. ca. dicit. Timidis aũt a incredul' et execratis. a false iuratib⁹ a homicidis a fornicatoribus ps illoz erit in stagno ardẽti igne a sulphuẽ qd̃ ẽ mors secũda. hec ille. Ecce pena peierãtiũ.

Tertio declarat eadẽ oclusio testimonio legis Canonice. Sciendũ q; piuriũ ẽ detestandũ q̃dr̃upliciter. Primo q; est iniuriosũ deo. p̃hibẽti. Naz pena piurij ẽ grauissima quã si q̃s timens ad ofessionẽ venire noluerit. a fideliũ ocortio est abitiend⁹. Vñ 2. 2. q. 1. ca. Predicandũ ẽ ut periuriũ fideles caueant a ab hoc fũmope abstineant: scientes hoc grãde scelus eẽ a in lege a in p̃phis a i euãgelio p̃hibitũ. Audiuim⁹ aũt quosdã parum pendere hoc scelus a leuẽ quodãmodo periuris penitẽtie modũ imponẽ. Qui etiã nosce dñt talez de periurio pmaz debere ipom̃ q̃lem de adulterio: de fornicacõne a de homicidio sp̃te omisso a de ceteris criminalib⁹ vicijs. Siq̃s vero perpetrato piurio aut quolibet criminali pct̃o: timẽs penitentiã longã ad ofessionẽ venire noluerit. ab eccia repellend⁹ ẽ siue a comunione a ocortio fideliũ ut nullus cuz eo comedat neq; bibat neq; in sua domo eũ recipiat. hec ibi. 2° q; ẽ piculosũ ipi iurãti. Est em̃ culpe repletio a munda cõ. Naz fenerator non tm̃ mutuat ad vsurã. nec fur tm̃ furatur sicut isti iurãt a p ocequẽs pluries peccãt q̃ alij. Dũ enim vsus iurãdi habet: faciliter periuriũ incurrit. Vñ 22. q. 1. ca. Nõ est ctra preceptũ dei iurare. s; dũ iurãdi vsũ facim⁹. periurij crimen incurrim⁹. hec ibi. q; si nõ iurat per deũ. tũ piurus ẽ qui falsũ iurat p lapidez. Vñ 22. q. 1. ca° Ecce dico caritati vestre q̃ p lapidẽ iuãt falsũ. piurus ẽ. vñ hoc dico q; multi a in hoc fallunt et putãt q; mihil ẽ p̃ q̃ iurãt nõ se crimine tenei piurij. Prorsus periur⁹ est q; p id q̃ scm̃ ñ putat. falsuz iurat. Si tñ illũ scm̃ ñ putas. scm̃ putat cui iuras. Nõ ei qñ iuras tibi à lapidi. s; p̃mo iuras. Homini iuras añ lapidẽ. s; nũq̃d ñ añ deũ. nõ te audit lapis loquẽtẽ. s; punit deus te fallẽtez. hec ibi. Etiã q; ẽ celestis hereditatis p̃uacõ. p legẽ. ff. de hijs q̃b⁹ vt idignis auferũt. l. si inimicitie. in q̃ dr̃. q; p̃ter inimicitias capitales supuemẽtes inter legatariũ a testatorẽ. legatarius p̃dit legatum suũ. Sic p̃dcõr testamẽtũ de quo dr̃ in p̃s. Disposui testamẽtuz electis meis. Et ad hoc ẽ lex. ff. de legib⁹ admendis. l. ex pte. Sed q̃d sequit i p̃dicta. l. inimicitie. maxime ẽ ctra illos q̃ imp̃cãt maledictõ ex testatori a infamiã imposuerit. 3° q; ẽ scãdalosũ p̃mo audiẽti. In lex em̃ casib⁹ licitum ẽ iuramẽtũ p̃. p̃ pacis a amoris onerione. Vñ dr̃. 22. q. 1. ca. Oẽ q̃d in federa pacis venit tũc solidi⁹ subsistit cum iuramẽti hec interpositõ roborat. Sed a omne q̃d amico y aios ociliat: tũc fidelius durat cũ eos sacramẽti vincula ligãt. hec ibi. 2° p infamie expurgacõe. Vñ dr̃. 2. q. 7. ca. p̃sbiter vel q̃libet clericos si a pp̃o accusatus sit a certi testes inuẽti nõ fuerit q̃ crimmis illati veritatẽ nõ dicant. iusiurãdũ in medio faciat a illũ testẽ p̃ferat de innocentie sue veritate cui nuda a apta fuit oĩa. hec ibi. 3° p fidẽ a fidelitate. Vñ dr̃. 11. q. 3. ca. Alius itẽ roman⁹ põtifex. zacharias. s. regẽ frãcoy nõ tam p̃ suis miq̃tatib⁹ q̃ p eo q; tãte ptãti eãt inutilis a regno depositus a Pipinũ karoli ip̃atoris patrẽ in eius loco substituit. oẽsq; frãcigenas a vinculo fidelitatis absoluit a iuramẽto q̃d ex frequẽti etiã auctoritate agit scã eccia. cũ milites absoluit a vinculo iuramẽti q̃d factũ ẽ hijs epis q̃ apostolica auctoritate põtificali gdu deponũtur. hec ibi. 4° p obediẽtia siue reuerẽtia. vñ dr̃. 23. dist. ca. Quis circa mediũ. sic placuit scõ cõsilio ut vnus quisq; q̃ ad ecclesiasticos grad⁹ ẽ accessurus nõ añ honoris ocessiõez accipiat. q̃ placiti sui ãno tacõe p̃mittat ut fidẽ catholicaz sincera cordis deuocõe custodiẽs iuste a pie viuere debeat a nullĩ opib⁹ suis canonicis regulis ctrdicat. atq; ut debitũ p oĩa honorẽ atq; obsequij reuerentiã p̃meneti sibi vnusquisq; impẽdat. hec ibi. 5° p veritate inq̃renda. Vñ. 12. q. 2. ca. q̃ q̃ sacerdotũ testimoniũ credibile hẽat. tñ ipsis secularibus negocijs p ofici⁹is instrumẽtis ad testimoniũ nõ rogent. q; eos talib⁹ reb⁹ interesse nõ ouenit. si aũt euẽtu aliquo cãe interfuerint a aliq̃d viderũt vel audierint vbi nulle p̃sone. ne veritas occulteť a malus ut bon⁹ estimeť. in p̃uidẽtia fit epi. ut aut corã se a opetẽtib⁹ indicib⁹. aut aliter. veritatẽ honorifice testificent. hec ibi. 6° p dãno dato vel dando. Vñ. 2. q. 1. ca. in p̃mis dr̃ sic. Gloriosus aũt commotio⁹ quicq̃d ianuarius eps p violẽtiã atq; insecutionẽ ipsius exp̃disse vel dãnũ p̃tulisse: dato sacramẽto firmauerit eidẽ epõ restituere ocemneť. hec ibi. Vñ vsus. Pax ac fama fides reuerẽtia cauõ dãni. Defectus veri. sibi posuit sacra tueri. Est aũt iuramẽtum scãdalosũ. q̃n vba ñ defluũt intẽcõi.

Vñ dicitur·22·q·1·ca° Quãne aures talia verba nostra iudicãt qualia foris sonãt·Diuina vo iudicia talia foris audiũt q̃lia ex intimis p ferũtur Certe nouit ille qui intẽtionez a uolũtatem alterius variis verbis explicat·qz nõ dẽt aliquis verba ꝯsiderare sed uolũtatẽ alteri⁹ a itẽcõez·qnõ debet intentio verbis deserui resed verba intẽcõi· hec ibi·Naz vtrũq; debz cuz altero ꝯcordare·qz illud iuramentũ veritatẽ hz vbi nõ aliter sẽtitur cor de q̃ iuratur ore Vñ·22·q·1·ca° iuramẽti·dicitur sic·Omis qui iurat ad hoc iurat ut qđ verũ ẽ loquatur·Et ideo dñs inter iuramẽtũ a loq̃laz nostram nullam vult eẽ distãtiaz·qz sicut in iuramẽto nullã ꝯuenit eẽ pfidiã·itaquoq; in verbis nostris nullũ debz eẽ mendaciũ·qz vtrũq; a periurium a mendaciũ dimi iudicij pena dãnatur dicẽte scriptura·Os qđ mẽtitur occidit ãmam·Quisquis ergo vestrũ loquit iurat·qz scriptũ ẽ testis fidelis nõ mẽtietur·hec ibi·q° qz est obprobriosũ nõ custodiẽti·Iuramẽtũ em pmissoriũ obligat ad perpetuã obligacõem·quoma iurãs semper tenetur obseruare q̃ pmittit ps̃·Jurauí a statui custodire iudicia iustície tue·Cõtra qđ plures faciunt qui nõ obseruãt iuramẽta q̃ fatiũt i infirmitate·Sup quo ponat casus qz quidã timore mortis fecit testamentũ in q̃ iniuriã sibi factã a qdaz remisit in manu sacerdotis·Postea ꝯualescẽs voluit facẽ itez actõem ꝯtra illũ:queritur an possit.e Videt qz sic·qz põt facere aliud testamẽtũ a immutare illud qđ fecit in pmo·17·q·2·ca° placuit·sz aliud est·vbi dr sic·Libera est vltima voluntas cuiusq; in testamẽto ꝯficiendo·Vñ et testamẽtum appellatur·qz eo quisq; libere testatur q̃đ pt⁹ suũ decessum de priis reb⁹ fieri velit·hec ibi· 2° qz tore mortis remisit a sic nõ valet·qz cessat causa·C de nõ nũerata pecunia·l·indubitati·a·ff·de donacõib⁹ causa mortis·l·si mortis cã·Videtur qz nõ qz renũciat iuri·A·q·p·ca° q̃ periculosũ·2° qz qđ semel placuit amplio displicẽ nõ põt·Extra de regul iuris li·16·Rñdetur qz ille qui iniuriã remisit potuit hũe in corde añ remissionẽ odiũ aduersus illum a sic teneat iuramẽtũ seruare·vel desideriũ correctõis illi⁹ a sic nõ teneat·agere ad hoc qz vicia corrigant est op⁹ caritatis a ad hoc infirm⁹ nõ debuit induci·qz iuramentũ essz illicitũ a nõ obseruãdum·Ex de sponsalib⁹ ca° ad audiẽciã·Nã iuramẽtũ nõ dẽt eẽ vinculũ in q̃tatis·Quitũvo ad iuãmẽtum licitũ dr in ps̃·Que pcedũt de la·m·n·f·ir·:

Quarto declarat eadẽ ꝯclusio testi° legis Eccl̃i astice a hoc q̃druplicit·/ p° btũs Greg̃·super illud Matb·7·nõ periurab·dicit sic·Nõ permit⁹ iurare phibuit·sz occasiõem periurij qđ p fecti⁹ est euitare docuit·/ 2° btũs Jhero·ut hẽtur·22·q·p·c· Patrem⁹ in lege dei scriptũ·nõ periurabis in nomine meo nec pollues nomẽ dei in vanũ·Jdeo qz admonẽdi sunt õnes ut diligẽter caueant periuriũ·non solũ in altari seu in sanctoz reliquijs·sz etiã in cõmuni loquela·hec ille·/ 3° btũs Amb°·li° p° de officijs ut hẽtur·22·q·2·ca·vn⁹ q̃sq; dic sic·Sepe plerisq; ꝯstringũt se iuris iurãdi sacramẽto a cuz ip si cognouerũt promittẽdum nõ fuisse·sacramenti tñ ꝯtemplacõe faciũt qđ spõderunt·Sicut Herodes qui saltatrici pmiũ turpiter promisit:crudeliter soluit·Turpe est qz regnũ p saltacõe promittit·crudele qz mors pbere p iuris iurãdi religiõe donatur·Quãto tolerabili⁹ tali fuisset periurium sacramento si tñ periuriũ dici possz qđ ebri⁹iter vinã iuraueãt qđ iuratus inter saltãtium choros promiserat·Infertur discoppbere caput a hoc est iam est fidei eẽ quod amicicie fuit·hec ibi·/ q° beatus Aug⁹·in sermõe de decollacõe sci Johãnis baptiste dicit·ut hẽtur·22·q·3·ca° Juãuit dauid temere sed nõ impleuit iuracõem maiori pietate Ecce dauid scis iuramento quide astrict⁹ nõ fudit sanguinẽ hominis·Sz eũ falsũ iurasse negaẽ q̃s potest·de duob⁹ pcis minimũ elegit·sed min⁹ fuit illud in ꝯpacõe peioris·Nã p seipsũ apprehẽsum magnũ malũ est falsa iurare hec ille·De isto iuramẽto dicit·2·Re·12·ca°·Viuit dñs qm̃ filius mortis est qui fecit hoc.s.occidit Vriam·Quia vero circa iuãmentũ ex periurio·q°·modis peccam⁹ iõ·q°·die b⁹ abstinem⁹ a ieiunam⁹·/ p° despiciẽdo.s.iurãdo p membra dñi a aliqñ inhonestaSi ei ẽ cleric⁹ debz deponi·si laycus dẽt anathematizai Vnde·22·q·p·ca·Si quis p capillũ dei vel caput iurauerit vel aliquo mõ blasphemie ꝯtra deum vsus fuerit si ex eccliastico ordine est deponatur· si layc⁹ anathematizet·Si quis talem hominẽ non manifestauerit:nõ est dubiũ quin ipa ꝯdemnationi coherceatur·hec ibi·Et intelligitur qñ cũ irreuerentia fic iuratur aũ·/ 2° defendẽdo.s.qñ vxor p⁹ q̃ fuit ꝯfessa sacerdoti iurat marito qz nõ est culpabilis de adulterio·Potiꝰ ei debz õnia mala fustinere q̃ hoc iurare·qz nõ est certa qz culpa sit ei dimissa·Extra de purgacõe canonica·ca°·accepim⁹·/ 3° deficiendo.s.si res in eodẽ statu nõ permanserit·Vñ si quis gladiũ deposuit apud me a fact⁹ furiosus repetit:nõ teneor ei restituere etiã si inuãsi· 22·q·ij·ca° ne quis dicit sic·Si cuiq̃ gladi⁹ ꝯmendetur a pmittat se reddituru·cũ ille qui ꝯmendat poposcerit·si forte repetat gladiũ suum furẽs:manifestũ est ñ eẽ reddendũ ne vel se occidat vel alios donec sanitas ei restituatur·hec ibi·/ q° diffidẽdo.s.si fidez seruauerit·Nõ seruãti em fidem:fides frãgatur eidẽ·Vñ si nõ facis qđ mihi pmisisti ñ teneor·Extra de iure iurãdo·puemit·2° a ca° sicut· Jdeo si iuro tibi pecuniã reddere ad certũ tẽp⁹ spe future numeracõis aut mutuacõis a tu nõ nũeasti nec mutuasti mihi pecuniã:nõ teneor·C de nõ numerata pecunia·l·indubitati·Quia nõ extat ꝯdicio·/ 4° absoluẽdo·Nã si iuro tibi soluẽ ad certũ temp⁹ aiud ex ꝯtra pcipiat:nõ teneor·qz ius supioris semp intelligitur exceptũ·Extra de iure iurãdo·ca°·vemẽtes·sz p° in fine·Similit eciaz si per te fuerim absolutus a tali solucõe nõ obligor·Ibidem ca° p·a ca° sicut·Quia iuramẽtum est solutũ ex pte tua·/ 6° ꝯsequendo·Nam si iuro tibi dare dotẽ ex nupcijs futuris q̃ ꝯsecute non fuerit tuo defectu·qz nupcijs quoq; mõ renũciasti:nõ obligor ad tale iuramẽtũ·ff·de iudẽ dotiũ·l·stipulacõez

7° deponẽdo. Nã si iuro tibi tanq̃ regi vel epõ vel offitiali vel rectori aliquid: te deposito nõ obligor Etiã si tu in dignitate iuras mihi aliquid: tũc deposituis nõ teneris si p vtilitate officij pmisisti. 8° obediendo. Nã si iuro stare mãdatis tuis p offensa tibi vel tuis facta a tu p̃cipias aliqd immoderatũ: iniustũ a impossibile vel hymõi nõ teneor. Extra de iureiurando ca. veniẽs a ca. q̃tauallis. 9° reddendo. Nam si iuras mihi reddere vinũ vel bladũ obligaris ad reddendum ea eqũal' bonitatis nõ attendẽdo solũ ad substantiã rei in se. sz etiã ad qualitatẽ. ff. si certũ petat. l. cũ quid ac. 10° promittendo. Naz si iuro dare tibi filiaz meã in vxorẽ nõ obligor ad aliud nisi ut tõ fide laborẽ q̃ ipam habeas: cũ alienũ factũ p̃mittere p̃cise nõ possim. Extra de sponsalibz ca. ex litteris ac. 11° tuendo. Nã si iuro alicui fidelitatẽ l'q̃ nõ ero contra eũ procurãdo vel consentiẽdo q̃ vitã vel membz vel res suas perdat. non tñ obligor me sibi exponere si me offendat vel cõiunctos mihi. sz possum me tueri ne ipe nõ noceat. Extra de iureiurãdo. ca. pacto a ca. Ego. Sicut patz in feudo ac. 12° tenendo. Nã si quis iurauit tenere ostagia in certo loco. nec habz ibi qd comedat vel vnde soluat. si tpe obligacõnis eãt nõ soluẽdo: tenet ostagia seruare. q̃ videt ad hoc se obligasse a victũ querat mamb9 suis vel mendicando. si autez tpe obligacõnis erat soluẽdo a nũc deuenit ad pauptatẽ si p̃t mendicaẽ sine verecundia tenet. Si aũt ẽ nobil' a in dignitate. sb uemendũ ẽ eĩ bñficio iuris. Extra de iureiurando ca. querelã a ca° breui. Quia dignitas interuenit p eo. 13° soluẽdo. Naz si debitor iurauit creditori se solutuz in certo termino a ipeditus non p̃t: si qñ iuãbat credebat se nõ posse soluẽ vel ñ hẽbat cãz probabilẽ credendi. tũc vtroq̃ mõ piurauit. q̃ in p̃mo defecit veritas a in secũdo inditiũ. Si vero ab initio credebat probabiliẽ se posse soluẽ tũc nõ periurauit. maxime si fecit inxta posse suuz a multo magis excusat' si tpe debito misit pecuniaz. sed casu pdita ẽ. Extra de iureiurãdo ca. querelã. Esset aũt periur9 si nõ psolueret a posset elapso termino. 14° furripiẽdo. Nã si dñs facit familiã suã iurare q̃ reuelabũt ei si quẽ sciunt vel audiũt furripuisse de bonis suis a sciãt istũ dñm eẽ truculentũ a fezz: nõ tenẽt iurare nec obseruaẽ. si eũ nouerit mãsuetũ a racõnabilẽ a res ptineãt ad custodiã ei9 quĩ iurauit. tenet obseruaẽ iuãmentũ. aliter obligat' dãnuz restituere. Si vero illa bõ nõ ptinent ad custodiã ei9 quĩ iurauit si p̃t pbaẽ quis furripuerit debet reuelaẽ a si nõ potest pbaẽ. nõ obligat' reuelaẽ. 15° deferẽdo. Nam si duo bñtes mensurã vel staterã comunitatis quã consueuerunt portare ad vendẽtes a inde mercedẽ recipere: iurauerũt inuicẽ q̃ deinceps nõ portabũt. etiaz si ex hoc multũ dãnificati fũt q̃ puisũ ẽ de alia mẽsuã. nõ p̃t auctoritate ppria venire contra iuramentũ misi forte ex hoc deuenirẽt ad extremã necitatẽ. nec vllo mõ possent habere vñ viuerẽt. Epus tñ in melio9 commutabit hoc iuramentũ. 16° paciscẽdo. Nam si duo aliquid sibi adinuicẽ iurauerũt qđ ad bonum tem a cultũ dei seu religiõez a pietatẽ ptineat. puta si iurent q̃ intrabunt religionẽ vel militabũt p deo vltra mare. aut q̃ de lucro suo dabũt porcionẽ suã fabrice alicui9 ecclesie: nõ p̃nt se inuicem absoluere. qz pmissio est facta p̃cipaliter deo a si vn9 ñ fuat. alius tñ tenetur misi forte dicant sibi videbitur cui pmittit. 17° recipiẽdo. Nã licitũ est recipere iuramẽtũ eius qui patus ẽ p falsos deos vel p creaturas nõ ocessas iurare nõ tñ licz eũ ad hoc inducere ut p falsos deos iuret. sz si iurat obligatur seruare. 22. q. 1. ca. mouet. 18° exigendo. Nã si aliquis venditor iurauit nõ venire contra venditionẽ a nũc dicit se deceptũ vltra dimidiuz iusti p̃cij. nõ audietur si ẽ maior. secus si minor qz p tale iuramẽtum ñ excludit misi bñficiũ etatis nõ aũt q̃ renũtiet iuri cõi. Vñ p̃t agere ad supplemẽtum p̃cij vel ad rescindẽdã vẽdicõez. Extra de empcõe a vendi. ca. cũ ea. 19° regrediẽdo. Naz pactũ patri factũ a filia dũ nuptui traderet' q̃ de re ocẽta nullũ ad bona paterna regressum habet. improbat lex ciuilis. Si tñ iuramẽto ñ vi nec dolo p̃stito firmatum fuerit: fuari debet. Extra de pact. ca. q̃uis lib° 6°. nec licet contrauenĩe. 20. cõsentiẽdo. Nã si vxor iurauit nõ contrauenĩe alienationi dotis tenet' obseruaẽ iuramẽtũ. Extrĩ de iurẽ iurãdo. ca. cũ contingat a ca. licet lib° 6°. Sed dos a donacõe ppter nuptias alienari ñ p̃t etiã cõsentiente vxore. ff. de fũi. do. l. lex iulia Quia p̃sumitur q̃ circũuẽta hoc fatiat ac. 21° cõpellẽdo. Naz qui cõpulsus p metum iurauit se aliquid daturuz quãtumcũq̃ fuerit metus. obligatur obseruare iuramẽtũ. si fuerit de re licita. secus de illicita. Extra de iurẽ iurãdo. ca. si vero. Extrĩ de eo q̃ met9 cã. ca. audiẽtiã Tñ qui sic iurauit p̃t ab epõ petere ut cogat illũ absoluere ipm a iuramẽto. Extrĩ de iurẽ iurãdo. ca. ex administracõnis. si aũt hoc obtinẽ nõ p̃t soluat a postea repetat Extrĩ de iureiurando. ca. debitores. q̃ si etiã iurauit ñ repetere. tunc denũtiet ecclesie sẽm formã euãgelicã Matth. 18. ca. ut ecclesia opellat illũ ad restitucõem. Si iurauit q̃ nõ denũtiaret nõ est obseruãdũ cũ fiat illicitũ Extrĩ de iureiurãdo. ca. quẽadmodũ. 22° repetẽdo. Nã si debitor iurauit soluere vsuras: p̃t denũtiare ecclesie monicõne premissa ut opellat illum ad relaxãdum iuramẽtũ vel soluat ut satisfaciat iuramẽto a postea poterit repetere. etiã si iurasset nõ repetẽ. Quia repetẽdo nõ venit contra iuramentũ sz ecclesia cõpellit eũ ppter denũtiacõem crimĩis vsurarij. Si aũt iurauit nõ denũtiaẽ ecclesie. non tenet iuramẽtuz cũ sit illicitũ a contra salutẽ p̃mi Extra de vsuris. ca. tuas. Et in capitulis p cedẽtibus. 23° p̃cipiẽdo. Nã si quis ex impetu iuãuit id qđ de libẽate nõ iuãsz si licitũ est: fuaẽ tenet q̃uis ibi ñ sit inditiũ. discreta deliberacõ. tñ ẽ iustitia. 22. q. 1. ca. Ita g̃ ut patz ac. 24° decipiẽdo. Nã in iuramẽto aliqñ nõ est eadẽ intẽtio iurãtis a recipientis. si hoc p̃uenit ex dolo iurãtis oportet iuramẽtum seruari sẽm sanũ intellectũ eius cui iuramẽtum p̃statur. ut patuit de xp̃iano qui iuãuit dolose iudeo q̃ reddiderat sibi pecuniã ut haberetur in

legenda scī Nicolai epī. Si vero iurās dolus non adhibuit: obligātur solus ꝑm suā intēcōem ex qua iuramentū nō daudicat ut ostat ac. xxvii. q. vi. deflectēdo. Nā vir nō pōt irritare iuramentū uxoris ń sit tale qđ uxor nō possit implē sine scandalo viri a pīudicio. Nā ad vnūquēqꝫ ptinꝫ irritare iuramētū quod a subditis factū est circa ea que subdūtur eiꝰ ptāti. sicut paī potest irritare iuramentuꝫ puelle a vir uxoris ut pueri. xxii. q. vi. tacēdo. Nā iuramentū nō licitū sicut nō loquī cū mē vl frātre vel hmōi nō obligat. qꝛ est otra caritatē ꝓxī. a tales sunt absoluēdi cū magna penitētia. Ex de iure iurādo ca. cū quidā. xxii. q. v. astringēdo. Nā qñ vniuersitas alicuius ciuitatis vel collegiū iuramēto se obligauit a iurātes iam mortui sūt: successores otra facientes nō sunt ꝓpter hoc puniēdi. qꝛ obligatō iuramēti psonalis est a nō trāsit ad successores. Tenētur tñ ob quā daꝫ fidelitatē obseruare qđ iuratuꝫ fuit. Extra de iure iurādo veritatis. xxii. q. v. exequēdo. Nā dñi tēpales. rectores. ofules. potestates. iurāt ōnib⁹ facere iusticiā a obseruare statuta cīuitatis vel loci ꝓcipue licita a honesta. si autē essent illicita a impossibilia. aut libtati eccīe obuīātia nō sunt talia iuramēta seruāda. sed si nesciūt illa statuta aut ofuetudines in spāli licet iurent generaliē: nō obligātur. Extrā de iure iurādo ca. cōtingit. li. vi. Idē est de epīs. xxii. q. v. ofūdēdo. Nā si iuro aliquid generaliē nō teneor ad spēcialia. qꝛ cū generalitas pariat obscuritatē: nō vidēor cogitasse de hīs sup quib⁹ spāliter iuraturus nō fuissem. Et sic intērp̄tādum est iuramētū ꝑm intencōem iurātis qñ sine dolo quis iurat. Ideo tale iuramētū nō obligat. xxii. q. v. opactēdo. Nā saltarīj. caualarīj. pōnes a officiales cōes. iurāt accipe bāna a pignora a delinqntib⁹. tñ remittūt causa pietatis paupib⁹. aut cā timōris diuitib⁹ qñ ex culpa eoꝝ inciderūt in bānum. Possunt ei remittere ptē eos otingētē. nō autē pōt partem alienaꝫ. xxii. q. v. regēdo. Nā tutōes quī alicuiꝰ orphani seu pupilli tutelaꝫ cū iuramēto suscipiūt ad fideliter gubnādum pupillū a bona ipsiꝰ. pluries vehit infideles dissipāt a furripiūt. lites graues otrē eum mouēt quasi bona illiꝰ auxerīt quē male tractauerūt ut ostat. xxii. q. v. ꝓponēdo. Nā si iuramentū sit de tpalib⁹ q̄ sine iuramēto hō facere tētur: obligatur obseruare illud. Nec pōt remitti. qꝛ ꝓpter salutē animaꝫ videt sic iuratum puta si carnifices iurēt qꝛ nō vendēt carnes infectas ꝑ famis. aut qꝛ nō sophisticabūt merces suas a hmōi ac. xxii. q. v. subuenīēdo. Nā si iuramētuꝫ sit de tpalibꝫ q̄ sine iuramēto hō facere ñ teneť. tūc si obseruātia iuramēti spectat tm̄ ad comodū vel incomodū iurātiū possunt sibi inuicē remittē puta si quis iuret qꝛ faciet alteri librū vel domuꝫ a alter qꝛ reddet ei mercedē. similiē qñ duo socij iurāt de coīcando sibi ōnia lucra. Si autez spectet ad comodū alioꝝ iuramētū nō possunt sibi remittere. puta si qui artifices iurēt qꝛ in mercib⁹. xx. solidoruꝫ nō accipiēt lucrū vltra vnū solidū vel qꝛ nō vendēt opa misi de materia bñ pata. vel qꝛ nō trahēt pecias pānī vltra tātū a hmōi ac. xxii. q. v. subtrahēdo. Nā quidā iurāt dāmificare ꝓximum puta futores iurāt qꝛ certo tēpe nō laborabūt et hoc ut ꝓpter raritatē cariꝰ vēdant. Itē carnifices iurāt qꝛ nō incidēt vel nō pabūt carnes vsqꝫ ad certū numeꝝ. Preterea quidā opifices iurāt qꝛ nō opabunť ꝑ minori pcio qꝛ tali a hmōi. q quidē iuramēta nō sunt obligatoria. tñ ꝓpria auctoritate nō pōt remitti. misi auctoritate epī. xxii. q. v. cōtrūciendo. Nā si multitudo ināt aliqđ facere absolute a in ōnem euētum aliquib⁹ cōsuetudinib⁹ nonpōt alij otrauenīre. qꝛ quilibꝫ tenetur obseruare iuramentū. si vero sub odicōe vel ob determinatā causā. puta si alij seruarēt nō tenetur quis ń extante cōdicōe. Ex de odicōe apposita. ca. veruꝫ. Extra de iure iurādo. ca. puenit. Vñ si plures nō seruāt. tūc alij absoluti videtur. si vero pauci nō seruāt recurrendū est ad intētiōez iurātiū. puta si intēdebāt qꝛ quocūqꝫ nō seruāte ipsi nō tenerētur. aut solū si multi eēnt qui nō seruarēt. Et si de intēciōe nescitur tutiꝰ est seruare iuramētū quia mihil eos excusat. xxii. q. v. assuefiēdo. Nā duplex fuit causa institucōis iuramēti. Vna ꝓpter infirmitatē nō credētium. puta cū aliquīb⁹ suadet aliqđ bonum a nō credunt simplici verbo illiꝰ: intro dudum est ut possimꝰ iurare. xxii. q. v. ca. nō est cōsiī ꝓceptum. Alia causa fuit ꝓmissiua. s. ꝓpter vitādam ydolatriā. Vñ ꝓmissum fuit iudeis iurāē ꝑ deum ne ꝑ creaturas iurādo in ydolatriā incidērēt. xxii. q. v. ca. osidera. Juramētū enī est licitū a meritoriū qñ ꝑ ipsuꝫ ꝓximo subuenītur. Nō tñ ē assuescēdum ad iuramētū ꝓpter ꝓcuīū periurij vñ nō misi ꝓpter necitatē vel vtilitatem est iurādum. xxii. q. v. ca. Ita ergo. xxii. q. v. requirēdo. Nā ille q̄ requirit iuramētum ut ꝑuata ꝑsona ab aliquo. quia nescit vel dubitat de veritate: nō peccat. ꝑ tñ hūana temptacō est. vel ex infirmitate nature ꝓcedit. Si autē scit vel ꝓbabiliter credit eum falsū iurāturū a cogit iurare homicida ē. Nam ꝑm Aug⁹. Ille de suo periurio se interimit. ꝑ iste manū inficientis impōnit. Si vero quis requirat iuramentuꝫ tanq̄ ꝑsona publica seruato ordine iuris nō peccat qualitatūcūqꝫ ille iuret. xxii. q. v. maledicēdo. Nā qui iurat execrādo indicēdo aliquā creaturaꝫ in q̄ dicit unū iudicium exercēatur: grauiter peccat. sicut solet quis iurare ꝑ caput suū. vel ꝑ filiū. vel ꝑ aīaꝫ a ofciēciam suaꝫ a alioꝝ hmōi. xxii. q. v. deridēdo. Naꝫ iuramentū nō debet pōstari misi a ieiunis. Vñ. xxii. q. vi. ca. Honestū ecīā videtur ut qui in sanctis audet iurare. hoc ieiunꝰ faciat cū ōni honestate a timore dei. hec ibi. qđ tñ nō seruatur. xxii. q. v. ōtrādo. Nā in testimonio ferēdo nō debꝫ homo certuꝫ asserē de quo certꝰ nō est. ꝑ dubiū sub dubio ꝓferre a certū ꝑ certo dicē. Si autē ꝓpter labilitatē memorie debita sollicitudine recogitās estimat se certum esse de eo qđ falsum est nō peccat mortaliter hoc asserens. qꝛ nō dicit falsū testimonium hoc intēdens. ꝑ cōtra id qđ intendit. Si vēo falsitatē intendēt peccaret mortaliē. qꝛ facit cōtra iuramentū a otra iusticiam a teneť ad restitucōnem

omniū q̄ primus eiꝰ amiserit p eiꝰ testimoniuꝫ. 12. q. 1. ca. Nō sane. Et. 2. q. 1. ca. notū. Et sic ptz. Post hanc declaracōem dixit sāctus thomas aīe deote. O aīa simplex iaꝫ potes intelligere grauitatē falsi iuramēti a piurij tā in omuni locutione q̄ in testimonio p̄ferendo p vel otra aliquē. Quia vero testimoniū facit plenā fidē de causa dubia. p̄terea lex p̄uidit ut nō omēs admittant ad testimoniū a sunt. 10 Primo seruꝰ qz metu dñi testimoniuꝫ suppriment veritatis. C de testibꝰ. l. qm̄ liberi. Extra de verboꝝ sigm. forꝰ 2° femina a hoc in causa criminali. ut hēt. 33. q. 1. mulierez. secus in causa ciuili. 17. q. 3. Ex eo ac 3° puer minor. 14. annis. 2. q. 3. ca. p̄. In criminalibꝰ vero nō minor 20. āmis. 4. q. 3. ca. p̄. Item ac 4° furiosus siue mente captus. 3. q. 4. tria. qz nō est opos mentis. ff. qui testamentū facere p̄nt. l. q̄ testamēto 5° infamis. Extra de testibꝰ cogēdis ca. preterea. Nec p̄ desit p̄ma. qz actus legittimi fūt infambꝰ interdicti 6° egenꝰ. qz lucri causa hoc faceret. 2. q. 3. ca. testes. Item tē testimonioꝝ. Et hoc ad iudicē spectat 7 A° infidelꝭ siue iudeus siue paganꝰ siue hereticꝰ. nō admittit otra fidelē. 2. q. 4. ca. si hereticus 8° amicus vel inimicꝰ. qz facile deuiarēt a vero testimonio. 4. q. 3. ca. testes. Item nō q̄ i p̄sona 9° ico gmitus q̄ nō admittit nisi cū tormētis vel verteribꝰ. ut i autētica de testibꝰ. Item sancim 10 executor negotioꝝ seu p̄curator qui in ipa cā fuerūt actores vel respōsales. Extra de testibꝰ ca. insup. Ne tñ belial gloriet in arguciis suis doceto te quo pacto illi rñdeas. Ad primū dic q̄ ille qui iurat se aliquid illicitū factuꝝ iurādo incurrit piuriū p̄ter defectuꝫ iustitie. ß si nō impleat qđ iurauit in hoc piuriū nō incurrit. qz hoc nō erat tale qđ sb iuramento cadere posset. Ad secūdū dic q̄ ille qui iurat se nō itratuꝝ religionē vel nō datuꝝ elemosinā vel aliq̄d hmōi: iurādo piuriū incurrit p̄ter defectū iudicij a iō q̄ facit id qđ melius est nō est piuriū. ß periurio cōtrariū. Cōtrariū em̄ eiꝰ qđ facit sub iuramēto cadere nō poterat. Ad tertiuꝫ dic q̄ cū aliquis iurat vel p̄mittit se factuꝝ volūtatē alterius: intelligenda ē debita odicō. s. si id qđ ei mādat fit licitū a honestū a portabile siue moderatū. Ad quartū dic q̄ iuramentū ē actio p̄sonal a qz ille q̄ de nouo fit ciuis alicuius ciuitatis nō obligat quasi iuramento ad seruanda illa q̄ ciuitas se seruaturā iurauit. tenet tñ ex q̄dam fidelitate ex q̄ obligatur. ut sicut sit sotius honoꝝ ciuitatis. ita etiam fiat pticeps oneꝝ. Canonicus vero q̄ iurat se seruaturū statuta edita in aliq̄ collegio. nō tenet ex iuramento ad seruandū futuā nisi intenderit se obligare ad oīa statuta preterita a futura. tenetur tñ ea seruare ex vi statutoruꝫ que habet coactiuā virtutez. Tunc aīa grās agens deo a suis doctoribus abīt domuꝫ in pace Amen.

Dominica de Passione.
Sermo. 33ꝰ. de obseruantia Voti.

Cīpm factis Jobis. 8. ca. Hodie aīa simplex fidēl a deuota saluti siue intē ta accessit ad ecclesiā a audiēs missaz tam ex lectōe epl̄e. Heb. 9. ca. q̄ ex euangelio aduertit vnā oclusionē valde notabilē. s. Opus factū ex voto ē laudabilius et magis meritoriū q̄ ex simplici deuocōe liberius a magis p̄priū. Racō istius oclusionis est illa. Naz oīe opus virtutis ad religionē siue latriā p̄tinet p modum imperij secm̄ q̄ ad diuinā reuerentiā ordinat. qđ est p̄prius finis latrie. Ordinare aūt alios actus in suū finē p̄tinet ad virtutē imperantē a nō ad virtutes imperatas a iō ipsa ordinacō actuū cuiuslibet virtutis in suū dei: est actus latrie p̄prius. Votū aūt ē p̄missio deo facta. q̄ p̄missio ē ordinacō quedā eiꝰ qđ p̄mittitur in eū cui p̄mittit. Vñ votum est ordinatio quedā eoꝝ que quis vouet in diuinū cultum seu obsequiū a sic est opus maxime meritoriū. Sciendū q̄ idē opus facere cū voto est magis meritoriū q̄ sine voto. triplici rōne. p̄mo qz nobilioris virtutis ē opus melius a magis meritoriū. patet qz actus inferioris virtutis ē melior et magis meritorius ex hoc q̄ imperatur a superioꝝ virtute cuius actus fit p impiū. Sicut actus fidei vl spei melior est si ipē a caritate. Et ideo actus alia tū virtutuꝫ moraliū puta ieiunare qđ ē actus abstinētie a otinere qđ est actus castitatis fūt meliora a magis meritoria si fiāt ex voto. qz sic iam p̄tinēt ad diuinū cultū q̄si quedā dei sacrificia cū magis p̄tineāt ad diuinū cultū q̄ si fierēt sine voto. Vñ Augꝰ. libo de virginitate dicit. Neq; ipsa virginitas qz virginitas ē. ß qz deo dicata est honorat quā vouet a seruat otinētia pietatis. 2° qz ille qui vouet aliquid a facit plus deo se sbicit q̄ ille q̄ solum facit. Subicit em̄ se deo nō solum q̄tum ad actū. ß etiā q̄tū ad p̄tātez. qz de cetero nō potest aliud facere. Sicut plus daret hominī qui daret ei arborē cū fructibꝰ. q̄ qui daret ei fructus tm̄. ut dicit Anselmꝰ libo de similitudinibus a inde ē q̄ etiā p̄mittentibꝰ gratie agūtur. 3° qz p votū immobiliter voluntas firmat in bonū. Facē aūt aliq̄d ex voluntate firmata in bonū p̄tinet ad p̄fectionē virtutis ut dicit phus. 2° ethicoꝝ. Sicut etiā peccare mēte obstinata aggrauat pctm̄. Vñ dicit pctm̄ in spiritū sem̄. iō laudabilius est facere opus aliqđ ex voto. Hijs itellectis anima exiuit ab eccia vadēs domū cū p̄posito adiplēdi vota sua. Et ecce Belial itendēs eā ab hoc p̄posito reuocare ait O aīa simplex q̄ facile decipis tam leuiter credēdo Volo tibi oīdere q̄ ē magis meritoriū facere aliquid sine voto q̄ cū voto. p̄mo sic Prosp libro de vita otēplatiua dicit. Sic abstinē vel ieiunare debem̄ ut nō nos necātati ieiunādi subdam̄ ne iam nō deuoti. ß iuiti rē voluntariaz faciam̄. ß ille q̄ vouet ieiuniuꝫ subdit se necātati ieiunādi. g melius essz si ieiunaret sine voto. 2° sic Aplus dicit. 2. Cor. 9. ca. Vnusquisq; put destinauit in corde suo nō ex tristitia aut ex necessitate. hilarē em̄ datorē diligit deus. ß q̄dam ea q̄

uouent ex tristitia faciunt a hoc videtur p̄cedere ex necessitate quam votū imponit. Necessitas em̄ cō tristans est. ut dicit. 7. methaph. ergo melius est aliquid facere sine voto q̄ cum voto. 2° sic Votum necessariū est ad hoc q̄ confirmetur voluntas hominis ad rem quaz vouet. Sed nō magis potest firmari voluntas ad aliquid faciendū q̄ cū actu faciat illud. ergo nō melius est aliquid facere cū voto q̄ sine voto. 3° sic. Ea que redundant in detrimentum. vel que ad nihil fūt vtilia nō est meritoriū facere. Sed q̄ndoq̄ aliqua vota fiunt de immoderatis vigilijs vel ieiunijs a de aliq̄bus indifferentib⁹ a ad nihil valētibus. puta de nō pectinādo caput die sabbati. vel de nō comedēdo de capite cuiusq̄ aial. ñ g̃ votū ē laudabili⁹. Aia vero abijt tristis q̄rēs a cōsulēs legis doctores Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cū cognouissz cās mestitie sue ait. Ego oñdā tibi cōclusiōez tuā ēē verā testimonio quadruplicis legis. s.

Legis Naturalis.
Legis diuinalis.
Legis Prophal.
Legis humanalis.

Primo testimonio legis magis meritorius q̄ si fiat sponte quadrupliciter. Naturalis a hoc q̄druplicit̄er. s. p rōnes naturales. p phos morales. p poetas. p exēpla gētiliū. Rūtū ad rationes naturales Sciendum q̄ actus factus ex obedientia est magis meritorius q̄ si fiat sponte quadrupliciter. p̄mo quia fundatur in acceptatione seruētioris cōsultationis. Qui ei acceptat precepta dei ope adimplendo: meretur vitam eternā. Qui aūt simul cum hoc acceptat etiam cōsilia xp̄i actu in eis exercitat̄ē do: magis meretur ut patz Matth. 19. ca°. de illo iuuene q̄ dixit cristo. magister bone q̄d faciam ut habeam vitam eternam. Cui xp̄us ait. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. dicit ei adolescens. Omnia hec custodiui a iuuētute mea. quid adhuc mihi deest. Ait illi ihesus. Si vis perfectus esse vade a vende omnia que habes a da pauperib⁹ a veni a sequere me a habebis thesaurū in celo. hec ibi. ℔ glosa sup illō p̄s. vouete a reddite. dicit q̄ vouere voluntati cōsulit sed cōsiliū non est nisi de meliori bono. iō melius est facere aliq̄d opus bonū ex voto q̄ sine voto. qz qui facit sine voto implet vnū consiliū. s. de fatiēdo. qui aūt facit cū voto implet duo consilia. s. vouēdo p acceptationem voluntatis a fatiēdo p seruitutis. Votū em̄ ē p̄missio deo facta ad aliq̄d fatiēdū vel dimittendū. p̄missio aūt p̄cedit ex proposito voluntatis. p̄positū autē aliquā deliberationē p̄exigit. cū sit actus deliberatus a voluntate a sic ad votū tria exigūtur de necessitate. p̄mo deliberatio. 2° p̄positū voluntatis. 3° p̄missio in q̄ perficitur ratio voti. Ideo dicitur Luc. 10. ca. Nemo mittēs manū ad aratz a aspitiēs retro aptus ē regno dei. Ille em̄ qui mittit manū ad aratrū iaz aliquid facit. sed ille q̄ solū p̄onit. nōdū aliq̄d facit. sed qñ p̄mittit iā incipit se exhibere ad fatiēdū. licet nōdū impleat q̄d promittit. sicut ille qui ponit manū ad aratrū nōdū arat iam tamē apponit manū ad arandū. 2° qz fundatur in actione maioris caritatis. Vñ Bern. lib° de gradibus obedientie dicit sic Virtus obedientie ceteris anteferet a tāto quidem maior habetur. qñto maiori caritate perficitur ac̄. Inter virtutes enim morales. tñto aliqua virtus est maior qñto aliquod maius bonū deseritur. Bona aut̄ sunt tria. s. tēporalia que fūt necessaria ad ciuilez vitam a vtilia ad corporis comoda que si p̄pter deum deserant̄ virtutis est magne cum sit actus magnanimitatis illa deserere a nō appretiare. sicut fecerunt philosophi. put etiā dixit bt̄us Johānes euangelista Cratem philosophū qui gēmas a queq̄ pretiosa frangi a proici iubebat. sunt insuper a bona corporalia que consistūt circa delectationem gustus a tactus. vt vxor. filij. familia. seruitia ac̄. que si p̄pter deum deserantur: maioris sunt meriti. Matth. 19. ca. Omnis qui reliquerit domū. vel fratres aut sorores. aut patrem. aut matrem. aut vxorē aut agros. aut filios p̄pter nomē meū centuplū accipiet a vitam eternā possidebit Sunt etiam bona naturalia. s. liberū arbitriū intellectus. voluntas. ratio ac̄. Nil enim libertate natuā debit homini prestantius que si deseratur propter deum ex obedientia vel ex voto est maximi meriti. Greg⁹. Obedientia victimis iure preponitur. quia pro victimas aliena caro. per obedientiā vero voluntas p̄pria mactatur. Alia enim opera virtutum in tūtum meritoria fūt inq̄ntum fiunt ut obediatur voluntati diuine. Martirium a elemosina ieiunium a oratio ac̄. si ordinentur ad implendum voluntatez diuinā fūt meritoria vite eterne. 3° q̄ fundatur in executione perfectioris bonitatis. Vnde Cassiodorus in epistolis dicit. Vbi opus laboriosum est ibi maior est virtutis occasio ac̄. Virt⁹ enim moralis est ab passiones frenandas. ideo circa arduum a difficile et vbi maior difficultas maior est virtus Nam maior est virtus fortitudinis in sustinendo martirium q̄ temperantie in abstinendo a cibo Sed nihil est difficilius ad domādum a sub iugo rationis subiiciendum a regendū q̄ p̄priam voluntatem. Exemplum de Alexandro qui domuit totum mundū preter seipsum ut habetur p̄ū. Cor regis in manu domini quocūq̄ voluerit vertet illud. Hoc aūt fit p obedientiā que maxime apparet in voto. 4° q̄ fūdatur in perfectione plenioris veritatis. Greg⁹. Obediētia sola virtus est q̄ ceteras virtutes mēti inserit. insertasq̄ custodit ac̄. Ad obediētiā em̄ ptinēt omnes actus virtutū ut fūt in precepto vel in cōsilio cū obediē tia tales actus fatiat adimplere. Nam si das elemosinā vel ieiunas. si pcis inimico hoc facis ut obedias deo. Talē aūt obediētiā maxime cōtinet votū emissuz deo. g ac̄. Rūtū ad phos morales Sciendū q̄ omnes est vouere licita et honesta quadrupliciter. p̄mo ratione honestatis. Vñ Seneca epla. 10. dic sic. Quidā turpissima vota dijs insusurrāt. si q̄s admouerit aurē. cōticescēt a q̄s scire hoiez nolūt deo narrāt. Sic vive cū hoib⁹ tā q̄ deus videat. sic loq̄re cum deo tā q̄ hoies audiant. Roga bonam mentem bonā valitudinē animi. deinde corpis quid inter ista vota sepe fatias.

Audacter deū roga·mihil illū de alieno rogatur? es·Interdū aūt obnoxe petim? id q8 ēcusarem? siquis offerret·hec ille·¶ 2° rōne impetrabilitatis Vñ Cassiodr? li·8·epl'arū dicit sic·Deo auctore oīa pspanť·dñs ostendit casus aspos ī pspa mutare·Ois puentus est ad deitatis munera referendus nec aliq̄d cōstat eē bonū misi q8 ab ipō dīno scitur eē collatū·Quos supna ptegūt:adūsarios hēre nō pūt·hec ille·¶ 3° racōne necessitatis·Vnde Cecili? firman? li·2·de btā vita dicit sic·Būfitiē tia nulla ē vbi necātas nō est·Perit quicq̄d gīe nō indigentib? tribuit·hec ille·¶ 4° rōne exaudibilitatis·Vñ Boeti? li·3·de cōsolacōne dicit·Vt Platoni placet·In mīmis q̄ reb? ōmū debz auxiliū implorari·Inuocandū ē censes rex oīm patrez:quo pretermisso nullū rite fundatur exordiū·In deo p̄ces vtas ponite que si recte fūt ineffi caces eē nō pūt·hec ille· Cui? racōez assigt Seneca epl'a·66·dicēs sic·Nō fit dīs fastidiosi·nō inuidi admittūt et ascendētib? manū porrigūt·Mira ris hominē ad deos ire·deū ad hoīes venīt ymo q8 est ppri? in homines veīt· Nulla sine deo mēs bona est·Bonus vir sine deo nemo est·An potest aliq̄s supra fortunā misi ab illo adiutus exurgē·Ille dat consilia magnifica a recta·In vnoq̄ viroz bonoz q8 nō incertum est:deus habitat·hec ille· ¶ Quītū ad poetas Sciendū q vota nostra fūt ad deū dirigēda quadrupliciť·¶ Primo Prosper lib· epigrāmatum dicit·Hac desideriis deus est pietate colendus·Justitie ut merces tota sit ipse deus·Optima vota dō quoz est dator ipe vouenť·Hoc fuit fū dignū est ire q8 inde venit· Tales a dño q̄les formamur:amamur·Nō quales nostris exigim? meritis·Omnē ambitū mundi totus deus implet a ambit·Quē templo cordis mens pia semp habet·hec ille· Patet q deus exaudit vota nostra·nō q mereamur·ſ q ad ymaginē ei? creati ab ipso diligimur·¶ 2° Seduli? in carmine paschali lib·2· dicit sic·Nil igitur siue de se sperātibus vnq̄:difficile est offerre deo·Cui pna facultas arduа plana et curua in directa referre·Et quicq̄d natura negat se iudice prestat·Quodq̄ deo facile ē homines spectare ne pudet·Hic homo qui deū est spes est antiq̄ prioz Spes in fine pijs hic homo q̄ deū est·hec ille·Patet q ois spes humana ad consequenda vota sua debet eē in dō qui facile concedit q8 homini videť impossibile·¶ 3° Arator in historia actuū libro p̄·dicit· Spiritus alm? nescia mē fure fūt premia·Plusq̄ ministrās q̄ sperātis eāt precedit gratia votū Certe que humanū trāscendunt gaudia votū·hoc facile est prestare deo·Cui muneris vsus hic potior quem nemo putat·hec ille· Patet q plus cōfert homini deus q̄ desidera re valeat·¶ 4° Gualterus in alexandreide dicit li· 6·sic·Ex merito patiť qui postulat vlteri? q̄ promeruit·Spes quā meritū nō p̄uenit a spe deuiat a ve rū dat ei prefūp cō nomē·hec ille· Qui eīm vouēdo aliquid a deo petit cū magna fiducia petere debet Seneca in ypolito dicit sic·Rogantis aūt intrepida ostent verba·Nā qui timide rogat deet nega re·hec ille·Offerenda fūt ḡ vota deo ac̄·¶ Quītum ad exēpla gētiliū Sciendū q vota fūt persoluenda q̄druplicitер·¶ primo Valerius lib°·1·dicit q Marcellus cū quintū ofulatū ageret rome ut obtineret victoriā de castidio·castro territoriī papiensis a de siracusis ciuitate sicilie vouit deo honori a dee virtuti:tēplū illis se facturū· Qui victoria potitus rediēs Romam voti debitū psoluēs duo edificauit tēpla ofilio pōtificū q̄uis nō obligaē tur misi ad vnius tēpli fabricā·¶ 2° Valerius li° primo ca° de oīb?·dicit q Camillus cū precaretur ut si cui deoz nīmia felicitas populi Romani videretur eius inuidia suo aliquo incommodo saciaretur sūbito lapsu cecidit ex quo dānac̄oe oppressus est·Merito aūt de laude inter se a victoria et pia precacō·āplissimi viri certauerūt·Ex isto voto quo morte optauit·victoriā de ciuitate veyos reportauit·¶ 3° idez Valerius lib°·7·ca° 10·dicit q paulus emilius vouit filios suos dīs si pl's Roman? libertate a victoriis potiret dicēs·in oracōne quā apud populū habuit Cū in maximo puentu felicitatis vestre quirites timere ne q̄d mali fortuna moliret·Jouē optimū maximū Junonēq̄ reginā a Mineruā·peatus fū ut si q̄d adūsi populo romano imminueret·totū in meā domum cōuerteret·Quapter bñ se habet res·annuendo eī votis meis id egerūt vt vos potius meo casu doleatis q̄ ego vestro ingeiscerez·Quo voto duo eius filij mortui fūt ex victoria habita in macedonia otra persen regem·¶ 2° idē Valerius li° 2·ca° primo dicit q cū maxima pestis vastaret romaz a territoriū eius·quidaz Valerius vir locuples habebat duos filios a vnā filiā vi morbi pestilētes·Qui cū peterent a patre aquaz calidā a ille saluti filioz intēdēs gemib? fleris vouit dīs laribus nocturnas hostias ymolare in honorez ipsoz et vouit plutoni a proserpine tēplū edificare·Restitutis itaq̄ pristine sanitati filijs q8 deuouerat ope opleuit arā ostruendo a ludos atq̄ sacrificia implendo

Secundo declarat eadē cōclusio testimonio legis diuinalis·Sciendū q circa votū a eius obseruātiā attendūtur quatuor·¶ primo replecō tormētoz votū efficit· Naz tribulacōibus oppressi vouēt ut inde liberent·sicut Jacob fugiēs pfecti onē fratris sui Esau·votū vouit domino dicēs·Si dīs deus meus fuerit mecū in via ista p quā ego ambulo ac̄·decimas a hostias pacificas offeraz ac̄·Gen·28° ca° debellato isrl a ablata p̄da abeo p Chananeū regē Arath·Jsrahel voto se obligās ait· Si tradideris populū istū in manu mea delebo vrbes eius·exaudiuitq̄ dñs preces eorum· Numeri·21·ca°·¶ 2° discretio vouēdoz votū afficit· Nā votū indiscretū nō debet fieri a si fiat nō debet fuari Quedam eī fūt que in oēm euētum fūt bona sicut opa virtutis a alia que absolute p̄ūt cadere sub voto Quedā vero in oēm euētum fūt mala sicut ea que scōm se fūt p̄dā a hec nullo modo possunt sub voto cadere·Quedā vero fūt quidem in se ōsiderata bona a scōm hoc p̄ūt cadere sb voto

possunt tñ habere malū euentū in quo nō sunt obseruanda·sicut accidit in voto yepte qui filiā innocentē occidit·ut dicitur Judic·9·ca·ꝑter votum quod emiserat dicens Si tradideris filios Amon in manus meas quicūq primus egress9 fuerit de foribus domus mee·mihiq occurrerit reuertenti in pace·eum offeram holocaustum domino·Hoc autem poterat malum euentum habere si occurreret ei aliquod animal non ymolandū sicut asinus vel homo qđ accidit·Jeromꝰ dicit ꝙ in vouendo fuit stultus·quia discretionem nō adhibuit et in reddendo impius· Premittitur tamē ibidē ꝙ factus est super eum spiritus domini·quia fides ⁊ deuotō ipsius ex qua motus fuit ad vouendum fuit a spiritu sancto·propter qđ ponitur in katalogo sanctorum·Vel etiam propter victoriam quam obtinuit·Etiam quia ꝓbabile est eum peccauisse de facto in quo qđ tamē aliquod bonum figurabat·Pro indiscreta ⁊ mala causa vouit Absalon volēs rebellare patri suo 2° Reg·15·ca· 7° impletio promissorum votum perficit·Vouentes enim debent vota sua implere sicut Anna que vouit pro filio obtinendo·quo obtento statim votum perfecit·ꝑmo Reg·2·ca· Omnis populus post victoriam venit in Jherusalem ⁊ obtulerūt holocausta ⁊ vota sua ac·Judic· 16·capitulo·Leta tus est populus cuꝫ votū sponte promitteret· quia toto corde quo vouerat domino offerebat·ꝑmo ꝓalipo·31·capi·Asa rex Juda que vouerat pater suus obtulit in domum domini· aurum ⁊ argentum·2° palipo·16·capitulo Elyodorus flagellatus per oracōnez sanatus: hostias oblatas votis reddidit·2° Machab·3·ca· 2° Irritatio subiectorū votum inficit·Nam puella in domo patris siquid vouerit ⁊ pater cōtradixerit:non tenebitur obnoxia sponsiōi·Vxor in domo viri siquid vouerit ⁊ maritus contradixerit:nō tenebitur promissionis rea·ut habetur Numeri·30·capitulo·sed si quis virorum votum vouerit domino·similiter vidua ⁊ repudiata:vota implebit·

Tertio declaratur eadē conclusio test imo legis Propheticalis· Sciendum ꝙ simplex verbum ⁊ votum differunt·sicut glacies ⁊ cristallus·Glacies enim primo fuit aqua ⁊ tamē facilit resoluitur ⁊ iterum redit in aquam·Cristallꝰ vero in principio fuit aqua·sed tāta firmitate in substantiam cristalli conuertitur ⁊ constringitur ꝙ nūq̄ amplius in substantiaꝫ aque commutatur·Sic simplex verbū est tāq̄ glacies qđ superficialiter firmatur ⁊ leuiter dissoluitur absq̄ preiudicio conscientie·Votum vero cristallus dicit quia licet a principio velut aqua fuerit facile et fluxibile seu liberū ad faciendū·postq̄ tamē emissum ⁊ firmatum ex deliberacōne fuerit: nūq̄ amplius dissipatur·ymo necesse est ꝙ inviolabiliter teneatur·Et circa votum occurrunt quatuor·

Primo maturitas quia prudenter ⁊ cum deliberatione debet fieri votum·Leuit·27·capitulo Homo qui votum fecerit ⁊ sponderit deo animam suaꝫ sub estimacōne dabit pretium·Et loquitur de masculo ⁊ femina·de iuuene ⁊ sene·de diuite ⁊ paupere·de animalibus ⁊ possessiōibus ac·⁊ ꝑ uerbi·20·capitulo·Ruina ē homini deuotare sanctos ⁊ post vota retractare ac·Vota etiam que in tribulationibus ⁊ angustijs fiunt fūt persoluē da ps·Reddam tibi vota mea que distinxerūt labia mea·Et locutum est os meum in tribulatione mea· Secundo libertas·ysa·19·capitulo·⁊ cognoscent egipcij dominum ⁊ colent eum in hostijs ⁊ in muneribus et vota vouebunt domino ⁊ soluent·Et malach·primo capitulo Maledictꝰ dolosus qui habet in grege suo masculum ⁊ votū facit̄s ymolat domino debile· Tertio necessitas·Rō enim prius fuerat voluntarium: postq̄ est emissum factum est necessariū·Jere·33·capi· Confitemini domino exercituum quoniā bonus dominus·quoniam in eternum misericordia eiꝰ ⁊ portantium vota in domum domini·Et Jone·2° capitulo·Ego autem in voce laudis ymolabo tibi quecūq vouj reddaꝫ pro salute mea domino Et primo capitulo dicitur Et timuerunt viri timore magno dominū ⁊ ymolauerunt hostias domino ⁊ vouerunt vota· Quarto celeritas·Deutero· 23·capitulo·Cum votuꝫ voueris domino deo tuo non tardabis reddere·quia requiret illud dominus deus tuus ⁊ si moratus fueris reputabit tibi in peccatum· Si nolueris polliceri:absq̄ peccato eris·Rō autem semel egressum est de labijs tuis obseruabis et facies sicut promisisti domino deo tuo ⁊ propria voluntate ex ore tuo locutus es·hec ibi·Et Naum·2·capitulo·Redde vota tua quia ñ aditiet vltra ut pertranseat in te Belial·sed vniuersus interijt Et Ecclesiastes·7·capitulo·Si q̄d vouisti deo ne moreris reddere·displicet enim ei stulta ⁊ infidelis promissio· sed quodcūq vouerisꝫ:redde·Multoq̄ melius est non vouere·q̄ꝑ non votum promissa non reddere·hec ibi· Hec enim necessario concurrunt ad completam rationem voti et cetera·

Quarto declaratur eadē conclusio testimonio legis humanalis et hoc quadruplicit̄er· Primo racōne obligationis·Nam votum firmiter obligat vouentem ad sui obseruantiaꝫ cum fuerit voluntarium· Ea enim que ex necessitate fiunt·non ambulāt equis passibus cuꝫ eis que fiunt ex voluntate·ut·ff·de peticione hereditatis·lege·in estimationibus· Et·ff·de administrationibus tutorum·l·Lucius·ff· paulus·quoniam ea que fiunt ex necessitate merentur excusationem ⁊ pariunt exceptionem· Judicaretur enim vouēs infidelis in promissione sua·quia nihil est tam congruū fidei humane q̄ꝑ ea que placuerunt custodire·ut·ff·de pactis·l·prima· Et·C· de trāsactionibus·l·nō minorem·Et ut fidelitas ista obseruetur aliquid conceditur racōne voti qđ aliter non concederetur·ut·ff·de offitio prefecti·l·illud·⁊·ff·de procuratoribus·l·aut si valitudinem·⁊·l·aut longa peregrinatione· 2° racōe deliberationis· Promissio enim facta sine causa

nullius ē momēti·ut·ff· de excepcōib⁹ doli·l·2 ℣ siquis sine causa ꝓmisit·Sed qui vouet ꝓmittit ex magna causa qꝫ voluntarie approbat·Qđ autē semel est approbatuz·amplius reprobari nō pōt ·C de inofficioso testamēto·l·parentib⁹·Et·ff·de inofficioso testamento·l·penultima·Votum aūt semel ē approbatū per deliberatiōem būplaciti·Qđ em̄ semel placuit: amplius displicere nō potest·ut instituta de excusacōnib⁹ tutoꝝ ℣ sicut·Ideo votū omino debet obseruari·qꝫ qđ legittime factū ē: ex aliquo euētu infirmari nō debet·ut·C de administracōib⁹ tutorū·l·sanctim⁹· Et instituta quib⁹ nō ē ꝓmissuz facere testamētū ℣ furiosi ℣ 3° rōne execucōnis· Nā si vouens impediat exequi votuz impotētia facti·expectandus ē donec cesset impedimentū·ut·ff·de vacacōne munerū·l·vltima· Nec interim est habend⁹ voti transgressor·Argu·ff·q̄ satis dare coguntur·l·vltima·voti obligatione in suo robore ꝑdurāte·qꝫ difficultatis causa ad incommodū ꝓmissoris: nō ad impedimentū stipulacōnis pertinet·ut·ff·de verborū obligacōib⁹·l·continu⁹ ℣ est aūt ℣ 4° ratione immutationis· Quedam em̄ vota nō p̄nt ꝺmutari·ut votum ꝺtinētie Quia castitas sola ē que pōt cū fiducia deo aias p̄sentare·ut in autētica de lenonib⁹ ℣ sanctissimas collacōne·2·qc· ℣ Postq̄ vero Moyses ꝓbauit ꝺclusionē predictaz ait am̄e deuote· Que ego noui fideliter te docui·Sed ecce hic ē sanctus Thōs de aquino doctor noui testamenti cui⁹ doctrina in via testimoniorum dei delectaberis sicut in omnib⁹ diuiciis·Ad quē astante moyse accessit am̄a devota ꝓ sue ꝺclusionis dariori noticia·Cui sāctus Thomas ait·Ego oñdam tibi ꝺclusionē tuam ee vrā testimonio quadruplicis legis.s.

℣ Legis Euāgelice· Euāgelice· ℣ Sciendum q ℞s
℣ Legis Aplice· illam ꝓbauit q̄druplici testi
℣ Legis Canonice· monio· ℣ Primo testimonio
℣ Legis Eccīastice· Matb·19·ca° vbi apostoli di

Primo testi cunt ℞o·Ecce nos reliquim⁹
monio legis oīa a secuti sum⁹ te·Quid g̃
erit nobis.c Jhus aūt dixit illis·Amē dico vobis q vos qui reliq̄stis oīa et secuti estis me: centuplū accipietis a vitā eternaz possidebitis·hec ibi· Naz licet nō legatur expresse x̄pm aliquid vouisse vel etiā ap̄los·qꝫ cristo nō ꝺpetebat vouere ꝑm se·tum qꝫ deus erat·tū qꝫ inq̄situz homo habebat firmā voluntatē in bono quasi ꝺprehensor exīs· q̄uis ꝑ quandā similitudinē ex ꝑsona ei⁹ dicat in p̄s· ꝑm glosam·Vota mea red daz in ꝺspectu timentiū eū·loquitur autē ꝑ corpe suo qđ ē eccīa· Apostoli tñ intelligūtur vouisse ptinentia ad perfectionis statū·qñ x̄pm relictis oībus fūt secuti· ℣ 2° testimonio Mar·10·ca· Offerebāt turbe paruulos ihu ut tangeret illos·discipuli aūt ꝺminabātur offerentib⁹·Quos cuz videret ihesus indigne tulit·a ait illis Sinite puulos venire ad me·a nep hibueritis eos: taliū em̄ est regnū dei·hec ibi·Pueri em̄ sicut nō coguntur ad iurandum·22·q·ꝑ·ca° puer·ita nō coguntur ad vouendū·Si tñ voto vel iuramento se astrinxerint ad aliquid faciendū· obligantur quo ad deum si habēt vsum rōnis ligantur quo ad deū si habēt vsum rōis·licet non obligenter quo ad eccleiā ante·1ç·annū ℣ 3° testimonio Luc·1° ca° Ecce viri portantes in lectulo hominē qui erat paraliticus querebāt eū inferre a ponere ante Jhesū·Et nō inuenientes qua parte eum inferrent pre turba·ascenderūt supra tectum a ꝑ tegulas submiserūt eum cum lecto in mediū ante Jhesum Quoꝝ fidem ut vidit dixit·homo remittuntur tibi peccata tua·hec ibi·Potest em̄ q̄s recta fide ꝓ alio vouere ut fecerīt isti ꝓ paralitico ac ℣ 5° testimonio Job̄is·6° ca° dixerūt ꝯ turbe ad Jhesum·Quid faciem⁹ ut operemur opa dei.c Respondit ihesus a dixit eis Hoc est opus dei ut credatis in eū quem misit ille·hec ibi·Talis aūt fides habetur in baptismo in q̄ vouet homo abrenūtiare diabolo a pompis eius a ē votū necessitatis per qđ homo absoluitur ab omnib⁹ peccatis·originalia actualib⁹·si qua habet a mūdus in ꝺspectu dei apparet ut dicere possit post tale votuz emissum·Quis ex vobis arguet me de pcō·ut dicitur in euangelio hodierno In q̄ ponuntur quatuoꝝ ꝺclusiones a in epistola ℣ Prima cōclusio·Sacramentū baptismi q̄ homo x̄pō regeneratur: est tam efficax qꝫ sine ipsius voto nemo saluatur·patet qꝫ sacramentū baptismi potest alicui deficere dupliciter·Uno mō re a voto sicut cōtingit in illis qui nec baptizantur nec baptizari volunt·qđ manifeste ad cōtemptū sacramēti ptinet·q̄tum ad adultos qui habent vsum liberi arbitrij·Uñ tales nō saluātur· qꝫ nec sacramētaliter nec mētaliter x̄pō incorpantur per quem solū est salus Alio mō sacramētum baptismi alicui deficit re·ꝫ non voto sicut cū quis baptizari desiderat·ꝫ aliq̄ casu preuenitur morte·añq̄ baptismū suscipiat· Talis aūt baptismo actualiter x̄pō nō incorpat sacramētaliter·ꝫ mentaliter x̄pō desiderio baptismi quod ꝓcedit ex fide ꝑ dilectōem operante·per quā deus hominē interius sanctificat cuius potētia sacramētis visibilibus nō alligatur·iō talis saluatur·Uñ ambrosius dicit de Volentiniano qui cathecuminus mortuus fuit: quē regeneratum⁹ erā amisi·verūtamē ille gratiā quā poposcit non amisit·Et Aug⁹·sup Leuit·dicit inuisibile sanctificacōem quibusdā affuisse a ꝓfuisse sine visibilibus sacramētis· Visibile vero sanctificacōem que fit visibili sacramēto sine inuisibili posse ad esse·ꝫ non ꝓdee Ad illud aūt omnes tenent: sine quo salutem cōsequi nō possunt· Sed nullus salutem cōsequi potest nisi ꝑ x̄pm·Rō·1° ca° Sicut per vnius delictū in omnes homines in ꝺdēnationē·sic ꝑ vnius iustitiā in omnes homines in iustificationez vite· Ad hoc aūt datur baptismus ut quis ꝑ x̄pm regeneraturus incorporet x̄pō factus membrū ipsius·Gal·3° ca° Quicūq̄ in x̄pō baptizati estis·x̄pm induistis·Et Joh̄is·3° ca· Nisi quis renatus fuerit ex aqua a spiritu nō potest introire in regnū dei·Et Aug⁹·lib⁹ de ecclesiasticis dogmatibus dicit·Baptizatis tñ iter salutis ee credim⁹ Ideo in euāgelio dr·Quis ex vobis.s.vult saluar.c

Omnes dicẽt se velle saluari· Ergo baptizẽt vn⁹ quisq; vestꝝ·quia xp̃us qui est vera salus p̃ baptismum vobis aderit·ideo dicitur in epla cristus assistens·

¶ Primũ corelariũ·xp̃s sm q̃ homo in baptismo dimittit peccata baptizatis Patz q̃ triplex est potestas abluendi a peccato in baptismo·Una est potestas auctoritatis a hec soli⁹ dei est·quia propria & tute peccata dimittit quasi principalis causa remissionis peccati·ysa·xz·ca·Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me·Vñ tali potestate xp̃us peccata remittit sm q̃ deus a p miraculum ostensum in sanatione paralitici·hoc p̃bauit q̃ ipse homo erat deus cui natuꝝ olet dicebat quasi proprio creatori·Math·9·ca·Alia est potestas ministerij que cõpetit eis qui sacramẽta dispensãt·in quibus diuina virtus secretius operatur salutẽ·Tertia est potestas excellẽtie que cristo cõpetit ex vnione ad deũ ut.s.imperio & nõ prece mortuos suscitaret a peccata condonaret Attẽdit autẽ hec excellẽtia in cristo q̃tum ad tria

¶ Primo q̃tũ ad hoc q̃ ex merito passionis eius baptismus efficatiam habet·non autẽ ex merito alicuius alterius baptizantis·Vnde non est melior baptismus a meliori baptizante datus·

¶ 2° q̃tum ad hoc q̃ xp̃us sine sacramento effectum sacramẽtoꝝ conferre poterat quasi dominus & institutor sacramentoꝝ qđ de alijs non est verum·

¶ 3° q̃tum ad hoc q̃ ad inuocationez nominis ei⁹ dabatur remissio peccatorum in baptismo in primitiua ecclesia·Vnde sup illud Johis·5·sicut pr̃ suscitat mortuos &c̃·Aug⁹·dicit·Judicat et suscitat corpora·non pater·ꝙ filius sm humanitatis dispensacõnem qua minor est patre &c̃·Ideo in epistola dicitur pontifex futurorum bonoꝝ.s.xp̃s redemptor amplioris glorie pre moyse qui non sic seruus & minister sicut moyses in domo dei·sed sicut dominus & heres·Heb·3·ca·arguet me de peccato·at dicit̃ in euãgelio·a purgabit nos a peccato·in q̃tum p humilitatẽ passiõis sue nobis meruit remissionem peccatorum·

¶ Secundum corelarium·Indispositio humane voluntatis per fictionem: baptismi effectum tollit per sacramẽti offensionem·Patet quia ad baptismi effectum cõsequendum concurrunt quatuor

¶ Primo fides quia ad hoc ut aliquis consequatur effectuz alicuius agentis·oportet q̃ fit debite dispositus ad causam agentem & ad effectum p̃cipiendum·iõ oportet q̃ disponatur baptizandus adhibendo necessarium.s. fidem que cor purificat·Nam in sacramẽtis precipue fides operatur per quam sacramenta quodãmodo continuantur sue cause principaliter agenti & etiam ipsi recipienti·

¶ 2° deuotio que est voluntas consequendi baptismuz totaliter & q̃tum ad sacramentum & q̃tum ad rez sacramenti.s. gratiam & ea que ad ipsam sequũtur per que voluntas hominis preparatur·ut bene velit & bene opetur Et non capitur hic deuocõ put importat feruorem caritatis in reuerẽtia dei & diuinoꝝ·

¶ 3° ritus & modus ecclesie.s. celebrãdo baptismum scõm formam ecclesie·Suscipines ei baptismum debet habere propositum ut non suscipiat aliter q̃ ecclesia instituit quo ad materiã & formam baptism·

¶ 2° virtus diuina que secretius operatur salutem· Fictio autem est cum aliquis ostendit dicto vel facto quod non est in rei veritate & sic quicũq; ad baptismuz accedit ostendit se veteri vite abrenuntiare & nouam inchoaẽ Vnde si voluntas baptizandi adhuc in vetusta te vite remaneat: aliud ostendit q̃ sit in rei veritate & ideo est fictio· Defectus ergo fidei spetialius pertinet ad fictionem que est in sacramentis·Et defectus deuotionis·Ambrosius·Gratia dei in baptismo requirit fidem & contritionem·Et defectus aliter celebrantis·non enim consequitur aliquis rem sacramenti misi suscipiens sacramentum sit immunis a culpa aliter celebrantis Et contẽpt⁹ quo aliquis parui pendit sacramentum non estimans in eo esse efficatiam ad saluandum·Ideo talis fictio impedit effectum baptismi·in quo imprimitur caracter qui est immediata causa disponens ad gratiam·fictio autem cum non auferat caracterem ipsa recedente que effectuz caracteris impediebat·caracter qui est presens in anima incipit habere effectum suum & sic etiam baptism⁹ remittendo culpam & penaz·ideo contra ficte accedentes ad baptismum dicitur in epistola·per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum·Et de vere accedentibus dicitur in euangelio·Si veritatem dico·quare vos non creditis mihi.s

¶ Tertium corelariũ·Puer in materno vtero existens non potest baptizari·Sed natiuitas eius ex vtero debet expectari· Patet quia baptismus est actõ ierarchica·ut dicit dyonisius Vnde per ministros ecclesie conferendus est·vel eos qui in necessitate vicem ministroruz obtinent·puer autem q̃diu est in materno vtero·non potest subici operationi ministrorum ecclesie nec est hominibus notus·Ideo tunc baptizari non potest Licet autem sint in periculo damnationis eterne non tamen debet imputari defectui diuine misericordie·sed eorum defectui·quia nõ sunt capaces illius remedij per quod scõm legem cõmunez efficiantur participes passionis cristi a qua est remissio peccatorum·cum non possint subici operationi ministroruz ecclesie per quos talia remedia ministrantur· Nec debet mater scindi et extrahi puer ut baptizetur·eo q̃ non sunt facienda mala ut veniant bona ut dicitur ff̃ō·tertio capitulo Ideo homo potius debet dimittere infantem· q̃ ipse pereat homicidij crimen in matre pueri committens·Expectanda vero est totalis egressio ex vtero nisi periculum mortis timeatur·Tunc enim egressa parte principali scilicet capite in quo anime operationes magis manifestãtur: baptizari debet· Secus est de mãu·pede·vel alijs partibus q̃uis non noceat etiam si aspgentur ille partes aqua baptismali·quia diuina misericordia ñ est artanda·Si tamen postea nascatur plene: nõ est rebaptizãdus sm quosdã·ꝙ mihil periculi accidit si ad maiorẽ cautelam baptizetur sb hac forma·

Si nō es baptisatus ego te baptizo ac̄·ideo dicit in epla Nō huius creationis.s.p spūalez regenera tionez nō debet baptisari·qz nō subicit opacōm ministroz ecc̄ie·iō dicit in euāgelio·Qui ē ex deo .s. p baptismū·verba dei audit.s. plata a ministro baptizāte// Quartū correlariū·Pueri iudeorū a i fideliū añ vsū liberi arbitrij·nō fūt multis pntibz baptizādi·Patet q̄a repugnat iustitie naturali· filius em̄ est naturalit aliq̄d patris a primo q̄dē a pntibus nō distinguit fm corp9 q̄ dm̄ in vtero matris otinet·Postq̄ vero ab vtero egredit añ q̄ vsū libel arbitrij habeat: otinetur sub cura pa rentū·sicut sub quodā spirituali vtero·Q̄n diu ei puer nō habet vsū racōnis nō differt ab aīali irracōnali·Vñ sicut bos vel equ9 est alicuius ut vtat eo cū voluerit sicut pprio instrumēto fm ius ciuile·ita de iure naturali ē q filius añq̄ habeat vsū racōnis a cura pntū nō subtrahatur vel de eo aliq̄d ordinet multis parētibus·Vñ de pueris antiquoz patz dicit q̄ saluati fūt in fide parētū Nā ad pntes pertinet puidere filijs de sua salute p̄cipue añq̄ habeāt vsū rationis·Si em̄ pueri ta liū nō dū vsū racōnis hñtes baptismū susciperēt: postmodū cū ad pfectā etatē peruenirēt·de facili possent a parētibus induci ut relinquerēt quod ignoāntes susceperūt: qđ vergeret in fidei detrimē tū de q̄bus in euāgelio dicit·Propterea vos non auditis:qz ex deo nō estis·Licet aūt añ aduētuz xp̄i in fide pntuz saluarētur·nō tñ mō post diuul gacōem euāgelij·ideo dr in epla· Neq̄ p sāguinē hircoz aut vituloz.s.saluātur// Q̄ntū correlariū Baptismus est dignior oim sacramētoz p quez nobis apit ianua regni celoz·Patet qz apire ia nuā regni celestis·nihil aliud ē q̄ amouere impe dimētū quo aditus in regnū celeste toti nature hu mane phibebat·hoc ergo impedimētū q̄ntū ad omnes absolute remotū fuit p sāguinē xp̄i effusū in passione·Sz illa remocō effitiēter fit q̄ ad istū fm qd fit pticeps passionis xp̄i iaz facte p baptis mū a sic baptismus q̄si causa instrumētalis aperit ianuā regni celestis q̄ ad istū·iō dr in epla·p pro priū sāguinē introiuit semel in sācta:eterna rede ptione inuenta·Vñ baptismus passioni xp̄i ap propriat·qz p imersionē i aq̄ quodāmō xp̄o cōse pelimur a xp̄o resurgēti oformamur q̄ntū ad mito rē q̄ resultat ex aq̄ a descēdenti in celū inq̄ntū eleua mur a sacro fonte·iō baptizando añ baptismi fu scep cōnem pōt dici illud qđ dr in euāgelio·Nōne bñ dicim9 nos·qz samaritan9 es tu a·infidel a dā natus a demoniū hēs.s.p̄ncipem sup te·Qui post baptismū dicit illud qđ ponit in euāgelio·Ego de moniū nō habeo·ſ honorifico p̄rez meū·// Secū da obiectio·Baptisatus plus tenet p̄ri spirituali q̄ p̄ri carnali·Patet qz pater spūalis producit ipsum ad statum gratie a glorie a carnalis producit ipm ad ee nature·In cuius figura.3.Reg̃.3.ca.habuit q̄ due mulieres habitātes simul in eadez domo duos hñtes in tabulis·litigabāt cora salomone p eo q̄ illa que infantem suū oppimendo occiderat vnū infātem petebat quasi suū:iter q̄s salomō iuste iudicauit·Idē habuit extra de p̄sumptionibus ca·afferte mihi gladiū ac̄·Sic moraliter Iste due mulieres fūt·carnalitas a spūalitas a sicut p car nis propagationem homo accipit esse nature a ē filius naturalis·ita p sacramēta ecclesie accipit esse spūale quo ad gratiam a est filius spiritua lis·Litigabāt ego carnalitas a spūalitas·cui earz debeatur potius iste filius· Carnalitas em̄ p infe ctionē a oppressionē culpe originalis occidit filiū dānando ipsum·Spiritualitas vero eūdem gene rat ad vitā gratie a glorie·Vñ Salomō vtpus iudicat hāc esse veram mrez infantis baptizati·qz sicut vinculū qđ ex carnis propagacōe cōtrahit ē naturale hominī inq̄ntū est quedā res nature·ita vinculū quod otrahit ex sacramētoz fusceptōe est quodāmodo naturale alicui inq̄ntū ē membruz ecclesie·De carnalitate dicit in epla Si ei sāguis hircoz a vituloz p que animalia signant carna litas a sensualitas·De spiritualitate dr in euange lio·Amē amē dico vob̄·si q̄s sermonē meū seruа uerit.s.quem voto baptismali promisit:mortez nō videbit in eternū· Ponat qz iste due mulieres hereditatem habentes coraz iudice p filio vivo habēdo placitēt·Sicut ille fecerūt coram salomo ne a q̄ lite pendente vtraq̄ moriatur·Quer it an noīe pueri hereditas vtriusq̄ possit peti.·Respon det q̄ ei tūtū succedet que erat in possessione·qz melior est cōdicō possidentis·si vero neutra possi debat filiū vīuū ad hoc q̄ succedat alicui earum oportet q̄ plet se fore filiū eius·ff·de p bacōib9 ·l·ei q̄ a·ſ·q·vltima·ca·actor· Sicut ergo ille ha bebit hereditatem illius matris cū qua est nutri tus a inuētus tpe mortis matris·sic innocentes deo adherentes p innocentiā baptismalez hab būt hereditatem celi ps̄·Innocentes a recti adhe serunt mihi·Et iterū·nouit dominus dies imma culatoz a hereditas eoz in;eternū erit·filius āt carnalitatis licet possit petere hereditatem tpalē que est cito dispgenda a nō pmāsura· qz in mor te ipsam relinquit·iō dicit in epla a cinis vitule aspsus·v hereditas tpalis velut cinis vitule·v car nalitatis·aspsus·v cito defitiēs a nō pmanēs·Nō tñ potest petere hereditatem celestez·misi plet se esse filiū spiritualitatis p baptismū aliter repelli tur·sicut dicit in euāgelio·Nūc ognouim9 quia demoniū habes·qm̄;tāq̄ illegittim9 heres celi eē nō potest·ymo nec antiqui patres ante aduētū xp̄i· Ideo dicit in euāgelio·Abraha mortuus est a p hete·qz descēdebant ad limbū vbi visione dei carebāt// Primū correlariū·Cognacō spūal ad eā mulierez p vitū trāsiuit cū qua carnaliter an tea coiuit// Patet qz quis potest fieri opater ali cuius p actū p̄riū·puta cum leuat filiū alterius de sacro fonte a sic ognacō spūalis trāsit ad vxo rem quā iam carnaliter ognouit·nō autē si non dū sit matrimoniū cōsūmatū· qz non dū fūt effe cti vna caro a hoc est p modū cuiusdā affinitatis Vnde etiā pari rōne videt trāsire ad mulierez q̄ est carnaliter ognita:q̄uis nō sit vxor Si em̄ ali quis ognouit aliquā mulierē fornicarie a p9 ea

fit ꝯpat alicuius alteri⁹·puta leuat aliquē de sacro fonte·etiā illa mulier fornicaria efficit ꝯmat illius·ut habet̄ ꝛo·q·x·ca·si quis ex ꝯiugio a in glosa·ibidē dr qꝫ p fornicariū cōiūctum acquiritur ꝯpatrnitas·qꝫ effecti iam sunt vna caro·ꝛ2·q·x· ca·in eo·Et·ꝛ7·q·ꝛ·ca·de incestis a ca·nō eā·Ipse de eo qui ꝯgnouit cōsanguineā·ca·discretionem a ca·tue·Ideo in epistola dicit̄·in matos sanctificat a fornicarios spūali cognatōe colligat·qđ nō erat in circūcisione·ideo dicitur in euangelio Nūquid tu maior es patre nostro Abraha·s·qa tūc tpis nō erat talis cognatio spūalis·sed solū carnalis·ideo sequitur qui mortuus est a pphete mortui sunt apud quos poterat esse affinitas carnis·sed nō spiritus· Secundū correlariū·Cm pduo sacramenta cōtrahit̄ spūalis cognatio·q̄ sunt baptismus a confirmatio Patet qꝫ sicut carnalis cognatio nō ctrahitur nisi p actum generationis cōplet̄um·sic spūalis cognatio nō cōtrahit̄ nisi p aliqđ sacramētum regenerationis·Duplex aūt est carnalis natiuitas· Prima in vtero in q̄ id qđ natum est adeo debile est qꝫ nō pōt exire exponi sine periculo·Et huic natiuitati assimilat̄ regeneratio p baptismum·in quo regenerat̄ aliquis q̄ adhuc fouendus in vtero ecclesie·Secūda ē natiuitas ex vtero qñ id qđ iam in vtero natū erat ita roborat̄ qꝫ pōt sine periculo exponi exteriorib⁹ que nata fūt cōtēnere a huic assimilat̄ cōfirmatio p quā hō roborat⁹ exponit̄ in publicū ad cofessionē nōis xpi a ita ꝯgrue p vtrūq; illoꝝ sacramēt ꝯtrahitur spiritualis ꝯgnatio·ideo dicit̄ in epistola· Ad emūdationez carnis Et in euāgelio dicit̄·quē a ꝯpatrē·tei ipm factis·Et talis spūalis cognatio si p̄cessit matrimoniū impedit ctrahēdū a dirimit iam ctractū· Per cathecismū vero ctrahitur spūalis ꝯgnatio q̄ tm impedit ctrahēdū·ꝑ nō dirimit ctractū·Ex de cognatōe spūali·ca·per cathecismū lib° c°· Nemo aūt potest fieri ꝯpater alterius p p curatorē ut dicit·Jo·an· Tertia cōclusio·Judeus xpm offendēs a pena temporali absoluetur si voto sincero baptizetur·Ponatur qꝫ Judeus pungat violenter hostiam cōsecratā a videns eam rubescere sanguine ex punctur⁹ viso miraculo petit baptismum a baptizetur: queritur an debeat puniri p isto delicto a iustitia publica·Rñdetur cōsiderādo duo·vnum ex pte delicti·aliud ex parte baptismi·Ex parte delicti considerāda sunt duo·Primo aut pungebat eaz ex pura malitia·s·animo inferendi contumeliaz christo quem xpiani colunt sub spetie hostie a sic grauissime peccauit ctra legem xpianam·Aut pungebat eam ex dubio·s·animo experiendi per aliquod signū·an talis sanctitas sit ibi·q̄lem dicūt xpiani a sic grauiter peccauit temptando deum· Vñ vtroq; mō puniēdus est·Ex te de Judeis·ca· in nō nullis· Ex pte baptismi cōsiderāda fūt duo Primo Judeus petēs baptismum aut petit solūz propter calumniam·quia propter fugaz mortis vult baptizari a sic nō est recipiēdus ad baptismum· sed ad penam trahēdus nisi euidentibus signis appareret ipsum vere cōuersum a nō timore Secundo aut petit baptismum motus miraculo a sic est recipiendus ad baptismum·quia prefumendum est ipsum vere cōuersum·ut patet de latrone in cruce·Centurione a Paulo in via· Neq; post baptismuz est puniendus·quia sic p eo christus satisfecit in passione cuius virtute baptismus operatur·ideo dicitur i epistola Sāguis Jhesu christi emundauit conscientias nostras ab operibus mortuis Etiam satisfacit ecclesie in̄ tū sua bona voluntate se alligat perpetuo eius seruitio·ideo dicitur in euāgelio·Si ego glorifico me ipsum·s·ficte accedens ad baptismuz: gloria mea nichil est·s·quia nō euadam penaz·Est pater meus·s·celestis quem vos dicitis quia deus noster est a nō cognouistis eum·s·ex perfidia·ego autē cognoui eum·s·p fidem quam sincere a libere protestatus sum in baptismo·per cuius votum p̄mo nem eius seruo· Quarta conclusio·Votuz terre sancte a religionis est plenarie remissionis· Patet quia per assumptionem crucis consequitur quis plenam remissionem omnium peccatorum: cum paratus sit suscipere martirium a mori pro fide Jhesu christi si expediat·ideo dicit̄ in euangelio·Abraham pater vester exultauit ut videret diem meum ac̄·vidit aūt Abrahā diem christi a passionis christi i ymolatōe filij sui ysaac·Magis autē videt qui vouet peregrinatōem terre sancte cruce signatus cum proposito martirij·quia consequitur plenam remissionem omniū peccatorū suorum per mediatorem christum Jhesū·ideo dicitur in epistola·Et ideo noui testamēti mediator est ac̄·votum autē religionis cum sit perpetuum est maius qꝫ votū peregrinationis terre sancte·qꝫtum sit temporale·Et sicut Alexander tertius dicit et habetur Extra de voto a voti redemptōe·reus fradi voti aliquatenus non habetur qui temporale obsequiū in perpetuam noscitur religionis obseruantiaz cōmutare·Rationabiliter etiā per ingressum religionis aliquis consequitur remissionez omnium peccatorum·Si enim aliquibus elemosinis factis: homo statim potest satisfacere p peccatis suis·s·m illud Danie·ꝛ·ca°·peccata tua elemosinis redime·multo magis in satisfactionem pro oīb⁹ p̄cis suis sufficit qꝫ aliqs totaliter se diuinis obsequijs mancipet p religionis ingressum que excedit omne genus satisfactionis·etiam publice penitētie·ut habetur·33·q·2·ca·admonere·sic etiā holocaustū excedit sacrificiū·ut dic̄ gr̄e g⁹·super Ezech·vñ invitis patꝛ legit̄·qꝫ tātaz g̃ tiā ꝯsequūtur ingredientes religionem quā cōsequūtur baptizati·Si tñ per hoc ñ absolueret̄ ab omni reatu pene·nichilominus ingressus religionis vtilior est qꝫ peregrinatio terre sancte·qꝫtum ad p̄mo cōez in bonum que preponderat absolutionis a pena·ideo dicit̄ i epistola Repromissiōez accipiant qui vocati sunt·s·ad religionē eterne hereditatis· Oportet āt ut religiosus habeat q̄n q̄ginta ānos vel 10·cōdicōes·p° ꝯsecratōe celestis· Secūdo ꝯplacōe diuinā·Tertio moribꝰ ornatꝰ

Quarto populi a religionis ornamentū. Quinto spiritualis edificij fundamentum Sexto lentus correptor. Septimo suauis exhortator. Octauo iustitie librator. Nono equitatis ponderator. Decimo sapiētie splendor. Undecimo caritatis amator. Duodecimo benignitatis dulcor. Decimotertio formositatis decor. Decimoquarto fructuositatis arbor. Decimoquinto pomerium spiritualitatis. Decimosexto vasculum sanctitatis. Decimoseptio norma dementie. Decimooctauo speculum mūditie. Decimonono filium pudētie. Vicesimo cohūba innocētie. Vicesimoprimo ara paupib9. Vicesimosecūdo horreum diuitib9. Vicesimotercō oīb9 habitaculū. Vicesimoquarto cūctis magisteriū. Vicesimoquinto intrinsecus apud se oīb9 vilior. Vicesimosexto extrinsecus cūctis gloriosior. Vicesimoseptio i secreto mestus. Vicesimooctauo i publico letus. Vicesimonono corā deo et hominib9 rectus. Tricesimo a cūctis vicijs alien9. Tricesimoprimo in hospitalitate sollicitus. Tricesimosecūdo in filio assiduus. Tricesimotercō feruore pmptus. Tricesimoquarto compassione liquidus. Tricesimoquinto misericōne largus. Tricesimosexto stans in seipso. Tricesimoseptio primo diffusius extrinseipm. Tricesimooctauo deo eleuat9 supr seipm. Tricesimonono cunctis ptitus. Quadragesimo oīb9 oīa factus. Quadragesimoprimo egenis minister. Quadragesimosecundo ignaris magister. Quadragesimotercō diuinitatib9 vexillifer. Quadragesimoquarto afflictis refugium. Quadragesimoquinto afflictis refrigerium. Quadragesimosexto victoribus nutrimētum. Quadragesimoseptimo crucifixus mundo. Quadragesimooctauo viuēs xpō. Quadragesimonono moriēs pter xpm. Quinquagesimo virtutib9 assotiatus pergēs ad xpm. De religioso carente hijs omicō mbz dicit in euāgelio. Quinquaginta ānos nō dū habes ar. Tamē laycus solutus ab vxore potest votū ihero solimitanū emittere a obseruarē. iō in euāgelio dicit. Antq abrahā fieret vanī iugiū ego fū. scilicet ad vouendū a votū emissuz implendū. Si aūt vir timeat de incōtinentia vxoris nō pōt facere votū ihero solimitanū. qr ea q̄ sunt necessitatis nō sūt pretermittēda ppter ea que sūt voluntatis ppter. vñ dns Matth. 15. ca° reprehendit phariseos q̄ dicēbāt pretermittendū mandatū dei de honoracōne pntum ut alique voluntarie oblacōnes deo offerrentur. Ex necessitate aūt viro imminet ut gerat curā vxoris. qr caput mulieris vir est. 1. Cor. 11. Sed q̄ accipiat crucem ad trāsferendū se vltra mare subiacet ppter voluntati. vñ vir timēs vxoris periculū melius facit non pegrinari: etiā p sōfidio terre sācte. Et iste timor de incōtinentia vxoris a ipotētia vxoris ad sequēdū vir suū: sūt lapides qui exterrēt vir. de q̄bus in euāgelio dr. Tulerūt lapides ut iacerēt in eū. Vxor aūt etiā multo viro pōt votuz ihero solimitanū emittere. ꝯ si sit suspecta vel minus inuenis nō exequet personaliter. sed votuz redimet. qr inhabilis ē ad eundū vel pugnādū. Ex dicto ca. q̄ sup hijs. Rursus. Jō dr in euāgelio. Jhesus āt abscondit se a vxor remaneat domi. Si vero ꝓcesserit in diebus suis et non sit suspecta. aut possit secū bellatores ducere. vadat nec votum redimat. Ideo dr in euāgelio Exiuit de templo a de domo ac.

Secūdo declaratur eadem dubia testimonio legis. Aplice a hoc quadruplicit. Primo beatus Petrus. 1. epistola. 4. ca. dic sic. Humiliamini sub potēti manu dei ut nos exaltet in tempore visitationis. Omnem sollicitudinē vestram proicientes in eū. qm ipsi cura est de vobis. Deus omnis gratie ipse perfitiet. cōfirmabit solidabitq̄. hec ille. In necessitatibus em a aduersitatib9 nostris quibus nos deus visitat. voluntatem nr̄az humiliare debemus ipsi deo p votum. spem omnē a fiduciam in gratia a misericordia eius firmiter iactētes qui vota nostra adimplebit amplius q̄ excogitemus. 2° beatus paulus Heb. 3° ca. dic. Adeamus cū fiducia ad tronū gr̄ie eius. s. p votū ut misericordiam cōsequamur et gr̄iam inueniamus in auxilio oppōrtuno. hec ille. 3° beatus Jacobus. in epistola canonica. 5° ca. dicit. Petitis a nō accipitis. eo q̄ male petatis. ut in cupiscencijs vestris insinuatis. hec ille. Votum em factuz de malo et turpi nō exaudit a deo. misi forte ad ordinacōez vouentis. 4° beatus Johes. 1. canonica. 4. ca. dicit. Hec est fiducia quam habem9 ad deum. qr q̄cūq̄ petierimus scōm voluntatem eius audit nos. Et scimus q̄ audit nos quicq̄d petierimus. hec ille. Loquitur de votoz petitore.

Tertio declaratur eadez dubio testimonio legis canonice. Sciendū q̄ ad votum cōcurrunt quatuor. Primo deliberacō. Unde. 27. q. 1. ca. de viduis dicitur sic. Sicut em si se forsitan cōtinere nō possunt scōm apostolū. nubere nullatenus vetantur sic habita secū deliberacōne: promissam deo pudicitie fidem debent custodire. hec ibi. Quia votum siue sit sollēne: puta per sacri ordinis susceptōem siue p religionis professionē. Extr̄ de voto. ca. q̄ votū lib° 6°. siue sit simpler: equaliter ligant apud deū. Extr̄ qui clerici vel vouentes. ca. rursus a apud deū rationē reddet scientia a intētio. 2° diligens obseruatio. Donatur q̄ quis fuerit ordinatus ad omnes ordines sacros a ñ epūs quē putabat episcopū: postea q̄ nō erat episcopus. nūc autē vult matrimoniū contrahere a irritare votū castitatis qđ prius fecit deo. qm reputabat se sacrū ordinez recipe: queritur an possit. e q̄ sic videtur. Primo q̄ p non dato habet quod ab eo datur qui de iure dare nō potuit. Extr̄ de donationibus inter virū a uxorez. ca. nuper. 2° q̄ si ordo nō tenuit. g̃ quicq̄d ex eo sequitur. ut cōtinētia a huiusmodi: tenere nō debet. C. de legibus et constitutionibus. l. nō est dubiū. Nā destructo pncipali accessoria nō tenebunt. Extr̄ de fide instrumentoz. ca. inter. 3° q̄ cessante causa cessare debet effectus. Extr̄ de Appellacōnibus. ca. cessante. 2°. q̄ veritate detecta opinio cedit veritati. ut habet dist. 4. per totum. q̄ non possit videtur. q̄ iste ab omnibus episcopis putabatur. g̃ qđ p eū actuz fuit. est firmiter obseruandū. ff. de offitio ptoris

·l·barbatꝰ· Respondet iuriste ꝙ iste taliter ordinatus potest contrahere quia illa condicō fuit subintellecta si ordo valeret· Argumentum extra de iure iurando·ca·quemadmodum· Sed contrā illam responsionem est illud extra de conuersione coniugatorum capitulo quidam vbi dicitur ꝙ quidam intrauit religionem inuita vxore a iō ad peticōnem vxoris ad ipsam redire tenetur·tamen nūq̄ potest debitum petere·nec ipsa mortua aliam accipere·quia votum tenere debet quo ad ōnia que sunt in eius potestate·sic in proposito·securius ergo videtur ꝙ iterum ordinetur· ꝓ̄ā extrā de conuersione coniugatorum capitulo ex parte dicitur ꝙ quidam in infirmitate constitutus consentiente vxore votum fecit castitatis a habitus assumpsit monachorum·postmodum vero de infirmitate liberatus vxorem retinuit·qua defuncta aliam sibi temere copulauit·de quo papa certificatus·precipit ꝙ compellatur per excōmunicacōnem a ad monasterium reuertatur et habitum assumat regularem· Ita multi in infirmitatibus alijsq̄ aduersitatibus clamant ad deum dicētes illud ps̄· Cor mundum crea in me deus· Et iterum Fiat cor meum immaculatum ut non confundar a promittūt se velle semper caste viuē·sed postea redeunt ad immunditias solitas· Argumenta facta in cōtrarium non tenent·quia impedimentū non prestatur ex parte ordinis qui nullus fuit· sed ex parte voti castitatis quod precessit· Vnde dicitur·dist·28·capitulo· Nullum facere subdyaconum presumāt episcopi nisi qui se caste viduum promiserit·quia nullus ad ministeriū altaris accedere debet nisi cuius castitas ante fuscepti ministerium fuerit approbata·hec ibi·¶ 3° adimpletio· Liberum enim est vouere·sed necessitatis est adimplere· Extra de voto capitulo magne·in tītū ꝙ si aliquis sollemniter vouens intrare religionem·si ante introitum eius in episcopum eligatur·cogitur cedere a ordinem intrare a si postea eligitur poterit recipere· Extra de voto·capitulo ptuas·quia votum fuit generale sine quo non est salus·sicut illud quod vouemus in baptismo·s· renuntiare dyabolo·18·q·1·capitulo· Sunt q̄daq̄ que non vouentes deberemus·quedam etiam q̄ nisi vouerimus non deberemus·sed postq̄ ea dō promittimus·necessario reddere constringimur hec ille· Siue sit spetiale etiam si non exprimatur voce·ante deum obligatur·18·q·1·capitulo· Qui bona agunt si meliora agere deliberant a post deliberata non fatiunt· licet in bonis prioribus perseuerent·in conspectu tamē dei ceciderunt ex deliberatione·hec ibi·¶ 4° honestatio· Votum enim incautum a inhonestum non est tenendum·22·q·5·per totum· Vnde in tali voto a precipue quādo fit ex leuitate potius q̄ ex discretōnis arbitrio facilior debet esse dispēsatio· Extra qui clerici·capitulo 2°· Eps enim etiam in licitis potest dispensare a commutare preter q̄ in voto peregrinacōnis terre sancte a perpetue continentie et religionis· in q̄bus solus papa dispensat· Extra de voto· capitulo primo·a capitulo nō est· Caute tamē quia in dispensatione voti attendendus est status persona rum a compensatio vtilior et deo magis accepta· ibidē· Et quid liceat ꝑm equitatem· quid ꝑm hōnestatez· quid expediat sc̄m vtilitatem· Extra de voto·capitulo magne· Item votum terre sancte redimitur per expensas quas faceret eundo a redeundo a ibi stando ad subsidium terre sancte·ibidez Similiter q̄ nō est habil subsidio terre sācte·melius est ei redimere votum q̄ cōsumere expēsas Extra de voto·capitulo ex multa·quales sūt pauperes·debiles·mulieres que nō possunt ducere tellatores a clerici quibus nō licet pugnare· Extra de voto·ca·quod superest ac̄·

Quarto declaratur eadem cōclusio testimonio legis ecclesiastice a hoc quadrupliciter· Primo beatus Gregꝰ·in registro dicit ut habetur·18·q·1·capitulo· Anamas deo promisse vouerat quas post dyaboli victus suasione subtraxit Sed qua morte mulctatꝰ sit scis·Si ergo ille mortis periculo dignꝰ fuit qui eos quos dēerat nūmos deo abstulit·cōsidera q̄nto piculo dignꝰ eris in diuino iudicio qui nō nūmos·sed temet ipsū omnipotenti deo cui te sub monachico habitu deuoueras sūbstraxisti·hec ibi·¶ 2° beatus Jeromꝰ· dicit ut habetur ibidez ca°· Vouētibus nō soluz nubere·sed etiaz velle dānabile est·¶ 3° beatus Ambrosius li° de officijs dicit·ut habetur·22·q·5·ca°·vnusquisq̄ ac̄·sic· Nihil promittat inhonestum·aut si promiserit tolerabilius est ꝓmissum nō facere·q̄ facē q8 turpe sit· Melius est non vouere id quod sibi is cui promittitur nolit exolui·Sō igitur promissa soluēda sunt omnia·dēmq̄ ipse dominus sicut scriptura indicat: frequenter suam mutat sentētiaz·hec ibi·¶ 4° beatus Augꝰ·in epistola ad Armentarium a Paulinaz dicit sic·Quia iam vouisti·iaz te astrinxisti·aliud tibi facē nō licet· Non talis eris si non feceris quod vouisti qualis mānisses si nihil tale vouisses· Minor enim tūc esses nō peior·modo autez quod absit·miserior si fidez deo fregeris·q̄nto tratior si persolueris· Non te vouisse pemitteat·ymo gaudeiaz tibi non licere quod cum tuo detrimento licuissz Felix necessitas que in meliora cōpellit·hec ille· Quia vero contra votū·50·modis grauissime offendimus a peccamus·iō·50·diebꝰ abstinemus et ieiunamꝰ ¶ p° in deliberacōe Nā ad votū occurrit deliberacō q8 theologi diffinūt sic·votū ē cōceptio melioris ꝓpositi: animi deliberacōe firmata·Et·21·q·1·ca·hec vero·dr sic· Nā si inē hōies solēt bone fidei cōtractus nulla rōe dissolui·q̄nto magis ista pollicitacō quā cū deo pepigit solui sine vindicta nō debet·hec ibi·Expedit cū vouē·dūmodo rationabilē fiat votū·qz p hoc voluntatē nraz īmobilē applicamus ad bonū ac̄·¶ 2° circūspectione· Nā votum incautum nō est seruandum· vñ·22·q·5· ca· Non semp promissa omnia soluenda sunt·de miq̄ ipse dñs frequēt mutat sentētiā·sic scriptura ībicat·hec ibi·Sicut etiā nō ē seruandū iuramētū quod incaute ꝓmittitur· Vnde ibidē dicit ca·

Si aliquid forte nos incautis intrare cõtigerit qs
quid cõ obseruatũ. pcipe vergat i exitũ. libere illud
salubriori cõsilio mutandũ nouerim⁹. Nã iuãuit
dauid per deũ occidere nabal viz stultũ a impiũ
atq; oĩa que ad eũ ptinebãt demoliri. ß ad pri
mã intercessionẽ abigail femine prudẽtis: mox re
misit minas. reuocauit ensẽ i vagĩnã neq; aliqd
culpe se p tali piurio cõtraxisse doluit. hec ibi. Et
de voto ypte dicit Jero. q; in vouẽdo fuit stultus
q; discretiõem nõ adhibuit a in reddẽdo impius
ut ptz Judic. 11. ca. /3° furtiue cõne. Naz vota que
fiũt in angustijs. puta mulieres in partu vouen
tes vel quicũq; alij i angustia. infirmitate. pericu
li habẽãt deliberatã intẽciõem obligãdi se. obli
gant talit vouẽtes. argumentũ. 1ʌ. q. 3. ca. sunt q̃
opes. Si aũt subito ex oppressione violenta a inde
liberate fiãt. tũc nõ obligãt. /2° dubitacõne. Nã
votũ nõ debz fieri de malo neq; de indifferẽti. ß tm̃
de bono ad qs aliquis alit nõ tenet. Illud autez
qs in aliq̃ euẽtu est bonũ a in aliquo malũ. non
obligat misi p euẽtu bono ut votũ ypte Judicũ
11. ca. qz poterat sibi pmo occurrẽ aliqd fm legez
sacrificãdũ a aliqd nõ ac. /1° pmissione. Nã cũ
noxia pmissa oplem⁹: dei iussa ocemimus. Vñ
dist. 12. ca°. duo sũt mala licz cautissime õmno p
cauẽda. tñ si necessitas periculi vnũ ex hijs ppetra
re opuleit. id dem⁹ resoluẽ qs minori nexu nosci
obligai. Quid aũt ex hijs grauiꝰ q̃d ve leuiꝰ sit.
pure racõnis acumine iuestigem⁹. Etem̃ dũ pcie
tare opellimur: creatorẽ q̃dez offendimus. ß nos
tm̃mõ maculam⁹. Cũ vero noxia pmissa oplem⁹
a dei iussa ocemim⁹ a primis impia crudelitate no
cem⁹ a nosipos crudelioi gladio trucidamus. Il
lic em̃ duplici culpaz telo pimimur. hic triplicit
iugulamur. hec ibi. /6° indiscretiõe. Nã vota stul
ta ut de nõ petimãdo caput die sabbati vel nõ co
medere de capite vel nõ extinguere cineres intũ fe
sta natalia a hmõi. potiꝰ fiũt deridẽda q̃ seruãda
etiã si p honore sãctoz fiãt. qz similitudinez quã
dã hẽnt cũ ydolatria. Gẽtiles em̃ inspiciebãt q̃dẽ
oĩa in extis amaliũ q̃ dijs sacrificabãt. /4° ma
ceratiõne. Nã si nimia carnis maceratiõ voto pmis
sa sit. puta ieiunare tot diebꝰ otinuis in pane et
aq̃ a hmõi. implẽda est racõnabilit. ita ut natu
ra nõ nimis grauet. Sed qz in hijs q̃ ad seipsũ p
tinẽt facilit hõ fallit. ideo talia vota cõgruẽtiꝰ fm
arbitriũ supioris fiũt seruãda vel ptermittẽda. ita
q; si magnũ grauamẽ imineret a nõ eẽt facultas
recurrẽdi ad supiorẽ. ñ debz hõ votũ obseruare. qa
tũc necessitas nullis astringeret legibꝰ ac. /8° im
petratiõe. Nã quidã videtes q; vota sua nõ sortiũ
tur effectũ. statũ ptermittũt illa. Cõtra quos dis.
10. ca°. si q̃s prepostera dicit sic. Neq; em̃ statũ vi
deri põt de ẽima maiestate ocessuz qd̃ fuerit huma
na pollicitatiõe pmissuz. Nã a Moyses p peccatis
ppli peciit. nec tñ peccatibꝰ venã cũ peciisset acce
pit. hec ibi. Forte nõ fiũt insta nec licita nec expedi
entia nec scdm dei voluntatẽ talia vota. /9° adiple
tione. Nã si votũ est absolutũ. tenet statũ adiple
re qd̃ vouit. misi vouẽdo aliud in mẽte habuerit
dare tñ ei tempus ad arbitriũ bomi viri ad dispo
nendũ ut votum suũ impleat ps. redde altissimo
vota tua ac. 10. obligacõe. Nã si aliquid cum vo
uet postea fiat impossibile tollit obligacõ. puta
si quis dines vouerit edificare ecclesiã quã p ea
pauptate supuemẽte pficere nõ potest: non obli
gat. Et si factus est ommno impotẽs absolutus
est a voto. Si aũt ex pte. tũc obligatur ad id qd̃
potest ac. /11°. conditione. Nam votũ factũ sub cõ
ditione semp obligat extãte odicõe. Duplex au
tem ẽ odicõ. Vna generalis ut si vixero vel pote
ro vel si deus voluerit que semp intelligunt. etiã
si nõ apponant. 2ʌ. q. 2. ca. beata maria. Alia spe
cialis ut si filius meus fuerit liberatus fatiaz hoc
vel illud a si talis oditio nõ extiterit: nõ obligat
ex voto. si aũt extiterit: tũc obligatur. 23. q. 8. ca.
nõ solum. Extra de odicõne apposita. ca. verũ. Si
em̃ tota obligacõ voti erat in cõdicõne apposita
aut in euẽtu odicõis: tũc nõ obligat misi ppter sca
dalum tollendũ impleat. Extra de iuersione cõ
iugatoz. ca. ex pte circa finẽ. ymagimor ego de vo
tis sic. Deus ut ostẽdat diuitias glorie sue i san
ctis suis ps. mirabilis deus in sanctis suis. deus is
rahel ipse dabit virtutẽ a fortitudinẽ plebi sue. s.
p ostensionẽ miraculoz a pdigioz honorat ipõs
Vnde multa ocdit interuẽtu ipsoz que aliter ñ
ocderet. sicut patet de moyse quẽ deus exaudiuit
oratẽ p pcõ populi sui a de Chananea cuiꝰ peti
cõez exaudiuit intercessione apostoloz suoz. In
curia celesti sunt duo libri. s. liber vite in quo scri
bũt omnes electi a que circa ipsos occurrere px
sunt. Et liber mortis in quo scribunt reprobi a q̃
circa ipsos otingere pñt. Statuit deus precibus
sãctoz succurrere casibus humanis. Huius sta
tuti fidem homines voto protestant cũ aliquo ca
su aduerso premũt se deuouent alicui sanctorũ.
Job. 1. ca. Voca si est qui tibi rñdeat a ad aliquẽ
sanctoz cõuertere: munus aliqd in signũ benefi
cij opensando. iuxta illd. Munera crede mihi pla
cant deosq; hominesq;. Cũq; sanctꝰ ille cui homo
se deuouet acceptauerit Michaelem interrogat
ut videat i libro mortis aut vite quid deus circa
deuouentẽ statuerit qũo opeto: supplicat diuine
maiestati ut sui clientuli misereat. Et sic impetrat
quod a deo exposcit. /12° variacõe. Nam si quis
vouit ex duabus variijs causis. puta ire ad san
ctũ Jacobũ q; credebat ibi inuenire germanũ suũ
a etiã ppter redimẽda pcta sua. licet sciat germa
nũ suũ decessisse anteq; iter arripiat. mihilomin⁹
tenetur ire propter aliam causam. ppter quaz in
tendit se obligare aliter est in periculo. /13° cõfor
matione. Nã si quis emisit duo diuersa vota q̃z
vtrũq; est impossibile: vtrũq; debet seruare misi for
te auctoritate supioris vtrũq; in aliquid melius
cõmutet. Si aũt ambo vota sint incõpossibilia. pu
ta q; ingrediatur religionez a q; duxat tali hospi
tali: tunc debet seruare qd̃ maius est et de minori
fm inditiũ prelati satisfacere. 14° indignatione
Nam si quis vllo impetu passionis ire aũt vindi
cte aut odij vouerit aliquid noxiũ extra caritatez

dei vel primi·puta q̄ non portabit capuceum vel
nō sedebit ad mēsaz donec vltiscatur de proximo
nō debet obseruari·q̄ est velut votum amentis·
Extra de regularibus ca·porrectum·¶ 17° pegrina
tione·Nam pater moriens non potest filio imun
gere votum pegrinandi·misi filius dsentiat ⁊ ap
probet·Extra de voto ca·licet·Si aut̄ vult esse he
res ⁊ hereditas hoc patiatur ⁊ ip̄e sponte vota pa
tris susceperit:tenetur adimplere·Satisfactionez
autem pecuniariam eidem potest imungere Extra
de vsuris ca·tua·Extra de solutionib⁹ ca·1·Si aut̄
nō vult adire hereditatem non tenetur·q̄ non ē
heres·Si vero p̄misit tā q̄ heres ⁊ postea mutato
cōsilio ab hereditate abstineat:nō tenetur·Extra
de electione·ca·Venerabilem·Ex finali·¶ 16° dmis
sione·Nam si quis fecit votum trāsmarinū ⁊ im
pediatur morte vel aliquo impedimento satisfacē
do igitur alteri dmittere·Et si nō dmittat·possunt
heredes dpelli·ut vel ipsi cōpleant·vel subsidium
seu expensas quas testator vel ipsi facturi essent
exhibeant·Si quis autem vouit non p subsidio
sed pro deuotione videndi terram sanctam:sup
uemente impedimento:non tenetur ire nec mitte
re ⁊ hoc racōnabiliter·¶ 18° prelatione·Nam epi
scopus sine licentia papē nō potest votum emitte
re per quod dissoluatur vinculum quod est inter
ipsum ⁊ ecclesiam suam Extra de regularibus ca·
licet·Etiam nō potest vouere aliquid per quod
graue preiuditium fiat ecclesie·puta longam pe
regrinationem·Extra de voto·ca·magne Votum
tamē abstinentie ⁊ elemosine emittere·Extra de
testamentis·ca·relatum·Ex licet autem · Argūē
tum·8·q·1·ca·demens Eodem modo de oracōne ⁊
opere pietatis·¶ 18° subiectione·Nā subiectus vo
luntati ⁊ potestati alterius·nō potest se firmit̄ vo
to obligare·Quicūq̄ autem est subiectus alteri·
nō est sue potestatis q̄tum ad id ī quo subiect⁹
est·ideo nō potest se voto firmiter obligare sine
cōsensu superioris·sicut filius familias q̄tum ad
dispensacōem domesticam sine consensu patris
eodem modo nec filia·Si autem puerit ad ānos
pubertatis ⁊ sit libere cōditionis·cum sit sue pote
statis q̄tum ad ea que ptinent ad suam psonā
q̄tum ad hoc vouere potest·puta religionem vel
matrimoniū·vel aliquid huiusmodi·¶ 19° guber
natione·Nam pueri ante annos pubertatis non
possunt vouere dupliciter·Primo q̄ ut cōiter pa
tiuntur rationis defectum·licet in quibusdā acce
leretur·Secundo quia sunt in gubernatione ⁊ po
testate parentum vel tutorū qui sūt eis loco pen
tū· ideo ipsoz vota nō habēt effectū·22·q·7·ca°·
pueri·Et·20·q·2·ca·puella q̄·¶ 20° obfuatione·
Nam seruus cū sit in potestate dñi etiā q̄tū ad p
sonales opationes·nō pōt se voto obligare ad
aliquid p q8 ab obsequio domini abstraheret̄
puta ad religiōez vel peregrinacōem ⁊ similia·
¶ 21° religatione·Nam religiosus cū sit omino sb
ditus potestati prelati per obedientiam·mihil po
test firmiter vouere sine consensu prelati·Et si vo
uerit nō debet exequi sine licentia prelati·ne alij
scandalizentur sup eū si exēdat eorū dsuetudīes
⁊ ne detur alijs occasio euagandi·20·q·ç·ca·mo
nachum·Ex verū q̄·¶ 22° mīstracōne·Nam dei
tus qui habet mīstrare in ecclesia sua ī potest
quicq̄ vouere p quod oporteat ipsum relinque
re ecclesiaz suam·puta pegrinacōez sine licētia p
lati sui·Extra de renūtiacōibus·ca·Admonet·vo
ta vero religionis ⁊ caritatis·abstinētie·oracōis
⁊ hmōi pōt emittere·etiā sine licētia sui superio
ris·q̄·¶ 23° copulacōe·Nā vxor mihil vouere pōt q8
vergat in scādalū ⁊ preiudiciū viri·puta abstinē
tiā·pegrinacōem cōtinentiam·surgere ad matuti
nas ⁊ hmōi·Opa aut̄ pietatis de bīs suis paren
talibus ⁊ aliquā oronē vouere pōt·nec maritus
talia vota irritare pōt·Nō tñ debet vxor vouere q̄
nō petet debitū·q̄ hoc esset offerre sacrificium de
alieno·Nec q̄ non adulterabit·q̄ ad hoc de iure
obligatur·¶ 24° reuocacōe·Nā si dimp debit licē
tiam alteri cōiungi ut voueat castitatem exp̄sse cō
sentiendo nō potest votū a dimpe emissum reuoca
re·33·q·7·Ex finali·Ille aut̄ q̄ debit licentiā vouen
di·si ipse nō vouit·ñ impedit̄ exigere debitum·Ar
gumētum·Extra de cōuersione dmpatoz·ca·1·Si
aut̄ vir ad tēpus dissimulat vxoris votū·demuz
habita deliberacōne reuocat·mulier nō tenet̄ im
plere·Alia vero vxoris vota in q̄b⁹ requirit̄ cōsen
sus viri·etiā post q̄ dsēsit potest vir reuocare licz
peccet reuocādo·33·q·7·ca·manifestū·¶ 27° pari
ficacōe·Nā si ambo dmpes pari dsensu vouerunt
in domo dtinētiā ⁊ maritus velit frangē·ipsa in
stant debet pseuerare in voto q8 fecit·33·q·7·ca·
q8 deo Nō tñ alter sine alteri⁹ licētia religiōez dēt
intrare p̄t hoc·¶ 26° pfectōe·Nā in votis pfitien
dis vel dimittēdis·vir ⁊ vxor ad paria iudicātur
p̄cipue in voto dtinētie·32·q·1·ca· Quisq uis vxo
rez·Quo ad votū abstinētie potest vir facē votū
multa vxore·misi ex hoc fieret vxori p̄iuditiū in de
bito reddēdo·32·q·7·ca·precepit·⁊ ca·ex p̄iam·si
in voto pegrinacōis neuter cōiugū potest altero
multo se obligare·28·q·2·ca·q8 tu·Et si aliquan
do cōsētit pōt reuocare licet peccet· q̄tū ad modi
caz pegrinacōez·In voto aūt Hieroslimitano q8
fit in fauorē terre sācte ⁊ defensiōem fidei xp̄iane·
potest vir sine licētia vxoris votū emittere ⁊ īple
re·Vxor tamē debet cōsentire·Extra de voto·ca·ex
multa·Vel sequatur vitū·ibidē·q̄ sup·¶ 28° ordi
natione·Nam si maritus accipit ordinez sacrum
in quo vouet cōtinētiam:multa vel nesciēte vxo
re·mortaliter peccat·si nō fit propter hoc preiudi
tiū vxori quia tenebitur ei ad redditiōem debiti
licet ñ possit exigere·dist·28·capitu·dyacon·¶ 28°
q·2·ca°·multorum·etiam si sit factus episcopus
vel religiosus·si illa nō potest imduci ad cōtinen
tiā·vñ debet restitui vxori·nec debet deferre coro
nā·nec habitum clericalez cuz scādalo vxoris·Si
vero potest sine scādalo vxoris tenetur deferre·
Mortua ista cū alia nō pōt cōtrahere·¶ 28° religi
one·Nā alter dmpū ante carnalē copulaz potest
ingredi religiōez altero imulto·Extra de cōuersio
ne cōjugatoz·capitulo verū ⁊ capitu·ex publico

Post carnalē vero cōpulā si vir vult intrare religionē·tūc vxor vel intret religionē vel ꝓmittat perpetuā ꝯtinētiaz in seculo si nō sit suspecta de incōtinētia Extra de ꝯuersione ꝯiugatorū ca·cū sis ꝑdictus ⁊ ca·vxoratus·Idē est de vxore volente ingredi religionē·¶29° reclusione·Nazaliter ꝯiugū nō pōt etiā añ carnalez copulā trāsire ad heremū vel reclusoriū vel vouere in domo perpetuā cōtinētiaz nisi obliget se ad obseruātiaz regularez ⁊ ad illa tria vota que fūt i qualibet religione.s.obedientiaz pauptatez ⁊ castitatez·Argumē·Extra de cōuersione ꝯiugatoz ca·ex pte in fine·¶30·ratificatiōne Naz si vxor dedit viro licentiaz intrādi religionē vi vel metu qui caderet in cōstantē virū·puta per verbera ⁊ flagella nō tenet talis licētia·xx·q·1·ca° notificasti·nisi forte post tēpus ipa ratificet·Extē qui derici vel vouētes ca·insinuāte·Idez est de volente ordinari·¶31° ꝯmutatiōne·Nā votū cōtinētie solēne nō pōt cōmutari·Eccī·26·ca·Nō est equa ponderatiō aie ꝯtinētis·ꝙ nō potest aliꝙd melius inueniri in qđ fiat ꝯmutatiō·Votū autez ꝯtinētie simplex:impedit matrimoniū ꝯtrahendū·ꝫ non dirimit cōtractū·Extra de voto ca·qđ votū lib·6· Si ꝑsona que fecit tale votum simplex:querit an possit ꝯtrahere dicit ꝙ nō·Si vlteri⁹ querat si cōtraxero nūquid tenebit matrimoniū.nō debz respondēri·aliter mortalit peccat·qz dat occasionez peccandi mōliter·Qñ aliud imponit ꝓ voto dicit ꝯmutatiō ac·¶32·dispēsatiōne·Naz in votis dispēsat episcopus dyocesan⁹·Extra de voto ca°·1·Exceptis quatuor in quib⁹ solus pp dispensat de cōmuni ꝯsuetudine curie.s.votū ꝯtinētie·votū terre sācte·limina apl̄oz rome ⁊ bti Jacobi in ꝯpostella·¶33° puerilioe·Naz siquis vouit ieiuniū ⁊ mē dicās nō inuenit vna hora qñtuz sibi sufficiat·dz cū eo dispēsari·Itiaz si vouit abstinētiaz a vinoꝯ carnib⁹ ⁊ incurrit lāguoꝛē ac·¶34° ꝯsideratiōne· Naz prelatus qui dispēsat in voto vel ꝯmutat dz ꝯsiderare facultatē vouētis ⁊ expēsas quas factus erat si votū ꝯpleuisset ⁊ labores ⁊ similia ⁊ in vsus pios ꝯuertere· Extra de voto ca·1·⁊ ca·scripture·Sed in voto Jherosolimitana oia sine diminutiōne mittant·Extē de voto ca·magne·¶35° collatiōne·Nā siquis vouit aliquid offerre tali ecclie nō est necesse mittere oblatiōem nisi de honestate·qz nō est illi ecclesie acquisitū aliqđ iuꝭ cū illa ecclesia nō acquisierit aliquā actionez ꝑ donatiōnē vel stipulatā ꝓmissionē nec se obligauit talit vouēs alicui·ꝫ tm̄ deo· Fiat tñ auctoritate superioris·¶36° celebratiōne Naz si quis vouit celebrare diē sabbati ob reuerētiā btē virginis festādo vel ieiunare vigiliā alicuius sācti aut festare diē ipi⁹ obseruet nec querat cōmutatiōem nisi ꝑ magna causa·¶37° susceptiōne Naz si quis suscepit votuz ꝑ patre ⁊ matre:liberat ꝑ ingressuz religionis·qz ex quo ingressus sufficit pro se·sufficit etiaz ꝑ patre vel matre·qui⁹ in ingressu nihil de hoc intēdat·¶38° solutiōne·Naz si quis vouit soluere magnaz quātitatē pecunie in subsidiū terre sācte licet ꝑ ingressuz religionis absoluat a labore eūdi vel mittendi:non tñ quo ad pecuniā quaz vouit nisi per papā cū eo dispenset·Si autem ꝯstructionē ecclesie vel altaris vouisset ꝑ ingressum religionis absoluit ac·¶39° absolutiōne·Nam omne votū absoluitur per ingressum religionis·qz cū obediētia sit maximū votoꝛ suffitiētissime ꝓ oi voto recōpēsat·Extra de regularib⁹·ca·sane·19·q·2·ca·due· Extra de voto·ca·scripture·¶40·cōpensatiōe·Nam prelatus ꝑ libito suo nō pōt in votis dispēsare·qz sicut nō potest precipe malū·ita nō pōt impedire bonū.s.opa virtutis·Sed debet iudicare ⁊ ꝑpēsare quid sit melius ⁊ deo acceptius·Vnde in manifestis bonis:dispensatiō prelati nō excusat a culpa puta si dispensaret cū aliquo sup voto de ingressu religionis nulla apparente causa·Vnde non approbo vota quorundā dicentiū·ego voui filium meū tali religioni si sibi placuerit cuz ad annos discretionis puenerit·Neutrū eoꝛ puto saluari nisi votum ꝑsoluant ꝑs·Vota mea reddam i cōspectu timentiū deum·¶Post hanc declaratiōem dixit sanctus Thomas anime deuote·Qui aia simplex iam potes intelligere necessitatē ⁊ meritum voti·Ne tñ belial gloriet in arguciis suis doceto te quo pacto illi rñdeas·¶Ad ꝓmū dic ꝙ auctoritas ꝑsperi intelligitur de necessitate coactionis que inuoluntariū causat ⁊ deuocōez excludit·ideo signanter dicit·ne nō iam deuoti sed inuiti rez voluntariā fatiamus·Necessitas aūt voti est per immutabilitatez voluntatis·Vnde ⁊ voluntatez cō seruat ⁊ deuotionē auget·¶Ad secundū dic ꝙ necessitas coactionis inꝑtū est ꝯtraria voluntati·tristitiā causat ꝑm pb̄m·Necessitas aūt voti in hijs qui fūt bñ dispositi inꝑtū voluntatem in bono ꝯfirmat·nō causat tristitiā·ꝫ gaudiū· Si tñ ipsū opus ꝑm se ꝯsideratū·triste ⁊ inuoluntariū redderetur post votū:dūmodo remaneat voluntas voti adimplendi:adhuc est magis meritoriū ꝙ si fieret sine voto·qz implecō voti est actus religionis que est potior virtus ꝙ abstinētia cui⁹ act⁹ est ieiunare·¶Ad tertiū dic ꝙ ille qui facit aliꝙd sine voto habet immobilē voluntatez respectu illius opis singularis quod facit ⁊ tunc quādo facit·non autem manet voluntas eius omnino firmata in futurū·sicut vouentis quū suam voluntatem obligauit ad aliquid faciendū·etiam añ ꝙ faceret illud singulare opus ⁊ fortasse ad plurieꝛ faciendū·¶Ad quartum dic ꝙ macerat̄ ꝓprij coꝛpis·puta ꝑ vigilias et ieiunia non est deo acceptata·nisi inꝑtum est opus virtutis·s.ut concupiscentia refrenetur ⁊ natura non nimis grauetur ⁊ sic potest cadere sub voto·Rō·12·ca·Exhibeatis coꝛpora vestra hostiam viuentem sanctam·deo placentē·racōnabile obsequiū vestrū·Vota vero que sunt de rebus vanis ⁊ inutilibus:sūt magis deridenda ꝙ seruanda·¶Tunc anima grās agēs do ⁊ suis doctoribꝰ abijt domū i pace Amē·

¶Feria secūda dñice in passione·
Sermo·32·de satisfactiōe pmē·

Dos non potestis vemẽ. Johānis. .x. ca. Vobie aīa simplex fidelis a deuota saluti sue intẽta accessit ad ecclesiā a audiēs missaz: tā ex lectōne ꝑphie Jone. z. ca. q̄ ex euāgelio aduertit vnā ꝺclusionē valde notabilē. ¶ Verꝰ pmitēs deo satisfacere nō pōt fm equitatē p opa ab ipso facta extra caritatē. Ratio istius cōclusiōis est ista. naz hō ē debitor deo dupliciter. Vno mō rōe bñficij accepti a sic gratiaz actio vel latria ē debitū respectu bñficij accepti a deo. Alio mō rōe pcti ꝺmissi a sic satisfactio est debitū respectu pecati ꝺmissi. Sed in hijs honoribꝰ q̄ fūt ad deū et ad pntes ipossibile est reddere eq̄alēs fm quātitatē ut dicit phs. sufficit aūt si hō reddat qđ pōt cū amicitia nō exigat eq̄alēs ꝫ qđ possibile ē a hō est equale fm ꝓportionalitatē. q̄ sicut se habz hō qđ ē debitū deo ad ipsuz deū. ita hoc qđ ille homo pōt reddere ad eū et sic aliquo mō forma iustitie ꝺfruat a fiat est aliq̄ mō ex pte satisfactōis. vñ n pōt hō satisfacere fm equalitatē q̄titatis. ꝫ scđm eq̄litatē ꝓportiōis a sicut hoc sufficit ad rōez iustitie. ita sufficit ad rōez satisfactōis. Et q̄ satisfactione oportet q̄ amicitia restituat q̄ restituta iustitie eq̄litas habeat. cuius ꝺtrariū solvit amicitiā ut ꝺr. 9. ethicoz. Equalitas aūt in satisfactōe ad deū nō est fm eq̄alētiaz. ꝫ magis fm acceptationē ipsius. iō oportet q̄ si offensa fit iaz ꝺimissa p ꝺtrictōem p̄cedētē q̄ opa satisfactoria sint ꝺ acceptа p caritatē. vñ opa facta sine caritate nō sunt deo satisfactoria. pū. 10. ca. vniūsa delicta opit caritas. satisfactōis aūt virtus ē delere delicta. q̄ sine caritate nō habet suā virtutē. ¶ Sciēdū q̄ cū deus sit magis miserors q̄ hō. nihil p̄cipit deus qđ sit hōi ipossibile. vñ Jeroꝰ. dicit q̄ q̄ dicit deū aliq̄d impossibile p̄cepisse anathema sit. Dixit aūt deus satisfactionē dicēs. Luc. z. ca. Facite fructus dignos pnīe. iō hō pctōr pōt p pnām deo satisfacere. Satisfactō em ē pena culpe adequatē. q̄ ē que ꝺ ā iniurie illate recōpensatiō. Vident aūt quatuor obstare satisfactioni q̄ tn nō obstāt. ¶ Primū ē offense infinitas nā offensa in deū ꝺmissa ē infinita. q̄ quātitatē recipit ab eo cōtra quē ꝺmittitur cū plus offendat q̄ p̄ncipez peccauit q̄ aliuz quēcūq̄. satisfactio aūt hōis ē solū finita. Sed istud nō obstat. q̄ sicut offensa habet quādā infinitatez ex infinitate diuine maiestatis. ita satisfactio habet quādā infinitatez ex infinitate diuine miē p ut ē gratia iformata p quā reddit acceptū qđ hō reddere pōt. ¶ Secūdū est seruitutis indignitas q̄ em fuꝰ totū qđ habet dñi est. iō nō pōt aliq̄d dño recōpēsare. nos aūt serui dei sumꝰ a quicq̄d hom habemꝰ ab ipso ē. cū g̃ satisfactō fit recōpēsatiō offense p̄terite. videt q̄ ꝺ p culpis nīis satisfacere nō possimꝰ. Sed illud nō obstat. q̄ homo q̄ ad ymaginez dei factus est aliquid libertatis participat in q̄tū ē dñs suoz actuū p libtatez arbitrij a iō ex hoc q̄ p liberū arbitriū agit deo satisfacē pōt a q̄uis dei sit p ut est a deo sibi ꝺcessum tamē libere tradituꝝ est ut eiꝰ dñs sit. qđ seruo nō cōpetit. ¶ Tertium est solutionis impossibilitas. nā ille cuius totū qđ habet nō sufficit ad vnū debitū exoluēduz non potest p alio debito satisfacere ꝫ q̄cq̄d homo est a pōt a habet: nō sufficit ad soluendū debituꝝ creatōis. psa. 17. ca. Ligna libani nō sufficiūt ad holocaustuz. Sed illud nō obstat q̄ deo eq̄alēs reddi nō potest. licet satisfactio sufficiēs fieri possit. q̄uis em homo totū posse suū debeat deo. nō tamē deꝰ exigit ab eo ut totū posse suū in aliq̄d vnū expēdat cū ipsū oporteat circa multa sollicitū eē. sed est q̄dam mēsura hōi adhibita que ab eo requirit. s. impletio mādatoz dei. tn su per ea potest aliquid erogare ut satisfatiat. Licet em satisfacere sit debitū in se. tn satisfatiēs in q̄tū voluntarie hoc opus exequit racōnez gratuiti accipit ex pte opantis et sic operās facit de necessitate virtutē. Ex hoc em diminuit meritū. q̄ necessitatē importat que voluntati ꝺtrariat. vnde si voluntas necessitati assentiat ratio meriti nō tollet ab eo q̄ facit. ¶ Quartū est tpis oportunitas. Quia em homo totū tēpus suū debet in dei seruitio expendere. tēpus aūt amissum nō pōt recuparі. pp̄t qđ grauis est iactura tēporis. ut Sen. dicit. ideo non pōt hō recōpēsatiōez facere de tpe. Sed illud n ob stat. qm̃ licz hō n possit tēpꝰ p̄teritū recuparе. pōt tn in futuro recōpēsare illud qđ in p̄terito facē debuisset. q̄ nō debuit debito p̄cepti totū qđ potuit. In satisfactōe aūt q̄dē p̄ncipalius requirit emēdatiō in futurū q̄ recōpēsatio p̄teritoz. vñ Augꝰ. dic. Satisfactio est p̄ctōz cās excidere a eoz suggestionibus aditū non indulgere. q̄ ac. ¶ Dijs intellectis aīa exiuit ab eccia vadēs domū cuz p̄posito satisfatiēdi deo p peccatis suis. Et ecce Belial intēdens eā ab hoc p̄posito reuocare ait. O aīa simplex q̄ facile decipis tā leuiter credēdo. volo tibi ondere q̄ aliq̄s existēs extra caritatē pōt satisfacere deo pro pctis suis. ¶ 2° sic. dixit Daniel nabuchodonosor regi. Dañ. 4. ca. Pctā tua elemosinis redime Sed ipse adhuc pctōr erat. ut sequēs pena demōstret q̄ existēs in pctō pōt satisfacē. ¶ 2° sic. Nemo scit vtr odio vel amore dignꝰ sit. Eccl. 9. ca. Si q̄ satisfactio non potest fieri nisi ab eo qui est in caritate tūc nullus sciret se satisfeciſſe qđ ē inconueniens. ¶ 3° sic. Ex intēcōe q̄ hō habet in p̄ncipio actus totus actꝰ informat. sed pemitēs qñ pemitētiaz incoat in caritate erat. q̄ tota satisfactio sequens ex illa caritate intēcōem eius informāte efficatiaz habebit. ¶ 4° sic. Satisfactio ꝺsistit in q̄dam adequatione pene ad culpam. ꝫ talis adequatio pene potest fieri etiaz ab eo qui caritatez nō habet. q̄ aī. ¶ Aīa vero abijt tristis querēs a cōsulens legis doctores Cui mox obuiauit moyses a q̄ cū ognouisset eās mestitie fue ait. Ego oīdā tibi ꝺclusionē tuā eē vrā testimonio legis q̄druplicis. s.

¶ Legis Naturalis. Naturalis a hoc q̄druplicitер
¶ Legis diuinalis. s. p rōes naturales. p phos mō
¶ Legis Prophal. rales. p poetas. p exēpla gēti
¶ Legis Dūanalis. lium. q̄ntū ad rationes naturales

Primo testi Sciēdū q̄ caritas ē necessaria
monio legis ad satisfactōez q̄druplicitер

Cū em̄ p satisfactionē debeat tolli offensa p̄cedēs oportet q̄ modꝰ satisfactionis sit talis ut sufficiat ad offensā tollendā. Offense aūt ablatiō est amicitie restitutiō. ideo si aliquid sit qđ amicitie restitutionē impediat: etiaz apud homines satisfactio eē nō p̄t. Cū ḡ qđlibet p̄ctm̄ amicitiā caritatis impediat que est hominis ad deū. impossibile ē q̄ hō de vno p̄cto sine alio satisfaciat sicut nec hō satisfaceret q̄ p alapa sibi data se ei p̄sterneret. 2° q̄ integre nō satisfit. Q̄z em̄ hō recipiat solutiōem vnius debiti sine alio tingit ex hoc q̄ in obligatiōe debiti nō est nisi inequalitas iustitie opposita cū vnꝰ rez alterius habeat. iō ad restitutiōnem nō exigit nisi q̄ restituat equalitas iustitie qđ quidē potest fieri de vno debito. non de alio. Sed vbi est offensa ibi ē inequalitas nō tm̄ iustitie opposita. ꝫ etiaz amicitie. ideo ad hoc q̄ p satisfactiōez offensa tollat. nō solū oportet q̄ equalitas iustitie restituat p̄ cōpensatiōem eq̄lis pene. ꝫ etiā q̄ restituat amicitie equalitas. qđ nō p̄t fieri dū aliq̄d supest qđ amicitiā impedit. 3° q̄ grāz aufert. Satisfactō ei ē medicina curās p̄cta p̄terita. p̄seruās a futuris. q̄ scđm pḥm. 2. ethi. coz pene medicine sūt. peccata aūt nō p̄nt sine ḡ tia curari cū ḡ quodlibet p̄ctm̄ grāz auferat. Vñ ieiumiū eoz qui ad detentiones. lites ieiunabāt ñ erat deo acceptū. Isay. 58. ca. Gratia aūt caritatē secū adducit. ideo sine caritate satisfactō eē nō p̄t. Vñ postq̄ oia p̄cta alicui p detricōnē remissa fūt si aliq̄s satisfactionē pactā in p̄ctm̄ mortale decidat. q̄ i peccato exiens satisfaciat tal̄ satisfactio ei nō valet ad vitā eternā. ymo si in peccato illo moreret̄ de illis peccatis in inferno puniretur. 4° quia satisfactio extra caritatē nō est vera satisfactio. Nam opa facta i caritate que dicunt̄ viua sūt meritoria vite eterne. q̄ satisfactoria respectu pene dimittēde ꝫ opa facta extra caritatē nō viuificāt̄ p caritatez sequentē nec q̄ntū ad meritū vite eterne. nec q̄ntū ad hoc q̄ sint satisfactoria. q̄ neutro modo sūt deo grata si tū sequeret̄ detricō quāto fuit maior detricō tāto magis diminuit̄ de pena. q̄nto ꝗs plura bona fatit etiā in peccato exiens. tāto magis se ad gratiā detricōis disponit: vñ minoris pene fit debitor. ideo sacerdos debet discrete computaē ut ei minorē penitentiaz iniūgat inq̄ tū inuenit eū melius dispositū. q̄ statim post p̄ctm̄ cōtritus fuit. q̄ fecit multa bona añq̄ confiteret̄. Nō est em̄ simile de eo qui ficte accedit ad baptismum. q̄ qui in peccato satisfacit. q̄ baptismꝰ ex ipō ope operato iustificat qđ ē dei. satisfactō aūt ex opante qđ ē ipe hō. 5° Q̄ntū ad phos morales sciendū q̄ q̄tuor sūt q̄ impediūt veram satisfactiōem. primo imq̄tatis multiplicatiō. Vñ Tuliꝰ lib. 3. de tusculanis q̄stionibꝰ dicit sic. Natura q̄dem nobis puulos dedit igniculos q̄s celeriť malis moribꝰ opinionibusq̄ depuatis sic restinguimꝰ ut nusq̄ nature lumē appareat. Sūt em̄ ingenijs nostris semina innata virtutuz q̄ si adolescere liceret: etiā ipsa nos ad beatā vitā natura p̄duceret. Nūc aūt simul ut editi in lucē. q̄ fuscepti sumꝰ in oī continua prauitate. q̄ opinionū puer sitate versamur. ut pene cū lacte nutricis errorē fuisse videamur. hec ille. 6° Talis em̄ error aufert ab homine libtatez recte viuēdi. Vñ libꝰ de paradoxis dicit sic. Omnis sapiens liber. omnis stultus seruus. Quid est libertas. q̄ Potestas viuēdi ut velis. Quis aūt viuit ut vult. q̄ Qui recte viuit q̄ gaudet officio. q̄ nec legibꝰ q̄ dez p̄pter metū paret: ꝫ eas seq̄tur. q̄ colit. q̄ nihil facit nihil dicit nil cogitat: nisi libenter ac libere. Soli igiť sapiēti cōuenit ut nil faciat inuitus. nil dolens. nil coactus. cū seruitus sit fracti aī atq̄ abiecti obedientia. q̄ arbitrio suo viuētis q̄s neget oēs leues. oēsq̄ improbos esse seruos. q̄ Nūq̄d ille liber est. cui mulier imperat cui leges impoīt. prescribit. iubet. vetat qđ eividetur. nec ille impanti aliq̄d negaē potest vel audz recusare. q̄ Ego istū nō mō seruū: ꝫ etiaz neq̄ssimū seruū appellandū puto. licet amplissima familia natus sit. Oīs aī debilitas. q̄ fracta timiditas sui tus est. O qui te btm̄ q̄ te floreētem putas. te miseria. te erūne. premūt. te tue libidines torquēt. tu die noctuq̄ crutiais. cui nec satis est qđ est. q̄ id ipsū ne nō diu futurū sit times. Te sciētie stimulant malefitioz tuoz. te metus exagitāt inditio rū atq̄ legū. Cui libere impabit qui ñ potest suis cupiditatibꝰ imperare. q̄ refrenet p̄mū libidines. spnat voluptates. iracūdiam teneat. auaritiā coerceat. ceteras animi labes repellat. tūcq̄ incipiat iā paē cū ipse in pessimis dānis dedecori ac turpitudini parere desierit. hec ille. 2° voluptatis incitatio. Est em̄ voluptas cū lubrica suauitate quadā ad illicita fede mētis inclinatiō. vñ Lactātius liº de falsa sapientia dicit. Voluptas est que a cūctis appetit̄. ꝫ honesti vim nō habz. q̄ sacietatem aufert. q̄ mira nocet. q̄ posſu etatis minuit̄. q̄ mētis nō tingit. Et libº de vero cultu dicit. Ille celebre voluptatū arma sūt illius cuius vnū opus ē expugnaē virtutē. Scit em̄ q̄ mortis fabricatrix ē voluptas. hec ille. Nā stoyci intra eos q̄ virtutes appetendas p̄ter voluptatē dicūt. pingūt quā dā tabulaz in qua voluptas in sede regali q̄si delicata quedā regina cōsidet. eiq̄ virtutes famule subitiūt̄. ut faciant qđ illa ipauerit. Iubz q̄ prudentie ut vigilāter inq̄rat quo mō voluptas regnet. q̄ salua sit. Iustitie vt p̄stet bnfitia q̄ p̄t ad expandas amicitias corpalibꝰ comodis necessarias. nulli faciat iniuriaz ne offensis legibꝰ voluptas secura viuere non possit. Fortitudini iubz ut si dolor corpi acciderit qui nō expellat in mortē tenet dnām. s. voluptatem. fortiter in animi cogitatiōe. Tempātie ut tātū capiat alimēto q̄ vel alio q̄ delectabiliū ut voluptas nō impediat. 7° incorrigibilitatis obstinatiō. vñ socrates dicit sic. Qui multarū rerū ptātem habet. primū purgare sciētiā debz ut qui delicta corrigit nō admittat. stultū est ut impare quis velit cū sibi ipe impaē nō possit. 8° pusillanimitatis fractio. vñ señ. liº de q̄tuor virtutibꝰ dicit. Timidū nō facit aīm misi reprehensibilis vite ofcia. Et Julius celsus libº. 9. Terror hominibꝰ ofiliū mentēq̄ eripit. q̄ mēbra debilitat. hec ille. sic ergo satisfactō impeditur.

Qñtum ad pœtas Sciendū q̄ satisfactio ut ē virtus iustitie debet ee volūtaria a nō coacta patet q̄druplicit̄er. Primo Ouidi⁹ lib° de pōto dicit. Spōte sua ꝓbitas offitiū q̄ iuuat. Si desint vires tunc est laudāda volūtas. Et lib° 2° de remedio amoris dicit. Frigore soles sole iuuāt vmbre. Grā ta fit vnda siti. Et que nō ꝓfūt singula multa iuuāt. Ꝓterea ꝯdubit li° de ponto sic. Leta quidē letus cecini. cano tristia tristis. Cōuenies opi tempus vtrūq̄ suū est. 2° Oratius lib° epl'ay dicit Oderunt peccare bonivirtutis amore. Oderunt peccare mali formidine pene. 3° Maximian⁹ dic̄. Desertis vicijs fugit indignata voluptas. Nec q̄d nō possum. nō voluisse meū ē. Interdū trahimur vicijs trahimurq̄ nolentes. Et q̄d nō cupiūt pecora bruta volūt ac̄. 4° ꝓsp lib° epy gramatuz dicit. Celestē ad patriā xp̄ō redimēte vocat⁹ Vitaz latētis tpis hospes agit. dūq̄ ad ꝓmissaz requiem p nō sua tendit. Mūdane patit̄ multa pricula vie Que nūc obsessa adūsis nūc plena secūdis. Aut frangit trepidos obligat aut dubios. Inter quos laqueos currētem ad gaudia vera. Nō capiet mūdus cui via mūdus erit. Nō place at vanis aīm subuertere rebus. Destiteriscq̄ aui dā mētē honorare cibis. Cor mundū a sapiēs fructu virtutis alat̄. Et xp̄i in nro pectore regnet amor Quicq̄ ipm multa cū maiestate tremēdū. Expectāt pingui lāpade puigiles. Quis sordet terrena. patet celestia. nec se Captiuos seruos tpis huius agūt. Impia a faces indocti munera vulgi. Quasq̄ orbis scelez semina serit opes Calcarūt. scā celū ambitione petētes. Querere nil cupiunt pdere nil metuūt. Esse volens. gaudere optās. scire abdita querēs. vt te ñ teneant vltima summa pete. Hec ille. Qñtū ad exēpla gētilium Scīēdum q̄ penitētia q̄tum ad satisfactōem pingebat̄ sic. in tēplo dee veste eāt quidā miles armatus habens galeā. loricam a scutum. in galea scribebatur sic. Anchora sum salutis a stabilies hoies ostra tēpestates a vndas peccati. in lorica scribebat̄ sic. Hōme deserēs rōe ñ imœdit. qui ego sū porta salutis a vite. in scuto scribebat̄ sic. Omnes crucē pme assumite. q̄ ego sū via gratie deducēs ad ianuaz patrie. Spūalit̄ pma q̄tum ad satisfactōem pingebat̄ ad modū militis. q̄ q̄diu viuim⁹ sp impugnamur a dyabolo. carne a mūdo. Job. 7. ca°. milicia est vita hois super terrā. Et Bern̄. dicit Castuz ame nūe in terra inimicoz situ ē a vndiq̄ oppugnat̄. Interi⁹ pugt ocupiscētia carnis ot̄ istā vigilet rigor disciplime. Supius ē verū inditiū dei cō tē istō vigilet ofessio is frequētacō. Retro pseq̄t mortifera delectacō ex p̄teritoz recordacōe pctōz ot̄ istō vigilet mortis etne memoracō. Añ venit instātia tēptacōnū. ot̄ istō vigilz humil' oīomis frequētacō. A finistris istat p̄rioz imq̄etacō. ot̄ istud vigilet humil' patiētia. A dextris isultat de hois p̄rim emulacō. ot̄ istō vigilet fraena dilectō. hec ille vita ei hūana bñ custodita currit p q̄tuor rotas. i pma rota scribit̄. lego q̄d feci. in secūda rota scribit̄. lego q̄d fatio. in tertia rota scribit̄. lego q̄d fatiā. i q̄rta rota scribit̄. Lego vñ venia q̄ breuit̄ maneo a breuit̄ trāseo Sūt ei q̄tuor stultitie i hoc mūdo. Prima q̄ hō vult viuē ipctō a ñ vult mori in eo. Secūda q̄ hō q̄rit q̄d ñ pōt iuemire a amittit q̄d pōt inuemire. Nā hō querit diu viuē a ñ pōt. amittit bñ viuere a pōt sed ñ vult. Tertia q̄ hō ñ cogitat quot mala in vita mala simul ocurrūt. Quarta q̄ sēp hō imēdit a ꝓpomit bñfacere a tñ nūq̄ bñfacit dispomit vitā suam corrigere a ñ corrigit.

Secūdo declarat̄ eadē cōclusio testimonio legis diuinal'. Sciēdū q̄ satisfactio debet fieri q̄druplicit̄. p° austeritate ipposita. Nā Judith habebat sup lūbos suos cilitiū a ieiunabat oīb⁹ diebus vite sue p̄ter sabbata a neomenias Judith 8° ca. Machabeus a q̄ cū eo erāt dep̄cabāt dēum aspergētes capita sua terra a lūbos accīctos cilicijs hītes 2° machab. 10. ca. 2° humilitate dispposita. Nā roboā a p̄ncipes ei⁹ humiliati sūt cōtra dño a dñs auūtit iram suaz ab eis p verbū Semeie ꝓphe. 2° palipo. 12. ca. Nabuchodonosoz humiliatus recognouit pctm̄ suū et in pristinū statuz reductus est. Dañ. 4. ca. 3° sanctitate ꝯposita q̄uis em̄ viri iusti amicos dei se sentiāt. debēt tñ p venialibus peccatis in penitētia satisfacere. sicut sāctus Job dicebat. Ago penitētiā in fauilla a cinere. Job. 42. capitu. similit̄ etiaz Thobias. 4° benignitate ꝓposita. Nā manasses rex Juda q̄ ꝓt̄ peccata sua duct⁹ fuerat i Babilonē q̄n penituit: dñs benigne ipsū acceptauit a in gradū pristinū collocauit. 2° palipo. 32. ca a sic patet.

Tertio declaratur eadem cōclusio testimonio legis ꝓphalis a hoc quadrupliciter. Primo Job. 21. ca. dicit Audite monēs meos a agite penitētiā. q̄ in diem p̄ditiōis seruatur malus a ad diez furoris ducetur. 2° Salomō Sap̄. 12. ca. dic̄. Odibilia opera fatiebāt p medicamina a sacrificia iniusta. sed hijs tan q̄ hominibus peccisti a dabas locū penitētie: nō ignorās q̄n nequā ē natio illoy a naturalis malitia ipsoy. Ideo venias dabas peccatis illoy. Et Eccl̄. 2° ca. si penitētiaz ñ egerim⁹ incidemus in manus dei a nō hominum 3° Jeremias. 8. ca. dicit. attēdi a auscultaui. nemo q̄d bonū ē loquit̄ Nullus ē q̄ agat pniaz sup pctō suo dicēs q̄d feci. Oēs cursū suū q̄si equus impetu vadēs ad p̄liū. 4° Ezechiel. 33. ca. dic̄. Si dixero ipio. morte morieris a egerit pniaz a pctō suo fecerit q̄ inditiū a iustitiā. pignusq̄ restituerit. rapinaq̄ reddiderit. in mādatis vite ābulauerit. nec fecerit q̄q̄ inūstū: vita viuet a ñ morief pctā ei⁹ nō imputabūt̄ ei ac̄.

Quarto declarat̄ eadē ꝯclusio testimonio legis hūanalis Sciēdū q̄ satisfactio debet fieri q̄druplicit̄. p̄mo cū iuris eq̄tate Nā sicut fur pignoi dat⁹ nō pōt manumitti añ debiti satisfactionē. ff. de mānumiss. l. fur. in. ff. nouo lib° 2° Ita nec ille cui⁹ aīa est ipignorata p pctm̄ misi satisfatiat Job. 20. ca. Que ē spes ypocrite si auare rapiat a nō liberet deus aiam illius. Nūquid damorem eius audiet deus cuz venerit sup eum angustia.

hec ille. Qui em̃ manumittit seruū suū cā mortis sub tali ꝺicōne q̄ si ꝺualuerit liber eē ꝺesinat. potest hoc facē sc̄ꝺm leges seculi. ff. de mãumiss. l. mortis causa. Vñ si quis manumittat amãz suã sic eo rã deo nō valet. q̄ ut hẽtur. ff. de manumiss. i testamẽto. l. libtas. libertas que in vltimo vite cōferē tpe violenter ut si moriaris tu liber esto. nullius momẽti existimãda est. ut volo q̄ seruꝰ meus q̄n morieē sit liber. talis libertas nō valet. Sic ẽ de eo qui moriē in pctis a tũc vult satisfacere nō ꝓdest Heb. 2. ca. Liberaret eos q̄ timore mortis p totã vitã obnoxij erant seruituti. Et. ff. de liberali cã. l. rectissime habeē q̄ ꝓclamatio ad libertatẽ ꝺenegatur ei q̄ sciens se liberꝫ ꝺolo passus est se ꝓ seruo venũꝺari. Sic de eo qui ẽ lib libtate gratie itẽ rẽũ redit in seruitutẽ peccati. 2. Co. 7. ca°. fusti metis si q̄s vos in seruitutẽ redigit. 2° cũ tpis celeritate. q̄ sicut ille q̄ ꝺeficit vno ꝺie in ꝺputo suo redꝺẽ ꝺo eo q̄ ꝺomisit ꝺputãꝺa. potest postea redꝺẽ a corrigere ꝺputũ vsqꝫ ꝺputꝰ sit clausus. ß postea nō audiē in allegacōne erroris sui. C. de erroẽ calculi. l. vnica li. 2. sic de illo qui nō bñ ꝺputauit culpas suas nec satisfecit racōcinio suo. postea non audieē. Luc. 16. ca. Reꝺꝺe rōnẽ villicacōis tue. Jã em̃ nō poteris villicare. 3° cũ sollicita recupabilitate. Sicut em̃ ille q̄ apud falsuꝫ hominẽ habz pignꝰ impignoratũ a nescit an poterit vltimo ꝺie statuto illud recupare: stultus ẽ si hoc non fatiat añ illũ ꝺiẽ. q̄ sc̄ꝺm legẽ totũ illud tempꝰ mediũ ad soluendũ liberꝫ intelligiē. ff. de solutis. l. q̄ in ꝺiẽ. in. ff. nouo li. 8. Sic ille multo stultior q̄ habz amãz suã falsissimo ꝺyabolo impignoratã facere debz. 4° cũ cordis hylaritate. peccator em̃ añ satisfactionẽ multa cō perdit. q̄ sicut illud qꝺ plãtaē vel semiaē in solo alieno perditur seminãti. q̄m ẽ illiꝰ cuius ẽ solũ. ut Jnstiē. de rerũ diui. ex adú so. Sic postq̄ hostis lucratus ẽ amãz pctōris ipse pctor interi ꝓdit quicq̄ꝺ homi facit. quousq̄ per pemitẽtiã letãter satisfecerit a sic ptz. Post q̄ vero moyses ꝺeclarauit ꝺolusionẽ predictã ait amẽ ꝺeuote. Que ego noui fideliē te ꝺocui. Sꝫ ecce hic ẽ sanctus Thomas de aq̄no doctor noui testamẽti patus sp ad satisfactiones oi poscẽti racōes de ea q̄ in vobis ẽ spe a fiꝺe. Ad quẽ astante Moyse accessit aia ꝺeuota ꝓ fue ꝺolusionis clariori noticia. Cui sc̃us Thōs ait. Ego oñdã tibi ꝺolusionẽ tuã vera testimonio quadruplicis legis. s.

Legis Euãgelice. Euãgelice. Sciendũz q̄ xp̃s illam ꝓbauit q̄ꝺruplici testimonio. Primo Math. 7. ca° ꝺicit. Esto ꝺsentiens aduersario tuo cito ꝺũ es in via. a age penitẽtiaz a satisfactias ꝓ pctis tuis añ mortẽ. ne forte trꝺat te aꝺsario iudici. a ꝺscia tua te accusz xp̃o aiu ꝺet trꝺat te ministro. a ꝺyabolo a i carcerẽ. s. iferni l purgatorij mittais Am ꝺico tibi nō exies ide ꝺonec redꝺas nouissimũ q̄ ꝺrãtẽ. a satisfactias etiã ꝓ minimis pctis. 2° mat. p. ca. ꝺicit. Rm̃ impletũ ẽ tẽpꝰ. s. vite vie a appropiq̄bit ẽgnũ ꝺei. s. inditũ mortis vie. Penitemini. s. satisfatiẽdo ꝓ pctis vr̃is a credite euangelio. s. ꝺocenti vos opari iusta a meritoria vite eterne.

Legis Aplice.

Legis Canoice.

Legis Eccliastice.

Primo testimonio legis. 3° Luc. 11. ca. ꝺicit. viri ninuite surgẽt in iuꝺicio cũ generacōe ista. s. obstinatoz nō satisfactientiũ ꝓ ꝺelictis suis a ꝺẽnabũt illam. q̄ pnãz egerũt ad p̃ꝺicacōez Jone ac̃. 3° Job. 6. ca. ꝺicit. Opa mini. s. satisfatiẽdo ꝓ culpis vestris. nō cibũ q̄ perit: assiꝺue querẽꝺo ꝓter carnis ꝺelectacōez. ß q̄ pmanet in vitam eternã quez filius hominis vobis ꝺabit. s. p opa meritoria in caritate facta. ut patet in euãgelio hodierno a in epla. in quibus notanꝺ q̄tuor ꝺolusiones. Prima ꝺolusio. Qui p seipsũ volũtarie peccat. ꝺuemit ut ꝓ se sp̃te satisfatiat. Patet q̄ duplex est effectus satisfactōnis. Vnus solutio ꝺebiti ꝓ peccatis p̃teritis. Alter ẽ excisio causarũ peccati futuri a q̄ tũ ad hũc secũꝺ effectũ nō potest vnꝰ ꝓ pctō alterius satisfacere. q̄ tũ vero ad p̃mũ. Aut talis pctor ẽ ipotens satisfacere. puta ꝺebebat ieiunare a egrotat. aut ꝺebebat ꝺare elemosinã a est mẽdicus effectus a tũc alius qui est in caritate potest ꝓ illo satisfacere. q̄ q̄ ꝓ aliũ facit ꝓ seipsũ facere videē. Extra de reg. iuris lib°. 6° Aut talis pctor est potẽs satisfacere. puta sanus a incolumis ꝺines ac̃. a tũc oportet q̄ ipsemet ꝓ se satisfatiat. p̃t tñ iuuari ꝓ alterũ q̄uis hoc nō fit pmittendũ. s. ut alius ꝓ eo satisfatiat. Ideo q̄ viri ninuite p seipsos peccauerant etiã ꝓ seipsos satisfacere ꝺebebãt ad q̄s missus ẽ Jonas ꝓpha ut ꝺicit in epistola. factũ est verbũ ꝺomini ad Jonã ꝺicẽs. surge a vade in niniuẽ ciuitatez magnã a p̃ꝺica in ea predicacōez quam ego loquor ad te ac̃. Quia vero pharisei volebãt ꝓ alios satisfacere nō fuerũt ꝺeo accepti. nec gratiã pmeruerũt. Vñ in euãgelio ꝺr. Miserũt principes a pharisei ministros ut apprehenꝺerẽt ihm. s. satisfatiẽdo quib9 ꝺictũ est. Queritis me a non inuenietis ac̃. P̃ot tñ pemitẽs iuuari ꝓ aliũ. si aliquis ꝺefectus appareat in ipso vel corpalis p quẽ sit impotẽs ad sustinendũ vel spũalis p quez sit impotens ad penã ferendã quoꝝ nullũ erat nec in ninuitis nec in phariseis. ut patet ex epistola a euãgelio. Secũꝺa ꝺolusio. q̄uis ꝺeus in peis pctōꝝ nō ꝺelectet ꝓ ipas tñ vult ut homo purgetur. Patet q̄ satisfactio respicit culpã preteritaz ꝓ qua recōpensacō fit p satisfactōez a respicit culpã futurã a qua p satisfactōem p̃seruamur et respectu vtriusq̄ ꝺebet satisfactō fieri per opa penalia. Sã recōpensacō offense importat adeq̄cōez inter eũ qui offendit a eũ otra quẽ offensa omissa est. Adeq̄tio aũt in hũana iustitia attendiē per subtractōez ab vno qui habuit plus iusto a ad ꝺitionẽ ad alterꝫ cui aliquid subtractũ est. q̄uis aũt mihil possit subtrahi a ꝺeo. tñ peccator q̄ntuz in ipso est subtraxit a ꝺeo ꝺebitũ honorẽ a reuerẽtiã. Vñ ad hoc q̄ recōpensacō fiat. oportet q̄ aliquid subtrahaē a peccante p satisfactōem qꝺ in honorẽ ꝺei cedat. Sed per opus bonũ qꝺ ẽ hmõi nō subtrahiē aliquiꝺ ab opante. ß magis ipsuz pficit. Vnde subtractio nō potest fieri p opus bonũ nisi sit penale. Jō ad hoc q̄ aliquod opus sit

satisfactoriū oportet q̄ sit bonū ut in bonorē dī sit a penale ut aliquid pc̄ōri sb̄ trahatur. Similite pena a culpa futura preseruat. q̄ nō facile homo ad peccata redit ex quo penā expertus est. vnde scōm ph̄m. 2. ethicoz. pene medicine sūt. Et Gre. dicit. Justū est ut pc̄ōr tanto maiora sibi infrā lamenta per penitentiā: quāto maiora intulit dā na p culpam. Quo ad penam in epistola dicitur Adhuc. ꝯo. dies a mínue subuertetur. Et in euangelio dicitur. In dispersionē gentiū iturus est ac̄

V Tertia conclusio. Ad diuīne offensionis satisfactoriā placacōnē: ꝯgruit habere ieiumiū elemosinam a oracōem. Patet q̄ satisfactio debet esse talis ut aliq̄d a nobis subtrahamus ad bonorē dei. Nos autez nō habemus míi tria bona. s. bona anime. bona corpis a bona fortune. De bonis anime nihil subtrahimus nobis q̄tum ad essentiā vel q̄tū ad diminucōez ipōz. q̄ p ipsa efficimur deo accepti. sed satisfacimus inq̄tum ea totaliter deo subicimus a hoc fit per orationem. De bonis corporalib⁹ satisfacimus inq̄tum subtrahimus a nobis aliquid p ieiumiū. De bonis fortune exteriorib⁹ p elemosinam. distinctius tamen satisfactio cōsistit in septez. Primo in feruore caritatis quē deus magis acceptat q̄ q̄cunq; opus laboriosū. quia supeq̄alet omni peñoso. Ideo in epistola dicitur. Et credidērt viri niniuite in domino .s. p caritatē. Et in euangelio dicitur. Stabat ihs a damabat. s. ex caritate populis predicando. 2° in contricōe cordialis penalitatis quā deus itimtū acceptat q̄ totaz penaz relaxat. Ideo in epistola dicitur. predicauerūt ieiumiū et vestiti sūt saccis a maiori vsq; ad minorē. Et in euangelio dicitur Si quis sitit. s. eternaz beatitudinē veniat ad me. .s. p oratiōem. ps̄. Quēadmodū desi. cer. ad fontes aquaz ac̄. vsq; ante fatiē dei. 3° in confessione pro peccatis que fuerunt ex humilitate ppria abiectōnis recitando coram homine tot vilia ppter deū a hoc aufert magnā partē pene. Jō in epistola dicitur. surrexit rex de solio suo a abiecit vestimētū suū a se. .s. p pc̄ōz cōfessionē. Et in euangelio dr. Qui credit in me. .s. deponit pristinā cōuersacōem pc̄ōz a induit nouū hominez qui scōm deū creatus est. 4° in verecūdia vetustatis que etiam tollit magnā ptez pene. de pen. dist. 1. Ex quē penitet. q̄ lauāt lacrime delictū q̄ pudor est confiteri. Ideo in epistola dicit. Indutus ē sacco a sedit in cinere. s. p verecūdia pc̄ōz. Vñ ex oculis eiꝰ fluebāt lacrime tanq̄ flumina. iō i euā° dr flumia ps̄. Fuerūt m̄ lac. m. pa. die ac no. ac̄. vsq; effu. i me am. mea. 5° in maceracōne carnal' voluptatis a hō p ieiumiū. Jō dr in epla. hōines a iumenta. boues a pecora nō gustēt quicq̄ nec pascant a aquam non bibāt. Quia qñ magna tribulatio imminet. tūc maior afflictio ad placandū deū sup adēda ē. Et in euāgelio dr. de ventre eiꝰ .s. domādo peruenit ad eum. 6° in oracōne spual' ꝺceptabilitatis. Nā oracō mental' a vocalis est satisfactoria si fiat in caritate cū habeat labōrē a penā quandā a in ea maneat virtus p̄cedentis intentiōis que duo ad opus satisfactoriū requiruntur a sic habet racōnē bonī meritoriꝰ. ꝓterea in epistola dicit. homines a iumenta clamēt ad dīm in fortitudine. s. per deuotā a feruidā oracōem. Et in euāgelio dicit fluent a sonent oracōnes. 4° in subuencōne aliene necessitatis. s. p elemosinā. In satisfactione enim pcipalior ē bonitas actꝰ q̄ penalitas a q̄ eleōsina plus habet de racōe bonī inq̄tū imediatiꝰ se habet ad caritatē a inq̄tū est singulare bonū satientis a inq̄tū est ꝯmune bonum satiēti a recipienti elemosinaz. ideo est satisfactoria. ꝓterea in epla dr. Quis scit si conuertat a ignoscat deus a reuertatur a furore ire sue a nō pibimus. Furoz em̄ ire dī est tā q̄ ignis. deut. 32. ca° Ignis succensus est in furore meo. Aqua vero extinguēs istū ignē ē elemosina Quia sicut aq̄ extinguit ignē. ita elemosina resistit pc̄is. Jō dr in euāgelio. Aque vine. s. ira dei placātis a extīguentis. V Quarta ꝯclusio Cū dīne pudētie immutabilitate miseret deꝰ peccatori plena remissibilitate. Potz q̄ aliud ē mutare voluntatē a aliud est velle aliquaz rez mutacōnē. Cūc em̄ voluntas mutat qñ incipit velle qđ pꝰ noluit vel desinit velle qđ priꝰ voluit. Q̄ aūt nūc velit qđ prius noluit pōt ꝺtingere dupliciter. Vno mō q̄ de nouo illud incipit eē sibi bonū. Exēptum aduemēte frigore incipit eē bonū sedē ad ignez qđ priꝰ nō erat. Aduemente fame incipit eē bonū medere qđ priꝰ nō erat a hoc arguit mutacōnē substātie. 2° mō q̄ de nouo cognoscit illud eē sibi bonū cū prius hoc ignoāsset. Exemptū qñ cōsiliamur cū aliquo ut sciamꝰ q̄d nobis sit bonū a sic deꝰ est imutabilis. Nūeri. 23. ca° Nō est deus q̄si hō ut mentiat nec ut filiꝰ hōis ut mutet. dixit ergo a nō faciet. loquet a nō implebit. Velle aūt aliquaz rez mutacōez: est eadē voluntate imobiliter pmanēte velle q̄ nūc fiat hoc a postea fiat cōtrariū. Cū em̄ voluntas dei sit p̄ma a vmūsal' cā ñ excludit cās medias in q̄z ꝺtutē ē ut aliq̄ effectꝰ p ducātur. ß q̄ cāe medie nō adequāt ꝺtutē cāe p̄me. iō multa sūt i virtute a pudētia a voluntate dīna q̄ nō ꝺtinēt sub ordine cāz inferioz. Exēptū resuscitacōnis Lazari scm cās inferiores nō poterat fieri. scm cāz vero superiorē poterat eē. Et vtrūq; horū deꝰ vult. s. q̄ aliq̄d qñq; fit futuz scm cās inferiores ex libtate arbitrij. puta q̄ hō pecet a nō scm cāz superiorē a ecōuerso. Stiā deꝰ pnūtiat aliq̄d futurū scm q̄ ꝺtinet sb̄ ordine cāz inferioz. puta scm dispositiōez nature a meritoz q̄ tñ nō fit. q̄ aliter ē in cā superiori dīna. sicut cū predixit Ezechie dispone domuī tue. q̄ moriēris tu a nō viues. Isa. 38. ca. Nec tñ ita euenit. q̄ aliter ab eterno fuit in puidētia a voluntate dīna quē imutabilis ē. ꝓpter q̄ dic. Greḡ. q̄ deꝰ mutat sentētiā. ß nō ꝺsiliū. s. voluntatis sue. Et de illa sententia Jere. 18. ca° dr ex psona dñi. Repente loq̄r aduersus gentē a adūsus regnū ut eradicē a dēstruā et dispdā illud. Sz si pnitentiā gēs illa egerit a malo suo: agā a ego pnitētiam sup malo q̄ cogitaui facē ei. Rō est metha phoice dictū. Nā hōies qñ nō implēt q̄ ꝺminati sūt penitere videnť. Et de pen. dist. 1. Sufficiat dr.

Nouit dñs mutare sententiã si tu noueris emendare delictũ. dicit suã mutaẽ sentẽtiã nõ in hoies ꝙ in opa que mutata fũt. Neq; em̃ de hominibus irascit̃ ꝙ vicijs que cũ i hoie nõ fuerint nequaq̃ punit qđ mutatũ ẽ. hec ibi. ⁊ ff. Minuite q̃ quos dñs in euãgelio emendat. penitentiã egerunt in p̃dicatõne Jone a ex misericor dia dñi indulgẽtiaz osecuti subuersionis meritũ effugere meruerũt. hec ibi. Ideo dicit̃ epla. Et vidit deus opa eoz q; uersi fũt de via sua mala a misertus ẽ deus sup malitiã quã locutus fuerat ut faceret eis a nõ fecit. Et in euãgelio dicit̃. Hoc ãt dixit de spũ quẽ accepturi erãt credẽtes in eũ. Qui spũs inspirauit eos ad verã satisfactõem. de pen. dist. ⁊ ff. minuite dicit̃ sic. De minutis aũt in principio ione scribit Jero. Sicut ait Iosephus hystoricus. minue a rege Medoꝝ subuersa ẽ regnãte apud hebreos iosia. Vñ patet illaz p̃dicante Jona ex penitẽtia venã meruisse. ꝙ q; post ad vomitũ redijt ex ira dei subuersaz fuisse. hec ibi. Est em̃ mutatio ex pte volitoz a nõ ex pte volentis.

Secũdo declarat̃ eadẽ oclusio testimonio legis Aplice et hoc q̃druplicit̃er. Primo beatus Petr⁹. 1. epla. 4. ca. dicit. Cristo igitur passo i carne a vos eadẽ cogitatõne armamini. Quia q̃ passus ẽ in carne desijt a pctis ut iaz nõ hominũ desideriis ꝙ voluntati dei qđ reliquũ ẽ in carne viuat tẽporis. Itaq; qui scđm voluntatẽ dei patiũtur fideli creatori omẽdãt aias suas in bñfactis. hec ille. Si ergo xp̃us passus ẽ p nobis satisfatiẽdo p peccatis nris. etiã nos p nobis debem⁹ satisfacẽ. ⁊ 2° beatus Paulus Actuũ. 20. ca. dicit. Scies bono animo p me satisfatiã: spẽ hñs in deũ quaz a hijs ipsi q̃ expectãt resurrectionẽ futurã iustoz a iniquoz. Et hoc ipe studeo sine offendiculo oscãm habere ad deũ a ad hoies sp elemosinas facturus a oblationes a vota in quib⁹ inuenerũt me purificatuz in tẽplo. hec ibi. ⁊ 3° beatus Jacob⁹ in epla. 1. ca. dicit. Quis sapiẽs a disciplinatus int̃ vos. ostẽdat ex bõ uersacõne opacõem suaz in mãsuetudine sapiẽtie. hec ibi. ⁊ 4° Johes. 2. epla p̃. ca. dic̃. Videte vosmetipos ne pdatis qđ opati estis. sed ut mercedẽ plenã accipiatis. sciẽtes q̃m omnis q̃ pcedit a nõ pmanet in doctrina xp̃i deũ nõ habet. Qui aũt pmanet in doctrina eius hic a filiũ a patrẽ habz. hec ille. Doctrina xp̃i ẽ satisfacẽ ac̃.

Tertio declarat̃ eadẽ oclusio testimonio legis Canonice a hoc q̃druplicit̃er. Primo quia pctor tũc satisfacit dñ penitentiã iudicõ eccie imposita factis exequit̃. de penitẽ. dis. 1. ff. mediator dei et hominũ hõ dñs ihus xp̃us hãc p̃positis ecclesie tradidit ptãtẽ ut cõfitẽtibus penitẽtie satisfactionẽ darẽt a eadẽ salubri satisfactione purgatos ad omunionẽ sacramẽtoz p ianuã reconciliationis admitterẽt. hec ibi. ⁊ 2° q; sine satisfactiõe treat⁹ peccati ñ dimittit̃. de penitẽ. dis. 1. ff. Qui agit pnãz nõ solũ dolere lacrimis pctm̃ debz. ꝙ etiaz emẽdacõib⁹ opibꝰ a tegẽ delicta supiora ut nõ imputẽt ei pctm̃. Renũtiandũ seculo ẽ a ipsi somnolentijs indulgẽdũ ẽ q̃ natura postulet. impellãdũ est gemitib; interpũpendũ ẽ suspirijs. sequestrãdũ oracõib⁹. vinẽdũ ita ut vitali huic moriatur vsui seipsũ homo abneget a totus immutet̃. hec ibi. ⁊ 5° q; confessio absq; satisfactõe nõ valet. de penitẽtia. dist. 1. ff. Item Greg. si pctm̃ dauid ac̃. &c. sic. Sed paulo dubio dñs delictũ sine vlcione nõ dereliquit. Aut em̃ ipse homo in se hoc penitus punit. a em̃ deus hoc cũ homine iudicãs pcutit. Nequaq̃ igit̃ pctm̃ pcit̃. q; nullatenus sine vindicta lassatur. Sic em̃ dauid audire post cõfessionẽ meruit dñs trãstulit pctm̃ tuũ a tũ multis post cruciatibus afflictus. ac fugiẽs reatũ culpe quã pperauerat exoluit. sicut nos salutis vnda a culpa p̃mi hominis absoluimur. ꝙ tũ reatũ eiusdẽ culpe diuentes. absolutiq; adhuc carnaliter obim⁹. Quia delicta nostra siue p nos. siue p semetipsuz secat etiã cũ lacrat. Ab electis em̃ suis imq̃tatum maculaz studet tpali afflictione tergere quã i eis in ppetuũ nõ vult videre. hec ibi. ⁊ 6° q; satisfactõ debet fieri principaliter deo de pmã. dist. 1. ff. Item Aug⁹. in sermone de pmã. Nõ sufficit mores in melius omutare a a p̃teritis malis recedere nisi etiaz de hijs que facta fũt satisfaciat dño p pmẽ dolorez p humilitatis gemitũ p otriti cordis sacrificiũ cooperantib⁹ elemosinis a ieiunijs. hec ibi. Naz iudas a venia exclusus nõ fuisset. si eã a xp̃o petuisset. Vnde de pmã. dist. 1. ff. Item hijs dicit̃ sic. Arbitror em̃ q; a iudas potuisset tãta miseratõe dominũ nõ excludi a venia si pmãz nõ apud iudeos. ꝙ apud xp̃m gessisset hec ibi. Et de pmã. dist. 6. ff. iudas em̃ qui penitẽs iuit ad phariz eos relinquẽs apl'os mhil inuenit auxilij nisi augmentũ desperatõis. dixerũt em̃. Quid ad nos. tu videris si peccasti tibi sit. nõ tibi succurrim⁹. nõ pctã tua caita tiue suscipim⁹. non oportanda pmittim⁹. nec q̃liter de pctis onus deponas docemus. Quid ei nobis a mie. q̃ nec opa seqmur iustitie. Isset ad fratres. isset ad illos qui orauerãt p socru Petri febricitante qui cananeam improbã misericordie obtulerãt. Interrogasset petrũ p se effundere lacrimas. nõ fugisset Mariã a Martam q̃ vitam lazaro impetrauerũt. Nõ turbã plorantẽ que vnicũ filiuz acq̃sierat vidue. Iuit ad diuisos a diuisus p̃jt. hec ibi. Qui g̃ ofiteat̃ melioi sacerdoti q̃ potest ofiteat̃. Laboret penitẽs in ecclesia eẽ a ad ecclesie vnitatẽ tendere ut vnitas ecclesie opleat qđ illi deficit. Pietas fidei exposcit credere q; oes elemosine totius ecclesie a orones a opa iustitie a misericordie succurrãt recognoscẽti mortez suaz ad cõuersionẽ. ideo pete meliores ut te ad satisfaciendum iuuent.

Quarto declarat̃ eadẽ oclusio testimonio legis Eccliastice a hoc q̃druplicit̃. p̃mo btus Greg⁹. omel. 31. sup euãgelia dic̃ sic. Cogitãdũ sũmope ẽ ut q̃ se illicita meminit omisisse a q̃busdã etiã licitis studeat abstinere q̃tinus p hoc cõditori suo satisfaciat ut q̃ omisit p̃hibita sibimet ipsi abscindere debet etiã oessa a se reprehẽdat in minimis quẽ meminit in maximis deliquisse. hec ille. ⁊ 2° btus Jero⁹. ut habet̃ de pmã dist. 1. ff. Item

Jero⁹. in malachia dicit sic. Dō quē remorder ꝓpria ꝛscia cilitio accingat⁹ plangat ꝓpria delicta ⁊ ingrediat⁹ eccīaz de q̄ ꝓp̄ pcā fuerat egressus ⁊ cubet vel dormiat in sacco ut p̄teritas delitias per q̄s deū offenderat: vite austeritate cōpenset. Si te ipe emēdaueris. si te correxeris. pi⁹ ē dñs ⁊ miserico⁹s q̄ vindictā tēp̄et ab eo qui illaz p̄uenit penitēdo. hec ille. Ꝛ⁹ btūs Amb⁹. in ymone in dñica de Abrahaz ut hēt de penitē. distin. i. dicit sic. Medicina misericordie tollit pcā magna. hēm⁹ pluta subsidia q̄b⁹ pcā nīa redimim⁹. Pecuniā hēs redime pctm̄ tuū. Non venal⁹ ē dñs. ꝙ tuipē es venal⁹ pctis tuis. Venūdatus es: redime te opib⁹ tuis. redime te pecunia tua. Vilis ē pecunia tua. ꝙ p̄tiosa est misericordia. Elemosina mūdat a pcō liberat. Crimina q̄ elemosinis redimūtur. Fleat p te mater eccīa ⁊ culpā tuā lacrimis lauet. Videat te xp̄s merētē ⁊ dicat. bū tristes q̄ videbitis hec ibi. Ꝛ⁹ btūs Aug⁹ li. de pe. ut hēt de pe. dist. i. ꝛ⁹ sideret dicit sic. Donat se ōmino i ptāte iudicis in iudicō sacerdotis nihil sibi reseruans fui ut eo iubente patus sit facere p recuperādā vita anime quecūq̄ faceret p euitanda corporis morte ⁊ hoc cū desiderio q̄ vitam recuperat infinitā que deus est. Cum gaudio em̄ facere debet immortalis futurus que faceret p differenda morte moriturus. sē per deprecetur deum̄ certus de venia. qui ommib⁹ modis ⁊ fine tedio dubius rogaret potestatē terrenam. Abstineat a multis licitis qui i libertate arbitrij cōmisit illicita. Semper offerat deo mentem ⁊ cordis ꝛtricōnem. deinde ⁊ q̄ potest de possessione: tunc q̄ offert securus offerat. hec ille. Et sic patet. // Quia vero ꝛtra satisfactionē. ꝛo. modis peccamus. ideo. ꝛo. diebus abstinem⁹ ⁊ ieiunamus. // Primo emendando. Nam satisfactio debet fieri per opa penalia. quia p talia opera fit solutio emende pro culpa preterita ⁊ fit preseruatiō ab offensa futura. Pene em̄ quedā medicine sūt ut dicit. 2. ethi cō ꝛ. Verūtamen q̄n pena satisfactoria ipōnitur ad emendacōez culpe preterite sic maiori culpe debetur maior pena. q̄n vero impōnitur ad cautelam culpe future sic aliq̄n minori culpe impōnitur maior pena. Exemplū. Licz senex formicans magis peccet q̄ iuuenis. tñ iuuenis indiget maiori retrahente. // 2° difficultando. Nā sicut in satisfactione cōsiderat⁹ penalitas. ita in merito q̄ est ex caritate ꝛsiderat⁹ difficultas. Potest aūt diminui difficultas dupliciter. vel ex pte actus ⁊ sic diminuit⁹ meritū ceteris paribus. vel ex parte ꝓmptitudinis voluntatis ⁊ sic nō diminuit⁹ meritū. sed auget⁹. Similit⁹ diminutio penalitatis ex ꝓmptitudine voluntatis q̄ facit caritas non diminuit efficatiā satisfactionis sed auget. // 3° recusando. Nā si flagella que p peccatis a deo infligūtur acceptent⁹ ab eo qui offendit ad purgacōnē pcō⁹ q̄ patient⁹ eis vtens sic sunt satisfactoria. Si aūt eis omnino p impatiētiā dissentiat: sic nō efficiūtur aliquo modo ipi⁹ offendētis ⁊ nō fūt ad satisfactionē. sed ad vindicacōez tm̄ ꝛc. // 4° murmurādo. Nā flagella respectū hūt ad culpā pretē tātam sp. ꝙ nō ad culpā persone semp. sed ad culpā nature. Si em̄ in natura hūana nulla p̄cessisset culpa. nulla fuisset pena. ꝙ q̄ culpa in natuā precessit. iō alicui psone dimitus pena infert⁹ sine culpa psone ad meritū vtutis ⁊ cautelā pctī sequētis ⁊ hec duo etiā fūt necia in satisfactione. Oportet em̄ eē op⁹ meritoriū ut honor d⁹ exhibeatur ⁊ oportet eē virtutū custo diā ut a futuris pctis preseruemur ⁊ iō nō ē murmurādū. // 5° peccādo. Nā opa bō facta in pctō mōli ⁊ extra caritatē nō fūt satisfactoria. q̄ satisfactio ē amoōis offense ⁊ restitutio amicitie. hoc aūt nō p̄t fieri sine gr̄a ⁊ sine caritate. i. Cori. 13. ca° Si distribuero in cibos pauperꝫ oīes facultates meas. caritatē aūt nō habuero mihil m̄ ꝓdest. talia em̄ opa nō fūt deo accepta. Licet aūt bō nō habeat certitudinē q̄ sit in caritate ⁊ sic certus eē nō possit de satisfactione ꝓpē q̄d⁹ dr Ecci. 9. ca° de ꝓpitiatu pctōꝫ noli eē sine metu. tñ sufficit certitudo ꝓbabil⁹ dicture. // 6° iterādo. Nā duplex ē satisfactio. Quedā ē q̄ reliquit aliq̄ effectū in satisfatiēte etiaz post q̄ ꝓ⁹ satisfactōes etiā i pctis facte nō oportet q̄ iterent⁹. q̄ q̄ tū ad illud q̄d de eis manet p sequētez penitētiaz accepte fiūt. Alia ē satisfactō q̄ nō relinq̄t aliquē effectū in satisfatiēte post q̄ ꝓ⁹ trāsit sicut ptz de oratōe ⁊ talis satisfactō dēt reiterari sup̄iēdo postea pmāz ⁊ iterꝫ satisfatiēdo. nō tñ est ponēda ei tāta penitētia ac si nulla fuisset ipōsita q̄ p̄sumēdū ē q̄ ꝓp̄ illa imūcta q̄ fecit etiā extra caritatē maiorē ꝛtricō em̄ d⁹ei dedit i illa sequēti penitētia. // 7° spoliādo. Nā q̄ abstulit aliq̄d iuste ab alio: expedit ei ut restituat. nā restitutō rei aliene ē p̄s satisfactōis. 1ꝙ. q. 6. ca° Si res aliena. q̄ nō tollit pctm̄ n̄ restituat⁹ ablatū ꝛc. // 8° recōpensādo. Nā ille elemosine ad q̄s q̄s alit⁹ nō tenetur p̄nt eē satisfactorie. cū sint opa bōa penalia q̄d⁹ digit⁹ ad op⁹ satisfactoriū. Ille vero eleōsine ad q̄s q̄s alit⁹ tenet⁹ n̄ satisfatiūt. // 9° dāmificādo. Nā alio q̄d illicite acq̄rit⁹ q̄d dēt⁹ ei a q̄ acceptū ē. siue tñsferat⁹ dominiū ut in vsuā siue n̄ trāsferat⁹ ut in furto ⁊ rapina de tali n̄ p̄t fieri satisfactō sicut nec elemosina ꝛc. // 10. vsurpando. Nam aliquid illicite acquirit⁹ q̄d est ꝛtra iustitiā dantis ⁊ acceptātis ut in symonia vbi vterq; ꝛtra legē dei agit ⁊ tale debet in cās pias erogari ⁊ nō reddi ei q̄ dedit nec reseruari apud eū q̄ acceptauit et de tali symonia ce acquisito non potest fieri satisfactio sicut nec elemosina ꝛc. // 11. lucrando. Nam aliquid illicite acquiritur non quia ipsa acquisitio sit illicita. ꝙ quia modus est illicitus ⁊ ex hoc transfertur dominiū nec competit repetitio sicut patet de eo q̄d mulier acquirit p meretritiū ⁊ hoc vocatur turpe lucrū ⁊ de tali nō fit satisfactio. quia mulier talis turpiter agit ⁊ contra legem. // 12° curando. Nā satisfactio debet eē talis ut curet ⁊ deleat offensam. Vnde Glo. Leuit. 21. capi° dicit sic. Q̄d gula peccauit ieiunium corrigat. Quod garrulitas admisit silentiū deleat ⁊ sic ꝛtrarijs curent⁹ ꝛtraria ꝛc.

13° humiliando. Nā satisfactio debet eē humilis
a verecunda. vñ glō. sup ps. qz. dicit sic Cinis et
cilitiū arma fūt penitentiū. Naz tpe quadragesi
mali cinis spergit sup capita penitentiū ob humi
litatē a fragilis odicōis memoriaz. hec ibi. Memē
to qz cinis es. 14° refrenādo. Naz satisfactio debz
refrenare impetus a pmitates ad peccandū. vnd
Beda sup Luc. dic. Ieiunio ocupiscētia carnis: ele
mosinis auaritia. precib9 pellit iactantia. hec ille
Quatuor modis peccam9. s. p ignorātiaz otra hoc
est oracō. p fragilitatē otra hoc est ieiumū. p ma
ligmitatē otra hoc est elemosina. p negligētiā cō
tra hoc est vigilantia. puta nō vadit ad ecclesiā:
satisfatiat eūdo. nō celebrat festiuitates indictas
ab ecclesia. nō laborāt. sic de alijs ut fatiat fruct9
dignos pemitētie. 15° adequando. Nā satisfa
ctio exigit omensuracō em culpe a pene. vñ Iero.
in epla dicit. Grādi plage alta a plixa opus est
medicina. Grāde scelus grandē habet necessariā
satisfactionez. hec ille. vñ de paulo p sequēte eccle
siā dei dicit Actu. x. ca. Ego oñdaz illi quāta opor
teat eū p nomine meo pati. 16. opimādo. Nā qui
dā putāt a opimātur se posse saluari ex sola pas
sione xpi sine ppria satisfactione. vñ Ricard9 i be
niamin dicit. Rui post perpetrata sceleā sine satis
factione sibi de impunitate blandit. nō tā spe eri
gitur qp presūptione elidit. hec ille. Per multas
tribulacōnes oportet nos intrare in regnū celoz
17° otinuando. Nā satisfactio debet eē cōtinua
a nō recidiua. vñ Beri. de. c. alis seraphim dic.
Si in satisfactione minor est afflictō qp fuerit i qui
pa delectacō: nō est dign9 fruct9 pemitētie. Sed di
cis mihi: quō scire possuz qñ digna sit pemitentia
mea. qz scīē hoc nō potes: melius ē ut fatias pl9
qp min9. Idcirco esto sollicitus satagere dae ope
rā ut culpa sit cū fine. deuotio vero sine fine. hec il
le. ñ ei satisfit de pcō qz hō abstinz a pcō. ß oz bo
nū facere. 18° odēnādo. Nā pcōr debet seipm odē
nare ad satisfatiēdū. vñ Isidor9 li. 2. de sūmo bono
ca. 17. dic Ille pmaz digne agit qui reatū suū satis
factione legittima plāgit odēnādo. s. ac deflendo q
gessit. tāto deplorando pfundius qñto extitit im
pcō pclivius ac. 19. abdicādo. Naz pcōr debet
a se abdicare a remouere oña que sibi fuerūt oc
casio peccādi. vnde Greg. in omel. dicit. Amicus
spōsi nō solū fruct9 pme sed dignos fruct9 pme
āmonet fatiēdo. Aliud nāqz ē fructū pme facere.
aliud fructū dignū pme facere. Vñ em fructū di
gnū pme loqmur. sciendū ē qp qsquis illicita nul
la omisit. huic iure ocedit ut licitis vtat. sicqz pie
tas opa fatiat ut tñ si noluerit ea que mūdi sūt
nō reliquat. At siqs in fornicacōnis culpa vel for
tasse qd grauis est in adulterio lapsus ē. tāto a
se licita debet abstinere quāto se meminit illicita
ppetrasse. Neqz em ptiçeps fructus bonoꝝ opis eē
debet q in multis factoribus decidit. hec ille. 20 p
uigilando. Nā satisfactio ē cū pemitens vigilat ne
ad pristina vitia redeat. vñ Cassian9 lib. collatio
nū dicit. Iuditiū satisfactionis a indulgētie ē af
fectus vitioꝝ de cordib9 nostris expulisse. Noue
rit em vnusquisqz necdū se pcīis pristinis abso
lutum qp diu sibi satisfactō em a gemit9 in culpā
vel illoz q egit l' similiū criminū añ oculos yma
go preluserit. eoz qz oblectacō ac etiā recordatio
infestauerit mētis archana. Itaqz tūc se is qui p
satisfactōe purgilat a crimimb9 absolutū cognos
cat cū nequaqp cor suū eorūdē vitioꝝ illecebris l'
ymaginacōe senserit pstringi. hec ille. 21° saluā
do. Nā sine satisfactōe vel in hoc mūdo vel in pur
gatorio pacta nemo pōt saluari. vñ Anselm9 li°
pmo cur de9 hō. 15. ca. dicit. Sine satisfactōne a de
bita solucōe spōtanea nec de9 pctm pōt impunitū
dimittere nec pctōr pōt ad būtudinē vel talē qlē
habuit anteqp peccaret puenire Sed qd a qd dici
mus deo. dimitte nobis debita nostra Si ei solui
mus qd debemus. cur oram9 ut deus dimittat. ß
nō satisfactis nisi reddas aliqd manus qp fit illd
p quo pctm facere nō debebas ac. 22° sacrificā
do. Nā in satisfactōe nō sufficit qualiscūqz pna n
penitens seipsū ex toto corde offeat deo. vñ inno.
de sacramētis dicit. Nos igit assistētes ad offerē
dū si recte diuidam9 nos ipsos ad sacrifitiū offe
ramus. arietinā pteruiā. hircinā libidinē. sagā
citatē taurinā ingulātes. iuxta qd ps. ait. Holo
causta medullata offrā tibi cū incēso arietū. of
ferā tibi boues cū hircis. in offerendo simus simi
les Abel ut recte quidē offerētes nihilominꝰ recte
diuidam9. qd qz Cain nō egit: peccauit. Sua nā
qz recte cui debebat obtulit. s. deo. ß retinēs sibi se
ipsū a cor suū auferens deo male diuisit. Abel au
tē acceptū deo intus in corde hominē obtulit: nō
se sibi retinuit ß deo se totum subdidit a impēdit.
Et ideo dñs respexit ad Abel a postea ad munera
qz nō offerēs placuit a muneribꝰ ß munera pla
cuerūt ab offerēte ac. 23° reconciliādo. Nā in satis
factione requirit qp pemitēs reconciliet cū prīmo.
vñ Crisos. sup Math. dicit. Si offers munꝰ tuū
ante altare ac. Ecce a discordātib9 ñ vult accipere
sacrifitiū Dimc & ppēdite qp tū fit malū discordie
p quā abicit p qd culpa relaxat. Vide aūt miaz
dei. qm vtilitates hominū amplius aspicit qp ho
nores. Plus em diligit concordiam fideliū qp
munera. Cū em fideles homines aliquaz dissensi
onē habēt munꝰ eoz nō suscipit. oro nō eraudi
tur. Nemo em inter duos inimicos pōt eē fidelis
amboz amicus. Ideo a deus nō vult eē fidelū ai
cus. qp diu inter se fuerint inimici. Qualis autez
precessit offensio talis debet sequi reconciliacō. Si
cogitatu offendisti: cogitatu reconciliare Si verbis
offendisti: verbis reconciliare. si opib9 offendisti
opib9 reconciliare. Qē pctm quomodo omittit eo
modo de ipso pna agit ac. 24° iudicādo. Naz si
nosmetipsos iudicarem9: nō vtiqz a dño iudica
remur. Quale aūt debeat eē inditiū nostrū osten
dit Beri. in sermone qd retribuā dño dicēs. Tria
sūt que offerre debes. qz deus qui trinitas est nō
ñ trino sacrifitio placari pōt. Offer ergo inditiuz
filio iudici. offer misericordiā sācte caritati. offer
sollicitudinē pmitati. De hijs dicit in Michea.
Indicabo tibi o homo quid sit bonū a quid dñs

requirat a te. Vtiq; facere inditiū. diligere miseri cordiā a sollicitū te ābulaē cū deo tuo. Si iuste iu dicas deū iudicē honoras. Si miserē cordiā diligis eum cui plus ē acceptabili sacrifitio veneratis. Si sollicit⁹ i timore dei ābulas. celestē piem placas quē p peccatis tuis offensū tenebas. Triplex āt inditiū facē dēs. pmo de te ipō. 2° imē te a primum 3° de primo tuo. Teipsū iudicare dēs hoc mō. Cō sidera diligenē q̄d fatias a q̄d nō fatias. q̄d facē debeas a q̄d facē nō dēas. Postea ppēde si idē ē qđ facis a qđ facere debes: qđ non facis a qđ nō dēs Q3 si ita inueneris: gaude. Si aūt idē pspexeris qđ facis a qđ nō debes. aut quod non facis a qđ de bes: time. Inter te a proximū hoc mō iudica. Vi de quid facis proximo a q̄d ille tibi fatiat. Si ille bonū tibi facit a tu illi bonū reddis. matus nō es. Si ille malū tibi facit a tu illi malū reddis: matus es. Si ille malū tibi facit a tu illi bonum reddis: bo n⁹ es. De proximo hoc mō iudica. Vide q̄d fatiat. si certū bonū. si dubiū malū. Si certū bonū ē puū. magnū puta. magnū autē mai⁹ existima. Si cer tū malū est magnū. puū puta. puū minus iudi ca. Si dubiū est bonū. vel bonū puta. si dubium est malū: bonū puta. hec ille. Sic ei iudicādo satis facis deo a proximo quos malo inditio irritasti. 27° reuocando. Nā si quis seduxit aliquā mulie rē ad fornicariū dubitū aut ad alif peccādū: nō pōt saluari nisi conet totis viribꝰ reuocare ipam a peccato. Similiē si q̄s induxit aliquē ad facien dā furtā aut furtipienda bona alioꝝ: nō sufficit sibi penitere. 3 iuxta posse dēt laborare ut qđ inde bite abstulit restituat. vñ Crisoꝰ. sup Matb. dic Nō gaudēt martires qñ ex illis premijs honoran tur i q̄bꝰ pauperes plorāt. Qualē est em̄ ista iusti tia honorare mortuos a spoliare viuētes: de sāg ui ne miseroꝝ tollere a dō offerre. Istud nō ē deo of ferre 3 violentie siue deū so tiū facē ut si oblatam sibi pecuniaꝝ de pcō libenē accipiat etiā ipe pcō sentiat. hec ille. 26° aggrauando. Nam sa tis factō pne qñq; nimis aggrauat p confessorē a tūc penitēs visa grauitate atq; austeritate pne tota satisfactionē reicit. vñ Crisoꝰ. sup Matb. dicit ut hētur. 26. q. 7. ca. alligāt sic. Sicut ei si fascē super humeros adolescentis quā nō potest baiulare po sueris necē habet ut aut fascē reiciat aut sub pon dere cōfrīgatur. Sic a homo cui graue pondꝰ pēi tentie impōis aut penitētiaꝝ reitiet aut suscipiēs dū sufferre nō potest: scādalisatus amplius peccat deinde a si erramꝰ modicā penitentiaꝝ imponen tes: nōne melius est ꝓpter misericordiam rōem reddere q̄ ꝓpter crudelitatē. vbi ei paterfamilias largus ē: dispensatoꝝ nō debet eē tenax. Si deus be nignꝰ: ut q̄d sacerdos eiꝰ austerus vult apparere hec ibi. Nō ē g̃ grauandus penitēs. 24° abhomi nando. Nā in satisfactione vetus penitēs dēt deuꝝ a eius legē diligere a imq̄tatē odio habere. vnde 26. q. 7. ca° Affectū illū in se recipiat penitēs quē gerebat ille q̄ dicebat. Imq̄tatem odio habui a abhominatus sū legē aūt tuā dile xi. secōm ea que scripta sunt in sexto psalmo atq; in alijs q̄plurimis. vel ea q̄ apl⁹ dixit ad eos q̄ secōm deū cōtri stati fūt. Quātā opatum est im̄q̄t in vobis sollici tudinē. 3 excusacōem. sed indignacōem. sed emu lacōem. sed vindictā in omnibꝰ exhibuistis cau tos vos eē negotio. Sed a ipis in q̄bus deliquit fit agens multa contraria sicut azacheꝰ. hec ibi. 28° cōuersando. Nā impenitētes q̄ nolūt satisfa cere tanq̄ ethnici habeātur. vñ. 26. q. 7. ca° Erga eū q̄ peccata sua nō punit. tales eē debemꝰ. sic dns p̄cepit dicens. Sit tibi sicut gentil⁹ a publicanus a sicut apostolus docuit dicēs. subtrahite vos ab omni fratre ambulante inordinate et nō secm tra dicōem quam tradimꝰ vobis. hec ibi. 29° re mediādo. Nā sacerdos semp debet iniungere pēi tentiā contrariā pcō p satisfactione. puta supbo i iungat humilē oracōem. auaro elemosinaꝝ lar gicōem. accidioso pegrinacōem seu laborē. gulo so abstinentiā. luxurioso carnis maceracōem et q̄ñq; loci mutacōem. vñ dis. 81. c. valet interdu ꝺūis pro aie salute mutacō loci. Plerūq; em̄ dū mutat loc⁹ mutat mētis affectꝰ. Cōgruū ē g̃ inde etiā corpaliē euelli vbi q̄sq; illecebris deseruiuit. Nā vbi praue q̄sq; vixit i aspcū mentis appōit qđ sepe ibi vel cogitauit vel gessit. hec ibi. Cauere tñ dēt ne p satisfactōnē quā mūgit alteri p̄iudi tiū fiat. ut viro i p̄iuditiū vxoris et familie a suo i p̄iuditiū dñi. 30° obligādo. Nā siue sacerdos imūgat pnaꝝ discrete siue nō: sp remanet reatus ad pnā eiusdē quātitatis a iō si penitēs nō iplz eā. tūc i purgatorio exigeē. Nec tū ꝓpē hoc ofes sor peccat minoē pnaꝝ ponēdo ꝓpter tria. p° qe nō pōt determinare quātitatē pene ꝺgnoscē. Nā cō siderat ꝺtricōis quātitatez. meritū ofessionis a po testatē absolucōis p q̄ oīa aliq̄d de pena dimittiē 3 quātuz dimittat nescit. 2° qe qñq; ex industria minoē penā ponēs plꝰ ꝓdest penitēti. forte em̄ magtudine pene posset a pnā pagēda impediri a iō ofessor negligit minꝰ dānū ut maiꝰ euitet. 3° qe paulatim cōfortatur in penitēte ⁊ minꝰ amor ad plura pne opa pagenda q̄ cū sint voluntaria sūt valde meritoria a satisfactoria. 31° recordādo. Nā si homo ita est pcī oblitꝰ q̄ nullo modo recorda tur non tenet ad penitētiaꝝ nisi in generali. 3 ta men debet laborare pro posse ut recordet a si recor dari potest penitē teneē. Aliē sufficit pnā gene ral⁹ sicut a cōfessio. qe ad impossibile nemo teneē. Satisfatiat g̃ de pcīs oblitis i generali. 32° ꝺmu tando. Nā sacerdos potest ꝺmutare penitentiā a satisfactionez quā iniunxit discrete tamē a ꝓpter causā a circa subditos suos siue sit idez sacerdos q̄ iniunxit siue successor eiꝰ aut etiaz superior. puta episcopus. Si aūt ex leui causa puta qe intendit negotiacōm aut arti mechanice aut qe intendit alicui dissolutiom: nō debet cuz tali facilitē dispēsa ri. nisi maiꝰ bonū a utiliꝰ ꝺmutet. 33° dispēsādo. Nā inferior nō pōt dispēsaē vel relaxaē pnam a satisfa actionē iniūctā a superiori q̄ sibi refuauit eā vel ad quez solum spectabat nisi urgeat necitas aī suadeat utilitas. Diū est ei interpetat q̄ superior i hijs casi bꝰ ꝺcesserit inferiori ptātē ꝺmutādi vel relaxandi

Si vero inferior ab initio poterat illi pmaz imūgere: poterit tūc ꝺmutare vel relaxare. 38° suppoꝛtando. Naz si aliquis morte violenter illatā patiēter fuit ineat etiā si p alios crimini bꝰ sit illata: valet ad ꝺminucōnem pene a liberacōem a tota pena fm quātitatē culpe a patientie a cōtricōnis. Etiaz infirmitates patienter fuste mēdo eūdez effectū habēt. 31° relaxādo. Nā indulgētie valent qntū ad foꝛ ecclesie. puta ad remissionē pene ꝺbite post ꝺtricōem a ꝺfessionē a absolucōem siue sit iniuncta a sacerdote siue a iure ecclesie siue nō. ut. s. xo dies īdulgētie valeāt tātū qntū. xo. dies penitētie fm taxacōem factā siue a sacerdote siue a iure ecclesie. Et isti dies siue anni fuit ām mūdi a nō celi neq purgatoꝛij. vñ. xo. dies īdulgētie valēt. xo. dies q̄b bꝰ in pma deberes te affligē. Si em. xo. diebus nō satisfeciste in pma p pctō tuo. assume indulgētiaz. xo. diez a illa pena tunc erit relaxata. Aliter in purgatoꝛio satisfaties p pena coꝛꝛnite illis. xo. diebꝰ quibꝰ penitere debebas. Valēt etiā indulgētie q̄tū ad inditū dei. qz si papa poneret generalē indulgētiaz. tunc q̄ in tali statu dece dit statī euolat. nec tñ sequit qz papa possit pro suo arbitꝛio aias a purgatoꝛio liberare. qz ad hoc qz indulgētie valeāt requiꝛūtur duo ex pte dantis .s. auctoꝛitas dispensādi the saurꝰ ecclesie qui the saurus ē sup abūdantia opm satisfactionis. Naz multi in opibꝰ iustitie superogauerūt ad mensurā debitoꝛz suoꝛz a multas etiā tribulacōnes iniuste sustinuerūt patiēter tñ p quas multitudo pene naz poterat expiari si eis deberet quoꝛz meritoꝛū tāta est copia qz omnē penā debitā nūc viuētibꝰ excedūt: precipue meritum xpi qđ sua infinitate sacramētoꝛz efficatiā excedit. p dicta merita sūt cōmunia totiꝰ ecclesie. Illa vero que sūt ꝺmunia alicuius multitudinis distribuūtur singul de multitudine scōm abitriū eiꝰ q̄ multitudini preest. vñ sicut aliquis cōsequit remissionē pene si aliꝰ pro eo satisfaciat. ita si ei satisfactō alterius distribuatur p eū q̄ pōt. 2° requiꝛit causa racōnabilis. s. pietas cause que ꝺprehēdit honoꝛē dei. vtilitatē ecclesie in generali a vtilitatē ꝓximi. Requiꝛūtur etiā duo ex pte recipiētis. s. caritas. qz sicut ille q̄ merebatur erat in caritate. ita iste cui dispensat meritū debet eē in caritate. Vñ iste q̄ indulgētiaz suscipit ñ absoluit simplicit a debito pene. ꝛ dat sibi vñ debitū soluat p quātō pena vnius alteri ꝺputat. Exēplū si debeo tibi centum a nō habeā vñ satisfactiaz tibi. alius sua liberalitate donat mihi centū q̄ ego do tibi tūc sū liber ab illa obligatione. Sō in dulgētia nō valet ei qui ē in mōꝛli pctō. vñ in omnibꝰ indulgēciis fit mencō de vere ꝺtritis a cōfessis. 2° requiꝛit qđ faciat illud p quo indulgētia ꝺatur. qz indulgētia tātū valet q̄tū ꝺtrahit ex forma. Et qz ad hoc q̄ indulgētia valeat requiꝛitur causa racōnabilis a ꝺuenies ut dictū ē. que causa nō est ex pte eiꝰ qui ē in purgatoꝛio nisi aliq̄s p eo faceret qđ in priuilegio ꝺtinet. 36° ptcipā do. Nam opa satisfactoꝛia vnius pñt alteri cōputari nō solū ex vi caritatis. ꝛ etiā ex intencōne operantis aliq̄ mō directa ad ipsū. siue in singulari sicut cū quis p alio satisfacit determinate a sic q̄ libet potest sua opa alteri cōicare. siue in spāli sicē cū quis ꝺcat p sua cōgregacōe a familiaribus a bñfactoꝛibꝰ aad hoc etiā ꝺdinat sua opa satisfactoꝛia a sic ille q̄ ꝺgregacōi preest pōt opa illa alteri cōicare: applicādo intētionē illoꝛ q̄ sunt de sua cōgregacōne ad istū determinate. Et si fiat cōicatio p hūc modū. Fatio te ptcipē meritoꝛ huius cōgregacōnis vel huiꝰ psone. sic valet aliq̄ ꝺ ad merendū illi qui ē in pctō mortali: nō remissionez pene ꝛ impetracōem gratie. 38° oādo. Nā sacerdos nō debet recipe pecuniā p missis celebrandis quas ipse iniūxit. qz spēs mali ē. Extra de vita et honest. de. ca. cū ab oi. Sed vel ipe ꝺfessoꝛ gratis celebret vel oblatū hac occasione paupibꝰ eroget vel eas nō iniūgat vel faciat p aliū celebrari 38° tardando. Naz penitēti in extremis nō ē imponenda quātitas pñe ꝛ solū in notescēda. 26. q. ʌ. ca. i. ne sibi clausa ianua pietatis videat. oīo mibꝰ a ꝺsolatoꝛibꝰ ecclesiasticis subleuādus ē. qz si tali iniūcta fuerit pma a añ explecōez moriatur liber elt ab inferno sed nō a purgatoꝛio. 39° occupādo. Naz de penitēte in extremis valde dubitandū est. qz tūc homo maxime occupat circa filios. vñ Augꝰ. ut habet de pma dist. ʌ. ℣. quē peitet dicit Timēdū est de penitēte sero maxime cuz filij quos illicite dilexit sint pñtes. dicit em O filij quātū vos dilexi. laboraui. sudaui die noctuq̄ in quātis piculis fui ut vos nutrirez a aliquā cōsolacōem de vobis hꝝem a ecce morioꝛ. Ve mihi misero: nō amplius vos videbo: puoꝛ vobꝰ q̄ estis vita mea Cui vos dimittā oꝛphanos sine mūre sine attinētibꝰ. Quis curā vñi habebit. ꝛ Petēti pane quis porriget a sic alia necessaria vite atq̄ doctrine. ꝛ Nō habeo pecuniā repositā. nō domos. nō possessiones. Quis erit tā carus attinēs vel a micus q̄. subueneritvobis p mensem velit vos vltꝝ videre. Expellemini a domibꝰ eoꝛz nudi. discalciati famelici vermibꝰ pleni. Si diuicias vobꝰ dimisero a in mambꝰ tutoꝛz: qualiter tractabūt bona vestra. s. male p vobis. bñ autē p se. Eritis ipsoꝛz famuli a male tractati. O filij mei cui vos dimittaz. Eritis soli. lusoꝛes. ribaldi fornicarij. tandez mala morte moriemini. 40° ꝺsipando. Naz penitēs in extremis vix aut nūq̄ veniet ad pctōz satisfactionē. vñ Augꝰ. ut habet de pma dist. ʌ. ℣. quez penitet dicit. Timēdū est de penitēte sero: maxie cū mūdus ad se woꝛet. vꝛoꝛ ac. dicit em. Heu miser magnificaui opa mea. feci mihi palatiū. pomeria em possessiones. acq̄siui diuitias ac. ut fruerer a gaudere istis et ecce morioꝛ. bona mea dissipant. Attinētes video eē p ꝺones. bona mea deuenient ad alienos q̄ mihi nūq̄ locuti fuerūt. O filij. o auci. o ꝺmissarij mei habeo tales debitoꝛes qui nō soluerūt m q̄q̄. exigite ab eis ut vi debitis in tali libro ac. O veracō intolerabilis iste petit vnū. ille aliud p filia nutrienda ac. Ego fatiā testamētum in quo multa suffragia legabo eccie. paupibꝰ p satisfactōe pctōꝛ meoꝛz. qm̄ tribulacō peaz. pria

est·ꝫ ĩter ꝺmissatios nō ē q̄ me adiuuet· Ista ꝓs sē instituere ꝺmssatiū meū patietē istū q̄ me nec vidēt·nec audit·nec cōpatit·sicut nec isti·ꝫ tēsta mentū meū dissipāt ut cōstat· ¶ Post istā dēclaracōem dixit scūs Thomas amē dēuote· O amīa simplex iā potes intelligere vtilitatē ⁊ necitatē satisfactionis·Ne tñ Belial glorietᵭ i argucijs suis: dicēdo te quo pacto illi tñ deas· ¶ Ad pmū dic q̄ ꝺ filiū Daniel intelligit q̄ nabuchoꝺnosor a peccato cessaret ⁊ penitēret ⁊ sic p elemosinas satisfaceret· ¶ Ad secundū dic q̄ sic hō nescit p certo vtr caritatē habuerit in satisfatiēdo vel bēat·ita etiā nescit p certo vtr plene satisfecerit·ideo ꝺr Eccī·9·capi°De ꝓpitiatu pctōr noli eē sine metu· Nec tñ exigit q̄ ꝓpter hūc metū hō satisfactionez expletā iteret:si ꝺsciaz pctī mortal nō habet·Quīmus em pnaz nō expiet p hmōi satisfactōez tñ ñ incurrit re atū omissionis ex satisfactōne neglecta Sicut nec ille q̄ accēdit ad eukaristiā sine cōscīa pctī mortal cui subiacet:reatū indigne sūp cōmissi incurrit· ¶ Ad tertiū dic q̄ illa intentio interrupta ē p pctm̄ sequēs aiō nō habit vim aliquam opib⁹ post pctm̄ factis· ¶ Ad quartū dic q̄ nō pōt fieri adequacō suffitiēs·nec fm ꝺmā acceptationē·nec fm eq̄lentiā ut cōstat· ¶ Tūc amīa gratias agens deo et suis doctoribus consolata abijt domū in pace Amen·

¶ Feria tertia dominice de Passione·

Sermo·379·de pdō detractionis·

Atū nō pōt mund⁹ odisse·Job·A· ca° ¶ Quodie amīa simplex fidel ⁊ deuota salutis sue intēta accessit ad ecclesiā ⁊ audiēs missaz tā ex lectōne epl'e·Daniel·13·ca°q̄ ex euāgelio aduertit vnā ꝺclusionē valde notabilē.s. ¶ Interes tpales q̄nto fama ē ptiosior·tanto ei⁹ dēmigratio ē grauior· Ratio isti⁹ cōclusionis ē·Nā sicut fcō aliqs noceat alicui duplicit·p° manifeste·sicut rapina vel q̄cunq̄ violentia illata·2° occulte sic in furto·pditōne·⁊ dolosa pcussione·ut patz de Abner ⁊ amasa ut·2° Reg°8r· Sic etiā vbo aliqs ledit aliū duplicit·primo manifeste·puta p cōtumeliā imḡtū hō dāmificat vel detrimentū patit q̄ ad honorē sui vel reuerētiā sibi ab alijs exhibēdā vel cui defect⁹ sui 8r corā multis·puta si q̄s dicat alicui q̄ sit fur aut pditor· 2° occulte·puta p detractionē imḡtū quis de aliq̄ obloquit eo absente ut ei⁹ famā dēmigret· Auferre aūt alicui famā valde graue est·q̄ inde res tpales videt fama esse ptiosior p cui⁹ defectu hō impedit a multis bñ agē dis·Eccī·9·ca·Curā habe de bono nomine·hoc enim magis pmanebit tibi q̄ mille thesauri magni ptiosi·Io detractio est ḡuissimū pctm̄· ¶ Sciēdū q̄ bona in quib⁹ pōt dāmificari primus sūt in triplici genere·primo sūt hō spūalia:quib⁹ ipa anima pficit ⁊ directe ab ea tolli nō pūt nec auferri q̄ nihil est tā in ptāte hōis q̄ honesta virtus mētis·ut Cassiodor⁹ dicit·Indirecte tñ tollūtur vel p malā doctrinā·sicut vtutes intellectuales·vel per malā ꝺuersacōnē·sicut virtutes morales ps·Cū sancto sanctus eris ac̄·vsq̄ puerīs· ¶ 2° sunt bona corpalia·sicut vita·saītas·pulchritudo·fortitudo ⁊ hec tollūtur directe tpe·nam tpe tabescit corp⁹ ut 8r·ꝫ·plīcoq̄·iō poete figurabāt saturnū ex se geitos deuorantē·quia tpe quo quecūq̄ gignūtur:ꝺsumūtur·Temp⁹ em̄ quasi quodā in sēsibili dēte dū fluit vniuersa extenuat ⁊ ꝺsumit Et sic ḡue pctm̄ ē homicidiū p q8 tollit vita primi am actu exist̄s·ꝺsequēter etiā adulteriū q8 est ꝺtra debitū ordinē generacōis hūane p quā ē introitus ad vitaz· ¶ 1° fūt bona tpalia inē que fama maxime pminet·Quia ꝓpter famā diuitie acquirūtur dominiū queritᵭ·Nā bonos alit artes oēsq̄ accēdūtur ad studia virtutis:gloria·ꝓpē famā plures se priuauerūt vita·ut Achitophel· ut 8r Regum 2°·Iō 8r prou·22·ca° Melius ē nomē bonū q̄ diuitie multe et iō detractō fm suū gen⁹ ē ḡui⁹ pctm̄ q̄ furtū ⁊ ita tenet hō detractor ad restitucōem fame quā dimīguit·sicut ad rē quaz vsurpauit· ¶ Dīs intellectis amīa exiuit ab eccīa vadēs domū cū ꝓposito nō detrahēdi cuiq̄· Et ecce Belial intēdēs eaz ab hoc ꝓposito reuocare ait·O aīa simplex q̄ facile decipis tā leuit credēdo· Volo tibi oñdere q̄ detractō ñ sit pctm̄· ¶ Pri° sic·nullꝰ actꝰ virtutis ē pctm̄·ꝫ reuelare pctm̄ alicui⁹ occulte q8 ptinet ad detractionē est actus virtutis ⁊ caritatis duz aliqs pctm̄ fris dēnūtiat ad eius emendacōem Augꝰ·in regula·Si eī frat⁹ tu⁹ vulnus habz in corpe q8 velit occultari dū timet secari·nōne crudelit a te fileret ⁊ miseric⁹ꝛdit incidere ac̄·ḡ detractio nō ē pctm̄·ꝫ reuelat peccatū fris occultū in fū accusādo ē actꝰ iustitie·Alit seqrent multa mala i republica.s.hereses·pditiōnes·furta·violentie ac̄·ḡ detrctō nō ē pctm̄· ¶ 3° sic·Nullū peccatū mōrale i toto genere hūano iuenit·q̄ multi absti nēt a pctō mōli·ꝫ detrctō i toto gñe hūano inuenit·vñ sup illud pū·13·cū detrctoribꝰ ne ꝺmiscearis dic·glō·h° spāliter vicō piditat totū genꝰ humanū·ḡ detrctio nō ē pctm̄ mōle· ¶ 4° sic·aug⁹· i omel·de igne purgatorio ir pctā minuta ponit qñ cū oī facilitate l' temeritate maledicim⁹ ut hēt dis·21·Ex alias·Q8 ptinet ad detractōez· ¶ Aīa vo abijt tristis q̄rēs ⁊ ꝺsulēs legis doctores·cui mox obuiauit Moyses a q̄ cū ꝺgustz cās mestitie sue Ego inquit oñdaz tibi ꝺclusionē tuā eē verā testimonio legis quadruplicis.s.

¶ Legis Naturalis· Naturalis ⁊ hoc q̄ ꝺ tripliciter
¶ Legis diuinalis· .s.p rōes naturāles·p philosmo
¶ Legis Prophal· rales·p poetas·p exēpla gēti
¶ Legis hūanalis· lium Quātū ad rationes naturāles

Primo testi Sciendū q̄ detractio ē ablx
mōio legis minabilis quadruplicit· ¶ primo rationē insidiationis·Nā detractor assimilat cani·Eccī·19·capi° Sagitta infixa femori cānis·sic verbum i corde stulti·Canis enim habens sagittam infixam femori non quiescit donec remoueit sic nec stultus quiescere potest donec malum verbum quod de proximo audiuit alteri retulerit·

detractor em̃ est cũstos gregis dyaboli·nõ pmit tens vnã ouiculã im̃e auferri qñ latret detrahẽ do·Est canis nonsolũ carnes comedẽdo de carnali bus hominib⁹ obloquẽdo·sed etiã ossa rodendo· vitã spũaliũ hominũ sua ligua puertẽdo a ꝓfrin gendo Velut canis semp in macello morat ut sã guim insidiet:hñs labia sanguim olẽta·pũ·1·ca° Insidiemur sãguim/2° racõne detestacõnis detractor em̃ est tãꝯ porcus nõ pcens ori suo ab imũditia sicut nec pedi suo·ß semp versat in luto Sapi·p·ca° A detractione pcite lingue· Qui non vult pcere ei cui detrahit·saltẽ deberet pcere ꝓxie ligue que ẽ mẽbr⁹ nobile a immũditia aliem pec cati nõ deberet eã inquinare·Si porcus ortũ ingre diat a ex vña pte videat pulcherrimos flores et ex alia stercora:nõ curãs flores currit ad stercorã a ea in ore suo ponit·sic detractor si videat in aliq̃ quedã honesta imitacõne digna que sũt flores a quedã reprehensibilia que sũt stercorã:ipe i ore suo versat reprehẽsibilia de homis nõ curãs·Propter hãc immũditiã btus Aug⁹·exclusit detractores a mẽsa sua dicẽs versus quos fecerat scribi in pie te.s. Quisquis amat dictis absentũ rodere vitam Hãc mensã indignã noverit eẽ sibi·Et puer·2ꝙ. ca·Cũ detractoribz ne admiscearis·periculosa ẽ eoz societas/3° racõne ꝓdicõnis·Detractor em̃ est tangꝯ serpens·Ecc̃·10·ca°Si mordeat serpẽs in silẽ tio mihil eo min⁹ habet q̃ occulte detrahit·Nã ser pens ẽ aial ꝓditiosũ i silẽtio mordẽs·sic detractor ẽ ꝓditor·qz illos mordet quos amare se simulat s.qñ sũt pñtes·Ibi aũt detrahit vbi de silẽtio cõ fidit·Et sicut serpẽs verbis a tumultib⁹ hominuz deterret·sic detractor timet qñ videt eũ venientez cui detrahit·Sicut ꝓpens tortuose incedit·sic detr̃ ctor incipit a laude ei⁹ cui vult detrahere·deinde sb dit tñ ß:q̃ ẽ iunctõ attenuatiua·vel:q̃ est diũctõ adũsatiua·Serpẽs manducat terrã·sic detractor q⁸ terrenũ a vile ẽ in hoĩe versat in ore·Deut·32· ca° Dentes bestiaz immittaz in eos cũ furore tra hentiũ sup terrã atqꝫ serpentiũ·Et Jere·8·ca· Ecce ego immittaz in vob ꝓpentes pessimos quib⁹ nõ ẽ incantacõ·qz detractor nũqꝯ cessat a detractõne Ecc̃·27·ca° Hõ assuetus verbis improperij:oĩb⁹ dieb⁹ vite sue nõ erubescet/4° racõne nutricõnis detractor em̃ est velut ciconia que pascit animali bus venenosis·qz peccata sũt venena aiãe pñs·Se pulchr⁹ patẽs ẽ gutt eoz·liguis suis dolose age bãt·venenũ aspidũ sb labijs eoz:quoz os ma ledictõne a amaritudine plenũ ẽ·Et Bern̄·Quas de salute aiãe illi fratri gratias agere possuz qui mihi ꝓpinat fraterne detractoris venenũ·c Nã i ec clesia malignãtiũ ꝓ suaui odore fetorẽ alienorũ peccatoz hoĩb⁹ ingerũt· Qñtũ ad pbos moz̃a les sciendũ qꝺ detractio ẽ detestabilis quadrupli citer·Primo Qñtus tertullianus in apologitico suo dicit·Itaqꝫ pleriqꝫ clausis ocul⁹ in odiũ alicu ius impingũt ut bonũ ei ferẽtes testimoniuz ad miscẽat nomims exprobacõem·Laudãt in eo q̃ sciũt·vituperãt q̃ ignorant·cũ iustius sit occulta de manifestis pudicare ꝓ manifesta de occultis

predãnaẽ·hec ille·/2° Sydon⁹ in epl̃ari·lib° 1° dicit·Est hec q̃dã vis malis morib⁹ ut innocẽtiã multitudinis deuenustẽt scelera paucoz cum tñ e diverso bonoz raritas flagitia multoz virtuti bus cõicatis nequeat excusare· Et q̃s ẽ qui non exacerbescat cũ videat sordidari virtutẽ crimina cõne vitioz.hec ille/3° Tulius cõtra Salustiũ dicit·Sepe vidi grauiꝰ offendere aios auditoz· eos q̃ aliena vitia apte dixerũt ꝙ eos qui admise rũt·Et in rethorica dicit Vitiosũ est artẽ aut sciẽ tiaz vel studiũ vituparе ꝓpter illoz vitia q̃ in eo studio sũt/4° Valerius lib° 8° dicit· Nulla tam modesta felicitas est que malignitatis dentes vi tare possit·Qui aliemis malis sicut suis bonis letã tur·diuites sũt aliemis iacturis·locupletes calaĩ tatib⁹·mortales funerib⁹· hec ille··Et Ennodius dicit·Male pertinax deus liuoris obloquẽdi foritez de loco glorie querit·hec ille· Et qꝺ detractõ ẽ alte rius glorie minuẽde mordax ad alterũ delatõ·iõ est fugiẽda·/ Qñtum ad Poetas Sciendũ qꝺ de tractio ẽ abhorrẽda quadrupliciter· ꝑmo Clau dianus in maiori dicit·Ne cũctos paucoz crimi ne dãnes·Et Juuenalis lib° 3° dicit· Lingua ma li ps pessima serui·Et li° 8° dicit· Torrẽs dicẽndi copia multis·etiã fua mortifera facundia est/2° Ouidi⁹ lib° primo de arte amandi dicit Parcite paũcoz crimẽ diffundere in oẽs·Et lib°·1·de reme dio amoris dicit· Et mala sũt vicina bonis errore sb ipso·Pro vitio virtus crimina sepe tulit·Et li° de ponto dicit·Ledere vinos liuor etiã imusto car pe dente solet/3° Auianus in micrologia dicit·q̃ bñ ꝓloquit cora q̃ postea praue·Hic erit inuis⁹ bina qꝺ ora gerat/4° Prosp li° epigramatũ dic Culpare i quoꝯ q̃ nõ sũt nota malignũ est·Pre sertim si que ogmta sũt bona sũt·hec ille Vitãda est ꝙ fallax a ꝓditiosa detractõ ac̃·/ Qñtuz ad exẽpla gẽtiliũ Sciendũ qꝺ detractõ ẽ ab hominã da quadruplici exẽplo·/ Primũ põit Ouidius lib° 2° methamorphoseos dicẽs·qꝺ Cadm⁹ seia uit dẽtes ꝓpentinos ex quib⁹ statim nati sunt milites armati q̃ ad inuicẽ otra se insurgẽtes se occi derũt·Quia ex infamijs a morib⁹ detrahẽtiũ bri ge seminãt inter hoĩes·vñ mos sepe sequit· Ga lat·1·ca·qꝺ si inuicẽ mordetis videte ne ab inuicẽ ofumami·Et Ecc̃·10·ca·Denotacõ pessima super bilinguẽ Nã ꝑm leges antiqs Athenis tales ꝓtu melij acerbib⁹ affecti occidebãtur pñs·Dentes eo rũ arma a sagitte a lingua eoz gladius acutus Quia nõ solũ sagittãt illũ quẽ infamãt a mordẽt ß etiã sagittãt alios quos sepe cũ talib⁹ infama tis scãdalizãt/ Secũdũ exẽplũ ponit Valeri⁹ li° A° dicẽs·Socrates dicente sibi quodã multos de eo male loqui·nõ desinis mihi inqt in aurib⁹ me is maledicere·/ Tertiũ exẽplum ponit idẽ dicẽs· Dyogenes cũ ei nũtiasset aicus· te aici cũcti vitu perãt·oportet inquit sapiẽtiã ab insipiẽtib⁹ feri ri·Esse em̃ meliorẽ indicat mala lingua quez car pit·iõ señ·de remedijs fortuitoz dicit·Male de te opinãt hoĩes·ß mali Mouerer si de me maxim⁹· si cato·si lelius sapiens·si alter cato·si scipiones

duo ista loquerẽtur Mouerer si hoc iuditio facerẽt·nũc aũt morbo fatiũt·hec ille·¶ Quartus exẽplũ ponit idẽ dicẽs·Antitanes cuidã dicẽti sibi·male dixit tibi ille·Respondit·Nõ mihi mãt·ꝙ illi q̃ in se qd ille culpat agnoscit·Sz a si mihi maledicẽ curet·nõ curo·qz auditus lingua debet cẽ robustior cuz singuł hominib⁹ lingue sũt singule·ꝙ autes bine Aliquatenꝰ tñ curo·qz eo ipõ me fateor cẽ supiorẽ qz superioris psone vsus est hoc pati·inferioris facẽ Gauderẽ itaqz misi vigẽte hũanitate hominꝭ oparet infelici·Titus tatiꝰ maledicẽte sibi Metello Facile ẽ inquit in me dicere cũ nõ sim tñ surꝰ·Tu inquit dicisti maledicere a ego scientia teste didici maledicã cõtenere a sicut tu lingue tue sic ego aurium meaz sum dominus ac̃·

Secũdo declarat eadẽ cõclusio testimoio legis Diuinał·Sciendũ ꝙ detractor habet q̃tuor pessimas cõditiones¶ Primo sãctitatis malignationẽ·Nã viri pessimi detrahũt qnqz viris sãctis ex malitia:imponẽtes eis multa falsa cũ magna audatia·Sic domina cui fuiebat Joseph imq̃ detraxit ei apud viz suũ imponẽs ei ꝙ opprimẽ ipsã voluisset·Gen̄·38·capi·Pharao detraxit moysi dicẽs·Cui dubiũ est ꝙ pessime nõ cogitauerit· ac̃·Exo8·10·ca·Ancilla pessima detraxit a maledixit Sare imponẽs ei interfectionẽ viroꝝ·Thob·3·ca·Senes illi pessimi ꝓpter suã malitiã·innocentẽ Susannã turpiter diffamauerũt·Daniel·13·c·Symõ male loquebał de dura pulsione ciuitatiꝭ a defensore gẽtis·2·mach̃·5·ca¶ 2° felicitatis idignacõem·Naz detractio est vitiũ singularił inuidoz qui alioz felicitatibꝰ inudẽtes diffamãt eos ut deprimãt·Sic pncipes inudẽtes dauid detraxerũt ei apd Achis regẽ p̃·Reg̃·19·ca· Emuli edificantiuz ihrł̃m scripserũt Artaxersi detrahentes eis ut opus facerẽt interrũpi·p̃·Esdre·4·ca·Pncipes populi detraxerũt Jeremie apud Sedechiã regẽ inudentes ei·Jere·38·ca·Viri caldei inuidia moti·accusauerũt iudeos detrahẽtes eis coraz rege·Dan̄·3·ca·Satrpe darij inudẽtes felicitati Daniel':detraxerũt ei corã dario rege·Daniel·6·ca·

¶ 3° iniquitatis occisionẽ·Nã detractio a accusacõ ẽ cã homicidioz a multoz malorz·Nã occasione dolec ydumei referẽtis Sauli ꝙ Abimelech cõfortauit dauid:occidit Saul·85·viros indutos ephot a mulieres a puulos interfecit·p̃·Reg̃·22·ca· Principes filioz amõ detrahentes nũcijs Dauid puerterũt purã intencõez eiꝰ a fueit cã guerre a discordie belli a homicidioz multoz·2·Re·10·ca·Symon p̃positus tẽpli suis malł ꝛlacõibz faciebat tẽplũ dñi spoliari·2·mach̃·3·ca¶ 4° peruersitatis ambicõem·Nã detractio a superbia a ãbicõe pcedit·qz volẽtes se exaltaẽ a alios deprimẽ detrahũt eis·Sic absalon ãbiens regnũ patriꝭ detrahebat ei dicẽs·Non negotiuz nõ ẽ qui te audiat cõstitutus a rege·2·Reg̃·17·ca· Amã superbꝰ qz nõ adorabał a mardoheo oibꝰ iudeis detrahit coraz rege·Hester·2·capitu° alchuinus quia volebat fieri fũmus sacerdos coram demetrio detrahebat iude·p̃mo machab̃·1·capi°

Tertio declarał eadẽ conclusio testimonio legis Prophał a hoc quadruplicił·¶ Pri° qz maria locuta est detrahẽs moysi modica occasione sũpta punita ẽ pena lepre·Vñ Nũeri·12·ca° 8i·q̃re nõ timuistis detrahere seruo meo moysi·Silr oẽs iudei q̃ egressi sũt de egypto mortui sũt peste in deserto·Vñ Nũeri·14·ca° 8i·Qẽs homines qui viderũt maiestatẽ meã in egypto:nõ videbũt terrã ꝑ qua iurauí pribꝰ eoz·nec quispiã ex illis q̃ detraxerũt mihi intuebiť illã·Et Leuiť·19·ca° 8i· Nõ maledices surdo nec coram ceco pones offendiculũ·Sz timeb dñm deũ tuũ·glõ·surdo maledicit q̃ absẽti detrahit·Nõ absẽs minꝰ põt audire detrãhentẽ q̃ si surdꝰ eẽt·Et ibidẽ 8i· Nõ eris criminator nec susurro in pplis·Criminator ẽ detractor q̃ in alieno crimine delectał·Detractor enim opatur scabrom·qz sicut scabro nõ quiescit misi in sterco ribꝰ·sic detractor i aliemis pctis q̃escit·Exodi·23· ca°·Inimicoz tuoz coraz te terga vertã:emittẽs scabrones priꝰ¶ 2° puer·29·ca°·8i· Qui cogitat mala facere stultus vocabiť·cogitacõ stulti pctm̃ ẽ a abhoiacõ hoim detractor¶ 3° ps̃· dicit· Qui retribuũt mala ꝓ bonis detrahebãt mihi·qm̃ seqbar bonitatẽ·Et itez detrahentẽ secreto ꝓmo huic psequebar¶ 4° Job·19·ca° dicit·Stultiqz detspitiebãt me a cũ ab eis recessissez detrahebãt m Et Ezech·22·ca·8i·Viri detractores fuerũt i te ad effundendũ sanguinem·sceleus operati sunt i me dio tui·Et sic patet·

Quarto declarał eadem conclusio testimonio legis Diuinał¶ Sciendũ ꝙ detractio habet quatuor malos defectꝰ¶ Pri° ẽ iniuriosa pcipiẽti·Lex em̃ ẽ oẽ qd̃ racõe constat·qd̃ religiom̃ ogruit·qd̃ saluti ꝓficit a talis est omnino seruãda ut ff·q̃ a quibꝰ manu liberi nõ fiãt·l·ꝓspexit legis actor·Sz cũ tria sint legis pcepta·Honeste viuẽ· alterz nõ ledere·ius suũ vnicuiqz reddẽ·ut Justi· de iustitia a iurẽ·l·1·iõ sũt ab oibꝰ obseruãda·Detractor aũt ledit famã alteriꝰ q̃ ẽ in opinione hominũ a ad hoc mitť· Plus vero ẽ validũ qd̃ ẽ in opinione q̃ qd̃ ẽi veritate·ut·ff·de acq̃ren·hereditis q̃ heres in fine·Et·ff·de offi·p̃si·l·barbari⁹·iõ cũ aliqs fuerit diffamatꝰ·difficile recupat famã Quia quez sel horrendis maculł infamia mĩguit· Ad bñ tergendũ multa laborat aqua·vñ nõ precipitanť dẽt qs odenari ex detractõne a ifamia precedente· Sanctius enim est ac melius nocentem absoluere q̃ innocentẽ odemnare·ut·ff·de pẽnis l·absentem· Similiter prodiniores eẽ debemꝰ ad nõ nocendũ q̃ econtra·ut·ff·de periculo a odi·rei vendi·li·1·§·preit·Et·ff·de seruis exportã·l·seruus¶ 2° detractio est malitiosa loquẽtu·ffacit ei detractorẽ falsũ iudicẽ cũ absentẽ nõ vocatũ iudicet et fama priuet·Et sicut oportet iudicẽ recusari ante litẽ inceptã·ut·C·de iurisˢ·om·iudi·l·nemo·Ita p̃ dicti detractores tanq̃ iudices vite aliene recusabuntur añq̃ in merte incipiãt litem Talis detractor ẽ minis festinꝰ in sẽtentia sua qd̃ ẽ contra legẽ ff·de damp·infect·l·si finita·§·si forte·vbi 8i qꝰ iudices non dñt eẽ festini·neqz currẽtes·§ plena cuz

deliberatione pcedere. Et puerbiū dicit q̄ melior ē iudex lentus q̄ iudex currēs. p̄cipue q̄ iudex nō debet alligare animū suū ad vnā spēm pbacōis ut. ff. de testi. l. ij. §. eiusdē q̄ p̄cipis. Veritas em̄ pri⁹ exactissima cura inquirēda est q̄ facultas pbationū nō ē angustanda. ꝫ impinguāda. ut. C. de hereti. q̄ maleficiū. l. qm̄ i fine. Detractor etiā facit se suspectū testē. q̄ testis qui offert se ad testificādū nō requisitus a pte ē suspectus et a iure reprobatus. Extra de testi. ca°. testimoniū. Multi em̄ videntes hoīem in psecucōne q̄ odio otra aliquem adulant̄ psequēti: narrātes ei de illo q̄ plura falsa dicta q̄ fcā illi⁹ putentes q̄ addentes de prio q̄ aliter nō sapent q̄ alia die videntes eū cui adulabant̄ ee in tedio etiā ei detrahūt de quib⁹ Job. 8. ca° dr. Vos ex patre dyabolo estis. ij°. detractō est piculosa audienti. Detractor em̄ dr nōsolū q̄ detrahit ꝫ etiaz qui audit. ii. q. j. ca° Nōsolū ille reus est qui falsū de aliquo pfert ꝫ etiā is q̄ aurē cito crimib⁹ p̄bet ac̄. Racō est q̄ nemo multo audito re liberter loquit. 6. q. i. ca° ex merito. Sepe etiā cōtingit q̄ auditor fit publicator. Aliq̄n em̄ detractor scribit cedulā otinentē infamiā alteri⁹ q̄ picit eā in loco vbi inuenit̄ q̄ sic alius ifamatur: iste vocat̄ libellus famosus. Et talis ofitiens meret̄ quadruplicē penā. Primo si agat̄ criminaliter ex leges ē pena capitis. tā cōtra illū q̄ facit q̄ otra illū qui inuenit q̄ nō corrupit vel inuentū alicui reuelauit. C. de libello famoso. l. vnica. q. j. q. i. Siquis famosū libellū siue domui siue siue in publico siue in quocunq; loco ignarus reperit ā corrūpat priusq̄ alt̄ inueniat aut nulli fateat̄ inuentū. Sin vero nō statī easdē cartulas vel corruperit vel igni obtulerit ꝫ vim eaz dolose manifestaueit. sciat se quasi auctorē hmōi delicti capitali sentētie subiugandū. Diuinus inōi autē libell⁹ alterius opinionē nō ledat. hec ibi. ij°. si agat̄ ciuiliter. s. actōne iniuriaz que nō publici sed priuati iudicij otinet querelaz. C. de iniurijs. l. iniuriaz sic puniet̄ scōm iuramentū actoris q̄ taxacōem iudicis. ut Insti. de iniurijs. §. pena. ij°. si agat̄ ex Canones sic q̄ libellū famosū ofecit flagellat̄ q̄ excōmunicat̄. j. q. i. ca. Qui in alteri⁹ famā publice scripturā aut verba otumelioſa ofinxerit: reptus scripturā nō pbauerit: flagellet̄ q̄ qui eā pri⁹ inuenerit rūpat si nō vult auctoris facti cām incurrere. hec ibi. Et pōt dep̄mi cū sit graue crimē q̄ dānatione dignissimū ut dist. m. 2. j. §. nūc aūt. ij°. in foro pnali nō absoluit̄ nisi prius famā restituat. j. q. i. ca° quidā maligni spūs ofilio ac̄. cū sit excōmunicatus. ij°. detractō est dānosa fatēti. q̄ ei melius est nomē bonū q̄ diuitie multe. ff. de verbo. obligatio. l. si quis stipulatus in fine. ꝓterea nemo debz assuerare q̄ ignorat. ff. de edil̄. edic. l. si q̄s sit fugitiu⁹. §. vltī. similit̄ non debet dānari quē culpa nō aggrauat. C. de modo multaz. l. vlti. C. de pen̄s. l. sancim⁹. Detractō em̄ ē erronea. q. ois accusacō debz eē ex caritate. s. ut vitia corrigā tur. 2j. q. j. ca° p̄dest. q̄ talē accusator nō debet dici maliuolus. ꝫ benīuolus q̄ amicus. 2. q. j. nō vos iudicetis. detractio aūt p̄cedit ex p̄uitate q̄ imminicitia. q̄ publicat crimina q̄ nō pōt pbare q̄ talis nō est corrector ꝫ p̄ditor. 2. q. i. ca. si peccauerit. Et sicut stulte accusans obligat̄ ad talez penā q̄lem accusatus sustineret si in accusacōe nō defecisset. 2. q. vlt̄. ca. quisquis q̄ ca. q̄ non pbat. Sic detractor sustinebit illaz penā qua iudicat dignū illuz cui detrahit. Extra de calūniati. ca. cū dilect⁹ q̄ ista est magna fui ipsius odēnacō. Postq̄ vero mopses declarauit cōclusionē predictā ait aīe deuote. Que ego noui fideliter te docui. Sed ecce ꝫ ē sāct⁹ Thomas de aq̄no doctor noui testamēti cuius doctrina corriges viā tuā in custodiēdo p̄mones si. Ad quē astāte mopse accessit aīa deuota p fue odusionis dariori noticia. Cui sāct⁹ thomas ait. Ego ofidā tibi odusionē tuā ee veraz testimonio quadruplicis legis. s.

Legis Euāgelice.
Legis Apostolice.
Legis Canonice.
Legis Ecclesastice.

Primo testimonio legis Euāgelice Sciendū q̄ xp̄us pbauit illaz quadruplici testimonio. Primo testimonio Math. 8. ca. Attendite a falsis pphīs q̄ venīūt ad vos in vestimētis ouiū. intrinsecus aūt sūt lupi rapaces. s. detrahē do vobis in occulto. A fructib⁹ eoz cognoscetis eos. Nō pōt arbor mala fructū bonos facere q̄ detractor nō pōt de aliquo bñ dicere. Omnis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet̄ q̄ in ignez mittet̄. Quia detractor nō satiēs sibi osciētiā de restitucōne fame odēnabit̄ ad ignē inferni. ij°. testimonio Mar. i. ca. Ille. s. detractor cepit diffamare smonē. ita ut iā nō posset. s. diffamatus manifeste i ciuitatē intrare ꝫ foras in desertis locis esse. iij°. testimonio Luc. 6. ca. Bonus hō de bono thesauro cordis sui pfert bonū q̄ malus hō q̄ detractor de malo thesauro pfert malū. iij°. testimonio Job. 19. ca. multi discipuloz eius abierūt retro q̄ iā cū illo ñ ambulabāt. s. q̄ ei detrahebāt. Vñ ex. xij. discipulis precise septē saluati sūt. ceteri aūt dānati pp̄t peccatū murmuris q̄ detractōis q⁹ ē grauissimū peccatū. q̄ ratū. q⁹ ē p detractōez iā in mēte audientis firmatū. non pōt mūdus odisse q̄ si ille cui semel detractū ē faceret miracula sibi nō crederet̄ q̄ mūdus ipsū nō diligeret. Vñ Tullius i epīis dicit sic. difficile ē ex aīs hoīm euellere eā opinionez que semel insederit. Duo⁹ detractōis p uersitas pomit̄ in euāgelio q̄ in epīa in q̄bus notant̄ quatuor odusiones. Prima odusio. Proxim⁹ sic q̄ ad osciaz emēdet̄ ut fama eius ofuet̄. patet q̄ fama est vtilis quadrupliciter. p̄mo q̄dez ipi peccanti nō solū in tp alib⁹ in quib⁹ q̄ tū ad multa hō patit̄ detrimentū amissa fama. ꝫ etiā q̄ tū ad spūalia. q̄ p timore infamie multi a pcō retrahūtur. Vñ qñ se infamatos ospitiūt inrefrenate peccant iero⁹. Corripiend⁹ ē seor⁹ frat. ne si semel pudorē aut verecūdiā amiserit: pmaneat in pcō. ij°. debet ofuari fama fratris peccātis pter alios q̄ vno infamato alij infamāt̄. Aug⁹. in epīa ad plebē ypone ee dicit Cū de aliquib⁹ q̄ sanctū nomē pfitent̄ aliquid crimis vel falsi sonuerit vel veri

patuerit·instant·satagũt·ambiũt ut de ommib; hoc credatur·¶ 3° qua pcato vnius publicato alij prouocantur ad pcm·¶ 4° qz infamatus mitti tur alios inducere ad infamã ut solatiũ sibi sit sotios habere in infamia aut pterue defendit pec catũ suũ·Aug⁹·de sermone dñi in mõte dicit Studens correctioni pcz pudori·Forte em̃ prevere cũdia incipit defendere pcm̃ suũ q quẽ vis facere meliorẽ:facis priorem· Tamẽ ut iusti salubriter humlientur pmittit deus ut detractores linguis suis aduersus eos insurgãt·Vñ·6·q·p·capitu° Sunt plurimi qui vitã bonoꝝ fortasse ampli⁹ q̃p debent laudãt q ne qua elatio de laude subrepat pmittit omnipotẽs deus malos in obtrectatione q obiurgatõe ꝓnũpe·ut si qua culpa ab ore laudantiũ in corde nascit·ab ore vituperantiũ suffocet Hinc est etiã q doctor gentiũ Paulus se in predicatõne currere testatur inter infamiã et bonaz famam qui etiam dicit ut seductores q veraces·hec ibi·de istis detractorib⁹ dicit in epistola·Congregati sũt babilonij aduersus regẽ q dixerunt·Judeus factus est rex·Propter detractionẽ alioꝝ nõ debet iustus pretermittere bonũ opus inceptum sed psequi·Unde dicit in euãgelio·Ambulabat ihus in galileã·Similiter mihil prodest ieiunare vel orare vel alia bona facere nisi mẽs prius a detractione reuocet·de ose·distin·v·capi° mihi em̃ Judo dicit in epistola·trade nobis danielẽ·Et in euãgelio dicit·Nõ em̃ volebat in iudeã ambulare·Itẽ detractores sunt peiores raptoribus·vñ·6·q·1·capi° Peteriores q doctoꝝ vitam moresq; corrũpũt hijs qui substãtias alioꝝ atq; predia diripiũt·Ipsi em̃ ea q extra nos sũt licet nostra sint auferũt·nostriq; detractores q moꝝ otemptores nostroꝝ·siue qui aduersus nos armãtur·ꝓprie nosipos decipiũt q ido iuste infames sũt q merito ab ecclesia exclusores fiũt·Hec ibi·Propterea dicit in euãgelio·qz querebant eũ iudei·s.ad detinendũ quoꝝ detractiones ponũtur in epistola q̃ vel destruxit q draconẽ interfecit q sacerdotes occidit· Preterea nõ minꝰ periculũ ẽ alicui detrahẽ q̃p sanguinẽ fũdere·ut habet·11·q·3·ca°·Nemo pitoꝝ a prudẽtiũ putet q minus sit periculũ verbis ligua mentiẽdo q̃p manib⁹ sanguinez fundẽdo·Melius est em̃ pro veritate pati supplitiũ q̃p p adulatõne recipe bñfitiũ·hec ibi·Et·6·q·1·ca° Sũma im̃q̃tas ẽ detrahẽ atq; accusare· Vñ scriptũ ẽ·Odis q̃ detinet frem suo homicida ẽ et odis homicida nõ habet ptem̃ in regno dei·hec ibi·Et de pen̄·distin·1·ca·Homicidioꝝ vero tria genera esse dicebat btus Petrus q penã eoꝝ parilẽ fore docebat·Sicut em̃ homicidas interfectores fratꝝ·ita detractores eorũ eosq odiẽtes homicidas eẽ manifestauit·Quia q q occidit q q odit frem̃ suũ q q detrahit ei pariter homicida eẽ monstrat·hec ibi·ꝓterea in epistola 8i·Interfitiem⁹ tea domũ tuã·Et in euangelio 8i·Interficere·¶ Secũda cõclusio·Bñdict⁹ adulator magis dẽt vitari q̃p maledictus detractor· Patz qz sicut detractor ẽ q detestat bonũ·sic adulator ẽ q extollit vltr̃ q̃p dẽt bonũ vel malũ alteri⁹

Tria em̃ sũt ut ait Amb·q vitare dem⁹·primo io q8 tedit ad iniuriã dei·2° id q8 cedit ad turpitudinẽ sui·3° id q8 cedit in damnũ primi·Ratione pmi debet cultari pcta mõlia·aliqñ etiã bõ ex q̃b⁹ sequit iniuria dei·puta correpõ primi si efficiat peior ex illa vel si blasphemaret deũ·Ratõe secundi dñt vitari cãe pcti ex q̃b⁹ verisimiliter pcm̃ timet fieri ei honor·cib⁹·diuitie ac̃·Rõne tercij dñt vitari ea q̃ plet causã ruine primo:p cipue illa q facilit ipm fatiũt cadẽ in pcm̃·sicut infamatõ·detractio primi·Adulatio aũt magis tedit ad hoc ut primus ofcat in malo·q ut mẽs ei⁹ affitiat ad inanẽ gliaz q pot fieri triplicit·pmo rõne materie· puta cũ q̃s laudat alicui⁹ peccatũ·hoc aũt otrari atur dilectioni di q ẽ ad dei iniuriaz q̃p malũ laudetur q ad iniuriaz primi q̃ i pcto fouet·2° rõne intentõis·puta cũ q̃s adulat alicui ut ei fraudulẽter noceat·vel corpaliter vel spualiter· puer·2A·c· Meliora sũt vulnera diligẽtis q̃p fraudulẽta oscula odientis·3° ratõne occasiõis peccãdi·puta cũ laus adulatõis sit alteri occasio peccãdi etiã pẽ adulatoris intentõez·vñ sup illud ps·oleũ autẽ pctoris nõ impinguet caput meuz·dicit glo·Sal sa laus adulatoris mẽtes a rigore veritatis emollit ad noxia·Dus ei nocet adulator q̃p detractor· vñ sup illud ps·ouertant statim erubescẽtes dicẽ glo·Plꝰ nocet lingua adulatoris q̃p gladius pse cutoris·qz i potioribꝰ bis·s.spũalibꝰ nocet·Jdeo dr̃i euãgelio·q ꝓpinq̃ xpi q dicebãt frẽs eiꝰ:volebãt eũ inducẽ ut iret ad festũ cũ eis·ꝫ talẽ adulationẽ replrndit xps dicẽs·vos ascẽdite ac̃·Et i epla dr·videns autẽ rex q irruerẽt in eũ ac̃·vbi notat excessus detractõis q̃ quit otristatõem primi·¶ Tertia oclusio·Nom magis sũt odio mali q̃ mali sint odio bis· Ptz qz sup illud Matth· 7·c· Audistis qz dictũ ẽ ãtiq̃s ac̃·dicẽ q tria sũt in hoie q̃ pñt diligi vel odiri·pmũ ẽ natura bis·secũdũ ẽ opacõ q actꝰ eiꝰ· Tertiũ ẽ vtrũq;·s.natura q opacõ eiꝰ·pmũ nõ dz odiri a bono viro·qz ẽ creatura dei q ut sic sp bõ ẽ bonꝰ q diligẽdꝰ·secũdũ pot odiri a bono viro·qz pcm̃ q mala opacõ bis sic odit a do·ps·iiq̃s odio habui·Diligit ei deus q8 ẽ suũ·s.naturã nram q odit q8 ẽ nrm·s.vitiũ· Tertiũ aũt odiri ñ pot a bono viro·Malꝰ ãt odit bonũ viz in q̃tũ ẽ bõ q bõ opa eiꝰ q sit q seorsum Et sic qz bonꝰ ñ odit i malo misi vnũ·s.defectũ·malus aũt odit in bono duo·s.actũ bonũ q naturaz bonaz:ꝓterea malus plus odit bonos q̃p bonus malos·Jdo dicit in euãgelio·vt autez ascenderũt fratres eius ac̃·Et de odio malorꝝ dicta bonos dicit in epistola·Qui miserũt danielẽ in lacũ leonũ ac̃·Cui tamẽ deus mirabiliter prouidit per Habacuch pphaz ferentẽ ei cibũ ac̃·¶ Quarta oclusio Nõ minꝰ peccat detrahẽtẽ audiẽs q̃p ipe detrahens· Ptz qz bõ pot eẽ cã pcti alicui⁹ duplicit·vno mõ directẽ·s.qñ q̃s iducit aliũ ad pcm̃ l ei placz pcm̃ Alio° idirectẽ·s.qñ ñ ẽsistit pcto cui tñ ẽsistẽ possit· Siq̃s g inducat aliquẽ ad detrahẽdũ vel placeat ei detractio ꝓter odiũ ei⁹ cui detrahit·nõ minꝰ peccat q̃p detrahens·pmo aliqñ magis·Nõ·1·ca°

digñ sūt morte nō solū qui faciunt sed etiaz qui
facientibus cōsentiunt Extra de regu iuris libro
6 Agentes a ꝺsentētes par pena cōstringit Et
Bern detrahere aut detrahētē audire: quid hoz
sit dānabilius: nō facile dixerim Si vero peccatū
detractionis nō placeat ꝫ nō resistit detrahenti
vel ꝓpter reuerētiam detrahentis vel negligētiaz
audientis vel ꝓpter timorē peccat quidem ꝫ min9
ꝙ detrahens qñqz mortaliter si ex officō sibi incū
bat detrahētem corrigere vel ꝓpter aliquod peri
culum ꝺsequēs vel ꝓpter racionē timoris humani
qñqz venialiter qz nō semp debet aliquis resistē
detractori arguēdo eum de falsitate maxime si sci
at verum eē qđ dicitur ꝫ debet eum verbis redar
guere de hoc ꝙ peccat fratri suo detrahēdo vel sal
tem oñdere per tristitiam faciei ꝙ detractō sibi dis
pliceat puer 27 ca° Vētus aquilo dissipat pluuias a facies tristis linguā detrahentē ideo in epi
stola dicitur ꝙ rex videns Danielez indignatus em
a innocentem qz ei ex officio incūbebat: detracto
res qui perdicōnis eius causā fuerāt intromisit i
lacum a devorati sunt in momento Et in euange
lio dicitur ꝙ pharisei a scribe fuerūt reprehēsibi
les tanꝙ detractores a alij iudei qui ipōs libenter
audiebant a nō resistebāt Quidā em dicebant
quia bonus est alij autem dicebāt nō ꝫ seducit
turbas ac̄

Secūdo declaratur eadem ꝺclusio testimonio
legis Apostolice et hoc quadrupliciter Pri
mo btūs Petrus 1 epistola 2 ca° dicit Conuer
sationem vestrā inter gētes habētes bonam ut i
eo ꝙ detractant de vobis tanꝙ de malefactoribꝰ
ex bonis opibus vos cōsiderātes glorificēt deum
in die visitatiōnis Et 3 ca° dicit Nō reddētes ma
lum ꝓ malo vel maledictū ꝓ maledicto ꝫ econtra
rio benedicentes qz in hoc vocati estis ut benedi
ctionē hereditate possideatis Qui em vitam vult
diligere et videre dies bonos: coherceat linguam
suam a malo a labia eius ne loquātur dolum de
clinet autem a malo a faciat bonum inquirat pa
cem et sequatur eam hec ille

2° beatus Paulus
Roma p ca° Tradidit illos deus in reprobū sē
sum ut faciant ea que non conueniunt repletos
omni iniquitate malitia cōtencōe dolo maligni
tate fusurrones detractores deo odibiles ꝺtume
liosos inuentores malorum absqz federe sine miseri
cordia Qui cum iustitiam dei cognouissent nō in
tellexerūt qñ qui talia agūt digni sūt morte hec
ibi Et Galat 5 ca° dicit ꝙ si inuicē mordetis a co
medetis: videte ne ab inuicem ꝺsumamini Qz detr̄
ctor aliquando ꝺmedit patrem suū vel matrē spi
ritualem Ezech 10 ca° dicit dominus ad ihrusa
lem Ecce patres comederunt filios suos in medio
tui a filij comederūt patres suos Et Jere 19 capi
Vnusquisqz carnes amici sui comedet Detractor
em in quadragesima comedit carnes nō animaliū
ꝫ hominū Vnde quidam abbas dixit in vitas
patrum Melius est comedere carnes a bibere vinuz
ꝙ comedere in vi tupacōne carnes fratrū Est em
detractor pei or lupis humanarijs q̄ punt animali
bus siue spetiei cum lupus nō māducet carnes lu
pinas detractor vero nō petit carnibus humais
Job 19 ca° Quare ꝑsequimini me sicut deus a car
nibus meis saturamini

3° btūs Jacobꝰ 3° ca
dicit Si quis in verbo nō offendit ꝫ pfectus est
vir potest etiā freno circūducere totū corpus si
aūt equoz frenos in ora mittimus ad ꝺsentien
dū nobis a oīe corpus illoz circūferimus Et ec
ce naues cū magne sint a a ventis validis mine
tur circūferunt aūt a modico gubnaculo vbi im
petus dirigentis voluerit ita a lingua modicum
quidez mēbz est a magna exaltat Ecce quāt9 ig
nis ꝙ magnā silvā incēdit a lingua ignis ē vni
uersitas iniquitatis Lingua ꝺstituit in membris
nostris que maculat totū corpus a inflāmat to
ta natiuitatis nostre inflāmata a gehēna Omnis
em natura bestiarū a volucrū a serpentū a cetero
rū domant a domita sunt a natura humana Lin
guā aūt nullus hoim domare potest Est em inq̄e
tū malū plena veneno mortifero hec ille

4° bea
tus Johes Apoc 9 ca° dicit Aperuit puteū abyssi
a ascēdit fumus putei sicut fumꝰ fornacis mag
ne a obscuratus ē sol a aer a de fumo putei exie
rūt locuste in terrā a data est illis ptās sicut ha
bent ptātem scorpiones terre a cruciatus eoz ut
cruciatus scorpij cū percutit hoiem hec ibi Nā detr̄
ctor apit linguā ad diffamacōez que est fumus
obscurās viros spūales a carnales a generātur
locuste a credētes qui in fatiē blādiuntur a retro
seu occulte pungunt Difficile em est euadere lin
guas detractoz a adulatoz ut satis ptz

Tertio declarat eadē ꝺclusio testimonio legis
Canonice a hoc quadrupliciter ꝑmo qz bo
nū est a detractōe linguā custodire qñ tales cun
cta que de alijs loquēt sua sētentia iudicabunt
vñ 6 q 1 ca Et merito Et sic Caueat vnusquisqz
ne aut linguā aut aures habeat prurientes a ne
aut alijs ipse detrahat aut alios detrahētes au
diat Sedens inquit aduersus fratrē tuū loqbā
ris detrahendo a aduersus filiū matris tue po ne
bas scandalū Parcāt singuli detractōni lingue
custodiātqz sermones suos sciātqz qz cūcta q̄ de
alijs loquētur sua sētentia iudicabūtur hec ibi

2° qz detractor seipsū excecat vñ 11 q 3 ca Inter
verba Et sic Quid em aliud detrahētes fatiūt ni
si ꝙ puluerē sufflāt a in oculos suos terram exci
tāt ut vnde puluerē detractōis pflāt inde magis
nil veritatis videāt hec ibi ps Induāt qui detra
hūt mihi pudore a opiant sicut diploide cōfusio
ne sua

3° qz qui facilis est ad detrahendū non
admittit ad accusandū vel testificādū Vñ Et 3
q 8 ca Detractores qui diuina auctoritate era
dicādi sunt a auctores inimicoz ab ēcclia submo
uemus accusacōe vel testimonio hec ibi Et q 7
ca Nullus seruus nullus libtus nullus infidꝰ
nullꝰ crimibꝰ irretitus nullꝰ calūniator nullus
qui inimicicijs studet nullꝰ frequēter litigās et
ad accusandū vel detrahendū facilis nulla infa
mis ꝑsona vel oēs quos ad accusanda publica
crimina leges publice ñ admittūt epōs accusare

permittantur·hec ibi· Quia sacerdotibus qui po
pulo benedicunt non est detrahendum·Unde·6·
q·1·capitu° Sacerdotes qui proprio ore corp⁹ do
mini confitiunt ab ommibus sunt audiendi a ti
mendi·non dilacerandi aut detrahendi·quia a
quibus se dominm populus benedici saluari et in
strui cupit·nullatenus eos debet arguere nec vul
gus in eorum accusationē suscipi ac¯ ¶ 2° quia de
tractor nisi se correxerit a iudicibus flammis exu
retur Unde·2·q·1·capitu° Accusatio dicitur sic·si
detractores quorumcūq grauiter vindicantur a
in pdicōmis laqueū cadūt·multomagis lacera
tores a detractores atq accusatores famulorum dei
dānātur a in baratrū nisi se correxerint a per eorū
satisfactionem condignam egerint penitentiam
indubitanter cadunt a vindicibus flammis ex
uruntur·hec ibi·Sed detractor dicitur nonsolum
ille qui alijs detrahit·sed etiam qui detrahentes
audit· Unde·11·q·3 capitu° Nonsolū ille reus est
qui falsū de alio profert·sed etiā is q̄ aurē cito crimi
nibus prebet·hec ille·Periculosum est itaq detra
here aut detrahentē audire ac¯·

QUarto declaratur eadē cōclusio testimonio
legis Ecclesiastice a hoc quadrupliciter· ¶ p̄
mō btūs Greg· ut habetur·11·q·3·capi° Inter verba
laudantiū siue vituperantiū ad mentē recurrendū
est et si in ea nō inuenitur bonū qđ de nobis dici
tur·magnā tristitiā generare debet a rursū si in ea
nō inuenitur malū qđ de nobis homines loquen
tur in magnā debem⁹ letitiā prosilire·q̄ si nō om
nes laudāt a conscientia liberos nos demonstrat:
habem⁹ Paulū dicentē·Gloria nostra hec est te
stimonium cōscientie nostre· Jobq̄ dicit Ecce in
celo testis meus·Si ergo est nobis testis in celo
testis in corde·dimittam⁹ stultos foris loqui qđ
volunt·hec ibi· Et lib·12·moraliū dicit·Per salo
monē dicitur·Noli eē in conuiuijs potatorū neq̄ co
medas cū eis q̄ carnes ad escēdū offerūt·carnes
ad escendū offerre ē in cultu dei nō derogatōmis
vicissim primo vitia dicere·hec ille· ¶ 2° btūs Je
rom⁹·in epistola ad celantiam dicit·Nulli vnq̄
omnino detrahas a alioꝝ vituperatōne te lauda
bilez videri velis·Magis tuā vitā ornare disce q̄
alienā carpe·Memor esto scripture dicētis·Noli
diligere detrahere ne eradiceris·Pauci em̄ sunt q̄
huic vitio renūtiāt· Raroq̄ inuenies qui irrepre
hensibile vitā suā exhibere velit·ut is nō reprehē
dat alienā·tantaq̄ hmōi mala libido mētes ho
minū inuasit·ut etiaz qui p̄cul ab alijs vicijs re
cesserint·in istud tū quasi in extraneū laqueum
diaboli incidāt·hec ille· ¶ 3° btūs Amb·lib·de pa
radiso dicit· Bilinguis serpens habet atq letale
eo q̄ diaboli ministet aliud lingua loquat·aliud
corde medit̄·hec ille· ¶ 4° btūs Aug⁹·i glosa su
p illud ps̄·Pro eo ut me diligerent detrahebant
mihi dicit·Plus nocēt in mēbris detrahentes cri
sto·q̄ amās credito⁹ interficiūt q̄ p̄ q̄ eius carnē
mox resurrecturā peremūt·hec ille· Deinde em̄ est
detractor q̄ xp̄i crucifixor·ut p̄tz· ¶ Quia vero pec
cato lingue atq detractionis·4o·modis peccam⁹
ideo·4o·diebus abstinem⁹ a ieiunam⁹· ¶ Primo
simulatione·s·dū detractor simulat a fingit dili
gere illū cui detrahit· Unde Bern̄·sup cantica ser
mone·23·dicit sic·Detractores aūt quodā simu
late verecundie furto otemptā maliciaz quam teti
nere nō p̄nt adumbrare conantur·Videas a de
tractore alta premitti suspiria·siccq̄ cū quadā gra
uitate a tarditate vultu mesto·demissis sup cilijs
a voce plangēti egredi maledictōnē a quidē tāto
p̄suasibiliorē·quāto credit ab hijs qui audiunt
corde muto a magis dolentis affectu q̄ malitio
se p̄ferri· doleo inq̄t vehemēter pro eo q̄ diligo
eū satisfa nūq̄ potui de hac re corrigē eū et alias
in quidē bn̄ optū fuerat de eo istud·s̄ p me nūq̄
innotuisset· At qm̄ p alterū patefacta res ē·verita
tē negare nō possum·Reuera ita est·hec ille· Gra
uis est iste modus detrahēdi· ¶ 2° corruptōne· Nā
sicut sepulcrū recipit qđlibet corpus quātumcū
q̄ putridū a si nō daudit exalat magnū fetorē
a corrūpit aerē a inficit circūstantes psonas·sic
mens detractoris est sepulcrū plenū spurcitia q̄
recipit delectabilit̄ mala alioꝝ a ligua ei⁹ exalat
fetorē p detractionē·vn̄ ostingit corruptō circum
stantiū p leuitatē credulitatis a p̄cipue femineaꝝ
q̄ habēt odio illos cōtra quos dicit·vn̄ Jerom⁹·
in epla ad nepotianū dicit·Caue ne aut linguā
aut aures habeas pruriētes·vā ne ipse alijs detra
has aut alios detrahētes ac¯· ¶ 3° stimulatōe· Nā
detractor corrūpit auditores p scandalū·q̄ pp̄
fragilitatē interdū stimulantur ad malū exēplo
alioꝝ vel ad excusatōem suoꝝ vitioꝝ·ut dr·eccl·
Vitabit correptōem a iusta voluntatē suā inueni
et opatōem·s·dicēdo:tal a tūtus hō sic ppetraut
a hoc p̄cedit ex iuidia a malignitate ātiq̄ hostis
Vn̄ Hugo de sācto victore dicit·detractio est lo
cutio ex inuidia p̄cedēs·bona alioꝝ demigrās ac¯·
¶ 5° delectatōne· Nā detractor corrūpit auditores
p otentamentū·q̄ otētat audire mala primorū
a si ratōne deliberata placet eis audire mala alio
rū:peccāt mōliter·Vn̄ Bern̄·libro de cōsideratōe
dicit· detractor a libēs auditor vterq̄ diabolū
portat in lingua ac¯· ¶ 6° dissimulatōe· Nā audito
res detractōmis qui nihil dicūt cū deant reprehen
re detractores:p̄cipue si eis ex officō incūbat:pec
cāt mōliter·licet eis displiceat audire·s̄ dēnt fugē
aut corrigere detractorē·vn̄ glō·sup illud p̄uer·
27·ventus aq̄lo dissipat pluuias dicit·Si hilari
vultu detractorē audieris tu illi das formā detra
hendi·Si vero triste ut ait quidaz·discat nō liben
ter dicere qđ dicitur nō libēter audiri·hec ibi·
difficilez oportet habere aurē ad crimina· ¶ 7° ma
lignatōne· Nam detractor ostendit interdū dice
re defectus aliorum sub spē caritatis ut detrahat
a incipit interdū benedicere ut sibi credatur·idō
assimilatur serpenti·quia sicut serpens pascitur
terra·sic detractor defectib⁹ alioꝝ·sic serpēs ē tor
tuosus·sic detractor·sic serpēs subito declinata de
torq̄t viā quā ābulat sic detractor dū incipit bn̄dicē
detorq̄t viā a incipit detrahē·ps̄·Draco iste quez
formasti ad illudēdū ei·vn̄ Bern̄·i q̄dā sm̄one dic

Nūquid nō vipera est lingua detractoris ferocissima. ꝯ Plane mimꝫ q̄ tā letaliter infitiat flatu vno. Nūquid non lancea est lingua ista. ꝯ profecto acutissima que tres penetrat ictu vno. hec ille. s. detrahentē. audientē. ⁊ eū cui detrahit ps̄. Lingua eoꝝ gladius acutus. Et iterū. Quia exacuerūt ut gladium linguas suas. intenderūt arcū rem amaraz ut sagittēt in occultis immaculatuz ac̄. ¶ 4° inserit cōne. s. cū quis detrahit alteri per cātilenas vel sonetos vel cedulas quas ponit in loco publico ad infamiaz alterius et vocātur libelli famosi. ⁊. q. p̄. p totum. Unde valerius episcopꝰ in quodā sermone dicit. inuenimꝰ multos aliquotiēs vno atq; eodem sermone dulcibꝰ verbis venena miscere. ⁊ fictis pacis blandiciis litiū pugnas introiē Quid istis infelitius quid periculosiꝰ eē pōt. ꝯ Fallacis lingue studio vite insidiātur aliene. hec ille. ¶ 8° intencōne. s. cū quis dicit malū de altero false ⁊ sciēter vel etiam quādo nescit an sit verꝫ cū intētione ut tollat famam primi vel etiam si absq; intentione infamādi diceret dūmodo sit maluz notabile ⁊ sic peccat mortaliter. Unī Cassiodorꝰ sup ps̄ dicit. Dentes dicti sūt a demēdo. ideo pulchre lingue detrahentiū dentes vocātur q̄ sicut illi cibū partes demūt. ita ⁊ isti opiniones hominū corrodūt. hec ille. Nam detractor est qui bona primi q̄tū potest minuit et cōterit suis sermonibꝰ. ¶ 9° addicōne. s. cū quis nō incipit dicere malū de alio si addit. tunc em̄ mortaliter peccat ⁊ tenetur restituere famā. sicut p̄cipalis detractor. Unī Jeroꝰ in epistol' dicit. Uitiū sane hominū est ⁊ suā laudem querētiū alios viles facere. q̄ alteriꝰ vitupratiōne se laudari putāt. quī et si suo merito placere nō p̄sūt. placere volūt in cōparatiōne peioꝝ. hec ille. dicūt em̄ de tali facto aut dicto talis pleraq; audiui. nec tamē credidi. quousq; ego perscrutās oculis meis vidi ⁊ maiora hoꝝ ac̄. ¶ 10. revelatiōe. s. cū quis dicit malū alteriꝰ ⁊ cū veritate. tamen q̄ p̄dm̄ eius ē occultū detractor revelat hoc fine: ut ille infameť ⁊ sic peccat mortaliť. Unī dicitur. ⁊. q. ⁊. ca. Qui ambulat fraudulenť revelat archana. qui aūt fidelis ē celat amici omissuz. Verba i pioꝝ insidiātur sanguini. Et. q. 6. ca°. delatori à lingua capuleť aut cōuicto caput amputeť. delatores sūt qui inuidia prodūt alios. hec ibi. Qui custodit os suū nō leuiter apiēdo custodit animaz suā ut cōstat. ¶ 11° manifestacōne. s. cū quis dicit aliq̄d malū notabile et excessiuū de aliq̄. licet nō ad finē diffamādi illū. tūc peccat mōliter si alijs erat occultū. q̄ manifestauit q̄d priꝰ nesciebať. Unī. 2. q. p̄. ca° si peccaueit dicitur sic. Quia enim secretū fuit quādo in te peccauit frater tuꝰ: secretū quere cū corrigis q̄d peccauit. Nam si solus nosti q̄ peccauit in te ⁊ eū vis coram ommibꝰ arguere nō eris corrector erroris sed p̄ditor. Ipa corripiēda sūt secretiꝰ q̄ peccāť secretiꝰ ac̄. ¶ 12. vindicacōe. s. cū q̄s accusat vel denūtiat crimē alteriꝰ in iudicio. nō ratiōne iustitie sed liuore vindicte: peccat mortaliter Unī Bern̄. in quodā sermone dicit. Leuis quidez sermo q̄ leuiter volat. sed grauiter vulnerat. leuiť trāsit. sed grauiter vrit. leuiter penetrat aīm. sed nō leuiter exit. leuiter profertur. sed non leuiter revocatur. facile volat. ideo facile caritatem violat. hec ille. ¶ 13° deprauacōne. s. cū quis audiendo bonū alterius dicit hoc non eē verū. sed deprauat bona illius. sicut fecerūt pharisei de xpō. Joh. 11. ca. Dixerūt pontifices ⁊ pharisei ad ministros. Quare nō adduxistis illum. ꝯ Responderunt ministri. Nūq̄d sic locutus ē homo. sicut hic homo loquiť dixerunt & eis pharisei. Nūquid ⁊ vos seducti estis. ꝯ Nūq̄d aliquis ex principibꝰ aut ex pharisei credidit in eū. ꝯ Sed turba hec que nō novit legez maledicti sunt. scrutamini scripturas ⁊ videte q̄ de galilea nō surget. hec ibi. Et Bern̄. in quodā sermone dicit. Si pauper es vilem ⁊ abiectū te reputat. si dives ambitiosū auarū ⁊ cupidū. si affabilis dissolutū. si predicatorꝰ vel doctorꝰ honoris ⁊ favoris humani quesitorē. si tacens mutilez. si iciunās ypocritā. si comedēs voratorem. hec ille. Ecce quāta boīm prauitas ac̄. ¶ 14. inductōe. s. cū q̄s dicit bonū alteriꝰ corā mimico illius ⁊ ut ipsum inducat ad detrahendū illi. unde Cassiodorus sup illud ps̄. Dixi custodiaz vias meas. dic̄ sic. Quis em̄ hominū sic cautus est ut si inter emulos loq̄tur nullū verbū eius incurrat aliquā questiōez Nam mēti furore ebrie omne qd̄ rectū dicit pūsum videť. Difficilis res est linguā in lubrico fantium ostituta veritatis rigide tenere mensuraz cui si incaute frena laxentur frequēter extra se loquitur Facilius em̄ culpa tacendo refugiť. q̄ loquēdo. Salomō dicit. Ori tuo facito hostiū ⁊ serā ⁊ verbis tuis iugū atq; staterā. hec ille. ¶ 15° puersione. s. cū quis dicit bonū alterius. sed mala intēcōne illud fecisse. puta pter vanā gloriā vel ypocrisim. unī Crisoꝰ. li°. 1. de compunctione cordis dicit. Ubi amicitia pmanet mihil facile creditur mihil facile accipitur q̄d dissidiū possit operari. Si vero inimicitie semel occupauerīt animos oīa que fiunt que dicuntť ita accipiūntť ita intelligūtur. ut ad maiores ⁊ longiores p̄fitiāt inimicitias. Si quid ei bonum dicatur de inimico non creditur. Si quid autē male hoc solū creditť ⁊ confirmatur ac̄. ¶ 16° amissione. s. cū quis diffamat alterū. ut p̄dat creditum in ciuitate ex quo despicitť. nec inuenit volentes sibi dare ad lucrādū. Talis em̄ tenetť sibi restituē fama. unī Hugo. li° 2° de anima dicit. Lingua dicitur q̄ lingit a dulando. mordet detrahendo. occidit mētiendo. ligat ⁊ ligari non potest. sed labiť ⁊ fallitť. labiť ut anguilla. penetrat ut sagitta. tollit amicos. multiplicat inimicos. mouet rixas. semināt discordias. vno ictu multos percutit ⁊ interficit. blanda est ⁊ fubdola. lata ⁊ pata ad exhauriendā bona ⁊ miscenda mala Qui custodit linguā suā custodit animā suā. qm̄ mors ⁊ vita in p̄tate lingue sunt posita. hec ille. ¶ 17° subuersiōe. s. cū primus diffamatus est occasio ruine multis qui prius regebātur suo consilio. dicunt ei nos estimabamus talem esse virum bonum. deceps non confidemus de eo ⁊ sic dimittūt plura bona q̄ fatiebant. Restituēda est ḡlli fama bona. sed neq;

debet infamia facile credi. Vñ. 11. q. 3. ca° in cuiclis dicit sic. Nimie leuitatis est si quis mala grauia credere studeat que pbari nō possunt a sanctitas vestra debet mentē suaz a maledico cū hominū cu moribus atqz obtrectacōibus diuungere a sola que interne vite sūt atqz ad vtilitatez primorum pfitiunt cogitare. hec ibi. Absit a nobis infamia

¶ 18° excecacōne. Nā quia homo letatur in sententia oris sui. puer. 17. capitu° Inde est q ille qui detrahit incipit magis amare q8 dicit a credere et p osequens primū magis odire a sic magis recedere a cognicōne veritatis. Ideo excecacōem mentis inducit a suadet alijs ut primum odiāt atqz odemnant. ¶ 19° predicacōne. s. cum quis detrahit predicatori veritatis. vnde Aug⁹. in epistola ad pletē ponensē dicit. Cū ipsaz scripture veritatez criminari aut obscurare nō possunt: hos p quos predicatur inducūt in odiū. de quibus effingere quicquid in mentē venerit possunt. Vnde iā apostolice pdicie tempus vester instare. Erit em tempus cū sanā doctrinam non sustinebunt. sed ad sua desideria co. sibi. m. p. au. ac. ¶ 20. auditione. Nā cū quis pcipit te delectari alioz detractionibz ut tibi magis cōplaceat magis detrahit. Vnde Jero⁹. in epistola ad rusticū monachū dicit. Nō minus auribz q̄ lingua fugias detractionez. Nam detractor dum te videt non libenter audire nō facile potest detrahere. Et sicut sagitta si mittat contra durā materiā nō nūq̄ in mittentē reuertitur a vulnerat vulnerātem. ita detractor cū tristez faciem viderit audientis. ymo nō audiētis sed obturātis aures suas ne audiat sanguinē ilico conticescit. pallet vultus. hrent labia. salina siccat hec ille. Fugiēda est ergo detractio ¶ 21. preuaricatione. Nā fidei xpiane a auctoritatis sedis apostolice statuto cū preuaricatores sūt infames qui ut preuaricacōem suā defendāt: illis detrahūt sicut in dei cristiani effecti a fidem xpi abnegātes detrahunt eidē. Vnde. 2. q. 1. capitu° alieni dicit sic In fames omnes eē censem⁹ qui suā fidē aut xpianā legē preuaricātur. aut apostolicaz vel regularē libenter postponūt auctoritatez. Et capi° nō potest dicit sic Judei ergo qui dudū xpiani effecti sunt a nūc in xpi fide preuaricati sūt ad testimoniū dicē dum admitti nō debēt. q̄uis eē xpianos se annutiēt. qz veritatis a se fidē abiecerūt. hec ibi ac. ¶ 22° obstinacōne. s. cū aliquis detrahit altei ut obstinatius a liberi⁹ peccet. vñ. 6. q. 1. ¶ vez hac auctoritate dicit sic. Capite langescēte facilius reliq̄ corpis membra infitiūtur. sicut scriptū est in Isaya. Omne caput languidum a omne cor merēs a planta pedis vsqz ad vertice nō est in eo sanitas a subdito vsqz ad prelatum. Quapter manifestū ē dyabolū qui sicut leo rugiēs circuit querēs quē deuoret cordib⁹ plebiū suadere ut doctorib⁹ atqz pastoribus suis detractiones irrogēt vel accusent ut plebes langescētes nō tenentib⁹ pastoribus frena earū lasciuiāt atqz in pma ruāt ut saltim sic piditari possint. hec ibi. Magna em ē ista verutia impediēs fraternā correctōem. ¶ 23° con

tiersacōne. s. cū quis mala sua uersacōne detrahit alteri bone uersacōis qui nō ē audiendus. Vñ. 2. q. 1. capi° Pagani vel hereticī siue iudei nō possunt xpianos accusare aut vocē infamacōnis inferre. Vñ generaliter colligitur q in accusatione qualitas fidei uersacōnis inter accusātez a accusatū semp ꝛsideranda est. ut is qui accusat vel par vel superior inueniat. hec ibi. ¶ 24° corruptione. s. cuz quis est symonia corruptus: infamis efficit. Vñ. 17. q. 1. ca° Sane quisquis hāc sāctaz ueneranda antistitis sedē pecunie interuētu subisse. aut siquis ut alteꝝ ordinaret vel eligeret alicui q̄d accepisse detegit: ad instar publici criminis a lese maiestatis accusacōne ꝓposita a gradu sacerdotis retrahat. nec hoc solū dēmeps honore priuari. sed pretuecz infamie dānati decernimus. ut facinꝰ par quos cōmānat a equat: vt roqz simulis pena comitet. hec ibi. Item habet. C. de epis. l. si quē q̄. Et i autētica de sācdissimis ecclesijs. ¶ 25° pollucōne. Naz incestuosi a polluti efficiūtur infames a alios accusare nō possunt. vñ. 3. q. 4. ca°. osanguineoz dicit sic. Qis incesti macula pollutus infams ē a accusare nō potest. Nō solū ꝑ hij pellēdi sūt a infames efficiūtur. ꝙ etiā oēs eis osentientes. Similit de raptoribꝰ vel eis q̄ seniores impetrūt fieri cēsem⁹. Nos em leges seculi interficiūt sed nos misericordia precūte sub infamie nota ad penitētiaz recipim⁹. hec. ibi. Tales em a si alijs detrahāt: sic se palliāt. ¶ 26° furfurracōne. Nā furfur vo a detractor malū de primo dicē occulte. Vñ sup illud Ecci. 7. capi° nō appelleris furfurro dicit glosa. detractor. Sz detēctor intēdit demigrare famaz primi cū illa mala pcipue de primo pferat ex q̄ bꝰ infamari possit vel saltē diminui eiꝰ fama. Sufurro aūt intēdit amicitiā separare. vñ glō. sup illō Rō. 1. furfurrones detractores dicit. Furfurrones inter amicos discordiā seminātes. detractores qui alioz bona negant vel minuūt. Et puerb. 26. capi° dr. Furfurrone subtracto iurgia oqescūt. vñ furfurro talia mala pfert de primo que possint omouere cōtra ipsū animū audiētis. Eccī. 28. ca° Vir peccator turbabit amicos a in medio pacē habitū immittit inimicitiā. iō furfurro inq̄ tū dicit malū de alio dr illi detrahere ac. ¶ 27° grauacōne. Nā furfuracō est grauis pctm q̄ detractō. qz maiꝰ nocumētū infert primo. qz melior est amicus q̄ honor a amari q̄ honorari. ut dicit. 8. ethicoz. Sine amicis em nullus viuere pōt. Eccī. 6. ca° Amico fideli nulla ē opacō. Fama aūt q̄ tollit p detractionē ē necia ut hō ydoneus ad amicitiā habeat. iō furfuratio ē maius pctm q̄ detractio. Et. 7. ca° Denotatio pessima sup bilinguē. furfuratori aūt odiū a inimicitia a otumelia. Et Jacobi. 4. ca° dr. Nolite detrahere alteruꝝ frēs mei. Qui detrahit fratri. aq̄ iudicat fratrē suū: detrahit legi a iudicat legez Si āt iudicas legē nō es factor legis sz iudex. Vnꝰ ē em legislator a iudex q̄ pōt pdē a liberare. Tu āt qs es q̄ iudicas primū tuū. hec ille. nā ille q̄ detrahit frī itēnū videt detrahē legi iq̄tū otemit pceptū de dilectōne proximi otra q8 directi⁹ agit furfurro

qui amicitiã disrumpere mitit ꝙ ẽ peccatũ ꝺtra ꝺeũ qui est ꝺilectio·1·Joh̃·4·ca·Et sic vitandus ‖ 28° ꝺuitia cõne.s.cũ quis alicui iniuriose ꝺicit ipm cẽ cecũ aut furem aut ꝺicendo nõ solũ vitiũ corporis ꝫ etiaz anime ꝺãnificando hominez q̃ tũ ad detrimentũ sui honoris ꝙ reuerẽtie sibi ab alijs exhibẽ de·Math̃·7·ca·Qui ꝺixerit fratri suo fatue:reꝰ erit gehẽne ignis ꝙ hoc est pctm̃ mortale nõ minꝰ q̃ furtũ vel rapina· Nõ em̃ amat homo suũ honorẽ minus q̃ rem possessaz ‖ 29·improp acõne·puta cũ quis impropat alicui defectũ inoracõnis vel indigẽtie qui etiã derogat honori ꝺsequenti quã cũq; excellentiam ꝙ hoc p verba improperij q8 ꝓ prie est quãꝺo aliquis iniuriose alteri ad memoriaz reducit auxiliũ vel benefitiũ q8 ꝺtulit ei necessitatez patienti·Ecc̃i·20·ca·Exigua ꝺabit ꝙ multa improp abit ‖ 30·ꝺtumelia cõne puta cũ quis id q8 est ꝺtra honorẽ alicuius deducit in noticiam alioꝝ·Jere·20·ca·Audiui ꝺtumelias in circuitu· Talis em̃ ꝺtumelia est repellenda ꝓpter duo· ‖ p̃mo ꝓpter bonũ eiꝰ qui ꝺtumeliam infert.s.ut auꝺatia eiꝰ reprimat ꝙ de cetero talia facere nõ attẽptet·puer·26·ca·Rñ de stulto iuxta stulticiã suaz ne sibi sapiens videatur·2° ꝓpter bonũ multoꝝ quoꝝ pfectꝰ impeditur p ꝺtumelias sibi illatas· vñ Greg̃·sup Ezech̃·ꝺicit Ois quoꝝ vita in exemplũ imitacõnis est posita debent si pñt detrahẽtiũ sibi verba ꝺpescere ne eoꝝ p ꝺicacõem nõ audiãt qui audiẽ poterãt ꝙ in prauis moribꝰ remanẽtes bene viuere ꝺtemnãt·Moderate tñ auꝺatiaz ꝺtumeliãtis debet reprimere.s.ꝓpter offitiũ caritatis· nõ ob cupiditatẽ priuati honoris·prouer·26·ca· Ne rñ deas stulto iuxta stulticiã suã ne sibi similꝫ videaris·vñ dñs cũ fuscepisset ꝙalapã ꝺixit:quiꝺ me cedis.e Joh̃·18·ca ‖ 31° cõtencõne puta cũ q̃s impugnat veritatẽ cũ ꝺfidentia clamoris·Naz hõ debet declinare ꝺtencõem cũ q̃cq; generibz personaꝝ ‖ Primo cũ homine potente·Ecc̃·8·ca·Nõ litiges cũ homine potẽte ne forte incidas in manꝰ illius ‖ 2° cũ homine locuplete·Ibidem non cõtendas cum homine locuplete ne forte ecõtra constituat litẽ·multos em̃ pꝺidit auꝝ ꝙ argẽtum ‖ 3°· cũ homine linguato·Ibidẽ·Nõ litiges cũ homine linguato neq; struas in ignẽ illius ligna ‖ 4°·cũ homine iracũꝺo·Ibidez·Cũ homine iracũꝺo nõ facias viã· ‖ 1°· cũ ꝓpria vxore·Exquo em̃ aliquis incipit litẽ cũ ꝓpria vxore:non habebit quietẽ·pũ· 19·ca·Tecta iugiter perstillantia litigiosa mulier ꝙ sicut nõ quiescit homo in domo iugiter perstillante sic vir ꝙ vxor litigãtes nõ habẽt quietẽ·Legitur in vitis patꝝ q̃ orante machario vox insonuit ad eũ ꝺicẽs·Nõꝺũ ad mensuraꝫ duaꝝ mulieꝝ puemisti que habitant in ꝓprima ciuitate Cũq; quesiuisset machariꝰ intrãs ciuitatez ꝺuersationem eaꝝ ab ipis ꝺixerũt q̃ erãt vxores duoꝝ fratꝝ ꝙ p·17·annos simul habitauerãt nec vnq̃ aliqua eaꝝ verbo vel facto aliã ꝺtristauerat ꝙ statu erãt in corde suo:nũq̃ verbũ seculare loqui vsq; ad mortẽ ꝙ libẽter religionẽ introissent si viri eaꝝ ꝑmisissent·vñ meritũ eaꝝ fuit q̃ nũq̃ litigaueñt ‖ 32° irrisione puta cũ q̃s deridet ꝓximos volẽtes facere pñam pro peccatis suis preteritis·Hec em̃ est vna de astucijs ꝺyaboli suffocare bonũ in germine sicut p serpentez suffocauit religionẽ in horatam in paradiso p pharaonez voluit destruere populũ israhel submersione puuloꝝ·Exoꝺ·1·ca· per herodem voluit occidere xp̃m puuluꝫ q8 ut faceret innocentes puulos occidit·Math̃·2·ca·ꝑ Thobiã amaitez irrisit iudeos edificãtes ciuitatẽ ihẽrusalẽ·ꝺicendo si ascenderit vulpes trãsiliet murũ eoꝝ lapideũ· 2° Esdre·4·ca·Ex quo em̃ aliquis est in mortali pctõ·si omnes angeli ꝙ sancti ꝺei orarẽt ꝓ eo·ipse non saluareꝫ nisi pñam ꝓ eo apud dominũ intercederet· Nõ est ergo irridẽꝺa ꝙ hoc est valde nociuũ·q̃ p hoc hoĩes a bñ agẽꝺo impediunꝫ·Greg̃·Qui maloꝝ actibus exoriri bona ꝺspitiũt·moꝝ ea manu pestifere exprobracionis euellũt·Job·12·ca·Deridẽ iusti simplicitas ‖ 33° reportacõe·puta cũ quis reportat alteri q8 ille ꝺtra eũ ꝺixit in vituperiũ ꝙ obprobriũ ipsi· hoc em̃ est seminare discordias inter fratres q8 vitiuz maxime detestatur deus·pũ·6·ca·sex sunt que odit deus ꝙ septimũ detestatur animam illius .s.eũ qui seminat inter fratres discꝺias·Nã exh° semine sequũtur ciuitatũ subuersiones ‖ 34° intẽtione·puta cum quis loquitur malũ de homine in eius absẽtia ꝙ bonum in pñtia pretẽdens q̃ bona intẽtione vel causa ludi ꝺicat· cum eius sit mala intẽtio ꝙ talis vocat bilinguis·pũ·8·capi· Arrogãtiam ꝙ superbiam ꝙ viam prauã ꝙ os bilingue detestor·Eiusdẽ·18·ca·Verba bilinguis q̃si simplicia ꝙ ipsa pẽemũt vsq; ad interiora cordis Cauẽꝺũ est a talibus· ‖ 35° murmuracõne·puta cum quis obloquit indebite cõtra ꝺictum vel factũ primi aut etiã dei·Sap̃·1·ca·Custodite vos a murmuracõne que nihil ꝓdest·Nam homines murmurãt ꝺtra deũ quadrupliciter·p̃mo q̃ temperies ꝙ tempestates nõ tribuit eis scõm ipsorum voluntates·2° q̃ ꝓspitatem ꝙ aduersitatem non ꝺistribuit iuxta merita ꝙ demerita hoĩm·3° q̃ deꝰ frequẽter immittit in hoĩes tribulacõnes ꝙ infirmitates· 4° q̃ deus non ita habũꝺanter tribuit eis diuitias ꝙ bona tpalia sicut quibusꝺã diuitibus· Jude·1·ca·hij sũt murmuratores queruloſi ꝰm desideria sua ambulantes q̃bus ꝓcella tenebraꝝ in eternũ seruaꝫ ‖ 36° litigacõe.s.cũ q̃s amatrumores vel incitãꝺo vel accẽꝺo vel approbãꝺo Ab hoc precipue debẽt cauere claustrales·Unde rumor numeraꝫ inter·12·abusiones claustri·Hugo·liº·2·de claustro aiãe ꝺicit·Duodecim sũt abusiones claustri q̃bꝰ tota religionis sũma corrũpitur.s.prelatus negligẽs·ꝺiscipulus inobediens· Juuenis ociosus·senex obstinatus·Monachus curialis·religiosus causiꝺicus·hĩtus preciosus· cibus exquisitus Rumor in claustro·lis in capᷣo ꝺissolutio in choro ꝙ irreuerẽtia circa altare·hec ille·De abusionibꝰ seculi ibidẽ ꝺicit· Duodecim sũt abusiones seculi.s. sapiẽs sine opibꝰ·senex sine religione· adolescẽs sine obediẽtia·ꝺives sine elemosina·femina sine pudicitia· dñs sine virtute·

xpi anº otētiosus·p aup supbº·rex iniquº·epus negligēs·plebs sine disciplia·ppls sine lege·hec ille ac ℣ 37ª reuelacō e.s.cū q̄s reuelat alteri secreta·Si q̄s em fuerit infamatº illa reuelacō e vix potest illud dānum restitui puer·26·ca° Que vide rūt oculi tui ne pferas i iurgio cito·ne forte eme dare nō possis cū dehonestaueris amicū tuū·hec ibi·Vix em fiet recō pensatio ℣ 38° ominacō e·Nā ominacōib⁹ stultiores nos oñdim⁹ q̄p fim⁹·q̄ cō minamur q̄ nunq̄p fum⁹ facturi·Esopº·Sepe mi nº faciūt hoies q̄ magna minātur·Et pū·18·cap·Qui impacies est exaltat stultitiā suā·Eccī·19·ca· Corripe amicū āteqū ominetis·a da locū timori altissimi ac ℣ 39° omissiō e.s.cū ppter linguas detrahē tes correctō potestatis a plato obmittit·vñ dist· 47·ca·Sza illud nō occō se trāsurrend est q̄ vno peccāte.s.actoris ira dei sup ōnem populum venit· Hoc quō accidit·Qñ sacerdotes qui populo pre sunt erga delinq̄ntes teniuoli videri volūt a verē tes peccātium linguas ne forte de eis male loquā tur·sacerdotalis seueritatis immemores nolūt cō plere qđ scriptū est·Peccātem corā ōnib⁹ argue ut ceteri metū habeant·Et itez·Auferte malū de vobis ac ℣ 40·derogacō e.s.cū inferior derogat suo superiori·vnde dist·21·ca·Intūitum hāc presūptio nem sācti pres apud Calcedonam detestati sunt ut dyoscoz alexādrinum antistitē inter cetera io circo potissimū sine vlla restitucōe dānauerint· q̄ ponēs in celum os suum lingua eiº trāsiuit sup terrā·excōicacōez in scm Leonē papā dictauit· p̄sumpsit em excōicationez dictare aduersus scis simū archiepm magne rome ac ℣ Post hāc de claracōem dixit sanctº Thōs ame devote·O ani ma simplex iam potes intelligē grauitatē pcti de tractōis·Ne tñ Belial gloriet in arguciis suis de cetero te quo pacto illi rñdeas· ℣ Ad primū dic q̄ reuelare pctm occultū alteri ppter eius emēdaci onem denūciando: nō est detrahē· ℣ Ad secūduz dic q̄ reuelare pctm occultū alicui ppter bonum publice iusticie accusādo: nō est detrahere· ℣ Ad tertiū dic q̄ glō·illa nō dicit q̄ detractio in toto genere hūano inueniat̄ ꝑ dicit pene·tum q̄ pau ci ambulāt p viam salutis·tū q̄ pauci sunt qui nō aliq̄n ex leuitate aliquid dicāt·vñ leuiter eiº fama minoratur· ℣ Ad quartū dic q̄ Augº·loq̄t in casu illo quo aliq̄s dicit aliquod leue malum de aliquo·nō ex intēcōe nocēdi·ꝑ ex animi leuita te·vel ex lapsu linguę Jacobi·3·ca·Si quis in ver bo nō offendit hic pfectº est vir· ℣ Tunc anima gracias agēs deo a suis doctoribº: abijt domum in pace Amen·:·

Feria quarta dñice de passiōe· Sermo·369 de Obediencia·:

Jtā eternā do eis Job·5·ca· Nobie ama simplex fidelis a deuota salutis sue intēta accessit ad eccīaz a audi ens missaz tā ex lectōne epīe Leuit· 19·ca·q̄ ex euāgelio aduertit vnā oclusiōem valde nōbilem.s. ℣ Per fidem ihesu cri sti fideles nō excusātur: quin suis maioribº obedi re teneant·Rō istius oclusionis est illa Sicut em actōes rerū naturaliū p̄cedunt ex potēciis naturā libº·ita etiā opatiōes hūane p̄cedūt ex hūana voluntate·Optuit autē in rebº naturalibº ut superi ora moverēt inferiora ad suas actōes p excellen ciam naturalis virtutis collate dimtus Vñ opor tet etiā in rebº hūanis q̄ superiores moveāt infe riores p suam voluntatez ex vi auctoritatis dimtus ordinate·Movere autē p rōem a voluntatē est pci pe·ideo sicut ex ipso ordine naturali dimtus insti tuto inferiora in rebº naturalibº nccē hñt subdi moc̄ superiorum·ita etiā in rebº hūanis ex ordi ne iuris naturalis a dim tenētur inferiores suis su periorib⁹ obedire·Cū autē fides sit p̄cipium iusti cie a causa fm illud Rō·x·ca·Justicia dei p fidem ihesu xpi·q̄ p fidem ihu xpi nō tollitur ordo iusti cie ꝑ magis firmatur·Ordo vero iusticie req̄rit ut inferiores suis superiorib⁹ obediant·Aliē em nō posset hūana rerum conseruari stat⁹· a iō p fidē xpi fideles nō excusantur qñ suis maioribº obedi re teneant· Scienq̄ obediēdū est q̄tuor genel bº hoim· 1° gubernatoribº s.prelatis Deut·17° ca·Qui superbierit nolēs obedire sacerdotis impe rio morietº·Ecīa p̄cipibº tēp alibº Rō·13·capitu· Omīs aīa ptātibº sublimioribº sb dita sit·Nō ē ptās nisi a deo·Que autē sūt a deo ordinata sunt Itaq̄ qui resistit ptāti dei ordinacōi resistit·Qui autē resistūt dānacōem sibi acquirūt·hec ibi·Eci am parētibº carnalibº Ep̄b·6·capi·Filij obedite parentibº vīis in dño hoc em iustū est ℣ 2° apostol quos xps loco sui constituit ut vices eiº gererēt Matb·x·ca·Qui vos audit me audit a qui vos spernit me spnit·Et·18·ca·Quecūq̄ alligaueritis sup terrā erunt ligata a in celis·a quecūq̄ solueri tis sup terrā erūt soluta a in celis·Et Joh·20·caº Accipite spiritū sācti quoz remiseritis pcta remit tūtur eis·a quoz retinueritis retēta sunt· ℣ 3° suc cessoribº apl̄oz·Aliē em xps successurº ab eccīa ñ sufficienter ordinasset de ea·si nō ordinauit de ea ꝑ pro tēpore quo apostoli viverēt·Sic si rex alicui ius regni iturus esset in pegrinacōem a instituere ret aliquē vicariū loco sui infra ctū temp⁹ infra q̄d sciret se nō eē rediturū ipse nō sufficienter ordi naret de regno·Cū ergo xps ascēsurus in celū sci ret se nō esse rediturū ad eccīaz ātē vniuersale iu dicū insufficienter prouidit eccīe sue qđ est erro neū dicere· ℣ 4° malis a nō solum bonis·Quia si so lum bonis est obediēdum·tūc iurisdicio eccīe nil hēret certitudinis·nescitur em quis sit bonus vel malus Eccīastes·9·ca·Sūt iusti atq̄ sapiētes et opa eoz in manu dei a tñ nescit homo vtz amo re an odio dignus sit·ꝑ ōnia in futuro seruātur incerta Similiē iurisdicō eccīe nihil hēret stabilita tis·Ille em qui ē bonus in momto pōt fieri malº a sic nō erit ei obediendū Preterea sicut pictor fe dus depingit statuam pulchrā·nec vicius picto ris statuam deturpat·sic prelatº malus pōt face re p̄ceptum bonum·Nec est periculū hijs q̄ subiecti

sunt si obediūt plato malo in eis in quib⁹ obedi
ret prelato bono ex quo prelatus malus habet
potestatē. Joh. 19. ca. dixit ihus ad pilatū Non
haberes in me potestatē vllam nisi datū eēt tibi
desuper. Constat autē pilatū fuisse malū a preci
pue tunc. ¶ Dūs intellectis anima exiuit ab ec
desia cū ꝓposito obediendi suis maioribꝫ. Et ecce
belial intendēs eam ab hoc ꝓposito reuocare sicut
fecit ēua p̄mos pntes i statu innocētie ait. O aīa
simplex q̄ facile decipis tā leuiter credendo. Volo
tibi ondere q̄ nō est obediendū homini. ¶ Primo
sic. Nihil em̄ est faciendū extra institutiōem diui
naꝫ. Sed hoc habz diuina institutio ut homo suo
filio regatur scōm illud Eccī. 17. ca. Deꝰ instituit
hominē a reliquit eū in manu filij sui. ergo non
teneat vnus homo alteri obedire. /2° sic. Si quis
cuiq̄ teneret obedire oporteret q̄ haberet volun
tatē precipientis tāq̄ regulaꝫ sue actionis. Sola
aūt diuina voluntas que semp est recta: est regu
la humane actionis. ꝯ nō tenetur homo obedire
nisi deo. ¶ 3° sic Quīto fuitia fūt magis gratuita tri
to fūt magis accepta. q̄ qđ homo ex debito facit
non est gratuitū. ergo si homo teneret ex debito
alijs obedire in bonis opibus faciendis ex hoc ip
so redderet minus acceptabile opus bonū qđ ex
obedientia fieret. ¶ 4° sic. Latrombꝰ qui p violē
tiam opprimūt homines obedire nō tenētur. Sed
Augꝰ. 4. de ciuita. dei dicit. Remota iustitia quid
sūt regna n̄ magna latrocinia Cū ergo dūia secula
riū pncipū plerūq̄ cū iniustitia exerceant vel ab
aliqua iniusta vsurpatiōne principiū sūpserint
videat q̄ xp̄iam nō deceant obedire principibꝰ se
cularibꝰ. Vt em̄ habetur extra de hereticis ca. ad no
stra in demētimis. Homo in vita pūti tātū a talez
p̄fectionis gradū potest assequi a acquirere q̄ red
dat penitus impeccabilis a amplius in gratia p̄fice
re nō valebit. Nam si quis posset in gratia semp
p̄fice. tunc posset aliquis p̄fectior xp̄o inuenīri.
Et illi qui sūt in predicto gradu p̄fectionis a spū
libertatis nō sūt subiecti alicui obedientie huma
ne. nec tenent ad aliqua precepta ecclesie. q̄ vbi
spūs dñi ibi libertas ut dicit apls hec ibi. Ju
sto em̄ nō est lex posita. q̄ lex ꝓpter trās gressores.
¶ Aīa vero abijt tristis querēs a osulens legis
doctores Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cuz cog
nouisset causas mestitie sue ait. Ego oñdaz tibi
odusionē tuā eē veram a catholicā testimoīo legis
quadruplicis. s.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis diuinalis.
¶ Legis Prophal.
¶ Legis Duanalis.

Primo testio
nio legis.

aturalis a hoc q̄druplicitер
s. p rōnes naturales. p phos
morales. p poetas. p exēpla
gētiliū. ¶ Quātū ad rōnes natuā
les Scīēs q̄ obediētia ē amā
da a fidelibꝫ velut mater eoꝝ
quā adiuuāt quatuor. Primo humiliacō. Vir
ga em̄ que ob exilitatē est debilis a fexa exile vel
tenue flecti pūt sic exilitas humilitatis flectit ho
minē ad obediētiā. vñ Cātor pisiensis posuit hu
militatē matrē obediētie a Augꝰ. li. de ciuitate di
dicit. q̄ obediētia est mē humiliū. ¶ 2° assuefactō
Equus ei assuescit circūuolutionibꝰ ut facilius
ad voluntatem sessoris flecti possit. pū. 27. capi.
Equus patus ad diē belli. dūs autem salutez tri
buet. Equus est fidelis xp̄ianꝰ vel religiosus cui
imponendū est frenū obedientie qui pandus ē
ad obedientiā p assuefactionez. ut nūc ad dexte
rā p̄speritatis. nūc ad sinistrā aduersitatis verta
tur. Aliter in die belli succumbet. s. qñ aliq̄d graue
sibi iniūgetur. ¶ Tertiū calefactio. Metalla em̄ a
cera liquefiūt a flectunt ad calefactionē ignis sic
cor flexibile est ad ignē diuini amoris. huc. 12. ca.
Ignē. s. diuini amoris vem̄ mittere in terrā a quid
volo nisi ut accēdat a ardeat. ¶ Quartū sepatiō
s. rei aliene ab aliquo minus flexibili cui adhere
bat ut patet in ceno adherenti ligno qđ flecti nō
potest nisi sepetur a ligno. sic qui p̄fecte vult obe
dire sepet se ab omni re tpali a se totū recolligat
ut mādatū sup̄ioris fatiat. voluntarius a non tur
batus ps̄. Paratus sū a nō sū turbatus ut custo
diā mādata tua. Bern. Paratus ad sublimia pa
tus ad vniuersa quecūq̄ p̄cepis. Jnungēdus ē
vnctione gratie ut cor magis mobile fiat. ¶ Quī
tum ad pbos morales Sciendū q̄ obedientia nō
est virtus theologica. q̄ eiꝰ p se obiectū non est
deus. sz̄ p̄ceptū cuiuscūq̄ sup̄ioris vel expressum
vel interp̄tatiuū. s. simplex verbū sup̄ioris eius in
dicās voluntatē cui obedit. pmptus obediēs sm
illud. Titū 3. ca. Admone illos dicto obedire. est
aūt virtus moralis. cū sit pars iustitie. est mediū
inter superfluū a diminutū. Attenditur aūt eiꝰ su
perfluū. ꝯtum. s. aliquis obedit vel cui non debet
vel in quib⁹ non debet vel q̄ subtrahit obediētie
debitū sup̄iori volens implere ꝓpriam voluntatez
diminutum ātq̄ nō voluntarie obedit suo sup e
riori. Vnde obedientia est spālis virtus qđ patet
quadrupliciter. ¶ p̄mo didimus ad alexādrū dic
Nullū virtutis imitiū est id nāciscī qđ mutari nō
possit. Sed nec gloria dicenda est quaz sibi quis
q̄ nō dederit. ꝯ nō in āgustijs a egestate. sz̄ i opu
lentia temp anter vixisse laudandū est. Alio qñ
cecitas a pauptas solet virtutum gloriaz sortiun
tur. illa q̄ nō videt ut capiat. ista q̄ nō habet ut
capiat. Nos aūt qui nullius medie lege perstrin
gimur ad bene viuendum libero incitamur arbi
trio. vt voluntariā obtinentiā digna remuneratiō
cōsequatur. Dedit em̄ nobis multas natura blā
ditias quas plerūq̄ virtus cohibet. hec ille. ¶ 2° se
neca epla. 61. dicit. Da ergo opam. ne q̄d vnq̄
inuitus facias. Qui imperia libens excipit: partē
acerbissimā seruitutis effugit. facere. s. qđ nolit.
Nec qui iussus aliquid facit miser est. sed qui in
uitus. Itaq̄ sic animū oponamus. ut quicqđ res
exigit id velimus. hec ille ac. ¶ 3° Tuliꝰ. libº. 1. de
legibꝰ dicit. Justitia est obtempatio legibꝰ scri
ptis a institutis populoꝝ. 8t libº. 2. dicit. Et qui
bene impat: paruerit aliqñ necesse est et qui mo
deste paret videtur q̄ aliqñ imparе dignus eēt
Si inuitus pares: seruus es. si volens: liber. ¶ 4°
Salustiꝰ in katilinario dicit. Quo modo te ouem
et in minori negotio timere legem. si eaz in maiori

neglexeris. Et Cassiodorus in epistolari libro. ꝯ. dicit. Animus dolosus non sequitur imperantis arbitriū. sed suas explicat voluntates. Et sic ptz virtus obedientie. ¶ Quātum ad poetas sciendū ꝙ obedientia est animi deliberati iuste iussionis effectus seu iussi ꝑ studio ꝓprie voluntatis abnegatio ⁊ voluntaria recusatio. Inobedientia vero ē ex duritia mentis obstinate cui deteras impanti nolle obtempare qđ patet quadrupliciter. ¶ Primo Virgilius in georgicis lib. ꝯ. dicit. Est leguz seruanda fides. suprema voluntas. Qđ mandat fieriq iubet. parere necesse est. ¶ 2° Therentius in Adelphos dicit. Quid tu illic agas. vbi siquid te ne precipias. nemo obtemperat. Qđ ius cogit voluntas imperat. Nulla est tam facilis res. qñ difficilis sit si inuitus facias. hec ille. ¶ 3° Oratiꝰ libro epistolaꝝ dicit. Sūt qui turpe putant parere minoribus. Et que imberbes didicere senes perdēda fateri. Et Lucanus dicit. Tu quicquid iubeare velis. Est itaq; amplectenda obediētia ac. ¶ 4° Sedulius in carmine paschali lib. 1. dicit. O iusti mens sancta viri pietate remota. Plus pietatis habēs cōtempsit vulnera nati. Amplexus precepta dei Et loquitur de Abraham circa ymolationē ysaac filij sui. ¶ Quātum ad exempla gentilium sciendum ꝙ inobedientia seuere fuit punita quod patet quadrupliciter. ¶ Primū exemplū ponit Valerius li. 2. ca° ꝯ. dicēs. ꝙ Postumiꝰ dictator habuit filium nomine Antomū postumū: litteris ⁊ armis doctissimuz fortem ⁊ patrie amantissimum. Cūq; reges expulsi vexarent romam acerrimis bellis. iste Antomius postumius contra mādatum patris. sua sponte egressus a custodia castrorum. hostes deuicit ⁊ conflixit. magnuz reportans honorem ex victoria. Cumq; pater eius audiuisset propter inobedientiā cum decapitari iussit. ¶ Secundū exemplum ponit ibidez dicens ꝙ Manlius torquatus habuit filium militari disciplina eruditissimū. Cūq; in bello quod habebāt romani contra latinos torquatus eēt princeps ⁊ consul. quidā gemitiꝰ metiꝰ dux Tusculanoruz prouocauit filium torquati ad dimicanduz. sed succubuit. Ille filius torquati gloriosaz victoriā ⁊ spetiosa spolia retulit. sed torquatus filiū suuz occidit. nō qz extra patriā. ymo ꝑ patria pugnauit. sed qz imperiū patris preteriuit ne plus mali esset in exemplo. imperiū detemni ꝙ nomi. gloria hostis occisi. ¶ Tertiū exemplū ponit. ꝯ. ca. dic. ꝙ lex erat rome coherces ouiuioz sumptꝰ. quidā tribunus plebis nomine Duromiꝰ ascendit sedem tribunalē spectante populo ⁊ volens abrogare predictā legez dixit. Frem sūt inuecti vobis Quirites. nullo modo perpetiēdi. Alligatiq; constricti estis amaro vinculo seruitutis. Lex em̄ lata est q̄ vos eē frugi. ⁊ parcos. iubet. s. ut nō expendatis. Abrogemꝰ ergo hāc horridā legez. Etei q̄d opꝰ ē libertate. si volentibꝰ luxu pire nō licet. Sz marcus antomiꝰ ⁊ lutiꝰ flaccus cōsores. priuauerunt Duromiū senatu. ¶ Quartū exemplū ponit li° 6° ca° 3. dicēs ꝙ Marcus curiꝰ dful imminēte necessitate dictatoris ē subito facere electionē militū. Vñ cum requisiti nō apparerēt. statī recurrit ad scrimiū publicū vbi notauerat nomina requisitoz ⁊ primuz nomē requisitoz qđ exiuit citatū est: quaē cū ille nō operet fecit ipm ⁊ bō eiꝰ vendi dicēs. Nō esse opꝰ eo ciue reipublice q̄ pere nesciret. Ex quo ptz q̄ grauiꝰ inobedientia punita ē. qz fas est parere mandatis.

Secūdo declarat eadē conclusio testimoio legis diuinal. Sciendū ꝙ hō debet obedire q̄dru pliciter. primo nō differēdo mora apposita. Sicut Noe pmptē obediuit deo in oibꝰ q̄ precepit ei circa fabricatōem archē. Gen̄. 6. ca° Ad plācōez assūpti dñi q̄tuz pñt ex humilitate renituere. ꝑ ad voluntatē maioz obedire. sicut Moyses qñquidē vocatꝰ excusauit se de ducatu ꝑpli. ꝑ postea humiliter obediuit. Exod. 3. ⁊ 4. ca. Filij isrl ad p̄cepta dñi figebant tentoria ⁊ tabernacula ⁊ ad eiꝰ iteriū dissipabāt ⁊ ꝑficiscebāt ⁊ erāt in excubijs dñi. Nūeri. 9. ca. ¶ 2° magna implēdo mente dispositā. Cū em̄ hō receassisset a deo p inobediētiā: volēs formare ꝑpm sibi acceptū. Isa. 43. ca° Populum istū formaui m̄. laudem meā narrabit: elegit sibi abrahā ex quo formaret sibi pōpulū electū quez priꝰ ꝑbauit p obediētiā ⁊ p eā placuit sibi abrahā. Triplici aūt p̄cepto ꝑbauit obediētiā eius.

Primū fuit de desertōne patrie dicēs Egredere de terra tua ⁊ de cognatōe tua ⁊ de domo patris tui ac. Gen̄. 12. ca° Secūdū fuit de circūcisiōe eiusdē. Gen̄. 17. ca° Tertiū fuit de ymolatōne filij sui. Gen̄. 22. ca° ⁊ istud fuit difficilimum ꝓpter. 18. cās. ¶ Priꝰ qz ad p̄ceptū dñi elegit se sibi carissima carere. ¶ 2° qz voluit amicissimuz occidi. Pōt em̄ aliq̄s ad mandatū dñi velle filio suo carere. sic ꝙ de cetero nūq̄ eū videret q̄ tñ nollet eū occidi. ¶ 3° qz voluit eū occidi in ospectu suo. ymo ipe met voluit occidē eū. Nā aliq̄s sustineret ꝙ filiꝰ suꝰ occideret nō tñ ipe hoc faceret aut ospiceret. ¶ 4° qz filiꝰ ille vnigenitus erat ex libera vxore. ¶ 5° qz miraculose ipm hūerat. s. ex vxore antiq̄ ⁊ sterili ⁊ ipe iam erat senex. ¶ 6° qz magna ꝑmissio sibi de ipō fcā fuerat. ¶ 7° qa erat vnicū solatiū matri sue. dixit em̄ Sara. risū fecit mihi dñs quicūq; audierit corridebit mihi. Gen̄. 21. ca° Nā si Abrahā redies ab ymolatōne dixisset. ymolaui filiū tuū q̄ tū doloris passa fuisset. 8° qz nōsolū voluit eū occidi. ꝑ etiā mēdi. Vñ dr ibidē. Offer illū in holocaustuz qđ interp̄tat totū incensū ⁊ sic noluit ei p cere vivo nec mortuo. ¶ 9° qz voluit eū ducere p triduuz ad locū ymolatōnis. Glosa. Nō est iussus Abrā hā statī occidere filiū. ꝑ p triduū ducere ad ymolationis locū ut longitudine tpis tēptatio augeretur ⁊ crescētibꝰ curis patna viscera crutiarent. ¶ 10. qz voluit innocentē occidi. Vñ nō apparebat aliq̄ p̄cepti vtilitas. ¶ 11° qz nullus huic p̄cepto testis affuerat. vñ nō credereť ei. si dixisset dñm sibi id mandasse. ¶ 12° qz hoc erat cōi contrariū. ut pater filiū fidelē ⁊ iustū occideret. ¶ 13° qz nō dū in sanctis pribꝰ exemplū huiꝰ obediētie p̄cesserat. Vnde Caim punitur. qz fratrem suum occidit.

eodem modo ⁊ lamech. Gen. x. capi°. xix°. qꝫ sibi scandalū imminebat apud omnes ad quoꝝ notitiam factum huiuscemodi perueniret. Abraham vero accepto precepto tam arduo tamq; difficili: nō se excusauit. causā precepti non inquisiuit. nō pertinauit mandatū exequi. nulli ofiliū dei reseruauit. ne obedientie meritū amitteret. filiū nō occidit deo aliter disponēte. Ex quibus pz qꝫ maior fuit meritū abrahe iplentis preceptū qꝫ meritū Isaac patientis ⁊ vltro se ad victimam offerētis. Similiter mirabilem ⁊ difficilez obedientiā impleuerūt rechabite. s. nō bibere vinū. nō edificare domos in sempiternū sicut a patre ipoꝝ fuerat eis impatus. Jere. xxxv. ca°. xv°. accipiēdo sibi reposita. Cū em filij isrl de mādato dominī pugnauerūt pauci de multis victoriā habuerūt. Numeri. xxi. ca. Predixerat dominus salomoni qꝫ si eius precepta seruaret. poneret in sempiternū in israhel tronū eiꝰ ut. x. Reg. dicitur. xi°. non obsequēdo incidēs in mala exposita. Inobediētes ei grauiter puniūtur. Primi parentes grauibus penis subitiūtur ob trāsgressionez diuini precepti. gen. iii. ca°. Filij isrl cōtra mādatuz dominī ad terraz ꝓmissionis ascēdentes ut bellarent ab hostibus supati sūt. Numeri. xiv. ca°. Achor qꝫ ofra mandatuz dominī tulit de anathemate iericho: lapidat⁹ fuit a populo. Josue. vii. ca. saul qꝫ ofra mandatū dominī Agag regi et principib⁹ ac pinguibus terre illius pepcit ut sacrificaret domino fuit reprobatus. p. Reg. xv. ⁊. xvii. ca. Similiter ꝓphēta ille ado qui ofra mandatū dei comedit ⁊ bibit in domo alterius ꝓphēte: occisus est a leone in via. iii. Reg. xiii. ca. Jonas qꝫ refugiebat obedire voci dominī precipiētis qꝫ in Ninuē p̄dicaret: submersus ē in mari Jone. p. ca. ac.

Certio declaratur eadē cōclusio testimonio legis ꝓphētalis. Sciendū qꝫ obediētia ē nobis necessaria quadrupliciter. Primo liberter vlti. dicitur. Cognoscāt omnes qui fideliter obediūt dignā ꝓ fide recipe mercedez. qui aūt infidiantur pire ꝓ scelere. Omnis autē punitia et ciuitas que noluerit. s. obedire: gladio ⁊ igne peat⁊ sic deleatur ut nō solis hominib⁹. sed etiaz bestijs in via sit in sēpiternū ꝓ exēplo ofēpt⁹ a inobediētie hecibi. ii°. ps. di. Popul⁹ quē ñ cognouī seruiuit mihi in auditu auris obediuit mihi. Filij aliei mētiti sūt mihi ac. iii°. Salomō puer. xxi. ca. dicit. Vir obediēs loquetur victorias. Eccli. x. ca. qui obedit patri refrigerat matrē. xl°. Jere. xxxv. ca°. dicit. Hec dicit dominus exercituū deus israhel. Vade ⁊ dic viris Juda ⁊ habitatoribus ierusalē. Nūquid ñ recipietis disciplinā ut obediatis verbis meis dicit dominus? Ego locutus sū ad vos de mane ofurgēs ⁊ loquēs ⁊ nō obedistis mihi. misiqꝫ ad vos oēs seruos meos ꝓphetas ofurgēs diluculo mittēsqꝫ ⁊ dicēs. Conuertimini vnusquisqꝫ a via sua pessima ⁊ bonas facite vias vestras ⁊ studia vestra ⁊ nolite sequi deos alienos neqꝫ colatis eos et nō inclinastis aurē vestrā neqꝫ audistis me. populus iste nō obediuit mihi. Idcirco ego adducaz sup eos vniuersā afflictionē quā locutus sū adūsus eos eo qꝫ locutus sū ad eos et nō audierūt. vocaui illos ⁊ nō rñderūt mihi. hec ibi. Ecce grauitas inobediētie.

Quarto declaratur eadē cōclusio testimonio legis humanalis ⁊ hoc quadrupliciter. Primo obediētia est tutamē vigoris sup quo pono casū qꝫ aliquis baro regis frantie habeat guerrā cū alio barone regni vicini. Rex vero frātie est in guerra ofra regē Anglie. Baro p̄cipit omnibus suis qꝫ iuuēt eū cōtra aliū baronē. Rex vero mandat eisdē qꝫ seruiāt ei in bello ofē anglicos. Quaeritur cui obediē tenētur? Probatur qꝫ barōi cui sūt dupliciter alligati. s. racōne omagij ⁊ racōne dominij atqꝫ iurisditionis quā habet in eis tāqꝫ hominib⁹ suis spālibus. Regi vero nō alligātur nisi per dominū generale. Sed due racōnes superāt vnaꝫ. quia per spēciem generi derogatur. Extra de regul⁹ iuris. in. 6. capitulo generi. Probat⁊ qꝫ regi. Quia a rege vocātur ad maius tribunal ff. de re iudicata. l. ofra pupillū. Et distin. xviii. ca°. Si episcopus. ḡ ei tenētur obedire. Rñdit guil. durantis in speculo iuditiali. li. x. de feudis. qꝫ qa rex habet regni administracōem: vocat eos pro omuni vtilitate vel ꝓ regni ⁊ corone defensiōe et scōm phm. ii. Ethicoꝝ. Bonū vniuersale est diuinius. i deo regi iure gentiū tenētur obedie. ff. de iustitia ⁊ iure. l. veluti. Et distin. i. ca. Jus gentiū. Si aūt rex vocaret eos nō ꝓ cōmuni vtilitate. sed ꝓ aliquo ꝑticulari negotio. delēt obedire barōi. ñ forte ipe eēt inobediēs deo aut ecclesie aut excōmunicatus. Et sicut in hoc casu hō duoꝝ dñoꝝ: tenetur potiꝰ obedire regi ad bellū eunti ꝓ omuni vtilitate. Ita nos debemus semper esse obediētes deo vocanti nos ad bellū spūale cōtra vitia ⁊ vitiosos. p̄s. Quis ofurget mihi adūsus malignātes aut quis stabit mecū aduersus operātes iniquitatē qꝫ cuicūqꝫ nos reuocanti. qꝫ illud est pro maxima ommū ⁊ singuloꝝ vtilitate ac. ii° obediētia est solamē dulcoris. Deo em est obediēdū in omni ꝓhibicōne vitioꝝ. licet plures obediāt dyabolo suggestori malorum contra qđ dicitur Ecclesiast. xxxviii. ca°. Noli audire linguā nequā. qꝫ dicit lex qꝫ q̄ falsa alīū accusat. nō ē audiendus. ff. de rei vendicacōne. l. in fundo. Et sicut furdus a natiuitate nō potest manumittere seruū suuz. ff. quia de quibus manumissi libei nō sūt. l. p. in. ff. nouo lib. ii. vbi sic dicit. Vtilitatis gratia mutū furduz ita natuz manumittere posse ait. Celsus. Sic qui facit se furdū in hijs que ad deū ptinēt: ñ potest aiam̄ suaz manumittere nec deo ligare. Si autē obturat aurez suā ne audiat linguā malaz: bene manumittit aiam̄ suā. Sed quia furdus et mutus nō potest facere testamentum de alijs rebus Institutis quib⁹ nō permittitur facere testamentum. ff. Itez mutus. sic inobediēs nō potest disponere de anima sua et rebus suis ꝓut vult. puer. xviii. ca° Qui obturat aurē suā ne audiat legē. oratio eius erit execrabilis. Magnū ergo solamē est deo obedire. iii° obediētia est examē timoris. Nā sicut quis contumax potest eē inobediēs inditio

humano triplicit:ita etiã diuino. ¶ Primo nõ vemendo ad inditiũ·siue qz venire ꝺtemnit·siue qz malitiose se occultat·ne audiat citacõem·ff·de re iudicata·l·otumatia·siue qz impedit ne citatio possit ad ipsũ puenire· Hec tria hñtur extra ut lite nõ ꝺtestata ca° qm̃ frequent·In pmo pũcto imo tediẽs est deo q̃ statũ post pcm̃ nõ venit ad inditiũ ꝺfessionis ad qđ a deo vocat·Joh·11·ca° Lazare vem̃ foras·ꝫ dicit cũ pharaone·Exod·7·capi° Quis est dñs ut audiã vocẽ ei9·In secũdo pũcto ẽ qui latet in taberna vel alio loco seu retrahit se ne audiat pdicationem·vel peccatoz suoz reprehensionẽ in qua vocatur ad salutẽ anime sue·sic primi parẽtes post peccatũ suũ absconderũt se a deo volente ipsos reprehendere·Geñ·3·c¶ In tertio pũcto est ille qui per minas vel iniurias impedit ne veritas ei dicat·sic pharao dixit ad moysen·Exodi·10·c·Recede a me·caue ne vltra videas faciẽ meã·quocũqz die apparueris mihi:morieris ¶ 2° est otumax qui citatus venit ad inditiũ·sed nõ vult stare iuri·11·q·3·ca° certum·Sic multi audiũt promissiones a ominacões ꝺi·sed nolunt obedire legi·opere implendo qđ verbo dicitur·¶ 3° est otumax ille qui iussus a iudice non vult emendare·etiaz si offensa sit manifesta·Extra de verboz significacõmb9·capi° ex pte in fine·Et talis est in piculo dathã a Abiron quos terra absorbuit·dicẽtes illud Numeri·16·c·Nõ veniem9 Propterea Saul expulsus fuit de regno·p·Reg·15·capi° cui dixit Samuel quare nõ obedisti voci domini ac̃·¶ 2° obedientia est inuamẽ honoris·Nã sicut ille qui nõ obedit principi:est ꝺfusione a morte dignus·Extra de maioritate a obediẽtia capi° Siquis veneit·Ita ille qui obedit:est honore a vita dignus· Et sic omnis mortaliter peccãs qz est deo inobediens:iuste damnatur· Exquo ci ille qui non obedit mãdato principis·licet factũ inobedientie qđ facit sit licitũ a glorioſũ atqz utile·qz vincit hostes·debz mori·ff·de re militari·l·desertoreſ·¶ In bello·maiori racõne ille qui est inobediens:faciendo illicita a inhonesta·debz ꝺemnari a deo iuste ut patet·¶ Postqz vero Moyses declarauit ꝺclusionem predictã ait aie deuote·Que ego noui fideliter te docui· Sed ecce hic est sãc9 Thomas de Aquino doctor noui testamẽti:cui9 doctrina in via testimonioz dei delectaberis sicut in omnibus diuiciis·Ad quẽ astante Moyse accessit anima deuota pro sue conclusionis dariori noticia·Qui sanctus Thomas ait·Ego ostendã tibi conclusionem tuam esse veram a catholicaz testimonio quadruplicis legis.s.

¶ Legis Euãgelice·
¶ Legis Aplice·
¶ Legis Canonice·
¶ Legis ecclastice·

Primo testimonio legis Euangelice Scienꝺũ qz crist9 pbauit illaz testimonio quadruplici·¶ pmo Matb·12·ca· dixit ihu quidaz· Ecce mater tua a fratres tui foris stant q̃rentes te· At ipe respondens q̃renti sibi ait· Que est mat mea a qui sũt fratres mei· Et extendens manum in discipulos suos dixit·Ecce mater mea a fratres mei·Quicunqz enim fecerit voluntatem patris mei qui in celis est:ipe meus frater·mater et soror est·hec ibi·¶ 2° testimonio Mar·8·capitulo·Si quis vult me sequi neget se ipsum·tollat crucem suam a sequatur me· Qui enim voluerit animam suam saluam facere: perdet animam suam·Qui autem perꝺiderit aiaz suam ppter me a euangelium:saluam faciet eaz· Hec ibi·Et loquitur de abnegacõne proprie voluntatis per obedientiam·¶ 3° testimonio Luc̃·12·c· Ille seruus qui cognouit voluntatem domini sui a non preparauit et non fecit voluntatem eius: plagis vapulabit multis·Qui autem nõ cognouit et fecit digna·plagis vapulabit paucis·hec ibi·¶ 4° testimonio Joh·8·capitulo· Meus cibus ẽ ut faciam voluntatem eius qui me misit:ut perficiam opus eius.s.obediendo·Circa quam obedientiam in epistola a euangelio notantur q̃tuoz conclusiones·¶ Prima conclusio Sicut inter virtutes theologicas precipue ẽ caritas·ita inter vtutes morales maxima est obedientie sinceritas Patet qz sicut pcm̃ consistit in hoc qz homo contempto deo mutabilibus rebus inheret·ita meritum virtuosi actus consistit econtrario in hoc qz homo cõtemptis bonis creatis deo inheret·ffinis autẽ potior est hijs que sũt ad finẽ·si ergo bona creata propter hoc contemnũtur ut deo inhereat maior est laus virtutis ex hoc qz deo ihereat q̃ ex hoc qz bona terrena ꝺtemnit·Et ideo ille virtutes quibus secm̃ se homo deo inheret q̃ ex hoc qz bona terrena cõtemnit·Et ideo ille virtutes quib9 secm̃ se homo deo inheret.s.theologice:sunt potiores virtutibus moralib9 quibus aliquid terrenum ꝺtemnitur ut deo inhereatur·Inter virtutes autem theologicas precipua est caritas·i·Coc· 13·capitulo·maior horum est caritas Ideo in epistola dicitur·Locutus ẽ dominus ad Moysen dicẽs Loquere ad omnem cetum filioꝝ israhel.s.sermones caritate plenos:p̃cipue de caitate dei Vnde in euangelio dicitur·facta sunt encenia in ihe rosolimis a cõsecratio amẽ per caritatẽ a yemps euadit a quia anima prius erat frigida per inq̃tatem·Jere·6·capi° Sicut frigidaz facit cisterna aquam suam·sic frigidam facit malitia animaz ac̃·Inter vtutes autẽ morales tãto aliqua potior est·q̃to magis aliqd contemit ut deo ihereat·fuit autẽ triageneã hũanoz bonoz q̃ hõ pot ꝺtẽnere ppt deũ quoꝝfimũ sũt exterioꝝ hõ·mediũ ãt sũt hõ corpis·supmũ vero sũt hõ aie·it q̃ p̃cipuũ qđ ãmõ ẽ voluntas.s.iq̃ tũ pvoluntatẽ hõ oib9 aliis bonis vtiꝫ aiõ p se loquẽdo·laudabilioꝝ ẽ obediẽtie vt9 q̃ ppt deũ ꝺtemit ppriã voluntatẽ q̃ alie vtutes morales q̃ ppt deũ aliq̃ alia bona ꝺtenũt·vñ Greg·lib· vl·moral·dic̃ qz obediẽtia victimis iure p̃ponit· qz p victias aliena carne:p obediẽtiaz vovoluntas pa mactat·vñ etiã q̃cunqz alia vtutũ opa ex hoc meritoria sũt apd deũ·qz sũt ut obediat voluntati dme·nã siqs etiã martiriũ sustinet l etiã oia sua paupib9 erogaet·n h° ordinaret ad iplecõez dme voluntatis qđ dicẽ ad obediẽtiã ptinet·meritoria esse non possent·sicut nec si fierent sine caritate·

que sine obedientia esse non potest·dicitur enim
1·Joh·2·capitulo·Qui dicit se noscę deum ą man
data eius non custodit:mendax est·Qui autem
seruat verba eius·vere in hoc caritas dei perfecta
est ą hoc ideo est·quia amicitia facit idem velle et
nolle·Et Grego·libro vltimo moralium dicit·q
obedientia non seruili metu·sed caritatis affectu
seruanda est·non timore pene·sed amore iustitie
Et sic ad obedientiam pertinent omnes actus vir
tutum prout sunt in precepto·Ideo dicitur in euā
gelio·Circumdederunt eum viri iudei·s.ut rape
rent ab eo vitam corpalem que est pretiosior re
bus exterioribus·Contra quod dicitur in epla·
Nō furtum facietis sub furto comprehēdendo om
nem contrectationem rei aliene per fraudem ą vio
lentiam·Obedientia enim procedit ex reuerentia
que exhibet cultum ą honorem superiori ą sic con
tinetur sub obseruantia quam ex simulatione p
tendebant iudei:dicentes cristo in euāgelio Quo
usqz aiaz nraz tollis·Contra quos in epistola di
citur·Non mentiemini·Procedit etiam obedien
tia ex deuotione que est principalis actus religi
onis scōm quem laudabilius est obedire deo q̄
sacrificium offerre·Hanc deuotionem fingebant
iudei dicentes in euangelio·Si tu es xp̄us:dic no
bis palam·Contr̄ quos in epistola dicitur nec
decipiat vnusquisqz proximum suum.s.quemad
modum isti volebāt facere·Si enim dixerit se cri
stum ex semine dauid oriundum·damabimus
ipsum sibi vsurpare regiam potestatem et sic tra
demus eum potestati presidis puniendum quia
si qui contr̄ augustum:imperiū sibi vsurpet·Pro
cedit etiam obedientia ex actu fidei per quam no
bis diuine auctoritatis sublimitas innotescit ex
qua competit ei potestas precipiendi ą sic imple
re actum virtutis attendendo ad preceptum·per
tinet ad obedientiam quam fidem non habebāt
iudei·ideo in euangelio dicitur·Loquor vobis et
non creditis mihi·Ex qua infidelitate sequitur per
iurium:peruertendo veritatem cogitam·ideo in
epistola dicitur·Non periurabis in nomine meo
Procedit etiam obedientia ex infusione gratie et
virtutum que disponit mentem hominis ad p̄m
p̄titudinem precepti·Ideo in euangelio dicitur·
Opa q̄ ego facio in nomine patris mei·vel gr̄a
dei mouēte·hec testimonium perhibent de me
.s.voluntarie obediente·Hanc gratiam nonnulli
abiiunt per peccatum mortale sequens·Contra
quos in epistola dicitur·nec polluas nomen vel
gratiam dei tui// Secunda conclusio·Necessitate
iustitie·debito obsequio:voluntas humana tene
tur obedire diuino imperio·// Patet quia ille qui
obedit mouetur per imperium eius cui obedit·si
cut res naturales mouentur p suos motores Si
cut autem deus est primus motor omnium q̄ na
turaliter mouent·ita etiā ē primus motor omniū
humanarum voluntatum·Et ideo sicut naturali
necessitate omnia naturalia subdunt diuine mo
tioni·ita etiam quadaz necessitate iustitie omnes
voluntates humane tenētur obedire diuino impe
rio·Vnde in euangelio dicitur·Oues mee vocem
meam audiunt.s.quia homo semper tenetur vel
le quod deus vult eum velle quod precipue homi
ni innotescit per diuinum preceptum·Vnde tene
tur homo in ommibus preceptis deo obedire·Nō
tamen homo semp teneturvelle quod deus vult·
quia licet deus nihil precipiat contra virtutem·
tamen aliquando precipit aliquid cōtra consue
tum modum virtutis·sicut precepit abrahe q̄ fi
lium innocentem occideret quod non fuit cōtra
iustitiam·quia deus est actor vite ą mortis·deu·
32·ca° Ego occidam ą ego viuere faciam ac̄·non
tamen voluit q̄ hoc semper fieret·Ideo in epistо
la dicitur·Non facies calumniam proximo tuo·
nec vi opprimes eum·Nam calumniari est falsis
crimimbus intendere·2·q·3·capi°·si quem·Sed no
tandum·Similiter mādauit hebreis q̄ res egyp
tiorum acciperent·quia eius sunt omia ą cui vult
potest dare illa·ideo dicitur in euangelio·Et ego
agnosco meas ą sequūtur me·Non tamē voluit
q̄ semper hoc fieret·quia hoc fuit licitum iudeis
tanq̄ recuperantibus mercedem laboris sui quo
affligebantur ab egyptiis in labobus duris lu
ti ą lateris que merces iniuste detinetur·iō in epi
stola dicitur·Non morabitur opus mercēnarij
tui apud te vsqz mane·Dum enim aliquis inten
dit facere propriam voluntatem·non meretur ni
si apud semetipsum·quia ab illo merces expectaē
cui seruitur ą cuius voluntas adimpletur·Homo
autem si deo seruiat per obedientiam·ab ipso p̄
miabitur·gregorius·Sola obedientia est que fidei
meritū possidet·Et Aug9·Oportebat ut homo sb
domino positus ab aliquo prohiberetur ut esset
ei virtus merendi obedientia ac̄·ideo in euange
lio dicitur·Et ego vitam eternam do eis ą nō pe
ribunt in eternum ac̄·Qui ergo sunt surdi ab au
dicōne mundi carnis ą dyaboli audientes prece
pta dei·ps̄·In auditu auris obediuit mihi·nō fuit
maledicendi·ideo dicitur in epistola·Non male
dices surdo·Et quia virtus est circa difficile eo q̄
nomē virtutis a vi sumptum videtur·difficilimū
est autez contra se agere quod facit obediēs·q̄a
obedire est contra audire.s.contra proprium sē
sum ą contra propriam voluntatē·Vnde Poeta
ē virtus placitis abstinuisse bonis·Est enim obe
dientia quoddaz martirium quo verus obediēs
ymolat se deo·grego·Tanto deum quisqz citius
placat·quāto repressa arbitrij superbia:gladio
precepti se ymolat·Caput enim suum q̄d est pro
pria voluntas sibi per obedientiam amputat sic
fecit xp̄us·Joh·12·ca·Sicut mandatum dedit mi
hi pater sic facio·ideo in euangelo dicitur·Pater
q̄d dedit mihi maius ommibus est ac̄·Per obe
dientiam enim verus obediens euit sibi oculuz
proprie voluntatis ą sic efficitur ceus quasi volū
tate precipientis ducatur ps̄·Deduc me domine
in semitā mandatoz tuorum·quia ipsam volui·
Ideo dicitur in epistola·nec coram ceco pones of
fendiculū·Sic excecatus Saulus dicebat:domine
quid me vis facere·Actuuz·9·ca·Obedientia em̄

est virtus perfectissima que perficit hominē et p te nobilissimi obiecti qđ est deus sub quo est a re spectu nobilissimi actus qui est obseruatio diui mi mandati·Eccl̄e astes vltimo capi°Deum time a mandata eius obserua·hoc est omnis homo·iō in epistola dicitur·sed timebis dominū deū tuum .s.obseruando diuina preceptа per obedientiam que vnit nos deo per gratiā a gloriā·ideo in euā gelio dicitur·Ego et pater vnū sumus in eterna beatitudine·¶ Tertia conclusio·Licet ex obediē tia bona quandoq; pretermittant:nūq̄ tamē ma la peragantur¶ Patet qz duplex est bonū Quod dam ad qđ faciendū homo ex necessitate tenetur sicut amare deū a precepta prime tabule a tale bo num nullo modo debet ꝓpter obedientiaz preter mitti·Est autē aliud bonū ad qđ hō non tenetur ex necessitate et tale bonū dz hō qñq; pretermitte re ꝓpter obedientiā ad quaz homo ex necessitate tenetur sicut non fuit cōtra castitatē preceptū ad Osee factū:ut mulierē adulterā acciperet·qz ipse deus est humane generacōnis actor a ordinator a ille est debitus modus mulieribꝰ vtendi quez deus instituit·Similiter corrigere delinquentem·docere ignorantē ac̄·sunt aliquā do pretermittenda ꝓp̄ scandalū·sicut Apostolus seminās spūa lia tpalia stipēdia nō accepit ne offendiculū da ret euāgelio xp̄i·1·Corīm·9·capitu°·Vitabat em̄ scandalū qđ procedebat ex ignorantia gentiliuz qui non cōsueuerant a ideo ad tempus abstinen dum erat ut prius instruerentur hoc esse debitu z Similiter ecclesia pretermittit exigere decimas in terris in quibus non est cōsuetū eas soluere·Nūq̄ tamen debet homo aliquod bonū facere culpā incurrendo·Unde Greg̃·lib·vlti·moraliū·dicit q nūq̄ ꝓpter obedientiā debet malum fieri·aliquā do autem debet p obedientiā bonū qđ agitur im mittī·Qui ab vno cōq̄ bono subditos vocat·necesse est ut multa concedat·ne obedientis mens fū ditus intereat·si a bonis ommibus penitus repul sa ieiunet et sic ꝓpter obedientiam per alia bona potest damnū vnius boni recompensari·nūq̄ tñ debet malum fieri· Si em̄ aliquis dominus cōpel lat subditos suos laborare a operari diebus festi uis non debēt ei obedire·qz oportet magis obediē deo q̄ hominibꝰ·Actu·z·capi° Sūt aūt precipue septem que nullo modo licet fieri¶ Primū est p secutio bonorū·ideo in epistola dicitur·Nō fatiesq̄ iniquū est· Hec iniquitas declaratur in euan gelio·Sustulerūt lapides iudei ut lapidarent ihe sū¶ Secūdū est puersio iudicij·Ideo in epistola dicit Nec iniuste iudicabis·Hec peruersio fuit i iudeis contra quos xp̄us dicit in euāgelio·Multa bona opera ostendi vobis ex patre meo ꝓpter quod eorū opus me lapidatis·Magnū em̄ miraculuz diuinitatis in xp̄o fuit ut iudeos ad furiā concita tos sic represserit ut nec manꝰ mouere potuerint solo verbo qđ hic dixit q̄si dicat·In hoc cognosce re potestis me vez filiū dei esse·qz prauā voluntа tē vestrā detineo ne qđ vultis faciatis¶ Tertiū ē personaz acceptō·ideo in epistola dicit·Nec cōsi derates psonā pauperis·nec honorates vultū potētis ꝙ iuste iudica ꝓximo tuo· A qua false se iudei ex cusabant in euāgelio dicētes·De bono opere nō lapidamus te¶ Quartū est detractio a falsoꝝ ei minū impositio·iō in epl̄a dicit·Nō eris crimina tor a sufurro in ꝓximis·Hanc impositionem falsaz se cerūt iudei contra xp̄m dicentes·Lapidam⁹ te de blasphemia·qz tu hō cū sis facis teipsū deū¶ Quinta est falsa testificacō·Iō in epistola dicit·Nō stabis a·nō testificaberis contra sanguinē ꝓximi tui Qua le testimoniū prohibebāt iudei aduersus xp̄m quo rū testimoniū reprobat xp̄us in euāgelio dicēs· Nōne scriptū est in lege vestra.s.in ps̄·Ego dixi dij estis ac̄·vos dicitis me pctōrē a blasphemū·qz di xi me filiū dei·ꝙ scriptura vestra vocat deos ꝓphe tas a sacerdotes q̄ sanctificātur a deo ut nō ꝙsen tiant pctō·licet rebellionez sentiāt·aut ut vitent omne mōrale pctm̄·sicut Jere·aut ut vitēt frequē tiaz etiā venialiū pctōꝝ ut Joh̄·baptista·aut ut vitēt mōrale a veniale p sopora cōem fomitis·sicut btā virgo in vtero·multo magis ille vocat deus quē pater sanctificauit p impossibilitatē peccādi a sanctū genuit a mnsit in mūdū·qz erat i gratia confirmatus·utpote viatoꝝ a ꝓphētaꝝ¶ Sextū est odiū machymacō·iō in epistola dr·Non oderis fr̄em tuū in corde tuo ac̄·Tale odiū habebāt iudei con tra xp̄m·Ideo in euāgelio dicit·si nō facio opera patris mei·nolite credere mihi:quasi dicat·odio hētis me gratis·ꝓpter qđ deprauatis opa q̄ ego facio a nō creditis mihi¶ Septimū ē iniuriaz vi dicatio·Iō in epistola dr·Non q̄ras vltionē nec memor eris iniurie ciuū tuoꝝ·Talez inustāvin dicacōem benigne arguit xp̄us in iudeis dicens in euāgelio·si opera patris mei facio a si mihi nō vultis credere:opibus credite Ruia.s.ipa testimo niū perhibēt de me¶ Quarta odusio·Perfectio caritatis hōi in hac vita precipit ꝓp quā offensa dei a proximi excludit¶ Patet qz sicut modꝰ pre sentis vite nō patitur ut hō semp actu feratꝝ in deū ita etiā nō patit qz actu ferat ꝝ omnia in vniuersali a in sin gulos habitualiter a fm animꝰ ꝓpacōez·Circa pri mū attendit duplex perfectio·sicut a circa dilectio nē dei· Una quidē sine qua caritas esse nō potest .s.ut nihil habeat in affectu qđ sit contrariū dile ctioni proximi·Alia aūt sine q̄ caritas inueniri nō pōt que q̄dē attendit tripliciter¶ Pri° q̄dē fm extē sionem dilectionis·ut.s.aliquis non solū diligat amicos a notos·ꝙ et extraneos a vlteriꝰ inimicos Hoc em̄ ut dicit Augꝰ·in Ench̄·est perfectoꝝ filio rū dei¶ 2° secm intensionem q̄ ostenditur ex hijs q̄ hō ꝓp̄ ꝓximū ostēnit·ut.s.hō nō solū ostēnat exte riora hō ꝓpter ꝓximū·ꝙ etiā afflictiones corpales a vlteriꝰ mortē ac̄·fm illud Joh̄·15·c·Maiorē dile ctionē nemo hēt q̄ ut aīam suā ponat q̄s p amicis suis¶ 3° q̄ tū ad effectū dilectōis·ut.s. ꝓximis im pendat nō solū tempalia benefitia·ꝙ etiam spūa lia a vlterius seipsū·secm illud apostoli·2·Corīm· 12·capi° Ego autez libētissime impendar a supim pendar ipe p animabꝰ vestris·Et Math̄·5·ca·Si

Estote perfecti sicut pater vester celestis perfect⁹ est·ideo q̄tum ad perfectionem dilectionis proximorum in epistola dicitur·diliges amicū tuū sicut teipsum·Et in euangelio dicitur·Cognoscatis·s.proximum diligendum· Rūtum vero ad dilectionem dei·in epistola dicitur·Ego dominus·Leges meas custodite·Et in euangelio dicit·Credatis quia in me est pater & ego in patre.s.p plenitudinem diuinitatis et per supabūdātiaz caritatis.

Secundo declaratur eadem conclusio testimonio legis Apostolice & hoc quadrupliciter· Primo beatus Petrus·1·epistola·2·capi°·dicit sic·Subiecti estote omni humane creature p̄pter deum siue regi quasi precellenti siue ducibus tanq̄ ab eo missis ad vindictam malefactorum·laudem vero bonorum quia sic est voluntas dei·deum ergo timete·regē honorificate·Serui subditi estote in omni timore dominis·non tm̄ bonis & modestis·sed etiam discolis·hec ille·// 2° Paulus Col·3·ca·dicit·Filij obedite parentibus vestris p omnia·hoc enim placitum est in domino·Serui obedite dominis carnalibus per omnia·non ad oculum seruientes quasi hominibus placentes·sed in simplicitate cordis timentes dominum· Quecūq̄ facitis ex animo operamini sicut domino & nō hominibus:scientes q̄ a domino accipietis retributionem hereditatis:cristo domino seruite· Domini qđ iustum est & equum seruis prestate:sciētes q̄ & vos dominum habetis in celo·hec ille·// 3° btūs Jacobus i epistola·3·ca·dicit·Subditi estote deo·Resistite autem diabolo & fugiet a vobis· Appropinquate deo per obedientiam.s.& ipse deo appropinquabit vobis.s.per gratiam· 4° beatus Joh·1·epistola·p̄·ca·dicit·In hoc scimus quoniam cognouimus deum·si mandata eius obseruemus· Qui dicit se nosse deum & mandata eius nō custodit:mendax est & veritas in eo non est·Qui autem seruat verbum eius:vere in hoc caritas dei pfcā ē·In hoc scim⁹ qm̄ i ipō sum⁹ Si i ipō pfcā sum⁹ Qui dicit se i illo manere·debz sicut ille ābulauit & ipse ambulare.s.p obedientiā·hec ille·

Tertio declaratur eadem conclusio testimonio legis Canonice·Sciendum q̄ inobedientia est ab omnibus detestanda propter quatuor· p̄mo q̄ pcī peccati deformitatem·quia vitium inobedientie est multum deforme & magne prauitatis cum sit peccatuz ariolandi & scelus ydolatrie nolle acquiescere·distim·81·ca·Si qui fūt·Et distim·72·Porro ad hoc·Et·8·q·1·ca·Sciendum vbi dicit sic·Si enim quasi peccatum ariolandi est repugnare & quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere sola est que fidei meritum possidet obedientia·sine qua quisq̄ infidelis conuincitur:etiaz si fidelis ēe videatur·hec ibi·Omnes enim deiici qui non obediunt suis episcopis:sunt acephali·sine capite vnō distim·93·ca·nulla dicitur sic·Nulla racōne deici aut sacerdotes habendi sunt qui sub nullis episcopi disciplina aut prouidentia gubernantur Tales enim acephalos·sine capite:prisca dicit tulit siquis palliū·Qui suis episcopis nō obediūt indubitanter reprobi & rei existunt·Porro ipsi a deo donum summi muneris consequuntur q̄ suis doctoribus qui recte episcopi intelliguntur:libenter obediunt·hec ille· Inobedientes quippe sūt sine capite·q̄ caput bonū cui semper ē obediendū perdunt·Sicut autem membra obediunt capiti sic nos deo·2·Mach·4·capi°·Non obedio precepto regis·sed legis·Quia vbi duo mandant opposita:inferiori non est obediendum·vnde distim·8·ca·que·dicitur sic·Sicut enim in potestatib⁹ sotietatis humane maior potestas minori ad obediendum preponitur·ita deus omnibus·hec ibi·Si autem mandantes & sententiantes sunt equales in potestate omissa in solidum coniunctim & diuisim quorum vnus dicit excōmunico petrum·alius vero pro eodem tempō dicit·ego absoluo eundē petrum·queritur vtrum in petro cadat effect⁹ sētentie excōmunicationis & absolucōnis·Item dicat vnus istorum·Ego excōmunico te·si socius meus non excōmunicat te & alius consocius dicit eadē verba ptunc q̄ritur vtrum petrus sit excōmunicatus an non·Si dicis q̄ non·ergo vn⁹ istorum iudicium non excōmunicauit petrum ergo alius socius excōmunicauit petruz & sic petr⁹ est excommunicatus·Si dicis q̄ sic ergo Petrus est excōmunicatus ab vno istorum iudicum et non ab altero qđ nō est ver̄·quia vterq̄ intulit illam conditionalem·Si dicis q̄ excōmunicatus est ab vtroq̄·hoc non est verum·quia tunc conditio esset frustra vtrobiq̄· Ad primum dicunt quidam q̄ nullius sententia effectum habet propter suam contrarietatem·ut habetur i glosa·11·q·3·capi°·Is qui preest & ca·excellētissimus & sic petrus non est excōmunicatus·Ad secundum dicit Hugo q̄ vterq̄ illorum iudicium excōmunicat petrum quia intencō mandātis & excōmunicantium est q̄ petrus excōmunicetur·Est ergo sēsus Ego excōmunico te si socius meus nō excōmunicat te·& nescio an soci⁹ meus excōmunicet te vel non· Consimiliter pauci obediūt deo in elemosinis vel suffragiis·Exemplum· Pone q̄ duo habeant equale ius in pomo & vn⁹ dicat puero·Do tibi pomum si sotius meus non dedit tibi illud & consotius dicat idem & inuenies q̄ puer excludetur a pomo·Sic etiā aliqui diuites excludūt pauperes ab elemosinis:cogitantes quando vident pauperem q̄ ei aliquid darent·si scirent q̄ alij nil ei largirentur·Hoc idem alij dicunt & cogitant & sic pauper fame affligitur· Per eandem fallatiaz decipiuntur defuncti inter amicos heredes & omissarios quo ad solutionem debitorum & auxiliū suffragiorum contra doctrinam·1·Petri p̄·capi°· Animas vestras castificantes in obedientia caritatis in fraternitatis amore &c·// 2° propter periculi quantitatem·Magnitudo periculi inobedientie patet ex casu· Posito q̄ vir mandauit vxori sue ut ad alium locum se trāsferat ne violentiā patiatur ab exercitu trāseunte:illa in domo sua remansit et sic oppressa fuit:queritur an vir eam

repellẽ possit quo ad tho3 ꝙ mutuã seruitutem ꝙ quo ad necessariom exhibicõez ꝓpt eius mobedientiã. Videt ꝙ sic·qz formicatio ꝙ occasio formicacõis est semp fugiẽda·ut habet dist·3·7·ca°·violentũ·ꝙ ca·sexto die in fine Et sicut vir põt dimittere vxorẽ suaz que iuste fuit oppressa·a fortiori deus qui vult vlcisci oẽz mobediẽtiã:põt relinquere amaz wolũtarie formicãtẽ qđ ẽ piculosũ valde· ℣ 3° ꝓpter pene seueritatẽ. Nã mobediẽs paternis iussiombꝫ:seuerius debet corrigi vindictis·23·q·3·ca. Justũ est ut q̃ diuina ꝺtenũt mãdata ꝙ mobediẽtes patris existũt iussiombꝫ: seuerioribus corrigant vindictis q̃tenus ceteri talia ꝺmittere timeãt ꝙ oẽs gaudeãt fraterna ꝺcordia ꝙ cũcti sumãt seueritatis atqz tomitatis exemplũ. Nã si qđ absit ecclesiasticã sollicitudinẽ·vigoremqz negligemus·pdit desidia disciplinaz ꝙ amabus fidelibus ꝓfecto nocebit·hec ibi Etiam mobedientia pseuerãte seueritas est custodiẽda·2·q·1·ca·quãto ꝺr fic. In ꝺtumatia pfistẽtibꝫ seueros nos esse cõuenit. Et deut°.8.ca°.8r.pibitis si mobediẽtes fueritis·Sed pono ꝙ sit lex in aliqua ciuitate ꝙ nullus pegrinus ascẽdat murũ eius ꝓpter timorez p dictoms·cõtingit ꝙ quidam pegrini videntes hostes ascendere ad muros ut ciuitatẽ capiant nec vident aliquẽ defendentem:ascẽdũt ꝙ hostibus expulsis locũ custodiũt·Nũquid isti fũt capite puniendi·dicitur ꝙ nõ·qz illud quod isti fecerunt hostes inuadẽdo ꝙ sic ꝺtra preceptũ:nõ fuit presũptionis nec presũptio fuit de voluntatis·ꝫ fuit defensionis ꝙ necessitatis·Illi em̃ inuaserunt ꝙ isti vim repulerũt qđ est necessariũ Eadem quippe necessitas excusat istos muz ascendẽtes·q̃lez Sen̄· excusauit lib°.7·declaratõnũ·a sepulcri violacione qui de sepulcro viri defũcti arma capiens ciuitatẽ defendit·nec ob hoc videt puniendus·qz necessitas non habet legem·1·q·1·remissionez·ℨ· si ǧ sacramenta vbi dicitur·Necessitas nõ habz legez·ꝫ ipsa sibi facit legem·hec ibi·Sed in alijs casibus mobediens est puniendus pena ecclesiastica ꝙ tpali·Extra de dolo ꝙ ꝺtumatia·ca·qm̃ frequenter· ℣ 4° ꝓpter mentis puersitatem·Nam vera obedientia requirit principaliter duo· ℣ pmo fest inãtiam·Vñ dist·93·ca·si inimicus dicit sic· Vnusquisqz qui in culpa ẽ dũ cupit omniũ vim amicitias habere·festinet q̃ totius recõciliari ei q̃ ommibus preest ꝙ p hoc redeat ad salutem cum obedire cepit momtis presidentis·hec ibi·qz dist· 61·ca°·miramur dicitur sic·Integritas em̃ pemnẽtiũ salus ẽ subditoz et vbi ẽ incolumitas obedientiũ·ibi sana est forma doctrine·hec ibi· ℣ 2° sapientiã·qz subditus debz sapienter obedire.s. ut q̃ tũ põt obediat mẽti precipientis·Extra de regulis iuris·lib°.6·Certũ est ꝙ ꝺs ꝺmittit in legez qui legis verba ꝺpledens cõtra legis mititur voluntatem·Glosa ponit exemplũ sub hijs verbis Est inquit ꝓhibitum ne presides ꝓuintiarum vel alij qui prouintias regunt accipiant a subditis munera·sed pmissum est ut accipiant esculenta ꝙ poculenta que si ad munerũ trahuntur quali

tatẽ: videntur verba legis amplecti·sed offendũt wolũtatem vnde fatiũt fraudem legi·Sic qui mẽti ꝙ intentiom legis non paret aut p̃cipientis·tũc nõ obedit sicut precipiens eum obedire intendebat·ut satis cõstat·

Quarto declarat eadem cõclusio testimonio legis Ecclesiastice ꝙ hoc quadrupliciter· ℣ pmo btus Gregorius lib°.37·moral·dicit sic·Obedientia sola virtus est que menti virtutes ceteras inserit·inserta3q custodit·Melior est obedientia q̃ victima·obedientia victimis iure prepomitur·quia p victimas aliena caro·per obediẽtiã vero voluntas ꝓpria mactatur·Obediencia ñ seruili metu·sed caritatis affectu seruanda est·non timore pene·sed amore iustitie·hec ille· ℣ 2° beatus Jeronimus·in quadam epistola dicit sic· Non ideo putes aliqua contemnenda esse mandata quia leuiora sunt·Tam enim maxima illa q̃ minima impata sunt et ꝺtemptus cuiuscũqz p̃cepti precipientis iniuria est·In quouis ꝓposito in q̃ uis gradu equale peccatum est vel prohibita admittere vel iussa nõ facere·hec ille· ℣ 3° beatꝰ Ambrosius libro de padiso dicit sic·Siquid addas vel detrahas preuaricatio videtur esse quedam mandati·Simplex enim̃a pura mãdati forma tenenda est vel testimonij series intimãda·Nihil igitur quod bonuz videtur addẽdum est·Si q̃s vnũ mãdatum custodit ꝙ aliud preuaricatur:nihil ei prodest·hec ille· ℣ 4° btus Augustinus sup ps̃·dicit·Non potuit deus pfectius demõstrare q̃ tum sit bonum obediẽtie·nisi cum ꝓhibuit ab ea re que ñ erat mala· Sola ibi obediẽtia tenet palmã·sola inobedientia inuenit penam·Tu qui veram requiem que post hãc vitaz promittitur xpi amis queris:etiã hic eam inter amarissimas vite huius molestias·suauẽ iocũdamqz gustabis·si eius qui eaz promisit precepta dilexeris·hec ille· sic ergo patet necessitas virtutis obediẽtie in oĩ bus fidelibus· ℣ Quia vero contra obediẽtiam ꝛo·modis delinquimus ꝙ peccamus·ideo·ꝛo·diebus abstinemus ꝙ ieiunamus· primo peruersitate.s. non libẽter obediẽdo·quia wolũtatem suaz ꝙ nõ precipiẽtis vult facere Aug°.lib°.10·cofess· dicit·Optimus minister tuus est qui nõ magis intuetur hoc a te audire qđ ipse voluerit·ꝫ potiꝰ hoc velle qđ a te audierit Et Bern̄·Quisqz occulte satagit ut qđ vult ipse habẽ iniungat ipse se seducit si forte sibi q̃si de obediẽtia blandiat·Neqz em̃ in ea re ipe plato·ꝫ magis ei p̃latus obedit· sed nec dubiũ qñ ampliorẽ grãm mereatur qui patũ se exhibet añ mandatũ·q̃ qui obedire satagit post mãdatum·hec ille·Requirit em̃ deus oblationes voluntarias ps̃·Voluntarie sacrificabo tibi domine ac· ℣ 2° grauitate·precipue siquidem laudabile ẽ obedire qñ grauia iniungũtur· Vñ glosa Greg̃·sup illud·1·Reg̃·17· melior ẽ obediẽtia·dicit Obediẽtia si aliqñ aliquid de suo habet nulla est·Aliqñ inimia ẽ si suum aliquid ñ habz Cũ em̃ locus supior impatur·obedientie virtutẽ sibi euacuat qui ad hũc ꝓprio desiderio anhelat

Cum vero probra contumelie imperãtur·misi hoc ex semetipso animus appetat:obediẽtie sibi meritum mínuit qui ad hoc muitus descendit Dinc moyses principatum populi humiliter recusat· Paulus autem audacter dicit·Ego nonsolum ligari in iherusalem:sed etiam mori paratus fũ·hec ibi· Inobedientia in difficilioribus grauior est a obedientia gratior ut patet ¶ 5° facilitate In facilioribus emim inobedientia multum deo displicz Vnde Berñ·libro de precepto a dispensatione dicit·In obediendi racõne hec generalis regula teneatur·ut in difficilioribus quibuscunqz agẽdis obeditio gratior q̃ preuaricacõ grauior iudicet a in facilioribus minusqz onerosis:cõtemptus dãnabilior q̃ actus laudabilior extimetur·hec ille· Et Aug⁹·libro·19·de ciuitate dei dicit· In paradiso tãto maior inobedientia fuit quãto id quod preceptum est nullius difficultatis fuit·Vbi emñ magna est inobedientie pena proposita et res a creatore facilis imperata·Quis nam satis explicz quãtum malũ sit non obedire in re facilia tãte potestatis imperio a tãto terrente supplitio.hec ille Grauiter fuit punita eius inobedientia· ¶ 6° multiplicitate· Verus emim obediẽs obtẽpat simpliciter·Sed multos videmus post precipientis imperium multas facere questiones et sepius ingeminare:quare dicentes· Vnde hoc venit quis h° consilium inuenit.emde procedit murmuracõ·excusatio impossibilitatis simulatio·amicorum aduocatio·Ad simplicitatem obedientie pertinet ñ iudicare quid vel quare sibi precipiatur·Vnde Berñ·libro de consideratione dicit·Ommbus nobis in conuersionis initio nulla magis virtus ẽ necessaria q̃ simplicitas humilis et grauitas verecunda· Perfecta obedientia est maxime in inciente:non discernere quid vel quare precipiat· sed ut fidelit a humiliter fiat quod a maiore precipitur ¶ 7° variabilitate·Verus emim obediens nihil plus nihil minus nihil aliud q̃ imperatuz fit facit·Deut·12·capi°·Que precipio tibi hec tm̃ fatias·nec addas quicq̃ nec minuas·Nam cum Julius cesar in domandis hostibus·7·annorum spatium sibi permissum pertransisset·licet gloriose triumphasset·honor tamẽ sibi debitus denegatus est·nec vrbem ingredi permissus est eo q̃ vltra terminum sibi prefixum morã traxisset ut dicunt historiographi· ¶ 8° tristabilitate· Verus emim obediens hilariter a alacriter mãdatis obtemperat·Berñ·Serenitas in vultu·dulcedo in sermonibus:multũ colorãt obedientiam obsequẽtis·Nubilosa vero corporis compositio a faties tenebris tristitie obfuscata:deuotionez ad omnia ẽcessisse significat·Quis emim libenter hominí imperat tristitiam efflãti·hec ille·q̃ß·6·ca· Omnia facite sine murmurationibus· Obedientia murmurantium est similis obedientie demonum qui ad preceptum domini exibant a multis damãtes ut dicitur in euangelio·Similes sunt Symoni zeneo iuite portanti crucem· ¶ 9° tarditate·Verꝰ emim obediens velociter obedit·Luce·19·ca·dictũ est zacheo·Festinans descende a sũbditur remuneratio·Hodie salus huic domui facta ẽ·Et Mat·4·ca·dicitur de Petro Andrea Jacobo a Johanne At illi continuo relictis retibꝰ a patre:secuti fũt ihesum ac̃·valde gratum est principibus cum p̃cepta eorum velociter implentur·puer·22·capi· Vidisti hominem velocem in opere suo coram regibus stabit·nec erit ante ignobiles ¶ 10° defectibilitate·verus emim obediẽs viriliter implet mãdatum·Berñ· Manum tuaz misisti ad fortia·agẽdum est instanter a constãter obediendum nec inter aspeitatem verberum tam regalis est semita relinquenda·hec ille·Hanc semitam cristus perambulauit qui ne perderet obedientiaz:perdidit vitam·Non est emim magni meriti obedientia:si subditus implet quod multis expetierat votis·ß illa est magni meriti que terret animum audiẽtis·grauis ad implendum·grauior ad tenendũ ac̃· ¶ 11° contemptibilitate·verus emim obediens humiliter implet iussa·sed inobediẽs ex superbia mandata a superiores contemmit·vnde Hugo de 12·abusiombus dicit·Inobedientie morbus ex superbie tumore procedens sicut sames ex vlcere sic ex superbia contemptus emanat·Hec autem tribus modis mederi solet videlicet·ẽplastro·vnguẽto a ferro·vexemplo bni operis·verbo exhortationis a disciplina correctionis· Cum emim vlcus non emittit per confessionem saniem vel exhomitione non promittit emendationẽ:restat ut ferri recipiat incisionem·correctionẽ discipline·hec ille·Humilitas est nobis necessaria ¶ 10·i stabilitate·verus emim obediens indefinẽter obedit·quia perseuerantia est singularis filia summi regis·Quid ergo prodest currere a añ cursus metam deficere.ci·Corim·11·capi°· Sic currite ut comprehendatis ac̃·vñ Berñ·i epistola dicit·Absq̃ perseuerantia nec qui pugnat victoriam nec palmam victor consequitur·Nutrix est ad meritum Mediatrix ad premium·soror patiencie·constancie filia·amica pacis·amiciciarum modus·vinculum vnanimitatis·sanctitatis propugnaculum ¶ Tolle perseuerantiam·nec obsequium mercedez habet·nec benefitium gratiam·nec laudem fortitudo·Sola est cui eternitas redditur vel potius q̃ eternitati hominem reddit:dicente domino qui p̃ seuerauerit vsq̃ in finem:hic saluus eric·hec ille Obedientia dñt esse perseuerans ¶ Vndecimo obliquitate·verus emim obediens habet rectam intentionem ad superioris mandatũ·Inobediẽs autem habet maculam terrene intencionis·Eorũ autẽ q̃ habent terrenam intencionem in religione mens non dirigitur ad deum per obedientiaz sed iacet obliquata super terram vel potius reflectitur ad infernum·Eccliastes·9·ca·Custodi pedez tuum ingrediens domum domini·i·pedez intencionis·Berñ·Quisquis occulte vel aperte satagit ut quod habet in voluntate hoc ei spiritualis pater iniũgit·ipe se seducit a sibi quasi obedientia blãditur·Neq̃ ipe ĩ ea re prelato·sed magis ei prelato obedit·hec ille· Simplex ĩtentio ad obediẽtiã

erigitur. ¶ 12° sensualitate. Verus enī obediens imitaf racōnem rectam q nō sensualitatem q magis creature obedit ꝙ deo. Eccī. 10. capitu. Pecunie obediunt omnia. Unde Bernī. lib. de dispensatione a precepto dicit. Melius est obedire deo ꝙ hominibus q ipsis melius magistris ꝙ discipulis Porro in magistris melius nostris ꝙ extraneis Quibus autē cōstat melius obedire ipsis procul dubio nō obedire est detestabilius ac̄. Multi enī potius obediunt carni que imperat delectabilia q vtilia mundi ꝙ anime que imperat vtilia dei. Sicut equus videns nō est ydoneus ad molam. sic qui habet propriū sensum nō est aptus volubilitati obedientie. Exemplū relinquendi proprium sensū ostendit nobis xp̄us qui descendit cum parentibus q venit Nazareth q erat subditus illis Luc̄. 2. capitu° Quis nō erubescat obstinatus eē in cilio suo. quādo suū sapientia ipsa deseruit. ¶ 13° vitiositate. s. cum ex remissione superioris et cruicositate inferioris accidit ꝙ ille qui debet imperare obedit q ille imperat qui debet obedire q ille est supra qui debet esse infra. Et membr supra verticem se extollit. prouerb. 30. capi° Per tria mouetur terra q quartū quod nō potest sustinere. p seruū cum regnauerit. Pingitur enim gallus subcaueola pullina q tacet. supra quaz stat gallina q cantat. Scribitur ād p̄bium vulgare sic. Quella casa nō mi piace. dōde la gallina canta. A misero gallo tace. Consimiliter si vxor in domo precipiat q vir tacens obediat nō bene regitur domus nec familia. ¶ 14° maligmitate. s. cum aliquis suo superiori in malo obedit. Unde. 11. q. 3. capitulo Si quis episcop⁹ aut abbas presbitero. monacho suo. iusserit missas pro hereticis cantare. non licz Non enim expedit obedire eis. Et capi. Quid ergo dicitur sic. Sciendum tamen est nūꝙ per obediētiam malum fieri. Aliquando autez debet per obedientiam bonū quod agitur intermitti. Sicq enī mala in paradiso arbor extitit quam deus homini contingere interdixit. Sed ut melius per obedientie meritum homo bene conditus creseeret. dignum fuerat ut etiam a bono prohiberetur. quatenus tāto verius hoc quod ageret virtus esset. quāto q a bono cessans: auctori suo sesb̄ditū humilez exhiberet. hec ibi. ¶ 15° fragilitate. s. cū obeditur cōcupiscencijs carnis. Roma. 6. ca° Nō regnet peccatū in vestro mortali corpore. ut obediatis concupiscēcijs eius. Unde Bernī. sermone. 9. sup cāntica dicit. Visus quidem prauī desiderij q delectationis terrene. animā volare nō patitur q citius retrahit mentez si forte aliquādo subleuatur. hec ille. Et Aug⁹. lib. de spiritu q littera dicit. Nescio q modo hoc ipsuz quod cōcupiscitur fit iocundius dū vetatur. Nam qui viderit mulierē ad concupiscendū eam q hoc fine q hoc animo ut eā concupiscat iam. m. est. ¶ 16° voluntate. Propria enī voluntas facit seruū diaboli. Eccī. 18. capi° Post cōcupiscētias tuas nō eas q a voluntate tua auerte re. si prestes anime tue concupiscentias eius. faciet te in gaudiuz inimicis tuis. Propria enī voluntas meritū euacuat. Isa. 18. capi° Quare ieiunauimus et nō aspexisti. Et sequitur respōsio. Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra. Et Bernī. super cantica dicit. Grāde malū propria voluntas. qe fit ut bona tua: tibi bona nō sint Quē enī modū sibi ponit humana cupiditas. Nōne qui p vsuram acquirit pecuniā modicā. similiter mūdū lucrari conaref vniuersū. si nō deesset possibilitas. si superesset voluntati facultas. Cesset voluntas propria q infern⁹ nō erit. In quē enim deseuiet ignis nisi in propriā voluntatē. Nam propria voluntas deū impugnat q aduersus eū extollit. Ipa ē que paradisū spoliat infernū ditat. sāguinē xp̄i euacuat q diabolī mūdū subiugat. hec ille. Osee. 10. capi°. Cōfūdetur israh̄ in voluntate sua ac̄. ¶ 17° pfuasibilitate. s. p quā malus obedit lingue imq q adulatorie Nī glō. super illo verbo. adulari. dist. 21. Sz alias ea demū. distinguit triplicē adulacōem Prima est qua qs adulat tribuendo bonū alicui qđ nō habet. ¶ Secūda est mimū extollēdo bonū quod habet q vtrūq istoz est venale. ¶ Tertia ē applaudendo malū qđ habet q istud ē mōle. Jō puer. 1. ca. 8z. Fili misi te lactauerint pctōres. ne acquiescas eis Si dixerint. veni nobiscū. insidiemur sāguini. abscōdam⁹ tendiculas contra insontē frustra. deglutiam⁹ eū sicut infern⁹ viuentē q integz quasi descendentē in lacū. oem pretiosā sbaz repiem⁹. implebim⁹ domos nras spolijs. sortez mitte nobiscū. marsupiū vnū sit oim nostz. Fili mi ne ambules cū eis. prohibe pedē tuū a semitis eoz. pedes ei eoz ad malū curūt q festinat ut effundāt sanguinē. Ipi otra sanguinē suū insidiāf q molliūtur fraudes otra amas suas ac̄. ¶ 18° familiaritate. Naz famulus aut seruus obediēs dño suo in malū excusaf a tāto. q seruꝰ q non a toto. Vñ dist. 86. capi° qđ pdest. 8z sic. An putatis illuz ieiunare frēs q pmo diluculo nō ad eccīam vigilat. nō btōz martiz scā loca pquirit. ꝙ surgēs cōducit seruulos. disponit retia. canes pducit. saltus. siluasq; phustrat. seruulos iquā seruī ptrahit fortasse ad eccīaz magis festinantes q voluptati bꝰ suis pctā accumulat aliena: nesciēs se reū futuri tā de suo delicto ꝙ de pdicōne maloꝝ. hec ibi. Idē habef. 22. q. 1. ca° qui opulsus. ¶ 19° inferioritate. s. quādo subditus obedit inferiori otra mādatuz superioris potestatis. Vñ sup illud Rō. 13. c. Qui resistūt ac̄. dicit Glō. Si quid iusserit curatoz nūquid faciendū ē. si otra ofule inbeat. rursus si proconsul aliquid inbeat et aliud imperator. nūqd dubitaf isto cōtempto illi esse seruiendū. ergo si aliud imperator aliud deus iubeat: cōtempto illo obediendū est deo. hec ibi. Idē hētur. 11. q. 3. capi° qui resistit. sup quo dicit glō. Inferiores nō solū obedire nō debēt quādo preceptū est iniustū. ꝙ etiā cū est inhonestū. Exemplū de aplis quibꝰ sacerdotes q magistratꝰ tēpli q pharisei ominabāntur ne amplius p̄dicarēt ibm. ꝙ illi dixerūt. Si iustū ē in ospectu dei vos potiꝰ audire ꝙ deū: iudicate.

¶ 20° dubietate. Nā si subditꝰ dubitat vtr qđ pcipiē sit otra deū l̄ nō: debz obediē. nisi eēt tale in q nullo°

ignorantia excusaret. Contra articulum fidei: precepta vel prohibitiones dei vel contra generale statutum ecclesie. aliter autem in dubijs obediẽdum est. Extra de temporibus ordinationum ca. Ad aures ac. ¶ 21° prauitate. Nam obediẽtia est quadruplex. ¶ Prima est que debeť ex necessitate. sicut illa que debetur deo. Actuuz. 1. capitulo. Obedire oportet deo magis ꝙ hominibus. ¶ Secũda est que debetur ex natura. sicut illa que debeť parentibus carnalibus. Eph. 6. capitu. Filij obedite parentibus vestris in domino. hoc em̃ iustũ est. ¶ Tertia est que debetur ex voluntate nõ libera sicut illa quam debet seruus domino. Col. 3. capitulo. Serui per omnia obedite dominis vr̃is. ¶ Quarta ẽ que debetur ex libertate. sicut illa que debetur prelato a subdito vel ab vxore viro. Deb. 13. capitu. Obedite prepositis vestris a subiacete eis. Ipsi enim perui gilant quasi racõnez pro animabus vestris reddituri. Et Eph. 1. capitu. Mulieres subdite sint viris suis in omnibus. Et Gen. 3. capitulo dicitur mulieri sub viri potestate eris Aliquando ex horum prauitate contingit ꝙ non obediant quibus debent a in quibus debent ſm rectum ordinem iustitie. ¶ 22° libertate. Nam inferior non tenetur obedire suo superiori si ei aliquid precipiat in quo non subicitur sibi. obediẽ autem ei debet in quo sibi subiciť. dicit enim Sene. libro. 3. de beneficijs. Errat si quis extimat seruitutem in totum hominez descendere. pars enim melior excepta est. corpora obnoxia sunt et astricta dominis. mens quidem sui iuris est. Et ideo in hijs que pertinent ad interiorem motum voluntatis homo non tenetur obedire. sed ī eis que exterius sunt agenda per corpus in quibus tamẽ scm̃ ea que ad naturam corporis pertinent. homo homini obedire non tenetur. sed soli deo. ꝗa omnes homines non sunt pares. Vnde non tenẽtur serui dominis nec filij parentibus obedire de matrimonio contrahendo vel virginitate conseruanda aut aliquo huiusmodi. Sed in hijs que pertinent ad dispositionem actuum a rerum mundanarum: tenetur subditus suo superiori obedire scm̃ rationẽ superioritatis sicut miles duci ī hijs que pertinent ad bellum a seruus domino in hijs que pertinent ad seruilia opera et filius patri in hijs que pertinent ad disciplinam vite a curam domesticam. ¶ 23° iniquitate. Nam xp̃iani tenenť obedire potestatibus secularib9 prout ordo iustitie requirit. Si autem non habeant iustum principatum. sed vsurpatum vel si iniuste precipiãt: non tenentur eis subditi obedire. Vnde. 11. q. 3. capitu. qui potestati dicitur sic. Julian9 extitit infidelis imperator nõne extitit apostata iniquus ydolatra. & Milites cristiani seruierunt imperatori infideli vbi veniebant ad causam cristi non agnoscebant nisi illum qui in celo erat. Quando volebat ut ydola colerent a thurificarent: preponebant illi deum. Quando autem dicebat producite atiem. ite contr̃ illam gentem statim obtemperabant a distinguebant deum eternum a domino temporali. hec ibi. ¶ 24° diuersitate. Nam laici tenentur obedire prelatis ecclesiasticis in hijs ad quorum obseruantiam se ī baptismo obligauerunt. sicut teneant veram fidem cum operibus a abrenuntient sathane a omnibus pompis et operibus eius a sic ad omne peccatum vitandũ et spirituale bonum prosequendum. In alijs autem actibus non subduntur eis. nisi inq̃tum ad ista pertinere seu reduci possunt. Et hoc propter diuersitatem status. ¶ 25° vsurpabilitate. Nam clerici temporalibus dominis nõ fuit subiecti. nec eis obedire tenentur. Laycis enim nec de clericis nec de rebus ecclesiasticis disponendi aliquid ẽ facultas. Vnde distin. 96. capitu. bene quidem in fine dicitur sic. Modis omnibus in synodali conuentu: quicquid tratitu dominis vestre sententia eneruari conuenieb at a in irritum deduci ne in exemplum remaneret presumendi quibuslibet laycis q̃uis religiosis vel potentibus in quacunq̃ ciuitate quolibet modo aliquid decernere de ecclesiasticis facultatibus quarum solis sacerdotib9 disponendi indiscusse a deo cura omissa docetur. hec ibi. Et extra de constitutionibus capitu. ecclesia. Aliter sibi vsurpant quod non congruit. ¶ 26°. probabilitate. Nam si episcopus mandet sacerdoti ut excõmunicet illum quem ipse reputat innocentem. hoc potest esse dupliciter. Aut em̃ mãdat sacerdoti solam denuntiacõnem excõmunicationis a sic tenetur denuntiare ex parte episcopi Aut precipit ꝙ sacerdos ipsiz excõmunicet a tũc si est notorium illum esse innocentem debet corã episcopo allegare a probare illius innocentiam a si defitiat ī probãdo debz obedire licet nouerit ei9 innocentiam. si vero legittime probet. non debet obedire. sed recurrere si oportet ad superiorem potestatem. Si autem sit dubium tunc tenetur obedire. Vnde. 23. q. 1. ca. quid culpatur dicit sic. Vir iustus si forte sub rege homine sacrilego militet: recte potest illo iubente bellare: vice pacis ordinẽ seruans quod sibi iubetur vel non esse contra si preceptum certum est. vel vtrum sit certum non ẽ ita ut fortasse reum faciat regem iniquitas imperandi. innocentem autem militem ostendat ordo seruiendi. hec ibi. Eodem modo est de episcopo et sacerdote. ¶ 27° proprietate. Naz si episcopus precipit capitulo vel alteri clerico ut det libros proprios suo nepoti. episcopi vel ut renuntiet beneficio. quia vult alteri conferre vel aliquid huiusmodi: tunc nec capitulum nec clericus tenentur obedire episcopo. quia hoc nõ pertinet ad episcopum. Clericus enim non tenetur ad obedientiaz de suis rebus bandis sine causa. Argumẽtum extra de censibus capitu. Cum apostolus. Item9 Et. 16. q. p̃. capi. predicator. Precipue si tales res non sunt acquisite de bonis ecclesiasticis. Extr̃ de testamentis capitu. Requisisti. Extr̃ de iure patronatus capitu. Cum dilectus. Nos igitur. Si vero de bonis ecclesiasticis libri acquisiti sunt a sunt ī epti tali clerico et episcopus precipiat ut commodet clerico bone indolis ut in studio ad quod

ipsũ mittit proficiat·tũc obedire tenetur·q̃a non
mouet episcopũ carnalitas·sed omnis ecclesie
vtilitas·A·q·1·capi° Quia frater·Et extra de ma
gistris capi° fin speculã·Talis omunitas est ob
seruanda·// 28·tolerabilitate·Naz omnib9 supe
rioribz dũmõ non sint hæretici licet·alias sint ma
li q̃ diu ecclesia eos tolerat: est eis obediendum
Vnde·2·q·A·capitu° Sacerdotes a reliqui ecclesie
ministri·omnisq; plebs episcopos suos diligere
debet a eorũ preceptis obedire·etiam si ipsi aliter
qd absit agant·misi in fide errauerint·hec ibi·Li
cet enim eorum vita sit mala·si tamen doctrina sit
bona·obediendũ est doctrine a non vite·ut Ma
th·dicit·Omnia quecũq; dixerit vobis·seruate a
facite·scõm opa vo eoz nolite facere·Et dist·87·
capi° Nihil·Nũq; sacerdotem tam a suis q̃ ab
alienis criminib9 oporteat esse immunem·tamen
si aliorũ se habuerit·non ideo verba siue predica
tionis debẽt contemni·Sic enim Ieronim9 ait·ut
Lexiuia per cinerem humidũ fluens:lauat a nõ
lauatur·ita bona doctrina per malũ doctorem:am
mas credentiũ lauat sordibus peccatoruz·// 29·
emunitate·Nam tpales domini qui subditis suis
interdicũt·ne prelatis seu personis ecclesiasticis
quicq̃ vendant vel emant·vel ipsis bladum mo
lant·coquãt panem · aut alia huiusmodi obse
quia exhibere presumant·eo ipso fũt excõmuni
cati·nec tenentur eis obedire·Extra de emunitate
ecclesi az·capitu·eos qui libro·6·// 30·necessita
te·Nam bona spiritualia sunt duplicia·Quedam
sunt de necessitate salutis que pretermitti nõ pos
sunt sine peccato mortali·Nullus aũt debet morta
liter peccare·ut alterius peccatum impediat·quia
quilibet plus tenetur sibi q̃ alteri a ideo ea que
sunt de necessitate salutis:pretermitti non debẽt
propter scandalum alterius vitandũ·Exemplũ
Puer iudeus postq̃ peruenit ad annos discre
tionis·nõ debet pretermittere baptismum propter
scandalum parentum·Similiter concubina non
debet pretermittere confessionem pcatoz suorum
a penitentiã de eis propter scandalum concubi
narij·Neq; vxor debet negligere cõfessionem deli
ctorum suoz propter scandalũ viri sui· Quedaz
sunt bona spiritualia que non sunt de necessitate
salutis·sicut ingressus ad religionem·correptio
fraterna·predicatio ac·a talia possunt pretermit
ti ad tempus·quousq; scandalũ cesset·dũmodo
nõ procedat ex malitia·ut habet extra de voto ca.
magne·Et extra de renuntiatione cõmb9 ca° misi cũ pri
dez·Extra de regul' iuris qui scãdalizauerit·// 31·
pulcritudine·Nã bona tpalia fũt duplicia·Quedã
fũt nobis omissa·sicut bona ecclesie cõmittuntur
platis a bona omunia reipublice cõmittũt tecto
ribus a deposita a omissarie fidelib9 a taliũ obsua
mimet de necessitate hijs quib9 cõmissa fũt et ta
lia nõ fũt propter scãdalũ dimittenda·sicut nec bona
que fũt de necessitate salutis· Vñ btus Thomas
Cãtuariensis repetijt res ecclesie cuz scãdalo regis
Anglie·Quedã fũt bona tẽpalia quoz nos fum9
domini·vel dimittere ea tribuẽdo si penes nos ha
beam9·vel nõ repetẽdo si apud alios sint·Et talia
dimittere propter pulcritudinem a malitiã alioz nõ
est bonũ· Primo q̃ hoc noceret bono cõmuni·eo
q̃ daretur malis occasio rapiendi·2° noceret ip
sis rapientib9·q̃ retinendo aliena in peccato pma
nerent a nũq̃ formarẽt sibi cõscientiã restituendi
a sic tandẽ ad infernũ damnarẽtur·// 32° falsita
te·Nã circa doctrinã sacrã considerantur duo· Pri
mo veritas que docet a hoc est de necessitate salu
tis·s·ut veritatẽ sm exigentiã tpis a psonaz ille
cui ex officio incũbit proponat·Math vl·capitu°·
Euntes docete omnes gentes·Et Mar·vlti·capi° Pre
dicate euangeliũ omni creature a iõ p nullũ scan
dalũ qd sequi videatur debet hõ pretermissa veri
tate falsitatẽ docere· 2° cõsiderat actus docendi q̃
interdũ intermittit·vel occultando vel differendo
propter scandalũ pusilloz a ignorantiũ·// 33° ob
noxietate Nã opa misericordie sicut implere cõ si
lioz·largicõ elemosinaz in hijs qui nouerũt cõ
silia a in hijs quib9 ex debito immet defectibus
alioz subuenire seu in tpalibz ut pascere esurien
tẽ sicut patet in hospitalarijs seu in spualib9·pu
ta docere ignorantẽ·q̃ eis incũbit ex iniũcto offi
tio·ut platis·seu propter necessitatẽ indigentiũ·ta
lia fũt de necessitate salutis et nõ fũt pretermittẽ
da propter scandalũ·Si aũt nõ fũt de necessitate sa
lutis:interdũ pũt occultari vel differri vsq; ad cer
tũ tempus·// 34° vtilitate·Nã cibus nõ est tota
liter dimittẽdus propter scandalũ·q̃ sumere cibuz
est de necessitate salutis a ẽ in p̃cepto·Gen̄·2·ca°
De omni ligno qd ẽ in paradiso comede·Ita ei pec
casset hõ trãsgrediẽs p̃ceptũ istud affirmatiuum
sicut peccauit trãsgrediẽs p̃ceptũ negatiuũ·s·de li
gno sciẽtie boni a mali ne comedas cũ illud essz
ad obseruacõem indiuidui·Sed talis cibus·puta
esus carnũ·est propter scandalum dimittendus·sm
illud·1·Corim·8·capi° Non manducabo carnes in
eternũ·ne fratrẽ meũ scandalisem·Extra de noui
opis nũtiacõne·capi°·2·añi finẽ·Et hoc modo nõ
est trãsgressio mandati p inobedientiã·// 35° le
galitate· Nã si q̃s hẽt aliq̃d de tuo a ñ potes reha
bere misi p iuditiũ foreẽse aut p litigiũ sm diffinicõ
nẽ legis·si ex hoc oriat scandalũ propter ignorantiã
vel infirmitatẽ pusillorum·tũc monẽdus ẽ detento·
si propter malitiã·non ẽ dimittendũ iuditiũ legis·
Nec obstat qd dns dicit Math·7·c·Volẽti tecũ
in iudicio contendere a tunicã tuã tollere·dimitte ei
a palliũ·Et illud·1·Cor·6·ca·Jã quidẽ omino deli
ctũ est in vob qui iuditia hẽtis inter vos:q̃re nõ ma
gis iniuriã accipitis:q̃re nõ magis fraudẽ patimi
mi·Iste auctoritates ut dicit Aug9·intelligũt sm
ppacõem ai·s·ut hõ p9 pat9 sit iniuriã pati t fraudẽ
q̃ iuditiũ subire·si hoc exp̃diat in aliq̃ casu ut
ostat·// 36·regularitate·Nã religiosi tenẽt obedie
epis in hijs que nõ fũt contra deũ a ordinẽ suũ sal
uis semper priuilegijs a statutis cõmb9 eoz·Extra
de symonia·capi·ne dei·Vnde si episcopus preci
piat plato eoz vel sb̃dito q̃ vadat ad papã vel
regẽ vel q̃ recipiat cõmissiones causaruũ aut visi
tacões aut execucões testamẽtoz a alia hmõi

non teneꝫ obedire: licet alios dericos possit epi
scopus ad illa cogere. ¶ 3 ᴬ° remissibilitate. Nam
monachus iniuriaz sibi factam remittere nō pōt
nec extra iniuriatorez agere sicut nec seruus. nec
filius familias. sed actio de predictis competit mo
nasterio: domino. patri. ff. de pactis. l. in persona
ar. Extra de sententia excōmunicatōnis capi° par
rochianos vbi de hoc in glō. sed nūquid. ff. de in
iurijs. l. i. §. vsqz. Etiam sine licentia abbatis mo
nachus nec agere nec respondere permittitur. Ex
tra de iudicijs capi° causam. Et. 16. q. p̄. ca°. Mo
nachi a monasterio foras egredientes ne aliqs
ministerium ecclesiasticum presumāt agere phi
bemus nisi forte cum abbatis imperio. Similiter
ut nullus monachorum forensis negocij suscep
tor vel executor existat n̄ id quod monasterij ex
poscit vtilitas abbate mihilominus sibi imperan
te. hec ibi. ¶ 38° transgressibilitate. Nam in religi
one ordinis nostri fratruz predicatorū transgres
sio vel omissio eorum que sunt in regula ex suo ge
nere non obligat ad culpam neqz mortalez neqz
venialem. sed solum ad penam taxatam sustinen
daz. quia per hunc modū ad talia obseruanda
fratres nostri obligantur qui tamen possent ve
nialiter vel mortaliter peccare ex negligentia vel
libidine vel contēptu. Tunc autem transgredit
aliquis ex contemptu quando voluntas eius tē
nuit subici ordinationi legis vel regule et ex hoc
procedit ad faciendum contra legem vel regulaz
Quando vero propter concupiscentiam vel iram
vel aliam particularem causam facit contra sta
tuta regule vel legis non peccat ex contemptu ac̄
¶ 39° celebritate. Nam sacerdos celebrans aliqua
die: habente missam spetialez de aliquo sancto q̄
tunc non est peccat per inobedientiam. quia fm
congruentiam dierum missarum sunt sollemnia
celebranda. Extra de celebratōne missarum ca°.
quidam a capitu. cum creatura. Qui enim trāsgre
ditur consuetudinem ecclesie approbataz: peccat
mortaliter aut etiam constitutionē que obligat
in foro conscientie. ut habetur distin. 9. ca° quicū
q̄. Plures enim dicunt missas beati Grego. pret
misso ordine a statuto ecclesie per admuentionē
quorundam questuariorum a ceretanorum. Insu
per a missas de tribulatōne seu de gratia impetrā
da in quibus die dominica dicunt missam de pas
sione in ramis palmarum: quos mortaliter pecca
re certum est cum illa missa non congruat tempo
ri. Nam si occurreret ut die resurrectionis domini
ce aut pentheco stes: diceretur illa missa de ramis
palmarum: scandalū oriētur in ecclesia. Ꝛ̄ si tūc
non licet nec alijs dominicis licet. Si layci conue
niant ad missas fratrum mendicantium in eccle
sijs ipsorum q̄ibus episcopus aut superior prela
tus prohibuerit: non peccant. Vnde extra de ex
cessibus prelatorum ca°. frequens in demētinis
dicitur sic. Quidā vero per grauium impositionē
penarum impediunt ne aliqui missas eorum au
diāt. Vniuersis itaqz prelatis ecclesiarum distri
cte precipiendo mandamus quatinus ipsi a pre
dictis grauaminibus omnino cessantes et cessa
re etiam suos subditos fatiētes: viros religiosos
priuilegiatos exemptos et non exemptos. men
dicantes a nō mendicantes. caritatiue tractent a
foueant. sua iura a priuilegia eis seruent. hec ibi
Sed constat huiusmodi mendicātes priuilegia
tos esse. ¶ eo. vniuersalitate. Nam id quod cadit
sub precepto: diuersimode potest implei. ideo nō
efficitur transgressor precepti aliquis ex hoc q̄ n̄
optimo modo implet. sed sufficit q̄ quocūqz mo
do impleat illud. perfectio autem dilectōnis qua
dicitur. diliges dominum deum tuum ex toto cor
de tuo ac̄. deut. 6. ca° a Math. 22. ca. vniuersalit
quidem cadit sub precepto cuius transgressionē
euadit qui quocunqz modo perfectionem diuine
dilectionis attingit. s. ut nihil supra eum aut cō
tra eū aut eq̄liter ei diligat. Et sic patet. ¶ Post
hanc declaratōnem dixit sanctus Thomas amē
deuote. O anima simplex iam potes intelligere q̄
uitatem peccati inobedientie. Ne tamē Belial glo
rietur in arguc̄jis tuis: do tibi verbo te quo pacto illi re
spondeas. ¶ Ad primum dic q̄ deus reliquit ho
minem in manu consilij sui: non quia liceat ei fa
cere omne quod vult. sed quia ad id quod fatiē
dum est non cogitur necessitate nature: sicut crea
ture irrationales. sed libera electione ex proprio
consilio procedēte. Et sicut ad alia fatienda debet
procedere proprio consilio. ita etiaz ad hoc q̄ obe
diat suis superioribꝰ. dicit enim gregoꝛ. libro vl
timo moraliū q̄ dum alieni voluntati humiliter
subdimur: nos metipsos in corde superamus.
Ad secundum dic q̄ diuina voluntas est regula
prima qua regulantur omnes voluntates ratio
nales cui vna magis appropinquat q̄ alia secūm
ordinem diuinitus institutū a ideo voluntas vni
us hominis precipientis potest esse quasi secūda
regula voluntatis alterius obedientis. ¶ Ad ter
tium dic q̄ aliquid potest indicari gratuituz du
pliciter. Vno modo ex parte ipsius operis. quia
s. homo ad hoc non obligat. Alio modo ex par
te operantis. q̄. s. libera voluntate hoc facit. Oꝑ
autem redditur virtuosū laudabile a meritoriū
precipue secūm q̄ ex voluntate procedit a ideo q̄
uis obedire sit debitum: si prompta voluntate ali
quis obediat: nō propter hoc minuitur eius me
ritum: maxime apud deum qui non solum exteri
ora opera. verum etiam interiorem voluntatem vi
det. ¶ Ad quartum dic q̄ principibus secularī
bus si nō habent iustum principatum. sed vsur
patum vel si iniusta precipiāt: non tenentur sub
diti obedire. misi ꝓpter vitandum scandalum vel
periculum. Quod autem adducitur de perfectiōe
hominis ac̄. hoc est error condemnatus ibidem
tanq̄ hereſis pestifera. ¶ Tunc anima gratias
agens deo et suis doctoribus consolata abijt do
mum in pace. Amen.

¶ Sequit alius Sermo.

Feria.v.dominice de passione.:
Sermo.xlv.de Contritione.

Qvlier que tãgit eũ pecatrix ẽ.Luc.
vii.ca°. Quodie aïa simplex fidel et
deuota saluti sue intenta accessit ad
eccliam z audiẽs missaz tam ex lectõ
ne eple.Daniel.x.ca° qꝫ ex euange
lio aduertit vnã ocusionẽ valde notabilẽ.s. de
peccatoꝝ actuali omissione nõ est sperãda salus
absqz illoz spãli otritione. Rõ istiꝰ ocusionis ẽ
ista.qz imũ oĩs pcti ẽ supbia p quaz ꝺõ sẽsui suo
inhærẽs a mãdatis ꝺ̃ĩ recedit z iõ oportet qꝫ il
lud qõ dest truit pctm̃ fatiat ꝺ̃o iem discedere a sẽsu
suo. Ille aũt qui in sẽsu suo pseuerat p quandaz
simlitudinẽ rigidꝰ z durus vocat. Vñ z frangi
aliqs ꝺr qñ a sensu suo diuellit. Sed inẽ fractionẽ
z ominucõem siue otricõez in rebꝰ materialibus
vñ hec noïa ad spũalia trãsferũt hoc interest ut ꝺr
x° methaphisice qꝫ frãgi dicũt aliq̃ q̃ in magnas
ptes diuidunt.ꝫ ominui vel oteri qñ hoc qõ in se
solidũ erat ad ptes minimas reducit. Quia vero
ad dimissionez pcti requirit qꝫ ꝺõ tollit affectũ pec
cati dimittat p quẽ quã dã soliditatẽ z cõtinuita
tẽ in suo sensu habebat.iõ actꝰ ille quo pctm̃ remittit
ꝺr otritio p quandã similitudinẽ. Oĩs em̃ actual
culpa ex hoc otingit qꝫ voluntas nra legi dei non ce
dit.vel eã trãsgrediẽdo vel obmittendo vel pter eã
agẽdo. Et qz duz est qꝫ habet potẽtiã ut nõ facile
patiat.iõ in oï actuali peccato ẽ quedã duritia vo
luntatis. Et ꝓt hoc si debz pctm̃ curari oportet qꝫ p
otritionẽ ominuentẽ remittat. Nã penitentia ẽ me
dicina otra omia peccata actualia. Sz nõ põt eẽ ve
ra pnia aliquoz quoz nõ sit otritio que ẽ pma
ps eiꝰ.ꝑ de oibꝰ peccatis debet eẽ otritio. Sciẽ
ꝺũ qꝫ circa otricõnẽ ꝺsiderãt q̃tuor. pmo ipa sub
stãtia actus z sic otritio ẽ dolor p pctis voluntarie
assumptus cũ ꝓposito ꝺsitẽdi z satisfatiẽdi. Nam
actus otricõis ẽ actus virtutis z ẽ ps penitentie sac
mental.iõ in diffinicõne pdicta ponit genꝰ eius
.s.dolor.qz pctm̃ pteritũ dolorẽ excitat in ꝑtũ prin
cipaliter in memoria manet sicut etiã memorando p
teita tristia eis afficimur ac si in pñti eẽnt vel q̃tũ
ad reatũ vel maculã vel etiaz dãnũ tpis qõ nũq̃
põt recuperari vel amissionẽ dignitatis inocẽtie ad
quã nũq̃ peccatoz redire põt p quã dicere potuissz
nõ reprehẽdit me cor meũ in oï vita mea. Ponit
etiã eiꝰ obiectũ cũ ꝺr p pctis.qz q̃uis peccata q̃ñ
acciderũt fuerint voluntaria tñ q̃ñ de eis oterimur
nõ sũt voluntaria eo qꝫ nunc vellemꝰ qꝫ nũq̃ fuis
sent. Ponit etiã electõ voluntaria que requirit ad
actũ virtutis cũ ꝺr voluntarie assumptꝰ. Et qz ordi
nat ad alias ptes penitẽtie sacramẽtal qz otricõ
naturalit p̃cedit confessionẽ.ꝫ qꝫ aliq̃ sequat ẽ ex
defectu penitentis z tũc etiaz debet hãe ꝓpositũ ofitẽ
di si aliq̃ꝺ memorie occurrerit qõ priꝰ confessus nõ
fuerit.iõ ꝺr cũ ꝓposito ofitendi. 2° in otricõne cõ
sideranꝺ modꝰ agendi et sic Isidor dicit qꝫ otritio
ẽ opũctio z hũilitas mentis cũ lacrimis veniens
de recordacõne peccati z timore iudicij. Nã sicut p
supbiã aliqs in sensu suo rigidꝰ reddit.ita p hoc
qꝫ a sensu suo otritus recedit:humiliat. 3° in otri
tione ꝺsiderat principiũ eiꝰ z sic Greg. dicit qꝫ otri
tio est hũilitas spũs admihilãs pctm̃ inẽ spem z
timorẽ z ponit duas cãs principales.s.timorẽ z spẽ
sine qua timor desperacõem facere posset. 4° in cõ
tritione ꝺsiderat effectus ipi z sic dicit Aug.qꝫ cõ
tritio ẽ dolor remittẽs pctm̃. In otritione em̃ ẽ du
plex dolor de pcto. Vnꝰ in pte sensitiua qui ẽ passio
z h̃ est effectꝰ ipsi.qz sicut ꝺ̃us pñe exteriorem
penã suo corpi infligit ad recõpensandã offensã
que in deũ ꝺmissa ẽ offitio mẽbroꝝ.ita etiã z ipsi
ꝺcupiscibili penã ifert doloris p̃dicti eo qꝫ ipa etiã
ad peccatũ cooperabat. Alius dolor ẽ in voluntate q̃
nil aliud ẽ qꝫ displicẽtia alicuiꝰ mali sm qꝫ affectꝰ
voluntatis noïat p noïa passionũ. Et tal otritio
fuit semp eodẽ modo in q̃libet lege z veteri z noua.
qz sicut futuz pctm̃ semp oportuit vitare.ita semp
de cõmisso dolere. Sz secm̃ qꝫ importat ordinez ad
alias pñe ptes nõ semp fuit eodez modo.qz alie
ptes nõ sẽp fuerũt eodẽ mõ ut satis ꝺstat. 5° his
intellectis aïa exiuit ab eccia cũ ꝓposito oterẽdi
de oibꝰ et singul peccatis suis. Et ecce belial inten
dẽs eã ab hoc ꝓposito reuocare ait. O aïa simplex
q̃ facile decipis tã leuit credendo. Volo tibi oñdẽ
qꝫ nõ de oï actuali pctõ omisso ab hoie debeat con
teri. Primo sic. Cõtraria otrariis curant. Sz que
dã pcta omittunt p tristitiã ut accidia inuidia.ꝑ
medicina eoz nõ debet eẽ dolor cõtritionis ꝫ gau
diũ. 2° sic. Cõtritio ẽ actus voluntatis qui nõ põt
eẽ de eo qõ ocmicõmi nõ subiacet. Sz quedã pcta
fugiũt cognicõem nram sicut oblita ꝑ de oblitis
pctis nõ põt eẽ otritio. 3° sic. Per voluntariã cõtri
tionẽ delent illa q̃ p voluntatẽ cõmittunt.ꝫ ignoran
tia tollit voluntariũ ut ꝺr.3.ethicorũ.ꝑ de hiis
q̃ p ignorantiã accidũt nõ debz eẽ otritio. 4° sic
de illo nõ debet eẽ otritio qõ p contritionez non
tollit. Sed quedã pcta puta venialia p cõtricõnẽ
nõ tollunt.qz adhuc post contricõnis grãm ma
nẽt.ꝑ nõ de oibus pctis pteritis debet eẽ cõtritio
Sz nõ est dicendũ qꝫ ꝓt hoc deus desistat iustifi
care z saluaẽ peccatorẽ. Aia vero abiit tristis que
rẽs z consulens legis doctores Cui mox obuiauit
Moyses a q̃ cũ cognouisset causas mestitie sue cõ
fortãs eã dixit.Ego oñdam tibi cõdusionẽ tuã eẽ
verã:testimonio q̃druplicis legis.s.

Legis Natural. Natural et hoc q̃ꝺruplicit.s.
Legis Diuinal. p rõnes naturales.p phos
Legis Propha. morales.p poetas.p exẽpla
Legis Dũanal. gẽtiliũ.Quãtũ ad rões natura
les sciẽdũ qꝫ vera otritio ñ po
Primo testi test eẽ de q̃tuoꝝ. Primo non
moio legis põt eẽ cõtritio de pemis puta de morte de p̃uacõne
virtutũ que ꝺsecute fũt ex pctõ p̃mi hois.Rõ ẽ q̃a
otritio importat alicuiꝰ duri z integri ominucõez
hec aũt integritas z duritia inuemit in malo cul
pe.qz voluntas q̃ est causa culpe in eo q̃ male agit
stat in suis ẽmimis.nec p̃cepto legis cedit.iõ huiꝰ
mali displicẽtia ꝺr otritio p quandã similitudinẽ
q̃ ñ põt adaptari ad malũ pene.qz pena simplicit

dimuſiuꝯ ez dic̄·q ꝑter hoc de malis pene ꝑt eē dolor·ſ nō ↄtricio mḡtū ad pc̄ā ex infirmitate hui⁹ vite deducimur·eciā mḡtū p pc̄m aiſimus vtutē·// 2° nō ꝑt eē ↄtricio de pc̄o ↄrigmali·Rō eſt·q ↄtricō eſt dolor ↄmmuēs volūtatis duricie m·q ideo ſolū de illis pc̄is eē ꝑt que ex duritia noſtre voluntatis in nos ꝓuemunt·q q pecatū ↄrigmale nō eſt inductū nra voluntate·ſ ex vitiata nature ↄrigine ↄtractū q iō de ipō nō ꝑt eē cō trītio·ſ diſplicēcia vel dolor·// 3° nō ꝑt eſſe cōtri tio de peccato futuro·Rō ē·q in oib⁹ motoribꝰ q mobilib⁹ ordinatis·ita ē·q motor inferior habz motū ꝓriū q ꝑter hūc ſeq̄tur in aliq̄ motū ſupio ris motois·ſic̄ ptz in motu planetaꝝ·q pret⁹ motꝰ ꝓpriꝰ ſequūtur motū ꝑmi ↄrb· In oīb⁹ aūt vtutib⁹ moralib⁹ motor ē ipſa prudētia q ē auri ga vtutū q iō q̄libz vtus moāl cū motu ꝓprio hz aliq̄d de actu prudētie adiūctū· Cū g̃ pñia ſit vir tus moral tā ḡ ps uſticie·cū actu ꝓpo ſeq̄t mo tū prudētie· ꝓpus āt actꝰ pme ē in obiectū ꝓpriū qđ eſt pc̄m ↄmiſſuz·iō actꝰ eiꝰ ꝑncipal q̄ ē ↄtri tio reſpicit tm̄ pc̄m ꝑteritū·q ꝓt hoc ille q ↄteri tur dolet de pc̄o ꝑterito· Nō ē aūt ↄtritio de pc̄o futuro ſ magis cauō q̄ eſt ps prudētie ↄtriciōi adiuncta·// 4° ↄtritio nō ꝑt eē de pc̄is aliemis· Rō ē·q illō idē ↄterit qđ ꝑꝰ durū q integꝝ fuit·vñ opt⁹ q ↄtritio p pc̄o ſit i eoꝫ in q̄ pc̄ā duritia ꝑ ceſſit q ſic de alieis pc̄is nō eſt ↄtritio·licz āt p pha pecierit indulgētiā de aliemis pc̄is ꝑs·Ab aliemis p·ſer·t· hoc fuit mḡtū ex ↄſorcio pc̄oꝝ aliq̄s p oſeū immūdiciā ↄtrībit·ſic̄ ſcriptū ē Cū puerſo puerteis· Licz de pc̄is alioꝝ doleam⁹ ñ tñ ↄterimur ꝓprie·// Rūtū ad pbos morales ſci endū q ad ↄtricōez ↄcurrūt q̄tuor·// 1° pc̄oꝝ me moria·vñ Señ·li·A·de naturalibz q̄ſtiōib⁹ dicit· Obiciat ſibi ſenect⁹ āños in̄ ſtudia vana cōſūp tos·et dāna etatis male exēpte·labor ſarciat·oc cupacōes recidant·pīmonij lōge cura ſoluat· Si ei tot⁹ anim⁹ vacz ad ↄtēplacōez fui ſaltē in ipſo fine reſpiciat·faciet ac ſibi inſtabit q quoti die breuitatē tpis metiēs:q̄cq̄d amiſſuz ē·diligē ti vite pñtis vſu recolligit·Fideliſſim⁹ enī ad ho neſtiſſiā trāſit⁹ ex pñia·Itaq̄ iuē poetam· Tolli m⁹ ingētes aīos q maxia puo tpe mollimur·Fa ciam⁹ igr q qđ itinē fieri ſolet·Qui tardi⁹ eximus velocitate penſātes moraz feſtinem⁹· Magnūq̄ op⁹ abſq̄ etatis excuſatiōe tractem⁹ Creſcit ani m⁹ quotiēs cepti magnitudie oñdit q cogitat q̄ tū ꝓpoſito·nō q̄ tū ſibi ſufficit·hec ille·Et li·3° de li bero arbi·dic̄· Aius quotidie ad rōem reddendā ē vocād⁹·Faciebat Sirt⁹ ut ↄſūmato die cū ad nocturnā q̄etē ſe recepiſſet·inꝛogabat aīm ſuuz qđ hodie mali tuū ſanaſti·cui vicio obſtitiſti·q pte melior es·Deſinet ira vel moderatior erit qui ſciet ſe q̄tidie ad iudicē vemēs Quid g̃ pulchri us hac conſuetudīe,exacuendi totū diē· Qual ille ſōn⁹·pt⁹ hoc gmicōez fui ſeq̄tur·q̄ trāq̄ll⁹·q̄ alt⁹ q̄ liber·hec ille·// 2° factoꝝ itelligētia·vñ Tuli⁹ li° de officijs dic̄· Predara eq̄bilitas i oīm vita·ſ·ut ſit idē ſemp vult⁹ idēq̄ frons·ſicut de ſocrate dictuz eſt· Quēadmodū g̃ in oratione cōſtāti·ſic in vita oīa apta ſint inter ſe q ↄuenientia q q̄ pua videāt eē delicta·nec a multis intelligi ab hijs diligenti us ē dedimādū· Si ei in organis muſicis q̄uis pau lulū diſcrepēt·vitat tñ ne q̄d in eis diſcrepet·mlt⁹ tomagis ordinis oīmoda ↄuemētia in actōib⁹ nr̄is adhibēda ē·q maior q melior ē actionuz q̄ ſonoꝝ acētꝰ·hec ille· Et li·3° de officijs dic̄· Certe ſi oēs deos lateſq̄ celare poſſem⁹·mihil tñ auaē mihil iuſte·mihil libidioſe faciēdū ē· Bon⁹ nil ñ mō facē·ſ nec cogitare q̄dē audebit q̄ q̄ qđ nō audeat ꝑdicare hec ille·// 3° purgādoꝝ oſcia q hoc nō ſolū in ſubditis·ſ etiā in maioribꝰ·vñ Socr̄ tes dicit· Qui multaꝝ rerū ptātem hz·p̄mū pur gare ↄſciam dēt·ut q delicta corrigit nō admittat Stultū ē ut impare q̄s velit:cū ſibi ipſi ipare non poſſit·hec ille·// 4° erroꝝ indulgētia· Nō ei ē leui tas a ↄgnito q dānato erroē diſcedē· Nō ē turpe cū re mala mutare ↄſiliū·vñ Valeri⁹ li·9·dic̄· Te meritati prim⁹ ē error q ad ledēdū par·cui tñ q̄s facili⁹ ignoſcat·q nō ſua ſpōte ſ cōcitat⁹ nauis ymagib⁹ culpe ſe ipiicat hec ille· Facile ei idulgē tiaz ↄſeq̄mur peccōꝝ ſi ſeculū iſtud ↄtēnam⁹ Vñ in ꝓhemio libri de vegetabilib⁹ Tria fuit ut ait Empedocles in tō rerū varietate p̄cipua:q̄ excellē tiſſimū mūificētie domū extollūt magnificē.ſ.mo bilis affluentie ↄtempt⁹·future felicitatis appeti tus·mentis illuſtratio· Quoꝝ prio mihil honeſti us·ſecūdo mihil felici⁹·tercō mihil ad ārorum opē dioſaz adeptiōem efficaci⁹·hec ibi· Hec em̄ ſunt valde nobis neceſſaria ad perfectā ↄtricōem ut ē virtus·// Rūtū ad poetas Sciendū q ad ↄtrici onez cōcurrūt q̄tuor·// 1° dolor de peccato nō ſolū ↄmiſſo·ſ etiā ꝓpoſito·vñ Juuenalis li° 1·ſatira· ·1·dicit· Has patit penas peccā di ſola volūtas· Nā ſceleris infra ſe tacitū:qui cogitat nullū·ſacti crimen hōis cēſi conati pegit·hec ille·Sicut ego peccatū eſt voluntariū ſic contricō pc̄i eſt pena vo lūtaria·Nō em̄ in purgatorio vel in inferno p̄ot eſſe ↄtricio·q illa pena p pc̄o debita nō eſt volū taria·vñ Marcial⁹ cocus dicit· Ibis ad occultoſ tramites·loca deuia mundi·Dcēm tecū eſt ↄſcia culpa comes·Alteri⁹ cēſor ac̄· 2° horror q diſpli cētia voluntaria q timor filialis·quia offendiſti de um·vnde Ouidi⁹ li°2°·fine titulo dicit·Multa mi ſer timeo·q multa feci ꝓterue·Exēpliq̄ metu fre or ipſe mei·Vibi⁹ obſeſſis clauſe mūimina por te Proſunt·In media pace quid arma times·hec ille·Per ↄtritionem ei deus pacem facit cum ani ma noſtr̄·vnde non debem⁹ timere ſeruli timore vnde Virgili⁹ eneidos libro p̄·dicit· Soluite cor da metu·atq̄ animi ſecudite curas·Et libro·4°· degeneres animos timor arguit·Et Lucanus li bro·2·dicit·Liceat ſperare timenti·Et libro·6·De generes trepidant animi:peioraq̄ verſant·Et li bro·A°·Multos in ſūma pericula miſit venturi ti mor ipſe mali·Fortiſſimus ille eſt qui prompt⁹ metuenda pati ſi comin⁹ inſtent·hec ille· Timor em̄ penarū peccatis debitaruz deburit multos ad deſpacōem·// 3° pudor q fletus ꝓ pc̄o commiſſo·

Vnde seduliꝰ li·p̄·dicit· Culpa fugit: cēdūt lacrimis delicta fusis·Et dulcē veniaz fletus generatiꝭ amari·hec ille·Sz plures magis flent rez tpaliuz amissionē q̄ sceleꝝ oīssionē Vñ Juuenal' li·7·dicit· Maiore tumultu plangūt nūmi q̄ funera· Fingit in occasiū sūmaz deducere vestē·Contentꝰ veraē oculoꝭ humore coacto·Ploratur lacrimꝭ amissa pecunia veris·hec ille· ℣° amor redeūdi ad deū·Vñ psper li·epy gramatū dic̄·Qñ peccati merito manꝰ omnipotētis·Oia oducēs artat vbiq reū·Vnū pfugiū tutū est deꝰ ipe timēti· A q̄ discedens ne peat redeat· Cōuerti nāq ad dñm certiꝭ sima vita ē·Et pacez offensi q̄rere sola salus·Qui terret p cit: q̄ pcutit ipe medet· Viuere vis illi subdere quez metuis·hec ille·Per oratiōem em hō cōuertit ad deū suū· ℣ Qñtū ad exēpla gentiliū declarat q̄ dupliciter· ℣ Primū exemplū ponit dñs Petrꝰ de patrie patriarcha ieroſolimitanꝰ ordinis p̄dicatoꝝ li·℣°sentētiaz dic̄·q̄ in ciuitate Lugduni reptū est a fodientibꝰ fundamentū cuiusdā palacij: vnū caput·cuiꝰ os·labia a lingua a dentes erāt recentia a viua a audierēt ab eo voce dicentez· Jte ad ep̄m ut huc veniat ad saluādū vnā aiam qđ caput videtes a voce audiētes: admirati fūt valde·Adierūt ep̄m referētes qđ videt a audierāt·Ep̄us vero veniēs ad locū: interrogauit quis eēt a q̄d vellet·Caput rndit·Ego fui inuentor legū a virtuose put cognoui debere et circa officiū gradꝰ mei neminē offendi·q̄ nullum filiū falsū dedi·nūq̄ feci extra iustitiā·nūq̄ legē extorsi·gentil' fui·absq̄ fide xp̄i decessi·in fine vite mee dolui de oibꝰ pctis meis et q̄ ad me nō pueniret lex illiꝰ dei p quā possez saluari ꝓpt qđ misericors deus aiam meā ꝛeseruauit in hoc capite·Nūc aūt precor ex quo tpus aduenit ut miserearis mi dando sacrū baptisma quo fuscepto: aia mea volabit ad celū a hoc caput rediget in pulueres·Statim vero ep̄s cū dero suo afferri iussit aquā baptismi a p̄dictū caput baptisauit·aia vero illa ad celū volauit a predictū caput in cineres redactuz ē ac̄· ℣ Secundū exēplū est pboz naturaliū dicētiū q̄ Arpia ē auis hñs facie q̄si hois et est auis multū crudel' a ferox: adeo q̄ aliqñ fame stimulāte hoiez iuadit a occidit q̄ sitiens volat ad aquā ut bibat vbi fatiez suā in tuēs a sibi filez nup occisse recolēs·tāto dolore patit q̄ ex ide qñq moit Sic pctōr in q̄ relucet ymago dei·ps̄·Signatū est sup nos lumen vultus tui dñe·tāta libidine fert in pctm q̄ amaz suā occidit·ꝫ cū volat ad aquā ostricōmis recolit oia pcta sua·flet amarissime: ita q̄ morit taliter pctō q̄ nūq̄ redit ad ipsū·ps̄·fuerūt mihi lacrime mee panes die ac nocte ac̄·

℣ Tertiū exemplū est in li·de ꝓprietatibꝰ rez vbi dr q̄ ē quedā auis q̄ vōt auis padisi ob īsigne sui pulchritudinez cuiꝰ pene sunt mirabiles adeo ut nullꝰ eis color desit·vox adeo dulcis q̄ in hoie gaudiū a deuocōem excitat·Hec auis captiuata: irremediabiliter plangit a gemit·nec antea cessat q̄ libertati donetur· Sic aia hois dū est in gra ē auis padisi pulcherrima q̄si capiat a demōe laqueo pcti·ps̄·Absconderūt superbi laqueu m̄: debet plorare p ompunctionez cordis q̄usq̄ liberet· ℣ Quartū exēplū ponit Ouidiꝰ li·3°Methamorphoseos dicēs q̄ Narcissus puer tāte fuit spei ac pulchritudinis ut statī natus ab oibꝰ amaret·Parentes & admirātes tāta ei⁹ pulchritudinez ordinuerūt quendā vatē si iste puer pueniet ad senectutē a an diutiꝰ viuet·Ille rndit diu viuet si semetipsū non nouerit·Itaq̄ puer adultus a fadꝰ iā inuenis tāta cepit de suo decore superbiā q̄ oīm ptem sit amorez tam iuuenū q̄ puellaz·Quadā die fatigatus ex venacōne diuertit ad quendā fontez purissimū cā sedande sitis a dū biberet ymaginē sue fatiei vidit in aqua: mirat a spetiez vise ymagi nis ꝛsiderat cuiꝰ amore captꝰ alloquit ymaginē extendit brachia ut eaz apprehēdat a nihil inuenit misi aquā·offert oscula a ymago videtur sibi reddere·Ridet puer a illa corridet·Lacrimat a illa plorat·Sic ergo exardescēs in amore sui·defecit a in florez sui nois conuersus est·Sic anima nostra pulchertrima est in baptismo·Cāti·℣° ca°·Qñ pulchra es amica mea q̄ pulchr̄ es a decora·Sz post baptismū in superbiaz erigit ut fecit lucifer a p̄mi pntes seipōs ognoscētes a dei mādatū otemnentes·ps̄·Verūtamen in ymagie ptūsit hō a in aqs delitiaꝝ se speculat que fūt nihil·ps̄·nihil inuenerūt omnes viri diuitiaꝝ in manibz suis·iō conuertit in florez vanitatis·Isa·40·ca°·Ois gl'ia ei⁹ quasi flos agri·Speculat aūt se in aquis cōtricōis a tūc conuertet in florez honestatis·Cāti·2°ca°· Ego flos cāpi.s.eccie militantis·Cuiꝰ odorē suauitatis odorabit dñs in cāpo celestis felicitatis·

Secūdo declarat eadē cōclusio testimonio legis diuinal'· ℣ Sciendū q̄ hoīes lacrimantur a plorāt ex contricōne pctōꝝ suoꝝ q̄dupliciter· p̄mo qñ angelus dñi impropauit filꝭ isr̄l' dei beneficia a pctā que corā deo cōmiserāt: eleuauerūt voce vnanimit a fleuerūt· Judi·2° ca°· 2° cū audisset Josias rex Juda cōminationes scriptas in libro legis dñi ꝓpter pctā: scidit vestimēta sua et fleuit qđ multuz placuit dño·℣° Reg̃·20·ca°· 3° fleuit Esdras a vniuersus ꝓplus isr̄l' ꝓpter cōmixtionē ꝓpli iudaici int gentes: ducētes vxores alienigenas a filios ex eis ꝓcreantes·p̄·Esdre·9°ca°· ℣° fleuit Dauid ꝓ pctō suo·2°Reg̃·12°ca° dicēs in ps̄·Lauabo p singulas noctes lectū meū lacrimis meis stratum meum rigabo·

Tertio declarat eadē oclusio testimonio legis Prophetal' Sciendū q̄ cōtritio est nob necessaria q̄dupliciter· ℣ p̄mo Judith·8° ca° dr· Humiliem⁹ đo aīas nras in spū cōtrito a humilito seruiētes illi dicam⁹ dño flentes ut scōm voluntatez suā fic fatiat nobiscū misericordiā suā ut ficcōturbatū est cor nostr̄ in superbia·ita etiā de nra humilitate gloriemur Nos aliū deum nescimus preter ipsū: exp̄ectem⁹ humiles cōsolatiōem eiꝰ et exq̄ret sanguinē nostr̄ de afflictionibꝰ inimicoꝝ nostroruz·hec ibi· ℣ 2° Isaie·17° ca° dr sic· Qui fiducia hñt mei: hereditabūt terram a possidebūt montē sanctū meū a dicā·Via facite·prebete iter

dcdñtate a semita·auferte offendicula de via·qz
hoc dicit dñs:in sancto hñto a cū otrito a humili
spū·ut viuificē spm̄ humiliū a viuificē cor cōtri
torū· Ysaie·lvii·ca° dicit·Deducāt oculi mei lac
mas p diem a nocte a nō taceant·qm̄ cōtricione
magna otrita est virgo filia mea cognoui dñe
iniquitates meas·qz peccaui tibi· Tu em̄ es deus
meus quē expectaui·Et·xxxi·ca° Cōtritū est cor me
um in medio mei:otremuerūt ōnia ossa mea·Et
Trenoz·2·ca° Magna est velut mare otritio tua
Ezechias ut hētur ysa·xxxviii·ca° dicit·Recogita
bo tibi ōnes ānos meos in amaritudie aīe mee·
Vbi ponit septē odiciones necessario req̄sitas ad
veram cōtritiōem p° otricio debz eē recogitata iō
dicit·Recogitabo·debem° ei in mane recogitare
dīna bñficia ps̄·Memor fui operi dñi a ab initio
mirabiliū tuoru·Et iteruz·Mane astabo tibi a vi
debo· In sero autē debem° cogitare pcta ppria p̄s·
Quoniā iniq̄tatē meā ego agnosco·Et iterū·Me
ditatus fū nocte cū corde meo a exercitabar a sco
rebam spm̄ meū·Et sic miserior diā dei debem° in
uocare ac 2° otritio dēt esse secreta·idō dicit tibi
s.dō·Matth·vi·ca° Intra in cubiculū tuū a clauso
ostio sup te·ora p̄rem tuum in abscōdito a pat
tuus qui videt in abscōdito rēdet tibi·Et p̄s· Ti
bi soli peccaui a malū cora te feci·sicut filius ꝓdi
gus fecit Luc·xv°· In se autē reuersus dixit·Sur
gā ac·Magni em̄ a sapientes viri cū tractāt mag
negocia·coīter se claudūt in camera a cogitāt fa
cta sua solitarij·ne ab alijs extrinsecis in sua cogi
tacōe impediant·sic otritus agere dz·qz magnā
rem tractat cū salutē anime sue tractet· Audeo di
cere qz de maioi bō fās q̄ de° tractat cū hoīe ē sal°
anime Osee·2·ca° Ducā eam in solitudine a loq̄r
ad cor ei° ac 3° otricio dēt eē integra·iō dic·oēs·
Sicut em̄ ille qui vult implere aliq̄d vas p̄cioso
liquore:lauat ipsū aq̄ a effundit eā vsq̄ ad mi
nimā guttaz·sic otritus dēt lauare aq̄ cōtriciōis
cōscīam suam quo ad singula pcta mōlia a veni
alia Jere·2·ca° Effunde sicut aquā cor tuū ac 4°
cōtricio debz eē ordinata·iō dicit ānos·qz de āno
in ānum·de mense in mēsē·de die in diē ac p̄s· An
ni nri sic aranea meditabūtur Sophonie·p· Fru
stra iacit rethe añ oculos pēnatoz·Si em̄ ordina
te recogitabim° pcca nostra frustr̄ dyabol° retia
temptacōnū tendit ad capiendū nos qz cū ei°
cōfusione p dei grām saluabimur p̄s· Aīa nra si
cut passer erepta ē de laqueo venātiū·la·otri·ēt
n·li·fum°· 5° otritio dēt eē approp̄ata·iō dic me
os· Nō ei debem° meditari aliena pcta sed nostr̄·
p̄s· Cōmouisti terrā v animā a turbasti eā per
otritiōem·sana.s.eam aiam ppter otricōes eius·
in plurali·qz cōmota est·Quo ad aliena pcta dz
Leuit·19·ca° Nec memor eris iniurie ciuiū tuoru
s.ad vlciscēdū· 6° cōtricio dēt eē amaricata·idō
dicit in amaritudīe· Nā otritus amare lacrimat
p delictis suis p̄s·Lacrimis meis strātū meū riga
bo·Sed timendū est ne nobis accidat sicut illis
de quib° p̄s·dicit·Verūtn̄ in diluuio aq̄rum mul
tarū:ad deū nō approp̄iabūt·Sūt ei·v·genea ho
minū q̄ lacrimātur a nō approp̄iant ad deū·Aliq̄
lacrimātur p amissiōe bonoz tpalium a isti n̄ ap
p̄imāt ad deū·Aliq̄ lacrimāt ꝓpter penā corpa
lem quā sustinēt·sicut latro aut homicida·sic plu
res lacrimātur in fine vite sue ꝓpter penas īferni
q̄s sibi imminere ospiciūt·Aliq̄ lacrimātur ꝓpt di
uicias q̄ crescūt a diminuūt cupiētes ut semp au
geant qd si nō fiat lacrimant·Aliq̄ lacrimātur
p pcīs p̄teritis a alia omittere ꝓponūt·qd ē cru
dū latenē lauare q̄ q̄ito magis lauat tāto magis
aquā lutosā reddit·Aliq̄ lacrimāt p morte suoz
caroz nō p illoz culpa·ſ̄ p ipōz absentia·Aliq̄
lacrimātur p falsa doctrina q̄ credūt qz de° saluā
bit bonos a malos·vel qz de° saluabit misericor
des licz sint vsurarij·qz multa bō faciūt vel si dñt
saluari saluabūt·qz passio xp̄i est efficax ad om
nes saluandos·Et isti lacrimāt qz i fine vite sue m
uemūt se dceptos in hac opīone·Aliq̄ lacmāt
p offensione di q̄ deliq̄uit in legē ei°·cupientes
emēdare vitā suaz a indulgētiaz pcōz suoz ob
tinē·Refert Ouidi° li°2·methamorp̄h·qz Vo vir
go pulcherria fuit omutata in vaccā albissimā·
q̄ furijs agitata p mūdū discurrebat·ſ̄ tāde veni
ens ad fluuiū mli dei miseracōe iteruz i virginē pul
chrimā fuit imutata quā Jupit in celestia numi
na hōrauit·Sic aīa intellectiua pulcherria rōne
y magis dine i ea impsse p pcz i vaccā v peccatu
cē carnali altedie ornat·a furia cōcupie effremis
ad mūdanas lasciuias vndiq̄ exponit Jere·xlvi°
c·Vitula elegās atz formosa ē egipt°· Ista vac
ca q̄n venit ad egiptū v obscuritatē otritiōis a vs
q̄ ad mlū v vsq̄ ad fluuiū p̄niat abhucōis a lac
mose opūctōis·tūc i albissimā virginez p mnoētia
am oūtit a a dō in celoz gaudijs repomit i nūero
scōz āgeloz· 7° otricō dz eē intrinseca·iō dic amē
mee·Vt sic̄ p pcēm aīa ledit·sic p otricōez medē
atur p̄s·Exitus aquaz deduxerūt oculi mei quia
nō custodierūt legē tuā· Aq̄ ei lacrimaz est velut
mare eneuz in q̄ ingressuri tabernaculū dei·p̄mo
man° a pedes lauabāt Exo·vltimo·ca·a·xx·R egū·
v·capi° Sic volentes ingredi vitam celestem dñt
primo lauari aqua contritiōis Trenoz·2°capi·
Magna est velut mare contricō tua ac·:

Quarto dēclaratur eadez oclusio testi° legis
dūanalis Sciendū q̄ Cōtritio est necessa
ria q̄druplicit· p° rōne libertatis·Nā ut hētur·ff·
de iure immunitatis·l·semp·ſ̄ negotiatoēs·in·ff·
nouo li°xi° Negociatores publici nō grauentur
pedagijs a huiusmodi exactōmbus dum occu
pantur circa negocia reipublice· Sic deus vult
omnes saluos fieri et q̄ nullus soluat vectigal
dyabolo pro negocijs anime sue si occupetur per
contriciōem circa negocia proprie salutis:que
sunt ad augmentum reipublice celestis·Et sicut
ille qui ponit in nauí sua magistrum et guberna
torem vel in negociacōne sua ministrum suuz ut
negocietur·tenet respōdere de contractibus fās
cum ministro suo a pro rebus ei traditis· Nam i
p̄mo casu exercitor v dñs nauis·tenetur actōne
exercitoria·ff·de actōe exercitoria·l·i·ſ̄ exercitorem·

In 2° casu agit cōtra dñm actione institoria. ff. de actione instito. l. 1. Et tenet rñdere ꝓfectibus serui sui si quē decepit in empcōne et vendicōne vel nō reddicōe vel quocūq; alio ctractu ꝑ quo ctractu dñs suꝰ potuit eū ibi. Sic deus agit cōtra peccatorē cui tradidit grās a virtutes a dona spiritussancti dic. negotiami dū venio. Si ꝙ vult trē rñdere ꝯputet singula pcta sua ꝑ ctritōem. 2° ratione legalitatis. Nā sicut ille cui domꝰ locat non existēs ꝙtū pōt volēti hostia asportare vel fenestras vel domū ꝯburere: tenet de toto dāno. ff. locati et conducti. l. Item qualiter ff. exercitui in. ff. veteri li. 19. Sic illi quibꝰ dñs locauit animam gratias a virtutes a dona si nō obstiterint tēptationibꝰ dyaboli: rñdebunt de toto dāno. Ponat ꝙ petrꝰ accepit a quodā vineā excolendā ꝑ salario cōpetenti. Qui mercede accepta cū vineā colere incepisset: inuenit multas labruscas a vites siluestres a spinas a vepres quarꝫ tedio affectꝰ voluit vineā deserere a salariū retinere. qrit an possit. Arguit ꝙ nō. qꝛ de labruscis a spinis mihil fuit actuꝫ nec cogitatū. ß de vinea fructifera. ꝙ ab hoc pacto nō est recedendū. ff. de legatis. l. nō alit. Arguit ꝙ sic Pacisctes ptim de vitibꝰ. etiā de ceteris arboribꝫ pacti fūt ut ps ponatur ꝑ toto. ar. ff. de legatis. l. vꝛo. Itē absq; hoc vice cultura nullā hēbit vtilitatē nec fructuū reddicōem. ꝙ illud fuit subintellectū. ar. ff. ad legē aquiliā. l. illud. ꝙ ē opellendꝰ ꝙ pactū teneat nociua auferendo vel ꝙ salariū reddat a punit. qꝛ pactū non tenuit. Et hoc ē verū. Sic hō in vita pñti accepit a deo aiam excolendā virtutibꝰ a domis opibꝰ eradicando spinas a vepres vitioꝫ ꝑ ctricōem qđ si nō fecerit ꝑuabit salario mercedis eterne. 3° rōne recuperabilitatis. Contritio em corrigit delinquentē. resuscitat mortuū fetentē a restituit ei oīa hō que priꝰ pdiderat peccando a domū celi quā pdidit peccās: recupat penitēs. ff. de legibꝰ. l. ex hijs. i. ff. veteri. li. ꝑ Vbi glō. querit. Vtꝫ resuscitatus sicut Lazarꝰ debeat possessiones hīe ḡs priꝰ tenuit an filiꝰ qui statim eas occupat patre mortuo. Et videt magis tenere cū pie a recte. qꝛ pncēps decessit ei pncipale. s. vitā ꝙ a accessoria intelligunt. ff. de iurisdictione ōmū iudicū. l. x. Sic ei quē deus resuscitat ad vitaꝫ gie ꝑ ctricōem reddit oīa hō spūalia que habuit antequā peccaret. Nā ut habet Leuit. 27. ca° in āno iubileo vtpe pme a remissionis pctoꝝ hō reuertet ad possessionē suā a vnusquisq; ad familiā suaꝫ debit. ps. benigne fac in bō voluntate tua syon ut edificent muri tui ihrlm. 4° rōne vtilitatis. Naꝫ sicut ille q̄ habꝫ tutorem exactē vult rēdere bonoꝫ suoꝫ. hꝰ ꝓbato corā iudice pōt eū amouere. ff. de ꝓbacōibꝰ. l. quotiēs. ff. q̄ dolo Sic pctor q̄ habet dyabolū tutorē suū: debꝫ corā xpō iudice ꝑ veram ctricōem ꝓbare dissipacōem suoꝫ bonoꝫ naturaliū a gratuitoꝫ ut q̄ priꝰ ꝑ pctm̄ depauperatus dixit. ps. Dereliquit me vtus mea. s. naturalis a lumē oculoꝫ meoꝫ. s. grē a ipm nō ē mecuꝫ. Amici mei. s. angeli custodes a primi mei. s. iusti fideles aduersū me appropinquerūt a steterūt ꝛc.

Postea ditatus vtute dicat illud Judith. 13. ca. Nobiscū ē deus qui facit virtutez magnā in isrl. Qui em̄ pdidit arma vtutū in bello spūali est in magno piculo Cuiꝰ piculū ptꝫ. ff. de re militari. l. desertorē. Si. miles a in. ff. nouo. li. 2. vbi hētur ꝙ q̄ in bello arma amisit vel alit illicite alienauit: capite puniat. sic tali pena ē dignꝰ qui gratis a se pecit arma virtutū ꝑ malū lucꝫ vel carnalez delectationē. dicat ego pctor illud ps. In do fatiemꝰ virtutē. s. p ctricōem cordis a ipe ad mihi lū deducet inimicos nros. s. demones. Postq̄ vero Moyses declarauit ꝯdusionē pdictā ait anime deuote Que ego noui fidelit te do cui. ß ecce hic est sanctꝰ Thomas de aq̄no doctor noui testamti cuiꝰ doctrina dirigat cor tuū ad scienda inditia iustitie dei. Ad quē astante Moyse accessit aīa deuota ꝑ fue ꝯdusionis darioꝛi noticia. Cui sanctꝰ Thōs ait. Ego oīdam tibi ꝯdusionē tuā esse verā testimonio quadruplicis legis. s.

Legis euāgelice. Legis Aplice. Legis Canonice. Legis Ecclesiastice.

Primo testimonio legis euāgelice. Sciendū ꝙ xps pbauit illaꝫ testimoīo q̄druplici. pmo Ma. 11. ca° Tunc exprobrare cepit ciuitatibus in q̄bꝰ facte fūt plurime vtutes eiꝰ. qꝛ nō egissent penitētiaꝫ. Ve tibi corozaim. ve tibi Bethsaida. qꝛ si in Tyro et sydone facte essent vtutes que facte fūt in vobꝭ olim in cinere a cilitio penitentiā egissent. verūtamen dico vobꝭ tyro a sydoni remissiꝰ erit in die iudicij. hec ibi. Ex quo ptꝫ ꝙ qꝛ ille ciuitates non habuerūt ctricōem peccatoꝝ suoꝝ ut ꝯpūgerentur corde: ḡuissime puniet in die iudicij. 2°. Mar. 3° ca°. Licet amaꝫ salutā facere an pdere. Et circū spitiēs phariseos cū ira: ctristatus ē ibus sup ce citatē cordis eoꝝ dixit hoī. s. peccatori. Extende manū tuā. v. amaꝫ tuā ad ꝯpūctionē a ctricōem a restituta est. s. ad grām manꝰ illiꝰ. v. aīa pctōris ad salutē. 3° Joh. A. ca°. si quis sitit. s. satietatē beatitudinis eterne. veniat ad me. s. ꝑ ctricōez pctōrū suoꝝ a bibat. s. aquā grē salutaris. Qui credit in me. s. fide informata caritate flumina de ventre eiꝰ. v. aque lacrimaꝝ de sciētia eiꝰ. fluet aque viue. s. qꝛ lacrime cōtricōis fūt aq̄ pducētes ad vitam eternā. 4° testimoīo Lu. 17. ca° Nō egēt qui sani fūt medico. ß qui male hnt. Nō em̄ veni vocare iustos. ß pctōres in penitentiā. v. ad ctricōez pctōrū suoꝝ. De q̄ fit mētio in euāgelio sub exēplo Marie magdalene. In quo et in epistola notant ꝙtuor ꝯdusiones. Prima ꝯdusio. solū tpus vite pñtis ē cogitatus cōtricōis aie penitētis. Patꝫ qꝛ in cōtricōne ē duplex dolor. Vnꝰ in ipa voluntate q̄ est eētialit ipa contritio q̄ mihil aliud ē ꝙ displicētia peccati ꝑpetrati. Aliꝰ ē in pte sensitiua q̄ causat ex primo dolore vel ex necessitate nature scdm ꝙ vires iferiores sequunt motū supioꝝ. vel ex electōne scdm ꝙ hō penitēs ꝑ hūc dolorem excitat ut de peccatis dolet. Et qñtū ad vtrūq; dolorē tps vite pñtis est tēpꝰ ctricōnis. Qñdiu em̄ aliq̄s est i statu huiꝰ vite detestat incōmoda quibꝰ a puētione ad terminū vie impedit vel retardat. vñ cū ꝑ peccatum

p̄teritū curſus vie nr̄e in deum retardetur. q̄ tēp⁹ illud q̄d erat deputatū ad currendū recupari nō p̄ot. ideo opt⁊ q̄ semp in tempe huj⁹ vite stat⁹ cōtricōis maneat q̄tum ad p̄cti detestacōem. Silr̄ ter etiā q̄tum ad sēsibilē dolorē q̄ ut pena a voluntate assumat. Quia em̄ peccando penā eternam meruit a ꝺtra eternū deū peccauit: dēt pēa eterna in tēpalem mutata. ſ. dolor in aliq̄ eterno hōis remanē q̄d est status huj⁹ vite. Jō Hugo de scō victore dicit. q̄ de⁹ absoluēs hoiez a culpa a pēa eterna. ligat eū vinculo ꝑpetue detestacōis p̄cī Et Aug⁹. li°. de pñia dic. Vbi dolor finē deficit pe mitētia. vbi deficit pñia mihil relinquit de vema. Sed nō ē bonum vemā ꝺcessaz p̄dē. ideo opt⁊ sēp de p̄cō dolere. Ad hūc dolorez ꝺcurrūt septē p̄ cogitatio. debz em̄ p̄cōr cogitare p̄cā ꝺmissa quib⁹ deū offendit deum ꝺtra se puocauit a mbo rauit. xp̄m redēptorem ꝺtempsit. legē ei⁹ despexit. meritis passiōis xp̄i a sāctorū se p̄uauit. āgelos cōturbauit. celū sibi obserauit. dyabolū leti ficauit. dyabolū sibi p̄fecit a suo dño se sbiugauit. se inferis sociauit. grāz spūssancti amisit. ei⁹ dna neglexit. ad mortē eternā seipsū ꝺdēnauit. ꝓpter que ōnia dēt orare dicens. Eripe me de inimicis meis dñe ad te ꝺfugi. doce me facere voluntatē tuaz de⁹ me⁹. Jđo in epla dr̄. Orauit Daniel. Et i euāgelio dr̄. Rogabat. 2°. verecūdacō. Ad p̄cī em̄ ꝺgmōnez seq̄tur verecūdia ꝓpter p̄uitatem ei⁹ a infectōem. Cū q̄s est in ceno vel luto vel fece obuolut⁹ erubescit int hoies apparē q̄to magis macula p̄cī infect⁹ dēt erubescē. q̄ fetet cora deo qui aspnat talez. Jō in epla dr̄. dñe de⁹. Et i euāgelio dr̄. ihesū. cora q̄bus dēt p̄cōr ruere ꝓpter fetorē p̄cī. 3°. vilificacō. Nā hō ex p̄cō fact⁹ ē vilissim⁹ p mihilo em̄ se dyabolo vēdidit. q̄ p esu pomi Jere. 2°. ca°. Nūi vilis facta es. Cui⁹ vilitas ē ex sepacōe ei⁹ a deo p̄s. Jđo cū in honore esset nō intellexit. ꝺpatus est iumētis insipiētibz ac̄. Jđo in euangelio dr̄. q̄dā phariseus. reducat g̃ se ad vmonē cū deo. dicēs i epla. Ne despicias populū tuū. ſ. peccatorē. 4°. vulneracō. Nā itelligēt⁹ p p̄cm obscurat errorib⁹ p ignorāciā. voluntas a libertas arbitrij depuatur p electōem mali a minusti. ꝺcupiscibilis deuastatur vanitatibz a voluptatib⁹ carnalib⁹. irascibilis inflāmat vlcōmib⁹. Et sic natura hūana fuis viribus destituta dēt auxiari ut reformet virtus a pfectio sua iō in euāgelio dr̄. Vt māducaret ps. fuerūt mihi lacrie mee panes die ac nocte. Sed dēt orare dic. in epistola. Neq̄ auferas mīaz tuaz a nobis dñe deus noster. 5°. vindicacō. Per p̄cm ei homo p̄cōr incurrit seueritatē extremi iudicij Rō. 7. ca°. Stipē dia p̄cī mors. q̄ cū dyabolo a āgelis ei⁹ ibit ad ignem eternū. Matb. 25. ca°. Jđeo in euāgelio dr̄. cū illo. debz em̄ timere hāc societatē a cōpungi de p̄cīs ut hēat societatē illorū de quib⁹ in epla dicit. ꝓpter Abrahā dilectū tuū a Jsaac seruū tuum a isrl̄ sanctū tuū. 6°. cōfortacō. p spem indulgētie de p̄cō. q̄ in q̄cūq̄ hora ingemuerit peccator p p̄cīs suis: de⁹ acceptabit lacrias ei⁹ grām sibi

infūdēdo a ipsū a peccato iustificādo. Nā p̄mo de us ante oēm actum meritorīū grām p̄ccōri infū dit: qua infusa culpa remouet a in ptē dei trāsit. 2°. est act⁹ liberi arbitrij. ſ. deū gratuite diligē q̄ ipsū a peccato liberauit. 3°. est dolor de p̄cō ꝺmisso dei offensiuo. Jō in euāgelio dr̄. Et ingress⁹ domū phariseī. ꝺsciaz peccatoris ipaz iustificādo. Et i epla dr̄. Pollicēs q̄ multiplicaēs semē eoz. gām iustificātē p̄cōrib⁹ infūderes. 4°. firmatio firmū ꝓpositū hīe nunq̄ recidiuā di: flēdo continue p̄cā ꝺmissa. Jō in euangelio dr̄. discubuit. Dec firmitas dēt assimilari firmitati stellarū celi iō i epla dr̄. Sicut stellas celi. 5°. Secūda ꝺclusio Perfecta ꝺtricō de p̄cīs nō p̄ot eē in aiab⁹ a cor pe sepatis. 6°. Opt⁊ q̄ in ꝺtritiōe tria ꝺsiderāt. Primū est ꝺtritiōis genus. ſ. dolor. Secūdū ē ꝺtricōis forma. ſ. act⁹ virtutis gīa informat⁹. Tertiū ē cōtritiōis efficacia. q̄ est act⁹ sacramētalis. meritorij⁹ a satisfactorij⁹. Aie que pt⁹ hanc vitā fuit in patria nō p̄nt hīe ꝺtritiōez. q̄ carēt dolore ꝓpt gaudij plenitudiez. Aie vero que fuit i inferno nō possunt hīe ꝺtricōem. q̄ a si dolorez hēant. deficit tamen eis gīa dolorē informans. Aie autē q̄ sunt i purgatorio nō hnt ꝺtritiōez. q̄ licz hēant dolorez gīa informatū nō tn meritorīū: cū nō sint i statu merēdi. Aie ꝺiuncte corpib⁹ i hac vita talez ꝺtricionē de p̄cīs hīe p̄nt sicut hūit Magdalena. Cuius ꝺtricō fuit salutaris ꝓpt. 12. circūstātias signatas p. 12. portas ihrl̄m. Sic em̄ p. 12. portas intrabat in ciuitatē ihrl̄m. sic p. 12. circūstātias sigtas p illas Magda. pueīt ad plenā remissiōez suoz p̄cōrū a ad eternā bātudiez. Apoc. vlt. ca°. Vidi ciuitatē sanctā ihrl̄m habētez portas. 12. ac̄. Pria porta vocabat porta stercoz q̄ notat vtutē hūlitatis q̄ facit ut ꝺtrit⁹ ꝺsideret vilitatem p̄cī que signat p mulierē Mich. 6. ca. Dūliatio tua i medio tui. Jđo i euangelio dr̄. Et ecce mulier. ſ. q̄ fuit origo a p̄ncipiū p̄cī. Et in epla dr̄. imuti sum⁹ pl⁹ q̄p oēs gētes. ſ. ꝓpter p̄cca nra. Secūda porta vocabat gregis a hec sigt remigmitatē p quā discordes reconciliant a ardor vindicte refrigerat iō i euāgelio dr̄. q̄ erat. ſ. pata ad hemg̃tatē. Signū em̄ ꝺtriti cordis est ꝓmptitudo ad reconciliacōnē. iō in epla dr̄. fumusq̄ hūles a hemigm. i vnitā terra. ſ. ad reconciliādum. Tercia porta vocabatur piscū a hec signat simplicitatē. q̄ pisces ē aīmal simplex ut p̄t⁊. q̄m faciliter a piscatorib⁹ capit. sic vere ꝺtritus hēt cor simplex versus deū a ꝓximū. iō in euangelio dr̄. in ciuitate a ciuiū vnitate. q̄ toto corde ad deū ꝺuertitur. Et i epla dicit. a nō est in tempe hoc p̄ceps. ſ. demō diuidens nos a deo. Quarta porta vocabat vetus a hec signat detestabilitatē q̄ lasciuos mot⁹ luxurie refrenat. sanguiez iracūdie tempat. sicut vetera facile frangūtur. sic ꝺtritio p̄cā frangit. iō in euāgelio dr̄. peccatrix. Prim⁹ em̄ fuasor p̄cī fuit malus ꝓphēta dicēs Gen. 3. ca. Nequaq̄ moriemini. sed eritis sicut dij a quo est ōmino recedendū Matb. 4. capi. Attendite a falsis ꝓphetis. Et in epla dr̄ in tēpore hoc. ſ. ꝺtritionis. nō est ꝓphēta. ſ. malus

audiendꝰ qui dissuadet ꝺtrico em ꝑcm: ꝓmittes miserico:diam dei in fine vite et longam vitaz a hys similia. Quinta porta vocabaꝫ vallis a hec signat puritatem quo ad verecundiam de peccatis·spez veniе a timorem ieiunio·io in euangelio dr Vt ognouit q ibus accubuisset in domo Symonis leprosi qui iam mundatꝰ fuerat a lep·Et in epla dr·In tpe hoc s.co trico is·no est dux·vsenſualitas ducens nem ad ꝺsensum ꝑcm. Sexta porta vocabaꝫ sterquliniꝫ a hec signat firmitatez hominꝫ ꝓpositi ad euacuandas feces pcoꝝ a inducendas mercedes hono:operum·io in euangelio dr Attulit alabastꝝ vnguenti.s.q vngimꝰ deum·Matth·6·ca° Vnge caput tuum offerendo voluntatem nraz do p veram obediam·Et in epla dicit In tpe hoc.s.co trico mis·no e holocaustum·vobediе dm dyabolo ut fecimꝰ peccando·sed demꝰ incendere p caritatem voluntatem nostram deo. Septima porta vocabaꝫ fontis a hec signat honestatez memorando pcam pterita·puocacionem dinam·statum a quo ceciꝺit·temptacionez cui succubuit·hmane fragilitatis deiectionem·bnficia que a deo accepit·lapsus facilitatez a sic currere debet ad fontem gre· Gen·2q° ca° Ecce ego sto ꝓpe fontem aque·io in euangelio dicit· Et stans retro·vstans circa fontem gre·memorando que posuerat retro Et sic offerat se in sacrificium do ps·Sacrificium deo spus ꝺtribulatus cor ꝺtritum et hmm·deus non des·Et in epla dr·Neq sacrificium in pcis offert. Octaua porta vocabaꝫ equoꝝ a hec signat velocitatem.s.obediеtie·sicut enim equꝰ freno regit ad nutum eqtantis·ita cotritus regit adeo freno mandatoꝝ ipiꝰ·ps·memores fuit mandatorum ipsiꝰ ad faciendum ea·Nam p obedientiam illuc ducit quo spus dni eum direxerit·ps· Vt iumentum factꝰ sum apud te a ego semp tecum·io in euangelio dr·sedens pedes eiꝰ:voluntarie sibi subiciendo se totum·Et in epla dr·neq oblatio.s.voluntatis ad perficienda opa meritoria defitiet ꝺtrito·ps·Voluntarie sacrificabo tibi.s.obediendo. Nona porta vocabaꝫ aqua rum a hec signat lacrimositatez·Gen·8°ca°·Rupti sunt oes fontes abissi magne a cataracte celi aperte sunt a facta est pluuia sup terram·Vbi pmitt duplex locus generacionis aqualis·Superior cum dicit·cataracte celi·Inferior cum dr·Rupti sunt oes fontes abissi·Sic in aia duplex e ps·superior qua ꝺcipiunt supna a inferior q ꝺcipiunt pene infernales a vtra q ps e locus generacionis aqualis lacrimaꝝ qz cuz ama pemixtes ꝺcipit do eterna que amisit p pctm: et soluit in lacrimas a tunc aperuit cataracte celi· Cum enim cognoscit penas eternas qs meruit:erumpunt lacrime a tunc rumpunt fontes abissi a in hoc diluuio lacrimarum delet ois caro·vcarnal affectio·Voluptas quo ad ambicionem·bestiaz q ad cupiditatem· reptiliu quo ad lasciuaz delectacionem·hoim corruptoꝝ quo ad mundanam curiositatem·io in euangelio dr·Lacrimis cepit rigare pedes eiꝰ·Dee lacrime p fluentes a caliditate deuocionis redolet in ꝺspectu dei velut incensum·io in epla dr·neq incensum·s.deuotionis defitiet in ꝺtricione pcoris p pcm lacrimatis. Decima porta vocabaꝫ collis a hec signat operositatem.s.do opa faciendo a in caritate.s.auertendo se a malitia a conuertendo se ad deum·carnem mortificando·mandata dei adimplendo·se in oibꝰ humiliando·oia patiendo fustimendo·semp do opa multiplicando·Eccl·3°ca°·Sapiens cor a intelligibile abstinebit se a pcis et in opibꝰ iustitie successus hebit bonos·isti enim sunt capilli de quibꝰ in euangelio dr capillis capitis sui tergebat·Ista enim opa sunt primitie offerende deo·vnde in epla dr·Neq locus pmitiaz coram te.s.a ꝺtritis sbtrahet. Undecima porta vocabatur iudicialis a hec signat caritatez p quam deꝰ remittit ꝺtrito oem offensam sua dona largiter ei tribuendo quibꝰ p concordie vnitatez cum hominis ꝺsatur insepabiliter·Talis caritas facit ut deo teco ciliatus osculetur ipm·io in euangelio dr·osculabat pedes eiꝰ·Et in epistola dr·Possimꝰ inuenire misericordiaz.s.apud deum. Duodecima porta vocabat Regalis a hec signat sanctitatez quo ad tria.s.quo ad ꝺscientiam·quo ad ingem pmaz·quo ad ꝺuersationis redolentiam·Hec sanctitas e vnguentum quo deum nosipos a primum mungimꝰ·io in euangelio dicitur·Et vnguento vngebat·vsuitate vite·impetrimꝰ aut hanc sanctitatem a do p ꝺtricionem aiam a humilitatez spus·io dr in epla·In aio ꝺtrito a spu humilitatis suscipiamur·Hec enim sunt vnguenta suauitatis ait. Tertia ꝺclusio Licet baptismꝰ sit oia peccata deleat:nouam vitam inducendo·no tm ꝺtritio illa aufert·misi singillatim de oibꝰ ꝺterendo. Datz q ꝺtritio duplicit ꝺsiderat·Vel quantum ad sui pncipium·vocationem q quis cogitat de pcto a doleta si no dolore ꝺtricionis·saltez dolore attricionis et sic oportet q sit de singul pctis que qs in memoria habz·q q quis oia pcta mortalia ꝺueniant in aufione a deo·tm differt in causa et modo auersionis a quantitate elongacionis a do et hoc e secm diuersitatem aufionis·Alio mo ꝺsiderat ꝺtrico quantum ad sui terminum·s.quantum ia dolor ille gra informat a sic sufficit q sit vna ꝺmunis ꝺtritio de oibꝰ peccatis Tunc enim ille motus agit in vi oim dispositionum precedentium·Baptismꝰ agit in virtute melti xpi qd habuit infinitam virtutez ad deletionem oim pctoꝝ·io vnꝰ sufficit contra oia·Contritio vltra meritum xpi requirit actum liberi arbitrii nostri·io oportet q singul pctis insideat singillatim cum no habeat infinitam virtutez ad ꝺtricionem a alias sui ptes·Si ei pctor p ꝺtricionem debet volare ad celum oportet q habeat seraphas·sicut Seraphim totus ardens in dei amore·Isa·6·ca°Seraphim stabat sup illud·seraphim·Quaz duo velabat caput·duo velabant pedes a duabꝰ volabant. Prima ala e contricio que morbi occasionem inuestigat·apostema pugit a ꝺturbat Hec ala habz qnq penas·pma e pcti abrenuntiacionem q ianuam dyabolo claudit·io dr in euangelio·Videns·q ꝺtritio illuminat intellectum ad cognoscendaz pcti feditatez·Et in epla dr·Sicut in holocausto arietum·Quia qui sunt xpi p ꝺtricionem carnem suam crucifigunt cum vicijs a ꝺcupiscencijs·Secunda pena est lacrimaꝝ effusio que pctoꝝ vulnera lauat·mundificat·tergit a siccat·Jo in euangelio dr· phariseiꝰ.s.q mundatus fuerat a lepra·Et in epla dr·Et ramoꝝ p quos significant pcta p quibus

pēnītēs lacrīatūr. Tercia pēna est cārnis mūnditio que vulnera exp̄mit. ne fames pcī in aīa re maneat. Jō in euāgelio dr. qui vocauerat eū .s. Ihesū p castigacōem corpis ipsū in seruitutē redi gendo. Et in epla dr. in mlib⁹ agnor pinguiū. qz p otriciōem fit penitēs velut agn⁹ pinguis in cō spectu dñi offerēd⁹. Quīta est elemosinarū largi cō q̄ otrita alligat. fracta osolidat a sanat p̄s. q̄ sanat otritos corde a alligat oēs otriciones eor. Jō in euāgelio dr. Ait. a alijs hilarit tribuēdo iuxt tres lras huj⁹ verbi ait. Et in epla dr. sic fiat. s. eleōsi na ad redimēda pcā. Quinta pēna ē oīonis de uocō q̄ sanata oseruat. Nō em̄ in publico est per ypocrisim facienda. ꝫ in secreto cordis. Jō in euā gelio dr. intra se. Et in epla dr. Sacrificiū nostrū hodie. Secūda ala ē ofessio. s. crimis a nō lau dis p̄s. Cōfitebor adūsū me imusticiā meaz. Hec ala hēt. 7. pēnas. Prīa ē veritas q̄ excludit oēz fīlacōem. Cōfessio em̄ dēt eē vera. nō ficta. nec si mulata. Jō in euāgelio dr hic. Ista nota. h. hēt si militudiem mulieis pgnantis pere cupiētis. sic aīa plena pcīis debz pere p ofessionē. Ista lra. J. ē minima int vocales a signat hūlitatē ofessi onis. p quā nō solum maiora ꝫ etiā minima pec cata debem⁹ ofiteri. Ista lra. C. figt ofessionē esse cordialez ita q̄ toto corde deserēdi pcā fiat. Jō in epla dr. ut placeat tibi. Secūda pēna est integ grītas Cōfessio em̄ dēt eē integ̃ non decurtata. qz sic aliquid sibi ē seruat. nō diuisa. qz sic nō oīa vī revelat. Jō dr in euāgelio. si essz pphā. Ruā pphā fatur qđ nouit. sic ofitens debz oīa pcā fari. neqz pter turpitudinē debz celare. J. ō in epi stola dr. qm̄ nō est ofusio. Tercia pēna ē firmi tas. Cōfessio em̄ debz eē fortis a firma. sine dubi tacōe. sine despacōe venie. Jō in euāgelio dr. sci ret vtiqz .s. se in dulgētiā obtinē. Jō in epla dicit ofidētibz in te. s. q̄ pcā hominū in tribulacōe di mittis. Quarta pēna est hūlitas. Mes em̄ ofitē tis debz eē pmpta ad singula pagenda q̄ sibi in iuncta fuerint. Jō in euāgelio dr. que a q̄lis est. Nā ofessio dēt est ppria. iō dicit que. debz etiā ex ponere circūstantias pcōr. iō dicit qualis. Et in epla dr. Nūc seq̄mur te in toto corde Quīta pēna est simplicitas ut .s. ppriā accuset malicia. nihil defendēs. nihil excusās. nihil attenuās. Jō in euā gelio dr. qz peccatrix est. Qđ em̄ nūc occultamus deo ī inditio manifestabit. Jō in epla dr. a tiem⁹ te. s. ppter ptātem iudicij tui. Tercia ala ē pu ritas mentis. Hec ala hz qnq̄ pennas. Prima pēna est rectitudo effect⁹. desiderīū em̄ a appetit⁹ noster dēt eē sincerus a rect⁹ ut. s. appetam⁹ eo mō quo vtus honestatis suadet. Jō in euāgelio dici tur. duo debitores erāt. s. appetit⁹ rect⁹ sensitiuus a appetit⁹ sincer⁹ intellectiu⁹ qui delēt omino tēde re in deum. Jō in epla dicit. a querim⁹ faciē tuaz Secūda est delcātio mētis in deo p̄s. delectaē in dño a dabit tibi peticōes cordis tui. hāc formal virtutis otemplacōis q̄ in deū eleuamur. Jō i euā gelio dr. cuidā feneratori. s. deo. q̄ nobis feneratē gratiā iustificātem a salutātem ex fuj mia. Jdo in epla dicit. fm multitudiez miē tue. Tercia pen na est cogitatio mūda a ordinata ut oīs cogita tus noster sit ī dño p̄s. Jacta cogitatū tuū ī dño a ipse te enutriet. Jō i euāgelio dr. Vn⁹ debebat .s. qz mens nra debet tota colligi in deū p vnitatez caritatis a nō spgi ad mundialia p vnitatez car nalitatis que nos ofūdit. Jō in epla dr. ne cōfū das nos. Quarta pēna est pacificacō mētis cū deo. qz angeli pacē de celo attulerunt hoīb⁹ bone voluntatis. Jō in euāgelio dr denarios q̄ngētos. Acquirim⁹ pacē cū deo p obseruātiā mādatoruz ei⁹ in numero denario a p obseruāciā oficioū i le ge xp̄i significata p centū Math. 19. ca° Vos qui secuti estis me cētuplum accipietis ac. vtute mei ti passiōis xp̄i in. 7. plagis ei⁹ quib⁹ fact⁹ est no bis mā fuetus. Jdo in epla dicit. fac nobiscū iuxt mā fuetudiem tuam. s. qua nos redemisti. Quīta penna est intētio pura a simplex de qua dicitur Luce. Si oculus tuus fueit simplex. totū corp⁹ a op⁹ tuum lucidū erit. Si volum⁹ impetrare oīuz pec catorz remissiōem fit pura a simplex nra intētio. Jdeo i euāgelio dr. a alius q̄nquaginta q̄ ē nūe rus iubilei a remissiōis plene a integre restitucio nis. iō in epla dr. fm multitudinem misericordie tue erue nos in mirabilib⁹ tuis ac. Quarta ala est carnis mūdicia ut. s. exhibuim⁹ membra nra seruire immūdicie a imq̄tati ad imq̄tatē. ita nūc exhibeam⁹ ea seruire iusticie in scīficacōnez. Hec ala hēt q̄nq̄ pēnas. Prima pēna est otinentia visus p̄s. Auerte oculos meos ne videāt vanita tem. iō in euangelio dr. Nō habētib⁹ illis vñ red derent a deo satisfacerēt. debem⁹ a do petē illō p̄s. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā ī mor te. ne q̄n dicat inimicus me⁹ p̄ualui adūsus eu. iō dr in epla da gloriā. Secūda pēna est otinē cia auditus seu castimonia. s. ne caste aures vo cē obtrectantis aut aliq̄d obscenū recipiāt. ꝫ so lum que dei sūt p̄s. Audiā quid loq̄tur in me do min⁹ deus. iō in euangelio dr. donauit vtrisq̄ .s. sui nois a maiestatis noticiā Ecc̄i. 7. ca° plurima supra sēsum homis ostensa sunt tibi. iō in epla dr. nomim tuo. Tercia pēna est olfact⁹ modestia Si quis odorē capit bonū. ex opibus mie odorez suauissimū requirat quib⁹ dep̄cōres ad se trāxit Cant. p. ca° In odorē vnguētoruū tuoz curremus post te. iō in euāgelio dr. Quis ergo eū plus dili git. s. dñm Certe qui pl⁹ mie ab ipso accepit. Nō em̄ ex opibus iusticie que fecim⁹ nos. ꝫ fm suaz misericordiā salvos nos fecit. Qui g̃ nō diligūt ipsū ofusionē accipiēt in meritorū retribucōe de quib⁹ in epla dicit. Cōfundātur oēs. Rīta pen na est gust⁹ tempancia p quā gustam⁹ dulcedi nē dei p̄s. Gustate a videte qm̄ suauis ē dñs. cu ius suauitas ē ut p puo seruicio būtudinē eter nam acquirāt p̄s. Inebriabūtur ab vbertate do mꝰ tue a torrētē voluptatis tue potabis eos. qm̄ apd te ē fōs vite. iō in euāgelio dr. Estimo qz ís cui pl⁹ donauit. s. bonoz gtuitoz in hoc statu p q̄ suauitatē dñi gustat. iō in epla dr. Qui oīdunt saturitatem in celesti beatitudie Mathei. 1° capi°

Beati qui esuriũt ⁊ sitiunt iustitiã·qm̃ ipi satura bunt·Qñta penna ẽ tactus scimonia p quaz ip̃m deũ nũc tenem⁹ i spe·inf illud·tenui eũ nec dimittaz· Ipe em̃ porrigit nob manũ suã in recte opando·ps·tenuisti manũ dexterã meam ⁊ in voluntate tua deduxisti me⁊ cũ gria assumpsisti me·Cũ manu dexterã offert nob dñs·io in euãgelio dr·Recte iudicasti·Cũ manu sinistra aufert a nob mala·ido in epistola dr·seruis tuis mala.s.culpe ⁊ pene libere odonas ac̃·Qñta ala est dilectio ꝓximi iuxta illud· Exo di·20·ca° diliges ꝓximũ tuũ sicut teipsũ·Hec ala habet qñq pẽnas· Ꝑma penna ẽ virtus innocẽtie.s.nulli nocere·verbo nec opere·io in euãgelio dr·Vides hanc mulierez·nõ debes ei nocere nec insultare· Secũda pẽna est oĩb⁹ ꝓdesse·qz quecũq vultis ut faciãt vobis homines ⁊ vos eadẽ facite illis·io i euãgelio dr·Intraui domũ tuaz s.ut tibi verbo⁊ ope ꝓdessez· Tertia pẽna ẽ rez ꝓpter amicũ detrimentũ nõ sentire·ſ liberaliter ⁊ fortiꝑ ferre·qz qñ negligit dãnũ ꝓpꝑ amicũ:iust⁹ est·io in euãgelio dr· Aquã pedibz nõ dedisti⁊ pedes meos ⁊ affectus meos nõ lauisti qñ etiã tibi subuenire· Quarta pẽna est aĩam ꝓ fratre ponere⁊ ꝓ tpali salute ꝓximi ꝓpriã voluntatẽ deserere ⁊ in articulo necẽtatis ꝓ eterna ꝓximi salute mortis discrimina subire·Job·17·ca°· Maiorẽ hac dilectionẽ nemo habet q̃ ut aiaz suã ponat quis ꝓ amicis suis·io in euãgelio dr·hec aũt lacrimis rigauit pedes meos:seipaz exponẽs ꝓ seruicio meo Qñta pẽna est in hijs pseuerare·qz finis et non pugna coronat·io in euãgelio dr·et capillis suis terſit in q̃bz notaꝑ longitudo pseuerãtie ac̃· Sexta ala ẽ dilectio dei·Exo·d·20·Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo ⁊ ex oĩb⁹ viribus tuis· Hec ala habet qñq pennas· Ꝑma penna ẽ mhil aliud q̃ deũ concupiscere·ps·Cõcupiuit aĩa mea desiderare iustificacões tuas in oi tpe·io in euãgelio dicit· osculũ mihi nõ dedisti⁊ desideriũ alteri⁹ rei ꝓpter q̃ mei nõ habuisti· Secũda pẽna ẽ ꝓpꝑ deũ oĩa bõ sua paupibz tribuere·ps·Dispsit dedit paupibz iustitia ei⁹ manet in seculũ seculi·ideo in euãgelio dr·hec autẽ nõ cessauit osculari pedes meos⁊ subuenire paupib⁹ meis· Tertia pẽna ẽ ꝓpter deũ mhil sibi retinere·ſ oĩa bõ sua relinquere·Matth·19·ca°·Ecce nos reliquim⁹ oĩa ⁊ secuti sum⁹ te·io in euãgelio dr·oleo capũt meũ nõ unxisti⁊ mihi tibi reseruasti· Quarta pẽna ẽ ꝓpꝑ deũ seipm̃ abnegare·Matth·16·ca°·Si quis vult post me venire abneget semetipsũ ꝓpriã voluntatẽ deserendo et dei voluntatẽ adimplẽdo·io in euãgelio dr·hec autez unguẽto unxit pedes meos.s.meã voluntatez fatiendo·ps·Deduc me in semitã mãdator⁊ tuor⁊ q̃a ipsã volui· Qñta penna ẽ nũq̃ deũ deserere·ſ semcũ eo eẽ·iuxta illud· Cupio dissolui ⁊ eẽ cum xp̃o ꝓpter deũ oĩa obprobria ⁊ aduersitates tolerare Jo in euãgelio dr·Remittũtur ei peccata multa·q mã dilexit multũ·Caritas em̃ ẽ cã remissionis peccati·qz caritas opit multitudinez pcatoꝝ·Ubi est maior caritas·ibi est maior remissio pcatoꝝ Et ubi minor caritas·minor ẽ remissio·Jo in euãgelio dr

Qui mi⁹ dimittit:mi⁹ diligit·Qui em̃ ẽ obligatus alteri·q̃to maiora debita gr̃tis ⁊ libere dimittunt ei tãto magis obligaꝑ diligere suuz bñfactorẽ ut ostat· Quarta odusio·Deus pncipaliter pcatã odonat·q̃ uis instrumẽtaliꝑ otritio disponat· Patz qz otricõ inq̃tũ est ps sacramẽti pñie operaꝑ ad remissionẽ pcti instrumẽtaliꝑ sicut alia sacramẽta eccie·disponẽdo aiam ad recipiendũ em gr̃e quã deus pncipaliꝑ infundit·Isa·ex·ca°Ego sum q̃ deleo iniquitates tuas ꝓpter me·io in euãgelio dicit·Quis ẽ hic qui etiã pcata dimittit·Sed hec virtus erat a xp̃o inq̃ntũ d⁹ sicut a pncipali agẽte·io dr·Remittũt tibi pcata·Et a passione xp̃i sicut a cã meritoria·Et a sacramento otricõnis sicut a cã instrumẽtali que p fidẽ eccie referꝑ ad deũ⁊ ad passionez cristi·io in euãgelio dicit·Fides tua te saluã fecit·vade in pace·Et in epla dicit·ofundãtur⁊ deleantꝑ pcata in oipotentia tua Ecce agẽs pncipale·Et robur eoz cõteraꝑ Ecce agẽs instrumẽtale·Ut sciãt qz tu es dñs deus solus ⁊ gloriosus sup oẽm terram.s.quẽ redemisti merito passionis tue Ecce causa meritoria·ps·Redemisti me dñe deus veritatis ⁊ iustitie ac̃·

Secundo declaraꝑ eadez odusio testimonio legis Aplice⁊ hoc quadruplicit· Ꝑmo b⁹ Petr⁹·ꝑ·epla·2·ca° dicit·Xp̃o igiꝑ passo in carne ⁊ vos eadẽ cogitacõne armamini·qz q̃ passus est in carne.s.p dolorez otricõnis desijt a pcatis ut iã nõ hoim̃ desideriis·ſ voluntati dei qd reliquũ ẽ in carne viuat tpis·hec ille· 2° b⁹ paulus·2·thimoꝑ·2·ca° dicit·Sollicite cura teipsũ ꝓbabilẽ exhibere deo·opariũ inconfusibilẽ·recte tractantẽ verbũ veritatis·pphana aũt et inanilocꝙa deuita·Si quis emũdauerit se ab istis.s.p otricõnem:erit vas in honore sanctificatũ·hec ille·Sũt qui pigre ⁊ in senectute seipos emũdant p cõpunctionez a pcatis·otra quos dicit· Sollicite cura teipsũ· Sũt q̃ ofusibiliter ⁊ negligenꝑ opungunꝑ·otra quos dicit·opariũ inconfusibilẽ·Sũt qui nõ recte opungunꝑ·sed circũstantias multas omittũt·otẽ q̃s dicit·recte tractantẽ ac̃· 3° b⁹ Jacob⁹ in epla ꝙ·ca° dicit·Emundate man⁹ pctores.s.p aquã lacrimose otricõis ⁊ purificate corda duplices aĩo Miseri estote ⁊ lugete·Risus vester in luctũ vertatur ⁊ gaudiũ in merorez·hec ille· 4° b⁹ Johes ꝑ·epla·2·ca° dicit·Scribo vob filioli·qm̃ remittuntur vob pcata vestra.s.p otricõnem cordis·scribo vobis ꝓres·qm̃ cognouistis eũ q̃ ab initio ẽ.s.per aquã clarã opunctionis·scribo vob adolescentes qm̃ vicistis malignũ.s.p amaritudinẽ otricõis scribo vobis infãtes·qm̃ cognouistis patrẽ.s.p lacrimas cõtricõis·scribo vob iuuenes·qm̃ fortes estis ⁊ verbũ dei manet in vobis.s.pseuerandi in contritione ac̃·

Tertio declaratur eadẽ cõclusio testimonio legis Canonice· Sciendũ q otritio facit q̃tu oꝝ ꝑmo feditatẽ pcti extergit·Naz sicut amarissima lacrima petri lauit peccatũ negacõnis ⁊ deleuit·ut dixi·70·ca° ponderet vbi dr·Exũs q̃ petr⁹ amarissimas lacrimas fudit quãdo deũ negasse

pemitūit hec ibi·sic ecīā ꝺtricō amara·Rua sine ꝓpoſito ꝺſitēdi q deſerēdi pctm q ſatiſfatiendi p illo nō emundaī q̄s a delicto·Vñ de pnia diſt· p·Y·pfecta penitētia cogit pctōrez ōia lītēter ſuſferre·In cor de ei⁹ ſit contricō·in ore confeſſio·i ope re tota hūilitas·hec ē fructifeā pnia·hec ibi·q ca° mēſurā·ꝺr ſic·Negacōez nāq petri ſecuta ē ſatiſfactō lacrimarū q trina confeſſio dñice ꝺilectōis q̄ pemit⁹ deleuit pctm trine negacōis·hec ibi·¶ 2° ac bitatē inferni extinguit·Lacrie em̄ que ex vera ꝺtricō e pfluūt eterni ignis incēdia extinguunt· Vñ de pei·diſt·p·Y·Porro illi quoz pcā hūanā noticiam latēt·nō ab ipſis cōfeſſa nec ab aliis publicata·ſi ea confiteri vel emēdare voluerīt·deū quē hñt teſtē ipſū hīturi fūt q vltorē·Et q̄d eis ꝓdeſt hūanū vitare iudiciū·cuz ſi in malo ſuo p manſerīt:ituri fūt in eternū deo retribuēte ſupplici um·c·q̄ ſi ipi fuī iudices fiāt q velut ſue inq̄tatis vltorēs in ſe voluntariā pnā amariſſimā q ſeueriſſimē aīaduerſiōis exerceāt·tēp alib⁹ peis mutabunt eterna ſupplicia q lacrimis ex vera cordis ꝺpūctō ne fluētib⁹·eſtinguēt eternis ignis incēdia·hec ibi· Ignis ei inferni ē magn⁹ q amariſſim⁹·ꝓpterea optz q pctōris ꝺtricō q̄ ꝺz ignē illū extinguē ſit mag q amariſſimā yſa·38·c°·Ecce in pace q ſalute· amaritudo mea·ſ·ꝺtricōis amariſſima·¶ 3° fructuo ſitatē oīois attingit·Nā vbi nō ē ꝺtricō·ſ cordis ꝺuricia:de⁹ oīoes p talib⁹ nō audit·Vñ de pemi· diſt·p·Y·q̄ obrē·ꝺr ſic·Tu q tibi ſcie⁹ es amic⁹ ex roris·q̄nto tpe erraſſe te noſti·q̄nto tpe deliq̄ſti tāto tpe hūilia teipſū deo q ſatiſfacito ei i cōfeſſi one pnie:nō expectes ut hūiliet te Cuſarſaton q imuito nec̄tas extorqueat pnias·ſ ipe puemi tor toris ipſi⁹ duriciā·Qua ſi teipſe emēdaueris·ſi teipſe correxeris:pius ē dñs q miſericors·q vim dictā tēpet ab eo q illaz pemitēdo puemit·Sz ecīā illud ꝺſiderem⁹·q donec fuerūt Cuſarſatō hñ q traditi p delictis ſuis fuerāt et nō clamauerīt ad dñm·nemo ſuſcitat⁹ eſt q ſaluare eos poſſet Cū vero clamauerīt ad dñz·tūc ſuſcitauit dñs ſalua torē iſrl q ſaluauit eos·hec ibi·¶ 2° eternitatē celi p tingit·Nā ꝺtritio ꝺducit ad regnū celi·vñ de pe· diſt·z·Y·ꝺtinue dolenꝺ ē·ꝺr ſic·Vbi em̄ dolor de pctō finē deficit q pnia·Si autē pnia finē q̄ ꝺ celi quitur de vnia·c·Tā diu em̄ gaudeat q ſpēret de gra q̄ diu ſuſtētaī a pnia·dicit em̄ dñs·Vade q ampli⁹ noli peccare·Nō dixit ne pecces·ſ in te vo lūtas peccādi nō oriaī·Qꝺ quo ſeruabiī niſi do lor in pnia ꝺtinue cuſtodiaī·c·Dinc sēp doleat q de dolore gaudeat q de doloris pnia ſi ꝺtigerit sēp doleat q nō ſit ſatis q doleat q ex fide doleat·hec ibi·Circa ꝺtriciōem videndum eſt q̄ ꝺz eē ꝺtritū cū quo q ꝓpter q̄ꝺ· p° cor dēt eē ꝺtritū Johēl·2·c· Scīdite corda vra·¶ 2° dēt ꝺteri in duas molas ſ·inferiorē que eſt timor dei q ſuperiorem que eſt ſpes venie Apoc·x·ca° Vidi āgelū deſcendentē de ce lo q poſuit pedē dextrū ſup mare q ſiniſtrū ſup tra q vos qui eſtis in aduerſitatib⁹ q vos q̄ eſtis in ꝓſpitatib⁹·nolite deſpare de vnia ꝓpter timorez· neq pſumere de vnia ꝓpter miaz·ſ ſtate in vtro q̄·ſ·in timorē q ſpe·O impenitētes·o vſurarij·o lu xurioſi·nolite dicē ſperam⁹ in mia dei:niſi habue ritis timorē de iuſticia ipſi⁹ ut ſic ꝺtā mini de pec catis vris·¶ 3° debem⁹ ꝺteri·q cor eſt lect⁹ ame q̄ cū ſit multū delicata:vult lectū valde minute tuo tutū q valde mūdū ab immūdicijs pctōz q lithe amina q intellect⁹ q voluntas delēt freq̄nter laual cū lexiuio forti lacriarū q cultra q ꝺſcia ꝺz eē mi da q purificata a vmib⁹ ſceleꝝ tā venialiū q̄ mōrtā lium·hec ei ſceleā fūt pulices pūgētes aiam̄ ac·:

Quarto declaraī eadē ꝺcluſio teſti° legis Eccī aſtice q hec q̄ꝺruplicit·¶ p° btūs Greg·li°· 8·moraliū dicit·Alia eſt ꝺpunctō q p amorē na ſcit·Alia que naſcit p timorē·q aliud eſt ſuppli cia fugere·aliud p̄mia deſiderare·Sepe ei q̄ꝺ torpē tes latuit·flētib⁹ innotuit q afflicta mēs certi⁹ in uenit malū q̄ fecerat q reatū ſuū cui⁹ ſecura nō meminit hinc in ſe ꝺmota deplēdit·hec ille·¶ 2° btūs Hiero⁹·in epla dicit·O lacrima hūilis·tua eſt potēcia·tuū eſt regnū·tribunal iudicis nō ve reris·amicoz tuoz accuſatorib⁹ ſilentiū impoſ· nō eſt qui te accedē vetet·ſi ſola intres vacua ſi recibis·magis cruciaſ ꝺyabolū q̄ pena inferna lis·Quid plura·c·Vincis inuincibilē·Ligas ōm potētem·indias filium virginis·hec ille·¶ 3° btūs Amb°·ſup Luc·dicit·Lacrias Petri lego·ſatiſfa ctōem nō lego·ſed q̄ꝺ defendi nō pōt:ablui pōt· Lauent lacrime delictum q̄ voce pudor eſt cōfi teri·Lacrime venia poſtulāt q merētur·Fleuit amare ut lacrime lauarēt delictū·tu ſimiliter lac mis ꝺlue culpam·Non inuenio quid dixerit·ſ q fleuerit·hec ille·¶ 4° btūs Auguſtinus libro p·confeſſi·dicit·Cogebar plorare ꝺp donez mor tuam ob amorē·cū interea me ipſum in hijs a te morientē de⁹ vita mea ſiccis ferrez oculis miſerri m⁹·Quid em̄ miſerius miſero nō miſerante ſeip ſum·c·hec ille·¶ Quia vero cōtra cōtricionem·xo· modis peccam⁹·ideo·xo·diebus abſtinem⁹ q ie iunam⁹·¶ primo indiſciplinacōe·Nam ſunt q̄ꝺaz qui hñt cor fatuum q indiſcipliabile Job·15· capi° Cor eorū longe feciſti a diſciplina q tale cor eſt inhabile ad cōtritiōem·quia inducit pnita tem ad malū Gen̄·8° capi°·Senſus q cogitacio cordis humani ꝓna ſunt ad malum Inducit fa talem cōſenſum ad peccatum Oſee·a·capi°·Appli cuerūt quaſi ꝺbanum cor ſuum cū infidiaretur eis·Inducit mentis inſtabilitatem Eccī·17·cap° Qui minoratur corde cogitat mania·Inducit cō ſcientie remorſum pueꝝ·7·capi°·Cur deteſtat⁹ ſum diſciplinā q increpacōibus nō acquieuit cor meū·Propter iſtos q̄tuor defect⁹ cor nō emollit ad ꝺtricionem·¶ 2° infatuacōe·Nam ſunt quidā qui hñt cor infatuatū ꝓuerb·18·capi°·Non rece pit ſtult⁹ verba prudētie·niſi ea dixeris q̄ verſāī in corde ſuo·Iſtud cor ꝓuocat ſtulticiā pū·12·ca· Cor ſtulto ꝓuocat ſtulticiā·Iſtud cor nullaz re tinet ſapiaz Eccī·21·ca° Cor fatui q̄ſi vas ꝺfractū Iſtud cor q̄rit leticiā carnalē Eccī·a·c·Cor ſtulto ruz vbi leticia·Quia tale cor non intelligit quid agit·nec quid ſibi cōtingere poſſit·¶ 3° elacōne,

Naz fūt quidaz qui hñt cor elatū. Judith. 7. ca°. Exaltatū est regnū nabuchodonosor et eleuatū ē cor ei⁹. Istud cor inducit dei obliuionez. Deut. 3. ca° Nō eleuet cor tuū ut obliuiscaris dñi dei tui. Istud cor inducit amē ppie ɔtaminacō em. pū. 23. ca° quo si argēto sordido vel ornare vas fictile. sic labia tumētia cuz corde pessimo sotiata. Tale fuit cor luciferi ut ptz. ¶ 2° elongacōne. Nā fūt quidaz qui hñt cor elongatū a deo p diuīsa peccata. Math. 17. ca° Cor aūt eoz longe ē a me. Eccī. 3. ca° Ab eo q̄ fecit illū recessit cor ei⁹. Sicut patz de ypocritis qui nūq̄ hñt verā ɔtricō em. ¶ 1° grauatione. Nā fūt quidā q̄ hñt cor grauatū tpalibus negociis a ad increpatiōem male dispositū. ps. Filij hoim vsq̄quo graui corde ut q̄d diligitis vanitatē a queritis mendatiū. Non em̄ pūt ab hijs dissolui. ¶ 6° deprauacōne. Nā fūt quidā q̄ habēt cor deprauatū. s. rixosū iracundū a ɔtentiosū. ps. Nō adhesit m̄ cor prauū. Istud cor inducit inobēdientiā. Jere. 16. ca°. Ecce vnusquisq̄ abijt post pūitatē cordis sui mali ut me nō audiat. Et pū. 11. ca° Abhominabile corā dño cor prauū. Et sic nō ɔterit. ¶ 7° variacōne. Nā fūt quidā q̄ hñt cor variatū a diuisū p prauas cogitacōnes a opiniōes. Osee. x. ca° diuisū est cor eoz nūc interibūt. Istud cor abscōdit ɔsiliū suū. Isa. 29. ca° Ve qui ppfundi estis cordē ut a dño abscōdatis ɔsiliū q̄z sunt in tenebris opa a dicūt q̄s videt nos. ℞ pūsa ē hec vīa cogitacō. hec ibi. Est em̄ fraus a dolus in tali corde. Eccī. p°. ca° Cor tuū plenū ē dolo a fallatia. ¶ 8° dubitacōne. Naz fūt quidā q̄ hñt cor dubiū q̄d vult a nō vult deū hīe hospitē. Sicut petr⁹ dixit. Lu. 7. ca° Exi a me dñe. qr hō pcōr sū a cēturio qui dixit Math. 8. ca° dñe nō sū dign⁹ ut intres sub tectū meū. ¶ 9° dissolucōne. Nā fūt quidā qui hñt cor dissolutū a pace sotiali fraterne caritatis abstractū qui oīdūt verbo facere pacē cū primo suo a corde ponūt vindictā. ps. Qui loquūt pacez cū primo suo mala aūt in cordib⁹ eoz. Sicut fecit abner versus amasa. 2° Re. 2. ca° a iudas cuz xpō. Math. 26. ca° ¶ 10. geminacōne. Nā sunt quidam q̄ hñt cor geminatū qr fatiūt mala a sperāt bō. Etiā hñt duplicitatez in rēdendo. Eccī. p°. ca. Ve duplici corde a terraz ingredienti duab⁹ vijs. Eccī. 2°. ca. Cor ingrediens duas vias nō hēbit fuccessus bonos. qr habet malitiā i excusādo. ¶ 11. obduracōe. Nā fūt quidā q̄ hñt cor obduratū. Job 41. ca. Indurabit cor ei⁹ quasi lapis. Istud cor nō recipit grām. Luc. 8. ca. Aliud cecidit supē petrā a cor durū a natuz aruit. qr nō habebat hūorē. s. gtie. Et tale fuit cor pharaonis. Exo. 7. ca. Indurati ē cor pharaonis. ¶ 12° insensacōne. Nā fūt quidā qui hñt cor insensatū. qr bonitatē dei a dulcedinē nō sentiūt. Eccī. 18. ca° In hijs oīb⁹ insensatū ē cor illoz. s. diuinis suauitatib⁹ a melleis distributionib⁹ atq̄ interioribus inspiracōib⁹. iō dr sapien. p°. ca. Sētite de dño in bonitate et in simplicitate cordis queri illū. Exemplū de nabuchodonosor. Daniel. 4. ca. Cor fere del ei a septē tpa mutent. ¶ 13° malignacōne. Nā sunt quidā q̄ hñt cor malignū. ps. Quid glias in malitia q̄ potēs es in iniq̄tate. Tota die iniustitiā cogitauit lingua tua acē. Tal fuit cogitacō saul ɔtra dauid ut tradēt eū in manꝰ philistinoz. p°. Re. 20. ca. Et cogitatio fratrū ɔtra ioseph. Gen. 24. ca. Qui cū vidissent eū procul antēq̄ accederet ad eos cogitauerūt eū occidere. Etiā esau cogitauit occidere fratrē suum iacob dicēs Veniēt dies luctus patris mei a occidaz iacob frēm meū. Gen. ca. ¶ 14° ambicōne. Nā sunt quidā q̄ hñt cor ambitiosū sicut absalon q̄ ambiebat regnū patris cui⁹ cogitacō frustrāta est Joab em̄ trāsfixit cor ei⁹ tribus lanceis nec cōtrit⁹ ē de peccatis suis. 2. Re. 17. ca. Aman suspensus est in cruce quaz pauerat mardochēo hēst. 6. ca. Nec ɔtritus est ut ptz. ¶ 15. dilacōne. Nā fūt quidaz q̄ hñt cor vanū. ps. Dñs scit cogitacōes hoim. q̄m vane sūt. Cogitacōnes hoim mūdanoz vel sūt de tēpalibus puidētia sicut ille dives q̄ cogitabat dilatare horrea sua. Luc. 12. ca. cui⁹ aīaz nocte sequenti demones rapuerūt. Vel sunt de differēda pīa sicut amō fili⁹ manasses q̄ vitaz malā pijs sui cogitans a misericordiā dei sibi finaliē ɔcessaz: delitescere inuentutē suā in pctis ducere et tandē more patris penitere. Sed illa cogitacō fuit vana. qr in medio malitie sue a seruis ppijs interfectus fuit. ℞. Re. 21. ca. pelagiosū ē ɔtricōez de pctis differre Isa. 57. ca. derelinqt impi⁹ viā suaz a vir iniquus cogitacōnes suas a reuertat ad dñm a miserē. ei⁹. ¶ 16. puersione. Nā fūt quidā q̄ hñt cor puersum p impietatē. Gen. 29. ca. Os putei grādi lapide claudebat. Boies ei q̄ nō hñt pietatē ad primū nō inuemūt deū sibi misericordē. iō corda eoz fūt ut petra durissima. Job. 12. ca. Si cōtinueris aqs ois siccabunt. Propterea necesse ē ut virga dei p cutiāt: si aq̄ lacrimaz debz ab eis exire. ps. percussit petrā a fluxerūt aq̄. ¶ 17. arefactione. Nā sunt q̄dā q̄ hñt cor aridū. qr nō ɔpunguntur. ps. Anima mea sicut terra sine aq̄. De illa ɔpūctione dicit gregori⁹. li. 3. dyalogoz. Cōpunctōnis duo fūt genera qr anīa deū sitiēs pūs timore ɔpūgit. post amore. Pri⁹ em̄ in lamentis se afficit. qr dū malorz suorz recolit p hijs ppetui supplitia eterna ptimescit. At vo cū lōga memoris fui amaritudine fuerit formido ɔsūpta. quedā iā de presumpcōne venie securitas nascit a in amore celestiū gaudioz animꝰ inflāmat a q̄ pri⁹ flebat ne duceret ad supplitiū. postea flere incipit. qr differt a regno. Vñ scribitur q̄ axa filia Caleph petiuit terrā irriguā. dedit āt ei pat irriguū inferi⁹ et irriguū supi⁹. Irriguū superi⁹ accipit anīa. cū sese i lactimis celestis regni desiderio affligit. Inferi⁹ accipit cuz inferni supplitia flendo ptimescit. hec ille. Hoc modo irrigatur anīa p ɔpunctionē. ¶ 18. obliuione. Nā sunt q̄dā q̄ hñt cor obliuiosū eo q̄ nō recordant bñficioz dei p ingratitudinē. Ingrati nūq̄ ɔpungūt. Ideo Bern. sup cātica sermone. 11. dicit. Suadeo vobis amicis tūc reflectere pedē a molestia āxia recordatione viaz vīaz a vadere in itineā plamora seuioris memorie bñficioz dei ut q̄ vmbra ɔsūdimini ipsi⁹ intuitu respiretis. Et q̄dem necessarij ē dolor

p pcīs·ꝫ si nō sit otinuꝰ sane intēpolleꝫ letioē recordacōe ꝺine tẽmꝑatis·ne forte p̄ tristitia iꝫ ꝺureꝫ cor a ꝺespatiōe plꝰ peat·Miscēamꝰ absinthio mel·ut salubriꝰ amaritudo salutē ꝺare possit·Maior ē ei ꝺei pietas q̄p q̄uis imq̄tas·iō iustꝰ nō otinue ꝫ tm̄ in p̄ncipio accusator ē sui·Postmoꝺū āt in ꝺei laudes extrēa ꝑmōis claudere confueuit·hec ille·¶ 19° trīsfusiōe·Sq̄ā fūt quiꝺā q̄ habēt cor trāsfusū ad ꝺelicias huiꝰ seculi·inde p̄·ca° fubintroieūt ei quiꝺā hoīes q̄ olim p̄scripti fūt i hoc iuꝺiciū impij·ꝺei nostri gratiā trāsferētes in luxuriā·vñ Crisoꝰ·li°ꝺe opunctōe ꝺicit·Sic ipossibile ē ut ignis inflāmetur i aq̄·ita ipossibile ē opunctōez cordis vigē in ꝺelicijs·Coīnia ei hec sibi nuꝺē sunt a pemptoria·Illa ei maꝫ fletus·hec mē risus·hec cor astringit·ista dissoluit·Illa amīe alas imittit a volare aꝺ ꝺeū facit·hec ei plū bi pondꝰ ipoīt a i infernū ꝺemergit·hec ille·Qui ei ꝺelicijs assueuerūt nunq̄p opungūtur nisi raro ¶ 20· occupacōne·Sq̄ā sunt quiꝺā q̄ hñt cor occupatū cīē res ꝺicias a possessiōes tpales a sic p mꝫta dispgiꝫ q̄p vir å nunq̄p opūgiꝫ vñ Bernꝰ·i q̄ꝺā fmōe ꝺicit·Cor meū q̄n futuꝝ nō curat gauꝺiū implicaꝫ amore terrestriū·Cūq̄ illis inuoluiꝫ·vanitas ꝺecipit·curiositas ꝺeducit·voluptas inficit cupiditas afficit·luxuria inq̄nat·torquet inuidia·cruciat tristicia·turbat iracūꝺia·Sicq̄ miseis ca sibꝰ vicijs ōmibꝰ a q̄si p multa mēs dispgiꝫ·q̄rit nec inueīt vbi req̄escē possit·hec ille·Taliꝫ occupatū cor nō p̄ōt aꝺ se reꝺire p sui ogmicōez·¶ 21° excecacōe·Sqm fūt quiꝺā q̄ hñt cor excecatū per maliciā sap·2°ca°·Excecauit eos malicia eoꝝ vñ Greg̃·sup ezech̃·ꝺicit·Sicut ignis amoris mētez erigit·ita ignis malicie inuoluit·q̄ et spūssuis cor q̄ꝺ replet eleuat a ardor malicie aꝺ īfelora sē p icuruat hec ille·Et li·12·mora·ꝺic·Mēs p̄ua sp̄ in laboribꝰ est·q̄ aut moliꝫ mala q̄ inferat·å metuit ne hec sibi ab alijs inferātur a quicq̄ꝺ otra primos excogitat·hoc otra se cogitari a primis formiꝺat·hec ille·Et rēplū pharisei ꝺebuerūt timere ꝺeū ex ofusione saꝺuceoꝝ·ꝫ malicia effecti sunt peiores acī ¶ 22° obfuscacōe·Sq̄ā sunt quiꝺā q̄ habēt cor obscuratū p ignorātiā; nō intelligētes q̄ ꝺei fūt·vñ Greg̃·li·24·mora·ꝺicit·Cū mētē ꝺeus ingreꝺitur cōstat p culꝺubio q̄p mor pīie gemitus seq̄tur·ut ei iā salubriꝫ flere liceat q̄ p̄us i imq̄tatibꝰ flenda iocūꝺitate gauꝺebat Sz q̄ vteriꝰ culpa fletur; eo altiꝰ agnicō veritatis attingiꝫ·q̄ aꝺ viꝺēꝺum lumen imēne boītatis polluta ꝺudū oscientia lacrimis baptisata renouaꝫ·hec ille·O mala obscuritas·¶ 23° gloriacōe·Sq̄ā fūt quꝺaz q̄ hñt cor cruentatū p oplacentiā vicioꝝ q̄ letātur cū male fecerint a exultāt in rebus pessimis· Aꝺ otricōem em̄ requirūtur tria·¶ p° gauꝺiū ꝺe gr̄a recuperata vel gauꝺiū ꝺe ꝺolore p quē gr̄a recuperatur·¶ 2° puꝺor q̄ est ignoriacō·q̄ verecūꝺia fm pīm est timor ingloriacōnis·¶ 3° ꝺolor ꝺe pcīō cōmisso Greg̃·li·20·moral·ꝺicit·Qui nescit fugere qꝺ grauat·nō valet pferre qꝺ subleuat·Vis cō punctiōis poros cor ꝺis apit a pēnas virtutū fū ꝺit·Cūq̄ se studiose mēs pigrā ꝺe vetustate ꝺeꝺeguit; alacri nouitate inuenescit hec ille·Felix in quā luctꝰ·¶ 2°° mordmacōe·Sq̄ā otricō naturaliē p̄cedit ofessionē·ꝫ q̄ aliquāꝺo seq̄tur est p accidens ex defectu pemtētis q̄ ofiteꝫ a nō hēt otricionē ꝺe pcīs vñ imoꝺiate pemtet·q̄ licz otricō sit a ꝺeo q̄p tum aꝺ gratiaz q̄ informaꝫ·tñ q̄p tum aꝺ sb̄az actꝰ est ex libero arbitrio·Tñ ecīā cū aꝺuenit otritio ꝺēt hr̄e ppositū ofitēꝺi si aliquiꝺ mēorie occurrat qꝺ p̄us ofessus nō fuerit·aut ofitel q̄ negligens fuerit·¶ 2¶° estimacōe·Saz nō sufficit sola otritio msi assit ofessio a satisfactō Rñ uis em̄ tota pena ꝺebita pcīō possit p otricōez ꝺimitti·tñ aꝺhuc necaria est ofessio a satisfactio·; Tū q̄ homo nō p̄ōt eē cert ꝺe sua cōtricōe q̄ fuerit sufficiēs aꝺ totū reatū tollēꝺū·Tū q̄ ofessio a satisfactō sunt in p̄cepto·Vñ trāsgressor cōstituētur si nō ofitētur a satisfaceꝫ·Falsa ei extūaciones seipsū ꝺecipet acī·¶ 26° remissiōe·Sq̄ā i motu subitaneo otricōis q̄uis nō possit inueniri actualiter ꝺistinctō intēsiōis tñ ꝺens ꝺiuersis pcīs tñ ꝺistinctō peccatoꝝ vtute manet in illo imq̄tū cōtritus hēt ꝑpositū ānexum cogitāꝺi ꝺe singul pcīs Singula em̄ peccata ordiez hñt aꝺ offēsā ꝺei qꝺ in illa generali otricōe ꝺolendū occurrit·Qui ei aliqꝺ bonū ꝺiligit vel appetit postea ecīā ꝺiligit p̄tes eius·q̄uis nō actu ꝫ fm q̄ habēt ordiez aꝺ totum quasꝺā plꝰ quasꝺā minꝰ Sicut q̄ aliquā cōitatem ꝺiligit·vtute singulos ꝺiligit; plꝰ a minꝰ fm ordinem aꝺ bonū ocmune·Cōsimiliter qui ꝺolet ꝺe hoc q̄ ꝺeum offenꝺit·ꝺe ꝺiuersis ip̄licite ꝺolet ꝺiuersimoꝺe fm q̄ plus vel minus ꝺeum offenꝺit·q̄ q̄uis quocūlibet mortale pcīm ꝺeum offenꝺat a gracīā tollat·tamē quoꝺꝺā plꝰ elongat q̄p aliuꝺ inq̄tum habz maiorē dissonāciam ex sua imoꝺiacōe aꝺ ordiem ꝺine boīnitatis Iste feruor ꝺoloꝝ p qualitate pcīōrum exigitur aꝺ veram otricōem a eius remissio impficit eaz·¶ 2A° otrariacōe·Sqm q̄ aliqꝺ bonū op̄ facit si est in pcīō mortali a illuꝺ bonū faciat i reuerētiam ꝺei q̄ pcīōrū suoꝝ remissionē·in generali ꝺolēs ꝺe peccatis suis illuꝺ opus erit ei meritoriū·q̄ fiꝺes cū tali ꝺisplicētia pcīōrum generali facit ut illꝺ bonum sit acceptū ꝺeo·Sq̄ā elemosine a oīones Cornelij acceptē fuerūt coram ꝺeo Actu·x·ca·q̄ non erat infiꝺelis alioq̄n opa eiꝰ acceptā nō fuissent ꝺeo cui sine fiꝺe nullus p̄ōt placere·hēbat em̄ fiꝺē implicitaz nōꝺum manifestata euangelij veritate·Qui vero otrariaꝫ huic fiꝺei a generali otricōni pcīō q̄ fiē quiq̄p̄ oīt pseverare i pcīis aut actu aliꝫ facit otrariū eiꝰ qꝺ q̄p oīt: nō meref apꝺ ꝺeū ex illo bono ope: ut pz p singla pcīa ꝺiscurrēꝺo· ¶ 28° multiplicacōne·Sq̄ā pcīa aliq̄n intēsū multiplicātur q̄ hō ꝺifficile se posse hr̄e otricōem·Vñ Augꝰ·li°ꝺe·x·cor ꝺis ꝺicit·Nolite otemnere venialia·q̄ minima fūt·ꝫ timete q̄ plura·Pleriq̄ em̄ bestie minute multe necant·Nūquiꝺ minutissima sunt grana arene a tamen si arena amplius immittatur in nauim mergit illam ut pereat·q̄p minute sunt gutte pluuie: nonne flumina implent

a domos deiciũt. Timẽda est ḡ ruina multitudis nõ magnitudis hec ille. 29. grauacõe. Nã pctõr magnitudo a turpitudo sepi⁹ impediũt otricõem quasi nõ possit illa delẽ. Sed intẽsio otricõis pt at tẽdi duplicit. Vno mõ ex pte caritatis q displicẽtiaz causat: a sic otigit tñtũ intendi caritatẽ i actu q̃ otritio imdẽ seqñs merebit nõ solũ culpe amotionẽ. ß etiã ab õi pena absolucõem: q̃uis em dolor otricõis qui ẽ displicẽcia pcti omissi sit finitus q̃tum ad intẽsionẽ. sicut etiã pena mortali pctõ debita finita ẽ. habet tñ infinitaz vtutẽ ex caritate q̃ informat. a fm hoc põt valere ad delecõem culpe a pene. sicut fuit in Magdalena Luc. .v. ca. Dimissa sũt ei pcta multa: qm dilexit multũ. Alio mõ ex pte doloris sensibil: quẽ voluntas in otricõe excitat. a q iste dolor etiã pena q̃daz ẽ. tñtũ potest intẽdi q̃ sufficiet ad delecõem culpe a pene. sicut ptz de latrone in cruce: cui dictũ est Luc. 22. ca. Hodie mecũ eris in paradiso: p vnũ pnie actum. 30. delecta cõne. Nã reminisci de pctis dimissis a delectari se illa omisisse: maxime ipedit otricõem. vñ Aug⁹. in epla ad quẽdaz comitẽ dicit. Nullũ scelus coram deo tam abhominabile fit: q̃ pterita pcta vnicuiq; nũm dimissa remiscẽdo gaudẽa ñ exultare hec ille. Vitanda ẽ illa delcãtio. 31° diuisione. Nã q̃ seq̃t pcialitates a diuisiões. aut odiũ in corde retinet siue odiũ in corde firmit tenet vlciscẽdi iniuriam ad verã vir venret otricõez. vñ Greg. in pastorali dic. Discordes tazdiu nullũ bonũ opis sacrificiũ deo ymolãt. q̃ diu a primo cũ caritate discordant. hec ille. 32. interpolacõe. Nã q̃uis p penitẽtiam pctõr redeat ad grãm pristinaz a immũitatẽ a ratu pene. nunq̃ tñ redit ad pristinã dignitatez imo cẽtie. de q̃ gloriabat filius semor dicẽs pũ. Ecce tot ãnis seruio tibi a mãdatũ tuũ nunq̃ pteriui Lu. 17. ca. a ideo semp ex pctõ pterito aliq̃d in ipso manet vñ semp absq; interpolacõe doleat. Et sic nõ sunt faciẽda mala ut veniãt bona. ita pctõr nõ debet gaudẽ de malis. q̃ ex eis puenerũt occasionaliter bõ: ôma puidẽtia agentẽ. q illorũ bonor causa nõ fuerũt peccata ß magis impedimẽta. ß ôma puidencia ea causauit a de eis dẽt homo gaudere de pctis ãt sp dolẽ. Licz ex otricõe pctõr aliq̃s retineret aliq̃d maiꝰ q̃ sit innocẽtia. 33° cõplexiõe. Nam sũt quidã tã grauis a indispõite cõplexiõis q̃ nullo mõ pñt flere. ß aduertãt q̃ si lignũ viride a humidũ ex vna pte ponat in igne: statim calefactũ ex alia pte emittet spumã. Sic pctõr si ligna pctõr ex ofideracõne posuerit ad ignẽ inferni: mox p illis dure flebit. vñ Hugo de scõ victore dic Cõtritio est cõpunctõ ai. cũ lacrimis oriẽs ex timore damnacõe pcti a timore iudicij ãc. a Innocẽti⁹ de vilitate odicõmis humane dicit. Sciat se culpabiliter durũ a dure culpabilẽ: q̃ corpalẽ amici sui mortez deplorat. a spũalem aiñe sue mortem non deflet. 34. excusacõe. Nã q̃ excusat pctm suum nõ otenitur. Supbꝰ vult videri a credi se eẽ cõstantẽ. prodigꝰ liberalẽ. auarus diligẽtez. temerariꝰ fortẽ. inhumanꝰ pcum. gulosus hũanum. ignauꝰ quietũ. timidꝰ cautũ. vñ Sen. 71. epla dicit. Nemo se audacium intelligit eẽ. nemo cupidũ. Ceci ducẽ quereũt nos sine duce erramꝰ a dicimꝰ. Nõ ego ãbicõsus sum. ß nemo alit rome vivere põt. Nõ ego sũptuosus sũ. sed vrbs ipsa magnas exigit impensas. Nõ est meũ vicium q̃ iracũdus sũ: adolescẽcia hꝰ facit. Quid nos decipimꝰ. c Nõ est intrinsecus malũ nũm. intra nos ẽ. in viscerib⁹ ipsis sedet: a iõ difficulter ad sanitatẽ venimꝰ. q̃ nos egrotare nescimꝰ. hec ille. Sicut ille q̃ est in camera obscura nõ videt immũdicias ãc. 35. pigritacõe. Nã q̃ nõ leuat cor suũ ad deũ p deuocõem nõ cõterit. vñ Augustꝰ sup ps. 87° dicit. Nõ putrescit cor si leuetur ad deũ. Frumẽtũ si haberes in inferioribꝰ ne putresceret: leuares illud ad superiora. Frumẽto tuo mutare queis locũ a cor prmittis infra putrescẽ. c Frumẽtũ leuares ad superiora cor leua in celũ. Et vnde inquis possum. c q̃ funes. q̃ machine. que scale opꝰ sunt. Grãdꝰ affectꝰ est. iter tuũ voluntas tua ẽ. amãdo ascẽdis. negligendo descẽdis. stans in terra in celo es si diligis deũ. hec ille. 36° cogitacõe. Nã duz mens ad otricõem pcõrum suorũ se reducit. varie cogitacões se ingerũt que illaz ad malũ deducũt. vñ Greg. li. 12. moral. dicit. Cũ reprobor mẽtibus occasio ppetrãdi pcti deest. desiderio q̃ cogitacões eorũ cordib⁹ nullatenꝰ desunt. Et cũ diabolũ nõ semp sequãt in ope. valde tñ se illi obligãt in cogitacõe. hec ille. Mentẽ enim nõ interpolari cogitacõ mbz impossibile ẽ ãc. 37° tẽptacõe. Nã dũ se quis ad otritiõem pat diaboli temptamenta necẽ est pfect. vñ Greg. li. 29. moral. dic. Hostis nr̃ q̃nto magis nos sibi rebellare ospicit. tanto ãpliꝰ ex pugna cõtendit. Eos ei pulsare negligit quos q̃eto iure se possidẽ sentit. hec ille. Fortit eius tẽptacõ mbꝰ resistendo ãñ. 38° restitucõe. Nã pctõr q̃ cognoscit se p vsurã. rapinã. furtum vel alias illicite aliquid a primo surripuisse nõ ꝓponens aut nõ valens restituere. nõ cõterit de pctis sciẽs q̃ nõ dimitteret ei peccatũ: nisi restitueret ablatũ. Est ei de rigore iustitie ut tribuat vnicuiq; qd̃ suũ est. 39° afflictiõe. Naz sũt quidaz q̃ cõsiderãt austeritatẽ pnie a otricõis a iudicãtes hoc eẽ sibi onꝰ grauissimũ a portabile: nõ otemuntur. Cõtra qꝰ Bern. in quodaz sermõe dic. Fugite de medio babilonis a saluate aias vras. Cõuolate ad vrbes refugij vbi possitis a de pteritis agẽ penitẽtiaz. et in pñti obtinere gratiaz: a futurã gloriaz fiducialit pstolari. Nõ vos retardet ascia. q̃ vbi fupabũ dauit delictũ: fupabũdare ofueuit a grã. Nec penitencie austeritas ipa deterreat. Nec enim cõdigne sũt passiões huiꝰ tempis ad pteritaz culpaz que remittit. nõ ad pñtis cõsolacõis grãm q̃ immittitur. nõ ad futurã gl'iam q̃ repromittit. Si verbis nõ creditis. opibus credite. exẽplis acq̃escite plurimor. Curũt vndiq; pctõres ad pñiaz a natura piter a ofuetudine delicati. Nil credẽtib⁹ impossibile. nil amantibꝰ difficile. nil aspertũ mitibꝰ. nil hũilibꝰ arduum reperit: quibꝰ a gra fit in auxiliũ a obediẽdi deo cõcipit impetũ. hec ille. 40. opinione. Nam sũt q̃dam qui sequũtur famã mũdi ꝑter quã adipiscẽdaz nõ cõtemnũtur de pctis. de

ista fama Virgilius li° 4° eneydos ca°3°. dicit. Fama malū quo nō velocius vllū. Mobilitate viget vires q acquirit eūdo. Parua motu prio. mox se se attollit ī aera. Ingredit q solo a caput īter nubila odit. Illam terra parēs. ira irritata deox Extremā ut phibēt Ceo Enchelado q sororē Progēuit. pedib⁹ celerēa pdicibz alis. Mōstrū horren dū ingēs cui quot sūt corpe plume. Tot vigiles oculi subter: mirabile dictu. Tot lingue. totidem ora sonāt. tot sbrigit aures. Nocte volat celi medio. terreq p vmbras Strides. nec dulci declinat lumia sōno. Luce sedet custos aut sūmi culmina tecti Turrib⁹ aut altis a magnas territat vrbes Tam ficti pūq tenax: q nūcia veri. hec ille. Fallax fama quā ōnes cupiūt impedit veraz otritionem pctox ut ostat.

Post declaratiōem dixit suis Yhōs aie deuote O aia simplex iā potes ītelligē ncātatem a vtilitatē Cōtricōis. Ne tū belial glorietur ī arguciis suis. docebo te quo pacto illi rūdeas.

Ad pmū dic q otricio oppomit pctō ex illa pte q ex electōe voluntatis ñ seqūtis ipiū diuine legis p̄cedit. nō autē ex pte ei⁹ q8 est materiale ī peccato a hoc ē illud sup q8 cadit electō. Sz electio voluntatis cadit nō solum sup act⁹ aliarū virtum quib⁹ vtitur voluntas ad suū finem. ß eciam sup actū pprium ipsi⁹. Sā voluntas vult se velle aliquid a sic electio voluntatis cadit supra dolorē illum seu tristiciam q̄ muemit in pctō imudie et accidie. siue ille dolor sit in sēsu siue in voluntate. a ideo illis pcūs dolor otricōmis oppomitur.

Ad secūdum dic q oblivio de aliquo pōt eē dupler. Vno mō q totalit a memoria excidit a sic nō potest aliquis mēorare illud. Alio mō q ptim a memoria excidit a ptim manet. sicut ecolo me audiuisse aliquid in generali. ß nescio q̄d in speciali a tūc requiro in memoria ad recognoscēduz. Sic ego aliq8 pctm potest eē oblitū duplicter. Vno mō q in generali maneat ī memoria. ß nō in speciali a sic homo debz cogitare admouendum peccatū. q de quolibz pctō mōli tenetur hō speciali ter otri sm q ī noticia tenetur a debet homo nō solū de peccato. ß eciaz de oblīuiōe dolere q ex negligētia otigit. Si aūt peccatū ōmino a memoria exciderit tūc ex impotentia faciēdi excusatur a debito a sufficit generalē cōtricio de ōi eo ī quo deū offendit. Sz q̄n impotētia tollit. sicut cuz ad memoriā peccatū revocatur: tūc tenet hō speciali ter otri. Sicut eciaz ē de paupe qui nō pōt solue re q8 debet: excusatur a tū tenetur cū p̄mo potuerit.

Ad tercium dic q si ignorācia ōmino tollat voluntatem male agendi: excusat a nō est pctm Sed quādo nō totaliter tollit voluntatem tunc nō excusat a toto a ideo de peccato p ignorāciam cōmisso debet homo conteri.

Ad quartum dic q post cōtricionem de mortali potest remanere veniale. sed nō post contricōem de venīali a ideo eciaz de venialib⁹ debz esse otricio: eo modo quo a peītētia.

Tunc aīa gracias agēs dō a fuis doctoribz. cōsolata de tā nobili declaracōe. abijt domū in pace. Amen.

Feria sexta in passione dñi.
Sermo. 38⁹. de Consilio.

Hilios dei congregaret in vnū Job. 1° ca° Docuit aīa simplex fidelis a deuota salutis sue intēta accessit ad ecclīam a audiēs missaz tā er lectione pphetie Jere. 18. ca° q̄ ex euangelio adūertit vnā oclusiōez. s. Qui bonū dat cōsiliū. pūtis vite hz subsidiū: a eterne remuneracōis pmiū. Ista oclusio hētur. 12. q. 2. ca° Bone rei date ofultū. ut pūtis vite hēatur sbsidiū a eterne remuneracōis expectare cernit pmū. hec ibi. Nō isti⁹ oclusiōis ē illa. Rectū cōsiliū in hoc ofistit q vis ognoscitiua appīhēdat rē aliquā sm q in se est. q8 quidē puenit ex recta dispoicōe vtutis appīhēsiue. sicut ī speculo si fuerit bñ dispositū imprimūtur forme corpox sm q sūt. si vero fuerit speculū male dispositū. apparēt ibi pgimes distorte et pue se hūtes. Qz autē virt⁹ ognoscitiua sit bene dispsita ad recipiendū res sm q sūt. ostigit quidē radicalit ex natura. ofūmatiue autez ex exercicio vel ex munē grē. Et hoc q̄ duplicit. Vno° directe ex pte ipsi⁹ cognoscitiue vtutis. puta q nō ē imbuta puis ocepcōib⁹. ß veris a rectis. Alio° indirecte ex bō dispoicōe appetitiue vtutis. ex q̄ seq̄t q hō bñ iudicet de appetibilib⁹ a sic bonū vtutis iudiciū oseqtur hitus vtutū moraliū cir ea q̄ sūt ad finē a circa ipsū finē. De racōe autē vtutis hūane ē q faciat actū hois bonū. Inter ceteros vo actus hois priū ē ei ofiliari qe iportat quādā rōis mādacōem circa agēda in quib⁹ ofistit vita hūana. Admoueīre āt q̄ agēda sūt p rectā rōnez ē vtutis bñ ofiliatiue a pcipue ī hijs q̄ ordināt ī finē vite eterne. Jō tale ofiliū meret vitā eternā.

Sciendū q ofiliū est triplex. sicut triplex ē prudēcia. Primū est ofiliū falsū. Cū ei ofultor prudēs sit qui bñ disponit ea q̄ sūt agenda pter aliquē bonū finem. ille qui pter malū finem aliqua disponit ogruentia illi fini. false ofulit im̄ptum illo q8 accipit p fine nō est vere bonū. ß sm similitudinez. sicut alq̄s dr bon⁹ latro a hoc mō pōt sm fidem dici prudēs latro q̄ cōuenientes vias adinuenit ad latrocinand a talis prudētia ē in solis pctōrib⁹ q̄ sūt bñ ofiliatiui ad aliquē malū finē. de hac prudētia dr Rō. 8. c. Prudētia carnis mors ē. s. q finē vltimū ostituit ī delectacōe carnis. Et hec nō ē vera prudētia in ofulendo. q prudētia est ofiliatiua boni op̄ū a rectoū q8 nō cōuenit nisi exīte rōe a appetitu recto. Jdo phs li. 6° Ethicox dicit. Impossibile ē prudētē eē nō entem bonū. Secūduz ē ofiliū bonū ß impfectū. Bonū quidē q admouet vias accomodas ad finē vere bonū. ß est impfectū duplici rōe. p° q illud bonuz q8 accipit p fine nō est cōis finis totius hūane vite. ß alicuius specialis negocij. puta cū aliqs admouet vias accomodas ad negociādū vel ad navigandū. dicit prudēs negotiator l nauta. 2° q deficit ī principali actu prudētie. quia licet bene consilietur a recte iudicet de hijs que pertinent

ad tōtā vitam: nō tñ efficaciter p̄cipit. Et taℓ pru
dentia ē ꝯmunis tomis a malis. ſz ꝑpter defectū pn
cipalis actꝰ qui ē p̄cipe nō est miſi im maℓ. Tertiū
est ꝯsiliū bonū a pfectū quo q̄s ꝯsiliatur ad bonū
finē totiꝰ vite a ꝯsiliū ad effectū p̄ducit. Et tale cō
siliū non ē miſi virtuoſoꝝ. dicit ei Greg. li. 2. mo
taℓ. q̄ cetere v̄tutes miſi ea q̄ appetūt prudēt agāt
virtutes neq̄q̄ eē p̄nt. Deo qui bonū ꝯsiliū hꝰ mō
dat. habz gr̄az dei a meret vitā eternā. Hīs ītel
lectis aīa exiuit ab eccīa cū ꝓposito sequēdi bonuz
ꝯsilium. Et ecce Belial intēdens eā ab hoc ꝓposito
reuocaē ait. O aīa simplex: q̄ facile decipis taz le
uiter credēdo. Volo tibi oñdere q̄ bonū cōsilium ñ
deducit eū q̄ dat ad vitā eternā. p̄° sic. Virtutibz
nemo male vtit. ut dicit Aug⁹. li°. de libero arbi
trio. Sz ꝯsiliatiua aliq̄ male vtūtur. vel q̄ astuta
ꝯsilia excogitāt ad malos fines cōsequēdos. vel
aliq̄ p̄cā ordinant ad bonū finez. puta q̄ furatur
ut eleōsinaz det. ergo nō oē cōsiliuz deducit ad vi
tam eternā. 2°. sic. Virtutes sūt ꝯnexe ad inuicē
ut nō possit hūi vna sine altera. Sed v̄tus ꝯsiliati
ua nō est cōnexa alīs v̄tutibus. q̄ multi p̄cōres
sūt bñ cōsiliatiui: a multi iusti sūt in ꝯsiliis tardi
ergo a. c. 3°. sic. dr. 3. topicoꝝ q̄ iuuenes nō sunt
ꝯsiliatiui nec prudētes. ſ multi iuuenes hñt gr̄az
ergo a. c. 4°. sic. Precepta dātur de hīs q̄ sūt de ne
cessitate salutis. ꝯsiliū autē daℓ de hīs q̄ nō sūt de
necitate salutis ergo a. c. Et sic vidr q̄ licet aliquis
det bonū cōsiliuz. nō tñ ꝓpter hoc debz ꝓmereri vi
tā eternaz. Aīa vero abīt tristis q̄rens a ꝯsiliēs
legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cū
ognouisſz causas mestitie fue ait. Ego oñdā tibi
cōclusionē tuaz eē verā testi° q̄druplicis legis. s.

Legis Naturaℓ. legis Natuāℓ. a hoc q̄ dr quadrupli
Legis diuinaℓ. cit. p̄° p rac̄ones naturales.
Legis Prophaℓ. 2° p phos morales. 3° p poe
Legis Euāngelicaℓ. tas. 4° p exempla gētilium
ex quib⁹ apparebit veritas
intēta. Quātuz ad rōnes naturales Scien
dum q̄ in bono ꝯsilio remouēda sūt q̄tuor. p̄° p
cipitatō. Nā p̄cipitatio in actib⁹ aīe methaphori
ce dr fm similitudinē a corpali motu acceptaz. di
cit autē p̄cipitatō scōm corpalē motū. q̄ a supio
ri in yma puenit scōm impetū quēdā ꝓpij motus
vel alicui⁹ impellētis nō ordinate intēdētis p ḡd⁹
Sūmū autē aīe est ipsa racō. y mū vero est opā
tio p corp⁹ exercita. grad⁹ autē medij p quos op
tet ordinate descēdere sūt memoria p̄teritoꝝ. intel
ligētia p̄sentiū. sollercia in ꝯsiderādis futuris euēti
b⁹. rōcinatō ꝯferens vnū alteri: a docilitaſ p quā
aliq̄s acq̄escit sentēcijs maioꝝ. p quos quidē gr̄
d⁹ aliq̄s ordinate descēdit recte ꝯsiliādo. Si q̄s aūt
ferat ad agendū p impetū voluptatis vel passiōis
p̄trāsitis hmōi gradib⁹ dr p̄cipitatō. In inq̄sitōe
ꝯsilij multa p̄ticularia sūt attēdēda. idō phus. 6°
Ethicoꝝ dic. q̄ opt ꝯsiliari tarde vñ nō est p̄cipi
tādum. 2° inconsideratio. Cōsiliū em̄ est circ̄ p̄ticu
laria opabilia in quib⁹ cū sint q̄si infinite diuer
sitates. nō possunt ab vno hoie ōnia cōsiderari suf
ficiēter. nec p modicū temp⁹ sed p tpis diuturnita
tez. Vñ in consilio expedit vocare multōs a preci
pue senes q̄ sanū intellectuz adepti sūt circa fines
opabiliū. vñ phs. 6. ethicoꝝ dic. q̄ optz in con
silio attēdere exptoꝝ a seniorꝝ prudēciā ꝑ experi
enciā. documētis em̄ a ꝯsiliis maioꝝ debem⁹ insi
stē: ut nō negligam⁹ ea p ignauiaz. nec cōtemna
m⁹ p superbiā. 5° impfectō. Nā cōsiliatiua siue sit
acq̄sita siue infusa. dirigit boiem in inq̄sitiōe con
silij fm ea que rō cōprehēdē pōt. Vñ homo p con
siliatiuā sit bñ cōsiliatiu⁹ vel sibi vℓ aliis. Sed q̄
hūana rō nō pōt comprehēdere singularia a cōtin
gēcia q̄ occurrere p̄nt. fit q̄ cogitatiōes mortaliuz
sūt timide a incerte. puidēcie nre. ut dr Sap. 9° ca°
Idō indigz homo in inq̄sitiōe cōsilij dirigi a deo q̄
ōnia comprehēdit qđ sit p bonū cōsilij: p qđ hō diri
gitur q̄si cōsilio a deo accepto. sicut a in reb⁹ hūa
nis q̄ sibiipsis nō sufficiūt in inq̄sitiōe cōsilij: a sa
pientib⁹ ꝯsilium p qđ dirigātur exq̄runt. Expedit
ei ut hō a deo consiliū hēat q̄d fieri oporteat i hīs
q̄ sunt necāria ad salutē. Mēs nāq̄ hois mouetur
a deo in agēdis p hoc q̄ sedaℓ anxietas dubitati
onis in eo p̄cedēs. 6° in circūspectio. Nā ad cōsili
um p̄tinet q̄ete ordinaℓ aliq̄d in finem: qđ q̄dem
recte nō fit miſi finis sit bon⁹ a id qđ in finē ordīaℓ
sit ecīā bonū a cōueniens fini. a sic ad gubnatio
nē pacifici stat⁹ alicui⁹ rḡi vel ciuitatis. cir̄. 7. cō
siliari oportet. p̄° circa puent⁹ a introit⁹ ciuitatis.
ne. s. v furpētur iniuste ab aliq̄ a ne onera grauio
ra imponātur paupib⁹: a leuia diuitib⁹. sed exp̄
danℓ in sb̄sidiuz a pmotiōez cōis bonī. Verūtam̄
in aliquib⁹ casib⁹ pōt dñs tpalis exigere vltra cō
suetū vel ꝯmūe statutū. prio p defensiōe terre sue
Ad hoc em̄ tenent oēs nō solū de reb⁹ sed ecīā cor
poraliter laborare ut sic seipōs saluēt. 23. q. 3. ca. Por
titudo. Ex̄ de emūitate ecclesiarꝝ. ca° puenit. 2° si do
min⁹ vult ire in exercitū indictū ab eccīa vel prin
cipe cōi paganos vel hereticos. nec sufficit ad ex
pēsas: pōt a subditis petere moderatū auxiliuz. 3°
si in bello ex pte sua iusto fuit captus ab hostib⁹
nec sufficit se redimē absq̄ graui dāno. 4° si vult
ire ad p̄cipē p obtinendo priuilegio p̄tectōis spe
ciaℓ p se a subditis a nō pōt commode expēsas ad
hoc necārias facere. 5° ad refectōem pontiū a via
rū. 6° qñ maritat filiam. Vaz acq̄rit sibi affines a
amicos. 7° qñ facit filiuz militez. 8° qñ accipit feu
dum qđ erat suū. 9° qñ nouū feudū acq̄rit. 10. qñ
est depaupat⁹ vel obligatus dū tamē sēp exigat
moderate. 10. q. 3. ca° vnio. Extra de censib⁹. ca° cū
aplus. Ff. prohibem⁹. 22. q. 1. ca° de forma fidelita
tis. 2° ꝯsiliari optet de alimētis. s. frumento. vi
no. oleo. sale. carnib⁹ a alīs necessariis ad victū
hois. 3° cōsiliari oportz de custodia ciuitatis. s.
ut malefactores nō suscitēt lites. iurgia. scādala.
discordias a. c. a artes mechaīce vtiles puehātur
a agri. possessiōes. vinee. dom⁹ a. c. reformētur a co
lant. 4° cōsiliari oportet de pace à bello cū extra
neis. 5° de legib⁹ ferendis scōm q̄s ciuitatis sta
tus pacifice regaℓ: fm varietates tēporū a negoti
orꝝ a. c. Quātum ad phos morales Sciendum q̄
cōsilium bonū est necārium q̄dr upliciter. primo

Tulio li°p·de officijs dicit sic ffortis aia ostātis est nō pturbari in reb⁹ aspis·nec tumultuātē de gradu deici·ß pñti amo a osilio uti nec a racōne discedē·Illud ecīā magni ingenij ē cogitacōe futura ptipe a añ ostituere q̄d euenire possit a q̄d agendū sit cū euenerit·Et in li° de senectute dicit· Nō virib⁹ aut velocitate corpis res magne geruntur·ß osilio auctoritate a sētētia·Et philippica·ii· dic·Maioris osilij ē pūdere ne q̄d triste accidat· ß ai non minoris fortit ferre si euenerit·V 2° Señ· epla·27·dicit·Viri boi auiditas tuta ē q̄ subit ex bona osciētia·ex honestis osilijs·ex otemptu fortuitoz·Pauci sunt q̄ osilio se fuaq̄ regāt·Ceteri eoz more que flumīb⁹ innatāt nō eūt sed feruntur·Et·27·epla dicit·Turpe ē nō ire ß ferri a sbito in medio turbīe rerū stupentē querē:huc ego quēadmodū veni·Et Socrates dicit·Quiēte sole osiliū occidēte vero cuiuiū cogitato V 3° Quintilian⁹ li·2·dicit·Plurimū in cōsilijs valet auctoritas Nā a prudētissim⁹ a optim⁹ haberi debz q̄ sētētie sue de vtilib⁹ atq̄ honestis credē ōnes velit·Et libro·8·dicit·Nouit q̄sq̄ se nec tm ex cōmunib⁹ pceptis·ß ex natura sua osilium capiat formande actōis·V 4° Apuleius li° de dō socratis dic Quidā p angiportа temptātes osilia nō ex suo corde·sed aliemis vocib⁹ colligūt a ut ita direri:nō amo ß aurib⁹ cogitāt·hec ille·Et Salusti⁹ in katilinario dicit·Pri⁹ q̄ incipias osulito·at vbi cōstitueris mature op⁹ est facto·Ex puerbijs sapientū·diu deliberādū est q̄ statuend ē semel ac·V Quintiz ad poetas vtilitas recti osilij ptz quadrupliciter p° Stati⁹ in thebaid·li·x·dicit·Nō frena animo p mitte calenti·da spaciū tenuēq̄ morā·Male cuncta ministrat impetus·Et li·xi° dicit·Dic miseris furor est istare pido·hec ille·Talis p̄cipitacō nocet osilio· 2° Cato li° de morib⁹ dicit·Cōsiliuz ar chanū tacito omitte sodali Vtile osiliū dīs nec despice serui·Nulli⁹ sensū si p̄dest spreueris vnq̄ V 3° Terētius i adelphos dicit·Istud est sape nō modo q̄d añ pedes est videre·ß etiā illa que futura sunt pspicere V 4° Gaufred⁹ in poetria noua dic Gressum p̄currāt oculi p̄consule mentē·Et vires metire tuas·si fortis es:aude grādia·Si fragilis: humeris impone minoā·Si doleas·sine teste dolementisq̄ dolorez Ignoret facies·si posse sit actū dilates aim·si corp⁹ debile mens sit fortis·Et exiguas vires supplere memēto·Spe grādi·si vis bñ duci:te certo omitte duci·hec ille· V Quintū ad Exempla gentiliū Sciendū q̄ rectū osilium semp fuit cōmendabile q̄d ptz q̄druplici exēplo· Primū exemplū ponit Valeri⁹ li°2·ca·p̄·dicēs q̄ ad magna caritate p̄ie tēbantur romani·ut archana osilia p̄m oscriptoꝝ multis seculis:nemo senatoꝝ nūciauerit·Cū semel in osilio determinatū essz de tercō bello sumēdo contra Cartaginē·Quintus fabi⁹ maxim⁹ p̄ imprudētiā tus petens·narrauit publio Crasso domū reuertēti quid in osilio deliberatū fueāt·q̄uis honest⁹ error fuerit ffabij· tū grauissime a cōsulib⁹ obiurgat⁹ ē·Et subdit· Nunq̄ enī taciturnitatē optimū ac tutissimū ad ministrādaz rerū vinculū labefactari volebant· ffidū erat a altū reipublice pect⁹·cura filēcijq̄ sa lubritate munitū a vallatū vndiq̄·Cui⁹ limen i trātes abiectap̄uata caritate publicā induebāt Itaq̄ nō dicā vnū·ß neminē audisse crederes q̄d tā multoz aurib⁹ fuerat omissum·hec ille·Et ca° 2·dicit·Quid em p̄dest foris eē strēnuum si domi male viuitur·Expugnētur licz vrbes·corripiant gentes·regnis man⁹ inciant·nisi foro a curie offitiū ac verecūdia sua ostiterit:partaz rerū celo cumul⁹ equat⁹ sedē stabilē non hēbit·hec ille·Officiū fori erat iudicare·curie vero osilia agere ac: V Secūdū exēplum ponit Valeri⁹ li·7·ca·7·dicens q̄ Pōpeius legatus a Gemitio ege Illirioz inceptus cū cogeret p̄dere cōsilia senat⁹:ardēti huic ne digitū eremandū apposuit·cui⁹ p̄bitatē videns rex cognouit q̄ Pompei⁹ patus erat tormēta p ferre·q̄ osilium vlluz patefacē qua re petiuit rex in amicitiaz pp̄li romani ēcipi· V Tercīū exēplum ponit Valeri⁹ li·A·ca·ę·dicēs q̄ Quint⁹ metellus gerēs bellū in hyspania contra celtiberos a nō valens expugnare Trebiā ciuitatē fortissimaz viri b⁹ debellauit eā cōsilio·discedens ei ab obsidiōe Trebie:ficte a fiāte ibat ad expugnādas alias ciuitates·Cūq̄ amātissim⁹ sibi quidā q̄rez ab eo cur sic vagarē ait·desiste q̄rere·Nam si hmōi osilij mei interiorē tumicam osciam eē sensero cōtinuo eam cremari iubebo·Sicq̄ tā diu exercitum suum a totā celtiberiam incertā reddidit cū alio cursū direxisset·subito Trebiā icautā a inopiatā oppressit a expugnauit·Similiē cū puer quidaz ingressus essz senatū a osilio interfuisset·rediēs domū interrogatur a mre quidnam actū in consilio foret·diuertit indole mētis aliorsū sermōez q̄ gestum erat·diffimiuz inquit est ut mulieres duos hēant viros·Q̄d factum ut opit senatus p bitatē adolescētis in reticēdo consilio plurimum laudauit· V Quartū exēplum ponit Valeri⁹ li·6° ca·7·dicēs q̄ Themistocles dux Athemēsiū cum debellassz Xersē a exercitū eius a expulisset eū a grecia·ac ruinas p̄rie in p̄stinum statū reformasset in osilio Athenaz dixit publice se hre osiliuz p q̄d ciuitas Athenarū dīnaretur toti grecie·sed hoc non erat passim vulgandū·postulauitq̄ ut aliquis ei daētur cui illud tacite sig̃ficarz· Cūq̄ datus ei foret Aristides dixit q̄ quia classis Lacedemoniorū erat maximum q̄d in grecia que eāt in littore sicco apud figeum locum:ipsā volebat incendē·qua consumpta dīnatio maris Athemē sibus pueniz·Aristides ingressus ad senatū ait· Vtile quidē Themistocles osiliū ß minime iustū· Tunc senatus dixit·Quod vtile nō est nec expedit fieri·:

Secūdo declaratur eadem oclusio testimonio legis diuinalis·Sciendum q̄ est acquiescēdum consilijs quatuoꝝ generum personarū· V primo angelorum vtiliter erudientium·Nam āgeli dederunt bonum consiliū Lothe vxori eius quod quia vxor non seruauit in statuam salis diuino indicio versa est Geneſ·19·capi°·Angeli dederūt

bonū cōsiliū Loth ut statim ascēdēt ī mōtē et qn mox obdiuit: dupliceē mœstum cōmisit. qz cū duab⁹ filiab⁹ ꝯcubuit Geñ. 19°. ca. 12°. sāgui neoz humliē āmonentiū. Nā Loth sanū ꝯsiliū dedit generis suis ut fugerēt de sodomis. qz vero nō acq̄euerunt cū sodoma consūpti sūt. Geñ. 19. ca°. Rubē ꝯsuluit fratrib⁹ suis qz reddereēt Joseph pri suo a qz non credidereūt: male succesit eis Ge neſ. 37. ca°. a. 42°. ca. 3°. pitoz salubriter instruē tium. Naz moyses pitus sapiēs consiliū dedit fi liis isrl dicēs nō ascēdatis. qz nō est de⁹ vobiscū a quia illi nō credidereūt: ideo victi a occisi fuerunt. Nūi. 14. ca°. Roboam qz nō tenuit consiliū sapien tū a senū sed iuuenū. iō diuisū fuit regnū ei⁹. 3°. Reg̃. 12. ca°. Daniel bonū ꝯsilium dedit Nabucho donosoz regi: ut pcā sua eleōsinis redimeret a qz nō credidit. idō in bestiā mutat⁹ est. Daniel. 5. c. 2°. socioz fidēliē cōsulentiū. Nā achioz fidele con silium dedit Holoferni cū quo erat ī exercitu: a qz nō credidit a fēa interijt Judith. 7°. ca°. Godoli as qz nō credidit consilio Jhēmie ut sibi caueret mortē incurrit Jhere. 5. ca. Cōsilium malū pce dit a q̄tuoz generib⁹ psonaz p. a femis decipiē tib⁹. Nā Eua male ꝯsuluit a psuasit viro qz de lig no vetito manducaret Geñ. 3. ca. Dña cui seruie bat Joseph. male ꝯsulebat ei ut pderet castitatē Geñ. 39. ca. Mulieres suis psuasionib⁹ puertereēt coz sapiētissimi Salomonis. 3. Reg̃. 11. ca. Stultū consiliū dabat Job vxor ei⁹: cui Job nō acquie uit. Job. 2. ca. 2°a subditis cōdicentib⁹ Nā po pulus isrl male cōsuluit Aarōut eis faceret vitulū aureū quē adorareēt p deo. Quib⁹ aaron acq̄euit a scandalū ei fuit Exod. 32. ca. Artarxerses psua sus a subditis emulis indeoz phibuit fieri op⁹ tēpli p. Esdre. 4. ca. Srlī amō male suggesseruūt re gi suo: ut dehonestaēt nūcios Dauid. pter q8 ī ter ipōs reges fuit scādalum a odiū exortuz. 2. re gū. 10. ca. 3°a reprobis male loqñtib⁹. s. ut faci ant alios cadē in piculū a pctm. Sicut balaā cō suluit balach qz filios isrl facere formicai cū Ma diamitis a ita mourereēt irā dei Nūi. 25. ca. Bena dab imquū consiliū dedit Amō: ut violaēt Tha mar sororē suaz. 2. Reg̃. 13. ca. Amici Amā peruer se cōsulueruūt ei ut pareret suspendiū Mardochęo Hester. 7. ca. 5°a sapidis vana docentib⁹. Sic nephandū consiliū dedit Achitophel Absalōi 2. Reg̃. 16. ca° Cōsiliarij pharaois dederūt insipi ens ꝯsiliū Ysa. 19. ca. Rectores pplī sapiētes cō sulueruūt sedechie ut occideret Jheremā Jere. 38. c. Satrape regis psarū malū suaseruūt Dañ. 6. ca.

Ercō declarat eadē cōclusio testi° legis diui nalis fm illud puer. 5. ca. Oī custodia sua coz tuum: qm̄ ex ipso vita pcedit. Senatus em̄ v collectō ꝯsiliariorū tenet locū coꝛdis in coꝛpe rei publice sedz Plutarcū Senat⁹ ē nomē officij di ctū a senectute qui fūdauit a auxit rēpublicā ro manā. Senes em̄ a romulo electi fuerūt. q̄ ob eta tez senes vel senatoꝛes. ob simlitudinē cure prēs appellati sūt: senat⁹ officiū ē consilio ciuitatez iu uare. ut ait Papias. Athenis ecīā erat Ariopa gus in quo erat sapiētes ꝯsules quē Ariopagū ꝯstituit Solon ut ei⁹ consiliū pdesz ciuitati. q̄ cō silio leges Athenienſiū a maioꝝ instituta serua rent. Proptēa locū illum Ariopagū vocauerunt eo qz in illo toti⁹ pl̄i virtus cōsisteret a cū ab eis p̄clara plurima muēta fuerīt. mīl salubri⁹ mīl glo rioſi⁹ institutū est: qz senatus Ibi exercebātur iu dicia. ibi exercitacō ingenij. ibi coꝛpis sollertia. Quid em̄ nobili⁹ cetu senum. cū a cōsilijs ad regi minis officia trāsibant. eoqz sapiētie magis ap ti negocijs quo in exercicijs coꝛpis min⁹ possent Itaqz ipōz tātus honoꝛ fuit: ut duces reipublice nunq̄ pcederent. nec aliquid egregiū agerēt qđ senes instituti nō indicerēt aut approbarēt. Ab imō em̄ vrbis romane cōdite: noīa senatoz lit teris aureis ꝯscripta sunt. ipiqz patres cōscripti ab ōnib⁹ appellati sūt. q̄ alios etate sapiētia a af fectu paterno p̄cedebāt penes quos erat auctori tas ōnium publice gerēdoꝝ. Naz pua sunt foris arma nisi cōsiliū sit domi. Sicut ergo in coꝛpe na turali a coꝛde pcedit vita vigoꝛ a regimis origo. sic a cōsilio sapientū reipublice salus pueꝛ. 28°. ca. Ibi salus vbi multa cōsilia. Nam ꝯsiliū Solo nis plus pfuit ciuitati Athenienſiū. qz ab illo erāt leges eoꝝ a instituta: qz valuerit victoria Themi stodis. qz bellum fuit gestū cōsilio senatus qui a Solone fuerat ꝯstitut⁹. Et Senē. li°. de trāquillita te aī dicit. Nō is solus reipublice pdest q̄ tuetur res a de pace bello qz cēnset. sed q̄ muētutē exhoꝛ tatur. cū si que honoꝝ pceptoꝝ imps virtutib⁹ instituit q̄ a pecunia luxuria qz mētes retrahit. Et si em̄ moreē in pūato. publicuz tñ negotiū agit. Et Tuli⁹ li. de senectute dicit qz dātes cōsiliū in re publica plus agūt qz alij. fūt em̄ sicut gubernan tes in naui. alij sētinam exhauriūt. alij malos ex tendūt. Ille vero tenēs dauum a q̄etus sedēs ī pupi: multo maiora a meliora facit. Nō viribus aut velocitatib⁹ a celeritate coꝛporis: res magne gerūtur. sed auctoritate. ꝯsilio a sapīa. hec ille.

Sciendū qꝺ ꝯsiliarij debēt habere q̄tuoz p°. vi te probitatē. vñ Eccīastes. 6. ca°. 8z. Cōsiliari⁹ sit tibi vn⁹ de mille. Nā añ ōnes eligend⁹ ē deus To bie. 5. ca. Omni tpe bñdic deū a pete ab eo ut vi as tuas dirigat a ōmia ꝯsilia tua in ipso perma neāt. Ipe em̄ dirigit cōsilium hoīs. Quereti qđ possit viuere. rñdet Job. 12. ca. Qui amat aiam suā. vitā: perdet eā. Quereti qđ possit ditari. re spondet Math. 19. ca. Vade a vende ōmia que hēs a da paupib⁹ a hēbis thesaurū in celo. Quereti qđ possit exaltari. rñdet Luc. 14. ca. Cū inuitat⁹ fueris ad nupcias: recūbe in nouissimo loco q̄ē. 2°. iudicij veritatē. Eccī. 37. ca. Coꝛ bonī ꝯsilij sta tue tecū. Ama viri sācti ānunciat vera. qz septez circūspectoꝛes sedētes in excelso ad speculandū a in hijs ōmib⁹ dēp̄care altissimū ut dirigat in veri tate viam tuā. Añi ōmia verbū verax p̄cedat te a ātē ōnem actum ꝯsiliū stabile hec ibi. Nā falsi aī ci pro cōsilio adulacō em̄ attulerūt a vna est eoꝝ cōtentio q̄s blādissime fallat. vñ Juuenal⁹ dic. Nihil est qđ credē de se nō possit cū laudat dijs

equa ptās. Exemplū Xerses cū grecis bellū mdi ceret vn⁹ familiariū eius dixit. greciā nō vinci ꝫ obrui mole exercitus. Alius dixit. Timendū eē ne vrbes desertas ⁊ vacuas muenirēt. Ali⁹ dixit Vix illi naturā rerū sufficē. angusta eē classibus maria. militib⁹ castra. explicandis copijs eq̄stri b⁹ campestria: vix cēlū patere sagittis. dū i hūc modū regez mīma exultacōe ocitarent. dixit Da mar⁹ Multitudo ista q̄ tibi placz tibi metuēda ē Verū est ei q8 dicit. Nō diu posse durare quod regi nō pōt. mihi tā magnū q8 pire nō possit. At cꝫ ut dixit Damar⁹ euenit. ꝙ deuict⁹ fuit. Nā i ei⁹ exercitu equa pepit leporē q8 est aīal fugacissi mū ut dicit Valeri⁹ li° p̄. ca. ꝙ. ¶ 3° expientie pspi cacitatē Eccī. 27. ca° Q̄ñi spēōsū camcie iudiciz ⁊ a p̄sbiteris cognosce cōsilium. Q̄ñi spēōsa vete rem sapīa ⁊ gloriosus intellectus ⁊ osiliū. Jō p̄cepit dñs Moysi Nūi. xi° ca. Cōgrega mihi de semo rib⁹ isrl. Ao. viros quos tu nosti ꝙ senes populi sint ac mgī ⁊ ducēs eos ad ostium tabernaculi. ut auferā de spū tuo tradāꝫ eis ⁊ fulciētent tecū onus ppli ⁊ nō tu solus graueris ac. ¶ 4° ratōm⁹ firmitatem. s. ut non moueantur amore. odio. ti more. vel cupiditate in cōsilijs dandis Eccī. 37. c. A osiliario malo oserua animā tuaz. Pri⁹ scito q̄ fit illi⁹ necessitas ne forte dicat tibi bona ē via tua ⁊ stet ecōtrario videre quid tibi eueniat. hec ibi. Ille est mal⁹ osiliarius q̄ p̄ponit comodū tēpale ⁊ ꝑpriū vtilitati omnium vel facū bonis facto dei. Sēper ei exquirēdus est timens deū Eccī. 21. ca° Noue i suspicabilia cordis magnificaui ⁊ dicā decimuz i lingua hōim b⁹. Homo q̄ iocūdatur in filijs. Viuens ⁊ videns subuersiōem inimicoꝝ suorū. Beatus qui ābulat cū muliere sēsata Et q̄ lingua sua nō est lapsus. Et qui nō seruiuit indignis se. Beatus qui inuenit amicū verū. Et q̄ enarrat iustitiā auri audiēti. ꝙ magn⁹ q̄ inuenit sapiētiā ⁊ scīaz Sed ñ ē sup timētē dñm. Timor dei sup ōnia sup posuit. Btūs cui donatū est hꝫ e timorē dei. hec ibi.

Quarto declarat eadē oclusio testimonio legis Idūanalis. Sciēd ꝙ osiliū bonū exigit q̄ tuor. p̄°sēp est exhibēdum. Nā vbi expediat bo num osiliū p̄bere. null⁹ debet silere ob timorem ne offendat ysa. 6. ca. Ve mihi qm tacui. nec osiliuz malū debet dare. qm i vtroꝫ casu tenet talis de dā no q8 sequitur p racōez legis. C De piculo tutorū vel curatoꝝ. l. i. li° 1°. Casus legis est ille. Pater i testamēto duos viros prudētes ⁊ locupletes fi lijs o tutores dedit ⁊ qm ipsi nō nouerant facultā tes. adiūxit eis duos osiliarios coadiutores seu supintendētes nō iō ut ministrarēt. ꝫ ut alios in ministracōe instruerēt ⁊ q8 ab eis gerētur inspi cerēt. Postmodū tutela neglecta vel fraudulent adminstrata tenētur isti sicut ⁊ illi. qm dissimulauerūt vel fraudē adhibuerūt vel cū illis ptcipauerunt Sic dñi ⁊ p̄lati in multis casib⁹ sunt ignari vel scioli. ꝫ min⁹ volūtarij. Si ergo osiliarij. ofessores. assessores. cōmensales. eos in agēdis negligen ter informēt eorū q̄ volūtatē. osilio. legib⁹ ⁊ rōe ñ informēt ⁊ regulēt: fūt in eadē dānacōe culpe ⁊ pe ne cū eis. Et est ad hoc in pte lex. ff. q8 quis iure in alium statuit. l. hoc edicto. in. ff. vetei. libro. r. vbi sic dicitur. Si assessoris imprudētia alicui dictū sit q̄ oportuerit. nō hoc debet magistratui officē. ꝫ ipsi assessori. quia ipse tenet legem scire. Et idē est scire ⁊ scire debere. ff. de fideiussorib⁹. l. si seruus ergo iste tenetur. ¶ 2° libēter est audiēdum. Nam dñs ⁊ p̄latus qui potest hre copiam iuris petto rum ⁊ nō vult eos audire nō excusatur p igno rantiam. ff. de iuris ⁊ facti ignorātia. l. i. qm nolu it intelligere ut bene ageret. in p̄s. Contra illud ysa. 16. ca. Ini cōsilium. coge osilium. Hoc autez potest cōtingere vel q̄ cupidos osiliarios ⁊ mini stros eligit. vel adutores. vel insufficientes hre voluit: in quo casu illoꝝ malū consiliū facit eu reum dāni sequētus. per legem. ff. ad legē aquili am. l. si seruus. in. ff. veteri li° 9°. que dicit. Si ille qui fornacē accendit ⁊ calefacit ⁊ obdormiēdo vil lam incendit dñs fornacis de iniuria teneť si fu it negligēs in eligendo ministros. Et. ff. de admi nistracōe bonorū ad ciuitatē pertinentiū. l. filius familias. in. ff. nouo li° 12° vbi habet q̄ si filiꝰ fa milias volente p̄re magistratū gesserit. pater de damno q8 p eum acciderit tenet. ¶ 3° sapiēter est puidēdum. Nam dñs ⁊ p̄latus debent cauere ne ponant indignos in aliquo statu vel officio. et ecīā rogantes q̄ ponātur. qm errat qui tradit cu stodiaz reorū tyrōni. Nouo militi. ff. de custodia ⁊ exhibitōe reorū. l. nō facile. in. ff. nouo li° 2° Jō dicitur palipō. 22. capi° Ipsi fuerūt consiliarijs i interitū suum. ¶ 4° prudēter est exequēduz. Nemo enī debet sequi consiliū cupidorū ⁊ eorū qui dant osilia periculosa. siue in confessiōe. siue extē. sicut faciunt quidaz dicentes. consiliū meum dicit mi q̄ possum sic facere q8 si verum sit. tamē consiliū istorū non est sequēdum. qm tale cōsilium nulluz obligat ad ipsum seruādum. ymo si faciat non est a pcō excusatus. cū possit ab alijs qui pl⁹ sci unt de lege di exploraī an expediat. ff. de vi bono rū raptoꝝ. l. i. in fine. Et quia constitutiones p̄ncipuz null⁹ debet ignorare vel dissimulare. ut. C de iuris et facti ignorātia. l. constitutiones. Quātomagis le ges dīmas. In ōmibus ergo sequēdum est osiliū dei qui est cōsiliari⁹ noster. ¶ Postq̄ vero Moy ses declarauit cōclusionez predictam ait amīe de uote. Que ego noui fidelit̄ te docui. Sed ecce hic est sanct⁹ Thomas de Aq̄no doctor noui testamē ti cuius consiliū est tanq̄ osilium dei ad custodi endas iustificacōes suas in ōni tēpore. Ad quē astāte Moyse accessit anima deuota ꝑ fue oclusi onis clarioꝝ noticia cui sanctus Thōs ait. Ego ostendam tibi conclusionem tuaz esse verā testi monio q̄druplicis legis. s.

¶ Legis Euāgelice. legis Euāgelice. Sciendū q̄
¶ Legis Apostolice. rps ꝑbauit illaz testi° q̄dru
¶ Legis Canonice. plici. ¶ p° testimōio Math.
¶ Legis Eccīastice. 12. ca° Pharisei cōsiliū facie

Dicio testi° bāt abūsus ihesū quo eū p derēt. ihs āt sciēs recessit inde ⁊ secuti sūt eū multi ⁊ curauit eos oēs hec ibi. ¶ 2° testi° Mar. 3. c.

Pharisei cū herodianis cōsiliū faciebant aduersus ihm qūo eū perderent Et ihs cū discipulis suis secessit ad mare a multa turba a galilea a iudea secuta est eū: audientes q faciebat· hec ibi· ℣ 3° testimōio Luc· 1· ca· Pharisei autē a legisperiti cōsilium dei spreuerūt i semetipos nō baptisati ab eo Cui g dicam similes hoies generacōis hui9 a cui similes sūt. Similes sūt pueris sedētib9 in foro et loqūtib9 adinuicē a dicētibus· Cātauim9 vobis tibijs a nō saltastis· lamētauim9 a nō plorastis hec ibi· ℣ 4° testimōio Joh· 18· ca· Erat autē Caiphas q cōsilium dederat iudeis· qe expedit vnū hominē mori pro pplo ac· De q consilio agit i euāgelio a in epla hodierna in quib9 manifestatur malignitas iudeoz ꝯspiratium cōtra xpm ps· Cōsiliū malignantiū obsedit me· In q consilio nō fuit de9 ps· Nō sedi cū consilio vanitatis ac· Vbi notātur q tuoz ꝯdusiones· ℣ Pria ꝯdusio· Cōsiliū iudeoz ip̄roba ꝯgregacō: fuit ipoz tumosa pcipitacō· Sciens q ista cōsiliū fuit p̄uisum a q tuoz pphis p° a Jacob p̄iarcha Gen· 49· ca· Simeon a leui frēs vasa iniq̄tatis bellācia· in consilio eoz nō veniat aīa mea· qe in ira sua suffoderūt murū a in furore suo occiderūt vitū· dicit Hiero· q de Simeō e descēderūt pharisei· a de leui sacerdotes: q fuerūt in isto cōsilio· Jdo in euāgelio dicit Collegerūt pōtifices a pharisei consiliū· ℣ 2° Job 21· ca· dicit· Dixerūt deo: recede a nob· sciam viaru tuarū nolum9· Quid est ōmipotēs ut seruiamus ei· Et q̄d nobis prodest: si adorauerim9 illū· Ve rūtamē qe nō fūt in manu eorū bona sua: cōsiliū eorū longe sit a me· ℣ 3° Salomō prou· 21· ca· dic· Nō est sapia· nō est prudēcia· nō est ꝯsilium cōtra dñm· Equs patur ad diē belli: dns autē salutē tribuet· Et Eccl· 24· ca° dicit· Qui in altū mittit lapidē: sup caput ei9 cadet· Qui foueaz fodit i illam decidet· a q̄ statuit lapidē proxio: offendet in eo a q̄ laqueū alio pat pibit in illo· Facienti neq̄ssimū cōsilium sup illū deuoluet a nō agnoscet vñ aduenīet illi· Laqueo pibunt q̄ oblectātur casu iusti· dolor autē ꝯsumet illos añq̄ moriantur· hec ibi· ℣ 4° Isaias· 29· ca· dicit· Peribit sapiēcia a sapiētib9 populi hui9: a intellect9 prudētiū eius abscōdetur· Ve q̄ profūdi estis cōsiliū: quoz fūt in tenebris opera· a dicūt q̄s videt nos· et quis ē hec vestra cogitacō· Et· 30· ca° dicit· Ve filij desertores dicit dns ut faceretis cōsilium nō ex me· a ordiremini telam a nō p spm meum: ut adderetis pctm sup pctm· Jō i epla dr· Dñe de9 ones q te derelinquūt cōfundētur· recedētes a te i terra scribētur: qm̄ dereliquerūt venām aquaz viuētiū dñm· Sm cōsilio suo tractātes mortem xpi: que fuit eis in ruinam· licz aliis fuerit mors xpi in salutē: iō sequitur· Sana me dñe· s· tua passiōe a sanabor· salua me fac· s· tuo sāguine me redimēdo: a salus ero· q̄ miaz laus mea tu es· s· tua glosa resurrectōe me sācificando: p fidē tuam quā p̄dicato in gētib9 ut cōuertātur· ℣ Secūda cōdusio· Mod9 improuide cōsiliacōis demōstrat fraudē callide machi nacōis· ℣ Sciēdum q̄ mod9 isti9 cōsilij fuit p̄uisus a quatuoz pphis· ℣ prio a Dauid i ps· Quare fremuerūt gētes: a pplī meditati sūt inania· Astiterūt reges terre: a p̄ncipes ꝯuenerūt in vnū aduersus dñm: a aduersus xpm ei9· ℣ 2° Jheremias 11· ca° dicit· Sup me cogitauerūt cōsilia dicētes· Mittam9 lignū in panē ei9 a eradam9 eū de terra viuētium: a nō memoret nomē ei9 amplius· ℣ 3° Ezechiel· 1· ca° dicit· Terra plena est iudicio sanguinū a ciuitas plena iniq̄tate: qm̄ lex periit a sacerdote a ꝯsiliū a senioribus· Et· 11° ca° Dij viri cogitant iniq̄tatē a tractāt consiliū pessimū in vrbe ista· ℣ 5° Salomō Sap· 2· ca° dicit Circūuenia9 iustū: qm̄ inutilis est nobis a cōtrari9 opib9 nris improperat nobis pcta legis: a diffamat i nos pec cata disciplīe nre· promittit se sciaz dei hre· filiuz dei se noiat· fact9 est nobis in traductō ez cogita cōnū nostraru· grauis est etiā nob ad videdu: quoniā dissimilis est alijs vita illi9 a imutate sūt vie ei9· Tanq̄ nugaces estimati sum9 ab illo a abstinet se a vijs nris tanq̄ ab immūdicijs: a prefert nouissima iustoz a gloriat pātem deū se habere· Videam9 g̃ si sermōes illi9 veri sūt· a tempte m9 que ventura sūt illi a sciem9 que erūt nouissima illi9· Si enī est ver9 fili9 dei suscipiet illū a liberabit eū de manu cōtrarioz· Cōtumelijs a tormēto interrogem9 eū: ut sciam9 uerecūdiam ipsi9 a patiem9 paciam illi9· Morte turpissima condēnem9 illū· Erit ei rectus ex sermonib9 illi9· Hec cogitauerūt a errauerūt· Excecauit eos malicia eoz: et nescierunt sacramēta dei· hec ibi· Jō in euāgelio dr· dicebāt· Quid facim9: q̄ h homo multa sig facit· Si dimittim9 eū sic omnes credēt in eū: a venient romani a tollēt locum nrm a gētem· Et i epistola dr· Ecce ipsi dicūt: vbi est verbū dñi· venīat: a ego nō sum turbat9 te pastorē seqns a die hominis nō desideraui: tu scis· Ecce quāta malignatus ē inimicus in sācto a gloriati sūt qui oderūt te ac· ℣ Tercia cōdusio· Hoīcide dicūtur q̄z diffimilē a ꝯsilio homines extinguūtur· Ozi q̄ de pnia dist· p· ca° piculose· dicit btus Aug9· sic Periculose se decipiūt q̄ existimāt eos tm̄ hoīcidas eē qui manib9 hoiem occidūt: a nō potius eos p quoz consiliū a fraudē a exhortacōem homines extinguūtur· Nā iudei dñm neq̄q̄ ꝑ manib9 interfecerūt· Sicut scriptū ē· Nob nō licz interficere quēq̄· Sed tñ illis mors dñi imputatur· q̄ ipsi eum lingua interfecerūt dicētes· crucifige· crucifige eum· Vñ vnus euāgelista dic̄ dominū crucifixū eē hora tercia· Alius sexta· q̄ iudei crucifixerūt eum hora tercia lingua· Milites hora sexta manib9· Qui ergo hoiem tradidit ille interfecit eū: dño dicente· maior pcm habet q̄ tradidit me tibi· vñ ps· Filij hominū dentes eoz arma a sagitte: a lingua eoz gladius acutus· Subiciāt ergo se pñie quoz ꝯsilio sanguis fūditur si vem am ꝑmereri voluerint· hec ibi· Et q̄ Caiphas q̄ erat fūmus sacerdos intendebat ut xps occideret iō in euangelio dr· Vnus autez ex ipis Caiphas nomine cū esset pōtifex āi illi9: dixit eis· Vos

nescitis quicq̃ nec cogitatis·qz expedit vobis ut vn⁹ homo moriat̃ ꝓ ꝓplo a nõ tõ gens peat·Ve rũ em̃ dixit Cayphas tanq̃ mĩster dei licz minste Vñ·1·q·1·ca°dñs declarauit·dz sic·Vt sit q̃sq; vr sacerdos optz ut nõ solũ sacr̃m̃eto ꝫ iustitia quoq; ĩduat̃·sicut scriptũ ẽ·Sacerdotes tui ĩduantur iustitia·Rui aũt solo sacro sacerdos ẽ sic̃ fuit pontifex Cayphas·psecutor vmi⁹ a verissimi sacdotis·q̃ms ipse verax nõ est·qđ dat tñ verũ est·si nõ suum det·ꝫ qđ dei ẽ·hec ille·Jõ in euãgelio dz·Hoc aũt a semetipõ nõ dixit·ꝫ cuz eẽt pontifex ãm illius ꝓphauit·qz ihesus moriturꝰ erat pgente ut filios dei q̃ erant dispsi.s.p infidelitatez congregarz in vnũ.s.baptisma a vnitatẽ fidei·Et in epla dz·Qđ egressum est de labijs meis reduz in cõspectu tuo fuit·Sã in reuelacõe ꝓphetica mouetur mẽs ꝓphete a spũsancto·sicut instrumẽtũ deficiens respcũ pncipalis agentis·Mouet̃ autem mẽs ꝓphete nõsolum ad aliquid apprehẽdenduz·ꝫ et̃ ad aliq̃d loqñdũ·vel ad aliq̃d faciendũ a qñq; quidẽ ad oĩa tria simł·sicut Dauid·2·R·23·c·Spũs dñi locutꝰ ẽ p me a Jheremias q̃ abscõdit lũbare in eufrate Jhere·13·ca°qñq; autẽ ad duo horũ·sicut pharao q̃ visiõem hũit de septẽ bob⁹ pinguib⁹ a septẽ macilẽtis quã Joseph enarrauit·ꝫ nõ intellexit eiꝰ significacõez·qñq; vero ad vnũ tm̃·sicut Nabuchodonosor q̃ statuã vidit·ꝫ nõ intellexit·nec enarrare sciuit·sicut Asina q̃ locuta est Balaã·sicut milites diuidẽtes vestimẽta xpi·a nõ itelligebãt q̃d significarz·sicut Cayphas nõ intellexit q̃d spũssanct⁹ p illa verba intendẽt·Et idcõ verus ꝓpha nõ fuit·Solũ ꝑmo mõ aliqs dicit̃ verus ꝓpha a nõ·2°nec·3°.¶ Rẽta cõclusio Grauissimũ pcm̃ in dei ꝺmiserũt·q̃ xpm in stũ occidere diffimerẽt· Ptz qz in pensãda grauitate peccati magis ẽ ꝺsiderandũ illud qđ est p se q̃ illud qđ est p accñs·Vñ ille qui occidit iustum grauiꝰ peccat q̃ ille q̃ occidit peccatorẽ·q̃druplꝫ·ꝑ°qz deũ magis ꝺtẽmit Luce·x·ca°Qui vos spnit me spnit·¶ 2°qz iniuriã infert ei q̃ est minꝰ dignꝰ a ita magis cõtra iustitiã agit Exo·23·ca°·Innocẽtem a iustũ nõ occides·¶ 3°qz nocet ei quẽ plꝰ debet diligẽ a ita magis ꝺtra caritatẽ agit·¶ 4°qz ꝑ uat ꝺmunitatẽ maiori bono·Et qz in dei diffimerũt mortẽ xpi iusti a innocentis·de cuiꝰ iustitia dicit Pilatꝰ·Nullã causã mortis inuenio in hoie isto·Vxor pilati dicit·Ruid tibi a iusto illi·Judas dicit peccauĩ tradẽs sanguinẽ iustũ·Cẽturio dicit·Vere hic hõ iustꝰ erat·In euãgelio dz·Ab illo ꝺ die cogitauerũt ihesũ interficẽ Quia vero pcm̃ eorũ fuit grauissimũ·Ideo in epla dz·Cõfundãtur qui me psequũtur a·ut ptz·

Secuido declarat̃ ea dẽ ꝺclusio testiº legis Apli ce·Sciendũ qz ꝺsiliũ sp dz eẽ fũdatũ in timoẽ dei qđ ptz q̃druplr·¶ ꝑ°·b·Dertz epla·1·ca°4°·dic Si q̃s loquit̃ q̃si sermões dei·Si q̃s mĩstrat tanq̃ ex virtute dei quã mĩstrat·ut in õmb⁹ honorificetur deus p ihesũ xpm·cui est gloria a impiũ a vtus in secula seculoz·hec ille·Triplex em̃ ẽ ꝺsilij capiendi deliberacõ·Prima est de honesto tm̃·Secuda de vtili·Tertia de ꝺflictu vtriusq;·Dubitam⁹ em̃ vtruz honestum an turpe sit factum·dem̃ de duob⁹ honestis quod ẽ honestius·similr̃ de duob⁹ vtilib⁹ qđ est vtilius·similr̃ de pugna vtilis a honesti·In qua eraiacõre honestũ est ꝓponendũ vtilia a bonũ cõmune ꝓprio·a qđ est ad hõrez dei ꝺmodo hũano·Crudele em̃ nõ est vtile·ut dicit Tulius li°·3·de officijs·arguẽs Athenienses qui polices pciderunt egmarijs qui dasse valebãt:ne postea valerent·Similr̃ qđ est inhũanũ nõ est cõsulendũ nec faciendũ·sicut expellere pegrinos de ciuitate·ut ait ibidẽ·¶ 2°btus Paul⁹ Epb·4·c·dicit·Nõ ambuletis sicut gẽtes ambulãt in vanitate sẽsus sui·tenebris obscuratuz hãtes intellectũ·alienati a vita dei p ignorãtiam q̃ est in illis ꝓpter cecitatẽ cordis ipõz·Et·1·dicit·Nolite fieri imprudẽtes sed intelligentes que sit voluntas dei·¶ 3°beatus Jacob⁹ in epla·1·ca° dicit·In die occisionis ad duxistis·s.cõsilium malũ·Occidistis iustũ a non restitit vobis·Ecce iudex ante ianuã assistit.s.ad cõdẽnandum vos· 4°beatus Johãnes·1·epla·3·ca°dicit·Omis qui in deo manet nõ peccat a õmis qui peccat nõ vidit eum nec cognouit eũ·Filioli mei nemo vos seducat.s.male ꝺsulẽdo·Qui facit iusticiaz.s.recte ꝺsulendo iust⁹ est·sicut a ille iust⁹ est·Qui facit peccatũ.s.inique ꝺsulendo·ex dyabolo est·qm̃ ab initio dyabolꝰ peccauit.s.qñ maluz cõsilium dedit ꝑmis pntib⁹ nris.

Ideo declaratur eadez ꝺclusio testiº legis Canonice·Sciendũ qz ad cõsiliuz cõcurrũt q̃tuor·¶ ꝑ°qz hõ in dubijs requirat ꝺsiliũ pburz·vñ dist·20·ca°de quib⁹ causis·dz sic·Si õmib⁹ inspectis q̃stionis q̃litas nõ tucide inuestigatur·seniores pruncie cõgrega a eos interroga·Facilius nãq; inuenitur qđ a plurib⁹ seniorib⁹ q̃ritur·hec ibi·Et·xi·q·3·ca°Excellẽtissimꝰ·Et·16·q·2·ca° vide litteris·¶ 2°qz homo requirat consiliuz eorum qui sunt graues moribꝰ a experto rum vnde·1·q·1·ca° Stote·dicitur sic·Eorum em̃ qui in sacro ordine sunt collocandi·prius vitam moresq; discutite· a ut dignos huic officio adhibere possitis·non vobis pretia aut suppliacio quarũlibet surripiat personarum·Quando igitur tractat de hijs necesse est·graues experto sq; viros consilij nri adhibete pticipes·a cum eis cõmuni hoc deliberacõne pensate·hec ibi·¶ 3°qz potius consulendũ est vtilitati q̃ voluntati malorũ·Vnde·23·q·1·capi° paratus·dicitur sic·Sunt ergo precepta patiencie semp in cordis preparacõne retinenda·atq; ipsa quoq; bemuolentia ne reddatur malũ ꝓ malo semp in voluntate complenda·Agenda sunt autem multa etiam cum inuitis quadam benigna asperitate plectendis·quorũ potius vtilitati consulendũ est q̃ voluntati·Nã in corripiendo filiuz aspere·nunq̃ ꝓfecto patern⁹ amor amittit̃·fiat tamẽ qđ nolit a doleat·qui etiã inuitꝰ videt̃ dolore sanãdus·hec ibi·¶ 4°qz merito arguit̃ qui ꝺsilia sapiẽtum a recte suadentium nõ vult accipe·Unde dist·83·capi°pueri·dicit̃ sic·Et qđ adhuc est grauiꝰ dici·consilia sapientum a recta suadentiuz

nulla patiť rõe suscipe: ut qđ p se neq̃t attendẽ ab altero saltim possit addiscere hec ibi. Qđ ergo ex nobis nõ agnoscim⁹ ab ailoq̃ prudẽti cõsilio discam⁹ ut patet. ac̃.

Quarto declaratur eadẽ conclusio testimonio legis Eccliastice: a hoc q̃druplicit̃ p⁰ btus Greg̃. in moral. dicit Valde fortitudo destruit. nisi p cõsilium sulciatur. qz q̃ pl⁹ se posse concipit. eo vtus sine moderamine deteri⁹ i p̃ceps ruit. mẽs q̃ int⁹ sedẽ consilij pdidit. foras se p desideria imnũeabilit spgit hec ille. 2⁰ btus Iero⁹. li. de hoie perfecto dicit. Omnes sum⁹ in minimis cauti: in maxis negligẽtes. Undocitaq̃ fit. qz vbi vera vita fit: ignoram⁹. hec ille. Nõ sũt cõsilia requirẽda in minimis ꝙ in maximis rebz. 3⁰ btus Amb⁰. li. 2. de officijs dicit. Aduertẽdũ q̃ in acq̃rendis consilijs plurimũ valet vite pbitas. vtutũ p̃rogatiua. vus benuolẽtie. facilitatis gr̃a. Quis em̃ in ceno fontẽ req̃rat: q̃s de turbida aq̃ potum petat. Itaq̃ vbi luxuria est. vbi intẽperantia est. vbi vicioz confusio: quis inde sibi aliq̃d exhauriẽdũ existimet. Quis vtilez aliene cause iudicet: quẽ vidz inutilẽ vite fue. Quo em̃ potero eũ iudicare cõsilio supioꝛẽ: quẽ video moꝛib⁹ inferioꝛẽ. Supra me debet eẽ cui me cõmittere paro. An eũ ydoneũ putabo q̃ mihi det consiliũ qđ non dedit sibi. a mihi eũ vacare credam: q̃ sibi nõ vacat. cui⁹ animũ voluptates occupãt. libido deuincit. auaricia subiugat cupiditas pturbat. hec ille. 4⁰ btus Aug⁹. i epistola ad Iheronimũ dicit. Qui vera vtute fortis est nec temere audet: nec in cõsultꝛe timet hec ille. Quia consiliũ bonũ diriget gressus bois ne offendat ac̃. ut patz. 5⁰ Quia vero contra bonitatẽ cõsilij quomodis peccamus. iõ. quo. dieb⁹ abstinemus a ieiunam⁹. Qui modi sũt isti. 6⁰ p̃ est cõsiliũ tẽptantiũ. Plures em̃ grãdia temptãt p̃cipitãter sine consilio deut. 32. ca. gens absq̃ cõsilio a absq̃ prudẽtia. vtinã sapent a intelligerẽt ac nouissima puiderent. Exemplũ vñ p̃. Mach. 7. ca. dr̃ In illa die cecidẽrũt sacerdotes in bello. dũ volũt fortiter facẽ. dũ sine consilio exeũt in p̃lium Ecci. 32. ca°. Fili sine consilio nihil facias Quia fortitã male succedet tibi. 7⁰ indignãtiũ. Plures ei indignãtur hr̃e consiliũ alteri⁹ puer. 19. ca. Qui festin⁹ est pedibz: offendit vñ. 2. Reg̃. 2. ca°. dicit. q̃ Asael nõ credidit consilio abner: ut desisterz eũ persequi: ipsum pseqñs lancea fuit trãsfossus puer. 2q. ca°. Erit salus vbi multa consilia sũt. Aliter pdicõ seq̃tur. 8⁰ eligẽtium. Plures ei exquirũt consilia ab hominib⁹ mũdi a nõ a dõ. nõ cogitates an illoq̃ consilia sint fm deũ. Exẽplum. Quis vult intraẽ religiõez: si petat cõsilium ab hominibz mũdi dissuadebũt ei. si vo a viris dei: suadebũt ei. Thobie q. ca°. Omni tpe bñdic deũ a pete ab eo ut vias tuas dirigat a õi tempe cõsilia tua in ipo pmãeant Eccli. 29. ca. In oꝛone cõfitebit̃ dño a ipse diriget consiliũ ei⁹ Ecclesiastẽ. 37. ca°. In hijs õmib⁹ depr̃eare altissimũ ut dirigat in veritate viã tuã ac̃. 9⁰ cogitãtiũ. Plures ei habẽt diuersas cogitationes q̃ multiplicit̃ torquẽt coꝛ Job. 18. ca. Cogitacões mee dissipate sũt toꝛq̃ntes coꝛ meum. q̃s oportet diligẽti consilio examinaẽ: an expediãt vel non puer. 17. ca°. dissipãtur cogitacões vbi non est consiliũ. Ubi vero sũt plures consiliarij: confirmãtur puer. 20. ca°. Cogitacões consilijs roborãtur a gubnacul̃ tractanda sũt bella. Per cogitacões intelligũtur p̃posita q̃ cõcipiunt: que cõsilijs proficiũtur. Sic Nabuchodonosoꝛ cauit õnes maiores õnesq̃ duces bellatoꝛes suos a habuit cũ eis misteriũ consilij sui. dixitq̃ cogitacionem suã in eo esse: ut õnem terrã suo subiugaret impio Judith 2. ca°. prou. 11. ca°. Ubi non est gubnatoꝛ coꝛruit popul⁹. 9⁰ peccãtiũ. Consiliũ em̃ debz requiri a viro pbo a bono a nõ a peccatore Eccli. 37. ca°. Coꝛ bom̃ consilij statue tecũ a cũ viro sãcto assiduus esto quẽcũq̃ cognoueris obseruantẽ timoꝛẽ dei. Aia viri sci citi⁹ annũciat aliqñ vera q̃ septez circũspectoꝛes sedẽtes in excelso ad speculand. 10⁰ deuiantiũ. Consiliũ em̃ nõ det requiri ab eo q̃ deuiat a bono ope. sed ab eo qui dirigit ad bonũ faciẽdũ Eccli. 37. ca°. Cũ viro irreligioso tracta de sãctitate a cũ iniusto de iustitia. a cũ muliere de hijs q̃ emulat̃. cũ timido de bello. cũ negociatoꝛe de traiectõe. cũ emptoꝛẽ de vendicõe. cũ viro liuido de gr̃atijs agẽdis. cũ impio de pietate. cũ inhoneste de honestate. cũ opario agrario de õi opere. cũ opario annuali de consũmacõe anni. cum seruo pigro de multa opacõe. hec ibi. Sic ergo cũ hoie deuio tractand̃ est talit̃ ut in bonũ opus reducat̃. 11⁰. gloriãtiũ. Cõsiliũ em̃ inuenũ q̃ gloriãtur in prosperitate inuẽtutis: sepi⁹ est cum osũ vñ. 3. reg̃. 12. ca°. hẽtur q̃ Roboaz q̃ accepit consiliuz a iuueni b⁹ amisit ptem regni sui Jere. 5. ca°. Effunde super puulũ foris a sup cõsilium iuuenũ sil. vt cuz hijs nõ habeas consilium tuũ Eccli. 27. ca°. Qñi speciosa veteram sapia a gloriosus intellect⁹ a cõsilium. Dos consule. 12⁰ amantiũ. Cõsiliũ em̃ nõ est habẽdũ cũ hõme de negocio qđ eũ tangit: p̃cipue si in mis diligit Eccli. 37. ca°. Noli cõsiliari cũ socio tuo a a zelantib⁹ te absco de cõsilium. Nã zelantes dicũtur nimis amãtes. Cũ pre vxoꝛis tue noli cõsiliari de aliquo qđ videat̃ cõtra vxoꝛẽ tuaz. nec cũ amicis carnalib⁹ de hijs q̃ videtur cõtra carnem Mich. 7. ca°. Nolite credere amico a nolite confidere ducẽ. Ab ea q̃ dormit in sinu tuo custodi clausti oris tui. qz cumeliã facit filio patri. Filia cõsurgit aduersus mrem suã. nur⁹ cõtra socz suã Inimici hõmis domestici ei⁹ vñ Gen. 31. ca°. dicit̃ q̃ Jacob ignorãte Laban socꝛo suo recessit cuz filijs a filiab⁹ atq̃ pecoꝛib⁹ suis. de Mesopotamia in terrã Chanaan. Et Judic. 19. ca°. habet̃ q̃ Leuita quid̃ qui credidit socꝛo suo ut cũ eo trib⁹ diebz manẽt: in via amisit vxoꝛẽ suam a Gabaonitis oppressaz. Vñ strages magna p̃lij secuta est ac̃. 13⁰ negociãtiũ. Cõsilium em̃ nõ est req̃rendũ a mercatoꝛib⁹ de eadẽ negociacõe. qz ipsi te decipere nt Jere. 9. ca°. Unus quisq̃ a p̃rimo suo se custodiat a ido in õi fratre suo nõ hẽat fiduciam. qz õis frat̃ supplantãs supplantabit. a õis amicus fraudulenter incedit a vir frem suum deridebit et

veritatē a nō loquēt ac. ¶ x° mediantiū. Cōsiliū em nō est requirendū a mediatore alicui⁹ negocij q̄vulgariter dr sensal. q̄ semp ꝺsulit p parte ei⁹ a quo mūera accepit ps. saluū me fac ꝺ. q̄. defecit sāct⁹: qm ꝺminute sūt veritates a filijs hoīz. Vana sūt locutiones quisq; ad p̄rimū suū. labia dolose in corde et corde locuti sūt. hec ibi. Pōitacio em tal mediatoris ē in medio doli a q̄ cauendū est. ¶ xi° iactātium. Consiliū em supflorū est de eo qꝺ facere nō p̄nt ps. Cogitauerūt cōsilia q̄ nō potuerūt stabilire. sicut Anthioc⁹ q̄ cogitauit facē ihrl'm cōgeriem sepulchri iudeoꝝ. Ido dicitur in ps. ꝺns dissipat ꝺsilia gentiū. reprobat autē cogitacōes populoꝝ et reprobat ꝺsilia p̄ncipū. Sepius em qui cogitāt ascēdere ad magnū statum dominij et honoris aut se reputāt stare: corruūt. ¶ xii° simulantiū. Cōsiliū em nō ē requirendū ab ypocritis fingētib⁹ sāctitatem vite. nec a fingēti b⁹ amicicīā tecū. Matb. v. ca. Attēdite a falsis p phetis qui venūt ad vos in vestimētis ouiū: intrinsec⁹ autē sūt lupi rapaces. Et ysa. 29. ca. Ve qui p̄fundi estis corde ut abscōdatis a dño ꝺsiliū quoꝝ sunt in tenebris opa. de hijs dr in ps. Cō die iniusticiaz cogitauit lingua tua. si. noua. ac. fec. dol'. ¶ xv° aduersātiū. Vbi em aduersari⁹ noster cognouerit ꝺsiliū nostꝝ subito ē mutandū. vñ Vegeti⁹ li. 3. de re militari dicit. Nulla cōsilia meliora sūt. sicut illa q̄ ignorauerit aduersari⁹ añq̄ facias. Cū igr ꝺsiliū tuū cognoueris aduersarijs p̄ditum: dispositōez mutare poteris. Quid fieri ꝺbeat tractato cū multis. Quid vero facturus es cū paucissimis ac fidelissimis vel potius ipse tecū. hec ille. Et Bernā. in epl'a ad Henoñ. dic. Oēs iust⁹ p̄ceptū dñi ecīā inimici diligātur. ꝑ ad ꝺsiliū soli amici eligātur q̄ a prudētes eē videant. a benivoli. Proptēa dñs a imprudētis discipuli a frē infidele ꝺsilium ēfugiebat: vñens improvido. nō sapis que dei sūt. a maliuolis vos ascēdite ad diē festum. Nec istoꝝ malicie. nec illi⁹ imprudētie se credēdū putabat. hec ille. Raro inueies ista duo in ꝺsilio. s. benivolētiam fidelem. a prudētiam ut cōstat. ¶ xv° p̄uocātium. Cōsilium em nō est requirendū ab eo qui p̄uocat ad malū. sicut quedaz inuencule aliqñ credunt ꝺsilijs quarūdā vetularū q̄ suadēt eis turpia qꝺā. a inhōesta. Eccī. 37. c°. A ꝺsiliario malo serua aīaz tuaz. p̄us scito que sit illius necessitas. Et Amb°. li. 2. de officijs dic. Talis ꝺbz esse qui ꝺsiliuz ꝺat ut seipsū formā alijs ad exemplū bonoꝝ operū exhibeat in doctrina. integritate. in grauitate. ut sit ei⁹ sermo salubris atz irreprehensibilis. ꝺsilium vtile. vita honesta. sētētia decora. hec ille. ¶ xvi° subtrahentium. Plures enim sunt q̄ si viderēt p̄rimū in maximo periculo a posse sent eū suo ꝺsilio adiuuare nō facerēt. Vñ Amb. li. 2. de officijs dicit. Quid tibi p̄dest hēre sapiētiā si ꝺsilium neges. Si ꝺsulendi copiam inducas: clausisti fōtem. ut nec alijs influat. nec tibi p̄fit. hec ille. Magnū est hoc malū. ¶ xvi° malignātiuz. Plures em sunt qui ex malignitate a inuidia impediunt ne quis adipiscatur aliqꝺ bñficium vel ꝺfficiū in ciuitate. aut si adeptus fuerit. cōnātur ut deponat. vel si ex suspicōe ꝺdemnat exilio. vel p̄uacōe suoꝝ bonoꝝ a alijs velit illi indulgeria sua sibi restitui laborāt totis viribus: ne vnq̄ in gciā recipiatur. Job. 21. ca° Consiliū impioꝝ longe sit a me. Supuenient eis inundacō a doloēs diuinē furoris sui. Erūt sicut palea ante faciē venti et sicut pulvis quā turbo dispgit. De⁹ seruauit filijs suis doloē p̄is a cū reddiderit tunc sciet. Videbunt oculi ei⁹ interfectōem suaz a de furore ōmipotētis bibet. Certe nouā cogitacōes vras a sētēcias iniquas ac. ¶ xvi° p̄cipitātium. Pluēs em sunt q̄ p̄cipitāter ōmia faciunt a fine ꝺsilio p̄terea male illis succedit. vñ Petr⁹ rauēnas in q̄dam epl'a dicit. Quidā ea semp differunt q̄ differri nō expedit ibiq; sunt p̄cipites: vbi res amori ꝺsilio ꝺbet. Quidā ōmia imprudēter aguntur a ipsis p̄voto succedit. Quidā ōmia ꝺsilio se suaq; disponūt a sēper in ꝺtrariū eis cedunt. hec ille. Magna ē hec diuersitas ut p̄z. ¶ xviii° p̄sumentiū. Plures em ꝺficiunt in sensu suo ut p̄sumant se nō indigere alios ꝺsulē sicut principes a domī terrarū. Vnde Cassiodor⁹ in epistol' dicit. Magna em est a infinita prudēcia quā nemo sic assequit' ut eam nō necessario per alios querere videatur. Senes ipsi consilijs sapientiam discunt a a maturis in ꝺmune q̄ritur quod p̄ vtilitate tractatur. Solaciū cuārū freqñter sibi adhibent maturi reges a hinc meliores estimant' si soli ōmia nō p̄sumunt. hec ille. Talis p̄sumptio multū nocet ut p̄z. ¶ xix° detestantiū. Plures em detestātur audire cōsilium inferioris se. cum tñ in scrineis viliorib⁹ thesauri p̄cioſi reponātur. cuius tñ ꝺsilium est acceptādum si sit salubre a vtile. Exemplo Mopsi qui audiuit cōsilium Petro qui erat eo inferior dignitate a tumie sapientie Exod. 18. ca°. Vnde Hiero⁹. in origmali dicit. Greci poete laudabilis sētentia. Primū est beatū q̄ per se sapiat. Secūdū q̄ sapiētem audiat. Qui autē vtroq; caret: hunc inutilem tam sibi esse q̄ alijs Romani p̄ncipes ꝺsules appellati sūt vel a consulendo ciuitatibus. vel a regendo cuncta cum consilio. hec ille. Nam ꝺgregacio ꝺsulum senatus dicebatur. ¶ xx° exprobrātiū. Cōsiliū ei est reprehēsibile tripliciter. ¶ p° ex pte petētis ausilium. s. quādo hēt intellectū mimis supbum. puta suo sensui mimis credēdo. Bernā. omnia illis desunt qui sibi nihil deesse putant. Aug⁹. vbi dixisti sufficit. ibi defecisti. vbi tibi placuisti. ibi periisti. puer. 26. ca° Vidisti sapiētem sibi videri: magis illo spem hēbit insipiēs. ¶ 2° ex pte cōsulentis. s. qui nō habet sensum mimis p̄fundum in q̄ dēt esse discrecio p̄uida a inconcussa iusticia. Vnde Amb°. libro. 2. de officijs dicit. Secure salutez nostram illi ꝺmittim⁹ viro qui sit iust⁹ a prudens. Facit em iusticia ut nullus sit fraudis metus. Facit prudētia ut nulla sit erroris suspicio. ¶ 3° ex pte rei de q̄ ꝺsulit ꝺbz eē vtilitas a necessitas. q̄ cōsilium nō ꝺbz eē de rebus supuacuis. Eccī. 3. capi°. In superuacuis rebus noli scrutari multipliciter. nec de rebus vanis ps. Non sedi cum consilio vanitatis.

Nec de reb⁹ p̃uis perpetrãdis Job. 4. ca° Cõsiliũ prauo cũ dissipat. Sed de reb⁹ vtilib⁹ a necãrijs 3. Reg̃. p̃. ca° Accipe cõsilium meũ a salua aĩaz tuam. ℣ 21. delirãtium. Consiliũ em̃ nõ debz requiri ab insipiẽte a fatuo Eccl̃. 8. ca° Cũ fatuis nõ hẽas consiliũ: qm̃ nõ poterũt diligere nisi q̃ ipsis placẽt. Jsta ẽ differẽcia inter cõsiliarijs fatuũ a sapiẽtem. qz fatu⁹ nõ respicit nisi p̃cipiũ facti. sapiẽs vero respicit finẽ a ea que fũt ad finẽ. Vnde im q̃dam foro in loco eminẽti pbs quãdã residẽs dixit se velle vẽdere sensũ. Princeps autẽ quãdaz regiõis illi⁹ misit nuncios cũ auro ut emerẽt p eo sensum. Ille vero accepto p̃cio scripsit in cetula. Si q̃d agis prudẽter agas: a respice finẽ. Ferre minora volo: ne grauiora ferã. Qs cũ nuncij deferent a cetulaz vellẽt picere: ait. Secure portate ad dñm vr̃m. qz bene valet preciũ. Ruã cũ primceps accepisset: litteris aureis in palacij sui hostio fecit hos versus scribi. Post multũ vero tempis inimici ei⁹ cũ Barbario ueneruũt ut eũ iugularẽt. Qui cũ p hostiũ intraret a versus illos legeret: cepit pauẽ a tremẽ. Quo viso p̃ceps eũ iussit capi a mimis a tormẽtis vitatez ab eo exq̃rens peperc it sibi. ß auctores sceleris interfecit ac̃. ℣ 22° adulantiũ. Cõsiliũ em̃ dẽt eẽ verax. iuxt illud Verbũ verax p̃cedat te. Vñ adulatores a bilingues nõ fũt vocãdi ad consiliũ. Nã chusi fuo cõsilio decepit absalon. 2. Reg̃. 16. ca° Mathatias em̃ videns filiũ suum Symonẽ virũ pbum. reliquit eũ p cõsilio fratrib⁹ suis p̃. Macha. 2. ca° ℣ 23° affectantiũ. Cõsilium ei nõ dẽt requiri ab auaro a cupido q̃ sectat lucra tpalia. Exemplũ de Balaaz q̃ malũ dedit cõsilium regi Balac contra filios isrl̃ de mulieribus exponẽdis: a ipse ecia fuit occisus. Veneat em̃ ad ipsi cõsulendũ cõduct⁹ mercede a precõ ut hẽtur Rui. 29. ca° ℣ 25° alienantiũ. Consiliũ ei nõ est requirẽdũ ab aliẽnis a extraneis Eccl̃. 8. ca° Coram extraneo nõ facias cõsilium. Nescis ei q̃d tibi crastina dies pariat. Nõ õm hõm cor tuum manifestes. ne forte inferat tibi grauz falsaz a cõsiliet tibi. hec ibi. Nõ õm spũi est facile credẽdũ ac̃. ℣ 27° colligantiũ. In cõsilio ei aliquãdo vna pars ciuiũ sic se colligat a firmiter vnit: ut quic q̃d velit obtineat quoz cõsiliũ est impiũ p̃s. Beatus vir q̃ nõ abijt in cõsilio impioz: a in via peccatoz nõ stetit: a in cathe. pesti. nõ sedit. Qui eiciendi sunt de cõsilio. iõ sequit. Nõ sic impij non sic: ß tanq̃ puluis quẽ picit ventus a facie terre. Neq̃ p̃cores in cõsilio iustoz. Iter impiorũ peribit ac̃. ℣ 26° p̃cium. Cõsiliũ ei nõ est requirẽd a p̃ditorib⁹. sicut fecit Judas p̃ditor q̃ abijt ad p̃ncipes sacerdotũ q̃ promiserũt ei pecuniã se daturos: si xp̃m daret in man⁹ eoz Eccl̃. 21. ca°. Sacietĩ neq̃ssimũ cõsiliũ sup illũ deuotu⁹ a nõ agnoscet vñ aduenient illi. Sicut duces exercit⁹ p pecunia recepta a pte aduersarioz: p̃tent talia cõsilia q̃ totus exercit⁹ cõfligitur. cũ tamẽ ipsi sint cõcordes cũ inimicis. Eodez modo capitanei castro rũ aut cõmunitatũ produnt inimicis fortilicia eis credita: dicẽtes inuadẽtib⁹. Qui⁹ volo facere hõrẽ meũ requirẽdo dñm meũ ac̃. ℣ 24. vindicãtium. Cõsilium enim nõ est requirẽdũ ab offensis q̃ ex ira tacita cupiũt vindicari. Nã ira impedit aĩm, ne possit cernere verũ. Jdeo dixit Socrates Quiẽte sole cõsilium: occidẽte cõuiuiũ cogitato. velox cõsilium sequit̃ pnia. Maxime q̃ cõsilio cõtraria. festinatio a ira. hec ille. Et Greg̃. in registro dic̃ Ira si semel mentẽ possidere cepit: iustũ esse deputat q⁹ ecia crudelit̃ fit. a Oro si⁹ li°. p̃. de hormesta mũdi dicit. q̃ Falaris sicul⁹ agrigẽtinos arrepta tyrãnide depopulabat. Qui crudel̃ mente. tormẽtis crudelior. õnia nepharie in imo cẽtes agens: mouit aliqñ quẽ iuste punirz iniust⁹. Nã Peillus quãdã eris opifex. affectãs tyrãni amicitiã. aptũ mun⁹ratus. crudelitati illi⁹ eneũ thauruz fecit: cui fabrice ianuã ex latere opposuit. q̃ ad intrudẽdos dãnatos receptui foret: ut cũ indusus ibidẽ subiectis ignib⁹ torrẽtur. sonũ vocis extorte capacitas cõcauã eris augeret. pulsuq̃ feralis opetens ymagiñ. murmur emitterz. nepharioq̃ spectaculo mugitus pecudis nõ hõinis videret. Sed falaris factũ amplex⁹. factorẽ execrãs vlcõi materiã p̃buit a crudelitati Nã ipz opificẽ: sua inuencõe punuit. hec ille. ℣ 28° debilitãtiũ. In cõsilio em̃ nũq̃ dẽt despici ps adũsa despective loquendo. ß dz tota veritas dici a ps aduersarij potiꝰ fortificari q̃ debilitari. sic fecit Achior coraz Holoferne Judith. 7. ca. Sed uide i consilio cõtr̃ xp̃m despective dicũt: hic hõ. Nõ dicũt hic dñs. vel ppha. vel magister. debebãt nãq̃ ipz excellẽti noie nominare ꝓter excellẽtia opa que fecit a faciebat. sicut ipi dicũt: multa signa facit Vsa. 13. ca° Vñ nec reputauim⁹ eũ. Si nõ reputaueri eum: q̃re aduersus eũ tam grande cõsiliũ colligerũt. Vñ stulti a fatui reputãtur. p̃. Reg̃. 26. c. Cur psequitur dñs me⁹ pulicẽ vnum ac̃. ℣ 29° fraudãtiũ. In cõsilio em̃ delẽt attẽdi futura. Seneca de q̃tuor vtilib⁹ dicit. Si prudẽs eẽ cupis in futura prospectum intẽde. a q̃ possunt cõtingere: aio tuo cũcta ppone. Nihil tibi subituz sit: ß totũ ãte pspitias. Nam q̃ puidẽs est nõ dicit. nõ putaui hoc fieri. qz nõ dubitat ß expectat. nõ suspicat̃ sed cauet. Cui⁹ cũq̃ facti causã require a cũ inimicia inueneris: exitus cogita. hec ille. De p̃terito em̃ a p̃senti nõ est cõsiliuz. sed de futuro sic fecit Joseph tempe famis. vñ Amb°. li. 2. de officijs dic̃. Quãto vtilius q̃ regẽ pharaonẽ Joseph cõsilio prudẽtie iuuit: q̃ si pecuniã cõtulisset. Pecunia ei vnius ciuitatis vbertatem nõ redimet. pspicacia Joseph totius egipti p quũquẽniũ famẽ repulit. Facile autẽ pecunia consumit̃: cõsilia exhauriri nesciunt. Hec vsu augẽtur. pecunia minuit̃ a cito deficit ut quo plurib⁹ largiri volueris: eo paucõres adiuues a sepe tibi desit q⁹ alij conferendũ putaueris. Consilij autẽ opisq̃ collatio quo pluries diffundit̃. eo redũdancior manat a in suũ fontez recurrit. hec ille. ℣ 30. officiãtium. In cõsilio enim nõ debz esse aliq̃ passio. qz sic gladios deponũt corpeos q̃ ad cõsilia accedũt. sic nudos passiõib⁹ decz eos accedẽ. ut ñ amore. timoꝛe. cupiditate

mu̇dia·turbacõe ac̃·moueãtur·vñ Valeri⁹ li⁰·6·ca⁰·1·dicit·q̃ Carũda legislato⁹ de ciuitate tyri in Asia vñ fuit dido; fecerat legẽ q̃ quicũq̃ portaret arma in cõtiõe vi̇m ꝺsilio: statim trucidaretur·Trãsacto certo tempe ex rure lõginq̃ ẽdiẽs immemor gladij quo erat accĩct⁹ intrauit ad cõsiliũ Qui admonit⁹ ab eo iuxta quẽ sedebat dixit ego obseruato legẽ a accepto gladio seipsum occidit·ne vlla fraus iustitie fiẽt·Et Salusti⁹ in katilinario dicit Oẽs hoĩes q̃ de ꝛb⁹ dubijs ꝺsultãt· ab odio·amicitia·ira atq̃ mĩa·vacuos cẽ decet· Haud facile animꝰ verꝫ pudet vbi illa officiũt· Neq̃ quisq̃ hoĩm libidini satisfacere potuit Vbi intenderis ingenio valet Si libido possidet·ira dominat·animꝰ nihil valet·hec ille·Purgãd⁹ est aiꝰ ab hijs affectib⁹ ¶ 31° reuelãtiũ·Cõsiliũ ei detect ẽ secretũ ad qđ obseruãdũ ꝺsiliarij iuramẽto se obligãt·Vñ reuelãdo peccãt moꝛtaliter Señ· 2·pte epla 47 epla·2·dicit Quidã q̃ tm̃ amicis cõmittẽda fũt narrãt õmb⁹ a im quasdã aures q̃ quidã las exurit: exonerant Quidã etiã carissimo cui ꝺscientiã reformidãt a si possint nescibi q̃dem crediturꝰ: intus p̃mũt omne secretũ· Neutrũ ei faciendũ est·Vtrq̃ viciũ est a õmb⁹ credẽ a nulli·Sed alterꝫ honesti⁹ dixerim vitiũ·alterũ tuti⁹· Sepult⁹ sit sermo apud te quẽ sol⁹ tu audieris· Cõsilio melio⁹ vices q̃ ira cũ dia·hec ille·Reuelãs cõsiliũ facit ꝺtra legem fidelitatis ¶ 32° obfirmãtiũ·Consilio emi̇ maxime nocꝫ obstinatio a firmitas ꝓpositi in malũ puer·p̃·ca·Nõ est sapia·nõ est cõsilium·nõ est prudẽtia ꝺtra dñm·In dispẽdijs aiacturis ita despant pleriq̃ ut nolit cuiusq̃ audire ꝺsilium·Vñ petr⁹ rauẽnas in quadaꝫ epla dicit·Vbi publica iactura ẽ a omũe dispendiũ sicut dolor in vmũsitatẽ se porrigit·ita cõsilio auxilio est vtendũ·hec ille ¶ 33° errãtium·In consilio ei salutis aie nõ sunt audiẽdi hereticisismatici a infideles·vñ·2·Regũ·1·ca·arguit Ochozias q̃ cũ infirmaret·misit nuncios ad ꝺsulendũ deum acharon·ymo eciã in infirmitatib⁹ xpianoꝝ·nõ sunt aduocãdi medici in decretũ·28·q·1·ca·null⁹· a ca⁰ onesac̃· 33° aspnãtium·Juuenes ei q̃ non sunt exerti in factis nõ sunt aduocãdi ad ꝺsiliũ qꝛ ipsi indigẽt senioꝝ ꝺsilio; qđ si preuerit vitupanꝫ·sip q̃ fuerint laudãtur· Vñ Cassiodoꝛ in epli s dic̃·Plurimũ laudis iuuenes moꝛib⁹ suis applicãt·quocies de negocioꝝ meritis ambigentes ad pitorũ ꝺsilia decurrũt·hec ille ¶ 34° tardantium·Qui emi̇ negligit·aut hẽre ꝺsilium·aut exeq̃ facile in damnũ incurrit·vñ Cassiodoꝛi epistol⁹ ait·Consiliũ q̃ppe imitari negligit improuidus· sapiaꝫ vero ille querit in altero penes quẽ ẽ scie magnitudo hec ille·Sapies ꝺsiliũ nõ est abiciendũ ¶ 36° agustiantiũ·In magnis ei angustijs cõsilia requirenda sũt a p̃cipue in aduersitatib⁹: ut fortune impet⁹ ẽfrenẽtur·Vñ petr⁹ rauẽnas in q̃dam epistola dic̃·In magnorũ discrimiñũ agustijs vbi domestica ꝺsilia remediũ nõ inuenũt eoꝝ suffragia implorãtur·quoꝝ prudẽtia in altioꝛib⁹ negocijs experientia diuturnioꝛ approbauit hec ille·In sicãtatib⁹ nãq̃ succurrẽdũ est·tũ consilio·tũ auxilio ac̃ ¶ 37° pspantium·Prospitas emi̇ fortune maxime indiget ꝺsilio·cũ sep dubia a incerta hoiem impatũ inuehat·Vñ Señ·in epistolis dicit·Tũc ꝺsilia salutaria aduoca·cũ tibi alludat vite prosperitas·Tũc te velut in lubrico retineb·nec tibi dabis impet⁹ literos·ꝯ circũspitiores quo eũdum sit a quousq̃ ¶ 38° vacillãtium· Plures em̃ facillãt iter duo ꝓposita nesciẽtes q̃d eligant·iõ neceãrium est sapiẽs ꝺsiliũ quo dirigatur ad melio⁹ Vñ Señ·epla·42·dicit·Nõ disponet singula nisi cui iam vite fue ꝓposita sũma est Neo q̃uis patos hẽat colores similitudiez reddeꝛ nisi iam cõstet q̃d velit pingẽ·Scire dẽt quid petat ille q̃ sagittã vult mittẽ a tunc dirigẽ ac moderari manu telũ· Errant cõsilia nãa·qꝛ nõ habẽt q̃ dirigant·Ignorãti quẽ poꝛtũ petat null⁹ simil ventus ẽ·Necẽ est multũ in vita nãa sit casus·qꝛ vitim⁹ casu·hec ille·Consilio ergo obuiand⁹ est casib⁹ ¶ 39° obstantiũ·In ꝺsilio emi̇ puidẽda sũt que nob obstare pñt vñ Señ·epla·22·dic̃·In eq̃ autẽ est amisse rei doloꝛ a timoꝛ amittende·Nec iõ tibi p̃cipio negligẽtiam·tu vero metuẽda decidia· Huic q̃d ꝺsilio ꝓspici põt·ꝓspice qđ cũq̃ futuꝝ est multo anteq̃ accidat: speculare a aduertere ac̃· ¶ 40·offendenciũ·In cõsilio emi̇ puidenda sunt q̃ nos offendere pñt; ut sic cito illis occurram⁹·vt de Seneca dic̃·Recta ꝺsilia capere possum⁹ si que nos ledere potuerint agnoscam⁹·Si sollicit⁹ fueris in dicium p̃uenies·Illustracio mentis est si bono ꝺsilio vtaris·si malo caligo·hec ille·Et sic patet ac̃· ¶ Post hanc declaracõem dixit sanctus Thõs amme deuote·O anima simplex iã potes intelligere q̃ sit meritoriũ dare bonũ ꝺsilium·Ne tamẽ belial glorietur in arguciis suis doceo te q̃ pacto illi rñideas· ¶ Ad p̃mũ dic q̃ nõ est bonuꝫ consilium·siue aliquis malum finem sibi in cõsiliando p̃stituat·siue etiam ad bonũ finez malas vias adinuenit·Sicut eciam in speculatiuis nõ est bona rõcinatio·siue aliquis falsũ cõducat· siue eciam ꝺducat verum ex falsis·quia nõ vtit conuenienti medio a ideo vtrũq̃ predictoꝝ est contra racõem bni consilij· ¶ Ad secunduz dic q̃ in nullo peccatore in q̃tum hmõi est bonuꝫ cõsilium·cum õne peccatum sit contra bonam ꝺsiliacionem·Requiritur enim ad bene ꝺsiliandum nõ solum adinuentio vel excogitatio eoꝝ q̃ sunt oportuna ad finem·ꝯ etiam alie circũstantie. s. tẽpus cõgruum·ut nec nimis tardo⁹, nec nimis velox fit in ꝺsilijs·Et mod⁹ ꝺsiliandi ut. s. fit firmus in suo ꝺsilio a alie hmõi circũstantie debite q̃ peccatoꝛ peccãdo nõ obseruat·Quilibꝫ ãt vtuosus ẽ bñ ꝺsiliatiu⁹ in hijs q̃ ordinãt ad finẽ vtutis licꝫ forte in aliq̃b⁹ ptic̃ularib⁹ negocijs ñ sit bñ ꝺsiliatiu⁹, puta in mercacõib⁹ vel rebꝫ bellicis vel in alio aliq̃ hmõi· ¶ Ad ẽtiũ dic q̃ prudẽtia acq̃sita cãt ex exercicõ actuũ·vñ idigꝫ ad sui gñacõez exprimẽto a tpe ut dr·2·Ethicoꝝ·iõ nõ põt cẽ in iuuenibus· nec sm hitũ·nec sm actũ·Sꝫ prudẽcia gtuita cãt exifusione ꝺma vñ in pueris baptisatis ñdũ hñtibꝫ

vsū racōnis: est prudēcia scd̄m habitum· sed nō
fm actum: sicut a ⁊ amētibz· In hijs autē q̄ iam
hūt vsum racōis est etiā scd̄m actū: q̄tum ad ea
que sunt de necūtate salutis· sed p exercitiū mere
tur augmentū quousq; pficiatur sicut a cetere v
tutes· vñ ap'ls dicit Hebr· 5· ca° q̄ perfectoz est so
lidꝰ cibus q̄ p consuetudinez exercitatos hūt sen
sus ad discretiōem bonⁱ a malⁱ· V Ad quartuz
dic q̄ cōsilium fm q̄ est donū spūssancti dirigit
nos in ōmibꝰ q̄ ordinant in finē vite eterne: siue
sit de necūtate salutis siue nō· Vtilia aūt ad vitā
eternaz fūt opa miserⁱcordie· p· Thimo· 4· ca° Pi
etas ad ōnia vtilis ē ⁊ Augꝰ· dicit in li· de sermo
ne dñi in mōte· Cōsiliū quemⁱt miserⁱcordibꝰ· q̄
vnicū remediū est de tantis malⁱ erui· dimittere
alijs ⁊ dare· ⁊ ideo consilium rñdet opibus mie·
V Tūc amīa gracias agēs deo ⁊ suis doctoribus
de tam notabili declaratiōne: consolata abijt do
mū in pace· Amen·

V Sabbato in passione domi·
Sermo· 39· de Oratiōne·

Ego p eis rogo· Joh· 17°· ca°· V Quo
die aīa simplex fidelis ⁊ deuota sa
luti sue intēta accessit ad ecclesiam
⁊ audiēs missaz taz ex lectō epⁱstole
Jere· 29· ca° q̄ ex euangelio acutit
vnaz oduscionē valde notabilē· s· Immobilitas
dine p ordinatiōis: nō excludit fructū deuote ora
tōis· Ratio est q̄ nō ad hoc oratio ad deum fū
ditur ut eterna prouidētie dispositio immutet hoc
em impossibile ē· sed ut aliqs illud qd̄ desiderat
assequatur a deo· Dijs em desiderijs rōnalis creatu
re conueniens est q̄ deꝰ assenciat: nō tanq̄ dide
tia nostra moueant immobilē deū· sed ex sua bo
nitate procedit ut ouemēter desideria pficiat· Cū
em naturaliⁱ ōnia bonū desideret ut dr p· Ethico
rū· ad superinēdētiā dine bonitatis ptinz q̄ esse a
bs esse ōmibꝰ ordine quodā distribuat ⁊ sic fm
suaz bonitatē pia desideria q̄ p oratiōem explicā
tur: adimpleat· V Sciendū q̄ tēr oratiōez triplex
fuit ātiquoz error· Primꝰ fuit error Epicureoz
q̄ dixerūt nullū esse oratiōis fructū· q̄ res hūane
nō regūtur diuina prouidētia Job· 22· ca° Quid em
nouit deꝰ ⁊ Nubes latibulū eius· nec nra cōsideat
circa cardines celi pambulat· hec ille· Etiā quidā
pypatetⁱcorū res hūanas dine prouidētie subtra
hebant· V Secundus fuit error Stoycorū ponen
tiū ōnia in rebꝰ hūanis ex necūtate ordine· siue
ex immutabilitate dine prouidētie· siue ex necessi
tate stellaz· siue ex cōnexione causaz· Malach·
3· ca· dixistis īmq̄t· Vanꝰ est q̄ seruit deo ⁊ quod
emolumētū q̄ custodiuimꝰ p̄cepta eiꝰ: ⁊ q̄ ābu
lauimꝰ tristes coram dño exercituū· V Tertiꝰ ē er
ror egipcōrū ponentiū res hūanas dina prouidē
cia regi ⁊ q̄ res hūane nō proueniūt ex necūtate
sed q̄ dispositio dine prouidētie ē variabilⁱ: ⁊ q̄
oratiōib' ⁊ aliqs sacrificijs· seu quibusdā yma
gimbꝰ: suffumigacōibꝰ· siue incātacōibꝰ: dispo
sicio dine prouidētie vertebaⁱ· Ad cuiꝰ confirmaci
onē sunt multa in sacris scripturis· dicit ei ysa·
38· ca° q̄ Isaias ex mādato dei dixit Ezechie regi
hoc dicit dñs· Dispone domuī tue q̄ morieris tu
⁊ nō vives· Et tū post oratiōez Ezech· factū ē ver
bū domi ad Isaiaz dic· Vade ⁊ dic Ezechie· Audi
ui oīonem tuaz ⁊ vidi lacrimā tuaz· Ecce adiciam
sup ānos vite tue annos q̄ndecim· Et Jere· 18· c·
dr ex psona dñi· Repente loquar aduersū gentē
⁊ aduersus regnū: ut eradicē ⁊ destruā ⁊ dispdā
illud· Si pñiam egerit gēs illa a malo suo qd̄ lo
cutus sū aduersus eā· agā ⁊ ego pñiam sup ma
lo qd̄ cogitaui ut facerez ei· Et Joēl· 2· ca° dr· Cō
uertimini ad dñm deū nostrū: q̄ benignꝰ ⁊ miseⁱ
cors est· Quis scit si conuertatur ⁊ ignoscat deus ⁊
Hec auctoritates si scd̄m superficiē intelligātur· ad
mouemēs ducūt· Sequitur em p̄mo q̄ voluntas dī
sit mutabilⁱ· 2° q̄ aliquid ex tpe deo aduenīat· 3°
q̄ aliqua talⁱ q̄ in creatuis sunt: sint causa ali
cuiꝰ exūtis in deo· Sed ista aduersātur sacre scrip
ture q̄ infallibilē ⁊ expressaz otinet veritatē· dicit
em Num· 23· ca° Nō est deꝰ q̄si homo ut mētiatur·
nec ut filiꝰ hōmis ut mutet· dixit ergo ⁊ nō faciet:
locutus ē ⁊ nō implebit· Et p· Reg· 17· ca°· Triū
phatoz in isrl nō parez ⁊ pēnitudine nō flectet·
neq; em homo est ut agat pñiaz· Et Malach· 3°
ca· Ego deus ⁊ nō mutor· V Sz isti errores pene
rūt· q̄ nō attēderūt dīam inter vnⁱuersalez ordinē
rerū ⁊ pticularē· Cū em oēs effectꝰ ordinez ad m
uicē habeāt scd̄m q̄ in vna causa inuenīt· oportz
tanto esse cōiorez ordinē quāto est vnⁱuersalior cā
Vñ ab vnⁱuersali causa q̄ est deꝰ ordo puenīēs ne
cesse ē q̄ ōnia ordinentur· Nihil g̃ phibet aliquē
pticularez ordinez· vel p oīonem· vel p aliquē aliū
modū immutari· Est em extra illū ordinez aliqd
qd̄ pōt ipsū pticularē ordinez immutare· iō nō ē
mirū si egipcij reducētes rerū hūanarū ordinez i
corpa celestia: posuerūt fatū ex stellis prouenīēs
aliqbus oīombꝰ q̄ritibꝰ posse immutari· Nā ex ce
lestia corpa ⁊ supⁱ ea ē deꝰ q̄ potest celestiū corpo
rū impedire effectū q̄ in istis inferioribꝰ ex illoꝝ
impressiōe secuturꝰ erat· Sz ex ordinē ordinētē
ōnia nō potest poni aliqd per qd̄ possit ordo ab
vnⁱuersali cā dependens euerti· propter qd̄ Stoyci q̄
in deū sicut in vnⁱuersalez causā ōnū reductōez or
dinis rerū cōsiderabāt· ponebant q̄ ordo institu
tus a deo nulla rōne possit immutari· Sz illa ydi
cō fuit defectiua· q̄ ponebāt oīones ad nīl vti
les ee· ac si voluntates hominū ⁊ eoz desideria ex
q̄bus oīones procedūt: sub illo vnⁱuersali ordine si
cōprehēdi· Cū em dicunt q̄ siue oīones fiāt siue
nō· mihilominꝰ idē effectꝰ sequitur in rebꝰ ex vnⁱuer
sali ordine eoz· patz manifeste q̄ sequestrāt vota
orātium ab illo vnⁱuersali ordine· Si em oīones
sub illo ordine cōprehēdant· tūc sic p alias cau
sas: ita p oīones ex dina ordinatiōe aliq̄ effectus
sequūtur· Idē ergo erit excudē oīonis effem et
ōnium aliaz causaz· Ergo si alijs causⁱ immobi
litas dīne ordinis effectꝰ nō subtrahit· neq; ora
tionū efficaciā tollit· Itaq; oratiōnes valent nō
q̄si ordinem eterne dispositiōnis immutātes· sed

quã q̃ bona facile tribuere solẽt: eciã eligere ap
tissime pñt·hec ille. ¶ 3° Didim⁹ ad Alexãdrũ dicit
Verbo dei ꝓpiciatur orãtib⁹ qđ ei solũ est cũ hoi
ne: fuaq̃ similitudine delectat. Et Athenodo⁹ sto
icus dicit· Tũc scito te õmib⁹ cupiditatib⁹ eẽ so
lutũ cũ eo puneris· ut mihil deũ roges: misi quod
possis rogare palam. ¶ 4° Porphiri⁹ dicit· dei ut
pote õnium pẽ nulli⁹ indigẽ· ß nobiscũ bñ est cũ
p iusticiam et castitatẽ eius adorem⁹· ipsã vitã pẽ
ad eum fũdẽtes: p imitacõem et mq̃sicõnẽ de ipso
Imq̃sicõ enim purgat· imitacõ deificat· affectõnẽ
ad ipsũ opando· hec ille. Quãta sit oroís vtilitas
oñdit Valeri⁹ in plogo dicẽ· Prisci oratores a Jo
ue optimo maximo bñ orsi fũt· ꝛcellẽtissimi va
tes a numine aliq̃ pncipia traxerũt. ¶ Ñtũ ad
poetas ptz q̃druplicit. ¶ p° Juuenal li°. x°. dicit
Orãdũ est ut sit mẽs sana in corpe sano· Fortez
posse animũ: mortis terrore carẽtez. ¶ 2° Quidius
de arte amãdi li·p·dicit· Flectit iratus voce rogã
te deos· Facile est õnia posse deo· Et li·de ponto dicẽ
Cõfugit interdũ templi violator ad arã· Nec pe
tere offensi nummis horret opẽ. ¶ 3° Marcialis co
qu⁹ dicit· Parua rogas magnos: sed nõ dãt hoc
quoq̃ magni· Vt leui⁹ pudeat te matho magna
roga. ¶ 4° Prosp li·epigmatũ dicit· Laus vera in
dñm deprom̃t ore pcantis· Si q̃ voce fluũt: mũta
cordis hñt· Qui dedit ut queras: addidit ut iue
nias· Cũ dei effectum pcib⁹ nõ pstat imq̃s· Mul
tũ cõcedit q̃ nocitura negat· Nã iratus fineret
qđ prohibz placid⁹· Cũ pia mẽs i laude dei supa
ta laboras· Gaude q̃ tñtũ te bñ vincit op⁹· Que
re bonũ sine fine: bono et pfiste repto· Querẽ nõ
habeãt talia vota modũ· Nã qui se nullo iã mũe
re credit egere· Crescẽ nõ cupiẽs pdit adepta te
pes ac̃. ¶ Ñtũ ad exempla gẽtiliũ ptz q̃drupli
citer. ¶ Primũ exẽplũ pomit Valeri⁹ li·p·ca°p·di
cẽs q̃ pt⁹ cãnẽsem dadẽ romanoꝝ senatus decre
uit· ne matrone vltra trigesimũ diẽ luct⁹ suos ex
tẽderent· sed magis veneracõm sacrificõ et oroꝝm
dee ceteris pfisterẽt· Itaq̃ mẽs· filie· uxorate· et
sorores· nup interfectoꝝ· absterso lacrimis· de
positisq̃ doloris insignib⁹· nobiliẽ vestite· vene
rũt in templũ dee ut sacrificarẽt et orarẽt Et assig
nat causã dicẽs· Rua quidẽ ostantia obtinẽde re
ligiõis magn⁹ celestib⁹ injectus ẽ rubor· vlteriusq̃
aduersus eaz seuiẽdi gentẽ· q̃ nec iniuriarũ q̃dez
acerbitate ab eoꝝ cultu absterreri potuerit. ¶ Se
cũdũ exẽplum pomit Valeri⁹ li·2·ca·1·dicẽ· q̃ si ali
qñ interfessisz aliq̃d inirgij inter virũ et vxorem
ãbo veniebant ad templũ dee viri placeret veneris
sic nominate· q̃ viros placabat vxorib⁹ et ibi fa
ciebãt sollẽnia sacrificia et pcipuas oroñes· et
pt⁹ ista colloquebãtur mutuo ut sic cõtẽcõne de
posita oroꝝ des domũ redirẽt. ¶ Terciũ exẽplum
pomit Valeri⁹ li·7·ca°10·dicẽ· q̃ Orati⁹ pubulius
tertiꝰ cõsul romanꝰ ptꝰ valeriũ publicola: cũ in
capitolio Jouí optimo maxio: edẽ põtifex dedica
ret· interq̃ nũcupacõnẽ sollẽnis verboꝝ postẽ
tenẽs· filiũ suũ mortuus audisset· neq̃ manum a
poste remouit· ne tanti tẽpli dedicacõnẽ interũ
peret· nec reuocauit oroem quã incepat· nec ẽcẽs
sit a capitolio· nec vultũ a publica religiõe ad p
uatũ doloꝛẽ flexit· ne pũs magis q̃ põtificis par
tes egisse videret. ¶ Quartũ exẽplum pomit ibidẽ
dicẽs· q̃ Xenophõ magnꝰ phꝰ dũ facẽt sollẽne
sacrificiũ oroꝝ audiuit filiũ suũ maiorẽ mortuũ
eẽ apud manthineas in bello qđ Athenienses ha
bebãt cũ Epaminũda duce Thebano· nec ob hoc
a sacrifitio et oroñe destitit· Alij remouisse hostiã
abiecisse altaria· lacrimis aspsa thura disiecisse
Xenophontis corpꝰ religiõe immobile stetit· et
animꝰ in cõsilio prudẽtie stabiliter mansit· neq̃ dig
num duxit doloꝛi succũbere morte denũciata·:
Secũdo declaratur eadẽ oclusio testiº legis di
uinal· Sciendũ q̃ digne orãtes et petẽtes
a dño obtinẽt q̃tuor· pmo pcoꝝ remissiõez. Nã
p oroem Moysi dicẽtis· aut dimitte eis hãc no
xam· aut dele me de libro tuo· Ad eiꝰ oroem dñs
populo suo pcm̃ dimisit Exo°. 32. ca. ꝓpter oraci
onez Moysi absortꝰ est ignis q̃ devorabat castrã
murmurãtiũ p labore Nũeri. 11° ca° Maria soror
moysi ꝓpter pcm̃ suũ facta est leprosa· q̃ ad ora
cõez moysi restituta est pstine sanitati Nũeri. 12.
ca° Pro afflicto populo ab ignitis serpẽtib⁹ ora
uit moyses et salubre oriliũ atq̃ ẽmediũ hũerũt
Nũeri. 21. ca° ¶ 2° filioꝝ adeptõem. Oro enim impe
trat filios hijs q̃ scõm naturã ex sterilitate non
pñt procreare· Nã Ysaac depcatus est dñm pro uxoꝛẽ
sterili et filios obtinuit. Gen. 27. ca° Anna simili
ter devote dñm exorabat et cũ lacrimis et filiuz a
dño pcibus impetrauit p° Reg̃. p·ca° Heliseꝰ ho
spite sue sterili impetrauit a dño filiũ: quẽ simili
ter suis pcib⁹ suscitauit. ꝛ. Reg̃. x°ca° ¶ 3° oro ob
tinet aduersarioꝝ supacõem· Nã in bello filiorũ
israel contra Amalech plus fecit moyses orando q̃
Josue pugnãdo ut 8. Exodi Pugnaturi filij israel
cõtra philisteos rogauerũt Samuelẽ ut oraz p
eis: ut victoriã obtinerẽt. 1. Reg̃. 7. ca° Josaphat
rex iuda timore pterrit⁹ ob multitudinẽ q̃ vene
rat cõtra eum: totuz se dtulit ad orãdum. 2. pali.
20. c. Judit qñ disposuit decapitaẽ Holofernẽ dñz
p victoria exorauit Judith. 13. ca. ¶ 4° demonio
rũ expulsionẽ Raphael angel⁹ monuit Thobiã
ut tribus diebus abstinẽt ab vxore et tam ipse
q̃ ipa piter orarẽt· ne in eos dyabol⁹ hñret ptãtẽ
Thobie. 6. ca. Et sic ptz ac̃.
Ter declaratur ead dclusio testiº legis Pro
phalis· et hoc q̃druplicit. ¶ p° Job. 42° ca° Et Job
seruꝰ meꝰ orabit p vob· faciẽ eiꝰ suscipiã ut non
vobis imputet stultitia· Neq̃ enim locuti estis co
ram me rectũ: sicut seruꝰ meus Job. dñsquoq̃ co
uersus est ad penitẽtiaz Job· cum oraret ille pro
amicis suis· hec ibi. ¶ 2° Eccli. 18. ca° Nõ impedi
aris orare sẽp et nõ verearis vsq̃ ad mortẽ iusti
ficari: qm̃ merces dei manet meternũ· Añ oratio
nẽ ꝓpara animã tuam et noli eẽ qsi homo q̃ temp
tat deũ· hec ibi. ¶ 3° Isa. 56. ca°. Adducaz eos
ad mõtẽ sãctum meũ et letificabo eos in domo ora
cõnis mee· Holocausta eoꝝ et victie eoruz place
bũt mihi sup altare meũ· quia domꝰ mea domꝰ

quasi sub tali ordine etiã ipe exñtes. Nihil tñ p hibz p oronũ efficatiaz aliquẽ pticularẽ ordinẽ alicui⁹ inferioris cause immutari do faciẽte q̃ omnes supgredit causas. vñ sub nulla necitate ordinis alicui⁹ cause otinet. ꝫ econuerso ois necitas ordinis inferioris cause otinet sub ipõ q̃si ab eo instituto. Inq̃tũ g̃ p oroem immutat aliq̃d de ordine inferioz causaz instituto a deo ꝓpter orones pioz. dr de⁹ uertit vel peitere nõ q̃ etna ei⁹ dispositiõ mutet. ꝫ q̃ mutat aliq̃s ei⁹ effect⁹. Vñ Gregori⁹ dicit q̃ de⁹ nõ mutat osiliũ q̃uis q̃nq̃ mutet sñiam. nõ illaz q̃ exp̃mit dispositiõem eternã sed illaz sẽtẽtiaz q̃ exp̃mit ordinez inferiorũ cãruz fm quẽ Ezechias erat moritur⁹ vel gens aliqua p pcũs suis puniẽda. Tal autẽ sẽtentie immutatio dr trãsũptiue dei pemitẽtia inq̃tũ de⁹ ad pemitẽtis similitudiez se tẽt. cui⁹ est mutare q̃d fecerat. p quẽ modũ dr methaphorice irasci inq̃tũ pũiendo facit irascẽtis effectũ. ¶ Dñs intellis anima exiuit ab eccia cũ ꝓposito deinceps feruẽter a deuote orãdi. Et ecce Belial intendẽs eã ab hoc ꝓposito reuocare ait. O anima simplex q̃ facile decipis tam leuit credẽdo. Volo tibi oñdere q̃ nõ sit ouemẽs oraẽ. ¶ p⁹ sic. Necitas orois ẽ ad hoc q̃ intiem⁹ ei a q̃ petim⁹ id quo indigem⁹. Sz Matth. 6. c. dr. Scit pr̃ vester celestis q̃ hijs õmb⁹ indigetis g̃ nõ est ouemẽs deũ orare. ¶ 2° sic. Per oroez flectit anim⁹ ei⁹ q̃ oratur ut faciat q̃d ab eo petit. ꝫ anim⁹ dei ẽ imutabilis a inflexibil. fm illud. 1. regũ. 15. ca. porro triũphatoi in isti: nõ pcet. nec penitudie flectetur. g̃ nõ est ouemẽs q̃ deũ orem⁹. ¶ 3° sic. Liberali⁹ est dare aliq̃d nõ petenti q̃ dare petẽti. q̃ sicut dic Señ. Nulla res carius emit q̃ q̃ pcibus empta ẽ. Sz de⁹ est liberalissim⁹. g̃ nõ est ouemẽs deũ orare. ¶ 4° sic. Quicũq̃ aliq̃d ab alio petit mtit aim illius indiare ad illud q̃d ipe petit a vult. Sz homo nõ dt tẽdere ad hoc q̃ de⁹ velit id quod ipse hõ vult. Sed magis ut homo velit q̃d ipse deus vult. ut Glo. dicit sup illud p̃s. exultate iusti in dño. Ex hoc em aliq̃s est iustus. q̃ cõformat voluntatẽ suaz voluntati dine. Vñ etiam xp̃s dicit ego veni nõ ut faciã voluntatẽ meã. sed eius q̃ misit me. ergo vidr q̃ nõ sit ouemẽs deuz orare ut ptz. ¶ Aia vero abijt tristis q̃rens a cõsulens legis doctoes. Cui mox obuiauit Moyses a q̃ cuz cognouisz causas mestitie sue ait. Ego oñdã tibi oclusiõez tuã eẽ verã a catholicã testi° q̃druplicis legis. s.

¶ Legis Natural.
¶ Legis diuinal.
¶ Legis Prophal.
¶ Legis Euanal.

legis natural a hoc q̃duplicitter. s. p racões naturales. p phos. p poetas. et peregrinatiõ. ¶ Quitũ ad rões naturales. Sciend q̃ magna ẽ vtilitas orois q̃druplicitter. ¶ Pria racio est ex mocõne. Nam ad mouẽtẽ ptinet ut id q̃d moueatur pducat ad finẽ. Vñ p eandẽ naturã aliq̃d mouetur ad finẽ a osequit finem a in eo q̃escit. Oẽ autẽ desiderabile est q̃dã motus ad bonũ q̃ non põt reb⁹ messe misi a deo q̃ ẽ p essenciã suaz bon⁹ a fons bonitatis. Oẽ em mouẽs est ad simile sibi. Ad deũ ergo ptinet fm suã bonitatẽ q̃ desideria nãa ouemẽtia q̃p oroem explicãtur ad effectum ouemẽtez pducat. ¶ Secũda rõ est ex appropinq̃ cõe. Nam q̃nto aliqua sunt ꝓpinquiora mouẽti tãto efficacius impssiõem mouẽtis assequũtur. Exemplũ que ꝓpinquiora sunt igni magis ab ipso calefiunt. Substãtie autẽ intellectuales ꝓpinq̃ores sũt deo q̃ substãcie naturales inaiãte. Efficacior est igitur impssio dine motiõis in substancijs intellectualib⁹ q̃ in substancijs mere naturalib⁹. Corpora vero naturalia intũ participant dine mocõne inq̃tum naturalez appetitũ boi cõsequũtur. Ex eo ecia appetitus cõpletur in eis dũ ꝓprios fines osequũtur. Multo ergo magis intellectuales substãtie desideriorz suorũ que per suas oroes offerũt: implecõem osequũtur. ¶ Tercia rõ est ex dilectõe. De racõe ei amicicie est q̃ amãs velit impleri desideriũ amati inq̃tum vult ei⁹ bonũ a pfectõem cum amator fit idez velle. Sz de⁹ amat creaturã a tãto magis vnãq̃q̃ q̃nto pl⁹ de bonitate participat q̃d est p̃mũ a p̃ncipale amatum ab ipso. Vult ergo impleri desideria rõnal creature que perfectissime dinam bonitatem participat que p oracõem explicite ꝓponũtur. ¶ Quarta racõ est ex deuocõe. Bonũ em creature deriuatũ est fm quandã similitudiez a bonitate dina. Hoc autẽ maxime ocommendabile est in hoib⁹. ut iuste a deuote petentib⁹ assensum nõ denegẽt. q̃ ex hoc vocantur liberales. demẽtes. miserico⁹des a p̃j. Ergo ecia ad dinam bonitatez ptinet ut pias oroes exaudiat p̃s. Voluntatẽ ti. se fa. a de. e. ex. a sal. fa. eos. ¶ Quitũ ad phos morales ptz q̃druplr. p° Plato in thymeo dic. Cũ oib⁹ sit mos a q̃si q̃dã religio q̃ vel de maximis vl de minimis reb⁹ aliq̃d acturi sunt: p̃cari ad auxiliũ dinitatez q̃nto nos equi⁹ est q̃ vniuersitatis nature sbstãtieq̃ racõem p̃staturi sum⁹ inuocare dinam opem misi plane scio quodã furoẽ atq̃ iplacabili raptamur amẽcia. Sit g̃ meis p̃cib⁹ cõpetẽsũ maxime q̃dẽ ut ea dicant a nobis q̃ placeant deo. hec ille. Et Boeti⁹ de cosola. li. 3. dic. Vt platoni placz in minimis quoq̃ reb⁹ dinum deuz implorari auxilium. Inuocandũ ergo censes omium rerũ patrem q̃ prelimisso nullũ rite fundatur exordium. In do preces vestras ponite q̃ si recte sunt meffica ces esse nõ p̃nt. hec ille. ¶ 2° Valeri⁹ li. 4. dicit. Socrates hũane sapiẽtie quasi terrestre quoddaz oraculũ nil vltra petẽdum eẽ a dijs immortalibz arbitrabatur q̃p ut bona tribuerent eo q̃ hij scirent quid vnicuiq̃ vtile foret. nos vero pleriq̃ id votis expetere mitimur q̃d melius foret nõ impetrasse. En desissimis tẽbris inuoluta moraliũ mes in q̃p patẽtẽ errorẽ leta cecas p̃cões tuas spgis diuicias apetis q̃ multis exitio fuerit. Honores cupiscis q̃ pleroq̃ pessundedit. Regna tecuz ip̃a voluis q̃z erit⁹ sepenũero miseabiles cernũt. Splẽdidis cingijs manu inicis at hec ut aliqñ illustrãt ita nonnũq̃ domos fũdit⁹ eũtũt desine ergo stulta malorũ tuoz cauꝫ quasi felicissimis rebus inhiare a te totã celestiũ arbitrio omitte

orationis vocabitur cūctis ꝑphis·ait dñs deꝰ qui congregat dispsos isrl·hec ibi·¶ ꝯ° Jhere·2ʌ·ca·8i· Micheas de moástim fuit ꝓphā in diebꝰ ezechie regis Juda et ait ad ōnez ꝑphm iude dicens·Hec dicit dñs exercituū·Spō qñ ager arabit et ihrl᷑z in acerua lapidū erit et mōs domꝰ dñi in excelsa situaz·Nunqd morte oppressit eū Ezechias rex iuda et ōmis iuda·¶ Nunqd nō timuerūt dñm et deprecati sunt faciē dñi et pemtuit dñm mali qđ locutus erat aduersus eos: Itaq nō faciamꝰ malum grāde contra aīas nras·Et·30·ca·8i·Queritę pacē ciuitatis ad quā trāsmigrare vos feci et orate ꝓ ea ad dñm·qꝛ in pace illiꝰ erit pax vobis dicit dominꝰ exercituum·

QVarto declarat eaꝫ obiectio testi° legis humanę·Sciendū qꝛ oīo ut exaudiat a deo debet hīe qtuor obiectiones·¶ p° puritatē·s·cordis et opis·Nullꝰ enī indignꝰ dēt principē salutare·Et de deserto ribꝰ·l·cū intrassent·li·12·Maiori g̃ rōne nō dz salutari ꝓ oīoez ille de quo phs dic·12·methaph·Vnꝰ ergo pceps·Quia ex quo fm iuā seruꝰ dñi terrem nō reputat dignꝰ ut ꝑces porrigat imperatori terreno·Et de pcibꝰ imperatori offerē dis·l·liez seruꝰ obiectorem·A fortiori q̃ ē seruꝰ deberet alii et pcī ymo tot demoniorz quot vicia habet·nō exaudit a deo ysa·p·c·Cū multiplicaueritis oīones vras nō exaudiā·manꝰ enī vie sanguie plene sūt·Hec enī oīonis puritas facit ut mhil petat ñ fit ꝓgruū et rōnabile·Quia nulle ꝑces audiēde nec offerēde sunt imperatori nisi rōnabiles·Et de pcibꝰ imperatori offerēdis·l·nec dānosa·Sicut ergo oportet orātez eē dignum ita ille ꝑ quo orat debz habere exaudicōnis rōnabilitatē·Pctōr enī nō capitur nec detinet in pcis mutuꝰ cū nemo mutue peccet·¶ Pōt tñ ipsemet pctōr seruitutē illaz euadere cōfidendo et dicēdo·Ego libertatē proclamo·qꝛ dolo et calliditate deprauoli in seruitutē reb actꝰ fui·ff·de libero homine exhibendo·l·2·¶ 2° qñtitatē·s·rei petite·Ne inicidamꝰ in legē·Ex de plꝰ peticōibꝰ ca·2·vbi habetur qꝛ hō pōt petere aliter ꝑ debz ꝙtuor modis Re·tpe·loco et causa·Re ut si·x·sint debita et petātur·20·tūc petitio ē irrationabilis·Tal ē petitio vsurarij et cuiuscūq pctōris q̃ cū habeat terrena lucra et delectabilia: petit cetū·Tpe vero male petitur ut si ante diem vel condicōem petitur debitū·puta promisi·x·ad ānum et tu petis añ·Vel promisi si impator ptaliam intrauerit et tu vis hīe añ condicionē extātem·Sic est de illo qui petit mercedē bonoꝝ operū in hac vita vel eciā sine condicōe bone vite quā deꝰ non dabit misi in alio seculo et ꝑ iustis opibus·Loco eciā male petitur·puta promisi tibi soluere in vno loco et tu petis in alio ut·ff·de eo qđ certo loco·l·2·Sic est de illo q̃ diuicias·delicias et honores quos deꝰ promisit in aula celi: petit hic in carcere huiꝰ mūdi·Causa insup male petitur puta promisi tibi equū vel·x·in opōe mea et tu petis pcise vnū istoꝝ vel vtrūq simul: peticō est irrationabilis·Vel promisi ob certuz opꝰ·vel ob certā causā·ꝑ certa mercede et tu nō faciendo salarium petis: male petis·Sic ē de illo cui deꝰ vult dare mercedē eternā vel terrenā ꝑ bonis opibꝰ suis Sapien·x·ca·Reddidit deꝰ mercedē laboꝝ sanctoꝝ suoꝝ·¶ 3° maturitatē·s·reuerentie et honois·exemplo illiꝰ qui vult aliqd petere a dño terreno vel iudice·Exēplo eciaz libertoꝝ q̃ magnā reuerētiā tenētur suis manumissoribꝰ in ōnibꝰ exhibē·Et de minus vocando·l·1·li°·3·Sic tu qui oras aliqd a deo petēdo hūliter et reuerēter ora Eccī·3·l·ca° Oīo hūliantis se nubes penetrat Judith·9·ca°· Humiliū et māsuetoꝝ semp tibi placuit depcatio ¶ 4° caritatē·s·fratrni amoris·Sicut enī pces non sunt ꝓncipi offerēde que in alterius preiudiciū precant·Et de pcibus imperatori offerēdis·l·nec dānosa·Sic nec deo oīo est porrigēda q̃ est contra cuiusq caritatē·Vñ male rogat q̃ orat deū ut vindictam capiat·vel malū cuicūq·debz g̃ eē pcātiuz concordia et vnitas·qꝛ ut dēt·Et de diuersis rescriptis·l·vniuersa in fine·Si scola·aut officiū·vel curia·vel ciuitas·puincia·vel vniuersitas q̃dā hoīnum fuderit ꝑces ꝓ republica manifeste·Sic qñ concorditer multi orāt deū: facile obtinēt a ipetrāt·Et sic pz ꝛc·¶ Postq̃ vero Moyses declarauit condicōem p dictam: ait amīe deuote·Que ego noui fideliter te doceo·Sz ecce hic est sanctus Thōs de Aquino doctor noui testamēti·cuiꝰ doctria diriget gressus tuos ut nō dñetur tui ōnis iusticia·Ad quē astātem oportune accessit aīa deuota ꝓfue condicōis clariori noticia·Cui scūs Thōs ait Ego oīdam tibi condicōem tuam eē veram testimonio quadruplicis legis .s.

¶ Legis Euāgelice·
¶ Legis Apostolice·
¶ Legis·Canonice·
¶ Legis Eccīastice·

legis Euāgelice·Sciendū qꝛ xps ꝓbauit illaz testi° quadruplici·¶ p° Matth·6·ca°· vbi dr·Cuz oratis nō eritis sicut ypocrite qui amāt in synagogis et in angulis plateaz stantes orare ut videant ab hominibꝰ·Amen dico vob recepūt mercedē suam·Tu autē cū oraueris intra in cubiculuz tuum et clauso hostio tuo ora ꝑem tuum in abscōdito et pat tuꝰ qui videt in abscondito reddet tibi·Orātes autē nolite multū loqui sicut ethnici faciunt·Putant enī qꝛ in multiloquio suo exaudiātur·nolite g̃ assimilari eis·Scit enī pat vester celestis quid opꝰ sit vobis ante qꝛ eū petatis hec ibi·¶ 2° Marc·12·ca·vbi dr·Vigilate et orate ut nō intretis in tēptacōem·Spūs quidē ꝓmptꝰ est·caro autē infirma·¶ 3° Luc·11° ca·vbi dicitur· Ego autē dico vobis·Petite et accipietis·quirite et inuenietis·pulsate et apietur vob·Oīs enī qui petit accipit et qui qrit inuenit et pulsanti apietur· ¶ 4° Johis·16·ca·vbi dr·Amen amē dico vobis si quid petieritis patrez in noīe meo: dabit vob Vsq modo nō petistis quicq̃ in noīe meo·Petite et accipietis ut gaudiū vrm sit plenum·Ipse enī pater amat vos·hec ibi·De peticōe porrigēda deo ꝓ oīonem fit mētio in euāgelio·In quo et in epla declarāt q̃tuor obiectiones·Prima obiectio·Necē ē ut homo rōnabiliter se disponat priusq̃ oīoez sanctitatē deo ꝓponat·¶ Patz quia oīo est actꝰ rōnis inducentis et ordinantis affectū orātis in deum·

Vnde pbs p. Ethicor dicit. q ad optima deprecatur vō. Hec autē dispositiō seu ppatiō multū valet ad hoc ut oro exaudiat̄ ps. ppatiōem cordis eoz audiuit auris tua. Hui⁹ ppatiōis figura ē prepatiō quā facit sacerdos celebratur⁹: induendo se sacris vestib⁹. ¶ p°. ponit amictū: qui signat magnitudinē desiderij. Nā dilatatio desiderij est ppatiō cordis ut sit capax ei⁹ qđ petit̄ ps. Viam mandatoz tuoz cucurri cū dilatasti cor meum. Deut. 9. ca° Cū quesieris dīm deū tuū: inuenies eū. si tū toto corde quesieris Jere. 29. ca° Cū qsieritis me in toto corde vro inueniar a vobis. Magnitudo desiderij ē clamor quē de⁹ exaudit: de quo clamore dr Exo8. 18. ca° Quid clamas ad me. ait dns ad moysen. Et Daniel. 13. ca. exclamauit voce magna Susāna. Et Aug⁹. dicit. Cur petere. q rere. pulsare: nos appellit. q nouit quid nobis sit necarium priusq petam⁹. nisi qz voluit exerceri nostrū desideriū in oīomib⁹ quo possim⁹ capere qđ p pat dare. hec ille. Feruor itaq deuotionis a magnitudo desiderij est amict⁹: quē orans dēt capiti suo supponere. ¶ 2° ponit Camicē albū: q signat cādorez vite spūalis. vñ Greg. in moral. dic. Sūt nōnulli intra eccīam q plixas ad deū preces hñt ꝫ vitaz deprecatiū nō habēt. Clamorē tempe angustie dns nō audit. qz tūquillitas tpe in ptis suis ipse orās dñz clamātem nō audiuit hec ille. prou. p. ca. Vocaui a renuistis. extēdi manū meaz a nō fuit q aspicēt. despexistis ōne oīlium meū: a increpationes meas neglexistis. Ego qq ī interitu vro ridebo a subsānabo cuz vob qđ timebatis aduenerit. cū irruerit repētina calamitas a interit⁹ quasi tēpestas ingruerit. qñ venerit super vos tribulatiō a āgustia: tūc inuocabūt me a nō exaudiā. mane cōsurgēt a nō inuenīēt me: eo qd exosā habuerīt disciplinā a timorez dīni nō susceperint. nec acqeuerint oīlio meo: a dētxerīt vmi uersē correpcōni mee. hec ibi. Et Isidor⁹ dicit. Nō pōt hȳe precū certā fiduciam: q adhuc ī ptis dei pigritat a quē peccādi recordatiō delectat. Qui a ptis dei auertit̄ qđ in oratiōe postulat non meret̄. nec impetrat ab illo bonū qđ poscit: cuius legi nō obedit ps. Oculi dīni super iustos: a aurēs ei⁹ in pces eorū. ¶ 3° ponit cingulū quo cingit a ligat amictū cum camice a signat gemitū cū lacrimis: p obsideratiōem fuiipsi⁹. vñ Isidor⁹ dicit. Cū deo assistim⁹ gemere a flere debem⁹: remissōes q grauia fūt q cōmissim⁹: q qz dira inferni supplicia que timem⁹. Nam Exod. 2. ca. dr. Vidēs vidi afflictiōem populi mei a gemitū eoruz audiui. Et de Jacob dr Osee. 12. ca. In vtero supplantauit fratrē suum a in fortitudine sua directꝰ ē cū āgelo et inualuit ad angelū: a cōfortat⁹ est. fleuit a rogauit eum hec ibi. Et Eccī. 37. ca. dr. Non despiciet pces pupilli. nec viduā si effundat loq̄lam gemit⁹. Nōne lacrime vidue ad maxillā descendūt a exclamatio eius sup deducētem eas. A maxilla em descēdunt vsq ad celū a dīs exaudit⁹ ē et ī illis delectabit̄. hec ibi. Et Judith. 8. ca° Indulgētiam illi⁹ fusis lacrimis postulem⁹. ¶ 4° ponit manū pulū ī mānu sinistra a figit̄ elēosinā. Qui em elēosinā dat in pñti vita q est sinistra. qz miserior⁹ primo existit: dīni sibi mīaz inuenit Matth. 7. c. bti misericordes: qm ipsi mīaz osequent̄. Et Isa. 58. ca. Frāge esurienti panē tuū a. tunc inuocabis a dns exaudiet. clamabis a dicet. ecce adsū. qz misericors sū dns deus tuus. hec ibi. Qui enim vult aliquid ab aliq impetrare: pmittit munera ut facili⁹ impetret. Eccī. 29. ca° Cōclude elēosinaz in sinu paupis a hec exorabit p te. Et sicut mampulus hȳ duas ptes: sic oratiō reqrit duas alas. s. elemosinā a ieiuniū. Vnde cū thure in q̄ figuratur orōis deuotiō obtulerūt magi aurū in q̄ signat elemosinā. a mirraz in quo figuratur maceratio carnis q ē p ieiuniū. Hec fūt due ale orōis Thobie. 12. c. Bona est oro cū ieiunio a elēosina. Potior est em oro debite assumpta: q̄ ieiuniū a elemosina. Quia oro ē resp cū ei⁹ qđ est supra nos. s. resp cū dei. Elēosina vero a ieiuniū ē respectu eius qđ est inf nos vel infra nos. Vñ cū oro ad dignior⁹ ordinet̄: in hoc videt esse potior. Preterea facilitas ei⁹ oīdit inexcusabilitatē hois. Si ei dicatur alicui q det elēosinā vel ieiunet. pōt se excusare: cū non semp habeat hō facultatē ad ista. qz ñ semp hab argentū: nec sanitatē corpis. Sed ab oratione nemo se pōt excusare ps. Apud me oratiō deo vite mee. ¶ 1° ponit Stolaz que q pendet ab hūeris vsq ad genua: signat pseuerātiā orōis. Est em orādū pseuerāter sm q dns oīdit Luc. 11° ca° exēplo amici q panes necessarios accomodaut ī pbitate amici dēpcantis deuict⁹ a exēplo iudicis im q deum nō timentis. nec homines reuerentis q ī pbitate vidue victus: vindictā fecit ei de aduersario ipsi⁹ Luc. 18. ca. Apostoli etiā perseuerātes in orōne spūsācti meruerunt accipere Actu. p. ca. Precipue aut trib⁹ horis orādū ē. s. mane ps. qm ad te oābo dīne mane: exaudies vocē meam. Mane astabo tibi. Et Mar. p°. ca°. Diluculo valde surgēs ihs abiit in desertū locū: ibiq orabat Job. 8. ca. Si diluculo diligenter exoreris ad deū a ōmpotētem fueris deprecatus statim euigilabit ad te. Sicut em filij israel mane colligebāt mānna Exo8. 16. ca° Sic bñdictiōem dei a dulcedinē spūs sancti: mane debem⁹ p quirere ut fecerūt apli Sapiē. 16. ca. Optet puenire solē ad bñdictiōez tuam Cōfueuerūt nāq diuites elēosinā dare pauperi qui in mane prio eis occurrerit. Item orādū ē vespe ps. dirigat̄ oro mea sic incēsū in cōspectū tuo eleuatiō manuū mearū sacrificiū vesptinū. Et Matthei. 14. ca. dimissa turba ascēdit ihs in mōtē solus orare: vespe aut facto solus erat ibi. Preterea orādū est media nocte ps. Media nocte surgebā ad confitendū tibi. Et Luc. 6. ca. Exiit ihs in mōtez orare a erat pnoctans in orōne dei. ¶ 5° ponit Casulaz auream q signat caritatē. Oro em ad amorez a caritatez dei accedit a inflāmat. vñ. 2°. Reg. p°. ca° 8. qr ignis descendit de celo ad oīo em Helie. Et spūsanct⁹ in similitudine ignis descēdit super apl̄os. dicit̄ em Inuenit eos ordines caritate a illustrauit eos inūdas sinitas deitatis a Matth.

18·ca°·8ı·Si duo ex vobis consenserit sup terrā de
ōmi re quācūq; petierīt fiet illis a pre meo q̄ in ce
lis ē. Necessaria ē ergo virt9 caritatis orāti. Pro
ptēa Math·7·ca°·8ı·Si offers mun9 tuū ad alta
re ac̄. vade prius reconciliari fratri tuo. A° accedēs
ad eccīam ad orādū cōfiteatur pcā sua saltē i ge
nerali cū deuota cōtricōe. sicut sacerdos celebratu
r9 pmittit generalē confessiōem Jacobi·7·ca° Cōfi
temini alt̄utrū pcā vestra & orate p inuicē ut sal
uemini. Et·3·Reg̃·8·ca° dixit Salomō tēplo edifi
cato. Si quis cognouerit plagā cordis sui & extē
derit man9 suas i domo hac tu exaudies i celo ac̄
Jdo in euāgelio 8ı. Subleuatis ihesus oculs i celū
dixit. Pr̄ clarifica filiū tuū & mūda animā meaz·
ut fili9 tui9 clarificet te & ut anīa mea in ōne lau
det te. Sic̄ dedisti ei pt̄atem ōnis carnis & ferueñ
desideriū quo ad amādū. ut ōne qđ dedisti ei. s. cā
dore & mundiciā vite quo ad camicez det eis vi
tā eternaz. s. p gemitu & lacrimis quo ad cingu
lū. Hec ē aut̄ vita eterna. s. dare elemosinā quo
ad manipulū. ut cognoscāt te solū vez deū. s. p p
seuerāciā ōnis quo ad stolaz. Et quē misisti ihe
sū xp̄m. s. p caritatē quo ad casulā. Cōfiteamur &
pcā nra ut ab ipso in ōne exaudiamur. Cōtr̄
qđ fecerunt impij iudei dicētes in epla. Vemite &
cogitem9 cōtra iust̄ cogitacōes. Jdo ipsoz orati
ones fuer̄t a deo reprobate. V Secūda oclusio.
Pura & deo deuota ōnis nōsolum ē p pcīs satisfa
ctoria. sed eciā regni celestis est meritoria. V Ptz qz
satisfactō respicit culpā p̄terit̄a. p cui9 offensa re
pensacōez facit & culpā futurā cōnī quā ē medi
cina saluans & hec duo oracōni cōpetūt. Inicium
ei pcī & radix ē superbia. & iō p hoc q̄ hō spm̄ suū
humiliter deo subdit in ōne. nōsolum p superbia p̄
cedētis offense satisfacit. sed eciaz aditum futuē cul
pe aufert radicē ei amputās & sic ōni ē satisfacto
ria. Nam oracō vocalis quia exterior̄ē habz labo
rē & sic penam quādaz & img̃tum in ea manet
virtus p̄cedētis intentiōis. si fiat in caritate ē satis
factoria. nō quasi son9 vocis reconciliet deo. sed put
manet in ipsa pure intētiōis efficacia. Vñ y fido
r9 dicit. Reconciliat deo nō sonus vocis. sed pua
& simplex mentis intētio. Jō in euāgelio 8ı. Ego
te clarificaui sup terrā. s. oracōe vocali in caritate
satisfaciēdo. Et in epla 8ı. Nō em̄ bibit lex a sac̄
dote & ōne a sacerdote imūcta peccatori sm̄ legem
dei nō bibit. quia erit satisfactoria. Similit eciaz
ōno mentalis ei9 qui est in caritate est satisfacto
ria. q̄uis em̄ hēat iocūditatē. habz tamē eciā pe
nam admixtā. q̄ ut Greg̃. dicit. Orare ē amaros
gemitus in compunctōe resonare vel p peccīs vel p
p̄mie celestis dilacōe p̄s. Heu mihi q̄ incolatus
me9 prolōgatus est. Preterea ipsa mentis eleuatio
est carnis afflictō. sed afflictō carnis redūdat i mē
tem img̃tū ei vnita est. Jdo in euangelio 8ı. Op9
consummaui sup terrā quod dedisti mihi ut faciā. Ex
hoc em̄ ipso q̄ aliqs ab hoīe humiliter petit: aiz of
fensi hois humiliter placat. multo forci9 misericor
dis dei hoc opus debem9 facere p ōnem mentalē
iō in epla dicit. neq; cōsilium a sapiente pibit.
Oīo eciā si fiat in caritate dicit ee meritoria. quia
oīo habz duplicē vtutem respectu futuri effectus
. s. vtutez merēdi & virtutē impetrādi. Det em̄ ef
ficatiā merēdi img̃tum procedit ex radice caritatis
cui9 pprium obiectū est bonū eternū cui9 fruicōnē
meremur. Procedit tm̄ oracō a caritate mediāte
religiōe cui9 act9 ē oīo. comitātib9 humilitate & fi
de q̄ ad bonitatē oīonis requirit. Ad religiōez ei pt̄inet
offerre do ipsā oīonez. Ad caritatē vo pt̄inet deside
riū rei cui9 complemētū oīo petit. Fides āt ē necāria
ex parte dei quē oram9. s. ut credam9 nos ab eo pos
se obtinē qđ petim9 Humilitas eciā ē necessaria ex
parte ipsi9 petētis q̄ suā indigētiā recognoscit. Deuocō
eciā ē necessaria. qz est voluntas quedā promptē tē
dēdi se ad ea que pt̄inēt ad dei famulatū & prompte
te faciendi qđ ad dei seruiciū pt̄inet. Efficaciā au
tē impetrādi hēt ex gīa dei quē oram9 q̄ eciā nos
ad orādū inducit Crisos. Nunq̄ orāti bonitia de
negat qui ut orātes nō deficiāt sua pietate inspi
rat. Jdeo in euāgelio dicit. Clarifica me tu pater
apud temetipsum. s. merito oīonis mee tribue mi
hi mercedē eternam: claritate quā habui pius q̄m
mundus esset apud te & hoc habui p eternā predesti
nacōem. Et in epla dicit. nec sermone vel oīone appe
pibit ac̄. V Tercia oclusio. Pcōris oīo licet nō
sit meritoria est tm̄ alicui9 effect9 impetratoria.
Patz qz in pcōre sunt duo. s. natura quā diligit
deus & culpa quā odit. Si ego peccator aliq̄d petit
img̃tum pcōris & sm̄ desiderium pcti in hoc a deo nō
exauditur ex mia. sed q̄nq; auditur ad vindictam
dū deus permittit pcōrez adhuc ampl̄ius ruere in pec
catum. deus em̄ quedā negat propicius que credit ira
tus. ut Aug9. dicit. Tales erāt pcōres de quibz
in epla dicit. Vemite & pcutiam9 eū lingua & nō
attēdam9 ad vniuersos sermōes eius. Oīonem
vero peccatoris ex bono nature desiderio procedētez
deus audit. nō quasi ex iustitia q̄ peccat hoc non
meret. sed ex pura misericordia obfuatis tm̄ q̄tuor
odicōmib9. p°. ut petat pie. Si em̄ illud qđ aliqs
petit p seipō nō sit ei ad bonitudinem vtile nō me
ret illud. sed q̄nq; hoc petendo & desiderādo meritum
amittit. puta si petit a deo complemētum alicui9 pec
cati qđ ē nō pie orare. De pietate illa orādi dicit
in euangelio. Manifestaui nomē tuū hominibz ac̄.
2°. ut petat salutī necessariū. Rārq; em̄ cōtingit q̄
orās petit qđ nō est necessariū ad salutē. nec ma
nifeste salutī contrariū & tunc licz orās possit ora
do mereri vitā eternā. nō tm̄ meretur obtinē illd
qđ petit. vñ Aug9. dicit li° sētentiarū pspi. Fideliū
supplicās deo p necessitatibus huius vite: & misericor
diter auditur & misericordit nō auditur. Quid ei
infirmo sit vtile magis nouit medicus: q̄ egrot9
Et q̄ hoc Paul9 nō ē erauditus petēs a se amo
ueri stimulū carnis q̄ nō expediebat. De illa ne
cessitate in euangelio dicitur. Tui erant & mihi
eos dedisti & sermonē tuum seruauerūt. s. petēdo
necessaria ad salutem. 3° ut petat pro seipō. Si ve
ro id qđ petitur sit vtile ad beatitudinem hōis q̄
si pertinens ad eius salutē meretur illud nonsolum
orādo. sed eciam alia bona opera faciendo & ideo

indubitãter accipit qđ petit·ꝫ quãdo debz accipe quedã enĩ negant ꝫ ut cõgruo dentur tempe differũtur·ut Aug⁹·dicit sup Johem·debz ergo hõ orare p se·ío in euangelio dicit a nũc cognouerũt qꝛ õnia q̃ dedisti mihi ac̃·dedi eis·Ad hoc autẽ ut petat p se ipõ optet q̃ dimittat offensas a iniurias primo·V°ut petat pseuerãter·Pot enĩ quis impediri ab exaudicõe oracõis·qꝛ in petẽdo nõ perseuerat·vñ Basili⁹ dicit·Jdo q̃q̃ petis a nõ accipis·qꝛ pperam postulasti·vel infideliter·vel leuit·vel nõ oferẽtia tibi·vel destitisti·Et de illa pseuerãtia in euangelio dr·Ipsi acceperunt a cognouerũt vere qꝛ a te exiui·v oro ad dspectu dei ingressa ẽ a crediderũt qꝛ tu me misisti·v q̃ oro pseuerãs fuit accepta dō:p grãz quã in mẽte oãtis misit ad eius salutẽ V°Quãta dcluſio·Propt ðme iusticie dformitatẽ:inimicoꝝ orãtscã pena litatẽ· Patz qꝛ oraẽ p alio est caritatis·Eo ergo mõ quo tenemur inimicos diligẽ:tenemur etiã p eis orare·Sic autẽ tenemur inimicos diligẽ.s. ut in eis diligam⁹ naturã:nõ culpaz·Vñ diligẽ inimicos in gñali est p̃ceptum Matb·v·ca·Orate p psequẽtibus a calũmiantib⁹ vos·diligẽ aũt inimicos in spãli fm prepãcõez ai.s.ut homo sit patus etiã inimicũ diligẽ a eum iuuare in necessitatis articulo·vel sibi vemã petere a q̃ a dmũibz nr̃is oracõibꝰ q̃s pro alijs facim⁹:inimicos nõ excludam⁹:hoc est de pfectõe dsilij·Orãdũ est tamẽ cõtra inimicos ut.s.t p alia mala eis a dño inittãtur·Vel ad correctõem ipsoꝝ:ut dpescãtur a pctis quod cedit ad bonũ ipoꝝ·Vel ut conformãdo voluntatẽ suaz diuine iusticie orent dãnationẽ pseuerãtiũ in pctõ·sicut Jheremias in epla dic̃·dñe ad me a audi voces adũsariorꝝ meoruz vsq̃ in finẽ·Et xp̃s in euangelio dicit·Ego p eis rogo:nõ pro mundo ac̃·:

Scũdo declarat eadẽ dcluſio testi° legis Apostolice a hoc q̃druplicit V°pio btũs petrus p̃·epla·x·ca° dicit·Estote itaq̃ prudẽtes a vigilate in oracõib⁹·Ante õnia autẽ mutuã ĩ vobis metipsis caritatẽ hñtes dtinuã·qꝛ caritas operit multitudinẽ pctõruz:hospitales inuicẽ sine murmuracõne·hec ille·Vbi ponit duo necãria ad exaudicõez orõis.s.caritatẽ primi a cõcordiã cuz eo a remissiõem iniuriaꝝ·Et op⁹ misericordie sine quib⁹ oro nõ exaudit V°2° btũs Paulus Col·p̃·ca° dicit·Nõ cessam⁹ p vobis orãtes a postulãtes:ut ipleamini agnicõe voluntatis ei⁹ in õni sapiẽtia a intellectu spirituali·ut ãbuletis digne dō p õnia placẽtes·in õni ope bono fructificãtes ac̃ V°3° btũs Jacob⁹ in epla·v·ca·dicit·Multũ enĩ valet dep̃catio iusti assidua·Helyas hõ erat similis nobis passibilꝫ a oracõez orauit ut nõ pluerz fuper terrã a nõ pluit ãnos tres a mẽses sex·Et rursũ orauit a celũ dedit pluuiã a terra dedit fructũ suum·Tristat aliq̃s vñm·oret equo animo a psallat ac̃ V°4° btũs Joh·p̃·epla·v·ca° dicit·Hec est fiducia quã hẽm⁹ ad deum ut quodcũq̃ petierim⁹ fm voluntatẽ ei⁹ audiat nos·Et scim⁹ qꝛ audit nos quũcq̃d petierim⁹· Scim⁹ qm̃ hẽm⁹ peticões quas postulam⁹ ab eo ac̃·Et Jud·2·ca° dic̃·Vos aũt carissimi supedificãtes vos metipsos sãctissime fidei·in spũsancto orãtes·ipos vos in dilectione dei seruate:expectãtes misericordiã d nr̃i ihu xp̃i in vitã eternã·hec ille·Ecce quãta est vis orõis si pure a sincere deo offerat·

Tertio declarat eadẽ cõclusio testi° legis Canonice·Sciendũ q̃ oro est dmẽdabilis q̃ dupliciter V°pio qꝛ est dō audiẽti gratũ sacrificiũ cũ sit ex pio animi affectu procedẽs·vñ Cypan⁹ dicit ut hẽtur de dsecra·dist·p̃·ca° Quãdo autẽ stam⁹ ad orõem fratres dilectissimi:inuigilare a incũbere ad preces toto corde debem⁹·Cogitatõ homínis carnal a secularis abscedat·ne q̃cq̃ timeam⁹ q̃ id solũ cogitet q̃d p̃catur·Jdo a sacerdos ante orõem p̃facõe premissa:parat fratrũ mentes·dicẽdo fursũ corda·ut dum rñdeat plebs habem⁹ ad dñm:admonet mihil aliud se q̃ dñz cogitare debere·Claudat cõtra adũsantia pect⁹ et soli deo pateat·nec ad se hostẽ dei tempe orõis venire paciat·hec ibi·Et de dse·dist·v·ca·nõ me diocrit·Jheron⁹·dicit·Nunq̃d verboꝝ flecti multitudine de⁹ ut homo p̃t.s Nõ ei verbis tm̃·ꝫ corde orãd⁹ ẽ de⁹ Quapropt melior ẽ q̃q̃ psalmoruz cãtatio cũ cordis puritate a serenitate a spũali hilaritate:q̃ psalterij modulatõ cũ anxietate cordis atq̃ tristicia hec ibi·V°2° qꝛ est bonũ orãti magnũ auxilium·Prelati enĩ p̃cipue debẽt eẽ intenti orõi·qꝛ non tm̃ p se:verũetiã p subditis suis tenent orare·vñ Jheron⁹·dicit·ut hẽtur dist·z6·c°· Si quis vult põtifex nõ tã sermõe q̃ merito esse imitetur Moysen a Aaron·Quid enim dr de eis.s Quia nõ discedũt de tabnaculo dñi·Sãt g̃ moyses idesinẽter in tabnaculo dñi·Quid aũt ei op⁹ eãt.s Vt aut a dño aliquid discẽt·aut ipe populũ docẽt·Hec duo fũt põtificis opa·ut a dño discat legẽdo scripturas diuinas a sepi⁹ meditãdo populũ doceat·Sz illa doceat q̃ ipe a deo didicit· nõ ex pprio corde·vel ex hũano sensu·ꝫ que spiritussc̃us docet·Est a aliud op⁹ quod facit moyses·Ad bella nõ vadit·nõ pugnat dtr̃ inimicos Sz quid facit.s Orat a donec orat:vincit pp̃s ei⁹ Si relaxauerit a demiserit man⁹:pp̃s eius vincitur a fugat·Oret ergo sacerdos eccie indefinenter ut vincat pp̃s q̃ sub eo ẽ·hostes inuisibiles amalechitas qui fũt demões ipugnantes eos q̃ pie voluit viuẽ in xp̃o·hec ibi·V°2° derici a religiosi p̃cipue debent orare·vñ·12·q·1·ca° Duo fuit genera xp̃ianoꝝ·Est autẽ vnũ genꝰ quod mancipatuz diuino officõ a deditũ dtẽplacõi a oracõi·ab õni strepitu tempaliũ cessare debent ut fũt derici·et dō deuoti vicz dnersi·hec ibi·V°3° debẽt intendere orõi illi q̃ de elemosinis viuũt a nutriũtur·vñ x·q·1·ca°·Quia sacerdotes p õnib⁹ debẽt orare q̃ rũ elemosinas a oblacões accipiũt·q̃ fronte p̃ sumũt laici oblacões q̃s xp̃iani p̃ peccatis suis offerũt·vel ipsi comedere vel alijs dcedere:cũ ipi nõ deberãt p pp̃o orare.s Ob hoc papã gl̃hose mittere optet illos p̃sumptores in excõmũicacõem ppetuã:ut ceteri metũ hẽant a hoc ãpli⁹ in eccia

nō fiant·hec ibi·¶ 3° ē dē p̄tecāti lit̄rale bñficium
Oīo ei est vtilis ad multa·¶ p̄° ad pctōrū purga
mētū·1·q·1·ca° Ipsi sacerdotes p̄ ppl̄o interpellāt
a pctā ppl̄i comedūt·qz suis precib⁹ ea dēlenta cō
sumunt q̄ qūto dignio⁹es fuerint: tāto facilius i
ncūtatib⁹ p̄ q̄b⁹ damant exaudiūtur hec ibi·¶ 2°
est societatis cū do oblectamētū· Nā sicut inē ho
mies cōtrahitur societas verbis inē p̄ntes·ff·p
socio·l·societatē· Sic cū deo orando·1·Joh·p̄·ca°·
Sic societas nra cū p̄re·¶ 3° dīna secreta reuelātur
s·q·p̄·ca° Si ergo·vbi hētur q̄ null⁹ dēt eligi gu
bernator ppl̄i: ñ de⁹ reuelauerit· Jō dicit sic· Quis
erit qui se y doneū ad ostituēd populi p̄ncipē in
dicet: nisi hoc si cui orātia p̄mētī a domio reuele
tur· ¶ 4° hoies viui a mortui iuuātur·13·q·2·ca° ñ
estimem⁹· Nō solū ei ille q̄ indicat·ß ecia amicus
eius p̄t appellare p illo q̄ ducit ad mortē a ipsū
ad vitā reuocare·ff·de appellacōib⁹·l·nō tātuz·
¶ 3 de appellacōne quā iust⁹ facit p pctōre ducto
ad infernū·in oīone appellat a do irato ad deuz
placatū Jac·1·c· Oīo saluabit infirmū a si ī pctō
est ei mittet ei·¶ 4° ē dyaboli impediēti letale suppli
ciū· Dyabol⁹ enim videns p̄dictas orōnuz vtilita
tes mittit oīmo de ipas impedire fatiēdo q̄ orās
sit distract⁹ a de aliis cogitans otra legem eccie
q̄ vult·q̄ cuilibz verbo oīois ocordet sensus cogi
tacōis·de ose·dist·1·c·nunq̄ dicit sic· Dicatur ad
verbum oīo sine intermissiōe vigilet sensus·nec
vagis cogitacōib⁹ patēs corp⁹ piterq̄ anim⁹
lēdatur ad dīm· hec ibi·aē

Quarto dēclarat eadē oclusio testimonio le
gis Ecclastice a hoc q̄druplicit·¶ p̄° beatus
Greg·li°·2·moral·dicit· Ille do verā oīonē exhi
bet qui semetipsū q̄ p̄uus sit videt hūliter·qui
nil sibi vtutis tribuit·qui bō que agit eē de mia
ditoris agnoscit· Tunc cor ficuciā in oīoe acci
pit cū sibi vite nulla p̄ruitas cōtradicit ac·¶ 2° be
at⁹ Jhero⁹·in eplis dicit· Egrediētes de hospitio
armet oīo·regrediētib⁹ de platea occurrat ante
q̄ sessio·nec p̄us corpusculū refēscat: q̄ aīaz pas
cat·¶ 3° b tūs Ambro⁹·sup illud Luc·11° pat nr̄ q̄
es in celis·dicit sic· Vide q̄ breuis est oīo a oīm
plena virtutū· Prim⁹ sermo quāte est grē· O ho
mo faciē tuam nō audebas ad celum attollere·
oculos tuos in terrā dirigebas a subito accepi
sti graciaz xp̄i·ōnia peccata dimissa sunt tibi·ex
malo fact⁹ es bon⁹ fili⁹· Jdo p̄sume non de opacio
one tua ß de grācia dei· Gracia enī dei saluati estis
apl̄s dicit· Non ergo hec arrogācia est·ß fides·
Predicare q8 accepis nō est sup̄bia ß deuocō·ß
attolle oculos ad p̄riaz qui te p lauacrū genuit
ad p̄rem qui te p filiuz redemit a dic pat noster·
Bona p̄sumptio ß moderata·patrez dicis quasi
filius·ß noli tibi aliquid spāliť vendicare· Soli⁹
xp̄i est pat̄ spāliter· Ommib⁹ nobis in omuni est
pat̄ Qui illū solū genuit q̄ nos creauit·hec ille·
¶ 5° b tūs Aug⁹·in quodā sermōe dicit· Oratō est
aie sancte p̄fidium·angelo bono solaciū·dyabo
lo suppliciū·gratū deo obsequiū·a p̄fecte religio
nis laus tota·p̄fecta gloria·spes certa·sanitas in
corrupta·hec ille· ¶ Quia vero otra p̄fectōem oīo
nis·qo·modis peccam⁹ idō·qo·diebus abstinem⁹
a ieiunam⁹ q̄ modi sunt· ¶ p̄° sceleriť· Pctm enim
orātis impedit oīoem p̄s· Jniq̄tatē si aspexi in cor
de meo: nō exaudiet dñs ysa·59·ca° Peccata ve
stra abscōderunt faciē eius a vobis ne exaudiret
Treno4·3·c°· Nos inique egim⁹ a ad iracūdiaz
te puocauim⁹ idcirco inexorabilis es· Naz pctōr
nō p̄t pie orare quasi eius oratō ex habitu vir
tutis informeť· p̄t tamē oīo eius eē pia q̄tuz ad
hoc q̄ petit aliquid ad pietatē p̄tinens: sicut ille
qui nō habz habitū iusticie p̄t aliquid iustuz
velle a q̄uis eius oratio nō sit meritoria potest
tñ eē impetratiua·qz meritū inmitť iusticie·ß ip
tratio inmitť grē· vñ Aug⁹·dicit sup Joh̄em· Si
pctōres nō exaudirz de⁹: frustra publican⁹ dixis
set·ppicius dñe esto mihi peccatori· Sed pctōr in
q̄tum pctōr nō exaudit· vñ Crisо⁹·sup Math̄·di
cit· Colon⁹ dei ofilium dyaboli nō q̄rit· Colonus
autē dyabolia si auxiliū dei querit: nō mueit· vñ
fur orat ut p̄spetur ī furto a fornicator sibi signū
crucis facit ut nō oprehēdatur a tāto citius ca
pitur·qz nescit dīna iusticia patrocimū dare cri
minib⁹·hec ille· a Cassio dr⁹ sup illud p̄s· Ad do
minū cū tribularer clamaui·dicit· Dñs nescit dif
ferre quē opuncto corde sibi sēserit supplicare·hec
ille· ¶ 2° infideliter· Jnfidelitas enī orantis impedit
oīoem Jac·p̄·ca° Postulet autez in fide nihil hesi
tās· Qui ei hesitat simile est fluctui maris q̄ aven
to mouet a circūfertur· Nō ego extimet hō ille q̄
accipiat aliquid a dño·hec ille· Et Bern̄ dicit In
dign⁹ celesti bñdictōe eē conuincit q̄ deū dubio q̄
rit affectu· Qui fidelis· hūlis a feruens oīo fuerit·
celum sine dubio penetrabit· Vñ certū est: q̄ va
cua redire nō possit ac· ¶ 3° negligēter· Oīo ei ne
gligētis seu tepide orātis nō exauditur Amb°·
sup p̄s·dic· Despiciūtur oīones leues·diffidētes·i
utiles·seculi curis a anxie plene a reorū corpaliū
implicite· bonoz operū fructib⁹ infecūde·hec ille·
a Crisо⁹·sup Math̄·dic· Detentis negligēcia rep
hēditur·vbi de dantis mia nō dubitatur· Et señ·
li°·p̄·de bñficijs dicit Quis vestrū otent⁹ fuit aut
leuiter rogari aut semel· Quis nō cū aliquid a
se peti suspicat⁹ est: frontē abducit·vultū aūtit·
occupacōes sibi fiat longis sermonib⁹ a industria
nō inuenientib⁹ rei exitū ocasionē petēdi abstu
lit a variis artib⁹ necūtates elusit· In angusto ve
ro op̄ssus aut negauit·aut distulit·aut p̄misit·
ß difficulter·ß supdictis superciliis·ß maligmis et
vix exeuntib⁹ verbis·hec ille· Oranduz est ergo
feruēť ac· ¶ 5° insipienť· Qui ei in p̄ncipio feruētis
sime orat: postea tepide ac ēmisse: isipiēs iudicat
p̄s· Ascēdet vsq̄ ad celos a descēdūt vsq̄ ad abis
sos: aīa eoz ī malo tabescebat· Turbati sūt a mo
ti sūt sic ebri⁹: a ois sapia eoz deuoāta ē· a Aug̃·
sup p̄s·67·dic· Multi lāguescūt ī oādo a ī nouita
te oūsiōis sue feruēť orāt: p⁹ ea lāguide· p⁹ ea fri
gide· p⁹ ea negligēť· q̄ q̄si secul sint despiūt Vigi
lat hostis·tu vo dormis·hec ille·ß mod⁹ ad p̄cipi
tiū tēdit· paul⁹ q̄ se existiat stare vid at ne cadat

Nil adeo nocet orati q̄ firmitatē sibi spondē. ¶ 4° in dēter. Lq̄n nō petit expedies. vñ Aug⁹. dicit. Credis hīre melio⁹ forum q̄ filio⁹ dei. Indiscrete nē pe fuit in oratōe Bersabee: q̄ extra honestatē petebat. hec ille. Dictū ē filijs Zebedei petētib⁹ regnuz a xp̄o nescitis quid petatis Math. 20. ca. Et Bersabee petebat a Salomōe dari Abisach vrorem Adonie. 3. Reg̃. 2. ca° Et Paulo petēti amotōez stimuli q̄ sibi nō expediebat dictū ē. sufficit tibi gr̄a cia mea. Nā virtus in infirmitate pficit. Ideo frequēter eccīa nō audit a dō: petēdo amotōez tribulationū Isa. 26. ca° Misereamur impio a nō discz facere iusticiā Jacobi. 4. ca. Petitis a nō accipitis eo q̄ male petatis. Sicut puuli q̄ ne in scolis valent deū exorant. ꝫ nō exaudiūtur. q̄ impedit talis exaudicō ad pfectū. ¶ 6° multiplicit. Nō em̄ exigit de⁹ longas a plixas oīones q̄si orantis intentō em̄ nō agnoscat. ꝫ breues. vñ Aug⁹. i glosa Math. 6. dicit. Oratō paucis verbis tes multiplices deprehēdit. ut sic cito simplicitas fidei sufficientiā sue salutis addisceret a prudētia ingeniosorū pfunditate misterioz stupescēt. hec ille. Loquit aūt de oīoe dīnica. s. pater nr̄: q̄ post omnes horas semp est dicēda. vñ de ipse. dist. 1. ca° Jō sēper placuit obseruari. ut ōmib⁹ dieb⁹ a post matutinas a vespas oīo dīnica proferatur. hec ibi. Et Math. 23. ca° 8i. Ve vob̄ scribe a pharisei ypocrite qui comeditis domos viduaz. oīones lōgas orantes: pter hoc āplius accipietis iudiciū. Et Aug⁹. ad probam dicit. dicūtur frēs in egipto crebras quidē oīones habere. sed eas breuissimās a raptim quodāmō iaculatas. ne illa vigilās q̄ oranti plurimū necāria est: p ꝓductōres moras euanescat atq̄ labat intētio. hec ille. Jdo ordo nr̄ p̄dicatorū instituit: officiū breuiter a succīte dicatur. ¶ 4° fallibiliter. Oīo em̄ porrigit alicui dupliciter Vno mō quasi p ipm̄ implēda. a sic soli deo oratōem porrigim⁹. q̄ōnes oratōes nr̄e ordinari debent ad gr̄az a gloriā dseq̄ndam q̄ solus de⁹ dat p̄s. gratiā a gloriā dabit dñs. Alio° sicut p ipsū impetrāda a sic oīoem porrigim⁹ sāctis āgelis et hominib⁹. nō ut p eos dñs nr̄as petitiones cognoscat. sed ut eoz p̄cibus a meritis: oratōes nr̄e sortiant effectū. a iō dicit Job. 7. ca. Voca si ē q̄ tibi respondeat a ad aliquē sanctoz conuertere. Et apocalip. 8. ca. 8i. q̄ ascēdit fumus aromatū. orationes sāctoz: de manu āgeli coram dño. Et hoc ptz ex ipso mō quo eccīa orat. Nā a sancta trinitate petim⁹ ut nr̄i miserear. ab alijs autē sanctis q̄b⁹cūq̄ ut ipsi orent p nob̄ Qualit aūt sancti orent p nobis. Sciendū q̄ sī cōsiderata eorū naturali cōditione. nō cognoscunt ea q̄ in hoc mūdo agunt. vñ Aug⁹. li. de cura p mortuis agēda dic. Nescīunt mortui etiā sī q̄d agant viui etiā eorum filij. Sed ut greg̃. dicit li. 12. moral. Beatis in verbo manifestat illud q̄d decet eos cognoscē de eis que circā nos agūtur. etiā q̄ tum ad interiores motus cordis. Maxime aūt eoz excellētiā dez: ut cognoscāt petitiōnes ad eos factas. vel voce vel corde a q̄ petitiones q̄s ad eos dirigim⁹: deo manifestāte cognoscūt. p. Cor. 12. Orabo spū ac. ¶ 8° particulariter Sunt em̄ q̄dā bona q̄b⁹ homo male vti nō pōt: que malū euentuz hīre nō p̄nt. Hec aūt sūt p que saluamur a quib⁹ beatitudinez meremur. q̄ quidē sāctis orādo absolute petūt p̄s. Oīde faciē tuā: a salui erim⁹. Et iterū. dedue me in semitā mādatoꝝ tuorū. Et q̄uis hō ex se scire non possit q̄d oraē deberat Rō. 8. Quid oremus sicut oportet nescim⁹ spiritus tūs ut ibidē dicit. adiuuat infirmitatē nr̄az q̄ inspirādo nobis scā desideria recte postulaē nos facit. Vñ dñs dic Joh. 4. Veros adoratores orare oportz in spū a veritate: quas petitiones in oratōe dominica dñs docuit. Math. 6. ca. ut ostat. ¶ 9° tēporalit. Sicut em̄ Aug⁹. dic li. de orando deū ad pbam. Hoc licz orare q̄d licz desiderare. Tpalia aūt licet desiderare. nō quidē principaliter ut in eis finē cōstituam⁹. ꝫ sicut quedā āmmicula q̄bus adiuuamur ad tendēdum in beatitudinē. s. in q̄ tū p ea vita corpalis sustentat a in q̄ tū nobis organice deseruiūt ad act⁹ virtutū. ut etiaz pl̄s dicit p̄. Ethico. 4. a iō p tempalib⁹ licz orare. Et ideo August. dic ad probam. Sufficientiā vite nō indecenter vult: q̄squis eam vult a nō āplius. Que quidē non appetit pter se ipsā. sed pter salutez corporis a cōgruentez habitū psone hominis: ut sī fit incōueniens eis cū quib⁹ viuend est. Jsta ergo cū hīsitur ut teneant: cū nō hīsitur ut habeantur orādū est puer. 30. ca. Mendicitatē a diuicias ne dederis mihi. tribue tm̄ victui meo necāria Ne forte saciat⁹ illiciar ad negāduz a dicā. q̄s ē dom̄in⁹ a egestate compulsus furer a piurem nomē dei mei. hec ibi. Rn̄ em̄ mens nr̄a tempalib⁹ intēdit reb⁹ ut in eis requiescat: remanet in eis dēpsa sed qn̄ intendit eis in ordine ad beatitudinē oseqn̄dam nō ab eis dēpmit. sed magis ea eleuant fruendum. q̄ eas petim⁹ ut nobis cedant fm q̄ expediunt ad salutez ac. ¶ 10° singulariter. Nō solū enim debem⁹ orare p nob̄ singulariter: sed etiā p alijs cōiter. Hoc em̄ pertinet ad rōnez dilectōis quā p̄ximis debem⁹ impēdere. a iō caritas hoc requirit ut pro alijs oremus. vñ Crisō. sup math. dic. Oro se orare necessitas cogit. pro altero aūt caritas fraternitatis hortat. Multo⁹ aūt est an̄ deum oīo nō quā necītas trānsmittit. sed quā caritas fraternitatis commendat. Et Cyprian⁹. li. de oīoe dīnica dic Ideo nō dicim⁹ pater meus. sed nr̄: a nō da mihi. sed nobis. q̄ vnitatis mgr̄ noluit priuati p̄cez fieri ut. s. quis tm̄ p se precet. Vnū em̄ orare p ōmib⁹ voluit quo mō in vno ōnes ipe portauit Jac. 1°. ca. Orate p inuicē ut saluemi. Et greg̃. li. 27. mō. dicit. Quisquis p alijs intercedē mittit sibi potius ex caritate suffragat a p tanto citius exaudiri meretur quāto deuotē p alijs itercedit. hec ille. ¶ 11° obstinabiliter. Cōtingit em̄ qn̄q̄ q̄ oratō pro alio facta nō impetrat etiā si fiat pie. p seuerāter a de pertinentib⁹ ad salutez pter impedimentū q̄d est ex pte eius pro quo oratur. fm illud Jere. 17. c. Si steterint Moyses a Samuel coram me. nō ē aī ma mea ad populū istū. Et. 21. ca° Noli orare pro pplo isto a nō assumas pro eis laudē a oīoez. q̄

nō exáūdiā te. Nihilominꝰ tñ oīo erit meritoria orāti qui ex caritate orat pr̄s. Qīo mea ī sinu meo uertet. Glō. Si eis nō pfuerit ego tñ nō fr̄ustratꝰ mea mercēde. Obstinatō ergo eius p quo orat: impedimentū p̄stat. ¶ 12° dānabiliter. Oro pctōribꝰ em̄ orādū est ut uertātur. nō tñ p oī bꝰ pctōribꝰ orātes exaudiūtur. ß p quibusdaz. Exaudiūtur em̄ p p̄destinatis. nō autē p prescitis a dānatis finaliť. Sicut eciā correctō q̄ frēs corrigimꝰ effectū hz ī p̄destinatis. nō āt ī reprobatis. ſm illud Eccīastes. .x. ca. Nemo pōt corrigere quē deꝰ despexerit. a iō dr. 1. Joh. 7. c. Qui scit frēz suū peccare pctō nō ad mortē. petat. a dabit ei vita peccāti pctō nō ad mortē. Sed sicut nulli q̄diu hic vivit subtrahēdū est correctōis bñficium qr nō possumꝰ distinguere p̄destinatos a reprobatis. ut Augꝰ. dicit libro de correctōe. a gr̄a. ita eciam nulli est denegādū oīois suffragiū. misi forte hoc eccīa prohibēt. sicut de hīs qui seipsos occidūt. vnde. 23. q. 7. ca° Placuit ut hīj qui sibīp sis voluntarie. aut p ferrū. aut per venenū. aut p p̄cipicium. aut p suspendiū. vel quolibz modo ī ferunt mortez. nulla p illis ī oblatōe memoracio fiat āc. ¶ 13° p̄sūptibiliť. Plures em̄ p̄sumunt q̄ p iustis nō fit orādū qui tñ oīoe indigent tripliciter. ¶ p̄mo quidē qr multoz p̄ces facilius exaudiūtur. Vñ sup illō R̄ō. 17°. Adiuuetis me in oracōibꝰ vr̄is dic glō. Bñ rogat apl̄s mīnores p se orare. Multi ei mīmi dū gregāť vnanimes fiūt magni a multoz p̄ces ipossibile ē nō exaudiri. s. illō qd ē impetrābile. ¶ 2° ut ex multis gr̄e agātur deo de bñficijs q̄ confert iustis q̄ etiā ī vtilitatē multoz vergūt ut ptz p apl̄m. 2. Cor. p. ca. 3° ut maiores nō superbiāt dū cōsiderāt se mīnoz suffragijs indigēre. licz p seipsis aliquādo exaudiāť ¶ 14° īmīmicabiliť. Oīo ei dñica p̄fertur ex p̄sona totiꝰ eccīe a iō si aliās ex īmīmicicia nolēs dimittere debita primo dicat oīoem dñicaz nō mētiť. q̄uis hoc qd dicit nō sit verū q̄tum ad p̄sonam suam. Est em̄ verū q̄tum ad p̄sonam eccīe extra quā est meritoria a ideo fructu oīonis caret. Rūq tñ aliqui pctōres pati sunt debitoribꝰ suis remittere a iō ipsi orātes exaudiūtur Eccī. 28. ca. Relinque primo tuo nocenti tea tūc dēp̄canti tibi pctā soluētur. Et ibidē. Homo homī seruat irā a a deo querit medelā. Et Mar. xi. ca. Cū stabitis ad orādum dimittite si q̄d hētis aduersus aliquē ut a p̄ vester qui ī celis est: dimittat vobis pctā vestra. Qr si nō dimiseritis nec pat̄ vester celestis dimittet vob pctā vra. Et Augꝰ. in ſmōe de quadragesima dic. Hec sūt due ale oīonis quibꝰ hō volat ad deū. ß illud qd omittiť ignoscit delinqnti a donat egēti. hec ille. ¶ 15° vocaliter. Duplex ei est oīo. s. cōmunis a singularis. Cōmūis quidez oīo ē que p mīnistros eccīe in p̄sona totiꝰ fidelis populi deo offertur a ido optet q̄ talis oīo īnotescat toti populo p quo p̄fertur qđ nō possz fieri misi essz vocalis a ꝓpter hoc rōnabiliť īstituitz est ut mīstri eccīe hmōi oīoes eciā alta voce pronūcient ut ad noticiā ōniū possint puenire. Oīo vero singularis q̄ offertur a singulari p̄sōa a q̄cūq; siue p se siue p alīs orante nō necārio exigit vocē. Adiungiť tñ vr̄ tali oīoni ꝓpter tria. p̄mo ad excitacōez. q̄ excitať ītērior deuocō q̄ mens orātis eleuať ī deum. Nā p exteriora signa vocū siue eciā aliquoz actuū: mouet mēs hominis ſm appreh̄ēsiōez a pcōsequēs p affectōem. vñ Augꝰ. dicit ad pbam q̄ verb a alīs signis ad augendū sanctū desideriū nosipōs acriꝰ excitamꝰ. 2° ad satisfactōem. Adiūgitur em̄ vr̄ oīoni ad reddicōnē debiti. s. ut hō deo seruiat ſm totū illud qđ ex deo hēt. nō solum mēte. ß eciā corpe qđ p̄cipue cōpetit oīoni ſm q̄ est satisfactoria. Vñ dr Osee. vlť. ca. Oēm aufer rubiginē a īm̄q̄tatez a accipe bonū a reddemꝰ vitulos labioz nr̄oruz. 3° ad affectōem. Adiūgitur em̄ vocalis oīo ex quadā redūdancia ab aīa ī corpꝰ ex vehemēti affectōe p̄s. Letatū est cor meū: a exultauit lingua mea. Et iterū. voce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dominū dēp̄catus sū. Effūdo ī ospcū eiꝰ oīo em meam āc. ¶ 16° apparēter. In singulari oīoe tātū est verbis a signis vtendū: q̄ntuz p̄ficit ad excitandū ītēriꝰ mentē. Si vero p hoc mēs distrahatur vel qualiťcūq; impediať est a talibꝰ cessandū qđ p̄cipue attingit ī illis q̄z mēs sine hmōi signis ē sufficienter ad deuocōem pata. Vñ p̄s. dicebat Tibi dixit cor meū exquisiui te facies mea āc. Et de Anna legiť. p. Reg̃. p. ca. q loq̄batur ī corde suo. Et Crisoꝰ. sup illud Matth. Tu aūt cū oraueris ītra in cubiculū tuū dicit. Io ꝓposito dñs vetat ī ouentu orare ut a ouētu videatur. vñ orās mihil nouū facere debz qđ aspiciant homines. vel clamādo. vel pectꝰ pcutiendo. vel manꝰ exp̄ādendo. Nec tñ ut Augꝰ. dicit li. de sermōe dñi ī mōte. videri ab hīsꝰ nephas ē. ß ido hoc agere ut ab homibꝰ videaris. ¶ 17° dēfectibiliť. Effectꝰ ei oīonis est mereri. put īformať caritatem. ad hūc effectū nō est necārium q̄ oīoni assit attētio per totam oīoez. ß vis p̄me īterciōis q̄ quis ad orādum ac cedit. reddit totā oīoez meritoriā sicut ī alīs actibꝰ meritoriis accidit. Est eciā aliꝰ actus oīonis. s. ī petrare a ad hūc effectū sufficit p̄ma īētio quā deꝰ p̄ncipaliter attēdit. Si autē p̄ma īētio deficit oīo nō est meritoria neq; impetr̄tiua. Illā ei oracōem deꝰ nō audit. cui ille q̄ orat nō intendit ut Greg̃. dicit. Alius effectꝰ oīonis est quedā spūalis refectio mētis a sic necārio req̄riť attētio. 1. Corinť. 14. ca. Si orē lingua mea fructu est. Triplex attētio req̄ritur ad oīoez vocalē. Prima qua attēdiť ad verba ne q̄s ī eis erret. Secūda q̄ attēditur ad sēsū verborū. Tercia qua attēdiť ad finē oīonis. s. ad deū a ad rē p qua orať q̄ quidē est maxie necāria a hanc hr̄e p̄sūt eciaz ydiote. Et q̄nq; ītēnū abūdat hec attētio q̄ mēs feruť ī deū ut eciā oīm alioz mēs obliuiscať ut dic Hugo de scō victoe. Nō g̃ dz hō deficē ab hac attēcōe ¶ 18° euagabiliť. Mēs em̄ hūana ꝓpter īfirmitatē sue nature diu ī alto stare nō pōt. Pōdē fiq dē infirmitatis hūane deprimiť aīa ad inferiora a iō quādo cōtingit q̄ mens orātis accedit ī deum

p cõtemplacõem: subito euagatur ex quadã im
mundicie. Sz si ãs expposito in oõe mẽte euagẽt
hoc pctm est a impedit oõis fructũ. Videtur em
dicidẽ deum. Sicut si alicui hõi loquerẽt a non
attẽderet ad ea que ipse pferret. vñ Basili⁹ dic.
Est dñm auxiliũ implorãdũ nõ ẽmisse. nec mẽ
te huc a illuc euagãte. eo q talis nõ solum impe
trabit qd petit. sed magis deũ irritabit. Cõtr h°
dicit Aug⁹. in regula. psalmis a ymnis cũ oratis
deũ: hoc versat in corde qd proferẽt in ore. Euaga
tio vo mentis que fit preẽ ppositũ: oõis fructũ
nõ tollit. vñ Basili⁹ dicit. Si debilitat⁹ a pcõ ne
quis fixe oraẽ qntumcũq potes teipsũ cohibeas
a dño ignoscit eo q nõ ex negligẽtia. sed ex fragi
litate nõ potes ut optz assistẽ corã ipõ. Nam a sã
ctis viris qñq orãtes euagacõem mẽtis paciũtur
fm illud ps. qm circũdederũt me mala quoz nõ
est numer⁹ ac. vsq a cor meũ dereliqt me. ¶ 19° p
seuerabiliẽ. dicit em dñs Luc. 18. ca°. optet sẽp
orare a nõ deficere. Et p. Thesal. 5. ca. Sine inter
missiõe orate. Qd põt intelligi q dupliciter. ¶ p°
sic. Aliquis otinue orat ppter otinuitatez deside
rij. Causa em oõis ẽ desideriũ caritatis ex q̃ pce
dere dẽt oõ quod quidẽ in nobis dẽt eẽ otinuuz
vel actu vel virtute. Manet em virtus desiderij i
õnib⁹ q̃ ex caritate facim⁹: õnia ãt dẽmus in glo
riã dei facere. ut dr p. Cor. 5. ca° a fm hoc oõ debz
eẽ otinua. vñ Aug⁹. dicit ad pbam. In ipsa fidẽ
spe a caritate otinuato desiderio sẽper oram⁹. Li
cet ipsa oõ fm se osiderata nõ possit eẽ assidua
qz oportz etiã aliis reb⁹ occupari. tñ hoc desideri
um põt pseuerare qd q̃ negligit peccat. Et sic Au
gust. dicit ad probã. nõ est hoc orare in multilo
quio si diuti⁹ oretur. Aliud ẽ fmo mult⁹. aliud
diuturn⁹ affectus. Nã a de ipõ dño scriptũ est q
pnoctauerit in orãdo a plixius orauerit a nobis
prebẽt exẽplum a postea subdit. Absit ab oõe
multa loquacõ sed nõ desit multa precacõ: si feruẽs
pseuerat intencõ. Nã multũ loqui in orãdo ẽ rem
necẽriam verbis supfluis agẽ. Plerũq em hoc
negociũ plus gemitib⁹ q̃ sermõib⁹ agitur. ¶ 2°.
sic. qz nõ intermittit qñ tempib⁹ statutis oret.
¶ 3° sic ppter effectum siue in ipõ orãte qui etiã pt⁹
oracõez remanet magis deuot⁹. siue etiã in alio
puta cũ aliq̃s suis bñficijs puocat alĩũ ut pro se
oret etiã qñ ipse ab orando q̃escit. ¶ 4° sic. sp orat
q̃ semp bñ agit. Vt dicit glõ. ibidẽ. Just⁹ em nũq
q̃ desinit orare nisi desinat iust⁹ esse. vñ Bernñ. ad
frẽs de mõte dei dicit. Caritas que nunq̃ deficit:
ipsa ẽ sine intermissiõe oõ. Est em q̃dam ingis
vonitas mẽtis a bñ cõpositi animi a ad pĩem de
um in filijs dei vonitatis q̃dam silitudo. hec ille.
¶ 5o. labiliter. Multitudo em malaz cogitacõnum
impedit fructũ oõis. Ecclastes. x. ca° Muscę mo
rientes pdunt suauitatẽ vnguẽti. Et ideo tales co
gitacões pellende sũt. aut nõ osentiẽdo eis. ã do
lendo q sic euenĩãt. vñ Gen. 15. ca. dr. q abrahã
abigebat muscas a volucres a sacrificio. Nõ est
ei cogitacõ in ptãte nostra cũ sit de pmis motibz
q̃ nõ imputanẽ nobis ad pcm misi ppter moraz
ptractaz in eis: vel delectacõem cũ osensu. Vnde
Greg. in omel. dicẽ Ecce stat q ãte me trãsibat. qz
dum adhuc turbas fantasmatũ i oõe patimur
ihm aliq̃ten⁹ trãseuntez sẽtimus. Cũ vero oõi
vel emẽter insistim⁹. stat ihs ut lumẽ restituat.
qz de⁹ in corde figiẽ a lux amissa recuperatur ac.
¶ 21° cõtemptibiliter. Qui ei contemnit dñaz legẽ i
utiliter orat puer. 28. ca° Qui declinat aurez suaz
ne audiat legẽ oõ eius erit execrabiliẽ. Et pfidoz⁹
li. 7. de sũmo bono dicẽ. Duob⁹ modis oõ impediẽ:
ne impetrare quĩsq valeat postulata. hoc ẽ si ã q̃s
qz adhuc committit mala. aut si delinqñti sibi debi
tũ nõ dimittit. Talis ẽ sicut in dei q̃ rpõ genuflec
tebant a surgẽtes ipsũ alapis cedebãt. Mathei
26. ¶ 22° impacienter. Petentis ei impatiẽcia impe
dit fructũ oõis p. Reg. 28. ca. dr. q Saul consulu
it dñm q̃ nõ respondit ei. dixitqz Saul. q̃rite mi mu
lierez hñtem phitonẽ ac. vñ Jheron⁹. sup abacuc
dicit. Dñs nr sciens demẽtie siue ponderа atz mẽ
suras. interdũ nõ exaudit damãtẽ ut eũ plet a
magis prouocz ad rogãdũ. a q̃si ad ignez exco
ctum: iustiorẽ a puriorẽ faciat. hec ille. a sic pz ac.
¶ 23° reprehẽsibiliẽ. Sũt qui puipẽdũt oõnem q̃
si inefficax videaẽ. vñ Bernñ. dicit. Neo vim par
uipẽdat oõem suã. Dico enim vobis q ipse ad quẽ
oram⁹ nõ paruipẽdit eaz postq̃ ab ore vro egres
sa fuerit. Ipse scribit eã in libro suo a vnũ ex du
ob⁹ speziare indubitãẽ possum⁹ quomã ã dabit
qd petim⁹. aut qd nouit vtili⁹ hec ille. Et Boeci⁹
li. 1. de cõsolacõe dicit. Manet speculatoz desuper
cunctoz presci⁹ deus. vomis premia. malis suppli
cia dispẽsans. Nec frustra fũt in deo posite spes
precesq que cũ recte fũt: inefficaces esse nõ pñt.
Aduersami ergo vicia: vtutes colite. Ad veras
spes animũ subleuate. hũiles pces in excelso po
rrigite. Magna vobis ẽ si dissimulare non vultis. in
dicta necitas probitatis: cui ãte oculos agitis in
dictis cuncta cernẽtis hec ille. Nõ est itaq̃ despici
enda oõ ac. ¶ 24° leuiter. Cũ q̃s leuiter orãs vi
det ad votũ se non exaudiri a deo: mox ab oõne
desistit. vnde Greg. li. 26. mo. dicit. Sepe vox nra
eo pficit quo differtur. a cũ sup ficieten⁹ peticio
negligitur. vota nra alti⁹ i cogitacõnũ radice so
lidãtur. Sic et seia messium getu pssa solidan
tur a q̃ ad sup ficiem tardius exeũt. eo ad frugẽ
multiplicio ã cõsurgũt. Desideria vtiq nra dila
cõe extendũtur ut pficiãt. pficiũt ut ad hoc qd
pceptura sunt ualescãt. Excitãtur in certamiẽ:
ut maioꝛib⁹ cumulẽtur pmijs. In tribulacõe la
boꝛ protrahitur pugne: ut crescat corona victo
rie. hec ille. ¶ 25° moꝛdiabiliẽ. Nihil enim petitur or
dinate ab eo q̃ nõ habz. vñ cũ beata vita sit q̃ i
orando petitur ad illos solos oõ dirigi põt: qui
beatam vitam hñt. nõ aũt ad illos q̃ in mundo fũt
neqz ad illos qui in purgatorio fũt. Sed in miraculi
pcipue attẽditur fides a deuocõ orãtis. Vñ eciaz
dñs mulieri quã sanauit: dixit ei. Math. 9. ca°. fi
des tua te saluam fecit. Et qz Pascasi⁹ q̃ post mor
tez miraculũ fecit duelatus ẽ beato Germano ca
puano epo in purgatorio eẽ. ut Greg. li. 4. dyal.

dicit ꝑ excellẽtiã meritoꝝ credebaꝯ eẽ in pria io orabaꝯ a talis oio ꝑter fidẽ orãtiũ exaudiebaꝯ ut vita illi⁹ approbareꝯ·nõ q̃ ille p alios i purgatorio exãs oraret: cum nõ eẽt in statu meredi erat ei in statu afflictois·io indigebat q̃ aliq̃s viues p ipõ oraẽt aꝯ·q̃ scã nõ orant p nobis misi in m̃ptũ fũt in plena ptic̃pacõe dimtatis. s. in m̃ptũ fũt in ekna btitudine. 26° remissibiliꝯ. Scdm Jn nocẽtiũ missa dz õi die i eccia celebrari ꝑ quiq̃·Pria rõ est q̃ optz sẽp medicinã eẽ patã ocẽ q̃tidiana pctã·Secũda ẽ·ut lignũ vite sp sit i medio paradisi·Tercia est·ut nob xp̃s q̃tidie vniaꝯ sacramẽtaliꝯ a nos ei spualiꝯ·Quarta est·ut sit apud nos ingis mẽoria passiois xp̃i·Quinta ẽ·ut veo agno loco typici quotidie vtamur quẽ iudei ad vesperã ouertẽdi efuriẽt·dm illud p̃s·ouertẽẽ ad vesperã a famẽ pacient ut canes·Qui & dmisi fũt saltẽ in ecclesijs ouẽtu alib⁹ vnã missaz õi die celebrare: fraudãt ꝑpm p quo tenẽtur oraẽ aꝯ 27° culpabiliꝯ·dicit em Greg·q̃ cũ crescunt dona·rões eciã crescũt donoꝝ·Jo cũ sacerdoti fit data ptãs nobilissiã·re⁹ negligẽtie eit a imputabiꝯ sibi ad culpã n̄ illa vtaꝯ ad honorẽ dei a salutẽ suã a alioꝝ vinoꝝ a mortuoꝝ·dm illud·p̃·pet·2°·ca·Vn⁹ q̃sq̃ sicut accepit graz in alterutz illã administrãtes·misi forte ex familiari istinctu spiritussã dimittẽt·sic legiꝯ de quodã scõ pre in visu pẽm q̃ ordinat⁹ nũq̃ postea celebrauit·vñ a saco tib⁹ p̃ceptũ ẽ·i·Cor·11° hoc facite i meã cõmẽoracõez·Teneꝯ ei celebrare saltẽ in p̃cipuis festiuitatib⁹ a marie illꝰ dieb⁹ in quib⁹ fideles cõicaẽ ofueuerẽt·s. natiuitatis·pasce·pẽtecostes aꝯ·28° criminaliꝯ·Qui ei celebrãt missaz nõ dũ dictis matutinis: mõliter peccãt cũ hoc fit cõñ generalẽ a approbatã ofuetudinez·q̃ autẽ celebrat anteq̃ dicat p̃ma nõ peccat moꝛliter n̄ fit otra p̃ceptũ vl statutũ· 29° opabiliꝯ·Exãs em i purgatorio magis optat ut scis hõ vines dicat vnã missaz ꝑ eo q̃ mille mali ꝑpẽ duo·p̃° q̃ legiꝯ·z·Reg̃·18·ca· q̃ dei nõ exaudiuit octingẽtos a quinq̃ginta sacerdotes malos a ꝑphetas sacrificãtes a orãtes a mane vsq̃ ad vesperã·q̃ pctores dei nõ exaudit Job·9·ca·a solũ Helyã statim exaudiuit·2° q̃ nullꝰ dẽt optare nec aliquẽ oducẽ·nec pascẽ·nec retinẽ ad faciendũ aliq̃s op⁹ q̃s sit otra honez di a ad maiorẽ dãnacõem opantis·Hz sic facerz q̃ optarz q̃ sacdos immũd⁹ celebraẽt missaz vel i missa ꝑ eo oraret cũ p̃s·dicat·Oro ei⁹ fiat in peccatũ, q̃ oio deũ amãtis exaudiꝯ·vñ de osec·dist·1·ca·Sñ medjocriꝯ·dicit Jhero⁹· Melior est quiq̃ psalmoꝝ cantacio cũ cordis puritate a seremtate a eciã spuali hylaritate·q̃ psalterij modulacio cũ ãrietate cordis atq̃ tristicia·Cũ igiꝯ ꝑ centũ aiab⁹ psalm⁹ vel missa dr·mil mino q̃ si ꝑ vno quolibz ipsoꝝ dicẽtur: accipiꝯ·hec ibi·vñ Jhero· facit ibiꝺ opacõez int oioez seu missaz dictã a bono sacerdote a ꝑphano et ꝑfert oioem iusti cuius iusticia ꝓpensat a eq̃alet oiõib⁹ a missis dictis a multis ꝑter meritũ ipsi⁹ orãtis aꝯ·30· ouencõnaliꝯ·Sacerdos ei debet celebrare missaz de die occurrẽte a nõ de sanctis quoꝝ festiuitates nõ sunt ptunc aut de feria nõ occurrente·q̃ ut hẽtur extra de celebracõe missaꝝ ca·quidã·Et ca°· cũ creatura·dm ogruenciã die⁹ fũt missarũ sollẽnia celebrãda·Eciã laycus ꝑter missaz peculiarem vel spalẽ alicui⁹ sancti vel alteri⁹ ferie nõ debz ptermittẽ q̃n audiat missaz ꝑriam illius diei si hz missaz ꝑriam·Extra de celebracõe missaꝝ ca·2°· Sed q̃ quidã laycoꝝ oni die volunt missam de trinitate vel de scõ Michaele a hmõi gruiꝯ peccãt· nec hoc facere debẽt misi suis diebꝰ ut ibiꝺ dr·Nã eccia sic ofueuit agere missas·die dñica de trinitate·die lune ꝑ mortuis·die martis ꝑ pcis·die mercurij de angelis·die iouis de spũsancto·die veneris de cruce·die sabbati de btã v̄gine·q̃n sunt ferie vacãtes·pñt tñ alie misse dici dm decretoz ez aꝯ·31° irregulariꝯ·Sine lumie nõ debz regulariꝯ missa celebrari·Extra de celebracõe missaꝝ ca·vltimo·Et q̃uis duo debeãt eẽ pñtes q̃n missa dicitur·ut hẽtur de ose·dist·1·ca·Hoc q̃z statutũ ẽ ut nullꝰ ꝑsbiteroꝝ missaꝝ sollẽnia celebrare p̃sũat misi duob⁹ p̃ntib⁹ sibiq̃ intendentib⁹: ipse terci⁹ habeatur Quia cũ pluraliꝯ dicit ab eo dñs vobiscũ a illud in secretis·orate ꝑ me fratres·aptissime ouenit ut eius intendatur salutacõi·hec ibi·Tamen in casu sufficit vn⁹·Ar·extra de verborũ significatione·ca·que fũt·32° mobedient·Missa em debz celebrari in die a nõ in nocte·q̃ hoc sacramẽtũ ptinet ad temp⁹ gre q̃d ꝑ diẽ significat Rõ·13·ca° nox p̃cessit·dies autẽ approp inq̃uit·dies aũt indicatur nõ solũ ab ortu solis·ꝑ ex quo incipiunt orituri solis signa mõstrari ꝑ aliquã aeris illũinacõem·Vnde si scient ãte diẽ quis celebrat cũ sit otra generalẽ ofuetudinẽ eccie: mõliter peccat tanq̃ infidelis·misi fuꝑ hoc dispenseꝯ ꝑ episcopũ in casu necitatis·puta si quis infirmareꝯ ad morẽ a nõ possit aliter hẽri eukaristia aꝯ·Sed de nocte natalis dñi a dñice resurrectõis mihil dicitur q̃ eccia p̃uilegiauit has duas noctes·Et ego magister Leonard⁹ de vtino ordinis p̃dicatoꝝ·sacre theologie doctor·huius opis ꝓpilator·dũ eẽm in studio Bononi·vidi in p̃ma hora noctis pasce celebrari missaz·cũ illa oione de⁹ qui hanc sactissimã noctem aꝯ·in eccia sci Jobis in mõte i qua sunt canonici regulares a placuit mos ille aꝯ· 33° irreuerẽter·Missa em a ieiunis celebrari debz Quilibet autẽ cibus vel potus vinũ·vel aque·vel alterius liquoris: q̃ tũlibet minim⁹ impedit celebrari missaz·A·q·p̃·ca° mihil dicit·null⁹ post cibum potũq̃ q̃ tumlibz minimũ sũptum: missas facẽ ꝑ sumat·Si quis autẽ presũpserit excõmunicacõis sentẽtiaz fustinebit·hec ibi·Soluit em ieiunium natue q̃d õino in famis requiritur ad comumõez Sed quidã post matutinũ bibũt aquã vel aliũ liq̃rẽ demdevadũt dormitũ a post dormicõez celebrãt Aut si sunt layci comũicant: q̃ gussiẽ peccãt q̃ dormicio mihil facit ad ieiuniũ·nec nature nec ecclesie·Licet em aqua in se nõ nutriat tamẽ cõmixta nutrit·In stomacho autẽ optz q̃ alijs humoribus admisceatur a ideo in nutrimẽtũ cedit

a fic ſoluit ieiuniū nature quo q̄s ieiun⁹ dicit̄ur
ante qualibet cibi vel potus ſūptōez illa die Vñ
quelibet cibi vel potus ſūptio hoc ieiuniū tollit
a fic ſecuri⁹ eſt q̄ poſt aque potū corp⁹ xp̄i nō ſu
mat ille nec celebret. ℣ 35° ymaginalit. dicit̄ enī
q̄dam eccl̄ias ydolatrare. q̄ in ea ponit ymagines
ſāctoz q̄s venerat a colita hñt p ſe q̄tuor aucto
ritates veteris teſtamēti. ℣ Prīa eſt Exo8. 20. ca°.
Nō facies tibi ſculptile nec ōnē ſimilitudinē ac̄ vl
q̄ nō adorabis ea neq̄ coles. ℣ Scda ē dauid i p̄s.
Confundant̄ ōnes q̄ adorant ſculptilia a q̄ glori
antur in ſimulacris ſuis: adorate deū omnes āgeli
ei⁹. ℣ Tertia eſt Deſter. 3. ca° mardoche⁹ ſolus n̄
flectebat genua. nec adorabat Amā: cū ōnes ſer
ui regis hoc facerēt. ℣ Quarta eſt Damel. 3. ca°.
Tres pueri noluerūt adorare ſtatuā Nabuchodo
noſoraſ. Et Apoc. vlti. ca° dixit angel⁹ Johi cum
cecidiſſz ad pedes ei⁹ ut eum adoraret. Vide ne fe
ceris. Conſerui⁹ enī tui⁹ ſū a fratz tuoz. Sz ille er
roz dānatus eſt ab eccl̄ia. vñ de oſe. diſt. 3. ca. pla
tū ad nos fuerat. q̄ in oſiderato zelo ſucc̄ſus ſā
ctoz ymagines ſub hac q̄ſi excuſatōe. ne adorai
debuiſſent cōfregeris. Et q̄ q̄dem eas adorari ve
tuiſſes oīno laudauim⁹: fregiſſe vero reprehēdi
m⁹. dic tu frater a q̄ factū ſacerdote aliq̄n eſt au
ditū q8 feciſti. Aliud ē enī picturā adorare. Ali
ud p picture hiſtoriā q̄d ſit adorādū addiſcere.
Nā q8 legētib⁹ ſcriptuā hoc ydiotis p̄ſtat pictu
ra cernentib⁹. Quia in ipſa ignorātes videt q̄d
ſequi debēat. In ipſa legūt q̄ litteras neſciūt. vñ
a p̄cipue gētibus p lectiōe pictura eſt. hec ibi. Et
ca° Veneabiles ymagines. xp̄iani nō deos appel
lāt. nec ſeruiūt eis ut dīs. neq̄ ſpem ſalutis po
nūt in eis. neq̄ ab eis ſpectāt futuz⁹ iuditiū. ſ̄ ad
memoriā a ꝛecordacōez p̄mittuoz: venerātur eos
a adorāt. ſ̄ nō ſeruiunt eis cultu dīno: nec alicui
creature. hec ibi. Et eſt decretū in. A. ſinodo. Dep̄i
gunt autē āgeli in figura hūana. q̄ aſſumptis
corpib⁹ apparuerūt ſāctis p̄ūbz in ſpē hūana pu
ta Abrahe. Loth. Thobie. Manue ac̄. Ad argu
mēta dicēdum q̄ in illis auctoritatib⁹ p̄hibetur
ymagines adorari adoracōe latrie: q̄ eſt cult⁹ ſo
li deo debitus. Ad illd Job. dicēdū q̄ āgelus illd
p̄hibuit xp̄m ſublimitatē hūane nature in criſto
eleuate. vñ Greg. dicit. Timet angel⁹ adorai ab
hūana natura quā vidit in deo ſublimata. Vi
tupabile tñ videt q̄ cū miſſa celebrat in eccl̄ia in
altari nō eſt lūmē a ad ymagines ſāctoz ē mul
titudo luminariū. Añ corp⁹ xp̄i eſt vna lampas
a ad alia altaria ē multitudo lāpadū a cereoruz
Ad ymagines fiūt genuflexiones a ad corp⁹ xp̄i
nulla fit reuerētia nec deuocō. ℣ 1°. ſimplicit. q̄
em̄ angel⁹ ſathane trāſfiguāt ſe in āgelū lucis
vel in ſpetie xp̄i: ſicut apparuit bto Martino. ſi ap
pareat alicui in tali ſpē a nō cōſtet ei cui apparet
q̄ ſit angel⁹ vel criſt⁹. adorare p̄t criſtū ſimpli
cit̄ vbicūq̄ ipſe ſit. recognoſcēdo eū filiū dei eter
num oīpotētem. nō tñ debet adorare eū in eo qui
ei apparet. niſi ſub odicōe. ſ. ſi ipe eſt xp̄s Math.
24. ca° Si quis vob̄ dixerit ecce hic ē xp̄s. aut illic
nolite credē. Similit p̄t exhibere reuerētiaz bt̄s
angelis vbicūq̄ ſint. ſ̄ illi q̄ ei apparet ſub cōdi
cōne. ſ. ſi eſt de bt̄s angelis dei. ℣ 36° cōcupiſcibi
lit. Oīones em̄ hominū luxuriosoz deo nō acceptat. ſ̄ reprobat Aug⁹. Plus placz deo latratus ca
nū. mugitus bouū. grumitus porcoz. q̄m cātus luxu
riantiū dericoz. Et Greg. li. 12. moral. dic. Quecūq̄
alia fuerint bona opa ſi luxurie ſcel⁹ nō abluit
ur: immēſitate hui⁹ opis obruūtur. Miſſa em̄ a
oīo ſacerdotis cōcubinarij notorij nullo° eſt au
ienda. ſiue ſit notori⁹ q̄ dānatus eſt de illo. ſi
ue q̄ ſponte in iure ofeſſus ē. ſiue p̄pter euidētiaz
facti q8 nulla p̄t tergiuerſacōe celari. puta tenz
mulierē multū ſuſpectaz a hoc facit publice. aut
q̄ apparent inde argumēta gradiētia ſup terraz
Ex̄ de cohabitacōe dericoz a mulierū. ca° q̄ſituz.
ymo nec ſacra coio eſt ab eo recipiēda. ℣ 37° lac
mabilit. Oīo enī lacrimoſa facile a deo exaudit.
vñ Criſo⁹. dic. Nemo ad deū aliq̄n flens accеſſit
q̄ nō q8 poſtulauit accepit. Null⁹ ab eo bñficia
dolēt optauit: q̄ ñ impetrauit. Ipe ei eſt q̄ conſolat
flētes. dolentes curat. penitētes iformat. hec ille.
Sic ei fecit Magdalena. ℣ 38° purgabilit. Oīo ei
deuota mentē purgat ab oī imāgnamēto. vnde
Beda de tēplo Salomōis dicit. Multū iuuat oīo
nis puritas. ſi in oī loco vel tempe nos ab acti
b⁹ tempem⁹ illicitis. ſi ſemp ab occ̄ſis ſermocīa
cōmb⁹ auditū piter caſtigem⁹ a linguā. Quecūq̄
ei ſepi⁹ agere loqui vel audiē ſolem⁹. eadē necē ē
ſepi⁹ ad animū quaſi ſolitaz ꝑpriāq̄ recurrāt ad
ſedem. Et ſic voluntabra fuent paluſtria. colūbe lim
pida ſolent freqñtare fluenta. ita cogitacōes im
purā mētez immūde pturbāt. caſtā ſpūales ſācti
ficant. hec ille. Bene ei orare ē mentē ab immun
dicia purgare. ℣ 39° diſcrepabilit. In oīone enim
vox a op⁹ bonū debent ocordare. vñ Caſſiodor⁹
ſup p̄s. dicit. Ipa eſt ſuauiſſima virtus armonie.
q̄n vox cognoſcit opib⁹ cōſonare. Nā ſi hec due
res diſcrepabili ſibi varietate ſentiāt. neq̄q̄ poſ
ſunt pſalmodie tempatā efficē cantilenam. nec
ad aures dñi venit: q8 ſe mutua cōtrarietate cō
fundit. hec ille. Male viuere a voce orare: ē deum
cōñ ſe irritare. ℣ 40. tēptabilit. In tēptacionib⁹ ei
ad oīonez ofugiēdū eſt. vñ Iſidor⁹ li. de ſūmo bo
no dicit. Hoc ē in mediuz ei q̄ vicōruz tēptamētis
eſtuat: ut quociēs q̄libet mō tangit̄ totiēs orati
onē fūdat. q̄ freqñter oīo impugnacōem vicō
rū extinguit. hec ille. Vñ in oī caſu oīonis ſuf
fragiū ē impetrādū. Si quis ei de nocte timet in
curſus fātaſmatuz: oret p mortuis vel dicat illum
pſalmū. Deus in adiutoriū meū intende: dñe ad ad
iuuandū me feſtina. ofūdāt a tuereātur ac̄. vſq̄
in finē. ℣ Poſt iſtā declaracōez dixit ſcūs Thōs
aie deuote. O aia ſimplex. iā potes intelligē neceſ
ſitatē a vtilitatē oīonis deuote q̄ eciā omendabi
lis ē a multiplici ſuo effectu. vt p̄z diſcurrēti p om
nia. p° infirmitatē corporis ſanat Eccl̄i. 18. ca° ſFi
li in tua infirmitate ne deſpicias teipſū. ſ̄ ora deū
a ipſe curabit te. Jac. 5. ca° Infirmat̄ q̄s in vob̄
ducat p̄sbiteros eccl̄ie a or. ſu. eū a or. fid. ſa. ifir.

2° vitã plongat· Patz de Ezechia rege ysa·38°. ca· Audiui oꝛoem tuaz ac̃·a adiecit vite fue an· 15· 3° ab obprobrio liberat· ꝓtz de Sara filia ra gueł·cui⁹ oꝛoem dñs exaudiuit qñ dixit·peto d mne ac̃· Thob·3° 4° a mortis piculo ℓleuat· Pa tet de Susãna ad mortẽ ꝺẽnata·q̃ orauit dñz ac̃ Daniel·13° ca· 1° a pncipe iniquo saluat· Ptz de petro q̃ liberatur a carcℓ ecℓia sine intmissiõe ad deũ p ipũ orãte· Jõ Baruch·2·ca·8. Clamate ad dñm a ipse eripiet vos de manu pncipũ inimq̃rũ· 6° mꝛbos spũales eradicat Jhero·sup Mar·dic̃ Jeiunio passiões coꝛpis oꝛoe pestes sanãde sunt mẽtis· 7° in bello coꝛpali triũphat· ꝓtz de Moy se orãte p populo dei ꝺtra Amalech Judith·8·c· Memores estote Moysi serui dei q̃ Amalech non ferro pugnãdo ꝫ pcib⁹ sũs deiecit· Et glõ·super Nũi·dicit· Pl⁹ valz vn⁹ scũs orãdo q̃ innũeri pec catores pliãdo· Vel lis q̃ scos psequũtur in nccitatib⁹ ac̃· 8° celũ penetrℓt· Pl⁹ acq̃rit de celo vna hora vna vetula orãdo q̃ mille armati acq̃rant de terra lõgo tpe pliãdo Matℏ·3·ca·Regnũ celo rũ vim patiℓ a violℓti rapiũt illud ac̃· 9° hostes spũales pessundat· Nã qui molestat luxuria vel alio quolibet pcto certũ numerũ genuflexionuz cũ letania sibi ꝺstituat· Fidℓ em est de⁹ q̃ nõ pa tietur vos tẽptari sup illud qꝫ potestis ac̃· 10° de mones fugat Mar·9·ca· Hoc genꝰ ꝺmoniorũ n eiciℓ nisi in oꝛoe a jeiunio ut ꝓtz in exẽplo· 11° ꝺmões cruciat· Vñ damabat q̃ꝺã ꝺmõio ple n⁹ Bartholomee apłe incẽdũt me oꝛoes tue· 12° mentẽ illumiat· Vñ sup illud Actu·x· Erat petr⁹ in iope orãs·dicit Aug⁹·oꝛone melius solui̇tur dubia q̃ inq̃sitõe alia ps̃·Declaratõ fmonũ tuo rũ illumiat a intell·d·p·q̃ os meũ apui·s·in oꝛo nem· 13° ad amoꝛẽ dei inflãmat·ꝫ·Reg·p̃·ca·de scẽdit ignis de celo ad oꝛoem Helye a terci⁹ qñ q̃genarij accℓsus est ad amoꝛẽ dei· Ecℓiã apostoli orãtes inflãmati fũt a spũsãcto in cenaculo in q̃ ℓsidebant· 14° ysaiaz mũdat· Ptz de publicano q̃ orans hũiliℓ descẽdit iustificat⁹ i domũ suã ac̃· 15° pauentẽ ꝺfortat· Ptz de xpõ cui orãti in agonia apparuit ãgel⁹ de celo ꝺfortans eũ Luc̃·22·c° 16° trãquillitatẽ aduocat· Ptz de chananea cu ius vita pt⁹ oꝛoem fimł cũ filia fuit tranq̃lla Mathei·15·ca· 17° celũ reserat· Ptz de btõ Stephão q̃ in martirio deũ dep̃cans vidit celos aptos ac̃· Actu·7·ca· 18° deũ mitigat· Ptz de Helya ad cu ius oꝛoez placat⁹ ℓ dñs populo terre a ꝺdit plu uiam ac̃·3·Regũ·18·ca· Ptz de Moyse q̃ orãs pla cauit deũ sup ydolatria populi sui ne deleꝛz eos de terra Exoꝺ·32·ca· 19° celestem curiã delectat Apo calip·7·ca·hℓbant phialas plenas odoramẽto rũ que fũt oꝛoes sanctoꝝ· 20· efficaciℓ impetrat Joh̃·16·ca·petite a accipietis p̃cipue sãctos oꝛã do ut interpellℓt p nobis· Quanuis ei supioꝛes san cti sint magis deo accepti q̃ inferioꝛes· vtile tamẽ est ecℓiã mioꝛes sãctos orare a hoc ꝓpter·7·racões p° ex hoc q̃ aliquis hℓt maioꝛẽ deuocõez ad mi noꝛẽ sanctũ q̃ ad maioꝛẽ· Ex deuocõe autẽ depen det maxie oꝛois effectꝰ· 2° ꝓpter fastidiũ tollen dũ· q̃ assiduitas vmꝰ rei fastidiũ parit ꝓ hoc ãt q̃ diuersos sanctos oramꝰ quasi singuł nouꝰ seruoꝛ deuocõis excitatur· 3° q̃ quibusdã sãctis datũ est in aliquibꝰ specialibꝰ causis p̃cipue pa trocinari·sicut beato Anthonio ad ignẽ infernalem a beato dñico pũi nõo in febribꝰ sedandis a btõ Petro mãtiri ad casus virginũ tollẽdos· 4° ut õmibꝰ honoꝛ debitus exhibeatur a nob· 5° q̃ pluriũ oꝛombꝰ q̃nq̃ impetratur qꝫ vmꝰ oracõe nõ impetraret· Ne tñ Belial in arguc̃is suis glo rietur doceto te quo pacto illi rñdeas· Ad pri mũ dic q̃ nõ est necℓsarium nos deo p̃ces porrigℓ: ut ei nras indigẽtias vel deſideria nra manifeste mꝰ·ꝫ ut nosipsi ꝺsideremꝰ in hijs ad dñm auxili um eℓ recurrℓdũ sine quo nihil facere possumus· Ad secũduz dic q̃ oꝛo nra nõ ordinat ad mu tacõem dñe dispoſicioꝛis·ꝫ ut obtineat nostris p̃cibꝰ qꝫ deus dispoſuit· Ad tertiũ dic q̃ multa nobꝭ deꝰ p̃stat ex liberalitate ecℓiã nõ petita·sed q̃ aliqua vult p̃stare nobis petentibꝰ hoc est ꝓpter nostrã vtilitatẽ·s·ut fiduciaz quãdã accipiamꝰ recurrℓdi ad eũ a ut cognoscamꝰ eũ esse bonoꝛ nostroꝝ auctoꝛẽ·vñ Crisoꝰ·dicit·Confidera qñ ta est tibi consessa felicitas·qñta gloria attribu ta·oracõibus fabulari cum deo·cum cristo miſ cere colloquia·optare quod velis·quod deſide ras postulare· Ad quartũ dic q̃ cũ orando pe timꝰ aliqua que pertinent ad nostram salutem· cõformamus voluntatem nostram dñe voluntati de qua dicit·1·Thimo·2·ca·q̃ vult õnes homies saluos fieri· Tũc aia gracias agens 8o a fu is doctoꝛibus de tã nobili declaracõne consolata abijt domum in pace·Amen·

Dñica in ramis palmarum. Sermo·xxo·de restitucõne·

Confestim dimittet eos Mathℏ·21·c· Hodie aia simplex fidelis a deuota saluti sue intẽta: accessit ad ecclℓziz a audiℓs euãgeliũ qꝫ legebaℓ post bñdictõem ramoꝝ olivarũ a pal marũ aduertit vnã cõclusiõem valde nõbilℓ·s· Restituℓ id qꝫ iniuste alicui est ablatũ: necℓsariuz est ad vitã dũ gehℓne reatũ· Cõ isti⁹ ꝺclusiõis ℓ illa·Sicut enim recipe rℓ alienã est pcm̃ cõtra iu sticiã ita detinere eã·q̃ p hoc q̃ aliquis detinz rℓ alienã multo dño illi⁹ rei: ipedit eũ ab vsu rei sue a sic facit ei iniuriã· Constat autℓ q̃ nec p modi cũ tps licz in pcto morali·ꝫ quilibz teneaℓ statim pcm̃ deserere Eccℓ·21·ca°· Quasi a facie colubri fu ge pcm̃ nõ q̃ teneaℓ statim ofiteri pccm·ꝫ tℓtur statim hore ꝺtricõem cũ ꝓposito nõ ꝺmittℓndi ãpli us pcm̃ a cũ ꝓposito ofitℓndi tpe statuto ab ecℓia a sic deseritur pccm a cũ tali intℓcõe talis est i sta tu salutis a opa eiꝰ fũt meritoria ad vitã eternã Cũ ergo pctoꝛ teneaℓ statim deserℓ pcm̃·tenere autℓ rℓ alienã multo dño ℓ peccatũ·iõ statiz hora oportunitate oꝛ ℓstituℓ rℓ ei cui⁹ ℓ·vñ Leuiℓ·19·c· 8·· Nõ morabiℓ opꝰ mercℓnarij tui apꝺ te vsq

mane. Si autē nō pōt statim restituere pētat dila
ōez ab eo cui⁹ est res: aliē non ē in statu salutis
¶ Sciendū q restitutō est ad salutē necāria ppt
q̄tuor ¶ p° rōne legis dīmalis. Precepit em dē⁹ in
veteri testamēto Exo. 21. ca°. a Leuit. 25. ca°. q si
quis dāmificaret primū in aliq̄ deberz restituere
ut aīal p animali. iumentū p iumento. a nō solū
in simplū. ꝫ in q̄druplū ergo āc. ¶ 2° ratiōne legis
caritatis fraternalis. Quilibz em tenet diligē prīz
sicut seipsū Exo. 20. ca°. ꝫ q̄libet sic diligit seipz
ut nolit dammificari iuste. a nolit res suas ab
alio possideri. cū ad illū ins rerū nō ptineat. sed
vult rem suaz ab alio iuste detētaz sibi restitui
a de dāno sibi recōpensatiōem fieri. q̄ idē debet fa
cere primo suo ¶ 3° ratiōe legis naturalis. Sūt em
duo p̄cepta hui⁹ legis. Vnū negatiuū. s. Q̄d tibi
nō vis fieri alteri ne feceris. Aliud affirmatiuuz
s. Oīa que vultis ut faciāt vobis hoīes et vos
eadē facite illis: q̄ lex est ōmino firmanda. Sz q̄ deti
net rem alienā facit alteri q̄d sibi nollet fieri. er
go sicut vellet sibi restitui rem suā ab alio detētā
sic a ipse debet restituē rē alienā quā iuste deti
net ¶ 4° ratiōe legis moralis. Cū em seruande iusticia
am sit de necessitate salutis a act⁹ eius q̄tum ad iu
sticiā ōmutatiuā cōsistat in q̄dam eq̄litate. a per
iteratā exhibitiōez eius q̄d ablatū ē ista eq̄litas
repetur. iō restitutiō est de necessitate salutis ¶ Hijs
intellectis aīa eruit ab ecclīa vadēs domū cū ppo
sito restituendi ōmia q̄ ab aliquo furripuit. sciēs
q̄ iuste detinēdo rē alteri⁹ incurrit reatū gehen
ne. Et ecce Belial intēdens eā ab hoc ppositō suo
tare. q̄ p pctm iuste detētōis maximā multitu
dinē lucrat: ait. O anīa simplex q̄ facile deciperis
tā leuit credēdo. Volo tibi ondere q̄ nō est necā
ria ad salutē talis restitutio ¶ p° sic. Quicūq tu ha
bes iuste acq̄siuisti a ex malo lucro. Si q̄ debes
ōmia restituere: q̄d remanebit tibi. s. Nō poteris te
nere equos a famulos a facere tibi vestes a calci
amēta a familie tue: sic status tuus req̄rit. Et sic veri
ficabit illud p̄s. Deiecisti eos dum alleuarētur.
Hoīes vero imputabūt hoc imq̄tati tue. Vñ seq̄
tur. Quo facti sūt in desolatiōez subito defecerūt. pe
rierūt ppter imq̄tatez suam ¶ 2° sic. Si necārio cun
cta q̄ abstuliste restituis. maxīa verecūdia a ōfu
sio tibi euenit. q̄ si voles viuē optebit te redire
ad artē tuam p̄stinaz a pgenitorz tuorz a sic veri
ficabit illud p̄s. Et ego factus sum obprobriū illis
viderūt me a mouerūt capita sua. Sed nullus debz
temptare ōfusionē suā ergo āc. ¶ 3° sic. Patuuli a
vir a alij attinētes tui q̄b⁹ fuisti benemerebas. petēt a
te panez a necāria vite sue: quib⁹ succurrē nō po
teris. Treno rz vlt. ca°. Patuuli ei⁹ petierūt panez
a nō erat q̄ frāgeret eis. Sed illa est maxīa impi
etas. q̄ ut dicit ap̄ls. Qui suorz a maxīe domesti
corz curā nō hēt. fidē negauit: a ē infideli deterior
¶ 4° sic. Si restitues ōmia tūc dabis aliis occasiōez
murmurādi a detrahēdi de te: a sic indignabeis
cōtra illos a puocabeis ad iras a ītumelias. vñ
seq̄ntur dissensiōes. discordie. lites. homicidia a
alij scient facta tua a male iudicabūt de te a imu
ste. Vidisti em talez trahi ad carcēs a vendi ōm
nia bō fua ꝓpter pauca debita. ecīā nō posse intēn
dē arti sue: nisi tu ipsū adiuuisses. nec posse fami
am suam gubernare cui ne totalit deficēt: succur
risti pcuma. vel reb⁹ a ex inde grīa recōpēsatiōnis
Ille tibi aliquid amplius dedit q̄ a te accepit. Qua
re optet te istud restituē. ¶ Nō videt iustū q iste
iuuenis ad iudeū a impignorassz ōmia bō fua a in fi
ne ām iste pdidisse ōmia: si nō exsoluisse. Tu autē
expectas eū per ānos a tempa a nō pdit bō fua.
ergo nō est equū q tu restituas. ¶ Aīavo abijt
tristis q̄rēs a consulens legis doctores. Cui mox
obuiauit Moyses. a q̄ cū cognouisse causas me
sticie sue ait. Ego oīdā tibi ꝯclusionē tuā et veri
tē testimonio q̄druplicis legis. s.

¶ Legis naturalis.
¶ Legis diuinalis.
¶ Legis prophetalis.
¶ Legis humanalis.

Primo testi
monio legis naturalis. a hoc q̄druplicit. s. p raciōes naturales. p phi
losophos moales. p poetas. per exēpla gētiliū. ¶ Ritur
ad raciōes naturales. Scien
dū q̄ restitutiō ē necāria qua
druplicit. p° ratiōe reconciliatiōis. Nā si hō dēt sal
uari optz q̄ reconciliet deo a primo. Videm⁹ enim
in reb⁹ naturalibz q̄ nō pōt diu in eē conseruari. n̄
ptes a quib⁹ p̄cedit eē a vita earū reducātur ad
quādaz eq̄litatem ꝓportiōis. Idcē mō mihil cōser
uatur in eē ciuili a politico. nisi eq̄bilitas q̄dam i
uenit inter eos q̄ sil conuiuere debēt. Sz p restituti
onē rei aliene detētoris reconciliatur deo a primo cui
debet. ergo restitutiō ē necāria. ¶ 2° rōne satisfactōis
Id ei subtrahit ab aliq̄ re naturali q̄d est de inte
gritate pfectōis ei⁹ naturalis ē p cōm in natura ut
Ar. 2. phicorz. i ca°. de mōstris p defectū nature. pu
ta cū hō nascit cum trib⁹ digitis tm in manu. Et
si natura posset satisfacē huic integritati in defecti
bili a oplete facēt. q̄ satisfactō p contrariū peccati
fit. sicut p ieiuniū satisfacim⁹ de gula. Sz contrariū
pcti male ablatiōis est restitutiō. ergo ad integrita
tē vite ciuilis necāria ē rei male ablate restitutio ¶ 3°
ratiōe vitatiōis. Natura ei semp intēdit q̄d me
lius est. Ex ꝓportiōem a ordinē ad finē. Sic potenci
as aīe ordinat ad act⁹ suos ex ꝓportiōem ad cō
seruatiōem viuentis. vitat autez ea q̄ hūc ordinē
impediūt aut dissoluūt. Sz in vita ciuili oēs ciues
ordinātur ad pacē ciuilitatis si ōnes re sua vtant
ꝓpter p. politicorz reprobat oppio illorz qui volu
erūt ōmia eē cōia. q̄ diu aūt quis alienuz iniuste
dīno rei detinet. perturbat pacē ciuilitatis q̄d ē oī
no vitandum. ergo necāria ē restitutiō rei aliene.
¶ 4° ratiōe reparatiōis. Nā inequalitas iusticie duobz
modis cōtingit. Vno modo in reb⁹ exterioribz. s.
qui vn⁹ detinet rē alterius. Alio mō in actiōibus
a passiōibus. s. cū quis alium p violētiā verberat.
Reparatiō autē eq̄litatis iusticie duplicit ōtingit.
Nā reparatiō inequalitatis existis in reb⁹ exterioribus
Ar restitutiō. reparatiō autē inequalitatis existis in acti
onib⁹ a passionibz: Ar satisfactiō a talis satisfactiō
est q̄nq̄ sine restitutiōe. s. cū quis primo se hūi
liat de aliquib⁹ ōtumelijs ei dictis. q̄nq̄ vero ē ecō
uerso. s. restitutiō sine satisfactiōe. q̄nq̄ vero ābo

ɔiungũtur.ſ.cũ qũs p violẽtiam alicui rem ſuã ſ̃b trahit·p quẽ modũ h̃o dẽũ a primũ offendit: qđ eſt repandũ·// Rñtũ ad pb̃os morales Sciendũ q ad reſtitucõem nos inducũt q̃tuor·// p mo liberalitas·Eſt ei liberalitas virt9 p quã liber anim9 in largicõe poſſeſſor nulla necẽtate coartatur·vñ Didim9 ad Alexãdrũ dicit·Libera ei ẽ res coĩcata q nescia pati diſpendiũ cũ in alterum ptĩcipata trãſſunditur·ſicut ex vna face ſi lumina plura ſuccẽderis nullũ dãnum pn̄cipali materie generabit·q̃ quidẽ facultatẽ accipit pl9 lucendi: quotiẽs cauſas accipit pl9 p̃ſtandi·hec ille· Si ergo liberalitas coĩcat ſua q ad hanc virtute moali h̃o tenetur·q̃ eſt mediũ inter auariciã q p digalitatẽ·a fortiori tẽtur h̃o reſtituere aliena·Juſti9 enĩ p̃t homo retinẽ ſua q̃ aliena·cũ igit̃ h̃o ex virtute debeat elargiri ſua p̃pa: multo magis dẽt reſtituẽ aliena·// 2° hũanitas q̃ nulla in pbitate quietẽ aĩ cuiuſq̃ pturbat·Surripiẽdo autẽ vel detinẽdo alienũ·detentor puocat aĩm ei9 a q̃ violenẽ furripuit·Jõ Boeti9 li°·2·de conſol·dic· diuicie magis effundẽdo q̃ coacuãdo mitẽt·Tũc enim p̃ cõſa ẽ pecunia cũ trãſlata in alios largiẽdi vſu deſinit poſſideri·Auaricia sẽp odioſos dat os largitas facit·hec ille·// 3° ſocietas q̃ omũita tẽ h̃omũ ſeruat q̃dam iuſtitie rectitudine: hanc ſocietatẽ ɔturbat inuſt9 detẽtor aliem·vñ Tulius li°p̃·de officijs dicit·Optĩe aũt ſocietas homiñ diũctõq̃ ſeruabit̃ ſi ut quiſq̃ erit diunctiſſim9 ita in eum benigñtate plurimũ cõferatur·Sed que nature p̃ncipia fũt omunitatis a ſocietatis hũane: repetẽdũ videt̃ alti9 Eſt enĩ p̃mũ qđ cernit̃ vnũſi generis hũani ſotietate·Eius autẽ vinculũ eſt rõ a oõ que docẽdo·diſcendo·omunicãdo· diſceptãdo·iudicando ɔfiliat inter ſe hoĩes·ɔiũgit q̃ quadã naturali ſocietate·Neq̃ enĩ vlla re longius abſum9 a natura feraq̃ in quib9 meſſe fortitudinẽ dicim9 ut in equis a in leomb9 iuſticiã a equitatẽ nõ dicim9·Sunt ei rõis a oõis expres Ac latiſſime quidẽ ẽ patẽs h̃oĩbus iter ipſos oĩb9·inter ones ſocietates hec eſt i q̃ oĩm rerũ quas ad omunem h̃oĩm vſũ natura genuit ſeruãda ẽ omunitas ut q̃ deſcripta ſunt legib9 a iure ciuili· hec ita teneãtur ut eſt ɔſtitutũ·Ex quib9 ipſis cẽtera ſic obſeruẽtur ut in greco q̃ puerbio ẽ: amicoq̃ oĩa eſſe omunia·Quia autẽ omunia h̃omuq̃ videtur que fũt generis eiuſdẽ·Qđ eſt ab Ennio poſitũ in vna re: trãſferri in multas p̃t·Domo q̃ errãti comiti viam monſtrat q̃ſi lumẽ accendat ſuo lumine·facit ut nihilomin9 ipſi luceat cũ illi accẽderit·Vna enĩ ex re ſatis p̃cipit ut quicq̃d ſine detrimẽto comodari poſſit·id tribuat̃ vel igno Ex quo fũt illa coĩa nõ p̃hibere aquã pfluẽtẽ·pati ab igne ignem capere·ſi quis velit ɔſiliũ fidele deliberãti dare que fũt hijs vtilia qui accipiũt·q̃ nõ dant vero moleſta·Quare a hijs vtẽdũ eſt a ſemp aliquid ad omunẽ vtilitatẽ afferẽdũ·hec ille·Si ergo ad ſeruãdam ſocietatẽ h̃oĩm debemus nr̃a p̃pria libere ɔdonare a omũicare·multo magis ad iuſticiaz p̃tinet alienũ nõ detinẽ ſ̃ reſtituere·

4° moꝛalitas.ſ.ſm rõez viuẽ et bonos moꝛes nec ſibi viciũ aliq9 imputet̃·vñ Señ·epl'a·84·dicit ſic·Nunq̃ maioꝛ ẽ anim9 q̃ vbi alienũ ſe poſuit a fecit ſibi pacẽ mihil timẽdo·fecit ſibi diuicias nil ɔcupiſcẽdo·hec ille·Qui autẽ alienũ iniuſte detiet moꝛes bonos deprauat·g̃ expedit ut reſtituat· // Rñtũ ad poetas Sciendũ q̃ reb9 alienis inhiam9 p̃ter p̃uitatẽ deſideriũ nr̃i a falſã rerũ ponderacõem q̃ opione nr̃a care fũt: p̃cio autẽ ſuo viles· Neſcim9 eſtimare res de quib9 nõ cũ fama·ſ̃ cuꝛ rerũ natura deliberãdũ eſt·Nihil hñt iſta magñi cũ quo mẽtes in ſe turbãt·p̃ter hoc q̃ mirari ea ɔſueuim9 a iõ ſi recte eſtimarem9 ea ſm verã vtutẽ·nõ tãtifacerem9 ea: ut rapina·furto·iſidijs·dolis·fraudib9 vteremur ad ertoꝛ q̃ñda a ipſa a primis·quib9 ōmino reſtituẽ tenemur qđ ſi nõ faci m9: grauit̃ peccam9 qđ ptz q̃druplicit̃·// p° Oracius li° carminũ dic̃ ſic·Nõ poſſidẽtẽ multa vocaueris recte beatũ·Rectiꝰ occupat nomẽ bti q̃ deoꝛum muneribꝰ ſapienẽ vti·duraq̃ callet paupiẽ pati·hec ille·Sz nõ ſapiẽter vtit̃ q̃ alienũ detinet cũ iniuſte agat·Virt9 autẽ nõ ẽ virtuti ɔtraria·// 2° q̃ ſi ſm naturã vinis nunq̃ eris paup·ſi ãt ad opinionẽ nunq̃ eris diues·Exiguũ natura deſiderat·opinio imenſũ·vñ Gaufred9 i poetria dicit· Liber ís eſt vicijs q̃ nõ ĩſeruit·abũdans Cui ſatis eſt qđ hz·paup qui pl9 cupit·hec ille·a Cato li° de moꝛib9 dicit·Infãtẽ nudũ cũ te natura creavit·Pauptatis on9 patienẽ ferre memẽto·Rõvile eſt carũ·qđ carũ vile putato·Qđ nimiũ ẽ fugito·puo gaudẽ memẽto·Comoda nature nullo tibi tẽpe deerunt·Si cõtẽt9 eo fueris qđ poſtulat vſus·hec ille·Et Gualter9 in Alexãdreide li·8·dic̃ Animũ nulli9 egẽtẽ·nõ res efficiunt·ſ̃ ſufficiẽcia q̃uis ſit modicũ·ſi ſufficiat nulli9 egebis ac̃·// 5° q̃ deſiderata nõ h̃ita magnifiunt: h̃ita vileſcũt· vñ Ouidi9 li·2·ſine titulo·dic̃·Qđ licz ingẽtũ ẽ·qđ nõ licz acri9 vrit·Qđ ſequit̃ fugio·qđ fugit ipe ſequor·Sitimur in vetitũ ſẽp·cupim9 q̃ negata·ſic interdictis inimet eger aq̃s·Ruicq̃d ſeruat̃ cupitur·magis ipſaq̃ furem p̃dawocat·Dauci: qđ ſi mit alter amãt·Qđ ẽfugit multi cupiũt·odere qđ inſtat·hec ille·// 6° Prudenti9 dicit·Sũma q̃es mihi velle ſuperq̃ poſtulat vſus debitus·Vt ſimplex alimonia·veſtis ut vna Infirmos tegat·aut recreet mediocrit̃ arct9·Expletũq̃ modũ natuẽ nõ trahat vltra·hec ille·Et ſic neceſſaria eſt reſtitucio·// Rñtum ad exempla gentiliũ Sciendũ q̃ Antiqui grauiter ferebant ut quiſ iniuſte a violenter aliena furripet a inſtabant ut q̃ p̃mũ reſtituerẽtur·quod ptz quadruplici exẽplo// p̃mum ponit Valeri9 libro p° ca·2·dicẽs q̃ Fuluius flaccus dum eſſet cenſor tranſtulit tegulas marmoreas ex Junonis locrine templo·in templum dee fortune equeſtris quod faciebat Rome·quia vero nõ licet deſtruere vnam eccleſiam ut ɔſtruat̃ alia: ſtatim poſt hoc factum pre nimio dolore et anguſtia animi·audita morte duoꝝ filioꝝ ſuoꝝ in ſclauonia expiravit·Cuius caſuz dũ ſe natus ɔpiſſz·tegulas locris ẽportãdas decreuit

Locris est ciuitas in Calabria. Similiter scipio africanus maior cum missus postumiu leuiniu legatu ad senatu romanu p stipendio militu. audito q iste rediens in Affrica spoliasset fuo thesauro te plu p serpine. remisit eu iteru roma vinctu: que senatus posuit in carcere. vbi caro eius corupta est vermib⁹ a mortu⁹ est miserabiliter. Pecunia aute duplicata senatus restituit p dicto templo. Similiter cum p fectus classis regis Massimisse puenisset melita insula abstulit decem eburneos eximie magnitudinis a templo Junonis qs regi Massimisse donauit. Q8 factu ut rex cepit: subito remittere ad p dictu templu curauit a restituit Similiter Thymasithe⁹ princeps insule Liparis. cui ciues sui exercere artem pyratico y a templo Apollinis phitij subtraxissent. Crateram auream magni ponderis qua Camill⁹ vouerat se datu eide nomine decima su si victoria obtineret cotra ciuitate Veyetana. p dict⁹ princeps ut cepit: iussit restitui eide templo crateram. ℣ Secudu exemplu ponit Valeri⁹ li°. 7. ca°. 1. dicit. q senatus roman⁹ voluit ut Lucius scipio Asiatic⁹. recipet ratione em octingenta libra rum argenti: q ipse huerat in bello otra regez Anthiocu. licet superaueit rege a Asiam imperio romano subiecerit. Et cu non haret vn solue: adiudicat⁹ est carceri. Similit scipio affrican⁹ frat ei⁹ pter hoc simile causa exulauit sponte in linternis ciuitate Apulie parula. ℣ Tertiu exemplu ponit Valeri⁹ li. 6. ca. 1. q senatus romanus audies q Claudi⁹ cos iuste vendidisset camerinos in capania a pecuniaz erario romano deputasset: ut cepit iustitia voluit q p dicti redimerentur. vn ciues romani decreti fut a possessiones eis restitute in monte auetino hitauerunt. ℣ Q8tu exemplu ponit Valeri⁹ ibide dic. q cu quida tribun⁹ quiti⁹ cotta nomine nollet satisface creditorib⁹ suis. colle giu tribunoru decreuit ut vel pecunia redderet vl fideiussores inueniret. No enim maiestas publica puate pfidie debet obtentui ee. Itaq coact⁹ e suis creditoribus satisface.

Secudo declarat eade cō dusio testimonio legis diuinat. Sciendu q iustum e a acceptu deo. no deuastare. nec auferre aliena. s restituere ablata a remittere ei cuius fut: q8 pt q̄ duplicit. p°. Rui. 20. ca°. 8. dicit q Moyses misit ad rege Edom. obsecrans ut licet ei ducere ppm isit per terras suas dicens. non ibim⁹ p agros tuos nec per vineas. no bibem⁹ aqs de puteis tuis. s gradiemur via publica. nec ad dexteram. nec ad sinistram declinates: donec trāseam⁹ termios tuos. Et si bibere im⁹ aquas tuas nos a pecora na da bim⁹ q8 iustu est. nulla erit in pcio difficultas: tm velociter trāseam⁹. Q8 cu rex Edom no cōcedet: diuertit ab eo isit ℣ 2°. Pet. 2. Reg. 9. ca°. q David dixit Miphiboseth filio Jonathe de domo saul. Ne timeas q facia in te misericordia ppter Jonathā pez tuum a restituā tibi oes agros patris tui Saul: et tu comedes panem in mesa mea sepe. Vocauit itaq rex David fibā puez saul a dixit ei. Oia q̄cūq fuerit Saul a vniuersam domu ei⁹: dedi filio domini tui. Opare igit ei terraz tu a filij tui a inferes filio dni tui cibos ut alat. ℣ 3°. habet. 2°. Reg. 8. ca°. q mulier Sunamitis tpe famis vna cum filio suo que fuscitauerat helyse⁹ habitauit in terra philistijm. que post anos septe reuersa e a ingressa e ad regem ut intpellaret eu p domo sua a p agris suis. Qua cu audisset rex: dedit ei eunuchu vnum a ait. Restitue ei oia q sua fut a vniuersos reddi t⁹ agroru a die q reliquit terraz vsq ad psens. ℣ 4°. habet p. Esdre p. ca°. q rex Cirus protulit vasa templi dni q tulit Nabuchodonosor de ihrlm et posuerat ea i templo dei sui. Oia vasa aurea a argtea. M200. a iussit ea reportari in ihrlm a reddi te plo dni edificādo in iherusalē. ℣.

Q8 deo declarat eade odusio testimonio legis Prophetar. a hoc q̄druplicit. ℣ p°. Exo. 21°. ca°. dicit. Si rixati fuerint viri a percusserit alter p rimu suu lapide vel pugno a ille mortu⁹ no fuerit s iacuerit in lectulo. si surrexerit a ābulauerit foris sup baculu suum. innocens erit q percusserit. ita tm ut operas ei⁹ a impensas in medicos restituat. Et 22. ca. dr. Si aqs furat⁹ fuerit bouem a ouem a occiderit vel vendiderit q̄q bues p vno boue restituet a q̄ tuor oues p vna oue. Et Leuit. 1. ca°. dr. Aia que peccauerit a contepto domio negauerit depositu p rimo fratio qd fidei ei⁹ creditu fuerat. si ex eo furti vel vi aliquid extorserit. aut calumiam fecerit. siue rem perditaz inuenerit a infitiet insup pinrauerit. a q̄d libz aliquid ex plurib⁹ fecerit in quib⁹ peccare solent homines ducta delicti. reddat oia q per fraudem voluit obtinere integra a q̄ntam insup partem dño cui damnum intulerat. hec ibi. ℣ 2°. Thob. 4. ca°. dicit. Quicūq aliquid tibi opatus fuerit. statim mercedem ei restitue a merces mercenarij tui apud te oio no maneat. Q8 ab alio odis fieri tibi: vide aliqn tu ne alteri facias. Indico tibi filii mi dedisse me. x. talenta argenti dn infatul⁹ ees. gabello in rages ciuitate medor a cyrographu eius apud me teneo. Et ideo pquire quo ad eu peruenias a recipias ab eo sup memoratu podus argenti. a restituas ei cyrographu suum. hec ibi. De qua restitucione. ca°. 9. plen⁹ habet. ℣ 5°. Job. 24. c. dicit. Alij termios transtulerut. diripuerut greges a pauerut eos. Asinu pupilloru abegerut a abstulerut pro pignore boue vidue. subuerterunt pauperu via a oppresserut pariter mansuetos terre. Alij q̄si onagri in deserto egrediuntur ad opus suum vigilātesq ad p̄dam ppant panem liberis. Agru no suu demetut. a vinea eius que vi oppresserat vindemiat. Nudos dimittut homines. indumenta eoz tollentes: q̄bus no est opimentu in frigore quos ymbres montiu rigat: a no hntes velamen amplexant lapides. Vim fecerut de p dātes pupillos: a vulgu pauperu spoliauerut. Nudis a incedentib⁹ absq vestitu a esurientib⁹ tulerut spicas inter acernos eoz meridiati fiut: q calcatis torcularib⁹ sitiunt. De ciuitatib⁹ fecerut viros gemere a aie vulneratoru clamabut a de⁹ multu abire no patit. Maledicta sit ps eoz in terra. Ad minimum calorem transibunt ab aqs niuium a vsq

ad ínferos ꝓ ctm̃ illoꝝ· obliuiscaṫ eoꝝ miseriꝝ
dia· dulcedo illoꝝ vermes: nō sint in recordacōe
ꝫ cōterāt̃ur quasi lignū infructuosū· hec ille. ℣ q°
Ecc̃. 8. ca. 8r. Noli fenerari hom̃i fortiori te: qm̃ si
fenerabueris q̃si ꝓditū hẽs. Nō spō deas supᷣ tutẽ
tuā q; si spopō deris q̃si restituens cogita. Et. 20. c.
8r. Est qui multa redimat modico ꝓtio a est ꝛsti
tuẽs ea in septuplū hec ibi. Restituenda sūt ergo
omnia male ablata a iniuste detẽta.

QVarto declaraṫ eadẽ oclusio testi° legis. Du
manaṫ a hoc q̃druplicit. ℣ p° qr debitū ꝑti
um discrete soluẽs se fidelẽ demōstrat. Debitū ei
nō diminuiṫ ꝫ augeṫ si alteri q̃ creditori soluaṫ
Extra de iure iurād. ca. Ea te credim⁹. Vñ homo
nō liberaṫ a debito rei male ablate si scit cui ẽ re
stituenda q̃uis det paupib⁹ vel in cultꝰ ecclīarūm
Et sm glosā p̄dicte decretal̃ alij q̃ vero creditori
soluẽs peccatū auget. qr ille q̃ recipit furtū omit
tit. ff. de furtis. l. falsus. Nisi ver⁹ creditor ratū ha
beat. Vñ pl⁹ peccat latro q̃ ptium spolia cū latrōe
socio suo q̃ qui nō diuidit. 12. q. 2. ca. si ad pcēz
Quia ptẽ dando socio suo male vtiṫ re aliena. s.
dando vni q8 dandū est alteri. nec aliq̃ ꝓtrahiṫ
obligacō. nec pactū est tenēdū in turpib⁹ ut. ff.
de verbꝝ obligacōib⁹. l. geneāliṫ. Nec societas
. ff. ꝑ socio. l. q8 aūt. a. l. seq̃nti. Ro ẽst qr minus
malū est spoliato hẽre vnū debitorẽ cū facili⁹ pos
sit vn⁹ pduci ad restitucōez q̃ duo. ℣ 2° qr alienū
reddens ipsū exoneaṫ. Nam rōcinijs mūdialibz
obligatus racōne ꝑuracōis vel admīstracio
nis: nō debz religiōem intrare. nec ad sacros or
dines ꝓmoueri anteq̃ racōcinia reddiderit. C De
epīs a clericis. l. Officiales rōnales si exhibicōe
cursus seu primicerii ncūtate neglecta. interuersa
ecia; rōne fiscali: ad clericaṫ⁹ honorez putauerit
trāseundū: ad p̄ orẽ dictōem retrahaṫ. hec ibi
Si ergo obligaṫ⁹ ad ꝓtū ex causa licita. puta
qr pecuniā hūis alicuius vel aliud q8 recepit. ade
ne expendidit quousq; habuerit q̃tacōem: ꝛpel
li debz a sacris ordinib⁹. multo magis repellenṫ
ab ordinib⁹ angeloꝝ q̃ nō reddiderint rōcinium
male ablatorū. ℣ 3° qr succedēs a debitō se liberat
Nam ad restitucōem obligāt̃ur successores ma
le acq̃sitorū. sicut ex rapina. furto a hmōi. ꝑ par
te q̃ ad eos puenit si lis nō fuerit ꝓtestata vinẽ
te pr̃e. Si vero fuerit ꝓtestata vinẽte pie obligā
tur in toto. qr in hoc casu eo dē genere ligāt̃ur: quo
p̄. C Aut ex delictis defunctoꝝ in q̃tum heredes cō
uenīāt̃ur. l. pt⁹ litis ꝓtestacōem eo qui vim fecit
vel ocussiōem intulit vel aliquid deliqt defūcto:
successoꝛes ei⁹ in solidū tenẽt̃ur. Alio q̃n in q̃tuz
ad eos puenit cōuenīri: iuris est absolutissime
ne alieno scelẽ ditẽtur. hec ibi. Quic ocꝛdat illō
Extra de vsuris ca. tua nos. Vbi papa req̃sit⁹ ab
hijs ad quoꝝ mān⁹ bona puenerāt vsurariorū
an restituere teneanṫ vsurarijs iā defunctis. Re
spōdet qr fic: ac si illi viuerēt. qr res sēp trāsit cuz
bonoẽ suo. ℣ 8° qr detinēs aliēa pīaz simulat Nā
plures ofitenṫ ꝫ nō reddunt q8 debent: falsē ipo
tentiā restitucōis allegātes. Nec mīz si sint tāto
impotētiores q̃nto diutiꝰ in pcō pmāserūt. vnde
pus debēt restituē a postea absolui. Quā a dic̃ lex
qr is q̃ in fraudē creditoꝝ seruū māumittit nihil
agit ut Instituta. quib⁹ ex causis q̃s māumittē
pōt. ff. p. qr si absoluāt̃ur a nō restituāt nō ꝓpi
unt fructū absolucōis. qr ficte āccesserūt. Sz spūs
sāct⁹ disciplie effugiet fictū Sap̄. p̄. ca. Si cōcāt
in dānacōez ame sue ꝯmunicāt. vñ pīam agūt
in corpe. ꝫ pctm̃ detinēt i aīa. qr satisfacē vellēt
de reb⁹ male acquisitis. ꝑ pīam elēosinas dan
do. vel orando. vel ieiunādo. vel eccias a capellas
edificādo. nō aūt restituēdo. Sz hoc nō sufficit per le
gē. ff. quib⁹ modis pign⁹ vel ypoteca soluit. l. ite
rū liberaṫ. ff. 2. Nā q̃lsq; totuz sit solutū sēp rema
net obligatus. ff. de re iudicata. l. soluisse. Qui ei
vult ire ad aliquā ciuitatē a deuiat a via p. x. mi
liaria si debz puenire ad ciuitatē oportz q; redeat p
totidem: aliter nō puenīet ꝓsa. 18. c. Solue fasci
culos deꝑmētes a oē on⁹ distrūpe ac̃. ℣ Postq̃
vo Moyses declarauit oclusiōez p̄dictā: ait ame
deuote Que ego noui fidelit̃ te do cui. Sz ecce h est
scūs Thōs de Aq̃no doctor noui testamīti. cui⁹ do
ctrina in cliabis cor tuū ad faciēdas iustificacio
nes dei ꝑ eternaz retribucōez. Ad quē astante
moyse accessit aia deuota ꝑ fue oclusiōis clariori
noticia. Cui sanctus Thōs ait. Ego ostendam
tibi conclusiōem tuam eē veraz testimōio q̃dru
plicis legis. s.

℣ Legis Euāgelice.
℣ Legis Apostolice.
℣ Legis. Canonice.
℣ Legis Ecclīastice.

legis Euāgelice. Sciendū q;
xp̄s illaz ꝓbauit testi° qua
druplici. ℣ p° Math. 18. ca.
Oblat⁹ ẽ regi vn⁹ q̃ debebat
decē milia talenta. Cū āt nō
hẽret vnde redd̃et: iussit eū dñs venūdari a
vxorē eius a filios a ōmia que hẽbat a reddi. Et
tradidit eum tortoribus quoadusq; redd̃et vniu
sum debitū. ℣ 2° testimonio Marc̃. 12. capi° Redd
te que sūt cesaris cesari a que sūt dei deo. ℣ 3° testi
monio Luc̃. 19. capi° Stans aūt Zache⁹ dixit ad
dñm. Ecce dimidiū bonorū meoꝝ dñe do pau
peribus a si quid aliquē defraudaui ꝛdd̃o quadru
plum. Ait ihesus ad eum. Quia hodie salus do
mui huic a deo facta est. ℣ 4° testimonio Joh̄is. x.
capi° Omnes quotquot venerūt fures sunt a latro
nes. Fur nō venit nisi ut furetur a macter a per
dat. Ego veni ut vitam habeāt. s. restituendo. ut
ꝓtz in euangelio hodierno. In quo fit mentio de
restitucōne honoris facti cristo ab vniuersa tur
ba. Vbi notantur quatuor oclusiones. ℣ Prīa cō
clusio. Vsurpacōnis alieni ꝓncipalis actor resti
tucōnis debz esse singularis satisfactor. ℣ Ptz qr
ille qui peccauit tenetur satisfacere. sed restitutio
ad satisfactōem pertinet. ergo ille qui abstulit te
netur ad restitucōnem. Circa eum qui rem alie
nam accipit duo considerantur. s. ipsa res accep
ta a ipsa acceptio. Rōne rei acceptē tenet eam re
stituere q̃diu eaz apud se habet. quia quod ha
bet vltra quod suum est. debet ei subtrahi a dari
ei cui deest sm formā ocmutatiue iusticie. Jō in euā
gelio dr. Cū appropinq̃ssz. s. ad eq̃litatez iusticie,

Sed ipsa accepcō rei aliene pōt se hre tripliciter. Qñq; em̃ est iniuriosa. s. exns cōtra voluntatē ei⁹ qui dns ē. ut ptz in furto z rapina z tūc tenetur ad restitucōez. nō solū rōne rei ꝫ etiā rōne iniuriose actōis: etiaz si res apud ipsū nō remaneat. Sic ei q̄ peutit aliquē tētur recōpēsare passo iniuriam. q̄uis apud ipsū nihil remaneat. ita etiā qui furat vel rapit tenet ad recōpensacōem dāni illati. etiā si nihil inde hēat z alteri⁹ p iniuria illa debz puniri. Ista recōpensacō signat p iheroso limā q̄ intrp̄tat visio pacis: qm̃ nō obseruat pax politi ea misi p recompēsacōez iniuriarū. iō in euāgelio dr Jherosolimis. Alio⁹ aliq̄s accipit rē alteri⁹ in utilitatē suā absq; iniuria cuiusq;. ꝫ cū voluntate ei⁹ cui⁹ est res. sicut ptz in mutuis z tūc ille q̄ accipit tenet ad restitucōem ei⁹ q̄ accepit. non solū rōe rei ꝫ etiā rōne accepcōis. etiā si rē amiserit. Et tenet recompēsare ei qui grāz fecit. Nō non fit fraus ppter hoc dānum incurrat. Jdo in euāgelio dr. et remisit beth fage. Vz⁰⁰ aliquis accipit rē alteri⁹ absq; iniuria z nō p sua utilitate. sic ptz ī de positis z tūc ille qui sic accipit in nullo tenet rōe accepcōis. q̄nimo accipiendo impedit obsequium. Tenet autē rōe rei z ppter hoc si ei subtrahat res absq; sua culpa: nō tenet ad restitucōem. Secus aūt esset si cū magna sua culpa rē deposita z amittat. Jō in euāgelio dr. Ad mōtē oliueti. Viso q̄ debz restituere. Videndum ē q̄d debz restituere. Sciendū q; quicūq; dāmificat aliquē videt ei auferre illud ī quo ipsū dāmificat. Dānū em̃ dicit ex eo q̄ aliq̄s minor hz q̄ debz hre fm ph̄m. 7. ethico rū. z iō tenet ad restitucōem eius in q̄ aliquē dāmificauit. Vz aliquis dāmificat dupliciter. Vno mō q; auferendo ei illud q̄ actu hēbat z tale dānum sē per est restituendo fm recōpensacōem equat puta si quis dāmificet aliquē diuites domū eius: tenetur ad tantū q̄ntū valet dom⁹. Alio⁰ dāmificat aliquis ab aliquo impediēte ipsū ne adipiscat q̄d erat in via hñ dicit. Et tale dānū nō oportz recōpēsare ex equo. Quia minor ē hre aliquid in vtute q̄ habē actu. Qui autē est in via adipiscēdi aliq̄d hēt illud solū in virtute vel potētialiter. Et iō si reddere ei quasi hēret hoc actu: restitueret ei q̄d est ablatū. nō simplū. ꝫ multiplicatū: q̄d nō est de necessitate restitucōis. Tenet tn̄ aliquā recompēsacōez facere scōm odicōem psonarū z negocioꝝ. Jsti duo modi dāmificādi sunt duo discipuli de q̄b⁹ in euāgelio dr. Tūc misit duos discipulos dic. eis. Ite in castellū. s. restitucōis. q̄d cōtra vos ē. s. p dāmificacōem quā intulistis z statū inuenietis. s. absolutiōez a culpa. Viso q̄d debz restitui. Videndum est cui debet restitui. Nā restitucō ē reductō ad equalitatez ꝛmutatiue iusticie: q̄ ꝛsistit in rerū adequacōe. Dui⁹ autē adeq̄cio fit p hoc q̄ ei q̄ minor hēt q̄ quod d̄fuit supplet q̄d deest z ad hāc supplecōem faciendā necē est q̄ ei fiat restitucō a quo acceptū ē. Cum aūt aliq̄s iniuste accipit rē alienam: duo fit ibi. Primū ē inequalitas ex pte rei q̄d q̄nq; est sine iniusticia. ut ptz in mutuis. Secundum ē culpa iniusticie: q̄ potest eē etiaz cū equalitate rei. puta cū aliquis intendit inferre violentiā alicui ꝫ nō valet. Quantum ad p̄mū adhibet remedium p restitucōem in q̄ntū p eam eqlitas repat ad quod sufficit q̄ tantū restituat q̄ntū accepit de alieno. Quantū ad secundū. s. culpā adhibet remedium p penam. cui⁹ inflictō ptinet ad iudicē. z ideo antq̄ sit condemnat⁹ p iuditū. nō tenetur pl⁹ restituere q̄ accepit. ꝫ postq̄ condemnat⁹ est tenet penā soluere. Hec duo modi fignificātur p asinā z pullū de quib⁹ in euāgelio dicit. Asinā z pullū solute z adducite mihi. Si q̄s vobis aliquid dixerit. s. pentū z amicoꝝ vestroꝝ: dicite. q̄ dns his. s. rebus sibi ablatis op⁹ habz. Cū re sua iuste possit quari per detentores nō debeat. Secunda odusio per dilationē restitucōis auget peccatū iniuste detencōis. Patz q̄ eadē racō est in ōnib⁹ que fuit restituenda. Sed ille q̄ conducit operē mercēnarium: nō pōt differre restitucōem. ut dicit Leuit. 19. ca⁰ Nō morabit op⁹ mercēnarij tui apud te vsq; mane. g nec in aliis restitucōnib⁹ faciendis pōt fieri dilacō. ꝫ statim restituere oportz. Et q̄uis preceptū de restituti one faciēda fm formaz videat affirmatiuū quod ñ obligat ad semp. ꝫ p loco z tempe. tamē implicat p̄ceptū negatiuū quo p̄hibemur rē alteri⁹ detinere. Jdo in euāgelio dicit. Cōfestim dimittet eos. z subito restituet eis quib⁹ tenet restituere. Sz quando aliq̄s nō pōt statim restituere ipa impotētia absoluit eū ab instāti restitucōe faciēda. Sic etiā a restitucōe totaliter absoluunt: si omino sint impotentes. Jdo in euāgelio dicit. Hoc autē totū factuz ē. z relaxatū ē ppter impotētiam restituēdi. Tamen debz remissiō em vel dilacōez petere ab eo cui det vel p se vel p alium. Jō in euāgelio dr. Vt adimpleret quod dictū ē. s. licēciando aī. Sūt em̃ tres rōnes quare alienū debz subito reddi. Prima est q̄ quilibz tenet eē in gracia z fine pcō mortali quod nō fit si detineat alienū. idō in euāgelio dicit. Ecce rex tuus Nam li ecce ē adverbiū demōstrādi in p̄senti tempe. Debes em̃ eē rex tuus. regendo te p lumen gr̄ie ut subito restituas. Secūda rō ē q̄ eadem iniuria fit primo: detinendo res ei⁹ illicite q̄ ē in accipiendo primo ē maior q̄ prim⁹ leuiter pungit q̄ tu fueris ei fua bō furat⁹. ꝫ nō sic q̄ teneas illa si reddere potes. Jdo in euangelio dicit. venit tibi. s. ad restituendum mansuet⁹. Tertia rō est q̄ p̄ceptum negatiuū obligat ad semp. s. p omni loco z pro ōni tempe. Sed p̄cipit Exo. 20. ca⁰. Non furtū facies. dicit autē fur nō solū qui aufert violenter z iniuste rē alteri⁹. ꝫ etiā qui possidet illicite detinendo alienū. Jō dicit in euāgelio. Sedes fuper asinā z pullum filiū subiugalis. Si aūt detentor nō pōt reddere vel nō hz cōmoditatē reddendi. debet petere licentiaz z libere obtinere ab eo cuius ē res si vult eē in gr̄a z a pcīs absolui. Licet em̃ aliq̄ possent restituere. tn̄ timēt ne suas artes possint bn̄ exercere z sic vellent aliqlem dilacōem. aliqui ppter magnā infamiā desistunt a restitucōe. aliqui ppter paucitatē bonoꝝ tēporaliū. Est ei triplex licēcia. p̄ma ē mendicata z libe ꝛsecuta. Si q̄s em̃ fit diues ex vsuris vel rapina z velit reddere ꝫ nō

statim vellet oīa restituere si ab eo cui debet obtinet liberā licenciā p certū spaciū tēpis de toto l de pte: pōt restitucōem differre. Ideo in euāgelio dr. Euntes autē discipuli ꝟ detētores aliem. eūtes ad petendaz licenciaz dilacōis. Quatuor impediunt licenciam ne sit libera. s. timor. puta quis habet denarios alieos quos secū deferēs vadit ad illū cui dēt restituē dicēs Amice: obligor tibi ēsti tuere hos denarios ꝙ narrādo necitatem suā dic se maximū dānum incurrē: misi credat ei dilacōnem tunc si p hec simplicia ꝙ humilia verba prestat ei dilacōem: ille hēt liberam licentiā. si autez mināetur ei p se vel p aliuz: ille co ad timore si p stet dilacōem: nō erit libera licētia. 2° impedit verecūdia. puta si illū sic stimularet ꝙ verecūdaret nō ꝺsentire. 3° impedit despacō. puta desperat se vnq̄ aliquid habiturū. 4° impedit spes alicuius lucri. puta ille pmittit in futurū ei seruire. vel aliq̄d in recōpensacōem dare: ista nō est libera licētia. Ideo in euāgelio dr. Fecerūt sicut p̄cepit illis Secūda est licētia libere petita. puta si q̄s pōt reddere. ꝫ habēs magnaz familiā redde dēdo remanēt in magna necitate. debz tunc petere licētiam restituendi certam ptem ānuatim quā ꝙ si ille nolit cōcedere. tūc sic petens hēt licēciaz ꝼm ꝺscientiā misi forte denegās eēt in ꝺsimili vel maiori necitate Jō in euangelio dicit. ꝙ adduxerūt ꝟ restituerūt asinam ꝙ pullū ꝟ que obligabant restituē Tercia est licēcia impetrata. puta si ꝓpter detētionez aliem. euenirz detētori maius incōueniens. tam habz ꝓpositū restituendi: tūc potest taceri petico licēcie. Talia vero incōueiētia seu picula sunt quatuor. s. piculū scandali. piculū infamie. pelagium vite. piculū peccati mortalis Si autē ista pericula euenirēt primo cui debz fieri restitucō. tunc statim debz ei reddi qđ suū est. Jō in euangelio dr. Imposuerūt sup eos vestimenta sua. Si vo propter restitucōem instantē incidat quis in aliqđ grauiꝰ piculū. s. scandali. infamie. vite. vel pcī mortal' in q̄ille cui dēt reddi nō incidit nō tenetur restituē q̄ diu immineat hmōi piculū. Ideo in euāgelio dr. Et cū desup sedere fecerūt ꝟ in hīs periculis pōt detētor supsedere a restitucōe. misi forte ille cui dēt reddi essz ī ꝺsimlib' piculis. Tertia ꝺclusio. Cautela diligēs est adhibenda vbi persona sit cui restitucō est facienda. Ptz q̄ circa restitucōez rei aliene q̄tuor attendūtur. 1° si ille cui debz fieri ēstitucō sit ōmino ignotus: debz homo restituē ꝼm q̄ potest. s. dādo elemosinas ꝓ salute ipsiꝰ. siue sit mortuꝰ. siue sit vīuus. p̄missa tamē diligēti inquisicōe de psona eius cui ēstitucio est faciēda. Ideo in euāgelio dicit. Plurima autē turba strauerūt ꝟ restituerūt. vestimēta sua ꝟ bona aliena incerta. in via ꝟ ī paupes viatores. 2° si ille sit mortuꝰ cui restitucō est facienda. tūc debz restitui eius hēredi qui ꝺputatur quasi vna psona cū ipso velut ramꝰ cum arbore. Ideo ī euāgelio dicit. Alij cedebant ramos de arboribus ꝟ cōputabant hēredes ꝓ pncipalib' recipe detenti b' in restitucōe. 3° si sit multū distans debz sibi trāsmitti qđ ei debetur a p̄cipue si sit res magni valoris a possit comode trāsmitti. Ideo in euāgelio dicit. ꝙ sternebāt in via ꝟ ꝓponebant tūsimtere: liz via essz multum longa. 4° si res nō sit magni valoris a nō possit comode trāsmitti misi cū expensa. tunc dēt in aliquo tuto loco ēponi ut ꝓ eo ꝺseruetur a domio rei significari. Ideo ī euāgelio dicit. Turbe que p̄cedebant ꝟ que hēbant alienū a que sequebātur ꝟ penes quas cōseruabātur bona aliena. damabāt ꝟ significabāt pncipali dño. Quomō autez fieri debet restitucō. q̄ nullꝰ tenetur crimē suum detegē. ꝫ aliquādo q̄s crimē suum detegit restitucōem faciendo. ut ptz ī furto. Sciendū ꝙ homo a si nō teatur crimē suuz detegē hominibz. tenetur tū detegere deo in ꝺfessione a ita p sacerdotē cui ꝺfitetur pōt restitucōez facere rei aliene. Ideo in euāgelio dr. Osāna filio dauid. Filius dauid fuit cristꝰ verus sacerdos. Loco cuiꝰ sunt sacerdotes noue legis. a quib' detentor ꝺfitens petit absolui a saluari. q̄ osāna ꝟ obsecro saltua. s. me p restitucōem adimplēdo. ut ꝺstat. Quarta ꝺclusio. Nemo a ihesu cristo bñdicitur misi p quē alienū restituitur. Patet quia xp̄s est iustus dominꝰ et iusticias dilexit. equitatē vidit vultus eius. Restitucō autē ē iterato aliquē statuē in possessiōez vel diminuz rei fue a ita in restitucōe attēditur eqlitas iusticie cō mutatiue. s. ꝼm recōpensacōez rei ad rē qđ ptinet ad iusticiaz ꝺmutatiuā. Vñ restitucō ē act' iusticie ꝺmutatiue. s. qñ res vnius ab alio hētur vel pervolūtatem ei'. sicut in mutuo. vel depposito. vel cōtra ei' volūtatē. sicut in rapina vel furto. Tal' autē sic restituens recipit bñdictōem a ihesu cristo. Ideo in euāgelio dr. bñdict' qui venit in noīe dñi. Et saluatur in altissimis.

Secūdo declaratur eadē cōclusio testimōio legis Aplice a hoc q̄druplicit. 1° p̄ btūs Petrꝰ epla p̄. ca. ꝫ. dicit. Nemo vērm patiat' q̄si homicida. aut fur. aut maledicꝰ. aut alienoꝝ appetitor. hec ille. Pēs q̄tuor modis quis pōt dāmficari. s. mutilacōe mēbroꝝ. furto. fraude a rapina. 2° btūs Paulꝰ Rō. 13. ca. dicit. Reddite ergo oī bꝰ debita. Cui tributū. tributū. Cui vectigal. vectigal. Cui timorē. timorē. Cui honorē. honorez. 3° btūs Jacobꝰ in epla. 5. ca. dicit. Ecce merces operariorꝝ q̄ messuerūt regiones vestras q̄ fraudata ē vob'. clamat a clamor eorꝝ in aures dñi sabaoth introiuit. hec ille. Ex̄q̄ p̄cā clamāt ad deū p̄ma dicta. Primū ē p̄ctm̄ homicidij Gen̄. 4. ca. Ecce vox sanguis frīs tui Abel clamat ad me de tra. Et dr Job. Ne operias sāguinē meū. neq̄ inueniat ī te locum latendi clamor meꝰ. Secūdum p̄ctm̄ ē in qua oppressio pauperū Exo. 2. capi° Ingemiscētes filij isrl̄ ꝓpter operaꝝ vociferati sūt. ascendit clamor eorꝝ ad deū ab opibꝰ q̄ audiuit gemitū eorꝝ ac̄. Terciū est defraudacō mercedis mercēnario rū ut modo dixit. b. Jacobꝰ. Rētū est p̄ctm̄ homicidij Sodomorꝝ Gen̄. 18. capi° Clamor sodomorū ꝙ gomorreoꝝ multiplicatꝰ est ꝙ p̄ctm̄ eorꝝ aggrauatū est nimis. Quintū ē p̄ctm̄ sortilegiorꝝ Exo. 32. c.

Nō est dam̄or adhortantiū ad pugnā·neq; voci feracō ꝯpellentiū ad fugā·ſ; vocē cātantium ego audio·Et loquit̄ de ydolatris // xº btūs Johes p̄· epla·7·caº dicit·Mundꝰ totꝰ in maligno positꝰ est ſcz damnificacōnis·

Tercio dēclarat̄ eadē ꝯdusio testimōio legis Canonice a hoc q̄druplicit̄ // p̄mo ē quedā acceptio onerosa a sine vtilitate puta·hō accipit de dono illiꝰ quē credit eē dn̄m rei collate a non ē·ut ꝯtingit q̄n quiꝫ occupat domū magnā īmu ste a tamē credit̄ esse dn̄s·qui multa dat mona steriis a ecclesiis tūc illa acceptō ē onerosa a sine vtilitate·qe veritate dētecta:optz q; sic collatū ve ro dño restituat̄·Ruia p̄ nō datō hētur qđ ab eo datur qui de iure dare nō debuit·Ex de donacōnī bꝰ inter vir a vxorē·caº nup·Si tam̄ sic sit datuz eccīe a cōsecratū:p̄cium restituat̄·1ę·q·vlt̄·caº Cō pimꝰ nullā extitisse causaz pro q̄ res eorū potuiſ sent racōnabiliť occupari atq; eas īcōsulte ac temē ꝯsecrari·Idcirco ꝛpientie tue p̄cipimꝰ ut qꝛ qđ semel ꝯsecratū est eis nō valet vltra resti tui·studij tui sit ut ipſe eps dēbeat p̄cīū dare·hec ibi // 2º est quedā acceptio piculosa a cū p̄ūtate Et illa est multiplex·Dūa cū quis accipit hō spi ritualia īdigne·sicut ordīnē sacrū:vel sacramē tū corpis xp̄i·Ruia vbi īterueniť error persone totū factū irritat̄·29·q·1·caº p̄·puta·ordinat̄ ab eo quē credit esse episcopū qui tñ ē laycus:tal nō est ordinatꝰ Et·ff·de iurisdicōe oīnū iudicuz ·l·si p errorē·Secūda cū q̄s petit req̄rit vel extor quet ab illo quē nō scit eē dn̄m rei·Ruia nullus debz cū aliēa iactura lucrū q̄erē·ff·de petitōe he reditatis a plane·Tertia cū quis oblata capit a male fidei possessore ē scienť·Ruia nemo p̄t plus iuris in alienū transferre·q̄ ipe dinoscit̄ possi de re·ff·de regulis iuris·l·nēo plus·a Ex de donacōī bꝰ caº pastoral̄·Rēta cū quis rē a male fidei pos sessore ad censū seu ad redditū capit·Vel ad co modū illiꝰ:illaz scienť colat·ꝯseruat·gubnat·vl̄ adminiſtrat·Ruia nō est dubiū quin īmusta de tēcīōe possz dare detentori cōsiliū·auxiliū·vel fa uorē·ꝓpter qđ ille essz pmior ad male faciendū·a tardior ad restituēdū·a iustꝰ distātior ad ius suū recuperandum a male·Ruia nō debz alteri p alte rum īmq̄ cōdicio afferi·Ex de regulis iuris·caº nō debz·Rēta cū quis nō vult sine mūere facē qđ de iure facē debet·Vel q̄ aliq̄d capit ne noceat·Vl̄ qui domo malefactorē suppꝛtat·Vel q̄ verbis·fa ctis·vel gestis veritatē occultat causa lucri·Ruia veritas rerū nō debz gestoꝝ errore viciari·ff·de offic̄ p̄fidis·l·illicitas·Ff·veritas·Et qui aliq̄d ca pit p furtū·vsurā·vel rapinaz:cū faciat cōtra le gē miſericordie:illa ecīa carebit·Ruia frustra le gis implorat auxiliū:q̄ in legem ꝯmittit·Extī de vsuris caº frustra·Sexta cū quis defraudat eum cui dat vel ꝯtemplacōe p̄missiōis aliq̄d capit et p̄missum mīme obseruat·17·q·6·caº p̄·Ruia cō tractꝰ mutuus nullꝰ est ipō iure·ff·de dolo·l·elegā ter // 3º ē quedā acceptio īfructuosa a sine stabi litate·s·cū quis īntrat bñficiū eccīasticum p pre ces armatas a per potēciā se īmittit·de quo dici tur Ex de p̄bendis·caº eū q̄·li·6º qꝛ qui bñficiū cui aīarū cura imminet vi occupat·vel scient īmu ste se īntrudit:eo dē ipso iure p̄uatus ē a bñficio qđ ꝯsimili causa p̄mutus obtinebat·qꝛ muasoꝝ nō debz eē melioris ꝯdicōis q̄ ꝑ q̄ iuste īgredi tur Item violenti q̄ temē occupāt dignitatēs p̄sōa tus·aut alia q̄cūq; bñficia ecclesiastica·eo ipso ius suū qđ īpsis eis ꝯpetebat amittūt·Ruidā bñficiorū p̄mutacīō e circūuenīōne a decipiūt mu tantē vel resignātem·Ruidā īmpetrāt vnū bñfi cium subticētes aliud qđ hñt:q̄ īpetracio nō va let·Extra de p̄bendis caº nō p̄t // 4º est acceptio defectuosa cū calamitate·Nā cū res restitui nō p̄t in aliquo eq̄lenti debz fieri restitucō·Ex ut lite pēdente·caº eccīa·Cū autez ōmino sit q̄s īpotens ad restitucōnem·nō est cogendꝰ nisi in futurū si poterit·Ruia inanis ē actō creditoris:quā exclu dit īopia debitoris·Extra de restitucōe spoliato rū·caº olim nob·Et ex de vsuris caº cū tu·Ff·p·Cele brit̄ & ē restituendꝰ ꝓpter aīe salutē·

Quarto dēclaratur eadē ꝯdusio testiº leꝯis Ecclesiastice·a hoc q̄druplicit̄ // p̄mo beatꝰ Greg̃·ut hētur·1ę·q·7·caº Eleosina dēceptoꝝ nostri oculis illa placz q̄ nō ex illicitis a īmq̄tate cōgerit̄·ſ; q̄ de rebꝰ concessis a bñ acq̄sitis īpendit̄ hec ille·Victime enī īmq̄z detinentiū aliena ab hoīabiles sūt deo·neq; eleō sine facte de substātia aliēa q̄cq̄ p̄sunt·Licet ei ille cui bñ facis benedi cat tibi·tñ ille qui cognoscit detineri a te bō sua maledicit tibi // 2º Hieroꝰ in Leuit̄·dic̄·ut hētur 1ę·q·7·ca·Multi sine pctō putant eē si alienū qđ īuenerīt teneāt a dicit·deꝰ mihi debit·Cui hēo rēdere·discāt ergo pctm̄ simile eē rapine:si quis īuenta nō reddat·hec ille·Si ergo q̄ īuenit ali enū obligat̄ ad restitucīōez:q̄ntomagis q̄ vsur pat alienū obligat̄ reddere // 3º Amb°·li°·de offi cijs dicit·ut hētur·1ę·q·7·caº Demiq; si nō potest alteri subuenīri nisi alter ledat̄·ꝯmodius est iu uari neutz:q̄ grauari altez hec ille·In detencōe alieni·maxīe grauat̄ is cui restitucō debz fieri·p pterea ex eo qđ ē alterius nemo iuuari p̄t // 4º btūs Aug̃·dicit·ut hētur·1ę·q·7·caº·Forte ali q̄s cogitata dicit·Multi sūt xp̄iani diuites auaꝝ cupidi·nō hēo pctm̄·si suū illis abstulero a pau peribꝰ dedero·Vñ enī illi mihi bonī agūt mercēdē hīe poteo·ſ; hmōi cogitacō ei dyaboli callidit̄ate suggerit̄·Nā si totū tribuat quod abstuleat ad dit potiꝰ pctm̄ q̄ minuat·hec ille·Dona īmq̄rum non p̄bat altissimus nec respicit in oblationes īmq̄z:nec eoz ꝓpitiat̄ pctis·Ruia vero cir̄ dāmfi cationē primi non restituēdo ablata·4o·modis peccamꝰ isto·4o·diebꝰ ieiunamꝰ·pº mutilādo·Nā dāna illata in psona alicuiꝰ sūt maxima·Quius aūt dāna nō p̄nt restitui ut ablatio vite vel vir ginitatis vel mutilatio alicuiꝰ mēbri·qꝛ restitucō p̄cipaliť est īuēta in dāmis q̄ īferūtur in boīs fortune que restitui p̄nt In dāmis aūt nature ali cuius p̄sone sufficit recompēsacō q̄lis possibilis ē·In q̄busdā em̄ nō potest recompēsari eq̄lēs

a in talib⁹ sufficit q ꝛ̄cōpensēt qđ possibile est·si
cut ptz de honorib⁹ q̄ sunt ad dēū a ad pentes ut
dicit phs·8·ethicorū·Jn quibusdā autē id qđ
ablatū est nō ē ēstituibile p aliqđ equale·ut de
vita·vgimitate·mēbro dictū est a tūc dēbz ei ꝛecō
pensari in pecunia·puta si erat artifex hūs pascē
puam a nō industriosā familiā.s.filios pueros aī·
vel in aliquo honoē ꝯsiderata ꝯditiōe vtriusq p
sone ad arbitriū ꝓbi viri·Et hoc sufficit ei ad ab
solucōem a pcō·De iure autē ciuili secus ē dicen
duz aī·

2°diffamādo·Naz aliqs pōt alicui famā
auferre tripliciť·Vno mō vex dicēdo a iuste·pu
ta cū quis crimē alteri⁹ pdit·ordīe debito serua
to fm ęgulam xpi de correpcōe e fraterna a tūc non
tenet ad restitucōem fame·

2°°falsū dicēdo a iu
ste a sic tenet ēstituē famā confitēdo se falsū dixis
se·

3°°verum dicēdo ꝑ iuste·puta cū q̄s pdit cri
men alteri⁹ ꝯtra ordinez debitū a tūc tenetur ad
ēstitucōem fame q̄tum pōt sine mēdacio·utpo
te q dicat se male dixisse·vel iuste ipsum diffa
mauit·vel aliter ei ꝛecompēset si nō pōt famā ēsti
tuere·

3°iuriādo·Nā actio ꝯtumeliā inferētis n̄
pōt fieri ut n̄ fuerit cū alicui auferť honor sue psōe
ex hoc ipso q passus ē aliquo iuste ipsū vitupe
rāte·pōt tn̄ fieri ut eius effect⁹.s.diminucō fame
a dignitatis psone i opiōe hoīz ꝛ̄petur p exhibici
onē reuerētie·q̄ quilibz carpendet honorē suum·

4°impedīdo·Nā aliquis pōt impedire aliuz ne
habeat pōtendā multipliciť·Vno°iuste·puta ītē
dens honorē dei vel vtilitatē eccīe ut ꝓcuret qđ de
tur dignior a sic nō tenetur ad ēstitucōnem·nec
ad vllā ꝛecompēsacōez·Alio°iuste·puta si intē
dit eius nocumentū quē impedit ꝓpter odiū vel
vindictaz aut aliquid hmōi·a tūc si impedit ne
detur digno·ꝯsulens q nō detur anteq̄ fit firma
tum q ei detur·tenet quidem ad ꝛecōpensacōem
aliquā·pensatis ꝯdicōmb⁹ psōarū a negocij fm
arbitriū sapientis nō tn̄ tenet ad equale·q̄ ille
nōdum fuerat adept⁹ a potēat multipliciť impedi
ri·Si vero iam firmatū sit q alicui dētur pēda a
aliquis ꝓpter causā indebitā ꝓcurz q ꝛuocēť·idē
ē ac si iā habitā ei auferret a ido tenet ad ēstitu
cōez equalis fm facultatē suā·

5°ordēnando·Nā
iudex iuste ꝯdemnādo aliquē pōt aliquid āplus
accipe q̄ alter debeat dare loco emēde·puta iuste
aufert ab eo qui furatus ē pl⁹ q̄ furat⁹ ē ꝓ emē
da cōe delicti a punicōe·qđ tn̄ anteq̄ ordēnet̄ur
si debebat.s.ne videať ex cupiditate hoc fecisse ā
improbitate·

6°effodiēdo·Naz cōtingit aliquā
do q quis aliū dāmificat in eo qđ hīturus erat·
puta cū effodit semina·dāmificat eū qui semina
uit in tota messe futura·aut cū vinee floreť quis
destruit germina eaz nō tn̄ tenet ēstituere totū·
q̄ ille qui sp̄it semē in agro nō habet messez i actu
sed solū in virtute·tenetur tn̄ aliquā ꝛecompensa
cōem facere fm cōdicōem psonaz a negociōruz
a iuxta ꝓporcionem seminis iacti·

7°detinēdo·Nā
ille qui detinet pecuniā creditoris vltra terminuz
p̄fixum videtur eū dāmificare in toto eo qđ lucra
ri de pecunia potuisset·ꝑ q̄ talis creditor de illa pe
cunia nō dum habet luctū in actu·sed solum in vtili
te a pōt multipliciť impediri·sufficit si ei aliqualť
ꝛecompēsacio fiat ꝓporcionabiliť·

8°ēseruando·
Nā si quis auferat gladiū a furioso volēte vul
nerare vel occidē primum suū·vel aufert pecunī
am ab eo qui vult ire ad ludēdum·Aut vult da
re mētricib⁹ ut fornicēť·q̄ res ēstituenda apparz
g̃ auiť noxia ei cui restitucō facienda ē vel alteri
nō debet ei tunc ēstitui·qm̄ restitucō ordinať ad
vtilitatē ei⁹ cui ēstituitur·Qđa em̄ que possidēť sb
rōne vtilis cadunt·Nec tn̄ debet ille qui detinz rē
alienaz sibi appropare·ꝑ reseruare ut ꝯgruo tpe
ēstituat vel etiam alij tradē tucius ꝯseruādam·

9°acquirēdo·Naz ille qui illicite aliq̄d debit nō
mētur illud ꝛeparare·qđ cōtingit duplicitť·Vno
mō qn̄ illa datio est illicita a ꝯtra legem·sic ptz
in eo q̄ symoniace aliq̄d dedit a talis mētur amit
tē qđ dedit a sic nō debz ei ēstitucō fieri·Et q̄ eci
am ille qui accepit ꝯtr̄ legē accepit·nō debet sibi
retinere ꝑ impios vsus conuertē·Alio mō aliq̄s
illicite dat·q̄ ꝓpter rē illicitam dat·licet ipsa da
cio nō sit illicita·sicut cū quis dat mētrici ꝓpt̄ for
icacōem·Vnde mulier pōt sibi ꝛetinere qđ datū
est a si supflue aliquid p fraudē vel dolū extorsis
set·tenetur ei ad ēstitucōnem a quo illicite extor
sit atq̄ indebite·

10°subueniendo·Nā de hoc qđ ē
sibi ꝓprium debet quis satisfacē a subuenire pen
tib⁹ vel hīs a quib⁹ accepit maiora bñficia·Nō
autē debet aliquis ꝛecōpensare bñfactoꝛa de alieno
qđ cōtingēt si qđ debet vm̄ restitueret alteri·misi
forte i casu extreme necitatis·in quo debēt aliqs
auferre aliena ut subueniēt pentib⁹·

11°furripi
endo·Nam ꝑlatus pōt rem eccīe furripe tripliciť
Vno mō si rē eccīe nō sibi deputataz ꝑ alteri sibi
vsurparet·puta si eps vsurparet rē capituli a sic
planū est q debet ēstituere·ponendo in man⁹ eo
rū ad quos de iure ptinet·Alio mō si rem ecclesie
sue custodie deputatā in alteri⁹ dñium trāsferat
puta cōsanguinei vel amici a sic eccīe ēstituere de
bz a sub sua cura hēre ut ad successorē puenīat·
Alio mō pōt ꝑlatus furripe rē eccīe solo animo·s.
cū incipit hēre animū possidēdi eā ut suaz a n̄ noīe
eccīe a sic dēt ēstituere talē animū deponēdo·Eod
modo dicēdū est de officiali ēspectu honorū alicu
ius cōmunis aī·

12°fraudādo·Nā vsurpācō rei
cōis est grauissimā fm Anselmū·q̄ nō solum offē
ditur vna psona·ꝑ ōnes pticipantes in illo cōmu
ni·quia quilibz ledit̄ in vsurpatiōe ei⁹ quod ē
sui sicut alteri⁹ Exemplū de corpe a quo si aufeāť
alimentū vel ptē alimēti sibi neccāriā:nō solū ipz
corp⁹ in cōi·ꝑ qđlibz mēbrū p se ledetur a ē grue
pctm̄ talť vsurpatio·q̄ pauci nullā aut paruā si
bi faciūt ꝯsciam circa ēstitutiōez talis bonī abla
ti·

13°mutādo·Nā circa naturaz rei fit fraus q̄n̄
tes ponit̄ extra naturā ꝓpriā sicut in trāsmutati
one speciei.s.faciēdo de aqua vinū vel de metallo
aurū a argētū ysa·p̄·ca° Argētū tuuz verū est in
scoriam vinum tuum mixtum est aqua·Et ad h°
reducitur fraus artium vendentium vinum·aro
mata·ceram·farinam·a mixtores metallorū qui

falsificãt monetas. ſſorte dicis. Ego pono aquã in vino. ut sit dariꝰ a melius ꝓ tpe a magis conseruet. Rñdeo q̃ in vendicõne debes apire emptoi qđ fecisti. Rđ si nõ vis ꝓpter ꝯseruãdaz famã tuã debes sꝰtrahere tñtũ de ꝑcio qñtũ est augmtũ: a sic dico ecĩã de alijs. ¶ 14° auferẽdo. ſſã ille q̃ abstulit rẽ aliquã alicui. licz deuenerit ad manꝰ alterijꝰ: tenet tamẽ ad restitucõem Quia restitucõ nõ ordinat principaliter ad hoc ꝙ ille q̃ plus hẽt ꝙ debz hẽre: desinat. ſ ad hoc ꝙ ille qui mínꝰ hẽt suppleat. Vñ in hijs q̃ vnus põt ab aliquo. accipe sine eiꝰ detrimẽto nõ habz locũ restitucõ puta cũ aliquis accipit tumẽ a cãdela alterijꝰ. Et ideo ꝙuis ille qui abstulit nõ hẽat id qđ accepit. sed in aliũ sit trãslatum. ꝙ tñ alter ꝑuatur re sua: tenetur ei ad restitucõem a ille qui rẽ abstulit rõne iniuriose actõnis a ille q̃ rem hẽt racõne ipsiꝰ rei.

¶ 15° accipiẽdo. s. ab eccĩa seu a psonis eccĩasticis ſſPotest ei accipi aliq̃d a psona eccĩastica q̃ dupliciter. ꝑ° turpiter. sicut focarie a alie hmõi turpes psõe a tenẽtur restituere ipi eccie. misi forte fuerit eis datum cã elemosine in extrẽa necitate. ꝙ tũc fuit debitũ. ut hẽtur dist. 86. ca° pasce. 2° fraudulenter sicut diuites a potẽtes q̃ recipiũt ꝑ fraudẽ minas a importunitatẽ a hmõi. a sic tenẽtur Clericus aũt q̃ debit redimẽdo nexacõem suã excusatur. Ex de symõia. ca° dilectꝰ. Et debẽt restituẽ dei to q̃ debit vel eccie. Ar. 18. q. ꝯ. ca° si q̃s in atrio. ꝑ° miserico dist. s. ꝓpter causã honestã puta hospitalitatis vel eleosinã a sic ñ tenẽtur restituẽ. Ar. 21. q. 3. ca° qñ multos. Et dist. ꝯ2. ca° q̃escam. ꝯ° racõnabiliter. s. si merebant a erãt honeste psone. ꝑ stũm qꝫ impenderãt eccie seruiciũ: defendendo. vel patrocinũ in cã ꝑstando. aut elemosinas ꝯferẽdo a hmõi. qꝫ ecclesia tenet talibꝰ rependere. 12. q. 2. ca°. q̃cũq̃ suffragio. a ca° eccĩasticis ac̃. ¶ 16° decipiendo. ſſã si induxi te sil̃atis vñs ut venderes qđ alias vẽditurꝰ nõ eras: nõ solum male agoꝫ mo ꝯtractꝰ non tenet. puta si q̃s nosset fcã ciuitatis secreta. ẽ certus ꝙ de frumẽto nõ ꝓuidebit. a ꝓ hoc vult sibi ꝓuidere ꝑ tribus mẽsibus futuris. ibit ad illũ qui hẽbit frumtũ sua debit ei ꝙ vẽdat qꝫ multũ frumenti expectat in breui. Ille autẽ circũuentus verbis istiꝰ: vẽdit frumẽtũ ꝑ vili ꝑcio qđ nũc currit. Iste autẽ emẽs est certꝰ ꝙ carius vẽdetur fuit causa dãm illiꝰ a tenet ad restitucõem. Similit mercatores auisati ꝙ eit caristia quarũdã merciũ: dabũt wcem oppositã. s. ꝙ galee venetoꝝ vemũt cum multis spẽbus a portãt multũ zuchari: ut hñtes vẽdant qđ habẽt pvili ꝑcio ac̃. ¶ 17° anticipãdo. ſſã si q̃s ĩducat aliquẽ ad vẽdendũ qđ nõ ẽ: nec ꝑcio subiacet. tenet ad restitucõem. puta rusticus seminauit plurimũ frumenti in agro suo a putauit vineas suas. timẽs duci ad carcẽs ꝓpter debita sua. petit a te mutuo certã quãtitatẽ pecunie. Tu vero nõ vis ei mutuare misi vẽdat tibi frumentũ a vsq̃ futurũ de possessiõe sua. Qui coactꝰ vẽdit lõge minoti ꝑcio ꝙ tũc fit valiturũ. s. tempe messis. talis emptõ ãticipata est vicõsa a teneris ad restitucõem. ¶ 18° prin

cipiãdo. ſſã diuicie male acq̃site nõ ꝓnt legal alteri cũ nõ sint legãtis. neq̃ legatarijꝰ ꝓ pauper aut ꝯsãguinei ꝓnt equo iure possidẽ. ꝫ tenẽtur illas restituere. Si vero eẽnt de iusto ꝓpatrimonio aut ex licitis mercimonijs acq̃site: secꝰ eẽt. ꝙ ꝓnt iuste ꝑ dictis legari ac̃. ¶ 19° dissimulando. ſſaz pncipes a dñi terraꝝ si nõ prohibẽt ꝑdones raptores a sibi cõsos a terris suis. obligãtur ad restitucõem ex eorũ q̃ spoliati sũt in territorio suo. Tenẽtur aũt custodire iusticiã in terris suis. nec ꝓ suũ defectum debẽt ꝓmittere latrones crescẽ Quia redditus qꝫ habẽt: sũt stipẽdia ad hoc ĩstituta. Obligãtur ei ad restitucõem nõ ille q̃ nõ manifestat latronẽ aut q̃ nõ obstat. aut q̃ nõ repẽdit. ꝫ solum ille cui incũbit ex officõ. sicut pncipibꝰ terre q̃bꝰ ex hoc nõ imminet periculũ mortis. sicut ꝑuatis psonis. ſPropt hoc emẽ ptãs publica ponit: ut sit iusticie custos ꝓ õmibꝰ ac̃. ¶ 20° ꝑcipiẽdo. ſſaz ad restitucõem tenet aliqꝫs nõ soluz rõe rei aliene quã accepit. ꝫ eciã racõe iniuriose actõnis a ideo quicũq̃ est cã iniuste accepõnis tenet ad restitucionẽ. Ille aũt q̃ iubet est pncipaliter mouẽs. Vnde ipse tẽtur pncipaliter ad restitutiõem. R. õ. ꝓ. ca. dignũ fũt morte nõ solum q̃ faciũt ꝫ eciã qui cõsenciunt ac̃. ¶ 21° cõsulendo. ſſã q̃ inducit aliquẽ ad recipiẽdũ bõ alterius. ꝯsulendo. ꝯsẽtiendo. vel laudãdo ipsũ quasi strẽnuũ de hoc ꝙ aliena accepit sine quibꝰ rapina fieri nõ põt. qñ ꝓbabiliter põt estimari ꝙ ex hmõi cauꝫ fuerit iniusta acceptio subsecuta: tũc tenẽtur eciã ipsi ad restitucõem. ¶ 22° receptãdo. ſſam ille q̃ receptat latrõem vel qualit cũq̃ ei auxiliũ ꝑbet a ei patrocinũ ꝑstat: semp obligat ad restitutiõem. ꝙ qui causã dãni dat: damnũ dedisse videt. Extra de iniurijs a damno dato ca° vlt. ¶ 23° ꝑticipãdo. ſſã q̃ est ꝑticeps furti vel rapine q̃si socius maleficij tẽtur ad restitucõem. Quilibz cñ tẽtur qui ex culpa sua dãnum dedit. vel qui iniuriã irrogauit. vl̃ q̃ opem tulit. nec excusat ignorãtia. Ex de iniurijs et dãno dato ca° vlt. ¶ 24° occultãdo. ſſã qui põt impedire furtũ a rapinam a nõ impedit. vel ꝑ cõceptum. vl̃ ꝓ cõsilium. vel suo auxilio obsistẽdo. vl̃ occultãdo post factum: tẽtur ad restitucõem. Vno tñ restituente illi qui passus ẽ iniuriã vl̃ damnũ. aliꝰ eidẽ restituẽ nõ tẽtur. ꝫ ei q̃ restituit a hoc ꝓ rata sua.

¶ 25° aduocãdo. ſſã illicitũ est alicui cooperari ad malum faciẽdũ. siue cõsulendo. siue adiuuãdo. siue q̃litercũq̃ cõsẽtiendo. 2. pal. 19. ca. Impio ꝑbes auxiliũ: ideo irã dñi merebaris. Aduocatꝰ autez auxiliũ a consiliũ ꝑbet ei cuius cause patrocinat. Vñ si sciẽter iniustã causã defẽderit absq̃ dubio grauit peccat a ad restitucõnem tẽtur eius dãni qđ ex tra iusticiam ꝓ eiꝰ auxiliũ altera ps incurrerit. Secus si ignorãter. ¶ 26° testificãdo. ſſã testis falsus peccat mortlit in q̃tum ꝓiurꝰ est. ꝙ testes nõ admittũtur misi iurati a in q̃tum facit ex tẽ iusticiaz tã q̃ de quo est spãle ꝑceptũ in decalogo. Exo8. 20. ca. ſſNõ loq̃ris cont ꝓximũ tuũ falsum testimoniũ. Ille enim ex tra ꝓximũ suum false loq̃tur q̃ ei suo falso testimonio fuã iustitiã tollit. Et tal

indubitāter tenetur ad restitucōem ōnium q̄ p xim⁹ eius amiserit p ei⁹ testimoniū. 2. q. 1. ca°. no tū. ut ibidē 8i 21° falsificando. Notari⁹ em̄ q̄ sciē ter falsificat īstrumēta ā legata cuiusq̄. ā ea detinz occulte. ne ad man⁹ eoz quib⁹ de iure debentur p ueniant: tenetur satisfacere p ōi dāno q̄ illi incurrerēt. Si em̄ p falsa īstrumēta sentēcia cōtra aliquē feratur potest vsq̄ ad. 20. ānos reuocari Extra de excepcōib⁹ ea° cū venerabiles 28° indu cendo. Nā si quis indurerit aliquē ad faciendū vsurā. nō sufficit ei pēitere nisi ecīā inducat ipz ad restituendū. Similit si quis indurerit mulie rē ad peccādū aut ecōtra: nō potest saluari nisi inducat eandē psonam ad satisfaciendu⁹ p pecca to suo q̄ ut deinceps abstineat a tali genere pcī honeste q̄ virtuose uersādo q̄ 29° retrahēdo Nam quidaz dicūt q̄ decime nō sunt dericis dā de. q̄ leuitis in veteri testamēto decime dabātur qui nō habebant vllam ptem in possessiōib⁹ popu li. ut habetur Nūi. 18. ca. Sed derici in nouo testamē to hūt possessiōes pīmoniales interdū ecīā ec desiasticas. recipiūt insup pmicias q̄ oblacōes p viuis q̄ mortuis. ideo superfluū est eis dare deci mas. Ista ratō nō valz. q̄ in veteri lege spāles q̄ dam decime deputabātur subuēcōi paupez. Sz in noua lege decime dericis dātur nō solum ppē sui sustentacōem. s. ecīā ut ex eis sbuenīat pau pibus q̄ iō nō superfluūt. sed ad hoc necārie sunt possessiōes eccīastice q̄ oblacōes q̄ pmicie simul cū decimis. Laudabilit tū ministri eccīe decimas nō requirunt vbi sine scandalo req̄ri nō possunt ppter dissuetudiem vel aliā causam. Nec sunt in statu dānacionis qui nō soluūt in locis illis i q̄ bus eccīa nō petit. nisi forte ppter obstinacōem animi habētes voluntatē non soluēdi ecīā si ab eis peterētur. Rō fieri nō debz 30° errādo. Nam si quis vellet dare aliquā rē Petro q̄ daret Johi credens ipsū eē petrū. tunc Johes tenetur reddere illi cū sibi cōstiterit de errore dātis. Nec debz sibi ascribere quasi simplicit sibi datum 31° credēdo. Nam pōt aliquādo ocingere error circa fortunaz male opinādo. Exemplū Volo dare vni pauperi elemosinā q̄ video mēdicantē quē credo paupez qui tū est ditior me licz ipse fingat se pauperem. tunc si ille capiat elemosinā tenetur restituē aut mihi aut paupib⁹ nō fictis. ut ptz 32° decipien do. Nā potest aliqū ocingere error circa odicōnē adiunctaz. puta aliq̄s vadēs ad sanctū Jacobū elemosinādo cū sit diues: tenet daē tot pecunias vel eleōsinas paupib⁹ quot sūt elemosinē q̄s ac cepit. Similit si dares vni certā quātitatē pecuia rum ut iret p te ad scm̄ Jacobū q̄ alter dat huic eidē totidē pecunias ut vadat p ipso: tunc iste fic accipiēs tenetur ire bis ad sanctū Jacobū q̄ nō potest satisfacē p ambob⁹. ecīā si ipsi odentiāt q̄ si ambo ouemāt cū isto pegrino dādo medietatē pecuniarū p quolibz ut vadat p eis ad sanctuz Jacobū cum tū q̄libet singillati tenētur mittere vnū. tūc vltra istū optz q̄ mittāt vnū aliū: alit nō satisfaciūt debito suo ut ptz q̄ 33° resistēdo.

Sūt quīdā qui dicūt q̄ si iudex ferat sētenciaz cō tra aliquē ut decapitet. si reus fugiat mortalit pec cat. ſ tenetur redire q̄ morte pati sicut fuerat odē natus: aliter saluari nō potest. Sed illa opinio ē falsa. Ruīa null⁹ ita odemnat q̄ ipse sibi inferat mortē. ſ q̄ mortē patiat q̄ ideo nō tenet facere ib vñ mors sequat q̄ est manere i loco vñ ducat ad mortē ut hētur ecī. Longe esto ab homīe ha bēte ptātem occidēdi q̄ nō viuificādi. Tenet tū nō resistere agēti q̄ patiat q̄ iustum est eum pati. Sicut ecīā si aliquis sit odēnatus ut fame moriatur. nō peccat si cibū sibi occulte ministrētū sumat. q̄ nō sumē esz se ipsū occidere. Sed nō dz aliquis liberare seipsū a morte defendēdo se otra iusticiā. hoc em̄ esz indicē ipsū iuste odēnantem impugnare q̄ ex pte ipsi⁹ esz bellū īmustū 34° emēdo. Nā si quis scienter emat res furto vel rapi na sublatas vel credit pbabilit eē hmōi. puta emit ab armigero calicez q̄ hoc īproba cupidita te acq̄rendi sibi. s. ut hēat vel vendat alteri: tunc tētur ad restitucōem. nec liberat alienādo alteri. vel si res peat. vel ei quocūq̄ mō auferat. q̄ ipe furtū omisit rē otractando alienā multo dño. ff. de furtis. l. p. Neq̄ pciū q̄ dedit pōt repetē ab eo cui⁹ est res. Et si restituit rē deteriorē q̄ ad ipsū p ueit nō liberat a restitucōe ut ptz 35° grauādo Nam si q̄s emit res furtiuas vel raptas bō fide. s. credēs iuste fuisse acquisitas. postea cōpit res eē alieas q̄ iuste acq̄sitas: tenet eas restituē. nec pōt petē a dño rerū preciū q̄ dedit. nec ullo mō potest ipsū grauare. C. de furto. l. in ciuilē. Sz aget otrē vēditorem 36° ignorādo. Nā si q̄s hēt oscie tiaz q̄ res quā emit iuste vendebat. postea ocpit rem eē vicōsam. s. ex furto vel rapina. si fatue cre debat. vel iuestigare negligebat vel ignorabat tunc tētur ad restitucōem rei. Si tū rē melioāue rit potest retinē expensas q̄s bona fide fecit. ff. de acquirēdo rerū dñio. l. bone fidei. nec tētur de fru ctib⁹ tēpe medio pceptis. Extra de ī integrū restitu cōe ea° req̄siuit 37° minuēdo. Nā si quis furat⁹ ē rē q̄n pl⁹ valuit vel mutuat⁹ ē ab aliquo frumē tū vinū vel aliud q̄n pl⁹ valuit q̄ nūc restituit q̄n min⁹ valet. nō satisfacit nisi tuc tū tēpis i quo pl⁹ valuit apponat. q̄ nō dāmificauit eū solum i re. ſ ecīā in pcio q̄ tūc pro re illa curre bat 38° deficiendo. Nā si res rapta perit q̄ cūq̄ casu rapto tētur ad restitucōez. q̄ fuit i moā restituēdi q̄ te neē pstare extimacōez ei⁹ fm illud tēp⁹ in q̄ pl⁹ valuit. Q̄ si nō fuit in mora puta. q̄ obtulit rez dño tēpe debito q̄ dns neglexit recipe nō tētur de casu. ff. de ondicōe furti. l. in re 39° quietādo. Naz quidā ponūt se in man⁹ creditoz q̄ nō intēdūt restituēdi. ſ sperāt q̄ p mihi lo vel p modicū q̄etabūt alias nō se ponerēt si creditor pp̄a voluntate dimi sert nō tenēt āpli⁹ restituē. Si āt decept⁹ vl coact⁹ vl desperāt se vnq̄ aliq̄d hītuz tēbitur iste oio restituē nec absoluet 40° legādo. Naz ñ sufficit legatē spoliato tātū q̄ntū ab eo recepit sic aliq̄ fa ciūt p legē eccīe Ex de vsuis ca° q̄p q̄p. i q̄ cōsuet q̄ licz vsuari⁹ manifest⁹ mādz satisfieri restituī vsuas

nō tam̄ est sepeliēd⁹ ī cimiterio donec plenarie satisfactū sit·si tñ supp̄tūt facultates·tūc illis q̄ bus fienda ē restitutō si p̄sentes sint vel eis absē tib⁹ ep̄o aut sacerdoti prochiali cor̄ā fide dignis sufficiēs cautio p̄stetur de restitutiōe faciēda et exp̄matur quātitas restituendor̄ū q̄tum possibi le est·aliē nō recipiat̄ ad sepulturaz nisi satisfece rint·Et null⁹ recipiat eos ad cōfessiōem nec ab soluat eos·nec testamētis eor̄ ītersit·nec testa menta eor̄ aliē facta valent·q̄ nō dimittit̄ pcz nisi restituat̄ ablatū·ıę·q·6·ca·si res aliena ac̄·

Nec̄ cōfessor̄ p̄t illis dare dilatiōem restituēdi sine licētia creditor̄ ac̄·¶ Post hāc dēclaratiōem dixit scūs Thōs aīe deuote·O aīa simplex iam potes intelligē necēsitatem restitutōis rei aliene·Ne tñ Belial gloriet̄ ī arguciis suis:de cebo te quo pacto illi rñdeas·¶ Ad p̄muz dic·q̄ si hēt aliq̄ de iusto p̄t de illis vivere·si vero nō habz talia q̄ rat sibi vidū alīū·de·vel ab amicis·vel ostāgume ns·vl̄ opando·vl̄ eciaz elemosīās querēdo·¶ Ad secūduz dic·q̄ est q̄dam ostusio q̄ adducit glori am·ut Ecc̄i·habetur Sicut ḡ nō erubuisti peccare ita nō debes erubescē corrigē·et emendare·dicit ī vitis patr̄ū·q̄ b̄tūs Macharī⁹ semel vidit dyabo lum ī ecc̄ia discurrētē ītēr vivos et mulieꝛ quē cū adiurasset q̄d faceꝛ rñdit·Reddo qđ abstuli q̄·s·cū peccabāt astuli eis verecūdiaz·cū cōfitent̄ reddo eis:ne dicāt neq̄ restituant·Nihil em̄ am pli⁹ timet dēmō q̄ restitutōez male ablatorum·

¶ Ad t̄cīū dic·q̄ ñ fūt faciēda mala ut vemāt tō· Si autē pueri eēnt ī extrema necēsitate possent tūc de rapina vivē·q̄ necēsitas nō habz legez de cōse·dist·1·ca·discipulos ac̄·¶ Ad q̄tum dic·q̄ nos nō sum⁹ iudices ocūltarum extraneaꝝ·vñ Rō·8ꝛ Nolite añ tēpus iudicare·Sz gloria nr̄a hec ē te stimoniū cōsc̄ie nr̄e·discutiam⁹ ergo rumores et murmura osciētiaꝝ nr̄arum q̄ fūt grauioꝛa q̄ ami mā nr̄az odēnantia·Pretēa maioꝛ est nobis īfa mia detinēdo alienū:q̄ restituēdo·q̄ illi quibus obligamur otinue conq̄rūtur·Restituēdo aūt q̄ etamus eos·Tunc anima gratias agēs deo q̄ fu is doctorib⁹ abiit domum ī pace· Amen·:·

¶ In festo Annūtiacōnis beate v̄ginis·Sermo·xl⁹·

INuenisti gratiā apud dēū Luc̄·p̄°· ca·¶ Hodie aīa simplex fidel̄ et deuota saluti sue ītēta accessit ad ec desiā q̄ audiēs missaz ex lectōe euā gelīū aduertit illaz oclusiōem·Ver bū eternū incarnādum b̄atissimaz fuit matrē ꝑple uit gracia p quā excusaret̄ ab oī īfamia·Ratio cōclusionis ē ista·Quāto em̄ aliq̄d magis appro pīnq̄t p̄ncipio ī quolibz genere:tāto magis p ticipat effectū illi⁹ generis seu p̄ncipiī·vñ Dyo nisi⁹·x·ca·celestis ierarchie dic̄·q̄ āgeli qui fūt ꝓpīnq̄ores deo magis ptic̄pāt de bonitatib⁹ diui nis q̄ hoies·Xp̄s aūt est p̄ncipiū gracie sc̄ōz di uinitatē quidē auctoritative:sm hūanitatē vero instrumētaliter·vñ Joh̄·p·ca·8ꝛ Gra q̄ veritas per ihm crist̄ facta est·Btā autē virgo maria ꝓpin quissimā xp̄o fuit sm hūanitatē·q̄ ex ea tanq̄ ex mre accepit naturā humanā q̄ ideo p̄ ceteris ma ioꝛē obtinuit gr̄ie plenitudinē·vñ Jheroꝝ·in sermo ne de Assumpc̄oe dicit·Bñ gr̄a plena·q̄ ceteris p ptes p̄statur·Marie vero se totā simul infudit gracie plenitudo·¶ Sciēdum q̄ aliq̄s potest ha bere gratiā dei tripliciter·¶ p̄mo q̄tum ad gr̄ie intē sionē·s·dū quis hēt gr̄az in tanta p̄fectōe inq̄ tū nata est hēri·q̄ sic solus xp̄s hūit hoc modo gra ciā que vocatur gr̄a p̄sonalis vnionis quā hūit natura hūana assumpta a verbo p̄s·Btūs quē elegisti q̄ assumpsisti·Hāc gr̄az habuit btā vir go p̄ticipative·q̄ sicut xp̄s hūit gratiā p̄ōalis vnionis·sic btā virgo p̄ticipauit hāc gr̄ciā·dū ī ei⁹ vtero ex suo sāguine purissimo facta ē ista mi rabil̄ vnio·¶ 2° q̄tū ad gratie cōicatōem·Nā sic xp̄s hūit graciā ut ipsaz in alios transfunderet p̄s·In sole posuit tabnaculum suū q̄ dixit:ut nō sit qui se abscōdat a calo re ei⁹·Hāc graciā hūit btā virgo·vñ Bern̄·sup cantica·sm ōē·88·dicit·Maria ōmib⁹ omnia facta ē sapiētibz q̄ īsipiētibz copiosissimā caritate debitri cē se fecit ōmibus mīe sinū aperuit·ut de plenitu dine ei⁹ accipiāt vnūsi·captiu⁹ redēp cōem·infir m⁹ curacōem·tristis osolacōem·peccator̄ veniā· iust⁹ gratiā·angel⁹ leticiaz·fili⁹ dei carnis hūane sūaz·hec ille·¶ 3° q̄tum ad gr̄ie extēsionez·Nā btā virgo hūit graciam ōmis virtutis Ecc̄i·2ę·ca·In me gr̄a omnis vite q̄ virtutis·hūit em̄ caritatem· Vñ xp̄s loquit̄ ad eā Cant̄·2·ca°·dic̄·Veni pro xima mea q̄ pulcra mea iaz abiit·Vbi glō·dicit·Ani q̄ dei verbū virgo concipet:pulcra erat·at vbi v bum dei recepit facta ē estas·demiq̄ feruore sāc̄i spūs vaporata·flos cepit ee q̄ spirare odorez Id fuit figurata p rubū quē vidit Moyses incōbu stum·q̄ cū virginitate ciuncta fuit caritas· Ha buit ecia spem cū dixit Luc̄·p·ca°·Fiat mihi sm verbū tuum·Habuit fidem·de qua dic̄ Elisabeth Lu ce·2·btā que credidisti:qm̄ p̄ficiētur ī te q̄ dicta fuit tibi a dmīo·Tempe passionis xp̄i in ea sola fi des pmansit·q̄ fugientib⁹ discipulis ipsa stetit iux̄ crucē·Joh̄·18·ca°·O felix mr̄·Quia em̄ mūd⁹ simul cepit ee cū fide mediatoris·qñ Adaz dixit hoc nunc os ex ossib⁹ meis ac̄·vbi b̄tūs Paul⁹ dicit·Sacramentū hoc dico magnū in xp̄o ihesu q̄ in ecc̄ia q̄ptera mūdus fil̄ fiet cū fide Luc̄·18 ca°·Cum venerit fili⁹ hoīs putas inueniet fidē in terra·q̄si dicat·Nō·Vñ nisi tempe passionis xp̄i pmansisset fides in b̄tā virgine:mūdus tunc finiuisset·O benignitas v̄ginis q̄ sua fide mūdū tenuit·sua fide mundū seruauit·sua fide discipu los crist̄ a dānatōe liberauit·Etiā hūit sapiētiā q̄tum ad dei cōtemplationē Luc̄·2·ca° Maria āt oseruabat omnia v̄ba hec conferēs in corde suo· Nā si Moyses p⁹ieiumū·40·dierū vidit deū fa cie ad faciem·q̄ Paul⁹ p⁹ sui humiliacōem rap tus est ad tertiū celum·quāto magis b̄tā virgo prebito hūili consēsu in conceptiōe filij dei·aut

certe in suaui ptu·ois mitas vnita hūanitati in vte ro suo sibi oīsa fuit Ecclī·2ę·ca·Ego mat pulchre dilectois a timoris a agnicois a sancte spei·Hūit eciā donum sciētie q dei filiū gerebat in vētre qui est lux vera que illuminat oīnē hominē Joh·p°. Cum ipsa plene ognouerit oīa q ad bene viuē dū sunt necaria ut excellent donū pphetie hūerit qui dixit Luc·p·ca°btām me dicēt oēs generacō nes·Habuit a iusticiā ad quā ptinet oīs act? virtutis·Vñ Amb°·li·2·de virgītate dic·Virgo erat nō solū corpe·ß etiā mente·corde hūilis·ver bis grauis·amo prudēs·loquēdi pitior·studio le gendi firmior·intēta operi·verecūda sermōe·ar bitrio mētis nō hominē sed deū qrere·nullū lede re·ōnib? bene velle·maiorib? assurgere·equalibz nō inuidē·iactātiam fugere·rōnez sequi·virtutē amare·Hūi ista derisit hūilem·q̄ fastidiuit im pem·q̄ vitauit debilē·q̄ Nihil in oculis toruum· nihil in verbis pcax·nihil in actu iuerecūdū·Nō gest? fractior·nō incessus solutior·nō vox petulā tior·ut ipsa corpis species simulachrū fuerit mē tis·figura pbitatis·In ipsa em velut in speculo re fulget forma virtutis·Talis fuit Maria ut eius vni? vita ōnium fuerit disciplia·hec ille·Et sic pz q beata virgo fuit ouient mat dei in hac graci osa filij dei ocepcōe·// Diis intellectis aīa eruit ab eccīa cū pposito honorādi a imitādi hanc vir ginē tanq̄ dei mrem p̄electā·Et ecce Belial inten dēs eam ab hoc pposito reuocare a fidem incarna tiōis filij dei ab ea euellere ait·O aīa simplex q̄ facile decipis tam leuiter credendo·Volo tibi ostē dē q non fuit ouenīēs deū incarnari a nasci ex fe mina// p° sic Inco uenīēs est ut qui excedit mag ocineatur in minimo a q̄ eminet cure magnoz ad pua se trāsferat·Sed de? qui toti? mūdi curaz ge rit·sic est magn? q tota vniuersitas mūdi eū ca pe nō sufficit·ergo videtur ico uenīēs q int̄ cor pusculū vagiētis infantie lateat·cui patū putat tō mūdi vniuersitas a tā diu a sedib? suis abfit ille regnator·atq̄ ad vnū corpusculū toti? mūdi cuā trāsferatur·ut Volusian? ad Augustinū scri bit// 2° sic·Ea que in ifinitū distant inco uenīēter iungūtur·sicut inco uenīēs eēt si ās pīgerz yma gīem in qua hūano capiti cerui? iūgeretur equi na·Sed de? a caro in infinitum distāt cū deus sit simplicissim?·caro aut̄ opposita a p̄cipue hūana ergo inco uenīēs fuit q de? incarnaretur·// 3° sic· Ad salutē hoīs p̄cipue ptinet ut ad deū reuer tatur·Vñ dicit Malach·p̄·ca°Si ego dñs vbi ti mor me? & si pat vbi honor me? & Sed ex hoc ipso hoīes deū magis reuerētur q eū oīderāt sup om nia eleuatū a ab hominū sensib? remotū·Vnde in ps̄·dicit·Exelsus sup oēs gē·dñs a su·celos glo ria ei?·Quis sicut dns de? noster·Qđ ad reue rentiā ptinet ergo nō ouenit hūane salutī q de? similis nobis fierz p incarnacōez·// 4° sic·Ad repa cōem humane nature q̄ per pctm collapsa erat· nihil aliud requiri videbat nisi q homo satisfa ceret p pctō·Nō ei deus ab homie dēt pl? req̄rere q̄ homo possit·cū pmor sit ad miserendū q̄ ad pu mendū·Sz sicut homini imputat ad penā pīcati actū·ita eciā videtur q ei imputet ad delecōnem pcī actum cōtrariū·nō ergo fuit ouenīēs deum incarnari pter hominē·// Anima vero abijt tri stis q̄rens a osulens legis doctores·Cui mox ob uiauit Moyses·a qua cū ognouisset causas me sticie sue ait·Ego oīdam tibi oclusionē tuā esse verā a catholicā testi° legis quadruplicis·s·

// Legis Natural·
// Legis Diuinal·
// Legis Prophal·
// Legis hūanal·

Dico testi° ouenīētissima fuit incarnacō filij dei ad hu mane nature repacōem pter·q̄// p° racōe homita tis dei·quoniā nō desperit ppriū plasmatis infirmi tatē·Nam vnicuiq rei ouenīēs est illud quod cō petit sibi sm racōem ppie nature·sicut homi con uenīens est rōcinari·q hoc ouenit sibi incōpetum est rōnalis sm suam naturā·Ipsa aut̄ natuā di est ipsa bonitas ut ptz p Dyonisiū p° ca° de dīis nominib?·Vñ q̄cq̄d ptinet ad racōem homi:do ouenienter attribuit·ptinet āt ad rōnē boi ut se alijs comicet·ut ptz p Dyo·ę·ca° de dīis noībus·Vñ ad rōnē sūm homi ptinet q sūmo mō se cre ature comicet·quod q̄dē maxie fit p hoc q naturā creatā sic sibi ciungit ut vna psōa fiat ex trib? naturis·s·verbo·aīa·et carne·sicut dicit Aug?·li· 13·de trin·ergo ouenīens fuit deū icarnari// 2° rō ne eqtatis dei·qui in boie victo nō aliū facit vin cē tyrānū·Nam liberādo homiez a seruitute pcī maxia iusticia debebat de? uti·Vñ Aug?·li·13·de trinita·Fieri sic debuit ut d patol? iusticia hoīs ihesu xpi superet·Quod factū ē xpō satisfaciēte p nob·Homo āt pur? satisfacē nō poterat p toto hūano genere·cū nō posset adequare oēm ei? perfe cōem a homitatē·de? aut̄ satisfacē nō debebat q̄ nō peccauerat·Vñ optebat deū a hoiem eē iBm cristū q̄ satisfaceret·Vñ Leo papa i sermōe de nati uitate dñi dicit·Suscipit a maiestate hūilitas·a virtute infirmitas·ab eternitate mōlitas·ut qđ nūis remedijs ogruebat vn? atq̄ idē deus a hōmū mediator a mori ex vno a resurgere posset ex altе ro·Nisi em eēt verus de? nō afferret remediū·misi essz ver? homo nō p̄beret exemplū·hec ille// 5° ra cōe difficultatis·Quāto ei aliquid ē difficilio? ad inuenīendum·tāto maior exigitur sapiētia ad sol uendū cū sapiēcia sit difficilimoz·xp̄s autez in misteio incarnacōis inuenit difficilimi solucōez precij valde decentissimam·Nam conuenienter vniuntur ea que sunt similia·Ipsius autem per sone filij qui est verbum dei attenditur vno qui dem modo cōmunis conueniencia ad totam cre aturam·quia verbum artificis & conceptus eius est similitudo exemplaris eorū que ab artifice fi unt·Vnde verbum dei quod ē eternus cōceptus eius ē similitudo exemplaris toti? creature a idō sicut per participacōnē huius similitudinis cre ature sunt in ppriis spēbus iusticie a mobilitē ita p vnionē verbi ad creaturam nō participatiuā

Sermo qui. In Annunciatione bte marie

ſ pſonalem ꝺuemẽs fuit creaťaz repari ad imo
bile a eternã pfectõem. Naz a artifex p formã ar
tis ꝺceptam qua artificiatũ ꝺidit: ipſum ſi col
lapſũ fuerit reſtaurat. Cũ ergo verbũ ſit cõcep
tus eterne ſapie a qua õnis ſapia hominuz deri
uať. iõ hõ per hoc in ſapia pficit que ẽ ei⁹ pfectõ
ꝓpria, put eſt cõnalis q ꝑticipat verbũ dei. ſicut
diſcipul⁹ inſtruit p hoc q recipit verbum mgri.
Eccl. p. ca°. Fõs ſapie verbũ dei in excelſis. Et idõ
ad ꝺfirmandaz homis pfectiõez ꝺuemẽs fuit ut
ipſũ verbuz dei hũane nature pſonaliť vniretur
Vi° racõe ptãtis. qm̃ virtutis infinite ptãs ẽ ut
maxima faciat. nihil autẽ maius in natura fieri
põt q deũ fieri hominẽ. ꝺicit ei Aug⁹. in epla ad
Volufianũ. In reb⁹ mirabiliť factis: tota rõ facti
eſt potẽtia faciẽtis. Incarnacõ autẽ filij dei ẽ op⁹
maxie mirabile. vñ Amb°. li. de incarnacõe ꝺic.
Multa fm naturã inuenies a vltra naturã ſcõm
ꝺicõem eñ nature in vtero femine corpis fuit
ſ ſupra ꝺictõem virgo concepit. virgo genera
uit. ut credẽs q deus erat q innouabat naturã
a hõ erat qui ſcõm naturaz naſcebať ex hõme.
Et Aug⁹. ꝺicit in epla ad Volufianũ. Si oipotẽs
de⁹ hominẽ vbicq formatũ nõ ex maknovtẽo cre
aret ſ repentine inferrz aſpectib⁹. nõne opimõez
ꝺfirmarz erroris. nec hoiem verũ ſuſcepiſſe crede
retur. a dñ õnia mirabiliť facit: auferrz q8 miſei
cordiť fecit. Nunc vero ita imẽ deũ a hõmez media
tor apparuit. ut in vnitate pſõe copulãs vtrãq
naturã a ſolita ſublimarz inſolitis: a inſolita ſo
litis temperet. hec ille. ergo cõuemẽs fuit deũ ex
femina naſci. Rũtũ ad ſecũduz. ſ. phos mora
les Sciendũ q gentiles a pagani multa pdixerit
de miſterio rẽemp cõis hũane ꝓpter incarnacõez
filij dei: q8 ptz q̃ꝺruplicit. p°. Albumaſar li. 6°.
introductorij ſui in aſtrologia fm trãſlacõez her
mãi ſecũdi ꝺicẽ ſic. Oriẽť in pmo virginis decano
puella. ligua pfica. ſedios ꝺarzama. q8 arabes
interpťanť adcenedepha. a apud nos ſonat vir
go munda. reſidẽs ſup ſoliũ aureatũ manu gei
nas ariſtas tenẽs. puerũ nutriẽs a iure paſcens.
in loco cui nomẽ hebrea: puerũ autez nominant
ihefũ. hec ille. Scõm vero trãſlacõem Jobis yſpa
lenſis ꝺicẽ ſic. Aſcẽdit in pma facie virginis puel
le quã vocam⁹ cochil diraſtol. a eſt vgo pulchẽ
atz honeſta a mũda: plixi capilli a pulchra facie
hñs in manu ſua ꝺuas ſpicas a ipſa ſedet ſuper
ſedẽ ſtratam a nutrit puerũ. ꝺans ei ad comedẽ
ꝺum ius. loco qui vocať vel vbi ꝺictũ eſt aue: et
vocat ipſũ puerũ querẽs ihefũ. Et aſcendit cũ ea
vir ſedẽs ſuper ipſã ſedem. nec eã tangẽs: et aſcen
ꝺit cũ ea ſtella virginis. hec ille. Sciẽdũ q yma
gines ſignoz ſunt millenarij ãnoz̃ quib⁹ mun
ꝺ⁹ proficiſciť. pm⁹ eñ mill enari⁹ debeť arieti. 2⁹
th auro. 3⁹ gemini. 4⁹ cancro. 5⁹ leoni. 6⁹ vgini.
In hoc ſexto millenario vgo debuit pficiſci. cum
in pmo ei⁹ decano ibs ad ortuz pficiſcebať. ꝺeca
n⁹ eñ eſt tercia ps ſigni. ſ. 10. graduũ. Ruilibz g̃
ꝺ⁹ valet. 33. ãnos a. 2. mẽſes. Et qm̃ virginez la
tentẽ que aſcẽdit cũ pma facie vginis. redi⁹ in
medio ipſi⁹ faciei q̃ in pncipio vel in fine ipſius
cenſem⁹ aſcẽdiſſe: quinti grad⁹ eiuſdẽ faciei finẽ
a ſexti grad⁹ pncipiũ ſaluatoris ortui deputam⁹
Nata eſt g̃ bta virgo maria in fine quinti g̃dus
a in vera medietate pme faciei vginis: trãſactis
ab initio mũdi. vIIIs. ſ. 28. ãno imperij cęſaris Au
guſti. a in ãnis ſexto g̃dui debitis. ãno. ſ. 42°. im
perij eiuſdẽ peperit ſaluatorẽ. a ſic bta virgo tũc
erat ãnoz. 18. Et hoc voluit ꝺicẽ Albumaſar vbi
ſupra. 2°. Hermes trimegiſt⁹ ad aſclepiũ ita loqui
tur. ut recitat btus Aug⁹. li. 8. de ciui. dei ca°. 23°.
Et quoniã de cogitõne a ſorcio hoim deoruq no
bis inꝺicť ſermo. hõinis ptãtẽ o Aſclepi vimq
cognoſcẽ. dñs a pater. vel q8 eſt fũmũ deus. ut
effector eſt deorũ celeſtiũ. ita hõ factor eſt deorũ. q
in templis fũt hũana primitate detẽti. ita hũani
tas ſemp memor nature et origims fue in illa di
uinitatis imitacõe pſeuerat. ut ſicuti pať ac dñs
ut ſui ſimiles eẽnt fecit deos eternos. ita humani
tas deos ſuos ex ſui vult⁹ ſimilitudie figuraret.
An ignoras o Aſclepi q egipt⁹ ymago ſit celi.
aut q8 eſt veri⁹ trãſlacõ aut deſcenſio õnium q
gubernãtur aut exercẽtur in celo. At ſi ꝺicẽꝺuz ẽ
veri⁹: terra nra totius mũdi eſt tẽplũ. Et qm̃ pre
ſcire cũcta prudẽtem decet: illud nos ignorare fas
nõ eſt. Futurũ temp⁹ eſt. cũ appareat egiptios i
caſſum pia mẽte. ꝺimitatẽ ſedula religiõe ſeruaſ
ſe. qm̃ paui noſtri multũ errabãt circa deorũ rõ
nem incredeuli a nõ animũ adũtẽtes ad cultũ re
ligionẽq ꝺmam. Tũc terra iſta ſciſſima ſedes de
lubroꝝ atq tẽploꝝ mortuoꝝ erit ſepulchroꝝ
q pleniſſima. hec ille. In q̃b⁹ verbis ꝺcudit q re
ligio xpiana q̃nto erit veracior a ſãctior: tãto ve
hementi⁹ a liberi⁹ cũcta fallatia figmẽta ſubũtet.
ut gra ſaluatoris libẽt hoiem ab eis quos deos
facit hõ a illi deo ſubdat a quo fact⁹ ẽ hõ. vnde i
xpo ydola ſpernẽtur. p dicacõe ſãctoz martirum
ibidẽ ſepultoz: quoz tẽpla ydoloꝝ tẽplis ſucceſ
ſerũt. 3°. Et hic⁹ phs in ꝺmentario ſup illo vbo
Boecij de diſciplia ſcolariũ. ſ. Platois ꝓbata di
uinitas dicit. q in tũba Platonis muẽta fuit la
mia aurea ſup pect⁹ ei⁹ in q̃ ſcriptũ erat. Credo in
ihefũ xpm naſcitur de virgine paſſur. p hũano
genere. a tercia die reſurrecturũ. a merebũtur in
ſti videre dñm deum ſuũ xpm regẽ q ſuum. verbũ
pris atq pncipiũ cui eo cũcta ꝺponens. hec ille
Hoc idẽ etiã teſtať Hermo⁹. 4°. Machomet⁹ in al
choꝛano ſuo ꝺicẽ ſic. ꝺixerũt angeli ad mariã. de
us elegit a pulificauit te: a pẽ elegit te ſup oẽs mu
lieres mundas. Cole igiť deũ. adora eũ. genua ei
curua. cũ illis qui deo inclinant. O maria ſcito q
de⁹ euangelizauit tibi verbũ noie ihefus criſtus
Marie pmas erit predar⁹ in hoc ſeculo a in futuro
a erit de illis qui ad deũ appropiẽt a loq̃tur infã
tul⁹ de cunabul. a erit vir. a erit de ſcis a inſtis.
Maria que ſe ſegregauit a ſuis a ſe receptauit in
loco verſus orientẽ a occultauit ſe ab eis. Et nos
miſim⁹ ad eam ſpm̃ ſanctũ a apparuit ei ãgelus i
ſimilitudine viri a ꝺixit Maria territa: inuocõ mi
ſericordem deum. Et ꝺixit: ego ſũ nuncius dei tui

Gabriel dnabit tibi filius in ōcēs a pur⁹ dixit autē maria·erit mihi filius a nō tanget me vir a generabo·Et dixit ille·Si decreuerit de⁹ tuus hoc leue erit a faciem⁹ signum hoīb⁹ a misericordiaz a nobis a est res diffinita·hec ille·¶ Sibille eciam quedā p̄ dixerunt de incarnacōe xp̄i q8 ptz qua druplicit⁹·¶ p̄mo Sibilla erithea dicit sic·In vltīa etate hūiliabitur de⁹·humiliabit ples dīna·vmi etur hūanitati dīnitas·iacebit in feno agnus·a puellari officio educabit de⁹ a homo·¶ 2° Sibil la Tiburtina dicit sic·In dieb⁹ ille exurget muli er de stirpe hebreorū nomīe Maria·hīs sponsuz Joseph a p̄creabitur ex ea fine ōmixtiōe viri de spūsancto fili⁹ dei nomine ihesus·Et ipsa erit vir go in ptu a post ptum·Qui ergo ex ea nascet erit verus de⁹ a ver⁹ hō·sicut oēs p̄phete p̄dicauerūt a pmanebit regnū eius in secula seculoz·¶ 3° Sibil la Cimica in ytalia dicit sic·Nascet xp̄s in Beth lehez·annūciabitur in Nazareth·regnāte Thau ro pacifico·O felix illa mater cuius vbera illū la ctabunt·¶ 4° Sibilla delphica dicit sic·De excel so celoz habitaculo p̄sperit dīns hūiles suos et nascetur in dieb⁹ nouissimis de virgie hebraica in cunabulis tre·Gremiū virginis erit sal⁹ genti umacā sic ptz·¶ Quātum ad poetas Sciendū q ꝓ incarnacō verbi p̄uisa fuit ab eis q̄ dupliciter·¶ p̄° Virgili⁹ libro buccolicoz egloga·4·dic sic·Vltima cumei iā venit carminis etas·Jā redit a virgo:redeunt saturnia regna·Et noua ꝓgenies celo demittit alto·¶ 2° Ouidi⁹ li°·3·de mutacōe vi te q̄ inscribitur de vetula dicit sic·Vna quidē tal felicis tempe nup Cesaris Augusti fuit·ānobis duodeno·A regni nouitate fui·q̄ figificauit Post ānum sextū nasci debere p̄phetā·Absq; mari⁹ coi tu de virgine·cui⁹ hēt⁹ Temp⁹·vbi pl⁹ mercuriꝰ vis figificatur·Cui⁹ erit ocoīs cōplexio p̄ma fu ture Secte·nā nusq̄ de figmis sic dīnatur Mercuri us·sicut in signo virgis·Illic est ei⁹ dom⁹·exalta cio·triplicitasq; ac·¶ 3° Señ·tragedia p̄ma·Sollici ta tāti p̄cia natales hīnt·Semp q̄magno cōstiti nasci deum·¶ 4° Sibilla Cumana dicit sic·Ju dicij signum tell⁹ sudore madescz·E celo rex aduc met p seda futur⁹·Scilicz in carne p̄ns:ut iudicz orbem·Vñ deum cernēt incredul⁹ atq; fidelis·Et sic p̄sequitur misteriū hūane redēpciōis in tot ver sib⁹ q̄ ipsorū capita simul ōiuncta faciūt ibs cri st⁹ dei filius saluator·Dicūt Ptolome⁹ Albuma sar Alchabici⁹ a Messalaa a ōnes astrologi con corditer·q̄ Jupiter ex sua ōiunctōe cū alijs plāe tis figificat sup sectam religionū a fidei·a quia sunt sex planete quib⁹ oplecti a ōiungi p̄t ꝓpter ea dicūt in mūdo eē debere sex sectas p̄cipales·Nam si Jupiter ōiungatur saturno·signat sectaz iudaicam q̄ est antiquioz a p̄ oz alijs·sicut Satur nus est p̄m⁹ planetarū·Quia vero oēs planete ōiungūtur Saturno a ipse nulli ꝓpter tarditatez sui motus·sic ōnes secte apo diāt se secte iudaice a qua ōnes alie aliquo d gen⁹ testimonij sūpserunt·Si vero Jupit ōiungatur Marti·signat legē a sectam Caldaicā que adorat ignē·cui⁹ nature Mars est in p̄tētia a in effectu·Si iungatur Soli signat sectam egipciaz·que colit miliciā celi·cu ius p̄nceps est sol·Si ōiungat Veneri·signat se ctam sarracenoz q̄ est tota voluptuosa a venea Et licz Machomett⁹ legē in scriptis eis tradiderit multo tempe pt⁹ xp̄m·ipsa tñ hēbatur in vsu a suis cultoib⁹ quēadmodū Ouidi⁹ li° de vetula di cit·In qua filebat q8 cūq; licē putat·Scripta li cet sup hoc nōdum lex imemiat·Si vero Jupiter ōiungatur Mercurio·signat legē xp̄i·qz mercuri⁹ hēt respectū ad deitatē a oracula p̄phetaz a fidē et oīoez a hec ē lex p̄phete nasciturī de virgie·Si vo Jupiter ōiūgatur Lune·signat legē corrupcōis a immundicie q̄ ē lex nigromātica a mēdosa a hec erit lex ātix p̄i que nō multū durabit·qz luna ve lociter mutatur a luce a figuracōe sua ac·¶ Quā tum ad exempla gētilium Sciendū q̄ apud gēti les inueniuntur·4o·dīne valde celebres a famose quas tñ beata virgo sup̄at cum ī eis inueniatur macula pcī a quo tm̄ mūis a insōs extat ut ptz·¶ Prima fuit Semiramis infigmis atq; vetustis sima Assirioz regia·filia Neptuni dei maris·ut fin gunt poete·q̄ nupsit Nino regi Assirioꝝ a ex eo Nimā filiū vnicū pepit·Sed p̄cēm hui⁹ regime fu it maximū Nā fue libidim̄ inscuit crudelitatē ut quos ad explendū fue libidis votū aduocassz: ut occultaret facin⁹:ōtinuo post coptū iubebat necari·tāde m cū inciditz in desideriū filij·iā etate puectū ī suos puocauit āplexus·ꝓpter q8 volēs q̄dam astucia occultare suā lasciuiā·legem fecit ut circa venerea quisq; ageret q8 placet·¶ Btā virgo nata ex stirpe regia vere fuit regia Jux illd Regali ex p̄genie maria exorta refulget·Et de sei ne dauid Juxta illd·Natiuitas gloriose v̄gīnis marie ex semine Abrahe orta de tribu iuda·clara ex stirpe dauid·Filiū vnicū hūit·s.xp̄m ihesū·ñ ex virili semine·ꝫ mistico spiramīe·v̄go in ptu v̄ go post partū semp p̄mansit·Jux illd·Btā mat a intacta virgo gloriosa regia mūdi·Et itez·Mū di p̄nceps a regina sola virgo ac·¶ Secūda fuit Opis filia Vranij potētissimi hoīs a veste ōingis eius·Hec muliebri astucia libeauit Jouē·Neptu nū·Plutonē:frēs a morte·cū Titan frat ei⁹ despō sassz eam saturno·q̄ nō solum regina·ꝫ etiā dea a mortalib⁹ hīta est·Sed p̄cīm isti⁹ regie fuit·qz saturni regis soroz pitera ōiunx fuit ob lasciuiā carnalē·¶ Btā virgo liberauit mundū a ptāte dyaboli a pena mortis·Juxta illd·Ex te em̄ ortus est sol iusticie xp̄s de⁹ noster·q̄ soluens maledi cōem dedit bñdictōem a cōfundēs mortē·dona uit nobis vitā sempiternā·Que nupsit Joseph viro iusto a v̄gīne·¶ Tercia fuit Juno·filia satur ni a Opis que celi regia a dea ab antiqs venera ta est p eo q̄ nupsit Joui cretēsi regi magno·Sz p̄cīm isti⁹ regime fuit·qz cū esset soroz Jouis eoꝝ ptu gemita ōiunx ei⁹ effecta in odiū iouis a Her culis exarsit a nunq̄ pacificata fuit· Btā v̄go re gina celi ab āgelis venerata est cū dicūt·Regia celi letare·Et itez·Aue regia celoz·aue dīna āge lorum·salue radix scā·ex q̄ mūdo lux est orta ac·

Quãta fuit Ceres filia sãturni ⁊ cibeles ac vetustissima Siculoꝝ regina. q̃ tanto ingenio valuit ut ficubos deuerit agroꝝ culturã. boues domuit iugo ãssuefecit. ⁊ adimuẽto aratro ⁊ vomẽ terrã pscidit. seminare. spicas colligẽ. lapidibꝰ terẽ. fermẽta ꝺficere. panẽ co q̃re instruxit. cũ pus hoines glandibꝰ ⁊ pomis vescerẽtur. Sed pcẽm isti⁹ regime fuit mœstus. qꝫ ex ꝺcubitu Jouis fis fuit: filiam habuit pserpinã. Btã vgo ex sanctissimis pntibꝰ orta. regina mũdi electa. de spũsancto cõcepit atq; in vtero suo formauit panẽ celestẽ. ihesũ cristũ filium dei pris q̃ dicit. Ego sũ panis viuꝰ qui de celo descendit. si q̃s mãducauerit hoc pane. vivet in eternũ. Quãta fuit Minerua seu Pallas ex Jouis cerebro gemita ⁊ e celo lapsa dr. q̃ perpetua virgitate floruit a q̃ Vulcanꝰ deꝰ ignis. cõcupiscẽtie feruoꝝ ptꝰ diutinã luctam fupatꝰ ẽ. hec olei vsũ ⁊ lanificiũ ⁊ artem textrinã pmo edocuit. Sed pcẽm istiꝰ vgines fuit. qꝫ ferũ in arma cõuertit. armis corpꝰ cõtexit. acies bellantiũ ordinauit. leges pugnandi edocuit. Btã virgo in vtero sãctificata pusq; ex vtero nascẽtur: ꝑpetua virgimitate deo placuit. Juxt illud. Scã maria virgo vgmũ. mr̃a filia regis regũ oniũ: cuiꝰ sancta ⁊ immaculata fuit vgitas. Que fuit lana mũdissima ex q̃ facta vestis purpurea ihesu xpõ ps. Descendet sicut pluuia i vellꝰ ⁊ pacẽ attulit mũdo. Sexta fuit Vsis machi pmi regis Argiuorum filia. egiptioꝝ regina ⁊ dea. que vagos ⁊ siluestres homines in vnuꝫ redegit: ⁊ datis legibꝰ ciuili more viuere docuit atq; litterarũ caracteres adinuenit Sed pcẽm istiꝰ regime fuit. qꝫ ob venustatem forme placuit Jouí ⁊ ab eo oppssa gẽuit Epaphũ qui egipciis postea pfuit atꝫ ob sceleris ꝑpetratũ ipsa a pie aufugit. Btã virgo regina celoꝝ: mr̃ fuit regis angeloꝝ. Juxt illud. Aue re. ce. mr̃ regis angeloꝝ. O maria flos virginũ: velut rosa vel lilium. ydolatras in vnã fidẽ veri dei ꝺduxit. legez gr̃e adduxit. litteras q̃bꝰ mundꝰ verũ deũ intelligez edocuit. cuius mẽs sic ꝺfirmata erat in domino ut nunq; peccauerit. Septia fuit Europa. Agenoris regis phenicũ filia. valde formosa. et mirabilis vtutis ꝑter qꝰ meruit ut tercia pars orbis suo noie nũcuparet. Sed huiuꝰ regime peccatũ fuit. qꝫ ob sui formositatẽ rapta fuit a Ioue dũ armãta pris sequeret ⁊ lenocinio verboꝝ Mercurij decepta. vñ ꝑpit filios Minoẽ Radamãtũ ⁊ Sarpedonẽ cretẽses. Btã virgo mr̃e formositatis fuit Cant. ꝙ. ca. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nõ est in te. a q̃ vniuersus orbis denominatur xpian⁹ ꝑ eo qꝫ genuit ihesũ xpm. de q̃ dicitur Virgo maria nõ est tibi similꝫ nata in mũdo inter mulieres florẽs ut rosa. fragrãs sicut lilium. quã venerãtur ones nacões: ut satis ꝺstat. Octaua fuit Martia Martis dei belloꝝ filia ⁊ Amazonũ regina fuit. q̃ cũ militari disciplina eẽt insignis cũ paucis viris debellauit latrões. q̃ infestabant tirios ⁊ occidit eos: atq; pria fuã libtatidedit. Sed peccatũ huiuꝰ regine fuit. qꝫ statuit ut ꝺuges occiderẽt viros suos. q̃ facto mulies ad successiõem ꝺsequẽdã. vicissim finitimis adhere bãt ⁊ cũ cõcepissent mares occidebãt: mulieibꝰ seruatis q̃s ad miliciã instruebãt. Btã virgo ut oẽm dyaboli potestatẽ auferret ab hũano ge nere: ꝑ sui vgimitatẽ ⁊ hũilitatẽ ipsuꝫ deuicit Genes. ꝫ. ca°. Ipsa cõteret caput tuũ ⁊ hereticos dyaboli sequaces ꝺfixit Juxt illud. Gaude maia vgo cũctas hereses sola interemisti in vniuerso mũdo. Sicq; pacẽ ⁊ libertatẽ ꝑpetuã xpianis attulit ac̃.

Nona fuit Niobe. Tãtali nobilissimi frigioruꝫ regis filia: ⁊ soror Pelopis fuit. q̃ Amphioni thebarũ regi nupsit. tũ qꝫ Jouis ꝓles. tũ quia preciua valebat facũdia. q̃ septem pepit filios: ⁊ totidẽ filias. Sed peccatuꝫ huius regime fuit. qꝫ cum Thebani sacrificarẽt Lathone mr̃i Apollis et dyane. sicut iusserat Mãthos filia Tirefie vatis Niobes inuidia ⁊ odio agitata dicebat potiꝰ sibi ee sacrificãdum cũ. 14. genuisset filios q̃ Lathõe que ex adulterio duos tm̃ enixa est. Beata vgo de tribu iuda nobilissimã. multa pstabat facũdia q̃ potest vere dicẽ illud Eccũ. 24°. In me gr̃a õnis vite ⁊ veritatis: in me õnis spes vite ⁊ virtutis. Ego mater pulchre dilectõis ⁊ timoris ⁊ agnicõnis ⁊ sãcte spei. Que noluit sibi sacrificari ꝫ ꝺ vero cũ eciã in nupciis dixerit ministris. Rõcunq; dixerit vobis facite: honorẽ deferens filio suo deo viuo. Decima fuit Isiphile. Thoantis regis lẽmadũ filia: q̃ maxima pietate insignis fuit Nã cuꝫ mulieres Lẽnij regni deuenissent in hãc sẽtentiã ut õnes viros occiderẽt. siue pres. siue filios. siue maritos: seqñti nocte gladiis pemerẽt õnes masculos. Isiphile vero ad ꝺsilium pus vocata mota pietate aduersus prem eo in nauim demisso. chiũ effugere fuasit. q̃ mox igne fucẽso. pris funebre finxit se pagere officiũ. qꝰ cũ crederetur a cũctis patrio imposita throno tãq; regina ab imprs mulieribꝰ creata ẽ. Sed peccatuꝫ huiꝰ regime fuit. qꝫ dũ Jason cũ argonautis in insulã Cholcon pgeret. a casu deuenit in litora Lẽnij. quꝫ susceptꝰ ab ea hospitio: eadẽ nocte ꝺcubuit cũ Jasone ⁊ ꝺcepit gemios filios. Btã virgo maxima pietate ⁊ mia floruit q̃ dicit Eccũ. 24°. ca. Trãsite ad me õnes q̃ cõcupiscitis me ⁊ a generacõibus meis adimplemini. spũs em meꝰ sup mel dulcis ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauũ. Quãta pietate mouebat que ꝺtinue ꝑ liberacõe sãctoꝝ patꝝ pcabat. dicẽs illud ps. Bñdixisti dñe terrã tuam auertisti ac̃. Vndecima fuit Orithia. Marpesie filia. post mr̃ez amazonũ regina q̃ sup alias vgimitate ꝑpetua insignis ꝺmẽdat ⁊ tãtũ disciplia militari valuit. ut Euristeꝰ Mecẽnatũ rex dixerit ipsam eẽ ãplius q̃ Herculẽ. Sed peccatũ huiꝰ virginis fuit crudelitas. qꝫ cũ audisset q̃ Tesey⁹ socius Euristei in bello asportasset Ipoliten sororẽ Antiope ⁊ menalippe: mox Orithia aduersus grecia bellum mouit in q̃ plurimos grecoꝝ interemit

Btã virgo ꝑpetuã virgimitatẽ cũ fecũditate seruauit. de q̃ dicit. Btã mat ⁊ intacta virgo gloriosa regia mũdi: q̃ docuit militare aduersus demones. qꝫ nõ est nobis colluctacõ aduersus carnez

a sanguíne·ꝫ aduersus príncipes a ptātes tēbra rū harū·douit ecīā nos bellare aduersus eos q̄ seducūt animā sororē nostram·// 12·fuit Medu sa Phorci regis ditissimi filia a regina q̄ tā admi rāde fuit pulchritudīs ut plurimi allicerētur ad videdū eā a q̄s bemigne respiciebat vigore ocu lorū ei⁹ mobiles a q̄si sanos reddebat a sic pul chritudīe·opulētia a sagacitate·in āplissimā fa mā euasit·Sꝫ peccatuz hui⁹ regie fuit·q̄ in tēplo Minerue ocubuit cū Neptuno a peperit pegasū·a equū alatū·// Btā virgo admirabilis fuit pulch tudinis de q̄ dr Cant·A·ca·Pulchē es a decorā fi lia ihrlm·Et maximarū diuiciaruz thesauraria· q̄ portauit ibm xp̄m in q̄ fūt ōnes thesauri sapi encie a scīētie dei absco diti de q̄ dicit̄ puerb·vlē· ca·Multe filie congregauerūt diuicias·tu supgres sa es vni·ac̄// 13·fuit Yole Eurithi regis etholie fi lia·virgo spēcōsissima inter mulieres regiōis illi us:quā Hercules domitor orbis amauit a eam i uxorē optauit·Sed p̄tm hui⁹ regine fuit·q̄ cuz Eurithus pt⁹ nupcias p̄missas fuasu filij sui eā denegassz tādēq̄ ab Hercule interempt⁹ ipsa her culi nupsit magis affectu vindicte q̄ sponsi dile ctōe que tādem se vindicauit·// Btā virgo speci osissima fuit de qua dr·Specōsa facta es a suauis in delicijs virginitatis sancta dei genitrix·quā vi dentes filie syon vernātem in floribꝰ rosarū a lilia cōuallium·beatissimaz p̄dicauerūt a regine lau dauerūt eam·que nupsit Joseph viro castissimo nō ad vindictam·ꝫ iussu a timore dei Ecc̄·2q·ca· Ego mater pulchre dilectōis a timoris a agni cōnis a sancte spei.s. future beatitudinis·// 14·fuit Deianira Oenei Etholoruz regis filia que tāte for mositatis virgo extitit·ut ob eius nupcias ose quēdas oriretur certamē inter Achēloū a Her culem·ꝫ q̄ Hercules vicit·idō sibi cessit in matri moniū·Sed p̄tm hui⁹ regine fuit·q̄ cū amaret̄ a Neso centauro ipsa odio voles transmisit her culi camisiā venenatā quā a Neso accepat·quā cū Hercules induiss̄z versus in rabiem se igni cō burēdum vltro ocessit·// Beata virgo spōsa dei electa de qua dicit̄ Sap̄·8·cap°·Queiui eā mihi sponsā assumē a amator facꝰ sum forme illi⁹ sēp secuta est deum sāctitate vite fue ac̄·// 17·fuit Ni costrata filia yonij regis Archadū que egni ful gore fuit insignis a grecaz litteraū doctissima· magni a subtilis ingenij ut ecīā vates efficētur notissima a lr̄as latinas p̄mo admuenit·Sꝫ pec catuz isti⁹ regine fuit·q̄ cum nupsiss̄z Pallāti ar chado:genuit ex mercurio Euandrū regez archa dum·// Btā virgo edocta ab angelo lr̄as dū es set in templo vsq̄ ad tēpus quo nupsit sāctissi mo Joseph semi:plenā intelligētiaz habuit scrip turaruū:quā spūssanct⁹ edocuit modū incarnacō nis filij dei·quē nulla creatura p̄ter ipsā nouit i cuiꝰ vtero celebrabat̄·// 16·fuit Argia greca mu lier·ab ātiquis argiuoz regib⁹ generosā ducēs origine Adrasti regis filia spectabilis pulchri tudinis a integerrimū posteris coniugalis amoris te stimonijū limq̄s que Pollinici filio Edippi egis Thebaruz nupsit·Sed p̄tm hui⁹ regine fuit·q̄ p̄rem iam senem exorauit lacrimis a p̄cibus et armauit aduersus Ethiodē occupantē regnum Thebaruū·// Btā virgo p̄dariss̄imū exemplū cō iugal castitatis ōmib⁹ xp̄ianis p̄posuit·cui testi monīū affert Joseph vir ei⁹ qui cuz eēt iust⁹ no luit eā trducē ꝫ occulte dimisit·donec ētificatus est ab angelo q̄m q̄ in ea natū est de spūsāctο est·que nō bellum cū genere hūano p̄curauit·ꝫ pacē a reconciliacōem ac̄·// 18·fuit Māthō Tiresie maximi Thebanoruū vatis filia q̄ sub p̄re magi stro p̄mpti atq̄ capacis fuit ingenij a virginita tē ostanti p̄posito vsq̄ ad mortē seruauit·Sꝫ pec catū hui⁹ virginis fuit·q̄ piromātiaz a flāmaruū motus·colores a murmura:diabolica q̄dam ar te exercuit·imo spūs diabolicos rūsa dare co e git·// Btā virgo dedicauit virginitatē suā deo vo· nō ut arti diabolice operā daret quā sēp abhor ruit·ꝫ ut fallacias diaboli ab hūano genere ex tirparet·// 18·fuit Pāthasilea virgo·amazonū egi na·mirabilis pulchritudīe a viriꝰ corpis·ac di sciplina militari·validissima ingenio q̄ securis vsum ōmib⁹ seculis ātea incognitū admuenit·Sꝫ p̄tm hui⁹ virgis fuit·q̄ hectoris troiani audita p̄bitate descendit in auxiliū troianoruū contra gre cos cū maximo exercitu ut p mœstū a nō p̄uū cōiugium ex eo susciperet plem que tamē fraudā ta fuit desiderio suo·eo q̄ in acie cōtra grecos p troianis in quoz auxiliū venerat:interijt·// Be ata virgo fuit pulcherrima·iuxta illud Cant·6·c· Pulchra es amica mea suauis a decora filia ihe rusalē·terribil̄ ut castroruz acies ordinata·Eius acies fuerūt in fubsidiū electoz contra demones·: // 19·fuit Polisena Priami egis troianoz ex He cuba mre filia·virgo tāte pulchritudīs ut indu cerz Achillem fortissimū grecoz in sui amorē que ostantis a fortis animi extitit ad mortē p̄ferēdā cū ad tumulū achill̄ iugulāda eēt deducta·Sed p̄tm hui⁹ virginis fuit·q̄ duxit eū solū nocte in tēplū apollinis fraude ut ipse occideret·Btā vir go tā admirabilis fuit pulchritudīs a virginita tis q̄ filiū dei fortissimum in sui amorē inflexit ut ex ea nasceīur ad reconciliacōem hūani generis cū deo·iuxta illd Sap̄·18·ca·Cū em quietū silētiū otinerēt omnia a nox in suo cursu mediū iter ha bēt:omnipotēs sermo tuus dne a celo exiliēs a rega lib⁹ sedib⁹ venit·dur⁹ debellator in mediā exter mini terrā p̄siluit ac̄·q̄ tūsq̄ ad crucē xp̄i fidei a fortis p̄seuerauit·// 20·fuit Cassandra Priami re gis troianoz filia q̄ spūssancto p̄phetādi hūit vsū rapi nā Helene·audaciā paridis·aduētū tindari·lō gā troie obsidiōez a Priami atz plionis vltimā desolacōez:lōge añ p̄dixit·Sed p̄tm hui⁹ virgis fuit·q̄ cū ab Apollie diligētur:osēsit i ei⁹ oculi tū si futuroz noticiā sibi p̄starz quā cū ab eo im petrāss̄z pt⁹ ea negauit ei p̄missuz p̄phē q8 apollo indignatus fecit ut nunq̄ fides adhiberetur ver bis eius que postea nu psit cuidaz coruo nobili inuenidemum cessit Agamenoni in sortē·// Be ata virgo spūssancto p̄phetandi a deo accepit cum ait·

Magnificat aīa mea dñm·in quo filij dei incarnacōem·generis hūani redemptōez·regni dyaboli euersiōez p̄dixit·cū in montana cōscendit ut visitaret Elisabeth. ¶ 21·fuit Clitemestra·Tindari regis Oebalie ex leda filia q̄ virgo nupsit Agamenoni Micenarū regi a ex eo plures filios magni valoris genuit·Sed peccatū huiꝰ regime fuit·qz adulteriū cū egisto admisit a vitū priuz inflexit· ¶ Btā virgo licz vnicū naturalez filium genuerit de spūsancto·filiū cristū·multos tñ filios adoptiuos genuit·scōnes xp̄ianos:cū caritate a fide· ¶ 22·fuit Halena Tindari regis Oebalie ex leda filia q̄ nupsit Menelao regi Lacedemoniorū·cuius tanta fuit pulchritudo:ut bellū maximuz ortū fuerit inter grecos a throyanos·post q̄ Paris ipsā rapuit a throyaz deduxit·Sed p̄cm huiꝰ regime fuit·qz Paridi consensit in amorē a ptem thesauroꝝ Menelai furripuit:a volēs cū paride aufugit· ¶ Btā virgo sua pulchritudine a vtutū honestate deo placuit p̄s· Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate·q̄ reliquit domū patrnam ut fuiret deo viuo in tēplo sācto ideo sequit·Audi filia a vide a inclina aurē tuā a obliui·po·tuū a domū pa·tui:a cōcu·rep de co·tuū ac ¶ 23·fuit Camilla·Methabi regis volscoꝝ ātiquissimi ex Casmilla filia q̄ cū puella sine mīe remāsisset·virginitatē suā ppetuo cōfuauit·quēadmodū p̄ eius ipsaz deuouerat dyane·Sed pcēz huiꝰ vginis fuit·qz artē bellādi edocta·in bello q̄s erat inf Eneā a Turnū ptibꝰ turni fauēs multos teucroꝝ occidit·a nouissie Corebū quendā cibellis sacerdotē insequēs·auiditate armoꝝ eiꝰ ab aūte quodā ex hostibꝰ vulneāta interijt· ¶ Btā virgo in tenella etate vginitatē suam deo deuouit Cant·ę·ca· Ortus cōclusus soror mea sponsa ac·q̄ pti p̄destinatoꝝ fauens·injit certamen cū demone eiꝰ regnū disrūpens in filij dei ocepcōe· ¶ 24·fuit Penelopes Icari regis filia a Vlixi strēnuissimi viri oiunx·q̄ castitatis exemplū ceteris matronis p̄buit·cū diu virū suum a Troiano bello redeuntē expectasset·Sed pcēz huius regime ut Licofron poeta refert:fuit·qz suasionibꝰ Nauplei semis pter vindictā Palamedis filij sui·cum fere oēs ciuges greciꝝ in meretriciū deduxiss·etiā Penelopē cū quodā ex suis p̄catoribꝰ in āplexus a cubitū tandē tuit· ¶ Btā virgo q̄tum ad vginitatē nō huit sibi simlez·Jux illd O virgo vginū quomō fiet istud·qz nec p̄mā similē visa es nec hīe sequētē·de q̄ dicit Cant·ę°· ca·Fons ortoꝝ puteꝰ aq̄ez viuentiū:q̄ fluūt impetu de libano· ¶ 25·fuit Dido·Beli phœnicū regis filia·mirabilis pulchritudīs a castitatis exēplū q̄ Sichęo sacerdoti Herculis nupsit·int quos castissimꝰ amoꝝ fuit aps quā deus castitatis a pudicitie tātū valuit ut ptꝰ edificataz Cartaginez cū rex musitanoꝝ libidinosus in occupiscētiā eiꝰ exardescēt·seipsā gladio interemit:ne famā sue castitatis labefactarz·Sed pcm huiꝰ regime fuit qz thesauros frīs sui Pigmaleonis fugiēs furripuit a fraude tātū terre apud affros mercata ē: qñtū cōtūi bollis p̄tendi possz·qđ in ptes octiuz amplioꝝ q̄ venditoēs crederēt oplexa est:vbi edificauit Cartagine· ¶ Btā virgo tēplum dñi·sacrū triū spūssancti·sola sine exēplo placuit dño·in q̄ xp̄s coriū nre hūanitatis sūpsit a in cruce per fusta a vulnera cōcidit ut ciuitatē celestē p̄destinatis edificaret thesauros diuinitatis velut thesauraria obtinens·de q̄ dz·In quo hītat ōmis pleitudo diuinitatis corpaliē· ¶ 26·fuit Lauinia·Latini regis a Amate oingis vnica filia·Laurētū regina a saturno cretēsi ducēs genꝰ quā Turnꝰ rutuloruz rex pter deus formositatis a successiōez regni·ardētissime cupiebat in oiugē cui etiā amata mīe eius p̄miserat·Verū pat eiꝰ Latinꝰ auguriā dipitissimꝰ·oraculo accepat:filiā extero duci tradēdam· Cūq a Troia eneas pfugꝰ aduenissz·Latinꝰ eaz sibi tradidit·tū ob generis claritatē·tū ob oraculi veritatē:quā ob rē bellū gue ortum ē inf Eneaz a Turnū·Sed peccatū huiꝰ regime fuit·qz timore Ascanij indignata secessit in siluas:vbi pepit Julium siluiū· ¶ Btā vgo non extero·ß fue tribꝰ viro nupsit·pter diuinū oraculū quo reuelatū fuerat ut singule tribꝰ afferrēt virgas aridas·cum nominibꝰ eaz inscriptis·in templū·in scā sāctoruma cuiꝰ virga mane floruisset:ille sibi btāz mariā desponsarz·Itaq̄ cessit in sortē Joseph·nō ad bellū excitādum·ß ad pacē·Jux illud Virga ysse floruit·vgo deum a hoiem genuit·pacē deꝰ reddidit ac· ¶ 27·fuit Nicaula·dicta regina sabba·seu regina candacis:q̄ in mero insula Nili regnauit·Nam deficientibꝰ pharaonibꝰ:ipsa obtinuit regnū egiptioruz a arabū·tū diuiciaruz copia pmaxia·tū sapietia mirabili·Et sicut reges egiptioz anī voca bātur pharaones:sic postea vocati sūt Candaces· Hec venit ihrlm audire sapiaz Salomōis ut dz 3·Reg·Sed peccatū huiꝰ regime fuit ydolatria qz cū egipciis colebat ydola· ¶ Btā virgo sapietissima sup ōnes mulieres mūdi extitit·edocta p spiritūsācti ōnia secreta celestia a p̄cipue misteriuz incarnacōis filij dei·Jux illud·Spūssanctꝰ supueniet in te.s.ad tibi soli manifestādū ac· ¶ 28·fuit Rea illia vgo vestalis·Numitoris regis Albani filia·Vex cū amulius frat iuniorē numitoris expulisset ipsuz a regno a Lausū eiꝰ filiū occidisset seruauit Reā·quā vestalibꝰ vginibꝰ addidit:a p petuam vginitatē p̄fiteri coegit·Sed peccatū huius virgis fuit·qz stimul agitata veneris cōcepit ex incestu a pepit duos filios.s.Remū a Romulū oditores vrbis rome· ¶ Btā virgo non coacta ß volens virginitatē vouit deo vero a fine vllo stimulo carnis ocepit ihm xp̄m mūdi saluatorē Jux illud·B̄ndicta a venerabil es virgo maria: q̄ sine tactu pudoris inuēta es mr saluatoris ac·: ¶ 29·fuit Lucretia·Lucrecij romanoꝝ darissimi filia·q̄ dux pudicitie egregia inf matronas romanas atq̄ sāctissimū p̄simonie decus cōsetur a collatino Tarq̄no nupsit:atq̄ lamificio vacans nullo exornata cultu ab ōmibꝰ romanis laudabilior indicata ē·Sed p̄cm huiꝰ matrone fuit·qz Sextus Tarq̄ni supbi filiꝰ fraude ac vi eā nocte oppressit

ob qđ scelus coraz patre suo a viro cū lactimis
ait. Ego me si pcō absoluo supplicio non libero.
nulla deinceps impudica Lucretie viuet exēplo
a educto gladio seipsā pemit. Btā virgo ab in
fancia seruiuit deo ī templo scō cui āgelus p sin
gulos dies cibū afferebat. oīombz a lectōib9 scā
rum scripturaz semper intēta. quā null9 vnq̄ vo
luptate venerea aspicere potuit. qñmo si quis lu
bric9 in faciē virginis intēdisset: mox ab ōi pe
tulantia carnis liberabat. ¶ 30. fuit Cloelia. insig
nis virgo romana. claris pentib9 nata. ut gene
rositas aīmi ei9 testat. ppter qđ romani nobiles
statuā eq̄strem ei dedicauerūt. Sed pctm̄ hui9 vir
ginis fuit. qz cum obses simul cū alijs vginibus
mitteret ad Porsēnam regē ob concordiaz factam
cū romanis: deceptis custodib9 ipsa equū ascen
dit a reliquas vgines cum magno earū periculo fu
gere compulit. licet rex audacie a virtuti hoc deputa
uerit. Btā vgo seipsā obsidez dedit p reconciliacō
ne generis hūani cū nō p deceptiōem. sed p carita
tiuaz dilectiōem mediatricē se constituit inter deū a
homines. q̄ dicit illud Cant. c. ca° Dilect9 meus des
cēdit in ortulum suū ad areolam aromatū ut pas
catur in ortis a lilia colligat. Ego dilecto meo et
dilect9 meus mihi qui ¶ 31. fuit Vecturia nobil matrona romana. Gnei coriolani mr̄ q̄ animū filij
āmouit ab obsidiōe romana sua oīone cum dux
Volscoz otū romanos fact9 esset. Sz pctm̄ hui9
mrone fuit. qz impetrauit a senatu ut hoies muli
eribus assurgerēt a via cederēt a qz mulieres auro
insigniretur a purpurea veste. aureisq̄ fibulis a
armill a hereditates cōsequerētur. ¶ Btā virgo fū
is p̄cibus a assiduis oīoib9 a deo impetrauit ut
filiū suum mitterz ad reparatiōem generis hūani
Vñ ipsa dicit. Ruia respexit humilitatem ancil fue. ecce
enī ex hoc beatā me dicēt ōnes gnatiōes. Ruia fe
cit mag. q̄ po. est nomen. ¶ 32. fuit Claudia ex genere
so sāguine romanoz p creata a virgo vestal mi
ta religione a pietate clarissimā. Sed pctm̄ hui9 v
ginis fuit. qz cū p̄ eius curru triūphāti ducētur
in capitoliū a vn9 tribunoz plebis curz euolue
vellet. mox claudia oblita honestatis se mediam
iniecit a aseū fuz p̄i p̄stari iussit. ¶ Btā virgo a deo
p̄electa nūq̄ de sui gloria aut electiōe superbiuit.
y mo ut di. Cui9 domin9 humilitatē cōspiciēs: āgelo
nūciante cepit redēptorē mūdi. Magis enī pla
cuit deo humilitate q̄ vginitate. ¶ 33. fuit Virginea
auli viri p̄ricij romani filia q̄ Lucio volumnio ple
beio homini q̄uis consuli nupsit a p̄ter nobilitatis
insignia castitatis decor matronis romānis fuit. ac
templū puum in honorē pudicicie plebeie cōstru
xit. ad qđ nulli matrōe plebeie licebat accedē. n̄
spectate pudicitie a q̄ vni viro tm̄ nupsissz. Sz pec
catū hui9 matrōe fuit. qz p̄sumpsit accedē ad tē
plum pudicitie p̄ricie. ad qđ nulli mulieri accede
re licebat. misi viro p̄ricio nupsisset q̄ indignata
breui oīone altricata ē cū matrōis Patricijs eaz
a templo p̄dicto repellētib9 ¶ Btā virgo licz no
bilis genere nupsit Joseph viro plebeio utpote
fabro. dīna reuelatiōe q̄ cū essz mr̄ dei electa nūq̄
de se presūpsit. ß ācillam dñi se vocari iussit. ¶ 34.
fuit Marcia Varroīs filia. ppetua virgo sua ipō
te. nō supiorīs coactiōe. qz nec veste alligata. nec
dyane voto. seu alteri9 pfessiōis obnoxia. ß sola
mētis integritate supauit carnis illecebrās. Sz pec
catū hui9 vginis fuit. qz ex imuidia quā gerebat
aduersus Scipionem a dyonisiuz fue etatis picto
res famosissimos supare ppones: studio picture
atq̄ sculpture se dedit. ¶ Btā virgo sculptōres om
nes supauit qñ figurā hūanitatis tāta grā dīni
tati coaptauit. ut idē essz verus deus a verus homo
iō dicit. Virgo dei genitrix quē tot9 nō capit or
bis. in tua se clausit viscera. fact9 homo a hoc est
mirabile. ¶ 35. fuit Sulpicia Seruij p̄riculi filia.
matrō azz rome decus. sua etate castimonie q̄ ful
uij flacci cōiunx fuit. Cū senatus roman9 visis li
bris Sibille decreuissz ut templuz veneris vticor
die consecraret a muliere castissima: inter cētuz ca
stas hec vna fuit electa. inter decē castas hec sola
fuit electa q̄ sola digna fuit consecrare templū Ve
neris. Sed peccatū hui9 matrōe fuit. qz consueuerāt
romani sicut a alie nationes mittere vgines suas
ad littora ut forēsium vterētur cōcubitu a sic fu
ture castitatis sue libamēta psoluerēt veneri qđ
sulpicie cōtigit. ¶ Beata virgo nō dedicauit casti
tatem suam mulieri mētrici. sed deo vēci. de qua
dicit. Sācta, a immaculata virginitas quibus te
laudib9 efferam nescio. qz quē celi capere nō pote
rāt: tuo gremio contulisti. Vnde carnis petulantiā
nūq̄ sensit. ¶ 36. fuit Tertia emilia. ex clara emi
lioū familia oriūda. que Scipioni Affricano iu
niori nupsit. suo tēpore castissima a subtilis inge
nij mulier. Sed peccatū hui9 matrōe fuit. qz dum
clare nosceī virtū suum in dilectiōem a concubitum
ācille sue pluries ire. fustinuit quasi adulterium
viri sui approbās. ¶ Beata virgo simul cū Joseph
viro suo virginitatē suam deo vero consecrauerunt
post celebritas nupcias sicut āte seorsū quūsq̄ vo
uerat. nec fallacia vlla ex pte vtriusq̄ eorū inue
nit. Io dicit. Caste pectis viscera celestis intrat
gracia ac. ¶ 37. fuit Sempronia. tricij sempronij grac
chi nobilis viri filia. que Scipioni emiliano nup
sit. Cūq̄ post cesos fratres suos scz Thiberiuz et
Gaium. Graccos. a tribuno plebis cogeretur de
osculari Equicium firmanum tanq̄ nepotem fu
um a filium Thiberij gracchi constanti animo
a acri vultu illum reiecit et generosi animi muli
er laudata est. Sed peccatum huius matrone fu
it. quia tam indomite erat ceruicis. ut quicquid
aduersus iudicium suum fieret: mox vlciscereture
¶ Btā virgo nō vltōis mat. sed mīe fuit. iux illud
Maria mr̄ gre. mr̄ mīe. tu nos ab hoste protege ac.
q̄ in familiā ihesu xpi filij sui benigne suscipit qs
a pcīs resipiscē conspicit ac. ¶ 38. fuit Claudia qñ
ta romana. perpetua virgo. Cū enī e pessimū te Ci
belles mat deoz romā deducētur p nauim. contigit
ut volentib9 nautis littori tyberis approp inq̄re
nauis vado fluminis hesit immobilis. Claudia
vero virgo videns multitudinem inuenū fatiga
ri frustra flexis gemb9 dee simulachrum exinit

ut si se cāstā arbitrarer·cingulū suum seqretur q̄ dicta statim nauis secuta est illā quo eā ducer3· Sed pccatū huiꝰ vginis fuit·qz assiduo a vario a accurato vtebatur ornatu: a faciei mimo cultu splēdida incedebat·¶ Btā virgo hūrlitati vgita tē suam oiunxerat·qz sciebat qz Eua licz fuiss3 v go·tñ ob supbiam de padiso eiecta fuerat·ideo hūanum genꝰ p vginitatē oiunctā hūrlitati ad padisū redire debebat·Juxt dhūd·Deposuit potentes de sede.s.Lucifer ū a Adaz supbos·a exaltauit hūrles.s.xp̄m a matiā¶39·fuit Portia·Marci catonis vticēsis filia·que viuēte pie nupsit Bruto quē integre a caste dilexit:ut aliū nunq̄z nouerit virū·Sed pccatū eiꝰ fuit·qz semel nouacula tonsoris se iugulare voluit·post mortez vero viri sui cartonibꝰ succēsis in guttur traiectis seipsaz interemit·¶ Btā virgo virū suū castissimē dilexit·qz domꝰ pudici pectoris·tēplum repētē cē¶20·fuit hortēsia·Quinti hortēsij egregij oratoris filia·q̄ orā di facūdiam a pnunciandi mario vigore seruauit·p̄cipue cora triū virū p multitudie matrōa rū que mimū gestabāt ad solued̄ pecuniaz p necitate reipublice·Sed pctm eiꝰ fuit supbia cuz ydolatria in orādo· Btā vgo q̄ prudēter locuta est angelo nūcianti incarnacōnez filij dei:cū ait· Quo fiet istud.r quoniā virū nō cognosco·Non q̄si dubia de oraculo·s nescia de modo·ut patet i euangelio hodierno·:

Secūdo declaratur eadē oclusio testiº legis dicinal·¶Sciendū qz in veteri testamento fuit·20·dñe valde honorabiles q̄ habuerūt spāles gras a bñdictōes·qz tñ nulla earū immunis fuit a pctō·ideo nulla ipsarū inuenit gratiaz redēptōmis generis hūani:p̄ter beatā vginez q̄ hoc promeruit¶Tria fuit Eua in bñdictōe generatōis· Nā in padiso terrestri Eua hūit·x·p̄uilegia· p̄º de viro innocēte a iusto formata est a do¶2°fem̄ est mirimonū castissimū inter Euā a Adam q̄bz bñdixit deꝰ Gen̄·3·ca°¶3°illa in padiso Eua i generatōe plis pmāsiss3 vgo·qz nō fuissent fracta claustra pudoris·ut dicit btūs Augº·li·12·de ci·dei·¶x°illa in padiso Eua a q̄libet mulier fuisset sine cōcubitu sine pena puerpa et genuisset sine culpa:ymo cū originali iustitia·Sz illa p uilegia Eua p pctm amisit·propter qd̄ cū tō posteritate sua eiecta ē de padiso·¶Btā vgo āpliora p uilegia est a deo secuta·Nā eua de osse viri i carnē ē formata·in signū future corruptōis a infirmitatis·qm̄ costa dura a fortis:trāsmutata ē in carnem mollē a fragilē·eo qz homo ab illo forti statu innocētie erat cafurꝰ in statū mortalitatis·In beata vgine de femina sine viro facta ē vir perfectissimꝰ ihesus xp̄s:in signū recuperande vtutis·qz sanguis mollis a delicatꝰ trāsmutatꝰ est in ossa solida ihesu xp̄i·qz p hanc incarnatōnez sanctissimā homo mollis pctō reformād̄ erat ad statū vtuose fortitudis·Etiā Eua fuisset vgo corpe·s nō mente·qz cōsensit in carnalē delectatōnez:quā postea fuit expta·In btā vgine fuit vginitas corporis a mentis cū proposito nō consentiēdi:nec expiendi carnalē copulā· Similit mrimoniū Eue fuit ad replendū tā·s mrimoniū vginis fuit ad replēdum celū·q̄ cōcepit sine corrupcōe·portauit intero sine grauitate·pepit sine dolore·genuit filiū absq̄ peccato:q̄ venerat delere pctā·¶Secūda fuit uxor Noe in bñdictōe saluatōis·Nā ipsa cuz viro suo habuerit·x·p̄uilegia·¶p̄mo fuerūt iustia perfecti añ deum¶2°patientes in fabricatōe arche p quā saluatū est genꝰ hūanū·¶3°prudētes in gubernatōe animaliū in archa·¶4°seruētes caritate in emissiōe corui a colūbe·destructōe altaris:a sacrificiū ymolatōe ad deū·Sed illa p̄uilegia nō fuerūt tāte gratie a virtutis:ut genꝰ hūanum a pctō redimerēt propter pctm vtriusq̄·Noe inebriatꝰ est a maledixit Chanaā filio filij sui Caz Uxor ānoe plus ceteis filijs suis dilexit Cam:quē audiēs irrisisse patrem nō corripuit·¶Btā vgo nō ex lignis s ex purissimis sanguinibz formauit archā corporis xp̄i·p quē saluatū est a rapt̄ū genꝰ hūanū q̄ emisit corpꝰ suū ad sepulchrū tāq̄ cruū·qđ nunq̄z redijt ad psōaz filij dei·cū debeore a migre dine passibilitatis·mortalitatis·grauitatis·s cū dotibꝰ gloriosis p̄s·Requiescet caro mea· Emisit colū bā·virginissimā animā ad visitādos sanctos patres in limbo:q̄ ramū virentis olive detulit·qz scōs patres inde eduxit p̄s·Ascendisti in altuz·cepisti captiuitatē·Seipsū oblatōem a hostiā deo patri obtulit in ara crucis·¶Tertia fuit Sara in bñdictōe gratificatōnis·Nā ipsa habuit·x·p̄uilegia·¶p̄° fidelitatis·qz cū vidisset Ismaelē filiū Agar ancille fuit deducentē Isaac filiū suuz ad ydolatriā·dixit ad Abrahā·Eice ancillā a filiū eius Gen̄·21·ca°¶2° hospitalitatis·qz angelos dei liter recepit hospitātes:qui Abrahā dixit ei·Accelera·tria sata similae·mixce:a fac subcinericios panes Gen̄·18·ca°¶3° hūlitatis·qz virum suum Abrahā p̄mo vocauit dñm dicēs·dñs meꝰ vetulꝰ est·ibidē·¶4°caritatis rōne cuius deꝰ dixit ad Abrahā·Sarai vxorē tuam nō vocabis Sarai·s Sarraa a bñdicam ei a ex illa dabo tibi filiū cui bñdicturꝰ sū·eritq̄z in nationes a reges populorū orientur ex eo Gen̄·17·ca°· Sed ista p̄uilegia nō fuerūt tāte gratie:ut redēptorē adducerēt propter peccata Sare· Deinde erisit em̄ verba ānunciātis et cōceptū Isaac:a mētita ē se nō risisse Gen̄·18·ca°¶Btā virgo vltra ista p̄uilegia hūit vginitatē absq̄ oi peccato·propter q̄ meruit ut ex ea dei filius nascētur a de suo vtēo p̄ferret mūdi saluatorē·¶Tērta fuit Rebecca i bñdictione p̄destinatōis·Nā ipsa hūit·x·p̄uilegia·¶p° electōis·qz ex voluntate dei elecā ē vxor Isaac Gen̄·24·ca°¶2°cōfirmatōis·quia frēs eiꝰ confirmauerūt hāc voluntatē dei dicentes·A dño egressus ē sermo a nō possumꝰ ex placitū eiꝰ quicq̄ aliud tecū loqui ut dicit ibidē·¶3°imolatōis·quia erat pulchertima:a incognita viro·ut dicit ibidem·¶4°exaudicōis·quia deprecatꝰ est Isaac dñm p Rebecca vxore sua·eo qz esset sterilis q̄ exaudiuit eū a dedit concepturz Rebecce Gen̄·27·ca·Sed illa p̄uilegia nō promeruerunt redēptorem·eo qz precauerit astucia sua p̄uans

Esau bñdictõe p̃mogenīture ibidẽ·21·ca·que eci am dixit·tedet mevite meeppt̃ impacãz· Bea ta v̂go electa a dño iuxta illud·Elegit eã de⁹ a p̃e legit eam: a hĩtare eaz facit in tabnaculo suo Cõ firmauit voto virginitatẽ suã sub dẽs illaz ȳmo bñplacito·Que cũ oraret p redẽptõe geneis hu mam·dicẽs illud p̃s·Bñdixisti dñe t̃ram tuã·auti sti captiuitatẽ Jacob mox exaudita est· 1·fuit Lya in bñdictõe actiõis·Nã ipsa hũit q̃tuor pri uilegia· p⁰ humliacõis cũ dixit·Vidit dñs hũili tatẽ meã· 2⁰ exaudicõis cũ dixit·qm̃ audiuit do min⁹ hũ me dtemptui dedit mihi filiũ· 3⁰ dilecti onis cũ dixit·hoc p bñdictõe mea btãz q̃ppe me dicẽt oẽs generacões· 4⁰ confessiõis a grãz actio nis·cũ dixit mõ confitebor dño·ut hẽtur Geñ·29⁰· a·30·capitul·Ȳz ista p̃ulegia nõ pmeruerũt redẽ ptorẽ·qm̃ Lya lippis eãt oculis avit ei⁹.s. Jacob despexit eã·ut ȳr ibidẽ· Btã virgo vltra illa pri uilegia fuit pulcherria Cant·6·ca⁰·Pulchra es amica mea suauis a decora·Rua de⁹ maxia calta te dilexit Cant·4·ca⁰·Vulneraſti cor meũ soror mea·sponsa mea·vulneraſti cor meũ in vno ocło rũ tuoz·iõ q̃ pmeruit accipe saluatorẽ seculoz q̃ sola sine exemplo placuit dño ut ostat· 6·fuit Rachel in bñdictõe dtẽplacõis·Nã ipsa habuit q̃tuor p̃ulegia· p⁰ affimitatis·qz erat cõsobrina Jacob quã ipe osculat⁹ est Geñ·29·ca· 2⁰ diligi bilitatis·qz Jacob seruiuit Laban·14·ãnis ut ip sam hẽret vxorẽ Geñ·29·ca· 3⁰ formositatis·qz Rachel erat decora facie a venusto aspectu ut ȳr ibidẽ· 4⁰ impetrabilitatis·qz cuz essz sterił exau diuit dñs vocẽ eius: dans ei filiũ Geñ·30·ca·Ȳz illa p̃ulegia nõ pmeruert redẽptorem: qm̃ dnẽs Rachel q⁹ infecũda essz: inuidit sorori a ait mari to suo·da mihi liberos: alioq̃n moriar·Ecce inui dia a impacia ei⁹·Geñ·30·ca· Btã virgo fuit ex eadẽ tribu cũ ihesu cristo q̃ cupiebat ei⁹ oscu lũ dicẽs illud Cant·p̃·ca·Osculet̃ me osculo oris sui·Ecia seruiuit deo in tẽplo·14·ãnis ut de⁹ dign̄e tur mittẽ saluatorẽ mundi·Cui⁹ pulchritudo in extimabilis erat nimis·Cui⁹ oronem exaudiuit de⁹ cũ angel⁹ dixit ei·Ecce accipies ac· 5·fuit Aseneth in bñdictõe dignificacõis·Nã ipsa hũit q̃ tuor priuilegia· p⁰ nobilitatis·qz erat filia Pu thifaris sacerdotis a p̃ncipis exercit⁹ pharaõis Geñ·41·ca· 2⁰ virginitatis·qz virgo nupsit Jo seph· 3⁰ solabilitatis·qz tãtam solatiõez ha buit cũ viro suo ut obliuiscẽtur õnium doloꝝ a laborũ suoz·ut ȳr ibidẽ· 4⁰ditabilitatis·qz deus eaz fecit crescẽ in magnis diuicijs in t̃ra paupertatis sue·ut ȳr ibidẽ·Ȳz illa p̃ulegia nõ pmeruerũt redẽptorem: qm̃ nõ erat ipsa de pplo dei electo ꝫ gentilis y dolis seruiẽs·filia egipcij hois·cuius mr̃ stupr̃ petebat a Joseph·cui nõ consentiẽs: de trusus est in carcerẽ p byenium Geñ·39·ca· Be ata v̂go vltra illa p̃ulegia·nesciẽs virũ cõcepit a genuit saluatorẽ seculoruz q̃ fuit de populo dei electo·cui⁹ mr̃ Anna sanctissima dña fuit ut p̃z· 8· fuit dña in bñdictõe electõis·Naz ipsa hũit·q· p̃ulegia· p⁰ virgitatis·qz erat inter gnita viro·; 2⁰ formositatis·qz erat p̃uella pulchra a decora· 3⁰ amabilitatis·qz Sichem filiꝰ Emor p̃ncipis ci uitatis Salem: videns eã adamauit valde· 4⁰ vmi tatis·qz ppter eã populꝰ ciuitatis Salẽ elegerũt fie ri vnꝰ populꝰ cũ hebreis circũcidentes õnes masculos·ut hẽtur Geñ·34·ca·Ȳz illa p̃ulegia nõ pro meruerũt redẽptorẽ·qz ex curiositate egressa est· dña a domo Jacob pris sui vagabunda a sola ut videt mulieres regiõis illiꝰ q̃ rapta oppressa fuit ab illo Sichem a ppter eã subuersa fuit illa ciuitas ut ȳr ibidẽ· Btã virgo vltra illa p̃ulegia illibata v̂go pmãsit a secreta dmi pstitit·aspectũ viri fugiẽs q̃ eciaz ad aspectũ ãgeli in forma homis ptimuit· 9·fuit Thamar in bñdictõe defensiõis·Nã ipsa habuit·4·signa defensionis sue q̃ dedit ei Judas filiꝰ Jacob.s. anulũ·armillã·ba culũ: a edũ·Sed illa nõ pmeruerũt redẽptorẽ·qz Thamar q̃ erat nurꝰ Jude: scortũ ppetrauit cuz socero suo Geñ·38·ca· Btã virgo hũit anulũ legittie despõsacõis cũ viro suo Joseph·habuit armillã pudicitie a castitatis·hũit baculũ ȳme ptãtis·habuit edũ in nocẽtis hũanitatis ut p̃z· 10·fuit Ethiopissa vxor Moysi in bñdictõe dile ctõis·Nã ipsa habuit q̃tuor p̃ulegia· p⁰ affabi litatis·qz cũ Moyses simł cũ egipcijs expugret ethyopiã visa affabilitate Tharbis filie regis ethyopũ: mox destitit ab obsidiõe·2⁰ affimitatis qz p̃ dicta Tharbis pmisit se daturã ciuitatez si Moyses eã ducẽt in vxorẽ q8 a factum est· 3⁰ li bertatis·qz inuentu p̃dicte Tharb ciuitas liba ta est ab obsidiõe egipcõrũ· 4⁰ amicabilitatis· qz cũ Moyses redire vellet in egiptũ·p magnitu dine amoris vxoris sue nõ poterat·Vñ moyses duas ymagines sculpsit in gẽmis quaz vna me moriã altera oblitiõez adducẽt·qs inseruit du obꝰ anulis õmino paribz Anulũ obliuiõis dedit vxori sue q̃ cepit obliuisci viri sui a sic moyses li bere regressus ẽ in egiptũ·ut dicit ingẽ historia tũ sup exod·rubca·1·Ȳz p dctm̃ isti⁹ Tharbis ipe diuit ne ista p̃ulegia pmererẽtur redẽptorẽ·qz p bitorie dedit ciuitatẽ Moysi inscio pre suo·a q̃ ec̃ recessit Moyses ppter ydolatriã· Btã virgo fe cit scissimũ mrimoniũ inter naturaz dinaz a tur pissimã naturã hũanã·q̃ dicit Cant·p̃·ca·Nigẽ fũ·ꝫ formosa·Diuinitas nãq̃ descẽdit in vtez v̂ gines ut liberaret genꝰ hũanũ ab hostibꝰ·1·a de mombꝰ· 11·fuit Sephora in bñdictõe circũspectõ nis·Nã ipsa habuit·4·p̃ulegia· p⁰ retribucõis qz cum moyses phibuisset pastores ab iniuria virginũ filiarum Jetro a adequasz greges earũ rogauit Sephora patrem suũ ne beneficiuz moy si retribucõne priuaretur Exodi·2·capi⁰· 2⁰ refe cõnis·quia cum essz Moyses pegrinus in terra madian ipsa rogauit patrem suũ ut ipsũ recipe ret in domo a necessaria alimenta ei ministraret· qui dixit·vocate eum ut comedat panem·ut di citur ibidẽ· 3⁰ copulacõis·quia moyses inuit hĩtare cum Jetro a accipe Sephoram in vxorem q8 a fecit·ut dicit ibidẽ· 4⁰ liberacõis·quia cum Moysez rediret in egiptum a eẽt in diuersorio ut

comedẽt·angelꝰ dñi euaginato gladio volebat eũ occidere:eo q̃ nõ circũcidisset filiũ suum·tulit ilico Sephora petrã acutissimã·a circũcidit ꝓputium filij sui:a liberatꝰ ẽ Moyses a ominacõe ãgeli·Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorez·q̃ post circũcisionẽ pueri indigꝫta a irata Moysi ait Munq̃d ex sanguine tuo debeo fũdere sanguinẽ filij mei:a ipa recessit ab eo Exo8·2·ca° Bta virgo vltra illa ꝑuilegia mĩ dei effecta·nunq̃ a viro suo Joseph discessit·nec ꝓter circũcisiõem xp̃i·nec ꝓter psecucões herodis ac̃· 12·fuit maria soror Aarõ in bñdictõe ꝓphacõis·Nã ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia· p° vginitatis·q̃ nunq̃ fuit a viro ꝛgta 2° intelligibilitatis·q̃ fuit ꝓphetissa· 3° primitatis·q̃ fuit de tribu leui:q̃ erat dignissiã inẽ alias tribus· 4° laudabilitatis·q̃ fuit ꝑma inter mulies hebreas:q̃ deũ in cantico laudarz·Exo8·17·ca·Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorez quia ipa murmurauit cont Moysẽ ꝓter qd effecta est leprosa·ut dr Nũ·12·ca° Bta virgo fuit de tribu leui·q̃ cognta Elisabeth q̃ erat de filiabꝰ Aarõ Luc̃·p·ca·Et canticũ fecit q̃ deuz laudauit dicẽs·Magnificat anima mea ac̃· 13·fuit Raab·in bñdictiõe accepcõis Nã ipa hũit·2·ꝑuilegia·p° misericõis·q̃ ex mia recepit in domũ suã viros israhel exploratores·2° protectõis·q̃ cũ rex Jericho misisset ad domũ Raab ut occidẽt illos exploratores:ipsa absc̃ondit eos· 3° cognicõnis·q̃ nouerat spũsãcto reuelante q̃ dñs tradiderat ciuitatez Jericho in manibꝰ Josue a ꝓpli iudaici· 4° copulacõnis·q̃ Salomõ ꝓceps iuda duxit eaz vxorem ut haberẽt Josue·2°ca°Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorẽ·q̃ ipa fuit meretrix ut dicit ibidẽ· Bta virgo vltra ista ꝑuilegia nupsit Joseph viro iusto de tribu iuda:q̃ ꝓpetuam vginitatẽ confuauit·q̃ non hũano semine·ꝫ mistico spiramine filiũ ꝛcepit· 15·fuit Asa filia Caleph in bñdictõe irrigacõis·Nã ipa hũit·2·ꝑuilegia· p° vginitatis·q̃ erat puella inco ꝛgta viro· 2° dotabilitatis·q̃ habuit ciuitatẽ dabir·a scriptoruz in dotem· 3° flebilitatis·quia ut sedebat in asino suspirauit·a fleuit 4° vbtatis·q̃ pat eiꝰ Caleph dedit sibi irriguũ superiꝰ·a inferiꝰ·a agros irriguos ad orientẽ·a occidentẽ ut dr Josue·17·ca·Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ nupsit fr̃i pr̃is sui·Lex autẽ ꝓhibebat mr̃imoniũ cum filia fr̃is·Vñ nõ legimꝰ ipsã habuisse filios· Beata virgo integritatẽ carnis·a mẽtis seruauit·dotẽ celestẽ accepit·flebat ꝓ redemptõe gnis hũani q̃ redemptõez excelsoz ꝓmeruit:a redẽptõem sil' oĩm pctõz· 17·fuit Delbora in bñdictõe libracionis·Nã ipa habuit q̃tuor ꝑuilegia· p° ꝓphacõnis·q̃ erat ꝓphetissa cui deꝰ futura reuelabat· 2° iudicacõis·q̃ filij isr̃l' ascẽdebant ad eã ad õne iudiciũ querẽdũ· 3° oionis·q̃ vadens ad ꝑliuz con ciuitatẽ aseroth gentiũ·cõtra regẽ Jabin ipsa stante in mõte thabor ad oĩoez:a Barach viro eiꝰ pugnãte·ciuitas fũditus euersa ẽ· 4° laudacõis·q̃ fecit cãticũ dño in q̃ hortat' victores ad bñdicendũ dño Judic̃·5·ca°·1°·Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ nupsit fr̃i pr̃is sui·Lex autẽ ꝓhibebat mr̃imoniũ cum filia fr̃is·Vñ nõ legimꝰ ipsã habuisse filios· Beata virgo integritatẽ carnis·a mẽtis seruauit·dotẽ celestẽ accepit·flebat ꝓ redemptõe gnis hũani q̃ redemptõez excelsoz ꝓmeruit:a redẽptõem sil' oĩm pctõz· 17·fuit Delbora in bñdictõe libracionis·Nã ipa habuit q̃tuor ꝑuilegia· p° ꝓphacõnis·q̃ erat ꝓphetissa cui deꝰ futura reuelabat· 2° iudicacõis·q̃ filij isr̃l' ascẽdebant ad eã ad õne iudiciũ querẽdũ· 3° oionis·q̃ vadens ad ꝑliuz con ciuitatẽ aseroth gentiũ·cõtra regẽ Jabin ipsa stante in mõte thabor ad oĩoez:a Barach viro eiꝰ pugnãte·ciuitas fũditus euersa ẽ· 4° laudacõis·q̃ fecit cãticũ dño in q̃ hortat' victores ad bñdicendũ dño Judic̃·5·ca°·1°·Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ voluntaria iuit ad ꝑlium:ut effundẽt sãguinez· Bta virgo spiritũ ꝓphetãdi a dño accepit q̃ iudicia dei cõseruabat conferẽs in corde suo·orãs assidue ꝑ liberacione peccatoz·dicẽs illũ ps̃·Qui regis israhel intẽde q̃ deducis velut ouẽ ioseph ac̃ vsq̃ ad finẽ·Laudauit deũ in cãtico suo dicens· Magnificat anima mea dñm·declarãs decẽ magnalia ipi deꝰ in illo· 16·fuit Jahel vxor Aber cinei in bñdictõe ꝓtectõnis Nam ipa hũit q̃tuor ꝑuilegia· p° tranq̃llitatis·q̃ erat par inter Jabin regẽ asor a domũ Aber cinei·2° hospitalitatis·q̃ egressa Jahel in occursuz Sisare pncipis exercitꝰ Jabin·dixit ad eũ· Intra ad me dñe mi:ne timeas·3° cõfortabilitatis·Vñ benedicã Jahel inter mulies q̃ aquã petẽti lac dedit 4° defensabilitatis·quia oppuit illuz pallio a stetit asi hostiũ tabernaculi:ne q̃s ingrederet ad capiendũ illũ· Judic̃·4·ca·q·1°Sz illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ tulit clauũ tabernaculi a malleũ a ingressa abscõdite a cũ silentio·posuit supr̃ timpꝰ capitis Sisare clauũ·percussumq̃ malleo defixit in cerebro illius:a mortuꝰ est ibidẽ· Bta virgo pacẽ procurauit generi hũano cũ deo patre hospiciũ vetris sui ꝓpauit verbo dei·ipsũq̃ lactauit vtere de celo pleno·a operuit ipsũ pallio nre hũanitatis in vtero·a pãmis ipsũ inuoluit in ꝑsepio·a a persecucõe herodis ipsum protexit fugiẽs in egiptũ ac̃· 18·fuit filia Jepte in bñdictõe oblationis·Nã ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia·p° sanctitatis·q̃ Jepte pr̃ eius hũit spm̃sãctum·2°religiositatis· q̃ pat eiꝰ voluit eã sacrificare do vino·3° vginitatis quia fuit virgo incognita viro·4° flebilitatis·q̃ duobꝰ mensibꝰ fleuit vginitatẽ suam in mõtibꝰ ut dr Judic̃·11·ca°Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redemptorẽ·q̃ ipa cõsensit in mortẽ ꝓpriaz dicẽs· Fac mihi q̃d cũq̃ pollicitꝰ es·ocessa tibi vlcõe a te q̃ victoria ut dr ibidẽ·Obtulit ei Jepte holocaustũ·nec legittimũ·nec deo cariũ·fuit em in voueno stultꝰ:a in soluẽdo impiꝰ· Bta virgo sanctificata fuit a spũsãcto in vtero pr̃s·Sanctificauit tabernaculũ suũ altissimꝰ·Vouit vginitatẽ suã deo·flebat assidue ꝓ redẽptõne generis hũani·in quẽ illud Job Flebã sup eo q̃ afflictꝰ erat ac̃· 18·fuit vxor Manue in bñdictõe sanctificacõis·Nam ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia·p° visiõis·q̃ apparuit ei angelꝰ dñi· 2°fecũdacõis·q̃ cũ eẽt sterilis a absq̃ liberis·dixit ei angelꝰ·cõcipies a paries filiũ·3° sanctificacõis q̃ puer eẽt nazarenꝰ dei ab infancia sua a ex mr̃is vtero:a ipe liberabit isr̃l' Iste puer dictꝰ ẽ Sapsõ 4° oblacõis·q̃ tulit edũ de capris a panes a obtulit holocaustũ dño Judic̃·13·ca° Sz illa priuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ otristatꝰ est manue·cũ audisset vxorẽ suã indicãtẽ ei visionez:eo q̃ zelotes erat·Vñ eciã diffidit dicẽs·Morte moriemur·q̃ vidimus dñm· Bta virgo erat assueta visionibꝰ angelorz cui ãgelus nũciauit ocepcõem xp̃i·sanctificacõe spũssancti:q̃ seipsã obtulit do tãq̃ ancillã humilẽ· 19·fuit Noemi in bñdictione replecõis·Nã ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia·p° ogõis·q̃ fuit vxor Elymelech iudicis a sacerdotis

gia nõ ꝓmeruerũt redemptorẽ·q̃ voluntaria iuit ad ꝑlium:ut effundẽt sãguinez· Bta virgo spiritũ ꝓphetãdi a dño accepit q̃ iudicia dei cõseruabat conferẽs in corde suo·orãs assidue ꝑ liberacione peccatoz·dicẽs illũ ps̃·Qui regis israhel intẽde q̃ deducis velut ouẽ ioseph ac̃ vsq̃ ad finẽ·Laudauit deũ in cãtico suo dicens· Magnificat anima mea dñm·declarãs decẽ magnalia ipi deꝰ in illo· 16·fuit Jahel vxor Aber cinei in bñdictõe ꝓtectõnis Nam ipa hũit q̃tuor ꝑuilegia· p° tranq̃llitatis·q̃ erat par inter Jabin regẽ asor a domũ Aber cinei·2° hospitalitatis·q̃ egressa Jahel in occursuz Sisare pncipis exercitꝰ Jabin·dixit ad eũ· Intra ad me dñe mi:ne timeas·3° cõfortabilitatis·Vñ benedicã Jahel inter mulies q̃ aquã petẽti lac dedit 4° defensabilitatis·quia oppuit illuz pallio a stetit asi hostiũ tabernaculi:ne q̃s ingrederet ad capiendũ illũ· Judic̃·4·ca·q·1°Sz illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ tulit clauũ tabernaculi a malleũ a ingressa abscõdite a cũ silentio·posuit supr̃ timpꝰ capitis Sisare clauũ·percussumq̃ malleo defixit in cerebro illius:a mortuꝰ est ibidẽ· Bta virgo pacẽ procurauit generi hũano cũ deo patre hospiciũ vetris sui ꝓpauit verbo dei·ipsũq̃ lactauit vtere de celo pleno·a operuit ipsũ pallio nre hũanitatis in vtero·a pãmis ipsũ inuoluit in ꝑsepio·a a persecucõe herodis ipsum protexit fugiẽs in egiptũ ac̃· 18·fuit filia Jepte in bñdictõe oblationis·Nã ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia·p° sanctitatis·q̃ Jepte pr̃ eius hũit spm̃sãctum·2°religiositatis· q̃ pat eiꝰ voluit eã sacrificare do vino·3° vginitatis quia fuit virgo incognita viro·4° flebilitatis·q̃ duobꝰ mensibꝰ fleuit vginitatẽ suam in mõtibꝰ ut dr Judic̃·11·ca°Sed illa ꝑuilegia nõ ꝓmeruerũt redemptorẽ·q̃ ipa cõsensit in mortẽ ꝓpriaz dicẽs· Fac mihi q̃d cũq̃ pollicitꝰ es·ocessa tibi vlcõe a te q̃ victoria ut dr ibidẽ·Obtulit ei Jepte holocaustũ·nec legittimũ·nec deo cariũ·fuit em in voueno stultꝰ:a in soluẽdo impiꝰ· Bta virgo sanctificata fuit a spũsãcto in vtero pr̃s·Sanctificauit tabernaculũ suũ altissimꝰ·Vouit vginitatẽ suã deo·flebat assidue ꝓ redẽptõne generis hũani·in quẽ illud Job Flebã sup eo q̃ afflictꝰ erat ac̃· 18·fuit vxor Manue in bñdictõe sanctificacõis·Nam ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia·p° visiõis·q̃ apparuit ei angelꝰ dñi· 2°fecũdacõis·q̃ cũ eẽt sterilis a absq̃ liberis·dixit ei angelꝰ·cõcipies a paries filiũ·3° sanctificacõis q̃ puer eẽt nazarenꝰ dei ab infancia sua a ex mr̃is vtero:a ipe liberabit isr̃l' Iste puer dictꝰ ẽ Sapsõ 4° oblacõis·q̃ tulit edũ de capris a panes a obtulit holocaustũ dño Judic̃·13·ca° Sz illa priuilegia nõ ꝓmeruerũt redẽptorem·q̃ otristatꝰ est manue·cũ audisset vxorẽ suã indicãtẽ ei visionez:eo q̃ zelotes erat·Vñ eciã diffidit dicẽs·Morte moriemur·q̃ vidimus dñm· Bta virgo erat assueta visionibꝰ angelorz cui ãgelus nũciauit ocepcõem xp̃i·sanctificacõe spũssancti:q̃ seipsã obtulit do tãq̃ ancillã humilẽ· 19·fuit Noemi in bñdictione replecõis·Nã ipsa hũit q̃tuor ꝑuilegia·p° ogõis·q̃ fuit vxor Elymelech iudicis a sacerdotis

// 2° venustatis·q̄ erat pulcherria inter mulieꝰ bethlehemitas·vñ ppli dicebāt·hec est illa Noe mi· 3° ditatis·q̄ dicebat egressa fui plena· 4° deductōis·q̄ nurꝫ suam Ruth q̄ erat moabitis: deduxit ab ydolatria ad cultū veri dei·ut dicitur Ruth·p̄·c·Sz illa p̄ulegia nō pmeruerūt rēdēptorē q̄ velut ipacies aduersitatis dicebat·Nolite me vocare noemi·pulchrā·ſ vōte me mara·ama raz·q̄ valde me amaritudie repleuit ōmipotens ut &r ibidē· // Btā virgo vltra illa p̄ulegia fuit pacientissima dicēs·furientes impleuit tomis·a diuites dimisit manes·Attulit em̄ panē celestez p mundi vitacē· // 2o·fuit Ruth in bñdictōe de spōsatōis·Nam ipsa hūit q̄tuor p̄ulegia·// p° caritatis·q̄ socrū suaz·s·Noemi redeuntē in p̄riam suam iuda:nolluit ex caritate derelinq̄re dicēs·Sola mors me a te sepabit·// 2° veritatis·q̄ populū suū ydolatrātē reliquit·a verū deū colluit dicens· Populꝰ tuꝰ populꝰ meꝰ·a deꝰ tuꝰ deꝰ meꝰ Ruth·i· ca·// 3° grōsitatis·quia inuenit grāz corā Booz potētissimo·a ditissimo hoie ibi8·2·ca·// 4° affinitatis·q̄ copulata est booz in uxorē ibidē·4·ca·ſ illa p̄ulegia nō pmeruerūt rēdēptorē·q̄ añq̄ de sponsaretur a booz venit abscondite·a discooperto a pedibꝰ eiꝰ pallio ipsa se piecit ad pedes eius Et ecce nocte iā media expauit hō·a conturbatꝰ est ibidem·3·ca· // Btā virgo floruit maxima caritate que dicit·Ordinauit in me caritatē Cant·p̄· ca·ſ Flouit veritate p̄s·Propt veritatez·a māsuetudinē·a iusticiā·a deducz te mirabiliť dextēa tua maximā grāz inuenit apꝰ deū·que virginitatez suaz deo vsecrauit pura mente· // 21·fuit Hester i bñdictōe supacōis·Nam ipsa habuit q̄tuor p̄rulegia // p̄mo eligibilitatis·q̄ inť ceteras puellas tradita est egeo eunucho regis assueri quē placuit ei·a inuenit graciā in ospcū illiꝰ· // 2° formositatis·erat ei formosa valde·a incredibili pulchritudine· // 3° grōsitatis·q̄ ōnium oculis gtiosa·a amabilis videbať·a amauit eā rex plꝰ q̄ omnes mulieres·habuit q̄ grāz·a miserior diā corā eo sup ōnes mulieres·a posuit dyadema regni in capite eiꝰ // 4° benignitatis·q̄ vadēs ad regez ut peteret liberacōem populi iudeorꝫ·rex extēdit coram eam virgā aureā quā tenebat manu q̄ accedēs osculata est sūmitatē virge eiꝰ:q8 signū demencie mōstrabatur·ut &r Hester·2·ca·8·ca·a·7·ca· Sed illa p̄ulegia nō pmeruerunt rēdemptorē·q̄ ipsa petiuit inimicōem Aman·a filiorū eiꝰ ibidē· 9·a·7·ca· // Btā virgo sup omēs mulieres a deo electa:florens ut rosa·fragrās sicut lilium super salutē·a ōnem pulchritudinē dilecta est a dño·a regina celorꝫ·ocata·a impetrauit benignitatē et clemētiam dei sup salute generis hūani· // 22·fuit Judith in bñdictōne gubernacōis·Nam ipsa habuit q̄tuor p̄riulegia // p̄mo austeritatis·q̄ habebat sup lumbos suos ciliciū· // 2° humilitatis·quia ieiunabat ōmibꝰ diebus vite sue p̄ter sabbata·a noemias·a festa domꝰ israhel· // 3° venustatis·quia erat elegāti aspū nimis·a flēbat diuicias multas· // 4° sanctitatis·quia erat in oī bꝰ famosissima·a timebat deū valde·nec erat qui loquētur de illa verbū malū Judith·8·ca·Sz illa p̄ulegia nō pmeruerūt rēdēptorem·q̄ abstulit a se cilicium·a exuit se vestimētū viduitatis sue·a lauit corpꝰ suum·a vnxit se mirto optimo·a discriminauit crinē capitis sui·a imposuit mitraz su p caput suū·a indūt se vestimētis iocunditatis sue·a ōmibꝰ ornamentis suis ornauit se ut decipere t Holofernē·a puocaret eum ad cōcupiam sui· Judith·x·ca·quē detulit manu sua occidit·ibi dē·13·ca· // Btā virgo aspicientibus indumētis vestiebatur·otinue ieiunās·pulchrē sup ōnes mulieres:quā ōnes miro venerabant affectū·ac· // 23· fuit Anna mať Samuel in bñdictōe de uocōmis· Naz ipsa habuit q̄tuor p̄ulegia // p̄° pacientie·q̄ cū ea affligerez emula eiꝰ·a vehemēter angēt mūltis obprobriis ipsa flebat·Eciā cū Helcana viro ipsiꝰ cōcessisset ut iret in syloo ad orandū·Helyi sacerdos estimauit eā ebriā que tū hūiliter se excusauit· // 2° reuerētie·q̄ cum essz amaro aīo oraret dñm·a votuz vouit p filio impetrando· // 3° sapiētie·q̄ oepto filio ymolauit dño hostiaz solemnē·a puerū obtulerūt Heli in seruiciū dñi·i· Reg̃·p̄·ca· // 4° prudētie in cāticō q8 ipsa fecit p g̃ ciarūactōe·1·Reg̃·2·ca° Sed illa p̄ulegia nō promeruerūt rēdēptorē·q̄ pter emulacōem alteriꝰ socie·nō capiebat cibū quasi aīo indignaētur cōtra illaz·ut &r p̄·Reg̃·p̄·ca· // Btā virgo vltra illa p̄ulegia fuit in nocētissima ab ōmi labe pcā· // 24·fuit Michol in bñdictōe salvatōis· Nā ipa habuit q̄tuor p̄ulegia // p̄° affinitatis·q̄ fuit filia Saul regis· // 2° vnitatis·q̄ fuit data dauid regi·a pbete in uxorē· // 3° amabilitatis·q̄ Michol diligebat dauid·1·reg̃·18·ca· // 4° salvabilitatis· q̄ cū Saul obsedissz domū dauid ut eū occideret Michol deposuit eū p fenestrā ut ipē saluarz ibi dē·19·ca·Sed illa p̄ulegia nō pmeruerūt rēdēptorē·q̄ ipsa delusit p̄rem·a mētita est sibi·p̄·Regū· 19·ca·Eciā cū dauid intro ducēt archā dñi i ciuitatē suaz·Michol pspiciēs p fenestrā:desperit eū in corde suo·2·regū·6·ca· // Btā virgo egali exp gemie orta:8mo miraculo cessit in uxorē Joseph qui erat de domo dauid:semp venerata est virū suum quē amore castissimo·a virgineo dilexit·at q̄ genꝰ hūanū suo intuitu saluauit:immunis ab ōmi pctō· // 25·fuit Abigail i bñdictōe hūiliacōis·Nā ipa hūit·4·p̄ulegia· p̄° speciōsitatis·q̄ ipa fuit speciosa valde·2° affabilitatis·q̄ fuit prudētissima i loq̄ndo· 3° remūerabilitatis·q̄ dona·a munera p̄ntauit dauid ut auertēt iram eiꝰ a domo sua· 4° copulabilitatis·q̄ dauid accepit eaz in vxorē·p̄·Regū·27·ca°·Sed illa priuilegia nō pmeruerūt rēdēptorem·q̄ detraxit viro suo·a adulata est ipsi dauid·ut ptz ibidē· // Btā virgo fuit prudētissima·quasi aurora orgēs·pulchra ut luna·electa ut sol·seipsam obtulit deo in ancillaz hūilem· // 26·fuit Achymoen in benedictōne copulationis·Nam ipsa habuit quatuor p̄ulegia· p̄° nobilitatis·quia fuit de principalioribz iezrael· 2° assumptibilitatis·q̄ dauid eā sūpsit

in vxorē sibi ·z° dignitatis ·qꝫ ipa genuit ꝑmo gē
mitū inter oēs filios dauid ·x° caritatis ·qꝫ dauid
ipsā valde dilexit ·Sed illa ꝑuilegia nō ꝓmeruē
runt redēptorem ·qꝫꝓter eā dauid amisit ꝑmā vx
orem suaz ·l. Michol: quā in adolescētia sortit⁹ eāt
2 ·Reg̃ ·2° ca ¶ Btā virgo vltra illa ꝑuilegia nemi
nē vnq̄ offendit: qm̄ preter istā nunq̄ Joseph
aliā vxorē hūit: q̄ vginitatē suā deo cōsecrauit·
¶ 2A ·fuit Bersabee in bñdictōe obseruacōis ·Nā
ipa hūit q̄tuor ꝑuilegia ·p° decoris ·qꝫ erat muli
er pulchra valde ·2° amoris ·qꝫ dauid intro duxit
eā in domū suā: ⁊ facta est ei vxor ·2 ·Reg̃ ·11 ·capi ·
z° valoris ·qꝫ genuit filiū ⁊ vocauit nom̄ ei⁹ Salo
mon ⁊ dñs dilexit eum ibid̄ ·12 ·ca° ·x° honoris q̄a
venies ad regē salomō ez ·surrexit rex in occursuz
ei⁹ ·adorauitqꝫ eā ⁊ sedit sup thronū suum posit⁹
qꝫ est thron⁹ mris regis: q̄ sedit ad dexterā eius
z ·reg̃ ·2° ca ·Sed illa priuilegia nō ꝓmeruērt redēp
torē ·q̄a ipa amisit adulteriū cū dauid ⁊ fuit cā
mortis viri sui ·2 ·re ·11 ·ca ¶ Btā vgo ab eterno fuit
electa ut esset mr̄ filij dei ·ꝑ qđ im plenitudie scō
rū fuit detencō ei⁹ ·in cui⁹ vtēo req̄euit dīna sapi
entia ·a qua illumiata est ¶ 28 ·fuit Thamar so
ror Absalomis in bñdictōe cōfortacōis ·Nā ipsa
hūit q̄tuor priuilegia ·p° venustatis ·q̄a erat spe
cōsissima ·2° vginitatis ·qꝫ induta erat talari tuni
ca seu collobio manicato: q̄ vtebāt filie regis v
gines ·z° honestatis ·qꝫ difficile eāt ut ipa q̄cq̄ in
honeste facēt ·x° firmitatis ·qꝫ firmit⁹ corripiebat
frēm suū Amon ·2 ·re ·13 ·c· Sed illa ꝑuilegia non
ꝓmeruērt redēptorem ob stuprū cōmissuz cū frē
suo Amon: quā vi oppressit ·ut dr ibid̄ ¶ Btā vir
go inter mulies specōsissima dō amabil ·nūq̄ ab
vllo potuit hoie cōcupisci ·quā siq̄s aspexisset ab
ōni concupīe motu: mox frenabat· 29 ·fuit Thecui
tes in bñdictōe media cōis ·Nā ipa habuit q̄tuor
ꝑuilegia ·p° sapiētie ·qꝫ ioab misit thecuā ⁊ tulit
inde mulierē sapiētē ·2° reuerētie ·q̄a ingressa ad
regem dauid: cecidit corā eo sup terrā ⁊ adorauit
eū ·z° eloquētie ·q̄a sic ornate locuta ē: ut immuta
ret cor regis dauid ad Absalon ·x° indulgentie ·
q̄a fuit cā reducēdi Absalō ad impetrādā venīa
a prē ·2 ·reg̃ ·17 ·ca ·Sed illa ꝑuilegia nō ꝓmeruē
runt redēptorē ·q̄a verbis adulatoriis immutauit
cor dauid ·nūc vocās eum angelū dñi ·nūc vba
eius dicēs ee sacrificia dei ¶ Btā virgo plena sa
piēcia dei eloquētissima: indulgētiā ⁊ venīa obti
nuit ꝑ hūano genere: quā angeli sūma deuocōe
veneabāt ¶ 30 ·fuit Abelana in bñdictiōe ꝑuisio
nis ·Nā ipa hūit q̄tuor ꝑuilegia ·p° consultacōis
q̄a erat mulier magni consilij ·2° correpcōis ·q̄a du
re corripuit Joab dicēs ·tu q̄ris euertere matrem
ciuitatuz israł ·z° verificacōis ·vñ dixit ·ego fu q̄ respō
deo veritatē in israł ·x° pacificacōis ·q̄a dixit i lege
scriptū est ·ut israł ꝑus offeat pacē hostib⁹ q̄ ag
grediat eos ·ut detur ·ij ·Re ·xx ·c° ·Sed illa ꝑuile
gia nō ꝓmeruērt redēptorē ·q̄a taliter locuta est
ad ꝓphm q ꝓ abscisuz caput Sybe filij Bocri ꝓiece
runt ad ioab ·ut dr ibid̄ ¶ Btā vgo fuit magni cō
filij ·q̄a cogitabat q̄lis esset salutacō angeli ad eā
q̄ prudēter dixit ·fili q̄d fecisti nobis sic ·sup oia
veritatē meditabat ⁊ pacē attulit generi hūano
sine peccato ¶ 31 ·fuit Abysach sunamitis in bñ
dictōe abiectacōis ·Nā ipa hūit q̄tuor ꝑuilegia
p° cōcepcie ·q̄a erat puella pulchra nimis ·2° cō
fidētie ·q̄a erat vgo q dormiebat cuz rege dauid
q̄ nō cognouit eā ·z° ofistētie ·q̄a stabat coraz re
ge ⁊ fouebat eū ·x° cōgruentie ·q̄a ministrabat
ei ⁊ calefaciebat eū ·z ·re ·p· ca ·Sed illa ꝑuilegia ñ
ꝓmeruērt redēptorē ·q̄a ꝓter eā salomō fecit oc
cidi Adoniā frēm suū ·iij ·re ·ij ·ca ¶ Btā virgo tā
q̄ regina astitit a dextris dei in vestitu deaurato ·
q̄ deo ministrauit i hitacōe scā ⁊ cuz deo est frigi
do ergo gen⁹ hūanum: tāto igne caritatis eū ac
cēdit: qꝫ hō fact⁹ est ac ¶ 32 ·fuit Sareptana in be
nedictōe suscepcōis ·Nā ipa hūit q̄tuor ꝑuilegia
p° castitatis ·q̄a caste vixit post mortē viri sui ·2° ·
pauptatis ·q̄a colligebat duo ligna: ut faceꝛ si
bi panē de farinula modica q̄tum pugill⁹ cape
ret ·z° hospitalitatis ·q̄a Helyā ꝑus pauit q̄ scip
saz ·x° ꝓsperitatis ·q̄a farina nō defecit i ydria ei⁹
nec lechitus olei ē imminut ·iij ·re ·x ·vij ·ca ·Sz illa
ꝑuilegia nō ꝓmeruērt redēptorē ·q̄a ꝓ impacīeti
am dixit ad Helyā ·q̄d mihi ⁊ tibi vir dei ·c Ingres
sus es ad me ut rememorarētur iniq̄tates mee ⁊
interfices filiū meū ·c quē tū ꝓphā suscitauit ·ut dr
ibidē ¶ Beata vgo xp̄m cepit hospicō ·quē lacta
bat vbere de celo pleno ·nō hūis aliū de q̄ ipm ale
ret: quē labore manuū suaꝝ aluit vsq̄ ad trices
mū ipsi⁹ xp̄i ānum ¶ 33 ·fuit vxor Abdie ꝓphe in
dictōe infusiōis ·Nā ipa hūit q̄tuor ꝑuilegia
p° associacōis ·q̄a ipa fuit vxor Abdie ꝓphe ·x° ·
reg̃ ·x ·ca ·2° subuencōis ·q̄a ipsa ⁊ vir ei⁹ q̄ erat ꝓ
curator dom⁹ Achab regis ·pauit cētū ꝓphas do
mini pane ⁊ aq̄ ·z° liberacōis ·q̄a ipsa abscondit
eos in duab⁹ spelūcis quinq̄genos ⁊ q̄nquage
nos: ꝓter q̄ spū ꝓphecie Abdias donat⁹ ē ·x° sa
tisfacōis ·quia cū Abdias ꝓpha mortu⁹ eēt ⁊ op
pressus ere alieno ꝓter alimoniā ꝓpharū ·credi
tor venit ad mulierē ut tolleꝛ duos filios ei⁹ cui
Helyse⁹ post miraculū olei multiplicatū dixit ·Vē
de ⁊ redde creditori tuo ·x ·regū ·x ·ca° ·sed illa ꝑui
legia nō ꝓmeruērt redemptorē ·q̄a hitabat in do
mo Achab ydolatre ⁊ seq̄bat ydola ei⁹ ¶ Btā vgo
fuit associata ioseph viro iusto ⁊ timēti deuz
q̄ pascit totū gen⁹ hūanum pane ⁊ sanguie cri
sti ·⁊ libeauit eū a potestate demōis ·⁊ ipetrauit
nob⁹ oleū misericordie ⁊ demētie dei: q̄ vnci sum⁹
ꝑs ·Unxit te deus ·oleo ac ¶ 34 ·fuit Sunamitis in
bñdictōe fecūdacōnis ·Nā ipa hūit q̄tuor ꝑuile
gia ·p° abundācie ·qꝫ erat mulier magn̄ ·nō tam
corpe q̄ diuicijs ·2° sapīe ·qꝫ eāt mulier magne
sapīe ·z° bñficiētie ·qꝫ fecit Helyseo cenaculū puū
⁊ posuit in eo lectulū ⁊ mēsaz ⁊ lucernā ·x° ouemi
encie ·q̄a in medio ꝓphi fui hitabat ·vallata eāt
ꝓphās ·ita q ñeo ipsaz imq̄etabat ·x ·regū ·x ·c°
Sed illa ꝑuilegia nō ꝓmeruērt redēptorē quia cū
esset mortu⁹ filius ei⁹ quē p̄cib⁹ Helysei obtinueāt
dixit ipacīeter ·Nūquid petiui filiū a dño meo ·c
Nūq̄d ñ dixi tibi ·ne illudas me ·c ut dicit ibidē ·

Btā virgo affluens diuicijs gracia q dono spūssancti: fecit cena cultū q sācificauit vtq fuum in quo teqeuit filius dei nō ex virtute natuē ꝫ ex opacōe ea virtute dīna: ut dixit ei angel⁹ ℣ 17. fuit Anna vxor Thobie i bñdictōe ofortacōis. Nā ipsa hūit q̄tuor p̄uilegia. p̄° opositatis. q̄ ibat ad textrinū op⁹ quotidie Thob. 2°ca. 2° frugibilitatis. q̄ de labore manuū suarū victū quē ose potuisset deferebat. Ibidē. 3° flebilitatis. q̄ Thobias q Anna vxor ei⁹ flebant eo q die statuto filius eoq nō reuerteret ad eos Ibidē. x. ca. 4° expectabilitatis. q̄ sedebat sec⁹ viam quotidie i supcilio mōtis ut specularet aduentū filij sui. Ibid xi. ca. Sed illa p̄uilegia nō pmeruerūt redēptorem q̄ dixit viro suo. Manifeste vana facta spes tua. q elemosine tue mō apparuerūt atq hijs q alijs huiuscemodi verb̄ exprobrabat ei Ibidē. 2. ca°. Similit cū filio⁹ eius pfect⁹ essz dixit viro suo Bacului senectutis nre tulisti q trāsmisisti a nobis. Sm̄ q̄ eēt ipsa pecunia p qua misisti eū Ibidē. 7. ca°. Btā virgo textrinū opus exercuit. de manu angeli cibum sūpsit. p salute hūanā geneis fleuit. expectans redēpcōem ei⁹ ℣ 36. fuit Sara filia Raguel in bñdictōe mortificacōis. Nā ipsa habuit q̄tuor p̄uilegia. p̄° correpcōis. q̄ cū audiret ipropium ab vna ex ancillis pris sui p culpa sua increpauit puellā Tob. 3. ca. 2° oīomis. q̄ prexit i supius cubiculuz dom⁹ sue q trib⁹ diebus ac noctibus nō māducauit neq bibit. ꝫ in oīone psistens lacrimis dep̄cabat dīm. 3° copulacōis. q̄ tradita est virgo Tobie filio maioris Tobie ofilio angeli Raphaelis Ibidē. 6. ca° 4° bñdicti omis. q̄ Raguel pat eius bñdixit ei dicēs. Angelus dñi sit in itinere vro. p ducat q vos incolumes in terram vrāz ac̄. Ibidē. x. ca. Sed illa p̄uilegia nō pmeruerūt redēptorem. q̄ tradita est septem viris q mortui sunt Ibidez. 6. ca. ℣ Btā virgo puigilans in oīone tradita est Joseph quā dñs bñ dixit q angel⁹ Gabriel eaz o cepturā filiū dei p dixit ac̄ ℣ 38. fuit Susāna filia Helchie in bñdictō ne iudicacōis. Nam ipsa habuit q̄tuor p̄uilegia ℣ p̄° delicacōis. q̄ eat delicata mimis q pulchr̄ specie. ℣ 2° timoracōis. q̄ p entes eius cū essent iusti do uerūt filiam suā timere deū sm legem Mosi. ℣ 3° castificacōis. q̄ poti⁹ elegit inocēs q casta mori q̄ adulteriū omittere. ℣ 4° obsecracōis. q̄ o dem nata i muste ad mortez: orauit ut demōstraretur innocētia sua Daniel. 13. c. Sed illa p̄uilegia nō pmeruerūt redēptorem. q̄ cū essz in pomerio misit puellas ad afferēdum smigma. dum do mōez ordei cū palea ad mitorez faciei. p ter q̄ senes eam videntes erasērūt in o cupiscētiā ei⁹ q̄ ecia odemnati fuerūt ad mortez Ibidē. ℣ Btā virgo ab infancia timens deū tercō āno etatis sue dedicauit se cum ceteris virgimb⁹ templo dñi ad seruiendū do q̄ nunq̄ sensit stimulū carnis. ꝫ innocēs p̄seuerauit ℣ 38. fuit Machabea in bñdictōe exhortatiōis Nam ipsa habuit q̄tuor priuilegia. p̄° tolerātie q supra modū mater mirabilis q bonor memoria digna. peuntes septē filios sub vn⁹ diei tēpe ospicies. bono amo ferebat p ter spem quā i deū hēbat. 2° sapiētie. q̄ singulos filioū hortabat p̄ia voce fortiter repleta sapia ac̄. 3° sustimentie q minorē filium ohortabat ut sustineret mortem. 4° ofidētie. q̄ i dño ofidēs post filios ec ipa cōsū mata est. 2. Mach. 7. ca. Sed illa p̄uilegia nō p meruerūt redēptorem. q̄ fili⁹ dei debebat nasci de virgine ante p tum in p tu q post p tum ℣ Btā virgo tot filios spualiter genuit quot fuerūt sācti p lege filij sui mātiria passi ac̄ ℣ 39. fuit Anna filia Phanuel de tribu asser in bñdictōe reuelatiōis. Nam ipsa hūit q̄tuor p̄uilegia. p̄° castitatis. q̄ a virginitate sua vixerat cū viro suo ānis septē a virginitate sua. 2° longeuitatis. q̄ hec vidua erat vsq ad ānos 84. 3° sci tatis. q̄ ñ discedebat de tēplo. 4° austeritatis. q̄ ieiunijs q obsecracōib⁹ seruēs deo nocte ac die Luc. 2. ca. Sed ista p̄uilegia nō pmeruerūt redēptorem. q̄ p missio de xp̄o venturo eat facta tribui inde Gen. 49. ca. Nō auferetur sceptrū de iuda q dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ mittē dus est. Btā virgo vltra illa p̄uilegia fuit de tribu iuda. ℣ 40. fuit Elisabeth de tribu Aaron in benedictōe p̄nunciacōis. Nam ipsa hūit q̄tuor p̄uilegia. p̄° iustificacōis. q̄ ipsa q vir ei⁹ Zacharias erāt ambo iusti añ deū. incedentes i omnibus mādatis q iustificacōib⁹ dñi sine q̄rela. 2° cōsolacōis. q̄ filium dedit ei dñs q abstulit obprobrium eius inter hoies. 3° visitacōnis. q̄ btā virgo visitauit q salutauit eam: cū qua māsit quasi mēsib⁹ tribus. 4° sācificatiōis. q̄ repleta est spūsā cto q exclamauit dicēs. Bñdicta tu in mulieres. Luc. p°. ca. Sed illa p̄uilegia nō pmeruerūt redēptorez. q̄ ipsa erat sterilis q p̄cesserat in diebus suis

Btā virgo exercebat i iustificatiōib⁹ dñi quā angeli quotidie visitabāt q ei collo q̄batur quā spūssanct⁹ in vtero mris sanctificauit. ut iā non peccaret mōraliter nec venialit p̄s. domū tuā decet scitudo dñe. ita ut nulla scārū mulierū veteris testamēti p ter ipsaz eēt digna mr̄ xp̄i.

Circō declaratur ea dē oclusio testi° legis Prophalis. ℣ Sciend q̄ in veteri testamēto pleno misteriis celestib⁹ p̄cipue sunt. 2o. p phecie p nūciantes gr̄az electōis btē virgis: ad hoc ut esset digna mr̄ filij dei q i ea celebraret incarnatio vbi dei. ℣ Prīa p phecia hētur Gen. 1. c°. in lucis p ductōne vbi dr. Dixit de⁹. fiat lux q fca est lux. Et vidit de⁹ lucē q eēt bō q divisit lucez a tenebris.

Ista lux prīa die mūdi creata. fuit nubes q̄dā clarissima causās diē sui p̄ntia q nocte tenebrosam sui absētia. q de ista luce sm mgr̄m sñiaz li. 2° dist. 13. forte ē sol q̄rta die Per hāc lucē figit. b. vgo q prīa die gr̄e ꝫpacōis mōi creata ē de q̄ fort ē sol iusticie xp̄s ihs p sui ineffabilē incarnacōez Hec in q̄. b. vgo mox ut aīa ei⁹ creata ēq corpori vnita. divisa ē a tēbris pctoz. q̄ sācificata ē ab oī pctō ut deinceps peccare ñ possz. vñ Beda i sm̄one de nati. b. virgis dic sic. Prīo die dixit deus. fiat lux q fca ē lux. q̄ materiā iformē q fluidā ñ sic erat tenebrosā reliqt. ꝫ i formis rerū pulchrie distixit. O īmēsa dīe misteracōis viscēa q̄ prios pentes

onēq; posteritatē eoꝝ. enormitatē vicioꝝ tenebro
sā. informē a fluidaz luce fue cogmicois. natiuita
te gemtricis dei mirabilit decoauit. hec ille. ℣ Se
cūda pphecia hētur Geñ. 2. caº in padisi plātatio
ne vbi dr. Plantauerat aūt dñs deꝰ padisum vo
luptatis a pncipio: in quo posuit hoiem quē for
mauerat. ℣ Jsta padisus figt btām virginē. q
sicut in padiso corpali positus fuit pmꝰ Adā ut
pareꝭ illic a custo dirz illaz. sic in padiso vgina
li secūdꝰ Adam. s. ihesus cristꝰ positꝰ est ope toti
us trinitatis. nō generatꝰ hūano opere neq; hūa
no semie. et sic ibi facta ē femīa de viro sine mu
liere. sic in padiso vginali de femīa incorrupta si
ne viro factꝰ est vir pfectissimꝰ ihesus xps. Vnde
Berñ. in ſmōe de btā virgie dicit sic. Vere padi
sus dei tu es btā dei gemtrix vgo. q quasi lignuz
vite mūdo ptulisti. de quo q māducat viuet i et
nū. hec ibi. Jhs ei cristꝰ est lignū vite in padiso
vginali. ℣ Tercia pphia hētur Geñ. 3. ca. in ſpē
tis otricōe vbi dr. Ipsa oteret caput tuū. et loq̄t
de btā vgine sicut exponit btūs Amb. in sermōe
de natiuitate btē vginis dicens sic. Btā virgo ca
put serpentis otriuit. in eo q vginitatē siā a hūi
litatē dō sācificauit. Virgitate nāq; seruata: pbaꝭ
extinxisse ocupiam carnis. hūilitas autē q facit
paupem spū: ocupiaz mētis. Sicq; pncipali sug
gestiōe dyaboli victa. viciosū caput vtutis pede
otriuit. nō tñ hoc solo. ſz eo q maxime truphā
uit. q de sua mūdissima carne generata sapia vi
cit maliciā. ℣ Rēta pphecia hētur Geñ. 2. caº i fō
tis exuberacōe vbi dr. fons ascēdebat de terra irri
gans vniuersā supficiē terre: q diuidit in q̄tuor
capita ℣ Jste fōs signat btāz vginē cuiꝰ vita fu
it in deū ascensio ps. Ascēsiōes in corde suo dispo
suit. ex cuiꝰ plenitudie scātatis: ones ordines scō
rū pficiūtur. Ecc. 24. ca. In plenitudie scōꝝ detен
tio mea. Ab ipsiꝰ plenitudie caritatis egrediūtur
q̄tuor flumia. de quibꝰ Berñ. in ſmōe. tēpꝰ loq̄ñ
di dic sic. Quis mie fue o bñdicta lōgitudinē. la
titudinē. sublimitatē a pfundū. inuestigaē q̄at. e
Jā longitudo eiꝰ vsq; in nouissimū diē inuocā
bꝰ eā subuenit vniuers. Latitudo eiꝰ replet orbē
terra. ꝝ: ut tuaq; miseriordia plena sit oīs tra
Sic a sublimitas eiꝰ cātatis supne inuenit restau
racōnem. Profūdū eiꝰ sedētibꝰ in tenebris a vm
bra mortis: obtinuit redēpcōem. Per te enī celuz
repletū est. infernꝰ euacuatꝰ. instaurate ruine ce
lestis ihrlm. expectātibꝰ miseris vita pdita data
hec ille. Primꝰ fluuiꝰ vginalis fōtis ē fluuiꝰ timo
ris: quo ad expiacōez eoꝝ q̄ fūt in inferno. Secū
dꝰ ē fluuiꝰ pietatis. quo ad osolacōez eoꝝ q̄ fūt
in purgatorio. Tertiꝰ ē fluuiꝰ grē. q ad subleua
cōem eoꝝ q̄ sunt in isto mundo. Rētus fluuiꝰ est
glorie. q ad pmiacōem eoꝝ q̄ fūt in celi palacio
℣ Quīta pphecia hētur Geñ. 2. caº in ligno vitalis
pductōe vbi dr. Produritq; dñs deꝰ lignū vite
in medio padisi. ℣ Jstud lignū signat btāz vir
ginez q̄ pducta ē in medio scissime trinitatis: et
scōꝝ angelorꝝ iuxe illud Ecc. 24. caº Et radicaui in
pplo honorificato. s. scōꝝ angelorꝝ. a in ptes dei
mei hereditas illius. vñ Berñ. in ſmōe de aduē
tu. Audiuimꝰ suadētem ac. dic sic. O virgo vere plā
ta celestis a plāta precōsioꝝ cūctis. sāctioꝝ vmuer
sis. O vere lignū vite qđ solū dignū fuit portare
fructuz salutis. O vgo virga sublimis. in q̄ sub
lime vertice sem erigis: vsq; ad dīm maiestatis
Neq; micū cū in altuz mittas radices hūilitatis.
hec ille ac. ℣ Sexta pphecia hētur Geñ. 9. caº i vni
uersali bñdictōe vbi dr. Bñdixitq; deꝰ Noe a fi
liis suis a dixit ad eos. Crescite a multiplicamini
a replete terrā. ℣ Jsta terra bñdcā a sācificata a do
mīo in Noe a filiis suis signat btāz vginez de q̄
btūs Ambº. in ſmone de natūtate btē vginis di
cit sic. Nisi fallimur: iā terra illa bñdicebaꝭ. in cu
ius medio dñs salutē operaꝭ: ex q̄ veritas oire
tur. Supne demiq; bñdictōnis prepabaꝭ terra in
hoiem pcreata. ex q̄ nascitura eēt gliosissima vgo
que celesti bñdictōe singulari ꝑpleda erat puls
gio. En Noe a dño bñdicīꝭ a in filios Sem et Ja
phet pēna eiꝰ bñdictō dirigiꝭ. Sūssimū nāq; dei
gemtricis marie corpꝰ: añ seculū ad generandū
dei filiū p̄destinatū. ppe finem mūdi nasciturus.
iam in hijs q̄s p̄diximꝰ pūbꝰ sb quadā ymagi
ne bñdicebaꝭ: ex cuiꝰ medio salus mūdi oriereꝭ.
Nunq̄d nō tibi bñdicebaꝭ hūanitatis caro: cuz
inde nascēris gloriosa vgo. Tibi pfecto benedi
cēda erat caro hūana in tuis pgemitoribꝰ q̄ ex
castissimis viscerib⁹ vgo btā illuz eras paritura
pctōribꝰ: q̄ est sup oīa bñdictꝰ hec ille. Et sic pa
tz ac. ℣ Septīa pphecia hētur Geñ. 12. caº. in Abē
hē electōe vbi dr. Egredē de terra tua a de ogēciōe
tua a de domo pris tui a veni in terrā quā mōstrē
uero tibi. faciāq; te in gētem magnā a bñdicam
tibi atq; in te benedicētur vmūse cogēcōes terre.
℣ Jsta electio nuemit btē vgin. vñ Amb. vbi su
pra dicit sic. Cōstātissima pculdubio Abrahe fi
des audire meruit q i semie eius benedicerētur
oēs gentes. In hoc igiꝭ dignitas hūane ondicio
nis repanda mōstraꝭ cū purificaꝭ caro a cōtagi
one originaꝭ pcti p circūcisionē. Diuie itaq; dig
cōnis progatiua ꝑpurgabaꝭ queda stirps iu
daica. ex q̄ celestis humis porta nascereꝭ vgo ma
ria. quā eterna dei dispoficō evigemtū filij di ma
trē futurā certissime scim⁹ pordinatā. hec ille. In
semie marie qđ ē cristꝰ benedictꝰ ē mūdꝰ. ℣ 8. p
phecia hētur Geñ. 15. caº in dibam apparicōe vbi
dr. Apparuit dibanꝰ fumās a lampas ignis trā
siens p diuisiōes illas. ℣ Jste dibanꝰ fumās sig
nat vterū beate vginis: spūsācto scificatū Luc. 1.
caº. Spūssanctꝰ sup. in te: a vtus altis. ob. ti. p lā
padem intelligiꝭ cristꝰ psa. 62. ca. Saluator eius
ut lampas accēdaꝭ ac. ℣ 9. pphecia hētur Geñ.
18. caº in farine omixtiōe vbi dr. Accelera: tria sa
ta simile omisce a fac sb cinericios panes. ℣ Jsta
mulier signat beatā vginez. vñ Berñ. li. 1. de osi
deracōe dicit sic. Mulier euangelica q̄ cōmiscuit
tria sata farine. fuit btā vgo q̄ in incarnacōne fi
lij dei fermēto fidei fue omiscuit tria sata. nouum
ātiquū a eternū. s. animā de nouo creatā. corpus
de naꝭa Adā: a eternū in vniōe dimitatis hec ille.

Ex. ꝓphecia hētur Geñ. 27. ca. in affimitatis ꝓmo cōe vbi dr. Soror nra es creſcas in mille milia et poſſideat ſemē tuū portas imicoꝝ ſuoꝝ. Ista vgo eſt ſoror nra cui⁹ ſemē. ſ. xps fili⁹ ei⁹ cōtriuit portas inferni pñs. Cōtriuit portas ereas z vectes ferreas ꝯfregit. Sicut em Rebecca fuit electa ab Abrāe vernaculo. ſic bta virgo fuit p̄electa a dño filio Vñ Beñ. ſup miſſus ē. dicit ſic. Felix maia cui nec hūilitas defuit. nec vgmitas. Dijs mimi tū virgo regia gēmis ornata virtutū ſpecie ſua z pulchritudie ſua in celeſtib⁹ cogmita. ciuiuz celeſtiū in ſe puocauit aſpectū ita ut z regis animū i ſui ocupiam mdiarz z celeſtē nūcium ad ſe de ſu pernis educēt. O admirāda ā z ōmi honore digñi mā virgiez. ſcām mēte z corpe. nec fortuitu. nec nouit inuentā. ſ a ſeculo electā. ab altiſſimo pre cognitā z ſibi p̄patam. ab angelis ſeruatā. a pū bz p̄ſignatā. a ꝓphetis ꝓmiſſaz. hec ille. Ysa. ꝓphecia hētur Geñ. 28. ca°m ſcale ſublimacōe vbi dr. Vidit Jacob in sōnijs ſcalam ſtantē ſup terraz z cacumē illi⁹ tangēs celū. angelos quoq; dei aſcē dētes z deſcēdentes p eam z dñm innixum ſcale. Ista ſcala ſignat btaz vgiez de qua Johes dam. in ſermōe de natiuitate btē virginis dicit ſic. Intellectual⁹ ſcala eſt bta virgo. Ex terra em hēt natiuitatē caput autē ad celū. Dis quippe mulieris caput eſt vir. ſ hec qm viū nō cognouit. caput hēt deūquoq; z p̄rem qui ꝺtraxit in ſpūſancto z tang⁹ dñū adhibuit filiū ſuū qui portat ōmia v̄ bo virtutis ſue. Voluntate ei p̄ris nō naturali ꝺta du de ſpūſācto z maria ſēp virgine p̄ter naturā verbū caro factū eſt hec ille. 12. ꝓphecia hētur geneſ. 30. ca. in hūilitatis bñdictōe vbi dr. Vidit dñs hūilitatē meaz nūc amabit me. Doc p hene dictōe mea. Btam quippe me dicēt ōnes generacōes. Ista verba dixit bta virgo in cātico ſuo. Quia reſpexit hūilitatē ancille ſue. ecce ei ex hoc beatā me dicēt oēs generacōes. Vñ Ambro⁹. in ſermōe de natiuitate btē virginis dic ſic. Hūilitas hui⁹ virginis i tāto virtutis culmie excreuit ut q8 eue temeritas fecit impoſſibile huius mitiſſima leitate fieret p̄facile. Illa ſupbiente homi il luciturο celū dauditur. Huius hūilitate dīna ſe p̄uemēte gr̄cia ſicut āte ſecula p̄ſimtū eſt ut ad nos dñs venīat. iuxta optātis vaticinia ꝓphete celū diſrūpiē. Hūilitaſq; marie digne tātū poſſe dicit. quā dñm reſpexiſſe eiuſq; ſpiritū i deo ſalutari ſuo exultaſſe gratāter ipſa fatet. Reſpexit dominꝰ inq̄t hūilitatē meā z fecit in me magna q̄ b⁹ nō facile ſint repienda maiora. hec ille. 13. p ꝓphecia hētur Geñ. 30. ca. in obprobrij ablacōe vbi dr. Judicauit me dñs z exaudiuit vocē meā dans mihi filiū z abſtulit de⁹ obprobriū meuz Ista de⁹ pater exaudiuit oꝛoem btē virginis dicentis illud p̄s. Verba mea auribus percipe domine intellige clamorem meum. Intende voci oā cōnis mee: rex meus z deus meus. Qui dedit filiū ſuum ihesum xp̄m qui abſtulit obprobriuz mū di. vñ Maxim⁹ i ſermōe dicit ſic. Eua poſteros ex ſua carne naſcētes trāſmiſit ad inferos. bñdicta maria ex ſua ple natos dirigit ad celos Ex carne Eue nati dicūtur filij hoim ex btē marie filio ēnati dicūtur filij dei. Cedat g nūc ip̄roperiū Eue. qz vniuerſi fum⁹ leti p partū ſcē virgis marie z vita quā deſtruxerat Eua: repatur p btām mariā. hec ille. Ysa. ꝓphecia hētur Geñ. 40. ca. in vitis ꝓpaga cōe vbi dr. Videbā corā me vitē in q̄ erāt. 3. ꝓpagines creſcē paulatim i gēmas z pt⁹ flores vuas matureſcē. Ista vitis ſignat btaz vgmē in q̄ fuerūt tres ꝓpagies. v tres generacōes. ſ. carnal⁹. per quā deſcēdit a ſcis p̄ribz. Secūda ſpūalis. p quā i vtero ſcificata eſt ab ōmi immūdicia culpe Tercia ūmalis. p quā filiū dei miſtico ſpiramie non ex virili ſemie ocepit q̄ creuerit in gēmas z flores redēp̄cōis hūane. Vñ Gulbert⁹ epūs i ſermōe de btā virgine dicit ſic. Btiſſima vgo deſcēdit a ra dice illi⁹ fidē p̄dari Abrahe. cui ſupne ꝓmiſſa bñ dictō fuerat ōniū gētium in ſemine ſuo z a ſtirpe Dauid que egregia laude ſblimauit dicēs. Jnueni hoiem ſm cor meū. de regali nēpe trib u ſimul z ſacerdotali duxit originē q̄ sūmū regē atq; pōtificē erat pitura. cui⁹ ania z caro qua elegit z fecit hītaculuz ſibi ſapia dei p̄ris: ab ōmi malicia z immūdicia puriſſima fuit affirmāte ſcriptura. qm̄ in maliuolaz aiam nō introibit ſapia nec hītabit in corpe ſubdito p̄cis. Hec auctorē ſuū cōciens edidit i tempe puteret quē habuerat añ tēpa ociorem. hec ille. Et ſic ptz. 17. ꝓphecia habet Exo8. 3. ca°. in rubi iflāmacōe vbi dr. Apparuit autē dñs i flāma ignis de medio rubi z rubus ardebat z nō ꝺburebat. Iſte rubꝰ icō buſt⁹ ſignat virginitatē illibataz btē marie i ocepcōe xp̄i iuxta illud d. Rubū quē viderat Moyſes in cōbuſtum ꝺſeruataz agnouim⁹ tuā laudabilē vgmitatē dei gemitrix. vñ Richard⁹ ſup Apoc. li°. p°. dicit ſic. Quidnā accepim⁹ p flāmam miſi ſpūſcī gr̄ciam. Quid p rubū: arborē puulam. aſperā flori dam z viridē. miſi btām virgiem p fui cō tēptum hūilem. p exercitiū vtutum aſperā cū mollicie. viridem p fidem. floridaz p caſtitatez. Deo itaq; apparente in rubo: flāma rubū nō leſit z filio dei carnem in virgine ſumente obūbrāte ſpūſcī gr̄cia pudor illeſus virginal⁹ pmāſit ac. 16. ꝓphecia hētur Exo8. 16. ca°m mane creacōne vbi dr. Ecce ego pluā vobis panē de celo. Veſpe ſcietis q dominꝰ eduxerit vos de terra egipti z mane videbitis gloriā domi. Iſte panis ſignat xp̄m Joh. 6. ca. Ego ſum panis viuꝰ qui de celo deſcēdi Terra āt in quā deſcendit iſte panis eſt vter⁹ virginalis. vnde Johes dam. in ſermone de aſſumpcīōe btē virgis dicit ſic. Ex te em deitatis flāma. vbuz patris. mana celeſte dulciſſimū nomē ſup ōne nomē. eternū tumē z ima accēſſibile. celeſtis panis vite. fructꝰ abſq; cultu. corpalit⁹ ex te pullulauit hec ille. Per hūc panē liberati ſumꝰ a tēbris inferni. 18. ꝓphecia hētur Exo. 19. c. i mōtis ſcificacōe vbi dr. Jā aduenerat dies tertiꝰ z mane inclareāt. Et ecce ceperunt audiri tonitrua ac micare fulgura z nubes denſiſſima opire montem. Totꝰ q; mons ſynai fūabat eo q̄ deſcēdiſſet dñs ſup eū i igne

¶ Iste mõs signat vterũ beate v̄gīis · fuccẽfum igne spũssancti: in quẽ descẽdit filiꝰ dei · Vñ ioh̃ nes damascenꝰ in sermõe de natitate beate v̄gis dicit sic · Edita est em̃ nobꝭ mat dei de q̃ nasci volu it agnꝰ dei qui tollit pcã mũdi · Notissimꝰ enim mõs dei nascit · q̃ precellit oi colli · õmiq hũano cacumĩ: ac preeminẽtie natuę ãgelicę · Sãctioꝝ sy nai sb̃limitas quã nec fumꝰ · nec caligo · nec pcel la · nec terribilis igmis · ß spũssc̃i splendoꝝ luciflu us tetigit ac̃ · ¶ 18 · pphecia tẽt exod · 25 · ca° in ta bulaꝝ descripcõe vbi dr · Opuit nubes mõtez et hĩtauit gloria dñi sup synai a dedit duas tabu las lapideas scriptas digito dei · ¶ In bt̃a v̄gine spũssc̃is purissiõ sãguĩe fabricauit corpꝰ ihu cri sti · Vñ ioh̃es damas · vbi sup̃ dicit sic · Ibi eĩ verbũ dei scripsit in tabulis lapideis digito a spũsc̃o In hac autẽ beatissiã virgine ex spũsc̃o eiusq sãguine idẽ verbũ incarnatũ ẽ · a tradidit seipsum nature nr̃e effectiuũ salutis anthidotum hec ille · ¶ 19 · pphecia tẽtur exod · 27 · ca° · in arche fabri cacõe vbi dr · Archã de ligmis sethim opingite a deaurab̃ eã auro mundissimo intꝰ a foris · pones q̃ in archa testificacõem quã dabo tibi · ¶ Ista ar cha est bt̃a v̄go incorrupta a sc̃ificata: in q̃ ẽ cri stꝰ testificacõ dei pr̃is Vñ ioh̃es damas · vbi sup̃ dicit sic Agnoscat se virgo bt̃a archã incõpabi lez Archa em̃ vndiq auro cõopta: mãna i se ha bẽs · lagena aurea · mẽsa: a õmia vetera in figura huiꝰ tã q̃ veri p̃mitiui vmbra: venerabãtur · hec ille · ¶ 20 · pphecia tẽtur exod · vlt · ca° in tabnacu li erectõe vbi dr · Fecit Moyses tabnaculuz testi monij a opuit nubes illud a gloria dñi ipleuit il lud · ¶ Istud tabernaculũ sigt beatã v̄gine quã spũssanctꝰ obumbrauit a filiꝰ dei impleuit vterz eiꝰ sua dimitate · Vñ ioh̃es damas · vbi sup̃ dicit sic Cedat typicũ tabnaculũ qđ ostruxit Moyses in deserto · e p̃ciosis lapidibꝰ · multimoda materia a añ illud abrahe tabnaculũ · Hoc em̃ tabernacu lũ · s · beatissiã virgo nõ arte hũana vario q labo re artificũ factũ dei tabernaculũ ac receptaculũ: fi liũ dei in se suscepit · hec ille · Naz illud fuit figura huiꝰ · ¶ 21 · pphecia tẽtur Reg · 18 · ca° in virge flo ricõne vbi dr · Germinauit virga Aaron in domo Leui a turgẽtibꝰ gẽmis erupant flores · q̃ foliis dilatatis i amigdalas deformati fũt ¶ Ista v̄ga flores sigt beatã v̄gines vñ Amb · in sermone de natiuitate bt̃e v̄gis dicit sic · Accepte fũt a sc̃o Moyse singule v̄ge de singul̃ tribubꝰ isrl̃ · noĩbz eaz inscripte intẽte dño: a posite in tabernaculũ eiꝰ · Inde q̃s vna q̃ fuerat aaron seq̃ti die: germi nasse · floruisse · frõduisse · ac peperisse amigdala repit̃ · Sciens g̃ dñs hoc opꝰ suũ magm eẽ mīste riũ: iussit seruari virgã ad monimẽtũ · Monebãt filij isrl̃ p̃ncia v̄ge q̃rere sollicite q̃d sigficaret tã mirabile factũ · Sic̃ em̃ illa virga sine q̃libet natu re adminiculo fructificauit · ita v̄go maria sine cõ iugali ope filiũ pcreauit · filiũ sane flore desigtũ a fructu floꝛe ꝑ tez spẽm · fructu propt̃ vtilitatem · Est em̃ spec̃ius forma pre filijs hominũ a vital̃ refectio nõ solũ hoim ß ecĩã ãgeloz · hec ille · Et sic pt̃z ac̃ · ¶ 22 · pphecia tẽt Num · 24 · ca° in stelle ap pitõe vbi dr · Orietꝰ stella ex Jacob a ꝛsurgz v̄ga de isrl̃ a pruciet duces moab · Ista stella sigt be atã v̄gine q̃ emisit radiũ suũ a filiũ suum · absq sui corrupcõe · Vñ Bern̄ · supmissus ẽ dic̃ · Ma ria interpretat̃ stella maris a v̄gini ꝺuenientissi me aptat̃ · Ipsa nãq sy deri aptissime ꝺpat̃ Quia sicut sine sui corrupcõe sydꝰ suum emittit radiũ sic absq sui lesione virgo peperit filiũ · Nec sy deris radius suã minuit claritatẽ · nec v̄ginis filiꝰ suã integritatẽ · hec ille ac̃ · ¶ 23 · pphecia tẽtur deu tero · vlt · ca° · in synai benedictõe vbi dr dñs de sy nai venit a de seyr ortus ẽ nobis Apparuit de mõ te pharan a cũ eo sanctoꝝ milia · ¶ Iste mõs sy nai sigt beatã virgine de qua natꝰ ẽ ihesus cristꝰ q̃ benedictõ ez dei toti attulit mũdo Vñ ioh̃es da ma · in s̃mõe de natiuitate bt̃e virgis dicit sic · Be ned cã q̃ placuisti dño · ad quẽ semp tua intẽtio ad quẽ tuũ semp desideriũ · Viuebas em̃ nõ tibi neq em̃ ꝑpter te nata es · ß viuebas deo propter quẽ in hũc mũdum venisti · ut salutẽ afferes mũ do · ut antiquũ dei ꝛsiliũ · s · incarnacõis verbi · nr̃e q̃ saluacõnis ꝛspleret̃ · cuiꝰ affectꝰ dimis imũgila bat colloquijs · hec ille ac̃ · ¶ 24 · prophecia tẽtur ioſue · x · ca° i solis fixione vbi dr · Stetit sol in me dio celi a nõ festinauit occũbere spacio vniꝰ diei ¶ Iste sol est cristꝰ · celũ ẽ bt̃a virgo in cuius ve tro stetit cristꝰ decẽ mensibꝰ sicut sol tpe ioſue ste tit i medio celi decẽ horis · vñ Sap̃ · 8 · ca · dr · in ven tre mũs mee figuratꝰ fũ caro decem mensiũ · Et sic pt̃z ac̃ · ¶ 27 · pphecia tẽtur iudic̃ · 2 · ca° in fine irri gacõe vbi dr · Asa dixit pr̃i suo · Da m̃ benedictio nẽ · q̃ terrã aridẽ dedisti m̃: da a irriguã aq̃s · Qui dedit ei irriguũ supius a irriguum inferi ¶ Ista Asa sigt beatã v̄giem cui deꝰ dedit carnez aridaz ab õmi hũore infectiõis peccati original̃ · vñ Bern hardꝰ i epla ad canonicos Lugdunẽses dic̃ sic · Ego puto q̃ copiosioꝝ sanctificacõis b̃ndictõ in eã descẽderit q̃ in alijs sc̃is ab vtero sc̃ificatis fuit q̃ nõ solum ipsiꝰ ortũ sanctificarz · ß a vitã eiꝰ ab õmi deinceps peccato immunẽ ꝺseruaẽt · Petiuit autẽ beata v̄go a deo pr̃e irriguũ supius a iferius a ꝑmanenciã v̄ginitatis cũ assensu fecũditatis · ut essz virgo a mr̃ · virgo ꝺplectes xp̃i dimitatẽ: a mr̃ ꝺcipiens cristi hũanitatẽ Vñ aug̃ · i quoda s̃mone dicit sic · Felix mr̃ per quã nr̃i generis re pata est vita q̃ de celo dei suscepit plem · a mũdo genuit liberatorẽ: a a peccatis a morte saluatoꝛez Electa q̃ppe ẽ v̄go ite q̃ cui fecũditas mris dare a facta est fecũda mr̃ in q̃ virginis integritas ser uare · q̃ celos inouauit · mũdum purificauit · pa disũ apuit: a aias sanctoꝝ ab iferis liberauit · hec ille · ¶ 26 · prophecia tẽtur iudic̃ · 6 · ca · in velleris irroracõe vbi dr Fem̃ ẽ ut ros i solo vellere fueit a in õmi terra siccitas a turn̄ in solo vellere fueit siccitas: a ros in õmi terra ¶ Istud vell̃ siue lana signat bt̃az virgiem · vñ Petrꝰ rauẽnas dic̃ sic · Vell̃ cũ sit de corpe nescit corpis passiones · sic v̄ ginitas cũ sit i carne: vicia tñ carnis ignorat · Ce lestis ergo ymber · s · dei filius i virgineum vellus

placido descēdit illapsu et tōta deitatis vnda bi
bulose nre carnis descēdebat in vellere. donec exi
mio ptu emissaz in terris ōmib9 pluuiā salutis ef
funderz ac. ¶ 21. pphetia hētur Judic. 13. ca. in naza
rei ocepcōe vbi dr. Cōcipies a pies filiū a erit na
zare9 dei ab infācia sua a ex vtero mris a ipse ici
piet liberare isrl de manu philistinoz. ¶ Jsta mr
ocipiens nazareū est btā virgo que ocepit xpm
in nazareth Luc. p. ca. lDic autē nazare9 est xps
Vñ Aug9. dicit sic. Dns ac saluator nr p fuscep
ti corpis sacramentū. septiformis spūs gra in q
celata dimitas hītauit. extinctis demomib9 popu
lū suū de morte ppetua liberauit. ruptis iferni obi
cib9. aptoq sepulchro. recepto corpe a morte re
greditur. hec ille. ¶ 18 pphetia hētur Ruth. 3. ca° in
mercedis ētribuēde vbi dr. Pro eo q reliqris pa
rentes tuos a terrā in q nata es. ēddat tibi dns p
ope tuo a plenā mercedē recipias a dño deo isrl
ad quē venisti a sub cui9 ofugisti alas. Bñdicta
es a dño filia a p̄or̄ miserico2diā posteriore supe
rasti. Scit em ōmis popul9 mulierē te esse vtutis
Bñdict9 dns qui nō est passus ut deficiat succes
sor familie tue a vocetur nomē ei9 in isrl a hēas q
osolet animā tuā. hec ibi. ¶ Jsta mulier sic bñdi
cta. sic ēmūerata a dño cui nat9 est fili9: sigt bea
tā virgiez q pepit xpm ac. ¶ 29. pphecia hēt. 1. Re
gū. 12. c. in salutis obtēcōe vbi dr. Nūc state a vi
dete rē istā grāde quā factur9 ē dns in ospcū vro
Jnuocabo dnz a dabit voces a pluuias a scietis
a videbitis. qe lxodie fecit dns salutē in isrl. Num
q dnō messis tritici est hodie. ¶ Btā virgo inuo
cat deū p messe tritici. p ocepcōe saluatoris vñ
Greg. in sermōe dicit sic. Thesaur9 grātū a mie
aptus ē. fontes eruberāt pietatis. lIn die ad nos
missus est fili9 dei cū plenitudie grātū. Curite.
curite. implete fin9. hec ille. ¶ 30. pphecia hētur in
ps. in salutis opacōe vbi dr. De9 autē rex noster
ant secula. operatus ē salutē in medio terre. ¶ Jsta
terra signat btām virginē. vñ Bern. in sermōe de
spūscō dicit. Jn medio terre. in vtero videlicz vgi
nis marie q mirabili pprietate mediū terre dicit
Ad illaz em sicut ad mediū. sicut ad archanum
dei. sicut ad rerū causā. sicut ad negociū seculorū
respiciunt a q in celo hītant a q in inferno a q nos
p̄cesserūt a nos qui sum9 a q nos seqntur a nati
natoz a qui nascētur ab illo. Illi qui sūt in celo ut
ēsartiant. q in inferno ut eripiātur. q p̄cesserūt p
phete ut fideles imemātur. q sequūtur ut glori
ficētur ac. ¶ 31. pphia hēt in ps. in spōsi egressiōe vbi
dr. In sole po. do. tab. suū a ipse tā. spō. p. de tha.
uo. ¶ Jste sol est btā virgo in cui9 vtēo de9 pat
posuit tabnaculū. filiū suū a ipse p̄cessit ex vtero
virgis tāq spōsus ociūgens sibi naturā hūanaz
velut spōsā. vñ Maxim9 in sermō e dicit sic. O ad
mirabilis thalam9 de quo spēcōsus p̄dijt spōsus
lux gētium. spes fidelium. tabnaculū glorie. tēpluz
celeste. hec ille. ¶ 32. pphecia hētur puer. vlt. c° in
mulieris mq fictōe vbi dr. Mulierē fortē q̄s inueni
et. c. p cul a de vltimis finib9 p̄cium ei9. ¶ Jsta mu
lier fortis ē btā virgo. vñ Bern. sup missus ē. di
cit sic. Quā vero aliā Salomō teq̄rebat q̄ btām
virgiem cū dicebat Mulierē fortē quis inueniet. c
Noueāt q̄q̄ vir sapiēs hmōi sexꝰ infirmitatē. fra
gile corp9. lubricā mentē a tñ legerat deū p̄misis
se a ita videbat cōgrūere. ut qui vicerat p femi
nā vinceret p ipsā. vehemēter admirās aiebat
mulierē fortē q̄s inueniet. c q9 ē dicē. Si ita de ma
nu femine pēdet a nra ōnium salus et inocētie re
stauracō a de hoste victoria. fortis oio necē est ut
p̄uideatur que ad tātū op9 possit eē ydonea. Sz
mulierē fortē quis inueniet. c Ac ne hoc q̄sisse vide
retur despando. pphetādo. subdit. p cul a de vltis
finib9 p̄cium ei9. lDoc nō vile. nō puum nō me
diocre. nō demq de terra. sz de celo. nec de celo pri
mo terris. p̄cium huiꝰ mulieris fortis. sz a sūmo
celo egressio eius. hec ille. lDoc p̄cium ē ipse xps
ihs ut ptz. ¶ 33. pphecia hēt Cant. 4. c. i orti ocdusi
one vbi dr. Ortꝰ ocdusus soror mea sponsa. ortus
ocdusus fons signatus. ¶ Jste ortus signt btāz vgiez
vñ Bern. in sermōe de btā virgie dicit sic. Ortus
ocdusus es tu dei genitrix. ad quē defloradū ma
nꝰ p̄cātoris nunq̄ itroiuit. Tu sāctoꝝ areola aro
matū. a celesti ofita pigmētario. vtutū ōmuz spe
ciosis floribꝰ delectabilit vernas. inter q̄s trium
in te miamur excellētiaz. lDij sūt quoꝝ odore sua
uissimo totā domū dei reples. o maria viola hūi
litatis. lilii castitatis. rosa pacie a caritatis. Mel
to de tali areola flos ille speciosus forma p̄ floribꝰ
padisi egressus ē. sup quē spūssc9s requiuit. hec
ille. Est ecia fons grāyac. ¶ 35. pphecia hēt Cant.
6. ca. i auroē pgressiōe vbi dr. Que ē ista q̄ p gre
dit q̄si aurora cōsurgens. pulchra ut luna. electa
ut sol. terribilis ut castroꝝ acies ordiata. Sup q̄
Bern. vbi sup dic sic. Que ē ista q̄ p gredit sic ut
auroa valde rutilans. o maria in mundꝰ pgressa
es. q̄ veri sol splēdorē tāto sāctitatis inbare p cu
curristi. ut die vere salutis. die p̄piacōis. diem
quā fecit dns: a tua claritate dignuz fuerit imitari.
Felix auroa que felicis dei nuncia extitisti. Tu
pulchra ut luna diceris. eiq nō immerito cōpa
ris. Illa em astrorū ōnium sola soli simillima et
candore venusta argenteo ceteris celo p̄eminz
sideribꝰ. tu veri solis ymago exp̄ssiua. iter milia
astrorū deo assistentiū virginali puritate in celis
glorioſa p̄fulgens. Illa transfuso solari lumine
noctem illumināt. tu virtutum a deo tibi inclita
rum magnificis exemplis ad imitacōnē tui nos
prouocas. Tu electa ut sol ymo ut solis oditoꝝ
Ille enim electus ex milibus virorūz. tu electa ex
milibus feminaz. Ille electus ex ommibꝰ q̄ sunt
tu electa ex ommibus que per ipsū sunt. Tu terri
bilis ut castrorum acies ordinata. An nō horruer
unt principes tenebrarum quā viderunt preter
morē instructā ōnī armatuā fortiū otra se p gre
di feminā fortez. hec ille. ¶ 37. pphecia hētur Cāt.
6. c. in pulchritudis laudacōe vbi dr. Una ē co
lūba mea. pfcā mea. una ē mris sue electa. Vide
rūt eaz filie syon a btissimā p̄dicauerūt a regine
laudauerūt eam. Super quo Johānes damasce
nꝰ in sermōe de assumpcōe btē virginis dic sic.

O immēsa dei ꝥmignitas. O diffusio ꝛ mūestigatione caritas qui vocat ea q̄ nō sunt tā q̄ ea q̄ sūt. qui adimplet cēlū ⁊ terrā. cui⁹ sedes cēlū. terra vero scabellū pedū ei⁹. fecit sibi ancille sue vterū hitacōem diffusa ⁊ pfecit in ea mīsteriū ōmb⁹ seculis inauditū. de⁹ em̄ exīstēs fit hō. O virginalis gloria hoīe maior. Videūt te filie ſ. on. vecdefie ⁊ beatā dixer̄t regine. ⁊ iustoꝝ amīe. ⁊ī secula laudabūt te. hec ille. ℣ 36. pphecia hētur Judith 15°. ca°. in pphīa gītulacōe vbi dr. Benedicā tu es filia a dño deo excelso pre ōmb⁹ mulieribꝫ sup terrā. q̄ hodie nomē tuū ita magnificauit. ut nō recedat laus tua de ore hominū. Tu gloria ihrl'm. tu letitia isrl'. tu honorificētia populi nr̄i. q̄ fecisti viriliter ⁊ confortatū est cor tuū. eo q̄ castitatē amaueris. cō manꝫ dñi confortauit te ⁊ ideo eris bñdicta in eternum. Bñdict⁹ dñs q̄ creauit cēlū ⁊ terrā. q̄ te direxit in vulnera capitis pncipis inimicoꝝ nr̄oꝝ. ℣ Sup quo Bern. dicit sic. Cui hec seruata ē victoria nisi marie. Ipsa p culdubio caput contriuit venenatū. q̄ ōmino dā maligni suggestiōi tam de carnis illecebra. q̄ de mētis superbia cōdiuit ad mi hylū. hec ille. ℣ 37. pphecia hētur ysa. 7°. ca. in vgi mis cōcepcōe vbi dr. Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filiū. ⁊ vocabit nomē ei⁹ Emanuel. ℣ Sup quo dicit iohes dam. in ſmone de natiuitate btē vgis sic. Quo die arrideat vgīnitas. q̄n nata ē vgo quā ysaias p̄ dixit q̄ hēbit in vtero ⁊ pariet filium ⁊ vocabit nomē eius Emanuel. ⁊ nobiscū de⁹. Non homo. nō angelus. ſ. ipse dñs veniet ⁊ saluabit nos. Bñdict⁹ qui venit in noīne dñi. de⁹ dñs. ⁊ illuxit nobis ac̄. ℣ 38. pphecia hētur Jere. 32. ca. in viri circūdacōe vbi dr. Creauit dñs nouū super terrā. Femina circūdabit vir. ℣ Sup quo Bern. in sermōe supmissus ē dic̄ sic. Que est hec feia. Quis iste vir. Nunq̄d nō facile ē tibi agnoscē feminā circūdātem vir. cū maria videas. vir. apbatū a deo ihm. fuo vtero circūplectentē. Vir erat ihesus nōdum natus. ſ. sapia. nō etate. amīvigoē. nō corpis. maturitate sensuū. nō corpulēcia mēbroꝝ. Feia itaq̄ circūdans virū. vgo est concipiens deū ⁊ hominē spūsancto plenū. hec ille. ℣ 39. pphecia hētur Ezech. 44. ca. in porte clausione vbi dr. Vidi portā in domo dñi clausa. Et dixit dñs ad me. Porta hec clausa erit in eternū ⁊ vir non transibit per eam. quoniā dñs de⁹ isra hel ingressus est per ea. Sup quo btūs Aug⁹. in sermōe dicit sic. Quid est porta in domo dñi clausa. nisi q̄ maria semp erit intacta. Et q̄d est hō nō trānsibit p eam. nisi q̄. ℣ Joseph nō cognosca eā. Et quid ē. dñs solus ingredit p ea. nisi q̄ spūs sanct⁹ impregnauit eā. ⁊ āgeloꝝ dñs nascetur per eā. hec ille. ℣ 40. pphecia hētur Daniel. 2°. ca°. in lapidis abscisiōe vbi dr. Lapis abscisus ē de mōte sine manib⁹ q̄ fact⁹ est mōs magn⁹ et implet vniuersā terrā. ℣ Sup quo iohes dama. in sermone de assumpcōe btē vgīnis dicit sic. Quid mōs Daniel de quo abscisus ē lapis angularis xp̄s sine viri mīstrumento. Nōne tu sine semine pariens. ⁊ iterum virgo pmanens. hec ille.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio legis hūanalis. Sciendū q̄ incarnatio xp̄i ex vgine. fuit necāria q̄druplicit. ℣ p° ad nature hūane repacōez. Nā ruina q̄ fuit facta p āgelos in celo fuit cēo angelo peccāte debebat repari per hoīem. cū autē hō p culpā peccauerit originalem debuit hoc natura hūana reparī. ysa. 7°. ca. Edificabūtur in te deserta seculoꝝ. fūdamēta generacōis ⁊ gnacōnis fuscitabis. ⁊ vocaberis edificator. Si em̄ locaui tibi areā meā. eo pacto ut in ea domū edificares. in q̄ me recipes q̄ncūq̄ ad te declinarez. Tu edificasti ⁊ in ea me recepisti. postea incendio vel alio casu dirupta te inuenio. ut iterū reedifices. Querit̄ an possim. Videt̄ q̄ sic. q̄ hoc mecū inuenisti. ut q̄diu locatio duraret. ibi construcla eēt dom⁹ in q̄ recipes locatorē. Ar. ff. de seruitutib⁹ vrbanoꝝ. l. eum. p̄cipue cui ruina cōtigerit vicio opis ⁊ nō soli. ff. locati ⁊ conducti. l. vltā. Nā non bñ edificatū videt̄ ⁊ cōstructū q̄d dirutū est. ff. de legatis. l. q̄ submā. Nō em̄ sufficit semel recepisse locatorē nisi iterato ipsū recipiat. q̄ usq̄ locatio durat. Ar. ff. de seruitutib⁹ vrbanoꝝ p̄diorū. l. seruitus. Et. ff. de postulādo. l. cui. Cesi fuꝰ exportādi⁹ veniat. l. p̄. Ad ppositū. de⁹ locauit pa disū homi. ut ibi edificaret domū ⁊ mulierez. de q̄ ipse de⁹ nascētur p̄s. hic hītabo q̄m elegi eā. Sed ista dom⁹ edificata vtutib⁹ ⁊ gēcijs ōrta. p culpaz ipsi⁹ mulieris cecidit ⁊ corruit. Stātē igit̄ locacōne celi ad hoīem. necē fuit ut noua dom⁹. ſ. noua mulier edificaret̄ tāte dignitatis ut in ea fili⁹ dei recipetur. hoc autē fuit btā virgo de q̄ p̄s. dicit. Fūdamenta ei⁹ in mōtib⁹ sīs. homo nat⁹ ē in ea ⁊ ipe fundauit eā altissim⁹. Et iterū. domū tuaz dñe decet sanctitudo. ℣ 2° ad nature hūane legitimacōez. Nā ideo naturā nostrā de⁹ assumē voluit p fui incarnacōez ut gen⁹ hūanū legittimaret q̄ puer natus ex̄ mrīmoniū nō pōt esse apt⁹ ad hereditatē. nisi legittimet̄ per illū q̄ hz ptātem legittimādi. vel per mrīmoniū sequēs. Quia igitur totū gen⁹ hūanum q̄d fuit natū ātē nature hūane spūalem despōsacōez q̄ fuit facta in incarnatione xp̄i in thalamo vgīnis. ōnes nati fuer̄t inepti ad hereditatē celi p̄s. Ego seru⁹ tu⁹ ⁊ fili⁹ ācille tue. q̄ nō est apt⁹ ad hereditatē filij legittimi. Eph. 2. ca°. Eram⁹ natura filij ire. Vt igit̄ oēs ex natura ire natos ⁊ apt⁹ nascituros legittimaret. fecit inter se ⁊ naturā hūanā spūale mrīmoniuz ut adopcōez filioꝝ dei recipem⁹. Gal'. 4. ca. Et sic q̄ p̄us erāt illegittimi. facti sūt legittimi. ut in Autētica. quib⁹modis filij naturales efficiūt̄ legittimi coll'one. 6. cīr p̄ncipiū. Et Gal'. 4. ca°. Itaq̄ nō sum⁹ ancille filij. ſ. libri. q̄ libertate donauit nos xp̄s. ℣ 3° ad nature hūane liberacōez. Cū em̄ p̄s fraude p̄mos parētes nr̄os decepit. q̄ in seruitutē ei⁹ redacti sum⁹ nō semp vincul' eius detineri debuim⁹. qm̄ dol⁹ siue calliditas alicui⁹ nō dēt sibi patrocinari. ut exinde p̄miū assequat̄. vñ pati dēt penā ut. ff. de dolo. l. 1. ⁊. l. ne ex dolo suo lucretur. Quia mēdacia nō delēt remanere impunita. C. de accusacōnibus. l. accusationis ordine. ⁊. ff. de rei

vēdicō e. l. vlt. Nō em̄ debz quis ꝺseq̄ emolum̄
tum de mendacio suo ut. ff. de natalib⁹ testam̄tis
. l. p̄. Et. ff. si ex noxali cā agatur. l. z. ℣. 2° Ergo ma
leficia serpētis nō delēt remanē impunita. ne im
punitas delicti multet alios ad malignā duz. ff.
ad legez aquiliā. l. ita vulnerat⁹. C de furtis. l. si
quis in fine. Rūa vēo deceptis a nō decipientibz
iura subuenīūt ut. ff. ad velleianū. l. 2. ℣. vba. Et
. ff. de in integrū restitucō e. ℣. si. Propterea cū hꝑens
decepit mulierē ornatā vtutib⁹. virginē. innocen
tē a fecūdam. iō ipse debz vinci a supari p̄ btām
mariā plenā gracia. innocētē p̄ sācificacōem in
vtero. virgiem a fecūdam spūsancto. ut fic natu
ra hūana libēt a noxa seruitutis q̄ p̄ hꝑentē opp̄
mebatur. 2° ad nature hūane exaltacōez. Posi
to q̄ vn⁹ vēdat ōnes arbōes nemoris sui cū solo
vna tm̄ arbore excepta cū area ab eadē occupata
quo facto ōmibus alijs arboꝛib⁹ ab emptoꝛe p̄
stratis. de radicib⁹ arboris excepte cꝛeuīt noue
arbozes excreschē ex ōm̄ pte a ōnes radices antiq̄
arboris a nouaz cꝛeuīt se dilatare ad fortificā
dum illaz otra vētum a tēpestates a sicut vndiq̄
se dilatabāt. sic vndiq̄ nouas arbores produce
bāt. Emptoꝛ vult p̄sternē illas sicut fecit alias.
Querit an possit. Rñdetur q̄ si hꝛe noue arbozes
pullulauerūt de radicib⁹ arboris excepte post q̄
ipsa fuit deiccata: ōnes pertinēt ad emptoꝛē. Si
vēo arboꝛ excepta nō fuit deiccata emptoꝛ nihil
hēbit de hijs que nate fūt ex ea. nec de alijs que nō
apparēt sup terrā aut q̄tū ocigo nō apparz. Quia
que sup terrā apparēt cēsētur vna. nec alie neq̄ q̄
ut. ff. arboꝛ furtim cesarū. l. si semina. Et cū ex eis
dem radicib⁹ p̄dierint remāet ipsarū im̄ēmitas
. ff. de iudicib⁹. l. ꝓponebātur. Ad ꝓpositū: p̄mus
parēs noster vēdidit ōnes homīes Isa. 52. ca°.
gratis venūdati estis excepta btā virgie de qua
dicit Daniel. 2. ca. Magna arboꝛ a fortis a p̄ceri
tas ei⁹ attingēs cēlū. de cui⁹ radice p̄cessit cꝛistus
ysa. 11° ca. Egrediet̄ virga de radice yesse a flos
de radice ei⁹ ascēdet. Ab ista radice p̄cesserūt fide
les in xp̄m credētes. exaltati sup terrā vsq̄ ad ce
lū Eccī. 24. ca. Et radicaui in populo honorificato
a in plenitu. scoz detētio mea. Et sic ptz. ℣ Post
q̄ vēo Moyses declarauit ꝺclusionē p̄dictaz: ait
aīa deuota p̄ sue ꝺclusionis daiori noticia. Cui
sāct⁹ Thōs ait. Ego oñdam tibi ꝺclusiōem tuā
rē verā testi° legis quadruplicis. s.

℣ Legis Euāgelice. legis Euāgelice. Sciēduz q̄
℣ Legis Aplice. xp̄s illā p̄bauit testimonio
℣ Legis Canonice. q̄druplici. ℣ p° testi° Matth.
℣ Legis Eccīastice. p° ca. dic. Cuz essz despōsata
Rio testi°. mat ibesu maria Joseph añ
q̄ ꝺuenirēt inuenta est in vtero habens de
spūsancto. Quod em̄ in ea natū est de spūsancto
est. Hoc autē totum factū est ut adimpleret q̄s
dictū est a dño p̄ ꝓphetam dicētem. Ecce virgo in
vtero hēbit a pariet filiū a vocabitur nomē eius
Emanuel. q̄s interp̄tatū est nobiscū de⁹. hec ibi.
Sup quo Johes Dam̄. in sermone de natitate btē
virgīis dicit sic. Hodie fili⁹ fabri q̄ fabricatus
est aurorā a solem. verbum p̄ris p̄ q̄s ōmia facta
fūt forte brēchiū altissimi dei digito suo. s. spūsan
cto naturā nostrā iam habētez sue ymitati copu
lauit. O mirabile misteriū. O virgo deo gratissima
templū dei. sacrariū spūssancti. tridimuz trimita
tis. q̄s spūalis Salomō p̄ceps pacis ostruens
inhabitauit. ℣ 2° testimonio Mar. p̄. ca. Ecce ego
mitto angelū meū āte faciē tuam qui p̄parabit vi
am tuaz ātē te. Sup quo Aug⁹. in sermōe dic sic
Etā inquit mala in domo mea puella iudea ex se
mine regis Dauid generata. Adulta facta fūa de
sponsata ꝺiugi a placui alteri nō intervenīente
Adulterio. nec intercedēte spūsācto. Desponsata sum
homī iudeo a placui hōmi deo. Desponsauit me
vir iude⁹ adamauit me xp̄s de⁹. Ignorauit q̄dez
Joseph spōsus me⁹ q̄ me adamasset de⁹ meus a
putauit q̄ adulterio impregnatus essz vēter meus
Nāq̄ ignorāte Joseph spōso meo: venit ad me
quidā magn⁹ xp̄i paranimph⁹ nō p̄uarcha p̄m⁹
aut ꝓpheta egregi⁹. nec Gabriel archangel⁹. facie
rutilans. veste coruscās. incessu mirabilis. aspcū
terribilis visitauit me a ptur bauit. salutauit. di
xitq̄ mihi. Aue gracia plēa dñs tecum. hec ille.
℣ 3° testimōio Joh. 7. ca° Angel⁹ dom̄i descēdebat
in piscinā a mouebat aqua. Et qui p̄or descēde
bat in piscinam post motōem aque san⁹ fiebat
a quacūq̄ detiebatur infirmitate. hec ibi. Sup q̄
Johes Dam̄. in sermōe de natiuitate btē virgis
dicit sic. Gaude ꝓbatica piscina btissima virgo
maria que nō ut quōdam semel in āno recipie
bas āgelum dñi mouētem aquā aut vnū sanā
tem a ab infirmitate qua detiebatur literātē. sed
multitudinē virtutū celestiū habēs nobiscum te
collaudātiū. Tu miraculoz pelag⁹. tu fons sani
tatis toti⁹ orbis. tu nō ministrū angelū suscipis.
nec ipsum magni ꝺilij āgelum qui nō descēdit cuz
aliquo strepitu. nec tāq̄ temigmitatis pluuia i vel
lus ōnem naturā languidā a ad cozrupcōem p
dinem ad salutem a ad vitā erigit. hec ille. ℣ 4°
testimonio Luc. p̄. ca° Bñdicta tu inter mulieres
a bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui. Et vñ hoc mihi ut vēi
at mr̄ dñi mei ad me. Et btā que credidisti. qm̄
p̄ficientur in te que dicta sunt tibi a dño. hec ibi.
Sup quo btūs Aug⁹. li° de bono virgimitatis dic
sic. Beatioꝛ fuit maria p̄cipiēdo fidē xp̄i q̄ ꝺcipiē
do carnē xp̄i. Nā mēna ꝓpinq̄tas nil marie p̄fuisset
n̄ felicit⁹ xp̄m cordi q̄ carne gestasset. hec ille. ut p̄z
i euāgelio hodierno In q̄ remouēt. 10. modi dif
famādi aliquā virginē quib⁹ nō potuit fugillari be
ata virgo ut ptz singillatī. ℣ p° exigēdo. Cū ei puel
la exigit a pentib⁹ nutere: signū lubricitatis ē in
ea q̄ virginitatē nolit fuare. Nō ei ipsa p° dz virū
i ꝺiugē exigē. nec nūciū ipsā exigētē expectaē. Btā
virgo nūq̄ virū exegit q̄ virginitatē suā ꝺo deuouit
nec p̄ nūcium a deo missuz req̄sita est. ido in euāge
lio dr. Missus. Vñ Amb. li° de virginitate dicit sic.

Custodi virgo vias tuas ut nō delinq̄s i lingua tua·q̄ a bona loq̄:plerūq̄ crimē est v̄gīm·Claudat ora virginis pudor·debilitatez excludat religio·instituat naturā consuetudo·hec ille·V/2° cōuersando·Cū em̄ puella vagat ex̄ domū pr̄nam·fecit Dyana filia Jacob:signū est lasciuie a vanitis in ea·Bta virgo domi secreta pmānsit·iō i euā gelio scr·ē·Vñ Amb·vbi sup̄ dicit sic Virgo que xp̄m requirit nō dēt eē vulgaris·nō in foro·nō i plateis·nō dēt eē voce q̄rula·gressu lubrica·auditu facilis·vilis aspectu·Discite virgines exēplo marie nō circūcursitare alienas edes·nō demorari in plateis·nō aliquos i publico miscē sermones·Freq̄nti⁹ in publico videri displiceat:quā aliena dom⁹ nō alliciat·hec ille·V/3° colloq̄ndo·Cuz em̄ puella sola cū solo iuuene colloq̄tur signū ē petulantie carnalis·Nō em̄ casta iudicat mente q̄ lasciuos libenter audit sermōes·Vñ Jhero⁹ i epla dicit sic·Sit in te mor gūitas·honestas admirabilis·stupēda verecūdia·mira pacia·virginalis incessus·a vere pudicitie habitus·sermo modest⁹·suo tēpore pferēd⁹·hec ille·Bta virgo nō cum homine ꝑ cū āgelo loquit·idō i euāgelio scr·āgel⁹·Vñ Jhero⁹·i sermōe de assumpcōe btē virgis dicit sic·Bñ āgelus ad virginē mittit·q̄ sēp est angel⁹ cognata v̄ginitas·Profecto i carne pret carnez viuere nō terrena vita ē·ꝑ celestis·Vnde i carne angelicā gloriā acq̄rere maioris ē meriti:q̄ hāre·Esse em̄ angelū felicitatis ē·eē vero virginem virtutis dei·Hoc obtinē viriⁱ⁹ mitamur cuz gr̄a q̄ angel⁹ hz ex natura·Vtrūq̄ em̄ a eē virginem a āgelum dim muneris ē officiū·nō hūanū·hec ille·Et Beda i omel·hodierna dic sic·Aptū pfecto hūane restauracōis pncipiū·ut āgel⁹ a deo mitteret ad virginē ptu consecrādam dmo·q̄ pma perditōis hūane fuit cā cū serpēs a dyabolo mittebat ad mulierē spū superbie decipiendaz·ymo ipe in serpēte dyabol⁹ veniebat·q̄ gen⁹ hūanum deceptis pntib⁹ pmis:imortalitatis gr̄a nudaret·Quia ergo mors intrauit p feminā apte rediit a vita p feminā·Illa a dyabolo seducta p seipēte:viro gustū necis obtulit·hec a dō edocta per āgelū:mūdo salutis autorē edidit·hec ille·V/4° mittēdo·Cū em̄ nuncius despect⁹ a minimus ad puellā mittit·a illa ad verba nūcij facile idiatur·signū est lasciuie carnalis in ea·Vñ Amb°·super Luc·dicit sic·Virginū est ad ōnes viri ingressus pauere:ōnes viri affatus vereri·Discē virgo verboz vitare lasciuiā·hec ille·Bta virgo nō cū infimi ordinis āgelo loq̄tur·ꝑ cū sup̄mo in ordine archāgeloz·idō in euāgelio scr·Gabriel·Vnde dyonisi⁹ in libro celestis ierar·dicit sic diuinum ministeriū āgeli p̄mū fuit edocti et p ipos cognitōis gr̄a in nos trāsiuit·Sic ꝑ dimissim⁹ Gabriel·Zachariā quidē docebat ꝑphaz ex ipso futurū·Mariā autē quo in ipa fieret thearti cū ineffabilis dei formacōnis misteriū·hec ille·Et Greg·in omel·dic·Sūmuz angelū venire dignū fuit:q̄ sūmum ōnū nūciabat·Et Beda in omel·hodierna dicit sic·Karo legim⁹ q̄ apparētes hoīb⁹ angeli:designētur ex noīe·Verū quocies cū q̄ fit idō vtiq̄ fit·ut etiā noīe ipso q̄d ministrēturi venīat:insinuēt·Gabriel nāq̄ fortitudo dei scr·Et merito tali nomīe p̄fulget q̄ nascituro i carne deo testimoniū phibet·de q̄ ꝑpheta in ps·Dñs inquit fortis a potēs Dñs potēs in plio·Illo mirāz in plio i quo ptates aereas debellaret:a ab earū tyrānide mūdum veniebat eripē·hec ille·V/5° assētiendo·Cū em̄ puella facile audit verba mittentis cuiⁱ⁹ dignitatē·mores·a vitā nunq̄ nouit·pmo potiⁱ⁹ pōt p̄sumere illiⁱ⁹ mlōestatez:signū est lasciuie carnal⁹ in ea·vñ Amb°·li·2·de virgitate dicit sic·Puella quedā nobilis ait parētibz Quid agitis vos ꝑpinq̄·c Quid exq̄rendis adhuc nuptijs sollicitatis animū·Jā ducū puisas hēo·Spōsuz ofertis:melioꝛē reperi·Quaslibz exagitate diuitias nobilitatē iactate·potētiaz p̄dicate·Habeo em̄ cui nemo se cōpet·diuitē mūdo·potētez imperio·nobilē celo·Si talē hētis nō refuto opcōnez Si ñ repitis·nō puidetis mihi parētes·ꝑ inuidetis hec ille·Bta virgo āgelū benigne audit·ꝑ mittētis excellētiaz expauescit·Vñ Bern̄·super missus ē·dicit·Nimirū virgo regia gēmis ornata virtutuz gemino q̄ mentis parit a corpis deco ē p̄fulgida specie sua a pulchritudine sua in celestib⁹ cogmita·celi ciuiuz in se puocauit aspect⁹·ut regis aīm in sui ocupiam inclinaret·a celestē nunciū ad se de superis educeret·a hoc est q̄ nob euāgelista commendat:cū angelū perhibz a deo destinatū ad v̄ginem·A deo inquit ad v̄ginez·s·a celso ad hūlē a dño ad ācillaz·a creatore ad creaturaz·Quāta dignacō dei quāta excellētia virginis Instat nā q̄ tēpus quo iā tollat obprobriū·nec hēat virquid causet aduersus feminā·hec ille·V/6° cohibitando·Cū em̄ puella hitauerit i locis suspectis·sue publicis·siue p̄uatis:signuz ē lasciuētis carnalitatis·Vñ Jhero⁹·i epla dicit·Si tibi de prerogatiua v̄ginitatis blādiris·memēto Adā a Euā virgines deliq̄sse·nō integritate corpois:peccātibz p̄fuisse·hec ille·Si isti i paradiso loco sēssiō peccauerūt:q̄d faciet puella i loco suspecto·c Bta virgo a tercō etatis sue āno octinue fuit i templo diuinis vacās obsequijs·15° autē āno nupsit dmi t⁹ Joseph q̄ nō habitauit i loco infami ꝑ in loco honesto·iō scr i euangelio·i cūtatem galilee·Vñ Ambro·li°·de v̄ginitate dicit·Attēde tibi virgo ut tūtū insistas oīom a vult⁹ tuus assidua pauescat obsecracōe·a añ oīoem prepa animā tuaz ut nō videaris tēptare deū cū dēpcaris·ut id qd oras mores tui loquātur·fides adiuuet·opa cō mendent·hec ille·V/7° p̄sumēdo·Cū eī puella minis de se p̄sumit q̄ alias cosodales fastidies:signū est leuitatis mētis a pnitatis ad malū Vnde Amb°·li·2·de v̄ginitate dicit sic·virgo scā mihil dēt hāre teruū in oculis·mihil in verbis ꝓcax·mihil in actu verecūdū·Nō gestus fractior·nō incessus dissolutior·nō vox petulātior·ut ipa corporis speries simulacrū sit mētis a figura ꝓbitatis·hec ille Bta v̄go nunq̄ de sua pulchritudie superbiuit nec alia mulieruz cōtempsit·ꝑ virtutibz intenta

floridā etatē suam̄ p hūlitatez fecit·iō in euāge
lio dr·Cui nomē Nazareth·Vñ Berñ·sup missꝰ
est·dicit sic·In Nazareth nūciatur xp̄s nascitu
rꝰ·qz in flore spatur fructꝰ pcessurꝰ·Bonꝰ itaqz
fructꝰ xp̄s ē q manet in eternū·Flos suauissimꝰ
virgo est ac̄ 8° diuuendo·Cū em̄ puella ē vmo
lenta aut omensatrix·signū ē impudicicie a lub
citatis·vñ Crisoꝰ·sup Matħ·dicit sic·Dis muli
er q vmolenta est a omēsatrix:meretrix ē·Btā v
go ab infācia deum timēs cibo celesti ab āgelo si
bi delato vescebať·nec vsqz ad·15·etatis sue ānū
cibum ab hoie allatū sūpsit ne virginitatē suam
viri aspū cōmāqnaret·iō in euāgelio dr·Ad vgi
nem·vñ Crisoꝰ·vbi sup̄ dicit sic· Cōmēsatrix å
vmolēta nunq̄ fuit Maria·nō leuis·nō iocosa·
nō pcūdatrix·nō turpiū verboū amatrix·sic so
lent plezqz puelle q̄ libenter talia aut loquūtur·
aut audiūt·nō sup viū oculos suos extulit·å i
fixit aspectū·hec ille·Et Berñ·sup missus ē·dic sic
Ista virgo vtiqz sancta·vgo sobria·vgo deuota·
Nunq̄d tu castior illa·c Nunq̄d tu deuotior·c Nun
q̄d tu forte pudicicia gcior castitate marie·c Expe
dit tibi vgimē nō esse q̄ p̄ de vgimitate isolescē·hec
ille· 9° lasciuiendo·Cū ei puella repitur p̄gnās
sine viri noīne cui sit desponsata:signū ē lasciue
carnalitatis Deut·22·ca·Si nō ē in puella inuen
ta vgimitas:eiciēt eā extra fores domꝰ p̄ris sui et
lapidibꝰ obruēt eaz viri ciuitatis eiꝰ a morietur
qm̄ fecit nephas in isrł:ut fornicareť i domo pa
tris sui·hec ibi·Btā vgo p̄us fuit despōsata viro
q̄ opertu plena·iō in euāgelio dr·despōsatā viro
Ambꝰ·sup Luc̄·dicit sic·Maluit dñs aliquos de
suo ortu q̄ de mīs pudore dubitare·Sciebat em̄
tenerā virginis verecūdiā a lubricā famā pudo
ris·nec putauit ortꝰ sui fidē:mīs astruēdaz imu
riis·Seruať itaqz scē marie sicut pudore integra·
ita imiolabilis opione vgimitas·hec ille· Quaē
autē fuerit despōsata Jheroꝰ·sup Matħ·dic sic
Quare nō de simplici ꝺ de despōsata vgine xp̄us
ocipiť· p° ut p generacōez Joseph origo male
monstrareť ·2° ne lapidareť a iudeis ut adulterā
3° ut in egiptū fugiēs hēret mariti solaciū· 4° ut
ptus celareť dyabolo dū eū putat nō de virgie·ꝺ
de vxore generatū·hec ille ac̄ 5° repudiādo·Cuz
em̄ puella añq̄ ducatur velut p̄gnans ex alio:
a sponso suo repudiať:signū est adulterij iā per
ipsaz ppetrati Deut·22·ca·Si puellā virgiem de
spōderit vir a muenerit eā aliqs in ciuitate a cu
buerit cū illa:educes vtrūqz ad portā ciuitatis il
liꝰ a lapidibꝰ obruent·Puella q̄ non clamauit
cū esset in ciuitate·vir q̄ hūliauit vxorez primi
fui a auferes malū de medio tui·hec ibi·Btā vgo
iam pregnās añq̄ ducereť·defensata fuit p iusti
ciam Joseph·iō in euāgelio dr·cui nomē erat Jo
seph·Qui potiꝰ voluit ipsā dimittere q̄ leuiť dif
famareˊ Matħ·1·c·Joseph āt cū essz vir iustꝰ a nol
let eam traducereˊ a in publicū diffamareˊ·voluit oc
culte dimittere eā·Ez si fuissz sic domi dimissa·tūc
infamia p̄disset in publicū·q̄ oēs fuissent mā
ti q̄ nō ducerętur a viro·Cui a dño p̄uisū est per
angelū oceptū virginis declarātem atqz dicētez·
Joseph noli timere accipe mariaz cōiugem tuaz
Qđ em̄ in ea natum est de spūsancto est Mathei
p·ca° Et sic duxit eam· 11° cōmiscēdo·Cū em̄ pu
ella vult nubere iuxta bīplacituz sui a nō ad vo
luntatem p̄ris sui aut mīis sue:signū est lubrici
tatis carnalis·Vñ Mūeri vlti·ca°·dicit·Qēs viri
ducēt vxores de tribu a cognacōe sua a cūcte fei
ne maritos de eadē tribu accipient·ut hereditas
pmaneat in familijs·nec sibi miscēatur tribz·sed
ita maneant ut a dño sepate sūt hec ibi·Btā ma
ria nupsit Joseph de cuiꝰ tribu erat·iō in euāge
lio dr·de domo dauid·vnde Berñ·sup missus ē·
dicit sic·Vere ei de domo dauid·vere de regia stir
pe descendit vir iste Joseph·nobilis genere·mē
te nobilior·Plane filius dauid nō degenerās a
pre suo dauid·Prorsus inquā filius dauid·nō
tñ carne·ꝺ fide·ꝺ sanctitate·sed deuocōe quē tan
q̄ alterū dauid dñs inuenit p̄m cor suum·cui tu
te omitteret secretissimū ac sācissimū sui cordis
archanū·cui tanq̄ alteri dauid incerta a occulta
sapiēcie sue manifestauit a dedit illi nō ignaruz
eē misterij quod nemo p̄cipum huiꝰ seculi ag
nouit·Nō solum autē Joseph·sed a maria descen
disse credenda est de domo dauid·alioquī nō fu
isset desponsata viro de domo dauid si nō esset a
ipsa de domo dauid·Ambo igitur erāt de domo
dauid·sed in altera opleta est veritas quā inra
uit dñs dauid·De fructu ventris tui ponā super
sedem tuaz·altero tamē cōsilio a teste adimplete
p̄missiōis·hec ille· Ecce decor vtriusq̄ in veritate
agnita· 12° ledēdo·Cū ei puella ledit aut scādali
sat aliquē verbis vel factis:signū est lasciue car
nalitatis·Vnde btūs Augꝰ·liº de vgimitate dicit
sic·Dñica virgo·nec ornatu capitis · nec habitu
come·nec oculis erectis aut letis·sed crimbꝰ ad
terrā cum vultu demisso p̄edat·ne in se vles in
ducat amorez a si nō peat alijs causa pclicōmis
existat·Dñica virgo sermone garrula·aut loq̄ci
tate verbosa·vel curiositate supflua:casta nō p̄t
iudicari·p mo p̄stituta a ad luxuriā magis accē
di·hec ille·Btā virgo nunq̄ aliquē lesit nec scan
dalisauit·vñ Ambrosiꝰ libro·2·de virginitate di
cit sic·Quid nobilij dei mīre·c quid splendidius
ea quā splendor elegit eternus·c quid castius ea q̄
corpꝰ sine contagiōe corpis geneauit·c Et ut de cete
ris virtutibꝰ eiꝰ taceam virgo erat nō solum cor
pe sed ecīā mente·Corde hūilis·verbis grauis·
amō prudēs·loq̄ndi ptior·legēdi studiosior·nō
in incerto diuicias·sed in p̄cio paupertū spē repo
nēs·intēta opi·verecūda sermōe·Nouerat arbi
trū mentis·nō hominē sed deū q̄rere·nullū ledē·
ōmbus bñ velle·maiorib⁹ assurgere·eq̄libꝰ nō i
uidere·iactā ciaz fugere·rōem sequi·virtutē ama
re·Qñ ista fastidiuit hūilem·c qñ risit debilē·c qñ
vitauit inopem·c Talē hanc euāgelista mōstra
uit cū ait·Et nomē vgīs maia·q̄ digna fuit ex
q̄ dei filius nascēť·hec ille· 13° discurrēdo·Cū em̄
puella discurrit p vicos p plateas ciuitatis·p do
mos alioz:signū ē lasciue carnalitatis p̄u·A·c°.

Ecce mulier occurrit iuuenī ornatu meretricio. p parata ad capiēdas aīas. garrula z vaga z q̄e tis impacīēs. nec valens in domo cōsistere pedibz suis. nunc foris. nūc in plateis. nūc iuxta āgulos insidians. Et aug⁹. li. de vginitate dic. Dūica virgo p̄mitus publicos dētvitaē ospect⁹ z plateaz frequētiam deuitare. atz in domo posita opi lamsi to insistere. vel lectioni dine. Ab oī verecūdo sermone vel risu dēt se penitus abstinere. z cū filētio z disciplina: oēm vitā suam ornare. hec ille. Btā vgo nō discurrebat p alienas edes. ꝫ domi se occultabat. vñ in euāgelio dr. Et ingressus āgelus ad eā. Sup quo Beriī. dicit sic. Quo ingress⁹ ad eā. ꝯputo i secretariū pudici cubicli vbi illa clauso sup se hostio: orabat p̄ez suū i abscōdito. Suspicādum ergo nō est q̄ aptū inuenerit angel⁹ hostiolū virgis. cui inmicū in ꝓposito erat hoīm fugere frequētias. vitare collo q̄a. vel ne orātis p turbaret silentiū: vel otinentis castitas tēptaret. Clauseāt itaq; illa hora suū sup se cubiculū pudētissima virgo. ꝫ hoīb⁹. nō āgelis. sicq; ingredi potuit ad eā angelus. ꝫ nulli hominū facil patebat accessus. hec ille. ℣ ix°. cogēdo. Cū em puella vi rapit fine osensu suo efficit infamis: ut null⁹ velit eā ducē. vñ Deut. 22°. ca°. dr. Si repperit vir puellā in agro q̄ sponsata ēt vi apprehēdēs cōcubuerit cū illa: ipe morie. qm̄ sicut latro cōsurgit cōtra frēm suū z occidit eū z animā ei⁹: ita puella ꝓpssa est. hec ibi. Btā virgo nō vim patit ab angelo. ꝫ deuotissime salutat cū dicit. Aue. ut hē tur in euāgelio. Licz eī ipsa hēret expressaz fidem incarnacōis future. tñ ob hūilitatez nō alta de sē sapiebat. idō sup hoc erat instruēda: ut suaretur ogru⁹ ordo diuctionis filij dei ad vginē. s. ut mēs eius p̄us de ipō instrueret: q̄ carne ipsū cōcipet. ꝓpter ea reddit eā angel⁹ attētam cū salutat dicēs Aue. vñ Crisos. in ꝑmōe dicit sic. Dec salutacō i sacrario trinitatis nata ē. digito dei scripta ē z cū in ostorio celestis palacij ānōciōe maiestatis sumpsisset originē: vni de fortissimis palacij cele stis ad deferēdum ē delegata. Gabriel nāq; dei fortitudo interp̄tat. Mittit itaq; Gabriel āgelus z egredit de rege ad reginā. de imperatōe ad imperatricē. de ciuib⁹ celi ad dñaz palacij. Ingredit ad vginem regi p̄electā z eo forte alacri⁹. ut cū āgeli p̄us ręz hērent: hīturi eēnt z regiaz. ut ad supplē dos numeros āgelici ordis: ecliā pcōres possent ingredi z mr̄ miseri cordie regina āgelor̄ porta fieret celi. Ingressus g̃ āgelus inq̄t. Aue. hec ille. ℣ xi°. odiēdo. Cū em puella post req̄situ osēsū mū monij a bono z prudēti viro postmodū reuocat ꝓpositū suū nō osentiens in ea: signū est inhonestatis ꝑpetrate ab ipsa. vñ Deut. 23°. ca°. dr. sic. Si accepit hō vxorez z hūerit eā z nō inueneit grāz añ oculos ei⁹: ꝓpter aliquā fēditatē: scribet libellū repudij z dabit i manu illi⁹ z emittet eā de domo sua. hec ibi. Btā vgo a p̄ce eterno semp dilecta fuit. iō in euāgelio dr. Gra plena. Sup q̄ Ihero⁹. i sermōe de assumpcōe dicit sic. Talib⁹ nāq; decebat vginez oppignerari muneribus ut eēt grā plena. q̄ dedit celis gloriā. terris deū. pacē q; refudit gentib⁹. finē vicijs. vite ordiem. moribus disciplinaz. Ceteris vginib⁹ p partes p̄stat gra. Maria vero se totaz infudit grē plenitudo q̄ fuit in cristo. q̄ p̄ alit z aliter. qz in xp̄o fuit plenitudo grē tāq; in homie psonalit diffinito. i maria vero ut in templo singularit cōsecrato. In xp̄o fuit plenitudo grē sicut in capite influēte. in maria vero sic in collo trāsfundēte. hec ille. ꝑ ipsam gra emanauit. ℣ xo°. sepando. Cū em puella sepat a viro suo p diuortiū. ne simul cohītent: signū ē perpetrate culpe p ipsā. vñ. xx. q. z. ca°. Quos deus cōiunxit hō ñ sepet. q̄ris: quo. ꝯfubaudi: violēter. sine lege. absq; rōne. quos deus iunxit hō nō sepat. Non ei separat q̄s pēa dānat. quos reat⁹ accusat. q̄s maleficiū coartat. hec ibi. Btā virgo nullā talem causaz diuorcij aut sepacōis a viro suo hūit. ut pte cū qua erat dñs. iō i euāgelio dr. dñs tecū. Vñ Beriī. supmissus ē. dic sic. q̄uis dñs sit cū oibus scis. spālit tñ cū maria cū q̄ vtiq; tāta cōsensio fuit. ut ei⁹ nō solum voluntatē. ꝫ ecliā carnē sibi oiungeret. ac de sua vginis q; substātia vnū cristū efficēt. vel poti⁹ vnus xp̄s fieret. q̄ a si nec totus de deo. nec tot⁹ de virgine. tot⁹ tñ dei a totus vginis eēt. nec duo filij. ꝫ vn⁹ vtriusq; filius. Ait itaq; dñs tecū. Pat in quā tecū. q̄ suum filiū facit et tuū. Filio tecū. q̄ ad odendū in te mirabile sacmētum. miro mō a sibi referat genitale secretū: et tibi suat virginale signaculū. Spūssctus tecū. q̄ cuz p̄ea filio tuū sanctificat vtez. hec ille. ℣ xi°. ꝑuādo. Cū em puella per sterilitatē ꝑuat ꝓle nō diligit a viro suo a hoc p̄cipue tēpe legis antiq: qui p̄es imitabātur illaz bñdictōez dimaz. Crescite z multiplicami Gen. 2. ca. iō dr. Exod. 23. ca. Nō erit infecūda: nec sterilis in terra tua. Btā virgo non hūit maledictōez sterilitatis. iō in euāgelio dicit bñdcā tu in mulieribus. diuīa ei benedictō dedit mulieri vtutē multiplicādi. q̄ vtus maxime fuit in btā virgine p quā genuit nō solum hoīem. ꝫ deū z hominē nō in pctō. ꝫ sine pctō. nō cū grauitatis penalitate. ꝫ cū suauitate Vñ Beriī. sup missus est. dic sic. Q vgo bñdcā. cōcipies quidē. ꝫ sñ pcto. grauida eris. ꝫ nō grauata. paries. sed nō cū tristicia. Nescies vir⁹ z paries filiū. Qualez filiū. ꝯ Illi⁹ filij eris mater: cui⁹ deus est p̄. Sfilij p̄ ne claritatis erit corona tue castitatis. sapīa pat mi cordis erit fruct⁹ vginalis vteri. deū demq; paries z de deo concipies. Cōfortare igit virgo fecūda. casta puerpa. mr̄ intacta. qz nō eis i isrl maledcā. neq; inter steriles deputata. ꝫ i terris ab angelo bñdcā z a cunctis generacōib⁹ hec ille. ℣ xii. despiciendo. Cū em puella req̄sita a magno z potenti viro in oiugē: illo despecto vilioē assumit: signū est lasciue carnalitatis. Sicut de puella req̄sita a sacerdote Leuit. 21. ca°. dr. Virginē ducet vxorez viduā ꝓpudiatā. z sordidā atq; meretricē nō accipiet. ꝫ puellaz de ꝓpło suo. nec ꝺmiscēat stirpez generis sui vulgo gētis sue. qz ego dñs q̄ sanctifico eum. hec ibi. Btā vgo electa a dño in sponsam ut esset mr̄ filij sui ihu cristi ñ recusauit. sed tenigne

ꝺſẽſit iõ in euãgelio ꝺr Que cũ audiſſz·vñ berñ·
vbi ſup̃ dicit ſic·Bñdicta tu i mulieribz q̃ illã ge
neralẽ maledictõez euaſiſti q̃ dictũ ẽ i ꝺoloẽ pies
filios a mihi lomin⁹ illã q̃ ſecuta ẽ maledcã ſterilẽ
iiſtẽ·ac ſingulariẽ ꝺſecuta es benedictõez·ut nec
ſterilẽ mãeas·nec cũ ꝺloẽ pias·O ḡue iugũ ſup
õnes filias Eue q̃ ſi pturiũt cruciãt a ſi ñ pturiũt
maledicũtur a ꝺlor phibet patẽ a nõ parẽ male
dictio·Quꝺ facies vgo q̃ hoc audis q̃ hoc legis·c
Si pturis ãguſtiais·ſi ſterilẽ manes·maledicẽris
Quꝺ eligis prudẽs vgo·c Anguſtie inquit in fut
vndiq; Meli⁹ eſt inq̃t in maledictũ incurrere a ca
ſtã pmanẽ·q̃ p̃us q̃dẽ ocipe per ocupiſciaz a me
rito poſtea cũ ꝺloẽ pturiã·Dime ei video maledi
ctũ·ſ nõ pctm̃·illime vero a pctm̃ ſimꝰ a cruciatũ·
demiq; hec maledictõ q̃ꝺ aliuꝺ ẽ q̃ him expro
bracõ·c Neq; ob aliuꝺ ſane ꝺr ſterilẽ maledicta·
ñ q; obprobrio a otẽptui ſit hũda tãq̃ inutilis
a ifructuoſa a hoc in iſtẽ tm̃ Mihi ãt p minimo ẽ
q; hoĩb⁹ diſpliceo ꝺũ me poſſim vgine caſtã ex
hibẽ xpo·O vgo prudẽs·O vgo ꝺeuota·q̃s te ꝺo
cuit ꝺeo placẽ p virgitatez·c Que lex·q̃ iuſticia·q̃
pagia veteris teſtamti·vel p̃cipit·vel ꝺfulit·vel
hortaꝰ in carne nõ carnaliꝰ viuere a in terris an
gelicã vitã ducere·c Vbi legeras btã virgo ſapi
entia carnis mors eſt a curã carnis ne fecerit⁹ in
ꝺeſiderio·c Vbi legeras de virgin⁹ q̃ cantãt cã
ticũ nouũ quoꝺ nẽo ali⁹ cantare põt·c a ſequunt
agnũ quocũq; ierit·Vbi legeras laudatos eſſe
q̃ ſe caſtrauerũt ꝓpter regnũ ꝺei·c Vbi legeras in
carne ãbulantes nõ fm carnem militam⁹·c Ruꝺ
mirimonio iungit vginem ſuã: bñ facit a q̃ non
iungit meli⁹ facit·Vbi audieras volo vos eẽ ſic
meipſũ a bonũ eſt hoĩ ſi ſic pmãſerit fm ꝺ filiũ
meũ·De virgin⁹ in⁹ q̃t p̃ceptum ꝺñi nõ hẽo: ꝺſi
lium autẽ ꝺo·Tu vero nõ ꝺicã p̃ceptum·ſ nec cõ
ſiliũ·nec exẽplũ habuiſti·miſi q; vnctio ꝺocebat
te ꝺe õmb⁹ hijs a ſermo ꝺei efficax a viu⁹ añ tibi
factus eſt mgr̃ q; filius·p̃us inſtruxit mẽtẽ q; in
ꝺueret carnẽ·Xpo ergo ꝺeuoues te vgines a ne
ſcis q; ipſi te exhibẽ oportteat mr̃ez·c Eligis in iſtẽ
eẽ ocemptibilis a ut illi placeas cui te p̃baſti ma
ledictũ incurrere ſterilitatis·Et ecce maledictõ bñ
dictõe omutatur·ſterilitas fecũditate recõpenſa
tur·Api virgo ſinũ·extẽꝺe gremiũ·prepa vteruz
q; factur⁹ eſt tibi magna q̃ potẽs eſt: ut p male
dictõe iſtẽ btãm te dicãt õnes generatiões·Nec
ſuſpectam hẽas prudẽs virgo fecũditatẽ·q; nõ au
fert tibi itegritatẽ·hec ille·Iſta inquã audiuit ac̃
Vꝰ 19 rñ den ꝺo·Cũ em̃ puella rñ ꝺet p̃ſumptuoſe l
imprudẽter ſine p̃uia meditacõe: ſignũ eſt auda
cis temeltatis a laſciuiẽtis carnalitatis·Vñ Am
bro⁹·li°p̃·ꝺe officijs ꝺic ſic·Pulchra vtus ẽ vere
cũdia a gra ſuauis·gra que nõ ſolũ in factis·ſed
eciã in ipſis ſpectaꝰ ſermoib⁹·Nec modũ p gredi
aris loqñdi·ne quiꝺ in ꝺecor ſermo reſonet tui⁹·
Speculũ em̃ mentis pleriq; in verbis refulgz·Ip
ſi vocis ſonuz librat modeſtia·ne cuiuſq; offen
ꝺat auditũ vox fortior·ꝺemiq; in ipõ canẽꝺi genẽ
p̃ma ꝺiſciplia eſt verecũdia·hec ille·Btã vgo ad
vocẽ angeli a ſalutacõem eiꝰ amo oſternata ſtu
pet a mirat·iõ in euãgelio ꝺr Turbata eſt i ſmo
ne eius·Sup quo Amb°·ꝺicit·Perturbamur a
a nro alienamur affectu·q̃ reſtringimur alicu
ius ſupioris ptãtis occurſu·Trepidare vginũ ẽ
a ad õnes viri ingreſſus pauere·oẽs viri affat⁹
vereri·hec ille·Mio em̃ humili a pudico mihil eſt
mirabili⁹ q̃p audit⁹ ſue excellentie·iõ Berñ·ſuper
miſſus ẽ·ꝺicit ſic·Solẽt vgines q̃ vereꝺ gies ſũt
ſemp eẽ pauiꝺe a nunq̃ ſecure a ut caueãt timẽ
ꝺa: eciã tuta ptimeſcere ſciẽtes ſe i vaſis fictilibz
theſauz portaẽ p̃cioſum a minis arduũ eẽ int̃ ho
mines viuere ut angelũ a in terris more celeſtiũ
ꝺuerſari a in carne celitem agere vitã·Ac p̃inꝺe
quicq̃ꝺ nouũ q̃cquid ſbitũ fuerit ortũ: ſuſpectaꝰ
hẽe inſidias·to tũ otra ſe extiare machinatũ·id
circo turbata eſt maria i ſmone ãgeli hec ille·In
hoc apparet otinẽtia vginal cũ hũilitate ac̃ 20
p̃cipitãꝺo·Cũ em̃ puella laudib⁹ ſuis intẽdit ꝺũ
inuenis quiſpiã grãꝺia ꝺe illa loq̃tur·nec ſecum
mente cogitat verſutias blãdiloquꝺ: ſignũ ẽ cor
rupte mẽtis a laſciuiẽtis carnalitatis·Jo Valeri
us maxim⁹ ait·Verecũdia parẽs eſt õmis hone
ſti ꝺ filij·tutela õniuz ſolẽniũ officioz·via gr̃a
innocẽtie·cara primis·accepta aliemis·õni lo co·
õni tẽpe·fauorabilẽ pre ſe referẽs vultũ hec ille·
Btã vgo tã excelſa ꝺe ſe audiẽs ab ãgelo·anteq̃
ꝺaret rñſionez prudẽter atq; hũiliter intra ſe cogi
tauit·iõ in euãgelio ꝺr·Et cogitabat q̃lis eẽt illa
ſalutacõ·Vñ Berñ·ſupmiſſus ẽ ꝺicit ſic·Turba
ta eſt·ſ nõ pturbata ẽ·Turbat⁹ ſũ int̃ q̃ꝺ a
nõ ſum locut⁹·ſ cogitaui ꝺies antiquos a ãnos
eternos in mẽte habui·Ita ḡ a maria turbata eſt
a nõ ẽ locuta·ſ cogitabat q̃lis eſſz illa ſalutatio
Q; turbata ẽ verecũꝺie fuit vginalis·q; nõ ptur
bata fortitudis·q; tacuit a cogitauit prudentie·
Cogitabat ãt qualꝰ eẽt iſta ſalutatio · Sciebat
prudẽs virgo q; ſepe angel⁹ ſathane trãſfiguãt
ſe in angelũ lucis·Et q; in mitũ ſimplex a hũilis
erat mihil tale pemit⁹ a ſcõ angelo ſpabat a ideo
cogitabat q̃lis eẽt illa ſalutacõ·hec ille·V 21° mi
nãꝺo Cũ ei puella ſeꝺet ꝺo mi q̃eta a honeſta·tũc
p̃us inſidiãs hõeſtati fue minaꝰ q; ſi ei nõ ꝺſen
tiat: ꝺiuulgabit eã p ciuitatẽ tãq̃ mẽtricẽ Illa ve
ro h° timẽs ꝺſentit p̃co·Sed hõ inuenis fatiat ſic̃
fecit Suſãna ꝺe q̃ Amb°·li·p̃·ꝺe officijs ꝺicit ſic·
Tacebat i piculis Suſãna a gui⁹ verecũꝺie q̃ vi
te ꝺanũ putabat·nec arbitrabaꝰ piculo pudoꝛ
tuẽꝺã ſalutẽ·ꝺo ſoli loq̃baꝰ cui poterãt caſta vere
cũdia loq̃·refugiebat ora intueri virotũ·hec ille·
Btã vgo arbitrabaꝰ iã quaſi patas ſibi inſidi
as ꝓptẽa timebat verecũꝺe pudicicie fue quã an
gel⁹ ꝺſortãs ꝺixit ut i euãgelio ꝺr·Ne timeas maia
Sup q̃ berñ·ſupmiſſ⁹ ẽ ꝺic ſic Angel⁹ intuit⁹ vgi
nẽa varias ſecũ voluẽ cogitacões facilie deph̃e
ꝺes·pauiꝺã ꝺſolaꝰ·ꝺfirmat ꝺubiã a familiariẽ
vocãs ex noie·ne timeat ꝑſuadet·ne timeas int̃
maria·Nihil ℔ ꝺoli·nil ℔ fallacie ẽ Nullã circũuẽ
cõez·nullas ℔ ſuſpicẽis inſidias·Nõ ſũ hõ ſ ſpũs
nõ ſathãe ſ ꝺi ãgel⁹·Ne timeas maria·hec ille·Et

Origenes sup Luc. dic. App arens agel9 scies hac ee hūanā naturā: pmū pturbacoi hūane medet Vñ tam Zacharie q̄ marie pt9 turbacoez dicit ne timeas. Nō em difficile est bonoz spirituū malo uq̄ discrecō. Si em pt9 timoꝛe succssit gaudiū a dño remisse sciam9 auxiliū. q̄ securitas aie: pse tis maiestatis indiciū ēet sic ptz. 22° rixādo. Cū ei puella desponsata: e viro suo uxoꝛosa i domo. cū aliemis aūt est pacifica et benigna: signū e lasciuiētis carnalitatis. Vñ dyogenes pb̄s dic. Nulla est uxoꝛ tā bona i q̄ nō inuenias qđ odiaris. Sic mihil supius benigna uinge: ita mihil infesta muliere crudeli9. Quāto em sapiēs vitā suaz proviri salute oppomit: tāto maligāc mariti moꝛtez ecia vitā suaz reputat. Nihil g̃ muliere molesti9 q̄ quātū viro iunctioꝛ: tātū disiūctioꝛ alienoruz dulcedine: aut felle malicie. Mulier specōsa. templū e edificatū supra doacā. hec ille. Bta virgo ñ est designata viro suo subesse. licz angel9 ad sublimioa ipsā electā edocuerit. iō in euāgelio dicit Inuemisti gr̄az apud deū. vñ Bern̄. supmissus e. dic. O si sciēr quātū tua hūilitas altissimo place at. quāta te apd ipsū sblimitas maneat: āgelico te indignā nec alloquio indicaes. nec obseq̄o. Vt q̄d em indebitā tibi dixerim gr̄az apd deuz. e Inuemisti qđ q̄rebas. inuemisti qđ nemo añ te inuenire potuit. Inueīsti gr̄az apd deū. Quā gr̄az. e dei a hominū pace. mortis destructōez. vite repacōem. Hec est gr̄a quā inuemisti. hec ille. 23° pmittēdo. Cū ei puella odīret alicui pmittēti se illā ducē uxoꝛē. ꝛ cum viderit illaz guidam: moꝛ ecu sat eā accipe. violata pmanēs in publicū diffamat. Si em q̄spiā pmiseit eā accipe in uxoꝛē a secuta fuerit copula carnal: tenet ad pmissiōem factā. q si aliam cepit nō erit ei9 uxoꝛ sed meretrix vñ ipsā retinēs nullo mō pōt salual. q si ipe infi cerz hanc fictā. ut illam cui prio promiserat accipe ret: nūq̄ possz eam hr̄e. Nā oingalis pactō: nō v ginalis defloracō oinguū facit vñ Amb°. li. de virginib9 dicit sic. ut h̄etur. 27. q. 2. ca° Cū imtiat cō nuguū cōingij nomē ascisciat. Nō defloracō vginitatis facit oinguū sed pactō oingal. hec ibi. Et caseqñti. Cōiuges veri9 appellātur a pma despōsa cōmis fide: q̄uis adhuc ignoret inē eos oingal cōcubit9 hec ibi. Bta v̄go certificat ab angelo de cōceptu p quo nō eat a dō abiciēda. iō in euāgelio dr̄. Ecce cōcipies i vtero. Hec ei cōceptio licet nō fuerit celebrāda a p Joseph nō tñ phibet quī ter ipsā btām v̄ginem a Joseph fuerit verū mīmomū. quomā btūs Aug9. li°. de bono cōingali dicit. ut h̄etur. 27. q. 2. ca° Cōiunx vocat a pria desponsacois fide; quā cōcubitu nō agnouerat Joseph. nec fuerat ogmitur9. nec peierarat. nec mē dax māserat oingis appellatio. vbi nec fuerat. nec futuā erat carnal illa omixtio. pter qđ fide le oingiū ambo parētes xp̄i vocari meruert. non solū illa mat. vez etiā ille pat ei9. sicut a cōiunx mūs ei9 vtrūq̄ mēte: nō carne. hec ibi. Nō tñ puata ē oceptu. 25° pcurādo. Cum ei puella iaz cōcipies in vtero ex alio q̄ ex viro suo, pcuāt ab oꝛfū occidēdo puerperiū: diffamat grauit aūz in publicū traducit. Vñ mgr̄ sententiaꝝ li°. q. dist. 31. ca. q° dic sic. Qui vero venena sterilitatis pcurāt. oinges nō sunt. sed fornicarij. vñ Aug9. Alīqñ eo vsq̄ puenit hec libido mosa crudelitas vel libido crudelis ut ecia venena sterilitatis pcuret a si mihil valuerint: cōceptos fet9 intra viscera aliquo mō extīguat vel fūdat: volēdo suam plem pus interire: q̄ vivere. Aut si in vtero viuebat occidi añq̄ nasci. hec ibi. Bta v̄go ab angelo certificat de ple pariēda. cū in euāgelio dr̄. Et paries filiū. Vñ btūs Aug9. li°. de bono cōingali dic. ut h̄etur. 27. q. 2. ca. Oē itaq̄ nupciaruz bonū implet̄ est in illis p ntib9 xp̄i. ples. fides. sacramētuz. Prolē accipim9 ipsius dñm. fidē. q̄ nullū adulteriū. sacrimētū. q̄ nullum diuortiū. Sol9 ibi nupciat cōcubitus nō fuit. q̄ in carne pcti fieri ñ poterat sine pudēda oupia carnis: q̄ accidit ex peccato sine q̄ ocipi voluit q̄ futur9 erat sine peccato hec ibi. Dic ptus erat mirabilis: sola fide pcipiē d9. 27° accusādo. Cū enim puella seducit ab aliquo pco dicēte a iurāte q̄ si cōsētiat ei. tale negociuz nemi vnq̄ patefaciet: a cū nulla alia omisce bit. caueat tūc sibi. q̄ post exactā copulaz carnalem ne cogat eā ducere uxoꝛē. diuulgabit eā peciuitatē a diffamabit q̄liter ē publica meretrix. a ad eā accessit tanq̄ ad publicā meretricē. Vnde Crisos. sup Math. dicit sic. Sexus muliebris incautus a mollis est. Incaut9. q. nō oīa que videt a audit cū racōe odīerat. Mollis. q. facile flectit a bono in malū et a castitate in lubricitatē. hec ille. Bta v̄go mihil tale ppessa ē cū nulli vnq̄ viro oserserit. nec tāq̄ lubrica accusata fuerit. iō in euāgelio dr̄. Et vocabis nomē eius ihesū. Vñ Bern̄. supmissus e dic. Intellige prudēs virgo ex noie pmissi filij quātaz a q̄ spāle gr̄az inueneris apd deū a vocab in quit nomēeius ihm. Nō em ei9 vocabuli ali9 euāgelista ponit: āgelo interp̄tāte sic Ipe em̄ saluū faciet populū suū a pctis eorū. Duos ihesus lego i typo hui9 que nūc in manibus hem9 p̄cessisse. ambos popul pfuisse. quoz vn9 suū populū de Babilōe eduxit. alt suū in terraz promissiōis introduxit. Et illi quidē illos quib9 preerāt ab hostib9 defendebant. sz nequaq̄ a pctis eorū saluabāt. Is autē nr̄ ihs a a pctis saluat populū suum: a introducit i terrā vitētiū. hec ille. 26° fingēdo. Cū enim puella seducit ab aliq̄ dicēte se velle ipsaz h̄re oinge a q̄ ipe sit nobilis. ā diues a filius talis dñi: ā tal magni mercatoris ipa vero imprudēter hoc credēs. osētit in cōiugiuz ei9. demū aduertit hoc nō ee verū a sic in publico diffamat. q. nō potest dissolui tale oingiū. vnde 29. q. 1. ca° cōsēsus. dicit sic. Error fortune a q̄litatis nō excludit cōsēsum. veluti si q̄s consētiz i platurā alicui9 ecclesie quā putaz ee diuite a illa esset min9 copiosa. q̄uis hic decipetur error fortune. nō tñ possz renūtiare plature accepte. Similit que nubit paupi putās illum ee diuitē: non pōt renūciare pōi cōdicōni: q̄uis errauerit. hec ibi. Beata virgo nō ē passa hmōi fictōez ex vbis

angeli cū eius filiꝰ sit futurꝰ magnus · nobilitate
a diuicijs · puta in quo sūt ōnes thesauri sapien
tie a scie dei · ideo in euāgelio dr · Hic erit magnꝰ ·
Sup quo Bernñ · ait · Bñ hic erit magnꝰ · qz mag
nꝰ homo · magnꝰ doctor · magnꝰ pphēta · Sic em̄ de
eo dr in euāgelio · qz pphēta magnꝰ surrexit ī nob
a a mínori quo ꝺ pphēta magnꝰ idē pphēta pmitti
tur · Ecce venet inqt pphēta magnꝰ a ipse ēnoua
bit ihrlm · Et tu quidē virgo puulum paries · par
uulū nutries · paruulꝫ lactab · ꝫ vidēs puū cogi
ta magnū · Erit em̄ magnꝰ · qz magnificabit eum
deꝰ in ospectu regum vt adorēt eum oēs ẏges om
nes gētes seruiāt ei · Magnificꝫ ergo ama tua do
minū · qz hic erit magnꝰ a magꝫ faciet tibi q̄ po
tēs est a sanctū nomē eiꝰ · hec ille ac̄ 21° negādo
Cū em̄ puella sedz domi quieta a casta seducitur
a pco qui dicit · Nūquid tu vis eē sca · c Nulla mu
lier vnq̄ fuit bona nec casta · qz si omēs eēnt ca
ste mūdꝰ fieret · deꝰ mīmoniū instituit ad pcre
acōem filiorū · tu vis eē deo otraria · Vñ Augꝰ · li
bro de bono oiugali dicit sic · Murmurāt quidaz
dicētes Quid si inqunt omēs hoīes velint ab ōi
oubitu cōtinere vñ fub fisterz genꝰ hūanū · c Vti
nam hoc oēs vellēt dūtaxat in caritate · Multo ci
tiꝰ dei cīas implēt̄ a acceleraret seculi fminus ·
Quid em̄ aliud optabat Paulꝰ cuz dicēt · Volo
aūt oēs hoīes eē sicut meipfū · hec ille · Et sic puel
la credēs pco osentit a in publicū diffamat · Bta
virgo nō sic decepta est pāgelū quasi negauerit
alias eē castas a honestas · ꝫ ad oceptū inducē
plis eiꝰ famositate a fide cū in euāgelio dr · a filiꝰ
altissimi vocabitur · Sup q̄ Bernñ · dicit · Neqz em̄
altissimi filiꝰ rapinā arbitratur equalē se eē deo ·
Ille merito arbitrādꝰ est cogitasse rapinā q̄ cuz
in angelica forma factꝰ fuisset : factori suo se opās
vsurpauit sibi qꝫ filij altissimi pprium est q̄ vtiqz ī
forma dei nō factꝰ ꝫ gemitꝰ est · Altissimꝰ em̄ pat
q̄ nūs ōmpotēs sit nō potuit tñ vel eqlem sibi cō
dere naturam vel meqlem gignē filiū · Fecit itaqz
āgelum magnū · ꝫ nō quātus ipse a ideo nec altis
simū · Solū autē vnigenitū quē nō fecit · ꝫ gēuit ·
ōmpotēs ōmpotētem · altissimꝰ altissimū · eternꝰ
coeternū sibi p oia voluit opari · nō rapinaz sibi
fieri extimās · nec iniuriā q̄ tā magnꝰ q̄ altissimꝰ
hec ille ac̄ 28° priuādo · Cū em̄ puella ē oio steri
lis tā cum viro suo q̄ cū alio a ipsa sbmittit sibi
alienū ptum ignorāte viro : cuz res fuerit detecta
ptus repellitur · puella puatur copula viri · mū
moniū dissoluit a ipsa ī publicū diffamat · qz ē
puata mūere nuptiaz · Maximū em̄ munꝰ feiaz
est ocipe a tueri oceptū ut · ff · de edilitio edicto · l ·
oqūtur · ff · p° Ad hoc ei nata mulies pgenuit ut
ptus ederēt a maxima in eis cupiditas ī hoc osti
tuta ē · ut · C · de iudicio viduitatis · l · 2 · ancille · Etiā
ad hoc opant ut pariāt ut · ff · de peticiōe hēdita
tis · l · ancillaz · vñ · zz · q · p · c · Si q̄s accepit vxoreꝫ
· Ecce · dr sic · Impossibilitas reddēdi debitū vincu
li soluit oingij · ꝫ hoc de naturali ipossibilitate sta
tutū est · hec ibi · Bta virgo nō fuit hoc modo ste
lis licz nō ocepit ex viro · neqz alienū ptū sibi sup
posuit · ido in euāgelio dr de xp̄o filio eiꝰ Et dabit
illi dñs deꝰ sedem dauid pris eiꝰ · Sup q̄ Bernñ · di
cit · Qz de stirpe dauid originē duxerit dñs ihsꝰ
nēo dubitat · Tūc sane dedit illi deꝰ sedem dauid
pris sui · qñ ostitutꝰ est rex ab eo sup syon sācti
cius · Hic pphā de q̄regno dixerit · ex pslmo apuisse
videt in eo q ñ in syon posuit ꝫ sup syon · Nā iō
fortassis dictū est sup · qz in syon q̄dē regnauit da
uid · sup syon vo est regnū ipsiꝰ de q̄ dictū est ad
dauid · de fructu vētris tui ponā sup sedem tuam ·
de q̄ dictū est p aliū pphētā · Sup soliū dauid a su
per regnū eiꝰ sedebit · Dabit ergo ei dñs deꝰ sedez
dauid pris sui · nō typicā ꝫ verā · nō tpalē sz eter
nā · nō terrenā sed celestē · hec ille · Et sic ptz ac̄ 29°
hereditādo · Cū ei puella suscipit plem ex adulte
rio ipsa puat dote sua · ut · C de repudijs · l · osēsu ·
a · l · iuntem · a · ff · soluto mīmonio · l · ad libitū · eē
oīb hoīs viri dz priuari nō obstāte otraria osue
tudie · Similit q̄ ex adulterio natꝰ est nō ē capax
hēditatis · q̄ mā ut hētur · xi · q · p̄ · ca° fine est er · In
dignis hēditas legib auferat · nec eis liceat hē
ditatē capere · ut · C de fidei omissis · l · vlt · Et tā puel
la q̄p filiꝰ efficiūtur infames ut hētur dist · 76 · ca° ·
Si gēs anglox · vbi dr sic · Spretis legalib onu
bijs adulterādo fedaz vitā ducūt · De tali omixti
one mētricū existimādū est degeneres pplos et
ignobiles a furētes libidie foē pcreādos a ad ex
tremū vmúsam plebez ad deteriora a ignobilio
ra vergētē a nouissime nec bello seculari fortē · nec
in fide stabilē · nec honorabilē hoīb · nec do ama
bilē eē vēturā · hec ibi · Bta virgo cū nō ex virili se
mine · sed mistico spiramīe xp̄m sit cōceptura nō
spoliat dote gre · nec xp̄s hereditate glorie · ido in
euāgelio dr · Et regnabit in domo Jacob ī eternū · Su
p q̄ Bernñ · dicit sic · Solos ei q̄ in fide Jacob imuei
endi sūt pfā reputa ī domo Jacob vel ipos potiꝰ
noueris fore spūalē a eternā domū Jacob in q̄ reg
nabit dñs ihs in eternū Queredā ē igitur domꝰ
eterna Jacob in q̄ xp̄s regnet ī eternū · hec ille ac̄ 30°
emācipando · Cū ei puella p̄cipue noverca ē cā
vt pat emācipet p̄ores filios suos aut filios q̄s
ex ipsa suscipit : diffamat in vulgo · qz pētes sepe
ofueuerūt exhēditare filios instigacōib noūca
cū vt · ff · de officio so testamēto · l · z · in fine · Muli
eres ei sūt sagacores a auariores homibz vt · ff · de
donacōib int virū a vxorē · l · hec rō · Cū p̄ non
pōt cogi emācipare filios suos regularit · vt insti
tuta quib modis ius pīe p̄tātis soluit · ff · vlt · ñ
forsan iusta causa intercedat · vt instituta de adopti
onib ff · Jtē non alit · q̄ mā p̄ria p̄tās potiꝰ osistit
ī pietate q̄p ī atrocitate vt · ff · ad legē pōpeianā · l ·
diuꝰ adrianꝰ in fine · Bta virgo tāq̄ vera et vnica
mr ihesu xp̄i · ñ vult filiū suū exhēditari a emāci
pari a p̄re eterno · iō in euāgelio dr · Et regni eius
nō erit finis · Sup q̄ Bernñ · dicit · O q̄ gloriosuz ē
regnū illud in q̄ reges ogregati sūt a ouenerūt in
vnū ad laudādū a glorificādū eū q̄ est sup om
nes reges regū a dñs dñantiū · de cuiꝰ splendidis
sīa cōtēplacōe : fulgebūt iusti sic sol in regno pris
eoz hec ille · xi° interrogādo · Cū ei puella interrogat

An vir seu spōsus eiꝰ possit ꝑm legez dimittiꝫ: sig
num ē lasciuie carnalꝭ·vñ Crisoꝰ· sup illud Ma
th̄·19·qꝫs deꝰ diūxit dic̄·Quēadmodū si videas
hominē assidue amicitias medicoꝝ colentē·ex
hoc statim ītelligis qꝫ infirmꝰ est·sic ꝛ cū videaꝭ
siue virū siue mulierē de dimittēdis vxoꝛibꝰ aut
viris legem inꝛogātes·cognosce qꝫ vir ille lasci
uꝰ est ꝛ mulier illa meretrix·hec ille·Bt̄a virgo ñ
inꝛogat angelū quasi lasciua nec q̄si incredula
de oraculo·ꝫ quasi admirās de ꝓdigio·cū in euā
gelio dicit·Quo fiet istud·ꝛ·l·qꝫ sim mē ꝛ virgo·
Sup quo Amb̄·dic̄·Nō dubitauit de effectū·ꝫ q̄li
tatē effectus q̄siuit·Nō em̄ dubitat eē faciēdū qđ
quō fieri possit inq̄rit·hec ille·Sic ꝟortata ꝛ bñ
ꝑmeditata inꝛogat·¶ 32° reuocādo·Cū ei puel
la wuet ꝺ ꝓpetuaꝫ v̄ginitatē·postea cōsētit i cō
iugiū viri: signū est instabilitatis homi ꝓpositi et
coꝛdis ad virū lubricę aīositatis·qm̄ mulieꝛ fuit
inconstātes ꝛ eaꝫ voluntas momētanea dꝛ·ut·Esi
minoꝛ se·ma·di·l·penultia·Et·Esi aduersus ven
·l·i·Bt̄a virgo nunq̄ mutauit ꝓpositū v̄ginitatiꝭ
iō in euāgelio dicit·Qm̄ virū nō cognosco·Sup
quo Berñ·dic̄·Cū sciat dñs meꝰ·testis conscīe
mee·votū eē ancille sue·nō cognoscē viꝫ·qua le
ge·quo ordie placebit ei ut fiat istud·ꝛ·Sz si opoꝛ
tuerit me frāgere votū ut pariaꝫ talem filiū·gau
deo de filio·ꝛ doleo de ꝓposito·Fiat tñ eius voluꝫ
tas·Sim vero virgo ꝺcipiaꝫ·v̄go ꝛ pariā·qđ vti
q̄ si placuerit ei: impossibile nō erit·tūc scio vere
q̄ ꝛ̄sperit hūilitatē ancille sue·hec ille·Et ut hēt
2A·q·2·Ybt̄a maria aīc̄·Aug̃ꝰ·dicit sic·Bt̄a maiā
ꝓposuit se ꝺseruaturā votū v̄ginitatis in coꝛde·ꝫ
ipsū votū v̄ginitatis non exp̄ssit ore·Subiecit se
ꝺme disposicōmi·dū ꝓposuit se pseueraturā v̄gi
nem: misi deꝰ aliꝭ ei reuelaret·Cōmittēs ergo vir
ginitatē suā ꝺme dispositōmi·ꝺsēsit in carnalē co
pulaꝫ·nō illaꝫ appetēdo·ꝫ ꝺme inspiracōmi intro
q̄ obediēdo·postea vero filiū genuit ꝛ qđ coꝛde
cōcepat simꝭ cū viro labijs exp̄ssit: ꝛ vsq̄ in v̄gi
nitate pmānsit·hec ibi aīc̄·¶ 33° obseruādo·Cū em̄
puella obseruat cū viro suo castitatē ꝛ ex alio q̄
viro ꝓprio suscipit plus fecūditatez: signū ē adul
terij ꝛ lasciue carnalitatis Leuit̄·20·ca° Si mecha
tus q̄s fuerit cū vxoꝛe alterius ꝛ adulteriū ꝑpetrā
uerit cū ꝺiuge ꝓximi sui: morte moriaꝭ et mechꝰ
ꝛ mecha siue adultera·Sāguis eoꝝ sit sup eos Et
ꝺeut̄·22·ca° Si dormierit vir cū vxoꝛe alterius vꝭ
q̄ moriet̄ ꝛ adult̄ ꝛ adultera: ꝛ auferes malū de
isrl̄·Ybt̄a v̄go ꝺcepit xp̄m nō ex Joseph spōso suo
nec ex alio viro·ꝫ ex spūsancto·iō i euāgelio dꝛ·
Spūssanctꝰ supueniet in te·Sup quo Berñ·dic̄·
Nō ideo simplicit̄ dixit veniet i te·ꝫ addidit sup
q̄ ꝛ ꝑus quidē in ea fuit p multā graciā·sed nūc
supuenire nūciatur·ꝓpter abundāciā gīe plei
tudinē: quā effusurꝰ est sup eā·Et p̄ quidē grā
eiꝰ tm̄ repleuerat mētē·sequēs vero eciā ventrem
pfundē debz·q̄tinꝰ plenitudo ꝺimitatis que añ in
illa fic̄ et i multis sāctoꝝ spūalit̄ hītabat: coꝛpa
liter eciā in ipsa hītare incipiat·hec ille·¶ 34° ex
probrādo·Cum ei puella ꝑtendit sc̄itatem et ꝛ̄li
gionez exteꝝ ꝛ sub hōc vēlo p̄tat se tute cū hoi
mibꝰ ꝺuersari posse·ꝛ hac confidētia formicaꝭ cuz
aliquo tūc grauia scādala insurgūt adūsus eā·
Vñ Augꝰ·de cohītacōe clericoꝝ ꝛ mulieꝝ·dicit
sic·Grauē inimicū sortita est castitaꝭ·cui nō solū
resistendū·ꝫ dimisso freno lōgius fugiendum·
Nec eo minꝰ femine timēde sūt·qꝫ religiose vidēt·
Nā quāto religiosioꝛes: tāto citiꝰ alliciunt ꝛ sub
p̄texu pietatis latet viscꝰ libidinose p̄uitatis·
Expto crede: coꝝ deo ñ mētioꝛ·Cedros libani·du
ces gregū: sb̄ hac peste cecidisse reppi·hec ille·Be
ata v̄go sc̄itatem quā exteriꝰ exhibuit: ecia īteꝛ
us ꝛtinuit: ut neminē vnq̄ ad libidiez ꝺcitaueit
ymo ꝺcupie stimulos suo aspectū ab aliꝭs effuga
uerit·iō in euāgelio dꝛ·Et virtus altissimi obum
brabit tibi·Sup quo Berñ·dicit Quid ē v̄tus al
tissimi obumbrabit tibi·ꝛ Qui p̄ōt capere capiat·
Quis ei excepta fortassis illa q̄ hoc sola felicissimē
in se meruit experiri·intellectu capere·rōne discernē
possit·q̄liter spūs sēdoꝛ ille inaccessibilis: v̄gineis se
se infudeit viscerib⁹ ꝛ ut illa qđ inaccessibile ē: ac
cedere ad se ferre potuissꝫ·de portiūcula eiusdem
coꝛpis cui se animare cōtēpauerit: reliquę massę
obūbraculū fecerit·ꝛ Et ꝓpter hoc forte dictū ē·ob
umbrabit tibi·qꝫ res mirꝫ in sacramēto erat·et
qđ sola p se trinitas in sola ꝛ cū sola v̄gine vo lu
it operari·soli datū est noscē: cui soli datuz est ex
periri·dicaꝭ ergo spūssanctꝰ superueniet i te·qui
vticq̄ fecūdabit te sua potentia·Et v̄tus altissimi
obumbrabit tibi·hoc ē illū modū quo de spūsā
cto ꝺcipies·dei v̄tus ꝛ dei sapia xp̄s sicut i suo se
cretissimo ꝺfilio obūbrādo ꝺtegeꝭ ꝛ ocultabit·
q̄tinꝰ ꝛ sibi notus hēatur ꝛ tibi·Ac si angelꝰ ꝛ̄spō
deat ad v̄ginez·Quid a me ꝛ̄q̄ris: qđ ī te moꝝ ex
pieris·ꝛ scies·scies ꝛ felicit̄ scies·ꝫ illo doctoꝛe q̄ ꝛ
actoꝛe·Ego autē missus fū nunciare v̄ginalez cō
ceptū: nō donare·Nō p̄ōt doceri misi a donāte·nec
p̄ōt disci: misi a suscipiēte·hec ille·¶ 35° violando
Cū em̄ puella sub nomīe mūs spūalis assumit
sibi aliquē adolescētem i filiū spūalem: signū est
lasciuie carnalꝭ·vñ Jheroꝰ·ad rusticū mōchum
dicit·Noui ego quasdā iā matuloꝛis etatis ꝛ ple
raspq̄ geneis libtim: adolescētib⁹ delectari·ꝛ filios
q̄rere spūales·paulatiq̄ pudoꝛe supato·per ficta
matrū noīa·erūpere i licētiā maritalē·hec ille·Be
ata v̄go hanc infamiā euasit·q̄ vero mūs noie·
nō de filio ficto spūali·sed de spūsancto filiuz dei
ꝺcepit·iō in euāgelio dꝛ·qđ em̄ ex te nascēt scm̄·
Sup quo Berñ·dicit·Attēde queso: q̄ diligēter ꝛ
q̄ reuerēt̄ dixerit·Qđ nascēt ex te sāctū·Vt q̄d ei
ita simplicit̄ dixit sāctū: ꝛ absq̄ additamēto·ꝛ Cre
do q̄ nō hūit quid ꝓprie q̄due digne noiaret il
lud eximiū·illud magnificū·illud ꝛuerēdū qđ de
purissima v̄ginis carne cū sua aīa vnico p̄ri erat
vniendū·Si diceret·sancta caro·vel sanctꝰ hō·Et
sanctꝰ infans: quicq̄d tale ponerz parū sibi dixiꝭ
se videret̄·Posuit ergo indefinite scm̄·q̄ q̄cq̄d ta
le illud sit qđ genuit v̄go·scm̄ ꝑ dubio ꝛ singu
larit̄ sanctū sit: per spūs sāctificacōez ꝛ per verbi
assumpcōem·hec ille·In hoc apparuit sanctitas

maria btē virgis ℣ 36° assimulādo. Cū ei puella genuit filiū oio dissimilē pri a similē alieo a extē neo signū ē formicacois a adulterij. vñ. b. Jhero. in qstioib⁹ sup Geñ. refert q q̄daz mulier suspi cōe adulterij erat pumēda. q pulchritimū pepat puer. vtq penti dissimilē pptēa Geñ. 7. c°. dicit Adaz genuit filiū Seth ad similitudiez a p̄ gimē fuā. Btā virgo gēuit filiū: vita. moribꝫ. sapia. a vtute dissimilē hoibꝫ carnalibz a similē deo pri. iō in euāgelio 8r. Vocabit filiꝫ dei. Sup q̄ Bern. dicit. Nō solū q̄ de sinu p̄is in vteru tuū veniens obūbrabit tibi. ß ecīa id qđ de tua sba sociabit sibi. ex hoc iā vocabit filiꝫ dei quēadmodū a is q̄ a p̄e ē añ secula genitus. tuus qđ mō ꝓputabit filius dei. Sic aūt a qđ ex ipō natū est erit tuū a qđ ex te nascēt erit eius: ut tñ ñ sint duo filij. ß vnꝫ licz q̄dē aliꝫ ex te a ex illo sit iā ñ tñ eꝫ qđ suꝫ filiꝫ ß vnꝫ vtusq erit filiꝫ. Jō qđ qđ nascēt ex te sāctū vocabit filiꝫ dei. hec ille. Jdē em̄ sup positū ē filius vtriusq. ℣ 37° cōcipiendo. Cū em̄ puella genuelt filiū matū ex legittimo mīmonio ēd dit infamꝫ a suis q̄si talis filiꝫ nō sit de stirpe a pgenie ipsoꝝ Vñ Jheroꝫ. in epla ad Ruffinū dicit. Sicut boī filij adulteroꝝ nulla est defēsio adulterij. sic mali filij cōiugatoꝝ nullū crimen est adulterij. q nō in semibz. ß i voluītate nascētis causa vicīoꝝ ē atz vtutū. hec ille. Btā virgo de tribu Juda erorta. cōceptuz Elizabeth q̄ erat de tribu Leui ab āgelo ē edocta a valde gauisa ē: audiēs tā bonū filium. s. Jobem baptistā. nō naturali potēcia cū essz mater eiꝫ senex. nec ex adulterio cū essz sterilꝫ. ß diuina p̄euīti grā iam fere pgenitū. Jō i euāgelio 8r. Et ecce Elizabeth cog. tua a ip. oci. fi. in se. fua a Bimen. est sextꝫ illi q̄ vocit sterilꝫ 8r. Sup q̄ Bern. dic Jdo sterilis cognate cēptꝫ vgin nūciatur. ut dū mīa cului miracło addit. gaudiuz gaudio cumuletur. Porro necē erat nō modico leticie a amoris p̄uemēte inflāmari mēdio q̄ filiū p̄ne dilectionis cū gaudio scispūs mox erat ceptura ac̄. ℣ 38° delectādo. Cū em̄ puella magis delcātur i oñsione pulchritudinis corpis a ornatꝫ. ā i omēdatiōe horū potiꝫ q̄ de hōestate a cōtinēcia: signum est lasciuie carnal. vñ Jhero. in epla ad mīrem a filiuz dicit. de industria dissuta sit tunica: ut aliquid intus appareat. Opitur qđ fedū est a aperitur qđ formosū est. Crispāti cingulo angustū pectꝫ artatur. capilli in frontē vel i aures defluunt. palliolū iterdū cādit. ut cādidos nudet hūeros a q̄si videri noluerit: celat festine qđ deteexerat volēs. Aliud pollicet. aliud oñdit. Lingua psonat castitatē a totū corpꝫ pfert impudicicīā. Vir ē ita turpis semo ofecta q̄ nō gaudeat a litēter audiat si dicat eē pulchrē. delectāt castas ecīa p̄cia forme. hec ille. Btā virgo nesciebat se pulchrā. negligebat forme bonū a pcēdes in publicū. nō pectus a colla denudabat. nec pallio denudato ceruicez apiebat. ß facīē occultabat vir vno oculo q̄ vie neccarius erat patētē pficiscebat. nō alta de se sapiebat. ß vilē. paupem. abiectam se cogitabat a cū tā magnifica āgelꝫ ei ꝓmitteret: dīne disposicōi omittebat. iō in euāgelio 8r. qm̄ nō erit impos. a. de. om. verbū. Sup q̄ Bern. dicit. Vide ne hec tā magnifica q̄ ab āgelo audis p̄nūciata ab ipō despes pficiēda. A quo si q̄is ipsū āgelū audi. q nō erit impos. a. deū oē verbū. Tāq̄ si diceret. Hec q̄ ego tā fidenter ꝓmitto. nō de mea ß de illius q̄ mīsit me vtute p̄sumo. q nō est im. a. deū oē verbū. hec ille ac̄. ℣ 39° mobediēdo. Cuz em̄ puella fuerit mobediēs viro suo alijs āt obediēs signū est pudicatie a lasciuie carnal. Nā cōtumelia virū est vxoꝝ mobediēs. Vñ i puerbijs pHoz 8r. Socrates cū quidā ex eiꝫ doctrina meriti disci puli ad eū descēderēt. rogātes ut aliqđ p̄ceptum ordināde suscipent vite. in suū eos diuersorium fecit secū venire. vxorē q̄z suaz Xātipem in superioribus ostitutā vocauit: iussitq̄ vasa oleo a melle plēa ut eicēt. Admirātibꝫ q̄ discipuli ait. Si hāc in domibz vīs rerū ptātem habueritis: būdictā vitam disponetis. hec ibi. Btā vgo tā prudēs q̄ hūilis. aput coꝝ fidei. labia cōfessiom. viscēa creatoi. dicēs illud qđ in euāgelio lētur. Ecce ācilla dñi. Sup quo Bern. dicit. Semp solz eē grē dme familiaris virtus hūilitatis. deꝫ em̄ sup bis resistit. hūilibꝫ autē dat grām. Humilitas mīdeat ut sedes grē prepetur. Ecce inquit ancilla dñi. Que est hec tā sublimis hūilitas q̄ celere nō novit honoribꝫ. insolescē gloria nescit. Mater dei eligit a ācillam se nominat. Nō magnum est eē hūilem in abiectōe magna proiectus a rara virtus: hūilitas honorata ℣ 40. allicīēdo. Cū em̄ puelle aliqđ magnuz allectiue ꝓmittitur a post ofensum deceptur: infamis efficitur. Nā prudēs cōsideracō id querit qđ potest inueīri. id discit qđ pōt sciri. id optat qđ optari cotā ōmibꝫ pōt. nec altiori rei se īgerit in qua sibi mox descēdendum sit. Vñ Sen. li° de copia verboꝝ dicit. Prudētis ē examinare ofilia a non facili credulitati ad falsa plabi. de dubijs nō diffimias. ß suspensā tene sētentiaz nihil affirmās. Si prudēs eē cupis in futura prospēm intēde a ōmia que possunt otingere: animo tuo ppone. Nihil tibi subitū. ß totuz añ cōspicies. Prudens fallere nō vult. falli nō poterit. hec ille. Btā virgo prudētissimo ofilio fidem verbis āgeli prebuit q̄ in nullo temere decepta ofēsum exhibuit cū in euāgelio dicit. Fiat mihi fm verbuz tuum. Sup q̄ Bern. dicit. Verbum qđ erat in pncipio apd deū. fiat caro de carne mea fm verbuz tuum. Fiat obsecro m verbum nō prolatū qđ ptrāseat ß ceptū qđ permāeat. carne videlicz indutū nō aere. Fiat mihi nō tamē audibile auribꝫ sed visibile oculis. palpabile manibꝫ. gestabile humeris. Fiat mihi nō verbum scriptum a mutuz. sed incarnatum a viuum. Nolo ut fiat mihi ā dēdamatorie predicatū. aut figuraliter significatum aut ymaginatorie sommatū. sed silenter inspirātum psonaliter incarnatū. corpaliter inuisceratū. Verbum quod in se nō poterat fieri nec indigebat. dignetur in me a mihi fieri scdm verbuz tuum. Fiat quidē generaliter oīm mūdo. sed specialiter fiat mihi fm verbū tuū. hec ille. Et sic pz ac̄.

Secūdo declarat eadē ꝯclusio testi° legis Apostolice q hoc q̄druplicit. ¶ p° btūs Petr⁹ p. epl'a p. ca° dicit sic. De salute aiarū vestrarū exq̄ sierūt atq; scrutati sūt pphe. qui de futura in vob grā pphetauerūt: scrutātes q̄s vel q̄le tēpus sig̃ficaret in eis spūs xp̄i: quib⁹ reuelatū est. qz nō sibi ipsis. vobis autē ministrabāt ea q̄ nūc nūciata sunt vobis. per eos q̄ euāgelisauerūt vob. spūsancto de celo misso: in quē desiderāt angeli pspicere. hec ille. Hec aūt g̃tia est gra incarnacōis filij dei de quo paulo infra dic. p cognitū quidē aī ostitu cōem mūdi. manifestati autē nouissimis tēpibz pter vos ac. De hac autē incarnacōe verbi per vginē multa p̄dixerūt pphete ut p̄tz supra. ¶ 2° Paulus Gal. 4. ca° dicit. At vbi venit plenitudo tēporis misit de⁹ filiuz suū natū ex muliere factū sub lege. ut eos q̄ sub lege erāt redimeret. ut adopcionez filioz recipem⁹. hec ille. ¶ 3° btūs Jacob⁹ in epl'a. 1° ca. dicit. Patiētes igit estote frēs vsq; ad aduentū dñi. Ecce agricola expectat p̄ciosum fructū terre: pacient⁹ ferēs. donec accipiat tēporaneū a serotinū. hec ille. Isti agricole fuerūt p̄res veteris testamti. q̄ expectabāt Messiā p̄cōsū fructuz terre vteri vginal' p̄s. Etem dñs dabit benignitatē a tra nra. vbi virgo dabit fructū suū. scilicet filū xp̄m Luc. p. Bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui. ¶ 4° Joh. Apoc. 12. ca°. Signū magnū apparuit i celo. Mulier amicta sole a luna sb pedib⁹ ei⁹ a i capite ei⁹ corona stellarū duodecī. a in vtero hns a pepit filiū masculū qui rector eat oēs gentes. hec ille. Sup quo verbo Bern⁹ in sermōe dicit. Nimiū beata vgo ea mulier ē q̄ xp̄m velut altez solem induit sibi. ut quēadmodū ille sup bonos a malos indifferenter oritur. sic ipa q̄q; nō discutit merita. sed oīb⁹ se exoabilem: ōmbus demētissimā p̄bet. ōmium demiq; necitates amplissimo q̄dā miserat affectu. Nā a defect⁹ ōmis sub ea ē a quicq̄d fragilitatis seu corrupcōis ē: excellētissima q̄dam sublimitate excedit. Supgredit btā virgo creaturas ōnes. ut merito sb pedib⁹ eius luna eē credatur hec ille. Corona. 12. stellaz fulget in capite ei⁹. propter. 12. p̄rogatiuas gr̄e singularis in ea. s. Regali generacōe. qz ex regib⁹ est orta. Angelica salutacōe. qz reuerēter est ab āgelo salutata. Spūssancti fupuencōe. qz de spūsancto concepit. Filij dei cōcepcōe. qz verbū dei tēporaliter concepit. Virginitatis illibacōe. qz vgo illibata pmānsit. Fecūda sīne corrupcōe. qz nescies mat virgo virū peperit. Saluatorē mūdi. Gravida sine g̃uacōe. qz genuit sine dolore ihesū xp̄m. Puerpa sine figilli fractiōe. qz tang⁹ sponsus p̄cessit de thalamo suo. discreta in locucōe. qz septē verba locuta ē. duo ad angelū. terciū ad Elizabeth. qrtum ad deū mag̃ficād. qntum ad filiū in nupcijs. sextum ad ministros nuptiarū. septimū ad filiū ipsū in templo q̄rendo. Manfueta hūliacōe. qz exercuit hūlitatē ancille fue. Fidei deuotiōe. qz btā q̄ credidit dño. Martiriū perpessiōe. qz tuā ipsi⁹ aiaz ptransiuit gladi⁹. Cū em xp̄s in cruce fuisset mortu⁹: miles quidā lancea latus ei⁹ perforauit: a cōtinuo exiuit sāguis aq̄ Jn hac transfixiōe xp̄s nō sustinuit pēnā. sed hec pena fuit soli⁹ btē virginis. q̄ tā vehemens in corde vginis fuit etiā sēsibiliter citra mortē. quāta fuisset in xp̄o corpaliter si fupuiriss⁹. pre mimo dolore ipsā illico obijsse credēdum ē: nisi dīno miraculo a verbo xp̄i ad eaz q̄ dixit. Mulier ecce filius tu⁹. p̄seruata fuiss⁹: ut fides xp̄i in mētibus apostolorum per eam confirmaretur.

Tercō declaratur eadē ꝯclusio testi° legis Canonice. Sciendū q̄ btā vgo hodie fecit q̄tuor citer naturā hūanam: cui inuenit gratiaz apud deū. ¶ p° naturā hūanaz cū natura deitatis copulauit. Est ei q̄dā mirimoniū spūale inter rectorē spūalē a eccīaz. A. q. 1. ca° Sicut vir nō dz ad ulteraē vxorem suā ita nec eps eccliā suaz. vt dlam⁹ dimittat: ad quā ꝯsecr̄atus ē. Epm em oportz opportune a importune atz sine intermissiōe eccīaz suaz docēre. eāq; prudēter regere a amaē. ut a vicijs se abstineat a salutē cōsequi possit eternā. a illa cū tāta reuerētia ei⁹ doctrinā debet fuscipē. eū q; amare a diligē: ut legatū dei a preconē veritatis. hec ibi. Ex de trāslacōe. ca° inter spūalia. Sz mirimoniū inter naturā dīnaz a hūanaz in vtero vginis ē maioris excellētie. dignitatis. reuerētie: a sanctitatis. cum natura dīna a hūana eidē copulata sint sānctiora. Est em quoddā mirimoniū spūale inter deuz a animā fidelē. 2. A. q. 1. ca° nupciarū. Et sic. Cristi cōiugiū dicūtur eligē: q̄ cristiana scītate nō nubūt. Ipsū em hūnt nō carnaliter. sed spūaliter viruz: cui eccīa ipsa cui⁹ mēbra sūt ꝯiunx ē. q̄ fidei spei a caritatis integritate: tō virgo est de q̄b⁹ Apls dic. Aptaui vos vni viro vgines casta exhibē cristo. hec ibi. Sz anīa cristi quā in vtero vginis i natura hūana fuscepit a sibi despōsauit fuit sanctior quacūq; anīa fideli. qz p ipsā natura hūana fuit cōiuncta suo pncipio. Tunc em vnūq⁸q; perfectū est. qñ finis ꝯiungitur suo pncipio. vñ dist. 3. 1. ca° Ab exordio. dr sic. post q̄ crist⁹ venit i fine tēporū. o. ad. a. reduxit. vel extremitatē ētrexit ad pncipiū. hec ibi. Ruia. o. q̄s est grece. y. vltima litteā. a. naturā hūanaz que ē vltima creaturaz. Gen. p. ca° copulauit in seipso cū natura dīna: q̄ ē pncipiū ōmiū rerū. sicut. a. ē principiū lītarum Apocalip. p. ca° Ego sū alpha a. o. pm⁹ a nouissimus. Ista autē reductō nature hūane ad dīnaz fuit facta in vtero vginis. Ruia dist. 15. ca° nasci. dicit sic. Ipe crist⁹ est dei vtus a dei sapia que i vtero vgins male edificauit sibi domū. hec ibi. Ecc. 24. ca°. Qui creauit me requieuit in tab. meo. ¶ 2° nos sua caritate in dei filios adoptauit. Nā vbi pbat matrimoniū ee legittimuz: filij ex illo mrimōio nati legittimi iudicātur. Ex q̄ filij sunt legittimi. ca° p venerabilē. Illos em qui fuerūt aī istud mrimōium in lege nature a mopsi bñ viuētes: per istud mrimoniū seqns legittimauit ad hereditatē celi. qz mrimoniū seqns legittimat filios. Extra q̄ filij sūt legittimi. ca° tāta. Etiā si mrimoniū nō fuerit in facie eccie ctractū. Ibid ca° p tuas. Sed natura hūana fuit dīnitati mrimonialit copulata in vrgine ut eem⁹ filij dei legittimi. Joh. p. ca. Dedit

eis ptãtem filios dei fieĩ q̃ ex deo nati sũt. Cuius rõem assignat dicẽs. Et verbũ caro factũ ẽa hĩta uit ĩm nobís. a nos ĩm eo manẽtes. ℣ 3° nos lectõe fidei a veritatis ĩformauit .s. ĩ hoc q̃ caute q̃si uit de modo veritatis dicẽs. Quo fiet istud. Vñ glõ. sup hoc dicit. q̃ licz ĩkrogarz nõ tñ dubitauit de verbís angeli. ꝑ de modo quo posſz fieri ut sint due ptes. s. quo modo. q̃ de modo dubitauit nõ de facto. q̃ꝑ ꝓfuerat castitatẽ vouẽ a v̇ginitatẽ obseruare mſi de⁹ aliꝯ reuelaret. iõ cõtrarit mũ moniũ deo reuelãte. ſſaz ĩ õĩ voto ĩtelligiꝯ excepta auctoritas supioris maiestatis Extra de iure iurãdo. ca°. Vemẽtes. Similiꝯ ĩtelligiꝯ si res ĩ eo dẽ statu pmãet. 22. q. 2. ca. si q̃s. Et. ff. de soluci omib⁹. l. cuz quis. Et si tibi seruaꝯ fides. Eꝫ de iure iurãdo. ca° puemit. Et alie ꝺdicões honeste a posſibiles. Ibidẽ ca° quẽadmod. Et alie geneãles ut si de⁹ voluerit si potero. speciales aũt nõ explorãtur. 32. q. 8. ca° nõ solũ. ĩ glõ. Ex hís ptz q̃ verũ fuit mrimoniũ ĩter Mariã a Joseph vtroq̃ tñ ĩ v̇ginitate pmanẽte. 2Λ. q. 2. ca° p°. Nec xp̃s omendando btãm virgiez Joh̃i. ut hẽtur Joh. 19. ca. facit diuorciũ ĩter ipsã a Joseph. Vñ btũs Amb. ut hẽtur. 2Λ. q. 2. ca° qđ autẽ. dicit sic. Joseph nũ q̃ꝑ ognouit eã. ſſã si vir iust⁹ eam ognouisſz nũ q̃ꝑ a se discedere passus fuisſz. ſſec dñs q̃ vxorem p̃cepat a viro nõ discedẽ mſi causa fornicacõmſ omendãs eã discipulo: auctor diuorcij fuisſz. Ec ce cõmẽdatio marie Johãm a detractio Joseph negaꝯ fuisse diuorciũ. q̃ Joseph nõ ognouerat eaz. hec ibi. Vtrũ autẽ btã virgo pt⁹ hanc cõmẽ dacõem pmãserit cũ viro suo Joseph. dico q̃ nõ ꝑ cũ aplis. Vñ Jhero⁹. ĩ ſmone cogitis me. q̃c. dicit sic. Ceterũ ad exemplũ hũane vite ꝺuersacio ei⁹ cũ apostol' fuit quousq̃ dispgerẽtur sicut Lucas ĩnuit dicẽs. Ipſi oẽs erãt cum maria mre eius a frĩbus ei⁹. Cõuersaꝯ cũ testib⁹ resurrectionis a ipsa testis. ꝺuersaꝯ cũ senatorib⁹ celi ĩfra curiã padisi. sub spũssancti disciplia a magisteio toti⁹ ẽme maiestatis. hec ille. ℣ 4° nos ad v̇tutez stabilitatis amãuit. s. ĩ eo q̃ pt⁹ q̃ꝑ oẽs discipuli fugerũt Mar. 14. ca° Tũc stabat iuxta crucẽ ihe su mater ei⁹ Joh. 19. ca° Vñ Crisо⁹. ĩ ſmone de passiõe xp̃i dicit sic. In passiõe xp̃i duo videbãtur altaria. Vnũ ĩ pectore marie. aliud ĩ cristi corpe. Xp̃s carnẽ. Maria ymolabat amaz. Optabat quidẽ ipsa ad sãguinez aie: carnis sue ad dere sanguinẽ a eleuatis ĩ cruce manib⁹ cũ filio suo sacrificiũ vespertinuz a cũ dño ihesu corporali morte redẽp cõmis nre ꝺsũmare mſteriũ. Sed hoc soli⁹ fũm sacerdotis erat p̃uilegiũ ut de sanguĩe suo viu⁹ ĩ scã ĩferrz. ſſec poterat hec ꝺsors esse cũ aliquo dignitas. iõ ĩ repacõe hoĩs nulli⁹ angeli nulli hoĩm eẽ potuit cũ eo cois auctoritas Coopabaꝯ tñ plurimũ ꝼm modũ suũ ad ꝓpician8 deũ. ille mris affect⁹ q̃ maꝯ peterz. filiꝯ pbaẽt. pĩ donaret. diligebat pr̃ filiũ a filiꝯ pr̃em. maꝯ vẽo pt⁹ vtrũq̃ ardebat. simlq̃ ꝺplectebanꝯ caritas a homitas. mre supplicãte. filio ĩkpellãte. pr̃e ꝓpitiã te. ſſiliꝯ ad pect⁹ a vbera mũs. pr̃ ad crucẽ a vulnera xp̃i respiciebat. hec ille. Eius itaq̃ exẽplo p seuerãtia est nob neccãria vsq̃ ad finẽ tribulacõnum fulſtmẽdo. Λ. q. p̃. ca° suggestũ. Et sic patz aĉ

Quarto declaraꝯ eadẽ ꝺclusio testimonio legis Eccłastice a hoc q̃druplicit. p̃°. b. Grecli. 8. morał. dicit sic. Deꝯ paꝯ vnicũ filiũ suũ ĩ vtero v̇gĩnis hũane nature ꝺiũgens: deũ añ secula sibi coeternũ fieri voluit hoĩem ĩ fine seculoz. a quẽ sine tẽpe genuit. saluãdis hoĩb⁹ cũ tempe oñdit. ut q̃ p ꝑma nra longe distam⁹ a sũms. ĩ ipso vno ĩungeret ꝑma sũmis. atq̃ ex eo nob via redeunci fierz q̃ sũmis suis ꝑma nra copularet. hec ille. ℣ 2° btũs Jhero⁹. ĩ sermõe de assumpõne dicit sic. Qđ natꝯ nõ hũit. vius nesciuit. ignoauit rõ. mẽs nõ capit hũana. pauet cẽlũ. stupet terra. creatꝯ ois ecia cẽlestis miratꝯ. hoc totũ est qđ p Gabrielẽ marie ꝺĩmt⁹ nunciaꝯ a p xp̃z implꝯ. Nõ ẽ ĩm mũdo loc⁹ altior nec dignior vtero v̇gĩnali ĩ q̃ dei filiũ maria fuscepit. nec ĩ cẽlis regali solio q̃ mariã dei filiꝯ sublimauit. Si ꝺligẽter attẽdas. mhil est v̇tutis. mhil splẽdoris. mhil ĝcie. mhil cãdoris. qđ nõ resplẽdeat ĩ virgie gloriosa. hec ille. ℣ 3° btũs Amb°. sup Luc. dicit sic. Nõ mirũ si rẽdepturus dñs mũdum opacõem suam tũc inchoauit a maria. ut p quã salꝯ õmib⁹ parabaꝯ. eadẽ ꝑma fructũ salutis hauriret ex pignoꝛ ꝺisce v̇ginez moꝛib⁹. ꝺisce v̇giem verecũdia. ꝺisce v̇ginem oraculo. ꝺisce mſterio. Solã ĩ penetrẽ lib⁹ quã nemo viroꝛ viderat. solꝯ angelꝯ reppert. solaz sine cõmixe. solaz sine teste. ne quo dig ne dãnareꝯ affatu. hec ille. ℣ 8° btũs Augꝯ. ĩ sermone de assumpõe dicit sic. O vere btã hũilitas que deũ hoĩb⁹ pepit. vitã moꝛtlib⁹ edidit. celos ĩ nouauit. mundũ purificauit. padisũ apuit. animas ab ĩferis liberauit. O vere gł̃iosa marie humilitas q̃ porta padisi efficiꝯ. scala celi ꝺstituitur ſſacta est certe maria scala celestis ꝑ quã descendit deꝯ ad terras. Quãmagna fecit tibi deꝯ gloriosa virgo ut dici btã mereris. ut creaꝯa creatorez famula dñm generares. ut ꝑ te deꝯ mundũ redimẽt. ꝑ te illumiarz. ꝑ te ad vitã reuocaret. per te nos ad amorẽ dei accendẽt. hec ille. ℣ Post hãc declaracõem dixit scũs Thõs amẽ devote. O aĩa simplex iã potes ĩtelligẽ veritatez dñice incarnacõis quã deꝯ paꝯ ĩ virgie celebrauit absq̃ macula a ifamia gł̃iose v̇ginis marie. Ne tñ Belial glorieꝯ ĩ argucijs suis ꝺcebo te quo pacto illi rñ deas. ℣ Ad primũ dic cũ Augustino ĩ epistola ad Volusianũ. nõ hẽt hoc xp̃iana doctrina q̃ ita sit deꝯ ĩfusus carni hũane ut curã gubnãde vniuersitatis vel deseruerit vel amiserit vel ad illud corpusculũ trãstulerit. Ipſum em̃ est iste sensus. mhil mſi corpa valentiũ cogitaẽ. deꝯ autẽ nõ mole. sed v̇tute magnꝯ est. Vnde magnitudo v̇tutis ei⁹ nullas ĩ angusto sẽtit angustias. ſſõ ẽ igiꝯ ĩ credibile ut si verbum hoĩs transiens filꝯ audiꝯ a multis a a singulis totũ q̃ verbũ dei ꝑmanẽs simul vbiq̃ sit totũ. vñ nullũ ĩcõuemẽs seq̃ꝯ deo incarnato. ℣ Ad secũdũ dic q̃ vniri deo ĩ vnitate ꝑsõe; ñ fuit ꝺuemẽs carni hũane ꝼm ꝺdicõez sue

nature·qz hoc erat sup dignitatē ipsi9·Conueniens tñ fuit deo sm excellētiaz tomitatis ei9 ut sibi eaz vniret p salute hūana· ¶Ad terciū dic·q dñs assumendo carnē nō minuit suā maiestatē a sic nō minuit reuerētia ad ipsū·ß poti9 auget p augm tū ogmcōis ei9·Ex hoc autē q nobis appropinq re voluit p carnis assumptōez: magis nos ad se cognoscēdū attraxit· ¶Ad qrtū dic·q aliqua satisfactō pōt dici sufficiēs dupliciter· Vno mō qz ē odigna p quandā adeqtōnem ad recōpensatōnem cōmisse culpe a sic hois puri satisfactō eē nō potuit p peccato· Tū qz tota hūana natura erat p pctm corrupta·nec bonū alicui9 persone·vel etiam pluriū: poterat p eqpanciā toti9 nature humane recōpensaē· Tū etiā qz pctm otra deū commissum quādaz infinitatez hēt ex infinitate dñe maiestatis· Tanto ei offensa est guior quāto maior est in quē delinqtur· Vñ oportuit ad odignā satisfactōem ut actio satisfaciētis hēret efficatiā infinitā: ut puta dei et hois exñs· Alio mō pōt dici satisfactō sufficiēs impfecte .s. sm acceptatōem eius q est ea otētus· q̄uis nō sit cōdigna a hoc mō satisfactō puri hois est sufficiēs Et qz ōne imperfectū p̄ supponit aliq8 perfectū a quo sustētet· Inde ē q ōmis puri hōmis satisfactō efficatiā hēt in satisfactōe xpi· ¶Tunc aia gracias agens deo a suis doctorib9 osolata sup mistelo rēp cōis humane: abijt domū in pace· Amen·

De dignitate ac nobilitate Aie humane· Sermo· xxix·

Turbata est aia mea· Job· 12· capi° Hodie aīa simplex fidel a deuota salutī sue intēta accessit ad ecclesiaz a audiēs missaz· tā ex lectōe pphie ysa· 10· ca· q̄ ex euāgelio aduertit vnā oclusionē valde nōbilem. s. ¶Aīa hūana est a do creata in tāta dignitate q oēm creaturā excedit sua nobilitate· Rō hui9 cōclusionis ē· qz aīa ad similitudinē toti9 sapie facta in se ōnium gerit similitudinez· Nā simil est terre p sēsum· similis aque p ymaginatōez· aeri per rōez· firmamēto celoz per intellectū a celo p intelligētiā· simil lapidib9 p eēnciam· arboribus per vitā· aialib9 p sensū a ymaginatōez· hōmib9 per rōez· angel p intellectū· deo per intelligētiā· Ex quo apparet q aīa est ōmū similitudo· Preterea confirmat subtiliuz qz aīa ad similitudinē toti9 sapie facta ē· in q̄ reflet ōnium exēplaritas a iō aīa est oim similitudo· Cum ei in arce sūme sapie sit exēplar rei corporal a rei spūalis· natura solū corpalis nō repñtat tōlitatez exēplaris· ut elementa a mixta· silit nec natura solū spūalis ut angel9 misi i parte· qz nō ꝛpñtat exēplar nature corpalis· Sola itaq aīma hūana est ad similitudinez toti9 sapie· qz in ipsa repñtat ut i ymagine exēplaritas rei corpalis a spūalis· Habz ei aīa racōnalis potētiā ad suscipiēdas similitudines corpales· puta sēsum et hēt potētiaz ad suscipiēdas similitudines spūales puta intellectū a sic ei soli ostendit ut sit similitudo ōnium rerū a in hoc attēdit gd9 sue nobilitatis· ¶Sciendū q aīa est ad ymaginē dei triplicit· ¶Primo rōe dignitatis q attēdit in septē· p° ut hō hēat dominū cūctoz corporaliū habūde dignitatis· Nā sicut de9 est dñs cūctoz visibiliū a inuisibiliū· ita fact9 est hō cūctoz corpoāliū dñs vnūsal· Genē· p· ca° dñam in mis piscib9 maris a volatilib9 celi et vniuerf aīantib9 q̄ mouent sup terrā· Et ps· Constituisti eū sup opera manuū tuarū· Oia subiecisti sub pedib9 ei9 ac· 2° ut hoīm pncipiū sit ex sese de scēdentiū gte fecunditatis· Nā sicut de9 ē pncipiū ōnium rerū p creatōez· sic hō oim hominū est pncipiū per pductōez· Nā mulier fuit primo pducta ex viro· deinceps ōnes hoīes seqntes descenderūt ab eo p ppagatōem Genē· 2° ca°· Crescite et multiplicami a replete terrā· 3° ut ōmuz vestigiū eēt pducibiliū mirā de venustatis· Nā sicut de9 habz ouenientiaz cū ōmib9· vñ dr mund9 archetipus vmaior· Vñ Boeci9 dicit· Tu cūcta superno ducis ab exēplo· Mundū mente geres: similiq ymagine formas· Sic hō habz cōuenientiā cū ōmib9 creaturis· cū corpalib9 p eē· cū arboribus p viuere· cū aialibus per sētire· cū angel9 per intelligē· ut gregori9 dicit in omel· sup illud· p̄dicate euāge· ōni creatuē· 4° ut eēt finis ōnium sensibiliū pducte quid ditatis· Nā sic de9 est ōmuz rerū finis Apoc· p· ca° Ego sū alpha a· o· pncipiū a finis· Sic hō ē finis oim rerū creataz· Vñ postrem9 ōnium creatus ē· i· Cor· 3· ca° Oia enim nra sūt· sive Paulus sive Apollo· sive Cephas· sive hic mund9· Oia enī nostra sūt· nos autē xpi· crist9 autē dei· 5° ut circa corp9 pprium dem ostret eē regium dñe maiestatis· Nā sicut de9 ē vbiq totus in vniuerso: p sēcialiaz· eēncialiter a potētialit· sic anima i toto corpore· qm est tō in toto corpe a tō in q̄libet ei9 parte· ut dic Aug9· 6° ut mains celi solū pt9 p mū fumat gaudiū iocūde claritatis· Naz sic deus glorioso: et beatior ē ōni alio glorioso a bto· sic hō fcūs est ut glorioso: a beatior sit ōni alio spū beato· Cū enī de solio suo ceciderit Lucifer· q̄ si permansisset: fuisset glorioso: a beatior reliq̄s āgelis ad cuius solū null9 ali9 āgel9 erat ascēsur9 sic hō fact9 ē ad repandū ruinaz angelicā a sic ad illū solū implēdum Math· 18· ca° Erunt hōmes sicut angeli dei in celo· 6° ut vilissimo: penetraz infima mūde stabilitatis· Nā sic de9 dū stat i ceno a i alijs reb9 imūdis nō deturpat· sic aīa nra dum stat in corpe immūdo nō coinq̄nat· Est enī tā q̄ sol lucidissim9· que nō maculat misi forte pp̄t peccatū q8 sordidat animā· ¶7° rōe ꝛprietatis· Deus ei hēt q̄tuor ꝛprietates pncipales q̄s aie racōnali coicauit· Est ei spūs Job· 32· ca° Spūs ē de9· Sic anima nra est spūs Dauid· 3· ca° Benedicite spūs a anime iusto: dño· Et ps· Omnis spūs laudet dñm· Item de9 est inuisibilis Exod· 3· ca· Nō videbit me homo a viuet· Et· 1· Joh· p· ca° Deū nemo vidit unq̄· Sic aīa nra est inuisibilis· Vñ Cir9 maior moriēs dixit· Neq ei cū adhuc eēm vobiscuz animū meū videbatis· ß ex eis reb9 quas gēbaz

adesse intelligebatis. Cui dem ergo ee credito te ec
si nullu videritis ut Cicero dicit li° de senectute.
Preterea de⁹ est immortalis p. Thimo. p. ca° Regi se
culoz immortali invisibili soli deo honor a gloria.
Sic aia ronalis e immortalis Aug⁹. Immortalis e
aia ne ipsa similitudis sui creatoris discrepare
videat. Non em ei⁹ ymago esse posset si mortis timo
daudaret. Adhuc de⁹ est impalpabil Job. 20. c.
Spus carnem a ossa no het. Nam medium in tactu
est caro. ut di. 2. de ama. Sic aia ratonal palpari
no pot cum sit incorporea. Attendam⁹ igit aiam ro
nalem ee ymagine a similitudine dei p ter. 7. p°
ut intelligentes exp̃ssam similitudine nostra ad
prem celestem eum teneri⁹ amemus. Nam licz natu
ralis amor sit inter prem a filium. tn teneror so
let ee cu filius est simil pri Aug⁹. Amadus est
generator. ß ponend⁹ est creator. 2°ut cognito
tanto bificio p eodem gracias agam⁹. Sed qda
no intelligentes magnitudiez hui⁹ bificij qd de⁹
ronali creature spaliter fecit: facti sunt similes be
stijs ps. Homo cu in honore esset no intellexit. co
pa. e. iu. insi. a simil fact⁹ est ill Psen. Nuane na
ture ista odio est. ut tunc tutu ceteris reb⁹ excel
lat cu se cognoscit in eade tn redigat. vim bestias
cu se nosce desinit. Fit ut sese no ognoscendo. egre
gie racois munere creatura. irraconabiliu gregi
b⁹ incipiat aggregari. hec ille. deberet igit atten
dere quanz e istud bificiu. qz capace animam fecit
eterne bitudinis. 7°ut ymagine dei i nobis debi
tam reuerenciam exhibeam⁹ Eccli. x. ca. In manse
tudie serua aiam tuam a da ei honore sm meritu
suum a dignitate sua. Indignu est ut creatura
ronal in hoc deu inhonoret i quo de⁹ ipsaz p ce
teris honorauit. Si nephas est ymagine crucifi
xi deuastare. q̃ nephas est ymagiez trinitatis i
mundicia pcm inquinare. Aug⁹. sup illud ps. In ci
uitate tua ymagiez ipoz ad nihilu rediges dicit. Me
rito ymagine ipsoruz ad nihilu redigit de⁹ in ce
lesti ciuitate. qz ipsi i terrestri sua ciuitate ymagi
ne ei⁹ ad nihilu redegerut. 8°. p ter interiore pul
chritudiez. Valde otepti bilis illa pulchritudo e
q̃ nece het pellib⁹ muriu a sterconib⁹ vermiu ad
muari. ß no sic e de pulchritudie aie. qm ois glo
ria ei⁹ ab intus i fimbrijs aureis circuamicta va
rietatib⁹. vbi pulchra est ut luna. electa ut sol.
7°ut ei cui similes sum⁹ natua: similes efficiamur
gra a gloria in q̃ p fecto nature ofistit ps. Sigtu
e su. n. lu. vul. tui dne. Sup quo glo. dicit. Quia
ygo p quam lo deo simil facus est. p prem deforta
est p ter qd a deo dissimil fact⁹ est. ido hac deus
voluit p graz ẽpare q̃ gracia ymago di recreatio
nis. q̃ menti ẽpande ifunditur a hec gra hic lume
dicit. Lume ergo vult⁹ dei e gra iustificatonis q̃
ymago creata insignit. Hoc lume est totu a vez
lois bonu quo signat. ut denari⁹ ymagine regis
lo cei fact⁹ est ad ymagiem dei qua peccando cor
rupit. ß renascendo signat. Vn dns in euangelio.
Reddite q̃ sunt cesaris cesari et que sut dei deo. s.
suaz ymagiem. aiam inqua lumine vult⁹ ei⁹ illu
stratam a signataz. Signatu est igit a racio i mps
fu. sic sigillu cere. Eph. 1. Sigti estis spu p̃missionis
sco. sup vos v. i supioi pte aie. s. in mente. no i infe
ori. v. in sensualitate. lume vult⁹ tui. v. gra illuminati
ua cois. q̃ est q̃si vult⁹ seu facies i nob dime simi
litudis. hec glo. 7°. Ro e entitatis. Ido ei fact⁹ est
ad ymagiez dei sm aiaz. qz sicut i deitate sut tres
psone i vna essencia. sic in vnica aia sut tres po
tentie eqlit se hntes. sic pr. filij a spussctus. Nam sic
pat gnat filiu a pre a filij spirat spiritusanctu. sic
meoria q̃ e pria potentia aie intellectiue gnat intelle
ctu q̃ est secuda. vn Aug⁹. dicit. q meoria e mat
intelligentie. Intelligentia ei nil cognosceret nisi meo
ria sibi influerz. Et sicut spussanct⁹ p ducit a pre
a filio. sic voluntas q̃ est tertia potentia p ducitur a
meoria a intelligentia. Voluntas ei nihil vellet nisi
meoria a intelligentia sibi p̃taret. Sz de⁹ dedit aie
hanc ymagiez ut i ea veluti i domo q̃da p quam
daz approp̃acoez hitarz. Pr ei hitat in meoria p
iugem bificioz dei recordacoez. s. qz dedit nob esse
ps. Ipe fecit nos a no ipsi nos. Dedit nob bn es
se. s. graz ps. Graz a gloriam dabit dns. Dedit no
bis tpalia ps. Oculi oim in te spe. do. a tu. d. nl. es
ca in te. o. ape. tu ma. tu. a i. o. a. bndicoe. Dedit
nobis filiu suu Johannis. 7. c. Sic de⁹ dilexit mun
du ut filium suum vnigenitu daret. Dedit nobis
regnu suu Mathei. 27. ca. Possidete patu vob reg
nu ab origie mundi. Dedit nob corp⁹ suu i refectio
nem. 1. Cor. 11. ca. Accipite a comedite hoc e cor
meu. Per taliu bificioz recordacoem pr eximus
hitat in meoria nra ps. Hic hitabo q̃niam elegi
ea. Filius habitat i intelligentia p sapiaz cu sit sapi
entia pris. Hec sapia ofistit in duob⁹. s. in cogti
one dei a ogco e sui. vn Aug⁹. dicit. Dne de⁹ noue
rim te. noverim me. Noverim te quate sis maiesta
tis ut timeam te. Quate dignatis ut adorem te. Quate
bonitatis ut sperem in te. Noverim me quate sim fra
gilitatis. quate vilitatis. quate imqtatis. ut dig
ne possis in me hitare. ut merito de me dicat. Sa
piencia edificauit sibi domu pu. 9. c. Spussctus ha
bitat i voluntate p dilectoez. Vn pt⁹ q̃ ips dixit.
Joh. 14. c. Si qs diligit me sm̃oez meu suabitac
subdit ad eum veniem⁹ a mansioez ap̃d eum faciem⁹
. s. p caritate. Vn Aug⁹. dicit. Procedat spussctus
in medio a dicat amatori suo. Vis me frui. Volo
Contene qd terrenu est. Contempsi. Paru fecisti. qd
aplius. Contene qd delectat. Contempsi. Paru feci
sti. Quid aplius. Contemne teipsum. Contempsi.
Multu fecisti. Sic me inuenisti. hec ille. Ideo cari
tas dei diffusa est in cordib⁹ nostris p spiritu sanc
tu q̃ datus est nob. Dns intellectus aia exiuit ab
ecclia vades domu cui pposito custodiendi se i hac
nobilitate ut de⁹ ea inhitet p graz a ymagiez di
sibi ipsaz illibata observet. Et ecce Belial intendes ea
abb° ppositu suo clame ait. O aia simplex q̃ facile de
cipis ta leuit credendo q fis filis do. Volo tibi ondere
q in fis filis do nec ad ygiez di. p° sic a loyce
silitudo e opacoe q̃da. sm̃ ea q sut diuisoz gene
ru no e opacoe. qz no dicam⁹ q dulcedo sit filis al
terius. Nulla aute creatura est eiusde geneis cu
do cu de⁹ no sit in gene. g creatura no e simil do.

2° methaphisice sic. In silib⁹ est mutua similitu
do. Nã simile ẽ simli sile ut ptz. 1° metha. Si er
go aliq̃ creatura eẽt simil dō. ecia de⁹ esset simil
alicui creature qđ ẽ cōtra illud ysa. 40. ca°. Cui si
mile fecistis deū a quā ÿgimẽ ponetis ei. 3° mora
liter sic. Null⁹ est ad ymaginẽ dei misi p̄ destinat⁹
Rō. 8. ca° Quos de⁹ p̄sciuit & formes fieri ymagi
filij sui: hos a p̄ destinauit. Sed nō oēs hoies sunt
p̄ destinati. qz p Adaz pctōres ostituti sunt multi
Deẽm autẽ fecit hōiez dō dissimilẽ. g̃ tales non
fūt siles deo. 2° theologice sic. Dicit in ps̄. Nō ẽ
similis tui in dijs dñe. Sz inter creatuas excellẽci
ores sunt q̃ dicūtur dij pticipacōne. Multo g̃ mi
n⁹ alie creatuē p̄sūt dici siles dō. Aia vero abijt
tristis q̃rens a cōsulens legis doctores. Cui mox
obuiauit Moyses. a qua cū cognouiss3 causas
mestitie sue ait. Ego oīdam tibi & dusionẽ tuaz
eẽ veraz a catholicā testi° q̃ druplicis legis. s.

Legis Natural'.
Legis diuinal'.
Legis Prophal'.
Legis humanal'.

legis natuāl'a hoc q̃ drupl'i
.s. p̄ cōes naturales. p philos
morales. per poetas. per exẽ
pla gētilium. Rñtū ad ra
cio testi° cōes natuāles Sciẽdū q̃ no
bilitas aie cognoscit q̃ druplicit. p° eẽnti
ali p̄fectōe. Nã ut Arist. dicit li° p̄° de aia. Oio et
peritus difficilimoz est accipe q̃d sit aia. tñ phi
ab ipsa veritate coacti descripserūt eā diuersimo
de. sm̄ p̄rietates ip̄si⁹ eẽntialez p̄fectōem demon
strātes. Sūt autẽ 12. p̄rietates ei⁹ iux̄. 12. philos.
Plato ei dixit q̃ aīa est eẽntia vel numer⁹ seip
sū mouēs. ex q̃tuor numeris & posita. s. vnitate. du
alitate. ternario a q̃ternario Vocabat ãt vnitatẽ
intellectū. dualitatẽ sciaz. ternariū opionez. q̃er
nariū sensū. Nã intellect⁹ fert̃ in simplicẽ rei natu
rā q̃ de se ẽ vna. Scia est de subiecto seu natura p
hitudinem ad p̄rietates ei⁹ q̃ sūt duo. Opio est
circa duo & tradictoria. cū fortitudie a imertitudi
ne alteri⁹. Sensus interiores sūt q̃tuor. s. sēsus cō
mūis. fantasia. cogitatiua. a mēoratiua. Et ciā sub
velamīe voluit intelligẽ plato q̃ aīa est vna sm̄
sb̄am a eẽntiā. Est duplex. qz hēt eẽntiaz a eẽ seu
& ponit̃ ex potētia a actu. Est triplex p̄ter ei⁹ tripli
cẽ potētiaz. s. memoriā. intellectū. a voluntatez. sm̄
quas ẽ ad ymaginẽ dei. Est q̃drupler. qz ifformat
corp⁹ & positū ex q̃tuor elemētis. Democrit⁹ dixit
q̃ est sb̄a & posita ex atħomis spiritis q̃ videtur in
aere in radijs solis. In aere quidẽ sūt atħom sp̄.
sed nō videtur nisi ad p̄sūtiam solis. sic aīa & gno
sci nō p̄ot nisi aduenīẽte lumine dīne gr̄ā. sic nec
colores videntur in domo nisi p lucem. Magna
est nobilitas aie q̃ a nullo intellcū creato & gno
sci p̄ot nisi de⁹ reuelauerit. Quia q̃ sunt dei nemo
nouit nisi spūs dei. nobis autẽ reuelauit p spiritū
sanctū. 1. Cor. 2. ca° Sed aīa est dī. qz oēs aie mee
sunt. ut hētur Ezech. Empedocles dixit q̃ anima
est sb̄a posita est igne. aq̃. aere a terra. lite a aī
citia. Est ei anima ex igne p̄ter feruorẽ dilectōis
ex aqua p̄ter limpiditatẽ cogmicōis. ex aere p̄ter
sb̄tilitatẽ penetracōis. s. ōnes pticulas corpis vi
uificādo. ex terra p̄ter soliditatẽ operācōis. ex lite. p
ter fugabilitatẽ vicōrum et erroꝝ. ex amicitia
p̄ter appetibilitatẽ virtutū. Eraclit⁹ philic⁹ di
xit q̃ anima est scintilla stellaris eẽntie. Quia ex
sua origie ab ipō deo ẽ solūmodo creata in o fimo
sb̄arum sepataꝝ. ut dī in li° de causis. Eraclitus
pōticus dixit q̃ anima ẽ lux. qz aīa ẽ de eẽntia an
gelor. hoc excepto q̃ est formalit̃ vmbilis corpo
ri. sic ut ipsa ostituat. x. ordinem ãgelor; q̃ per lu
cẽ intelligūt̃ Gen̄. p°. ca° dixit de⁹ fiat lux. s. naturā
ãgelica Et saluator demōstrauit aīmā eẽ. x. drag
mā p̄ditā Luc. 15. ca°. quā in ara crucis inuenit:
vbi oīa euertit. Seneca dixit q̃ aīa ẽ spūs in
tellectual' ad būtudinẽ in se a in corpe ordinat⁹
Quia bñ operās būficat̃ in morte hōis a corpus
in q̃ bō gessit: būficatur in vltimo iudicō. Ari
stoteles dixit q̃ aīa est endelichia. v. act⁹ p̄mus
corpis organici potētia vitā hñtis. Quia ẽ in sevi
ta quedā immōrtalis: dās corpori eẽ vitale. Pita
goras dixit q̃ aīa ẽ armonia quedā corpis. qz
regit a mouet corp⁹ sine tedio. sine labore cuz q̃
dā cōsonātia a tēpamēto: corpi ēgēdo accomoda
ta. Diogenes dixit q̃ aīa est aer tenuissimus.
Quia hō sine aere viuẽ nō p̄t. Nã per aerẽ & tinue
attrādū & seruat corpi vitā a hoc p̄ter sui purita
tē. Parc⁹ dixit q̃ anima ẽ igne⁹ vigor. Quia si
cut igmis suo vigore ōnia ad se & uertit. sic aīma
suo vigore ōniuz rerū spēs a naturales similitudi
nes ad se & gnoscibilit̃ adducit. Vñ dī. 3° de aīa
q̃ anima ẽ loc⁹ spēz. Ypocras dixit q̃ anima ẽ
spūs tenuissim⁹ p ōne corp⁹ disperfus. qz sui spi
ritualitate est tō in toto a tō in qualibz parte. cū
nō sit magis in vna parte q̃ in alia. ꝫ vbiq̃ et
vndiq̃ ōmia sētit. Cui⁹ exēplū ponit Calcidi⁹
super thimeū Platonis dicēs de aranea q̃ sedēs
in medio sue tele. quātitatiuiq̃ motū ei⁹ vndiq̃
sētit a eẽ extīs ex medio. Papilomi⁹ dixit q̃ ani
ma est p̄ dea. Quia ẽ exemplar ōniuz rerū cui in se
hēat ōmū rerum filitudines. eo q̃ est ōmia facere
per intellẽm agētẽ a est ōmia fieri per intellectuz
possibilẽ. ut dī. 3° de anima. Ecce p̄fectō aīe aẽ
2° mundiali cōplexiōe. Homo enī in se & plectit̃
totū mundū vñ vocat̃ microcosm⁹ v. minor mun
d⁹ Job. p̄. ca° Mund⁹ eū nō cognouit. Oz enim
hō totū ditatẽ quādā in toto capite. ad similitu
dinẽ celi spici a circulais. Ceruix ei hōmis totun
da velut celū & tinet ōnez motū a sēsū hōmis. De
cẽ sūt celi. lune lucide. mercurij gracioſi. veneris
amoroſe. solis humioſi. martis vigoroſi. Jouis
pluuioſi. saturni tēpestuoſi. stellaz fixaz. cristal
linū a empireū. In capite hois sunt duo oculi ve
lut sol a luna. sunt due aures velut mars a mer
curi⁹. sunt due nares velut saturn⁹ a inpit̃. vnū
os velut ven⁹. Illa sp̄era mūdū illumināt a gu
bnant. hec mēbra totū corp⁹ hōmis ordināt et
decorāt. Celū stellatū est in vertice capitis hois.
cui⁹ stelle sunt capilli q̃ ad decus hois p̄tinent.
qz calui turpes videtur. Celū cristallinuz est in an
riori p̄te capitis vbi viget sensus cois. Celū em
pireū est in posteriori p̄te capitis vbi viget mēoria
In figura capitis totus celestis ornatus & tinet.

Sicut ẽm de celo ad terrã descẽdũt rores·impssiones ⁊ calor naturalis quib⁹ mũd⁹ ꝺtinue gubernatur·sic i hõme est caput a quo õnes vires corpis defluũt·ꝑterea mterrogatus Anaxagoras q̃d est hõ·rñdit·mẽsura õniũ rerum ut dr·x·meth· Et Pictagoras mterrogat⁹ ad quid eẽt natus·rñdit·causa vidẽdi cẽlum·ut dicit Lactãti⁹·3°·mstitucõnum·xi°ca°·¶3°spicali reflexiõe·Nã anima ẽ distincta ad modũ speraruz celestiũ·sicut voluit Plato m tymeo suo de quo Arist·li°p̃·de aĩa dicit sic· Tyme⁹ phisiologizat aĩaz mouẽ corp⁹· In eo ẽm q̃ est moueri ipsã ⁊ corp⁹ mouet ꝑter id q̃ ꝺplexa est ad ipsũ ⁊ ut õne feratur ꝑm ꝺsonãtes motus·aspectũ rectũ reflexit m circulũ ⁊ diuidens ex vno m duos circulos dupliciter coordinatos·iterũ vnũ diuisit m septẽ circulos tanq̃ eẽnt celi motus·aĩe mot⁹·hec ille·In motu celesti reperiuntur quatuor¶p̃°aspect⁹ rect⁹ q̃ tum ad axes ⁊ lineas·Nã axis est linea trãsiens de polo artico ad polum antarticum circa quos voluitur celũ· 2°est reflexio rõe circulacõis ꝑpetue·¶3°est ibi dupler coordinacõ circuloz vel curſuũ ꝑter diuersitatẽ poloz mũdi·Naz poli mũdi distãt a polis aliarũ sperarũ fere·x·gr̃dib⁹ ita q̃ ꝑm alios ⁊ alios polos fiunt revolucões ecõuerso·¶4°est ibi ꝑcẽptitas rõne p̃mi mobilis qđ semp vnsor mter mouet·diũsitas vero rõe aliarũ septẽ spaciũ que mouẽtur diffortmit·s·ab occidẽte m orientẽ Eodẽ mõ illa quatuor muemũtur m aĩa· p̃° i aĩa est aspect⁹ rectus quo natas respicit fuoruz obiectoz·2°est ibi reflexio p quã reflectitur ad suipsã cognoscẽdam·Exist em̃ a se directe ad alia mtuenda quib⁹ cgnitis redit ad seipsã mtelligẽdaz·3° est m ea duplex coordinacõ respcũ modi cgnoscẽdi· Vn⁹ est sẽsualis cũ ꝺdicõnib⁹ materie respectu singulariũ· Ali⁹ est mtellcualis abstrahẽdo a ꝺdicõnib⁹ materie respcũ vniũsaliũ·qr rõ ẽ vniuersaliũ·sẽsus vero singulariũ·ut dr p̃° phicoz·· 4°est ibi ꝑcẽptitas rõe potẽtiaz mtellectiuaz q̃ simplices ⁊ immateriales sũt·diũsitas vero rõne potẽtiaz sẽsitiuaz que organice ⁊ multiplices sũt que diuidũtur m septẽ ⁊ sũt iste.s.Sensus exteriores·puta visus·audit⁹·olfact⁹·gust⁹ ⁊ tact⁹·¶2°ẽ sẽsus ꝺmunis m quo vnĩũtur·1·sẽsus exteriores ¶3°fantasia·2°estimatiua seu cogitatiua·1°mẽoãtiua·6°irascibilis·5°cupiscibilis·Et sic mot⁹ aĩme est simil⁹ motui celesti·¶4°corpali dispoſicõe Nam caput hõims ẽ sic dispositũ ut m ptib⁹ eius clare legas hõ dei·Nõ aspiracõis·h·ẽ cũ ab extrẽitate longitudis nasi·ꝑtrahitur vgula trãsiẽs a supficie nariũ vsq̃ ad os·dm̃de legis·o·m oculo dextro qui hz similitudiez·o·dm̃de legis·m·cum duob⁹ supcilijs ꝺiunctis cũ lõgitudie nasi·dm̃de legis·o·m oculo sinistro·Vlteri⁹ legis·d·m aure sinistrã q̃ illi⁹ pfert similitudiez·legis·e·m aure dextra·legis·i·m longitudie nasi·Ex quo patz q̃ i capite hõims legis hõ dei·ꝫ qr ista nõ est oio pfecta ꝺatũ est os·labia·dẽtes·palatũ·lingua·guttur· ⁊ pulmo·velut istrumẽta naturalia quib⁹ vox a loq̃la formet ꝑ armoniã ⁊ ꝺsonãtiaz laudis diuine p̃s·Dñe labia m·ap·a os m·an·lauũ·tu·iõ ex hijs format hoc verbũ lauda·Quia vo os hz similitudiez figure circularis i qua nõ ẽ pncipiuz nec finis·iõ hõ dẽt sẽp laudare deũ p̃s·Lauda aĩa mea do·lauda·deũ i vi·mea·psall·deo m·q·d·fuero·In frõte autẽ q̃ est i supiori ꝑte capitis lata ⁊ apta·vbi mhil est scriptũ neq̃ depictũ: designat sedes dei tanq̃ ꝑpciatoriũ tẽpli dei q̃si ibi mhil legas nisi deũ·Cõstituit itaq̃ ex dispoſicõe capitis hũam·hec oio pfecta.s.hõ dei lauda deũ·Ad hoc ei creatus est hõ ut ꝺtinue laudet ⁊ ꝺtẽplet ⁊ ornet deum·ecce nobilitas hõims ⁊ aĩe hũane· ¶ Rũtũ ad phos moales Sciend̃ q̃ nobilitas ⁊ diẽtas aĩe hũane declarat q̃druplicit·¶p̃° Arist·li·16·de aĩalib⁹ dic̃ sic·Intellctus rõis·ꝫ aĩa rõnalis·itrat corp⁹ embriõis extrinsec⁹ ⁊ ipse sol⁹ ẽ diuin⁹·quo mã ei⁹ opacõ nõ hẽt ꝺmunicacõez aliquo mõ cũ opacõe corpali·hec ille·Vbi apparz q̃ aĩa ꝑducitur a deo ⁊ infunditur corpi ⁊ sic ptĩcipat aliquid dimitatis.s.q̃tum ad actũ mtelligẽdi·¶2° Gẽna dius li°ecclasticoꝝ dogmatũ dic̃ sic·Aĩas hoim nõ eẽ credim⁹ ab imtio mter ceteras mtellcuales creaturas nec fil' creatas ut Origenes fingit·nec p corp⁹ semiari cũ corpib⁹ ut Cirill⁹·ꝫ corp⁹ tm̃ i vulua coagulari ⁊ ꝺpingi atz formari·corpe veo iam formato aĩaz a fũmo deo creari ⁊ infũdi ut hõ viuat i vtero·hec ille·Et Apulegi⁹ li°de ꝺo Soctis dic̃ sic·Sũt ei hoies rõe plaudẽtes·oio e pollẽtes· immoꝛlib⁹ animis·ꝫ moribũdis mẽbris·lemb⁹ ⁊ anxijs mentib⁹·brutis ⁊ obnoxijs corpib⁹ dissimilib⁹ morib⁹·hec ille·¶3° Sen̄·80·epla dic̃ sic· Surſũ aĩm vocãt imtia sua·Erit autẽ illic ecia aĩa q̃ hac custoꝺia exoluat si vicia sua deseruerit puruſq̃ ac leuis i cogitacões ꝺmas emiserit Ꝺ cui iq̃ optimũ eẽ debz cũ nascit quo cẽsetur·In hoie optimũ quidẽ est rõ·hac añcellit aĩalia · deos se q̃tur·rõ ego pfecta ꝑtiũ hoims honũ est hec ille· ¶4°Salusti⁹ i katilinario i pncipio dic̃ sic·Oẽs hoies qui studẽt sese pstare ceteris anialib⁹ summa ope niti decz·ne vitã silẽtio trãseant·veluti pecora q̃ natura prona atz olꝺia vẽtri finxit·Hz õis nra vis i aĩo ⁊ corpe sita est·Ai impio corpis seruicõ magis vtimur Altez nob cũ dijs·altez cũ beluis ꝺmũe est quo m̃ rect⁹ eẽ videtur ingenij q̃ viriũ opib⁹ gloriã q̃rere·hec ille·Licz autẽ aĩa ⁊ homo sint tãte dignitatis·tm̃ p pcem deuenit i maximã vilitatẽ ⁊ diectõez·qr hoc nomẽ hõ hũit q̃tuplicẽ ꝺminucõez fm Pristianũ m·3·maioris·Antiq̃t⁹ ei dedinabat hõ homõis iuxta illud Ennij·Vulturis i filuis miserz mãdebat homõis·secũda ꝺminutio fuit homo cul⁹·tcia fuit homũcõ·qrta fuit homul⁹·q̃ta fuit homobil⁹·Pria ꝺminucõ solũ fuit i obliquo ⁊ nõ i recto·Alie vo fuerũt i recto ⁊ nõ i obliquo·Rõ ẽ qr nata hũana i pncipio sue creacõnis fuit ꝺminuta i obliquo ⁊ nõ m recto eo q mulier p̃ma creata fuit obliq̃ q̃uis nõ fueit ita pfecta sic vir ⁊ hec ꝺminucõ fuit i pctõ tue·Secũda ꝺminucõ fuit i recto vi Adã·qr p pcem suũ tõ natura humana fuit ꝺnata·Tercia ꝺminucõ fuit q̃n Adã pctõ suo incurrit mortẽ corpoꝛis ⁊ aĩe

Rta diminuco fuit qñ Adā fuo pcō icurrit ma
ledictō em. In fudore vult⁹ tui vescris pane tuo
maledcā terra i opc tuo. Spinas a tribulos ger
minabit tibi. Quīta diminuco fuit qñ Adā fuit
expulsus de padiso: vbi collocauit dē cherubin
acē. Qñtū ad pcetas Sciendū q nobilitas hois
ptz q̄druplicit. p⁰ Quidi⁹ li⁰ p. methamorph. di
cit. Pronaq cū spectēt aīalia cetera terrā. Os ho
minī sblime dedit. celūq vidē Jussit a erectos ad
sydera tollere vultus. hec ille. Hoc exponēs btūs
Aug⁹. sup Geñ. ad līaz li⁰ 6⁰ dicit. In hoc ecīā hō
bestijs excellētior est q ad ymaginē dei creatus ē
nō tñ hoc scdm corp⁹. ß fm intellectū mentis: q̄
uis a in ipso corpe hēat quādā pprietatē q̄ hoc i
dicet ei q erecta statura fact⁹ est. ut hoc ipso ad
moneret nō sibi terrena eē sectāda. ut sūt pecora
quoz voluptas ōmis ex terra est. vñ in aluū cū
cta pna atq; pstrata sūt. Cōgruit ergo et corp⁹
ei⁹ amē rōnali nō fm figuras a lineamēta mem
broꝝ. ß potiꝰ fm id q̄ in celū erectū est ad intuē
da q̄ in corpē ipsi⁹ mūdi supna sunt. sicut aīma
racōnalis debet erigi in ea q̄ in spūalib⁹ natura
maxime excellūt. ut que sursū sūt sapiat: nō q̄ su
per terram. hec ille. 2⁰ Bernñ. silvester in microcos
mo dicit sic. Itaq; velle dei formaē hō. Cui corp⁹
ab ymis a supis anim⁹ supinfluat. Velle dei mix
tuā modū: moderacō nexū. Nex⁹ amicitiā paiat
sacer. Ne pigeat mentē cecas hītare tēbras. Ho
spicūq; pati gūe corpis. Nec pria de carne q̄at
fecisse querelā. Spūs imperijs sbiectior. Micari li
bet in celo stabilita pfunde mētis a argute pmi
potētis op⁹. Mentē de celo. corp⁹ trahit ex elemē
tis. Vt terras hītet corpe. mēte pcūl. Mens. cor
p⁹. diuersa licz iungūtur ad vnū. Vt sacra com
placitū nexio reddat op⁹. Diu⁹ erit. terren⁹ erit.
curabit vtrūq;. Consilijs mundū. relīgiōe deuz.
Naturis poterit sic rñdere duab⁹. Et sic pncipijs
ogenu⁹ esse suis. Cū superis omūe bonū cōmis ha
bebit. distrahet a superis: limea parua hoīez. hec
ille. 3⁰ Diogenes ut refert Ouidi⁹ libello de nēo
re dic sic. I. ā genus hūanum: satis ab origie cla
rum. Nec natura parū dedit illi diuiciarū. Nobili
tas hois mens a deitatis ymago. Nobilitas hoi
mis virtutū dara ppago. Nobilitas hois hūlem
zuelare iacētem. Nobilitas hois mentē refrenaē
furētem. Nobilitas hominis nature iura tenere.
Nobilitas hominis misi turpia nulla timere. hec
ille. 4⁰ Boeci⁹ li⁰ 3. de ysolacōe dicit sic. Oē hoiz
genꝰ nulli seruit ab ortu. Vn⁹ em rerū pater est
q̄ cūcta mīstrat. Ille dedit phebo radios: cornua
lune. Ille clausit mēbris aīos celsa sede petitos
Morle genus cūctos edidit nobile germē. hec il
le aē. Qñtum ad exēpla gentiliū Sciēdū q no
bilitas aīe hūane patz ex q̄druplici exēplo. p⁰
exēplo sapie. Recitat em Apulegi⁹ platonic⁹ li⁰
p. flor. q̄ in Scithia versus orientē est vna secta
hominū q̄ vocātur Gymnosophiste. q̄ nesciūt au
rū colere. nec colare. nec equū domaē. nec thaux
ingo subicē. solū hōrant sapientiā a eā colūt. tā
magnī seniores: q̄ discipuli iuniores. At vbi men
sa posita fuerit añq; tibaia ponātur oēs discipu
li ex diuersis locis a officijs ad mēsaz conuemūt q̄s
singillatim magīr interrogāt q̄d hom a luctis ortu
vsq; ad illaz horā quisq; fecerit. Tunc quisq; cō
memorat q̄d hom egerit. Vn⁹ dicit se tractasse pa
cē inter discordes. Alius obediisse a sucurrisse pn
tib⁹. Ille sua speculacōe scientificū aliq̄d inuenisse
Ille aliquid didicisse. Alius iscīū docuisse. Et sic
tanq; meriti ad mensā ponūtur. Qui autē se illa
die nihil fecisse demōstrat: impāsus ad op⁹ fo
ras excludit. Propter ea ex puerbijs sapientū &c.
Rem maximā tibi sapia pmittit ut te reducat ti
bi. Quia ut dicit Arist. i plogo methaphice pp
etates sapie sūt sex. Prima ē ōmia cognoscē. Se
cūda difficilima inuestigare. Tercia in eoꝝ cog
cōe certissimū eē. Rīta mirabiliū causas assigre.
Qñta alios ordinare a nō ordinari. Sexta seipm
cognoscē. s. a quo pncipio pcesserit a quid ab eo
acceperit a sic nobilitatē a dignitatē sui inuestigabit
Vz 2⁰ exēplo scientie. Fert em de socrate q nunq;
voluit ut scīa scriberet. q̄ scīa est res mūda a pu
ra a ideo solis aīmis puris ordēda est a nō cartis
vel pellib⁹ mortuis. ido nunq; voluit librū scribē
a hoc didicit a suo mgīo Thimeo q̄ interrogat⁹
a Socrate puero quare nō scribēt libros. rñdit.
quo capietis pelles mortuas si ingenia virorū ñ
capitis. Voluit ergo scīam ob sui dignitatē pos
se saluari: misi in mente que multo maioris ē dig
nitatis. Vñ de⁹ dedit in creatiōe aīe hūane natu
rale desideriū scīe. sicut Arist. in pn⁰ methaphice
dicit. Oēs hōmes natura scire desiderāt. Vz 3⁰ exem
plo pudicīe. Recitat em apulegi⁹ li⁰ de magia. se
quēs Platonē q̄ si capiat puer pudic⁹. corpore
decor⁹ atq; integer. aio solleris. ore facūd⁹ ita q̄ i
eo appareat dīma ptās a cū odore herbaz sopiat
iā efficit terrenoz oblitus. a paulisp remota cor
poris memoria: redigit ad naturaz suā que ē di
uina a imortalis. tūc velut quodā sopore nature
que vidit anim⁹ a sēsib⁹ abstract⁹ iam excitatus
pōt futurā a occulta p dicē. Maior ē igit dignitas
aīe q̄ angeli. q̄ ex dictōe fue natuē hō p dicit
futura: angel⁹ vero solū ex reuelacōe dīma. Vz 4⁰ ex
emplo prudentie. ut refert Ouidi⁹ li⁰ methamor.
q̄ Athalanta fuit virgo spectōsissima a diis pgenita
cursu velocissimā de qua fuit data sētētia. q̄ si vn
q̄ nuberz mox decapitaret. quā si quis in cursu pe
terz. pius cū ea curreret a si inuenis in cursu defi
cerz ita ut ab ea in cursu superet. tūc inuenis de
capitaret. Si puella superet tūc efficēt illi⁹ vxor.
ß illico decapitaret. Athalanta vero hui⁹ sētentie
timida morabat in finibus. Que cū a multis in ciu
tē exposcētur a illi piter cū ea curreret. ab ipa vi
ci cursu decapitabātur. Tādē venit quidā inuen
nois ypomenes filiꝰ Meleagri ut curreret cū ea. q̄
cogitās agilitatē puelle pp quā fuit astucia vincere
quā velocitate superare nō poterat. a fecit fieri tria
poma aurea valde pulchra a portauit ea in sinu
Cū itaq; curreret simul Athalāta ibat pari cursu
cū iuuene. nolens ipsū p terire: tādē precessit eum.
tūc ypomenes vnū pomū extra viā in campo añ

oculos puelle pjecit. Illa vero delectata pomi pulchritudine veloci cursu cāpum intrauit a pomū recepit interī inuenis p̄cucurrit. ſ illa cōcito cursu ipſū p̄cessit. Ille secūdū pomū itez pjecit a puella auida ipſū recepit. sicq; inuenis ipſā in cursu añcessit. Cūq; illa ad ipſū puenisset a eū post se reliquiſſz. terciū pomū pjecit. illa hmōi pomi cupida ab itinere diuertit a pomū recepit q̄ grauata pomoz p̄dere nō potuit ad terminū simul cuz iuuene puenire. sicq; ei despōsata fuit a dīis decapitata. Spūaliť. Athalāta est aīa hūana. creata virgo puriſſima ab ipso deo. libtate arbitrij velociſſima q̄ soli deo despōsata Osee. 2. ca. de sponſabo te mihi in fide. ſi p̄ iobedīaz alteri cōsēti ret mox decapitareť Geñ. 2°. c. In quacūq; die comederitis ex eo morte moriemī. Cūq; serpēs dyabol' conareť libtatem arbitrij ei' flectere in malū temptās eā pjecit tria poma aurea. ſ. iuuentutē cū sapiēcia dicēs. Eritis sicut dīj. 2° fortitudīez cū prudēcia dicens. sciētes bonū a malū. 3° māsuetudīnē dei cū mīa dicēs. neq; q̄ moriemī. Ipīs trib' decepta aīa hūana amīsit dignitatē suā quo ad quatuor. p°. vbi intellectus eius dirigebať ad verū cognoscendū. facta est ignorās. vbi voluntas ei' dirigebať ad bonū cupiēdū. facta ē debil' p̄ maliciam. vbi vis irascibilis ei' dirigebať ad bonū arduū. facta est debilis per infirmitatē. vbi vis concupiscibilis ei' dirigebať in bonū moderatū racōe. facta est debilis p̄ concupiscēciaz supantē racōez. Hec em̄ sunt vulnera nature. ſ. ignorātia malicia infirmitas a concupiscēcia q̄ abstulerūt aīme nobilitatē ut ptz aď.

Secūdo declaratur eadē conclusio testi° legis diuinaľ. Sciendū q̄ dignitas aīe rōnaľ hēt attēdi circa q̄tuor. p°. q̄ est ab vno. ſ. a deo q̄ eā inspirat. Vñ. 2. Macħ. ʌ. ca° dixit illa sancta Machabea filijs suis cū neci traderētur sic. Neq; em̄ ego spiritū a aīaz donaui vobis a vitā. Singulorū mēbra nō ego ipsa compegi. ſ mūdi creator qui formauit hominis natiuitatē. quicq; p̄ncipiū hoīm inuenit a origīem a spm̄ vobis iterū cuz misericordia reddet a vitā. hec ibi. Ex hoc infero q̄tuor conclusiones. V Prima conclusio. Aīal brutū in ymagīne deū nō imitatur. Rō est q̄ ad rōem p̄ginis concurrunt q̄tuor. ſ. Similitudo. vñ Aug'. li. 83. q̄stionū dicit. q̄ vbi ē p̄go ē continuo eē similitudo. V 2° expressio ex altero. ymago em̄ dr ex eo q̄ agit ad imitacōem alteri'. Vñ ouū q̄ntūcūq; alteri ouo sit simile a eq̄le. q̄ nō est expressum ex illo nō dicit ei' ymago. V 3° perfectō. Si enī similitudo sit sm̄ genꝰ tm̄ vel sm̄ aliq̄s accidēs cōe: non p̄pter hoc aliquid dicet esse ad p̄ginez alteri'. Q̄nuis ei vermis oriatur ex hoīe: nō tm̄ est p̄go eius p̄pter filitudīem in genere cū ambo sint aīalia. Etiā si aliq̄d fiat albuz ad similitudinē alteri' nō p̄pt hoc est ad p̄ginez ei'. q̄ albū est accns cōe pluribꝰ specieb' V 4° determinatō. ſ. sm̄ spēm vel sm̄ aliq̄s accns p̄priū speciei p̄cipue sm̄ figurā. sicut p̄go regis est in filio suo. vel sic p̄go hoīs est in cupro vñ Hoplari' li° de synodis dic. q̄ p̄go est spēs idiferēs. Et sic creaťe irrōnales nō sūt ad p̄ginez dei licz aliquā similitudīez dei p̄ticipēt. Vñ dyo'. libro de diui. no. dic. q̄ causata hñt suaz cāz ordinēs p̄magies a imq̄tū ea ordigit hre aliquā filitudinē a nō simplicit p̄ginē. Neq; corpa celestia sūt ad p̄ginez dei. q̄ carēt dignitate nature intellectualis. licz radi' solis hēat similitudīez dine bonitatis q̄tum ad causalitatē. ut dyo'. dicit. 2. c. de diui. no. Nec totū vniuersū est ad p̄ginez dei licz sit p̄fecti' in bonitate q̄ intellectualis creatura: extēsiue a diffusiue. ſ intēsiue a collectiue similitudo dine p̄fectōis magis inuenit in creaťa intellectuali q̄ est capax sūmi bonī. Neq; mundꝰ est ad p̄ginem dei capiēdo mūdū p̄ creatuis maīatis a insēsibilib'. licz in eis sit aliq̄lis similitudo dine p̄fectōis vel quo ad eē vt lapides. vel quo ad viuē ut plante. V Secūda conclusio. Angel' est magis ad p̄ginez dei simplicit q̄ hō. Rō est. q̄ p̄go sm̄ supradicta attēdit sm̄ intellectualē naturā q̄ ē perfectōr in angel' Ezech. 18. ca°. Tu signaculū similitudinis p̄fect' decore. Sup quo greg'. dicit. q̄ in angelo similitudo dine p̄ginis magis ifinua et expſſa. V Tercia conclusio. Vir ē magis ad p̄ginez dei sm̄ q̄d q̄ angel'. Rō est q̄ in p̄gie ordinat q̄dā filitudo imitacōis q̄ est magis in hoīe q̄ in angelo imq̄tū. ſ. hō est de hoīe. sicut de' de deo a imq̄tuz aīma hois est vna in sba a trina in potēcijs a imq̄tum aīa est tota in toto corpe a tō in qualibz parte ipsi' sicut de' hēt se ad mundū. Et sic Aug'. in sermōe de ymagīe dicit q̄ de' nulli alij creature dedit ut sit ad p̄ginez eius misi hōmi. Et li°. 83. q̄stionū dic. q̄ hō ita est ad ymagīez dei ut nulla interposita creatura formeť a deo a ita mihil ē ei cōiunctius. V Quarta conclusio. Vir est magis ad p̄ginem dei q̄ mulier. Rō est q̄ licz in muliere sit p̄go dei q̄tū ad intellectualē naturā sicut in viro Geñ. 1. ca. Ad p̄ginē dei masculū a feminā creauit eos. tamē q̄tū ad aliquid p̄go dei est in viro q̄ nō ē in muliere. Nā vir ē p̄ncipiū mulieris a finis. sic deus ē p̄ncipiū a finis totius creature. q̄ mulier ē formata de costa viri a ecia p̄pter hoīem Geñ. p°. Faciamꝰ ei adiutoriū sile sibi. Vñ cū apl's dixiſſz q̄ vir ymago ē a gloria dei. mulier autē ē gloria viri. statī oñdit q̄re hoc dixerat sb dēs. Nō ei vir ē ex muliē. ſ mulier ex viro a vir nō ē creatꝰ p̄pt mulierē. ſ mulier p̄pter virū. 2° q̄ hz eē in vno. ſ. corpe hūano qđ viuificat Geñ. 2. c. Inspirauit in faciem ei' spiraculū vite a faūs ē hō in aīaz viuentē. vbi nōnda fūt q̄tuor. p°. q̄ silr formatū ē corpꝰ hōmis a aīa ei infusa. Rō ē. q̄ ordinata rōem p̄fectōis p̄me instituentis rez ē q̄ deꝰ vel corpꝰ sīa aīa vel aīaz sine corpe fecerit cū vtrūq; sit ps hūane nature. 2° nō tādū q̄ ad dignitatez hois ptinz q̄ corpꝰ ei' ime diate fuit a deo p̄ductū absq; mīnisterio āgeli tui. Rō ē. quia licz āgeli aliq̄s mīsteriū dō exhibēant in hijs q̄ corpa operant. aliq̄ tm̄ deī creatura corpea facit q̄ nullo° āgeli facē p̄sūt. sic q̄ suscitat mortuos. q̄ illuminat cecos. sm̄ quā vtutē deus corpus p̄mi hominis de limo terre formauit. Ecc̄i. 18. capi°. deus de terra creauit hominem.

3° notādum q̄ p̄mū miraculū q̄d fecit de⁹ post creaturā p̄ductōez est formatio corpis hūani. Rō est. q̄ licz motus celi sit causa trāsmutacōnū naturaliū. nō tn̄ transmutacōnū q̄ fiūt p̄ter nature ordinez a sola vtute ōma. sicut q̄ mortui suscitātur. q̄ cęci illuminātur: quib⁹ ē silē q̄ hō de limo terre formaē. Nō em̄ corp⁹ hūanum añ fuerat cui⁹ virtute p viā generacōis aliud simile in spē formareē. ut sic transmutacō ei⁹ ex motu celestis corpis qui ē p̄m⁹ motuū causareē. ideo necē fuit ut corp⁹ hois immediate formareē a dō p̄ter nature ordinē. ℣ 4° nōndū q̄ ouemētissimū fuit ut corp⁹ hois habēt staturā rectā. Rō est. q̄ sensus dati sūt hominī. nō solum ad vite necāria p̄curāda sicut alijs aīalibz. ꝫ eciaz q̄ tum ad cognoscēdū. Vñ cum cętea aīalia nō delectētur i sē sib⁹ misi ꝓpter cibos a venerea. sol⁹ hō delectatur i ipsa pulchritudīe sensibiliū p̄m seipsā. Et q̄ sensus p̄cipue vigēt in facie alia aīalia hūt faciez pronā ad terram quasi ad cibum querendum a p̄uidēdum sibi de victu. Hō vero hēt faciē erectā ut p sensus a p̄cipue per visū q̄ est sūbilior a plures rez dīas oñdit. libere possit ex ōmi pte sēsibilia cognoscē a celestia a terrena: ut ex ōmbz itelligibilē colligat veritatē. ℣ 3° hēt tendere ad vnuz s. fūmum bonū q̄d ipsā q̄etat sicut viator ad terminū. Deut. 6. ca° diliges dīm deū tuum ex toto corde tuo a ex tō anima tua a ex tō fortitudine tua. Vñ Cassio dr⁹ sup illud p̄s. Inq̄rētes autē dīm nō deficiēt ōi bono. dic sic. Cū diligim⁹ dīz omnia in ipō repim⁹. Vn⁹ est q̄ q̄rit. ꝫ in quo oia ōtinentur. O lucrū mirabile. o ꝑpendiū singulare. Cur nos p diuersa fatigam⁹. ℭ Ad ipsū ergo vna mimīt festinem⁹ post quē cūcta bō vltra nō q̄rimus. ꝫ tenem⁹ hec ille. ℣ 5° hēt recēdē ab vno s. a p̄cō q̄d ipsā cōmq̄nat. Ruia mūdana a tpalia debz respuē a bīdictō em dei perquirē. In cui⁹ figurā dr Josue. 14. ca° a Judic. p. ca°. q̄ Caleph dedit filiaz suā Asa vroez Othomiel. q̄ cū iret ad virū a sedēt sup asinū suspirauit. Et interrogata a p̄re quid vellet tūdit. ut p̄suasū sibi fuerat a viro. Da mihi bīdictōez. Et p̄. Quid tibi vis filia. ℭ Nōne tibi dedi dotē. ℭ At ipsa. Terrā māt australem a arentē a inferiorē dedisti mihi. iūge a irriguam. Et dedit ei irriguum inferi⁹ a supius. hec ibi. Hāc figurā exponit btūs Greg. li° xi. moral. dic. q̄ Asa signat animā hūanā q̄ est spōsa dei p̄ us sedēs a bītans in hoc corpore mōli penalitatibus a tribulacōibz expositā q̄ nullis inferioribus delectātur. q̄ nō organa. nō cantus. nō pulchritudo vestiū. nō flores capitis. nō monilia p̄ciosa. nō turba seqntiū. q̄ sponsā decorāt. eā quietāt. ymo ipsa suspirat dicēs cū Augustīo li° p̄. confess. Fecisti nos dīne ad te a inquietū ē cor nostrū donec req̄escat in te. Supna igit appetit aīa hūana q̄ sunt velut irriguū supius a eternalis bīdictō p̄s. Conuertē anima mea in req̄. tu. q̄ dīns bī. ti. ac.

Ercō declarat eadez cōclusio testi° legis Prophalis. Sciendū q̄ dignitas hois declarat q̄druplicit. ℣ p° Salom ō Eccl. 14. ca° vbi dr sic. Deus creauit de terra hoiez a sm ymaginē suā fecit illuz a iterū conuertit illū in ipsā a sm se vestiuit illū virtute. Numerū dierū a tēp⁹ dedit illi et dedit illi ptātem eoz q̄ sunt sup terrā. Posuit timorez illius sup ōnem carnē a dīnatus ē bestiarū et volatiliū. Creauit ex ipso adiutoriū sibi silē. Cōsilium a linguā a oculos a aures a cor dedit illis excogitādi. a disciplia a intellcū repleuit illos. Creauit in ill sciam spūs. sensu impleuit cor illoruz. mala a bō oñdit illis. Posuit oculū ipsorū sup corda illorū ut oñderz illis magnalia operz suoz a nomē scificacōis a collaudēt gloriari in mirabilib⁹ eius: ut magnalia enarrarēt operū ei⁹. Addidit illis disciplinā a legē vite hēditauit illos. Stam tū eternū cōstituit cū ill a iusticiā a iudicia sua oñdit illis. hec ibi. Vbi ponūtur. x. dignitates hois. s. q̄ in p̄ncipio creacōis hūit ōnes vtutes. hūit immortalitatē. hūit dīnium sup ōnes creaturas. habuit auctoritatē sup mulierē. hūit sciam ōnium rerū. habuit cognicōez sensitiuā rerū sensibiliuz. habuit cognicōez angeloz. habuit fidez de incarnacōe verbi. habuit spūm sanctū. habuit legez q̄ p̄ficerz in merito operz suoz p gratiā. de quibus dixi sup̄ in sermōe de grā dei. ℣ 2° Job. 33. ca° dicit sic. Spūs dei fecit me a spiraculū oīpotentis viuificauit me. Ecce a me sicut a te fecit de⁹ a de eodez luto ego quoq̄ formatus sum. Aperit aures viroꝝ a erudiens eos instruit disciplia. Ecce hec oīa operatur deus. Oculi em̄ eius sup vias hoīm a omnes gressus eoz considerat. hec ille. ℣ 5° Ezechiel. 18°. ca. dicit sic. Vino ego dicit dīns de⁹. Ecce oēs aīe mee sūt. ut aīa p̄tis ita a aīa filij mea ē. hec ille. Et. 31° ca° dicit sic. Cui simil fuis es i magnitudine tua. ℭ Ecce q̄si cedrus i libano. pulcher ramis a frōdibz nemorosus. excelsusq̄ altitudīe. Eleuata ē altitudo tua sup ōnia ligna regiōis a multiplicata sūt arbusta tua a eleuati rami tui. Cedri nō fuerūt altiores illo in paradiso dei. abietes nō adeq̄uerūt sūmitatē eius a platani nō fuerūt eque frōdibus eius. Oē lignū paradisi dei nō est assimilatū illi a pulchritudīni eius. q̄m speciōsū feci eum hec ibi. Ex hoc appaēt dignitas hōinis ecia sup angelos. In statu em̄ innocētie aliq̄s ministeriū i formacōe corpis Adē angeli exhibuerūt. sicut exhibēbūt in vltima resurrectōe putueres colligendo. ita in formacōe corpis Adē angeli exhibuerūt terrā de qua formaretur. Simulit ad oñdendū dīnū hominis sup aīalia tre. āgeli congregauerūt ea a ad duxerūt añ hōinez. vñ Aug⁹. 9. sup Gen. ad lrā dicit. q̄ ministelo angeloz aīalia sunt adducta ad Adā ut nomina eis ponēt. Secūā hō tunc ita iuisset aucupatū sicut nūc. cū falcōnib⁹ a accipitrib⁹. ido philosoph⁹ p̄. politicoꝝ dicit. q̄ venacio aīalium silueſtriū ē iusta a naturalē. q̄ per eam hō sibi vēdicat q̄d est naturaliē suū. Etiam tūc ministrassz hō falcōnib⁹ carnes gallīne in cibū sicut nūc a sic de alijs. Ad cognoscēdū altitudinē aīe hūane. Sciendū q̄ nulla res creata p̄t saciare. replē. aut q̄etare aīmā rōnalē. Rō ē. q̄ res diuersarū figurarū vna nō p̄t aliā replere.

Exẽplũ. Si sit vna cupa triãgularis ⁊ vnũ pomũ rotũ dũ. si ponat pomũ intũ cupã nõ replebit. qz figura spica nõ replet figurã triangularẽ. nec eõ úso. Posito em pomo spico ifra cupã triãgularẽ adhuc tres ãguli eiꝰ vacui remanẽt. Sz tres eiusdẽ figure vna aliã põt implẽ. Cõsiliter aia hũana licz nõ hẽat figurã corpalẽ hz tũ figurã spũalẽ. qz ad ỹgmez trimitatis ẽ formata. iõ est figuẽ triangularis. cuiꝰ tres ãguli fũt mẽoria. intelligẽtia ⁊ volũtas. Mũdꝰ hẽt figurã spicã fm pbm libro pꝰ de celo ⁊ mũdo. Terra. aq. aer. igmis ⁊ omnes celi. planete ⁊ stelle hñt figurã spericã ⁊ rotũdã. Oia illa fũt q̃si vnũ pomũ spicũ. Itaqz si ponatur totꝰ mundꝰ in corde hois seu i aia hũana. ita ut hõ sit dñs totiꝰ mũdi. sicut fuit Alexãder. ad huc cor hois nõ ẽ repletũ. ymo tres ãguli fũt adhuc vacui. s. mẽoria. intellectus ⁊ volũtas. Deꝰ aũt est eiusdẽ figure cũ aia hũana. qz ẽ vnus in sba ⁊ trinꝰ in psonis. sic aia est vna in sba et trina i potẽciis. iõ solꝰ deꝰ põt replere saciare ⁊ q̃etare aiã hũanam. Pr̃ implet mẽoriaz. filiꝰ intellectũ. spũsctus volũtatẽ. iõ inter creaturas nulla ẽ alti or aia hũana. Preterea deꝰ in nulla creatuã plene quiescit nisi in hoie. Rõ est qz licet pma die creauerit lucẽ ⁊ naturã ãgelicã. nõ tñ in ea quieuit. ymo secũda die creauit firmamẽtũ. nec in eo q̃euit ⁊ sic de ceteris quousqz sexta die formauit hominẽ ad ỹgmez ⁊ simlitudiez suã ⁊ tũc in eo quieuit. qz cessauit a nouis creaturis ꝺ dis valde ꝺplacens sibi in tã nobili creatuã. iõ dicit pũ. s. ca. Deliciẽ mee eẽ cũ filijs hoim. Et Job admirãs dicebat. Quid est hõ qz magnificas eũ. aut quid apponis erga eũ cor tuũ. Visitas eũ diluculo et subito pbas illũ. Et pꝰps. dicit. Quid est hõ qz memor es eiꝰ. aut filiꝰ hois qm visitas eũ. Minuisti eũ paulo minꝰ ab ãgelis. gloria ⁊ hõre coro. eũ. et cõsti. eũ su. ope. ma. tuay. Oia sub. sb pe. ei ac. vsqz semitas maris. Tãta est celsitudo hois ut peruenerit vsqz ad altitudiez dei. q̃tinꝰ eadẽ psõa esset verꝰ homo ⁊ verꝰ deꝰ. Mũdꝰ em nõ fuisset tõliter pfectꝰ misi hõ factꝰ essz deꝰ. Rõ est qz illud ẽ pfectũ cui nõ põt fieri addicõ. nec a pte pncipij. nec a pte finis. Linee aut circulari nõ põt fieri talis additio: cũ ꝺiungat finẽ pncipio. iõ est pfectissima. Sz mũdꝰ aũ incarnacõez verbi erat velut q̃dam linea recta. distincta p sex palmos ⁊ per sex genera rez. Nã pma die creauit deꝰ lucẽ. Secũda die firmamẽtũ. Tercia die discoopuit terrã ⁊ fecit mare. Q̃rta die fecit lumiaria celi. Q̃nta die p duxit pisces. aues. iumẽta ⁊ alia aniancia. Sexta die formauit hoiez ad ỹgiez ⁊ silitudiez suã fecit hoiez. s. Adã ⁊ ex eo fecit mulierẽ. Itaqz pncipiũ mũdi fuit deꝰ. finis mũdi fuit mulier. Volẽs igr deꝰ dare mũdo pfectõez debitã ⁊ de linea recta facẽ circulũ: seipsũ mũdi pncipiũ ꝺiunxit mulieri fini mũdi. qñ i vtre vgis marie deꝰ hõ factꝰ ẽ a tũc pfectꝰ mũdꝰ. Et sic ptz nobilitas ⁊ digtas hois.

Quarto declaratur eadẽ cõclusio testiº legis pũanal. Sciend qz dignitas aie hũane cõsistit in ẽ tuce. pº in graciosa sũtate. Nã nobilitas puenit qñqz a pgenitoribꝰ. qñqz a loco origims. qñqz a largitate mũeris. qñqz ab excellencia regimis. qñqz ab honestate morũ. qñqz a sctate gie dei aiaz sctificantis. ut dist. xo. caº Illũ ãt ⁊ ca. seqñti hẽtur. Oib hijs modis aia fit nobil s. genere cũ a deo creet. vñ Arist. li. 16. de aialibz dicit sic. Nobilissimꝰ ⁊ altissimꝰ aialiũ apud nos notior ac magis fixꝰ est hõ. cuiꝰ ec pres pncipaliter causate sunt ⁊ posite fm creacõez ⁊ situ totius mũdi. hec ille. Itẽ fit nobil a loco. qz in paradiso fuit hõ positus Gen. 2. c. Preterea a largitate muneris. qz in statu innocẽcie Adã genuisset filios cũ iusticia originali. sic in statu culpe genuit filios cũ pcto originali q̃ iusticia fuisset gratuita. velut merendi pncipiũ. nõ tñ ppter hoc fuisset gra naturalis. qz nõ fuisset trãsfusa p vtutẽ semis. sz fuisset collata hoi statim cũ habuisset aiaz rõnalẽ. sicut ec statim cũ corp est dispositũ: infudit a deo aia racõnalis q̃ tñ nõ ẽ ex radice. vñ Anselmꝰ de cõceptu virginali dicit. qz simul cũ hẽrent aiam rõnalẽ instituẽnt q̃s gnaret hõ si nõ peccasset. Radix aũt instincie originalis in cuiꝰ retributione fcus est hõ: ꝺsistit in subiectõe supnaturali rõnis ad deũ q̃ est per gẽciaz gratũ facientẽ. Nõ tñ pueri in statu innocẽtie nati: eẽnt i iusticia tali ꝺfirmati sicut nec pentes ipoz. Quidni em pentes eoz fuissent i statu generacõis. nõ fuissent i tali iustitia ꝺfirmatis. Rõ est. qz hõ ꝺfirmat in gra per hoc qz efficit bũs per aptã dei visiõez. cui viso nõ põt nõ adherẽ cuz ipse sit ipsa eẽncia bonitatis. a q̃ nullus põt aũti cũ mihil desideret ⁊ amet nisi sub racõe boni. Quicito autẽ hõ ad illaz visiõem peruenisset: efficẽtur spũalis mẽte ⁊ corpore ⁊ sic aialis vita cessarz in qua solaꝰus generacõis persistit. Tñ ex spãli pulegio gre btẽ vgim mri dei ꝺcessuz ẽ ut eẽt in gcia ꝺfirmata p aptã dei visiõez ⁊ genuerit xpm qz hoc est fcm opãtem spũsãcto. Etiã nobilitas homis ptz ex regimine et dñio sup alios. qz i statu innocẽcie hõ direxisset alios ad pprium bonũ illoz vel ad bonũ ꝺmũe. Vixissent ei hoies socialiter. socialis autẽ vita multoz nõ posset eẽ misi aliqs pficere ret q̃ ad bonũ ꝺmũe intẽderet. multi ei per se intẽdunt ad multa. vnꝰ vero ad vnũ. iõ 8r p. politi. qz q̃cuq multa ordinatur ad vnũ. sp inuenitur vnũ ut pncipale ⁊ dirigẽs. Et Augꝰ. li. 19. de ciui. dei dicit. qz iusti nõ dñandi cupiditate imp ant. ꝧ officio ꝺsulendi. Insuper nobilitas hoims fuit ex moz hõestate. qz Adaz habuit perfectõez oim vtutũ. in q̃ tũ rõ erat deo sbiecta ⁊ inferiores vies aie rõm ⁊ corpꝰ aie. Virtutes autez mihil aliud sunt q̃ perfectões q̃dã quibꝰ rõ ordinat in deum ⁊ inferiores vires aie disponũtur fm regulã rõis ai hº ꝺsistit hõestas moz. iõ Augꝰ. 19. de ciui. dei dic. qz erat in eis amor iperturbatꝰ i deũ. s. caltas Adhuc nobilitas q̃ ẽ per graz sctificatẽ aiaz. fuit i hõine. qz sbiectõ corpis ad aiam ⁊ inferiorum virium ad racõez ⁊ rõis ad deũ fm quã attẽdebatur rectitudo pmi status non erat naturalis. alioquin remansisset post peccatũ. cũ eciam in demõi bꝰ data naturalia post pctm pmaserit vñ ꝺ poꝰ.

q° ca° de diui. sño. dicit. iō illa rectitudo iustitie origīnal erat supnatal grē donū. ſſō ei pōt effaūs eē potior q̄ causa. vñ Aug⁹. li° 13° de ciui. dei dicit q̄ postea q̄ p̄cepti facta est trāsgressio. cōfestim grā deserēte ōma de corpore suo nuditate cōfusi sunt. Sensēr̄ut ei motus inobediētis carnis sue tang̃ reciprocā penā inobediētie sue. hec ille. Talis enī grā fuit data p̄mo hōi. nō ad p̄cti remissionē. nec ad infirmitatis sustētacōez sicut modo pt⁹ peccatū. ſſ ad vite eterne p̄secucōez q̄ est p̄ncipal necessitas grē. et ad meriti augmētacōnē. ſſaz efficatiora fuissent opa hōis ad merēdū i sta tu innocētie q̄ modo pt⁹ p̄cti. q̄ tūc copiosior fuiſſz grā. nullo obstaculo in natā hūana inuēto. Ecia hō maiora fecisset opa q̄ fuiſſz maioris vtutis. Et i hijs osistit aie sāficacō. Et sic vxor sortit nobilitatē ex pso viri. eos gaudet p̄uilegio intūtū q̄ sicut clericus coniugatus nō pōt conuenīri corā iudice seculari. ſſ eccīastico. sic nec vxor eius legittima ut. ff. de iurisdictōne omiū iudicū. l. cū quid. Et idē est de filio clerici ut. C. de epīs. et cleric. l. 2. vbi dr sic. Oibus clericis hmōi prerogatiua succurrat. ut coniuges clericorū. ac liberi q̄ a miste riarū. mares pariter. et femine eorū. q̄ ecīā filij immunes semp ab hmōi muneribus pseuerent. hec ibi. Sic corp⁹ q̄d regit aīa. ratōnali velut bō vxor assūptum fuit ad nobilitatē aīe. q̄ glorificabit sit cū anima. et exaltabit sup ōnes celos. ysa. xx. cap° Regē in decore suo videbūt. oculi ei⁹ cernent terrā de longinq̄. Respice sp̄on ciuitatē sollēnitatis nostre. Oculi tui videbūt ihrl̄m. hītacōem opulētā tabernaculū q̄d nequa q̄ trāsferri poterit. hec ille. V 2° in operosa pbitate Gen. 2° ca. Tulit dñs deus hominē. et posuit eū in padiſuz voluptatis ut operaret. et custodiret illū. Hoc pōt intelligi dupliciter Vno mō ut ipse de⁹ operaret. et iustificaret hoīem influendo ei grāz suam. et custodiret ipsū a corruptōe et malo. Alio° ut ipse hō operaret iocūde ꝑpter experientiā vtutis nature. q̄ p̄mo homo fuit institut⁹ ut p̄ēt. et instructor totius generis hūani. ſſō em pueri in statu innocētie fuissent nati in scīa perfecti. ſſ eā processu tēpis absq̄ difficultate acq̄siuiſſent. vel inuemēdo. vel ab alijs discēdo. Et ut ipse homo custodiret sibi padisum. ne ipsū peccando amitteret ꝑpter hāc operositatē debebat sibi mercēdē acquirē. 1. Cor. 3° c. Vnusquisq̄ ꝑpriā mercēdē accipiet ſm ꝑpriū labore. ſſā ei qui opat̄ merces imputat̄. Sed q̄ homo nō operabat̄ in padiso. ideo nō habita mercēde inde fuit eiect⁹. Posito em q̄ quida ptās p certo salario quāda ciuitatē p annum regē p̄miſſet. Vel q̄ q̄dam mgr̄ obligauerit se ad legēdum scolarib⁹ eodē mō p tāto tēpore. ſſ añ finez āmi vult aliū substituē. non obstantib⁹ ciuib⁹ vel scolarib⁹ et petit salariū. q̄rit an dare debeāt. videt̄ q̄ sic. q̄ si det̄ cert⁹ tutor alicui si tutelaz nō p se ſſ p aliū administret. nō imputat̄ ei cū ipse administrare videat̄. ff. de administracōe tutor. l. ita tū c. ſſ. gessisse. Preterea si societatē cū aliquib⁹ contraxi. et oporteat me abesse possū eque p̄ doneū substituere. ff. p socio. l. ibidē q̄ erat. Preterea vōtū q̄ quis psonalit̄ 8o obligatur p aliū potest adimplē. Ex de voto. et voti redēpcōe ca° licz. Rñdetur q̄ nō p̄nt petere salariū ut. C. de caducis tollendis. l. vna. ſſ. si vero talis. Vbi dicitur q̄ si hēdi. a legatario on⁹ impositū fuerit discipline. s. ut filios suos regat. gubnet. aut īstruat nō pōt illud p aliū adimplē. q̄ eligēdo industriam psone nō vult q̄ per aliū fiat. q̄ nō videtur sibi q̄ per aliū eque bñ fiat. Cōfirmat̄. q̄ si quis a se domū edificādā vel nauē fabricādā p̄miserit licz fideiussor velit adimplē nō obsentiēte stipulatōe. nō literat̄ re⁹ qui nō facit q̄d p̄miſit. ff. de locatōnib⁹. l. inter artifices. Itē p illū stetit q̄ non psonalit̄ deseruirz. ergo salariū petē non pōt. ff. locati. l. qui opas. Preterea psonalit̄ pactū fuit cū eo. ergo ad alias psōas extēdi nō debz. ff. de pactis. l. q̄ in duob⁹. ſſ. personale pactū. Preterea ep̄s nō pōt petē p̄curacōez nisi persō alit̄ visitet. x. q. p. relatū. Extra de cēsib⁹ ca° p̄uratoriū. ps. Labores manuū tuar̄ q̄ māducab. Cū ergo de⁹ posuerit hoīem in padiso ut operaret̄ p̄ salario mercēdis ecne. ipse autē laborāē noluit neq̄ visitauit vxorē suam. post trāsgressiōez suaz ipsā increpādo. et corrigēdo ſſ in p̄cti cum ea dīsēsit. ideo mercēde celesti priuatus est. et de padiso eiect⁹ fuit. 3° fructuosa voluptate. Nā in ōni opere honesto. et fructuoso vbi sperat̄ merces necēsaria est p̄seuerātia q̄ ecīā cauda hostie iubetur in sacrificiō offerri ut ōne bonū q̄d inceptim⁹ p̄seuerāti fine opleamus. ideo 2° pal. 28. ca° dr. ſſirmato regnū eius si perseuerauerit facere p̄cepta mea ac̄. ſſā sicut stipēdium q̄d p̄mittit̄ militib⁹ fine milicie nō debz eis solui nisi finita milicia. C. de hijs qui nō expletis stipēdijs. l. 2. li. x° Quia mihil credit̄ ee actū dū aliquid supest ad agendū. C. de hijs q̄ ut indignis. l. penult̄. li. 6° Et pl⁹ delinq̄t q̄ publicā causaz dimittit q̄ qui nūq̄ ad illaz peruenit. In autēt̄ica. de litigātib⁹. ſſ. ōne. coll̄one. 8. Op⁹ em bonū esse nō pōt sine p̄seuerātia que ē necēsaria i bono ꝓpositō a opere bono inceptō obseruādo. 16. q. p. capi° Vos aūt. Prim⁹ autē hō hanc dignitatē hūit ut eēt immōrtalis si nō peccaret a virilit̄ tēptacōi dyabolo resistēt. Vñ lignū vite semel ab eo comestū p̄seruaſſz a corruptōe vsq̄ ad determinatū tēp⁹ q̄ finito hō trāslatus fuiſſet ad spūalem vitā in gloria celesti in aīa simul̄ cū corpe. Vñ Aug⁹. li. de q̄stionib⁹ noui a veteris testamēti dicit sic. Deus fecit hoīem qui q̄diu nō peccaret immortalitate vigeret ut ipse sibi auctor eēt. aut ad vitaz vel ad mortē. ſſō em erat corp⁹ eius indissolubile p aliquē indissolubilitatis vigorē in corpe existēs ſſ inerat anime nature vis quedā supernaturaliter data. p quā poterat corp⁹ ab ōni corruptiōe p̄seruare q̄diu ipsa subiecta deo mānisset. Preterea si hō virilit̄ tēptacōni obuiaſſz vtiq̄ meruisset: ex quo creatus erat in grā. p̄seuerātiā autē q̄ q̄s eligit p̄seuerare in bono hūit p̄m⁹ hō. ſſ cōtinuacōem virtutis absq̄ incrupcōe amisit: per seq̄ns p̄cti cui consensit. 2° imperiosa libtate. Posito ei q̄ dñs dicat vni seruo suo. Si obuiaueris seruo

liber esto. Alteri vero dicat si obuiaueris libero. liber esto. ipsis duobus sibi obuiãtib⁹ quĩ an vn⁹ illoꝝ fit liber. aut ãbo. aut neuter. Videt q̃ vtq̃ fit liber in fauorẽ libertatis. ff. de reb⁹ dubijs. l. si fuerit. in forciato. li°. 2ẽ. vbi lẽtur q̃ si dñs dat libtatẽ ancille p̃gnanti. si p̃mo pariat masculũ aut si postea pariat masculũ q̃ fit libera a filio et filia ecĩã sint liberi. Cõtingit autẽ ipsã vno ptu parẽ masculũ a feminã a nescit q̃s eoꝝ p̃mo natus est. puta q̃ eãt in loco obscuro a secreto. tũc ambo erũt liberi. q̃ in ambiguis reb⁹ hũamiorẽ optz sequi sẽtẽciam. Videt autẽ q̃ sol⁹ p̃m⁹ fit liber. cui dictũ ẽ si obuiaueris seruo liber esto. Nã in p̃mo puncto obuiacõis vterq̃ fuit seru⁹. ego ille est liber a nõ alter. q̃ nõ obuiauit libẽo. sed suo. ꝙ post p̃mũ p̃unctũ obuiacõis alt̃ est liber. q̃ obuiauit libero. Spũaliter. Iste dñs est de⁹ õmpotens. duo serui fũt angel⁹ a hõ. ꝙ q̃ ipse angel⁹ peccauit: facus est seru⁹ pcĩ. q̃ qui facit peccatum suus est pcĩ. dixit autẽ de⁹ hoi. si obuiaueris a resteteris temptacõi diaboli liber esto. s. libertate glorie filioꝝ dei. dicẽs Gen̄. 2. ca. de ligno sciẽtie bom a mali ne comedas. In q̃cũq̃ die comederitis ex eo morte moriemi. Et q̃ hõ nõ obuiauit a non restitit tẽptacõi diaboli. p̃ptẽa p didit libertatem glorie celestis. Licz em de⁹ sciret q̃ homo in pctm erat deiciend⁹. ita ecĩã sciebat q̃ p liberũ arbitrium resistẽ poterat tẽptatori. hoc aũt req̃rebat cõdicio nature ipsi⁹ ut p̃prie voluntati relinq̃ret Ecĩ. 17. ca. de⁹ ab initio ostituit hominẽ a reliq̃t eum in manu cõsilij sui a adiecit mãdata a p̃cepta sua. Si volueris mãdata oseruare cõseruabũt te a in perpetuũ fidẽ placitaꝝ facere. Appositt tibi aquã a ignẽ: ad qd̃ volueris porrige manũ tuã. Añ hominẽ vita a mors. bonũ a malũ: qd̃ placuerit ei dabit illi. hec ibi. Et Aug⁹. xi. sup Gen̄. ad lĩam dicit. Nõ mihi videt fuisse futurũ hominẽ magne laudis si p̃ptẽa posset bñ viuẽ. q̃ nemo male viuere suadebat ei cũ ecĩaz in natua posse a ip̃tãte hũet velle: nõ ostentare suadẽti. hec ille. Et sic ptz ac̃

¶ Post q̃ Moyses declarauit oclusiõez p̃dictam ait aie deuote. Que ego noui fidelit̃ te docui. Sed ecce hic ẽ scus Thõs de Aq̃no doctor noui testamẽti cui⁹ adipe a pinguedie scie a doctrie ẽplebit̃ aĩa tua a labijs exultacõis deũ laudabit os tuũ Ad quẽ accessit aĩa deuõ astãte moyse p̃ fue oclusiõis datioi noticia Cui. s. thõ. ait Ego oñdã tibi oclusiõez tuã eẽ veram fidelẽ a catholicã testimonio quadruplicis legis .s.

¶ Legis Euãgelice. legis Euãgelice. Sciendũ q̃ p̃
¶ Legis Aplice. p̃s p̃bauit illaz q̃druplicit
¶ Legis Canonice. p̃ testi° Math. q̃ poit. ẽ. digtates aie seu hois p q̃s hõ ex
¶ Legis Eccĩastice. redit ãgelũ. Prĩa ẽ filiacõis.

Dño testi° 1. c°. Situs filij p̃ris vri q̃ in celis ẽ. Mercedẽ habitis apd̃ p̃rez vrm q̃ in celis ẽ. Secũda ẽ scifi cacõis. 4. ca°. Si vos cũ sitis mali. nostis bõ data dare filijs vris. q̃nto magis p̃ vr celestis dabit spm̃ bonũ petẽtib⁹ se. Tercia ẽ ognacõis. 12. ca. q̃ fecerit voltatẽ p̃ris mei qui in celis ẽ. ipse meus frat soror a mat est. Quarta ẽ illumiacõis. 13. ca. Fulgebũt iusti sicut sol in regno p̃ris eoꝝ. 2°. testi° Marc. ponẽtis q̃tuor hois dignitates. Prima ẽ remissiõis. s. a pcĩs. 2. ca. Sciatis quoniaz filius hois hz ptãtem in terra dimittẽdi pcta. hec autẽ ptas ẽ solius dei ysa. 43. c. Ego sũ qui deleo iniq̃tates tuas p̃pter me. Rua ptãtem solis hoibus cõicauit Job. 20. ca. Accipite spiritũ sãctũ quorũ remiseritis pcta remittũtur eis ac̃. hãc ptãtẽ nõ habẽt ãgeli. Secũda est curacõis. 3. ca. Et dedit illis ptãtez curandi infirmitates a eiciẽdi demõia. Tercia ẽ immutacõnis. s. miraculose immutãdo creaturas. 21. ca. Quicũq̃ dixerit mõti huic tollẽ a mittẽ in mare a nõ hesitauerit in corde suo. sed crediderit q̃ q̃dcũq̃ dixerit fiat: fiet ei. Rẽta est icorupcõis. q̃ homo erit vgo sicut ãgel⁹. 12. ca°. Cuz eĩ a mortuis resurrexerint neq̃ nubent neq̃ nubẽtur. sed sũt sicut ãgeli dei in celis. 7z°. testimonio Luc. Ponẽtis q̃tuor hois dignitates. Prima ẽ glorificacõis. 6. ca. Bti pauperes spũ. q̃ vestruz est regnũ dei. Bti qui nũc esuritis. q̃ saturabimi. Bti qui nũc fletis. q̃ ridebitis. Beati eritis cũ vos oderint hoies a cũ sepauerint vos a exprobraverint a eiecerint nomẽ vrm tanq̃ maluz p̃ter filium homis. Gaudete a exultate ecce ei merces vestra multa est i celo. Secũda ẽ predestiacõis. x. c° Ecce dedi vobis ptãtem calcandi supra serpẽtes a scorpiões a sup̃ õnem virtutẽ inimici. Verũtamẽ in hoc nolite gaudere q̃ spũs vobis subiciũt. Gaudete aũt q̃ noia vra scripta sũt in celis. Tercia est exaltacõis. 13. ca. Et venẽt ab oriẽte a ab occidẽte. ab aq̃lone a austro: a accũbent in regno dei. Et ecce sũt nouissimi q̃ erãt p̃mi. a sunt primi q̃ erant nouissimi ac̃. Quia homo nouissim⁹ creacõe. scus est p̃m⁹ in verbi incarnacõe. Quarta est cogmicõis. 21. ca°. Ego ei dabo vobis os a sapiẽciam. cui nõ potẽrt resistẽ a contradicẽ õnes aduersarij vri. 4°. testi° Job. ponẽtis q̃tuor dignitates hois. Prima ẽ adopcõis. p̃. ca. Dedit eis potestati dei fieri. hijs q̃ cre. in no. ei⁹ q̃ nõ ex sanguĩ. neq̃ ex voluñ. carn. neq̃ ex volun. viri. ꝙ ex deo nati sunt ac̃. Hec aũt adopcõ fit p spũalez regenerationẽ in sacrũ mẽto baptismi in quo p̃fitemur fidẽ ihesu cristi. Secũda ẽ dotacõis. 7. ca. Qui verbuz meũ audit a credit ei q̃ misit me hẽt vitã eternã a in iudiciũ nõ venit. q̃ trãsiet a morte in vitã ac̃ Dos immõralitatis ẽ magnũ p̃uilegiũ homi colla tũ q̃d hẽbit i vmũsali resurrectõe. Tercia ẽ cõformacõis. p. ca. Oues mee voce meam audiẽt a ego agnosco eas a sequũt̃ me a ego vitã eternã do eis a nõ pibũt i eternũ a nõ rapiet eas q̃sqũ de manu mea. Rẽta ẽ ipetracõis. 15. ca°. Qui credit in me opa q̃ ego facio a ipe faciet a maiora horz faciet. Et q̃dcũq̃ petieritis p̃tem in noie meo hoc faciã ut p̃tz i euãgelio In q̃ sil' cũ epla notanť q̃tuor oclusiões cir̃ dignitatẽ aie hũane. Prĩa oclusio Aia succẽsa flãma a ardore caritatiue dilectõis: ardet in mãsiõe odorifere deuocõis. Sciens q̃ crist⁹ fecit septem mansiones cũ anima spirituali a deuota in quib⁹ refecit eam ardentissima caritate.

Prima mālio fuit cū matheo theloneario Lu ce·7·ca° Vidit ihesus publicanū noīe Leui sedē tē ad theloneū q̄ ait illi seq̄re me·Et relictis oīb⁹ surgens secut⁹ est eū Et fecit ei cuiuiū magnū in domo sua āc·In hō cuiuio fuit gust⁹ saporose de uocōis ex odore volūtate paupertatis·q̄ odor ascēdit ad deum sub spe bte retribucōis Math·7·ca· Bti pauperes spū: qm̄ ipsorū est regnū celorum· Secūda mālio fuit cū Symone phariseo Luc̄·7· ca° Rogabat ihesū quidā phariseus ut māducaret cū illo·Et ingressus domū phariſei di scubuit·Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate pec·ut cog·q̄ ihesus accu·in do·sy·lepro·attu·ala·vng·a st·re·sec⁹ pe des āc·In hoc cuiuio fuit gust⁹ saporose deuocō nis ex odore pfunde hūilitatis·ut patz in gestis marie magdalene q̄ odor ascēdit ad deū sub spe retribucōis Math·7·ca°·Bti qui lugēt: qm̄ ipsi cōsolabūtur· Tercia mālio fuit cū marta sorore Lazari a marie magdalene Luc̄·x·ca·Intrauit ihs in q̄dam castellū a mulier quedā marta no mine excepit illū in domū suam·Martha autē sa tagebat circa freqūs ministeriū·In hoc cōuiuio fuit gust⁹ saporose deuocōis ex odore hospitalis benignitatis a mālsuetudis q̄ odor ascēdit ad deū sb spe retribucōis Math·7·ca·Bti mites: qm̄ ipsi possidebūt terrā pm̄·Mansueti aūt hereditabunt terrā·Et Math·27·ca·Venite bñdicti pr̄is mei· pci·pa·vo·reg·a cōsti·mū·Esuriui enī a dedistis mi māducare āc· Qrta mansio fuit cū pncipe pha riseorū Luc̄·14·ca° Cū intraret ihesus in domū cu iusdā pncipis phariseorū sabbato māducare pa nem a ipsi observabāt eū·Qub⁹ dixit·Cū facis cuiuiū voca paupes·debiles·claudos·cecos āc· In hoc cōuiuio fuit gust⁹ saporose deuocōnis ex odore melliflue misericordie a pietatis·q̄ sanauit ydropicū positū añ se Math·9·ca° Eūtes āt discite quid ē misericordiā volo a nō sacrificium·Qui odor ascēdit ad deum sub spe retribucōis Math· 7·ca° Bti misericordes: qm̄ ipsi miaz obsequentur Qrta mālio fuit cū Zacheo Luc̄·19·ca° Ingres sus ihs pambulabat Jherico·Et ecce vir nomie Zachē⁹ pncēps publicanorū a ipse diues·Et di xit illi dñs·hodie in domo tua oportet me manē·At ille fuscepit eū gaudēs in domū suā·In hoc conui uio fuit gust⁹ saporose iusticie a eqtatis·q̄ stās aūt Zachē⁹ dixit ad dñm·Ecce dimidiū bonorū meorū dñe do paupib⁹·Et si quid aliquē defrau dauī reddo q̄druplū·Qui odor ascēdit ad deū sub spe retribucōis Math·7·ca° Beati q̄ esuriūt a sici unt iusticiā: qm̄ ipsi saturabūtur· Sexta man sio fuit cū Lazaro suscitato·ut dr̄ in euāgelio ho dierno·Añ sex dies pasce venit ihs Bethaniam vbi fuerat Lazar⁹ mortu⁹ quē suscitauit ihesus· Fecerūt āt ei cenā ibi a Marta mistrabat·Lazar⁹ vero eāt vn⁹ ex discūbentib⁹ cū eo·In hoc cuiuio fuit gust⁹ saporose iocūditatis gr̄a mūdiciam cordis·Quia tō familia iocūdabat cū ihesu viso miraculo q̄ nullo mō celebrari poterat·iō dr̄ in euāgelio·Cognouit g̃ turba multa ex iudeis·q̄ illic erat a venerūt nō gr̄a ihesū tm̄·ſ ut Lazarum videret quē suscitauit a mortuis·Miraculū ei pu elle suscitate fuit in breui spacō tpis a secretū·q̄ in domo·Miraculū adolescētis fuit in breui tēpe ideo vtrūq̄ poterat celebrari·Poterat enī dici q̄ adolescēs erat mortificat⁹ vigore infirmitatis·sic quidā sopōrātur, pfundissime haustu opīm̄·licet hoc nō fuerit vez in hīs miracul·Istud tū mira culū nō poterat celebrari·q̄ si viu⁹ fuisset dau⁹ Lazar⁹ i sepulchro ñ vixisset p q̄tuor dies sine re spiracōe aeris·Eciā fuit publicū cor̄ magn̄ multi tudine·In signū leticie a iocūditatis Maria acce pit librā vnguēti·Nardi pistici p̄ciosi a vnxit pe des ihesu a extersit capillis suis pedes ei⁹ a dom⁹ i pleta est ex odore vnguēti·ut dr̄ in euāgelio Rui erant mūdo cor̄de gaudebāt·Qui autē erāt mali cia plemi dolebāt·Sic Judas q̄ murmurauit cōtra dñm de effusiōe vnguēti dicēs·Quare hoc vnguē tū nō vendit trecētis denarīs a datū est egēis,e Rue dñs arguit dicēs·Sine illa,ut die sepultu re mee seruet illud āc·Doleb̄at eciaz p̄ncipes in deo y·q̄ cogitauerūt p̄ncipes sacerdotuz ut Laza rū interficerēt·quo mā multi ꝓpter illū abibāt ex iudeis a credebāt in ihesū·ut dr̄ in euāgelio·Sed dauid in spū iocūdabat audiens hoc miraculū Cantabo dño in vita mea: psallā deo meo q̄diu sum·Jocūdū sit ei eloquiū meū: ego vero delecta bor̄ in dño deficiāt pctōres a terra a iniq̄: ita ut n̄ sint·benedic aīa mea dño·Simlit ysaias i ꝓphe cia hodierna letat ista miracula audiēs·Vñ die dñs de⁹ aperuit mihi aurē ego autē nō ostradico retrorsū nō abīm̄.s.celebrādo magnalia dei·Qui odor ascēdit ad deum sub spe retribucōis Mathei·7·c· Bti mundo cor̄de: q̄m̄ ipsi deū videbūt· Sep tima mālio fuit cū discipul⁹ suis in cena Luc̄·22° ca·Venit autē dies azimorū in quo necē erat oc cidi pasca a misit Petrū a Johānē dicēs·Eūtes pate nob⁹ ut māducem⁹ pasca·Eūtes autē fecerūt sic dixit illē a pauerunt pasca·a cū facta essz hoā discubuit a duodecim discipuli cū eo·Et ait illis· desiderio desideraui hō pasca māducare vobiscuz āte q̄ patiar·In hoc cuiuio fuit gust⁹ saporose caritatis in q̄tuor.ſ.cor̄pis sui consecracōne·calicis seu vini sāguinē suū trāsfusiōe·pedū ablucōe sermonis exhortatiōe·Qui odor ascēdit ad deū sb spe retribucōis Mathei·7·ca·Beati pacifici: q̄m̄ filij dei vocabūtur·Ecce quāta familiaritas dei ad hōinē q̄ntūcūq̄ pctōrez: ex qua apparz dignitas hōinis· Secūda coniugio·Dilecta aīma p diuersi tatē meritorū p ducit ad pascua regni celorū·Sci endū q̄ vnaquaq̄ aīa deuota inuenit sibi secretū cū spōso suo ihesu cristo·ut dicat illē ps̄a·25·ca°· Secretū meū mihi,put sibi paratū ē a deo patre frui grata fui sponsi p̄sētia Joh·16·ca°·Non vos me elegistis·ſ ego elegi vos a posui vos ut eatis a fructū afferatis a fructus vester maneat·Sunt autē sex genera hōinuz seu animarū q̄ diuersimo de ad cristū intro ducūtur· p̄mo quidā admittū tur ad dulce secretū domīm ihesu in domū sancte cōpunctōis ut Maria magdalena i domū Symo nis Luc̄·7·ca° Multi enī pctōres cū suorum memores

dñi supplicia ẽna pertimescit·lacrimis maculas lauat·carnẽ p abstinẽtiã macerat·nullꝰ se actõi bꝰ huiꝰ mundi miscẽt·indigẽtibꝰ tribuit q̃ hñt nec cupiscit hẽre quod nõ hñt·corpa sua casti gat·semetipos quotidie p lamentũ cpunctiõis mactat·a in sacrificiũ deo offert·quotidiãis lacrimis se affligit·plangit mala que fecerũt·a imẽ dunt vicia cpũctiõis igne:quoꝝ adhuc fugge stiões patiũtur in corde·De hijs dr in euãgelio· Turba multa cũ audisset q̃ venit ihs Jhẽosoli mã:acceperũt ramos palmaꝝ·a pcesserũt obuã ei·a clamabãt·Osãna bñdictꝰ qui venit in noie dñi rex isrl·ac̃·Isti recte figurãtur p palmã·q̃ ex eq̃litate palmaꝝ desigñtur pficiẽs vita ipoꝝ q̃ ne q̃q̃ sunt in tremis desiderijs fortes·a ĩ celestibꝰ de biles·ꝫ tãto studio se deo exhibẽt q̃nto seculo fu isse meminerũt ps·Justꝰ ut palma floꝛe·ĩ do·dñi· Et Apls dicit·Sicut exhibuistis mẽbra vra ser uire immũdicie·a imq̃tati ad imq̃tatẽ·ita nũc ex hibete mẽbra vra iustitie ĩ sctificacõez Rua si dicat·Si neq̃q̃ amplꝰ potestis saltẽ tales esto te in fructu bonoꝝ operũ quales fuistis ducũ in actõe vitioꝝ·Nec debiliores vos hẽat scã libtas aeris ĩ conversacõe celesti q̃s in carne validos ha buit vlus frene volũtatis·iõ in epla dr·Corpus meũ dedi pcutientibꝰ· 2° quid dã admittuntur ad dulce secretũ dñi ihesu in palaciũ scẽ meditacõis ut Dauid qui ait in ps·Meditacõ cor·mei in cõ· tu·sep·Et itẽrũ·In matutinis med·in te·q̃ fu·ad iu·meꝰ ac̃·vsq; dextẽa tua·Et Hugo in meditacõ mibꝰ suis dic̃ Tria sũt genera meditacõnũ·Vnũ in creaturis·vnũ in scripturis·vnũ in moribus· Primũ surgit ex admiracõe·Secũ dũ ex lectõne· Terciũ ex circũspectõe·Admiracõ generat q̃sti onẽ·q̃stio inuestigacõez·inuestigacõ inuẽcõez· Lectõ ad agnoscẽdã veritatẽ materiã ministrat· meditacõ coaptat·oõo subleuat·opatio opomit· a otẽplacõ in ipsa exultat·Circũspectõ in moribꝰ duplici cõsideracõe discurrit·itus a foris·intus ad cciam·foris ad famã·ut quid expediat a quid deceat·deceat ad exẽplũ·expediat ad meritũ·nõb ad meritũ·primis ad exemplũ hec ille·Meditati onis est pscrutari occulta·ꝫõ in euãgelio dicit̃· Et inuenit ihs asellũ a sedit sup illũ sic̃ scriptum est·Noli timẽ filia syon·ecce rex tuꝰ venit sedens sup pullũ asine·Nã asellꝰ signat carnẽ q̃ est sub iugãda·ihesus sedẽs sup asellũ est spũs otẽplati uus ps̃·Meditatꝰ sũ no·cũ cor·meo a exerci·a sco pebã spi·meũ·Et ĩ epla dr·Genas meas dedi vel lentibꝰ·Quia gene q̃ sunt in facie hois sũt vellen de ab exteriorib⁹ actõnib⁹ a reducẽde ad interio rẽ meditacõez· 3° quis admittit̃ ad mensã dul cis refectõis ut Petrꝰ Vñ p·Pet·2·ca°·dr· Ponẽtes omẽz maliciã a oẽm dolũ a simulacões a inuidias a õnes detractões·sicut modo geniti infan tes rõnabiles · sine dolo lac cõcupiscite ut in eo crescatis in salutẽ·si tñ gustastis qm̃ dulcis ẽ do minꝰ·hec ille·Pãc dulcedinẽ nõ gustauerũt apli añ passiõez xpi·q̃ oẽs relicto eo fugerũt ps̃·Lon ge fecisti notos meos a me·Jõ i euãgelio dr·Dº nõ cognouerũt discipuli eiꝰ pmũ·ꝫ qñ glorificatꝰ est ihs ac̃· Post missiõez vo spũsci mebati ab vbtate domꝰ dei a torrẽte gre spiritalis potati·gu stato spũ:fortes sũ fũt in pdicacõe verbi dei·Jdo in epla dr·Facie meã nõ auerti ab increpãtibꝰ a cspuẽtibꝰ in me· 4° quidã admittuntur ad cu biculũ solitarie otẽplacõis·ut Paulꝰ raptꝰ vsq; ad terciũ celũ·vbi audiuit archana verba q̃ nõ licz hõi in loq̃·1·Cor·12·ca·Et Stephanꝰ cũ ait·Ec ce video celos apertos a ihm stantẽ a dextris vir tutis dei Actu·7·ca·Vñ Hugo li°·3·de aĩa dicit sic Frustra em̃ cordis erigit oculũ ad videndũ deũ q̃ nõ dũ ydoneꝰ est ad videndũ seipsũ·Driꝰ em̃ ẽ ut cognoscas inuisibilia spũs tui q̃ possis eẽ ydone us ad cognoscenda inuisibilia dei·Et si nõ potes cg noscẽ te:nõ psumas cognoscẽ inuisibilia q̃ sũt su p̃ te·Precipuũ a pncipale speculũ ad videndũ deũ est animꝰ rõnal̃ inuenies seipsũ·Redi ĝ ad cor tuũ a discute teipsũ·Cõsidera vñ venis·q̃ tendis quo vinis·quid agis·q̃d amittis·quãtũ q̃tidie pficis·vel q̃ntũ deficis·quibꝰ cogitacõibꝰ magis incursaris·quibꝰ affectibꝰ freq̃ntiꝰ tangeris·vel quibꝰ tẽptacõnũ machinis a maligno spũ acri us impugñris·Et cũ totũ interioris a exterioris ho mis statũ a habitũ q̃tum possibile ẽ agnoueis· a nõsolum q̃lis sis·vel recta qual̃ eẽ debeas·de cg mitõe tui poteris sublevari ad otẽplatiõez dei·hec ille Talẽ cgitõez fui nõ habuerũt pharisei·de q̃bz in euãgelio dr·Pharisei vo direrũt ad semetipos Videtis q̃ nihil pficimꝰ·Ecce mũdꝰ totꝰ post eũ abijt·Qui vo vult ad cgitõem sui puenire:spez auxiliũ a deo·sicut in epla dr·dñs deꝰ auxiliatoꝛ meꝰ 5° quidã admittuntur ad lectulũ mẽtalis q̃ etacõis·ut Jobes euãgelista q̃escens sup pectus dñi·vbi revelata sũt sibi secreta celestia Job·13° ca·a·20·ca·Confusus Petrꝰ vidit illũ discipulũ quẽ diligebat ihs seq̃ntẽ q̃ recubuit in cena su p pectus eiꝰ ac̃·Hec autẽ quies hñi nõ pt nisi ihe sus diligẽter querat̃ ysa·71·ca·Querite dñm deũ inueniri pot·inuocate eũ dũ ppe est ps̃·Prope ẽ dñs ombꝰ inuocãtibꝰ eũ in veritate·Querẽdꝰ ẽi veritate a ĩ bonitate·q̃ tria sũt q̃ expellũt hoiez de domo a nõ sinũt eũ quiescẽ in domo.s.Fumꝰ·q̃ pcta que ex carnis concupia oriũtur mẽtez obtene brãt·Stillicidiũ·q̃ pcta q̃ aliũde pfluũt ex mole stia mũdi aut tẽptacõe demonis·Mala vxoꝛ·quia mala ocia q̃ rõni repugnat·vel sapia carnis q̃ inimica est deo ꝑm quã Judas xpm q̃sivit ut vẽ deret:nõ ut possideꝛ·Nõ sic scẽ mulieres·ꝫ cristũ q̃sivert ut vngerẽt p deuocõez· Et gentiles ut vi derent ad conversiõez de q̃bꝰ in euãgelio dr·Erant autẽ quidã gentiles ex hijs q̃ ascenderãt ut adorã rent in die festo Dñi ĝ accesserũt ad Philippũ a ro gabant eũ dicẽtes·Dñe volumꝰ ihesũ videꝛ·Qui autẽ sic querũt xpm illuminãtur ab ipo ps̃· Ac cedite ad deũ a illuminamini a facies vre nõ cõfũ dent̃·ideo in epla dr·Job nõ sum confusus· 6° quis admittuntur ad amplexꝰ amoroseꝛ vnionis:ut sponsa que dicit Cant̃·2°ca° Sub vmbrã illiꝰ quẽ desideraui sedi a fructꝰ eius dulcis gutturi meo·

Sermo qr? De dignitate et nobilitate hūane

Introduxit me rex in cellā vinariā: ordinauit in me caritatē. Fulcite me floribꝰ. stipate me malis qꝛ amore langueo. Leua eius sb capite meo et dex tera illiꝰ amplexabit me. hec ibi. Sup q̄ dicit Beda. Multū quidē verat hōmez cū relinq̄tur amor seculi. multo ampliꝰ eū cruciat cū calcatur amor sui. Verū mihi sup ōnia trāsfigit et penetrat cor hōmis et excoquit desideriū estibꝰ amor dei. Vñ ē illa vox. Fulcite me floribꝰ. stipate me malis. qꝛ amore langueo. hec ille. Exclamat autē Heremi. liº. de diligēdo deū sic. O iugū sancti amoris. q̄ dulci ter capis. gloriose laq̄as. suauit̄ p̄mis. delectant oneras. fortit̄ stringis. prudenter erudis. O felix amor ex quo orit̄ strēnuitas morum. puritas affe ctionū. subtilitas intellectuū. sctās desideriorum. da tas operū. fecūditas virtutū. dignitas meritorū. sublimitas p̄miorū. hec ille. Tali amore succensi erāt Philippꝰ et Andreas. de quibꝰ in euāgelio di cit̄. Venit philippus et dicit Andree. Andreas rur sū et philippus dixerūt ihu. ihesus autez dixit eis. Venit hora ut clarificet̄ filiꝰ hōmis ac. s. p vmō ex amoris cū suis quibꝰ oñdit faciē gloriose sue di uinitatis. ut ī epla dr. Posui faciē meaz ut petra durissimā. s. p soliditatē et firmitatē beatitudis aī me dilecte q̄ eciaz dicit. Scio qm̄ nō confundar. Vercia oculus. Freno eruberētie vtuose: dirigi tur anima in viā salutis gloriose. Ptz ecc̄. 32. c. Añ grādime pibit coruscacō et añ verecūdiā pre ibit gra et p reuerētia accedet tibi bō gtia. hec ibi Ex hac em̄ honorata verecūdia pfluūt septez mi rabiles splēdores illumināntes aiam. Primus splēdor est mali ogmicō. vñ Beremi. Initiū salutis est cognicō suiipsi. et pō. Rm̄ imq̄tatē meā ego cognosco: et pctm̄ meū cōtra me ē sēper. tibi soli peccaui: et malū coram te feci. Et cū ipse Dauid rep hēderet̄ a Nathā pphā de pctō perpetrato cōuin ci am cōpunctꝰ dixit peccaui et statim pphēta sb iun xit. trāstulit dñs pctm̄ tuū a te: nō morieris. 2. re gū. xiº ca. Et inuenis p digꝰ in se reūfus dixit Sur gam et ibo ad p̄rem meū et dicam illi. Pr̄ peccaui in celū et coram te ac̄. Et pr̄ miserior dia motus di xit ad seruos suos. Cito pferte stolaz p̄maz et da te anulum ac̄. Luc. 17. capitulo Et de magdalena Luce. 8. capiº. dicitur. Et ecce mulier que erat in ciui. pec. ut cog. q̄ ihesus accu. in domo Sy. lepro si. Ex ogmicōne nāq̄ status sui puenit̄ facile in cognicōem dei Rō. p. ca. Inuisibilia dei p ea q̄ fcā sunt intellecta conspiciūtur. sēpiterna q̄q̄ virtus eiꝰ et dinitas: ita ut sint inexcusabiles. Et Danie. 13. ca. Sic fatui estis filij israel. nō iudicātes. neq̄ qd verū est cognoscētes: o dēnastis filiā israel ac̄. Ideo in euāgelio dr. Nisi granū frumēti cadēs in terra mortuum fuerit. s. per mortificacōnem carnis ipsum so lum manet. s. derelicta a deo in tēbras exteriores absq̄ mia. Per ogmicōem autē sui pctī iustifica tur a deo. vñ ī epla dr. Just est q̄ iustificat me. Ad hanc iustificacōez ame peccatricis cōcurrūt sex. duo ex parte dei. s. iusticia et mia. duo ex pte pec catoris. s. dolor de pctō. et amor celestis p̄ue. duo ex pte ecc̄ie. s. meritū passiōis xp̄i et ōnium sāctoz et vsus ptātis clauiū q̄ ad sacerdotē absolutēz. Secūdꝰ splendor est hominis deliberacō. Ex quo em̄ pctōr suū pctm̄ cognoscit statim debz deliberare a vicijs abstinē et se in virtuosis actib⁹ exercē. psa. 1. ca. Butirū et mel comedet ut sciat ep̄robare ma lū et eligē bonum. Sīa butiz ex carnis adipe dicē dit. opera autē carnis sūt reprobāda. de quibꝰ dr Gal. 2. ca. Manifesta sūt opera carnis. q̄ sūt forni cacō. immūdicia. impudicitia. auaricia. luxuria et hijs similia. qm̄ qui talia agūt: regnū dei nō pos sidebūt. Mel autē descendit ex mana seu rore cele sti et signat opa spūs. de q̄bus dr Gal. 5. ca. Fru ctꝰ autē spūs est caritas. gaudiū. pax. pacia. lō ganimitas. bonitas. benignitas. mānuetudo. fides modestia. otinentia. castitas. Aduersus hmōi nō est lex. q̄ autē sunt xp̄i carnē suā crucifixerūt cū vi ciis et cupiscēcijs. Isti fructꝰ puenūt a celo Ja co. p. ca. Oē datū optimū et ōne donū p̄fectum de sursū est descendēs a p̄re luminū. Isti fructꝰ sunt eligendi. Exēplum de Magdalena q̄ attulit ala bastrū vnguēti. quasi mētē suam in seipsā recol ligēs. reprobauit malū et elegit bonū. iō in euan gelio dr. Di autē mortuū fuerit multū fructum af fert. s. p electōem hominis. Et cū homo se firmauerit ī electōe hominis: nihil ei nocebit. iō in epla dr. Quis detradicet m.e Tercius splendor ē sui hūliatio ita q̄ omnis suus vicijs et deliberata electōe hominis aī ma hūliet̄ sub potēti manu dei p veram confessionē ps. Hūliatus sū et liberauit me. Conuertere aīa mea in requiē tuam. qr dñs benefecit tibi. Quia eri puit aiam meaz de morte oculos meos a lacrijs pedes meos a lapsu. Placebo dño: in regiōe viuo rū. Exemplū de Achab. 3. Reg. 21. ca. Facis ē hmo dñi ad Helyā thesbitē dic̄. Nōne vidisti achab humiliatū coram me. Quia igit̄ hūliat⁹ ē mei cā nō inducaz malum in diebꝰ eius. s in diebꝰ filij sui afferam malū domui eiꝰ. Exemplū ecia de Na buchodonosor qui hūliatus coraz do salu⁹ exti tit Daniel. 4. ca. iō in euāgelio dr. Qui amat aīaz suam pdet eā. Quia superbis deꝰ resistit: hūlibꝰ aūt dat grām. Et Greg. li. 3. 7. mora. dicit. Quāto q̄s maioris gre lumen capit: tāto āpliꝰ reprehensibi lem se ee cognoscit. hec ille. Nā ex ogmicōne sui oritur humilitas et timor dm̄ ex q̄bus puenit sa lus hōmi. ideo in epla dr. Otemꝰ simul. s. cū do per hūlitatem Matb. 11. ca. discite a me. qr mitis sū et humilis corde. Quartus splendor est cordis com punctō q̄ ex ātecedēti hūliacōe p̄cedit. vñ Greg. li. 23. moral. dic̄. Quatuor sūt q̄litates q̄bꝰ viri in sti aīa in opunctōe vehemēt̄ afficit̄. s. cū à ma loz suoz remimisc̄ cōsiderans vbi fuit. Aut iu diciorz dei sētētiaz metuēs et secū querēs cogitat vbi erit. Aut mala vite p̄ntis attendēs merens cō sideratvbi est. Aut cū bona supne p̄rie contēpla tur. que qr nondū adipiscitur lugens conspicit vbi nō est. Aliter ecia quisq̄ cōpungit̄. Cū mtel ora intuens malorū suoz pauore terret̄. Aut cū gaudia supna cōspiciēs: spe quadaz et securitate roborat̄. Illa compunctō afficiētes ac tristes: hec

vero letas lacrimas mouet. Vnde ille. ps. Cōmouisti terrā z turbasti eā. sana ctriciones ei⁹ qz mota ē. Offidisti populo tuo duā. potasti nos vino cpunctionis. Tal ei cpunctio deducit ad vitā. Ido in euāgelio dr. Qui odit aiaz suā in hoc mūdo. s. p cpunctionez custodit eaz. Pdicta em nra aduersatur nob z mhil tā nobis nocz sicut pctm. de q in epla dr. Quis ē aduersari⁹ meus. Et hoc est eiciendū p cpunctionez ps. Irascimini z nolite pec. q di in cor. vest. z in cubilib⁹ vr. Hoc splē dr est vite emēdatio Sap. ii. ca°. Per q qs peccat p hec z torq̄tur. Oes siq̄dē sensus z mēbra vicijs assueta ouertēda fūt ad vtutem. Nā sicut pbuit oculos vanis aspectib⁹. ita nunc pbeat lacrimis z gemitib⁹. Sic aures inclinōestis z vanis fabulis. ita nūc dimis fmonib⁹. Sicut linguā laxauerat turpib⁹ verbis z illicitis gustib⁹. ita nunc salutiferis z modeatis. Sic nares ingesserat vanis odoribus. ita nūc fūdat vnguētū deuotionis dñi pedib⁹. Sicut manus ptēderat illicitis tactib⁹. ita nūc offerat dimis obsequijs. Sicut pedes explicuerat vanis pgressib⁹. ita nūc tradat xpi seruicijs. Sicut cor exultauerat lasciuis gaudijs. ita nūc doleat suis flagicijs. Sic totū corp⁹ mutauerat malis opib⁹. ita nūc p vera pniaz se totū exhibeat sanctis actionib⁹ z se totū incēdat i sacrificiū do ps. Sacrificate sa. iu. z spe. i do. Et Rō. 7. c°. Lex subintrauit ut abūdaret delictū. Vbi autē supabūdauit delictū: supabundauit z gra. ut sicut regnauit pctm in morte. ita z gracia regnet p iusticiā i vitam eternā. Ideo in euāgelio dr. Si qs mihi ministrat me sequatur. De tali ministrante dicit dns in epla. Accedat ad me. s. mores in meli⁹ cmutādo. Vbi splē dr est mētis deuotio quā hō demōstrat i aliquo signo humilitatis. sicut Magdalena in ho q osculabat pedes ihesu q8 p cedebat ex magna deuotione. Cant. 8. ca. Quis det te frez meū ut inuenī am te foris z deosculer te z iā me nemo despiciat Vñ Jacob a Joseph obnūantes sibi inuicem int̄ aplos⁹ fleuerūt z cū Joseph recognouissz beniamin z alios frēs suos inter aplos⁹ z osculati fleuit ex deuotione z leticia spuali Gen. xlv. ca. hētur. Est aūt deuotio feruor voluntatis bone quā mēs cohibere nō valēs certis manifestat indicijs. ut dicit Hugo de scō victore. De qua Jeremi. sup cātica dic sic. Sō omnib⁹ eode mō data est gra ista. s. deuotio. Porro Thōs in latē. Johes i pectore. Petr⁹ in sinu patris. Paul⁹ in terciō celo: secreti huiusmodi graz fūt assecuti. Prior mulier. s. maria strauit sibi in tuto humilitatis. posterior. s. Magdalena i solio spei Thomas in fūdamēto fidei. Johes in lato caritatis. Paul⁹ in intimo sapie. Petr⁹ in luce veritatis. sic apud spōsum māsiones multe sunt. hec ille. Propterea de tali deuoto i euāgelio dr. Vbi fū ego ibi z minister meus erit. Et in epla dr. Lece dns de⁹ auxiliator meus. s. Ertribuēs mihi p deuotionē mea. Hoc splē dr est aie sūficatio q est velut q dā vnctio Vngē ei ptinet ad sūficationez ut ptz in sacmēto baptismi. confirmationis. sacerdocij. extreme vnctionis z sceptri. In baptismo mūdamur. in cfirmatione roboramur. in sacdotio imfōrmur. In extrema vnctione innouamur. In sceptro exaltamur. Unde q bn ps. dicit. Dilexisti iusticiā q ad baptismū. et odisti iniquitatē q ad cfirmationez pterea unxit te de⁹ deus tu⁹ q ad sacerdotale informationez. oleo letitie quo ad extremā vnctionez. p consortib⁹ tuis quo ad eternā exaltationez. Has vnctiones fecit nob xps. Ecci. 38. ca. In hijs curās mitigabit dolorez z unguētari⁹ faciet pigmēta suauitatis z vnctiones cōficiet sanitatis acē. Ista fūt q scitatis cā obseruanda fūt. s. pudicicia corpis. castitas aie. veritas doctrine. de tali sāficato i euāgelio dr. Si qs mi mistrauerit: honorificabit eū pr me⁹. Et securus de scitate dicit illud q8 in epla lētur. Quis ē q odēnet me. &c. Qēta coclusio Aia rōnal ex infinita bonoz capacitate a principio fuit creatio is ē insigníta bonoz celestiū sb limitate. Patz Ecci. astes. p. ca. Qia flumina intrāt mare q si dicat. oes gie collate angel: donate fūt aie rōnali. Gre ei illo tū fūt velut flumia q letificāt ciuitatē dei. Et sicut 9. flumia egregia intrāt maē. sic pprietates. 9. or dinū āgeloz: collate fūt ame rōnali. p°. ama hz caritatē Seraphim. q data ē ei voluntas cui⁹ obiectū est amor. Sic ei Eufrates fluui⁹ exiēs de paradiso intrat mare qui ē copiosissim⁹ z vehemēti⁹ quo ad fruges. sic aia ē intēta labori ob amorez lucri siue tpalis. siue eternalis. Quo ad lucrū tpale valde turbat z anxiat ps. Anxiatus ē in me spi. me. in me cor. ē cor meū. io in euāgelio dr. Nunc aia mea turbata ē. Quo ad lucz eternale valde consolatur. io ibidē subdit. Pr̄ saluifica me ex hac hora. s. pptēa veni i hāc horā. s. huius mūdi ut gloriā regni celestis acq̄rerez. nō ut diuicijs tpalibz insistere. de quib⁹ in epla dr. Ecce oes q̄si vestimētū cōterētur. 2°. ama hz sapiaz Cherubin. q data est ei intellectus ut sciat z sapiat q dei fūt. Sic em fluui⁹ Gyon de paradiso egrediēs atz vniūsā Ethiopiā cingēs z obscuritatē remouēs z totū egiptū irrigās. vbi antiq̄t⁹ fuerūt sapiētes ē nobilissim⁹ sic aia est mare z fōs ymbriū q sibi discrepātes pli copulātur. Nature creatax rex fūt abnuicē diuise. s. in intellectu oes fūt adunate. ecia p sapiencia cordātur diuisa z sic nomē dei glorificat in terris. ido in euāgelio dr. Pat clarifica nomen tuum. Et ipsa aia clarificatur a deo. io subdit. Venit ergo vox de celo dicēs. Et clarificaui z iterum clarificabo Qui autē p sapiētiā nō corrigāt: damnantur in inferno. ido in epla dicit. Timea come det eos. 3°. ama habz iudiciū Thronorū. q data est sibi rō ad iudicādū z discernēdū q̄d ē eligēdū z q̄d ēspuēdū. Sic ei fluui⁹ iordanis q interp̄tat riu⁹ iudicij. oriēs sb libano puritatis. diuidit Judeā ab Arabia. sic aia p discretionez rōis sepat crimia a vtutib⁹. io in euāge. dr. Turba g̃ q audierat diceb at tonitruū fact ee. s. xpc timorē dñi. io in epla dr. Quis ex vob timet deū. 4°. ama hēt libtatē dñacionuz quia data est sibi libtas arbitrij. dulcis. bona et suauis. Sicut enim fluuius Caspius fluēs i mare

hab aquas a deo dulces ut p̄dīsi reges est eo si bi pocula querāt·eo q̄ circa ripas ipsoz fluat· sic aīa in actōib⁹ suis semp q̄rit libertatē arbi trij ut fruitutē fugiat·iō in euangelio dr. Nūc iu diciū est mūdi·nunc p̄nceps hui⁹ mundi eiciet foras·Quia mund⁹ a dyabol⁹ sb̄iugauerāt sibi anime lib̄tatē ne possit qđ vellet·iō in ep̄la dr·Au diens vocē serui fui·s.·p libertate damātis p̄s·Cu stodi me a laqueo quē statuerūt mihi·V°aīa h̄et ducatū reducēdi ōnes inferiores ad suū regē vel p̄ncipem vel p̄latū cū p̄ncipatib⁹ angelicis· q̄ data est sibi sp̄ndere⁹ q̄ est rō supioz·Sicut ei fluui⁹ danubi⁹ q̄ est in europa celeberrim⁹·q̄ sex aginta fluuia ad mare ducit qđ intrat hostijs septē·sic aīa p sp̄ndere⁹im docet septē v̄tutibus eape celū·s.·trib⁹ theologicis a q̄tuor cardinalib⁹ de q̄ sp̄ndere⁹i in euāgelio dr·Ego si exaltatus fue ro a terra ōia trahā ad meipsū·Est em̄ sp̄nde re⁹is velut lumen toti aīe in actōib⁹ suis·de q̄ in ep̄la dr·Quis ambulauit i tenebris a nō ē lum̄ ei.V°aīa hz cū Ptātib⁹ āgelicis v̄tutē cōm potēti as demonū·q̄ datū ē ei ingeniū qđ supat vires qđ a fōte rōis p̄cedit a in fātasia vel p̄gīatiua suū fa cit hospiciū·Sicut ei fluui⁹ pfidis sēper de nocte cōgelat·ita ut hōmes a pecora sup eū tūsire vale ant·de die vero sēper in aq̄s resoluitur·sic aīa vir tute dotata ex alto·in nocte obsessoz multorum ita rigere facit demones ut possint a p̄ctōrib⁹ cal cari a in die ōme grē nō possint quouis mō no cere Exod·19·ca·Castra posita sūt sup mare·Et in euangelio dicitur·Nos audiuimus ex lege q̄ cri st⁹ a fidelis aīa·manet in eternū·s.·sup ando ōma potētia demonū malicīā·Vñ mirātes ingenium hoīs dicūt illud qđ subditur·Quis ē iste fili⁹ hoī mis·q̄·s.·tam potēti virtute aduersat nob·Ido aī ma volens ipōs demōes supp̄editare Spez in no mine dñi·ut in ep̄la dr·V°anima h̄et ut miracu la operetur cū Virtutib⁹ āgelicis·q̄ ad ymagiez dei facta est·iō ex spāli dispositiōe a cōcessione di uina virtutes miraculosas opari p̄ot·Sicut ei Et se est fluui⁹ in tuscia qui paleas ouertit i lapides ut dicit Dantes vlē·ca·de purgatorio·sic aīa p̄ot vnā rem in aliā ouertere·De ista septima dig̃ta te aīe dr·z·Reg̃·18·ca·In septima vice ecce nube cula pua quasi vestigiū hoīs ascēdebat de mari· Anima itaq̄ in se retinēs splēdorez ymaginis di est tāq̄ lumen i ospciū dei:per pcēm autē obtene bratur·Miru vidr cum demōes fugiāt signū cru cis iuxta illud·Ecce crucē dñi·fugite ptes aduer se·cur in inferno nō timeant aīas fideliū insigni tas caractere idelibili scē crucis:torquē a punire dicit q̄ hūc caracterē nō videt p̄pter dem̄gracio nez a velamē p̄cti Trenoz·2·cā·Dem̄g̃ta est sup carbones facies eorū a nō sunt agniti in plateis iō ad hoc euitādū in euāgelio dr·Adhuc modi cū lumen in vobis ē·Ambulate dū lucē h̄etis ut nō tenebre vos comp̄hēdāt.s.·infernales a exteri ores·Et in ep̄la dicit·Et inmitatur a firmet in luce ymagis dei.V°aīa h̄et ānunciare a p̄dicare a do cere mādata dei grādia cū Archāgelis·q̄ habz memoriā retinēte dīma p̄cepta·Sic enim fluuius Boetis tingit lanā pulchro colore a decurrēs fa cit dulcē a suauē sonum·de q̄ Marcial dicit sic· Boetis olim fera crinez redimite corona aurea: qui nitidis vellera tingis aquis ac̄·sic aīa tingi tur colore puritatis p̄cō fugato·in leui sono dul cis loquele Qui ergo lib̄ter audit p̄mōes dei am bulat in luce veritatis p̄s·Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū:a lumē semitis meis·Qui vero nō au dit verbum dei ambulat in obscuro falsitatis a p̄cti·iō in euāgelio dr·Qui ambulat i tenebris nescit quo vadat:quoniā mittit in tēbras exte riores p̄s·Fiant vie illoz tenebre a lubricū a an gel⁹ dñi psequens eos·Et hoc q̄ precaueūt cōtrā deū·iō in ep̄la dr·sup deū.s.·se extollēdo p supbiā a lubricitatē p̄cti p̄s·Supbia eoz q̄ te odīt ascē dit sēp.V°aīa h̄et annūciare pua cū Angel·q̄ data est sibi cōtemplatiua cū ymaginatiua dicē do deū·Sicut ei fluui⁹ Syrie vocat⁹ Oriēs·flātibus zephiris·suo impetu tōtā Antiochiā in momēto refrigerat fugato ōni calore·sic anima flāte grā dīma suo eloquio fugat ōnem ignem concupie·de quo p̄s·dicit·Sup cecidit ignis a nō viderūt so lem·iō in euāgelio dr·dū lucem h̄etis credite i lu cē ut filij lucis sitis·In hac ei contemplacōe velut in mari aīa lauat·2·pal·x·c·In mari sacerdotes lauabātur·Et hoc p̄pter verbū dei p̄s·Misit v̄bū suum a sanauit eos·donec veniat aīa ad q̄etem suauitatis eterne a regnū dei·de quo in ep̄la dr· Suū.s.·ad perpetuo possidēdū ac̄.

Secūdo declarat eadē oclusio testi⁹ legis Apo stolice a hoc q̄druplicit.V°p̄bus Petrus 2·ep̄la p̄·ca·dicit sic Vob ōnia dīne v̄tutis sue q̄ ad scītatē a pietatē donata sūt·p cognitiōem eius q̄ vocauit vos p̄pria gloria a virtute·per quē ma xima a p̄ciosa vobis p̄missa donauit·ut p hec ef fitiamini dīne consortes nature·fugiētes ei⁹ que i mundo est concupie corruptiōem·hec ille.V°2°b tūs Paul⁹·2·Cor·3·ca·dicit sic·Nos autē ōnes reue lata facie gloriā dñi speculantes in eandē ymagi nē trāsformamur:a claritate i claritatē tāq̄ a do mini spū·hec ille·Glō·Nos dicit spūs glorifica ti·nō iā per speculū a i enigmate·ſ reuelata facie .s.·expedita racōe·per speculū.s.·racōis·gloriā dñi speculātes a deū glorioſū·i eandē ymagīnē trās formamur·vtiq̄ ymagīnē dei vult intelligi·ean dēq̄ vero dicēs·illā ipsaz vult intelligi quā speci lamur·q̄ eaē est ymago dī a gloria dī a ymagi nē a gloriā dī·iō accipit trāsformamur a de for̄ in formā mutamur a trāsim⁹ de obscura for̄ in lu cidā formā.V°3°b tūs Jacob⁹ p̄·ca·dicit·Voluīta rie ei genuit nos verbo veritatis siue ut sim⁹ initi um aliquod creature eius ac̄· 4° b tūs Johes·1· ep̄la·3·ca·dicit·Nunc filij dei sum⁹ a nōdum ap paruit quid erim⁹·Scim⁹ q̄m cū apparuerit siles ei erim⁹ a videbim⁹ eū sicuti est ac̄·Glō·Similes ei erim⁹ fm corp⁹·impassibiles immōrales·sic ipe fili⁹·Cū ei incō mutabilis a ecne deitatis sit·per fruemur illo immōrales a eterni·In illo erim⁹ nō idē qđ ipe ſ similes ei·q̄ creature·Videbim⁹ eum

ficuti est·qz eũ in ipsa dcitate fue substãtie cõtem
plabimur qđ in hac vita nulli dcditur·:

Crcõ dclarať eadẽ dcdusio testi°legis Cano
nicę hoc q̃druplicit· p°i bñdictõe· Nã sic
templũ dei materiale bñdicitur quo ad sex·ita tẽ
plũ spũale qđ est aĩa bñdicit̃ a sanctificať a deo
quo ad dsimilia// p°nauis ecclie cũ muris interi
us a exteri⁹ bñdicit̃·de cõse·dist·p̃·in pncipio &
sic· Tabernaculũ em̃ Moysẽ dño p̃cipiente fecisse
a sacrasse cũ mensa a altari ei⁹ a ceteris vasis a vtẽ
silibus ad dinum cultũ explẽdum legim⁹ a olei
sancti vnctõne plimsse nouim⁹· hec ibi· Sic etiaz
vita nã debz eẽ talis ut sit digna bñdictiõe a sñ
ficacõe dei·qz nõ sufficit sola bñdictio in crucib⁹
factis extra in piete·ş oportz qz bñdicatur etiaz
interi⁹·ita nõ sufficit ut quis oñdat se xp̃ianuz
per cruces quas sibi facit in frõte a p nomẽ a hỹ
tum a alia signa exteriora·misi hẽat sñtatem inte
rius· Alit̃ em̃ esset vas vacuũ·ş signatũ·sicut de
nari⁹ falsus hñs crucẽ dcargẽtataz Apoc̃·22·ca·
Qui sanctus est sanctificetur adhuc a sicut exteri⁹ p ap
parẽtiaz sic interi⁹ p realẽ exĩtiaz p̃s· Bñdic aĩa
mea dño a õmia que intra me sũt// 2° sicut ecclia
in q̃ iacet pagan⁹ sepult⁹ nõ dẽt sanctificari donec il
lud cadauer fetidũ fit eiectũ de dse·dist·p̃·ca· Ec
desiã vbi pagan⁹ sepult⁹ est: nõ licz dsecrari·nec
missaz in ea celebrať·ş iactare foras a mundari
optz· hec ibi· Sic nõ bñdicit̃ nec sanctificatur aĩa mi
si eiecta fuerint õmia pcta a sordes pctoz deut·
28·ca· Si custo dieis õmia mãdata q̃ ego p̃cipio
tibi hodie: venient sup te õnes bñdictões iste· be
nedict⁹ eris ingrediẽs a egrediẽs· int⁹ a extra·
// 3° altare qđ est intra ecclesiam bñdicitur ut sit
dignũ p dei seruitio·de dse·dist·p̃·ca· Altaria pla
cuit nõ solum vnctõe crismatis·ş ecliã sacerdota
li bñdictõe dsecrari·hec ibi· Sic aĩa nã q̃diu ẽ
corpi dsũcta dẽt sanctificari p̃s· Aĩa ei⁹ invita ipsi⁹
bñdicet̃· Salomõ em̃ fecit altare aureũ a Moyses
fecit altare de lignis sethim q̃ sunt imputribilia ut
dicit glõ· sup illud· Altaria si nõ sunt lapidea &c̃·
Ita aĩa dẽt eẽ munda sicut auruz a fine pcũ pu
tredine aliter destruet̃· sicut Judas machabe⁹ de
struxit altare qđ pphanatũ erat·2·Mach̃·x·ca°·
Et de dse·dist·p̃·ca· ecclias vel altaria· pũ·ii·capi
tu· Aĩa que bñdic̃·s·dei·impiguabit̃·s·bñdictio
nib⁹// 4° pallia alba a bñdicta ponuntur super
altare· sine q̃b⁹ nõ est aptũ p dei seruicõ in missa
rũ celebracõe· de dse·dist·p̃·ca· altaris p pallia &c̃
Sic optz ut aĩa nã supuestiať virtutib⁹·s·mundi
cia· iusticia· castitate· caritate &c̃· sine quib⁹ non
bñdicit̃ a deo p̃s· Innocẽs mam· a mũ·cor·q̃ nõ
accepit in va·a·fu·n·iu·in do·p·suo·hic acci·be·
a dño·// 5° calix in quo sacrificiũ deo offert̃· debz
eẽ de mũda materia· de dse·dist·p̃·ca· Et calix do
mini a patena si nõ ex auro: õmi mõ ex argento
fiat &c̃· Sic cor nrm debz eẽ solidũ a mũdũ p̃s·
Cor mundꝰ crea in me de⁹; a spi·re·&c̃· Et sic calix
coopit̃ pano lineo· cor pali ne in eo cadat vlla
imũdicia· ita optz corda nã timore dei coopire q̃
expellit pccm· Sic eĩ seru⁹ timẽs dñm suũ in p̃sen
tia ipsi⁹ mil loq̃tur & ageť qđ ipsum offendat· ita
nec timẽs deũ p̃s· Ecce sic bñdicet̃ hõ q̃ timet dñz
// 6° cimiteriũ vbi xp̃ianoz corpa requiescũt bñdi
cit̃ a sanctificať p̃s· Bñdixisti dñe ter·tu· sic aĩa nã
a cor nrm dẽt eẽ sanctũ in q̃b⁹ corp⁹ xp̃i requiescit
p deuotã coioem a feruẽtẽ deuocõez· Propterea
nos frẽs p̃dicatores coicam⁹ cũ mãu sinistra· qz
in ea pte est cor·ecliã qz manipul⁹ q̃ designat ibis
solubilẽ colligacõem cordis nri cũ ihesu xp̃o: poi
tur in manu sinistra ob feruẽtẽ & cordialẽ carita
tẽ nri ad ipsũ· ut dcdaraũ in sermõe de scõ dñico p̃re nõ· Pretea vxor
i signũ illibate fidei a cordiał amoris: gestat anu
lũ in mãu sinistra· Insup nobiles a magni p̃nci
pes insignia sua q̃ vulgariť dicũtur diuise: de feit
ex pte sinistra· Milites insigne suũ aureũ ferũt i
late sinistro· Ad abolẽda g̃ pcta q̃ regnãt in corde
nõ Math̃·12·ca·De corde exeũt cogitacões male
&c̃· medicina supponẽda est cordi Cant̃·8·c·Po
ne me sicut sigillum sup cor tuuz· Rõ litteraľ ẽ
ista· In pncipio ordinis nri insurrexit q̃dã hẽsis
asserẽs nõ eẽ verum corp⁹ xp̃i in altari misi q̃ diu
eleuať· cui⁹ opinionis fuit mgr̃ Johes Bydiph·or
do autẽ nr̃ p̃ualuit cõtra hãc hẽsim miris mõis
caz dsutando· In cui⁹ signũ datũ est ordinis nõ:
ut in missa pt⁹ agn⁹ dei añ omumõez teneaz ho
stiã eleuataz sup caliẽ· ut sic adoãreť ab vniuso
populo tanq̃ verꝰ corp⁹ a sãguis xp̃i a ne dcpõe
retur vsq; ad cõionez indusiue· qz vo cũ mãu dex
tra hẽt sacdos tunc pcm⁹ suũ tanq̃ veru deũ ad
orans hostiã: optuit ut cũ manu sinistra teneť a
sic omũicaz· ppt̃ hanc causã pluẽs frẽs nri mar
tirio coronati sũt ab hereticis Et dũ eẽm in dsilio
Ferarien̄ tpe dñi Eugenij pape q̃rti· relatũ ẽ plu
res diuersis ordinis nri fũdit⁹ euersos ab Vsso
mistis in Boemia a frẽs trucidatos ab eisdẽ ppt̃
hãc hẽsim quã ipsi vssomiste seq̃bãtur· tãdẽ hẽ
si abiurata ad gremiũ eccie catholice redierunt
Ordo nr̃ valde infudauit ad extirpacõez hẽsum
p̃cipue circa sacramẽtũ corpis xp̃i ut patz· ideo
miris a excelsis p̃uilegijs dotať ẽ· Ex̃ de statu re
gulariũ·ca·q dei timorẽ· Vñ p̃lati ordis nri non
dant̃ a dyocesanis nec dsirmãtur· Ex̃ de excessibz
p̃latorũ·ca° minis in q̃· Ecliã frẽs nri nõ visitant̃
a dyocesanis nec ad statuta ipsorũ obligãtur·
Ex̃ de excessib⁹ p̃latoz·ca° minus p̃ua· Insup frẽs
nri p̃nt electõib⁹ epoz imẽ· Ex̃ de electõib⁹·ca°
cũ in veteri· Pretea frẽs nri p̃nt vbiq; sup viati
cũ celebrať: epis irreq̃sitis· sine p̃iudicio parochi
aliũ ecliaz· Ex̃ de p̃uilegijs·ca°· In hijs· Adhuc
frẽs nri p̃nt eleõsinas ab excois recipe· Extr̃
de sñia excoicacois·ca° cũ voluntate· Rõ oim istoz
ẽ·qz officiũ p̃dicatoz ẽ p̃cipuũ in ecclia dei Ex̃ de he
reticis ca° cũ ex imũcto· Est ei officiũ cristi a apl̃o
rũ Luc̃·x·c°·a Mar·16·c°· 2° in ofuacõe· Sic ei ec
desia materiał ofuať q̃ ad·6·ita aĩa hũana q̃ ẽ
ecliã spũał ofuať q̃ ad·6· p°ecliã materiał hz
sbiectõez· cũ sbiciať alicui prelato solũedo sibi ea
thedrticũ·x·q·z·ca° placuit·a ca° pscis·a c° vnio
Sic aĩa dz eẽ sbiecta do p hũilitatẽ a obiaz·qz tũc

viuit vita gr̃e ꝑ ꝓ dr̃m · de pe · dist · 1 · ℣ · hoc i dr̃ ꝓbat ac̃ · dicit sic · C̃ū em̃ de⁹ sit vita anime · aia vero vita corpis · sicut corp⁹ viuere nō p̃t aia absente · ita mīi deo p̃nte aīa viuere nō valet · Habet ita q̄ aīa dr̃m sibi p̃ntem p gr̃am qua viuēs pdm̃ suum ofiteat · eāq̄ vitā que de⁹ est ihītat: quā i habitādo viuē facit · Si aut̃ illaz ihītat ergo t̃ē plum scī spūs facta ē · Illūmata est ergo a t̃ebris peccatoz · expiata est · ergo t̃ēplum dyabolī eē de sist que ad lucē venit cui⁹ respect⁹ tenebr̃s fugat hec ibi · ℣ 2° eccīa materiał hēt mūdacōem · q̄ dēt seruari mūda ut resplēdeat · dist · 86 · ca · pulchra · vbi dr̄ sic · Maxime sacerdotib⁹ ouenit ordinate dei templa ornare honoē ogeuo: ut eccīa cultu: aula dei resplēdeat · hec ibi · Sic aīa debz ornari vtutib⁹ p̄s · dñe dilexi decorē do · tu · a lo · ha · glo · tue · de pñia dist · 2 · ℣ · Romanos · dr̄ sic · Illa aīa a do pingit̃ que hēt in se vtutū gr̃am retinētē splendorēq̄ pietatis · Illa anima bñ picta est in q̄ elucet dme opacōis effigies Illa anima bñ picta est in q̄ est splēdor glorie a p̄ne ymago sb̄e · sm hanc ymagīnez q̄ refulget pictura p̄ciosa ē · Sedz hāc ymagīnē añ de⁹ fuit Adam · hec ibi · ℣ 3° eccle sia materiał hēt dotacōem · q̄ ille qui fūdat eccle siaz dēt eam dotare · de ose · dist · 1 · ca · nemo · dr̄ sic · Ante diffimiat q̄ edificaē vult eccīaz q̄ ad lumīaria a custodiā a stipēdia custodū sufficiāta ostēsa donacōe: sic domū edificet · hec ibi · ℟ · 16 · q · 8 · c · placuit · idē dr̄ · Sic anime de⁹ dedit in baptīsmo lumen gr̃e a virtutū a cibum spūalem · corp⁹ a sāguīnē cristi a alia sacramēta ꝑ ipsi⁹ aie spūali fu stētacōne Luc̃ · p̄ · ca · Illūmare hīis q̄ in tenebr̃s a in vmbra mortis sedēt ac̃ · Matħ · 16 · capi · super hanc petrā · s · fidei · edificabo eccīam meā · s · animā dotatā sacramētis a porte inferi nō p̃ualebūt adūsus eā ℣ 9° eccīa materiał hēt possessionē · q̄ bō eccīe nō dēbēt alienari · 12 · q · 1 · ca · res eccīe · a capi° nulli eōrum liceat · Sic aīa ꝑ q̄cūq̄ necītate ā delcātione nullo mō dēt alienari a deo · 1 · Cor̄ · 11° · ca · Eccīam dei oremmitis · Qui ei diligit iniq̄tatem odit animā suam · ℣ 11° eccīa materiał hēt defensionem · q̄ in ea nō dñt fieri furta nec homicidia · 12 · q · 2 · ca · de viro nephādo · ℟ de appell̃ · ca · an sit defēdendū · Sic anima dēt defendi ut nō omittat peccatū mortle · Et si omiserit nō defendit̃ a pena eterna · In eccīa nō dñt fieri placita nec iudicia sanguīs · ℟ de emunitate eccīaz ca · p̄ · a ca · eccīa · Sic ī anima nō debēt eē scīsmata · otentiōes · emulacōes · ire · rixe · discordie · o dia · detractōes · 1 · Joh · 3 · ca° Qui odit frēm suū homicida ē · ℣ 6° ecclesia materiał hēt vindicacōez · q̄ iuasor eccīe vel de fraudator velut homicida iudicat̃ · 12 · q · 2 · ca · Qui x̄pi pecunias vel eccīe · aufert · fraudat a rapit · ut homicida in ospectu iudicis deputabit̃ · Et ca · qui abstulerit p̄ri vel mīi aliquid · dicetq̄ hoc pdm̃ nō esse: homicidij pticeps est · P̄ noster sine dubio de⁹ est q̄ nos creauit · mē vero nr̄a eccīa est que nos ī baptīsmo ꝛgenerauit · ergo q̄ x̄pi pecunias a eccīe rapit · aufert a fraudat · homicida ē hec ibi · Sic apud deū q̄ spoliat animā mūdicia l ꝛtute tā q̄ homicida odēnatur · 2 · Cor̄ · 12 · ca · Eccle siā spoliaui · 3° in dilectōe · S̄ā aīa est corpori p ponenda ut hēatur dist · 38 · ca° sedulo · iō medic⁹ nō dēt egro aliq̄d ofulere de salute corpis q̄ ꝛtatur in detrimentū anīe · Ex̄ de pen̄itēcijs a remissio nib⁹ · ca · cū infirmitas · Cuī appter egritudinē aie sepi⁹ flagellat̃ corp⁹ a egritudo aie piculosior est Matħ · 6 · ca · Anima pl⁹ est q̄ corp⁹ · Jō q̄libet dz animā suā sic diligē ut nō sequat̃ desideria corporis ad aie detrimētū Mathei · 6 · ca° · Quōd p dest hom̄i si mundū vniuersū lucret̃ aie vero fue detrimentū paciat̃ · Sed heu nō dilexerūt hom̄es aias suas · Apoc̄ · p̄ · ca° q̄s tm̄ multo pl⁹ dñt diligē · Tū q̄ anima ē ipsoz p̄ncipalior ps · Ext̄ de cele · mīs sarū · ca · in quadā · Tū q̄ habitat ī corpe q̄si oseruans vitā corpis cū nō possit dici eē in eo corpore q̄ sensu caret · 32 · q · 2 · ca · q̄ · iō nō potest stare corp⁹ sine aīa · sicut p dolū stat recedēte spū · ne credatur eē in hom̄e sicut spūs in p dolo · q̄ non dr̄ ī ficco · ß in sāguine hominis hītare · 32 · q · 2 · ca · fiq̄ p cusserit · 8° in honoracōne · cū sit deo cōsecrata: q̄ āt deo osecratū est scm̃ sanctorū erit dño · 12 · q · 2 · ca · nulli liceat · nec ad vsus hūanos reuerti dēt · de ose · dist · 1 · ca° ligna · a q̄ dño osecrabitur nō vendet̃ ut hēatur Leuit̃ · sic dēt eē de anima q̄ ē dei Ezechiel̃ · 18 · ca · Sicut aīa p̄ris ita anima filij mea est · ōnes aut̃ anime mee sūt · Sicut aut̃ hō dñi tr̄dita in serui custodia diligēter sunt custodiēda · ecīa si res tradita sit viua sicut ples · Sic anima est in honore ōmb⁹ filijs ꝓpr̄is ꝑferēda Cōtingit aut̃ q̄ infidelis custos rerū alienarum eo citius vendit vel alienat eas · cogitādo q̄ dñs rerū ipsas recup abit a ip̄e aliquo ad honū reportabit · Sic multi tali p̄sumptōe sūt ꝓni ores ad vēdēdum animas dyabolo ꝑ malo lucro vel delectacione p̄sumentes q̄ de⁹ non vult aīas p dē q̄s redemt p̄cioso suo sāguine · Sed decipiūtur q̄ sicut res ex mādato meo empta · nō p̄us fit mea · misi q̄n est mihi tr̄dita · ff · de acq̄rendo rer̄ dñio · l · res · sic anime ex mādato dei p̄ris redēpte x̄pi sāguine non ita sunt dei quin possint pire quousq̄ ei tradant̃ vel ad gl̄iam vel ad purgatoriuz · Nā vsq̄ ad illud temp⁹ p̄t dicē illō p̄s · Anima ī manib⁹ meis · v · in potestate mea ad vēdendū eaz dyabolo si voluero Eccī · 9 · ca · animā suā venalē hēt · Jō Luc̃ · 12 · ca · dr̄ · Si venerit ad me a nō odit animā suā nō p̄t esse me⁹ discipul⁹ Sup quo btūs gregori⁹ omel̃ · 21 · dicit sic · Tūc animā nr̄az bñ odim⁹ cū eius carnalib⁹ desideriis nō acq̄escim⁹ · cū eius appetitū frāgim⁹ · cū ei⁹ voluptatib⁹ reluctamur · Qui sic odit aīam suā in vitā eternā custodit eā · hec ille · Anima ei illoz in malo tabescit ac̃ ·

Quarto declaratur eadē cōclusio testimonio legis eccīastice a hoc q̄druplicit̃ ℣ p̄mo beatus Greg̃ · li° 9 · mora · dicit sic · Ad hoc hō positus erat in paradiso ut si se ad oditoris sui obedientiā vinculis caritatis astrinḡet · ad celestē āgelorūz p̄triam q̄nq̄ sine carnis morte transiret Sic cōditi mirabiliē sum⁹ ut ratiō animā a aīa possideat corp⁹ · vis vero anime a corpis possessiōe repellitur ·

si nō pri⁹ aīa a rōe possidetur. Sic nāq; immōr
est hō ꝺditus ut si nō peccaret nō mori potuisset
atq; ex merito liberi arbitrij btūtudīne illi⁹ regio
nis attingēt. in q̄ vel peccare vel mori nō potuiss
Ita eē pt⁹ pctm hūana fragilitas nō despet vm
genīti dei sanguinē ꝺsideraz a in pctō suo aspiciat
q̄ magna est q̄ tātū valet. hec ille. ¶ 2° btūs Jhē
mim⁹ sup Matb. dic sic. Mag̃ est dignitas aiarū
ut vna q̄q; hēat ab ortu natiuitatis in custodiaz
sui angelū deputatū p s̄. Angelis suis de⁹ mā da
uit de te. ut custodiāt te in ōmb⁹ viis tuis Deb.
p. ca. Oēs sunt administratorij spūs in ministeri
um missi ꝓpter eos q̄ hereditatem capiūt salutis.
¶ 3° btūs Amb°. ad sabinū ut hētur de pūia dist.
2. ¶. Romanos. dicit sic. Rū Adā solus erat non
ē puaricat⁹. q; mens ei⁹ adherebat ds. Prim⁹ hō
recēs dei op⁹. ꝺfabulator assidu⁹. sācto; ꝺplāta
tus erat virtutib⁹ Silez eē dei est hēre iusticiā. sa
piētiā a ī vtute esse pfectū. Mentis nāq; hec sunt
interna velamīa que nemo alius pōt auferre mi
si cū aliqua sua culpa eū dispoliat. Demq; sic spo
liatus Adā nud⁹ inuent⁹ est. ꝫ nec pus nudus
erat quē imnocēcia vestiebat. Vt ꝺgnouerūt q;
nudi eēnt a ante quīdē nudi erāt. ꝫ nō sine virtu
tū tegumento. hec ille. ¶ 4° btūs Aug⁹. omel. xi.
dicit sic ut allegatur ibidē. Princeps oīm viciorū
dū vidit Adam de limo hre ad ymaginem dei factū
pudicicia ornatū. tēpantia ꝺpositū. caritate splen
didū: p̄mos pentes illis domis ac tātis bonis ex
poliauit piter ac pemit. Nāq; cum hoī abstuliss
pudicicia a ꝺtinētia suo dñio eū sbiugauit. Adā
amissa tpantia imtēpans fact⁹ est. pdita caritate
mal⁹ inuentus est. hec ille. ¶ Quia vero hāc no
bilitatē a dignitatē aīe. ꝛo. modis amittim⁹. iō
ro. dieb⁹ p ieiuniū a abstinētiā in pemitētia casti
gam⁹ carnē a affligim⁹. ¶ 5° p̄ mo tedieō. Nā adā
p mo tedietiā pctm̄ graue cōmisit a a dignitate
sua eiect⁹ fuit. Vñ Bern̄. in quodā ſmone dicit
sic. Per otediēciā nunq; debet malū fieri. aliquā
do āt p otediēciā ꝺz bonū qđ agitur imittī. Ne
q; em̄ arbor mala in padiso extitit quā de⁹ hom
mi ne ꝺtingēt iterdixit. ꝫ ut p otedietie meritū hō
bīs ꝺditus crescēt. dignū fuerat ut hūc ecia a bo
no phiberet. q̄ten⁹ tāto veri⁹ hoc qđ ageret vtus
essz. q̄nto a a bono cessans auctori suo se subditū
hūlit exhiberz. Sz nōndū q illic ꝺr ex ōm ligno
padisi edite. de ligno autē scie bom a mali ne teti
geritis. Rui em̄ ab vno quolibet bono sbiectos
vetat. necē est ut multa ꝺcedat ne otedietis mēs
fundit⁹ imeat: si a bonis ōmb⁹ repulsa ieiunat.
Oēs em̄ padisi arbores ad esū ꝺcessit. tīn ab vna
phibuit ut creaturā suā quā nolebat extingui.
ꝫ puebi tāto facili⁹ ab vno restringēt. q̄nto ad
cūcta lati⁹ relaxaret. hec ille. Sicut em̄ ad dignitatē
hoīs ptinebat ut ōmia ei subiecta forēt ac eē ote
dirent. sic ad miseriā eius a penā ptinet ut mlta
que nō pōt velit a voluntati sue caro nō obtēpet
a anim⁹ ei⁹ turbet a caro doleat. iuet eascat a mo
riat. atz anīalia eidē imsidiētur ut peat ac. ¶ 12° du
bitādo. Nā Eua in padiso amisit dignitatez aīe. q;
verb dei nō credidit. vñ Hugo li° p. de sacramen
tis dicit sic. De⁹ dixit quocūq; die comederitis ex
eo morte moriemini. dīnde mulier dixit. ne forte
moriamur. nouissiē serpēs ītulit: neq; q̄q; moriemi
ni. De⁹ affirmauit. mulier dubitauit. ꝺyabol⁹ ne
gauit. Neq; q̄q; autē ꝺyabol⁹ corā muliere vba dei
negare p̄sumpsisset si nō pri⁹ ipsā mulierē dubitā
tē imuenisset. hec ille. Quia deo nō credidit ꝺmnā
ti: penā incurrit indicāti. ¶ 13° presumendo. Nūq;
homo dz p̄sumere qđ nō licz. Prim ei pentes p
sumpserūt vetita. iō p dederūt sibi exhibita. vñ Au
g⁹. li° xi. sup Gen̄. ad līraz dicit sic. Nec arbitrāđ
est q; hōmē posset deice ipse tēptator. misi p̄cessis
set in animo hoīs quedā elacio ut p hūliatiōem
postea discēt q̄ falso de se presumpsit. Cuo mulier
credidit a bona a vtilia se fuisse ꝓhibitos ñiaz
imessz menti ei⁹ amor illeꝓprie ptātis a quedā de
se superba p̄sumptio q̄ p illaz tēptatōem ꝺuincēda
a hūlianda erat. hec ille. Reprmenda ē superba p
sumptio. ¶ 14° cōtemnēdo. Nā q; p̄mi pentes rebella
uerūt deo. iō ꝺcupīa carnis rebellauit ꝺtra rōem
vñ Aug⁹. sup epla Johis omel. x. dicit sic. Adā
in padiso posit⁹ p̄ceptum dei ꝺtēpsit a ceruicē ere
xit. velut in ptāte esse cupiēs a nolēs sub divo tū
tati dei. iō ab altitudine lapsus ē. hec ille. Qui seq̄
tur ꝓpriam voluntatem ꝺtra dei mādatū ignobili
tat aīam. ¶ 15° estimādo. Qui ei falsa estimat deū si
bi eē imimicū a imuidē felicitati sue: amittit splen
dorez a nobilitatē aīe sue. Vñ Raban⁹ sup Gen̄.
dic sic. Eritis sicut dñ. Quid hinc intelligit nisi p
suasū esse ut sub deo eē nollēt. ꝫ in potestate pote
us sine d⁹. ut legē ei⁹ nō obseruarēt quasi imuidē
tis sibi ne ipi ignarēt. hec ille. O q̄ falsa fuit ista
opinio. ¶ 16° dissimulādo. Licz ei de⁹ aliqñ dissimu
let penā debitā pctō nro nō tñ dat nobis spaciū
peccandi. ꝫ ut oñdat se p morē ad miserendū q̄
ad puniendū. vñ Aug⁹. sup Gen̄. li. xi° dicit sic.
Mulier nō credidit se posse inde mori. Arbitror
ei q; putauit deū figmificacōis cuiuspiā causa di
xisse. si mā ducaueritis morte moriemini. atq; id
tulit a comedit. deditq; viro suo fortasse cū vbo p
suasorio qđ scriptuā tacēs intelligendū dereliq̄t
ac forte nec suaderi iam op⁹ erat viro. q̄n illaz ex
cibo mortuā nō eē cernebat. hec ille. ¶ 17° suadēdo.
Qū enim q̄s videt se iā deliq̄sse suadet amico cul
pam ꝺsimilē ne sol⁹ ꝺfusione dign⁹ ēddatur vñ
Amb°. li° de padiso dicit sic. Mulier sciēs q; pt⁹
culpam in padiso eē nō possz: metuit ne sola de
padiso eicētur. Exclusāda igit se eē cognoscēs.
ꝺsorcio viri quē diligebat: fraudari noluit. ideo
suasit ut comedēt cibū vetitum. hec ille. ¶ 18° imui
dendo. Qui ei imuidet glorie alteri⁹ quasi eam sibi
vsurpare ꝓponens: grauissime offendit. Vnde
Bern̄. in epla ad Senonēses dicit sic. Imuidebāt
filio dei altitudinez quā hēbat apd p̄rem a āgel⁹
a femina. Ille potētie. ista scie. hec ille. Potētia di
nō est coīcabilis creature. scia vero sic. iō grauī⁹
peccauit āgel⁹ a irremediabiliē. nō sic autē muli
er. ¶ 19°. multiplicādo. Qui enim adicit peēm pec
cato grauī⁹ offendit q̄ q̄ simplex peēm ꝺmittit.

Vnde Aug⁹ in Enchiridio dicit sic. In pcto Ade
pñt simul pena pcta intelligi. Sa superbia illic e
qr homo potius in sua pte qp in dei esse dilexit. Et
sacrilegiu. qr deo nō credidit. Et homicidiu. qr se
in mortē precipitauit. Et fornicatiō spūalis. qr inte
gritas mentis hūane serpētina suasione corrup
ta est. Aualicia. qqđ plus illi sufficere debuit: appe
citus furtū. qr cibus phibitus vsurpatus ē hec ille
ps. Iniquitates mee supergresse sunt caput ac.
Refert Petrus alphōsus q q̄dā verificator obti
nuit a quodā rege p munere ut eēt iamitor cuius
dā ciuitatis. cū isto lucro ut posset recipe vnuz de
nariū p quatibz macula quā sup se hēret ingredi
ens. Accidit ut quidā gibbosus intraret a q̄ por
tarius petit denariuz. Ille negat. Et qr eāt balbu
ciens petit duos denarios. Cūqz ille nollet solue:
portarius abstulit ab eo caputiū. a tunc apparuit
monoculus iamitor petit tres denarios. Ille autē vo
lens recupare caputiū apparuit caluus vna manu
a scabiosus. a sic oportuit ipm solue q̄q denari
os: q̄ primo noluit solue vnū. Sic Adā in padiso
stituit sb hac lege soluēdi penā. p q̄libz culpa
ibidē cōmissa qñ deus dixit ei. De ligno scie boni et
mali ne comedas. In quacūqz die comederis ex
eo morte morieris. Post hoc omisit pcm gule co
medēs ex eo q̄ nō permittēs abscōdit se a deo. a cul
pā fuaz in deū retorsit ac. vij. accusādo. Qui enim
accusat deū q̄si ipse sit autor. a cā pcī: grauissime
offendit deū. vñ Hugo li. de claustro aīe dic sic.
Adā cōtra primū. Eua contra filiū. diabolus cōtra spi
ritū sanctū peccauit. Adā patris benignitatē. Eua filij sa
pientiam. diabolus spūscī benignitatez accusauit.
Adam accusauit patris benignitatē cū dicerz. mulier
quā dedisti mihi sociā seduxit me. Eua filij sapiē
tiā redarguit qr non sapienter egerit. qr posuit fructē
tem in padiso a q̄ decepta est. Diabolus autē spūs
sancti benignitatē accusat dū despando de venia
in delicto maiori perseuerat. Hec ille. vij. offendēdo
Qui enim non timet deū offendere ne offendat amicū
grauissime peccat. vñ Aug⁹ li. xi. sup Gen. dic sic.
Postq̄ seducta mulier de ligno phibito mādu
cauit viro quoq dedit ut simul ederēt. Noluit eaz
contristare quā credebat posse sine suo solacio cō
tabescere si ab ei⁹ alienaret. Aio a omino illaz inceri
re discordia. nō quidē carnis vicio sed culpa quā in
dō senserat. sz amicabili quadā benuolencia. q̄
pleriqz fit ut offendat deus. ne homo ex amico fi
at inimico ergo aliquo alio mō a ipse decept⁹ ē.
sz non illo serpētino. Hec ille. viij. expiendo. Qui ei
vult aliquid expiri credēs ex hoc mihil mali sibi
accidē. peccat ibi in reb⁹ phibitis: grauissime peccat
vñ Aug⁹ li. xi. sup Gen. dic sic. Sed a hoc virum
pt aliquā mētis elatio em sollicitauit aliq̄ experi
endi cupiditas. cū mulieri videret ex capta illa
esca nō esse mortuā. Hec ille. Nō enī subito punit
deus pcm a ex hoc hō facilit peccat. ix. sciēdo Qui
enim peccat ex ignorātia meret venia. q̄ ait ex cer
ta sciā cognoscēs illō esse pcm: grauissime peccat.
Ruia seruus sciēs voluntatē dñi sui a nō faciēs pla
gis vapulabit multis. vñ Ysidorus li. 2°. de summo
bono ca°. 18. dic sic. Eua peccauit ex ignorātia. vñ
Apls. Vir nō est seductus sz mulier seducta fuit.
Adā vero peccauit ex industria. qr nō seductus sz
sciēs peccauit. Hec ille. Mulier ei nō iniūit p̄ceptū a
deo sz Adā. vnde ambo. li. de padiso dicit sic. Diabo
lus nō p° ē adā adorsus. sz adā p mulierē circū
scribere conatus est. Nō adorsus est eū q̄ corā acce
pat celeste mandatū. sz eā adorsus ē q̄ a viro di
cerat q̄d obseruarz. Neqz ei hēs qr mulieri dix
it deus. sz qr ade dixit a iō per adā cognouisse mu
lier estimāda est. Hec ille. p virū ei cognouit mu
lier p̄ceptū. x°. consentiēdo. Qui ei cognoscit erro
rez alicui⁹ a nō obuiat. sz credit q̄si cōsentire videē
qr errori cui nō resistit: approbat. vñ aug⁹. li. x°.
de ciui. di ca°. xi°. dicit sic. Diabolus primo aggressus
ē feminā nō estimans virū facile credulū errādo
posse decipi. sz dū alieno credit errori. Sicut enim
Aaron errāti pplo ad ydolū fabricādū nō consēsit
inductus sz cessit cōstrictus. Nec salomōez credibile ē
errasse putando ydolis eē seruiendū. sz blandicijs
frēis ad illa sacrilega fuisse cōpulsuz. ita neqz cre
dendum ē illū virū femie tang vez loquūti credidis
se seductū. sz solū necessitudi paruisse. Nō ei frus
tra dixit apls. Adā non ē seductus mulier autē
seducta ē. misi qr illa qđ serpēs ei locutus fuerat:
tang vez eēt accepit. ille autē ab initio noluit cō
sortio diuini. Vñ sciuit eē pcm sz inexptus dīne
seueritatis. in eo falli potuit ut venale crederz esse
cōmissum. Hec ille ac. xi°. nō resistendo. Qui enī
nō resistit temptatōi cui possit grauiter peccat. qr fi
delis ē deus q̄ nō patiet vos tēptari sup id qđ pote
stis. sz faciet etiā cū temptatōe puētū. vñ Anselm⁹
li°. cur deus homo ca°. 19°. dicit sic. Si primi homines
tēptationē vicissent ita confirmati fuissent cū pa
gine sua ut vltra peccare nō possent. quēadmodū
qr victi peccauerūt sic confirmati sūt. ut q̄ tum in ipsi
ē: sine pcō eē non possint. Quis enī audeat dicē
pl⁹ valere iusticiā ad ligādū in seruitute homi
nē in prima inuasione sibi cōsentiētem. q̄ valēt insti
cia ad confirmādum eū in libertate sibi in eadē pri
ma temptatōe adherentē. Hec ille ac. xvi°. timēdo
Qui enī timet ne dīna pui dētia sibi fucurrat in
necessitatibus vehemēter erratur. vñ Anselm⁹ li. de cō
ceptu virginali ca°. x°. dicit sic. Queritur cur sepius a
spālius pcm quo damnatū ē gen⁹ hūanū iputet
Adē q̄ Eue. cū tñ p̄or illa peccauerit a Adaz
post a p illaz. Rō ideo fieri estimo quia duoz co
pula tō intelligit in homine p̄ncipante. sicut sepe
per ptem totū significat. ut quoniaz adaz cū co
sta sua q̄ius edificata i mulierē dici poterat adā
sicut legit qr deus masculū a femina creauit eos a
vocauit nomē eorū adā. Aut idcirco si nō adaz
sz sola Eua peccasset. nō necē eāt totū gen⁹ hūanū
pire. sz solā Euā. Poterat nāqz deus de adā in quo
semē ōnium creauerat aliā facere mulierē p quā
de adam pp̄ositū dei pficeret. Hec ibi. Nō g adam
debuit consentiē mulieri in pcm. timēs ne ab ea se
patus deficerz pp̄agatō gnis hūanē. licet ei foret
copulat⁹ in mī momento ad gnatōnē plis. qr deus
puidisset. xiij. false iudicando. Qui enī male de do

sentit a iudicat: grauissime delinq̃t a peccat. Vñ Hugo li° p̃. de sacramẽtis dicit. Mulier nõ solum similitudiez dei inordinate appetijt cũ scia bom a mali. ß eciã in tantã plapsa est puersitatẽ ut crederz deũ ex inuidia lignũ scie bom a mali vetuisse ne homo ex eo gustãdo ad eq̃litatez dei pficeret. Voluntaria ergo malicia se otra deũ erexit. puer se otra ipsũ volẽdo a impie de deo sentiẽdo. Adaz vero nõ est seduct9 qz qđ dyabol9 pmisit falsum eẽ sciuit. Necz idcirco pomũ vetitũ comedit q̃ p illi9 comestiõez deo pificari vellet. ß tm̃ ne mulierẽ otristaret. maxime qz putauit se a mulierẽ morez gerere a postea p pñiaz a veñie postulacionẽ posse deũ placare. Min9 ergo peccauit. qz de pmissa a mia cogitauit. peccauit tm̃ qz peccãti osẽ fit a peccãtem nõ correxit. hec ille. Peccaẽ em̃ fuit spe veñie ẽ p̃sumẽ a iudicare q̃ de9 nõ puniat peccantẽ qđ est peculosũ. 18° appetẽdo. Qui enim appetit sibi phibita a p̃cepue otra preceptũ natuẽ: grauissime peccat. Vñ Hugo li. p̃. de sacramẽtis dicẽ sic. In originali pctõ tria vicia fuerũt. inobediẽcie due a pctm̃ vnũ. Tria vicia fuerũt. s. superbia. auaricia. gula. Due inobediẽcie. vna i precepto nature. alia in p̃cepto disciplie. Et hec õia qz in actu vno opleta fuit: vnuz pctm̃ dicitur. In victis p̃° fuit superbia. 2° auaricia. 3° gula. Mulier vero prio p̃missaz excellentiã p superbiã appetijt. deide promissaz scie abũdãciaz que talẽ excellentiam decebat p auariciã cõcupiuit. Postremo ut hec duo p voto obtinere merẽtur: cibũ vetitũ gule vicio gustauit. In superbia a auaritia fuit inobediã de p̃cepto nature. Nusq̃ em̃ de9 legitur phibuisse hoi similitudiez & imitatis vel scia bom a mali appetẽ ß rõ naturaℓ hec sibi nõ eẽ appetẽda dictauit. In gula autẽ fuit inobediã de p̃cepto disciplie. qz p hibuit de9 homi ne illud lignũ tãgeret. hec ille. Qđ ergo ex p̃sso mãdato ẽ phibitũ: nõ ẽ appetẽ dum // 19° trahẽdo. Cũ em̃ quis trahit rõem ppriam ad osẽciendũ pctõ ppter delectacõez: deũ gr̃uiter offendit. Vñ Hugo li° p̃. de sacmentis dicit sic. Tria fuit in hoie. sapia. prudentia. sẽsualitas. Sapia hec est rõ ad dina. prudẽcia est rõ ad humana. sẽsualitas ẽ appetit9 ad terrena. Et quibus rõ regebat tm̃ a non regebaℓ. sẽsualitas regebatur a nõ regebat. media vero rõ a superioi regebatur a inferi9 regebat. Erat igit vir. sapie p̃magofemia forma prudẽcie. sensualitas autẽ similitudo bestie. Sicut serpẽs pctm̃ suadẽdo decepit. seia vo decepta: viz ad osẽsum indmauit. sic ocupia prudẽtie carnis p̃° delectacõez pcũ suggerit. dẽinde prudẽcia carnis p delectacõez pcũ decepta rõez ad cõsensũ imq̃tatis trahit. hec ille. Plures em̃ trahũt ad pctm̃ ppter delectacõez viciosã. // 20. eligẽdo. Qui ei eligit peccare a deliberat ex arbitrij libertate: grauit peccat. Vñ Anselm9 li° de gr̃a a libero arbitrio dicit sic. De9 fecit hoiem b tm̃ sine oi iodigentia. Simul ei rõnalis natura accepit a voluntatẽ b̃itudims a b̃itudinẽ a volũtatẽ iusticie a rectitudinẽ q̃ est i ipsa iusticia a libez arbitriuz sine q̃ iusticiã seruare nõ valuit. hec ille. Hoc autẽ libez arbitriũ deserta iusticia elegit malicia. Vñ Damascen9 li. z. ca°. 12. dicit sic. Fecit de9 hoiẽ inocẽtẽ rectũ virtuosũ. sine tristicia. sine sollicitudie. oim̃ virtute decoratũ. oim̃b9 bonis ornatũ velut quẽdã mundũ secũdũ. in magno puũ. alium ãgelũ regẽ eoz que sũt sup terrã. simℓ celestẽ a terrestrẽ. tẽpalem a imortalẽ. visibilẽ a intelligibilẽ. Fecit autẽ de9 eũ ipeccabilem: nõ quidẽ ut nõ suscipiẽtez pctm̃. Sol9 ei de9 est pcũ insuscep tibilis ß natura nõ hñtez peccare. In electõe vero magis ptãtem hñtem manẽ a pficere in bono diuina opante gr̃a. sicuter a in malũ vertí p liberuz arbitriũ. hec ille. // 21° excusãdo. Qui ei excusat peccatũ suũ qđ ositẽdo venã impetrat: grauit peccat. Vñ Greg̃. li. A. moraℓ. dicẽ sic. Prim̃ pentes ad hoc req̃siti fuerũt ut pctm̃ qđ trãsgrediẽdo cõmiserãt: ositẽdo delerent. Vñ a serpẽs ille psuasor q̃ nõ erat reuocãd9 ad venã: nõ est de culpa req̃sit9. Interrogat9 itaq̃ est hõ vbi eẽt ut ppetratã culpã respicẽt a ognoscẽt q̃ longe a odictis fuit facie abiisset. Sed adhibẽ sibimet vtiq̃ defensionis solatia magis q̃ osessiõis elegerũt. Cũq̃ excusare pctm̃ voluit vir p mulierẽ a mulier p spẽ tẽ. aut erũt culpã quã tuei conati fuit obliq̃. Adã deũ tãgẽs q̃ ipe pcũ eoz auctor extiterit q̃ mulierẽ fecit. Et sua culpã ad deũ referẽs q̃ serpẽtẽ in paradiso posuisset. Qui ei ore dyaboli fallẽtis audierãt eritis sicut dñ. qz simles deo i deitate eẽ nequerũt ad erroris sui cumulũ: deũ sibi similẽ in culpa facere conati fuit. hec ille. // 22° obdurãdo. Qui ei indurat cor suũ ne ositeatur pctm̃ suũ. aut nũq̃ permitet de pctõ. aut nunq̃ vult reconciliari primo. a nũq̃ subuenit paupi eleosinã petẽti: grauissime offendit. Vñ Amb°. li° de paradiso dicit sit. dixit mulier serpẽs decepit me. Venial est culpa quã sequit ositio delicto. Ideo nõ despat mulier q̃ nõ reticuit deo. ß magis osessa est pctm̃ q̃si medicabilis sẽtẽtia eius. Bonũ est odẽnari i pctõ a flagellari in delicto. ut cũ hoib9 flagellemur demiq̃ Caim q̃ voluit crimẽ negare indign9 est q̃ pumẽtur in pctõ. ß remissus est sine p̃scripcõe pene et accusatoi dyabolo ei9 accusacõ refutata est. ut cũ angel ei9 flagelleℓ qz cũ hoib9 noluit flagellari. hec ille. Legit q̃ quidã sciis pẽvidit tres demões tetrimos quos dina vtute coegit ut indicarent nomina a officia sua quoruz prim9 dixit ego voco serra cuore. cor duruz. Secũdus dixit ego voco serra bocca. os mutum. Tertiꝰ dixit ego voco serra borsa. marsupiũ clausum. Prim9 dixit. officium meũ est psuadere hominib9 mala desideria. mundi solacia. carnis delicias. ostendendo maximam dei misericordiam a tempus futurum ad penitenciam. quia non est aliquod tam graue peccatum de quo si peccator doleat quin deus indulgeat a remittat. Cunq̃ annuerint suasiõi mee. ostendo complacentiam a dulcorem vicioruz dicens illud Sapiencie. 2°. capitulo. Exiguum a cum tedio est tempus vite nostre ac̃. vsq̃ sors nostra. Ergo ante peccatũ cogitanda ẽ dina iusticia ut timeam9 peccaẽ a pt9 pctm̃ cogitãda ẽ

dña miſericordia ne velimꝰ de venia deſperare Rõ. 2. ca. An ignoras quoniã benignitas dei ac. 23° negando. Qui enim negat dñam prouidenciaz gubernare actus noſtros a iſta inferiora: grauiter peccat pñs. dñe in celo miſericordia tua: a veritas tua vſq; ad nubes. Job. 22. caº. Nubes latibulum eius circa cardines celi pambulat nec noſtra cõſiderat. ideo habz os mutum a laude dei a cõfeſſione pctõrum ſuorũ ſicut Adaz. de quo dicit pñs. Homo cũ in honore eſſz nõ intellexit compatus eſt iumentis inſi. a ſimil factus eſt illis Quod verbum declarat Bernñ. ſup cãtica ſermone. 36. dicẽs ſic. Homo habitabat in paradiſo a in loco voluptatis. Conuerſacõ eius mihil moleſtie. mihil indigentie ſentiebat. odoriferis ſtipatus malis. fulcitus floribꝰ. gloria a honore coronatus: a conſtitutus ſup opera manuũ plaſmatoris. Magis ãt ob inſigne dñe ſimilitudinis pcellebat a erat illi ſors ac ſocietas cum plebe angelorũ a ciz õnia milicia celeſtis exercitus. ſz mutauit iſtam gloriam in ſimilitudinẽ vituli comedẽtis fenum. hec ille. Ruia non laudauit deum de tanto beneficio precepto gratis. nec pctm ſuum cõfeſſus eſt cum a deo requireretur. Sic faciunt multi qui habẽt os mutum dicẽtes q quis nõ debet allegare turpitudinem ſuaz. ff. de condicõnibus ob turpẽ cauſã p totum li° 2. Et. C. de iure iurando. l. 1. q. 2. Propterea ille ſanctꝰ pater coegit ſecundum demõem ut reuelaret officiũ ſuum. Qui reſpondit. Cum homines peccant aperio os eorũ ad blaſphemias. periuria. falſa teſtimonia. mendacia. verba vana. a inhoneſta. murmuracões. detracões. ſuſurtraciones ac. de quibꝰ ne cõfiteantur. dando valde ſtricte ora eorum pſa. 62. caº Canes muti nõ valentes latrare pñs. Obmutui a humiliatus ſũ et ſilui a bonis a dolor meus renouatus eſt. Ergo inuãdus eſt pctõr a exhortandus cũ pñs. populus eius a oues paſcue eius. introite portas eius i cõfeſſione: atria eius in ymnis confitemini illi ac. 24° retardãdo. Qui enim tardat confiteri a agere penitẽtiam de pctõ ſuo a ſatisfacere reſtituendo quod male furripuit a iniuſte abſtulit. grauiter deum offendit. ſicut fecit Adam qui abſtulit ab arbore pomuz a deo ẽſtituere aut ſatisfacere noluit. Ita eciã multi cum vſurpauerint a rapuerint contra cõſciẽtiam bona aliena. nõ ẽſtituunt quibus ſi dicatur. Redde quod debes Math. 18. caº mor trahẽt. Fodere non valeo. mendicare erubeſco Luc. 16. caº ideo nõ remittitur eis pctm. 14. q. 6. caº ſi res aliena. Et extra de regulis iuris. regla. peccatũ. li° 6°. ideo ille ſanctꝰ pater coegit tertiuz demonẽ ut reuelaret offitium ſuum. Qui reſpondit Ego ſuadeo hõibus ut rapiant aliena a cõgregent. qz in poſterum reddãt a ſic facio eos tardare vſq; ad mortem. in qua grauabũt ſuos hẽdes ad reſtituendũ cõficiendo teſtamẽtum a dando burſas talium ne ſatisfaciant. ſeu ne per ẽſtitucionem ſaluati fiant. Propterea pñs. Rapinas nolite concupiſcere. diui. ſi affluno. c. aplo 27° Erubeſcendo. Qui enim erubeſcit bona facere. timẽs ne ab alijs derideatur. aut erubeſcit confiteri peccatum ſuum ne malus reputet. aut erubeſcit ſatisfacere pro pctõ ſuo ne peccatũ reueletur. grauiter deum offendit. ſicut fecit Adam qui abſcõdit ſe in latibulis arborum nolens manifeſtare pcm ſuum. vnde Auguſt. de ciui. dei li° 13° dicit ſic. Domino ſe abſcondẽti deus dixit. Adam vbi es. enõ vti qz ignorãdo querens. ſz increpãdo monens ut attenderet vbi eſſz in quo deus nõ eſſet. hec ille. Propterea Eccli. 4. ca. dicitur. Pro anima tua nõ cõfundaris dicere verũ. Eſt enim cõfuſio adducẽs pctm a eſt cõfuſio adducens gloriam a graciã. Non cõfundaris confiteri pcta a ne ſubicias te homini pro peccato. hec ibi. Legit qꝫ karolꝰ magnus dum cõfiteretur pcta ſua beato Egidio p verecundia occultauit vnum graue pcm. Sed beato Egidio p eo celebrãti ãgelꝰ detulit in qdã cedula ſcriptũ peccatũ karoli. Qui mox notificauit regi a rex confeſſus eſt. qꝫ ꝓpoſuerat in animo ſuo nunqz confiteri illud peccatũ qdiu viueret ac. 25° Apoſtatando. Qui enim recedit a do dicitur eſſe apoſtata a grauiter peccat. vnde Gregorius ſup Ezech. omel. 9. dicit ſic. Duobꝰ modis homines a do apoſtate fiunt. cum aut fide a deo recedunt. aut opere. Sicut enim qui fide a do recedit apoſtata eſt. ita qui per aduerſum opus qd deſeruerat redit: apoſtata reputat. hec ille. Sic Adam deſerto mandato dei pctm cõmittens apoſtata effuſus eſt. ido ad euitandam a occultãdam cõfuſionez ſuam o fugit ad folia ficus. vñ Auguſtinꝰ ſuper Geñ. li° 11. dicit ſic. Non arbitror eos aliquid cogitaſſe in illis foliis quaſi talibꝰ cõgraueret contegi membra putientia. ſed occulto inſtinctu ad hec illa pturbacõe compulſi ſunt. ut eciam talis pene ſue ſigno a neſcientibꝰ fieret. q facta peccatorem cõuinceret a ſcripta lectorẽ doceret hec ille. Timor enim a puſillanimitas reſiſtendi diabolo a mundana relinquẽdi a ſpiritualia operãdi a penam p pctis debitam ſolueñdi. faciunt hominem apoſtatare a do pñs. Trepidauerunt timore vbi nõ erat timor. Ido confortatus Paulus philip. 4. caº dicit. Omnia poſſum in eo q me confortat. Et pñs. dominꝰ mihi adiutor: a ego deſpicia inimicos meos. fortitudo mea a laus mea dñs: a factus eſt mihi in ſalutem. Math. 19. caº Omnis q reliquerit domũ aut agrum ꝓpter nomen meum c. a. a vi. e. po 28° proſpando. Qui enim proſpatur in hoc mundo: leuiter deum offendit pñs. Noli emulari in eo qui proſpatur in via ſua a in hoie facientẽ iniuſticias. ſicut Adam de quo Bernñ. ſup cantica ſermone. 36. dicit ſic. Heu triſtis a lacrimoſa mutatio. ut homo paradiſi accola. ẽre domini. celi ciuis. domeſticus domini ſabaoth. frater beatoꝝ ſpirituũ. a celeſtiũ coheres virtutũ. repentina cõuerſione ſe inuenit a ꝓpter infirmitatẽ iacentem in ſtabulo. a ꝓpter pecorinam ſimilitudinem indigentem feno. a ꝓpter indomitam feritatem alligatum pſepio. ſicut ſcriptum eſt In camo a freno maxillas eorũ cõſtringe qui non approximant ad te. Agnoſce o bos poſſeſſorem tuũ

a tuo a fine p̄sepe dñi tui·hec ille·Prospitas enim seculi promittit sibi longam vitam·sicut ille diues qui dicebat Luc̄·12°capitu·Anima mea habes multa bona reposita in annos plurimos· sede·gaude epulare·Dic autez diues fuit ille id̄e qui induebatur purpura a bisso a epulabatur quotidie splendide ut ꝯmuniter dicunt doctores de quo habetur Luc̄·16°capitu·Ibi dicit·Stulte hac nocte repetent animā tuam a te·Idcirco aūt dicitur·Mortuꝰ est diues a sepultꝰ est in inferno Licz enim longe sit dies iudicij·prope tñ est dies mortis·/28°desperando·Qui enim desperāt se posse abstinere a peccato ꝓpter assuefactiōem peccatorum grauissime peccant·q̄ ponderāt dñaz iusticiam que nunq̄ parcet eis·ideo fugiūt a misericordia dei·sicut fecit Adam a Eua de quibꝰ Augustinꝰ lib°·yponosticon dicit sic·Adam a Eua post peccatū videntes se nudos cōfusi sunt atz folia ficus cōsuerunt·Jam enim nudati anime caritatis q̄z pace:motum quēdaz turpissimū atq̄ precipitē nouerant accidisse Vnde confusi ad fici folia cucurrerunt a hijs libidinis pudore genitalia cō texerunt hec ille·Sic desperātes de ꝓpria salute imbecilles a fragiles ad ōne opus bonū otiosescunt ꝓuer·24°ca°Si desperaueris lapsus i die āgustie minuet̄ fortitudo tua·Ve misero pctōri qui nō desistit a peccatis Jhere·2°capi·Dixisti desperaui:nequaq̄ faciam·Adamaui quippe alienos a post eos ambulabo·Et·19°ca·Dixerūt:desperauimus post cogitatiōes enī nostras ibimꝰ a vnusquisq̄ post p̄uitatem cordis sui mali faciemꝰ Eph·4°capi°Ambulant in vanitate sēsus sui·tenebris obscuratū hītes intellectū·alienati a vita dei p ignorantiā que est in illis ꝓpter cecitatē cordis ipsoꝝ qui desperantes semetipsos tradiderūt impudicicie·in operatiōem omnis immundicie·in auaricia a Job·A·ca°·Elegit suspendiū anima mea a mortē ossa mea·desperaui nequaq̄ vltra iam viuam·

29°simulando·Qui enim fingit se iustum cū sit impius:grauiter peccat ꝓuerb·28·ca·Qui abscōdit scelera sua nō dirigetur·Et·2·Cor·11·ca°·dicit Timeo autem ne sicut serpēs seduxit Euaz astucia sua·ita corrūpātur sensus vestri a excidant a simplicitate que est in xp̄o ihesu Naz pseudo apostoli operarij subdoli trāsfigurant se in apostolos cristi a nō mirum Ipse enim sathanas trāsfigurat se in āgelum lucis·Nō ē ego miruz si mīstri eius trāsfigurent̄ velut mīstri iusticie quoꝝ finis erit scōm opa ipsorum·hec ibi·Serpens ei q̄ decepit Euam ostendit faciem virgineam:occultans formā serpentis quē Eua credidit fore creaturā a deo missam·ideo dixit·serpēs decepit me·i quo apparuit pestifera simulatiōnis machiatiō· Ita plerisq̄ simulant exteri9 vite sāctitatez qui tamē interi9 velut sepulchr̄ sunt plen immūdicia

30·cōplacendo·Qui enim sibīpsi oplacz a appetitui suo carnali p voluptates a illecebras carnis grauiter deum offendit·sicut fecit Eua de qua dicitur Geñ·3·ca°Cūq̄ vidisz mulier lignum qđ essz bonū ad vescēd ūa pulchrū oculis·aspectuq̄ delectabile:tulit de fructu illiꝰ a comedit·deditq̄ viro suo qui comedit·hec ibi·Propterea Gregoli°·7·moral·dicit sic·Homo si p̄ceptum seruare voluisset·eciā carne spūalis futurꝰ erat·peccādo autē factus est eciaz mente carnalis hec ille·Qui em̄ labitur ad luxuriā:difficulter resurgit ad veram pēnitētiam a a mulieris pulchritudine a oscu lo meretricis quasi visco ꝯglutinatur a capitur adeo ut vix cogitare valeat de celestibꝰ a spūalibꝰ Osee·7·ca°·Fornicarij nō dabunt cogitatiōes suas ut conuertant̄ ad deum suum·q̄ spūs fornicatiōnū in medio eoruz a dñm nō cognouerunt Exemplū de sembꝰ qui exarserūt in cōcupiscēciā Susāne Danie·13·ca°Nihil valuit potētia Sāpsonis·nihil innocēcia Dauid·nihil sapiēcia Salomōis ꝓpter amorē venereum·Quia ut·32·q·p̄·c°· cōnubia dicit̄ sic·Nō tamē tēpore illo quo cōiugales actus gerūtur presēcia sanctispūs dabit̄· eciā si ꝓpheta eē videat̄ qui officō generatiōis obsequit̄·hec ibi·Et Bernñ·in meditationibꝰ dic̄ sic· O aīa īfigīta dei ymagine·decorāta similitudine·despōsata fide·dotata spū·redempta sāguine· deputata cum angelis·capax beatitudinis·heres bonitatis·ratiōis pticeps Quid tibi cuz carne·Nū quid vilius sterquilinū inuenisti·hec ille·Quid indecēcius q̄ curuū recto corpe gerere animum·

31°errādo·Nam infidelis a hereticus ꝓpter errorē incredulitatis grauiter peccat a nō potest placē deo·Heb·11·ca·Sine fide impossibile est placē dō credere enim oportz accedētem ad deum·q̄ deꝰ est a inquirentibꝰ se remunerator sit·Vnde hūanum genꝰ post peccatū subiectū est erroribꝰ·quia mē dose cepit errare ipse Adaz cū se excusauit de culpa retorquēdo illaz in deum Vnde Augꝰ·lib°·13· de ciui·dei dicit sic·Deꝰ creauit hominē rectū natura rū auctor nō vitiorꝝ·sed sponte deprauatus·in steq̄ dānatꝰ·deprauatos dānatosq̄ generauit Omnes ei fuimꝰ in illo vno quādo ōnes fuimus ille vnꝰ·hec ille·Differētia est inter infidelitatē·hereim a errorē·Nā infidelitas est illoꝝ quibꝰ predicat̄ fides·sed audire nolunt·Et isti sēper fuit in pctō mortali q̄uis nullum aliud malū opentur eo q ipsa infidelitas est mortale pctm̄ tanq̄ virtuti fidei repugnās·Hereſis āt est q̄dā species infidelitatis cū sit falsa electiō circa fidem credita cuius oppositē rationes in ipsa fide videtur a sic nullꝰ est hereticꝰ nisi cristianꝰ a ōnis talis ē in mortali peccato·Error vero ē habitꝰ vel actꝰ deceptiuꝰ ex opinione siue auditu ꝓcedens a talis error nō semp ē mortale pctm̄·sicut error infideliū qui nunq̄ aliquid audierunt de xp̄o·ꝫ sequūtur suas sectas putantes bene facere a non videntes rationes ad oppositū·sicut Aristoteles ponēs mūdum fuisse ab eterno libro·8·phico·4·Et Plato ponēs aiaſ ab eterno sil̄ creatas in suo thimeo·Et Pytagoras ponēs aīas hūanas migrare a corpe bois i corpꝰ eq̄·a asini·a porci·a leonis ac̄·ut recitat Ouidius li·15·methamorphoseos in p̄ncipio·Et Xenophanes ponēs in orbe tunc eē alīū mūdū ut narrat Lactātiꝰ li·4·diuinarū institutiō·li°·3·de vita btā

Et isti non damnãtur propter istos errores·sed ꝓpter alia peccata que sine fide tolli non possunt Joh·17·ca° Si nõ venissem & locutus eis fuissem pctm̃ nõ haberẽt ac//12° proteruiẽdo· Qui enim aliquid operatur vel nulla racõne motus·vel eã cõtra veram racõem·siue ipsam cognoscat·siue nõ: dicitur esse stultus & pteruus·quia nõ habet ducem animũ vel racõem·vñ Augustin⁹ li° de vita beata dicit·Stulticia est animi egestas·Et Terẽtius in Adelphos dicit·Homie imperito mihil stultius quũ mihil rectum putat nisi quod ipse fecerit· Est ergo sũma stulticia nõ cognoscere malum suum & nolle sequi ducẽ dirigẽtem·sicut fecit Adam de quo Augustin⁹ li°3·de libero arbitro ca°26·dicit sic·Queritur vtrũ stulticia ꝑmus hõmo recesserit a deo aut recedẽdo stultus factꝰ sit.c Si stulticia recessisset a sapiẽtia·ergo stultus fuit anteqũ recederet a sapiẽcia: ut stulticia esset illi causa recedẽdi· Si autem recedẽdo stultus factus est·ergo stulte·aut sapiẽter fecit quꝫ recessit· Si fecit sapienter·ergo racõe fecit & nihil peccauit· Si stulte·ergo erat in eo stulticia qua factum est ut recederet· Non enim stulte aliquid facẽ sine stulticia poterat· Exquo apparet aliquod eẽ medium quo ad stulticiam a sapiẽcia transitur·qđ neq̃ stulte neq̃ sapiẽter fieri dici potest: quod & cõtinuo datur intelligi· Sicut enim nullus mortalium fit sapiens·nisi a stulticia transeat in sapiẽtiam: ipse autẽ tñ situs nec fit stulte·quia tunc nõ fieret bene neq̃ sapiẽter anteqũ trãseat ad sapienciam· Ita cum primus homo transiuit a sapientia ad stulticiam·ipse transitus·nec sapiens·nec stultus fuit· hec ille· Diu tamen cogitare debuit·

//13° Expellendo· Diuerse enim & multiplices sũt vie ad ambulãdum in via dei·eciam varia sunt impedimẽta que preponũtur a dyabolo· Sic eĩ legimus de beato Augustino· Volebat enim cõfrẽti estus suos ut proferret quis esset aptus modus viuendi·sic affectõ ut ipse erat ad ambulãdum in via dei: in qua alius sic·alius sic ibat· Vie enim sunt varie & diuerse ad sequẽdum deum & ista varietas facit pauorẽz cum nemo sciat quis sit tutior· Aliqui enim saluãtur in religione: & ibidem multi damnãtur· Inter omes autẽ religiões nulla est tutior professiõe ordinis nostri ꝑdicatorum· Vñ in prologo cõstitucõnum nostrarum dicit sic· Vt ergo vnitati & pacitotius ordinis ꝑuideamus volum⁹ & declaramus·ut constitucões nostre nõ obligent nos ad culpam·sed ad penã tm̃ nisi propter ꝑceptum vel otemptũ hec ibi· Similiter in milicia quidã saluãtur ut dauid· Machabei· Abraham· Centurio· & ibidem multi damnãtur· Mercatorum plures saluãtur & plures in inferno cruciãtur· Audiuimus meretricez saluari· puta Magdalenã Mariam egipciacam & hẽmitam damnari·ut patet de illo qui 20· annis in quadam arbore fecerat penitẽtiam & derelicto bono ꝓposito descẽdens ab ea male interiit· Vidim⁹ latronem saluari & apostolum dãnari· Dñi nãq̃ inspiracões sanctas ꝓpter dubietatem modi vinẽdi expellunt & suffocãt & sic remanẽt otiosi & pigri tantes ac nullum bonũ facientes· Sic eciam dicebatur ꝑmo hõim intrinsecus: qui tñ inspiãcões dei expulit & suffocauit·vñ Augustin⁹ super Gen̄·li°xi°·dicit sic Ante pctm̃ deus fortasse intrinsecus & ineffabili⁹ modis cum ꝑmis parẽtibus loquebatur·sicut eciã cum ãgelis loquitur·ipsa incõmutabili veritate illustrãs mentes eorũ vbi & intellect⁹ simul nosceret: quecũq̃ per tempa fiunt simul· Forte itaq̃ sic cũ eis loquebatur et si nõ tanta ꝑticipacõe dime sciẽcie·quãtã capiũt angeli·fortasse eciam illo quo fit per creaturam·siue in extasi corporalib⁹ vel imaginib⁹·siue ipse corporeis sensib⁹ aliqua specie ꝑsẽtata vel ad iudicium·sicut in ãgelis suis solet videri deus: vel sonaẽ per nubem·hec ille· //14° amittẽdo· Si enim quis nũc sit in pcõ mortali & det elemosinã·ieunet·& aliquid bonũ faciat·dubitatur vtrũ isti labori correspondeat aliquod bonũ·qđ est illud.c Multi dicunt hmõi bona mihil proficere facienti· ꝓptereaquia credunt amittere & perdẽ fructum illorũ·desistũt a bono & perseuerãt in malo· Licet ad istd fuerint multa dicta superiꝰ tñ ꝑ nunc dico qꝫ cui deus nullũ bonũ irremũeratũ relinq̃t·oẽz actũ bonũ eẽ factũ in peccato mõli nõ ad finẽ pcti·ꝫ ꝓpt caritatẽ dei & ꝓximi dꝰ ꝑmiat·ꝫ qꝫ exñs in pcõ mõli mortuus est quo ad deum & spũalia·idõ ꝑmũ qđ dꝰ dat nõ est eternũ·neq̃ vnq̃ erit eternũ ꝑ tali actu·ꝫ solũ tẽporale·puta qꝫ liberabit faciẽtẽ elemosinã·vel ieunãtem bona intencõe qui tñ est in peccato mortali·ab aliqua infirmitate vel a periculo mortis·vel morte subitanea·vel ab aliqua aduersitate·vel ab aliquo casu fortuitõ·vel huiusmõi· Eciam augebit bona tẽpoalia & defendet ne perdãtur· Exẽplum de obstetricibus que noluerũt obedire ꝓphara oni mãdãti qꝫ oẽm masculum hebreorũ occiderẽt·ꝫ timentes deum & naturali quadaz pietate pepcerunt eis·Vñ bñfecit deus obstetricib⁹ & edificauit eis domos.s. materiales ad habitãdũ tanq̃ ꝓprias· Vel eciam dãdo eis filios & familiaz multã·ut dicit Augustin⁹ li° de locucõnib⁹· Similiter Sibillis que pagane erãt deus dedit gracia prophetãdi: merito virginitatis·ut Jhero⁹·dicit libro ꝑ° cõtra Jouinianum· Ergo exeũdum est cito a peccato mortali ut bõ fiant in gracia & detur pro eis vita eterna· Tamẽ ex tali bono facto in mortali pcõ·dũ deus auget tibi vitam·ex ꝓsequẽti forte cõuerteris ad deum & sic saluaberis· Aut aliquã bonaz inspiãcõez infundet tibi deꝰ ut pemiteas· Aut alius pro tali bono exorabit pro te & sic p contriciõem doleas de pcõ· Sicut patz de Traiano imperatore qui ob pietatem & iusticiam quã seruauit mulieri viduemeruit ut beat⁹ Gregori⁹ oraret pro ipso & sic saluatus est· Similiter Constantin⁹ imperator qui pepcit neci puerorũ ob naturalem pietatez & preposuit vitam infantiũ fuę samitati· Vnde a dei nũcio admonitus est ut pergeret ad sanctum Siluestrũ & baptizaretur ab eo·quo facto recepit samitatẽ mentis & corporis· Concludo itaq̃ qꝫ Bona

opa facta in peccatō mortali·licz nō valeant per se immediate a directe ad p̄mium vite eterne·tñ vere cōtrito post mortale peccatū quicquid boi fecerit eciā ante actualez confessionez si deo bat in statu gr̄e:cumulabit sibi ad p̄mium eterne retribucōnis·Primū patz·q·sētentiarū dist·18·Et de penitentia dist·3·Nemc·Aug⁹·ait in enchiridiō Sane cauendum est·ne quisq̄ existimet infanda illa crimina qualia q̄ agūt regnum dei nō possidebunt·quotidie ppetrāda a elemosinis q̄tidie redimenda·In melius quippe vita est mutanda a p elemosinas de peccatis p̄teritis est ꝓpiciand⁹ deus·nō ad hoc emend⁹ q̄ dāmodo ut ea sp licet impune omittere·Nemini em̄ debit taxamētū peccandi·q̄uis miserādo deleat iam facta pdā si nō satisfactio cōgrua negligatur·hec ibi· Secundum patz q̄ pmo⁹ est deus ad miserendū q̄ ad puniēdum·si solo actu cordis consentiendo peccato deus subtrahit graciaz·ergo multo fortius sola cordis contricōne infundit gr̄am·Nō em̄ est extra caritatē qui habz verā cordis cōtricōem a moēlia p contricionem fiūt venialia·ut·q·sētentiarum dist·18·Et de penitētia dist·p·j·Quē penitet·habetur de⁹ nāq̄ salutis auctor a sānitatis largitor pleriq̄ p̄tet hanc sue penitētie medicinā invisibili administracōne glō a sola contricō e ibidē in fine dist inctōis·In cui⁹ signū liq̄ Adā foret in pctō mortali·tñ p bona opa facta ex contricōne meruit saluari·vñ Anselm⁹ li·2·cur de⁹ homo·ca·16·dic sic·Nō est credēdum ex quo fact⁹ est homo vllum temp⁹ fuisse quo mund⁹ sic vacuus fuisset:ut nullus eēt in illo ex hūano genere ad būtudinem p tinens·Vñ Adam a Euā ad illaz ptinuisse tedē pcōem dubiū nō est·q̄uis hoc auctoritas ꝺma aperte nō pnuntiet·hec ille·Semp itaq̄ faciens est bonū·// 3° puertēdo·Recitat em̄ pb̄s·3·celi a mundi ca·1·q·p democtit⁹ a Empedo cles dixerūt generacōem eē attendendam circa principium a nō circa finē·Ruā opinionem ostendit eē falsam· Sic eciā generacō spūalis nō est circa p̄cipiuz attendenda·ꝫ circa finē Ruot em̄ sunt qui bñ incipiūt a male finiūt dies suos·Nam Adā creatus manu celifica immediate ab ipso deo fit tot⁹ sit ut nullā imperfectionem paciatur·potuit in loco nobili.s.in paradiso·de terra pura a virgine a nōdū corrupta p ducatur·datur sibi aīa ex celesti domicilio·decoratur dei ymagine pulchritudie multiformi·dotatur immortalitate·fit ōnium dñs·cum doctr rector·sapientia naturali illustrat·ut sc̄m ꝓprietatem vniuscuiusq̄ animalis nomē imponat· theologia fecundatur q̄ deum a āgelos p̄ciali cognicōe videbat·ut dicit mgr̄ sētentiaz lib°·2· dist·23·Bonū habuit inciū·ꝫ finem malū·q̄ p pter peccatū ejectus est de paradiso a priuat⁹ illis graciis a donis·Bonū p̄cipium habuit Salomō·ꝫ nō stat de bono fine·Hñ incepit Julian⁹ apostata·ꝫ male finiuit·Bona inicia habuerūt q̄plures quoz exitus puersi fuerūt·ut in vitis patrū legitur·hij deformauerūt dei ymaginem· Vñ Anselm⁹ in oīoe ad sēm̄ Joh̄em baptistam dic sic·Deu qualē me feci·In peccatis erā cōceptus a nat⁹·ꝫ abluisti me dñe a ego pioribus sordidaui me·Reformasti in me amabilē ymagiez tuā a ego superinduxi odibilem ymaginē·Deu deu cui⁹·O cur nō odi eius imitacōem cuius sic horreo nomē·Ille sponte cecidit·ego volens surrexi·ꝫ ille nulla p̄cedente delicti vindicta superbiens peccauit·ego visa ei⁹ pena:contemnēs ad pctm̄ ꝓpe rauit·Ille semel in inno cencia constitutus·ego restitutus·Ille contra eū qui se fecit·Ego cōtra eū qui me fecit a refecit·Ille fugit deum p̄mittentem·Ego fugi deum p̄sequentem·Ille pstat in malicia deo ꝓprobante·ego cucurri in illaz deo reuocante·Ille obduratus ad puniēdum·ego obdurat⁹ ad blādiendū·Et si amb⁹ contra deū·ille contra requirentē se·ego contra morientem p me·O infelix ecce cui⁹ ymagis horrebā horrorē·in multis me aspicio horribilioꝛē Reforma dñe faciem quā fedaui·restaura innocenciaz quā violaui·hec ille· Quāta puersitas ē nō cōiūgere finem bonū bis a spiritalib⁹ inceptis 3° obscuratō·Saz sol oritur·q·modis·p° cum multa claritate sicut in viris iustis Judic·q·ca°· Qui diligunt te sicut sol in ortu suo splendeat:ita ut ilent·Et Eccī·27·ca°·Homo sanct⁹ in iusticia manet sicut sol·In cui⁹ signū b̄tus pat noster dñi cus oritur mūdo cū stella micante in frōte a i ore faculaz accensā gestās·Et scūs Thōs de Aq̄no apparuit beato Alberto de Brixia solez in pectore gestās q̄ totā eccīam illustrabat·de quo dicitur ꝺx momli fulgoris celici:hux emissa mūdo diffūditur·Quid dicem⁹ de Adam cui⁹ corp⁹ in statu in nocencie splendebat sicut sol·ex refulgentia iusticie originalis·q̄ post peccatū cognouerunt se eē nudos.s.p̄mi parentes·2° oritur sol cū circulo descripto in nube rubea a tunc de primo signat magnā pluuiam a regulare·sic plures post pctm̄ efficiūtur soles cū nube rubea caritatis a penitētie·in q̄ b⁹ sequitur pluuia lacrimarū a gracie·Patz de Ezechia rege ysa·38·ca·Patz de Magdalena Luce·7·capi·3° oritur sol cū circulo descripto in nube croceā a tunc signat multas a subitas tēpestates· Plures post peccatum oriūtur cum nube crocea prompte obediētie a tūc statim sequit immensa tempestas· Patz de Paulo in cuius pectoe virus nequicie ac psecucōis fidelium efflabat a tñ oritur deo cū obediencia dicēs·dñe quid me vis facere a subito circūfulsit eum lux de celo·Sequit ipsuz tempestas valida·q̄ cadens in terraz aptisq̄ oculis nichil videbat·Facta est tempestas synagoge admirantis a eccīe dubitantis·quia stupebant omnes qui eum audiebāt Actu·9·ca°·2° obtēbratur sol interpositōe nebule.s.peccati a superbie·ut patz in p̄mis parentibus·aut interpositione lune .s.cupiditatis a auaricie·aut occasu sub terra cō cupiscibilitatis a lasciuie p̄s·superexcidit igmis a nō viderunt solem·Et ysa·13·capi° Obtenebrātus est sol in ortu suo Et Apoc·6·capi°·Sol factus est niger tanq̄ saccus cilicinus·// 4° affluendo Qui enim affluit delicijs nimis comedendo a nimis delicata sumendo:grauiter deum offendit·

sicut fecit diues epulo Luce. 16. ca°. Nam abbas pastor ait. Nisi quies gule a ventris in animam venerit nunq̄ mens pugnās cōtra inimicū conuerit. dicit autor de prop̄etatib⁹ rerum. q serp̄s astutus volens cum elephāte cōgredi. p̄mo aggreditur eum a incitat ad pugnam stās semper a longe atq̄ ipsum circūdans. quod ideo facit ut elephas calefactus a agitatus. absq̄ onere serpente querat sibi flumen vel fontem. serpens autem a longe sequitur eum a videns eum grauatū statim pugnat cum eo. elephas vero pre graue dine ventris ineptus ad pugnaz succumbit. Eodem modo dyabolus aggressus est p̄mos parentes in exordio mūdi. Nam in forma serpentis aggressus est mulierē. cuq̄ de infimitis peccatis potuisset eam temptare solam gulaz p̄ suis armis assumpsit. Potuit enim eam ad homicidiū amare. cum esset sola debilior viro que a nullo poterat iuuari. nec resistere sibi. Potuit eam ad luxuriam prouocare cuz esset nuda a speciosa a iuuencula valde. a sic deseq̄ntur ad oē aliud malū ad qđ nos q̄tidie tēptat. ſ p̄nosc̄s q̄ si ungeret gulā. demū ad oē aliud malū ip̄az p̄trahēt. ideo ipsā incitauit diuisis ceuobucc̄ib⁹ ad hoc ut sumēt cibum vetitū. Nā cū dixit. Eritis sicut dii scientes bonū a malū. si ad superbiā inuitabat ſ ad pomū quod p̄tz. quia habito intēto a ipsa ventre pleno serpens absc̄ssit nec vltra hominē tēptauit. Ipsīc superbia. homicidia. auaricia. inuidia: a cetera vicia sumpserunt originem. Ista sunt arma dyaboli cōtra animā nostrā. 8°. quiescēdo. Nā anima quies. ocium sine labore. lecti mollicies a similia: grauiter offendūt deū. Siquidez Noe p⁹ laborem diluuij: habita quiete inebriatus est. Popul⁹ israhel in labore egipti damabat ad dominū pro miseric̄dia. sed in quiete ocij murmurabat cōtra deum p abundātia. Sanct⁹ dauid in labore p̄fectus. in ocio adulter. p̄ditor: a homicida est effect⁹. Subactis inimicis. in otio superbus numerari populuz iubet. a occidūtur peste a mane vsq̄ ad tercias. septuaginta milia virorū. 2°. Regū vlt̄. ca°. dicunt hebrei q in tribus dieb⁹ simul cū masculis a femimis a pueris. mortui sunt trecenta milia. Racō est. tum q̄ dauid superbe populū numerauit. Tum q̄ multitudo numerato rū nō reddidit pecuniaz dño. sicut scriptū erat in lege domini. Salomō occupatus in guerris a templi edificac̄one cū deo optime ambulauit. sed in pace firmatus a templo edificato reprob⁹ fact⁹ est. Quies ociosa inducit sumptuositatē nimiaz vestium Jhere. 51°. ca°. Vsq̄quo delicijs dissolueris filia vaga. Inducit luxuriā. vnde Lactātius libro 3°. instituc̄onum. ca°. 8°. dicit sic. Aristipo ne rīdēdum quidē duco quē semp corporis voluptatem tenētem. milq̄ aliud q̄ ventri a veneri seruiētez. nemini dubiū est hominē nō fuisse. Sic enim vixit ut mihil inter eum pecudēq̄ distaret nisi vnuz q̄ loquebat. Inducit eciaz risum. iocū. choreas. cātilenas. instrumētorū musicoz sonum. lasciuias crapulas. ebrietates. sōnolentias ac̄. 39°. Sicut dicēdo. Si enim mulier se coloret ut pulchritudiez quā natura vel nature auctor nō dedit: pictue figmentis ostēdat. nō est absq̄ graui peccato: maxime quādo fit in dei cōtemptuz. vel ut alios ad lasciuiam p̄uocet. Videns enim Eua se turpez et nudam p̄pter culpam. foliis ficus voluit occultare turpitudinē suam. vnde Ambro. in exameron. dicit sic. Dictus es o homo a deo tuo. bonū habes artificē atq̄ pictorem. Noli bonam delere picturā nō fuco sed veritate fulgentez. nō casu exp̄ssaz ſ gratia. Deles picturam mulier: si vultum tuū materiali colore limas. si acquisito rore p̄fundas. Ista pictura vicij nō decoris est. fraudis: nō simplicitatis que tuo displicz auctori. qui videt op⁹ suum esse deletum. Dic mihi si sup artificem induceas alterum qui sup opus illius nouis opibus adiciat. nōne indignatur ille qui opus suuz adulteratū esse cognouerit. Noli tollere picturā dei a picturam meretricis assumere. Q̄ si quis adulterat opus x̄pi: graue crimen admittit. Graue enim crimen ut putes: q̄ melius se homo q̄ deus p̄ingat. hec ille. Nam Jezabel uxor Achab regis israhel audito aduentu Jehu. dep̄mrit oculos suos stibio a ornauit caput suum vt forte ipsū aspectu meretricio deciperet. sed hoc p̄cū sibi valuit. q̄ mox ipsā de fenestra precipitari iussit. cui⁹ carnes iuxta verbū domini canes comederunt. ꝯ. Regū. 9. ca°. Vſ. 20. vouendo. Qui enim vouet aliquid cōtra caritatem dei vel p̄rimi grauiter peccat. sic fecit Adam de quo Glosa Gen̄. ꝯ. capi°. dicit sic. Fertur post mortez Abel nouisse Adam se vltra vxorem non cognituruū. nec filios generaturum. Sed deo intente fregisse votum: ut dei filius de eo nasceretur a homo reduceretur. de stirpe enī Cain nasci non debuit. Vnde ante Seth nullū legitur genuisse. Post eum vero dicit q̄ genuit filios a filias. hec ibi. Sic multi sūt qui vouent nunq̄ se recōciliaturos cū inimico. nec subuenire taliter eciaz in extrema necessitate nec illi loquiac̄. p̄mo vouent facere vindictā a alia mala. Volunt enī seruare vota sua sacrilega et dei mandata cōtemnere. cum tamē maior sit obligac̄o mandati q̄ voti. sicut fecit Adam qui noluit obseruaē mandatum dei ante p̄cm̄. ad quod seruandū tenebat: a post peccatū voluit obseruare votuz ad quod nō obligabatur. Si enim obseruasset mandatuz suis posteris multū profuisset. qui obseruando votum toti generi humano nocuisset. vñ Hugo de sacramētis libro p̄° parte. 6. ca°. 21. dicit sic. Quia rit si sola primi hominis obediētia probata. omnibus posteris ex eo nasciturīs: ad meritū sufficere debuisset. aut si singuli qui q̄ post eū temporibus suis quod Adam ipe probatus est siue in ei⁹ de: siue in alterius mādati obediētia obseruāda probati fuissent. Et potest fortasse credi. q̄ idem mandatū quod p̄senti datū est posteri quiq̄ ei⁹ obseruare debuerūt. vt singuli propa obediēcia probarētur a p̄ suis meritis digna retributione glorificarētur. p̄maz tamē obediēciam seruatam causaz fore gracie ad intricem in omnes sequētes

a ipsam obediencia obediendo seruates. hec ille. Vera enim obediētia est in obseruātia mandatorū dei. ut ptz. ¶ Post hanc declaracōem dixit sanctꝰ Thōs amīe deuote. O aīa deuota iam potes intelligere dignitatem aīe racōnalis que ad tantam sublimitatem deuenit. ut vniretur dei verbo p vnīōem psonalem a semp frueretur eo a super choros angelorū ad dexteraz patris collocaretur. licet Adam ignobilitauerit eam his .x. modis iam dictis. Ne tamē Belial glorietur in arguciis suis do celo te quo pacto illi rndeas. ¶ Ad primuz dic q deus a creatura nō sunt res diuersoz generū. ꝫ deus est primū principium ōnium creaturarū a sic assimilantur deo in ḡ tuz fūt entia ab ipso tanḡ a p̄mo a vniuersali pncipio toti esse. s. p quādā eius pticipacōez. ¶ Ad secūdum dic q licz cōcedatur q creatura fit aliq̄ modo similis deo. nullatenꝰ tamē conceditur q deꝰ sit similis creature. Nam ut dicit Dyoꝰ. 9. capi°. de diuinis no. In his que vniuocē dicunt recipitur mutua similitudo. nō autē in causa a causato dicimꝰ enī q ymago est similis homi. nō autem econuerso. sic creatura est similis deo. nō autē deꝰ est similis creature. ¶ Ad terciū dic q licz prescīti nō sint ad ymaginez dei p graciam. q soli predestinati sunt ad ymaginem dei hoc modo. tamē sunt ad ymaginē dei ꝑter naturalē aptitudinē ad intelligēdum a amādum deū p se. Verūtamē in ymagine pertransit homo. ¶ Ad quartū dic q nulla corpalis ymago ab homie fabricata ē. similis deo. sed deus posuit in homie spūalē ymaginez. ¶ Tunc aīa gracias agens deo a suis doctoribꝰ de taz sollēni declaracōne consolata: abijt domum in pace. Amen.:.

¶ Feria tercia in ramis palmarum.:
Sermo. xxxiꝰ. de peccato Luxurie.

Hic est sanguis meꝰ Marc. 14. capi° Hodie aīa simplex a deuota atz fidelis saluti sue intenta accessit ad ecclesiā a audiens missam tam ex lectōne euangelica q̄ ex epistola Jeremi. 31°. capi°: aduertit vnā conclusionem valde notabilē. s. ¶ Inter ōmia xp̄ianoruz certamina nullum est formidolosiꝰ q̄ carnis luxuria que genus hūanum deicit piculosius. ¶ Rō huiꝰ cōclusionis est. q btūs Augꝰ. libro de agone xp̄iano dicit sic. Inter ōmia xp̄ianoz certamina duriora sunt prelia castitatis vbi est quotidiana pugna a rara victoria. Et ysiꝰ. lib°. de summo bono dic sic. Magis p carnis luxuriā hūanum genꝰ subditur diabolo q̄ per aliquid aliud. q. s. difficilius est vincere vehemenciā huiꝰ passionis. Et Augustꝰ. lib°. soliloquioz dicit. Nihil esse cētio q̄ magis ex arce racōnis deiciat animū virilem q̄ blandimenta femine corpoz q̄ ille contactus. Sciendū q luxuria est grauissimū pcm̄ ꝑter tria. ¶ p̄mo deū offendit. Nam apls. 1. Coꝛ. 6. de tra luxuriam loquēs dicit. Neq̄ fornicarij. neq̄ adulteri. neq̄ molles. neq̄ masculoz cōcubitores: regnū dei possidebūt. ¶ me pcm̄ quod cuiq̄ fecerit homo extra corpꝰ est. Qui autē fornicatur in corpꝰ suū peccat An nescitis q membra vestra tēplum sunt spūsci qui in vob est quē habetis a deo. Empti enī estis pretio magno. glorificate a portate deū in corpe vestro hec ille. Ex eo itaq̄ q aliquis inordiate suo corpore vtitur p luxuriā: iniuriaz facit deo qui est pncipalis dominꝰ corpis nostri. Vñ Auguꝰt. libro de .x. coꝛdis dicit sic. Deus qui gubnat seruos suos ad vtilitatē illoruz nō suam: hoc p̄cepit ne p illicitas voluptates corruat templū eius q̄d esse cepisti. 2°. bonū omune subuertit. ¶ Naz pcm̄ in hūanis actibꝰ est q̄d est contra ordiez racōis. habz ātē rōis ordo ut ordinet singula in suum finē. a ideo nō est peccatū si p rōez homo vtat aliquibz rebz mō a ordine ꝓuenienti ad finē ad quē fūt: dummō ille finis sit aliq̄d vere bonum. Sicut ātē est vere bonū q̄ ꝓseruet corpalis natā vniuersi inita ecia est quoddā bonū excellēs q̄ cōseruet natura speciei hūane. Quīto autē aliquid est magis necārium: tanto magis optz ut circa illud ordo racōis seruet a magis est vicīosū si ordo rōis preter mittatur. Vnus autē venereoz est valde necāriꝰ ad bonū cōe q̄d est ꝓseruacō hūani generis a iō maxie circa hoc debz attēdi rōis ordo a si q̄d fiat preter id q̄d ordo rōis hēt valde vicioſū erit. hoc ātē ptinet ad luxuriā ut ordinē a modū rōis exceda circa venerea a sic est ḡuissimū pcm̄. 3°. rōez pū tit. Quīi ei inferiores potētie vehemēter afficiūtur ad sua obiecta. tūc superiores vires impediūtur et deordinātur in suis actibꝰ. Per vicium autē luxurie appetitꝰ concupiscibilis vehemēter intēditur in re delectabili ꝑter vehemētiaz delectacōis. iō p luxuriā maxime deordinātur vires superiores. s. rō. Sūt autē quatuoꝛ actꝰ rōis in agēdis. p°. simplex intelligētia q̄ apprehēdit aliquē finē ut bonū. a 2. actꝰ impedit p luxuriā q̄ tum ad cecitatē mētis Dani el. 13. ca. Species decepit te a concupīa subuertit cor tuū 2ꝰ actꝰ est ꝓsiliū de agēdis ꝑter finez a hic impeditur p concupiaz luxurie. Vñ Terētiꝰ in Eunucho loqñs de amore libidioso dicit Que res in se neq̄ ꝓsiliū neq̄ modū habz vllū: eā ꝓsilio regere nō potes. 3ꝰ actꝰ est iudiciū de agēdis a hic impedit per luxuriā ꝑpter inconsideracōez Danie. 13. ca. loqñs de semiꝰ luxuriosis dic. Auerterūt sensū suū ut nō recordarētur iudicioz iustoz. 4ꝰ actꝰ est p̄ceptū rōis de agēdis a hic impedit ex impetu concupīe ne exeq̄tur illud q̄d decreuit eē faciendū Vñ Terentiꝰ vbi supra dicit de q̄dam q̄ dicebat se cessuz ab amica hec vba Una falsa lacrimula extinguet cē. Cū ḡ luxuria ista tria ḡuissime offendat. iō ē ḡuissimū pcm̄. ¶ His itellcis aīa exiuit ab ecclesia cū ꝓposito fugiēdi tōlit pcm̄ fornicacōis a luxurie a ecce Belial intēdes eā ab hoc ꝓposito reuocare ait. O aīa simplex q̄ facile decipis tā leuit credēdo. Volo tibi ondere q̄ fornicacō nō sit mōle pcm̄. ¶ p°. sic. Nullū peccatuz mortale p̄cipitur a deo. Sed Osee p°. capitulo. precepit dominus Osee dicens. Vade a sume tibi vxoꝛez fornicariā

a fac tibi filios formicacōnū·ergo formicacō non est pctm̄ mortale· ℣ 2°sic· Nullus peccatū in sacra scriptura cōmemoratur absq; reprehensione· Sed formicacō cōmemoratur i scriptura ab antiquis patribz absq; ꝛeprehensione· Sicut Geñ·16·capitulo de Abrahaz quī accessit ad ancillam suam Agar· Et·30·ca° de Jacob quī accessit ad ācillas vxorū suarum· Et·38·ca·de Juda qui accessit ad Thamar quā estimauit meretricē· ergo formicatio nō est peccatum· ℣ 3°sic· Oñe peccatū mortale ducit ad pdicōem eternaz· Sed formicacō nō ducit ad pdicōem eternaz· vñ Ambro· sup illud·1· Thimo·5·ca°· Pietas ad ōmia utilis est dicit sic Omnis sūma xp̄iane disciplīe in misericordia et pietate est quā aliquis sequēs si lubricū carnis patitur sine dubio vapulabit· sed nō peribit ergo formicatio nō est mortale peccatū· ℣ 4°sic· Augustin⁹ libro de bono coniugali dicit· Quod ē cib⁹ ad salutē corporis· hoc est cōcubitus ad salutez hūani generis· Sed non ōnis mordinatus vsus ciborū est peccatū mortale· ergo nec ōnis mordinatus cōcubitus est peccatū mortale· cū nō fit directe cōtra deum· nec cōtra p̄imuz· quia per hūc aliquādo nulli hominī fit iniuria· ℣ Anima vero abijt tristis querēs a consulens legis doctores· Cui mox obuiauit Moyses· a qua cū cognouisset causas mestīcie sue ait· Ego ostendā tibi cōclusionē tuā esse verā testimonio legis quadruplicis· s·

℣ Legis Natural·
℣ Legis Diuinal·
℣ Legis Prophal·
℣ Legis hūanal·

Primo testimōio legis Natural· a hoc quadruplicīter· s· p racōes naturales· per philosophos morales· per poetas· p exempla gentiliū

℣ Ñitum ad racōes naturales Sciendū q; formicacō et luxuria est detestabilis quadrupliciter· ℣ p̄mo q; natura nihil facit frustrē aut in vanū· vt dicitur p°de celo a mūdo· Sed natura creauit mulierem in adiutoriū viri quā voluit sibi esse vxorez Gene·2·capi° Nō est bonū esse hominē solum· faciam⁹ ei adiutoriū simile sibi· Eciaz p̄pter istā causā deus deduxit alia aīalia ad Adaz· vnde Ambrosi⁹ libro de paradiso dicit sic· Cur deus tm̄mo do bestias agri a volatilia celi adduxit ad Adā a nō pecora· Respondeo· q; in domite bestie a volatilia celi ōia potestate deducēd a erant· de pecoribus aut̄ domitis cōgregandis homo habuit potestatē· Itaq; hoc dīne opēacōnis fuit· illud hūane diligentie· Simul accipe q; ea causa deducta sunt ad Adā ut i ōnib⁹ videret vtroq; sexu sb̄stāciam cōstare nature· s· ex masculo a femina a exēplo cognoscēret necessariū sibi fuisse consortiuz mulieris· hec ille· Ideo visa mulie dixit· Hoc nūc os ex ossib⁹ meis a caro de carne mea· quapropter relinquet homo patrez a mattez a adhērebit vxori sue a erunt duo in carne vna· Et sic per matrimoniū reprobata est formicacō a luxuria· ℣ 2° quia Omīa a fine a p̄pter finem appellari iustuz est· vt dicitur·2·de aīa· a p° mathaphice· Sed finis copule carnalis est productō legittime p̄le Geñ·2·capi° Crescite a multiplicamini a replete terrā· proles aūt non est legittima nisi ex matrimonio· Reprobatur autē politica Platonis qui voluit ōnia esse cōmunia a eciā mulieres· vt ptz 2° politicorū· q; magnū generabatur hūano generi preiudiciū· cū nullus vere cognoscēret cui⁹ esset filius a sic nec legittim⁹· ℣ 3° quia finis i vno quoq; debet esse optim⁹· vt dicitur·6·topicorū· Sed optimū generacōnis est legittimacō· eo q; natura dat id quod melius est· vt dicitur·2·de sōno a vigilia· Esse autez legittimū melius est q; esse naturalē tm̄ vel spuriū· Quod enim magis impedit virtutez· est magis fugiendū· vt dicitur·2· topicorū· Formicacō aūt magis impedit virtutē q; mrimoniū· cum in formicacōe desit honestas q; est ex tribus bonis vnum· s· vtile· delectabile· honestuz· Naz formicatrix est· cuius corp⁹ publicuz a vulgare est· que sub arcuatis locis prostrabatur· talia aūt loca fornices dicebant· Fornix enī dicitur lupanar· quia sub arcu lapideo p̄sternebatur· ff· ad legez aquiliā· l· Si seruus seruū· ℣· si fornicari⁹· Similiter focaia dicitur quasi foco ardens· Extra de testib⁹· ca° ex parte a· p̄sbiteri glosa dicit q; focaria fumit pro fornicaria· q̄si formamitoris carens· Meretrix autē dicitur eo q; p̄ciuz libidinis meretatur· quia ut dicit·32·q·2·ca° Meretrices dicunt· quarū publice venalis est turpitudo a que multorū libidini patent· Vbi dicit glō· sup ca°· vidua· meretrix est q; admisērit plures q; vigintitria milia hominū· Pellex vero dicitur cōcubina que falsa pellis decipit· q; pelle vultus et pectoris decipit lasciuos iuuenes· foris enī vt fallat arridet· sed nequicia intus gerit· vñ glō· in capi° lapsi· dist·33· dicit· pellicē vocat quā q; habet causa saturā de libidis· Luxuria vero ē ex immūdis desideriis veniens lubrica mētis a carnis prostitucō· Sed hec ōnia dicunt ihonestatē· ergo formicacō est pctm̄ mortale· ℣ 5° q; ars imitat naturam in q̄ tū potest· vt dicit·2·phicorū et 2° methaphice· sed natura a p̄ncipio ordinauit matrimoniū ad copulaz carnalez· ergo natura reprobauit formicacōez· Cū enim remediū adhibitū periculo sit obseruandū in forma vt periculum euitet· Pro euitando autez periculo formicacōis est secundo matrimoniū cōfirmatū vt ptz Genesis 9·ca° Ideo·2· Cor·7·capi° dicit· Vnusquisq; habeat vxorez suā p̄pter formicacōem· s· euitandā· vt dicit Glō· Qui enim cōcedit vnū oppositorū videt negare alterz· Extra de p̄sumptionib⁹ ca° Nōne· a capi° cū apostolica· Extra de hijs que fiunt a p̄lato sine cōsensu capituli· C·1·q·1·ca° p ysaiā· Et dist· 27·capi° Qualis· ergo formicacō est ōnino a natura p̄hibita· ℣ Ñitū ad phos morales· Scienq; luxuria est inordinata carnis petulantia· dulce venenū· importūa lues· perniciosa potio· que corpus hūanū debilitat· a virilis animi robur enervat· ulcerosa voluptas· adulterina iocūditas· habēs mel in ore· fel in corde· aculeū in dorso· subiectūq; necesse ut peniteat· Cuius detestacō apparet quadruplicit· ℣ p° Valeri⁹ maxim⁹ li°9· dicit sic·

Blandū malum luxuria quā accusare aliqñ facilius est q̄ vitare que inuictū Hannibalem armis illecebris suis oplexa: vincendum romano militi tradidit. Illa ducem vigilantissimū. illa exercitum acerrimū. dapibus largis. abundāti vino. vnguento crū fragrātia. veneris vsu lasciuioꝛe. ad sōnum a delicias euocauit. Quid hīs ergo vicijs fedius. q̄ quid etiā damnosi⁹. q̄ quib⁹ vtus atteritur. victorie relanguescūt. sopita gloria in infamiaz conuertitur. animi a corpis vires expugnantur. adeo ut nescias an ab hostib⁹. an ab illecapi: pniciosi⁹ hīndum sit. hec ille. ¶ 2° Seneca epistola. 28. dicit sic. Quis hostis in quēq̄ tam otu melioꝛ fuit. q̄ in quos dā voluptates fue. q̄ Quidam se voluptatib⁹ mergunt quib⁹ in odiū tedii nem adducūs: carere nō possunt. Ob hoc miserrimuz est q̄ eo puenerint ut illis que supuacua fuerunt: facta sint necessaia. Seruiūt itaq̄ voluptatib⁹. nō fruūtur a mala sua que malorum vltimū ē: amāt. Indurād⁹ est itaq̄ anim⁹ a a blādimentis voluptatis p cul abstrahēdus. Vincha hannibalem hibna soluerunt a indomitū illum muribus atq̄ alpib⁹ tutuz eneruauerūt. fomēta campania armis vicit. vicijs vict⁹ est. Nobisquoq̄ militandū est eo quidē genere milicie quo nūq̄ otiū datur. Debellāde sūt in primis voluptates: que ut vides seuaq̄ ingenia rapuerūt. Si voluptati cesserim⁹. cedendū est dolori. cedēdum est laborī. cedendū est pauptati. hec ille. Et de damacōi b⁹ li° p̄. dicit sic. Nihil est tā mortiferū igenijs ut luxuria. Luxuria blāda pestis. victrix orbis. imē sas opes auaris manib⁹ ut pdat: rapit ac. ¶ 3° Boeci⁹ li. 3. de cōsolacōe dicit sic. Quid autē de corpis voluptatib⁹ loquar. q̄ quarū appetētia quidez plena est facietatis. facietas vero pēnie: quarum motus q̄d hēat iocūditatis ignoro. Tristes vēo esse voluptatū exitus quisquis remiscitur libidinum suarū intelliget q̄ si btōs explicare possunt nihil cause est quin pcudes quoq̄ btē esse dicātur. Nihil ergo dubiū est quin ad bītudinē deuia quedā sint. nec pducē quēq̄ eo valeant. ad q8 se p ducturas esse pmittūt. hec ille. Et de disciplina scolastica dicit sic. Est em meretrix. imq̄tatis via. inferni ianua. pcussio scorpiōis. viscarium sceleris. pute⁹ meritus. ¶ 4° fulgenti⁹ li. 2° mithologiaz dicit sic. Rūnus i ōmib⁹ libidīs amor turpis sit. nunq̄ tū deteioꝛ q̄ cū se honorato miscuerit. Libido em honestatis nouerca: dū q8 expediat nescit: semp est maiestati contraria. Amor cū periculo sepe cōcordat a dū ad illud solū vocat q8 diligit. nunq̄ videt q8 expedit. hec ille. Tullius li° p̄. de officijs. confirmat hoc idē dicēs sic. Luxuria cū ōmi etati turpis sit. semb⁹ maxime fedissima est. Et li. de senectute dicit sic. O pdarū mun⁹ etatis. Siquidē aufert nobis q8 est in adolescencia vicio cissimū. s. libidinē corpis. hec ille. Ecce q̄ nus offensio luxurie. ¶ Rūtū ad poetas Sciēdū q̄ fomenta luxurie sūt quatuoꝛ. ¶ p° otiū cū gulositate. Vñ Ouidi⁹ li. p̄. de remedio amoris dic sic. Otia si tollas. piere cupidinis arcus. Cōtempte q̄ iacēnt a fine lucerne faces. Cū platan⁹ tuo gaudet q̄ popul⁹ vnda. Et q̄ limosa cāna palustris humo. Tā ven⁹ otia amat. hec ille. Terēti⁹ in Andria dicit sic. Ingeniū ōmuz hoīm ē a labore pdiue ad libidinē. Et in eunucho dicit sic. Sine cere a bacho. friget ven⁹. Cato li° de moribus dicit sic. Cū te detineat veneris dānosa voluptas. Indulgere gule noli: que vētris amica ē. Gualter⁹ in alexandreide li° p̄. dicit sic. Te nō emolliat vicijs p diga luxuries. Nec fortia pectoa frāgat. mētis mores b⁹ amoꝛ. Si bacho veneriq̄ vacas q̄ cētea subdis Sub iugo vemisti. perijt delira vacātis Libertas aī. veneris flagrāte camino. Mēs etet iteri⁹. tiras q̄ a bella moueri impat. Et suadet rōis vile sepe chrū ebrietas. Rigidos eneruāt hec duo mores hec ille. ¶ 2° gaudiū cū psperitate. Vñ Ouidi⁹ li. p̄mo de arte amādi dicit sic. Mēs erit apta capitūc cū letissima rerū a seges in pingui luxuriabit humo. Pectora dū gaudēt nec sūt attrita doloe Ipsa patēt blāda. tūc subit arte ven⁹. Et li. 2. dicit sic. Luxuriāt animi reb⁹ plerūq̄ secūdis. Nec facile est equa cōmoda mēte pati. Et li. de ponto dic sic Veneris dānosa libido. Nō solet in mestos sepe venire thoros. ¶ 3° aspectus cum formositate. Vnde Ouidi⁹ libro p̄° de remedio amoris dicit sic Decipimur cultu. gēmis. auroq̄ tegūtur omia. Pars minima est ipsa puella sui. Et Juuenal⁹ libro. 8. dicit sic. Rara est concordia forme atz pudicitie. Innodi⁹ dic sic Tingite cādētes roseo de murice vult⁹. Atq̄ fidē mox pādite de facie. Et Tullius li. 3. de tusculanis q̄stionib⁹ dicit sic. Flagicij p̄ncipiū est ut ait Enni⁹. inter ciues nudare corpora. ¶ 4° cant⁹ cū sonoritate. Vñ Ouidi⁹ li. 3. de arte amādi dicit sic. Res ē blāda canoꝛ. Pro facie multis vox fua lena fuit Ignoti nulla cupido est. Mora sēp amantes incitat. Et Tibulli⁹ li. 2° dicit sic. Ne vos decipiāt pendētia brachia collo. Nec capiat blāda sordida lingua pectore. hec ille. Quales aūt sint effectus luxurie nota hos versus. Femia: corp⁹. opes. amaz. vim. humia. vocē. Pollūit. admirat. necat. erīpit. orbat. acerbat. Corp⁹. opes. amaz. sortia. federa. famā. debilitat. pdit. necat. odit. destruit. aufert. Redde singula singul' ac. ¶ Rūtum ad exempla gentiliū Sciēdū q̄ Luxuria damnatur quadruplici exemplo. ¶ p̄mo ut dicit Valeri⁹ libro. 8° capi°. 3° Sophocles etate iam semioꝛ cum ab eo quidā queretz an etiam nunc reb⁹ venereis vteretur. dic meliora inquit. Libenter em istinc tanq̄ e furiosa quadaz dnacōe pfugi. Jō Senē. i declamacōib⁹ li. 2° dic sic Adolescens luxuriosus peccat. senex luxuriosus insanit. Que malam faciem habent impudice sunt. Non enim deest illis animus sed corruptoꝛ hec ille. Secūdo Helynandus dicit: Quid hic dicunt nostri. q̄ quibus quicquid extra oblectamentum libidinis occurrit: offensio est. Accusent igitur non tempora. sed theatra in quibus ad arazluxurie virtutuz victime trucidātur. Demostenes stomacuz laydis nobilissime meretricis iocando suppalpans a q̄ritans hoc quātū. q

Cūq illa diceret mille denariis·emit·Ego pe
re tāti nō emo·Propterea Boet⁹ li°3·de cōsola
ne dicit Euripidis pbo sētenciaz qui carētē libidi
mis infortunio dixit esse felicē // 3° btūs Aug⁹·li·
p·de ciui·dei dicit·Scipio nasica phibuit senatū
cōstruere theatrū·psuadēs oracōe grauissima·ne
grecā luxuriam virilib⁹ pūie moribus paterentur
obrepe·diq pter sedandā corpoz pestilenciaz lu
dos sibi scēnicos exhiberi iubebāt·pontifex autē
pter cauendā animoz pestilētiaz·ipsā scēnam
cōstrui phibebat·Neq enī censebat ille felicē fo
re rem publicā stantib⁹ membris·cuētib⁹ moribz·
Propter̄a Salusti⁹ in katilinario dicit sic Multos
pessima ac diuersa inter se mala luxuria atq auā
ricia vexāt·// 4° Valeri⁹ li°3° ca·1·dicit·q Dorēsi
us corbis qui fuit nepos Ninī Dorēsij licz a pnci
pio fuerit hō magne auctoritatis a grandis elo
quētie·q eloquētia sua seduxit plebē de ianiculo
a recōciliauit senatui·tū duxit vitam suā vilioē
a turpioē ōmib⁹ scortis·ad vltimū vero conuertit
linguā suam a eloquētiam ad libidinē cūctoz in
lupanaria·q fuit leno cui⁹ officō questum fecit·
Propter̄a Ouidi⁹ li° de ponto dicit·Res immodera
ta cupido est·Et Iuuenal' li°2·dicit·Est eadē fum
mis pter minimisq libido·Et sic pt3 q̄ gr̄ue ma
lū sit luxuria que hebetat sēsus ac̄·

Secūdo declaratur eadē cōclusio testimōio le
gis diuinal'·Sciendū q in lege dei formica
cō a luxuria phibetur quadruplicit·// 1° q si de
quo min⁹ videtur inesse inest a id de quo magis
ut dicit·2·topicoz·Sed min⁹ vidē inesse q̄ occu
pisēcia sit mōrale pctm q̄ formicacō·Nam occupia
in solo aī a petitu ofistit que tū ꝛcepta in mente
cū deliberacōe: est pccatū mortale Exo·20·ca·Nō
occupisces domū proximi tui·nec desiderab vxorem
ei⁹·nō seruū·nō ancillam·nō bouem·nō asinuz·
nec ōmia que illius sūt·Et Leuit·20·c·Si mecha
tus q̄s fuerit cū vxore alterius: morte moriāt·ac̄·
Patz ecia ex phibicōe 8ime legis Exo 8·20·ca·Nō
mechaberis·In quo p̄cepto fm ōnes catholicos
doctores: phibetur etiā simplex formicacō a omīs
species luxurie·Vñ hereticū est dicere formicacōez
simplicē nō esse pccatū·// 2° ex phibicōe ne mere
tricij·vnde Deut·23·ca·dicit sic·Nō erit meretrix
de filiab⁹ israhel·neq scortator de filijs isrl'·Non
offeres mercedē pstibuli·hec ibi·Nomīe meretri
cis ōmis formicaria intelligit·iux illud Eccī·9·ca°
Omīs mulier que est formicaria quasi sterc⁹ in
via conculcabitur·Spēm mulieris aliene multi ad
mirati reprobi facti sunt·Colloquiū em illi⁹ qua
si ignis exardescit·Cuz aliena muliere ne sedeas
ōnino·nec accūbas cū ea super cubitum: a nō al
tricēris cū illa in vino·ne forte declinet cor tuum i
illaz: a sanguine tuo labaris in pdicōem·hec ibi
Ex quo patz q ōmis formicacō a sacrīs scriptu
ram de formicacōe·vñ·q·Reg̃·9·ca° dicitur·di
xit Hieu ad Joram·Adhuc formicacōnes Jezabel
matris tue a veneficia eius multa vigent·Porro
Hieu texendit arcū suum a percussit Joram inter sca
pulas a egressa est sagitta p cor eius·Et·2·pal'·
21·ca° dicit sic·Allate sūt autē Joram littere ab he
lya pphēta in quib⁹ scriptū erat·Hec dicit dñs de
us Dauid pūs tui·Quoniā nō ābulasti in vijs
Josaphat patris tui a in vijs Asa regis Juda·sed
incessisti p iter regum isrl' a formicai feciste Judaz
a habitatoēs ihrl'm·imitat⁹ formicacōez domus
Achab·ecce dominus percutiet te plaga magna cū
populo tuo ac̄·// 5° ex pūicioē a piditatioē mag
norū viroz pter mulieres·vt patz in·2·1·exēplis
sacre scripture·ex quib⁹ ꝛuincitur q nō est mul
tum ofidendū in mulieribus·// pmo Adaz fuit se
duct⁹ ab Eua in esu pomi vetiti·pt̄ q8 fuit expul
sus de padiso Geñ·3·c·// 2° Loth inebriatus a
filiab⁹·incestū cōmisit cū eis a vxor eius uersa
est in statuaz salis·q̄ ꝛra p̄ceptum dñi conuer
tit se ut videret ciuitates sodomoz cōburi Geñ·
19·ca°·// 3° dīna filia Jacob vagās violata fuit
a Sychē·ex quo ipse a pr̄ eius rex Sychē a omēs
quotquot erāt in ciuitate masculini sex⁹ interfe
cti fuerunt a Symeone a leui Geñ·34°c·// 4° Ju
das deceptus fuit a Thamar nuru sua oñdente
se fore meretricē que ꝛcepit ex scorto Geñ·38·c°·
// 5° Joseph sanct⁹ carceratus fuit trib⁹ annis·
quia noluit consentire impudice petule vxori phu
tifaris dñi sui·ob castitatē illibatam quā seruā
bat Geñ·39·c°// 6° multa milia hominū ex po
pulo isrl' ceciderunt in bello·q se commiscuerunt mu
lieribus moabitis ad suggestiōem Balaam emis
sis ad castra Nūi·25·c·Et multi etiā interfecti fu
erūt ex mandato Moysi·cui dixit dñs·Tolle cūc
ctos pncipes populi a suspende eos cōtra solem i
patibulis·dixitq Moyses ad iudices isrl'·Occi
dat vnusquisq proximos suos qui iniciati sunt be
elphegor·Et phinees occidit adulterum a adulte
rā simul a placatus est dñs·ut dicit ibidē·primo
ex pfatis adulterijs tota ciuitas Moab depopu
lata fuit a pria // 7° ex pdictis adulterijs occisus
fuit Balaam suggestor eorūdem facinorū cū ōmi
bus masculis a femīnis moabitis fuatis dūta
xat virginib⁹ que viris non cognouerūt q̄ fuerūt
numero·32·milia Nūi·31·a·32·capitul'·Cōsidera
numerū mortuorū ex bīduo virginū·// 8° Sysa
ra dux famosus deceptus a mortuus fuit a Jahel vxo
re Aber cyrnei cū p̄sequeret eū Barach·Nam cuz
ille postularet aquā ad bibendū illa mulier vtrē
aque sibi dedit·Cūq dormiret illa perforauit ca
uo tympan⁹ eius a mortuus ē Judic·4°·// 9° Abime
lech interfect⁹ fuit a quadaz muliere q̄ proiecit
mortariū desup tecto Judic·9·c·// 10° Sampsō de
ceptus fuit a Dalida ex quo semetipsū a plures
philistinoz interfecit Judic·17°·// 11° Tribus
beniamin quasi tota fuit deleta pter adulteriuz
violenter commissum cū vxore leuite·ex quo interfe
cti fuerunt·90·milia hominū ob punicōem scele
ris Judic·19·a·20·// 12° Hely sacerdos a filij eius
ophin a phinees interfecti fuerūt a philisteis et
archa dñi capta fuit·quia filij eius dormiebāt
cū mulieribus quas obseruabant ad hostium ta
bernaculi·1·Regum·2·a·4°·capitul'·// 13° Dauid

afflictus est in morte filij quē genuerat ex adul
terio cū Bersabee omisso ex quo pdictō em a hoī
tidinm ppetrauit cōtra Vriam fidelissimū militē
suum·2°Regū·xi·¶ 19° Amon filius Dauid occisꝰ
fuit a fratre suo Absalon ꝓpter Thamar sororē
suam quā vi oppresserat·2·Regū·13·capi°¶ 17°
Absalon interfectꝰ fuit a Joab ꝑncipe milicie tri
bus lanceis·qᵇ fedauerat cōtra cubinas patris sui
volens se cōstituere regem·2·Regū·16·a·18¶ 16°
Adonias frater Salomonis regis·qᵇ cōcupiuit
Abysagh sunamitē·ut se faceret regez ihrl'm fu
it interfectꝰ in templo ad qđ ofugerat iussu Sa
lomonis·3·Regū·2·capi°¶ 11° Salomō sapiētissi
mꝰ allectus mulierū amore ydolatra effectꝰ apo
statauit a cultu veri dei·3·Regū·12·capi°·Ex quo
dānatus creditur·ut dicit Innocēcius Extra de
ostitutē·ca·ne inmitaris¶ 18° Sibba ad cōsultacō
nem mulierū in ciuitate Abella decapitatus fuit
2·Regū·20·ca¶ 19° Helyas ꝓpheta multas pſecu
cōes passus ē a Jesabel regia vxore regis Achab
a naboth eiꝰ cōsilio interfectus fuit a multi ꝓphe
te occisi fuerūt·3·Regū·19·capi°¶ 20· Athalia in
terfecit ōnē semen regiū a ipsa cū filijs occisa fu
it·4·Reg·x·a·xi¶ 21° Holofernes ꝑnceps milicie
regis Nabuchodonosor decapitatꝰ fuit a Judith
ptz·12·capi¶ 22° Aman suspensus fuit ob suspici
onem violacōis regine Hester ut ptz·A·capitu·
¶ 23° duo senes iudices erat dētes in Susānam
occisi fuerūt iussu Danielꝰ ptz·13·capi°¶ 24° tpe
regis Antiochi occisi fuerunt trecētitriginta qui
qᵇ milia hominū·qᵇ templū luxuria a comessacō
mibꝰ erat plenum a scortantiū cū meretricibꝰ·2°·
Machab·6·vsqᵇ ad finem libri·¶ 25° Johānes
baptista decollatus fuit in carcē ad instanciam
Herodiadis cū qua Herodes omiserat mestum
Mar·6·ca·Fugienda ē ergo formicacō ac̄·

Istrō declaratur eadē cōclusio testimonio le
gis Prophetalis a hoc quadruplicater¶ ꝑ
mo sic Salomō pueꝝ·A°ca·dicit sic·De feneſtē
domꝰ mee p cancellos pspexi a video puuulos·Cō
sidero vecordem iuuenē qui trāsit per plateā iux
ta angulū a ꝑpe viam domus mulieris extranee
graditur·in obscuro aduespasce te die in noctis
tenebris a caligine·Et ecce mulier occurrit illi o
natu meretricio prepata ad capiendas amas
garrula a vaga a quietis impaciēs·nec valens
in domo ꝺsistere pedibꝰ suis·nunc foris·nunc in
plateis·nūc iuxta angulos insidias Apprehēsuz
quoqᵇ deosculatur iuuenez a pro caci vultu blā
ditur dicens· Victimas pro salute noui·hodie
reddidi vota mea·Idcirco egressa sum in occur
sum tuum desideras te videre a repperi Intexui fu
mibz lectum meum·strauí tapetibꝰ pictis ex egip
to·consperſi cubile meū mirra a aloe a cinamo
mo·Veni inebriemur vberibus donec illucescat
dies a fruamur cupitis amplexibꝰ·Nō est enim
vir in domo sua abijt via longissima·saculum
pecunie secuz tulit·in die plene lune reuerturꝰ in
domū suam·Irretiuit eū multis sermonibz a blā
dicijs labioꝝ ptraxit illum·Statim eā sequitur
quasi bos ductꝰ ad victimam a quasi agnꝰ lasci
uiens ignorans a nescit qᵇ ad vincula stultus
trahatur donec transfigat sagitta iecur eius·ve
lut si auis festinet ad laqueū a nescit quia de pe
riculo anime illius agitur· Nunc ergo fili audi
me a attende verba oris mei·Ne abstrahatur in
vijs illius mēs tua neqᵇ decipiaris a semitis eiꝰ·
Multos em vulneratos dejecit a fortissimi quiqᵇ
interfecti sūt ab ea·Vie inferi domꝰ eius penetrā
tes inferiora mortis·Item ibi¶ 2° Ezechiel·16·caº·
dicitur sic·Et habens fiduciā in pulchritudine
tua·fornicata es in nomine tuo a exposuisti formi
cacōem tuam ōni transeūti ut eius fieres·Et edi
ficasti tibi lupanar a fecisti tibi pstibulum in cū
ctis plateis·Ad ōne caput vie edificasti signuz
prostitucōnis tue a abhominabilem fecisti decō
rem tuum·Nec facta es quasi meretrix a fastidio
sa augens pcium·sed quasi mulier adultera qᵘ
sup virum suum inducit alienos·Omnibus mere
tricibus dantur mercedes·tu autem dedisti mer
cedes cunctis amatoribꝰ tuis a donabas eis ut
intrarent ad te vndiqᵇ ad fornicandū tecū·fa
ctūqᵇ est in te cōtra cōsuetudinē mulier in forni
cacōnibꝰ tuis·Propterea meretrix audi verbū do
mini·Hec dicit dns deꝰ Quia effusū est es tuū a re
lata ē ignominia tua in fornicacōnibꝰ tuis super
amatōes tuos·ecce ego congregabo ōnes quibus
commixta es a ōnes quos dilexisti a nudabo igno
miniā tuā coram eis a videbūt ōnem turpitudi
nē tuaz a iudicabo te iudicijs adulteraz a dabo
te in sanguinē furoris a zeli a dabo te in manꝰ eo
rum a destruēt lupanar tuū a demolientur pstibu
lū tuum a denudabūt te vestimētis tuis a aufe
rēt vasa decoris tui a derelinquēt te nudam·ple
nāqᵇ ignominia a adducent sup te multitudinez
a lapidabunt te lapidibꝰ a trucidabūt te gla
dijs suis a cōburēt domos tuas igni a facient in
te iudicia in ꝺspectu mulierū plurimarū a requie
scet indignacō mea in te ео qᵇ nō fueris recorda
ta dierꝝ adolescētie tue hec ille¶ 3° Osee·2·capitu·
dicit sic·Judicate matrem vestrā ut auferat formi
cacōes suas a facie sua a adulteria sua de medio
vberū suorum·ne forte expoliē eam nudā a statu
am eaz sm diē natiuitatis sue a filioꝝ illius non
miserebor·qm filij fornicacōnū sunt·qᵇ fornicata
est mater eorū a cōfusa est que cōcepit eos que
dixit·Vadā post amatōes meos qui dāt pānes
mihi·aquā·lanā·linū a oleum·Propter hoc ecce
ego sepiam viā tuaz spinis·Et nūc revelabo stul
ticiam eiꝰ in oculis amatoꝝ eius a vir nō eruet
eam de manu mea ac̄¶ 5° Nau·3·capi·dicit·Ve
ciuitas sanguinū nō ē finis cadaueri in ꝺpter
multitudinē fornicacōnū meretricis speciōse a gē
te a habētis maleficia que vendidit gētes in for
nicacōnibꝰ suis·Ecce ego revelabo pudēda in facie
tua a ostendam gētibꝰ nuditatē tuā a regibꝰ igno
miniā tuaz a proiciā sup te abhoiacōes tuas a cō
tumelijs te afficiā a ponā te in exemplū·hec ille·
Et Tob·2·ca·dicit Attende tibi fili mi ab ōni formi
cacōe a ꝑter vxorez tuā nunqᵇ patiaris crimen·

Et dauid in ps. Omes qui elongant se a te peti
bunt: pdidisti ones qui formicatur. Et iterū. Et in
terfecta est terra in sanguinib9 a otaminata ē in
opib9 eoꝝ a formicati sūt in admuētoib9 suis. Et
iratus est furore dns in populū suum a abhoīna
tus est hereditatē suam. Ecce quāta detestatō. qt
ipropia. equales abhomiacões. cōminationes. ter
roes. plage pmisse otra formicationes. Nisi em eēt
hoīēd mōlea dānabile pctm illa nō occurreret.

QVarto declarat eas odusio testimōio legis
humanae. Sciendū q vicium cōtra naturā
qd est viciuz sodomiticū sic vulgariter appellatū: ē
grauissimū. Circa qd videnda sūt quatuor. 1° p°
quib9 nominib9 appellet hoc pctm. 2° ondū q
x. guissimis noib9 appellat hoc pctm. 3° mo appel
lat peccatū simpliciter contra naturā. ptz in Autē
tica. ut nō luxurient cōtra naturā coll'one. 6. Ex
de excessib9 platorū ca°. derici. Et. 32. q. 4. c. Adul
terij. vbi dr pessimū est quod otra naturā fit. hec
ille. Non em possunt nunc nec potuerūt in die iu
dicij sodomite vllo modo se excusare p ignorāci
am. Cum natura legē docuerit a dederit nō solum
hōib9. sed etiā ōnib9 brutis. quā bruta amalia
seruant a isti transgrediūtur ut. ff. de iustitia
a iure. l. 1. §. ius naturale. Vbi dr sic. Jus naturale
est quod ōnia amalia docuit. Nam ius istud nō
solū hūani generis pprium est. ſ ōnium aialiuz
que in celo. que in terra. q in mari nascūtur: om
niūquoq3 omune est. Hinc descēdit maris atq3
femine iuga cō: quā nos mrimoniū appellam9
Hinc liberoꝝ procreacō. hinc educacō. Videm9 ei
cetera quoq3 amalia fera etiā isti9 iuris picia cē
seri. Itē Instituta de iure naturali in pncipio idez
dicit. Et dist. 1. ca° Jus naturale dr sic. Jus natuā
le est omune ōnium nationū. eo q vbiq3 instin
ctu nature nō ostitucōe aliqua tētur. ut viria fe
mine oiunctō. liberoꝝ successio: a pueroꝝ educa
tio. Et in Autētica. quib9 modis naturales effici
antur legittimi. ſ. licet. vbi fm ius naturale cop
tus est coequalis. Idē dicit phs p° politicoꝝ. q
necessariū est hominē a feminā cōmisceri. non ex
electō e. ſ a natuā. Propter a vicium sodomiticū dici
tur contra naturā. 2° appellat flagiciū sodomiti
cū seu sodomitaz. ptz dist. 15. ca° qd ait. vbi dicit
sic. Rm Loth pstituere volebat filias suas hac
opēsacōe ut viri hospites eius: mihil a sodomitis
tale paterētur. hec ibi. Et. 32. q. 4. ca°. Flagicia q
cōtra naturā vbiq3 ac semp repudiāda atz pūi
enda sunt: qlia sodomitarū fuerunt. Et. 33. q. 3. ſ.
hoc autē dr sic. Relicto naturali vsu cōtra naturā
more sodomitico formicamur. hec ibi. 3° appellat
stupꝝ. patz. ff. de officio pfidis. l. finali. ff. de po
stulādo. l. 1. ſ. remouet. ff. qd metus causa. l. isti q
dem. ſ. penultio. ff. de adulteriis. l. qui domū. et. l.
seqnti. a. l. mariti leno crimū. ſ. finali. a. l. stupꝝ. ſ.
p° Et. ff. de extraordinariis crimib9. l. 1. ſ. qui pu
ero. ff. ad legez iuliā de vipu. l. z. ſ. 1. Et de penitēcia
dist. p. ſ. Qui puero stupruz abducto vel corrup
to comite pfuaserit. aut mulierē aut puellaz im
pellauerit. quidue impudicie grā fecerit a domū
prebuerit. pciumve quo hijs pfuadeat dederit p
fecto flagitio punitur capite. imperfecto vero in
sulam deportat. hec ibi. ut ptz. 3° appellatur viti
um ppter quod venit ira dei in filios diffidentie.
Ptz in Autētica. ut nō luxurient otra naturā col
lacōe. 6. Et de osecra. dist. 1. ca. in sancta. Et extra
de vita a honestate clericoꝝ. ca° Vt clericoꝝ mo
res in melius reforment. otinenter a caste viuere
studeant vniuersi. psertim in sacris ordinib9 cō
stituti ab ōni libidinis vicio pcauentes. maxie
illo ppter qd venit ira dei in filios diffidētie. hec
ibi. Extra de excessib9 prelatoꝝ. ca°. Clerici qui cū
q3 illaz incōtinentiā que cōtra naturā est. ppter
quā venit ira dei in filios diffidētie a qnq3 ciuita
tes igne osumpsit. dep hensi fuerint laboraē ac.
4° appellat virū nubere in feminā. Ptz. C. de adul
teriis. l. cum vir. Glō. cū vir suppomit se in offici
um femine. 5° appellat aliquē in corpore suo mu
liebria pati. ptz. ff. de postulādo. l. 1. ſ. remouet ac
6° appellatur. nefanda libido. patz Jstituta de
publicis iudiciis. ſ. Item lex iulia ac. 7° appella
tur nephandū crimen qd nominare turpissimuz
est. ne dicentis os a aures audientiū polluant.
32. q. 1. ca. In eo fornicatoꝝ. vbi dicit sic. In vetei
lege de nefādis crimib9 que in occulto sunt. q
noīare etiā turpissimū est. nec a dicētis os a aues
audiētiū polluerēt. gnaliter est oplexa dicens vere
cundos vel verentes facite filios isrl ab oi imūdi
cia. hec ibi. 9° appellat grauissima luxuria. patz
in Autētica. ut nō luxuriētur cōtra naturā coll'o
ne. 6. ac. 10° appellat fetidissima nequitia. ptz. C.
de adulteriis. l. Fetidissimā ea3 nequiciā que pu
dorez suū aliēns libidinib9 prosternūt. nec non
etiam earū que p vim stupro oprehēse sunt. irre
phensa voluntate. leges vlciscunt. hec ille. Et hoc
qn mulier cum alia muliere corrumpit. Vel quā
do abuti se patitur a viro ppio vel ab extraneo.
ut dicunt doctores. ff. de adulteriis. l. si vxor ac.
11° videndū est q peccatū contra naturaz est cri
men exceptatū tanq3 maximū a sceleratissimum
Nā Guilhus in speculo de accusatore in fine. poit
ista crimia exceptata. s. crimē lese maiestatis. cri
men p dueliōis. qd est sub crimine lese maiesta
tis. crimen hereſis. crimen symonie. crimē sacle
gij. crimē fraudati census. crimē fraudate anno
ne. crimen dilapidacōis. Ego vero addo 12° ma
ledictum. s. crimen cōtra naturā qd declaro. q. rō
nib9. Prima racō est maioris displicētie a offē
sionis dei. quia nullū aliud pccm tātū displicz 8o
a offendit deum sicut istud peccatū maledictum.
vñ Gen. 19. ca. dicit. Homines sodomite erāt pessi
mi a peccatores corā deo nimis. Et. 18. ca. dicit do
min9 Clamor sodomoꝝ a gomore multiplicat9
est a peccatū eoꝝ aggnatū est nimis. descēdā a
videbo vtrū clamorē opere opleuerint. Sup quo
Gregorius dicit. Nouim9 tante a inaudite turpitu
dinis q3 admiracōez que dubitacōez parit in au
dientes. dns enim quasi admiras super tanto sce
lere dic. descēdam a videbo q3 si dicat. Jncredibile
videt homines tātū flagiciū perpetrasse. vñ. 2. q. 1.

ca° de⁹ ōmipotēs ut nos a p̄cipitan de sētētie p
lacō e⁹ pescēt· cui ōmia nuda ⁊ apta sint oculi ei⁹
mala tñ sodome noluit audita iudicaē prius q̄p
manifeste ognoscēt que dicebātur· Vñ ait ipse
descendā ⁊ videbo vtr̄ clamor̄ē qui venit ad me
ope⁹ opleuerint· An nō est ita ut sciā· ⁊ de⁹ ōmipo
tens cui nihil est absc̄ditū· ꝑ ōmia ei manifesta
sunt añq̄ fiant· nō ido hec ⁊ alia multa p se mq̄
rere dignat⁹ est q̄ ea ignorarz· ꝑ ut nobis exem
plū daret ne p̄cipites in discutiēdis ⁊ iudicādis
negocijs essem⁹ ⁊ ne mala p̄imor̄ p̄us quisq̄
p̄sumat credē q̄p bare· Cui⁹ exēplo monemur
ne ad p̄ferendaz sētēciaz vnq̄ p̄cipites sim⁹· ā
temere indiligēterq̄ p̄bata indiscussa quoquo
mō iudicem⁹· Si em̄ de⁹ ōniū ognitor sodomorū
mala quor̄ clamor vsq̄ ad cēlū puenerat· ōmia
sciēs pri⁹ nec credere nec iudicare voluit· q̄p ipsa
ea cū fidelib⁹ testib⁹ diligēter inuestigans q̄ au
dierat: ope⁹ p̄baret· nos q̄ sum⁹ homines ⁊ pc̄ō
res quib⁹ incognita sūt occulta iudicia dei: hoc p̄
cauentes nullū añ verā iustāq̄ p̄bac̄oez iudica
re aut d̄enare debem⁹· hec ibi· Naz isti maledicti
sodomite sūt aduersarij dei ⁊ toti⁹ curie celestis·
ac destructores hūani generis· quia ꝺseruac̄o ge
neris hūani nō potest eē nisi p generac̄oez ⁊ libe
ror̄ p̄creac̄oem· que nō potest fieri absq̄ viro et
muliere: ex ipsor̄ naturali ꝺiūctione· ut h̄etur· C
de indicta viduitate tollenda· l· finali· C de liberis
p̄teritis· l· maximuz· Et Instituta de exhered̄adis
liberis· ℣· ⁊ hoc quidē· Et i Autētica de triennio et
semis· ℣· p̄· coll'one· z· Natura em̄ vtrūq̄ corp⁹ ma
ris ⁊ femine edidit ut maneat suis viribus immor
tale ⁊ alterū alteri⁹ auxilio semp egeat ⁊ vno se
moto alterū corrūpatur· C de legittimis hered̄ib⁹
· l· lege· 12· tabularū· Propterea phs p° politicorū
⁊· 2° de aīa ibi· naturalissimū operū dicit q̄ om
nia ecia viuentia naturalit appetūt ꝺtinuac̄oez
sui in esse q⁹ nō potest fieri nisi p generac̄oem q̄
nō est sine ꝺmixtione actiui ⁊ passiui Et· z2· q· ∧·
ca° flagicia dicit sic· Diuina lex nō sic fecit homi
nes ut se vterētur modo ꝺtra naturā· Violatur
quippe illa societas q̄ cū deo nobis eē debz· cū ea
dem natura cui⁹ ipse est auctor: libidinis pueri
tate polluitur· hec ibi· Et in Autētica· ut nō luxuri
entur ꝺtra naturā coll'one· 6· ℣ Secūda rō ē ma
ioris vindicte ⁊ ultionis· Nā p̄cm̄ ꝺtra naturaz
fuit pria causa diluuij Geñ· 6· c· Videns autē de⁹
q̄ multa malicia hoīm eēt in terra ⁊ cūcta cogita
cio cordis intenta eēt ad malū ōni tēpore· pemitu
it eū q̄ hominē fecisset in terra ⁊ precauēs in fu
turū ⁊ tact⁹ dolore cordis intrinsec⁹ delebo inquit
hominē quē creaui a facie terre· Corrupta est au
tē terra corā deo ⁊ repleta est iniq̄tate· Cūq̄ vidis
set de⁹ terrā eē corruptaz· ōnis quippe caro corru
pat viam suaz coraz dño sup terraz· dixit de⁹ ad
Noe· Finis vniuerse carnis veit corā me· Replē
ta est terra iniq̄tate a facie eor̄ ⁊ ego disperdaz
eos cū terra· Post dies septē ego pluam sup ter
ram· 4o· dieb⁹ ⁊· 4o· noctib⁹ ⁊ delebo ōnem sub
stantiā quā feci de supficie terre· Cūq̄ trāsissent
septem dies aque diluuij inundauerūt super
terram ruptiq̄ sunt ōnes fontes abissi magne
⁊ cataracte cēli aperte sunt ⁊ facta est pluuia su
p terram quadraginta diebus ⁊ quadraginta
noctibus· consumptaq̄ est ōnis caro que moue
batur sup terraz· vniuersi hoīes ⁊ cūcta in qui
b⁹ spiraculū vite est: in terra mortua sunt· hec ibi·
Propter hoc pc̄m̄ submerse fuerūt quinq̄ ciui
tates Geñ· 18· ca· Igit dñs pluit sup sodomaz et
Gomorrā sulphur ⁊ ignē de cēlo ⁊ sb̄uertit ciui
tates has ⁊ ōnem circa regiōem vniuersos ha
bitatōes vrbiū ⁊ cūcta terre virēcia· hec ibi· Et tā
gitur in Autētica ut nō luxuriētur ꝺtra naturaz·
Et de p̄nia dist· p· ℣· Sed a ꝺtinuo q̄ dixerat sicut
adame faciā te ⁊ sicut seboim que due ciuitates
ex vicinia sodomor̄ parilis excidij atq̄ incendij
tēpere⁹ sortiū· Conuersū est im̄q̄t cor meū in me
ipso· ꝺturbata est aīa mea ut faciā fm iracun
diam furoris mei· Nōne ergo apparet q̄ ido nob⁹
peccātib⁹ indignatur dñs ihesus ut ī dignacōis
sue nos terrore ꝺuertat· hec ibi· Et glō· ibidē enu
meāt has q̄q̄ ciuitates. s. Sodoma· Gomorra·
Adame· Seboim· Segor· q̄ est bale· ex quib⁹ fa
ctum est mare mortuū· cui⁹ aqua nec nauigabil
neq̄ potabilis est· ibi ferūū natat ⁊ pluma mer
gitur· ibi sunt poma ī arboribus pulcherrima exte
rio⁹· interio⁹ autē sūt plena fauilla ⁊ cineribz· Tam
horrend⁹ fuit hoc pc̄m̄ ut vltio puenerit vsq̄ ad
necē filior̄ suor̄ ne de origine ipsor̄ aliq⁹ signū
remanēt· Nō em̄ solū illata est vltio in auctores
sceler· verecia in p̄gemē dānator̄· 17· q· vlt· ca·
Cū multe· Et ita hij qui nō peccauerūt: peiunt· q̄
sepe perit iust⁹ cū impio· Extē de hijs q̄ fiūt a ma
iori pte capituli· ca° 2° Et vno peccante ira dei sup
ōnem populū venit dist· 87· ca° sed illud nō o cō
se· Et vxor Loth respiciēs retro ut videret sb̄uersi
onē illaz: statim ꝺuersa ē in statuā salis marmo
reā que manet vsq̄ in hodiernū diē· q̄ ei iste q̄
q̄ ciuitates igne ⁊ sulphure ꝺsūpte sunt: signāt
q̄ ōnes qui hoc tale scelus pagunt· qui sēsib⁹ q̄
q̄ sui corp⁹is libidinose ꝺtaminauerint seipsos:
in illo futuro incendio ꝺcremādi sunt· Naz quia
dux exercitus Romanor̄ in templo deor̄ commi
sit hec scelus tempe⁹ Damibalis apud cānas· p̄
terea romani turpissime deuicti sunt· ℣ Tercia ra
cio est maioris grauitatis ⁊ pollutōnis· Naz hoc
peccatū cōtra naturā est nephandissima libido
Instituta de publicis iudicijs· ℣· Item lex iulia de
adulterijs coherc̄edis· que nō solum temeatōes
aliarum nupciarū gladio punit· sed ecia eos q̄
cum masculis nephandam libidinē exercere au
dent· hec ibi· Et in Autētica· ut nō luxurientur cō
tra naturā dicit Justinian⁹ sic coll'one· 5· Igitur
quidam dyabolica instigacione comprehensi et
grauissimis luxurijs semetipsos inseruerunt et
ipsi nature contraria agunt ⁊ istis iniunguntur
sensibus accipere dei timorem ⁊ futurum iudiciū
⁊ abstinere ab hmōi illicitis ⁊ dyabolicis luxu
rijs ut non per hmōi impios actus ab ira dei in
sti inuemāt̄ ⁊ ciuitates cū habitātib⁹ eaz p̄eāt

docemur ei a dñis scriptuls q̄ ex hmōi impijs
actib⁹ a ciuitates cū hoib⁹ piter pierūt· ꝓptēa er
go ōmib⁹ hoib⁹ huiuscemōi p̄cipim⁹ a p̄dictis de
lictis abstinē a dei timorē in cordib⁹ p̄cipe a seq̄
eos q̄ bene viuūt· Propt talia em̄ delicta a fames
a terremot⁹ a pestilētie fiūt· ꝓptēa admonemus
abstinē ab hmōi illicitis p̄dictis: ut nō suas per
dant aīas· hec ibi· Q̄ autē ista nūc dicta euemāt
nōtur· 32· q· ∧· ca· flagitia· i glosa Hoc em̄ peccatū
est grauiꝰ q̄ cū mre cōcubere· vñ· 32· q· ∧· caº adl
terijs malū vincit formica cōez· vincit autē ab ince
stu· Peius ē em̄ cū mre q̄ cū aliena vxore concubē
ß oim hoz pessimū est qđ cōtra naturaz fit· hec
ibi· Et caº Vsus naturalꝫ a licitus est· sicut in coi
gio· a illicitus sicut in adulterio· cōi naturā vēo
sēp illicitus· a paul dubio flagiciosior atq̄ turpi
or quē scūs apls a in femīis a in masculꝫ argue
bat· dānabiliores volens eos intelligi: q̄ si i vsu
naturali· adulterā do vel formicā do peccarēt· hec
ibi· Dem̄ apli hētur Ro· p· caº quasi p totū· Preter
rea p̄cem cōi naturā ap̄ deum g̃uius est homici
dio· q̄ homicidiuz occidit corp⁹ peccatū cōi na
turā occidit aīmā· ymo duas aīas· s· suā a eius
in quē cōmisit· sicut dr de illo q̄ puocauit aliquē
ad iurā dū sciens ipsū falsū iuratuz· q̄ piurium
vincit homicidiū· 22· q· ∧· caº ille q̄· Hoc etiam vi
detur satis exp̄ssum· 33· q· 3· ℣· Hoc autē· Vbi post
q̄ dixit de pemitētia adulterij a homicidij· subdit
Vel crimiū magnitudo vulgarē cōsuetudinē ex
cedēs· veluti dū contra naturaz more sodomitico
hūane societatis ac̄· Est em̄ hoc peccatū grauius
q̄ p̄stituē ꝓprias filias· Exemplo sc̄i Loth Gen·
19· caº Et hētur dist· 1ª· caº qđ ait sodomitis Loth
sūt mihi due filie que nōdum nouerūt viros· p
ducā illas ad vos vtimini illis sicut placuerit vo
bis· tm̄ in viros istos ne faciatis iniquū· p̄stituē
volebat filias suas· hac cōsideratiōe ut viri hospi
tes ei⁹ mhil a sodomitis tale paterentur· hec ibi·
Sed nunq̄d Loth p̄t excusari q̄ bñ fecit Aug⁹·
in q̄stiōib⁹ sup Gen· dicit q̄ nemo dēt mīn⁹ ma
lū omittere ut alē euitet maius malū· Nimiꝝ pe
culosissime admittit hec cōsideratio flagicioū vel
quoruūcūq̄ p̄ctōꝝ· ut nos faciam⁹ mali aliq̄d ne
alius grauiꝰ malū faciat· Amb°· li· de p̄riarchis
ut hētur· 32· q· ∧· caº· offerebat· cōmendat Loth
dicēs· Offerebat scūs Loth filiaꝝ pudorē· Nā a si
illa quoq̄ flagitiosa impuritas erat tū mīn⁹ eāt
sc̄m naturā coire: q̄ aduersus naturā delinq̄re·
Preferebat dom⁹ sue verecūdie hospitalez gratiā
etiā apud barbaras gentes inuiolabilē· hec ibi·
Sed Aug⁹· osiderauit delictum filiarū Loth· Am
brosi⁹ aūt pietatē quā habuit ad hospites· Sed
q̄ nō tollitur delictū filiarū ꝓter illam pietatē iō
Loth nō bñ fecit· Simile hētur Judic· 19· caº de ho
mine sene qui cū fuscepisset hospicio adolescētem
leuitaz cū vxore sua· nolens ut viri belial cōmitte
rent hoc scelus ait· hēo filiam vgineꝫ a hic hō hz
concubinaz· educā eas ad vos ut vtamini eis a ve
stra libidinē opleatis· tātū obsecro ut scelus ctr̄
naturā nō opemini in viros ac̄· ℣ Quarta rō ē·
maioris aspitatis a locutōis· Nā lex nō loquitur
ita aspe contra aliquos crimīosos sic̄ contra hoc
peccatū· ut ptz· Ff· de adulteriis· l· Cū vir nubit in
feminā vires porrecturaz· quid cupiat vbi sep⁹ p
didit locū vbi scelus est id qđ nō p̄ficit scē· vbi
venus mutat in alterā formā· vbi amor queritur
nec videtur· iubem⁹ insurgere leges· armati iura
gladio vltōe· ut exquisitis pēis subdātur infa
mes q̄ sunt vel futuri sunt rei· hec ibi· Et in Auct̄i
ca· ut nō luxurietur contra naturā collone· 6· in
fine dicit Justinian⁹ ipator sic· Si autē a pt⁹ no
strā hāc admonicōem inuemātur aliq̄ in talibz
pmanentes delictis· pmū quidē indignos semet
ipsos faciūt dei miscordia· post hoc autē a legi
b⁹ constitutis subiciūtur tormentis· Precipim⁹ eni
a p̄fecto gloriosissimo regie ciuitatis· pmanētes
in p̄dictis illicitis a impijs actibz· a post hāc no
strā admonicōez oprehēdere a vltimo sb̄dē sup
plicio: ut nō ex otemptu taliū inuemaꝫ a cūtas a
respublica: p hos impios act⁹ ledi· Si eni a post
hanc nūraz fuasionē quicā tales inuenientes hos
subcellauerint· similiꝫ a dño deo odēnabunt et
ipse ei gloriosissim⁹ p̄fect⁹ si inuenerit quoscaz
tale aliq̄d delinq̄tes a vindictaz in eos nō intu
lerit scōm nīas leges· pmū quidē obligat⁹ erit di
uinitio: post hoc autē nīam indignacōez fustinē
hec ibi· O detestabile p̄cem· O inauditū sacrilegi
um· O ineffabile vicium de quo nunq̄ hō deberz lo
qui· quia obturat aures iusti audietis tā abhoī
nabile p̄cem· Nō ei solum act⁹· ß etiā ipsa placō
os loq̄ntis aures audietis a ipsa q̄dāmodo pol
luit elementa· Nā angel⁹ bonus tātum se elōgat
a colloq̄ntib⁹ de hoc vicio· licz nō ad peccādū· ß
ad detegēduz quātū sonꝰ vocis p̄tēditur· Demō
etiā post q̄ obduxit hōines ad peccādū hoc vicio
cōtra naturā retro se voluit ne illud videat: sicut
vxor Loth ex sola visiōe vindicte huiꝰ p̄cī: cōsa
est in lapidē salis ac̄· ℣ 3° Videdum est q̄ licet
hº vicium cōtra naturā attēptetur a diuersis mlt
tiplicit: oēs tamē tenētur rei eq̄liter· Sciendū q̄
vicium contra naturā dr qđ q̄cūq̄ mō exerceꝫ pre
ter q̄ inē virū a feminā ordinate in vase naturali
ad hoc debito· Tale eī vicium q̄nq̄ est solū attēp
tatū a nō p̄fectum a tūc attēptantes nō tenētur
hoc crimine· ß iniuriaꝝ· ff· de iniurijs· l· ß ē q̄stio
nis· ℣ finali· a· l· seq̄nti· Et de pēna dist· 1· ℣ Si quis
tam masculū q̄ feminaz· siue ingenuos· siue liber
tinos impudicos facere attēptauerit· iniuriarū
tēbitꝫ a si serui pudicitia attēptata sit: iniuriaruz
locū hēt· Attēptari pudicitia dr cū id agitꝫ: ut ex
pudico impudicus fiat· hec ibi· Q̄nq̄ autez talitꝫ
attēptantes in insulam deportantꝫ· ff· de extraordi
nariis crimīb⁹· l· 1· ℣ qui puero· de pēna dist·
p· ℣ q̄ puero· stupꝝ abducto ab eo vel corrupto
comite psuaserit· a mulierē· a puellā interpellaue
rit: q̄d ve impudicitie gra fecerit vel domū p̄buerit· p
tium ve q̄ is psuadeat dederit· p̄fecto flagicō punit
capite· iperfecto vo in insulā deportat· corrupti com
tes sūmo supplicō afficiūtur· hec ibi· Q̄nq̄ āt hoc
vicium ē p̄fectū a tūc hº flagicō tenētur plures· p°

agẽtes pncipales Ptz instituta de publicis iudi
ciis ff. Item lex iulia. C de adulteriis. l. cũ vir ac. 2°
pacientes. Ptz. ff. de postulãdo. l. i. ff. K emouet au
tẽ a postulãdo p alijs. etiã eũ qui corpe suo muli
ebria passus est Glõ. dicit a hic ẽ infamis ipso
iure. C de adulteriis. l. cũ vir 3° masculꝰ cuz mas
culo. Ptz. ff. de extraordinarijs criminibꝰ. l. i. ff. q̃ puero
Et. J2. q. A. cã. vsus naturalꝭ 4° feia cũ feia. Ptz
C de adulteriis. l. fedissimã. Glõ. dicit ibi. Cũ fe
mina agit ut vir a econuerso. vir ut femia. Nam
mulieres in vesamã verse fugrediũtur femias
abutẽtes eis. 5° vir abutens femina. Pone q̃
quis stuprauerit virgiem immaturã nõdũ viri
potẽtem. puta minorẽ. 12. ãis qua pena debz pu
miri. Dicit quidã q̃ dẽt decapitari. q̃ abstulit vir
gimitatẽ que nũq̃ refuscitat. C de raptu virginũ
. l. vna. Cõtra istã nõ viripotẽtem nõ defloravit
ꝫ corrupit ergo debz deportari. Casus ẽ. ff. de peis
. l. si quis aliquẽ d. ff. qui nõ cium. Jõ dico q̃ talis
Aut defloravit eam auferẽdo sibi virgimitatẽ q̃ nõ
potest eẽ eciaz si sit minor. 12. ãis. q̃ hic nõ attẽ
ditur etas. ꝫ potẽtia naturaꝭ. ff. de despõsacõne i
puberũ ca° puberes. a sic tenet pena capitali. p. l.
allegatã. Aut nõ defloravit eã. q̃ nõ erat viripo
tens. a tũc aut polluit eam extra naturalia a sic
omisit in ipsã viciũ sodomiticũ extra naturã a de
bet pumiri pena huiꝰ delicti. Aut polluit eã circa
naturalia nõ tñ intr̃. q̃ ñ attigit daustr̃ pudoꝭ
sed in circuitu palpitabat vel ꝓpter teneritatem
etatis. Extr̃ de spõsalibus ca°. Juuenis. Extra de
despõsacõe impuberũ ca° obtinebatur. vel ꝓpter ar
tacõem mulieris. Extra de frigidis ca° fraternita
tis. a tũc aut ex affectu mrimoniali a sic excusatur.
q̃ ꝓpter offensũ a nõ ꝓpter factũ videtur affinitas
contracta que impedit mrimoniũ cũ consanguinea ri
lius. ut patz in dictis capitul allegatis Et. J1. q. j.
ca° extraordinaria. Aut nõ ex affectu mrimoniali
a sic omittit viciũ sodomiticũ a talis pollucõ ẽ cri
minosa a dãnabilis ex q̃ nulla contrahit affinitas
a tũc punitur pena relegacõis. p. ff. qui nõ duz. cũ
inuã nõ corrigãtur nisi exprẽsse dicat. C de appellati
onibꝰ. l. principiꝰ in fine. Et ita patz grauis excessꝰ
in defloracõe mulieris virginis ac. 6° vir cũ vx
ore ꝓpria abutẽs ea. Ptz. J2. q. A. c. adulterij. vbi
dz sic. Si vir mẽbro mulieris nõ ad hoc accesso uti
voluerit Visus eẽ naturaꝭ si vltra mos placit:
in vxore quidẽ veniale ẽ. in mẽtrice vero dãnabi
le. ꝫ iste qui est cõi naturã execrabilit quidez fit
in meretrice. ꝫ execrabiliꝰ in vxore Tãtũ valet ra
dinacõ creatoris a ordo creature. ut in rebꝰ ad vtẽ
dum accessis. eciã cũ modꝰ excreditur longe sit to
lerabiliꝰ. q̃ in eis que accessa nõ sunt. vel nullꝰ.
vel rarus excessus. hec ibi. Graue itaq; pctm̃ est.
8° omittẽtes lenocinũ ad tale scelꝰ ꝓpetrandũ
Tale lenocinũ est par crimi adulterij. ff. de ad
ulteriis. l. 2. ff. lenocinij. Et. ff. de publicis iudicijs
. l. is qui reꝰ. in glõ. magna in fine. ff. de accusati
onibꝰ. l. lenia. In autẽtica. ut iudices sine quoq̃
suffragio ff. eos. Et punitur eadẽ pena qua a ip
sum stuprũ a adulterium. ff. de adulteriis. l. 2. ff. le
nocinij. a. l. si q̃s adulterium. C de adulteriis. l. casti
tati. a. l. sñ metu. a hoc iõ qz cã pduerit delictoꝭ 9°
pntes domũ ad tle scelꝰ omittẽdũ scient. ff. de ad
ulteriis. l. q̃ domũ. a. l. mr ff. p. ac. Et p domũ itelli
git q̃libz hitacõ. de cã. l. q̃ domũ in fine. et. l. seqñti
bz sic. Et si amicis q̃s domũ pduisse tenet. ꝫ a si
q̃s i agro suo aliẽ ve stupz fieri pduisse opht et
det. Sz a si in domũ aliquã soliti fuerint cõuenire
ad tractandũ de adulterio et si eo loco nihil ad
missum sit. verũtamẽ videtur is domũ suã ut stu
prũ adulteriũ ve omittere pduisse. q̃ sine collo
quio adulteriũ nõ omittit. hec ibi. Jsti eñ fũt co
mites corrupti. ff. de muriis. l. itẽ apud ff. comitẽ
9° accipiẽtes pciũ p operto stupro: tenet de leo
nino. ff. de adulteriis. l. mat ff. p. Et. l. mariti leno
cinũ ff. p. Et idẽ in quocũq; qui accepit aliquid
ob causã stupri. de cã. l. mariti lenocinũ ff. p. Eciã
maritꝰ p adulterio vxoris. ff. de adulteriis. l. Js
cuius ope. consilio. dolo malo. factũ est ut vir feia
ve in adulterio deprhẽsi: pecunia aliave q̃is pa
ctõne se redimerẽt: eaꝺ pena dãnet que constituta
est in eos qui lenocinij crimie dãnantur. hec ibi
Eciã vxor p adulterio viri. Ibidẽ. l. si quis adul
teriũ 10° prestãtes consilium. auxiliũ. opem a fauo
rem ad hoc scelꝰ omittẽdũ Jo dicit dñs
Congregabo õnes gentes a adducaz eas in val
le Josaphat a disceptabo cũ eis. q̃ posuerũt pue
rũ in pstibulo a puellã vendi derit p vino ac. 11°
psuadentes hoc crimẽ. ff. de adulteriis. l. hec ver
ba legis. ne q̃s post hoc stuprũ adulteriũ ve fem
sciens dolo malo a ad eum q̃ psuasit a ad euz q̃
stuprum vel adulteriũ intulerit: ptinent ac. 12°
celantes tales criminosos. Ptz in Autẽtica ut ñ
luxurient contra naturã ibi. Si eñ et post hãc no
stra suasiõem quidã tales iuenientes hos sub int
celauerint: simlit a dño 8o condẽnabũtur. hec ibi
Sicut dz de occultãtibꝰ latrones a alios crimino
sos. C de hijs qui latrones. l. p. ac. 13° rectores non
punientes inuentos in tali scelẽ. Ptz in Autẽtica.
ut nõ luxurientur contra naturã in fine. ibi. principiꝰ
enim a pfecto gloriosissimo regie ciuitatis ac. ut di
ctum ẽ supr̃ in q̃rta racõe. Licz autẽ ista lex non
declaret que sit pena rectoris hoc delictũ nõ puni
entis. vñ videtur eẽ arbitraria. ff. de effractoribz
a expillatoribꝰ. l. p. ff. finali. Tamẽ est par pena
cũ ipso delinq̃nte. Extra de vita a honestate cleri
corz ca° ut clerico. ff. plati vero q̃ tales pfũpserit
in suis inq̃sitatibꝰ fustimẽ. maxime obtẽtu pcumie
vel alterius comodi tẽpalis pari subiacẽat vlcõmi
hec ibi. Nõ enim excusant sola ignorãtia. q̃ debet
purgare puinciã suaz malis hominibꝰ. ff. de officõ
presidis. l. 3. Excusarẽtur autẽ inq̃sicione generali quã solẽt facere in principio sui regimis nisi eẽt
eis denũciatum ul aliter scirent. ff. de custodia reo
rũ. l. diuꝰ. 2° videdũ ẽ de processu fuãdo cõtr̃ hmõi
crimiosos. Sciendo q̃ in hoc crimie prędict p accusa
cõez. inq̃sicõez. seu denũtiacõez. fũmarie a de pla
no: sine strepitu a figuã iudicij. vñ rector principa
lis vel dominꝰ debz ordinare vnum vel duos vel
plures ad libitum denunciatores qui diligenter

mūestigēt⁹ q pquirāt de hmōi sodomitis pstito il li vel illis sacīo de diligēti muestigacōe ⁊ imq̄siti one⁊ inuentos dēnūcient dato ecīā pmio pro q̄ libet inuento· ut rōne pmij sint magis solliciti· C de accusacōib⁹· l· ea quidē· C de exactōib⁹ tributo rū· l· appitores· C de curiosis· l· i· ff· de officio p fecti vrbis· l· i· ℣· quies· ff· de iudicijs· l· cū ptor· ff· de reb⁹ eorū· l· magis puto· ℣· illud queri· ff· de cu reo⁹· l· diu⁹· 2· Probaī autē hoc nequíssimū crimen pſumptiue· s· p ea que fūt precedētia veneris puta q̄ fuerūt deprehēsi in ipsis reb⁹ veneris· ff· de adulterijs· l· q̄ dō ait lex in pncipio· Hec aūt fūt apparat⁹· colloquia· Ibidē· l· ⁊ si amicis· Loc⁹ cō stitut⁹· ouiuia· basia· tact⁹· Nam ab hijs arguntis scelus inducit· ut dicit Cicero in topicis Et glosa sup illa· l· q̄ dō ait lex· dicit sic Visus ⁊ allo q̄ tact⁹ post oscula factū Cū ei op⁹ nō plene pateat visui sufficit ferri testimoniū de eo q̄ dō inducit violentā pſumptiōem que sufficit in hoc casu Extē de pſumptiōib⁹ ca° lūis· ⁊ ca° tertō loco· Et· 32· q· p· ca° dixit dñs· Iste pſūptiones fūt in ca° lūis· putavisus fuit solus cū sola· nud⁹ cū nuda i eodē lecto iacētes· multis secretis· locis· latebris ad hoc commodis ⁊ horis electis· Alie pſūptiones fūt i ca° tertō loco· puta visi fuerīt fil⁹ p plana ⁊ nēota· vias ⁊ iuia· pluries ouagātes· ⁊ testionū vicinie· tūc iudex seculais vel ecīastic⁹ dz tles multiplici pēa pūire ℣ Prima ē pena ignis· q̄ sm statuta cīatū sodomite delēt⁹ cremari igne· sic hētur Gen· 18· c· de iure dīno· vñ Raban⁹ ibidē dicit· Cū dñs scelera punire decreuisset· q̄litate vltionis innotuit macula crimis· Sulphur fetet· ignis ardet· Qui ēgo ad puersa desideria carnis fetoē exarserunt· iure sulphure ⁊ igne pierūt· hec ille· Ideo sm qualitatē crimis debz impoi pena· ut· C de penis· l· sancimus· ff· de hijs qui ut indigni· l· rescriptū· Ex hijs que fiunt a maiori p te capl'i· ca°2· Vt saltē a ebitate pene retrahātur a scelere· ℣ Secūda pena est gladij· C de adulterijs· l· cū vir· Et īstituta de publicis iudicijs· ℣· Itē lex iulia· ℣ Tertia pena ē capitis· ff· de extraordinarijs crimib⁹· l· i· ℣· qui puero Ex de exce· p la· ca° derici· in glō· ℣ Quarta pena est mortis que ē vltimū supplicīū· ff· de pēis· l· vltimū q̄litercūq̄ feratur· ℣ Quinta pena est infamie quā incurrit ipō iure omittēs hoc crimē· ff· de postulando· l· i· ℣· remouet· ℣ Sexta pena est intestacōis· q̄ sodomite nō pūt facere testamētū sicut nec damnati ob crimē famosū· Ar· ff· de testamentis· l· is cui· Quia ut hētur· C de adulterijs· l· cū vir· Insuper gunt leges· armātur iura cōtra eos ⁊ infames efficiūt ipō iure· Nā leges eis ñ patrocināt· ℣ Septima pena ē repulsiōis· q̄ repellūtur a postulādo ⁊ ab honorib⁹ cū sint infames· ℣ Octaua pena est spoliacōis· q̄ derici imuēti in hoc crimie spoliant bñficijs suis· ut hētur dist· 81· ca° si q̄s amodo· vl' ab officio suspendūtur· Nec dist· ca° eos· ⁊ ca° sequūti ⁊ sic a bñficio· Extra de offi° ordinarij· capi° ad reprimēdū· ⁊ ibi ē notabil' glō· Extra de vita ⁊ hōestate derico⁹· ca° ut derico⁹· vbi dz sic· Ne vero facilitas veniē mētinū tribuat delinquēdi statuim⁹· ut q̄ cōprēnsi fuerit in cōtinētie vicīo laborare· put magis aut min⁹ precauerīt· puniātur sm canonicas sanctiones quas efficati⁹ ⁊ districtius p cipim⁹ obseruari· ut quos dei timor a malo nō reuocat· tēp alis saltē pena a pcō cohibeat· si q̄s ergo hac de causa pſumpserit suspensus celebrare dīna· nōsolū ecīasticis bñficijs spolietur· vexecīā p duplici culpa ppetuo deponat· hec ibi In laycis autē ōnia bona sua dīnt cōfiscari· q̄ sic est i crimie hereſis· Extra de hereticis· ca° cū sm leges· li° 6· In cui⁹ exemplū dē⁹ noster oipotēs puniendo istud crimē extinxit psonas ⁊ bona ⁊ cuncta terre virecia ꝛ sumpsit· ℣ Nona pena ē remotionis· q̄ derici laborātes hoc crimie a clero remouent⁹ ⁊ ad agendā pēnitēciaz in mōsterijs detrudunt⁹· Laici vero excōicant⁹ ⁊ a societate fidelīū segregātur· Extra de excessib⁹ prelator⁹· ca° derici· in fine vbi dī sic· Si derici fuerīt reiciātur a clero vel ad agēdam pēniaz in mōsterijs detrudant⁹ Si laici excōicacōmi subdātur ⁊ a cetu fidelīū fiant peit⁹ alienī· hec ibi· Iste pene ñ fūt arbitrarie sed iuridice· ℣ Decima pena ē degradacōis· Clerici⁹ em h° vicō laborās pōt a suo iudice ecīastico degradari ⁊ sic tradi curie seculari puniend⁹ legib⁹ imperialib⁹· Cū hoc crimē sit grauio⁹ hereſi et crimine lese maiestatis ⁊ symonia p obtinendo epatu ⁊ falsificacōe līarū aplicarū ⁊ calūnia seu otumelia otra episcopū fuū· in quib⁹ casib⁹ derici ens delinquēs degradant· Et in dicto ca° derici· dz deponant· q̄s nō pōt fieri misi degradētur· q̄ hoc verbū deponit· ⁊ pūetur· 1· q· 1· ca° reprīmitur· Et deponit· ⁊ careat· 1· q· 3· ca° vltō· Et deponit· ⁊ a gradu sacerdocij retinhat· C de epīs ⁊ dericis· l· si quēq̄· in fine· Ita vult glō· Extē de symonia ca° licet heresy· Et glō· 17· q· 3· ca· sane· Et sic p tz q̄ fornicatio est graue pēccatū· Idē Exo 8· 20· ca· dz· Nō mechaberis· ⁊ fornicaberis· ℣ Postq̄ vero Moyses declarauit oduciōem predictā ait aie deuote Rue ego noui fidelitē te ducī· Sed ecce hic est sanct⁹ Thomas de Aq̄no doctor noui testamēti q̄ intellectū tibi dabit ⁊ instruet te viam qua ad dīnm gradiaris ⁊ ne labaris i vllaz fornicacōez· firmabit super te oculos suos· Ad quē astāte Moyse accessit aīa deuota pro sue conclusionis dationi noticia Cui sanct⁹ Thōs ait· Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurez tuā· q̄m ego oīdam tibi cōclusionē tuā eē verā testimonio q̄druplicis legis· s·

℣ Legis Euāgelice· momio legis Euāgelice Scīē
℣ Legis Aplice· dum q̄ crist⁹ p bauit illam
℣ Legis Canonice· q̄druplici testimonio· ℣ p°
℣ Legis Ecīastice· testi° Math· 7· ca° Audistis

Quinto testi q̄ dictuz est antiq̄s· Nō mechaberis· Ego autē dico vobis· q̄ ōnis qui viderit mulierez ad concupiscēdū eā iā mechat⁹ est in corde suo· hec ibi· Sed min⁹ est videre mulierē cū cōcupiscēcia· q̄ actu fornicari cuz ea· cū ergo illud sit pctm̄ mortale· et iā hoc erit pctm̄ mortale· ℣ 2° testimōio Luc· 16· ca° Omis qui dimittit vxorem ⁊ ducit alterā mechat· Et qui dimissaz a viro ducit· mechat· Et· 18· ca· Sicut factū ē in diebz

Noe ita erãt in dieb⁹ filij homis. Edebant & bibebant. vxores ducebant & dabãtur ad nupcias vsq; in diem qua intrauit Noe in archã & venit diluuiũ & pdidit õnes. Similiter sicut factũ est in diebus Loth. Edebant & bibebãt. emebãt & vendebant. plantabant & edificabãt. Qua die autẽ exijt Loth a sodomis: pluit ignẽ & sulphur de celo & õnes pdidit. Memores estote vxoris Loth. hec ibi. ¶ Ꝛ° testimõio Johis. c. ca. dicit ihesus samaritane. Vade voca virũ tuũ & veni huc. Respõdit mulier & dixit. Nõ habeo virum. dixit ei ihs. Bñ dixisti. q nõ hẽo virum. Quinq; em viros habuisti & nũc quẽ habes nõ est tuꝰ vir. hoc vere dixisti. dicit ei mulier dñe video q pphẽta es tu. ac. ¶ Ꝛ° testimonio Mar. .x. capi° Omne extrinsecꝰ introiẽs in hominẽ nõ potest eum coinq̃nare. q nõ introiuit in cor eiꝰ sed in ventrẽ & in secessum exijt purgans õnes escas. Que autẽ de homie exeunt illa coinq̃nãt homiez. Ab intus em de corde hominũ cogitacões male pcedunt. adulteria. fornicacões. nequicie. impudicicie. oculus malus. stulticia. õnia hec mala ab intus pcedũt & coinq̃nãt homiem. hec ibi. Circa pctm fornicacõis notãtur in epla & i euãgelio q̃tuor ꝺclusiões. ¶ Prima ꝺclusio. ¶ Fornicatores & cõcubinarij in talj vitio pseuerantes cũ securitate salutis absolui nõ sunt existimãtes. Patz Extra de penitẽcijs & remissionib⁹ capi°. q quidaz ad cõfessionem de crimjnib⁹ veniunt. q̃ vis cõfiteri velint se tamẽ asseit abstinere nõ posse. Cõsultacõi tue taliter respondem⁹ q eoz cõfessionem recipe debes & eis ꝺsilũ de crimjnib⁹ exhibere. q̃ licz nõ sit vera hmõi penitẽtia. admittẽda tamẽ est eorũ confessio & crebris & salubrib⁹ monitis est penitẽtia indicẽda hec ibi. Sup quo glõ. dicit. Talis penitẽtia nõ ẽ vera & fructuosa ad vitam eternã. licz hmõi penitẽtia valeat ad mino⁹ supplicium tolerãdum & ad bona tempalia ac̃. Sã fine vera caritate nõ est salus. p. Cor. 13. ca°. Si tradidero corp⁹ meum ita ut ardeam. caritatẽ autẽ nõ habuero mihil mihi pdest. Et de penitẽtia dist. 2. ¶ Caritas est rectavolũtas ab õnib⁹ terrenis ac psentib⁹ prorsus aũsa. iuncta deo insep abiliter & vnita igne quodã spũssancti a quo est & ad quẽ refertur incensa. inq̃namenti õnis extranea. corruptiõis nesciа. nulli vicio mutabilitatis obnoxia. super õnia q̃ carnaliter diligũtur excelsa. affectõnũ õnium potẽtissima. diuine ꝺplacõis auida. in õnib⁹ sep inuicta. fima actionũ bonaruz. salus morũ. finis celestiũ pceptoz. moꝛs criminũ. vita virtutũ. virtus pugnãcium. palma victoz. anima sãctaruz mẽtium. causa meritoz bonoz. pmium pfectoz. sine qua nullus deo placuit cum qua nec potuit aliquis peccare. nec poterit. fructuosa in penitẽtibus. leta in pfitẽtibus. gloriosa in pseuerãtibz victoriosa in martirib⁹. opꝛosa in õnib⁹ õmino fidelib⁹ ex qua quicq̃d est bom opis viuet. hec ibi. Sed tales intẽdẽtes in vicio pseuerare sunt sine caritate cũ sint in pctõ moꝛtali. ergo inutilis ẽ eis talis ꝺfessio ad salutẽ eternã. De hijs pseuдãtib⁹ in pctõ dicit in euãgelio. Erat pascha & trã situs ab ꝺfessiõez & azima & sincera & fructuosa. post biduũ. s. spei & caritatis. Sz fornicatores nõ hñt talem ppositũ bonũ. q̃ querebãt sũmi sacerdotes & scribe. s. ꝺcubinarij quo ihesũ dolo tenerẽt & occiderẽt ac̃. Et in epla Gr. dñe demõstrasti mihi. s. tales fornicatores & ꝺcubinarios ficte ad cõfessiõez accedere. Preterea ꝺfessio dẽt eẽ integra q̃ ad nũerũ pctõz. q̃ cũ aliquid deficit de ptib⁹ totiꝰ res nõ est integ̃. Extr̃ de electõe ca° cũ in cũctis ca° vbi plenius. ¶ Si vero. in glõ. que incipit. vide mirabile. de electõe li°. 6. Et Cmã dati. l. mãdatũ Ecia mihil Gr. actũ cũ aliquid restat ad agẽdum. Extra de sacra vnctõe ca. p° in glõ. z. ca° maiores. Sz ad integritatẽ ꝺfessiõis ut sit salubris req̃rit integritas ꝺtriciõis Joel. 2. ca. Cõuertimini ad me in toto corde vro. Sed q̃ intẽdit pseuerare in fornicacõe vel ꝺcubinatu: nõ est vera & integre penitẽs. de pnia dist. ¶ Ꝛ° Irrisor ẽ & nõ penitẽs qui adhuc agit q8 penitet. nec videtur deũ poscẽ sibi dit⁹. q subsanare supb⁹. Multi em lacrimas indesinẽter fũdũt & peccare nõ definũt. hec ibi. Et gregorius ut hẽtur dist. eadẽ dic̃ sic. Qui admissa plãgũt. nec tñ deserũt ꝺsiderare solicite sciãt. q flẽdo inaniter mũdãt qui viuẽdo se neq̃ter inq̃nãt cũ idcirco se lacrimis lauãt ut mũdi ad sordes redeãt. Qui admissa plãgit. nec dũ deserit: pene g̃ uori se subicit. q ipsaz quã flẽdo impetrare potuit: venã ꝺtẽnit. hec ibi. De tali fictõe sb figura Gr. in euãgelio. Et cũ essz Bethanie in domo symõis leprosi ac̃. vbi hẽtur q discipuli indignabãtur cõtra mulierẽ q̃ effudit pcõsũ vnguẽtũ dicẽtes. ut quid perditõ ista vnguẽti facta ẽ. p q8 signat ficta ꝺfessio que si essz integ̃ valuissz trecẽtos denarios & fuisset fructifera salutis eterne. p cẽtuz signat vita eterna Matth. 19. ca°. Cẽtuplũ accipiet & vitã eternã possidebit. p denariũ sigñatur merces celestis. Matth. 20. ca. Ex denario diurno ouei sti mecũ. Ver⁹ autẽ penitẽs hoc ognoscit. Ideo in epla Gr. Et ognoui. ¶ Preterea. Aut patz sacerdoti fictio ofitẽtis. q ipsemet se fictũ & nõ verũ penitẽtẽ ofitetur. puta cũ dicit se a pctõ abstinẽ nolle. vel nõ posse cũ nolit resistẽ & tũc sacerdos nõ debz eum absoluẽ sciẽs oppositũ sacramẽti cũ peccatẽ & penitẽ sint opposita. Natura nãq; respuit ut q̃ q̃ ꝺtraria fiat iungãtur. Vanũ em est dicẽ quẽ piam posse absolui dũ est in pposito delinquẽdi. Tales autez fornicarij fũt hmõi. In quorũ figura in euangelio dicit. Et Judas scarioth⁹ abijt ad fũmos sacerdotes ut pderet ihesũ illis. Ficte ei accessit cupiẽs hñre bñficium solucõis & pmiseit ei. ß hoc fuit in pniciem sui & illoz. Ideo in epla dicit. Tu oñdisti m̃. aut nõ patz sacerdoti talis fictio cũ ipse cõfitens nõ se talem confiteatur et sic nõ confitetur fictõem suam. Et quia nõ cõfitetur õnia peccata sua cõnexionem habẽtia: a nullo absoluitur. nec aliquod ei dimittit cum cõfessio nõ sit integra nec legittima. Ergo recedendus est a tali fictõne & iterum cõfitenda sunt omnia pcta q̃ pus fuit ꝺfessus & ꝺfitẽda est eciaz fictio.

In cuius figurā querentibꝰ discipulis vbi deberēt
pare pascha ꝙ qualiter deberēt ꝯficeri cū securitate
salutis. Xps dans mos. mittit duos discipulos
suos ꝙ pcām a fictionē dicēs. Ite in ciuitatē ꝙ eccle
siam militātem a occurret vobis homo ꝙ catholi
cus a deuotus sacerdos lagenā aque baiulans:
seqmini eum In lagena signat clauis ptātis In
aq̄ signatur clauis scie. Hic sacerdos demōstrat
cenaculū grande stratū. s. premia celestia. tormē
ta gehēnalia. grauamia criminalia a sic ꝯfitens
parat sibi pascha ꝙ trāsitum a vicijs ad virtutes
ut dicit in euāgelio Et in epla Br. Studia eoꝝ ac̄

Secūda cōclusio. Fornicatores a cōcubinarij
publici sic pmanentes. nō possunt cōicare vāci
ter: misi pemitētes ab imuicē sepenē totaliter. Ptz
qz quilibz existēs in mortali peccato tādiu debz ab
eucaristie p̄cepcione desistere: donec veraciter pe
nitat. i. Cor. ii. Probet aūt seipm homo a sic de pa
ne illo edat. Hec autē pbacō fit p sufficientē exa
minacōem pcōꝝ. p verā ctricōem omissorū. per
integrā cfessionē delictorū. p sinceram a cordialez
reconciliatiōem inimicoꝝ. p satisfactōem perpetra
torū. Sed tales fornicarij a concubinarij non vere
penitēt cū sint semp in mortali pcō. Nā in actu na
turalis generacōis. nō solum intēdit prolis gna
tio. ꝫ etiā ipsius plis educacō vsqz ad statū per
fectū perfectōe naturali a morali. qz nō tm habe
m⁹ a pentib⁹ naturā. ꝫ etiā educacōez a discipli
nam. ut hētur. 8. a. 9. ethi. Cōcubitus āt fornica
riꝰ opp omit̄ p̄mo fim. qz cōiter fit causa delcācōis
libi dmose a nō causa libero ꝙ pceādorum. Et si
qs in tali cōcubitu plem intendat. nō tamē plis
educacōem. qz concubinatus excludit a pntib⁹ de
bitā curam plis educāde. que req̄rit diuturnitatē
cū p entib⁹ mansionē. q̄ nō interuenit in concubia
tu a sic a secūdo fine repellit. ergo est octra ius na
turale a sic peccatū mortale. ut ptz dist. 8. ca° que
cōtra mores. Violat em̄ fed⁹ a ordiem ptinētem
ad plem quasi ad p̄imū q̄ diligēdus est tanq̄
ipsemet Deut. 6. ca. a Matth. 22. ca°. de talib⁹ for
nicatorib⁹ a concubinarijs in mortali peccato omu
nicātib⁹ in euāgelio dicit. Mā ducātib⁹ illis ait
ihesus. Amen dico vobis. qvnus ex vobis trādet
me q̄ mā ducat mecū ac̄ Et xps concerēs de talibz
maxime concubinarijs sacerdotibz a notorijs idig
ne celebrātibus. in epla dicit. Et ego q̄si agnus
māsuetus qui portatur ad victimā ac̄. Cōcubia
rius ei sacerdos si est notorij⁹ est suspensus q̄ ad
se a quo ad alios a cōicare nō pōt. vñ dist. 32. c.
Pręt hec autē p̄cipiēdo mādam⁹ ut null⁹ missaz
audiat p̄sbiteri quē scit concubinaz idubitāter hīe
vel subintroductā mulierē. hec ibi. Vocatur aūt
mulier subintroducta q̄ sub spē a p̄textu hītatio
nis cū sacerdote cōmorat. cuiusmōi fūt agapite
que sunt optētu conuersiōis: ymo puersiōis p̄s
biteris cohitant. Si autē sacerdos est concubinari
us occultus. tūc est suspēsus quo ad se nō autez
quo ad alios. Vñ in sui piculum comunicat. ideo in
euangelio dicit. Vnꝰ ex duodecim qui intīgit ma
nū mecū in catinū Ve hōmi illi p quē filius hois tra
det. bonū erat ei si natus nō fuisset homo ille ac̄.
Quia qui mā ducat a bibit indigne. iudiciū sibi
mā. a bi. i. Cor. ii° ca° Idem de tali concubinario occl
to in epla Br. Et nō cognoui. s. ipsū. Hīn autez coi
cat in aliorū salutem. Extra de cohitatōe clericoꝝ
a mulierū. ca° vestra. a ca. tua. Et dist. 32. ca. pter
hec. Ferꝝ. dicit sic Nō horreat cotūba ministeriū
malorū: respiciat dei p̄tātem ac̄. Si autē penitеat
a nō p̄seueret in crimine: tūc sibi a alijs recte coi
cat dist. 70. ca. fidelior. Pretēa Jus naturale di
ctat. qđ tibi fieri nō vis: alteri nec feceris Tob. 4.
ca. Sed nemo sane mētis vellet se eē illegittimuz
potiꝰ q̄ legittimū in statu suo. ergo potius dēt q̄re
re habē filium legittimū: q̄ p concubinatū. Vñ in
veteri testamento concubinatus fuit p̄hibitꝰ nec
dispēsabilis cū esset cōtra legem nature ut dictuz
est. Nā concubitus cū ea que nō est p mītimoniuz
iūcta: est ōnimo incōuenies actus ad bonū plis.
Sed hēre concubinam ut vxorē: fuit aliquādo licitū
a dispensabile: a sic habuerūt cōcubinas ātiqui
p̄res tanq̄ vxores a nō tāq̄ fornicarias. Vñ ali
quid hēbant de racōe vxoris. s. p̄ncipalem finem
puta generacōem plis ex quo coniungebātur. vt
ptz in Abrahā Gen. 18. c. Tulit Sarap Agar an
cillam suaz a dedit illaz viro suo vxorē ac̄. hēbāt
etiā aliquid de concubinatu qđ erat p̄uatio hereditatis Gen. 21. ca. Eice ancillaz a filiā eius. Non ei
erit hęres filius ancille cū filio libere Jn nouo eti
am testamēto concubinatus est oīo p̄hibitus tāq̄
peccatū mortale. Nā peccatū mortale est ōne pctm
qđ committitur cōtra vitam hominis directe. Fornica
cō autē a concubinatus importat mortalitatez que
vergit in nocumentū vite eius qui est ex tali con
cubitu nascitur⁹. Videm⁹ ei in ōmib⁹ aialib⁹ in q̄
bus ad educacōem plis req̄ritur cura maris a fe
mine q̄ in eis nō est vagus concubitus. sed maris
ad certā feiaz vnā vel plures. sic̄ ptz in ōmibz auibz
secus autē est in aialib⁹ in quib⁹ sola femina suf
ficit ad educatiōem fetus in quib⁹ est vag⁹ con
cubitus. ut ptz in canibus a in alijs hmōi aialib⁹
Manifestū est autez q̄ ad educatiōez hōmis nō
solum requirit cura mātis a q̄ lactatur. sed multo
magis cura p̄tis a quo est instruēd⁹ a disciplian
d⁹ a in bois tā exterioꝝ⁹ q̄ interioꝝ⁹ pmouēd⁹
a in ōnem octra naturā hōmis ē q̄ vtaē vago concubitu.
ꝫ oportet q̄ sit maris ad determinataz femiaz cū
qua pmaneat nō p modicū temp⁹. ꝫ diu puta
p totaz vitā. ideo naturale ē maribus in spē hūana
sollicitudo de certitudie plis. qz eis imínet prolis
educacō. hec autē certitudo tolleret si essz vagus
concubitus. determinacō vero certe femine vocat mā
momū. ideo est de iure naturali. Vag⁹ autē concubi
tus cū sit contra ius naturale: est p̄cm mortale. ideo
pseuerās in tali pcto nō pōt digne cōicare. De ta
lib⁹ in euāgelio dr. Oēs vos scādalum patiemi in
me in ista nocte. s. culpe fornicatiōis. Et in epla dici
tur. cogitauerūt sup me ꝙ octra me. Aduertēdū
q̄ si quis laic⁹ habeat vnicā concubinaz alteri non
alligatam mītimonio ip̄i⁹met vnici a soluti quā
maritali tenet affectu vsqz ad mortē licite potest

ɔmunicāt̄e·Patz illa ɔclusio dist·xx·cāpi°.Js q̄
nō habz vxorē q̄ pro vxore cōcubinaz habet a
cōmunione nō repellatur·dū tamē vn9 mulieris
aut vxoris·aut cōcubine sit ɔmunīōe cōtentus·
Item dicit ea° xp̄iano·Nam in tali cōsuetudine
nō ɔcubiatus·sed nupcie intelligūt ut·ff·de n̄ p
eijs·l·in libere.Qualiter autē vocetur ɔcubina l̄ē
tur dist·xx.Concubina autē hic intelligitur ea
que cessantib9 legalib9 instrumentis vnica est a
ɔiugali affectu accīscitur·hanc ɔiugem facit af
fectus quā cōcubinam lex nominat·Super quo
glō·dicit sic·Concubinā·q·nō sollemnit̄ ductaz·
sed tamē maritalis interuenit affect9·Vnde·xx·q·
2·capi°·Solet queri·cū mascul9 a femina·nec
ille maritus·nec illa vxor alteri9:sibimet nō fili
orū p̄creandorū causa·sed incōtinentie solius cō
cubitus causa cōpulātur·ea fide media·ut nec il
la cū altero·nec ille cū altera id faciat vterū nup
cie sint vocāde·Et potest quidē fortasse nō absur
de hoc appellari cōnubium si vsq̄ ad mortē alicu
ius eoz id inter eos placuerit a prolis generati
onem q̄uis nō ea causa cōiuncti sint·nō tamē
vitauerint ut vel nolit sibi nasci filios·vel etiaz
ope aliquo malo agāt ne nascātur·Ceterū sivl̄
vterūq̄ vel vnū hoz desit nō inuenio quē ad mo
dū has nuptias appellare possimus·Item si ali
quā sibi ad temp9 adhibuerit donec aliā dignā
honorib9 vel suis facultatib9 inueniat quā in cō
iugem ducat:amō ipso adulter est·nō cum illa
quā cupit inuenire·ꝫ cū ista cū qua sic cubat:ut
cū ea nō habeat maritale cōsortiuz·hec ibi·Quia
ut ibidē ea° cōnubia dicit sic·Cōcubine ad tem
pus adhibite·nec ecia; si causa filiorū cōcubāt
iustum factūt ɔcubinatum suū·hec ibi/Mītimoni
um em̄ nō potest ɔtrahi ad temp9·sicut nec lex
nouit filium tēpalem·ff·de adoptiōnib9·l·si q̄s·
Patz itaq̄ q̄ talis cōcubina pro vxore tēta·licet
nō sollēniter ducta est velut sponsa clādestine de
sponsata quod licz p̄hibitum sit·tñ verū a legit
timum remanet cōiugium·Extra de clādestina de
spōsatiōe·ea° inhibitō circa p̄cipium·ea° quod
vobis in fine·ibi·verū si psone ɔtrahētiū hoc no
luerint publicare nisi rōnabilis causa p̄ꝑediat·
ab ecīa recipienda sūt a cōprobāda tanq̄ a p̄n
cipio in cōspectu ecīe cōtracta·Ecce q̄ talis inhi
bitō impedit ɔtrahēdum·ꝫ nō dirimit iam ɔtra
ctū a sic dicta cōcubina a ɔcubinar9 post absolu
tiōem licite ɔmunicare possunt·Ita tamē q̄ si in
rauit velle eam ꝑpetuo tenere secuz·nisi dicat q̄
velit eaz retinere in vxorē legittimā:nō erit matri
monū·ut in Autētica quib9 modis naturales fi
lij efficiātur legittimi·Ꝫ penultimo·Et ibi si q̄s di
uinis·De talib9 ɔcubinarijs in euāgelio dr·Ecce
filius hominis tradetur in man9 peccatoz.s.indigne
cōmunicādo·ergo btūs vir q̄ nō abijt in cōsilio
impioz.q.cōcubinatioz.qm̄ cogitauerūt cōsilia
que nō potuerūt stabilire·de quib9 in epla dicit
cōsilia.s.puersa.// Tercia ɔclusio.Qui pseuerā
ter volūt fornicari:indubitāter nō p̄sūt saluari·:
Patz q̄ decretēs in pctō mortali dānatur·Rō.6°.
cāpi°.Cum enim serui eētis pēcati:liberi fuistis
iusticie.Que ergo fructū tūc habuistis in q̄bus
nūc erubescitis.cNā finis illorū mors est.Stipen
dia enim pcī mors·hec ibi· Peccatuz em̄ primi
pentis introduxit mortē in orbē terrarū.s.tempa
lem a eternā inxta dīnam ɔminatiōez quacunq̄
die ɔmederitis ex eo:morte moriemi Gen̄.z.c.Et
Rō.7.ca.Sicut p vnū hōmē pctm̄ intrauit i hūc
mundū a p pctm̄ mors·ita a in ōnes hoīes mors
ptrāsijt in quo ōnes peccauerūt.Talis ergo for
micari9 coptus est cū pctō mortali·pctm̄ aūt mor
tale cū ɔsūmatū fuerit:generat mortē·ut dicit Ja
cobi p°ca°.Et.1.Joh.7.ca.dicit.Qui scit frēz suū
peccare pctm̄ nō ad mortē:petat a dabitur ei vita
peccāti nō ad mortē.Est pctm̄ ad mortē·nō p illo
dico ut roget quis Quasi dicat·Pro decedētib9 in
mortali pctō·null9 oret cū sint dānati p dānatis
autē nō est orādum.13.q.2.ca.Pro obeūtib9 q̄p
pe ɔfuisse ɔgnoscēris si liceat p eis oblatiōnes
offerri·Sic tenet ecclesia ut quisq̄ p mortuis
vere xp̄ianis offerat oblatiōes:atq̄ p̄sbiter eoz
faciat memoriā·Et q̄uis pcās ōnes sbiaceam9
ɔgruit ut sacerdos p mortuis catholicis memoi
am faciat a intercedat·nō tñ p impijs q̄uis cri
stiani fuerint tale quid agere licebit·Sup q̄ dic
glō·q̄ si est euidēs aliquē decessisse in mortali:p
illo nō est orādum.23.q.7.ca°.Placuit ut hij q̄
sibijpsis voluntarie:aut p ferrū·aut p venenuz·
aut p precipiciū·aut p suspendiū·vel quolibet
mō interūt mortē·nulla p illis in oblatiōe ɔmēo
ratio fiat ac̄ Vñ si aliquis occīsus est in ebrieta
te nō est orādum p illo·Extrā de reliquijs a vene
ratiōe sāctoz ea° audiuim9·Ergo multo min9 est
orādum p fornicario quē ostat dum viuerz nō
se emēdasse·nec p̄mītētie signū aliquo d̄emon
strasse·Tales em̄ fūt velut Judas scarioth̄is q̄
venit trādere xp̄m q̄ dedit signū dicēs·quē oscula
t9 fuero ipse ē tenete eū·ut dr in euāgelio·Cōtra
q̄s xp̄s dicit Tāq̄ ad latronē existis cū gladijs
a lignis cōprehēdere me·Qui ecia dicūt in epla·:
Mittam9 lignū in panē ei9 a eradam9 eū de tra
viuētiū ac̄·Isti ei fūt p̄clitores xp̄i a amarulz fua
rū ut ostat.// Quarta ɔclusio·Fornicatores i ta
li pctō pmanētes:carē debēt ecīastica sepultura
morientes// Patz q̄ corpa dānatoz debēt carere
sepultura ecīastica Jere.22.ca.Sepultura asini
sepelietur·putrefact9 a pject9 extra portas ihrlm·
Et Aug9.13.q.2.ca°Quib9 peccata dimissa nō sūt
a sacris locis p9 mortē adhuuat̄ nō p̄sūt·q̄ q̄s pcā
gūnora dēp̄mūt·si i sacris locis se sepeliri fatiūt·
restat ut de sua p̄sūpcōe iudicēt:q̄tin9 eos sac lo
ca nō liberāt·ꝫ culpa temeritatis accusat hec ibi
Rō q̄ eūdēt appet tales fornicarios a ɔcubinarios
i tli pctō decessisse·nec se aīi mortē legittio matri
mōio despōsasse·nec se ab mutūcē separi voluisse·
nō sūt absoluēdi·neq̄ cōicādi·neq̄ sepeliēdi cū ca
tholicis tāq̄ dānati a mortui i pctō mōrtali·iō i epi
stola dr Tu āt dñe sabaoth q̄ iudicas iuste a p
bas renes a corda videā vltiōez tuā ex eis·Et de
tli sic decretē dr in euāgelio·Quid vob videtur.c

Qui oēs cōdēnauerūt eū eē reū mortis a cepe
rūt conspuere in eum a velare faciē ei⁹. S. tanq̄ re
probatum a deo.

Secūdo declarat eadē conclusio testi° legis Apō
stolice a hoc q̄druplicit. p°. b. Petr⁹. 2. epi
stola. 2. ca°. dicit sic. Deus originali mūdo nō pep
cit. ꝫ octauū Noe iusticie p̄conē custodiuit: diluuium mundo impiorū inducēs. Et ciuitates sodo
morū a gomorreoꝝ in cinerem redigens. euersio
ne damnauit. exemplū eorū qui impie acturi sūt
ponēs. Et iustum Loth oppressum a nephādoruꝝ
iniuria ac luxuriosa conuersatiōe eripuit. Aspectu
enī a auditu iust⁹ erat habitās apud eos q̄ de
die in diem animam iustā iniquis operibus crucia
bant. Nouit dominꝰ pios de temptatiōe eripere.
iniquos vero in die iudicij cruciandos reseruaē.
magis autē eos qui post carnē ambulant in con
piscētiam immūdicie. hec ille. p. 2°. btūs Paulus
Eph̄. 5. ca°. dicit. Hoc autē scitote intelligētes q
oīs fornicatoꝝ. aut immundꝰ aut auarꝰ q̄d est
ydoloꝝ seruitus. nō habet hereditatē in ẽgno cri
sti a di. Et Gal. 5. ca°. Manifesta autē sūt opa car
nis que sunt fornicatiō a immūdicia. impudicitia.
luxuria a hijs similia. q̄m qui talia agunt: ẽgnū
dei nō cōsequūt. Et. 1. Cor. 6°. ca. An nescitis q̄ in
q̄ ẽgnū dei nō possidebūt nolite errare. Neq̄ forni
carij. neq̄ adulteri. neq̄ molles. neq̄ masculoꝝ
concubitores: regnum dei possidebūt. Et Rō. p°. ca°.
Nam fede eorū immutauerūt naturalez vsū in eaz
vsum qui est contra naturā. Similit autē a masculi
relicto naturali vsu femine exarserūt in desideriis
ad inuicē masculi in masculos turpitudinez
operantes. propterea tradidit eos deꝰ in reprobū sē
sum. ut faciant ea que nō conuenūt. Repletos oī
iniquitate. malicia. fornicatiōe. q̄ cū iusticiam dei
cognouissent nō intellexerūt. quoniā q̄ talia agūt
digni sunt morte. nō solum q̄ faciūt ea. sed etiam
qui cōsentiūt facientibꝰ. Et Col. 3. ca°. Mortifica
te mēbra vestra que sūt sup terram. fornicatiōez
immūdiciaz. libidinē. cōcupiscēciaz malaz. propter
que venit ira dei in filios incredulitatis. Sed nēo
excludit a regno dei nisi propter peccatū mortale. er
go ac. p. 3°. btūs Jacobꝰ ut dicit Actu. 15. ca. dicit.
Judico nō inquietari eos qui ex gētibus cōuer
tūtur ad dīm. ꝫ scribere ad eos ut abstineāt se
a contaminatiōibꝰ ydoloꝝ a fornicatiōe a suffocatis
a sanguine. Tūc placuit apostolis a seniorib⁹ cū
oī eccia. Et Judas in epla p̄. ca°. dicit. Sodoma a
gomorra a finitime ciuitates simili mō exfornica
te a abeūtes post carnem alteraz. facte sunt exem
plū ignis eterni pnā sustinētes. similit a hij qui
carnē q̄dē maculāt. hec ille. p. 2°. btūs Johes Apōc.
2. c. dicit. Permittis mulierē Jezabel q̄ dicit se eē
pphetā: seducere a docere seruos meos fornicari.
Et dedi illi tēpꝰ ut pnitētiaz ageret a nō vult pe
nitere a fornicatiōe sua. Et ecce mittaz eam in lectuz
a qui mechātur cū ea in tribulatiōe maxima erūt
nec pnīam egerūt ab operibus suis a filios eiꝰ in
ficiam in morte. Et. 18. ca°. dicit. Veni ostendā ti
bi dampnatiōem meretricis magne que sedz sup
aquas multas cū qua fornicati sūt reges terre.
Et vidi mulierē sedētem sup bestiā coccineaz: ha
bētem poculū aureū in manu sua. plenū immūdi
cia a abhominatiōnū fornicatiōis ei⁹. hij odient
fornicariā a desolatā faciēt eam a nudā a carnes
ei⁹ mānducabūt a ipsā igni cremabūt ac.

Tercō declarat eadem conclusio testimōio le
gis Canonice a hoc q̄druplicit. p°. quia
fornicatiō est odibilis deo phibēti. Nā Exo. 20.
ca° deus eam phibuit dicēs. Nō mechaberis. Su
p quo Isidor⁹ ut hētur. 32. q. 1. dicit sic. Non me
chaberis. nec quisq̄ preter mātrimonij federa alijs
feminis commisceatur ad explendā libidinem. Et. q.
4. ca° meretrices. btūs Aug⁹. dicit sic. Vt trū ōmis
fornicatio mechia dici possit: in scripturis sācis ī
mihi occurrit locuciōis exemplū. Sed si ois forni
catio eciā mechia dici nō pōt vbi sit in decalogo
phibita illa fornicatiō quā faciunt q̄ vxores nō
hūt: cū feis q̄ viros ī hūt: an mueīri possit igro
ꝫz furti noīe bñ intelligit. ōmis illicita vsurpatiō
rei aliene. Nō ei rapinā prmisit q̄ furtū phibuit.
Sz vtiq̄ a pte totum intelligere voluit q̄cq̄d illici
te rez primi aufertur. Profecto noīe mechie om
nis illicit⁹ cōcubitus atq̄ illoꝝ mēbroꝝ nō legit
timꝰ vsus phibitus debz intelligi. hec ibi. Et. q. 1.
Isidor⁹ dicit sic. Nō solum de commissa fornicatione
pdām ẽgnat in hoīne. ꝫ si adhuc delectat atq̄ aī
mū teneat pculdubio regnat. Fornicatio ei carnis
adulteriū est. fornicatiō animi seruit⁹ ē ydoloꝝ. Est autē a spūalis fornicatio de qua dns ait
Qui viderit mulierē ad concupiscēdum eam iā me
chatus ē illam in corde suo. Omis immūda pollu
tio fornicatio dicitur. q̄uis quisq̄ diuersa turpi
tudinis voluptate p̄stituatur. Ex delectatiōe enim
fornicādi varia gignūtur flagitia quibꝰ regnuz
dei clauditur ut homo a deo sepetur. Inter ceteā
septē vicia fornicatio ē maximū sceleris. q̄ per car
nis immūdiciam tēplū dei violatur. hec ibi. Et. 2.
Mach̄. 6. c. dicitur. Templū autem luxuria a co
messatiōnibꝰ erat plenū a scortanciuz cū meretri
cibꝰ. p. 2°. est placibilis dyaboli informāti. Naz ut
dicit glō. sup leuiticū. Cū de ōmi peccato mortali
gaudeant: maxie de fornicatiōe doleant. Rō ē q̄
templum dei violatur. Vñ. 32. q. 4. dicitur. In eo
fornicatoꝝ ē crimis maioris. quia tollit mēbra
xp̄i a facit ea mēbra meretricis. Erūt quippe duo
in carne vna. Qui non ē fidelis nec credit in xp̄o
sua mēbra facit mēbra meretricis. Econtrario in
fidelis in fornicatione sua vtrū violet an edificet
templū ydoloꝝ: nescio. Per vitia quippe vel delecta
tiones colūtur. Hoc vnū scio q̄ qui post fidē xp̄i
fornicatur: violat templū dei fm opus carnis: ī
mūdicia nūcupatur a eam comes luxuria sequit.
hec ibi. In nullo enī peccato tot animas lucratur
dyabolus sicut in luxuria. q̄ duas simul. Vir enī
tot mulieres: cū quot peccat a tot alios quot suo
exemplo facit audaciores ad peccandū ducit ad
infernū. Et mulier tot quot ad peccandū secum
ducit gestu vel ornatu vanitatis. Sicut ei illi gra
uiter delinquūt qui exponūt infantem ad ostiuz

ēcīe ⁊ ip sū ibi pmittūt iacēre. Extra de infantib⁹ ca. p̄. Sic grauiꝰ delīquūt qui vnū vel plures exponūt ad hostiū inferni ⁊ tam diu tenent eos in luxuria donec in infernū detrudātur deut. 32. caº Immolauerīt filios suos ⁊ filias suas demonijs. Nec credāt pctm̄ suum fore secretū. qz idē demō q̄ pmittit esse secretū añq̄ pecēt ut sint ad peccandū audaciores. faciet postq̄ peccauerint ad illoꝝ obprobrium publicā. qz mihil occultū quod nō reueletur. neqz absconditū q8 nō sciatur Luce. 12. caº Quecūq; in tenebris dixistis in lumīe dicētur ⁊ q8 in aure locuti estis in cubilib⁹: p̄dicabitur in tectis ut dr ibidez. Vz. est flebilis misero cōmittēti. Nā fornicacō pdit famā. diminuit sb̄am ⁊ multiplicit vexat cōscīam. iō. 21. q. p̄. caº nulē dicit sic. Fornicacō autē nulli impune decedit ac. Vñ dicētes fornicacōez nō eē pctm̄ tanq̄ hereticī sunt cēsendi. Extra de hereticis caº ad nrm̄. ī de mentimis dr sic. Ad⁹ autē carnalis cuz ad hoc natura inclīet nullū pctm̄ est ⁊ maxīe cū talē actuz exercēs de hoc temptatur. pruitas hereticа est sic asserere ⁊ ptinaciter defensare. Causa ē ut dicit glō. qz dicit ctra p̄cepta dei Exo. 20. c. Nō mechaberis Vnde. 22. q. p̄. caº p̄dicandū. fornicacō computatur inter mortalia pcā vbi dicit sic. Quū etiam fideles nosce debēt talem de priurio pīam debere īponi qualē de adulterio de fornicacōe ⁊ de homicidio ⁊ de ceteris crīmalib⁹ vicijs. hec ibi. Apoc. 21. caº Timidis autē ⁊ incredulis ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ fornicatorib⁹ ps illoꝝ erit in stagno ardēti igne ⁊ sulphure q8 est mors secūda. Septē sunt causē luxurie. Prima ē pactō. Quecq; em̄ vtriq; placz fornicacō ⁊ talia pacta sūt irritāda. Ide pactis. l. 2. vbi dicit sic. Pacta que ctra leges vl̄ cōtra bonos mores fiūt: nullā vim hre incubitatiuris est. Secūda causa ē vinolētia. 1. Cor. 6. caº Nolite inebriari vino in quo ē luxuria ⁊ talis cā semp est fugiēda dist. 35. caº Luxuriā facit ⁊ nutrit vinī pceptio minima nō natuā ac. Exēplum de Loth quē filie inebriauerīt qui duplicē incestuz cōmisit. Iacē dist. caº sexto die. ff. legim⁹ eciā. Tercia cā est cogitacō. qz vbi cogitacōes nō repmūtur: cogitacōes ibi dīnantur dist. 89. caº hinc etenī supna dicit sic Quia si cordis tēptatio vsq; ad opacōem psilit: minimū feruor intim⁹ vsq; ad cutis scabiē prumpit ⁊ foās iā corp⁹ sauciat. qz dū in cogitacōe voluptas nō reprimitur: eciaz ī actione dīnatur. Quasi em̄ cutis prurigimem Paul⁹ curabat abstergere cū dicebat ad Corinthios. Temptatiōs nō apprehēdat misi hūana. Ac si aperte diceret. Dūanum quidē est in corde cogitacōem ppetī. demoniacū vero est tēptacōis certamine in opacōe supari. hec ibi. Quarta cā est ocē sus mentis vel tact⁹ corpis Vnde. 32. q. 7. caº Nec solo tactu ⁊ affectu. ꝫ aspectu quoq; appetit ⁊ appetit ocupiscēcia femina. Nec dicatis vos hēre aīmos pudicos si hētis oculos impudicos. qz impudic⁹ oculus impudici cordis est nunci⁹. Et cū se inuicē sibi eciā tacente lingua cōspectu mutuo corda nunciāt impudica ⁊ fm ocupiam carnis alterutro delectātur ardere. eciā intactis ab imū da violacōe corpib⁹. fugit castitas ipsa de moribus. hec ibi. Quinta causa ē cohabitatio. Lex em̄ ciuilis phibet viros ⁊ mulieres in vno carcere simul esse. Ide reoz custodia. l. qm̄ vnum. Et hoc ē ppt̄ piculum pcī. Lex dīna eciā phibet ne monachi ⁊ monache simt̄ in eodē monasterio cohabitēt. 18. q. 2. caº diffinim⁹ dicit sic. Nō habitēt in vno mōsterio mōchi ⁊ monache. Adulteriū em̄ intercipit cohabitationem. qz scādalum id ⁊ offendiculū multis efficit. hec ibi. qz si tam lex dīna q̄ hūana reputat tam piculosā cohabitacōem p̄dictoruz quos religio vel carceris angustia debēt a pcō luxurie refrenare. nō est dubiū quin multo piculosioꝝ sit inter eos in quib⁹ nō est tale impedimētū. ymo btūs Aug⁹. aduertēs hoc periculū nolebat sororē suam secū cohabitare dist. 81. caº legit. Sexta causa ē nimia mulierz familiaritas que oī no phibetur. qz vbi est nimia familiaritas cum mulierib⁹: ibi nō defunt stimuli dyaboli dist. 81. caº optet dicit sic. Sacerdotes cū femis habitare cōspicio q8 nephariū est dicere vel audire ⁊ cōtra sanctoz canonū sancita. Vbi ei talium fuerit cōmorātiū habitatio: antiquus hostis stimuli nō defūt Et dist. 32. caº Dospicio tū tuū aut raro aut nūq̄ mulierū pedes terant. qz nō potest toto corde habitare cū deo q̄ femina z accessib⁹ copulat. Femina scientiā secum piter habitantis exurit. Nunq̄ de mulierū formis disputes. Femine nomē tuum nesciāt. Feminā quā bñ videris conuersantez mente dilige: nō corpali frequentia. Si bonū est mulierē nō tangere. ergo malum est tangē. hec ibi. Huiꝰ exēplum pmit̄ caº. Presbiter quidam amissaz sibi regebat ecclesiaz cum magno timoē dñi. qui ex tēpore accepti ordinis p̄sbiteratā suā ut sororez diligens. ꝫ quasi hostē cauēs ad se ppius accedere nō sinebat. eamq; sibi appropinquare nulla occasione pmittebat. ab ea sibi fundit⁹ omnimonē familiaritatis abscidit. hec ibi Eccī. 27. caº Cōmorari leoni ⁊ draconi magis placebit q̄ hī tare cū muliere nequā ac. Septima cā est malus filiū p q8 seducit vir vel mulier seu inflāmatur ad luxuriā. Vñ. 33. q. 2. caº vir cum ppria dicitur sic. Cum vero nō amoꝝ procreādē sobol. ꝫ voluptas dīnatur in ope admixtiōis: habent coniuges eciam de admixtiōe sua q8 defleant hec ibi. ps. Incē derūt igni sācuariū tuū: in terra polluerūt tabnaculū nois tui. Vz. est vitupabilis viro sapiēti. Nec esse ei ē ut q̄libz a fornicacōe se cohibeat si velit saluari. qz pauci sunt sine luxuria dist. 10. caº qz tua. in fine dr sic. Quid ei grauiꝰ est aut carnale delictū admittere sine quo pauci iuenīūtur. aut dei filium iure iurādo negare. hec ibi. Et iō multi sūt vocati pauci vo electi Luc. 18. c. Nō est. qz luxuria pene ōnes inuoluit. p̄. Sapientes. Exēplum de Salomōe. 32. q. 2. c. Salomō q̄ppe in modicato vsuatz assiduitate mulierz ad hoc vsq; pduct⁹ est ut tēplū y dolis fabricaret ⁊ q̄ pus deo templū ostruxerat: assiduitate libidinis ⁊ pfidie subtractus. y dolis ostruē tēpla nō timuit hec ibi. 2º potētes

xemplū de dauid de pñia dist. 3. Ex dauid quoq; ingressus est ad vxorez Vrie a a Nathan pphēta correptus est hec ibi. 3°. vincētes. Exemplū de sāpsone q̄ ob amorē dalide captus est a philisteis Judic. 16. ca°. Fornicatiōes em̄ sequūtur delectatiōnes carnis ps̄. Dimisit eos fm̄ desideria cordis eorū. ibunt i admuentiōib⁹ suis ac̄.:

Quarto declarat eadē ocusio testimonio legis Eccl̄iastice a hoc quadrupliciter. Primo bt̄us Gregori⁹ li°. 21. moral. dicit sic. Quelibz alia fuerit hō opa si luxurie scelus nō abluitur īmēsita te hui⁹ crimīs obruūtur. Maluz luxurie aut cogitatiōe pp̄etratur. aut opere. Callid⁹ em̄ aduersari⁹ noster cuz ab effectu operis expellitur: secreta cogitatiōe polluere nititur. Ex quo autē luxuria semel mentē occupauerit vix eam bona desideria cogitare p̄mittit. Sunt em̄ viscosa desideria q̄ ex suggestiōe oritur cogitatiō. ex cogitatiōe affectio. ex affectiōe delectatiō. ex delectatiōe osensus. ex cōsensu opatio. ex opatiōe osuetudo. ex osuetudine desperatiō. ex despatiōe peccati defensio. ex defēsione gloriatiō. ex gloriatiōe damnatiō. hec ille. Secundo bt̄us Jero⁹. īm epl̄is dicit. Qui luxuriat̄ viuens mortu⁹ est. ecia ferreas mentes libido domat que maiorē īvginibus patitur famē dū dulcius putant ōne qđ nesciunt. O q̄ acerbus fruct⁹ luxurie amarior felle. crudelior gladio. Libido em̄ transacta sēp̄ sui relinquit pēnitudiem. anxiatur a nū q̄ saciatur. extincta reaccēditur. vsu crescit a desicit. nec racōi paret que impetu ducit. O ignis infernalis luxuria. cuius materia gula. cui⁹ flāma superbia. cui⁹ scintille prauia colloquia. cui⁹ fum⁹ infamia. cui⁹ cinis inopia. cuius finis gehēna. hec ille. Tercio bt̄us Ambro⁹. li°. de Abel a Caim dicit sic. Libido velut festuca cito accēditur. pp̄e osumitur. Seuus crimīnū stimulus libido ē que nunq̄ manere quietatū patit affectum. nocte feruet. die anhelat. Sampsō validus a fortis leonē suffocauit sed amorē suum suffocare nō potuit. vincula solvit ostium. ß suarum nō soluit nex⁹ cupiditatū. messes incendit alienas. sed vni⁹ ipe mulieris accēsus igniculo messem sue vtutis amisit. Janua dyaboli. via iniquitatis. scorpiōis p̄cussio. nocuūq̄ genus est femina. Cum p̄rimat stimulat. ignem incendit. flāmigero igne putit osciēcia. piter habitātis. exurit fundamēta mōtium. si cū viris femine hitent: viscariuz nō deerit dyaboli hec ille. Quarto bt̄us Aug⁹. li°. de sermōe dom̄i in mōte dic sic. Qui viderit mulierez ad ocupiscēduz eā. hoc fine a hoc amo attēderit ut eam ocupiscat. q8 iam nō est delectatiō carnis. ß plane osentire libidinis: ita ut nō ēfrenet̄ illicit⁹ appetitus. sed si facultas fuerit sacietur: hic mechatus ē. Sicut em̄ de carbonib⁹ scintille disiliunt. de ferro rubigo nutritur. morbos aspides sibillant. ita mulier diffundit ocupiscētie pestilentiā. Nunc in risu dissoluitur. nūc blandicias exhibet a q8 venenosius est sup cuncta. psallere delcātur. aut canē. cuius cantu tolerabilius ē audire basiliscū sibillātem. Memēto Thamar q̄ ab Amō frē suo corrupta est. Vbi ei est vnus tabernaculi ouersatio: carnis nō facile tollitur delectatiō. hec ille. Quia vero quo modis p luxuriā peccam⁹. idō. quo. diebus ieiunam⁹. Primo suggestiōe. Nam dyabol⁹ suggerit peccatū luxurie quēadmodū bt̄us Aug⁹. li°. de cōflictu vitiōrū dicit sic. Cur te in voluptate tua modo nō dilatas cū te quid sequatur ignoras. Acceptū tempus in desideriis p̄dere nō debes. q̄ q̄ citius p̄trāseant nescis. Si ei deus miserī hoiem in voluptate carnis nollet: in ipo hūanā geneis ex ordio masculū a femīnā nō fecisset hec ille. Propterea currū luxurie Perſ̄. sup cāticā describit dic. Luxurie currus quadriga voluit̄ viciorū. s. ingluuie ventris. libidine coptus. mollicie vestiū. ocio soporisq̄ resolutiōe. Trahit̄ equus eq̄ duobus. p speritate vite a rerū abundātia. Et qui hijs president duo. ignauie torpor: a infida securitas. hec ille. Hoc curru aggredit̄ dyabol⁹ animā. Secundo fornicatiōe que ē inter solutū a solutam a vocat̄ cōcubinat⁹. Nam desideriū naturale parentū est ut filij succedant eis. ff. de inofficioso testamēto. l. nā a si. Nati autē ex ocubitatu nō succedūt eis Pen̄. 12. ca°. Non ei erit hered filius ancille ac̄. dist. 88. ca°. Fornicari hōimb⁹ semp̄ nō licz. a nunq̄. Et. 32. q. 2. ca°. nemo dicit̄ sic. Nulli licet scire mulierem preter vxorē. Ideoq; oiugij tibi datū est ius ne i laqueū incidas a cum aliena muliere delinquas hec ibi. Quod autē sit maius pcēm: an fornicari cū pulchra. an cum deformi. Respondet Jhero⁹. ut hēt 32. q. vltā. ca°. furtū. dicēs sic. In fornicatiōe nō id circo diuersa ē fornicatio. si mulier pulchra. a deformis. ancilla vel ingenua. paup vel opulēta. ß qualiscūq; illa fuerit vna est fornicatiō. hec ibi. Sed intēsiue maius pcēm est cū pulchra. q̄ magis voluptuose cognoscit̄. plura em̄ sūt q̄ sua dēt cōmiscerī pulchre. s. pulchritudo. libido. Cum deformi autē magis est repp̄hēsibile. quia minus incentiuū habetur ut ostat. Tercio defloratiōe q̄ proprie omittitur cū virgie a vocatur stupū. 36. q. p̄. ca°. p̄. a est grauior q̄ simplex fornicatio. q̄ ex hoc peccato in dynam omisso filij Jacob depopulati sunt vrbem Sychē Gen̄. 34. ca°. Aufert em̄ vginitatem cui attribuit̄ fructus centesim⁹ Luce 8. ca°. a Math. 13. ca°. Et q̄ qui causam dāni dat dānum dedisse videtur ut in ca°. finali. de iniurijs a dāno dato. ergo qui defloāt virgineē illicite cū det virgini causā fornicādi: tenetur ipse de oib⁹ fornicatiōnib⁹ eius quas nō omisisset n̄ pus ille ipsam deuiasset. Tales ei sic deflorate cū scitur n̄ inuenīūt maritū nisi vilem. q̄ p dideūt coronaz virginitatis. Math. 1. ca°. Ad nichilū valet vltē nisi ut mittatur foras a oculcetur ab hōimb⁹. Et Treno 4. vlt̄. ca°. dicit̄. Mulieres in syon hūiliaue rūt a vgines in ciuitatibz Juda. Principes manu suspensi sunt. facies senū nō erubuerūt. Adolescētib⁹ impudice abusi sunt a pueri in ligno corruerūt. Senes de portis defecerūt: iuuenes de choro psallētium. Defecit gladiū cordis nostri. versus ē in luctum chorus noster. Cecidit corona capitis nostri. ve nob q̄ peccauim⁹. Pena aūt hui⁹ crimīs

ponitur. Extra de adulterio ā stupro ca°p. ā. 2°. l. q aut eam dotet ā recipiat in vxorē Aut retrudatur in monasterio ad pñiam ppetuo pagendā

¶ x° ligacōe Rñ em̄ solv̄ vir est vxoratus ā mulier soluta. vel mulier est ōiugata ā vir solutus ā si mul ōmiscētur: tunc est simplex adulteriū ā ē cō tra legez nature que dicit. Rō tibi fieri nō vis alteri feciſſe cauebis. ut ptz Tob. 4°. ca°. Sed nemo sane mentis vellet aliquē cū vxore sua ōmiscerī ymo nulla pestis maior marito q̄ audire de vxore sua aliq̄d inhonestū. ff. de adulteriis. l. marito Multi em̄ sunt qui poti⁹ subicerēt se morti q̄ adulterio vxoris paterētur. Vñ Lucretia a filio Tarq̄ni superbi violata: seipsā gladio peimit ex dolore amisse pudicicie ōiugalis Ideo deut. 22. ca. dicit Si dormierit vir cū vxore alteri⁹ vtq̄ moriatur⁹ adulter ā adultera ā auferes malum de isrl. hec ibi ac̄. ¶ 5° violacōe. Nam si vtq̄ est ligatus mri monio. s. vir ā mulier ā ōmiscēantur: est duplex adulteriū. q̄ duplex mrimoniū violatū ā est g̃ ue pctm̄. 32. q. 4. ca° Quid in ōmbus pcīs ē adulterio grauius. Secūdum nāq̄ in pemis obtinet locū. q̄d quidē primū illi hñt qui aberrāt a deo: ecīā si sobrie vixerint. hec ibi. Sequūtur em̄ multa mala ex adulterio. s. incest⁹. puta cū ōcepta ex adulterio: recipit in vxorē a ppo germāo cū nesciat q̄s sit ei⁹ pr̄. Rūq̄ filiꝰ pie⁹ fatul⁹ recipit forte l agit turpit cū ppa mre: cū nesciat q̄ sit ei⁹ mr̄.

¶ 6° abusiōe. Nā q̄ formicat cū vxore pr̄is sui l auūculi sui: gr̄uiter pecat. Leui. 20. c. q̄ coierit cum vxore pr̄is sui l auūculi sui ā reuelauerit ignominiaz ōgr̄is sue. portabūt ābo pctm̄ suū absq̄ liberis morient. Vñ Judas scarioth discipul⁹ a ꝓditor ihu xp̄i. accepit ppaz mrez in vxorē p̄s. Fiant fi. e. orphani ā vxor ei⁹ vidua. Mutātes trāsferāt filij ei⁹ et mēdi. ā eici. de ha. suis.

¶ 7° cogōe. Nā qui cognouerit eandē mulierē cū pre suo: gr̄uiter pecat. q̄ ecīā ōtrahitur affinitas seu ꝓximitas personaruz ex carnali copula puenies in formicario coytu. sicut in mrimoniali. 34. q. 3. ca. Nec eaz. Et 30. q. 2. ca° Si quis vn⁹ ex ōiugio. Et 32. q. 2. ca°. Quidā formicat⁹ est ac̄. Ita ecīā q̄ nouercā vxorē pr̄is sui ognouerit: grauiter punit Leuit. 20. ca. Qui dormierit cū nouerca sua ā reuelauerit ignominiā pr̄is sui morte moriātur ambo. Sāguis eorū sit sup eos. Et. 1. Cor. 5. ca° Qīno auditur inter vos formicacō ā talis formicacō qualis nec inter gētes. ita ut vxorē patris sui aliquis habeat. Et vos īflati estis ā nō magis luctum habuistis ut tollatur de medio vestrū qui hoc opus fecit. Ego q̄dem absens corpe. presēs autē spū. iaz iudicaui ut pñs eum qui sic opatus est In noīe dñi nr̄i ihesu xp̄i cōgregatis vobis ā meo spū cū virtute dñi ihesu tradere huiusmōi sathane in interituz carnis. ut spiritus salu⁹ sit in die dñi nostri ihesu xp̄i. hec ibi. Et. 35. q. 3. ca° de incestis ōiunctōnib⁹ dicit sic. Incestos vero nullo ōiugij nomīe deputandos hos eē censem⁹. Si quis nouercā duxerit ac̄.

¶ 8° ognacōe. Nam si quis hēat filiā alicuius in vxorē ā carnaliter cognoscat mrez vxoris sue grauissime pecat Leuit. 20. ca°. Qui sup vxorez siliam duxerit mrem eius sceus opatus est viu⁹ ardebit cū eis. nec pmanebit tñtū nephas i medio vestri ac̄. debz em̄ exhibere honorē socruī sue sicut matri sue. Vñ si apostoli orauerūt simul cuz petro ꝓ samitate socrus petri Luc. 4. ca°. Sic talis debz honorare socrū. Unde. 35. q. 3. ca° Si quis cū matre ā filia formicat⁹ est ignorāte mre de filia ā filia de matre: ille nunq̄ accipiat vxorē. ille vero si voluerit accipiant maritos. Si autē hoc scierit ipse femine: absq̄ maritis ppetuo maneant. hec ibi. 32. q. 2. ca° si quis cū matre ā filia ac̄.

¶ 9° commaculacōe. Nā si quis pat ognosceret nurū suā grauissime peccaret Leuit. 20. ca° Si quis dormierit cū nuru sua vterq̄ moriatur. q̄ sceus operati sunt. Sanguis eoz sit sup eos. hec ibi. Et. 35. q. 3. ca° Si vir ā vxor nō iam duo. ſ vna caro sūt: ñ aliter nurus est deputanda q̄ filia. hec ibi. Nurus vocant soceros suos pr̄es.

¶ x° deturpacōe. Naz si quis eiusdē ōsanguineitatis carnaliter ognosceret matrē ā amitam suā: grauissime pecaret Leui. 20. ca° Turpitudinē matertere et amite tue non discoopies. Qui hoc fecerit. ignominiam carnis sue nudabit ā portabunt ambo iniquitatē suaz hec ibi Tales em̄ gradus ec̄ a coniugio ꝓhibiti sunt sm̄ legem dei ut cōstat ac̄.

¶ x1° coequacōne. Nā si quis formicat⁹ fuerit cū sorore sua. seu ex parte pr̄is. seu ex parte matris. aut duxerit eā vxorē grauissime pecat Leuit. 20. ca°. Qui accepit sororem suam filiam pr̄is sui. vel filiam matris sue ā viderit turpitudinē eius. illaq̄ ōspexerit ignominiaz eius fratris: nephariā rem opati sunt. Occidentur in ōspectu pp̄li ambo eo q̄ turpitudinez suam mutuo reuelauerint ā portabunt iniquitatē suam. hec ibi. Et. 35. q. p̄. s. Hīs ita tñ detur. Consanguineoz ōiunctōes. alias causa necītatis permisse. alias causa iuste rōnis inuenīt impate. Cū em̄ vn⁹ vir ab initio atq̄ vna ex latere eius mulier a deo formaret: necessario sorores fratribz copulabāt. Qd autē necītate cogente fit: cessante necessitate piter cessare optet. Tanto igit nūc dānabilius vsurpatur cōsanguineoz coniūctō qñto minus necessaria probatur. Unde huiuscemodi copula postea lege prohibita inuenīt dño dicente per Moysen. Turpitudinem sororis tue non reuelabis hec ibi. Leuit. 18°. ca° Turpitudinez sororis tue ex patre siue ex matre que domi vel foris genita est non reuelabis Turpitudinem filie vxoris patris tui quam peperit patri tuo ā est soror tua: non reuelabis hec ibi ac̄.

¶ 12° reuelacōne Nam si quis cognosceret carnaliter filiam filij sui grauissime pecaret Leuit. 18° capitulo Turpitudinem filie filij tui. vel neptis ex filia non reuelabis. quia turpitudo tua est. Et. 35. q. 3. capitulo de hīs q̄ se incesti pollucione maculant: placuit quousq̄ in ipso detestando illicito carnis contubernio perseuerant: vsq̄ ad missam tm̄ catheuminorum in ecclesia admittantur. Cum quib⁹ eciam nec cibum sumere vlli xp̄iano⁹ fidē apostol⁹ iussit: licebit. hec ibi. Et capi°. Nec eam.

Cathecumini em̄ erant in ecclesia vsq; ad euāgelium a tunc excudebātur. ¶ 13° occultacōe. Nam si quis habens fratrez carnalem coperit cū aliq; muliere quā alius frater duxerit vxorē ignorās scelus perpetratū: grauissime peccat. 35. q. 3. capitulo. Si quis cū matre. dicitur sic. Si homo fornicatus fuerit cum muliere a frater eius nesciens eādem duxerit vxorem. frater eo q; fratri crimen celauerit septē annis peniteat a post peniteciam nubat alij. mulier autē vsq; ad mortē peniteat a fine spe coniugij maneat. hec ibi. Iste autē secundus ignorans nubat alteri mulieri. q; nō debet esse peioris dicōis q; p̄or frater. Mulier autez in nupta manet. q; sciēter cū secūdo contraxit. ¶ 14° cōiunctōe. Nulli em̄ licet accipe vxorem de cognacōne sua ppria vsq; ad quartū gdum inclusiue. 35. q. 3. ca° Cōiunctōes consanguineorū fieri sunt phibite. q; has a dīne a seculi phibent leges. Leges ergo dīne a hec agentes a eos qui ex eis p̄deūt. nō solum eiciunt. ſ; etiam maledictos appellant. Leges vero seculi infames tales vocant a ab hereditate repellunt. hec ibi. Et ca° de ppinquis dicitur sic. Qui ppinquam sāguinis vxorē ducunt sepāt a nō licebit eis alias vxores sibi in coniugio sociare: q; diu viuunt. hec ibi. Ego vero semp detestat⁹ fui quorūdam abusiōem qui p̄mittūt consanguineos dormire simul in eodē lecto etiaz in puericia. ¶ 17° mixtiōe. Nam filij a filia duorū fratrum. vel duarū sororum: nullo modo debent omisceri. 35. q. 3. ca° Quedā lex romana p̄mittit ut siue fris a sororis. seu duorū fratrū germanorū. seu duarum sororum filius a filia misceantur. Sed experimento didicim⁹ ex tali coniugio sobolē nō posse succrescē. hec ibi. Sunt em̄ in tercō gradu consanguinitatis 35. q. 1. ſ. tercō gradu. ¶ 16° stupracōe. Nā si quis cognouerit carnaliter duas sorores: grauissimā ē fornicacō. 32. q. 2. ca° Si quis cum duab⁹ sororibus fornicat⁹ fuerit a sorores sororez ab eodem stupratā nescierit: vel se sororez eius quā ātea stupuerāt nesciuit: si digne penituerit a se abstinere nō valuerit. post annos septē coniugia illis nō negētur. Si autē nō ignorauerit vsq; ad mortē se a cōiugio abstineāt. hec ibi. Et. 27. q. 2. ca° Qui dormierit cū duab⁹ sororib⁹. Et Leuit. 18. c. Sororē vxoris tue in pellicatū illius nō accipies. nec reuelabis turpitudinē eius adh̄c. ¶ 18° confederacōe. Nam si mulier post obitū p̄oris viri trāsierit ad secūdas nuptias a filij p̄oris viri commisceant filiab⁹ secūdi viri. aut econuerso: grauissimē peccāt. 35. q. 10. ca° Si q; mulier ad secūdas nupcias trāsierit a ex eis sobolem genuerit: nullo mō potest ad consortiū cognacōis p̄oris viri ptingere. hec ibi. Et ca°. si cuius patru⁹ idē dicit. 18. copulacōe. Nam si frat duxerit vxorē fratris sui: grauissime peccat Leuit. 18. ca° Vxorez fratris sui null⁹ accipiat. Turpitudinem vxoris fratris tui nō reuelabis. q; turpitudo fratris tui est. hec ibi. Et. 20. c. &r. Qui duxerit vxorem fratris sui rem facit illicitam. turpitudinez fratris sui reuelauit: absq; liberis erūt. hec ibi. Et. 35. q. 3. ca° de incestis. &r sic. Si q̄s relictaz fris q; pene p̄us soror extiterat. carnali coniunctōe polluit: incestū deputam⁹ ac. Et. 35. q. 2. ca° consanguineorum. Et Instituta de nupcijs. ¶ 19° coniunctōe. Si quis enim post mortē vxoris sue duceret aliquā vel fornicaretur cū aliqua de consanguinitate vxoris sue: grauissime peccaret. 28. q. 2. ca° qui desponsataz. &r sic. Sicut nulli xp̄iano licet de sua consanguinitate vel quā cognatus habuit in mrīmonio assumē: ita de cōsanguinitate vxoris sue. hec ibi. Et. 35. q. 3. c. nullum &r sic. Sicut nō licz cuiq; christiano de sua consanguinitate: sic nec eciā licet de cōsanguinitate vxoris sue coniugem ducere ppter carnis vnitatem hec ibi. q; ōmis homo ad primaz sanguinis fui nō accedat Leuit. 18. ca°. Et ca° a hoc quoq; cōstitutū est. Et ca° Equalit. Et ca° Sane cōsanguinitas. Idē in his &r. ¶ 20. passiōe. Si quis ei coperit cū muliere mēstruata: grauit peccat Leuit. 18. c. Ad mulierē que patit mēstrua nō accedes. nec reuelabis feditatē ei⁹. Et. 20. c. Qui coperit cuz mulierē in fluxu mēstruo a reuelauerit turpitudinē eius: ipsaq; aperuerit fontē sanguis sui: interficiēt am bo de medio ppli sui. hec ibi. Nam cū vir importūe petit debitum a est indiscret⁹. vxor nō peccat moraliter reddēs debitū: ne vir labatur in maiꝰ piculum. Nec est tutū q; mulier semp notificz viro suam passiōem: ne forte vir indiscret⁹ capet ab homnacōnē. Si potest tono mō subterfugere et caute se excusare allegādo infirmitatē in genere a p̄cibus exorādo quātū potest ut sine viri piculo ne reddat debitum iuste facit. q; valde piculum ē tali tempore mulierē cognoscē. Naz ex mēstrui sanguinis cōtactu fruges nō germināt. arescūt arbusta. moriūtur herbe. arbores amittūt fructū. corrūpitur aer. pallet vitrū. canes inde comedentes efficiūtur rabidi. fetus cōcepti contrahunt vitium semimis. ut leprosi. aut elephātici nascant aut cito efficiant. ut p̄fidor⁹ li°. 12. Ethymologia rū dicit. Et phs li° p̄. de somno a vigilia dicit. q; si mulier mēstruata in sp̄eculo aspiciat. fit rubficies speculi sicut nubes sanguinea a nō facile abstergitur. ¶ 21° delcācōne. Nam vir potest cognoscere vxorē suam triplicit. ſ. aut cā prolis ad cultū dei ampliādum Gen̄. 2. c. Crescite a multiplicamini a talis coptus ē pietatis. Aut cā rēddendi debitum. 1. Cor. 7. ca°. Vir vxori sue debitū reddat a vxor viro a talis coptus ē equitatis. Aut cā vitā di fornicacōnē. ſ. in vxore. 1. Cor. 7. c°. Vnusquisq; vir suā vxorem hēat a vnaq; q; mulier virū suum ppter fornicacōnē. ſ. euitandaz a talis copt⁹ ē cautele. Et his modis nō est p̄ctm̄ mortale si fiat infra termios racōis a mrīmonij. Si autez fiat causa delectacōis a amoris carnalis qui p̄ponatur deo: tūc est p̄ctm̄ mortale. Si autē postponat sic est p̄ctm̄ veniale. vnde dist. 27. ſ. Alias. dicitur sic. Quocies excepto filiorū desiderio: vxorē suam cognouerit inter minuta p̄cta computatur. ¶ 22° exsaturacōe. Nam impetuosus copt⁹ est q; ex sola libidine puenies: metas racōis a honestas trāscēdit. puta si fiat causa saturāde libidinis p blādicias mētricias si infra limites mrīmonij fiat.

quia id cum aliena nō ageret sic est pccatū vē
ale. Si autē excedat imītū q̄ idem ageret cū alie
na. q̄ sic est actus meretricij. ōmino est pccatuz
mortale. 32. q. ȳ. cap° Origo quidez honesta erat
amoris. ſ magnitudo deformis. Nihil autē inter
est ex qua honesta causā quis insamat Vñ Ex
tus in sententijs. Adulter est iniq̄t in suam vxorē
amatoz ardētioz. In aliena quippe vxore omnis
amor turpis est. in sua minus sapiens Judicio dēt
amare coniugem nō affectu. Nō regnet in eo impe
tus voluptatis nec p̄ceps feratur ad coytū. Nihil ē
fedius q̄ vxorē amare ut adulterā. hec ibi. Cū ei
talis ipetuositas p̄ponat caritati dei q̄ptēa ē pctm
mōrle q̄c 32° fruſtr cōe. Si ei vir vtat vxore sua
ordīe naturā q̄ priū vas p̄mittēdo sic ē pctm mōrle
q̄ facit cōm p̄ceptū apli dicētis. 1. Tes. ȳ°. c°. Sci
at vnus q̄sq̄ suū vas possidere i sctificacōe et honoē
Fruſtrat enī tōlit intētio nature cōtra id qđ deus
p̄incipio instituit 32° puerſiōe. Ad naka enī insti
tutū ē ut vir sit agēs tā q̄ caput mūimonij Eph.
5. c°. Mulies viris suis subdite sint sic dñis. qm
vir caput est mulieris. sicut xp̄s caput est eccie.
Si ergo ordinatus hūc modum vir agat rōe carnalis
cupie. tūc tīto est grauis pccatū q̄nto magis a
naturali dispoſicōe recedit. Si autez dispoſicō cor
pis aliū moduz nō patitur. vel p̄ter infirmitatē
vel p̄ter officium psone. vel p̄ter piculum fuffo
candi puerperiū in vtero. vel p̄ter aliaz rōnabi
lem causā. tūc potest esse: aut nullū. aut venīale
pctm 27° phibicōe. Si enī vir reddat debitum
vxori sue aut exigat tempe infirmitatis: grauiter
pccat. Similit si ex nimia freqntia talis coytus al
ter ipsoz incurrat infirmitatē. vel mortē. vel acce
leracōez mortis: peccat mortalit. q̄ nulla honestas
inde pueit 26° obseruacōe. Cū enī fit traductō
sponse tēpibus phibitis. ſ. diebus prohibitis. no
tatis. Extē de feriis ca° Capellanus. sic est mortale
pctm. Si enī quis coyt cū vxore die sollēni. a die
ieiunij: exactus nō peccat reddendo misi caute a fine
piculo posset differri. petens autē peccat magis a
minus pm ordinacōem concupiscētie. Vñ exigens
aliqua infirmitate concupie: peccat venialit. 1. Cor.
7. ca° Nolite fraudare inuicē nisi forte ex cōsensu
ad tempus ut vacetis orōni a postea reuertimini i
idipsū ne temptet vos sathanas p̄ter incōtinē
tiam vestrā. Et. ȳ. q. ȳ. capi° quociens. capi° fra
tres. capi. Si causa. ca°. cristiano. A fornicōri hijs
diebus nō licet tenere prostibula apta ad forni
cacōes a meretricia explenda puerb. p̄. ca. despe
xistis ōne prolium meū 28° indispoſicōe. Naz tē
pore debito ad cōmunicōem a p̄ceptōez corpis cri
sti eciā cōiugati debēt abstinere. ȳ. q. ȳ. ca° Scia
tis fratres carissimi. qm quicūq̄ vxori debitū red
dit vacare nō potest orōni. nec de carnibus agni
comedere debz. Si enī panes p̄positionis ab hijs
qui vxores suas tetigerant comedi nō poterant
q̄nto magis pānis ille qui de celo descendit. nō
potest ab hijs qui coniugalibus paulo ante vxoris
lxsere amplexibus violari atq̄ cōtingi. Nō q̄ nup
tias cōdemnem. ſ q̄ eo tempe quo māducatui
sum carnes agni: vacare a carnalibus opibus de
beam. hec ibi. Et de pse. dist. 2. ca° omnis homo.
Et. ȳ. q. ȳ. ca°. vir cum p̄pria. dicit q̄ sūt suo iudi
cio relinq̄endi 28° pregnacōne. Nam si vir acce
dit ad vxorē pregnātem vicinam p̄tui a immine
at piculum abortus: mortaliter peccat. Ruia mū
monium p̄cipali est institutū in officiū suscipi
endē plis q̄ in remediū fornicacōis. Qz si periculū
nō imminet excusatur a mortali. ȳ. sētentiarū. dist.
32 29° purificacōne. Tempe enī purificacōnis
post ptum nō licz viro accedere ad vxorē suaz. vñ
dist. 7. ca° Ad eius vero decubitum vir suus acce
dere nō debz quousq̄ quod gignitur ablactetur
Dee autē que filios suos ex praua cōsuetudine
alijs ad nutriendū tradūt. misi pri⁹ purgacōnis
tempus trāsierit viris suis nō debēt admiscēri. hec
ibi. Hoc autē tempe si accesserit ad vxorē consideran
dus ē finis intēcōnis agētis. Illō autez capitulū
loq̄t de hōestate a consilio. agēs āt cōtra consiliū dīni
nū q̄ ē inūis a culpa. tenēs āt admōicōnes dei:
peccat. dist. 10. ut ptz 30. scīficacōe. Nā actus ordi
nalis sp requirit debitā reuerētiā debitā hōestatē p̄cipue i loco sacro. iō nō ē talis actus i eccīa admit
tendus a q̄ facēt in cōtēptū: mōlit peccarz. Si qui tñ
diu tenerētur i loco sacro captui vel alia cā ibi ſ
inclusi p̄sisterēt. tūc redderes debitū nō peccaret et
exactus reddere tenet. Exigēs āt plus vel minus peccaret
inō motū rōnis exigētie. Si occultus esset talis actus ſ
oporteret locū reconciliari. vel organa diuina suspendi
sic in loco violato. de pse. dist. p̄. ca° ecclesijs. Et de
pse. eccīe vel altaris. ca° p̄. Si autē actus fuisset pub
licus a notus: debet locus reconciliari p̄ter semis ef
fusiōez p̄ter honestatem a exemplū proximi ne
quis scādalizetur Vñ talis actus nō est publice
omittendus Math. 18. c. Ve homini illi p quē scā
dalum venit. Nā peccat mortalit 31° actiōe. Nā
in sacramēto baptismi a confirmacionis a cathecis
mi. contra hitur cōpaternitas a cognatio spūalis.
Vñ si pater fornicetur cū matre: grauiter pec
cat. 30. q. p̄. ſ. p̄. dicit sic. Nulla auctoritate p̄mit
titur ut quis matri sue carnalit copuleť. Et. ca°
puenit in fine. dicit sic. Null⁹ cristian⁹ matrem
suam in coniugez sumē debz a q̄ p̄fūpserit tādiu ana
thēatis vinculo teligeť: donec pñiaz digne egerit
hec ibi. Filij āt cōtis p̄nt copulari p coniugiū filia
bus cōsanguineis exceptis illa psōa p quā contracta ē cōgnā
spūalis ut ptz 32° adoptōe. Nā cōgnatio legalis taz
p adoptiōez q̄ p arrogacōez: impedit mūimoniū in
ter adoptātos a legitimos vel naturales filios: durā
te adoptiōe a dirimit iā contractū. 30. q. 3. c. Ita dili
gere. vbi dr sic. Nec inť eos q̄ naka a eos q̄ adop
tōe filij sūt: venerāde romāe leges mūimonia cōtr
hi p̄mittūt. Et si inť eos nō cōnubitur mūimoniū
q̄s adoptōe iūgit q̄nto potius a carnali inť se oportet
contubnio cessaē q̄s p celeste sacrm regnacō spūspi
ritus iunxit hec ibi. Et. ca° pictauium. dicitur sic. Si
quis tali facinore mixtus mūme restrinxerit frena
luxurie. vnde eciaz oēs cauēdi sunt a tali sceleris
cōmixtione ne in perpetuum pereant ne in iram

dine examinacois incidant. hec ibi. xxx° sceleratione. Nam si quis cognoscat fornicatio copu alicuius quã mulierẽ a illa efficiatur omater alicuius: ille fornicarius efficit opater eiusdem a talis opẽmitas a cõmaternitas prohibz deinceps fornicationem inter eos. xxx. q. x. ca. Si quis vnus ex cõiugio filiuz aut filiam alterius de sacro fonte fusceperit. aut ad crisma tenuerit. vel xpiianitatis misterium dederit. ambo a vir a vxor compatres existunt p entibz infantis. qz vir a mulier caro vna effecti sunt. hec ibi. Si ergo iste fornicator copeit cũ illa muliere cuius fornicaria omater effecta ẽ grauiter peccaret. Et filij fornicatoris nõ possent accipe in coniugem illam psonam p quã contẽcta est cõpaternitas seu omaternitas. xxx. q. x. c. nõ oportet. Doctores seculares dicunt qp p fornicarium copulum nõ transit compaternitas sicut p copulũ mrimoniale. Racõ ipsorũ ẽ. qz mrimoniũ inter xpm a ecclesiam repsẽtatur p legittimum mrimonium viri a vxoris Eph. v. ca. Viri diligite vxores vestras sicut crist⁹ dilexit ecclesiaz. Cũ ergo opaternitas sit vinculuz spuale nõ transit p fornicarium copulum. Istẽ adducunt Glõ. super illud capitulũ In eo. xxxii. q. x. que dicit. Quidã tñ volunt dicere qp p fornicariũ copulum nõ otrahit cõpaternitas cum compaternitas sit vinculũ spirituale. hec ibi. Sed verior est opio Innoc. in capi° martin⁹ Ex de cogtiõe spuali Et Johãnis andree in ca°ne dum. Extra de cognacõe spuali. li° o° in glõ. 2. Nec est verum qp mrimoniũ xpi a ecclesie nõ repsentetur p copulum fornicarium. Vñ btus Jhero⁹. sup Matheũ ibi. Judas autẽ genuit phares a zaram de Thamar. dicit sic. Notãdum in genealogia saluatoris nullam sãctam assumi feminarũ. ß eas quas scriptura rephendit. ut qui pter peccatores venerat. de pctoribus nascẽs. õium pctã deleret. Et. xxxvi. dist. ca. Dom⁹ nr ihesus xps. voluit nõ solum de aliemigenis. ß etiam de adulterinis omixtiomib⁹ nasci. Nobis magnam fiduciam pstans ut qualicũqz modo nascamur tm ut eius vestigia imitemur. ab ipsius corpore nõ sepemur: cuius p fidez membra effecti sum⁹ ac Si ergo xps dignatus est ex adulterinis omixtiombus deriuatiue nasci. quãtomagis dignabitur suum mrimoniũ cũ ecclesia ex fornicatio copulu repsentari. Et licet cognatio spuális assimlet cognatioi carnali. hoc nõ est p modũ p dẽptitatis. ß per modũ cuiusdaz denomiacõis. Vnde cũ opaternitas cõtrahatur. qz vir a vxor effecti sũt vna caro. p copulum autẽ fornicariũ effitiũtur fornicãtes vna caro. Nam qui adhereat mẽtrici vnũ corpus est cum ea. xxxii. q. x. ca. In eo. Vbi em̃ est par racõ par debet esse sẽtentia. a vbi est eadem racõ ibi idem est ius. Extra de ostitucõib⁹ ca. trãslato. ff. ad legem aquiliã. l. illud. Sequit. Sz rõ assignata p canonem ẽ qz sunt effecti vna caro. que racõ est eciã in fornicatio copulu. ergo idem esse debet ius xxxx° cõubmatioe. Nam qui tenet ocubmam pter legem mrimonialez a fornicatur cum ea: grauissime peccat. sicut clerici cõcubinarij

ex eo ei qp clerici suscipiũt sacrũ ordinẽ itelligũt tacite vouere castitatez. Extra de vita a honestate clericorũ ca°ut clericoz mores. Extra de cohabitacõe clericoz a mulierũ ca° Si autẽ. a ca° finali. votum autẽ seruari debet. Extra de voto a voti redẽptione ca° licet. Habens ocubinaz nõ debet pmoueri ad ordinem clericalem nec eciã ad accõlicatum. ut patz. xxxiii. dist. ca° Si quis pt⁹ acceptũ a sic ptz xxxx° relacõe. Nam qui fornicat cum mõnia li velata: grauissime peccat. Extra de osanguimitate in demẽtimis ca° Eos qui dino timore post posito in suarũ animarum piculũ scienter in gradibus osanguimitatis vel affinitatis cõstitucõe canonica interdictis. aut cum mõnialib⁹ mrimoniales contiungi nõ verentur. necnõ religiosos a mõniales ac eciaz clericos in sacris ordinib⁹ ostitutos mrimonia otrahentes ẽfrenare pene metu: ab huiusmõi eoz temeritatis audatia cupiẽtes. ipsos excõicacõis sentẽtie ipõ facto decernim⁹ subiacere. Precipiẽtes ecclesiarũ platis ut illos de quibus eis ostiterit taliter contritisse. excõicatos publice tã diu denuncient seu a suis faciant nunciari. donec suum hũiliter cognoscẽtes errorẽ: sepẽ ab inucem a absolucõis obtinere bñficium mereãtur. hec ibi. De fornicacõe ipsarũ cum clericis vel laycis diffuse hẽtur. xxi. q. p. ca° nec aliqua putz ca° Si qua monachoz. ca° eos autẽ quĩ in mulieres. Et quasi p totã illaz questiõem. Et. xviii. q. ii. c. diffinim⁹. ca° In decima xxxvi° religione. Nã in voto castitatis q8 sollẽmisatur p pfessionẽ alicuiⁿ religiõis: nullo modo põt dispẽsari Eccl. xxvi. c. Oispondera cõ nõ est digna aĩe otinentis. Extra de statu monachoz ca° cũ ad monasteriuz. in fine dicit sic. Abdicatio pprietatis sicut eciã custodia castitatis. ado ãnexa est regule monachali ut cõ cõtra eam nec fãmus pontifex possit indulgere. Debitũ em̃ otinentie est essenciale statui religionis p quẽ homo totaliter abrenunciat seculo: dei seruicio mãcipatus. Vñ eciam nomẽ monachi ab vnitate sumitur. Quia ego non potest cum religioso dispensari in voto castitatis. ergo religiosus fornicari⁹ grauissime peccat. Et ne vllo modo otaminẽtur familiaritatib⁹ mulierũ. salubriter statutũ est ne religiosi querãt cõpaternitates a ne acceptẽt. xviii. q. ii. c. puenit ad nos qp in monasterio tuo passim mulieres ascendant a qp grauius est monachos tuos sibi omatres facere a ex hoc incautã cum eis cõmũionem hre. Ne igitur hac occasiõe hũani generis inimicus sua eos: qs absit. calliditate decipiat. iõ hmõi te pcepta scire cõmonem⁹. ut neqz mulieres in mõsterio tuo deinceps qualibz occasiõe permittas ascẽdere. neqz mõchos tuos sibi omatres facẽ. Nã si hoc denuo ad aures nostras quocũqz modo puenerit sic te seueriss̃ie noueris vltioni subdẽdum. ut emẽda cõmis tue qualitate ceteri sine dubio corrigãtur hec ibi. Ex quo patz qp plati religiosoruz nõ pñt dare eis licẽtiam ut fiant cõpatres de cõse. dist. x. ca°. Non licet abbati vel monachis de baptismo suscipe filiolos nec cõmatres habẽ. Et capi°

Monachi sibi cōpēes ꝛmatres ne nō faciāt nec
sculent feminas. hec ibi. Ista autē sunt pcepta
negatiua q̄ nō recipiunt dispensacōnem cū obli
gent sēp a ad semp nisi tales eēnt ꝓmoti ad cu
ram anime. ¶ 15° effusione. Nā qui semē virile
voluptate venerea q̄si quadā mollicie et immū
dicia effundit in terrā: grauissimē peccat Geñ. 38.
ca. dixit Judas ad Onan filiū suū. Ingredē ad
vxorē frīs tui a sociare illi ut fuscites semē fratri
tuo. Ille sciēs nō sibi nasci filios. introiēs ad vx
orē fratris sui semē fundebat i terra: ne liberi fra
tris nomie nascerēt. Idcirco percussit eū dñs eo
q̄ rem detestabilē faceret. hec ibi. Ecce q̄ graue pec
catū. ¶ 18° pollucōe. Nā pollucō nocturna puenit
qñq̄ ex pte corpis. puta ex supfluitate cibi vl̄ po
tus a sic est pcm̄. qñq̄ puenit ex pte aīe. puta
ex cogitacōe carnaliū viciorū que fit cū cōcupis
cia a aīali delectacōne sic est peccatū mōrale ut dicit
Aug⁹. 12. sup Geñ. ad lr̄am. ¶ 19° cōmixtiōne.
Nā vicium cōtra naturā qualitercūq̄ qs dicit sodo
mia est grauissimū Leuit. 20. ca. Qui dormierit cū
masculo coitu femineo vtrq̄ operati sunt nephas:
morte moriātur. Sanguis eorū sit sup eos ac̄. In
nocte natiuitatis dñi ōnes sodomite in vniuerso
orbe extincti sunt. ymo dñs ihesus ꝓpter hoc seculis
fere desijt incarnari. Et qs plus est. stetit christus in
vētre gloriose mātis sue trib⁹ dieb⁹ vltra debitū
nature ordiem. ne tātum scel⁹ in suo ortu inueniret
in mundo a hūanam naturā quā assumpserat sic
fedatā ꝛspicēt. Est em̄ tāte abhominacōis a hor
ribilitatis ut post q̄ dēmō cō duxerit hoies ad se
mundē p sodomiā cōmixtōs mox fugit ne rem
tā detestabilē aspiciat ac̄. ¶ 20. corrupcōe. Nā pec
catū bestialitatis vbi nō seruat debita spēs in co
eundo: ē grauissimū Leuit. 20. ca. Qui cū iumēto
a pecore coierit morte moriatur. Nec⁹ q̄ occidite
Mulier q̄ succubuerit cuilibet iumēto sil̄ interfici
tur cū eo. Sāguis eorū sit sup eos ac̄. Vñ sup illō
Geñ. 31. ca. Accusauit frēs suos crimie pessimo.
dicit glō. q̄ cū pecorib⁹ miscebātur. Vnicuiq̄ tñ
indiuiduo magis est cōiuncta natura speciei q̄
qd cūq̄ aliud indiuiduū a iō hoc pcm̄ est grauis
simū. ¶ Post hāc declaracōem dixit scūs Thōs
aīe deuote. O aīa deuota iā potes intelligē gra
tatē p cā luxurie que sic multiplicit vexat genus
hūanum. Ne tñ Belial glorietur in argucijs suis:
taliter tñdet. ¶ Ad pmū dic q̄ Osee nō peccauit for
nicando ex p̄cepto 8mo. nec talis ocubitus dicit
ꝓprie fornicacō. Vñ Aug⁹. dicit li. 3. ofessi. Cum
de⁹ aliquid ostra mores vel pactū q̄libet iubet et
si nunq̄ factū fit: faciendū tñ est. Sicut em̄ in po
testatib⁹ societatis hūane maior ptās minori ad
obediēdum p̄ponitur ita de⁹ ōmib⁹. ¶ Ad secūdū
dic q̄ Abrahā a Jacob nō accesserūt ad ancillas
suas quasi fornicario ocubitu ut sup̄ dictum ē de
Osee ꝓbatur. 32. q. p̄. ca. Nō est culpād⁹ Osee
ꝓpheta. si mētricem quā duxit: ad pudicitiā ouer
tit. ꝫ potius laudādus q̄ ex mala bonā fecit. Non
em̄ qui bon⁹ p manū polluit: si societ malo. ꝫ qui
mal⁹ est in bonū ouertit si bonī exēpla sectet. Ex
quo intelligim⁹ nō ꝓphetā p̄dixisse pudicitiam
fornicarie copulatū. ꝫ fornicariā assumpsisse pu
dicitiā quā alī nō habebat. hec ibi. De Abrahā hā
tur. 32. q. 4. ⁊ dīs ita nōtatur. a ca° dixit Sara. de
Jacob hētur ibidē ca. Obiciūtur Jacob q̄tuor vx
ores ac̄. Judā autē nō est necē a p̄cō excusare q̄
ecia actor fuit vendicōnis Joseph cū alijs. ¶ Ad
terciū dic q̄ per opa pietatis ille qui lubricū car
nis patit: liberatur a p̄dicto e eterna imq̄tū p hu
iusmōi opa dispomit ad hoc q̄ gr̄am ꝛsequatur
p quā pemiteat a imq̄tum p hmōi opa satisfacit
de lubrico carnis cōmisso. Nō autē ita q̄ si in lub
co carnis p̄seueret impeītens vsq̄ ad mortē p pi
etatis opa liberet. de pen. dist. 7. ca. falsas peītēti
as. ¶ Ad quartū dic q̄ ex vno cōcubitu pōt vn⁹
homo generari a iō ordinacō ocubitus q̄ ipedit
bonū plis nasciture: ex ipso genere act⁹ est pcm̄
mortale a nō solum ex ordinacōne ocupiscētie
ex vna autē comestiōe nō impedit bonū totī⁹ vi
te vnī⁹ hōis a ideo actus gule ex vno genē nō
est peccatū mortle. Esset tñ si quis scienter cibū ome
deret q̄ totā ocōem vite hui⁹ immutaret ut pt̄
de Adam. Nec tñ fornicacō est minimū p̄cōr q̄
sub luxuria ocinētur. Min⁹ em̄ est ocubitus cum
vxore qui fit ex libidine. ¶ Tunc anima grās
agens deo a suis doctorib⁹ de tam p̄funda declara
cōne cum ꝓpositō abstinendi a luxuria: abijt do
mū in pace. Amen.

Feria quarta in ramis palmaꝝ. Sermo. xx. de Obligacõne legis hũane.

Occurrebat hõ. Luc. 22. ca°. Hodie aïa simplex fidelis et deuota salutifue intenta accessit ad eccliaz a audiens missaz tã ex lectõne pphie. Isa. 13. ca° q̃ ex euangelio adutit vnã oclusionẽ. s. Lex positiua p̃cipiens iusta a virtuosa ad sui obseruãtiaz obligat sibi subiectoꝝ cõscientiã. Rõ isti? cõclusioms ẽ. Nã ut dic̃ Apl'us Rõ. 13. ca° ois potestas hũana ẽ a deo et iõ qui potestati resistit in hijs q̃ ad ordinẽ ptãtis ptinẽt: dei ordinacõi resistit a scõm hoc efficit reus q̃ tũ ad osciẽtiã. leges em̃ hũamt? posite hñt vim obligandi in foro oscie a lege eterna a q̃ deriuantur scõm illud pũ. 8. ca° Per me reges regnãt a legũ oditores iusta decernũt. Cũ em̃ lex hũana ordinetur ad bonũ omũe. iõ p̃cipit oẽm virtutez ordinabilẽ ad bonũ cõmũe: vel imediate sicut cũ aliqua directe ppt bonũ omũe fiunt. vel mediate sicut cũ aliq̃ ordinant a legislatore ptinentia ad bonaz disciplinã p quã ciues informant ut omũe bonũ iustitie a pacis cõseruẽt. Sciẽdũ q̃ leges humane dicunt iuste tripliciť. primo ex fine. s. q̃n ordinant ad bonũ omũe. Cũ em̃ aliq̃s p̃sidens imponit leges onerosas subditis nõ ptinentes ad cõmune bonũ seu ad vtilitatẽ omunitatis ꝙ magis ad cupiditatẽ ut ty rãni vel ad gliaz ut ambitiosi. talť lex nõ obligat in foro cõscie. 2° ex actore. s. q̃n lex lata nõ excedit ptãtez ferẽtis. Cũ em̃ aliq̃s legẽ ferat vltra ptãtez sibi omissaz sicut leges tyranni inducẽtes ad ydolatriã vel ad q̃dcũq̃ aliud q̃ sit ctr̃ dñm bonoꝝ ẽ. talť lex nullo mõ ẽ obseruanda. Actuũ. 5. ca°. Obedire oportet deo magis q̃ hoib? 3° ex forma. s. q̃n ppter scõm eq̃litatẽ ppor tionis imponũť sb̃ditis onera in ordine ad bonũ omũe. Cũ em̃ vn? hõ sit ps multitudinis qui libz hõ hoc ip̃m q̃d ẽ a q̃d habz ẽ multitudinis sicut a quelibet ps id q̃d ẽ: ẽ totius. Vñ a natura aliq̃d detrimentũ infert pti ut saluet totũ. Et scõm hoc leges onera inferentes pportionabiliť sũt iuste a obligãt in foro oscie. Si aũt inequaliť hmõi onera dispensent etiã si ordinent ad bonũ omũe magis sũt violẽtie q̃ leges. q̃ sicut dicit Aug?. li. de libero arbitrio. Lex eẽ nõ videť q̃ iusta nõ fuerit. Vñ tales leges nõ obligant in foro cõsciẽtie. misi p accidẽs. puta ppt vitandũ scãdalũ vel turbationem ppt q̃d hõ etiã debet iuri suo cedere scõm illud Matth. 5. ca° Qui te angariauerit mille passus vade cũ eo alia duo. Et q̃ abstulerit tibi tunicã da ei a palliũ. Dijs itellectis aïa exiuit ab eccia vadẽs domũ cũ ppposito a intencõe obseruãdi leges humanas iuste positas. Et ecce celial intẽdens eã ab hoc ppposito reuocare ait. O aïa simplex q̃ facile decipis tam leuiť credendo. volo tibi oñdere q̃ lex hũana quãtũcũq̃ iusta nõ obligat oscias ad sui obseruantiã. p̃mo theologice sic. Iuditiũ oscientie maxime dependet ex dñis mãdatis. ps. A mãdatis tuis itellexi. ppterea odiui omnẽ viã iniquitatis. Et q̃libz diuina mãdata euacuãtur p leges hũanas. Matth. 15. ca°. Irritũ fecistis mandatuz dei ppt traditiones vras. g̃ lex hũana nõ imponit necessitatẽ hoi q̃ tũ ad cõscientiã. 2° canonice sic Vrban? pp̃. ut habeť. 30. q. 2. dic̃ sic. Qui lege p̃uata ducit: nulla rõ exigit ut publica ostringat. Et lege p̃iuata spũssancti ducunť oes viri spũales q̃ sũt filij dei. Rõ. 8. ca°. Qui spũ dei agunť hij filij dei sũt. Et. 1. Thimo. p̃. ca° iusto nõ ẽ lex posita. g̃ lex hũana nõ obligat tales in foro osciẽtie. 3° iudice sic. Juris pitus dicit q̃ p̃ceps legib? solutus ẽ. Qui aũt solutus ẽ a lege nõ obligať ad eiꝰ obseruantiã q̃ tũ ad cõscientiã. g̃ ꝛc̃. 4° moraliť a politice sic. Leges hũane frequenť imꝓssũt caltũ mã a iniuriaz hoib? secm illud Isa. x. ca° Ve q̃ condunt leges iniq̃s a scribẽtes iniustitias scripserũt ut opprimerẽt in iuditio paupes et vim facerent cause humiliũ ppli mei. Et licitũ ẽ vnicuiq̃ oppressionẽ a violentiã euitare. g̃ leges hũane nõ imponũt necessitatẽ q̃ tũ ad oscientiã. Et sic patz. ꝛc̃.

Aïa vero abijt tristis querẽs a osulẽs legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses a q̃ cum cognouisset cãs mestitie sue ait. Ego oñdaz tibi oclusionẽ tuã eẽ veram testimoio q̃druplicis legis. s.

Legis Naturaľ.
Legis diuinaľ.
Legis Prophaľ.
Legis hũanaľ.

Primo testimoio legis Naturaľ a hoc quadrupliciť. s. p rõnes naturales. p phos morales. p poetas. p exẽpla gentiliũ. Rñtũ ad rõnes naturales. Sciẽdũ q̃ necessariũ fuit ad pacẽ hominũ a virtutez ut leges ponerẽt ppt q̃tuor. p̃mo rõne admonicõis. Nã hoi naturaliť iest quedã aptitudo ad virtutez. ꝙ ipa virtutis pfectio necẽ ẽ q̃ hoi adueniat p aliquã disciplinaz vel admonicõem sicut etiaz videm? q̃ p aliquã industriã subuenit hoi in suis necessitatib? puta in cibo a vestitu quoꝝmitia quedã habet a natura. s. racõem a man?. nõ aũt ip̃m complementũ sicut cetera aïalia quib? natura dedit sufficiens nutrimentũ cibũ a tegumẽtũ. Ad hãc aũt disciplinã nõ defacili inuenit hõ sibi sufficiens. q̃ pfectio virtutis p̃cipue consistit in retrahendo hoiem ab indebitis delectacõib? ad q̃s precipue hoies sunt pni a maxime iuuenes circa q̃s efficatior ẽ disciplina. a iõ oportet q̃ hmõi disciplinã p quã ad virtutẽ pueniant hoies ab alio sortiant. Et quidẽ q̃ tũ ad illos iuuenes q̃ sũt pni ad actus virtutũ ex hõ dispositõne nature vel consuetudine vel magis dino munere: sufficit disciplina paterna q̃ ẽ p monicõnes. Et q̃ inueniũť quidã proterui a ad vitia pni q̃ verbis de facili moueri nõ pñt: necessariũ fuit ut p vim a metuz cohiberent a malo ut saltez sic male facẽ desistẽtes: etiã alijs quietã vitã redderẽt a ipi tandẽ p hmõi consuetudinem ad hoc p ducerẽt q̃ voluntarie facerẽt q̃ prius metu implebãt a sic fierẽt virtuosi. Hmõi autẽ disciplina cogẽs metu pene ẽ disciplina legũ. Vnde necessariũ fuit ad pacẽ hominũ a virtutẽ ut leges ponerent. q̃ sicut phus dicit p̃mo politicoꝝ. sicut hõ si sit pfect? virtute est optimũ aïaliũ. sic si sit separatus a lege est pessimũ aïaliũ. Quia hõ hẽt

arma racōnis ad explendas cupiscētias a seui
tias q̄ nō hūt alia aīalia. Et Isidor⁹ lib. ethimo
logia. dicit. Facte sūt leges ut earū metu hūana
coherceretur audatia. tutaq; sit inter improbos i
nocētia ut in ipis improb⁹ formidato supplitio re
frenet nocēdi facultas. Sz hec sūt maxime neces
saria hūano generi. ido necessariū fuit ponere le
ges ad quaz obseruantiā hō obligaret fm oscē
tiaz. 2° racōne ordinacōis. Nā sicut phs di. p. re
thorice. Meli⁹ ē oīa ordinari lege q̄p dimittere iu
dicū arbitrio ꝑpter tria. Primo quidē qz facili⁹
ē inuenire paucos sapiētes q̄ suffitiūt ad rectas le
ges ponēdas q̄p multos q̄ requirerentur ad recte
iudicandū de singul. 2° qz illi qui leges ponunt
ex multo tpe cōsiderāt q̄d lege ferendū sit. Sed iu
dicia de singulaib⁹ factis fiūt ex casib⁹ subito ex
ortis. Facili⁹ aūt ex multis cōsideratis pōt hō vide
re q̄d rectū sit q̄p solū ex aliquo uno facto. 3° q̄a
legislatores iudicāt in vniūsali a de futuris. ꝫ ho
mines iudiciis p̄sidentes iudicāt de p̄sentib⁹ ad q̄
affitiunt amore vel odio vel aliq̄ cupiditate a sic
eoz deprauat iuditiū. Quia igit iustitia aīata iu
dicis nō in multis inuenit a qz flexibilis ē. iō ne
cessariū fuit ut in quibuscūq; ē possibile legez de
terminaret q̄d iudicandū sit ut paucissima hōim
arbitrio cōmitterētur. Meli⁹ est g̃ regi lege q̄p re
ge. 3° racōe obiectōis. Nā vniuscuiusq; rei q̄ ē ꝑf
fine: necē est qz forma determinet fm ꝑticōez ad
finē sicut forma serre talis est qualis inuenit sectōm.
ut 8z. 2. phicoz. Quelibet aūt res regulata a men
surata oportet q̄p habeat formā ꝑportionalē sue re
gule a mēsure. Lex aūt hūana vtūq; habet. qz a
ē ordinata ad finē a ē regulata a mensurata lege
dīna a naturali. Vñ Isidor⁹ lib. ethimologiaz di
cit sic. Lex erit oē q̄d rōne cōstituit dūtaxat q̄d re
ligiom̄ cōgruat: q̄d disciplime cōueniat: q̄d saluti
p̄fitiat. Erit lex honesta. iusta. possibilis. scōm na
turaz. fm cōsuetudinē patrie. loco tēpiq; conuenies
necessaria. util. maīfesta q̄z. ne aliq̄d p obscurita
tē in cap cōne cōtineat. nullo ꝑuato cōmodo. ꝫ p
omuni vtilitate oīm conscripta. hec ille. Sed ea q̄ p
cedūt a lege dīna a a lege naturali et ea q̄ obtinēt
oīes istas condicōnes: obligāt cōscīam ad sui ob
seruātiā. iō lex hūana obligat conscīaz. 4° rōne in
tencōis. Nā cōis lex ordinat ad comunē hōim sa
lutez a imtūtū obtinet vim a rōem legis fm vero
q̄ ad hoc deficit: virtutē a ptātē obligādi nō ha
bet. Vñ iuris pitus dicit q̄ nulla iuris rō aut eq̄
tatis benignitas patit ut q̄ salubriter ꝑ vtilitate
hōim introducit: ea nos duriori interptacōne cō
tra ipōz comodū producam⁹ ad seueritatez. Cōtin
git aūt multotiēs q̄ aliq̄d obseruari comuni salu
ti est vtile ut in plurib⁹ q̄d tū in aliquib⁹ ē mani
me nociuū. Quia igit legislator nō pōt oēs singu
lares casus intueri: ꝓponit legē scōm ea q̄ in pluri
b⁹ accidūt: ferēs intencōem suā ad cōmunē vti
litatē. Vñ si emergat casus i q̄ talis legis obseruā
tio sit dānosa comuni saluti nō ē obseruāda. Sic
si in ciuitate obsessa statuat lex q̄p porte ciuitatis
maneāt clause. hoc est vtile comuni saluti ut i plu
ribz. Si tū contingat casus q̄p hostes insequātur ali
quos ciues ꝑ quos ciuitas conseruat. dānosissimū
eēt ciuitati. misi eis porte aperirent a iō in tali casu
eēnt porte apiende cetera verba legis ut seruaētur
vtilitas comunis quā legislator intēdit a tūc non
agerēt contra cōsiliam. qz necessitas talis nō subiicitur
legi ut patz. Quātū ad pbos morales sciendū
q̄ in quocūq; statu sit homo siue virtuoso siue vi
tioso. indiget rectore. Aug⁹. sup ps⁹. 32. dic sic. Oīa
indigēt dño a miseā a felicitia. qz sine illo miser ē
subleuat a felix nō regit. hec ille. Rector aūt comu
nitatis alicui⁹ debet p̄cipaliter attendere ut nō
solū regat felices. ꝫ etiā ut ipe ē sit miser. Quānis
em̄ ꝑtegat ꝑ hostib⁹ patētib⁹. tū ipe am
plius latenti hosti patz. Vñ Greg. lib. 3. moral.
dicit sic. Ois qui dispensādis reb⁹ terrenis p̄sidz
occulti hostis iaculis latius patz. Debet g̃ rector
tā se q̄p alios bene regere. qz ut Isidor⁹ lib. 3. de sū
mo bono dicit. Reges a recte agēdo vocati sūt a re
cte faciēdo regis nomē tenetur a peccādo amittit.
Reges vocāt q̄ tā semetipos q̄p subiectos bñ regē
do modificare nouerunt. Ad hoc aūt exigūtur q̄
tuor. p̄mo regē seipm̄ racōnabiliter. Qui em̄ vult
p̄cipare debet pri⁹ sub p̄cipe fuisse. ꝫ hō nō pōt
oduci meliori p̄cipatui q̄p ꝑ prie racōis qua refre
nant passiones sine quaz refrenacōne nemo be
ne regit seipm̄ nec ꝑfm. Vnde Tuli⁹ lib. de pado
xis dicit sic. O qui te beatū. qui te florentez putas
te miserie. te erūne p̄mūt. te tue libidines torquēt
Tu die noctuq; crutiaris cui non sat est quod ē
a idipsū ne nō diu futurū sit times. Te cōscīētie sti
mulant malefactoz tuoz. te metus examinat in
dition̄atq; legū. Cui libere ipabit qui nō pōt suis
cupiditatib⁹ imparare. Refrenet p̄mū libidines.
spnat uoluptates. iracundiā teneat. auaritiā cohe
beat. ceteras aī labes repellat. tūcq; incipiet aliis i
pare cū ipe ī pbissimis dūis dedecori ac turpitudi
pare defierit. hec ille. Et Socrates dic. q̄ multaz rez
ptātē hz. p̄mū purgaē cōscīaz debz ut q̄ delicta corri
git ñ admittat. Stultū ē ut ipaē aliis velit q̄ sibi
ipare neqt. hec ille. Si ei p̄ceps ē seru⁹ ñ poterit
rēpublicā i libertate conseruare. Vñ Cassiodor⁹ li.
3. epla3 epla. 12. dic. Facili⁹ ē quippe si dicē fas
ē errare naturā q̄p q̄ dissimilem sui p̄ceps possit
formare rēpublicā. Publici decoris mat ē mens
regētis et q̄le fuerit dūantis arbitriū: talez parit
libertatis aspectū. Is g̃ pōt bñ regere qui se studz
sub decore tractare. Nō caret regia ptāte q̄ corpori
suo nouerit rōnabiliter imparare. hec ille. Propte
rea Nero nō fuit verus rex. qz carnales motus ra
tioni nō subdidit qui ut dicit Orosi⁹ li. 7. ita libi
dinib⁹ agitat⁹ ē ut nec a mātre nec a sorore nec ab
vlla p̄sona sue cōsanguinitatis abstinuerit: viz
i vxorē duxit a ipe a viro tāq̄ vxor cognit⁹ ē. Tāte
fuit seuitie a crudelitatis ut p̄liaz ptē senat⁹ occi
dēlt. eq̄strē pene ordiez deleuerit. mātrez frātrez. sororē.
vxorē. vniūsā cognacōez suā ifecerit. Et teste Sue
tonio Cadauer matris interfecte diligēter inspe
xit a membā cōtractauit q̄dā laudans q̄dā vitu
pās. Et ut Eutropi⁹ refert tāto dedecorē se p̄stituit

ut saltaret et cantaret habitu tragico · vtrezqꝫ ro
mā mœndit ut spectabili ei⁹ ymagine œneret q̄
le olim troia capta mœndiū arserat · Senecā ma
gistꝝ suū mori iussit · Hoc legē statuit ut xp̄iani ā
ydola venerarent aut trucidarētur ut ptz de bēs
petro ⁊ paulo · que lex non obligabat ꝺscientiā ·
2° debet regere seipsū inocēter · Nā phus lib · 2°
ethicoꝝ dicit q voluntas cuiuslibet legislatoris ē
ut hoies fatiat bonos Virtus em̄ ē q̄ bonuz facit
hñtem · Duplex aūt est virtus · s · acq̄sita ⁊ infusa
ad vtrāqꝫ opaꝫ aliquo mō opm assuetudo · ꝫ di
uersimode · Nā virtutē acq̄sitaz cāt eo q lex preci
pit actus virtutū ut dr 2° ethicoꝝ · Ad virtutem
aūt infusā dispōit ⁊ eā iaz habitaz ꝺseruat ⁊ p
mouet · Cū aūt lex ad hoc dētur ut dirigat actus
hūanos inq̄ntū actus hūani opanꝫ ad virtutē
intūtū lex facit hoies bonos · iō dr li · 2° politicoꝝ
q legislatores assuefatiētes fatiūt bonos · Si em̄ i
tencō ferentis legē tendat in verꝫ bonū qđ ē bonū
cōmune scōm diuinā iustitiaz regulatū: seq̄tur q
p leges fiāt hoies bonī simplicit · Si vero intentio
legislatoris feratur ad id qđ nō ē bonū simplicit
ꝫ vtile vel delectabile sibi · vel repugnans iustitie
diuine · tūc nō facit lex hoies bonos simplicit · sed
scōm q̄đ · s · in ordine ad tale regnū · Bonitas autē
cuiuslibet ptis ꝺsideratꝫ in ꝓportione ad suū totuz
Vñ Aug⁹ · dicit p̄ · ꝺfessionū · turpis ē ps q̄ suo to
to nō cōgruit · Cū ergo q̄libet hō sit ps ciuitatis: i
possibile ē q aliquis hō sit bonꝰ · nisi sit bñ ꝓporti
onatus bono ꝺmūi · Nec totū pōt bñ ꝺsistere ñ ex
ptib⁹ sibi ꝓportionatis · Vñ impossibile ē q bonū
cōmūe ciuitatis bñ se habeat · ñ ciues sint virtuo
si admin⁹ illi quib⁹ ꝺuenit p̄cipari · Sufficit āt
q̄ñtū ad bonū cōmunitatis q alij intūtū sint vtu
osi q p̄cipū mādatis obediāt ⁊ iō phus dic 3°
politicoꝝ q eadē ē virtus p̄cipis ⁊ bonī ciuis · iō
p̄ceps p̄mo debz eē bonꝰ quo ad duo · p̄mo legē
bonā statuendo · Vñ Tulī⁹ li · p̄ · de legib⁹ dicit sic ·
Lex est racō sūma insita nature q̄ iubet ea que fa
tienda sūt ꝓhibetqꝫ ꝺtraria · Lex est recta racō im
perādi ac ꝓhibēdi quā qui ignorat: iniustus est
siue scripta fit vspiā · siue nūsq̄ · Justitia ē obtēpe
ratio legib⁹ scriptis · institutisqꝫ ꝓpꝺoꝝ · hec ille · 2°
ipse met legē obseruādo · Justū est em̄ p̄cipez legi
b⁹ obtēperare suis · ut sic iura sua ab oīb⁹ custodiē
da existimet qñ ⁊ ipē illis reuerentiā p̄bet · Princi
pes legib⁹ teneri suis nec in se posse dānare iura
que in subiectis cōstituūt equū ē · Justa ē em̄ vo
cis eoꝝ auctoritas si qđ ꝓphis ꝓhibēt sibi licere ñ
patiant · vñ Virgili⁹ in bucolicis dicit · Pallas
quas cōdidit artes · ipsa colat · Et i georgicis dic̄
Est legū seruāda fides · Et Cato · Patere legē quaz
tuipse tuleris · Et Cassiodoꝛ⁹ li · 12 · epla · 2 · dicit · Sit
in nob⁹ frōs libera ut alioꝝ possim⁹ emēdare pec
cata · Equat crimē oēs quos imānat et dissimilis
ab accusato dēt eē q̄ iudicat · hec ille · Vivat ḡ p̄n
ceps inocēter · 3° debet sapiētes ꝺsulere frequē
ter · Naz phus p̄ · rethoricē dicit · Pncipes oportet
sape · Ruia Eccīasti · x · ca° 8r · Rex insipiēs pdet po
pulū suū p̄cipatus sensati stabil erit · Et Boeti⁹
in li · de ꝺsolacōne dicit · Beatas fore respublicas
Plato sāxit si eas vel studiosi sapiētie ḡerēt vel
si eaꝝ rectores studere sapiētie ꝺtigisset · Et vegeti⁹
li · p̄ · de re militari ca° p̄ · dicit · Non quē q̄ magis de
cet vel meliora scire vel plura q̄ p̄cipē cuius do
ctrina oīb⁹ pōt ꝓdesse sbiectis · Sz ponam⁹ q p̄n
ceps sit insensat⁹ aut sensatus · ꝫ inexpt⁹: q̄ ꝺfa
tiet talꝫ ut ḡat felicit ꝓpꝛm suū · Dico q ciuitates
tunc bñ regunt cuz fortiores viriḇ⁹ necessariis in
sistunt opib⁹ et seniores maiori prudētia prediti
de hiis q̄ agēda sunt salubriꝫ ꝺsulunt · Impossibi
le ē eī ut salubriter disponat p̄cipatū q̄ nō agit
cōsilio sapientū · vñ Policratus lib · 1 · ca° 9 · dicit
sic · Cordis locū autore Plutarco · senat⁹ obtinet
Senatus vero sic maioriḇ⁹ placuit · officij nomē
ē ⁊ habet etatis notaz · Siquidē sic dr a senectute ·
Eū vero athenienses areopagū dicebant eo q in il
li⁹ consilio toti⁹ ꝓpꝛi virtus ꝺsisteret · Et cū ab eis
predara multa sint inuēta: nil salubri⁹ · nil glorioſi⁹
institutū est q̄ senatus · Quid em̄ nobili⁹ ē cetu se
nū q̄ emeriti a vulgaribus officiis ad cōsilij ⁊ regi
minis offitiū trāseunt et in marcido corpe exercūt
vires mētis eo sapiētie magis apti negociis q̄ i
exercicijs corpis min⁹ pñt · Eoꝝ vtiqꝫ tant⁹ honoꝛ
extitit apud grecos ut duces reipublice nusqꝫ p
cederent nihil egregiū ageret qđ senes instituti ñ
iducerēt aut approbarēt · Et qđ magis ē ab imcō
vibis cōdite noia eoꝝ aureis litteris scripta sunt
Ipiqꝫ pies conscripti ab ōmbz appellati sunt qui
alios sapiētia · etate · affectu paterno p̄cedēbāt pe
nes istoꝝ cōsiliū erat auctoritas ōmū publice agē
doꝝ hec ille · Tales igit habēdi sunt · 4° debet offi
tia distribuere ꝺdecent · Sicut em̄ in corpe ē vnuz
caput quo cūcta membra mouent sic in republica
debet eē vn⁹ p̄ceps a quo oēs gubnent · qꝫ sicut
membra sine capite ꝺfusa sūt · sic ciues sine p̄cipe
vñ Cassiodoꝛ⁹ li · 1 · epla ꝫ epla · 16 · dicit · Oia sine
p̄cipe confusa sūt ⁊ dū vnusquisqꝫ iuxꝫ voluntatez
suaz cogitat viuere: regulā cognoscit amittere di
sciplie · Decet ḡal apicis curā generalitatis ha
bere custodiaz · Vtile m̄q̄ ē semp eligē cui reliqui
debeant obedire · q voluntas diuersoꝝ vaga ꝺlimq̄
tur ⁊ confusio culpaꝝ amica generat · Rui reipu
blice statū ⁊ generale cupit staē fastigiū ad vmū
sa debz eē sollicitus · q nō ē salus in corpe ñ quā
⁊ membra potuerint obtinere · hec ille · Tūc aūt p̄n
ceps bñ regit qñ offitia reipublice bñ dispoit · vñ
Policratus li · p̄ · dicit · Tūc reipublice corpꝰ volu
tis sui integritate vigebit · tūc optime ꝺpositōmis
spē venustabit et elephātis pulchritudinis deco
rez induit si singula quē locū teneant: sortiantur
decent · si fuerit offitioꝝ nō cōfusio · ꝫ distributio
ac̄ · Et Apuleius de dogmate platonis dicit · Hec ē
iusta ⁊ ex equitate venies petitio ut meliores semp
p̄ferant · pessimi autē ciues vel min⁹ bonī lucē care
ant dignitatis · 5 Qñtū ad poetas Sciēdū q ad
hoc ut p̄ceps iusta ꝺponat leges q̄ obligent
scientiā ad sui obseruantiā dēt hīe q̄tuor · 1° p̄mo
vtuo sitatē · s · ut sit ornatus vtutib⁹ · Vñ Sydoni⁹
in epl̄ari li · 1 · dicit · Multa in te genera virtutum

supño munere ꝯ gesta gaudem⁹. Siq̃dez agẽ nar
taris sine supbia nobilẽ. sine iuidia potentẽ. sine
supstitione religiosũ. sine iactãtia litteratũ. sine i
eptia gr̃uẽ. sine studio facetũ. sine aspitate cõstã
tez. sine ꝑlaritate ꝯmunẽ. hec ille. Pncipes em̃ so
lẽt variis ĩplicari vicijs. Primo supbia. Lucan⁹
i p̃. Nulla fides regni socijs. Piscq ptãs. impatiẽs
ꝯsortis erit. Et Señ. i trḡedijs dic̃. Nec regna sotiũ
ferre: nec thede sciũt. 2° iuidia. Statiꝰ in thebay
de li°. p̃. gentiles amos subijt fragor. egraq letis
iuidia. Atq parẽs odij metus. inde regẽdi sẽsus
Amor rupteq vices. iurisq secũdi. Ambitus ipa
tiẽs a fũmo dultiꝰ vnũ stare loco. Socijsq comes
discordia regnis. ⁊° ira. Ouidiꝰ lib. epl'ay. Impat
heu ꝑlis. tumde nõ impat ire. Possidet et vicijs
regna minora suis. An nescis longas regibus eẽ
manus. ⁊° auaritia. gualterus in alexãdreide li°.
p̃. Cũ semel obtinuit vicꝯ mater i aula. Pestis
auaritie q̃ sola icarcerat oẽs vtutũ speties. spreto
moderamĩe iuris. Curritꝫ i factiꝰ. nec leges curia
curat. Et Petromꝰ dicit. Ad p̃dam. strepitũq tu
cri suffragia vertit Venal' ꝑlus. venal' curia pri
mũ. Ipsaq maiestas auro corrupta iacebit. ⁊ 4°.
iniustitia. Ouidiꝰ li°. 2. fine titulo. Curia paupibz
clausa est. dat cẽsus honores. Inde grauis iudex
inde seuerꝰ eques. Oia pessundãt. illꝫ cãpusq forq
Seruit a hijs pacẽ crudaq bella gerũt. Et lucanꝰ
li°. 8. Sceptroꝝ vis tota perit. si pendere iusta inci
pit. Euẽtitq artes respectus honesti. exeat aulam
qui vult eẽ pius. Virtus et fũma ptãs nõ coeũt
sẽp. Metuet quẽ seua pudebũt. ⁊ 6° lasciuia. Oui
diꝰ li°. 2. methamorph̃. nõ bñ cuemũt nec i vna
sede morant. Maiestas a amor. ⁊ 2° placabilitatẽ
s. ut sit pius a demẽs atq bemgnꝰ. Terẽtius in
Adelphis. Vt hões ita mores geras. Nã q̃d tu h̃
agas vbi siq̃d bñ p̃cipias nemo obtẽpat. Errat
lõge a mea sña qui impiũ credit eẽ gnim⁹. Aut sta
bilim⁹ vi qđ fit q̃ illud qđ aĩcitia iũgit. Et Claudi
anꝰ in maiori. His piꝰ i p̃mis. nã si vincamur i oĩ
munere. Sola deos equat clemẽtia nob̃ Par ma
iora docet. pagit trãquilla ptãs. Qđ violenta ne
q̃t. mãdataq fortius vrget. impiosa q̃es. Nũq̃
libertas gr̃tior extat q̃ sub rege pio. Et gualterus
i alexãdreide li. p̃. Instabile ẽ regnũ qđ nõ clemẽ
tia firmat. ⁊ 3° tolerabilitatẽ. s. ut sit patiẽs in suis
iurijs. Señ. i troade. Quo plura possis. plura pa
tient feras. Violẽta ĩpia nemo diu cõtinuit. Mo
derata durãt. Et gualterus in alexãdreide li. p̃. vi
dictã suffer donec ptrãseat ira. Nec meminisse ve
lis odij post verbera. ⁊ 2° exemplaritatẽ. Nã hec ẽ
odicõ supioꝝ ut quicq̃d agãt: p̃cipe videant a p
mitiosissimũ ẽ q̃squis male rei ẽ actor. iõ pncipes
dñt eẽ honesti a exẽplares. Ouidiꝰ de fastis li. 6.
Sic agit cẽsura a sic exẽpla parãtur. Cũ inde ali
os qđ monꝝ ipe facit. Et li. 2. fine titulo. Qđ decuit
reges: cur mihi turpe putẽ. Et Juuenal' li. 3. Oñe
aĩ vitiũ tãto ꝯspecti⁹ in se crimẽ hẽt. qñto maior q̃
peccat habet'. Et Claudianꝰ i maiori. Cõponit' ce
bis regis ad exemplũ. Nec sic inflectere sẽsus hu
manos edicta valent q̃ vita ẽgẽtis. Nobile mu
tat' semp' cũ pncipe vulgꝰ ac̃. Tal' pnceps insta⁹
statuet leges a obtuãdas ab oibꝰ. ⁋ Qñtũ ad
exẽpla gẽtiliũ Sciendũ q̃ leges hũane obligãt
ꝯsciam ad sui obseruãtiã. qñ pendũt bonũ ꝯmu
ne a iustitiaz q̃ est p̃clarissima virtutũ. ymo oĩm
virtutũ splẽdor. sicut sol inf' lumiaria celi. Vñ phi
diretũt iustitiaz habẽ vultũ aureũ. Ad quas exi
gũtur quatuor. p̃mo diligẽtia in obseruãdo. vñ
Cassiodorꝰ i epl̃is dicit sic. Quid em̃ pot eẽ melioꝰ
q̃ hoĩes de homis legibꝰ ꝯfidere a casus reliq̃s nõ
timere. Jura publica certissima fũt hũane vite so
latia. infirmoꝝ auxilia. potentũ frena. vñ a securi
tas venit a ꝯscia pficit. hec ille. dicit em̃ Trogus
pompeiꝰ li. 3. q cũ statuissent Lacedemonijs Ligur
gus rex quasdã leges q̃ dure videbant. auctorez
ip̃ay Apollinẽ delphicuz finxit a fil' se proficisci
ad ipiꝰ oraculũ. obligauitq ciuitatẽ ut nil muta
rẽt de illis legibꝰ. donec ipe reuerteret'. Quo facto
iuit Cretã in exiliũ perpetuũ. moriensq iussit ossa
sua iactari i mari ne si reportarent': extimarẽt Lace
demonij se liberos a solutos a iuramẽto q̃ obno
xij erãt ad eaz obseruãtiaz. Que leges sunt iste.
⁋ Prima lex ꝑlmi obsequiũ pncipũ et pncipes
ad iustitiã impioꝝ sãxit a voluit deputari. ⁋ Se
cunda lex pximoniam ommibus suasit: extimans
laborez militie assidua fragilitatis consuetudine
facilioẽ fore ac debiliorem. ⁋ Tertia lex singulis
non pecuniaz. sed expensaz meritũ iussit. ⁋ Quã
ta lex auri a argenti vsum velut omniũ sceleꝝ
a malorꝝ materiam a fomentuz sustulit ac̃. ⁋ Qñ
ta lex administrationem reipublice diuisit. s. regi
bus potestatez bellorum. magistratibus iuditia
a annuas sanctiones. senatui custodiam legum
populo creandi quos velit magistratus facultа
tem permisit ac̃. ⁋ Sexta lex fundos omnes inter
homines equalit' diuisit ut equa patrimonia ne
minem alijs potentiorem redderent. ⁋ Septima
lex cõuiuari omnes publice statuit ne cuiusq̃ di
utie vel luxurie i occulto essent. ⁋ Octaua lex Ju
uenes non amplius q̃ vnica veste toto anno vti
permisit ut fortiores fierent. ⁋ Nona lex Puerοs
pauperes non in forum sed in agrũ deduci voluit
ut primos annos nõ luxu ꝫ operi darent. ⁋ De
cima lex virgines absq dote nubere censuit ne v
tus spernerentur a auaritia amplexarent'. ⁋ Vndeci
ma lex Vxores diligere viros suos a viros dilige
re vxores suas cum honestate sanxit. ⁋ Duodeci
ma lex maximum honorem pro gradu etatis de
ferri senibus voluit non potentie aut diuicijs.
⁋ Secundo vigilantia in administrando. Vñ Se
neca libro de quatuor virtutibus dicit sic. Quisq̃s
iustitiam sectari desideras: prius deuz time a ama
ut ameris a deo. Amabis enim deum si in hoc il
lum imiteris ut velis ommibus prodesse. nulli no
cere a tunc te virum iustum appellabunt omnes
sequentur venerabuntur a diligent. Justus em̃
ut sis nonsolum non nocebis. sed etiã nocentes
prohibebis. Nam mihil nocere non est iustitia. ꝫ
aliem abstimentia. hec ille. Helynãdus in gestis
romanorũ narrat q̃ cũ Traianus equũ ascẽdiss⁊

ad bellū ꝓfectus vidua quedā appellēs pedē illi⁹ miserabiliē iuges iustitiaz sibi administrari peciit de hijs q̄ filiū suū innocentē occiderāt dicēs Vt q̄d auguste impas a ego tā atrocē iniuriam patior. Cui ip̄ator. Cū rediero tibi satisfatiā. Cui illa. Quid si nō redieris. Successor inq̄t me⁹ tibi satisfaciet. Et illa. Quid tibi ꝓdest si alius bñ fece rit. Tu me⁹ debitor es scōm merita recepturꝰ. Et fraus vtiq̄ ẽ nolle reddere qđ debeē. Successor tuꝰ iniuriā patiētib⁹ iustitiaz ꝓ se reddet. te nō liberabit iustitia aliena. bñ ageē cuz successore tuo si se liberauerit. Dijs verb motus impator descendit de equo a cām examiauit p̄tialiē a cōdigna satisfactione solatus ẽ viduā. Vñ a in foro statua i patroris posita ē: repētans quō in expedicōne positus viduā liberauit a in senatu exclamatū fuit. Non alter felicior augusto. nec melior traiano. Et hoc ꝓpē administracōem iustitie. z⁹ patientia in sustinēdo. s. si p̄cipes arguanē. Finis em intent⁹ in regimine ciuitatis: ē pax. Isa. 32. ca°. Erit opus iustitie pax. pē. Justitia a pax osculate sūt. Talē aūt finis cōtēpiē duz iustitia legalē nō seruatur. Cū em plures legē q̄ est iustitie legalē preceptiua frangūt a ad statuta omuia nō attendūt ꝙ vnꝰ quisq̄ qđ sibi placet agit a bono ꝑuato vtile credit. ordo politie puertiē. iō auicē. li. methaphisice sue dicit. Necesse ē ut sit hō qui nō p̄mittat hoies suas sequi sentētias discernēdo q̄d sit iustitia. q̄d iniuria cuiꝰ eē magis necessariū ē q̄ncōtas supcilij a palpebraz a q̄ multa alia vtilia. Esse vero hominē aptū ad instruendū a exequendū iura. necessariū ē. hec ille. Nā remota iustitia quid sunt regna nisi magna latrocinia. Exēplū de dyomide pyrata a Alexādro rege ut li. z. de nugis phoz dicit. Cū em pyrata eēt ap̄hensus a Alexāder euz interrogaret q̄re haberet mare infestū. Rñdit libera cōtumatia ꝓpē qđ a tu orbē terraz. ꝙ qr id facio vno nauigio latro vocor a qr tu id facis magna classe diceris imperator. Si solus sit captus Alexander latro ē. si ad nutū dyomidis ꝓpli famulēē dyomedes ē imperator. Me fortune inq̄tas a reifamiliais angustia. te fastus intolerabil a in explebilis auaritia furez facit. Si fortūa mea mā fuesceret forte melior fierez. at tu quo fortunatior: nequior eris. Mirat⁹ Alexāder constantiā hois eū merito arguētis: experiar inq̄t an futurus sis melior. Fortunā nāq̄ mutabo. nō em amodo cū deliqueris: fortune sed tuis moribꝰ ascribēē. Eūq̄ fecit ascribi militie ut posz exinde saluis legibꝰ militare. Ne ḡ regna fiāt hominū latrocinia: iustitia seruāda ēn solū a subditis. ꝙ etiaz a p̄sidentib⁹ ut pax seruēē. x⁰ beniuolentia in gubnando. Cū em aliq̄ diuersa sub vna virtute cōtinenē nec ordinanē ab ea scōm diuīsas ꝓporcōnes totus ordo eozque regunē dissipatur a corrūpiē ut ptz in armonia musicali. vbi corde misi a virtute manꝰ scōm eaz diuersas dispoicōnes ꝓportionabiliē dirigane. sonū inordinatū et confusū relinquūt a reddūt a sic consonātia armonica rūpiē. Sic etiā in multitudine vbi sūt multi diuersaz conditionū a meritoꝝ. n ꝓportionabiliē ho

norēs. dignitates a offitia. labores a expense eis a p̄sidente distribuanē. mirabil dissonātia inē fil habitātes oriē a totus ordo politie cūpiē. iō Tulius li. 2. officōz dicit sic. Nemo iustus eē p̄t q̄ morē qui dolorē vel egestatē timet aut ea q̄ hijs cōtraria sunt: eq̄tati aīponit. Tāta ē iustitie vis ut nec illi q̄ malefitio a scelere pascūē. sine vlla ei⁹ ptica viuere possint. Nā a p̄ceps latronū nisi equaliē p̄dam dispartiat: aut inēfitieē a socijs aut relinqueē. hec ille. Exemplū de rege philippo pie alexādri qui semp inē q̄tidianas rapinas erat inops Nā rapia a mia quā alijs distribuebat pieē erāt sibi dilecte. Tūtū em diligebat rape qñtū rapta alijs dispensare Et qr in latrocinio q̄daz rectitudine vtebaē din obseruatū est regnū ei⁹. Licet tamē hoc reprehensibile foret ac.

Secūdo declaraē eadē cōclusio testimoio legis diuinal. Sciendū q⁹ ad hoc ut lex obliget in foro sciē oportet q⁹ sit regulata rectitudine iustitie. Ad quā cōcurrūt q̄tuoꝝ p̄mo ut ꝓmereti b⁹ conuenientia reddanē. Nam iustitia reddit vnicuiq̄ qđ suū est a talis iustitia oritur a lege dei eterna ps. Semel locutus ē deꝰ duo hec. audiui qr ptās dei est a tibi dñe mia. qr tu reddes vnicuiq̄ iuxta opa sua. ptz triplici exēplo. p̄mo exēplo Jacob q̄ cuz eēt defraudatus a laban auūculo suo ꝓmercede q̄ fuierat ei. 20. āmis ꝓ rachaele ait. Separa oēs greges tuos a oues a qđcūq̄ ruffuz et maculosū variumq̄ fuerit tā in oub⁹ q̄ in capris: erit merces mea. Nñ debitq̄ mihi cēs iustitia mea qñ placiti tēpus aduenerit corā te. Et oīa que non fuerint varia a maculosa a ruffa tā in oub⁹ q̄ in capris furti me ages. dixit laban Gratū habeo qđ petis. Gen. 30. ca°. 2° exēplo Mopsi ad quē accesserūt filie salphaat dicētes. Pater noster mortuꝰ est in deserto nec fuit in sedicōne q̄ cōcitata ē ctra dñm sub chore. hic nō habuit mares filios Cur tollieē nomē illi⁹ de familia sua. qr nō hz filiū. ꝙ date nob⁹ possessionē inē cognatos p̄ris nr̄i. Retulitq̄ Mopses cām eaz ad iudiciū dñi q̄ dixit hoc ad eū. Justaz rē postulant filie salphaat. da eis possessionē inter cognatos p̄ris sui a ei in hereditate succedāt. Num. 27°. ca° vbi ponieē lex de successione hēditatis. 3° exēplo dauid qui dixit ad saul dñs retribuat vnicuiq̄ scōm iustitiā suā a fidem. Tradidit em te dñs hodie in manu mea a nolui leuare manū meā in xp̄m dñi. Et sicut magnificata est aīa tua hodie in ocul meis. sic magnificetur aīa mea in ocul dñi a liberet me de oī angustia. p̄. Reg. 26. ca° 7 2° ut successentibz omunia diuidātur. Nam hō omunia hereditatis dñt diuidi sic q⁹ maior diuidat a minor eligat. Abrahā em volēs separari a Loth dedit ei optionez ut eligeret ptem quā vellz. Gen. 13°. ca°. Cōstituit dauid a habitū est p legē q⁹ equa eēt portio eūtiū ad bellū a remanentiū ad sarcinas. p̄. Reg. 30. ca° 7 3° ut ab egētib⁹ aliena nō rapianē. Qui em indiget alieno: nō fureē. nec violēē accipiat. ꝙ inuenīti precio emat dauid noluit gratis accipe areā quaz volebat a Jebuseo. sed eā iusto precio emit. 2° Reg. 24°. ca°.

Thobias audiēs eōꝝ balantē ait. Videte ne furtiu⁹ sit. ꝑ reddite ipsū dñis suis. qꝛ nō licet nobis aliq̄d ex furto comedē. Thobie. 2. ca. ꝯ° ut deliquentib⁹ eq̄ remetiant. Justū est em̄ ut malis eq̄ mala retribuātur. Vñ Adonizebech cū eēt reprehensus a iudeis: cesis manuū ac pedū sūmitatib⁹ dixit Septuagīta ẏges ꝛputatis manuū ac pedū sūmitatib⁹ comedebāt sb̄ mēsa mea cibꝝ reliq̄as sicut feci ita redd idit m̄ deus. Judicū. p̄. ca. Amā suspēsus ē in eo patibulo q̄s pauerat mardochēo Hester. ʌ. ca. Et hostes iudeoꝝ occisi sūt illa die q̄ iudeos occidere decreuerāt. Hest. 8. ca. Viri babilonij qui miserūt danielē in lacū leonū a ipi missi in eundē fuerūt a deuorati a leonib⁹. Daniel. ıȝ. ca. Senes qui iniuste cōdēnauerāt susannā: iuste cōdēnati sūt. Daniel. ıȝ. ca. In eodē loco i quo Antonic⁹ fecit occidi omāa ipe occisus ē iussu regis antiochi. 2. Mach. ȝ. ca. Jasō insepult⁹ iacuit. qꝛ sic fecerat alijs. 2. Mach. 7. ca. ac.

Actio declaratur eadē cōclusio testimonio legis Propha. a hoc quadrupliciter. ꝑmo sapiē. p̄. ca. dicit sic. Diligite iustitiaz q̄ iudicatis terrā. Sup q̄ dubitat: quid ē magis expediēs ad gubernacōez reipublice vel prudētia vel iustitia. ꝛ Rñdet q⁹ iustitia ꝓpter tria. ꝑmo qꝛ habita iustitia comunit hñtur oēs virtutes. Vñ Amb. in exameron dicit. Vbi ē prudētia ibi est iterdū malitia vbi fortitudo ibi iracūdia. vbi tpantia ibi impatiētia. pleruq̄ etiā alia vitia. vbi aūt iustitia ibi ceteraꝝ virtutū concordia. 2° qꝛ sine iustitia nō pōt bñ regi respublica. Vñ Aug⁹. li. ȝ. de ciuitate dei dicit. Remota iustitia q̄d sūt ẏgna ñ latrocinia. ꝛ ȝ° qꝛ opacōnes que sūt bonis ad seip̄ m: sufficient rectificant. a rectificari p̄nt rectificatis passionib⁹ p alias v̄tutes morales. Sed opacōnes q̄ sūt ad alterꝝ indigēt spāli rectificacōne. nō solū p opacōnē ad opantē. ꝫ etiā p opacōez ad eū ad quē sūt q̄ rectificacō fit p virtutē iustitie. iō Tulius. li. p̄. de officijs dic. Justitie ea rō est q̄ societas hominū inter ipos a vite communitas cōtinet. ꝛ 2° Isa. 10. ca. dicit sic. Ve q̄ condūt leges iniquas a scribētes iniustitiaz scripserūt ut opprimerēt in iudicio pauperes a vim facerent cause humiliū ppli mei ut eēnt vidue p̄da eoꝝ a pupillos diripent. Quid facietis in die visitacōis a calamitatis delonge venietis. ꝛ Ad cui⁹ fugiēs auxiliū a vbi derelinq̄tis gloriaz vestrā. ꝛ ut incuruemi sub vinculo a cū interfectis ca datis. Et. p̄. ca. 8i sic. Quiescite agere pueise. discite bñ facere. querite iuditiuz. subuenite oppresso. iudicate pupillo. defendite viduaz a venite a arguite me dicit dñs. Quō facta ē meretrix ciuitas fidel. plena iudicij. iustitia habitauit in ea. nūc aūt homicidē. argentū tuū versū ē in scoriā. vinū tuū mixtū ē aqua. p̄ncipes tui infideles. socij furū oēs diligūt munera. sequūtur retribucōnes. pupillo nō iudicāt a causa vidue nō ingreditur ad eos ꝓpt hoc ait dñs exercituū fortis isrl. Deu cō solabor sup hostib⁹ meis ac. Et paulo añ 8i sic. vegenti peccatrici. pplo gui iniq̄tate. semini nequā. filijs sceleatis. dereliquerūt dñm. blasphemauerūt scm̄ isrl. abalienati sūt retrorsū. Terra vra deserta. ciuitates vestre succense igni. regionē vraz coram vob aliem deuorāt et desolabit sicut in vastitate hostili ac ꝛ ȝ° Jere. 22. ca. dicit sic. Hec dicit dñs. Facite iuditiū a iustitiā a liberate vi oppressuz de manu calūniatoris a aduenā a pupillū a viduā nolite contristare. neq̄ opprimatis inq̄ a sanguinē innocentē ne effundatis in loco isto. Si nō audieritis verba hec in memetipo iurauī dic dñs. qꝛ in solitudinē erit dom⁹ hec a sēificabo sup eā intersicientē viz a arma ei⁹. Ve q̄ edificat domū suā in iniustitia a cenacula sua nō in iudicio: amicū suum opprimet frustra a mercedē ei⁹ non reddet ei. Qui dicit. edificabo mihi domū lataz a cenacula spacōsa q̄ apit sibi fenestras a facit laquearia cedrina pīgitq̄ sinopide. Nūq̄d regnabis qꝛ oculi tui a cor ad auaritiā a ad sāguinē innocentē fundendū a ad calūniaz a ad cursū mali opis consi sūt. ꝛ Sepultura asini sepelief. putre factus a pied⁹ extra portas ihrlm. Tūc consūderis a erubesces ab oi malitia tua. hec ibi. ꝛ ȝ° Amos. 7. ca°. 8i sic. Hec dicit dñs de⁹. Vrbs de qua egrediebātur mille. relinquent in ea centū a de q̄ egrediebant centū. relinquētur in ea decē i domo isrl. qꝛ consūtis i absinthiū iudicium a iustitiā in terra relinq̄tis. Odio habuerunt corripientē i porta a loquētē pfecte abhominati sūt. Idcirco ꝓ eo q⁹ diripiebatis paupez a p̄daz ele ctaz tollebatis ab eo. domos quadro lapide edificabitis a nō habitabitis in eis. qꝛ cognoui multa scelera vra a fortia pcta vestra. Odite malū a diligite bonū a constituite in porta iuditiū. si forte miserea. vestri deus. hec ibi.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio legis Romanalis. Sciendū q⁹ verus iudex siue layeus. siue eccīasticus debet i se hīre q̄tuor. ꝑmo debz ee sincerus amator iustitie a veritatis. Nā verus iudex nō debet iudicare pretio. nec fauore nec odio. nec furore. ut hētur. 11. q. ȝ. ca. eps. Si g̃ in iuste. Vbi p̄mo 8i qꝛ nō debet iudicare ꝓpter p̄tiū nec ꝓpt lucꝝ tēpale. Qui em̄ dat pecuniā iudici ut iuste iudicet grauiter peccat a q̄libcūq̄ dat nō repetit. qꝛ voluit corrūpe iudicē. ff. de odiosis ob turpez causā. l. 2. Et venales sētentie false sūt a nulle. Et ad legē iuliā repetendoꝝ. l. Sācim⁹ eius mōi viros ad p̄uintias regēdas accedē q̄ ad honoris insignia: nō ābitiōne vel p̄tio: ꝫ ꝓbate vite solēt testimonio ꝓmoueri Ita sane ut q̄b⁹ hij honores p sedis tue vel nostrā fuerit electionē omissi. iurati int gesta depromāt se p administracōib⁹ sortiē dis neq̄ dedisse q̄ppiā. neq̄ daturos vnq̄ postmodū fore siue p se siue p interpositā p̄sonā i fraudē legis sacramēti q̄. aut donacōis vendicōis vel titulo. aut alio velamēto cuiuscūq̄ contract⁹. Siq̄s autus fuerit p̄bita sacramenta negligē. nō mō adūsus accipientē: ꝫ etiā aduersus dātez accusandi cūctis tāq̄ crimē publicū ꝯcedim⁹ facultatē qua duplici pena eū q̄ convictus fuerit modis oīb⁹ feriendo. hec ibi. Vñ ille qui diffidētia iuste sentētie i pecuie corrupte la spē posit: amittit actōez suā i q̄ cūq̄ cā. Et de pena iudicis q̄ male iudicauit vel ei⁹

qui iudicē vel aduersatiū corrūpere curauit·l· Constituit·ī quacūqz cā:siue p̃uata·siue publica·siue fiscali·ut cuicūqz data fuerit pecunia vel iudici vel aduocato:amittat actionē ís qui diffidentia iuste sentētie in pecunie corruptela spez negocij reposuerit·hec ibi·Si g̃ est extra legē a contra racōem ut quicq̄ detur vel recipiat ut recte iudicet·q̄ tota gis est extra legē si p̄ iniquo iuditio quicq̄ oferatur vel accepterit·qz cupiditas est radix oīm malorū a occasio·p̄cipiūa termin9 In autētica ut iudices sine quoquo suffragio iudicēt·collatiōe·ii·ff· cogitatio· Cupiditas em̄ facit ut nō solū iuditiū iustū vēdat·ß etiā iniustū omittat a q̄ pena corpal mutet in pecunialem· Et de tñ sactionib9·l· trāsigere· Vbi dicit q̄ in crimīnibz publicis que penā sanguinis nō ingerūt·nō licet trāsigere·interse ponere ne reus pena debita puniat·qz nullaz culpā ptimescit rei quā numis rēdimē estimat·ii· q·z·ca° paup· Res em̄ nō sunt puniēde p̄ delictis psonaz·ut ī autētica de mādatis p̄cipū·collatione·z·ča solus sustiuit ict9 grauior ē oī pena pecuniaria·ff·de pēnis·l·dū seruoz in fi· Et impunitas culpe viā facit delinquēdi·zi·q·9·ca° loci Et pau p q̄ nō habet vñ offerat nō solū audiri cōtemnit ß etiaz extra veritatē ademnat·ii·q·z·ca° pauper· Iudex nō debet iudicare p̄ter fauorē· Vnde ad euitandū fauorē a psonaz acceptiōem que fit cā sanguinitatis vel affinitatis·de laudabili obseruantia quarūdā ciuitatū ytalie semp iudex cōstituitur extraneus· Cui concordat lex ciuil·ff·de assessoribus·l·an eadē· Quia iudex pōt excusari si fit actoris sanguineus· Ex de appellatiōib9·ca° postremo Deut·16·ca° Iudices a magistros constitues tibi·ut iudicēt p̄ḷm iusto iudicio nec in alteraz ptez declinent· Nō accipies psonaz nec munera·qz munera excecāt oculos sapientū a mutāt verba iustorū· hec ibi· 3° iudex nō debet iudicare p̄ter furorem· Nā in quibusdā executio sententie ē expectanda· ut cū p̄ceps ex iracūdia seueri9 tulit sentētiaz· Et de pēnis·l·vindicet· Et qñ sīa lata ē extē mulierē pgnantez differt executio vsq̄ post tēp9 ptus·ff· de pēnis·l·pregnantē· Et qñ sīa lata ē extra seruū differt executio vsq̄ dño suo rōnabiliter reddiderit ·Et de tomis p̄sbiteroz·l·i· Et qñ quis ē confessus de crimīe·differt executiō donec appareat si postmodū velit in confessione pseuerare· Et de custodia reorū·l·7· 4° iudex nō debet iudicare p̄t odiū·ii·q· z·ca° Quicūqz aut consanguinitate aut amicitia vel ís hostili odio vel inimicicijs in iudicādo ducit· puerit iuditiū xp̄i qui ē iustitia a fructū illi9 vertit in dānatiōis amaritudinē· hec ibi · 2° iudex debz ē rigidus expugnator malitie a prauitatis·sicut sciat a possit ordines reorū distinguere·z·q·a·ca° iudicet dicit sic· Bon9 iudex nihil ex arbitrio suo facit a domestice p̄rietatem voluntatis·ß iuxta leges a iura p̄nūtiat· Si quis statutis iuris obtēperat·nō indulget p̄rie voluntati nihil patū a meditatuz de domo defert·sed sicut audit ita iudicat a sicut se habz natura rei:decernit·obsequit legib9·non aduersat·examinat cāe merita·nō mutat· Discite iudices seculi quē in iudicādo tenere debeatis affectū quā sobrietatē quā sinceritatē· Qui iudicat ñ voluntati siue obtēperare debz·ß tenere q̄ legū ē· In iudicādo cordi magis ē custodia veritatis q̄ obedientia voluntatis·hec ibi· Iudex em̄ ex ignorantia falsaz ferēs sētentiā:tenet ad restitutiōem pti lese ·Et de pena iudicis q̄ male iudicauit·l·de eo q̄ pretio deprauatus a grā:pferā iudicauerit ei vindicta quē leserit·nō solū extimatiōnis dispendij·sed etiā litis discrimīnis p̄beatur·hec ibi·Et·Et qñ prouocare necesse nō ē·l· Venales sentētias que ut mercedē a corruptis iudicib9 proferūtur a citra interposite p̄uocatiōnis auxiliū·iam p̄dem a diuis p̄cipib9 infirmas eē decretū ē·hec ibi·Et·ff·de iudicijs·l·si filio9·Et·Et de primis sacroz·l·in sacris· Iudex etiā nō debz exardescere adūsus eos quos malos putat·ff·de officio p̄fidis·l·obseruandū ymo dz ipōs a ipōz aduocatos pacifice audiēa intelligere a benuolā audientiā p̄stare·Et de iudicijs·l·iudices·Et·30·q·7·ca· Iudicantem oportet cūcta rimaria ordinē rei plena inq̄sitiōne discutere:interrogādi et tñendi obitiendiq̄ p̄bita patiētia ab eo·ut ibi actio ambarū prius illuminata sit plenē nec litigātib9 iudex sua velit sentētia obuiare p̄ius·ñ qñ iaz pactis oīb9 mihil habeant inq̄stione q̄s p̄ponāt a tamdiu actio ventilet·q̄usq̄ ad rei veritatez puenīat·hec ibi· Iudices em̄ non dñt eē currētes·neq̄ festinē·sed cū plena deliberatione p̄cedere·ff·de dāno infecto·l·si finita·ff· si forte·Et·Et de repudijs·l·ñ dubiū· Jō Ecci·A·ca° dicit Noli q̄rere fieri iudex misi valeas virtute irrūpere inimquitates·ne forte extimescas fatiē potentis a ponas scādalū in agilitate tua·hec ibi· Ne forte excludaris a celo·qz iudex iniqu9 ē suspēsus in eccia militante· Ex de sētentia a reiudicata·ca° Cū eternī tribunal· Vbi ordinet q̄ quicūqz iudex extra iustitiā in grauamē alterius ptis in iudicio quicq̄ fecerit ab executiōne officij se nouerit p̄ anū suspensū ad estimatiōnem ptis quā leserat nihil omin9 cōdemnādus· Si vero durāte suspēsione:diuinis se immiscuerit:irregularitatis laqueo se suspēdit atqz inuoluit a quo nisi p̄ sūmū pontificē liberari nō poterit Sic a fortiori tal suspenditur ab eccīa triūphāte·

3° iudex debz eē sincer9 gubnator sibi credite potestatis Nā sicut cecus corpe nō pōt eē tutor cuz ñ possit res pupilli p̄ se gubernare·ff·de excusatiōib9 tutoz·l·post litem· Sic neq̄ ceci spūaliē q̄ oculos hñt a nō videbūt nō sunt apti custodes nec rectores alioz·Ecci·12·ca°· Qui sibi neq̄ ē:cui alij bon9 est·c· Tales ei nō custodiūt subditos·ß corrūpūt Quēadmodū em̄ tutor teneat custodire a defendere pupillū ab oī lesione·ff·si seruitus vendicetur·l·altius· Sic p̄cipes a rectores ciuitatū obligātur defendere ciues suos a tō ipōrtuz·3·Keg̃·20·ca° Custodi viaz istū qui si elapsus fuerit de manibz tuis erit aīa tua p̄ aīa illi9· Et sicut tpe pacis iustitia legib9 obseruatur·ita tpe iusti belli iniuria armis vindicatur· Vñ lex ista duo onectit· Instituta in p̄hemio vbi dicitur sic· Imperatoriā maiestatez ñ solū armis ornatā·ß eē legib9 oportet eē āmatā

ut vtrūq; temp⁹ belli videlicet a pacis possit recte gubernari. Sup quo dicit glō. Arma nec leges bī. q; nec leges sine armis nec ecōuersō bñ gubnant. Sed heu hodie iuabuit illud Señ. tragedia p. Prospery ac felix scelus virtꝰ vocat. Sōtib⁹ pa rēt tom. ius est in armis. Opprimit leges timor. s. armoy. Et Sapiē. 2. ca. Opprimamꝰ paupez iustū a nō peamꝰ vidue nec reuereamur canos multi tpis. fit aūt fortitudo nra lex iniustitie. Hec autez declarat p. Reg. 8. ca. dixit samuel ad pplm. Hoc erit ius regis qui regnaturꝰ ē sup vos a ipatus ē vob. Filios vestros tollet a ponet i curribꝰ suis Fatietq; sibi equites a pcursores q̄ drigay suarū a ostituet sibi tribunos a centuriones a aratores agroy suoy a messores segetū a fabros armorū a curruū suoy. Filias q̄q; vras fatiet sibi vnguēta rias a focarias a paīficas. Agros q̄q; vestros a vineas a oliueta optima tollz a dabit seruis suis. ſ a segetes vras a vineaū reddituus adecimabit ut det eunuchis a famul suis. Seruos etiaz a ancillas a iuuenes vios optimos a asinos auferet a ponet i ope suo. greges q̄q; vestros adecimabit vosq; eritis ei serui ac. Hec ibi. ẏ° inder debz eē verus obseruator politice eqtatis. Naz legislator ore dicit: ope implere debz a nō solū leges quas ipse statuit. ſ q̄s p̄ores sanxerūt: obſuare debz. Et de legib⁹ a ostitucōib⁹. l. Digna vox maiestate regnā tis legib⁹ alligatū se pncipez pfiteri. add de aucto ritate iuris nra pēdet auctoritas a reuera magis i pio ē legib⁹ sbmittere pncipatū a oraculo pñtis edicti q̄d nob licē nō patimur indicamꝰ. hec ibi. Et. C. de testamētis. l. Ex imperfecto testamēto nec i peratorē hereditatē vēdicare sepe ostitutū est. Licz em lex impij sollēmb⁹ iuris impatorē soluat. nil tñ tā ppriū imperij ē q̄ p legib⁹ viuere. hec ibi. Vñ impia a regna ipatores a reges legib⁹ a nō abu sib⁹ nec pprijs voluntatib⁹ delēt gubnati. Quia le ges ñ dñt sbmitti pncipatib⁹ scōm glosaz. Nā le ges dño nutu fūt plate. C. delongi tpis p̄scripcō ne. l. finali. Et glō oñdit q; quemēti⁹ē ut id q̄d in fortuna fitū ē ut impiū fit sub illo q̄d a deo ē. Cu rabē debz inder ne q̄s opprimat potētia cuiuscq; ff. de offico p̄sidis. l. ticius. l. magistr̄atus. C. de offico p̄toris puitie. l. 2. C. ne liceat potētioribus. l. vna i fine. Similiter nec ipe inder dz sua potētia alios op primē. q; equū ē ip̄m pati legē quā ipe tulerit. ff. q̄d quisq; iure in alterꝰ statuit. l. i. iusiurādū. ſ. Si vis. Etiaz ipe inder obseruare dz ne malitia tem ma neat impunita. ff. ad legez aq̄liaz. l. ita vulneratus Quia impunitas delicti inuitat homines ad mali gnandū. C. de furtis. l. siquis in fine. Leges em fa cte fūt ut humana coherceatur audatia et inno centia tueat. ut habet distin. ẏ. ca. facte fūt leges. Et. 23. q. 1. ca° Nō frustra sunt instituta potestas regis. ogmtoris ius. vngule carnificis. arma mi litis. disciplina dñantis. seueritas etiā tom p̄is. Habēt ista oīa modos suos. causas. racōes. vti litates. Hec cū timentur a mali coherc̄tur a tom quieti int malos viuunt. hec ibi. Tales em leges cū sint iuste obligant in foro sciētie. ¶ Postq; vero moyses declarauit cōclusionē p̄dictā amine deuote ait. Rue ego noui fideliter te docui. Sed ec ce hic est sāctus Thomas de aquino doctor noui testamēti cuius doctrina pronūtiat eloquia dei a legis humane equitatē. Ad quem astātē moyse accessit anima deuota p fiue conclusiōis darioi no ticia. Cui sāctus Thomas ait. Ego oñdam tibi cō clusionē tuam eē vrā testimonio quadruplicis legis. s.

¶ Legis Euāgelice. ¶ Legis Aplice. ¶ Legis Canonice. ¶ Legis Eccīastice.

Primo testio qm̄ ipi saturabūtur. Et. 1. 1. ca° Quare a vos trās gredimini mādatū dei pp̄ tradicōes vras. s. Naz deus dixit. Honora patrē tuū a matrē tuam Et qui maledixerit patri vel matri morte moriat. Vos aūt dicitis. Ruicūq; dixerit patri vel matri mun⁹ q̄d cūq; ē ex me tibi p̄derit a nō honorifica bit patrē suū aut matrē suā a irritū fecistis man datū dei pter traditōem vestrā ypocrite bene p phetauit de vob ysayas dicēs. Populꝰ h labijs me honoat. cor aūt eoy longe ē a me. Sine causa colūt me docētes doctrinas a mādata hominum. hec ibi. Ideo leges humane que fūt secōm legē dei obligāt in foro sciētie. Matth. 1. ca° Nō veni solu uere. sed adimplere. ¶ 2° testimonio. Mar. 1. ca°. Interrogabāt ihz pharisei a scribe dicētes. Qua re discipuli tui nō ābulāt iuxta traditōem semio rū. s. sed omunib⁹ manib⁹ māducāt panē. At ille rndēs dixit eis. Bñ pphetauit de vob ypocrite ysa yas sicut scriptū ē. Populus hic labijs me hono rat. cor aūt eoy lōge est a me. invanū aūt me co lūt: docētes doctrinas a precepta hoim. Relinquē tes em mādatū dei: tenētes traditōem hoim: bap tismata vrceoy a calicū a alia similia hjs facitis multa a dicebat illis. Irritū fecistis p̄ceptū dom mi ut traditōem vestrā seruetis. Moyses em di xit. Honora patrē tuū a matrē tuā qui maledixe rit patri vel matri: morte moriat. Vos autez dici tis. Si dixerit hō patri aut matri: corbā q̄d ē donū q̄d cūq; ex me tibi pfuerit a vltra ñ dimittitis eū quicq; facere patri aut matri: rescindētes verbum dei pter traditōez vraz quaz tradidistis a filia hmōi multa facitis. hec ibi. ¶ 3° testi° Joh. 1. ca. nō ne moyses dedit vob legē. s. a neō ex vob facit legē Nolite secōm faciez iudicare. sed iustū iuditiū iudi cate. Dz turba hec q̄ nō nouit legez: maledicti fūt Nūquid lex vestra iudicat hominē: nisi prius au dierit ab ipso a cognouerit quid faciat. s. hec ibi ¶ 4° testimonio Luce. 18. capitu. Judex quidā erat in quadā ciuitate qui deū ñ metuebat a hominē nō reuerebat. Vidua aūt quedā erat in illa ciui tate a veniebat ad eū dicēs. Vindica me de adu sario meo. Et nolebat per multuz tempus. Post hoc autem dixit intra se. Et si deum nō timeo. nec hominez reuereor. tamē quia molesta ē mihi hec vidua: vindicabo illam ne in nouissimo veniēs suggillet me. Ait autem dominus. Audite quid

in dex ímãtatis dicit· deus aũt nõ fatiet vindictaz electoz suoz damantiũ ad se die ac nocte a patientiaz habebit in illis. Dico vob quia fatiet cito vindictã illoz·hec ibi·Istud notat in euãgelio a in epla hodierna i qb9 ponunt qtuor dusiones circa iustitiã exercendã·// Prima dusio·pncps gloriosa magnanimitate pcurauit famaz cũ sua utate· Otz qz ut dr Rõ·12·ca° Prouidẽtes bõ non tm corã deo·sed etiã corã oib9 hoibz·Racõ est qz ut hẽt·12·q·1·ca° nolo·Cõsciẽtia nra nob necessaria ẽ ppt nos:fama nra nõ pollui·sed pollere debet i vobis·due res sunt·cõscientia a fama·Cõscientia ẽ necessaria tibi·fama tua prio tuo·Qui fidẽs dscie siue negligit famã suã:crudel est·hec ibi·Viri g a femine cũ reph̃enduntt de aliq negligẽtia p quaz in malã vemũt suspicõez·nõ curãt·valde reph̃ensibiles sũt Vñ·11·q·3·ca°·Nõ sunt audiẽdi siue viri sancti siue femine q qñ reph̃enduntt in aliqua negligẽtia p quã fit ut in malã vemãt suspicõem inde suã vitã longe abeẽ scaũt:dicũt corã deo sufficere sibi dsciam·existimacõez hoim nõ solũ impudẽt·vez etiã crudelit otẽnentes cũ occidãt aiam. alioz siue blasphemantiũ viã dei quib9 secm suaz suspicõnẽ q casta est qsi turpis displicet vita sanctoz·vel etiã cũ excusacõne imitantiũ non qd videt·sed qd putant·Proinde qsquis a crimib9 flagitioz atq facinoũ vitaz suã custodit sibi bñ facit·Quisquis aũt etiã famã:in alijs misericors ẽ·Nob etem nccia est vita nra:alijs fama nra·hec ibi·Pncps g magnanim9 volẽs sibi a subditis pficere hẽbit curã de bono noie q̃q modis·// primo custodiẽdo ppli securitatẽ· Cassiodr9 li·x·epistolaz epla·38· Pncipis opimonẽ longe lateq disseminat subditoz custodita securitas·Hãc securitatẽ pcurabat xps in pplo suo fideli ptrãsitũ a seruitute in libertatẽ·iõ in euãgelio dr·Appropi qbat aũt dies festus azimoz qui dr pasca·Et in epla·p·Isa·62·ca° dr dicite filie syon· Ecce salvator tuus venit·Ecce merces ei9 cũ eo a opus illi9 coraz illo·Et in epla·2·dr· dñe qs credidit auditui nro.? et brachiũ dñi cui revelatũ est.s. de securitate nob reddita p xpm.s·// 2° abitiẽdo pcunie cupiditatẽ· Cassiodr9 li·p·eplaz epla·18· Regnãtis facultas tũc fit ditior cũ remittit a acquirit nobiles thesauros fame:neglecta vilitate pcunie·Inditi animẽ famã diligere a comoduz a lucra odisse· Nã q affectat fame comoda:pcunie negligit augmẽta·hec ille·Propt inuidiã em fame sãctitatis a miraculoz xpi a cupiditatem quam sumope detest abatur dicit in euãgelio·Querebãt pncipes sacerdotũ a scribe:qũo ilm interficerẽt· de populo aũt gubnato a tali pncipe in pma epla dr· Et vocabũt eos pplus sanct9 receptia dño· Et in·2· dr·Et ascendet sicut virgultũ corã eo·Quia tal populus pficiet sub tali pncipe·// 3° defendẽdo ppriam dignitatẽ.s.pugnãdo nõ solũ otra feras nemoz sed etiã otra bestias vitioz·Hugo li·x·de aia·Solus ís regnat q depsito cordis impio:legib9 rõis ordinat totã familiã motuũ interioz a exterioz·cũ Si osurgit leonina rabies · pumit p patientiaz·si petulantia hirci·p abstinẽtiã·si ferocitas apri·p mãsuetudinẽ·si supbia vnicornis·p humilitatẽ· hec ille·iõ in euãgelio dr· Timebant vero plebẽ.s. vitioz insidiantiũ· de ciuitate vero gubernata a tali pncipe dr in epla·p· Tu autẽ vocaberis qsita ciuitas a nõ derelicta·Et in epla·2·Et ascẽdet sicut radix de terra sitiẽti·// 4° modificabit suaz liberalitatẽ.s.p laritate· Cassiodr9 li·de amicitia·ca°·22° dicit·Ilari vultu·serena facie a sermone iocũdo odire studeas munificẽtiam tuã Quicqd largiris cũ plaritate largire· Sed ut dicit Isidr9 li·3·de sũmo bono·Magnũ scel9 est paupm opes prestare diuitib9 a de sũptib9 inopũ acquirere fauores potentũ· arenti terre aquã tollere a flumina que nõ indigẽt irrigare·Nõ gaudent martires qñ ex illis pecuniis honorant quib9 paupes spoliant· Non em ppt largitas si qd alteri exhibeat:alteri ꝙs extoꝛqat si qd iniuste querit:dispensandũ putat hec ille·In hoc grauit peccauerũt sacerdotes inde corũ q p tradicõne xpi:pacti sunt pecuniã dare iude·iõ in euãgelio dr·Intrauit aũt sathanas i iudã ac·vsq ut traderet eũ sine turbis·Propt hãc tradicõem dr de xpo in epla·p·Quis est iste q venit de edom tinctis vestib9 de bosra.? Et in epla·2· Nõ est ei species neq decor·// 4° pando animuz ad magnanimitatẽ· Cassiodr9 li·2·eplaũ epla·2· Celsos curus ñ odẽtia magna nõ appetit·generosi animi ẽ obtinere qd sũmũ est· Libtas animi voluntatez ppriam sp oñdit·hec ille·Pncps magnanim9 vitat pusillanimitatez ne ex animi pusillitate se a magnis retrahat timore defituri·Señ·li·7·epla·x·dicit·Habet hoc in se optimũ genervus animus q p citat ad honesta·Neminẽ excelsi i genij viz humilia delectãt a sordida·Debz g pncps facere talia que sint honore digna·iõ in euãgelio dr·Et misit petz a iohem ac·vsq a paueẽt pasca· De tali pncipe magnanimo dr in epla·p· Iste formosus in stola sua gra·in mul·fortitudis sue·dicit ei pbus·2·ethicoz q magnanimitas ẽ ornatus oim virtutũ cũ sit circa magnos honores·Tũ p honore adipiscendo:mhil inconuenies fatiet·mhil ñ honestũ paget·vñ Señ·li·de qtuor vtutib dicit· Magnanimitas si se extra modũ suũ extollat:fatiet viz minatẽ·inflatũ·turbidũ·iniquitatẽ a in quascũq excellẽtias dictoz atq factoruz neglecta honestate festinũ de quo i epla·2·dicit Vidim9 eũ a nõ erat ei aspect9.s. honestatis·// 6° demõstrando vtutis maturitatẽ p qñq signa· primo qz nõ delectat accipere ab alijs bñficia qñ eis maiora recõpenset qd ptinet ad grauitatẽ in cui9 actu vult sup excellere·iõ in euãgelio dr·Desidelo desi·hoc pas·mã·vobis·añq patiar·2° qz nõ deficit opari ea q sibi nouerũt nõ quecũq·sed magna qlia ipm decẽt·iõ in euãgelio dr· Dico em vob·qz ex hoc nõ mã·donec impleat in regno dei·3° qz nõ totã magnitudinẽ suã demõstrẽt quo ad inferiorem multitudinẽ·sed ad eos qui in dignitate sunt iõ in euãgelio dr· Et accepto calice ac·vsq q pro vobis fũdetur·4° qz ñ nouit familiarit cũ amicis cũ vitet adulacõnem a simulacõem q ptinet ad

amimi puitatē·cōuiuit tñi oib⁹ a magnis a puis
scōm q; oportet·iō in euāgelio dr·Verūtamē ma
n⁹ tradentis me ac̄·vsq; q̄ hoc fadur⁹ eēt·T° dili
git bona honesta fructuosa·q; in oib⁹ p̄pomit ho
nestatē vtilib⁹ tanq; quid mai⁹ ad occurrendū
defectui·iō in euāgelio dr·Facta ē a otentio inter
eos ac̄·vsq; qui ministrat·De hac maturitate in
epla p̄·dr·Ego qui loquor iustitiaz·Et in epla·2·
dr·Et deliberauim⁹ eū·¶A° amādo ostantē veritatē
a hoc nōsolū in alijs ꝫ etiā in seipō·nō tñi in psp
ritate qñ etiā in adūsitate·debet ei p̄ceps ama
re veritatē cordis recta intencōe·oris veridica locu
tione·opis abiecta simulacōne·Nō em ē magna
mim⁹ nesciēs ꝓuidere sine cordis duplicitate:ne
sciens caute loqui sine falsitate·nesciēs duersai
cū realitate·nesciēs idē p seuerare ī prospitate et
aduersitate·Vñ Tuli⁹ lib·p̄·de officijs dicit·Vi
ros fortes magnanimos eos eē volum⁹·veritatis
amicos·minimeq; fallaces·Et Señ·lib·de q̄tuor v
tutib⁹ dicit·Magnanimitas si imsit aīo tuo cum
magna fiducia viues·iō ī euāgelio dr·vos estis
q̄ pmānsistis mecū ac̄·vsq;·12·trib⁹ isr̄l·Et ī epla
1·dr·ꝓpugnator sū ad saluādū·de p̄cipe āt sīlato
re a deceptoē ī epla·2·dr despectūa nouissimū viro
rū·¶S° firmādo seipm securitate·Tuli⁹ li·1·de offi
cijs dic·Magnimitas ē virtus spōtanea·difficilīū
aggressio a racōnal·dicit āt racōnalis·q; ñ dz
hīe securitatē bestialē·vñ Señ·lib·de quatuor vir
tutib⁹ dicit·Magnitudo aī si a coitate hūana sit
remota·feritas quedā fit a imanitas·Propterea
Tuli⁹ lib·1·de officijs dicit·Ad magnū viz pertī
net ea que vident acerba ita ferre ut mihil a sta
tu nature discedat·mihil a dignitate sapientis Et
Señ·lib de q̄tuor virtutib⁹ dicit·Eris magnanim⁹
si picula nō appetas ut temeāri⁹ nec formides ut
timidus ac̄·Securitas v fine cura eoz que timere
nō oportet:obseruādo seipsū sine culpa·Job·2·ca°
Si inquitatē q̄ in manu tua ē abstuleris securus
dormies·Erit g̃ secur⁹ si cu rabit resistē vicijs a tē
ptacōnib⁹ a intendē virtutib⁹·2·Thim·2·ca° Sol
licite cura teipsū ꝓbabilē exhibē deo.s.p deuotā
oracōez a fidei defensionē·iō ī euāgelio dr·Symō
ecce sathanas ac̄·vsq; frēs tuos·Et in epla·1·dr
Quare g̃ rubz ē indumētū tuū.c.v securitas tua ē
succēsa ad pugnā inimicoz·Et in epistola·2·dr·
Viz doloz a scientē infirmitatē adūsarioz·¶9°·
prepando se otra fortuita virtute· vñ Señ·epla
ad·dicit· Magnanim⁹ stat rectus sb quolibet pō
dere·Nulla illū res minorē facit·mil illi eoz q̄ ferē
da fūt displicet:quicq̄d cadere ī hoiem pōt in se ce
cidisse nō q̄rit vires suas nouit:vicit fortunā vir
tute·Felix qui ad meliora impetū animi dedit·po
net se extra odicōez fortune·prospa tēptabit·ad
uersa cōminuet a alijs admirāda despitiet·Jnī
piali loco stat anim⁹ q̄ externa deseruit:inexpu
gnabilis ē quē fortuna multis machinis lacessi
tū nō trāsit·hec ille·Jō dixit Petrus tāq; p̄ceps
ut ī euā° dr·dñe te·pa·sū a ī car·a ī mor·ire ac̄·vs
q; nosce me·Et ī epla p̄·dr Vestimēta tua fiē calcā
tiū ī torcular·Et ī epla·1·dr q̄si absōdit⁹ vult⁹ ei⁹
otī fortunā adūsā;sustinēdo patiēt aduersa¶10·
sustinēdo otumelias dementi homitate·vñ Señ·
lib de q̄tuor virtutib⁹ Si magnanim⁹ fueis nūq;
iudicab tibi otumeliā fieri·De inimico dices· Nō
nocuit mihi ꝫ animū nocēdi habuit et cū illū in
ptāte tua videris: vindictā iudicab vindicaē po
tuisse·Scito em nobile magnū a honestuz vindi
cte ge n⁹ eē ignoscē·hec ille·Et Claudian⁹ ut hēt
in policrato li·ç·ca° ç·Sis pius in primis· Nā cuz
vincamur ī oī munere:sola deus equat demētia
nobis·Cui⁹ exēplū habēt a romanis·Nā cū An
chises post mortez suaz apparuisset Enee filio suo
ait·Tu regere imperio pl̄os romane memēto·Hec
tibi erūt artes·pacisq; imponē mores·Parcē sbie
ctis a debellaē superbos·virgili⁹ lib·6·eneydos·Er
go p̄ceps nō erit sicut Luti⁹ sylla q̄ nobilitate
ciuitatis defensa crudeliter totā vrbē deleuit ut di
cit valeri⁹ li·9· Et Orosi⁹ a Eutropi⁹ lib·7·ꝫ sicut
Gai⁹ cesar q̄ quos armis subegit clemētia vicit·
ut dicit Suetoni⁹ Nō erit p̄ceps sicut Nero crude
lissim⁹ ꝫ sic Augustꝰ·q̄ turbas bella·simultates
execratus fuit·Nō erit sicut domitian⁹ q̄ interfe
cit nobilissimos senatores a xp̄ianos ꝫ sicut Ti
tus vir ommū virtutū laude prestātissim⁹:offen
sam iniuriaz indulgētissim⁹·iō in euāgelio dici
tur·Rñ mīsi vos fine saculo ac̄ vsq; satis ē· Et in
epistola p̄·dicit Torcular calcaui solus a de gen
tib⁹ nō est vir mecū·Et in epistola·2·dr Vñ nec
reputauim⁹ eū.s.velle se vindicare¶11° decorādo
regimē suū equitate.s.potentiā suā regulādo ut ñ
abutat illa·vñ Policratus lib·ç·ca° 10·dicit Si
cut potētes potēter tormēta patient sic et iustitie
p̄mijs fruātur plen⁹ si recte exercuerint potētatū
et tātā in futuro p̄ subditis habebūt gloriā quā
ta virtute eos in magna delinquēdi licētia preces
serūt·Potuit em trāsgredi a nō ē trāsgressus·po
tuit facere mala a nō fecit·iō stabilita fūt bona il
lius in dño·hec ille·Ad iustitiā em p̄cipis repu
tatur cū se tēperat ab iurijs inferēdis a facultas
delinquēdi·cū tñ nō exequat ē sibi materia meri
ti·Nā dedinare a malo magnū est ī p̄cipe:etiam
si magna bō nō fatiat duz tñ subditos īdulgētia
maloz nō p̄mat Jō ī euāgelio dicit Et egressus
s.a malo dedinādo ibat scōm consuetudinē ī mōtē
olivaz.s.populū a malo cohercēdo Et in epistola
p̄·dicit Calcaui eos ī furoē meo.s.punīēdo delicta
Et ī epla·2·dr Vere dolores nros ipe portauit·q;
penas eternas ī tēporales commutauit¶12° fatiēdo
bonū sublata puersitate·Jstud bonū ē ut p̄ceps
viuat honeste:abūdātia ꝫ prauet populo suo et
iustitiā fatiat eq̄liter oib⁹ pro merito cui⁹q; pro
uerbialit dr Honestate senza īpazzo·abundan
tia al povolazzo·rason ī palazzo·ideo ī euāgelio
dicit Secuti fūt eū discipuli ei⁹ v populꝰ secutus ē
p̄cipē Et ī epistola·1·dr·Cōculca eos ī ira mea v
fatiētes iniuriaz a calūniā ꝓpho Et ī epla·2·dr Lan
guores nros ipe tulit v defect⁹ nros sua eq̄tate ab
stulit·Diis modis p̄ceps ē famosus¶Secūda
odusio respublica bñ gubernabit si pacis tñq̄li
tas obtinabit· Patz p Augu·li·de verbis domi·

Pax est serenitas mētis·trāquillitas animi·simplicitas cordis·vinculū amoris·consortiū caritatis Hec ē que simultates tollit·bella cōpescit·cōponit iras·superbos calcat·humiles amat·inimicos concordat·cunctis ē placida·nescit extolli·nescit inflari·Hāc qui accepit teneat·qui pdidit repetat·qui amisit exquirat·qm̄ q̄ in eade nō erit inuētꝰ: a pīe abdicabit·a filio exhereditabit·a spūsācto alienꝰ deputabit·nec ad hereditatē dñi poterit peuenire·q̄ testamētū pacis noluerit custodire·hec ille·Pax em̄ ciuitatis est ordinata imperandi atq; obediēdi concordia ciuiū·Princeps aūt pacifice rem publicā gubnabit si hec quatuor diligenter obseruabit·Primo fidelitatē obseruādo·ps Inquire pacē a psequere eaz·Ille aūt psequit pacē q̄ p ōnia querit eā.s.cordē ipsaz amādo·operpter celestem mercedez ipam procurando·Si em̄ pax hūana tam dulcis est p tpali salute·q̄nto dultior ē pax diuina p eterna būtudine·Itaq; hostē pugnātez necessitas dēmat nō voluntas·ut dr·23·q·1·ca° nolite cē·Unde princeps volendo remouere oppugnātia pacis·sp debet tenere pacē in voluntate etiā si necessitate opellit bellū exercere·Vñ·23·q·1·ca° nolite dr sic·Pacē habere volūtatis·bellū aūt eē debz necessitatis ut liberet deꝰ a necessitate a conseruet i pace· Nō em̄ pax querit ut bellū exerceat·ß bellū geritur ut pax acquirat·Esto g̃ bellādo pacificꝰ ut eos quos expugnas ad pacis vtilitatē vincēdo producas·Beati em̄ pacifici ait dñs·qm̄ filij dei vocabunt·hec ibi·Et iō p bellū princeps inquirendo pacē: debz fidez obseruare oībꝰ·qz·23·q·1·ca° nolite dr sic·Fides q̄n promittit: etiā hosti seruāda ē contra quē bellū gerit q̄nto magis amico p quo pugnatur·Et sicut bellanti a resistēti violentia redditur·ita victoriꝰ captor: misericordia iā debet·maxime in quo pacis perturbatō nō timet·hec ibi·g̃ captor inimico misericordia tractabit·nō tñ p hāc mīaz tollit q̄n malefactor puniat·qz sic nō eēt mīa sed impietas·23·q·1·ca° patꝰ dr sic· Nā cui licētia ipietatis eripit·vtiliꝰ vincit·qm̄ nihil est infelitiꝰ felicitate peccantiū qua penat nutritur impunitas a mala voluntas velut interior hostis vorat·hec ibi·Et ibidē ca°·Apud veros dei cultores etiā ipa bella pacata sunt que nō cupiditate aut crudelitate·ß pacis studio geruit ut mali coherceat a bonis subleuent·hec ibi· Si vero princeps conspexerit q̄ perturbando malos non est pax·sed maior est perturbatō·tūc cū discretōne debz ipos pueros tolerare·23·q·3·ca° Tu bonꝰ tolera malū· Nam a xps iudā cū sciret furez eē tolerauit a ad pdicandū mīsit·eiq; cū alijs eukaristiā dedit·hec ibi·Et in euāgelio dr·Adhuc eo loquente cē·usq; ptās tenebraz·Et in epla·1·dr·Aspūs ē sanguis eorum superuestimēta mea·Et in epla·2·dr·Et nos putauimꝰ eū q̄si leprosū percussum a deo·cē·2° eqtatē amando·puta ciuiū concordiā a abhominādo dissensiōes a destruēdo pcialitates·firmādo iudicia iudicū·ipsos coartādo ad iustitiā·ut sic oēs hūdo qđ suum est pacifice quiescāt·Vñ Cassiodr li·p·epl'am epla p̄·dicit· In hoc gra regis extollit a seruatur si in equitate pacis ppm̄ dirigat a in iustitie vigore conseruat·Hec em̄ bonarum artiū mr decora hec moralium genꝰ reparabili succēssione multiplicat·facultates ptendit·mores exolit a tāta rez ignarꝰ cognoscit quo eā minime quefisse sentit·Decet regal apicis curā generalitatis custodire concordiā ad laudē regnātis trabit si ab oībꝰ pax ametur Quid em̄ ē q̄ princip̄ melius predicet q̄ quietus populus concors senatus a tō respublica morum bone state vestita·hec ille·g̃ princeps debz conseruaē iustitiā que ē amica pacis·ps·Justitia a pax osculate sūt·Propterea im̄ iudeos a xp̄m nō erat pax·q̄a nō amabāt iustitiaz·Petrus nō habuit pacem cū iudeis·q̄a iustitiaz odēnabāt·Vñ in euāgelio dr·Cōprehēdentes aūt ihm·cē·usq; ter me negabis·Jo° vnitatez procurādo·Res em̄ publica debet gubernari exēplo ciuitatis celestis in qua oēs electi sūt vnū·Joh·17·ca° Volo pat ut ipi sint vnū sicut a nos vnū sumꝰ·iō princeps in republica vnitatē procuret ut rex celestis in medio consistat a petita contribuat·Vñ hilariꝰ sup Math·dicit· Intuitum humane pacis xps studuit concordie ut vnitatis merito oīa que a deo petenda sunt: impetrāda eē confirmet a vbi duo vel tres piter spū et volūtate collecti sūt ibi se mediū eorum polliceat futurū· hec ille·qz vero ut plurimū in republice corpore repiunt discoli a discordie amatores·minores nō exhibēt reuerentiā maioribꝰ nec officia fidelit administrantur·iō in euāgelio dr·Et viri qui tenebāt eū illudebant cē·usq;·blasphemantes: dicebant in eū·Et in epla p̄·dicit·Oīa indumēta mea in quinauia vma ledicta iudeorum ego xps sustinui·Et in epistola·2· dicit·Ipe aūt vulneratus ē·cē·usq; sceleā nostē Jo° vnitatez p̄seruādo·Nā in republica debet princeps custodire oēs a oīa sibi commissa.s.fidē catholicā·23·q·3·ca° Qñ vult deus citare ptātem aduersus hereticos·adūsus scismaticos·aduersus dissipatores eccie·aduersus exuflatores xp̄i·aduersus blasphematores baptismi cristi·nō mirent oēs·qz sic commouent ptātes xp̄iane· Si nō mouerent quo redderēt rōez de ipio suo·hec ibi·iō in euangelio dicit·Et ut factus ē dies cē·usq; de ore eiꝰ·Itē princeps debz tueri eccias dei: vñ distim·63· ca° Valētinianꝰ in fine dr sic·Noli timere·qz a deꝰ q̄ te elegit semp te adiuuabit a ego adiutor a defensor tuꝰ ut meus ordinē decet sēp existā·hec ibi Et·23·q·7·ca° princeps·Sepe nāq; p regnū terre nū cē·iō in epistola p̄·dicit·dies em̄ vltionis in corde meo·itez princeps dz tueri personas eccīastricas·ut distim·96·ca° bonī dicit·Et viduas et pupillos·ut hētur·23·q·7·ca° administratores·idē in epistola·2·dicit·Disciplina pacis nre sup eos cui⁹ liuore sanati sumꝰ·qz nos a nrā fuata sunt·

Tertia conclusio·Princeps rēpublicā bñ gubnabit:si equitatez a iustitiā obseruabit· Ptz qz ut 12·q·2·ca° eū deuotissimā dicit·Sūmū in rebꝰ bonū est iustitiā colere ac sua cuiq; iura seruare a iniectos nō sinere qđ ptātis est fieri·ß qđ equū est custodiri·hec ibi·iō princeps debz hāc virtutem procul habere·alias cēt inutil' rei publice

qm̃ sicut sine virib⁹ nō acquirūt regna sic absq; iustitia nō retinētur. Justitia em̃ ē pax pꝛoꝝ: immunitas plebis. munimentū gentis. cura lāguoꝝ. gaudiū hoīm. tēperies aeris. serenitas maris. terre fecūditas. solatiū paupꝝ. hereditas filioꝝ. spes future beatitudinis. p̄clarissima vtutū q nec hesperus nec lucifer tā admirabilis. Que sit non puniendi fine ß cōrigēdi. Ad hāc obseruandā exigūtur septez. Primo miserico:dia iudicando. Sā ut hēt. xcī. distim. ca°. Veā iustitia opassionē habet. falsa dēdignacō em̃ quis et iusti soleāt re de pcō:ib⁹ indignari. ß aliud ē qđ agitur typo superbie. aliud qđ geritꝝ zelo disciplīe. dedignā tur em̃ q nō dēdignanꝝ. At otra hȳ de falsa iusti tia superbire solent. ceteros quosq; despitiūt. nul la infirmātib⁹ miseric:dia odescendūt a quo se peccatores eē nō credūt: eo deteri⁹ pcō:es fiūt. hec ibi. Et Job. 29. ca° Cū q; sederē quasi rex circūstā te exercitu. erā tñ meētiū osolato:. sup q̄ grego. ut hēt distim. xcī. ca° disciplina dicit sic. sedere q̄p re circūstante exercitu: vigoꝝ ē disciplīe regimi nis. Merentiū vero co:da cō solari: ministeriū pie tatis ē. hec ibi. Vñ odubit eadē distim. ca° licet nō nūq̄ sic. Pl⁹ erga corrigēdos agat benuolētia q̄p seueritas. plus cohortatio q̄p omotio. pl⁹ caritas q̄p ptās hec ibi. Cōtra hūc morez fecerūt pncipes iudeoꝝ de quib⁹ in euāgelio dicit. Et furgēs oīs multitudo eoꝝ ac̄. vsq; regē eē. Erant em̃ absq; vl la miserico:dia otra ihm armati Jdeo i epla. 1. di Circūspecti q nō erat auxiliato:. Propterea quem enter dicere poterāt illud qđ in epla. 2. di Omes nos q̄si oues errauim⁹. qz. s. crudelit absq; miseri co:dia i xp̄z exarsim⁹. 2° Rēpublicā augē curā do Sā ut macrobi⁹ libro p̄. de somnio scipionis dicit. sine iustitia nō solū respublica nec etiaz exi guus hominū cetus nec quidē pua dom⁹ ostabit Labore em̃ q iustitia respublica crescit. hec ille Cō tra bonū reipublice egit Pilatus de quo di in euā gelio. Pilat⁹ aūt interrogauit eū ac̄. vsq; tu dicis Cūo ei pilatus iudicabat eū quē nouerat auxis se rēpublicā indeoꝝ: signis. miraculis. infirmos curādo. turbas pascēdo. pplos docendo quē cū vo luissent facere regē nō acquieuit Jō i epistola p̄. dicit Quesiui q ñ fuit qui adiuuaret. defenderet causā meā: ex oīb⁹ quib⁹ bñ feci Et in epla. 2. di cit Vnusquisq; in viā suā declinauit. s. me relicto 3° Rempublicā iuste defensando Vñ. 23. q. 3. ca° Fortitudo que bello tuet a barbaris patriā vel do mi defendit infirmos. vel a latromib⁹ sotios. ple na est iustitia. hec ibi. Et ca° Si quis fortitudinez latronis vel pyrate eneruat et infirmos reddit: p̄dest illis sua infirmitas. debilitata ei mēbrā q̄bz pus nō bñ vtebāt: a malo opere cessabūt. hec ibi. sic em̃ pilatus debilitabat accusacōez iudeoꝝ ad uersus xp̄m ut di in euāgelio. Ait aūt pilat⁹ ad pncipes sacerdotū. turbas ac̄ vsq; in hoc loie Et i epla p̄. di. saluauit m̃ brachiū meū. defensiōez meā. Et licet sic defensare nl tñ sibi pfuit. q nō p pcō suo ß p pcīs toti⁹ mūdi purgādis patieba tur Jō i epistola. 2. di dñs posuit in eo imq̄tates oīm nostꝝ. 4° impios puniēdo. iustos premian do. Vñ Cassio. lib. 2. epistolaꝝ dicit sic Nimis ab surdū ē ut quos pena meruit cōsumē: etiā sibi tu ra valeat vendicare. satis absurdū ē ut affligat dāmis q̄ omoda potiꝰ habet actionis. magni em̃ peccati genꝰ ē: alienis debitis aliū p̄grauare. sua igit quēq; dāna respiciant. Tanta eq̄tate pollere oportet pncipē ut cū Theodorico rege dicat p eq̄ tate seruanda nob⁹ patimur otradicere cui etiam obedire oportet Justitia oēs clarificat q̄s sui ptici pacōne sublimat: oīm laude decorat q̄ iustus est hec ille Jō in euangelio di. Herodes viso ihesu ga uisus ē valde ac̄ vsq; nl tñdit Et i epla p̄. di Indi gnacō mea. iustitia: ipa auxiliata ē m̃ Et i epla 2. dicit Oblat⁹ ē qr ipe voluit. s. pter iustitiaz dei a ñ apuit os suū. s. hero di. 1° a muneribus se imu nē oseruando. Sā. 11. q. 3. ca° Nō licet iudicitū vēde re iudici a si liceat aduocato vendē iustū patro cinū a iuris osulto rectū osiliū Et. 15. q. 7. ca° non sane dicit sic. ß nō iō debet iudex vendere iustū iu dicium aut testis verū testimoniū: qr vendit aduo catus iust ū patrocinū a iuris pitus vez osiliuz Illi em̃ imē vtrāq; pte ad examen adhibēt. isti ex vna pte osistūt hec ibi. Herodes aūt perceptio en remio a iudeis male iudicauit de xp̄o Vñ i euan° dicit. stabant pncipes sacerdotū ac̄ vsq; erāt in mici admuicē Et i epistola p̄. dicit Et oculcauī po pulos i furore meo. s. xp̄e mūera fuscepta male iu dicādo Et i epla. 2. di. sicut ouis ad occisionē du cet. s. paup q̄ dū nō habz qđ offerat: otra veritā tē opprimit a cito violat auro iustitia. 11. q. 3. pau per. 6° ab ira a passionib⁹ se purgādo Saz dici tur. 11. q. 3. ca° Illa prepositoꝝ sollicitudo vtil est: illa cautela laudabilis in q̄ totuz rō agit a furoꝝ mihil sibi vendicat Restringēda ē sub rōne ptās nec q̄d agēdū est priꝰ q̄p ocitata ad tranq̄llitatez mens redeat Saz omocōis tpe iustū putat oē qđ fecerit hec ibi. Et ca° Ira sepe etiam innocētes ad crimen adducit. qr dū iusto amplius irascimur a volum⁹ aliena pcā cohercere grauioza omittim⁹ hec ibi. Jō sētentie date a pncipib⁹ nō subito ab executorib⁹ fūt implende ß differēde ut hēt. C. de pe nis. l. si indictū Cōtra hoc fecerūt iudei ut di i euā gelio Pilatus aūt ocatis pncipib⁹ sacerdotū ac̄ vsq; portare post ihesū Et i epistola p̄. dicit Jn ebriaui eos in īdignacōne mea Et in epistola. 2. di de xp̄o. q̄si agn⁹ coram tondēte se obmutescet a ñ aperiet os suū. 7° ciues bonos congregādo debet em̃ princeps populū regē in deuz Qualē ē iustitia hoīs q̄ ipsū hoiem auertit a do. r. q̄ vicijs: voluptā tib⁹. ludis. inhonestatib⁹. scortis. lupanarib⁹. de monijs. penalitatib⁹ subicit Jō in euangelio di Seqbat aūt illū turba multa pplī ac̄ vsq; i aridō q̄d fiet Et in epla p̄. dicit Et detraxi in terra virtu tē eoꝝ. s. malo. Et i epla. 2. di de āgustia a de iu dicō sublat⁹ ē. s. p grāz dei i q̄ viri bonī congregāt a ofortant ac̄. Quarta odusio. Pncipē dignitas ptātis a celesti gloria non excludit quē virtutis excellētia cū deo cōducit. vñ Policratus li. 8. ca. 10. dicit sic. Impossibile dicūt quidā a hic florere

cū mūdo ⁊ in eternū floꝛere cū xpō. Quoꝝ ſenten tia veꝛa eſt ſi inē mundi floꝛes reputes lenocinia vitioꝝ. Atq; ⁊ reges floꝛere pñt et mūdaliū floꝝ dulciſſimos ⁊ vtiliſſimoſ in eternū capere pñt fru ctū. Quid aūt beatiꝰ ē q̄ ſi de diuiciis ad diuitias de delicijs ad delitias. de gloꝛia ad gl̄iaꝝ pncipes trāſferāt. de tpalibꝰ ad eterna. hec ille. debet āt tria facere. ꝑmo honoꝛē dei ꝓcurare. Nā pncipes pagani pmaxime veneraban deos ſuos. Vnde valeriꝰ maximꝰ li. p. dicit. q̄ tarquinꝰ voluit ut ſicut patricida i ſaculo de coꝛio demergeret. ſic dei ꝺemptoꝛ. Et nabuchodonoſoꝛ decreuit ut quicū q̄ blaſphemaret deum celi puniret. 23. q. 2. ca°. Nō muem. pſ. Et nūc reges intelligite: eruditimini q̄ iudicatis terraꝝ. ſeruite dño i timoꝛe ⁊ exultate ei cū tremoꝛe. ſ. leges iuſtas oꝛdinādo. Sed hodie fit qꝺ habet diſtin. 9. ca°. Impatoꝛes qñ ꝑ falſitate ꝺctra veritatē ꝺſtituūt malas leges: ꝓban tene credētes. coꝛonant pſeuerātes. Qñ aūt ꝑ veritate ꝺctra falſitatē cōſtituūt bonas leges. terrent ſeuiē tes ⁊ corrigunt. hec ibi. Cōtē honoꝛē dei fecit pla tus ⁊ in dei de quibꝰ in euāgelio dr. Ducebant āt ⁊ alij duo neq̄ ac̄. vſq; altey a ſiniſtris. Et in epi ſtola. 2. dicit. Rui abſciſus ē de terra viuētiū ac̄. vſq; ⁊ cū ſceleratiſ ꝛputatus ē. Ecce obpꝛobriū dei ac̄. ℣. 2° humilit virtuoſa amare. Vñ Aug⁹. li. 8. de ciuitate dei ca°. 28. dicit ſic. Felices eos dicim⁹ ſi iuſte imp ant: ſi int̄ linguaſ ſublimit honoꝛātiū ⁊ obſequia min⁹ humilit laudantiū. nō extollū tur ꝙ ſe hoies eē meminert ſi ſuā ptātez ad dei cul tū maxie dilatandū: maieſtati eiꝰ famulā fatūt ſi deuz timēt ꝺligūt colūt. ſi plus amant illud re gnū vbi non timent hīe ꝺſoꝛtes. ſi tardiꝰ vindi cāt. ſi facile ignoſcūt. ſi eandez vindictā ꝑ neceſſi tate regende tuendeq; reipublice nō ꝑ ſaturandis inimiciciaꝝ odijs exerūt. ſi eandē vemā nō ad im punitatē im̄ētatis. ꝙ ad ſpē coꝛrectionis ꝺculgēt ſi qꝺ aſpe cogunt pleūq; decernere. miſericoꝛdie lemitate ⁊ bñfitioꝝ largitate ꝺpeſcāt. ſi luxuria tan to eis eſt caſtigatioꝛ quāto poſſet eē libeioꝛ. ſi ma lūt cupiditatibꝰ ꝑuis q̄ quibuslibz gētibꝰ impe rare. Et ſi hec oīa fatūt nō ꝓpter ardoꝛē iamis glo rie. ꝙ caritate felicitatis eterne. ſi ꝑ ſuis peccatis: humilitatis ⁊ miſeracōis ⁊ oracōis ſacrificiū deo ſuo vero ymolare nō negligūt hec ille. Has virtu tes demōſtrauit pncepſ noſter xp̄us ihus. de q̄ in euangelio dr. ihus aūt dicebat. pat dimitte illis ac̄. vſq; expirauit. Et in epla. 2. dicit ⁊ ipe pec cata multoꝝ tulit ⁊ ꝑ trāſgreſſoꝛibꝰ oꝛauit. Et ſic ptz. 3° in ſuis actibꝰ laudē eternā affectare. Non eſt ꝺz q̄rere dominū ꝓpt gloriā. q̄ ut ait Aug⁹. li. 1. de ciuita. dei ca°. 19. Qui gloriā ꝺcupiſcit. aut ve ra via mittur aut certe dol ⁊ fallacijs ꝺtendit: vo lens bonꝰ videri eē qꝺ nō eſt. et iō virtutes hūti magna virtus ē ꝺtemnere gloriā. q̄ ꝺtemptoꝛ eiꝰ in ꝺſpectu dei ē. iudicō aūt ñ apit hūano. Ideoq; inſtat ardent ut potius ille laudet a quo habz lō quicq̄d i eo iure laudat. hec ille. Pncepſ ergo ve ra pietate in deū quē ꝺligit debz credere ⁊ ſpare ⁊ ſibiipi mhil debet tribuere. miſi eius miſericoꝛdie cui metuit diſplicere. iō in euāgelio dicit. Videſ aūt Centurio ac̄. vſq; ad finē. Et in epiſtola p. di citur. miſeracōnū dominī recoꝛdabor ac̄.

Secūdo declarat eadē cōcluſio teſtimoiſ legiſ Apoſtolice ⁊ hoc q̄druplicit. ꝑmo btūs pe tꝛus epla. 1. ca° 2° dicit ſic. Oēs honoꝛate. fratm tatē diligite. deū timete. ēgē honoꝛificate. ſerui ſub diti eſtote in oī timoꝛe dñis. nō tm̄ bonis ⁊ mo deſtis. ꝙ etiaz diſcol. hec ille. 2° paulus. 1. Thimo. 6. ca° dicit ſic. Quicūq; ſub iugo ſūt ſerui dños ſu os oī honoꝛe dignos ābitrent ne nomē dñi ⁊ do ctrina blaſphemet. Qui aūt fideles hñt dños non ꝺtemnāt. q̄ frēs ſunt. ꝙ magis ſeruiāt. q̄ fideles ſunt ⁊ dilecti. q̄ bñficij dei ptcipes ſūt. Hec doce ⁊ exhoꝛtare. hec ibi. Et Rō. 2° ca° dicit ſic. Quicūq; ſine lege peccauerūt: ſine lege pibūt. Et quicūq; i legē peccauerūt: ꝑ legē iudicabunt. Nō em̄ audi toꝛes legis iuſti ſunt apud deū. ꝙ factoꝛes legis iu ſtificabunt. Cū em̄ gētes que legez nō hñt. natu ralit ea que legiſ ſūt fatiūt. eiuſmōi legē nō habē tes. ipi ſunt ſibi lex qui oñdūt opꝰ legis ſcriptuz eē in coꝛdibꝰ ſuis: teſtimoniū illis reddente ꝺſcia ipoꝝ ⁊ int̄ ſe inuicē cogitacōnū accuſantiū ā etiā defendentiū in die cū iudicabit deꝰ occulta hoim. hec ibi. 3° btūs Jacobꝰ i epiſtola. 2. ca° dicit ſic. Si em̄ legē pficitis regalē. diliges pximū tuū ſicut teipz bñfacitis Si āt pſonas accipitis: pctm̄ ope rami. redarguti a lege quaſi trāſgreſſoꝛes. Sic lo quimini. ſic facite ſicut ꝑ legē libertatis incipiētes iudicari. hec ibi. 4° Actuum. 23° ca°. dicitur ſic. Paulus ait principi ſacerdotum. Tu ſedens iu dicas me ſcōm legem ⁊ contra legem iubes me percuti hec ibi. ℣ Dubitat que ſit magis neceſſa ria reipublice vel iuſtitia vel amicitia. Rñdetur q̄ iuſtitia eſt duplex. ſ. legal ꝑ quā hō cōcoꝛdat le gi oꝛdinanti actus oīm virtutū in bonū cōmune. Et tal iuſtitia eſt pncipaliꝛ int̄ oēs v̄tutes moꝛales iḡtū bonū cōe pemiet bono ſingulari vnⁱ pſoē Et ſic Tuliꝰ li. de officijs dicit q̄ iuſtitia virtutis ſplendoꝛ ē maximꝰ qua viri boni nominant. Et ta lis iuſtitia ē magis neceſſaria reipublice. ſicut bo nuz eſt melius ſua pte. Alia ē iuſtitia ꝑticularis q̄ verſatur circa ea que ꝑtinent ad ꝺmunicacōem vite ⁊ hec immediate oꝛdinat hoiem ad bonuz al terius ſingularis pſone vel ꝑ ꝺmutacōnes. puta vnⁱ hō indiget pecunia ⁊ habūdat frumēto. al ter habūdat pecunia ⁊ indiget frumēto. iuſtitia ꝑticularis eſt ut fiat ꝺmutacō. ſ. ut tātū det frumē ti ⁊ accipiat pecuniā ⁊ alt tantū det pecunie ⁊ acci piat frumēti. Et ſic aicicia ē magis neceſſaria rei publice. Vñ Tuliꝰ li. de amicicia dicit ſic. Amici cia oīb⁹ rebus hūanis ꝓponēda ē. Nihil em̄ eſt taz nature aptū. tāq; ꝺueniens ad res ſecundas vel aduerſas ac̄.

Tertio declarat eadē ꝺcluſio teſtimonio legis Canonice Sciendū q̄ lex hūana ut ſit bene edita ⁊ ut obliget in foro ꝺſciētie requiritur qua tuoꝝ primo debz eē rōnabilis. Nam ut habet di ſtin. 1. ca° ꝺſuetudo. Lex ē oē qꝺ racōne cōſtat dū taxat qꝺ religiom ꝺgruit. qꝺ diſciplie ꝺuenit. q̄ꝺ

saluti ꝓficit·hec ibi· Cōsuetudo em̄ aut ostitutio scripta hūs ista ē lex·distm·1·ca·lex·Et distm·4· capi° Moyses. Tales leges instituūt a ꝓmulgā tur·distm·ꝛ·ca·in istis·Ad q̄s tenēdas nōsolū subditi·ſ etiā legis odītor obligat·qz licet solut9 sit a lege·honestū tñ ē ut p̄ ceteis fm leges q̄s sta tuit viuat·ut hētur·27·q·1·ca°·ofidim9·Et ca·Jō p totū·Math·7·ca· Nō veni solue legez·ſ adīple re·Et in talib9 leges seculi dñt canones sequi·ut habet·2·q·ꝛ·ca° Euthemiū i fine vbi dr sic·Leges seculi sacros canones nō dedignant imitari ac· Quia lex q̄ obuiat sacris scripturis a decretis pa pe a bonis moribz:nulli9 debet eē moleti·distm· 10·ca·nō licet·Lex em̄ dma a canonica ē supior le gib9 seculi·distm·10·ca° lege·Vñ q8 legib9 diffi mitū ē p̄cipue ecc̄iasticis ē tenendū·6·q·ꝛ·ca·si i ter epos·Cui9 raō pomit·11·q·ꝛ·ca° sūmope vbi dr sic·Sz causis p̄us diligēter vētilatis cū res q̄ ig norabat plenit ad noticiā venerit:tūc dma a hu mana lex reuoluat a scōm qd ibi ostitutū ē remo ta psonaz accepōne diffimitiua ꝓferat sīa Hic ē qd moyses q̄relas ꝓpli sp ad dñi tabernaculū in gressus referebat a iurta qd dñs imp abat: iudi tia apponebat·hec ibi·Hoc aūt ē contra illos q̄ di cunt qd nō tenent ad decreta vel ad decretales vel ad ostitutiōnes papales vel puntiales·qz nō cō uenit iudicaē de legib9·ſ fm legē·distm·ꝛ·capi· erit·Ꝑ primū a ca° sequēti·Nā vbiciq lex ē a d ad morū oposicōem a ad culpe refrenatiōem·ibi p̄uaricatio legis ē a dyabolo·distm·ꝛ·1·ca°·sexto die·V 2° debet eē ꝓbabil·Nā oīs lex a ostitutio li gat postq̄ pu emt vel puenire potuit ad noticiā subditoz·Extra in nouella inno cēcij de cōcessiōe p̄bende ca° p̄·Si autez q̄s dicat qd vult vti vanis vel illicitis·qz fūt ab hoīb9 solita·Rñdet qd nō ex cusat a pcō·qz ꝓpter bone vite transgressores lex posita ē a nō ꝓpter iustos·Justis em̄ nō ē lex posi ta·Extra de regularib9 ca°·licet·Quia q̄ lege p̄ua ta ducit·nulla rō exigit ut lege publica ostrīga tur ut ibidē dr·Et·19·q·2·ca· due fūt imq̄t leges in fine·Nec obstat qd pōtifices romani a alij nouas leges odūt a antiq̄s reuocāt·ꝙa precedentiū reuo catio a nouaz ordiacō fit occasiōe maloz emer gentiū·Vñ·27·q·2·ca° Postea qd·Ꝑ sancta roma na ecc̄ia·Expl̄i de serpente eneo·de q̄ Joh·ꝛ·ca· dr sicut moyses exaltauit ſpentē in deserto ac·q̄ fuit fact9 iubēte deo quez cū postea coleret ꝓpl̄us· Ezechias rex iussu dei destruxit·Nōsolū aūt lex di uina·ſ etiā lex hūana obligat in foro ostīe:etiaz si null9 sit q̄ transgressorē puniat·Vñ glō·extra de ossione p̄bende ca° detestanda li·6·dicit qd q̄ scienf facit ostra phibicōnes canonū siue ostra p̄ cepta:mōliť pecat·pbaf qz dr·p̄·q·1·ca°·Si q̄s oēm tradicōez ecc̄iasticā siue scriptā siue nō scri ptā violat anathema sit·Vñ Johes a Laurēti9 dicūt qd tradicō ecc̄ie obligat ut p̄ceptuz·Idē dic hostiens·Ex de maioritate et obediētia ca°·7·Lex em̄ ecc̄ie a lex ciuil:ocordāt cū lege dei·Instituta de iustitia a iure vbi dr·Justitia ē honeste viuere· alterz nō ledē·ius suū vnicuiq tribuere·Et lex dicit·Sobrie iuste a pie viuam9 in hoc seculo· Ti tū·2·ca° Circa phibicōnes homicidij·furti·adul terij:lex dma a hūana ocordant·Ex o8·20·ca° Et 22·q·7·ca° nō mechaberis·ocordāt etiaz in pumi tiomb9·qz omes leges pumiūt delinquētes·ocor dāt etiā in pmissiomb9·qz sub omi lege multa p mittūť q̄ tñ nō approbanť·31·q·1·ca° hac racōne Dis em̄ lex aut p̄cipit aut vetat aut pumit aut p mittit·distm·ꝛ·ca·omis lex·V ꝛ° debet eē vtilis·Nā lex debet statui p omuni vtilitate et nō p p̄uato comodo·distm·ꝛ·ca° erit·Lex ei debet eē honesta qz in iuē nōsolū osideraf iustitia·ſ etiā honestas Itē debet eē iusta·Nō em̄ ē ius misi sit iustū·Itē de bet eē possibilis·qz si ex ipossibilitate legis q̄s tñs gredia nō imputaf ei ad penā·17·q·p̄·ca° nō ē· V ꝛ° debet eē amabil·Nullus em̄ diligit opa meri toria misi ꝓpria voluntate q̄ si contē legē facta sint p infectis hūtur·27·q·7·ca° impiali cōstitucōne sancitū ē apte ut q̄ ostra leges fiūt nōsolū iutilia ſ etiā p infectis habēda fūt ac·Et ut dr distm·ꝛ· ca° facte fūt leges ut hūana cohercear audatia a inocētia tueatur·Vñ leges obligāt oscīaz ad sui obseruātiam·

Quarto declarat eadē oclusio testiomo legis Ecc̄iastice a hoc q̄ dr uplicit· V p̄mo būs gre gor·ut hēt distm·12·ca·Preceptis aplicis nō du ra superbia resistat·ſ p obediētiaz q̄ a scā romana ecc̄ia a aplica auctoritate iussa fūt salutifere ple anť si eiusdē dei ecc̄ie q̄ ē caput vest9 oim cōmu monē hīe deliberatis·Nō nouū aliq̄d p̄ti iussio ne precipim9·ſ illa q̄ olim indulta videnť firma m9 cū nulli dubiū sit qd nōsolū pōtificat causacō ſ oīs sācte religiōis relacō ad sedē aplicā q̄si ad caput ecc̄iaz dr referri a inde norma sumē vñ sū pfit exordiū ne caput institucōis videat omitti· Cui9 auctoritatis sācionē oēs retineāt sacdotes q̄ nolūt ab aplice petre sup quā xp̄us vnúsalez fūdauit ecc̄iaz solidítate diuelli· Si q̄s hec apli ce sedis p̄cepta nō obseruauerit:p̄cepti honoris ho stis eē nō dubitet·hec ibi· V 2° btūs Jero·ad Lu tianū ut hēt ibidē ca·Illud breuit te admonēdū puto tē dicōes ecc̄iasticas q̄ fidei ñ offitiāt ita ob seruādas ut a maioribz tradite fūt nec alioz ostue tudie eccōtrario alioz more sb̄úti·hec ibi· V ꝛ° bea tus Amb·li·de officijs dic sic Male se rectū putat q̄ regulā sūme rectitudis ignorat·Justitia ē q̄ nl ali enū vēdicat q̄ cuilibz tribuit qd suū ē q̄ negligit ꝓpriā vtilitatē ut suet omunē eq̄tatē fm quā pri ma iustitia ē i deū·secūda i patriā·tertia i pntes· q̄rta i oēs·hec ille· V ꝛ° btūs Augz·ad Bonifa·ut hēt di·9·ca·q̄cūq legibz ipatoz q̄ p dei veritate fe rūť obtēpare ñ vult:acq̄rit grā de supplitiū·q̄cūq g legibz ipatoz q̄ otī dei volūtatē ferūť obtēpaē ñ vult:acq̄rit grā de p̄miū·hec ibi·Ecce qūo leges hūane obligāt oscīaz ad ipaz obseruātiā·qz vero otra leges hūanas q̄ fūt fm dei volūtatē·ꝛo·mo dis peccam9·iō·ꝛo·diebz ieiunam9·p̄mo copulā do·Nā scōm leges impiales q̄ nūc vigēt:filiꝰ vni us generi pōt copulaē mrimoniū cū filio alteri9 generi·ut in Auctentica de nupcijs ·Ꝑ inter eas·

Et. C de nupcijs. l. memini. Sed iste casus est illicitus a scm deū a scm aīaz nō seruandō. ymo tales dīnt penitus separari ut habeāt. z. 7. q. z. ca° ppge miem. Et extra de consanguinitate a affinitate ca° ñ debet. 2° rapiendo. Naz scm leges impiales. puella rapta nō pōt contrahere matrimoniū cū suo raptore. C de raptu virginū. l. vnica. Et idē eāt olim scm antiquos canones. Sz hodie pōt si rapta velit cōtrahere cū raptore. Ex de raptoribō ca° Accedens a ca° finali. 3° fornicādo. Nā scm leges imperiales licitū ē hoī solutō tenere mulierē solutaz in concubinā ut in autētica quibō modis. ff. si qs āt Sed scm deū a conscientiam oīs fornicatio etiā simplex mōrle pctm est a excludit a regno dei ut dicit aplus. 1. Coř. 6. ca°. Et s. dictū est. 4° occidendo Nam scm leges impiales licitū est viro occidere adultery uxoris deprehensū in adulterio. si ē persona vilis cui nō dz reuerentiā. ff. de adulteris. l. marito a. l. si adulteriū. Et. C de adulteris. l. gracchus. Similiē licet patri qui habet filiā in ptāte: occidē adultery filie in domo sua a generi a occidere filiā ff. de adulteris. l. pī et. l. nec ī ea a. l. qō ait. Sicut latronē siue pplatorē agroy. C quando. l. 1. a. 2. Sz scm deū a cōscīam mil hoy licet. ymo phibent cuz pcipitur. Exo. 20. ca° Nō occides ac. 5° adulterando. Naz scm leges impiales dānant qui deprehensaz in adulterio tenēt in uxorē. C de adulteris l. crimē a. l. castitati. Sz scm deū a iura canonica potest tenere sine vlla pena dūmodo ipa velit ab adulterio recedere. z1. q. 1. ff. fubaudiē in ca° dhd vero. Et sic pz ac. 6° repudiādo. Nā scm leges impiales in multis casib? licitū est uxorē repudiare a matrimoniū rite contractū dissoluere. Sz scdz legē diuinā a cōscīaz. non conceditur. ut nō. dist. m. ca°. lege vbi dr. Si inquit religionis cā dissolui debere vincula matrimonij dicātur. sciendū ē qz et si lex hūana hoc cōcessit. lex tñ dīna phibuit ac. Et. 24. q. 2. ca° fūt qui dicunt religionis grā cōiugia debere solui. V ex sciendū ē qz si lex humana hoc cō cessit. lex tñ dīna phibuit. p se em veritas dicit. Quos deus coniunxit hō nō sepet. Qui etiam ait. Nō licet dimittere uxorē. exceptā cā fornicacōnis ac. 7° nubēdo. Nā scm leges impiales mulieres mortuo viro nubentes infra temp? luctus. s. vni? anni. sunt infames a incurrūt multas penas. C de secūdis nupcijs. l. 1. a. 2. Sz scm deū a cōscīaz ut aplus dicit. nubat libere cui vult. Extē de secūdis nupcijs ca° finali. Et scm innocentiū. omnes ille pene que sibi debent remittunt ei. Secus si idē pueniat ad alios. 8° alendo. Nā fm leges imperiales: filius spuri? ex dānato coitu oī būfitio exducitur. C de naturalib? libe. l. licet āt. Sz fm deū a cōscientiā inest ei facere qz vterqz pntū talib? liberis necessaria sb̄ministrēt fm qz facultates suppetūt. Ex de eo qui duxit in matrimoniū quaz polluit p adulteriū. ca° cū hinet. 9° hereditādo. nam fm leges ipiales heres si nō fecēit inuentariū. tenetur ad oīa debita defūcti. nō tñ teneāt de malefitio defuncti testatoris. misi qñtū ad ipm pueniat vel ñ cū testatore fuerit lis cōtestata. ß scm deū a canones a scm cōscientiaz. heres quilibet teneāt ad oīa debita defūcti. siue fuerint ex cōtractu. siue ex malefitio vel quasi. Et siue res puenit ad heredē siue nō a siue lis fuerit contestata siue nō. 16. q. 6. ca. Si eps qō abfit. Ex de pignoribus ca. ex pītiū. Ex de solucōnib? ca. p. 10. soluendo. naz si hēditas nō est sufficiēs ad oīa debita testatoris psoluenda. tūc in iuditio aīe etiā si nō fecit inuentariū non teneāt. misi p quāto hēditas sufficit. ß debita tenetur sine diminutione psoluere. Si tñ hēditas nō extēdit vltra debita siue fuerint ex contractu siue ex malefitio vel qsi. mil debet dari legatarijs donec satisfactū fuerit creditoribō. 11° testando. nā scm leges impiales id qō relinquit in vltīa voluntate nō valet misi hēat septē vel qnqz testes. Instituta de testi. ff. finali. Et. C de testa. l. hac consultissima. Sz scm deū a canones a cōscientiā in hijs que relinquūtur ad pias cās sufficit vnus. Ex de testa. cū oēs a ca. relatū. 12° pmittēdo. naz scm leges impiales. si pmitto aliqd nudo pacto nō teneor. qz nō oritur ide actō. ff. de pactis. l. iuris. ß fm deū a canones: mortaliē peccat recedens a pacto. Extra de pactis ca. p. Vñ ex nudo pacto siue pmissione oritur actio prout nō. eo dē ca. 13° mercādo. nam scm leges impiales inē vendētes a ementes cōcēditur deceptio. qz lex hūana multa pmittit impunita. punit aūt solus qñ ē magn? excessus i ēptōne a vendicōe. puta si qs deceptus sit vltra dimidiū iusti pcij. Tūc em cōgitur ad restitucōem. ß fm legez diuinam mihil impunitū relinquit. Vñ fm legē dīnaz illicitū ēputaē si in emptōne a vendicōne nō sit obseruata equalitas iustitie a tenetur ille qui plus hēt recōpensare dāmificato. Extē de donacōib? ca. p tuas. 14° emendo. nā scm leges impiales nō licet emere iura a actiones que quis habz extra aliū pro minori precō qp sit pncipale debitū. Alias nō valet emptō. nec peti potest. misi vsqz ad id qō solutū est. nec etiā pñt talia iura pro pte vēdi a pro pte donari. C mā dati. l. p diuersas a. l. ab anastasio. ß scm deū a cōscīētiā mil prohibet me emere iura extē aliquē pro minori pretio qp sint ipa inā. dūmō hec nō fatiā ī fraudē vsure. sed ppter interesse meū aut labōrē q forsā erit in rehabēdo. seu qz dubito ne debitor fugiat. ā ad pauptatē veniat. 15° prescribēdo. nā scdz leges impiales in longissimo tēpe possessor male fidei pscribit qz requiritur bō fides in pscriptōne. x. vel. xx. annoy. C de prescriptōne. 30. vel. 40. annorū. l. nō requirit. scm deū a canones alit est. Extra de regul iuris. l. possessor. li. 6. Et. 16. q. 3. ff. pōt. Ex de prescriptōib? ca° vigilanti. 16° cogitādo. naz fm leges impiales malefitia cogitatōnis regulariter nō punīūtur. ff. de pēnis. l. cogitationis. sed scm deū a cōscientiā oīs cogitatio mala vel a deo vel p pnāz ē punēda. 33. q. 2. ca. oīs iniqtas a oppssio a iniustitia: iuditiū sāguinis ē a licet gladio nō occidas. voluntate tñ inēficis. hec ibi. 17° diuinādo. nā fm leges impiales. licz dīni. incātatores magi a malefici puniātur. tñ qui hoc facit cōtra imbres. ventos. grādines. premiāt. C de malefi.

l·eor· Sed sc̄m deū a ꝺscīaz nullo mō etiā sic facere licet·ꝫ pc̄m grauissimū ē·Leuit·29·ca·Ama q̄ dedmauerit ad magos a ariolos ac̄·interfitiā illā de medio populi mei·26·q·7·p totū// 18° corrūpendo·Nā fm leges impiales:licitū est in cā sā guims corrūpe accusatorē·ff·de p̄uaricatorib⁹·l·finali·Sz fm deū a ꝺscīetiā nō licet·qz inducit eū ad illicitū// 19·pmittēdo·Nā sc̄m leges impiales vsura pmittit·Ē de vsuris ac̄·Sz fm deū a ꝺscīam oīno ꝓhibet·ps̄·q̄ pecuniā suā nō dedit ad vsurā Luc·6·ca·date mutuū ac̄// 20·trāsgrediēdo·Nā si vniūsitas vel collegiū approbatū fatiat ꝺstitucionnes oēs de illo collegio obligātur ad illa statuta in foro ꝺscīētie·Extē de ꝺstitucōib⁹ ca·q̄ in ecc̄ia a ca·lr̄is &r q̄ patz qꝫ illi qui sūt in aliq̄ ꝺfraternitate statutoꝝ:obligāt ad sua statuta·puta qꝫ spolient qꝫ visitēt mortuos qꝫ teneant iura sui hospitalis ac̄// 21·nesciendo·Nā ꝺmunit loquēdo oēs eiusdē ꝺmunitatis tenent scire a obseruare statuta a ꝺstitucōnes coitatis sue·Justitu·de iure naturali·§·p°·a·2·Vñ a sētenciis platis p statuta ordinarioꝝ excusant ignorātes·qz nō ligāt illis·misi eoꝝ ignorātia fuerit crassa aut supina·Extra de ꝺstitucōib⁹ ca·ut anaz li·6·ut ptz ac̄// 22° artādo·Nā generaľ ꝺstitucō incipit artare suos sb̄ditos post duos mēses a tpe publicacōis·In autē ti·ut noue cōstitucōes facte·vñ Bern·a Jobes and ree dicūt sic·Cū istud sit iure ciuili exp̄ssuz a iure canonico ꝺtrariū ñ sit cautū:illud suabim⁹·Qñ etiā roboratū videt·Extra ne derici vel monachi ca·vl·Et ex̄ de sētentia ꝺmunicacōis ca° nouit·Nisi ipa ꝺstitucōe aliud caueat Inferioꝝ ātcōstitucio in ꝺtinēti ligat fcā ꝓmulgacōne·fm Hostiē· ut puta capkoꝝ a vniūsitatū·ñ forte absētes a ignorātes:q̄b⁹ neq̄ tēp⁹ dat neq̄ limitat·ꝫ iudicis arbitrio relinq̄tur·Ex̄ q̄ matrimoniū accusaē pūt ca° finali Post hoc temp⁹ pecāt nō obuātes ac̄·// 23° exigēdo·Nā q̄ fatiūt leges a statuta ut nōsolū layci·ꝫ etiā eccīastici soluant cabellā seu pedagiū ꝓ reb⁹ suis q̄s nō cā negotiacōis deferūt vel deferri fatiūt·ꝫ ꝓ victu suo·si sunt psone singulares sunt excoicate ipō facto·si collegiū vel vniūsitas vel castz vel ciuitas talia statuta fecerit:ipso facto sb̄icit inḋicto·Nec a p̄dictis absolui pūt ñ satisfecerint a plene restituerīt·ut nō · Ex̄ de censib⁹ ca·q̄q̄·li·6·ut ptz ac̄// 24°statuēdo·Nā siqs statuat leges ꝺtra eccīe mādata·puta qꝫ liceat facē symoias·a alienare fūdū eccīastici a hmōi·ipō iure nō valēt ut distim·8·ca° q̄ ꝺtra mores hoim &t·32·q·4·ca° flagicia Ex̄ de ꝺstitucōib⁹ ca° q̄i ecclesiaz·ymo fatiētes a suātes pecāt mōrlit·Extē de symonia ca° cū in eccīa a ca° nō satis·Et siqui dāmificati sūt occasiōe tal legis·tūc ꝺditores a hēredes ipōz tenētur ad restitucōez plenariā·// 25° suadēdo·Nā illi q̄ ꝺduxerūt ꝺditorē ad talē legez fatiendā:tenent in solidū·Et simlit oēs suātes tenent ad restitucōez oīm eoꝝ q̄ occasiōe tal legis lucrati sūt·vel etiā alios dāmificaueūt·qz agētes a ꝺsētiētes par pena ꝺstringit·Ex̄ de regul iuris lib·6·ac̄// 26° onerādo·Naz cū aliqs dñs vel p̄sidēs tpalis leges ipomit onerosas subditis nō ptinētes ad ꝺmunē vtilitatē·ꝫ magis ad gliam vel cupiditatē ꝓpriā puta si vellet ludē vel ad vanitatē expēdere·vel si in bello qđ expte sui iniustū erat cogatur se redimē·tūc si quid p eū vel p officiales suos a subditis exactū ē a ad dnos ipos puenit:tenent restituere illis a quib⁹ exactū ē si sciuntur·Alias in pias cās vel vtilitatez ꝺmunem Si aūt ad ipos non puenit·debēt offitiales suos ad restitucōem ꝺpellere// 27° ꝺcutiendo·Nā princeps p bono reipublice:debet statuē ne offitiales publici qui publicani vocātur exactionis p̄tere ant statutū ut sūt daciarij cabellarij·iurati ciuitatū·vñ Policratus li·6·ca°p·dicit sic Est officium publicani exigere a recipe qđ statutuz ē·Quicqd amplius ē:a malo ē exigētis a accipiētis·Publicanoꝝ aūt ommiū a maximo vsq̄ ad minimū cetus·ꝺcussiom nūc poci⁹ q̄ iustitia vacat a ita ī populū debacātur ut qđ reliquit vn⁹·alij nō morētur auferre·vt āt eis maior sit licētia nocēdi·vn⁹ in se plura cōaceruat offitia ut qđ ab vno nō accepit offitio tollat ab alio·vtiq̄ iam fiūt ista palam nec eos presides aut p̄cōsules ꝓhibent·q̄a vt dici solet· Operib⁹ lupi cōgratulatur coru⁹ a ministro imquitatis ipi⁹ index applaudit:pfecto factio istoꝝ nō iusticiā exequitur·ꝫ illudit·legez nō implet sed euacuat·licet nōnulli seua p̄rogatiua verboꝝ adūsus mentē legis suū fraudulenter tueant errorez·hec ille·Et btūs Laurenti⁹ medio lanensis ep̄s dicit sic·Quid ē publican⁹ ꝙ Caput rapīe·lex violentie·predo sine pudoꝛ medicus exterminij·Nēpe immanior ē furibz publican⁹·Fur namq̄ nō nisi timēs furat·hic aūt delinquit ꝺsideter·Fur laqos legis timet·hic quicqd fecerit legem putat·Lex furē deterz ab illicitis·hic ad imquū malitie sue ꝺpendiū legē trahit·Quis eo imquior qui verbis iustitie iustitiā dānat a armis innocētie:spoliat·vulnerat·occidit innocētes·lege itaq̄ legē premit a dum alios vrget ad legez ex lex ē·hec ille·Cū em publicani venissent ad Johannē baptistā ut baptisarent a dicerēt·Magister quid faciem⁹ ꝙ Ille nichil ampli⁹ q̄ ꝺstitutū est vobis exigatis·Luc·ca°3·Isti em cū bannis a aliis vadūt p territoriū ut ministri reipublice cōcutiendo delinquentes a exigendo penas a infligendo// 28° iniuriando·Naz principes plerumq̄ statuunt ut nemo aucupetur aut venetur vt sibi soli aucupia et venationes reseruent: subditos suos priuando talibus et si contra fecerint: grauibus penis afficiunt·Tenent enim histriones quibus aliquid dare immane vitium est: non virtus·86·distictio·capitulo donare Et hoc causa vane glorie pro exercitio officij sui· Tenent meretrices·concubinas:quib⁹ donant in preiu diciū animaꝝ suarum in quibus nō attēdūt naturā opis ꝺi sed nequiciā opis humani dist·86·ca°qui·Tenēt cytaristas a alios varijs instrumētis vtētes q̄bus aliquid dare ad voluptatez vel luxuriam nō licet· Quia deum maxim⁹ stimulat· q̄ populū vocib⁹ delectat·distim·92·ca° in sācta

nisi forsan causa recreacõnis·puta debilitatis vel infirmitatis·Venẽt venatores quib9 nõ licet ꝯc ꝑp donare·distim·86·ca° qui·Triplex est venatio quedã est oppressiua que illicita ẽ de q̃ dr distim·6·ca° nõ est pctm̃ in fine sic·Ipe nẽbrot simul cũ alijs alios cepit opprimere·alij sua itercillitate ditiom eorũ ceperũt eẽ sbiecti·Vñ legit de eo·Cepit nembrot robustus eẽ venator cora deo & hominũ oppressor & extinctor quos ad edificandã turrem allexerat·Hec ibi Quedã ẽ venacõ arenaria.s. cum quis pugnat in arena cũ bestia detẽtata & ad hoc locat opas suas·Qui hanc exercet peccat mõrlit & infamis ẽ·nisi forte gra virilũ expiendaz·ff·de postulãdo·l·i·§·Itẽ senatus·Qui aũt ex casũ istuz stat ad videndũ peccat mõrlit·ut dicit Glõ·super v·qui venatoribz·distim·86·Quedã ẽ venacõ salutiosa q̃ fit in siluis et saltib9 que licita ẽ·ꝫ nõ in q̃ dragesima & diebꝰ ieiuniorz distim·86·ca° Quid ꝑdest p totũ capitulũ·ut ptz ac·29·appetẽdo·nã sunt quidã q̃ nõ diligũt iustitiaz·volũt tñ videri iusti·arguũt delinquẽtes·vituperant vitia·docent vtutes·pumũt sine mia·tñ cũ intentiõe corrupta ſ.ut honorificent ab hoib9 & videant iustitie zelatores·q̃les fuerũt scribe & pharisei·Matb·7·ca°·

30·Ptendẽdo·Nã sũt q̃daz q̃ ꝑtendũt se eẽ amatores iustitie & nõ sunt·s.vindicatiui rãoris & impatientie·Sicut em̃ iustitia vult vindicare delicta sic & ira iniuriã·Iratus añ vindictã dolet q̃si patiens aliq̃d iniustũ·ꝫ tñ pazꝰ delectat·Nã iter passiones malas q̃ in pncipe aut iudice eẽ pñt·ira ẽ vna de peiorib9·Ira em̃ excogitat cãs calũniãdi & vbi culpa nõ fuerit ira in pemꝰ mediũ nescit tenere·Vñ Sen̄ li·p̃·de ira dicit sic·Oq̃p solleres iracũdia ad fingendũ cãs furoris·Habz em̃ ira cũdiam hoc malũ q̃ nõ vult regi·31°cupiẽdo·Nã sũt qui dã qui pretẽdunt iustitiã·cupientes pcuniã sicut iudas xp̃m vendidit·Tales em̃ sũt mercatores iustitie & nõ amatores·ñ curãtes cui vẽdant merces suas·nisi ut ille habeat iustitiã qui plꝰ offert de pecunia·Isa·33·ca° Qui excutit manꝰ suas ab oi munere habitabit in excelsis·32°dissimulando·Nã iustitia & lex vult q̃ culpe tñdeat pena·Eso pus·pena vestigat scelus:sicut medicina morbũ sed quidã dissimulãt scelera & nõ corrigũt & talꝰ opassio ẽ potiꝰ impietas sicut mat q̃q̃ nõ fusti net filiũ verberari ut corrigat·nec filiã aduri ut sanetur·Vñ Augꝰ in quadã epla dicit sic·Molestꝰ est medicus furenti frenetico & pat indisciplinato filio·Ille ligãdo·iste corrigãdo·Si aũt illos negligãt & pire ꝑmittant·tal falsa mansuetudo crudelitas est ac·ps̃·Bũ qui custodiũt iuditiũ & fatiunt iustitiã in oi tpe ac·33°miserẽdo Rñ ei inderiuste miseret̃ a quis iurat ꝯtra iustitiã & osciẽtiã in cã paupis:gussime peccat·25·q·2·ca° Ne amisso iudicio sis paupi in mala cã miseriozis cuiꝰ spcis sacello·pcutis cor & tãto neq̃ore ẽddis q̃to iustũ tibi fauere videt̃·hec ibi·Duo sũt que offituntiudicio·s.nimia seueritas & nimia remissio distim·2·ca° disciplina·34°iudicãdo·nam q̃ q̃s p imprudẽtiam male iudicat grauissime peccat & de dãno tenet̃·ut Instituit de obligatiõib9 que q̃si ex delicto nascunt̃·§·ibi ut satisfiat·35°fraudãdo·nã qui retinet mercedẽ vel lucz vel stipẽdiũ operiꝰ sui vel mínꝰ dat ꝑp ei cõuemat vel tardat sibi soluere vel ipm cogit ad iuditiũ ꝑ habẽda mercede ꝯtra legẽ & ꝯtra ꝯsciam facit·iuxt illud·si manebit opꝰ mercenariꝰ tui apd te vsq̃ ad mane Et Matb·20·ca·Voca operarios & redde illis mercedẽ suaz·Et Jacobi·5·ca· Ecce merces operariorz vestroz qui messuerũt regiones vras que fraudata est a vob̃ clamat et clamor eorz in aures dñi in troiuit·36°vendẽdo·nã qui hñt pignora primo tũ & vendũt ea mínꝰ ꝑp valeãt peccãt ꝯtra iustitiam·Pluries accidit q̃ rẽ maioris precij minus iusto vendũt & sic fraudat̃ debitor a pignore suo·Etiã multi dãnãt linellariũ afficiuz ꝓpter hoc q̃ si tu dẽs recipe super domo mea vel sup possessione mea vnã marcã denariorz ꝓpter·xx·marcas q̃s a te accepi & infra triẽniũ nõ soluí tibi pensiõem·tu facis vẽdere domũ meã que erat pcij q̃nquaginta marcarũ ꝑ·xx·marcis quas m̃ dedisti·Cur debeo pati dãnũ illaz triginta marcaz:Ego etiã nõ video q̃ si lex aut statuta ciuitatis suffragẽtur tibi ꝑ credito tuo q̃ iuste possis tibi vẽdicare id qd ẽ vltr̃ creditũ tuũ·nõ ei oẽ qd dat̃ de legis positiue licẽtia põt retineri cũ bõ osciẽtia·37°spoliãdo·nazy tyrãm aliq̃s furripiũt bõ vmus ciuis sine raõna bili causa opponentes ei falso aliqd crimẽ & accipiũt ꝑ se vel dãt alteri amico suo·Sicut fecit rex achab·occidẽs naboth cõtra iustitiaz ut auferret ab eo vineã·38°tractãdo·nã sũt quidã qui habẽt ꝑ solatio male tractare vxores suas.s.q̃ que tũt sibi fieri donacõem ab vxoribꝰ de quibusdaz reb9 que donatio ẽ ꝓhibita iure ciuili·ff·de donationib9·l·i·nec valet imt̃ eos ẽmissio alicuiꝰ debiti aut assignacõ cuiꝰ cũq̃ debitoris·hec em̃ oia donacõnes sũt·Sic nẽpe amor honestus & debiti reddítio que dñt eẽ imt̃ ciuges ptio ciliari videret̃ ff·de donacõmbz·l·3·Etiã inter eos donacõ valet etiã si fiat ꝑ interpositã psonã·ff·de donacõmib9 l·si spõsus·§·generaliter·Prohibet̃ aũt talꝰ donacõ iure canonico·Extra de donacõmib9·ca° donatio·Aut male tractãt eas & verberãt ꝓpter ebetatem vel ꝓpter suspicõem adulterij vel ꝓpter zelotipiã ipõz·39°occidẽdo·Nã sũt quidã qui seipõs occidũt:putãtes aliã vitã felitiorez·ut fecit Terebrotus pbus ut dicit Tuliꝰ li·p̃·de tusculanis q̃stionib9·Vel ꝓpter pctã que cõmiserũt ut fecit Lucretia·Vel timore peccãdi ꝓpria vel aliena cõcupiscẽtia sicut fecerũt quedã matrone ut dicit btus Augꝰ·li·p̃·de ciuitate dei·ca° 26·Nõ em̃ coinquinat̃ corꝑ misi de osẽsu mẽtis dixit btã Lutia pascasio Vel ꝓpter molestiã carnis timẽs nerual in osẽsuz pcti·Vel ꝓpter miserias et adũsitates huiꝰ vite effugiẽdas·ut fecit cato vticensis·Tales em̃ fatiunt ꝯtra legẽ politicã eo q̃ iniuriaz fatiant cõmutati cuiꝰ sũt ps ut dicit pbus li·7·ethicoꝝ·§·eo·recedendo·Qui em̃ statuit legẽ p quaz bõ recedit a deo vel p ydolatriaz vel p ãtez magicã vel p abnegationem fidei catholice:grauissime peccat·puta

cretetes arti notorie dauicule salomonis ā alijs
experimentis ad thesauz inuenīdū ad furtū ad
amorē ac̄. Si em̄ tales volūt obtinere qđ queūt
oportet q̄ abnegēt fidē xp̄i ⁊ sacrificēt ydol ⁊ de
monijs sicut fecit Salomō deut. 32. ca°. Immola
uerūt filios suos ⁊ filias suas demonijs ⁊ effude
rūt sanguinē innocentē ac̄. Immolauerūt demonijs
⁊ nō deo: dijs quos ignorabāt. Hoj fūt ydolatre
pessimi inimici xp̄i. ¶ Post hāc declaracōez dixit
scūs Thomas aīe deuote. O aīa simplex iā po
tes intelligere obligacōem ois ad obseruātiaz
legis hūane si nō sit ois tra legē ōmaz nec ois tra iu
stitiaz. Ne tñ belial glorietur in arguciis suis: do ce
bo tē quo pacto illi rñdeas. ¶ Ad p̄muz dic q̄ nō
videt eē lex que iusta nō fuerit. ut Aug⁹. dicit li°
p̄. de libero arbitrio ⁊ qñtū habet de iustitia. tātuz
habz de virtute legis. In reb⁹ aūt hūanis dicit
eē aliq̄d iustū ex eo q̄ est rectū ſm regulaz rōis
Racōnis aūt p̄ma regula ē lex nature. Vñ ois lex
hūanitus posita intantū habet de racōne legis in
qntū a lege nature deriuat. Si vero i aliq̄ a lege na
ture discordet. iā nō erit lex. ſ legis corrup cō. Vñ
Tulj⁹ in rethorica dicit. Res a natura p̄fectas et
a consuetudine p̄batas. legū metus ⁊ religio sāxit
Et sic lex hūana derivat a lege dei eterna. sic̄ dīs
Aug⁹. li. 19. de ciuita. dei dicit. Nullo mō aliquid
legib⁹ fūmi creatoris ordinacōnigz subtrahitur
a quo pax vniūsitatis administrat ac̄. Leges āt
hūane q̄ fūt cōtra mādata dei. mihil auctoritatis
nil racōnis obtinēt. iō nō fūt obseruāde scōz oscia
¶ Ad ſm dic q̄ lex spūssancti ē supior omī lege
hūanitus posita ⁊ iō viri spūales ſm hoc q̄ lege
spūssancti ducūtur nō subdūtur legi q̄ tuz ad ea
q̄ repugnāt ductōi spūssancti Tamē hoc ipm ē
de ductōne spūssancti q̄ hoīes spūales legibz hu
manis subdant. nō tñ cogūt. ¶ Ad tertiū dic q̄
p̄ceps solutus est lege q̄tū ad vim coactiuā le
gis. Nullus em̄ p̄prie cogit a seipō. lex aūt nō ha
bet virtutē coactiuā nisi ex principis ptāte. Sic g̃
p̄ceps dr solutus a lege. q̄ null⁹ pōt i ipm iudi
tiū ordēnacōis ferre si ois tra legē agat. Vñ sup illō
ps̄. tibi soli peccaui dic glō. q̄ lex nō habet hoīez
q̄ sua facta diiudicet. Sz q̄tū ad vim directiuā le
gis p̄ceps subdit legi p̄pria voluntate. Extē de cō
stitucōnib⁹ ca. cū omes. Rō q̄sq̄ iure in altez sta
tuit: ipe eo dē iure vti dz. Est etiā p̄ceps sup legē
inq̄tū si expediēs fuerit: pōt legē mutare et in ea
dispensare p̄ loco et tpe. ¶ Ad quartū dic q̄ lex
q̄ infert grauamē inīustū subditis: nō obligat i
foro oscie ⁊ ad hoc ordo ptātis dīmitus ocessus ñ
se extēdit. Vñ neq̄ in talib⁹ homo obligatur ut
obediat legi si fine scandalo vel maiori detrimen
to resistere possit. Math. 23. ca. Alligāt onera gē
uia ac̄. ¶ Tunc anima gratias agens deo ⁊ suis
doctoribus oscolata abijt domū in pace Amen.

Sermo de omunione in cena domini. die iouis ebdomade sancte. Sermo. xv°.

Cena fcā. Joh. 13. ca. Postdie aīa sim
plex fidel ⁊ deuota saluti sue intēta
accessit ad ecclesiā ⁊ audiēs missaz
tā ex lectione epl̄e. 1. Cor. 11. ca. q̄ ex
euāgelio: aduertit vnā ocusionez
valde notabilē. s. ¶ Sacramentū eukaristie oue
nient hac die instituit in q̄ sācrificacōnis nre pi
gn⁹ realiter nobis ꝓmit. ¶ Racō isti⁹ ocusiōis
ē illa. q̄ in quolibz genere actionū i quo inuenī
unt plures actiones ordinate: diuersis agētibus
ordīatis distribute. oportet q̄ p̄cipal illaz acti
onū attribuat p̄cipali agēti cui⁹ virtute secun
darij agētes operant secūdarias actiōes. Exemplū
in artib⁹ q̄ sub imperiō cōtinent ut militaris. eque
stris. frenoz factrix. Et q̄ i sacramētis inuenim⁹
diuersas actiones sacramētales diuersis sacra
mētis distributas q̄ in virtute verbi incarnati agūt:
oportet ad p̄fectionē actionū sac̄mentaliū eē ali
quā sacramētalē actionē q̄ ipimet p̄cipali agē
ti attribuat q̄d est verbū incarnatū Jō oportuit
eē sacramētū eukaristie q̄d ipm verbū incarnatū
ostineret: ceteris sacramentis tm̄ virtute ipi⁹ agē
tib⁹. Et iō ouement in figura cibi hoc sacramētū
institutū ē. q̄ int alios sēsus solus tact⁹ ē cui suū
sensibile realit cōiūgitur: similitudinib⁹ tm̄ sensi
bliū ad alios sēsus p mediū puemētib⁹. gust⁹
aūt quidā tactus ē. ſ inter alia q̄ ad tactū ptinēt
solus cib⁹ ē qui agit p oiunctōem sui ad cibatū
q̄ nutriēs ⁊ nutritū fit vnū. Alia vero tāgibilia
agūt effitiēdo aliquas impressiones i eo q̄d tangit
sicut ptz de calido. frigido ⁊ huiusmodi. Et iō cum
oē sacramentū in figuā alicui⁹ rei sensibilis ꝓpo
ni debeat: ouenienter sacramentū in quo ipm ver
bū incarnatū nob⁹ oiungendū ostinet: ꝓmit nob
bis in figuā cibi. nō quidē ouertēdi in nos p suā
oiunctionē ad nos. ſ potiꝰ sua oiūctione nos in
seipm ouertēs scōm q̄ Aug⁹. ex psona verbi in
carnati dic. ñ tu me mutab⁹ in te sic̄ cibū carnis tue.
ſ tu mutaberis in me. vñ h° sac̄mētuz coniunct. ¶ Sci
endū q̄ circa hoc sac̄mētū osiderāt q̄tuor. p̄mo h°
sac̄mētū ñ debuit īstitui a p̄cipio mūdi. Nat creacō
nis. licz ei xp̄s ab initio mūdi eēt caput iustoz. tñ
ñ habebat actu oformitatē in natura cū mēbris ec
desie: incarnacōe nō p̄fecta. ſ solū ſm fidez incarna
tionē expectātiū ⁊ iō oiūctio corpis mistici ad suū
caput p tpe illo nō poterat fieri p aliqđ sacramē
tū realiter ostinēs ipm caput mēbris oforme. ſ po
terat p aliqua sacramēta figurari. ¶ 2° hoc sacra
mentū ñ debuit īstitui tpe legal⁹ p̄missionis. Nā
in hoc sacramēto ipe xp̄us q̄ ē sācrificacōnis p̄nci
pale agēs realit nob⁹ ꝓmit. in veteri aūt lege ñ
exhibebat⁹ ſ p̄mittebat⁹ incarnacōe nōdū fcā ⁊ iō
in vetei lege hui⁹ sac̄mēti īstitucō eē ñ potuit. vñ sa
c̄mēta veteris legis hēbāt se ad mod⁹ sēsibiliū q̄ p
mediū ogscūt. q̄ q̄dē realit sētiēti ñ oiūgūt. ſ figu
ras similitudines ad sensus a longinquo trāsmittūt. Et
q̄uis antiqui patres in via essent tendentes ad
patriam. non tamen erant in statu peruemendi
ante xp̄i incarnationez ⁊ iō nō opebat p tēpoē
illo viaticū eē q̄ statū ad patriā p ducimur. 5° h°

instrucōis. Baptism⁹ em̄ xp̄i fuit institutus añ passionē ei⁹. Nā qñtū ad materiaz fuit p̄mo īstitutus baptism⁹ xp̄i. Tūc em̄ vī regnatiuā aq̄s contulit et aliquo mō fuit forma figurata p p̄ñtiam trīū psonaz in signo visibili. qa pat apparuit in voce. filiꝰ in carne. spūssanctꝰ in colūba a similiter finis baptismi ibi p̄figuratus fuit. qz celi apti fūt sup eū. ꝫ necūtas eiꝰ fuit declarata. Joh. 3. caº vbi dr. misi q̄s renatus fuerit ex aqua a spū ac̄. Vsus eiꝰ fuit inchoatus qñ xp̄s misit discipulos suos ad p̄dicandū et baptisandū. Math. x. caº Efficatiaz vero qñtū ad aptionē ianue habuit ex passione xp̄i. Diuulgatū āt fuit qñtū ad oēs naciones post passionē a resurrectionē xp̄i. Math. vlti. caº Euntes docete oēs gentes: baptizātes ac̄. Vñ non oportet q̄ fit idē ordo institutionis sacramentorū a p̄cepcionis. qz ad finē qui nob prestituit vltio puenim⁹. Eukaristia est quodāmō finis baptismi. qz p baptismū aliquis cōsecrat ad eukaristie p̄ceptiōem. ꝫ hoc sacramētū nō debuit institui post tēpus letal passionis. Naz imminēte passione corda discipulorꝫ magis erant affecta ad passionē q̄ passione iā pacta. qñ iā erant immemores pressure passionis ꝓp gaudiū resurrectionis a iō memoriale passionis magis erat eis ꝓponendū añ q̄ post nec tūc erat memoriale. ꝫ īstituebat ut in memoriā in posterꝫ celebrandū cū dixit. hoc facite in meā cōmemoracionez. ¶ Dīs intellectis aīa exiuit ab eccīa cū ꝓposito se disponēdi ad p̄cepcionez huiꝰ sacramēti in die pasce. et ecce belial intēdens eam ab hoc ꝓposito reuocāe ait. O amīa simplex q̄ facile decipis taz leuiter credēdo. Volo tibi oñdere q hoc sacramētū nō fuerit cuemēt institutū. s. ut sumat p modū māducatiōis. p̄mo sic Rō māducat p os ītrat. Oñe aūt qō p os ītrat in ventrē vadit a p secessuz emittit. Math. 17. caº qō dignitati corpis xp̄i nō cōpetit. q̄ non debet per modū māducacōis sumi. 2º sic. Rō māducatur in substantiā māducātis cōuertit. Sz nos nō trahim⁹ xp̄m cuertēdo ipsū in nos. ut dicit Dyonis. 4. caº de diui. no. ꝫ magis nos in deuz trahimur. Joh. 12. caº. Oīa trahā ad meipsū. q̄ nō possum⁹ cō cōiungi p modū manducacōis. 3º sic. Hoc sacramentū ordinat ad refectionez mētis. ꝫ refectio mentis q̄ erit in patria erit p visionē. 1. Joh. 3. caº videbim⁹ eū sicuti est. p̄s. Satiabor cū apparuerit gloria tua. q̄ corpꝰ christi deberet dari ad videndū a nō ad māducandū. 4º sic. Pueri baptisati salutē cōsequūtur cū grā in baptismo det. ꝫ eis nō datur corpꝰ xp̄i ad manducādū. q̄ māducatio predicta nō ē de necūtate salutis. Silit amētibꝰ a furiosis nō dat corpꝰ christi ad manducādū. q̄. ¶ Aia vero abiit tristis querēs a cōsulēs legis doctores Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cū cognouiss cās mestitie sue ait. Ego oñdā tibi cōclusionē tuā esse verā testimonio quadruplicis legis. s.

¶ Legis Naturalis.
¶ Legis diuinalis
¶ Legis Prophetalis.
¶ Legis humanal.

Primo testimonio legis Natural a hoc q̄druplicit. s. p racōes naturales. p phos morales p poetas. p exēpla gentiliū. Quñtū ad rōnes naturales. Sciendū q hoc sacramētū debuit institui in cena ista die a nō añ nec post ꝓpter q̄tuor racōnes. ¶ Prima rō est ex necūtate huiꝰ sacmēti. Naz ad p̄fectionē nrāz exigebat ut caput etiā realiter cōiungeret nob tāq̄ mēbris a iō q̄diu crist⁹ sub ꝓpria spē cōuersatus est cū hom̄ib⁹ nō oportebat hoc sacmentū institui. ꝫ qñ eiꝰ corpali p̄ñtia destituenda erat eccīa. p hoc añt sacmentū mēbra ecclesie suo capiti cōiungunt. Vñ Joh. 6. caº dr. Qui mād ucat meā carnē a bibit meū sanguinē in me manet a ego in eo. Et de ose. distī. 2. dicit Eusebi⁹ caº. Quia corpꝰ assumptū ablaturꝰ erat ab ocul fideliū a fideribꝰ illaturus necessariū erat ut ī die cene sacmentū nob corpis et sāguinis sui cōsecraret ut coleret ingit p misteriū qō semel offerebatur in pretiū ut q̄ q̄tidiana et indefessa currebat p oīm salute redēptio: ppetua eēt redēptionis oblatio a plēnis illa victima viueret in memoria a semp p̄ns eēt in grā. hec ille. ¶ Secūda rō est ex figura huiꝰ misteriꝫ. Xp̄us em̄ q̄diu in mūdo cōuersatus est: figuras legis obseruare voluit. factꝰ sb lege ut eos q̄ sub lege erāt redimeret. Et q̄ venēte veritate cessat figura. iō nō debuit hoc sacmētū institui nisi xp̄o abscondēte p mortē qñ figure veteris legis terminānde erāt. Nā scdz dyonisiū nra ierarchia est media inter celestē a eaz que in veteri lege erat. Tpe ei legis veteris eāt veritas ꝓmissa tm̄ ꝫ in statu noue legis ē veritas inchoata p ihesum cristū. in patria aūt erit veritas cōsumata et iō in veteri lege figure sine reb⁹ ꝓponebant. in noua aūt ꝓponūtur figure cū reb⁹. in patria vero res sine figuris. Vñ orat eccīa. Vt qō nūc speremus in via. rerū veritatē capiam⁹ in patria. Et Leo p̄p. in sermone de cena dñi dicit. Vt vmbre cederēt corpori antiq̄ observatia nouo excludit sacmēto. hostia in hostiā trāsit. sāguis sanguine auferet et legalis festiuitas dū mutat impleť. hec ille. ¶ Tertia rō est ex repūtacōne huiꝰ sacmēti. Est em̄ ꝓpresētatiuū dñice passionis a iō iaz passione imminēte instituit. Vñ de ose. distim. 2. caº Ieraz quotidie dr sic. Iterat hoc misteriū ob memoracōem passionis cristi sicut ipse ait. hec quotiēscūq agitis in meaz memoracōem facite. Quotiēscūq q̄ hunc panē sumitis a bibitis hūc calicē: mortez dñi annūtiabitis donec veniat. Hoc itaq nō sic accipiē dū ē donec mors cristi veniat. qz iaz vltra nō moritur. ꝫ donec ipse dñs ad inditū veniat. Interim aūt semp ē mors cristi p seculi vita posteris nuntianda ut discāt qua caritate dilexit suos q̄ proeis mori dignatus ē. Cui oēs vicē debem⁹ repēdere caritatis q̄ ad hoc nos p̄mordialit dilexit cuz eēm⁹ ieiēne filij ut diligerem⁹ eū iaz a morte liberati. hec ibi. ¶ Quarta rō ē ex ritu q̄ frequētādū ē hoc misteriū ut vltimo traditur magis memorie cōmendaretur. Illa em̄ firmi⁹ memorie imp̄mūtur qñ affectōnis motus ad dicentē maior sentitur. Quīto āt aliq̄s cū amico diuti⁹ conuersat. fit maior

dilectio a qñ ab amico sepatur sentiť motus dilectionis feruētior ꝓpter doloꝛē sepacōis a iō verba amicoꝝ a nobis recedentiū finaliter dicta magis memorie imprimūť. Jō Augº in lib. cōfionū ad ianuariū dicit ut hēatur de ꝺsecra. dist. 2. ca. liq̄ do apparet aĉ. sic. Sāq̄ saluatoꝛ quo vehemētius ꝺmēdaret mſteriū illiº altitudinē vltimū hoc voluit infigere coꝛdibº a memorie discipulorū a q̄bus ad passionē digrediturº erat. hec ille. Reliq̄t em̄ eis coꝛpus suū sub sacramēto tāq̄ iocale pretiosissimū a iocūdū. ¶ Quātuz ad pħos moꝛales Sciendū q̄ sub vmbra veritas maifestabať eoꝝ q̄ in noua lege dedarāda erāt ꝓ xp̄m a hoc q̄druplicitēr. ¶ Primo quo ad ꝺtēplacōem dei. Vñ Sen. lib. 7. de naturalibº q̄stiombº dicit. Tūc quidem gr̄as ago cū rē nō ab hac pte video q̄ publica ē & cū eiº secretioꝛa intrauī et discoꝛ que vmbra si materia sit q̄s autoꝛ aut custos q̄d sit deus an a ad nos aliq̄ respitiat. Quid em̄ ē cur in numero viuentiū positū me eē gaudeā. O q̄ ꝺtēpta res est hō nisi supra hūana se extulerit. Virtº eī quā affecta mº magnifica ē q̄ aīm prepat ad ꝺgnicōem celestiū dignū q̄ efficit q̄ in ꝺsortiū dei veniat. hec ille. Summa aūt ꝺtemplacō ē i hac vita posse videꝝ coꝛpus xp̄i i sacramēto visibili. s. sub hostia ꝺsecrata qđ intellectº viatoꝛis nullo mō videre pōt cū nulli ordinē hēat ad p̄incipia naturaliť cognita que sūt p̄incipia sciarū. nec sēsus videꝝ pōt qui nō hēt iudicare de substātia rei ꝓpterea summa pfectio viatoꝛis ē sola fide id tenere q̄ deū intueť in hoc sacr̄ mēto tanq̄ in speculo a in emigmate. 1. Coꝛ. 13. ca. Videmº nūc. ¶ 2º q̄ ad meditacōem mai. Vñ Arist. lib. p. ethicoꝝ dicit. Optimº ē q̄ a seipō oīa intelligit. bonº aūt a ꝛursus ille q̄ bñ dicēti obaudit. q̄ aūt neq̄ ipe intelligit neq̄ alīū audiēs in mente iacit. hic inutiľ videť. hec ille. Quia vero naturali ꝺgnicōne nō possumº scire coꝛpº xp̄i eē sub sacramēto visibili. p mo nec angeli naturāli ꝺgnicōne qm̄ oīa que sūt fidei sūt supra naturalē ipoꝝ ꝺgnitionē. Misteia em̄ fidei dicūť eē abscōdita a sculť in deo. Epħ. 2. ca. iō naturali ꝺgnicōe nō videt angeli coꝛpº xp̄i sub sacr̄ mēto. & solū būfica q̄ videt ea de quibº ē fides p beatificā ꝺgnicōem in verbo. Multominº possumº nos videre nisi p reuelacōez fidei p verbū xp̄i. ¶ 3º quo ad religiōez xp̄i. vñ Lactantiº lib. de falsa sapia dicit. virtº cū scia ꝺiuncta sapia ē. Naturā em̄ hoīs deº hāc eē voluit ut duaꝝ rerū cupidº a appetēs eēt. s. religionis atq̄ sapie. Si hoīes iō fallūť: qm̄ a religiōez suscipiūt omissa sapia aut sapie soli studēt religiōe omissa cū altez sine altero vez eē nō possit. Et sicut i itinere celebrādo nil ꝓdest viaz noscere. nisi conatº ac vires suppetāt ābulādi. ita veri ꝺsciētia nil ꝓdest si virtº ꝓpria deficiat. Scia ē deū noscere. virtº colē. hec ille. Cū em̄ ꝺphensoꝛes bti nō videant coꝛpali visione coꝛpº xp̄i sb sacramēto. videt tñ visiōe intellectuali plena videndo ōmaz eēntiaz. nō mirū q̄ si neq̄ nos videre possumº. nisi p lumē fidei nob infusū a deo p religionē xp̄i quaz pfessi sumº i baptismo. ¶ 4º q̄ ad mq̄ficōem veri. vñ Tulius lib. 2. de natura deoꝝ dicit. Quid tā pspicuū cū celestia cōtemplamur q̄ eē aliq̄ numē p̄stantissimē mētis q̄ hec regēt. ¶ Ad ꝺsiderandū aūt q̄l sit natura deoꝝ nil difficiliº q̄ a ꝺsuetudine oculorū atiē mētis abducere. hec ille. Si em̄ oculº glificatº videre nō pōt coꝛpº xp̄i sb sacr̄ mēto. Quia si oculº xp̄i eēt ex spēs sacramēti. nō videt sb am suā infra spēs ꝺtē taz ex natura glie. nisi miraculose. sic nec oculº glorificatus videt nisi p miraculū. sic neq̄ viatoꝛ videre pōt misi miraculo adiuueť. Cū em̄ videbať coꝛpº xp̄i in spē panis erāt quedā dimēsiones subsistentes a ī nil alia accidētia sēsibilia fūdabāť. ita ille eedē dimēsiones manēt a eis alia accidētia sēsibilia supducūť dima vtute q̄ spez carnis p̄tendūt a in hoc edificať fides et excitať deuotio. q̄ illa accidētia sūt filia oīno accidētiū carnis xp̄i vere q̄ius nō sint ipamet accidētia coꝛpis xp̄i et sic ab eo q̄ videt adorať. ¶ Cūtū ad poetas Sciendū q̄ ī emgmate veritatez huiº sacr̄ mēti effigiabāt. licet nō intelligerēt a hoc q̄druplicitēr. ¶ Primo vgilº. 2. eneidos dicit. Deuexo in terra ꝓpioꝛ fit vesp olim po. Tūc victu reuocant vires. fusiq̄ p herbā. dapibº mēsas onerāt et pocula ponūt. Postq̄ prima dies epulis. mēseq̄ remote. Ipse inter p̄mos gemitoꝛ instaurat honores. Suspiciēs celū tūc facta filētia linguis. Dat mambz fruges. dulcesq̄ a fontibº vndas. Impleuitq̄ mero paterā. ritusq̄ sacroꝝ Edocet. imisceteq̄ p̄ces ac talia fatur. Audite o ꝓceres ait a spes ducite certas. Nemo ex hoc numero m̄ nō donatus abibit. promissisq̄ patris vestra imāt munera vob Certa manent pueri et palmā mouet ordine nemo. hec ille. Apte loquiť de hora cene. de tipico pasca celebrato et nouo sacramēto instituto. de mādato xp̄i facto aplis. de scādalo eoꝝ futuro a spūsācto mittēdo aĉ. 2º Sene. tragedia. 2. dic. Ipse ē sacerdos. Stat ipse ad aras. Attēdit ipse. nulla ps sacri perit. Stetit sui securus a non ē p̄ces pire frustra passus. Summa votoꝝ attigit. Bñ ē. habūde ē. satis ē. Jam satis mēsis datū ē. Redeāt vultus ad leta hom. hec ille. Loquiť de institucōe sacrificij. predicōne passionis. reuelacōne ꝓditoris. ꝺsūmacōne redēpcōis hūane. ¶ 5º Seduliº ī carmie pascali. Annua tūc sacre celebrās p munera cene. Paschales ex more dapes humlēq̄ mistz. Se fatiēs a grata suis exempla relinquēs. Assurgit. famulisq̄ libēs famulatur. Qui panis tradendus erat. nā coꝛpis atq̄ sāguinis ille sui postq̄ munera sāxit. Atq̄ ita bū potūq̄ dedit. quo ꝓpete nūq̄ esuriēt. sitiētq̄ aīe hec ille. ¶ 6º verificatoꝛ ait. Rex sedet in cena. turba cinctus duodena. Se tenet in maibº. se cibat ipse cibz. hec ille. ¶ Cūtū ad exēpla gentiliū sciē dū q̄ sacrifitia eoꝝ semp magna reuerētia a honoꝛe celebrata sūt qđ ptz q̄druplici exēplo. ¶ Primū exēplū poīt valeriº li°. 7. ca. 6. dicēs q̄ Themistocles factus dux belli a Xerse rege persarum ne contra patriam suam veniret. sacrificauit thaurum diis suis. hausitq̄ sanguinez thaurinū cum calice immiscēs quid mortifez a sic sua morte patriam liberauit. hec ille. Cristus factus dux belli

cõtra dyabolũ a deo patre ut genꝰ hũanũ libera ret: sacramẽtũ corpis a sanguinꝭ sui hodie sacramẽtaliter sũpsit: pfignansꝭ sua morte liberãdũ genꝰ hũanũ. i. Cor. ii. caº Quotienscũqꝫ mãducabitis panẽ hũc a calicẽ bibetis: morte dñi ãnũtiabitis. ¶ Secũdũ exemplũ pomt Lactãtiꝰ li. i. de falsa religione dicẽs qꝫ apud cypros hũanã hostiam iouꝰ Thaurꝰ ymolauit. Jdẽ genꝰ sacrificij posteris tradidit. hec ille. Quasi inpiẽ nõ acceptaret hostias aĩaliũ. misi sacrificaret ei caro hũana a sãguis hũanꝰ Sic deꝰ pi nõ delectabat sacrificijs hostiaꝝ. pꝭ. Nõ accipiã de domo tua vitulos neqꝫ de gregibꝰ tuis hircos. Nũquid mãducabo carnes thauroꝝ aut sanguinẽ hircoꝝ potabo. Sicut eñ hõ peccauerat qui creatus fuerat a dõ ut ei sacrificaret. ita ꝺuemens erat ut hõ seipm deo sacrificaret in redẽptõem ptis fue. iõ subdit. Sacrifitiũ laudis honorificabit me et illic iter q ostẽdaz illi salutare dei. ¶ Tertiũ exemplũ pomt Lactãtiꝰ ibidẽ dicẽ. qꝫ erat lex apud Tauros inhũanaz a ferã gentẽ ut dyane hospites ymolarent. Et id sacrifitiũ multis tẽpibꝰ celebratũ est. hec ille. Sic deꝰ pater voluit ut xps tanqꝫ pegrinꝰ. Luc. vlti. Tu solus pegrinꝰ es in ihrlm seipsũ in sacrifitiũ offerret quo ppitiaret hũano genei. pꝭ. Acceptabis sacrifitiũ iustitie. ¶ Quartũ exemplũ pomt Lactantiꝰ ibidẽ dicẽ. qꝫ Cartaginẽses saturno humanas hostiaꝭ solitũ fũit ymolare. Itiã latiar iupiter sanguine colebat hũano. hec ille. Sic eñ sãguis hũanꝰ innoxius in statu innocẽtie creatus fuit a deo ut puꝝ a mũdũ sacrifitiũ deo pũi offerret qui postea obnoxiꝰ peccato idignas offerebat hostias. Isa. i. caº Ne offeratis vltra sacrifitiũ frustra: incensũ abhoiacõ est mi. sic oportebat ad placandũ deũ ut sanguis innocẽs et imaculatus sibi offerret. ñ ad expiãdas sui maculas. ꝫ totiꝰ generis hũani. Deu. x. caº. Tal eñ decebat ut eẽt nobis pontifex. sanctꝰ. innocẽs. impollutus. segregatus a pctoribꝰ. excelsior cel factꝰ qui habz quotidie necessitatẽ quẽadmodũ sacdotes pus ꝓ suis delictis hostias offerre. deinde ꝓ pplo. Hoc ei fecit sel se offerẽdo. hec ibi. Ecce digtas sacrificij xpi ac.

Secundo declarat eadẽ oꝺuſio testimonio legis diuinat. Sciendũ qꝫ a pncipio mũdi vsqꝫ ad finẽ salus hois dependet ex pcepcõne sacmenti eukaristie vel re vel voto aut in veritate a in figura. Vñ. i. Cor. x. dr. Patres nostri oẽs eandẽ escã spiritalez mãducauerũt a oẽs eundẽ potũ spiritalez biberũt. Isti pies qui in figura omunicauerũt tã salutifero sacmento fũt in q̃druplici differẽtia. ¶ Primi fuerũt patriarche. Naz in statu innocẽtie positũ fuit lignũ vite in medio padisi qꝺ causabat immoꝛtalitatem et hoc figmificabat sacmentuz corpis xpi. pꝭ. Erit tanqꝫ lignũ qꝺ plantatũ ẽ secus decurſus aquarũ qꝺ fructũ suũ dabit in tpe suo. Et de isto gustauit Adã solũ in voto. ꝫ nõ in re. qꝫ solũ illi qui fũt absqꝫ pctõ pũt omunicare huic sacmento. Post pctm abel omunicauit in eo qꝫ sacrifitiũ mundũ obtulit qꝺ figmificabat sacrifitiũ corporis cristi. Vñ pia fide a mẽte deuota offerendũ est. Post diluuiũ noe cõicauit cuz edificauit altare dño a de mũdis aĩalibz obtulit sup illud holocausta. Jacob cõicauit qñ edificauit altare dño cui apparuit dñs in fũmitate scale. v corpꝰ cristi in sacmẽto altaris a vidit angelos ascẽdentes a descendentes ꝓpter pñtiam angeloꝝ in ꝺsecracõne hostie in altari. Joseph imutauit frẽs suos ut comederẽt secũ panẽ in quo pane figurabat corpꝰ xpi. pꝭ. Panẽ celi dedit eis: panẽ angeloꝝ mãducauit hõ. ¶ Secũdi fuerũt sacerdotes. Nã tpe legis scripte mãdauit deus Moysi a Aarõ sacerdotibꝰ pꝭ. Moyses a aaron i sacerdotibꝰ ei ut offerrẽt agnũ. v ꝺmemoracõem bñficij liberacõis ab egipto a vmũltus ꝓplus israel mãducaret ipsũ. Exo. 12. caº. Circa hui agni mãducacõem notanꝺ sex q in ꝺmunione corpis cristi obseruari dñt. Primũ ẽ cãnis castitas. iõ dr renes vros accingetis. secũdũ est mẽtis scitas. iõ dr caltiamẽta habebitis in pedibus vris. Tertiũ ẽ tom ꝓpositi firmitas. s. a pctõ recedendi a in bono ꝓfitiẽdi. ideo dr. baculos tenẽtes in manibꝰ. Quartũ ẽ fidei veritas. s. credẽdo in hostia eẽ diuinitatẽ. carnẽ a amaz. iõ dr caput cũ pedibꝰ a ĩtestinis vorabitis. Et qꝫ ñ ẽ iuestigãdũ quõ hoc possit eẽ. iõ dr. a comedetis festinanꝺ. qꝺ tũ ẽ operꝭ sinceritas. iõ dr cũ azimis paĩbꝰ. Sextũ ẽ pctõꝝ lacrimabilitas. s. otricõem hũdo de pctis. Jõ dicit cũ laducis agrestibꝰ Itiã tẽpe q ꝓplus israhel fuit in deserto. exo. ãmis. pauit eos dñs deus mãna qꝺ figurabat corpꝰ xpi quo ad sex. pmo qꝺ ad naturã. Illud eñ mãna in radio solis liquefiebat a ad ignẽ ꝺduãbat. Sic corpꝰ xpi in cordibꝰ vamis euanescit. ꝫ in cordibꝰ ignitis p caritatẽ ꝓdurat a in celũ deducit. ¶ 2º quo ad descẽsũ qꝫ cũ manna descẽdebat de celo: descendebat piter a ros celi. sic corpꝰ xpi si digne sumat ofert grãz a virtutes. 3º quo ad colorẽ. Mãna ei erat i modũ miis candidũ. sic cõicans debet hẽre cor mundũ a puꝝ. pꝭ. Cor mũdũ crea in me deꝰ. 4º qꝺ ad delectamentũ. Mãna eñ hẽbat omne delectamẽtũ cibi terrestris. sic corpꝰ xpi habet omne delectamẽtum cibi celestis. ¶ 5º quo ad saturitatẽ. Mãna ei satiabat gustũ quo ad oẽm saporẽ ꝓput quisqꝫ desiderabat. sic dulcedim huiꝰ sacmẽti nullꝰ saporꝭ assimilat. sexto qꝺ ad collectõnez. qui eñ de mãna plus colligebãt nõ plus q̃ vnũ gomor imuemebant. qui aũt minꝰ colligebãt: ad mẽsuram vmꝰ gomor repiebãt. sic ꝺmunicãs q̃ plures hostias sumit. nõ plus accipit q̃ ille q̃ vnam tm hostiã sumit. Et qui ꝓticulã hostie sumit. tãtum accipit q̃tũ ille qui integrã hostiã sumit. ¶ Tercij fuerũt reges. Nã dauid veniens ad abymelech sacerdotẽ dixit ei. Nũc igit siquid habes ad manuz vel qñqꝫ panes da mihi. Et rñdit sacerdos a ait illi. Nõ hẽo panes laycos ad manũ. ꝫ tm panẽ sanctũ. si mũdi fũt pueri: maxime a mulieribz mãducẽt. Et rñdit Dauid sacerdoti a dixit ei. Et quidez si de mulieribus agit. ꝺtinuimꝰ nos ab hesterna a nudiustertiꝰ qñ egrediebamur et fuerũt vasa pueroꝝ scã. Dedit ergo ei sacerdos sctificatuz panẽ ut dicit. i. Reg. 21. caº. Iste panis sanctꝰ figurabat

xpi corpꝰ xpi qꝫ nō nisi a mūdis debet sumi. Et iā Melchisedech rex a sacerdos obtulit panē a vinū abrahe redeūti a cede quatuor reguꝫ Sic xpus recedens a discipul' p passionē: obtulit hodie in cena corpꝰ a sanguinē suū sub spetiebꝰ panis a vini. Quarti fūt ppbe Nā ut dr. j. Regū. 19. ca. Helyas prexit in desertū viā vnī diei. Cūqꝫ venisset a sedet subt' vnā iunipery: petiuit aie sue ut moreret' a ait Sufficit mihi dñe. tolle amaꝫ meā. neqꝫ em melior sū q̄ pres mei piecitqꝫ sea obdormiuit ivmbra iunieri. Et ecce āgelus dñi tetigit eū. dixitqꝫ ei Surge a comede. Respexit a ecce ad caput suuꝫ subcineriti' panis a vas aque. Comedit ergo a bibit a ambulauit in fortitudine cibi illi'. hec ibi Iste panis figurabat corpꝰ xpi quo viatores in hoc seculo confortati facile puenium ad mōtez beatitudinis eterne. sic ergo in lege simali figurabatur corpus xpi diuersimode.

Tertio declarat' eadē conclusio testimonio legis Prophetal' a hoc q̄druplicit'. Primo Dest. p. ca° dicit' In diebꝰ assueri regis tercō āno imperij sui fecit grāde conuiuiū cūctis pncipibꝰ a pueris suis: fortissimis psarū a medoꝝ inclitis et p̄fectis puntiaꝝ coraꝫ se: ut onderet diuitias glie regni sui ac magnitudinē potentie sue Cūqꝫ implerent dies conuiuij multauit oēm pplm. hec ibi. Assuerus est xpus qui tertio āno a tpe legis gratie istituit magnū conuiuiū: consecrādo panē in corpꝰ suū et vinū in sanguinē. cūctis pncipibꝰ a aplis a pueris a xpianis i quo sacramēto concurrit ois potētia di. 2° Job. 31. ca° dr. Dixerūt viri tabernaculi mei: q̄s det de carnibꝰ eiꝰ ut saturemur. 1° dauid in ps. dicit. Memoriā fecit mirabiliū suoꝝ: misericors a miserator dñs: escā dedit timētibꝰ se. 2° salomō puer. 23. ca° dicit Cū sederis ad mensaꝫ ut comedas cū pncipe: diligent' attende q̄ posita sūt ante faciez tuā. Et Cāt. 1. ca. dr. Comedite amici mei a bibite et inebriamini carissimi Ecce imitatio ad cenam xpi.

Quarto declarat' eadē conclusio testimonio legis Cūanal' Sciēdū q̄ sactissima comunio hēt q̄tuor effectꝰ mirabiles. p̄mo ē medicamentū sanatiuū cōtra infirmitatē ps. Misit verbū suū a sanauit eos a eripuit eos de interitionibꝰ eoꝝ. Illis em ē medicina sanatiua q̄ priꝰ accepūt p̄patiuā vel purgatiuā. Donat' q̄ aliqs medicus cuemat cū infirmo p certa mercede ut ip̄m sanet. ſ post liberationē suaꝫ ad breue tēpꝰ recidat i infirmitatē: q̄rit' an medicus p eo dē salario teneat' infirmū curare. Rndet' q̄ si ex infirmi culpa redijt infirmitas: medicus minime obligat' n̄ p noua mercede a nouo pacto. Alioq̄n teneret' ff. de regul' iuris. l. q̄ fiqs ex culpa sua. sic spualiter: hoc sacro tpe pcōres conuenit cū xpo medico amaꝫ ps. Qui sanat oēs infirmitates tuas q̄ redimit de interitu vitā tuā ut ipos sanet p mercede pnie confessionis a opū caritatis que oia dāt deo p sua samitate quos xpus curat comunicāe fui sacratissimi corpis. si igit' culpa sua cadāt itez in infirmitatē spualē nō vult eos cura remisi p nouo pacto a noua mercede ps. Medici suscitabūt a confitebūtur tibi. 2° ē munimentū cōseruatiuū contra debilitatē. Qui em cito in egritudinē relabit': nō videtur plene fuisse sanatus. q̄ in firmitas nō cessit q̄ in otinenti reuersa ē. ff. de diuorciis. l. diuortiū Et. ff. de in rē verso. l. pro parte. ſ. verſū Causa ē. vel q̄ nō oncidit oia inducentia in egritudinē. Donatus q̄ q̄s cuemit cū cirurgico de vna plaga sanāda cū plures hēat: q̄rit' an teneatur curare alias quas ei nō ondit cū illa q̄ ostenditur non possit sanari sine illis. Videt' q̄ sic. q̄ verba fūt cū effectu intelligēda. ff. q̄ q̄squis iure l. p̄. ſ. hoc aūt. ſ mil actū actū credim' dū aliquid supest ad agendū. Equibꝰ ut indignis. l. penultima Cōtra. obligatō nō debet in infinitū extēdi ff. de piculo a comodo. l. si quis vina circa finem Rndet' q̄ ñ videt' cogitatū int' eos de alijs plagis sanādis. iō de illis nō tenetur. ff. de contrahēda emptione a vendicōe. l. rutila Et. ff. de pactis. l. tres frēs. ſ. quo pt̄z q̄ tā i plagis corpalibꝰ q̄ spūalibꝰ oportet q̄ oēs onēt' ad hoc ut omnes sanētur. Alia cā relapsus est. q̄ aliena nō restituit a ñ dimittitur p̄cm ñ restituat' ablatū. Extra de regulis iuris lib. 6. Vel q̄ nō habuit voluntatē semp p̄cā deserēdi a bñ viuendi. Talis em ē insipiēs Nemo ei ē qui nō libent' accipet a diligent' custodiret pixidez electuarij seu medicine p quā semp p̄seruaretur ab egritudine: piculo. morte a debilitate. ſ talis medicina ē istud sacramentū Thob. 10. ca° Oia simul bona in te vno hñtes acc. 2° est vestimētū ornatiuū contra nuditatē Nihil em ē q̄s ita ornet amaꝫ sapia a virtutibꝰ a gra sicut sacramentū comunionis Nā. Ede postulando. l. puiden dū li. 2. habetur q̄ si aliq̄ aduocati debēt eligi ad postulā dū in aliqua curia aliqui vellēt eligi ppt diuitias. aliqui ppter nobilitatē generis. aliqui ppter sapiētiaꝫ: tūc sapientes dñt p̄eligi. q̄a inter oēs fortunas sapiētia plus ornat. sic deꝰ p̄eligit ad celū eos qui sunt ornati sapia a q̄ comunicauerūt digne corpi xpi q̄ ē sapiētia dei p̄is Eccī. 1. ca° Fons sapiētie verbū dei i excelsis Et prou. 18. ca° Torrēs redūdans fons sapie. sapiētia em ocpat' aq̄ ppter eiꝰ copiositatē q̄ sicut aq̄ ē oibꝰ cōmunis. ff. de rer diuisione. l. nemo. sic corpꝰ xpi in q̄ ē plenitudo sapie a scie dei: pro oibꝰ offertur i ecclesia p viuis a mortuis ut oibꝰ pfit qd ē p salute oim istitutū Et fic nil dr mitti i flumē ppt' qd eiꝰ cursus ppetuꝰ impediat' a si fem fuerit dr tolli. ff. ne q̄d i flumie ripave eiꝰ fiat. l. 1. sic i aīa vel cōscia nra nil debet ee vel terrene occupacōis vel lucri tē poral' vel carnal' delectacōnis vel alterius malitie q̄ retardetur a digna sumpcōe tā celebertimi sacrī mēti Eccī. 24. ca° Ego sapia effudi flumia. x° ē inuamētū mū datiuū contra debitatē Bō ei nature: fortune a gre nob' dātur a deo. sapi. 7. ca° Venerunt m̄ oia bō pariter cū illa Et sic datur nob' certꝰ victꝰ i monasterio que victū legiste corpo diu vocāt et pōt ocingere q̄ ille victus ocedatur alicui sb̄ certo pacto. ſ. q̄ dom' sua a q̄cq̄d hēt sit mōsterij dū ab illo alitur. sic deꝰ ocedit nob' bona p̄dicta. bonū q̄ demētie diuine Luce. 11. capi. Dabit spm̄ bonū. ſ.

si dimittim⁹ eū habere dom̄ū aīe nostre terrā q̄ corpis nostri ⁊ opa nr̄a p̄ vera obediētiaz. Si aūt dom⁹ ⁊ alie res peant. q̄ ipē grātis ignē posuit. cō bussitq; dom̄ū ⁊ totū. tūc monasteriū nō teneť eū alere. q̄ vbi voluntarie cessat cā: cessat etiā effect⁹ ut dr̄. 1. q. 1. ca°. cū p̄ necessitate et. q. ʌ. ca° q̄ p̄ reme dio. Sic nec ille a deo alič de iure licet de facto pre dicta ꝛcipiat qui pomit ignē in domo aīe quā dō dedit ⁊ q̄ se a seruicō dei retr̄hit. seruitq; dyabolo ⁊ gratis p̄dit seip̄m male viuēdo. nec eēt iustū q̄ a deo aleret vel ditaret. q̄ ut hēť. ff. de manumiss is ī testō. l. testō. qñ dñs legat seruis nō offendē tib⁹ libertatē: offendētes libertatē amittūt. q̄ qui libet priuať illo bono ⁊tra qđ agit. ff. de pēnten. l. pene li. 10. īm. ff. nouo. Sicut q̄ peccat cōtra rēpū blicā p̄ mortē vel p̄ exiliū republica p̄uať. q̄ facit se indignū illo bono. Sic peccās. q̄ ē ingratus cō tra deū ⁊ ⁊tra dei dona: sb̄trahens habitacōnem dom⁹ aīe ipi deo p̄ ꝯmunionē. q̄ nō vult cōmu nicare. aut nō se disponit ad dignā ꝯmunionē de bet oīb⁹ bonis p̄uari. Osee. 2. ca° Ego dedi ei frum tū. vinū ⁊ oleū ⁊ argentū multiplicaui ei ⁊ aurū quo fecerūt baalim. ideirco ⁊ sumā frumētū meū in tpe suo ⁊ vinū meū in tpe suo ⁊ reuelabo stulti ciam ei⁹ in oculť amatoꝝ eius ac̄. ℣ Postq̄ vero Moyses declarauit ꝯfusionē p̄dictā ait aīe deuo te. Que ego nouū fidelič te docui. Sed ecce hic ē sā ct⁹ Thōs de aq̄no doctor nouū testamti cui⁹ doctri na emittit lucē ⁊ veritatē dei que te deducēt in mō teꝝ scī dei ⁊ in tabernacula ei⁹ ⁊ introibis ad alta re dei ad deū qui letificat iuuentutez tuā p̄ dignaꝝ ꝯmunionē corpis ⁊ sanguīs xp̄i. Ad quē astāte moyse accessit aīa deuota p̄ sue ꝯfusionis dati oꝝ noticia. Cui scūs Thōs ait. Ego oīdaꝝ tibi cō fusionē tuā eē veraꝝ ⁊ catholicā testimonio qua druplicis legis. s.

℣ Legis Euāgelice. Euāgelice. Sciendu q̄ xp̄us
℣ Legis Aplice. illam p̄bauit q̄ druplici testi
℣ Legis Canonice. monio. ℣ p̄mo Matb. 26. ca°.
℣ Legis Eccīastice. vbi dr̄ Cenātib⁹ aūt eis acce

Primo testi pit ihūs panē ⁊ bñdixit ac fre
monio legis git dedit q̄ discipul' suis ⁊ ait
Accipite ⁊ comedite hoc ē corp⁹ meū. Et accipiēs calicem grās egit ⁊ dedit illi dicens. bibite ex hoc oēs. Hic ē sanguis me⁹ noui testamenti q̄ p̄ mul tis effundeť in remissionē p̄cōrū. hec ibi. ℣ 2° testi monio Marc̄. 14. ca° vbi dr̄. Vespe ātē facto venit ihe sus cū duodecim ⁊ discūbentib⁹ illi ⁊ mādu cantibz accepit ihūs panē ⁊ fregit ac dedit illis ⁊ ait. Su mite hoc ē corp⁹ meū ⁊ accepto calice grās agēs dedit eis ⁊ biberūt ex eo oēs ⁊ ait illi. Hic est san guis me⁹ noui testamēti qui p̄ multis effundetur hec ibi. ℣ 3° testi. Luc̄. 22. ca° vbi dr̄ Et cū facta esset hora ihūs discubuit et duodecim discipuli cū eo et ait illi. Desiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscuz añq̄ patiar. Et accepto pane grās egit ac fregit ⁊ dedit eis dicens. Hoc est corp⁹ meū qđ p̄ vob̄ tradeť. Hoc facite in meā ꝯmemoracōnem Similič ⁊ calicē postq̄ cenauit dicens. Hic ē calix noui testamēti in sāguine meo q̄ p̄ vobis fundeť

hec ibi. ℣ 4° testimonio Joh̄. 6. ca° vbi dr̄. Amen amē dico vob. nisi māducaueritis carnē filij hois ⁊ biberitis ei⁹ sanguinē: nō habebitis vitaz in vo bis. Hic ē panis q̄ de celo descendit. Qui manducat hūc panē viuet in eternū. hec ibi. Circa hanc sacratissimā ꝯmunionez notanť in epla ⁊ in euā gelio q̄tuor ꝯclusiones. ℣ Prima ꝯclusio Cū inda xp̄m tradit crucifixorib⁹ qui ad xp̄i mēsam accē dit plen⁹ vitiorū sordibus. ℣ Ptz q̄. 16. vitia red dūt hominē indignū ad offerendū hoc sacrifitiuz vel ad suscipiendū ip̄m ut habeť in leuitico. pri mo ignorātia que signať p̄ cecū. Vñ. 29. dist. ca° hinc etem dr̄ sic. Cecus ąppe est q̄ supne lucē con templacōnis ignorat qui p̄nis vite tenebris p̄s sus dū venturā lucē nequaq̄ diligendo ꝯspicit q̄ gressus opis porrigat: nescit. Unde etem ꝑphetan te anna dr̄ in lib regū. Pedes sanctorū suoꝝ seruabit ⁊ impij in tenebris ꝯticescēt. hec ibi. Idē dr̄ in epla. ꝯuenientib⁹ vob. s. p̄ supnaz ꝯtemplacōem Hec em̄ sciētia diuina p̄exigiť ad dignā sūpcōez hui⁹ sacramēti. Jō in euāgelio dr̄ aīe. 2° īstabili tas que signať p̄ claudū. Vñ. 29. distin. ca° hinc etem dr̄ sic. Claud⁹ vero ē q̄ q̄dē quo p̄gere debet aspicit. ß p̄ infirmitatē mētis vite viā p̄fecte non valet tenere quā videt. q̄ videlicz q̄s ad vtutum statū dū fluxa ꝯsuetudine nō eligiť quo desideriū immitť. illuc gressus opis efficaciter nō sequitur. Hic etem Paul⁹ dicit ad hebreos. Remissas ma nus ⁊ dissoluta genua erigite ⁊ gressus rectos fa cite pedib⁹ vestris ut nō claudicās erret. magis aūt sanetur. hec ibi. Jō in epla dicit in vnū. s. fir mū gressuz qui sit scōm deū. Jō in euāgelio dicit die. q̄ q̄ ambulat in die nō offendit. ℣ 2° in discre tio que signať p̄ nasū tortū. Vñ eadē dist. ℣ Par uo naso est q̄ ad tenendā mensurā discretionis p̄done⁹ nō est. Recte g̃ p̄ nasū discretō exp̄mitur p̄ quā virtutes eligim⁹. delicta reprobam⁹. quia tēptamenta p̄ discretōem ꝯspicim⁹ ⁊ ventura vi tioꝝ bella exalto deprendim⁹. hec ibi. Jō in epla dr̄. iaz nō est. s. exercend⁹ anim⁹ in q̄busdaz inq̄ sitōnib⁹ plus q̄ necē est ne ex nimia sb̄tilitate fal latur. Et in euangelio dr̄ festū. s. in quo seruanda ē subtilitas moderata q̄ si plus q̄ decet excreuerit actionis fue rectitudinē ipa ꝯfundit. ℣ 3° pusilla nimitas que signať p̄ pedē fractū. Vñ eadē dist. ℣ Fracto aūt pede vel manu ē qui viā dñi p̄gere omino nō valet atq; bonis actib⁹ fundit⁹ exsors vacat q̄tin⁹ hoc nō ut daud⁹ saltē cū infirmitate teneat. ß ab hijs oīo alien⁹ existat. hec ibi. Ideo dicit in epla dñica cenā manducare. s. p̄ quā vir tutes mētis fortificent. Et ī euangelo dicit pasce ⁊ trāsitus. q̄ dicit q̄ Helias robōatus virib⁹ am bulauit in fortitudine cibi illius. ps̄. Item bñdi ctionē. s. pānis sacramētal': dabit legislator. ibūt de virtute in virtutez ac̄. ℣ 1° supfluitas. s. amoris terrenoꝝ q̄ signať p̄ gibbū. Vñ dicit eadē dist. ℣ Gibb⁹ vero ē quez terrene sollicitudinis pōd⁹ deprimit ne vnq̄ ad superna respiciat. ß solu⁹ hijs que infimis calcātur intēdat. Qui ⁊ si q̄n aliq̄d ex bono patrie celestis audierit ad hoc mimꝝ pūse

ꝺſuetudíms ꝑndẽ ꝓgrauatus cor ꝺís fatiẽ nõ
attollit qui cogitacṍms ſtatũ erigere non valet
quẽ terrene ſolliciturdis vſus curuũ tenet. Ex eo
rẽ quippe ſpẽ pſalmiſta ꝺicit ī pſ. 2A. Incuruat⁹
ſũ a humiliatus ſũ vſq; q̃q;. Ruor culpã q; per ſe
metip̃z veritas reprobãs ait in luca. Demẽ autẽ
q ꝺ in ſpinis ꝯcidit hi ſũt qui audierũt a ſolli
citudinib⁹ a ꝺiuiciis a voluptatib⁹ vite euntes:
ſuffocant & nõ referũt fructũ. hec ibi. Iõ in epla
ꝺr. Vnuſquiſq; em ſuã cenã p̃ſumit ad mãducã
dũ a fuo deſiderio delectat. Et in euãgelio ꝺr. ſciẽs
ihus q; venit hora ei⁹ a xp̃o cognoſcit hos indi
gnos ad ſacram ꝺmunionem. 6° prauitas a ſi
p carnalez affectũ ingemiũ obſcurat q̃ ſignat per
oculos lippos. Vñ ꝺr eaꝺẽ diſtim. Lippus vero ẽ
cui⁹ quiꝺẽ ingemiũ ad ꝯgnicõez veritatis emicat
ſ tñ hoc carnalia opa obſcurãt. Paz fũt nõnulli
quoꝝ ſẽſus carnal vite opatio ſautiat qui vide
re recta ſubtilit p ingemiũ poterãt. ſ vſu prauorũ
a ꝺuũ caligãt. Lipp⁹ itaq; ẽ cui⁹ ſenſũ natura exa
cuit ſ ꝺuerſacõms p̃uitas ꝺfundit. Cui bñ p an
gelũ ꝺr in apocalipſi. Colirio iunge oculos tuos
ut videas. Colirio quippe oculos ut videam⁹ in
ungim⁹ cũ ad cognoſcendã veri luminis claritа
tẽ intellectus nri atiẽ medicamine bone opatiõis
adiuuam⁹. hec ibi. Iõ in epla ꝺr. Et alius qui dez
eſurit. ſ. cognicõez ꝺei ꝺe q̃ in euãgelio ꝺr. Tñ ſeat
ex hoc mũdo ad p̃iez. ſ. cognoſcendũ. 7° arrogã
tia. ſ. eſtimãdo ſe hĩe opa bona iuſtitie q̃ ſignat
p albuginẽ i oculo. Vñ eaꝺẽ diſtim. ꝺr. ſ. Albugi
nẽ vero habet in oculo q̃ veritatis lucẽ videre non
ſimẽ qui arrogãtia ſapie ſeu iuſtitie cecat. Pupil
la nãq; oculi nigra videt. Albuginẽ tolerans: nil
videt. q; videlicet ſẽſus hũane ꝯgnicõis ſi ſtultũ
peccatoꝝ q; ſe intelligit: ꝯgnicõem intime claritа
tis apprehẽdit. Si aũt ſibi cãdoꝝ ẽ iuſtitie ſeu ſapi
entie tribuit a luce ſupne ꝯgnicõnis ſe excludit
a eo claritatẽ veri luminis nequaq̃ penetrat q̃ a
ſe apud ſe p arrogantiã exaltat. Sicut de quibuſ
ꝺã ꝺicit ī epla ad romanos. ꝺicẽtes em ſe eẽ ſa
piẽtes: ſtulti facti ſũt. hec ibi. Iõ i epla ꝺicit Ali⁹
aũt ebri⁹ eſt. ſ. qui multa ſibi arrogat q̃ nõ habz
Et i euãgelio ꝺicit. Cũ ꝺileriſſet ſuos. ſ. act⁹ xp̃i
os iuſtitie a ſapiẽtie. 8° luxuria que ſignat p iu
gẽ ſcabiẽ. Vñ eaꝺẽ diſtim. ꝺr. ſ. Jugẽ vero habet
ſcabiẽ cui carnis petulantia ſine ceſſacõne ꝺñat.
in ſcabie etem feruor viſcez ad cutẽ trahitur per
quã recte luxuria ꝺeſignat. Quia ſi cor ꝺis tempta
tio vſq; ad opacõem p̃ſilit: mimz feruor intim⁹
vſq; ad cutis ſcabiẽ p̃rũpit a foras ia cor⁹ ſau
tiat. Quia ꝺuz ī cogitacõe voluptas nõ rep̃mitur
etiã in actione ꝺñatur. Quaſi em cutis pruriginẽ
Paul⁹ cuabat abſtergẽ cũ ꝺicebat ad corinthios
Temptatio vos nõ apprehẽdat miſi hũana. Ac ſi
apte ꝺiceret. hũanũ quiꝺẽ ẽ i corde temptacõem
ppeti. demoniacũ vero ẽ temptacõnis certamine
in opacõnez ſupari. hec ibi. iõ i epla ꝺicit. Nũq̃d
domos nõ habetis ad mãducandũ a bibendũ. ſ.
ad ꝺſolacõnes ſpũales ſuſcipiẽdas: quib⁹ petu
lantiã carnis ꝺpſcatis. Et i euãgelio ꝺicit q̃ erãt
ī mũdo. ſ. celeſti. Phil. 3. ca° noſtra ꝺuerſacõ ī cel
eſt. 9° auaritia que ſignat p impetigẽ. Vnde
eaꝺẽ diſtim. ꝺr. ſ. Impetigẽ quippe hz in corpore
quiſquis auaritia vaſtat i mente q̃ ſi in puis nõ
ꝺpſcit: mimz ſine mẽſura ꝺilatat. Impetigo q̃p
pe ſine ꝺolore cor⁹ ocupat a abſq; ocupati te
dio excreſcẽs membroꝝ decorẽ fedat. qz a auari
tia capti animũ dũ q̃ſi delectat exulceratа dũ abi
piſcenda queq; cogitacṍ obicit ad inimicitias
accendit a doloꝝẽ i vulnere nõ facit. qz eſtuãti aio
ex culpa abũdantiã p̃mittit. Sed decor mẽbroꝝ
ꝺitur. qz aliaꝝq; virtutũ per hãc pulchritudo de
prauat a quaſi totũ cor⁹ exaſperat. qz p vniuer
ſa animũ ſupplãtat. paulo atteſtante qui ait ad
Thimot. Radix oĩm maloꝝ ẽ cupiditas. hec ibi
Iõ in epla ꝺicit. Aut eccliam ꝺei ꝺtẽnitis. ſ. p aua
ritiã rapiẽdo bona alioꝝ quos ꝺiligere ꝺeberẽt ex
caritate Iõ in euãgelio ꝺicit. In finez ꝺilexit eos
ſ. ſe a ſua caritatiue aliis ꝺmunicando. 10. mala
cogitacõ que ſignat per põderoſitatẽ. Vñ ꝺr eaꝺẽ
diſtim. Põderoſus vero ẽ qui turpitudinẽ ope
nõ exercet. ſ ab hac cogitacõne cõtinua ſine mo
deracõne grauat i mẽte. Qui nequaq̃ quiꝺẽ vſq;
ad opus nephariũ rapit. ſ ei⁹ anim⁹ voluptate
luxurie ſine vllo repugnacõnis ſtimulo delectat
Vitiũ q̃ppe põderis ẽ cũ humor viſcez ad virilia
labit q̃ p̃fecto cũ moleſtia ꝺedecoris intumeſcit.
Põderoſus g ẽ qui totis cogitatiomb⁹ ad laſci
uiaz defluens: pond⁹ turpitudinis geſtat in cor
de a q̃uis mala nõ exerceat opera: ab hiis tñ nõ
eleuat mente nec ad vſũ tom operis ī apto valz
aſſurgere. qz grauat hũc ī abditis pond⁹ turpe.
hec ibi. Iõ ī epiſtola ꝺr. Et ꝺſundit eos qui nõ
hñt. ſ. mentẽ ſubleuatã in deũ has cogitationes
deprimẽdo. Et ī euãgelio ꝺicit. Et cena facta. ſ. cuz
xp̃o p ſpũalẽ ꝺſolacõez. Apoca. 3. ca° Ego ſto ad
oſtiũ a pulſo ſi. apẽ. mi. ītra. ad illũ a cenabo cũ
illo. 11° infidelitas. Nã accẽdes ad hoc ſacramen
tũ debet habere rectã fidẽ de incarnatione paſſione
a aliis miſteriis ihu xp̃i q̃ fides deſignat per ami
ctũ p̃s. Cõfeſſionẽ a decorẽ induſti amict⁹ lumine
ſ. fidei. Et Roma. 10. ca° Corde creditur ad iuſtitiam
Ore aũt ꝺfeſſio fit ad ſalutez. Apoca. 10. ca° vidi
angelũ dei fortez a fidẽ deſcendẽtez de celo. amictũ
nube. qz. ſ. fides ẽ de nõ apparẽtib⁹. Heb. 11. ca° Iõ
ī epla ꝺr. Quiꝺ dicã vob. ſ. q̃ nõ creditis ut fides
catholica ſuggerit: nñ qz ꝺyabol⁹ cor vrm poſſidet.
Iõ i euãgelio ꝺr. Cũ ꝺyabolus iã miſiſſet ī cor iu
de. 12° obſtinacõ. Nã accẽdes ad hoc ſacramẽtũ
debet habere nouitatẽ vite. Ad Ephe. 4. ca° ꝺepo
nentes veterẽ hominez cũ actib⁹ ſuis. índuite no
uũ hominẽ q̃ ſm deũ creatus ẽ in iuſtitia a ſcitate
veritatis. hec mũditia ſignat per camicẽ ſeu veſtẽ
lineaz. De iſta obſtinacõne ī epla ꝺr. Laudo vos
ī h° nñ laudo. Et i euan°. ꝺr ut tradẽt eũ iudas ſp
moꝝ ſcariothis q̃ obſtinate procurauit mortẽ xp̃i
17° iuſtitia. Due ei ſũt ptes iuſtitie q̃s ꝺz hĩe q̃
digne vult cõicare p̃s. Declia a malo a fac bonũ:
inquire pacẽ a pſeq̃re eã. Hec iuſtitia ſignat per ci
gulũ. pſa. 11. ca. Et erit iuſtitia cingulũ lũboꝝ eius.

Jō in epla dr. Ego em̄ accepi a dño. s. iustitiaz. Et in euāgelio dicit. Sciens q̄ oīa dedit ei pat̄ in manib⁹. s. totū gen⁹ hūanū quē xp̄us ex iustitia rede mit. ij. 19° Tediū tom opis. Exigit ei sollicitudo bona opm ad dignā comunionē. 2. Thimo. 2. ca° Sollicite cura teipsū p̄babilē exhibē deo. operariū inc̄onfusibilē. recte tractātē verbū veritatis. s. latēs in hoc sacramēto. Hec sollicitudo signatur p manipulū. pś. vemētes aūt ve. cū exalta. portan. manipulos. Jō in epla dr. Qđ a tradidi vob. s. p̄fectū bonī opis. Qui em̄ tedio p̄ficere negligit. a deo recedit. Jō in euangelio dicit. et q̄ a deo exiuit. iij. 17° i obedientia. Accedēs em̄ ad hoc sacramentū. debet eē obediens voluntati dei sicut a xp̄s. Joh. 17. ca°. Sicut mandatū dedit mihi pater sic facio. Hec ei obedientia signat̄ p stolā q̄ collū circūdat a p̄te ditur vsq; ad genua. q̄ xp̄us factus ē obediens vsq; ad mortē. Sic a nos diuinis mādatis obedire debem⁹. pś. A mādatis tuis intellexi. Jō in epistola dicit. qm̄ dñs ihus. s. fuit obediēs do patri Et in euāgelio dicit. Et ad deū vadit p obediētiā Phil. 2. ca° Propt̄ qđ a deus exaltauit illū. iij. 16° i uidentia p quā nō p̄ot inuid⁹ felicitatez a p̄spita tē p̄rimi sui videre. Accedēs em̄ ad dignā cōmunionez: debz indui veste caritatis que signat̄ p caritatez. De inuidia in epla dicit. In qua nocte tradebatur. s. a iudeis p iuidiaz. Matth. xv. ca° Sciebat em̄ q̄ p inuidiā tradidissent eū. de caritate i euāgelio dicit. Surgit. s. ut ministret discipul̄ suis.

Secūda c̄clusio. A mēsa celesti ōmino repudiatur q̄ sacramentū corpis xp̄i recipe infitiat. Ptz q̄a Numeri. 9. ca° dicit. Homo q̄ fuerit immūd⁹ sup aīa siue in via p̄cul in gēte vra faciat phasē dño. mēse. 2. 19. die mēsis ad vespam. Siq̄s autē nō fecerit phasē: exterminabit aīa illa de medio populi sui. q̄ sacrificiū dño nō obtulit in tpe suo Peccatū suū ipe portabit. hec ibi. Immūd⁹ super aīa dicebat̄ qui immūdus erat ex tactu mortui Et iob. 6. ca° dicit̄. Nisi mānducaueritis carnē filij hois a biberitis ei⁹ sanguinē nō habebitis vitaz in vob. Multuz em̄ debere debz qui adminⁱ⁹ sel̄ in anno corp⁹ dñi nō suscipit p̄ter septē cās. p̄mo racōne diuine offensionis. Nā de illis qui nō recepērūt discipulos xp̄i dicit. Luce. 10. ca° Amē dico vob q̄ sodome remissi⁹ erit in die illa q̄ illi ciuitati que nō recepit vos. Si em̄ tūtū offendit deū qui nō recipit discipulos xp̄i: q̄ tū offendit qui nec ipsū cristū recipit. Joh. 1. ca° In p̄pria venit a sui eum nō receperūt. Vñ Origenes dicit. Domos hospitales ingressi sūt angeli. s. domū abrahā a Loth. domos vero hospitib⁹ dausas ignis a sulphur succendit. iō in epistola dicit̄. Accepit ibus panē a cristian⁹ comunicauit. Et i euāgelio dicit̄. A cena .s. xp̄i. ij. 2° racōne indispositionis. Quidā sibi applaudunt dicētes. q̄ melius ē corp⁹ cristi nō sumere q̄ indigne comunicare. Licet em̄ hoc sit verū. q̄ nō est bonū sumē panē filioz a āgeloz a hominū iusto rū et mittere cambⁱ⁹. Matth. 15. ca°. Tales tū dñt vehemēt̄ contristari q̄ sint canes a receptacula immūditie a vasa mortis a ire qui deberēt eē tabernacula grē a templa vite. Osee. 8. ca°. istē est quasi vas immūdū in nacōibz. pś. Inuemā. s. in me locū dño: tabernaculū deo iacob. Jō in epistola dicitur. Et grās agēs fregit. s. i dispositionem Et in euāgelio dicit̄. Et posuit vestimēta sua a deposuit vanā conuersacōem. 3° racōne fraudacōnis. Magnā vtilitatē diseq̄t digne comunicās. iob. 6. ca°. Qui mā ducat hūc panē viuet in eternū q̄ fraudat̄ q̄ nō comunicat. iō in epistola dicit̄. Accipite a mādu cate. Et in euāgelio dr Et cū accepisset linteū precinxit se. s. cādorez mūditie. 4° racōne subiectōis Qui em̄ p̄seuerat i pctō subicitur diabolo a expellit cristū quē nō vult in se regnare cuius p̄tia est nob cā salutis. Nam zacheus in domū suā cristuz recipiens. audiuit. hodie salus huic domui a deo facta ē. Luc̄. 19. ca° Raab saluata est. q̄ nūtios domini recepit hospitio. iosue. 6. ca°. iō in epla dicitur. hoc est corp⁹ meū qđ p̄ vobis tradet̄. Et i euāgelio dicitur. Deinde misit aquā in pelui a habū dātiaz gratz in mēte comunicātis ut nō deficeret i spūalib⁹ vīs. sicut nec vidua que helīā suscepit defecit in farina a oleo. j. Reg. 17. ca°. iij. 1° racōne dilectionis. Volens em̄ crist⁹ relinquere eccīe et toti mundo memoriale signū amoris sui ad nos. ait qđ in epla dr. hoc facite i meā cōmemoracōez Ve illi qui nō habet tale memoriale Orādus est q̄ cristus ut mūdet corda nostra. pś. Amplius lauame ab iiq̄tate mea a c̄. iō i euāgelio dr Et cepit lauare pedes discipulorz suorz. iij. 6°. racōne p̄fectionis. Ambulans ei viā piculosaz valde dolet si ī habeat p̄fectorē. pś. si ambulauero i medio vmbre mortis nō timebo mala qm̄ tu mecū es. Parasti in ospectu meo mēsaz aduersus eos q̄ tribulant me. Qui em̄ comunicat habet se p̄tegentez a in labore itineris refitientē. pś. Calix meus inebrians q̄ p̄clarus ē. iō in epistola dicit̄. Hic calix nouuz testamētū ē in meo sāguine. Et si pedes suos q̄ñq; luto peccati inq̄nauerit. mox cristus mūdat. ideo i euangelio dr. Et extergere linteo. s. siue gīe a misericordie. ij. 8°. ratione exclusionis. Qui em̄ dño hospitiū negat. merito regni celestis ianuam sibi obserat. vñ Luc̄ dr Qui me erubuerit hūc filius hominis erubescet cū venerit in maiestate sua. iō in epistola dr Quotiēscūq; mānducabitis panē hūc vel calicez bibetis: mortē dñi ānūtiabitis. s. p redēptione vīa. Et illa ē armatura spūal̄ de qua i euāgelio dr quo erat precinct⁹ Est em̄ hoc sacmentū munimētū a pign⁹ quo in vitā eternam ingredimur. ij. Tertia c̄clusio. digna preparacō ad dñicā cenā in mēte preexigit̄ q̄ fructus eterne dulcedis p̄cipitur. Sciendū q̄ in cena mūdiali comuniter obseruātur duo deū que digne comunicās obseruare tenet̄. Primū est hora obscura. sic cōmunicās in tūtū debz philocapi de deo ut totus mūd⁹ sibi obscurus videat̄. debet em̄ redire ad cor suuz p pcōz cogitacōez a intelligere i quāta cecitate mētis fuerit. pś. illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiaz in morte. Et itez. Quia tenebre nō obscurabūtur a te a nox sicut dies illuminabit̄ sicut tenebre ei⁹ ita a lumē ei⁹. iō in euangelio dicitur

Vemt g.l.hora. ¶ Secūdū ē Aula quadrata. Sic
omunicās debz hīe aula z.l. cōscīaz. q̄drā. z q̄tuor
virtutib⁹ cardinalib⁹ informatā. l. prudētia quo
ad memoriā p̄teritoz bñfitioz dei. quo ad intel
ligentiā psētiū p̄cōz. quo ad prudentiā futuroz
bonoz. Deuk. 32. Vtinā sapent et intelligerēt: ac
nouissima puiderēt. Itē iustitia ī dedimādo a ma
lo z fatiēdo bonū. Itē fortitudine ad pumēda pec
cata. Itē tpantia ad viuendū otinēk. Aplus. So
brie iuste z pie viuam⁹ in hoc seculo cē. Jō ī euā
gelio dr. ad symonē petz. Per firmitatē em̄ obe
dientie p̄pak aula dscīe. ¶ Tertiū ē tabula rotū
da ī medio aule. Sic omunicās debz ponē cor suū
īteḡlik z p̄bere ipsū deo p puritatē fidei: spei z carita
tis q̄ sūt velut tres pedes quibz cor nr̄m sustenta
tur corā deo. Sapiē. p̄. ca° Fili p̄be m̄ cor tuū. Jdo
in euangelio dr dixit ei Petrus z aperuit cor suū
corā deo ps̄. Nolite obdurare corda vra. ¶ Quā
tū est tobalea alba que desup tabulā extēdik. sic
omunicās dz ponere otrico emūctā mūdantē pec
cata p quā habek puritas mētis. Nā corp⁹ xp̄i in
sindone mūda inuolutū: positus fuit ī sepulchro
Sic in sindone mūda xp̄m inuoluit qui pura mē
te ipsum suscipit. Jdeo in euangelio dicit. dñe tu
mihi lauas pedes. c ¶ Quintū est gladius cū quo
in cidunt que apponūtur. Sic cōmunicans debet
ponere gladiū ofessionis qua diuidūtur distinc
te z singillatim p̄cā Deuk. 32. ca° gladius meꝰ
z ofessio deuorabit z manifestabit. carnes z p̄cā
que in carne gessi. Jdeo in euāgelio dr. q8 ego fa
ti o tu nescis modo. Per ofessionē em̄ delētur pec
cata que deus obliuiscik. ¶ Sextū ē seruitor q̄ di
uidat cibos inter ouiuas. sic communicās debet
ponere satisfactionē que restituit vnicuiq; sm de
bitū iustitie distributiue. Jō in euangelio dr. sci
es autez postea. l. quo satisfatiendū sit. ¶ Septi
mū est sal pro odiendis cibis si saporē nō habu
erint. sic omunicās debet ponere sal discretionis.
ut sciat discernere hūc cibū ab alijs cibis. Alij ci
bi incorpank nob. ß nos incorpamur xp̄o ī hoc
cibo. Jō in euāgelio dr. Nō lauabis mihi pedes ī
eternū z nō delēb ab intellectu meo doctrinaz euā
gelicā ut de hoc sacramento alik q̄ xp̄us z eccīa
tradit vnḡ credā. ¶ Octauū ē panis z vinū ps̄.
Panis cor hois ofirmet z vinū letificet cor hois.
Vnū em̄ ofirmat z aliud letificat. sic omunicās
dz ponere panē z vinū z lacrimas opūctionis z
deuocōis ps̄. Fuert m̄ lacrime mee panes die ac
nocte. Et itez. Potasti nos vino opūctionis Jō
in euāgelio dicik. si nō lauero te nō habebis par
tē mecū. ¶ Nonū ē candela duplex vna que stet
otinue in mensa z cū alia fiant seruitia. sic cōmu
nicans debet ponere cā delaz in mensa z caritatez
Luce. 12. ca° Jgnē veni mittere in terraz z quid vo
lo nisi ut ardeat p quā depomit inuidiā: irā. odiū
z vindictā. Alia candelā debet habere ad seruitia
pagenda z timorē dei. Eccī. 2. ca° Qui timent dñm
prepabūt corda sua z in ospectu illius sanctifica
būt animas suas. iō in euāgelio dr man⁹ z caput
¶ Decimū ē lotio manuū otīe q8 math. 17. ca. dr
Nō em̄ lauāt manꝰ suas cū panē manducāt. sic
omunicās debet emēdare vitā suaz. prou. 26. ca.
manū suā misit ad fortia. Et p̄s. Lauabo inter in
nocētes manꝰ meas z circūdabo altare tuū dñe
Jō in euāgelio dr. Qui lotus ē: nō indiget nisi ut
pedes lauet z ē mūdus totus. ¶ Undecimuz est
māducatio ouiuaz z carniū apposicō. sic omuni
cās debet sumē corp⁹ xp̄i figuratū p carnes agni
nō etudū nec coctū aqua. ß assuz tm̄ igni. ille cru
dū comedit qui indeuote accedit. ille coctū aqua
comedit q̄ in delicijs huiꝰ seculi viuit. ille assum
igni comedit qui dñicā passionē cuiꝰ signū ē hoc
sacramentū diligenk ecolit. ita ut in meditacōne
eiꝰ exardescat ignis ut dr ī ps̄. iō ī euangelio dici
tur. Et vos mūdi estis ß nī oēs cē. ¶ Duodecimū
ē grazarum actio pro suscepto bñfitio. sic cōmunicās
debet eē gratus deo. Venit em̄ dīna maiestas vi
sitare hoiem in sacramēto altaris cū plenitudine
carismatū vñ eu karistia vocak hoc sacmentū et
miser hō nō timet ei otumeliaz īferre quē p posse
suo deberet honorare. O dīnaz homitatē. O hūanā
puersitatē. Eccī. 29. ca° Nascet a potabit inḡtos.
Jō in euāgelio dr. Sciebat em̄ quisnam eēt q̄ tra
deret eū. ꝓterea dixit. Nō estis mūdi omēs. de ta
li p̄pacōne cene ī epla dr. Probet aūt seipm hō
z sic de pane illo edat z de calice bibat. Et sic p
¶ Quarta cōdusio. graue suppliciū dīno iudicio
merenk q̄ saluatorē susceptū p cōtumeliā expellē
nō verenk. Sciendū q⁹ gravitas huiꝰ cōtumelie
osideratk q̄druplicik. Primo racōe expulsiōis. Fit
enim osīa hōis post omunionē habitaculū xp̄i
Aplus xp̄m habitare p fidē in cordibꝰ vīs. ß tur
pius eicik q⁹ nō admittik hospes. iō in epla dicit
Itaq; quicūq; māducaueri panē vel biberit ca
licē dñi indigne: reꝰ erit corpis z sāguinis dñi. Et
ī euāgelio dr. Accepit vestimēta sua z talk redijt
ad p̄stinaz vitioz osuetudinē. 2° rōne prodicō
mis. Talk em̄ filis ē inde q̄ post q⁹ accepit buccellā
introiuit in eu⁹ sathanas ut xp̄m tradēt hostibꝰ
suis. Naz latrones timēt īferre otumeliā hijs ad
q̄z mensā sederūt. iō in epla dr. Qui ei māducat
z bibit indigne. Et ī euangelio dr. scitis q̄d fecerī
vob. vos vōtis me mgr̄ z dñe z bñ dicitis sū etem
3° rōne pūsiōis. Talk ei ē filis pūsis iudeis q̄ in
dñica palmarū p̄cedēti xp̄z suscepeīt honorifice quē
postea cū magō otumelia eiecerīt. sic talk septē ebdo
madibz p dño suscipiēdo hospitiū p̄pat: suscepto
vo reuerētiā ñ exhibz pmo otumelijs affectū exīe
opellit. Cōtr̄ quē Bern. dic. q8 mīnꝰ pūti q⁹ futu
ro dēk. c q8 mīnꝰ reuerētie tps resurrectiōis q⁹ pas
sionis exigit. c Petit em̄ Barrabaz latronē cū iu
deis dimitti z ilz saluatorē cruci affigi. iō ī epla
dr. inditiū sibi māducat z bibit. Et ī euā. dr. si ego
lauī pedes ve. do. z ma. z vos de. alk alte. laua. pe.
l. caritatē mutuā obseruādo. 4° rōne obstinacōis
q̄ merek ielēnā p̄s. si iniquitatem meꝰ male dixiss z m̄. fu
stimuissez vtiq; cē. Tu vo hō vnanimis dux meꝰ
z notꝰ meꝰ. q̄ sil mecū dulces capiebas cibos in
domo dei ambulauim⁹ cū consēsu. Veniat mors
sup illos z descendant in infernū viuētes. Et itez

Qui edebat panes meos magficauit sup me sup plantacõem·tu aũt dñe resuscita me a retribuaz eis·Ideo in epla dicit·Nõ diiudicans corpꝰ dñi .s. cui facit iniuriã·Et in euãgelio dr·Exemplũ dedi vobis .s. gras agẽdi de bñfitio·Vt quẽadmodũ ego feci vob .s. otinuaz caritatẽ a pacẽ vobiscũ seruando·Ita et vos facietis .s. nemini iniuriando imũdẽdo·vindicando ac̃·

Secudo declarat eadẽ cõclusio testimoio legis Aplice et hoc quadruplicit·¶ Primo btus petrꝰ·1·epistola·2·ca·dicit·Vos estis genus electũ·regale sacerdotiũ·gens sãcta·populꝰ acquisitionis·ut virtutes eiꝰ ãnũtietis qui de tenebris vos vocauit in admirabile lumen suũ·Qui aliqñ nõ pplus·nũc aũt populꝰ dei·qui nõ obtenti misericordiã·nũc aũt misericordiã obtenti·¶ 2° beatus paulꝰ·1·Cor·10·ca·dic̃·Patres nostri oẽs sb nube fuerũt a oẽs mare trãsierũt a oẽs in moyse baptisati fũt in nube a in mari a oẽs eandẽ escã spiritalẽ manducauerũt a oẽs eundẽ potũ spiritalem biberũt·Biberũt aũt de spiritali cõsequẽte eos petra·Petra aũt erat xp̃us·Hec aũt oia in figura otingebãt illis·Calix bñdictionis cui bñdicimꝰ nõne sãguis xp̃i est·&Et panis quez frãgimꝰ·nõne pticipatio corpis dñi ẽ·&Qm vnꝰ panis·vnuz corpꝰ·multi sumꝰ oẽs q̃ de vno pãe a de vno calice participamꝰ· Hec ille·¶ 3° btus Jacobꝰ·in epla·1·ca·dicit· Omne datũ optimũ et oẽ donũ perfectũ de sursũ est·descendẽs a patre luminũ apud quẽ nõ est trãsmutacõ·nec vicissitudinis obũbracõ·Voluntarie eiꝰ genuit nos verbo veritatis·ut simꝰ initiũ aliqd creature eiꝰ·Hec ille·Hoc aũt donũ ẽ corpus dñi in altari osecratũ·¶ 4° Johes Apoc̃·19·ca·dic̃ Audiui voce turbe magne sic̃ voce torrentis aquarũ et sicut voce tonitruoꝝ magnoꝝ dicentiũ·Alleluia·qm regnauit dñs deus nr̃ omnipotens·Gaudeamꝰ a exultemꝰ a demus gloriã ei·qz venerũt nuptie agni a uxor eiꝰ preparauit se· Et dixit mihi·Scribe:bti qui ad cenã nuptiaz agni vocati sũt·Et dixit mihi·Hec verba dei vera sũt Et vidi vnũ angelũ stantẽ in sole a clamauit voce magna dicens oibꝰ auibꝰ que volãt p mediũ celũ·Venite a congregamini ad cenã dei magnã ut mãducetis carnes·Et omnes aues saturate sunt hec ille·Et sic patet·:·

Tertio declaratur eadẽ cõclusio testimonio legis Canonice·Sciendũ q̃ circa eukaristiaz sũt obseruãda quatuor·¶ Primo ẽ cũ mũditia sumẽda·Nã iungati qui nõ pñt sil̃ cuemire sine peccato tribꝰ aut quatuor diebꝰ dñt abstinere a ppria vxore añ communionẽ·vñ dr de osec̃·distin·2· ca·Quis hõ añ sacrã cõmunionẽ a ppria vxore abstinere debet·tribꝰ ã quatuor aut sex diebꝰ·Nec inter catholicos enumerabit̃ q̃ in istis videlicz tẽporibꝰ·pasca·pentheco stẽ·natal̃ dñi nõ communicauerit·hec ibi·Et·33·q·5·ca·Sciatis fratres carissimi q̃ vxori quicq debitũ reddit·vacare non pot oratiom·nec de carnibꝰ agni comedere debet· Si enim panes ppositiõis ab hijs q̃ vxores suas tetigerãt comedi nõ poterant·q̃tomagis panis ille qui de celo descendit nõ pot ab hijs qui cõiuga libꝰ vxoris paulo añi hesere coplexibꝰ violari atq tingi·Nõ q nuptias odenemꝰ·sz q eo tẽpe quo manducaturi sumꝰ carnes agni vacare a carnali bꝰ opibꝰ debemꝰ·hec ibi·Racõ ẽ qz sicut non sufficit q ecclesia material̃ que iõ fit ut in ea deo mũde seruiat̃ sit mũda·sz etiã q sit sãctificata· Ita etiaz nõ est satis iungatis a alijs tomis xp̃ianis q̃ sũt templũ dei spũale q sint mũdi·misi etiã sint sãctificati·Exo8·19·ca·Qui accedũt ad dñm sanctificẽtur·Exẽplũ de Josia rege ihrlm·2·par̃·35·ca·vbi dr·Locutus ẽ iosias dicens· Ministrate in sãctuario per familias turmasq leuiticas a sanctificati ymolate phase ac̃·Et Isa·1·ca·dicit·Lauami mũdi estote ac̃·Eccia em̃ material̃ sc̃ificat̃ ppter tria ppter que aia nra debet sanctificari· pmo ppter dignã eukaristie oseruacõem Sic etiam debet cor nostrũ sanctificari·Nũeri·18·ca·Qui mũdꝰ ẽ vescetur eo·nõ ãt aliꝰ·Et de osec̃·distin·2·ca·Qui discordat a xp̃o nec mãducat carnẽ eiꝰ·nec sanguinem eiꝰ bibit a si tãte rei sacramẽtũ ad iuditiuz sue pdicõis quotidie accipit·hec ibi·¶ 2° ppter missa rũ auditionẽ a dei visionẽ·qz ibi missa congregãtiꝰ audit̃ a deus in ea conueniẽtiꝰ adorat̃·Si g̃ locus exterior sic sanctificat̃ q̃tomagis cor sc̃ificari dz· Quia eukaristia tõ gra interp̃tatur·vñ·1·q·1·ca° multi dr sic·Jõ sacramẽta fructuose penes eccliaz sũt qz sanctꝰ in ea manes spũs·eundẽ sacramentorꝝ latent̃ opatur effectũ cuiꝰ panis a calicis saẽmentũ grece eukaristia dr latine tõ gra interp̃tat̃ Et quid meliꝰ corpe et sanguine xp̃i·hec ibi·¶ 3° ppter oracõnũ exaudicõem·qz deus ibi citius audit oracõnes deprecatiũ·2·par̃·6·ca·Si deprecati fuerint in loco isto:tu exaudies de celo ac̃·Sic audit illũ qui ẽ mũdus·ps· Tũc immaculatus ero a emũdabor a delicto maximo·&a mortali pcõ·Et 3·q·4·ca·In graubus dr sic·Lõge est dñs ab impijs a oracõnes iustorꝝ deꝰ exaudiet·hec ibi·¶ 2°· est cũ reuerẽtia frequẽtanda a honorãda in sũpcõnea in missaꝝ celebracõne·qz sicut ille qui diligit vitã suaz:frequẽter accipit medicinã·sic in ppsito de osec̃·distin·2·ca·vtr dr sic·Iterat̃ em̃ q̃tidie hec oblatio licet xp̃us semel passus sit·qz quotidie peccamꝰ pctis sine quibꝰ mortal̃ infirmitas viuere in pot a iõ qz quotidie labimur:quotidie xp̃us mistice p nobꝰ ymolat̃ intra catholicã eccliam in misterio corpis xp̃i ac̃·Hec ibi·Nã eukaristie sũptio ẽ venialiũ remissio de ose·distin·2·ca· Cũ omne crimẽ atq pctm̃ oblatis deo sacrificijs deleatur·hec ibi·q̃a sicut plaga inueterascit cui nõ apponit̃ sana medicina·Sic in ppsito ut hẽt distin· 82·ca·psbiter·¶ 3° est cũ pseuerãtia custodiẽda· qz ẽ signũ mercãtiũ·Sicut em̃ mercãtes accipiũt signũ sue mercacõis aliꝰ pdũt·sic qui vẽdunt peccata sua p pmia que licet sit moneta dura tñ ẽ tõ qz post mortẽ plus valet q̃ totũ aurz mũdi·in pasca accipiũt eukaristiã p moduz figni huiꝰ mercacõis·Et sicut oportet mercãtes custodire signa sua quousq ad examinacõem veniãt·ita oportz custodire pseuerãt̃ gram acceptã ex digna cõmunione·Matb·24·ca°·Ite custodite sicut scitis·Ne

dicatis illud pñs. Signa nostra nõ vidim⁹. Si ei reliquie sãctor⁹ debẽt diligenẽ custodiri. Extra de reliquijs & veneratõne scõr⁹ ca. p̃. & 2. multo magis scis scõr⁹. Est etiã acq̃etatõ solutiũ. Sicut ei soluentes oportet bñ ꝛfuare instrumentũ acq̃etatiuũ de solutõe pcedẽte. Ita etiã illos q̃ soluũt debitũ pmittẽtie in q̃dragesima hñe instrumentũ omnibus q̃etatiuũ in pasca. alit viuẽs ab ingressu ecclie arcebit & moriẽs ecclastica carebit sepultura. Extr̃ de pmittẽcijs & remissionib⁹ ca. ois. In sup ẽ salariũ bñ opantiũ quib⁹ de⁹ dat istud sacramentũ tãq̃ argẽtuz mercedis eterne & bonor⁹ opm gr̃e. Joh. 6. ca° Qui mãducat hũc panẽ vivet in eternũ. 2° ẽ cũ diligẽtia recupanda. Si q̃s em̃ pdidit gr̃az quã a deo accepit in sũpcõne tãti sacramenti. debz habere tria. s. dolorẽ de pditione. sollicitudinẽ de recupacõne & diligentiã in cõseruacõne. Nã ciuitas tpe guerre dz die ac nocte diligenẽ custodiri tã a deicis q̃ a laycis nec aliquis in hoc excusat. Ex de emunitate eccl̃ar⁹ ca. p uenire. Quia expedit reipublice plures habere defensores ut. ff. de noui opis nũtiatõne. l. Naz rei Sic in ꝓposito ac̃.

Quarto declarat eadez odusio testimonio legis ecclesiastice & hoc quadrupliciter. Primo beatus Greg. li. 2. dyalogor⁹ dicit sic. Hec nã q̃ singulariẽ victima ab eterno interitu aias solvit que illã nobis mortẽ vmgenti tẽpat qui licz surgẽs a mortuis iã nõ moriẽ & mors illi vltra nõ dñabit. tñ in seipõ immõbiliter atq; incorruptibiliter viuẽs p nobis itez in hoc misterio sacre oblationis ymolat. Eius quippe ibi corp⁹ sumit: eius caro in salutẽ ꝓpli ptic. ei⁹ sanguis nõ iã in man⁹ infideliũ ꝙ in ore fideliũ fundit. Ipme q̃ pensem⁹: quale sit p nobis illud sacrificiũ q̃ p absolutõne nostra vmgenti filij dei passionẽ sp imitatur hec ille. 2° btus Jero. sup Luc. dicit sic. Biberũt ex eo oẽs. O ebrietas felix. O satietas salutaris q̃ q̃nto copiosi⁹ sumit tãto sobrietatẽ fumentibus donare dignat. Et iudas bibit. ꝙ nõ saturat. sed sitim extinguit ignis eterni. q; indigne sumit misteria xpi. Meito nostre recõciliacõnis cã hoc sacrificiũ ostitutũ est ut si sacrificij p̃cepta cõtẽpseris: remediuz sentire nõ poteris. hec ille. 3° btus Amb. in oracõne dicit sic. Quãta em̃ cordis ocritione & lacrimaz fonte. q̃nta reuerẽtia & tremore q̃nta corpis castitate atq; animi puritate istud divinũ & celeste misteriũ est celebrandũ dñe deus: vbi caro tua in veritate sumit. vbi sanguis tuus in veritate bibit. vbi cũmis ymanis diuina iunguntur. vbi adest scõr⁹ pñtia angelorũ. vbi tues sacerdos & sacrificiũ mirabiliter & meffabiliter. Quis digne hoc celebrare misteriũ pot. misi tu de⁹ omnipotẽs offerentez freeris dignũ. hec ille. 4° btus Aug⁹. sup Math. ut habet de ose. distin. 2. ca°. accipite dicit sic. Postq̃ tipicũ pasca fuerat opletũ & agni carnes cũ aplis omedebat. assumpsit panẽ qui cõfortator ẽ hoiis & ad vez pascẽ tñ sit sacramentũ ut quo in pfiguracõne ei⁹ Melchisedech panẽ & vinũ offerẽs freerat. ipe q̃ in veritate sui corpis & sãguinis pñtaret. hec ille. Quia vero circa tãtũ sacramentũ. 40. modis peccam⁹. io 40. diebus abstinem⁹ & otinue ieiunam⁹. primo trãsgrediendo. Nã ut habet extra de pmitẽ. & remiss. Quis vtriusq; sexus fidel postq̃ ad ãnos discretõnis puenerit oia sua sol⁹ pcta saltẽ semel in ãno fidelit & ofiteat ꝓprio sacerdoti & iniunctã sibi pmitentiã ꝓpijs viribus studeat adimplẽ. Suscipiẽs reuerẽter ad min⁹ in pasca eukaristie sacramentũ misi forte de ꝓprij sacerdotis ofilio ob aliquã rationabilẽ cãm ad temp⁹ ab ei⁹ pceptione duxerit abstinendũ. Alioq̃n & viuens ab ingressu ecclesie arceat & moriens ecclastica careat sepultura. hec ibi. Siquis tñ voluerit comunicare in cena dñi ñ ẽ phibend⁹ ꝓpt hoc q̃d habet de cons. distin. 2. ca° In cena dñi a q̃busdã pceptõ eukaristie negligit. Que qm̃ in eadẽ die ab oib⁹ fidelib⁹ excepti hijs q̃b⁹ p grauib⁹ crimin⁹ inhibitũ est pcipienda sit ecclesiasticus vsus demõstrat. Cũ etiã pnitẽtes eadẽ die ad pcipiẽda corpis & sãguinis dñici sacm̃ta recõcilient. hec ibi. Et licet istõ videat revocari p supi⁹ capitulũ & allegatũ. tñ de uotio fidelitũ ẽ poti⁹ ãpliãda q̃ restrigẽda. Pl'es ei comunicãt in cena dñi q; liberi⁹ vacãt dim̃s illa die & scõ die pascue⁹ q̃d nõ fatiũt die pasce. Intẽdit em̃ eccl̃a inducẽ fideles ad deuotã sũpcõem huius sacmenti. Hãc intencõez adimplent comunicãtes die cene. g nõ fuit phibẽdi ut ostat. 2° de liquẽdo Nã q̃ accedit ad sacrã cõionẽ cũ oscia peccati mort: peccat mortl. q; abutit sacm̃to & q̃to sacramẽtũ ẽ digmus. tãto abusus ẽ piculosior. Peccat em̃ triplicit. ꝑmo q; cib⁹ nõ petit misi veniẽti. Vñ cũ hoc sacmentũ ꝓponat in modũ cibi si carẽs vita spũali p pctm̃ mortle accipiat hoc sacm̃tũ abutit ipõ. 2° q; xp̃s q̃ sumit in hoc sacmẽto ẽ scis scõr⁹. Vñ receptaculũ ei⁹ dz ee scm & ido si aliq̃s cũ ocrario scitatis corp⁹ xp̃i sumat: sacramẽto ipõ abutit. 3° q; ex hoc ipõ q; aliq̃s ad hoc sacmẽtũ accedit: figt se ad vnitatẽ corpis mistici tẽdere. Vñ si pctm̃ in oscia teneat p qd a corpe mistico sepat: fictiõis culpaz incurrit & sic abutit sacmẽto. Deo ei magis hoꝛret sordes spũales. s. pctã q̃ sordes corpales. Dz peccaret q̃ corp⁹ xp̃i in lutũ p icet. ido gũit peccat q̃ corp⁹ xp̃i in corp⁹ suũ pctõ infectũ intromittit. i. co. 11. ca. q̃ mã. in & sibi mã. 3° ꝓponẽdo. Nã hñs oscias pcti mortl. qd dimittẽ ñ ꝓpoit & qd pmittẽ ꝓpoit: peccat accedẽs ad sumẽdũ corp⁹ xp̃i duplicit. ꝑmo q; indigne accedit. 2° q; ñ accedit tpe ab eccl̃a ostituto. q; inobediẽs ẽ. Nõ tñ ẽ pplex⁹ cũ possit se ab h° dubio eripe: dimittẽdo ꝓpositũ pcti. nlomin⁹ tñ remanente ꝓposito pcti: min⁹ peccat ñ sumẽdo q̃ sumẽdo. q; illud qd ẽ malũ fm se ẽ mai⁹ malũ q̃ illud qd ẽ malũ & a phibitũ. vñ p⁹ dz dimittẽ se excoicari q̃ cũ ꝓposito pcti corp⁹ xp̃i sumẽ ac̃. 4° nesciẽdo. Nã ille & ẽi pcto mortli q̃is ñ hẽat oscias pcti mort: peccat sumẽdo corp⁹ xp̃i. ñ adhibeat debitã diligẽtiã p. Co. 3. ca. nl m̃ oscia⁹ sũ. ꝙ ñ in h° iustificat⁹ sũ. pot tñ haberi aliq̃ dilectura q; aliq̃s sit in gr̃a per q̃tuor signa. ut Bern. dicit. ꝑmo si deuote verba dei audit

Joh. 8. ca° Qui ē ex deo verba dei audit. 2° si prompt̄ se mouet ad bñ opandū. Greg. pbat̄ dilectionis: exhibit̄ est opis. 3° si ꝓpositū abstinē di a pctis in futuꝝ habz. 4° si de ꝓteritis dolet. In hijs ei vera pnia consistit ut dicit greg. Vñ si q̄s per hmōi signa facta diligenti discussione fuerit sciētie q̄ uis forte nō sufficienti ad corp̄ xp̄i deuote accedat aliquo pct̄o mōrali i ipō remanente qđ eius cognitionē preterfugiat ñ peccat pmo magis ex vi sacrāmēti pcti remissionē sequit. Vñ Aug⁹. dic in quodā sermone q̄ q̄ corp̄ xp̄i manducatur viuificat mortuos. Eccīastes. 11. ca. Nemo scit vtrum odio vel amore dign⁹ sit ac. 5° ostendendo. Nam quatuor modis ostendit deus. pmo in seipso. s. p pctm̄ infidelitatis a blasfemie. 2° in sacramento. s. p pctm̄ indigne communicatis. 3° in mēbris suis. s. p pctm̄ oppressionis iustoꝝ. vincidite a hominibus. 4° in preceptis suis qđ est commune oī pct̄o mortali. Vñ sup illud Matth. 26. ca. Ve homini illi ac dicit glo. ve homini illi qui ad mensā dñi accedit indigne. iste em̄ exemplo Jude filiū hominis tradit a est reus sanguinis dñi. 6° nō discernendo. Nam pueris carentib⁹ vsu rationis qui non pñt discernere inter cibū corp̄ale a spūalem nō debet dari eukaristia. q̄ uis quidā greci contrariū teneāt. Irrationabiliter aūt. q̄ ad eukaristie sumptionem exigit actualis deuotio quā tales pueri habere nō pñt. Pueris aūt iā incipientib⁹ habere discretionis maturitatē: etiā añ pfectā etatē. puta cū sunt 10. vel. 11. annoꝝ aūt circa hoc potest dari si in eis appareāt signa discretionis a deuotionis. Cōsulere tñ q̄ expectaret̄ temp⁹ a iure statutū nisi ipi ante illud sponte peterent. 7° defitiendo. Nā amentes q̄ nūq̄ habuerūt vsū rationis. & sic a natiuitate permanserūt. nō dñt ad hoc sacramentū accedere. q̄ in eis nullo mō precessit hui⁹ sacrāmēti deuotio. Amētes aūt siue stolidi qui debilē mentē habēt a tñ sūt aliquo mō docibiles eoꝝ que ad fidem a deuotionem hui⁹ sacrāmēti ptinēt: pñt accedere ad hoc sacramentū. 26. q. 6. ca. q̄ recedūt dicit sic. Amē tib⁹ etiaz quecūq̄ pietatis sūt: referenda sunt. hec ibi. 8° furendo. Nā furiosus aut habet lucida in tervalla a tūc pōt communicare. aut nō. Et tūc ā fuit ppetuo furiosus. s. a natiuitate a sic nō debet communicare. Aut ad tēp⁹ ex aliqua infirmitate incidit in frenesim a tūc si añ petierat a p̄sumit̄ posse accipere sine periculo deliberatis voluntatis vel expulsionis vel hmōi debet dari alit̄ nō. 26. q. 6. ca. Js q̄ infirmitate pñam petit si casu dū ad eū mutatus sacdos venit: oppressus i infirmitate obmutuerit vel in frenesim conuersus fuerit: dent testimoniū qui euz audierūt a accipiat penitētiaz a si cōtinuo credit morituros. recōciliet̄ p manū impositionem a infundatur ori ei⁹ eukaristia. hec ibi. Ad suscepcōnem em̄ hui⁹ sacrāmēti requirit fides a deuocō. ut ptz 9° torquendo. Nā arreptici siue demoniaci qui energumini dicūtur. si nō sūt baptisati a i eis nō dū est vis demonis extincta que viget in eis xp̄i originale pctm̄ nō pñt communicare. Sed de baptizatis q̄ corpaliter ab immūdis spiritib⁹ torquētur a vexant̄ p aliquo crimine qđ quidē certū ē: tunc est eis communio denegāda. Si aūt nō torqueant̄ aliquo ipsoꝝ crimine nō debet eis cōmunio denegari. Vñ cassian⁹ dicit. Eis qui ab immūdis vexātur spiritib⁹ communionē sacrosāctaz a semonibus nostris nūq̄ memimus interdictā. 10. nō credē do. Nam infidel̄ ꝓpter pctm̄ infidelitatis qđ fūditus sepat hoiez ab eccīe vnitate simplicit̄ loquendo maxime ēd dic̄ ineptus ad susceptionem hui⁹ sacrāmēti qđ ē sacramentū eccīastice vnitatis. vñ grauius peccat infidel̄ accipiens hoc sacrāmētū q̄ fidel̄ pct̄or a magis cōtēnit xp̄m secm q̄ ē sub hoc sacramento presertim si nō credat crīstuz sb hoc sacrāmēto vere ee. q̄ q̄ntū est in se diminuit sctatē hui⁹ sacrāmēti a virtutē xp̄i opantis i hoc sacrāmēto qđ est otinere ipsū sacrāmētū in seipō Fidel autē q̄ cū conscientia pcti sumit: otēnit hoc sacramentū nō in seipo. s. q̄ntū ad vsū indigne accipiens. 1. Cor. 11. ca. Nō diiudicās corp⁹ dñi ac. 11° puertendo. Nā hereticis nō sūt dāda sacrāmēta ecclesie a viris catholicis. vñ. 24. q. 2. ca. nec q̄s q̄ in fine dicit sic. Cū nullo prius eoꝝ ptic̄pacē debetis mēse dñice puritatē quā maiores nostri semp ab hereticā magnopē seruauerūt pollutione discretā. hec ibi. Sūt em̄ precisi ab eccīa. 12° seducendo. Nam sortilegi. incātatores. carminatrices a diuinī sūt priuādi communione eccīastica. vñ. 26. q. 7. ca. Siquis clericus monach⁹ vel secularis diuinationes vel auguria crediderit obseruanda vel sortes quas mētiuntur ee sanctoꝝ. quibuscūq̄ putauerint intimādas cū hijs. q̄ eis crediderint ab eccīastica communione pellant̄. hec ibi. Etiā illi q̄ credūt se ire de nocte cū hero diana q̄ diu sunt hoc errore detenti: nō dñt communicare. 26. q. 7. ca. epi p totū a aliis capitis sequētib⁹. 13. patefatiendo. Nam peccatoꝝ publicus nō ē facile communicād⁹. Si em̄ sacdos nouit pctm̄ illi⁹ aut illud nouit p confessionē vel alio quolibz mō a sic aut est occultū aut manifestū. Si est occultum aut ille petit eukaristiā in occulto aut in manifesto Si in occulto debz ei denegari a moneri ne in publico petat. Si aūt in manifesto petit: debet ei dari ut dicit de cōsec. distinc. 2. ca° Nō ꝓhibeat dispensator pingues terre mensaz domini mādūcare. q̄ exactorē moneat timere. hec ibi Et hoc ꝓpter quatuor rationes. pmo q̄ ꝓ pct̄o occulto pena publica inferēs est reuelator confessionis vel ꝓditor crimīs. 2° q̄ q̄libet xp̄ian⁹ habz ius in preceptione sacrāmēti eukaristie. nisi illud p pctm̄ mortale amittat. vñ cū in facie ecclesie nō ostet istū amisse ius suū: nō debet ei in facie eccīe denegari. Alias dareť facultas malꝰ sacerdotib⁹ ꝓ suo libito punire maxima pena quos vellent. 3° ꝓpter incertitudinē status sumentis. q̄ spūs vbi vult spirat. vñ subito potest ee cōpūctus a a pct̄o mūdatus a dīna inspiracōne ad sacramentum accedere. 4° q̄ eēt scandalū si denegaret. Si vero pctm̄ sit manifestū debz ei denegari. siue occulte siue publice petat ne alij ex hoc sumant occasionē peccādi. 15° fenerādo. Nam vsurarij publici sūt ipso iure excōicati quo ad tria. pmo quia nō

recipi eoꝝ oblacões. ꝫ° qꝛ nō dñt recipi ad eccīa
sticā sepulturā si in hoc pctō decesserit. Ex de vsu
ca° qꝛ in oīb⁹ Ne videaī approbari vsurā 11° 10
culando. Nā magis a hystriombꝰ sacra nō dñt cō
ferri mīsteria. Vñ de cons. distī. 2. ca° Pro dilectō
ne tua cōsulendū me existimasti. q̄d mīvideatur de
hystrione a mago illo q̄ apud vos constituꝰ ad
huc in artis sue decore pseuerat et mgr̄ a doctoꝛ
ñ erudiēdoꝝ. ꝫ p̄dendoꝝ puerorꝝ id qd̄ male dici
cit. ceteriscꝫ insinuat. An talibꝰ sacra cōmunio cū
ceteris cristianis dēat dari aut nobiscū nō debeat
cōmunicaē Puto nec maiestatiōne nec euāgelice
disciplīe cōgruere ut pudoꝛ a honoꝛ eccīe tā tur
pi a infami cōtagione fedet ac 15° cōfitendo. Sat
nō sufficit volenti cōmunicare q̄ sit solum cōtritus
p̄mo si habet copiā a immineat necītas cōmunicādi vel ce
lebrandi. puta q̄a timet scandalū ppli vel iam in
cipit īmīsteriuꝫ sacramenti vel aliquis infirmꝰ
amsit loquelaꝫ a est in ꝓposito confitendi q̄citi
us poterit: non peccat cōmunicando. Sufficit em̄
p tunc votū 17° comedendo. Nam corpus cristi a
ieiunis tm̄ debet percipi triplici racōne. p̄mo ꝓt
reuerentiā. Vñ de cōsecra. distīm. 2. ca° liquido dici
turſic. Placuit spiritui sancto ut in honoꝛe tāti sa
cramenti prius in oſ xp̄iani corpꝰ dominicū īt̄
ret q̄ ceteri cibi. hec ibi. 2° ꝓter signacōem ut. s.
cristus qui ē res huiꝰ sacramēti a caritas eiꝰ pri
mo fundet in coꝛdibus nostris. Matth. 6. ca° Pri
mū q̄rite regnū dei a iustitiā eiꝰ. 3° ꝓter p̄cauū. s.
vomitus vel ebrietatis que q̄nq̄ cōtingūt si homi
nes inordinate cibo a potu vtant. 1. Coꝛ. 11. ca°. Et
aliꝰ quidē esurit. alius aūt ebrius ē. Secus est de
infirmis qui etiā post cibū p̄ūt cōmunicaē de cōse.
dist̄m. 2. ca° presbit̄ statim infirmū cōmunicet ac̄ 18°
frangēdo. s. ieiunū nature. Nā ecclesia die na
turalē incipit a media nocte a iō si post mediam
nocte aliquis sūpserit aliq̄d p modū cibi vel po
tus: nō pōt ea die coꝛpꝰ dñi sumere. pōt vero si añ
mediā nocte. Nec refert vtꝝ post cibū vel potum
doꝛmiet aut etiā digestū sit q̄ tū ad rōnē p̄cep
ti. Refert aūt q̄ tū ad p̄turbacōem mētis quam
patiūtur homines ꝓter indigestionē vel īsobrieta
tē ex quibus si mens multū p̄turbet: hō redit in
eptus ad sūpcōem huiꝰ sacramēti qđ req̄rit mē
teꝫ trāquillā 19° dissoluendo. Nā post factam cō
munionē non licet statū cōmedere ꝓter deuocōem
que in suscipiente requirit. Sicut em̄ in missa ora
tiones ad gr̄arū actiones requirūt. ita qui cōmuni
cāt priuatas oracōnes dicant ac̄ 20. cōtinuando
Nā in recipiente hoc sacramentū duo requirūtur
s. desideriū cōiunctionis ad xp̄m qđ facit amoꝛ. Et
reuerētia sacramenti quā facit timoꝛ. Primū īci
tat ad frequentacōem huiꝰ sacramēti quotidia
naꝫ. Secundū vero retrahit. Vñ siqs expiret ex
quotidiana frequētatione feruoꝛē amoꝛis i se au
geria reuerētiaꝫ nō minui. talꝰ posset quotidie cō
municare. Si vero sētiat feruoꝛē nō augeri a reue
rētiā minui: dꝫ īterdū abstīere ut cū maioꝛi ꝛuerē
tia postea accedat. ꝫ relīquēdꝰ ē talꝰ iudicio suo.
21° iterādo. Nō ei licet cōmunicare pluries in die
ꝫ tm̄ semel ut repr̄sentet vnitas dñice passionis et
sic reuerētia sacramēto exhibeat Sacerdos āt qa
nonsolū ꝓ se. ꝫ etiā ꝓ alīs celebrat cū sit psona
publica: necītate cogēte pōt pluies i die celebraē
puta dicere vnā missaꝫ de die a aliaꝫ ꝓ defūctis si
ue defūctus sit pīs siue nō. Et ꝓpt bñdictionem
pegrinoꝝ. Et ꝓpt necessitatē cōicantiū īfirmoꝛuꝫ.
Et ꝓpt necītatē nuptiaꝝ. Ita tñ q̄ i p̄ma missa nō
sumat p̄fusionē. q̄ tūc nō posset 22° p̄cedo. Nā
interdicti. suspēsi. excōicati. etiā iniuste. nō dñt cō
municare. q̄ i talibꝰ est defectꝰ rei signate. s. vnita
tis coꝛpis mistici a q̄ p prelatū ecclesie sūt p̄cisi
Vñ grauit̄ puniūtur contrafatiendo. 23° omi
scendo. Nā coitus coniugalis si fiat sine pcō. s. cā ꝓ
lis generādē vel causa reddēdi debituꝫ nō impedit
cōmunionē nisi ꝓpt immunditiā coꝛpalē a mētis
distractionē. Relinquēdi sūt tñ coniuges suo iudi
tio. Si aūt voluptate dñante cōmisceant: dñt phi
beri ab hoc sacmento. 33. q. ꝛ. ca. vir cū ꝛpria. etiā
post cōmunionē illa die nō dñt cōmisceri nec exigē
nec reddē debituꝫ nisi cū magn̄ difficultatē 24° in
disponēdo vel cogitādo Nā pollucō nocturna q̄ cō
tingit ex sola indispositōne nature a nō ex prece
dēti cogitacōne: immūditiā coꝛpalē adducit a im
pedit cōmunionē a celebracōem ꝓpt hr̄betudines
mentis. Et etiaꝫ pollutio nocturna q̄ cōtingit ex p̄
cedenti cogitacōne. puta cū quis disputādo de tur
pibꝰ actibꝰ oportet q̄ loquens cogitet vel si dele
ctatio a affectio sequat vel si cōsēsus adiungatur
a dubitat an ꝓuenerit ex pcō: impedit cōmunio
nē a ē omino abstinendū ꝓpt reuerētiā sacramē
ti. 25° replendo. Nā pollutio nocturna que cōtin
git ex cibo vel potu precedēte. impedit cōmunionez
q̄ aufert eleuacōez mētis ad deū p actualē deuo
tionē ꝓpter euagacōem mētis ad illicita. Tuti⁹ē
em̄ abstinere a cōmunione i hīs tribꝰ casibus: nī
ītas icūbat. Et ut cōmunicādi dꝫ abstineri p. 22.
horas. q̄ in tāto spacō natura que p īmunditiaꝫ
vel mētis hebetudinē inordinata fuerat: reordīna
tur 26. illudēdo. Nā pollucō nocturna q̄ cōtingit
ex illusione cuiꝰ cā i nob̄ p̄cessit: impedit cōionē Si
aūt cōtingat dyabolo ꝓcurāte nō impedit ut ha
beat lib. de collacōnibꝰ patrū de monacho cui dya
bolus illudebat p nocturnā pollucōez cōsultū fuit
q̄ cōicaret a sic illusio cessauit et euanuit. 27. ex
piēdo. Nā coꝛpꝰ xp̄i nō dꝫ dari alicui ad sumēdum
aliqđ experimentū siue ꝓpt aliquā purgacōez infa
mie a hymōi. q̄ tales purgacōes sūt ꝓhibite. Ex
de purga. cano. ca. ex tuaꝝ 28. suspicādo. Nā coꝛ
pꝰ cristi nō dꝫ dari suspecto de crimine a tali suspicōe
q̄ p fcō tollat. ut si inueniat̄ suspectꝰ cū suspecta i eo
dē loco a hymōi. Si talꝰ suspicō ꝓcedit ex publica
fama: nō dꝫ tali dari cōio nec i publico nec i secreto
si āt sit soli sacdoti nō: dꝫ dari cōio i publico. ꝫ nō i
occulto ac 29. rapiēdo. nā raptoribꝰ rez eccīe cōio
nō dꝫ dari. vñ. 12. q. 2. c. īdigne ad altaē dñi ꝓpare
p̄mittit: q̄ res ecclīasticas audꝫ iuadē ā iniuste pos
sidē. ā imq̄ vel iniusta defēnōe i eis ꝓdurae. hec ibi

Et ca. de viro nephādo ac. magna pña talib9 īm dicit. 30. fornicādo. Nam pcīm luxurie. fornicacōnis. adulteriī. bestialitatis a otr naturā maxime impedit omunionē. qp peccatū luxurie precipue mens hūana deprimit ut ad supna ferri nō possit cū etiam īm actu matrimoniali spūssanct9 cōrda pphaz nō tangat. ut Hiero. dicit a sm pbm. 8. ethicoz. Impossibile est hoīnē aliq̄d intelligere īm ipa delectacōe coitus. Pcīm em sumētiū corpus xpi i pctō luxurie existentiū opat pctō inde. Vñ Hiero. dicit. Quid tibi cū femīs qui ad altare cū deo fabularis. Adhuc sacerdos. dic clerice. qualitat eisdē labiis filiū dei oscularis: quib9 osculatus es filiā meretricis. Q iuda osculo filiū hoīs tradis ac. 31. Festīmando. Nō em est ofulenduz alicui q statim post pcīm mortale etiaz otritus a ofessus ad eukaristiā accedat. ſ debz misi magna necītas vigeat p aliqđ tēpus pter reuerentiam sacramēti abstinere. qz ofessio purgat maculam mentis. nō tñ immūditiaz corpalez a hebetudinē que otingit īm mēte ex depressione ipi9 ad carnē 32°. diuīmādo. Nam sortilegi. diuīm a malefici q̄p diu pseuerāt īm hac arte debent oīno a omunōe cessare. Quia vero malefitia quedā otra primos fatiūt durantib9 illis maleficiis nequaq̄ pñt cōmunicare. misi illa dissoluant aut dissolui procurent. qz semp fūt īm pctō. 33°. odiendo. Nā ptialis qui seqtur sectas īm ciuitate ā odit aliquē a odiū nō deponit debet a omunione cessare. Vñ distīm. 9°. ca. Neq̄ ad Caīm neq̄ ad munera ei9 respexit deus. Neq̄ hīre pacatū deū poterat qui cū fratre nō pacez. sed zeli discordiā habebat. Quā sibi igitur pacē pmittunt īmmici fratuz. Que sacrifitia celebraē se credūt emuli sacerdotū. hec ibi. 35°. oppīmēdo. Naz oppressores paupm n restituāt dāna q̄ illis intulerūt. nō pñt nec dñt omunicaē. qz oblationes taliū nō acceptant a deo. Vñ distīm. 90. ca. Eoz qui paupes opprimūt dona a sacerdotibz fūt refutanda. hec ibi. Zachē9 eī nō añ meruit dīm suscipe hospicō q̄p paupib9 satisfecit. Luc. 19. ca°. Ecce dimidiū bonoz meoz do. do pau. a si q̄d alide fra. red. quadruplū. 37°. meretricādo. Nā meretrix pmanēs īm turpitudine pctī carnis: nō debz omunicare cui9 oblacōem ecīa respuit ne videatur vitiū approbaē. Vñ. 32. q. 8. ca. Meretrices eē a ad meretrices accedē phibet dñs quaz publice venaī est turpitudo. hec ibi. Est em taz detestandū pctm ut cuilibet phibeat quicq̄ donare meretrici. ut patz distīm. 86. ca. qui venacōmib9. pmonet nec mīles pōt. Ide donacōib9 inter vizm vroē. l. Si ancillā ac. 36. violando. Nā qui emunitatez ecclesie violauerit a emendare noluerit: omunicare non debet Vñ. 17. q. 3. ca. miroz dr sic. Ecclesie igiī illesū ?uo ea quē irreligiosissim9 rapuisti. Oblatio vero dom9 tue a dericis ne suscipiaī interdixi donec pacta p ausibus vel erroē a me diffimita tibi met pña tpe cōdonato p hoc facto. corde contrito et humiliato: dignū offeras sacrifitiū deo. hec ibi. Et lo quīt de eo qui rapuit hoīem de ecīa p violentiā ac. 38°. infringēdo. Naz incendiari9 a fractor ecclesie nō debet omunicare cū sit excommunicatus ipō iure. 11. q. 3. ca. canonica. Et. 17. q. 8. ca. oēs ecclesie. Īt de sētē. excō. ca. o questi. 38. occidendo. Naz qui dat venenū mulieri pregnāti ut fiat abortus puerpio iam formato: debet a sacra omunione cessare: etiā a mīsterio sacramenti si fit sacerdos qz voluītarie pcuāuit hōmicidiū. 39. ocūbendo. Nā ocubinari9 siue fit sacerdos siue cōiugatus. qz fatiūt iniuriam statui suo nō dñt sacram omunionez pcipe donec ab hoc pctō totaliter resipiscāt. Etiā ocūbentes cū monialibz 8o sac̄tis. ut hētur. 21. q. 1. ca°. Si episcop9 ac. qz fūt ommīno excōmunicādi. 40. exigendo. Nā qui fatiūt exactiones indebitas īm dericos a ecclesias et admoniti nō desistunt: fūt excōmunicati Extra de immunitate ecclesiarū. ca. nō min9. Et qui fatiūt statuta otr libtatē ecclesie ut ptātes. ofules. rectores. ofiliariī locoz a scriptores: fūt excōmunicati. Ibi dē ca. nouerit. ca. grauē. nec pñt omunicaē donec resipuerint a ab ecclesia reconciliati fuerīt a plene satisfecerint. Post hāc declaracōem dixit scūs Thōs. amē deuote O anima simplex iaz potes intelligere necessitatē a vtilitatē sacratissime omunionis. Ne tñ Belial glieī īm argucijs suis decebo te quo pacto illi rideas. Ad primū dic q̄ cibz qui ordinaī ad refectionē corpis īm ventrē vadit quē oportet digeri a sic īm mēbra ouerti sepato impuro qđ p secessum emittit. Sz iste cib9 dīnici corporis ordinaī ad refectionē mētis. vñ Bern. dic. Nō vadit īm secessuz. ſ ascēdit i excelsū. Illuc deducit hoīem vñ traxit ymaginez. Ad secūdū dic q̄ de racōne māducacōis est q̄ aliq̄d īmtroīrū sumaī. Sed eē in: aliī sumīt īm spūalib9 a aliī īm corpalib9. Nā īm corpalib9 qđ ē īm. otinet sicut locatū īm loco. In spūalib9 aūt qđ est īm. cōtinet sicut aīa corp9 a iō ouenienī cib9 corpis trahit ad corp9 ut otentū ad otinens. Cib9 aūt mētis trahit ad se mentē ut cōtinens otentū. Propī qđ Aug9 dicit sibi dictū. Nec tu me mutab īm te sicut cibū carnis tue. ſ tu mutaberis i me. Ad tertiū dic q̄ res visa bēficās p eēntiaz suaz cōiungeī videnti i patria qđ quidē nō accidit īm visione corpali. Et q̄ oportebat hanc cōiunctionē figmficari p aliqđ sensibile signū oportuit tale sensibile ad hoc assumi qđ realiī cōiungaī a vniaī. In patria autez signis sacmentalib9 opus nō erit. nihilominus pter similitudinē ad ea q̄ nūc gerūtur frequenī illa btā visio nob p figurā manducacōis in scriptura sacra expmīt. Luc. 22. ca. Ego dispono vob sicut disposuit mihi paī meus regnū ut edatis a bibatis sup mensaz meā i regno meo. Ad q̄rtū dic q̄ pueri ex gratia baptismi hīnt quandā abilitatem īm voto ad sumenduz corp9 xpi. p illo tē pore ab ecīa statuto quo actualē deuocōem conripient ad hoc sacmentū. Tūc aīa grās agēs deo a suis doctoribz abijt domū īm pace Amen.

Feria. 6. īm pascue. Sermo. 86. de passione xpi a 10. signis diuinitatis a humanitatis xpi.

Oportuit xp̃m pati ⁊ ita intrare ī glo
riā suā. Luc. 24°. ca°. ¶ Nobie amā
simplex fidelis ⁊ deuota salutī sue in
tenta accessit ad ecclesiā ⁊ p sua de
uocōne ibu xp̃i dilecti sui passionē
ꝺ temp lās: inspexit vulnera pendētis· sanguinez
morientis· pretiū redimentis· caput habens inclī
natū ad osculandū· cor apertū ad diligendum·
brachia extensa ad amplexandū· totū corp⁹ po
sitū ad redimendū· pedes fixos ad nobiscū manē
dū· corsū plagis liuidū ad satisfatiendū· coronā
spineā ad peccata nostr̄ purgandū· Hec omnia
i statera cordis sui appendens: cū dilecto suo plāgē
te plangebat· cū dolente gemebat· iuxta crucem
assistebat ut totus ei figeret̄ in corde qui totus p
ea fixus fuit in cruce· Cui xp̃us dicebat illud Cā
ti. 8. ca° Sub arbore malo suscitaui te Pone me ut
signaculū sup cor tuū· Que ꝺ templās xp̃i passionē
aduertit vnam ꝺclusionē valde deuotā. ¶ Cōue
nienter per xp̃i meritoriā passionē genus humā
nū obtinuit satisfactoriā redemptōem· Racō est
quia impossibile est falli dei prescientiā ⁊ predꝺ
nationez. 2. Thimoth. 2. ca° Si nō credimus· ille fi
del pmanet ⁊ seipm negare nō pōt· Sz de⁹ pat̄ pce
ꝺmauerat passionem xp̃i ad redēptōem generis
humani· vñ Aug⁹. li. 13. de trin. dicit· Istū modū
quo nos p mediatorē dei ⁊ hoim ihm xp̃m de⁹ li
berare dignat: asseram⁹ bonū ⁊ ꝺme ꝺgruū dignī
tati· Et lib. 13. de ciui. dei. dicit· Sanā de nostre mise
rie cōuentiōe alius modꝰ nō fuit q̃ p xp̃i pas
sionē ac̄· Sicut em̄ dicit̄ in ps̄· Vniuerse vie dñi
mia ⁊ veritas. Hoiem āt liberari p passionez xp̃i
ꝺuenies fuit ⁊ iustitie ⁊ mie ei⁹ Justitie q̃dē q⁹ p
passionē suā xp̃s satisfecit p peccato humani ge
neris ⁊ ita homo p iustitiam xp̃i liberatus ē. Isa.
57. ca° Nūquid nō ego dominus. ⁊ nō est vltra
de⁹ absq; me· Deus iustus ⁊ saluans nō ē preter
me· Misericordie vero q⁹ cū hō p se satisfacere non
posset p pcto totiꝰ hūane nature: de⁹ ei satisfacto
rē dedit filiū suū. Rō. 3. ca° Justificati gratis p gr̄ā
tiā ipi⁹. p redēptōem q̃ ē in xp̃o ihu quē ꝓposuit
deus ꝓpitiatorē p fidez ipi⁹. Et hoc fuit abūdātio
ris mise cordie q⁹ si pcta absq; satisfactōne dimi
sisset· Vñ dr Eph. 2. ca° Deꝰ q̃ diues ē in mia ꝓpter
nimiā caritatē qua dilexit nos cū eēm⁹ mortui pec
catis· conuiuificauit nos in xp̃o· Et Joh. 3. ca° dicit̄
Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto· sic ex
altari oportet filiū hominis ut omnis qui credit
in ipm nō pereat· sed habeat vitā eternam· Ideo
vulgariter dicit̄· Per leuar lexesso del homo rio
Cōuenne morir il figliuol di dio· Chimo il padre
cum lhuomo far pace· Laspra morte di xp̃o vera
ce· ¶ Sciendū q⁹ tāto est ꝺuenientior modus ad
assequendū finē aliquē· quanto per ipm plura
concurrūt q̃ sūt expedientia fini· Per hoc āt q⁹ hō
per xp̃i passionē est liberatus multa ꝺcurrerunt
ad salutē hōis expedientia p̃ter liberatōem a pec
cato· de q̃ liberatōe ego mgr̃ Leonard⁹ de vino
ꝺdinis p̃dicatoꝝ· huiꝰ opis ꝺpilatoꝝ· plixiꝰ di
xi ī passione q̃ incipit· Adam exemplū meū· vbi
enumerauī· ꝛo· pct̄a adē pro quibꝰ satisfecit xp̃s
ī passione sua quā Venecijs predicaui· Si em̄
voluisset deus absq; oi satisfactione hominē a pec
cato liberare: ꝺtra iustitiā nō fuisset· Ille em̄ iudex
nō pōt salua iustitia culpā sine pena dimittere q̃
habet punire culpā in alium ꝺmissaz· puta vel in
aliū hominē vel in totā rēpublicā siue in superiorē
principē· Sed deus nō habet aliquē superiorē cum
ipe sit supremū ⁊ ꝺmune bonū totius vniuersi ⁊
ideo si dimittat pctm̄ qꝺ habet racōnem culpe ex
eo q⁹ contra ipm ꝺmittitur: nulli facit iniuriam
Sicut quicūq; homo remittit offensam in se ꝺmis
sam absq; satisfactione misericorditer et nō iniu
ste agit· Ideo Dauid misericordiā petēs dicebat
in ps̄· Tibi soli peccaui· quasi dicat· potes sine ī
iustitia mihi dimittere· Suppositā vero prescien
tia ⁊ preordinatōne dei sm quā ordinatū erat ut
fructus hūane salutis nō sequeret̄· nisi xp̃o pati
ente· Joh. 12. ca°· Nisi granū frumēti cadēs in ter
ra mortuū fuerit: ipsū solū manet· Si aūt mortuū
fuerit multū fructū affert· Vbi Aug⁹· dicit q⁹ cri
stus seipsū granū dicebat· Et Matth. 26. ca° dicit
Pat̄ si nō pōt hic calix. s. passionis trāsire a me·
nisi bibā illū. s. q⁹ sic ab eterno dispositū sti: fiat vo
luntas tua· Et in ps̄· In capite libri scriptū ē de me
ut facerē voluntatē tuā: deus me⁹ volui ac̄· In qua
passione sustinuit xp̃s· 10. dolores quos declara
ui ego ide mgr̃ Leonard⁹ de Vtino ī sermone que
incipit· O vos oēs q̃ trāsitis pviā ac̄· quē p̃dicaui
florētie tpe dñi Eugenij pape qrti qui cū tō curia
sua ibidem residebat· 1437. ¶ Primo em̄ ex passione
xp̃i hō ꝺgnoscit q⁹ tū de⁹ ipsū hoiem diligat ⁊ per
hoc ꝓuocat̄ ad deū diligendū ī q̃ profectō hūane sa
lutis ꝺsistit· Rō. 5. ca° Cōmēdat de⁹ caritatē suā ī
nob· qm̄ cū inimici eēm⁹ dr: christ⁹ p nob mortuꝰ
ē· Et Dauid ī ps̄· Propt miseriā inopū ⁊ gemitum
paupm· nūc exurgā dicit dñs· Ponaz ī salutari
Et gen⁹ hūanū rm̄det· Fiducialit̄ agaz ī eo ¶ 2°. p
hoc nob dedit exēplū obediētie· humilitatis· ꝺstā
tie· iustitie ⁊ ceteraꝝ virtutū ī passiōe christi oña
rū q̃ fūt necīe ad hūanā salutē· 1. Pet. 2. c. Christ⁹
passus ē p nob· vob relinquēs exēplū ut seq̃mi
ni vestigia ei⁹· 3° q⁹ christ⁹ p suā passiōez nō solū ho
minē a pcto liberauit· ꝟ etiā grāz iustificātē ⁊ glo
riā būtudis ei ꝓmeruit· nā dausio i aūe ẽgmi cele
stis eāt obstaculū q̃ ꝺdā phitēs hoies ab ingressu
regni celestis· phibebāt̄ āt hoies ab hmōi ingres
su p pctm̄· ysa. 35. c. via illa scā ē ⁊ nō trānsibit p eā
vir pollut⁹· Est āt duplex pctm̄ impediēs ab ingres
su regni celestis· vnū q̃dez cōe toti nature hūane
qꝺ ē pctm̄ p̃mi pntis ⁊ p hoc pctm̄ p̃ducebat̄ hōi
adit⁹ regni celestis· vñ legit̄ gen̄. 3. c. q⁹ p⁹ pctm̄
ade collo cauit dñs de⁹ cherubi ⁊ flameū gladiū
atz vsatilē ad custodiēdā viā ligni vite· Aliꝺ āt
ē pctm̄ spāle vniuscuiusq; psone qꝺ p ꝓpū actuz
vni⁹ cuiꝰ q⁹ hōis ꝺmittit̄· p passiōez āt xp̃i liberā
sum⁹ nō solū a pctō cōi totiꝰ hūane nature ⁊ q̃tuz
ad culpā ⁊ q̃tū ad reatū pene: ipō soluēte p̃tiū p
nob· ꝟ etiā a pctis ꝓpr̄is singulorū q̃ cōicant ei⁹
passioni per fidem ⁊ caritatez et fidei sacramenta

a iō p passionē xpi apta est nob ianua regni celestis. Et hoc est qđ aplus dicit hēb. 9. ca°. Xpus assistēs pontifex futuroz bonoz p ampliū tabernāculū introiuit semel in sācta eterna redēptōne inuenta. Et hoc signat Numeri. 35. ca. vbi dr q homicida manebit in ciuitate refugij donec sacerdos magn⁹ qui oleo sācto unct⁹ est moriat quo mortuo poterit in domū suā redire. ℣ qr hoc ad maiorē hois dignitatē cessit ut sicut hō victus fuerat a deceptor a diabolo ita a hō eēt qui diabolū vinceret. Et sicut hō mortē meruit ita hō moriēdo mortē superaret ut dr. 1. Cor. 15. ca°. Absorta est mors in victoria. Vbi est mors victoria tua. ℣ Vbi ē mors stimul⁹ tuus. ℣ Stimul⁹ āt mortis pctm ē. virtus vero peccati lex. Deo aūt grās qui dedit nobis victoriā p ihm xpm dnm nostrū. hec ibi. Rōnuis em diabolus iniuste inuaserit hoiem. tñ hō ppter peccatū iuste erat derelictus a deo sub seruitute diaboli a iō deuenti⁹ fuit q hō a seruitute diaboli eriperetur xpō satisfaciente p ipō p suā passionē. Fuit etiā deuenies ad vincendā superbiaz diaboli qui ē desertor iustitie a amator potentie ut xpus diabolū vinceret a hominē superaret. nō p solaz potentiaz diuinitatis. sed etiā p iustitiaz a humilitatez passionis ut dicit Aug⁹. 13. de trinitate. ¶ Quis intellectis aia exiuit ab eccīa vadens domū cū proposito meditandi passionē xpi. ps. Respice in faciē xpi tui. Et ecce Belial intendēs eaz ab hoc pposito reuocare ait. O ania simplex q̄ facile decipis tā leuiter credendo. Volo tibi ondere q ñ fuit necessariū xpm pati p hūanam generis redēptione. ¶ primo sic. Angelica natura est excellentior q̄ humana. ptz p dionisiū. 4. ca. de diuinis nois⁹. Sz p reparatiōne angelice nature que peccauerat. xps nō ē passus. g etiā nō fuit necessariū eū pati p salute hūane generis. ¶ 2° sic. Nulli satisfit p maiorez offensā. Sed maxima offensa fuit pretrata in cristi passione. qr grauissime peccauerūt qui cristuz occiderūt. ergo p passionē cristi nō potuit deo satisfieri. ¶ 3° sic. Sicut Aug⁹. li. 13. de tri. dic diabol⁹ a xpō iustitia superand⁹ fuit. Sed hoc exigit iustitia ut ille q̄ inuasit doluse rē alienā priuet ea extē de re. iuris. fraus a dolus nemini dēt patrocinari in li. 6. Cū g diabolus hoiem dolose decepit a sibi sb ingauerit: videt q nō debuit hō p modū redēptōnis ab ei⁹ ptate eripi. ¶ 4° sic. Quicūq emit ā redimit aliquid pretiū solui ei q̄ possidebat. Sz xps nō solui pretium sanguis sui qđ eāt pretiū humane redēptōnis diabolo qui gen⁹ hūanuz captiuū tenebat. Nō g fuit deuenies cristū p homine patiendū. ¶ Ama vero abiit tristis q̄rēs et cōsulēs legis doctores. Cui mox obuiauit moyses a q̄ cū cognouisset cās mestitie sue ait. Ego ondā tibi cōclusionē tuā eē verā testiomo q̄druplicis legis. s.

¶ Legis Natural.
¶ Legis diuinal.
¶ Legis Propbal.
¶ Legis hūanal.

Primo testimoio legis Natural a hoc qua druplicit. s. p rationes naturales. p philosophos morales. p poetas. p exēpla gentiliū. Rōnuz ad rationes naturales Sciendū q passio cristi causauit nraz salutē quadruplicit. primo p modū meriti. Nam xpō data est grā. nō solū sicut singulari psone. sed īmēdiatē est caput eccīe. s. ut ab ipō redundaret ad membra a iō opa cristi hoc mō se hēnt tā ad se q̄ ad sua mēbra sicut se hēnt opa alicui⁹ hois in gē tia ostituti ad ipsū. Quicūq aūt in grā ostitutus ppt iustitiā patit: ex hoc ipō meret sibi salutez sm illud Math. 5. ca° Bti qui psecutionem patiūt ppt iustitiā ac. Vñ cristus p passionez suā nō solū sibi sed etiā oibus mēbris suis meruit salutē. Vñ super illud Phil. 2. ppter qđ a deus exaltauit illū: dicit glō. aug⁹. Humilitas passionis: caritatis ē mei tui. Claritas humilitatis ē premiū. cristus aūt deificatus ē: nō solū in seipō. sed in suis fidelib⁹ sm q ipe dicit. Joh. 17. ca°. Et deificatus sū in eis. g ac. 2° p modū satisfactionis. Ille em pprie satisfacit p offensa q̄ exhibet offenso qđ eque vel magis diligit q̄ odit offensaz. cristus aūt ex caritate a obediētia patiendo: magis aliq̄d deo exhibuit q̄ exigeret recōpensatiōne toti⁹ offense hūani generis. primo quidē ppter magnitudinē caritatis ex q̄ patiebat ut. s. innocēs a innoxius mortis a pene pateret a moreret. 2° ppt dignitatē vite sue quaz p satisfactione ponebat que erat vita dei a hois. 3° ppt q̄litatez passionis a magnitudinē doloris assumpti. vñ ex psona ei⁹ dr in ps. Que nō rapui tūc exoluebā. Et iō passio xpi fuit sufficiēs a superabūdans satisfactio p peccatis hūani generis. 1. Joh. 2. ca. Ipe ē propitiatiō p peccatis nostris. nō p nostris tm. sed etiaz p totī⁹ mūdi ac. ¶ 3° p modū redēptōnis. Nā p pctō hō dupliciter obligatus erat. Primo quidē seruitute pcti. qa qui facit pctm seruus est pcti ut dr. Joh. 8. ca. Et. 2. Petri. 2. A quo quis superatus est huic seru⁹ addict⁹ ē. Quia igit diabolus hoiem superauerat: inducendo ipsū ad peccatū: hō seruituti diaboli addict⁹ erat. 2° q̄tū ad reatū pene quo hō eāt obligatus secm dei iustitiā. Et hoc est seruitus quedaz. Ad seruitutē em pertinet q aliq̄s patiat qđ non vult. cū liberi hois sit vti seipso ut vult. Quia igit passio xpi fuit sufficiens a superabūdans satisfactio p pctō a reatu generis hūani. passio ei⁹ fuit quodammodo pretiū p quod liberati sum⁹ ab vtraq obligatione. Naz ipsa satisfactiō q̄ quis satisfacit siue p se siue p alio pretiū quodammodo est q̄ se redimit a peccato a a pena secm illud Daniel. 4. ca°. pctā tua elemosinis redime. cristus aūt satisfecit. nō quidē pecuniaz dando aut aliq̄d hmōi. sed dando id qđ fuit maximū. s. seipsū p nob. 1. Petri. 1. ca. Non corruptibilib⁹ auro vel argēto redēpti estis de vana vestra cōuersatiōne paterne traditiōis. sed pretioso sāguine q̄si agni immaculati a incōtaminati ihu cristi. Et Gal. 3. ca°. dr. Crist⁹ nos redemit de maledicto legis: fact⁹ p nob maledictū. s. in q̄tū passus ē p nob in ligno iō passio ei⁹ dr nra redēptiō. ¶ 5° p modū sacrificij dicit em sacrificiū aliq̄d factū in honorē ppie debitū ad eū placandū. iō Aug⁹. dicit. 10. de ciuita. dei. q vez sacrificiū ē oē opus qđ agit ut sancta societate inhereamus deo. relatuz ad illū finem bonī quo veraciter bti ee possimus. Cristus autem

seipm obtulit in passione p nob ephe. r. ca. Tradidit semetipm pro nob oblacoem a hostiam deo in odorem suauitatis. Et hoc ipm op9 q9 voluntarie passionem sustinuit: fuit maxie acceptum utpote ex caritate puenies. ¶ Quntum ad phos morales sciendum q9 passio xpi fuit pphetata a gentilibus quadrupliciter. ¶ primo a dario rege psaq9 ut hret p. Esdre 6. ca° dicit sic. Cyrus rex decreuit ut dom9 dei q9 est in hyerlm edificaret a ne impediat op9 illud. Quis hoc q9 hanc mutauerit iussionem: tollat lignum de domo ei9 a erigat a affigat in eo. dom9 aut ei9 publicet ego dari9 statui decretum q8 studiose implere volo. hec ibi. Surrexerut aut duo falsi testes tpe passionis xpi qui false iposuerut xpo q9 dixerit. Possum destruere templum dei a in triduo reedificare illud Math. 26. ca. pter q8 xps denatus est ad mortem crucis. Et minuste. qe no dixit xpus. ego dissoluam Sz dixit. Soluite templum hoc a loquebatur de templo corpis sui. ut dr. Job. 2. ca°. ¶ 2° Job. 16. ca° dicit sic. Nunc aut oppressit me dolor me9 a im mihi lum redacti sunt oes artus mei. Ruge mee dicunt testimonium dra me a suscitat falsiloqu9 adversus faciem meam a tradicoes m. Collegit furorem suum in me a ominans mihi: infremuit dra me dentibus suis. Hostis meus terribilib9 oculis me intuitus est. aperuerunt sup me ora sua a exprobrantes pcusserunt maxillam meam. satiati sunt penis meis. Conclusit me dns apud im quum a mamb9 ipioz me tradidit. Ego ille quondam opulentus: repente contritus sum. tenuit ceruicem meam. a fregit mea potuit me quasi signum Circumdedit me lanceis suis. a vulnerauit lumbos meos. Concidit me vulnere sup vuln9. irruit in me quasi gigas. Facies mea intumuit a fletu et palpebre mee caligauerunt. Nec passus sum absq9 im9 tate man9 mee cum habrem mundas ad deum preces. Terra ne operias sanguinem meum neq9 inueniat locum in te latendi clamor me9. hec ibi. ¶ 3° Sibilla cumana ut recitat btus Aug9. li. 18. de ciuita. dei. 23. ca° dicit sic. In man9 infidelium postea venient. Dabunt aut do alapas mamb9 incestis a impurato ore expuent venenatos sputos. Dabit vero ad verbera simplicem sanctumq9 dorsum a collaphos accipiens tacebit ne quis agnoscat q9 verbum vel vnde venit ut inferis loquat a corona spinea coronet. Ad cibum aut fel a ad sitim acetum dederunt Inhospitalitatis hanc monstrabunt mensam. Ipa ei insipiens deum tuum no intellexisti. set spinis coronasti. Templi vero scindet velum a medio die nox erit tenebrosa minis trib9 horis a morte morietur trib9 die b9 somno fuscepto. hec ibi. ¶ 4° Sibilla Erithea dicit sic. In vltima etate humliabit de9. hanc anabit ples dma. iungent humanitati dimitas. iacebit in feno agn9 a puellari offitio educabit de9 a homo Eritq9 hns pedes trigitatres a sex digitos. Et morte ppria mortuos suscitabit a mortez in ira ppinabit. eumq9 macipabit. vinet a regnabit ac. ¶ Quntum ad poetas sciendum q9 passio xpi fuit puisa ab eis in figura a emigmatice quadrupliciter. p° virgili9 lib. eneydos dicit sic. Sol medi9 celi ascendebat igne9 orbe. Cum subito acciri oes ppl'osq9 pres

q9. Exposcunt. sciriq9 iubent q9 sanguine tect9. Quid ve petat. quid ve ipe ferat. p dacq9 tuentes sic ca viri. mim9 dolor et stupor viget inbertes. Nescia mens hominum certat illud capto. Tunc vero captis ocurrunt vndiq9 tel'. Tollit in celum clamor. cuncti q9 repente Corripuere sacra effigie. mamb9 cruentis Ingente quercum decisis vndiq9 ramis Constituunt. Spimis q9 ligant in gentib9 illum. Tendebant q9 man9. pedib9 p mutua nexis. Triste ministerium seq9 quos cetera pubes Auxit oe imane nephas. auso q9 poti ti. Ille aut ipa auid9. quo vincula vertitis inquit. Tanti ne vos generis tenuit fiducia nri. Post mno sibi pena omissa luetis. Talia pstabat memoras. fixusq9 manebat. hec ille. ¶ 2° Sene. tragedia p. dicit quo ad honorem exhibitum xpo in ramis palmarum sic. Desa. ß leto venit Clamore turba. frontib9 lauy gerens. Magnisq9 meritas hercul' laudes canit. hec ibi. Et de sole obscurato in passione xpi. ibidem dicit sic. Sz q8 hoc. medium diem Cinxere tenebre. phebo obscuro meat. Sme nube vultu. Quis diem retro fugat. Agitq9 in ortus. vnum nox atq9 caput Jgta pfert. hec ille. Et de passione xpi ibidem dicit sic. Lugeat heter. magnusq9 parens Peteris altitelluso q9 ferar. Et vaga poteti mobil' vnda. Tucq9 anum oes q9 p terras Tractusq9 maris undis radios Noctemq9 fugas ore decoro. Feruide tytan obit9 pie Te cum alcides vidit a orto. Nouitq9 tuas vtrasq9 domos. hec ille. ¶ 5° p sibi. epygmatum dic sic. Ferre pans xps penam. mortemq9 ppmquam Inuictaq9 fuis ingenerae fide. Cum pce sanguineas fundebat corpe guttas. Et pretium mundi fudor erat dnii. Nec crucis aspitas poterat terrere volentem. Rue tegtura glia carnis erat. hec ille. ¶ 6° seduli9 in carmine paschali dicit sic. Proxim9 i patuli fuspensus culmine ligni. Religione pia mutas discrimis iram. Qax crucis ipse fuit. violenta robora membris. Illustras ppnis penam vestiuit honore. Supplitumq9 decit signum magis ee salutis. Ipsaq9 scificas i se tormenta beauit Neve qs igret spez crucis ee colendam Rue dnm portauit ouas roe potenti. cunctaq9 de membris viuit natura creatis. Et cruce oplexum xps regit vndiq9 mundum. hec ille. Prudenti9 etiam dic sic. Vict9 i hyis dnis stetit edib9. atq9 columna Adnex9. tergum dedit. ut fuere flagell'. Prestat adhuc templum q8 geit vene randa columna. nosq9 decz cunctis imunes vine flagris Tinxiect9 p vtrumq9 lat9 laticem atq9 cruore xps ait sanguis e victoia. limpha lauacy. tunc duo discor dant crucib9 hinc inde latrones. Continue necat ille deum. fert ille coronam. hec ille. satis dae loquunt isti de xpi passione ac. ¶ Quntum ad exempla gentilium scie dum q9 passio xpi fuit i gentilib9 pfiguata q8drupli ci exemplo. pmum exemplum potest Valeri9. li. 3. c. 2. dic. q9 epaminundas maria thebay felicitas p defesi one catis sue pugnas otm lacedemonios. hinc victoia otm eos. trinect9 hasta. sanguie a spu defitiens cum q8dam accessisset ad recreandum ipz: reipublice magis itendens q9 saluti ppe: interrogauit si clipe9 fuo salu9 esset a apt9 fuisset hostes foret. q8 cum ospissz ait. nimis omlitones vite mee. ß meli9 a apti9 aduexit mitium. Nunc enim vi epaminundas nascit. qa sic morit

Thebas ductu auspiciis meis caput grecie fcās
video et fortis et amōsa ciuitas spartana iacet. Ar
mis nostris abiecta amara dīnacōne: gretia libeā
ta est ait nō tīi sine literis moriōr. Tūc dedu
cta hasta ex corpe suo illo vulnere expirauit. hec
ibi. Sic xp̄us glia regni celoz. Deb. p. ca. Qui cū
sit splēdor glorie et tē demones diuicaturus: cam
pū huius mūdi ingressus. ps̄. Exultauit ut gigas
ad currendaz viaz: a sūmo celo egressio eius habi
ta victoria otra demonē. Joh. 12. ca. Nūc iudiciuz
ē mūdi. nūc pnceps huius mūdi eicietˢ foras. Tra
iectus fuit hasta. et vnius militū lancea latus eius
apuit et cōtinuo exiuit sanguis et aqua: liberauit
hominē a vinculo inferni et ptāte demonū. ¶ Secū
dū exemplū ponit Valerius libro. 7. ca. 6. dicē et Co
drus de tratia rex athenienſiū vltimus cū haberet
difficilimū bellū cū dorensib⁹ misit ad apollinem
delphicū p filio cui rēsū fuit et ciuitas athenaz
eēt victrix si ipe codrus moreret in plio. Codrus vero
p caritate patrie fuc volens mori: trāsformauit se
in vilissimū habitū. Cū et puenisset inē quosdaz
ex hostib⁹: fingens se herbā incisuz quendā per
cussit qui statim eū pemit cuius iteritu athene sal
uate sūt. hec ibi. Sic xp̄us volens saluare genus
hūanū: assumpsit habitū vilissimū humanitatis
nostre in quo a iudeis pemptus: liberauit hoiem
a seruitute demois. Phil. 2. ca. Semetipm exina
niuit formā serui accipiens et habitu inuētus ut
hō. ¶ Tertiū exēplū ponit Valerius li. 6. ca. 3. dicē et
Lutius domitius cū in Scicilia pretor eēt aper eximie
magnitudinis ei pūtatus ē qui insilit ad se addu
ci pastorē cuius manu occisus fuerat. Cū et cognō
uisset et iste pastor venabulo apz occidisset. ius
sit pastorē crucifigi. et otra edictū fecerat. hec ibi
Sic deus pī videns et demon ꝙ significat p apm
infestasset genus hūanū in vniuerso mūdo: iussit
crucifigi xp̄m qui erat pastor. Joh. 10. ca. Ego sum
pastor bonus. et venabulo nāe humanitatis abstu
lit ab eo potestatez sup hoies. ¶ Quartū exēplū po
nit Lactantius li. 3. ca. 18. dicē. Nō em gubianaz cru
cē desc̄ribim⁹ quā marcus tulius eloquētie flue ner
uis ac viribus velut effusis totius ingenij fontibus
pſecutus est facinus indignū ee pdamās ciuem
romanū otra oēs leges in crucē eē sublatū qui et
uis innocens fuerit et illo supplitio indignus mor
tal tū et ab hoie scelesto qui iustitiā ignoraret af
fectus est. Quid de ibu xp̄i crucis indignitate di
cem⁹ in qua deus a cultoribus dei fuspēsus est atq
suffixus. hec ille.

Secūdo declarat eadem cōclusio testimonio le
gis diuinat. Sciendū et ea que fiebāt in ve
teri testamēto erāt figure eoz que fiebāt seu fieri
debebant in nouo testamēto Veritas aūt licet re
spondeat figure ꝙtū ad aliq̄d. nō tīi ꝙtū ad oia.
et oportet et veritas figurā exceedat et ideō deficien
ter figura sacrificij xp̄i q̄ caro offert p nobis fuit
caro nō hominū. ꝙ alioz amaliū significātiū car
nē xp̄i q̄ est pfectissimū sacrificiū quadrupliciter
Primo et cōgrue p hominib⁹ offert cū sit caro hu
mana et ab hoib⁹ fumat sub sacramēto. ps̄. Nun
quid manducabo carnes taurorū aut sanguinez
hircoz potabo. et ymola deo sacrificiū laudis. Tale
aūt sacrificiū qd debebat laudare deū: est homo.
ps̄. Sacrificiū deo spūs cōtribulatus. ¶ 2° et caro
xp̄i erat apta ymolacōi eo et erat passibilis et mor
talis. Dignitas em carnis cristi nō est estimāda
solū secm carnis naturā. ꝙ fm psonā assumentez
inq̄tū. s. erat caro cristi dei ex quo habebat digni
tatē infinitā et sic erat sacrificiū acceptissimū. ¶ 3° et
caro cristi erat sacrificiū efficax ad emundanda
peccata generis humani. et erat sine peccato. De
bre. 9. ca. si em sanguis hircoz aut vituloū aut
cinis vitule aspsus inquinatos sāctificat ad emū
dacōem carnis. et q̄ tomagis sāguis ihu cristi emū
dauit conscientias nras ab opib⁹ mortuis. ¶ 4° ꝙa
caro ipi⁹ offerētis erat accepta deo pter caritatē ipi⁹
offerētis. Vñ Aug⁹ li. 4. de tri. dicit. qd tā congruēt
ab hoib⁹ sumēt qd p eis offerrēt q̄ caro hūana. et
Et quid tā aptum huic ymolacōi q̄ caro morta
lis. et quid taz mūduz p mundādis vicijs mor
taliū q̄ sine carnal concupiscentie caro nata in vte
ro virginali. et q̄d taz grate offerri et suscipi pos
sit q̄ caro sacrificij nostri: corp⁹ effectū sacerdotis
nostri. et hec ille. debebat em xp̄s mori in cruce. et
hoc genus mortis maxime conuenies erat satisfactō
ni p pcto pmi pntis qd fuit ex eo et cōtra māda
tum dei pomū ligni vetiti sūpsit et ideō conuenies fuit
et cristus ad satisfaciendum p pcto illo seipsū pate
retur ligno affigi q̄si restituens qd adā sustuleat
fm illud. ps̄. Que nō rapui tunc exoluebā. Vnde
Aug⁹ in q̄dā sermōe de passione dñi dicit Cōtēpsit
adā preceptū accipiens ex arbore pomū. ꝙ q̄cq̄d
adaz pdidit cristus in cruce inuenit. De diluuio
aquaz: humanū genus archa lignea liberauit.
De egipto dei pplo recedēte. Moyses maē virga di
uisit et pharaonem prostrauit et populum dei re
demit. Idem moyses lignum in aquam misit et
amaraz aquaz in dulcem commutauit. Ex lignea
virga de spiritali petra salutaris vnda pfertur et
ut Amalech vinceret otra virgā Moyses expan
sis manib⁹ extendit et lex dei archē testamēti credi
tur lignee ut hijs oib⁹ ad lignuz crucis quasi p
quosdā gradus veniat. hec ille. Etiaz altare holo
causton in quo sacrificia amaliū offerebant erat
factū de lignis. ut habet Exod. 26. ca.

Tertio declarat eadē conclusio testimonio legis
pbat Sciendū q̄ de arbōe crucis multipli
citer pphetatū ē. ¶ Primo adā cui dictū ē ut come
deret de ligno vite. Gen. 2. ca. pduxit dñs deus li
gnuz vite in medio paradisi. Vocat em crux cristi
lignū vite. et ex ea tripliciter vitam colligim⁹. s. vi
taz nature in cuius signū xp̄o crucifixo mortui surre
rexūt ad vitā nature. Et vitā gīe in cuius signū xp̄o
orante in cruce. multi conuersi sūt penitentes pecto
ra sua. Itē vitā glorie in cuius signū cristus dixit la
trom hodie mecū eris in paradiso. similit de ligno
scientie bom et mali dr. Gen. 3. ca°. Cūq̄ vidisset
mulier lignū pulchz vidu et ad vescendū suaue
tulit de fructu eius et dedit viro suo et humana na
tura trāsgrediens preceptū dei quo sibi phibitū

fuerãt ne de illo ligno sumeret dedit xp̃o ad gustã
dum dñ eũ in ligno ofixit. Sicut em̃ Adaz mãs
ad istud lignũ extendit. sic xp̃us in cruce mãs
suas expandit. Adã pedibs huic ligno appropi
quauit q xp̃us in ligno pedes firmauit. Adã fru
ctũ ligni corde ocupiuit q xp̃us lancea cor suũ in
ligno apuit. Adã oculi aspexit lignũ delectabile.
xp̃us oculi fleuit lacrimas fũdens i cruce ppt̃ pec
catũ hoís detestabile. Adaz gustauit cũ dulcedie
Crists potatus ẽ cũ amaritudine. Adã oia mem
bra corpis sui in ligno comãnauit. xp̃us totũ cor
pus suũ pro hoís redẽptõne ligno colligauit. ¶ 2°
noe cui dictũ est Geñ. 6. ca° Fac tibi archã de li
gnis leuigatis. mãsiũculas in ea fabes q bitumi
ne limes eã. Hec archa figificat crucẽ xp̃i. quia
vtraq fuit lignea. p archã saluatũ ẽ gens hũa
nũ tpaliter. p crucẽ xp̃i spũaliter. in archa erat
hostiũ i latere deorsũ. in corpe xp̃i fuit latus aptũ
¶ 3° Abel occisus ẽ a fratre suo ligno. geñ. 4°. ca° q
xp̃us occisus ẽ a pplo suo in ligno crucis. Ille in
nocẽs ex iuidia occidit. iste fine pcõ ex liuore iu
deoz crucifigit. Ille in agz ducit. iste i mõte cal
uarie mozit. ¶ 4° abrahã qui dixit geñ. 18. ca° Re
q̃escite sb arbore. q̃es hũani generis a demoniũ
vexacõne: debz eẽ ex arbore crucis. ¶ 5° Isaac de q̃
dr. geñ. 22. ca° qp portabat fascẽ lignoz sup humeros suos ut ymolaret. Et xp̃s baiulabat sibi
crucẽ ut crucifigẽt. ¶ 6° Jacob q̃ dixit geñ. 32. ca°
In baculo meo trãsiui iordanẽ istũ q nũc cũ dua
bs turmis regredior. Xp̃us p baculũ crucis ma
re huius mũdi ptrãsijt et duas turmas. s. angelo
rũ q hoim secũ ad vitã deduxit. ¶ 7° Joseph q̃ ut
dr geñ. 40. ca° vidit tres ppagines i vite. q xp̃m i
cruce. in quo fũt tres ppagines. s. dimitas. amã q
caro. ¶ 8° iudas qui dicit geñ. 49. ca° Alligãs ad
vitẽ pullũ suũ. lauabit i vio stolã suã q i sangui
ne vue palliũ suũ. qz xp̃us alligauit cruci corpus
suũ: cruẽtatũ sanguie suo. ¶ 9° Moyses cui dicit.
Nũeri. 21. ca° Fac serpentẽ eneũ q pone eũ i ligno
p signo quez cũ pcussi aspicerẽt: sanabãtur. Sic
em̃ ille serpẽs habebat verã similitudinẽ serpẽtis
carebat tñ veneno. sic xp̃us similitudinẽ veri ho
minis hẽbat q erat sine pcõ. ille ofigit i ligno q
xp̃us crucifigit i cruce. p illis aspectũ pcussi sana
bant. p istis sãguinẽ pcõres saluãt. ¶ 10. Esdras
de quo dr. 2. Esdre. 8. ca° Stetit Esdras sup gduz
ligneũ quẽ fecerat ad loquendũ q apuit Esdra
lib z corã oi pplo. Sup vnũ tñ qpe populũ emi
nebat. Sic xp̃us i cruce stãs. A. verba locut9 ẽ p
bñdictione gnis hũani. ¶ 11° Hester. A. ca° dr Sus
pẽsus ẽ itaq amã i patibulo q regis ira q̃euit. sic
suspenso xp̃o i cruce: cessauit furor di pñis otra ge
ns hũanũ. ¶ 12° Job. 14. ca° dicit. Lignũ habz spẽ
si pcisũ fuerit rursũ virescit q rami eius pullulant
Sic lignũ crucis dedit spẽ salutis hũano generi.
iquo xp̃s pcussus q mortuus. tãdez resurrexit q pls
xp̃ianus pullulauit q creuit. ¶ 13° Dauid i ps̃. dic.
Erit tanq̃ lignũ qd plantatũ ẽ secus decursus aq
rũ qd fructũ suũ dabit i tpe suo. sic lignũ crucis
plãtatũ i indea dedit fructũ salutifere redẽpcõnis
i tpe diffinito a patre. ¶ 14° salomõ cui dr Cantis.
8. ca. Sub arbore malo suscitaui te. ibi corrupta ẽ
mater tua. ibi violata ẽ genitrix tua. sicut em̃ sb
arbore scie bom̃ q mali peccauit eua. sic sub arbore
crucis in q̃ passus ẽ xp̃us mala pena: fuscitatũ
ẽ genus hũanũ. ¶ 15° Ysaias cui dr. 65. ca. secm dies
ligni: erũt dies populi mei. Quia oẽs electi ab
Abel vsq i finẽ seculoz qui dicunt populus dei: ve
nerati fũt lignuz crucis xp̃i. ¶ 16. Jeremias. 11. ca.
dicit Mittamus lignũ i panẽ eius q eradamus eũ de
terra vinentiũ q nomẽ eius nõ memoret ampli9.
Cristus em̃ q ẽ panis viũs qui de celo descẽdit: mis
sus ẽ in lignũ. ¶ 17° Ezechiel cui dr. 37. ca. Et tu fili
hoís sume tibi lignũ vnũ q scribe sup illud nomẽ
iude q socijs eius q filioz isrl q dices ad eos. Hec
dic dñs deus. Ecce ego assumã filios isrl de medio
nationũ ad q̃s abierãt q congregabo eos gẽtez vnaz in
terra q rex vnus erit oib9 impans q erit tabnacu
lũ meũ i eis q ero eis deus q ipsi erũt mi populus
hec ibi. ¶ 18. Daniel. 4. ca. dicit. Ecce arbor i medio
terre q altitudo eius mimia: magna arbor q fortis q
pceritas eius otingẽs celũ. latitudo eius eat vsq ad
terminos vniuse tre. folia eius pulcherrima q fru
ctus eius nimis q esca vniusoz in ea. subt eaz habi
tabãt animalia q bestie q i ramis eius quersabant
volucres celi et ex ea vescebat omis caro. hec ibi.
Crux cristi fuit i medio terre: ut oẽs saluaret ps̃.
Operatus ẽ salutẽ i medio terre. Fuit altissima: cõ
tinens filiũ dei. Fuit magna. qz de supplitio latro
nũ trãsijt ad frõtes impatoz. Fuit fortis. qz otri
uit portas ereas inferni q vectes ferreos cõfregit
Fuit recta. qz celũ apuit. Fuit lata in virtute q po
testate. qz p totũ mũdum extẽsa. Fuit pulcherri
ma verb̃ q exẽplis in ea ostẽsis. Fuit fructifera i
redẽpcõne. Fuit necia in sbuencõne. Fuit secua i
ptectione q defensiõe: religioso q a lay cor. Fuit
iocũda in otẽplacõne q deuocõne. fuit dulcis in
osolacõne q tribulacõnũ passione. ¶ 19. Osee. 4.
ca. dr. Popul9 tu9 sicut hij q̃ otradicũt sacerdoti
q corues hodie q corruet etiã pph̃a tecũ: pls tus
i ligno suo interrogauit. Quia pls inuaic9 otradi
cit xp̃o tãq̃ sacerdoti p̃s̃. tu es sa. ie. q xp̃s hodie cor
ruit q eat veissim9 pph̃a interrogat9 i ligno crucis
¶ 20. Joel. 2. c. dic. nolite timẽ aialia egiõis. qz ger
minauerũt speciosa deserti qz lignũ attulit fructũ suũ
filij syõ exultate q letamini in dño deo vio. qz dedit vo
bis doctorez iustitie. Et laudabitis nomẽ dñi dei
vri q fecit vobiscũ mirabilia. hec ibi. ¶ 21. amos. 9.
ca. dicit. Vidi dñm stantẽ sup altare ligneũ q di
xit: percute cardinẽ q omoueant suplimaria. Ecce
oculi dñi sup regnũ peccas q cõterã illud a facie
terre aĩc. ¶ 22. abdias p̃. ca. dic. auditũ audiuim9
a dño q legatũ ad gẽtes misit. Surgite q oburga
mus adũsus eũ i preliũ. Ecce puulũ dedi te i gẽtib
otẽptibil tu es valde. Oẽs viri fedeis tui illuserũt ti
bi iuahuerũt adũsũ te viri pacis tue. q̃ omedũt tecũ
ponẽt insidias sb̃t te. nõ ẽ prudẽtia i eo. hec ibi.
¶ 23. Jone. p̃. ca. dr. Tollite me q mittite i mai q ces
sabit mare a vob. scio ei ego qm̃ ppt̃ me tẽpestas
hec grãdis orta ẽ sup vos. ¶ 24. Micheas. A. ca. dic

Quis deus simil tui. q̃ aufers iniquitatẽ & trãsis peccatũ reliquias hereditatis tue. Nõ immittet vltra furorẽ suũ. qm̃ volens miaz est. Reuertẽ & miserebit nostri. Deponet iniq̃tates nostras & pcipiti et in pfundũ maris omia pcã nra. hec ibi. 27° Nau pphã dicit. Bonꝰ dñs & cõfortans in die tribulacõis & sciens sperantes in se & in diluuio eius pretereũte ostiationẽ fatiet loci illius & inimicos eiꝰ psequẽtur tenebre. Quid cogitatis ꝺ dñm. & ostiacõem ipe fatiet. & te eñ exibit cogitans cõtra dñm malitiã: mẽte ptractans preuaricacõem & nũc ꝺterã virgã eiꝰ. s. ptãtẽ dyaboli de dorso tuo & vincula tua disrũpaz. hec ibi. 26. Abacuc. 1. ca. dicit. Dñe in iuditiũ posuisti eũ. s. xpm & fortez ut corripes fũdasti eũ. Mũdi fũt oculi tui ne videas malũ & respicere ad iniq̃tatẽ nõ poteris Quare nõ respicis sup iniq̃ agẽtes & taces deuorante impio iustiorẽ se. hec ibi. 24° Sophonias. 3. ca. dicit. Pnci pes eiꝰ in medio eiꝰ q̃si leones rugiẽtes. iudices eiꝰ lupi vespe nõ relinquebãt in mane. Sacerdotes eiꝰ polluerũt sanctũ. iniuste egerũt ꝺtra legez pphe eiꝰ vsam viri infideles. dñs iustꝰ in medio eiꝰ nõ fatiet iniq̃tatẽ. mane iuditiũ suũ dabit. hec ibi. 28° Aggei. 2. ca. dr. In die illo dicit dñs exercituũ. assumã te & ponã te quasi signaculũ. qz elegi te. 29. zacharie. 13. ca. dr. Nõ agricola ego sũ qm̃ ada exemplũ meũ ab adolescẽtia mea & dicetur ei. Quid sũt plage iste in medio manuũ tuaz et dicet. His plagatus sũ in domo eoz q̃ diligebant me. Framea suscitare sup pastorẽ meũ. percute pastorez & dispgenẽ oues. hec ibi. 30. Malachie. 2. ca. dr. Trãsgressus est iuda & abhominatio facta est in isrl & ihrlm. qz cõtaminauit iudas sanctificacõem dñi quã dilexit. disperdat dñs viruz q̃ fecerit hoc. Et sic patẽt pphie. ac̃.

Quarto declarat eadẽ ꝺclusio testimonio legis humanat. Sciendũ q̃ passio & mors cristi effecit nob quatuor. pmo hereditatez celi nob reparauit. Vñ Rõ. 7. ca. dicit. Cõmendat deus caritatẽ suã in nob. qm̃ cũ adhuc pctõres eẽmus. cristus p nobis mortuꝰ ẽ. s. ut sua morte heredes celi eẽm. Naz sicut pater filiũ heredẽ istituẽdo & ei seruũ substituendo. sic q̃ si filiꝰ premoriat. seruꝰ ei succedat. tuc filio mortuo. seruꝰ ẽ liber & heres. Ide necessarijs seruis heredibꝰ instituendis. l. cũ q̃d. sic deus pat instituit cristũ hẽdez suũ. Heb. 1. ca. Quẽ ꝺstituit heredẽ vniuersoz. nos autẽ seruos eiꝰ necessaios. p mortẽ cristi substituit hẽdes celi. Rõ. 8. ca. Hẽdes q̃dez dei. cohẽdes autẽ cristi. Per passionẽ autẽ cristi facti sumꝰ liberi Gal. 4. ca°. Itaq̃ nõ sumꝰ ancille filij. sꝫ libẽ qua libertate donauit nos cristus. similit. Ide in officiõso testamẽ. l. si mater vbi hẽt q̃ si mater duobꝰ filijs in testamẽto hẽdibꝰ institutis tertio filio post testamẽtũ suscepto. si in puerpio decesserit mat lex ei cuz fratribꝰ hẽditatẽ largit. Quia ex presupcõne legis eũ cũ duobꝰ alijs hẽdẽ istituisset: nouũ testamẽtũ ꝺdendo Nõ eñ solet mat iuniorẽ filiũ preterire. sic deus q̃ gerit ad nos affectũ maternũ. Isa. 66. ca. Quo si cut mater blandiat filio suo. ita & ego cõsolabor vos. duos filios elegit heredes celi: vnũ tpe legis nature. Eccia. 44. ca. Testamẽta seculi posita sunt apud illũ. Aliũ tpe legis Moysi. Eccl. 45. ca. Statuit illi testamentũ eternũ. Post istos duos suppuemit deus & adeptus ẽ tertiũ filiũ. s. pplm gentilẽ ps̃. Pro pribꝰ tuis nati sũt tibi filij. cõstitues eos pncipes sup oem terrã. Eccl. 49. ca. Natus ẽ homo princeps fratz. firmamentũ gentis ac̃. Cui pplo fecit nouũ testamentũ. Iere. 32. ca. Ecce dies veniunt dicit dñs & feriã domui isrl & domui iuda. fedus nouũ nõ sm pactũ qꝫ pepigi cũ patribꝰ vestris in die qua apprehẽdi manũ eoz ut educerẽ eos de terra egipti ac̃. & Heb. 8. ca°. dr. Ecce dies veniũt dicit dñs & ꝺsummabo sup domũ isrl et sup domũ iuda testamentuz nouũ. Nõ sm testamentum qꝫ feci patribꝰ eoz in die qua apprehẽdi manũ illoꝝ ut educerẽ illos de terra egipti ac̃. Per hoc testamẽtum vendicat sibi pplus gentilis seu xpian hereditatẽ celi. ps̃. Cuz dedit dilectis suis somnũ & amẽ & ecce hẽditas dñi filij merces fructus vẽtris. 2° firmitatez testamẽti eterni nobis certificauit. Nam testamẽtuz debet eẽ signatuz. pbatuz & ofirmatũ. Testamẽtuz eñ debet signari. ff. de testam̃. l. ad testam̃. in fine. in infortiato li. 4. vbi dr. signatas tabulas eẽ oportet. Testamẽtuz etiã debz eẽ pbatũ p testes Ibidẽ. l. si testamẽtuz. Pas ꝺditiones habuit nouũ testamẽtuz excellẽtiꝰ q̃ vetꝰ Quia vetus testamẽtuz fuit signatũ sãguine hircoz & vitulorz & aialiũ brutorz. Heb. 9. ca. & nouum testamẽtuz fuit signatũ sanguine agni imaculati & incõtaminati ihu xpi. Heb. 9. ca. Hic est sanguis testamẽti qꝫ mandauit ad vos. ac̃. Vetus testamẽtuz fuit pbatuz pvnum solũ testẽ. s. p Moysẽ. Exod. 19. ca. Vocauit dñs moysen in cacumine mõtis ac̃. & nouũ testamẽtũ pbatũ ẽ per duodecim testes. s. p duodecim aplos. Actu. 1. ca. Eritis mihi testes in oi iudea & ihrlm & vsqz ad vltimũ terre. Et sicut notariꝰ ad maiorẽ certitudinẽ ponit nomẽ & signũ suũ in instrumẽto scripto ab eo. sic Johes euangelista in fine euãgelij sui dicit Johis vltio ca. Hic est discipulꝰ ille qui testimoniũ phibet de hijs & scimꝰ qz verz ẽ testimonium eiꝰ. Qui aũt scribit testamẽtũ etiã põt eẽ testis. ff. de testa. l. domitiꝰ. Testamẽtuz debet ofirmari per mortẽ testatoris. Heb. 10. ca. vbi ẽ testamentum: mors necesse ẽ ut iterueniat testatoris. Testamẽtum eñ in mortuis ofirmatũ ẽ. Vetus testamentũ nõ potuit ofirmari morte testatoris. qz actor eiꝰ deus p tunc fuit immõrl. & nõ potuit tunc ofirmari & sic indei p illud nõ potuerũt sibi celũ vendicare. Vt & possemꝰ celũ nob vendicare oportuit deũ fieri hominẽ mortalez ut morte ipiꝰ intercedente. i redemptõnez earz puaricationũ que erãt sb põi testamẽto. repromissionẽ accipiãt qui vocati sũt eterne hereditatis. Heb. 9. ca. Et intãtum melioris testamẽti sponsor factꝰ ẽ ihus. Heb. 8. ca. 3° xps ad ipm ofugiẽtes saluauit. Statua ei ipatoris in altuz erecta: potuit ad ipaz ofugiẽtes saluare. Ide statuis & ymaginibꝰ. l. qui ad statuas. A portioni

passio q̄ ymago di viua· q̄ ut dicit Ezech·32·ca°
Omne lignū paradisi nō est assimilatū ei·Joh·6·
ca° Ēū qui venit ad me nō eiciā foras·// 2° ad gr̄ā
tias red̄endas nos obligauit·Christus em̄ morie-
do p̄ nobis: obligauit nos ad debitā gratitudi
nis red̄dicōem·ut pt̄z p racōem legis·ff·de obse
quio a liberto patrono debito p totū·Grati ergo
simꝰ ihu xp̄o·// Post q̄ vero Moyses declarauit
o dusionē predictam ait anime deote·Que ego
noui fideliter te docui·Sz ecce hic ē scūs Thomas
de aquino doctor noui testamēti cuiꝰ doctrina mi
tio cognoscēs de testimoniis passionis xp̄i q̄ in
eternū ipe fūdauit·Ad quē astante moyse ac cēs
sit aīa deota p fue cōdusionis clariori noticia·
Cui sādus Tho·ait·Ego oīdaz tibi o dusionē tuā
esse verā testimonio quadruplicis legis.s.

// Legis Euāgelice·
// Legis Apostolice·
// Legis Canonice·
// Legis Ecclīastice·

Euāgelice Sciendū q̄ xp̄us
illaz p̄bauit quadruplici te
stimonio // primo testimonio
Math̄·16·ca·Cepit ihs ostē
dere discipul̄ suis·q̄ oporteret
Primo testi monio legis eū ire ihēroso limā a multa pa
ti a semoribꝰ a scribis a p̄ncipibꝰ sacerdotū a oc
cidi a tertia die resurgere·Et assumēs eū Petrus
cepit increpare illū dicēs·Absit a te dñe· Nō eritti
bi hꝰ·Qui vōsus dixit petro·Vade post me sathā
na·Scandalū mihi es·q̄ nō sapis ea que dei sūt
ac̄·// 2° testimonio Mar·12·ca·Colomi aūt vinee
dixerūt a dmuicez·Hic ē hēres·venite occidamꝰ
eū a nost̄a erit hēreditas a app̄rehēderunt euz a
occidentes eiecerūt extra vineā ac̄// 3° testimonio
Luc̄·12·ca·Ignē veni mittere in terrā a q̄d volo n̄
ut accēdat̄·Baptismo aūt habeo baptisari et q̄
modo coartor vsq̄ dū p̄fitiat̄ac̄·Et loquit̄ de cari
tate p̄p̄t quā patiebat̄ p ihīe·// 4° testimonio Joh̄·
12·ca° Nūc iudiciū ē mūdi·nūc p̄nceps huiꝰ mū
di eicietꝰ foras·Et ego si exaltatꝰ fuero a terra·oīa
trahā ad meipm· Hoc aūt dicebat significās q̄
morte eēt moriturus·Et·3·ca° dicit Sicut moyses
exaltauit serpentē in deserto ita exaltari opor-
tz filiū hoīs ut oīs q̄ credit in ipm nō p̄eat·ß habeat
vitē eternā·// Sciendū q̄ xp̄us fuit passus qua
druplici cā·Primo ex mādato·Crist̄ enim acce
pit mandatuz a p̄re ut pateret̄ p salute generis
hūani·dicit em̄ Joh̄·10·ca° Ptātē habeo ponen
di aīaz meā a iterū sumēdi eaz a hoc mandatuz
habeo a p̄re meo.s.po nendi aīaz a sumēdi· Ex q̄
ut Crisō·dicit Nō ē intelligendū ut priꝰ expecta
uerit audire a opus ei fuerit obedire·sed voluntā
tiū monstrauit p̄gressuz a otrarietatis ad patrē
suspicōez destruxit·Quia tūc in morte xp̄i lex vetus
o fūmata est scdz illud q̄d ipe moriēs dixit· Joh̄·
19·ca° o fūmatū ē:pōt intelligi q̄ patiendo oīa ve
teris legis p̄cepta impleuit·Primo moralia imp̄
tū.s.ex dilectōne p̄ us passus ē scōm illud Johā·
14·ca° Vt cognoscat mūdus q̄ diligo patrē sic
mandatuz dedit mihi pater:sic facio·Surgite ea
mꝰ hinc.s.ad locū passionis· Etiaz ex dilectione
p̄rimi passus ē scōm illud Gal̄·2·ca° Dilexit me
a tradidit semetipsū p me·2° Cerimonialia pre
cepta impleuit q̄ ad sacrificia a oblatiōes p̄cipue
ordinanē.s.imp̄tū oīa ātiq̄ sacrificia fuerūt figure
istiꝰ veri sacrificij q̄d xp̄s obtulit p nob̄ patiēdo
a moriēdo·Vñ ad Col̄·2·ca° Neō vos iudicet in ci
bo aū in potu aū in p̄te diei festi aū neomenie q̄ sūt umbra
futuroꝝ.s.corpis christi·q̄ christꝰ opat̄ ad illa si
cut corpꝰ ad umbraz·3° iudicialia p̄cepta legis q̄
precipue ordināt̄ ad satisfactiēduz iniuriā passis
impleuit christꝰ sua passione·qm̄ ut ips· ait q̄ de
nō rapuit:exoluit·p mittens se ligno affigi p po
mo q̄d de ligno hō rapuerat o tra mandatū dei·
2° christꝰ fuit passus ex obediētia· Cōuenientis
simū em̄ fuit ut christꝰ pateret̄ ex obediētia·p̄mo
ratione hūane iustificacōnis ut sicut p vnꝰ hō
minis inobediētiā p̄cōres o stituti sūt multi·ita
per vnꝰ hoīs obediētiā iusti o stituerent̄ multi
ut ad Roma·7·ca· 2° racōne reconciliacōnis.s.dei
ad hoīes scōm illud Rō·7·ca·Reconciliati sumꝰ do
per mortē filij ei·imp̄tū.s.ipa mors christi fuit q̄d
dam sacrificiū acceptissimū deo scm illud Ephe·7·
ca·Tradidit semetipsū p nobis oblacōem a ho
stiā deo in odorez suauitatis·Obediētia vero oīb̄
sacrificijs anteferē·1·Regū·15·ca·melior ē obedi
tia q̄ victime a iō ouemēs fuit ut sacrificiū mor
tis a passionis christi ex obediētia p̄cederet· 3° ra
tione triūphacōnis·Cōuenies em̄ fuit ei victo
rie:q̄ de morte a adore mortis triūphauit· Nō ei
miles vincere p̄t nisi obediat duci a sic hō xp̄us
victoriā obtinuit p hoc q̄ deo fuit obediēs scm il
lud p̄ue·21·ca·vir obediens loquet̄ victorias·Et
Phil̄·2·ca· Factꝰ ē obediens patri vsq̄ ad mor
tē· 3° ex dīna preordinacōne· Nā deus pat̄ tradi
dit christū passionī tripliciter·Primo scōm q̄ sua
ēna voluntate preordinauit passionē christi ad hu
mani gn̄is liberacōez scm illud Isa·53·ca·Dñs po
suit in eo imq̄tates oīm nr̄m·dñs voluit eū obtere
infirmitate·2° imp̄tū ispirauit ei voluntatē patiē
di p nob̄ infūdendo ei caritatē·Isa·53·ca·Oblatꝰ
ē q̄ ipe voluit·3° nō p̄tegēdo euz a passione·ß ex
ponendo ipsū psequētibꝰ·vñ legit Math̄·26·ca·
q̄ christꝰ pendēs in cruce dicebat Deꝰ meꝰ ut q̄d
dereliq̄sti me·q̄.s.p̄tāti psequētiū eū exposuit·ut
Augꝰ·dicit·Tradē ei hoīez inocētez a iustū pas
sionī a morti o trē ei voluntatē:ē imquū et crudele·
Sic āt deꝰ pr̄ ñ tradidit christū passioni a morti·ß ispi
rādo ei voluntatē patiēdi p nob̄·In q̄ oīdit a dei
seueritas q̄ p̄tm̄ sine pena dimittē noluit q̄d sig-fi
cat apls Rō·8·ca dic·p̄prio fi·su·ñ pe·de·Et hoītas
eiꝰ in eo q̄ cū hō sufficiēt̄ satisfacē ñ posset p aliquā
penā quā pateret̄:ei satisfactorez dedit q̄d sig̃uit
apls dic ibidē·ß p nob̄ oī· tradi·illū·Et Rō·3·ca di
cit Que·s. xp̄z p̄piciatorē p fidē p̄posuit deꝰ in sāgui
ne ipi· 4° ex caritate potuit ei xp̄s passionez et
morte suā ipedire tripliciter·p̄mo adūsarios rep̄mē
do.s.ut eū aū ñ vellet aū nō possent inflicere sic fec̄ qui
volebāt eū iudi lapidare·Joh̄·8·ca·Et qui exie·re·
a em̄·de te·Joh̄·2·ca·2° q̄ spūs eius hēbat p̄tātē
cōfuandi naturā carnis sue ne a quocūq̄ lesiuo
inflicto opprimeretur quod quidem habuit aīa
christi ex hoc q̄ erat verbo vnita in vnitate persone

ut dicit Aug⁹ ꝯ de trin ⁊ cꝝ ut 8r li ⁊ fin ax. Christus venies in hunc mundū de quolibet statu hoīnis aliq̄d accepit de statu beatorū fruicōem q̄ ad aīaz de statu immortalitē a lesiuo extraseo otra eiꝰ voluntatez de statu pcī similitudinē carnis pcī ac. Quia igit aīa xp̄i non repulit a ꝓrio corpe nocumentū illatum ꝫ voluit ꝙ natura corpal illi nocumento succūberet iō ex caritate legit passus. Sm illud Eph. v. ca. Ambulate in dilectōne sicut a xp̄us dilexit nos a tradidit semetipm ꝓ nob. Vñ preceptū de passione a morte sicut ex obediētia sic ex caitate a dilectōne impleuit.

Secūdo declarat eadez odusio testimoīo legis Aplice Et hoc qua dupliciter ¶ ꝑmo beatus Petrꝰ canonica. i. ca. ⁊ dic. Xp̄us semel ꝓ pcīs nostris mortuꝰ ē. iustus ꝓ iniustis ut nos offerret deo mortificatos quidē carne. vivificatos autez spū ac. Conuenies em erat cristuz mori ad satisfatiendum ꝓ hūano genere qđ erat morti adiudicatū ꝓpter pcm. Sm illud Gen. 2. ca°. Quacūq̄ die comederitis ex eo: morte moriemini. Modꝰ autez satisfatiēdi ꝓ alio est ꝙuenies cū aliquis subicit se pene quaz alius meruit. Et iō xp̄us mori voluit ut moriēdo ꝓ nob satisfaceret. i. Pet. 2. ca. Tradebat aūt indicāti se iuste qui pcā nra ipe ptulit in corpe suo sup lignū ut pcīs mortui: iustitie viuamꝰ cuiꝰ liuore sanati sumꝰ. ¶ 2° btūs Paulꝰ Heb. ⁊. ca. dicit. Cōmunicauit carni a sāguim ut p mortē destrueret eū qui mortis habebat impiū a liberaret eos q̄ timore mortis ptotā vitā obnoxii erāt seruituti ac. Sic ꝫ xp̄s mori voluit: ut nos a timore mortis liberaret. qz cristus p mortē suam nos pduxit ad vitā. qz sua morte mortem nraz destruxit. sicut ille q̄ penaz ꝓ alio sustinet remouet penā eiꝰ. ¶ ꝫ° btūs Jacobꝰ. 2.. ca. dic. Abrahā ex opibꝰ iustificatus ē. offerēs ysaac filiū suuz sup altare. Et ex opibꝰ em fides eiꝰ ocūmata ēa impleta ē scriptura dicens. Credidit abrahā deo a reputatum ē illi ad iustitiā. ac. In abrāhā erant duo repugnātia. s. ꝓmissio et iussio. Ex ꝓmissione intelligebat cristū nascituz ex semine ysaac Ex iussione q̄ mandabat ymolari ysaac: intelligebat promissionē nō impleri. Sz btūs Augꝰ. li. 16. de ciuitate dei ca. 32. dicit. Nūq̄ sane crederet abrahā ꝙ victimis deꝰ delectaret humanis q̄uis dīno imperante precepto obediendū sit nō disputandum Verūtamē abrahā ofestim filiū cuz fuisset ymolatus: refurrecturz credidisse laudandus ē. Hanc ꝫ ꝓmissionē pat pius fideliter tenēs. qz p hunc oportebat impleri quē deus iubebat occidi. nō hesitauit ꝙ sibi reddi poteat ymolatꝰ q̄ dari potuit nō spatus. hec ille. ¶ ꝫ° btūs Johes Apōc. p. ca. dicit. Jhesus xp̄us dilexit nos et lauit nos a pcīs nris in sanguine suo ac. Naz passio xp̄i ēpria cā remissionis pcōz. Adam em obligauerat totuz sanguinē hūanū peccato cū ipe foret intiuz generis humani. oportebat ꝫ ut iste sanguis liberaretur ab hac obligacōne peccati p sanguinez innocentē a innoxiū q̄ eēt tāte virtutis ut p ipm deus placaret quo ad offensaz a macula vniuſaliter amoueret. ita ut restitueret illi innocentie i q̄ creatus ꝓmo fuerat. Requirebat aūt virtus infinita ex infinitate caritatis q̄ ad obiectū a infinitate potestatis quo ad subiectū. Obiectū erat deus offensus. Subiectū erat humanū genꝰ offendēs. Passio aūt xp̄i causat hanc remissionē pcōrū p modum redēpcōnis cui ipe sit caput ecclie. p passionē enim suā quaz ex caritate a obedientia sustinuit. liberauit nos tanq̄ mēbra sua a peccatis quasi pretiuz sue passionis. Sic si hō p aliqđ opus meritoriuz qđ manu exerceat redimat se a peccato qđ pedibꝰ omittit. sicut em corpus naturale ē vnū ex mēbrorū diuersitate ofistēs. ita tō eccīa que ē misticum corpꝰ cristi: oputat quasi vna psona cū suo capite qđ ē cristꝰ. sanguis aūt cristi quē effudit in sua passione fuit instrumentū diuinitatis ex quo eiꝰ passio operabat ad remissionē peccati virtute infinita diuinitatis. Licet enim illa passio fuerit corpalis. sortit tn quandā spūalem virtutē ex dīnitate cui caro vnita ē ex q̄ possent quecūq̄ peccata quā docūq̄ remitti vel preterita vel pntia vel futura. sicut si medicus faciat medicinā ex q̄ possint quicūq̄ morbi sanari etiā in futuz. Applicat autē nob passio cristi: p fidē formatā caritate. p baptismū per ecclesie sacramenta.

Tertio declarat eadē odusio testimonio legis Canonice. sciendu ꝙ passio cristi quatuor magna fecit. ¶ ꝓmo potestatē dyaboli ofregit. Nā serui vendētes dīnm suū sūt capitali pena puniendi. Esi seruꝰ exportandꝰ vemat. l. moueor. Sic Judas a iudei a dyabolus vendētes dīnm suū ihm cristū: meruerūt hāc penā. Judas em vēdidit xp̄m ꝛo. argenteis. dyabolus ipm ad hoc instigauit. Joh. 13. ca°. Cū dyabolus iā misisset in cor ut traderet eū iudas ac. Judei ipm tradētes Pilato Johan. 19. capitulo Qui tradidit me tibi maiꝰ peccatum habz. Jō iudas abiens laqueo se suspendit 23. q. 7. ca. si nō licet dicitur sic. Nam si inde factū merito detestamur. eūq̄ veritas indicat cū laqo se suspēdit: scelerate illiꝰ tradicōnis auxisse potiꝰ q̄ expiasse omissuz ac. dyabolus etiā cū excesserit modū ptātis sibi a dō trādite: machinando i mortem xp̄i q̄ nō habebat meritū mortis cū eēt absq̄ pcō. ideo p passionē xp̄i amisit potestatē quā super hominē habebat. Vñ Augꝰ. lib. 13. de trin. dicit. Justitia xp̄i dyabolus victus ē. qz cū i eo nihil dignū morte inueniret. occidit tn eū a vtiq̄ iustū ē ut debitores quos tenebat liberi dimittanꝰ i eū credētes quez sine vllo debito occidit. Judei autē ius a dominū pdiderūt. Et dieb⁹ lamentationū nō dīnt fenestras domuz suaz apire. Extra de iudeis ca. qz sup hijs. Nec dīnt ornati publice incedere. ibidē. ꝫ. im nō nullis ac ¶ 2° cristꝰ sua passione ꝓ nob satisfecit. Maximaz em benignitatē ondit nob deus moriēdo ꝓ nobis. qz. ff. de penis. l. si seruoz in fine ⁊ sic. Solus fustiuz ictuꝰ grauior est oīm pecuniaz dānatione. Quāto magis in pncipe nostro ihu xp̄o qui potuit amaz suā redēpcōem ꝓ nobis. Vñ. A. q. 1. ca. fuggestū ⁊ sic. Considerate

quãta p absolucõne nostria liberacõne: creator nũ dñs ac redẽptor ptulerit: quib⁹ ve se ostumeliis affligendũ tradiderit ut nos a vicul ptãtis dya bolice liberaret· ostituit eccĩaz quã acq̃siuit ꝓprio sãguine cẽ. ¶ 5° xp̃us sua passione im sacrifitium seipm p nob obtulit· Vñ Prosp de osecra· disti· 2· ca° Semel ymolatus ẽ xp̃s· qz im manifestatione sui corpis: im distinctõne suoz membroz oim ver⁹ deus a ver⁹ hõ: semel tm̃ im cruce pepẽdit: offerẽs patri seipm hostiã viuã a passibilẽ: mortalẽ viuoz a defunctoz redẽpcõis efficacẽ· eorũ. s. q⁹s altitudo dimi oilij redimẽdos iudicauit: prescivit predestinauit· vocauit modis atq tpibz quibus id fieri ogruebat· hec ibi· Sadez distim· ca° Jn cali ce 8i sic de latere xp̃i fluxit sanguis a aqua· Aq̃ ut mũdaret· sãguis ut redimẽt· Quare de latere· s. qz vnde culpa imde gĩa· Culpa p feminã· gĩa per xp̃m· Eterna deitas· passio tẽpal· Jlla creauit· hec redemit· hec ibi· ¶ 6° xp̃s sua passione nos salua uit· Vñ i clementis de sũma trinitate a fide catholica 8i sic· Fidei catholice fũdamẽto preq̃ qđ apostolo teste· nemo põt aliud ponere firmẽ inherẽtes· apte cũ sãcta matre eccĩa ofitemur· vnigemitũ dei filiũ im hiis im quib⁹ de⁹ pater exist: vna cũ pie eternaliter subsistentẽ: ptes nre nature silvmitas ex quib⁹ ipe in se verus de⁹ exns fiere t verus hõ: hũanũ videlicet corp⁹ passibile a aiaz intellectiuã seu racõnalẽ ipsũ corp⁹ vere ap se essentialiter informantẽ assumpsisse ex tpe a ex virginali thalamo ad vnitatẽ sue ypostasis a psone Et qz in ipsa assumpta natura ipsũ dei verbũ pro oim operãda salute nõsolũ affigi cruci a i ea mori voluit· ꝑ etiã iam spũ emisso: pforari lancea fu stinuit latus suũ ut ex inde pfluentib⁹ vndis aq̃ s. a sanguinis: formaret vnica a immaculata ecclesia oiunx xp̃i sicut de latere p̃mi hois soporati· Eua sibi in oiugẽ ẽ formata ut sic certe figuẽ p̃mi a veteris ade qui scdm apl'm ẽ forma futuri ade· i nõo nouissiõ adã a xp̃o veritas rẽderet· hec ibi· Et sic patet effect⁹ passionis xp̃i·

QVarto declarat eadẽ cõclusio testimonio legis Eccĩastice a hoc quadruplicit· ¶ Primo btũs Greg· lib· 20· moraliũ dicit sic· Cũ em̃ deus posset nobis etiaz non moriẽdo succurrere voluit tũ hominib⁹ moriendo sibuenire· qz videlicet nos min⁹ amasset· nec vim sue dilectionis nob ostẽderet· misi hoc qđ a nobis tolleret ad tpus aie sustineret· hec ille· ¶ 2° btũs Jero· super Matb· dicit sic· Omis creatura opatitur xp̃o morienti· sol obscuratur· terra mouet· petre scindũtur· velũ templi diuiditur· sepulchra aperiũtur· sol⁹ miser homo nõ opatitur· pro quo solo xp̃us patitur· Cõspui voluit ut nos lauaret· Velari voluit ut velamen culpe et ignorãtie a cordib⁹ nostris auferret· Jn capite pcuti voluit ut caput nostrum a· Adã sanctati restituret· Colaphis cedi a vb deridi voluit ut nos ei labiis a maib⁹ a vb a opib⁹ applaudam⁹ hec ille· ¶ 3° btũs Amb· super bũ immaculati dicit sic· Noli tãtũ amittẽ bñfitiũ o homo· Propterea xp̃us dñacõm mortis se sub dibit ut te a iugo dominacõnis eueret· Ille suscepit mortis seruitutez ut tibi tribueret vite eterne libertatẽ· Doles dñe nõ tua vulnera ꝙ mea· nõ tuaz mortẽ ꝙ nostrã infirmitatẽ· hec ille· ¶ 4° btũs Aug⁹· in quodã sermone dicit sic· Multos filios de⁹ fecit vnicus filius dei: sibi frẽs redemit sanguine suo· probauit reprobatus· redemit vẽditus· honorauit iniuriatus· vivificauit occisus· venditis rebz nostris nullũ maius pretiũ accipim⁹ qm̃ nosipos· qz talib⁹ implicati nostri non eram⁹· Sfusus ẽ sanguis medici a factus ẽ medicamentũ frenetici· Vt g̃ a pcõ sanemur: cristũ crucifixuz meditemur acẽ· ¶ Quia vero xp̃us in passione sua erat mediator inẽ deũ a hominẽ p̃· Thimot· 2· ca° Vn⁹ ẽ mediator dei a hominũ hõ xp̃s ihus· Mediatoris ãt offitiũ ꝓpriũ ẽ cõiungere a vnire eos inẽ quos ẽ mediator· Naz extrema vniũtur in medio· Vnire aũt homines deo perfectiue quidẽ nouit xp̃o p quẽ homines sũt deo reconciliati· scdm illud p̃· Corin· 1· ca° Deus erat in xp̃o mundũ reconcilians sibi· iõ solus xp̃us ẽ perfectus dei a hominũ mediator inq̃tũ p suã mortẽ gen⁹ humanuz deo reconciliauit· Vñ cũ apl'us diceret· Mediator dei a hoim hõ cristus ihus: subiunxit qui dedit semetipsũ redẽpcõez p oib⁹· Mediator aũt debet habẽ aliquid omune cũ vtraq pte s. ut sit amicus vtriusq· Crist⁹ aũt habuit cum deo cõmunẽ btitudinẽ· cũ hominibus vero mortalitatez· Propterea Leo papa in sermone de natali dñi dicit· Suscipit a maiestate humilitas· a vtute infirmitas· ab eternitate mortalitas· ut qđ nostris remediis ogruebat: vn⁹ atq idẽ dei a hominũ mediator et mori ex vno a resurgere posset ex altero· Nisi em̃ eet verus de⁹ nõ afferret remediũ nisi eet verus hõ nõ preberet exẽplũ· hec ille· Ostẽdit aũt cristus· 10· signa humanitatis et dimitatis im passione· ¶ Primũ signũ fuit resuscitacõis Nã in eo q cris⁹ fleuit Lazaz ad miserias hui⁹ vite reuocanduz: signũ ẽ humanitatis in xp̃o· in fletu ei corporali fũt duo quoz vnũ est lacrima rũ resolutio in q̃ ẽ hũoris generacõ q̃ p lacrimas distillat· Aliud ẽ quedã omotio a turbacõ capitis a oculoz· iõ ioh· 11· ca° dr· Lacrimat⁹ ẽ ihesus que quidez lacrime nõ fuerũt ex necitate ꝙ ex pietate a causa· Erat ei fons pietatis a iõ flebat ut oñdat nõ eẽ reprehẽsibile si q̃s ploret ex pietate Eccĩ· 8· ca° Fili sup mortuũ ꝓduc lacrimas· Fleuit etiã ex cã ut doceret hoiem ꝓpter pcm̃ fletib⁹ idigere p s̃· Laboraui in gemitu meo laua· p sin· no· leme· la· me· stra· me· riga· Ecce statũ sequit signuz dimitatis· qz ihesus voce magna clamauit dicẽs· Lazare veni foras· iohã· 11· ca· Vox em̃ cristi dr magna ꝓpter virtutis ei⁹ magnitudinẽ· Nã tãta virt⁹ ei⁹ fuit q̃ fuscitauit lazaz a morte quezad modũ fuscitat dr mẽs a sõno ps̃· Dedit voci sue vocẽ vtutis· Nõ ei oãdo a deprecãdo ꝙ ipãdo hoc fecit q̃si ꝓpria ptate· Nã doctrinã q̃ se deũ dicebat veris mãcul' confirmabat: dima vtute factis· iõ dr Mar· p· capi° Que nam doctrina hec noua· quia in potestate spiritib⁹ immũdis imperat a obediunt ei· Et nunc cũ imperio clamat· Lazare veni foras·

Quē iō exp̄rio noīe vocat· q̄ tāta erat virtus vo
cis q̄ piter oīes mortui cogerent exire· nisi p ex
p̄ssionē noīs virtutē suā ad vnū determinasset·
ut Aug⁹· libro de v̄b dñi dicit· Et tāta fuit virtus
vocis xp̄i ut absq; tp̄is dilatōne ostenderit portas
ereas q̄ vectes ferreos ofregerit q̄ Lazarus ad vi
taz redierit· Qua virtute stupefact⁹ sathan· mox
apud p̄iem oquestus ē dicens· Ecce hō quē dā no
mine iōus mittē potestatē tuaz infringē· atq; iusti
tiam tuā puersa p̄sūp cōne sūuertere· Violentia
temeraria vinctū lazaz quē infern⁹ detinuit ab ī
feris abstraxit q̄ ad vitā reuocauit· Si hūc impu
nitū relinq̄s: totū ifernū spoliabit q̄ tandē iustitia
tua pibit· Cur me posuisti ministrū iustitie tue· si
fortior me spolia mea diripiat· Cui dē⁹ pater ait·
Que custodie tue mādata sunt firmiter obserua·
alioq̄ ratiōem reddes de negligētia tua· Tūc sa
than ad mundū rediens ocitauit p̄ncipes sacer
dotū q̄ phariseos aduersus iōm ut congregato cō
silio eū morti traderēt· Ab ista ergo die viso mā
culo· omoti spū diabolico· firmo p̄posito delmia
uerūt xp̄m occidē· Ista suscitatō lazari fuit p̄mo
figurata in suscitatōne filij mulieris sarreptane
quē helyas oratōne ad dñm fusa resuscitauit· ȝ·
Reg̃· 19· ca· 2° ī suscitatō e filij mulieris sunamitis
quē heliseus suscitauit ponens baculū suuz super
puez· ȝ· Regū· ȝ· ca· 3° in suscitatōne homis quē
latrūculi sepelierāt in sepulchro helysei ad cuius
tactū surrexit· ȝ· Re· 13· ca· ¶ Secundū signū fuit
osecratōnis· Nā p̄ceptū erat Exodi· 12· ca· ut vna
quecq; trib⁹ indeoz tolleret agnū q̄ comederet et
de sāguine agni linirent postes domorū in quib⁹
habitabāt in signuz q̄ deus liberaret eos de serui
tute egip̄ciorz q̄ āgelus dñi p̄cutiens primogenita
egip̄ciorz: videns signū thau in suplimin⁹ ibus do
morz ī q̄b⁹ habitabāt hebrei p̄trāsiēt q̄ sic exirēt
egiptū q̄ p̄trāsirēt mare rubz· In signū itaq; libe
rōis de egipto voluit de⁹ ut· 13· hūa p̄mi mēsis ymo
laēt agn⁹ q̄ comederēt ab vnūquo ista bele· Crist⁹
aūt q̄ venerat ñ soluere legē· sed adimplē· Math·
7· ca· die iouis· s· luna· 13· voluit omedē agnū pa
scalē cū discipul⁹ suis dicens· Desiderio desiderau
hoc pascha mādūcare vobiscū añq̄ patiar q̄ sic in
cenaculo cū eis mādūcauit· ecce signū humanita
tis· Et statī sequit signū dīmitatis· q̄ celebrato ty
pico pasca· ihesus accepit panē in man⁹ suas q̄ be
nedicēs osecrauit in corp⁹ suū q̄ vinū ī sanguinē
suū· Vñ Jhero· sup Math· ut habet de osec· disti·
2· ca°· accipite dicit sic· Postq̄ typicū pascha fue
rat cōpletū q̄ agni carnes cū aplis comederat· as
sūpsit panē qui confortator ē hoīs et ad vez pascē
trāsit sacramentuz ut quō in p̄figuratōe ei⁹ mel
chisedech panē q̄ vinū offerēs fecerat· ipeq; in ve
ritate sui corp̄is q̄ sāguis p̄sentaret· hec ibi· Et cā·
q̄ corpus dr sic· Vere vnica q̄ pfecta hostia: fide
extimāda· nō spetie neq; exteriori censēda visu· sed
interiori affectu· Vñ celestis ofirmat auctoritas·
q̄ caro mea vere ē cib⁹ q̄ sāguis me⁹ vere ē pot⁹· Re
cedat g̃ oē infidelitatis ābiguū· qm̄q̄dē q̄ auctor ē
muneris· ipe etiā ē testis veritatis· Naz q̄ inuisibi
lis sacerdos visibiles creaturas in substantiā cor
poris sui et sāguinis: vbo suo secreta potestate cō
ūtit dicēs· Accipite q̄ comedite· hoc ē corp⁹ meū
cū sanctificatōne repetita· Accipite q̄ bibite· hic ē
sanguis me⁹· Sicut ergo ad nutū p̄cipientis dñi
repēte ex nihilo subsistereūt excelsa celoz· p̄fūda
fluctuū q̄ vasta terraz· pari potestate in spiritali
b⁹ sacramētis· vbi p̄cipit virtus· seruit effectus
hec ibi· Fuit aūt figuratū istud sacrifitiū corpis
xp̄i p̄mo in oblatōe melchisedech q̄ panē q̄ vinū
obtulit· Gen̄· 14· ca· 2° in sacrifitio expiatōis qñ
pontifex intrabat semel in āno cū sanguine in sā
cta sanctoz· Exo· 30· ca°· ¶ 3° in māna q̄d habebat
in se oīs saporis suauitatē· sapiē· 16· ca· ȝ° in ag
no pascali p cui⁹ sāguinē ptecti fūt filij isrl a de
uastante angelo· ¶ Tertiū signū ē institutōis· Nā
imminēte passione voluit ihs crist⁹ pedes discipu
loz suoz lauare· Ideo Joh· 13· ca· 8· surgit a cena
q̄ ponit vestimēta sua q̄ cū accepisset linthēū p̄cin
xit se· deinde misit aquā in pelui q̄ cepit lauare pe
des discipuloz q̄ extergē linthēo quo erat p̄cinct⁹
vbi ponūtur sex signa humanitatis xp̄i· primo
voluntas subuenīdi hūano generi· q̄ surgit a ce
na· p̄s· Exurge dñe adiuua nos· 2° nre hūanita
tis assumptō· q̄ ponit vestimēta sua· Isa· ȝ7· ca°
Vere tu es deus absconditus· ¶ 3° nre mortalitatis ex
inanitō· q̄ p̄cinxit se linthēo· Treno· 3· ca°· Ego
vir videns pauptatē meā in virga indignatōis
ei⁹· ȝ° ad obsequiū gen⁹ idīmatio· q̄ misit aquā
in pelui· ¶ 4° obsequiū dignatio· q̄ cepit lauare
pedes discipuloz suoz· ¶ 5° modi obsequēdi ap
propriatō· q̄ exterfit linthēo nō alioz subsidio·
sed p seipm· statim autem ponitur signum diuini
tatis in eo q̄ crist⁹ virtute sue diuinitatis apo
stolos instituit sacerdotes dicēs· hoc facite quoti
enscūq; sumetis in meā omemoratōem Vñ dist·
21· ¶ decretis g̃ romanoz pontificū dr sic· Simplici
ter vero maioz q̄ minoz sacerdotū in nouo testa
mento discretō ab ipō xp̄ō sūpsit exordiū· qui· 12·
aplos tāq̄ maiores sacerdotes q̄· 72· discipulos
q̄si minores sacerdotes instituit· Petz vero quez
in sūmū sacerdotē elegit: ei p oīb⁹ q̄ p̄ omnib⁹ da
ues regni celoz tribuit q̄ a se petra sibi Petri no
men imposuit atq; p ei⁹ fidē se spāliter rogasse te
status est· hec ibi· Virtute em̄ dīna hoc factū est·
¶ Quartū signū ē p̄nūtiatōis· Nā xp̄ō imminebat
passio q̄ mors quaz naturaliē refugit natura hu
mana q̄ cū eā sētit sibi imminere: tristat tāq̄ de ma
lo q̄ nociuo sibi p̄sīte· ut g̃ xp̄us oīdat se veraz
naturā humanā habere voluit turbatōis affectū
ex indictō ratōis qñtū ad ipam amām pati sc̄m
illud· Joh· 13· ca· Jhūs turbatus ē spū· Videbat
em̄ q̄ p̄ditor ille iudas exiturus erat ut iudeos
a q̄b⁹ p̄ter p̄dictōem pecuniā acceperat: adducēt
ut ip̄m xp̄m caperent ex q̄ sepabat a cōsilio q̄ col
legio sāctoz de q̄ p̄dictōne dr ī p̄s· Rui ebat pa
nes meos magnificauit sup me supplantatōem·
Et Zach· 11· ca· Et appenderūt mercedē meā· 30· ar
genteos pretio q̄ appretiatus fuz ab eis· Istud cō
silīū fuit prefiguratū· p̄mo in osilio fratz ioseph

qui tractauerũt ip̃m vendere ismahelitis·2° in ꝛ si
lio qđ habuit absalõ cũ achitophel ꝛra dauid
patrẽ suũ·2·Reg̃·15·ca·Statũ aũt pomẽt signũ di
uinitatis in eo qꝺ xp̃us cognoscit cogitacõnes cor
dis dicẽs apl̃is·Amẽ amẽ dico vob̃·qꝺ vn9 ex vo
bis tradet me·Job·13·ca° Reuelat aũt ꝓditorẽ
dicẽs iohãm secrete·Ille ẽ cui intinctũ panez por
rexero· Et cũ intinxisset panẽ dedit iude sy monis
scariothis a dicit ei ihus· Quid facis: fac citius·
Hec verba ita obscura a ꝓfũda fuerũt a hũanũ
intellectũ tũscendere ut nec quisqꝫ apl̃oꝝ intelle
xerit misi is cui reuelauit·puer·21·ca° Gloria do
mini ẽ celare verbũ·Longũ aũt ꝑmonẽ fecit xp̃s
post hec in quo multa p̃ dixit a docuit ptinẽtia ad
caritatẽ dei a ꝓximi· ℣ Rũtũ signũ ẽ darificacõis
Nã cũ Judas exisset accepta buccella dixit ihus
nũc darificatus ẽ filius hois·qꝺ iuda exeũte ad
ducendũ milites: negotiũ passionis xp̃i ꝑ quaz
darificãdi erat inchoabat a surgẽs ihus ut ostẽ
dat se voluntarie pativadit ad ortũ·videbat apl̃os
formidare ꝙ ꝓpe tpus qꝺ nox ꝓfũda eat a ꝓpe locũ
in qꝫ erãt ita ut sp circũuolueret oculos ad hostiũ
qsi expectãtes hostes ipos inuadẽtes·io nõ attẽde
bãt hijs q̃ dicebãt·Vt ꝙ melio9 verba que dicturꝰ
erat intelligerẽt ducit eos in aliũ locũ secretũ vbi
extimãtes se fore securos attenti9 audiãt q̃ dice
ret·Osee·2·ca·Ducã eã in solitudinẽ a loquar ad
cor ei9·io dicit·Vt cognoscat mũd9·qꝺ diligo pa
trẽ sicut mandatũ dedit m̃ pat̃·s·moriẽdi ꝑ salu
te hois sic facõ·s·morior·Surgite hinc a eam9 ad
locũ vbi tradend9 sũ ut cognoscatis·qꝺ nõ ex ne
cessitate ꝫ ex obediẽtia a caritate morior·Job·39·
ca·Audacter in occursũ pgit armatis·Statũ aũt
pomẽt signũ dimitatis in eo qꝺ xp̃us p̃ dicit scãda
lizãi apl̃oꝝ dicẽs·Oẽs vos scandalũ patiemini in
me i ista nocte·scriptũ ẽ ei·Zach·13·ca·Framea
fuscitaẽ sup pastorẽ meũ a sup virũ cohærẽtẽ mihi
dicit dñs exercituũ·percute pastorẽ a dispergẽtur
oues·hec ibi·Predicit penã inde futurã·Filiꝰ iqt
hois vadit sic̃ scriptũ ẽ de eo·Ve aũt homini illi
p quẽ tradet̃·Melio9 erat ei si natus nõ fuisset hõ
ille·Sicut em̃ scriptũ ẽ in ps̃·Cõstitue sup eum pec
catorẽ a dyabolus stet a dextris ei9 ac̃·vsqꝫ sicut
zona qua sẽp p̃cingit̃·vbi ponũt̃·zo·maledictio
nes ortẽ iudã·Predicit negacõem fiendã ꝑ petrꝫ
dicẽs·Amẽ dico tibi·nõ cantabit gall9 donec ter
me neges·sicut accidit· ℣ Sextũ signũ ẽ firmacõ
nis· Nã xp̃us triplicẽ fecit oracõẽz ad patrẽ ꝓm
quã ostendit veram humanitatẽz·Primo enim
orauit pro se dicens·transeat a me calix iste in q̃
tũ racõ orando ꝓposuit deo quod erat in appetitu
sensitiuo a sic xp̃us orauit scd̃m sensualitatẽz in
qꝫtum·s·racõ eius exprimebat sensualitatis affe
ctum tãqꝫ sensualitatis aduocata ut ostenderet
se veram humanitatẽ assumpsisse cũ omnib9 natu
ralibus affectibus·s·ut timor bibendi calicis nõ
eum pturbaret a qꝫ mors eũ nõ detineret· 2° ora
uit ꝑ apostolis eundẽz sermonẽ dicens·Trãseat
a me calix iste a ꝑ hijs oro qui passuri sũt ꝓ me·
ut quo modo a me bibitur calix passiõis·ita ab
hijs bibat̃ sine spei diffidentia·sine sensu doloris
sine metu mortis·ut Hilari9 sup Matth̃·dicit· 3°
orauit ꝑ omnib9 fidelib9 qui credituri erant in
ip̃m eundẽ sermonẽ dicens· Transfer calicẽ hũc
a me a effectus passionis mee transeat ad eos q̃
sunt p̃destinati ut ꝑ me vitaz ꝙsequant̃ eternam
Fuit aũt prefiguꝝta xp̃i oracõ ℣ Primo in oracõ
ne dauid qui sentiẽs ꝑsecucõnes saul̃: cadens
ꝓnoꝰ in terrã adorauit tertio·ut habet̃ ꝑ·Regum
2 ꝙ·ca° 2° in oracõne damel̃ qui trib9 tẽpib9
in die flectebat genua sua a adorabat·cõfitebat̃
qꝫ coram deo suo·damel̃·6·ca· Statim aũt ponitur
signũ dimitatis in eo qꝺ xp̃us dicit· Verũtamen
nõ mea voluntas ꝫ tua fiat·Nã ex quadã dispen
satione filiꝰ dei ante suam passionẽ permittebat
carni agere a pati que sũt ei ꝓpria a similit̃ ꝑmit
tebat omnib9 viribꝰ anime agere que sibi erãt
ꝓpria·Manifestũ ẽ aũt qꝺ voluntas sensualitatis
refugit naturalit̃ dolores sensibiles a corꝑis lesio
nẽ· Et similiter etiã voluntas ut natura repudiat
ea que natuꝝ sũt ꝙtraria a ea que sunt mala s̃m
se puta mortẽ a alia huiusmõi nociua·s·vstionẽ
decapitacõem·suspensionez ac̃· Voluntas aũt di
erat ut xp̃us dolores·passiones a mortẽ patereꝰ
nõ qꝫ ista eẽnt a deo volita scd̃m se ꝫ ex ordie ad
finẽ humane salutis p̃s· Vt faceret voluntatem
tuã deus me9 volui a le·tu·im·c·mei· Vñ xp̃us vo
lebat ut voluntas patris impleretꝰ·nõ aũt scd̃m
voluntatẽ sensualitatis cui9 motus nõ se extẽdit
vsqꝫ ad voluntatẽ dimaz· Cũ em̃ xp̃s sic oraret ap
paruit ei angelus de celo genuflexus coram eo: por
rigens ei duas cetulas· In ꝑma cetula quã gere
bat manu sinistra: erãt scripta oia ꝓcã hominũ
a pene ꝓ illis debite a hic tertius scribebatur ibi·
Per vnũ hominẽ pcm̃ in hũc mundũ intrauit
a per peccatũ mors·vnius enim delicto multi mor
ui sunt·igitur per vnius hominis delictũ in omnes
homines in cõdemnacõem·Roma·5·ca· In secun
da cetula quam gerebat manu dextra erat script
tum meritum xp̃i sicut in capite totius ecclesie cui
onia membra vniunt̃ cuius meritũ se extendit
ad omnes homines p̃s· Nõ ẽ qui se abscõdat a ca
lore ei9· Et hic tertius scribebat̃ ibi· Multomagis
gra dei a donũ in gratia hominis vni9 ihu xp̃i in
plures abundabit · Multomagis abundantia
gratie a donacõis iustitie: accipientes in vita regna
bũt ꝑ vnũ ihm̃ xp̃m· Per vni9 iustitiã in omnes
hoies in iustificacõem vite· Per vni9 hois inobe
dientiã pctores cõstituti sũt multi· ita ꝑ vni9 hois
obedientiã iusti cõstituent̃ multi· Xp̃us hijs per
lectis ait· Nõ sicut ego volo sed sicut tu ac̃· ℣ Se
ptimũ signũ est sup actõmis· Nam delectacõ ortem
placõmis dime ita ꝑ dispẽsacõẽz vtutis dime tene
bat̃ in mẽte xp̃i qꝫ ñ deriuabat̃ ad vires sẽsitiuas
ut ꝑ hº dolor sẽsibil̃ exclud̃et̃·Sic ãt dolor sẽsibil̃
ẽ in appetitu sẽsitio ita tristitia·ꝫ differẽtia ẽ ꝑm mo
tiuũ siue ꝑm obiectũ· Nã motiuũ doloris ẽ lesio sẽ
su tact9 ꝙcepta·sic̃ cũ aliqs vulnerat̃·Motiuũ tri
stitie est nocumentũ siue malũ interius apprehen
sum siue per racõem siue ꝑ ymaginacõem puta

cū quis tristat de amissione gre vel pcumie. Aīa aūt xpi apprehēdit interi⁹ aliquid ut nociuū. puta passio mors z hmōi qītū ad se. quo ad alios vero pctm discipulo z peccatū iudeoz occidentiū ipm. Vt dicit Math. 26. ca°. Tristis ē aīa mea vsq; ad mortē. Et Amb. li. 7. de trinita. dicit. Suscepit tristitiā meaz ut hō tristitiā habuit. Confidēter tristitiaz ñoio qui crucē predico. Et Marc. 14. ca. Cepit ihesus pauere z tedere. Sicut em̄ tristitia causat ex apprehēsione mali preteriti. ita timor ex apprehensione mali futuri. Licet aūt xpus potuerit vitare mala futura fm virtutez dīmitatis. erat tñ nō de facili euitabile scōm infirmitatez carnis. Fuit aūt figurata ista tristitia. primo in iacob timēte esau. Gen. 32. ca. V2° in helya timēte iezabel 3. Reg. 19. ca. Statim aūt pmē signū diuinitatis in eo q factus in agonia plixius orabat et factus ē sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrētis in terrā. Sup q dicit glō. Per terraz sāguine irrigataz declarat q affectū sue preces iā obtineret ut fidez discipuloz quā terrena adhuc fragilitas arguebat: suo sanguie purgaret z quicqd illi scandali de morte ei⁹ ptulissent hoc totū ipse moriēdo deleret. ſ z totū mundū pctis mortuū ad vitā resuscitaret. hec ibi. Agonia em̄ nō fuit in xpo qītum ad ptē aīe racionalē. s. scōm q importat ocertationē voluntatū ex diuersitate racōnū pcedentez puta cū aliqs scōm q racō ofiderat vnū vult hoc et fm q ofiderat aliud vult otrariū. Hoc em̄ cōtingit pter debilitatē racōnis que nō pōt iudicare quid sit simplicit melius. Qđ in xpo nō fuit. q p rōem suā iudicabat simplicit eē melius q p ei⁹ passionē impleret voluntas dīna circa salutē generis hūani. Fuit tñ in xpo agonia qītū ad ptē sēsitiuā scōm q importat timorē infortunij inimētis ut dicit damascen⁹ lib. 2. Vñ ex illa agonia sudor fuit ex vehementia anxietatis. ſ gutte sanguinis nō naturalit ſ miraculose fluxerūt ex virtute diuinitatis ipi⁹. In cui⁹ figurā primo iacob luctatur cū angelo orās. Gen. 32. ca. humanitas cū diuinitate. 2° lib testamēti aspgit sāguine Exod. 24. ca. 3° amasa iacet in terra cōspsus sanguine. 2. Reg. 20. ca. ac. V Octauū signū ē obuiacōis. Naz iudas postq tractauerat pdicōem cū pncipib⁹ querebat oportunitatē quo sine turbaz tumultu traderet eū z io voluit eū in secreto inuenire z ī nocte. q semp in die circa turbaz instructionē occupabat. Sed q in nocte poterat impediri vel pter subitū occursū turbaz vel pter tenebras quibus posset vel eripi vel euadere de mamb⁹ eoz iō otē turbas munuit se armis. otē tenebras munuit se laternis z facib⁹. Hz q de turba aliqui poterāt sibi resistere p potentiā pli. iō otra hos accepit cohortē non indeoz ſ militū a pfide ut sic seruato ordine legittime potestatis null⁹ ei auderet obsistere. Insup aliqui ex iudeis zelo legis ducti preserti q a gentilib⁹ capiebat: eis fortasse resistere voluissent. iō accepit etiam a pontificib⁹ z phariseis ministros z venit ad ihesū. Job. 17. ca. Tetendit aduersus deū manū suā z otra omnipotentē robo ratus ē. Cucurrit a dūsus eū erecto collo et pīgui ceruice armatus ē. Cōcepit dolorez z pepit iniquitatē z vterus ei⁹ preparat dolos. hec ibi. Statī autē pmē signū diuinitatis in eo q xpus excitauit discipulos suos dicēs. Dormite et requescite. Ecce appropinquauit hora z filius hois tradet in manus peccatoz. Surgite eam⁹. ecce approp̄inquit q me tradet. Et Joh. 10. ca. dicit. Propterea me diligit pater. q ego pono aīaz meā ut iterz sumā eam. Nemo tollit eā a me. ſ ego pono eā a meipō. Potestatē hēo ponēdi eā z potestatē hēo iterz sumēdi eā. hec ibi. Cū em̄ vnio aīe z corpis sit naturalis sepacō etiā eoz ē naturāl. Et licet cā huius sepacōnis z mortis possit eē voluntaria. tñ mors in hoib⁹ semp est naturāl. In nullo aūt puro hoie naturā subdit voluntati cū sicut voluntas ita z natura sit a deo z iō mors cuiuslibz puri hois oportet q sit naturāl. In xpo aūt natura fuit a tō alia natura subdit voluntati ei⁹ sicut artifitiata voluntati artificis z iō fm voluntatis sue placitū: potuit aīaz ponere cū voluit z iterz eā resumere qđ null⁹ pur⁹ homo facere pōt. licz voluntarie cām mortis sibi possit inferre. Inde ē q centurio videns eū nō naturali necessitate mori. ſ sua sponte: dū damans voce magna emisit spm̄. recognouit in eo dīnaz virtutē dicēs. Vere filius dei erat iste. ysa. 29. ca. Equidez captiuitas a forti tollet z qđ oblatū fuerit a robusto saluabitur. Et sciet oīs caro. q ego dñs saluās te z redemptor tuus fortis. hec ibi. In cui⁹ figurā Saul cert⁹ mortis sue occurrit philisteis. p. Reg. 31. ca. Nonū signū est iustificacōis. Nā eadē actio diuersimode iudicat in bono vel in malo scōm q ex diuersa radice procedit. Pater em̄ tradidit xpm passioni z ipse crist⁹ seipsū ex caritate z iō laudatur. Judas aūt trādidit cristū ex cupiditate z ideo vituperat. scōz illud Joh. 6. ca. Vn⁹ ex vobis diabolus ē. dicebat aūt de iuda symonis scariothis hic em̄ erat eū traditurus cū eēt vn⁹ ex duodecim. Et Matth. 26. ca. 81. Ecce vn⁹ de duodecim venit z cū eo turba multa cū gladijs z fustib⁹: missi a pncipib⁹ sacerdotū z seniorib⁹ ppli. Qui aūt tradidit eū dedit eis signū dicēs. Quemcūq osculatus fuero ipse ē tenete eū. Et ofestim accedens ad ihm dixit Aue rabi z osculatus est eū. iō pū. 21. ca. 81. Melioza sūt vulnera diligentis q patris q fraudulenta oscula odientis q inde. in cuius figurā abner z ioab osculo occisi sūt. Statī aūt pmē signū diuinitatis in eo q cristus nō repulit iudā a iustificatione z remissione pcti. ſ patus eāt ipsū ad grāz recipe. ysa. 55. ca. Ego sū qui deleo iniqtates tuas pter me. Vñ dicit Amice ad quid venisti. Licet em̄ offensa tua sit grauissima. tñ maior ē caritas mei patientis q malitia tua me ad crucifigendum tradentis. iō plus possum satisfacere mea passione q tu z cōplices tui iniuriosa offensione. Vñ passio mea ē sufficiēs z superhabūdans satisfactio p peccatis me crucifigentiuz. si tñ incorporabūt mihi tanq membra capiti p fidē informatā caritate. ideo dicit Amice q auertere ad me z nē speres. qm̄ hec passio ē opus miserordie z caritatis. O benigna

imitatio. O suauis ꝺsolatio. O ꝓfunda dilectio. O infelix deosculatio. Tu iuda ipm magistrū vocas aīpe te amicū. Si ē tibi magister: esto ei⁹ discipulus. aīpe erit tibi amicus. Tu ipsū salutando pdis aīpe tibi obuiādo in grāz suscipe ꝓponit. Sicut em ipi⁹ crucifixores homines fuerūt ita aīpm occisus. Maior āt ē caritas xpi patiētis q̄ imquitas occisoꝝ a iō passio xpi magis valet ad reconciliandū deū toti hūano generi q̄ ad ꝓuocandū ira. Vñ dicit tibi. Ad q̄d venisti. Si ad reconciliationē: iā es amicus. Si ad infidelē pdicōnem ad quid venisti. ꝛ Nā ut dr Osee. 13. ca° Perdicio tua ex te isrl: tm̄modo in me auxiliū tuū. Tu es velut triphon q̄ venit ad viros iuda a isrl ut loquerētur eis i dolo a capet eos. 2. Mach. 12. ca° Voluit em̄ xpus passionē suā sicut deus pi⁹ voluit imquā tñ actionē iude a iudeoꝝ noluit a iō occisores cristi ab iniustitia nō excusant. Vñ ille q̄ occidit homine: iniuriā facit nō solū hoi. ꝫ etiā deo a reipublice sicut ille qui occidit seipsū ut dr. 7. ethicoꝝ. vñ dauid dānauit illū ad mortē q̄ nō timuerat mittere manū ut occideret xpm dñi q̄uis eo petente ut haberet. 2. Regū. p°. ca° ac. V Decimū signū ē p stracōnis. Nā iudas venit cū hostib⁹ armatis cū gladijs a fustib⁹. ibus autē sine armis. sine humano subsidio in occursū ei⁹ venit. Illi tanq̄ gigātes feroces ꝺtra eū venerāt ad ligandū: trahēdū. crucifigendū q̄si sua ptāte vti possent q̄si de malefactore a inimico reipublice quēadmodū i cōcilio eoꝝ diffinitū fuerat: expedit ut vn⁹ hō moriatur p ppl'o a nō tō gens peat. Estimabāt etiam ipm fugisse extrā ciuitatē. Propterea magna mltitudo armatoꝝ exijt ad ipsū capiendū. Statim aūt ponit signū ꝺimitatis i eo q̄ cū q̄reret ab eis ibus: quē queritis. ꝛ nō ex ignorātia. ꝫ ad ꝺuincē dā eoꝝ malitiā a illi rñdissent ibm nazarenū: humili voce a benigno aīo dixit Ego sū. Quo verbo audito: mox ceciderūt retrorsū in terrā velut mortui. O dementes iudei: quid vob ꝓdest tāta multitudo. ꝛ vno em̄ verbo mitissimo tā viliter iacetis ꝓstrati. vbi sūt vra ꝺsilia: nōne videtis ꝓstrata tot milia. ꝛ Vbi ē armatura vra terribilis Nōne vno verbo pterrita: reddit vob mutil'. ꝛ Nec ꝓstracō fuit figurata. Primo in Josue q̄ ad sonū tubarū ꝓstrauit muros ciuitatis Jericho Josue. 6. ca° Secūdo in Sāpson q̄ cuz māꝺibula asini occidit mille viros ut ꝫ iudicū. 7° in sāgar q̄ cū vomere occidit sexcētos viros. Judicū. 3. ca° 3°. i dauid qui vno impetu occidit octingētos viros. 2. Reg̃. 23. ca° Et ne hec ꝓstracō armatoꝝ videret casu facta ibus oīsa potētia a victoia fue ꝺimitatis ait Si q̄me queritis surgite. Cūq̄ illi surrexissent. itez placido sermone dixit eis. quē q̄ritis. at illi rñderunt. Jhesū nazarenū a sic. 2°. a 3°. ceciderūt retrorsuz audito hoc noīe ego sū q̄ est nomē dei. Exod. 3. ca° Ex quo videt q̄ ñ possent eū tenere nec capere si vellet remitti. Volens em̄ patiebat a nō nisi data licētia capiebat. V Vndecimū signū est sanatōis. Naz sym̄on petrus hūs gladiū eduxit eum a percussit pontificis seruū a abscidit ei⁹ auriculā dexteraz.

Erat aūt seruo nomē Malcus. Dixit q̄ ihs petro q̄ tuo⁹ verba ꝓtinētia ad hūanitatē ei⁹. Primū fuit istud Mitte gladiū tuū in vaginā. s. q̄ nūc nō ē temp⁹ defensionis ꝫ future redēptōnis. Secūduz fuit istud. Calicē quē dedit m̄i pater: nō vis ut bibaz illū. ꝛ. s. q̄ sic diffinitū ē a patre meo celesti ut p passionē meā redimat gen⁹ humanū et ptās dyaboli auferat pñs. Ibi ꝺfregit: potētias. arcū. scutū. gladiū a bellū. Arcū p̄cipū. scutū indoꝝ. gladiū paganoꝝ. bellū demonioꝝ. Tertiū fuit istud An putas q̄ nō possuz rogare patrē meū a exhibebit mihi modo plus q̄ duodecim legiones angeloꝝ. ꝛ Quartū fuit illud. Quō ergo implebunt scripture. ꝛ Quia sic oportet fieri. Rñtū ad primum verbuz dr Job. 19. ca° Fugite a facie gladij. quoniaz vltor iniquitatū gladius ē. Figura habetur Numeri. 25. ca° de phinees qui zelatus p deo suo arrepto pugione ꝺmotus est ꝺtra zābri a prodit eū. q̄ scortabat cū matiamitide. Sic petrus ex zelo dñi fuit pcussit malcū seruū pontificis. Secunda figura fuit de helya qui occidit ꝓphetas Baal. 3. Regū. 18. ca° Vnde dixit zelo zelatus sum p domino deo exercituū. quia dereliquerunt pactū domini dei israhel. Ibidez. 19. ca° Rñtū ad secundū verbum. non est resistendū hijs que ex diuina prouidentia disponuntur. Job. 9. ca° Quis restitit ei⁹ pacem habuit. ꝛ Et pñs. Calicē salutaris accipiā a nomē domini inuocabo. Rñtū ad tertiū verbū habetur figura Isay. 37. ca° q̄ vnus āgelus percussit. 85. milia assyrioꝝ. Quot ergo milia putaret duodecim legiones angeloꝝ. ꝛ Nā vna legio ē sex milia sexcenti sexagintasex. Secunda figura fuit de angelo qui percussit. 70. milia virorū de isrl tpe dauid. 2. Regū vl. ca° Rñtū ad quartū verbū ꝺicitur Osee. 12. ca° Et locutus fuz ꝓphetas a ego visionē multiplicaui eis a in manu ꝓphetaruz assimilatus fū. Statim aūt ponitur signū diuinitatis Luce. 22. ca° Rñdens autez ihesus ait. Sinite vsq̄ huc Et cū tetigisset auriculaz ei⁹ sanauit eū. Vnde p. q. 1. ca. q8 dexpō dicit sic Venditus ēstituit xpus auriculā malco et fecit miracula. q̄ eis qui nescientes aderāt: dona sue gratie ꝺtulit p quibz etiaz in cruce supplicauit. Et. 24. q. p°. ca° Si petrus dicit sic. Legitur passio domini si ad diuinitatem ei⁹ referimus infirmitatez corporee passionis: excidat auricula Excidit a petro qui ñ ē passus eristū ꝓphetā estimari ꝫ dei filiū do cuit fideli ꝺfessione signari ac. V Duodecimū signū est captionis Nā circa xpm tria peraguntē. Primo em̄ ꝺprehenditur. q̄ cohors militū a tribun⁹ ipoꝝ a ministri iudeoꝝ ꝺprehenderūt ihesū ut adimplerentur due ꝓphetie. Prima est pñs. Deus derelinquit eū: psequimini a ꝺprehendite eū. q̄ non est qui eripiat. Secunda ē Trenoꝝ. 4. ca° Spiritus oris nostri xpus dominus captus est in peccatis nostris a propter peccata nostra ut nos ab eis liberaret. Figura p°. Reg. 4. ca° Archa domini capta ē a philisteis. 2° xpus ligatur. q̄ ligauerūt eū ut adimplerentur due ꝓphetie. Prima ē pñs. Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiā laudis. Secūda ē ꝓū. 1. ca.

Sequiť eaz quasi bos ducť ad victimā: ignorās
q ad vincula trahať: donec trāsfigat sagitta ie
cur eiº. Figuā sampson voluntarie ligať a phili
steis. Judicū. 17. ca. 3º ducť ibus ad domū āne
pmū. Timētes eñ iudei ne excitaretť tumultº ppli
a ibus de mambº eoz eripeť: dedimauerūt ad do
mū anne que ín via posita ppinquioz eáť a sic ab
ipō ddēnaretť. O inſēsati iudei. Cristū pdere queitis
qui ad vos venít ut deduceret in viaz salutis. vñ
impleť ppbia pū. 1. ca. Pedes illorū ad malū cur
rūt a festínant ut effundāt sanguiné. Et pſ. Ve
loces pedes eoz ad effundendū sanguiné. statim
aūt ponťť signū dímtatis. q erat ānas socer cay
phe qui erat pontifex ām illº. Erat aūt cayphaſ
q ofilīū dederáť in deis. q expedit vnū boiem mori
p ppło. vñ p aduersarioz ppbias oñdiť q xps
nō ex ínfirmitate aut ex ipotentia sua captus est
a mortuº. ß ppter salutē ppli. s. ut nō tō gēs peať
ß etiaz ut filios dei dispsos cōgregaret in vnū. s. i
vnā fidē. Qđ quidez facere nō potuisset. nisi verus
deus a verº bō fuisset. Et sic implete sūt due pphe
tie. pma est. pſ. In manº tuas ocmēdo spīm meuz
redemisti me dñe deus veritatis. v. tu dñe deus veri
tatis: redemisti me ín xpō damāte in cruce. i manº
tuas cōmēdo spīm meū. secūda ē Isay. 59. ca. Ecce
non ē abbreuiata manº dñi: ut saluare nequeat
V Jn hijs apparet dímtas xpi. V Tredecimū signuz
ē negacōis. Cū eñ Petrus sederet i atrio foris. ac
cessit ad eū vna ācilla dicēs. Et tu cū ihu galileo
eráš. At ille negauit corā oībº dicens. Nescio qđ
dicis. O ifirmitas petri. O debilis occasio negatio
nis. Nō armatus miles: non admirādº pontifex
nō mulier nobilº a libeá. nō pnceps iudicās. nō
tortor verendº. ß mulier ancilla et hostiaria te in
terrogat. Quid times fateri te xpianū. c Nunquiď
ipa vocat magistruz tuū reipublice pditorē. c Non
ne vocat eū oīm saluatorē. cqm̄ dicit cū ihu. Cur
mentiris: illa verz dicēte. c illa ofiteť ihm a tu ipm
negas. dicis eñ nescio an sit ihus. Fidez tuā hu
mano timore abnegasti. cur aggrūas pctm̄ tuū
affirmās iuramēto te non nouisse ihm. c Alia eñ
ācilla te ereūte ianuā loq̄tur nō tibi. ß mínistris
dicēs. Et hic eáť cū ihu nazareno. Aduerte petre
qm̄ iste due ofitenť fidē quā tu negas. Prima cō
fiteť opº redēptōnis humane p morte xpi. q dic
Cū ihu galileo ppter tūsmigracōem a vita i mor
tē. a terra in crucē. a cruce in sepulchruz. secūda ofi
teť opus refurrectionis xpi. qa dicit. cū ihu naza
reno. a floreido. pſ. Refloruit caro mea. s. in refurre
ctione. O petre nō petra firma p fidei cōfessionē. ß
petra frigida et dura p mētis obdurācōem. cur
teipsū detestaris a anathematizas dicens te non
nouisse hominē. c Alij ofitenť xpi dímtatē. a tu eiº
negas humanitatez. O petre vide q peioz es dyabo
lo q̄ ait. ihesu fili dauid: qđ venisti añ tpus pdere
nos. c Marē. 1. ca. ceteri apli fugiūt ab eo ne ipsū
negēt. tu vero cristū sequeris ut eū neges. in cuiº
figuraz chusi arachites amicus dauid negauit
eū. 2. Re. 16. caº. Et sic implenť tres ppbie. Prima
ppbia est. iob. 19. ca. Fratres meos longe fecit a
me. a noti mei quasi aliem recesserūt a me. Derelí
querūt me ppinq̄ mei. a q̄ me nouerāt obliti sunt
mei. Jnquilini domº mee. a ancille mee: q̄si alienū
habuerūt me. a quasi pegrinº fui ī ocul' eoz. hec
ibi. V Secūda ē dauid ím pſ. Lumē oculoz meoz
et apli a ipm non ē mecū. Amici mei a primi mei
adūsū me appropinq̄uerūt. a steterunt. Et q̄ iuxta
me erāt delonge steterūt. Et in alio pſ. Lōge feci
sti notos meos a me: posuerūt me abhomiacōez
sibi. V Tertia est zacha. 13. ca. Percute pastorē et
dispgent oues. Verificať etiam due figure. Pri
ma ē de sampsone cuiº caput radiť postq̄ ligatº
fuit. Judicū. 16. ca. Secūda ē de sedechia ége qui
postq̄ fuit cōprehēsus et ligatus a caldeis: oēs q̄
erāt cū eo fūt dispersi. x. ke. 25. ca. Statim aūt po
nťť signū dímtatis. qe cōtinuo gallº cantauit. Et
conversus dñs respexit petz. a recordatus ē petrus
verbi ihu qđ dixerat. prius q̄ gallus cantáet ter
me negab. Et egressus foras fleuit amaē. Vbi de
signanť quatuor ptinētia ad dímtatē xpi. pmo
conversio dñi ad petz p mísericordiaz. iō dr. cōsus
dñs. Trenoz vltio ca. Cōuerte nos dñe ad te et
conuertemur. Et pſ. Deus tu cōuersus vivificabis
nos. 2º visio dñi p benígnitatez. iō dr respexit pe
trū. pſ. dñs de celo. pspexit sup filios hominū ut
videat si est intelligēs aut requirēs deū. 3º immís
sio otricōnis p iustitiā. iō dr. a recordatus ē petrº
s. pctī sui de quo valde doluit. pſ. Scōm multitu
dinē dolorº meoz in corde meo: consolacōnes tue le
tificaverūt aīaz meā. 4º iustificacō p grāz satis
factiōis. iō dicit fleuit amare. pſ. Lauabo p singu
las noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meū ri
gabo. Vñ gallus diuina vtute motus cātauit ut
petz excitaret ad cognicōem pctī. Job. 38. ca. q̄s
dedit gallo intelligentiā. c V Decimū q̄rtū signū
ē attestacōis. Nā príncipes sacerdotū congregati ī do
mo cayphe. a omēs ofiliū querebāt falsū testimo
nū contra ihesū ut eū morti traderēt. a nō inuenerť
cū multi falsi testes accessissent. Vñ iplete sūt tres
ppbetie. Prima ē Jere. 9. ca. Docuerūt linguā suā
loq̄ mendatiū ut ínique agerēt laborauerūt. Se
cūda ē Job. 16. ca. Ruge mee testimoniū dicūt cō
tra me. a suscitať falsiloquº aduersus fatiē meaz
contradicens mihi. Tertia ē dauid ím pſ. Jnsurre
rexūt ī me testes iniqui. a mētita ē iníq̄tas sibi. Nā
duo falsi testes venerūt. a dixerūt. Hic dixit. Dos
truere tēplum dei et post triduū reedificare illud. Jō Ose. 1. ca. 8r. Ego redemí eos. a ipsi locuti
sūt contra me mēdatia. Nō eñ xpus dixit. possum
destruere tēplū dei. ß dixit solvite tēplū hoc. Figu
ra de falsis testibº quos produxit iezabel aduer
sus Naboth ut eū ītерficēt. 3. Reg. 21. caº. ppterea
adducūt testimoniuz de tēplo. qe ut habeť p. Esdre
6. ca. Oīs homo qui hāc mutauerit iussionē. s. ut
destruať templū dei tollať lignū de domo eiº. a eri
gatur. a ofigať in eo. dominº autē eiº publicet. Sta
timq̄ ponťť signū dímtatis cristi. cū dicit. solvite
tēplū hoc. a ín tribº diebº excitabo illud. Vbi po
nunť tria signa dímtatis cristi. primo ín mortifi
cacōe. qe mors eiº ñ fuit naturalť. s. p ícineratiōez

a putrefactionē sicut ē alioꝝ hominū ps̄. Nō dabis sanctū tuū videre corrupcōem licet aīa fuerit sepata a corpe a sāguis sepatꝰ a corpore. Per ei9 em̄ mortē solutus ē homo a pctō. Isa. lxv. ca°. Ego sū qui deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me. Etiaꝫ a pena pctī. ps̄a. lxxv. ca°. Vere lāguores nostros ipe tulit a dolores nostros ipe portauit. Figura huiꝰ habet Gen̄. ꝫ. ca°. Collocauit dn̄s deus cherubim a flammeū gladiū atq; versatilē ad custodiēdā viā ligni vite. qz p gladiū mortis xp̄i: morientis ꝓpter caritatē: custodiet homini viā paradisi. Heb. x. ca°. Habentes fiduciā in introitu scōꝝ in celi in sāguine xp̄i. iō dicit xp̄us. Soluti te ut sit verbū et pnomē. ꝫ°. in cohabitatione. qz in alijs sanctis deꝰ cohabitat solū in aīa spūaliter. i. Cor. ꝫ. ca°. vē plū dei sanctū qđ estis vos. ꝑ i corpe xp̄i dīmitas habitat etiā corporaliter. Col. ii. ca°. In quo habitat oīs pleitudo dīmitatis etiā corpaliter. In sāctis habitat deus solū p gr̄aꝫ ps̄. dn̄s i tēplo sancto suo. In xp̄o aūt habitat scōm vnionē pſonalez. ps̄. In sole posuit in dīmitate posuit dn̄s tabernaculuꝫ suum. i. corpꝰ suū. iō dicit templū hoc. qz dicebat de templo corporis sui. Joh. ii. ca° ꝫ°. in resurrectione. qz maxime oñdit virtus siue dīmitatis i resurrectione. Nō em̄ puti hoīs est ut se a mortuis excitet. ꝑ solius xp̄i ps̄. Factus sū sicut hō sine adiutorio inē mortuos liber. Nihil em̄ mirabili9 fieri potuit q̄ꝫ q deus factus ē hō. a q hūanitas in xp̄o post ei9 resurrectionez: immōrtalitatis dīne pticeps effecta ē. Ro. vi. ca°. Xp̄us resurgēs ex mortuis a ē Jō dicit et in trib9 diebꝰ e citato illud. Hoc em̄ fuit maximū signuꝫ dīmitatis in xp̄o. s. resurrectio ei9 immōrt. ¶ Undecimū signū ē adiuracōis. Cū em̄ ibus taceret aīa Cayphaꝫ ps̄. Factꝰ sū sicut hō nō audiens a nō hīs in ore suo redargucōes Et ysa. xxxvii. ca°. Sicut ouis ad occisionē ducet a q̄si agnꝰ coram tondēte se obmutescet a nō aperiet os suū. Sciebat em̄ xp̄us q̄ quicq̄d m̄ dixisset in calū mniaꝫ verūssent. Et p̄ceps sacerdotū ait illi. Adiuro te p deū viuū: ut dicas nobis si tu es xp̄s filiꝰ dei viui. O impijssime sacerdotū: quid adiuras q̄ nō vis attendē veritatē. ꝑ calūmie maligmitatē. O sceleratissime caypha: quid adiuras. ꝛ aut ut accuses. aut ut credas. Si ut accuses: alij arguēt te odēnare tacentē. Si ut credas: quare ofitēti a publice predicāti credere noluisti. ꝛ Statim aūt pomit signū dīmitatis xp̄i i duplici verbo ei9. Primo cū dicit. Tu dixisti. O Caypha quid me adiuras q̄ in scripturis ꝓphetaꝫ legisti me vez filiū dei. ꝛ ps̄ Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te Et ysa. vii. ca°. Ecce virgo ocipiet a pariet filiū a vocabitur nomen ei9 Emanuel. Quid me adiuras qui ostra oscientiam tuā loqueris. ꝛ In eo em̄ q cogitacōes cordis tui ognosco: potes scire me eē deū p. Regū. xvi. ca°. deus aūt intuetur cor. Et ps̄. Scrutans corda a renes deus. ideo dic. Tu dixisti. 2°. cū dicit. Amodo videbitis filiū hominis sedentē a dextris virtutis dei a venientez in nubib9 celi. O caypha licz me nūc tā ignominiose tractetis. tū ognoscetis me vez filiū dei p gloriosaz ascēsionē meā in celū ps̄. dixit dominus dño meo: sede a dextris meis et p aduentū mei a diuinitū. Daniel. vii. ca°. Aspiciebā in visu noctis a ecce in nubib9 celi filius hominis veniebat. Et Zacha. xii. ca°. Aspicient ad me quē oppixerunt a ysa. xl. ca°. Stat ad iudicandū dn̄s a stat ad iudicandos populos: dn̄s ad iuditiū veniet cuz senatoribus ꝓphi sui. ¶ Decimū sextū signū est illusionis Cayphas em̄ audito ñiso xp̄i scidit vestimenta sua quasi iniuriā dei nō sustinens a ait alta voce Blasfemauit. O indurate Caypha: ut quid scindis vestimenta tua. ꝛ scinde colligacōnes impietatis cordis tui. Audi ꝓphaꝫ ioel. ii. ca° te increpātem. Scindite corda vra et nō vestimenta vestra a cōuertimini ad dn̄m deū vestꝝ. Cecitas cordis tui per malitiā ꝓhibet te audire testimoniū. ideo clamas Quid egem9 testib9 ꝛ Ecce nūc audistis blasfemiā. Quid vobis videtur. ꝛ O insēsati iudei cū legis precepta vos obseruare arbitramini: cōtra legis precepta iudicatis. Dn̄e dicit i Daniele xiii. ca°. Innocentē a iustū nō occidēnabis. Vos autē damatis. Reus est mortis. Et qđ grauiꝰ est expuistis in faciē ei9 Statim aūt pomitur signū dīmitatis xp̄i cū mihil rndet ad ea que isti a duersus ipꝫ gerūt. Ut impleantur quatuor ꝓphetie. Prima ē dauid in ps̄. Posuerūt me ab hominacōem sibi

Secūda ē salomonis Sapi. ii. ca° Excecauit em̄ illos malitia eorū a nescierūt sacramenta dei neq; mercedē sperauerūt iustitie nec iudicauerūt honorē aīaꝝ scāꝝ. ¶ Tertia est ysa. l. ca° Corpꝰ meū dedi percutientib9 a genas meas vellentib9. Faciem meaꝫ nō auerti ab increpantib9 a ospuentib9 in me. ¶ Quarta ē Job. xxx. ca° Nūc in eoꝝ canticum versus sū a factus sū eis ꝓuerbiū. Abhominant me a longe fugiūt a me a faciē meā ospuere nō verent. Verificat etiā figura de Semey qui maledicebat dauid. ii. Regū. xvi. ca° O gratū bñficiū. xp̄s ospuit a nos mundamur. qz dilexit nos a lauit nos a pctis nostris i sanguine suo. Apo ca. p̄. ca. Sāguis adē maculatꝰ pctō: nos polluit. sanguis xp̄i purus a innoxi9 ab īmūditia nos purgauit. Sputa iudoꝝ fuit immūditie a pctā eoꝝ. sanguis xp̄i est lauacrū oīm pctoꝝ. ¶ Decimū septimū signū est velacōis. Nā post q̄ spuerūt in faciē xp̄i. iudei velauerūt faciem ei9. O indurati iudei faciē plenā gr̄aꝫ velatis de q̄ Deut. vi. ca° dr. Vidi te dn̄e quasi angelū dei a oturbatū ē cor meū pre timore glie tue. Valde ei mirabilis es dn̄e a facies tua plena est gratiarū. hec ibi. Sic em̄ implentur tres ꝓphetie. Prima est Ezech. xii. ca° Faciē tuam velabis a nō videbis terrā. qz portentū dedi te domui isrl. Dux in medio eorū in caligine egredietur a facies ei9 opietur ut nō videat oculo terrā a omnes qui circa eū sunt i p̄sidiū ei9 dispergā. Secūda ē dauid i ps̄. Et in velamēto alaꝫ tuaꝝ exultabo. Tertia ē Salomonis. Sapi. x. ca° Fuit illis i velamento diei hui q̄ dē velacō fuit tripliciter figurata Prima figura ē Exo. xxxiv. ca° Moyses posuit velamē sup faciē suā cū nō possent filij israhel intendere in faciez eius. Unde. ii. Cor. iii. capitu° dicitur.

Moyses ponebat velamẽ sup fatiez suaz cũ nõ intenderent filij isrl in fatiẽ eiꝰ ꝓpter gloriã vultus eiꝰ. Secunda figura ẽ Numeri. x. caº de archa testamẽti vbi dr. Archã testamẽti dei inuoluẽt velamine. Tertia figura est de muliere q̃ expãdit velamen sup os putei. 2. Regũ. 18. ca. Statim aũt ponitur signũ diuinitatis xpi. Cuz em interrogaret a caypha. Tu es xpus filiꝰ dei bñdicti. Jhus dixit illi. Ego sũ qđ ẽ ꝓpriuz nomẽ dei. ut hẽt Exo. z. ca. Velat aũt faties xpi ꝓpter q̃tuor. pmo qꝛ passio xpi erat ignota iudeis qñtũ ad mysteriuz redẽptionis. Luc. 9. caº dixit ibs ad discipulos suos Ponite in cordibꝰ vestris sermones istos. Filiꝰ em hois futuz ẽ ut tradat in manꝰ hominuz. At illi ignorabãt verbũ istud a erat velatuz añ eos ut nõ sentirẽt istud a timebãt interrogare euz de hoc vto. hec ibi. 2º qꝛ passio xpi auferebat velamen culpe ab hũano genere Jn eo em q adã pec cauit coopuit et velauit turpitudinẽ suã foliis ficulnee. si g̃ hoc velamẽ pcti debebat auferri. oportebat ut xpus velaret. 2. Coꝛ. z. ca. Cũ legit moyses velamẽ ẽ positũ sup cor ipõz. cũ aũt cõuersus fuerit ad dñm auferet velamẽ qm̃ dei spũs ẽ. hec ibi. 3º qꝛ passio xpi nouaz vitã nob imbuabat. iõ grauebat ut veteris hois vita velaret. Deu. 10. ca. Habẽtes itaq̃ frẽs fiducią in introitu sãctoꝝ in sãguine xpi q̃ initiauit nobis viã bonã a viuẽtez. p velamẽ. hoc est carnẽ suã et sacerdotẽ magnũ sup domũ dei accedamꝰ cũ vero corde in plenitudine fidei. aspersi cordia a sciẽtia mala a abluti corpꝰ aq̃ mũda. hec ibi. 4º qꝛ velauerũt iudei faties xpi. nõ ut eoꝝ scelera nõ viderꝛet. ꝫ ut a se sicut quondã moysi fecerãt gram gmicõmis eiꝰ absconderãt Si eĩ credereẽt moysi credereẽt a dño. Hoc velamẽ vsq̃ hodie manet sup corda eoꝝ. ꝫ credẽtibz ẽ ablatũ cũ illo morieẽte velũ templi scissuz ẽ. O scelera tissimi iudei scinditis vestimẽta vra a nõ aufertis velamẽ malitie a cordibꝰ vestris. 1. Pet. 2. ca. q̃si liberi a nõ quasi velamẽ hñtes malitie libertatez ꝫ sicut serui deiẽ. ¶ Decimũ octauũ signũ ẽ collaphizacõmis. Nã collaphis eũ ceciderũt. Alij autez palmas in faciẽ eiꝰ dederunt. Et sic implent q̃tuor ꝓphie. Prima ẽ Isa. 50. ca. Corpꝰ meũ dedi percutientibꝰ a genas meas vellentibꝰ. secunda ẽ Jeremie. Treno. z. ca. Dabit percutiẽti se maxillaz: saturabit obprobriis. Tertia ẽ Job. 16. caº. Exprobrãtes percusserũt maxillaz meã satiati sunt penis meis. Cõdusit me deꝰ apud iniquũ a manibꝰ impioꝝ me tradidit. Quarta ẽ Michee. 5. ca. In virga percutiẽt maxillam iudicis isrl. Jn huiꝰ figurã Micheas deriſus percutit in maxillaz. z. Re. 22. ca. similiter cũ helyas descẽderet de Bethel pueri occurrerũt qui illudebãt ei quos maledixit a duo vrsi occiderũt eoꝝ. 4. Re. 1. ca. o pusi iudi nũq̃d audistis salomonẽ dicentẽ pu. 18. ca. Nõ ẽ bonũ dãnũ inferre iusto nec pcutere pncipẽ qui recta iudicat. Statiq̃ ponitur signuz diuinitatis xpi in eo q dicit p phetiza nob xpe: quis ẽ qui te percussit. Vbi ponũt duo sig̃ dinitatis eiꝰ. Primo cũ dicũt ꝓphetiza. si eĩ ꝓphauerit a euenerit nũquid ipm veritꝰ ꝓphaz

ꝓphabitis. Audite q̃d moyses de ipõ dicat. Deu. 18. ca. Prophaz suscitabo eis de medio fratrũ suoꝝ simile tui a ponã verba mea in ore eiꝰ. loqueturq̃ ad eos oĩa que pcepo illi. Qui aũt verba eiꝰ q̃ loquet in nomine meo audire noluerit: ego vltor existã. hec ibi. Sed ipe dixit Luc. 19. ca. Jherusalem venient dies in te a circũdabũt te inimici tui vallo a circũdabũt te a coangustabũt te vndiq̃ a ad terrã prosternẽt te a filios tuos qui in te sũt a non relinquẽt in te lapidẽ sup lapidẽ eo q̃ nõ cognoueris tempꝰ visitacõnis tue. Hoc aũt fuit impletũ tpe Tyti a Vespasiani impatoꝝ q̃ velut duo vrsi ciuitatẽ ihrlm subuerterũt. Sic em ipletę sũt due ꝓphie. Prima ẽ Isa. p. ca. Cognouit bos possessorẽ suũ a asinꝰ presepe dñi sui. isrl autẽ me non cognouit et pplus meꝰ nõ intellexit. Terra vra deserta ac. Secũda ẽ iere. 8. caº Milvus i celo cognouit tempꝰ suũ. turt a pullus a ciconia custodierũt tempꝰ aduẽtus sui. populꝰ aũt meꝰ nõ cognouit iuditiũ dñi. Cõfusi sũt. qꝛ abhominacõem fecerũt Venerũt pugnatores a deuorauerũt terrã. vrbẽ a habitatores eiꝰ. hec ibi. 2º cũ dicũt xpe. O iducati iudei. si ipe ẽ xpus a messias vester: cur ipsũ nõ recipitis. de quo. ps. dicit Vnxit te deus deꝰ tuꝰ. ꝫ ipe vobis dixit. Joh. 7. caº Ego veni in noĩe patris mei a nõ accepistis me. ¶ Decimũnonũ signũ ẽ flagellacõnis. Cũ em illuxissent xpo iudei et collaphis eũ cecidissent: dederunt euz in templũ in q̃ multa miracula fecerat a doctrinã bonã p̃dicauerat a ibi diutiꝰ eũ flagellauerũt. nudũ ad columnaz templi ligauerũt vbi alij euellebãt capillos de capite eius. alij pilos a barba. alij fustibꝰ euz cedebãt. alij sputicis plũbatis dorsũ eiꝰ plectebãt Et sic implete sũt due ꝓphie. Prima ẽ iob. 16. caº Collegit furorẽ suũ in me a ominans mihi infremuit ocra me dentibꝰ suis. Hostis meꝰ terribilibꝰ oculꝫ me intuit tꝰ ẽ. Cõdusit me deꝰ apud iniquũ a manibꝰ impioꝝ me tradidit. circũdedit me lãceis suis: vulnerauit lũbos meos. ocidit me vulnere sup vulnꝰ. Irruit in me quasi gigas. hec ibi Secunda ẽ dauid in ps. congregata sunt sup me flagella a ignorani. Qm̃ ego i flagella patus sũ a dolor meꝰ in ospectu meo semp. cõplete sũt etiam due figure. Prima ẽ de duabꝰ vxoribꝰ Lamech q̃ ipm afflixerũt a mirabiliter deriserũt vsq̃ ad mortẽ ut dicit mgr̃ historiaz sup genn. caº. 8. Secunda ẽ de Oely odio q̃ ingressus templũ dei in ihrlm fuit flagellatus sine intermissione et vulneratus. ut habet. 2. Mach. z. caº. Statimq̃ apparet signũ diuinitatis i eo q tẽplũ fuit illuminatũ tanq̃ lumine diei. Nã ibus in tẽplo multa docuerat ps. Annũtiaui iustitiaz tuã in eccia magna. Et Isay. 45. caº Nõ in abscõdito locutus sũ in loco terre tenebroso. Ego dñs loquẽs iustitiaz: annũtiãs recta. in signũ q̃ doctrina xpi totũ mundũ p apłos debebat illuminare ps. Nox illuminacõ mea in deliciis meis. qꝛ tenebre nõ obscurabunt a te a nox sicut dies illuminabit. Licet em xpus diu in templo fuisset flagellatus ps. Et sui flagellatꝰ tota die a castigacõ mea in matutinis. tñ ab oculꝫ eiꝰ

pœssit quid ā rabi⁹ virtute ꝺimitatis ei⁹ q̄ illum nauit totū templū a exterauit oēs qui ad erāt ut pstrati iacerēt in terra. Sicut qñ fecit flagellū de funiculꝰ a eiecit oēs vendentes de templo. Sapi. ıʌ. ca° Apparebat aūt illis subitane⁹ igmis: timore plen⁹ a timore pcussi illi⁹ que nō videbaꝯ fati ei: languebant. Et subitaneus illis a inspatus timor supuenerat. Itē Job. z. ca° Nox illa nō sit in recordacōne nec illustreꝯ lumine. Sit nox illa solitala nec laude digna. obtenebrenꝯ stelle caligine ei⁹. expectet lucē a nō videat nec ortū surgētis auroē. q nō abstulit mala ab oculꝰ meis. V Vicesimū signū ē i carceracōis. Mā iudei flagellātes xp̄z exterriti lumine pcedēte ab oculꝰ xp̄i velut fulgure. Zach. 9. ca° Exibit ut fulgur iaculū ei⁹ ps̄ Fulgura multiplicauit a cōturbauit eos. Nō tñ pter hoc destiterunt a rabie furoris sui. Sz retractis radijs sue lucis. xp̄us restituit eos pristine libertati eoꝝ. Qui surgētes solutū ibm a colūna: ligatū reduxerūt ad cayphā cui⁹ mādato ipsū in carcerē vsq ad mane ꝺcluserūt. s. in fundo turris vbi erat aqua limosa. Et sic implete sūt quatuor pphie. Prima est dauid in ps̄. Saluū me fac deꝰ qm intrauerūt aq̄ vsq ad amaz meā. Infix⁹ sum in limo profundi a nō ē substātia. Laboraui clamās rauce facē sūt fauces. Cōfortati sūt q̄ persecuti sūt me inimici mei inuste q̄ nō rapui tūc exoluebaz. Secūda ē Salomonis Sapi. ıʌ. ca° Custodiebaꝯ in carcere sine ferro reclusus. Tertia ē Jere. zȝ. capi° Irati pncipes ꝺcta Jeremiaz: ceſū eū miserūt in carcerē. Itaq; ingressus ē Jeremias in domū laci a in ergastulū carceris. Quarta ē Ezech. 19. ca° Misere sūt eū in carcerē ut nō audireꝯ vox ei⁹. Verificate sūt etiā q̄tuor figure. Prima figura ē de Joseph q̄ a fratrib⁹ suis missus ē in cisternaz veterē. Genē. zʌ. ca° Secūda figuā ē de sāpsone quē philistijm vinctū cathēnis dauserūt in carcerē. Tertia ē de Michea quē iussit rex isrl̄ mitti in carcerē. z. Reg. zȝ. ca° Quarta ē de Osee rege isrl̄ quē rex assyrio rū ꝺprehēdit a vinctū misit in carcerē. Statiq; apparet signū ꝺimitatis in eo q̄ scī pīes q̄ erāt in limbo viderūt magnā lucē p quā intellexerūt se cito liberādos a carcere inferni ps̄. Exortū ē in tenebris lumē rectis corde: misericors a miserator a iustus dñs. Et Isa. 9. ca° Popul⁹ q̄ ābulat in tenebris vidit lucē magnā. Habitantib⁹ in regiōe vmbre mortis lux orta ē eis Et. xlȝ. ca° Dedi te in fed⁹ pplī a in lucē gentiū ut educeres de ꝺclusione vinctuz de domo carceris: sedentē in tenebris. Et dauid in ps̄. Eduxit eos de tenebris a vmbra mortis a vincula eoꝝ ꝺiscupit. Quia ꝺtriuit portas ereas ac̄. V Vicesimū p̄mū signū ē ꝺsultacōis. Mā manefacto ꝺsiliū inierūt oēs pncipes sacdotū a seiores populi aduersus ibm ut eū morti traderēt. O indurati iudei solliciti ad malū tō nocte vigilastis ut homicidiū faceretis. laborastis ut inique ageretis. O pedes veloces ad effundēdū sāguinē. Sic implete sūt quatuor pphetie. Prima est genē. xlix. ca° Symeon a leui fratres: vasa iniq̄tatis bellantia in ꝺsiliū eoꝝ nō veniat aīa mea. q̄ in ira sua fuffoderūt murū a in furore suo occiderūt vitū. Mā deleui pcesserūt sacerdotes a de symeō phariseī. Secūda ē Jere. 2ȝ. ca° A pphetis ibrl̄m egressa ē pollutio sup oēm terrā Si stetissent in ꝺsilio meo a nota fecissent verba mea pplo meo: auertissez vtiq; eos in via sua mala a a pessimis cogitacōibus suis. Et. ıı. ca. dicit. Cogitauerūt sup me ꝺsilia dicētes. Mittam⁹ lignū in panē eius a eradam⁹ eū de terra viuentiū a nomē ei⁹ nō memoreꝯ amplius. Tertia est Job. 21. ca° dixerūt deo: recede a nobis. scientiā viaz tuaz nolum⁹. Quid ē omnipotens ut seruiam⁹ ei. Et quid nob pdest si adorauerim⁹ illū. Verūtamē q̄ nō sūt in manu eoꝝ bona sua ꝺsiliū eoꝝ longe sit a me. Certe noui cogitacōes vras a sentētias ꝺtra me inīqs. Quarta est salomonis. Sapi. 2. ca° dixerūt impij apud se nō recte cogitantes. Circūueniam⁹ iustū qm̄ inutilis ē nobis a ꝺtrari⁹ opib⁹ nostris. improperat nob pcta legis et diffamat in nos pcta disciplīne nostre. promittit se sciam dei habere a filium dei se nominat. factus ē nobis in traductionē cogitacōnū nostraz grauis ē etiā nobis ad videndū. qm̄ dissimil est alijs vita illi⁹ a immutate sūt vie eius tanq̄ nugaces estimati sumus ab illo a abstinet se a vijs nostris tāq̄ ab immūdicijs a profert nouissima iustoz a gloriaꝯ patrē se hēre deū. Videam⁹ g̃ si sermones illius veri sūt a temptem⁹ que ventuā sūt illi a sciemus q̄ erūt nouissima illius. Si em̄ est verus filiꝰ dei suscipiet illuz a liberabit eū de manib⁹ ꝺtrariorꝝ. Cōtumelijs a tormento interrogem⁹ eū ut sciam⁹ reuerentiaz ipi⁹ a probem⁹ patientiā illi⁹. Morte turpissima ꝺdemnem⁹ illū. hec ibi. Verificate sūt etiaz q̄tuor figure. Prima ē de fratrib⁹ Joseph qui videntes eū alonge dixerūt admuicez. Ecce sōmiatoꝝ venit Venite occidam⁹ eū a videam⁹ q̄ ꝺ illi prosūt sōmia sua ac̄. Genē. zʌ. ca°. Secūda est de semoribus iudicib⁹ isrl̄ qui cogitauerūt ꝺsiliū aduersus suasannā ut eā morti ꝺdēnarēt. Daniel. ız. ca° Quarta figura ē de Achitophel q̄ malū dedit ꝺsiliū Absalom aduersus dauid ut ipm occideret. 2. Reg. ıʌ. ca. Statiq; ponit signū ꝺimitatis xp̄i eo q̄ ꝺpatus ognouit in hoc ꝺsilio se pditum dominū mūꝺi q8 acq̄sierat p ꝺsiliū habitū cū Eua a Adā in paradiso terrestri ps̄. Astiterūt reges terre a principes cōuenerūt in vnū adūsus dñm a adūsus xp̄z ei⁹. Et sequit Postula a me a ꝺabo tibi gentes hereditatē tuam a possessionē tuam terminos terre Job. 12. ca. Nunc iuditiū est mūꝺi. nūc princeps huiꝰ mūꝺi eicietꝯ foras. V Vicesimūsecunduz signum est pūtationis. Nam iudei post consiliū vinctum ihesū adducūt a Cayphā in pretoriū pilati ut eum morti traderet. O indurati iudei. ligatis eum qui solu it compeditos. Nescitis quoniam vias peccatorum ꝺsperdet. Tanta ne potuit in vobis esse nequitia ut nulla mora interponeretꝯ q̄n occidendum traderetis Pilato. Erat enim mane quando ipsū presentastis pro iuditio mortis. Sic adimplete sunt due prophetie. Prima est Job. 28. capitulo. Ipsi fuerunt rebelles lumini.

nec scierãt vias ei⁹ nec verũ fũt p semitas illius
Mane ꝑmo ꝯsurgit homicida ĩterficit egenũ⁊
paupem·Secũda ẽ Mich·2·ca·Ve qui cogitatis
malũ⁊ opamĩ malũ ĩ cubilibꝫ vrĩs·ĩ luce matutina
fatiũt illud·qm̃ ꝯtr̃ deũ ẽ man⁹ eoꝝ⁊ ealũ habãt
vi⁊ domũ ei⁹ ⁊ hẽditatẽ ei⁹·verificate fũt eã due
figure· ꝑma figura ẽ de sãpsone quẽ philistei tõ
nocte custodiẽtes ⁊ cũ filẽtio ꝑstolãtes: facto mãe
egredientẽ occidere volebãt·iudicũ·16·ca· Secun
da figura ẽ de dauid ꝑ·Reg̃·19·ca°· Misit saul sa
tellites suos nocte illa ad domũ dauid ut custo
dirent eũ ⁊ ĩterficerẽt mane· Statimq apparuit
signũ dĩmtatis ĩ xp̃o·ut dicit Nichodem⁹ in euã
gelio suo·Cũ em̃ pilatus mĩsisset domicellũ suum
ut deduceret ihm̃ in pretoriuz ⁊ venisset cũ multi
tudine vexillorꝫ·mox ut crist⁹ cepit iter·incurua
uerũt se vexilla ⁊ vexilliferi vsq ad terrã·ysa·7·
ca· Incuruabit̃ hõ ⁊ humiliabit̃ vir ⁊ oculi sublí
miũ deprimenẽ⁊ exaltabit̃ dñs exercituũ in iudi
cio ⁊ sanctificabit̃ in iustitia sãctus·Et iere·6·ca·
Cõfortamini filij beniamin in medio ihrlm et ele
uate vexillũ·qm malũ visũ ẽ ab aquilone ⁊ ꝯtricõ
magna·hec ẽ ciuitas visitacõnis· Vicesimum
tertiũ signũ ẽ ꝯdemnacõnis· Cũ em̃ potestas oc
cidẽdi malefactores a iudeis eẽt ablata ꝑ̃ domi
nũ qđ amiserãt: bñ poterãt ꝯdẽnare illos ad mor
tẽ secm̃ legẽ suaz·nõ tñ occidere· Propterea pus̃q
pñtarẽt cristuz pilato ipm̃ adiudicauerãt morti
dicẽtes·Reus ẽ mortis· Et sic adimplete fũt qua
tuor ꝓphetie· Prima ẽ iob·32·ca° Nũo tu euz q̃ in
st⁹ ẽ in terra ꝯdẽnas ⁊ Secunda ẽ dauid ĩ ps̃· Sã
guim̃ ẽ innocẽtẽ ꝯdẽnabunt· Tertia ẽ pũ·18·ca·
Ruĩ ꝯdẽnat iustũ abhominabil̃ ẽ apud deũ· Quar
ta ẽ Sapiẽ·12·ca·ip̃i ũ qui nõ debet punirí ꝯdẽnas·
Verificate etiã fũt due figure· Prima ẽ de moyse
ꝯtra quẽ murmurauit oĩs multitudo filiorꝫ isrl̃ ⁊
orta ẽ seditio ⁊ tumultus adũsus eũ· Numeri·16·
ca° ⁊·20·ca· Secunda figura ẽ de yepte ꝯtra quẽ
ĩ ephraim orta ẽ sedicõ·iudicũ·12·ca· Statiq ap
paruit signũ dĩmtatis ĩ xp̃o·qz iudas videns q
ihs dãnat⁹ eẽt ad mortẽ: pnã duct⁹ ẽ tulit·ꝯ·ar
gẽteos pncipib⁹ sacdotũ⁊ seioribꝫ dicẽs· Peccaui
trdẽs sãguim̃ iustũ Vide veritatẽ vndiq fulgẽtez
Proditor de seipõ dat testimoniũ dicẽs·peccaui ⁊
iudeoꝝ obstruit ora dicẽs Tradẽs sãguim̃ iustuz
O ĩsensati pncipes iudas facit pnãz de peccato
ꝯtra deũ ꝯmisso ⁊ vos ꝯtinue ĩ deũ peccatis·iere·
7·ca° ĩdurauerũt faties suas sup̃ petrã ⁊ nolue
rũt reuerti·ibo igit̃ ad optimates ⁊ ecce hij magis
simul ꝯfregerũt iugũ ⁊ multiplicate fũt ꝓuarica
tiones eoꝝ⁊ ꝯfortate fũt auersiones eoꝝ·hec ibi
Et abiẽs laqueo se suspendit·iob·8·ca°·Elegit su
spendiũ aĩa mea ⁊ mortez ossa mea·Desp̃aui ne
quaq̃ vltra iaz viuã Figura de Aman q̃ suspẽsus
fuit ĩ patibulo qđ pauerat Mardochẽo·Hest·7·
ca° Figura de Achitophel qui videẽs q nõ fueãt
facta cõsiliũ suũ: suspendio ĩterijt ut hẽt·2·Reg̃·
17·ca· Vicesimũ quartũ signũ ẽ accusationis·
Naz iudei ceperũt ihsũ accusare apud pilatũ dicẽ
tes·Hũc invenimus subvertentẽ gentẽ nãz⁊ pro
hibentẽ tributũ dari cesari ⁊ dicentẽ se xp̃m regez
eẽ· Q rabidi iudei·nõ illũ·ꝫ vos ipos accusatis· Cri
stus ihs docuit ꝓpm̃ ⁊ a pristim tpis ignauia do
cendo ꝯmouit·Suaq doctrina a galilea vsq iude
am ⁊ tota repromissionis terraz a finib⁹ vsq ad
finẽ transisse·nõ criminis ꝫ virtutis ẽ ĩditũ·de
niq pilatus nec ĩterrogãdũ saluatorẽ de hoc pu
tauit·ꝫ magis data occasione liberũ iudicãdũ a
se cupit· O mendaces iudei· Pilat⁹ audire potuit
q̃d de tributis crist⁹ vob rñdeit·Reddite que sũt
cesaris cesari·Propterea hoc q̃si mẽdatiũ aptũ vi
lipendit· O ingrati iudei· Nũquid xp̃us ptransijt
p hũc mundũ bñ faciendo ⁊ sanãdo oppressos a
dyabolo ⁊ Sed ut impleanẽ q̃tuor ꝓphetie sic inua
histis adũsus cristũ· Prima ẽ amos·7·ca· Odio
habuerũt corripientẽ in porta ⁊ loquentẽ pfecte
abhoiati fũt· Secunda ẽ Mich·1·ca· Omnes in san
guine insidiant̃ ⁊ vir fratrẽ suũ venat̃ ad mortez
malũ manuũ suaꝝ dicũt bonũ· Inimici hoĩs dome
stici eius· Tertia ẽ Abacuch ꝑ·ca· Lacerata ẽ lex
⁊ nõ puenit vsq ad finẽ iuditiũ· Quia impi⁹ pre
ualet aduersus iustũ· ꝓpterea egredit̃ iuditiuz p
uersũ· Quarta ẽ Sophonie·3·ca° sacerdotes eius
polluerũt sãctũ·iniuste egerũt ꝯtr̃ legẽ dñs iust⁹
in medio ciuitatis· Verificate fũt etiã quatuor fi
gure· Prima figura ẽ de Joseph q̃ fuit accusatus
iniuste a dña sua apud Phutifarẽ dñm̃ suũ ꝓ̃
qđ carcei fuit adiudicatus·ut Geñ·39· Secunda
est de susãna que iniuste fuit accusata a sacerdoti
b⁹·Daniel·13·ca° Tertia figura ẽ de iuda macha
beo qui fuit accusatus corã demetrio rege Vñ ꝑ·
Macha·1·ca°·8· Venerũt viri impij ⁊ iniqui ex
isrl̃ et alchim⁹ dux eoꝝ q̃ volebat fieri sacerdos
⁊ accusauerunt iudã apud regẽ dicentes·ꝓdidit
iudas amicos tuos ⁊ nos dispsit in terra nostr̃·
Quarta figura ẽ de Miphiboseth filio saul quem
accusauit falso siba seru⁹ ei⁹ coraz rege dauid·2·
Reg̃·19·ca· Statiq apparet signũ dĩmtatis ĩ xp̃o
Cm̃ ut ponit Nichodem⁹ in euãgelio suo dũ sic ac
cusaret̃ ihũs in medio platee surrexit p̃mo cecus
a natiuitate ⁊ ꝓtestatus ẽ miraculũ de illumina cõ
ne sua dicẽs· Nisi hic hõ eẽt a dõ nõ potuisset face
re quicq̃·surrexit Lazar⁹ ⁊ ꝓtestatus ẽ miraculũ
de suscitacõne sua·surrexit adolescẽs et ꝓtestatus
est miraculũ fil̃ cũ matre sua vidua de suscitacõe
sua surrexit Languid⁹·38·ãnis infirmis ⁊ ptesta
tus est miraculũ de sanacõne sua·surrexerũt demo
niaci·ceci·claudi·leprosi ⁊ alij ab eo curati prote
stãtes miracula grãdia que ihesus fecerat eis ex
quib⁹ patebat ei⁹ dĩmtas· Tũ ex spẽie opm̃·tũ
ex mõ·qz nõ orando·ꝫ impando faciebat Luc̃·6·
ca·virtus de illo exibat ⁊ sanabat omnes·tũ ex do
ctrina qua se deũ demonstrabat que misi vera eẽt
nõ ꝯfirmaret̃ miracul̃ dĩma virtute factis· Unde
sufficient̃ oñdit se eẽ deũ· Vicesimũ quintũ signũ
est interrogacõnis· Nã pilatus ut iustus iudex⁊
oia exq̃site ptractãs: nõ statim acq̃euit accusacõ
ni iudeoꝝ·Hyod·23·ca· Nõ seqris turbã ad malũ
faciendũ intronisit in pretoriũ ⁊ vocauit ihsum
seorsũ eo q ꝺe ipõ magnã haberet suspitionem et

interrogauit eū dicēs. Tu es rex iudeoꝝ. Et crist⁹ versa vice interrogādo nō tanꝙ ignorās ꝙ tāꝙ pilatus ognoscat quā opinionē hñt iudei a gētiles de ipsi⁹ regno. Jō dicit a temetipō hoc dicis an ali⁹ tibi dixit de me. Pilatus autē rñdit se a iudeis hoc nouisse dicēs. Gens tua a pōtifices tui tradidерūt te mihi. s. de hoc te accusauerūt. Quid feciſti. Magna ei cā mouit eos ad sic te accusandū. O pilate: cur nō recordaris ꝙ qñ iudei voluerūt ipsū rapere ut facerēt eū regē. aufugit ab oculis eoꝝ. Sic ei adiplete sūt q̄tuor ꝓphetie. Prima ē Jere. 21. ca. audiui otumelias multoꝝ a terror ē in circuitu. psequimini a psequemur eū ab oib⁹ viris q̄ erāt pacifici mei a custodientes latus meū si quo mō decipiat a preualeam⁹ adūsus eū a cō seq̄mur vltionē ex eo. Dñs aūt mecū ē quasi bellator fortis. Secunda ē Isa. 19. ca. Cognouim⁹ peccaē a mētiri otra dñm a auersi sum⁹ ne iremus post tergū dei nostri ut loq̄mur calūniaz a trās gressionē. Concepim⁹ a locuti sum⁹ de corde verba mendacij a ouersū est retrorsū iudiciū a iustitia longe stetit. Tertia ē Mich. 3. ca°. Principes dom⁹ iacob a iudices dom⁹ isrl: abhominamini iudiciū a oīa recta puertitis: edificatis syon i sanguinib⁹ a iherlm in iniquitate. Nunq̄d nō dñs in medio vīm. Quarta ē Zach. 7. ca. Sacerdotes noluerūt attēdere. ꝙ auerterūt scapulā recedentes a aures suas aggrauauerūt ne audirēt a cor suuz posuerūt ut adamantē ne audirēt legē a verba q̄ misit dñs exercituū in spū suo per manū ꝓphetaz nō audierūt. Verificate sunt etiā due figure Prima figuā ē de Samuele q̄ dixit Sauli regi: q̄d me interrogas cū dñs recesserit a te. 1. Reg. 29. c. Secūda figura ē de Mathatia q̄ ostanē stetit añ regē antiochū a dixit. Nō est nob⁹ vtile relinquere legē a iustitias dei. p. Mach. 2. ca° Statī aūt pomē signū dimitatis in xpō cū dixit pilato. Regnū meū nō ē de hoc mūdo. qr ptās a auctoritas mea qua sū rex nō habet originē ab electōne hominū ꝙ a deo pīe. Daniel. 7. ca° Potestas ei⁹ potestas eterna q̄ non auferet a regnū ei⁹ q̄d nō corrūpet. ps. Ego aūt ostitutus sū rex ab eo ac̄. Regnū em terrenū exigit ministros terrenos ad sui ꝓtectōnē. xpus autē habet angelos ministros ps. Qui facit angelos suos spūs ac̄. Vicesimūsextū signū ē omocōmis. Pā principes sacerdotuz timētes ne absolueret cristū pilatus inualescebāt dicentes. Cōmouit populū docens per vniuersaz iudeam: incipiens a galilea vsq̄ huc. O ceci iudei: nō suffertis veritatem quā xpus publice docuit qui dicebat vobis. Mea doctrina non ē mea. ꝙ eius q̄ misit me patris. Sic em adimplete sūt q̄tuor ꝓphetie. Prima est Job. 6. ca. Quae detraxistis sermonib⁹ veritatis cū e vobis nullus sit qui possit arguere me. Ad increpandū tm eloquia ocinatis a ī ventū verba ꝓfertis. Super pupillū irruistis a subuertere nitimini amicū vestz. Verūtamen q̄d cepistis explete. Nō em inuenietis in lingua mea iniquitatē. Secūda est ysa. 19. ca° Corruit ī platea veritas a equitas nō potuit ingredi. Et facta est veritas in oblionone a nō est inditiū. Tertia est Daniel. 8. ca. Vsq̄ ad fortitudinis pncipē magnificatus ē. s. ꝓphus iudaz. Robur aūt datū est ei ꝓpter pcta ut ꝓsterneret veritas in terra a dirigeret dolus in manu eius a cor suū magnificabit a otra pncipem principū cōsurget. Quarta ē Osee. 4. ca. Non est veritas. nō est misericordia a nō est scientia dei in terra. Maledictū et mendacium a homicidiū a furtū a adulteriū inundauerunt a sanguis sanguinē tetigit. Populus enim tuus sicut hīj qui otradicunt sacerdoti a cor tuum hodie. Verificate sunt etiam quatuor figure. Prima figura est de Jonata quē Saul pater suus lanceā percutere voluit. qr veritatez sibi dixit p. Reg. 20. ca° Secūda ē de Michea ꝓpha quē rex achab iussit mitti in carcerē ut occideret. qr veritatem ei predixit. 3. Reg. 23. ca° Tertia est de Anani ꝓphēta quē rex Asa iussit mitti in carcerē ut occideret eum ꝓpter veritatem quam dixit ei. 2. par. 16. ca° Quārta est de zacharia filio ioiade sacerdotis quē rex ioas occidit ꝓpter veritatem quā ei predixit. 2. paral. 24. ca. Statimq̄ pomē signū dimitatis ī cristo cū dixit pilato. Ego ī hoc natus sū. s. natiuitate eterna a pre sicut deus ex deo ps. Ego hodie genui te a sicut rex ex rege ps. Deus inditiū tuū regi da a iustitiā tuam filio regis. Et ad hoc veni ī mūdū. s. natiuitate temporali ut testimoniū perhibeam veritati. s. docendo a predicando in mundo veritatez dei patris. puer. 8. ca. Veritatez meditabit̄ guttur meū a labia mea detestabunt̄ impiū. Omis qui est ex veritate audit vocē meaz. Vicesimū septimū signū ē ligacōis. Pā pilat⁹ ut cognouit q̄ ihūs de herodis potestate eēt: remisit eū ligatū ad herodē. Qui a ipse iherosolimis erat illis diebz. O peruersi iudei. Pilatus ne contra insontē iherū quē per inuidiam sibi traditum nouerat sententiam dare cogatur herodi audiendū mittit ut a suo tetrarcha vel absoluat̄ vel damnet̄. Sic em implete sūt quatuor ꝓphetie. Prima ē Osee. 7. ca. Misit ad regē vltorē a ipse nō poterit saluare vos nec poterit soluere vinculū a vob. Et. 8. ca. In malitia sua letificauerūt regem a in mendacijs suis pncipes. Secūda ē Jone. 2. ca. Circūdederūt me aq̄ vsq̄ ad aīaz meaz. Abyssus vallauit me. pelagus operuit caput meū. Ad extrema montiū descēdi. Rui custodiūt vanitates frustra. miaz dereliquēt. Tertia ē Michee. 2. ca. Nōne verba mea bō sūt cū eo qui recte gradit̄ a econtrario populus me⁹ ī aduersariū ostirexit. Quarta ē Abacuch 2. ca. Repente cōsurgent qui mordeāt te et excitabūtur lacerātes te a in rapinā eis eris. Hec ibi. Naz herodes qui natu a religione iudeus erat quid de cristo sentiat oñdit ut vtraq̄ regio. s. iudea in q̄ natus ē xpus a galilea in qua nutritus est in eius necem ospirasse mōstrent̄. Verificate sūt etiam due figure. Prima figura ē de dauid otra quem philistijm in pūtia regis achis multa mala dixerūt cū tñ rex achis plurimū ocmendasset ipm. p. Regū. 29. capitulo. Sic iudei contra xpm apud herodem multa mala dixerunt cū tñ eēt innocēs

Secūda figura est de daniele vtra quē pncipes et semores multa dixerūt apud darīū regē psarū ut dr daniel. 6. ca. statim aūt ponit signū dimtatis in xpō. Nā herodes viso ihu gauisus ē valde. Erat em ex multo tpe cupiens videre eū eo q audiret multa de eo. Et spabat signū aliq̄d videri ab eo fieri. In duob⁹ ptestabat herodes dimtatē in xpō. s. in doctrina a mīaculi. Doctrina em xpi fuit ad salutē toti⁹ mūdi. Isa. xlix. ca. Dixit est m̄ ut sis fu⁹ ad suscitandas trib⁹ iacob a feces isrl cōuertendas. Ecce dedi te in lucem gentiū ut sis salus mea vsq̄ ad extremū terre. Protestas em xpi in doctrina attendit q̄ntū ad miracula p que doctrinā suā confirmabat a q̄ntū ad efficatiā psuadendi a q̄ntū ad auctoritatē loquētis. q̄ loquebat quasi dominū hns supra legē cum diceret. Ego aūt dico vobis a q̄ntū ad virtutē rectitudinis quā in sua cōuersatiōne mōstrabat sine pcō viuendo. Miracula etiā oīa dabant dimtatē in xpō. Vñ ipe dicit Joh. v. ca. si opa nō fecissez in eis que nemo alius fecit excusatiōem hīent de pcō suo. Nā multa vitia et malas valitudines. veraciōnesq̄ mōliū magna ptāte sanauit. q̄ intēdo saluos singulos fecit et quotquot tāgebant eū salui fiebāt. Hoc autem nullus alius fecit ut satis ostat. ¶ Vicesimū octauū signū est despectōis. Nā sacerdotes a scribe stabāt cora herode ostanter accusātes eū. Interrogauit autez illū herodes multis sermonib⁹. At ihus nil rndit. spreuit autē illū herodes cū exercitu suo. Semores em indoctū accusabāt ihm de q̄tuor. p̄mo q̄ de fornicatiōne natus eēt. q̄ nō est natus ex ioseph. 2° q̄ ipse fuit cā necis tot infantiū in bethleē. 3° q̄ ioseph nō audebat stare in iudea pter ipm. ꝫ fugit in egiptū: timēs fatiē herodis patris sui. 4° q̄ maleficus ē. q̄ herodes pat⁹ illustris fuit a magis pter ipm. ꝫ duodecī viri venerabiles filij iudeoz illic stantes. s. lazarus. histeri⁹. anthomi⁹. iacob. iamnes. azarias. samuel. raguel. phinees. crispus. agrippa. ioachim et iudas adoīa ista rndētes. p̄mo q̄ maria mr ihu fuit despōsata ioseph in tēplo a publice cora tribub⁹ iudeorū. io. nō est natus ex fornicatiōne cū ambo fuerint iusti a sine vlla reprehensione. 2° q̄ cū ihus tunc eēt puer non fuit cā mortis iudeoz. poti⁹ herodes debuit ipm adorare tāq̄ messiā in lege promissum sicut pncipes sacerdotū a scribe dixerunt ei. 3° fugit ioseph in egiptū. q̄ sic pphetaueāt Osee pph. xi. ca. Ex egipto vocaui filiū meū. 4° signa que fecit. nō nisi a deo fieri pnt. Et io spabat herodes alīq̄d signū videre ab eo fieri. sic ei implete sūt quatuor pphie. Prima ē dauid in ps. Qm̄ tūbi mei impleti sūt dlusiomb⁹ a nō est sanitas in carne mea. Afflictus sū a humiliatus sū nimis. rugiebā a gemitu cordis mei. Secūda est Isa. p°. ca. Filios enutriui a exaltaui: ipi aūt spreuerūt me. Tertia ē Jeremie Trenoz. p°. ca. Omnes amici ei⁹ spreuerūt eaz a facti sūt ei inimici. Oēs qui glorificabāt eā spreuerūt illā. q̄m viderūt ignominiā ei⁹. Et loquitur de psona xpi. Quarta ē Abdie p°. ca. Oēs viri federis tui illuserūt tibi. inualuerunt aduersū te viri pacis tue. Qui comedūt tecū. ponēt insidias sub te. Nō ē prudētia in eo. Verificate sūt etiā tres figure. Prima figura ē de Ezechia rege iuda quez spreuit senacherib rex assyrioz. 4°. Reg. 19. ca. vbi dr. Spreuit te a sb̄sannauit te o virgo filia syon. post tergū tuum mouet caput filia ihrlm. Cui exprobrasti a quē blasphemasti. contra quē exaltasti vocē. Cōtra sanctū isrl a exprobrasti dño ac̄. Secūda figura est de sampsone cui illudebāt philistei. eruentes oculos ei⁹ et vinctū cathenis molē fecerūt. Judicū. 16. ca°. Tertia figura ē de Amō q̄ dehonestauit nūtios. David. 2. Re. 10. ca. statū autem ponit signū dimtatis in xpō in eo q̄ herodes induit eū veste alba. Et ipse ihus mihil rndebat. q̄ em in alba veste spm̄ a illudit. signat q̄ p totius mūdi pcīs in carne casta imaculat⁹ agnus ē passur⁹ a sepeliend⁹. Ezech. 9. ca. Vir vn⁹ erat in medio eoz vestit⁹ limeis a gloria dei isrl assumpta ē. Et dixit dñs ad eū. Trāsi p mediā ciuitatē in medio ihrlm a signa thau sup frontes viroz gementiū a dolentiū sup cūctis abhominacōnib⁹ q̄ fiūt in medio ei⁹. Et daniel. 9. ca. Aspitiebā donec troni positi sūt a ātiqu⁹ dierz sedit a vestimētū ei⁹ q̄si nix candidū. Tacuit aūt ihus a mihil fecit miraculi. q̄ herodis incredulitas nō mereb̄at audire dīma a dñs iactātiā declinabat. Tacet q̄ defensione nō indiget. Ambiant defendi. q̄ timēt vinci nec accusatiōnē tacēdo confirmat. ꝫ despicit refellendo. q̄ melior ē cā que nō defendit a pbat. Susanna tacuit a vicit. ¶ Vicesimū nonū signū ē reductōnis. Nā herodes remisit ihm ad pylatuz. Et facti sūt amici in ipa die herodes a pylat⁹. Nā antea inimici erāt ad inuicē. Q nephādū fed⁹ q̄ herodes a pylatus in occidendo xpm pepigerūt. O crudelissimi iudei a gētiles: genere a religione ac mēte sēp diffiditis a nūc in primendo xpm innocentē cōuenitis. sic ei implete sūt q̄tuor pphetie. Prima ē Job xx. ca. Cōcidēt eū amici a diiudent illū negotiatores. secūda ē dauid in ps. Alienigene amici facti sūt. Tertia ē Eccl. xi. ca. Caue ab amicis de sermonib⁹ inproperij. Quarta ē Trenorū p°. ca. Oēs amici eius spreuerūt eā a facti sūt ei inimici. Verificate sūt etiaz due figure. Prima figura ē de iosaphat rege qui amicitia iūctus ē achab cui dixit hieu p pheta. Impio p̄bes auxiliū a hijs q̄ oderunt dñm amicitia iūgeris a io. ira quidē dñi mereb̄aris. 2° par. 19. ca° Secūda figura ē de Joachide a alchimo q̄ iūcti sūt amicitia adulus iuda machabeū a filios isrl p°. machabeoz. v. ca. statimq̄ ponit signū dimtatis in xpō in eo q̄ pylatus dicit. Herodes remisit ihm ad nos a ecce mihil dignū morte actū ē ei. Nā ad herodē mittit. ad pylatū remittit. sed vterq̄ xpm nō ee reū pnūtiat. O indurati iudei. si xpus nō meret suo pcō moria vos ipsū vultis mori. ꝫ cognoscite q̄ p pcō vro moriē. Attēdite q̄d Isa. lvij. ca. dicat. Propt scelus ppli mei percussi eum a iniquitatē nō fecerit neq̄ dolus fuerit in ore ei⁹. ꝫ ipse pcm multoz tulit. a abstulit. ꝫ nō potuisset auferre pcā hominū. n̄ fuisset ver⁹ deus Isa. xlv. ca°. Ego sū ipse q̄ deleo iniquitates tuas propt

me. O pilate: cur aliene iniquitatis stimul obse queris. Que nã lex suadet ut innocentẽ odẽnes. Si ad exprobrandã duritiã iudeoꝝ vel gẽtiliũ fa teris nec herodẽ aliquid in occidẽdo vel illu dendo xpõ inuenisse. cur aliene crudelitatis damo ribꝰ obtempas. Cur nõ absoluis ihm quẽ pro bas insontẽ. Ꝟz ut impleant scripture. absoluis quidẽ iudicio quẽ crucifigis ministerio. ℣ Tricesimũ signũ ẽ liberacõnis. Per diẽ em̃ sollemnem osueuerat pilatus nõ impiali legis sanctione. ꝫ ãnua gentis cui p talia gaudebat placẽ deuicꝰ osuetudine dimittere eis vnũ vinctũ quẽ voluis sent. Habebat aũt vnũ vinctũ insignez qui dice batur Barrabas. Cõgregatis aũt iudeis dixit il lis pilatus. Quẽ vultis dimittã vob: barrabã an ihm qui dicit xps. Data opcõne eligendi quez vellẽt: pontifices cõcitauerũt turbã ut magis pe terent barrabã. O quãtũ fuit studiũ pilati ad li berandũ ihm. Primo illis accusantibꝰ dicit se nil cause in eo inuenisse. 2o im̃ incepto pfistentibus mittit ipsũ ad herodẽ ut exploret an ille aliquid in eo sceleris inuenire possit an dimittendũ decer nat. 3o herodis voluntate agnita nec inuento in ihu facinore: etiã plebis sentẽtiã querit cui vnũ im pasca oportet dimitti. ipm volẽs dimitti iter rogat. ꝫ quãto curiosius dimittere queit. tãto cri minosiores ad eiꝰ mortẽ inuenit. Exclamauit au tẽ vniuersa turba dicẽs. Tolle hũc. crucifige. dimitte nobis barrabã. O perfidi iudei. p ihu la tronẽ. p saluatore interfectorẽ. p datore vite adẽ ptorẽ eligitis. O ceci iudei quid facitis. salutẽ per ditis. vitaz latronis. seditionibꝰ ifectã fugi tis. Patriã. regnũ vestꝝ xpõ prefertis. ꝫ liberta tem amittitis. atq; in extremã damnacõnem vos ofertis. Sic em̃ implete sũt quatuoꝝ pphetie. Pri ma est Jacob. Pen̄. 31. ca° Seã pessima deuorauit filiũ meũ Joseph. inuidia. Ita etiã pilatus scie bat q; p iuidiã iudei tradidissent ihesũ. Secũda ẽ Isa. 3. ca° Lingua eoꝝ. adinuencões eoꝝ. otra dixim ut puocarẽt oculos maiestatis eiꝰ. populũ meũ exactores sui spoliauerũt. pcm̃ suũ quasi so doma predicauerũt nec abscõderunt. Tertia est Jere. 12. ca° Fratres tui. domꝰ patris tui ipi pu gnauerũt aduersus me. damauerũt plena voce Reliqui domũ meam. dimisi hereditatẽ meã. dedi dilectã meaz in manu inimicoꝝ eiꝰ. Facta ẽ mihi hereditas mea quasi leo in silua. dedit otẽ me vo cem. Quarta est Trenoꝝ. 3. ca. Aperuerũt sup me os suũ omnes inimici mei. Verificate sunt etiam tres figure. Prima figura est de duobꝰ hircis q̃ rũ vnus occidebat. alius emittebat. Leuit. 16. c. Secũda figura est de populo abitente deũ. petẽte regem hominez. p. Regũ. 8. ca° Tertia figura ẽ de Siba qui occidit. vibs dimittit. 2. Regũ. 20. ca° Statim q; pomit signũ diuinitatis in xpõ in eo q; peula vroꝝ pilati misit ad eũ dicens. Quid tibi. iusto illi. Multa em̃ passa sũ per visũ ppter euz in ista nocte. O rabidi iudei. pi vi dyabolus nũc itelligẽs p crucis xpi misteriũ ab eo auferri spo lia humane nature: mittit passionẽ eiꝰ p mulierez impedire. vos passionẽ eiꝰ. crucem festinatis dyabolus cognoscit eũ iustũ. mulier cognoscit eũ iustũ. Pilatus cognoscit eum iustũ. vos mi mimi tangꝝ iniustũ odemnare ps. Captabunt in aiam̃az iusti. sanguinẽ innocentẽ odemnabũt. Et Isa. 53. ca° Justificabit ipe iustus seruꝰ meꝰ mlꝰ tos. iniquitates eoꝝ ipe portabit. O impi iudei hoc ẽ scelus grauissimũ a quo nõ potestis cõuer ti. Amos. 2. ca° Sup tribꝰ sceleribꝰ isrl. sup quã tũ non auertã eũ p eo q; vendiderit p argento iustũ. Habacuch. 1. ca° Impius preualet aduer sus iustũ. propterea egreditur iudicium puerse. ℣ Tricesimũ primũ signũ est. pclamacõnis. Nã iudei istabant vocibꝰ magnis postulantes ut cru cifigerẽt. inualescebãt voces eoꝝ. Nos em̃ legẽ habemꝰ. secm̃ legez debet mori. qz filiũ dei se fecit. O seua impioꝝ perfidia. O dira pfidoꝝ crudelitas. que nõ solũ innocentẽ occidit. ꝫ pessimo mortis genere trucidauit. O quãta crudelitas nõ solũ oc cidere ꝫ etiaz crucifigere queruerũt ut pedibꝰ. manibꝰ ad lignũ cõfixis: morte veherẽt. pducta: ne do loꝝ citius finirẽt. inuiderẽt. Sic em̃ im plete sũt quatuoꝝ pphetie. Prima ẽ ps. Circũdede rũt me vituli multi. tauri pingues obsederũt me. Aperuerũt sup me os sicut leo rapiens. rugiẽs Secunda est Isa. 5. ca° Vinea domini exercituũ domꝰ isrl ẽ. Expectaui ut faceret iudiciũ. ecce imi quitas. iustitiã. ecce clamoꝝ. Tertia ẽ Job. 31. ca° Adversũ me terra mea damat. Quarta ẽ Isay. 14. ca° Sup quẽ dilatastis os. eiecistis liguã. Nũquid nõ vos filii sceleste. semen mẽdax. Ve rificate sũt etiã tres figure. Prima figura ẽ de Ar cha dei que cũ venisset in castra: vociferatus est cis isrl. clamore grandi. personuit terra. audie rũt philistim̃ vocez clamoris. p. Regũ. 5. ca° Secũ da figura est de Gabaonitis qui clamauerũt ad dauid dicentes. Venit nobis. 7. filii saul. crucifi gam̃ eos dño. Et ait dauid Ego dabo. Et dedit eos in manus Gabaonitaꝝ qui crucifixerũt illos in monte coram dño. 2. Regũ. 21. ca° Tertia figura ẽ de daniele otra quẽ clamauerũt babilonii ad re gẽ dicentes. Trade nob danielẽ alioqñ interfitie mꝰ te. domũ tuã. Vidit g̃ rex. irruerẽt in eũ ve hemẽt. necitate opulsus tradidit eis danielẽ danielis. 13. ca° Statimq; ponitur signũ diuinita tis in xpõ in hoc. iudei dicunt ipm eẽ filium dei. Clamant enim ad pilatuz dicentes. Nos legem habemus. secm̃ legẽ debet mori. quia filiũ dei se fecit. O ceci iudei. Si haberetis legẽ nõne lex vestra pphetat de xpõ. sit verus filiꝰ dei. ps. dñs dixit ad me filiꝰ meꝰ es tu. ego hodie genui te. Et ysa. 66. ca°. Nũquid ego qui alios parere fatio: ipe nõ pariã dicit dominꝰ. Si ego generacõem tribuo ceteris: sterilis ero dicit dñs deus. O insensati iu dei si secm̃ legẽ debet mori. ergo agnoscite ipm esse xpm de quo daniel. 9. ca. di. Et post ebdomadas 62. occidetur xpus. nõ erit eiꝰ pꝰs qui eum ne gaturꝰ ẽ. O iburati iudei si filiũ dei se fecit: nõne mlꝰ tis argumẽtis hoc pbauit. Joh. 10. ca. Etiam multis miraculis. precipue i suscitacõne Lazari

vob videntib⁹ demonstrauit·dixit eĩ pater scio q̃ semp me audis ⁊ im ꝓfirmacõe ez hui⁹ dixi·t·Lazare veni foras ⁊ ꝓdijt q̃ erat mortu⁹·Itẽ appaẽt in xp̃o diuinitas·q̃ pilatus cũ audisset vos ſmones magis timuit·ſ nõ de humanitate·ĝ de diuinitate·Itẽ pilat⁹ dixit iudeis·Ego nõ inuenio i eo cãm Ergo iudicat ipm in nocẽtez ⁊ ita filiũ dei·Preterea pilatus exim de.ſ.ne occideret eũ:querebat aĩo cõ stanti ipm dimittẽ·Abacuch·3·ca·Dñe audi·audi·t·⁊ timui·¶ Tricesimũ secũdũ signuz ẽ alligationis·Naz pilatus tradidit ihm militibz flagellandũ q̃ velauerũt faciez ei⁹ ⁊ ligauerũt eũ ad columnaz in medio p̃toriũ ⁊ pcusserũt eũ flagellãtes Sic eĩ implete fũt q̃tuor ꝓphie¶ Prima ẽ Job·9·ca·Cõmouet terrã de loco suo ⁊ columne ei⁹ concutient·¶ Secũda ẽ Cant·7·ca⁹ Inuenerũt me custodes qui circueũt ciuitatẽ pcusserũt me et vulnerauerũt me:tulerũt mihi palliũ meuz·Cura illi⁹ columne marmoree· Tertia ẽ Jere·p̃·ca·Ego q̃ppe dedi te hodie in columnaz ferreã regib⁹ iuda ⁊ pncipibus ei⁹ ⁊ sacẽdotib⁹ ei⁹ ⁊ oi pplo terre ⁊ bellabũt adũsũ te·Quãta ẽ p̃·Mach·13·ca· Circũpo fuit columnas magnas ⁊ sup columnas arma ad memoriaz eternã·verificate fũt etiã q̃tuor figure·Prima figuã ẽ de moyse q̃ velat faciẽ·Exo8·34·ca· Secũda figuã ẽ de altari holocausto ꝙ qđ purpureo pallio erat ꝺtectũ·Numeri·4·ca⁹ Tertia figura ẽ de achior ligato ad arborẽ·Judith·6·ca⁹ Quãta figura ẽ de sãpsoẽ quẽ philistei ligauerũt duob⁹ nouis funib⁹ ad petrã·Judicũ·17·ca·Statũ aũt pomũ signũ dimitatis in xp̃o·Cũ em pilatus dixit ei·Nescis q̃ ptãtẽ habeo dimittere te ⁊ crucifigẽ te·Rñdit ihc ſus·Nõ haberes in me ptãtẽ vllaz·misi datũ eẽt tibi desup· Cũ em adaz i paradiso extẽdit manũ suã ut accipet de fructu ſcie bom ⁊ mali:alligat⁹ fuit pene mortis:funiculo reatus sui·Nõ poterat autẽ solui ab hac pena ⁊ obligacõne misi p alligacõem xp̃i innocẽtis ad columnã p̃s·Dñs soluit cõpeditos dñs illumiat ceos·Et Jere·12·ca⁹ Cũq̃ cõpleueris legẽ libz ysaie ⁊ accusaẽ ihm xp̃m:ligab ad eũ lapidez ⁊ pities eũ in medio ⁊ dices· Sic submergẽt Babilon ⁊ tollẽt pena mortis ⁊ nõ ꝺsurget a facie afflictionis ⁊ eterne damnacõis·ſ dissoluet.ſ. ptãs dyabolice dñacõnis·Et Ezech·3·ca·Et tu fili hois·ecce data fũt sup te vincula ⁊ ligabũt te i eis ⁊ linguã tuã adherere faciẽ palato tuo ⁊ eris mutus nec q̃si vir obiurgãs·q̃ dom⁹ exaspans ẽ·Et Daniel·3·ca⁹ Ligatis mambz ⁊ pedib⁹:miserunt eũ in fornacẽ ignis ardẽtis.ſ.p flagellacõem duraz xp̃i·Itaq̃ desup fuit datũ ⁊ p̃ destinatũ ut pena mortis p debito pcti dissoluerẽt ab hoĩe p alligacõem xp̃i qui venit desup ⁊ a pre·¶ Tricesimũ tertiũ signũ ẽ coronacõnis· Nã milites pledẽtes coronã de spinis imposuerũt capiti ihu ⁊ veste purpurea circũdederũt eũ·Et dabãt ei alapas· Exijt ĝ ihus portãs coronã spineã ⁊ purpureũ vestimentũ et dixit eis pilatus·Ecce ho·sic em implete fũt q̃tuor ꝓphie¶ Prima ẽ Job·31·ca·Pro frumẽto.ſ.miraculoz oriẽt mihi tribulus ⁊ pro ordeo.ſ.doctrine·spina.ſ.corona spinea·secunda ẽ Cant·3·ca· Egredimini filie syon ⁊ videte regẽ salomonẽ i diademate.ſ.corona spinea q̃ coronauit eũ mater sua.ſ.synagoga·Tertia ẽ Ezechiel·28·ca⁹ Erit dom⁹ israel offendiculũ amaritudis ⁊ spina dolorẽ inferens vndiq̃ p circuitũ eoz qui aduersant ei·Quarta ẽ Isa·61·ca⁹ Induimẽto iustitie circũdedit me q̃si sponsũ decoratũ corona·Verificate fũt etiã q̃tuor figure·Prima figuã ẽ de ariete inter vepres in sacrificio abrahe·Gen̄·22·ca·secũda figura ẽ de dauid quẽ saul ⁊ viri ei⁹ cinxerũt i modũ corone ut occiderẽt eũ·Tertia figura ẽ de hur quez iudei suffocabant sputis ut dicit magr̃ hystoriaz·Quarta ẽ semei q̃ maledixit dauid ⁊ sup eũ spuit·pitiẽdo lapides·lutũ ⁊ ligna·2·Re·16·ca⁹ Statũ aũt pomũ signũ diuinitatis in cristo·tum q̃ iudei venebãt ad eũ ⁊ genuflectebãt ei dicẽtes·Aue rex iudeoꝝ Licet em derisorie genuflecterẽt añ ihm·q̃ tñ ipe nõ erat fatu⁹ nec intellectu p̃uatus·misi eẽt verus deus nõ pmittẽt se adorari adoracõne latrie·Tũ etiã q̃ si nõ fuisset verus rex iudeoꝝ corripuisset eos de falsitate·q̃ hõ iustus nõ tolerat falsa dici de se·Tũ etiã q̃ pilatus exiuit ad iudeos foras ⁊ dixit eis·Ecce adduco eũ vob foras ut cognoscatis q̃ in eo nullaz cãm inuenio·Et sic apparet q̃ istis testimonijs nullũ pctm̃ fuit in cristo·ĝ fuit deus

¶ Tricesimũ quartũ signũ ẽ lauacõnis·Nã pilatus videns q̃ nihil ꝓficeret ad liberacõnẽ ihu·sed magis tumultus fieret·accepta aq̃ manu⁹ lauit coram pplo q̃si ꝓtestãs se mũte xp̃m ꝺemnare·O pilate puer se·si potes eũ oĩno liberare·q̃ nullã cãm in eo inuenisti·ſ neq̃ hero des·etiã q̃ ptãtez habes dimittẽ ipm:cur lauas manus tuas ad ipm ꝺemnandũ·cNũq̃d carior ẽ tibi fauor ꝓpli iudeorũ ad effundẽdũ sanguinẽ innocẽtem q̃ fauor xp̃i ad te in cel̃ introducentẽ·cQuid lauas manu⁹ apparẽter q̃s coinq̃nas in sãguine xp̃i vehementẽ·csic eĩ implete fũt q̃tuor ꝓphetie·Prima est Deu·21·ca·Lauabũt manus suas sup vitulã truncatã·xp̃m ⁊ dicẽt Manus nre nõ effuderũt hũc sanguinẽ·secũda est p̃s·Manus suas lauabit i sanguine·xp̃i· Tertia ẽ p̃u·30·ca·Est gnatio q̃ sibi mũda videt et nõ ẽ lota a sordib⁹ suis·Quarta ẽ Ezec·16·ca·Aqua non es lota i salutẽ·Verificate fũt etiã due figure·Prima figura ẽ de rege achis q̃ a se expulit dauid se excusando·p̃·Re·29·ca·secũda ẽ de dauid q̃ sedẽs in cathedra se excusat de morte Abner coram pplo·2·Re·3·ca·Statũ aũt pomũ signuz ꝺimitatis in eo q̃ pilat⁹ dixit·Innocẽs ego sũ a sanguine iusti huius O pilate si crist⁹ ẽ iust⁹ ut tu dicis:cur nõ liberas eũ q̃ iniuriã a iudeis patit·csi tu es minister legis cur iustũ ꝺemnas·cqm̃ lex ꝓter trãsgressores posita ẽ·Job·29·ca· Cõterebam molas iniq̃ ⁊ de dẽtib⁹ illi⁹ auferebã p̃dã·O pũse pilate si tu es innocens·quo audes mittere manũ in cristũ dñi·cvñ dauid pri·Regũ·26·ca·dicit·Quis em extẽdz manũ suã in cristũ dñi ⁊ innocẽs erit·cVinit dñs qm̃ filij mortis estis vos·qui non custoditis dominũ vestrum xp̃m dominum·hec ibi·sic eĩ implent q̃tuor ꝓphetie·Prima ẽ Josue·20·ca·Loquet coraz semioꝝ⁹ ea q̃ se ꝺprohibẽt innocentẽ· Secũda est p̃s·

Effudert sāguinē innocentē. Tertia ē Jere. 2. ca. dixisti absq; pcō ego sū: innocēs ego sū. Ecce ego iudicō cū tendā tecū eo q dixeis nō peccaui. Quā ta ē Johēl. 3. ca. inq; egerūt in filios iuda et effuderūt sanguinē innocentē in terra sua. Ecce q̄ modo ab inimicis dr iust⁹ et innocēs. ¶ Tricesi mūq̄rtū signū ē imprecationis. Tūc em̄ rndens vniuersus pplus dixit. Sāguis ei⁹ sup nos a sup filios nr̄os. O inq; iudei vestrarū sanguinē innocentē fudit. O indurati iudei crudelē hereditatē filijs vr̄is relinquitis. Audite q̄d dñs dicat p pphetā. Osee. 12. ca° Ad iracundiā me puocat Effraim in amaritudinib⁹ suis. Sāguis ei⁹ sup eū veniet a obprobriū ei⁹ restituet ei dñs de⁹ su⁹. O ceci indi quō dicitis pilatū innocentē in effusione sāguis xp̄i in cui⁹ pretoriū ingredi noluistis ne cōtamina remmi ꝙ māducaretis pasca. Si ē innocēs: cur i nocentiā ei⁹ nō approbatis. Sāguis xp̄i i remissio nē pcōr effundēdus ē ut ptz p quatuor pphias Prima ē ysa. 63. ca° Aspsus est sanguis eor sup vestimenta mea a oīa indumenta mea inq̄nau. dies em̄ vlcōmis in corde meo. s. ostra in deos. an nj⁹ redēpcōmis mee venit. s. p fidelib⁹. Circūspexi a nō erat auxiliator. quesiui a nō fuit q̄ adiuua ret. Secūda ē Jere. 26. ca°. Locuti sūt sacerdotes ad pncipes a ad oēm populū dicētes. Judicium mortis ē viro hui⁹ce. qr pphauit aduersū ciuitatē istā sicē audistis auribus vestris. Et ait Jeremias ad oēs pncipes et vniuersū pplm dicēs. dñs mi sit me ut pphetē ad vniuersā ciuitatē hanc. Ecce ego in manib⁹ vestris sū. Facite m̄ q̄d bonū a re ctū est. Verūtamē scitote et recognoscite q si oc ciderit is me. sanguinē innocentē tradetis ostra vos metipōs. In veritate em̄ misit me dñs. Tertia ē Ezech. 24. ca° Ve ciuitati sanguinū. Sāguis em̄ i medio ei⁹ ē sup lipidissimā petrā effusus ē ne ope riret. Ve ciuitati sanguinū cui⁹ ego grādez fatiā piraz. Quarta ē Jone. p. ca° Quesumus dñe ne peam⁹ in aīa viri istius a ne des sup nos sangui nē innocentē. qr tu dñe sicut voluisti fecisti. Veri ficate sūt etiaz q̄tuor figure. Prima figura ē de Jo seph de quo dr Geñ. 42. ca° En sanguis ei⁹ exq̄ri tur. Nā fratres ei⁹ ob inuidiā q̄rebāt sanguinez ei⁹ effundere. Secunda figura ē de Agno paschali cui⁹ sāguis debebat effundi a pomi sup vtrūq; po stē dom⁹ electorū in signū saluacōis eorū a repro bacōnis egyptiorū infidelitū. Exo. 12. ca° Tertia figura ē de vitulo offerēdo in sacrifitiū cui⁹ sang uis debebat pomi sup altare ut dr Leui p. ca° Quā ta figuā ē de Amalechite de quo dixit dauid. q̄re nō timuisti mittere manū tuā a occidē xp̄m dñi Sāguis ei⁹ sup caput tuum. Os em̄ tuū locutū est aduersū te. Stati aūt pomit signū dimitatis i xp̄o qr mox ut iudei ipi recati sūt sibiipsis vindictā sā guinis xp̄i: fuerūt i pfluuio sanguinis. Vñ emit tebāt sanguinē viuū et sic deinceps ista die pa tiunt fluxū sanguis tā viri q̄ mulieres ipōr. Eccl. 21. ca° Effusio sanguinis in riza superbor a maledi ctio illor audit⁹ grauis. Cōpleta ē etiaz pphetia que pomit Ezech. 8. ca° Fac cōdusionē. qm̄ terra plena est iudicio sanguinū a ciuitas plena iniq̄ tate a adducā pessimos de gentib⁹ a possidebūt dom⁹ eor a quiescere fatiā superbiā potentiū a pos sidebūt sanctuaria eor. Angustia superueniēte re quirēt pacē a nō erit. Cōturbacō sup oturbacōez veniet a auditus sup auditū. Et querēt visionez a pphā a nō erit a lex pibit a sacerdote a consiliū a semoribus. Rex lugebit a pncipes induent̄ mero re a man⁹ populi terre oturbabūtur. Secōm viā eor fatiam eis a sm iudicia eor iudicabo eos. Et sciēt qr ego dñs a factū est. hec ibi. ¶ Tricesimū sextū signū ē diffimilitudinis. Judei aūt clamabant ad pilatū dicētes. Si hūc dimittis nō es amicus cesaris. Omis em̄ qui se regē facit ocontradicit cesari. Pilatus g̃ cuz audisset hos smones: adduxit foras ihm a sedit p tribunali. decitq; sentētiaz ad uersus ihm dicēs. Gens tua a pontifices tui ihesu xp̄e multipliciter probauerūt te voluisse usurpare do minū a regnū iudeor ut ees rex ipor qui dicunt se nō hie regē nisi cesarē. Et qr ocontra decreta princi pū romanor feciste. Propterea iudico te pmo a sentētio eleuari in cruce extra ciuitatē ihrlm in loco caluarie donec oplete moriaris p quā mortez res publica iudeor salua fiat. Similiter tecū pariter duos crucifigi latrones ouictos in sceleribus suis qui sūt dismas a gesmas. dismas a dextris a ges mas a simistris. Tu vero tanq̄ rex i medio ipōrū in cruce resideas. Lata est hec sentētia in loco qui dicit licostratos in pasceue pasce hora quasi sex ta. Tūc ergo tradidit ihūm eis ut crucifigeret̄. O insatiabilis furor sacrilegor non cessatis sed ma gis instatis. Nūq̄d accusacōnes quas ostra ihesū attulistis sollicita interrogatione pilati euacua tas audistis. O impudici iam ad solas preces reditis ut postulando a vociferando pficiatis q̄d criminando nequitis. O pilate: quid cause in xp̄o inuenisti q̄ petitionī iudeorū fieri satis voluisti. Vnde illū regē iudeor oprobasti quē tam turpit odemnasti. Sic enim implete sūt quatuor pphie Prima est Job. 13. ca° Si fuero iudicatus scio q iustus inueniar. Quis est qui iudicet mecuz. veniat. Et. 38. ca° Quis est vir qui bibit subsanna tionē q̄si aquaz. Qui gradit cū operātib⁹ iniq̄ta tē a ābulat cū viris ipiis. Secūda ē ysa. 53. ca°. Trādidit i mortē aīaz suā a cū iniq̄s reputat⁹ est. Tertia ē Jere. 5. circuite vias ihrlz. aspicite a osi derate a q̄rite in plateis ei⁹ an inueniatis virum querentem fidem a fatientē iudiciū. Multiplicate sunt preuaricationes eorum. confortate sūt auer siones eorum. Negauerunt dominuz a dixerunt. Non est ipse. Recessserunt a abierunt a iudiciuz pauperis non iudicauerunt. Quarta est Aba cuch p. capi° Domine in iudicium posuisti eum a fortem ut corriperes fundasti eū. Mundi sūt oculi tui ne videas malum a respicere ad iniquitatez nō poteris. Quare nō respicis sup iniq̄ agētes a ta ces deuorāte impio iustiorē se. verificate sūt etiā tres figure. Prima figura ē de Johel a Abia filijs sa muel pphe q̄ declinauerūt post auaritiā. acceperūtq; munera a peruertērt iudiciū pri. Reguz. 8. ca.

Sic fecit hodie pilat⁹ adūfus ihz· Secūda figuā ē de iuda q̄ iudicauit thamar eē ꝛburēdā·qz credidit eā fuisse cū alio viro fornicatā nec iq̄siuit veritatē·Geñ·38·ca° ¶ Tertia figuā ē de dauid q̄ male iudicauit ꝛtr̄ Miphiboseth h.s.ut siba hēret oēs possessiōes ei⁹ nec reuocauit sm̄az cogīta veritate 2·Reḡ·16·ca°a·19·ca°·Statim aūt pom̄ signū dimitatis im xp̄o·qz ptātē dyaboli sup hoīes abstulit·sīā qz hō peccādo deū offenderat·iō iuste hō potestati dyaboli subditus fuerat·Sed in sentētia plata cōtra xp̄m dyabolus excessit modū ptātis sibi tradite a deo·machinādo in mortē cristi q̄ non habebat meritū mortis cū eēt absq; pctō·iō iustitia cristi dyabolus vict⁹ ē·qz cū in eo mhil dignū morte inuenīret·tñ fuasit pilato ut diffiniret eius mortē·Propterea iustū fuit ut debitores quos tenebat libei dimitterētur·Joh·12·ca° ¶Nūc iudiciū ē mūdi·nūc pnceps hui⁹ mūdi eicietur foras·Et ysa·72·ca° Gratis venūdati estis et sine argēto redimemī·Et ps̄· Vexāuit tñ deus redimet aiaz meā de manu inferi cū accepit me·Et Jere·31·ca°·Redimet dñs iacob a liberabit eū de manu potētioris·cē· ¶ Tricesimūseptimū signū ē deportatiōis·Judei aūt fuscepīt ihm cū militib⁹ a dūxerūt·Et baiulans sibi crucē exiuit in eū q̄ dr caluarie locus·Cū aūt ducerent eū·apprehenderūt symonē quendā cirenensē venientez de villa a ipo fuerūt illi cruce3 portare post ihm·Primo dñs crucez portauit·postea symoni ipposita ē quē exeūtes obuiā habuerūt·O indurati iudei nō opuistis symonē portare crucē ihū ut penā ei⁹ alleuiaētis·ꝛ ut mortē ei⁹ i cruce acceleāretis· Sequebaī aūt illū multa turba pp̄li·ꝛ nō eadez mente·qz mali sequebanī ut morientē leti aspicerent·mulieres aūt plangebāt a lamentabanī morituz quē viuere desiderabāt O sceleratī iudei aspicite lacrimas mulieꝝ a viro rū dolentiū·emollescat corvrm·Quis vob erit medicus in sanacōnel āguoz.ꝛ Sic em̄ ipletē sunt q̄ tuor ꝓphie· ¶ Prima ē iob·31·ca·Humerus meꝰ a junctura sua cadit a brachiū meuz cū suis ossib⁹ ofragaī:pond⁹ dñi a crucē ferre nō potui·humero meo portaui illud· Secūda ē Ecc̄·6·ca°·Subi de humez tuū a porta illaz.s.crucē a ne accidieis in vincul ei⁹·In nouissimis em̄ inuenies requiez in ea a duertē tibi in oblectacōez·Deco⁹ em̄ vite ē in illa a vincula illi⁹ alligatura salutaris· ¶ Tertia ē ysa·22·ca° Dabo dauid ē crucez·dom⁹ dauid ē padisi·sup humez ei⁹ a apiet a nō erit q̄ dauḋat a daudet a nō erit q̄ apiat a figā illū paxillū in loco fideli a erit soliū glorie domui pr̄is sui a suspendā sup eū oēm gloriā dom⁹ pr̄is ei⁹· ¶ Quāta ē iere·10·ca° Ve mihi sup ꝛtritione mea:pessima plaga mea·Ego aūt dixi·Hec infirmitas mea est a portabo illaz·Oēs funiculi mei dirupti sūt·Verificate sūt etiā q̄tuor figure· ¶ Prima figuā ē de ysaac q̄ portauit ligna sup humeros suos super que dēbat ymolari·Geñ·22·ca· ¶ Secūda figura est de filiis isr̄l q̄ eūtes ad pliū cōtra philisteos·portabāt archā fēderis dñi·p·Reḡ·4·ca° ¶ Tertia figuā ē de vidua sarreptana que portabat sup humeros duo ligna·3·Reḡ·17· Quarta figura ē de viris q̄ portauerūt palmitē cū vua·Numeri·13·ca° Statim aūt pom̄ signū dimitatis in xp̄o·qz ouerfus ad mulieres dixit·Filie ihrlm̄ nolite flere sup me·ꝛ sup vosipsas flere a sup filios vros·Ecce em̄ dies in quib⁹ dicet·Bte steriles a vētres q̄ nō genuerūt a vbera q̄ nō lactauerūt·Tūc incipiēt dicere montib⁹ cadite sup nos a collib⁹ operte nos· Quia si in viridi ligno hec fatiūt·in arido q̄d fiet.ꝛ Naz cū dñs nouerit q̄ sūt ei⁹·p̄termissa furentis populi turba ad amātes a plangētes se feminas oculos a ora ouertit dicēs·Ne lamentemini me morituz cui⁹ cito resurrectio mortē solvere p̄t cui⁹ mors a ipsā mortē a ipsi⁹ mortis auctorē destruet·Vos potiꝰ vīamq; ꝓgemem dignis lacrimaz fontib⁹ abluite ne cū psidis dāne mini ꝛmultione mee crucis.s.die romane obsidionis a captiuitatis·tūc em̄ imminēte hostili clade erūt qui au fugere querāt a alta queq; vel abdita refugia quib⁹ absc̄o dāt:exquirāt·Si em̄ ego q̄ sū lignū viride fine pctō·de hoc mūdo absq; igne passiōis nō exeo:quid erit de vob impijs q̄ estis lignum aridū absq; hūore gratie.ꝛ ysa·9·ca° Factꝰ ē pncipatus sup humez ei⁹ ac̄· ¶ Tricesimū octauū signū ē crucifixionis·Nā postq̄ venerūt in locū q̄ vocaī calvarie ibi crucifixerūt eum et cū eo duos latrones·vnū a dextris a altez a simistris·O execrabilis im q̄tas iudeoz q̄ q̄si latronē crucifigit oīm redēptorē·Xp̄us ei nō i tēplo aut in ciuitate·sed extrā portā passus a crucifixꝰ ē·ut veritas rēi deret figure·Nā vitulus a hircus q̄ i sollēmissimo sacrificio ad expiacōnē totiꝰ multitudinis offerebāt extra portā ꝛburebanī ut precipiet Leuit·16·ca°· Vñ dr Deu·13·ca·Quoz amaliū offert sāguis pctō im sācta p pōtificē:horū corpa cremanī extra castra ꝓpter qđ a ibus ut sācificaret p suū sāguinē pp̄lm extra portā passus ē·Extra portam vrbis ihrusalē erāt loca vbi trucabāt capita dānatorū a calvarie a decollatoz sūpserūt nomē·ꝓterea ibi crucifixus ē cristꝰ ut vbi prius erat area dāna toz·ibi erigeret vexillū saluandoz·Sic em̄ impletē sūt tres ꝓphetie· Prima ē Geñ·20·ca°·Suspendet te im cruce· ¶ Secunda ē hest·8·ca· Ipsū affigi cruci iussit· ¶ Tertia ē p·Esdre·6·ca·Crucifigaī i ligno·Verificate sunt etiā q̄tuor figure· ¶ Prima figura ē de serpēte eneo suspenso i palo ad cuius aspectū liberabanī oēs pcussi a serpētib⁹· Nūeri·21·ca· ¶ Secunda figura ē de virga moysi p quam ꝓpl̄us isr̄l egrediēs de egipto p diuisionē maris rubri saluatus ē a pharao cū egipcijs sūmersus ē·Exod·12·ca· ¶ Tertia figura ē de virga otra quā moyses expānis manibus extendit ut amalech vincereī·Exod·16·ca· ¶ Quarta figura ē de archa Noe p quaz saluanī q̄ ingressi sūt in ea a illi qui foris sūt diluuio pereūt·Geñ·9·ca°·similit ysaac ē sup struē lignoz sup altari a abrāh ē extendit manū cū gladio ut occidat eū·Geñ·22·ca°·Statū aūt pom̄ signū dimitatis i xp̄o·qz cū im̄ latrones crucifigīt:accipit inditiariā potestatē a dō pre·Nam duo latrones·vnꝰ ad dexterā a alius ad simistraz

cū xpō crucifigūtur ut ī ipa patibuli spēt ei⁹dem ō
straret illa que ī iuditio ipsi⁹ olim hominū fatē
da ē discretio· Ipa em̄ crux tribunal fuit ī medio
cui⁹ iudicē ostituto vn⁹q̄ credidit liberatus· alē q̄
insultauit dānatus ē: significabat q̄d facturus ē
de viuis a mortuis· alios posituru⁹ ad dexterā et
alios ad simistrā· Job·xo·ca°· Causa tua quasi ī
pij iudicata est· ꝓterea iuditiū causāq̄ recipies·
Quia em̄ p dei iustitia pugnauit a vicit a iniuste
iudicatus ē· Jō ex merito obtinuit ut scōm dei iu
stitiā iudex eēt· Apoca·z·ca°· Ego vici a sedi ī tro
no patris mei· ī trono autē intelligit iuditiaria
ptās ps̄· Sedet sup tronū a iudicat iustitiam· Et
daniel·vij·ca° 8z· Antiqu⁹ dierū sedit a filio hois
puenit vsq̄ ad antiquū dierū a dedit ei potestatē
a honorē a regnū· vñ auctoritas iudicādi ē apō
pīez a quo filio accepit ptātez iudicandi· ℣ Tri
cesimū nonū signū ē oracōnis· Nā ibus ī cruce
pmū verbū ad pīem ptulit dicēs· Pater ignosce
illis q̄ nesciūt quid fatiūt· O indurati i dei: ibus
tanq̄ sacerdos p vobis orat· Zach·z·ca° Ondit
mihi dñs ihesū sacerdotē magnū q̄ stat coram āge
lo dñi· Nec frustrē orat· ꝙ p eis qui passionē suā
credidērint impetrat· O pfidi iudei: nō orat ꝓ vob
qui per inuidiā a superbiā quē filiū dei intellexistis
negastis et crucifixistis· ꝙ p hijs qui zelū dei ha
bentes· ꝙ nō sm scientiaz: nesciūt quid fatiunt·
Nō orat p ommib⁹ crucifixorib⁹ neq̄ etiā p om
nib⁹ qui erāt credituri ī eū· ꝙ p hijs qui erāt p
destinati ut p ipm̄ vitaz cōsequerent eternā· Sic
em̄ implete sunt q̄tuor ꝓphetie· Prima ē Gen̄·ix·
ca° Qua ꝓpha est orabit p te a vives· Secūda ē
Thob·z·ca° Ingemuit a cepit orare cū lacrimis
℣ Tertia ē Isa·lxij·ca° Ipe p̄cm̄ multoꝝ tulit a p
trāsgressoribus orauit· Quarta ē ps̄· Oro eo ut me
diligerēt detrahebāt mihi· ego aūt orabā· Veri
ficate sūt etiā quatuor figure· Prima ē de moyse
q̄ orauit ad dñm ut tolleret serpētes a pplo suo
a exaudit⁹ ē· Nūeri·21·ca° Secūda figura ē de da
uid qui fleuit Absalō licet fuissz psecutus ab eo
vsq̄ ad mortē·2·Reg̃·18·ca° Tertia ē de Helyseo
qui orauit ad dñm a apuit oculos pueri: ponēs
baculū sup ipm̄·ȝ·Reg̃·6·ca°· Quarta figura est
de Esdra quo orāte a plorāte collect⁹ est ad eum
cetus grādis·p·Esdre·10·ca° Stati aūt pomit sig
nū dimtatis in xpō in eo q̄ ois turba eoꝝ q̄ simil
aderāt ad spectaculū istud et videbāt signa q̄ fie
bant: pcutiētes pectora sua reuertebant· Q̄ em̄
pcutiūt pectora in signū penitentie a luct⁹ dupli
citer pōt intelligi· Vel q̄ illi qui eū in vita dilexe
rant iniuste occisū dolebant· Vel q̄ illi q̄ ei⁹ mor
tem impetrūerāt: hūc in morte amplio⁹ glorifica
tū tremebāt· Sed gētiles morienteꝝ xpō deū timen
tes: ap te ꝛofessionis voce deū glorificāt dicentes·
Vere filio⁹ dei erat homo iste· Judei vero solutz pcu
tientes pectora: filētes domū reuertebant q̄ in die
penthecostes ad p̄dicatōnem petri ꝛuersi sūt ad
xp̄m a baptisati sūt qui fuerūt tria milia· Actuū
2·ca° ℣ Quadrigesimū signū ē diuisionis· Nam
milites cū crucifixissent ihm: acceperūt vestimēta
ei⁹ a fecerūt q̄tuor ptes vnicuiq̄ militi ptē a tunicā
eāt ātē tunica īcōsutilē desup cōtexta p totū· Dixerūt
ḡ ad inuicē· Nō scindam⁹ eā ꝙ sortiamur de illa
cui⁹ sit· Et milites quidē hoc fecerūt· O milites ra
pacissimi: quid vilitatis ī ihesu inuenistis ut ipm
nudū crucifigeretis· Latrones vestes reliquistis a
hūc in nocētez denudastis· Cōtenti eē debetis sti
pendijs vijs ut neminē ꝛcutiatis a eccē paupertē
spoliatis· Sic em̄ implent quatuor ꝓphetie· Prima
ē Job·xx·ca° Tabescet caro ei⁹ a ossa que tecta fu
erant nudabunt· Secūda ē ps̄· Diuiserūt sibi ve
stimēta sua a sup vestē meaz miserūt sortē· Ter
tia ē Amos·2·ca°· Robustus cordeiter fortes nu
dus fugiet ī die illa· Quarta ē Michee·p̄·ca° Su
per hoc plangā a vlulabo· vadā· ſ· ī crucē spoliat⁹
a nudus· Passiā planctū velut draconū a luctū q̄
si struthionū· Verificate sūt etiam quatuor figure
Prima figura ē de Noe inebriato a nudato in ta
bernaculo suo· Gen̄·9·ca° Secunda figuā ē de po
pulo isrl̄ quē moyses viderat spoliatū a nudum
Spoliauerat em̄ eos Aaron· Exo8·32·ca° Tertia
figura ē de dauid spoliato a nudo añ archā dei·2·
Regū·6·ca° Quarta ē de Josue qui terrā chanaā
sorte diuisit filijs isrl̄ Josue·18·ca° Et Nūeri·38·
ca° Stati aūt ponitur signū diuinitatis in xpō· qe
tenebre facte sūt ī vniuersa terra·a sexta hora vsq̄
ad horaz nonā a obscuratus est sol· Tunc em̄ p
cipue oportebat in xpō diuinitatē p miracula osten
dere qui in eo maxime appabebat infirmitas scōm
humanā naturā a iō in xpi natiuitate stella no
ua in celo apparuit· Vñ Maxim⁹ in sermone de na
tali dicit· Si p̄sepe despicis nouā in celo ꝓclamātē
mūdo natiuitatē dominicā ostendere In passione āt
adhuc maior infirmitas circa hūanitatez xpi ap
paruit a iō oportuit ut maiora miracula ostēde
rentur circa p̄cipalia mundi luminaria· Vñ sol ra
dios suos retraxit· ne aut pendentē dñm videret
aut impij blasphemātes sua luce fruerent· Diuina
em̄ virtute factū ē ut solis radij ad terrā nō pue
nirēt· Occurrerūt ei tūc q̄q̄ mācula ut ponit sā
ctus Thomas·3·pte·q·xx·ar·2·ad secūdū dicen
dū Sic em̄ implete sūt q̄tuor ꝓphie· Prima ē Job
7·ca° Qui videt nocte tenebras a q̄si ī nocte sic
palpabūt ī meridie· Secunda ē Isay·10·ca° In
duā celos tenebris a saccū ponā operimentū eorū
Tertia ē Joēl·2·ca· A facie ei⁹ contremuit tra·mo
ti sūt celi a sol a luna obtenebrati sūt et stelle re
traxerūt splendorē suū a dñs dedit vocez suaz añ
faciez exercitus sui· Quarta ē Amos·8·ca° Et erit
in die illa dicit dñs: occidet sol meridie a tenebre
faciā terrā in die lucidis· Plaz sicut moyses
induxit tenebras sup totā terrā egypti· ita ut ho
mines se mouere nō possent a locis ī quib⁹ erāt
p tres dies· Ita hodie facte sūt tenebre horribiles
sup vniuersā terraz p tres horas ac̄· ℣ Quadra
gesimū p̄mū signū ē blasphemacōis· Nā p̄tereūtes
pagani· iudei· pontifices· blasphemabant eum mo
uentes capita sua et dicentes· Vah qui destruit
templum dei et in triduo illud reedificat· Salua
te metipsum· Si filius dei es descende de cruce·

Alios saluos fecit seipsū non pōt saluum facere · si rex isrł ē descēdat nūc de cruce et credim⁹ ei · Cō fidit in deo · liberet eū nūc si vult · Dixit em̄ qz filiꝰ dei sū · O stulti ⁊ tardi greges · nūquid ei ē impossibile descēdere de puo ligno stipite q̄ descendit a celoꝝ celsitudine · Nūquid vīa vincula posset · et eū tenere quē celi nō pūt capere · O insensati greges nō vident ut se liberaret q̄ sub seruitute nō erat · ꝫ ut nos de seruitute redimēt · O mira stulticia · si filiꝰ dei ē i pleat pīis obedientiā · demōstret patientiā q̄ se uolūtarie in cruce ob tulit · si rex isrł ē · sceptꝝ crucis nō dimittat · baculū q̄ pugnat p isrł nō abitiat Si rex isrł ē · hostib⁹ isrł nō cedat · O filij diaboli pī vī vos captiuos tenet ⁊ to tū genus hūanū · si descēdit de crūce amplior erit ptās diaboli quā p crūcē cognoscit sibi surripi · Sic em̄ iplete sūt q̄tuor ꝓphie // Prima ē Job · 12 · ca · deiect̄ iusti simplicitas : lāpas otēpta apud cogitatōes diuitū · Da būdāt tabernacula p̄donū ⁊ audacter puocāt deū cū ipe dederit oia in manib⁹ eorū · // Secūda ē ps · Oēs vidētes me deriserūt me : locuti sunt labijs ⁊ mouerūt caput · spauit in dño eripiat eū · saluuz fatiat eū qm̄ vult eū · // Tertia ē Jere · 18 · ca · Quasi futurꝰ es velut vir vagꝰ ⁊ fortis q̄ nō pōt saluare · // Quarta ē Ezech · 5 · ca · Et dabo te in desertuz ⁊ ob probrium gentibus que in circuitu tuo sunt i cōspectu omnis pretereuntis et etiam obprobrium ⁊ blasphemie exemplū ⁊ stupor in gentibus q̄ i circuitu tuo fūt cū fecero iudicia in te in furore ⁊ in indignatōne mea · Verificate sūt etiā q̄tuor figure · // Prima figura ē de Noe quē cū vidisset Caz filiꝰ eiꝰ · derisit eū · Gen̄ · 9 · ca · // Secunda figura ē de Michol q̄ despexit viz suū dauid sallentē cora archa dñi · 2 · Re · 6 · ca° // Tertia figura ē de vxore thobie q̄ exprobrabat ei dō que fecerat dicens · nūc manifeste vana facta ē spes tua ac̄ · // Quarta figura est de sanabalach ⁊ thobia ⁊ alijs pagan⁹ q̄ subsānabāt iudeos reedificātes muros ihrlm · 2 · Esdre · 4 · ca · statim aūt ponit signū dimittatis i xp̄o in eo qz scripsit titulū pilatus ⁊ posuit sup crucem · Erat aūt scriptuz · Jhus nazarenꝰ rex iudeorū · Hūc g̃ titulū multi legerūt · qz ppe cīvitatē erat locus vbi crucifixus ē ihūs · Et erat scriptū hebraice : grece ⁊ latine · dicebāt g̃ pilato pōtifices iudeoz · Noli scribe rex iudeoz · ꝫ qz ipe dixit Rex sū iudeoz · Respōdit pilatus · Qđ scripsi scripsi · O puersi iudei · nō ē hoc casu factū · ꝫ diu añ ppbatuz · Nūquid psalmi ptinētes ad passionē xp̄i · ut Miserē mei de⁹ : miserere mei qm̄ in te confidit aīa mea · Et si vere vtiqz iustitiā loq̄mini ac̄ · Et eripe me de īimicis meis ac̄ sic intitulāt · Ne corrūpas tituli iscriptōem · O pontifices stulte clamatis · qz nō pōt corrūpi qđ veritas dixit · sup oīa em̄ vincit veritas · O īduāti in dei intelligite virtutez crucis p quaz facta ē salus vob · qz ihūs · Intelligite patientis innocentiā qz nazaren⁹ · Intelligite patientis potentiaz · qz Rex iudeoz · Intelligite vobis collatā plenā indulgētiā Nā p̄mū J designat · 10 · hec lra · N · designat · 13 · hec lra · R · designat · 18 · hec lra · J · designat · 10 · qui nūeri simł collecti designāt · 10 · qui ē numer⁹ inbilei · Prepate itaqz vos ad iubileū ⁊ plenariā remissionē p ctōz vob in cruce collatā · psa · 61 · ca · Spirit⁹ dñi sup me ut mederer otritis corde et p̄dicarē captiuis indulgentiaz ⁊ annū pla · dño ac̄ · // Quadragesimū secūdū signū ē de peccatōmis · Nā vnꝰ de suspēsis latrombꝰ noīe ysmas dixit ad ihm · si tu es cristꝰ saluū fac temetipsū ⁊ nos · Alł autē noīe dismas · rēdit increpās eū ⁊ dixit · Neqz tu times deū qui in eadē dānatōne ⁊ iudicō es · Et nos quidē iuste · Nā digna factis recipim⁹ · hic vero nł mali gessit · Et ouersus ad cristū dixit · Memento mei dñe dū veneris in regnū tuū · Magna equidē gr̃a in hoc latrone eminet · Nullū mēbrū a supplitio habet liberz prec corde ⁊ linguā · Totū qđ liberū habet offert xp̄o · Credit corde · lingua confitet · fidez habet · qz regnaturz credit quē secū morientē vidz Spē habet · qz aditū ad regnū postulat · Caritatez firmł tenet · qz cōsotiū latronē de sua īmūtate arguit ⁊ vitā quā cognoueat ei p̄dicauit · Magna virtus constātie huius latronis : confitei deū quē vidz humana infirmitate · morientē p̄cipue qū apli negabāt deū quē viderāt mīracula dīna patientez · sic em̄ implete sūt q̄tuor ꝓphetie · Prima ē ps · secm misericordiā tuā memēto mei tu ꝓpter bonitatem tuā dñe : ꝓpł nomē tuū dñe ꝓpitiaberis pcō meo multū est ei · // Secūda ē thobie p · ca° Rm̄ memor fuit dñi in toto corde suo dedit illi de⁹ gr̃am · Et · 7 · ca° · Nūc dñe memento mei ⁊ ne vindictā sumas de peccatis meis · neqz reminiscaris pcā mea · qm̄ traditi sum⁹ in mortē ⁊ in fabulā ⁊ in impiū oīz nationb⁹ · Et nūc dñe secm voluntatē tuaz fac me cū ⁊ p̄cipe in pace recipi spm̄ meuz · // Tertia ē Baruch · 3 · ca° Memēto man⁹ tue ⁊ nois tui in tēpe isto · qz tu es dñs deus nr̄ ⁊ laudabim⁹ te dñe · qz dedisti timorē tuū in cordib⁹ nr̄is ⁊ ut inuocem⁹ nomē tuū ⁊ laudem⁹ te in captiuitate nr̄a · // Quarta est ysa · 38 · ca · Obsecro dñe memento qsō quō ambulaueri nūc cora te i veritate ⁊ corde perfecto · Et fleuit fletu magno · Verificate sunt etiā due figure · // Prima figura ē de pincerna cui dixit ioseph Memēto mei cū bñ tibi fuerit · gen̄ · 40 · ca° // Secūda figura ē de vaschi regina ⁊ iudeorū synagoga q̄ otempsit venire ad regē assuer · iō puata ē regno ⁊ hester ⁊ latro intrauit in rḡnū · Vest · p · ca · Sta ti aūt ponit signū dimittis in xp̄o in eo qz dixit latromi · Amē dico tibi hodie mecū eris in paradiso · O pulcherrimū affectā de conuersatōmis exēplū · Tarz cito latromi venia donat ⁊ vberior gr̃a qz p̄catio demōstrat · Semp em̄ dñs plus tribuit qz rogat · Ille rogat memēto mei dñe dū veneris in regnū tuū ⁊ dñs ait · Hodie mecuz eris in paradiso · Cito ignoscit dñs · qz cito ille conuertit · Nō em̄ de paradiso terrestri corpeo ꝓmissionē accipit latro quez nō petiuit · ꝫ de paradiso spūali ⁊ empireo in q̄ eē dicunt q̄cūqz dīna gloria pfruūt · Hoc em̄ ē regnū qđ petiuit · iō oñdit illi regnum dei · sapien · 10 · ca° // Quadragesimū tertiū signū est emendatōis Nā stabat iuxta crucē ihesu mr̄ ei⁹ ⁊ soror matris eiꝰ maria cleophe ⁊ maria magdalene · Cōtēplabatur em̄ mr̄ eiꝰ maria minorez in passione qz in

incarnacõne dñi in illa deus a homo vnit. in ista deus a hõ morit. Vñ lamẽtabat plorãdo dicens O fili mi dilectissime in tui incarnatione dei a hõ de spũsancto cõcipitur. in passione spũ nequitie sanguis tui fũditur. In illa sãguis tui a virgine nupta prepat. in ista a nouerca adultera a te se parat. In illa exultat baptista in vtero latẽs. in ista insultat iudeis apparẽs pñs. Aduertũ me loquebant q sedebant in porta a ī me psallebãt qui bibebant vinũ. In illa scẽ mulieres se mutuo salutant. in ista lacrimãtur et plorant. In illa ad mulierez mittit ãgelus visibiliter. in ista ad mulierez mittit dyabolus inuisibilit. In illa aue vsine ve dr. in ista mulieribus ve pdicit O fili dulcissime q̃ es minoratus nũc ī passione ab eo q fuisti exaltatus in natiuitatis oñsione In illa te peperi ī stabulo. in ista peris ī cathedre loculo. In illa te reclinauit in psepio. in ista configeris in crucis patibulo. In illa pãnis fuisti iuotus. in ista a iudeis pãnis in cruce exutus. In illa fuisti ī medio duorũ aialiũ. in ista es in medio latronũ exitialiũ In illa infãtia tua a me lactabat. ī ista sanguie tuo crux cruentat. In illa angeli in celo te collaudãt In ista iudei ī terra te blasphemãt. In illa pastores te bñdicũt. ī ista legis doctores te maledicũt. In illa magi gẽtiles tibi munera tribuũt. in ista sui gentiles te crucifigũt. In illa sol media nocte radios influit a diescit. ī ista sol radios subtrahit a tenebrescit. In illa mũdus mouet ad te videndũ. in ista gẽs pfida cõcitat ad te pendũ. O fili vmigemite q̃ es minorat in passiõe ab eo quo fuisti eleuatus in vite uersacõne. Invita eñ parũ sãguinis circũcisus effudisti. in morte vero totũ qđ in te ẽ sanguinis in pretiũ dedisti. In illa super altare fuisti positus in tẽplo ad scõz solacõez In ista sup crucẽ positus fuisti ī publico ad iudeoꝝ peticõez. In illa gladius doloris m̃ pdicit. ī ista gladio meroris aia mea trãsfigit. In illa morit innocẽtes. ī ista vita tua morit pt nocẽtes. In illa nutu angeli in egyptuz fugiẽdo latitasti. ī ista cõfortatus ab ãgelo in ihrl'm te pñtasti. In illa te pditũ in medio doctoz inuenit. in ista te derelictũ in medio pdcõz fusc̃epi. In illa a iohe baptista fuisti baptisatus. ī ista ab ipiis cruẽtat. In illa spiritussanct ī baptismo appuit: vox pris itonuit. ī ista te a pte derelictũ vox tua īsonuit. in illa dyabolus in deserto te nõ sup auit. ī ista vsq ad crucẽ te exaltauit. In illa in vinũ aquã cõtisti. ī ista sãguinẽ a aquã fil effudisti. in illa te ut deũ adorãt In ista te ut pdcõrẽ spinis coronãt. In illa cũ publicanis mãducas a bibis. ī ista latronẽ paradisũ pmittis. Sic eñ implete fũt quatuor pphie. Prima ẽ Thob. 10. ca. Flebat igit mat ei irremediabilibus lacrimis atq dicebat. Deu me fili mi: ut qđ te misim pegrinari tume oculoz nroz: baculũ senectutis nostre. solatiũ vite nre. spez posteritatis nostre. Oia fil ī tevno hñtes: te nõ debuim dimittere a nob. Secũda ẽ pñs. Ascẽsiones ī eoꝝ cafuo disposuit ī valle lacrimaz. Tertia ẽ Jere. 9. de Deducant oculi mei lacrimas a palpebre mee de fluat aquã. qz lamẽtacõnis audita ẽ de syon Et. 15. ca° Deducãt oculi mei lacrimas p diem a nõ cesset a nõ taceãt. qm̃ cõtricõne magna otrita ẽ virgo filia pli mei. Et Trenoz p. ca° Ploras plorauit in nocte a lacrime ei ī maxillis eius. Nõ est q̃ osolet eam ex oĩb caris ei. Omnes amici ei spreuerũt eam a facti fũt ei inimici. Et. 2. ca° Defecerũt pre lacrimis oculi mei: oturbata fũt viscera mea Deduc quasi torrentẽ lacrimas p diem a nocte Nõ des requiẽ tibi neq taceat pupilla oculi tui. Quãta est Ezech. 28. ca° Plorabũt te in amaritudine aĩe ploratu amarissimo a assumẽt sup te carmẽ lugubre a plãgent te. Nũc otrita es a mari in profũdis aquaz ad mthrlũ deducta es. Velificate fũt etiã figure quatuor. Prima figura ẽ de Agar q̃ p iecit filiũ suũ subter vnã arboz a exclamãs fleuit nolens videre filiũ morientẽ. Gen. 21. ca° Secũda figura ẽ de abrahã q̃ venit plorãs ut videret Sarã vxorẽ suã defunctã. Gen. 22. ca° Tertia figura ẽ de iacob qui inconsolabilit fleuit ioseph: credẽs ipm mortuũ. Gen. 37. ca° Quarta figuã ẽ de Dauid qui multuz fleuit sup morte ionathe dilecti sui. 2. Regũ. p. ca° Stati aũt pmit signũ dimitatis ī xpo qz cũ vidisset ibs matrẽ a discipulũ stantẽ quẽ diligebat dicit matri sue. Mulier ecce filius tuus deinde dicit discipulo Ecce mater tua. Ex illa hora accepit eã discipulus in sua. s. officia ministrãda Ecce filius tuus demonstrato iohe. ß nõ ut ego ex te de spũsancto oceptus. ß sicm similitudinẽ gre Sed nõ ut miraculose exte virgine state oceptus Sed nõ ut deus sicut ego qui in pmo instanti mee oceptionis fui btus a oprehensor pñs. Beatus quẽ elegisti a assumpsisti a habitabit in atriis tuis. Sed nõ eterna emanacõe sicut ego de patre sine matre. Sed nõ sicm virtutẽ seminalẽ sicut ego de virgine. qz porta hec clausa erit ī eternũ ac̃. Ezec. 42. ca° Sed nõ sicm pgeniem regalẽ. qz ex progenie dauid exortus fũ. Sed nõ p nouã generacõnem. Sed nõ per fidei vnionẽ a gratie infusionez Sed nõ p sacrmentoz collacõem. ß nõ per euangelij instructionẽ. Sed ecce filius tuus p adopcõez inq̃tuz ipm fatio ydoneũ per munus gratie: ad hereditatẽ celestẽ percipiendã. hõ aũt nõ facit ydoneũ illum quẽ adoptat. sed potius iaz ydoneũ factũ: eligit adoptando. O qualis omutatio p filio dei virgo mater fuscipit filiũ Zebedei. Plorat ãt filiũ suũ ihm sicut Noemi plangit corpa filioruz suoruz coram se posita. Ruth. p. ca° Sed xpus cõmendat matrem suaz iohanni. Sicut dauid rex omendat matrẽ suam regi Moab ut habetur p. Reg. 22. ca° // Quadragesimũ quartũ signũ est derelictionis. Nã circa horã nonam damauit ihesus voce magna dicens. hely hely. lamazabatani Hoc est deus meus. deus meus. ut quid dereliquisti me. Quidã autẽ de circũstantibus dicebant. helyã vocat iste. Quasi diceret. nõ protegis me a passione. ß potestati persequentiuz me exposuisti. Sic eñ implete fũt quatuor pphetie. Prima ẽ ps. Deus deus meus respice ī me quare me dereliquisti: deus meus clamabo per diem et non exaudies

dicit q̄ xp̄us in cruce legit ps̄. ab isto vsq̄ ad in te dñe spaui a vsq̄ ad v̄. In manꝰ tuas ꝯmendo aĩ. Et itez deꝰ dereliquit eũ. pseq̄mini a ꝯprehendite eũ. qm nõ ẽ qui eripiat. Hũana natura ei eãt derelicta suis infirmitatibꝰ a nõ dina. Secũda ẽ Isa. 1ꝯ. ca. Dixit dñs deus tuꝰ. Ad punctũ in modico dereliq̄ te a in miseracõibꝰ magnis cõgregabo te. In momẽto indignacõnis abscondi faciem meã paũp a te a in miseicordia sẽpiterna miserꝰ fũ tui: dixit redẽptoꝛ tuꝰ dñs. Tertia ꝓphia ẽ Da niel. 10. ca. Dñe mi dissolute fũt ꝯpages mee a nil in me remansit viriũ. ꝙ alitus meꝰ interduditur. Quarta ẽ Baruch. 2. ca. A multis derelictꝰ fũ solus ꝓpter pcta filioꝝ meoꝝ. q̄ declinauerũt a lege dei. Verificate fũt etiã due figure. Prima figura ẽ de Vria ꝯtra quẽ scripsit dauid eplaz dicẽs. Domine vriaz ex adúso belli vbi fortissimũ ẽ pliũ a derelinquite eũ ut pcussus intereat. 2. Re. 11. ca. Secũda figura ẽ de Helya q̄ ꝓpter psecutiones iesabel fugit extra ciuitatẽ in desertũ a sedẽs subter vnã iunipeꝝ clamauit dicẽs. Derelictꝰ fũ ego solꝰ a q̄rũt aĩaz meaz ut auferãt eã. 3. Regũ. 19. ca. Statũ aũt pomi signũ ymitatis in xp̄o in eo q̄ clamauit voce magna. Illi ei q̄ ab alijs occidũt paulati debilitata natura defitũt a maxime hoc apparet in ceu cifixis. q̄ longa cruciant mortẽ i ligno suspensi. Cristꝰ aũt ut onderet q̄ passio illata p violentiaz eiꝰ aĩaz nõ eripiebat. na turã coꝛpalez i sua fortitudine reseruauit: ut etiaz in extremis positꝰ voce magna clamaẽt qđ imi alia mãcula mortis eiꝰ ꝯputat. Vñ ꝺr Matb. 27. ca. Videns ãt cẽturio qui ex adúso stabat q̄ sic clamãs expirasset ait. Vere filiꝰ dei eãt hõ iste. Jõ dicit Job. 16. ca. Terra ne opiaſ sanguinẽ meũ. nec inueniat locũ i te la tẽdi clamoꝛ meꝰ. Et Isa. 26. ca°. Dolens clamat i doloribꝰ suis. Et Ezech. 21. ca°. Clama a vllula filiabꝰ aĩ. Quadragesimũ qñtũ signũ ẽ potacõnis. Nã sciens ihus q̄ oĩa iã ꝯsũmata fũt ut cõsumaret scriptura dixit. Sitio. Vas ǧ positũ erat aceto plenũ. Illi aũt spongiã plenã aceto: ysopo circũponẽtes. obtulerũt oi ei. sic em implete fũt q̄tuoꝛ ꝓphie. Prima ẽ ps̄. Dederũt in escã meam fel a in siti mea potauerũt me aceto. Secũda est Isa. 51. ca. Bibisti de manu dñi calicẽ ire ei. Vsq̄ ad fundũ calicis saporis bibisti a potastiv sq̄ ad feces. Tertia ẽ Jere. 23. ca°. Contritũ ẽ coꝛ meũ i medio mei ꝯtremuerũt oĩa ossa mea. Factꝰ fũ q̄ si vir ebriꝰ a q̄si hõ madidꝰ vino. q̄ hoc dicit dñs Ecce ego cibabo te absynthio et potabo te felle. Quarta ẽ Ezech. 23. ca°. Calicez sororis tue. s. synagoge. bibes a eris in derisũ a sbsãnatiõem. ebrietate a doloꝛe repleberis a calicẽ meroris a tristitie bibes a potab vsq̄ ad feces. Et Job. 18. ca°. Tenebit planta illiꝰ laqueo a exardescet ꝯtra eũ sitis. Et Trenoꝝ. 3. ca°. Factus fũ in derisũ oi ꝓpl'o meo. canticũ eoꝝ tõ die. Repleuit me amaritudinibus Inebriauit me absynthio. Recoꝛdare pauptatis mee absynthij a fellis. Verificate fũt etiaz q̄tuoꝛ figure. Prima figura ẽ Judic. 4. ca. de Sisara qui intrãs domuz iael petiuit ab ea dicens. Da mi ob

secto paululũ aq̄ q̄ valde sitio que cũ dedisset ei bibẽ occidit eũ. Secũda figura ẽ de sãpsone q̄ sitiẽs valde clamauit ad dñm Judic. 15. ca. Tertia figura ẽ de dauid ad quez cuz attulissent viri sui aquã de cisterna noluit bibere. 2. Regũ. 22. ca. Quarta figura ẽ de Esdra qui stãs añ domũ dei: panẽ nõ comedit a aquã nõ bibit. lugebat em in trãsgressione eoꝝ q̄ de captiuitate venerãt p. Esdre. 10. ca°. Statũ aũt pomi signũ ymitatis i xp̄o in eo q̄ ꝯsũmauit sacramentũ hũane redẽpcõnis fusti mẽdo passionez in oiꝰ eis in q̄bꝰ homo põt pati. Primo põt hõ pati ab hoibz a sic xp̄us passus ẽ a iudeis a gentilibꝰ. a masculꝰ a femins ut ptz de ancillis accusantibꝰ petꝛi. A pncipibꝰ a ministris a pl'aribꝰ ps̄. Quare fremuerũt gentes a pl'i meditati fũt inania. Astiterũt reges terre a pncipes ꝯuenerũt in vnũ. aduersus dñm a adúsus xp̄m eiꝰ. A familiaribꝰ a notis ut ptz de iuda eũ p dẽte a petro eũ negãte. 2° passus ẽ xp̄s in rebz. s. ab amicis discipul' eũ deserentibꝰ. In fama per blasphemias ꝯtra eũ platas. In honoꝛe a gl'ia per irrisiones a ꝯtumelias ei illatas. In vestibz ei ablatis. In socijs latronibz ei associatis. 3° passus ẽ xp̄us in mẽbris p vulnera a flagella. in capite p coronã pũgentiũ spinaꝝ. in manibꝰ a pedibꝰ p fixionẽ clauoꝝ. in facie p alapas a sputa. in toto coꝛpe p disciplinas a flagella. ysa. 53. ca. Disciplina pacis nre sup eũ cuiꝰ liuoꝛe sanati sumus. 4° passus ẽ xp̄us sm oẽs sensus coꝛpis. Scõm tactũ quidẽ flagellatus a clauis ꝯfixus. Scõm olfactũ i loco fetido mortuoꝝ. s. caluarie patibulo appensus. scõm auditũ: vocibꝰ blasphemantiũ a irridentiũ lacessitus. sm visũ matrẽ a eiꝰ discipulum quẽ diligebat: flentes intuitꝰ. sm gustũ: felle et aceto potatꝰ Trenoꝝ p. ca°. Attẽdite a videte si ẽ doloꝛ filis sicut doloꝛ meꝰ. Nã p oibꝰ peccatis humani generis sua passione satisfatiebat. Vñ ea q̄si sibi ascribit dicẽs. verba delictoꝝ meoꝝ. de q̄bus pctis dixi valde plixe i illo sermone. Adã exẽplũ meũ. Etiã tantũ doloꝛez in sua passione xp̄us assumpsit ꝑ pctis omniũ alioꝝ hominũ q̄ sufficeret sm naturã hũanã ad tantã satisfactõnẽ. ysa. 53. Vere languoꝛes nros ipe tulit a doloꝛes nros ipe poꝛtauit. De q̄bꝰ doloribꝰ dixi in sermone illo. O vos oẽs q̄ trãsitis ad. iõ cũ xp̄us accepisset acetũ. dixit ꝯsũmatũ ẽ. q̄ in morte ipi lex vet ꝯsũmata ẽ: eo q̄ patiẽdo oĩa veteris legis p̄cepta implevit in q̄ntũ passus ẽ ex dilectõne patris. ioh. 14. ca°. Vt cognoscat mũdꝰ q̄ diligo patrẽ sicut mãdatũ dedit mihi pat sic facio. surgite eamꝰ hinc. s. ad locũ passiõis. Etiã ꝯsũmatũ ẽ omne genꝰ sacrificij p sacrificiũ coꝛpis sui qđ in cruce obtulit pro nobꝰ moriendo. similit ꝯsũmatũ ẽ omne genꝰ iurie qđ homo passus ẽ ꝓpter iniurias q̄s xp̄us ptulit. Quadragesimũ sextũ signũ ẽ redditõnis. Naz bus damas voce magna dixit. Pater in manus tuas cõmẽdo spiritũ meũ. Quia p̄tiuz nostre redẽptionis homo xp̄us soluit immediate. ꝑ de mandato p̄tis tã q̄ p̄mordialis actoris. O pfidi iudei nũc intelligite q̄m p̄iem inuocans. se filium dei declarat

spiritū ꝺmendās ñ defectū ⁊ tuitis·ꝫ ꝺfidentiā eius dē cū patre ptātis insinuat·Amat em̄ gloriā dare patrī ut nos informet gloriaz dare creatori· Sic em̄ implete sūt q̄tuor ꝓphie· Prima ē Thobie·3· ca·Et nūc dñe scḋm voluntatē tuā fac mecū q̄ ꝑci pe in pace recipi spm̄ meū·// Secūda ē Job·12·ca° In manu dñi anīa oīs viuētis ⁊ spūs vniuerse carnis hoīs// Tertia ē ps̄·Educ de custodia anīaz meā ad ꝺfitendū noī tuo:me expectāt iusti donec retribuas m̄i·Et itez Exibit spūs eiꝰ ⁊ reūtet in terrā suā:i die illa pibūt oēs cogitacōes eoꝝ// Quarta ē Baruch·3·ca° Et nūc dñe ommipotēs deꝰ isrl anīa mea in angustijs et spūs animi damat ad te·Verificate sūt etiā due figure// Prima figura ē de Dauid q̄ vadēs ut ꝺgrederet cū Goliath phi listeo:furrexit manet ꝺmēdauit gregē suū custo di·1·Regū·17·ca° Sic ihūs xp̄us ꝺgressurus cuz demone ꝺmēdauit fideles q̄ crediturī erāt in ip̄m deo p̄ū·Et hij sūt spūs eius·qz q̄ adhæret deo vnꝰ spūs ē tuz eo// Secūda figura ē de Job q̄ p singu los dies ꝺmendabat filios suos deo in sacrificijs ne ipi peccarēt·Job·p̄·ca° Stati aūt pmīt signuz ꝺimtatis in xp̄o in eo qꝺ terra mota ē· Factꝰ ē ter remotus magnꝰ in voce xp̄i fortiter clamātis·Si cut facta sūt signa in celo p eclipsim luminariuz: sic facta sūt signa in terra p terremotū· Sūt eq̄ dē implete q̄tuor ꝓphie// Prima ē Job·9·ca·Cōmo uet terrā de loco suo ⁊ columne eiꝰ ꝺcutient// Secū da ē ps̄·Cōmota ē ⁊ ꝺtremuit terra:fūdamenta montiū ꝺturbata sūt ⁊ ꝺmota sūt·qm̄ iratus est eis·// Tertia ē Isa·13·ca° Ecce dies dñi veiet crude lis ⁊ stelle celi ⁊ splēdor eaz:nō expandēt lumen suū·obtenebrātus ē sol in ortu suo ⁊ luna nō splē debit in lumie suo·Sup hoc turbabo celū ⁊ moue bitur terra de loco suo· Quarta ē Nauī p̄·ca° Mō tes ꝺmoti sūt ab eo ⁊ colles desolati sūt ⁊ ꝺtremu it terra a facie eiꝰ ⁊ orbis ⁊ oēs habitātes in eo· O ꝺdurati in dei:cur nō ꝺmouemīni a tremitu ter re.ꝛ// Quadrigesimū septimū signū ē expiracōis Nā ihūs ꝺclinato capite tradidit spm̄·Inclinat caput ꝓpter p̄is obedientiā·tradit spm̄·qz spon te morit ⁊ nō p violentiā·Isay·53·ca° Oblatus ē qz voluit·Morit em̄ ut satisfatiat ꝓ hūano gene re qꝺ erat morti a diudicatū ꝓpter pctm̄· Gen̄·2· ca° In quacūq̄ die comederitis ex eo:morte mori emīni·Modꝰ aūt satisfatiēdi ꝑ alio ē ꝺueniens cū quis subicit se pene quā aliꝰ meruit ⁊ iō cristꝰ mori voluit ut sic ꝑ nob satisfaceret Sic em̄ iplete sūt q̄tuor ꝓphie// Prima ē Thob·3·ca· Expedit m̄i mori magis q̄ viuere· Secūda ē Job·21·p̄·capi° Iste moritur robustꝰ ⁊ sanꝰ·diues ⁊ felix·Et·29· ca·In nidulo meo moriar ⁊ sic palma multiplica bo dies·gloria mea sp̄ innouabit·// Tertia ē Jere· 38·ca° Nō morieris in gladio ꝫ in pace morieris // Quarta ē Ezechiel·12·ca· Dux q̄ ē in medio eoꝝ i caligine egrediet·Faties eiꝰ opiet ut nō videat oculo terrā·ibiq̄ moriet·Verificate sūt etiā q̄tuor figure// Prima figura est de Sāpsone qui appre hensis duabus columnis dom̄:dixit moriat anīa mea cū phūlisteis·Judi·16·ca° Sic xp̄us apprehē sis cornib9 crucis prostrauit demones ⁊ ꝺfregit potē tias eoꝝ·Abacuch·3·ca° Cornua in manib9 eiꝰ Ibi abscondita ē fortitudo eiꝰ ante faciē eius ibit mors·Egredietꝰ ꝺpabolus añ pedes eiꝰ· Secūda fi gura ē de rege achab q̄ stabat in curru suo cōtra hyros ⁊ mortuꝰ ē vespe·3·Regū·23·ca° // Tertia fi gura ē de duce sup quez manu innitebat rex isrl quē ꝺculcauit turba in introitu porte ⁊ mortuꝰ ē· 2·Regū·7·ca° // Quarta figura est de Aaron q̄ mor tuꝰ ē in supcilio montis hor·Numeri·20·ca° Statim aūt pmīt signū ꝺimtatis in xp̄o·qa ipō morient velū templi scissuz ē in duas ptes a sūmo vsq̄ de orsū·ad oīndendā reseracōem misterioꝝ legis·vñ ⁊ voces angelorꝝ audite sūt:trāseamm9 ab hijs sedib9·Petre etiaz scisse sūt ad oīndendū qꝺ lapi dea hominū corda p eiꝰ passionē emollirent ⁊ qꝺ totus mūdꝰ virtute passionis eiꝰ erat in melius ꝺmutādꝰ.// Quadragesimūoctauū signū ē tūs fixionis·Nā vnꝰ militū lancea latus eiꝰ aperuit· Sic em̄ iplete sūt q̄tuor ꝓphie· Prima ē Job·16· ca° Circūdedit me lanceis suis·ꝺuulnerauit lum bos meos·Non pepercit ⁊ effudit in terrā viscera mea·Concidit me vulnē sup vulnꝰ·irruit in me quasi gigas·// Secunda est ps̄·Rm̄ quē tu perscu tisti pscuti sūt ⁊ super dolorē vulnerꝝ meoꝝ·s·ma nuū ⁊ pedū·addiderūt·s·vulnꝰ lateris·// Tertia ē Salomonis·puer·26·ca° Noxius ē qui mittit sa gittas ⁊ lanceas in mortē·Et Sapiē·7·ca° Acuet durā iraz in lanceā ⁊ pugnabit cū illo// Quarta ē Zach·12·ca° Et aspitient ad me quē ꝺfixerūt· Et·13·ca° Quid sūt iste plage in medio manuum tuaꝝ·Et dicet:Dijs plagatus sū i medio eoꝝ qui ꝺligebāt me·Verificate sūt etiam q̄tuor figure· Prima figura ē de Archa noe in cui9 latere eāt hostiū quo itraueruīt animalia nō pitura diluuio· Gen̄·6·ca° Secūda figura ē de Dauid quē Saul visus ē prostere lancea ⁊ ꝺfigere in piete p̄·Regū 19·ca// Tertia figura ē de Jonata quē saul arrep talan cea voluit prostere p̄·Regū·20·ca·// Quarta figura ē de Absalon quē suspensū ad arborē ꝑ ca pillos:post mortē serui Joab trāsfigūt trib9 lan ceis·2·Regū·18·ca° Statī aūt pmīt signū ꝺimtatis in xp̄o in eo qꝺ veloti9 mortuꝰ fuit alijs qui simili pena affligebantur·Vnde dicitur Job·19·capi° qꝺ eoꝝ qui cum cristo erant milites fregerunt crura ut cito morerentur·Acdihesum autem cum venissent inuenerunt eum iam mortuū·ideo non fregerunt eius crura·Miche·3·ca° Comederunt carnem populi mei ⁊ pellem eorū desuper excoria uerunt ⁊ ossa eorū confregerunt ⁊ conciderunt sicut in lebete·De xp̄o aūt dicitur Exod·12·ca·Os non ꝺminuetis ex eo·Mirabatur etiam pilatus si iam obijsset·Sicut ei eiꝰ voluntate natura corpo ralis seruata est in suo vigore vsq̄ ad extremuz· sic etiaz qñ voluit subito cessit nocumento illato Cristus em̄ simul violentiā passus ē ut moreret et tñ voluntarie mortuꝰ fuit·qz violentia corpori eiꝰ illata tantū corpi eiꝰ ꝑualuit quātū ipse volu it·Silr etiā otinuo post mortē eiꝰ ex percussuā late ris exiuit sāguis ⁊ aqua· Est ei valde miraculosū

ut de corpe mortui in quo sanguis congelatus ē sanguis viuus exūdet. Nā p passionē xpi plenā absolutionē consequimur. a petis quidē p sanguinē q ē ptiū nre redēptōis. a a matut p aquā q est lauacrū regenerationis. Ezech. 36. ca. Effundā sup vos aquā mundā. a mūdabimini ab oib⁹ inquinamētis vīis. Et zach. 13. ca°. In die illa erit fons patēs dom⁹ dauid. a oīb⁹ habitantib⁹ ihrlm in ablutionē pcātōris. a mēstruate. Sic em de latere adē dormiētis formata ē eua. ita de latere xpi in cruce pendētis fluxit sanguis. a aq ex quib⁹ consecrat ecclia. Aq ppe sacramentū baptisme. sanguis ppter sacramētum eukaristie. ut ptz. ¶ Quadragesimū nonū signū ē deposicōis. Nā vir quidaz noie ioseph q erat decurio nobil. diues. vir bon⁹. a iustus. q nō consenserat consilio. a actib⁹ iudeoz ab arimathia ciuitate iudee. a ramatha ciuitate helcane. a samuel. p. Reg. p. ca°. qui erat discipul⁹ ihu occultus: expectās videre regnū dei. hic accessit ad pilatū. a petijt corp⁹ ihu. a ipm deposuit de cruce. Q nobile donum cūctis ptiosi⁹. O felix ioseph cui donata ē similitas cū corpe xpi. Sic em implete sunt q̄tuor ppbie. p ma ē Nūeri. p. ca. Deponēt leuite tabernaculū. quis q̄s extraneus accesserit occidet. Et. 2. ca. Quo erigēt ita. a deponet. ¶ Secūda ē Josue. 8. ca. Regē q̄ eius suspendit in patibulo: vsq ad vesperam et sol occasū. p̄cepitq ac deposuerūt eū. a cadauer eius de cruce. Et. 10. ca°. Cūq occūberet sol iosue p̄cepit socijs ut deponerēt eos de patibul. ¶ Tertia ē ysa. 22. ca. Expellā te de statōe tua. a de ministerio tuo deponā te. Quarta ē Treno. p. ca. Deposita ē. ih̄u amitas xpi vehemēter: nō hīs consolatorē. Verificate fūt etiā q̄tuor figuē. Prima ē Gen. 25. ca. de Rebecca q deposuit patriā suā. Secūda ē Nūeri. 8. ca°. de velo qđ dependebat añ fores qđ debebat deponi. Tertia ē de dauid quez Michol deposuit p fenestrā. p. Reg. 19. ca. ¶ Quarta ē de helya q deposuit puerū mortuū de cenaculo i inferiorē domū. a tradidit matri sue. 3. Reg. 18. ca. Statū aūt ponitur signū diuinitatis in cristo i eo q multa corpora sanctoz q dormierāt surrexerūt. a exeūtes de monumētis. post resurrectiōem ei⁹ venerūt in sanctā ciuitatē. a apparuerūt multis. Apta em fūt monumēta ad ondendū q p ei⁹ mortē mortuis vita data. Si em p cōtactū corpis helisei ppbe surrexit q pus in sepulchro mortu⁹ fuerat. mai⁹ miraculū ē q multa corpa sc̄oz ppbaz surrexerūt absq vllo contactu corpis xpi sola eius similitate. ¶ Nonaq genesimū signū ē sepelitionis. Naz ioseph deposito corpe ihu de cruce imouit illud syndone mūda. Venit autē Nichodem⁹ q̄ venerat ad ihesū nocte p mū. ferēs mixturā mirre. a aloes q̄si libras cētū. Accepерūt g corp⁹ ihesu. a ligauerūt eū linteis cū aromatib⁹ sicut mos ē iudeis sepelire. Erat aūt in loco vbi crucifixus est ortus. a in orto monumentum nouū in q necdū quisq̄ positus fuerat. Ibi g ppter pascue iudeoz. q iuxta erat monumentū posuerūt ibesū. Crist⁹ ei fuit in orto captus: in orto crucifix⁹. in orto sepult⁹. q p sue passionis virtute liberati sum⁹ a pcāto qđ adaz in orto delitiaz cō

misit. a p ipaz eccīa consecrat q ē ortus conclusus. a sic nascendo ex vtero virginis nemo ante eū nemo post eū in illo fuit. sic moriendo sepelit in monumēto nouo in quo nec añ nec post q̄squā positus fuit. Sic em implent q̄tuor ppbetie. ¶ Prima ē. 2. Reg. 21. cā. Dormiuitq Manasses. a sepultus ē in orto dom⁹ sue. ¶ Secunda ē Cant. 6. ca. Quo abijt dilectus tuus o pulcherrima mulierum quo declinauit dilectus tuus. & dilect⁹ meus descendit in ortū suū. ¶ Tertia ē Deut. 21. ca. Qui appensus fuerit in patibulo nō pmanebit cadauer ei⁹ in ligno. ſ in ea die sepelietis. ¶ Quarta ē. 2. Par. 26. ca. Dormiuit Ozias. a sepelierūt eū in agro. Verificate fūt etiā quatuor figure. Prima figura ē de ioseph qui sepeliuit iacob patrē suum. Gen. 50. ca°. ¶ Secūda figura ē de iona q fuit sepultus i ventre cethi trib⁹ diebus. a trib⁹ noctib⁹. Jone p. ca. ¶ Tertia figura ē de abner quē dauid fecit sepeliri in ebron. a fleuit sup tumulū ei⁹. 2. Regū. 3. ca. ¶ Quarta figura ē de ioas quē occiderūt serui sui. a mortu⁹ ē. sepelierūtq eū in ciuitate dauid. ſ nō in sepulchris regū. 2. Par. 24. ca. Statim aūt pomi fignū dimittis in xpo. q cristus in sepulchro oīndit se imē mortuos libez fuisse in hoc q p indusionē sepulchri nō potuit impediri. qn ab eo ē surgēdo exiret ps. Fact⁹ fū sic hō sine adiutorio ite mortuos lib. Et ysa. 60. ca. Et erit sepulchrum ei⁹ gl̄iosū. Et sicut mos cristi suffitient opata ē nostrā salutē. ita etiā ei⁹ sepultura. ysa. 53. ca. dabit impios p sepultura. a gentes q̄ sine pietate erāt. deo patriq dabit. q mortu⁹. a sepultus eas acquisiuit. Etiaz voluit sepeliri ut daret hominib⁹ spē resurgēdi. ¶ Post hāc declarationez dixit scūs thomas amē deuote. O ama simplex ia suffitient potes intelligē. quo gen⁹ hūanū redemptū ē p passionē xpi. Ne tū Belial gliet i aguciis suis de celo te quo pacto illi trideas. ¶ Ad p̄mum dic q pctm angeli nō fuit remediabile sic pctm homis ut di. 3. sentētiaz dist. 1. ¶ Ad secundū dic q maior fuit caritas xpi patiētis q̄ offensa. a malitia crucifigentiū ipsū. a io plus potuit crist⁹ satisfacere sua passiōe q̄ crucifixores offendē ipsū occidendo. Vñ etiā passio ei⁹ fuit sufficiēs. a suphabūdans ad satisfatiendū p pctis crucifigētiū ipsū. ¶ Ad tertiū dic q hō peccādo obligatus erat deo. a dyabolo. Quātū em ad culpā deū offendebat a dyabolo se subdiderat: ei cōsentiēs. Vñ ratōne culpe nō erat fact⁹ seruus dei. ſ potiꝰ a dei iustitie redēs dyaboli iustitē incurrerat: deo iuste hoc permittēte ppē offensā i se omissaz. Quātū ad penā principaliē homo erat dō obligatus sicut supra in dicī. dyabolo tāq̄ tortori. scdm illud Matth. 5. ca°. Ne forte tradat te adūsari⁹ iudex. a iudex tradat te ministro. a āgelo penaz crudeli. ut dicit Crisos. Quānuis g dyabolus iniuste quātū in ipō erat hoiez sua fraude deceptū sub sua iustitie teneret. a quātū ad culpā. a quātū ad penā. tñ iustū erat hoc hominē pati deo permittēte quātū ad culpā. a ordinante quātuz ad penā. a io quātū ad deū iustitia exigebat q hō redimeret. nō aūt quātū ad dyabolū. ¶ Ad quartū dic q q redēptō non requirebat ad hoīs

liberacõnẽ p respectũ ad dyabolũ·iõ ptiũ nõ erat soluendũ dyabolo ꝟ deo·ꝓptereaꝛ xp̃s sanguinez suũ qui est pretiũ nostre redẽpcõis nõ debuit obtulisse dyabolo ꝟ deo·

℣ Tũc aĩa gr̃as agens dicit a suis doctoribꝰ de tã celebri meditacõne abiit domum in pace Amen·

℣ Sabbato sancto de descensu Xp̃i ad inferos Sermo·xxix·

℟ Ore timore aũt eiꝰ exterriti fũt custodes·Matth·28·ca° ℣ Hodie aĩa simplex fidel a deuota ut cõtemplaret passionẽ a sepulturaz xp̃i accessit ad eccl̃iam a audiens missaz tam ex lectione epl̃e·Col·z·ca° q̃ ex euãgelio aduertit vnã diuisionẽ.s. Vt nos eripet de pt̃ate tenebr̃ cũ digr̃uũ fuit xp̃m descendere ad inferos aĩaz·

℣ Racõ istiꝰ diuisionis ẽ·qꝛ passio xp̃i fuit que dã causa vĩuersal hũane salutis tã viuoꝝ q̃ defũctoꝝ·Causa vero vĩusal applicat ad singulares effectꝰ p aliquid singulare·Vñ sicut virtus passionis xp̃i applicatur viuẽtibꝰ p sacramẽta cõfigurantia nos passioni xp̃i·ita etiaz applicata ẽ mortuis p descensũ xp̃i ad inferos ꝓpt̃ qđ signanter dr Zach·9·ca° q eduxit vinctos de lacu in sãguine testamẽti tui·vꝑ virtutẽ passionis sue

℣ Sciendũ q digr̃uũ fuit xp̃m descendere ꝓpter tria· Primo racõne liberacõis·Xp̃s ei veneat penã nostrã portare ut nos a pena eripet Isa·liij·ca° Vere lãgores nr̃os ipe tulit a dolores nostros ipe portauit·Et pcõ aũt homo incurreat nõ solũ mortẽ corpis·ꝟ etiam descensũ ad inferos a iõ sicut diuinitas fuit eũ mori:ut nos liberaret a morte·ita diuinitas fuit eum descendere ad inferos ut nos a descensu ad inferos liberaret·Osee·xiij·c· Ero mors tua o mors·ero morsus tuꝰ inferne· 2° racõe triũphi·Cõuenies em̃ erat ut victo diabolo p triũphũ sue passionis vinctos eiꝰ eriperet qui detinebant in inferno·scdm illud zach· 9·ca° Tuq̃ in sanguine testamẽti tui vinctos tuos emisisti de lacu i quo nõ erat aqua·Et Col·2· ca° Expolians pncipatus et potestates traduxit confidenter.s. aĩas scoꝝ qui detinebant diuisiãe· 3° racõne illuminacõnis·Sicut em̃ oñdit xp̃s potestatẽ suã in terra viuendo a moriẽdo·sic etiã potestatẽ suã oñdere debebat in iferno ipsũ visitãdo a illuminãdo ps̃·Tollite portas pncipes vestras Glõa·O pncipes inferni auferte pt̃atez vr̃az qua vsq̃ nũc homines i iferno detinebatis· Et sic in noie ihu oẽ genũ flectat celestium terrestrium infernorum·Phil·2·ca·

℣ Quibus intellectis aĩa exiuit ab eccl̃ia:meditando a cõtẽplãdo descensũ xp̃i ad inferos a q̃d ibi egerit a quo scos patres visitauerit a quo demones perterruerit·Et ecce Belial intendẽs impedire hãc deuotissimã eiꝰ cõtẽplacõnem ait·O aĩa simplex q̃ facile decipis tã leuiter credẽdo· Volo tibi oñdere q̃ nõ fuit digr̃uũ xp̃m descendere ad infernũ

℣ p̃mo sic Aĩa xp̃i nõ potuit fil ee in diuersis locis·Sꝛ xp̃s i die mortis sue fuit in paradiso·qꝛ latro dixit pendẽs i cruce·Hodie mecũ eris i paradiso·Luc·23·ca° g illa die nõ fuit in inferno·℣ 2° sicut p pcm̃ quis a celo excludit̃ ita p emundationẽ a pcõ q̃s ab inferno liberat̃·Sꝛ sci pres stabant p passionẽ xp̃i fuert emũdati a pcõ·g stabant ab inferno fuert liberati·nõ g fuit digr̃uens xp̃s ad infernuz descendere·℣ 3° sic·Xp̃s nõ descendit in mũdũ misi ut mundũ liberaret·Joh·3·ca° Ego veni ut vitam habeãt·ꝟ p passionẽ suã non solũ liberauit eos q̃ i mundo erãt·ꝟ etiã eos q̃ in inferno detinebant̃ captiuitatem captiuam·Capisti captiuitatez·soluto precõ ꝓ pcõ ꝓ quo detinebant̃·ergo xp̃s nõ debuit ad infernũ descendere·℣ 4° sic· Descendere ad infernũ importat penã damnacõis p pcõ Sꝛ xp̃s nullũ habuit pcm̃·g nec vlla damnatio ei opponit·g descendere ad infernũ nõ debuit·

℣ Maria vero abiit tristis querẽs a disulẽs legis doctores Cui mox obuiauit Moyses a qua cũ cognouisset cãs mestitie sue ait·Ego oñdã tibi diuisionẽ tuã eẽ veram testimonio quadruplicis legis.s.

℣ Legis Naturalis·
℣ Legis Diuinalis·
℣ Legis Prophal·
℣ Legis Euãnalis·

℟ Primo testimonio legis Naturalis a hoc q̃drupliciter .s.p rones naturales·p phos morales·p poetas·p exẽpla gẽtiliũ Quitũ ad racones naturales Sciendũ q ꝛp̃s descendit ad ifernũ sanctoꝝ patrũ q̃druplici rone· ꝑmo rone amicitie natural Naz lex amicitie req̃rit q amicus debeat visitare amicũ in tribulacõne·Vñ phus·9·ethicoꝝ q̃rit Vtꝝ hõ debeat võre amicũ qñ ẽ i statu pspitatis vel adũsitatis·Quidet dicẽs q magis vocãdꝰ est amicus ad pspitatez·Quia cũ amicus sit alt ipe· hõ debz amicũ diligẽ q̃si seipsũ a iõ qñ i pspitate vocat̃ gaudiũ augmentat̃ cũ hõ naturaliter gaudeat de pspitate quã habz a gaudet cũ videt amicũ sibi cogaudere·In adũsitate aũt nõ dz amicum vocare·ñ aduersitas superexcellat et nõ possit fine magna ãgustia amici eius adiutorio subleuari· Cõuerso aũt est de eũtibꝰ ad amicos·qñ hõ magis debet ire ad amicũ tpe aduersitatis q̃ pspitatis Tpe nãq̃ pspitatis dz ire timere ne incurrat vllã infamiã male opiois.s.q vadat ꝓpt aliquã vtilitatẽ sui·In adũsitate aũt dz ire ꝓmptẽ·Cũ em̃ adũsitas sit põdꝰ gue:qñ amicꝰ videt amicũ suũ sibi cogr̃atiẽ portat põdꝰ leuiꝰ·Exẽplũ·Põdꝰ si abuno portat̃·portãs minus gũat̃·si vero a duobus facilius portat̃·Etiã hõ i adũsitate exñs videndo amicũ sibi cogr̃atiẽ·g gscit se hñe amicũ a hoc ẽ sibi valde gr̃iosũ·Cũ aũt gaudiũ tristitie opponatur maxime ex pñtia aici gaudiũ augmẽtat̃ a tristitia diminuit̃·Cũ g xp̃s fuerit verꝰ amicꝰ·q deꝰ si del a absq̃ vlla iiquitate·Deut·32·ca°Et amicꝰ si del ẽ ꝓtectõ fortis·Eccl̃i·6·ca°Cõuenies fuit a legi amicitie cosonũ ut xp̃s aicos i iferniũ descendẽs psonaliter visitaret·Et hoc ẽ qđ petebat zach·ꝓpha·Lu· p̃·ca° Per vis·mi·de·no·i qbꝰ vi·nos ori·ex alto Illumiare hñis q̃ i te·a i vm·mor·sedẽt·Nã pñtia sue similitudis expulit obscuras tenebras Et hoc ẽ qđ petebãt scã Eccl̃i·36·c·Oñde nobis dñe lucẽ miserationuz tuarũm· 2° ratione iustitie generalis

Nã iustitia ꝺuemẽt requrit q; qñ aliq̃s ꝑ aliquo malefitio ꝺetinet cũ solui pretiuz a carcere absoluatur. Sãcti aũt pies ꝺetinebant in carcẽ ꝑ pcõ hũane nature ꝑ q̃ xp̃us solui pretiũ in passione sua ꝺando sanguinẽ suũ innoxiũ. iõ requirebatur q; sic ipe pretiũ solui qꝺ null9 ali9 potuit soluere ita ꝓ semetipsuz eos ꝺe carcere inferni educẽt ꝑs. Eduxit eos ꝺe tenebris a vmbr̃ mortis a vincula eoz ꝺisrupit. ¶ 3° rõne victorie triũphal. Tũc ei pfecte aliquis triũphat ꝺe aliquo qñ nõ totũ vincit eũ in cãpo. ꝑ etiã qñ aufert ei sedẽ égni sui a domũ suã. Sz xp̃us vicit ꝺyabolũ in ꝺeserto. Matth. 4. ca° Tũc reliqt eũ ꝺyabol9 ac̃. Etiã vicit eũ in cruc̃is patibulo. Joh. 12. ca. Nũc iuditiũ ẽ mũꝺi. nũc pnceps hui9 mũꝺi eiciet foꝶs. s. ꝺe mũꝺo. Propterea ut pfecte triũpharet ꝺe eo voluit eũ vincere in inferno a ꝺescẽꝺit ad infernũ a ligauit ꝺyabolum a abstulit ei predã suã. ꝑs. Cõtriuit portas ereas a vectes ferreos ꝺefregit. Suscepit eos. s. scõs pies ꝺe via iniquitatis eoz ¶ 4° rõne regule exẽplaris ꝺescẽꝺit em̃ crist9 ad inferos. pretens nob exemplũ ut sepi9 ꝺescendam9 a ꝺesiderem9 penas eternas. Nã hoies mũꝺi in ciuilib9 cauẽt sibi a maleficijs ꝓpter penas tẽpales q̃s timẽt incurrẽ. iꝺo multo magis ꝺeb̃nt sibi cauere ꝓpter penas infernales quaz meditacõ hoies retrahit a pcõ. Eccl. 7. ca. Memorare nouissima tua a in eternũ nõ peccabis. Dhus em̃. 7. phicorũ ponit motũ attract9 a impulsus. Trhimur em̃ ad ꝺeũ ꝺesideracõne glie Impellimur aũt ad ꝺeũ ꝺesideracõne ieẽne. Ruatuor em̃ sũt nouissima. s. mors. iuditiũ. pena infermi. gloria paꝺisi. Exẽplo christi instruimur ꝺescendere ad infernũ meditando. ¶ Rũtuz ad phos morales Sciendũ q; ꝺyabolus mitit ꝺe corꝺe hominũ fidẽ ꝺe inferno auferre ut hoies fatiat liberi9 in peccatũ ꝓlabi. Vñ tales ꝺicũt illud Sapi. 2. ca. Non ẽ agnitus q̃ reuersus sit ab inferis. q; tũ infern9 sit ꝓbat. ¶ Primo sic In ꝺeo ẽ miseicorꝺia a iustitia ꝑs. Ptãs ꝺei ẽ et tibi ꝺñe misericorꝺia. q; tu reꝺes vnicuiq; scꝺm opa sua. Sicut ãt iustitia sine mia ẽ crudelitas. ita misericorꝺia sine iustitia ẽ fatuitas. ut hẽt ꝺisti. 7. ca. ꝺisciplia quoz vtrũq; absurdũ ẽ ꝺicere ꝺe ꝺeo. Ergo sicut ꝺ9 remunerat bonos ꝓ miam eternaliter. ita punit malos sẽpiternaliter in inferno. Vñ plato in phedone ꝺicit sic Cũ puenerit ꝺefũcti in eũ locũ quo ꝺemon vnum quẽq; portat. ꝑmo illic iuꝺicant a q̃ iuste pieq; vixerint a qui sec9. si g̃ mediũ opiant in vita tenuisse. fua quisq; vehicula ascẽꝺentes a sup hꝭs ꝺelati ad paludẽ puenũt acheruſiã. ibiq; habitãt in iuriaz penas ꝺãtes a cũ purificati sũt absoluunt a recte factoz digna p̃mia reportãt. siqui aũt ꝓ magnitudinẽ peccatoz insanabiles eẽ opinãt qui sacrilegia multa ac magna q̃ cꝺes nephaias cõtra leges q̃ alia istorũ affima ꝓpetranerit. hos q̃ꝺem oẽs ꝺuemẽs sors in tartaz abicit vñ nunq̃ egrediũt. Rui aũt egregia pietate vixisse inueniunt. hꝭ sũt q̃ ex hꝭs terrenis locis tanq̃ e carceribus liberati ad alta ascẽꝺũt. puraq; sup terram loca inhabitãt. Horz vero ipõz quicũq; phia purificati sũt sine corꝓib9 in eternũ viuũt et ꝺomicilia q̃ pulchriora q̃ ceteri nãciscũtur. Hec ille. 2° Rũcũq; inuenit vnũ qꝺ in se otineat ꝺuo oppositaz. si vnũ illoz inuenit seorsũ a per se. oportz q; etiã alterz inueniat seorsũ a per se. ꝑ in mũꝺo isto sẽsibili in quo habitam9. inuenit habũꝺãtia a indigentia. leticia a tristitia. sanitas et infirmitas. claritas a obscuritas. Cũ g̃ in celo vbi ẽ vita btã inueniatur habũꝺantia sine indigẽtia. leticia sine tristitia. sanitas sine egritudine. claritas sine obscuritate. oportet q; in aliq̃ loco inueniat indigẽtia. tristitia. infirmitas a obscuritas sine vllo tom̃ remeꝺio. Et hic locus est infern9. Vñ hermes termegistus ad Asclepiũ ꝺicit sic. Cũ fuerit aia humana a corꝓe sepata et ipoz fcã ꝺisceſſio tũc ad examen. meritiq; ei9 arbitriũ trãsiet a sũma ꝺetinebitur ptãte. Isq; cũ eã piã iustãq; puꝺerit sibi ꝺeputentib9 locis manere pmittet. si ãt ꝺelictoꝝ illaz macul utcũq; obligatã viꝺerit ꝺesuper ad ima ꝺeturbãs. ꝓcellis aeris. igmis a aq̃ iter se ꝺiscoꝺãtib9 traꝺet. Et sic int celũ et terrã mũꝺanis fluctibus et ꝺiuisis semper eternis pemis agitata aptabit: ut in hoc aĩe obsit eternitas que sic in mõlissima eterno supplicio subiugat. Hec ille. 3° si in natura ẽ vnũ oppositoz: est etiã reliquũ. ꝺ inuenit loc9 vbi ẽ bonũ sine aliquo malo a amor sine vllo timore seruili. g̃ inuenitur locus vbi ẽ malũ pene sine aliq̃ bono gr̃e a vbi est timor sine amore. Et hic locus est infern9. vñ ysaac in libro ꝺiffinitionũ ꝺicit. Hoies nõ colẽtes iustitiã a obscenis actib9 ꝺediti. retrahunt sub oꝛẽ tristẽ a tenebrosũ a erũt in tristitia sempiterna. Et plato in phedone ꝺicit sic. Anim9 inuisibil ps hominis in aliũ abiens locũ puz silr a generosũ a inuisibilez ad vere bonũ a prudentẽ ꝺeũ: quo si ꝺeo placet paulo post in eoq; aio migranduz est: cui ipe tal sit atq; ita a natura cõstitutus. stati ut a corꝓe liberatus fuerit: ꝺissipabit atq; interibit ut vulgo putat. Minime quiꝺẽ. ꝺ magis illud ẽ ut si quiꝺẽ purus egrediat a corꝓe mihil corporeuz trahẽs. utpote q̃ mihil sponte sua cũ illo ꝛmunicarit invita. ꝺ fugerit illud semp ut ipe p se sit meditatus qꝺ q̃ꝺez nil est aliud q̃ recte philosophari a in veritate morte appetere. Nõne est ita. Prius. Anim9 g̃ ita constitutus ad sui simile abit. ad inuisibile. ꝺmũ. immortale. prudẽs. Ruo cũ venerit. ab errore. stultitia. metu. duriscq; amorib9. cũctis ꝺemq; hũanis vicijs liberatus a quẽadmoꝺũ ꝺici solet. reliquũ temp9 vere cũ ꝺijs agẽs btus est. Si vero pollut9 atq; impurus egrediẽs anim9 utpote corꝓ9 apletens calensq; amoris ei9 voluptatib9. cupiꝺinibusq; q̃si veneficijs q̃busꝺã ꝺelinitus a vsq; ꝺo capt9 ut nihil putet eẽ vez. nisi qꝺ corꝓeũ sit: qꝺ viꝺei qꝺ tãgi possit qꝺ bibat qꝺedat qꝺ venereis vtat. Alia vero q̃ oculis q̃ꝺem obscura sũt a cerni nõ pũt. tñ phia opreẽsibilia a itelligibilia. oꝺio hñe ꝺsuetus tremere a fugere. Ita ꝺstitutũ anim̃ putas ipm̃ p se puraz fine corꝓe euaꝺere. Nullo mõ Sz infectũ a corꝓea spẽie quã ꝺsuetuꝺo atq; vsuz ꝓpter ꝺiuturnũ cultũ frequentemq; assistentiam

ɔciliauit sibi atq; ɔcreuit·ponderosũ·graue·ɼ visibile eẽ id existimare oportet qđ secũ animꝰ trahit Itaq; ab eo grauat· ɼ trahit· ad visibilez locũ infernimotu imisibili·hec ille·Et Macrobi⁹ in fine secũdi libri sup sommio Scipionis dicit·Nocentiz amie in easdẽ penas sepe reuolute·sero de tartaris pmittunt· emergẽ ɼ ad nature sue pncipiũ qđ ẽ celũ·tandẽ impetrata purgacõne remeare·Necẽ em oẽm aiaz ad originis sue sedẽ reuerti·Sed que corpꝰ tanq; pegrine icolũt: cito postꝰ corpꝰ velut ad patriaz reuertunt·Que vero corpis illecebris ut suis sedibꝰ inhereẽt·quãto ab illis violentiꝰ sepantur·tãto ad supa seriꝰ reuertunt·hec ille ℣ 2° Ignis fũt due qualitates.s.splẽdor ɼ calor·Sed icelo est splendor sine calore·g̃ oportet aliũ locũ eẽ vbi sit calor sine splẽdore·Et hũc dicimꝰ infernũ·Vñ Tuliꝰ lib·p·tusculanaz questionũ dicit sic·Socrates diffinit duas eẽ vias·dupliceq; curfus aiõrũ e corpe excedentiũ·Naz qui se hũanis viciis atq; flagiciis ɔtaminassent ɼ se totos libi dimbꝰ dedissent quibꝰ cecati velut domesticis viciis atq; flagiciis se imanassent ut ad publica violanda fraudes inopinabiles ɔcepissent·hiis demũ quod dã iter ee seclusũ a ɔsilio deoz·Qui aũt se integros castosq; seruassent·q̃busq; fuisset minima corpis ɔtagio·seseq; ab ipsis sẽp cauissent eẽntq; in corpibꝰ imitati iter deoz:hiis ad illos pfectis reditũ facile patere·hec ille·Et sic patet q̃ inferni pena pmit· ℣ Quintuz ad poetas Sciendũ q̃ infernꝰ pmit pcipue a quatuor· Primo a Senẽ tragedia·i·actu·z·vbi pmit reuersionez Herculis ab inferno·ibi Vtq; ne visus ac·Nã ibi determinatur quatuor questiões· Prima est de via p quaz itur ad infernũ·vbi.s.est·Et tñdet sotius Herculis .s. Theseus dicẽs sic· Spatana tellus nobile attollit ingũ·Pensis vbi equor trenarus fluuis premit Hic ora soluit ditis inimitis domus·Hyatq; rupes alta ɼ immẽso specu·Ingens vorago faucibꝰ vastis patet·Latũq; pandit oibꝰ pplis iter·Nõ cecа tenebris incipit pmo via·Tenuis relicte lucis a tergo nitor·Fulgorq; dubius solis afflicti caput Et hudit atiem·Hinc ampla vacuis spatia laxantur locis·Inq; omne mersũ peat hũanũ genus Nec ire labor est:ipsa deducit via ac ℣ Secunda questio ẽ de q̃litate huiꝰ vie.s.an in hac via nascaẽ frumentũ·vinũ ɼ aliꝰ fructꝰ·Rñdet Theseus dicẽs sic·Nõ pũta viridi leta satie germinãt· Nec adulta leui fluctuat zephiro seges· Non vlla ramos silua pomiferos habet·Sterile pfundi vastitas squalet soli· Et freda tellus torpet eterno situ ac· ℣ Tertia questio ẽ de dño inferni ɼ iudicõ eius sup aiãs·Rñdet Theseus dicens sic·Est i secessu tartari obscuro locus· Quẽ grauibꝰ vmbris spissa caligo alligat·Cingit duplici vado·Aduersa ditis regia·atq; ingẽs domꝰ Vmbrãte luco tegit Hic vasto specu Pẽdet tyrãni limina·hoc est vmbris iter·Hec ẽ porta regni·cãpꝰ hãc circa iacet· In quo supbo digerit vultu sedẽs·Aias recẽtes·dira maiestas deo·Frõs torua·fratrũ q̃ tñ specimẽ gerat·Gẽtisq; tãte·vultꝰ ẽ illi iouis Sz fulminantis·magꝰ pꝰ regni trucis·Est ipe dñs·cuiꝰ aspectũ timet Quicq̃d timet· Nõ vnꝰ alta sedẽ q̃situz sedẽs Iudicia trepidis sere sortit reis·Audit illo gnosius minos foro·Radamãtꝰ illo·thetidis ac audit socer· Qđ q̃sq; fecit patit·Auctorẽ sceleris Repetit suoq; premit exẽplo nocẽs ac· ℣ Quanta q̃stio ẽ de duracõne penaz·.s.an pene inferni sint ppetue·Re spõdz Theseꝰ dicẽs sic·Grãdũq; retroflectẽ haud vnq̃ sinũt Vmbre tenaces·ictus imẽso sinu Placido q̃eta labit lethes vado·demitq; curas·neve remeãdi ãpliꝰ Pateat facultas·flexibꝰ multis g̃ uẽ Inuoluit amnẽ· Sera nos illo referat senectꝰ Nemo ad id sero venit·vñ nũq̃ Cũ sel venit·potuit reuti·Quid iuuat duz pperare fatuz,c Otis hec magnis vaga turba friis Ibit ad manes·fatiet q; inerti Vela cocito·tibi crescit oe Et qđ occasus vidz ɼ qđ ort·· Parce vẽturis tibi mors pamur· Sis licet segnis pperamus ipi· Prima q̃ vitã dedit hora carpsit ac· Et vltia tragedia i fine dicit sic·Nunq̃ stigias fertur ad vmbras Indita virtꝰ·Viuite fortes· Nec lethes seua pãnes Vos fata tralet· Sz cũ sũmas exiget horas ocupta dies· Iter ad supos gllia pãdet·hec ibi· ℣ 2° Virgilius eneydos lib·6·dicit sic·Facil descẽsus auerni·Noctes atq; dies patet atri ianua ditis·Sz reuocare graduz·supasq; euadẽ ad auras·Hoc opꝰ·Hic labor ẽ·Eng̃q; suos patimur manes·exide p amplũ Mittimur elisiuz ɼ pauci leta arua tenemus·Donec longa dies pfecto tpis orbe Concretã exemit labẽ·puroq; reliquit Ethereũ sẽsũ atq; aure simplicis ignẽ·hec ille·Et itez dicit sic·Hic via tartarei q̃ fert acherõtis ad vndas·Turbidꝰ hic ceno·vastaq; voragine gurges Estuat·atq; oẽm vomito eructat arenã·Portitor has horrẽdꝰ aq̃s et flumina seruat·Terribili squalore charõ·cui plurima mẽto Canities inculta iacet·stant lumina flãme Sordidꝰ ex humeis nodo dependet amictꝰ·Ipe ratez conto subigit·velisq; ministrat·Et ferruginea subuectat corpa cymba·Jã senior·sz cruda deo viridisq; senectus·Huc ois turba ad ripas effusa ruebat·Matres·atq; viri·defunctaq; corpora vita Magnanimũ heroũ pueri·inuptaq; puelle·Impositiq; rogis iuuenes añ ora parẽtũ·Stabãt orantes pmi trãsmittere cursũ· Tendebantq; manꝰ ripe vlterioris amore· Nauita sz tristis·nunc hos·nunc accipit illos· Ast alios longe sũmotos arcet harena·Ergo exercent penis·veteruzq; malorz Supplitia expendũt·alie pandunt manes Suspense ad ventos·alijs sub gurgite vasto Infectũ eluit scelus·aut exurit igni·hec ille ℣ 3° Ouidi⁹ li·e·methamorphoseos dicit sic·Est via declinis funesta nubila taxo· Ducit ad infernas p muta silentia sedes· Stix nebulas exaltat ineꝰ· vmbraq; recẽtes·Desecedunt illac·simulacraq; ficta sepulcris Pallor y empsq; tenẽt late loca sẽta·nouiq; Rua sic inter manes stigiã qđ ducit ad vrbẽ·Ignorat vbi sit nigri fera regia ditis·Mille capax aditus ɼ aptas vndiq; portas·Vrbs habz·utq; fretũ de tota flumina terra· Sic oẽs amãs locus accipit ille·nec vlli Exiguꝰ pplo ẽ·turbaz ve accedere sẽtit·

errāt exangues sine corpe ⁊ ossib⁹ vmbre·Parſ
q; foꝛ celebrāt psvmi tecta tyrāmi·ps aliq̄s ptes
antiq̄ imitamina vite·Sustinet ire illuc·hec ille·
¶ 2° Lucan⁹ introducit deuz vocatū demogorgon
q̄ elegit sibi mansionez in imimis terre dic̄ sic·At
ille opellend⁹ erat qui nūq̄ terra vocata·nō con
cussa tremit:q̄ gorgonā cernit apertū·Verteribz
q; suis trepidā castigat erimim·Indespecta tenet
nob q̄ tartara cui⁹·Nos supi sum⁹ ⁊ stigias qui
peieāt vmbꝛas·Cui⁹ ineffabile nomē⁊ numina
tremūt·hec ille·¶ Qz aūt xp̄us descenderit ad inse
ros patz sub methaphoꝛa poetaꝝ·¶ Primo Sen̄
tragedia·i·dicit· Natus euristē⁹ ⁊ xp̄us ꝓperāte
ptu·Jusserat mūdi penetꝛre fundū⁊ infernū·de
erat hoc solū numero labozy·Tertie regē spoliare
sortis·Ausus est ceꝛos aditus inire·Ducit ad ma
nes via q̄ remotos Tristis ⁊ silua metuēda mꝰ
Tanta p cāpos agit silentes turba·pars tarda
gdiens senecta·Tristis ⁊ longa satiata vita⁊ an
tiqui sācti pīes·Pars adhuc currit melioꝛis eui·
Virgines nōdū thalamis iugate·Et comis non
dū positis ephebi· Matris ⁊ nomē mō doctus in
fans Diis datū sol̄ min⁹ ut timerēt Igne p̄lato
releuaē nocte·Ceteri vadūt p opaca tristes·Qua
lis est nob̄ anim⁹ ēmota luce·Cū mestus sibi q̄s
q; sēsit·Obtutū tō caput eē terra·hec ille·¶ Cūq;
sācti patres vidissent xp̄m·letantes dixerūt illud
qd̄ pomit Sen̄·eadē; tragedia dicēs sic·Fuicas vti
nā iura fere stigis·Parcaūq; colos nō reuocabi
les·Fatū cūpe manu tristis ⁊ inferis·Prospectus
pateat lucis ⁊ imuius·Limes det faciles ad supos
vias·hec ille·Xp̄us aūt cūdit dicēs illud qd̄ po
mit Sene·eadē; tragedia sic· Vidi macesſa oīb⁹·
Ignota phebo queq; deteriꝛ polus Obscura diro
spatia ocessit ioui·Et si placerēt tertie sortis loca
regnare potui·noctis eterne chaos· Et nocte q̄d
dā guius ⁊ tristes deos·Et fata vici:morte otēpta
redij·Quid restat aliud.⁊ vidi⁊ oīdi iferos.s.edu
cendo scōs pīes ab inferis ac̄·¶ 2° Virgili⁹ dicit
sic·Extplo comite hꝛebi de sedib⁹ ingēs Vmbre
ibant tenues·telluscq⁊ hetera pōti·signa dabāt·
fistūt amnes terreq; debiscūt·Ku ipe stupuere do
m⁹·atq; intima leti·Tartara vmbrose pemit⁹ pa
tuere cauerne·Sol q; exoꝛiēs·cūcti se scire fatētur·
Tūc caput obscura mitidū ferrugie tegit·hec ille·
sic ꝫ ptz q; xp̄us descēdit ad inferos ut spoliaret
partē inferni ac̄·¶ Qntū ad exēpla gentiliū scīē
dū q; locus inferni ē infra terrā·ut Aug⁹·dicit in
libro retꝛactionū·De inferis magis videt dicere de
buisse q; sb̄ terris sint q; rōem redꝛere cur sb̄ ter
ris eē dicātur·De hoc tñ mihil mihi temē asseren
dū videt·p̄cipue cū Aug⁹ neminē arbitret scire i
quo loco sit·Nō tñ extimo q; sit in cētro terre·q̄a
ille locus ē quo naturaliter gūia feruntur·nec vi
det intencōne frustrari osequent dici qd̄ sequere
tur· Tñ si ad cētꝝ corpa gūia nō peruenirēt et ite
rū si naturaliter terra circa centrū eēt cōcaua·non
posset assignari cā q; totū pōdus terre sustineret
ne peruenꝛet ad centꝝ·si aūt hoc dicat miracu
lose fiei dīna virtute·nulla subest mācul⁹ rō·Prie
paracō aūt iferni ab imitio mūdi fuit·secm illud
Isa·30·ca·Prepata est em̄ abeꝛitophet ꝫm expo
sitionē glose·In p̄ma rerū institucōne nō est cōsi
derandū:quid deus facere possit·ꝫ q̄d rez natura
habeat ut fiat·sicut Aug⁹·dicit·2·super Gen̄·ad
līaz·Nō aūt dicitur xp̄us descēdisse ad imfimas
partes terre·ꝫ ad inferiozes ad cui⁹ veritatē suffi
cit q̄litercūq; nobis inferiozes dicant·Vbi tñ sit
infern⁹ vtz circa centꝝ terre vel circa supficiez·nil
arbitroꝛ ad doctrinā fidei pertinē ⁊ superfluū ē de
talib⁹ sollicitari vel asserēdo vel improbādo· Gē
tiles tñ posuerūt infernū in locis inferioꝛibz terre
Vñ virgili⁹ li·6·eneydos introducit eneā iuenis
se didonē i inferno cui sic loquit·Infelix dido·ve
ꝛus mihi nunti⁹ ergo venerat·extinctā ferroq; ex
trema secutā·Funeris heu tibi cā fui p spēā iuro·
Per supos ⁊ si q̄ fides tellure ab yma ē·Inuitus
regina tuo de littoꝛe cessi·ac̄·Et Ouidi⁹ lib̄·10·me
thamoꝛph̄·introducit orpheū descendisse ad iser
nū dic̄·sic ait·O positi sb̄ terra numina mūdi·In
quē cecidim⁹ quicq̄d mōꝛle creamur ac̄·⁊ Sen̄ tꝛ
gedia·i·introducit Theseū sic iuocantē·Fas oīe
mūdi·teq; dominantem p̄coꝛ regno capaci·Teq;
quaz tō irrita Quesiuit hetna mē ut iura abdita·
Et opta terris liceat impūe loqui ac̄·Hoc aūt de
claraē q̄druplici exēplo illoꝛ qui puniūtur in in
ferno·¶ Primū exemplū est de imnocentibz ⁊ phi
lo captis de q̄bus virgili⁹ i·6·eneydos dicit sic·
Cōtinuo audite voces:vagitus ⁊ igens·Infātiz
q; aīe flētes i limine primo·Quos dulcis vite ex
oꝛtes ⁊ ab vbere raptos·Abstulit atra dies et fu
nere mersit acerbo·Hos iuxta falso dānati crimi
ne mortis· Nec vero hꝛ sine sorte date sine iudice
sedes·Quesitoꝛ minos vrnā mouet ille silentum·
Cōciliūq; vocat·vitasq; ⁊ crimina discit·Proxia
deinde tenēt mesti loca q̄ sibi letū Insōtes pepere
manu·lucemq; posi proiecere aīas q̄ vellēt ethē
in alto Nūc ⁊ paupiez ⁊ duros perferre laboꝛes·
Fata obstāt·tristisq; palus inabil vñ alligat
⁊ nouies stix interfusa cohercet·Nec p̄cul hic p̄tē
fusi mōstrant in omnē·Lugētes cāpi·sic illos no
mine dicūt·Hic q̄s dur⁹ amoꝛ crudeli tabe pedit·
Secreti celant calles ⁊ mirtea circū·silua tegit·curē
nō ipa i morte relinquūt·hec ille·¶ Secūdū exem
plū est de p̄ditoꝛib⁹·Vñ sene·tragedia·i·dic̄ sic·
Certus induſos tenet Locus nocentes·utq; fert
fama ipios supplitia vindis seua p̄petuis domāt
hec ille·Vñ sisiphe fuit quidam hospes qui suos
hospites mactabat vel in eos saxa ruinabat·ido
missus in infernū semper voluit saxū·nunc impel
lens·nūc trahēs illud ad se·Jō sene·ibidē dic̄ sic·
Ceruice saxū grāde sisiphea sedet· Et Ouidi⁹ li·ę·
methamoꝛph̄·dicit sic·Aut petis āvrges rūituꝝ
sisiphe saxū·Etiā tellus genuit danaū ⁊ egistū q̄
b⁹ dimisit regnū suū hoc mō.s.q; siquis eoꝝ ha
beret filios masculos·hereditaret totū regnū·si fe
minas nl hꝛet· Quo mortuo·danaꝰ habuit·10·
filias·Egistus vero·10·filios·Orta est aūt guer
ra inē danaū ⁊ egistū·tandē opposuerūt pacē inter
se hoc modo·ut filie danai nuberent filijs egisti·

celebratis itaq; nupcijs hoc pacto ut viri dormi
rēt i domo vxoꝛ. Dana⁹ dedit cuilibz filiaꝝ suaꝝ
vnū gladiū ut ingularēt viros suos. Qđ fecerit
pē ypmestrā q̄ fuasit viro suo Limo ut aufugēt.
cūq; ille obijssent misse fūt i infernū q̄ patiūt hāc
penā q; q̄libz hꝫ duas situlas sine fūdo. Et dñt im
plē vnū doliū aq̄ ōm die nō ipleuerint fustigant
cū situl. Jō Señ. ibidē dic sic. Vrnasq; frustra da
naydes plenas ferūt. Et Ouidi⁹ li. x. methamoꝛph.
dicit sic. Molliriq; suis letū patruelib⁹ ause. Assi
due petūt q̄s pdūt uellidas vndas ac̄. Bellides
āt fuerūt neptes Belli. Tertiū exēplū ē de luxuri
osis. Pā ysion fuit q̄dā gigas q̄ petiuit Junonez
de stupro: q̄ tidie isequēs eā. q̄ ppt Juno formauit
quādā nubē i spē suā quā cū videret ysion ocubu
it cū ea. a genuit ide centauros. Post hoc missus ē
i infernū sup rotā quā otinue uoluit q̄dā demon
Jō Señ. vbi supꝝ dic sic. Sapiēt voluerī torq⁹ ysion
rota. Et Ouidi⁹ li. x. methamoꝛph. dic sic. Volui
tur ysiō a se seq̄q; fugitq;. Etiā Titi⁹ gigas q̄dā
voluit ocubē cū Lathona mrē Apollinis. vñ ap
pollo sagittauit eū a tādez missus i infernū: occu
pat nouē iugera sua magtudinea sp vultē stat su
p eū corro dēs cor ei⁹. Jō Señ. vbi supꝝ dic sic. Pre
bz voluerī titi⁹ eternas dapes. Et Ouidi⁹ li. x. me
thamoꝛph. dicit sic. Viscera pbebat titi⁹ laman
da nouēq; iugeri⁹ distract⁹ erat. Quartuz exē
plū ē de auaris. Nā Tātal⁹ dispensatoꝛ iouis oc
cidit filiū suū Pelopē ut hūcret vitulū. loco cui⁹
dedit filiū suū ad māducandū dijs quos inpiē
iuitauerat ad prādiū. Propt̄ qđ i inferno patitur
hāc penā. qz sp famescit. a sitit. Stat ei i medio flu
minis. a otinue crescit aq̄ vsq; ad os ei⁹ ad labiū
inferi⁹. a cū vult bibere stati effugit aq̄. Et sup ea
put ipi⁹ pendet arbor plena pulcherrimis fructib⁹
q̄ otinue inflectit ad os ei⁹ vsq; ad labiū supius
a cū vult exerpe pomuz ilico euanescit. a eleuat
furtū. Jō Señ. vbi supꝝ dicit sic In āne medio sau
cib⁹ siccis senex Sectat vndas. abluit mentū la
tex. Fidēq; cū ia sepe decepto dedit Perit vnda i
ore. poma destituunt famē. Et Ouidi⁹ li. x. metha
moꝛph. dicit sic. Tibi tātale nulle ꝺ epi tēdūt aq̄:
queq; imimet effugit arbor ac̄. Fuerūt āt tres q̄ re
dierūt ab inferno. Prim⁹ fuit Orpheꝰ q̄ ob amo
rē vxoris descēdit ad inferos a rediit. vñ Señ. tra
gedia. i. dicit sic. Immites potuit flectē cātibz vm
braz dños a prece supplici Orpheꝰ. curidicē dū
recipit suā. Tandē mortis ait vincimur arbiter.
Et vade ad supos ac̄. Et Ouidi⁹ li. x. methamoꝛ
phoseos dicit sic. Ad stiga trenara ē ausus descē
dere porta. Perq; leues ppl̄os simulacraq; functa
sepulcro Persephonez adiit. iamenaq; regna te
nentē Vmbraz dñm. Esse deos herebi credeles q̄
stus. in altā Se recipit rodopen ac̄. Sed xp̄s descē
dens ad inferos ob amoꝛez nature hūane quā si
bi fide. iustitia a misericordia despō sauerat i passi
one secū reduxit ad supos maiori potētia a virtu
te q̄ Orpheus suā duri dicē. Secund⁹ fuit Thie
stes qui emissus fuit de inferno ut deploraret sce
lera dom⁹ Pelopee de q̄ erat. Vñ Señ. tragedia
8. s. in agemēnone dicit sic. Opaca linquēs ditis
inferni loca Adsum ꝑfūdo tartari emissus specu.
Incertus vtras oꝛim sedes magis. Fugio Thy
estes iferos. supos fugo. En horret anim⁹ a pauoꝛ
mēbra excutit. Sed xp̄us in cruce deflenit scelera
nature humane ꝑ quib⁹ satisfecit. iō descēdit ad
inferos. ut paccatā naturā humanā cū deo patre
reduceret ap supos. Tertia fuit Agripina mat̄
Neronis que fuit emissa ab inferis ut deflereret nu
ptias filij sui cū popea. relicta ottauia a pdicēs mł
ta mala futura filio suo. Vñ Señ. tragedia. 9. s.
ottauia. dicit sic Tellure rupta tartaro gressuz ex
tuli. Stigiā cuenta pferens dextra facem. Thala
mis celestis nubat hijs flāmis meo popea nato
iuncta. quas vinder man⁹ doloꝛq; matris vertz
ad tristes rogos. Manet inter vmbras ipie cedis
mihi Semp memoria manibus nostris grauis.
Adhuc multis. reddita a meritis meis Funesta
merces ac̄. Christ⁹ aūt regressus ē ab inferis ut fu
os discipulos ofirmaēt in fide. exponēs eis scrip
turas. incipiens a Moyse a ꝓphis a psalmis q̄s
toti mūdo predicare debāt.

Secūdo declarat̄ eadē oclusio testimonio legis
diuinal. Sciendu q̄ descēsus xp̄i ad infe
ros fuit necessari⁹ ꝓpter quatuoꝛ. Primo racōe
triūphacōis. Nā xp̄us supauit dyabolū a pstī
uit ipsū. In cuius figurā Banayas intrat cisternā
ad leonē quez cū suo baculo interfecit. p. par. ii.
ca. Sic xp̄s i medio inferni occidit dyabolū: ausfe
rēdo potestatē ei⁹ sup hōines. Et q̄ Ayoth. regem
eglon pinguissimū iterfecit in ꝓprio cenaculo. Iu
dicū. x. caº Similit Sampson occidit leonē. Judi.
xv. caº Preterea dauid occidit Goliath cuz fuste
a q̄q; lapidib⁹ in fūda. p. Reg. xvii. caº Sic xp̄us
baculo crucis a q̄q; vulneribus in corpe suo ab
stulit dominū dyaboli sup hōies. 2º racōne cōso
lacōis. Descendit em xp̄us ad inferos ut sāctos
pies visitaret a osolaret̄ ipos. In cuius figuram
Abacuch ictu oculi trāsfert̄ a iudea in babilonē
ut osolaret̄ danielē cui exīti in lacu leonū fert ci
bū. Daniel. xiv. caº Etiā deus audiens afflictionē
populi sui i egypto: misit moysē qui cōsolatus ē
eos ob gūē ipoꝝ futuitē. Exodi. x. ca. Sic xp̄s descē
dit ad inferos vbi erat ꝓphs sui⁹ electus ut eripet ip
sū a gui tyrānide demonioꝝ. 3º rōne liberacōis.
Nā xp̄s descēdit ad inferos ut ide liberaēt scos pa
tres. In cuius figurā dū caldei adorarēt ignē: deꝰ li
berauit Abrahā cū tota familia sua ab illo igne.
Gen. xi. caº Etiā popul⁹ isrl̄ itrauit mare rubrū i
nocte. colūna ignea precedentea Moyse cū virga
populū sequēte. Exod. xiv. caº Similit angel⁹ dñi i
trauit sodomā a inde liberauit Loth cū familia sua
ab igne sodomoꝝ. Preterea pull⁹ strucōis ēi va
se vitreo a strucō iugit vitz cū sāguine vmiculia
sic liberat filiū suū ut dicit mgr̄ hystoriaz. Ita cri
stus suo sāguine liberauit populū suū a fauc⁹
dyaboli. 4º racōe exclusionis. Nā christ⁹ descēdēs
ad inferos opatus ēi vtute sue passionis. p passio
nē āt xp̄i liberatū ē gen⁹ hūanū nō solū a pcō. sꝫ
etiaz a reatu pene. Duplicit āt hōmes erāt astricti

reatu pene. Vno mō p pctō actuali qđ quilibz in
sua psona cōmiserat. Alio mō p peccato totiꝰ hu
mane nature qđ a pmo pnte in oēs originaliter
puenit. Cuiꝰ quidez pcti pena est mors corpal' et
exclusio a vita glie. ut ptz ex hijs q̄ dicūt Genē.
2. a. 3. ca. Deus enim hominem de paradiso post
peccatum eiecit. cui ante peccatum mortem fuerat
cōminatus si peccaret et ideo cristus descendens
ad inferos: virtute sue passionis ab hoc reatu sā
ctos absoluit. q̄ erāt a vita glie exclusi ut nō pos
sent deū p eētiaz videre in quo cōsistit pfecta ho
minis bītudo. Per hoc aūt sācti pres detinebant
in inferno q̄ eis ad vitā glorie ꝑter pctm̄ primi
parētis aditus nō patebat. a sic xp̄us descendens
ad inferos scōs patres inde liberauit. a obstaculū
amouit. ac̄.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio le
gis Prophetal'. Sciendū q̄ descēsus xp̄i ad in
feros fuit ꝑphetatus q̄druplicit. p̄mo Job. 26.
ca. dicit sic. Ecce gigātes gemūt sb̄ aquis. a demo
nes in inferno. a qui habitāt cū eis. Nudꝰ ē infernꝰ
coram illo. scilicꝫ xp̄o. a nullū est operimētuz p dicōm
Colū ne celi extremiscūt. a sācti pres in limbo. a pa
uēt ad nutū eiꝰ. hec ille. Nō ei fuit separata diuitas
xp̄i ab aīa eiꝰ. q̄ aīa vnita est verbo dei imme
diatiꝰ. a p ptiꝰ q̄ corpꝰ cū corpꝰ sit vnitum verbo
dei mediāte aīa. In morte aūt xp̄i nō fuit separa
tas diuitas a corpe in sepulchro nec a sāguine fuso i
cruce. a in terra. q̄nec etiā ab aīa. iō dēmones ex
pauerūt ad p̄sētiaz xp̄i in inferno. 2° Dauid in ps̄.
dicit sic. Quia nō derelinques aīaz meā in inferno:
nec dabis sanctū tuū videre corruptionez. Et itez. Quia
misericordia tua magna ē sup me. a eruisti aīaz
meam ex inferno inferiori. Et sancti patres in lim
bo dicunt. Verumtamen deus redimet animam
meā de manu inferi cū accepit me. s. merito sue pas
sionis. Illud enim qđ p gr̄az dei credit nūq̄ absq̄
culpa reuocat. Maior aūt ē gr̄a vnionis p quaz
diuitas est vnita carni in psona q̄ gratia adop cō
mis qua aliqui sanctificant. a etiā magis permanēs
ex sui ratione. Sed gratia adoptionis nūq̄ perditur
sine culpa. Cū g̃ in xp̄o nullū pctm̄ fuerit: impossi
bile fuit q̄ solueret vnio diuitatis a carne et sic
multo mirꝰ ab aīa. 3° Isa. 24. ca°. dicit sic. Cō
gregabūtur in congregatione vnꝰ fascis in lacū. a
claudēt ibi in carcere. a post multos dies visitabūt.
Et erubescet luna. a confūdetur sol. s. p eclipsim in die
passionis xp̄i cuz regnauerit dñs exercituū in mō
te syō. a in ihr̄lm. a in conspectu senū suoz fuerit glo
riosus. s. per descēsum eiꝰ ad libū scōz patrz. Et Jere
mias Trenoz. 3. ca. dicit sic. Lapsa ē in lacū vita
mea. s. aīa mea. a posuerūt lapidez sup me. s. quo
ad corpꝰ in sepulchro. Inuocaui nomē tuū dñe de
lacu nouissimo. vocē meā audisti. s. ut educerē in
de iustos. 4° Osee. 13. ca. dicit sic. Vbi filiꝰ meꝰ sa
piens. Nūc enim nō stabit in obtricōne filioz. De ma
nu mortis liberabo eos. de morte redimā eos. Ero
mors tua o mors. ero morsus tuꝰ inferne ac̄. Sicut
enim q̄s mordēs pomū. nō totū absorbet. sed aliquā
particulaz abscidit. sic xp̄us nō oēs de inferno li
berauit. sed tm̄ sāctos pres q̄ erāt in limbo inferni. dic
em̄ xp̄us Eccl'. 24°. ca°. Penetrabo omēs inferiores
partes terre. a inspitiā oēs dormētes. a illumina
bo omēs sperātes in dño. Nā xp̄us ad infernū de
scendēs nō statim sāctos ibi exīstes eduxit de loco in
ferni. sed in inferno eos luce sue glorie illustrauit. La
tro em̄ loco quidē cū cristo ad infernū descēdit ut
cū xp̄o eēt in paradiso. s. p̄mio. q̄ diuitate xp̄i frue
bat sicut alij sancti ps̄. Sedētes in tenebris. a vm
bra mortis. a vincula eoz disrupit. Ruia otri. por
tere. a nec. fer. ofr. Sus. e. de via ac̄.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio le
gis Johānal'. Sciendū q̄ xp̄us descendēs
ad inferos. opatus ē in virtute sue diuitatis. a pas
sionis et iō descēsus eiꝰ ad inferos solū illis libera
tionis fructū cōtulit qui fuerūt passioni xp̄i coniūcti
per caritatē fide formatā per quā peccata tollūtur
Illi aūt qui erāt in inferno damnatoz aut penitꝰ
fidez xp̄i nō habuerūt. sicut infideles aut si fidem
habuerūt nullā conformitatē habebāt ad caritatē
xp̄i patiētis. Vñ nec a pctis suis erant mūdati. a
ꝑter hoc descēsus xp̄i ad inferos nō contulit eis li
beracōem a reatu pene infernal'. Solis aūt sāctis
patribꝰ qui detinebātur in limbo inclusi ofractis
vectibꝰ ferreis lux admirabili apparuit. Qui pre
gaudio. a exultacōne prūperūt in vocē laudis dicē
tes. Benedictus qui venit in nomine dñi. deꝰ dñs et il
luxit nob̄. Nā lux ista est auctoris luminis sempi
terni qui nob̄ ꝓmisit mittere coeternū lumē suū.
Damnati aūt qui erāt in inferno clamabāt ad xp̄m
dicētes. Miserere nostri oīm deus. a ostende nobis tu
mē miseracōnū tuarꝫ respice nos. a liberā nos. Ad
hoc em̄ te inducūt quatuor racōes. Prima ē ratio
Sapiētie. Nā potētia tua. a misericordia semper re
gulat' ordine sapientie. Ad sapiētiam aūt artifi
cis ptinet ut materiā quaz ad aliquid prepauit
ad effectū p̄cōceptū pducat. ymo potiꝰ frustraret'
ordo sapie sue. si diligēt aliquā materiaz prepas
set que postea ad effectū intentū non peruenīret.
Exemplū. Ad quid em̄ carpentariꝰ ligna dolaret
ex quibꝰ nullū artificiuz construi posset. c. Ad quid
agricola vineā plantaret vel arborē ex quibꝰ nul
lus fructus nasceret'. c. Cū g̃ rationales creaturas
creaueris sm̄ ordinē sapiētie tue ut bītudinē cō
sequerētur. a nos damnati simꝰ in ordie illaz. g̃ ñ
debes nos ī hijs atrocibꝰ peis derelinquere. sapiētia
em̄ operatur aque ꝑter eiꝰ copiositatē. q̄ sicut aq̄
est oīb̄ omnis. ff. de rer diuisione. l. nemo. Ita
sapiētia que foris predicat. a ī plateis dat vocem
suaz. pū. p. ca. dicit. Ego sapiētia effudi flumina.
Eccl'. 24. ca. Etiā operatur aque ꝑter eiꝰ vtilitatem
a perpetuitatē. Quedā em̄ flumina sūt perēnia.
Quedā vero defitiētia sicut torrētia que in hieme
fluunt. ff. de fluminib̄. Et ne quid in flumine pu
blico fiat. l. i. in. ff. nouo. Sic sapientia vera attin
git a fine. a. a terra vsq̄ ad finē. a. vsq̄ ad celū. Sa
pien. 8. ca. Et sicut nihil debet mitti in flumine ꝑt
qđ eiꝰ cursus perpetuꝰ impediat. a si factuz fuerit
debet tolli. a amoueri. ut. ff. ne quid in flumine ri
pave eiꝰ fiat. l. i. sic sapiētia diuina in nulla occupacōe

terrena vel lucro vel delectacõne vel alicui⁹ malitia debet retardari·qz sapia vincit malitiã·Sap̃·
∧·ca° Et sicut riu⁹ q̃ solebat eẽ apt⁹ ñ dz terra co
opiri·qz sic como dñ ei⁹ auferrẽt·ff·de ruinis·l·la
beo·sic nec sapia·qz q̃si fluminis ipet⁹ sapia Ecc̃·
qz∧·ca°· Licz g̃ ex maxima nra malitia sim⁹ dãna
ti·nullo tñ mõ meli⁹ vincẽt q̃ pcẽt a ignoscitur·
Vñ Rõ·12·ca·dr·Noli vinci a malo·ꝫ vince in bono
malũ·Vincẽt aũt a malo q̃ ex alteri⁹ malitia ꝺ il
lata iniuria ꝓuocat ad ira a mouet ad vindictaz
Vincit vero malũ in bono q̃ ex benignitate a patiẽ
tia malitiã a iniuriã pcit·Decz g̃ ut tu de⁹ nr̃ maxia
sapia tua culpã idulgeas a pnã relaxes// Rñdz
xp̃s dicẽs· Frustra legis inuocat auxiliũ q̃ in eã cõ
mittit:ut·ff·de mino·l·auxiliũ in fine·Et·C· de epali
audiẽtia·l·z·C· de iuris deliberacõe·l·vlti·Ꝫz·Vos
aũt dãnati sapiaz meã iploratis q̃ in nullo vobis
suffragabit·Nõ em̃ sapie medici derogat si ñ oib⁹
infirmis sanitas oferat·qz pleriq̃ ptingit ex ma
lo regimine infirmi si moriat·Vñ nec medic⁹ sẽp
sanabit·Medic⁹ em̃ ñ tenet̃ gtis curare diuitẽ si
ue supuixerit·siue si moriat ut·ff·de negocijs ge
stis·l·põpomp⁹·a·l·ꝫ an vlteri⁹·Eo dẽ mõ nõ ẽ ꝺtra
ordinẽ sapiẽtie mee·si nõ oẽs hõmes bñtudinez
ꝺsequant·qz nõ ẽ ex defectu sapiẽtie mee·ꝫ ex ma
litia ꝓpria illoz·Osee·13·ca° Perdicõ tua ex te is
rahel·tm̃ mõ i me auxiliũ tuũ·Decli em̃ oi hõmi le
ges p q̃s possent saluari ps̃· Signatũ ẽ sup nos
lumẽ vultus tui dñe·Leges aũt non fũt hñde tu
dibrio ut·C· de homs q̃ liberis·l·vlti·Ꝫ finali a·ff·
de adopcõib⁹·l·adopcõez·Dis em̃ artifex erudit⁹
a sapiens opatur in materia dispsita·qz ut dr·2·
de aia·Actus actuoz fũt i patiẽte a dispsito·Nã
latom⁹ nõ oẽm lapidẽ eq̃lit̃ polita dolat·nec eris
opifex ex oi metallo vnifoꝛmit̃ vasa formas·Licz
g̃ sapia vincat oẽz malitiã nõ tñ eq̃liter·Malitia
pnitentiũ vincit̃ ignoscẽdo·ꝫ malitia despantiũ
a obstinatoz vincit̃ eternalit̃ puniẽdo q̃lis ẽ ma
litia vestra·Cõtumatia em̃ puniẽda ẽ·ut·ff·de re
militari·l·oẽ delictũ·Ꝫ otumatia a·ff·de pnis·l·re
legati i fine vbi dr·q otumatia pnã accumulat
Et sic ptz p̃ma racõ· Secũda racõ ẽ Indulgẽtie·
Nã miseꝛicoꝛdia tua est tanta q pnitentib⁹ a do
lentib⁹ de pctis suis indulget a remittit·qz sapiẽ
tis interest suũ consiliũ in melius permutare·ut
·C· de furtis·l·manifestissimi iuris est·Ꝫ sed cuz in
secunda dubitationẽ·Et·ff·de seruis exportandis
l·Si venditoꝛ·Ꝫ vlti·vbi dr·Sed in otrariũ me vo
cat sabini sentẽtia ac̃·Autẽtica ut falsũ filij in pn̄
cipio vbi dicit̃· Nostras quidẽ leges emendare
nõ piget·Sed de nobis dãnatis dicitur Sapi·1·
capi° Intra se pnitentiaz agẽtes a pre angustia
spiritus gementes·Vnde Caim ognoscens gra
uitatẽ pecati sui doluit dicens·Maioꝛ ẽ iniquitas
mea q̃ ut venia mereaꝛ·Et Esau cũ lacrimis q̃si
uit pnitentiã p reatu suo a alij plures Cuz ergo
maioꝛ sit miseꝛicoꝛdia tua q̃ pecata nostra·quia
superexaltat miseꝛicoꝛdia inditiũ·Jacob·2·capi°·
Ruia pene potius fũt emolliende q̃ exasperãde ut
ff·de pnis·l·interpretacõne legũ·Ergo debes nos
domine de⁹ tua miseꝛicoꝛdia ab hijs pnis infer
nalib⁹ eripe ut ofiteamur nomini sancto tuo et
gloriemur in laude passionis tue// Respõdet cri
stus dicens·Ante oculos equitatẽ a equalitatez
a iustitiaz index debet habere·ut·ff·de eo q̃ certo
loco dari oporteat·l·q̃ si ephesi petat·Ꝫ·in fine re·Pe
nitentia aũt quã habetis in inferno:nõ est ꝓpter
turpitudinẽ a detestacõem peccatoꝛ vestroꝛ·sed
ꝓpter pnã tm̃ a ista nõ meretur vemã·qz talis pe
na est etiã in brutis animalibus·Maioꝛ aũt est mi
seꝛicoꝛdia mea q̃ iniquitas vestra·qz citra odig
nũ affligimini·Sentẽtia em̃ diffinitiua mutari ñ
pot·ut·C· de sẽtentia ex periculo reci·l·2·et·ff·de re
iudicata·l·qui iussit in fine Sed iterlocutoria sic
ut·C· de sententijs·l·post sententiã· Sentẽtia aũt
est mandanda executiõi iudicis officio·ut·C· de
executõne rei iudicate·l·2·a·3·a penultima·Ideo
sentẽtia cõtra vos data pmanet// Tertia ratio ẽ
iustitie·Naz scõm iustitiã pena nõ debet excedere
culpã·Nũeri·21·ca° Scõm mensurã delicti erit et
plagaz modus·Pena em̃ nõ debet ꝓgredi vltr̃
q̃ delictũ repiat̃·ꝫ ẽ ipenẽda ei q̃ deliqt ꝓ mõ a q̃
litate delicti psonaz ut·C· de pnis·l·sacim⁹·a·ff·
de vulgari a publica fustẽtacõne ex fco·Ꝫ·inl·lon
ginqu⁹·ff·de pnis·l·respitiẽdũ·Sed pcã nostr̃
fuerũt tpalia a breuib⁹ momẽtis siue horis fuerit
ppetrata·g̃ pena nra dz eẽ tpal̃ a nõ sẽpiterna
Maxime qz multi ꝓ fuerũt agẽ pnitẽtiaz p deli
ctis suis a fecissent·nisi repẽtina mors ipos itercꝛ
pisset·Tu ei diristi Geñ·∧·ca° Nõ pmanebit spi
ritus meus i·vindignacõ mea in hoie in eternũ·qz caro
ẽ·Ꝫz q̃ maioꝛ indignacõ tua q̃ ista q̃ nos in eter
nũ affligẽdos in hijs pnis derelinq̃s·// Rñdet cri
stus dicẽs Quecũq̃ moꝛl̃ culpa ad quã nõ sequi
tur pnitẽtia·licz sit actu tpal̃ a fimta·ẽ tñ volun
tate eterna·Jõ ad magnã iustitiã indicantis pti
net ut nũq̃ careãt supplitio q̃ nũq̃ voluerũt carẽ
pctõ·Nã in maleficijs voluntas a nõ exitus inspici
tur ut·C· ad legẽ cornelã de sicarijs·l·1·a·l·is qui
cũ telo ãbulat Et·ff·eodẽ·l·1·Ꝫ·diuus Adrian⁹ Et
·C· de epis a clericis·l·Si q̃s ñ dicã rape·vbi sol⁹
affect⁹ a voluntas punit̃ q̃ vis null⁹ fuerit secut⁹
effect⁹·C· de furtis·l·siq̃s suo alieno Et·ff·de ex or
dinarijs cognitoꝛibus·l·p·Oꝛ aũt ꝓpositi facẽ
pnitẽtiã pleriq̃ pctoꝛes hoc nõ videt̃ verũ·qz po
tuerũt facẽ pnitẽtiã a ñ fecerũt·Manifestacõ nã
q̃ voluntatis ẽ in adiplecõne opis·Jõ em̃ cũ fine de
liquistis·qz cũ fine vixistis·voluissetis q̃ppe fine
fine viuere ut fine fine potuissetis in imq̃tatib⁹ p
manẽ· Licet aũt pena ciuilis nõ sit perpetua·q̃a
morte rei iudicũ solui t̃·ut·ff·ad turpill̃·l·senat⁹
cõsul·sup morte rei: Cũ moꝛs sit terminus vite·Si
em̃ hõ sp viuẽt pena exilij vel fugatiuis quã lex ci
uil̃ infert ppetuo manẽt·Indignacõ aũt mea su
p toto hũano gne ob pctm̃ pmoꝛ pntũ nõ duã
uit in eternũ·qz p passionez meã a morte ipm genus
humanũ deo patri reconciliauit cuius reconcilia
tionis capaces sunt qui mihi iungũ tur per fidẽ
a caritatem a per veram delictoꝛũ suoꝛ pnitẽtiã
quoꝛ nullũ in vob video·ꝓterea ab hijs pnis

nō eripiemini·ꝫ in eternū affligemini· ℣ Quarta rō est miserior die· Naz iudex nō debet exardescē aduersus eos quos malos putat·ut·ff·de officō p̄sidis·l·obseruandu· Judices em̄ nō dñt eē curentes neq festini·ꝫ plena cū deliberacōne p̄cedē ut·ff·de dāno infecto·l·si finita·ℑ·si forte· Proūbialiter aūt dr· Melior est iudex lētus q̄ iudex currēs Rue em̄ fiūt cū deliberacōne q̄ iuris firmitate·iustitie immitunt·ut·C·de repudijs·l·non dubiū· De te aūt dñe deus noster dr in ps· Nūquid in eternuz pitiet deus·aut nō apponet ut cōplacitior sit ad huc·aut in finē miserior diā suā abscidet a generacōne in gnatiōem·aut obliuiscet miserēri deus aut cōtinebit in ira sua mias suas·ſ· Hic fūt multi q̄ miserūt multa p̄cā et gnia·alij vero pauca et leuia· Cuz ergo in eis sit tāta differētia p̄cōz: nō dñt omes equaliter ppetuo hic puniri· Siqui autem dñt hic perpetuo pmanere·melius eēt ſm misericordiam tuā·ut in mhilū eos redigeres sicut de mhilo eos creasti q̄ in eterna miseria viuere· Sic em̄ dixisti de iuda p̄ditore·Melius illi eāt si natus nō fuisset· Nēpe si nos ab hijs pemis eripueris nō fatiem cōtra iustitiaz tuā·cū nō sit otī iustitiam si is qui est verus dñs rei·donet rē suam cui voluerit q̄uis illi cui donat nō debeat ex iustitia Similiter nō est otī iustitiaz si offensus remittat iniuriā offendēti· Tu ego cū sis omniū nostz creator a tibi precauerim⁹ et te offenderim⁹: seruata iustitia tua potes nos a pēas istas acerbissimas relaxare· Et hoc obsecrimus·q̄ nō est addēda afflictio afflicto·ut·ff·de officō p̄sidis·l·diu⁹ Marcus· Et·ff de actiōe emptionis et vēditionis·l·ex empto·ℑ·vltimo· Et·C de episcopali auctoritate·ℑ· penultimo· ℣ Knōdet xp̄us dicēs· Maleficia nō debēt remanere impunita·ut·ff·ad legē aquiliaz·l·ita vulneratus· Nā impunitas delicti inuitat homines ad malignā duz·ut·C·de furtis·l·si q̄s in fine· Et·C de episcopali auctoritate·lege·z·in fine· Etiam negligentia iudicis est puniēda·ut·C·de iudicijs·l·ꝑperā dū·ℑ·fin aūt· Et·l·sācimus· Et·C· de offitio p̄fecti oriētis·l·si quos· Vñ nō possuz vos dānatos p miam totaliter liberare·sed aliq̄d vobis relaxare· Neq em̄ vos tōliter ꝓiecti·cū nec vos in mhilū redegerim·ꝫ circa cōdignū vos puniuerim·q̄ nō dixit p̄pheta·aut otinebit ab ira·ꝫ in ira sua misericordias suas·ut·ſ·i hijs pemſ aliquid de mia sētiatis· Aliquis ei in ciuitate fit peccat·ut ppetuo exilio relegetur·alius vero leuius peccat a fit leuius punitur· Sic decedētes cū p̄cō mōli punūtur in inferno ppetuo·decedētes aūt cū peccato venali·punūtur in purgatorio· Neq vos in mhilum redigere volo·q̄ nulla est tāta culpa ut tollat eē q̄uis hoc iuste meremini· Ruina iuste benefitiū amittit q̄ in cōgrue bñfactorem offendit· Plura em̄ delicta plures penas exigūt·ut·ff·de actionib⁹ a obligacōib⁹·l·plura delicta a·l·q̄ seruū·ℑ·vltimo· Et·ff·de priuatis delictis·l·2·vbi dicitur q̄ vnū delictū n̄ minuit ob aliud delictū· Vobis aūt posset dare vitā eternā de potētia absoluta: nō tñ de potētia ordinata·q̄ hoc eēt otī ordinē

prescietie mee que iustitie immitit·Et sic reliq̄t eos ℣ Postq̄ vero moyses declarauit oc̄dusionē p̄dictam ait aie deuote· Rue ego noui fidelit te docui· Ez ecce hic ē scūs Thomas de aq̄no doctor noui testamēti cui⁹ doctrina illumīabit vultū tuuz·ut cognoscas in terra infernali viā xp̄i a in scās patrib⁹ salutare ipō rū· Ad quē astāte moyse·accessit amīa deuota p fue cōdusionis darioris noticia· Cui scūs thōs ait·Ego oñdaz tibi oc̄dusionē tuaz eē verā testimonio q̄druplicis legis·ſ·

℣ Legis Euāgelice·
℣ Legis Aplice·
℣ Legis Canonice·
℣ Legis Eccīastice·

Euāgelice· ℣ Sciendu q̄ xp̄s illam p̄bauit q̄druplici testimonio ℣ Primo testimonio Joh·10·ca· Oues mee a·scī patres detēti in limbo·vocē meā audiūt·ſ·qñ descendēs ego in infernū dixi·tollite portas p̄ncipes vestras et eleuamini porte eternales a introibit rex glorie a ego agnosco meas·ſ·qñ cū eis locutus fū de redēp cōe geneis hūam a sequūtur me·ſ·qñ eduxi eos ī spe glorie celestis·Et ego vitā eternā do eis·ſ·ascēdēs in celū a nō pibūt in eternū·ſ·in tenebris inferni pmanēdo a nō rapiet eas quisq̄ de manu mea·ſ· q̄ supabo potestatē dyaboli a inferni ac̄· 2° testimonio Luc̄·c·ca· Intrauit ihus die sabbati·a·q̄etis fue in sepulchro·in synagogā·a·ī limbū scōrū patrū· Et traditus est illi liber Isay·p̄phe·ſ·in q̄ scī pies p ysolacōe fua a refrigerio legebāt·Et ut reuoluit liby inuenit locū vbi scriptū eāt·Spūs dñi sup me·ſ·in cō cepcōne mei·q̄ de spiritusco cō ceptus· ꝓpter qđ vnxit me·ſ·in p̄pham·sacerdotē a regē·euāgelizare paupibz misit me·ſ·duodecim aplis·quib⁹ datū est nosce misteriū regni dei·sanare contritos corde·ſ·relaxādo eorū p̄cā·predicare captiuis indulgētiaz·ſ·p̄cōrib⁹ in hoc mūdo a cecis visū·a infidelib⁹ fidē p quaz saluētur·dimittē ofractos ī remissionē·a liberare a purgatorio plene purgatos·p̄dicare ānū acceptū dñi a diē retribucōis·a mercedis laboy vestroy qui estis in hoc limbo· Et oim in synagoga oculi erāt intendētes in eū·ſ·p̄ admiracōne fue diuinitatis· Cepit autē dicē ad illos·ſ·scōs patres·q̄ hodie impleta est hec scriptura in auribus vīis· Et omes illi testimoniū dabāt·ſ·q̄ omes ipōy p̄phetie a scripture verificate a implete fūt sicut ipe dixit ī cruce· Cōsūmatū est· Et mirabātur in verb gratie que p̄cedebāt de ore ipi⁹·ſ·p̄ter lumē glorie·ps· In lumīe tuo ſ·dimitatis·videbim⁹ lumē·ſ·cognoscem⁹ veritatem scripturay q̄s nob p spm̄scm tuuz reuelasti· ps· Satiabor cū apparuerit glia tua ℣ z° testimonio Marc̄·z·ca°· Nemo pōt vasa fortis ingressus in domū diripe·misi prius fortē alliget a tūc domuz ei⁹ diripiet·a xp̄us ogrue a iuste nō poterāt vasa ſ·sanctos pies a forti dēmōe: ingressus in limbū eripe misi prius ipe in cruce moriēs potētiam dyaboli superaret ps· Ibi ofregit potētias·archū·scutū gladiū a bellū·illuminās tu mirabiliter·ſ·sanctos pies ī limbo tua pitia·a mōtib⁹ eternis·a assotiatus cū sanctis angel·turbati fūt oes insipientes corde·a oes demones· Abacuch·z·Egressus ē dya·

añ pe·ei⁹ ¶ 2° testi° Matħ·12·ca° Sic fuit Jonas ī ventre ceti trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹ sic erit fili⁹ hoīs ī corde terre trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹ ſ. cuz corpe ī sepulcro ·cū aīa ī lībo·dīmitas ei xp̄i fuit cō iūcta corpi ī sepulcro ·fuit diūcta aīe ī lībo·fuit cō iūcta sāguīm effuso ī cruce ⁊ ītra·p̄seruat⁹ ei fuit ille sāguis ne a bestijs lāberet ⁊ ne pedib⁹ imūdo cū hoīm oculcaret·De isto āt dēscēsu xp̄i ad īferos tā ī euā° q̄ ī epla notant q̄tuor oduſiones ¶ Prima oduſio·Cōgruebat xp̄s in sepultuā mētis nre sepelir si ad eukaristie cōiones digne munir ¶ Ptz q̄ ī omunione obseruāda fūt que ī sepultuā xp̄i omendāt⁹ que fuerūt·s ¶ p̄mo Joseph iuoluit corpus ihū in syndone mūda ut dicit Matħ·27· capitu·Per hoc signat ut Jero⁹·dic·q ille in syndone mūda inuoluit ihm qui mēte pura suscipit ⁊ hoc p ostrictōem ¶ 2° Nichodemus venit ferens mixturaz mirre Joh·19·capi° Mirra em̄ p̄ter sui amaritudinē signat penitētiam quo ad cōfessionē p quā aliquis purgat se a corrupcōe p̄cti ¶ 3° allata est aloe que ē valde odorifera·q odor aromatū signat bonaz famaz quā quis acq̄rit per satisfactōnem ¶ 4° sepelitur in orto·q mens nostra debet eē ortus delitiarū ⁊ virtutū p ostinentiā ⁊ castitatē ¶ 5° sepelir i sepulcro alieno·q si quid alienum habem⁹ illud restituere debem⁹ ¶ 6° sepelitur in sepulcro nouo·q omnes pristinos mores corruptos deponere debem⁹ ⁊ nouā vitā inchoare iuxta illud apostoli: deponentes veterē hominē cuz actib⁹ suis·induite nouū hominē qui secōm deum creatus ē: in iustitia ⁊ sanctitate ⁊ veritate ¶ 7° sepelitur in monumēto exciso in petra qui patiētiā ostantiaz·fidē firmā ⁊ firmitatē bonī p̄positi tenere iubemur ¶ 8° a duobus sarū magnū ad hostiū monumenti·q timor dei dēt nos ī ducere ad fortē deuocōem·meditacōem ⁊ oracōem ⁊ auferre duritiē obstinacōnis a mentib⁹ nostris ·Jdeo ī euāgelio dicit Vespere aūt sabbati que lucescit in p̄ma sabbati venit maria magdalene ⁊ altera maria videre sepulcz·Qui em̄ digne vult omunicare debet habere duplicē amaritudinē designatā p duplicē mariā ſ. amaritudinē p̄ p̄ñi miseria ⁊ p dilacōne a celesti gloria·Et hoc signat in epistola vbi dr·Si oſurreristis cū xp̄o ſ. dolendo de p̄ñi miseria Que surſū sūt q̄rite ſ. dolendo de tardacōne a celesti gloria p̄s·Deus meus q̄ incolatus meus prolongatus est·habitaui cū habitantib⁹ cedar· ¶ Dubitatur an cōmunio possit fieri a laycis xp̄ifidelibus alia die q̄ die pasce: stante statuto concilij Quis vtriusq⁹ sex⁹·Ex de penitē·⁊ remissio·Quia in euā° dr·Vespe sabbati q̄ lucescit ī p̄ma sabbati ⁊ p̄ma die septimane que est dies dominica· Videtur q non ¶ Primo sic· Aug⁹·non laudat nec vitupat q̄tidie omunionē accipere·hortat tamen ut die dominico suscipiat·de cōsecr·dist·2·ca°· quotidie·Decrescente aūt deuocōe fidelium: statuit eccia ut saltē ter in āno ſ. in pasca·penthecoste et natali dñi suscipiat·ut de osecra·dist·2·ca° ⁊ si nō frequenti⁹·Quia vero adhuc magis decreuit deuotio fidelium respectu mutationis humane·

extra de osanguin·⁊ affinitate ca·nō debet: diminuit eccia ex illis tribus dieb⁹ ⁊ vnū die statuit ſ. diem pasce·Extra de pniten·⁊ remissio·ca· Quis vtriusq⁹ sexus·ergo solū die dominica pasce licet laycis omunicare ¶ 2° sic·Per pasca intelligitur dies dominica·ut ptz·33·q·2·capi° admonere circa mediū vbi precipitur q̄ existēs in penitentia vinū ⁊ omnē siceram nō bibat·carnes vllo tempe nūq̄ comedat·preterq̄ in pasca ⁊ in die natalis dñi·Cōstat āt q̄ p pasca nō pōt intelligi dies cene dñi·q carnes nō dñt comedi ī q̄dragesiā·ut de osecra·dis·7·c·q̄dragesiā·g ¶ 3° sic·scl̄ares dñt omunicare in die pasce p capitulū·omnis vtriusq⁹·de pen·⁊ remissio·quia ut habet de cōsecra·distin·2·ca°· Et si non frequenti⁹ saltē ter in anno hōines omunicēt in pasca videlicet a penthecoste ⁊ natali dñi sed illa dictio saltez diminuit ab expressis·ergo dies pasce est precepti p notata·in capi°·Nā ocu pisc̄tiaz·Extra de ostitucōnib⁹ ⁊ in capi° cū otingat·Extra de iureiurād⁹ per butriū ⁊ ceteros ¶ 9°· sic·Extra de ferijs ca·2·dicit q genuū flexio non debet fieri inter pasca ⁊ penthecostē·Sed si dies iouis intelligat pasca·falsū erit illud capitulū·q̄a fit genuū flexio die veneris a die sabbati·Idem dr dist·30·ca°·siqs p̄sbit ¶ 10° sic·A iure trāditū ē ut ī cō q̄dragesiā deam⁹ ieiunare·ut ī ca° q̄dragesima de ose·dist·7·Sz post pasca vsq ad pēthecostē n ē ieiunādū dist·76·ca° Post pasca vsq ad pēthecostē trādicō eccīaz absī mētie rigore prādij vsu dlaxauit ac·hoc āt modo dies iouis cene dñi n ē pasca·primo ipa die ieiunam⁹ ⁊ dieb⁹ duob⁹ post·ut de osecra·dist·3·capi° non licet ⁊ capitu° nō oportet·Sed nō debem⁹ iura corrigere·ut ī ca· cū expediat·Extra de ele·Cū aūt hoc fit in iure expressuz generalit·g nō licet hoc mutare·ut in ca° Sane·Cū aūt generaliter legib⁹ hoc eis permissū inuenirt·misi q̄s spāliter aliq̄ lege hoc p̄hibitū oīderit: ei⁹ distinctio locū nō habebit·Et ut dicit Archidiacon⁹ ī ca° nolite timere·11·q·1·nulli doctori q̄uis magno est credendū·n dictuz suū p̄ter p auctenticā scripturaz ¶ 16° sic·distin·47·ca°· Rō a patrib⁹ nostris p̄pensiori cura nouim⁹ eē seruatū·a nobis q̄ volumus custodiri ac̄·Sed ab antiquis seruatū est ut ī die pasce fieret omunio ⁊ tpe apl̄oz ⁊ tpe ocliozy·g a nobis debet obseruari·Nec obstat si dicit q̄ p dissuetudinē lex abrogat·q hoc est vez in hijs legib⁹ que si non seruantur nō inducūt peccatū mortale·Secus ī hijs que inducunt peccatum mortale·Jsta autem lex per dissuetudinē non abrogatur·quia maior p̄s populi cristiani in pasca cōmunicat ¶ 17° sic·Jsta dictio adminus·est dictio diminutiua que diminuit ab expressis in iure·q̄a de iure antiquo erat ut hōies saltem ter ī anno omunicarēt ⁊ cū hoc n fieret: ius postmodū p̄uidit·ut ex illis trib⁹ sollemnitatib⁹·admin⁹ fieret in pasca ⁊ licet fiat cō munio quotidie ex deuocōne·non tñ pretermittenda est dies pasce ¶ 18° sic·Licet sit concessa libtas sacerdoti ut laycus possit progare tēp⁹ omunionis a iure statutū·in dicto capi° Quis vtriusq⁹

nō tñ minuere·qꝫ ūt dr in ca·2·extra de sortilegñs
qñcūqꝫ temp⁹ est determinatū a iure: mimster iu
ris tpus nō pōt minuere·Ad idꝛ est glosa in ca·
cū·p·mā conella·Extra de accusatiōibus in glosa
vlti·¶9° sic·Licet in ca·In cœna dñi de ꝛsecra·dist·
2·dicatur qꝫ in cœna dñi possit fieri cōmunio·tñ il
lud decretū fuit cōrrectū·p capitulū liquido ea dꝛ
distin·Et qꝫis glosa dicat illud ītelligi debere de
monachis·tñ vltra hoc etiā die pasce ꝛmunicāt
publice a ꝛmuniter·¶10·sic·Ñinuis em in obliga
tione solucōis rei tempalis possim anticipaē tem
pus·ut puta teneoꝛ tibi dare·10·vsqꝫ ad pasca et
antea tñ tibi soluo·nō tñ dim ceps tibi obnoxius
soluere·ut in ca·vno·Extrā de plus peticōibus·ꝙa
hoc est respectu cōmodi primi a hec est voluntas
legis ut vsqꝫ ad talē diē fiat·aliter teneret pena
ibi notata·¶Termin⁹ tñ ꝛmunicatis sacre nō pōt
breuiari·ꝫ bñ progari·quia auctoritate iuris·de
ista dictione saltē nota in ca·statutum in glosa·i
verbo saltē·Sꝫ cū vero·in versu si in duobꝫ·Et in cle
men·ca·causā·de elect·g ꝛmunio sacra debet fieri
ommno die pasce·s. in domin ca resurrectiōis·
Videtur aūt qꝫ possit alio tēpe fieri·¶Primo sic·
Intencō legislatoꝛis ī hoc statuto: est inducere po
pulū xp̄ianū ad deuocōem a reuerentiā sacramē
ti eukaristie·ut in ca°·Cuia corp⁹ assumptum·in
fine·ver·Et cū ad reuerendū altare aē·de ꝛse·dis·
2·Sed ante pasca fidēl potest habē talez deuotio
nē·puta in die cene·g tunc cōmunicādo satisfacit
statuto·nec obligaē die pasce ꝛmunicare·¶2° sic
Illud statutum·oīs vtriusqꝫ·nō solū determinat
tpus sacre ꝛmūniōis p̄cipiēde: ꝫ etiā determinat
tēpus ꝛmunicātis cū dicit·cū ad annos discreti
onis peruenerit·ꝫ añ hoc temp⁹ s. 12·annoꝝ·per
glosā·si in·11·āno apparerēt in aliq signa deuocō
nis·debet ei petenti dari sacra ꝛmunio·ut dicunt
theologi·g añ pasca iuste nō trāsgrediēdo precep
tum eccīe·pōt fieī sacra ꝛmunio Nā malitia sup
plet etatē·ut·Cfi minoꝛ maioꝛē se dixerit·l·si alte
rius circūueniendi cā circa p̄ncipiū·Et theologi
dicūt si fuerit doli capax·¶3°sic·Illud statutū pro
gat temp⁹ ꝛmuniōis ꝓpter deuocōem ꝛmunican
tis·ut p̄z in ca·Oīs vtriusqꝫ·ergo anticipacō tē
poris ob deuocōem ꝛmunicātis nō debet denegai
Fauoꝛes em ampliādi sūt·odia vero restringen
da a coartāda·ff·de lib·post·l·a·l·cū quidā·sed
hoc statutū est in fauoꝛē deuocōis ꝓp̄ xp̄iani·g ē
poti⁹ ampliandū·qꝫ nō est verisimile qꝫ aliquis
sit immemoꝛ ꝓprie salutis·Ead legē iuliā repeten
daꝫ·l·vlt·¶4° sic·Casus talis est·p̄misisti m·10·
pure hinc ad pasca·postea feci tibi pactū a ꝛueīt
inter me et te·qꝫ añ pasca mihi teneaꝛis·elapso
pasca·ā mihi teneris a obligaris·ā non·appaēt
qꝫ teneaꝛis ex p̄missione tua·qꝫ temp⁹ non ē mo
d⁹ tollendē obligacōnis·ff· de actiōib⁹ a obliga
tiōib⁹·l·obligacōnū·Sꝫ placet·Tñ obstaēt mihi
agēti contra te·exceptio pacti vel doli·qꝫ ut argu
unt doctoꝛes et bñ·Sicut temp⁹ nō est mod⁹ tol
lendē obligacōis·sic ymo multō forti⁹ neqꝫ in du
cendē·Aꝛ·ff·de actiōjb⁹ a obligacōib⁹·l·arrian⁹
a·ff·de regul iuris·l·fauoꝛabilib⁹·Et·ff·de vbꝛū
obligacōibus·l·eū qui ita·Sꝫ qui ita·Et hoc p̄bat
manifeste·Cde pactis·l·si certis·Cde vsuris·l·cre
ditoꝛ·Taciturnitas aūt a desidia a patiētia sola
cū tpe p̄creāt a inducūt exceptōez·ita qꝫ obliga
tio ipa tollit cū effectu spacō tempali·ut·ff·de ser
uitutib⁹ rusticoꝝ p̄dioꝝ·l·1·Sꝫ tñ dicō·Modē mo⁹
est de tpe ꝛmuniōis·qꝫ est reddicō p̄missiōis
facte in baptismo·ut dicūt theologi·¶1° sic Eccīa
nunqꝫ claudit gremiū redeuntib⁹ ad se ut·Cde fi
ma trinitate·l·redeuntes·ꝫ est mater oīm paupe
rū·ut·15·q·2·ca° sup Ergo qñ fidēl xp̄ianus redit
ad ecclesiā p deuocōem·nō debet sibi denegari cō
munio: stante illo statuto Nimis em duꝛeēt aut
sibi denegare·aut ipm astringere ad dilacōnē cō
munioīs vsqꝫ ad pasca·¶6° sic· Qđ in fide alicui⁹
relictū est si illud p̄fitiat·nō sibi imputandū·nec
culpabile ē·ꝫ sacē cōmunio stat in fide a deuocō
ne fidelīū·ut in ca° quotidie de ꝛse·dist·2·dr·Sꝫ Al
serit quispiā nō quotidie accipiendā eukaristiā
ali⁹ affirmat quotidie·Satiat vnusquisqꝫ qđ sm
fidez suā pie credit eē satiēdū·Et inducit exemplū
de Zacheo Centurione a mānā·¶7° sic·sicut non
comedētes carnes a pasca vsqꝫ ad quinqgesimā
nō ꝛdemant·nisi p execracōne a detestatione a
ꝛtemptu escaꝝ ut in ca° si qs presbiter dist·30·dr
Sꝫ si qs aūt nō p abstinētia·sed p execracōne es
caꝝ abstinet placuit sancto cōsilio ut pregustet
a si sic vult abstinere abstineat·si aūt spernit ita
ut olera cocta cū carnib⁹ nō degustet·iste nō ob
diens·nec suspicōem hereſis a se remouēs·depo
natur de ordine deicatus·hec ibi·sic anticipās tē
p⁹ sacre ꝛmuniōis absqꝫ ꝛtemptu diei pasce·solum
p deuocōne sua nō ē ꝛdenand⁹ si ea die nō ꝛmu
nicauerit·¶8° sic Quātomagis hō se prepat a dis
ponit ad dignā sūpcōez eukaristie: tñto ē magis
cōmendād⁹·2·Cor·11·ca° p̄cet aūt seipm hō et sic
de pane illo edat ut ponitur in ca°·Qui scelerate de
cōse·distin·2· Sed hō magis dispōitur ad deuocō
nē ꝛmunicādo die cene·qꝫ die mercurij die iouis
die veneris ē in officijs eccīasticis a occupaē i re
b⁹ dīmis qui sūt dies dñice passiōis a cū intendat
ieunijs a macera cōib⁹ corpis a a ꝓpria vxoꝛe ab
stineat ut precipit de ꝛsecra·dist·2·ca·oīs homo
a ca° trib⁹ gradib⁹·Sꝫ hinc a dauid·g qui in cena
dñi ꝛmunicauerit nō ē reprobād⁹·¶9° distractō
a alienatio mētis a deo ē maxime timēda in sacē
ꝛmunione p quā counimur xp̄o·ut ī ca° Qui pas
sus ē de ꝛsecra·dis·2·dr·Sed plures distrahūtur
a deuocōne ob magnā frequētiā pplorū ꝛmunio
nē·qꝫ diligūt solitudinē a quietez mētis in deo q̄
scādalisaē a alienatur Hoc aūt ꝛtingit die pasce
a nō in die cene·ergo ñ ē reprobād⁹ qui die cene
ꝛmunicat·¶10· post dñicā sūpcōem in deuocōe p
sistēdum ē a ñ subito ad luxus a lasciuias p̄cēdē
dū·ꝫ in die cene ꝛmunicādo ab hijs retrahiē ꝓpē
ieumū·in die aūt pasce ad ista puocatur ob ci
boꝝ mutacōez·Vñ mēs atteriē·dū corp⁹ lasciuie
reficiē·ergo qui die cene ꝛmunicat·nō sē ꝛprobā
d⁹·¶Propter hmōi racōnes dñs Eugem⁹ pp̄·qꝫ.

in ꝯsistorio determinauit ut qui vellent ꝯmunicare die cene nō ꝓhiberent̄·sed hoc faciendo: intelligerent̄ satisfeciſſe mandato eccleſie·¶ Secunda cōclusio·Sanctos patres in limbo quib⁹ xp̄us illuxit: alijs in inferno relictis ad vitam reduxit.

Sciendū q̄ infern⁹ eſt quadruplex·Primus eſt infernus dānator̄ in quo sūt tenebre a q̄tum ad carentiaz gratie a q̄tum ad carentiā diuine viſionis a eſt ibi pena ſenſibilis a ab iſto inferno nullum liberauit·qz pena nō poteſt tolli manente culpa·Illi autē qui sūt damnati in inferno: sūt obſtinati in malitia ſicut demones a ideo a pena liberari nō potuerūt a hoc non fuit ex inſufficientia liberantis·ſed ex diſpoſitione ipor̄·Nam homines q̄diu viuūt poſſunt ad fidē a caritatē cōuerti·qz in hac vita non sūt homines ꝯfirmati in bono vel in malo·ſicut poſt exitū ab hac vita Vnde criſtus deſcendens ad hos inferos eos de ſua incredulitate a malitia cōfutauit·ideo in euangelio dicit̄·Et ecce terremotus factus eſt magn⁹. ſ. in voce criſti perterrefacientis dānatos·Secūdus eſt infern⁹ ſupra iſtū in quo sūt tenebre·tum ꝓpter carentiā diuine viſionis·tum ꝓpter carentiaz gratie·ſed ñ eſt ibi pena ſenſibilis·Et dicit̄ limbus puerorū a ab iſto inferno criſtus nullū liberauit·qz redemptio xp̄i nō habuit locū niſi in illis qui fuerūt mēbra xp̄i·Vnde cum pueri qui erāt in limbo·nūq̄ fuerūt membra criſti neq; p fidem ꝓpriaz·neq; p fidei ſacramentū q̄ nūc eſt baptiſmus·tūc aūt erat circūciſio vel ſacrificiū vel fides parentū quā ꝓteſtabant̄ aliquo iſtor̄·ideo deſcenſus criſti ad inferos: nō liberauit hos pueros ab inferno·Pretera ſancti patres ab inferno liberati ſunt·quia sūt ad gloriam diuine viſionis admiſſi ad quā nullus poteſt peruenire niſi p gratiaz ſcōm illud Rō·c·capi°Gratia dei vita eterna·cū ergo pueri cū originali peccato decedentes gratiaz nō habuerint·ideo non sūt ab inferno liberati·ſed in eternū ibi permanſuri·ideo in euangelio dicit̄·Angelus aūt domini deſcendit de celo a pueri qui p gratiaz poterāt eē angeli dei·ꝓpter p̄cm̄ originale in quo decēſſerūt: deſcenderūt de celo in infernū·Tertius infern⁹ eſt ſupra hūc in quo eſt carentia diuine viſionis ſed nō carentia gratie·eſt tñ ibi pena ſēſus a dicit̄ purgatoriū· Et xp̄us deſcēdit ad inferos ut liberaret eos q̄ erāt ꝯiuncti ſibi p gratiam virtute paſſionis ei⁹·Paſſio aūt xp̄i nō habuit virtutē tp̄alē a trāſitoriā·ſ sempiternā·Heb·10·ca°Vna oblatiōne ꝯſūmauit ſanctificatos in eternū a ſic nō habuit tūc maiorez efficatiā q̄ nunc·Vnde illi qui fuerūt tales quales nūc ſunt qui in purgatorio detinent̄: nō fuerunt a purgatorio liberati p deſcenſū xp̄i ad inferos·Si qui aūt inuenti ſunt tales quales etiā nūc virtute paſſionis criſti a purgatorio liberātur·tales nihil ꝓhibet per deſcenſuz xp̄i ad īferos a purgatorio fuiſſe liberatos a ſic illi qui iā ſuffitienter purgati erant·Vel q̄ cū adhuc viuerēt p fidē a deuocōem ad mortez xp̄i meruerāt ut eo deſcendente liberarent̄ a pena tpali purgatorij hoc bñficiū p̄cepērūt·iō in euangelio dr·Et accedēs reuoluit lapidē·vr̄ps accedens ad purgatoriū: purgatis dedit ſpz ꝯſequēde glorie a ſedebat ſupeū·v nō excludebat purgatos a gloria celeſti· Quart⁹ infern⁹ eſt ſup̄ oīa alia in quo eſt tenebra q̄tū ad carentiā dīne viſionis·ſ nō q̄tū ad carentiā gratie nec eſt ibi pena ſenſibil a hic eſt limb⁹ ſcōr patr̄·Et in hūc tm̄ deſcēdit xp̄us q̄tū ad locū·ſ nō q̄tū ad tenebraz experientiā·iō in euāgelio dr·Erat aūt aſpectus ei⁹ ſicut fulgur·v vr̄ps a p̄ib⁹ qui erāt in limbo: oēs tenebras interiores expulit·quo ad dēmōſtracōnem fue dīmitatis· Et veſtimēta ei⁹ ſicut nix·v perpūtiaz fue humanitatis q̄tū ad animā: etiā tenebras exteriores ab eis exduſit locū illū illuminādo·Et in epl'a dicit̄·Que furſū sūt ſapite·non que ſup terraz·v vos ſancti p̄es amodo ſapietis a guſtabitis in gloria celeſti que sūt dīmitatis a nō penā dām̄ que ē in limbo ſup terrā ifernalē·¶ Tertia ꝯclusio·Poteſtatē dyaboli criſt⁹ alligauit quē in cruce maxima vtute p̄ſtrauit·¶ Sciendū q̄ ut refert Nicodem⁹ in euāgelio ſuo·Carin⁹ a Leuti⁹ ſurgētes a mortuis cū xp̄o: venerūt in ſynagogaz iudeor̄ vbi erāt p̄ncipes ſacerdotū a magiſtrat⁹ p̄pli a adiurati dixerūt·Nos cū eēm⁹ in p̄funda caligine tenebraz cū p̄ib⁹ noſtris: ſubito fact⁹ eſt ſol ꝯlor a regalis lux illuſtrās nos·Mox pater generis humani Adā cū omnib⁹ p̄triarchis a p̄phetis exultauerūt dicētes·Lux iſta eſt autoris lumīnis sēpiterni q̄ nobis trāſmiſit eternū lumē ſuū·Iſayas vero exclamauit dicens·Hec eſt lux de qua p̄phetaui·Populus q̄ ſedebat in tenebris vidit lucē magnā: habitantib⁹ in regione vmbre mortis: lux orta eſt eis·Symeon aūt venit a exultans ait·Glorificate dñm ihēſū xp̄m filiuz dei·q̄a ipſū ſuſcepi infantē in manib⁹ meis in templo a edoct⁹ a ſpū ſancto dixi ad eum·Nūc di·ſer·tu·do·ſcōm ver·tu·i pace q̄ē·v ſeq; iſt'·Hec audiēs oīs multitudo ſcōr ampli⁹ exultauerūt·Heremcola qui dā fuit puer̄ q̄ interrogat⁹ ab oīb⁹: q̄s es tu·r Rñdit·Ego sū Johes baptiſta preco a p̄pha altiſſimi q̄ preiui añ faciem ei⁹ parare vias eius: ad dandā ſcām ſalutis plebi eius in remiſſionē p̄cōrū eor̄ de q̄ dixi·Ecce agn⁹ dei: ecce q̄ tollit p̄cā mūdi a baptiſaui eū in Jordanis flumine a vidi ſpm̄ſā ſcū ſuper eū in ſpecie colūbe a audiui vocem de celo dicentē·Hic ē filius meus dilect⁹ in quo mihi bene complacui·Et nūc deſcendi annuntiare vobis quia in p̄rimo viſitabit nos·Tunc Adam vocauit ad ſe filium ſuum Seth a dixit·Narra filio⁹ tuis patriarchis a prophetis omnia que a cherubim audiſti·quando te ad portas paradiſi miſi· ut daret tibi de oleo arboris miſericordie ut perungeres corpus meum cum eſſez infirmus·Tūc Seth ait·Cum peruenissem ad portam paradiſi a deprecarer dominum pro oleo miſericordie: venit ad me āgelus dicens·Noli laborare lacrimis orando pro ligno olei miſericordie obtinendo·qz nemo accipere poterit niſi in nouiſſimis temporibus·quando amantiſſimus filius dei ihēſus veniet ſuper terram qui vnget omnes credentes in ſe

Tūc descendens in terrā introduxit patrē tuū in paradisū misericordie. Que oīa audientes sancti patriarche et pphete exultauerunt gaudio magno. Tūc sathan pnceps inferni a dux mortis ait ad infernū. Prepara te suscipere xpm qui se gloriat filiū dei ee. ⁊ homo ē timēs mortē dicens Tristis ē aīa mea vsq ad mortē a multū aduersatus ē mihi. eitiēs me a coꝛporib⁹ hominū a pluēs quos ego ceꝛos. claudos. curuos. leprosos feci. solo verbo sanauit a quos ego mortuos ad te pduxi: ad se vivos attraxit. Rndit infern⁹ dicens. Quis ē iste tā potēs cū sit homo timēs mortē. ⁊ Oēs potentes terre mee potestati subiecti tenētur quos tu subiectos pduxisti tua potentia. Si ergo taz potēs es tu qualis ē hō ille ihesus qui timens mortē potentie tue aduersatur. ⁊ Si taz potēs ē in humanitate. vere dico tibi qz potens ē etiā in diuinitate a potētie ei⁹ nemo pōt resistere. Cū aūt dicit se timere mortez capere te vult et vere tibi erit in sēpiterna secula. Rndens sathā pnceps tartari dicēs. Quid dubitas a times suscipe illū ihesū aduersariū nostrū. ⁊ Ego em tēptaui illū a populū meū antiquū iudaicū excitaui zelo a ira a adūsus eū lanceaz exacui ad passionē ei⁹ fel a aceturz immiscui a feci ei dari poculū a lignū preparaui ad crucifigendū eum a in primo ē mors eius ut perducā eū ad te a subitā ipsū nobis. Rndēs inferus ait. Tu mihi dixisti qz ipse ē qui mortuos a me subtraxit. Multi em fuerit hic a me detēti qui dū vixerūt in terris a me mortuos abstulerūt: nō sua potētia. ⁊ dīna virtute a pcib⁹. Quis ergo ē iste ihesus qui mortuos a me suo verbo et sine precib⁹ subtraxit. ⁊ Nūquid iste ē qui lazarū qdriduanū fetentē a dissolutū quez mortuū tenebaz reddidit vivū. ⁊ Rndit sathā pnceps mortis a dixit. Ille ipse ē ihesus. Hoc audiēs infern⁹ ait. Cōiuro te p virtutes tuas a meas ne illū pducas ad me. Rn audiui impiū verbi eius ⁊ tremui perterritus pauore a oīa impia offitia mea piter ⁊turbata fūt. nec ipsū lazarū tenere potui. sed exutiēs se a oī celeritate exiliēs exiit a nobis a ipa terra que tenebat lazari coꝛp⁹ statim reddidit eū vivū. Certe nunc scio qz ille q̄ hoc potuit facere ē deus fortis impio. potēs in humanitate a saluatoꝛ generis humani quez si ad me perduxeris oīes q̄ h fūt crudeliter clausi a incarcerati a vinculi pctoꝝ astricti soluet a ad gloriaz sue diuinitatis pducet. Cūq sathā a inferus sic colloquerētur facta est vox ut tonitruū a grandis damoꝛ. Tollite portas pncipes vestras a eleuamini porte eternales et introibit rex glorie. Hoc audiens infer⁹ dixit ad sathā. Recede a me exi a meis sedib⁹: si fortis es pugnatoꝛ pugna cū rege glie quid tibi cū illo. ⁊ Tūc inferus eiecit sathā foras de sedib⁹ suis a dixit infer⁹ ad impia offitia sua. Claudite portas ferreas a vectes ferreos suppone te a fortiter resistite. ne captiuemur tenētes captiuitatē. Hoc audiēs multitudo scoꝝ eū cū voce incre pacōnis dixerūt ad infez. Aperi portas tuas ut intret rex glorie. Dauid autē exclamauit dicens. Cōfiteātur dño misericordie ei⁹ a mirabilia eius filijs hominū. qz ꝛtriuit portas ereas a vectes ferreos ⁊fregit. Suscepit eos de via iniquitatis eoꝝ Isayas q̄ dixit. Et ego in terris degens pphetaui dicēs. Exurgent mortui a resurgent qui in monumētis sūt et exultabūt qui in terris sūt. qm̄ ros q̄ est a dño sanitas est illi. Osee pphā dixit. Vbi ē aculeus tuus mors. vbi est infern⁹ victoria tua. ⁊ Hec audientes oīes scī dixerūt ad infez. Aperi portas tuas. qz victus infirm⁹ a impotens eris. Subito facta est vox magna iterū ut tonitruū dicens. Tollite portas pncipes vras et ele. por. et. a introꝛ. rex glorie. Audiēs inferus bis hāc vocez terribilē q̄si ignoras dixit. Quis est iste rex glie. ⁊ Dauid aūt ait. dns fortis a potens: dns potens in plio: dns virtutū. ipse ē rex glorie. Nūc em dns de celo pspexit ut audiret gemitus cōpeditorū et solueret filios interēptoꝝ. Aperi portas tuas sedissime inferne: ut intret rex glorie. Et ecce moꝛ fu peruenit rex in forma hominis. dns maiestatis a eternas tenebras illustrauit a vincula scoꝝ dissupit a visitauit nos sedētes in tenebris a vmbra mortis. Hoc vidēs inferus et impia ei⁹ offitia: expauerunt ad tantā luminis claritatē. Cūq vidissent cristū taz grādi potētia terminos regni sui introeuntez exclamauerūt dicētes. Victi sum⁹ a te. Quis es tu qui tāta virtute demōstras ⁊fusionē nīraz. ⁊ Quis es tu tā magn⁹ a potēs. humilis a excelsus. miles a impatoꝛ in forma serui admirabil pliatoꝛ: rex glorie viu⁹ a mortu⁹ quē crux portauit occisū. mortuus iacues in sepulchro a viu⁹ ad nos descendis. in tua morte oīs terra tremuit a creatura. Vmbra ꝛmota fūt sydera et nūc factus es inter mortuos liber a regiones nostras ⁊turbas. ⁊ Quis es tu qui pctō originali apud nos detentos absoluis a in pstinā libertatē reuocas. ⁊ Quis es tu qui pctōrū tenebris excecatos dīna luce pfundis. ⁊ Oēs aūt legiones tartaree perterrite: vna voce exclamauerūt dicētes. Quis es tu tā fortis. tam splēdid⁹ maiestate. tā pclarus sine macula. mūdus sine crimine. Ille em mūd⁹ qui sēper nobis subiectus fuit. qui nostris vsib⁹ tributa psoluit nūq̄ nobis talē mortuū destinauit. nūq̄ talia munera inferis trāsmisit. Quis es tu q̄ nostros fines tā intrepidus ingressus es. nō solū vincula nostre nō vereris. sed a oīes de nostris vincul auferre conaris. Nūquid tu es ille ihūs de q̄ sathā dicebat q̄ p mortē crucis toti⁹ mūdi potestatē acciperes. ⁊ Jō in euāgelio dicit. Pre timoꝛe aūt ei⁹ exterriti fūt custodes. ſ. inferni a facti fūt velut mortui. Tūc rex glorie dns maiestatis: apprehendēs mortez a sathā tradidit eū inferi potestati a attraxit adā a sctos patres ad suā claritatez. Inferus aūt suscipiens sathā increpādo ait. O pnceps pdictōris a dux exterminacōis. derisio angelorū. spurcitia iustoꝝ: qd hic facere voluisti. ⁊ Regē glorie crucifixisti in cui⁹ morte tāta spolia nob⁹ pmisisti: ignoras insipiēter egisti. ⁊ Ecce iste ihesus dīnitatis sue fulgoꝛe fugat oīes tenebras mortis: ⁊firmat lucez. vincula carceris cōfregit. eiecit captiuos. soluit victos a omnes qui nostris solebant suspirare

tormentis insultant nobis a deprecacõibꝰ eorũ expugnãtur imperia nostra et regna nostra vincuntur a omnes homines valide nobis cominantur. O princeps sathan quid hic facere voluisti. Qui enim a principio vsq; nũc fuerunt desperati a salute a vita: nullus eorum hic gemitus. nullũ in eorum facie lacrimarum vestigium inuenitur O princeps sathan possessor inferorũ: illas tuas diuitias quas per lignũ preuaricacõis acquisiuisti. nũc per lignũ redemptõis amisisti. Periit omnis leticia tua dum regẽ glorie suspendisti aduersum te a aduersũ me egisti: iam eterna supplicia patieris. debuisti prius causam mortis in isto ihesu inquirere a non iniuste a sine ratione crucifigere. Innocentẽ a iustum ad nostras sedes perduxisti et totius mundi ius perdidisti. Cũq; sic afflicte inferus loqueretur ad sathã. tũc rex glorie dixit ad inferum. Erit sathan princeps sub potestate tua in sempiterna secula. Et extendẽs manũ suã dixit dñs ihus. Venite ad me sancti mei oẽs qui habetis ymaginẽ a similitudinẽ meam q̃ p lignũ diaboli morte dãnati fuistis. mõ p lignũ crucis diabolũ morte dãnastis. Statui oẽs sancti sub manu xpi congregati sũt. Cristus aũt tenẽs manũ dexterã ade dixit. Pax tibi a ommibꝰ filijs tuis iustis meis. Adã vero gaudẽs voce magna dixit. Exaltabo te dñe qm̃ suscepisti me nec delectasti inimicos super me. dñe deus meus clamaui ad te a exaudisti me. Eduxisti ab inferis animã meã sal. me a descẽdentibus in lacũ. psallite dño oẽs sancti eius a confitemini memorie sanctitatis eius. quoniam ira in indignatione eius a vita in voluntate eius. Similiter omnes sancti ad deũ dicebant. Aduenisti redemptor mũdi sicut p legem tuã a prophetas predixisti. ita nũc factis perfecisti. Redemisti nos p crucẽ tuã a p mortẽ crucis ad nos descendisti ut maiestate tua nos ab inferis eripias. dñe sicut possuisti titulũ glorie tue in celo a erexisti titulũ redemptionis nostre a crucis tue in terris. sic ponet signũ victorie tue in inferis ne mors amplius dominetur nostri. Releuans aũt dñs manũ suã dextraz super adã a sanctos eius: fecit signũ crucis a benedixit eis a ait sicut in epla. Mortui enim estis a vita vestra abscondita est cum xpo in deo. Et apprehensa dextera ade: ascendit ab inferis a omnes sanctos cum eo. q̃a ascendisti in altum. cepisti captiuitatem. Dauid aũt psallens ait. Cantate domino canticũ nouum quia mirabilia fecit. saluauit sibi dexter eius a brachium sanctum eius. notum fecit dominus saluare suum in conspectu gentium. reuelauit iustitiam suam. Omnis aũt multitudo sanctorũ ait. Gloria hec est omnibus sanctis eius. Et sic exierũt cum xpo ihesu.

¶ Quarta oratio. Verus penitens a si aliqñ austeritate penitentie exterreatur. tamen ab angelo domini confortat. Patet quia aliqui venientes videre sepulcrum domini. penitentes in quibus xpus est sepultus p penitentiã terrent̃ propter austeritatẽ visaz. sed angelus domini. gratia dei consolatur eos dicens illud q8 ponitur in euãgelio. Nolite timere. Et ne penitens timeat ex ista austeritate penitentie debz habere septem. Primo veram. Vnde in euangelio dicitur. Scio enim q ihm qui crucifixus est queritis. Ihesum em̃ crucifixum querit qui in nomine xpi penitentiam agit. Quidã enim quesierũt penitentiaz a ihm. sed non inuenerũt qui non quesierũt crucifixum. in cruce. Osee. i. capitulo. In gregibus suis a in armentis suis. et terrenis possessionibus. vadent ad querendum dominum a nõ inuenient. ¶ 2o. firmã. Sepelitur enim dominus in nobis p baptismum ut simus firmi a stabiles in gratia iam perceptа. sed propter lapsum a lubricum peccati fugit a nobis. Ideo in euangelio dicitur. Surrexit nõ est hic. s. qui prius hic fuerat positus. Job. 28. capitulo. Nõ inuenitur in terra suauiter viuentium. 3o continuaz. Locus enim vbi cristus positus fuerat: est anima que decidit per peccatum a gratia dei. hunc locum expedit sepe videre: considerando miserias peccatorum ut ex continua meditatione illoz contrigat homo actus suos. Ideo in euangelio dicitur. Vemite. s. affectu cordis informato per ardorẽ caritatis ¶ 4o illuminatã. Qui enim habet intellectum illuminatum ad cognitionem dei a lucidum ad cognoscendam gloriam dei que reuelabitur in nobis potest cognoscere vbi xpus manet a vbi non. Apostolus spualis homo diiudicat omnia. Ideo in euãgelio dicit. Et videte locum vbi positus erat dominus. Et in epistola dicit. Cum enim cristus apparuerit vita vestra ¶ 5o velocitatẽ. Nõ enim est penitentia tardanda propter mœrtitudinẽ vite. sed velociter sumenda. ideo in euãgelio dicit. Cito euntes. Et in epistola dicit. Tunc a vos apparebitis. ¶ 6o progressuz. Qui enim vere penitet nõ fugit a xpo sed cum ipo permanet in tribulatione a aduersitate. Ideo dicitur in euangelio. Dicite discipulis eius quia precedet vos in galileam. Non sũt enim xpi discipuli qui retro respitiũt. nec quos curiositas vite familiaris detinet illecebris captos et spine retrahunt scandalozq. sed illi qui cum xpo pergũt ad crucem. Ideo in epistola dicit. Cum ipso ¶ 7o cõformitatem. Penitentia enim nostra debet esse conformis passioni xpi. quia sicut xpus per passionẽ intrauit in regnũ celoz. Luc. vlti. ca. sic a nos sperare debemus nos visuros xpm in gloria perueram a fortẽ penitentiam. Plures gradus virtutũ demõstrauit xpus in sua passione. s. humilitatis paupertatis. obedientie. cõstantie. caritatis. qs apprehendere debemus. Ideo in euangelio dicitur Ibi eum videbitis. ecce predixi vobis. Et in epistola. dr in gloria. s. beata a eterna ac̃.

Secũdo declaratur eadẽ conclusio testimonio legis. Aplice a hoc q̃dupliciter. pmo beatus Petrus. i. epla. 3. ca. dicit sic. Cristus bijs q̃ in carcere erãt conclusi: spualiter veniens predicauit qui in credulitate fuerãt aliqñ. hec ille. Idest bijs qui in carcere conclusi erant in inferno. spiritu idest secundum animaz. cristus veniens predicauit bijs qui incredituli fuerant aliquando. Vnde Damascenus lib. tertio sententiarum dicit q sicut bijs qui in terra sunt euangelisauit. ita et bijs qui erant in inferno. non quidem ut incredulos ad fidem conuerteret. sed ut eorum incredulitatem confutaret

qz a ipa predicacõ mihil aliud intelligi põt q̃ manifestacõ dimtatis eiꝰ que manifestata ẽ inferna libꝰ per virtuosũ descensũ xpi ad iferos. Et athanasiꝰ in epla ad epptũ dicit. Cristi corpꝰ fuit in sepulchro positũ qñ ipe prexit predicare hijs q̃ i custodia erãt spiritibꝰ sicut dixit petrus. ℣ 2° beatus paulus Eph̃. 4. ca. dicit sic. Ascendẽs in altuz captiuã duxit captiuitatem. Qz autez ascẽdit: qd est: nisi qz a descendit primũ in inferiores ptes terre. Qui descendit: ipe est a qui ascendit sup omẽs celos ut adimpleret oĩa. Super quo dicit glosa ostat q̃ scdm humanitatẽ xpus descẽdit et ascendit. qz descẽsus eiꝰ localis in inferiora terre: petit xpõ fm conditionẽ humane nature. ℣ 3° btũs Joh. Apoca. 20. ca. dicit sic. Vidi angelũ descendentez de celo hñtem clauez abissi a catenã magnaz in manu sua. Et apprehẽdit draconem serpentẽ antiquũ q̃ est dyabolus a sathanas a ligauit eũ per mille amos a misit eũ i abissuz a clausit a signauit sup eũ ut nõ seducat amplius gentes. donec cõsummentur mille ãm. hec ille. ℣ 4° actu. 2. ca. dicit sic. Jhesũ nazarenũ deus suscitauit solutis doloribus inferni: iuxta qd impossibile erat teneri illuz ab eo. hec ibi. Dolor inferni est duplex. Vnꝰ pro peccato actuali p quo patiũtur penã. ps. Dolores inferni circũdederũt me. Alius est dolor de dilatione spate glorie. pũ. A. ca°. Spes que differtur affligit aiam quẽ quidẽ dolorẽ etiam patiebantur sancti patres in inferno. Ad qd signãdũ aug⁹. i sermone de passione dñi dicit. q̃ lacrimabili obsecratione xpm orabãt. Vtroq̃ aũt dolores xps. soluit ad infernũ descẽdens. aliter tñ a alit. Nam dolores penaz soluit p seruãdo ab eis: sicut medicus dicit̃ soluere morbũ a quo preseruat p medicinã. Dolores autẽ causatos ex dilatõne glorie. actualiter soluit gliaz p̃tendo ut satis ostat.

Cartio declarat̃ eadẽ oclusio testimonio legis Canonice a hoc q̃druplicit̃. ℣ Primo extũ de sũma trinitate a fide catholica ca. firmiter. hec sãcta trinitas dr sic. Vnigenitus dei filiꝰ ihesus cristus p salute generis humani i ligno crucis passus a mortuus descendit ad inferos. hec ibi. ℣ 2° qz socij passionũ: dñt eẽ socij consolacõnũ ex testamẽto militis. l. i. in fortiato li. 4. in qua ptinetur q̃ q̃ in bello cũ militibꝰ eadẽ picula expiũtur. licz milites nõ sint. ꝫ homines alterius dicõmis. tñ eisdẽ viribꝰ a priuilegijs gaudebũt q̃a vbi eadẽ ratio: idẽ ius. Sed sc̃i patres qui erãt in limbo passi fũt psecucõnes p xpõ in hoc mũdo a hic nõ habuerit mercedẽ laboz suoz sicut mali p paucis homis remunerãtur. de pen. distin. 1. q̃ q̃. ergo etiã bonis iuste pmãtur. 22. q. 2. ca°. Si quelibet culpa solet pia opacõne purgari. quãtomagis hec facile abstergit̃ quaz mater hom opis pietas ipa comitat̃. ℣ Fuit ergo conuenies ut xpus ad inferos descẽderet a sãctos pres inde educeret. ℣ 3° qz qui spoliatur reb⁹ vel bñficio suo ab aduersario añ litis ingressuz restituit̃. qz spoliatus añ oĩa debet poni in possessione. 2. q. . p totũ a. 1. q. 1. ca. Episcopꝰ Itez spoliatus a iudice nõ suo: statũ restituit̃. 3. q. 6. hec quippe. Sed genꝰ humanũ iniuste fuerat hereditate celi spoliatũ p fraudẽ a rapinã dyaboli Jõ conuenies fuit ut p ihm xpm tã q̃ p wey iudicẽ restitueret̃ qd q̃dem factũ est. qñ xps ad inferna descendit a inde scos patres eduxit. Vñ. ff. de officio pfecti augustal̃. l. vnica habet̃ q̃ ille quem impator vult prefectũ de nouo facẽ in alexãdria que ẽ ciuitas metropolitana egypti. iste intrans preponit̃ a honorat̃ a alius qui priꝰ fuerat: deponitur a humiliat̃. Sic xpus a deo pre factus ẽ pnceps a dñs terrestriũ a infernoz. hodie intrauit ciuitatẽ inferni in qua depositi fuit demones potẽtes de sede a exaltauit scos patres humiles. educẽdo ipos de carcere inferni ac̃. ℣ 4° qz sancti patres ut puta patriarche placuerũt deo ꝓpter hospitalitatẽ. Vñ Crisost. ut habet̃ dist. 42. ca. quiescamus dicit sic. Abrahã se hospitalẽ circa omẽs ostẽdebat. Si scrutator eẽt circa refugientes ad se: nũq̃ ãgelos hospicõ recepisset. Fortassis em nõ putasset eos angelos. nec hospicõ recepisset cũ reliq̃s repelleret. Sz qñ omẽs recipiebat: suscepit a ãgelos. Nõ em ex vita eorũ quos accipis: mercedẽ tibi retributurus ẽ deus. ꝫ ex voluntate a honorificẽtia multa ex misericordia a homitate. hec ibi. Propẽte vero placuerũt deo. qz ꝓpter dei ꝓpm malitiã nõ dimittebãt. ꝫ arguebãt. Vñ Augꝰ ut hẽtur 23. q. 5. ca° tolerãdi dicit sic. Nõ em ꝓpter ꝓpm suũ dimiserũt. ꝫ inter eos quos increpabãt: habitabãt. vnũ templũ cũ eis intrabãt. eadẽ sacramẽta celebrabãt. hec ibi. Sed talis hospitalitas ẽ digna remuneracõne apud deũ a ꝓmeret̃ vitaz eternã quã nõ habebãt sancti patres in limbo. g̃ conuenies fuit cristũ ad inferna descẽdere ut inde ipsos educeret.:

Quarto declarat̃ eadẽ cõclusio testimonio sc̃is Eccliastice a hoc q̃druplicit̃. ℣ Primo beatus Greg. lib. 3. moraliũ dicit sic. Dñs creditoz ac redemptoz noster claustra inferni penetrãs: electoꝝ ex inde aiãs eduxit. nos illuc ire nõ patit̃. vñ ia alios descẽdendo liberauit. hec ille. ℣ 2° btũs Jero. sup illo versu psalterij. Qm nõ derelinques aiam meã i inferno dicit sic. Nõ dereliq̃t qui ꝓpterea illuc descendit ut electos suos exide eiceret a dyabolũ ligaret. dyabolꝰ antea se taliter iactabat ut oĩa ẽgna mũdi habẽt. Sed mõ nõ solũ illũ tenere nõ potuit. ꝫ potiꝰ a xpõ ligatus phibet̃. hec ille. ℣ 3° Ambrosiꝰ lib. de incarnatione verbi dicit sic. Cristus i inferno positus lumẽ vite fũdebat eterne. radiabat illic lux vera sapiẽtie. illuminabat infernũ. ꝫ in inferno nõ claudebat̃ ac̃. ℣ 4° btũs augꝰ. in epla ad Suodiũ dicit sic. Si in illũ abrahe sinũ xpm mortuũ venisse sacra scriptura dixisset nõ nominato inferno. eiusq̃ doloribꝰ miroz si q̃s q̃ ad inferos eũ descẽdisse asserere audẽt. Sed qz euidẽtia testimonia a infernũ cõmemoraãt a dolores. nulla causa occurrit: cur illo credat̃ venisse saluatoz ut ab eisdẽ doloribꝰ saluos faceret. Sz vtrũ omẽs quos i eisdẽ inuenit: an quosdaz q̃s illo bñficio dignos iudicauit: adhuc requiro. Tamen fuisse xpm apud iferos a in eoz doloribus

cõstitutis hoc bñfitiũ pstitisse nõ dubito. hec ille. Et sic patz. ¶ Quia vero xp̃us electos scõs patres ab inferis eduxit. reprobos a damnatos ibidem relinquendo qui diuersas patiũtur penas in infero iuxta qualitatẽ criminũ que in hac vita cõmiserũt. Jõ iuxta numez pcõz de quib9 tractatũ ẽ i hac quadragesima declarabo penas inferni peccatis illis correndentes. ¶ Primũ pctm fuit Gule p qua gulosi patiũtur hanc penã in inferno. Nã a Cerbaro cane infernali habẽte quatuor fauces ferocissimas plenas dẽtibus: otinue rabide comedũtur a suis membris in frusta lacerãtur et deglutiuntur. Vñ horribiliter ipis animab9 damanti b9 idẽ Cerbarus crudelius discerpit a deglutit ac fecibus fetidissimis imoluit. qm̃ in hoc mundo tãq̃ porci vixerũt. De isto cane cerbaro Sene. tragedia. i. dicit sic. Spic seu9 vmbras territat stigi9 canis. Qui terna vasto capita ocutiens sono. Regnũ tuetur. sordidũ tabo caput Lãbũt colubre. vipis horrent iube. Ecce latratu graui Loca muta terret. sibillat totos minax Serpẽs p armos. votis horrẽde fragor. Per ora missus terna. feliceq̃ exterret vmbras hec ille. ¶ Abstinẽtia aũt in modũ cuiusdã pulcherrime dñe ab angelis honorature cuius fatiez otẽplantur. ¶ Secundũ peccatũ fuit ifidelitatis p qua hereticiz incãtatrices patiuntur hanc penã in inferno. Nã hereticiz sunt in sepulcris fetidissimis plenis serpentib9 ignitis ex quib9 sepulcris dũ aperiũtur exalat tãtus fetor q̃ totus infern9 mugit et vlulat. Vnde damant dampnande. qa hereses permaxime fetet ps̃. Sepulcz patens est guttur eoz: linguis suis dolose agebant. venenũ aspidũ sub labijs eoz quoruz os maledictione a amaritudine plenum est ac. Incantatrices aũt assantur in frixorio a cum vncinis acutissimis otinue voluuntur Vnde vlulatus magni exeunt ps̃. Ossa mea sicut cremiũ aruerũt. ¶ Fides autẽ velut domina pulcherrima in duta alba. habet manus extensas ad deum a cor in deo. Vnde a celi ciuibus honoratur. ¶ Tertiũ peccatum fuit odij p quo odientes patiũtur hanc penam in inferno. Nam cum odientes malitiose puocent populos ad tumores contra statum rei publice vel dominoz vel alicuius persone priuate. Jdo continue in quodam campo ignito pleno magnis serpentibus. faucibus apertis plenis dẽtibus acutissimis qui in fauces ipsoruũ proitiũtur et deglutiuntur in ventres eorum plenos aspidibus a buffonibus qui vulgariter dicuntur rospi vbi mirabiliter crutiantur. demum euomuntur a iterum ut prius deglutiuntur ps̃. Dextera tua inueniat omnes qui te oderunt. pones eos ut dibanum ignis in tempore vultus tui. dominus in ira sua conturbabit eos a deuorabit eos ignis. Sup quo Jeromin9 dicit. Sicut dibanus intrinsecus ardet. sic illorum conscientia intrinsecus ardebit eo q̃ bona non fecerunt. ¶ Reconciliatio autem a sancta vnio velut domina valde lucens splendore mirabili a supernis spiritibus valde honoratur et maxime a cristo cum per eam reconciliauerit mundum deo patri ac. ¶ Quartum peccatum fuit desperationis pro qua desperati patiuntur hãc penam in inferno. Nam ipsorum anime a demonibus per manus a pedes capiuntur a in partes dilacerantur ac alijs demonibus ad comedendum proitiuntur a in furcis suspenduntur. Vnde cum non habeant requiez pre maximis doloribus vlulant a damãt. Mich. p. capitulo. Super hoc plangam a vlulabo: vadam spoliatus a nudus Facia planctum velut draconum a luctum quasi struthionum. quia desperata est plaga. Et ps̃. Cõstitue super eum peccatoreza diabolus stet a dextris eius. Spes autem velut virgo pulcherrima: coronata rosis a floribus suauissimis cuius oculi semper sunt intenti ad dominum ad contiendam diuinam maiestatez: a tota celesti curia recipitur a veneãtur. ¶ Quintum peccatum fuit ydolatrie pro qua ydolatre patiuntur hanc penam in inferno. Naz in profundo inferni iuxta luciferũ a parte sinistr̃ continue anime ydolatrantiũ frustatim in caldarijs ponuntur plenis putredine cadauerũ animalium que cultuerunt a a demonibus sparsim proitiuntur hinc inde in illo profundo igneo fetidissimo. Vnde horribiliter vlulant a luciferum adorant q8 est eis acerbissima pena. Isa. 65. capi°. Populus qui prouocat me ad iracundiam ante faciem meam semper. Qui ymolãt in ortis a sacrificant super lateres. Qui habitant in sepulcris a in delubris ydoloz dormiunt. Isti fumus erũt in furore meo: ignis ardens tota die Ecce serui mei letabuntur a vos confundemini. Ecce serui mei laudabuntur pre exultacõne cordis a vos clamabitis pre dolore cordis et pre contritione spiritus vlulabitis. hec ibi. ¶ Latria vero seu perfecta adoratio dei a cultus diuinus velut regina coronata lapidib9 pretiosis ac indutaveste mentis aureis: sedet ad dexteram maiestatis i excelsis quam superni ciues sume venerantur ps̃. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato ac. ¶ Sextum peccatum fuit indiscussionis generalis iudicij in quo mali patiuntur hanc penam in inferno. Naz glosa super ps̃. 20. dicit sic. Sophonias dicit. A prima porta erit clamor. a secunda vlulatus quasi due porte sunt visus a auditus. A prima ergo porta que est visus erit clamor cũ impij viderint omnia mala sua propijs conscienciis eos accusantibus. A secunda vero porta idest ab auditu: erit vlulatus idest dolor vehemens cum hanc sententiam damnacõnis audierint. Ite maledicti in ignem eternum ac. hec ibi. Et Bernhard9 in meditacõnibus dicit sic. In inferno nihil aliud auditur nisi fletus et planctus. gemitus a vlulatus. merores atq̃ dentium stridores. Nihilq̃ ibi videtur. nisi vermes a belluales facies tortorum atq̃ teterrima monstra demoniorum. vermes crudeles mordebunt intima cordis ardebunt miseri in igne eterno in eternum a vltra. In carne crutiabuntur per ignem. in spiritu per conscientie vermem. Ibi erit dolor intolerabilis. fetor incomparabilis. timor horribilis.

Horreo vermē mordacē ⁊ morte viuacē. Horreo in cidere in manꝰ mortis viuētis ⁊ vite morietis. hec ille. Hom aūt a dextris cristi assistentes: videbūt gloriā dīne maiestatis ⁊ audiēt illaz vocē suauissimā. Venite bñdicti pris mei ⁊c. ¶ Septimū pctm fuit iniuste mercacōnis ꝑ q̄ mercatores patiūtur hāc penā in inferno. Nā falsi mercatores ⁊ symoniaci cū pedibꝰ ligatis ad caudas dæmonū magna velocitate ⁊ impetu currētiū trahūtur p campū igneū latū ⁊ spatiosū plantatū ex vtraq; pte acutissimis rasoribz. vñ ex opposito vna aīa otra aliā trahitur impetuose. in pcussione autez duz vna obuiat alteri p dolore cordis clamat dicēs: quare falsaz mercantiā vendidisti: quaē bene fitiū venale fecisti. ⁊ altera vero rñdet: cur falsa emisti: cur bñfitia ꝑ pecunia q̄ siuisti. ⁊ sic cōtinue in illo ignito cāpo punīūtur. Apoc. 18. ca°. Negotiatores terre flebūt ⁊ lugebūt ꝓpter timorē tormentoz et fumū incēdij. qm̄ merces eoz nemo emet āplius. Et clamauerūt videntes locū incendij dicētes. ve ve: qm̄ vna hora venit iudiciū tuū ⁊c. Pietas aūt patrie ⁊ ecclesie velut regina suo lacte indigētes nutrit ⁊ ad pfectionē deducit ab vniuersis pplis bñdicit. pu. 11. ca. Qui abscōdit frumenta sua. maledicet ei in pplis. bñdictio aūt sup caput vendētiū ⁊c. ⁊ sic ipsa a deo valde honorat. ¶ Octauū pctm̄ fuit Obstinacōnis cōtra pmitentiā ꝑ q̄ obstinati patiūtur hāc penā in inferno. Nā inter lapides ignitos aīe obstinatorū velut mēter cōprimūtur et postmodū ab alto sup saxa grādia existentia in vno lacu pleno spurcitia pitiūtur ⁊ sup illis saxis collise ꝯteruūtur ⁊ in lacu submergūtur. demū extrahūtur ⁊ fit ut sup ra. Job. 28. ca°. Lapis solutꝰ caloē i eis vtiq; tēpꝰ posuit tenebris ⁊ vniuersoz finē ipe ꝯsiderat. Lapidēq; caligims ⁊ vmbrā mortis diuidet. Ad silicē extēdit manuz suā. subuertit a radicibꝰ montes. in petris riuos scidit ⁊c. Et. 39. ca. In petris manet ⁊ in pruptis silicibꝰ cōmorat atq; inaccessis rupibꝰ. inde ocē platur escā ⁊ delonge oculi eiꝰ ꝓspitiūt ⁊c. ¶ Vera pnitētia velut dña in celo assotiat ad oēm locū glorie sāctoz ⁊ vbiq; recipit cū maximo honore ⁊c. ¶ Nonū pctm̄ fuit Mēdacij ꝑ quo mēdaces patiūtur hāc penā in inferno. Nā aīe mendaces in vno luto fetido supine iacētes a dēmonibꝰ cum graffis ad pedes suppeditant ⁊ p linguā in illo luto trahūt. De q̄ luto orabat ps. dicēs. Eripe me de luto ut nō infingar. libera me ab hijs q̄ oderunt me ⁊ de pfundis aquaz. Et item. Eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Et Isay. 10. ca. Ponā illū in oculcacōnē q̄si lutū platearuz. ipse aūt nō sic arbitrabit ⁊ cor ei nō ita extimabit ⁊c. Veritas aūt velut dña coronata palma. qe nūq; plectit. ꝑ sēp vincit. a cristo maxime honorat quā tō curia celestis gratiose venerat ⁊c. ¶ Decimū pctm̄ fuit Accidie ꝑ quo negligētes ⁊ pigri patiūtur hāc penā in inferno. Nā aīe accidiosorū fūt plene muscomibꝰ ⁊ dæmonibus ad illoz similitudinē. grossis ipas pūgentibꝰ ⁊ cruētantibꝰ sanguine. Et cū illis muscis modo pitiūtur ad aquaz frigidā. mō ad ignē sine quiete. Sapiē. 16. ca°. Illos em̄ locustaz ⁊ muscaz occiderūt mortus ⁊ nō est inuēta sanitas aīe illoz. q̄a digni erāt ab hmōi exterminari. Et Isa. 7. ca. In die illa sibillabit dñs muscę que est i extremo fluminū egipti. Sollicitudo aūt velut regina decorata oi vtute. cū sit eaz mater pmaxime honorat. ¶ Undecimū pctm̄ fuit vane glorie ꝑ qua vane gliosi patiunt hāc penā in inferno. Nā in eo est vallis ꝑfūda: putrida et tenebrosa cuiꝰ ꝑfūditas videri nō potest. somnꝰ tñ sulphurei fluminis ⁊ vlulatus in eo patientium audiri pōt. Fumꝰ vero de cadauerib⁹ ⁊ de sulphure fetido exit. In hac valle ē tabula lōgissima ab vno mōte ad alū portecta in modū pōtis: habēs mille passus in lōgitudie. hñs in latitudie vnū pedē tm̄. Sup hūc pontē ābulāt vanagliosi ⁊ q̄a nō pūt trāsire demergūtur in hāc vallē horribilē q̄ nō ꝓpter deū. ꝙ ꝓpē mūdi fastū oīa fatiūt. Isa. 22. ca. Dies em̄ interfectionis ⁊ conculcacōnis ⁊ fletuū a dño deo exercituū in die visionis ⁊ lacū feci inter duos muros ⁊ delōge nō vidistis. Et vocabit dñs deꝰ exercituū in die illa ad fletū ⁊ ad plāctū ⁊c. Reuerētia aūt dei velut regia coronat a cristo ꝓpter quaz oīa fienda fūt. ¶ Duodecimū pctm̄ fuit irreuerētie diei dñice et diei festi ꝑ qua laborantes die dñica ⁊ die festo patiūtur hāc penā in inferno. Nā bestia incredibilis magnitudinis ⁊ horroris itoleabilis que vocat achaō: maior oi mōte cuiꝰ oculi quasi colles ignitos. os valde patens et apertum capiens nouem milia hominum armatoz. habens in ore duos pastos gigātes versis capitibꝰ hinc inde ⁊ in eo positos quoz vnꝰ habet caput sursū ad superiores dentes bestie ⁊ pedes deorsū ad inferiores dētes. Alter vero econuerso habet caput deorsū ad inferiores dentes ⁊ pedes ad superiores ⁊ sūt quasi columne in ore eiꝰ. hñ gigantes os illud in tres portas diuidunt. Flāma inextinguibilis ex hoc ore pcedit q̄ in tres ptes p illas portas diuidit ⁊ cōtra ipaz flāmā ame nō seruātes diez festū intrare cogūtur. Fetorq; intolerabil de ipso ore exibat ⁊ planctus multitudinis de ventre eius p illud os audit. In q̄ sunt multa milia virorz ac mulierz dira tormenta sustinentiū. Añ q; os: in mūdoz spirituū multitudo astat. cogentiū intrare violatores festiuitatū quos diris tormētis affligūt añq; ingrediātur. Osee. 2. ca. Cessare fatiā oē gaudiū eiꝰ. solēnitatē eiꝰ. neomeniaz eiꝰ. sabbatū eiꝰ ⁊ oīa festa tpa eius ⁊ ponā eā in saltū ⁊ comedet eā bestia agri ⁊ piscis maris ⁊c. Reuerētia autē diuina in celebritate festoz velut regina iduta auro coronata corona aurea exp̄ssa signo sanctitatis. a supmis ciuibz sūme veneratē q̄ maxima quiescit ⁊ viget tñ quillitate ⁊ pace. ¶ Decimūtertiū pctm̄ fuit Inuidie ꝑ q̄ inuidi patiūtur hāc penā in inferno Naz inuidi stant in quodā lacu fetidissimo in quo omnes trahūtur ⁊ suffocant ⁊ si volūt p modicū exalare. stati ferreis baculis a dæmonibꝰ flagellāt de domo em̄ inuidie Ouidi⁹ lib. 2. methamorphoseos dicit sic. Domꝰ est procul in vallibꝰ huiꝰ abdita. sole carēs. nulli pua vēto. Tristis ⁊ ignaui

plenissima frigoris a que Igne vacet semp· cali gine semp abūdet· Videt intus edentē Vipereas carnes vitioz alimēta suoz· Inuidiā· visāq; ocu los auertit· at illa Surgit humo pigre· semesaz q; relinquit Corpa serpentū· passuq; incedit inerti· hec ille· ¶ Pilaritas aūt a oplacētia velut dña ornata floribꝫ suauissimis: ommibꝫ se amabilem a obsequiosā reddit quā venerant· ¶ Decimum quartū pctm̄ fuit ypocrisis p qua ypocrite patiū tur hanc penā in inferno· Nā aīa ypocrite iduta capa plūbea posita in igne liquefiebat in frusta ad liquefactionē plumbi· In corpe aūt ypocrite erāt tres aspides Vna ad cor· Alia ad epar· Alia ad splē otinue ipsū crutiantes· q; ypocrita se cru tiat aut ex vana gloria aut ex cupiditate aut ex ocupiscentia· Job· 20· caº Gaudiū ypocrite ad in star pūcti· Si ascēderit in celuz supbia eiꝫ a caput eiꝫ nubes tetigeit quasi sterquilinū in fine pdet· Ossa eiꝫ implebūtur vicijs adolescētie eiꝫ· Panis eius in vtero illiꝫ vertet in fel aspidū intrinsecus Caput aspidū suget a occidit eum lingua vipe· Luet que fecit omnia· nec tñ ōsumetur Iurta mꝫ titudinem a dinuentionū suaruz sic a sustinebit· Vadent a venient sup eū horribiles· deuorabit eū ignis qui non succendit· hec ille· ¶ Realitas aūt velut domina coronata violis: ommibus placet in cuius fronte splendet lapis rubinꝫ· q; cupit omni bus apparere cū honore quā omnes d igne colūt decimūquintū pctm̄ fuit Superbie p qua supbi patiūtur hanc penā in inferno· Nam sunt ibi rote plene acutissimis nouaculis sibi inuicez opposite iter quas anime supboz sūt posite a velocissimo impetu rotaruz crutiantur cum maximo eiulatu a sunt in maxima putredine tāq; rote molendino rū· Jere· xl· capiº Clamabūt homines a vlulabūt omnes habitatores terre a strepitu põpe armato rū eius a bellatoz a a motione quadrigaz eiꝫ· a multitudine rotaz eius· ¶ Humilitas autez ve lut regina eleuatur ab ommibus celi ciuibꝫ super choros angeloz ad sotietatez xpi a bē virginis Marie ac̄· ¶ Decimūsextū peccatū fuit Auaritie p qua auari patiuntur hanc penā in inferno· Naz anime auaroz in caldariis metalloz buliuntur in qúbus auro a argento potantur a de vna cal daria ad aliā p manus demonū magnis flagel lis pitiuntur· Jacobi· v· caº Agite nūc diuites a plorate vlulantes i miseriis vestris q; aduemēt vobis· diuitie vestre putrefacte sūt a vestimenta vestra a tineis comesta sūt· Auz a argētū vestrū erugināuit a erugo eoz in testimoniū vobis erit a māducabit carnes vestras sicut ignis Thesau rizastis vobis iram in nouissimis diebus· hec ille ¶ Caritas aūt a liberalitas siue subuencō primi velut domina pulcherrima gratiose super omnes laudat a a diuina maiestate super omnes virtu tes extollitur· ¶ Decimūseptimū pctm̄ fuit vsuā p qua vsurarij patiūtur hanc penam in inferno Nā in inferno est stagnū amplū a tempestuosuz cuiꝫ fluctus intñtū eleuant q; non potest videri ce lum super stagnū est pons strictus vnius palmi tm̄· longus vero p duo miliaria· Die pons ē ple nus clauis ferreis acutissimis insertis per totū q; ommū transeuntiū pedes pforat· Super isto pōte transit anima cuiusdā vsurarij cū quadā vacca indomita quā ex vsuris lucrifecerat a q; pons est strictus: aliqñ vacca cadit de ponte a dū eā vult trahere furfū ipe vsurarius cadit de ponte· Cunq; veniūt ad mediū pontis: occurrunt alij cū mani pulis tritici a saccis plenis rez quas fenore acq fierant: mutuo se impediūt ab itinere a cruētatis plantis: tandē pariter in stagnū submerguntur Apoca· 20· ca· Missi sūt in stagnū ignis a sulphu ris· Hec est mors secūda a qui non est inuentus in libro vite scriptus: missus est in stagnū ignis a crutiabunt die ac nocte in secula seculoz· ¶ Eq tas autē velut domina honorabilis coronatur co rona lapiduz pretiosoz a diuina maiestate pñs· Posuisti in capite eius coronā de lapide pretioso ¶ Decimūoctauū pctm̄ fuit Prosperitatis munda ne p q; sectantes psperitatē mundanā patiuntur hanc penā in inferno· Nā in inferno ē quidaz pu teus quadrus in quo habitāt demones nigerri mi sicut carbones a oculi eoz ut lāpades ignis ardentis qui cum flamma ignis ascendūt de pu teo a animas sectantes psperitatez mūdi demer gunt in puteū· In hoc puteo princeps tenebraz iacet sup craterem ferream cui suppositi sunt carbo nes igniti in maxima multitudie a pre angustia vertit se ab vno latere in aliud latus a extendit manus suas a apprehēdit animas illas a eas tā vehementer comprimit ut vna priuetur capite· alia manibꝫ· alia pedibus ac̄· Et suspirās sufflat et spgit illas animas in diuersas ptes iehenne· Statimq; de puteo egreditur flāma fetidissima et cum trahit ad se anhelitū· tunc omnes illas ani mas quas prius spserat cum fumo a sulphure i os eius cadentes deuorat pñs· Non me demergat tempestas aque neq; absorbeat me profundum neq; vrgeat super me puteus os suū· ¶ Felicitas autē eterna velut regina celi supnos ciues beatifi cata in locis suis collocat· ¶ Decimūnonū pecca tū fuit discordie et partialitatis p qua seditiosi patiuntur hanc penā in inferno· Nam in inferno positi stant sicut signa sagittarioz plantati in fu stibus ignitis contra quos demones bellāt· alij lanceis eos perforant· alij arcubus· alij balistis eos sagittant damantes· Gibelline vicisti· parti alitates fouisti· tales fructus meruisti· ergo recipe ut voluisti· Guelfe alios expulisti· aduersarios tuos confregisti· caput partis te constituisti· er go recipe retributionem quaz dilexisti· Deut· 32· capitulo· Inebriabo sagittas meas sanguine et gladius meus deuorabit carnes de cruore occiso rum a de captiuitate nudati inimicorum capitis· Et Isa· x· capiº Cum sagittis a arcu ingredientur illuc· Vepres enim a spine erunt in vniuersa ter ra· ¶ Pax autem et concordia velut regina coro nata oliua· induta viridi· ab angelis i excelso ele uatur dicentibus· Gloria in excelsis deo Et in ter ra quiē pax hominibus bone voluntatis· ac̄·:

¶ Vicesimū pctm fuit Ire p qua irati patiuntur hāc penā i inferno. Nā demones tortores cū igmtis forpicib9 q̄z pnceps ē vulcan9. capiūt amas igne ire fuccēsas a pitiūt eas in caminū igmis ar dētis et fufflabāt follib9 velut fabri. quousq̄z liq̄ scerēt velut ferz a tridētibus ferreis posite super i cudē malleabant. p̄cipue circa cor qđ emolliri nō poteāt donec in laminā planā redigerētur. Isay. 19. ca° Ego creaui fabz fufflātez in igne prunas a proferētez vas iuxta opus fuū. Et ego creaui in terfectorē ad disp dendū oē vas qđ factū ē cōtra te. Et Zach. p. ca. Ostendit m dns quatuor fabros a dixi. Quid isti venūt facere. Qui ait. Illi sunt q̄ ventilauerūt iudā p singulos viros a nemo eorz leu auit caput suū. ¶ Simplicitas autē a puritas cordis velut regina coronata corona aurea ad oē op9 fortitudims p mpta gloriā a honorē ab oibz reportat. ¶ Vicesimū primū pctm fuit Dissilatio mis p q̄ nō corripiētes primū patiūtur hāc penā in inferno. Nā lingua dissilatorz a adulatorū cō fortantiū ad pctm p gryffones igmitos cū rostris p vim extrahit a cor eorū vnguib9 dilacerat et miserabiliter crutiāt. prou. 28. ca. Qui corripit ho mine. postea grāz inuenet aput eū magis q̄ ille q̄ lingue blādimēta decipit. ¶ Demigmitas autē in corripiendo velut dna honorabilit ab āgel in si militudinē colubar albarū suscipit. qm ipe felle caret a gratiosaz se cūctis pbet ac. ¶ Vicesimū se cūdū pctm fuit Rebellionis pro q̄ filij rebelles pa tri a mri patiūtur hāc penā i inferno. Nā in veru bus fuccēsis velut carnes assande ponūtur ad ig nē inferni a cōtinue voluūtur a demonib9. alij ve ro p demōes igne a putredine fetoris intolerabi lis tā q̄ lardone pūgūtur a cū graffis igmtis pfo rātur. vñ p dolore damāt eiulatu maxio. Job. 21. ca. Deus seruauit filijs illius dolorē pris a cū red diderit tūc sciet videbūt oculi ei9 interfectiōez suā a de furore oipotētis bibet. viscera eius plena sūt adipe a medullis ossa illi9 irrigātur. Honor et re uerētia parētuz velut virgo decora a pulchra cū bta virgine sup choros āgelorz ad celestia regna exaltat. ¶ Vicesimū tertiū pctm fuit Cōscientia mala ppt quā sensualitatē sequētes patiūtur hāc penā in inferno. Nā sensuales qui sequūtur appetitū sensualē a precipue iudētes ad ballā seu pilaz ut fit in patria foriulij stant i quodā cāpo latissimo pleno puteis putridis i q̄ sūt demones cū vngui b9 acutissimis quib9 iactāt amas hic in de ad in star balle q̄ amē otinue ifigūtur i vnguib9 aspe rimis demonū damātes cū maxima pena. O bal la o balla que tādez cadūt illos puteos plenos igne sulphure et putredine sicut cadit balla a de mones simul cū eis ipas flagellādo. Et exeūtes de puteis illis itez redeūt ad pristinū ludū cū eiula tu maximo. Jere. 17. ca. Igmis succēsus est i furoē tuo a sup nos ardebit. Tu scis dne recordaē mei a visita me a erue me ab hijs q̄ persequūtur me. Nō sedi i concilio ludentiū. nec gloriatus sū a facie ma nus tue: solus sedebā. qm comminacōe replesti me hec ille. ¶ Veneratō diuina p bonā osciētiaz velut regina a tota trinitate glorificat quā sup mi ciues venerātur cuius mūditia deū videt facie ad faciē a penetrāt vsq̄ ad secreta dine maiestatis. ¶ Vi cesimū quartū pctm fuit Ingratitudims p q̄ im gti recipientes gratiā dei et nō laudātes deū patiūt hāc penā in inferno. Nā ingrati ligātur ad colūnā igneā a demones cū rasoribus acutissimis absci dūt carnes eorz minuti. buffones aūt venenosi co medūt illas carnes cū sāguine Job. 33. ca° Tabe scet caro eius a ossa q̄ tecta fuerant nudabūtur. Appropiquauit corrupcōi anīa ei9 a vita illius mortiferis. Cōsūpta est caro eius a supplicijs. hec ille. ¶ Gratitudo aūt velut regina sedēs i cathedra i celo empireo. a supmis celi ciuib9 honoratur. q̄ dō a hominib9 ē valde grata p preceptis būficijs. ¶ Vicesimū qntū pctm fuit Adulteriū p q̄ adul teri patiūtur hāc penā in inferno. Nā adulterātes iuoluūtur in luto fetidissimo cū serpētib9 horribi lib9 a igmtis a quib9 lacerantur a torticātur a a demonib9 gnissime flagellāt spoliati a nudi. Osee 2. ca° Auferat adulteria sua de medio vultz suorz ne forte expoliē eā nudaz a statuā eaz scdm diem natiuitatis sue a ponā eaz quasi solitudinez a sta tuam eam velut terrā iuiaz a interfitiaz eā. hec ibi. ¶ Matrimoniū aūt seu fides matrimonialis iuxta beatā virginē collocat ac. ¶ Vicesimū sextū pec catū fuit Impietatis p q̄ ipij patiūtur hāc penaz i inferno. Nā ipij ardēt i inferno p āria siti a a caib9 ferocissimis vsq̄ ad viscera lacerātur et omnia i testina eorz dissipātur. q̄ nulli fuerūt opassia sic etiā eis nō misereat. Job. 36. ca° Deus nō saluat i pios a si fuerint in cathenis a vinciātur funibus pauptatis. Si nō audierint vocē dni trāsibunt p gladiū a consumentur in stultitia. hec ille. ¶ Pietas aūt seu misericordia velut dna vestita varijs pul chrisq̄ coloribz sui affabilitate conuertit oculos ci uiū superneorz ad otuendū eaz. ¶ Vicesimū septi mū pctm fuit Rapine p qua raptores patiūtur hāc penaz in inferno. Nā raptores assassini et ro batores strataz i vasis lapideis igmtis velut hec te otinue incidūtur sine misericordia. q̄ ipi cōtra omnē iustitiaz a pietatē circa domesticos a adue nas. religiosos a dei seruos: inhumanit se habue rūt. Sap. 19. ca. Juste em patiebāt scdm suas neq̄ tias Etem de testabilioē hospitalitatē instituerūt Alij quidē ignotos nō recipiebant aduenas. Alij aūt bonos hospites in seruitutē recipiebant et se uissimis afflixerūt doloribz. ¶ Fidel autez hospita litas velut dna induta veste mirabili ab omnibz in celo venerat. ¶ Vicesimū octauū pctm fuit Su spicōis p qua temerarie iudicātes patiūtur hāc penā in inferno. Nā falsi iudices. mali aduocati a alij male iudicātes sūt fixi in palis ferreis igmtis a capite vsq̄ ad pedes. Supra cuius pali sūmita te est vnū artificiū pforatū. rasorijs plenū adimtē qđ cū impetu magno trahit a demonib9 inferius sup illas amas palis infixas. Qđ instrumentū cō tinet amaz aduocati. patius animā iudicis et in illa p cussione. damat aduocatus cōtra iudicem quare male iudicasti. et iudex rndet: quare male

ꝺfuluisti ⁊ sic ꝺtinue trahũtur inferi⁹ ⁊ supius cũ magno vlulatu· Amos·2·ca° Et mittã ignem in Moab ⁊ deuorabit edes ⁊ disperdaz iudicez de medio ei⁹ ⁊ oẽs pncipes eius interfitiaz cũ eo dicit dñs· Justitia aũt velut regina coronata lapidib⁹ preciosis: sedet in solio deaurato ⁊ ab omnib⁹ veneratur ⁊ colitur· quia p ipsũ omnia rectificantur ⁊ ꝺseruantur ac̃· ℣ Vicesimũ nonũ pctm̃ fuit Blasfemie pro qua blasfemi patiũtur hanc penã in inferno· Nam cor ⁊ viscera ⁊ ligua blasfematoris minuti incisa· i frigorio assantur viua et a demonib⁹ manducanť· deinde reintegranť ⁊ fit ut prius· Apoca·16·ca° Datum est angelo affligere homines estu ⁊ igm̃ et estuauerũt homines estu magno ⁊ blasfemauerũt nomen dei: habentis potestatẽ super has plagas et manducauerũt p dolore linguas suas ⁊ blasfemauerũt deũ celi p doloribus suis ⁊ vulneribus· hec ibi· ℣ Laus dei velut regina coronata rosis redolentibus a tota curia celesti sotiatur cum assiduo cantu dicentium· Alleluia· Laus ⁊ gloria ⁊ virtus deo nostro est ac̃·

℣ Tricesimũ peccatũ fuit Improbitatis pro qua improbi omissarij non mandantes executiom̃ testamenta ⁊ impedientes et male consulentes ⁊ p ficti notarij patiuntur hanc penã in inferno· Nã istoz viscera cor ⁊ epar ⁊ similia: a demonib⁹ vi extrahuntur ⁊ in frigorijs plenis putredine buli enti ꝺcremantur· carnes vero ipsoz dilacerantur cum magno eiulatu ⁊ clamore puer·27·ca° Dẽs putridus ⁊ pes lapsus qui sperat super infideli in die ãgustie ⁊ amittit palliũ in die frigoris· Dani el'·11·ca° Impij in testamẽto similabunt fraudulenter ⁊ ruent in gladio ⁊ in flamma ⁊ in captiuitatem ⁊ in rapinaz ducentur· ℣ Probitas autez seu fidelitas testamentorũ velut domina coronata floribus contextis margaritis: habens in manu anulũz magne pretiositatis· ab angelis ⁊ ab alijs spiritibus beatis sume honoratur· quia fidelitas preualet omni thesauro pretioso ℣ Tricesimũ primũ peccatũ fuit Indiscretoms pro qua nolentes ꝺfiteri patiuntur hãc penã in inferno· Nã qui nunq̃ volunt ꝺfiteri nec etiam in morte: habẽt ora clausa ⁊ sutta ⁊ sunt multũ inflati et buliunt in caldarijs sulphureis et a demonibus eum tridentibus acutissimis perforantur ⁊ voluuntur cõtinue in illis caldarijs et in illa perforatione grauissime vlulant ⁊ mugiũt· sed ore mihil dicere possunt· ps· Quoniã non est in morte qui memor sit tui· in inferno autem quis confitebitur tibi· Non mortui laudabunt te domine· neq̃ omnes qui descendunt in infernũ· ℣ Confessio aũt velut domina coronata floribus: amicta lumine sicut vestimẽto· stat in ꝺsilio iustoz ⁊ congregacõne a quibz veneratur et colitur· ℣ Tricesimũ secundũ peccatum fuit Periurij pro quo falsi testes patiuntur hanc penã in inferno· Nam in duas ptes scindũtur a capite vsq̃ ad pedes super quos ꝺtinue lapides igniti pluunt ⁊ sic iugiter lacerant· prouer·19·ca° Testis falsus non erit impunitus ⁊ q̃ mẽdatium loquitur non effugiet· Testis falsus nõ erit impunitus ⁊ qui loquitur mendatiũ peribit

℣ Prouidentia aũt recte discussioms velut domina magne intelligentie: pulchrior angelis appa ret ⁊ ab omnibus magno desiderio colit̃· ℣ Tricesimũ tertiũ pctm̃ fuit Indiscretioms pro qua ñ persoluentes vota deo facta patiũtur hanc penã in inferno· Nam indiscrete vouentes in latissimã ⁊ profundissimam foueaz putridaz cũ violentia proitiũtur a qua exilientes cum tãto fetore intolerabili itez in eandẽ demerguntur ⁊ pre anxietate gementes· petunt sibi dari aliquantã requiem quã nunq̃ obtinere possunt Malach·p·ca· Intulistis de rapinis clauduz ⁊ languidũ ⁊ intulistis munus· Nunquid suscipiam illud de manu vra dicit dominus· ℣ Maledictus dolosus qui habet in grege suo masculũ ⁊ votum faciens ymolat dõ debile· hec ille· ℣ Discretio aũt velut domina prudẽtissima cũ honore ⁊ gloria coram deo assistit que preterita· presentia· futura ꝺsiderat ⁊ suauiter ꝺsponit omnia ⁊ ordiat· ℣ Tricesimũ quartũ pecatũ fuit Remissiõis p qua renuẽtes satisfacere p pctis suis in hoc seculo patiũtur hanc penã in inferno· Nam cameratij fraternitatũ batutoz non seruantiũ statuta sua et iuramenta nõ distribuẽtes paupib⁹ elemosinas quas dñt ⁊ tenentur ⁊ alij nõ satis facientes p culpis suis ut in ꝺfessione fuit eis iniunctũ: stringunť in tabulis ligneis plenis acutissimis clauis perforantibus viscera vsq̃ ad cor· demũ p demones cuz serris iste tabule secãtur· Vnde vlulatus magn⁹ erit pre dolore istaz animaz· q nõ bene distribuerũt bona pauperz· sed p se ⁊ p suis acceperũt· puer·20·ca° Neq̃ eñ qd̃ habenduz erat directo sensu distribuit· similiť ⁊ qd̃ nõ erat habendũ· ℣ Recta vero distributio velut dña affluens bonis ab omnib⁹ veneratur ⁊ maxime a filio dei qui recte distribuit ꝺcidentib⁹ tam bonis q̃ malis· ℣ Tricesimũ quintũ peccatũ fuit Infamie pro qua detractores patiũť hanc penã in inferno· Nã viscera cor ⁊ alia intestina detractorũ a leonib⁹· lupis· vrsis ⁊ canib⁹ extrahũtur p violentiã ⁊ dilacerãtur· qm̃ ipe oẽs ꝺfamia ⁊ honore lacerat ⁊ dispgit· Eccl̃·10·ca· ppter iniustitias ⁊ iniurias ⁊ ꝺtumelias ⁊ diuersos dolos cũ moriť homo: hereditabit fpetes ⁊ bestias ⁊ vermes· Fama vero velut dña cũ vno iocalissima ragdino· ab oib⁹ p admiracõe laudať ⁊ aspiciť qe bona fama omnes inducit ad bonũ ⁊ ad sequelaz ppter eternã memoriã· ℣ Tricesimũ sextũ peccatũ fuit Inobedientie p qua inobedientes patiunť hanc penã in inferno· Nã in padiso terrestri mulier fuit pmo punita pena mortis· postea vir· deinde oẽs nos· Sed in inferno inobediẽtes continue sup carbones ignitos cũ vncinis ferreis ignitis voluunť ⁊ verterãtur· 2· Thesal·1·ca° Justũ e apud deũ retribuere de celo cũ angel' virtutis ei⁹ in flãma ignis dantis vindictã hijs q̃ nõ nouerũt deũ ⁊ qui nõ obediũt euangelio dñi nostri ihesu xpi qui penas dabunt in interitu eternas· a facie dñi ⁊ a facie glorie virtutis eius· ℣ Obediẽtia vero velut dña valde honorabil' sedet i trono glorie

Cū em̄ abbas qui dā p̄cipet vm̄ monachū suū ut ī recederet ab oracōe donec ipse vocaret a monachus tō nocte orasset· qz ex obliuione abbas ipsū nō vocauerat· vidit in sōnis abbas tronuz altū in celo pretiosissime ornatū: angelis festiuantibus circūdatū a vox insonuit· Hic apparatus ē talis monachi ex obīa· ¶ Tricesimūseptimū pec catuz fuit obduracōnis p̄ qua illi qui sequūtur dominos a tyrānos mūdi ut gaudeāt a habeāt vī viuāt in hoc seculo a qui nō hūt deū pre oculē patiūtur hanc penā in inferno· Naz otinue trāseunt p̄ vnuz campū plenū tridētibus acutissimis ignitis in quos cadunt qui surgētes a eūtes per vnū passum itez a dēmones ipsos flagellant ut surgāt· Deb· z· ca· Nō obdureť quis ex vobis fallatia p̄cī· qm̄ dicit Hodie si vocē eius audieritis nolite obdurare corda vestra· Quidaz em̄ audiētes exacerbauerūt quib⁹ iurauit nō introire i requiez ipius a videm⁹ qz nō potuerūt ingredi in requiē ipsi⁹ ꝓpter incredulitatez· hec ille· ¶ Cōformitas autē diuine voluntatis velut dīna que cū oib⁹ uemit a in omnib⁹ otentať valde a supernis ciuibus veneratur qui oformauerūt voluntatez suā cū deo· ¶ Tricesimūoctauū p̄cm̄ fuit Mali cōsilij p̄ quo domini crudeles a mali osiliarij patiūť hāc penā in inferno· Nam iuxta ydolatras a prodītores punūtur· ꝗa fuerūt causa destructionis pauperz· orphanorz· viduarz· fuerūt causa incēsionis guerrarz· homicidiorz· ac· Sūt em̄ ligati ad columnas igneas a tāḡ boues ī macello excoriāt̄ur: aperiūtur a frustratī p̄ mēbra laniātur que cambus lupis· leonib⁹ a vrsis proiciūtur a quib⁹ miserabiliter lacerāt̄ur quoz quilibet recipit ptez suam dentibus· Clamāt autē a dicūt Satis est satis est ad quē damorē ille bestie acrius dētibus· vnguibus a pedibus eos cruciant· qz a ipī crudelissimi fuerūt· nō curātes bonū omune a publicū· ꝫ suuz ꝓriū comodū· Job· 18· ca· Reputati sumus ut iumēta· Lux impi extinguetur nec splendebit flamma ignis eius· Lux obtenebrescet in tabernaculo suo a lucerna que sup eū ē extingueť· Artabūtur gressus virtutis eius a precipitabit eū osiliū suū vndiq̄ terrebūt eū formidines et inuoluēt pedes ei⁹· hec ille· Sapiēcia vo velut regia coronata septez stellis lucidissimi s. f. trib⁹ virtutib⁹ theologicis a quatuor moralib⁹ ex q̄b⁹ optima ꝓcedūt osilia a sūma trinitate multū honorabať Vñ ipa dicebat· Ego sapiēcia ex ore altissimi ꝓdi· ¶ Tricesimūnonū p̄cm̄ fuit Murmuracōnis pro qua furiones a seminatores discordie in populē· p̄cipue iter vir a vxorē patrē a filiū a attinētes patiūtur hanc penaz in inferno· Naz a volatilib⁹ et a feris lacerāť a hinc inde cū vlulatu magno dispergūtur a deuorāt̄ur· 1· Cor· 10· ca· Neq̄ tēptem⁹ cristū sicut quidā eoz temptauerūt a a serpētibz perierūt· Neq̄ murmuraueritis sicut quidā eoruz murmuauerūt a perierūt ab exterminatore· ¶ Oracō vero velut dīna pulcherrima ab āgelis suscipiť a deo p̄sentať· ¶ Quadragesimū p̄cm̄ fuit Retencōnis alieni pro q̄ detinētes aliena paciūtur hāc penā in inferno· Naz in igne cū instrumēto ferreo ac ligneo a lapidib⁹ putiūtur a pre anxitate sitiētes datur eis a demonib⁹ sanguis calidissim⁹ ad bibendū dicēdo· Sāguinē sitisti· sāguinez bibe· Ecc̄i· 34· ca· Panis egentiū vita pauperis est qui defraudat illū· homo sāguinis est· Et Apoca· 16· ca· Sanguinē scōz a ꝓphaz fuderūt a sāguinē dedisti eis bibere ut digni sūt· Humanitas vero a restitutio velut dīna comitata angel a curia celesti honorať ¶ Quadragesimūprimū p̄cm̄ fuit Vanitatis p̄ qua mulieres pingētes faties suas a se ornantes ꝓpter vanitatez in p̄cīs patiūtur hāc penaz in inferno· Naz in luto fetidissimo cū capitib⁹ euersis ad spatulas plenis vermib⁹ et duob⁹ serpētib⁹ ad mamillas a crimbus serpētinis velut Medea ipaz dotrix a demonib⁹ lacerāt̄ur· ita ut nō videantur hūe faties humanas nec corpa· oīno dētes turpissimos dētes et sic trāsformate volutanť in illo fedissimo et horrēdo luto· Jere· 2· ca· Elongauerūt se a me a ambulauerūt post vanitatē a vani facti sūt p̄ terrā sitis a ymaginē mortis· Quid tibi vis in via egypti ut bibas aquā turbidaz· e· Vertisti ad me tergū a nō faciē· Cōtriuit dīns confidenciaz tuā a nil habeb prospez· hec ibi· ymago vero naturalis velut dīna pulcherrima īduta veluto pulcherrimo a precioso cui⁹ faciē omnes celi ciues admirāť in celo a dīno benedicit a honorať· ¶ Quadragesimūsecundū peccatū fuit Luxurie pro q̄ la sciui paciuntur hāc penaz ī inferno· Naz soluta a domicelle decepte p̄missionib⁹ virorz· ponuntur ī igne p̄ quē a demonibz opellūtur currere a quibz flagellis ferreis ignitis cōtinue verberāt̄ur· Item sacerdotisse cōcubine dericorz tanḡ eque horribiles hūtes facies mulierz a coronas dericales sup eaz capita a multis dēmonibus in forma dericorz equitanť et atrociter calcaribus ignitis purgēt̄ur a flagellis ducunť ad quarū caudas anē dericorū trahūtur p̄ loca lutosa a fetida a a dēmonibz trucidāt̄ur· Itē fratesse que concubuerūt cū fratribus a monachis tāḡ capre hūtes in cornib⁹ multa dēmonia a dericas a faties mulierz q̄s equitabant dēmones ad quaz caudas trahebāt̄ur predicti cū trucidacōne horribili et deturpacōe in illo luto fedissimo· ¶ Itē mulieres que cōcubuerūt cū abbatibz· episcopis· patriarchis· cardinalibz tāḡ afine: hūtes faties mulierz cū infulis ī capite plenis dēmonibus que durius premūtur calcaribus q̄ alie ad q̄z caudas p̄dicti trahūtur ut sup· ¶ Itē moniales que cū dericis aut laycis concubuerūt q̄ tanḡ scroffe seu porce horribiles et putride: hūtes dericas vel infulas· equitanť a dēmonibz cū calcaribz: baculis· flagellis cū maxima pena ad quaz caudas p̄dicti trahūtur a dentib⁹ lacerantur more porcino ac ī luto vilissime obuoluūtur·

Itē deceptores a defloratores virginū a dēmonib⁹ conculcantur a in luto inuoluūtur a corrodunť sicut ipsi corroserūt virgines ipas decipiendo et ad vituperiū deducendo· ¶ Itē sodomite in q̄ daz fouea horribili puniunť qui per petras incidunt̄ur a cū serpentib⁹· buffonib⁹· porcis· vrsis· ac alijs

immūdissimis amalib⁹ omiscenē a todunē a ḡa horribiliter clamāt·impellunē a demonib⁹ i vnū puteū fetidissimū a tō natura aduersaē eis·cum fuerint inimici nature·versus·Dostes nature·de⁹ ictu fulminis vre·Qui matis in crure·germē fun dunt gemiture·Diſ peant a eant ad tartara non rediturī·Qui teneros pueros p uinge fūt habituri· Honestas aūt siue virginal siue vidualis si ue matrimonial velut regina coronata lapidib⁹ pretiosis a floribus odoriferis a fūma trinitate a a btā virgine valde honoraē·q̄ in quolibz statu p dicto honestatē seruauit· Qua dragesimūterti um pctm̄ fuit deceptōnis p qua deceptores cōmu nitatū·pupillor·viduar·mercator patiūē hāc penā in inferno·Nam in quodā pfundo baratro caliginoso·pleno stagni a plumbi igniti rū a li quefactor inuoluūtur·cū vncinis ferreis acutis simis trāfuerberantib⁹ ipōs·Vñ vlulatus mag nos emittunt a si aliqñ velint respirare a demoni b⁹ trucidanē a co gūtur descendere in pfundum Apoca·21·ca°·Pars illorū erit in stagno ardenti igne et sulphure qđ est mors secunda· Cōmu nitas aūt a benefitientia velut domina predatissi ma ab omnib⁹ diligiē a acceptatur que facile no bis impetrat deū a obseruationē ciuitatis· Qua dragesimū quartū peccatū fuit immūditie p qua mali sacerdotes a temerarij seculaēs sumētes cor pus xpi in pctō mortali patiuntur hāc penā in in ferno·Nā ponuntur in medio serpentū magnorū habentiū alas a vngues maximas a acutas ipe dibus a alis qui stant sup dictas animas·mordē tes eas dētib⁹ a vnguibus lacerantes·In ore au tez dictar animar sūt aspides venenātes liguas ear a immūditias fatientes· Tādem demones p ora ipsarū trāsmittūt carbones igniros vsq̄ ad intima cordis a pre dolore tāq̄ lupi vlulant hor ribiliter·1· Corīm·11·ca° Qui cūq̄ māducauerit pa nem vel biberit calicē domini indigne: iuditium si bi māducat et bibit·nō diiudicās corpus domi ni· Puritas vero sciētie velut regina in celo in thalamo pretiosissimo collocaē a a cūctis celi ci uib⁹ collaudaē a veneratur· Post hanc deda racōem dixit scūs Thōs ame deuote·O ama sim plex ia suffitiēter potes intelligē cām descēsus cristi ad ifer os· Ne tū Belial gliaē i argucijs suis: doce bo te quo tū eas· Ad pmū dic q padisus ē tri plex. s. corpoal terrestris in quo adā positus est Alij corporal celestis. s. celū empireū ad qđ xps ascēdit pñ·Ascendit sup celū celi ad oriētez· Ter tius spūalis. s. gloia de visione dei Et de isto para diso intelligitur qđ dñs latrom dixit·Hodie mecum eris in paradiso·Quia stati pacta passione: ipe latro a omes iusti qui i limbo pim erāt: deū p eētiā viderūt·q̄ dimitate xpi frue bātur sicut āgeli sācti pñ·Satiabor cū apparuerit gloria tua ac· Ad secūdum dic q xpus statim ad infernū descēdēs scōs ibi exiteſ liberauit non quidē statim educēdo eos de loco iferni·ſ i ipō in ferno eos lucē sue glie illustrādo Vñ quemēs fu it ut tādiu aīa ei⁹ eēt in inferno q̄diu corp⁹ ei⁹ manebat in sepulchro sicut q de alijs ante ei⁹ re surrectionē fuit· Ad tertiū dic q p passionem cristi solutū erat pmū·vñ remotū erat impedimē tum quo sācti phibebātur a visiōe dei a ideo sta tim deū viderūt·Sed tñ oportuit q in infernū loca liter descēderet q̄tū ad liberacōez eor a loco pena li·Et iterum ut in se omes defectus accipet· Ad quātuz dic q put nomē inferni importat penā sē sus vel dām·sic cristus nō dicit ad infernū descē disse·ſ scđm q tm̄ locū nominat ad quē descēdit ſm q nre liberationi expediebat ut ptz· Tūc anima gratias agens deo a suis doctoribus de taz pfunda otemplacōne abijt domū i pace Amen·

In die sancto Pasce Sermo·289· de Resurrectione Ihu xpi ac·

Ierunt inuenē sedentem in dextris Mar·16·ca° Dodie anima simpler fidelis a deuota saluti sue imēta acces sit ad ecclesiam a audiens missam tā ex lectione euāgelij q̄ epistole·1· Cor·7·ca° aduertit vnā odūionē. s. Nunq̄ dō in glia celestē itroisset misi xps a morte resurrexis set· Ratio ē q̄ q̄uis p passionē xpi pprie loquē do sit facta repatio q̄tū ad amotionez mali·tñ p resurrectionē oportuit q osūmaret q̄tū ad pfecti onē in bono·Nā i iustificacōe anime duo ocurrūt .s. remotio culpe a nouitas vite p gratz·Quātuz ad effitientiā que ē p virtutē dīnā taz passio cristi q̄ resurrectio ē cā iustificationis quo ad vtrūq̄·Sz q̄ ad cāz meritoriā·passio cristi ē effectiua iustifi cacōnis amarū·q̄ nil meremur in actionib⁹ nris nisi ex merito passionis cristi·Apoca·p·ca° Lauit nos a pctis nris in sāguine suo·Quo aūt ad exē plaritatez resurrectio ē cā nouitatis vite nre q̄ ē p gratz siue p iustitiā·Rō·q·ca° Tradit⁹ ē. s. im mortē ppter delicta nostra tollēda a resurrexit ppē iu stificacōem nrāz q̄ nil aliud ē q̄ resurrectō amarū Et sup illud pñ·Ad vespm demorabit fletus dic glō·Resurrectio xpi cā ē resurrectiōis nre a amar i pñti a corpm in futuro Sciēdū q resurrectō xpi ē cā iustificacōis aiar nrārū a itroit⁹ in gliaz cele stē triplicit· primo effectiua·Nā hūanitas cristi ſm quā resurrexit ē q̄ dāmō instrumētū dīnitatis ip si⁹ a opat i vtute ei⁹ a io sicut alia q̄ crist⁹ fecit vel passus ē i sua hūanitate ex vtute dīnitatis ei⁹ fūt nob⁹ salutaia·ita a resurrectō cristi ē cā effitiēs no stre resurrectōis vtute dīna cui⁹ priū ē mortuos vinificare·Cū g resurrectio cristi agat vtute dīnitatis q̄ quidē se extēdit nō solū ad resurrectōem corpm·ſ etiā ad resurrectionē amar·A deo em ē a q̄ aīa viuit p gratz a q̄ corp⁹ viuit p aīaz a ido resurrectō cristi hz instrumtalē vtutē·nō solū resp cū resurrectōis corpm·ſ etiā resp cū resurrectōis aia rū pñ·Apd te ē fons vite a i lumie tuo videbim⁹ lumē·Et Job·7·ca·Sic p̄ fuscitat mortuos a vini ficat·sic a filj⁹ q̄s vult vinificat· 2° exēplatiua· Nā sic resurrectō corpis cristi ex eo q̄ corp⁹ illud psonaliē evto vnitū ē pma tpe·ita etiā ē pma di gnitatis a perfectione ut glō·dicit·1·Co·17·capi°

Sēp aūt iō qō est pfectissimū est exemplar mīn⁹ pfecti qō ipm imitaē scōm suū modū q ideo resurrectio xp̄i est exēplar nostre resurrectōnis cū nos oporteat illius ē resurrectionī ꝺformari. Phil. 3. ca. Reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e ꝺfiguratū corpori claritatis sue. Sic etiā habet racō ex exemplaris respectu resurrectionis aīaz nostraz. q xp̄o resurgēti debem⁹ scōm aīam ꝺformari. Rō. 6. ca. Quomō xp̄us resurrexit a mortuis p gloriā p̄is ita q nos in nouitate vite ambulem⁹. Ita et vos existimate vos quidē mortuos ee pcō. viuentes aūt deo in xp̄o iħu dño nostro. Vñ efficatia resurrectionis xp̄i pt̄ingit ad aīam nō p ꝓpriā virtutez ipsi⁹ corpis resurgētis. sed p virtutē diuinitatis cui psonaliter vnit. ℣3° repatiua. Naz iustitia dei est prima causa nr̄e resurrectionis. resurrectio aūt xp̄i est cā secūdaria q instrumētalis. Licet āt virtus p̄ncipalis agētis nō determinet ad hoc instrumētuz determinate. tñ ex hoc q p instrumentum hoc opaē. instrumentū illud ē causa effect⁹. Sic g̃ diuina iustitia qūtū est ex se nō ē obligata ad resurrectionē nostrā causandā p resurrectōem xp̄i. potuit em̄ alio mō nos deus liberare q̄ p passionē xp̄i q resurrectionem. Ex quo tñ decreuit hoc mō nos liberare. sic resurrectō xp̄i est causa nr̄e resurrectionis. vñ mors xp̄i scōm quā recessit a vita mortalitē cā destructōis mortis nr̄e. resurrectio vero ei⁹ p quā inchoauit vitā immortalē. est causa repacōnis vite nostre q sic resurrectō xp̄i se extendit solū ad bonos q̄ fūt facti ꝺformes filiacōis ipsius. Et sic resurrectio xp̄i est cā iustificacōnis aīaz q introitus eaz in regnū celeste. ℣ Hōs intellectis aīa exiuit ab ecclesia meditando resurrectōz xp̄i q apcōem iaūe regni celestis. Et ecce belial intendēs eā ab hac ꝺtēplacōne reuocaē ait. O aīa simplex q̄ facile decipis tā leuiter credēdo. Volo tibi ostēdere q nō fuit ꝺgruū xp̄m a mortuis resurgere. ℣ Primo sic. Resurrectio est eius qō cecidit q dissolutū ē iterata surrectio ut Damascen⁹ dic̄ li. 3. Sed xp̄us nō cecidit p pcm̄ Joh. 8. ca° nec corpus ei⁹ dissolutū est p̄s. Nō dabis scm̄ tuū videre corrupcōem. g̃ xp̄o nō ꝺgruit resurrectō. ℣2° sic Aug⁹ dicit q p verbū dei fit resurrectō aīarū. p verbū incarnatū fit resurrectō corpm. Sed verbū caro factū ē in incarnacōne. Luc̄ p. ca. Fiat m̄ fm vbū tuū. g̃ nō fuit necessaria resurrectō xp̄i neq ad resurrectōem corpm nr̄oz neq ad resurrectōnē aīaz. ℣3° sic. Post vltimā cōsūmacōem nō ē aliquid necessariū. Sed vltima consūmacō facta est in passione. q tunc dixit cristus. Consūmatū est. Joh. 19. capi. ergo nō oportuit postea xp̄m resurgere. ℣4° sic. Xp̄us ideo naturā nostrā assumpsit ut ipaz restauraēt. Sed plena restauracō facta est i passione ipsi⁹. q tunc liberati sum⁹ a pcō. a pena pcī. a seruitute ꝺyaboli et ianua celi apta est. g̃ nō oportuit ut xp̄us iterato corp⁹ humanū assumēt. ℣ Aīa vero abiit tristis q̄rēs a cōsulēs legis doctores. Cui mox obuiauit Moyses a q̄ cū ꝺguisset cās mestitie sue ait Ego oīndā tibi ꝺclusiōez tuā ee verā ℣ Restioio q̄druplicis legis. s.

℣ Legis Naturalis.
℣ Legis diuinalis.
℣ Legis Prophal.
℣ Legis Ioū analis.

Primo testimonio legis

Naturalis a hoc q̄ dr̄upliciter .s. p rōnes naturales. p phōs morales. p poetas. p exēpla gētiliū. ℣ Rñdū ad rōes naturales Scīēs q ꝺgruū fuit xp̄m resurgē q quadruplici racōne

Primo rōne ꝺdicōmis. s. nature assumpte. Nam corp⁹ q aīa fūt ptes humane nature. Oīs autez pars est imp̄fecta respectu totius. ut pt̄z p phm 3. phicoz. Vñ nec corpori sine aīa nec aīe sine corpe potest ineē omnīs pfectio quā nata fūt habere. Quia vero nature assumpte debebaē oīs perfectio quā cōtingit in natura repiri iō ei debebaē q corp⁹ semp eēt ꝺiunctū aīe. q aūt ad temp⁹ separata fuerint hoc fuit ꝓpter necessitatē nr̄e redempcōis. Vñ voluit mori ut satisfaceret p humano genere qō erat morti adiudicatū. Gen̄. 2. ca. Qua cūq die comederitis ex eo: morte moriemini. Modus aūt satisfatiēdi p alio est ꝺuemēs: cū aliq̄s subicit se pene quā ali⁹ meruit q ideo xp̄us mori voluit ut moriendo p nobis satisfaceret. 1. Pet. 3. ca°. Cristus semel p peccatis nostris mortu⁹ est. diuinitas aūt erat carni xp̄i vnita vnione personali. nō aūt vnione integrali nature. sicut aīa vnitur corpori ut forma ad ꝺstituendū humanā naturā. ideo ꝺgruū fuit ut corp⁹ xp̄i vniret aīe ut .s. p resurrectionē pmoueret in altiorē statū nature. nō aūt in altiorem statū persone. ℣2° rōne exaltacōnis. Nā ex merito q humilitate passionis: meruit gloriā resurrectionis. Meritū em̄ est opatio ei⁹ qui iustitiā patit fm quaz facit suū id qō sibi redd̄ debitū est. Nō aūt daē aliquid alicui qui habet illud eo mō quo habet. nec aliq̄s facit suuz illud qō suū ē eo modo q̄ suū ē. Ad meritū aūt simpliciter ꝺcurrūt. 2. Primo q illud sit de ptinētibz ad beatitudinē. 2° q illud fit nō habitū qō p meritū acquirit reddendo iustitia mediāte. 3° q illō fit nō debitū qō merēdo quis sibi debitū facit. 4° q illud qō q̄s mereri dicit sequaē ad min⁹ ordine nature ad ipsū meritū. Vnō gratia que ē p̄ncipiū merēdi q alia naturalia q̄ exigunt ad meritū sub merito ñ cadūt. Hec aūt q̄tuor in xp̄i immortalitate imueniūtur. q est de hijs q̄ ptinēt ad beatitudinē corpis. Item nō fuit ab eo semp habita. q a p̄ncipio corpus mōle assumpsit. Item nō fuit sibi debita rōne nature q̄uis eēt debita rōne persone. Item immōrtalitas nō exigit ad merendū. iō meruit immōrtalitatē p resurrectionē. vñ nō solū in se ipso beatificatus est. sed ad pfectionē sue beatitudinis ꝺuemēs fuit ut sua bēatitudo etiā alijs ostēderet q scōm hoc dicit exaltacōem meruisse q̄ q̄dē exaltatio in tribz ꝺsistit. s. in noticia cordis fm q dicit nomē sup omne nomē accepisse. q nomen de re noticiā facit. Item in reuerētia corpis. s. q̄ntū ad genuflectionē. q dr̄ in noīe ihu oē genu flectaē. Item in ꝺfessione oris q hoc ē qō dicit aplus. Et oīs lingua ꝺfiteaē ac̄. Ista aūt habuit cristus p gl̄ia resurrectionis. ℣3° rōne inchoacōis ut .s. in capite glorioſa resurrectō inchoaētur q̄ in mēbris futura eāt. Illud ei qō ē vltimū in opacōne oportet esse

primū m intencōne ut 8r·2·phicoy Vñ ouemēs est ut resurrectionem quā in fine seculi oseqmur primo intendam⁹·Intentio autē a dirigitur a excitatur a roborat ex inspectōne alicuius exemplaris in quo finis fm rem precedat·Vñ sicut intentio nostra qua intendim⁹ in gliam amē: excitat ex inspectione dīne glorie q̄ est exēplar nostre beatitudinis future·ita oportuit q̄ glia resurrectionis in aliquo exemplari nob ꝓponeret ad cuius oformitatē tēderem⁹ a hoc ē resurrectio xp̄i·Phil·3·ca° Reformabit corpus humilitatis nre ofiguratū corpi claritatis sue·2° racōne visionis·ut.s. illi q̄ fūt in patria bēant gloriaz nō solū in visione dīnitatis·ꝫ etiaz in visione hūanitatis glorificate in xpō q̄tū ad corp⁹ a q̄tū ad aiam̄·Cuius em̄ p passionem ꝓprie loquendo sit facta repatio q̄tū ad amocōnem mali·tñ p resurrectionē oportuit q̄ osūmaret q̄tū ad pfectionē i bono Rñtū ad pbos morales Sciendum q̄ de resurrectione quadrupliciter predixerunt Primo Señ·epla 26·dicit sic·Defunūt ista non pereūt a mors quaz ptimescimus ac recusamus intermittit vitā non eripit·Veniet itez qui nos in lucē reponet dies· equo animo debem⁹ redituri exire: obserua orbem terraz in se remeantiū·Estas abijt·sed alter illaz ann⁹ adducit·pems cecidit·referant illaz sui mēses·Polez nox obruit·ꝫ ipsaz statim dies abigit· hec ille 2° Sibilla erithea dicit sic·Morte ꝓpria fuscitabit mortuos a cū mactabit viuet a regnabit ac 3° Sibilla tyburtina dicit sic·Conuenient omnes sacerdotes hebreoz tra ihm·q̄ multa signa fatiet a oprehendēt eū·In manus infideliū postea veniet·dabunt aūt deo alapas mamb⁹ inquinis a in vultu sacro impurato ore expuent venenata sputa·Dabunt vero ad verbera simpliciter dorsū sanctū a colaphos accipiens tacebit ne quis agnoscat qd verbum sit vel vnde venit ut inferis loquatur a corona spinea coronetur·Ad cibū aūt fel a ad sitim aceturz dabūt·In hospitalitate hāc monstrabūt mensā·Ipsa em̄ insipiens gens deū tuū nō intellexisti·lucentē mortaliū mētibus sed spinis coronasti a horridum fel miscuisti a suspendent eum in ligno a occident·Templi vero velum scindetur a medio die nox erit tenebrosa nimis tribus horis a morte morietur tribus diebus sōno suscepto·Et tūc ab inferis regressus ad lucē veniet prim⁹: resurrectionis pncipio voc̄atis ostenso a oñdet se discipulis suis·hec ibi 3° Solim⁹ lib· de mirabilib⁹ mūdi dicit sic·Tracib⁹ barbaris inest otemptus vite a ex q̄dam naturali sapientie disciplina·ocordāt oēs ad interitū volūtariū·dū nōnulli eoz putāt obeuntiū amas reuerti·alij ñ extingui·ꝫ beatas fieri magis·Apud plurimos luctuosa fūt puerperia·demq̄ recens natū·fletu parēs excipit·Econtra leta fūt funeā: adō ut exēptos gaudijs ꝓsequāt·Femur auis illa precōsa: resurrectōis nos edocet iura q̄ nobilitatē geneis fui nō a pntibus accepit·non liberis tradit·Ipsa ē sibi i vterq̄ sex⁹·ipsa oīs affect⁹·ipsa gen⁹·ipsa finis ipsa pncipiū·Ipō ex coitu nascit·nec officō alieo nutrit·nō muta·nō imprudēs morit·ꝫ cū maturz leti tpus aduenerit: a semetipsa ruitatis sacris ignib⁹ ocremat·Sepulcz mod⁹ est illi·fauille nutricis ignis·ꝓpagādi corpis semē·mors natalitij dies·Deniq̄ post momentū festo exultat i tumulo·nō vmbra·ꝫ veritas·nō ymago·ꝫ fenix·non alia·ꝫ q̄ius melior alia·tñ prior ipsa·hec ille·Ecce quō ad similitudinē fenicis: resurrectio xp̄i verissime demōstrat quo ad singula· Rñtū ad poetas Sciendū q̄ resurrectō cristi pbat q̄druplicit Primo Sene·tragedia·1·dicit sic·Theb leta dies adest·Aras tāgite supplices·Pingues cedite victimas Permixte mamb⁹ nurus·Sollēnes agitēt choros·Cessent depositō iugo Arui fertil incole· Pax ē herculea manu Aurorā iter a hespez·Et q̄ sol mediū tenēs Vmbras corpib⁹ negat·Rōcū q̄ abluit solū Logo ethios ābitu Alcide domuit labor·Trāsiect⁹ vada tartai Placatis redijt ifeis Jā null⁹ sup ē timor·Nil vltra iacet iferos·hec ille 2° Virgili⁹ li·enep·dic sic· Tertia lux gelida celo dimouerat vmbraz·Jāq̄ pedē referēs·supb· nomiat ad auras·Cū sbito añ oculos ingēti mole sepulcz·Corp⁹ vbi eraīme positū·nec clausti nec ipsi Custodes sufferre valēt·reuulsaq̄ saxis Saxaq̄ vidēt·laxis latez cōpagib⁹ artis·Fit son⁹·ingēti q̄ concussa ē pōdere tell⁹·Dorror vbi ē sil ipsa silētia terrēt·hec ille· 3° Seduli⁹ i carmie pascali dic sic·Cepat iterea post hec·scā sabbata·felix Irradiare dies·culmē q̄ nois alti A dño dñante trahit·pm⁹q̄ q̄ videt Promeruit nasci mūdū atq̄ surgē cristū·septia nob ceneb cū die sabbata daret·Hūc orb oīs capit eē diē quē glia regis Nūc etiam ꝓpij donās fulgore tropheī·Retinē dedit hoc lumis ortu·virgo parēs·alieq̄ sil cū munere mies·Aessis aromatice votū venē gemētes Ad tumulū·vacuūq̄ iā eē factū·ꝫ plenū vtute loci·nā missus ab astris Angel⁹·amoti residebat vtice saxi·Flāmeus aspcū·pclar⁹ niueo amictu· Cui gemina spē terroreē a gaudia portās·Cuncta q̄ dispensās custodib⁹ igne minaci·Venerat in formā querēnb⁹ albam·Ille igit dūm calcata viuere morte Angelica dicicere fidē·pterrit⁹ autez miles·i ācipiti retinz discrimie vitā·Pesta stacōe fugax·testisq̄ timoris vera refert gītis·post q̄ data munera fallit·hec ille 4° Prosp li·epy gmatū dic sic·Est a i hac vita reēs multis data sācis·q̄z aīos mūd⁹ nō tenet occidu⁹·Ruos desideriis nullis pitura fatigāt·Et q̄b⁹ oē bonū ē xp̄s a oīs honor·Celestē ad patriā xpō redimētē vōt⁹·Cor mū dū a sapiēs fructu vtutis alat·Et xp̄i i nro pectore regnet amor·Qui credūt veros vez cecinisse p phetas·Et q̄ ñ dubitāt vba manē dei·q̄ xp̄m passū penas crucis vltia mortis In toto celsi pris honore videt·Quiq̄ ipsū multa cū maiestate tremē dū Expectāt·pigui lāpade puigiles·hec ille· Rñ tū ad exēpla gētiliū scieñ q̄ resurrectō xp̄i pbat q̄druplicit· p° exēplo Pelopis·Nā cū Jupit conuocassz oēs dos ad prādiū: pcepit Tātalo suo pīcerne ut emēt carnes·Tātal⁹ āt adō auar⁹ fuit ut filiū suū Pelopem occiderit·ne pecu miaz amitteret

Ipſũ autẽ de curru appoſuit mẽſe deoꝝ q̃ oñes ob ſtupuerũt videndo carnes humanas p̃ter ceterẽ guloſã que nõ tã cito ꝓpendẽs ob famẽ quã patiebaꝫ comedit humeꝝ ſiniſtꝝ. Diſ vero collegerũt oſa mẽbra ſimulq; reuiuificauerũt eũ. Et q̃ deſitiebat humer⁹ ſiniſter: fecerũt ei humeꝝ eburneuꝫ vñ Ouidi⁹ li. vi. methamorꝓhoſeos dicit ſic. Manib⁹ morꝝ ceſã paſmꝰ. Mẽbra ferũt iunxiſſe deos aliiſq; reptis. Qui locus ẽ iuguli medius. ſũmiq; lacerti. Deſuit impoſitũ ẽ nõ cũ parẽtis i vſũ Partis ebur. factoq; ꝓlops fuit integer ille. hec ille. Iſta reſurrectio deficit a reſurrectiõe xp̃i. q̃ nõ ẽ integra quo ad oſa mẽbra ſicut fuit reſurrectõ xp̃i

¶ 2° exẽplo eſoĩs patris Jaſonis quẽ valde ſenẽ Medea fuis incãtacõib⁹ a ſuccis herbaꝝ extracto pri⁹ ſemili ſãguine: ſuſcitauit eũ in etatẽ iuuenilẽ vñ Ouidi⁹ li. vii. methamorꝓhoſeos dicit ſic. Stricto medea recudit enſe ſenis iugulũ. veterẽq; exire cruorẽ Paſſa replet ſuccis quos poſtq̃ cõbibit eſon Aut ore exceptos ã vulnere. barba comeq; Canice poſita. migꝫ rapuere colorẽ. Pulſa fugit maties. abeũt pallorq; ſitiſq;. Erecto q̃ caue ſupplẽtur ſanguine ruge. Mẽbraq; luxuriãt. miraꝫ eſõ a olim. Añ quaterdenos nõ ſe reminiſciꝫ amos. Videat ex alto tãti mãcula monſtri. hec ille. Sed iſta reſurrectio deficit a xp̃i reſurrectõne. q̃ iſta renouacõ fit incãtacõib⁹ demonũ a ſuccis herbarũ. Criſti aũt renouatio fit virtute dĩnitatis a ad vitã imõrtalẽ.

¶ 3° exẽplo Eſculapij. filij apollinis q̃ ꝓgnoſcens quaſcã herbas liberabat ꝓies ab egritudine a cũ eiſdẽ mortuos ſuſcitabat. Cũ em̃ ſemel obuiaſſet duob⁹ ſerpẽtib⁹ ad imicẽ p̃iãtibus a vn⁹ aliũ occidiſſet. mox accepit quãdaꝫ herbã et imponẽs ſup os mortui: ſuſcitauit eũ. Eſculapius vero notauit illaꝫ herbã a cũ ipſa ſuſcitauit tres mortuos. ſ. filiũ regis Minoys. Ippolitũ filiũ Theſei a quẽdã aliũ ut poĩt Ouidi⁹ li. xv. methamorꝓh. ibi. Nec miſi apolinẽ valido medicamine prol. Reddita vita foret quã poſtq̃ fortibꝫ herbis. Atq; ope peonia. dite idignãte recepi ãc.

¶ 4° exẽplo femicis q̃ ſuſcitat ſeipſaꝫ ut ponit Ouidius libro. xv. methamorꝓh. ex dictis Pytagore ibi. Nec tũ ex aliis generis ãc.

Secũdo declaraꝫ eadẽ oclusio teſtimoĩo legis diuinaꝫ. Sciendũ q̃ quadruplicẽ reſurrectionẽ inuenim⁹ in ſcriptura.

¶ Prima ẽ de filio mulieris ſarreptane quem helyas ꝓpha ſuſcitauit a mortuis. ut habetur. iii. Reg̃. xvii. ca. Et ſicut helyas mẽſus ẽ tribus vicib⁹ ſup puerũ. ita xp̃us trib⁹ diebꝰ iacuit in ſepulchro et die tertia reſurrexit.

¶ Secũda ẽ de filio mulieris Sunamitis quẽ helyseus ꝓpha ſuſcitauit a mortuis. ii. Reg̃. iv. ca. Et ſicẽ helyseus inſufflauit in os pueri ſepties. ita xp̃us .v. verba dixit in cruce ex quib⁹ inſtituit .v. ſacramenta ut declaraui in paſſione de .7o. doloribus xp̃i in paſſione ſua ꝓpt̃ que gen⁹ humanũ ſuſcitatũ ẽ.

¶ Tertia ẽ de eadauere hominis mortui poſito in ſepulchro helyſei qđ cũ tetigit oſſa helyſei reuixit hõ a ſtetit ſup pedes ſuos. ii. Regũ. xiii. ca. ſic xp̃õ poſito in ſepulchro multa corꝓa ſanctoꝝ quã dormierãt ſurrexerũt.

¶ Quarta ẽ de Juda q̃ miſit 12. milia dragmaꝝ argẽti ieroſolimã offerri eaꝫ ꝓ pcõ mortuoꝝ. iuſte a religioſe de reſurrectõne cogitans. Niſi em̃ eos q̃ ceciderant reſurrecturos ſperaẽt: ſupfluũ videreꝫ et vanũ oraẽ ꝓ mortuis 2. Macb. 12. ca°.

Tertio declaraꝫ eadẽ oclusio teſtimonio legis Ꝓpheta⁹. Sciendũ q̃ natura hũana hodie valde mane veĩt ad monumentũ xp̃i. ſperãs ipſũ reſurrectuꝝ et magno eiulatu clamabat dicens illud ps̃. Exurge q̃re obdormis dñe. exurge a ne repellas. ſ. me in finẽ. i. differẽdo reſurrectionẽ tuã vſq; in finẽ ſeculoꝝ. Ruaẽ fatiẽ tuã auertis. ſ. nõ exaudiendo me. obliuiſceris inopie nr̃e et tribulacõis noſtre. ſ. quã patimur a iudeis. Qum̃ humiliata ẽ in puluere aĩa nr̃a. ſ. aĩa tua ꝓ deſcenſũ ad inferos. agglutinatus ẽ in terra venter nr̃. ſ. corꝓ⁹ tuũ iacens in ſepulchro. Exurge dñe adiua nos. ſ. ꝓ virtutẽ tue diuinitatis a redime nos ꝓpter nomẽ tuũ. ſ. reſurgendo a mortuis. Et ecce q̃ tuor dñe valde venerabiles apparuerũt natuẽ humane q̃ conſolabanꝫ eã ſuper morte xp̃i. ſ. Juſtitia Fides. Spes. Caritas. q̃ꝝ conſilio deꝰ cuncta peragit q̃ audacter introierũt ad patrẽ celeſtẽ: poſtulantes criſti reſurrectionẽ.

¶ Prima fuit Juſtitia. ps̃. Juſtitia añ eũ ambulabit a ponet in via greſſus ſuos que ſic locuta ẽ. Juſtus es dñe et rectũ iudiciũ tuũ. Ad iuſtitiã aũt pertinet exaltaẽ illos qui ſe ꝓpter deũ humiliãt. Luc. i. ca. Deposuit potẽtes de ſede a exaltauit humiles. Cũ ergo criſtus ꝓpt̃ caritatẽ a obedientiã dei ſe humiliauerit vſq; ad mortẽ crucis. ergo debꝫ exaltari a deo vſq; ad gloriоſaꝫ reſurrectionẽ eius. ſuper q̃ adduco mecum duos ꝓphas. Prim⁹ ẽ Dauid in ps̃. dicens. Tu cognouiſti ſeſſionẽ meaꝫ. i. tu approbaſti humilitatẽ a paſſionẽ meã. debes etiaꝫ approbaẽ reſurrectionẽ meã. i. glorificacõem in reſurrectione. ſicut gloſa exponit. 2⁹ eſt Micheas .v. ca° dicẽs. Ego aũt ad dñm aſpitiã a expectabo deũ ſaluatorẽ meũ Audiet me dñs deus. Ne leteris inimica mea ſup me q̃ cecidi. i. ſurgam. Cũ ſedero in tenebris: dñs lux mea eſt. Irã domini portabo. q̃m̃ peccaui ei. donec iudicet cãm meã a faciat iuditiũ meũ. Educet me in lucẽ. videbo iuſtitiã ei⁹. Et aſpitiet me inimica mea a opietur confuſione que dicit ad me. Vbi ẽ dñs deus tuus? Oculi mei videbũt in eã. Nũc erit in conculcationẽ ut lutũ platearũ. hec ille. Et loquit̃ de ſynagoga iudeoꝝ q̃ fuit inimica ihu xp̃i.

¶ Se cũda fuit Fides q̃ ſic loquit̃ dicẽs. domine deus meus neceſſaria eſt xp̃i reſurrectio ad confirmationẽ fidei tue ꝓ quaꝫ ſaluare decreuiſti gen⁹ humanũ. Fides aũt ẽ de diuinitate a humanitate criſti Nõ em̃ ſufficit alteꝝ ſine altero credere et iõ ut cõfirmet̃ fides de diuinitate criſti oportet ipſũ reſurgere a nõ differre vſq; ad finẽ mundi. 2. Co. vi. ca. Et ſic crucifixus ẽ ex infirmitate noſtra. ſ. vivit ex virtute dei. Et. 1. Co. xv. ca. dicit. Si criſtus nõ reſurrexit. inanis ẽ fides nr̃a. inanis ẽ et predicatio nr̃a. Sup quo adduco mecuꝫ duos ꝓphetas. Prim⁹ ẽ Dauid in ps̃. dicens. Ad te dñe clamabo

a ad dñm meū dñpte. Que vtilitas in sāguine meo
v in effusione sanguinis mei. dū descēdo in cor-
ruptionē. s. quasi p quosdā gradus malor quasi
dicat nulla. Nūquid confitebitur tibi pulvis aut ā
nūtiabit veritatē tuam. Si em statim nō resurgo
corruptūq; fuerit corp⁹ meū: nemim ānūtiabo di
uinitatē filij tui. nullū lucrabor ut glosa exponit
¶ 29. fuit Osee pphā. 6. capi° dic̄. In tribulacōne
sua mane consurgēt ad me. venite a reūtamur ad dñm
qr ipe cepit a sanabit nos percutiet a cuabit nos.
Viuificabit nos post duos dies. i die ertia suscita
bit nos a viuem⁹ in conspcū ei⁹: sciem⁹. seqmurq; ut
cognoscam⁹ dñm. Quasi diluculū ppatus ē egres
sus ei⁹ a veniet quasi pluer tpaneus a serotin⁹
quasi nubes matutina a quasi ros mane ptransi
ens. hec ille. Sides aūt descendēs ad sotias ait. Au
diuit dñs et misertus est mei dñs factus est ad
iutor meus. Cōuertisti planctū meū in gaudiū
meū. discidisti saccū meū a circūdedisti me letitia.
Vt cantet tibi gloria mea a nō compungar. dñe dē
me⁹ in eternū confitebor tibi. ¶ Tertia fuit Spes q̄ sic
loquit dicēs. dñe dē dū videm⁹ xp̄m resurgē q̄ ē
caput nostr: spam⁹ a nos resurrecturos. 1. Corin.
15. capi° Si xp̄us p̄dicat q̄ resurrexit a mortuis. q̄
modo quidā in vobis dicūt. qm resurrectio mortu
orū nō est. Sup quo durit secū duos pphetas. p̄
mus ē Job. 19. ca° Scio. s. p certitudinē fidei q redē
ptor meus v xp̄us. viuit. s. a mortuis resurgēs et
ideo in nouissimo die de terra resurrecturus sū. Re
posita est hec spes mea in sinu meo. ¶ 29. fuit Amos
9. ca° dicens. In die illo suscitabo tabernaculū da
uid v xp̄m. qd cecidit. s. p mortē a reedificabo ap
turas murorū ei⁹ v glorificabo plagas corpis sui
a ea que corruerāt instaurabo v corp⁹ a aīāz ip
si us reumā que p mortē xp̄i sepata fuerūt ab iui
cez a reedificabo eū sicut a diebus antiquis v erit ve
rus dñs in resurrectione sicut fuit in incarnatione.
eo q̄ inuocatū sit nomen meū sup eos: dicit dñs
faciens hoc. hec ille. Spes aūtē rediens ad sotias
ait. Propter hoc letatū est cor meū a exultauit lin
gua mea. insup a caro mea requiescet in spe. Quā
nō derelinques aiāz meaz in inferno v xp̄i. nec da
bis sanctū tuū. s. corp⁹ xp̄i videre corrupcōez. No
tas mihi fecisti vias vite. s. gloriose resurgendo.
adipleb⁹ me leticia cū vultu tuo dele. i dex. tu. vs. i
finē. Quarta fuit Caritas q̄ sic loquit dicēs. Do
mine dē⁹ ad cplemētū salutis hūane sicut xp̄s p
hoc q̄ mala fustinuit moriēdo ut hōiē liberaret
a mal. ita glificat⁹ ē resurgēdo ut pmouēt ipsuz
ad dñm. Rō. 4. ca° Tradit⁹ ē pp̄ delicta nīa a resur
rexit pp̄ iustificacōem nīaz. Sup quo durit secū
duos pphas. Prim⁹ fuit Abacuch. 2. ca° dicēs
Lapis de pariete clamabit v xp̄us q̄ ē lapis angu
laris. clamabit. q̄ terra tremuit a q̄euit cū exur
gēt in iuditiū dē⁹ a lignū qd imit iūcturas edifi cō
rūt ē v lignū scē crucis in quo xp̄s pepēdit. ēndebit
a manifestabit caritatē xp̄i. ¶ 29 fuit Sophonias. 3.
ca° di. Expecta me in die resurrectōis mee in futuz dic̄
dñs. q̄ iuditiū meū ē ut congregē gētes a colligam
regn̄. q̄ tūc reddā pplis labiū electū ut vocēt oēs in
noīe dñi a seruiant ei humero vno v vna caritate
hec ille. ¶ Deus pat aduocauit Sapientiā cuius
filio cūcta pagit cui pponit an ibus crist⁹ dēat
resurgē a mortuis an iacere in sepulcro vsq; in finez
seculi. Que prudēter locuta ē dicēs illud ps̄. Oīa
in sapiētia fecisti. ipleta ē terra possessione tua. Cō
gruēti⁹ ē ut xp̄s resurgat q̄p in sepulcro delitescat ut
verificētur figure a pphie. ¶ Prima figura ē de Sā
psone q̄ media nocte portas ciuitatis gazā apuit
a illesus ciuitatez exiuit. ut hēt Judicū. Sic crist⁹
portas inferni confregit a cū scis pūb⁹ gloriose resur
rexit a de sepulcro intactis figill' pauefactis custo
dib⁹ exiuit. ¶ Secūda figura ē de Jona q̄ tertia die
de ventre ceti exilijt. Jone. 2. ca° Sic cristus tertia
die a mortuis resurrexit. ¶ Tertia figura ē de Noe
q̄ excitat⁹ a sōno maledixit chanaā filio ch̄ā q̄
denudatū in tabernaculo derisit p̄rez fuū. Gen̄. 9. c.
Sic xp̄s maledixit filios in deor ipsū deridentiū i
cruce denudatū. Implete sūt etiā. 3. pphie. Prima
ē Osee. 13. ca. Hic filius me⁹ sapiēs. Nūc em nō sta
bit in obtōe filior. de manu mortis liberabo eos
de morte redimā eos. ¶ Secūda ē Isa. 11. ca° In die
illa radix yesse q̄ stat in signū populor. ipsū gen
tes deprecabunt a erit sepulcr⁹ ei⁹ glioſū. Et leua
bit signū in nacōnes a congregabit pfugos isr̄l a
dispsos iuda colliget a q̄tuor plagis terre. hec il
le. ¶ Tertia ē Dauid in ps̄. Lapidē quē reprobaue
runt edificātes. hic fact⁹ est in caput āguli. A dño
factū ē istud a ē mirabile in oculis nostris. Sic cri
st⁹ q̄ fuit reprobat⁹ in sua passione. fact⁹ ē lapis
āgularis in sua resurrectione. qr tūc duos pietes
s. iudeos a gentiles in vnam eccl̄iaz coaptauerit.
de isto lapide angulari nō in hysto. scolasti. Tūc
dē⁹ pater clamauit ad filiū in sepulcro iacentē di
cēs. Surge glia mea. exurge psalteriū a cythara
Xp̄us aūt rndit. Surgā diluculo. Tota natura
hūana exhylarata dicit. Exaltare sup celos deus a
a sup omnē terrā gloria tua ut liberentur dilecti
tui. Et cetera.

Quarto declarat eadē cōclusio testimonio le
gis hūanal. Sciendū q̄ resurrectio xp̄i fuit
nobis necēa pp̄t q̄tuor. Primo pp̄t celestē hereditā
tē. Nā sicut seru⁹ alien⁹ pōt in testamēto heres in
stitui cū erit lib. ff. de odiōib⁹ institucōnū. l. seru⁹
Et in hoc casu carēs libtate caēt hereditate. qr n erit
heres filio ācille cū filio libē. Gal. 4. ca° pp̄terea fe
stinant dz hō q̄rere hāc libtatez. qr si añ moriat p
dit hereditatē. Ibidē. l. si in testa. ff. si duo fuer. Eo dē
mō adā cāis fuit dyaboli cū tō sua posteritate nō
poterat eē heres celi n̄ p⁹ fieret lib. habuit āt hāc
libtatē p resurrectōez xp̄i a iō q̄ moriebāt añ resur
rectōez xp̄i descēdebāt in infernū ps̄. sic oues in inferno
positi sūt. Et iterū Verūtn̄ dē⁹ redimet aiāz meā de
manu inferi cū accepit me. s. in sua resurrectōe. Nō
tn̄ oēs fīi sūt heredes celi. qr si duo legāt in testamē
to n̄ pōt vnū acceptari sine altero. ff. de acq̄rēda
hēditate. l. 1. isortiato. Vbi sic dz. Siq⁹ ex pluribz
ptib⁹ in eadē hēditate instituit⁹ fit. n̄ pōt q̄sdā ptes
repudiare a quasdam retinere. Vnde Matb. 20.
ca°. Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sū.

Calicē qui dē meū bibetis·sedē āt ad dexterā meā
ē quib⁹ patū ē a pīe meo·Cū ergo deus legaueit
electis suis duo.s.p̄ceptoz obseruātiaz qđ ē labo
ris a celestē hereditatē qđ ē mercedis·Eccū·2ę·ca°
Legē mandauit Moyses in preceptis institiaz a
hēditate domui Jacob a isrl̄ p̄missiones ac̄·dā
nati nō hñt hereditatez celestē·q nolueūt obser
uare diuina precepta·Neq etiā ex ope cristi eam
acq̄sierūt·q·Ep quas personas nobis acquirit̄
l·1·a·ff·de opibus publicis·l·pecuniā si quis·i·ff·
nouo·Vbi senatus cēsuit q de alieno ope null⁹
nomē sibi ascribat·Et Galat·6·ca·Opus suū p
bet vnusquisq Sic p opus cristi nō saluat̄ hō·ni
si p baptismū eidē imꝛpetur per gratiaz·ut op⁹
cristi videatur ee op⁹ hominis baptizati· 2° p̄t
militarē strēnuitatē·Nā milites debēt habē·A·cō
dicōnes que notant̄·ff·quib⁹ ex causis maiores
l·vlti·Et instituta de testamento militari a in glō·
Prima ē ut sit de genere militantiū·C de negociis
gestis·l·ne iniunctū·secūda ē q examinetur·C de
hijs q̄ militare p̄sūt vel nō·l·p̄·Tertia ē q prestet
iuramētuz de nō vitanda morte p republica·ff·de
hijs qui notant̄ infamia·l·miles·Quarta ē q en
se cingatur·ff·de testamēto militari·l·penul·Quin
ta ē q stigma vel nota publica brachijs eius iscriba
tur vel signū distinctū p qđ miles cognosci pōt·sic
nūc cognoscitur p caltiamēta a calcaia·C de fabri
tientib⁹·l·z·Sexta ē q in numero aliozum milituz in
scribatur·ff·de testamēto militari·l·ex eo tpe·sep
tima ē mētis a corpois pmptitudo·In cui⁹ signū
lex phibet ne milites agz emāt in terra seu pun
tia i qua dñt opa bellica peragere ne studio agri
culture a militia reuocentur·ff·de re militari·l·mili
tes·Quia sūma laus militie ē omuni vtilitati intē
dere·23·q·1·ca·sūma ac̄·Cristus in hūc mundū ve
niens fuit de genere hominū militantiuz·Job·A·
ca·Militia ē vita hominis sup terrā·Itez fuit exa
miat⁹ i domo āne de doctrina a discipul̄ suis·Itē
nō vitauit mortē p redemptōne hominis cū dixit
discipul̄ suis·Surgite eamus·Ecce appropinqua
uit qui me tradet·Itē fuit accinctus ense qñ liga
tus fuit ad colūnā·itē habuit signū in manibus
pedib⁹ a in latere cordis·Itez in numero militum
fuit ascriptus qñ in cruce, mortu⁹·postea sepult⁹
a cū aīa in infernū descēdit·Itē habuit p̄mptitu
dinē aīe a corporis qñ virtute ppria resurrexit a
mortuis nō ut possideret hūc mundū ꝫ gloriā ce
lestē ac̄· 3° p̄ter spiritalē libertatē·Nā sicut pat̄
filiū instituēdo hereditatē a ei suū substituēdo·ita q si
filius p̄moriat̄ seru⁹ ei succedat·tūc filio mortuo
seru⁹ ē liber a heres·C de necessarijs seruis heredi
bus instituēdis·l·cū quid·Dei pater ihm cristuz
heredē instituit vniuersoz nos aūt velut seruos
viles a necessarios per mortē xp̄i heredes celi sibi
instituit·Rō·8·ca·heredes quidē dei·coheredes au
tem xp̄i·Si aūt istud ius amittam⁹ p̄ter peccatū
sequēs possum⁹ per penitentiā istud ius recupera
re·renouando sotietatez cū xp̄o·ff·quemadmodū
fuitutes amittātur·l·si omunē·in·ff·veteri lib·8·
Vbi ponit lex q si duo hēant fuitutē indiuisibilē
trāseundi p fundū alicui⁹ vel aquā ducendi vel
alicuius alterius fuitutis:vno illoz exñte mino
ris etatis in qua nō est fuitute sua vsus·ali⁹ ve
ro p̄t defectū seruitutē suaz pdit·si ali⁹ veniat ad
etatē legittimā a ius suū obtineat:etiā isti ius suū
restituit̄ p̄ter bonā sotietatez·Sic xp̄us a nos in
statu gr̄e hēmus q simul possum⁹ ire ad celuz·Et
sicut vn⁹ illoz pdidit ius suū a illud recuperauit p
sotiū·sic hō peccando perdit ius celi qđ recuperat
penitendo·Videbat̄ em q xp̄us amisisset gloriā
eternā per eius mortē a visus ē ipsā recuperasse p
resurrectionē·sic hō per pctm̄ amittit hereditatez
celestē quaz recupat resurgendo per p̄naz·Deb·
1·ca·Surge qui dormis a exurge a mortuis a illu
minabit te crist⁹·Et·ff·de otrahēda emptione·l·
hec vendicō·habet̄ q cōdicōnal̄ tūc perficit̄ cū cō
pleta fuerit oditio·Sic xp̄us qui emit te ut hēas
celū:oditionē appositit dicēs·Matb·19·ca°·si vis
ad vitā ingredi serua mādata·Quia in sotietate
mercantiū vn⁹ qñq ponit pretiū a alter operam
ut·ff·p sotio·l·vera·sic cristus in mercatōne here
ditatis celi posuit pretiū sāguinis sui quē in resur
rectione sua resūpsit·nos aūt debem⁹ ponere ope
rā resurgēdo a dormitione pctī·2·Thimo·2·ca°·si
sustinem⁹ etiaz cōregnabim⁹· 4° p̄ter tēporalē
penalitatē·Nā filij tēpaliter punīūtur p peccatis
parētū ut in crimine lese maiestatis·C·q·1·ca·ve
rū·Etiā filij p̄ter patris ingratitudinē redigūtur
in fuitutez·C de libertis a eoꝝ liberis·l·2·sic totuz
genus humanū sbiciebat morti p̄ter pctm̄ p̄mi pa
rētis·Culpa tñ patris innocēti filio nocere non
debz eternaliter·misi sit paterni pcti imitator·2ę·
q·3·P·p̄·post medium·Et·ff·de curiomib⁹·l·2·nullus
ff·de pēnis·P·crimē· Et sic null⁹ debz alieno odio
repudiari·C de iofficōso testamento·l·si quis ser
uo·ff·de iurē patronatus·l·diui fratres·Et sic san
cti pīes a ceteri iusti nō debebāt eternaliter p̄uari
gloria celesti p̄ter pctm̄ primoꝝ parētū· Deut·
2ę·ca·Nec occident̄ pīes p filijs nec filij p pīib⁹
ꝫ vnusquisq p facto suo morietur·Ideo cristus ho
die debuit resurgē a mortuis a iustos a pēnis eru
ere ac̄·V Postq̄ vero moyses declarauit oclusio
nē p̄dictā ait aīe deote Que ego noui fidelit̄ te
do cui·ꝫ ecce hic est sanctus Thomas de aq̄no do
ctor noui testamēti cuius doctrina misteriū resur
rectōnis cristi absconditū manifeste tibi apiet̄ ut
itelligas scripturas· Ad quē astāte moyse access
sit anima deuota p sue cōclusionis clariori noticia·
Cui scūs thōs ait·Ego oñdaz tibi oclusionē tuā
esse verā testimonio q̄druplicis legis.s.

V Legis Euāgelice·
V Legis Apostolice·
V Legis Canonice·
V Legis Ecclīastice·

Primo testi
monio legis

Euāgelice Sciendū q xp̄us
illaz p̄bauit quadruplici te
stimoīo·V primo Matb·28·
ca·Angelus dixit mulierib⁹
Nolite timere·scio ei q ihm
q̄ crucifix⁹ē q̄ritis Nō ē h̄ sur
rexit em sic dixit·Venite a videte locū vbi posit⁹
erat dñs ac̄· 2° testimonio Luc·2ę·ca·Vna sab
bati valde diluculo:venerūt mulieres que secute
fuerāt ihz a galilea·portātes q̄ parauerāt aromata

a inuenerũt lapidẽ reuolutũ a monumẽto a igreſ
ſe nõ iuenerũt corp⁹ dñi ihu. Et factũ eſt dũ mẽ
te cõſternate eẽnt de iſto. ecce duo viri ſteterũt ſe
cus illas in veſte fulgenti. Cũ timerẽt aũt a dẽdi
narẽt vultũ in terrã. dixerũt ad illas. Quid que
ritis viuentẽ cũ mortuis. ℟ Nõ eſt hic ſed ſurrexit
Recordami qualiter locutus eſt vob cũ adhuc i
galilea eẽt dicẽs. qꝫ oportet filiũ hõis tradi in ma
nus pctõꝝ hõim a crucifigi a die tertia reſurgẽ a
recordate ſũt verboꝝ eius. hec ille. ℣ 3° teſtimonio
Job. 20. capi° Vna ſabbati maia magdalene ve
nit mane cũ adhuc tenebre eẽnt ad monumen
tũ a vidit lapidẽ ſublatũ a monumẽto. Cucurrit
ergo a venit ad Symonẽ petꝝ a ad aliũ diſcipu
lũ quez diligebat ihus a dixit eis. Tulerũt dñm
de monumẽto a neſcim⁹ vbi poſuerũt eũ. Exijt ꝙ
Symõ petrus a ille alius diſcipul⁹ a venerũt ad
monumentũ. Nõ dũ ei ſciebãt ſcripturã. qꝫ opor
tuerat eũ a mortuis reſurgẽ. hec ille. ℣ 4° teſtimoio
Mar. 16. ca° Surgẽs aũt ihesus mane prima ſab
bati. apparuit pmo Marie magdalene de ꝙ eiece
rat ſeptẽ dem̃onia. Illa videns nũtiauit hijs qui
cum eo fuerãt lugentib⁹ a flentib⁹. Vt patz i euã
gelio hodierno in quo notãtur ſimul cuz epiſto
la quatuor oduſiones ℣ Prima cõduſio. Xpi re
ſurrectio glorioſa: eſt a nobis celebranda vncti
one fructuoſa. Patz qꝫ pctõres qñ peccãt. iteruz
xpm crucifigũt ꝙ tũ ad. 2⁷. modos paſſionis ei⁹
Primo indei offenderũt xpi hũanitatẽ. ſed pecca
tores offendũt xpi diuinitatẽ. qm̃ illi videbãt cri
ſtũ in terris ꝺuerſantẽ a pctõres credũt xpm i ce
lis regnantẽ. 2° xpm imuadũt a vulnerãt ꝙ ſine
timore peccãt vel de pctõ ſuo ſe iactãt. 3° crucẽ xpi
ꝺolant a fabricãt ꝙ ad pctã ꝺmttẽda ꝺſilia a au
xilia pſtant. 4° ꝺorſo xpi crucẽ imponũt qui pecca
ta ſua ꝺo attribuũt. 5° i fatiẽ xpi ꝺſpuũt ꝙ de col
latis gracijs a dom̃s deo nõ retribuũt. ſ. gratias
ñ reddũt. 6° colaphis xpm cedũt ꝙ primo detẽ
hũt. 7° fatiem xpi pcutit ꝙ primũ vitupat a ꝺſũ
dit. 8° caput xpi ſpinis cruẽtãt a ꝺpmũt ꝙ tõ eccias
rapiũt a viris eccleſticis iurias parãt a iferunt
9° oculos xpi velant a obſtruũt ꝙ malũ p bono
deo vel primo redũt. 10. veſtimẽta xpi diuidũt
ꝙ res eccias vel religioſoz vel quor̃ũcũq; primo
rũ eis iuris diſtribuũt. 11° xpm cum iuda doloſo
ore oſculant ꝙ primo ſuo fraudulent adulan
tur. 12° criſtũ cũ iuda doloſe ſalutat ꝙ primo ſuo
pmittit qd ſeruare nõ intendit. 13. criſtũ cum iu
deis deridet a ſubſãnat ꝙ p laude humana largi
tur elemoſinas vel publice orat. 14° oculos xpi
cũ iuda fure aſportare ꝺprobat ꝙ de reb⁹ ſibi cõ
miſſis aliq̃d ſubtrahit vel furat. 15° pedes criſti
clauis ferreis pforant qui magis theatra. ſpecta
cula. ludos a tabernas viſitant ꝙ ad eccias a di
uina offitia accedant. 16° crucẽ cũ Symone cyre
neo portãt ꝙ nõ voluntarie ꝫ coacte dõ opant a ac
ceptãt. 17° clauos crucis criſti fabricãt ꝙ imt primos diſcordias ſeminãt. 18° criſtũ ſbſannãt cũ
im̃q latrone ꝙ ficte ꝺfitent vel mẽtiũt in ꝺfeſſiõe
19. cũ iuda ſemetipõs ſuſpendũt ꝙ venã de pctis
nõ petũt nec ſatiſfacẽ intendũt. 20. man⁹ criſti fu
mib⁹ ligãt ꝙ nõ credũt qꝫ deus poſſit eis neceſſa
ria m̃iſtrare vel hesitãt. 21. man⁹ criſti ꝺfigũt a
vulnerãt ꝙ de bonis a deo ſibi datis elemoſinas
nõ erogant. 22. criſtũ cũ iuda p tempali pecuia
vendũt qui bona ſua p temporali ſubſidio vel p
mũdi gloria erpẽdunt. 23. vinũ mirratũ dño po
tanduz exhibẽt ꝙ hereſes ſub pallio verita tis do
cẽt. 24. acetũ felle mirtũ dño ꝓpinant qui de male
acquiſitis dño ſacrificãt. 25. criſtũ cuz iuda oſcu
lo tradũt ꝙ cũ mortali pctõ ad ſũpcõnem eukari
ſtie vadũt. Iſtud eſt vetus fermentũ pctõꝝ de ꝙ
i epiſtola 8i. Expurgate vetus fermentũ. Quatu
or ei ſũt ꝙ mũdi hõies appetũt. p° delitias Greg.
Corpales delitias hũana caro ꝺcupiſcit. qꝫ in eis
velut in prato ameritatis quieſcit. iõ in euãgelio
dicit. Maria magdalene. ſ. ꝙ corpus ſuũ delicijs
expoſuit. 2° honores Aug⁹. Dũ anũ honorẽ hõ na
turaliter appetit. qꝫ p ipſũ magnificat a excellit. ido
in euãgelio 8i. Maria iacobi. ſ. ꝙ petiuit a xpõ ut
Jacob⁹ a Johes ſederẽt vn⁹ ad dexterã a ali⁹ ad
ſiniſtrã i regno ſuo. 3. vitã. Job. 2. ca. Pellẽ p pel
le a cũcta ꝙ habz hõ dabit p aia v vita ſua. iõ in
euangelio 8i. a ſalome. ℔. diuitias. Iſa. pri. capi.
Qui diligũt munera: ſequũt retribucões. ideo i
euãgelio 8i. Emerũt aromata. Iſta ſũt ꝙ iducũt ho
mines ad pctm̃ qd ẽ vet⁹ fermẽtũ. Tales pctõres
nõ pñt colẽ gloriosã criſti reſurrectõez. Criſt⁹ em̃ p
bauit ſuã ℟ſurrectõez. 5. modis. p° teſtimonio ãge
li. ut patz i hodierno euãgelio. 2. p appicõez eo eũ
ꝙ ſurrexerũt cũ xpõ. 3. p oñſionẽ vulnez. ℔. p ſen
ſus corpis. ſ. p viſũ a tactũ. 4. p dulcẽ ꝺſacõem a
locucõez cũ aplis. 5. p eũ piſcis a faui melĺ. 6. p
igreſſuz dom⁹ ianuis clauſis. Illi ꝙ pñt celebrare
gloſaz criſti reſurrectõez ꝙ hodie cũ xpõ reſurrexe
rũt iſtis. 7. modis. p° p teſtimoniũ ãgeli. v ꝓprie cõ
ſcie. Quia ſic angel⁹ neſcit mẽtiri. ſic nec ꝓpria cõ
ſcia vela a recã. ut hẽt corr. Pha nra hec ẽ: teſtionũ
cõſcie nre. iõ i epla 8i a i euãgelio Vt qd ẽ adu
biũ ſilitudis. qꝫ iter ãgelũ a ꝺſciaz bona: ẽ pfecta
ſilitudo. 2° p appicõez ſcõrũ. ſic qñ aliqs ſtudet li
beraře a educẽ prios a pctõ. tũc ſignũ ẽ qꝫ talr ẽfur
rexit a pctõ. iõ i epla 8i. ſitis ai i euã° 8i. vemẽtes
a ſitis liberatores: vemẽtes educẽ alios a pctõ. 3°
per oñſionẽ vulnerũ. ſic quãdo aliqs oñdit mor
tificacõem ꝓprie carnis. ſignũ ẽ qꝫ ſpũaliter reſur
rexit. iõ i epla 8i noua ai i euã° 8i. vngerẽt. Nam
p vnctionẽ ſpũſſancti fit vita nra noua. Dauid
Ego ſtigmata dñi ihesu in corpe meo porto. ℔° p
ſenſus corpales. ſic quãdo aliqs cuſtodit ſenſus
ſuos ſignũ ẽ qꝫ cũ xpõ reſurrexit. iõ in epla 8i. cõ
ſpſio a in euãgelio 8i ihm. Qñ em̃ ſẽſus nri ꝺſpe
gũtur ſalutẽ p graz ihu xpi. tũc reſurgim⁹ cũ xpõ
5. p dulcẽ ꝺuerſacõem et locucõem. ſic qñ aliqs
mutauit cõuerſacõem ſuã a locucõem. in edifica
tionẽ ſcãz primorr. ſignũ ẽ qꝫ criſt⁹ reſurrexit cũ
illo. Vñ i epla 8i ſic a i euã°. 8i. Et valde mãe qꝫ
ſicut exhibuiſtis membra veſtra ſeruire imũdi
tie a iniquitati ad iniquitatem. ita nũc exhibete mẽ
bra vra ſuire inſtitie i ſanctificacõez nõ tartãdo.

sed valde mane incipiendo. ¶ 6° p eñ piscis a fauimellis sic qñ aliquis cogitat de passione xpi a de eius resurrectõne signũ est q cũ xpõ resurrexit·iõ in epla dicit estis a in euangelio dicit·Una sabbatoꝝ venũt ad monumẽtũ·Quia vos estis cũ xpõ surgẽtes gloriose cũ ventis ad monumentũ cogitãtes de cruce a morte xpi ac victoriosa ipsi resurrectõne. ¶ 7° p ingressuꝝ domus ianuis clausis sic qñ qs studet humilitati ingredit ianuas regni celoꝝ·Luc·vi·ca·Sic a p humilitatẽ oportuit xpm pati a intrare in gloriã suã·iõ in epla dicit·azimi a humiles·Et in euãgelio dicit·orto iã sole s. p resurrectionẽ ibu xpi ac·¶ Secunda oclusio Resurrectõ xpi admirabil a gaudiosa fuit humano generi amabilis a gracõsa·Patet q ad verũ a bonum dominũ cõcurrũt quatuor de quib9 dicitur pũ·20·ca·Misericordia a veritas custodiũt regẽ a firmabit demẽtia tronus ei9·sup quo btus greg·in moralibꝫ dicit q quatuor sunt necessaria ad omune bonũ ciuitatis·Primo potentia ut ab inimicis ptegatur·2° misericordia ut grauaminibus nõ astringat·3° iustitia ut bonus pmietur a malus puniat·4° pax a concordia ut vnus ciuis alio vniat·Hec em fũt q romanos magnos fecerũt ut btus Aug9·lib·de ciuitate dei docet·Rñ diu fuerũt potentes misericordes iusti a cõcordes fuerũt dñi mũdi·sic gen9 humanũ vsq ad resurrectionẽ xpi fuit infirmũ a impotens·q null9 q̃ quis iustus poterat itrare i regnũ dei·¶ Fuit sine misericordia·q vnus alteri nõ subueniebat·¶ Fuit sine iustitia·q homines erãt infideles: socij furũ·¶ Fuit sine pace·q psequebant se mutuo·Xpus aũt hodie a mortuis resurgẽs a vidẽs generis humani impotentiã ut in euãgelio dicit·Et dicebãt ad mulieꝝ·Quis revoluet nobis lapidẽ ab hostio monumẽti, amouit hãc impotentiã a restituit ei magnã potentiã·vñ in epistola dicit·Pascha qđ interp̃tatur trãsitus. s. ab infirmitate ad virtutẽ Itez videns generis humani miseriã: restituit ei misericordiã·vñ in euãgelio dicit·Et respitientes viderũt revolutũ lapidẽz. s. nre miserie a frigiditatis·Et in epistola dicit nostr. s. inuamentũ p misericordiã a benignitatẽz·Itez videns generis humani iniq̃tatẽz ꝓpter iustitiã recuperandã voluit i cruce mori·Vnde in epistola dicit ymolatus ẽ·Et hodie a mortuis ẽ surgẽ magna iustitie remuneãtione·ideo in euãgelio dicit·Erat q̃pe magn9 valde Itez videns generis humani discordiã cũ deo pr̃e p ꝓpriuz sanguinẽ pacificauit vtrũq̃·ideo in epla dr·xps a vnct9 sãguie suo·Et i euã°·dr·Et i tro·i mo·vide·iuue·sedẽ·i dex·co·sto·cã·a obst·Ad hãc pacẽ occurrũt·9·Primo dilectio Jõ dr in troeũtes·2° spes·iõ dr i monumẽtũ·3° obia·iõ dr viderũt·4° humilitas·Jõ dr Juuenẽ·5° voluntatis bone cũ do conformitas·iõ dicitur sedentem·6° regularitas. s. sẽsuũ sub racõne·ideo dicit in dextris·7° benignitas. s. sbueniẽdo de primo: etiã inimico·iõ dicit coptũ·8° placabilitas. s. remittẽdo iniurias ideo dicit stola·9° cõuersabilitas. s. loquendo·comedendo·bibẽdo: sua comunicãdo ꝓprimo·ideo dicitur cãdida·Et q raro ctingit q homines hoc modo habeãt pacẽ inuicẽ·ideo dicit a obstupuerũt·si aũt taliter pacẽ habeant homines inuicẽ tunc xpus resurgẽs apparet eis dicens·Resurrexi tãq̃ pugnator fortissim9·Resurrexi tãq̃ ꝓtector misericordissim9·Resurrexi tãq̃ iudex iustissimus·Resurrexi tanq̃ mediator equissim9 ad ponẽdam pacẽ inter vos a deũ patrẽ: inter vos a naturã angelicã·¶ Tertia oclusio·Cristi resurrectõ fuit prior alioꝝ suscitacõne dignitate·q resurrexit ꝓpria diuinitate·Patet q xpus fuit pm9 qui resurrexit ad vitã immortalẽ·Nam resurrectio ẽ reparacõ a morte ad vitaz·Dupliciter aũt aliquis erigitur a morte in vitam·Uno mõ a morte actuali. s. ut aliquis incipiat viuere qualitercũq̃ postq̃ mortuus fuerat a sic talis resurrectio est imperfecta·q q̃ diu aliquis viuit subiectus necessitati moriẽdi: qđ azmõ mors ei dominatur·Rõ·8·ca° Corpus quidez mortuũ est ꝓpter peccatũ·Illud etiã qđ possibile ẽ eẽ: dicit esse fm quid a potentialiter·Alio modo ut aliqs liberet nõ solũ a morte sz etiaz a necessitate a possibilitate moriendi a sic tal' resurrectio est vera et perfecta·Et hoc modo xpus est primus resurgentiũ·q ipe resurgẽdo pmus puenit ad vitaz permitus immortalẽ·Rõ·6·ca° xpus resurgens ex mortuis iaz nõ moritur·Vñ licet alij surrexerint ante xpm·nõ tñ ad hãc dignitatez sz solũ ad premonstrandũ quasi i quodã signo resurrectionẽ ipi9 sicut Helyas a Heliseus qui suscitauerũt mortuos in veteri testamẽto a xpus tres mortuos suscitauit añ passionẽ suã qui tñ sic redierũt ad vitã ut itez morerẽtur Cristus aũt ut eẽt immortalis de cui9 resurrectione in euangelio dicit·Nolite timere·Et i epistola dicitur Itaq epulemur. s. de eiꝰ immortalib9·De hiꝰ aũt q surrexerũt cũ xpõ dicit Aug9·q redierũt ad vitã tãq̃ itez morituri·Vñ i epla ad Euodiũ dicit sic·scio quibusdã videri morte dñi nostri ihu xpi iã talez resurrectõnẽ ꝓstitã iustis: quã nobis in fine mũdi ꝓmittitur qui tñ itez depositis corpibus dormierũt·Qđ ꝓbat quatuor racõnib9·¶ Prima est illa Raz p·Co·17·ca° dicit·Cristus resurrexit a mortuis primitie dormientiũ·glõ·q prio tpe a dignitate surrexit·Si ergo in illa resurrectione tot p̃cesserunt xpm: quõ intelligitur cristus primogenit9 a mortuis,·Knident quidã et dicũt q in illo terremotu tpe passionis cristi monumenta apta intelligũtur·nõ q tũc iusto9 corpa resurrexerit·sed cũ ille prior resurrexisset· secũda racõ est ista·Quõ Petrus nõ de dauid·sz de xpõ asseruit eẽ ꝓpletatum Nõ dabis sanctũ tuũ videre corrupcõnẽ p hoc q apud iudeos erat monumentũ dauid·Et sic nõ poterat illos·si corpus dauid ibi iã non erat·q et si añ in recenti sua morte resurrexisset nec caro eius vidisset corrupcõnem posset illud monumentũ manere·Duz aũt videt q dauid nõ fuerit in illa iusto9 resurrectione·si eis iam eterna vita donata est ex cuius semine cristus natus ꝯmẽdatur· Tertia racõ est illa·quia pdicitabit illud qđ ad Deu·12·capi·de iustis antiquis dicitur·Et hiꝰ

omnes testimonio fidei pbati nō acceperūt tēpo missionē: deo p nobis aliquid melius puidente ut nō sine nobis ꝺsūmarentur. si iam in illa resurrectionis incorrupcōne ꝺstituti sunt que nobis p fitiendis in fine mundi ꝓmittit. Quarta ratio ē illa. Quia Jeromꝰ. dicit sup Matth. q sicut Lazarus resurrexit. ita a multa corpa sanctoruꝫ resurrexerūt ut dominū ostēderent resurgentē. Et ideo ea que sunt glorie siue q̄tū ad aiam. sicut perfecta dei fruicō. siue q̄tum ad corpus. sicut gloriosa resurrectio priuꝰ debuit cē in xpō sicut in auctore glorie. Vnde in euāgelio dicitur. Scio em̄ q ihm q̄rit nazarenuꝫ crucifixū: surrexit nō est hic. Ecce locus vbi posuerūt eū. Illi autē qui suscitati sūt in veteri testamento a xpō. sic redierunt ad vitam ut iterꝫ morerentur. ¶ Quarta ꝺclusio. Xpi resurrectio ineffabilis vtilitatis: quamenter reuelata fuit testibus a deo preordinatis. Ptz q xpi resurrectio nō debuit ab oīb⁹ immediate videri. ꝑ ordine quodā. ꝓmo em̄ fuit nota angel. q cū mulieres quererēt xpm in sepulcro: audiuerūt ab āgelo. surrexit nō ē hic. Vñ Hilariꝰ sup Matth. dicit sic. Jō āgelus ꝓmꝰ resurrectōis ē inter ut quodā famulatu paterne voluntatis resurrectio nūtiaret. Racō ē. q̄q̄ a deo fūt ordinata sunt. R̄ō. 13. capi° Est aūt hic ordo ꝺmtus institutus ut ea q̄ supra homines sūt. reuelent hōibus p angelos. ut dicit Dyonisiꝰ. 9. ca° celestis ierarchie. Christꝰ autē resurgēs nō rediit ad vitaꝫ ꝺmuniter omnibus notā. sed ad vitā quandā imortalē a deo ꝺformē R̄ō. 11. ca° q em̄ viuit: viuit deo. Ideo angelꝰ dñi descendit de celo a accedēs reuoluit lapidem a sedebat sup eū. ¶ 2° fuit nota mulieribꝰ. s. ut mulier q̄ ꝓmo meritū mortis ad hominē detulit. ꝑma etiā vitā xpi resurgētis in gloria nūtiaret. Vñ Cirillꝰ dicit. ſFemina q̄ quodāmō fuit ꝑma mortis mīstra: venerādis resurrectionis misteriū prima precepit a nūciat. Acceptū ē igit femineū genꝰ a ignominie absolucōez a maledictionis repudiū. Etiā ut oīderet q q̄tū ad statū glie: nullū detrimētuꝫ sexus femineꝰ patiet. Sz sicut maiori caritate seruebūt. sic etiā maiori gloria ex visione diuina potient. ſItē q mulieres ꝺnum artius amauerūt. ita ut ab eiꝰ sepulcro discipul recedētibus nō recedēt viderūt primo xpm in gloria resurgētez. ¶ 3° fuit nota discipul. Actu. 10. c. Dedit eū manifestū fieri: nō oī pplo. ꝑ testibꝰ p ordiatis a ꝺo nob q̄ mā ducauimus a bibimꝰ cuꝫ illo post q̄ resurrexit a mortuis. Apli em̄ testificati fūt xpi resurrectōnē de visu. q xpm post resurrectōez oculata fide viderūt vuētē quē mortuū sciuerāt. Sicut āt ad visionē btāz pueit p auditū fidi. ita et ad visionē xpi resurgētis puenert apli p ea q̄ ab āgel audierūt Vñ in euā°. 8i. ſIte dicite discipul ei⁹ et petro q p cedet vos in galileā. Ibi eū vi. sic di. vo. ¶ 4° fuit nō oīb⁹ hōib⁹. ſPā sicut resurrectio xpi ē ordiata ad ꝺmunē oīm salutē. ita ad cōem oīm noticiā puenit. nō q̄dē sic ut imediate oīb⁹ manifestaret. ꝑ q̄ busdā p q̄s ei⁹ noticia deferrēt ad oēs q̄ tñ sincera fide id apprehenderēt. vñ in epla 8i. ſNō in fermēto veteri. s. in deoꝫ corrupcionis scripturas. Neq̄ in fermēto malitie. s. erroris paganoꝫ. Et neq̄tie. s. pravitatis hereticoꝫ. ꝑ i azimis sincerit atis ꝺscie a veritatis fideliū xpianoꝝ: cognoscit xpi resurrectio gloriosa ad vitā immōrlē ac̄.

Secūdo declarat eadē ꝺclusio testi⁹ legis Apostolice. Sciendū q resurrectō xpi declarat q̄druplicit. Primo btūs ſPetrꝰ. 1. epla. cano. p. ca° dicit sic. ſNō corruptibilib⁹ auro vel argento redēpti estis de vana vīa ꝺuersatione paterne tradicōis. ꝑ pcioso sāguine agni icōtaminati a īmaculati ihu cristi. p cognīti q̄dez añ cōstitucōnē mūdi. manifestati aūt in nouissimis tpib⁹ ꝓpē vos q̄ per ipm fideles estis in dño q̄ suscitauit eū a mortuis a dedit ei gloriā sēpiternā ut fides vīa a spes eēt in dño p resurrectōnē ihu xpi q̄ ē in dexteā dei: deglutiēs mortē: ut vite eterne hēdes efficeremur ac̄.

¶ 2° btūs ſPaulꝰ. 1. Co. 15. c. dic sic Tradidi eīvob in pmis q̄ a accepi. qm̄ xps mortuꝰ ē p pctis nostris fm scripturas a qm̄ sepultꝰ ē a qm̄ resurrexit. z. die fm scripturas. qm̄ q̄dē p hoiez mors a p hominem resurrectō mortuoꝝ. Et sicut in Adam oēs moriūt. ita a in xpō oēs viuificabūtur ac̄. ¶ 3° btūs Jacobꝰ epla cano. ca°. 2. dicit sic. Abrahaz pī vī nō ne ex opib⁹ iustificatꝰ ē: offerēs ysaac filiū suuꝫ sup altaē. videsqm̄ fides cooperabatur opib⁹ illi⁹ a fides ex opib⁹ cōsūmata ē a ipleta ē scriptura dic. Credidit abrahaz deo a reputatū ē illi ad iustitiā a amicꝰ dei appellatꝰ ē. Hec ille. Duo ei valde opposita erāt in mēte abrahe. s. pmissio q ex sene ysaac debebat nasci xps a q̄ abrahaz añ ipletā ꝓmissionē occidēt ysaac filiū suū. vtri horū satisfacēt: hesitabat. Sz cuꝫ sic luctaret deliberauit ymolaē ysaac: credēs a spans q̄ post ymolationē suscitaēt filiū suū a adipleret ꝓmissio de sene bñdicto. vñ fuit ꝑmꝰ q̄ credidit resurrectōez xpi ¶ 4° btūs Johes Apoc. 7. c. dic sic. Et vidi a ecce in medio thromi a quatuor aialiū. Et in medio seniorꝫ agnū stāte q̄si occisū. Et cātabāt cāticū nouuꝫ dicētes dignꝰ es dñe deꝰ accipe librꝫ a solue sigilla ei⁹. qm̄ occisus es a redemisti nos deo in sāguine tuo ex oī tribu a lingua a pplo a natōe a fecisti nos deo nrō regnū. Et audiui vocē āgelorꝫ dicētiū. dignꝰ ē agnꝰ q̄ occisus ē. s. in passiōe accipe virtutē a dīnitatē a sapiaz a fortitudinē a honorē a gliaz a benedictōz. s. p gliosā resurrectōz Et sic patz q̄ ꝺgrua fuit resurrectio xpi ad salutez generis hūani ac̄.

Tertio declarat eadē ꝺclusio testimonio legis Canonice. Sciēdū q resurrectio xpi fuit ad magnā gliaz xpianoꝝ q̄druplicit. ¶ 1° ex pbatione q̄ fit. A. mois. ꝑ° p testes. dubiū ei pbari pōt p testes. Ex de vtro. figm. forꝰ. sic resurrectō xpi pbata ē testimonio āgelorꝫ q̄ mētiri nō pūt a testimonio apliorꝫ. de q̄bꝰ 8i Actu. 1. c. Eritis m̄ testes in oī iudea a ihrlm a samaria a vsq̄ ad vltimū tre. 11. q. 3. ca. Estimāt in fine. ſPā virtute magna reddebāt apli testimoniū resurrectōis ihu xpi. 2° per scripturā. Sic resurrectō cristi pbata ē per sacrā scripturā. Lu. vlti. ca°. ſIncipiēs a moyse a oīb⁹ ꝓphetis interpretabat illi in oīb⁹ scripturis q̄ de ipō erant

Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas dixitque eis. Quia sic scriptum est et sic oportebat xpm pati et resurgere a mortuis die tertia et predicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes Lc. 24. per famam. q. q. 3. Item Sic resurrectio xpi probatur per publicam famam. Lc. 2. per presumptionem. Extra de presumptionibus ca. puenit. Sic resurrectio xpi presumitur quia in sepulchro minime inuentum est nisi linteamina et sudarium. Joh. 20. ca. 1. per instrumentum notarii. 11. q. 3. ca. porro. Et extra de fide instrumentorum ca. 2. Sic resurrectio xpi probatur per Johannem euangelistam notarium dei qui scripsit hoc. 1. Joh. p. ca. Quod audiuimus et quod vidimus oculis nostris et manus nostre contrectauerunt de verbo vite. testamur et annuntiamus vobis vitam eternam. Aduocatum habemus apud patrem ihm xpm iustum et ipse est propitiatio pro peccatis nostris Lc. 6. per aspectum corporis. 24. q. p. nec aliqua sicut magdalena cui xpus post resurrectionem apparens dixit. Noli me tangere. Joh. vl. ca. probauit resurrectionem xpi Etiam mulieres quibus christus occurrens ait. Auete. tunc accesserunt et tenuerunt pedes eius Ibidem. Similiter apostoli quibus dixerat thome: uidimus dominum. Thomas etiam qui misit manum in latus xpi et tetigit loca clauorum Joh. vl. ca. per rei euidentiam. qua est ita notorium quod nulla tergiuersatione celari potest. 2. q. 1. ca. manifesta. Extra de cohabitatione ca. vna et ca. sequenti Sic resurrectio christi fuit probata per illos duos discipulos quibus xpus apparuit in forma peregrini quam cognouerunt eum in fractione panis. Et per discipulos quibus xpus dixit. pueri habetis aliquid quod manducetur. Joh. vl. ca. Lc. 2. ex argumentatione. ut de consecra. dist. 2. ca. Reuera. Extra de celebratione miss. ca. in quadam. Sic xpus probauit resurrectionem suam. Actu. p. ca. Quibus probauit seipsum viuum in multis argumentis per dies. xl. apparens eis et loquens de regno dei. Vnde Joh. 2. ca. dicit dixit ihs iudeis Soluite templum hoc et in tribus diebus excitabo illud. dixerunt quidam iudei. Quadraginta et sex annis edificatum est templum hoc et tu in tribus diebus excitabis illud. Ille autem dicebat de templo corporis sui. Cum quidem resurrexisset a mortuis: recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat de corpore suo. Et credidere scripture et sermoni quem dixit ihus. hec ibi. Fuit ei reedificatum templum corporis christi ad gloriam immortalitatis per .6. horis quibus christus iacuit in sepulchro. xl. horis et ab hora putationis christi prato vsque ad mortem ipsius fluxerunt. 6. hore. que hora nona dominus ihesus expirauit ut dicit Math. 27. ca. Lc. ex substitutione. sicut enim dicunt christiani christum resurrexisse. sic infideles dicunt ipsum non resurrexisse. Negatiua autem non potest probari directe. Ff. de electionibus ca. bone memorie. que licet fm iura ciuilia. negatiua possit probari in actu personali qui non potest fieri per procuratorem ut. ff. de itinere actuque puato. l. 2. vbi habetur quod probari potest quod aliquis non fecit seruitutem probando quod fuit ibi tota die et non vidit eum ibi sicut etiam probat quod aliquis non dixerit missam tali die vel loco. que continue fuit cum eo in mari vel in alio loco vbi nulla missa fuit. Sed de facto quod potest fieri per procuratorem negatiua probari non potest. que si probem me debitum non soluisse creditori tali die per hoc quod continue fuit mecum vel per hoc quod fuit in tali loco propter quod personaliter non potui soluere michil probat quia procurator meus hoc facere potuit. Recte ergo sic vbi aliquod potest fieri pluribus modis si factum negetur et probetur negatiua qui negat vnum modum tm michil probat sicut patet per patam solutionem debiti. Sic quod resurrectio xpi non potuit ita bene dirigisse vigilantibus quam dormientibus aut econuerso. Licet forsitan possint sufficienter probare quod non surrexit dum ipsi vigilauerunt. tum per hoc non probatur quod discipuli furati fuerint ipsum dum dormierunt nec quod non surrexit ipsis dormientibus hoc negatiua impossibile est probare. Quia vero fuerunt veraces dicendo quod dormierunt et tunc fuit verum quod dixerunt et sic nescierunt quid circa eos agebatur. an. s. surrexit vel an discipuli ipsum furati fuerint. forsitan si fuerunt testes fideles in testificatione primi status. s. dicendo quod dormierunt. non potuerunt ea veraces proferre tpe phibendo testimonium de facto alieno. Sicut nemo dormiens potest testificari de eo quod circa eum agitur. Vnum testimonium infideliu non valet contra fideles. 2. q. 7. ca. non potest. Et. 3. q. 7. ca. scriptos. Et sic testimonia militum custodientium sepulchrum christi contra eius resurrectionem non fuit ouentia. Lc. ex restitutione. Nam in resurrectione a morte ad vitam: homo restituet in integrum. Quia cum princeps terrenus in integrum restituit. infamiam tollit. 12. q. 3. in fine. qua quidem plene restituit ac libere in pristinum statum reponit Extra de vsuris ca. vl. et non solum hijs qui nascituri sunt per rationem legis. ff. de rebus dubijs. l. Vtrum possumus vbi habetur quod quis facit heredem suum hominem iam natum et alium nascturum si plures ei filij vel filie postea nascantur de vxore sua quod tunc est pregnans quilibet habebit partem suam. quod possibile est quod mulier vna vice plures filios pareat. sicut vna mulier vno partu. x. liberos enixa est. Sicut autem talis hereditas debet diuidi inter natum et nascturum sic certum debet non solum hijs quibus christus dixit. Ego dispono vobis regnum ut edatis et bibatis super mensam meam si et cuicumque postea nascturo ps. Pro priibus tuis nati sunt tibi filij post. eos pones principes super omnem terram. Et. C. de omissaria libertate. l. cum inter veteres vbi habetur quod homo potest dare libertatem non solum nato si etiam nascturo. Et si dns fecerit fetum liberum qui est in ventre matris ancille si plures pariat vna vice. omnes sunt liberi. licet mentionem non fecerit nisi de vno: matre in seruitute remanente et sic liber potest nasci de non libera. Sic deus multis natis de iudaismo et paganismo. dedit libertatem gratie et glorie filiorum dei. synagoga et gentilitate in seruitute remanentibus. Hoc autem fuit in resurrectione ihu xpi.

Quarto dedarat eadem confusio testimonio legis Ecclesiastice et hoc quadruplici. primo bonis Greg. lib. 14. moraliter dicit sic. Redemptorem nostrum fuscepit mortem ne mori timeremus. omnibus dicit resurrectionem ut nos posse resurgere confidamus. hec ille. 2. beatus Jero. in epistola ad Heliodorum dicit sic. Cerne manus in dee quas fixeras. Cerne latus romane quod foderas. Videte corpus an idem sit fit quod dicebatis clam nocte tulisse discipulos. hec ille. 3. beatus

Amb·in epla de misterio pasce dicit sic·Hec est dies quã fecit dñs Quis inquit dies·Nempe ille qui tribuit viuendi principiũ·lucis exordiũ·aũctor lumminis ipe domnus ihus xpus q̃ de semet ipso ait·Ego sũ inquit dies· Qui p diẽ ambulat nõ offendit·Est em̃ pasca vere ãm principiũ·primi mẽsis exordiũ·nouella germinũ ẽparacõ·ac tetre pemis nocte discussa·p̃mi veris restituta iocũditas·hec ille·Ꝙ° btus Aug⁹·in sermõe de pasca dicit sic·In hac die pct̃or de indulgẽtia desperare nõ debet·Si enim latro padisũ meruit:cur ñ mereatur veniam xp̃ianus·Et si illi dominus dũ crucifigit miseretur·multomagis huic miserebitur cũ resurgit·Nam si passionis humilitas deum prestitit confitenti·resurrectionis gloria q̃tum tribuet deprecãti·Largior em̃ solet esse ad prestandũ victoria q̃ addicta captiuitas·hec ille·Et sic patet gloria xp̃i ẽsurgẽtis ac̃·Quia vero tota ista quadragesima cũ xp̃o abstinuim⁹ a ieiunauim⁹ ne mercedẽ laboris nostri amittam⁹·videam⁹ qua draginta triũphos quos xp̃us i sua resurrectõne habuit·ut sic cũ illo pie gaudeam⁹· Prim⁹ triumph⁹ fuit vmõis·Nã in morte xp̃i fuit sepatio carnis ab anima ꝓpter quã nõ poterat dici hõ·q̃ ad hoc q̃ alĩq⁹ sit homo requirit q̃ habeat corp⁹ a animã intellectiuã simul cõiuncta·vñ Athanasius dicit·Maledict⁹ omnis q̃ totũ hominẽ quez assumpsit dei filius:denuo assumptũ vel liberatũ tertia die a mortuis resurrexisse nõ confitetur ac̃·vbi ñ vult q̃ totus hõ denuo sit assumpt⁹ a xp̃o a omines ptes ei⁹ quasi verbũ dei ptes nature humane depositurit ad mortez·ꝫ q̃ iterato totalitas humane nature assumpte sit in resurrectione dei integrata p iteratã vnionez anime a corpis·Sicut ergo verbũ dei suscepit animã a carnẽ vnita in i carnacõne p quã suscepcõem fecit dũ hominem a hominẽ dũ q8 erat dignitatis in xp̃o·in morte aũt xp̃us nõ fuit homo·q̃ licet nõ cessauerit illa suscepcõ p sepacõem verbi ab aia vel a carne· cessauit tñ vnio carnis a aie·ut igitur hõ restitueretur integrãliter ad pristinã dignitatẽ cõuenies fuit xp̃m resurgere a illa reunire· Ꝙ° triũph⁹ fuit cõsecracõis Nã eẽ sacerdotẽ oueit xp̃o·nõ sm̃ q̃ de⁹ ꝫ sm̃ q̃ hõ·duo sũt offitia sacerdotis·Primũ ẽ eẽ mediatorẽ inter dũ a pplm̃ iq̃tũ.s.dina pplo tribuit Vñ sacerdos dr q̃si sacra dãs·Malac·2·ca·Legẽ requirẽt ex ore ei.s.sacdotes·Secũdũ ẽ p̃ces pplis dare offerre a p ptis eor aliq̃lit satisfacẽ· Heb·7·c· Omis põtifex ex hoib⁹ assumpt⁹·p hoib⁹ ostituit in hijs q̃ sũt ad deum ut offerat dona a sacrifitia p ptis·Hec duo maxime oueniebãt xp̃o·p° em̃ p ipsũ dina dona sũt hoib⁹ collata·2·Petri·1·ca° p quẽ.s.xp̃m maxia a ptiosa nob promissa donauit ut p hec effitiami dine sortes nature·2° hũanũ gen⁹ do reconciliauit·Col·1·c· In cristo oplacuit oem plenitudinẽ ihabitare a p eũ reconciliare oia Licet aũt eẽ sacerdotẽ oueniat hoi rõne aie i qua ẽ ordis caracter p quẽ hõ ñ pdit ordinez sacerdotalẽ et multominus xp̃s i morte sua q̃ ẽ totus sacdos cij origo·tñ integrãliter a oplete ñ fuit tũc sacerdos cũ nõ eẽt hõ·iõ ouenies fuit xp̃m resurgẽ ut integrãliter a pfẽ eẽt sacdos·Heb·2·ca·Tem⁹ potificẽ q̃ penetrauit celos:ihm xp̃m filiũ dei·ꝫ ñ resurrexisset ñ penetrasset celos·de quo·i ps̃·Dr·Tu es sacerdos in eternũ ac̃· Ꝙ·triũph⁹ fuit liberacõis·Nã licet vnũ oppositoꝝ ñ ducat p se ad aliud·q̃ñq tñ p accidẽs trahit·sic frigidũ q̃ñq p accens calefacit· Et sic xp̃s p mortẽ suã nos potuit ad vitã·q̃ sua morte nrãz mortez destruxit·Sic ille q̃ pnã p alio sustinet·ẽmouet pnã ei⁹·sic crist⁹ moriẽdo p nobis:nos a timore mortis eripuit·Heb·2·c· Coica uit carni a sãguim̃ ut p mortez destruẽt eũ q̃ mortis hẽbat ipiũ a liberaẽt eos q̃ timore mortis p totã vitã obnoxi erãt seruituti·Sz ñ resurrexisset ñ liberasset gen⁹ hũanũ a timore mortis·q̃ ipe fuisset astrict⁹ vinculo mortis·ps̃·Estimat⁹ sũ cũ descẽdẽtib⁹ i lacũ·facis sũ sic hõ sine adiutorio ĩ mortuos lib·iõ fuit ouenies cristũ resurgẽ·Joh·10·ca· Ego vei.s.a morte ad vitã p ẽsurrectõez·ut hoies vitã hẽant.s.gre a abundãti⁹ hẽant.s.glie ac̃·

Ꝙ·triũphus fuit exaltacõis·Nã meritus iportat quãdã eqlitatez iustitie·Vñ apls dic̃·Si q̃ op ak merces iputak sm̃ debitũ·Cũ ãt aliq̃s ex sua inusta voltate sibi attribuit plus q̃ deak ei:iustũ ẽ ut diminuak etiã q̃tũ ad id q8 sibi dẽẽ·Sic cũ furak q̃s vnã ouẽ reddet q̃tuor·ut dr Exod·22·ca·Et hoc dr mereri iq̃tũ p hoc punit ei⁹ im̃q voltas· Ita etiã cũ aliq̃s sibi ex iusta voluntate sbtrahit q8 debat hic·merek ut sibi aliq̃d ãpli⁹ supaddatur q̃si merces iuste voltatis·Et ide ẽ q̃ sic dr Luce·18·ca° q̃ se hũiliat exaltabit·Crist⁹ ãti sua passione se hũiliauit ifra suã dignitatez q̃tũ ad passionẽ a mortẽ cui⁹ debitor ñ erat a iõ p suã passionẽ meruit exaltari q̃tũ ad gl'iosã resurrectõez ps̃ Tu cognouisti sessionẽ meã·v humilitatẽ mee passionis a resurrectõez meam·In passiõe nãq meruit suã exaltacõez p modũ cuiusdã recõpẽsationis ex pte corpis·Justũ ei erat ut corp⁹ q8 fuerat ex caritate passiõi sbiectũ:accipet ĩ gl'ia recõpẽsacõez·vñ añ passionẽ gl'ia aie xp̃i ñ redũdabat ad corp⁹ ei⁹ q̃dã dispẽsacõne·ut corp⁹ hret gl'iaz honorabili⁹ si eã p passionẽ meruisset·

Ꝙ·triũph⁹ fuit adoracõis·Nã xp̃s i passione fustinuit confusionẽ a obprobria·ps̃·Lũbi mei ipleti sũt illusiõib⁹·Et q̃ mãrebãt mala m̃ locuti sũt vanitates a dolos tõ die meditabãk a iõ ouenies fuit ut manifestarek dinitas ipsi⁹·psa·72·ca·Exaltabik a eleuabik a sblimis erit valde·sic obstupuerũt sup eũ multi·sic ignori⁹ erit inter hoies aspect⁹ ei⁹·Et Phil·2·c·Factus ẽ obediẽs vsq ad mor·m· ât crucis·ppter q8 a de⁹ exaltauit illũ a donauit illi nomẽ q8 ẽ sup oẽ nomẽ·ut in noie ihu oẽ genu flectak·ut.s.ab oib⁹ noiek de⁹ a oẽs sibi reuerẽtiam exhibeãt sicut deo·Hoc ei nomẽ ihus nõ adorak adoracõe latrie·ꝫ psona q̃ significak hoc noie q̃ ẽ vbũ icarnatũ·sic adorak vestẽ regis:ẽ adorare regẽ vestitũ·Per hoc nomẽ ihs duo possum⁹ intelligẽ·s.psonã cui honor exhibek·cũ g̃ in xp̃o sit vna tm̃ psona:dinea hũane nature·iõ vn⁹ honor sibi exhibek a rõe hui⁹ genuflectim⁹ ad h° nomẽ ihs

2° p hoc nomē possum⁹ intelligere cām honoris· qz est nomē hūanitatis pfecte oī munere gratia rū a sic hoc nomē adorat adoracōne dulie sic humanitas xp̄i. ¶ 6⁹ triūphus fuit supacōmis· Naz xp̄us vna sua morte s. corpali que fuit hux pter iustitiā duas nostras mortes destruxit. s. corpois qz refurgēdo a mortuis vtutez sue dīnitatis oñdit qua mortē supauit a nobis spem refurgēdi dedit· Job. 19. ca° Scio qz redēptor meus viuit a ī nouissimo die de terra surrecturus sū ac̄· destruxit etiā mortē aīe nostre· qz corpaliter moriēdo similitu dīm pcti a penalitati· daret nobis exēplū moriēdi spūaliter pctō· Rō. 6. ca° Qz em̄ mortuus ē pecato: mortuus ē sel· qz āt viuit: viuit dō· ita a vos existīate vos mortuos q̄dē eē pctō· viuētes āt dō· Jō vna die integra a duab⁹ noctib⁹ fuit in morte ut dic̄ Aug⁹· x· de trinitate· Cristus em̄ nulla necessitate mortis tenebat astrictus· ꝫ erat inter mortuos liber· Vñ aliqñdiu in morte mānsit· nō quasi detētus· ꝫ ppria voluntate q̄diu iudicauit hoc eē necessariū ad instructiōem fidei nostre· Math. 20. ca°· Et tertia die resurget· ac̄ ¶ 7⁹ triūphus fuit illuminacōmis· Nā sicut p̄mi dies pter futuz hois lapsū a luce in nocte· ita isti pter hominis repacōez a tenebris ad lucē oputant· Vñ xp̄us resurrexit circa diluculū illuc esce te iaz die ad signādum qd de⁹ q̄ dixit de tenebris lumē dare sce p gr̄az noui testamēti a pticipacōez resurrectōis cristi: audiremus· Fuistis aliqñ tenebre· nūc autē lux in d̄no ut dicit Aug⁹· x· de trinitate ꝫt p̄s· Nox illumīnatio mea in delicijs meis· Et nox sicut dies illumīabitur si· te· ei⁹ ita a lumē eius ¶ 8⁹· triūphus fuit glorificacōis· Nā p resurrectōem cristi tertiū tps incipiebat· Primū fuit añ legē ab Ada az vsq; ad Moysē· Secūdū fuit sub lege a moyse vsq; ad cristū· Tertiū fuit gratie a xp̄o vsq; ad finē mundi· Incipit etiā in xp̄i resurrectōne tertiꝰ status scōz Primꝰ em̄ fuit sub figuris veteris legis ¶ 2⁹ fuit sub veritate fidei· 3⁹ erit in eternitate glorie: quā cristus resurgēdo īchoauit· Nā p resurrectōez suā nos ad lucē glorie ꝺducebat· sicut mortuus ē ad uespascēte die a tenebras· ad oñendū q̄ p suā mortē destrueret tenebras culpe a pene a sic nos purgatos luce glie illustraret ¶ 9⁹ triumphus fuit reassumpcōmis· Naz p mortē cristi nō fuit sepata dīmitas nec ab aīa nec a carne ipsi⁹ Pōt igitur taz aīa xp̄i mortui q̄ ei⁹ caro cōsiderari dupliciter· vno mō racōne dīmitatis Alio modo racōne ipsi⁹ nature create· Secūm q̄ vtutē dīmitatis vnite a corp⁹ resūpsit aīaz quā deposuerat a aīa resūpsit corp⁹· Vñ xp̄us Joh. 10. ca. dicit· Nemo tollit aīaz meaz a me· ꝫ ego pono eaz a itez sumo eaz· Et 2. Co. vlti. ca. dicit· q̄ si cristus crucifixus ē ex infirmitate nostra· sed viuit ac̄· si aūt cōsiderem⁹ corpus a aīaz cristi mortui fm virtutē nature create sic nō potuerūt sibi īuicez reuniri sed oportuit cristū a deo resuscitari fm q̄ ipse īq̄tū hō orādo pecīt a p̄ie ut dicit p̄s· Tu aūt d̄ne miserere mei a resuscita me· Vñ ex humilitate passionis meruit gloriā resurrectōmis ac̄ ¶ 10⁹ triumphus fuit verificacōmis· Nā ut damasc̄en⁹ lib· x· dicit Resurgere dicit q̄ cecidit īq̄tū· s· fuit ab eo aīa sepata que erat ei⁹ formal pfectō Vñ oportuit ad hoc q̄ eēt vera resurrectio ut idē corp⁹ cristi iterato idē aīe vniret· Et q̄ veritas corpis est ex forma· iō corp⁹ cristi post resurrectōem a vez corp⁹ fuit a eiusdē nature cui⁹ erat pri⁹· Luc· vl· ca° Videte manus meas a pedes meos q̄ ego ipe sū· Si āt ei⁹ corp⁹ fuisset fantasticū nō fuisset vā resurrectō· ꝫ apparēs ¶ 11⁹· triūph⁹ fuit penetracōnis Nā corp⁹ cristi post resurrectōez nō ex māculo ꝫ ex cōditione glorie ad discipulos clausis ianuis introiuit a pri⁹ ex tumulo intactis signacul exiuit· Nō ei ex natu a corpis· ꝫ potiꝰ ex vtute dīmitatis vnite illd corp⁹ ad discipl̄os liez vez eēt ianuis clausis introiuit· Vñ Aug⁹· ī quodā sermone paschali dicit sic· Quidaz sic disputant· Si corpus erat· si hoc surrexit de sepulchro qd pependit in ligno: quo p hostia clausa intrare potuit· Et respōdet· Si oppreclēdas modū nō est mīraculū· Vbi dicit racō ibi fidei edificatio· Et sup Jobem dicit Sic moli corpis vbi dīmitas erat· hostia clausa nō obstiterūt· Illa quippe eis nō aptis intrare non potuit quo nascēte virginitas matris inuiolata pmānsit· Et Greg· ī omel· de octaua pasce dicit sic Quo post resurrectōez corpus dñicū vez fuit: qd clausis ianuis ad discipulos īgredi potuit· Sciendū nobis ē q̄ dīna opacō fi rō e oppreclēditur· nō ē admirabilis· nec fides habet meritū: cui humana ratio prebet expimentū· sed hec ipsa redemptoris nostri opa que ex semetipsis oprehendi nequeūt ex alia eius opatione pensāda sūt· ut rebus mirabilib⁹ fidē prebeāt facta mirabiliora· Illud em̄ corpus dñi ītrauit ad discipulos ianuis clausis qd ad hūanos oculos p natiuitatē suam clauso exiuit vtero virginis· Quid g̃ mirꝰ si ianuis clausis post resurrectōez suā ineternū iaz victurus intrauit qui morituꝰ venies nō apto vtero virginis exiuit· Hec ille ¶ 12⁹· triūphus fuit dotationis· Naz cristus surrexit ad immortalē glorie vitaz· hec aūt ē dispositio corpis glorioši ut spirituale sit a spūi sbiectū ut aplus dic̄· 1· Co· 15· ca°· Ad hoc aūt q̄ corpus sit oīno spūi sbiectū requiritur q̄ oīs actio corpis sb̄datur voluntati spūs· q̄ aūt aliquid videat fit p actōem visibilis in visū ut dī· 2· de aīa· Et ideo quicūq; habet corpus glorificatū: in ptāte sua habet videri a nō videri· Hoc tñ cristus habuit· nonsolū ex ꝺditione corporis glorioši· ꝫ etiā ex virtute dīmitatis p quam fieri pōt ut etiā corpa nō glorioſa· māculoſe nō videant· Sicut p̄stitū fuit miraculose btō Bartholomeo ut si vellet videret· nō aūt videret· si nō vellet· Sic etiā xp̄us ab oculis discipulorꝫ a mulierū aliqñ euanuit· nō q̄ corrūpetur aut dissolueret in aliq̄ inuisibilia· ꝫ q̄ sua voluntate desist ab eis videri vel eop̄ūte vel etiā eo absente p dotē agilitatis· Luce· vl· ca° Et ipe euanuit ab oculis eorꝫ ¶ 13⁹· triūphus fuit clarificationis· Nā ut seuerian⁹ dicit in sermone paschali· Nemo putet cristuz sua resurrectione sui vultus effigiē cōmutasse· Qd est

intelligendū q̄ tū ad lineam mēta membroꝝ·qꝫ nl inordinatuꝫ a deforme fuerat in corpe xp̄i p spm̄ scm̄ dcepto qđ in resurrectione corrigendum eēt Accepit tn̄ in resurrectōne gl̄iaꝫ a dote claritatis· Vñ ibidē subdit·Sed mutat effigies dū efficitur ex mortali immōle·ut hoc sit acquisiuisse vult gloriā:nō vultus substantiā p didisse·Nec tamē discipul' in spēie glorioſa appuit·ꝫ sicut in ptā te ei⁹ erat·ut corp⁹ suū videret vel nō videretur· sic in ptāte ei⁹ erat ut ex eius aspectu formaretur in oc̄l' intuentiū·vel forma glorioſa vel nō glo rioſa·aut etiā cōmixta·vel q̄litercūq; se hīs·Mo dica tn̄ differentia sufficit ad hoc q̄ aliquis vide atur in aliena effigie apparere· V. Ixº·triūphus fuit in corruptionis·Nā licet corp⁹ xp̄i fuerit pal pabile·Luc·vlti·caº Palpate et videte·qꝫ spirit⁹ carnē a ossa nō habz·sicut me videtis hīe·Btūs Greg̃·in omel'·dicit·Nec ē corrūpi qđ palpatur Et palpari nō p̄t qđ nō corrūpit·nō tn̄ corp⁹ xp̄i fuit corruptibile post resurrectōem ei⁹·Corp⁹ em̄ dr palpabile·nō solū racōne ēfistētie·ꝫ etiā racō ne sue spissitudinis·Ad ratū aūt a spissuꝫ sequit graue a leue·calidū a frigidū a alia hmōi cōtra ria que sūt p̄cipia corrupcōnis corpm elemēta riū Vñ corp⁹ qđ est palpabile hūano tactu:est naturaliť corruptibile·Si aūt fit aliqđ corp⁹ resi stens tactui qđ nō fit dispositū fm predictas qua litates q̄ sūt ꝓpria obiecta tact⁹ hūani sicut ē corp⁹ celeste·tūc tale corpus nō p̄t dici palpabile· Corp⁹ aūt cristi post resurrectōem fuit vere ꝺposi tū ex elemētis:hīs in se tāgibiles qualitates fm q̄ requirit natura corpis hūani a iō naturaliter erat palpabile a fuisset naturaliť corruptibile:si mhil aliud habuisset sup̄ corpis hūani naturā Habuit aūt aliq̄d aliud qđ ipm incorruptibile reddidit·nō quidē naturā celestis corpis·ꝫ gl̄iaꝫ redundantē ab aīa btā·Vñ Aug⁹·in epl'a ad Dyoscoꝝ dicit·Tā potēti naturā dei⁹ fecit aīaꝫ ut ex ei⁹ plenissima būtudine redūdet in corp⁹ ple nitudo saitatis a incorrupcōis vigor·Et Greg̃·dic Ibi oñdit corp⁹ xp̄i post resurrectōem eiusdē fu isse naturē·ꝫ alteri⁹ gl̄ie·Hāc incorrupcōez habuit corp⁹ xp̄i·nō aīn ꝫ post resurrectōez· V. Ixº·triumph⁹ fuit corroboracōnis·Nā ut Aug⁹·22·de ciui· dei dic·Saluatoꝝ nr̄ post resurrectōez:iā q̄dē i spū ali carne·ꝫ tn̄ vera:qbūq; potū cū discipul' sūpsit ñ alimētoꝝ indigētia·ꝫ ea q̄ hoc poterat ptāte·Et Beda sup Lucā dic·Alit absorbz aquā fra sitiēs· alit sol radi⁹ cales:Illa indigētia·iste potentia· Crist⁹ g̃ māducauit post resurrectōez:nō q̄si cibo indigēs·ꝫ ut hoc mō naturā corpis astrueret·Si cut ei āgeli frequēť i effigie hūana se ꝺbāt·ac si veri hōies fuissent·Ge·ñ·18·caº de āgelis q̄s abrahā hospicō fuscepit·Et de āgelo Thobie q̄ cū duxit a reduxit·Thob·12·caº sic xp̄us post re surrectōez:vere hōiez se discipul' demōstrauit a cū eis māducauit·Tñ crist⁹ alit māducauit a alit āgeli·qꝫ ei corpa ab āgel' assumpta:nō erāt cor pa vina·nec aīata:nō erat vera comestio·licz eēt vera cibi attrico a traiectō i interioꝝ ptē corpis as sūpti·vñ a āgel⁹ dixit Thobie·12·caº Videbar q̄ de vobiscū māducare a bibe·ꝫ ego cibo a potu iui sibili vtor·Bz qꝫ corp⁹ xp̄i vere fuit aīatū:vera fu it ei⁹ comestio·Vt ei Aug⁹·dic·22·de ciui·dei nō ptās ꝫ egestas ederēt:corpib⁹ resurgētiū auferet· Et Beda dic·q̄ xp̄s māducauit ptāte:ñ egestate V. Ixº·triūph⁹ fuit reintegracōis·Nā corp⁹ cristi i resurrectōe fuit eiusdē nature·ꝫ alteri⁹ gl̄ie· vñ q̄cq̄d ad naturā corpis hūani ptinet totū fuit in corpe xp̄i resurgētis·Ad naturā aūt hūani corpis ptinēt·carnes·ossa·sāguis a alia mēbra·a iō ista oīa i corpe xp̄i resurgētis fuerūt a integrē absq; oī diminucōe·Alioqñ ñ fuisset pfecta resurrectō:ñ fu isset reintegrātū q̄cq̄d p mortē ceciderat·Sic em̄ dns p̄misit discipul' dic Matb·10·c·Vñi aūt capilli ca pitis oēs nūerati sūt·Et Lu·21·c·8z·Capill⁹ de ca pite vīo ñ pibit·dicē aūt q̄ corp⁹ xp̄i carnē a ossa a alia hmōi ñ habuerit q̄ ad naturā corpis hūa ni ptinēt:ptinz ad errorē Authicij ostātinopolita ne vrb ep̄i q̄ dicebat q̄ corp⁹ nr̄m in illa resurrectō nis gl̄ia erit impalpabile a vētis aere q; subtili⁹ a q̄ dns post confirmata corda discipulorū palpātiū oē illud qđ in eo potuit palpari i subtilitatē aliquā redegit qđ ē falsū·qꝫ corp⁹ cristi post resurrectōez imutatū ñ fuit·Lu·vl·c· Spūs carnē a ossa ñ hz sic me videtis hīe·Sicut ei incōuemēs ē ut crist⁹ alteri⁹ nature corp⁹i sua ꝺcepcōe accipet.s.celeste quēadmodū valētin⁹ asseruit·multomagis incō uemēs ē q̄ i resurrectōe alteri⁹ nature corp⁹ reas sūpserit·qꝫ resurrectōe reassumpsit corp⁹ ad vi tā imōrtalē qđ i ꝺcepcōne accepat ad vitā mōrtez· V. Ixº·triūph⁹ fuit ptēpacōis·Nā in corpe cristi resurgētis fuerūt q̄tuoꝝ hūores.s.fleuma·colera· melācolia et sāguis q̄b⁹ hūoribus naturā tpare medicine disciplina testat·ita cristi ēsurgētis po tētia ab hīs corrupcōez abstulit ne sanitatē a re sūpent·vñ Aug⁹·ad ꝺsētiū·liº de resurrectōe car nis dic·valz ei ꝺma potētia de ista visibili atq; tē rabili natura corpm:q̄busdā manētib⁹ auferre q̄s voluerit q̄litates ut abfit latex.s.corrupcōis· adsit effigies·adsit mocō·abfit fatigacō·hec ille Et sic ptz· V. Ixº·triūph⁹ fuit viuificacōis·Nā to t⁹ sanguis xp̄i q̄ fuit i passiōe ei⁹ effusus p redēp tiōe hūani gn̄is:i resurrectōe ad corp⁹ ei⁹ rediit triplici racōne·pº qꝫ crist⁹ passus ē i pfectissima etate i q̄ marie ea q̄ i hoie iuenūť ad veritatē hu mane nature ptinere videnť·tāq; ad maximā per fectionē adducta·vñ ex etate cristi patientis:ꝺue niens fuit ut sanguis ille effusus in cruce ad cor pus rediret in ei⁹ resurrectione·2º ex merito pas sionis·Si em̄ scō⁊ martiꝛ ille ptes in q̄b⁹ passio nē p cristo fustinuerūt:quēdā priuilegiatū fulgo rē i resurrectione hēbūt·ut Aug⁹·dic·21·de ciui· dei·multomagis·sanguis cristi quē p salute hu mani gn̄is i cruce effudit ad glorioſaz resurrectō nē repat⁹ ē cū fuerit de veritate humane nature a dicit sacer fm illud quez sacer cruor pūrit fusus agni corpe·3º ex ipsa virtute passiōis·Sāguis em̄ cristi in passione humanū genus sanctificauit.

Heb·vlti·ca·Jhus ut sāctificaret p suū sanguīē
populū extra portā passus ē·Humanitas aūt cri
sti salutiferā virtutē habuit ex virtute verbi sibi
vnitū·ut damascen⁹ dicit·z·lib·Vñ sanguis xp̄i ī
passione effusus ī cruce qui maxime fuit huma
no generi saluter: fuit dimitati vnit⁹·idō oportuit
q̄ ī resurrectione iūgeret alijs hūanitatis p̄tibz
Sāguis aūt xp̄i q̄ in q̄busdā ecclesijs vsq; hodie
reseruat a oñditur vel fuit sanguis nutrimētalis
vqui ex cibis generat a nō ptinet ad veritatem
humane nature·cū g̃ xp̄us añ passionē comede
rit a biberit·nl phibet ī eo fuisse aliquē sanguīē
nutrimentalē q̄ ad veritatē hūane nature nō per
tineret a quē nō oporteret ad corp⁹ eius ī resur
rectione redire·Vel etiā sanguis ille reseruat⁹ flu
xit ex quadā ymagine xp̄i p cussa a hoc miraculo
se·sanguis autē ī cruce xp̄i effusus·erat dimitati
vnitus a ab angel custodit⁹ ne calcaret pedi
bus·¶ 19·triūphus fuit p fectionis·Nā xp̄us re
surrexit cū eisdē vulneribꝰ que ī cruce hūerat·
ß illa aptura vulnez licet sit cū quadā solucōne
continuitatis·tñ totū hoc recō pensat p maiorē decō
rez glorie ut corpus nō sit minꝰ integz·ß magis
p fectū·Vñ Beda sup Lucā dicit q̄ nō ex impotē
tia curādi cicatrices seruauit·ß ut ī ppetuū victo
rie sue circūferat triūphū·Nisi enī vulnera seruas
set nūq̄ corda discipulorz circa fidē sue resurrectō
nis confirmasset·Nā Thomas nō solū vidit xp̄m·
ß etiaz vulnera eiꝰ tetigit·Joh·20·ca·Infer digi
tū tuū huc·affer manū tuā a mitte ī latus meū
sup q̄ Leo pp̄·dicit·sufficit sibi ad fidē p p̄riā vidis
se·ß nobis opatus ē ut tangeret vulnera q̄ vide
bat ac̄·Vñ illa vulnera nō ptinēt ad corrupcōez
vel defectū·ß ad maiorē cumulū glie ī q̄ tū sūt q̄
daz virtutis insignia a ī illis locis vulnez q̄dā
spūal decor apparet·ut Aug⁹·22·de ciui·dei deca
rat·etiā de vulneribꝰ sanctorz martiz¶ 20·triū
phus fuit consolacōnis·Nā circa resurrectionē xp̄i
duo erāt discipulis declarāda. s. ip̄a veritas resur
rectionis a gloria resurgētis·Ad veritatē autē re
surrectionis manifestādā sufficit q̄ xp̄us pluries
eis apparuit a cū eis familiarit⁹ locutus ē a come
dit a bibit a se eis palpandū p̄buit·Ad gloriā
aūt resurgētis manifestādā noluit continue cōsari
cū eis sic p̄⁹ fecerat ne consolacōnē eis daret ī hac
vita quā de sua corpali p̄nītia ī alia vita promisit
Joh·16·ca° Itez videbo vos a gaudebit cor vīm
a gaudiū vestz nemo tollet a vobis·Cōsolatio
nes eī huiꝰ vite sūt breues a momētanee ac mul
tis anxietatibꝰ a amaritudinibꝰ respse¶ 21·triū
phꝰ fuit subtractionis·Dubitat quid fuisset me
lius discipul an q̄ xp̄us continue conuersaret cū eis
an q̄ aliqñ subtraheret se ab eis. et ñdet q̄ nō de
buit continue cōsari cū eis sicut p̄us fecerat·ne vi
deret ad talē vitaz resurreriss̄e qualez prius habue
rat·Vñ Luc·vlti·ca° dicit eis·Hec sūt verba q̄ lo
cutus sū ad vos cū adhuc eē̄m vobiscū·Tūc q̄dē
erat cū eis p̄nītia corpali·ß añ cū eis fuerat nō so
lū corporali p̄nītia·ß etiaz p̄nītia mortalitatis·Vñ
Beda supradicta verba exp̄it dicēs·Cū adhuc
eē̄m vobiscuz·a·cū adhuc eē̄m ī carne mōrali ī q̄
estis a vos·Tūc quidē ī eadē carne resuscitatus
erat·ß cū illis ī eadē mōrlitate nō erat·Sic g̃ quer
sacō cōtinua potuisset eos ducere ī errorē ut ad
similē vitā eū resurrexisse crederēt quā p̄us habu
erat·Incognitū aūt ē q̄bz ī locis intermedio tē
pore corpalit eēt cū hoc scriptura non tradat a ī
oī loco fit dñatio eiꝰ·Aie vero sāctorz q̄ de lībo exi
uerāt·semp comitabant cū eo ī cuius fruicōne
būtudo earū consistebat sicut latronī dictū ē·hodie
mecū eris ī paradiso·Nec ē asserendū q̄ fuerint ī
paradiso terrestri·qm̄ Apoca·19·ca° dicit·exercituꝰ
q̄ sūt ī celo seq̄bant eū ac¶ 22 triūphꝰ fuit ap
paricōis·Quz xp̄us ut veritatē confirmaret sue resur
rectionis deitus apparuit¶ Primo marie magda
lene peccatrici·ß penitēti·Ista appitio fuit figura
ta·Exo·16·ca°·vbi dicit·Apparuit aūt mana ī so
litudine minutū a quasi pilo tonsū ī similitudi
ne pluuie sup terrā·vmana dime grē appuit peni
tētī·minuto ī otricōne·tonso ī confessione·q̄si plu
uia ī satisfactione¶ 2° xp̄us appuit mulieribꝰ
redeuntibꝰ a monumēto cū q̄bꝰ erat etiā magda
lena·Ista apparicō fuit figurata·gen̄·18·ca°·vbi
dicit·Apparuit aūt dñs abrahe ī convalle mābre
sedēti ī hostio tabernaculi sui ī ipō feruore diei·v
dñs apparet viro iusto exīti ī duplici humilita
te. s. cordis a corpis q̄ producit ad perspicuitatez ce
lestis glie: consideratī ī gressuz sue natiuitatis a egres
sū sue mortis cū magna oppūctione cordis¶ 3° do
minus apparuit petro·Ista appicō fuit figurata
Jeze·31·ca·vbi dr dñs appuit mihi·In caritate p
petua dilexi te·iō attrxi te miserās ruinūq; edifica
bo te·a·dñs appaet amaē fleti pcā sua cui caritatē
infūdit a reedificat seu renouat ad vitā glorie·
¶ 4° dñs appuit duobz discipulis eūtibꝰ ī Emaus
Ista appitio fuit figurata·gen̄·35·ca°·vbi dr·De
scendit ysaac Bersabee·vbi dñs appuit ei·v dñs
appaet ei qui habet caritatē dei a primi·q̄ caritas
ē quidā puteus aq̄ vine saliētis ī vitā eternaz·
¶ 5° dñs apparuit discipul congregatis: absēte tho
ma cū ianuis clausis·ista apparitio fuit figurata
Numeri·16·ca°·vbi dr·Moyses et Aaron fugerūt
ad tabernaculū federis q̄s post q̄ ingressi sūt ope
ruit nubes tabernaculū a appuit gloria dñi·v do
minꝰ appaet eis qui sūt clausi sēsibꝰ corpis a mē
tē eleuāt ad contemplacōnē dei¶ 6°·dñs appuit di
scipul congregatis Thoma p̄nte de cuius corde ab
stulit oēm dubietatē·ista apparitio fuit figurata
Leuit·9·ca°·vbi dicit·Apparuit gloria dñi omni
multitudini a ecce ignis egressus a dño devorauit
holocaustū q̄s cū vidissent turbe·laudauerūt do
minū·v dñs appet illis qui fidez hūt in eū a q̄ ip
sū confitent vez deū a vez hominē¶ 7° dñs appuit
discipul piscantibꝰ ad mare tyberiadis·Ista ap
paricō fuit figurata in dicū·15·ca° Apparuit catu
lus leonis seuꝰ rugiēs a occurrit ei·irruitq; spūs
dñi in Sapson·v dñs appet doctoribꝰ a p̄dicato
ribꝰ quos spūssanctus implet diuina sapientia
¶ 8° dñs appuit discipul ī mōte thabor q̄ est in
confinio galilee·ista apparicō fuit figurata Nūeri

12·ca° vbi 8r·Stetit dominus in introitu tabernaculi a dixit·Si quis inter vos fuerit pphēta domini·in visione apparebo ei a domin⁹ apparet hijs q̄ transeūt a culpa ad gratiā a cōfitentur pc̄ā sua quasi pphetantes a videntes cōtigēda in se ipis 9° dñs apparuit discipulis recumbentibus in cenaculo·Ista apparitō fuit figurata 3·Reg̃·3·ca°· vbi dicit̄·Apparuit Salomoni dñs dicens·Quia postulasti tibi sapientiā ad discernendū iuditiū ecce dedi tibi cor sapiēs a intelligēs a domin⁹ apparet eis qui digne cōmunicāt a sumūt corpus xp̄i ista die ℣ 10·dñs apparuit discipul̄ in monte oliueti a bñdixit eis a videntib⁹ illis eleuatus est in cel̄m·Ista appitio fuit figurata Exodi·3·ca·vbi dicit̄ Appuit dñs moysi i flāma ignis de medio rubi a videbat̄ q̄ rubus arderet a non cōburer̄et a dominus apparet viro iusto habenti miserior diaz primo suo tribulato a afflicto ex ardenti affectu a cōpassione mentis·Luc̄·12·capi° Ignez venī mittere in terrā·℣ 23⁹·triūphus fuit transmigracōnis·Quaz xp̄us añ passionē suā discipul̄ dixerat·Math·26·capi° Postq̄ resurrexero p̄cedā vos in galileaz·qđ etiam angelus post resurrectō nē dixit mulieribus·Mar·16·capi° precedet vos in galileaz·Galilea em̄ transmigracō dicit̄·Fuit āt quadruplex xp̄i trāsmigracō·Prima liberacōis Vñ Crisos·exponens illud precedā vos in galileā dic̄·Nō in longinquā quādaz regionē ut eis appeat vadit·sed in ipsa gētes a in ipis fere regionib⁹ quib⁹ cū eo plurimū fuerant conuersati ut a hinc crederent qm̄ qui crucifix⁹ ē·ipe est a q̄ resurrexit a pter hoc in galileā se ire dicit·ut a timore indeor derarētur·Secūda implecōnis·Vñ Ambrosi⁹ sup Lucā dicit·dñs mandauerat discipulis ut in galileā irent a ibi eum viderēt·ꝑ illis obmetū intra cōclaue reſitentib⁹:p̄mū ipe se obtulit nec hoc est p̄mi[illegible] transgressio·ꝑ potius festinata ex benignitate impletio·postea vero confirmatis animis illos galileā petisse·Tertia est dñacōis· Pri⁹ em̄ discipul̄ in ihr̄l̄m latitantibz·sel̄ aut bis visus ē ad eoz cōsolacōem In galilea vero nō dā ā sel̄ aut bis·ꝑ cū multa ptāte oñsionē sui fecit: plēs se eis viuentē post passionē in multis signis ut Lucas testat̄ in actib⁹ pri·ca·Quarta ē prepāracōis·Nā ut Aug⁹·li° de cōsensu euāgelistarū dicit dñs poterat trāsformare carnē suaz ut alia reuera effigies eēt ab illa quā solebāt intueri sicut a añ passionem suā trāsformauit in mōte ut facies ei⁹ clarescēt sic̄ sol Nūc aūt qñ apparuit duob⁹ discipul̄ eūdē in Emaus nō trāsformauit carnē suā·ꝑ sathanā ipe diuit oculos eoz ne ipsū agnoscerēt Luc̄·vlti·c· Oculi aūt eorū tenebant̄ ne eū agnoscerēt Sz cristus prmisit ut p̄dicto mō oculi eoz tenerēt̄ vsq̄ ad sacramētū panis ut vtute corpis ei⁹ ptcipata remouēt̄ ipm dimētū inimici ut crist⁹ posset agnosci Vñ ibidē subdit̄ a apti sūt oculi eoz a cognouerūt eū in fractōne panis·Nō ei intelligit̄ q̄ ante clausis oculis ambularēt·ꝑ merat aliq̄d qđ nō sinēt agnoscē ipsū quē videbāt qđ q̄dez caligo vel aliqs humor solz efficē·Ita etiā nemo pōt cognoscē xp̄m in patria ñ cōmunicauerit·De die aūt cōmunionis dubitatō magna oriri solet: an solū in die pasce cōmunicare debēat fideles quod videtur ex consilio Agathensi de consecra·distin·2· capi° Seculares qui in natali domini·pasca·pentheco ste nō cōmunicauerint·catholici nō credantur nec inter catholicos habeātur hec ibi·An alia die cōmunicare possint qđ videtur·quia ibidez dicitur capi° In cena domini a quibusdā perceptio eukaristie negligitur·Que qm̄ in eadē die ab omnibus fidelib⁹:exceptis hijs quib⁹ p grauibus crimimbz inhibitū est percipienda sit:ecclesiastici vsus demonstrat cū etiā penitentes eadē die ad p̄cipienda corpis a sanguinis dominici sacramenta recōcilientur·hec ibi·Ñdet̄ q̄ dñs Eugenius quart⁹ in q̄dā decretali habita in cōsistorio det̄minauit sic·Fide digna relacōne p̄cepim⁹ in ciuitate Licij nō paruā p hec tpa excitatā fuisse cōmotionē de die debita p̄cepcōis sacratissimi corpis dñi nri ihu xp̄i a q̄ p aliq⁹ religiosos sit affirmatū nō cōicantes actualit̄ in die resurrectōis dñice mōlit̄ pecca ē:etiā si in die iouis scā a alijs q̄buscūq̄ diebus infra ānū pluries a frequētatis vicib⁹ cōmunicassent qđ p̄fis auribus ē audiē molestū·Recolim⁹ alias p q̄ dda nr̄m breue scripsisse venerabili fratri nr̄o epō lucēsi q̄ intelligebam⁹ satisfactum ee si paulo añ vel paulo post die resurrectōis dñi q̄s cōicet·Mirati sum⁹ q̄ post modū noua cōtroūsia reuixerit·Sz inimic⁹ hō sup semīauit zizaniam Nos igitur cupientes purgatū tritici cū in horreū dominī congregare a mutilibus contencōnibus finem dare· Attendentes iuxta doctrinam sancti

Cor·2·ca° Aiat̄ hō nō p̄cipit ea q̄ sūt spūs dei Et iō xp̄us quibusdā bñ dispositis ad credēdū post resurrectionē appuit in sua effigie·Illi aūt in alia effigie appuit q̄ ia videbant̄ circa fidē tepescē·vñ dicēbāt Nos spabam⁹ q̄ ipe redēptur⁹ eēt istl̄ Et Greg⁹·in omel̄·dicit Talē se eis exhibuit in corpe q̄lis apud illos erat in mēte·Quia ei adhuc in eorū cordib⁹ pegrin⁹ erat a fide:ire se longi⁹ finxit·vac si eēt pegrin⁹· Tal̄ aūt fictō fuit sine mēdacio·q̄ dcā a fcā fingi p̄nt sine mēdacō qñ ordinant̄ ad aliquā rē significandā q̄si figuē veritatis ac̄· ℣ 27⁹·triūph⁹ fuit superacōis Nā ut Aug⁹·lib° de consensu euāgelistarū dicit dñs poterat trāsformare carnē suaz ut alia reuera effigies eēt ab illa quā solebāt intueri sicut a añ passionem suā trāsformauit in mōte ut facies ei⁹ clarescēt sic̄ sol Nūc aūt qñ apparuit duob⁹ discipul̄ eūdē⁹ in Emaus nō trāsformauit carnē suā·ꝑ sathanā ipe diuit oculos eoz ne ipsū agnoscerēt Luc̄·vlti·c· Oculi aūt eorū tenebant̄ ne eū agnoscerēt Sz cristus prmisit ut p̄dicto mō oculi eoz tenerēt̄ vsq̄ ad sacramētū panis ut vtute corpis ei⁹ ptcipata remouēt̄ ipm dimētū inimici ut crist⁹ posset agnosci Vñ ibidē subdit̄ a apti sūt oculi eoz a cognouerūt eū in fractōne panis·Nō ei intelligit̄ q̄ ante clausis oculis ambularēt·ꝑ merat aliq̄d qđ nō sinēt agnoscē ipsū quē videbāt qđ q̄dez caligo vel aliqs humor solz efficē·Ita etiā nemo pōt cognoscē xp̄m in patria ñ cōmunicauerit·De die aūt cōmunionis dubitatō magna oriri solet: an solū in die pasce cōmunicare debēat fideles quod videtur ex consilio Agathensi de consecra·distin·2· capi° Seculares qui in natali domini·pasca·pentheco ste nō cōmunicauerint·catholici nō credantur nec inter catholicos habeātur hec ibi·An alia die cōmunicare possint qđ videtur·quia ibidez dicitur capi° In cena domini a quibusdā perceptio eukaristie negligitur·Que qm̄ in eadē die ab omnibus fidelib⁹:exceptis hijs quib⁹ p grauibus crimimbz inhibitū est percipienda sit:ecclesiastici vsus demonstrat cū etiā penitentes eadē die ad p̄cipienda corpis a sanguinis dominici sacramenta recōcilientur·hec ibi·Ñdet̄ q̄ dñs Eugenius quart⁹ in q̄dā decretali habita in cōsistorio det̄minauit sic·Fide digna relacōne p̄cepim⁹ in ciuitate Licij nō paruā p hec tpa excitatā fuisse cōmotionē de die debita p̄cepcōis sacratissimi corpis dñi nri ihu xp̄i a q̄ p aliq⁹ religiosos sit affirmatū nō cōicantes actualit̄ in die resurrectōis dñice mōlit̄ pecca ē:etiā si in die iouis scā a alijs q̄buscūq̄ diebus infra ānū pluries a frequētatis vicib⁹ cōmunicassent qđ p̄fis auribus ē audiē molestū·Recolim⁹ alias p q̄ dda nr̄m breue scripsisse venerabili fratri nr̄o epō lucēsi q̄ intelligebam⁹ satisfactum ee si paulo añ vel paulo post die resurrectōis dñi q̄s cōicet·Mirati sum⁹ q̄ post modū noua cōtroūsia reuixerit·Sz inimic⁹ hō sup semīauit zizaniam Nos igitur cupientes purgatū tritici cū in horreū dominī congregare a mutilibus contencōnibus finem dare· Attendentes iuxta doctrinam sancti

Augustin̄ q̄ solēt circustantie scripture aīlluminare substantiā veritatis a nō solū adiacētia·sed etiā p̄cēdētia a subsequētia verba fūt ꝯsideranda prudēti⁹. Cū dicat canō eccīe·oīs vtriusq; sexus fidēl saltē semel in āno confiteat a infra·fusciēs ad mīn⁹ in pasca reuerēter eukaristie sacramētū Et sequit nisi de p̄pr̄ij sacerdotis ꝯsilio ob aliquā rōnabilē cāz:ad tēpus ab ei⁹ p̄cepcōne duxerit abstinendū dicim⁹ exp̄sse nō eē intencōis legislatoris amas illaq̄are fidēliū sub culpa mōli ad cōmunicandū p̄cise in die resurrectōis dn̄ice·ꝫ terminū posuisse a pasca i pasca cū dicit·semel i anno a infra·ad mīn⁹ in pasca ac̄·Nēs em̄ magis q̄ verboꝝ son⁹ ē attendēda discrete·Intelligim⁹ itaq; optimo iure satisfactū eē canoni si in ebdomada sancta vel infra octauā pasce resurrectōis dn̄ice fm melioē dispositōem ꝯsciētie a apōrem mētis duoc̄ōem:fideles prepacōne debita sc̄m eukaristie pign⁹ accipiūt a cū dño pasca celebrent ad salutē·Et huic sēntie oēs volum⁹ acq̄escere· Quare duoc̄ōm tie cōmittim⁹ ut p̄dicta vbi oportere intelligas·p̄p̄lis nota facias·Datuz rome ac̄· ¶ 269·triūph⁹ fuit testificacōnis·Nā triplex ē gēdus in credēdo·Primus ē ut q̄s rōez trāscendēs·paratus sit assentire hīs que hō nō videt·nec sensu nec rōne a fide admīniculātur fidei miracula q̄ ex eo q̄ hūana rōne nō ꝯprehēdunt:oñdūt aliq̄d sup̄ rōem eē a imō p̄cipue fibile·Hūc gradū ascendūt q̄ de nouo ad fidē cōuertūt aiō signa in fidēlib⁹ data fūt·1·Cor·12·ca°·Et sic apli inducti fūt ad credendū resurrectionē xp̄i p miracula ut patuit qū exiuit dauso sepulchro et in captura piscīū· Joh̄·21·ca°·Secund⁹ g̃dus ē ut hoī ea q̄ credēda fūt determinētur a qz fides inmitit veritati p̄me·iō q̄ tū ad hoc auctoritas adminiculat fidei p quaz oñdit ds̄ minus eē dictū·Hūc g̃dū ascēdūt q̄ in fide instruēdi fūt a iō eis fides ex auctoritate firmat· Et sic cū apli eēnt testes fidei instructi fūt p auctoritatē ut patz in discipul cūtib⁹ in Emaus q̄z corda nō erāt disposita ad hoc q̄ de facili fidē resurrectionis accipent·Luc̄·vl·ca·O stulti a tardi corde ad credendū·Et Mar·16·ca·exprobrauit incredulitatē illoꝝ a duritiā cordis·iō p̄bauit resurrectōnem suā p auctoritatē sacre scripture·Lu·vlti·ca· oportet impleri oīa q̄ scripta fūt in lege Moysi a psalmis a p̄p̄hīs de me· Tertius g̃d⁹ ē ut fidē quā habet alijs testificēt a q̄ tū ad hoc requirit sensibilis ꝯgmō eoꝝ q̄ testificāda sunt·alias nō eēt ydoneū testimoniū·Et sic apli p visibiles appicōnes ydonei testes effecti fūt·1·Joh̄·p̄·ca·Qd audiuim⁹ a vidim⁹ ac̄ ¶ 270·triūph⁹ fuit ꝯdicōnis· Nā q̄ fuerit vera resurrectio xp̄i q̄ tū ad ꝯdicōez hūane nature oñdit p tria·Primo q̄ corp⁹ suuz eēt vez a solidū a nō corp⁹ fantasticū vel tenū sicut ē aer a hoc oñdit p hoc q̄ corp⁹ suū palpabile p̄buit·Lu·vlti·ca·palpate a videte ac̄· Palpatio em̄ ptinet ad sensū tactus in q̄ tuz ē discretiuꝫ calidi a frigidi a hmōi ꝯtrarioꝝ q̄ fuerūt in corpe xp̄i glorioso q̄ tū ad substantiā·ꝫ nō q̄ tū ad actionē sic q̄ vnū agat in alterz·Cōtinebant em̄ p fōrmā glie ne ageret in inuicē sicut ꝯtinētur p fōrmā naturalē·ne dissoluāt ꝯiunctū·Sed in q̄ tū tactus ē discretiuꝫ corpm solidoꝝ q̄ hūt potentiā naturalē resistēdi diuidēti·sic soliditas fuit i corpe xp̄i glorioso·q̄ corp⁹ gloriosuz potest resistē cuilibet alteri corpi et sic p̄t palpari qū vult·2° oñdit q̄ corp⁹ suū eēt humanū:oñdendo eis veram effigiē quā octil cernerent·3° oñdit eis q̄ eēt idē numero corp⁹ qđ prius habuerat:oñdendo vulnera que erāt signa mortis ei⁹ a fm hoc accidēs ostēdebat q̄ ille idē q̄ mortu⁹ fuerāt resurrexit que remanserūt in eo in signū victorie fue· ¶ 289· triūph⁹ fuit anima cōmis·Nā xp̄us oñdit discipulis veritatē fue resurrectōnis ex pte aīe itera to corpi vnite a hoc p opera triplicis aīe seu vite·Primo quidē p op⁹ vite nutritiue in hoc q̄ cū discipul māducauit a bibit·Luc̄·vl·ca·Vñ fuit ibi ꝯmestio q̄ tū ad diuisionē cibi a q̄ tū ad tra iectionē i ventrē·nō aūt q̄ tū ad digestionē nec q̄ tū ad ꝯsionē in humores·Cib⁹ aūt ille ut dic̄ Aug⁹·in spūalē naturā conuersus ē·vn vapoē re solutus sicut aq̄ p radiū solis·2° p opa vite sensitiue in hoc q̄ discipulis ad interrogata rñdebat a p̄ntes salutabat·in quo oñdebat se videre a audire·3° p opa vite intellectiue in hoc q̄ cū eis loq̄batur a de scripturis disserebat·Luc̄·vl·ca·Tūc aperuit illis sensū ut intelligerent scripturas ac̄· ¶ 290·triūph⁹ fuit ꝯfessionis·Nā confessio fidei xp̄i q̄ ad dignitatē a hūanitatē ip̄i⁹ fuit necessaria in oī lege·In domo ade Abel p̄testatus ē vtrāq; natura in xp̄o i sacrifitio suo·q̄ fuit sac̄dos·virgo a martir·iō saluꝫ est·Caim vtrāq; negauit·q̄ fratrē suū in agro cū baculo ex iuidia occidit·sic populus iudeoꝝ xp̄m extra ciuitatē in ligno exiudia crucifixit·In domo Noe Sem a Japhet·protestati fūt fidē xp̄i sicut beata Ligo a Cēturio in passione xp̄i·Illi reuerebātur p̄iem suū nudū in tabernaculo·Isti p̄fitebātur dignitatē xp̄i nudi pendētis in ligno·Cam vero deridēs patrē suū negauit hāc fidē p̄pter qđ in filio maledict⁹ ē·sic iudei negātes xp̄m dicētes·nō hem⁹ regez nisi cesarē:maledicti fūt a dō in ficulnea q̄ aruit·In domo abraham ysaac p̄testabat fidē xp̄i·q̄ portauit struē lignoꝝ sup quibus ex obediētia dei se collocauit ut ymolaret·sic xp̄us baiulās sibi crucē in ea se affigi p̄misit ex obediētia·ut gen⁹ humanū redimeretur·ysmael aūt hāc negauit:conuersus ad ydolatriā p̄pter qđ a domo eiect⁹ ē·sic iudei petētes vindictā sanguinis:p mundū dispersi fūt·In domo ysaac iacob p̄testabat fidē xp̄i qui p̄secutus fuit a fratre suo·ꝫ in baculo transiuit iordanē·sic xp̄us crucifix⁹ fuit a p̄p̄lo suo a p lignū trāsiuit ex hoc mūdo ad patrē·Esau aūt negauit fidē xp̄i iō bñdictionē amisit a iacob illaz acq̄siuit·sic populꝰ iudeoꝝ negās cristū:p didit hereditatez celi quā p̄p̄lus gētilis possidet·In domo iacob ioseph p̄testatus ē fidē cristi·q̄ a fratrib⁹ suis venditus fuit ysmaelitis p̄pter qđ dn̄s egypti constitutus ē sic iudas vendidit cristū iudeis quē de⁹ pater cōstituit heredē vniuersoꝝ·Fratres ioseph negauerūt

fidem xpi·q̃ tradiderũt Joseph ad occidendum
fic iudei tradiderũt xpm gentib⁹ ad illudendũ et
flagellandũ a crucifigẽdũ·In domo mop̃si pp̃s
iste ꝯfessus est fidẽ xpi:in ꝯstructione tabernacu
li·obseruãtia legis a sacrifitioꝝ·sic pop̃ul⁹ gẽtil
in ꝯstructione eccliaꝝ·obſuantia legis xpiane a
sacramentoꝝ·Chore aũt dathã a Abiron negauẽ
rũt fidẽ xpi·q̃ insurrexerũt aduersũ mop̃sẽ:timẽ
tes ne dñare eis·sic pontifices a phaisei collegerũt ꝯciliũ a dicebãt·quid facim⁹·q̃ hic hõ mul
ta signa facit:si dimittim⁹ eũ sic oẽs credẽt in eũ·
In domo regũ Dauid ꝯfessus est fidẽ xpi·q̃ q̃q̃
lapidib⁹ interemit Goliath·sic xp̃us q̃q̃ vul
neribꝰ p̃straut sathanã a deuicit·Saul aũt ne
gauit hanc fidẽ·q̃ nõ obediuit voci domini·ideo
abiectus ẽ a regno·sic populus iudaicus inobedi
ens legi xpi p̃uatus ẽ regno·¶ In scola cristi Tho
mas ap̃lus videns xpm surrexisse a mortuis:con
fessus est fidẽ xpi dicens·Dominus meus a deus
meus·Judas aũt negauit hanc fidẽ·q̃ eũ tradi
dit morti a in resurrectione xpi abiens laqueo se
suspendit·In passione xpi·latro a dextris confes
sus est fidẽ xpi dicẽs·Neq̃ tu times deũ qui in ea
dem dãnatiõne es aĩe·Memento mei domine dũ ve
neris in regnũ tuũ·Latro aũt a sinistris negauit
hanc fidem·quia blasphemabat cristũ aĉ·¶ 30⁹·
triumphus fuit exaudicõnis·Nam oratio cristi
semper fuit exaudita·Job·11·ca·Ego ãt sciebã q̃
semper me audis·Et Deb·7·capi° Cum clamore
valido a lacrimis orans·exauditus est pro sua
reuerentia·Orauit aũt pro se dicens·Joh·17·ca°
Pater clarifica filiũ tuũ·Cui dictũ est Et clarifica
ui.s. in trãsfiguratiõne a iterꝝ clarificabo.s. in resur
rectione·Vnde Augustin⁹ ad Orosiũ dicit· Cla
rificata carne dominus resurrexit·sed noluit in ea
clarificatione discipulis suis apparere·quia non
possent oculis talez claritatẽ aspicere· Si enĩ ante
q̃ moreretur pro nobis a resurgeret quãdo trans
figuratus est in mõte:discipuli sui eũ videre non
potuerũt·q uãto magis clarificata carne domini:
eum videre non possent.ꝛ Orauit etiam dicens·
Math·26·Trãsfer calicẽ hunc a me idest fructũ
mee passionis transfer etiam ad gentes qui fuit
exauditus p̃s·Postula a me a dabo tibi gentes
hereditatẽ tuã·Et Augustin⁹ super Johem dicit
Hoc q̃s dominꝰ dicit:noli me tãgere·nõdũ ascẽ
di ad p̃rez meũ In illa femina figurabat ecclesia
de gẽtibus que in cristũ nõ credidit·misi cum ad
patrẽ ascendit· Orauit etiã pro crucifixoribꝰ su
is·Luc·22·capitu·Qui fuit exauditus nõ pro om
nibus crucifigentib⁹ ipsũ neq̃ etiã pro omnib⁹
credentib⁹ in euz·sed pro predestinatis ad vitam
eternã·sicut orauit voluntate ꝯsequente·nõ ante
cedente·¶ 31⁹·triũph⁹ fuit prepaõnis·Nam in
cena domini cristus misit duos discipulos in ihe
rusalez ut parareẽt ei ut mãducaret cũ discipulis
suis pasca·In via autez predixit eis multa de pas
sione sua·sed nõ intellexerũt verba xpi·In cena
illa duo fecit·Primo sacramentũ corporis sui sub
specie panis ꝯsecrauit a hoc nõ cognouerũt·ut pa
tet de iuda in cuius cor intrauit sathanas ut tra
deret ihm· 2° ones apostolos sacerdotes ordina
uit dicens·hoc facite in meaz memoraciõnẽ·¶ Do
die duo ex discipulis ihesu vadũt in castellum
Emaus ut pararẽt a emerẽt sibi cibos quib⁹ ob
uiat cristus in forma peregrini a apparuit eis seipsũ
ut intelligerent scip̃turas·illi aũt cognouerũt ipsũ
dicentes·Mane nobiscũ quoniaz aduesperascit
a inclinata est iã dies·sed ipsi nõ cognouerũt eũ
ex interiori eoꝝ dispoſiõne·quia nõ credebant eũ
resurrexisse·vñ nõ ponebant se ad perquirendũ
indicia propria quib⁹ possent ipsũ cognoscere·si
cut etiã si videremꝰ aliquẽ quem mortuũ credere
mꝰ:nõ cognosceremꝰ eũ q̃nis nobis notus fuis
set a maxime si videremꝰ illũ in alio habitu· Vñ
q̃ citꝯ oñdit eis signũ fractionis panis q̃d erat
spetiale sibi:cognouerũt eũ propter spetialez mo
dum frangendi cuius fractio erat similis fractio
ni cultelli·item post resurrectionem suam cum es
set in medio discipulorum suorum:insufflauit in
eos a dixit· Accipite spiritumsanctum·quoruz re
miseritis peccata remittuntur eis a quoruz retinu
eritis retenta sunt·¶ 32⁹·triũphus fuit Coadu
nationis·Nam sicut in corpore naturali reperitur
quadruplex vnio membrorum ad inuicem·¶ Pri
ma ẽ scdm ꝯformitatẽ nature in q̃ tũ oia mẽbra cõ
stãt ex eisdẽ similib⁹ ptibus a sunt vnis racõis·
sicut manꝰ·pes·ex carne a osse aĉ·Et sic dicũt mẽ
bra vnũ gne vel spẽ·Sic i corpe cristi mistico q̃d
est ecclesia:est talis conformitas in q̃ tuz vniũtur
inuicem scdm diuinam predestinationem·Licet
autem non omnes predestinati sint actu·sunt ta
men in potentia reducenda ad actum·sicut patz
de Magdalena et Paulo qui non actu vniebã
tur cristo a alijs fidelibus·propter delicta ipsoꝝ tamen erant vnibiles propter conuersionez eo
rum·¶ Secunda vero vnio est per colligationem
membrorum ad inuicez per neruos a iuncturas
a sic dicuntur vnum continuatione· Talis vnio
est in corpore cristi mistico in q̃ tũ fideles colliga
ti sunt ad inuicem per fidez·qua sic copulantur
in vno credito a sic antiqui patres seruãdo lega
lia sacramenta ferebantur in cristum per fidem a
dilectionem·eandez omnino:qua et nos in xpm
ferimur a ita patres antiqui pertinebant ad idẽ
corpus ecclesie ad quod nos pertinemus·¶ Ter
tia vnio est scdm q̃ diffunditur vitalis spiritus a
vires anime per totum corpus· Talis vnio est in
corpore cristi mistico in q̃ tum fideles vinificãtur
per gratiam a caritatez que habet duo fundamẽ
ta.s. virtutem cristi a libertatem arbitrij.p̃· Thi
moth·quarto capitulo·speramus in deuz viuũ
qui est saluator omnium hominum a maxime fi
delium·¶ Quarta vnio est scdm q̃ omnia mem
bra perfitiũtur per animam que est vna nume
ro in omnibus membris· Talis vnio est i corpo
re cristi mistico scdm q̃ in omnibus fidelibus est
spiritussanctus qui est vltima perfectio a princi
palis totius corporis mistici·in q̃ tum omnes re
plet quod erit in gloria·Eph·quinto capitulo·

Xp̄us dilexit ecc̄iam ⁊ trad̄idit semetip̄m p ea ut exhiberet ipe sibi gloriosaz ecclesiā: nō hn̄tem rugā ac̄. Esse aūt ecclesiā gloriosaz nō hn̄tez maculā: est vltim⁹ finis ad quē p̄ducūtur fideles p resurrectionē xp̄i. Vn̄ hoc erit in statu patrie. nō aūt in statu vie in q̄ si dixerim⁹ q̄ p̄ctm̄ nō h̄em⁹ nos ip̄os seducim⁹. 1. Joh. p̄. ca. Infideles vero q̄ nō sūt a deo p̄destinati. nullo mō sūt mēbra xp̄i. misi in potētia remotissima. ℣ 339. triūph⁹ fuit mediatōis. Nā mediatoris officiū ē ōiūgere ⁊ vnire eos inter quos ē mediator qđ p̄prie ouenit cristo. 1. Thimoth. 2. ca. Vn⁹ ē mediator dei ⁊ hoim hō xp̄us ihūs. Fuit aūt mediator quadruplicit̄ Primo p̄cepta dād. Joh. 17. ca. Hoc mādo vobis ut diligatis inuicē. 2° p̄ hoib⁹ ad deū satisfa tiendo ⁊ sic fuit mediator p suā passionē. 3° dona hoīb⁹ exhibēdo. 4° p hoīb⁹ int̄pellād ⁊ sic fuit mediator p suā resurrectionez. Vn̄ sp̄ stetit in me dio. p̄mo i medio trinitatis. Joh. p̄. ca. Medius vestr̄z stetit quē vos nescitis. 2° i medio veteri vir ginal'. p̄sa. 38. ca. Exulta ⁊ lauda habitatō syon q̄ magnus in medio tui sāctus isr̄l'. 3° in medio amālic̄. Abacuch. 3. ca° In medio aīaliū cognoscēris. 4° in medio doctor⁹. Luc̄. 2. ca° Inuenerūt illū in medio doctor⁹. 5° in medio moysi et helye Math. 17. ca. 6° i medio latronū i cruce. Joh. 19. ca. 7° in medio discipulor⁹. Luc̄. vl. ca° Stetit ihc̄ sus i medio discipulor⁹ suor⁹. 8° i medio beator⁹ i patria. Apoca. 7. ca. Agn⁹ q̄ in medio throni est: reget eos. ℣ 349. triūph⁹ fuit adoptōis. Nā aliq̄s hō adoptat sibi aliquē hominē i filiū in q̄ntum ex sua bonitate admittit eū ad p̄ticipatōem sue hēre ditatis ex grā cui nō opetit p naturā. hēreditas ād hoīs dicit illa q̄ hō dines ē. Id aūt q̄ deus dines ē. dicit fruitō ei⁹ q̄ se ipō fruit ⁊ btūs ē ⁊ hec ē hēre ditas ei⁹. Vn̄ in q̄ntū hominib⁹ q̄ ex naturalibus ad illaz fruitōem puenire nō p̄nt: deus dat gratiā p quā hō illā bitudinē mereat ut sic opetat ei ins i illa hēreditate s̄m hoc dr deus adoptare hominē in filiū. Et sic fum⁹ adoptati a deo p̄re p ih̄m xp̄m in q̄ntuz p ipsū deus pater multos filios i gloriaz adduxit. ut dicit Heb. 2. ca° Cōmunicatōem ei quoēū cūq̄ bonor nō sufficit ad ratōem adoptationis. ℔ diūctio hēreditatis i q̄ntū facit hoīes in seipō q̄escē Facit aūt xp̄us hāc diūctionē p sui gloriosaz re surrectōnē. Joh. 10. ca. ingredietur ⁊ egredietur ac̄. ℣ 379. triūph⁹ fuit predestinatōis. Nā predestina tio s̄m effectū ⁊ terminū ei⁹ implet̄ i nob̄ p resur rectionē cristi. q̄a ipe ē filius natural' dei p̄is. nō aūt predestinamur ad filiatōem adoptōnis que ē quedā p̄ticipata similitudo filiatōnis natural'. Ro. 8. ca. Quos presciuit hos ⁊ predestinauit cōformes fieri ymaginis filij sui. Cōsequmur aūt istū bonū p grāz q̄ in xp̄o fuit excellētissime de cui⁹ ple nitudine nos oēs accepim⁹. Joh. p̄. ca. Sic em̄ deus predestinauit nostram salutē nos ab eterno pre destinādo ut p ē surrectōnē ihu xp̄i opleret. Eph. p̄. ca. predestinauit nos i adoptōem filior⁹ p ih̄m cristū. Sub predestinatōne em̄ eterna nō solū ca dit id qđ est fiendū i tpe. ℔ etiaz modus et ordo s̄m q̄ oplendū ē ex tēpore. Initiū em̄ nostre salu tis fuit ex incarnatōne verbi dei. Cōplemētū au tez fuit ex resurrectōne ipsi⁹ gloriosa p quā intē uit in gloriam. ℣ 369. triūph⁹ fuit transmutatōnis Naz aīa cristi secūm p̄priā naturaz ⁊ virtutē siue naturalē siue gratuitā: potentiā habuit ad illos effect⁹ fatiēdos q̄ sūt aīe ouenientes. puta gubernare corp⁹ p̄priū et ad disponēdos actus humanos ⁊ etiā ad illuminādū p gratie ⁊ sciētie plenitudinē oēs creaturas rationales ab ei⁹ p̄fectione defitientes. Secūm aūt q̄ est instrumentū verbi diuini sibi vniti habuit instrumentalē virtutez ad oēs immutatōnes miraculosas fatiendas. s. sistau rando oia siue que i cēlis sūt siue que i terris sūt ⁊ resuscitatōem p̄prij corpis. Math. vlti. ca. Data est mihi potestas in cēlo ⁊ i terra. Sup quo iero. dicit. illi potestas data est q̄ paulo añ crucifixus ⁊ sepultus in tumulo qui postea resurrexit. xp̄s secūm q̄ hō. Triplicē potestatē crist⁹ a deo accepit Vnā appropriatōnis. s. nasci de virgine. mori q̄n voluit. resurgē a mortuis. ascēdere in cēlū. Aliā iuris dictionis. s. saluos singulos facere ei occurrētes. vi tia ⁊ malas valitudines fugādo p̄pria iussione ⁊ potestate. Tertiā collatōnis in eo q̄ apīis ⁊ mar tiribus potestatē dedit ut miracula facerēt. ioh. 14. ca. Qui credit in me opera que ego facio ⁊ ipse faciet Et sic p̄z ac̄ ℣ 379. triūph⁹ fuit iudicatōnis Nā sicut gloria corporis resurgētis debita fuit cri sto p̄ter ouentiā ⁊ ogruentiā diuinitatis ei⁹ ⁊ p̄ter gloriā aīe ⁊ ex merito humilitatis pas sionis. Sic iuditiaria potestas hominī xp̄o opetit Propter dignitatē p̄sonā. Propter capitis dignitatē Propter plenitudinē gratie habitual' ⁊ ex meri to sue passionis eā obtinuit ut. s. secūm dei iustitiā iudex esset qui p dei iustitia pugnauit ⁊ vicit ⁊ in iuste iudicatus ē. iob. 36. ca. Causa tua quasi im pij iudicata est. iuditiū causāq̄ recipies. Et Apoca. 3. ca. Ego vici ⁊ sedi in trono p̄tris mei. in trono aūt itelligit̄ iuditiaria potestas s̄m illud p̄s. Se det sup tronū ⁊ iudicat iustitiā. Et Aug⁹. lib°. de verbis dñi dicit. Sedebit iudex qui stetit sub iudi ce. dānabit vero reos qui falso factus est reus. Et Joh. 5. ca. Dedit ei potestatem iuditiū facere. q̄a filius hominis est. ℣ 389. triūphus fuit iustifica tionis. Nā sicut p fidē xp̄i venturi antiqui patres saluati sūt. ita ⁊ nos saluamur p fidem xp̄i iā na ti et passi. Sūt autem sacramēta quedam signa protestantia fidem qua homo iustificat̄. Oportet autem alijs signis significari futura. preterita et p̄ntia. Vt em̄ aug⁹. dicit libro. 19. contra faustum. Eadez res aliter enūtiatur fatienda ⁊ aliter facta sicut ista verba passurus ⁊ passus nō similit̄ so nant ita iō oportuit alia quedam sacramēta in no ua lege instituī quibus significentur ea que pre cesserūt in xp̄o preter sacramenta veteris legis q̄ bus prenuntiabant̄ futura. Vn̄ Aug⁹. libro. 19. contra faustū dicit. Sacramēta veteris legis sūt ab lata quia impleta ⁊ alia sunt instituta. vtute ma iora. vtilitate meliora. actu facilioā. numero pau tioza. Sacramenta autez ordinantur ad hominū

iustificacõez scõm illud·1·Cor·6·ca° abluti estis a iustificati estis· Justificatio attribuit passioni xp̃i racõne termini a quo·s.q̃ tũ ad dimissionem culpe·q̃ xp̃s liberauit nos a p̃ctis nostris p suã passionẽ·effitienter·meritorie a satisfactorie· Attribuit tñ resurrectioni racõne termini ad quem qui ẽ nouitas vite p gr̃am·Rõ·v·ca°·Resurrexit ꝓpter iustificacõem nostraz·Sacramenta em̃ noue legis habent efficatiã ex mandato xp̃i·Xp̃us aũt mandatũ baptizandi dedit discipul̃ post resurrectionez suã quo nõ solũ iudeis·s etiã gentilibus:necessitatẽ baptism̃ imposuit dicẽs·Euntes docete oẽs gentes·baptizãtes eos in noie patris a filij a spũssancti·Math·vlti·capi°· 39°·triũphꝰ fuit eleuationis·dubitat̃ quid fuit humano generi vtilius:an p̃tia xp̃i sm hũanitatẽ in terris an exaltacõ eius in celis·q̃ filius dei humanã naturã assumpsit ad nostrã salutez·Vñ in simbolo patr̃ dicit̃·Qui ꝓpter nos homines a ꝓpter nr̃az salutẽ descendit de cel̃· Sz magis fuisset salutare hominibꝰ q̃ xp̃us semp̃ conuersaret̃ nobiscũ in terris·Luc̃·11·ca°·Venient dies q̃ desiderabitis videre vnũ diẽ filij hominis a non videbitis·Rñdet̃ q̃ subtractio p̃tie corpalis ihu xp̃i magis fuit vtilis nobis q̃ p̃tia ei° corpal̃ fuisset·Quia per hoc dirigim̃ affectũ in celestia·Vñ Col̃·3·ca° Si Que sursũ sunt q̃rite·vbi xp̃us est in dextera dei sedẽs·que sursũ sũt sapite non que sup terrã·Et q̃ spũssanct̃ est amor nos in celestia rapiens·Idõ dñs dixit discipul̃ suis·Johis·16·Expedit vobis ut ego vadã· Si em̃ nõ abiero:ꝓditus nõ vẽm et ad vos·Si autẽ abiero:mittã eum ad vos·Rõ exponẽs Aug°·sup Johem dicit·Nõ potestis capere spm̃ q̃diu sm carnez nosce p̃sistitis xp̃m Johãis·20·ca° Ascendo ad p̃rem meũ ac̃· ¶ 4°· triũphus fuit sessionis·Nã xp̃us post resurrectõnẽ suã sedet ad dexterã patris·Mar·vlti·ca·Sedz a dextris dei·Et Deb̃·p̃·ca° Ad quẽ aliquando dixit angelorũ sede a dextris meis·Et ps̃·dixit dñs dño meo:sede a dextris meis·Per dexterã potest intelligi ipsa gloria diuinitatis sm quã xp̃s est equal̃ p̃ri a habet eandẽ naturaz cũ p̃re·iõ honor diuin° sibi debet̃·Potest etiã intelligi bũtudo eterna sm quã xp̃us est beatior aliis creaturis cũ sit in excellentiori possessione diuinor bonor pre ceteris creaturis· Potest etiã intelligi potestas regalis·Apoca·p̃·ca° habẽs in vestimẽto a in femore suo scriptũ·rex regum a dñs dominãtiũ· ¶ Post hanc declaracõem dixit scũs Thomas amime deuote· O anima simplex iã sufficienter potes intelligere sacramentũ resurrectõis ihu xp̃i a causas necessitatis a vtilitatis ei° qd̃ est maximũ fundamentũ fidei nostre·Ne tñ Belial gloietur in arguciis suis:docebo te quo pacto illi tñ deas· ¶ Ad p̃mũ dic q̃ licet xp̃us non ceciderit p peccatũ·tñ cecidit p mortẽ·q̃ sicut p̃ctm̃ est casus a iustitia·ita mors ẽ casus a vita·Et licet corpus xp̃i nõ fuerit dissolutũ p incineracõez·ipa tñ separacõ anime a corpore dissolutio quedã fuit· ¶ Ad secundũ dic q̃ verbũ caro factũ non est ꝓxima dispositio ad resurrectionẽ nostraz·s verbũ caro factum a a morte resurgẽs:illa fuit ad vitã mortalem·ista ad vitã gloriosã· ¶ Ad tertiũ dic q̃ in morte xp̃i facta est sũmacõ omniũ eorz que exigebant̃ ad satisfactionẽ que quidẽ p resurrectionẽ non est facta·s magis noue vite inchoacõ ut in xp̃o gloriosa resurrectio inchoaret̃· ¶ Ad quartũ dic q̃ passio xp̃i opata est salutez nostrã q̃ tũ ad remotionem malorz ꝓprie loquendo·resurrectio aũt q̃ tũ ad inchoacõem a exẽplar bonorz·ut deposita vetustate peccati:renouemur spiritu mentis nostre ¶ Tũc anima gr̃as agẽs deo a suis doctoribꝰ cõsolata abijt domũ in pace·Amen·

Opus quadragesimale de legibꝰ venerabilis magistri Leonardi de Vtino sacre pagine p̃fessoris celeberrimi Explicit perutilissimũ·

Incipit tabula breuis huiꝰ operis ordine alphabetico iuxta pncipaliores legū cōsiderationes: virtutes ⁊ vitia ānotans pulcherrime. Sūt em plura notatu digníssima que ob ꝓfusaz vitandā remissionē: in generali tm̄ huic registro sunt inserta que si studiosus lectoꝛ singulariter cōspexerit nō minoꝛez huiꝰ operis notabit excellentiam q̄ certe edificacōnem suipsius permaximā. Est ꝑterea id vnū ꝯsideracōne nō modo dignū verꝫ necessariū q̄ quilibet huiꝰ operis sermo octo habet leges pulcherrimas: vnā ꝯclusionē ex lectiōe euāgelij ⁊ epistole seu ꝓphetie iuxta feriā ab anima fideli ⁊ deuota ꝯsideratā deducentes: quarū quidē legū quatuoꝛ dicūtur veteris testamenti testimonia ⁊ est prima natural. secūda diuinal. tertia ꝓphalis ⁊ quarta hūanalis. Quatuoꝛ vero leges alie ex nouo testamēto ad anime fidelis cōclusionē declarandaz: assumūtur elegātissime. Et ē ꝑma euangelica. secunda aplica. tertia canonica ⁊ quarta eccīastica. Fiūt insup remissiones in hac subsequēti tabula pncipalius ad iaz tactas vtriusq̄ testamēti leges quas p ꝑmas tm̄modo sillabas earūdez nominū ānotatas q̄sdiligēs lectoꝛ pmptissime rectecꝫ operiet ac̄.

Sequitur tabula.

Abstinētia circa corpꝰ facit quatuoꝛ sermone ꝑmo lege naturali in pncipio.
Abstinentia est homini necessaria lege eadem in probatione philosophorum.
Abstinētia fuit valde commendabilis apud gētiles lege eadē circa exempla gentiliū.
Abstinentia quatuoꝛ bona in nobis facit sermone eodem lege diuinali post principiū.
Abstinentia quatuoꝛ inducit bona spiritualia sermone eodē le. ꝓphetali.
Abstinentia domat carnem ibidē lege hūanali.
Acceptio est quadruplex sermo. xo. le. cano. per totum.
Accidia est valde detestabilis ser. 10. lege naturali in ꝓbacōne poetaꝝ.
Accidia inducit quatuoꝛ malos effectus sermo. eodē le. diui. ⁊ ca.
Accidia est periculosa ꝓpter quatuoꝛ ibidem le. humana.
Accidia impedit curacōem spiritualē anime ser. eodē le. euange. post pncipiū ad longū.
Accidia opponitur sollicitudini q̄dragīta modis ꝑmo. eo. le. eccle. amplissime.
Accidiā detestat quadruplex genus creaturarū ibidē le. natura. in pncipio.
Actus factus ex obedientia est magis meritoriꝰ q̄ qui fit sponte quadrupliciter ser. xx. le. natuā. in pncipio.
Actus matrimonial potest fieri sine peccato ser. 27. ante le. condu. ꝑma.
Actus matrimonialis potest fieri meritorie ser. eodē ꝯclusio. 2. ⁊. 3.
Actus matrimonialis quandoq̄ est peccatuz alicui quale quandoq̄ mortale ibidē ꝯclu. x. ⁊. 7. plura de eo. require matrimoniū.
Adulteriū quatuoꝛ mala facit sermone. 27. lege humana.
Adulterij inflammatio quomodo fit vindicāda ⁊ plura alia de adulterio vide ser. eo. le. euange. ad longū.
Amoꝛ patrie q̄ntus esse debeat ser. 19. le. natura. circa exem. gentiliū.
Amoꝛez quatuoꝛ inducunt ser. 3. le. naturali in probatione. philo.
Anima sanctificatur deo p ieiuniū ser. ꝑ. le. euan. cōclusio. 3. p totum.
Anima est ad ymaginem dei tripliciter ꝑmo. 28. post pnci. ante leges.
Ars mercantie quatuoꝛ modis fit cū peccato ser. ∧. le. natura. in principio.
Ars mercātie est peccatuz ⁊ occasio ruine anime quadrupliciter le. ea. in pro. philo.
Ars mercātie dissuadetur quadrupliciter ibi. in proba. poetaꝝ.
Ars mercātie redditur vitiosa et illicita quadrupliciter ser. eodez le. diui. prophe. ⁊ huma. plura de eodē require mercātia.
Auaritia facit quatuoꝛ mala ꝑmo. 16. le. natura. in pncipio ad longū.
Auaritia ē detestabilis quadrupliciter ꝑmo. eo. in pba. poetaꝝ.
Auaritia est vitiū pessimū ibidem circa exempla gentiliū.
Auarus quatuoꝛ malas habet condicōnes ser. 16. le. diuina.
Auara acquisitio quatuoꝛ habet mala ibidez le. huma.
Auaritia quid sit vide ꝑmo. eodē le. proph. in pncipio.
Auaritia q̄tuoꝛ errores inducit ꝑmo. 16. le. euan. post principiū.
Auaritia est valde piculosa ibidē le. aposto. ⁊ ca.
Auaritia q̄dragīta modis aiam infelicem detinet ibidē le. ecde. ad longū.
Auaritie pctm̄ eque insanabile est sui piculositate. sicut pctm̄ in spiritūsanctū sui gravitate cuius est q̄druplex piculū ser. eo. in pncti. añ leges.
Baptismus est sacramentū necessitatis ⁊ eiusdē cum confessione racōnis quo ad dilacōem ser. 31. le. euan. condu. 3. in pn.
Baptismꝰ est dignioꝛ omniū sacramētoꝝ ꝑmo. xx. le. euā. ꝯclu. ꝑ. ꝯrelario. 1.
Baptismꝰ oīa pcta fit delet ac̄ ser. 3∧. le. euā. ꝯclusio. tertia.
Baptismi sacramentū est tā efficax q̄ sine ipsius voto nemo saluatur ser. xx. le. euā. con. ꝑ.
Baptismi effectus tollitur in dispositione humane voluntatis le. ea. con. ea. ꝯrelario. 2.
Baptismo xp̄s sēm q̄ homo dimittit pcta baptisatis ibidem ꝯrelario primo cuius est triplex potestas ibidem.
Baptisatus plus tenetur patri spuali q̄ carnali

sermõ·33·le·euangē·cõdu·2·
Baptismalis dignitatis effitientia mūdatur hu mane cecitatis ignorantia·sermo·29·le·euangeli ca conclusio·2·
Benedictus adulator magis debet vitari q̄ ma ledictus detractor sermo·31·le·euā·condu·2·
Benefitium quadruplex dat deus anime apienti sibi hostium conscientie·sermo·11·le·euāge·post principiū vsq; ad finez·
Bonī magis sunt odio malis q̄ mali bonis·fmo ne·31·le·euange·cōdu·3·
Blasphemia est grauissimū peccatum ꝓpter quatu or fmo·29·le·natu·in princi·
Blasphemia detestatur quadrup'iciter le·ea·post princi·vsq; ad finē a le·cano·p totū·
Blasphemia in nobis accenditur per queq; aduer santia fmo·eodē le·euan·cdu·p·
Blasphemia grauius punitur in sciente q̄ in igno rante ibidē cōdu·quarta·
Blasphemia·40·modis peccamus fmo·eo·le·eccl·
Blasphemi sunt detestandi quadrupliciter sermo ne eodē le·diuina·
Blasphemie non remanebunt impunite ibidez le· humana·
Blasphemantes cum diabolo gehenne deputanē· fmo·29·le·euange·cdu·3·
Cabella seu datium a quibus soluendum sit fmo·21·le·euange·condu·3·vide ibi dem per q̄tuor condu·
Caro est domanda per abstinentiam ꝓpter qua tuor fmo·p·le·huma·p totū·
Caritas est nobis necessaria ꝓpter quatuor fmo ne·3·le·natu·in prin·
Caritas quatuor bona facit in anima ibidez lege huma·a le·cano·p totū·
Caritas est nobis necessaria a fructuosa ad vitā eternam cui odium·40·modis opponitur fmo· eodem le·eccle·per totū·
Caritate carens non potest saluari a valet spetia liter ad tria fmo·3·ante le·
Castitas coniugalis cōmendatur quadrupliciter fmo·21·le·na·in princi·
Castitatem coniugij infringimus·40·modis ibi dem le·eccle·
Concordia constat ex quatuor fmo·19·le·natu· in principio·
Concordia est de iure naturali le·eadē in proba· phylo·a est maxime necessaria ibi·in pro·poe·
Concordia ciuitatis quatuor requirit obseruan da fmo·eodē le·huma·
Concordia facit i homine quatuor bonos fructꝰ ibidem le·cano·plura de concordia require fmo· eodem le·euange·
Confessio tante est virtutis q̄ ea neglecta nulla est spes salutis ad quā omnes rei obligātur ser· 31·in princi·ante le·
Confessio est necessaria ꝓpter quatuor fmo·eodē le·natu·in princi·
Confessio sacramentalis est necessaria ad salu tem ibidē le·huma·
Confessio sacramentalis debet fieri per exteriorē locutionem fmo·eo·le·euā·cōdu·p
Confessio sine caritate non est salutaris le·eadez cōdu·secunda·
Confessio est necessaria salubris a vtilis a etiaz vniuersalis sermo·eodē le·cano·per totum·
Confessio infringitur·40·modis ibi·le·eccle·
Confessionis a baptismi est eadem ratiō quo ad dilationem fmo·eo·le·euan·cōdu·3·
Confessionem multa impediunt le·na·in proba tio·philoso·a poetarū·
Confessionem peccatoꝝ comitantur quatuor ibi dez le·diuina·
Confessor circa sacramentalez confessionem·12· debet habere condiciones fmo·eodem lege euan· condusio·quarta·
Cognatio spiritualis ad eam mulierem per virū transiuit cum qua corporaliter ante coiuit ser· 33·le·euange·cōdu·2·correlario p·
Cognatio spiritualis cōtrahitur tm̄ p duo sacr̄ menta ibidem correlatio·2·
Coniugij institutio facta est in paradiso sermo· 27·le·ca·i p̄n·plura de coniugio vide matrimoniū·
Cōmunicās debet·12·obseruare fmo·91·le·euan ge·cdu·3·plura de cmunione require eukaristia
Correctio est amanda ꝓpter quatuor fmo·21·le· na·in prin·ad quā nos q̄tuor iducūt ibi·i p·phi·
Correctio ommibus suadetur le·eadē in ꝓba·poe·
Correctio est necessaria ad mores hominuz refor mandos ibidē circa exem·gentiliū·
Correctio precipitur ommbus ꝓpter quatuor f· 21·le·ꝓphēta·
Correctio est actus quadruplex ibi·le·hu·
Correctio peruersorum est difficilis fmo·eodē le· apostō·propter quatuor·
Correctio est actus maxime necessitatis quadru pliciter ibidem le·canoni·
Correctō fraterna negligitur a nobis·40·modis ibidem le·ecclesia·
Corrigendus est frater vel ꝓximus quadrupli citer fmo·21·le·diuina·
Conscientia quot habeat actus vnde cōtingit in ea error·recta quomodo ligat a quomodo erro nea fmo·23·añ·le·in·9·vltimis cō·a modicū añ
Cōscientia habet actū q̄druplicē ibi·le·na·i p̄n·
Conscientia circa opꝰ facit·9·fmo·eo·le·diuina·
Cōscientia in iudicō dei ē sicut testis·instrumētū liber sacre scripture a sicut bulla papalis fmo· 23·le·cano·p totū·
Cōscientia mala peccamꝰ·40·modis ibi·le·ec·ad longum·
Cōsciētie rectitudinē dēmꝰ seq̄ fmo·eo·le·natura li in proba·phylo·a poetarū a etiā le·ꝓphe·
Cōsciētie rectitudinē hīe dēmꝰ q̄dru·ibi·le·hu·
Cōsiliū ē triplex fmo·38·añ le·post principiū·
Cōsiliū bonū ē necessariū vtile a cmēdabile ser mo·eodem le·natu·post princi·vsq; ad finem·
Cōsiliū bonū requirit quatuor ibi·le·hu·a cano·
Cōsiliū iudeoꝝ extra xp̄m fuit p̄uisū a q̄tuor ꝓphe tis ibidē le·euange·cōclusio·p̄ma a secūda·

Consiliū semper debet esse fundatū in timore dei·
ser·eo·le·aposto·
Consilio quatuor sūt amouenda ⁊ circa quinq̄
oportet consiliari ser·38·le·natura·in pn̄ci·
Cōsilio quatuor personaꝝ generꝝ acquiescendū
est·ibidē le·diui·
Consiliarij debēt quatuor habere·ibidē·le·ꝓpha·
post pn̄cipiū vsq̄ ad finē·
Contra ꝯsiliū·40·modis peccam⁹·ibidē le·eccīa·
per totū·
Contritio vera nō potest esse de quatuor ser·37·
le·natura·in princi·
Contritio requirit quatuor ibidem in probacōne
philo·⁊ poetarū·
Contritio est nobis necessaria sermone eodez·in
pn̄ci·ante leges ⁊ le·ꝓpha·ac hūa·
Contricō marie magdalene fuit salubris ꝓpt̄·12·
circumstantias:per·12·portas signatas serm·37·
le·euā·conclu·2·post princi·
Contricō facit quatuor ibidē le·cano·
Contricōnis vere·7·debēt esse condicōnes ſmo·
eo·le·ꝓpha·post princi·
Contricōnis dolor est duplex ad quez concurrūt
7·ibi·le·euā·conclu·p̄·
Contricōnem veram nō facimus·40·modis ibi
dē lege vltima·
Contritione volare volens ad celum·6·debet ha
bere alas et quelibet ala·7·pennas ser·eodē lege
euāge·ꝯclu·3·post princi·
Crux seu arbor crucis ꝓphetata ē multiplicit̄·ser·
46·le·ꝓpha·ad longū·

Damnati an aliquando cogitant de deo ⁊
an deum odio habeant ⁊ multa pulchra
de damnatis vide ser·16·le·euange·in·10·
questionib⁹ ⁊ dubijs sequentib⁹·
Desperatio venie ⁊ remissionis prestat causā ge
henne ac damnacōnis ser·4·in prin·añ leges·
Despatio habet·4·causas ser·eo·le·natu·in pro
batione philo·
Despatio fuit causa quare multi gentiliū se occi
derunt le·ea·circa exēpla genti·
Despatio ꝓuenit ex quatuor·ser·eo·le·ca·
Desperacō opponitur fidei·40·modis ibidem lege
ecclesiasti·
Desideriū hōinis quod ꝑficitur per verā ꝯuersio
nez ad deū est sextuplex·sermo·p̄·le·euā·ꝯclu·2·
Detractor habet q̄tuor pessimas conditiones ser·
37·le·diuina·p totū·
Detractorē audiens nō min⁹ peccat q̄ detrahēs
ibidez le·euā·conclu·4·
Detractio est abhominabilis detestāda ⁊ abhor
renda ⁊c̄·ſmo·eo·le·natu·p totū·
Detractio habet quatuor malos defectus ibidem
le·hum a·
Detractione quatuor modis peccamus ser·eodez
le·eccle·
Deus in omni via vtitur iustitia et misericordia·
ſmo·2·le·euā·ꝯclu·2·
Dilectio nostra ad deum demonstratur·12·signis
ſmo·3·le·euā·in pn̄ci·

Dilectio nostra ad deū debet esse quadruplex ibi
dem vsq̄ ad finem·
Dilectio ad ꝓximū est habenda quadruplici ra
tione ſmo·eo·le·apost·
Dilectionem quatuor inducunt ſmo·3·le·natu·
in ꝓba·philo·
Diligendus est inimicus ꝓpter quatuor ſmo·eo·
le·vlti·in princi·
Discordia est causa desolacōnis ⁊ concordiā tol
lit tripliciter ſmo·19·in princi·añ leges·
Discordia oritur ex quadruplici causa·ſmo·eodē
le·diuina·
Discordia est detestabilis ibi·le·ꝓpha·
Discordia est grauissimū pctm̄·ſmo eo·le·apo·
Discordie abitiende ⁊ exterminā de sunt a ciuitati
bus ſmo·eo·le·euā·p q̄tuor ꝯclu·
Discordie vitio peccam⁹·40·modis ibi·le·eccle·
Diuina reuelatio quomodo imponat necessitatez
rebus hūanis ſmo·2·le·euā·ꝯclu·3·
Diuitie seculi magnā incōmoditatē afferūt hōini
ſmo·7·le·na·circa exē·genti·
Dominica dies instituta est loco sabbati ꝓpt̄ tria
ſmo·12·in prin·ante leges ⁊ le·euā·post princi·
Dominica dies a xp̄ianis obſuāda est ꝓpter·4·
ſmo eo·le·ea·post princi·⁊ le·aposto·p totū·
Dubia sunt in meliorez partē sēp interpretanda
ſmo·28·ante leges·

Ea que in noua lege per xp̄m declaranda
erant in veteri sub vmbra manifestabā
tur ſmo·47·le·na·in ꝓ·philo·
Elemosinam tam spūalez q̄ corporalē rite nō ad
implemus·40·modis ſmo·26·le·eccīa·post prin
ci·ad longum plura de elemosina require late de
misericordia·
Erubescentie virtuose freno dirigitur anima ī viā
salutis gloriose·ſmo·42·le·eu·con·3·
Erubescentie·7·sūt splēdores animaz illuminātes
ꝯclu·eadē stati post princi·
Erubescendo estimando ⁊ excusando ⁊c̄ amittitur
nobilitas aīe ſmo·42·le·ec·ad longū·
Eukaristie sacramentū debuit institui in cena do
mini ipō die iouis nō añ nec post ꝓpter·4·ſmo·
47·le·na·in princi·
Eukaristie veritatez effigiabant poete in enigma
te le·ea·in proba·poe·
Eukaristie ꝑceptio·4·habet effect⁹ ibi·le·hu·
Eukaristie sacramentū adminus in anno semel
sumi debet ꝓpt̄·7·ſmo·47·le·euā·cō·2·post prin·
Eukaristiā sumens·4·debz obſuare ſmo·eodē le·
cano·p totū·
Exequiaꝝ cultus animabus defunctorum confert
merita gratiaꝝ ſmo·30·le·euā·con·p̄·pluā de exe
quijs require suffragia·
Excecatio ⁊ obduracō ex diuina misericordia ad
tempus ordinat̄ ad salutē ⁊ ꝯuersionem exceca
toꝝ ſmo·p̄·le·euā·con·p̄·
Expellens p cōtumeliam saluatorez susceptū gra
uissime peccat ſmo·47·le·euā·con·4·
Ex perceptione eukaristie re·voto·in veritate·vel
in figura ab initio mundi salus hominis depēdet

sermo·eo dem le·diuinali·
Sr·16·vicijs homo redditur indignus non solū ad offerendū sed & ad sumendū eukaristie sacramentū·fmo·eodē le·euange·& dusio·p·
FAlsitas·q·mala facit fmo·9·le·huma·p totū plura de falsitate require fmo·eodē seu veritas·
Fama est vtilis quadrupliciter sermo·71·le·euā geli·& dusio·prima·
Fame demigratio tūto est grauior qūto ipsa est pretiosior ser·eodē in pnci·ante le·
Festa magna celebracōne sunt venerāda fmo·12·le·natura·in pba·poetay·
Festa non obseruamus·eo·modis ser·eo·le·ec·
Festiuis diebus quid fieri debeat ibidē le·diuinali & qui dies sunt feriandi & quando incipienda sūt festa·pluraq; alia de festis vide ser·eo·le·ca·
Fides est hominī necessaria ppter quatuor fmo·2·le·natu·in principio·
Fides vnius dei a nobis est pfitenda ppter·q·fmo·2·le·natu·in pba·phylo·
Fides est emendabilis ppter quatuor ibidē circā exempla gentiliū·
Fides quatuor bona facit in homine sermo·2·le·aposto·per totū·
Fides est in corde habenda & opere adimplenda ibidē le·cano·p totū·
Fidei perfectio exigit septē gradus ser·2·le·eccle·post principiū·
Fidei q̄draginta modis opponit error ibidē post pncipiū p totū·
Fide formata carens non potest saluari et valet ad tria ser·2·ante le·
Fide deo offerēda est mens pura ser·eodē le·nā· in proba·poetay·
Fide veri dei obtinentur quatuor ibi·le·ppheta·
Fide carēs catholica potestate tenetur diabolica ser·eodē le·euan·& dusio·q̄rta·
Filius aliqñ punit ppter patris delictū talit er si viceuersa eternaliter ser·10·le·euā·in medio·
Filius tenet honorare pntes ppter quatuor fmo ne·22·le·natura·in pncipio·
Filius tenet in casu pntes alere f·eo·le·huma·
Filius in tomis pīis nullā habet iurisdictōnē ipō viuēte solo dempto alimento ibi·le·euā·& du·q·
Filij naturali iure maxime obligant pntib⁹ ser·22·le·natu·circa exē·gentiliū·
Filij naturales aliq̄mō fuccedūt patri ioi·le·euā ge·& du·p̄ma·
Fornicatō que fit cōtra nāturā·10·nominibz appellat & q·tatōnibus sceleratissimū vitiū ostēdit a plurib⁹ diuersimode ppetratū multiplici pena est puniendū f·27·le·hu·ad longū·
Fornicatio est odibilis deo placabilis diabolo flebilis fatienti misero & vitupabilis sapienti viro ser·eodē lege canoni·
Fornicatōne peccam⁹·eo·modis ibidē le·vl·plura de fornicatōne require luxuria·
Fornicatores & dcubinarij in tali vitio pseuerantes cū securitate salutis absolui nō sunt existimā

tes ser·eo·le·euangē·& dusi·prima·
Fornicatores publici qūo & quomō non possint dmunicare le·ea·& dusio·2·
Fornicatores in tali peccato pmanētes dñt carē ecclastica sepultura ibidē & du·q·
Fornicari perseuerantes volentes nō pñt saluari ibidem cōdu·tertia·
Fortune psperitas magis est fugienda q̄p āplectenda ser·18·le·natu·in pncipio·
Fortune felicitas est multū timescenda le·eadē in pba·phylo·etiā nō est appetēda in proba·poeta·& circa exempla gentiliū·
Fortune aduersitas magis pficit homini ad salutē tuendā q̄p tempalis eius psperitas ser·eodē in pncipio·ante leges·
Fraterna correctō nō est pretermittenda ymo p̄ ceptū eius extenditur ad omnes homines ppter q·ser·21·in pn·añ leges plura de hoc req̄re correctō
GVla q̄tuor mala inducit ser·p̄·le·na·in pba·phylo·& le·diuina·p totū·
Gula est maxime nociua homini ppter q̄tuor le·eadē in proba·poetay·
Gula·eo·modis dmittit ser·eo·le·eccle p totū·
Gloria vana q̄druplicit ser·11·le·natu·post pn·
Gloria vana detestatur multipliciter le·eadē vsq; ad finē & le·huma·& cano·
Gloria vana·q·mala ingerit menti hominis sermo·eo·lege diuina·
Glorie nimia cupiditas i homine maxime nocet ser·eodē in pncipio·ante leges·
Gratia dei potest haberi tripliciter fmo·21·post pncipiū añ leges·
Gratia est necessaria ad virtutū perfectionē ser·28·le·natu·in pbacō·phylo·
Gratia dei est ab ommibus appetenda q̄druplicit er ibidē lege huma·
Gratia diuina post peccatū primi hominis necessaria est ad complenda precepta moralia fmo·q·odē le·euange·condu·prima·
Gratia est pncipiuz merendi principali⁹ ex caritate q̄p ex alijs virtutib⁹ le·ea·& du·q·plura pulcra de gratia habent lege eadē·
Gratia in nobis acquiritur quadrupliciter ser·eodē le·eccle·in pncipio·
Gratie resistim⁹·eo·modis le·ea·post pn·ad lō·
HOmo sine fide detinet diabolica potesta te fmo·2·le·euā·& du·q·
Homo q̄tumcūq; obstinatus in malo pōt ad suā liberacōez cooperai ser·23·le·euā·cō·2·
Homo tenet primo preterre formaz vite exēplaris ser·32·le·euā·cōdu·prima·
Homo lacrimatur & plorat ex dtricōne quadrupliciter ser·38·lege diuina·p totū·
Ipō in oi statu eget rectore f·q·le·na·i p·phi·
Homicide dicūtur quoz diffimcōne & cōsilio homines extinguūtur ser·38·le·euā·cō du·z·
Honor mūdan⁹ē detestād⁹ ppt·q·f·11·le·hu·p to·
Honor pntū mādat a do q̄druplicit f·22·le·dim·
Honor debitus pntū ifringit·eo·modis f·eodez le·ec·plura de honore pntū re·filij pietas & pntes

Jeiumū necessariū ad pcōz remissionem a gratie impetracōez valet ad tria fmo. pri. ante le.

Jeiumū ut sit nobis fructuosū exigit. A. fmo. eo. le. euā. con. p.

Jeiumū ut sit deo acceptabile requirit. T. le. eadez con. z. post princi.

Jeiumū exigit quatuor fmo. eo le. euā. añ finē.

Jeiumū est vitupabile m. z. casib9 ibi.

Jeiumū. 12. generib9 hominū pmittitur soluēdū fmo. eo. le. ca. post princi.

Jeiunij obſuantia ptz ex quatuor fore necessaria fmo. eo. le. apost. a ca. p totū.

Jeiunij obſuātia. xo. modis cōtra gule vitiū est tenenda f. p. le. ecde.

Jeiunio. c. genera psonaz delēt suas animas sā ctificare f. eo. le. euā. cōdu. tertia circa princi.

Jeiunantib9 q̄tuor pmittunt ibi. le. ca. in fi.

Jeiunandū est ppter tria f. eo. le. euā. in fi.

Incarnacō filij dei fuit cōuemētissima f. xi. le. na. in princi.

Incarnacō filij dei a paganis a gentilibus fuit p dicta a a poetis preuisa le. ea. post princi.

Incarnacō filij dei. xo. ppheciis antiqui testamēti pnuntiata est ser. eodem. le. ppheta.

Incarnatio xpi ex v̄gine fuit necessaria quadrupliciter ibi. le. hu. plura de incarnatione require virgo.

Infernus pbatur quadrupliciter ser. xA. le. na. in proba. phylo.

Infernus ponitur precipue a. x. le. ea. in p. poe.

Infern9 est quadruplex f. eo. le. euā. cōdu. 2.

Inferni locus est infra terrā f. eo le. na. circa exē pla gentiliū.

Inferni pene sunt. xx. scōm q fūt. xx. vitia a pcta inter se diuersa i hoc quadrage simali ad longū declarata. f. xA. le. euā. p totū ad longū.

In inferno fuerūt tres qui edierūt f. eo. le. natu. circa exē. genti. añ fi.

Infirmitas corpalis puenit ex radice pcti mortalis f. 2. le. euā. in princi.

Inimicus est diligend9 ppter. x. f. z. le. ec. in pn.

Inobediencia est omnib9 detestanda f. z6. lege ca. ad longū.

Inobediencia. xo. modis peccam9 ser. eo. le. eccia. p totū ad longū.

Inuidia est detestanda multipliciter. ser. 13. lege natu. post princi. vsq; ad finē.

Inuidia est grauis culpabilitatis ser. eo. añ le. a le. diui. huma. a cano.

Inuidia. xo. modis peccam9 ibidē le. ecde.

Ira nascit ex quatuor causis fmo. 20. le. natu. in pn̄ci. a le. diui. p totū.

Ira nocet hominī quadrupliciter le. natu. in proba. phylo.

Ira est detestabilis ibidē in pba. poe. a le. ppte.

Ira quatuor mala facit ser. eodē. le. huma. plura de ira vide ad longū in le. ibidē sequentib9.

Ira offenditur deus a homo. xo. modis ser. eodez le. ecclesia.

Ira est iānua ommiū vitiorz et q̄ magnū sit peccatū vide ser. eo. in pn̄ci. añ le. p totū.

Iram gentiles maxime fugiebant ser. eo. le. natu ra. circa exē. gentiliū.

Judex verus. x. debet i se habere ser. xx. le. huma. per totum.

Judeus cristū offendēs a pena tempali absoluit si voto sincero baptisetur. fmo. zz. le. euā. con. z.

Judei grauissimū pctm̄ ommiserūt qui xp̄m occidere diffimulerūt fmo. z8. le. euā. condu. x.

Judiciū vniuersale erit a est sepi9 recogitandū ppter tria ser. c. añ leges.

Judiciū vniuersale et vltimū dei omnes habent timere ser. 6. le. hu. circa q8 quatuor notanē ibi. le. euan. post pncipiū a le. cano. p totū.

Judiciū de re ommutabili dari nō pōt añ ei9 ofūmationē ser. eo. le. natu. in pn̄ci. plura de iudicio vniuersali ad longū habentur ser. eo. le. diui. a ppheta.

Judiciū fundatur sup. x. ser. 28. le. na. in pn̄ci.

Judiciū curiosū ex temerario signo p̄cedēs aiam iudicātis eterno igni est succēdens ser. 28. le. euā ge. condu. p.

Judiciū rumosū p homicidij ppetracōem cōdemnat hominē ad eternaz damnacōem le. ea. cō. 2.

Judiciū vsurpatū q8 est ex defectu auctoritatis ē grauis penalitatis ibi. cōdu. x.

Judicio piculoso se disponit qui dubia in malaz ptem exponit le. ea. cōdu. z.

Judicū vniuersali. xo. genera psonaz vocabuntur ser. 6. le. ecde. p longū.

Juramentū scōm se est licitū ac̄. ser. z2. in princi. añ leges.

Juramentū est obſuandū quadrupliciter ser. eo. le. natu. in pba. phylo.

Juramentū fit ab hominib9 quadrupliciter ibidē lege diuinali.

Jusiurandū nullo modo debet cōmquinari fmo. eo. le. natu. in pba. poe.

Jusiurandū obseruatissimū fuit apud gentiles quadrupliciter ibidē circa exē. gentiliū.

Justitia. 10. petit cōtra pctōrez a deo a econtra misericordia petit. 10. p pctōre ser. 26. post pn̄. ante le. plura de iustitia requi. fmo. eo. ad longū.

Labor nutrit generosos aios ser. 10. lege natu. circa exē. gentiliū.

Labor infideliū factus ex puris naturalibus sine gratia non meretur vitā eternā ser. 28. le. natu. ad longū.

Laboris strennuitas est nobis necessaria ser. 10. le. na. in pba. phylo.

Leges necessarie sūt ad pacē hominū ser. xx. lege natu. in pn̄ci.

Leges humane dicunē iuste tripliciter ser. eodez añ leges post pncipiū.

Leges humane obligant conscientiā ad sui obseruantiam ad quas requiruntur. x. ser. eo. le. natura. circa exē. gen. ad longū a le. cano.

Leges humanas scōm voluntatē dei editas infringimus. xo. modis ser. xx. le. ecde. ad longū.

Lex obligans in foro conscientie debet regulari

iustitia ad quā cōcurrunt. ꝙ. ser. eodē le. diuina.
Lex xp̄ianoꝝ est tenenda ꝓpter quatuor ſmo. 2. le. humana. in p̄inci.
Liberꝝ arbitriū hōmis non est ofirmatū in bono ex sui natura ꝓ statu huiꝰ vite ſ. 23. le. euā. cō. p̄.
Liberi arbitrij naturali virtute potest hō singula pcta mortalia pticulariter vitare sermo. eodēz le. ea dē condu. quarta.
Libertate arbitrij sine gratia homo nō potest resurgere a peccato ibidē odusi. 3.
Lucis quatuor sūt ꝓprietates ſmo. 32. le. euangeli. odusio. p̄ma in fine.
Lumen quadruplex est qđ iuidus sustinere nō potest ſmo. 13. le. euā. ante mediū.
Luxuria est grauissimū peccatuz ꝓpter tria ſmo. 23. post p̄inci. ante leges.
Luxuria ē detestabilis quadruplicit ſmo. 23. le. natu. in p̄nci. a in ꝓba. philoso.
Luxuria damnatur quadruplici exemplo le. ea. circa exempla gentiliū.
Luxuria phibetur q̄druplicit ibidē le. diuina.
Luxuria pdilitati sunt. 27. magni viri le. ea. a medio vsq; ad finem.
Luxurie fomenta sūt. ꝙ. ser. eo. le. na. in ꝓba. po.
Luxuriaz reprobant ac detestant ꝓphete ser. eo. le. ꝓphe. plura de luxuria reqre formica cō ad lon.

Matrimoniū dissuadent stoici dupliciter ſmo. 27. le. na. in ꝓba. phi. ad longū.
Matrimoniū omendatur quadruplicit le. eadē in ꝓba. poeta.
Matrimoniū ē laudabile ꝓt. ꝙ. ibi. circa exē. gē.
Matrimoniū non potest fieri sicut decet sine gratia p̄ma ibidē le. diuina.
Matrimoniū meritoriū ſex regul' est gubernādū ſmo. eo. le. apostolo. circa mediū.
Mendatiū est per se prauū fugiendū et caritati triplicit otrariū ſmo. 9. in p̄nci. añ le.
Mendatiū est vituperabile ꝓpter quatuor. ſmo. eo. le. diuina. p totū.
Mendatiū fit quadruplicit ibidē le. ꝓphe.
Mercator ogrue regno dei p̄uatur qui in acquirē ꝺis lucris tpalib⁹ iugiter sollicitat ſmo. A. añ le.
Mercātiam exercens quatuor debet facere sermo. eodē le. euange. circa mediū vsq; ad finē.
Mercātia. ꝙo. modis peccamus ſmo. eo. le. ec. ad longū plura de mercātia vide ars.
Mercandi ars an sit licita vel ommno ꝓhibita ſmo. eo. le. cano. plura dubia de arte mercādi vide lege eadē.
Misericordia debet sūme a nobis amplecti ſmo. 26. le. natu. in proba. philo.
Misericordia est cōmendabilis a apuꝺ gentiles fuit valde honorabilis ibidē.
Misericordia in ꝓximos exercenda. ꝙ. requirit ſ. eo. le. hu. ad longū.
Misericordia est tam excellentis pfectionis q̄ sine ea nulla est spes saluacōnis ſmo. 26. le. euan. condusio. 3.
Misericordia superat quatuor excellentes virtutes ibidem.
Misericordia est quadruplex sermo. eodem le. canonī. p totum.
Misericordie exemplū debit nobis xp̄us ſmone eodē le. euan. p quatuor cōdusio.
Misericordie magnam spem nobis prestant. 12. cause peccatoꝝ in homine ſmo eodem lege euāgeli. cōdusio. quarta.
Misericordiam deus habet ꝓpter. 12. racōnes ſmone. 26. le. natu. in p̄incipio.
Misereri debemus quatuor generibus hominum ſmo. eodē le. diuina. p totū.

Negligentia hom operis est impeditiua regni celestis ſmo. 10. in p̄inci. añ leges.
Negligentiaz tria mala pene sequuntur ibidem post p̄incipiuz. plura de negligētia require ad longū de accidia.
Nobilitas anime ognoscitur ex quatuor ſmone ꝙ2. le. natura. in p̄in. a in ꝓba. poetaz.
Nobilitas anime spetialiter. 12. proprietatib⁹ cognoscit iuxta. 12. phos de ea determinātes ibidez ad longū post p̄incipiū.
Nobilitas anime humane declarat quadruplicit er le. eadem in proba. philoso. et circa exempla gentiliū.
Nobilitas anime rationalis debet attendi circa quatuor ibidez le. diuina. ſt consistit in quatuor ibidem le. huma. ad longū.
Nobilitas anime in benedictione patet quo ad 6. similiter et in conseruatione ſmo. eodem le. canonī. ad longū.
Nobilitas anime quadragita modis amittit ibidem le. eccle. p totum.
Nobilitates hominis sunt quatuor ſmo. ꝙ2. lege euan. in p̄nci. ante odusio. p̄.
Nouem sunt proprietates nouem ordinū angelorum anime racōnali collate ſmo. eodem le. euā geli. condusio. quarta.
Nullum est tā graue pctm̄ mentis obstinate qđ per penitentiam a deo non diluat gratie sermone 8. in p̄nci. añ le. plura de hoc require penitētia.
Nūq̄ homo in gloriā celestē introisset nisi xp̄us a morte resurrexisset sermo. 28. in principio ante le. plura de hoc require xp̄us a resurrectio.

Obedientia fidē non excusatur vnde quatuor generibus hominuz est obediendū sermo. 36. in p̄inci. añ leges.
Obedientia est amāda a fidelibus ut mater quā adiuuant quatuor ſmo. eo. le. natu. in p̄inci.
Obedientia non est virtus theologica sed spetialis le. eadē in proba. philoso.
Obedientia quid sit a per oppositum inobedientia quomodo fuerit punita ibidez in probatione poeta. a circa exempla gentiliū.
Obedientia necessaria ē nob q̄druplicitez sermo. 36. le. prophetali.
Obedientia est tutamen vigoris. solamen dulcoris. examē timoris a iuuamē honoris ſ. eo. le. hu.
Obedientia nūq̄ malū pagit ſ. eo. le. euā. cō. 3.
Obedientie inter virtutes morales maxima est sinceritas le. eadē condu. p̄ma.

Obediendum quadrupliciter est sermo. eo dem le. diuina.
Obedire diuino imperio tenetur humana voluntas ser. eo dē le. euā. con. 2.
Obstinatio in malum et consuetudo mala tollenda est per penitentiaz sermo. 8. le. huma. p totum plura de hoc require penitentia.
Obstinationis signa veraz penitentiam impediē tia sunt. 80. sermo. eo dez le. ecclē. ad longum plura ut supra.
Otium require accidia.
Odium est ommino deponenduz ꝓter quatuor ser. z. le. natu. in ꝓba. poetaz.
Odium facit quatuor mala ibidez circa exempla gentilium.
Odium generatur quadrupliciter sermo. eo dem le. diuina.
Odium prohibent ꝓhete ibidem le. ꝓhe.
Odium oppomitur caritati. 20. modis sermo. eo. le. eccliastica.
Opus bonum cum gratia est meritoriū vite eterne quadrupliciter ser. 28. le. prophe.
Opus bonum nō est meritorium vite eterne sine gratie largitate sermo. eo. in princi. añ le.
Opus factum ex voto est laudabilius a magis meritorium q̄ sine voto triplici racōne ser. 33. in pncī. añ leges.
Opa bona facta añ donum gratie valēt ad vigimti effectus ser. 28. lege. apo. post pncipium vsq; ad finem.
Opa cō bona facta in gratia facit quatuor ser. eo. le. diuina. p totū.
Orās digne a petens a domino quatuor obtinet ser. 39. le. diuina. p totū.
Oratio si debet a deo exaudiri debet habere q̄tuor. fmo. eo. le. huma.
Oratio salubris preexigit dispoficōnem a prepationem figuratam prepacōne sacerdotis celebraturi sacris vestibus se induentis fmo. 39. le. euā ge. condu. p.
Oratio pura est celestis regni meritoria ibidem cō dusio. 2.
Oratio peccatoz si nō est eterni regni meritoria alicuius tamen effectus est impetratoria ibidem cō du. tertia.
Oracō est ꝛmendabilis quadrupliciter fmo. eo. le. canonica.
Oratio pfecta. 20. modis infringitur ibidem lege eccīa. ad longū.
Oracōnis deuote fructū non excludit imobilitas diuine precordinacōnis fmo. 39. in principio ante leges.
Orationis magna est vtilitas sermo. eo. le. naper totum.
Orationis perfecte. 20. sunt effectus ibidem lege eccīasti. in fine.
Ornatus mulier quatuor requirit considerandā fmo. 21. le. aposto. post pncipiū.

Parens infidelis q̄tū ad fustentationem ē preferendus extraneo fideli sermo. 22. le. euañ. cō du. z.
Parentes tom sunt a filijs honorandi ibidem lege canoni.
Parentum cultus est necessarius ꝓter quatuor ser. eo dē ante leges post princi.
Parentibus pietas exhibenda occasione religionis non est pretermittenda ser. eo dem le. euan. condusio. 2.
Passio xp̄i causauit nostram salutē quadruplici ter ser. 26. le. natura. in pncī.
Passio xp̄i ꝓphetata fuit a philosophis gentilibus quadrupliciter le. eadē in ꝓba. philo.
Passio cristi fuit preuisa a poetis in figura a emgmate ibidē in proba. poe.
Passio xp̄i fuit prefigurata quadruplici exēplo gentiliū le. ea. circa exempla gētiliū.
Passio xp̄i tota pulcherrime habetur ser. eo dem le. eccīa. post pncī. p. 10. signa humanitatis a divinitatis xp̄i que in sua passione ostendit āplissime. plura de passione require xp̄us.
Peccator tenetur statim confiteri in. 17. casibus. fmo. 31. le. euan. condu. 3. post princi.
Peccata grauia satisfactione hic non deleta sunt in purgatorio expurganda ser. 30. le. huma. plura de hoc require confessio a suffragia.
Pene inferni sunt. 28. iuxta totidem pcta sermo. 25. le. eccīa. per totum.
Penarū quedam sunt purgatorie. quedaz eternales ser. 30. le. natu. ī ꝓba cō. poe.
Pemitens verus. 5. debet habere fmo. 25. le. euange. cō du. 2. post pncī.
Pemitens vere magnum thesauruz sibi acquirit ser. p̄. le. euā. cō du. 2. ad longū.
Pemitentia est nobis necessaria quadrupliciter sermo. 8. in ꝓba. philo. est etiam necessaria ꝓter quatuor. ibidē in proba. poe.
Pemitentia salubris requirit quatuor sermō. eo. le. diuina.
Pemitentia cōmendata est a xp̄o quadruplici testimonio fmo. 8. le. euan.
Pemitentia vera facit quatuor fmo. eo dem lege cano. in principio plura de eadem post hoc ibidez ad longū.
Pemitentiam quatuor impediunt sermo. eo dem le. natu. in princi.
Pemitentiam inducunt quatuor ibidē le. ꝓhe.
Periurium est peccatum mortale quadrupliciter fmo. 32. le. natu. in princi.
Periurium est vituperabile quadrupliciter. ibidem le. huma.
Periurium punīri debet duplici supplitio sermo. eo dem le. euange. condu. 2. et quomodo grauat ibidē cō du. 3.
Periurium detestandum est quadrupliciter ibidem le. cano. p totū.
Periurio. 20. modis peccamus sermo. eo dem lege eccīa.
Pietas est virtus qua debitum honorem parentibus exhibemus ad quam. 2. nos inducit ser. 22. le. natu. in ꝓba. philo.

Pietas ⁊ reuerentia paterna est valde cōmenda bilis ibidem in ꝓba·poetaꝝ·
Potestas homini ꝓcurandi ⁊ dispensādi res exteriores q̄tum ad ꝓprietatē est cōueniens ſmo·21·ante leges·
Puer in materno vtero existens non potest baptisari sed natiuitas eius ex vtero debet expectari·ſmo·33·le·euan·cōdu·p̄ma corre·3·
Pueri iudeorū ⁊ infideliū inuitis parentibus añ vsum liberi arbitrij nō sunt baptisandi ibidem correlario quarto·
Predo dicitur q̄druplicit̄ ſmo·21·le·ca·post pn̄·
Prelatoꝝ malorū quatuor sunt vitia ſmo·18·le·euange·post pn̄ci·plura de prelatis vide ibidē·
Pn̄ceps a celesti gloria non excluditur qui v̄tutis excellentia cum deo ꝯduditur ſmo·44·le·euāge·cōdu·4·plura de hoc require rex·
Prosperitas mundana quatuor mala facit ſmone·18·le·diuina·
Prosperitas mundana finem habet miserabilez ibidē lege ꝓpheta·
Prosperitas duo causat mala et duo impedit bona ser·eo·le·euan·ad longū vsq̄ ad finem·
Prosperitas mundi multū nocet homini sermo·18·le·apo·⁊ est piculosa ibidē le·cano·p totum·
Prosperitas·40·modis detinet animaz nostram ſmo·eo·le·eccle·p totū plura de prosperitate req̄re fortuna·

Ratio quotuplex sit ⁊ an possit peccaē mortaliter et venialiter ⁊c̄·ſmo·23·añ le·in quatuor medijs ꝯclusionibus·
Raptor licet ab ingressu ecclesie non repellat̄ tñ oratio eius a deo non exauditur sermo·21·lege euange·ꝯclusio·p̄ma·
Rapiens quid in bello iusto nō tenetur ad restitucōem le·eadē ꝯdu·4·
Rapina est detestabilis quadrupliciter ſmo·eodem le·natu·⁊ le·ꝓpheta·
Rapina ꝯmittitur quadrupliciter ibi·le·huma·
Rapina detestatur a lege dei sermone eodem lege diuina·
Rapina·40·modis peccam⁹ ser·eo·le·eccīa·
Rectore eget homo in quouis statu ser·44·le·natura·in ꝓba·philo·
Religio d̄ina est nobis necessaria ſmo·7·le·na·in pn̄ci·⁊ ibi·ante le·
Religio veri dei facit quatuor ibidem in ꝓbacōne philoso·
Religio xp̄iana ē nob̄ necessaria ꝓpter q̄tuor ibidem in ꝓba·poe·
Religionis votū est plenarie remissionis sermo·33·le·euange·cōdu·4·in pn̄ci·
Religioni deoꝝ vacabatur sacrificijs eoꝝ ab antiquis quadrupliciter sermo·7·le·natu·circa exempla genti·
Religioni d̄ine irreligiositas opponitur·40·modis ser·7·le·eccīa·ad longū·
Religiosus debet habere·10·condicōnes sermo·33·le·euange·conclusi·4·post pn̄cipium vsq̄ ad finem·

Religiosa obseruacōne adorandus est deus sermone·7·le·diuina·
Respublica bene gubernatur si pacis tranquillitas a rege obseruatur·ſmo·44·lege·euangelica cōclusio·2·
Respublica iustitia ⁊ equitate est gubernanda ī septem ibidem cōdu·3·
Restitutio est necessaria quadrupliciter sermo·40·le·na·in pn̄cipio ⁊ in ꝓba·poetaꝝ·
Restitutionis satisfactor debet esse vsurpationis pn̄cipalis actor ſmo·eodē le·euāge·cōdu·p̄·
Restitucōnis dilatione augetur peccatum ſmo·40·le·euan·cōdu·2·
Restitutionem quatuor inducunt sermo·eodem le·natu·in ꝓba·philo·
Restitucōnem·40·modis infringimus sermone eodē le·eccīa·p totū·
Restituere iniuste ablatum est necessariuz ad vitandum gehenne reatum sermo·40·in principio ante leges·
Restituere ablata iustum est sermo·eodem lege diuina·in pn̄ci·⁊ le·huma·ad longū·
Resurrectio xp̄i fuit congrua quadruplici racōe sermo·48·le·natu·in princi·
Resurrectio xp̄i ꝓbatur multipliciter le·eadem in ꝓba·philoso·poe·⁊ p exem·genti·⁊ le·euange·cōdu·p̄ma ante finē·
Resurrectio quadruplex inuenitur in scriptura·ser·eodem le·diuina·
Resurrectō xp̄i fuit nobis necessaria ꝓpter quatuor ibidē le·humana·
Resurrectio xp̄i est a nobis celebranda ser·eodē le·euange·ꝯclusi·p̄ma·
Resurrectio xp̄i fuit humano generi amabilis ⁊ gaudiosa le·eadē cōdu·2·
Resurrectō xp̄i prior fuit aliorū suscitacōne dignitate·q̄ surrexit ꝓpria diuinitate sermo·48·le euāge·ꝯclusi·3·
Resurrectio xp̄i conuenienter fuit reuelata testibus a deo preordinatis ibidē ꝯdu·4·
Resurrectio xp̄i declaratur quadrupliciter ſmo·eodem le·aposto·
Resurrectio xp̄i fuit ad magnam gloriaz xp̄ianorū·ibidē le·cano·ad longū·
Resurrectionem xp̄i postulabant a patre celesti iustitia·fides·spes ⁊ caritas ibidem le·propheta li ad longū·
Rex se ⁊ alios regens quatuor debet habere sermo·44·le·naturali post principium ⁊ le·euangelica condu·2·
Rex seu princeps iustas leges imponens ⁊c̄ debz habere quatuor sermone eodem lege natura·in ꝓba·poetaꝝ·
Rex seu princeps magnanimus debz habere curam de bono nomine duodecim modis sermo·eodez lege euangelica conclusione prima post principium·
Reuelatio diuina rebus humanis an imponat necessitatem sermone secundo lege euāgelica cōclusione tertia·

Sabbati obseruātia potest dupliciter cō
siderari sermo·12·le·natu·
Sabbati institutionem et venerationem
ibidē le·ea·ad longū·
Sacramentum eukaristie ꝯuenienter in cena do
mini instituitur circa quod quatuor sunt conside
randa ſmo·47·in princi·añ leges·
Sacramentum eukaristie debita reuerentia non
honoramus·40·modis sermo·eodē le·eccīa·post
principiū ad longum·plura de hoc require Euka
ristia·
Sacrifitia gentiliū semper magna reuerentia cele
brata sunt ſmo·eo·le·natu·circa exem·gēti·
Sacrilegium est grauius peccatum q̄ fornicatio
ſmo·27·le·euan·
Sacrilegiū est quadruplex ibidē·
Satisfactō necessario requirit caritatem ſmo·34·
le·natu·in principio·
Satisfactio debet eē libera ⁊ non coacta ser·eodē
le·na·circa exem genti·
Satisfactio debet fieri quadrupliciter ibidem le·
diuina·⁊ huma·
Satisfactō habet duplicem effectum ſmo·34·le·
euā·ꝯclusi·p̄·
Satisfactio consistit in septem le·eadem conclusi
one tertia·
Satisfactioni quatuor videntur obstare que non
obstant ſmo·eo·ante le·post princi·
Satisfactionem quatuor impediunt ibidem le·na
tura·in proba·poetaꝝ·
Satisfactionem·40·modis infringimus ſmo·eo
dem le·eccīa·
Satisfacere deo nō possumus scd̄m equitatem ser
mo·eo·in princi·añ leges·
Secretum nō reuelandum est multiplex ſmo·31·
le·euan·cōclu·p̄·post princi·
Sepultuā tempore mortis debet habere quatuor
ſmo·30·le·diuina·
Sepeliri in locis sacris·14·geneā pctōrū prohibē
tur ſmo·eo·le·cano·post princi·
Seruꝰ tenetur seruire domino suo in operibus rea
libus ⁊ personalibus ſmo·7·le·huma·ad lon·
Seruitus dei valet ad quatuor ſmo·eodē le·apo·
per totum·
Seruicij dei quatuor sunt gradus ibidem le·euā·
per totum·
Sinderisis non potest extingui nec scd̄m se nec ī
damnatis nec in infidelibus nec in peccatoribꝰ·
ſmo·23·ante leges in quatuor p̄·conclusio·
Sotietas inter homines inter se ⁊ ad deum octo
modis contrahitur ſmo·14·le·huma·p totum·
Spes est nobis necessaria quadruplici ratione·
sermo·quarto·le·natu·in principio ⁊ in proba·
poetarum ⁊ sermo·eodem ante le·
Spes de quatuor est habenda·ibidē le·diuina·
Spes quatuor operatur quare est necessaria ser·
eodē le·huma·⁊ pluā alia require le·euā·⁊ apo·
Spei opponitur desperacō·40·modis ser·eo·le·vl·
Sperandum est in domino quadrupliciter ibi·
lege·ꝓphetali·

Status dominij acquisitus per superbiam est pe
riculosus ser·17·le·natu·añ finem·
Suffragia viuorum prosūt defunctis quadrupli
citer·sermo·30·in princi·ante le·
Suffragia caritatiua hominū prosunt animabꝰ
defunctoꝝ ser·eodē le·euan·cōclu·3·
Suffragia sūt·12·numero per·12·dominas signa
ta ibidem conclu·eadē·
Suffragia sciunt anime que purgant̄ per signa
ibidem conclu·4·
Suffragia mortuorum·40·modis negligenter fi
unt ser·eo·le·eccīa·
Suffragioruꝫ quadruplex est differentia sermo·
eo·le·natu·in princi·
Superbia est grauis culpabilitatis sermo·17·ī
princi·ante le·⁊ le·huma·
Superbia est graue peccatū ex q̄tuor sermo·eo·
le·natura·in princi·
Superbia est valde detestanda le·eadē post prin
cipi·⁊ ꝯdemnatur quadrupliciter ibidem in fine
⁊ lege canoni·
Superbia est grauissimū peccatuꝫ inter alia qua
drupliciter ser·17·le·ꝓphe·⁊ aposto·
Superbia quatuor modis considerari potest ibi·
le·euan·post princi·vsqꝫ ad finem·
Superbia·40·modis ꝯmittitur sermo·eodē·lege
ecclesia·per totum·
Superbi fatiunt quatuor mala sermo·17·le·diui·
Superbiam quatuor reguꝫ qui populum dei affli
xerunt vide ibidē post princi·
Suspitio quid sit ⁊ quo modo ꝓhibetur sermo·
28·le·natu·in proba·philo·
Suspitio mala facilis est de alijs lege eadem ī ꝓ
batio·poetarū·
Suspitio amouenda est ab omni iudicō publi
co sermo·eodē le·huma·
Suspitio est quadruplex ser·28·le·cano·
Suspitione falsa iudicamus opera hominū·40·
modis ibidē le·ecclesia·
Suspitiosorū quatuor sunt genera ibidē le·diui·
Temp alium sollicitudo tripliciter potest
esse illicita sermo·7·añ leges·
Testimoniū falsum cum periurio punie
tur duplici supplitio ser·32·le·euan·
Transgressio iuramēti magis grauat̄ humano
iuditio q̄ voti derelictio le·ea·cōclu·3·
Tristitia potest contingere quatuor modis ſmo
ne·13·le·natu·in princi·
Triumphos·40·habuit xp̄us in sua resurrectōe
sermo·48·le·eccle·ad longū·
Vana gloria detestatur multipliciter ser·
11·le·natu·post p̄ncipiū vsqꝫ ad finē lege
huma·⁊ canoni·
Vanitate peccamus·40·modis sermo eodeꝫ lege
eccīa·p totū plura de vanitate require glia·
Veritas exigit quatuor ser·9·le·na·in princi·
V·eritas ꝯmendatur quadrupliciter le·ea·ī pro
ba philo·⁊ poetaꝝ·
Veritas vera est circa quatuor sermo·eodem le·
euan·post principiū·

A 97

Veritas est quadruplex ibi·lege canoni·
Veritatis ymaginem antiqui depinxere sb ꝓprietate appollinis sermo·9·le·natu·circa exē·gen·
Veritati opponitur mendatium·40·modis ser·eodez le·ecciasti·plura de veritate req̄re mēdatiū·
Virgo beata sua īmunitate a macula excedit·40·dominas famosas apud gentiles inuentas ser·41·le·natu·circa exē·genti·pulcherrime·
Virgo beata meruit inuenire redemptionē generis humani ser·eodem le·diuina·
Virgo beata electa fuit ut digna mater filij dei foret ut patet per·40·ꝓphetias ser·eodē le·ꝓphe·
Virgo beata quatuor fecit circa naturam humanam ꝑmo·40·le·cano·
Virgo aliqua diffamatur·40·modis qui nō fuerunt in beata virgine ibidē le·euan·
Vitam perpetuā antiqui sapientes multum desiderabant ser·30·le·na·in ꝓba·philo·
Votū quid effitiat·affitiat·perfitiat ⁊ quid ipsū infitiat ꝑmo·33·le·diuina·ꝑ totū·
Votum differt a simplici verbo sicut cristall⁹ a glatie ibidem le·ꝓphe·⁊ circa ipsum concurrunt 4·le·eadem post principiū·
Votum requirit q̄tuor ꝑmo·eodem le·canoni·
Votum terre sancte et religionis est plenarie remissionis ꝑmo·33·le·euā·cōclusio·4·
Votum infringimus·40·modis sermo·eodez le·ecclesia·per totum·
Vota nostra sunt ad deū dirigenda quadrupliciter ser·eodē le·natu·in pro·poe·
Vota nostra sunt persoluenda quadrupliciter le·eadē circa exempla genti·
Vouere licita ⁊ honesta ꝯueniens est ibidem le·natu·in ꝓba·philo·
Vsura ē detestabilis quadrupliciter sermo·17·le·natu·per totū ⁊ le·canoni·
Vsura quādo ⁊ qūo sit peccatū sermo·eodem le·euange·ad longū·
Vsura·40·modis animā infelicē detinet·sermo·17·le·ecclesiasti·
Vsuram deus detestatus est quadrupliciter ser·eodem le·diuina·
Vsuraꝝ contractus est contra legē ciuilē ibidem lege huma·
Vsurariū saluari est grandis difficultatis ꝑmo·17·in princi·ante le·
Vxor quo modo sit eligenda·regenda·corrigenda ⁊ diligenda·ser·27·le·diui·ꝑ totū·

Xpūs fecit septez māsiones cū anima spirituali ser·42·le·euan·cōclu·p̄ma·
Xp̄us fuit passus quadruplici causa ꝑmo·46·le·euā·post principiū·
Xp̄us in passione sua erat mediator inter deū ⁊ hominē ꝑmo·eo·le·eccīa·post p̄ncipiū·
Xp̄us in sua passione multa signa sue hūanitatis ⁊ dīnitatis oñdit le·ea·post p̄nci·vsq̄ ad finē
Xp̄us descendit ad infernū sanctoꝝ patrū quadruplici racōne ser·47·le·natu·in princi·
Xp̄us alligauit potestatē dyaboli sermo·eodez le·euan·cōclusio·3·
Xp̄us in resurrectione·40·habuit triumphos ꝑ·48·le·vlti·per totum·
Xp̄us iterꝝ crucifigitur·27·modis ser·eodem le·euange·cōclusi·prima·
Xp̄i meritoria passione genus humanum obtinuit satisfactoriā redemptōem·ser·46·añ leges·
Xp̄i caro est perfectissimū sacramentū ꝓpter q̄tuor ser·eodē le·diuina·ꝑ totū·
Xp̄i passio effecit nobis q̄tuor ibi·le·hu·⁊ ca·
Xp̄i descensus ad inferos fuit necessarius ꝑmo·47·le·diuina·
Xp̄i descensus fuit ꝓphetatus ibi·le·ꝓphe·
Xp̄i descensus ad inferos quibusdam ⁊ quibusdam nō ꝯtulit fructū liberacōnis ser·eo·le·hu·
Xp̄o introducuntur·6·genera animaꝝ ser·42·lege euā·cōclusi·2·ad longū·
Xp̄m descendere ad īfernū congruū fuit ꝓpt̄ tria ser·47·in p̄nci·añ leges·
Xp̄m quatuor racōnib⁹ damnati nitebant̄ īducere ad misericordiā ip̄is donandā ser·47·le·hu·post p̄ncipiū vsq̄ ad finē·
Xp̄m sepelientes·8·obꝑuabant ser eo·le·euan·ꝯclusi·p̄ma in p̄ncipio·
Xp̄ianus quādo cōmunicare debeat vide ibidem post principiū·

Ymago dei plus est in angelo simpliciter q̄ in homine ser·42·le·diui·cō·2·
Ymago dei scd̄m quid plus est ī viro q̄ in angelo ⁊ muliere ibidē in ꝯclu·sequētib⁹·
Ymaginis similitudo r̄quirit·4·ser·42·le·diuinali in principio·
Ymaginē dei brutū nō imitat̄ ibidē·
Ypocrisis peccatū qd̄ est priuatiuū vere bonitatis est inter omnia scelera detestande peruersitatis·ꝑmo·14·ante le·
Ypocrisis q̄tuor sūt speties ser·eo·le·na·in p̄nci·
Ypocrisis est detestanda quadrupliciter le·ea·post p̄nci·vsq̄ ad finē ⁊ le·diui·⁊ cano·
Ypocrisis inficit sotietatē inter deū ⁊ nos ꝑmo·eodē lege huma·
Ypocrisis ꝯmittit̄·40·modis ibi·le·ec·post p̄n·
Ypocrita ꝯpatur vipe quadruplicit̄ ser·14·lege ꝓphetali ꝑ totū·
Ypocritarū quatuor sunt arguenda vitia ꝑmo·eodem le·euan·post principiū·

Explicit registꝝ operis huius virtutes vitiaq̄ ordine alphabetico breuissime annotans In quo si quid de virtute ꝓmpte repertū non fuerit de vitio ei opposito ⁊ viceuersa aut vtriusq̄ sinonimi loco recte conspitietur ⁊c̄·

Pertinet ad cart[illegible] ꝓpo
[illegible] infernus

0420

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6